BUNDESDENKMALAMT * WIEN *

42-1/1990

Luminare maius.

Cinthus vt totum radiis illuminat orbem
Illuminat latebras sic medicina tuas

Lumen Apothecariorum cum nonnul/
lis expositionibus nouiter impressum.

Ex Bibliotheca Can: Reg: ad Sctum [illegible]

¶ Joannis Iacobi de manlijs de boscho Alexãdrini sup descriptiões antidotarij ⁊ practice viui Joannis mesue ⁊ aliorum illustrium medicorum clarissima interpretatio incipit. dicta Luminare maius.

Lectuarium

de aromatibus. qd̃ scripsi .S. Recipe ligni aloes crudi. rosarum añ au. xij. gallie muscate macis doronigi piperis longi nucis muscate mente ficce spice cassie masticis cinamomi gariof. assari añ. auf. iij. calami aromatici auf. ii. croci. cardamomi maioris ⁊ minoris: trium sandalorum: reubarbari: costi: cubebe: zinziberis seminis feniculi aneti cyeisiz. añ. auf. ij. zuccari. ℔. vi miue aromatice. ℔. xij. mellis dispumati q̃tuz sufficit. dosis eius a. ʒ. iiij. vsq; ad auf. vi.

Interpretaturi i pñtiarꝫ has ōscriptiões diui Joãnis me. ac aliorꝫ medicorꝫ on⁹ hueris nris ipar supplices deo voces reddim⁹: vt sui roris intima nra aspersione fecundet: vt tandem e vasto pelago in securum salutis portum nos redigat. Intendimus itaq; in hoc ope descriptiones quaruncũq; medicinarum tã vsualiũ q̃ non vsualium: tam solutiuarum q̃ non solutiuarum que communiter apud apothecarios haberi debent ex diuersis omnium fere medicorum voluminibus excerptas aggregare. ⁊ simplicias in eis ingredientia: quoad ingenij nostri debilitas patietur declarare: eorum vʒ complexionem electionem ⁊ cetera. vt legenti patere poterit. Et si de copiaz simplici auctores dissentire inter se videntur: si fieri poterit conciliare. quod si min⁹ cui magis innitendum sit dicere proposuimus. Quod si quaminus bene dicta extiterint: quod quidem humanis ingenijs est familiare veniam postulantes ea lectoribus examinanda. ⁊ corrigenda proposuimus.

In electuario igitur prime descripto multa simplicia ingrediunt que sunt declaranda. Sed primo dicemus quare dicatur electuarium dicitur ergo electuarium quasi electum quia ex multis ⁊ varijs rebus electuaria cõficiuntur ⁊ differentie iter ipa sunt multe, qz q̃dã sũt dulcia amara q̃dã acetosa vt diaprunus vel damacenum prout apparebit in descriptione infra in antidotario Nicolai ⁊ diatamarindus qui fit ex dactilis acetosis ⁊ sic de singulis. Secundum autem. Mathaeum siluaticum electuariũ diaroma est eiusdem de romatib⁹

¶ Recipe ergo ligni aloes crudi idest non cocti quia coctum in medicina nullam aut paruam habet efficaciaz. ⁊ posset dici sicut dicit Mesue de rosa al. ⁊ de reubarbaro quod lignum aloes coctũ in medicina est sicut homo mortuus. de ligno aloes vide Mathaeum siluaticum in capitulo proprio auctoritate cassij fe icis vbi inquit. multi arabes faciunt ipsum bullire i aqua ⁊ illa aqua vrũtur ad multa tale ergo lignum aloes misit virtutem ⁊ spiritum. Istud vero lignum est lignum arboris suauissimi odoris secundum quosdam. ⁊ est lignum quod reperitur in magno flumine superiori babylonie cui coniungitur fluuius paradisi terrestris. vnde quidam dicunt quod in pulsũ fluuij ad arboribus terrestris paradisi conducitur nullus tamen huius arboris fertur vidisse originem. Alij autem dicunt quod in cacuminibus montiũ suprascriptorũ locorꝫ circa predicta loca existentiũ oritur hoc lignuz ⁊ i pulsũ vero rum aut ipis vetustate cadit i fluuiũ pdictũ ifra i pfectõe de xilo aloes ostẽdã modũ cognoscendi bonũ a malo.

¶ Rosarũ. s. rubearũ de qbus semper itelligit cum simpliciter rose pferunt. vnde Mesue in ca. pprio de rosis inqt melior est rubea vere rubedinis, paucorum foliorum ⁊ plurorum. ⁊ ex albis melior est bis similr. Bulcasim qui seruitor dicit in tractatu scdo in ca. de modo deficcandi rosis ⁊ reponendi eas ait. sciẽdum q̃ q̃ siccauerit lib. 10. rosarum mundatarum conuertentur ad. lib. i. quando erũt sicce. ⁊ si rose fuerint ex montibus possibile est q̃ remaneant plus ⁊ rose de montibus sunt fortioris odoris q̃ ortulane. ⁊ ita earum aque ⁊ ita ẽ de omnibus herbis ⁊ floribꝰ quia que nascuntur in montibus sunt fortiores ortulanis ⁊ his que nascuntur in locis depressis. ⁊ ratio est. quia in eis est minor humiditas ⁊ magis digesta. ⁊ illa pauca nõ impedit actionem partium calidarum.

Ana grece significat pariter siue equaliter. ⁊ sic vbi hec dictio ponitur equale pondus de vnaquaq; medicina nominata est assumendum.

Aureus scdm modernos est pondus dragme vnius cũ dimidia. ⁊ similiter solidus vt ait Simon Januen. vnde si solidum queris tres dragmas dimidiabis.

Gallia muscata est quedam confectio que fit in forma trociscata. sicut apparebit infra in tractatu de trociscis.

Macis apud Aui. in secũdo cañ. ex auctoritate filij. mesangue est cortex nucismuscate. sz scdm circa instãs non est veruz quod infra in electuario de mace declarare intẽdo.

Doronici siue doronigi sunt quedam radices parue saporis dulcis similes calamo aromatico in colore ⁊ figura. Serapio cap. de doronicis ingr. doronigi. i. doronicuz ⁊ sunt vene albe interius exterius vo sunt ad citrinitatez tendentes ⁊ defertur ex sin ⁊ doronicuz ex sin est illud qd̃ magis administratur in medicina. ⁊ hoc satis notum.

Piperis longi quod apud arabes vocatur darfulfel. species vero piperis sunt teres vt in diatrionpipereon descriptione apparebit.

Nucismuscate. hec oibus nota est. quidam vocãt cã mristicam. i. odoriferã siue redolentem inde charea mristica. i. nux odorifera siue nux muscata. circa instans ait nux muscata fructus est cuiusdã arboris in india nascẽtis tempore maturitatis colligitur ⁊ per septem annos seruatur.

Mente ficce. s. mente ortulane siue cõis siue odorifere. Hec apud Diasco. vocatur ediomum. ponitur autem in hoc electuario ficco quia virtuosior est viridi. circa instãs in capitulo de menta ait menta domestica viridis minorem habet efficatiam in medicina q̃ ficca. siccatur autem in vmbra ⁊ per annum conseruatur.

Spice. s. spice nardi vel spice aromatice siue spice aulicuz vt dicit Aui. scdo cañ. in cap. proprio. ⁊ sic semper qñ reperitur spice simpliciter: de spica nardi intelligit scdm circa instãs. spica per decẽ annos pot seruari in loco sicco.

¶ Cassie. i. cassie lignee. Aui. in secundo cañ. dicit q̃ ẽ cortex mori alicui. ⁊ est speciesum plurium quarum vna est rubea boni saporis ⁊ odoris ⁊ altera species eius est cuius sapor est sapor spice ⁊c. melior vero est illa que est rubei coloris. pura. plana. longi ligni grossi canne subtilis foraminis. solida. grossa. boni odoris que mordicat linguam. nigro vera est mala. Circa instans ait. Cassia lignea est cortex cuiusdam arboris nascentis iuxta babyloniam. est autem cassia duplicis maneriei scilicet cassia fistula ⁊ cassia lignea cum autem cassia simpliciter inuenitur intelligendum est de cassia lignea.

Mastix est gũmi cuiusdam speciei lentisci que nascitur in sola insula chio vt est apud Simonẽ Januensem sed secundum Isidorum in capto de arboribus mastix arboris lentisci gutta est. melior autem in chio insula gignit odoris. vt Serap. in capitulo de mastice auctoritate Gal. elb⁹ ex mastice est ille qui dicitur glutẽ romanum ⁊c. ⁊ melior scdm Aui. est ille qui est albus magnus mundus.

Cinamomum scilicet cinamomum subtile ⁊ electum species vero ipsius vt dicit Serap. in suo cap. sunt multe ⁊ ibi dicitur ex auctoritate Dia. darseni. i. cinamomuz dicitur lingua persica arbor seni ⁊ darseni quidez sunt multe species denominantur pluribus nominibus ⁊ diuersis secundum diuersitates locorum infra in confectione de cinamomo etiam de ipso aliquid ostendam.

Gariofilorum siue chariofilorum vt dicit grecus ⁊ sunt fructus satis noti oibus. tamen de ipsis melius declarabo infra in aromatici gariofilati descriptione.

Assarus. i. assara bachara quã multi gariofilataz agre-

ſtaȝ vocāt qdā aromatariorū vtunt folijs ipius in medicina ſed male faciūt. vide meſue in cap. de aſſaro vbi ſic ait. electio melior pars plāte iſti⁹ eſt radix ꝛ melior radix que eſt groſſa ſpiſſa. ꝛ cuius odor eſt ſuptilis ꝛ ſapor acutus cū ſtipticitate modica apud nos i locis humidis naſcit cui⁹ folia ſunt ſiīa ciſſos. i. hedere ſicut eſt notū oīb⁹ De aſſaro p ſimp. ſ. ſcripto. vide diaſcoridē. eſt. n. alia herba que a multis vulgari ſermone p vincula nuncupatur.

¶ Calamus aromaticus ſicut ingt Seraꝑ. ex auctoritate Dia. naſcit in idia ꝛ melior ex eo ē cui⁹ color eſt ſicut ſacintus ꝛ hȝ nodos ſpiſſos. ꝛ qñ cōtūdit hȝ in ſe neruoſitates ꝛ cāna eius ē plena quadā re ſimili texture aranee cuius color eſt albus ꝛ eſt viſcoſa. ꝛ in ſapore eius vt dicit Galie. eſt acuitas ꝛ punctio pauca.

¶ Dia. aūt de calamo duo caꝑ. facit vnuȝ de calamo aromatico q in idia naſcit cui⁹ optim⁹ eſt in colore ruffus cū nodis ſpiſſis. ꝛ iſte ē ille q nobis vſu venit. aliud caꝑ. facit ꝺ calamo agreſti. ꝛ iſte videtur eſſe ſpecies graminis ſicut pȝ per Seraꝑ. ca. de gramine. ꝛ hec eſt planta venenoſa animalibus. qꝛ ibi Diaſ. ait calamus agreſtis maior eſt in oībus abaceotis quē ſi aīalia comedūt citi⁹ affert mortē ꝛ maxime ille qui in vijs babylonie naſcitur.

¶ Croci. ſ. croci cōis ſiue orïētalis ſiue zehafaram vt dicunt arabes. ꝛ eſt ali⁹ q dicit ortulanus ꝛ infectiuus eo quod ex ipſo ſericum tingitur. ꝛ iſte flos carthami. Dia. in caꝑ. de croco dicit croc⁹ eſt medicine vtilis ſed melior eſt recens boni coloris ꝛ ſuptilis odoris. ꝛ mediocriter ſubalbidus ꝛ longus non fragile ſed plenus cuius tactu inficitur manus. ꝛ qui non habet ſecum odorem viſcidū quod ſi iſta non habuerit ſignum eſt quod vetus. eſt autē infuſus.

Cardamomum maius eſt heil vt reperitur apud Sera. in capitulo de cardamomo vbi ingt ſic cacolla. i. cardāomum. cardamomum maius eſt heil. ꝛ minus eſt hilbane ꝛ eſt maſculus Bartholomeus montagnana in ſuis conſilijs in tractatu vigeſimo primo de egritudinibus apparētibus in extremitatibus. ꝛ primo de hernia ꝛ de omnib⁹ ſpeciebus hernie ait. cobethague: ꝛ eſt in rei veritate maius cardamomum a vulgo nominatum melegeta ꝛ ſic ēt vide Aui. in ſecundo canone. quod de cobethague caꝑ. facit ꝛ ibi dr quod eſt granum paruū ſimile cardāomo qꝫ defertur de ſclauonia. ꝛ ſic verum ē qꝫ cobethague ē nux farta que a vulgo melegeta dicit: eo qꝫ grana eius ſimilātur melice granis. ꝛ ſic hodie ab apothecarijs nobilib⁹ ponit pro heil ſiue cardāomo maiori ſiue grane paradiſi melegeta que apud omnes eſt ſatis nota.

¶ Cardamomi mioris ē hilbane: ꝛ nō hȝ capita nec corticem. ꝛ hȝ grana hñtia corticē: cui⁹ color ē ſic cardamomi maioris ꝛ ſuba ei⁹ ē ſubtilior qꝫ ſuba maioris. ꝛ vt⁹ ei⁹ ē ſic vt⁹ illi⁹. ꝛ iſtud ſm itētionē modernoꝝ ē illud cardāomū q cōiter vtimur. ꝛ iſtud itelligit qñ ſimplr ponitur nō aūt eſt nigella citrina nec nigra vt putauerunt qdam.

¶ Trium ſandalorum videlicet ſandali albi rubei ꝛ citrini qui ſatis ſunt noti.

¶ Reubarbarum vo vt dicit Meſue eſt ex medicinis benedictis ſolemnibus in quo aggregant multe ex itētioīb⁹ q queruntur in re faciēte mundificationē. reubarbaꝝ vo dr a reu qd ē radix: ꝛ barbaꝝ eo qꝛ in barbaria regiōe orit ꝛ in idia neqꝫ illud omittenduȝ cenſui qd ammiamus marcellin⁹ de eodē refert tanai fluuio q europam aſiamqꝫ diſterminat vicinum eſſe amnem rha noie in cuius ripis ꝛ marginibus naſcit radix eiuſdē nois ex reubarbaro laudauerūt magis illud ex eis: qd eſt ſubnigrū declinans ad rubedinem ifra in cōfectiōe de raued ſeni melius docebo diſcernere bonum a malo ſi deus voluerit.

¶ Coſtus eſt radix amara reperitur aliquando in multis cōfectionibus ſcriptū coſtū dulce ſed nec vidi nec audiui aliquem qui dixerit ſe vidiſſe. de ipſo tamē apparebit iterum infra in confectione diacoſti.

Cubebe ē qdā fruct⁹ rotūd⁹ aliqñtulū depſſ ꝛ lat⁹ iter folia ei⁹ repī⁹ q qñ matur⁹ fuerit vgit ad rubedinē: ꝛ itra ipȝ ē granū triāgulatū. auctor ē Serap. ſm circa iſtās cubebe ē fruct⁹ cuiuſdā arboris i idia naſcētis pōt aūt ſuari p dcē ānos. eligēda ē q mediocrit hȝ acutū ſaporē cū multa aromaticitate ꝛ modica dulcedine Aui. in ſcdo ait cubebe eius virtus eſt ſimilis rubee. verum tamen eſt ſubtilior ꝛ infra apparebit electuarium diacubebe. ꝛ ibi de ipſo iterum aliqua ſubiungam ſi deus voluerit.

¶ Zinziber eſt radix ſatis nota. circa inſtans ait: zinziber quidā dicunt ipm eſſe radicē arboris: alij dicūt ramuſculum arboris: ſȝ ipſuȝ eſt vena ſeu radix herbe naſcentis in tranſmaritimis partibus ꝛ in montibus ſclauonie.

Feniculi ſemen eſt illud qd apud grecos dicit maratrū vnde macer feniculum medici calidum ſiccum: que ſecundo dicunt eſſe gradu. maratrum grecus vocat illud.

Aniſi. ſ. ſemen ipſius Aui. in ſcdo cañ. cap. de aniſo. dicit qꝫ ſemen ipſius feniculi romani eſt ꝛ eſt minoris acuitatis qꝫ nabathi ꝛ in ipſo eſt dulcedo ꝛ eſt acutius qꝫ nabathi electio romanum ponderoſius eſt. ſm circa inſtans eius ſemen ſeruatur per quatuor annos.

Cheiſim vero eſt leuiſticū ſicut repit apud Simonē Januen. ſȝ cheiſuȝ eſt abrotanum ꝛ de forma ipſius plāte reperit apud Dia. ſub noie liguſtici: eo qꝫ plurima qꝫtitas ex eo naſcit in liguria prouincia: vñ nomen accepit. vnde Macer. A ligurum patria ſumpſiſſe liguſtica nomen dr ꝛc. ꝛ ſemen ipi⁹ eſt illud qd efficaciā hȝ in medicina. Aui. in ſcdo cañ. de cheiſim cap. facit circa inſtās ait ſemen ei⁹ leuiſticus appellat ſemen nō herba vel radix in medicinis debet poni: quod per tres annos ſeruatur.

Zuccarum eſt mel cāne. Aui. in ſcdo cañ. de ipſo duo ca. facit vnū de zuccaro abſolute. ꝛ dicit ibi qꝫ eius arundo zuccari in nā exiſtit ꝛ aliud de zuccaro alhuſar qd eſt manna cadēs ſup alhuſar ꝛ eſt ſicut fruſtū ſalis ꝛ reperit alid zuccarum qd vocat zuccaruȝ taberzet. i. albū vt eſt notū.

Miua aromatica. i. miua cū ſpēb⁹ ſiue miua aromatizata cuius deſcriptio appebit infra ſȝ Meſue in tractatu de ſirupis. ſub h titulo modus conditi de citonijs ꝛc.

Mel apud Dia. eſt ros celeſtis que apes colligunt cui⁹ genera duo ſunt. vnuȝ quidē qd cupiliōes apes colligūt. alid qꝫ ſub terra inuenitur. ꝛ atticū dicit quod variole ꝛ lanuginoſe ꝛ fortiores apes reponunt ꝛ habetur melius ad oculorum claritatem faciens ꝛc.

Meſue ponit qꝫ iſtud electuarium dȝ fieri cū melle ſed hodie in noſtris partibus fit in morſellis cum zuccaro ſed tempore antiquo vtebant magis melle i electuarijs ac cōfectionibus qꝫ noſtro tpe ꝛ hoc accidit qꝛ antiquo tpe nō habuerūt ita cognitionē cānaꝝ zuc. ſicut habēt moderni ſi aūt cū melle facere volueris hec eſt regula quod p vnaquaqꝫ libra mellis bñ diſpumati ponat ℥. ij. ſpēꝝ tritarū ꝛ cribellatarū. ꝛ tūc fiet electuariū effect⁹ melioris ꝛ operatio medici nobilior: quidam ponunt i libra vna mellis diſpumati. ℥. i. ſ. pulueris ſpērum tritaruȝ: ſed tunc confectio non eſt tante operationis ſed eſſet maior delectationis ad guſtum infirmi i lib. vna zuccari ſirupizati ꝛ cocti perfecte ponitur. ꝛ poni debet ℥. i. ſ. ſpecierum pparatarum ꝛ cribellataruȝ. ꝛ tūc electuariū vel cōfectio erit perfectioris opationis ſȝ itentionē medici ꝛ ſciētie. ſi autem in lib. vna zuccari ſirupizati vt dictum eſt pōat. ℥. iiij. vel. iij. pul ſpecierum dictarum tñ erit cōfectio melioris ſaporis ſed diminuet illius opatio ſm medicū ꝛ penes intentionem medicinalē. nos aūt volumus intelligere p puluerē. ſpecierum pparatarū oīa q poſſunt cōteri. ꝛ ſi querit quare mel pōit in electuarijs. dico qꝫ trib⁹ de cauſis mel. pōit in electuarijs vt dicit Nicola⁹ in phemio ſui antidotarij. pmo ad cōſeruādū electuaria. nā p ceteris liquorib⁹ mel ē bonū ad ꝯſeruādū. ſecūdario ponit. qꝛ mel ē valde mundificatiuum ideſt correctiuum molitie medicinaꝝ ꝛ pprie ſolutiuarum. tertio quia ſua dulcedine amaritudinē ſpēruȝ tpat. Doſis eſt limitata mēſura vel pōdus alicuius rei medicinalis ſimplicis vl ꝯpoſite, vȝ ſpēꝝ herbarum aut electuariorū. ꝛ ſic de ſingulis meſue. hȝ. doſis ei⁹. ſ. electuarij ē a. ℥. ij. hoc ē qd pōt dari aut ſumi ℥. ij. ſine moleſtia.

Electuarium de gēmis.

℞. albaꝝ margaritaꝝ. ℥. iij. fragmētorū zaphiri iacinti ſardinis granatarū feruzegi. i. ſmaragdi. añ. ℥. i. ſ. zedoarie dorōici corticū citri macis ſemis alſeleniemiſcȝ ana ʒ. ij corallorū rubeoꝝ karabe. limature eboris ana. ʒ. vni⁹ ptes duas heen albi ꝛ rubei gariofilorū zizibēris piperis. lōgi ſpice folij croci heil. añ. ʒ. i. troc. diarodō. ligni aloes. ʒ. v. cinamomi galāge zurūbet. añ. ʒ. i. ſ. folioꝝ auri ꝛ argēti. añ. aur. ſ. muſci boni. ʒ. ſ. ambre. ʒ. ij. cōfice cum melle emblicorum ꝛ colat a geleniabin de roſis partibus equalibus quantum ſufficit.

Gēme ſunt lapides pcioſi q igrediūt iſtud electuariū. Iſidorus in caꝑ. de gēmis ait poſt marmoꝝ genera gēme ſequunt que multum aureo decoreȝ tribuūt venuſtate coloꝝ pmordia eaꝝ a rupe cauſali fabule fuerūt pmetheuȝ pmū fragmēta ſaxi eiuſdē icluſiſſe ferro ac digito circundaſſe hoc fuiſſe anulū ꝛ gēmā vt tradit plini⁹ nālis hiſtorie libro. 7. genera gēmaꝝ inumerabilia eē tradunt. e quib⁹ nos ea tm̄ que pricipalia ſunt notiſſima annotabim⁹ gēme vocate ſunt qꝫ iſtar gūmi traſluceāt. pcioſi lapides iō dicti ſunt. qꝛ magno pcio emunt ſiue vt a vilib⁹ diſcerni poſſint ſeu qꝫ rari ſint ꝛ iſtud electuariū apud nos ē in vſu ꝛ valet mirabiliter ad ea que dicit Meſue.

Albe margarite ſunt lapides dicti ple q i oſtreis reperiunt quedā ſunt pforate alie nō pforate ꝛ pforate vt dicit Mathe⁹ ſiluatic⁹ ſunt artificioſe facte ꝛ nō naturaliter ſȝ nō pforate. que nāles ſunt melioreȝ ſunt pforatis. ꝛ iō qñ i medicinis ponunt nō pforate itelligunt. ſȝ ſunt aliq obſcure ad citrinitatē tēdētes ñ pforate q pforatis eqpollēt ꝛ iō eligēde ſunt clare ꝛ albe. que vero obſcure quaſi albide ſunt nō ſunt ponēde in medicinis. origo margaritarū ingt plinius cōche eſt haud multum oſtrearū conchis differēs dos ois in cādor magnitudis orbe ꝛ pōder. vide ibi

¶ Fragmēta ſm Meſue ſiunt ex gnqꝫ lapidibus pcioſis q oēs gnqꝫ iſtud electuariū igrediūt. ꝛ ſunt multum i vſu in medicinis cordialib⁹ ꝛ ad multas alias neceſſitates. ꝛ ſic qñ doctor ordinat fragmētoꝝ cordialiū aut pcioſorū intelligitur de illis gnqꝫ que inferius nominabo.

¶ Saphir⁹ ſiue ſcirites vocat eo qꝫ in littore ſirtiū iuēiatur. ꝛ eſt lapis ſicut narrat Matheus ſil. ex auctoritate alberti q venit ab oriēte ꝛ india ꝛ in ipidomonio apud podium prouincie regione ꝛ ciuitate ſed non eſt. adeo precioſus vt per omnia ſit ſiliis orientali. eſt autem coloris perſpicui ſicut celū ſerenatum. ſed vincit in eo flauus color melior autem eſt qui non ſatis eſt perlucidus. optimus autem qui habȝ nubes obſcuras ad rubedinē declinātes Iſidorus ait. ſaphir⁹ ceruleū. ꝛ cū purpura hñs pulueres aureos ſparſos optim⁹ apud medos nuſquaȝ tm̄ plucid⁹ hic lapis eſt apud nobiles notus.

¶ Jacintus lapis ē apud Serꝑ. cui⁹ ſunt tres. vna earuȝ eſt coloris rubei. ſcda ē coloris citrini. tertia vero coloris habali ꝛ coloris antimonij ſed nobilior omnibus eſt rubeus ꝛ qñ incenditur ignis ſuper eum rubeſcit multum. virtus iacinti eſt multum vulgata ꝛ honorata iter homines. vnde ſi quiſpiam iacinthum ſecum portauerit aut ſigillauerit aliquid. ꝛ portauerit ſigillationem illaȝ ſecum ſi itrauerit in regione aliqua vel prouincia in qua cadūt fulgura multa ſeu in terra peſtifera nullatenus nocebunt ei ꝛc. eſt item iacinthus herba vt tradūt poete a nomie iacinthi pueri amati ab apolline ꝛ in florem ſui nominis conuerſi aut vt pli. refert a cruore ſanguis aiacis edito ita diſcurrentib⁹ venēis vt grecarū litterarū figura ea legat inſcripta qd ꝛ ouidi⁹ ꝛ virgili⁹ in bucco. teſtantur.

Sardonis ſiue ſardinis lapis ſecundum Matheum ſiluaticum ex auctoritate Albti eſt lapis ab antiquis inter precioſos lapides numeratus. eſt autem hñs ruboreȝ ſpiſſum cum ſuba pua ſicut ſi puietas imagietur in rubea terra. ꝛ ſecundum hanc diuerſitatem inuenit gnqꝫ modis ꝛ Iſido. ſar. ſūt. gnqꝫ ſpēs ſ. qōnis appellata ē qꝫ hēat i ſe p mixtū cādorē i ſilitudie vnguis hūane. grci. n. vnguē oni cē dicūt i idia vl arabia gignit ꝛ aūt hāc lapidē accēdere aiuȝ ad gaudiū. ꝛ acuet igēia. ſardis vo dcā ē eo qꝫ pmū repta fuit a ſardis. vl dr ſardis a regiōe. vñ repit. hec rubꝫ (hȝ colorē.

Granat⁹ lapis ſm Matheū ſiluaticū ex auctoritate Alberti ē ꝺ gener carbūculi. ē aūt lapis rube⁹ ꝛ plucid⁹ i colore ſimit grios. i. balauſtijs. ē aūt rube⁹ aliqꝫtuluȝ obſcurior carbunculo ꝛ cū ſubijcit ei i ſigillis niger color inuenit quidā modus qui intra ruborem ſparſus habet viole colorem pp hoc genus violatū dr. ꝛ ē precioſior alijs granatis letificat cor ꝛ pellit triſtitiam.

Feruzegi ſicut dicit Meſue eſt ſmaragdus ꝛ ſic reperit apud matheum ſiluaticū in ca. de lapide ſmaragdi. mirandū eſt de ſimone Januen. igenioſo in ſimplicib⁹ q dixit qꝫ feruzegi eſt ſtannū ꝛ qꝫ in h nō ꝯuenit. poſtea ipſemet i caplo ꝺ lapide feruzegi. ſic ait. lapis feruzegi hȝ albani eſt lapis topaci⁹ ſi dicis feruzegi idē ē qd nō ē credēdū qꝛ intentio dñi meſue eſt qꝫ feruzegi ſit ſmaragdus ꝛ nō ſtānuȝ nec lapis topaci⁹ cū ibi nō ꝯueniāt. Aui. aūt i tertio cañ. i ſen. xi. i. ca. ꝺ medicis cordialib⁹ hȝ feruzegi. ꝛ i qnto cañ. in ſimplicibus expōit qd ē ſmaragdus ꝛ ſic ē ſmaragdus aiaȝ viriditate dr Sera. de lapide ſmaragdi dicit qꝫ ille q ē viridior ꝛ fortis viriditatis eſt melior alijs ꝛc. hic lapis ē ſatis notus. valet aūt ſmaragdus ad pcogitationē futurorum auget ſubam compeſcit motus laſciuie tempeſtates eliminat emitritū ſanat ꝛ obſiſtit epilepſie.

Zedoaria ſiue zedoar arabice. Serap. aūt fac̄ vnū cap. de zedoaria. ꝛ duo caꝑ. de zurūbet ſed in vno ē ſcriptū ſic zurūbet de q infra i pdicta declaratiōe iſti⁹ electuarij vidēbis qd eſt aliud caꝑ. facit qꝫ dr zurūbeth cū h. ꝛ iſtud idem eſt qꝫ zedoaria tu vo ꝯſidera driam q repit p vna ſyllaba ꝛ he ſunt radices rotūde ſiles radicib⁹ ariſtologie rotūde i rotunditate eaꝝ ꝛ ſunt ſimiles i ſapore ꝛ colore zizibēris ꝛ afferunt de ſeni. Aui. in ſcdo cañ. duo cap. facit vnū de zedoaria ꝛ aliud de zedoar quod vt dicit ſimon. Januen. ꝛ hec ſatis ſunt nota.

Cortex citri eſt fructus magnus ſic vocat⁹. Serap. cap. ꝺ citro. dicit atrogi. i. citrū. Gal. fructus hui⁹ arboris nominatur i greco pomū aque ꝛ cortex ei⁹ nō ē frīdus imo ē aut eq̄lis ꝯplonis aut min⁹ eq̄lis paꝝ. ꝛ iſte fructus not⁹ oīb⁹ qdā vo ꝺ nouo ſcribēs ititulat⁹ lumē apothecarioꝝ q potius eſt diſcere volentium tenebra. i hoc valde deceptus eſt. dicit enim corticuȝ citri ideſt cedri quod ñ eſt bene expoſitum. quia vide Dia. quod vnum caꝑ. fac̄ de citro ꝛ aliud de cedro ꝛ ñ ſunt idem. meli⁹ vero ſi deus voluerit infra in mitridato quod Ni. ſcripſit declarabo quid eſt cedrus de quo ſit pix cedraria ſiue alchitran. quomodo āt citranguinum differat a citro vide i quinto cañ. ꝛ quod eius folia ſunt cordialia vide eundem xj. tertij.

Alfelienlemiſch ſiue felienemuſch eſt ozimū garioſilatum. vt dicit Seraꝑ in caꝑ. de ozimo gariofilato. ꝛ dr qꝫ folia eius ſunt parua quoruȝ color eſt iter virorē ꝛ glaucedinem ꝛ odor eius herbe eſt ſilis odori gariofilorum ꝛ eius ſemen eſt minutum nigrum ꝛ colligitur in menſe iunij. Sciendū eſt quod quando reperitur feleniemiſch: ſiue ozimum ſiue baſilicon gariofilatuȝ in elaris ꝛ in cōfectionibus ſemper intelligitur ſed in vnguentis ꝛ eplaſtris herba itelligit. hoc apud Aui. i ſcdo cañ. vocat falamemiſchi. ꝛ ibi. dr qꝫ ē ozimū gariofi. nā ipſius odor ē ſimilis gariofilo. ꝛ hȝ circa iſtās ei⁹ ſem̄ p tres ānos ſeruat

Corallus rube⁹ ē nobilior alijs Dia. corall⁹ quē multi lichodēdrō dicūt arborē i fundo maris q dū velli ceperit accepto aere graueſcit. naſcitur vo multum i pmōtorio ſicilie noie pachino. eligēd⁹ eſt colore coccineus. i. rube⁹ poſt in bonitate eſt albus. ꝛ deterior eſt niger.

Charabe ſiue cachabre eſt gummi ſm. A. ſic ſandaraca ideſt vernix tēdēs ad citrinitatē ꝛ albedinē ꝛ peruletatē ꝛ quādoqꝫ declinat ad rubedinem que attrahit paleas ꝛ fracturas plantaꝝ ad ſe. ꝛ ppter hoc nominat charabe. i. rapiens paleas. pſice. ꝛ de hoc ſiūt pater noſter: qb⁹ vtūtur mulieres pro deuotione. ꝛ hoc gūmi ſatis eſt notum.

Limatura eboris. i. limatura ſiue raſure dētis elefantis. vñ vide ſimoñ. ianuē. i ca. de ebore vbi ait. ebur ē dēs elefātis ide eburne⁹. aptū ē medicie in mltis ꝯfectiōib⁹ igre

Heē albi ꝛ rubei ſūt qdā radices q de ar (diēs ꝛ ſic ē menia deferunt. Seraꝑ. dic̄. ſpēs ei⁹ ſūt due. ſ. rubee ꝛ albe. ꝛ ſunt ābe vene i magnitudie radicis paſtinace pue. qruȝ qdā ſunt tortuoſe. ꝛ deferunt ab armenia odor ei⁹ ē bonus. ꝛ eſt i eis viſcoſitas moderni herbaꝝ iuenerūt in noſtris ptib⁹ ꝺ vtraqꝫ ſpē ſȝ i odore nō ꝯueniūt vt i armēo

Folium ſiue malabatrū vt dic̄ Sera. herba ē q naſcit i

a iij

ldiat: z hz folia q̃ expãdũt sup factẽ aq̃ i sũt ptibus: sic lẽti cula aq̃. z ñ hz radicẽ. z qñ colligit iserit i filo. Ga. i. 7. sim pliciũ igt malabatr foliũ. i. foliũ idiãũ spice sike ẽ hz vtu tẽ z sic ẽ. Aui. l. 2. can. i. ca. d folio dicit q loco eĩ ponitur pod' ipsi' de mace aut ẽt de spica. z sic sit. gdã mercatores vẽdũt folia gariofilor z vero folio. hz vez foliũ nũq̃ vidi nec audiui aliquẽ citra mare vidisse. ẽ. n. pciosuz. ¶ Troc. diarodon. troc. aũt dicit a trocos: qd̃ est rota: qr trocisc' ẽ similis rote curretis. diarodõ. i. de rosis dscriptio ipsi' ap parebit ifra. ¶ Salãge sunt q̃dã radices odoriferẽ: sicut sũt note ifra apparebit dlagalãga. z ibi melt' ostẽdet. ¶ Zu rũbet ẽ spẽs zedoarie. idẽ tñ nõ ẽ vt qdã volũt. i isto elio possum' cerificari q zurũbet nõ ẽ zedoaria. qr Mel. hz ze doariã z zurũbet q nõ sunt idẽ. radices vo zurũbet st ra dices sike cipo i figura hz mlto maiores z duriores it' sub citrini coloris odore z sapore zedoarie. Serap. ca. d. zurũ bet dicit ex auctoritate. S. zurumbet ex spẽb' odoriferis. z pp h admiscet pfectiõib' arõaticis. Aui. in. 2. can. dicit zurumbet est herba silis cipro sed est maior z minus odo rifera. ¶ Folia auri z argenti sunt nota. z ambo debẽt eẽ niera. ¶ Muscus apud Aui. in. 2. can. est foliculus ani malis sicut gazel ipse nisi quia habet duos dentes albos flexos ad interiora sicut duo cornua. Serap. vero in ca. de musco vult quod muscus sit foliculus gazel q cũ Aui. nõ ꝛucit. ego vo iterrogãs q̃ndã mercatorẽ si gazel ẽ aial pfe rẽs muscũ ipe rñdit q nõ hz in silitudine differũt pax. mu scus vo melior ẽ ille q deferk de regionib' tũbaci vt dicit Serap. qr illud aial in illis regiõib' comedit spicã nardi z alias spẽs odoriferas. z ẽto musc' magis redolet tanto melior ẽ hodie raro repit bonũ falsificat. n. cũ epate lupi. z alijs reb'. Mel ẽblicho z ẽ illud q docet Rasis in nono almãsoris i fine electuarij letificãtis sicut apparebit infra. ¶ Colatura gelẽtabi d rosis fm modernorũ vsũ ẽ mel ro satuz colatũ Aui. l. 2. can. i ca. de rosis ait aq̃ rosa. ẽ bõa ca piti z stõ. z pfortat q ex ea nutrita ẽ cũ melle stõm z est ge leniabin. l. 5. vo can. i. distinctiõe de ꝛditis: d geleniabin lo quit Paulus i ca. de dolore stõi ait. addat muraba. i. gele niabi. Mathe' silua. i. littera muraba. dic q ẽ ꝛditũ aliqd̃ sicut rose viole z c. z ita dicit Simon. Ianuen.

Confect. Alchermes

Confectio Alchermes. z sunt grana tictor. R. sete tincte ex chermes circiter lib. i. z pne sup cut' tictura nõ pterijt spaciũ extrẽũ. z submerge eã i suco pomor dulciũ. z aq̃ rosata. aũ. lib. i. 5. z dimitte die vna deide fac modicũ bulir donec aq̃ rubeat. deide ex trahe ab ea setã. z expme eã. z põe i ipsa zuccari tabarzet. z. cl. z coque vsq̃ ad spissitudinẽ mellis z remoue ab igne z pijce in ea actu cala ãbre minutiz incise. z. iiij. z dimitte i eo liquefieri. deide pijce sup ipsuz pulverẽ hax rerũ. R. ligni aloes crudi z darseni. aũ. z. ij. auri boni. z. i. musci bõi. z. vnius tertiam confice z fiat.

¶ Confectio. i. simul factio. z dertuak a pficio cõficis: qr ex plurib' reb' pficit. z põt esse mollis seu solida seu dura hec apud nos ẽ i vsu sed nõ mlti. dñs Mesue in ca. de la pide stellato hz cõfectionẽ lapidis lazuli. z idem est.

¶ Alabermes siue chermes sũt grana tictor qb' tigũt pã ni. repit aliqñ scriptũ chesimes cũ. ẽ. z tũc sũt passule sine ossib' de quib' Ser. i. ca. de granis tinctorum cum quib' tingunt panni inquit cherme. i. grana. in ca. vo vite z eĩ spẽb': z que ex eo sunt: dicit aliq' phus alchesmes ita nota tur in lingua ferisis z sunt passule sine granis z sic ẽ Dia. vocat cocum infectiuum. i. quo igitur. z hec grana vt di cit Matheus filua. i qua tigit scarlatũ. vñ dicitur de chri sto q̃ fuit vestitus veste coccinea. i. tincta cocco. i. grana de scarla. ¶ Poma dulcia apud omnes poma pisana siue de padiso sũt magis laudata q̃z alia põa z sic illa hre ñ po teris accipiãt redolẽtia. q̃ ẽt sũt laudata ad pfortan. cor.

¶ Succarũ tabarzet. i. zuc. albũ. de q Math. fil. i lra ta barzet alt. tabarzet. i. album qd̃ fit i illa regiõe sic notata.

¶ Darseni. i. cinamomũ grossũ ñ ẽ ãt foliũ vt exponũt ñ nomina Nic. nec darseni ẽ cinamomũ finũ vt qdã dicunt ifra apparebit pfectio de cinamomo z ibi melius ostendã

¶ Lapis lazuli. hz circa istãs dtermiat ab auctoribꝫ vena terẽ z ẽ d q̃ fit lazul': sũt lapis armen' vt qr i armẽia repit ve mõ lauãdi lapidem lazuli scias q vebet fieri sic fit de la pide armeno vt docet Me. i ca. de lapide armeno z mod' ei' iste est teratur lapis lazuli vel armẽi in vase lapideo vt in mortario lapideo deinde fundatur super ipm aq̃ vul cis. i. aqua cõmunis z lauetur sic terendo z fiat illud tri gesies sp innouando aquaz z adhuc vectes p' illud lauek cum aqua ros. z dixit alchid' lauek cum aqua ro. z buglo se post purgationem eius. acquiritur. n. mirabilis proprie tas ex h ad egritudines mlticas. Mes. de lapide lazuli log tur in ca. de lapide stellato z ibi describit confectiõem de lapide lazuli que vt eẽ eadem cum confectione de alcher mes z fic si legis istam descriptionem de alchermes cum illa de lapide lazuli videbis q in simplicib' z in vtute z i

Con. xiloaloes

Confectio d xiloaloes. R. ligni (oib' ꝛucĩũt. aloes crudi z rose aũ. z. 8. garlofi. spice nardi macis nucismu. gallie muscate cubebe cardão mi z hesl masticis ciamõi cipi signãti cedoarie. de ẽ albi z rubei folij sete crude margaritarũ corallorũ rubeorũ cara de foliorũ citri z corticũ ei' z alkelẽgemisch sansuci fiim bri. mẽte ficce pipis lõgi zizi. aũ. z. iiij. musci bõi. z. vnius tertiam ambre. z. i. 5. z. confice cum melle emblicorũ z mu ua arõatizata. ¶ Confectio de xiloaloes. i. pd̃ de ligno aloes que ẽt ad formam electuarij reducit. Aui. in. 5. can. ponit vnam aliam descriptionẽ sed ñ ẽ eadẽ cũ ista quã fa cit Mesue. Raf. ẽt i libro d viuisõib' hz vnã descriptio nẽ q nõ pcordat cũ ista. tñ apud nos nulla illarũ in vsu ẽ.

Xiloaloes apud grecos ẽ lignũ aloes. z sic repitur apud Aui. in vo can. q̃z uis Cristophor' de honestis sup pfectio ne d diamusco credẽs se inuẽire ca'm ligno aloes i lra l z nõ aduertẽs q vocarek xiloaloes dic. mirãdũ ẽ q Aui. nõ fac d ipo ca. i. ligno aloes i. 2. can. vbi d simplicib' tractat hz h recte ñ dic. qr bñ Aui. i. 2. can. de xiloaloes logt i lra. z ibi docet modũ cognoscẽdi bonũ a malo dicẽs vlr me li' xiloaloes ẽ illd qd̃ magi sbmergit i aq̃. natãs vo ẽ pua tũ vita z ipũ Alio mõ cognoscit. vz i coloꝛ. qr oz eẽ no dosũ. fuscũ obscuri coloris i odoꝛ qñ cõburit sup carbones fac fumũ bõi odoris z fac velut spumã i sapoꝛ q̃ fit ama rũ. z in põdei ñ natat sup aq̃z ẽ malũ ñ sbmergat ẽ bonũ.

Liper' ẽ spẽs iunci. z sic a mlris triãgularis vt apd̃ nos i pti ac locis aq̃ris nascit. radix vo eĩ' ꝛpetit vsui medicine

Signãtũ est palea cameloũ. qr cãeli eã cõedũt. circa in stãs z Serap. ca. de signãto dicit quod de ipo administra tur sũt flores z radices z folia. h est notũ. ¶ Seta cruda. i. ñ cocta q̃ nullã aut paucã efficaciã haberet i medicia vt ifra i diãusco melt' ondã. ¶ Sãtuc'. i. maiorana circa in stãs i ca. de maiorana dic. maiorana. i. sãtuc' flores z folia vsũ medicie ꝛpetũt. colligit i estate cũ floribꝫ z i vmbroso loco siccat p ãnũ. Puat. Sisibriũ. i. mẽta aq̃tica. siue bal sãta. A. l. 2. ca. dic nemẽ. i. sisinbriũ sed fuit error trãslato. vt puto qr nemẽ apud Sera. est serpiliũ. z sic est magis cre dẽdũ auctoritati Serap. i. simplicib' q̃z Aui. vide ẽt apud Jo. archulanũ i ca. de cura cephalee. tã cale q̃z fri. q dic ne mẽ. i. serpiliũ. z ñ est ãnsibriũ. et sic ẽ. licet Rhophorus hax zici' sup illo passu expõat nemẽ eẽ sinsibriũ vl spiliũ q ñ

Descriptõ

Descriptõ elarij sarbortẽg. z est leti (acceptat. ficãs dscriptõe hãc filij zacharie. R. rosarũ lig. aloes aũ. z. vj. macis nucismusca. gallie musca te. cardamõi heil. aũ. z. ij. cinamõi croci. aũ. z. iiij. cipi. z. v. gario. masticis spice assari. aũ. z. iij. fiat oiuz trituratio bõa z ꝛpice cũ melle ẽblicor z arõatica ipz cũ musci. z. vnt' q̃r ta. ¶ Ista descrip. elarij sarbortẽg. i. letificãtis hz itẽtionẽ Me. ẽ descriptio hamec filij zacharie. i. Raf. sed ego ñ re pt istã dscriptiõz apd̃ ipz verũ est q Raf. i. 9. Al. hz vnã dscriptionẽ q̃ ẽ nobilior ista sic ifra ondã illa vo simplicia q̃ i isto elio igrdiũt dclarata sũt supi'. ¶ Trituratio fit tri b' modis vt docet Me. i li. i. i sũma scda. ca. iiij. vbi docet de mõ trituratiõis dicẽs q officiũ est necessariũ tripilr.

Mod' elarij de citro ex inuentione nostra nõ ẽ i vsu

Cõfectio de musco dulcis. R. croci dozõici ze doarie. ligni aloes macis. aũ. z. ij. alba rũ margaritarũ sete crude aduste. karabe corali ru. aũ. z. ij. 5. gallie mus. oziml citraci omnũ. aũ. z. ij. 5. bẽ albi z ru. foliũ spice. gariofilorũ. aũ. z. i. zinzibis cubebe. pipis lõgi

Cõf. kar alchermes (sic cop. Ferrol. R. succi ma lor tragacanthi, aqu rosat aũ. ℔. ij. Fn gl. mucenito ho. 24. Sirici seminis crudi, ℔. j. medica bulliat & deprimatur in liquore. coq. grana in fiolia. ℥. ij. Fn decocto tutie distil. sacchi, ℔. j. 5. coq. ad mellis capa, ℥. sub finem add. ambre crudi cum se. ℥. 5. Eap lapidis mundi. pul. ligni aloes, cinamomi ana ℥. vj. lap. cyanei loti & pulv. ℥. 2. 5. margarit. non pforat ℥. ij. fol. aurei parvis. ℥. ij. moschi ℈. j. Infusio hyc. Fructus Rosa. Mirtis & fe de fenico tincta. Cardiaca. n. no fit sine galla, alumine, & aromatico. Denat melancholia & mania & mercurialis & vinos reparat.

añ. z. i. 5. musci. z. vnt'. ptes. ij. cõfice cũ melle crudo q̃ fit q̃druplũ põderis olum. z pone i vase vitreo. z fit dosis ei' a. z. i. vsq̃ ad. ij. ñ aũt hãc pfectiõẽ amarã facere volueris valẽtior efficiet ad ea q̃ dixim'. z ad exficcãdũ hũiditates stõi z putrefactiões ei' z ꝛprie si addat in permixtiõe ei' abfinthij rose. aũ. z. iiij. aloes optimi abluti. z. iij. cheilim i. i. leuisticĩ: castorei. aũ. z. j. cinamomi. z. j. 5. z fiat.

¶ Confectio vo de musco dulcis. a musco di ista pfectio dulcis ãt dr. qr si fit sine additiõe rerũ amaraꝛ: q̃ i fine po nunt descriptiõis. tũc appellat diamuscũ dulce. A. i gnto can. de hac hz multas descriptiões: hz nõ sunt in vsu. Raf. ponit vnã descriptiõẽ: q̃ notat diamuscũ pciosũ sicut in fra appebit hz ista Me. apd̃ nos ẽ nobilior alijs dscriptio nib'. haliab. ãt. i. 10. practi. ait. musci medicamis dulcis z

Seta cruda adusta z ñ cocta. repiũt vo mlti (ẽ q̃ñ idẽ. deceptores q facũt ipa z bulire i aq̃. z tali aq̃ vtũt ad mlta cõmoda: hz tũc talis seta efficacia nõ hz in medicia: sic hõ mortu'. scias ergo q ẽ qdã vermicul' q texit setã sup se. z fac coopturã. z dimittit donec pforat illã telã: z dimittit soli vẽec mozit vmis z ista seta deferk de vitramaris ptibus. Me. hz aduste: hz Serap. in ca. de seta sic ait. ẽ bona cordi: z pfortat subaz: vel totalr eĩ' z clarificat sanguinez eius: z pp h ponit in medicinis cordis z precipue in dia musco: z qdã ꝛburũt eã: vt possit facili' teri z melius pul uerizari pp siccationẽ. z qbusdã nõ vi h bonũ ne amit tat virtutẽ suã: sed melius eẽt incidere ipsam cũ fozficibus z postea terak in mortario cũ margaritis karabe z coral. z tũc terik facile ¶ haliab. ibi dicit sericĩ noui z nõ adusti: si aũt ꝛburere volueris: oz vt accipias setã nouã nõdũ tin ctã. z incidak minuti. z põe ipaz i olla noua z põak in fur no pãis. z ibi dimittatur tñ q̃ fit paz ꝛbusta z nõ oz cõ burere vald hz solũ asset paz vt possis terere z vtef vbi oz.

Ozimũ citratũ. i. melissa qdã vo d nouo scribẽs titula tus lumẽ apothecariorũ i hac expõe dcept' est nã putauit q̃ oziml citratũ sint. ij. res. vz q̃ oziml sit basilicũ z citra tũ sit melissa qd̃ nõ ẽ vĩsile. nã q̃ñ repit oziml gariofilatũ nõ itelligim' oziml z gariofilos. z qñ repit oziml carme nũ nõ itelligim' oziml z ciminũ carmenũ. si ꝛpositor dic oziml citratũ. debem' g̃ videre oẽs spẽs oziml. z illd qd̃ odorẽ hz citri itelligere debem'. z est ꝛpe mellissa q̃ si fri caueris folia ipi' odorẽ citri hẽbũt. pterea vtd simo. Ja nuen. q igt turũgẽ ara. ẽ dcm citraria. ẽ ãt mellissa aut ozi mũ citratũ qd̃ hz odorẽ citri z sic volũt moderni docto res. pterea vide q Aui. ẽt hz oziml citratũ qd̃ idem est.

Been ibi vz scribi p duplex e. ad dria been p solũ e. qd̃ Dia. vocat balanũ repiũ z nõ est catapucia vt expõit lu men apothecariorũ. nã Mesue docet faceẽ oleũ de ben z de cherua. i. catapucia. hic etiã dic q been cordiale vz scri bi p. h. quod apud ꝛpos medicos nõ repit. Me. dic ñ aũt hãc pfectionẽ amarã facere volueris oz q̃ accipiãt supra scripte spẽs diamusci dulcis oẽs z supra ipsas admiscean tur res quas inferius ipse describit z tunc appellatur dia muscum amarum q̃ etiam in vsum venit.

Aloes optimi abluti. i. loti cum aqua endiuie. infra in tera Salient ostẽdam melius. optimum vero aloes secun dum Mesue est succotrinum. idest de illa prouincia.

Castoreũ sunt testiculi animalis quod vocat castor. vt dic Serap. z hoc est satis notũ ipi' testiculi ẽt vocant gende bedust. z ab aliquib' ium debedust. de qua ifra in pfectio ne Anacardina melius ostendam ñ deus voluerit.

Cõfectio testiculorũ vlpis z ẽ satiriõ. R. satiriõ nũ q abscidũt a pte suo lib. i. z terãk z coãnt cũ lacte ouio dulci i q̃ntitate sufficiẽti sup prũas q̃ usq̃ decocti sint z fit ꝛsuptũ lac z tũc funde sup eos olei amigdala. dulciũ. ℥. iij. z agitet sic ꝛterẽdo cũ lignoꝛ: po stea fũde sup totũ siruptũ. cut' descrip. tak ẽ. R. succi buglo se cocti z dispũati lib. ij. succi pomorũ dulciuz. ℥. xij. zuc. bõi albi lib. iij misceãt agitãdo cũ ꝑdictis vsq̃ dũ fiat ei' ꝛpetẽs dcoc. z depõak ab igne z pijciak sup ea ciamomi subtilis z electi. z. v. bẽ albi z rubei aũ. z. ũ ligni aloes. z. iij croci sãdali citrini dragagã. gũt af. alkelẽgemisch. i. se minis oziml gariofi. cube. macis. aũ. z. i. 5: ꝛfice z põe i va Me. hz ꝛfectionẽ testiculorũ vlpis. z dic q̃ ẽ (se vitreo

Conf. testi. Vulpe

satiriõ iseri' vo hz vnã aliã descriptionẽ. z hec dr q̃ ẽ dia satirion z est illa qua nos vtimur sicut ostendã infra.

Satirion. i. testiculi vulpis q abscindunt a pte suo. r. hec radix dcã testicul' vulpis. dixerũt qdã sapiẽtes ñ vir cõede rit ptẽ maiorẽ eĩ' gñat masculos. z si minorẽ cõedit gñat feminã. exprimẽtũ qd̃ repit apd̃ Nicolũ rodertinũ i li. vj. i ca. de sterilitate. vbi sic ait. ex auctate Rasis dicẽs. cũ vo lueris gñar masclos. R. duos testiculos ap assos z cõede z eodẽ die cõedas. nã gñabis si ñ fuerit dfect' ex pte mulie ris si solũ vnũ testiculũ cõederis nascit ifans cũ vno testi

Lac apud Aui. i. 2. can. ex trib' ꝛpositũ ẽ subtis (culo. aq̃itate z caseitate z butirositate z i vacio qdẽ multiplica tur butirositas. lac vo camelaꝛ ptui viciaꝛ min' hz buti rositati z caseitati z ẽ subtile valẽ. z lac asinaꝛ ẽt' min' ext stẽs butirosũ est subtile. caprarũ. vo lac ẽ tpatũ. z lac ouinũ est grossũ valde. z istud ẽ illud q̃ igredit hãc descriptiõz. z lac vacinũ est pigui' z grossi'. eqrũ vo lac ẽ sic lac came larũ' ptui viciarũ subtile. aq̃sũ vo meli' est lac mulieb' oib' spẽb' lactis. Isidor' i ca. de escis ait. lac a greco pmõe veri uatũ est p cãdor. ¶ Buglosa vo est herba nota (greci. eni albũ glaucõ dnt. oib'. h apud grecos vocat buglosa. apud nos vo ligua bouis. vñ macer. ligua bouis grco pmõe bu glosa vocat. ¶ Dragãtũ vo est gũmi dcm apud Dia. tra gagãtũ. z q̃to albi' ãto meli' est. circa istãs i ca. d dragã to ait. est ãt eligẽdũ dragãtũ qd̃ nõ est obscurũ hz calaruz nihil terrenũ admixtũ z no. q albũ i fridis medicis sub ruffũ z citrinũ i cakis dz (Gũmi arabicũ hz Serap.) põt. p dcem ãnos põt huari. ex auctate Dias. est gũmi qd̃ repit sup arborez acacie sic alie spẽs gũmarũ. z qñ simplr repit gummi arabici intelligit. z fm circa instans potest seruari diu in multa efficatia.

Conf. Alti. Vulpe

Cõfectio Alia testiculorũ vulpis. z ẽ dia satiriõ. R. secacul albi mũdi elixati i aq̃ ciceruũ q̃rũ electa fuerit fma aq̃. lib. i. testiculorũ vulpis. ℥. viij. ra dicis rafãi. ℥. iiij. luk. plãi. ℥. ij. terãk z ifũdãk sup ea lactis vaccini aut ouini q̃ntitas q̃ supemieat radicib' duob' di gitis z olei fisamini z butiri vacini recentis. ℥. iiij. z coãk cũ facilitate vsq̃ ad spissitudinẽ z si adhuc radices ñ bñ ẽ cocte sint fũdak sup eas ex lacte z oio z butiro vsq̃ dũ p fecte dcoc. sint. z p' h fũde sup h totũ mell bõi z dispũati li. vj. suci cepe hũide li. i. 5. decoq̃ oia sũ vsq̃ ad pfectã de coctionẽ. tũc. n. depõe ab igne. z pijce sup eã pulverẽ. cui pmixtio h ẽ. R. caudarũ sicci cũ renib' z sumie. z. viij. seis eruce: zizibis bẽ al. z ru. ligue aui. 5. seis nasturtũ cinamõi pipis lõ. baucie seis napi sparagi. aũ. z. iiij. z pficãk cũ cle vltio vo ponak i medicamie picarũ mũdatarũ. lib. i. fistico rũ mũdatoꝛ. ℥. x. cer. bellorũ passerũ. ℥. ij. cõficiãk oia bñ. z aromatizek cũ. z. i. bõi musci. z vsũ rebus. Hec ꝛfectio est illa q̃ nos vtimur. z maxie fm istã descriptionẽ. Nicolaus i suo ãtido. hz vnã aliã descriptionẽ: sed ñ sit apud nos tñ si faceẽ volueris descriptionẽ suã ifra appebit ¶ Secacul fm moder. ẽ figillũ scẽ ma. z ñ trig' vt qdã herbolarij volũt. q̃re Sera. aliud ca. fac de secacul aliud de trigo. hre rea vide Sera. i septio ca. de ꝛditis q igt q secacul ẽ radix fiẽ zizib z asportak ex idia. z fit ex eo i gibo dũ est receẽs. z sic ẽ fm vtũtẽ q secacul fm modernos hz silem zinziber. z hec ẽ q̃ nõ idiomate vulgarit zonogello vocat. in ptib'

Cicer fm sera. ex auctũ (nrũ. z in multa q̃ztitate repit te gal. cicez tria sũt gña. sk. n. alba z nigra: z est alia spẽs q̃ dr kerskne z cicera minuta q̃ dicũt cherskne sũt alba z assi lank orobo z nigra noiank cubes z c. Plin. ingt arietinũ ceteris gen' q̃ capiti arietis assilak q̃ ceteris magis diure ticũ credit ẽ z agreste est z erraticũ z colũbinũ q̃ aliq̃ ve nereũ dixerũt cãdidũ rotũdũ leue aretino min'

Alia

Cicer erraticũ apd̃ Dia. vocat a gbusdã serpiliũ. Gal. i vj. simplici. ingt. cicera st spẽs legũinũ. ¶ Testiculi vulpis st satiriõ. Dia. de satirio tria cap. facit sd lra satiriõ. z aliõ ca. fac de orchis. z ibi põt duas spẽs q̃ ẽt iter spẽs satirio nis st i mira. z hoc apd̃ aui. vocãt testiculi cãis. alij cioforchi. i. canis testiculi. Isi. i ca. de herb. aroma. siue cõib' ait satiriõ dcã a satiris pp icẽdũ libidis q̃z vulg' sticũ vocat. veneré. n. suscitat. eadẽ z orchis: q̃ radix ei' i mõz testicloꝛ sũt q̃s grci cioforchi vocãt. i pti apd̃ nos repiũt. circa istãs

satirion herba ē cuiꝰ radix vsui medicie ꝯpetit dū ē recēs.
Rafanꝰ.s.radix dōestici.circa istās ait.rafanus ē herba cuiꝰ radix filii noie appellaṫ.ꝛ p ānū ƥuaṫ radix ꝯpetit vsui medicine.qdā de nouo scribēs intitulatꝰ lumē apothecariorū super istā ꝯfectionē exponit ꝙ per radices rafani intelliguntur radices siluestris sed nō est vera expō. qꝛ regula est apud nobiles apothecarios quod quando reperitur rafani simpliciter de vsuali semper intelligitur.
Luf.i.planū dragontea. Me.in ca.de luf.dicit ꝙ est serpentaria.ꝛ est plāta que dr collū draconis:ꝛ ex ea alia est plana hñs folia.alia crispa.ꝛ melior totius pars plāte est radix circa instans ait serpentaria colubrina dragōtea crocodilla idem est.herba est cuius radix maxime vsui medicine competit.ꝛ dicit serpētaria. qꝛ maculas hꝫ distictas sicut serpens.vel qꝛ venenum serpentis fugat.infra in hiera hermetis ostendā aliā spēꝫ que vocatur iarus.
Sisamū est semen ex quo oleum sisaminum exprimitur sicut infra in distinctione de oleis.
Butirū vacinū recēs. Aui.2.cañ.duo ca.faċ.vnū de butiro qḋ ē caĺꝫ ꝛ hūidū i.i.ꝛ eiꝰ gradꝰ in hūiditate ē altior. aliud cap.facit quod dicit butirū nō recēs ꝛ dicit qḋ facit opōnē butiri crudi ꝛ ē fortiꝰ i maturatiōe h̄ ē satī notū
Cepe hūide.i.recētis Aui.i scḋo ca.diċ bulbꝰ.i.cepe qḋ cōediṫ. Isi.in ca.de oleribꝰ dicit.cepe vocaṫ qꝛ nō aliḋ est nisi tuū caput. Nicola.loco eiꝰ hꝫ semē bulbi qḋ idem est.
Stincꝰ cū renibꝰ ꝛ lumie.i.ab vmbilico ƥꝫ dia.ē qḋdā aial qḋ i idia iueṫ q̄drupler ꝛ sile lacerte.ſꝫ multo maiꝰ ꝛ lōgiꝰ ꝛ vētosiꝰ.hoc apḋ Aui.vocaṫ guaril i egypto capiṫ. circa istās ait.stinci pisces sūt q i fluminibꝰ ꝛ maxie i aqs dulcibꝰ iuxta sagittā iueniunṫ ꝛ lacertis assilanṫ p hyemē pōt seruari ifra vt i ełio de stinco de ipso iterum ostendā.
Eruce scḋꝫ matheū sil.sūt due spēs dōestica ꝛ siluestris ꝛ ābe sūt oibꝰ note.dōestica minoris est efficacie q̄ȝ siluestris vsui medicie ꝯpetūt seia sic folia.Scḋꝫ vō circa istās [illegible] eruca dōestica maioris ē efficacie ꝛ siluestris minoris vsui medicie ꝯpetūt seia. Pli.ait in ca.de eruca ē ex ea dōestica ꝛ silue.misceṫ i ꝯdimētis i qbꝰ carnes ꝛ pisces itiguṫ tāta suauitas ei ē vt greci euzonomiā appellauerit.
Lingua auis ē semē fraxini. Christophorꝰ ḋ hōestis sup isto passu exponit ꝙ lingua auis est semen de liagrestis qḋ ignoro. Aui.in.2.cañ.de ipa logṫ ēr.i tertio i fē.xx i ca. ḋ medicis singularibꝰ ad coitū iter medullas ꝯputat An.guainerīꝰ i ca.xxiiij.de pulueribꝰ ꝛ cōfectiōibꝰ aliis ab intra sumēdis q̄ adauget ad coitū ꝛ vbi pōit ad lrām ꝙ lingua auis est semē fraxini.p̄terea vide nicolaū q hꝫ p̄dictā descriptionē diasatiriō ꝛ ibi hꝫ linguā auis ꝛ in suis sinoni. expōit ꝙ ē semē fraxini ꝛ sic ē ƥꝫ modernos ſꝫ ƥꝫ circa instā: ligua auis ē herba satꝫ cōis q̄ folia hꝫ pua ꝛ acuta silia ligue auis.viridis mīre ē efficacie:ꝛ p id credo ꝙ ignora.
Nasturtiū ƥꝫ circa istās qñ repiṫ nasturtiū sīm (uit eā. pīr semē dꝫ pōi ꝛ eiꝰ semē p.v.ānos seruaṫ. h apud Dia. cardamꝰ vocaṫ ꝛ spēs sunt due.s.dōesticꝰ ꝛ agrestis.dōesticꝰ vō ē ille cardamꝰ q itelligiṫ. Siluestris vō ē senatio siue crisones vt diċ mat.sil.i ca.de carda.ifra i dianasturtio de
Napꝰ ƥꝫ Isi.i ca.de oleribꝰ a silitudie (ipo meliꝰ oñdā. rape vocatꝰ nisi ꝙ hꝫ radices ꝛ folia latiora. Existimāt q̄dā ꝙ Dia.vocat ipsum bunas.i.napitiū.napi vō semē vsui medicine competit ꝛ sunt semina nauoni domestici.
Sparagꝰ ƥꝫ circa instās fructus eius ꝛ semen medicine competit Dia.dicit vocaṫ asparagus aspratilis quā multi miacāton autimon appellāt. Gal.in.lib.de cibis.vocatur ois sumitas plante duꝫ est in teneritate: sua asparagi.
Fistici.i.pistachia. Dia.ca de pistachijs dicit. i syria nascuṫ silia strobilibꝰ.i.seibꝰ pini sūt ꝛ veniūt de damasco. circa instās.pistacee sūt fructꝰ q vltra mare nascuṫ ꝛ sunt similes pineis ꝛ interior substantia ponitur in medicinis.

Confectio ḋ galāga.

℞.galāge ligni aloes añ.ʒ.vj.garioff.macis cheisin.i.leuistici añ.ʒ.ij.ʒiʒi.macropipis cinamōi pipis albi.añ.ʒ.i.s.calamēti sicci mēte sicce.añ.ʒ.i.beil.i.cardamōi maioris spice.i.spice nardi seis apij feniculi carui anisi añ.ʒ.j.calāi aroma.ʒ.i.s.zucca.taberzet.i.albi.℥.x.meli dispūati.q.s.
Galāga ƥm Sera.ex auctoritate isaac eben amara ē ve na in grossitudine cassie lignee ꝛ cortex eius est rubeus ꝛ iterius eius est puluerulētus ꝛ defert ex sim. Aui.de ipsa duo cap.facit.vnū de casurudar ex auctoritate mesaugue ꝛ ingt ꝙ est galanga.aliḋ ca.facit de galanga ƥm circa instans galanga per quinꝙ annos seruaṫ in multa efficacia.
Hec confectio reperitur etiam apud Aui.in.v.cañ.in tractatu.vj.de ventre inferiore debilitatis stōaci.ſꝫ nō est eadē.ista vero est illa qua nos vtimur.Io.angli.in ca.de passionibus stōaci ꝛ ponaṫ manus cala sup stōacū diu illud ꝯfortat ꝛ calefacit stomacū calore nāli deinde detur diagalanga.vnḋ dicit verificatoꝛ ꝯfortat stōacū diagalanga meū ꝛc.ibi describit suā descriptionē ſꝫ nō est similis.
Macropip.i.pip lōgū siue darfulfel vt dicūt arabes.albū vō pip appellaṫ leucopip ifra i diatriū pipeō declarabo
Calamentum siccum.i.visuale siccū ꝛ nō viride. qꝛ maiorem efficaciā hꝫ in medicina vt dicit etiam circa instās.
Apiū.i.semen apij domestici circa instās ingt cū autem inueniṫ in receptis medicine apiū simpliciter semen apponendū est. Macer ait est apiū dictū ꝙ apex hoc ferre solebat victoris veterum fieret dum more triumphus ꝛc.
Carui.i.semen ipsius. Dia.dicit careos semen est oibꝰ notū est alia spēs carui que diciṫ agreste ꝛ istud a modernis cordumenū dr. Circa instans.carui herba est ꝛ semen appellaṫ in trāsmarinis ptibus sicile ꝛ in multa quantitate repiṫ per quinꝙ annos in magna efficacia pōt seruari.

Diarodon

descriptio cōi.℞.foliox rosaꝝ rubeaꝝ.ʒ.xxx.troc.diarodō. Trociscorū de spodio ligritie añ.ʒ.iiij.gariofilorum galle muscate añ.ʒ.iij.spodij croci mastice ligni aloes añ.ʒ.ij.triū sādalorū añ.ʒ iij.assari spice ind e macis cardamomi portulace lactuce scariole feminū cōmuniū maiorū frigidorū.albarū margaritaꝝ alselēgemisch.i.feminis ozimi gariofilati rasure eboris dragagāti gūmi ara.añ.ʒ.s.cāphore.ʒ.j.s.musci.ʒ.vniꝰ.serra.ꝯfice cū sirup.de rosis ꝛ aq ro.
Diarodō dr a rosis q̄e recipit magis q̄ȝ de aliis spēbus Nicolaus hꝫ vnā aliā descriptionē q̄ noiaṫ diarodon abbatis ꝛ ambe apud nos sunt i vsu ifra appebit descriptio nicolai.descrip.troci.ḋ spodio appebit ifra i tracta.de troc.
Ligritia est q̄dā radix dulcis saporis nota omnibus.
Spodiū ƥꝫ Aui.est radix cānarū adustarū.moderni vō pro spodio vtūṫ ebore ꝯbusto siue ossibꝰ elephātis ꝯbustis
Triū sandaloꝝ.s.albi rubei ꝛ citrini qui sunt noti.
Portulaca.s.semen ipsius circa instans dicit portulaca viridis multe est efficacie exsiccata vero non tante.
Lactuca.s.semen. Isi.in capi.de oleribus dicit lactuca dicta est ab abundantia lactis eo ꝙ lac multiplicat illis qui lactant puellas.
Scariola ƥꝫ Sera.ex auctoritate Dia.ca.ḋ endiuia hꝫ duas spēs.vna est ex ea domestica ꝛ scariola.ƥm vero Simonē ianuē.ē velut lactuca agrestis.ƥm circa istās ēdiuia ē scariola.moderni vō distīguūt spēs scariole endiuie ꝛ cicoree p alia noia:tñ vna p alia pōt poi.in bladis aūt scariola repiṫ
Semiā cōia maiora frida sunt q̄tuor ad num.rū ꝛ sunt ppēe melonis citruli cucūeris ꝛ cucurbite.ꝯfice cū sirupo de rosis.i.quod ƥꝫ istā ꝯfectiōeꝫ dꝫ fieri cū sirupo rosato cuius descriptio est hec.℞.aq̄ infusionis rosarum ex quo fit sirupus ro.vt docet Mesue in distinctiōe de sirupis ꝛ clarificeṫ succarū cū p̄dicta infusione ꝛ aq̄ rosa.ꝛ simul coquanṫ vsꝙ ad ꝯsūptiōeꝫ aq̄ qñ p̄dictus sirupꝰ fuerit bñ coctus ƥꝫ artē addāṫ spēs ꝛ fiat ꝯfectio in mostellis vel in forma ligdaꝝ ſꝫ in mostellis apud nos fit.

Aromaticū rosatū.

℞.foliox rosaꝝ rubea.ʒ.i.s.ligni aloes macis gario.troc.diarodon galle muscate añ.ʒ.ii.s.ligritie.munde.ʒ.viij.cinamōi subtiꝩ ꝛ electi ʒ.iij.galāge ʒiʒibis nucismus.añ.ʒ.ij.s.beil spice añ.ʒ.i.sirupi rosati ꝛ siru.corticū citri.q.s.
Aromaticū rosatum ƥm istam descriptionem apud apothecarios non fit nec apud medicos est in vsu. Simplicia vero que ipsum ingrediuntur sunt declarata superius.

Aromaticum

rosatū descriptiōe gabriel.℞.foliorum rosarum.s.rubearuꝫ ʒ.xv.ligricie rase mūde.ʒ vij.ligni aloes boni sandalorū mahazari añ.ʒ.iij.cinamōi boni subtiꝩ ꝛ electi.ʒ.v.macis gariofilox añ.ʒ.ij.s.gūmi ara.dragaganti añ.ʒ.ij.ꝛ ptes duas alterius nucim .cardamomi galange añ.ʒ.i.spice.℈.ij.musci.℈.i.ābre.℈.ij.sirupi ros.ꝛ siru.corticū citri.q.s.
Istud aromaticū est famosū ꝛ ociosū apud medicos ꝛ sic gñalr secundum istā dscriptōꝫ fit. simplicia vō que in ipm ingrediūtur que nō sunt declarata declarabo.
Sādali machazari ƥꝫ modernos sūt sāda.i.citrini ꝛ sic repiṫ apud Gal.in suis secretis:in ca.de icteritia cāe calē in quadā cōfectione:qui sic ait.machazari.i.sandali citrini.ꝛ sic intelligimus nos. Partes duas alteriꝰ.s.duas partes alterius dragme ꝛ sunt.℈.ij.
Aronaticū rosatū minus ƥm istā descriptionē non est in vsu.simplicia vero declarata sunt.dr aūt minꝰ respectu p̄cedētis qꝛ pauciora simplicia igrediunṫ ꝯpositiōeꝫ ipiꝰ.
Arōmaticū muscatum nec istud arōaticū apud nos fit. muscatum autē dr a musco in bona q̄ȝtitate ingrediente.

Aromaticum.

gariofilatuꝫ. ℞.gariofilox.ʒ.vij.macis zedoarie galāge sādali machazari.i.citrini troc.diarodō cinamomi ligni aloes spice inde pipis lōgi beil añ.ʒ.i.rosarū.s.rubearū.ʒ.iiij. liquiricie gallie muscate añ.ʒ.ij.folij cubebe ana ptes.ij.ʒ.vniꝰ.sirupi ḋ citro q̄ȝtū suffiċ.ambre.ʒ.i.musci.℈.s.ꝛ fiat.
Istud arōaticū ƥꝫ istā descriptionē apud nos nō est mltū in vsu.tñ apud apotecharios reperitur ꝛ dr aromaticū a rosis gariofilatū a gariofilis qui ingrediuntur.
Gariofilis siue chariofilus arabes dicūt harūphel ꝛ sic reperitur apud Serap.in cap.de gariofilo.ꝛ ibi dr ex auctoritate Ga.qḋ nomē suū in greco est foliū nucis ꝛ cꝫ ƥm circa istās gariofilus per sex annos ƥuaṫ in mlta efficacia. Auic.i.scḋo.cañ.diċ ꝙ gariofilus est sicut sambucus sed est niger ꝛ masculus est sicut nucleus oliue ꝛ lōgior ꝛ vehementi nigredis ꝛ est fructus arboris in insula indie ꝛ glutū ipius existit in virtute glutinis alborim.i.terbētine. Electio.ille qui ē melior est silis nucleo sicco suauis odoris ꝛ acuti.sed moderni opinātur ꝙ ille gariofilus qui est in magnitudine nuclei oliue non habet multā efficaciā in medicina.ꝛ hoc est notū omnibus.ꝛ p̄dicti gariofili vocanṫ a multis antophali.i. gariofili magni.illi vero quibus nos vtimur noti sunt omnibus. ꝛ sunt minores satis quam nucleū oliue. Sunt quidā flores in aliquibꝰ partibus italie qui gariofili vocantur:eo ꝙ odorē gariof.spirant:quorū alij sunt coloris albi alij vero rubei ꝛ isti apud lōbardos reperiunṫ in multa quantitate ꝛ maxime apud nobiles viros ḋ nomine suo apud auctores nō reperi:sed vidi depictum in libro qui dr manfredus ḋ mōte iperiali.ꝛ ipe vocat tunici repiṫ ēt herba que vocatur filiꝰ añ p̄rem.siue oculus christi siue oculus cōsulis vt volunt herbatici forma vero ipsius repiṫ apud matheū siluaticum ꝛ hec herba apud nos nascitur in pratis.

Aromaticū

nardinū.℞.spice inde.ʒ.ij.rosarū.ʒ.iiij.liquiritie.ʒ.ij.s.gallie sebelie cubebe ligni aloes macis gariofilorū cinamomi folij i di.i.malabatri anisi corticū citri troc.diarodon añ.ʒ.i.ꝛ tertiā alterius pineatū purgatarū amigdalarū purgataꝝ a corticibꝰ eiꝰ añ.ʒ.v.gūmi arabici dragagāti añ.ʒ.ij.musci.℈.s.ꝯficiāṫ cū sirupo rosato.q.suffiċ. Istḋ aromaticū nardinū.i.de spica nardi apud nos nō multū in vsu est simplicia vō q̄ ipm igrediunṫ q̄dā sunt declarata q̄dā non
Gallie sebeline siue seben est quedam confectio que fit in trocisis quorum descriptionem describit ipse Mesue in distinctione de trociscis vt infra apparebit.
Pinee purgate.s.corticibꝰ suis. Aui.in.2.cañ.facit ca. de geloū ꝛ ibi dicit ꝙ est granū pini maioris ꝛ est melioris nutrimēti q̄ȝ nux.postea vō aliud cap.faċ de grano pini ꝛ dicit ꝙ est minꝰ fistico ꝛ aliud ca.facit de pio.hoc est satis notū meliꝰ tñ oñdā ifra i loco de pino si ḋꝰ voluerit.
Amigdale purgate.i.a corticinibꝰ suis. Mesue hꝫ amigdalarum et non dicit si sint dulces vel amare. Pe. crescētius in p̄prio cap.de amiedalis ait amigdala est arbor satis nō.ꝛ ē q̄dā dēsitas in eiꝰ fructu. qm̄ q̄dā faciūt fructꝰ dulces q̄dā amaros.dulces vsui hoīuꝫ i cibū ꝯpetūt amaꝛ q̄ sūt calidiores magis ꝯpetūt vsui medicie ꝛ sic ē regula ꝙ amigdala dulcis ē ꝯuēiētior i escis ꝛ amara i medicia.

Diaciminuꝫ

bonū.℞.cimini pridie in aceto i fusi ꝛ exsiccati.ʒ.x.ʒiʒiberis cinamomi añ.ʒ.iiij.gariofilorū ligni aloes macis ana.ʒ.ii.s.galange piperis longi cardamomi ana.ʒ.ij.musci.℈.s.mellis dispumati quantum sufficit.
Diaciminū dr a cimino qḋ recipit.hec descriptio repiṫur i multis aliis locis ƥꝫ diuersos auctores:mesue hꝫ diaciminum bonū.ꝛ ifertius hꝫ vna alia de qua i nfra.ꝛ Aui.in.v.cañ.hꝫ multas descriptiones sed illa descriptio quā ipse vocat diaciminū gal.quod facit ad ventositates frigidas est diaspoliticō sicut infra ostendā.Nicol.in suo antidotario hꝫ vnā aliā descriptionē sed nō est silis huic.In partibus nostris generaliter ƥm descriptiōeꝫ Mesue fit tñ etiam ƥm descriptionē Nicolai si facere voluerit infra apparebit descriptio sua. Ciminū.s.ciminū visuale qḋ notū est.circa instans inquit.ciminū semē est herbe in multa q̄ȝtitate nascēs nō sophisticaṫ pp eius copiā per ·gnꝙ annos seruaṫ. Aui.i.2.can.dicit ciminū aliud est carmenū aliud p̄sicuꝫ ꝛ aliud enitū ꝛ aliud nabatuꝫ.carmenū vero est nigri coloris ꝛ persicū est citrini coloris.ꝛ persicuꝫ est fortius.nabatiū vero est illud qḋ iueniṫ in aliis locis. Serap.cap.de cimino ex auctoritate gal.dicit ꝙ ex eo est domesticū ꝛ agreste.domesticū vero est illud ꝙ magis administratur ꝛ sic est.infundatur ergo ciminū per diē in aceto postea ad solē desiccetur siue ad vmbrā ꝛ cū aliis teratur.
Mel ƥm aut.est ros occultus cadens super flores ꝛ super reliq̄ quod colligunt apes ƥm intētiōeꝫ Mesue diaciminū dꝫ fieri cū melle sed hodie in partibꝰ nostris generaliter fit cū zuccaro ꝛ fit in morsellis seu in bolis.

Dianisum

℞.anisi.ʒ.xx.liquiritie masticis ana.ʒ.viij.carui.macis galāge ʒinʒiberis feniculi cinamomi añ.ʒ.v.triū piperū calamēti.i.visual.piretri cassie añ.ʒ.ij.beil.gariofilox cubebe croci spice añ.ʒ.i.s.nuncꝫ.ij mellis dispumati quantū sufficit
Dianisuꝫ dr ab aniso quod ingrediṫ magis q̄ȝ de aliis spēbus apud nos est multū in vsu ꝛ vꝫ mirabiliter contra grossas ventositates.
Anisum est semē oibus notū Sa.in.vj.de simplicibus inquit de aniso.id quod valet ex hac plāta est semē eiꝰ.circa istans ait.anisū.i.ciminū dulce semē itelligiṫ i medicia
Piretrū est radix satis no.hoc apud aui.vocaṫ tarcō circa istās ait piretꝝ herba ē satis cōis cuiꝰ radix i medicina poniṫ cum iuenitur in hyeme colligiṫ. radix eiꝰ per.v.annos ƥuaṫ.est āt eligēdū quod est acutum solidū ꝛ non perforatum ꝛ cum frangitur non puluerizatur.

Diambra

℞.cinamomi doronici gariofilox macis.nucismusca.folij galāge añ.ʒ.iij.spice cardāomi maioris ꝛ minoris añ.ʒ.i.s.ʒiʒiberis.ʒ.i.s.sandalorū citrinorū ligni aloes piperis lōgi ana.ʒ.ij.ambre aūi.i.musci.ʒ.s.ꝯfice cū sirupo rosato ꝛ aq̄ rosata.
Diābra dr ab ābra igrediēte i bōa q̄ȝtitate.hec apḋ medicos ē multū in vsu ꝛ maxie ista descriptio Mesue.auic.i.v.cañ.ingt.electuariū alchebū dictū electuariū ambre ꝛ hoc electuario vsi fuerūt reges grecie nō fit ƥꝫ auicē.sicut
Cardamomū maius est beil vt dicit Serap.ꝛ generaliter ponimꝰ loco eius grana paradisi siue melegetā. ꝛ pro cardamomo minori ponimus visuale.
Ambra ƥꝫ Sera.ex auctoritate dia.nasciṫ i mari ꝛ gñaṫ i eo sicut gñaṫ spēs fūgorū i terra.ꝛ qñ mare turbaṫ eiicit a fūdo eiꝰ lapides magnos ꝛ cū eis eiicit frusta ābre.ꝛ plꝫ qḋ ex ea egrediṫ ex mari i terris ʒig.aut.i.2.ca.ait ābra ƥm ꝙ existio ē manatio fōtis i mari.illḋ vō ꝙ dr ꝙ ē de spūis maris aut stercore aialis maris lōgiquū ē.electio melior grissia fortis asiliebeṫ deide varia post cū citria ꝛ deterior ē nigra mala.mltotiēs assūṫ ex ventre piscis ꝙ cū cōedit ꝛ moriṫ circa istās ait.ābra.i.spma ceti.i.balene.nō ē ꝙ.gūmi vt qdā dicūt nec ē spūa nec ē sterꝰ aialis nec ē iecur piscis vt qdā mercatores dicūt. Aureo.i.s.colliatūr ābra est vna spēbꝰ cāphore ꝙ oriṫ i fōtibꝰ maris ꝛ natat sup aquā maris. Cōfice cū sirupo rosato ꝛ aqua ro.vide supra in confectione diarodō descriptiōe cōi vbi oñsum fuit de h.

Cōfectio

de cinamomo.℞.cinamomi subtilis ꝛ electi.ʒ.xv.darseni cimini enule añ.ʒ.

iiij. galãge. ʒ. vij. gariofiloꝝ piplis lõgi. cardamõi. i. minoris zizibẽris heil macis nucismuscate ligni aloes añ. ʒ. iij. croci. ʒ. j. zuccari taberzet. ℥. v. ꝯfice cum melle dispũato ⁊ qñ ꝙ ponit in eo duplũ põderis medicinarũ de zuccaro pulverizato sine melle ⁊ accipit sicut suffuf ⁊ alij addũt in eo musci. ʒ. vnius partes. ij. ⁊ pulverizet cum eo.

Hec cõfectio de cinamomo apud nos non est valde in vsu tñ simplicia que ipsam ingrediuntur declarabo. Aui. quinto cañ. hꝫ vnã aliã descriptionẽ sed nõ est eadẽ cinamomi subtilis ⁊ electi. i. fini. serap. i cap. de cinamomo ex auctoritate Dia. ponit multas spẽs secũduꝫ diversitatem locorum. Aui. dicit cinamomum notum est. ⁊ eius quidẽ species est vna bona ad aliquantulam declinãs nigredinẽ Electio meli⁹ ẽ illud qd ẽ bõi odoris ⁊ acutuꝫ hꝫ saporẽ sine mordicatione ⁊ color ei⁹ est pur⁹ ⁊ nõ ꝯmixtus. aliud cap. facit de cherfe cinamõi. ⁊ ibi dicit ꝙ ẽ d̕ cinamomo. ⁊ dicit ꝙ ẽ alterius gñis ⁊ ipm qdẽ ẽ durũ sicut ciamomũ. d̕ ipo tñ est qddã qd nõ durescit. Sera. vo de cherfe loquitur i cap. d̕ ciamomo. ⁊ vult ꝙ sit gen⁹ ciamõi. qñ autem repit cinamomũ simplr de fino itelligit. Auer in qnto colli. canella vel ciamomũ. i. recapaldereca.

Darseni. i. cinamomi grossum dcm̃ scanizũ. nõ ẽ aut foliũ vt exponũt sinonia nicolai. vide Serap. i cap. d̕ cinamomo vbi ponit darseni. i. cinamomũ. ꝑterea vide apud. Av. i qnto col. vbi iquit. Darseni. i. canella subtilis dulcis arõatica. In hac oꝫ videre si darseni sit ciamomũ finũ aut nõ sm vo Mesue ẽ cinamomũ grossũ qꝛ ipe mesue i ista ꝯfectiõe hꝫ cinamomi subtil ⁊ electi ⁊ darseni. i. cinami vl ciamõi grossi ⁊ sic credo qꝛ Aui. in qnto cañ. i ꝑdicta cõfectiõe hꝫ cinamõi ⁊ loco darseni hꝫ. ciami qd idẽ ẽ. Preterea vide apd auẽzoar i suo ãtidotario i electuario ꝙ cõfert stõaco ⁊ adiuuat digõnẽ ⁊ est delectabile ad cõedẽdũ y ingr. Darseni ⁊ est cinamomũ nigrũ ⁊ odoriferũ valð Sapiẽtes dixerunt ꝙ qñ repitur i cõfectiõib⁹ cinãomũ itelligit d̕ fino ⁊ per darseni de grosso.

Heil ẽ cardãomũ mai⁹ ꝫ lumẽ obscuꝝ scripsit ꝑdictã ꝯfectõeꝫ ⁊ exposuit ꝙ heil ẽ cardamomũ min⁹ qd falsũ ẽ qꝛ ipemet i arõatico gariof. dic̃ heil. i. cardãomũ mai⁹ ergo sibiipsi cõtradicit Serap. sicut osñsum est supra vult ꝙ heil sit cardamomum maius ⁊ sic est secundum veritateꝫ.

Cõfectio d̕ grãis mirti. i. d̕ semie mirtiloꝝ apd nos nõ est in vsu nec apud alios simplicia vo que ipsa igrediũtur declarata sunt.

Diacalamentum descriptiõe Ga. ℞. calamẽti fluvialis ⁊ montani sisileos ⁊ petroselini ana. ʒ. vi. zinziberis. ʒ. iij. seminis apij. extremitatuꝫ alhasce añ. ʒ. ij. cheisin. i. leuistici. ʒ. vi. piperis. s. nigri. ʒ. xij. mellis dspumati quantũ sufficit.

Diacalamentum dicitur a calamento ingrediente. hoc apud nos est multum in vsu ⁊ maxime secundum istã descriptionẽ. Me. dicit quod est descriptio Gal. sed xpoforus de honestis dicit quod non ponitur sicut Ga. sed nõ vidit bene galienum quia est verum quod Gal. cõposuit ⁊ ipse describit ipsuꝫ in. 4. de regimine sani. ⁊ videt cõcordare in isto ⁊ maxie in simplicibus in pondere vero non. Nicolaus vero in suo antido. habet vnam descriptonem sed non sit nec concordat cum ista. tamen si facere volueris secundum nicolaũ infra apparebit descriptio sua. Auicen. in. 5. cañ. habet elec. diacalamentum fluviale ⁊ electuarium de calamento qd est quasi idem cum isto.

Calamẽti fluvialis. i. aquatici. quidã herborari⁹ dicebat ꝙ calamentuꝫ fluviale est menta aquatica vel menta equestris qd nõ est vide nicolaũ q exponit ꝙ calamẽtũ fluviale est mẽtastrũ. ⁊ sitr ait Petrus de crescẽtijs sicut ostendã in cap. de calamẽto montano. ⁊ sic volunt sapiẽtes ꝙ calamentum fluviale sit verum mentastrum.

Calamentũ mõtanũ. i. nepita siue gattaria. qdaꝫ dicunt ꝙ est origanũ. alij. pulegiũ qd nõ est. veꝝ est ꝙ quidaꝫ ponunt vnum ꝑ alio qꝛ i oĩbus istis plãtis nõ curãt arabes ponere in medicinis vna ꝑ alia qꝛ ipi iudicãt hẽre eãdem ꝟtutẽ sed veꝝ calamẽtũ mõtanũ est nepita siue herba quã rustici nri gatariã vel gatã vocant herbã. ⁊ dr herba gata: qꝛ gati libẽter ipsaꝫ comedunt. Dia. in cap. de calamento habꝫ diacalamẽtuꝫ ⁊ loco calamẽti montani habꝫ nepitã Nicolaus dicit ꝙ calamẽtum montanũ est nepita. Item. Macer in cap. de calamẽto inqt herbã quã neptã vulgari sepe vocamus. hãc medici greco calamẽtum noie dicũt Item vidi Pe. de crescẽtijs i capi. de calamẽto vbi sic ait calamẽtũ aliud est aqticũ. i. fluviale ⁊ vocat mẽtastꝝ ⁊ aliud ẽ mõtanũ ⁊ vocat nepita. ⁊ sic est secundum veritatem

Sisileos vel siler vl platociminũ ẽ siler mõtanum. Pe. de crescẽtijs dicit siler mõtanũ siue sisileos. ⁊ sic est.

Alhasce siue hasce est timus. extrẽitates vero ipsi⁹ sunt note quid sint.

Diatriton pipereõ. ℞. trium pipeꝝ ana auf. v. zin. anisi hasce. i. thimi añ. auf. ij. spice amomi añ auf. i. casie semis apij sisileos. i. sileris mõtani assari enule sicce añ auf. s. ꝯfice cũ melle dispũato ⁊ fiat.

Diatriton pipereon dr a tribus generibus pipeꝝ que ingrediunt ꝯpõnẽ ipsi⁹ ⁊ sunt ꝑpie nigrũ albũ ⁊ lõgum hoc apud nos ñ ẽ valde in vsu. Aui. in qnto cañ. hꝫ vnã d̕scriptionẽ que videt quasi esse eadẽ cũ ista. Mesue hꝫ hasce. Aui. vero no. Auicẽ. habꝫ xilobalsami. Mesue nõ i reliquis concordantur in simplicibus eius.

Piper sꝫ Serap. ex auctoritate Dia. est arbustũ i regionib⁹ idie nascẽs hꝫ semẽ qd in ortu suo ẽ lõgum sile faseolis ⁊ elõgat informa sua ⁊ in macropiper idest piper longum ⁊ intra ipsum sunt grana parva similia gegueres que quando maturantur sit piper. ⁊ hoc: quia separatur ⁊ fit sicut racemus i quo sunt grana parva primo. ⁊ sunt grana piperis. ⁊ quãdo colligitur perfecte maturum est piper nigrum. sed quando collr ante maturationem est piper albũ nam color eius est albus ⁊ non recipit in colore suo nigredinem añ. maturationem. Eligendum autem est ex pipere nigro illud quod est notum in quo nõ ẽ res sitis grão furfuris ⁊ plenũ. sed ex pipe albo melius est illud qd nõ ẽ rugosum albũ ⁊ grave: sed ex pipe lõgo eligendum est illud ꝙ qñ frãgit apparet densum hñs grana q sunt itra ipm adinvicem iuncta ⁊ sapor ei⁹ est acutus mordicãs linguam.

Diaciminũ ℞. cimini carmeni ꝑ die i acero infusis exsiccati. ʒ. xx. ziziberis albasce añ. ʒ. iij. pipis cinamõi añ. ʒ. ij. ameos. ʒ. i. s. folioꝝ rute siccoꝝ baurach rubei añ. ʒ. iiij. ꝯfice cũ melle dispumato.

Diaciminũ dr a cimio. vꝫ a cimio carmẽo qd intrat. sꝫ xpoforus d̕ honestis dic̃. diaciminũ. i. diaciamomũ quod non est. Superius est positum diaciminum bonum. idest diaciminum quod fit de semine cimini visualis. hic vero habet diaciminuꝫ. idest de cimino carmẽo: quia ipse Mesue non habet aliud ciminum nisi carmenũ: sed hoc apud nos non est in vsu. Ciminum carmenum secundum Gal. in suis secretis medicine quod incipit sic. Herodi ad stõacum exponitur quod est sisileos. Serap. i capi. d̕ cimino ex auctoritate Rasis dicit ꝙ ciminuꝫ carmẽuꝫ ẽ agreste. Auicen. dicit ꝙ est nigruꝫ. Matheus silvati. in capitlo d̕ cimino dicit ꝙ carmenum est sisileos. ⁊ sic volunt modern tamen ego non nego nec affirmo verum. vnum pro alio ponitur quandoqꝫ.

Ameos dia. mlti ciminum ethiopicum dicunt aut basilicon sed ameos alterius est nature est. n. semen penes ethiopicos cimino sile sed minius ⁊ est albidius ⁊ quodaꝫ modo spissi⁹ gustum hñs sileꝫ origano. Serap. ex auctoritate Ga. dicit magis iuvativum quod est in eo est semen. eius ⁊ in sapore ei⁹ est amaritudo pauca ⁊ acuitas. hoc est notum. Ruta. scilicet domestica. circa instans dicit rute folia ⁊ tn semina competunt vsui medicine. Cum autem reperitur ruta sola folia debent poni ⁊ per annum servantur secundum dia. melior est ruta que nascitur circa cucumeres Et sm Auic. est melior q nascit apud arborẽ fici. Inuẽit aũt alia spẽs rute q vocat pigamũ. ⁊ vna alia q vocat harmel d̕ cui⁹ forma oñdã in tractatu de pillulis.

Baurach rubeum. i. sal rubeũ vl armenũ vl afronitrũ. i. spũa nitri vt dr a Serap. cap. de baurach. Mesue in ca. de baurach. dicit aliđ est minerale. aliđ artificiale. mierale aliud armenũ. aliud africanum: aliud romanũ aliud egyptiũ ⁊c. Moderni apothecarij loco baurach sũt q ponũt sal pãis rubeũ ⁊ sũt q põunt sal nitrũ q vtunt bõbardarij

Confectio de citonijs bona. i. de carnibus citonioꝝ ⁊ in vsu verum sunt ex hoibus q faciunt eam cum specib⁹: ⁊ sine speciebus: ⁊ sunt qui faciunt eam cum zucharo: et sunt qui faciunt cum melle sed cum zucharo est magis laudata ꝙ quia retinet mirabiliter fluxum ventris.

Io. aũt anglicus in cap. de passiõibus stõi inqt. sed nota ꝙ diacitonitẽ parũ valet in materijs calidis: sꝫ cũ pipe ⁊ zinzi. in materijs grossis fridis valet. eius descriptio ẽ hec. ℞. suci citoniorũ acetosorũ vel aquosorũ parũ ponticorũ lib. i. vel de substãtia eorũ codẽ mõ melius ad calefaciendũ zuchari ad infrigidãdũ lib. j. aceti fortis ⁊ boni lib. j. ꝑparent sup ignẽ lẽtũ ⁊ cale reponant. Qd̕ si vis fortius facere ad calefaciendum ponatur ibi zinziber ⁊ piper vñ apothecarij accipiunt citonia ⁊ scindũt ꝑ mediũ ⁊ extrahunt grana ⁊ semina ⁊ arillos ⁊ medullaꝫ eoꝝ coquũt in aqua ⁊ addunt sucũ ⁊ pistãt sil in modũ electuarij: et tũc vocat caro citoniorũ vel diacitonitẽ purũ ⁊ cũ spẽb⁹ calidis sic cõpositũ de quo dixit versificator in his versib⁹ Si vis me mitẽ si vis dissoluere litẽ. Da diacitonitem da mihi frater idẽ. Nec multũ plangã si iungas diagalangã.

Cõfectio d̕ seminib⁹ . i. diaspmatõ sꝫ matheum silva. in lra diaspmaton dicit ipse ꝙ ẽ ex semibus herbarũ. Nicolaus florẽtinus in lib. v. in tractatu quarto in cap. de cõplone stomaci nõ pura in generali inqt. diaspermatõ. i. electuariũ de seminibus quod describit in antidotario mesue: ⁊ sic est: sed non est in vsu. infra apparebit vna alia descriptio q est ex auctoritate Ras. Nicolaus hꝫ diaspermaton: sed non est in vsu.

Cõfectio de citonijs scd̕ cum suco citoniorũ excitans appetitũ mortuũ. ℞. suci citoniorũ ⁊ mellis añ. lib. iij. ita ꝙ sit mel dispumatum aceti boni puri lib. ij. deinde coquant cum facilitate. ⁊ ꝯtinue auferat spuma eius ⁊ sepe cũ mellis spissitudinem hũeris pulverizent sup ipm pipis lõgi zinziberis cinamomi añ. ʒ. j. gariofilorũ ligni aloes añ. ʒ. s. musci. ʒ. vnius tertiã: ⁊ qñqꝫ sit sine spẽbus ⁊ qñqꝫ cũ spẽb⁹ alijs sicut necessitas ꝯducit. ⁊ qñqꝫ fit cuꝫ zucharo ⁊ qñqꝫ variat alijs modis.

Ista confectio de citonijs facta ex suco citoniorũ Papie non sit nec est in vsu: sed apothecarij Mediolanenses faciunt ipsam ⁊ illi medici vtuntur ea.

Acetum apud grecos dicit oxos. Serap. ex auctoritate Dia. dicit ꝙ acetum infrigidat ⁊ stipticat: ⁊ est bonuꝫ stomaco ⁊ provocat appetitum. Petrus de crescentijs docet qualiter fit acetum ⁊ de virtute aceti.

Electuarium de pomis non est in vsu tamẽ hic volo ostendere quare dicit pomum ex auctoritate Isidori dicens ꝙ poma sunt dicta ab opimo. i. a copia seu vbertate. Mesue hꝫ carnium pomorum dulcium que sunt dcã poma paradisi siue parisana. ⁊ hoc pomum est magis laudatum qꝫ sint alia poma redolentia ⁊ sic a vulgo vocantur.

Electuarium de persicis nõ ẽ in vsu ꝑsicũ aũt apud multos inter genera arborum ẽ positum. Isido. i ca. de ꝑprijs noibus arboꝝ habet cap. de malo ꝑsico ⁊ aliud caplm hꝫ de ꝑsico solum in cap. vo de malo ꝑsico ait. malum ꝑsicum cuius breve ẽ quẽadmodũ vita concessa ẽ. ⁊ tria genera dicunt. s. duracemum armeniacum et ꝑsicum duracemũ nũcupat: eo ꝙ pomum eius in gustu acorem referat in cap. vero de ꝑsico dicit persicum vocatũ ꝙ eam arborẽ prius in egypto severint ꝑ se a quo se oriundos Ptolomei ferebant.

Electuarium quo vtunt reges ⁊ prelati nõ est in vsu. Pinus arbor picea ab acumine foliorũ vocat. pinum antiqui acutũ noiabant pinum aũt alij pitin vocãt. greci peuceꝫ vocant quã nos piceam dicimus: eo ꝙ desudet picem. nam in spẽ ei⁹ differunt in germanie aũt insulis huius arboris lachryma electrum gignit vt iquit Isido. Sed miror ꝙ Isido. dicat ꝙ lachryma huius arboris electrum gignit quod nõ credo: qꝛ simon Ianuensis dicit electrum succinum ⁊ charabe vel charabe ꝙ idem sunt similiter dicit Matheus silva. ꝙ electrum succinum et charabe idem sunt. istud electuarium vocatur apud quosdam electuarium de pineis.

Electuarium de fructibus magnum nõ est in vsu.

Pirus vocata quasi in ignis speciem formata. naꝫ hoc genus pomi ab amplo incipit ⁊ in angustum finit sicut ignis. pirus arbor: fructus eius pira sunt. Isidorus.

Ponticus scilicet sapor. Serap. in cap. de divisione generali scdm sapores in vno cap. de stiptico ⁊ põtico loquitur. ⁊ ibi sic ait. sapor stipticus est sapor ponticu. debilis. ⁊ hi duo. s. ponticus ⁊ stipticus non differunt nisi in multa ⁊ pauca stipticitate. ponticum etiam appellatur in quadã insula vbi reperitur reuponticum.

Confectio alia Gal. non est in vsu: sed illa simplicia que ingrediũtur ⁊ que declarata non sunt hic declarabo. Fausel scdm Serap. est auelana indica. ⁊ dicitur ꝙ ẽ sicut dactilus: ⁊ arbor ipsius nõ est in terris arabum. Auic. in. ij. cañ. de ipsa duo capitula facit vnum de fausel. ⁊ ibi dicit ꝙ virtus eius est propinqua virtuti sandali. aliud cap. facit de roba. ⁊ ibi dicit ꝙ est auellana indica quod dominus raf. velle etiã vr. in lib. secundo affo in cura fluxus. fausel vero secundum simonem Ianuensem est fructus similis nuci muscate: nisi quia pars prima eius est aliqñtuluꝫ pacutior ⁊ alia est plana ita ꝙ possit stare erect⁹ sic calculus q i ludo dr pedes i ceteris sit⁹ ⁊ extra nuci muscate silis ẽ sine odore ⁊ sapore nascit inclusus in qdã lanugine simili folliculo serici. multotiẽs desert inter alias species aromaticas ⁊ simplicia maxime cum cinamomo ⁊ equiparatur sandalis in frigiditate.

Bolus armenus siue lutũ armenum est quedã terra rubea que desert ab armenia. Circa instans dicit bolus est quedã vena terre que ꝑcipue in armenia repit. vñ dr bolus armenus. nõ sophisticat ꝑp multã eius copiaꝫ. per centum annos potest servari. ⁊ hoc est satis notuꝫ.

Acetosa scdm Auicẽ. alia est domestica ⁊ alia silvestris Dia. vero vocat eã lapatiũ ⁊ illius ponit quattuor genera vnuꝫ quod manducat ⁊ istud est illud quo nos vtimur: ⁊ est alteꝝ qd dicitur oxilapatium idest acutum lapatiũ. hoc est satis notum semen intelligitur alia legas ibi.

Rob est sucus cuiusdã fructus coctus ad spissitudineꝫ vt servari possit. Rob vero citri descriptio non reperit a Mesue sed fit sicut rob de berberis quando autem reperitur rob absolute ponitur sapa vel carenum.

Confectio de prunis nõ est in vsu. infra in antidotario Nicolai appebit diaprunis vel diamasceon. ⁊ secundum illã descriptionem fit ⁊ potest fieri solutivum ⁊ non sicut postea ostendam.

Pruna scdm Me. dant ad alterandũ ⁊ ad solvendũ. ⁊ sunt ex eis alba aut citrina aut rubea. Damascẽa ⁊ armẽa sunt fortiora oib⁹ alijs. Isido. dic̃ cogmella qꝫ latini a colore prunũ vocãt. alij a mltitudie enixi fruct⁹ nixã appelãt cuius generis damascena dcã sunt a damasco oppido. vñ pri⁹ asportate sunt cui⁹ solũ pomũ stomaco mederi ꝑbat

Muzũ proprie dicitur cuius sapor est cõpositio ex dulcedine ⁊ acetoso. ⁊ hoc dicitur arabice muz.

Electuarium de sorbis. s. de carnibus ipsius non est in vsu.

Sorba secũdum Serap. ex auctoritate dia. est arbor spinosa folia eius sunt similia nanarico ⁊ habet fructum parvum similem malis parvis. bonum ad comedẽdum est ⁊ vnũqdqꝫ pomuꝫ ei⁹ hꝫ tria ossa. ⁊ iõ noiat tricóiuꝫ ⁊ ei⁹ expõ est triuꝫ granatoꝝ. Serap. allegat de forma sorbe sꝫ Dia. ꝙ apud sꝫ Dia. in cap. de sorba nõ repit ita. sꝫ vide cap. de mespilis apud Dia cuꝫ cap de sorba apud Serap. videbis ꝙ in oĩbus idem sunt. Auic. in scdo cañ. in cap. d̕ zarur videtur loqui de sorba qñuis Serap. vult ꝙ zarur sit sorba vel species eius.

Tyriaca diatesserõ. ℞. gentiane bacarum lauri. mirre. aristologie rotũde ana pres equales cõfice cuꝫ melle dispumato ⁊ fiat confectio.

Tyriaca vo sm quosdã dr a tyro serpẽte. alij dicunt ꝙ nõ qꝛ reperiunt multe alie tyriace qs nõ ingredit tyrus vt est in tyriaca de terra sigillata. ⁊ ista que fit ex qtuor reb⁹ Pot bñ aliqs dicere qd tyriaca dr a tyrõ grece qd ẽ venenuꝫ. qꝛ oẽs tyriace sunt medicie q valẽt ꝯ venenũ vt lapis

bezaar. Jo. Angliceus in cap. de venenis. ingt. Si igit illa medicina faciat euadere ex venenis optima est. ⁊ de illis que faciunt euadere ex venenis hñtur venena que nō cognoscunt nisi per experimentum est tyriaca q̄ componit ex carne tyri que est venenosa. tñ venenum suū ē humiditas expulsa p vberationem eiꝰ vñ versus. allea. nux. ruta. pura. rafanus ⁊ tyriaca. hec sunt antidota contra mortale venenū. dr autem tyriaca diatesseron. idest de quatuor rebus: naz thessarō grece: idest de quatuor rebus: descriptio ipsius reperitur in multis alijs locis. Nicolaus i suo antidotario habet vnaz descriptionem: sed in ipsa quidā philosophi postea addiderūt alias res sicut fenugrecum nigellam zedoariam diptamū ⁊c. Aui in quinto can. habet vnam descriptionē que eadem est cuz ista mesue: Ratis ēt in. 8. Almās. in cap. de morsibus scorpionū hz vnaz descriptionē q̄ ē cadē cuz ista: sed apud nos nō ē in vsu.

¶ Gentiana secundū Serap. est basilica. idē dicit papias basilica ēt aliqñ inuenitur pro serpentaria. Aui. i ca. de gentiana dicē q̄ non nominat gētiana nisi quia primus qui eā agnouit fuit gentinus rex. ⁊ ipsa quidem crescit in mōtibus altis ⁊ sic credo quia reperitur in multis confectionibus gentiana romana vt habet Auic. in predicta tyriaca illa est proprie gentiana q̄ reperta fuit a gentino rege romanorum radix ipsius cōperit vsui medicine.

¶ Bache lauri siue granum lauri. circa instās dicit. lauri folia ⁊ semina vsui medicine cōperunt. infra apparebit electuarium de bacis lauri. ⁊ ibi melius ondē si deꝰ voluerit

Trifera saracenica magna. ℞. chebulorum idorū belericorū emblicorū ⁊ citrinorum. añ. z. v. Cinamomi trium piperū secack folij spice cardamomi maior. i. heil ⁊ minoris cassie seitaragi indi ciperi apij lingue auis gariofilorum been albi ⁊ rubei zinziberis ana. z. ij. spice nucis muscate macis sisami excorticati ana. z. iij. amigdalarum dulcium ⁊ amararum ana. z. v. ligni aloes reubarbari seminis feniculi mastichis ana. z. ij. Alfelēgemisch. i. seminis ozimi gariofilati mēte ficce origani perici añ. z. j. s. fricentur mirabolani cū butiro vacino ⁊ cetere species cū oleo amigdalino ⁊ cōfice cuz melle quod sufficit.

Trifera grece est dicta delicata. saracenica: quia a saracenis inuenta fuit. Nicolaus in suo antidotario habet vnam descriptionem ⁊ dicitur trifera quia hominem inuenem reddit. saracenica vero quia a saracenis fuit inuenta descriptio Nicolai non concordat cum ista Mesue: nec fit scōm ipsum. s. nicolaum.

Chebuli alio nomine mirabolani chebuli vocātur. mesue de ipsis loquitur de tribus generibus in vno capi. ⁊ sunt proprie citrini chebuli ⁊ indi: ⁊ laudat chebulos vt sint grossi ⁊ ḡto grossiores tāto meliores ⁊ sint subnigri declinātes ad rubedinē ⁊ sint graues in pondere cite submersionis in aqua ⁊ sint hñtes spissitudinē corticū suorū. ¶ Indi scilicet mirabolāi dicti nigri vt dicit Serap. cap. de mirabolāis Mesue laudat nigros vt sint grossi ⁊ graues ⁊ carētes ossib⁹. quāto āt ab his elōgant ꝓprietatib⁹ tanto a bonitate remoti. Auicē. dicit nigri indi sunt illi q̄ vltimi sunt in maturitate ⁊ sunt pinguiores.

Belirici mirabolāi sunt ex medicinis bñdictis vt dicit Me. ⁊ meliores sūt grossi ⁊ spissi pōderosi ⁊ dēsi cortice.

Emplici mirabolani secundum mesue sunt ex medicinis confortantibus stomacum cor epar ⁊ viscera ⁊ meliores ex eis sunt habentes frustra grossa ⁊ densa ⁊ grauia ⁊ que minus crescunt in ossibus ⁊ plus in carne rari quoq̄ non habent ipsum. Mesue ibi docet modum faciendi se rēblac. ifunde emblicos i lacte dulci ⁊ mutetur super eo lac mane ⁊ sero ⁊ hoc per triduuz ⁊ exsiccentur in vento ⁊ in vmbra ⁊ recondantur. Serap. in capi. de emblicis inquit. medici nominant emblicos firemblicos. ⁊ hoc. ió q̄ ḡdo ifundunt in lacte in terra in q̄ nascunt nolant fireblēgi ⁊ ipsi ponunt in lacte sicut dixi.

Citrinos mirabolanos p̄m Me. laudauerūt sapientes i colore vt sint citrini mlte citrinitatis declinātes ad viridiatē ⁊ sint pōdere graues ⁊ dēsi ⁊ vt i ꝓfractis suis inuenitur sicut gummositas ⁊ vt sint grossi ⁊ vt cortex eorū sit spissa densa complens ossa parua. silr ait Aui.

Secacul. i. sigillū sancte Marie ⁊ alio nomine. a vulgo dicitur zon egeto vt dictum fuit.

¶ Spica nardi siue pistica. Mesue hz in ista descriptione spicā. i. nardi ⁊ infra iterum hz spicam qd̄ ignoro. verum dixerunt quidam sapientes q̄ per vnum spica intelligitur spica nardi. ⁊ per aliud spica celtica. ⁊ ambe debent poni.

¶ Seitaragi aūt indi est genus cruce. Aui. in scdo canonis ait seitaragi ille qui est indus ē frustra ligna parua sub tilla ⁊ cortices sicut garlofili: neq̄ per id agnouit quid sit Galie. in septimo simplicium noiat lepidum ⁊ ibi dicit q̄ est genus cruce ⁊ sic est quid aūt sit cōiter ignorat. ēt Dia. vocat lepidum. ⁊ qui mihi nō credit q̄ lepidum sit seitaragi indi legat cap. de lepido apud Dia. cū cap. de seitarago apud Serap. ⁊ videbit q̄ idem est. Simon vero Januensis in cap. de hiberida cū. h. describit de forma. hiberidos quod est verum seitaragi. in fine cap. ipse ipquit. hec videt quā nasturtium agreste nominamus in cap. vero de ibederidos per. i. seitaragi inquit ex auctoritate Pauli ibederidos herbe vsus quā ⁊ lepidū alij vō agricardamū. i. nasturtium agreste appellant. in cap. d seitaragi iterū dicit ex auctoritate Pauli q̄ in cap. de sciatica iberidos inquit quez lepidum alij agricardamum appellant quidam vocant ipsum capsiam indam: tu vero inde certitudinem huius plāte qd̄ verum seitaragi p̄m paulum est agricardamum agreste: ⁊ agricardamum agreste est nasturcū aquaticum ⁊ nasturcium aquaticum scōm circa instans est senation. ⁊ senation p̄m Dia. est illa herba quam lombardi vulgo crisonum vocant: ⁊ sic fine vubio seitaragi est spēs nasturcij: qz Serap. in suo cap. dicit ex auctoritate Galieni. virtus eius ⁊ sapor ⁊ odor sunt similia virtuti sapori ⁊ odori nasturtij. ⁊ sic loco seitaragi indi pōt poni semen nasturcij q̄ est species eius infra in dianasturtio de ipso aliquid ostendam. Sisamus. s. semen ex quo oleum sisaminuz expuimit tpe antiquo non reperiebatur istud semen in partibus nostris: sed hodie aliqui detulerūt ad nos ⁊ hodie reperitur in multa quantitate ⁊ siculi appellant illud giozolenam de mō excorticandi docet liber qui dicitur bulchasim in tractatu secundo. cuius modus est iste. ℞. de sisamo ⁊ illō purga a terra que est in eo ⁊ alijs superfluitatibus ⁊ pone in vase fictili cum aqua frigida ⁊ dimitte per noctem ⁊ in mane colla ⁊ dimitte siccari parum ab humiditate aque ⁊ pone in pecia lini forti ⁊ liga os ⁊ percute sisamum ab os parte eius donec excortetur totū ⁊ pisce super ipsuz aquā frigidam ⁊ misce bene. nam cum videbis corticem eiꝰ natare super faciem aque. pisce cum aqua: ⁊ fiat ita quousq̄ nihil remaneat ex cortice. deide ficca illud ab aq̄ ⁊ seruet.

¶ Origanum perficū non repit ab auctoribus: ḡre ita appellet: moderni vero p origanum accipiunt quandam herbam quam lombardi vulgo cornabobium vocāt. circa instans ingt origanuz. i. golena exsiccatis folijs cū floribus abiectis stipitibus in medicina hz ponit p annū seruat. singulis annis renouet. Serap. in cap. de origano describit multas spēs illius ⁊ ponit diptamus inter spēs origani.

Trifera muscata quam fecit alcanzi. ℞. mirre chebulorum nigrorum. i. indi emblicorū belericorum piperis macropiperis zinziberis ciperi cassie spice ide añ. z. v. seminis aneti seminis porri. añ. z. ij. semis rosis baucie. rosarum. s. rubearum cinamomi nucis muscate gariofilorum. añ. z. j. s macis heil galāge ligni aloes crudi ⁊ non cocti musci. añ. z. j. granorum nasturcij. añ. z. r. confice cum melle dispumato.

¶ Trifera. i. delicata muscata dicitur: qz recipit muscum apud nos: videlicet in Papia non est in vsu: sed in medio lano vtuntur ipsa multum.

¶ Anetū hz circa instās qñ simplr pōit semē itelligit hoc semē ē satis notū. de forma ipsius plāte nō repit ab auctoribus: sz folia hz sicē abiotanū vel feniculū basta silis feniculo ⁊ capitellū sile feniculo: semē vō ē minꝰ ⁊ i hortis repit.

¶ Porrum p̄m Serap. est ex eo domesticuz ⁊ est hispanū ⁊ est ex eo nabati ⁊ est montanū ⁊ est porrū vinee. Aui. dicit aliud ē scemitū ⁊ aliud ē nabathiū: ⁊ aliud ē q̄ dr porrū siluestre: ⁊ est illud qd̄ ē iter porrū ⁊ alleuz qd̄ ē melius in medicina q̄z in cibo sed nabathiū magis ingreditur in cu

rationib⁹ q̄z scemitū. semē ipsius intelligitur.

Baucie. i. pastinace de semine intelligitur vt infra apparebit baucie condite: ⁊ ibi ostendam melius. Aueroys i quinto col. vocat ipsam balgazar.

Triphera Galieni. ℞. omnīū mirab. añ. z. x. zizīberis mastichis cinamami gariofilorum añ. z. vij. galange maratri anisi apij ameos spice assari croci añ. z. iiij. costi piperis nigri ⁊ longi cassie añ. z. iij. nucis muscate macis cardamomi maioris ⁊ minoris calami aromatici ligni aloes añ. z. ij. tuderi albi ⁊ rubei alufulmen ciperi añ. z. iij. s. ambre. z. vnius partes tres fricentur mirabolani cum oleo amigdalarū dulcium ⁊ confice omnia cum melle dispumato. ⁊ Galienꝰ quidē quādoq̄ addidit scoriam ferri nutritam in aceto vini secundum mensuram medicinarum omnium: ⁊ quandoq̄ secūdum medietatem earum.

Hec descriptio istius triphere apud nos non est in vsu sed simplicia q̄ ipsam ingrediunt declarabo si deꝰ voluerit.

Maratrum idest semen feniculi de quo Macer feniculum medici calidum siccumq̄ secundo. Dicunt esse gradu maratrum grecus vocat illud. Aueroys in quinto coliget dicit Alrigmeg. idest feniculum.

Ameos est semen notum omnibus Gal. in sexto simpliciuz inquit enuchar. i. ameos magis iuuatiuum ex hac planta est semen eius. nota quod meo tempore vide multo herbaticos vendere Ameos apothecarijs indoctis pro apio ⁊ generaliter vltra padum apud ciuitatem Papienses vtunt in cōuiuijs folijs ameos p folijs apij. qd̄ erroneū ē

Tuderi secunduz Aui. ex auctoritate Dia. est herba habens folia similia prassio ⁊ radicem quadratam ⁊ eius radix mensuram habet medij cubiti. ⁊ habet capita in quibꝰ sunt semina longa nigra ⁊ est hec vñtata. tuderi siluestris vero semen est rotundum. Auic. in secundo canonis declarat formam tuderi ex auctoritate Dia. sed non reperitur sub illo nomine quia a Dia. vocat ozminon ⁊ latini emolam vel aurigalis siue reticalis ⁊ reperiunt ex eis duplices vnius cum floze rubeo ⁊ alter cum floze albo ambe apud nos nascuntur in tectis ac parietibus ⁊ iuxta ortos abundanter inuenitur.

Alufulfumen siue fulfumen est radix piperis secunduz Serap. in capi. de radice piperis. Auicen. in secundo can. ait. Fulfumen est radix piperis. Idem in sinonis que sunt in fine quinti can. dicit fulmine. i. radix piperis vel lignū eius ⁊ sic est ⁊ loco eius administratur piperis nigrum.

Triphera minor ex arte fenotis. Recip. mirab. chebulorum indorum belericorū emblicorum nucis muscate añ. z. v. nasturtij. s. semē quod vocatur cardamum assari scilicet radix ipsius que competit vsui medicine origani perici piperis olibani ameos. zinziberis carmezit spice squinanti idest palea camelorum ciperi ana. z. iiij. scorie ferri nutrite in aceto diebus quinq̄ ⁊ asse. z. xo. mirabolani assentur cum butiro vacino ⁊ inuoluantur cetera cum oleo amigdalarum dulcium ⁊ aromatizentur cum musci. z. i ⁊ confice cum melle dispumato. ⁊ da post sex menses.

Hec descriptio istius confectionis apud nostros medicos est multum in vsu valet mirabiliter ad corruptionem ⁊ exuberationem menstruorum ⁊ emorroidarum.

Carmezit autē p̄m Serap. est fructus tamarisci nam ipse Serap. in ca. de tamarisco inquit ex auctoritate. Dia. tamariscus est arbor erecta que nascitur in aquis ⁊ habet fructum qui assimilatur floribus ⁊ est similis in fluxibilitate sua vsnee. ⁊ est in babylonia ⁊ in scenī.

Tamariscus domestica que nominat carmezit ⁊ sic est Auicē. in secūdo canonis dicit carmezit est fructus tamarisci. ⁊ quidā vocant nucē tamarisci ⁊ idem est Aueroys in quinto coliget' ait. alcharfar. i. tamariscus.

Ferrū p̄m Aui. hz tres spēs. i. seneburucā ⁊ literenchē. ⁊ suludeth. aliud ca. facit de scoria ⁊ ibi dicit q̄ fortiores exsiccatōis ē scoria ferri. idē ait sarsar. i. ferr. Isidorus i ca. d lignarijs iquit. clauī aūt dicti q̄s halibi qz ex chalibe fiunt. i. ferro chalibs. n. ferr ē. Serap. ex auctoritate Dia. dicē tubel ferri ē squāma ferri seu battura. nutrit aūt sco ria ferri per quinq̄ dies in aceto fortissimo omni die mutando acetum. post hoc proiciatur super laminam ferream ignitam ⁊ torrefiat: deinde puluerizetur subtiliter ⁊ reseruetur ⁊ vtere vbi oportet.

Triphera minor descriptione cognita nō est in vsu. simplicia que ipsa ingrediuntur declarata sunt.

Biacurcuma magna. ℞. croci. assari. petroselini. dauci. anisi semis apij añ. z. iiij. rauedseni meu. spice. añ. z. vi. costi ⁊ mirre cassie squanti carpobalsami rubee tinctorum succi absinthij succi eupatorij olei balsami añ. z. ij. calami aromatici cinamomi anna. z. i. s. scordeon. scolopendrie. succi liquiritie ana. z. ij. s. dragaganti. z. i. confice cum melle dispumato ⁊ fiat.

Biacurcuma autem dicitur a via quod est cōfectio. curcuma dicitur quia in colore sit sicut curcuma. ⁊ est species celidonie non autem dicitur biacurcuma a radice curcume. sed dicitur biacurcuma a croco quod recipit ibi bona in quantitate ⁊ in colore ipsius sit citrina sicut ipsa radix que dr curcuma. sed melius esset quod diceremus biacrocoma a croco quemꝰ recipit vt ait Saladinus Cristophorus vero de honestis dicit quod biacurcuma sumitur pro rubea tinctorum quod non credo Matheus siluaticus in lra Dia. ingt sic: sed illa regula habet exceptionē i vno electuario posito a Gali. i antidotario suo. ⁊ etiā i damasceno qd̄ vocat biacurcuma ⁊ nō ē electuariū de curcūa qz nō recipit aliqd de curcuma. ¶ Ubi sciēdum ē q̄ illud nomen fuit impositū predicto electuario propter ḡdā similitudinem quam habet in colore cum curcuma quoniam recipit crocum cuius tinctura tigitur electuarium tā quā si receperit curcuma. ⁊ ob hoc biacurcuma vocatur quia recipit crocum qui tingit colore curcume Aui. in quinto canonis habet duas descriptiones silicet. maiorem ⁊ minorem ⁊ nō habet curcuma. Mesue habet biacurcumam magnam ⁊ minorem ⁊ dicit quod minor valet ad ea sicut maior sed maior est illa que vsui venit curcuma est radix satis nota. Mesue laudat ipsam in cap. de scabie oculorum sub nomine buruch. idest hauroch. ¶ Petroselinum. s. semen eius. Isido. in. ca. de oleribꝰ ait. petroselinū vocatū q̄ fit sile apio ⁊ nascit i petris mōtibusq̄ ḡruptis quod nos petrapiuz dicere possumꝰ. ⁊ hoc est satis notū.

Daucus secundum Auic. in secundo canonis est semē baucie siluestris. ⁊ ibi dicit distinctio eius dicē in capitulo baucie. siluestris sed non reperitur.

Raued seni. i. reubarbarum. Mesue. in capi. de reubarbaro inquit. electio ex spēbꝰ raued altō. est quod nascitur in india ⁊ est raued seni. ⁊ aliud est raued barbarum ⁊ aliud est raued turchinum ⁊ melius ē raued seni. Jo. Angliceus in libro quinto quasi in fine ait. reubarbarum diuersimode administratur aliquando in colatura tantum aliquando in electuaria substantia aliquando in pillulata aliquādo i liquida ⁊ dicunt aliqui q̄ in substātia plus laxat ⁊ aliqui q̄ in colatura eius plus.

Meu apud Auicen. vocat mu ⁊ dr q̄ est frustra diuerse figure in colore agarici. Dia. dicit meu. q̄ atamanticū dr quidā vero anetuz. siluestre vocāt radix ipsius cōperit vsui medicine sed lumē maleluceus exposuit. in predicto electuario q̄ meu est semē aneti siluestris cuiꝰ falsa est opinio. ⁊ qui mihi nō credit videat Aui. capi. de mu. i. meu ⁊ Sera. ⁊ circa instās oēs volūt q̄ radix sit illa que est efficacior in medicina infra in ꝓfectione dicta aurea alexandrina de meu iteruz aliquid ostendam si deus voluerit.

Mirre p̄m Aui. est gūma currēs super arborē in tamenia que dimittit donec ḡgeletur deide colligit sicut galbanū ⁊ oppoponacū in terra nra grecꝰ appellat smirna.

Carpobalsamum est fructꝰ seu semen balsami vt dicit Dia. in capitulo de balsamo. lignū ipsius appellatur xilobalsamum. sucus opobalsamū.

Rubea tinctorū p̄m Isidorū dicta est q̄ radix eius sic rubea vñ ⁊ colorare lanas perhibetur. Christophorꝰ de honestis putauit sed nō recte q̄ biacurcuma efficiatur in colore curcume propter rubeam tinctorū sed nō en.

Absinthiū p̄m Mesue ē multiplex: sed illud quod iten

dim9 est absinthiū romanū & melius est illud qd est remotū ab odore maris. et qd oritur in terris liberis & habet folia alba plana & leuia. hoc est satis notum. Iste est modus opationis suci eius exprime suci ei9 q̄ntitatē q̄z volueris & proprie in medio veris et purifica illud sm artem & fac siccari i cinere calido i vase vitreo sicut siccatur aloes.

Eupatoriū sm Seraþ. est gafit. non est ergo policaria vt dicunt quidam arabes. i ista planta Mesue & Auicen. sunt differentes. nam Mesue dicit quod ipsius flos est sicut subcitrini. Aui. vero ait flos eius sicut nenufer. igitur non concordant infra. iterum de ipso loquemur. suc9 vero ipsius fit sic oportet vt terātur folia ipsius & exprime sucū eius vsq; ad quantitatem quam volueris & dimittatur soli donec siccetur vt possint fieri troc. sunt etiam qui ponunt sucum ipsuz in vesica porci & siccant. liber qui dr bulcasim in tracta. secundo docet modos exprimendi sucum ex gafit. i. eupatorio.

Oleum balsami quod ex ligno balsami manat. descriptionem ipsius describit ipse Mesue sicut ostendam ifra sed quia illa descriptio Mesue nō potest fieri apud nos: ego describam vnam descriptionē q̄ reperitur apud Petrum de abano. & sm illā facere debem9 ēt si vis facere p alium modum vt docet Guliermus lōbardus de quo infra. Ioā. Anglicus in cap. de paralesi inquit. Septē sunt cara: qr sunt bona vel qr rara. balsam9 ambra tirus caro lignum cāphora muscus. per tirū intelligit tiriaca vel trocisci de tiro quos recipit. p hoc nomē caro. caro leonis. p lignū. lignū aloes. & alia sunt satis plana. & nota q balsamus est sucus balsami. i. illi9 arboris que est pua q̄si frutex circa babyloniā tantū crescens: & vocatur opobalsamus & lignum eius vocatur xilobalsamus. & est vsus de hoc. Est opos sucus xilo lignū carpoq; fructus.

Scordeō sm Aui. est aleum agreste circa instans iquit scordeon est aleū agreste solus flos eius medicine. competit. Sera. in ca. de aleo ait sed scordeō est aleum agreste & est fortius aleo domestico.

Scolopendria sm modernorū vsuz est lingua ceruina. antiq aūt vtebantur alia scolopēdria. & hec est illa quam hodie nos cetherac vocam9. infra aparebit sirup9 de scolopendria & ibi melius ostendam si deus voluerit.

Diacurcuma minor est in vsu sm itentionez Mesue minor valet ad ea sicut maior sz nō sit. Sz poterit dicer aliqs si mesue laudat minorē ergo possum9 facere minorē pro maiore. Ad h dici posset qd sic isoleuit vsus apd nos. ēt qd ēt illa possz fieri.

Diamorusion ℞. croci acori añ. ʒ. ij mirre. ʒ. iij. bacaruz lauri. ʒ. ij. s. dauci cinamomi cassie cimini carimeni. i. fisileos sm matheū siluaticum. carpobalsimi floz squianti seminis anisi apij. cordumeni spice mēte sicce marmacus ameos añ. ʒ. i. costi triū pipez. s. nigri albi & longi añ. ʒ. i. ?fice cū melle dispumato. ¶ Istud electuariū apud nos non est in vsu.

Hec descriptio videt ?cordare cum descriptione quaz Aui. in quinto cañ. describit sub nomine homorusia.

Acorus sm Dias. est herba venerea vel affrodisia vel piper apum &c. radix ipsius cōpetit vsui medicie quidā vocant ipsum gelīam alij gladiolum.

Dauci. i. semen bautie siluestris Aui. in pdicto electuario habet dauce & ibi exponit q ē semē baucia siluestris.

Carpobalsamus sm Diasco. in capi. de balsamo est semen balsami. & hoc satis & notum.

Cordumeni sm Serap. est carui agreste & a romanis dicitur karda. mirādum est q Diasco. concludit sermonē de cardamomo cū sermōe de cordumeno apd Serap. quod nō est credendū q. sint idem quidā vocāt ipsū silercreuicum Matheus siluaticus vocat ipm cordilion. infra. in atanasia magna ostendam quid est si de9 voluerit.

Marmacur. i. maru. de quo auicen. in secūdo canonis speciale cap. facit & ibi distinguit in plures species. secūdū vero stephanū est marubiū. si autē repit marmacor est mellissa Gulielmus placentin9 ait. maru. est spēs ligue bouis & vocat in Cremōa selarea. sapientes dixerūt q p marmacur volum9 intelligere prassium siue marubiuz. & q marmacor volumus intelligere citrariam. i. mellissam.

Dialacha magna. ℞. lacce ablute raued seni. & reubarbari ana. ʒ. iij. spice aromatice macis seminis apij squināti absinthij suci eupatori Ameos sauine amigdalarum amararum. Costi mirre rubee tinctorum seminis feniculi anisi assari aristologie gentiane croci cinamomi isopi sicce cassie cimarum squinanti bdelij añ. ʒ. j. s. piperis zinziberis añ. ʒ. j. infunde mirrā & bdelium in vino & cetera tere & confice cuz melle dispumato.

¶ Dialacha magna dr magna qr ?pōnez ipsius pla simplicia ingrediuntur q̄z in minore. vel dicit magna. qr hz maiorē efficaciā. Aui. in qnto cañ. hz duas descriptiōes: que nō sunt similes. sed ista mesue est illa qua nos vtimur

¶ Lacha sm Serap. ex auctoritate Dia. est gūmi arboris cuiusdam. & nascitur in terris arabū & est silis mirre & storaci ipse Serap. quasi in fine ait. lacca est res rubea. q̄ est super ligna subtilia. & sapor eius est bonus. & ipsa cogit & tingitur inde panni in rubeum colorem. & dicit tinctura illa kermes. reperitur apud ipsum karmen quod ē grana tinctorum cū quo tinguntur panni. Auicē. in. ij. cañ. duo cap. de ipsa facit. vnum sub noie kelken: sed in arabico est kankamō. & dicit Aui. q est gummi horribilis saporis. & vr ignorasse qd esset. & quia ignorauit scripsit aliud ca. de lacca. & qui mihi non credit. videat ca. de laca apud Serap. cum ca. de kaiken apud Aui. & videbit q idē est. modum aūt ablutionis docet Seraþ. in pprio ca. de lacca in fine. & sic ait modus ablutionis eius ē q accipiunt gūmi eius & teruntur & pijciuntur super aqua casa in q̄ bulierint aristologia & sgnantum. & mouetur bene cuz pistello & dimittit residere. & eijcitur aqua. deinde desiccat in vmbra: & reponitur in vase vitreo. si non clarificat pris viceciās scdo. & de pdicta decoctiōe fiunt troc. de lacca.

¶ Spice aromatice. i. nardi.

¶ Sgnantū sic dcm̄ ē: ē palea camelor. Me. in isto elio hz sgnātū. & inferius hz cimar sgnāti. & ambo dnt poni.

¶ Sauine sz circa instās solū folia ?petūt vsui medicine. Macer ait. Bracteos grece sauia vocata latie. Serap. ca. de sauina dic. abel. i. sauia: de q̄ mirādū ē q aui. i. 2. ca. in ca. de abel ingt. abel ē fructus iunipi qd nō ē ver. qr sicut dictum est Seraþ. vult q abel sit sauina. & sic magis est credendum auctoritati Seraþ. in simplicib9 quā auic.

Aristologia. s. aristologia rotunda. de qua circa instans in ca. de Aristologia ait. aristologia rotūda magis medicine competit q̄z longa & radix intelligitur. & per tres annos seruatur. radix i autumno colligitur & siccatur.

Isopus. s. herba sicca dicitur ad differentiam humide que est pinguedo lanarū. Aui. in. 2 cañ. duo ca. facit. vnū de isopo humido. & aliud de isopo sicco que est herba satis nota.

Bdeliū sm aui. aliud est bdeliuz mechiū. aliud est bdeliuz iudaicū. aliud est siculum & aliud arabicū qd est aliud a bdelio palmarum siluestrium & ambo sunt ex palmis siluestribus. mechium autem est ex fructu arboris palmarū siluestrium et non reperio aliquem auctorem dicentem qd bdellium fiat ex fructu arboris palmarum siluestriū vt dicit aui. pli. ait in bacria nascitur bdelium nominatissimū. cui9 arbor est magna magnitudie olee folijs arboris fructu caprifici. cuius gūmi alij precon appellant alij malachin i h nomē arabes imittāt mochal alij maldacō &c.

Dialacha minor non est in vsu.

Cōfectio de raued seni nō est in vsu & hec est cōfectio de rubarbaro.

Raued seni sicut dictū fuit est reubarbarum. & Auer. i qnto coll. inquit. raued. i. reubarbarū. Isidorus ait reubarbarū siue reuponticū sed nō recte illud qd trās danubiuz in solo barbarico istud qd circa ponticū colligit nominatū est. reu aūt radix dicit barbarū grecā: q̄si radix barbarica mesue laudat illud quod magis est subnigrū declināns ad rubedinē. & qd est tincture croci adulterat in illis ptibus. accipitur ex eo integro sicut est quātitas magna & submergit in aq̄ per dies qnq;. & dimittit aq̄ illa siccari. & fiūt ide trocisci. & sr ipi medicia regū reubarbarū vo sicatur & venditur sicut est qd iam perdidit animam. & est sicut homo mortuus. & illud in quo non cadit adulteratio est rarum & habet tincturam croci. adulteratum vero habet contrarium. conseruatur per annos tres vel quatuor si sepeliatur in psilio aut in milio, sicuti est cōsuetudo.

Diacostum ℞. costi amari cassie cinamomi ana. ʒ. v. seminis anisi apij cimaruz squinanti reuedseni ana. ʒ. iij. assari. ʒ. iiij. croci aristologie. s. rotūde mirre ana. ʒ. ij. mellis quantum sufficit.

Diacostū autē dr a costo qd recipit. hoc apud nos non est valde in vsu. Aui. in qnto cañ. hz vnā descriptionem que videtur quasi esse silis huic Nicolaus dscribit vnā aliā dscriptionē: sed nō est similis isti quā infra describemus.

Costum autem est radix amara. hoc satis notū est. reperitur aliquando in confectionibus costū dulce: sed nisi auctores de eo non loquūtur. nā vide Serap. in cap. de costo ex auctoritate Ga. qui ingt sapor eius. s. costi est amarus multum fortis acutus. Macer ait. costi sunt gemine species grauis vna rubensq;. Est & amara nimis. hec indica dicitur esse Altera vero leuis nec amara colore subalba. hanc arabes mittūt. prior vtilior medicine. s. secunduz circa instās costū potest seruari per decē annos in virtute

Confectio electuarij ex inuentione nr̄a nō est in vsu. sed simplicia q̄ nō sūt declarata declarabo.

Alchol. i. subtile sic athomi solis.

Nicolaus florentinus in li. 3. in capi. de curatione egritudinū oculorū inquit. administrāt autem medicine oculis aut in forma pulueris & vocantur cohel vel cofel siue alchoel vel alchofol & significat puluerē debere eē subtilissimū sicut athomi qui apparent in spera solis. & sic intelligere debemus per alcohol puluerē subtilissimum.

Balaustia sm Aui. Dia. & Serap. Isidorū est flos mali granati agrestis. Isidorus in cap. de proprijs nominib9 arboris ait. flores malorum a grecis appellati sunt quitinos latini caducum vocant. agrestium autē malorum flores greci balaustion appellauerunt quorum alij albi alij purpurei alij rosei. reperiunt similes florib9 mali punici.

Concule apud nros auctores reperiuntur multe spēs. nam Serap. de ipsis diuersa capla facit. ipse facit vnū capitlm de conchilio. & ibi sic ait. hedef. i. conchilium: coclee parue sicce qn̄ aduritur cinis eorum sm quod dicitur est cinis multum adurens. aliud caplm facit de ostracha marina & teste conchilium. & ibi de ambabus loquitur dicēs ostracorum ex mari que dicuntur barcora non vsus sub corporibus eorum nisi comburerentur pus ea. qr sunt testa dura multū &c. etiam in capi. de blacte bisantie. i. purpura marina inquit. conchiliuz est ex spēbus ostracorum & est similiter de cōchilijs palpir & reperiunt in regionibus idem in aquis iuxta q̄s oritur spica nardi &c. Dia. facit caplm d̄ coclea terrena. i. limacia que ēt iter spēs cōchilium est posita reperitur apud nos alia spēs que nascitur in aqs dulcibus & hec vocat cochula aque dulcis inueniū alia spēs cōcule quā peregrinātes portāt de sancto Iacobo. & iste vocatur venerie. Aui. aūt i. 3 canonis in fen. xxi. in. ca. de cura. fluxus sanguis. & in fine eius patiētis fluxum mēstruorū inquit. conculari marinarū q̄ asportanf a scō Iacobo adustarum' adurunt āt vt docēt bulcasim. & modus ipsius iste est terantur in primis & ponantur in olla munda. & ponatur in furno vna nocte. deinde extrahatur si sunt cōbuste sic cinis bn̄. si nō āt ponat iterum in furno pāis. & dimitte dōec fiat alba calciata & vtere vbi

Cōfectio alchāzi nō ē in vsu. simplicia q̄ (opz in ipsa igrediunt declarabo. Aui. i qnto canonis hz duas descriptiones elarij alchanzi. sz nō

Flos alchel. i. flos roris marini: siue corōe (sūt i vsu. mōtis siue alchelīges. vt apd grcos. si vo repies scriptū in ?fectionib9 granos alchilil itelligitur granata siluestria.

Confectio de assa. i de assa fetida nō ē in vsu. auic. in quinto canonis habet vnaz aliam descriptionem que eadem est cum ista mesue.

Assa sm Dia. est gūmi silfij apud Pli. interdū vocat lacerpitiū vel assa vl herba eius q̄dā est fetida. alia est dulcis quē apud simonē nūq̄z vide nec audiui aliquē vidisse sed

Matheus siluaticus exponit q assa dulcis est gūmi liquiritie. Rasis in libro diuisionum in capitulo de diminutione coitus inquit. altit. i. assa dulcis.

Confectio Anacardia. ℞. piperis. s. nigri macropiperis. i. piperis longi mirabolanorum chebulorum ēblicorum belericorum idorum & ium de beduft. ana. ʒ. ij. costi. anacardi. zuccari taberzet. i. zuccari albi burungi bacharum lauri ana. ʒ. vj. ciperi. ʒ. iiij. tere anacardos per se. deinde medicinas alias. & ?fice cum butiro vacino & melle q̄ntitate equali bulitis prius. & da post sex menses.

Confectio anachardina est cōfectio sapientiū. & illorū qui desiderant scire. acuit eni itellectū Aui. in quito cañ. hz duas descriptiōes confectionis anacardine: sed nō sūt siles huic: quā scripsit Mesue. inferius vero habet eliuz anacardinū quod subtiliat cogitationez & sensum. & est elium sapientium. & dr q est salomonis. & hec descriptio videtur esse eadem insti. Mesue ipse Mesue in capitulo de egritudinibus neruorum scribit vnā aliam descriptionem de qua infra erit sermo.

Ium de beduft siue zum de beduft sunt testiculi castorei qdā apothecariorū falso dixerūt q dz dicere vinū de beduft & volunt intelligere per vinū de beduft duas res: scilicet q ium sit vinū & de beduft sit quedā herba sed falsa ē opinio eorum. nam vide Aui. in predicta cōfectione q loco iuz de beduft hz castorei. similiter hz Io. Serapio i suo antidotario. Itē vide in tertio prac. Haly in predicta ?fectiōe q hz zunbeduft. i. testiculi castorei. & sic moderni doctores volunt q intelligam9 per ium de beduft testiculos castorei & aial illud secūdū Serap. vocat castor. & secūdū Gulielmū placentinū est quoddā aial qd appellat bauera Nota q herba bedufter in ptib9 nris vt dicit math. siluaticus non reperitur. mesue in cap. de debilitate visus laudat ipsum vide Simonē Ianueñ. in. cap. de bedufter vbi sic ait. bedufter apud aben mesue herba est quaz ignoro. iuz de bedufter sunt testiculi castorei. & sic est. Item circa instans ait. castoreum est testiculus cuiusdam animalis dicti castor vel beū. alij teū quod idem est.

Anacardus sm Nicolaum est fructus cuiusdā arboris que pediculus elephātis vocat. Circa instans dicit anacardi dicunt quidam q sunt pediculi elephantis: sed falso. Serap. inquit. anacardi est fructus arboris similis cordi auis. cuius color est rubeus parz & inter ipsum est res silis sanguini & est id quod administratur in eo. Aui. dicit est fructus siris ossi dactili & medulla eius est similis medulle nucis dulcis. & ēi ipse Aui. in q̄rto canonis enumerat anacordos iter venenosas plantas sed opz anteq̄z administrētur in medicinis vt pparentur. vt isra oñdā in pdicta ?fectione nascuntur in cicilia in mōtibus ignis. Auer. in quinto col. ait. balador. idest anacardi.

¶ Burungi vel abzungi idē sunt vt dicit simon. Serap. de ipso capitulum facit sub nomine abrugi. & dicit qd est granum paruū punctatu; nigredine & albedine rotundū sicut granū mes. i. robilie nullius odoris defertur de seni. in sapore ipsius ē amaritudo &c. nō ē bedereg. siue crismon idest erucha gorgana. vt qdā apothecariorū dicūt. nā Sera. aliud capitulū facit de crismon. & dic qd ē granū sic granū nasturtij. ergo ñ ?uenit bederegi cū burugi. gētilis super quintū cañ. auicē exponit qd burongi ē granū i magnitudine piperis. & hoc ē modernorū opinio nō ē autem nigella vt exponit lumen maleluceus.

Nā rasis in nono almansoris in capitulo de lumbricis & vermibus qui nascuntur in āno & in ventre habet burōgi excorticati & intellige q nō sunt idē. qdā. vero sapientes dixerunt q verū burongi ē mirtus alba siue mirtus agrestis & sic sine dubio videtur: qr mirtus alba ē cubebe quod ē granum in magnitudine piperis. & sic matheus siluaticus in capitulo de cubebe inquit.

Cubebe. i. damirta vl burōgi apud arabicos. & sic nostri doctores volunt qd per burongi ponimus cubebe: qr in ista materia multū valet & sic est experientia apud multos qd si accipit cubebe & masticet. ?uētit memorie. Me. inquit q ista confectio nō dz dari si nō trāsiuerint mēses

sex quidam admirantur talibus verbis dicentes ꝙ in ipsa non ingreditur opium ⁊ si opium non ingreditur. ergo potest dari in omni etate: sed non valet hoc. nam in ista cōfectione ingreditur in bona q̄titate de anacardis qui sūt venenosi: ⁊ oportet administrari ipsos preparatos: vt docet Rainaldus de villa noua in primo libro in capitulo de defectu memorie. ⁊ de iuuantibus ad memoriam vbi sic ait. anacardi autem ante medicinas aliquas primo debent in hunc modum preparari accipiantur anacardi: ⁊ optime terantur in mortario: ⁊ in aceto fortissimo ponantur ⁊ ibi stent diebus septem postea lento igne in predicto aceto coquantur quousq̄ tertia pars aceti remaneat ⁊ cola fecem illam que in fundo vasis remanserit aceto extra colato ⁊ in medecinis pone. nunq̄ȝ enim anacardi debēt in medicinis poni nisi prius hoc modo preparentur ⁊ si mel anacardinum facere volueris pone cum ipsis anacardis cum predicto aceto coctis tantundem mellis dispumati ⁊ bulliant ambo simul vsq̄ȝ ad spissitudinem ⁊ habebis mel anacardinum quod in predictis egritudinibus opatur mirabiliter ⁊ sic debent p̄parari in ista ꝯfectione.

Confectio Philonij ex inuētione prima Mesue. ℞. piperis albi. iusquiami albi. añ. ʒ. xx. opij. ʒ. x. croci. ʒ. v. spice: piretri: castorei. ana. ʒ. i. confice cum melle dispumato quod sit quadruplum ponderis omnium ⁊ sunt qui ponūt musci. ʒ. vnius tertiam.

¶ Hec confectio philonij est famosa ⁊ maxime de istis duabus descriptionibus quas describit hic mesue. verum reperiuntur alie descriptiones que etiam in vsu sunt. vt est philonium persicum Mesue quod describit in sua practica Auic. ⁊ etiam alij describunt sicut ostendam infra si deus voluerit.

¶ Iusquiamus grece latine secundum Dia. dicitur canicularis. secunduz alios dens cabalinus ⁊ bengi apud arabes. Mesue habet iusquiamum album. ⁊ apud omnes auctores est herba nobilior alijs speciebus. sed qꝛ in nostris partibus non reperitur ponimus loco eius illum qui hꝫ semē subruffum. sꝫ illa que habet semē nigrū. est fugienda vt ingt macer. iusgamum greci quā nostri caniculatā dicunt. huic herbe virtus est frida valde: tres habet hec species semē profert prior album. Altera subruffum p̄ducit. tertia nigrum. nobilior relige est semen que gerit albū. p quo si desit mos est apponere ruffuz nigrum vero frequēs medicoꝝ respuit vsus. ⁊ ista ē illa herba q̄ in Papia a vulgo herba pinula vocatur. ideȝ sentit Auic. ij. canonis.

¶ Opium scd̃z Dia. succus est herbe ⁊ lac papaueris qd̄ colligitur. vt ipse ibi docet. opiū aūt cōponit ab opos qd̄ est succus ⁊ lachrima. apud Aui. est succus papaueris nigri ⁊ egyptij ipꝫ semināt. qñq̄ȝ vero fit opiū etiā ex semie lactuce: agrestis ⁊ est stupefactiuū debile subtile: Sera. de opio nulliū facit cap. sꝫ in cap. de papauere d̄ ipo loquitur ⁊ dicit. gūmi vero papaueris nigri ē opiū. Auic. ⁊ Dia. nō ponūt dosiȝ opij. sꝫ ꝙ dꝫ sumi sine nocumēto: Sera. āt in capi. allegato q̄si in fine iquit ⁊ dosis ei⁹. s. opij. ē ab vno danich vsq̄ȝ ad ij. ⁊ q̄titas occidens ex opio est. ʒ. ij.

Confectio philonij d̄scriptiōe hamec ñ ē i vsu scd̃ȝ istā descriptiōez sicut dixi. simplicia que declarata non sunt declarabo.

¶ Nigella ſm Serap. ex auctoritate Dia. est quoddā semen nigrum: acutū boni odoris quidā miscēt hoc semen cū massa paste ⁊ faciūt inde panē. moderni vō apothecarij vtunt quodā semine triangulato habente citrinū colorē ⁊ odorē iocunduȝ ⁊ de hoc nostri auctores non loquūtur nam oēs scribunt de nigella ⁊ non loquūtur nisi de illa nigella que vocatur melachion siue melantium: vt dicit Dia. sapiētes vero dixerūt quod quādo reperit i receptis sigella de citrina dꝫ intelligi: ⁊ quādo reperitur melachiō siue git itelligitur de nigra. nō est illud git qd̄ dr̄ giton: sꝫ est aliud aueroís in qnto colliget ait. scamū. i. nigella. mādragore. s. corticis ipsius. auic. vocat Jabrol: ⁊ dicit est radix mādragore siluestris: ⁊ est radix omnis mādragore: ⁊ magne similis forme hoīs. ⁊ p̄pter hoc noiat mādragora est. n. nomē imaginis nālis. s. sic plāta exñs i forma hoīs ſm Petrū de crescētijs v̄ba auic. sunt male transacta: vt infra ostendā in oleo de pomis Jabrol. Auer. in. 5. col. appellat lesaba. Jo. Seraþ. in antidotario in confectione dicta kefkigerij inquit zuferand. i. radix mandragore.

Egetea vel sagzenea. ℞. castorei mirre. opij. piperis. macropiperis. galbani costi. cinamomi fu meu dauci assari croci ana. partes equales. confice cum melle dispumato ⁊ fiat.

Egetca ſm intētionē mesue est sagzenea ⁊ sic credo qꝛ Auic. in quinto cañ. habet sagzeneā magnam ⁊ minorez que vidẽtur esse idem. albucasis autem in tertia particula azarauij inquit antidotum quod arabice sagzenea maior ⁊ antiqua nominatur que ab antiquis multum experta fuit ⁊ dicitur quod sagzenea infinitis confert passionibus ⁊c. ibi describit suam permissionem que quasi est eadem apud nos est in vsu maxime ista mesue.

Galbanum secundum diascoridem est lachrimuz cuiusdam herbe similis ferule que in nicomedia nascitur ⁊ siria cuius optimum est quod est mundissimum ⁊ simile armoniaco ⁊ hoc est satis notum Apud auero. in quinto col. galbanum appellatur halcaria.

Fu. i. valariana vel potētilla vel amātilla secundū Dia. fu. multi appellent nardū agrestē. Circa instās dicit. fu intelligitur radix ⁊ sic est apud nos nascit iuxta fossas: multi vulgares nomine vocant ipsam herbā benedictam.

Meu vt dicto qñ simpliciter ponit radix itelligitur in medicina sed. lumē tenebrosuz se male lucēs scripsit predictam confectionem. ⁊ exponitur ꝙ meu est semen aneti siluestris cuius falsa est opinio sicut est notum nobilibus apothecarijs Pli. ait. meu in italia non nisi a medis serit.

Athanasia magna. ℞. opij. croci mirre castorei iusquiami albi costi cordumeni seminis papaueris nigri spice idest nardi eupatorij epatis adib ⁊ cornu dextrum ex cornibus capre ⁊ in alio de cornibus cerui similiter de singulis añ. partes equales. ⁊ tere que terenda sunt ⁊ alia liquefiant in vino ⁊ confice cum melle dispumato ⁊ da post sex menses.

Atanasia autem. magna dicitur respectu minoris eo ꝙ panciora simplicia ingrediuntur. tñ mesue nō describit nisi magnam Aui. vero in quinto cañ. habet athanasiā magnam ⁊ minorem que satis videtur concordare cū ista. ⁊ dicit ꝙ minor hꝫ illa iuuamēta que sunt in magna. Nicolaus in suo antidotario hꝫ athanasiaz de qua infra. sꝫ ista mesue est illa qua nos vtimur. haliabbas autez in decimo practice habet athanasiam que cum epate lupi fit.

Cordumeni. i. carui agreste. quidā de nouo scribens intitulatus lumen apothecariorū super istū passuz loco cordumeni posuit carui. cuius falsa est opinio. nam aliud est carui agreste. aliud est carui domesticū. qdaz dicūt ꝙ cordumeni est ciminella quod nō est. alij cardamomū. qd nō est. quibus mirandū est quod illud cap. de cardamomo apud Dia. est idem cuz cap. de cordumeni apud Serapi. sed moderni distinguunt per alia nomina videlicet ꝙ aliud est cardamomum aliud est cordumeni. nā Serap. duo capitula facit. in capitulo vero de cordumeni dicit ꝙ cordumeni est caruiagreste. preterea vide apud eundꝫ in suo antidotario in cōfectione tyriace qui exponit cordumeni. i. carui agreste. ⁊ sic dicit Gulielmus placentinus in p̄dicta confectione. Democritus vero ibidē dicit ꝙ est cheisim campestre siue siler creticum. matheus vero siluaticus in cap. de cordilion ingt. cordilion grece latine vō carui agreste vel siler corticum vel cordumeni ⁊ dicit ex auctoritate Dia. ꝙ est herba que nascitur in cicilia eius fruct⁹ est sarmentosus hñs semen rotandū. ⁊ duplex sicut est feba viscidum ⁊ odoratū. vide ergo ꝙ verū cordumeni est carui agreste. ⁊ hꝫ Democritū est cheisim cāpestre. ⁊ cheisim campestre ē leuisticū. ⁊ sic est secundum veritatem.

Adib. i. lupus sꝫ Auic. hꝫ epatis adib. qdam scribunt adip. idest epatis adib. i. lupi. haliabbas loco eius hꝫ epatis lupi. quod idem est. oportet anteq̄ȝ administretur in medicinis optie lauef cuz vino albo odorifero ⁊ bene mundetur cum ab omnibus stupefactionibus. deinde exsiccetur ⁊ inuoluatur absintbio ⁊ ad vsum reseruetur.

Reperitur quedam herba dicta adhil ꝙ Mesue in capitulo de egritudinibus oculorū laudat: ⁊ est eufragia. secundū Matheū siluaticū. Jo. aūt Anglicus in capitu. de debilitate visus ⁊ cecitate accñtali inquit. herba adhilis: est herba lupi interficiens eum: ⁊ est satirion. ipe. n. hꝫ omnem modū administrationis eius est sublimis in cōfortatione visus. scd̃m aliquos est herba eufragite. ⁊ vtraq̄ȝ est bona. verum ex meo iudicio herba adhil magis potest dici esse eufragia q̄ȝ satirion. qꝛ in illa materia magis valet.

Diasulfur ℞. piperis albi ⁊ longi. añ. ʒ. vj. sulfuris citrini. thuris. meu. iusgami albi. mirre. storacis. cordumeni. añ. ʒ. viij. rute. costi. ana. ʒ. vj. opij mandragore. añ. ʒ. iij. croci. ʒ. ij. s. cassie. ʒ. vj. confice cum melle dispumato ⁊ vtere post sex menses.

¶ Hec descriptio diasulful apud nos nō est valde in vsu. Auic. in. v. cañ. habet vnam aliam descriptionem que videtur esse eadem. Sulfur citrinum est satis notum reperitur aliud sulfur quod a multis lapis sulfuris dicitur siue sulful viuum siue thiron apiron idest quasi sine igne. inde tibapiron. i. sulfur. Papias dicit sulfur dictuȝ. qꝛ igne accenditur. ignis enim est. nam vis eius in aquis feruentib⁹ sentitur neq̄ȝ alia res facilius accendit fulgur quoq̄ȝ sulfuris odorem hꝫ ⁊ lux ipsa sulfurea est. nascitur autem in insulis eolijs inter sicilliam ⁊ italiam ⁊c. post iterum ait. sulfur dicitur quasi soli pyr. i. terre ignis.

Cōfectio d̄ storace. ℞. storacis liqde. opij. assari. seminis iusgami albi. castori. croci. mirre. olibani. añ. partes equales mellis quantū sufficit.

Hec cōfectio apud nos non est valde in vsu. Rasis in nono almansoris in ca. de fluxu ventris describit vnam descriptionem que est eadem nisi in vna re. vꝫ ꝙ Mesue habeat crocum. Rasis non. in reliquis concordant.

Storax liquida ſm Jo. Sera. in suo antidotario in cōfectione dicta kes. est mel storacis calamite. spēs vero storacis tres sunt. s. storax calamite siue lubue ⁊ muscata ⁊ ista est illa que intelligitur quando absolute ponitur. ⁊ est storax liquida dicta sigia: ⁊ ista secundum quosdam fit ex fructu q nascif i arbore lubue exprimif. ⁊ ē storax liqda ⁊ est storax rubea dicta apud quosdā corumbrū vel thus iudeorum ⁊ secundum quosdam omnes species ab vna arbore nascuntur de qua storace Nicolaus ait. storax est triplex liquida rubea ⁊ calamita ⁊ omnes sunt gumme de quadam arbore.

Confectio iere pigre galieni. ℞. cinamomi. masticis. assari. spice. carpobalsami. croci. xiloaloes. cassie. añ. partes equales ⁊ quidā addiderunt florum squinanti partem vnam. ⁊ quidam addiderunt absinthium. ⁊ alij alia. aloes autem sit duplum ponderis omnium.

Jera. i. sacra pigra. i. amara. inde iera pigra. i. confectio amara sacra scd̃z intentionem Mesue ex auctoritate Galieni. ⁊ sic est ꝙ Galienus composuit ipsam ⁊ describit ipsam in tractatu secundo meimir. in cap. de dolore capitis qui a stomaco fit. Auic. in. v. cañ. habet vnam aliā descriptionez ⁊ est filis huic. ⁊ ibi inquit. hec est iera aloes ⁊ associatur ei cinamomū pp subtilitatem suā ⁊ iuuamentuz qd̄ facit visceribus ⁊ stomaco ⁊ mastix similiter vt conseruet ⁊ similiter cassia ⁊ crocus p̄pter digōnem ⁊ confortationez cordis ⁊ stomaci ⁊ fortasse croc⁹ facit incurrere in ea dolorē capitis. quare oportet vt minoretur pōdus ei⁹ aut expellatur ⁊ assaꝝ. qm̄ inest ei adiutorium ad sofonez faciendā ⁊ precipitationē humiditatem. ⁊ quandoq̄ȝ ponūtur loco eius cubebe. ⁊ sunt subtiles. ⁊ carpobalsamus ⁊ xilobalsamus p̄pter confortationē stomaci ⁊ resolutionem albezabarati ⁊ de hoibus sunt quidā qui ponunt in ea florem squinanti: quare p̄hibet rasaruȝ que timetur ex aloe ⁊ rosas vt expellant maliciā caliditatis aloes a stomaco ⁊ a capite Mesue in sua descriptione non habet xilobalsamum. Auic. vero habet. ⁊ Auic. non habet xiloaloes idest lignum aloes. mesue vero habet. tu vero vides qd̄ Mesue vult ꝙ ingrediatur xiloaloes ⁊ non xilobalsamū Auicēna est contrarius. Galienus compositor nō habet xiloaloes. sed loco eius habet xilobalsamum. vt hꝫ Auicē. ⁊ si Galienus magis laudat xilobalsamuz q̄ȝ xiloaloes de

betis ponere. Gentilis super quinto Auic. ait. intelligēdū est quod iera de aloe intelligit quia principalis medicina que ibi ponitur est aloes ⁊c.

Aloes secundum Isidorum est sucus herbe amarissime panace mesue in capitulo de aloes inquit ꝙ vnum est ꝙ fit in succutri regione. aliud in persia. aliud i armenia aliud in arabia. ⁊ melius ex eis est succotrinū. post illud persicum ⁊ illud secundum est epaticum deinde armenium. ⁊ deterius est arabicum. ⁊ istud apud quosdam est cabalinū ⁊ dicitur quod est fex aliorū. moderni vero cōiter vtūtur epatico pro meliori sed mesue ⁊ alij auctores magis laudant succotrinum quam epaticum. species vero aloes ſm Mesue sunt tres vel quatuor. ⁊ sic ponit Auic. sed Dia. ⁊ Serap. non ponunt nisi duas species sꝫ ſm multos. species aloes sunt tres. videlicet succotrinum dictum ab illa prouincia sic nominata epaticū. qꝛ in colore suo assimilatur epati. ⁊ iste due spēs sunt nobiliores alijs ⁊ est aliud quod dicitur cabalinū ⁊ istud est fex alioꝝ ⁊ est deterius in medicina. mesue de forma ipsius herbe nō describit. sꝫ vide apud Dia. ⁊ ibi reperias. ⁊ hec herba vocatur zabara. ⁊ de modo faciendi ipsum docet albuchasim in tractatu secundo de preparatione medicinaruȝ que fiūt ex plantis. Serap. laudat illd̄ aloes ꝙ est glutinosum non habēs in se lapides splendidum ad rubedinez declinās cito frangibile ⁊ fortiter amarum. quasi in fine ponit modum faciendi iere pigre sicut habet Galienus.

Mesue inquit ꝙ illa medicina in qua proijcitur aloes. confortatior est. ⁊ si non sit lotus illa efficitur plus solutiua ⁊ minus confortatiua.

Nicolaus florentinus in libro quinto in tractatu q̄rto in capitulo de complexione stomaci nō pura in generali cum materia inquit in predicta confectione. ⁊ dixit Galienus aloe lotum efficacius est ad confortandum stomacum sed non lotum efficacius est ad purgandū ipsuȝ. ⁊ dicit. si iera pigra data fuerit est ad purgādū stomacū tpe cōgruo est efficacior oib⁹ alijs. ita tñ ꝙ patiēs ambulet post potū eius moderate. ⁊ p̄mutet aliquid in mēsa regiminis eius. ⁊ dixit. nō dꝫ pigra distemperari cum melle. cōfortatio ⁊ corroboratio quam facit in stomaco cum melle, fiet minoris effectus. iera quidē hec vocaf iera. Gal. simplex ⁊ a quibusdā vocatur iera de octo rebus. ⁊ est illa de qua intelligitur cum absolute ponitur. cuius descriptio reperitur duplex: vna cū aloe loto alia cum aloe non loto.

Nicolaus autē dicit ꝙ ista descriptio iere vocaf a quibusdā iera de octo rebus. in hac nescio qd dicaz. nā Gal. compositor istius cōfectionis in capitulo noiato ingt sic. pessima aūt fit dispositio in prauis humoribus imbibitis abiectis i tunicis ventris. quoꝝ optimū auxiliū est id qd̄ per aloem farmacū: quod vocant qdam pigram. alij autez ieram que per aloem. ⁊ ponunt quidem centum. ʒ. aloes. vj. vero de vnoquoq̄ȝ aliorum que ibi miscētur. que sunt numero sex. s. cinamomum. spica. xilobalsamuz mastix. assarus ⁊ crocus. vide ergo ꝙ mesue Aui. Nicolaus ⁊ alij ponunt in predicta confectione octo res ad numerum sine aloe. ⁊ Gal. nō ponit nisi sex. vere credo ꝙ sit error scriptoris. Scias quod de predictis speciebus possunt fieri ⁊ fiunt pillule. que dicūtur de iera simplici vel de iera. Gal. ⁊ etiam fit confectio iere Gal. que conficitur cum melle in modū electuarij reperitur alia iera que dicitur iera magna. ⁊ ista reperitur in antidotario Nicolai. sicut infra ostendam. Secundum intentionem Nicolai aloes debet esse lotus in ista descriptione. sed in alia non. ⁊ modus ablutionis eius sit multiplr. nam quidam lauant ipsum cuȝ aqua endiuie. alij cum aqua pluuiali. sed melius est lauare ipsum vt docet bulcasim in tractatu secundo vbi sic ait modos ablutionis aloes seu preparationis ad expellendā maliciā ⁊ acuitatē eius ⁊ cōficiendi ipsum. ℞. de aloe succotrino mundo ꝙ cito frangitur. ⁊ hꝫ colorē epatis. ⁊ cuius odor est bonus pondus libre vnius tere bene ⁊ cribra deinde accipe cassie lignee. spice nardi. assari. squināti. carpobalsami xilobalsami. cinamomi. ligni aloes. croci. masticis lacce. añ. ʒ. iij. cōtunde ⁊ coque vt ipse docet in fine ei⁹ capi. ait. ⁊ vtere eo. s. aloe in medicinis laxatiuis ⁊ spe-

tiebus iere. ⁊ alijs medicinis in quibus aloes ingreditur. item Sera. in cap. de aloe. quasi in fine ait. ⁊ quando aliquis vult illum sumere misceat ipsum cum mastice aut abluet ipsum cum aqua specierum. sicut spice masticis assari sicut dicit bulcasim dominus ✠esue in descriptione pillularum de aromatibus etiam de modo abluendi aloem ostendit. sed ꝑm illum administratur in predictis pillulis.

Iera hermetis est. iera luf. ℞. aloes. ℥.j. trocis. aladal. aur. viij. siue. ℥.j.ß. turbith agarici. luf vtriusq; sicce tereos serapini mira. citrinorum: chebulorum indorum. ana. ʒ.j.ß. zinziberis. cinamomi. masticis. bdelij. ellebori nigri. euforbij. assarij. cassie lignee. salis indi: castoreij. croci. apij. heisim. seminis mezereon. sti. aā. ʒ.i. squille assate. ʒ.iij.ß. scamonee bone. ʒ.iij. fiat omnium contritio bona gūmi autem ponantur in vino odorifero. ⁊ inuoluat pulvis in suco cucumeris asinini quantitate qua bene inuoluatur ⁊ exiccetur. ⁊ iterū denuo inuoluatur in predicto suco. ⁊ pauco oleo nucum. ⁊ iterum siccetur ⁊ conficiatur totum cum melle dispumato quantitate qua fiat totum sicut pasta: ⁊ detur post sex menses.

Iera hermetis ꝑm intentionem ✠esue est iera luf. hermetis autem dicitur a compositore. Auic. in quinto cap. habet duas descriptiones confectiōis que nominatur confectio hermetis: sed non concordant cuz illa ✠esue. illa vero mesue est illa qua vtimur.

¶ Troc. Aladahal. i. trociscis de colloquintida: nā arabes vocant handal colloquintidam. descriptio ipsius reperitur apud mesue in distinctione de trociscis. ⁊ ibi ait. Trociscozuz aladahal qui ponūtur in iera hermetis. ⁊ in alijs confectionibus loco colloquintide: vt infra erit sermo.

¶ Turbith secundum mesue est radix herbe: cuius folia sunt sicut folia ferule. minora tamen: ⁊ est ex habentibus lac. ⁊ est ex eo siluestre ⁊ domesticum. ⁊ ex eo etiam est magnum ⁊ paruum. ⁊ adhuc ex eo aliud album aliud citrinū aliud nigrum: sed melius est illud q̄ sit album ⁊ vacuum arundinosum ⁊ gummosum. ⁊ sit cortex eius cineritius ⁊ planus ⁊ sit recens ⁊ facile frangibile citrinum ē malum.

¶ Agaricus ꝑm Diasc. est radix similis filio. i. radici antiden siue arboris asse fetide: sed non est sic oura. agarici genera sunt duo: masculus ⁊ femina. masculus rotūdus est ⁊ in se collectus ⁊ maior. femina vero pectini similis est: quo capilli discernuntur ⁊c. ē. ille qui est albus ⁊ leuis. ⁊ velociter frāgibilis ⁊ porosus ⁊ rarus valde: ⁊ vt appeat dulcis in primo gustu eius. deinde succedat ei amaritudo ista est femina vt dicit mesue ⁊c.

¶ Luf vtriusq;. s. luf maioris ⁊ minoris mesue de luf. capitulum facit ⁊ dicit q̄ est serpentaria. ⁊ est planta que dicitur collum draconis. ⁊ ex ea alia est plana habens folia alia crispa electio melior pars totius plāte est radix. ⁊ melior radix est grossa completa ⁊ ora in locis liberis. ⁊ melius tempus collectionis ipsius est ver ⁊ principium estatis. Diasc. facit vnum capitulum de aaron idest dragontea minori vel pes vituli. vel barba aaron. aliud capitulum facit de dragontea. ⁊ ista est serpentaria maior siue colubrina: siue viperina siue bissaria: ⁊ he ambe sunt note. ⁊ in hortis reperiuntur. Petrus de crescentijs in capitulo de serpētaria ait radix eius per frusta minuta diuiditur ⁊ siccatur ⁊ puluerizatur: ⁊ per pannum cribellatur ⁊ conseruatur.

Ireos secundum Auicennam est radix lilij celestis. que satis est nota.

Serapinū ꝯ mesue est gūmi alasce hundeg. ⁊ est arbor similis oleandro montano ⁊ melius est: cuius intra subrubeum ⁊ subalbidum est ⁊ quod ꝯ odorem porrorum ⁊ quod est facile resolubile in aqua. ⁊ quod est clarum.

Euforbium secundum Auicen. est gummi calidum. cuius virtus alteratur post tres aut quatuor annos. circa instans in capitulo de euforbio ait ligendum quoq; est grossum ⁊ clarum ⁊ purum ⁊ lucidum in substantia in colore citrinum. ⁊ per decem annos seruatur.

Sal indus ꝑm Aui. in secundo cap. est sal niger nō nigredine napticitatis que fit in ipso: sed propter subam ipsius ⁊ marinus quidem cum aque obuiat illico liquefit ⁊ non est ita terrenus. mesue in capitulo de speciebus sal. dicit salis indi alius subniger alius subruffus ⁊ obscurus est. Serap. in capitulo de bauracij de ipso loquitur. matheus siluaticus dixit. sal indus est in colore salis ⁊ dulcedine mellis. vt Auic. in quarto cap. fen. i. de asperitate linguē. ⁊ est zuccarum quod inuenitur coagulatum super cannam melius in india sicut sal. loco eius ponitur zuccarum candidum. Aui. autem in quarto canonis. in capitulo alegato: ex auctoritate mathei siluatici non ita dicit. immo ait aut saltem qui asportant de india ⁊ sunt in colore salis ⁊ dulcedine mellis. per ista verba non possumus intelligere: si sal fit zuccarum candidum. vt vult matheus siluaticus verum multi modernorum sunt qui loco salis indi ponunt zuccarum candidum etiam sunt qui ponūt sal panis qui est species eius. ⁊ dixerūt sapientes quod est melius ponere sal rubeū seu sal panis q̄ zuccarū candidū vel candū.

✠Mezereon. s. semen ipsius quod appellatur cocognidium. Dia. in capitulo de camelea. idest mezereon dicit camelea aut cocognidion non est semen laureole vt dicit circa instans in capitulo de laureola. Serap. de laureola loquitur in capitulo de lauro. alexander in capitulo de hydropesi inquit camelea vnde cocognidium colligitur ⁊ est lacticinium folia olive habens ⁊ sic est. ⁊ propter id apud multos herbaticos vocatur herba oliuella propter similitudinem foliorum ipsius.

Sticados scōm mesue laudant sticados arabicuz ⁊ melior pars plante eius est flos post hunc folia.

Squilla secundum Auic. est cepe muris eo q̄ interficit mures. mesue in capitulo de squilla docet modum preparationis eius in assatione ⁊ est vt accipiantur lamine ipsius ⁊ separatim inuoluantur in pasta ⁊ sepeliantur in cinere calido donec coquantur sufficienter. postea extrahantur ex pasta ⁊ administrentur vbi oportet.

✠Modus alius assationis ipsius ponatur in vase luteo vitreato stricti ozificij ⁊ sigilletur ligatione forti cum pergameno ⁊ dimittat diebus. xl. ⁊ propie diebus maioris estus ⁊ moueatur vas ⁊ mutetur vicissim omni hora. ita q̄ equaliter in singulis partibus calefiat. deinde extrahatur squilla ⁊ administretur vbi oportet. albuchasis autem in libro secundo de preparatione medicinarū inquit. modus preparandi squillam in omnibus modis preparationis eius ⁊ est cepe mu ie. ⁊ primo de modo assandi squillam. vide ibi q̄ eius modus est vt faciunt moderni.

Scamonea ꝑm mesue est solutiuū magnuz. ⁊ dixit Democritus qd̄ est solutiuū anthonomastice ⁊ q̄ est genus solutiuorū ⁊ generale est super omnia solutiua. Planta vero ipsius vt dicit mesue est spēs volubilis. ⁊ dicit q̄ notatur dñs lacticinium laudatur anticochena ⁊ armena.

Cucumer asininus est fructus sicut cucumer paruus. ⁊ melior pars plante eius est fructus ipsius. ⁊ proprie eius completi succus. ⁊ post ipsum radix. ⁊ melior fructus eius est completus citrinus. iam expoliatus a viriditate. ⁊ qui est vere amaritudinis. ⁊ melius tempus operationis succi eius est finis estatis. ⁊ collectiōis radicis eius est finis veris. ⁊ modus operationis succi eius. vt docet ibi mesue. iste est. Recipe ex succo eorum quantitatem quam volueris. ⁊ proprie quando citrines cunt. ⁊ sunt maturationis complete. ⁊ fiat extractio succi cum facilitate. non cum cōpressione ⁊ expressione laboriosa ⁊ exficcetur vt exficcat scamonea ⁊ aloes.

Confectio hiere. archigenis descriptione vniuersali non est in vsu. Aui. in quinto canoñ. inquit. descriptio vlis hiere Archegenis si legis ambas descriptiones sunt idem. Archigenes autez est cōpositor istius confectionis. de quo Papias ait. archigenes est princeps medicorum. Simplicia vero que in ipsa ingrediuntur declarabo si declarata non sunt.

Prassium. i. marubium album sed prassion est porrum Diasc. de ipso duo facit cap. vnum quod incipit marubiuz quod greci prassium vocant propter amaritudinem. Aliud capitu. facit de prassio quod idem est hoc est satis notum. papias ait. Diolopes herba que est a grecis prassios vocatur. a latinis vero marubium dicitur.

¶ Camedreos ꝑm Auice. est quercus terre que habet folia parua similia foliis quercus. Galienus placentinus dicit quercus terre vel quercula minor est camedreos. hec a lombardis vulgo calamandrina vocatur.

¶ Armoniacum siue amontacuz secūdū Serap. ex auctoritate Diasc. est gūmi plante similis plante galbani in figura sua nascitur in terra dicta a rege minozis. ⁊ est in partibus codi ⁊ dicitur herba eius grece asios. huꝰ radix vulneratur ⁊ egrediuntur lachrime que colligunt ⁊ seruant.

¶ Oppoponax ꝑm Diasc. succus est herbe que panax dicitur Scōm ✠esue est gummi plante cuiusdam similis ferule. Apud Auerroin in quinto coll. appellatur ihausir.

¶ Polij. s. polij montani. Circa instans dicit polij montani diuersa sunt genera. vnde quando simpliciter ponitur montanum debet poni cum flores producit debent colligi. ⁊ per annum seruatur. Apud auic. in secundo canonis polium est species sceba. i. sandonici in qua est calidtas ⁊ acuitas pauca Auer. in quinto coll. dicit sedes id est polium. s. polium montanum.

Hiera archigenis descriptione pauli nō est in vsu Auice. in quinto canonis habet vnā descriptionem: que est eadem cum illa ✠esue.

Hiera diacoloquintidos suentione Rasis non est in vsu ✠esue dicit q̄ est ex inuentione rasis: sed ego nunquā vidi apud Rasim: sed in antidotario vniuersali est scripta vna descriptio.

¶ Colloquintida secundum ✠esue est quam perses cucurbitam deserti vocant. etiam fel terre appellatur: eo q̄ in toto ambitu ortus eius interficit herbas. ⁊ est sicut venenum eis ✠esue inquit colloquintide bone postea ait in loco colloquintide troc. alandal. ⁊ sic est q̄ in omnibus locis vbi ingreditur colloquintida poni debēt troc. alandal. Et si queratur si colloquintida debet poni in medicinis grosso modo contrita: aut subtiliter puluerizata. vide ✠esue in suo capitu. vbi inquit ex auctoritate filij zezar. non oportet enim vt multum conteratur. vltima enim puluerizatio eius excoriat vias ⁊ venas. ⁊ dixit filius Serap. oportet vt non peruenianur ad vltimum puluerizationis eius. aliter enim vlcerat viscera ✠esue dicit ex auctoritate filij. Serap. q̄ oportet vt non peruenianur ad vltimum puluerizationis eius aliter vlcerat viscera. Vide Serap. in capitulo de colloquintida: quasi in fine qui dicit: oportet quidem q̄ colloquintida non teratur multum ne adhereat intestinis vlcerando ⁊c. ✠esue iterum inquit. ⁊ mihi videtur q̄ in vltime puluerizata confrangitur virtus a permixtione adiutorum eius ⁊ pertrā fit loca viscerum absq; impressione nocumentorum in ipsis. ⁊ forsitan in ea in qua non exquisita sit illius pars sensata grossa ex ea adherens in vijs ⁊ in volutionibus apostematis. ⁊ vlcerat ⁊c

Hiera ex inuentione nostra non est in vsu.

Hiera constantini a Constātino compositore deā non est in vsu. simplicia vero que sunt declaranda declarabo.

¶ Alfiracost alias xiracost ē spēs māne vt ait Aui. i secūdo canonis cap. de māna. Nā ipse Auic. ait māna ē oris roris cadens sup lapidē aut arborem ⁊ fit dulcis ⁊ coagulatur sicut mel ⁊ exficcatur sicut gūma: quēadmodū terениabin ⁊ alfiracost. ⁊ mel asportati de terra cusura siluestri. nos loco eius ponimus manna vsuale.

¶ Tamarindi ꝑm mesue fit dactili acetosi ⁊ fit ex fructibus palmarū siluestrium in india. ipsi quoq; sunt ex medicinis nobilioribus in quibus non est excessus.

¶ Cheiron aūt ē quedā puincia vbi tamarindi ⁊ dactili abūdant ✠atheus siluaticus in littera heirō ait: heirō vel cheirō ē regio in qua anthonomastice dactili abūdant Serap. in capi de dactilis dicit: ex auctoritate aboanifa. chairon est species dactilorū. Ego autē puto q̄ ē differentia in litteris. Nam heiron est regio ⁊ chairon scriptū per .a. est quedā species dactilorum: vt dicit Serap. ✠esue laudat nigros non vere nigredinis cum luciditate ⁊ qui sunt teneri ⁊ mixti cū villis qui fit sicut radices ⁊ sint recentes ⁊ pingues absq; desiccatione: ⁊ sint cum dulcedine acetositatis pauce: veri puri ⁊ nō pmixti ⁊ fit ex adulteratoribus q̄ eos falsificāt cū carne prunorum: sed deocultat fallaciā nigredo fine luciditate in ipsis: qz fit humoro flores: ⁊ quia in eis est odor ⁊ sapor prunorū auicen. in quarto canonis in fen prima in cap. regiminis sitis eorū super flue. dicit almosophat ⁊ sunt tamarindi.

¶ Cassiafistula. s. medulla vel pinguedo ipsius ē satis notū verū reperitur aliquando cassiafistula que potest capi pro cassia lignea. Circa instans de vtraq; capitulum facit zuccarū violatū siue cōditum violatū est cōditū qd̄ fit ex tribus partibus zuccari ⁊ vna parte violaꝝ de quo infra in tractatu de conditis ostendam si deus voluerit.

¶ Endiuia nomen latinuz est post grecuz intuba. arabice etiam post grecū hūdebe. ꝑm circa instans endiuia est scariola Petrus de crescentijs dicit endiuia que alio nomine dicitur scariola vel lactuca agrestis. veruz moderni distinguunt per alia nomina. nazz aliud est endiuia. aliud est scariola. aliud cicorea. aliud est taraxacon quamuis vna pro alia potest poni vt infra apparebit in fir. de cicorea secundum Nicolaū florentinuz. ⁊ ibi si deus voluerit ostendā spēs endiuie vel scariole que sunt ad numerū septem. Endiuia vero satis est nota.

¶ Mallum ꝑm Isidorum in capitulo de ꝓprijs nominibus arborū ingt. mallū a grecis dicitur q̄ fit fructus eiꝰ pomorū omniū rotundissimus. vnde ⁊ hec sunt vera mala que vehementer rotunda sunt mesue dicit succi mallorū. s. pomorum granatorum. vt dicunt quidam sapientes acetosorum. scilicet in sapore ⁊ mucorum. i. saporis compositi ex dulcedine ⁊ acetoso.

¶ Lupulus secundum mesue est species volubilis ⁊ est habens folia similia foliis citruli cuius flos est sicut sunt ampule adherentes simul. Petrus de crescentijs ait. humilis idest loleuertigo. ⁊ sic est quod nos vulgo vocamus loleuertigo.

Capillus veneris ꝯ Sera. est bescegusascen siue coriandrum putei siue capillus algol. ⁊ capillus porcinꝰ Auicē. in scdo canonis de bescegusascē ⁊ finace est capillus porcinus ⁊ arabice est capillus algul. mesue dicit. capillꝰ veneris dicitur apud quosdā capillus fontium. ⁊ dicit capillꝰ hominis nōzalis ⁊ ab alijs dꝯ coriandrū putei ⁊c. hec herba est satis nota. Auerroes in quinto coll. dicit custarabber idest capillus veneris.

Triphera perfica. ℞. succi solatri succi endiuie. s. vsualis apij ⁊ succi lupi depuratorum ana. lib. i. ⁊ proijciantur super eos violarum siccarum aut viridium. ʒ.iij. foliculorum sene. ℥.ij. agarici. ℥.i. prunorum damascenorum pinguium numero. 50. cuscute. ʒ.ß. mira. citrinorum chebulorum indorum fricatorum in oleo violarum aut amigdalarum dulcium ana. ʒ.ij. spice aromatice. ʒ.iij. bullant super prunas cum facilitate vsq; dum remaneant. lib. ij. ⁊ proijciantur super illa epithimi boni mundi. ʒ.xl. ⁊ bullant ebullitione vna ⁊ deponatur ab igne. ⁊ decolentur ⁊ dissoluantur in vna parte istius colature tamarindorum bonorum recentium. ℥.iij. manne. ℥.i.ß. pulpe cassie. ℥.iiij. zuccari violat. ℥.xij. colentur ⁊ mundentur a granis. ⁊ scofis. ⁊ in illa parte aque proijciantur zuccari taberzet idest albi. lib. iij. aceti vini lib. i. coquantur cum facilitate. deinde proijciantur super illud quod dissolutum est in succis ⁊ aggregentur simul in vnum. ⁊ coquant vsq; ad mellis spissitudinē. vltimo vō puluerizentur sup illud raued boni. i. reubarbari electi. ℥.ij. mira. citrinorū. ℥.i.ß. chebulorum indorum ana. ℥.i. bellericorū ēblicorū aā. ʒ.iiij. granorū fumiterre. troc. diarodōmacis. masticis. cubebe. spodi. sādali. citrini. aā. ʒ.ij.ß. quatuor granatorum ana. ʒ.ij.ß. anisi. ʒ.iii. spice. ʒ.ij. inuoluatur in oleo violato: ⁊ repone in vase vitreo. ⁊ da cū aq̄ frida aut suco endiuie aut suco solatri.

Triphera dꝯ delicata ⁊ persica dicit. qa apud psas inuenta fuit. vel dꝯ phica. qz in illis partibus vtunt ipsa fiē fit in nostris ptibus Nicolaus florētinus in libro qnto in capitu. de debilitate stomaci ingt sic ⁊ medicamen persaꝝ ⁊ pro idest triphera perfica eius descriptionem ipse Nico-

Hiera dracolocyn. Fer. ℞ Stoechad. marrub. chamedryos, hyperici, scille assi, polij, calamint., cimam, spic. nard, epithy. polypod. q̄ s. fol. mau. aā. ʒ.i.ß. pulpe colocynth. Coriand. Elect. mys. Myrr. aā ʒ.iij. Euphorbij, hepatis, aloes, myrrhe, amoniaci, opopanacis, sagapeni, castorij aā ʒ.ij. mel. q. s. in succo cydonium q. s. ℔.i. pauīlū f. ad. Dosis θ.ʒ.iij. Colo. Cor. Elect. ⁊ Euphor. tribus fiunt vna ol. lauri. dit: dim macerētur hebenus in succis lac. tragacanthe ⁊ gumm. arab. parietaria ⁊ aqua ros. Hec vna fiunt vna omnis descriptio Nicolaij. Hiera cyssos lo. geiam lito abū ⁊ aqz citri. Dyaquilitio. Vtilis pauly. Arcana. comit. arthry. affect. l. mayaqz in matrice ⁊ hydropis dim mala. ḡ. manij, epte, lepre, caco, stomach., vlcer. malig.

lus describit: sed non concordat cuz ista. Mesue in simplicibus nec in reliquis ipse nicholus habet mirabolanorum indorum assorum cum butiro vaccino: nasturtij ꝛc. Iz ista domini Mesue est nobilior illa.

¶ Solatrum. s. sucus ipsius herbe. Dias. de ipso quatuor ca. facit sub nomine strignum. ⁊ dicitur ꝙ prima est ortulana. ⁊ hec apud nos dicitur herba morella vulgo. Alia species est alchekingi dictum cacabum siue fiacho a vulgo. Alia dicitur cabalaris vel a latinis lunaria. ⁊ ista ē faba inuersa. ⁊ est altera dicta manicō aut perison ꝛc. Macer dicit. Herbam quam greci strignū dixere latini Maureolam dicunt vis eius frida valde p̄m Serap. solatꝫ est vua vulpis. alij vuam caninā vocant.

¶ Apij. s. sucus ipsius. Isidorus in ca. de olerib⁹ ait apium dictū: ꝙ ex eo apes. i. caput antiquo ꝓ rtūphalū coronabatur. Hercules aūt hāc herbaz primus capiti circūtulit ꝛc. Auerois in quinto coll. dicit alcharfas. i. apium.

¶ Uiola. s. vsualis Serapi. caplo d violis dicit ꝙ flos ei⁹ a proprietate q̄ est in eo quādo bibitur cum aqua confert squinantie ⁊ epilenfie: que accidit pueris: ⁊ est illa quam vulgares nominant matrem puerorum.

¶ Foliculus sene. Mesue de ipso loquitur in capitulo de sene dicens. sene est folliculus plante: quam vocant persea balzemer ⁊ eius ortus est secundum semitam orobi. ⁊ inuenit ex eo domesticus ⁊ siluestris. Electio melior pars plante eius est folliculus. deinde folia: sed tamen in eis est virtus debilis valde ⁊ melior foliculus est cuius color tēdit ad viriditatem ⁊ subnigredinem ꝛc. Miror ꝙ Auic. eo vtitur in multis casibus ⁊ nunquam de ipso scripsit in secundo canonis. Secundum circa instans folia sola cōpetunt medicine: ⁊ ponuntur in medicinis abiectis stipitibus. per decem annos seruatur.

¶ Pruna damascena apud omnes auctores sunt magis laudata: q̄z alia pruna. Circa instās in caplo de prunis inquit pruna alia nigra alia rubea. que nigra sunt. ⁊ aliquā tulum dura magna vocant. ⁊ precipue damascena. cum matura sunt colliguntur ⁊ ponuntur in sole per decem dies. aspergūt aceto. ⁊ ita seruāt in aliquo vasculo p annū.

¶ Cuscute. i. podraga lini eo ꝙ linū necat. Serap. capitulo de cuscute dicit ꝙ in latino ē thima. ⁊ est herba inuolues eas. sicut fila sed in summitatibus habet fructum subtilem. ⁊ ipsa crescit in arboribus ⁊ in vineis. Petrus de crescentijs dicit cuscute idest podagra lini vel gringue. ⁊ sic est ꝙ cuscute vulgo dicitur gringue.

¶ Epithimuz p̄m circa instans est herba precipue i locis calidis crescens. herba autem ista conuertitur circa thimū scilicet quandam herbam. ⁊ qui flos eius est epithimum qui super thimum crescens. flos autez in medicinis ponit ⁊ non herba. quādo ꝓducit flores colligit. Dia. āt dicit epithimū flos ē thimi similis timbre. i. saturegie. mesue ait. laudatur illud qd̄ est subruffuz cretēse acuti odoris. forma vero ipsius est similis cuscute.

¶ Grana fumiterre sunt semina ipsius fumiterre: secundum Mesue est ex medicinis benedictis. ⁊ est ex eo alius cuius flos est subalbidus cineritius. ⁊ alius cuius color est palens violaceus. Electio melior est cuius herba viridis tenera: ⁊ cuius folia sunt plana ⁊ tenera. ⁊ cuius flos est violaceus. Crispus vero non est bonus. ⁊ melius tempus collectionis herbe eius ⁊ operationis suci eius est principium veris: ⁊ seminis eius est finis ipsius veris.

¶ Quatuor granatorum aliquando reperitur quatuor granorum ⁊ sunt quatuor semina communia maiora frigida ⁊ sunt proprie melonis cucumeris citruli: ⁊ cucurbite.

¶ Citrulus autem est quedam species cucumeris sed est longior satis nostro. eius semen nigrum scilicet cortex ipsius. sed semina munda sunt alba.

Confectio electuarij alharif. ⁊ ē electuariū boni saporis non ē in vsu. Simplicia vero que sunt declaranda declarabuntur.

¶ Nabeth p̄m modernos est zuccarū cādidū. Mattheus siluaticus i lra nabeth dicit ꝙ ē cādi. Preterea vide apd Leonarduz de pda palea in cap. eradicatōis vestigiorum q inquit anabeth zuccarū candidum. ⁊ sic hodie intelligimus p nabeth zuccarū candidum. quod satis est notum.

Confectio electuarij indi maioris. ℞. cinamomi gariofilorum rosarum. s. rubearum. cassie macis ciperi aā. ʒ. iiij. sandalorum citrinorum ʒ. ij. s. ligni aloes nucismuscate aā. ʒ. ij. turbith boni albi ⁊ gumosi ⁊ arundinel. ʒ. ſo. zuccari ⁊ penidiorū ana. ʒ. xx. galange beil. cardamomi assari mastices aā. ʒ. i. s. scamonee bone ⁊ cocte in pomo. ʒ. xij. omnia cum oleo amigdalino fricentur. deinde recipe suci citoniorum ⁊ granatorum suci aptj ⁊ feniculi ana. li. s. deinde pone sucos cum melle dispumato ad spissitudinem conuenientem ⁊ confice cum speciebus ⁊ fiat.

Istud electuarū indi maioris apud nos ē in vsu ⁊ maxime ista descriptio. verū est ꝙ Mesue hz maiorē ⁊ minorē. ⁊ dr minor est aliqn in intentione maioris. tū qn medicus ordinat electuarū indū de maiore intelligit. ille vero qui de nouo scripsit intitulatus lumen apothecariorū seu lumen fuscuz. dicit ꝙ qn simplr scriptū reperitur electuarium indū de minori est intelligēdū. qd nō credit sicut est notū apud medicos ⁊ apothecarios peritos.

Penidij. i. lenis confectio. Serap. ca. de zucca. ingt penidij sunt calidi ⁊ humidi in primo gradu maxime albi. ⁊ sunt grossiores zuccaro. Liber qui dicitur albuchasis in tractatu secundo docet modum faciendi penidios. Nam inquit penidij fiunt ex melle. ⁊ ex puluere zuccari bono albo ⁊ mundo. ⁊ postea sequitur modus ipsius. qui satis est notus aromatarijs. Etiam circa instans docet modum ipsius completum. sicut fiunt apud nos. Idem docet Johannes anglicus in libro quinto quasi in fine dicēs. Nicolaus ponit diapenidion de quo infra. Heil idest cardamomum maius sicut dictum est. verum illud lumen male lucens super istum passum dicit heil. i. cardamomuz maius. ⁊ post sequitur dicens cardamomum. s. minus. i. melegeta. quod falsum est. nam ipse in confectione de cinamomo dicit heil. i. cardamomum minus. ⁊ in ista dicit ꝙ est maius. qz sibi ipsi contradicit.

Scamonea bona ⁊ cocta in pomo. s. in citonio. ⁊ tunc appellatur diagredium siue scamonea preparata Joannes anglicus in cap. de fluxu ventris ait. post assumptionem pillularum acutarum cum diagridio vel esula. vel colloquintida. tamen diagridium est magis familiare. ⁊ ideo dicitur in verbibus. Si vis subidium per fluxum ventis habere. Sume diagridium nec oportet plus adhibere. ⁊ capiatur in citonio vel in pomo cocto. ⁊ si arguitur colloquintida non debet multum conteri. Dia. in ca. de scamonea ait. eligenda est scamonea. que cum lingua tacta est ab ipsa alba efficitur. multi vero sucum titimali cōmiscēt et sed intelligit ꝙ linguam exasperat ⁊ exardescit. nascitur aūt in india ⁊ in sirla diagreditū sed graue ⁊ spissum. s. diagreditū ꝙ ipi adulterāt pmiscent titimalum ⁊ polines herbi. liber qui dr albucasis docet modum extrahendi lac scamonee. ⁊ coquendi ⁊ preparādi eius malitiam auferēdi. q dā apothecarioꝫ preparāt ipsam cum vino citonioꝫ posito in vesica porci circūuoluta. ⁊ sepeliūt cū pasta. ⁊ ponūt in furno tātū ꝙ sit cocta pasta. postea extrahunt. ⁊ sic vtūtur ea. Iz ego dico ꝙ melius est coquere in citonio vt est notum apud nobiles apothecarios.

Granatū malluz p̄m Isidorum in caplo de ꝓprijs nominibus arboꝫ ꝗt mallū granatuz dr eo ꝙ iter corticis rotunditatem granoꝫ cōtineat multitudinē. arbor āt malli granati ē generis feminini. pomū d̄o neutri generis. vñ dicitur. mallus malla creat Iz gestat garbasa malus.

Electuarium indū min⁹ hñs itēctionē maioris. ℞. turbith. ʒ. vi. zuccari tātundem macis piperis. scilicet nigri zinziberis. garyofilorum. cinamomi. heil. nucismuscate. ana. ʒ. vij. scamonee. ʒ. xij. confice cum melle dispumato.

Istud electuarium dicit min⁹. qz paucioza simplicia ingrediuntur q̄z in maiori p̄m intēctionez mesue minorez habens intēctionē maioris: tū regula est a nobilibus apothecarijs ꝙ maius est magis in vsu q̄z min⁹. Et quādo simpliciter medicus ordinat electuariuz indū de maiori debemus intelligere. ⁊ sic de electuario hamech. ⁊ sic de singulis: simplicia sunt supra declarata.

Cōfectio de dactilis. ⁊ est diafinicon. ℞. dactilorum hairon infusorū in aceto trib⁹ diebus ⁊ noctibus. ʒ. ſo. penidiorꝫ sibari. ʒ. xxv. amig. mundatarū. ʒ. xv. turbith. ʒ. xviij. scamonee. ʒ. xj. zinziberis: piperis longi. foliorum rute sico. cinamomi. macis. ligni aloes. anisi feniculi. dauci. i. seminis pastinace. siluestris galange aā. ʒ. j. ⁊ gra. xv. ⁊ fiat de omnibus contritio bona ⁊ conficē cum melle dispumato quantum sufficit.

¶ Diafinicon autem dicitur a dia. quod est cōfectio ⁊ fenicon vel fenichion grece. i. dactilus inde ꝓfectio de dactilis. i. diafinicon vt dicit Mesue. idē in cap. de turbith ait. inquit Johānitius dactilorum infusorum in acero die ac nocte partes cētum ꝛc. hoc videtur habere similitudo diafiniconis. Auic. in quinto canonis habet tres descriptiones. sed non concordant cū illa Mesue. nec fiunt p̄m ipsz. ista vero mesue est illa qua vtimur. hoc antidotum p̄m intentionem. Me. est medicina securitatis.

¶ Dactilus secundum Isidorum dicitur a similitudine digitorum. nam sic nuncupati sunt: quorum etiam eorū nomina variantur. nam alij appellantur palmemule similes mirabolanis. alij thebaici qui sunt Nicolai. alij mucales quos greci cariatos vocāt. Circa instans dicit oxifenicia idest fenicon indi vel dactili. Petrus de crescentijs dicit. palma est arbor ferens dactilos. similiter ait Auic. in capitulo de palma ꝛc. satis not. sunt. Pli. in vno loco inquit palma que fert mirabolanum probatissima in egypto ossa non habet.

¶ Cheiron vel hairon p̄m Matheum siluaticuz est regio in qua antonomastice dactili abundāt. ⁊ oriūtur in ea melioros ⁊ pinguiores. dulciores omnibus alijs alia regiōuz ⁊ sunt mediocris figure non longi: neqz multuz parui pingues satis. ⁊ dulcissimi. ⁊ meliores ex eis sunt citrini ⁊ rubei. Matheus ibi ingt. istō vocabulū poniſ i antidotario mesue in eclio de dactilis: ⁊ etiam in loch de pino ꝛc.

¶ Rotab p̄m matheum siluaticum. ⁊ p̄m Simonem Januensem ⁊ Serap. sunt dactili. sed miror ꝙ rasis in tertio almansoris in cap. de virtutibus fructuum ⁊ pomorū inquit rotab. minus calidi sint q̄ dactili. ergo rotab nō sūt dactili: sed maiores habent opinionem ꝙ rotab apud arabes sunt dactili.

¶ Penidij secundum Aui. natura calidi sunt ⁊ humidi in primo ⁊ proprie albi ⁊ sunt humidiores alijs. Mesue inquit penidiorum sibari. i. penidij qui fiunt ex zuccaro dissoluto in aqua decoctionis ordei. videlicet in aqua cōmuni. sibari vel sibar apud arabes est ordeum. nam vide Sera. in cap. de ordeo qui dicit sahar. i. ordeum sibr dicit Nicolaus in suis sinonimis.

¶ Amigdalarū mundatarū. s. a corticibus suis. mesue habet amigdalarū sed non specificat si debēt esse dulces vel amare secundum Me. de crescentijs debent esse amare etiam secundum Simonē Januensem: amigdala dulcis esui conuenit. amara medicine est aptior.

¶ Mesue in hac cōfectione inquit. mellis q̄tum sufficit. hoc notū est ab aromatarijs exptis. ille vero qui de nouo scripsit intitulatus lumen apothecariorum inquit. mellis collati ⁊ dispumati lib. i. ⁊ ʒ. i. s. quod non est credendum ꝙ si fecerit diafinicon completum vt habet mesue. dico ꝙ ingrediuntur ad minus lib. iiij. mellis dispumati ⁊ colatisdem etiam erraut in dosis scamonee.

Electuarium de psilio. ℞. suci buglose dodiuse. ⁊ suci apij coctoꝫ ⁊ dispumatorū ana. lib. ⁊ proijce super ipsos cascute. i. podagre lini. afint folliculorum sene an aā. ʒ. v. capillorum veneris manipulū. i. suci fumiterre. ʒ. iij. assari. s. assarabacare ʒ. iiij. spice. ʒ. ij. ⁊ dimitte per diem ⁊ noctem postea bullat ebullitōe vna ⁊ pijciat super ea violarum viridiuz vel siccaꝫ. ʒ. iij. epithimi. ʒ. ij. ⁊ bullant adhuc alia ebullitione pua. deinde colenf ⁊ expriman tur. ⁊ in colatura ponat psilij. ʒ. iij. ⁊ dimittat per diez ac noctē omni hora. tū agitādo illud cū spatula. deinde expriman viscositas eius tota. deinde accipiant hui⁹ viscositatis lib. iiij. ⁊ pijciat sup eā zuccari albi. lib. ij. s. scamonee cocte in pomo. i. diagredij. ʒ. iij. s. ⁊ decoquantur cuz facilitate postq̄ coctum fuerit pijciatur super ipsum pulr. troc. diarodon ⁊ de spodio ⁊ raued sen. i. reubarbari. aā. ʒ. j. s. troc. de berberis. ʒ. s. ⁊ voluit hamech confectionez hanc electuarium troc. sunt alij qui addunt aceti libr. i. s. alij addunt suci violarum lib. i. ⁊ est medicamen nobile.

¶ Istud electuariuz apud nos est in vsu ⁊ maxime p̄z istā descriptionem Mesue. Nicolaus in suo antidotario inquit. electuarium psiliricum a psilio dicitur. sed non fit sic nec est idem cum illo Mesue.

¶ Buglosa. s. domestica ⁊ est lingua bouis. Diasco. vocat buglosos. ⁊ dicit ꝙ habz folia similia flōmoe. idest rasso barbaso. Macer ait lingua bouis greco sermōe buglosa vocatur. ista est illa qua vtimur. siluestris d̄o buglosa vocatur. ista est illa qua vtimur. siluestris d̄o buglosa est borago. Ego non reperio auctorem autenticum facientē capitulum de vtraqz. nam qui scribit de vna nō scribit de alia. tamen he ambe sunt note.

Manipulus intelligitur in receptis tantuz quantū manu capi potest. Isidorus inquit. manipulus ducentoꝫ est militum. manipuli autem dicti sunt milites siue quia bellum primo manu incipiebāt: siue q̄ anteq̄z signa eēnt manipulos sibi idest fasciculos stipule vel herbe aliculus p signis faciebāt. a quo signo manipulares milites cognominati sunt ꝛc.

Psilium dicti. eo ꝙ semen eius pulicibus assimiletur. Isidorus in capitulo de herbis aromaticis siue cōmunibus ait. psileo dicta eo ꝙ semen est simile pulicis: vnde eā latini pulicarem vocant. miror tamen qd̄ matheus siluaticus in litterā dicat zacharon. idest psilium. postea ait zacharie idem quod supra quod non est consonum. quia zacharie apud nos est quedam herba que in practis reperitur ⁊ p̄m quosdam est species ferule ⁊ sic a multis vulgarib⁹ zacharie dicitur. sed psilium appellatur a nostris rusticis noxella in bladis reperiſ. Auerois i quito colli. vocat bescarcoton.

Electuarium elescop. ℞. scamōee antiochene bōe turbit. aā. ʒ. vi. garyofilorum. cinamomi. zinziberis. emblicorū scilicet mirra. emblicorū nucismuscate polipodij. ana. ʒ. ij. s. zuccari albi ʒ. vj. confice cum melle dispumato ⁊ fiat.

Istud elium elescof. idest electuarij episcopi est in vsu.

Scamonea de ipsa dictuz est. antiochena. idest de illa puincia. nā vide Mesue in suo capi. qui ingt. melior est antiochea ⁊ armena est post istum que vero ozik in partibus nostris ⁊ cotaseeni est mala prorsus ꝛc.

Confectio hamec. ℞. mirabo. citrinorū. ʒ. iiij. chebulorū ⁊ nigrorum reubarbari boni. ana. ʒ. ij. agarici. colloquintide. polipodij. aā. ʒ. xviij. absinthij hasce. ana. ʒ. vi. suci fumiterre lib. i. prunorum numero lx. passularum enucleararum. ʒ. vi. infundantur omnia in aqua casei. q̄titate sufficienti. ⁊ ponātur in vase vitreato stricti, orificij. ⁊ obturetur os ei⁹. ⁊ dimittatur per dies quinque. demuz bullant ebullitione vna. postmodum coletur. ⁊ in tali colatura ponantur cassiefistule mūde. ʒ. iiij. tamarindorum. ʒ. v. tereniabin. ʒ. ij. fricentur manibus ⁊ colātur ⁊ proijciatur super illud zuchari boni albi lib. j. s. scamonee. ʒ. j. s. ⁊ coquantur vsqz dum habeat spissitudinez mellis. deinde puluerizentur super illud mirra. citrinorum chebulorum indorum. aā. ʒ. s. bellericorū emblicorū: reubarbari: seminis fumiterre. aā. ʒ. iij. anisi spice. aā. ʒ. ij. ⁊ fiat.

¶ Confectio hamec. i. illius hominis qui ipsam composuit. hec apud nos est in vsu. ⁊ maxime secunduz istam descriptionem.

¶ Mirabolani nigri sunt indi: vt ait ipse in suo capitulo ⁊ sunt sine ossibus.

¶ Colloquintide p̄m mesue est quaz perses vocant cucurbitam deserti p̄m Serapi. colloquintida est melon agrestis: mesue describit trocisces alandahal. ⁊ ibi ait ꝙ ponūtur in sera hermetis ⁊ in alijs confectionibus loco colloquintide. ergo in ista confectiōe predicti trocisci dz poni

Dragomicon sic mutat for. ℞ pulp. palmularum mundatary ℞ hydromel. cocty [illegible] in aceto p triduum [illegible] sapor horridus, aut Plan. [illegible] cocty, pondiery recentis, aā ℔. s. amygd. purg. ʒ. iij. s. cortex ⁊ prunis. add. melly, decoq. ℔. ij. coq. paulatim super. ℞ piperis, maces, cinam., fol. rosy, sc. s. foem. dauci, aā ʒ. ij. turpethi ʒ. iv. dradacrydij ʒ. i. s. Dosis 6 ℥ ʒ. iij. ad ʒ. s. Iota cōpos. for. ℔. iv. Dosis 130. Bile, pituita crudā ⁊ lentā clarificatis ⁊ purgat, febrib. composita ⁊ diuturnis ⁊ morbis ⁊ cruditate cocty, doloribus colico flatulentis cocty aptu.

Form. De myrobalanis frustra gummosis, Rhabarb. Vna cordina prune, calla ⁊ mundata cum thamarindis decoctis cocty ⁊ scamonij cocti. Vna dosis [illegible] ⁊ non fiat, [illegible] alij, [illegible] aut Plan. ℞. cocty myrobal. citri ʒ. ij. chebulary ⁊ indiany, violary, colocyath, polyp. aā ʒ. ij. ad [illegible] flegm. aā ʒ. s. [illegible] aā ʒ. iij. [illegible] macerata in [illegible] ℔. ij. coq. ad ℔. j. [illegible] ℞ [illegible] Colato [illegible] succi fumiary, pulp. prunorum, Vuary palm. aā ℔. s. Iacob. [illegible] aā ℔. j. coq. ad melly cōpos. sub finis in pod. agarici, [illegible] aā ʒ. ij. Rhabar. ʒ. ij. cythry ʒ. j. dradacryd. ʒ. vij. Cinam. ʒ. s. [illegible] ʒ. ij. s. fumiary, amisi, spic.

Polipodium secundum Mesue est radix plante. et or
tus eius est super arbores et super lapides: et eam vocauit
grecus filicem arborum. et melius ex eo est illud quod na
scitur super arborem ferentem glandes. Circa instans in
quit polipodium herba est similis filici que crescit super
quercus et muros et lapides. hoc apud herbaticos dicitur
liquiritia silvestris et ab aliis dicitur polipodium querci
num. Auerois in quinto coll. dicit besfeg. i. polipodium.
Hasce secundum Serap. in capitulo de thimo est thi
mus aliquando inuenitur alhasce vel. hasce quod idem est
Aui. in secundo canonis speciale facit cap. de hasce. et di
cit quod est herba habens florem album declinantem ad ru
bedinem. sed apud Diascori. et Serap. flos eius est purpu
reus. ergo non conueniunt cum Auicen. Preterea ipse
Auicēna dicit dias. dicit quod est arbor cuius spine sunt par
ue quod nō reperitur apud Diasco. sed sit quomodocunque
thimus est satis notus.

Sene. i. foliculus ipsius et non folia. ut quidam apothe
carii dicunt. nam Mesue in capitulo de sene dicit melior
pars plante eius est foliculus. deinde folia sed tamen in eis
est virtus debilis valde.

Aqua casei idest aqua lactis sive serum secundum Ma
theum siluaticum. Mesue dicit aqua lactis est materia in
fusionum. et ipsa per se est medicina bona carens nocumen
to. melior est sumpta ex lacte iuuenum caprarum et nigra
rum. et boni pastus in proprio capitulo ipse ait. Operatio
aque casei si suci rosarum. ℥. j. misceantur cum aqua casei
et pauca spica est solutiuum conueniens et similiter infu
sio. ℥. vj. foliorum rosarum in aqua casei cum pauco mel
le soluit sine molestia.

Terenjabin sm Auicen. est ros qui plurimum cadit in
corasceni et in locis qui sunt ultra fluuium. Et est manna
vel species eius. Serap. in cap. de terenjabin ait. expositio
eius est de melioribus. sic dixerunt mihi quidem sapiētes:
quod terenjabin est manna purum. et est ex melioribus aliarum
specierum. Auicenna in quinto coll. dicit tregebin. i. man
na est ex speciebus antiquis manne.

Confectio alia hamech. ℞. mira. nigrorū. che
bulorum indorum epithimi an. ʒ. 50.
fumiterre. absinthii an. ʒ. xx. hasce idest thimus calamen
ti. scilicet domestici camepitheos: bedeguard anisi an. ʒ. v.
prunorum iuiube sebesten ana numero. lxx. passularū enu
cleatarum lib. i. coquantur in aqua sufficienti usque ad con
sumptionē tertie partis. et pone in ea rob. lib. ij. mellis lib.
i. scamonee: ʒ. ij. coquatur cum facilitate quousque mellis
spissitudinem habeat.

Secundum istam descriptionem apud nos non fit. sim
plicia vero que sunt declaranda declarabo.

Mirabolani nigri sunt mirabolani indi ut ipse Mes.
dicit capitulo de mirabolanis dicit nigri. et sunt illi qui no
minantur indi. Miror quod mesue in ista confectione habe
at mir. nigrorum et indorum ex quo idem sunt. sed vere cre
do quod est error scriptoris quia ipsemet et Serapio volunt
quod mirabolani indi et nigri idem sint.

Camepitheos grece interpretatur infima pinus a came
et pitheos quod est pinus. eo quod secundum omnes doctores vel
aromatarios sue species odorem habent pini. Colligenda
est quando semen eius est maturum et est colligenda cum
suo semine. Isidorus in capitulo de herbis aromaticis si
ue cōmunibus dicit camepitheos a grecis dicta est quod
terre adhereat et odorem pini habeat. hanc latini cucurbi
tatem vocant quod ex parte odorem cucurbite referat.

Bedeguard sm Diasco. est achantis leuce sive spina al
ba etiam secundum Serapionem. Bedeguard ē spina al
ba. Auicenna duo facit capitula. unum de bedeguard. ali
ud de spina alba. quod idem sunt. infra in sirupo de eupato
rio ostendam formam bedeguard. et differentias que repe
riuntur in ipso si deus voluerit.

Iuiube sm Diasco. sunt zizifa. iste est fructus satis no
tus sebesten sm Serapionem ex auctoritate Aboanifa di
citur mokaiter fructificat fructus dulces et nomināt eos
gētes pharas sebesten. Matheus siluaticus dicit sebesten
in lingua persica vocat mamilla canis. unde sebesten mamil
la canis fertur a persica lingua. Rob quando absolute po
nitur est idem quod carenum. nos vero vocamus mustum
coctum aliquando sapam.

Electuarium rosarum. ℞. succi rosarū rubea
rum completarum lib. iiij. zuc
cari taberzet idest zuccari albi terenjabin puri et recentis
dragme. vj. scamonee antiocene. ℥. j. s. coquantur omnia
cum facilitate super ignem quousque sit sicut candela usque cum
mellis habeat spissitudinē. deinde proiice super illud troc.
de spodio. ℥. j. galie scilicet muscate. croci ana. ʒ. ij. troc.
de berberis. ʒ. iiij. repone in vase vitreo et reserva.

Istud electuarium est famosum. et apud nostros medi
cos in usu est. Galienus in capitulo de medicinis zeno
nis in suis experimentorum libris habet electuarium ro
sarum sed non est in usu nec concordat cū illo mesue. istud
electuarium potest appellari katarticum. nam katarticum
grece est purgatorium. et sic de predicto electuario confici
untur pillule de hermodactilis minores. de quibus infra.
Nicolaus in suo antidotario habet electuarium de suco
rosarum quod etiam in usu est. sed quando mesue et quan
nat electuarium rosarum intelligitur de illo mesue. et quan
do ordinat electuarium de suco rosarum est intelligendū
de illo Nicolai. Ypocrates in libro suo afforismorum di
xit. non oportet quod detur medicina laxatiua quando ascen
dit sabari. et in magna hyeme. et intelligitur in Junio. iu
lio et augusto. et per hyemem voluit intelligere nouembrem
decembrem et ianuarium. In his igitur duobus tempori
bus anni non oportet quod detur medicina laxatiua. et pro
pter acuta: sed solum duobus temporibus aliis. volo dice
re in vere et in autumno. quando igitur bibitur colloquin
tida in hora magni coloris nocet membris interioribus
fortiter. nocet etiam stomaco. expellit sanguinem per hora
venarum abradendo ea. et quando datur in hora magni
frigoris fatigat patientem fortiter. quia natura non assen
tit ei. quia facit torsiones.

Confectio de alphescera non est in usu. ipse me
sue in capitulo de alphescera habet
unam aliam que idem est.

Alphescera vel phescera secundum mesue est plāta quam
vocant vitem albam. cuius radix est cerei coloris exteri
us. interius vero alba. Auicenna de ipsa duo capitula fa
cit in secundo canonis unum de phesire. et ibi dicit quod est
albazarasin. et est vitis alba. postea aliud capitulum facit
de hezeriazen. ubi dicit quod de ipsa loquitur exquisite in
capitulo de fesire. Item in tertio canonis in fen. xv. in ca
pitulo de rationibus splenis dicit radix alfesire idest ra
dix vitis albe apud Diascoridem vocantur ampellos leu
ce aut brionia. aut cucurbita agrestis siue ut latini vitis
alba. Diascorides facit aliud capitulum de ampellos me
lana idest vite nigra siue seshresin ut apud Auicennam et
hec nostro idiomate vulgariter vocatur tanarus ambe sur
ta boscos reperiuntur.

Confectio manne ex inventione Galie. nō est
in usu.

Confectio de mezereon ex inventione nostra
℞. foliorum almezereon preparato
rum partes. x. carnium citoniorum elixatorum in aceto vi
ni et zu. taberzet. ana partes. lxxx. aque casei infusionis aga
rici partes. xxx. terenjabin. i. manne partes. xl. olei almeze
reon partes. xxxij. dissoluantur zuccarum et terenjabin in
aqua casei predicta. et misceantur cum carne citoniorum.
et coquantur cum facilitate usque dum mellis habeat spis
situdinem. et inuoluatur puluis foliorum almezereon cū
oleo iam dicto. et conficiatur cum eis.

Hec confectio apud nos est in usu. ipse Mesue in ca
pitulo de mezereon habet unam aliam descriptionem que
idem est.

Almezereon vel mezereon sm Dia. est camelea vel co
gnidium. Auicen. aūt in quarto cañ. in fen. vj. inquit de
almezereon et camelea. et earum cura hic videtur sm inten
tionem Auicen. quod mezereon et camelea idem non sint: sed
contra est intentio Dias. et Serap. secundum autem me
sue mezereon est plāta vocata apud persas rapiens vitā et
a quibusdam faciens viduas. et a pluribus leo terre. Ipo
forus de honestis super istum passum errauit dicens quod co
fectio de almezereon est de laureola: quod non est. nam mo
derni possunt certificari quod mezereon non est laureola: quod
mezereon est camelea. et est planta habēs folia sicut oliua.
Laureola vero habet folia similia foliis lauri. et quod hoc sit
verū. vide Dias. cap. de dafnoides cum quarta specie lau
ri apud Serapionem et videbis quod idem sunt. quidam sa
pientes dixerunt quod mezereon habens folia parua est ve
rum mezereon. sed mezereon habens folia magna est lau
reola apud herbaticos mezereon dicitur herba oliuela et
semen eius cocognidium.

Preparat aūt mezereon isto modo accipiat mezereon
est quantitas quam volueris et terat grosso modo et infundatur
in aceto fortissimo per diē unum vel duos: postea exsicce
tur et usui reseruetur. Descriptiones olei almezereon. idest
herbe oliuele describit ipse mesue: sicut infra apparebit.

Confectio de eupatorio nō ē in usu. Gal. in su
is experimētis hz electuariū de gasit
idest de eupatorio: sed non est in usu tamen simplicia que
sunt declaranda declarabo.

Eupatorium sm Serap. est gasit. Auer. in quinto dicit. oli
barda. i. eupatorium. Miror quod Aui. in secundo cañ. ait quod eu
patorium hz florē sicut nenufar: quod nō cōuenit cū senten
tia Mesue: nec cōuenit cum illo quo moderni utunt. cir
ca instans inquit: quod saluia agrestis est eupatorium quod non
est. nā vide Simonē Januensem et Matheū siluaticū qui
dicunt quod non est coniza: ut quidam dicunt nec est maru
bium. ut quidam dicunt nec est saluia agrestis ut quidā di
cunt. unde miror qualiter medici nostri temporis non ad
uertentes verba Dia. Aui. Pli. Gal. et Damasce. credant
potius herbolariis saluiam agrestem eupatorium esse. que
nec in sapore nec in odore cum eo conuenit.

Eupatorium vo dī ab eu quod est bonū et pacor quod ē epar
unde eupatorium. i. bonū epati apud nos nascit iuxta vias.

Camelo duo sunt genera. i. masculus et femina. Isidorus
dicit camelo causa nomen vedit siue quod onerantur ut bre
uiores et humiliores fiat accubat: quia greci cami humile
et breue dicit siue quia curuaus est dorso.

Alchelengi medicamen est magnū et nō est in
usu. hoc medicamen videtur proprior
me in multis proprietatibus illi quod Auic. nominat al
chelchelengi. Simplicia que sunt declaranda declarabo.

Volubilis sm mesue sunt plures speciēs. quarū una est que
dicitur funis arbor. cuius flos est albus. et ista est volubi
lis maior. et est alia species. cuius rami reperiunt super ter
ram et super ramos plantarū cuius folia et flores sunt mi
nores. et dicitur volubilis minor. et est alia habens folia
subalbida lanuginosa et habet lac et est species tertia. et est
habens folia aspera sicut folia citrulli cuius flos est sicut
ampulle adherentes et vocatur lupulus. Et est alia ex qua
fit scamonea. Serap. cap. de volubili ponit cissos. i. ederā
inter species volubilis. Diasco. vero in capitulo de cissos
infunditur sermo de hipoquistidos laudano volubili et
edera arabes vocant lebleb. Joā. anglicus in capitulo de
ptisi. inquit. volubilis maior et minor que funis paupis
vel corrigia monachi vocatur apud nos volubilis dicit.
et nascitur in vineis et super arbores.

Confectio de zinzibere non est in usu. Auicē.
in quinto canonis hz electuarium
de zinzibere quod non est idem. etiam Gulielmus placen
tinus habet unam descriptionem. sed non est in usu. Sim
plicia vero que sunt declaranda declarabo.

Mel taberzet. i. album. auic. in secundo canonis in ca
pitulo de melle. de melle taberzet loquitur dicēs. mel ve
ro taberzet est mel album cadens de celo ad modum roris
sm quosdam. alii dicunt quod est mel quod reperitur in illa
regione sic nominata. et sic per mel taberzet intelligit mel
album. ego autē in partibus nostris vidi mercatores ven
dere mel album. sicut taberzet. et erat artificiatum cum fa
rina fabarum et aliarum rerum similium. Si vero reperi
tur mel album quod sit naturale habet efficaciam in me
dicinis. sin autem non.

Serap. in capitulo de melle docet modum cognoscen
di mel dicens ex auctoritate Diasco. quod mel bonum est
illud quod est dulce et in quo est acuitas aliquantula in
gustu. et habet odorem bonum. et color eius est vergēs ad
rubedinem neque est nimis liquidum. et quando miseris in
eo digitum adheret digito. et illud est bonum et cetera. aue
ro. in. v. colli. dicit. aloes idest mel.

Confectio de iacur secundum intentionē Ga
lie. est diacodion purum. ℞. decem
capita papaueris albi: in quibus sit mediocritas inter pra
uitatem et magnitudinem et humiditatem et exsiccationem
proiiciatur super ea aque sextarium unum: idest. lib. ij. s.
et sic aqua pluuialis. et si sit humida plus quam sicca dimitta
tur die ac nocte. et si sint sicciora dimittantur plus. tunc co
que ea usque dum decocta sint et aque due partes sint con
sumpte. tunc vero cola sucum eius.

Mesue inquit quod confectio de iacur secundum intē
tionem Galieni est diacodion purum. et sic est secundum
veritatem. ipse vero Gal. in tractatu septimo meimir ha
bet diacodion. et ibi docet conficere per varias intentiōes
ut docet Mesue. Nam scias quod descriptio suprascrip
ta nihil minuendo nec addendo est diacodion purum. In
ferius vero ostendam per ordinem conficere alia. Ipse me
sue in capi. de ptisi: quasi in fine habet confectionem de ia
cur. sed non est in usu. Nicolaus in suo antidotario habet
diacodion. et dicitur a codia quod est papauer nigrum. sed
non est in usu. Joannes concoregius in capitulo de catar
ro dicit. Laudatur et conuenit electuarium quoddam seu
loch descriptum a Mesue i suo antidotario quod dicitur
confectio seu loch de iecure. et sub isto nomie ibi describit
sed alio nomine dicitur diacodion. et sic ab aromatariis vo
catur. mesue inquit. Et restat post illud duplex cōsideratio
quōiam si catarrus subtilis fuerit et timetur fluxus eius ad
pectus et pulmōem et cānam et timētur vigilie. oportet tūc
ut misceatur ex rob quātitas cuius sit medietas aque et co
quatur super igne in quo non sit flamma neque fumus sed
super prunas tantum. Intelligit autem hic dominus Me
sue si i diacodiō puro misceatur quod qualibet libra. i. diaco
dion: ℥. vj. rob et coquātur simul super prunas tunc appel
latur diacodion cum rob. Et non conuenit in hac itentio
ne mel quoniam mel est ex habentibus acumen. quare est
subtiliatiuū et ē preter hoc quod intendius et quoniam ē ma
teria subtilis valde et mel est ex subtiliantibus. cum autē
plenitudo cōtinetur in torace et pulmōe et velis medicamē
facere absteriuum. tunc mel conuēienti est quoniam dor
mire facit et materias que sunt in pectore ad expellendum
habilitat. et quandoque fit medicamen ex utroque quando ca
dunt in occupatiōe duplicis intentiōis: et fit dosis eius. ʒ.
i. et plus et minus secūdū quod exigit dispositio. et oportet ut
teneat eam patiens in ore suo et trāsglutiat inde modicum
quod dissoluitur ex ea cū saliua. Similiter nota si vis facere
diacodion cum melle. fac sicut fecisti aliud videlicet si in
diacodion puro loco rob addatur mel tunc appellabitur
diacodiō cū melle. Si autem velis ut sit recentis nature et
eruptionis sanguinis a locis qui sunt super diafragma.
et ab aliis locis manitionis et a partibus viscerum tūc ad
unamquanque lib. ipsius proiiciatur accatie rubee euphi
stides croci mirre balaustie ana. ʒ. i. et ramich. ʒ. iiij. et admi
nistretur. Scias etiam quod pro qualibet libra una diaco
dion puri addantur loco mellis species supradicte. tūc ap
pellatur diacodion compositum. Joan. Serapi. in suo an
tidotario habet diacodion compositū et ibi addit acatiam
rubeam tinctorū et alias species sicut facit mesue. Plini
us inquit medicamentum quod diacodiō et asterice voca
tur utilissimum fit aut ex papaueris aut cuiuscunque silue
stris capitibus. cxx. in aque celestis sextariis tribus biduo
maceratis in eademque decoctis deinde siccatis iterum cū
melle decoctis ad dimidias partes vapore tenui addide
re postea dragmas senas croci ipoquistidos thuris acatie
et passi cretici sextarium hac ostentatiōe simplex quidē et an
tiqua illa salubritas papauere et melle constat.

Accacia sm Sera. est spina babylonica et est arbor gum
mi arabici. Isido. ait licet quippe dicūt lignū licō dulce et

ius arboris pomo sucus expressus acatia a grecis dicitur moderni quia carent vero fructu acatie faciunt acatiam ex suco prunellorum siluestrium ⁊ accipiunt predictum fructum ⁊ expriminunt ⁊ sic in sole siccatur ⁊ ibi inuenitur idonea virtus liber qui dicitur bulcasim in tractatu secundo docet modum faciendi acatiam dicens modus extrahendi sucum prunorꝫ siluestriuꝫ ex quo fit acatia ⁊c.

¶ Rubea. s. rubea tinctorꝫ. Gal. i septimo simplicium igt crocus vasicus. i. rubea tictorꝫ. hec radix a rusticis dicitur rozia. Aueroys i quinto coliget ait. ena. i. rubea tinctorũ hec apud quosdam vena tinctorum dicitur.

¶ Hēfistides siue hausistides. vt apud Aui. i secũdo cañ. habetur est sucus plãte que dicit barba hircia. ergo ē ipo quistidos vt reperit apud Serap. cap. de ipoquistidos. fit aũt ipoquistidos ex quodam fungo qui nascit i radice rose canine: ⁊ ille fungus dicitur torathit. exprimit sucus ⁊ siccatur ⁊ ille est ipoquistidos. Dia. in capitulo de cissos. i. edera de ipoquistidos loquitur. tamen Simõ Januẽsis in capit. de barba ircina: dicit q̃ textus Dia. est falsus: quia ipoquistidos nõ est edera nec est species eius: vt dicit Dia.

¶ Ramic est quedam confectio que fit in trociscis cuius descriptionem describit Mesue de qua infra. illud ē vltimum simplicium quod ingreditur diacodium cõpositum nunc vero alia incipiã si deus voluerit. Et sunt qui ponũt in iacur puro loco mellis penidias. Hic est notãdum q̃ si ponantur in diacodion puro loco mellis penidie tunc est diacodion cum penidijs. Et sunt qui ponũt zuccarum ⁊ quandoꝫ exigit dispositio egritudinis que ē multe calidi tatis ⁊ acuitatis medicamẽ ex papauere nigro ⁊ sunt eius capita vsqꝫ. 50. ⁊ quandoꝫ ex albo ⁊ nigro ⁊ loco mellis ponitur zuccarum aut penidie. Etiam est notandum qd̃ si ponatur in diacodion puro loco pẽtidorum zuccarum tunc est diacodion cum zuccaro: in Mediolão reperitur de omni genere ⁊ in vsu sunt.

Confectio de fucis nucum ⁊ vocatur grece diacaridion. ℞. succi exteriorum corticum nucum in diebus canicularibus lib. iiij. decoq̃ ipsum bulitione vna deinde adde ei mellis lib. ij. ⁊ decoq̃ donec impinguetur ⁊ fiat sicut mel ⁊ post illud nobis occurrent intentiones quatuor. nã pro pueris ⁊ mulieribus ⁊ humidis natura sufficit medicamen sic factum ⁊ quando morbus est in principio aliquid de stipticitate habentibus misceri oportet sicut sunt rose ⁊ balaustia ⁊ quando in statu egritudo crocus ⁊ mirra miscenda sunt in declinatione vero baurach ⁊ sal armoniacus ⁊ similia ē enim medicamen sublime ⁊ expertum.

¶ Hec confectio de fucis nucum secũdum intentionem mesue que a grecis vocatur diacaridion apud nos est in vsu Mathe⁹ siluaticus dicit diacareos dicit eo q̃ de suco corticũ nucũ recentiũ fit diacareos ꝑm Simonẽ fit de suco corticũ nucum recentium. Alexander describit in capitulo de squinãtia carpocareos autem est cortex nucis regalis sz carpocanticos est semen ferule ꝑm Nicolaum.

Nux secundum Isidorum in cap. de proprijs nominibus arborum appellata est quod vmbra vel stilicidium foliorum eius proximis arboribus noceat hanc alio nomine latini iuglandem vocant quasi iouis glandem: est enim hec arbor consecrata ioui. Petrus de crescentijs dicit nux a nocẽdo dicta est eo quod eius vmbra noceat alijs arboribus. Dia. dicit carea basilica idest nux alexandrina quã multi perficam dicunt vbi sciendũ quod nucis multe sunt species sed quando simpliciter ponit de vsuali itelligitur. Dies caniculares sunt quadraginta. nam reperitur apud Dia. cap. de organo vbi ait. coques in sole diebus canicularibus per dies quadraginta. Serap. in eodem loco ex verbo Dia. dicit ponitur in sole quadraginta diebus scilicet in canicularibus. Matheus siluaticus dicit canicula est stella que dominatur diebus. quadraginta. secundum Galienum. in libro de cibis. cap. primo de fructionibus hortarijs. sapientes vero dixerũt quod dies caniculares sunt viginti iulij ⁊ viginti august. nam in illis dieb⁹ est maior calor quam in alijs diebus.

¶ Baurach est apud grecos affronitrum ⁊ est spuma nitri. Sera. in cap. de baurach inquit sic ex auctoritate Gali cõsideras aũt sermonem Galieni in quarto de nitro ⁊ affronitro ⁊ comparas ipsum cum sermone suo in. xj. de baurach affrice q̃ est spumosum ⁊ baurach. similiter ⁊ aggregas operationes eorũ scies pro certo quod intellexit per baurach affrice nitrum ⁊ per baurach affronitrũ spumam nitri. ⁊ dixit quod affronitrũ est spuma nitri ⁊ ē baurach armenũ. sumit ergo p hoc qd̃ baurach ꝑ Ga. ē baurach siue sal armenum.

¶ Sal armoniacus ꝑm Plini. inuenitur iuxta pleusium. Ptolomeus rex cum castra faceret quo exemplo. postea inter egyptuꝫ ⁊ arabiam ⁊ squalentia loca incepit inuenire deractis arenis. secundum autẽ circa instans vicit sal armoniacus: quia in armenia reperitur. Serap. ex auctoritate isaach ebenamaram. in cap. de sale armoniaco ait. est sal albus ⁊ rubeus ⁊ extrahitur a lapidibus duris claris: ⁊ est salsus mordicans. multuꝫ defertur ex rascenti ⁊ sunt ex eo multi colores: sed melior est ille qui est sicut cristallus Matheus siluaticus in capitulo de salamoniaca idest herba quam Auicenna in secundo canonis. rhean salamoniaca vicitur. quia existimant q̃ ex eo fit sal armoniacum aurifices vtuntur ipso sale etiam separati idẽ est. liber qui vicitur albuchasis in fine tertij tractatus: docet modum faciendi saiem armoniacum ⁊ vicitur q̃ fit ex lapidibus qui reperiuntur in ster quilinijs balneorum qui incendunturcum igne sordiciei illius loci. ⁊ sunt lapides nigri qui coagulantur ex virtute salsedinis que est in illa sordicie ⁊ etiam vide ibi.

Explicunt electuaria ⁊ confectiones super antidota. Mesue ⁊ inferius describam illa que sunt in p̃ctica sua.

Confectio de sticados in capitulo ō flegmatica scothomia ⁊ vertigine. ℞. iere pigre. ℥. spe cierum iere Galieni. ʒ. x. agarici epithimi ana. ʒ. iiij. mira. chebulorũ idorũ emblicorꝫ bellericorꝫ sticados añ. ʒ. iij. salis idi. ʒ. ij. cõfice cũ secaniabin. i. oximelle.

Hec confectio non est in vsu.

Sticados. s. sticados arabicũ. vt dicit Mesue est planta foliorum subtilium oblongorum habens stipitem subtilem cinericium: cuius eleuatio super terram est in mensura cubiti. ⁊ habet flores assimilantes spicis filiginis: sed sunt breuiores sine semine. similiter ait Auicen. q̃ est sine semine miror tamen q̃ Diascorides ⁊ Serap. dicãt q̃ habet semen minutum: quia hoc non consonat dictis Mesue nec Aui. sticados vero quo moderni vtuntur habet semen minutum: sed non est verum sticados de quo intellexit Mesue ac Auicen.

Confectio Triphere de epithimo in ca. de cura manie ⁊ melancolie sanguinee. ℞. chebulorũ. s. mirabolanorꝫ chebulorum emblicorũ bellericorum ⁊ idorum ana partes equales epithimi subtilis partes. iij. iere pigre partem. ʒ. cõfice cũ melle emblicorum aut chebulorum ⁊ da omni die.

Hec cõfectio in papia non est valde in vsu: sed in Mediolano vtuntur ipsa magis. Epithimum secundũ Isidorum. in capitulo de herbis aromaticis siue cõmunibus inquit epithimum grecum nomen est quod latine dicit flos thimi nam flos grece thimum vocatur. est autem flos timbre. i. saturegie similis

Mel emblicorũ de modo ipsius apparebit infra in tractatu Rasis in fine electuarij letificantis si deus voluerit.

Confectio Mirabilis ad epilensiam in ꝓprio capitulo de epilensia. ℞. pireri sifileos. i. fileris mõtãi sticados ana. ʒ. x. agarici. ʒ. v. cordumeni. i. carui agrestis siue leuistici asse aristologie rotũde Afodili liquiritie carpobalsami. i. seminis balsami peonie ana. ʒ. ij. ⁊ accipe expressionis squille ⁊ mellis ptes equales quibus coctis ad spissitudinem quantũ sufficiat ad aggregandum ea accipe: deinde reconde in vase vitreo.

Hec confectio apud nos nõ est valde in vsu. in mediolano vero vtuntur magis. verũ est q̃ Rasis in nono almansoris describit vnã aliã descriptionẽ que videtur esse cadẽ

⁊ non differunt nisi q̃ Mesue adiungit in sua descriptione liquiritiam carpobalsamum ⁊ peoniam: in reliquis vero idem sunt. ⁊ sic multi secundum descriptionem Rasis faciunt cuius infra apparebit descriptio.

Epilẽsia aũt ē morb⁹ caducus ⁊ vocat mater infantiũ.

Asse. s. asse fetide in quodam libro Mesue est scriptum hasce idest thimus. sed vere debet dicere asse. i. asse fetide. Rasis habet asse optime quod idem est. preterea in ista materia magis conuenit assa fetida q̃ thimus.

Afodilus ꝑm Dia. est herba oibus nota folia habẽs sicut porrum virgam leuẽ quã multi abiuiũ. i. aleta dicunt ꝑm circa instans afodilis est quedaꝫ herba que vocat centum capita: cuius radix vsui medicine cõperit. hic textus est falsus. nã affodilus nõ est centũ capita vt videt p Serap. cap. de astaraticon. ⁊ in cap. de astaraticõ. ⁊ in cap. de stringo. afodilus vero vicitur apud herbaticos herba porcaria pp similitudinem foliorꝫ peonia ꝑm qr dicit Auer. in quinto col. est rosa afinorũ macer in capitulo de peonia ingt. radix illius pueris suspensa caducis nõ modicuꝫ prodest Gal. vt asserit auctor quendã se puerũ narrat vidisse caducũ etas cuius erat annorũ circiter octo. peonie puer hic radicẽ ferre solebat. appensam collo quadaꝫ vice decidit illa. morꝫ puer cecidit, solito quo more. ligata ptinus euasit. Galienus vero probare rem plene cupiens radicẽ denuo dep̃sit de collo pueri cecidit surgit que resumpta cognita vis herbe fuit huius sic manifeste. ipse Dias. cunctis ait esse caducis aptã si bibit vel si suspenditur illa seminis illius ter quꝫ rubentia grana ⁊c. Papias ait peonia grece qd̃ significãtius latie dr cadauer ab eo q̃ cadat p mortẽ peonia hasta rubea est ⁊ coloris rubei herba.

Confectio de piretro sbdẽ. yʒ in ca. de epilensia. ℞. secacul libr. i. piretri humidi aut humectati. ℥. vj. mell. dipumati lib. v. pinearum purg. lib. j. ʒ. condies cum zinziberis ⁊ piretri ana. ℥. i. gariofilorum nucismus. cubebe añ. ʒ. iij. cinamomi. ʒ. v. ⁊ in alio piretri hueg aut humidorum aut humectatorũ añ. ℥. iij. ⁊ est exptum bonum ⁊ alij addunt musci. ʒ. j.

Hec confectio non est in vsu.

Piretrum vel piretron vt grece dr a pir qd̃ est ignis eo q̃ igneꝫ virtutẽ habeat. Pli. ait piretron vocãt qd̃ nũq̃ florꝫ. Aui. in sẽdo cañ. duo cap. facit. vnum qd̃ incipit piretrum aliud q̃ dr tarcon. etiam tarcon aliq̃ capitur pro quodã pisce de quo recitat Joan. Anglicus in cap. paralesis qui sic ait ligatura tactus cuiusdam piscis qui vocatur tarcon ⁊ vicitur piscis iste merguri ⁊ ꝑm Auic. cap. de stupore vocatur berile. hec radix est satis, nota doloꝛb⁹ dentium medetur. piretruꝫ apud Aueroin in quinto coll. vocatur halachartaa. Papias dicit. piretrum herba dẽtaria ignea. vnde ⁊ piropum dicitur. Haliabbas autẽ in secundo practice vocat ipsum. harcacharach.

Hueg vel huegi vel oegi est acorus. Galienus in septimo simpliciuꝫ dicit coegi. idest acorus ⁊ ex hac planta nõ vtimur nisi radice eius.

Confectio conditi ad egritudines neruorũ frigidas mirabilis in ca. summa quarta de egritudinibus neruorꝫ. ℞. secacul pineaꝫ mũdataꝫ radicũ acori añ. lib. j. ʒ. ⁊ fint secacul ⁊ acorus elixata ⁊ expressa ⁊ misce cũ eis preter pineas mellis dispumati lib. x. ⁊ decoque lento igne vsqꝫ dum spissitudinẽ acquirant. deinde deponatur ab igne ⁊ pisciantur super ipsum pinee ⁊ misceantur adinuicem post hoc puluerizа super ea piperis. s. nigri. ℥. j. pipis lõgi gariofilorꝫ zinziberis macis. ana. ʒ. iiij. nucismuscate galãge cardamomi añ. ʒ. iij. misce ⁊ fac.

Hec ꝓfectio apud nos nõ est multũ in vsu sub illo noie. i. ꝓfectiõis ꝓdite. sz facimus ⁊ vtimur sub noie ꝓfectionis diacori. vñ Mico. florẽtin⁹ in li. iij. in ca. de cura egritudinũ nuce ⁊ neruorũ in gñali ingt. ꝓfectio ꝑ mesue cõditi ad egritudines neruorꝫ frigidas. ⁊ ē diacorus ⁊ sic ē Secacul. i. figillum sancte marie ⁊ nõ est figillũ salomõis. vt qdã herbatici dicunt. liber q dr albuchasis in tractatu sẽdo vbi docet formã deficcãdi radices ait. secacul. i. figillũ salomõis. qd̃ nõ est bñ expositũ qr matheus siluaticus in ca. de dausoides dicit q̃ camedasne vel daphinides alexandrie est figillũ salomonis. ⁊ hoc est certũ de quo Serap. in ca. de lauro describit formã. figillũ aũt sancte marie siue secacul ē radix similis zinziberi dicta a modernis a vulgo zenogero ⁊ granũ ei⁹ ꝑ Sera. vocat granũ culcul

Acorus est radix satis nota. sẽdm Auic. est radix plante q̃ est sicut papirus. non autẽ intelligi debet de papiro in qua scribimus que de pannis lineis fit. sed quando reperitur apud Auicennaꝫ vel in alijs libris in medicinis de siccatius papirus intelligitur quedam herba que in ago nascitur ⁊ est iuncus vel species eius.

Confectio Anacardina sedꝫ filiũ zacharie. i. ratim in ca. ⁊ summa supradictis. yʒ. in summa q̃rta de egritudinib⁹ neruorꝫ. ℞. zinziberis costi piretri nigelle pipis macropipis hueg añ. ʒ. x. mirre foliorum rute asse gentiane aristologie baccarum lauri castoreis tapsie sinapis ana. ʒ. v. mellis anacardi. ℥. v. ⁊. iũ. inuoluantur omnia cum oleo nucum ⁊ confice cum melle apuꝫ ⁊ da ex eo in modum grani lauri.

¶ Hec ꝓfectio in Papia nõ ē valde in vsu: sz in Mediolano magis ꝑ intẽtionẽ Me. ē ex auctoritate filij zacharie siue rasis. ⁊ sic est ꝑm veritatẽ q̃ rasis composuit ipsaꝫ ⁊ describit eam in. viij. Alman. in ca. de paralesi. idẽ in libro diuisionum in eodem capi. yʒ paralesis ait confectio anacardi que est tiriaca paralisis. ⁊ illa idem est in omnibus vt ista. supra etiam posita fuit vna alia descriptio que potest vocari confectio sapientum: ⁊ illa apud nos est magis in vsu. ⁊ est illa q̃ dʒ intelligi qñ absolute proferk.

¶ Hueg. i. acorus sicut dictuꝫ est aliqñ ōegi. vt dicit simon Rasis loco hueg hẽt ogi: qd̃ idẽ ē: ⁊ est certũ. qr ipse rasis in lib. diuisionũ in eadẽ ꝓfectiõe loco ogi hʒ acorus.

¶ Asse. i. asse fetide nõ aũt dʒ dicere alasse vt quidã apothecariorũ dicũt. vide silanum sup nono almansoris qui in predicta ꝓfectiõe hʒ asse fetide. ⁊ idẽ est. ⁊ sic assa fetida magis conuenit in ista egritudine q̃ alasse. i. thimus.

¶ Aristologia simpliciter de rotunda intelligitur sicut dicit circa instans.

¶ Tapsia ꝑm Dias. nominatur: eo q̃ primo in tapso insula inuenta fuit. arabes vero non potentes dicere tapsia dicũt thefixia de qua Auic. in secundo canonis capitu. facit ⁊ dicit q̃ est gumma rute agrestis. idez in quarto canonis in fen. vj. inquit de thefixia ⁊ eius cura hec est gũma rute montane. ⁊ quandoꝫ sentitur in sapore eius sicut sapor albedarungi. idest ozimi fluuialis siue citrati. i. melisse. gentilis super quintum Auicen. exponit q̃ tapsia est cassia lignea. Rasis in predicta cõfectione loco tapsie hʒ seitaragi. tu vero vide q̃ Mesue hʒ tapsie. i. gũmi rutẽ agrestis. vt dicit Auicen. ⁊ sẽdm Simonem Januensem tapsia ex auctoritate haliabbatis ē ruta siluestris siue becur ⁊ Rasis habet seitaragi. i. lepidum siue hideridos. qd̃ idẽ est ꝑm Circa instans. tapsia vsui medicine competit. per tres annos põt seruari. Plini. inquit tapsia ex genere ferule est foliis feniculi inani caule nec excedente baculi longitudinẽ semẽ quasi ferule radix cãdida que incisa lac emittit ⁊ cõtuso succoneum cortice ⁊c. sedm Serap. tapsia siue taffia est tantum siue gingion. ergo est lepidum secundum Dia. meo tempore in predicta cõfectione vidi ponere loco tapsie rutã siluestrem que virtutem habꝫ in subito vesicando illa vero descriptio que reperit apud eundem Rasim in libro diuisionum habet tapsie: vt habet Mesue. ⁊ secundũ intentionem ipsorum non est differentia inter seitaragi ⁊ tapsia: sed siue sit differentia siue non ruta siluestris conuenit aut lepidum aut cassia lignea.

¶ Sinapis. s. vsualis q̃ nigrũ colorẽ hʒ circa instãs dicit. sinapis semel ponit in medicis. ⁊ p duos annos põt seruari

¶ Mel anacardinũ fit ex quodã fructu cuiusdaꝫ arboris que pediculus elephãtis apud quosdã vocat. de modo faciendi mel anacardinũ reperitur apud bulchasim: sz ꝑm ipsam apud nos nõ põt fieri: qr oporteret habere anacardos recẽtes. sz qr anacardos recentes hẽre nõ possumus in nostris ptib⁹ hic oñdã facere vt docet Gulielm⁹ placẽtinus in ca. vj. de cõfectionib⁹. ibi vero ipse sic ait. Mel anacardinũ qd̃ intrat in electuario de anacardis ⁊ alijs cõfectionibus sic fit. tere anacardos ⁊ pone eos in aceto: ⁊ dimit

rē sic dieb⁹. viij. ⁊ coque eos lēto igne ⁊ renoua acetū ad
duas ptes q̄ colate cū linteo pone fecē i medicia loco ana
cardi ⁊ cū aceto pone tantundē mellis ⁊ coque hec simul
vsq; ad spissitudinē. ⁊ hoc erit mel anacardinū. ⁊ sic fit.
¶ Mel apū. i. vsuale. Dia. in cap. de mellissofilos. i. mellis
sa dicit melifilō vi. q; apes ipsam diligunt q̄ñ apuz amor
Me. dicit q; pdicta ꝓfectio dar in modū grani lauri: gra-
nū vō lauri apd Aui. est granū ademest. ⁊ ē sicut auelana
pua ⁊ cortex eius ad nigredinē trēdit: sicut est notū oibus.

Confectio Diatrundinis in cap. de finūtia gut
turis. ℞. anisi seis apij ameos flox
squināti lilij celestis cinamomi amomi aristologie longe
aluminis iameni armel mirre cassie. i. cassie lignee ligritie
croci añ. auf. ij. troc. croci magnetis seis rosarum añ. auf.
lilij. costi cineris trūdinis recētis añ. auf. vj. spice amsli añ.
auf. i. galax auf. j. s. ꝓsice cū melle ⁊ fiat confectio.
¶ Hec cōfectio apud nos nō est valde in vsu: tñ reperitur
apud apothecarios: descriptio vero ipsius reperitur apud
multos alios auctores. Jo. Sera. in suo antidotario habz
vnam descriptionē que similis est huic. Auic. in. v. cano-
nis hz vnā aliā que eadē est. Haliabbas aūt in decio pra-
ctice ingt chatarici medicaminis assignatio ē gutturis p.
dest doloribus est idem cū confectione diatrundinis. ale-
xander medicus in cap. de squinātia hz vnā aliā que eadē
est. ⁊ sic postq̄z ego aggregaui predictam confectionē apd
auctores notatos cū vna ꝓfectione quā describit Gal. in
tracta. sexto meimir que vocat diabissasa vidi q; idem est.
¶ Lilij celeste. i. treos vt repit apud Aui. in scdo cano. in
cap. de treos. radix ipsius ꝓpetit vsui medicine. Galienus
in predicta cōfectione loco lilij celestis habet treos illice.
quod idem est. Haliabbas habet treos.
¶ Amomū semen est minutū qd ab oriente deferk. Isido-
rus in capitulo de arboribus aromaticis dicit. amomum
vocatum quod veluti odorem cinamomi referat.
¶ Aluminis hz Dia. spēs sunt multe: sz medicine tres ne
cessarie. s. rotūdū scissuz ⁊ ligdū: rotūdū vō vi zuccarū ob
eius similitudinē scissuz. i. iamenū victū vulgo de pluma
ligdū siue humidū ē illd qd vi de roca: seu lipparinū. vi-
de q̄ q; mesue hz aluminis iameni. Galienus hz aluminis
scissi. Auic. aluminis iameni: qd idē est: ⁊ est alumē de plu
ma dictū a vulgo. Dinus florētinus in libro scdo in cap.
de cura scrofularū dicit q; alumen iamenū ē alumē scissuz
¶ Armel hz Math. sil. est tertiū genus rute ⁊ in fine cap.
ait. q; harmel scriptū p hē cicuta. sz armel scriptū p a. est il
lud genus ruthe qd nō est credendū. nā vide q; Me. habz
hic armel scriptū cū a. Aui. hz. harmel cū h. haliabbas idē
hz. Gal hz bisane ⁊ ibi ait. q; quidam armel vocāt. Et idē
Sa. in. lxx. simpliciū ingt moli qdā hanc rutā siluestrē no
minant: quidē aūt armolā. Suriāi vō bisanā sicut cappa-
dociū moli. eo q; in radice ⁊ molior. i. nigrū. florē vō hz la
cteū. Simō Ianuē. dicit bisaria in antidotario orbasij in
ꝓfectione diatrūdinis quā vocat diatirinas ingt bisare quā
alij armolā vocāt alij rutā agre. ⁊ ē. sine dubio opio mea ē
q; armel scriptū cū. h. sit tertiū gen⁹ rute cui⁹ in descriptio
ne ptikax aggregatiuax apparebit forma ēa ⁊ ibi videbis
qd harmel scriptū cū. h. nō erit cicuta. vt dicit Mat. silua.
¶ Troc. croci magnetis. descriptio ipsius repit apd oēs
auctores q scripserūt ꝓfectionē diatrūdinis. scias q; Nico
laus in suo antidotario. hz trociscos croci magnetis. sz po
nēdi nō sunt in ista ꝓfectione. sz descriptio que dz admini
strari est ista. ℞. cinamomi croci. añ. z. ij. rosax. s. rubearuz
amomi costi añ. z. j. mirre. z. iiij. radicū ligritie folij. indi. i.
malabatri pone loco eius spice aut macis. añ. z. ij. s. aggre-
ga cū vino ⁊ fac trociscos ⁊ exiccenk i vmbra vt ait Aui.
¶ Rosa. s. semen ipsius quod a multis modernis antera
vocatur de qua Joannes anglicus fine rosa anglica in ca
pi. de fluxu ventris in febre inquit antera. i. semen rosax.
preterea vide eundem in ca. de cura flu. sanguinis que di-
cit rosa ⁊ antera. i. semen eius ⁊ sic cōmuniter vtunk ante
ra pro semine rosa. cuius fructus apd Aui. vocak rub⁹. ēt
Sa in capitulo de ru. de ipso loquitur ⁊ hic fructus apud
Dia. vocatur cinosbatus.
¶ Irūdo vero est auis satis nota. Dia. in ca. de lapide ce-
lidōio dicit lapis celidonius inuenik in vētrib⁹ irūdinuz
cuius genera sunt duo. s. nigrū ⁊ ruffum q tollunk captis
pullis irūdinū ex nido ⁊ scissis eozū vētribus ⁊c. modum
cōburēdi irundines Mesue in fi. eiusdē ꝓfectiōis docet q
talis est opz eas irūdines prio decolari vt sanguis earum
fluat sup alas ipsarum. deinde puluerizet super eas sal: de-
inde mittak in olla vitrea stricti orificij ⁊ cooptak ⁊ figil-
letur cum luto sapientie. i. luto vñ fit forma cāpane vt ex
ponit Nicol. in suis sinonimis ⁊ ponatur in furno vsq;
dum aduraf ⁊ conseruatur cinis earum: ⁊ vtere cū necesse
fuerit Gal. habet etiam de modo cōburendi in cap. allega
to vbi est predicta confectio. similiter habet Joā. Serap.
¶ Amilum. i. amidū sm Dia. appellatū est ab eo q; greci
milos molam vocant. i. qd sine mola fiat. est aūt vtile ami
lum quod ex tritico ficamo fit ⁊ certior aut egyptiaco ⁊c.
Gallax. i. gallax aīnarum que sunt nō perforate. Dia.
dicit cecidos. i. galla semen est cēdrios. i. arboris quercus
cuius vnū genus onfacitis dicitur ⁊ Serap. cap. de galla
dicit est ex ea que accipitur ex arbore sua recens immatu-
ra parua rotunda nodosa nō perforata ⁊ grauis ⁊ est alia
que est leuis perforata: sed melior est non matura: ⁊ non
perforata parua que primo dicta est.

Confectio medicaminis de gētiana in ca. de al
mate. ℞. capillorū vene. z. x. amig-
dalarū amarax. z. v. treos. z. iij. corticū radicū caparorum
orobi. seminis apij feniculi ana. z. ij. gētiane aristologie ro
tunde ana. z. v. confice cum melle dispumato ⁊c.
Hoc medicamen de gētiana nō ē in vsu. Aui. in. 5. can.
hz artē medicine de gentiana sed nō cōcordat cū illa Me.
Nicolaus florētinus in lib. v. in ca. de debilitate epatis hz
electuarium de gentiana sed nulla istarū concordat simul.
Lapparus vel kaparus secundum circa instans radices
folia flores competunt vsui medicine.
Orobus. i. herbilia. Dia. in cap. de herbo inquit. herbū
siue vt alij orobū nascitur in lenticula. serik etiā cuius als
ud est palidus aliud subruffum ⁊ aliud album. Nicolaus
in suis sinonimis dicit: herbilia. i. orobū. infra apparebit
electuarium de orobo ⁊ ibi melius si deus voluerit.
Gentiana est radix amara satis nota. Pli. ait. hāc inue
nit gentius illicox rex vbicq; nascentem in illirico. tamen
prestantissima folia fraxini: sed magnitudine lactuce tene-
re. policis grossitudine cauo ⁊ inani ex interuallis foliato
trium aligñ cubitorum radice lenta subnigra sine odore
aquosa nōtibus subalpinis plurima vsus in radice ⁊ su-
co. Auic. in secundo cañ. cap. de gentiana ait quod nō no-
minak gentiana nisi qr primus q ea agnouit fuit gētinus
rex. ⁊ ipsa quidē crescit in mōtibus altis. ⁊ eius radix sm
circa instans seruatur per tres annos in multa efficacia.

Electuarium de orobo in capto de tussi hu-
mida. ℞. spice. i. nardi croci
añ. z. j. isopi sicce prassij ana z. iij. mirre ireos ana. z. ij. farī
ne orobi. z. vij. piperis. s. nigri. z. j. s. kesines ⁊ carnium da-
ctilorum ficuum pinguium ⁊ pinearum mundatarum añ.
z. vj. confice cum loch. de caulibus.
Istud electuariū nō est in vsu. scias q; Mesue in ca. no-
minato nō dicit elium de orobo. sed ipse in ca. qd incipit.
Sermo in aq̄ cicex ait. ⁊ huius ēt intētiōis ē loch de cau-
libus loch de squilla ⁊ electuariū de orobo que nos scri-
pimus in cap. de asmate ⁊ tussi. in capitulo vero de asma-
te nullū reperik electuarium in quo ingrediat orobū. sed
vide in cap. de tussi humida. nā habet per ordinē loch de
caulibus ⁊ loch de squilla: ⁊ postea sequitur electuarium
de orobo ⁊ descriptio ipsius illa est. Preterea vide q; in pre-
dicto electuario ingredik plus farine orobi q̄z alia rex.
Orobū apud Dia. vocak herbū. Aui. in scdo cañ. de ip-
so duo ca. facit. vnū de herbo. aliud de herba iudaica. qd
idē ē. Isidorus in ca. de leguminib⁹ dicit herbum a greco
trahit vocabulū. hoc. n. illi orobū vñt qd vū fit gbusdā pe
coribus infestū. mures tū pingues efficit. sinonima Nico
lai exponūt q; ē herbilia ⁊ spēs ei⁹ tres sunt. vnū triāgula
tū. aliū albū. ⁊ aliud rubeū. nō est aūt vicia vt qdā apothe
carij dicūt. apud auerro. in qnto col. orobⁿ vocak alcharfe
na. Papias ait. Orobū grecū vbū ē. ē āt gen⁹ leguminis.

quod herbum dicitur.
Chesmes aliquando alchesmes ⁊ sunt passule sine os
sibus. Sera. in ca. de vitibus ⁊ eius speciebus ⁊ que ex eis
sunt inquit philosophus alchesemes ita nominat in lin-
gua fereis ⁊ sunt passule sine granis ponunk in sole viri-
des ⁊ passescunt ibi sine grano ⁊ sunt dulces. habitantes
quidem in oriente diligunt eas cū zucca. nucibus amigda
lis ⁊ auellanis ⁊c. chermes vero scriptuz cum r. est grana
tinctorum qua tinguntur panni vt dictum fuit in eadem
confectione. Descriptionem loch de caulibus describit ip
se mesue in cap. vbi est predictum electuarium: de quo in-
fra in tractatu de loch erit sermo.

Confectio philonij pfick in ca. de fluxu sangui
nis ab ore. ℞. ptpis albi tusquiami
añ. z. xx. opij terre sigillate añ. z. x. sedenegi croci añ. z. v. ca
storei spice nardi euforbij piretri margaritarū nō pforatarū
carabe zedoarie doronici ramich ana. z. j. camphore.
z. vnius tertiam. confice cum melle rosato colato. q. s.
¶ Hec confectio istius philonij apud nos est in vsu. exi-
stimauerūt quidā q; vi philoniū perficū: qr inuentuz fuit
in persia: de qua Joānes Cōcoregius in capitulo de vigi-
lia ⁊ sahara inquit q; due famose descriptiones ponuntur
ab auctoribus medicine de philonio. quod vbilibet gene
ralter sm illas preparantur ⁊ habenk in vsu. vna ipsarum
ponitur a Nicolao in suo antidotario quam ipse vocat
philoniū romanum. ⁊ ponit cum auctoritate Auic. quod
infra ego describā. ⁊ ē alia famosa descriptio philonij: que
multū habetur in vsu ⁊ vbicq; pparatur que ponik a Me-
sue in suo de appropriatis cap. de sputo sanguinis a pecto
re: ⁊ vocat ipsum philonium perficū: qr adinuentuz est in
persia. ⁊ istud philonium perficum est multū efficar. Joā.
Sera. in suo antidotario habet vnam descriptionē sed nō
est eadem. Auic. in quinto canonis habet philonium ro-
manum ⁊ philoniū perficū sed non sunt idē tamen descri-
ptio Mesue ac Auic. ambe veniunt in vsum.
¶ Terra sigillata dicik ē rubei coloris. vt pz per Auicen.
Serap ⁊ per Dia. cap. de lemnias. Auero. in quinto colli.
ait rhitiuacrum idest terra sigillata.
¶ Sedenegi. i. lapis ematitis: sed lumen tenebrum expo-
nit in predicta confectione q; sedenegi est semen canapis
cuius falsa ē opinio qr omnes codices. Mesue hñt in pre
dicta cōfectione sedenegi sine. h. ⁊ ipse lumen scripsit sede
denegi cum. h. qd est semen canapis. ⁊ sic meo tempore
vidi multos apothecarios in hac cōfectiōe ponere semen
canapis qd in hac non conuenit sed sedenegi verum est la
pis ematitis. ⁊ qui mihi non credit q; sedenegi sine. h. sit
lapis ematitis ⁊ schedenegi cum h sit semen canapis vide
at Serap. qui de vtroq; capi. facit. in cap. de canape dicit
schedenegi cum litera. h est semen canapis in cap. vero de
lapide ematitis habet sedenegi. i. lapis ematitis. ⁊ quādo
reperitur schedenegi cum h. tunc est semen canapis. etiam
vide Auer. in quinto coll. q; hz scedenegi. i. lapis ematitis
siue sanguinaris. ⁊ dicitur sanguinaris eo q; tria ⁊ confri
cata sanguinis colorem repzesentat que fluxui cuicq; apta
est a quacunq; horum nomen accepisse potest. ⁊ sic iste la-
pis in ista egritudine multum conuenit.

Electuarium ꝓciliatoris in vita. excvj. cui⁹
pmixtio hec ē. ℞. suci pomox
dulcium dispuma. sm artem. suci buglose dispumati añ. z.
v. doronici corticum citri florum boraginis rosax rubea-
rum been albi ⁊ rubei colati limature eboris añ. z. iiij. spo
dij macis gallie muscate karabe ossis de corde cerui sanda
lorum rubeox añ. z. iij. seminis basiliconis folij mirtilox
melisse coriandri cinamomi galange zedoarie spice nardi
ligni aloes minutiz incisi aut combusti modicū croci om-
nium ana. z. ij omnium mirabolanorum ana. z. iiij. beril-
lorum smaragdorum biacintox sardoni saphirorū grana
torum ana. z. j. albarum margaritarū. z. iij. auri ⁊ argenti
limatorum ana. z. ij. s. ambre camphore ana. ℈. v. musci. z.
j. fiat electuarium cum zucca. arte ⁊ ingenio laudabile.
¶ Istud electuarium apud nos non est in vsu. nomen ve-
ro suū est versuatū a cōpositore qui fuit inuentor qui vo-
catur conciliator seu Pe. de abbano. b apud quosdā me-
dicos appellak elium letificās conciliatoris: qr cor letifi-
cat ⁊ confortat ipsum. est aliud eliuz letificans qd est ex au
ctoritate dñi Rasis. sicut infra appebit si deus voluerit.
¶ Poma hz Isido. in cap. de arboribⁿ dcā ab opimo. i. a
copia vel: ab vbertate. iter alia poma parisiana sunt magis
laudata q̄z alia poma. ⁊ si hic nō poterte habeas poma di
cta redolentia que etiam sunt laudata in ista egritudine.
¶ Rosa rubea sm mesue est melior quam alba. ⁊ dicitur
q; virtus facies ruborez eius plus impressit quā amaritu-
dinem, facienes propter quod in abscissione amaritudinis
ipsius que remouetur per solem exficcationem eius nō re
solutur species: in abscissione vero rubedinis nō plus est
rosa quam homo mortuus est homo.
¶ Corallus. i. rubeus est nobilior albo ⁊ nigro. eligēdus
est autem corallus rubeus grossus ⁊ planus ⁊ clarus ⁊
quanto plus accedit ad rubedinem tanto melior est ⁊ qui
nulla foramina habet aut pauca.
Limatura eboris idest rasura ⁊ est dens elephantis.
Os vero de corde cerui est medicina mirabilis in ista
egritudine vt est notum circa instās in cap. de osse cordis
cerui ait. in corde cerui reperitur quoddam os in parte si-
nistra i qua est quedam cōcauitas ad quam splen habet re
ceptaculum ⁊ emittit superfluitatē que propriam siccita
tem cordis imittak in ossuosa substantia. os illud est quasi
cartilago. ⁊ habet de carne. est aūt subruffum de sanguine
cordis ⁊ discernik a cartilagine que reperik in pectore ca-
prarū qua apothecarij vtunk qr nō habet in carnem nō est
ita subruffum sed album ⁊ mollius per. xxx. annos serua-
tur. sed debet primo aliquantulum deficcari ad solem.
Basilicon. s. semen eius quod appellatur ozimum gar-
iofilatum vnde circa instans. ozimum alio nomine basi-
licon appellatur. Matheus siluaticus in capi. de berenge
misch. i. ozimo gariofilato dicit q; ozimū in latino voca-
tur basilicon gariofilatum. ⁊ de semine ipsius intelligitur
⁊ maxime in electuariis. sed in emplastris herba.
Mirtus sm circa instās sunt mirtilli cuius precipue in
medicia ponūt. mirti aūt hz modernox opinionē sūt due
spēs scz albi ⁊ nigri: albi vō sūt cubeb. ⁊ nigri sūt mirtilli
q satis sūt noti. Auer. in qnto coll. dicit hec. i. mirtilla.
Melissa apd Sera. ē bederāgie. i. turūgē. ⁊ vi marma-
cor. i. melissa hz. Simo. Januen. turungē ē ozimū citratuz
qd idē ē. Dia. vō vocat ipsa melissophilos. nos vō nomi
namus citrariā a vulgo eo q; folia ipi⁹ odore citri habēt.
Coriandrū siue coliandrū. Gal. in. vj. simpliciū dicit co
riandrum vel coriū vel coriandrū vel qualitercūq; nomi
nare voluerint. semen vō ipsius administrak in medicinis
preparatum. ⁊ maxie in istis egritudinib⁹ ⁊ modus ꝓpa-
randi est q; tu accipias de semine ipsius q̄ritatez quā vo-
lueris ⁊ super aspergak vinū citoniorum ⁊ acetū fortissimū
sicut est notū. deinde exficcek ⁊ vtak vbi oz. si vō ponak se
men coriādox in medicinis ante ꝓparationē est veneno
sum. de quo vide Auic. in qrto cañ. qui in numero vene-
nosax medicinax enumerat. Sera. i. ca. de coriādro ait in
lib. venenox qñ bibunk de suco ipsius recētis. z. iiij. occi
dit eius planta dum est recens habet odorem fetidum.
Oēs mirabolani sunt qnq; ad numerū sm Me. ⁊ sunt
pprie citrini. vz. quox color sit citrinus indi. i. nigri che-
buli vñt eē grossi ⁊ quāto grossiores tāto meliores embli
ci ⁊ beleric. iste sunt. v. spēs mirabolanorum qui vñt in-
telligi per omnes mirabolanos ⁊ oēs qnq; sunt noti. pote
rit aliqs dicere q; per oēs mirabolanos intelliguntur om
nes spēs mirabolanorum que sunt ad numeruz ser. ⁊ pro
hz vide. Sera. in ca. de emblicis de duobus generib⁹ logk
in ca. vō de mirabolāis de q̄tuor logk ipse addit seni q; nō
reperitur apud dominum Mesue nec sunt noti.
Berillus. s. lapis ⁊ hic est de genere cristalli. sz ē obscu
rior. ⁊ ego vidi ⁊ habui. defertur autem a venetis ad nos.
Isido. in ca. de viridioribus gēmis inquit berillus in india
gignit gentis seu lingue nomen habens viriditate similis
smaragdo. sed cum palore. politur autem ab indis in sex
angulas formas vt hebetudo coloris reper cussione angu
lorum excitetur. aliter politus nō hz fulgorē. genera eius
nouē sunt. crisoberillus dictus eo qd pallida eius viridi-

tas in aureum colorem resplendeat. ⁊ hunc india mittit. alia ipsius genera vide ibi.

¶ Smaragdus est lapis cuius color est viridis: ⁊ quanto viridior tāto melior. hic Conciliator habet smaragdi hiacinti sardoni safirorum ⁊ granatorum que possumus nominare quinq; fragmenta cordialia de quibus Mesue in electuario de gemmis dicit fragmentorū: ⁊ ibi hz quinq; lapides preciosos vt habet Conciliator.

¶ Aurū ⁊ argentū est notū. Conciliator vero dicit auri ⁊ argēti limator modū dat nobis liber qui dr albuchasim in fine primi libri vbi sic ait: modus limature auri ⁊ argenti quibus vtimur in medicinis cordis. Recipe ergo de bono auro ⁊ puro frustū. ⁊ hēas corā te parasidez cum aqua munda ac dulci ⁊ hēas pannū de lino aspēr mundū cuius vnum caput teneas in manu tua. aliud stet mixtuz fundo paradisis in qua tunc frica aur̄ vel argentū in pāno semper madefaciēdo pannū eū aqua ⁊ limatura descendet in fundo vasis subtilis: fac ergo tādiu q̄ limetur de auro illo quantū volueris. deinde dimitte per horā ⁊ pīce aquā cū facilitate ⁊ ablue ter. ⁊ ficca ⁊ serua. codē modo fac de argēto ⁊ sunt qui limāt cū lima subtili. ⁊ sic vtuntur: verum ille est modus limādi ipsum. sed apud modernos nō est multum in vsu. sed hodierni apothecarij ponunt aurū ac argentū in isto electuario isto modo contritum. accipiamus ergo foliorū auri ac argēti finissimi quantū volueris ⁊ habeas paratū vnū lapidē marmoreū latū albū ab oib' foridibus ⁊ ibidē habeas paratū parū aqueroſate. ⁊ super ipm lapidē de pdicta aqua aspergat. deinde ponant supra folia auri aut argenti ⁊ cū vno alio lapide facto ex porfido terant vt faciūt pictores tūc q̄ efficiant sicut linitiuz. deinde accipiat illud ⁊ vtere dū necesse est. ⁊ isto modo vidi apothecarios hispanos facere etiā apd neapolitānos sic fit. Auic. in qnto cañ. in pfectione de hiacinto docet liquefieri aurum ⁊ argentum per alium moduz. vt ibi videtur.

Confectio Diacassie fistule scdm Franciscū de pedemōtiū in ca. de cura male ꝓpiōis epatis simplicib' ⁊ ꝓpositc. ℞. mellis cassie fistulē. ℥. ij. pe nidiorū. ℥. iiij. succi violarū. ℥. iiij. candi rosati. ℥. iij. tamarindorū. ℥. iiij. sirupi violati. ℥. ⁊. fiat cū decoctiōe herbarū frigidarū ⁊ q̄uor seminū vsualiū ⁊ prunorū quantū sufficit ⁊ reubarbari. ℥. j. ⁊ sunt q addūt māne. ℥. iiij. ⁊ fiat clium.

¶ Hec cōfectio diacassie fistule apud nos nō est in vsu hz istā descriptionē: hz illa descriptio qua vtunt est magistralis. sed vere ista Frācisci est nobilior. Et credo q in ptib' parauinis faciūt diacassiā scdm istā descriptionē. Pe. de russignana in cap. paralesis tremoris torture ⁊ spasini ⁊ repletionis hz vnā aliam descriptionē. sed nō est similis huic. tū parū differt ab ea. Joānes cōcoregius describit vnā aliā de qua infra. Mel cassie fistule est medulla ipsius mesue in ca. de cassia fistula dicit q sunt medicine in quibus est fiducia iuuamentorum ⁊ sunt sine nocumento carentes acuitate ⁊ mordicatione ⁊ omni excessu ledente super cuius exhibitionez presumitur in omni etate ita q pueris ⁊ pregnantibus. electio eius ꝓstat vt sit arundo eius grossa plena splēdens ⁊ multi pōderis ⁊ sit pulpa eius splēdēs ⁊ pinguis ⁊ hausta ex arūdine ꝓseruata in vasis pigritat.

¶ Candū rosatū. i. zuccarū candidū durarū in fundo vasis iulep rosati. ⁊ sic qñ repit cādū violatū fit intelligitur de illo zuccaro cāndido i fundo vasis iulep violati idurato

¶ Sirupus violatus. i. ille qui fit per infusionē violarū vt docet Mesue de quo infra habebimus sermonem.

¶ Decoctio. i. apozima. nam apozima est decoctio diuersarum medicinarum. s. aqua in qua coquuntur. Franciscus dicit cum decoctione herbarum frigidaruz que sunt proprie endiuie scariole lactuce ⁊ portulace ⁊ hec quatuor sunt que intelligi debent ꝓm sententiam modernorum. Quatuor vero semina vsualia sunt quatuor semina maiora frigida ⁊ sunt melonis citruli cucumeris ⁊ cucurbite q̄ satis nota sunt. Manna est ros cadens de celo super lapides. descriptio diacassie fistule que fit magistraliter. nō autem dico cassiam fistulam que fit pro clisterijs quam non ingreditur manna. sed Franciscus ⁊ Petrus de tussignana ⁊ Joan. Concoregius laudant ipsam. ⁊ sic sapientes vi

xerunt q manna in diacassia poni debet.

Confectio de spica romana ꝓm eundē in capi. de opilatione epatis. ℞. spice romane. z. iij. absinthij. z. j. terantur ⁊ cribellentur ⁊ confice cum melle dispumato ⁊ administretur.

¶ Hec confectio non est in vsu apud nos. Spica romana scdm Sera. in. cap. de spica. est spica celtica. Aui. in secundo canonis dicit. neridē dicef in cap. de spica ⁊ ipsa est spica romana. in capi. vo de spica dicit q due sunt spēs quarum vna est spica aromatica. ⁊ est spica auiū altera est neridem ⁊ est spica romana. Macer inquit. Est nardi species que celtica spica vocatur. Celtarum tantum quod nascit in regiōe. Omnia que nardus valet indica dicit ista Dos se licet vires videatur habere minores.

¶ Mactēs adducte ⁊ cōgeste fuerūt descriptiōes electuariorū ⁊ pfectionū ⁊c. positorū a dño Jo. Mesue. ⁊ Francisco de pedemontium. deinceps si deus voluerit aggregabo descriptiones saltem famosiores positas a Nicolao.

Aurea alexandrina. ℞. assari carpobalsami. i. seminis balsami ana. z. ii. ⁊. gariofilorū optj mirre ciperi añ. z. ij. balsami cinamomi folij zedoarie costi corali albi ⁊ rubei cassie lignei euforbij diagranti turis storacis calamite spice celtice meu cardamomi sifilei napei saxifragie anisi aneti ana. z. j. ligni aloes reubarbari alipte castorei gage oppopōaci anacardi masticis sulfuris viui peonie iringi rose. i. rosarū rubearū thimi acori pulegij aristologie longe gentiane corticū mandragore camedreos fubacarum lauri ameos dauci macropiperis leucopiperis xilobalsami carui amomi petrosilij semis leuistici seminis ruthe finōli añ. z. ⁊. auri cocti argenti meri albarū margaritarū blacte bizancie ossis de corde cerui añ. ℥. j. gr. xiii. limature eboris calāi aromatici piretri añ. gra. viij. mellis quod sufficit. detur in modum auellane cum vino albo.

¶ Aurea alexandrina scdm intentionez Nicolai dicta est aurea ab auro quod recipit. alexandrina ab alexandro peritissimo medico ⁊ philosopho a quo fuit inuēta. hec apd nos est in vsu. ⁊ sic ad laudem dei ⁊ virginis marie simplicia que sunt declaranda declarabo.

¶ Balsamus aūt est liquor emanās a balsamo: sz in ptib' nostris raro repit. sed moderni auctores scripserūt olea ⁊ alia que possunt administrari in omnibus locis vbi ingreditur balsamus: sicut apparebit infra in tractatu de oleis.

Coralli hz Aui. sunt tres spēs. s. rubeus albus ⁊ niger. reperitur quēdā descriptio istius confectionis vbi ingrediuntur nisi solū coralli. s. rubei ⁊ in alijs ingrediuntur albi ⁊ rubei ⁊ ambo sunt laudati in hac ⁊ debent poni.

Spica celtica ꝓm Sera. est spica romana. Gal. in. viij. simplicium dicit. nardus celtica simil aliqualiter est hz genus in virtute predicte. reperitur alīqñ in predicta confectione quod loco spice celtice habet saliuncam. ⁊ saliunca ꝓm ꝓpositorē est spica celtica. sed scdm Dia. ⁊ Pli. aliud est spica celtica: aliud est saliunca. Itez circa instans in ca. de spica celtica. est vt quidam dicunt saliunca quod mentiuntur: tū hic spica celtica siue spica romana intelligitur.

Meu. i. sistra vel sistersinodi apd Auic. vocat mu: ⁊ ibi dicitur. nō. n. administratur de eo nisi radix eius ⁊ multiplicat in terra megduna Sera. i ca. de meu. dicit hz radicē non subtilem. cuius alique partes diuiduntur in plures: quarum quēdā sunt tortuose ⁊ quedaz recte longe. habet odorem bonū. ⁊ radix eius est que administratur. postea iterum ait ex auctoritate Gal. radix huius herbe est id in quo iuuamentū: fit ait circa instans. sz lumen apothecariorum maleluce in pdicta confectione exponit meu. i. semen aneti silueſtris. cuius falsa est opinio. sicut oñsum est per auctores supradictos. preterea est cōsuetum ab aromatarijs q meu fit radix ⁊ nō semē vt dicit lumē maleluce.

Sisilei. i. sisileos sine sileris mōtani. vt repit apud Petrum de crescentijs alij platociminū vocat. Napei vel napiuz est semen sinapis. ꝓm cōpositorē. circa instās in ca. de sinapi dicit. sinapis semē ponit in medicinis: ⁊ qñ inuenitur sinapis vel napeos semen intelligit. Itē Simon Januensis inquit. napion etiā vt dicit paulus in cap. de cepbala. ⁊ in suo antidotario aureo expōit napiō. i. semē. sina-

pis: ⁊ sic moderni loco napei ponunt semen sinapis.

¶ Saxifragia hz cōpositorē tres hz spēs. quarū vna habz folia silia pimpinelle. sed maiora ⁊ hec est nota. minor vero dicitur q est oculus christi. ⁊ si sic est oculus christi vel oculus consulis ꝓm matheū siluaticū est filius ante patrē. media dicitur q est tetrahit. i. herba iudaica: circa instans dicit saxifragia dicitur: quia saxum frangit vtuum. radix ipsius solum in medicina competit.

¶ Alipta muscata. i. mixtura muscata: qz recipit muscuz. Simon januēsis dicit. alipta est quedā cōfectio in antidotario Nicolai. ⁊ qz muscum recipit muscata dicitur. lumē maleluceno in predicta confectione deberet dicere alipte muscate. ⁊ dicit galie muscate. quod non est idem quia cōpositor ponit ambas descriptiones sicut infra apparebit.

¶ Iringus aut trigion aut nux agrestis. vt dicit Diasco. ab alijs cardopanis dr. ⁊ est spēs cētū capitū vt appet apd Sera. nā ipse Sera. ait asteriticon istō cētū capita est celestis coloris inferius dr iringi. sz cētū capita alba ē spēs spine. ⁊ sic est ⁊ nō est secacul. vt q̄dā sinonima dicūt. opinantur aliq q iringus sit secacul. qd falsuz est. fiē pz p Sera. q de vtroq; diuersa facit cap. iringus aūt hz sentētiā moderno: est planta spinosa que in vijs ac pratis nascitur.

¶ Aristologia lōga dr. qz radicē hz lōgā. altera rotūda. similiter appellat. qz radicē hz rotundā. Nicolaus cōpositor vult q in ista pfectione ingrediat aristologia. sz lumen male lucens hz aristologiā rotundā. quod nō est credēdū.

¶ Fu. i. valeriane. circa instās dicit fu. de radice intelligit.

¶ Petroselini. i. semen petroselini domestici: qd satis est notū Simonū hz cōpositorē ⁊ Simo. Januē. est petroselinum agreste. ꝓm matheū siluaticū in ca. de apio est petroselinū macedonicū. ⁊ si sic est q petroselinū agreste fit petroselinum macedonicū. ego dico q est olixatrū. ⁊ cōpositor dicit alexādrū vel olixatrū. i. petroselinū macedonicū. ⁊ sic ponūt moderni. ille vero q de nouo scripsit intitulatus lumen apothecariorū. sed apud aromatarios est lumen maleluce. ipse. n. hz loco sinoni petrosilij. qd est falsuz.

Aurum coctum scdm Nicolaum est aurum puruz ⁊ foliatum. Isidorus cap. de auro dicit q aurū ab aura dictū. i. a splendore q repercusso aere plus fulgeat. vnde ⁊ Virgi. discolor. vnde aurum naturaliter. n. est vt plus fulgeat ⁊ alijs metallis splendidius sit.

Argentū merū. i. purū. ⁊ foliatū scdm cōpositorē. Isidorus in libro de potu inquit. merū dicimus. cū vnū purum est significans. nā merū dicimus q̄quid sincerum vel purum est sicut aquam merā nulli vtiq; rei mixtā hinc ⁊ merenda dicta est eo q antiquitus id tēporis pueris ⁊ operarij tū panis merus dabatur. aut q meridient eodez tēpore. i. soli ac separatim. nō vt in prandio. aut in cena ad vnā mensam. inde credimus etiaz illud tempus quod post medium diem est meridiem appellari. quod purum fit.

Adrianum dictū ab adriano romanorū imperatore. qui illud cōposuit. nō est in vsu sed simplicia que sunt declaranda declarabo.

Optj thebaici. i. illi regiōis. ⁊ fit ex lacte papaueris nigri. reperitur in multis alijs confectionibus vbi dicitur opij thebaici. ⁊ hoc est. quia est nobilius alijs. ⁊ in illa regione non fit aliud opium. nisi de papauere nigro. Isidorus a regibus egypti dicitur thebaicus. sed. a thebis cadmi dicitur thebanus. ⁊ istud est fortius narcoticum. vñ qñ simpliciter ponit narcoticū forte vel aliud opiū dñt intelligi.

Reupōticū ꝓm Math. fil. est herba frista. ⁊ est radix pōtica multū similis reubarbaro. interius habet venulas distinctas vt reubarbarum. sed non tingit vt reubarbarum ⁊ dicitur reuponticū eo q in pōto insula reperitur. vel qz ponticū hz saporē. ⁊ reū tantum est dicere quantū radix.

Daucus creticus hz Simonem est semen baucie. i. pastinace ortensis. Math. fil. in cap. lezar. i. daucus dicit q qñ reperitur daucus simpliciter intelligit pastinaca silueſtris idest daucus asinuinus.

Elifagus. i. saluia. Matheus filiaticus in fine capituli de elifago dicit. ⁊ dicunt magi de saluia q ipsa putrefacta sub fimo generat aues quedā habens caudā serpētinā ⁊ albam merule similis. de cuius cinere si ponatur in lāpade apparet q domus sit plen a serpentibus.

Acaristum sine munere interptat. ⁊ nō ē in vsu hz simplicia q̄ sunt declarāda declarabo.

Olibanū ꝓm ꝓpositorē est thus musculum. (rabo.

Licidon vel cicidos. vel kikidos grece est galla. ⁊ sic reperit apd Dia. c. de cicidos. Gal. in. vij. simpli. dicit cicis idest galla que quidem onfancina nominatur.

Abrotanuz ꝓm Dia. multi eradiā dicunt. aut glatiaton ⁊ sunt due spēs. s. masculum ⁊ femina. Arabes vocant ipsum kaisum. sed non keisim. qz keisim est leuisticum. hoc apud Auic. in. ij. cañ. vocatur berengesif. sed non recte.

Bracteos. i. saulna. de qua Sera. in. ca. de iunipo dicit hz saulna est illa q̄ dr bracteos. ⁊ sic est. Pli. igt saulna herba sabina brathi appellata a grecis. duoꝝ genez est. altera amarici similis folio est. altera cupsso. quā qdā cretica cupressuz vtrerūt. Gal. in. vj. simpliciū ingt. abhei. i. saulna.

Ros siriacus ꝓm ꝓpositorē est flos ozni. sed rossiriacus est sumach. nā vide Dia. in ca. de origano ingt. si cuz oleo cepullas ⁊ rosiriacus. Seraf. vero in eodē ex verbo Dia. habet sumach. ⁊ sic est. verum est qd repit herba siriace. ⁊ ꝓm Matheum siluaticum ⁊ cōpositorem est malua.

Micon. i. semen papaueris ꝓm Galienuz in. vij. simpliciū Dia. de miconio cap. facit. ⁊ est idem Elempni ꝓm compositorem est enula apud Dia. vocatur elenium.

Athanasia i. immortalis. ℞. cinamomi cassie fistule. añ. z. iij. gr. 8. croci sgnāti storacis calamite fu. i. valeriane sileris. i. sileris mōtani. betonice iusqami aptj anisi dauci optj añ. z. i. ⁊. gr. iij. spice folij. castorei mirre lapidis ematitis sanguinis dracōis. corallorum rubeorū costi mumie boliar simphiti lempnias assari. i. acori mādragore polij bacarū lauri meu. i. radicis macropipis. i. leucopipis petroselini. añ. z. ⁊. mell q̄tū sufficē.

Atanasia sicut inquit Nicolaus interpretatur immortalis. athanatos. n. grece mors ⁊ a. i. sine q̄si sine morte. hoc est quod septus liberat hominē ab extremis mortis. supra posita fuit alia descriptio. q̄ est de mēte Me. q̄ vocat athanasia magna. ⁊ sic generalr ꝓm illā descriptionē faciūt. et ista descriptio fit in aliqbus ptibus sicut dictū fuit mihi. ⁊ sunt multi q errauerunt in lempnias credētes quod etiam esset aurum pigmentū. quod non est. de quo infra Guilelmus placentinus habet vnā aliā descriptionez in qua aliqua simplicia mutat ⁊ aliqua dimittit athanasia etiam est quedā planta amara que a quibusdam athanaceū vocat. ⁊ hec videt scdz intentionē Nicolai ē spēs artemisie.

Lapis ematitis scdm Sera. est scedenegi sine h ⁊ est lapis sanguineus: cuius color est similis colori sanguinis ⁊ melior est ille qui cito frangitur cōpatione alicuius lapidis qui nō est scedenegi. hoc lapide pictores vtuntur.

Sanguis draconis est sucus plāte. apud Sera. describitur auctoritate Dia. q vocat fuderitis ⁊ istō nomē multis plātis attribuit. sicut pz apud Dia. ca. de fideriti. Aui. dicit sanguis dracōis ⁊ ē sceni ⁊ est sucus rubeus notus.

Mumia scdm Sera. sepulcrorū aloes ⁊ mirra ⁊ quod admiscetur eis ex humiditate corporis humani ⁊ descendit de terris que dicunt acolonie. Auic. in scdo cañ. dicit mumia ipsa est in virtute picis ⁊ aspalti. inuenit etiā mumia in sepulcris balsamatorū in quibus humor mortui cū aloes ⁊ mirra resoluitur. quibus ipsa corpa cōdiebantur. vz. vngebant. solebāt. n. antiqtus corpora balsamo mirra ⁊ aloe conditi vel inungi. ⁊ adhuc fit apud paganos ⁊ saracenos circa babilonam vbi est copia balsami.

Bolusarmenus est terra rubea que de armenia venit apud Auic. vocatur lutum armenum ⁊ hoc est notum.

Simphitum ꝓm Dia. est consolida maior aut anagallicum Aui. vero ignorauit qd esset sicut si legis cap. de simphito apd Dia. cū ca. de sucuto apud Aui. videbis q idez sunt. si vero sucutum est simphitum mit. q Aui. inquit q est semperuiua ⁊ dicit q est spēs seminis mandragore q male traductus est textus ei⁹. nā sucutū in arabico est simphitum. i. ꝓsolida. ⁊ h apud nos rusticos dr ancalco.

Lempnias ꝓm quedā sinonima est aurū pigmētū rubeum. hz falsa est opinio eorū. sz scdm veritatem est terra sigillata. ⁊ sic dictum fuit mihi q fuerūt qdā facientes pre-

dictā cōfectionē qui posuerūt aurū pigmētū rubeū qd nō
inuenit si bñ ꝓsideres. virtutē eius ⁊ ipsius opationē. Dia:
ait lēnias frigis terra ē: ⁊ hec est quā. A. vocat lutū sigilla
tū. i. terra sigil. Simō Janu. dicē lēnias qdā falso exposuerūt auripigmētū rubeū: ⁊ sic mlti posuerūt i ꝓfectiōe ar'ha
nafie scripte i antidotario vlt: ꝗ lēnius ē terra sigillata: et
illa est que in dicta cōfectione ꝯ poni. ⁊ Gulielmus loco
lēnias ꝯ auripigmentū: qd nō cōuenit vt dictū est supra.

Alcanchalon .i. nuciū. bonū. nō ē in vsu: ꝯ simplicia q̄ sunt declarāda de-
¶ Nimphee. s. flos apd Dia. ē nimpha: ⁊ apd clarabo.
aliqs est veneris. i. papauer palustre siue vt latini alga pa-
lustris. ⁊ nenufar apd Sera. ⁊ Mepita ꝯ ꝓpositorē ē cala
mentum montanum. de quo dictum est supra in diacala-
mento descriptione Mesue.

Antamaron .i. ꝯ mortē: non est in vsu: decla-
rabo tū simplicia: q̄ declarāda sk.
¶ Aaron. i. pes vituli siue dragontea. minor in ista con-
fectiōe ambe ingrediunt. s. maior ⁊ minor. Petrus de cre
scentijs dicit sarus q alio nōe vocat barba aarō vel pes vituli:
⁊ sic est. ¶ Dragōtea ꝯ Dia. est colubrina vel vipina: sed
ꝯ Me. est lusiue serpētaria maior: siue colū draconū am
be radices vsui medicine ꝓpetūt ambe i hortis nascūtur.
¶ Nitrū ꝑm ꝓpositorē est salindus. ꝗ Sera. in ca. de bau
rac nitrū est afronitū siue spuma nitri. Dia. de nitro ca. sa
cit ⁊ dicit eligendū est leue. ⁊ colorē rubeū bñs aut albuz
ē. est baurac armenū sicut dictū est. ¶ Alexādrū. i. olixa-
trum siue apiū macedonicū siue sinonū: vt dicit Matheus
filua. in ca. de apio exstimat q̄ illud ca. de smirnō apd
Dia. sit cap. de apio macedonico. siue sit alexādrū qd no-
tum est. ¶ Cocognidiū. i. semen camelee vt dicit Dia. in
ca. de camelea. Alexander cap. de idropesi alt. camelea vſ
cocognidiū colligit. ⁊ est lacticinū foliū oliue bñs simili-
tudinem. ⁊ sic est ꝯ veritatē qd cocognidiū folia ꝯ sicut
foliū oliue ⁊ c. infra in hieralogodion de ipso ⁊ ꝓ oñdaz.

Antidotum emagogon. ℞. assari. acori. amo-
mi seminis atriplicis maratri. i.
fe. feniculi. añ. ℈. j. gr. vj. anisi. ℈. ij. aristologie lō. artheni.
cassie fistule. añ. ℈. ij. ⁊ gr. xiiij. cēturee minoris. ℈. ij. gra.
vij. dauci cretici. i. seminis. ℈. ij. elebori nigri. ℈. j. foliorū
lauri. ℈. j. s. gr. xij. liquiricie. ʒ. j. ℈. j. lupini. ʒ. ij. melācij. ℈.
ij. mirre. ℈. ij. ⁊ gr. xiiij. macedonici. ℈. j. orobi. i. herbi. ℈.
j. stipteris. ℈. ij. piretri. ℈. ij. gr. xiiij. piperis nigri. ʒ. j. ℈. ij.
gr. vij. pulegij. ℈. ij. ⁊ gr. xiiij. peonie. ℈. j. gr. vij. ciperi. ℈.
j. seminis rute. ℈. ij. ⁊ gr. xiiij. spice. i. nardi. ℈. ij. ⁊ gra.
xiiij. betōice. ℈. ij. sqnāti. ℈. j. gr. xiiij. apij. sauine. añ. ℈. j.
xilobalsa. i. ligni balsami. ℈. j. ⁊ gr. xiiij. zinzi. ℈. ij. gr. 14.
gariofili. ℈. ij. radicuz caparis. cimini. añ. ʒ. j. melli qd suf
¶ Antidotū. i. ꝯ latū emagogū. i. menstrualē san- (ficit.
guinē ducēs Math. filua. in littera emac ingr. emac inter
pretatur sanguis. vnde emagogū quasi sanguinē educens
ab emac quod est sanguis ⁊ gois quod ē fluxus. ⁊ ob hoc
dicitur emoragias vel emorasagia ⁊ c. hoc antidotū apud
nos non est in vsu. valde tamen reperitur apud apotheca-
rios. Papias dicit antidotum grece dicitur ex contrario
datum. contraria enim contrarijs curantur.
¶ Assarus. i. assara bachara. Dia. facit vnum capitulū de
assaro scripto soluz cū vna littera. s. ⁊ est assara bachara.
aliud capitulū facit de assaro scriptum cuz duobus. s. ⁊ il
lud apud quosdam est herba dicta prouinga a vulgo.
¶ Atriplex. s. semen ipsius qd apud Dia. vocat andrapha
sis. Auic. de ipso duo contraria. vnuz dicit crisolacanna
aliud quod dī cataf. ꝑm inuentionē. Dia. andrafaxis olus
est de genere duplici scz ortiuū ⁊ agreste elixa fic comedunt sine dubio apd modernos ꝓputāt ipz de gñe cleris
. s. olus tamenū qd est blitis. naz hec plāta in hortis repit
cuius lōgitudo est duoꝝ brachioꝝ aut plus. semē eius est
ad modū pastinace. ⁊ dū est recēs mādūcat fic alia olera.
Hortulani papiēses atriplice vocāt: ⁊ ab aliqb' dī bleta
alba ⁊ idē ē. Artemisia ꝯ circa istās ē mr herbaꝝ. cui' fo
lia magis ꝓpetūt vsui medicine q̄ radix. qdā exprimētāt
res dixerūt. Sigs iter faciēs eā secū portauerit non senti-
et. itineris laborē fugat. etiā demōia in domo posita. pro-

hibet etiam mala medicamenta: ⁊ auertit oculos malorū
hec est satis nota.
Cassia fistula. i. cassia lignea vt dicit ꝓposita. scias q̄ in
tpe antiquo vocabāt cassiā lignea cassia fistulā. vt reperio
apud Simonē Januensez. ⁊ sic in ista ꝓfectione pro cassia
fistula intelligit cassia lignea. Centaurea minor est quaz
alij fel terre vocāt. Isido. in ca. de herbis aromaticis siue
cōditus ingr. centaureā greci vocāt quā a chirone cēturo
ferī. ⁊ repit ipsa in limosis q̄ locis humidis nascit. ⁊ iō
dicitur fel terre propter amaritudinē eius. Lupinus apd
Auic. est granū cōptesse figure amari saporis. percussuz in
medio. ⁊ est faba egyptiaca. hic vero textus Aui. male tra
ductus est. Ma Bal. in libro de ali. dicit q̄ faba egyptiaca
nō est lupinus. vt putauerunt aliqui. ⁊ ibi fecit aliud cap.
de lupinis. faba egyptiaca accipit aliquando pro ponde-
re. lupinus vero est semen notū oibus ⁊ saporis amari. vt
Virgilius in georgicis. Tristesq̄ lupini. i. amari.
Melanciū. i. git siue melachion. Dia. de melācio. ca. sa
cit. sed apud Serap. est nigella. ⁊ si legis cap. de melancia
apud Dia. cū ca. de nigella ꝓpud Serap. videbis q̄ idem
sunt spēs vō nigelle ꝑm modernos sunt due vna habens
semen citrinū cū odore prioris sed forma est vt est semen
porri. ⁊ ista est illa que ꝯ ponī in ista cōfectione. Mace
donicum ꝑm Nicolaum est semen alexandri siue apium
macedonicum siue olixatrum.
Stipteris. i. alumen ꝗ nō dicit q̄le alumen sit. spēs vero
aluminis ꝯ Dia. sunt multe ꝗ spēs sunt tres q̄ necessarie
sunt in medicina. ⁊ sunt ꝓprie alumen lamenū. i. scissum
quod alumen de pluma a vulgo dī. ⁊ est rotundū qd zuc-
carinū vocat. ⁊ est liquidū q̄ dī alumen de rocha siue lip-
partū. neq̄ per id cognoui quale sit illud quod intelligī ꝯ.
sed ꝯ Matheum fil. intelligitur de alumine scissio. lame
num. Betonica ꝯ Serap. est bastarā. ⁊ id qd plurimuz
accipit de ea sūt folia. infra i sirupo de betōica meli' oñdā.

Blanca dicta ē q̄ albos humores. s. flegmaticos
purgat nō est in vsu. ꝗ simplicia que sunt
declaranda declarabo.
Terbētina vō est resina terebinti arboris que apud ara-
bes vocat glutē albotin siue gluten alimbat. Aui. in secun
do cañ. vocat semen eius granū viride. ⁊ arbor dicit no-
minari albotin. hec a multis dicitur largatum.
Antimonium. scōm Aui. est substantia plumbi mortui
⁊ eius virtus est sicis virtuti plumbi adusti. antimonium
vero est vena terre similis plumbo. verum est q̄ antimoni
um terit ⁊ non fundit plumbū vō fundit ⁊ nō terit ⁊ ꝯ
in fracturis suis claritatē quando frangit. ⁊ illud est meli
us quod in fracturis nō habet aliquid ex terra nec sordis.
Aspalum secundum Dia. est bitumen iudaicum. aliud
est aridum aliud liquidum. Auicen. vocat ipsum bitumen
iudaicum. stercus demonis napta ⁊ bitumen iudaicū vni
us generis aiunt.
Paucedanū ꝑm Matheum fil. est cauda porcina. ꝗ can
da porcina secundū Simonem vocat a quibusdam milū
solis. Gal. in octauo simplicium farmacozū dicit q̄ admi
nistratur ex hac planta est radix.
Feniculus algul. scōm Math. fil. est paucedanuz. qdam
feniculū agrestem vocant. Pe. de crescentijs inquit. pauce
danum est herba que alio nomine dī feniculus porcinus.

Benedicta simplex. ℞. turbit esu. zuc. añ. ʒ. x.
diagredij hermodactili rosarū añ.
ʒ. v. gariofi. spice. zinzīberis. croci. saxifragie. macro piperis. i. piperis lon. amomi selini spermatis saligēme galan
ge macis. carui. feniculi. sparagi. bruici. lithospermaton.
polipodij. cardamomi. mastricis. ameos. lapis. lincis. ana.
ʒ. i. mellis quod sufficit.
Benedicta dicitur q̄ omnibus a quibus sumitur bene
dicit. Siliber. de anglia in capitulo de cura aretice secun
dum magros ꝯ vnam aliam descriptionem que eadē est.
hec apd nos ē multū in vsu. sed vere ego vidi de hac mul
tas descriptiones que differunt inter se. ⁊ hoc aduenit er
rore translatoris. sed hec est optima de predictis ex spēb'
benedicte simplicis fiunt pillule que dicuntur de benedi
cta. de quibus infra in tractatu de pillulis.

Esula secundū circa instans cortex radicis eius medici
ne cōpetit: apud mesue vocatur alscebram: ⁊ dicitur quod
est species laticiniozum ⁊ est solutiuū rusticorū. reperitur
alia herba que multū sibi assimilatur: sed nō habet lac vt
ꝯ esula. ⁊ dī vsus: esula lactescit sine lacte linaria crescit.
Diagrediū ꝯ vsū modrno. ē scāonea ꝓparata i pomo
Hermodactil' est ocūs grece hermetis digit' (citonio.
aui. l. 2. cañ. dicē, digit' hermetis ē flos hermodactili radix
eius vsui medicine competit.
Selini spmatis ꝑm ꝓpositorē ē semē apij. nā selinū gre
ce ē apiū. ⁊ sic ponere debes ¶ Salgēma ꝯ mes. in ca. de
spēbus salis ē sal fic cristall' scidibil. sal capadoci' idē ē.
Brusc' ex oib' ē nōt' mat. fil. ex auctate pauli. dicit q̄
folia et' sūt sicis folijs mirti cū extremitatib' spinosis facie
tib' plures stipites cū fructu rubeo. sic fruct' cerasi. semē ⁊
radix ipsi' vsui medicie ꝓpetūt. Lithospmatō. i. milū
solis. vt dicit Sim. ca. i ca. d lithospmatō. grece ē dicta la
pideū semē eo q̄ fit durū vt lapis Sili. d āglia loco et' ꝯ
granuz solis qd idē ē Aui. l. ij. cañ. dicit calab. nō ē saxifra
gia. vt qdā dicūt. error vō i hoc ē qd repit i aliqb' descri-
ptiōb' isti' ꝓfectiōis i q̄ ingredit saxifragia lithospmatō ⁊
milium solis. q̄ nō ē credēdū: q̄ lithospmaton ē milū so
lis Bartho. montagnana in suis consilijs. in consilio de
cura per medicinalia inquit. aqua sublimationis lithosp
matis est milium solis. ⁊ sic est.
¶ Lapis licis ꝯ nic. ē lapis q̄ fit ex vria lupi ceruerī. sī ā
aliq descriptiōes i qb' ingredit lapis lincis ⁊ aliq in qb'
nō quod forsan potuit contingere errore scribentium.

Confectio alipte muscate. ℞. laudāi purissimi
ʒ. iij. storacis. calamite optie. ʒ. i. s.
storacis rubee. ʒ. i. ligni aloes optimi. ʒ. ij. abre. ʒ. i. cāpho
re. ℈. s. musci. ℈. s. aque rose q̄ sufficit. oficiāt sic. i diebꝰ
canicularibus ponatur storax calamita ⁊ storax rubea ⁊
laudanum in catino ad solē cooperto cuz subtilissimo pā
no. ne pulvis possit attingere. ⁊ cum mollificata fuerint
ad solem pone in mortario eneo ⁊ concalefcō silr cū pistel
lo suo ferreo calefacto fortiter semel ꝑerank donec ad ni
grum deueniāt colorē. ⁊ postea pulverem adde ligni aloes
simul fortiter tere ⁊ cāphorā silr. postea cōtere mlrū i tri
bus. ʒ. aque rose. ⁊ d hac aq̄ madefac aliquātulū marmor
ptī' bñ ablutū ⁊ calefactū ad solē ⁊ accipe. ʒ. i. cum tabula
planissima de eadē aq̄ madefcā sup marmore diu agitetur
donec ad subtilitatē vnici deueniat. hoc mō facias sp ma-
defactēdo marmor ⁊ tabulā. ⁊ de hac aqua supradicta. ⁊
cū reposueris supasperge de illa aq̄ valet enim. vt supius
dixim' accipe tabulā planissimā similiter ablutā. ⁊ deficca
tā ad solem. Et humecta marmor: ⁊ tabulam de aqua ro
sa in qua resolutus est muscus ⁊ interpone supradicta tā
diu agitando donec ad subtilitatem vnici deueniant ne
semp adhereant cum supradicta aqua marmor ⁊ tabulam
madefaciendo demuz duos funiculos similiter torquet.
⁊ predictam aquam in vase mundissimo ⁊ bñ obturato
vsui reserua. ¶ Cōfectio alipte muscate. i. misture musca
te dī: q̄ recipit muscum apud nos est in vsu tamē nō mul
tū. ¶ Laudanū dictū est ab ea herba: vſ colligitur aquā i
cipro ladā vocāt. ꝑm Sera. ex auctoritate Dia. laudanū
colligit ex vna specie cussi. i. edere ⁊ fortius ex laudano ē
illud qd ē bōi odoris coloris vgētis ad virorē sub molli
tactu. ⁊ qñ malar. adheret m ālib' ⁊ nō ē in eo sabulū ⁊
nō assimilat resine pini ⁊ fit i terris arabū Aui. laudat illō
qd ē pigue pōderosū ⁊ cabrosi bōi odoris: qd ad citrinita
tē declinat. ¶ Storax rubea ꝑm cōpositorē ē ꝓpita rubea.
⁊ ꝓpita rubea apd eūdē ē cozūbrū siue thus iudeozꝝ. ⁊ sic ē
Lōzūbrū vſ storax rubea ē timiana ⁊ ē fex storacis. ligde
nō ē storax calamite vt dicūt qdā i hac possim' certificari
q̄ idē nō sunt q̄ nicolaus in pdcā cōfectiōe ꝯ storacem
calamitā ⁊ storacē rubeā. ⁊ dicit Nicolaus q̄ storax liqui
da rubea ⁊ calamite sunt gūme cuiusdam arboris.
¶ Dies caniculares sunt. xl. sicut ostensum fuit supra in
confectione diacaridionis.
¶ Eneum vas vel mortarū ē vas vel mortarū factū de
aramo vel ere. Mathe. filua in cap. de ere ingr. faciunt ex
ere vasa ad comedēdū vſ bibēdū ⁊ nocet eis mlrū ⁊ maxi

me illis q̄ assueuerūt. hoc dm. na ꝓpar[illegible] sūt tales icurr
elephātiā ⁊ cācꝝ ⁊ dolorē epatis ⁊ splenis ⁊ maxie cōedē
tes i eis res acres ⁊ bibētes i illis via dulcia. ⁊ qñ cōedit
cib' q̄ sterit i eis die vna ⁊ nocte ⁊ ē pet' mlrū. ⁊ qñ pōit
vas eneū sup pises asatos calidos fit venenū mortifer ⁊ c.

Confectio cūinate alexādrine. ℞. cinamōi car
damōi galāg. añ. ʒ. ij. gariof. folij. i.
malabatri. macis pipis lō. añ. ʒ. i. cimini. ʒ. iiij. ⁊ aliq̄tulū
spice ꝓfice cū zuc. ⁊ fiat. ¶ In ptib' mediolāi ē mlrū i vsu.

Diamargaritō. ℞. gariofi. cinamo. spice. galā
ge ligni aloes ligritie tro. diarodō
troc. diani añ. ʒ. i. s. nuci' muscate. macis alipte muscate ⁊
ē ꝓfectio suprapositā zedoarie reubarbari storacis calami
te añ. ʒ. i. margaritaꝝ ꝓforatarū ⁊ integrarū. ʒ. ij. iberis ossis
d cord cerui. rasur eboris. blacte bisārie añ. ʒ. s. muscī: am
bre. cardamōi leuistici seis basilicōis. i. ozimi gariofi. añ.
℈. i. minus gr. ij. cāphore gr. vj. mellis rosa. q. s.
¶ Diamargaritō dī a duob' gñib' margaritaꝝ ꝓforataꝝ
⁊ nō ꝓforataꝝ Aui. i. iij. cañ. ꝯ vnā aliā descriptionem q̄
eadē non sunt. verū sunt qui faciunt secundum descriptio
nem nicolai. ⁊ qdam faciunt ꝯ descriptionē Aui. fic ē in
tentio medicorū. descriptio Auic. appebit inferius.
¶ Trociscoz diarodō. i. d rosis d̄scriptio ipsi' repit i ārti
do. mesue. ꝗ pōere nō dbes i ista ꝓfectiōe. q̄ ipe nicola. de
scribit vnā aliā d̄scriptōez q̄ dī admistrari i pdcā cōfectio
ne vt dicit ipse. ¶ Trociscoz diani. i. d violis albis vt di
cit nicolaus. infra apparebit descriptio sua.
Margaritarū. s. lapis hic nico. i ista ꝓfectiōe ꝯ marga
ritarū ꝓforatarū ⁊ integrarū. i. ñ ꝓforatarū ꝯ matth. fil. sūt
artificiose ⁊ nō ꝓforate nāq̄ nāles. qdā vō mercator dixit
mihi q̄ margarite ꝓforate sūt nāles ⁊ repiūt i ostreis fic.
tā ꝓforate q̄z nō vsui medicie ꝓpetūt ⁊ sūt ꝓprie albe ⁊ cla
re. Obscure vō nō sunt ponēde in medicina. Stephan' āt
scripsit iulua ꝓ iulo ⁊ ē margarita. Blacte bizantie sūt
cooprozia ostracozū marinozū silū limacis ⁊ ſt files vn
gulis ⁊ ꝓpter id vocatur vngula aromatica albe odorifere
sūt meliozes Dia vocat purpurā marinā. ⁊ dicit alij bla
ctā bisārtā appellāt eo q̄ i bisātio ꝑmū ē iucta: que iō bla
cta appellat eo qd q̄si blatula sanguinis. quidā vngula sā
guinis. quidā vngulam aromaticam vocant.

Diacameron dī q̄ hominem reducit de morte
ad vitā nō ē in vsu: sed simpli
cia q̄ sunt declarāda declarabo. Saltūca ꝯ ꝓpositorē ē
spica celtica. ⁊ sic repit apd Matth. filua. in lra saltūce: ꝗ
ꝑm Dia. ⁊ Pli. aliud est saluunca. Dia. dicē saltūca genus
herbe est q̄ radiculas ⁊ folia: ꝯ flores similes viole spica
celtica ꝯ florē citrinū: q̄ nō ꝓuenit cū colore viole verū si
cut dictū fuit loco Saltunce celtica ponatur.
Antophali. i. gariofili grossi.
Amifructus ꝑm Nicola. est semē iunipері seu fructus
Aui. in scdo cañ. dicit Abel est fruct' iunipi similis zarur
hic text' Auic. est corrupt'. nā fructus iunipері dī balbar
bar. ⁊ Abel ē sauia. sicut ꝯ apd Sera. i ca. ꝓprio de sauia.
nā Sera. maiorem auctoritatem ꝯ in simplicib' q̄ Aui.

Bianthos ℞. florum rorismarini. ʒ. i. rose. vio
larum ligritie añ. ʒ. vi. gariofili spi
ce. i. spice nardi nuci' muscate galange. cinamomi. zinzibe
ris: zedoarie: macis. ligni aloes. cardamomi: anisi. idest
seminis feniculi romani: aneti añ. ℈. iiij. mellis quan-
tum sufficit.
Hoc antidotū apud nos est in vsu. dicitur autem bian
thos: q̄: fit ex floribus rorismarini qui libanotides nun
cupatur. nam anthos apud grecos est flos. inde alosan
thos. i. salis flos Papias inquit anthos grece flos. Silibertus de anglia. in lib. sexto in capt. de dissenteria epatis
calide siue frigide ⁊ humide inquit. bianthos bezonie: ꝗ
non est idem. ibi idem iterum ingr. diāthos vsualie: ꝗ nō
est idē nec in vsu sūt. Anthos vō ē flos rorismarini q̄ alio
nomie dicūt alchilli dicit vſ zuc. alchilli. i. de floribus ro-
rismarini. ⁊ hec apud Dia. libanotides: quā romani vo-
cant rozēmarinum. ⁊ est planta quā multi ponūt in ꝓtis
vel coronis. hz virgas multas nō grossas flexibiles humi
das sup quas sūt folia mlta idēsa subtilia. lōga: quozū co-

lor exterius ē alb⁹ ⁊ exteri⁹ viridis hēntia odorē fortē cū grauedie quadā. Circa istās in ca. de rore marino ait flores ⁊ folia cōperūt vsui medicie. flos aūt dicit anthos vñ fit electuariū qd dicit diathos. cū aūt repertū. ℞. Anthos vel rozis marini debēt poni flores. vñ folia ⁊ flores collecta aliquātulū exiccata ad solem per annum seruatur hec apud nos dicitur corona mortis seu montana.

Biasatirio ℞. testiculoꝝ viridiū: satiriō. baucie: secacul: nucis indice: pistaciarū pineaꝝ mūdataꝝ añ. ʒ.xij. gariofili: ʒiʒi. anisi: ligne aulis semis eruce. añ. ʒ.v. cinamōi. caudaꝝ sticoꝝ recētiū: semis bulbi añ. ʒ.iij.ʒ. musci. gra. vij. cōfice fic. i tnū melī dispuma ti qd sufficē ponāt satiriōis testiculi ⁊ baucie vnaqq p se. bñ pus cōtrita: ⁊ cū spatula bñ misceāt ⁊ bullāt aliq̄ztulū deinde apponāt pinee ⁊ pistacee simlr bñ trite: ⁊ cum aliquātulū bullerūt ab igne, deponat. ⁊ pulvis supradictarū specierum ibi ponendo admisceatur. ad vltimū vero mu scum cū aq̄ rosata apponatur ⁊ vsui reseruetur.

¶ Diasatirion aūt dicitur a satiriōis testiculis satiriasis grece latine dicit erectio virge. Gilibertus de anglia in capi. de gomorea habet vnam aliam descriptionē ⁊ idem est supra est posita confectio testiculorū vulpis siue satiriōis ⁊ confectio alia testiculorū vulpis. ⁊ hec ē diasatiriō quo nos vtimur magis quā isto. verū est q̄ sūt ex hominibus qui faciunt sm illam supra positam. ⁊ quidam faciunt secundū istam Nicolai. satirion autē sunt testiculi vulpis. qui satis noti sunt supra. de ipsis melius ostendi.

¶ Baucis. i. pastinaca maxie domestica. Bal. i sexto simpliciū inquit. lezar. i. pastinaca que oritur in campis minⁿ ista pastinaca comedūtur q̄z illa que seminat i hortis sed ē fortior q̄z hortulana i omnib⁹ reb⁹: ſz hortulana comedit plus. sed est debilior q̄z siluestris. idē in octauo inquit stafilinus. i. pastinaca domestica.

¶ Secacul. figtilū sancte Marie vt dictū fuit in cōfectione diasatirion descriptione Mesue.

¶ Pistacia. i. pistici. sm ꝓpositorē. isti fructⁿ ferūt de damasco Isidorⁿ pistocha dñr. qz hāt odorē nardi pistici.

¶ Lingua auis. i. semē fraxini ⁊ nō ē lingua passeris vt q dā crediderūt. supra i alia descriptiōe d ipsa melius ostendi.

Eruca semē ē herbe q̄ nota ē dia. d ipsa fac duo ca. vnū de domestica vbi ingt. eruca mlrū ꝓmesta ventrē stimulat. aliud de eruca agrestr. scēs mnlti p sinapi vtunt Pli. ait. eruce in ꝓdiēdis obsonijs. i. falsamētis in gb⁹ carnes ⁊ pisces itingunt tāta suauitas ē vt greci heuzomō appellauerit. idē in vno alio loco. ʒ.iii. eruce semē optimū egyptium athenienses napi appellauerūt alij tapsiū alij satirion.

Sticus est animal satis notum apud Aui. melius qd est in ipso est illud quod in parte renum.

Bulbus secundū compositorem est cepe mesue loco eⁿ habet suci cepe humide. i. bulbi recentis verum potest dici q omnis radix rotunda vocatur cepe. apud vero Pli. sepe omnis radix rotunda simile cepe vocat bulbus nec p nomina scio quid sit proprie bulbus.

Biaprunis ℞. prunorum damascenorum viridium numero cētū ponantur in stannato in tantum aque q bene cooperiantur ⁊ bulliant: donec dissolui videantur. tunc ab igne deponatur. cunqz aliquantulum tepefacta fuerint ab aqua extrahatur. ⁊ cribro super cacumen posito tam diu in ipso cribro manibⁿ fricentur q nihil preter ossa ⁊ cortices ibi remaneat in illa aqua in qua prūa decocta fuerint ponatur. ℥.ʒ. violaꝝ ⁊ iterum bullire permittatur. ⁊ fiat sirupus cum duabus lib. zuccari in quo sirupo lib. i. de pulpa prunorum ponatur ⁊ ad spissitudinem decoquatur incipiente quidem inspissari addatur. ℥.i. tamarindorum ℥.ʒ.i. medulle cassie dissolute ⁊ collate cū supradicta d̄coctiōe prunoꝝ. memēto tñ q in aqua prunorū bullat. ʒ.ʒ. violarum vt supra dictū est cū aqua ad spissitudinem decoctōis puenerit cū spatula semper agitando harū spērū puluere superasperge qd ℞. sandali albi ⁊ rubei spodij reubarbari cinamōi añ. ʒ. iij. rosaꝝ violaꝝ seis portu. seis scartole bberis suci ligritie dragagāti añ. ʒ.ij. seis citroli ⁊ ē quedā spēs cucūeris melonis ⁊ cucurbite mundate añ. ʒ.i. det in hora diei si

ne diagredio ad modū castānee cū aqua frigida ⁊ si laxatius ꝗm facere volueris ponatur p qualibet lib. i. ʒ.viij. diagredio prius q̄z ab igne deponatur.

Diaprunis aūt vel diamasceō a prunis damascenis dr ⁊ ipm potes cōponere solutm ⁊ nō solutm ⁊ vtrūq̄z est in vsu Gilibert. de anglia in ca. de cura artetice sm mrōs inquit diaprūis sed nō est idem. prūna vō apd Dia. vocant cicimella dicens q̄ est arbor quā latini prūnā vocāt nota est oibus. cuius fructus locūdus est ⁊ mollīcs ventrē sed cacostoacus est. verū illius q in siria damasco nascitur est aptior Petrus de crescētijs. prūnⁿ ē arbor nota ⁊ eius q dē diuersitates sūt. qz quēdā ē dōestica q̄dā est siluestris ⁊ domestice q̄dā factūt prūa alba q̄dam nigra q̄dam rubea.

Scariola sm ꝓpositorē est endiuia vel lactuca agrestis infra apparebit sirupus de cicoria ⁊ ibi de generib⁹ ipsius facia mētione Nicolaus inquit oetur omni hora dei fine diagredio ad modū castanee cum aqua frigida hoc est de diaprūi nō solutiuo nā hoc antidotū potest componi cū diagredio ⁊ sine diagredio vt supra dictum est.

Biaprasium ℞. prassij mundi viridis. ʒ.v.ʒ. dragāti. pinearum mundatarū amigdalarum: pistaciarum. i. fisticorum. catinum dactilorum ficuum. i. caricarum. passularum añ. ʒ.iiij.℥. cinamomi gariofilorum: nucis muscate: macis. ligni aloes: galange zedoarie: zinziberis spice. i. spice nardi: liquiritie. reuponti: Anacar. storacis. calamite. mastricis. mirre galbani. terbentine. irei. i. ireos si diceret iari esset barba aaron. seu dragontea minor aristologie rotunde. radicis caparis. gētiane. melanopiperis. i. piperis nigri. anisi. feniculi. anetij. apij. seminis macedonici. saxifragie añ. ʒ.ij. hermodactilorum. origani. peucedani. squinanti cardamomi. leucopiperis. i. piperis albi. carui. leuistici. vicetosici añ. ʒ.i.ʒ.ʒ. gra. ij.ʒ. balsami. pulegij. diptami. costi. piretri saturegie. basiliconis. peoni. macropiperis. i. piperis longi amomi. petroselini agrestis. orobi. i. herbi añ. ʒ.ij. gr. iij. ⁊ tertiam partem alterius. xilobalsami. cassie. cozali. ʒ. rubei. rasure. eboris carpobalsami. dauci. cretici ana. ʒ.ʒ. musci. ambre. ossis de corde cerui añ. gr. xiiij. mellis quod sufficit. conficiantur sic. in lib. iiij. mellis dispumati pone prassium viride aliq̄ztulum cōtusum. ⁊ quartam partem pinee recentis cum resina sua ⁊ de vino vetustissimo optimo. ℥.iiij. ⁊ bulliant ⁊ lento igne vsq̄z ad ꝓsumptiōem caricarū ficuū pinguiū bñ purgatorū intⁿ ⁊ extra ⁊ de dactilis eodē mō purgatis ⁊ passis sine granulis suis. i. passulaꝝ q̄ nominat alchefimes. sine arilis. i. sine granis. ⁊ pinee ⁊ amigdale. ⁊ pistacie. ista oia bñ mūdata pistent tātū vnū q̄dq̄z p se. ⁊ postea fit misceāt in mortario. ⁊ addat ibi terbētina. ⁊ simul pistentur. ⁊ cum predicto melle calido in eodem mortario paulatim posito distemperentur. ⁊ postea addatur puluis supradictarum specierum ⁊ fiat.

Diaprassiū aūt sm intētionē ꝓpositoris. dr a prassio viridi. qd ibi ponit plus q̄z de aliis Gilbertⁿ de anglia i ca. de strictura thoracis. i. pectoris. habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

Prassiū vō viridē ſz ꝓpositorē ē flos eris. seu viridē eris nō āt dr diaprassiū a marubio albo. ſz dr diaprassiū a prassio viridi qd ē flos eris. Hoc antidotū nō ē valde in vsu.

Uincetoxicū. i. antifarmacū ⁊ ē q̄dā plāta q̄ mlrū tusta elleborū inuenit q̄re putat sibi ōtia. appellat āt vicetoxicū eo q̄ ō toxicū ē. cuⁿ radix vsui medicie ꝓpetit Nicolaus florentinⁿ in lib. 7. in ca. de antrace. siue altholn ingt. ⁊ ex victis ē ꝓsolida mior dcā a qbusdā vincetoxicū. ⁊ a nobis mozella. ⁊ a qbusdaz dr herba vētī vel herba sci Laurētij. neqz per id Nicolaus cognouit ipsum.

Diptamum. i. pulegium indum apud Aui. in. 2. cañ. vocatur mescatremescir Serap. autem de ipso loquit in ca. de origano Antonius musce inquit. herba diptami a grecis dicitur arthemideo creticon. alij bubulcos. alij eremeron. alij cleacotozos. alij dorcariō. alij eululion. itali tusella rustica. sirbe emenispe. alij dipsacos. romani labrum veneris. nascitur autem in insula crete. in monte ida secundum intentionem antonij labrij veneris apud romanos est diptamum. sed apud Plinium labrij veneris est

cimbalaria seu vmbilicus veneris.

Saturegia ē herba q̄ apd nos nascit i hortis cutⁿ folia sunt sicia thimo. ⁊ qñ ē recēs mādūcat. Pli. ait timbra vō que sit cunila hec apd nos habet vocabulū ⁊ aliud a saturegia dcā i cōdimētario genere scrit mēse februario ⁊c.

Petroselinū agreste sm ꝓpositorē ē finonū. circa istās ingt petroselinū ē duplex. ſ. domesticū ⁊ siluestre. ⁊ siluestre dr finonū cutⁿ semē vsui medicine ꝓpetit.

Biaolibanum ℞. castoreij: opij. iusquami añ. ʒ.iiij. casie fistule. ʒ.ij. ⁊. ℥. ʒ.ij. folij. i. malabatri ponit macis loco eⁿ. croci thuris masculi añ. ʒ.i.ʒ. renpōtici amomi añ. ʒ.i. ℥.iij. mirre ʒ.i. spice piretri: euforbij: leucopipis añ. ℥.ij.ʒ. peonie: storacis: calamite: macropiperis añ. ʒ.i. mellis quod sufficit.

¶ Diaolibanū aūt dr ab olibano qd ibi ponit hoc apud nos nō ē valde in vsu. Rasis in libro diuisionū ca. d medicinis stōi hz vnā aliā descriptionē sed non est eadem.

¶ Olibanū aūt ē thus masculū Dia. ingt thus lacrymū est arboris: qd grece liban⁹ dr. qd āt de arabia ōferk cādidū ē qd vō de idia subruffū: sed vtrūq̄z masculū dr ē ter riū genⁿ minurū valde ⁊ ruffū de q̄ maxie fit ē ergo optimū thus qd masculū dr subalbidū ⁊ rotūdū ⁊ pigue nālr leue ⁊ fragile qd ab igne cito accēdit odorē suauē copiose emittēs Macer ait. incēso siue thure hoc satis est notū Gallie. in septimo simplr ait. libanotus. i. thus.

Biarodon abbatis. ℞. sandali albi ⁊ rubei añ. ʒ.ij.ʒ. dragāti gūmi ar. spodij añ. ℥.ij. assari. i. assare baccare: spice masticis: cardamōi. croci xiloaloes: gariofili: galie muscate: anisi fēsculi: ciamomi: suci ligritie: reubarbari: seis basiliconis: berberis. scariole portulace. malue lactuce. papaueris albi. seis citōtorū citroli. i. citruli. mellōis cucumeris. ⁊ cucurbite añ. ℥. i. margaritaꝝ ossis de corde cerui ana. ℥.ʒ. zuccari cādi. i. nabati rosaꝝ añ. ℥.i. ⁊ ʒ.iij. cāphore gra. vij. musci. gr. iij.ʒ. sirupi facti de aqua rosa qd sufficit.

¶ Diarodon aūt dr a rosis q̄ recipiunt ibi plusq̄z de aliis spēb⁹. abbatis dr ab abbate. qm abbas d curia eū ꝓposuit supra posita fuit vna alia descriptio que vocat diarodon descriptiōe cōl ⁊ ambe sunt in vsu: sed qñ doctor simplr ordinat diarodon abbatis de hoc intelligitur.

¶ Gallia muscata est quedam confectio que fit in trociscis ⁊ eius descriptiones sunt diuerse secundum diuersos auctores. nam Mesue in tractatu de trociscis de gallia loquitur. ⁊ ibi ponit qualiter debēt ipsa fieri sed illa non debet administrari in receptis Nicolai. immo debet poni in suis receptis Nicolaus compositor idem describit. ⁊ hec est illa que debet poni in suis receptis.

diapenidion ℞. penidiaꝝ. ʒ.xvj.ʒ. pineaꝝ ⁊ amigdalaꝝ mūdataꝝ seis papaueris albi añ. ʒ.iij.ʒ.℥. ⁊. ℥. i. cinamomi gario. zinziberis fili liquiritie. draganti gummi arabi. amidi. seminis citrulli melonis. cucumeris. ⁊ cucurbite purgatarum añ. ʒ.i.ʒ. camphore tertiam partem vnius. ℥. sirupi violati quod sufficit. conficitur sic. in vna lib. aque bulliant. iij. violarum donec aqua aliq̄ztulum inficiatur. i. ringatur postea coletur ⁊ colature addatur lib. i. ʒ. zuccari ⁊ bulliant donec incipiat inspissari. tunc addantur pinee. ⁊ amigdale. semina vnaquaqz per se bene contusa cum spatula semper mouendo addantur penidie subtiliter puluerizate ⁊ cum liq̄facte fuerint illud quod supernatauerit grossum cum catia colādo in mortario iteꝝ bñ teraf. deinde cāphora amisceat ad vltimū puluis supradictarū specierū cū supradicto sirupo sp agitādo in mortario moueat donec incorporetur ⁊ postea vsui reseruetur.

¶ Diapenidion aūt dr a penidiis q̄ ibi itrāt plus q̄z d alis spēb⁹ hoc ātidotū apd nos nō ē valde i vsu. scias ergo qd qñ doctor ordinat diapenidiō de lb⁹ intelligit. qñ vō ordinat penidios intelligit de illis q̄ fiūt ex zuccaro dissoluto in aq̄. aliqñ fiūt ex zuc. dissoluto in decoctōe ordei. ⁊ tūc illi penidij dñr penid: sibari. ⁊ isti debēt poni in cōfectione diafiniconis de quo supra.

Biaciminum ℞. cimini p diē i aceto ifusi ⁊ exsiccati. ʒ.viij. ⁊. ℥. i. ciamōi

gariofi. añ. ʒ.i.ʒ. ʒiʒiberis melādopipis. galāge. saturegie galamēti añ. ʒ.i. ℥.ij. ameos leuistici añ. ʒ.i. gra. xviij. macro piperis. ʒ.i. nardi. i. spice nardi. nucis muscate anisi ana. ʒ. ij.ʒ. mellis quod sufficit.

¶ Diaciminū aūt dr eo q̄ ibi plus ponit de cimino q̄z de aliis spēb⁹. Gilibertⁿ de anglia i ca. de strictura thoracis. i. pectoris hz tres descriptōes q̄rū prima ē eadē huic. altera dr diaciminū. sed nō ē idē. altera dr diaciminū pctosū sed idē nō ē. Rasis i nono almāsoris i ca. de his q̄ ꝓsunt ātōz ⁊ ciboꝝ pficiūt digōnē hz vnā aliā descriptōē. sed nō est eadē. in ptēb⁹ vō nrīs fūt ex hoibus q faciunt hoc antidotū secōm nicolaū. ⁊ sunt ex hoibus q faciūt secōm descriptionē mesue quod intitulatū est diaciminū bonū.

¶ Saturegia herba ē satis nota Gilibertⁿ loco eⁿ habet timbre qd idē est. nā saturegia apud grecos dr timbra. vñ macer timbra solet grece dici saturegia latine. ⁊ hec apud lōbardos scegrezola vocatur.

diadragantum fm. ℞. draganti albi. ʒ.ij. gūmi arabici albi. ʒ.ij. amidi. ʒ.iiij. ligritie. ʒ.ij. seis citruli. melonis. cucumeris ⁊ cucurbite añ. ʒ.ij. penidiarū. ʒ.iij. camphore. ℥.ʒ. sirupi gal. quod sufficit ⁊ fiat.

¶ Diadragātū āt dr a dragāto qd recipit. hoc antidotū apud nos ē mlrū in vsu sub nōe diadragāti frī ad vrīā d̄ scriptionis q̄ vocat diadragātū calz ⁊ h in Nicolao ñ reperit sed Gilibertⁿ de anglia i ca. de strictura thoracis hz diadragātū fm qd idē ē idē hz diadragātū calz de q̄ ifrerit sm Nicolaⁿ ⁊ Gilibertⁿ hñt dragāti albi. ʒ.ij. lumē malecūcēs hz diadragāti gūmi ar. añ. ʒ.ij. ⁊. ʒ.ij. qd falsū ē nō debet ꝓponi sm ipm idē errauit in dosi cāphore.

¶ Dragātū vō ē gūmi qd apd Dia. vocat tragagantū ⁊ melⁿ dragagātū ē albū ⁊ tenue limpidū ⁊ lucidū ⁊ leue ⁊ mūdū Pli. tragagātū ē spine albe radice mlrū plāta apud medos ⁊ caucasū nascit. Ga. i. 8. simpl. ait tragātū. i. dragātū hoc satis est notū apud nos fit antidotū i mozellis apud venetos fit quasi in modū trocisci.

¶ Sirupⁿ alb⁹. Bal. i. iulep q solū fit ex aq̄ ⁊ zuccaro Gilibertⁿ loco eⁿ hz sirupī iulep q̄ztū sufficē. qd idē ē Jo. d̄gli cus in ca. de passionib⁹ stomaci in quodā antido. ait. fiat electuarium cum sirupo qui vocatur iulep.

Biacastoreū ℞. castoreī mirabolanorū citrinorum añ. ʒ.iij. minus gr. ʒ. xv. aloes. ſ. aloes sucotri. ʒ.i.ʒ. folij antimonij. piretri. liqritie draganti. calami aromatici. nitri. i. affroniti i. galbani. squinanti. spice croci. cassie. i. cassie lignee. piperis albi nigri ⁊ longi. carpobalsami. xilobalsami. coloquintide. oppoponacis. reuponticī. serapini. storacis. calamite zinziberis. cinamomi añ. ʒ.i. gariof. asse fetide mirre euforbij añ. ʒ.i. ⁊ gra. xvij. stafisagrie. dauci. maratri. i. feni. apij filieris. i. filieris montani: daupno cocti simoni. i. petrosilij agrestis petrosellini. i. seminis petroselij domestici. storacis rubee petrolei. sanguinis draconis. cardamomi maioris ⁊ minoris. thuris. agarici. masticis. salis. armoniaci. zedoarie. anisi añ. ʒ.i. gra. ix. saturegie. i. timbre ysopi: camedrei. i. camedreos: pulegij origani balsamite. i. mente aquatice. oximi. i. oximi gariofilati. brance vrsine. diptami seminis ruthe. aristologie longe ⁊ rotunde. aaron. mābathematicon. assari. saluie. rose. bdelij añ. gra. xvij. epithimi. polipodij. oppobalsami añ. gr. xix. Alipiados. capparis añ. gra xi. anacardi. gentiane sauine. corticum mandragore. añ. gr. xi. absinthij paucedani añ. gr. vij. ireos gra. iij. ⁊ tertiam partem vnius grani mellis quod sufficit.

Diacastoreum autem dicitur a castoreo quod recipit hoc antidotum apud nos non est in vsu Gilibertus de anglia in capitulo de paralesi habet vnam aliam descriptionem que eadem est castoreum est quoddam animal quod castor appellatur. ⁊ istud animal viuit extra aquam ⁊ in aqua ⁊ nutritur ex piscibus ⁊ cancris. eligendi sunt autem ex his testiculi gemini pendentes ex vna radice interius habētes sic mel ⁊ ipsi sunt similes cere in colore sāguinis coagulati ⁊ q̄ sunt i pelliculis suis grauis odoris pigues ⁊ qñ separāt debēt mūdari ab ipsis pelliculis ⁊ sic poni in medicinis Gulielmⁿ placētinⁿ igt castoreū ē testi

cuius aiak marini q̃ bauera appellak adulterank cũ opio.

Oãpnococti ꝗ ꝓpositorẽ sunt bacce lauri.s.semẽ ipsꝰ circa instãs igt lauri folia ⁊ seia vsui medicie ꝓpetũt. A.in 2. ca i. de ipo facit tria cap. vnũ q̃ icipit de mest. alid de granis lauri. aliud de lauro.i.gar.q̃ satis est notum.

Petroleũ sed modernozum sententiam ẽ inter species bituminis iudaici seu aspalti. A.in.ij.cañ.inquit petroleũ album note speciei est ⁊ nigrum ẽ calamẽtum picis babylonice ⁊ reliquarum bartholomeus montagnana in suis consiliis in ꝓsilio de medicinis habentibus cõe iuuamentum ad nocumẽta stõi visus ⁊ auditus ingt.ẽ aũt oleũ de napta oleũ de petris kcñ.i.oleũ petroleũ.nos vo gñaliter ꝑ petrolio itelligimꝰ oleũ petroleũ q̃ satis ẽ notum.

Aarõ.i.barba aarõ. Dia. de aarõ fac ca.⁊ igt.aarõ quã firiatica vocãt folia ꝗ vragõtee filia sꝫ maiora ⁊ ñ varia virgã hñs duoꝝ palmoꝝ ⁊ colorẽ purpureũ arq; señ croci colozis ꝗ radicẽ albã fixem vragõtee.q̃ cruda ⁊ cocta mãducari põt qz nõ ẽ valde vestica folia eiꝰ ꝓpsita i salẽ mãducank ⁊ẽ.hec ẽ quã moderni serpẽtariã miozẽ vocãt seu vraganteã minozem seu pedem vituli.

Mãbathãticon ꝟm ꝓpositorẽ ẽ sucꝰ caulicli agrestis gdã mãbathãticõ vocãt q̃ idẽ ẽ.circa istãs ait. structiũ .i.caulicꝰ agrestis.sꝫ hic textus est corruptꝰ.nã structiũ apũ Dia.sũt radices rotũde ⁊ oblõge gbꝰ lanarij vtunk ad fumigãdũ lanas.q̃ fumigiũ limpidat lanã.sed eundẽ caulicꝰ agrestis nascik in locis maritimis.⁊ desertis albidior ⁊ longior domestico ⁊ amarior.

Opobalsamũ.i.lachrymũ balsami ꝓponit ab opos q̃ ẽ sucꝰ ⁊ lachryma Dia.i.ca.de balsamo ingt.ẽ.n.arbor tenera ⁊ aspior ⁊ oblõga stipitẽ hñs filez sũco arbor de balsamꝰ.lignũ xilobalsamũ: semẽ carpobalsamũ sucꝰ opobalsamũ.balsamꝰ ãt si purꝰ fuerit tãtã vtꝫ hꝫ vt si sol incãduerit subtineri i manu nõ possit.⁊ hoc sucꝰ apũ nos nõ iuenik.sꝫ ifra apparebũt olea q̃ loco eiꝰ pñt administrari.

¶ Alipiados secundum compositorem ẽ mezereon: ⁊ semen ipsius cocognidium vocatur: ⁊ non est laureola. vt quidam extimauerunt hec planta apud Dia.vocatur camelea aut cocognidion.idem in cap.de oleo catholico inquit.tolle herbe catholice.i.alipiados.nam sine dubio alipiados apud grecos est herba catholica seu camelea.verũ sapientes dixerunt:quando inuenitur in quodam antidoto.vbi ingrediatur alipiados:⁊ cocognidium:ꝗ intelligi laureola ⁊ semen mezereon:hec apud herbaticos de herba oliuella.propter similitudinem foliozum eius.

Biacatolicon Recipe folliculozũ sene pulpe cassiefistule.tamarindozũ añ.℥.ij.reubarbari.violarũ.polipodij.añ ℥.i.ligritie rase penidiozꝝ candi.q̃tuoz seminũ cõium frigidozꝝ mundatorũ añ.ʒ.ij.zuccari l.ij.fiat decoctio:cũ.ʒ.vi.semis fenicuili ⁊.℥.iiij.ʒ.polipodij:recentis distẽperet cassia.⁊ tamarindi coquank lento igne ad spissitudinẽ.tunc recipe puluerez barũ rezꝝ.⁊ fiat electuariũ. cuius dosis est.ʒ.ʒ. vsq; ad .℥.i.cum aqua calida.

¶ Istud electuariũ apud nros doctores ẽ multũ i vsu maxime scõm istã descriptionẽ:de aũt catolicon ab inuẽtore descriptio vo quã scribit lumẽ maleluceẽs ñ dꝫ fieri.qz hodierni doctores non laudant ipsã Isidorus in libro decio ingt.catholicus.i.vniuersalis grecũ eni nomẽ est charus grecũ nomẽ est fẽ ⁊ caritas.vnde ⁊ eucharistia sacrificiuꝫ .i.bona gratia hoc põt accipi per diuersa nomina.

Biacostum .℞.anisi. adij.assari. añ.ʒ.ij.ʒ.ij. sgnãti. melão pipis. myrre .añ.ʒ. .ij.ʒ.reubarbari croci.aristologie longe.⁊ rotũde añ.ʒ.i. ʒ.ij costi.ʒ.i.ʒ.cinamomi cassie lignee ana.ʒ.i.ʒ.i.mellis quod sufficit.

¶ Biacostum autem dicitur a costo. quod recipit. supra posita fuit alia descriptio que est de mente Mesue que q̃si eadem est tamen differt ⁊ sic sunt ex hoibus q̃ cõponunt ipsum secundum istam descriptiõem.alij. scõm illã. costũ autem est radix amara que satis est nota.

Biairis de melle. ℞.treos.℥.i.pulegij.ꝟsopi.ligritie añ.ʒ.vi.vraganti.amigdalaꝝ amararum pinearũ cinamomi.zizizberis.piperis añ.ʒ.iij.carica-

rum carnũ dactilozꝝ.passulaꝝ enucleatarũ.añ.ʒ.iiij.ʒ.storacis rubee storacis calamite añ.ʒ.ij.ʒ.i.mell.q̃ sufficit.

¶ Biairis aũt dr a radice illa q̃ treos appellat Silibert de anglia in ca.de strictura thoracis ꝗ vnã aliã descriptionẽ q̃ eadẽ est.Itẽ Aui.in.ʒ.canõñ in tractatu .vi.de ventre inferiore.⁊ debilitate stõaci ingt medicamẽ q̃ dr biairos.sed idẽ nõ est descriptio vo lumis aportecariozũ seu lumis maleluceẽtis ẽ falsa.nã q̃dã simplicia subtraxit. dicik biairis de melle ac vtiã descriptionis q̃ fit de zuccaro.⁊ eius modꝰ est q̃ accipiak zuccarũ depuratũ aq clarificatũ ⁊ coctũ ad debitã coctura.⁊ qñ infrigidatũ fuerit addak pulꝛ.radicũ treos q̃ritas debita ⁊ fiat confectio in morsellis ⁊ id vocak biairis de zuccaro q̃ magis in vsu venit q̃ biairis de melle.

¶ Treos vo ꝟm modernozũ opionẽ ẽ radix lilij celestis.

Carice ꝟm ꝓpositorẽ sunt ficus pingues ficce idẽ habet Silibertus sed lumẽ maleluceẽs detraxit caricas carnes dactilozum passulas ⁊ alia multa.

Storax rubea.i.cozũbrũ apud modernos est timiama seu sex storacis liqde.storax calamite ẽ satis nota.inuenik q̃dã descriptio vbi nõ ingredik nisi storax rubea.⁊ in aliq bus igredik storax rubea ⁊ calamite in descriptione Silibertí non habetur nisi storax rubea.i.cozũbrum sed scõm quosdam ambe debent poni.

Biacalamentum .℞.calamẽti pulegij.melano piperis.fililei.i.filieris mõtani.petroselini añ.ʒ.iij.ʒ.ij.leuistici.ʒ.i.ʒ.i.fenapij.ʒ.i.amꝰos thimi aneti añ.ʒ.i.cinamomi.zinzibis añ.ʒ.ij.mellis quod sufficit.

Biacalamentum dicitur a calamento quod recipit. supra posita fuit vna alia descriptio que est de mente Mesue q̃ secundum illam descriptionem a multis fit.⁊ apud quosdã fit secũdum istam descriptionem ⁊ hoc est ꝟm voluntatem medicorum ac apothecariorum.

Biacodion ℞.capita papa.nigrozũ nõ nimis ficcorũ nũero.xiij.rosa.ʒ ij.ʒ.croci.acatie.ligritie añ.ʒ.i.bolsaꝰ.℥.ʒ.cinamõi.simphiti.spogtidos.balaustie ana.ʒ.i.myrtillozũ.℥.i.corali albi ⁊ rubei:sumach sanguis draconis lache.rozis siriaci añ.ʒ.ii. se.portulace.ʒ ʒ.conficiant fic capita papauerũ ponank in tantum aque pluuialis q̃ bñ cooptantur ⁊ p tres dies ibi dimittantur ⁊ in ipsa aqua ad tertiam partẽ bullianꝰ.⁊ postea colenꝰ.⁊ in colatura lib.i.ʒ.mellis mirtini addak. in tali melle supradicta admisceank.ꝟfectio mellis mirtini talis est in duabus libris mellis dispumati ponak lib.i. .ʒ.suci mirtini ⁊ coquak ad suci ꝓsumptionẽ.⁊ postea colatur ⁊ hoc erit mel mirtinum.

Diacodion dr a codia q̃ papauer nigrũ interptak q̃ ibi intrat.hoc apud nos nõ ẽ in vsu.Ma vo descriptio quã nos vtimur est ꝟ mẽte mesue quã ipse vocat ꝓfectionẽ decie ⁊ ipe docet.ꝫ fieri diuersimode.nã q̃dã fit simplex q̃dã ꝓpositũ q̃dã fit cũ melle q̃dã fit cũ rob.q̃dã fit cũ penidijs ⁊ sic de singulis.⁊ sic vide supra q̃ ostẽdi ipsum ꝓponere septim ꝟm diuersitates ꝓpositionum.

Simphitũ.i.ꝟsolida maior seu anagalicũ de quo supra in confectione dia athanasia.

Rossiacus secundum ꝓpositorem ẽ flos ozni secũdum vo simonem sanuensem rossirisacus ẽ sumach: vñ mirãdũ est q̃ Nicolaus in isto antidoto habet sumach ⁊ rozẽ siria cum ego idem nõ sunt. vitas autẽ ẽ q̃ rossiriac ẽ sumach. sed iste textus ẽ corruptꝰ.dꝫ enim dicere herbe siriace q̃ ẽ malua. Cõfectio mellis mirtini eius modus est sicut docet Nicolaus in isto antidoto.

diapapauer .℞.suci ligritie. vraganti.gũmi af.pẽdij añ.ʒ.x amigdalaꝝ dulcium mũdatarũ.ʒ.v.amidi.seis citoniozũ: portulace añ.ʒ. .ij.ʒ.seis citrulli cucurbite. cucũeris ⁊ melonis lactuce. malue añ.ʒ.i.ʒ.fac puluerẽ ⁊ tẽpera cũ sirupo violato vel eũ sapa.detur ante prandium vel post.

Diapapa.ãt dr a papauer albo q̃ recipit Silibꝰ d anglia in ca.d cãis tusse hꝫ vnã aliã descriptõ q̃ eadẽ ẽ me. indistincte de loch ingt loch de papauere ⁊ ẽ diapapauer. sed apũ apothecarios modernos aliud ẽ loch d papauere

aliud est diapapauer.⁊ sic fit loch de papauere de mente Mesue ⁊ diapapauer de mente Nicolai.

¶ Sapa.i.mustũ coctũ vsq; ad ꝓsumptionẽ duaꝝ ptiuꝫ ꝑ ꝓterea dr triplicatũ seu dulcor aliq̃ñ carenũ Isidorꝰ i ca.de potu igt carenũ dr eo q̃ feruẽdo pte careat.tertia.n. pte mustí amissa q̃d remãserit carenũ ẽ:cui ꝗta sapa est q̃ feruendo ad tertiam redacta descenderit.

Biasene ℞.sene.℥.iij.ciamõi:gariofi.folij carda mõi:galã.macis:ligni aloes: pipis lõgi: zizizberis zedoarie spice.i.spice nardi: nucismus.añ.ʒ.iij. boragi.calamẽtũ adde ⁊ẽ.q̃ melãcoliã purgãt:auellanaꝝ assatarũ numero.l.scte cõbuste.ʒ.ij.lapidis armeni.ʒ.i.lapis lazũ.ʒ.iij ʒuccari.℥.v.mell dispumati quod sufficit.

¶ Biasene dr a sene quo ibi ponit plꝰ q̃ de alijs spẽbus Silibertus de anglia i ca.de vitijs splenis hꝫ eãdẽ descriptionez ꝗ antidotũ apud nos ẽ in vsu:sꝫ ego nõ certificor si ista descriptio sit illa qua vtimur aut nõ:qz vidi fieri ꝗ istã descriptõez ẽt aliq̃s ꝓponẽtes ꝟm aliã descriptionẽ ꝗ q̃ infra erit ꝟmo:⁊ credo q̃d vtraq; sit de mẽte Nicolai.

¶ Sene vero ꝟm mesue ẽ folliculꝰ plãte quã vocãt pse abalzemer ⁊ eius ortus ẽ ꝟm semitam orobi ⁊ inuenitur ex eo domesticum ⁊ siluestre. Electio.melior pars plante eius est folliculus:deinde folia:sed tamen in eis est virtus debilis valde hic vero possumus certificari q̃ intẽtio mesue q̃ sene fit folliculus plante:⁊ melior pars plante eius ẽ folliculus:⁊ in foliis eius est debilitas:⁊ propter id dico q̃ per senem intelligitur folliculus:⁊ non folia eius:vt faciunt quidam. ¶ Borago est herba satis nota.

¶ Cõpositor ingt boraginẽ ⁊ calamẽtũ addũt q̃dã ⁊ẽ.que melãm purgãt in hoc sapiẽtes intellexerunt q̃ hec duo ⁊ cetera.addunt in hoc antidoto.propter malitiã que inuenitur in lapide armeno ⁊ lazuli:qz in eo stoti nõ ponũtur imo hodierni doctores laudant q̃ ambo debeant lauari ⁊ eius lotionis modum ostendi supra.

Biasene alia.℞.sene.℥.iij.auellanaꝝ assataꝝ nũero.l.fersici cõbusti.ʒ.ij.lapidis armeni.ʒ. .i.lapidis lazuli zuccari.℥.vi.cinamomi.ʒ.i.gariofilorum galange.piperis.spice.ozimi.i.scis alfegemenisch. siue basilicon gariofilatum zinzizberis.folij. cardamomi.croci. zedoarie.floris rozis marini.macropiperis añ.ʒ.ij.mellis qõ sufficit.conficik fic cũ melle auellane bene puluerizate dispumate mel ad ignez decoqtur. deinde puluis sperũz admisceatur ⁊ fiat electuarium in bona forma.

¶ Biasene.vt dictũ fuit dr a sene.qz plus de sene ponit q̃ de alijs spẽbus.hoc antidotũ vupliciter cõficiak.nam sunt ex hoibus qui faciunt ꝗ scõm primã descriptionẽ ⁊ sunt ex hoibus qui faciunt ꝟm scõm istã descriptionem scõm diuersitates prouinciarum.

¶ Sene autem est folliculus plante:vt dictum fuit ⁊ melior folliculus est cuius color trahit ad vtiditatem ⁊ subnigredinem quadam ⁊ in quo est de amaritudinem remodica cum stipticitate ⁊ qui est magis completus.⁊ in quo sunt semina ampla compressa.subalbidus autem nõ est bonus ⁊ incompletus fitr.⁊ meliora folia sũt viridia subalbida.⁊ tenuia non bona.⁊ antiquaruꝫ ex eo est fine spiritu.⁊ stipites eius sunt inutiles.

Esdra .℞.alipte.muscate.myrre.zuccari.foliozũ rute. seminis apij. camedreos . fenugreci. ana.ʒ.i.ʒ.i.ʒ gra.i.limature eborꝫ.pigami.seminis lilifagi.balaustie golene.añ.ʒ.i.ʒ gra .vij.ʒ.cinamomi.gariofilorum.capparis.pulegij cstobalsami.spice. zedoarie.lacherose.adiotani.melanopiperis.petroselini. ossium dactilorum. añ.ʒ.ij.ʒ.⁊ gra.iiij. galange zinzizberis. croci hortensis anacardi.aliptodemonis.mãdragore. acoti peonie thimi.ꝟsopi.rozis siriaci.basiliconis.dauci.feniculi.seminis altee. ossium dactilorum vini veteris optimi añ.ʒ. .ʒ.⁊.ʒ.ʒ.⁊ gra.i.balsami.croci orientalis:folij costi.⁊ galie.cassie fistule.mirab.omnium.nardi.celtice. xiloaloes. calami aromatici.vraganti.corali albi ⁊ rubei confice rubee.castorei.oppoponacis. bdelij.galbani.aspalte.terbẽtine:tyriace.mastices.adriani.splenis pultri. ventris merguli.reuponticí.aristologie longe. assari. hermodactilorum.meu iref.piretri peucedani.gentiane.epithimi vio-

larum artemisie.chimolee.foliozum citri.laureole.mente malabatri.quinq; folij.carpobalsami.anisi.amomi.cimini.se.ozimi. platocimini.ruthe .i.hortensis. bacarum lauri.sanguinis draconis.lapidis magnetis.lapidis agapis ossis de corde cerui muscelini.petrolij.añ.ʒ.i.⁊ tertiam partem alterius camphore ambre.margaritarum perforatarum balcrebizantie.sambuci.storacis.calambite.serapini.sulfuris viui.armoniaci.antimonij.acacie. beronice. caballi marini.spogtidos.macis.licij.sgnanti.herbe siriace.floris oleandri.fu.marubij.sulfurate.absinthij.alexandrini euforbij cardamomi.cardami.aneti.seminis ameos gir.leuistici.seminis citri leucopipis nigelle.vzifur. corticum nere.mabathemathicõ.aq̃ vitis añ.ʒ.ʒ.gr.ij.litargirij.amidi.opij.rebaici.radicis iunci.calamẽti. iusquiami añ.gr.vij.mellis.quod sufficit.

¶ Esdra aũt dr.qz esdra ꝓpha iuenitẽ.vt dr i babylõia Silbert de anglia i ca.de variolis ⁊ morbillis.hꝫ vnã aliã descriptionẽ q̃ eadẽ ẽ hoc ãtidotũ dr eẽ ad modũ tyriace ⁊ sine dubio pot ipe dici tyriaca.nã Aluc.in.ʒ.cañ.igt tyriaca esdre in cui descriptiõe ingrediunk multa simplicia q̃ ingrediunk hãc descriptionẽ vez i hac multa ingrediunt.hoc ãtidotũ apud nos in vsu nõ ẽ vez q̃dã simplicia si deus voluerit breuiter declarabo.

¶ Alipta muscata vel mixtura.i.ꝟfectio.que i modũ trociści reducitur cuius descriptio supra posita fuit.

¶ Limature eborꝫ.i.limatura ossis vel dentis elefantis Isidorus in ca.de bestijs ingt elefãtẽ greci magnitudine corpis vocatũ putãt q̃ formã mõtis pferat grece.n.mõs elephos dr apud indos ãt a voce barro vocat.vñ ⁊ vox eiꝰ baritus dr ⁊ dẽtes eius ebur.ide ebur.i.dens elefantis.limature eborꝫ.i.rasure dentis elefantis.

Pigamũ ꝟm ꝓpositorẽ ẽ rutha agriõ.i.agrestis gal.in .8.simplr iquit pigamũ.i.rutha siluestris.Macer i ca.de rutha describit diapigamũ.i.electuariũ de rutha ⁊ Dia.i eodẽ ca.describit diapolitico.q̃d idem est de quo infra.

Lilifagus.i.salua.

Solene secundum circa instãs est origanũ quod exficcatis foliis cuꝫ floribus abiectis stipitibus in medicinis ponitur Petrus de crescentijs origanum alio nomine dr gollena cuius duplex est manerie.s.origanum agreste q̃d latioza hꝫ folia ⁊ fortius operatur ⁊ ẽ domesticum quod in hortis repit.⁊ mioza hꝫ folia ⁊ opak suauiter q̃d in medicinis ponit.collit ãt i tpe pductõis floꝝ.i vmbra suspẽdit ⁊ siccatur.folia cũ floribus debent in medicinis poni abiectis stipitibus.per annũ seruak.hoc apud lombardos cornabolia vulgo dicitur.

Petroselinum domesticum quod notum est Isido.in capi.de oleribus inquit.petroselinum vocatum q̃ fit silex apio.nascatur in petris montibusq; preruptis quod nos petrapium dicere possumus.

Crocꝰ hortẽsis.i.hortulanꝰ seu ifectiuꝰ eo q̃d de ipo tigit siricũ ⁊ ẽ flos cartami.cutꝰ semẽ gineo dicit grecꝰ hoc apud Dia.vocatur cinicũ.⁊ de eo dictũ est supra.

Liptodemonis hꝫ ꝓpositorẽ est lapis niger q̃ de india venit quidã vocãt ipsũ lapidẽ demonis ⁊ hic ẽ lapis q̃ inuenitur ꝑt aspaltũ ⁊ quidã putauerũt esse idẽ sed nõ recte Nicolaus florentinus in ꝟmone.7.in cap.de curatione hernie siue ramicis hꝫ glutinis litodẽonũ.⁊ ingt litodemũ.i. cũ quo lapides ⁊ vrcei cõglutinantur.

Rossiriacus ꝟm compositorez est flos ozni de quo abũde supra diximus.

Nardus.i.spica nardi seu aromatica apud Auic.dicitur spica auium.

Celtica.i.nerideẽ seu spica rõana ⁊ ambe debẽt ꝗ poni.

Consita rubea.ꝟm ꝓpositorẽ est storax rubea.ꝟm quosdã est laudanũ.nõ est aũt stodaꝝ calamite vt quidã dixerunt nã infra trez ponit storaꝝ calamite.moderni vo opinank eẽ cozumbruz.i.fecẽ storacis liqde.⁊ ẽ thus iudeozꝝ qñ iudei vtunk ad fumigiũ in sinagogis suis.hanc timiamam dicere possimus.

Tyriaca dicitur a tyro serpẽte quidã dicũt q̃ est tyriaca Bal.alij dicunt q̃ per tyriacã intelligit vinũ rubeũ coctum cum castoreo.

¶ Splen pultri nõ determinat ab auctoribus cuius cõple xiõis. fit splen pultri. tũ effect⁹ eius manifestat q̃ fit ɔ̃ mas sa sanguinea. alij dicũt q̃ est splen: ꝫ nõ recte: ꝫ nostri doctores opinãt⁹ q̃ fit quedã supfluitas cerebri pulli equi q̃ in cẽpore sue natiuitatis p motuꝫ suũ p nares emittit ⁊ ni si statim ab aliquo recipiatur mater pulli eã absorbet. solt exponitur ⁊ siccatur ⁊ reseruetur. ⁊ ꝓ magis exsiccatur tanto ẽ melior. A. in tyriaca esdre loco eius habet epis al melichi qõ reperio apud Gentilẽ esse epar pulli equi. idẽ in tertio canonis in fen. xv. in capitulo de curationibus splenis inquit. sumat splẽ asini siluestris: ⁊ splen equi. Sti mõ Januẽsis i ca. de quebenomolet ingt quebenomolet vel quebelecmelet: in decimo practice: alia in cõfectione esdre quã azere vocat eo loco apud Auic. est almelichi. ⁊ in pantegni est epar pulli eq: sed in Antidotario illuꝫ splẽ pulli eq habet Stephan⁹. ⁊ sic ẽ qõ epar almelichi ⁊ splen pultri. ⁊ epar pulli equi idem sunt.

¶ Mergulus ſm multos ẽ auis que vulgari noie vocat murgonus in age habitat: ⁊ ei⁹ color vergit ad nigredinẽ ⁊ oibus satis est notũ. Rasis in libro Afforismoꝫ in libro quarto in ca. de dietis medicinis ⁊ cibarijs inquit. Alterl ar idest merulus auis. nescio aũt an sit idẽ: tu considera.

¶ Chimolea ſm ꝓpositorẽ est terra sarda siue Ispana. q̃ dã terraꝫ argentariam vocant Gilbert⁹ ibidẽ ait. chimolea. i. terra alba. Jo. Serap. in capto de mulieribus quali ter significet q̃ ipse sint pregnantes ingt. chimolea ẽ mar mor inuentũ in luto viridi. Idẽ in isulis simplicib⁹ i cap. de chimolea ingt. q̃ sunt eius due spẽs. vna ẽ alba olida alia est purpurea velut vnctuosa. que q̃ tangit adheret di gitis. ⁊ est melior alijs. hec apud Dia. vocatur gicimolia cuius alia est alba atq̃ dẽsa alia purpurea. ⁊ quasi pingui a. apud Auic. vocat lutũ chimolee. qdã falso putauerunt esse terram sigillatam. quod non creditur.

¶ Laureola scõm circa instans est cocognidiũ semen ei⁹ hic textus est falsus. nã laureola apud Sera. iter spẽs lauri describitur ⁊ cocognidiũ apud diascoridem vocatur ca melea que alio noie dicit mezereon. vnde per hoc dico q laureola non est semen cocognidij. imo cocognidiũ est se men camelee seu mamereon.

¶ Platociminum ſm cõpositorem est siler. ergo est siler montanum. nam platociminum est victum latum cimi. num. quod est fisileos preterea Gilibertus ibidẽ ait Pla tociminti. i. siler montani.

Lapis magnes ꝫ Dia. gignit atq̃ inuenit circa littus oceani apud Ragodicas ⁊ in Idia ab inuẽtore sic vocat⁹. est ãt colore ferrugine⁹ magis hẽs vtutes. ⁊ velut spiritũ in attrahendo ferrũ. hunc lapidẽ qdaꝫ pbãdi cã amoris virorũ. Papias ait. magnes lapis indicus ab inuentore eiusdẽ nois dictus cui tanta vis est vt ferruꝫ ad se trahat. q̃ si iuxta eũ adamas positus fuerit mox remittit.

Lapis agapis ſm compositorẽ est lapis agatista. qdam falso put⁹uerũt esse lapidẽ indaicuꝫ. scõm Dia. ẽ lapis po tentias habens maximas. sed q̃ colorẽ hꝫ simile pelli leo nis valet ad morsum scorpionis.

Muscelinũ. i. oleuꝫ muscelinũ qõ ex musco. ⁊ alijs spẽ bus fit cuius descriptio infra apparebit. quidã falso oleũ balaninum putauerũt. sed nõ recte. nã muscelinuꝫ dicit a musco ⁊ balaninum a granis been.

Petroleum. i. oleum petroleum quod a modernis dici tur esse napta seu spẽs. ⁊ ab aliquib⁹ dicitur stercus demonis Mesue in distinctione de oleis in confectione olei phoꝫ inquit. est autem eius aliud quod fit a natura ⁊ perfect ali ud minera. aliud mare. ⁊ est locus manationis eius in in sulis ⁊ scopulis maris. ⁊ vocatur napta. cuius tres modi sunt. enim quoddã subalbidũ. ⁊ quoddam inbrubeum te nue. ⁊ aliud grossum subnigrum. subalbidũ vero est meli us alijs. subrubeum est post illud. aliud vero postea.

Caballi marini ſm ꝓpositorẽ sunt pisces hẽntes colluꝫ ⁊ caput ⁊ rostrũ ad modũ equi. ⁊ caudã ad modũ lacerte reuolutã super dorsum ⁊ isti sunt pisces q̃ in mari inuenũ tur dicit vulgari noie caballini. eo q̃ caput habent simile caballi capiti. ⁊ pedes simili modo.

Liciũ ſm eundem est sucus de floribus capzifoli vel ocu lus lucidus. q̃ est sucus matrissilue q̃ apũd nos iuxta hor tos inuenit. infra in pillulis lucis minorib⁹ ofidã melius

Herba siriaca ſm eundẽ ⁊ Matheum siluaticũ est malua. Gilibertus ibidẽ ait. herbe siriace. i. maluc. si vo dice ret rosis siriaci non esset idẽ. nã rosiriacus est sumach. ⁊ herba siriaca est malua ⁊ ambo recipiunt in hac ꝓpositione

Flos oleandri. i. nerion siue rodedrẽdon. ⁊ est planta ve nenosa cuius folia sunt similia amigdale ꝫ maiora ⁊ pin guiora. ⁊ flores rodon. i. rose silꝫ semen ẽ patẽs sicut cor nu velutl lanã deintus habẽs silꝫ tacinto. i. herba est illi oblunga ⁊ angusta salsa nascitur locis aquosis ⁊ maxime in maritimis hec apud quosdam landrum vocatur Dia.

Sulfuracha ſm quosdam est herba que odorem habet sulfuris ⁊ dicitur qõ est spẽs trifolij. Simõ Januensis ait dens equinus a quibusdam vocatur sulfuracha plãta iux ta fluuios nascens: secundum vero Matheuꝫ siluaticum dens caballinus vel dens equinus est cassilago siue tus quamus. nam sine dubio dens equinus dicitur a multis iusquiamus. ⁊ est planta que nascitur multuꝫ iuxta fluuios ⁊ in sterquilinis locis ⁊ est quam Papienses herbam pinulam vocant.

Cardamus. i. nasturtiuꝫ ⁊ est nomen grecũ. Gilibertus ibidem ait. cardamuꝫ. i. nasturtium. i. eius semen. miror q̃ Galienus in septimo simplicium dicat cardamus. i. cro cus hortulanus. ⁊ est ex herbis spinosis. qõ falsuꝫ ẽ. nam cardamus est nasturtium. preterea idem in septimo dicit. cardamus idest nasturtiũ credo tñ quod hoc acciderit er rore scriptoris. nam debet dicere cardamus idest crocus hortulanus. Diaſ. de cardamo duo facit capitula. nã eius species sunt multe. est enim cardamus domesticus victuꝫ nasturtiuꝫ. ⁊ est cardamus aquaticus victus senacion seu crisonum. ⁊ sic de singulis.

Git. i. melantium siue melachion. ⁊ apud modernos est nigella nigra que apud Dia. vocatur melantiũ. multi fal si apothecarij loco git vtunt illo semine quod in bladis inuenitur. quod a multis gitono vulgariter dicitur. ꝫ nõ recte. nam git que in medicina efficaciam habet est semen minutũ simile semini potri cũ odore iocundo hoc semen inuentũ fuit ab hodiernis. ⁊ apud nos vltra padum in ter ra nolata pinaroli inuenitur. ⁊ vocant rochetã. antiquo uero tpe vtebantur nigella. que colorem citrinũ habebat ac triangulatum cũ odore priori. vnde sapientes volunt q̃ per git intelligatur nigella nigra. ⁊ per nigellam intelli gatur nigella citrina ⁊ que hodie ambe note sunt.

Vrifur scõm Gilbertũ ibidẽ ẽ minutuꝫ ꝫ puto falsuꝫ nec sinopodia vt quidã dicunt. immo vrifur verũ est ci nabrũ. Simon Januẽsis ingt vrifar siue vrifur qõcunq̃ dicas corruptum est nam arabice zengifur dicunt ⁊ est ci nabrium⁹ Bulcasim⁹ in tractatu primo inquit. modus fa ciendi zenzifur ⁊ est cinapzium ergo vrifur est cinapzium ⁊ non minium nec est sanguis draõis vt qdã crediderũt.

Cortex nere secũdũ ꝓpositorẽ ẽ cortex celari agristis. ⁊ eius semen a multis modernis machaleb vocat⁹. Jo. Archula nus i ca. de signis lapidis renũ inquit. nere. i. cerasorũ fil uestrũ. sed platearius inquit. qõ ẽ arbor. in apulea iuenit pducẽs fructũ ad modũ bacaruꝫ lauri. qua vtuntur sara cẽni ad faciendũ tincturaꝫ. si sic est cerasa agrestia non sũt nere. ⁊ pro certo idem nõ ẽ. qr matthęus siluaticus in ca. de machaleb inquit. machaleb est medula fruct⁹ cerasi do mestici vel siluestris. ⁊ ẽ in veritate medula cerasi silue stris. cuiusdam qua mulieres arabum vtunt in oleo quo vngunt capillos suos. ⁊ alio nomie vocat nere. ⁊ ẽ arbor cerasi siluestris apud nos deferẽ machaleb ex ianua cuius magnitudo non ẽ. vt dicit patearius.

Mabathematicon secundum compositorem est sucus caulium agrestium ⁊ sic credo esse verum. secundum circa instans est structum. quod non est. vide de ipso supra. qr melius ostensum fuit.

Electuarium ducis. ℞. anisi. ʒ. ij. gra. xv. liq ritie masticis. aã. ℥. ij. gr. v. ca medreos. ʒinziberis. cinamõi. galãge. maratri. i. feniculi. cauī. aã. ℥. i. gra. xv. calamẽti. piretri. pipis albi. ⁊ lõgi. cipe ri. sgnanti. dauci. ireci. i. ireos. amomi. folij assari. aã. ℥. i.

pice. croci. gũmi ara. dragãti. seis aneti calami. aromatici. cubebe. cardamomi. carpobalsami. leuistici. alexãdri. iuni peri. siseris montani. pentafilon. seminis spargij. reubar bari vtrice. reupõtici. nucis miristice. ligni aloes. basilico nis. milij solis. saxifragie. citri. seminis citruli. ameos. ra dicũ sparagi. melonis. cucumeris. ⁊ cucurbite. scariole. ⁊ petroselini been albi. ⁊ rubei. storacis. calamite. ana. gra. xv. penidiorum. ℥. s. ⁊. ℥. ij. s. mellis quod sufficit.

¶ Istud electuarium nõ est in vsu. ꝫ intentionẽ cõposito ris dicitur ducis ab abbate de curia qui illud composuit ad opus rogerij ducis filij roberti guiscardi.

Electuarium pliris arcoticon. ℞. cinamõi. gariofilorũ. ligni aloes. galãge spice. nucis muscate. ʒinziberis. spodij. sgnanti. ciperi. ro sarum rubearum. violarum. ana. ʒ. j. ⁊ gra. xv folij. liquiritie masticis storacis. calamite. sansuci balsamite. basilico nis. cardamomi. macropiperis. mirtilorum. corticũ citri. aã. ℥. j. ⁊ gra. v. gẽmarum been albi. ⁊ rubei. corallı albi. ⁊ rubei. sere combuste aã. ℥. j. gra. ij. s. musci gra. vij. s. cam phore gra. v. sirupi rosati quod sufficit.

¶ Istud electuariũ est in vsu. dicit aũt pliris. i. cõplera medi cina. arcoticon principiũ interpretat. valet tristib⁹ melan colicis. Gilibertus de anglia in ca. de dissenteria intestina li. vel epatica ꝫ vnã aliã descriptionẽ q̃ cadẽ est huic.

¶ Sansucus ſm Dia. a ficulus amaracus nominatur. idẽ apud eundẽ centaurea minor ab aliquibus amaracus vo catur. quod falsum est. nã amaracus si est sansucus. nõ est centaurea preterea ſm modernoꝫ opinionẽ generaliter te net. q̃ amaracus sit alacoẽ siue vchuen. nã Auic. in qnto cã. in descriptione tertia tro. alindaracaron ingredientiũ in tyriaca magna. ingt amaracus. i. alacoen alba. q̃ amara cus est matricaria. que apud Auiccẽ. in scõo cã. vocatur vchuen. ⁊ est herba que apud lombardos crispula vocat. sed sansucus est vera maiorana.

¶ Balsamita ꝫ ꝓpositorẽ est mẽta aquatica que alio no mine simfibritũ vocat. vel simfibrium apud Auic. in scõo cã. vocat nemẽ. sed non recte. qr nemẽ est serpilium. bal samita vero est menta que odorem parum balsami reddit ⁊ est herba que apud nos iuxta aquas inuenitur.

¶ Gemme secũdum nostrorum doctorum sententiã sunt lapides pretiosi quas Mesue in electuario de gẽmis de scribit. nam electuarium de gemmis dicit pp lapides pre ciosos qui ipso ingrediunt. ⁊ vocantur a multis fragmen ta cordialia. ⁊ sunt ppte zaphiri. hiacinti. sardini. grana te. ⁊ smaragdi. ⁊ istos qnq̃ lapides meo tpe vidi in ipso electuario ponere. qdã dicunt qõ per gẽmas intelligũt ex tremitates been albi ⁊ rubei. sed prima opinio est melior. Constantinus in viatico in ca. de lachrymis oculoꝫ ingt gẽmaꝫ nõ pfortaturũ. ego existimo q̃ ſm ipsuꝫ dñt eẽ mar garite siue ple. verũ est q̃ margarite sunt laudate in isto ele ctuario: ꝫ magis laudantur illi lapides pretiosi.

¶ Sirupus rosatus fit ex aqua infusiõis rosarũ ⁊ zucca. vt docet ꝓpositor. idem docet Mesue. opꝫ aũt si hãc con fectionem facere volueris ſm intentionẽ cõpositoris: q̃ accipiatur infusio rosarũ de qua fit sirupus rosatus. ⁊ hec infusio clarificetur ⁊ coquatur zuccarũ ſm artez. ⁊ quan do coctum fuerit adde spẽs supradictarum rerum. ⁊ fiat electuarium in morsellis quod satis est notum.

Electuarium de suco rosaꝫ. ℞. zuccari. su ci rosarũ aã. lib. i. ⁊ ℥. iiij sandali albi rub. ⁊ citrini. i. mabazari aã. ʒ. vj. spodij. ʒ. iij. dia gredij. i. scamonee cocte in citonio. ʒ. xij. cãphore. ℈. i. tem pera ad modum electuarij cum sirupo facto de predicto zuccaro ⁊ suco rosarum. ⁊ fiat electuarium.

Istud electuariũ est in vsu. dicit autẽ electuariũ de suco rosaꝫ ab eodeꝫ suco quod recipit Gilibertus de anglia in ca. de cura arthetice. ꝫ modernos hꝫ vnã aliã descriptio nem q̃ idẽ est. Petrus de crescẽtijs in cap. de rosaria habꝫ mel rosatũ electuarium de suco rosaꝫ. sirupum rosatuꝫ. ⁊ oleum rosatum. que oia sunt ex auctoritate Nicolai. su pra est positum electuarium rosatũ. quod etiam est in vsu sub nomine electuarij rosati Mesue. ⁊ istud est in vsu sub nomine electuarij de suco rosarum qõ satis est notum.

F. Sirupus in forma sol. dai. R. Succi rosar. recentis, sacchari al. lib. iij. s. coq. in [illegible] solis [illegible] in [illegible] vitri [illegible] cinnamomi tritary. [illegible] dragacanti dij [illegible] capsuꝫ ℥. s. [illegible] ℥. iij. s. Dosis ℥ tabella vna. Tota [illegible] ℥. xxii Dosis. ʒ o. Bito, huiusmodi [illegible] apostolorum, de distinctionib. la cis Valitio dicit: Vbi ij, [illegible] tritios, nõ tamen ad [illegible] febrium [illegible]

Electuarium diaisopũ. ℞. isopi. freos thimi melanopiperis. i. piperis nigri aã. ʒ. xx. gliconij. timbre. pingami. cimini. aã. ʒ. xx. carniuꝫ dactilorum caricaꝫ pingulum. passularum enucleatarum maratri. i. feniculi ana. ʒ. x. ʒinziberis. anisi. carui. leuistici ana. ʒ. v. mellis quod sufficit.

Istud electuarium non est multũ in vsu. Gilibertus de anglia in ca. de causis tussis. hꝫ vnam aliam descriptionẽ que eadem est. isopus autem est herba satis nota. ⁊ hec est isopus ficca. isopus vero humida est pinguedo seu sordici es lanarum ouium Auic. in scõo cã. de vtraq̃ capi. facit circa instans inquit. isopus herba est satis cõis virtutem hñt folia ⁊ flores. non autem radix. in estate cũ flores pro ducit colligitur in vmbroso loco nõ fumoso suspenditur ⁊ deficcatur. in medicinis folia ⁊ flores abiectis stipitib⁹ ponunt. p annũ seruatur. singulis annis rencuantur.

Gliconium ſm compositorem est pulegiuꝫ Gilibertus etiam in sua descriptione posuit gliconiũ quod ſm quos dam est mentastrum. alij dicũt q̃ est calamentũ montanũ. sed opinio modernorum est si intẽtio compositoris est q̃ ipsum fit pulegium nos possumus ipsum sequi.

¶ Timbra. i. saturegia. ſm macrũ. idem inuenitur apud Serap. in cap. de saturegia. ⁊ hec est herba que in hortis inuenitur. circa instans ait. saturegia cum flores producit colligatur ⁊ in vmbra deficcetur.

Pigamum est ruta agrestis ſm Ga. in octauo de sim plicibus. item inuenitur diapigamum. i. electuariũ de ruta cuius descriptio infra apparebit.

Electuarium ad restaurationẽ humiditatis ℞. ligritie. rose zuccari aã. ℥. ij. dragãti. gũi aã. ℥. j. sandali albi ⁊ citrini aã. ʒ. vj. papaue. albi. ℥. j. s. succi ligritie. amidi. portu. scariole aã. ℥. s. spodij. gariofilorũ. floꝫ vuaꝫ agrestiũ aã. ʒ. iiij. cinamõi. ℥. j. storacis. calamite. ʒinziberis aã. ʒ. ij. croci. ʒ. j. penidij. ℥. ij. se. citroli. i. citruli: melonis. cucumeris. ⁊ cocurbite aã. ℥. s. se. citoniorũ. ʒ. iij. amigdalaꝫ. pinearuꝫ. berberis. sebesten. se. maluc. violaꝫ aã. ℥. j. sirupi albi quod sufficit.

Istud electuarium non est in vsu vua agrestis. ſm compositorẽ est lambruscha. Dia. in ca. de euãrhio ingt. euan thiuꝫ flos est vitis agrestis. que cũ ceperit florere colligen di sunt flores ipsi ⁊ deficcandi ⁊ in testa reponendi. meli us nascitur in siria ⁊ cicilia. Pli. euantium flos est vitis agrestis. que lambrusca dicitur. Item alibi oenantum vi tis lambrusce. vua colligitur cum flore ⁊ deficcatur in vm bra ⁊ ẽ. componitur autem ab inos quod est vinum grece: ⁊ anthos quod est flos.

Electuarium ꝗ lũbricos. ℞. herbe de mõte pessulão. i. santonici. lib. i. cor nu cerui. vsti. ℥. iij. se. canapis. ℥. ij. cinamõi. ℥. ij. abrotani: absinthij: origãi. carui. bacaꝫ lauri aã. ℥. i. thimi. ʒinzi. git i. nigelle nigre que melacchion appellat lupinoꝫ. aã. ℥. ij. cardamomi. ℥. j. mellis decocti cũ gramine qõ sufficit.

Istud electuarium nõ est in vsu. Rainaldus de villa no ua in lib. secundo in cap. de lumbricis ⁊ ascaridibus po nit electuarium ad lumbricos necandos expertũ. ⁊ illud electuarium videtur in aliquibus rebus esse idem. verum Nicolaus in sua descriptiõe plura simplicia habet.

Santonicũ ſm ꝓpositorẽ est herba que inuenit in mon te pessulano. Rainaldus loco ei⁹ habet cẽtonice que alio nomine herba babylonica appellat. ⁊ videtur esse species absinthij. qõ apud Serap. schea. vocatur quod ſm eundeꝫ est absinthiũ marinũ. ⁊ sic est sine dubio. hoc apud moder nos est absinthiũ marinum. ⁊ est illud qõ hodie graneila vocatur aut herba marina aut somencina. defertur de ia nua ad nos. ⁊ sunt qui vocant ipsam herbam zenuinam. ⁊ ab aliqbus dicitur semen sanctum⁹. Nicolaus florẽtinus in libro sexto in capitulo de vermibus ventris ⁊ cura in quit. dixit iudeus q̃ semen brau. alias beatum datum in quantitate. ʒ. v. emitti facit nidũ vermiũ qui appellantur cucurbitini penitus. ⁊ ego existimo q̃ sit semen sanctũ qõ vocatur semen vermium. Itẽ infra ibidem in vno electua rio ait. seminis vermiũ. qõ dicit sanctũ a quibusdam dici tur semen santonici. qõ idẽ est ꝫ modernoꝫ sententiam.

Ceruus alal est satis notũ.os q̃ inuenit in corpe ꝓpsius ⁊ cornu eius adustũ.⁊ alie ꝓes ꝓpsi⁹ multa iuuamẽta hnt in medicina:sicut est notũ practicãtibus: modus aũt adustionis cornu eius est qd accipiat cornu ceruī.⁊ incidatur minutim:⁊ ponat in olla in fornace: ⁊ ibi dimittat die ac nocte.deinde extrahat.si est albũ signũ est qd est ꝓbustũ: sin aũt facias ite ꝓ tm̃ q̃ fit bñ albũ:deinde reseruetur.

Filoantropos ℞.folij.i.malabatri.sgnanti.ciperi:assarij:euforbij: thymi.petroselinij.macedonici.aneti:lapidis lincis.añ.℥.iij.ʒ.cinamomi.calami aromatici.polipodij.fisalidos.melanopiperis.i.piperis nigri.leuistici.seis petroselini.seis vrtice.lithos spmatis:.bardãe.gũmi hedere añ.℥.ij. galange.nardi.i.spice nardi.ʒedoarie. betonice. fu.i. valeriane. meu.sparagi.cardamomi.apij.maratri.i.feniculi.eruce. napis.orobi albi.⁊ rubei.añ.ʒ.ʒ.gario.ʒiʒ.liberis.costi. casie lignee.piretri.celtice.mirabola.chebulo⁊.corticuʒ.olibani.leucopiperis.i.pipis albi.carpobalsami. caruī.cimini.bacarum lauri.sileris.i.sileris montani añ.℥.i.olei nardi.pulegij.sambucini.i.de sambũco.muscelei.i.de musco. añ.gra.xv.mellis quod sufficit.

¶ Filoãtropos.amicus hois vel misericors interp̃tat ꝶ antidotũ apd nos est in vsu.ʒ ei⁹ descriptiões sunt diuerse ꝶ oiuersitatẽ locoꝝ .nã sunt ex hoibus q facĩdo ipm errãt sicut ondã Gilibert.de anglia in ca.de signis discretionis lapidis renũ ⁊ vesice hʒ filoãtropon maius ⁊ min⁹ q̃ fere idẽ sunt.lʒ q̃dã simplicia mutauerit q̃dã omiserit.

¶ Filoantropos et.aliq̃n inuenit pro quadaʒ herba q̃ est spẽs lippagi.vsi Dia.in ca.de aparine inquit.aparie quaʒ greci filoantropon vocãt latine purpurea. vel lappago oi herba eius cuius formã ibi docet q̃ apd nos circa hortos nascitur.⁊ muros. Pli.inquit.aparine aliqui onfacocarpon.alij filoantropon vocant.ramosam vrsutam quinis sensiue in ordem ramoꝝ foliis.p interualla semen rotundum durum ⁊ concauum subdulce.nascitur in frumentario agro.aut hortis ꝓtisue asperitate vestium tenaci.

¶ Folium.i.malabatrũ sunt ex hoibus qui loco eius ponunt folia gariofili.sed hodierni doctores magis laudant spicã.aut macem quã folia gariofili.⁊ sic meo tempore in isto antidoto macem vidi ponere.

¶ Assari.i.assarabaca.⁊.cuius radix vsui medicine cõpetit.Vñ Gal.in sexto simplicitũ.cassaron.i.assarabacara inuamentum.quod est in hac pianta sunt radices eius.

¶ Petroselinum macedonicum ꝑm ꝓposi.est alexandruʒ vel olixantrũ.cuius semen est nigrũ. quod est satis notũ. sunt ex hominibus qui cõponunt in isto antidoto semen petroselini ⁊ macedonicum.sed errant.nam sapientes volunt intelligi solũ petroselinum macedonicũ.quod est alexandrũ.⁊ hoc est verũ.nã paulo infertus in descriptiõe huius antidoti recipit semen petroselini.i.petroselini vsual.

¶ Lapis lincis ꝑm ꝓpositorẽ ē lapis q̃ fit ex vria lupiceruarij coagulata in mõtibus. Enax in suo lapidario in ca. de lapide lincis.dixit q̃ fit de vrina lupi ceruarij.micta.⁊ in montibus coagulata.que in domo seruata generat optimos fungos. Diaſ.facit ꝛapitulum de latio lincis.i.vrina lincis.quem multi ligurum vocant.

¶ Fisalidos ꝑm compositorẽ est filipẽdola.dant mihi admirationem verba Simo. Januensis.qui dicit fisalidos. vesichago.chechengi.cacabũ.idẽ spẽs est folatri.ꝑm enim intentionem suam fisalidos est alchechengi.quod moderni nõ approbant.ipse etiã met supra in ca. de filipendula inquit filipendula in antidotario Nicolai in confectione filoantropos.sed manifestũ est legẽtibus Nicolaũ in predicto antidoto nõ expressisse filipendulã. nisi sub noie fisalidos.aut igit eius est deprauatus.aut sub noie textus fisalidos intellexit filipendula.⁊ si sic sibipsi contradicit duʒ dicit q̃ est alchechengi.veritas autẽ est q̃ filipendula ibi ponit sub noie fisalidos Matheus siluaticus in cap.de filipendula inquit filipendula fisalidos patrisciria idẽ. Itẽ circa instãs filipendula fisalidos alio noie appellat in maritimis ꝓbus.⁊ in apulia.⁊ in montuosis locis reptit.radix eius ꝓcipue medicine cõpetit.per decẽ annos in multa efficacia seruat.in fine autũni colligit. Idẽ i fine ait.valet electuariũ hoc ãplũ fit ex ea.s.filoantropos ad̃ ladẽ apud nos etiam nascitur.cuius folia sunt similia petroselino.sed plena ⁊ non expansa cum capitello simile aneto habẽte florem album.radicem habet factam vt peonia.ʒ minorem.hec apud nos in ꝓtatis inuenitur.

Lithospmatis ꝑm compositorem est milium solis. sed Gilibertus ibidẽ hʒ milũ solis ⁊ lithospmatis.⁊ dixit q̃ est saxifragia.quod credo esse falsum.sicut appet apud Simonẽ ianuẽsem in multis locis.vt in ca.de calib.⁊ in ca. de litospmon.⁊ sic meo tempore concordati fuerunt doctores ponere in isto antidoto ꝓ lithospermate milium solis.sunt ex hominibus qui ponunt selinum spermatis ꝓ lithospermate sed non recte.quia ibi hebet seis apij.

Bardana.i.lappago maior.quidã ꝓsonaliã vocauerũt alij lappã vocãt.qdã sapiẽtes dixerũt q̃ bardana siue lappa ingredit in isto antidoto qr filoãtropos ꝓ herba idẽ est.vnde. Ysidorus.lappa victa q̃ habeat caulẽ ingentem per terram dispositum.hec a grecis filoantropos vocatur quod vestibus hominum inhereat ob asperitatem sui.

Orobus albus.i.herbilia alba:orobus rubeus.i.herbilia rubea.de qua Dia.in ca.de herbo dixit herbuʒ siue vt alij orobũ nascit in lenticula.seritur etiam. cuius aliud palidum.aliud subruffum.⁊ aliud album. ab Auicen. in secundo caõ.eodem noie vocatur.sed miror q̃ ipse in sinonimis que sibi attribuunt dicat herbũ.i.orobus.⁊ est amelliarda q̃ ē aurũ romanũ.⁊ achirosa.cuius gũmi vi cahrabe.quod falsum est.nam herbũ est orobũ. sed nõ charabe sunt qui ponũt viciã ꝓ orobo.ʒ errãt.⁊ miratus fui de quodã apothecario qui ponebat loco orobi viciã. ꝑm aũt Guliel.placẽ.herbũ est robilis seu cicercula.

Gallia muscata que intrat i ꝓciosis medicinis et electuariis sic fit. ℞. mastices.ʒ.ij.gũmi.s. gummi af.ʒ.j.camphore.℥.j.hec aũt bñ terantur ⁊ cribelentur ⁊ trocisci inꝓmentur cum aqua rosata. ⁊ siccentur in vmbra.⁊ postq̃ fuerunt deseccati terantur subtilissime ⁊ misceantur cum.ʒ.iiij.olei sambucini colati. etiam bulliti ad medietatem cum speciebus istis bene tritis. ℞. cinamomi gariofilorum nucismuscate añ.ʒ.ʒ.ex omnib⁹ istis bene mantibus malaxatis fiant trocis.in medio concaui.⁊ cum sigillo sigillati ad pondi añ.ʒ.j.ʒ. ⁊ postea vngantur aqua rosata mixta cum musco.

Gallia autẽ muscata ꝑ compositi torẽ sunt trocisci facti cuʒ musco ⁊ alijs spẽbus.quidã dixerũt q̃ vocitur gallia. quia primo in gallia prouincia fuit reperta. circa instans dixit. gallia muscata quidã vocũt q̃ fructus est.sed falsuʒ sed est quedam cõfectio ex specieibus aromaticis ⁊ musco Mesue in distinctione de trocisciis posuit aliã descriptionem que non concordat cum ista.⁊ ꝓter hoc volunt medici q̃ quãdo inuenitur in receptis Nicolai gallia muscata intelligamus de illa que fit ꝑm hoc.idem intelligere debemus in receptis Mesue.apud arabes such est gallia. infra apparebit descriptio Mesue in tractatu de trocisciis.

Oleum sambucinum idest oleũ quod fit ex floribⁿ sambach.seu zambach.seu vt vulgo geseminũ . cuius modus infra apparebit.hanc confectionem oportet conficere cuʒ bona diligentia.⁊ isti trocisci debent sigillari cum sigillo facto.vt vocet albuchasim.

Aqua rosata mista cũ musco sic dʒ fieri.℞.aque rosate bone ⁊ electe lib.ij. musci boni odoris. non falsificati aur.i.tere.⁊ pone in bocia.de vitreo ⁊ distilla cum lẽto igne paulatim.quousq̃ tota distilletur.postea repone eã in vase vitreo.⁊ stringe os eius ⁊ vtere in istis trocisciis.⁊ vbi oportet.

Justinum ℞.cinãomi. folij costi. nardi.i.spice nardi.casie lignee.aristologie rotunde ⁊ longe.elenij.ysopi.pulegij.artemisie.pentafilonis .i. quinq̃ folij.leucopiperis.i.piperis albi.orobi.i. herbilie. petroselini.leuistici.i.cheliim.macedonici.seminis vrtice seminis grani solis.citri.saxifragie. iuniperi seminis sparagi.sileris montani.apij.aneti.pigami.idest rute.feniculi.anisi.bacarum lauri.añ.ʒ.i.ʒ.mellis quod sufficit.

Justinũ aũt a iustino imparatore cõpositũ seu inuentũ vi.Gilibertus de anglia in cap.de signis discretiõis lapidis renũ ⁊ vesice hʒ vnã aliam descriptionem que conuenit cum ista hoc antidotum est multum in vsu.

¶ Elenij.i.enule cuius radix vsui medicie ꝓpetit.circa instans ait.enule duplex ē mãeries.s.hortulana ⁊ cãpestris. que maioris ē efficacie radix eiⁿ in medicis dʒ poni nõ folia.colligit radix in ꝓncipio estatis.⁊ soli exsiccat.ne hũiditate putrescat.per duos annos seruatur vel per.tres.

¶ Arthemisia.i.mater herbarum siue berengesis.Pli.inquit de artemisia mulieris hãc gloriã affectauere in qbus arthemisia vxor mausoli regis adoptata herba hoc nomine vocatur. que ante paternis vocabat.sunt qui ab arthemide que est diana arthemiam cognominatam putãt. qm̃ priuatim medicatur feminarum malis.

Ratarticum imperiale.℞. diagredij. mirabol. citrinoꝝ.hermodactiloꝝ.ʒucca ri.añ.ʒ.iiij.ʒ.cinamomi. nardi.saxifragie.polipodij.añ.ʒ. ij.cardamõi.ʒiʒi.celtice.melanopipis.i.nigri.macropiperis.i.longi.gariofilorũ.añ.ʒ.i.ʒ.mellis quod sufficit.

¶ Catarticũ aũt imperiale.i.laxatiũ ꝓ imperatorib⁹ vel ꝓ alijs delicatis hominibus interpretatur . Gilibertus de anglia in cap.de signis discretionis lapidis renũ ⁊ vesice habet hanc eandem descriptionem.

Litontripon ℞.nardi.ʒiʒi.xylobal.i.ligni balsami.acori.cinamomi.paucedani.meu.melanopipis.leucopipis.⁊ macropipis saxifragie añ.ʒ.ij.ʒ.carpobalsami.gario.costi.reupõ.ligri.dragan.alexãdri.i.maced.camedrei.apij.seminis.spagi.basilionis seis vrtice.seis citri.añ.ʒ.j.ʒ gr.xv.folij.croci. squinãti.cassie lignee.bdelij.masticis.iris.i.iireos.amõi.leuistici.seminis grani solis.petroselini.seminis finoni. cardãomi.aneti.euforbij lapidis lincis.olei nardini ⁊ muscelini añ.℥.j.minus gra.iiij.mellis quod sufficit.

¶ Lintõtripon.i.conterens ⁊ frangẽs lapidem interpretatur. Gilibertus de anglia in ca.⁊ signis discretionis lapidis renũ ⁊ vesice ponit hanc eãdem descriptionem.

¶ Nardi.i.spice nardi. Auic.in libello de virtibus cordis enumerãs simplicia cordialia ꝑmittit se dicturũ de cipero ⁊ mace.in ca.de spica nardi.⁊ tñ de ea ibi nullũ repit fecisse capit̃.q̃ ex defectu trãslatoris accidisse suspicãdũ ē.

Paucedanũ ꝑm composi.est feniculus porcinus.⁊ apd Seraꝑ.in ꝓprio cap.est herbaturũ.circa instans ait.paucedanum herba est que alio noie feniculus porcinus dicitur.cum autem inuenitur in receptis medicine radix poni dʒ.qr plus habet efficacie.radix collecta per duos annos seruatur.sed melius est vt singulis annis renouetur.

¶ Melãopip.i.pip nigrũ.leucopip.i.album.macropip.i. lõgũ.⁊ hec tria inuenium̃t aliq̃n in receptis sub noie triuʒ pipeꝝ q̃d idẽ sunt ex hoib⁹ q̃ nõ ponũt in isto antidoto nisi piper nigrũ ⁊ albũ.ʒ ꝑm plures tria debent ingredi.

Carpobalsam idest seminis balsami.sunt ex hominib⁹ qui dicunt q̃ debet dicere opobal.⁊ est sucus emanans ab arbore balsami.deus scit.

Reupõticũ est radix silis reubarbaro. ⁊ dr a reu quod est radix.⁊ ponticum.qr inuenitur in insula põti.vel dicit ponticum a sapore.circa instans inquit.reuponticum per decem annos põt seruari.est aũt sile reubarbaro.⁊ eligendum est q̃d grauius est in suo gẽre ⁊ amari saporis ꝓtinuũ hñs venulas sicut reubarbarum distinctas nõ tingit sicut id.aliquantulum est amarũ.⁊ põticum habet saporem.

¶ Basilicon.i.ozimũ gariofilatũ vt dictũ fuit. Aui.in libello de virib⁹ cordis testatus est.q̃ ozimũ est basilicon.

Mitridatum magnuʒ.℞.storacis.calamite. gariofiloꝝ.nardi.i.spice nardi xylobalsami.i.ligni balsami.orobi.lẽtisci.lace. dragãti masticis.galbãi.gũmi iunipi aspalti.castorei.offei.bdelij.terre sigillate.melilotti.laudani.oppopõaci. carmõiaci. opij. sulfuris viui.ligritte.nitri.ipogistidos. acacie. rose. camedreos.ipericon.abrotani.peonie.isopi.origãi.elenij.i.enule.rami cedri.daphnidos.aristologie lõge.cipi paucedani. roris marini.radicũ tringi.balaustie. climaꝝ mirti. psidie seminis romei.sglle.carpobalsami.i.semis balsami.anisi git.iusgami.cimini.feniculi.cardamomi.sileris mõtani.tesapij.seis ruthe simoni.i.petroselini agrestis.seis miconis leuistici.apij.dauci.i.seis pastinace agrestis.seis rape. macropipis.i.lõgi pipis seis vrtice amomi añ.ʒ.ij. acori illapheos.cassami.catariace.ʒucoʒarie añ.ʒ.ij.balsami. cinamomi.croci.costi.squinãti.ʒiʒi.malabatri.mirre.terbẽtine.olibani.i.thuris cassie lignee.agarici. spice celtice reupõtici ireos diptami praffi.i.marubij albi colognticde sticados arabici artemi.calamẽti scordeõ.i.alei agrestis cãcpithos pipis albi pipis nigri seis petroselini ozimi anagodã folij aãtici carthami.i.seis croci hortulãi pẽtafilõis añ. ℥.j.baca.lau.℥.ʒ.vini vetustissimi.ʒ.j.melĩ q̃tũ sufficit.

¶ Mitridatũ aũt ꝶ intẽtione ꝓpoſi.est mater omniũ antidotoꝝ.Gilibertus de anglia in ca.de dissenteria intestinali vel epatica dixit mitridatũ.i.mater oium.antidotoꝝ. vel a metridato rege victũ.sine dubio mitridatũ ē ꝓfectio magna sicut tyriaca a metridato rege põti inuẽtore dictanã cũ metridates rex põti in bosphoro vrbe a pompeio ac romanis obsessus eẽt iã de seipso desperãs. venenũ vxoribus pellicib⁹ ac filijs potandũ dedit q̃d cũ ē ipse nouissimo sumpsisset bñficio medicamiuʒ q̃b⁹ vitalia sua ꝑmuniuerat nequaq̃ mori poterat .pinde tãdẽ gallo cuidã militi q̃ iã muro ādosso itrauerat vrbẽ iugulũ ꝓbuit sicq̃ finiuit vitã. Aui.15.caõ.hʒ vnã aliã descriptiõeʒ quã dicẽ esse descriptionẽ cõeʒ.ʒ nõ ē tãdẽ.vex ē q̃ sunt ex hoib⁹ q̃ faciũt ipm metridatũ ꝶ Nicolaũ ⁊ sunt ex hoib⁹ q̃ faciunt ipm ꝑm Auic.⁊ pp id ambas descriptiones annotabo.

Orobus lẽtisci ꝶ ꝓposito.est lacca.ʒ ꝑm sapientes ille textus est falsus.qr dʒ dicere orobi ⁊ leuistici.⁊ sic credo ē vex.qr Gilibertus ibidẽ dixit.orobi leuistici ex quo ꝶ per orobum intelligitur herbum.⁊ per lentisci intelligitur leuisticũ.q̃d alio noie choisim appellat.⁊ sic meo tpe concordati fuerunt doctores Papienses esse tenendum.

Gũmi iuniperi ꝑm Matheũ siluaticũ est vernix. vt apparet in ca.de vernice vbi sic ait ex auctoritate Pauli. vernix est gũmi cuiusdã arboris q̃ in xpianoꝝ ptibus nascit. que arbor iuniperus vocatur.ergo,ꝓ gũmi iuniperi intelligitur sandaraca seu vernix.verum aliqui in ista descriptione loco gummi iuniperi ponunt gummi cedri. vt Gilibertus.si autem gummi cedri ponere volueris infra in littera de ramis cedri dicam quid sit.

Offei ꝑm ꝓposi.est gũmi hedere. Idez exponit Gilibertus ibidem.⁊ hoc est gũmi satis notũ.vocatur ab aliquibus opocisi.nam cissos apud Diaſ.est hedera.

Nitrũ apud Aui.in.ij.caõ est baurach armenũ Jo.Serap.in suo breuiario in ca.de egritudinibus q̃ generant in auribⁿ dixit q̃ nitrũ ē baurach rubeũ. Idẽ Sera.in libro de simplicib⁹ i ca.de baurach ait,affronitrũ baurach.i.nitrum ⁊ spuma nitri spẽs baurach.⁊ minere ipsius sunt sicẽ minere salis.nã ex eo est ad modũ aq̃ fluẽs.deinde petrificat.⁊ ex eo est q̃d est in minera sua sicẽ lapis.⁊ ex eo ē rubeum ⁊ ex eo ē albũ ⁊ puluerulẽtũ ⁊ multoꝝ coloꝝ. ⁊ nitrũ q̃tus fit ex spẽb⁹ baurach.hʒ tñ opatiões alias a baurach. ⁊ ibi Sera.de eo multũ logt i hʒ antidoto.sunt ex hoib⁹ q̃ ponũt ꝓ eo sal panis sunt etiã q̃ ponũt salnitrũ.q̃ vtuntur bõbardarij.⁊ sunt qui ponũt sal rubeũ vt eis placet.

Rami cedri ꝑm ꝓpositorẽ sunt rami iunipi sed ignoro. vex est q̃ vnũ ꝓ alio põt poni.rami aũt ꝑm Ysido.in ca. de arboribus dicit q̃ sunt q̃ de trũco manãt sicut a ramusculis cetera.sed cedrus nõ est iuniperus vex est eius spẽs Dia.de vtraq̃ ca. facit.⁊ ingt cedrus est arbor. vñ fit pix cedria que est pua atq̃ spinosa ⁊ sunt ei due spẽs vna eaꝝ que gerit fructũ sicẽ cupressus.sed est minor eo multum ⁊ alia gerit fructũ sicut granũ mirti.⁊ hec est arbor que apd Aui.in sedo caõ.vocat serbin.⁊ ipse cõputat eã arborẽ inter gẽia arboris pini. cius lignũ nolat lignũ mortuorum qr ꝓseruat corpora mortua a putrefactiõe.⁊ custodit corpora mortuorũ ⁊ destruit q̃d ē in eis de hũiditate. Postq̃ dixi de arbore ipsius.nũc volo narrare de gũi ipsius qr inuenit aliq̃n in isto antidoto loco gũmi iunipi scribi gũmi cedri.sicẽ sapra ꝓmisi dico ergo q̃ gũmi cedri est quã Aui. in sedo caõ.vocat chitran.⁊ dixit q̃d est arbor q̃ nolat alscerbin ⁊ vtus fumi eiⁿ ē sicẽ vtus fumi picis: ⁊ fit ex eo oleum cuiⁿ separatio ē cũ lana.sicẽ separ ex pice,idẽ in ca. de pice de ipsa logt.idẽ in ca.de scerbin ait.Scerbin ē arbor al

chitrã. nos quidẽ tã locuti fuimus de alchitran. Serap. in ca. de chitrã dixit. est oleũ qd egredit ex scerbin. ⁊ scerbin sunt due spẽs. de quibus idẽ narrat qd narrat etiã Diaſ. de cedro. melius aũt alchitran est illud qd est spissum clarũ ⁊ hz fortẽ odorẽ cũ horribilitate. ⁊ qñ intingit digitus in eo nõ cito fluit ex digito pp suã spissitudinem. ⁊ quãdo stila eius cadit in loco remanent collecta ⁊ nõ expãditur. hec a multis dicitur pix liquida ⁊ ab aliquibus vocatur picula. ⁊ ab alijs gummi cedri quod idem est.

¶ Daphnidis hz ꝓpositorẽ est laurus. ſ. folia ipsius arboris. ⁊ nõ semen vt quidam crediderunt. qz infra tex hz barcarum lauri que sunt fructus eius arboris. Baſ. in sexto simpl. inquit. gar. ſ. laurus folia huius arboris ⁊ fructus eius sunt bacce lauri. ẽ alia spẽs lauri nominata noie lauri ⁊ est planta parua que nolatur laurus alexandrina.

¶ Irigus hz Dia. est nux agrestis ⁊ est herba spinosa: cuꝰ folia in initio cõedunt ⁊ i sale ꝓponunt: ⁊ hec apd Sera. est spẽs cuiusdã herbe vocate cẽtũ capita alba: q̃ apd nos vi ⁊ a multis cardo panis: ⁊ eius ortus est in pratis ⁊ in locis fabulosis. nõ est aũt secacul vt qdã crediderũt. Auerro. in 5. col. dixit elgarzaria qd ispani vocãt panicaldi ⁊ i arabico alchartama. ⁊ alij secacul. ⁊ in latino tringi dicunt Bertolame. monta. in suis ꝓilijs in cõsilio de sterilitate dixit. q tringus est secacul. qd est falsuz qz Sera. de vtraq; separa facit cap. ⁊ B satis est notũ apd sapiẽtes q tringus nõ est secacul. ¶ Phidie. ſ. cortex mali granati hz ꝓpositorem. si autem reperit pfigite intelligit storax liquida.

¶ Romey hz eundẽ ẽ semen raffani. Idẽ gilibertus dixit romey. ſ. raffani. ⁊ sic meo tpe vidi semen raffani ponere.

¶ Bit. ſ. melãcliũ. Auic. in sua descriptiõe hz melachion. ⁊ est pepiũ qd falsum est. nam infra in eadẽ confectiõe hz opium quod non est consonum. de quo infra. git autem ꝑm circa instans herba est que inter frumentum nascitur: ⁊ semen hz nigrum triangulatum cũ in medicina reperit semen nõ herba vz poni. aliq; trulã hz amaritudinẽ. per hec verba videtur B auctor denotare illud qd inuenit in bladis. ⁊ comedit cũ frumẽto. sz nõ recte. quia illud in medicina nullã aut paucã hz efficaciã. sz git. qd debemus intelligere est semen nigrũ sile semini porri cũ odore iocũdo ⁊ est nigella nigra. cuius capitulum inuenies apd Diaſ. sub noie melanciũ. Item Pli. git. est grecus melancliũ. alij melanspermon vocant. ille qui de nouo scripsit intitulatus lumen malelucens dicit nafeos. ſ. lappa quod falsum est. nam infra habet illapheos quod est bardana.

Cardamus. hz Gal. in. 7. simplicitũ ẽ nastur. Idez dixit Bilib. in eodẽ loco hz vo illd lumẽ qd voco malelu. ẽ cardamomũ. qd falsuz alid. n. ẽ cardam⁹ ⁊ alid ẽ cardamõuz. sic ẽ notũ sapiẽtibus. tesapij hz ꝓpositorẽ ẽ semen sinapis vsualis ⁊ nõ semen sinapis albe. vt dicit lumẽ malelucẽs.

Micon ꝑm compositorem est semen papaueris albi hz lumen malelucens est semen papaueris nigri quod falsuz est. nam micon est papauer. ⁊ quando inuenitur papauer: simpliciter de papauere albo intelligitur.

¶ Leuisticũ apd. A. in. ij. cañ. vocat cheisiz ⁊ hz q̃dã ẽ q̃z Dia. digusticũ vocat sup in isto antidoto. diez fuit qinuenunt multe descriptiões in qb⁹ nõ ingredit leuisticũ. sed in loco vbi dixit orobi lẽtisci vz dicẽt orubi ⁊ leuistici qd ¶ Illapheos idest bardana siue lapago ma- (melius est. tor seu presonatia quod idem est.

Cassamus hz cõpositorẽ ẽ panis porcius. Silibert⁹ dicẽ ciclaminis. ſ. cassami. ⁊ sic ẽ. nã cassam⁹ panis porcin⁹: ⁊ ciclamẽ idẽ sunt: hoc a Mesue vocat Artãita. ⁊ ab algb⁹ vocat malũ terre. ⁊ ab alijs buthormariẽ. apud romanos dicit tuber terre. ei⁹ radix vsui medicine cõpetit.

Carbariace ẽ rasura cornu cerui hz ꝓpositorẽ. Silibt⁹ dicẽ cataraiace vl canarij. ſ. cornu cer. zucozarie ꝑm pfatos auctores ẽ flos agni casti. circa istãs ait. agn⁹ cast⁹ frutex ẽ sue arbor. cuꝰ folia ꝓpetũt vsui medicie. ⁊ eiꝰ flores. nõ aũt radices. flos autẽ appellat agn⁹ cast⁹. a vulgarib⁹ aũt gbusdaz salices marie vocãt. herba etiã vocat agn⁹ cast⁹. ⁊ vbicũq; i receptis simplicit agnũ castũ inuẽtes. intelligas flores. agn⁹ cast⁹ i omni tpe repit i aqsis locis. flores i vere i autũno colligunt. q ãnũ ⁊ nõ plus i multa efficacia sex nanf. viridis agnus castus maioris efficacie ẽ q̃z existeat⁹

Balsamus ẽ liquor emanãs ab arbore balsami hz Aui. in. 2. cañ. balsamus est arbor q̃ nascit in egypto. i loco vbi vicitur oculus solis. hz aũt Diaſ. nascit solũmõ i iudea in curribus. vel i locis humidis. ⁊ fit ex hoib⁹ q sophisticãt ipz sz põt pbari multis exẽplis. primo ex eo quod videmus adherere labijs vulnerũ eius lignt. a quo emanauit balsamus etiam i aq̃ dissoluitur ⁊ ppterea dicũt auctores q̃ facile de panno eo ifecto lauaſ. Diaſ. aũt dicit in aqua iniectũ. primo petit funum. postmodum dissoluitur. ⁊ totã aquã albã facit ⁊ ppterea vocat ipz lachrimũ. ⁊ grece dicit opobalsamũ. nam opos est lachrimus velut lac. ⁊ similiter opofici vocatur lac ficul nec ab ipso. sed qz in ptibus nris vez balsamũ nõ inuenit ꝓpsuerũt auctores que dã olea q̃ possunt administrari in oib⁹ locis vbicũq; ingrediaſ balsamus. de qbus infra in tractatu de oleis dicitur.

Malabatrũ. ſ. foliũ indũ. ⁊ nõ sunt folia gariofilorum. vt qdam credũt. Baſ. aũt in septimo simplicitũ ingr. malabatrũ foliũ. ſ. foliũ indianũ. spice simile est hz vtutẽ. Diaſ. autẽ de ipso duo ca. facit. vnũ qd incipit folium vel folia sunt herbe q̃ in⁹ india nascunt locis hũidis ⁊ paludosis. colligunt aũt hec folia in aqua supnatãtia. est aũt optimũ foliũ qd ẽ leue. ⁊ albidũ. viscidũ. ⁊ suauiter olẽs in modũ spice. gustũ nardi referẽs. ⁊ aliud cap. facit de malabatro: ⁊ ibi dicit. malabatrũ putauerũt multi esse nardi indici foliũ sed fallunt ⁊ c̃. circa instãs ait. malabatrũ idest folium paradisi: vel foliũ albũ multũ est earũ. sed illo caremus. cuius loco ponimus folia gariõfili. vel spicã nardi. Auic. in secundo cañ. in capitulo de folio in fine dixit. loco eiꝰ ponit pondus de mace: aut etiam de spica. ⁊ hc hodierni loco folij indi ponunt spicam nardi aut macem.

Anagodã ꝑm ꝓpositorẽ est sumach. idẽ expõit Silibertus ibidem. sumach aũt apd aliquos rosstiaricus vocatur. foliũ aquatitũ apud auctores nõ repto cap. sub illo noie. verũ hz quosdã foliũ aquaticũ est foliũ agreste. ⁊ si sic est. Dia. de ipso facit capi. sub noie folij agrestis. cuius duo sunt gña. masculus ⁊ femia que saxosis nascit locis sicut brion. ſ. herba epatica vel alia herba nascens sup lapides. sed viridiora folia hz sicut oliue ⁊ ỹgã tenerã ⁊ breuem ⁊ radicẽ tenuẽ ⁊ florẽ albũ ⁊ minutũ sicut miconij. ſ. papauer. ⁊ ego vidi in ptibus nris foliũ aquaticũ natãs super aquã. cuius folia sunt maiora folijs olive qd est notum.

Musa enea. ℞. pipis albi gra. xvij. thuris masculi. myrre. gẽtiãe. iusquiami. añ. ʒ. vj. opij. ʒ. iiij. croci. ʒ. iiij. minis gra. vij. euforbij. aristo. lõge ⁊ rotunde. mandragore. añ. ʒ. j. ⁊ ℈. mellis quod sufficit.

Musa enea aũt vi a pitissimo pho. musa inuenta ppte daſ quartanarijs añ hozam accessionis in modum auellane cum vino calido. Silibertus de anglia in cap. de cura artheticẽ ꝑm magistros habet hanc descriptionem B antidotũ apd nos est in vsu maxie ꝑm istã descriptionẽ: quia Nicolaus hz vnã aliã descriptionẽ que vocat musa magna q̃ in vsu nõ est. repit ẽt qdã fructus vocatus musa. ⁊ iste est fructus in quo peccauit primus parens.

Micleata ℞. mirabolanoz indoz chebulorũ. mũdatoz ⁊ assatoz. añ. ʒ. ij. nasturtij. ʒ. ij. ſ. cimini. anis maratri. ſ. fenicuſi. ameos. carui. añ. ʒ. j. ſ. infusa in aceto die ⁊ nocte dimittant. ⁊ assata pulverizent. tũc adde. spodij balaustie. masticis. sumach. gũmi ara. añ. ʒ. i. ⁊ gra. xv. fricent oia cũ oleo rosato. ⁊ tẽperent cũ suco mirtino.

Micleata aũt vi expta. ppe valet ad emoroidas. ⁊ ad vẽtris tortionẽ. ⁊ alia mlta. Silibert. de anglia i ca. de diaria hz vnã aliã descriptionẽ. q̃ similis ẽ huic. ttẽ Auic. in gnto cañ. hz vnã aliã. sz nõ est similis nec in vsum venit.

Mirabolani indi. ſ. nigri q̃ fine ossib⁹ inuenium chebuli ac alie spẽs sunt note. ⁊ modũ assatiõis docet liber qui vi bulchasis in lib. secõdo de ꝓparatiõe mediciarũ q modus iste ẽ. oz q̃ imbibas mirabolãos indos vel chebulos vel citrinos vel bellericos. vel emblicos. in aq̃ citoniorũ. ſ. in suco citoniorum aut granatorũ acetosorũ aut in suco vne acerbe deiñ ficca eos bñ ⁊ madefac i oleo rosato vl i oleo de lẽtisco aut oleo masticio vel butiro vel oleo oliue. de

inde assa super patellã ferreã vel textã calefactaz primo: ⁊ caue ne adurantur ita vt destruatur virtus eorum.

Rosata nouella. ℞. rosaz zuccari ligritie añ. ʒ. j. ʒ. j. ℈. ij. ʒ. cinamõi. ʒ. ij. ⁊. ℈. ij. ⁊ gra. ij. gariofilozz nardi. ſ. spice nardi. zinziberis galange nucismuscate zedoarie storacis calamite cardamomi apij ana. ℈. j. ⁊ gra. ix. al. viij. mellis quod sufficit.

¶ Rosata autẽ ꝑm ꝓpositorẽ vi a rosis ⁊ nouella respectu veteris que recipiebat tabar. ſ. sulfur viuum tũ mirrozz quia in ea sulfur viuũ nõ ingreditur. Gulielmus placẽtinus in suo antidotario habet hanc eandem descriptionem.

¶ Apiũ herba est satis nota. ꝑm circa instans. q̃ simpliciter ponit in receptis semen vz poni. Columella in suo li. de cultu hortorum inquit nunc apio viridi crispet florida tellus nunc capitis porri longo resoluta capillo.

Rubea trociscata. ℞. ligritie cinamomi papaueris albi ana. ʒ. iij. ⁊. ℈. ij. ⁊ gr. v. croci. rose iusquiãi seminis apij. añ. ʒ. iij. ⁊ gr. xv. nardi violaz. añ. ʒ. j. ⁊ gr. vij. ſ. gariofilorũ storacis opij thebaici. ſ. illius puincie ana. ʒ. ſ. troc. croci. magnetis. ⁊ trocisci ydiocri mirre anisi ana gra. xv. mellis quod sufficit.

¶ Rubea aũt vicitur ab ipso colore trociscata qz in ea trociſci ingrediuntur. Silibertus de anglia in ca. de cura artetice ꝑm magistros ꝑ hanc descriptionem idem hz Gulielmus placentinus in suo antidotario.

Viola apd Dia. vocatur ꝓn. ⁊ est flos herbe que satis est nota. columella in libro de cultu hortorum inquit' ponatur viola ⁊ nimium rosa plena pudorẽ.

Tyriaca magna Baſ. ℞. troc. squilitic. ʒ. ij. ⁊. ℈. ij. piperis lõgi. ʒ. ij. troc. tiri. tro. diacozalli. añ. ʒ. j. ⁊. ℈. j. xilobalsami. ſ. ligni balsami. ℈. ij. ⁊ gr. vij. opij. iris. ſ. ireos. agarici rose scordeon. ſ. alei agrestis seis rape. siluestris cinamõi opobalsami añ. ℈. i. ⁊ gr. xiiij. reubarbari croci spice costi. ſquinanti zinzi. cassie lignee storacis calamite mirre terbentine thuris masculi calamenti dipani. sticados polij. radicum pentafilon petroselini piperis apij añ. ℈. i. ⁊ gra. vij. folij. ſ. malabatri gummi ar. acori calcanti vsti serapini terre sigillate rubee ꝑgariõ celtice. ſ. spice romane camedreos gentiane meu carpobalsami. ſ. fructus balsami. amomi apij. maratri. ſ. seminis fenculi carui siluestris sisileos idest sileris montani aneti ipericon. ſ. herbe sancti Ioannis añ. ℈. j. mumie. castorei opponacis. aspalti. galbani. cẽtauree minoris. aristologie longe ⁊ rotunde. dauci siluatici añ. ℈. j. mellis quod sufficit que terenda sunt tere ⁊ gummas in vino liquefactas cum puluere melle commisce sufficienti vel cum speciebus terras da in modum auellane.

Tyriaca aũt magna Baſ. ꝑm intentionem Nicolai vi tyriaca esse dña medicinaruz que ꝓposita fuit a Baſ. ⁊ sic est q̃ Baſ. cõposuit vnã descriptionẽ sicut apparet apud ipsum in tractatu suo tiriacaliũ. sz nõ videtur esse eadẽ cũ ista sed sit quomodocunq; ab hodiernis practicãtibus magis est laudata descriptio andromaci quã Aui. in. 5. cañ. ex auctoritate Andromaci scripsit. q̃z hec Ga. Andromacus fuit primus inuentor tiri. ac aliarũ rerũ que iuuatiue sunt super oia venena. nã sicut narrat Aui. in. 5. cañ. in ꝓfectione metridati. dicit q̃ metridates erat rex ponti ⁊ nominauit eam suo nomine ⁊ composuit ipsam. ⁊ infra ait. fuit ergo tyriaca magna in multitudine iuuamẽti. deinde postq̃z accidit andromaco illud qd exptus fuit ipsum super iuuamentum carniũ serpentum ⁊ aliorum addidit in eo trociſcos de vipis ⁊ alteratũ ẽ parũ per additionẽ ⁊ diminutionem ⁊c̃. ¶ Si aũt queraſ quare vi tyriaca. dico q̃ tyriaca maxime illa que fit hz istã descriptionẽ vi a tiro serpente. Dia. aũt q̃ tyriaca põt primo mõ dici quasi tyrie caro q̃m in ipo ponit caro tirie. ſ. serpẽtis feminine taliter nominati. que ẽt vipa ⁊ echidna ab auctoribus nũcupaſ. pp quã precipue carnẽ tyriaca ponit valere ꝓtra venena ꝑsertim alaliuz venenosoz. sed mõ põt dici tyriaca a tyros grece latine fortis. est nãq; fortis ⁊ validissima medicia. ꝑsertim cõtra venena. Haliab. aũt. x. practice. cap. de tyriace vtilitatibus ⁊ ꝑbatione eius in attrahẽdo ait. trahit enim. tyriaca ad se venena. alie autem tyriace in qb⁹ non ingredit caro tiri dicunt esse medicina que valet ꝑ venenum. vt lapis bezaard q̃ est medicina liberatiua a veneno. Aui. aũt in sedo cañ. ca. iiij. de opationib⁹ medicinaz singularũ inquit. Albezaar aũt ⁊ tyriaca sunt oẽs medicine quaz ꝑprietas est vt ꝓseruẽt sanitatem ⁊ vtutez in spiritu vt ex eis expellat nocumentũ veneni a se. ⁊ quasi nomen tyriace artificialibus dignius cõuenit. ⁊ nomen albezaar singularis cadẽtibus ꝑm naturã dignius. ⁊ videt q̃ vegetabilia ⁊ mineralia ex artificialibus dignius nomen tyriace sumãt mineralia nomen albezaar. ⁊ videt ẽt q̃ non fit inter ea magna differẽtia postq̃z dixi de bezaarã ex auctoritate Aui. idẽ volo dicere ex auctoritate Nicolai florentini vt ait in lib. quarto in ca. de medicinis bezaaralibus a venenis liberãtibus in generali quasi in fine ca. inquit. ⁊ qz iste etiam aliq̃ bezaar siue tyriaca tripliciter possunt summi vt innuit Serp. in simplicib⁹ ca. de lapide bezaar. vno mõ largissime pro omni medicia principalr vel secundario faciẽte ad liberationẽ a venenis. alio mõ large pro medicinis bezaaralib⁹ supradictis. ⁊ tertio mõ stricte. verbi gra. tyriaca pro tyriaca ipsa que est vna ꝓfectio dicta tyriaca magna vel liberãs. ⁊ vi tyriaca Baſ. ⁊ est illa in qua ingredit caro tiri. ⁊ nõ ꝑpterea vt multi credũt vocata est tyriaca. immo pp sue virtutis tyriacalis excellãtiam nomen generis sortita est ⁊ suo noie meruit appellari. ⁊ ẽ de qua intelligitur cũ absolute ꝓferẽ ⁊ similiter bezaar stricte sumptũ vi de quodã lapide q̃ p excellẽtiã sue bezaaralis virtutis noie generis ꝓ similiter est vocatus. de quo lapide hic afferũt. que de ipso scripserunt sapiẽtes. dixit Sera. bezaar est nomẽ perficũ. ⁊ eius expositio est cõtra venenum vel expellẽs venenũ ⁊c̃. de lapide bezahar multuz loquit. sed nõ notificat in quo loco generatus iste lapis. sed infra in alia descriptione tyriaca oñdaz. si deus voluerit. Si etiã queraſ quomõ faciebãt antiqui medici medicari illis qui a morsibus venenatis fuerãt contaminati anteq̃z habuissent noticiã tyriace. declarat Petrus de abano seu conciliator in tractatu suo de venenis qui sic inquit. septẽ sunt herbe hñtes ꝑprietatẽ liberandi a venenosis cibis ⁊ potibus. ⁊ conferẽtibus morsibus. ⁊ vulneribus venenatis. quarũ pria est ipericon dicta herba sancti Ioãnis. que alio noie vi perforata. quã achilles oraculo apollinis i exercitu troiano vi inuenisse. scda est vincetoxicũ. tertia est enula. qrta raffanus. qnta diptamus sexta aristologia longa ⁊ rotunda. septima lactucella. quaz vna quecz vi equipollere tyriace. ita vt vulneribus venenosis sucus alicuꝰ predictaz datus in potu vulnera veneno infecta purget ⁊ saluet ⁊ per istũ modũ oẽs antiqui talia curabant vulnera antecz tyriace habuerint noritiã. Itẽ quelibet ꝑdictaz curat morsus venenosos loco tyriace superposita.

¶ Trociscus squillitic⁹. ſ. de squilla. idẽ hz Aui. squilla autẽ vocat cepe muris. eo q̃ mures interficit. eius ẽo descriptio infra apparebit. trociscus tiri. ſ. de tiro serpẽte. Auic. hz trociscos viperarũ. qd idẽ est de quo infra. tirus autez est serpens dictus a multis scurzoni. Sera. in ca. de lapide smaragdi. ait ex auctoritate Rasis. ⁊ dixit in libro de proprietatibus. si cadat aspectus tiri super lapidem smaragdi dissoluuntur oculi tiri ⁊ liquefiunt.

¶ Trociscus diacozalli. ſ. de cozallo. Aui. loco eoz hz trociscos Aliãdaracaron q̃ sunt trociſci. Andro. de q̃ infra.

¶ Rapa siluestris ꝑm Nicolaũ est rapistrũ vel napus siluestris. Aui. loco eiꝰ hz seis napi siluestris rotũdi. qd apd multos idem est. ⁊ si sic est quod rapa siluestris sit napus siluestris. ergo est rapistrum quod a romanis aromozachia vocat tñ qz nõ ẽ aliqua auctoritas firma. hic describã formã rape siluestris ex auctoritate Seraꝑ. qui sic inquit. de mente Dia. rapa agrestis est planta hñs multos ramulos. quorum longitudo est vnius brachij. nascit in locis siccis. ⁊ habet summitates leues ⁊ folia mollia quorum latitudo est vnius policis aut amplius parum. ⁊ habet semen in vaginis. ⁊ est semen nigrũ paruum quod cũ frangitur est album interius. ⁊ hec a multis rapilla vocatur.

¶ Terbentina est rasina seu lachryma terebinti arboris que a vulgo largatum solet vocari. Auic. loco eius habet gummi albotim quod idem est.

Diptamum ſm Petrum de crescentijs dicitur alio nomine frassinella. quia frondes habet ad modum frassini. Serap. de ipso loquitur in ca. de origano. Auic. loco eius habet pulegium indum. quod idem est.

¶ Acorus ꝯ Dia. est herba veneria vel aphrodisia. vel piper apū. qd satis est notū. Sera. in ca. de acoro ingt. hueg .i. acorus. ⁊ nominat spatella. Itē infra ait. fucus radicis eius abstergit obscuritates visus. ⁊ radix quedam acori ingredit in ꝓfectionibus tyriacax ⁊ alioꝝ antidotoꝝ.

¶ Deu apd Auic. in ſcdo cañ. vocat mu. ⁊ id qd de ipsa planta administrat in medicina est radix. ille qui de nouo scripsit quē in pluribus locis vocaui lumen malelucene. in eadē ꝓfectione loco meu ꝯ fistrā. i. valerianā. qd falsuꝫ est. qꝫ ñ Nicolaus vult ꝙ ponamus meu. ḡre illud lumen malelucēs vult ponere valerianā. que idem non est.

¶ Amomū semen est minutū qd ab oriente deferf. Papias inquit amomū dictū ꝙ cinādmi odorē hēat. frutex botruosum semen redolēs sibi ꝓnexū flore albo hoium somnos suauificat. Sera. in ca. de amomo ingt. ameme. i. pes columbi. ⁊ est amomū idē infra ait. auctoritate humayn filij Ysaac in tyriaca. amomū est ex rebus que inebriāt. est enim in ꝓprietate eius ꝙ inebriet ⁊ facit dormire.

¶ Carui siluestris. i. semē ipsi⁹. Aui. loco ei⁹ ꝯ cordumeni qd idē est. ⁊ p carui agreste nō itelligit ciminella. vt gdā crediderūt. imo itelligit siler creticū. siue cheilim cāpestre qd alio noie leuisticū hortulanū vocat. ſz lumē malelucēs intellexit p carui siluestre carui vsualr. qr nō cognouit differētiā q̄ est inter carui siluestre. ⁊ iter carui domesticū. Si aūt q̄rat q̄liter ipa tyriaca debeat ꝓfici infra ondā alia de scriptiōe. ⁊ ibi dabo modū ipaꝫ regulariter componendi.

¶ Mel. s. mel apū. Bal. aūt ꝯ mellis attici. i. mellis athenienſis. nā vide qd Dia. in cap. de melle ait. ꝙ eius genera sunt duo. vnū qd cupsiones apes colligunt. que sunt oblōga alīb qd sub terra inuenit. ⁊ atticū dicit. idē ifra ait. mel aūt atticū quod elimaticū appellat. ⁊ illud qd appellatur ypleon bonū est. ⁊ dulce. ⁊ odoratū. ⁊ ruffuꝫ. Itē Plinius mellis attici summa laus toto orbe existimat. ſz thymum magis laudat quare in aliquibus antiquis antidotis mel atticū mel thymū expōitur sine dubio mel atticū vt dictū fuit mihi dī ab attica. i. athenienſi regiōe vbi optimū mel colligit. nā regio attica ē regio in qua abundāt ipse apes. notandum est quod mel ponendum in cōstructione tyriace non debet decoqui. sed tantum ad ignez poni quousq̄ eleuauerit spumā. ⁊ tunc illico sine mora colari. aliter etenim construi tyriaca non posset cum quantitate sola mellis in ipsius descriptione posita. Andromacus loca eius habet mellius albasse. de quo infra.

Vinū. s. vinū odoriferū vsuale. Bal. aūt ꝯ vinū falernū. i. illius regiōis. vñ Papias neapolis oppidū ppe falernū vbi optia vina nascunt. Dia. ingt vinū italicū qd falernū dicit. vtilius est maxime vetus. idē infra. vinum albanū fortius falerno. ⁊ gustu subdulce ⁊ c. ⁊ sic per vinuꝫ falernū intelligit vinum quod fit in illa regione. ⁊ vocatur vue falerne. qr de eis est copia in regione falerni.

Trifera magna. ℞. opij. ʒ. ij. ⁊ gra. xv. cinamomi. gariofilorum galange. spice. s. spice. nardi zedoarie. ʒinziberis. costi. storacis. calamite. calami aromatici. ciperi. ireos. paucedani. acori. mandragore. celtice. i. spice celtice. rose. piperis. anisi. apij. petrosilij. feniculi. macedonici. apij montani. dauci. idest seminis pastinace. agrestis iusquiami ozimus idest semen ozimi gariofilati aā. ʒ. j. mellis quod sufficit.

Trifera aūt magna dicitur. qr fructū magnū cōfert mulieribus. ⁊ proprie matricis earū dando qñ dolorem matricis patiuntur cū vino decoctionis altilis. i. matris herbarū que alio noie artemisa vocat. Gilibertus de anglia in primo lib. habet vnā descriptionē que idē non est. verū idem in ca. de retentione menstruorum ꝯ vnā aliā que est similis huic. B aūt antidotū pōt confici per duos modos. vꝫ ꝙ ipꝫ pōt cōponi cū opio. ⁊ sine opio. ⁊ illa in qua ponit opiū appellat trifera magna cū opio. ⁊ qñ nō ponitur opiū. tūc appellat trifera sine opio. ⁊ qñ fit sine opio non subtrahat. nisi solū opiū ⁊ illa in qua ponitur opiū nō ad-

ministretur si non transiuerint sex menses vt est notum:

¶ Paucedanum ſm Serap. est herba turū ⁊ apud herbari eos dicitur feniculus porcinus: cuius radix ac semen vsui medicine cōpetunt. verum qñ simplr inuenitur paucedanum radix vꝫ intelligi ⁊ quādo inuenitur in vna recepta cheilim ⁊ cordumeni intelligitur per cheilim leuisticum. ⁊ per cordumeni intelligit semen cheilim mōtani qd est semen paucedani. ⁊ hoc apud sapientes est ex secretis simplicium. mandragora apud Aui. in secūdo canonis vocatur Jabrol. cuius radix vt dicit habet formaꝫ hominis. quod non creditur. columella in libro de cultu hortorū inquit. mandragore pariat flores moestamq̄ cicutam:

Triofilon ℞. piperis albi. ʒ. j. piperis nigri. ʒ. ij. cimini assi. ʒ. s. ʒinziberis. nitri. i. affronitri piretri aā. ʒ. ij. piperis longi. ʒ. s. petroselini amei os. dauci: anisi elemni idest radicis enule spice ciperi apij. fililei. i. filerie mōtani. costi aā. ʒ. s. gariofi. ʒ. h. ⁊ gr. vij. s. dactilox nume. xij. flox rute viridis. ʒ. i. s. mell qd sufficit.

¶ Triofilon autem secundum compositorem dicitur a vi ridibus foliis rute que in ea ponuntur.

Ruta autem est herba satis nota columella in libro de cultu hortox ait. rutaq̄ palladie bacce victura sapozem.

Triasandali ℞. sandali albi rubei ⁊ citrini rosarum. ʒ. uccari ana solidos vnos reubarbari. spodij. succi ligritie seminis portulace ana solidū. i. s. amidi gummi ara. draganti. seminis meloniz. citrulli. ⁊ est spēs cucumeris. cucumeris. s. vsualis ⁊ cucurbite. seis scariole aā. solidos. i. cāphore. ℈. j. s. alij quadruplicant pondus rosarum. sirupi rosati quod sufficit.

Triasandali autem dicuntur a tribus generibus sandalorum que ibi intrant ⁊ sunt proprie albi dicti. leuci rubei rosacei citrini. dicti mahazari ⁊ omnes sunt noti hoc antidotum est multum in vsu. solidus secundum compositorem in tractatu de ponderibus est exagium ⁊ exagiū apud eum est dragma vna cum dimidia ⁊ sic moderni pro solido. ʒ. j. s. ponere solent.

Theodoricon Anacardinum. Recipe aloes epatici. ʒ. j. s. ireos cassie. i. cassie lignee. aā. ʒ. vij. minus gra. xvj. ʒinziberis. anacardi. carpobalsami. ana. ʒ. iiij. s. foliij. spice corticum mirabolanorum. s. omnium. meu epithimi. ana. ʒ. iij. ⁊. ℈. j. gariofili. reupōtici mastichis: sgnanti. aā. ʒ. iij. ⁊ gr. iij. s. mellis qd sufficit. conficitur sic. accipe corticum radicis feniculi. bene abluti contriti li. i. ⁊ pone in duabus libris aceti. ⁊ fiet ibi per septem dies ⁊ postea tere ipsas radices. ⁊ in eodez aceto coque vsq̄ ad tertiam partem. ⁊ cum omni diligentia cola per pannū ⁊ pone in duabus libris mellis dispumati ⁊ bullat vsq̄ ad aceti consumptionem. cum tali mel le confice. supradicte radices colligantur in madio vel iulio. quia ante hoc tempus humide sunt ⁊ post hoc sicce.

Theodoricon autem anacardinum dicitur ab anacardis qui ibi recipiuntur. Auicenna in quinto canonis habet theodoricon magnum ⁊ multa alia sed non sunt idē. anacardus autem secundum compositorem est frucus cuiusdam arboris que pediculus elefantis vocant. idem dicit Simon ianuenſis. sed ſm circa instans hoc est falsum.

Feniculus est herba satis nota eius semen apud grecos maratrum vocatur. Nicolaus autem inquit accipe corticum radicis feniculi abluti idest loti ⁊ sic generaliter apothecarij debent scire quod omnes radices. cortices. folia ⁊ rami non debent poni in medicinis nec debēt deficcari si ablute non sint a terra. ⁊ sordibus eorum. ⁊ deficcantur in loco vbi non sit humiditas.

Vomitus valēs tertianarijs ⁊ quartanarijs sed maxime cōpetit quotidianarijs. ℞. tapsie. ʒ. iij. assari. i. assarebaccare. ʒ. j. cinamōi mēte vincetoxici. i. antifarmaci. croci hortulani. i. cartami. seis attriplicis aā. ʒ. i. mellis qd sufficit.

Tapsia est herba de qua Rainal. de villa noua in lib. secundo. in ca. de scabie ⁊ pruritu ait. Et scias ꝙ tapsia q̄ in hoc vnguento intrat ē facta i modū lasulate siue mente romāe. ⁊ vocat ptp. ⁊ loco pipis pōit i salsa. ⁊ i foto iuliij ⁊ i cāpo sertici ñ iuxta murū repit ⁊ ꝯ acuitatē sic pi

per: ⁊ est facta ad modū lapacij acuti siue lasulate. alia vo de tapsia vide ibi. d tapsia. ēt vide supꝫ i ꝓfectiōe anacardia

¶ Atriplex apud Dia. vocat andrafaxis Aui. l. 2. canoñ. duo cap. facit de eo. vnū sub noie cataf. aliud d crisolo cāna: ⁊ ibi ait ꝙ ē atriplex. q̄ plurimū inuenit in seni. Columella in libro de cultu hortoꝝ ingt. Et grauis atriplici cōsurgit lōga faselus. ⁊ hec ē herba q̄ apd hortulanos paptē ses bleta alba vocat. cuⁿ semē vsui medicine competit.

Jerapigra magna. ℞. cinamomi spice. i. spice nardi: croci sgnāti. i. palee camelox assari: xilocassie. i. cassie lignee: xilobal. i. ligni bals. carpo. i. fructus balsami. violax abfinthij: epithimi: agarici: loco eⁿ ponit agaricū trocisciū: rosarū. s. rubeax: turbith colognticde: sed loco eius ponūtur trocisci: alandahal: masticis ana. ℈. ij. aloes ad pondus omnium specierum mellis collati dispumati quod sufficit.

¶ Jera āt. i. sacra. pigra. i. amara. id ierapigra. i. sacra amara. vocat āt ierapigra magna ad drīā alteriⁿ que dicit simplex magna dr: qr i ea plura ⁊ fortioza simplicia igredīūr ⁊ vtraq̄ possunt cōfici. nā primo ex spēbus iere magne fit cōfectio cū melle que appellat ierapigra. p clisterijs. Item de pdictis spēbus cū melle rosato conficiuntur pillule q̄ dicunt de iera magna seu de iera maiozi: qd satis est notū de speciebus aut iere simplicis fit ierapigra cū melle que vocat iera Bal. ⁊ hec comeditur. item de predictis specie bus fiunt cū melle rosato pillule que dicūtur ob iera simplici: aut de iera Bal. vt dictum fuit.

Jeralogodion mefitū. ℞. cologntij ʒ iterio ris polipodij ana. ʒ. ij. euforbij polij: cocognidij aā. ʒ. i. s. ⁊ gr. vj. abfinthij. mirr aā. ʒ. i. ⁊ gr. xij. cētaurec: agarici. armōiaci: thimiamatis: folij spice: sgllc: diagrigij aā. ʒ. i. aloes: thimicomarini: cassie: camedrei: bdelij: prasij aā. ℈. i. gr. xiij. cinamōi: oppopōacis castorei. aristologie lōge. trūpipex. croci serapini. petrose. ana. ʒ. s. ellebori albi ⁊ nigri aā. gr. vj. mellis qd sufficit.

¶ Jera autem. i. sacra. logos. i. sermo mefitu. i. impeditū Gilibertus de anglia in cap. de digerenda mā ⁊ euacuanda habet hanc descriptionem Joan. concozegiue in ca. de epilenſia inquit. electuarium solutiuum. quod dicit ieralogodion. cuius descriptio ponitur a Nicolao ⁊ sic apud omnes hec est illa que debet fieri.

¶ Polium. i. polium mōtanū circa istās polij. diuersa sūt genera q̄ nota sūt ex pte ſz Sumpe polium mōtanū ꝓpetit vsui medicie. vnde cū simpliciter inuenit polium mōtanū vꝫ itelligi ⁊ poni cum floribus. per annum seruatur.

¶ Cocognidium. i. semen mezereon. circa instans in cap. de laureola. dicit laureola frutex est cuius semen vel fructus vsui medicine competit. ⁊ appellatur cocognidium. hic textus est falsus. nam cocognidium non est semen laureole. sicut apparet apud Dia. in proprio ca. inquit enim camelea. aut cocognidion. ergo est mezereon. nam camelea est mezereon. seu herba dicta apud herbaticos oliuella propter similitudinem foliorum.

¶ Thimiamatis scōm compositorem est thus iudeorum Gilibertus ibi dicit thimiamatis. i. cozumbri. ergo est fex storacis liquide que alio nomine a multis modernis storax rubea appellatur. Jsidorus in ca. de odoribus vnguentis ingt. odor vocatus ab aere thimiama lingua greca vocatur. ꝙ fit odoribile. nam thimus dicitur flos. qui odorem refert de quo Virgil. redolentq̄ thio flagrantia mella. item Papias thimiama grece dicit ꝙ fit odoribile. nā thimus dicit flos. qñ odorē refert thimiama incensū. i. cōfectio odoris aromatum.

¶ Thimicōarinuꝫ. i. cima timi. ſz sūt ex hoib⁹ q̄ dicūt ꝙ thimicōariū nō ꝯ i isto electuario igredi. ſz ñ recte. qr Gilib. idē hz ꝓterea Matthaeus filua in littera. t. inquit timi comarinū. i. cima timi. vrī ātidota. s. ꝓfectiōe ieralogodiō.

¶ ~~De electuarijs ac confectionibus super antidotarium.~~ Jo. Serap.

Onfectio d electuarijs d lacūa libe rās ex venētis pniciosis.

c ℞. luti de lacūa arciatidos ⁊ ē granū iunipi. aā. aur. duo. coaguli. gazel aur. septē. coaguli

leporis aur. iiij. gētiane. baccax lauri. aristologie rotūde. ⁊ seis ruthe siluestris. mirre aā. aur. vnū. terant ⁊ cribellent ⁊ conficientur cuꝫ melle dispumato ⁊ detur in potu. cuⁿ sit quantitas vt faba.

¶ Istud electuarium non est in vsu secundum vero intentionem Joan. Serap. est optimum contra venenum. dicitur autem electuarium de lacuna a luto de lacuna. quod est terra sigillata. vnde electuarium de lacuna. i. electuarium de terra sigillata Bal. in suis experimētis in ca. de medicinis zenōis ꝯ electuarium luti. quod est lutum sigillatum. ſz nō est idē. Circa istās dixit. terra sigillata terra argētea saracenica idē ē. Ego credo ꝙ textⁿ sit falsus. qr terra argētea ē cimolea. ⁊ nō ē terra sigillata. nā terra sigillata ē rubei coloris cimolea vero ē alba. ⁊ q̄ purpurea. vex ē ꝙ ſm quosdam terra sigillata alba est cimolea.

Arciatidos ſm ꝓpositorem est granum iuniperi. granū autem iuniperi apud Auic. in secundo cano. vocatur abel sed male. nam abel non est fructus iuniperi. imo est bracteos seu sauina.

Bazel ē aial quod in nris ptibus nō inuenit Aui. i scdo cañ. i ca. de musco ingt musc⁹ est follicul⁹ aialis sic gazel. ⁊ habet duos dentes albos flexos ad interiora. sic duo cornua Sera. in li. de simplicib⁹ in ca. de musco ingt ex verbo almascadi in libro auri ⁊ minerarū ⁊ margaritax terre in quib⁹ sūt gazele musci. ⁊ sk regiōes tūbaci. ⁊ seni sūt terre ꝓfinees. vex musc⁹ regiōis tūbaci ē melior musco seni: qr gazele d tūbaci comedūt spicā nardi. ⁊ alias species odori. gazele vero de seni comedunt alias herbas ⁊ c. o quanta diuersitas inuenit in isto aiali. nā Aui. vult ꝙ sit sicut aial qd facit muscū. iō discordāt. sed ve sic dictū fuit mihi gazel non est aial qd facit muscum verum habet similitudinem. sed idem non est.

Electuarium altalisafar cōferens ad frigidit tē stomaci. ⁊ ventositates accidētes in epate. ⁊ in stomaco. ℞. talisafar. ʒ. v. ʒinziberis. ʒ. xx. macropipis. i. pipis lōgi. ʒ. xij. heil idest cardamōi maioris. cinamōi. gariofilorū oium ana. ʒ. vij. zuccari quantū est pondus omnium medicinarum. terantur. cribellentur ⁊ confice cum melle ⁊ detur.

Istud electuarium non est in vsu. sed ego soluz scripsi vt inotescat. nunquit talisafar sit macis vt quedā sinonima dicunt Auic. in quinto canonis habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

Altalisafar ⁊ talisafar apud Aui. in. 2. cañ. sūt cortices i di. in quibus est stipticitas ⁊ acuitas. ⁊ odoris boni parū ⁊ c. Matthaeus siluati. in lra. t. dicit talasfar. i. nux muscata vel arbor. Postea ingt talisafar idem est. qd falsum. sic ostendā Sera. in ca. de mace de talisafar loquitur ⁊ credo ꝙ ſm suā opinionē talisafar sit macis vel et primum in virtute. sed idē nō sunt. ⁊ ob hoc possumⁿ dignoscere ꝙ talisafar nō sit macis. vt dicit Matthe. filua. ⁊ alij. Nam Jo. serap. in suo antidotario ponit electuarium de talisafar: ⁊ electuariū de mace. qd nō faceret si idē essent. Franciscus de pedemōtiū. in capitlo d fluxu vētris omniū modoꝝ ⁊ curis eius ait. talisafar est cortex citri. ꝙ nō creditur.

Electuarium de mace qd cōfert ad frigiditatē stōaci. ⁊ ventositates ex malitia digestionis. ℞. macis gariofilorū. cinami. heil. cinamomi. ʒinziberis. assari. i. assare baccare. omniū. ana. ʒ. i. cardamomi. ʒ. v. piperis albi. ʒ. ij. zuccari. ʒ. ix. terantur. ⁊ fiat electuarium.

Istud electuarium non est in vsu. sed in ipso reperitur differentia. maxime in mace: nam macis apud Auic. in secundo cañ. ex auctoritate filij Mesangue est cortex nucis muscate secundum vero circa instans. macis non est cortex nucismuscate. Auero. in. 5. col. ingt. bethese. i. macis dicitur quod fit cortex cuiusdam fructus qui portatur de india Gulielmⁿ placētinⁿ iquit. macis ē cortex nucismuscate declinās ad rubedinē ⁊ citrinitatem. Dia. vocat eā machir. ⁊ dicit quod est cortium ligni venētis de barbari co coloris ruffi. cū rubore solido ⁊ c. Simon ianuenſis nō negat nec affirmat. an macis sit cortex nucismuscate. aut non. Multi mercatores tenent quod macis sit cortex vel

flos nucis muscate. sed sit quocunq; macis nota est.

Heil. i. cardamomum maius. ⁊ ꝑm Bartholomeu mõtagnanam est melegeta ⁊ sic hodie tenetur.

Cinami. i. cinamomi grossi. nõ est ergo cuminũ vt dicũt gdã nec ē cinamomũ finũ. qz ipse Sera. i pdcõ electuario inferi⁹ hz cinamomi. s. fini nico. i suis sinonimis dicit cinamũ. i. cinamomũ subtile ⁊ optimũ: sed apud sera. ē ꝗtũ vt appet apud ipsum i ca. de cinamomo vbi dicit inuenit alia spēs cinamomi q̃ dicit vasor ⁊ cinamũ ⁊ ē grosse plãte non habens fortem odorẽ ⁊ est debilis virtutis. ⁊ hoc ē darsensi. cinamomum grossum dictum scauizon.

Electuarium de heil ad frigiditatẽ stõi bõuz ē. R. heil. cardamõi. nerẽtisch cinamõi. macropipis. i. lõgi pipis ana. ʒ. v. ʒiʒi. ʒ. r. cinami. i. cinamomi grossi. ʒ. iiij. ʒuccari lib. i. mellis q̃ʒtũ neẽce ē.

Istud electuarium i vsu nõ ē. ⁊ ē electuariũ de cardamomo maiore qõ hodie granũ paradisi vocamus.

Neremisch ꝑm matthe. fil. ē rosa asini infra i cõfectiõe electuarij letificãtis rasis ostẽdam quid sit neremisch.

Confectio de vinee. R. cinami. i. cinamõi grossi. vinee. calami aromatici. spice romane. i. celtice masticis. cassie lignee. oiuz ana. ʒ. i. florũ sq̃nãti. costi croci mirr oiuz ana. ʒ. iij. heil. nucis muscate. masticis xiloaloes. i. ligni aloes musci oiuz ana. ʒ. ʒ. terantur medicie ficce ⁊ ifundant mirra ⁊ crocus cũ aliquo potuũ conuenientiũ: conficiãtur cum melle ⁊ administrentur.

¶ Nec cõfectio nõ ē in vsu apõ nos tñ pro declaratiõe vinee. Aduerte q̃ vinee est muscus quercus. ⁊ vt cantanus Sera. ex auctoritate Diasc. dicit vinee. est res que reperit: nascens super arborẽ scerbin. idest cedri ⁊ nucis ⁊ glãdiũ ⁊ melius ex eo est qõ reperit super scerbin mõtana: ⁊ post illud quod reperitur sup arborem nucis: ⁊ melius hoz ē quod magis odoriferũ ⁊ albiozis coloris. nigrũ vo ē malũ Sera. aliud ca. facit de vinee: q̃ est herba kali nascens in mari similis vermicularis: ⁊ ē illa de q̃ fit sal alcali. Leonardus de pda palea in capi. de cura vindimie ingt vinee est quedam superfluitas ortẽs in ramis arborum: ʒ alij dicunt quod sunt flores auellanarum. ⁊ dicitur vulgari sermone gazelli.

Confectio tyriace contra scorpionum morsus. R. calamenti fluuialis. i. aquatici quod alio nomine mentastrum appellatur calamenti mõtani. i. nepte añ. ʒ. iij. gentiane. ʒ. pipe. oppoponacis ana. ʒ. v. confice cum melle quantum necesse est ⁊ detur. ʒ. i. cuz vino pontico idest fozti.

¶ Nec cõfectio nõ est in vsu sed ꝑm intentionẽ Joã. sera. valet contra morsum scorpionum mirabiliter. dicit ãt ista cõfectio tyriaca nõ. q̃ ipsam ingrediãt citrus: sed solũmodo dicit tyriaca a tyron quod est ꝗ uenenum.

¶ Scorpiones sicut ingt Aui. in. iiij. cañ. in fen. vj. in tractatu gnto in ca. de punctura paruozũ venenosozũ morsu eoz loquens de speciebus scorpiõis siluestris.

¶ Dixerunt quidam q̃ scorpio femina maior est masculo. masculus enizʒ extenuatus est ⁊ minutus ⁊ femina pinguis magna ⁊ aculeus femine est subtilis ⁊ masculi aculeus est grossus. ⁊ inferius ait. existimauerunt quidã q̃ scorpiones sunt nouem colorum. s. albi citrini rubei ⁊ cinerũ ferrandi ⁊ virides ⁊ de eis sunt aurei habentes nigras caudas ⁊ extremitates caudarum ⁊ de eis sunt vinosi coloris in quorum percussione sentitur punctura acus ⁊ dolor nociuus. ⁊ de eis sunt fumosi ⁊ accidunt de morsu eorum risus ⁊ permixtio rationis ⁊ c.

¶ De proprietate que reperitur in radice coloquintide contra morsum scorpionis ait Serap. in cap. de colloquintida ex auctoritate rasis dicens. dixit mihi quidam q̃ radix colloquintide est melior medicina que est possit puncture scorpionis ⁊ arabes habent ipsam pro cõl ⁊ manifesta medicia ad hoc. ⁊ dixit mihi arabs q̃ scorpio pupugerat filium suum in quatuor locis corporis ⁊ dedit sibi in potu. ʒ. i. de radice colloquintide ⁊ sedata sunt statim omnia que patiebatur: etiam Aui. in capitulo de cura scorpionũ supradictorum similiter ait.

De electuariis ac ꝓfectiõib⁹ hz rasiʒ i gnto almãsoris.

Lectuarium ad scabiẽ

ē ⁊ pruritũ valens i tractatu. 5. Almãsoris in cap. ō pruritu ⁊ scabie ⁊ magis pustulis. R. mirabolanoz citrinoz ptem vnaʒ sene. fumi terre añ. ptem mediã. succi absinthij quantum ad eorũ sufficit ꝓspersionẽ. aliquoriẽs aũt addit huic medicie abfinthij quãtũ q̃rta pars mirabolanoz ⁊ ꝓficiant oia cũ melle ⁊ sumat ex ea quottidie quãtũ est auelane magnitudo.

¶ Istud electuariuz nõ est in vsu ſz generaliter loco huius electuarij vtimur vnguento quodam ꝑ scabie cuius compositio nota est aromatariis.

¶ Auelana aliqñ sumit ꝑ fructu aliquãdo ꝑ pondere: vt apud Aui. in distinctiõe de ponderib⁹. ⁊ est pondus aureI vnius ergo est. ʒ. i. seminis vnius dragme. vt dicit simõ ianuensis. Auelana vero ꝑ fructu ꝑm Isydozũ dicit ab auelano cãpanie oppido vbi abundant hec a grecis põtice appellantur. eo quod circa ponticũ mare abundãt Rasis dicit quod de pdicto electuario dat quantũ est auelane magnitudo. magnitudo auelane apud Aui. est sicut granum lauri vt dicitur in suo capi.

Electuariũ ō nucleis fructũ i tractatu. 5. almãsoris in ca. de his q̃ augẽt spma ⁊ q̃ valẽt ad erectionẽ ỹge. R. amigdalaz auelanaz nucis i dice pineaz enucleatarũ. granozũ chylchil: grãorũ zeilẽ: grani viridis. olum ana partes equales. ʒinziberis pipis lõgi. seminis peonie. ana tertiã partis. penich ex zuccaro tantũ q̃ rẽperari possint. sumatur ex eo in mane quottidie ad oui magnitudinem: ⁊ in sero tantundem.

Istud electuariũ non est in vsu. ipse enim rasis appellauit istud electuarium de nucleis fructũ: sed ꝑm intentiõez meã videt ei idẽ cũ illo qõ repit apõ Aui. in. ʒ. cañ. qõ nominat ꝓfectio ō m. dullis. ⁊ fine dubio idẽ sũt: ſz differũt solũ in re vna ⁊ hoc ē qõ rasis habet auelanarũ Aui. loco eius hz fisticozũ. ⁊ vt certior reddaris infra ponã descriptionẽ vo. Aui. ⁊ videbis in quo ca. ipse describat eam. Simplicia vero que sunt declaranda declarabo.

Nux indica ꝑm Sera. est neregil. ⁊ sic credo esse bñ expositũ. nã Aui. in cap. de nuce indica in scdo cañ. dicit q̃ nux indica ē neregil. preterea Aui. in eadẽ cõfectiõe hz neregil. quod idem est sicut infra ostendam.

Grana alchilchil: vel chelchil sunt semina granati siluestris: vt reperio. apud Joannem Serap. in capitu. de fluxu menstruorum qui inquit. sumantur grana siluestria. ⁊ sunt grana alchilchil. Etiam vide apud eundem in capitulo de egritudinibus gingiuarum q̃ silr dicit. Itẽ Aui. in. 2. cañ. in capi. de grano alchilchil sic ait. granũ alchilchil est sicut piper album maius cartamo. nõ pure rotundũ: ⁊ frãgit a medulla vnctuosa boni saporis ⁊ c. postea statim ibi dicit qdã autem dixerũt q̃ est semen granati siluestris ⁊ dixerunt isti ei⁹ radix ē almugat. ⁊ sic est q̃ granum alchilchil est semen granati siluestris.

Granum alzeilem secundum Auicen. est piper nigrum ⁊ sic dicit Mattheus siluaticus. sed ambo errant salua ipsorum reuerentia. nam Serap. de grano azelem capitulum facit dicens. q̃ est granum pingue in magnitudine piperis citrinum. ⁊ habet bonum saporem. defertur ex terris barbarie. ⁊ nominatur piper. nigrozum. post statiʒ ait: verum ꝑm veritatem piper nigrozũ ē aliud ⁊ sic est hz optionẽ Simonis ianuẽsis Bartholomeus mõtagnana in suis ꝓfilijs i cõsilio sterilitate ait. granũ alzeilẽ sũt radicule parte cõtorte. nodose subcitrine i sapore nobiliter vulces. substãtie viscose. quas icole veronẽses futrasiũ vocãtur eius ponuntur testiculi vulpis.

Granũ viride apõ Aui. est fructus arboris terbentie ⁊ arbor ipsi⁹ apõ Arabes vocãt botin Serap. ca. de terebito dicit. q̃ sunt duarũ spẽz. s. domestica. ⁊ siluestris: domestica vero est botin ꝑm veritatem ⁊ fructus ei⁹ ē granũ viride ⁊ siluestris est lentiscus. ⁊ ambe habent gũmi. ꝑm Isidorũ gũmi lentisci est mastix.

Peonie. s. semẽ ⁊ satis ē notũ Aui. loco peonis habet neremisch: quod idẽ ē Antoni⁹ musce ingt. nomen herbe peonie a grecis vocitur pẽthozobõ. alij bicliodenum. alij

aglaokotis. Itali peoniam vocant.

¶ Penith. ex zuccaro sunt penidie Aui. lõco penith hz penidiozum. nam idem est.

Electuarium de seminib⁹ i gnto almãsoris in ca. de his q̃ augent sperma ⁊ que valet ad erectionẽ virge. R. seminis baucie. i. pastinace. seis napoz. cepaz ac raphane ⁊ sparagi atq; seminis alphasasa: ⁊ eruce seminis pineaz medulle interiozis. grãorum chylchil idest granati siluestris. granoz cetlẽ. tuderi. lingue auis idest seis fraxini secacul idest figilli sante Maria. been albi ⁊ rubei. satirionis idest testiculoz vulpis costi dulcis. ʒinziberis macropiperis. i. pipis lon. nasturtij: omniũ ana terantur: ⁊ cum melle conficiantur.

¶ Istud electuariũ apud nos nõ ē in vsu: Mesue in suo antidotario habet vnã aliã descriptionẽ: sed nõ ē similis huic. ꝑm vero Nicolaũ florẽtinũ. Electuarium de seminibus ē diaspermaton: sicut ostensum fuit. simplicia q̃ sunt declaranda declarabo.

¶ Alfasasa ꝑm Sera. est chahodad. sed ꝑm Auic. est cot. ⁊ ibi dicit q̃ ē alistiscat. ⁊ nominat alfasasat. Aliud cap. facẽ de ipso in littera. r. quod dicit ratuba. hec in hispania nascitur. ⁊ ē spēs trifolij. vt apparet apud Simonẽ ianuẽ. ez in ca. de ratha. Dia. vocat ipsam medicam Isidozus vero medicam inter legumina scripsit.

¶ Tuderi sic ē nominatũ apud Aui. in scdo cañ. sed apõ Dia. est ozminon. de quo supra in trifera Galieni.

Cõfectio tyriace de terra sigillata in octauo almãsoris in ca. de venenis ⁊ veneno. morsib⁹. ⁊ eoz curatiõe ⁊ cautella. R. terre sigillate. bacarũ lauri vtriusq; ptes eq̃les terãt. ⁊ cũ butiro vaccino iniunganf: ⁊ cũ melle ꝓficiant ⁊ recondantur. ē. n. nobile.

¶ Descriptio istius tyriace apud nos nõ est valde in vsu: tamen reperitur apud apothecarios maxime mediolanenses Gulielmus placentinus in suo antidotario describit vnam aliam descriptionem: que eadem est: illa descriptio est ex auctoritate rasis Auic. in fen. vj. quarti cañ. in ca. de canone curationis eius qui in potu sumpsit venenum. habet vnam aliam descriptionem: sed non est similis huic: tamen differũt parũ inter se. Nam Auicen. in sua descriptione hz ireos. Rasis vero nõ. Aui. etiã dicit cõficiãt cũ oleo rasis vero dicit cũ melle. In reliquis vero nõ differũt: tñ illa Rasis est nobilior q̃z illa Auic.

¶ Terra sigillata est terra rubea que omnibus nota est. apud Auicẽ. vocatur lutuz sigillatum. Serap. ex auctoritate Diasc. inquit. terra sigillata est sigillum marinum ⁊ est sigillum lacce. ⁊ est vna ex terris alimatrim ⁊ multi ex lutis assimilantur illi ⁊ sigillantur: ⁊ color eius est similis colori magre. i. sinopodie.

Confectio tyriace ad morsũ rutelle vtilis ⁊ sit approbata in. viij. almãsoris i ca. de morsibus rutelle ⁊ fibth ⁊ aranei. R. nigelle. ʒ. r. dauci. cimini ana. ʒ. s. seis habel. gallarũ cipressi ana. ʒ. iij. spice i baccarũ lauri aristologie longe carpobalsami: idest semis balsami cinamomi gẽtiane seminis andacoche. seis apij ana. ʒ. ij. confice cum melle ⁊ detur ex eis ad nucis magnitudinem cum vino veteri.

¶ Nec confectio apud nos non est in vsu: sed qz Rasis dicit que vtilis ⁊ approbata scripsi illam. Nicola. florentinus in libro quarto in ca. de punctura aranei ⁊ rutelle describit vnam descriptionem que est ex auctoritate rasis ⁊ est eadem huic.

¶ Rutella ãt ꝑm rasim ē aial paruo araneo assimilatũ qõ phibit. muscas venari solitũ. Aui. i quarto cañ. i fen. vj. in ca. de specie aranearũ ⁊ alscebent ⁊ rutellarũ dicit rutella est animal simile aranee que nominatur alfehed ⁊ est venatrix muscarũ ⁊ species eius sunt plures. ⁊ ꝑm quod dicit Bal. sunt duodecim species ⁊ c. ibi. Aui. de omnibus speciebus loquitur ⁊ describit formas ipsarum.

¶ Abel ꝑm Sera. ē sauina ⁊ sic exponũt. Simõ ianuẽ. sed apõ Aui. est fructus iuniperi. qõ credo fit error trãslatoris. Nico. vo florentinus in predicta cõfectione loco abel hz seminis iuniperi quod nõ est bene expositũ. nam certũ est q̃ Serap. ⁊ simon ianuensis habent maiorem auctoritatem in simplicibus q̃z Auic. ac Nicolus. scias aut q̃ expositio falsa nicoli est ex auctoritate Auic.

Balla cupressi. i. nux cupressi. Aui. in scdo dicit cupressus nominat in syria arbor altem ⁊ romane cupressus hec arbor sarlo est nota.

Mandacocha ꝑm Aui. alta ē siluestris ⁊ alia est domestica ⁊ alia egyptiaca ⁊ fit ex semine ei⁹ panto. est autẽ trifolium. vel species eius sicut apparet apud serap. in capi. de andacocha. naz ipse Sera. sine dubio vult q̃ andacocha fit trifolium ⁊ sic est. Etiam nicolaus in predicta pfectione loco andocoche hz seminis trifolij: quod idem est.

Confectio electuarij letificãtis i nono almãsoris in ca. de melancolia. R. melisse. i. ozimi citrati. corticum citri. garlofilorum. gallie musca te masticis crocei orientalis cinamomi nucis muscate cardamomi: neremisch: been albi ⁊ rubei: zedoarie: dozonici se. ozimi maiozis: seis ozimi garlofilati: oium añ. ptes cq̃les musci q̃ʒtum est decima pars vnius. deinde sumãtur chebuli. xx. ⁊ emblici. xx. tereantur in tribus lib. aque decoquantur donec ad vnam redeant ⁊ colentur. in colatura vero mittatur mellis lib. i. deinde bullant donec aqua consumpta sit. post ex hoc melle conficiantur predicte species. quod tamen in pondere sit triplicum ad spẽs. de quo cũ necesse fuerit ad magnitudinem auelane sumẽdũ est.

Istud electuariũ est illud quo nos vtimur mesue in suo antidotario hz vnã descriptionem que nominat electuariũ farbozteng. ſz nõ est similis huic. ſz vna alia descriptio que reperit apud eundẽ in cap. de mania ⁊ melia sanguinea videt quasi esse eadẽ cũ ista Bartholome⁹ mõtagnana in suo antidotario hz vnã aliã descriptionẽ. ⁊ est ex auctoritate Rasis. sed nobilior omnium est ista. Scias ẽt qõ rasis in lib. diuisionum in loco vbi ait. melancolia timor habet vnam descriptionem. sed non est eadem. nec fit ꝑm illam descriptionem.

Crocus orientalis. i. crocus cõmunis seu vsualis. alter vo crocus vocãt hortulanus ⁊ infectiuus. eo quod ex ipso sericũ tingitur. ⁊ est flos cartami: cuius semen appellat ginco. ⁊ Dia. vocat ipsum cinicum.

Neremisch. apud Aui. in. 2. canoñ. est flos ⁊ cortex ⁊ capita similantur maci: sed est minus rubeus ad citrinitatem declinans. ⁊ est aromaticus ⁊ c. neque per id cognouit quid sit. Simon Januensis inquit neremisch. sed in arabico neremisch. est vt Aui. describit. sed nec Simon videtur cognouisse quid esset mattheus siluaticus dicit quod neremisch est semen rose asini vel flos ipsius Aui. in suis simplicibus in fine antidotarij ait. neremisch. i. musaba. ⁊ est flos peonie vel peonia. ⁊ sic credo esse bene expositũ. nam sicut dictum est mattheus siluaticus dicit. quod neremisch est flos rose asini. Auerroys vero in. 5. col. dicit peonia. i. rosa asinozum. preterea vide apud Jo. arculanũ in capitulo de melia qui describit predictum electuariuz ex auctoritate Rasis. ⁊ ibi inquit neremisch. i. semen peonie Bartholome. montagnana habet loco neremisch peoniam. que idem est. Gentilis vero super. 5. cano. Auicen. ignozauit quid esset neremisch. Dicit enim ibi q̃ Conciliator dicit falsum in cap. de colica dum dicit q̃ neremisch est semen peonie. ⁊ sic ego reperi apud Conciliatorez vsq; ducentesima nona que est penultima omnium suarũ differentiarum. dicit enim ibi neremisch. i. peonia. ⁊ sic ex meo iudicio conciliator ⁊ alij bene dixerunt. sed Gentilis non bene dicit. sicut ostendi supra per supradictos auctores. que verum neremisch est flos peonie vel semen ipsius. Preterea vide etiam quod rasis in electuario de nucleis fructuum habet seminis peonie. ⁊ Auicẽ. in eadem confectione habet neremisch. quod idem est.

Ozimũ maiꝰ de ipso nescio quid dicã. qz de ipso inter doctores reperio varias opiniones. hz Gentilem dicitur ozimum maiꝰ. qz maiora folia habet alijs spẽbꝰ ozimi q̃ non creditur mel. in sua pratica in capko ō mania ⁊ melia sanguinea in quodã antidoto inquit scessabram idest ozimi maiozis Serap. vero de ipso speciale capm facit sub nomie ozimi carment. ⁊ ibi dicit scessabrã. i. ozimũ carmenum. ẽt Auicen. in. vij. cañ. de ipso capitulo facit sub no-

mine hoalmaram: ⁊ dicit q̃ scessabram. Neq̃ p id cognoui quid sit. Mattheus vero siluati. in capitu. de senatiõe dicit q̃ scessabram. i. nasturtiũ aquaticũ siue crisonum: ⁊ sic credo eẽ bene expositũ: ⁊ q̃ mihi nõ credit videat p̃mo q̃ mesue vult q̃ scessabrã sit ozimũ mai⁹. Et apud Serapeũ est ozimũ carmenũ: ⁊ apud Aui. est hoalmarã: ⁊ apd̃ Matheũ siluaticũ videbis q̃ in rei veritate vere idem sunt. Quidam putabant q̃ esset scebrã id est esula. sed non est consonum: q̃ Auic. in. 3. caõ. in capi. de medicinis cordialibus hz alsceſ hebram ⁊ semẽ eius ⁊ tamẽ ibi esula nõ ꝓuenirет. Postq̃z ostẽdi de oziimo maiori scõm auctores supradictos ⁊ feci videre q̃ voluerit q̃ sit senation: sed hz ꝓpositorẽ aliud est vt reperit apd̃ ipm̃ Rasis in libro scdo aphorismorũ de experimẽtis ⁊ ꝓfidẽtijs in quodam emplastro inquit. seminis basiliconis gariofilati seminis basilicõis maioris qd̃ vocat burungi. i. cubebe p̃m Mattheum siluaticum. tu vero considera.

¶ Oziimũ gariofilatũ apd̃ Sera. ẽ berẽgemisch eo q̃ odorẽ hz simile gariofilis. Rasis i electuario tres spẽs oziimi ponit. s. melissam. i. oziimũ citratum oziimũ matus ⁊ gariofilatũ due alie species oziimi reperiunt. ⁊ sunt ꝓprie amechin ⁊ bedarog idest oziimum nos gariofilatum.

¶ Emblici vero sunt mirabolani emblici. Rasis igt sumantur chebuli ⁊ emblici ⁊ terãtur ⁊ in trib⁹ libris aque decoquantur donec ad vnam redeant ⁊ colentur. in colatura vero mittatur mellis lib. i. deinde bullant donec aq̃ consumpta sit. ⁊ hoc mel apud modernos appellatur mel amblicoruz ⁊ sic apud omnes est certum q̃ Rasis vult q̃ iste fit modus faciendi mel emblicorum de quo vide Joannem matthem gradi in capitulo de vermibus qui in ventre nascuntur qui sic ait. q̃ intelligere debeamus per mel emblicorum quod reperitur in fine capituli electuarij quod vocatur letificans. ibi. n. ipse Rasis docet conficere mel emblicorum hoc modo ℞. mirabolanorum emblicorum recentium numero. xx. terantur ⁊ in trib⁹ libris aque coquãtur donec ad vnam libram redeant: deinde fortiter expzimantur ⁊ in illa colatura addatur mellis dispumati libra vna. ⁊ simul coquantur donec aqua consumpta fuerit: tunc deponatur ab igne ⁊ illud erit mel emblicorum quod ingreditur in electuario gemmis: ⁊ in triphera de epithimo: ⁊ in alijs confectionibus. si autem mel chebulorum facere volueris facias sicut mel emblicorum apponẽdo chebulos loco emblicorum.

Electuarium q̃ oi epilepsie speciei remediũ affer in nono almãsoris i capitulo ꝓprio de epilẽsia. ℞. piretri sisileos sticados oiuz añ. ʒ. x. agarici. ʒ. s. cordumenti. i. carui agrestis recẽtis ⁊ acuti asse optime. i. asse fetide. aristologie rotũde oium añ. ʒ. i. ℥. s. deinde extrahatur sucus ex squilla ⁊ mixtus cum pari quantitate mellis coquatur ⁊ conficiantur ex eo: species ⁊ fiat electuarium. ex quo patiẽs quotidie sumat ⁊ caueat sibi a grossis cibis.

¶ Istud electuarium apud nos non est valde in vsu. sed Mediolanenses eo magis vtuntur: maxime secundum istam descriptionem supra in tractatu Mesue scripsi vnã aliam. sed non est similis huic sicut ostendi. Rasis vero in libro diuisionum in eodem capitulo scribit vnam aliam: sed non est eadem: sed illa videtur magis concordare cum illa Mesue q̃z ista.

¶ Epilepsia vel epilensia. i. morbus caduc⁹. eo qd̃ cadat patiens cũ ea capit. pedicon a pueris qbus facilius ⁊ sepius accidit. nã pedia grece puer. Rasis ibi ait. cũ aliquis cadit in terram ⁊ torquetur ⁊ cõmouetur ⁊ intellectum amittit dicimus ipsũ epilenticũ esse quod si spuma exit pos: aut se cõmingit aut sperma egreditur: aut egestio passio. tunc est prauior ⁊ vehementior.

¶ Experimẽtũ mirabile ad epilensiaz. quod allegat. Serap. in cap. de lapide smaragdo dicens. ⁊ qui defert i anulo smaragdũ pseruat sluũ ab epilẽsia qñ iduit eũ i suo digito añq̃z supueniat ei epilẽsia. ⁊ ꝓpter hãc cãm docẽtur reges q̃ suspendant smaragdos ad colla suoꝝ filioꝝ statim quando nascuntur ne superueniat eis epilensia.

¶ Sisileos idest sileris montani. Mirozq̃ ipse rasis in libro diuisionũ in p̃dicta ꝓfectione dicit q̃ sisileos ẽ aniudẽ romanũ. etiã Aui. in. 2. canoñ. ait sisileos est alaniuden romanũ. sed hi viri nõ bñ senserunt aut quod eoꝝ littera est corrupta. nõ. n. sisileos est aniuden vt isti dixerũt. q̃z alaniudẽ apud Sera. in ꝓprio ca. dicitur q̃ est foliũ arboris asse fetide. Preterea vide apud eũdẽ i ca. de agarico quit ingt ex auctoritate Dia. agaricũ eẽ simile radici aniudẽ. idest arboris asse. s. asse fetide ⁊ sic est. Itẽ Strephanus scripsit hardelum ꝓ aniudẽ quod est silphium. infra apparebit eius de aniudẽ ⁊ ibi melius ostẽdã si deus voluerit.

¶ Asse optime. i. asse fetide in descriptione Mesue reperit aliquando scriptũ hasce quod est thymus: sed debet dicere asse vel assa idest assa fetida.

Electuarium diamuscũ ꝓciosũ i nono almãsoris in ca. de tremore cordis ℞. masticis cinamomi seis oziimi maioris. de quo dictuz est seis oziimi gariofilati. i. basilicõis seis melisse. i. oziimi citrati vl citrarie. seis sisimbrij seis sasuci macropipis omniũ ana ptes eq̃les ex qbus oibus puluerizatis. ʒ. x. sumãtur margaritaꝝ minutaꝝ corralli rubei carabe sete crude beẽ albi ⁊ rubei folij olum ana ʒ. x. musci tubaci. corcõij puri. ʒ. s. Conficiãtur cũ melle de mirabolanis chebulis hoc enim electuarium ad frigiditatem stomaci ⁊ vigestiue egritudinem optimum existit.

Istud electuarium diamusci ꝓciosi apd̃ nos nõ est i vsu sed illa descriptio qua nos vtimur est ex auctoritate Mesue: ⁊ p̃m illam põt fieri dulce ⁊ amaꝝ sicut apparet supra in tisto vo Rasis igrediunt q̃dã simplicia q̃ declarabo.

Simsibrum. i. menta aquatica siue balsamita vt dictũ est supra in confectione de xiloaloe.

Sansucus. i. maiorana siue per se que satis est nota:

Musci tubaci. i. illius regionis. nã reperitur apud Serap. id ꝓprio cap. de musco. Muscus regionis tubaci ẽ melior musco sent duabus causis vna est q̃z gazelle tubaci comedunt spicam nardi ⁊ alias species odoriferas. Gazelle vero de s. ni comedunt alias herbas ab istis quas diximus odoriferas.

Confectio de scorza ferri i nono almãsoris in ca. de emorroidibus ⁊ fistulis ⁊ regadijs que in anno fiunt. ℞. mirabolani nigri idest indi. vt reperitur apud Serapi. ⁊ Mesue belerici emblicorum omnium añ. ʒ. s. spice squinanti ciperi zinziberis piperis ameos olibani idest thuris boni omnium ana. ʒ. ij. scorie infuse in aceto per hebdomadam vnam ⁊ postea torrefacte. ʒ. i. s. conficiantur omnia cum melle sumaro quod fuerit coctum cum apozimate emblicorum sicut in capitulo de melancolia nominauimus. de quo quotidie ad nucis magnitudinem sumatur.

Hec confectio apud nos non est in vsu. ⁊ maxime secũdum istam descriptionem. Ipse vero Rasis in nono Almansoris in cap. de his que confortant stomecum. ⁊ ciborum perficiunt digestionem habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem. nec fit. Item apud eundem in libro diuisionum capitulo de medicinis stomaci habentur tres descriptiones. quarum vna valet ad debilitatem stomaci. ⁊ hec conficitur cum melle. alia cum lacte acetoso. alia cum vino sed non sunt in vsu.

Mesue in ca. de vlceribus auriũ habet confectiõem de scoria ferri. sed illa adoperatur cum licinio qd̃ non fit.

Scoria ferri de ipsa dictũ est. ⁊ similiter de preparatiõe ⁊ de torrefactione. Rasis vero ingr. quod ista cõfectio debet cõfici cum melle dispumato. quod fuit coctum cũ apozimate emblicorũ. sicut in capitulo de melãcolia nominauiuus. sed vero nõ reperitur apozima emblicorũ verum est quo ipse in capitulo nominato de melãcolia habet decoctionem de epithimo ⁊ si facere volueris predictã ꝓfectionem. oportet facias predictã decoctionem. sicut infra ostẽdam. vt ipse Rasis describit.

Electuarium de bacis laurl. i nono Almãsoris capitulo d̃ colica. ℞. folio rum rutbe ficozum. ʒ. x. ameos. ciminj nigelle cheſin idest leuistici. origani. carui. alexandrini. amigdalarũ amararũ melanopiperis. idest piperis nigri. macropiperis. mẽtastri dauci. acozi. bacarũ lauri. castorei omnium ana. ʒ. ij. serapini. ʒ. iiij. oppoponacis. ʒ. iij. cõfice cũ melle dispumato eiusdem ponderis.

Istud electuariuz apud nos est multũ in vsu. idem Basis in libro diuisionũ capto de medicinis eolice. hz vnã aliã descriptionem. sed nõ est eadez nec fit scõm illã. Etiã Guilelmus placentinus in suo tractatu de cõfectionibus habet vnam aliã descriptionem que est eadem. ⁊ est ex auctoritate Rasis qui fuit primus inuentor.

Alexandrinum. i. semen eius quod a modernis macedonicum vocatur siue petrosellinuz macedonicũ. ⁊ est quod dam semen nigrum. quod apud omnes satis est notum. Ille vero qui scripsit librum intitulatum lumem apothecariorum. sed est maleluceno in predicta confectione non posuit semen alexandrinum. cum in ea rationabiliter debeat poni Nico. florem. i tractatu. 7. gnti libri i ca. de ꝓseruatione a generatione lapidis ingt macero idest alexãdri. in alijs habe macedonicum. i. alexandrum.

Oppoponax est gummi satis notum. arabes vocant tãsur vel ianfir. de quo dixerunt mihi quidam sapientes q̃ illud vocabulum. quod reperitur apud Auice. in. 3. canonum. in Fen. xxi. in capitulo de cura prefocationis matricis vbi ait. alsosir vero cuz ex eo in potu sumitur. est in eo sanitas. est corruptum. nam debet dicere ianfir. i. oppoponax. ⁊ sic vide quod ipse in secundo. in capitulo. de oppoponaco quod mirabiliter laudat illum in illa materia. q̃ dam existimauit q̃ eẽt zedoaria. sed ignoro. quia ipe Auicẽna in ca. de zedoaria de ipsa non loquitur in illa materia sicut facit de oppoponace.

Cõfectio de enula in libro diuisionum in cap. de medicinis epatis. ℞. aristologie. s. rotũde zinziberis. enule ficce. istirgar. ernice. seminis apij. feniculi. anisi. ameos ana. partes equales terant ⁊ aggregentur cum melle ⁊ fiat.

Hec confectio apud nos nõ est in vsu. tamen simplicia que sunt declarãda declarabo.

¶ Enula apud Dia. vocat ellentũ. Macer dicit enula q̃z vulgus enulã vocat. que dicit a medicis est forma cognita cuncris Jsidor⁹ in ca. de olerib⁹ dicit. enula quã rustici alan vocant Pe. de crescẽtijs dicit enula nõ seritur: quia semen non habet. sed plãtatur. Corona eius tota vel maior pars eius in terra pingui. ⁊ alte fossa radix ei⁹ hz circa instans cõpetit vsui medicie. Papias ait alan herba radicis aromatice ⁊ ẽ inula Pli. i. quit inula quoq̃z a letunijs cõmanducata dentes ꝓfirmat si vt eruta est terrã nõ attingat condita tussim emundat.

¶ Istirgar p̃m mattheũ siluaticũ ẽ salsa q̃ fit ex aniuden. hoc apud Auic. in scdo vocat astirgar. ⁊ dicit q̃ est ꝓpiqua aniuden. idest plante cutus gumi est assa fetida. sz nõ affirmo q̃ istigar sit aniudẽ. sed loco eius ponitur gummi ipsius quod est assa fetida.

Confectio ad crepatos in libro diuisionũ ca. d̃ medicinis vrine. nõ ẽ in vsu: simplicia vero que sunt declaranda declarabo.

¶ Cipressus apud Auic. nominatur in sirla arbor. alten: ⁊ romane cupressus. Rasis dicit cipressi nucis: sed ego puto q̃ vult dicere nucis cipressi: que sunt note.

¶ Sansuci. i. maiorane sicut dictum ẽ supra.

¶ Mugath. i. radix granati siluestris Aui. in secundo de ipso speciale capitulum facit: sed ignorat quid esset: ⁊ redarguit dicentes: q̃ esset radix granati siluestris. ipse etiam in capitulo de grano alchilchil. i. granati siluestris dicit. ⁊ dixerunt isti eius radix est almugath. vide etiam de mugath apud simonem sanuensem.

¶ Gluten piscium. i. colla piscium q̃ fit ex intestinis piscium. hec apud grecos ictiococolla dicitur Nicolaus florentinus in libro septimo in capitulo de curatione hernie siue ramicis ait. glutinis scriptis. a. l. pistatorum idest colle de piscibus ⁊c.

¶ Finita sunt electuaria ⁊ cõfectiones Rasis. nunc vero incipio ab Aui. seu abboali sup suo antidota. i. s. canoñ.

Triaca p̃ma Auic. ⁊ est descriptio Andromaci. ℞. trociscoꝝ squille: ana. ʒ. xlviij. trociscorũ vipere. ʒ. xxiiij. trociscorum alindarocaron piperis nigri opij añ. ʒ. xxiiij. cinamõi. ʒ. xij. rosarũ. ʒ. xij seis napi siluestris: scordeon: radicis lilij celestis: agarici succi liquiricie: ole balsami ana. ʒ. xij. mirre electe croci ʒiziberis reu barbari pentafilonis calamẽti montani prossi seminis macedonici sticados costi amari pipis albi macropiperis pulegij indi olibãi. i. thuris sgnãti gumi alboti cassie lignee nigre spi. i. nardi spolij mõtani oiuz ana. ʒ. vi. storacis ligseminis apij fisileos. i. sileris mõtani ameos camedreos: amepiteos: succi hippoquistidos spice celtice schee montane. folij gentiane. seis feniculi: terre sigillate rubee. colcotar: adusti: amomi: acori: nasturtij. albi: cãpobalsami sperõ: fu. gumi arabici. cordumenti. anisi. acatie. dauci. bdelij ana. ʒ. iiij. bezard. aspalti oppopõacis. cẽtauree mino. aristologie rotun. omniũ añ. ʒ. ij. castorei. serapini ana. ʒ. iiij. mellis dispumati lib. x. vini ãtiqui odoriferi lib. ij. liquefiant q̃ de eis liquescũt ⁊ infundant que ifũdunt ⁊ terantur sicca ⁊ cribellent ⁊ ꝓficiant cũ melle: ⁊ ponant i vase vitreo aut plumbeo. aut argẽteo ⁊ nõ ipleat vas. imo sit i eo superfluitas vt respiret medicia. ⁊ omnes medicie preter mel ⁊ vinum sunt. lxiij. medicine.

¶ Atyro serpente dicitur tyriaca. ⁊ maxime p̃m istam descriptionem. q̃z reperiuntur multe alie tyriace que non dicuntur atyro. vt ẽ tyriaca diatessaron. i. de quatuor rebus sicut dictum fuit. ⁊ ẽ tyriaca rusticorum quod est aleum agreste ⁊ est tyriaca de fussio. i. alchaochion. ⁊ ẽ tyriaca de terra sigillata ⁊ multe alie tyriace reperiuntur quarum descriptiones non ingreditur tyrus. vnde per hoc moderni distinguunt q̃ tyriaca dicitur medicina que valet contra venenũ. vt bezahar. quod apud arabes significat omnem medicinam liberantem a veneno. vide Aui. in. 2. canoñ. pri. ca. de areolis venenorum qui inquit. tyriaca bezahar interficit venenosa ⁊ expellit venenum Serap. dicit lapis bezahar. i. lapis liberans a venenis. nam tyriaca albezahar ẽ nomen perficum. ⁊ est expellens nocumentuz ⁊ hoc nomen cadit super duo. vnum est q̃ cadit super omnem medicinam conuenientem alicui veneno. eo q̃ resistit virtuti ei⁹ ⁊ expellit nocumẽtũ ab eo p̃ proprietatẽ q̃ est in ea. ⁊ p̃m ẽ q̃ cadit sup lapidẽ notũ quod conuenit oibus venenis. ipse Sera. ibi non loquitur in quo iste lapis iueniat vez ipse doez discernere ab alijs lapidib⁹ ei similantib⁹ in fine vo ait abdalaanarach. vidi lapidẽ bezahar filius almirama murũ custoditionis legis dei ⁊ ẽ verum q̃ ipse emit lapidẽ istũ ⁊ dedit pro pretio lapis bezahar placatũ corduba in p̃ncipio belij. Et iste lapis. vt diẽ enax in suo lapidario. est qdam lapis multũ carus regib⁹ qui generat in oculis ceruozũ. in oriente qui cuz serpẽtes comedunt deponẽtes sentũ vt fortiores fiant intrant flumẽ vbi morant imersi vsq̃z ad caput tãdiu q̃usq̃z sentiãt virtutẽ veneni separatã. iterea lachrymã emittũt q̃ coagulata in oculis interdũ osq̃z ad magnitudinẽ nucis deseccatur donec cadat cũ de flumine exierint. ⁊ sic inuenit. ⁊ hec dicitur venenorum tyriaca.

¶ Hec descriptio istius tyriace reperitur in multis alijs locis. nam Rasis in. 8. Almansoris in ca. de morbibus viperarum habet vnam descriptionem Guilelmus placentinus in suo antidotario habet vnam aliam Jo. Serap. in suo antidotario habet vnam aliam Haliabbas in decimo practice habet eadem Nicolaus etiam in suo antidotario habet vnam aliam. sed illa est ex auctoritate Galieni sicut dixit. ⁊ dicitur q̃ est domina medicinarum. ⁊ Galienus ipsam composuit. sed in veritate sicut inquit Auice. Haliabbas ⁊ alij auctores dicunt q̃ descriptio radicalis est andromaci ⁊ est melior alijs descriptionibus. sed verũ est q̃ fuerunt plures medicozum. sicut Gal. democritus. ⁊ alij qui voluerunt in ea addere vel minuere de pondere. sed necessitas non erat. quia Andromacus predictam descriptionem composuit cum tanta diligentia quod non erat necessitas q̃ aliquis aderet nec minueret aliquid. in tẽpoꝝ vo ãtiq̃ accidit Aadro. illd qd̃ exptũ fuit sup suamẽ

rum carnium serpentum & aliorum: addidit in eo trociscos de vipe-
ris. i. de tyro: in reliquis vero non diminuit mertidatum
a tyriaca nisi in re vna: quia est venenum serpentum: & sic ista de-
scriptio dñi Auic. è descriptio radicularis andromaci: ipse
Aui. habet tres descriptiones: sed prima è nobilior alijs:
& sic hodie nostri medici volunt quia ista descriptio sit illa quam
vti debemus: sed in nris partibus reperiunt rari apothe-
carij facientes ipsam. sed emunt a mercatoribus Januensis
que nō hī tantam virtutem quantam dixerunt auctores eam habere
& hoc è vt credo: qm nō faciūt ipsam secundum intentionem androma-
ci. & scias p certo q allocutus fui illos q faciunt ipsam. &
scio q decipiunt in multis simplicibus & nō cognoscunt
certitudinem rerum: sed quomodo debeat experiri & pba-
ri bonitas tyriace statim declarabo.

¶ Experientia tyriace: si erit bona aut mala: vt docet an-
dromac. Aui. Jo. Sera. Gulielm. placenti. & Haliabbas
è talis: diū accipiat gallus siluestris vel domestic.: si silu-
estris est melior: & existimant quod sit sasianus. quia ipse
est siccioris complexionis quam domesticus: & mittat super ipsum
animal venenosum: vel ponat de aliquo veneno i vulnere
paruo facto sup alam sinistram ppe coxam & post hoc det i po-
tu cum vino de tyriaca. & potatur de ea et in vulnere post ve-
nenum specialiter cum aial incipit debilitari. tunc si animal vixe-
rit erit tyriaca bona & bone etatis. si mortuum erit prauae. Alia
pbatio. si det tyriaca illi q sumpsit opium vel musquiamum ni-
grum. vel corticem mandragore. & si tyriaca destruxerit virtutem
alicui. istorum venenorum erit bona. Alia pbatio è. vt si homo
sumet chatarticū & ꝓdiderit tunc si solueritum sumat i potu
tyriacam. & tunc si retinet eum è recens & bona. & si nō è mala. Ut
de ergo si cognoscere volueris tyriacam bonam a mala. Post
quam ostendi d pbatione ipsius. nunc volo ondere quanto tpe de-
bet permanere ipsa tyriaca antequam dispensetur.

¶ Scienduz est igitur q secundum Andromacum & Auic.
debet stare per sex menses antequam bandiatur ad minus. vñ
quando est infans scilicet ante sex menses stupefacit de
qua Gentilius ait. dicunt quidam sapientes q tyriaca no
ua stupefacit per opium quod natura separat ab alijs. &
mandat illud per partem dolentem.

¶ Si quera. quot res ingrediant i ista tyriaca dicam q com-
putatis simplicibus & compositis ipsam ingredientibus sunt ad
numerum. lxiij. duobus liquoribus. s. melle & vino exceptis.

¶ Si etiam queratur in quo vase tyriaca melius conser-
uetur. in hoc est regula. qm communiter conseruat ipsam
in vasis plumbeis sed male. qm plumbum attrahit ad ve-
nenositatem. nec debet esse de ferro. quoniam pars vasis
que vacua remaneret posset fieri eruginosa. & illa erugo
propter permixtionem tyriace oportunam & ipsius ty-
riace ebullitionem comunicare posset ipsi tyriace aliquid
de venenosa natura sua. nec debet esse de auricalco quoni-
am ipsum principaliter fit ex ere. nec dz de eè cupro. quia
ipm fit ex pte eris. dz eè de peltro. quia ipm ꝓponit ex pte
plumbi. imo ꝓseruetur aureo vel aurato argento vel argen-
to stāneo. vel stānato vitreo. vel vitriato. vel marmoreo
seu de alabastro bene polito & c.

¶ Si etiam queratur quot annis durat tyriaca dicatur
quod Auic. ibi de ipsa loquitur dicens. & tyriace quidem
adsunt infantia & pubertas & adolescentia & senectus &
mors. & fit infans post sex menses. deinde incipit i puber
tate & augumento vsque ad tempus in quo stat per decem
annos in regionibus calidis. & viginti annos in regioni-
bus frigidis. deinde stat aut decem annis. aut viginti. de-
inde declinat. aut post viginti annos. deinde post. xl. annos
deinde expoliat virtute tyriace. aut post. xl. annos. aut post
. xl. & fit vna cōfectionū declinata a gustu tyriace. & opor-
tet. vt det in potu morso de illa quam è recens & fortis & religa-
bus i potu dat de illa que è debilior. & fortasse è necesse
vt in potu det morso recenti ex medio aureo vsque ad aur. i.
& ex eis quibus distinguit iter illam quam è recens & fortis. & iter
antiquam & debilem & malam dictum è paulo supra. vbi dixim
de eius expientia. Cōiter ant tenetur q tyriaca duret i bōi
tate anis triginta aut quadraginta post illud est debilis.

Notandum est q melius tempus construendi tyriacam est tempus
veris & tempus estatis. qm tyriaca iuxta auctorum sniam sex
mensibus permanet antequam perfectissime commisceat. quod
egdē albucasis quarta pticula azarauij. post descriptiones
tyriace. & omnium trocis. ipsam ingredientium exprisse inuenit dicens
q post sex menses coplet fermentum tyriace. & fermen-
tatio. & ad min. post sex menses administrari pt. vt dcm fuit.

Postquam dixi de pbatione ipsius & alia. nunc volo ostendere
de mō conficiendi ipsam. vt docet Andromacus & Rasis di
centes. necessitas è vt sumam. opium. & mirra. & opoquistidos
& serapinum. & sucum. liquiritie. & storacem liquidam. & acatiam. & opponacum. & omnia hec in mortario posita cum
pauco melle dispumato moueantur donec molescant. de
inde ex vino infundantur. & per tres dies in vase vitreato
manere permittantur. postea spica. & cinamomum. & zinzi-
ber. & cassia lignea & nasturtium atque castoreum & folium
& terra sigillata. & colcotar & aspaltum ac amomum. nam
hec trita in mortario commisceantur. & ex vino aspergan-
tur donec vniantur. deinde mel & gummi arabicum & ter-
bentina & galbanum & balsamum sumantur & in cazola
posita donec mixta sint aggregentur que taliter preparata
alijs medicinis que in mortario sunt adiungantur & cum
omnia simul fuerint terantur & agitentur donec bene sint
mixta. deinde quod ex eis fit in piside argentea aut in va-
se plumbi que medicamen hoc in duabus partibus sui ca-
pere possit reponatur. vas autem in quo ponatur nō opor-
tet q sit plenum cutus os cum corio optime legetur quot
tidie tamen discooperiatur ac per vnam horam manere p
mittatur. ex hac quoque etiam medicina non nisi post sex
menses aliquem sumant & illo mō fiat. & scias q in primo
mense omni die bis. vz mane & sero per mediam horam vel
circa tyriaca ipsa est fortiter agitanda & commiscenda. & sem
per postea suo coopertorio obturanda ac sigillanda Sedo
autem mense oi capite quatuor diebus semel tyriaca ipsa est p
media hora fiat bis agitanda & commiscenda. In tertio vero mē
se oi capite septem dierum semel ipsa est cōsiderandum commiscenda.
Quarto aut mense oi capite decem diebus semel fiat p media
hora est pmiscenda. Quinto vero mense fiat quindecim dies
capite est commiscenda. In capite aut sexti mensis fiat semel
per medam horam est permiscenda. post modum vero tan
quam pfecte commixta dimittenda est optime obturata. aliquando
tamen in temporis processu cum oportunum
videretur precipue pter ebullitionem ipsius tpe caumatis
factam non conuenit ipsam aliqualiter permiscere.
Postquam ostendi conficere ipsam nunc vero intentio mea est
declarare illa simplicia que magis difficilia sunt & primo in
cipio a trocis. squille. quorum descriptio infra apparebit.
Haliabbas hī troc. hausali. quod idem è. nam hausal è squilla.

Troc. de viperis. i. de tyro. s. de semia est certum q tyriaca
dicit a tyro serpente. Haliabbas hī trociscos tyrie & idem
est. infra in sua descriptione melius ondam si deus voluerit.

Troc. alindaracaron. i. andromaci Gal. loco troc. alin
daracaron habet troc. dracozali. de quibus infra.

Napus siluestris est rapistrum siue rapistri. ille vero q
de nouo scripsit lumen maleluceus habet senem finapis
quod nequaquam bene factum est sicut ostendam. Gen-
tilis autem ignorauit quid esset. sed ego aggregaui aucto
res qui scripserunt predictam descriptionem. & vidi in-
tentionem omnium. nam vidi q andromacus habet rapi
stri Auicen. napi siluestris. etiam Gulielmus placentinus
habet napi siluestris. & ibi dicit q est rapistrum. Democri
tus vero habet rapistrum q idem est. Haliabbas autem
habet seminis rape siluestris quod secundum quosdam
est idem. Ergo si napus siluestris est rapistrum ego dico
q est raphanus agrestis & q hoc sit verum vide Simo-
nem Januensem qui dicit. q rapistrum aromorachia. &
raphanus agrestis idem est similiter ait Matthe. siluati-
. Rasis in suis sinonimis in fine dicit. napi siluestris. i. ra-
pistri. Sinonima Nicolai aiunt. napi siluestris. i. rapistri
postea in littera. r. ait rapa siluestris. i. rapistrum vel napi
siluestris. & sic si bene consideretur videbis q napus silue
stris & rapistrum est raphanus agrestis que alio nomine
a romanis aromorachia dicitur. & sic meo tempore vidi
ponere semen aromarazū.

Postquam dixi de napo siluestri. tunc vero mea intentio est

narrare vnam aliam speciem napi que a multis vulgari nomi
ne vocatur rampōculus. & nomen suum hī plurium medico-
rum modernorum opinionem est illud quod ab Auic. in se-
cundo vocatur melha: sed non recte. nam si legis bene illo
capitulum de melha. videbis q rampunculus non conue
nit. nam ipse Aui. ait. q est sicut rānus. rānus vero apud
Serap. est hausegi. & hausegi apud Aui. est rubus qui ram
punculus nō est. sed sit quomodocunque rampunculus est
species napi. de quo Nicolaus florentinus in libro quar-
to in tractatu quarto in ca. de preuisione cautelis & custo-
dia a venenis & eorum nocumentis. in generali ait. semen
napi parui & existimant quidam q sit rāpunculus q come
dit cōmuniter. Bertholameus montagnana in suis consi-
lijs in consilio rerum preseruantium ab oppilationibus & a
tensione magna in stomaco inquit sic. melius tamen salati-
cum esset locuste. i. rampōzeoli suo tempore. reperitur au
tem quoddam animal nominatum locusta & illud est gril-
lus viridis. vt dicit Nicolaus.

¶ Scordeon sm Auic. & circa instans. & Gulielmū lom-
bardum est aleum agreste. & sm circa instans solus flos cō
petit vsui medicine. Pe. de crescentijs dicit scordeon. idest
aleum agreste. solus flos eius competit medicine. & est ty-
riaca rusticorum sm Ga. macer inquit. Scordeon argiue
sunt alea dicta latine. Lilium celeste apud Auic. est treos
cuius radix vsui medicine competit.

¶ Oleum balsami est quod ex ligno balsami manat. An-
dromacus habet olei balsami. sed Rasis & Guliel. habent
balsami puri. Haliabbas vero habet olei balsami optimi.
idem hī Joan. Sera. sed pro certo auctores qui de ea lo-
quuntur non intelligunt oleum balsamum factum artifi-
cialiter ex multis. verus est quia balsamus apud nos raro
reperitur. auctores moderni scripserūt olea & alia que pos
sunt administrari in omni loco vbi ingrediatur balsamus
prout infra apparebit.

Pentafilon. i. quinque folium. Isidorus in ca. de herbis
aromaticis siue cōibus dicit pentafilon a numero foliorum
dicta. vnde & eam latini quinque folium vocant. reperitur
vna alia planta que multum sibi assimilatur sed habet se-
ptem folia & hec vocatur eptafilon ambe in pratis reperi-
untur. Jo. Serap. inquit. albetafilon & est quinque folium.

¶ Prassium. i. marubium. vt dictum fuit. haliabbas ibi-
dem dicit prassium. i. porrus montanus.

¶ Macedonicum. i. apium montanum siue alexandrum:
Rasis loco eius habet olixatri. Jo. Sera. habet apij. mon
tani quod idem est sm Matheum siluaticum.

¶ Pulegium indum. i. pulegium ceruinum. nam Rasis &
Gulielmus habent pulegium ceruinum & Jo. Serap. habet
alchatamum. & dicitur q est pulegium ceruinum. In ter-
tia vero descriptione Auice. ait tuctaminis & est pulegium.
& ipsum diptamum sine dubio est species pulegij. vt patet
apud Serapio. in capitulo de origano. vbi de diptamo lo
quitur. sine dubio ex meo iudicio credo quod verum pule
gium ceruinum sit diptamum. nam Isido. in capto. de her
bis aromaticis siue communibus ait. diptamus herba no
men accepit. propter quam apud virgilium cerua vulne-
rata saltus. & item Haliabbas loco pulegij indi habet di-
ptamum quod idem est. Papias dicit. pulegium martis
diptamum est. sed lumen maleluceus putat q pulegium in
dum sit pulegium vsuale. sed non cognoui quid esset. meo
vero tempore pro pulegio indo diptamum vidi ponere.

¶ Gummi alborin idest terbentina. nam si cōsideretur be
ne gummi. alborin est terbentina dictum largatum. Rasis
loco eius habet terbentinam. Auicen. in secūda descriptio
ne habet glutis alinbac. quod idem est. Haliabbas habet
gumme botani. quod idem est fructus ipsius vocant gra-
na virida & arbor borin.

¶ Storax liquida. i. signa. Jo. Serap. in predicta descri-
ptione dicit. storacis liquide. & est mel alubne. & in confe-
ctione chefete inquit. storacis hūide. & è mel storacis calamite

Opoquistidos est sucus cuiusdam rei que assimilatur fun-
go que nascitur in radice rose canine. seu barbe hircine.
Aui. in capitulo de barba hircina dicit. quod radix eius est
fortioris stipticitatis. & ponitur in tyriaca. & sic est. Fran
ciscus de pedemontium in capitulo de fluxu ventris om-
nium modorum & curis eius ait barba hircina & flos eius
& sucus qui est opoquistidos.

Scheè montane. non inuenitur sic apud alias. verum est
q Haliabbas habet sici montani. quod idem est. tamen si
intentio andromaci est quod ponamus scheam debemus
eam ponere. pro schea intelligitur sandonicum. vt reperi-
tur apud Serapionem in proprio capitulo de schea. & di-
cit quod est absinthium marinum & sic est. & est illud quod
hodie herbam santonam dicimus aut somenzinam aut se
men sanctum defertur de Janua ad nos. & mirabiliter va-
let ad vermes interficiendos.

¶ Colcotar vero apud Auic. in secundo canonis cap. de
attramento. est vitriolum citrinum. Jo. Serap. habet cal-
cadis. Gulielmus lombardus dicit quod vitriolum adu-
stum de quo fit encastrum vocatur colcotar. Haliabbas ve
ro habet vitri assati quodammodo non ad perfectionem.
Ego credo quod ista sententia sit falsa. quia non est con-
sonum dicere vitri assati. immo debet dicere vitrioli as-
sati. & sic hodie loco colcotar ponitur vitriolum viride adu
stum. Andromacus dicit quod adustio ipsius non fit vlti
ma. sed aduratur secundum medietatem ad hoc vt possit cō-
teri. oportet ergo accipere vitriolum & ponere ipsum in pa
tella ad ignem donec igneatur & continue vitriolum vol-
uatur. & tandiu hoc facias q eius color mutetur. & tunc de
ponatur & vsui reseruetur. etiam. Joan. Serap dicit q cal
cadis debet esse vstum secundum medietatem sue adustionis.

Nasturtium album de ipso nescio quid dicam. quia sa-
pientes dixerunt q nasturtium album est nasturtium ba-
bylonicum quod non cōsonat. quia Rasis & Gulielmus
ambo habent in predicta tyriaca. s. nasturtium album & na
sturtium babylonicum ergo non sunt idem. Auicen. in se-
cunda descriptione tyriace dicit. alme & alseis & est nastur
tium album. Jo. Serap. in eodē loco habet seminis azuf-
fere. neque per id cognoui quid sit Matheus siluaticus in
littera aleis inquit. aleis idest nasturtium babylonicum. &
est nasturtium orientale. Serap. vero in capitulo de nastur
tio. forma nasturtij orientalis describit ex auctoritate Dia.
sed apud Diaf. non reperitur sub nomine nasturtij orien-
talis. sed meo iudicio credo q illud capitulum de brion
herba apud Diaf. sit idem cum nasturtio orientali apud Se
rap. & sic sine dubio si legis capitulum de brion apud Diaf.
cum cap. de nasturtio orientali apud Serap. videt q idem
sunt. Sunt etiam qui loco eius ponunt nasturtium aqua
ticum quidam nasturtium vsuale. Haliabbas autem loco
nasturtij albi hī cardamomum quod est nasturtium vsuale.

Gummi. s. gumi arabici. & hoc reperitur super arborem
ex qua fit acatia sicut reperiunt alie gume. vt dicit Sera.
Haliabbas in multis locis dicit gumma zabara. i. arabica.

Cordumenti idest carui agreste vt dicit Jo. sera. in pre-
dicta confectione similiter ait. Gulielmus & secundum
Matheum siluaticum est cordilion seu filer creticum. & se
cunduz Democritum est chelisz capestre. q est leuisticum. vide
supra in ꝓfectione athanasie magne vbi melius ondum fuit.

Bezaard idest galbanum. quia alij auctores loco eius
habent galbanum. Preterea Serap. in capitulo de galba-
no dicit q bezaard. est galbanum similiter dicit in descri-
ptione tyriace. etiam vide q Auic. in tertia descriptione
in fine ait. ad litteram bezaard. & est galbanum & sic est.
Alia vero simplicia satis declarata sunt. Liber qui dicitur
bulchasis in tractatu. ij. docet formam extrahendi sucum
galbani & inquit. recipe bauciam siluestrem fetentem cum
suis summitatibus & incise vide ibi.

Mel. s. mel apū. quod est notum. Auic. Rasis. Guliel. habet
mel scilicet vsuale. Andromacus aut hī mellis albasce & di
cit quod est mel quod sugunt apes ex herba que vocat albasce. ergo
debet esse mel q apes colligūt ab albasce quod est thimus.
Joan. Serap. ibi dicit mellis siluestris mundi quod colligunt
apes ex albasce. Halib. aut dicit mellis quod apes ex plan-
tis colligūt. Gal. in sua descriptione hī mel atticum de quo
supra. Notandum q regula multorum modernorum est q in ipsa
tyriace ꝓstructione ponit multo plus mellis quam debeat po-
ni. s. si vis q tyriaca sit laudabilis ponat pro quilibet li. mel

lis.z.vij.spēz ad minus.z hoc fuit approbatuz meo tempore in alijs confectionibus nō ingredik tantum speciez.

¶ Vinum antiquum odoriferū z optimū hoc est satis notum. Auic. Andromacus. Rasis. Gulielmus. z Joan. Serap. ponunt in suis descriptionibus vinum odoriferuz. z non exponunt si deberet esse coctū aut non. sed ꝓz opinionem meam debet esse coctum z istud vinum debet fieri ex vuis electis albis factum z coctum vsqꝫ ad consumptionem vnius tertie partis eius vel plus quousqꝫ habeat prefati mellis collati consistentiam. z dz esse trium annorum vel circa. quod equidem vult expresse albucasis q̄rta particula azararij ca. primo inquiens debere sumi carenum vetus de tribus annis. z Haliabbas decimo practice cap. de tyriaca dicit. sume canū. i. vinū dulce coctū. quod appellatur mustum vetus de tribus annis. Galie. loco eius habet vinum falernum de quo supra.

Confectio metridati ex descriptione cōi omnium. ℞. mirre. croci. agarici. zinziberis. cinamomi. dragaganti. oiuz. ana. z. x. spice olibani. Alceis z est nasturtiū babyloniculū. squinanti. xilobalsami. sticados. sisileos. costi. camepitheos. galbāi. nebescer. macropipis. z succi barbe hircine castorei. melachion. z est opuz folij indi. i. malabatri. i. storacis. oppoponacis. añ. z. viij. opij. z. v. cassie leucopiperis. melanopiperis. hermodactilozum. polij scordeon dauci. melliloti. gentiane olei balsami. carpobalsami. i. seminis balsami. troc. chochiō. bdelij. omniuz. añ. z. vij. ruthe. z. ij. armoniaci. spice romane. i. celtice. mastices. gummi. arabici. petroselini. cozdumeni. i. carui agrestis. seminis feniculi. omnium añ. z. v. anisi. acozi. meu. serapini. assari. añ. z. iij. rosaꝫ rubeaꝫ pulegij. omniū añ. z. v. fu. acatie z vmblici. stinci. seis pici. oiuz añ. z. xlv. vini odoriferi antiqui in quo infundantur ea que opz infundi mellis dispumati. quod sufficit misceatur z reseruetur z administretur post sex menses. z fit dosis sicut auellana cum eo quod est conueniens de potionibus.

¶ Nec confectio metridati sicut inquit Auicē. est ꝓfectio quam fecit metridates rex ponti z nominauit suo noie z composuit ipsaz. z est ex medicinis expertis super venena propte z super egritudines alias. vt esset aggregatiuū in uatium iuuamenti venenorum diuersorum z egritudinuz diuersaꝫ. fuit ergo ipsum tyriaca in illo tempore. deinde postq̄z accidit Andromacho illud quod expertus fuit ipsum super iuuamentum carnium serpentum z aliorum addidit in eo trociscos de viperis z alterū est paruz per addictionē z diminutionē. fuit ergo tyriaca magna in multitudine iuuamenti. verūtamen tyriaca magna est magis iuuatiua ipso in re vna z est venenū serpentum. in reliquis vero nō diminuitur metridatū a tyriaca. z propter id ego dico q̄ tyriaca magna dicitur a tyro serpēte. vt dictū est. Rasis in primo tractatu octaui Almansoris de venenis z venenosorū morsibus. z eoꝫ curatione z cautella habz vnā descriptionē que eadē est. Guliel. placentinus in suo tractatu de confectionibus habet vnam aliam que eadez est. Haliabbas in decimo practice habet eādem. etiā vide supra vbi posui vnā aliam descriptionem que est ex auctoritate Nicolai. Et dicitur q̄ est mater omniū antidotoꝫ. sz non est eadē. generaliter autem conficitur ꝑm descriptionem Auic. istā. z maxime apud ¶Mediolanenses. Simplicia que declaranda sunt declarabo si deus voluerit.

Alceis ꝑm intentionē Aui. est nasturtiū babyloniculz z ꝑm ¶Matheū siluaticū est nasturtium orientale. ipsemet in ca. de cardamomo. i. nasturtio ingt. sed nasturtium cōmune notū est melius illud qd deferē a babylonia. Hic intelligendū est q̄ nasturtiū babyloniculū est cōe. sz babyloniculū est nobilis nro. Dia. in ca. de cardamo. i. nasturtio ait. cardamus vtilior esse dī babyloniculs omnib⁹. nos vero ponimus de nostro quo vtimur. z sunt qui ponit de aq̄tico.

¶ Nebescet vel tebescet. i. gluteē alimbat. z est terbentina. nam Rasis. Gulielmus. z Jo. Sera. in eodem loco habēt terbentinam. z idem est. Haliabbas autez loco eius habet ratinegi. ergo est colophonia. vt videtur apud Auic. in secundo cañ. sed in isto antidoto terbentina intelligitur.

¶ Barba hircina est planta ꝑm Auicen. ex qua fit ipoquistidos. z sic credo. quia Haliabbas ibi dicit. hasaph. i. succi ipoquistidos idē est consonū propter alios auctores. z nos vocamus ipsam rosam caninā in cuius radice distante a stipite plante eius nascitur quedam res ad similitudinē fungi cuius forma est ac si plures balanstias infigeres vnam in aliam. z dicitur taratich qui fungus tonsus z expressus sucum emittit. deinde ad spissitudinem coctus z siccatus ipoquistidos efficitur.

¶ Melachion ꝑm Auic. est opiū. sed est textus corruptus nā ipse in predicto metridato inferius hz opiū. ergo melachion non est opiū. Nicholaus in sua descriptiōe loco melachion hz git. ergo est nigella que vocatur melantiū. naz vide Pli. qui ait git ex grecis. alij melantium. alij melanspermon vocant. z nō est illud git. qd reperitur in nostris partibus in bladis. sed git est melachion. z est nigella nigra. cuius semen est odoriferum cū odore iocundo. z eius semen habet similitudinem seminis porri. hanc vltra padum rustici vocant rocheram.

¶ Opiū apud ipsum est sucus papaueris nigri. qd egyptij seminat vide q̄ si est cōsonū q̄ melachion sit opiū. naz supra est positū melachion. i. nigella. sz ipse dicit q̄ est opium quod credendum non est. inferius vero iterum habet.

¶ Oleum balsami. quod ex ligno balsami emanat descriptio ipsius reperitur apud ¶Mesue. sed non potest fieri apū nos. tñ infra apparebit oleum quod in omnibus locis potest administrari sicut balsamus.

Trociscus chochion est tyriaca que vocatur defussio. nā postquā aggregaui istos trociscos apud Aui. cuz tyriaca defussio apud Rasim z Gulielmū vidi. quod idē sunt. Haliabbas habet trociscos mefrinoserion quod idez est. pulegiuz. i. pulegiū indū. vt habetur apud alios auctores sicut est Rasis z Gulielmus z est pulegiū martis siue cerminum. i. diptamum. sicut dictum est in tyriaca preterea Jo. Serap. loco eius habet mescatramescir. quod est verū diptamum: vt pz apud Gal. in. vj. simplicium.

Fu. i. valeriana cuius radix vsui medicine cōperit. Rasis vero in sua descriptione non habet fu. sed loco eius ponit faufel. i. auellanā indicam.

Umblici stinci. i. sumen siue venter stinci. vt dicit Gentilis Rasis loco eius ponit inguina stinci. i. guarsi. Jo. Serap. hz pinguedis stinci. Haliabbas aūt hz caudaꝫ stinci.

Ipericon apud ipsum in scdo cañ. est vna demōis Auerroys in. v. col. ait. heufericon. i. ipericon nelifricon. z qdā appellāt hanc herbam cordialē eo qz assimilat cordi. eius semen apud Pli. vocatur caros. z est herba sancti Joannis dicta fuga demum siue perforata que satis est nota.

Confectio filonij romani. tarsensis. ℞. leucopiperis. seis iusquiami albi. ana. z. xx. opij. z. x. croci. z. v. euforbij. spice: piretri ana. z. i. castorei z. doarie: dozonici: margaritarum non perforatarum fel. añ. z. s. mellis dispumati quantum sufficit.

Nec confectio in Papia nō ē valde in vsu sed in ¶Mediolano magis Aui. narrat filonium dicens. inquit Gal. in libro decem tractatuum in quo narrauit narrationem filonis. inquit enim Gal. in persona filonij. ego sum de expositione filonis medici tarsensis. z meum quidem iuuamentum ad eum cui dimissa est moz est iuuamentum maximum. z rectifico dolores antecedētes in egritudinibus pluribus z̄c. Joā. Serap. in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem. tamen ibi Joannes Serap. ait filonium tarsense. z dicitur filoniuz romanū. Joā. cōcoregius in cap. de vigilia z sabara inquit de virtute istius filonij romani. z dicit quod fuit inuentum a filone medico romano. propter quod appellatuz est filonium romanum. valet aūt ad somnum inducendum.

Sel apud Aui. in secundo est medicina inda similis zinzberi. qd aūt sit cōmuniter ignoraf. sz Sera. de ipo etiam loquitur. z in vno ca. confunditur sermo de bel sel z phel z dicit q̄ sunt medicie inde. z dī q̄ sel est citonīū indum. ¶Matheus siluaticus de citonio indo ca. facit z ibi dicit. bel vel sel ē citonīū indū. z sic qdā sapiētes dixerūt qd bel vel sel in vtute sunt ꝓueniētes. z existimāt qdā eē idē. Serap. vero in capi. de darfisahan. i. arboze granati siluestris

alt. quod fructus ipsius arboris est bel. ergo bel vel sel est arboz granati siluestris. z dixit Gentilis q̄ bel est herba de qua fit licium. z sic est quod moderni faciunt licium de arboze mali granati. i. amiberberis. quedam falsa sinonima exponunt quod sel est sambucus. quod non est credendū.

Confectio filonij perfici. ℞. piperis albi. seminis iusquiami albi. añ. z. xx. opij. z. x. croci. z. v. euforbij. spice. piretri. añ. z. ij. castorei. z. j. zedoarie dozonici margaritarum non perforatarum. musci. añ. z. s. camphore sextam z seminis. z. j. mellis dispumati colati quantum sufficit.

¶ Nec confectio apud nos non est in vsu. sed in mediolano magis: supra posita fuit vna alia descriptio que valet ad fluxum sanguinis nariuz z ad multa alia. z istud valet ad fluxum menstruozum z emozroidarum z ad alia. veruz gentraliter secundum descriptionem superius positam est in vsu. Joannes Serap. in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem. simplicia ingredientia declarata sunt.

Confectio de iacinto Auic. ℞. fracturā iacinti z propte rubte granate z ei similium aur. j. que ponatur in instrumento terendi z incipiat eius contritio cū facilitate subtiliter vt alterentur deinde ponatur in tabula z preparetur super ea ad terēdum z sumat lapidis alluminis. z. j. balakic. alias alachic. z. i. z auri liquefacti in crucibulo suo lloito cū litargirio donec aurum fiat sicut vitrum z teraf pondus tertie. z. j. z argenti vitreati cum odore stanni pondus sexte. z. i. z fiat cuz vno quoqꝫ eorum de contritione z puluerizatione illud quod fit in iacinto. deinde sumatur summa eorum z proijciatur in tabulā vitreataz z inuoluatur in vino odorifero z teratur donec exsiccetur. z teratur donec fiat pulus subtilissimus. deinde sumatur z reponatur. sit ergo summa pars. i. deinde sumatur agarici. epithimi. piperis. i. nigri. zinziberis. garyofilorum. sansuci. i. maiorane. oium. ana. pars. s. z sumatur lapidis armēi. lapidis lazuli. salis napticī. zedoarie. dozonici. been albi z rubei. lingue bouis. omniuz ana tertia partis. i. deinde sumatur spice celtice. z est neridem. amomi. acozi. folij. i. malabatri. cinamomi. oziganī. hasce. isopi. cimini. omnium ana q̄rta partis. i. deinde sumatur pulegi. petroselini. lapidis iudaici. seis apij. mirre. olibāi. croci piperis. albi. oium añ. sexta pt s. i. z sumatur ossiū elephantis tertie partis. i. fere q̄ oēs has medicinas. z pūce super has calcem lapidum z tere z confice cum melle embilicorum quod sit pondus dupli eorum. z fiat.

¶ Nec ꝓfectio apud nos non est in vsu tñ in ¶Mediolano vtuntur z sic simplicia que declaranda sunt declarabo.

Jacintus lapis est cuius sed Ser. species sunt tres. quarum vna est colozis rubei. scda est colozis citrini. tertia est colozis chaball. z colozis antimonij. z melioz eozum est rubeus. sicut dictū est. virtus aūt iacinti est multuz vulgata z honorata inter homines. reperitur etiam quedā herba que vocatur iacintus que florem purpureum habet. z radicem similem bulbo. vnde Jsido. in cap. de herbis aromaticis siue communibus inquit. Jacintus herba est habens florem purpureum. traxit autez nomen a puero quodam nobili qui in saltibus inter purpureos flores repertus est interfectus. deditq̄ nomen herbe puerilis funeris casus. est autez radice z flore viole similis pueros a puberate retinens. etiam Dias. de ipsa loquitur. vide ouidium in libro metamorphoseos.

¶ Lapidis alumis est alumen scissum vt inquit Gentilis z est illud qd vulgo de pluma vocatur. Alexander in cap. de collirijs ad cicatrices in collirio dicto diatici ait litho fiton. i. lapis alumis. z credo qz sisiō apū grecos ē alumē.

¶ Malakic vel salachil est lapis sicut repik apud Serap. dictus lapis corneolus. spēs eius sunt multe. defertur. n. ex terris iameni. z ex maritimis romanozum z melior ex eo est ille qui magis vergit ad rubedinem. etiam Simon Januensis dicit balachil idest lapis corneolis.

¶ Aurum liquefactum cuius liquefaciendi modus alchimistis notus est. dicit Auic. donec aurum fiat sicut vitruz videlicet taliter q̄ possit teri vt vitrum.

¶ Argenti vitreati secundum Gentilem idest exsiccati in durati taliter q̄ possit teri vt vitrum. z sic cum odore stanni quod ꝑm alchimiste docent.

¶ Lapis armenus ꝑm Auic. in secūdo est in ipso aliquantulum azuli coloris nō tñ est in colore azuli z nec in eius soliditate sed in eo arenositas quedā. z qñq̄ vtunt eo tinctores z pictores loco azuli z est lenis tactus nō possum dicere diuersitates q̄s vidi de hoc lapide ita qd nō certificor de eē ipl⁹. pictores sine dubio pigūr cū eo loco auzuli

¶ Sal napticus ꝑm ¶Mesue in cap. de speciebus salis est niger habens odorem napte. Auic. in cap. de sale inquit sal napticus est niger cuius nigredo est ex parte napticitatis que est i ipso qui cum tādiu suffumigatur donec ab eo napticitas remoueatur remanet sicut sal gemma.

Lingua bouis. i. buglosa Papias dicit arnoglosa lingua bouina herba est iste textus est corrupt⁹ nā arnoglosa apud Dia. est plantago siue lingua arietis vt apud Auic. z apud omnes habetur.

Hasce. i. thimus sicut pz apud Sera. in cap. de thimo.

Lapis iudaicus secundum Jsidorum est lapis albus ad modum glandis in q̄rtitate scripturis quibusdaz insertus quas greci grāmas vocant dicitur autem iudaicus quia inuenitur in terris iudeozum z in india.

Ossium elephantis. i. rasure eboris vt inquit Gentilis quidam vocant ebur z est dens elephantis z hec medicina est apta in medicinis magnis odoriferis.

¶Mel emblicozum de modo ipsius vide supra in tractatu Rasis in fine electuarij letificantis.

Electuarium de granis viridibus. ℞. granozum viridiuz mellis anacardi sisami. excorticati. añ. sextaria. vj. zuccari taberçet. idest albi sextaria. xxiij. mira. chebu. bellericozum. emblicozuz ablatis nucleis zinçi. macropi. burungi. folij. indi. cpafie. añ. z. iiij. pipe. sansuci idest maiorane. añ. z. ij cōfice has medicinas cū melle dispumato z butiro vaccino. z vtere post sex menses. Istud electuarium non est in vsu sed simplicia que sunt declaranda declarabo.

Granū viride apud Auic. in scdo cañ. est fructus arboris terebinthi. vnde terbentina colligitur vt pz in suo capitulo z arboz ipsius vocatur botin. Sera. cap. de terebintō dicit botin. i. arboz grani viridis. z sic est.

¶Mel anacardinum qualiter fiat vide supra in tractatu ¶Me. in confectione anacardina. sextarium vero est pondus ꝑm gentilē. z. vj. Auic. in fine quinti canon. in descriptione de ponderibus dicit sextarium est. z. vj. z dauf. ij. aut aur. q̄tuor. simpliciter ait Jo. Sera. moderni vō dixerunt q̄ sextariū medicine est pōdus duaꝫ librarū cū dimidia: z sic qñ reperitur in receptis sextarium vini vel aque vel olei vel aceti intelligitur duaꝫ librarum cuz dimidia. sed quando reperitur sextarium cinamomi gariofiloruz. z sic de singulis intelligitur. z. vj. tu vero considera.

Berungi. i burūgi. z dicit Gentilis qd est granū in magnitudie piperis. z sunt qui vocāt mirtū albū. z hz intentionē ¶Mathei siluatici est cubebe. z sic est opinio multorū sapientum de ipso vide in confectione anacardina.

Lapsie. i. seiteragi z est plāta quaz Dia. lepiduz vocat. z est lapsia hz Genti. ipse Aui. in isto canone in cōfectiōe electuarij. Alfagi⁹ hz capsie ide. Jo. Sera. i suo antidoto. ineodē loco hz seiteragi. qd idē ē. z ē agricardamū agreste. siue nasturtiuz q̄ticū vt dictū est in trifera saracenica.

Electuarium Anisuden. ℞. seminis apij. piperis. añ. z. xij. Anisuden nigri z. xiiij. petroselini. celidonie. calamenti. hasce. i. thimi. sisileos. añ. z. viij. cheiiin. i. leuistici. z. xiij. aggrega has medicinas tritas z cicotrigonizatas. z confice cum melle dispumato. z repone in vase z vtere cum necesse fuerit.

Istud electuarium in vsu non est. sed scripsi solū vt certificeris q̄ anisuden non est sisileos. vt ipse Auic. dicit. Anisuden apud Auicēnam in secundo est planta cuius gummi est asa. tamen in capitulo de sisileos dicit q̄ si sisileos est alanisudē romanū. similiter in tertio in fen. xiiij. in cap. de cura asclitis dicit sisileos z est anisudē romanū. Et Rasis in lib. diuisionū in ꝓfectione ad epilēsiā dicit. sisileos

qd̄ est aniuden romanū. ſz q̄ hi tāti viri ſalua tamen eoꝝ pace non bene ſenſerint preſentis electuarij deſcriptio nobis manifeſtat: in quo aniuden ⁊ ſiſileos ingrediuntur q̄ fieri in his que idem important non cōtingit. preterea vide quod Raſis in libro diuiſionum in cap. medicinarum ſtomaci in confectione de ſcoria ferri cum vino inquit. an ſuden. i. radix herbe de qua fit aſſa fetida. Item Serap. de aniuden. ⁊ aſſa ſimul capitulum facit ⁊ inquit aniuden. i. ſolum arboris aſſe. poſtea iterum in cap. de agarico dicit eſt ſimile radici aniuden. i. arboris aſſe. Diaſco. dicit. eſt ſimilis filio. i. lacrimo laſar ⁊ eſt aſſa fetida ſecundum veritatem. vide Franciſcum de pedemontium in cap. de dolore humeri ⁊ ſpatule ⁊ medicinis eius in ſpeciali qui ingt radix aligath. i. herbaruz de qua fit aſſa ⁊ eſt aniuden. Guilelmus placentinus in ſuo tractatu de ſimplicibus dicit. aniuden eſt de qua fit aſſa.

¶ Siſileos. i. fileris mōtani. vide ergo ſi poſſibile eſt q̄ aniuden fit ſiſileos. vt dicit Auic. ⁊ Raſis in aliquibus.

Electuarium

de camphora. Re. camphore. croci xiloaloes. i. ligni aloes. cardamomi. ⁊ girboe. cubebe. cheſiſz. cinami. i. darſeni. gariofi. vſnee. ſpice macis. ſandali albi. macropiperis. cinamomi. capſie ſeitaragi neremiſch. i. roſe afini. ſecacul. i. ſigilli ſancte marie galange. nuciſmuſcate. zinzziberis. ciperi fulfumine. omnium partes equales zuccari ℔tum eſt pondus medicinarum omnium.

¶ Iſtud electuariū nō eſt in vſu. Auic. habet tres deſcriptiones. ⁊ differunt vna ab altera ſed in vſu non ſunt.

¶ Camphora ſm Serap. ⁊ Aui. eſt gūmi arboris. neſcio medicinam in qua plura ſint miracula. nā cū in tertio gradu frigida iudicetur nihil odoratius eſt igniq̄ amicabilius. cito enim inflāmatur ⁊ preclaram flammaz per ſe emittit. que niſi piſilo obtuatur euaneſcit natura ſublimata ſapore acuti cum amaritudine. ⁊ hoc eſt notum.

¶ Girboe. i. elbue. vt ingt Bētilis Aui. in. ij. de elbue capitulū facit ⁊ dicit q̄ eſt vizbue ⁊ eſt ſubtilior q̄ chacula. i. cardamomum vſuale vel cardamomi ſpecies. nos loco eius ponimus grana paradiſi. i. melegetam.

¶ Fulfumine apud ipſum in ſecūdo eſt radix piperis. Serap. de radice pipis capitulū facit. ⁊ dicit fufulmine idest radix piperis. ⁊ ſic eſt.

Electuarium

de ſtinco. ℞. ſe. ſparagi. ſe. cepe ſe. alrotab. ſe. potri. ſe. baucie. ſe. eruce. ſe. vrtice. granoꝝ viridiū. i. granoꝝ arboris albotin. huius gūmi eſt terbētina. lingue auis. i. ſeis frafini ſiſami excoriati. ſeis raſſant. tuderi vtriuſq̄ amigdalarū. ſ. amararū. pineaꝝ. granoꝝ naſturtij ana. z. iij. zinzziberis. ſecacul. galāge macropipis ana. z. v. cinamomi. nuciſmuſcate. been. vtriuſq̄. ſ. albi ⁊ rubei ana. z. ij. ſtinci. z. v. ſgile aſſate. z. iij. penidiorū quantū pōdus haꝝ oium medicinarum. tere ⁊ cribella. ⁊ confice cum melle diſpumato.

¶ Iſtud electuarium apud nos non eſt in vſu.

Alrotab ſiue rotab idē eſt ſm Simonē Januē. ſunt dactili qui tamar vocant. ſiir ait Matheus ſiluaticus. ſz Raſis in tertio Almanſoris in capitu. de virtutibus fructuū ⁊ pomorum inquit. rotab minus calidi ſunt quaz dactili. ergo rotab non eſt dactilus. Serap. in cap. de dactilis dicit. rotab. i. dactili. ſic generaliter habetur opinio.

Stincus eſt animal de quo Aui. duo capitula facit vnū de guarſi. Aliud de ſtinco qd̄ idē eſt. ⁊ melius quod eſt in ipſo eſt illud qd̄ eſt in parte renū. Dia. ait. ſtincus eſt quod dā animal qd̄ in India inuenitur quadruplex ⁊ ſile lacerte, ſed multo maius ⁊ lōgius ⁊ ventroſius hoc eſt ſatis notum. etiam de ipſo dictum fuit ſupra in diaſatirionis.

Trifera maior

℞. mirabolanoꝝ nigrorum bellericorum. emblicoꝝ. macropiperis. i. longi piperis nigri aā. z. iij. zinzziberis. buzeldē. ſireblengi. capſie inde. i. agricardami agreſtis. ⁊ in deſcriptione alia macis. omnium ana. z. j. tuderi albi. ⁊ rubei lingue auis. ſeminis granati ſiluaſtris. ⁊ eſt aſſe hedenegi. ⁊ granorum alkikil ⁊ eſt perſice. darſiſahan ⁊ ſiſami excoriati. zuccari taberzet omnium ana. z. ij. been albi ⁊ rubei ana. z. ſ. tere ⁊ ſicca per ſe ⁊ inuolue cū butiro ⁊ confice cum melle diſpumato ⁊ fiat.

Trifera grece eſt delicata. hoc apud nos non eſt in vſu. nec credo apud alios. ſed ille deſcriptiōes quibus nos vtimur ſunt ex auctoritate Meſue ac Nicolai. vt apparet in ſuis locis. ſed ſolum iſtam deſcriptionem ſcripſi propter quidam ſimplicia.

Buzeiden ſz Bal. in libro ſecretoꝝ in medicamine ad ſciaticaz exponit qd̄ eſt ſatirion. ⁊ ſic meo iudicio eſt. qd̄ buzeidē eſt ſatirion vel ſpēs eius. nā cap. ſuum reperies in Serapi. ⁊ ibi inquit. buzeiden eſt ſpecies ſatirionis ⁊ ſunt radices dure albe ſimiles been ⁊ ſi ſic eſt verum ego exiſtimo q̄ planta ſit illa que a modernis palma citri vocatur. nam ſine dubio palma ꝓpi eſt ſpēs ſatirionis.

Sireblengi ſm Meſue ſunt emblici infuſi in lacte. naz ipſe domi. Meſue in capitulo proprio de emblicis dicit. modus faciendi ſereemblac infunde emblicos in lacte dulci ⁊ mutetur ſuper eos lac mane ⁊ ſero ⁊ hoc per triduum ⁊ exiſiccent in vento ⁊ in vmbra ⁊ recundantur. Serapio in capitulo de emblicis quaſi in fine ait. quidā medici nominant emblicos ſit emblicos ⁊ hoc ideo quod quando infunduntur in lacte in terra in qua naſcuntur nominantur ſireblici ⁊ ipſi ponunt in lacte.

Semen granati ſiluaſtris ſm intentionez Auicenne eſt aſchedenegi. ſed textus ē corruptus. naz ſchedenegi eſt ſemen canapis ⁊ granata ſiluaſtris ſunt grana alchilchil: poſtea ipſe Auicenna ſequitur ⁊ dicit. granoruz alchilchil ⁊ eſt perſice darſiſahan: vide quod poſſibile non eſt quod ſemen granati ſiluaſtris ſit aſchedenegi. quia ſemina granati ſiluaſtris ⁊ granoꝝ alchilchil idē ſunt. Preterea vide in ſeptimo Joā. Serap. in eadē confectione qui inquit bundach ⁊ eſt ſemen granorū ſiluaſtrium. ⁊ ſunt grana alchilchil. ⁊ ſic reperitur in multis alijs locis apud eundem.

Grana alchilchil ſicut dictum eſt ſunt grana ſiluaſtria. vt patet apud Joānem Sera. in ca. de egritudinibus ginguiarū. ⁊ in cap. de fluxu menſtruorum. ⁊ in cap. de ſputo ſanguinis qui inquit. ſumātur grana ſiluaſtria. ⁊ ſunt grana alchilchil. Auic. in ſecundo de grano alchilchil. cap. facit ⁊ redarguit dicens quod ſit ſemen granati ſiluaſtris. vt de ergo q̄ textus hic Auic. eſt corruptus. nam ipſe vult quod ſemina granatorum ſiluaſtrium ſint aſchedenegi. i. ſemen canapis. qd̄ nō eſt credendum ſicut oſtendi ſupra.

Expliciunt confectiōes ⁊ electuaria ſuper antidotariū Auic. tā vſualia quā non. nūc vero mea intentio eſt oſtendere quedā alia que reperiunt in tertio can. ac. in quarto.

Electuarium

de paſſulis in fen. xviij. tertij. in ca. de cura debilitatis epatis. ℞. paſſularū enucleatarum aur. xxv. croci. aur. i. calami aromatici. aur. ij. bdelij iudaici aur. ij. ſ. cināomi aur. caſſie medietatem aur. ſpice aroma. aur. iij. ſquinātī aur. ij. ſ. mirre. aur. iiij. gūmi albotin aur. iiij. darſiſahan aur. ij. mellis aur xvj. vinum q̄tum ſufficit ⁊ fiat.

Iſtud electuarium apud noſtros medicos eſt multuz in vſu ⁊ ſecundum intentionem Aui. eſt ex medicinis laudabilibus prelatis alijs in fine deſcriptionis iſtius electuarij ait ⁊ exiſtimat Bal. quod hoc medicamen compoſitum eſt ex medicinis cōuenientibus cū ſuis proprietatibus epati. ⁊ ſic credo q̄ valet ad ea que dicit Auic. ex auctoritate Bal. quia predictum electuariū reperit apud Bal. in octauo de melmir de quo infra. ſed ipſe Bal. vocat ipſam confectionem chifodea. ⁊ ſi legis illam deſcriptionem de chifodea apud Bal. cū electuario de paſſulis vl de vino apd Auic. videbis q̄ idē eſt ſicut in ſuo tractatu oſtendam.

Darſiſahan ſecundum Serap. eſt arbor granati ſiluaſtris que apud diaſco. vocatur aſpalium vide Bal. quod loco darſiſahan habet limaturam aſpalegi quod idem eſt infra melius declarabo. vinum notum eſt. hic vero oportet q̄ apothecarios in coquēdo fit pfectus. qz predictum electuariū opz facere coquere ipſum cū lento igne fine fumo aliter nihil faceret propter vinū ⁊ paſſulas que ibi ingrediuntur. ⁊ vocatur electuariū de paſſulis. vel de vino.

Electuarium

de cineribus in fen. xviij. in capi. de medicinis conuenientibus lapidi. ℞. cineris vitri. cineris ſcorpionuz. ⁊ cineris

radicum caulium nabati. ⁊ cineris leporis. ⁊ lapidis ſpongie. ſanguinis hirci exſiccati ꝓriti. ⁊ cineris corticuz ouorum de quo pullus egreſſus eſt lapidis iudaici. gūmi nucis acori aā. ptes equales. petroſelini. dauci. pulegij. gūmi arabici. ſeminis alterij. piperis aā. partem. i. ⅓. conficiant cum melle ⁊ fiat. cuius doſis ſit vſq̄ ad auri. ij. ⁊ ſupra cuz aqua trifolorum decoctorum cum cineribus nigris.

¶ Iſtud electuarium apud nos eſt in vſu. ⁊ mirabiliter valet ad ea que dicit aboali. ⁊ oportet facere ipſum cum magna diligentia. ⁊ multi ſunt qui faciunt. ſed nihil faciunt. predicta deſcriptio reperitur etiam apud Franciſcum de pedemontium in capi. de opilatione renum ⁊ veſice ex lapide ⁊ medicinis eius. ſz eſt ex auctoritate Aui. ſiue aboali. vt dicit Franciſcus. Michael ſauonarola in cap. de lapide renū hz eandez. ſcias q̄ de predictis cineribus fiunt trociſci de cineribus ſicut infra oſtendam.

¶ Cinis vitri ſit cū magna diligētia ſicut oſtendā. ſz prio volo narrare de vitro dicens q̄ vitrū ſm Auic. inter lapides eſt ſicut ſtultus inter homines. Sera. ca. de vitro dicit q̄ eſt ex eo lapidoſuz. ⁊ ex eo arenoſum. vtraq̄z autem ſunt multi colozis. nā ex eis eſt albuz fortiter ſile criſtallo. ⁊ ex eo eſt rubeum ⁊ eſt citrinū ⁊ viride. ⁊ azulinū ⁊ vitrū eſt lapis magnus ſtultius alijs lapidibus. ⁊ eſt inter lapides ſicut hō ſtultus inter homines criſtallus etiā ſpēs vitri. ſz melius vitrum eſt albū. ſimiliter ait Auic. in iſto capto de modo vero conuertendi vitrum in cinerē reperitur apud Bulcaſim ſed nō poteſt fieri ſm illum modū etiaz lumen mal lucēs ponit modū ꝓburēdi qui poſſibilis nō eſt. ⁊ ſic multi credūt ipſum cōburere ſz illuz moduz. ſz nihil faciunt. comburatur autem vitrum vt docet Bertholomeus mōtagnana in ſuis cōſiliis in cōſilio de inſtrumentis lapidis ⁊ arenaꝝ ⁊ trumboꝝ cōminutiuis inquit. modus vero aduſtiōis vitri eſt talis. ℞. vitri albi ⁊ clari. ignīat vſq̄z quo rubeſcat in fornace accēſa. inde ſubmergatur in picē. ⁊ toties fit hoc quotiēs erit facilis ipſum ⁊ in cinere conuerti. alius modus nobilior vt docet Auenzoar in cap. de lapide veſice vbi ſic ait. vitrū aūt aduſtū qd̄ ſuperius dixi multi medicoꝝ ſic id credūt adurere. ponunt. n. ipſum ad ignē donec rubicundū efficit ⁊ extinguūt in aquā frigidā ⁊ hec plures ſic faciunt. ⁊ cū credūt aliqua facere nihil faciunt. cōburitur aūt iſto modo. accipe vitrū ⁊ vnge ipſam cū alchitrā. i. oleo qd̄ egreditur ex ſerbin. i. credo. ⁊ eſt piz liquida que nro idiomate pecula vocat ſub illi. ⁊ pone in ignē donec rubeū fiat. poſtea cū tenaculis recipias eum ⁊ extingue in aqua ⁊ ablue eū ibi. ⁊ iterū inunge ex alchitrā ⁊ repone in ignem. ⁊ extingue in aqua ⁊ ablue eum poſtea in aqua. ⁊ ſic ſepties facies ⁊ erit combuſtum.

¶ Cineris ſcorpionis. ſpēs aūt ſcorpionis multe ſunt. vt dictū eſt. ſed ille que nobis vſui veniunt ſunt ille que note ſunt oibus. de modo cōuertendi ipſos in cinerē ſunt difficiles. ipſe Auic. in ꝓprio capitulo docet de modo ipſius etiam in quinto can. in tractatu ſexto. de ventre inferiore debilitas ſtomaci. hz etiā liber qui vocatur albuchaſim. docet etiā modus iſte eſt. accipiant ſcorpiones vſui in quantitate quā volueris. ⁊ pone ipſos in olla noua munda. ⁊ lutniat olla ex maſſa tritici. ſiue cū paſta. ſiue cū luto ſapiētie. deinde ponat olla in furno panis calido. ⁊ dimittat ibi die ac nocte. deinde extrahatur. ⁊ cinerem ipſorum habebis.

¶ Cineris radicum cauli nabathi. i. de illa regione. vnde caules nabatij ſunt caules orientales que iacēt inter iudeam arabiā ⁊ ſic Auic. vult q̄ per caulē nabatij intelligim' de illis qui naſcuntur in illis regionibus. vñ Joā. Sera. in ſuo breuiario in capto de diſtillatione vrine ⁊ lapide inquit in quodā medicamine vt iſtud ⁊ ibi hz caules nabatij vel armenij. ⁊ ſic eſt q̄ per caules nabatij vel armēij. intelligendū eſt de illis regionib'. ſz lumen malelucēs putat q̄ ſint caules nō tranſplāntati qd̄ nō eſt credendum. Scias pro certo qd̄ in tpe antiquo predicti caules non reperiebantur in nrīs partibus. ſz moderni detulerunt ipſos ad nos. ⁊ ſic hodie in partibus nrīs reperiunt fortiores ſunt in illa materia q̄z noſtri. ⁊ forma ipſius eſt quod habent ſtipitem longum duozum brachiorum. aliquando aūt minorē hz diuerſa loca in quibus naſcuntur in ſtipite ipſius naſcitur quedam res ad ſimilitudinem rape hortulane. noſtri ſeminant ⁊ recoligunt. modus conuertendi ipſas radices in cinere eſt quod accipias radices ipſius. ⁊ munda ipſas a terra ⁊ ſordibus earum. deinde incidant minutiz. ⁊ ponantur in olla. cooperiatur olla copertorio pforato. ita vt fumus poſſit exire. ⁊ ponatur olla in furno panis calido. ⁊ dimittatur per die. ſero vero remoueatur. ⁊ reperias quod dicte radices fient ad ſimilitudinez carbonum. poſt hoc predictos carbones tere bene. ⁊ in alia olla parua repone ⁊ cooperi ipſam totam. ⁊ iterum pone in furno ⁊ dimitte tantum q̄ predicti carbones in cinerem album efficiantur. ⁊ de illa cinere pone in predicto electuario.

¶ Cineres leporis. ſ. leporis qui manducatur. ſeruitor in tractatu tertio inquit. forma comburendi leporem pro illo qui habet lapidē. ℞. ergo leporem ⁊ decola ⁊ pone in olla noua cum ſuo corio ⁊ alijs. ⁊ combure donec fiat cinis. deinde tere cinerem ⁊ vtere vbi opz. Joan. Anglicus in cap. de lapide renum inquit. itez lapis vnus integer ponatur in olla in furno calido quouſq̄z aſſetur in tantum q̄ poſſit puluerizari. ⁊ tunc de iſto detur. z. i. ⁊c.

¶ Lapis ſpongie adherens non omnis qui in cauernis ſpongie inuenitur. ſed proprie aut. naturaliter adherebat in ſaxo dum viueret ⁊ eſt aſper ⁊ durus valde. Serap. cap. de ſpongie inquit. ⁊ lapis inuentus in ſpongia habet virtutem que deſiccat. ⁊ contingit ex virtute eius q̄ frangit lapidem generatuz in veſica ſicut dixerunt. Auic. de ipſa ca. facit ⁊ dicit q̄ eſt lapis inuētus in corpore ſpongie.

¶ Sanguinis hirci exſiccati ⁊ etiā preparati vt oſtendaz. hircus vero ſm Iſidozum in capto de pecozibus ⁊ iumentis inquit. hircus laſciuum animal eſt peruleum ⁊ feruēs ſemper ad coitum. cuius oculi ob libidinem in trāſuerſuz aſpiciunt. vnde ⁊ nomen traxit. nam hirci ſunt oculozum anguli ſecundū Suetonīū. vt virgilius in bucolicis. trāſuerſa tuentibus hircis. cuius natura adeo calidiſſima eſt vt adamantem lapidez que nec ignis nec ferri domare valet materia ſolus huius cruor diſſoluat. maiores hirci cinifi dicuntur. A fluuio cinife in libia vbi grandes naſcuntur o quantum eſt magnificata virtus ſanguinis hirci in predicta egritudine. eſt tam magnificata ⁊ in tanta nobilitate. quod apud Auic. nominatur manus dei. propter ſuam nobilitatem ⁊ eſt medicamen theſauriz atum de regimine ipſius potu cā preparandi ipſum ſanguinem ⁊ exſiccandi. ipſe vero Auic. in predicto capitulo docet modum exſiccandi ipſum. ſed de modo cibandi non loquitur. Raſis ad Ali de villa noua in lib. ſcdo in capi. de vitio lapidis in renibus ⁊ veſica clare loquitur dicēs. ſanguis hirci nutriti per. xv. dies. vel. xxx. ex frōdibus hedere vel ſaxifragie in diebus canicularibus interfecti exſiccatus ⁊ puluerizatus poſtea iterum inquit. ſanguis hirci in diebus canicularibus interfecti prius per. xxx. dies. cū frondibus hedere vel ſaxifragie nutriti. ⁊ ſic faciunt quidam. alio modo vt reperit apud Sozdonīū victū illiū medicine in cap. de dolore renum periodali. pp eorum opilationem vbi ait vſus tro. ſanguinis hirci per ſe curat. ℞. igit hircū antiquū ⁊ nutriat ordeo feniculo petroſelino pimpinella ſaxifragia milio ſolis herbena filipēdula ⁊ ſimilibus diureticis ⁊ poſt longū tpe huius acceptionis decoletur ⁊ primus ſanguis ⁊ vltimus abijciatur ⁊ modus reſeruetur. ⁊ fiāt trociſci. ⁊ deſiccenſ in vmbra in loco ſicco nō vētoſo ⁊ vngat cū balſamo. Jo. Arcula. in cap. de lapide renū inquit. ſanguis hirci ꝓparatus ſm artē eſt fortis. ⁊ modus ꝓparatiōis eſt vt eligat hircus quatuor annoꝝ aut circa rubeus. ⁊ nutriat per menſez ex herbis ⁊ graminibus propriis in hoc ca. ⁊ ſunt hec betonica. pētaſilon. capillus veneris. grana ſolis. ſaxifragia. ſcolopēdria. hedera etiā valet petroſelinū. apiū. feniculus ⁊ filia in potu dabis vinū albū bonū odoriferū clazꝝ ⁊ ſubtile. ⁊ poſt iugulet de mense auguſti. ⁊ extrahatur ſanguis. cuius prim' abijciatur ⁊ poſtremus. medius vero reſeruet ⁊ fiat eius ꝓparatio bona. Nicola. floz. in lib. v. in ca. de cura lapidis per potionē ingt. hircus qdē melioz eſt q̄ ſumit in hoza in qua colorat vua. ſ. de meſe auguſti. qz tūc ſanguis eſt acutior. quere ḡ olla lapideā qz eſt melior. ⁊ hircus ſit quatuor anno

rum.modū vero exficcandi quere ab alijs:

¶ Cineris corticū ouorū de quo pullus egressus est.hoc est qñ filij sui nascunt.modus cōuertendi ipsos in cineres est difficilis.oz enim q̄ accipiatur cortex ouorū a quo pullus egressus fuerit ⁊ teratur bene.deinde ponatur in olla noua ⁊ obturetur os ej⁹.⁊ ponatur in furno ⁊ dimittatur per diem vnū ñ sint cinerate bene bonū est.finaliter ponatur iterum in furno ⁊ ibi dimittat vsq; q̄ sint bene incinerate.⁊ quando fuerint ad suum terminum q̄ color eorum sit albus extrahantur ⁊ vtere vbi oportet.

¶ Lapis iudaicus dr qr in terris iudeorū inuenit.Aut.in scdo can.dicit q̄ est lapis sicut nux parua ad lōgitudinem paucā declinās primus figure amigdale aut dactili ⁊c.o quāta vtus ē in isto lapide ꝗ lapidē renū.extrahit.n.ipm.

¶ Gūmi vero nucis ꝑm quosdā est fungus qui reperitur super arbores diuersas. huius color est ad similitudinem spongie.sed non recte sentiunt.qr illa res vocat narcotica nucis.gūmi vero nucis ꝑm veritatē est gūmi quod reperitur super arbores ferentes nuces ꝯ in partibus vrte nō reperiuntur.ego aūt vidi ꝑdictū gūmi qd in colore est filis colori mirre grosse ꝯ odorē nō hz.deferf de apulia ad nos ⁊ in illis ptibus inuenit.Auic.dicit q̄ dosis istius electuarij fit vsq; ad auf.ij.ʒ.iij.⁊ supra cū aqua tribuloꝝ decoctorum.i.tribuloꝝ marinorū quos ipse in scdo vocat hasek.⁊ sunt qui nomināt ipsos vulgo castaneolos lacus.

Electuarium de margaritis in.xxj. tertij. in ca.de regimine vniuersali pregnantis.℞.margaritaꝝ nō perforataꝝ.piretri añ.ʒ.i.ʒ iniziberis.masticis añ.ʒ.iiij.ʒedoarie.doronici.seis apij.tapsie.cardamomi.nucis muscate.macis.cinami.añ.ʒ.ij. been albi ⁊ rubei piperis.⁊ macropiperis añ.ʒ.iij.cinamomi.ʒ.v.ʒuccari sulimeni quantum omnia.⁊ fiat electuarium cuius dosis sit coclearium vnum.

¶ Istud electuarium apud nos est in vsu.⁊ valet mirabiliter ad ea que dicit Aut.supra in tractatu Nicolai.est alia descriptio que dr a duobus generibus margaritaꝝ.s. perforatarum ⁊ nō perforatarū.tñ Aut.in sua descriptiōe nō hz nisi non perforatarū ⁊ sunt qui faciunt ꝑm descriptionē Nicolai.⁊ sunt qui faciunt ꝑm descriptionē Auic. ꝑm volūtatē medicoꝝ ⁊ ambe descriptiōes apud diuites apothecarios reperiuntur. Jo.Serap.in suo breuiario in cap. de mulieribus qualiter significetur q̄ ipse sint prēgnantes hz vnā aliam descriptionem que quasi eadem est.

¶ Margarita lapis est. Isido.in ca.de lap.pretiosis cādidis dicit.margarita prima cādidaꝝ gemmarū quam inde margaritam aiunt vocaram q̄ in cōculis marinis hoc genus lapidum inueniatur.inest enim in carne cochlee calculus natus sicut in carne ostree preciosissima margarita reperiri dicitur.vel sicut in cerebro piscis lapillus gignitur ⁊ meliores sunt candide ⁊ albe.

¶ Tapsia quā arabes corrute dicūt tessisie.vt dicrum fuit in ꝓfectione anacardina que cōfert egritudinib⁹ neruoꝝ.

¶ Cinami.i.cinamomi grossi ⁊ alio nomine darsani vocat vt dictū est.tñ pp ignorantiā aliqui apothecarij aliqñ ponunt in isto electuario loco cinami ciminū.ʒ nō recte. quia spēs cinamomi sunt multe.vē pz per Diaf.⁊ Serapnam Serap.ait inuenitur alia species cinamomi que dicitur vasoth.⁊ est cinamum.⁊ est grosse plante non habens fortem odorē.⁊ est debilis virtutis.etiā Pli. inquit cinamomū ⁊ cinamum nascitur in ethiopia.⁊ consideretur bene q̄ cinamum ⁊ cinamomum idē sunt. Rasis etiā in tertio Almāsoris in fine ca.xvij.ingr.cinamomū cinamomo vicino existit.ʒ eo fit debilius.ignorantia vo apothecarium est.qr in isto electuario ingredit cinamū ⁊ cinamomū ex quo videtur diuersificari.verū per primū intelligimus cinamomū grossuʒ.⁊ per scdʒ cinamomū finum.

Succarum sulimenum.i.illius regionis.vt dicit gentilis.nos loco eius ponimus ʒuccarum taberzet.i. album. Joan.Serap.loco.eius habet mundum.

Confectio de medullis in.xx.tertij.i ca.de medicinis singularibus ad coitus.℞. amigdalarū excorticatarū sistic̄oꝝ nerigil excorticatoꝝ cōfritorum.⁊ amigdalarū pini.⁊ granorū alchilchil ⁊ granata siluestria.⁊ granorum azelē.⁊ granorum viridiū. i.seminum arboris dotim.cuius gūmi est terbentina partes equales.neremisch.piperis longi.ʒinziberis.omnium añ.partes.x.⁊ plus parū terantur ossa ⁊ cōficiantur cū penidiis de quo sumatur omni die quantum est ouū vnū.

Ista confectio nō est in vsu.ꝯ ideo eā descripsi vt ostenderem q̄ cōfectio de medullis Apud Auic.est eadem cum electuario de nucleis fructuū apud Rasis vt dictū est.nec differunt:nisi qr Auic.loco auellanarum posuit sisticos.

Neregil.i.nux indica.vt dicit Aut.in ca.de nuce indica ⁊ sic esse credo.qr Rasis loco eius habet nucem indicam.

Grana Azelem.ꝑm ipsum in scdo dicit piper nigruʒ.ꝯ non intelligimus de vero pipere nigro. sed de alia re simili de qua superius ostensum fuit clare quid sit.

Neremisch.i.rosa afinorum siue peonia.Raf. loco eius hz semen peonie quod idem est: vide supra qr diffuse declaratum est.

Medicamen de marchasita in quarto can.in fen.iij.in.cap.de cura eruptionis exiturarum.℞.lapis marchasite.ʒ.xij.armoniaci tantundem farine fabarum.ʒ.vj.misceantur cuʒ rasina humida ⁊ limatur super cutem ⁊ ponatur super sanies donec cadat per se ⁊ oportet vt administretur statim.

Istud medicamen reperitur aūt apud Franci. de pedemontiū in cap.de appropriatis apatum ꝑm diuersitatem membrorum in quibus fuit.ꝯ est ex aucto. Auic. quia idē sunt. Lapis marchasita apud Diaf. vocat pirrites ex quo eramen fit eligendus est colorem eraminis hñs.⁊ ibi Diatradit modum comburendi ipsum. Auic. ait vocat marchasita.⁊ dr q̄ sunt plurū spērum.alia enim est aurea. ⁊ alia argentea.⁊ alia erea ferrea.⁊ sunt qui nominant eam lapidem luminis propter iuuamentum quod vlul affert. piretes vero dicitur a pir quod est ignis.quia percussus ferro ignem emittit. Mesue de ipsa loquitur in capitulo de lapide stellato.

De tribus generibus confectionum secundum Antonium guainerium Papiensem.

Confectio mixture cordialis in ca. sexto de signis cā pnosticis q̄ demonstratiuis febris pestilentialis ⁊ eius cura.℞.conserue rosarum buglosati boraginis ⁊ violati ana.ʒ.ʒ.cōserue.flor nenufare.ʒ.ij.manuscripti cū perlis lib.ʒ.fragmentorū olum preciosoꝝ.ʒ.ij.margaritarum subtiliter tritarum.ʒ.ʒ. foliorum auri numero.xvj.fiat mixtura deaurata de qua sepe comedat ⁊ de ea bibat cum aqua ʒuccari ñ libuerit.

Hec cōfectio apud nos nō est in vsu ꝑm illā descriptionē.illa vero qua generaliter vtimur est magistralis.⁊ non est eadē:ꝯ pro nobilib⁹ ista ē nobilior illa ñ infra apparebit

Conserua rosata.i.ex rosis ⁊ vocatur ʒuccarum rosatum.⁊ fit ex tribus partibus ʒuccari ⁊ vna rosarum.

Buglosatū siue diabuglosatū.i.conserua que fit ex floribus lingue bouine.⁊ modus eius est sicut rosarum.

Boraginatum siue diaboraginatum.idest cōserua que fit ex floribus boraginis. Et modus ipsius fit sicut rosarum.

Violatum siue ʒuccarum violatum i.conserua violarū quod ex floribus fit.⁊ modus eius est sicut rosarum.

Conserua florum nenufaris.idest ex floribus nenufaris.⁊ vocatur ʒuccarum nenufarinum. ⁊ modus eius est sicut rosarum.

Fragmentorum omnium preciosorum scdm generalem regulam sciendū est q̄ per fragmenta preciosa intelligunt quinq; genera lapidū preciosorum.⁊ sunt proprie illa que Mesue in electuario de gemmis nominat.⁊ sunt ʒapphir. iacinti sardinis granate feruʒegi.idest smaragdi.⁊ de omnibus istis ostensum fuit supra.

Confectio manuscripti cū perlis in cap. quarto de cura quartane a melancolia sanguinis prouenientis.℞.margaritarum splendidarū tritarum subtilissime.ʒ.ʒ.ʒuccari in aqua rosata dissoluti lib.ʒ ⁊ fiat decoctio in plata ⁊ vsui reseruetur.

Hec descriptio istius ꝓfectiōis que vocat manuscripti cū

peritis est descriptio p nobilibus:qr cōsuetudo apothecarioꝝ est facere manuscripti sine plicis:sed loco eij⁹ ponūt puluerem cordiale.alij ēt fragmēta hz necessitatē:⁊ possunt fieri cum aqua rosata.tunc vocant manuscripti rosate.fiunt etiā cum aqua violarum:tunc vocātur manuscripti violate.fiūt etiam cū aqua buglosi:tūc vocāt manuscripti buglosate alij qñ fiūt cū aqua capilloꝝ veneris ꝑm diuersas firmitates ⁊ eius forma est ad modū rotule:⁊ id est satis notum.

Confectio diacozali i.c.8.d signis ⁊ cura cautionis.℞.cozallorum rubeorum.ʒ.iij. ʒuccari.lib.ʒ.dissolue ʒuccarū in aq̄ rosa i aq̄ in infusiōe sterit.ʒ.i.sandalorū machazarii.i. citrini:⁊ gr.iiij.camphore ⁊ istorū fortiū facta expssione in illa aqua ʒuccarū dissoluatur:⁊ fiat confectio in mortellis.

¶ Hec ꝓfectio apud nos nō est in vsu. Nicola.in suo antidotario describit troc.diacozali q̄ ingrediuntur in tiriaca Gal.sed non sunt idem:de quo infra.

¶ Cozallus rubeus est nobilior albo.⁊ albus nigro.rubeus autem confert omnibus egritudinibus stomaci ñ suspendatur super ipsum directus.vñ Gal.inqr.ego expert⁹ fui ipsum ⁊ suspēdi ipsū in collo eius q̄ habebat dolorē stomaci:ita vt esset cozall⁹ sup os stomaci ⁊ remot⁹ fuit dolor cū ergo accepi ipsum redit sicut exptus fui ligno crucis in habēre epilēsiā:⁊ q̄ suspēderit i collo suo in diebus sanitatis sue cozallū rubeū secur⁹ erit a dolore stomaci ⁊ ppter hoc mulieres appēdūt eū in collis puerorū. Busadū aūt scripsit stephanus ꝑ bassed:qd est cozallus.

¶ De electuariis ac cōfectionibus ꝑm Joannē anglicū:q̄ alio noie rosa anglica nominatur.

Electuarium de caulibus in ca. de cura lepre.℞. succi caulis lib.i.buliat ⁊ exprimat:croci.ʒ.iij. panis ʒuccari:⁊ mellis añ.lib.ʒ.fiat electuarium cum leui decoctione.

¶ Istud electuarium apud nos nō est valde in vsu:tñ reperitur apud aliquos apothecarios.

¶ Caulis secundum Aut.alius est domesticus ⁊ alius siluestris:⁊ alius marinus:⁊ alius caulis aq̄. Caul vo apud Dia.vocatur brassica.vñ macer.caulis romana grecorum brassica lingua. Agrestis apud quosdam putatur condisi: sed non est:canabit etiam est species caulis dictus capucius.vel caulis capitatus.vel imperialis. Petrus de crescentijs dicit gambusij sunt de natura caulium.⁊ habent formam caulium donec clausi fuerint.sed postq̄ clausa sunt folia ipsoꝝ fiūt q̄ñ alba ⁊ grossa sicut tunice cepaꝝ ⁊ crispa ⁊c.et Sera.in ca.de caule de canabit loquit. Simon tanuensis dicit q̄ Aut.de canabit singulare facit capi.qd nō reperit.verum est q̄ Aut.in ca.de caule.de canabit loquitur.Jo.arculanus in capto de epilensia dicit.canabit q̄ est caulis imperialis.i.capucium carnebū scripsit Stephanus pro corno.quod est caulis.

Confectio diagarici optimi in capi de veruca in oculis ⁊ cura a nobis.℞.agarici boni albi leuis ⁊ puluericabilis.ʒ.ʒ.turbith ʒinzi.añ.ʒ. ij.nucis muscate.auellanarum.ʒ.iij.misce ⁊ cū ʒuccaro lib. ʒ.fiat confectio.

¶ Hec confectio apud nos nō est in vsu.sed vtus agarici est magnificata apud nostros auctores.

¶ Agaricus secundum Mesue est ex medicinis magni iuuamenti:cuius ortus est secus arbores magnas quibus iam accidit corrosio ⁊ putrefactio.⁊ eius generatio est sicut generatio fungorum ⁊ propter id vocatur a multis fungus ablectis. Gal.in libro ad partenianum loquit. agaricus ab arboribus excrescit prout tubera.i.fungus dicit⁹ teratur apud lombardos.

Electuarium diacubebe in.c.de idropisi in cura generali.℞.sandalorum.ʒ.albi rū.⁊ ci.añ.ʒ.ij.spo.rasu.eboris añ.ʒ.i.ʒ.oximi.ʒ.galiofilati cubebarū añ.ʒ.ʒ.vel.ʒ.iij.ñ fit caliditas mixta q̄tu or seminū frigidorū mūdarorū añ.ʒ.ij,seis endiuie portulace añ.ʒ.i.ligni aloes:nucis muscate añ.ʒ.ʒ.ʒuccari lib.i.⁊ dissoluantur cū decoctione endiuie.vel cū aqua endiuie ⁊ vtuntur mane.⁊ est expertum.

¶ Istud electuarium i Papia nō ē i vsu.ꝯ in mediolāo vtūtur ipso.sed nō faciūt ipsū ꝑm descriptionē Gala.angli.ꝯ illa descriptio q̄ vtunt reperit apud thesaurū pauperū ñ infra apparebit.tamen iter ipsas est parua differentia.

Cubebe siue cubebe.⁊ nō cubeze:qr cubeze apud Auic. est malua vel species eius. Sera.in capitulo de cubebe ait, ego postquam aggregaui Diasco.⁊ Galienum super omnem herbam inueni q̄ Galienus non memorauit mirtuʒ agrestem.⁊ Dia.non memorauit cubebas.⁊ vidi q̄ descriptio Dia.super mirtum agrestem ⁊ descriptio Gal.super cubebas idem sunt.

Cubebe Dia.mirta agria ⁊ est mirtus siluestris siue mirtus alba.vt dicunt moderni.⁊ ꝑm Matheū fil.est abongi Stephanus vocat ipsum carpision.

Confectio alia diacubebe ꝑm thesaurū pauperū in capitu.de hydropisi de frigida causa.℞.osium sandalorum ana.ʒ.i.spodij. rasure eboris ana.ʒ.i.cubebe.ʒ.iij.seminum cōmunū frigidorū añ.ʒ.i. ʒ.seminis endiuie ⁊ portulace ana.ʒ.i.ʒuccari li.i.fiat cū decoctione endiuie.⁊ fiat electuarium.

Ista descriptio thesauri est illa qua vtuntur Mediolanenses.tamen vt dictum est inter ipsas est parua differentia. Bilibertus de anglia in capitulo de cura specierum habet vnam aliam descriptionem que valet ad ea ad que dia laca.sed non est eadem.

Bianasturtium scdm Joā.angli.in ca.de sterilitate.℞.cō solide maioris ⁊ minoris añ.m.i.cozalli albi:⁊ rubei.sandalorū alborū ⁊ rub.ana.ʒ.i.rosarū.ʒ.iij.spodij.gariofi.margaritarū i tegraruʒ ana.ʒ.i.charabe.ʒ.ij.semis nasturtij agrestis.ʒ.ʒ. radicum sanguinarie pimpinelle.paritarie ana.ʒ.ʒuccari alexandrini lib.ij.fiat electuarium.quia tamen illud foret magnum de consolida ponatur.ʒ.ʒ.⁊ de alio proportionaliter diminuatur.ita q̄ ad.ʒ.i.pulueris ponatur lib.i. ʒuccari vel mellis ⁊ voco illud bianasturtium quod valet in omni fluxu sanguinis mēstruorum ⁊ emorroidarum ⁊ ventris ⁊ est mihi valde speciale.

Istud antidotum apud nos non est in vsu.ꝑm ät ꝓpositorem valet mirabiliter in illa materia.

Nasturtium autem herba est satis nota maxie domesticū. Hic Joā.angli.seu cōpositor hz nasturtium agreste.qd nasturtiū domesticū nō ē:imo ꝑm quosdā est nasturtiū aquaticū.qd alio nose senation vocatur.⁊ hoc apud multos ē certū.vide aūt de eo apud matheū siluaticū in ca.de cardamo.i.nasturtio vsuali.qui sic ait.

Cardamus agrestis quem multi senatiō vel crisium vocant.vel nasturtium aquaticum.⁊ ē. Hoc apud Auicen.in secundo can.vocatur pupilla oculi.⁊ apud Diaf.eius semen vocatur lepidum.⁊ herba apud eundem senation.etiam apud Serap.seitaragi.⁊ apud arabes dicitur sceseebrā ⁊ ab aliquibus dicitur saxabram:de qua nunq̄ inueni vllum habere certitudinem quid sit sceseebram.quidam credunt.sed non recte q̄ esset esula quod non est.qr Auicen: in tertio can.in capitu.de medicinis cordialibus habet in quodam antidoto sceseebram.⁊ semen eius. ergo esula ibi non conuenit idem in quarto can.in fen.ij.in capitu. de cura ethice sceseebram laudat ⁊ secundū quosdā medicorum est granarū siluestre quod non credo.nec gentilis super illum passum cognouit certitudinem. Scias quod in hoc sunt diuerse opiniones.sed hic si deus voluerit declarabo de ipso opinionem doctorum multorum. Et primo dico quod postq̄ ego vidi in practica domini Mesue capitulum de cura manie ⁊ melie sanguinee in quodam antidoto.quod incipit.filius zacharie modus confectionis conferentis melie ⁊c.⁊ ibi habet ad litteram.sceseebram idest oximi maioris. Oximum autem maius apd Serapionem vocatur oximum carmenum.⁊ ab Auicen.i scdo can.vocat ophalmarā vt apd Matheum fil.est senation.⁊ qui mihi non credit videat. Mesue in capitu. allegato ait.quod sceseebram est oximum maius ⁊ oximum maius apud Serap.est oximum carmenū.⁊ apud Matheū fil.est senatiō siue nasturtium aquaticū.⁊ sic lege illō cap.de oximo carmeno apd Sera.⁊ capit.de ophalmarā.

apud Aule.cū ca.de barochalchal apud Mattheum filu
ticum:⁊ videbis ꝙ idem sunt.

¶ Notandū est ꝙ hec herba plura noia hz.nā senatō est
lepidū:seitaragi indū:hibederidoe:agricardamū agreste:
capsia scripta cū.c.nasturtiū aquaticū ozimū malus: ozi-
mū carmenū:pupilla oculi:scefebriā:eius radix medef do
lorib⁹ dētū. Etiā de ipso dictū fuit in electuario qd vr
letificans almāsoris ⁊c.⁊ hoc apud me fuit secretum.

¶ Sanguinarie autem apud moder.ē bursa pastoris que
mirabiliter valet contra fluxum sanguinis.verum est ꝙ in
uenitur alia sanguinaria que vocatur corigiola:seu virga
pastoris:sed hic Joannes anglicus per sanguinariam in-
telligit bursam pastoris:⁊ ꝙ sit verum vide apud eundem
in lib.primo in ca.de accidentibus febris qui sic ait modo
de empericis videamus vade ad locum vbi crescit sangui
naria.i.bursa pastoris:⁊ genibus fleris dicas ter pater no
ster ⁊ aue Maria:⁊ istum versiculum. Te quesimus domi
ne famulis tuis subuent quos precioso sanguine redemi-
sti:⁊ sic dicendo collige vnam herbā vel duas. Sed si mul
tas colligas oz orationes iterat:⁊ tunc suspende herbam
circa collum patientis a quo fluit sanguis vel circa mem
brum a quo fluit:⁊ ibi dimitte:⁊ stringet certissime: si vis
ne homines cognoscant herbam tuam frica eam inter ma
nus tuas:⁊ post suspende eam in aliquo panno.⁊ vel in
sindone.vel in aliquo tali. Item Nicolaus dicit bursa pa
storis idest sanguinaria vel capsella aut scindi vulua sine
dubio est consonum ꝙ bursa pastoris fit capsella: qr eius
semē fert in capsellis:⁊ propter id apud lombardos dicit
herba gugarola.ipsa enim in vijs ac ciuitatibus inuenit
⁊ comeditur cū est recens sicut alia olera.

¶ De quatuor generibus cōfectionū sm Petrum de tu
signana super nono almansoris.

Confectio diarob cū reubarbaro in
tractatu scdo i ca.ñ de so
lutiuis. ℞.turbith albi gumosi cānulosi.ʒ.s.
zinziberis.ʒ.s.reubarbari.ʒ.i.spice.ʒ.s. cina
momi:gariosi.añ.ʒ.ij.galange:pipis lon.ma
cis añ.ʒ.i.diagredij.ʒ.iij.s.zuccari albi.ʒ.xvj.cū vino cito
niorum fiat confectio.dosis a.ʒ.ij.ad.vj.

¶ Hec cōfectio diarob cū reubarbaro est in vsu.⁊ fit ali
quādo cū reubarbaro aliquādo sine.tamē cū reubarbaro
est nobilior.de hac reperiunt varie descriptiōes.ego meo
tempore vidi fieri diarob cū reubar.i.confectionē delecta
bilem sm Bartho.monta.quā ipse vocat cōfectionē dia
turbith cum reubarbaro.de quo infra.

Confectio diarob cū turbith ibidē.℞.turbith
albi gumosi ⁊ cānulosi.ʒ.i.zinzi.ʒ.
.s.cinamōi.gario.añ.ʒ.ij.galāge.pipis lon. macis añ.ʒ.i.
diagredij.ʒ.iij.zuccari lib.i.fiat cōfectio cū vino citonioꝝ
⁊ aqua cōmuni.dosis vt precedens.

¶ Ego vidi multorios aliquos non facientes differētiā
inter diarob cū turbith.⁊ inter diarob cum reubarbaro.
sed errant.nam aliud est diarob cum turbith.aliud est dia
rob cum reubarbaro.

¶ Hec confectio solutiua reperitur etiam apud Joan-
nem concorregium in capitulo de paralesi ⁊ rectigatione.
tamen differt notabiliter ab ista.sed vna descriptio que in
uenitur apud leonardum de preda palea in capit.de cura
scrophularum est huic similis.

Confectio diarob cū agarico ibidē.℞.agarici
.ʒ.i.salis gēme.ʒ.iij.spice nard.ʒ.iij.
.s.ciamōi.gariosi.macis galāge añ.ʒ.ij.diagredij.ʒ.iij.po
lipodij.ʒ.i.s.ʒuc.albi lib.i.s.cū vino citonioꝝ.⁊ aq̄ cōl fi
at confectio.dosis vt precedentis.

¶ Hec ꝓfectio nō est in vsu.Leonar.de pda palea i ca.de
cura scrophulaꝝ hz etiā hanc descriptionem.Jo.ꝓcorregi
us in ca. de paleſi ⁊ rectigatione hz vnā aliā descriptionē
sed non est eadem.

Confectio diarob cū sene i ca.d paralisi tremo
re rotura ⁊ spasmo d repletiōe.℞.
sene munde.ʒ.i.cinamōi. gariosi.macis. masticis añ.ʒ.s.
diagredij.℥.s.⁊ cum zuccaro fiat cōfectio cū vino grana
torum dosis eius ad.ʒ.s.ad.ʒ.vij.

¶ Hec confectio non est in vsu.

Sene vo qd d arabia dferf magis laudat q̄ illd de mē
cha.¶ Miror ꝙ Aui.i.2.cap.vbi de simplicib⁹ tractat ꝙ de
sene nō fecerit cap.cū ipse i multis locis eo vtat. Mesue
lau at folliculos sene.⁊ dicit ꝙ ē melior pe ipsius plante.

De confectionibus ac electuariis super antidotarium
Bartho.montagnana.

Confectio de fisticis.℞.fisticoꝝ mū
datoꝝ ⁊ tristoꝝ.ʒ.iij.zuc.
albi lib.i.i corporent fil i mortario cū aq̄ rosa
quātū sufficit.⁊ coq̄nt sup ignē:⁊ fiat ꝓfec
tio cū spēb⁹ triasandaloꝝ aliqn ⁊ aliqn cū
cinamomo ponēdo de quolibz istoꝝ.ʒ.i.s. p tota ista rece
pta. Pōt ēt fieri solutiua vt scis. valet.i.in ꝓfortādo epar
frigidū qn fit:cū cinamomo.⁊ epar calidū qn fit cū spēbus
triasandaloꝝ ⁊ ipsius opilatiōes semper aperit.

Hec cōfectio apud nos nō ē in vsu.sed credo ꝙ in parti
bus venetiarum vtantur illa.

Fistici hz dia.st pistachie q̄ i siria nascūt fil ia strobilib⁹
.i.pineis.Rasis āt in lib.affoziismoꝝ i ca.de fructib⁹ ait.⁊
comedere cinamomū cum oleo alsalorat illud remouet.
alsorat.i.fisticus ē arboz cipresso filis.

Pistachie hz Nico.st fruct⁹ q̄ veniūt de damasco q̄ sa
tis sūt noti.Pli.pistachia eosdē vsus ⁊ effect⁹ bnt quos pi
ne i nuclei pterq̄ ad serpētū ict⁹ siue edank siue dibank.

Tria sandali dñr trib⁹ gnib⁹ sandaloꝝ q̄ ibi itrat deseri
ptio ipsoꝝ ē posita supra.⁊ est ex auctoritate Nicolai.

Confectio diamusci mticalis.℞.spērū diamu
sci dulcis.ʒ.i.diādre.ʒ.ij.ligne aloe
.i.seis fraxini.rasure eboris nepite añ.ʒ.s.ʒuc.albi.℥.v.fi
at cōfectio solida cū aqua matricarie in rotulis.

Hec ꝓfectio diamusci matricalis apd nos nō ē i vsu.sed
la vero descriptio qua nos vtimur ē diui Mesue q̄ docet
facere diamuscū dulce ⁊ amarū.sicut ostensū fuit. species
vero diamusci dulcis.que ibi igrediunt fuit species diamu
sci Mesue.⁊ similiter species diambre.

Nepita est herba dicta neuida siue gataria.⁊ sm macrū
est calamentum.

Matricaria est apud Aui.in.2.cap.vocata vchuen ⁊ est
species arthemisie.⁊ ē illa que a lōbardis crispula vocat.
Sapientes dixerūt ꝙ ista descriptio diamusci dicitur ma
tricalis ꝓpter aquā matricarie que ingreditur. Bartho.
inquit.quod predicta confectio debet fieri in rotulis si-
cut fiunt manuſxpi.

Confectio pro vermib⁹ cois apostoloꝝ.℞.se
mis alexādrini.ʒ.ij.cornu cerui vsti
corticū granatoꝝ añ.ʒ.i.dsptami.gariosi.reubarbari añ.ʒ.
.s.centonici.ʒ.i.s.cinamōi.ʒ.iiij.croci.ʒ.s.ʒuccari lib.i.s.
fiat cōfectio solida cū aqua absinthij vel graminis.

Hec confectio apud nos non est in vsu.sed valet mirabi
liter pro vermibus.simplicia que sunt declaranda declara
bo.ipse Bartholomeus habet vnam aliam descriptionē.
sed ista est nobilior illa.

Alexandrum apud modernos est semen macedoni-
cum.⁊ non est semen sanctum.vt quidam dicunt. quod i
ista confectione possumus videre.qr hoc Bartholomeus
ambo in ista confectione ponit.

Centonicum siue sandonicum idem est.⁊ est species ab
sinthij.sicut patet apud Serap.in ca.de absinthio. Prete
rea ipse Serap.in cap.de sceba inquit.sceba.i.sandonicus
vt in cap.de absinthio ⁊ dicitur ex auctoritate Dia.sando
nicum est planta ⁊ est absinthium marinum ⁊ sic mea opi
nio est ꝙ sceba siue sandonicum sit absinthium marinum
quod alio nomine herba marina appellatur ⁊ sic reperi-
tur apud Michaelem sauonarolam in ca.de vermibus q̄
inquit: Quidam vant semen sanctum siue semencinas qd
idē est Jo.matheus gradi in ca.de vermib⁹ qui in ventre
nascunt dicit seis sancti vel herbe sanuine vel soch qd idē
est sz vult dicere sceba. Infra hz qdā emplastrum:⁊ dicit
seis alexādrini qd cōiter appellant herbā sanuinaz sed fal
sū est.nā semen alexandrinum nō est herba sanuina ꝓ hoc
vide ꝙ in ista ꝓfectione ingrediunt semē alexandrinus.i.
macedonicū.⁊ centonicū.i.semē sanctū.qd nō fit in hio q̄

idē sūt.tu vo vide ꝙ semē semī ē vez sādonicū siue sceba si
ne semēcia siue granella.⁊ hec ē approbata ꝙ mirabilit va
let ad iterficiendū vermes defertur de ianua ad nos.

Confectio diaturbith cū reubarbaro.℞.sāda-
lorū alboꝝ ⁊ rubeoꝝ. violarū.ʒ.iij.zi-
beris añ.ʒ.i.s.amisi.cinamomi.croci.masticis añ.ʒ.s.tur-
bith hermodactiloꝝ ana.℥.i.reubarbari electi.ʒ.x.diagre
dij.ʒ.iiij.ʒuccari albi.lib.ij.fiat confectio solida.

¶ Hec ē ꝓfectio diaturbith cū reubarbaro.⁊ sūt ex hoib⁹
qui vocant ipsā diarob cū reubarbaro.alij confectionem
delectabilem:vt dictū est supra.⁊ sunt ex hoibus qui facit
ipsam cū reubarbaro.⁊ quādoq̄ sine reubarbaro sm
diuersitates descriptionum que reperiuntur.

Electuarium de ouis.℞.albuis ouorū lib.
.ij.mellis cocti dispumati lib.
.i.misceāt sil.⁊ diu agitēt cū spatula agitādo vsquequo i
spissent.deinde addant he spēs.℞.zedoarie.ʒ.s.cinamōi
gariof.spice ligritie.ʒ.iij.pipis galāge.rosarū.sandalorū
rubeorum añ.ʒ.i.misce ⁊ fiat electuarium.

¶ Istud electuarium non est in vsu apud nos.

¶ Oua sm Aui.meliora sunt oua galinarum recentium.
⁊ melius quod est in eis est vitellus.⁊ melius eorum arti
ficium est vt non cum alio congelentur.post autem oua
galinarum sunt oua autum que cursu eius procedunt si
cut antenderam:⁊ adoram:⁊ alcubugi.i.perdicū:⁊ atenu-
gi.oua vo anatis ⁊ similium sunt mali humoris Serap.
dicit ex auctoritate Gal.illa que eligimus sunt oua gali-
narum.non ergo oz ꝙ narremus nām aliorum fiat confe
ctio solida cum aqua matricarie in rotulis ouorum.qr na
tura eorum est eadem natura istorum ⁊c.Rasis autē in ter-
tio Almāsoris in ca.de aliis ouis ait.oua plus oibus pue
nientia galine sunt ⁊ perdicis ⁊ē.

Electuarium de lepore cōbusto.℞.lapidis
iudaici ⁊ spōgie añ.ʒ.i.pulue-
ris leporis cōbusti sm artē.ʒ.ij.spērū electuarij litōtripō.
scriptione Nicolai.ʒ.ij.zuccari.scdē decoctiōē.℥.iiij.cum
aq̄ saxifragie.fiat ꝓfectio i rotulis.i.in forma manuſxpi.

¶ Istud electuarium non est in vsu.

¶ De lepore Aui.in scdo cap. duo capla facit.vnū de le
pore siluestri:aliud de lepore marino.quē qdā existimant
esse cuniculū quē dixit Aui.ē aial ostracū.luto sum.decli
nās ad rubedinē aliquātulū inter partes cuius sunt que
dam similia folijs alusnen.i.herbe chali.illum vero quē hz
intelligimus est ille qui oibus est notus.de modo cōburē
di vide supra in electuario de cineribus.

¶ Litontriponi.cōterens ⁊ frangens lapidē.inter Fratur
descriptio ipsius posita fuit supra ex intentione Nicolai.

Electuarium de sebesten.℞.sebesten recentis
.℥.v. infundantur in lib.i.aque
violarum ⁊ bullant:deinde colatur ⁊ predicte collature
addatur aqua ꝓris idest ꝓreos ⁊ angurie ana.℥.vj.tama
rindorum prunorum siccorum contusorum.añ.℥.v.viola
rum seminum communium frigidorum ana.℥.succi mercu
rialis.℥.iiij.coquantur simul vsq̄ ad consumptionem me
dietatis:⁊ fortiter exprimant ⁊ colentur ⁊ collature ad-
daf penidiorū.℥.viij.diaprunis non solutiui lib.vna ⁊ me
dia:pul.diagredij.ʒ.iij.misce ⁊ fiat electuarium.

¶ Istud electuarium apud nos non est in vsu:sed in Me
diolano vtuntur ipso.Scias ꝙ ego vidi predictum ele-
ctuarium scriptum:sed non apud auctorem autenticum
⁊ ibi ingreditur quedam herba que nominatur chachile
quam Bertolameus in sua descriptione non habet:ta-
men si esset aliquis qui vellet eam ponere declarabo quid
sit chachile.est quedam herba que reperitur in partibus
rome in loco qui dicitur cornetum:folia habet similia
vmbilico veneris.⁊ hec a modernis soldanella vocatur.
⁊ est alia species chachile habens folia similia vermi-
culari ⁊ nascitur in sterquilinijs locis. ista vero non est
ita nota vt altera.

¶ Sebesten.i.māmilla canis.Sera.ca.de sebesten narrat
arborem ipsorū ⁊ de fructu ipsius vicen.ꝙ mochatita ē
rech in arabia ⁊ est arbustū altum super terram habēs cor
ticem cuius color vergit ad albedinē.⁊ fructus ipsius est
sicut granum oliue.iste fructus colligit ⁊ exsiccatur donec
corrugetur.⁊ est illud quo vtuntur in medicina.

Aqua violaruz intelligitur esse illa que fit ex florib⁹ vio
larum per sublimationem in alembico.

Anguria est melon magnus viridis qui apud Auicen.
in secundo canonis vocatur bateg.in tempore antiquo
in partibus nostris non reperiebantur:sed hodie deferun
tur ex venetijs.

Mercurialis est herba satis nota.hec apud Dia.vocat
linozotis Galienus etiam in septimo simplicium dicit.li
nozostida.i.mercurialis Pli.linozostis siue pteris a mer-
curio inuentus est:nō apud grecos ermipozona dicit.nam
multi ex nostris vocant mercurialem.

Diaprunus vel diamasceon a pruns damascenis dicit
descrip 10 ipsius est posita supertius auctoritate Nicola.⁊
ibi videbis ꝙ fit sine diagredio:⁊ cū diagre.illud vero qd
fit sine diagredio appellatur non solutiuū:quando fit cuz
diagredio appellatur solutiuum.

Electuariuz de polipodio ad melā.℞.anisi
liquiritie:dauci:semis leuisticī:
ameos:floꝝ euparorij añ.ʒ.i.s.acori.ʒ.iij.zinziberis: cinamōi:
croci añ.℥.ij.semis anetī:petroselī.apii añ.℥.i.hermoda-
ctilorū.ʒ.i.s.turbith.ʒ.vj.diagredij.ʒ.iij.polipodij.ʒ.iij.
.ʒ.ij.thimi:epitimi añ.ʒ.v.lapidis lazuli:hematitis ppara
torum ana.ʒ.vj.penidiorum.ʒ.iij.ʒuccari lib.iiij.coquant
ʒuccarū ⁊ penidij cum aqua sublimationis ireos vsq̄ ad
decoctionem ʒuccari:⁊ fiat confectio solida.poterit ēt fa
cere in forma liquida ad modum electuarij:deinde ʒucca-
ro liquefacto addantur pulueris.

Istud electuarium non est in vsu.

Polipodium autem dictū est a similitudine flagellorū
pollipi piscis in eminentijs q̄ sunt in ipsis flagellis seu pe
dibus.sed pedes dici possunt.nā radicibus polipodij sūt
similes eminentie.vñ polipodiū quasi polipes. Dia.dicit
ꝙ polipodiū nascit in parietib⁹ humectis ⁊ in ripis.⁊ cir
ca radices arborum vetustatum.⁊ in quercubus.⁊ ppter
id dicitur polipodium quercinū.hoc quidam herbarici li-
quiritiam silustrem vocant.

Hematites.i.lapi qui dicitur ematites siue sāguinaris.
hoc lapide pictores vtuntur.

De confectionibus ac electuarijs secundum Nicolaum
florentinum.

Confectio diacartami in sermone se
cūdo in ca.de cura emi-
tritei valet in euacuatōe colore ⁊ flegmatis.
℞.specierum diagraganti frigidi.ʒ.i.carni-
um citoniorum.ʒ.ij.zinziberis albi.ʒ.i.me-
dulle cartami.ʒ.s.turbith electi.ʒ.ij.diagredij.ʒ.v.manne
granate.mellis rosati ad solem purificati ana.ʒ.iij.ʒuccari
albi.ʒ.xv.fuit confectio in bollis.quorum vnusquisque
fit.ʒ.iij.

Hec ꝓfectio apud nos non est in vsu Petr.argilata in
ca.de podagra siue gutta calida habet vnā aliā descriptio
nē que eadē est. Lumen malelucens describens hāc confe
ctionē dixit eā esse magistralē cū nō sit.vt ei⁹ descriptiōez
sibi vendicaret.⁊ quidem indigne.

Cartamus est croc⁹ hortulanus.cui⁹ flore tingit sericū
ei⁹ semē inter laxatiua ponitur hoc gincus vocat grecus
Dia.vero cinicū Auer.in quinto col dicit elcratis alcar-
tamū.i.semen papaga.ego credo ꝙ vult dicere.qr illd aial
qd vocat papaga comedit ipsum libenter. Mesue de ipso
loquit dicens.melius est illd qd ē albuz ⁊ planū grossū ⁊
plenū.cuius medulla est vuctuosa pinguis ⁊c.

Electuariū sublime cōseruās sanitatē oculo
rū.⁊ cōfortās spiritū visibilem in
claritate sua in libro tertio in ca.de custodia sanitatis ocu
lorū.⁊ de iuuantibus ⁊ nocētibus oculos.℞.herbe adhil
.ʒ.ij.seis feniculi.ʒ.s.macis.cubebe.cinamomi.pipis lōgi
gariofilorū añ.ʒ.i pistent ⁊ cribellētur.⁊ accipe mellis di
spumati lib.i.suci fēiculi cocti ⁊ dispumati.℥.i.suci celido
nie similiter cocti.℥.s.coquātur suci cū melle quousque
mel habeat spissitudinē.⁊ conficiantur cum eo spēs.⁊ re-
teruentur in vase vitreato.

Elect. diacimeū F. ℞ spr. ilā. diatrag. trig.
medulla seminis, hermodactyl. aā ʒ.s. rosar
rub. suc. glycyrrh. cinamōi aā ʒ.i. turpith.
ʒ.ij. diacrydii ʒ.s. succa. ab. aq. ros. solut.
℥ i. parvo tabilet pod. ʒ.iij.s. Dosis ta-
billa vna. Alamia mel ros. ⁊ succaro gum
mato omittit. nec forma ros. Nolia equum potest
potentia, [illegible] dist. [illegible]
[illegible] dolorib. [illegible] arti.

¶ Istud electuarium non est in vsu: sed Nicolaus ipsum laudat mirabiliter.

¶ Herba adhil secundum Nicolaum in libro ⁊ cap. predictis est herba de qua quidaꝫ dicunt q̃ est herba quaꝫ comedunt aquile ⁊ confricant oculos suos: ⁊ dicitur q̃ est eufragia. postea iterum ait. verum alij dicunt q̃ est q̃dam spēs herbe albe: cuius folia q̃n rumpuntur in loco rupture faciunt fila q̃si ad modum bombacis: ⁊ ē amari saporis ab Aui. vocata bōbacum. a quibusdã cassilago: a q̃busdã vt herba verula ⁊ postea dicit verula ē auis ⁊c. neq; p id Nicolaus cognouit qd esset herba adhil. ipse dicit q̃ ab Aui. vocata est bōbacū: de quo nō repit vllū fecisse ca. in scdo cañ. vbi de simplicib⁹ tractat: ⁊ dicit q̃ a q̃busdã cassilago vt: qd nō credo: qr cassilago ē fusg ām⁹: sed fit quomodocūq; pria expositio est melior: hoc est q̃ herba adhil est eufragia: qr in hoc mltū valet. Preterea Matth. fil. in cap. de eufragia ingt fic. eufragia latie arabice herba adhil Mesue in ca. de egritudinib⁹ oculorū laudat ipsam ſ; cōtradicit Jo. Scotegius in cap. de debilitate visus: q̃ ingt. herba adhil. i. fua muscata: sed ſz aliquos eufragia: qd nō creditur: sed mea opinio ē quod adhil fit eufragia.

¶ Celidonia ſm Jsido. ſō dicit vel q̃ aduētu hirūdinum videtur erūpere: vel q̃ pullis hirūdinū ſi oculi auferantur matres eorū illis ex hac herba mederi dicunt. liber qui dicitur bulcasim in tractatu scdo in ca. de mō colligendi lac celidonie: ⁊ extrahendi sucū eius inquit principiū ortus celidonie est quando hirundines incipiunt apparere: ⁊ q̃n desinunt apparere deficcat ⁊ nō apparet. ⁊ ppter hoc appellatur herba hirundinum ⁊c.

Biabutirum exptū in lib. 4. i. c. d tussi. ℞. mell⁹ dispñati. ⁊ butiri añ. ℥. iiij. cimini anisi añ. ℥. ſ. liquiritie. ℥. i. q̃fice in forma loch.

¶ Istud electuariū nō ē in vsu. ⁊ sicut reperi apd Oribasium in ca. de tussi. est ex auctoritate ipsius.

¶ De butiro Aui. in scdo cañ. duo capitula facit. vnū de butiro simplr: aliud de butiro nō recēti Sera. de butiro lacte ⁊ caseo in vno capło loquitur: ⁊ sic ſgt. libē i. lac. ludō. i. caseus: zebd. i. butirū. serum. i. mātega. Papias dic butirum pinguedo q̃ ex lacte colligitur est tamē pinguis. ⁊ solidius oleum ex butiro fit.

Biapigamum in libro gnto in ca. de ifiatione ⁊ tensiōe stomaci. Recipe nitri. piperis. cimini infusi in aceto ⁊ postea torrefacti añ. ℥. iiij. foliorū rute siccorum ad pondus omnium. Confice cum melle ⁊ fiat.

¶ Hec confectio apud nos est multum in vsu. sed nō sub hoc nomine diapigamū. immo sub nomine diapoliticō. quod idem est. Ipse Nicolaus in eodem libro inquit dia pigamum. i. electuarium de rutha. postea i capitulo de debilitate digestionis ponit electuarium de rutha quod idē est cum diapigamo. ⁊ sic dico q̃ electuarium de rutha ſm Nicolaum diapigamum ⁊ diapoliticon idē sunt. de quo infra in diapoliticon Diasco. in capitulo de rutha. ponit descriptionem diapigami que eadem est Macer in ca. de rutha describit diapigamum in versiculis incipiendo. Ex hac antidotū non paucis vtile causis. Conficitur. medici dicunt diapigamon illud. Pigamō in greca nra. qr rutha vocatur. Illius antidoti confectio talis hī. Ponvere iunge pari nitrum piper atq; ciminū. De tribus his tantum de rutha ponito quantū. Sed prius ex acri vino macerare ciminum. Conuenit. ⁊ ferro post assari calefacto. oia deinde simul bene trita ex melle ligabis ⁊c.

¶ Nitrum idest affronitrum. in ista confectione laudatur salnitrum qua vtuntur bombardarij. quia est fortius quam sal panis.

Electuarium de ficub⁹ in eodē libro in cap. de cura colice ex fece ⁊ ē vtile sentbus. ℞. croci hortensis. zinziberis albi mundi añ. ℥. ij. terant ⁊ cribellent. ficuū albarū pinguiū numero xxx. terantur i vno mortario ligneo i modū q̃ nō appareāt grana. ⁊ si non possunt teri bene ferueāt modicū ⁊ ponat cū eis de baurach. i. affronitro ⁊ fece argenti añ. ℥. ſ. ⁊ pistēt oia simul ⁊ incorporentur cū melle dispumato in quo mi sceatur de aqua in qua decocte fuerint ⁊ fiat.

¶ Istud electuarium non est in vsu. sed secundum intentionem Nicolai est vtile sentibus.

Crocus hortensis est crocus affricanus siue hortulan⁹. cuius semen gincus seu cartamus dicitur.

Ficus. i. caricar Jsido. ingt ficus a fecūditate vocatur ē ñ. arboribus ceteris fecundior. nā terq; quaterq; per singulos annos generat fructū. atq; altero maturescēte. alter aborsitur. hinc ⁊ carice a copia nominate ⁊c. est alia ficus dcā pharaonis siue ficus fatua siue ficoromus. ⁊ est nomē ꝓpriū a ficos grece qd est ficus ⁊ moro latine ⁊c. Inde sicophanta. i. comestor ficuū vt apud terentium.

Fex argēti ſm Nicolaum est scoria argēti. ego puto q̃ sit merdasengi qd alio nomine litargirium appellatur.

Electuarium de cicadis i eodē lib. in. c. d cura lapidis. ℞. cicadaꝫ abiectis capitibus: alis ⁊ pedib⁹. granoꝫ solis. scis sarxifragie añ. ℥. i. piperis galange cinamōi añ. ʒ. ij. ligni aloes. ʒ. ſ. mellis quod sufficit.

Istud electuarium non est in vsu. Jsidorus in capitu. de minutis volatilibus inquit. Cicade ex cuculorum nascuntur sputo. he in italia apud reginos multe fuit. nec vsq; alibi. Ortus medicine ait. cicade sunt vermes ad similitudinem locuste. ⁊ habitant in locis calidis. quidam vō sapientes dixerunt q̃ cicada est animal paruū vergens ad nigredinem que in capite ipsius habet duo cornua minuta ⁊ in tempore estatis maioris caliditatis apparet. ⁊ volat super cacumina domoꝫ vel aliarū rex. ⁊ ibi stat ⁊ garrit quousq; sol amittat suā caliditatē. ⁊ pdictū aial a mltis vulgari nomine sic est vocatum.

Grana solis. i. milium solis siue lithospermon Serap. in capi. de milio solis inquit ex auctoritate Gal. in translatione batarie lilacos. q̃ est semen quod assimilatur lapidi. ⁊ est chulb. i. milium solis. ⁊ semen herbe que vocitur stroncos. q̃ si bibitur frangit lapidem ⁊ prouocat vrinam Sera. iterū ait ex auētē abē mesuai calbasari. q̃ a chulb defertur ab india. ⁊ assimilatur semini lini. nisi qr est maior Miror tñ q̃ Sera. dicat q̃ milium solis hz semen simile semini lini. ⁊ tñ illud quo nos vtimur non assimilatur semini lini. hec herba i nrīs hortis nascitur ⁊ abūdat plurimū Huius dicat Sera. q̃ defertur ab india.

Medicamen de sisileos in lib. sexto i. c. de sterilitate. ℞. sisileos. liature eboris radicū ⁊ granoꝫ peonie. darisahā añ. ʒ. i. ſ. cinamomi ciperi. calami. aromatici. squinānti. artemisie añ. ʒ. i. nardi. ſ. spice gartof. folij. masticis. olibani añ. ʒ. ſ. ambre puritsie ℥. ij. mellis quantum sufficit.

Istud medicamen de sisileos. i. sileris mōtani nō ē i vsu.

Darisahā est cortex radicū buzie. siue cortex radicū mali granati agrestis. apud Diaſ. vocat aspaliū. de quo dictū fuit in electuario de vino.

Artemisia. i. mater herbarum.

Mastix est gūmi lētisci vt spēs eius Dia. in. c. de thure ait. thus lacrimū ē arboris que grece libanus dicitur.

Electuarium de lue in lib. 7. i. c. de pservatione a doloribus iunturaꝫ. ℞. iue recentis subtilissime incise. ⁊ conficiatur cuz melle ⁊ fiat secundum artem.

Istud electuarium apud nos est in vsu. ipse enim Nicolaus non ponit dosim iue. sed proportio mell ad iuaz apothecarijs est nota.

Jua hz Simonē ianuē. ē iua. vt dicit sup i camepiteos. ipse vero in ca. de cāepiteos ait. quasi in fine. vide q̃ nulla istarū spērū sit illa q̃ moderni vtuntur p camedreos. Arbitratus fui q̃ prima istarū sit planta illa. quā iuam moderni vocant pp similitudinē hui⁹ descriptōis cū ea. ⁊ ppter expientiā q̃ inuenit in ipsa in sciatica q̃ ipsa laudat. postea vero intellexi q̃ apud grecos siculos maxime ipsā iuā cāpiteos vocāt. ⁊ sic ex meo iudicio credo q̃ ꝑ iua sit camepiteos. ⁊ qui non credit ꝓfideret formam camepiteos. qd apud Dia. vocat camepitis. ⁊ ponit spēs tres. q̃rū vna ē spāsa sup terrā. ⁊ giberosa habēs folia. atzo minori. i. semp uiue minori siue ꝑmicularī similia. hz tenera ⁊ pigulosa ⁊

aspera ⁊ spissa circa virgas odorē redolētia pini ramulos mittit oblōgos ⁊ curuos i similitudie arcuse. i. lactuce asini ⁊ frondiculū tenuē: vel semen cū tenui coma florem minutos ⁊ mellinos pfert: ⁊ semē nigrū: odorē picturinū. i. rasine pini. vide ergo illā iuā q̃ vtimur: ⁊ aggrega ipsā cū illo capitulo de camepiteos. ⁊ videbis q̃ i odore ⁊ i oib⁹ iua ē camepiteos: ⁊ oēs spēs habēt odorē pini: hz nobilior est q̃ magis odorē pini refert. illud vero camepiteos quo vtūt moderni nō hz formā camepiteos: vt dscribūt nri auctores sicut est notū eruditis apothecarijs. Mesue in cap. de egritudinib⁹ laudat ipsā sub noie zizimā: ⁊ est iua.

Electuarium de anagalico siluestri i lib. 7. i. ca. d cura eminētie ubilici. ⁊ ē mltū vtile. ℞. radicū ei⁹ bñ decocta ꝑ i vino austero: ⁊ postea optie ꝓritarū. ⁊ mellis dispumati añ. lib. ij. ⁊ coquantur lento igne vsq; ad pfectionē: ⁊ tūc supponat puluis q̃ sic fit sanguis draconis. ʒ. ſ. masticis. ⁊ piloꝫ leporis icisorū añ. ʒ. ij. gūmi arabici. ʒ. ij. lapidis emātis. ʒ. i. nucis cipsi. ʒ. ij. gariofilorum: macis: cinamomi: nucismuscate añ. ʒ. iiij. piperis. zinziberis: croci añ. ℥. i. ⁊ bene incorporentur ⁊ fiat electuarium.

¶ Istud electuariū nō ē i vsu: ſz hz itētionē Mico. ē vtile.

¶ Anagali secundum Dia. sunt due species: vna est que florem iacintinum profert: sed apud Serap. habet florem celestē. ʒ. altera est cuius flos dactili colorē habet: sed apud Serap. habet florem rubeum ⁊ est plantula habens folia subtilia parua: ⁊ ramos quadrangulatos. ⁊ ambe habent semen rotudū. simile semini coriandri apud nos i pratis ac vīs reperitur. Quidam exposuerunt q̃ esset cicorea: qd non est. alij q̃ sit maiorana: quod non est. alij auricula muris dicunt. quod non est. Auicenna in secūdo cañ. capitulum vnum facit de auricula muris. aliud de anagalo i capitulo de anagalo inquit est duobus modis. vnus eorum est cuius flos est citrinus. ⁊ alius cuius flos est celestis hic textus Auicen. videtur corruptus dum non dicit. q̃ prima species angali habet florem rubeum. vt dicit Serap. Galienus in sexto simplicium inquit. anagalus. i. morsus galline. ⁊ dicitur q̃ vna habet florē celestis coloris ⁊ alia rubei. ⁊ sic est secundum veritatem ⁊ est quam nostro idiomate morgelinam aut morsum galline vocamus. aliquando ipsā Matthe. filus. dicit morsus galline vocatur a quibusdam anagalus qui ipsa vocatur quidam morgelinam vocant ⁊c. Nicolaus dicit electuarium de anagalico siluestri. i. de illo qui florem rubeum gerit ⁊c.

Confectio boli armeni in libro quarto i ca. de preusione cautellis. ⁊ custodia a venenis ⁊ eorū nocumētis in generali. ℞. boli armeni: terre sigillate ana. ʒ. i. granorū iuniperi. ʒ. ſ. Conficiantur cum melle. dosis est. ʒ. ij. cum vino.

¶ Hec confectio apd nos nō est in vsu: bolus armenus ē quedā vena terre q̃ reperit ꝑcipue in armenia ⁊ eligendū est subrubeū. apud Auic. vocatur lutum armenum.

Electuarium de morsu ſm michaelem sauonarolam in capitulo de dissenteria intestinali. Recipe carnium mori imaturi. ℥. iiij. zuccari lib. i. coque cum facilitate. deinde proīce stiptica calida aut frida vt exigit dispositio. ⁊ fiat electuarium quod apud nos in vsu non est.

Confectio chifodea hz Gallenum in tractatu octauo in meimir in capit. de cura passionū epatis. ℞. carnium passularū. ʒ. xxv. croci. ʒ. i. calami aromatici. ʒ. ij. bdelij iudaici. ʒ. ij. ſ. cinamomi. ʒ. i. cassie. ſ. lignee. ʒ. ſ. spice. ſ. nardi. ʒ. iij. squinānti. ʒ. ij. ſ. mirre. ʒ. iiij. ⁊ in alio. ʒ. iij. terbētine. ʒ. iiij. liature aspaltri. ʒ. ij. mellis. ʒ. xvj. vini. quod sufficit ⁊c.

¶ Istud elrium apd nos ē in vsu. sed nō vtimur sub noie chifodea. imo vtimur sub nomine electuarij de vino. ipse Gal. describit ibi duas descriptiones. quarum prima ē nobilior. ⁊ dicit q̃ chifodea nominat. ⁊ enim in odore. ⁊ in gustu similis est vocato ab egyptijs chisi qui primo cōpositi fuerunt hoc ⁊ vtunt eo. Jdem in partibus nostris facimus ⁊ sic postq̃ ego aggregaui istud electuarium de chifodea apud Gal. cum vno electuario qd habetur ab Auic. in tractatio quē nos facimus sub nomine electuarij de passulis seu de vino. vidi q̃ idē sunt. ⁊ sic vt melius ⁊ apertius rem dignoscas lege illā descriptionē quā superius posui sub nomine electuarij de passulis cū ista ⁊ videbis q̃ eadem est. Franciscus de pedemōtiū. in capitulo de debilitate epatis habet eandē. Michael sauonarola in capło de debilitate epatis habet eadem.

¶ Limatura aspaltri seu aspalei. i. rasure aspaleos. ⁊ hec arbor sicut narrat Dia. que nascitur in asia: ⁊ rhodo. cui⁹ species duplex est. Est enim vna spinosa fructicē ⁊ tristum grauem habens ⁊ depositum cum cortice purpureo vel rubro. ⁊ depresso odoris summi ⁊ amari. altera est alba. ignosa ⁊ imbecillis ⁊c. quid autem sit fere ab omnib⁹ ignoratur secundum aliquorum modernorum medicorum opinionem tenetur q̃ sit aspaltum. i. bitumen iudaicum. sed non recte. nam si Gal. hz aspaltri fuit errore scriptoris. qr dz dicere limature aspalei. ⁊ est quedam arbor que apud Serap. ⁊ Auic. vocatur darisahā. ⁊ sic est ſm veritatem. nam ibidem Aui. loco eius habet darisahā. quod idem ē Michael sauonarola loco aspalei habet radicem spine. inde ⁊ ibi ait. loco eius pōt poni xilocaracta. vt vult Simō ianuensis. verum Aui. loco eius ponit fructū altēbuch. i. xilocaracte. ⁊ hoc aduenit qr ipse ignorauit quid esset verum. loco eius xilocaracta pōt poni. tamen idem nō est. ſz Sera. ē agnouit ipsū dicēs q̃ est arbor granati siluestris ⁊ sic est ſm veritatem. nā si legis capitulū de aspaleos apd Diaſ. cū capitulo de arbore granati siluestris. seu darisahā videbis q̃ idē est. Preterea Joānes arculanus in cap. de debilitate epatis inquit. darisahan. i. arbor granati siluestris. ſm vero modernorū sentētiam granati siluestris due sunt spēs quarū vnū ē darisahā. seu arbor dicta ami berberis. cuius fructus dicitur abel. ⁊ de hoc a multis licium efficitur. vū Rasis in sinonimis suis dicit liciū loch de aqua i aqua cortices berberis coquitur: ⁊ sic approbatū fuit q̃ arbor berberis in debilitate epatis. ac i fluxu epatico multū valet. Aliud est xilocaracta. si. e filiq̃. siue charubie que sunt idē. ⁊ sic a modernis vnum pro alio pontē sed debent ponere corticē buzie. i. corticē radicis mali granati seu berberis. ⁊ est arbor dicta apud herbaticos crispinus. hec duo apud sapientes sunt ex secretis aliorum.

¶ Vinum satis notum est Sera. de ipso loquitur in capitulo di vite ⁊ eius speciebus. ⁊ que ex eis sunt. Jsidorus ait vinum dictum est. eo q̃ eius potus venas sanguine cito repleat. hoc alij q̃ nos curis soluat lieuz appellant. alij lineum a leniendo veteres vinū venenum vocabant. sed postq̃ inuentum est virtus letiferi succi. hoc vinū vocatū est illud venenum. vnde ⁊ Hieronymus in libro quem de virginitate conseruanda scripsit: adolescentulas dixit ita vinum bibere debere fugere vt venenum. ne pro etatis calore feruenti bibant ⁊ pereāt. Inde est q̃ apud veteres romanos femine non vtebantur vino. nisi sacrorum causa certis diebus. hodie vero inuenuntur homines multi. q̃ si non biberent vinum deficerent oino. Joannes anglicus in cap. de passionibus stomaci recitat hos versus. Dat vinum purū tria nobis cōmoda primū. Confortat stomacum: cerebrum. cor dat tibi letum. Tires multiplicat. ⁊ viscera plena relaxat. Efficit audacem. sudorem pnocat aptat. Ingeniuz tali lusus cōgaudet amico. Sit mēsura comes ne violet opus. Nā fine mensura deperit omne qd ē.

¶ Dicitur autem electuarium de vino quod ingredit ⁊ debet coqui cum magna diligentia.

Confectio diapoliticon ſm eundē in tractatu quarto de regimine sanitatis. ℞. ciminī. pipis lōgi. foliorū rute. nitri añ. ʒ. iiij. terāt grosso mō ⁊ cū melle bñ dispumato quātū sufficit fiat ꝓfectio.

¶ Hec confectio est in vsu. ipse vero Gallenus in sexto de regimine sanitatis ipsam describit. ⁊ solet confici duplicitē. Quidam enim componūt ipsam ex. ℥. iij. ruthe viridis: ⁊ aliorum equali pondere. sed secundum modernos ex omnibus componentibus sumitur equale pondus ⁊ conficitur. ⁊ sunt ex hoibus qui vocāt istam confectionem siue istud antidotū electuarium de rutha. verum ipse Gal. in capi. de medicinis zenonis in suis experimentis

habet electuarium de rutha: quod idem non est. forsan sl
lo tempore non erant idem: sed apud nostros modernos
idem sunt. nam Petrus argillata in ca. p. de duritie sple
nis inquit. confectio diarutha: et ibi habet eius descriptio
nem sicut habet hic Salienus in fine eius descriptionis
dicit. et Sal. appellat hoc diapolitticum Nicolaus florentinus in libro quinto in cap. de inflatione et tensione stomaci alit: diapolitticon. i. electuariū de cimino. nam apd medicos vocatur hoc electuarium de cimino cum speciebus grossis Auic. in quinto cap. habet diaciminuz Salieni quod idem est. Dias. in ca. de rutha habz idem Macer in eodem cap. habet idem sub nomine diapigami. vnde p hoc possumus dicere diapolitticon confectio de diarutha diapigamum: et electuariuz cum speciebus grossis esse idē vide supra in diapigamon.

¶ Ciminum. s. ciminum vsuale. hic Ga. non dicit si ciminum debet poni infusum in aceto: et torrefactum: aut nō. verum nostri doctores magis laudant ipsum debere poni in infusum in aceto et torrefactum q̃z non infusum. nam Petrus argillata Nicolaus Dias. Macer et Aui. habent omnes ciminum infusum: et idem volunt facere hodierni et modus est q̃ accipiatur ciminum: et mundetur a sordibus eius: et superponatur acetum quantitatis sufficientis: et ibi dimittatur per diem et noctem: deinde extrahatur et deficcetur: et eius torrefactio est quod ponatur super patellam ferream latā. et caleficat ipsa fine cimino. deinde auferatur ab igne: et statim cito superponatur ciminum et ipsum misceatur et voluatur semper cum aliquo: et hoc fiat bis vel ter quousq̃z eius torrefactio sit completa et vtere vbi'oz. idem potest fieri de alijs seminibus. Species piperis note sunt. ac eorum nomina et greca. et latina: per piper vero absolute piper nigrum intelligimus: aut qz nobilius: aut qz fortius est alijs. aliquando tamen sēm diuersas intentiones in aligbus electuarijs ac cōfectionib' magis ꝓuenit piper albū aut longū q̃z nigrū: sicut in ꝓfectione prime descripta in qua licet alig dicāt debere poni nigrū plurimi tū ac fere oēs laudāt apponēdū eē piper longū. ab aliquibus vo magis laudatur piper album.

¶ Rutha ē herba salis nota Dia. ālt laudat illā q̃ nascit circa cucūeres Aui. vo laudat illā q̃ nascit circa arbores ficus. hic Gal. nō dicit si rutha debeat eē ficca. aut viridis verū moderni doctores laudāt mediā iter viriditatē et siccitatē Dia. i eodē ātidoto dicit ruthe viridis petr' argill. dicit et vult qd̄ rutha nō sit ficca nec viridis: et sic debēt facere apothecarij.

¶ Nitrū. i. affronitrū Aui. loco ei' hz baurach. i. sal rubeum. idē ingt. baurach est fortius sale et est de genere virtutis ei'. idē in cap. de nitro ait. nitrū est baurach armenū. i loco eius sunt ex hoibus qui ponit sal panis: et sūt ex hominib' q̃ ponūt sal nitrū quo vtunt bōbarderij. et hoc est fortioris virtutis in hac materia.

diacapparis ꝑm Silibrū ō anglia in capitu. de vrijs splenis. ℞. capparis. ℥. iiij. squille. i. cepe muris assari: centauree. piretri piperis. s. nigri thimi. apij. semis git. agrimōie radicis aā. ℥. i. mellis quod sufficit.

¶ Istud electuariū nō ē i vsu. apud nos capparis seu capparis cū. k. est plāta vel frutex spinosa spansa super terram spinis vncis plena sic̄ rubus. folia similia citonio fructuz similem olive qui si aperiat emittit florē albū. si vero cecderit de planta sua apparet long' vt balanus. et tūc si aperiat inueniunt in eo grana minuta. et hoc i alexādria maiori reperit. et in magna copia Halfabbas in scdo practice capi. de radicibus vocat ipsum bubugi.

¶ Sit idest semen nigelle nigre que vocatur melachion de qua supra dictum fuit.

Diacerasos ibidē. ℞. suci cerasorū. lib. iiij. mellis li. iij. diagredij. ℥. xxviij. cinamomi. masticis aā. ℥. i. cōficiāt sic. sucus cum melle lēto igne ad spissitudinē decoquet et i eo pulueres terēdos tempabis cū. ℥. iij. māne et ieiunet vsq̃z ad sero.

¶ Diacerasos ālt dr a suco cerasorū quē recipit plusq̃z de alijs reb'. cerasa ꝑm Sera. sunt grana parua filia pinis. et
sunt in oriente et est granū regū. et ē illud qd̄ apud nos ē intelligendū est iuxta auctoritatē Sera. granū reguz duo significare eteni ꝑm ipm significare videt cerasa ꝑm vo illustres medicorū sic Aui. in. 2. canon. capto de mehembethene. et Mesue capto ō albemesuch est cherua siue cataputia maior. Isidorus in capto de ꝓprijs nominib' arborū inquit. cerasusa ceraso vrbe ponti vocata. naz lucullus cū cerasum ciuitatem ponti delesset hoc genus poni inde adiuuit et a ciuitate cerasum appellauit. arbor enim cerasus pomum cerasum dicitur.

Diadragantum calm ꝑm eundē i capi. de strictura toracis. i. pectoris. ℞. draganti triduo in aqua infusi ēperati. ℥. iij. z. isopi. ℥. i. et. z. ij. cinamomi. ℥. s. z. inziberis. z. ij. liquiritie et succi eius aā. z. i. et gr. xv. confice cum calamento draganto cum sufficienti melle et lento igne ad spissitudinem decoquas post ab igne deposito et puluere specierum adde et vsui reserua da in modum castanee.

¶ Diadragantū ālt dr a draganto qd̄ recipit. dr calm ad vtilā alterius descriptiōis que dr diadragātū frm que superius posita fuit. et dixerūt qdā q̃ ambe descriptiōes fūt de mente Nicolai possunt etiā esse ambe de mēte gilibti. nā Gilibertus in capto allegato ambas descriptiōes ꝓposuit. ille vero quē voco lumē maleluces ambas posuit de scriptiōes de mente vt asserit Nicola. et tamen ambe a vera descriptione declinant nec secundum eius descriptiōes debent construi dicte confectiones.

Diapente hz eūdē in ca. de causis tussis. ℞. storacis optic. mirre. draganti galbani. croci. opij ana. z. xvj. balsa. aut oli nardini melli qd̄ sufficit.

Istud electuariū in vsu nō est. Nicolaus florētī. in lib. 5. in ca. de tussi hz electuariū diapente qd̄ quasi idē est verū Nicolus ponit iusquiamū albū. Gilibertus loco eius hz opiū Nicolaus hz ciminum torrefactuz Gilibertus habz crocum. in reliquis idem sunt.

Diacassia fistula hz Io. cōcoregiū in ca. de paralesi et secrigatione. ℞. prunoz damascenorum violarum ana. lib. 5. buliant in libro. v. aque vsq̃z ad consumptionem tertie partis et colature addatur manne cassie pinguis et munde ana. lib. 5. tamarindorum ℥. v. lento igne et claro vsq̃z ad spissitudinem. deinde addatur candi puluerizati. i. zuccari candi. ℥. iij. penidij. ℥. ij. zuccari rubei lib. i. siropi violati. ℥. x. fiat electuariū et ꝑ delicatis et eius dosis est. ℥. i. vel. ℥. i. 5.

Diacassia ālt dr a dia qd̄ est ꝓfectio. cassia dr. qz in ipsa cassia ingreditur. sup̄ posita fuit vna alia descriptio q̃ est ex auctoritate francisci de pedemōtiū que apud nos non est in vsu. verū nisi doctores magis laudāt istā descriptionē. qz est confectio leuis. et fit pro delicatis.

Electuarium lētiuū. ℞. passulaz. ℥. ij. capilaz. venē. viola. ordei aā. M. x. iujubaz. sebestē aā numero. xx. ligritie. ℥. 5. pruoz tamaridoz aā. z. vi. foliculorū. sene polipodij aā. ℥. ij. misce et fiat decoctio ad ꝓsumptionē tertie ptis. deinde addat mercurialis. M. i. 5. bulliāt bullitione vna et colet et dissoluat pulpe cassie. tamaridoz. prunorū zuccari fini. zuccari violati aā. ℥. vj. coquēdo lento igne sp mouendo cū spatula i fine adde ꝑ qualibz libra electuarij. ℥. i. z. iij. foliculorū sene. et fiat electuarium secundum artem.

Istud electuarium apud auctores non inuenī. nec apud nostros doctores est in vsu. sz vtunt ipso in partibus venetiarum et vtuntur ipso in illis partibus sicut nos vtimur diapruni non solutiuo.

Mercurialis ē herba q̃ in nris ptib' in ciuitatib' inuenit iuxta muros: et dr vulgo mercorella hec apd Dia. vocat linozotis. et sic eā vocat Gal. in. 7. simplicitū. Plt. ait linozostis siue ptenius a mercurio inuent' est. ō apd greos ermiporona dr. nā multi vocant mercurialē.

Electuarium ō farfara. ℞. radicū farfare li. i. lauēt hn i aq̃ et ꝑcoqnt optime. deide pistēt cū. ℥. iij. passulaz et. ℥. iij. piceaz i mortario lapideo post h. ℞. zuc. albi lib. ij. et dissoluat i ꝓducta decoctione farfare. et coquat ad formā elij. deide addantur

pulueres infrascripti. ℞. draganti albi. z. ij. cinamomi. macis. croci. ana. z. i. succi liquiritie. z. i. 5. nucis muscate. ℥. i. misce. et fiat electuarium.

¶ Istud electuarium apud medicos papiensēs nō est multum in vsu. sed medicos Mediolanenses magis.

¶ Farfara vero a modernis dr vngula caballina. qdā mali herbatici crediderūt q̃ hec in vineis inuenīat. si falso. nam apud nos eius spēs sunt due. quaz vna hz florē albū et hec dicit nenufar. et est illud qd̄ magis vsui medicine cōperit. altera hz florē rubeū. et est apta in medicina sz nō tantum. et vtraq̃z in aquis inuenit apud sapientes note sunt. apud Aui. in scdo canon. vocat nenufar. et dicit q̃ Gal. vocat ipsuz caulē aque. et notat granum eius granū spōsi. hec apud Dia. vocat nimphea siue vt alij cacabus veneris. i. papauer palustre siue vt latini alga palustris. Antonius musce inquit. nomen herbe nimphee a grecis dr prothea alij cacabos. alij litometra. alij androcinos. alij. idrogotos. alij heracleos. alij arnenon. itali nimpheā vocant.

Electuarium cōtra pestē hz tām bōdicum de Mursia phicū illustrez. ℞. boli arme. diptami albi. myrre. pimpinelle. zedoarie. aā. ℥. j. tyriace. s. tyriace andromaci. distēperate cū aqua vite optimi vini. t. distillate i balneo mar. ℥. 5. croci. ℥. j. camphore margaritarū nō perforatarū smaragdi. aā. z. iij. tormentille. sigilli marini. aā. ℥. ij. seminis citri. ℥. j. 5. ꝓia puluerizent et incorporentur cū sirupo de acetositate citri. et ex eis fiat electuariū de quo detur. ℥. 5. cū aqua melisse ieiuno stomaco certe tollit fetorē pestilentie et extinguit omne venenum in corde et toto corpore.

¶ Istud electuarium in tempore pestilentiali valet mirabiliter ad ea que diximus et est optimum in illo casu.

¶ Diptamū albū credo q̃ sit vsuale. naz illud diptamum quo vtimur hodie est albū ꝑm Dia. diptamū multi dicūt pulegiū agreste. et describit tres vel quatuor spēs quarum prima spēs dicit q̃ nec florē nec semē hz sz illud diptamū quo vtimur hodie habet florem purpureū ac semen nigrū quod apud omnes est notū. Seraꝑ. de ipso loquit in cap. de origano. Simon Januensis in cap. de aldhatami ingt. q̃ Seraꝑ. in capitulo de calamento de diptamo loquitur quod non est verum diptamū apud Auic. in secundo vocatur mescatramescir. Aqua vite est aquā distillata facta ex vino optimo et quanto vinum est bonum tanto melior erit aqua. et eius modus est notus. Rainaldus de villa nona in libro primo in capitulo de passionibus auriuz. et primo de surditate tinnitu' et sonitu inquit. dixit mihi quidā predicator in vrbe q̃ imposuit de aqua que dicitur aqua vite quam ponit Aristotiles in libro. xij. de aqua et vere: sed si hoc sit verum non vidi.

¶ Hic huius distinctionis calcē attigimus annuēte altissimo. Pietissimaq̃z eius genitrice. que cuiusliber generis confectiones ac electuaria. vz solutiua et nō solutiua dulcia amara opiata et nō opiata rationabiliter complectitur q̃uis diuus Mesue in tres distinctiones secuerit. Initiū vero nunc dabimus subsequēti sectioni que est de conditis. si opifex ille rerum cōditorq̃z vniuersi cunctorūq̃z initiū mentem nostram suo lumine illustrauerit vt tandē omnia in illius decus atq̃z laudez sicut par est sint euasura. accedamus iam igitur ad propositum negotium.

¶ De decē gneribꝰ ꝓditorꝰ hz Mesue tā vsualiū quā nō.

Ecacul cōditū. ℞. radices ei' albas grossas et teneras et radatur cortex eius cineritius et elixentur et munden tur a venis interioribus et incidantur in fru sta sicut est mēsura policis. et ponatur in eius vacuitatibus arūdinosis fructū zinziberis hūectati sicut dicemus in cap. de zinzibere ꝓdito et gariofilus vnus humectatus. et accipiatur ad omne pōdus coz mellis pondera. iij. et alij ponūt mellis pōdera duo. et zuccari pōdus. i. et postq̃z fuerit coctū cum facilitate proijciatur super aliud spērum elefanginarum partes conuenientes et fiat.

¶ Secacul sicut dictū fuit est sigillū sancte marie. Math. aūt silua. nō cognouit eū. qz ipse in lra. e. ingt figillu; sancte marie. i. secacul. Itē ait. secacul. i. yringue. idē sentit in cap. de astaraticon. sed si legis caplm de astaraticon apud ipsum et capl̃z de astaraticon apud Serap. videbis q̃ yringus non est secacul nec spēs eius. sigo recte ꝓideret capi. de grano culcul apud Mathe. siluati. deprehendere poterit ea que dicit de grano culcul cōuentre cū capto de secacul apud Serap. et q̃ idem sunt. Iz ipse nō videat cognouisse. ē. n granum culcul fructus ipsius secacul. et pp verba Matthei siluatici sunt qdā apothecarij qui falso opinant yrungum esse secacul. qd̄ nō est. qz Seraꝑ. reponit yringū inter medicinas fridas secacul vero inter calas. itez vide apd Manfredū de mōte imperiali. qui de formis vrtiusq̃z scripsit et ibi cōprehendit yringum esse spēm spine. sed secacul est radix quē moderni zenogello vulgo vocūt. et. Ā in scdo canon. in cap. de conditis hz etiā de modo condiendi. et dicit qd̄ secacul est vena sicut çinçiber et affertur e India. hodie in nostris partibus reperitur in multa quantitate. et est multum in vsu apud nos.

Conditū ālt. i. ꝑparatū. et sunt multiplicis. nā q̃dam sunt ex radicibus. q̃dam ex floribus quedā ex fructib'. nā ex radicibus sunt sicut zinziber. secacul. yringus et filia. de floribus sunt sicut viole rose. de fructibus sic pira citonia emblici chebuli et filia. Matthe. filia. in ca. de rapa ꝓt ex auctoritate Gal. rapa multiformiter ait et hāc poiēs ꝑparāt vsq̃z ad hoc q̃ cōponunt eam cū garo. i. almuri qd̄ vulgariter nūcupat salmuria et aceto vt habeāt ꝑ vsu per totū annū credo q̃ h̄ sit illud qd̄ cōiter comedit in q̃dragesima. Isidorus ait. conditum vocatū qd̄ non sit simplex sed cū mixtione pigmentorum compositum. Plt. in capitulo de vinis ficticijs fiunt. inquit alia vina et nunc ex pipere et melle et alijs speciebus de quibus supra dixi que inquit. alij cōdita alij piperata vocant. Mesue inquit q̃ super secacul proijciantur species elefangine idest de aromatibus. et sunt ille species que ingrediūtur in mua citonio rum. i. conditum de citonijs sicut infra apparebit.

Zinziber cōditū. ℞. zinçiberis recentis si haberi potest vel saltē humectati ꝑ artē partez vnā mellis ptes tres. et çuccari partē vna coquat sicut secacul et quidā accipiūt sicut secacul. et çinçiberis humectati aā. partē. 5. et fit delicatius. et quidā super cōdiunt cum speciebus elefanginis. et quidā faciunt aliter. Modus autem humectationis eius est vt infundatur in aqua. deinde sepeliatur in arena et fit çinçiber album et mundū et recēs humectatur zinziber vt docet ipse de chebulis.

Zinziber siue zengibel ꝑm Dia. arbor est nascēs in arabia plurimū. cuius coma frequēter vtunt incole sicut nos rutha in bibendo et mādūcando. sunt vero et radices minute sicut in ciperi subalbido colore hītes sicut peris gustū eligēde sunt nō pforate sz graues. has multi comedunt vel ꝓdūt. i. ne putrescāt. et mittūt in vas cui addūt mel coctū. et sic reponūt. Gal. ingt. radix huius plante deferē ad nos ab india. et ē id in quo est tuuamentū. Papias ait. zinziber qui et artemisia genera hz tria menogloſſa tāgētes et leptophilos mirot ob talia verba. infra vo dicit. zinziber genus pigmēti est qd̄ in india nascit. lingua coz ita dicit.

Cōditū. i. ꝑparatū. vt dcīm est. Aui. in. 5. can. etiā docet modū ꝓdiendi zinçiber et dicit q̃ çinziber est vena de ventre terre sicut vene tinctoz. Nicolaus in fine sui antidotarij et docet modū ꝓdiēdi zinziber et ingt. ℞. yringozum qui hīt folia ad modū cretani marini. quod saraceni secacul vocant. verba hec inferūt mihi admirationē. quia yringus nō est secacul nec folia habet sicut cretanus marinus sicut patet ꝑ Sera. cap. de yringo. et per cretanū marinum apud Dia. quē ipse vocat crithimon tū hic declarare volo q̃ cretanus marinus est quedā herba que in tpe antiquo nascebat in maritimis locis. sed hodie delata est ad nos et nascitur in nris ptibus: et est illa que nostro idiomate baxigia vulgariter vocatur. mirabiliter valet doloribus renum ac lapidis existimāt quidā q̃ hec apud Auic. in scdo canon. vocat alblage. Mesue dicit q̃ zinziber condiatur cū melle et zuccaro. Auic. vero dicit apud nos affert conditum cū melle aut cū aqua rizi. Sera. in ꝓprio capto de zinzibere inquit. sunt quidā condientes zinziber cū melle quidam cū rob. i. sapa. moderni vero generaliter cōdiunt

solum cū zuccaro. ⁊ est nobilior modus. defertur de Damasco ad nos. ⁊ quanto albius tanto melius.

Baucie condite valēt sicut secacul. ⁊ eius modus est sicut secacul. i. figilli sancte Marie.

¶ Baucie. i. pastinace cōditū apud arabes nominat algingibel. Aui. in gnto cañ. docet modū ꝓdiēdi. ⁊ dicit sumantur de duris clari coloris munde. pastinacā aūt ꝑm Isidorum in cap. de oleribus dicit sic vocatā. qz radix eius precipuus pastus sit hoīs. vñ macer sic ait. q pastum triduat est pastinaca vocata est. n. odoratu iocūda. cibo delectabilis. reperitur alia spēs que dī siluestris que vocatur Daucus apud Aui. in scdo canoñ. quidā crediderūt q baucia esset charlota. quod nō credo. naz Galienus in libro scdo de alimentis facit vnum cap. de pastinaca ⁊ dauco ⁊ charlota quod non faceret si essent idē. Iz sit quomodocunq; hic volo declarare q charlota est spēs pastinace. cuius radix est citrina bona ad manducandum ⁊ est illa quaz lombardi vulgariter gniffo vocant. Pli. ait. alterum genus est staphylinos quam pastinacam craticam vocant.

Acorus conditus valet egritudinibus cerebri. ⁊ neruoꝝ. ⁊ eius modus est sicut secacul cōditi. Addunt tñ ad oēz prē eius secacul boni partes vue.

¶ Acorus. i. piper apum vel affrodisia vt dicit Dias. conditum idest ꝑparatum hoc apud nos est multum in vsu. reperitur etiam vna confectio conditi ad egritudines neruorum frigidas mirabilis quam ipse describit in summa quarta de egritudinibus neruorum ⁊ est confectio diacori: que etiam in vsu est. vt dictum fuit.

Zuccarum rosatū. ℞. foliorꝝ rosaruz albarum aut rubeaꝝ quantitatē quā volueris. ⁊ expandant super tabulas in vmbra vsqz dū supfluuz humiditatis ipsaꝝ resoluat. ⁊ sint rose habentes medietatem inter cōplementum ⁊ acerbitatem ⁊ terantur in vase lapideo. deinde pijciatur super eā zuccarum taberzet. i. album triplum ponderis caꝑ. ⁊ reponātur in vase vitreato ⁊ obturetur os eius cū pergameno ⁊ apponatur soli mensibus tribus omni die sepe agitādo illud. deinde remoueatur a sole ⁊ seruetur. ⁊ quidam faciunt illud cum rosis non habentibus aliquid de complemento ⁊ inuenitur magis stipticum. ⁊ sunt qui non terunt rosas sed includūt cuz forcipibus ⁊ fricant manibus fricatiōe vltima rosas ⁊ zuccarum. deinde exponunt soli.

¶ Zuccarum rosatum siue cōditum rosatum siue cōserua. rosarum idem est. Nicolaus in suo antidotario ait. rodozachara idest zuccarum rosatū. sed non fit sicut dicit Mesue. Petrus de crescentijs in cap. de rosaria. i. rosa hz vnā aliam descriptionem. sed non est eadem. moderni vero generaliter faciunt. vt docet hic Mesue.

Zuccarum violatū eius modus est sicut zuccari rosacei. indigent tñ viole expāsione longiori ⁊ expositione prolixiori soli.

¶ Zuccarum violatum. i. conditum violatum siue cōserua violarum. quod satis est notum.

Zuccarum buglosatum eius modus est sicut zuccari rosacei.

¶ Zuccarum buglosatum siue diabuglosatū dicitur a floribus lingue bouis que alio nomie buglosa vocat. Auic. in secundo cañ. de lingua bouis capitulum facit. sed vere credo q illa qua vtuntur moderni non sit illa de qua loqtur Auic. ipse autem Aui. ponit q sit genus almaru. i. marmacor. vt dicit in capitulo de maru. Mesue nō ponit modum conficiendi zuccarum bozaginatum quod fit ex floribus bozaginis que est species buglose. tamen si diabozaginatum facere volueris facies illo modo sicut buglosatū. Cristophorus de honestis putauit. sed non recte q zuccarum alchilil fit zuccarum de floribus bozaginis. quod nō est. apparebit infra conditum de buglosa quod est conserua vel diabuglosatum.

Zuccarum alchilil stomacum cerebrum. ⁊ cor confortat ventositates fuga. ⁊ eius operatio est sicut zuccari rosati.

¶ Zuccarum alchilil. i. zuccarū qd fit ex floribus rorismarini qui alio noie corona montis vocat. Cristophorus de honestis dicit. zuccarū alchilil. i. zuccarum factum ex floribus bozaginis. sed nō est vera expositio. vt pz apud Mantheum siluaticum in littera kinkil. vbi sic ait. chinchil. i. rosmarinus illud vocabulum ponitur in antidotario damasceni. i. Mesue septimo. que incipit zuccarū alchilchil. ⁊ post sex qui incipit zuccarum buglosatum. ⁊ sic est qd alchilil vel alchilchil. flos est rorismarini. sed grana alchilchil sunt grana siluestria.

Conditum de citro. ℞. corticuz citri. ʒ. vj. buglose. ʒ. j. ʒ. marmacor. i. melisse. ʒ. ʒ. gariofilorum aur. i. ligni aloes aur. ʒ. ⁊ terantur ⁊ proijciantur super ea vini boni lib. iiij. ⁊ dimittatur diebus tribus. deinde proijciatur super ea zuccari taberzet. i. albi lb. ij. ⁊ aromatizetur cum gallie bone aur. ʒ. croci. ʒ. i. quarta. masticis. ʒ. i. musci. ʒ. i. sexta.

¶ Conditum. i. ꝑparatum Mesue in distinctione de cōditis ponit citra cōdita ⁊ in distinctione de sirupis habet duas descriptiones cōditi de citro. sed ille due descriptiones nō sunt in vsu. ego vero scripsi scdam descriptionē vt declararem quid sit marmacor. marmacor ꝑm intentionē Mesue est melissa ⁊ sic credo esse bene expositum qz Serap. in capitulo de melissa inquit benerangie. i. turungen. ⁊ dicitur marmacor. i. melissa. Auic. in. scdo cañ. in capto de maru de marmacor loquitur. ⁊ ibi distinguit in plures spēs ⁊ ponit linguam bouis. i. buglosam inter spēs eoꝝ. Stephanus iudeus affirmabat q est marubium qd ignoro. vez sapientes dixerunt q marmacor est melissa. ⁊ marmacur est marubium. Gulielmus placentinus dicit marmacora. i. marubium siue prassium quod idem est.

Modus conditi de buglosa boni. ℞. buglose mente ficce foliorꝝ rosaꝝ: corticum citri aut foliorum eius añ. ʒ. iij. alfelengemisch. i. seis oziml gariofilati. ʒ. j. trium generum citoniorꝝ. triū generū pomorum añ. ʒ. j. ʒ. sete crude incise. nucismuscate. zedoarie. galange. been. vtriusq; ʒ. albi ⁊ rubei. sandali citrini. croci añ. ʒ. j. ʒ. ligni aloes. ʒ. ij. vini ⁊ aque añ. ℥. vj. mellis lb. viij. aromatizetur cum musci. ʒ. i. tertia. ⁊ gallie. ʒ. ij.

Conditū. i. ꝑparatarū de buglosa. i. lingue bouis. cōditū aūt de buglosa non est zuccarum buglosatū qd fit ex zuccaro ⁊ floribus buglose. vt quidam crediderunt.

Trium generū citoniorꝝ vel trū spērum citoniorū. greci vero ponunt ipsas in numero malorum ⁊ genera ipsorum sunt multa: quorum quedaz sunt dulcia quedā acria quedam muza ⁊ sic de singulis. sed hic solu intelligimus tria genera que sunt dulcia acetosa ⁊ muza. i. quod sapor ipsius fit compositus ex dulcedine ⁊ acetositate.

Trium generum pomorum similiter intelligitur de tribus generib⁹ pomorꝝ ⁊ sunt ꝓprie dulcia acetosa ⁊ muza.

Sete crude ⁊ nō cocte vt dictum fuit. Papias inquit. bombices dicuntur apud seres frondiū vermes qui sericū creant ex cuius tinctura bombicinus fit.

Hic sectio de cōditis complementū suscipit ꝑm. v. Mesue nunc vero aggrediamur sectionē de spēbus loch scdm eundem. Nobis igitur adsit dator auxilij deus terrarum celiqz satorꝝ rerumqz omnium opifex ⁊ conditor.

Loch de pino. ℞. granorum pini. ʒ. xxx. amigdalarum dulciuz auelanarum assatarū. dragagāti. gūmi arabici. liquiritie. ⁊ suci eius amili. capillorum veneris. radicum lilij celestis. i. ireos. añ. ʒ. iiij. carnium dactilorū chairon. i. illius regionis. ʒ. xxxv. amigdalarum amararum. ʒ. iij. mellis passularum zuccari taberzet idest albi butiri recentis ana. ʒ. iiij. mellis taberzet quantum sufficit sumatur ex eo quasi lambendo.

Loch aūt est medicina liquida in modū siruꝑ: ꝛz est inspissata valde. aliqualiter viscosa apta vt lambat deglutiendo ipsam paulatim contra dispositionē pectoris ac pulmonis valet. Lāfrācus chirurgicus in cap. de gibbositate impartiri habet vnū medicamen ⁊ ingt. fiat loch. i. medicina spissa sicut mel ligdū seu crudū mitigās tussiz apd nos istud loch est multū in vsu. Auic. in. v. cañ. in tractatu tertio de auris dolore habet vnā aliam descriptionem: ꝛz nō est eadem. Jo. Sera. in suo antidotario habet vnam aliaz descriptiōez que vocatur loch de granis pini. ⁊ ibi inquit. astroculibe ⁊ sunt grana pini.

¶ Pinus arbor. Scōm Isido. in ca. de ꝓprijs noibus arborū vbi inquit. pinus arbor picea ab acumine foliorum vocata. pinū. n. antiqui acutū nominabant pinū aūt aliaz pitim. aliā greci peucē vocant quā nos piceā dicimus eo q desudet picē nā in spē sibi differūt. in germania aūt insulis huius arboris lachrima electuariū gignit. hic textus Isidori nō acceptat. nā electuariū nō est lachrima pini sed potius agiros ⁊ est gūmi dictū charabe vt pz apd Simonē Januē. Aui. in scdo cañ. facit vnū cap. de grano pini. ⁊ aliud de geloū. ⁊ ibi dicit q est granū pini maioris certe illud nomen de geloū apud arabes est de auellana maiore qz nos nucellā dicimus. hoc granum satis est notum.

¶ Auellane note sunt. Joan. Sera. in suo antidotario in confectione alchechingi inquit. abuse ⁊ sunt auellane assate. Petrus de crescentijs ait. auellane ex eis quedam sunt silue. que in nemoribus ⁊ sepibus nascuntur quedā domestice siluestres sunt parue saporose grossam testam habentes. Domestice vero quedam sunt rotūde grosse. ⁊ quedā longe ex quibus longe saporosiores sunt ⁊ citius maturantur. ⁊ assantur auellane. vt dictum fuit de cimino.

¶ Ligritia est radix dulcis satis nota. Albuchasis in tractatu scdo docet modū faciendi sucuz ipsius. ⁊ dicit q fit de mense iulij. qz tūc planta eius est plena suco. cassius felix. ca. 5 glicoritia ingt glicoritia grece ex eo dicta q dulcē radicē hz. glicz. n. grece dulce dī. Gal. ait. maius iuuamentū qd est in liquiritia est in suco radicis eius quidaz prauc sophisticant sucum ipsius ex puluere ipsius ⁊ melle.

¶ Amilū. i. amidū. Sera. in ca. de frumento docet duos modos faciendi amilū siue amidum. Gal. in lib. ad parte nianum dicit amilū oīb⁹ notū. est. n. q̄si medulla frumēti.

¶ De melle passulato seu passularū ingrediente cōpositionem huius loch. contrarietas existit aliqñ inter apothecarios non parua. aliqui. n. male accipientes verba Mesue apponunt mel ⁊ passulas pro loch conficiendo quod minime facere conuenit qz hec nō est intentio. d. Mesu. nā nec ipse nec alij post mel vix vnqz medicinas aliquas in suis compositionibus subiungunt. sed per mel passularum intelligere debemus cū passulis confectū sicut etiā conficit cū emblicis ⁊ anacar. ⁊ alijs rebus. ⁊ modꝰ ipsius est qd accipiantur passulaꝝ mundatarum a sordibus eorum. ʒ. iiij. aque cōmunis lib. i. coquantur simul vsqz ad cōsumptionem aque. deinde fiat fortis expressio cui addat mellis duplum pōderis hoc est pro qualibet lib. i. carnū passularuz addat lib. ij. mellis bene dispumati ⁊ iterum simul coquātur vsqz ad necessitatem deinde deponatur ab igne ⁊ vsui reserua in vase vitreato. id erit mel passulatum. si etiā mel mirtinum facere volueris de modo ipsius docet Nicolaus in fine diacodion vt ostensum fuit.

Loch de papauere ⁊ est diapapauer. ℞. papaueris albi. ʒ. xxv. amigdalaꝝ dulciū excorticataruz granoꝝ pini gummi arabici. dragaganti suci liquiritie añ. ʒ. x. amili. ʒ. iiij. seis portulace seis lactuce seis citoniorum añ. ʒ. iiij. croci. ʒ. j. penidiorū alborū. ℥. iiij. sirupi de papauere q̄tum sufficit. etiam fit ꝓprie sirupus ex capitibus papaueris albi ⁊ nigri ⁊ semine lactuce ⁊ violis.

¶ Loch de papauere ꝛz intētionē Mesue est diapapauer. sed ꝛz intētionē apothecariorꝝ aliud est loch de papa. aliud est diapapauer. tñ vnū pro alio potest dari. Ipse in sua practica describit multas descriptiones diapapaueris vt in capto de tussi ⁊ in ca. de fluxu sanguinis ab aure sed nō sunt i vsu. alia vō descriptio quā nos hēmus in vsu ex auctoritate Nico. de q̄ supra. A. in. v. cañ. hz vnā descriptionē loch de papauere ꝛz nō sunt idē. ista vō est nobilior illa.

Loch de squilla. ℞. squille mellis dispumati partes conueniētes decoquantur in substantia loch. ⁊ accipiatur sic lambendo.

¶ Istud loch apud nos est multum in vsu idem Mesue describit aliā descriptionē in cap. de tussi humida. ꝛz eadē est. Aui. in. v. cañ. hz vnā aliā descriptionē que eadē est.

Squilla apd Aui. in scdo cañ. est cepe muris eo q̄ interficit mures. circa instās. squla alio noie. cepa maria dī illa que sola reperit nisi fit plantata mortifera est. Sucus autem squille isto modo fit opz vt mundetur squilla cū cultello ligneo ex corticibus superioribus ⁊ postea inuoluat illa recte in pasta facta ex farina frumenti vel cheresene. i. figillinis ꝑm albuchasim ⁊ ponantur in furno panis temperato non nimis calido nec nimis frigido ⁊ dimittatur vsqz q̄ pasta erit cocta. deinde extrahatur. ⁊ accipiant lamine squille ita calide. ⁊ habeas paratum mortariū lapideū calidū cū pistello ligneo ⁊ bene cōtundant. postea cuz pecia lini subtilis exprimant fortiter ⁊ sucus extrahatur.

Loch de Alfescera valet sicut loch de squilla ⁊ eius modus est sicut in illo. ⁊ est medicamen expertum.

Istud loch de Alfescera non est in vsu. ideo nō est necesse vt ipsum describam. fescera vero ꝑm Mesue est vitis alba que alio noie bryona vocat. hec apd Dia. vocat ampelos leuce. ⁊ apud herbaticos cucurbita siluestris dicitur.

Loch sanum ⁊ expertum. ℞. cinamomi. ysopi ficce. liquiritie ana. ʒ. ʒ. iulube sebestē añ. numero. xxx. passularum enucleatarum. ficuum siccaruz. ⁊ dactilorum pinguium ana. ʒ. ij. fenugreci. ʒ. v. capillorum veneris. m. i. anisi. feniculi. ireos. calamenti. seminis lini. ana ʒ. iiij. hec omnia coquantur in lib. iiij. aque vsqz dum remaneant lib. ij. ⁊ proijciantur super ea penidiorum lib. ij. ⁊ coquantur ⁊ impinguentur vsqz ad spissitudinem mellis. deinde proijciantur super eum pinearum mundatarū. ʒ. v. amigdalaꝝ mundatarum. liquiritie. dragaganti. gummi arabici. amili. ana. ʒ. iij. ireos. ʒ. ij. misceantur omnia ⁊ agitentur vsqz dum medicamē maceret ⁊ albū fiat ⁊ reserua.

Istud loch apud nos est multum in vsu. ⁊ est sanum et expertum ad tussim ⁊ ad raucedinem vocis.

Loch ad caliditatem ⁊ asperitatem pectoris ⁊ ad tussim calidam sed non est in vsu.

Chesmes sunt passule sine ossib⁹. ⁊ meliores ex eis sunt ille que veniunt de oriente que satis sunt note.

Loch Aliud ex intentiōe nostra h nō est in vsu. sim plicia tñ que declaranda sunt declarabo.

Per tria grana secundum quosdam intelliguntur tria semina ex seminibus q̄tuor maioribus frigidis. i. semina melonis citruli ⁊ cucumeris. ⁊ qn reperit q̄tuor granoꝝ vt est in trifera pfica q̄tuor semina cōmunia maiora frida intelligunt. i. melonis citruli cucumeris ⁊ cucurbite.

Loch bonum conferens ethicis ⁊ consumptis ⁊ ptisicis. ℞. papaueris albi. ꝑpodi. seminis lini torrefacti. croci. amigdalarum dulcium ana. ʒ. iij. amili dragagāti. gūmi. i. gummi arabici. seminis citoniorum. seminis citruli. quod est species cucumeris ana. ʒ. vj. granorum nasturtij coctorum. amigdalarum amararum fabarū ana. ʒ. j. ʒ. penidiorum. ʒ. lx. dissoluantur penidie in aqua fontium ⁊ coquantur ⁊ conficiantur cum eis cetera.

Istud loch in vrbe Ticinensi nō ē valde in vsu. sed in vrbe Mediolano magis. ipse Mesue in capi. de ptisi quasi in fine habet vnam descriptionem ex auctoritate saboꝝ qd dicitur loch conferens ptisicis ⁊ cōsumptis. sed non sunt eadem. nec fit secundum illam descriptionem.

Granis nasturtij. contrarium euenit et quod aduenit ligno aloes. nam istud per decoctionem debilitatur. immo extinguitur. illa vero fiunt virtuosiora. nasturtium vero apud Dia. vocatur cardamus. Gal. in sexto simpliciuz inquit. cardamus idest crocus hortulanus ⁊ ē ex herbis ꝑpositis. hic textus Gal. non videtur bene sonare. sed credo q̄ fuit error scriptoris. nā ipsemet in septimo inquit: cardamus. i. nasturtium. ⁊ sic est ꝑm veritatem. sed sicut dicit cardamum debet dicere cartamum. i. crocum hortulanuz. Mesue inquit grano ⁊ nasturtij coctorū non intelligitur q̄ debeant coqui in aqua. sed intelligitur q̄ sint bene cocta idest matura ad solem.

Loch Ad asma bonū. ℞. squille assate. ʒ. iiij. radicis lilij celestis. ʒ. ij. ysopi. ꝑpodi. i. marubij. ana ʒ. j. mirre: croci. añ. ʒ. ʒ. confice cum melle. ⁊ fiat.

Istud loch apud nos ē multū in vsu. idē in ca. de asmate hz vnā aliā descriptionē ex auctoritate Joā. Sera. que eadē ē. de mō assandi squlā vide supra vbi ōnsum fuit.

Loch de amigdalis. ℞. amigdalaꝝ dulciũ ⁊ amarũ seis lini torrefacti. granorum pini. anisi dragaganti gummi arabici succi ligritie ⁊ radicis cuius. añ. ʒ.j. ʒ.ʒ. zuccari penidioꝝ. añ. ʒ.iij. cõficiant cũ melle. ⁊ succi feniculi. ⁊ succi apij. prius bulitoꝝ quãtitate sufficienti.

¶ Istud loch apud nos est in vsu. Amigdala ꝑm Isidorũ apud grecos idẽ sonat qd̃ latine nux longa hãc alij nuclicam vocant quasi minorẽ nucẽ. amigdala etiã pro morbo aliqũ accipitur ⁊ sunt due eminẽtie iuxta radicẽ lingue in fauctibus similes capitibus mãmillaꝝ ⁊ vocant branci.

¶ Secundum eundem in sua practica.

Loch de aleis in cap. de tussi humida. ℞. aleorũ mundatoꝝ lib. ʒ.ʒ elixa ea in aqua decoctionis cicerum. ⁊ ysopi sicce vsq; dum sint bene decocta. deinde colentur ⁊ terant alea sicut medulla. ⁊ proijce super ea mellis ⁊ butiri. añ. ℥.vj. ⁊ decoquantur lẽto igne vsq; ad terminum loch. ⁊ vtere bonum est.

¶ Istud loch apud nos non est in vsu. Aleum secundum Isidorum in capi. de oleribus dicit. aleum dictuꝫ ꝙ oleat vlpicum appellatum quod alei odorem habeat. Papias inquit. aleum dictum ꝙ oleat. cuius odoreꝫ venenata ferre non sustinent. leo quoq; ⁊ pardus fugiunt. corporibus tamen humanis salubre est. nam sui calore deducit ⁊ interius medicat doloribus oculis vero in cibo crebrius sumptum caliginem inducit. Aui. in quinto canoñ. habet vnã aliam descriptionem que eadem est.

Loch de caulibus in eodem capi. ℞. succi cauli um lib. v. lento igne coque auferendo spumam eius vsq; dum redeat ad lib. ij. deinde coquatur cum rob. i. musto cocto siue sapha. ⁊ mellis lib. i. vsq; duꝫ ingrossetur ⁊ bonum est.

¶ Istud loch apud nos est multũ in vsu. Jo. Sera. in suo breuiario in capitulo de ptisi abscq; febre habet vnam aliã descriptionem. ⁊ est fere eadem.

¶ Caulis a greco caulos quod est hasta hastile ⁊ virga vtilis. s. veretrũ. vñ. caulis est tirsus cuiuslibet plante. Isidorus inquit. caulis est generalis herbaꝝ ⁊ olerũ medius frutex qui vulgo tirsus dr̃ qd̃ a terra sursum conscendat. est autem generale nomen. omnis enim frutex caulis dicitur. caulium autem genera quinq; cumanum. s. pompetanum arcinũ sabellicũ bruciuꝫ Apud Dia. caulis vocat brasica.

Loch de pulmone vulpis in cap. de ptisi. ℞. pulmonis vulpis ficci. succi ligritie. capillorum veneris. seis feniculi ana. ʒ.iiij. confice cum zuccaro decocto cum aqua quantum sufficit. ⁊ quandoq; conficiẽt cum rob mirtino. ⁊ est confortatiuum amplius.

¶ Istud loch apud nos est multũ in vsu. ꝑm intentionẽ Mesue. ⁊ est medicamen Gal. Auic. decima tertij in capitulo de cura vlcerum pectoris ⁊ cura ptisis hꝫ vnaꝫ aliam descriptionem que est eadẽ. sed lumen maleluceꝫ inquit. loch de pulmone vulpis magistrale. vꝫ. qd̃ nõ reperitur ab auctoribus sed falsa est opinio sua. nam vide ꝙ sua descriptio. est eadẽ cum ista. preterea Nicolaus florentinus lib. tertio. in cap de catarro ⁊ cotiza ponit ad litteraꝫ loch de pulmone vulpis ⁊ ibi nec additur vel minuit aliquid. immo est eadem descriptio. Pulmonẽ vulpis anteq̃ administretur in medicinis oꝫ primo preparari: ⁊ modus eius est ꝙ accipias pulmoneꝫ vulpis ⁊ mundetur optime ⁊ incidatur per venas. postea abluatur cũ vino albo odorifero parum calido. hoc fiat tantum ꝙ pulmo vulpis efficiatur sine putredine. postea ponatur in olla ⁊ exsiccet in furno leniter calo. ⁊ post ipsius exsiccationem reseruetur. sed prius inuoluatur cum absinthio ⁊ vtere vbi oportet. Dia. asst. pulmo vulpis cum vino nigro asmaticis subuenit.

¶ Vulpes est aial satis nstũ. Isidorus dicit. vulpes dicta quasi volupes est. n. volubilis pedibus. ⁊ nũq̃ rectis itineribus. sed tortuosis anfractib⁹ currit. fraudulentũ aial insidusq; decipiens. nã dum nõ habuerit escã fingit mortẽ. neq; descendẽtes quasi ad cadauer volucres rapit ⁊ deuorat. hoc apud arabes vocatur thaleb. Sera. in ca. de amigdalis inquit. ⁊ qñ vulpes comedit amigdalam amaraꝫ cũ aliquo cibo moritur. Mesue ac Auic. volunt quod predictum loch conficiatur cum zuccaro. sed hodie generaliter conficiatur cum melle. etiam Nicolaus vult ꝙ conficiatur cum zuccaro. Mesue inquit. etiam si conficitur cũ rob mirtino est confortatiuum optimum.

Loch de semine lini ad illum qui tussit in antidotario. Jo. Sera. ℞. seis lini torrefacti. ʒ.iiij. confice cum melle. ⁊ fiat loch.

Istud loch est multum in vsu. tñ ego vidi ipsum fieri ex farina seminis lini nõ torrefacti. ⁊ melle ⁊ est mirabile ad tussim puerorũ. Aui. in quinto cañ. in trac. quinto de alochocat ad spũalia habet loch ad tussim siccam. ⁊ est idẽ cũ descriptione Seraꝑ. Linum scilicet semen medicine aptũ est ad multa. Isidorus in capitulo de linis inquit. linũ ex terra specie mittẽti oritur. defluxumq; nomen eius ex greco est. nam linum greci linarin dicunt siue ꝙ sit molle ⁊ leue. Petrus de crescẽtijs in cap. de canabis dicit. qd̃ est de natura lini. torrefit autem semen lini sicut alia semina.

Loch Albotin ꝑm Auic. in quinto canonis. ℞. seminis lini torrefacti. passularum mundatarum añ. lib. j. amigdalarum pini. ⁊ amigdalarum dulciuꝫ. amigdalarum amararum mundatarum añ. ℥.vj. auellanarum torrefactarum. glutinis albotin. radicum lilij celestis idest ireos añ. ℥.i. mirre. croci. thuris masculi ana. ℥.ʒ. tere ⁊ cribellentur ⁊ inuoluantur cum lacte asinino. ⁊ cõficiatur cum eo ⁊ fiant trocisci ⁊ exsiccentur in vmbra. deinde terantur ⁊ conficiantur cum melle.

Istud loch apud nos non est in vsu.

Albotin vero est terbentina que alio nomine largatuꝫ dicitur. ⁊ granum ipsius scõm Auic. in scõo cañ. vocatur granum viride. ꝑm circa instans terbentina melior est albida vel citrina ⁊ clara sine putredine per centum annos seruatur. Sera. in capitulo de terebinto dicit. qd̃ sunt due species. s. domestica ⁊ siluestris. domestica est botin secundum veritatem. ⁊ fructus eius est granum viride: ⁊ siluestris est lentiscus ⁊ ambe habent gũmi. Gal. in suis secretis in capitulo de dolore capitis ⁊ splenis ⁊ multorũ aliorum inquit. cere elchalimbac idest terbẽtina vel albotin.

Amigdale pini sunt grana ipsius vel semia que alio nomine nuclei pinearũ dicitur: greci vero dicũt strobilia.

Loch de farfara magistrale. ℞. radicum farfare ʒ.vj. lauentur bene a sordibus earũ. deinde buliant bene donec sint bene cocte. deinde bene pistentur. prius cum dicta aqua dissoluantur zuccari li. j. ʒ. coquantur vsq; ad formam electuarij. deinde addatur pinearum mundatarum. ℥.j. ʒ. passularum. ℥.ij. pistentur in mortario lapideo ⁊ misce cuꝫ siropo suprascripto. deinde adde croci gariofilorum. ana. ℈.ʒ. succi liquiritie. ʒ.i. graxy. cinamõi. macis. añ. ℈j. misce ⁊ fiat loch i forma bona

Hoc medicamen in Papia nõ est in vsu. Immo magis est in vsu in partibus mediolanensibus. sed descriptio ipsius ab auctoribus non reperitur. farfara vero secundum modernos est vngula cabalina siue vt alij dardanam vocant. species ipsius due sunt. vna est iam proxime dicta altera vocata nenufar. vtraq; in aquis nascitur. vna cuꝫ flore albo. altera cum flore rubeo. vt dictum fuit supra in electuario de farfara.

Perfecimus fautore domino sectionem de loch: prosequamur nunc circa sectionem siruporum ⁊ iulep. prestet igitur altissimus nobis gratiam. ⁊ sub vmbra alarum sua rum protegat nos. De Juleb siruptis acerob. secundum. d. Mesue ⁊ alios doctores per ordineꝫ. si deus voluerit describam. que sunt in vsu. ⁊ que non.

Modus operationis iuleb conferentis adustioni febrium. Recipe aque infusionis rosarum. lib. v. zuccari lib. iiij. coquãtur cuꝫ facilitate. ⁊ administretur cum aqua frigida.

Juleb vel iulep arabice est sirupus simplex ex sola aq̃ ⁊ zuccaro vel adhibita aliqua parte aque rosacee. vt inquit Joã. Sera. in septimo Bentilis super quinto cañ. Auic. dicit. iulep arabice iubel grece est sirupus ex sola aqua rosata vel cõmuni ⁊ zuccaro. istud iulep apd̃ nos est multuꝫ in vsu sz nõ vtimur sub nomine iuleb. verũ est ꝙ facimus ⁊ facere debemus ⁊ vtimur sub nole sirupi rosati ex infusiõe rosaꝝ. ⁊ ꝑdictã infusionẽ ipse docet inferi⁹. qñ vo me

dicus ordinat Juleb non intelligitur de ista descriptiõe. sed illud iuleb quo vtimur appebit infra sub noie Juleb. aliud rosarum. Nicolaus ponit sirupũ rosatũ cuius infusio eadẽ est cũ illa Mesue. tñ in dosi non concordant.

¶ Infusio rosarum est illa quam docet idem sub nomine operatio infusionis rosarum aut violarum.

Operatio infusionis rosaꝝ aut violarũ. ℞. foliorꝫ rosaꝝ aut violaꝝ recentium lib. vj. ponantur in vase vitreato terreo stricti orificij. ⁊ fundantur super ea aque calide lib. xv. ⁊ stringatur orificium vasis ⁊ dimittatur per horas octo. tunc denuo colentur. ⁊ in vase iterum tantundem foliorum rosarum recentiũ aut violarum immittantur. ⁊ denuo eadem aqua calefacta super ea mittatur ⁊ stringatur orificiũ similiter per octo horas. deinde coletur. ⁊ si cõseruare volueris ponatur in vase vitreato stricti orificij ⁊ distilletur oleũ in orificio eius ⁊ stringatur caput eius ⁊ exponatur soli diebus. xl. ⁊ dicitur illud mucharus rosaꝝ aut viola. Hec operatio infusionis rosaꝝ aut violarũ est illa de qua fit sirupus rosatus ex infusione rosaꝝ. etiã illo mõ fit infusio violarum pro faciendo sirupũ violatũ ex infusione violarũ vt dictũ fuit supra. ⁊ qñ predicta infusio est cõpleta põt conseruari in vase vitreato ⁊ nõ in vase terreo qꝛ putrefit. ⁊ in hac infusione zuccaro dissoluto ⁊ cocto ꝑm artem possunt fieri confectiões ⁊ alia vt ē diarodon descriptiõe cõi ⁊ ita de alijs.

Modus iuleb violati cõferẽs ad febrẽ ⁊ inflammationeꝫ ⁊ asperitatem pectoris ⁊ tussim ⁊ pleuresim. ⁊ eius operatio est sicut iuleb rosati.

¶ Juleb vt dictum fuit est sirupus simplex ex sola aqua ⁊ zuccaro. ⁊ pp id dñs Mesue dicit iuleb violatuꝫ quod fit ex infusione violarum. ⁊ nos facimus ⁊ nominamus sirupum violatum simplicem siue sirupum violatum ex infusione violarum ⁊ eius modus est sicut modus sirupi rosati hoc est ꝙ pro lib. v. infusionis violarum addantur lib. iiij. zuccari. ⁊ fiat sirupus violatus ex infusiõe. ⁊ est ille de quo intelligitur quando medicus ordinat iuleb violatu simplr. infra apparebit vna alia descriptio que vocatur sirupus violatus compositus qui etiam in vsu est. etiam apparebit aliud iuleb rosatum vel violatum ⁊ fit vtrq; ex aquis distillatis ⁊ non per infusionem.

Juleb aliud rosarum. ℞. aque rosarum lib. iiij. zuccari lib. ij. ⁊ fiat iuleb.

¶ Istud iuleb quod fit ex aqua rosata distillata ab elembico est ille quo vtimur pro iuleb rosato ⁊ est ille de quo intelligitur quãdo absolute ponitur. due descriptiões iuleb posite fuerunt que fiunt ex infusione florum siue rosarum siue violarum. ⁊ nominantur suo nomine. Auic. in quinto cañ. etiam docet facere iuleb cum aqua rosata.

Juleb violatum. ℞. aque violarum lib. iij. zuccari lib. ij. coquantur. ⁊ fiat vt supra.

¶ Simili mõ iste iuleb dꝫ fieri ex aqua violaꝝ distillata sicut fit iuleb rosatũ qd̃ etiã in vsu est. in fundo vasis iuleb violati vel rosati aliqñ inuenit zuccarũ induratũ in fundo vasis. qd̃ vocãt moderni candũ violatuꝫ vel rosarum.

Juleb alchesmes ꝑm eundẽ in sua practica caꝑ. sermo i aqua cicerum ⁊ c. ℞. alchesmes ⁊ decoquãtur in aqua decoctione sufficiẽti ⁊ recipe huius aque partẽ. i. penidiorum partem. ʒ. decoquantur vsq; dum sufficit. ꝑm eundẽ modũ fiat iuleb quod in vsu non est.

¶ Alchesmes vel chesmes scriptũ vt h̃ cum littera. e. sunt passule sine arulis. sed chermes scriptũ cum. r. est grana cũ qua tinguntur panni. ⁊ apud Dia. vocatur coccus.

Sirupus de pomis. ℞. succi pomoꝝ dulciũ ⁊ acerosoꝝ añ lib. v. coquat sucus vsq; ad cõsumptionem medietatis ipsius ⁊ dimittatur per dies. ij. vsq; dũ clarescat. deinde colet ⁊ cũ li. iiij. zuccari fiat sirupus. ⁊ sunt q̃ submergũt in suco setã tinctã ex chermes. i. granis cũ quibus tinguntur panni ante succi depurationẽ vsq; dũ rubeat ⁊ recipiat virtutẽ tincture. ⁊ est excellẽtior.

¶ Iste sirupus apud nos est multum in vsu. ⁊ maxime ꝑm istam descriptionem qua dr̃ sirupus de suco pomoꝝ vel sirupus de pomis simplex ad diam alterius descriptionis que vocatur de pomis compositus de qua infra. fol. 35.

For. pared kino (syn. cũ additiõ. ℞ suc. mafor. acidodulcis granatorũ lb. q. (suc. violarũ, buglos. domestici ⁊ syl. aq (tilla. rosar. aa lb ij. coq. cum d. pm. ⁊ col. deinde add. (sacchar. albi lb. ij. coq. in forn. ꝛõpsõtes vapores melancholicos generãtes a fumosis.

¶ Sucus ꝑm Isido. in cap. de potu dictus est ꝙ suco exprimatur vt ptisane. Pli in ca. de generibus succorũ ⁊ de odore ait. interim que sunt cõia ex pomis omnibus succis saporum genera tres decem reperiuntur dulcis suauis pinguis amarus austerus acer acutus acerbus salsus ⁊ c.

Mesue inquit ꝙ sunt aliqui qui submergunt setaꝫ tinctam ex chermes in isto sirupo. ⁊ est excellentior. sed raro apud apothecarios fit per illum modum.

Sirupus de piris modus eius est sicut sirupi de pomis. sed non est in vsu.

Auic. in quinto canonis habet vnam aliam descriptionem que eadem est idem in quarto canonis in fen. prima in capitulo de cura morbili. laudat ipsum sub nomine sirupi de altelea. nazꝫ altelea vt exponit in suis sinonimis sunt pira. ⁊ sirupus de altelea. i. de piris vt exponit etiam Joã. arculanus super illo passu.

Pirus vocata videt ꝙ in igne spẽm formata. nam hoc genus pomi ab amplo incipit ⁊ in augustum finit sicut ignis. pirus autem arbor. fructus eius pira sunt.

Sirupus de citonijs valet sicut sirupus de piris ⁊ est idem modus vtriusq; hoc est pro qua libet. lib. i. suci citoniorum purificata adde lib. j. ʒ. zuccari ⁊ fiat ꝑm artem ⁊ vocetur sirupus de suco citoniorum.

Citoniũ vo est fructus satis notus. Mesue hꝫ hoc sirupum de citonijs qui apud quosdã est miua citoniꝝ simplex. tñ idẽ iterum ponit descriptionẽ miue citoniꝝ. que potest fieri cum spẽbus ⁊ sine speciebus. Auic. in. v. distinctione de sirupis hꝫ sirupum de citonijs. ⁊ dicit ꝙ est miua. quidam sapientes dixerũt ꝙ si necessitas fuerit in operando loco sirupi de suco citoniorum. potest dari miua citoniorum sine speciebus. tamen differunt inter se.

Sirupus de suco acetose. Recipe suci acetose purificati lib. iij. zuccari lib. ij. fiat sirupus secundum artem.

Iste sirupus est multuꝫ in vsu. acetosa vero est herba satis nota. cuius hortus est in pratis folia ipsius dum sunt viridia manducant apud Dia. ⁊ Seraꝑ. vocatur lapaciuꝫ sicut patet si legatur vtriusq; caꝑ. de lapacio cum acetosis apud Auic. Gulielmus placentinus inquit. ribes. i. acetosa vel acetosella. hic textus Gulielmi est falsus. nam ribes non est acetosa sicut patet per Serapionem ac Aui. qui de vtraq; capi. faciunt verum ad necessitatem vnum pro alio potest poni. tamen idem non sunt.

Sirupus de suco cucurbite. Recipe cucurbitã magnam ⁊ inuoluãtur pasta ⁊ decoquat in furno ⁊ recipe expressionis eius lib. v. zuccari albi libr. iij. misce ⁊ fiat sirupus. Iste sirupus non est valde in vsu. Cucurbita vero cõmuniter satis est nota. reperitur alia cucurbita dicta siluestris apud herbaticos. ⁊ hec apud Diasco. vocatur ampellos leuce idest brionia.

Sirupus de granatis acetosis valet contra febres colericas. ℞. succi. granatoꝝ acetosorum purificatorum lib. v. zucc. albi lib. iij. sirupus ꝑm artem.

Iste sirupus secundum plurimum est ille qui nobis est in vsu. tamen quia idem describit vnam aliaꝫ de granatis dulcibus ambas describam.

Granatũ maliũ. i. pomũ granatũ. Sera. ca. de granatis ex auctoritate Gal. ingt. ꝙ sunt ex eis acetosa ⁊ dulcia ⁊ virtus cuiusq; eoꝝ est ꝑꝫ suũ saporẽ ⁊ sapor totius granati ⁊ granorũ ipsius ē plʒ stipticus q̃ꝫ sapor succi eius ⁊ pluris deficcationis. reperitur aliud granatum. cuius sapor est muzus. s. cui⁹ sapor ē mixtus ex dulcedie ⁊ acetositate.

Sirupus de granatis dulcibus. ℞. succi granatorũ dulcium purificatorum lib. v. zuccari lib. iij. ⁊ fiat vt supra. sed sunt qui emergunt in suco setam tinctam ex chermes. i. grana cum qua tinguntur panni. ⁊ excellentior inter has duas descriptiones sirupi de granatis sed secundum plures prima est nobilior.

Petrus de crescẽtijs ingt. mala punica sunt mala granata q̃ nota sunt. ex qb⁹ q̃dã sunt dulcia. q̃dã acria siue acerosa. q̃dã mediocris saporis inter dulce ⁊ acrũ cõposita.

Sirupus de corticibus citri. ℞. corticum pomoꝝ citri recentium lib. i. decoque cum lib. v.

aque fontium vsq; ad consumptionem duarum partium. ⁊ cum lib.j.zuccari fiat sirupus ⁊ conditur.ſ. aromatizetur cum gra.iiij.musci:⁊ sunt qui in iuleb proijciuntur ex corticibus citronorum partes cõueniẽtes ⁊ proprie quando vicinatur cõpsoni cocture eius est delectabilis.⁊ quando submergitur in aqua decoctionis citri seta tincta ex chermes.ſ. granis tinctorum tunc est excellentior.

Iste sirupus apud nos est in vsu. citrum vero apud arabes vocatur hateogi. Serapio in capitulo de citro ait. ex auctoritate Gal.fructus huius arboris nominatur in greco pomum aque. Item in septimo inquit. mille medicamentorum. citrus huius fructus nondum pomus medicum sed citrũ ab omnibus nominatur.

Sirupus de cetositate citri. ℞. suci acetositatis citri.lib.j.ij. decoque in vase vitreato super prunas cum facilitate vsq; dum cõsumatur tertia pars ipsius. deinde coletur ⁊ dimittatur donec clarificetur ⁊ accipe ex eo quod est clarum lib.vij.⁊ funde super ipsum ex iuleb claro ⁊ depurato lib.v.⁊ coquatur donec inspissetur: si autem estas fuerit dimittatur in sole donec eius acetositas consumatur.

¶ Iste sirupus de acetositate citri est multũ in vsu. ⁊ debz fieri cum magna diligentia.apud nos generaliter faciunt ipsum in hiemali tempore apud festum natiuitatis domini nostri iesu christi. qr illo tpe citri deferuntur ex ianua ad nos:tunc faciunt sirupum.

Sirupus de agresta modus operatiõis eius est sicut sirupi de acetositate citri: ⁊ quidam conditur cum gariofilis.

¶ Iste sirupus est in vsu. Auic. in quinto canoñ. hz vnam aliam descriptionem ⁊ est fere eadem. Etiã Franci. de pedemontium in capitulo de cura male cõplexionis stomaci cum materia simplicis ⁊ composite habet vnam aliam descriptionem que eadem est cum illa. d. Auic.

¶ Mesue dicit q; modus operationis eius est sicut sirupi de acetositate citri. ⁊ sic est q; accipiat lib.xij. suci vue.acerbe ⁊ decoquantur lento igne vel ponantur ad solem vsq; ad consumptionẽ tertie partis. deinde coletur ⁊ dimittat donec clarescat tunc accipe ex eo.ſ. suco quãdo erit clarus lib. vij. zucca. clarificati sicut iuleb lib.v.⁊ coquãtur simul vsq; ad perfectam cocturam ⁊ reseruentur.

¶ Due plura sunt genera sed hic intelligũtur ille que in colore sunt citrine ⁊ ruffe. ⁊ dicunt sapientes q; predicte vue dñt esse ex illis ex qbus fit agresta. Albucasim in tractatu scdo docet modũ extrahẽdi sucũ vue acerbe. Pet. de crescẽtijs inquit:agrestũ fit duplex liquidũ ⁊ siccũ. agrestum liquidum fit hoc modo. cum vue sunt acerbe vsq; ad debitum vel quasi peruenerint ad augustum colligũtur ⁊ pistant ⁊ in mastellũ vel tinaz vel aliud vas ponuntur ad solẽ ⁊ in eis aliquid de sale ponatur. postq; duos dies vel tres ad solem steterint accipitur sucus ⁊ repositus vsui reseruatur. ⁊ quidã sal non ponunt. sed cum eo melius reseruatur ⁊c. ibi etiam docet facere agrestum siccum.

Sirupus de granis mirti. ℞. suci granorũ mirti purificati lib.vij.zucca. albi libr.v. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus apud nos est in vsu.mirtus ẽ arbor.semen vero ipsius dicitur mirtillus. species eius due sunt. scilicet alba ⁊ nigra.idem posses dicere domestica ⁊ agrestis : domestica vero est mirtus que semen nigrum habet. agrestis est cubebe. que alio nomine mirtus alba appellatur. ⁊ ambe sunt note.

Sirupus de albalac. ℞. albelac ⁊ enucleentur ⁊ cõterantur ⁊ coquantur vsq; ad cõsumptionem duarũ partiũ. ⁊ fiat sirupus cũ zuccaro fm artem.

¶ Iste sirupus apud nos non est in vsu. Joã. Serapio in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem albelac vel belac secundum opinionem plurium doctorum sunt dactili immaturi. alij dicunt q; sunt anacardi. quod ignoro. Matheus siluaticus inquit. albelac est species dactilorum ⁊ sunt dactili immaturi .ſ. acetosi. Nicolaus florẽtinus in libro quarto i capitulo de squinãtia dicit albelac.ſ. aldela .ſ. dactili immaturi. ⁊ hec communis est opinio.

Sirupus de papauere. ℞. papaueris albi ⁊ nigri ⁊ proprie capitũ eorũ añ.z.lx.⁊ decoquantur in libr.iiij. aque pluuialis vsq; dum redeat ad lib.j.s.⁊ cum zuccari albi.⁊ penidiorum añ.z.iiij.⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus secundum intentionem doctorum non est ille quo vtimur.sz ille quo vtimur est sirupus de papauere compositus. cuius descriptionem idem describit. de quo infra. Nicolaus habet vnam descriptionez. sed non est in vsu. Auic. habet duas in quinto canonis. sed non concordant cuz ista nec in vsu sunt. Miror q; illud lumen vel veritas tenebra apothecariorum posuerit descriptionem sirupi de papauere ex auctoritate Mesue. sed non concordat descriptio sua cum illa domini Mesue. Rasis in libro diuisionum in capitulo medicinarum tussis asmatis ⁊ sanies habet vnam aliam descriptionem sed non est eadem.

Papauer quando simpliciter reperitur de semine papaueris albi intelligitur. Macer inquit. Dicunt vim gelidã siccamq; papaueris esse. Tres illi tribuũt species. flos vnus albus. Alterius roseus rubeus palenisq; minoris flos est. hanc vulgo dicunt agreste papauer. Nobilior cunctis est semen que gerit album.⁊ florem. hoc est notum.

Sirupus denarij.⁊ eius interpretatio ẽ sirupus de bisantijs. Recipe suci endiuie suci apij. ana lib.ij. suci lupuli. suci boraginis aut buglose. añ. lib.j. buliant ebulitione vna ⁊ diſpumentur ⁊ depurentur. Recipe eorum depuratorũ lib.iiij.zuccari taberzet.ſ. albi lib. ij.s.⁊ coquatur cum facilitate donec fiat sirupus.⁊ quandoq; ad omnem partem suci depurati ponitur aceti boni albi ⁊ clari pars.s.⁊ quandoq; buliant in sucis foliorum rosarum.ʒ.ij.liquiritie.ʒ.s.spice.ſ. nardi.ʒ. j. anisi feniculi. seminis apij ana.z.iiij.⁊ est mirabilis.

Iste sirupus est in vsu.sub nomĩe sirupi de bisantijs. nõ autẽ dicitur sirupus de bisantijs q; in ipso blactebisantie ingrediuntur. sed potest dici de bisantijs a loco quodam nominato bizantium in cõfinio macedonie. vt dicit Gentilis super quinto canonis. A Diasco. autem in capitulo de purpurea marina idest blacta bizantia ait. q; bizantium est quidam locus in quo primum inuenta fuit blactabizantia.⁊ ideo bizantia a quodam loco potest appellari. Papias etiam dicit bizantium est vrbs thracie a pausania rege sparthanorum condita. post a Constantino principe in maius aucta constantinopolis nuncupata. est totius caput orientis. Joannes tortelius inquit. bizantium prima cum y greco sequentem consonante. penultima cuz t. exsili ⁊ ſ. latino scribitur. vrbs est thracie maritima a pausania sparthanorum rege prius condita. vt testatur Justinus libro suo epithomatis nono. nunc vero constantinopolis a Constantino imperatore qui eam adauxit ⁊ exornauit vocat. idez etiã notat supplementũ cronicarũ libro quarto.etiam alio vocabulo potest dici q; bisantius est genus denarij vel ducati. Unde Guarinus veronensis ait. bizantium vel bizante olim dicta est constantinopolis inde bizantius bizantia bizantium vel bizanteus bizantea bizanteum. idest constantinopolitanus. hinc etiam adhuc moneta istius ciuitatis dicitur hic bizanteus vel hic bizantius.⁊ sic Mesue vult q; per bisantium intelligamus denarium.⁊ hoc quia iste sirupus apud medicos est carissimus.⁊ etiam apud infirmos propter vtilitatem que reperit in ipso sicut bizantij vel denarij. sunt carissimi apud homines.⁊ iste sirupus potest fieri cum aceto ⁊ sine. sed sine aceto est magis in vsu.

Si autem sirupum de bisantijs cum aceto facere voluerit addatur pro qualibet libr.sirupi de bisantijs sine aceto lib.s.aceti boni.⁊ iterum coquatur quod tunc appellatur sirupus de bisantijs cum aceto. sed quando doctor ordinat sirupum de bisantijs simpliciter de illo qui fit sine aceto intelligitur.⁊ illos sucos qui in ipso ingrediuntur. oz conseruare per totum annum ad necessitatem trocisorum de eupatorio ac aliorum.

Sirupus acetosus. ℞. zucca. boni albi libr.v.⁊ funde super illud in vase lapideo aque fontiũ dulcis ⁊ clare li.iiij.⁊ decoq; sẽp abijciẽdo spumã eius ⁊ sit ignis i q; cogat prunaz aut tenuis flame sine fumo

⁊ decoque hoc modo donec clarificetur ⁊ diminuta sit aq; sicẽ medietas eius. deinde funde super ipsum aceti vini albi clari lib.ij.in leui ⁊ forti lib.iiij.⁊ in mediocri lib.iij.⁊ da et post illud perfectionem ⁊ cocturam.

Iste sirupus ẽ multũ in vsu. Mesue dicit.fmo i sirupo acetoso dicẽs q; iã magnificata ẽ inter vñicatores vt sirupi acetosi.⁊ excellentia eius.ſ. in cõitate ⁊ posse ipsius in materias calidas ⁊ fridas ⁊ subtiles ⁊ grossas ⁊ viscosas siue adherentes ⁊ c. iste est sirupus acetosus simplex Galienus in libro secretorũ hz vnã descriptionem sirupi acetosi que ꝓseruat sanitas corporis. sed nõ sũt idez Aui. in.s. habet multas descriptiones. sed non sunt in vsu.

Acetum.ſ. oxos.oxi vero grece est acutum Sera.ca.de aceto ex auctoritate Dia. dicit quod infrigidat ⁊ stipticat ⁊ est bonum stomaco.⁊ prouocat apetitum. Petrus de crescentijs docet qualiter fit acetum ⁊ de virtute eius. Liber qui dicitur albulchasis in tractatu secundo in capitulo de preparatione medicinarum que fit ex plãtis inquit. modus diuisandi aquam ex squilla que occidit mures ⁊ que ponitur in medicinis.ex qua fit sirupus acetosus hic intelligitur quod ex aqua distillata ex squilla debet fieri sirupus acetosus. sed ista non est intentio dñi Mesue ipse dicit aceti vini albi clari.⁊ non dicit aquam factam ex squilla. vt vult Albulchasis Gal in suis secretis dicit.saturelli idest acetum acetosum.⁊ hoc est in capitulo ꝺ stricturа anhelitus.⁊ doloris stomaci.

Sirupus acetosus cum radicibus. ℞. aq; fõtiũ clare lib.x.⁊ pijce sup ipsã radicis feniculi.apij.endiuie.añ.ʒ.iiij.anisi semis feniculi.apij añ.ʒ. .viij.seis endiuie.ʒ.s.coquatur cum facilitate vsq; dũ veniat ad lib.v.tunc proijce super ipsaz zuccari boni lib.iij. ⁊ clarificetur sicut prius.deinde funde super ipsam aceti boni quantitatem sufficientem iuxta modum superioris doctrine ⁊ da vbi oportet.

Iste sirupus est in vsu.sed non vtimur sub nomine sirupi acetosi cum radicibus generaliter faciunt:⁊ facere debent apothecarij sub nomie sirupi acetosi cõpositi vel sub nomine sirupi de duabus radicibus:tamẽ Mesue habet tres radices:quod non est consonum:sed error hic est q; radices cõmunes sunt ad numerũ quique videlicet feniculi:apij:petrosilij.bruscl:⁊ speragi: de quarum ex istis quinque nisi due ingrediũtur in isto sirupo:⁊ propter id nomiatur sirup⁹ de duab⁹ radicib⁹.endiuia vero nõ ponit in numero istarum quinque.

Sirupus de cãnis. ℞. suci granorũ dulciũ lib. .iij.aque malorum de seni:⁊ aqua cãnarum zuccari aut penidiorũ ana.lib.i.s.⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus non est in vsu. Mesue habet sirupum de cannis.scilicet de canna de qua fit zuccarum. quidaz mel canne vocant.hec in Sicilie partibus reperitur. Sicilia insula est prope sardiniam.ab oriente cingitur mari adriatico.a meridie africo ⁊ ab occidente forma cannarum zuccari est sicut forme cannarum mellice fortis ⁊ intus:sed si canna mellis dulcem gustum reddit. canna vero mellice habet contrarium.

¶ Malum seni siue mororum de seni sunt moroni grossi de quo fit diamoron.

Sirupus de portulaca. Recipe suci endiuie cocti depurati lib.iiij.seminis portulace .ʒ.xij.terantur semina ⁊ fundatur super ea sucus ⁊ dimittatur in vase lapideo per diem ⁊ noctem ⁊ coquatur cum facilitate vsq; ad medium:⁊ addas zuccari lib.ij.fiat sirupus:⁊ quandoq; additur aceti lib.i.aut suci malorũ granatorum acetosorum lib.i.fiat sirupus.

¶ Iste sirupus nõ est valde in vsu:⁊ potest fieri per duos modos.vz.si accipiatur sucus endiuie coctus ⁊ depurat⁹ ⁊ addas zuccarũ tunc est sirupus de suco endiuie:si autez addas alia tunc est sirupus de portulaca.

¶ Portulaca fm circa instãs habet maiorem efficaciam viridis q; ficca Sera.cap.de portulaca nominatur herba stulta parpitella. Hec apud Dia. vocat andragne. Macer ait.andragnis grece que portulaca latine dicitur hec vulgipes pulli more vocatur.

Sirupus ꝺ viol. ℞. violar.ʒ.ij.seminũ citoniorũ seminũ malue añ.z.viij.iuiube sebestẽ añ.nũero.xx.⁊ coq; cũ lib.vj.aque cucurbite vsq; ad tertiã partẽ.⁊ cũ lib.i.s.zuccari fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in vsu.sub nomie sirupi de violis cõpositi:sed quando doctor simpliciter ponit Recipe sirupi de violis:intelligitur de illo qui fit ex infusione v olarum:cuius descriptionem vide supra.idem Mesue i sua practica in capitulo.sermo in aqua cicerum habet duas descriptiones:sed ista est nobilior illis.

¶ Viola fm Mesue ẽ medicina temperata ꝓueniẽs ⁊ fit y eam male qualitatis permutatio ⁊ nẽ soko melior est q; cũq; est ex primis:quam non inuenit calor resoluẽs vtutẽ aut pluuia dissipans. Isidorus inquit viola propter vini odoris nomẽ accepit cuius genera sunt tria.⁊ sũt hec purpurea leuce.ſ. alba.cheiri.ſ. viola citrina dicta saracẽica:⁊ omnes sunt note:secundum circa instans omni anno viola debet renouare.

¶ Malua.ſ. semen quod satis est notũ. Pli. ait malue satiue ⁊ siluestris duo sunt genera amplitudine foliorũ discernuntur maiorem greci malopen vocant in satiuis altam a molliendo ventrem malachen vocant e siluestribus cuius grande folium ⁊ radices albe altera vocatur ab excellentia effectus Sera.ca.de malua dicit chubeze: idest malua. Auicenna in secundo de cubeze capitu. facit ⁊ inquit:q; est species malue:⁊ dicunt q; cubeze est siluestris ⁊ maluchia est domestica ⁊ cubeze quidez est species quedam que dicitur muluchia arborea: ⁊ ipsa est altera ⁊ est olus iudaicum:⁊ non est longum qum fit species eius ⁊ est melior que fit in ipsa ⁊c.

Sirupus de iuiubis. Recipe iuiubarũ lib.x. violarũ:seminis malue añ.ʒ.v. capillorum veneris.ʒ.i.seminum citoniorum papaueris.ſ. semen papaueris albi.melonis.lactuce.dragaganti añ.z.iij liquiritie. ordei mundi ana.z. viij.decoque in lib.iiij.aque fontiũ ⁊ cum lib.ij.zuccari fiat sirupus.

Iste sirupus est in vsu.⁊ maxime fm istaz descriptionẽ. Idem in sua practica in cap.de asmate habet vnam aliam descriptionem ex auctoritate hamee ⁊ est fere eadem.tamẽ ista est nobilior illa.

Iuiube apud Auic.in sexto canoñ.meliores sunt maiores eaz Dia.nominat zizifa.sed de forma ipsius non loquitur. Auenzoar in ca.de fractura ossis causa doloris dicẽ iuiube q arabice dicunt aupini hz fructũ sicut cornu q; apud omnes satis est notum.

Capillus veneris secundum mesue dicitur apud quosdam capillus fontium.⁊ dicitur capillus hominis nemoralis.capillus veneris vero est debilis in aqua ⁊ virtus eius cito tollitur.

Sirupus de papauere. ℞. papaueris albi ⁊ nigri añ.z.l.capillorum veneris.z.xv.liquiritie.z.v.iuiube numero.xxx.seminis lactuce.ʒ.xl. seminis malue:seminis citoniorum añ.z. vj.coquantur in lib.iiij. aque vsq; ad duas.⁊ cum zuccaro ⁊ penidiorum añ.ʒ. .viij.fiat sirupus.

Iste sirupus est ille qui nobis secundum plurimum vsu venit suprapositа fuit alia descriptio ex auctoritate eiusdem.sed non est ita in vsu.idem in cap.de tussi habet tres descriptiones.sed non sunt in vsu.nec eadem.

Papauer sicut inuenit in.7.simpliciu apud Gal.sunt multe spẽ.nã ingt micon.i.papauer.ſ. albũ micron caratideos.i.papauer cornutũ noiatũ. quidẽ fic a fructu breuem gnexionẽ habẽte.sicut fenugrecum.vt assimilet cornu bouino vocatur.⁊ est aliud quod dicit micõ trathia.i. papauer herchuleũ vocatur.aũt ⁊ spumosũ.qm̃ totũ albũ est ⁊ spumosum paruum.fm circa instans semẽ papaueris albi ⁊ nigri seruatur per decem annos.

Sermo in aq; mellis. ℞. melli bõi ⁊ mũdi. ⁊ ꝓprie cui⁹ color ẽ sicut color palee.⁊ qõ est iter tenue ⁊ spissum.⁊ qõ est boni odoris.⁊ quod est modice acuitatis.⁊ quod non est antiquum.⁊ fit ei⁹ lib.i.⁊ ponipsum in vase lapideo aut vitreato.⁊ funde sup ipsũ aque fontis dulcis.⁊ clare lib.viij. Et coque ipsum cum facili-

tate: ⁊ auferatur spuma eius: ⁊ nõ dimittatur super ipsum multiplicari: immo quancito apparet auferat. deinde coletur colatorio denso de panno ⁊ vtere secundum q̃ ipse docet. Et sunt ex hominibus qui aromatizant illam cum speciebus alefangineis: sicut zinzibere: croco: cinamomo mace ⁊ similibus: ⁊ sunt qui aromatizant cum galla muscata ligno aloe ⁊ similibus.

¶ Mesue inquit quod posuerunt antiqui diuersitatem in aqua mellis: qui locuti sunt de ipsa: ⁊ scripserunt ei iuuamenta plurima que sunt in ea: quia sitim sedat ⁊ multa alia: vt videtur ibi: hec apud nos est in vsu. quidam existimant quod sit mellicratum: quod ignorat: quia idez aliud capitulum facit de mellicrato. de quo infra etiam idromel apud grecos est aqua mellita. Rasis in nono Almansoris in capitulo de collica habet modum faciendi idromel. ⁊ est quasi idem. Auicen. in quinto can. habet duas descriptiones sirupi de fauis mellis: ⁊ idem est cuz idromelle secundum descriptionem Joã. Serapi. ⁊ sic si legis vtriusq; descriptiones videbis q̃ sirupus de fauis mellis apud Auicen. cum idromelle apud Joã. Sera. sunt idem.

¶ Mel secundum Diaſ. est ros celestis quem apes colligunt. Isidorus in cap. de escis dicit. m. l grece appellatum est quod ab apibus nomen habere probatur. nã apis grece mel esse dicitur. ⁊c. ¶ Mel secundum intentionem Mesue melior est quod odorem palee habet: ⁊ quod est interrenue ⁊ spissum: ⁊ quod est boni odoris. secundum autem serapionem. bonum est cuius color tendit ad rubedinem neq; est nimis liquidum: ⁊ quando imiseris in eum digitum adheret digito ⁊ venit cum eo: ⁊ melius quidem mel est mel veris. deinde mel estatis. mel vero hiemale est malum. Aui. laudat illud quod est vere dulcedinis. boni odoris declinantis ad acredinem: ⁊ ad rubedinẽ: ⁊ quod est vt palea in colore. quod non est subtile. viscosũ q̃ nõ abscindit. ⁊ melius est vernale. deinde estiuum. hiemale autem est malum. idem ait Serap.

Secaniabin purũ. ℞. mellis boni lib. ij. aceti boni lib. i. aque fontiũ clare ⁊ est dulcis lib. iiij. ⁊ quandoq; exigit dispositio vt addatur ad quantitatem aceti. sicut te scire fecimus in capi. de sirupo acetoso. ⁊ operatio est vt accipiatur mel ⁊ aqua. ⁊ abijciatur spuma eius. deinde fundatur super illud acetum ⁊ decoquantur. ⁊ non dimittatur eleuari. ⁊ excrescere super ipsum spuma eius immo auferatur omni hora ⁊ clarescat. ⁊ cum coctum fuerit reconde.

¶ Iste secaniabin vl squingebin ẽ in vsu. sed nos vtimur sub nomine oximellis simplicis. Simon ianuensis dixit. squingibin arabice est sirupus acetosus siue mellinus. q̃d est oximel ⁊ sic sapientes hodierni faciunt oximel simplex secundum istam descriptionem de secaniabin puro. ⁊ sic debet fieri: vide Mico. in suo antidotario. nam habet scriptum oximel simplex. quod idem est.

Secaniabin d̃ radicib⁹. ℞. corticũ radix apij feniculi aã. ℥. ij. seis anisi. feniculi. apij ana. ℥. i. mundentur cortices. conterant. ⁊ proijciãt super eas in vase lapideo aceti boni antiqui ⁊ albi lib. x. aque lib. xij. ⁊ dimittatur p diem ac noctem. deinde coquatur donec eius tertia consumatur. postea colet ⁊ proijciat super ipsum mellis quod sit medietas eius. coquatur cum facilitate. sicut superius diximus.

¶ Secaniabin sicut dictum fuit est oximel. ⁊ propter secaniabin de radicibus est oximel. ⁊ ẽ quo moderni p oximele composito vtuntur. oximel vero ſm Isidorum appellatum. q̃ aceti ⁊ mellis permixta conficiatur materia vnde ⁊ dulcedinem retinet ⁊ acorem. idem in capitulo de pleuresi habet vnam aliam descriptionem ex auctoritate Saſ. ⁊ ibi habet mellis ⁊ zuccari sulement. i. illius regionis. ſz non sunt idem nec vtimur illa.

Sirupus de mẽta ex intẽtione nſra. ⁊ est excellentior priore. ℞. suci citonioꝝ muzorũ. ⁊ est sapor cõpositus ex dulci ⁊ acetoso suci citoniorũ dulc. suci granatoꝝ acetosoꝝ. ⁊ dulciũ ⁊ muzoꝝ ana. lib. i. ſ. pijciatur super eos mẽte sicc. lib. i. ſ. foliorũ rosarũ. ℥. ij. ⁊ dimittant per diem ⁊ noctem: deinde coquantur cum facilitate vsq; ad mediã. ⁊ cũ mellis vel zuccari lib. ij. fiat sirupus ⁊ aromatizetur cum gallia. ſ. gallia muscata.

¶ Iste sirupus est ille qui est in vsu. idem habet vnam aliam descriptionem. sed ista est excellentior priore. Auicenna in quinto canonis habet vnam descriptionem. sed non vtimur illa.

¶ Menta apud Dia. vocatur edioſmum. mente aũt gene ra sunt quinq; ſ. mẽta domestica que ppie hortulana dicitur vel cõis. vel odorifera. ⁊ ẽ alia siluatica que mẽtastrũ siue calamentũ fluuiale dicitur. ⁊ est alia dicta balsamita siue menta aquatica. ⁊ hec iuxta aquas reperitur. ⁊ ẽ alia cuius folia fiunt nigriora alijs. ⁊ hec dicitur menta romana vel saracenica. ⁊ est alia dicta menta non odorifera. ⁊ hec est calamentum. ⁊ omnia ista quinq; genera debẽt poni in vnguento marciaton de quo infra.

Sirupus de absinthio. ℞. absinthij romani lib. ſ. foliorũ rosaꝝ. ℥. ij. spice. ʒ. iij. vini albi boni antiqui ⁊ odoriferi. suci citoniorum aã. lib. ij. ſ. ⁊ dimittantur per diem ⁊ noctem in vase lapideo. deide coquantur cum facilitate vsq; ad mediietatem. ⁊ cum mellis lib. ij. fiat sirupus expertus ⁊ nobilis.

¶ Iste sirupus est ille quo vtimur idem describit vnã aliã descriptionẽ. sed ista est nobilior. Absinthium ſm eundez Mesue ẽ multiplex. sed illud quod intendimus nunc ẽ absinthium romanum. Isidorus ait absinthium grecũ nomẽ cuius pbabilius est q̃ in ponti regione nascitur. vnde absinthium ponticum nominatur. Diasco. absinthiũ est omnibus notum cuius probabilius ẽ ponticum ⁊ cappadocum nascens in monte. vnde nomen accepit. Maliabbas i practica vocat ipsum bulengi.

Sirupus de fũoterre maior. ℞. mirab. citrinoꝝ chebuloꝝ aã. ʒ. xx. boraginis vl buglose. violaꝝ absinthij cuscute. i. podagr. lini aã. ℥. i. liqritie rosarũ ana. ℥. ſ. epithimi polipodij ana. ʒ. vij. prunorum numero. c. passularum enucleatarum lib. ſ. tamarindorũ cassie fistule ana. ℥. ij. hec omnia bulliant in aque lib. x. vsq; dũ deueniant ad lib. iij. ⁊ cum suci fumiterre cocti ⁊ depurati ⁊ zuccari ana lib. iiij. fiat sirupus.

¶ Iste sirupus de fumoterre maior est ille qui ẽ in vsu ⁊ habet maiorem efficaciam q̃z minor. Fumusterre secundum eundem ponitur inter medicinas benedictas. sed de forma herbe ipsius non loquitur. ⁊ hoc est quia credo q̃d sit nota omnibus. Circa instans dicit. fumusterre dicitur quasi fumus a terra in multa quantitate emittitur. dicitur autem fumusterre. q; generatur a quadã grossa fumosita te a terra resoluta ⁊ q̃z to viridior ẽ tanto melior. ⁊ in sicco nulla ẽ efficacia. Aui. in scdo can. ingt fumusterre melior est ille q̃ ẽ viridis recens acutus amarus ⁊c. ¶ Mesue dicit boraginis vel buglose quasi dicat. pone vnũ p alio ex istis duob⁹. q; i virtute ⁊ spem fere conueniunt. ambe confortant cor. sicut ẽ notum.

Sirupus de ligritia. ℞. ligritie. ʒ. ij. capillorum veneris. ℥. i. ysopi ficce. ℥. ſ. pijce super illud aque lib. iiij. ⁊ dimittantur die ⁊ nocte. deinde coq̃ntur vsq; ad mediam partem. deinde pijce sup illd̃ mellis ⁊ zuccari. ⁊ penidiorũ ana. ℥. viij. aque rosate. ℥. vj. fiat sirupus ⁊ administretur.

¶ Iste sirupus apud nos est multum in vsu.

Liquiritia vero apud Diaſ. vocatur liquiritia. glicoritia vero reperitur in multis libris de greco translatis. q̃d est dictum dulcis radix. nam glicon dulcis rīza radix. Isido. inquit glicirica grece ex eo dicta q̃ dulcem radicẽ habeat eadem ad ipsos. q; sitientibus sitim sedat. hec est satis nota. Salie. in septimo simplicium ait. ghus. i. liquiritia id quod est vtile de hac planta est sucus radicis eius. Mesue habet in isto sirupo aque rosate q̃ sapientes volunt intelligi aquam rosaram distillatam per elembicũ. q̃dam vero dixerunt q̃ intelligitur de aqua que fit ex infusione rosarum. sed non est credendum.

Sirupus de ysopo. ℞. ysopi. fice. radicũ apij. petroselij. ʒ. ſ. seis malue. dragãti. seis citoniorũ ana. ʒ. iij. capillorũ veneris. ʒ. vj. iulubarus. sebesten aã. numero. xxx. passularũ enucleatarũ ʒ. xij. ficuũ siccarũ ⁊ dactilorũ pinguiũ aã. numero. x. albarum penidiarũ lib. ij. ⁊ fiat.

Iste sirupus est in vsu: ⁊ maxime ſm istã descriptionez. Idem Mesue in capitulis de tussi habet quatuor vl quinq̃ descriptiones sirupi de ysopo. quarum nulla cõmixta concordat. nec etiam inter se.

Ysopus ficca ad differentiã ysopi humide dicit. que est sordes aggregata sup lanã. Isidorus ysopus herba puriãdis pulmõibus apta. vnde ⁊ in veteri testamẽto p ysopi fasciculos aspergebantur agni sanguine. quos mundare volebant. de ipso vide supra in diaysopo.

Sirupus d̃ prassio. ℞. prassij. ʒ. ij. ysopi capillorũ veneris aã. ʒ. vj. ligritie. calamẽti. anisi aã. ʒ. iij. seis. lini. seis citoniorũ aã. ʒ. ij. passularũ enucleatarũ. ʒ. ij. ficus siccas pingues numero. xv. penidiorũ lib. ij. mellis boni dispumati lib. ij. ⁊ fiat.

Iste sirupus est in vsu. ⁊ maxime secundum istam descriptionem. Idem in capi. de asmate habet duas descriptiones ex auctoritate hamee. sed cum ista non concordant. nec in vsu sunt.

Prassium. i. marubiũ albũ. Plt. ait greci perisiõ vocãt alij linostrofon. nõnulli philopede aut philogares. Circa instans ait. marubiũ herba est que alio nomine prassiũ dicitur. folia eius medicine cõpetunt. herba collecta. ⁊ i vmbroso loco suspensa per annũ seruari potest. ẽ aliud prassium q̃d vocatur prassium vtride. ⁊ hoc ſm intẽtionẽ nico. est flos eius. prasson apud grecos est porruz. prassiũ vo est marub. album: ⁊ est herba satis nota.

Sirupus de calamẽto cõfert spleneticis. ℞. calamẽti dõesticĩ. ⁊ fil. aã. ℥. ij. keisis. i. leuisticĩ: dauci: squinãti aã. ʒ. v. passularũ enucleatarũ lib. ſ. ⁊ mellis lib. ij. ⁊ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est ille q̃ cõiter est in vsu. idẽ habet vnã aliã descriptionẽ: ſ. hec ẽ nobilior illa. Gal. in lib. secretoꝝ hz vnam aliam: sed non est eadem: nec est in vsu.

¶ Calamẽtũ domesticũ scõm modernos ẽ vsuale. Circa instans calamẽtũ ingt herba ẽ que alio noie nepita dicitur.

¶ Calamẽtũ mõtanũ mel⁹ est: q; ẽ magis siccũ. cũ flores pducit dz colligi. Dia. ait calamitẽ quã pulegium agreste multi dicũt: ⁊ ipsa mõtuosa est ⁊c. calamẽtũ vo agreste ſm intentionẽ Nicolai est nepita siue herba dicta a vulgo gataria siue neuida. nã sine dubio nepita est calamẽti species. vñ macer. Herbã quam neptã vulgari sepe vocam⁹. Hãc medici greco calamenti nomine dicunt.

Sirupus de eupatorio. ℞. radicum apij: feniculi: endiuie aã. ℥. ij. liquiritie. squinanti: cuscute: absinthij: rosarũ aã. ʒ. xvj. capillorum veneris: bedeguar: suchaa: florum buglose aut radicum eius: anisi: feniculi: eupatorij ana. ʒ. v. raued: idest reubarbari: masticis ana. ʒ. iij. spice assari: idest assarebacare. folij ana. ʒ. ij. coq; in aque lib. viij. vsq; ad tertiam: ⁊ cum lib. iiij. zuccari fiat sirupus addendo suci apij endiuie quantitatem sufficientem ⁊ vsui reseruã

¶ Iste sirupus apd nos est multũ in vsu: ⁊ magnificata ẽ virt⁹ ei⁹ vt docet experientia. sed nõ solũ in oppilationibus epatis. vt in alijs pprietatibus: sed sunt qui faciũt: ⁊ quãdo credunt aliqua facere nhil faciunt: ⁊ hoc est ppter simplicia que in ipso ingrediuntur. vt ostendam.

¶ Bedeguar siue bedeguard idem sunt: ⁊ est quam Diaſ. Acanthis leuce vocat: sed apud Serapio. est spina alba de qua ipse Serapio scribit in littera. b. bedeguar. ⁊ in littera. s. scribit spina alba. que idem est. similiter facit Auicen. in secundo canonis sed opinio ignorantium apothecarorum multorum est quod bedeguard sit quedam res similis spongie. que nascitur sub quadam planta que apud Diasco. vocatur cinosbatus idest rubus canis ⁊ in ea aliquando reperiuntur vermes. ⁊ sic meo tempore vidi multos eam ponere in isto sirupo loco bedeguar. sed decipiuntur. nam vide Nicolaum florentinum in libro septimo in capitulo de cancro qui dicit. dicunt quidam experimentatores q̃ fiat pulus ex ariton. qui oritur super rubum canis qui a quibusdam sed nõ recte ponitur p bedeguard. ¶ Moderni generaliter in puluere qui fit contra bocium gule habet bedeguard. sed littera non est bona. quia predictus pulus reperitur apud Rasualdum de villanoua in capitulo de botio gule. ⁊ ibi dicit. ℞. spine rosarum ⁊ credo q̃ sit illa spongia que falso bedeguard dicitur. Ille qui de nouo scripsit lumen apothecariorum dicit q̃ bedeguard est radix cardonis benedicti masculi. quod non est credendum. sed vt veritati aptior sit via. hic volo scribere formam veri bedeguard. ⁊ q̃ debet administrari i isto sirupo secundum Sera. ex auctoritate Dia. qui dicit bedeguar. i. spina alba. Dia. nominat acantis leuce. ⁊ i greco est spina alba. ⁊ ẽ planta que nascitur in montibus zagital. ⁊ habet folia similia cameleunte albe. nisi q; sunt strictiora ⁊ albiora ⁊ super ea ẽ simile bozre. ⁊ sunt spinosa ⁊ habet stipitem longum duobus brachijs in grossitudine digiti policis vel plus. color eius est vergens ad albedinẽ. ⁊ super sũmitates eius sunt capitella spinosa similia ertio marino. nisi quia sunt minora ⁊ oblonga. ⁊ flos ei⁹ est coloris purpurei ⁊ semẽ eius ẽ simile grano cartami. sed apd Dia. est simile grano ginco quod idem est. nisi quia est rotondius eo. ⁊ id quod administratur ex ipsius planta est radix. vide ergo si bedeguard est illa spongia. vt volunt ignorantes.

¶ Suchaha est etiam species cardoni ⁊ est propinqua bedeguar. ⁊ est quam Dia. vocat acanthis arabicam. i. spinã arabicam ⁊ est similis supradicte idest similis bedeguar. nascitur spinosa ⁊ alba. Matth. fil. vult q̃ suchaa sit camelunta alba quod nõ credo. nã Dia. ⁊ Sera. de vtraq; faciunt distincta capta. ⁊ ſm Christopho. de bone. suchaha bedeguar. q̃d non est. ⁊ ſm lumen est radix cardonis benedicti femine. q̃d nõ reperio apud auctores. sed sit quõcũq; suchaha apud Dia. est acanthis arabica. ⁊ ſm Sera. ẽ spia arabica. ⁊ ſm Rasim est megailez. ⁊ idem Sera. ex auctoritate galieni ait. hec herba est similis plãte bedeguard nisi q; virtus ei⁹ deficcat ⁊ dipticat plus eo. ⁊ fructus. ⁊ radix ei⁹ ẽ fortior. scõm Paulum suchaha est herba dulcis que extenditur super terram. ⁊ facit capita grossa ppe radicem. ⁊ exeunt ex illis capitibus flores sanguinei. ⁊ sic est secundum veritatem q̃ suchaha est herba spinosa alba expandens se super terram. cuius flos ẽ in colore sanguinis ⁊ hec est proprie suchaha que administratur in ipso sirupo radix eius vsui medicine competit.

¶ Post q̃z dixi de bedeguar ac suchaha que sunt species cardonis. etiam mea intentio est declarare quasdam alias species que ponuntur in numero cardonum. nam primo est camelunta alba ⁊ nigra. sed de alba Serapio dicit q̃ sunt homines qui nominant eam acatiam. ⁊ de nigra dicit q̃ nominant eam homines cameleuntam propter varietatem floꝝ eius. quia ex eis reperiuntur virides multũ ⁊ aliqui ad albedinem declinantes. ⁊ aliqui ad celestez colorem. ⁊ quidam ad rubedinẽ sanguinis ſm diuersitatem locorum. in quibus nascuntur. ⁊ ẽ alius cardus q̃ alio nomine scolimus vocatur. ⁊ iste apud quosdã est cardus dictus arcosof. sed ignoro verum. Serap. in suo capitulo ait in fine capituli de cardo. comedit planta ista recens sicut comeduntur sparagi. ego vero nec nego nec affirmo q̃ scolimus sit arcosof. i. artigioch. sed nomen suum verũ est chinera. aut alio nomine dicitur alcorsof. de quo vide Rasim in tertio almansoris qui virtutem eius describit. sed formam non tamen iste cardus est spinosus cuius capita comedunt deferuntur de lanna Auicen. in secundo canonis dicit. cheucherzed est gummi alcorsof. Joannes Serapio in suo antidotario in fine inquit cancarzed. idest gummi alcorsof. Auerrois in quinto colli. inquit harchaf idest cardus alchi vult dicere archigioco. ⁊ est alius cardus quo vtuntur homines ad gargellandum pannos ⁊ bireta ⁊ similia. ⁊ iste apud Diascori. vocatur dispacus ⁊ a multis ignorantibus virga pastoris. ⁊ est alius cardus dictus astaraticon. siue cẽtumcapita celestis coloris. ⁊ iste apud nos nascitur iuxta vias. ⁊ est alius qui dicitur cẽtũcapita alba. ⁊ hec est iringus. ⁊ ẽ alius qui a modernis cardus benedictus appellatur ⁊ iste est quẽ hodie herbã turchã vocant siue sedum. vt apud Diascor. siue eregeron. vt

apud Pli. flos buglose. aut radicū eius. flos vero vt vult Papias dicrus est q̃ cito fluat. quasi fluor. Isidorus vero inquit. flores nominantur q̃ cito defluant de arboribus. quasi fluores q̃ cito fluantur.

¶ Foliū. i. malabatrū i hac descriptiōe loco eis ponit macis. vt dicit Aui. in. 2. cañ. ca. de folio. si vero in ipso ingrederetur spica potest poni. sed qr spica ingredit macis.

Sirupus de thymo. ℞. extremitatū thymi. ℥. ij. calamēti: mēte ficce ana. ʒ. v. seminū anisi feniculi: apij: dauci añ. ʒ. iiij. passulaꝝ enucleatarū. ℥. iiij. ℞ cum lib. ij. mellis fiat sirupus ℞ aromatizetur cum. ʒ. ij. galle muscate.

¶ Iste sirupus ē in vsu. Thymus ꝑm Isidorū appellatū est q̃ flos eius odorē refert: de quo Virgi. Redolēt q̃ thymo fragrantia mella. Pli. thymū flore sato nascitur: nec durat nisi i afflatu maris. ppter thymū. n. qd in attica regiōe abūdat mel atticū sūme laudis in toto mūdo ē. Mesue in ca. de ysopo quē vocat hasce ingt. dicūt gdā q̃ ē ysopus hortēsis. ℞ dicūt alij q̃ est vna ex spēbus origani: ℞ in fine forme p̄dē plante ait ℞ plāta eis vt dicit ē mater epithimi: ergo ē thymus. nā sine dubio hasce ē thim⁹: ℞ flos ipsi⁹ ē epithim⁹. qdā thymū policarīā maiorē vocāt alij hasce. mesue hz hic extremitatū thymi. ℞ ē melior pars plante eius.

Sirupus de epithimo. ℞. epithimi boni horten sis. ʒ. xx. mirre: citrinorū indorū añ. ʒ. xv. cuscute fumiterre añ. ʒ. x. thymi. buglose: calamēti: embliti: bellerici ligritie: polipodij: agarici: sticados añ. ʒ. vj. rosarum seis feniculi: anisi añ. ʒ. ij. ℥. pruōrū nūero. xx. passularū enucleatarū. ℥. iiij. tamarin. ℥. ij. ℥. ʒuc. lib. iij. rob. i. vini cocti lib. ij. ℞ fiat sirupus.

¶ Iste sirupus est in vsu. Epithimū vero ꝑm mesue est ex herbis supra crescentibus alijs herbis: ℞ est simile cuscute ꝑm Dia. epithimi est flos thimi similis thimbre idest saturegie. Isidorus ingt. epithimū grece q̃ latie dr flos thimi. nam flos grece thimum vocatur. est aūt flos thimbre similis. circa instans epithimū flos ℞ nō herba medicie competit: ℞ qñ producit flores coligi debent. Mesue laudat subruffum cretēse acuti odoris. Aui. laudat cretense ℞ hierosolimitanum: ℞ est declive ad rubedinem.

Sirupus de sticados. ℞. florū sticados. ʒ. xxx. hasce. i. thymi: calamēti: origani ana. ʒ. x. anisi piretri añ. ʒ. vij. pipis lōgi. ʒ. iij. ʒinzberis. ʒ. ij. passularum enucleatarum. ℥. iiij. mellis lib. v. ꝑdias cū cinamōi calami aromatici. spice. i. nardi croci. ʒinzberis. pipis nigri ℞ lōgi añ. ʒ. i. ℥. liga in panno raro: ℞ suspēde in sirupo dosis eis est. ℥. i. cū aqua decoctionis spice ℞ floꝝ alchisil. i. chilchil. ℞ est flos rosmarini.

¶ Iste sirupus est in vsu maxie ꝑm descriptionē idē. Mesue in ca. d egritudib⁹ neruoꝝ hz vnā aliā descriptiōez ex aūctē judei ℞ dicē q̃ ē medicia mirabil ꝓferēs oīb⁹ egritudibus neruoꝝ. ℥ nō ē eadē nec i vsu. tñ ibi hz ʒiniā qd ē iua siue camepitheos. vt dictū fuit in electuario de iua.

¶ Sticados scōm Mesue medici laudant arabicū ℞ melior pars plāte est flos post folia Dia. dicit sticados ab insula galatie que sticados dicit nomē accepit. in rei veritate illud sticados quo moderni vtuntur non est verum sticados de quo intelligunt Mesue ℞ Aui. vt dictum fuit in confectione de sticados.

Sermo i mellicrato cōdito ℞ fūt q̃ vocāt mellicratū sirupū factū ex vino ℞ melle ℞ ꝑditum vocant quidā q̃ fit ex melle ℞ vino ℞ sunt ex hoibus q̃ vocāt vtrunq̃ vtroq̃ noie. ℞ modi eoꝝ fūt diuersi. ℞. vini boni antiqui lib. x. mellis boni ℞ dispumati lib. ij. pūc super ea cinamōi bōi ℞ subtilis. ʒ. v. spice aromatice. i. nardi. ʒ. i. garīofilorū. ʒinzberis. ligni aloes. macis añ. ʒ. iiij. he il. i. cardamōi maioris. ʒ. ij. croci. ʒ. i. ℥. tere cōtritōe grossa ℞ coletur cum colatorio grosso de pāno. ℞ aromatizet cum muscī. ʒ. vnius tertia.

¶ Mellicratū scōm Dia. est mulsa ℞ ipse vocet facer. sed non hoc modo. mellicratū vero scōm Simonem ē vinū ex melle ℞ aqua factum ℞ vocat mulsa. i. ex tertia pte mellis ℞ duobus aque. differt aūt ab idromelle. eo q̃ idromel plus aque habeat. quasi ipsa fit aq̃ mellita. mellicratū vō est vinum ex melle ℞ crasis quod est vinū. ℞ ipsa dr mulsa. Isidorus imbuit. mellicratū vinū melle mixtum medius quasi melleus: quia ex melle fit sicut calamitas p cadamitas. non est aqua mellis vt quidam crediderunt. nam supra etiam posita fuit descriptio aque mellis.

Modus conditi de citonijs ℞ ē miua. Recipe succi citoniorū acetosorū lib. xx. vini antiq̃ boni lib. x. coquantur cum facilitate vsq̃ dum consūpta sit eius tertia semper auferendo spūam eius. deinde colet ℞ dimittatur residere ℞ clarescat. postea pūce super illud mellis boni ℞ dispumati lib. vi. ℞ iterum buliant ℞ auferatur spuma ℞ usq̃ dum habeat perfectam coctura ℞ reseruetur.

Conditū ex citonijs ꝑm ſtrēctionē mesue est miua. sed ꝑm Aui. ℞ Gulielmū placentinū ē sirup⁹ de citonijs. tñ Mesue ponit ēt descriptionē sirupi de citonijs q̃ aliud ē hec. s. miua potest fieri cū speciebus ℞ sine speciebus ℞ ambe sunt i vsu. sed ista est miua citoniorum sine spēbus. Rasis āt in nono Almāsoris in ca. de his q̃ cōfortāt stomacū. ℞ ciborū pficiūt digestionē. hz descriptionē miue ℞ sirupi acetosi de citoniis. Idē i libro diuisionū in ca. d medicinis solutiōis vētris ait ꝓfectio miue ꝑstrictiue. q̃ ē sirup⁹ d citōijs.

Citonū ē pomū notū. Petrus de crescē. dicit coctanū siue citonū ē arbor nota. ℞ ex his quedā sunt q̃ faciūt pira citonia. ℞ he arbores maiores sūt. ℞ minora habēt folia ℞ quedā sunt arbores minores ℞ latiores habentes frondes. quarū fruct⁹ ꝑprie vocant coctana. Papias ait malacidonia esse dicta ab oppido in insula creta.

Miua citoniorū cū specieb⁹. ℞. vini citoniorū acetosorū lib. xx. vini boni antiqui lib. x. coquātur cū facilitate vsq̃ dū cōsumpta sit eius tertia semp auferando spumā eius deinde colet ℞ dimittat residere ℞ clarescat. ℞ pūce sup illud mellis boni ℞ dispumati lib. vj. ℞ iterū buliat ℞ auferat spuma eius ℞ pūciantur super illud spēs alexangine ligate i pāno suspēso sup illud medicamē ℞ sunt ꝑprie cinamomi. ℞ heil añ ʒ. iij. garīofilorū. ʒ. ij. ʒinzberis. masticis añ. ʒ. i. ℥. croci. ʒ. ij. ligni aloes macis ana. ʒ. i. ℥. omnia ꝑter crocū terantur cōtritione grossa. ℞ suspēdantur in panno sicut dixīmus omni hora fricādo illud super medicamine donec fiat ei spissitudo. deinde aromatizetur cum. ʒ. vnius tertia musci hoc est: ℥. i. ℞ gallie. i. muscate. ʒ. ij. ℞ reseruetur.

Hec vero est miua citoniorum cum speciebus. siue miua aromatizata idest q̃ supra miuam citoniorum simplicē adduntur quedam aromata. i. quedam redolentia. ℞ sunt ꝑprie illa que in panno ligantur. ℞ de predictis aromatibus. aromatizātur etiam quedaz alia condita. vt est secacul conditum. ℞ alia huiusmodi.

Heil sicut dictum fuit ex auctoritate Serapio. est cardamomum maius. de quo miror quod Auicen. in predicta confectione habet cardamomum maius ℞ minus ℞ heil. Christophorus de honestis in predicta confectione dixit q̃ heil est species cardamomi quam non habemus hic. sed loco eius assumitur cardamomum maius. quasi dicat q̃ heil non est cardamomum maius. hoc affert in dubitationem. Gulielmus placentinus eodem loco habet cardamomum maius ℞ minus. ℞ melegetam. etiam textus Gulielmi secundum opinionem Bartholomei montagnane est falsus. nam sicut dictum fuit supra in electuario de aromatibus cardamomum maius est melegeta. ℞ sic hodie generaliter habetur opinio. q̃ heil sit cardamomum maius. siue melegeta. que alio nomine grana paradisi vocantur. etiam Matheus siluaticus in capitulo de cardamomo errauit dicens ex auctoritate Serapio. quod heil est cardamomum minus. nam Serapio non dicit q̃ heil sit cardamomum minus. immo dicit quod est magnus. ℞ sic est.

Sermo In aceto sgillitico. ℞. ex laminis sgille. ℞ ꝑprie q̃ sunt medie inter corpus ℞ corticē ipsius quantitatem quam voluerīs. ℞ consue⁹ eas separatim in filo cū stillo ligneo. ℞ dimitte siccari in ūbra diebⁿ. xl. post illō cōminue eas i frusta cū incisorio ligneo. ℞ pone ad omnem libram eius aceti boni albi lib. viij. ℞ pone

in vase vitreo stricti orifici. ℞ stringe caput eius. ℞ dimitte in sole per alios dies quadraginta post illud cola ℞ administra vbi oportet.

¶ Mesue inquit quod concordati sunt antiqui sup iuua mēta aceti squillitici ad egritudines multas. descriptiōem ipsius describit etiam Sera. in cap. de squilla: ℞ sirupum de sgilla ℞ multa alia liber q̃ dicitur albuchasim docet modū preparandi. ℞ deficcandi. ℞ de forma castrandi squillā ℞ conficiendi acetū squilliticum. ℞ distillandi aquā ipsius ℞ de modo albificādi acetum squilliticū. ℞ sic de singulis. squilla dicitur cepe muris: eo quod interficit mures.

Oximel squilliticū. descriptione Democriti. ℞. origani: ysopi sicce: albasce. i. thimi: cheifim: cordumenī: sticados ana. ʒ. v. coquant i tribus libris aque vsque dū deueniant ad lib. i. ℞ prouīce super ipsū mellis lib. ij. mellis passulati lib. ℥. suci alfescer. ʒ. v. aceti squilitici lib. i. ℥. auferatur spuma ei⁹ omni hora: ℞ coquat ad perfectam decoctionem.

¶ Oximel grece est sirupus acetosus tam cum zuccaro factus q̃ cum melle. idem habet duas alias descriptiones: sed non sunt in vsu: vt est ista: ℞ sunt qui faciūt ipsum: sed decipiuntur: vt ostendam.

¶ Cheifim idest leuisticum hortulanum. ℞ est aliud cheifim dictum campestre: ℞ illud est cordumenī: quod apud ignorantes non est notum: supra ostendi quod cordumenum est carui agreste siue leuisticum: tamen opinio multorum est falsa: quia hic Mesue in isto oximelle habet cheifim ℞ cordumenum. ergo non sunt idem: sed error est horum: qui non cognoscunt species leuisticī: sed secūdū modernorum sententiam sunt due spēs. i. hortulanum ℞ cāpestre hortulanū vero est illud quo cōmuniter vtuntur. cāpestre vero est cordumenum: ℞ est leuisticum campestre siue montanum: ℞ est semen quod reperitur sub planta que dicitur paucedanum: ℞ sic est opinio herbaticorū: tamē scias quando reperitur in confectione aliqua vbi solū igrediatur cordumenum: intelligitur de hortulano: sed hic ambe species debent poni.

¶ Mel passulatum est medicamen. quod fit ex melle ℞ passulis expressis vt ostendi supra in confectione lochē de pino.

¶ Alfescera vel fescera est vitis alba que alio nomie brionia vocatur siue ampellos leuce. vt apud Dia. Gal. in sexto simplicium inquit carinabiat idest vitis alba ℞ dicit alfesire. hanc plantam quidam nomināt brioniam. ℞ quidā abradentes cutem sūmitates eius comedunt in principio sui ortus sicut mos est.

Oximel iuliani secūdum Gal. in tractatu scōo ad glauconem in cap. de cura podagre facte ab humore colerico. ℞. foliorum rute origani añ. ʒ. iiij. radicis mandragore. anetī añ. ℥. ij. treos. ℥. i. agarici. ℥. ij. tede pinguis lib. i. cocognidij. ℥. iij. lacteridarum alipiados añ. ℥. ℥. polipodij. ℥. ij. folij costi. spice nardi añ. ℥. i. reponrici. ℥. i. squille interioris. cimarum ebuli. ana. ℥. iij. assari. i. assare bacare. ʒ. i. canopi. ℥. iij. epithimi. elebori. acori añ. ℥. ij. ysopi amomi spici. cimini ana. ℥. i. anisi. ℥. ij. aceti acris lib. i. mellis lib. ij. confice autem hoc modo lacterides. ℞ costum cocognidium. ℞ spicam nardi teres diligenter. ceteras autem herbas infundes in aceto per dies tres. ℞ postea coques donec media pars aceti decoquatur. ℞ tunc p tectis herbis mittes. ℞ cum iterum decoctus fuerit ad spissitudinem mellis suprascriptas species tritas miscebis. ℞ vtere vbi oportet.

¶ Istud oximel apud nos non est in vsu. Nicolaus i suo antidotario habet vnam aliam descriptionem q̃ quasi eadem est. Alexander i ca. de chacarticis ad podagrā ex flegmate habet vnam aliam q̃ eadem est. simplicia autem que declaranda sunt declarabo.

¶ Teda pinguis est nomen qd apud rusticos appellatur theia. ℞ est lignus pingue pini. vel abietis. ℞ vtunt ipso ad faciendum lumen pro candelis. Sera. in ca. de pino ingt. quod vna est species pini. ex cui⁹ sudore extrahit pix. ℞ cū ligno suo fit lumen sicut cum cera.

Cocognidiū sicut dictum fuit est semen mezereon.

Lacterides. Joā. Sera. in. 7. cap. de laxatiuis simplicibus inquit. lacterides ē mēdana q̃ dicit fructus amarus. hec est quā Aui. in scdo canoñ. vocat mehēbethene. ergo est cataputia minor. nā vide Sera. in ꝑpio capto de cataputia minore. qui inquit. Mēdana. i. cataputia minor. ℞ est planta quā multi cōputāt inter spēs lacticinioꝝ. ℞ hec plāta apd nros rusticos dr cagarola. ℞ in hortis abūdat.

Alipiados ꝑm Nicolaū est cocognidiū vel laureola. qd non videt esse verū. nam si consideret bene in predicto oximele ingredit cocognidium. i. semen mezereon. ℞ etiā alipiados. quod nō fieret si idem essent. sed cōiter tenetur q̃ alipiados sit laureola.

Canopis ꝑm Nicolaum est medianus cortex sambuci. similiter ait Gal. quidam crediderunt q̃ esset canapis. qd non est. nam etiam alexander inquit. Canopis ē cortex medianus sambuci.

Acetum passularū ꝑm Antonitū cermisonū in ca. de egritudinib⁹ capitis. ℞. acetū vini nō multū vinosi lib. ij. passularū. ℥. ij. buliat vsq̃ ad ꝓsumptionem tertie partis aceti. deinde coletur. ℞ fortiter expримatur passule. deinde iterū passule terant in mortario. ℞ fiat earū expressio. ℞ acetum tali vsu reserua. sed apud nos tale acetum non est in vsu.

Sirupus conferens ad ea que dixīmus ℞ nobile ℞ expertum. ℞ confert quartane. In practica Mesue in ca. de soda frigida ab humore melancolico. ℞. capillorum veneris. radicum buglose domestice silueſtris. ℞ florum earum polipodij. epithimi añ. ℥. i. folicullorum sene. camepitheos. sticados añ. ʒ. vij. camedreos. sgnanti. elebori nigri añ. ʒ. iij. fumiterre. ʒ. viij. cupatorij. ʒ. iiij. suci pomorum dulcium. ℥. viij. omnia preter epithimi ℞ sucum pomorum buliant in lib. iiij. aque vsq̃ ad lib. ij. deinde buliat in eo ebullitione vna epithimū ℞ colet. ℞ cū suco pomorū ℞ lib. i. zuccari fiat sirupus.

Iste sirupus est pclosus ac dignissim⁹ ꝓtra quartanā ℞ suo noie ab apothecarijs nō est sic appellatū. sed ad meliorem declarationē feci sub isto nomine. quia in mediolāo multi medici ordināt sirupū ad quartanā. sed apud apothecarios fit sub noie sirupi de pomis cōpositi. ℞ idem est Franciscus de pedemōtiū habet vnā aliā descriptionem sirupi ad quartanam que non est eadem. nec est in vsu sicut infra ostendam.

Bugloſa est lingua bouis. ℞ ꝑprie domestica. silueſtris vero bugloſa est borago. cuius herba cibo apta ℞ medicine. flos. ℞ folia. ℞ semen. ac radix in isto sirupo debent poni.

Pomū vō ab opimo. i. a copia. i. vbertate est dictū iter alia poma parisiana sunt magis laudata q̃ alia. post hec ē pomum dictum redolens.

Sirupus de philio ꝑm eundē i ca. de ptisi. ℞. spodij. semē portulace. seis citoniorū papaueris albi añ. ʒ. ij. philij. mundi. ʒ. v. suci arnoglose cocti ℞ despumati. ʒ. xx. cancrorum fluuiatilium lotorū ꝑm doctrinā. ʒ. xx. decoquātur in lib. aque vsq̃ ad lib. i. ℞ cum lib. i. zuccari fiat sirupus.

Iste sirupus apud nos nō est valde in vsu. Rainald⁹ de villanoua in libro quarto in capitulo de ethica habet vnā aliā descriptionem. sed non est eadem. philium vero est semen simile pulicibus. ℞ laudabile est ad conseruādum cāphoram. in bladis ac vijs abundat. ℞ vulgari sermone linosella dicitur.

Arnoglosa secundum Papiam in littera. a. inquit. q̃ est que a latinis dicitur plantago idest lingua agni in littera. p. ait. plantago a romanis dicta q̃ planta eius cuo terre adhereat. herbe quam greci arnoglosam vocāt. Macer. Herbam que nostra lingua plantago vocatur. Hanc arnoglosam grecus vocat. est quia lingue agnine similis folijs plantaginis huius. Sunt gemine species. sed maior prima vocatur. Altera vero minor. quam vulgo lantiolatam dicunt ℞ sic est. plantago vero maior secundum opinionem modernorum est quam nostri rustici bletam siluestrem vocant. minor est quam falsi herbatici linguam caninam vocāt: sz decipiūt. i pratis ambe ac vijs repiunt.

Cancer fluuialis est notus Aui. in scdo caň. dicit. Cancer fluuialis notus ē. aliud capitulū facit de cancro marino: ⁊ ibi inquit. cū dicit cancer marinus nolumus intelligere per hoc omnem cancrum maris. imo speciem cācri que p ptē habet omnia membra dura vt lapis.

Sirupus saboz ſm eundem in ca. de mania ⁊ melancolia sanguinea. ℞. suci buglose vo mest. ce. i. vsualis ⁊ siluestris. i. boraginis aň. lib. ij. suci pomozū dulcū redolētū lib. iiij. folliculoz sene. ℥. iij. croci. ʒ. ij. zuccari taberzet. i. albi lib. iij. fit ät sic sene. p̄iciantur in sucis p noē ⁊ nocte post contritionē eius. deinde buliat ebullitione vna aut duabus deide cum zuccaro fiat sirup'. crocus aut confricetur in panno ⁊ eius decoctione ⁊ fiat.

¶ Isto sirupo in pandemia mediolani vtunt apothecarij: q dā crediderunt q eēt sirup' de pomis ꝓpositus: ſz aliud ē Io. ꝓcoregius i ca. de mania ⁊ melācolia ingt. Saboz rex medozū qui ab hodiernis p̄aticātibus penitus habet in vsu quo vt plurimū vtoz ⁊ in quo multā iueni vtilitatē.

Sirupus de berberis ſm Frācisci de pedemōtium in ca. de cura vomitus sanguinis. ℞. spodij. ʒ. iiij. berber. ℥. iiij. vue acerbe. ℥. ij. cicozee. m. ſ. zuccari lib. ij. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus non est in vsu.

¶ Berberis est fructus rubicund' satis notus apud Aui cen. in secūdo caň. vocat amirberis: sed apud Dia. vocat oriachanthos. ⁊ est arboz minuta spinosum habens fructum rubicundum. ⁊ ex eo fructu a modernis conficitur litium: ⁊ arboz ipsius vocatur darsisahan. Ab alijs crispinus arboz. Negant quidam quod hec arboz sit darsisahā: sed errant: vt dictum fuit. domi. Petrus de crescentijs inquit berberi sunt fructus cuiusdam arboris parue valde spinose sicut arboz mali pūici idest arboz mali granati domestici: ⁊ sunt rotundi rubei: quasi subnigri sicut fructus spine albe aliquantulum oblongi ⁊c.

Sirupus de endiuia: secundum eundem Franciscum in cap. de cura male complexionis epatis simplicis ⁊ composite. ℞. endiuie vtriusq; aň. m. i. seminum communium recentium. ℥. ij. aceti albi. ℥. ij. zuccari taberzet. i. albi lib. i. ⁊ sirupizetur cum aqua ordei ⁊ aromatizetur cum sanda li vtriusq: ⁊ spodij aň ʒ. i. ⁊ vsui reserua.

¶ Iste est sirupus de endiuia compositus ad differētiā simplicis qui fit ex suco ⁊ zuccaro sicut ostēdā infra in tractatu de magistralibus. gentilis scripsit vnam aliā descriptionē ⁊ scdm illā generaliter faciunt sirupum de endiuia cōpositū secundum gentilem: cuius infra apparebit descriptio: sunt quidam qui faciunt ipsum secūdum Franciscū quod etiam est laudabile.

¶ Endiuia ſz Gal. i octauo simplicitū ē serio Dia. vocat ipsam seridis: ⁊ ista est illa q̄ cōiter vtunt. Hic Franciscus habet endiuie vtriusq: qd intelligitur vsualis ⁊ cicozee que flores azuriuos habet Aui. in ca. de endiuia in secūdo caň. ait q̄ magis iuuatiua ex eis epati est illa que ē magis amara. ego existimo quod ipsa sit cicozea: ga ē magis amara: ⁊ mirabiliter confert epati.

Sirupus de epatica ſm eundē in eodē ca. vbi est sirupus de endiuia. ℞. epatice. m. i. lenticlaz aq. m. i. flozū cucurbite. violaz ro. aň. ℥. i. ciaz sgnāti. ʒ. i. zuccari taberzet. i. albi lib. i. irrozef cū suco granatorū. ℥. iiij. ⁊ aromatizet cū sandali ⁊ spodij aň. ʒ. i. ⁊ fiat.

¶ Iste sirupus non est in vsu.

¶ Epatica vero est herba nascens super lapides semper maditos iuxta flumina ⁊ fontes super extensa lapidibus. Serapio. capitu. de epatica ex auctoritate Gal. inquit. nascitur in lapidibus humectatis: ⁊ cadit super ea ros. ⁊ est similis lenticule aque. hec est illa quam dia. vocat licenē. circa instans ait. epatica herba est: ⁊ quanto maiora folia habet tanto melior est: ⁊ dicitur epatica. qz principaliter est iuuatiua epati. arabes vocant ipsam azezal sahel. rustici nostri fragidariam dicunt.

Lenticula aque. ſm Dia. sup aquā inuenit natans: rotūda est sicut lenticula. colorē viridē habens. Serap. dicit q̄ est ex ea marina. ⁊ est ex ea aque dulcis. sed illa q̄ est vulcis vtuntur vt plurimum.

Sirupus de nenufare ſm eundē Franciscum. ⁊ i eodē ca. vbi est sirupus de epatica. ℞. florū nenufaris. ℥. ij. vngule caballie aquatice. philij. integri. acetose aň. ℥. i. seminū cōium. ʒ. ij. seminū frigidoz. ℥. ſ. radicū feniculi. ℥. i. buliāt i aqua ordei: ⁊ addat lib. i. zuccari aceti albi. ⁊ suci granatoz aň. ℥. ij. ⁊ aromatizetur cum sandali ⁊ spodij ana. ʒ. i. ⁊ addatur parum spice ne frigiditate opilationem inducat.

Iste sirupus non est valde in vsu. Gal. placētinus i suo tractatu de confectionibus habet vnā aliam descriptionē sed non est eadē. ipse Gal. facit suam descriptionē ex ꝓcoctione florum nenufaris incorporata cū zuccaro ⁊ albumine ouorum. ⁊ fit sirupus ſm artē isto mō vt docet Gal. idē ait circa instans: in cap. de nenufare.

Menufar. i. nimphea apud Dia. ⁊ nascitur i aquis stātibus sicut dictū fuit. species eius sunt due. ſ. vna vue in medio floris croceū hz colorē. ⁊ ē proprie nēufar siue vngula caballina. alia vo hz florē albū. ⁊ ista ē nēufar vsuale ⁊ ambe i aqs nascūt. vide de ipso in electuario de farfara.

Ungula caballia aquatica ē nenufar scdm modernos q̄ florē croceū habet. ⁊ eius folia ad similitudinē nenufaris albi. ⁊ ista ē illa que apud herbaticos farfara vocatur. non nascitur autē in vineis. vt quidā falso crediderūt. imo hec duo genera i aquis currentibus ⁊ nō currētib' reperiunt. hic Franciscus habet semia cōia. sed nō specificat si debēt eē semina cōmunia maiora vel minora. sed spēs voluit qd sint semia cōia minora frigida. ⁊ sunt hec. ſ. portulace. scarole. lactuce. ⁊ endiuie.

Semia frigida simpliciter intelligunt semina cōmunia maiora. frigida q̄ sunt ad numerū quatuor. ſ. melonis cucumeris. citrulli. ⁊ cucurbite. ⁊ sic i isto sirupo semia minora ac maiora frigida debent poni.

Sirupus ex inuentione nostra expertus ad quartanam ſm eundem in ca. de medicinis febrium melancolicarum. ℞. kalendule leuem pimpinelle lupuli. quinq; folij. i. pentafilon. trifolij. lingue arietis. capillorum veneris. endiuie cum radicibus boraginis. fumi terre. radicum buglose vtriusq; ⁊ florum earum. cicozee. epatice. bedeguar. i. spine albe quercule maioris ⁊ minoris caparozū recentium. ⁊ corticum radicum eoz corticū scis tamariści. scolopendrie cū radice aň. m. i. violarum: florū boraginis ana. ℥. ij. prunorū sebesten ana. numero. xxxv. sene cuscute. thimi epithimi anisi feniculi aň. ℥. ſ. ligritie. pasularū. sticados aň. ℥. ſ. ordei mundi pugillū vnū. seminū cōiū. corticū citri aň. ℥. ij. sgnāti. ʒ. ij. gnq; radicū cōiū residentiū in aceto. ℥. ij. predicta buliāt in aque lib. vj. vsq; ad mediū. deide colletur. ⁊ colature addat suci buglose. suci pomoz dulciū aň. lib. i. ſ. ⁊ dissoluāt in eis zuccari lib. ij. ⁊ mellis rosati lib. ſ. aceti pdictarū radicū. ℥. iiij. ⁊ aromatizet cū sandali. ʒ. i. gariofilozū. ligni aloes ana. ʒ. ſ. ⁊ fiat sirupus ſm artē ⁊ vsui reserua.

Iste sirupus ſm intentionem Francisci est sirupus expertus ad quartanam. qui apud nos in vsu non est maxime secundum istam descriptionē. sed supra fuit posita vna descriptio huius sirupi. que confert quartane. ⁊ ille ē quo vtimur sub nomine sirupi de pomis compositi. sed qz in isto Francisci ingrediuntur quedam simplicia que declarata non sunt. ideo declarabo.

Calendula vel kalendula secundum Nicolaum ⁊ Mādredum de monte imperiali est herba dicta herba blanca. de qua Mattheus siluaticus speciale facit capitulum ex auctoritate Plinij. ⁊ vocat ipsam charamos. quidam crediderunt q̄ esset primula veris siue herba paralesis. sed falso. nam secundum opinionem modernorum vera chalendula est herba dicta apud nos herba blancha. in hortis reperit. cuius folia comeduntur. sicut aliorum olerum. Joannes anglicus in capitulo de paralesi dicit. chalendula idest solsequium vel primula veris. Idem in capitulo de sterilitate ait. ⁊ chalendula crescit in hortis portans flores rubeū vel croceū. de quo flore faciunt puelle coronas ⁊ in mulieribus in quibus aliquando instantur mēstile p ptēr retentionem menstruorum tunc venit flores chalēdule cum spica ⁊ vino. qz tumorem sedat. ⁊ mēstrua pnocat.

¶ Laureola ſm Matheum sil. est primula veris. sed non scribit de forma ipsius. sed lauendula scōm modernos est planta sicut libanotides: cuius folia similia sunt rozimarino. sed albiora cum flore purpureo parvo apud nos in hortis reperitur cum odore iocundo. hunc florem mulieres ponunt in pannis propter odorem suum.

¶ Pimpinella est herba facta sicut saxifragia sed minora folia habet. hec apud omnes est nota.

¶ Trifolium secundum Sera. est handachocha ⁊ species eius sunt plures. nā est trifolium trigonum. vel polifilon quod latini trifolium odoratum dicunt. ⁊ est trifoliū acutum ⁊ est trifolium leporium. ⁊ est alia spēs a modernis dicta planta leonis siue herba flaura. ⁊ sic de singulis. Isidorus inquit. trifolium est quod greci trifilum vocant quod fit folijs trinis per singulas annotationes.

¶ Lingua artetis. ſm Auic est duorum generum. ſ. parua ⁊ magna. hec est quā Dia. arnoglosam vocat siue alio nomine plantaginem siue bletam siluestrem. minor dicitur a falsis herbaticis lingua canis. sed aliud est.

¶ Quercula maior secundum Simonem Januensem est camepitheos ⁊ interpretatur apud grecos infima pinus ⁊ cami. q̄ est breue ⁊ pitheos qd est pinus. eo q̄ omnes species ipsius odorem pini habeant. hec a modernis est vera pua quam Mesue in cap. de egritudinibus neruorum laudat sub nomine zinziam. ⁊ idem est.

¶ Quercula minor est camedreos. ⁊ nō camepitheos. vt dicit Matheus siluaticus. Gulielmus placētinus inquit. quercus terre vel quercula minor est camedreos. ⁊ est dicta infima quercus a cami. i. infima ⁊ oris dia grecei. i. quercus inde camedreos. i. infima vel parua quercus. qz folia sunt similia folijs quercū. in antidotario vniuersali positum est trifogum. i. camedreos. Mli. camedreos est herba quam latini querculam dicunt. Aui. in scdo caň. in cap. de camedreos. dicitur q̄ nominatur quercus terre. ⁊ hec est quam hodie calamandrinam vulgariter vocant.

¶ Quinq; radicum apothecarij generaliter debēt scire q̄ per quinq; radices cōes intelligūtur radices feniculi apij. petroselini brusci ⁊ sparagi. ⁊ sic iste quinq; poni debēt in isto sirupo. radix autem scōm Isidorum appellatur q̄ qua si radijs quibusdam fixa terris in profunda dimergatur. nam physici dicunt parem esse altitudinem radicum ⁊ arborum alij radicem a similitudine radicorum dictam putant. vel quia si eradatur non repullulat.

Diamoron Nicolai. Recipe morozum celsi li. ſ. morozum bati lib. j. mellis lib. ſ. sape. ℥. iij. Confice sic. fucum morozum cum melle ⁊ sapa in vase eneo stannato ad prunas leues ad perfectam decoctionem bullire desine. cum autem scire volueris si coctum sit pone gutta; super marmor. ⁊ inclinato marmore si se vt mel retinuerit coctū est ⁊ tūc cola. ⁊ in stannato vase vsui reserua.

Diamoron secundum intentionē Nicolai dicitur a moris celsi batinum a moris rubi. Mesue in suo antidotario in distinctione de lochis habet confectionem de morie. ⁊ dicit q̄ est diamoron ⁊ sic est. nā sua descriptio cum ista Nico. concordat. sed generaliter conficitur secundum istam descriptionem. ipse Mesue in practica in cap. de finantia gutturis habet vnam aliam descriptionem ex auctoritate Alexandri: sed non est in vsu. in eodem capitulo hz vnam aliam quam dicit diamoron. quā Gal. composuit sed nō est in vsu. Gal. vero in tractatu sexto de meimir describit duas descriptiones. quarum vnam ipse composuit. aliam composuit Andromacus. sed non sunt vsuales.

Mora celsi sunt fructus arboris sic dicte. ⁊ ex folijs huius arboris pascunt vermes qui generāt sericū. Isidorus in ca. de nomibus arborum inquit. ficomorus ficus ⁊ morus greca nominata sunt dicta aut ficomorus. eo q̄ fit folijs similis moro. hac latini celsam appellāt ab altitudine qz nō est breuis. vt morus. ficomorus vero ſm sententiam modernoz est nomen compositū a ficos grece qd est ficus ⁊ moro latine. ⁊ vocatur ficus fatua. siue ficus pharaonis. Mesue loco eius habet morozum de seni. quod idem est.

Morus batus. i. mora. Mesue habet morozum dulciū ⁊ idem sunt. ⁊ est rubus ferēs mora. est aliud rubus canis qui apud Diasco. cinosbatus vocat. ⁊ est spina que nostro idiomate rosagna vocatur. Isidorus ait. morus a grecis vocata quam latini rubum appellāt. Gal. in sexto simplicium ingt. in latch est rubus. vel de baro qui dicit rubus.

Sapa secundum compositorem est vinum coctum siue mustum coctum vsq; ad consumptionem duarum partiū. Mesue loco eius habet rob. i. carenum siue triplicatum. ⁊ dicitur carenum. eo q̄ feruendo parte careat tertia. Matheus siluaticus inquit. sapa est mustum coctum ad consumptionem trium partium.

Vas eneum. i. vas de aramine. Nicolaus vult q̄ predictus sirupus fiat i vase eneo stannato. ⁊ hoc ē. qz generaliter apothecarij faciunt sirupos in cazijs de ere que non sunt stannate. ⁊ ibi coquunt. sed faciūt male. quia ille cibus vel potus qui coquitur ⁊ stat in illis vasis si comeditur facit aliquando incurrere elephantiam. ⁊ cancrū ⁊ dolorem epatis. ⁊ splenis. ⁊ malitiam complexionis. Isidorus in cap. de vasis olearijs inquit. lenticula modicū vas eneum vel argenteum quadrangulum latere apertum. qd ⁊ lechitum. est enim vas olei quo reges ⁊ sacerdotes vngebantur a liniendo dictum.

Mel rosatum Nicolai. ℞. mellis albi dispumati. lib. x. suci rosarum recentium lib. i. ponantur in caldario ad ignē. ⁊ cuz bultre incepit viridium rosarum cum foziciibus. vel cum cultello incisarum lib. iiij. addantur. ⁊ tādiu buliant quousq; ad suci deueniant consumptionē. ⁊ dum bulierit semp agitet cum spatula. ⁊ cum coctum fuerit in subtili vase rotidat.

Mel vero rosatum ſm intentionem Nicolai apud greco appellatur rodobel. quidam geleniabin vocāt. Mesue in antidotario. in distinctione de conditis habet vnaz aliam descriptionem. sed ista Nicolai est illa. qua generaliter vtimur. tamen inter ipsas est parua differētia. circa instās in cap. de rasis. habet vnam aliam descriptionem. ⁊ eadez est. Isidorus inquit in cap. de potu. rodomel dicitur. eo q̄ in suco rose mel admisceatur caleniabin. ⁊ chaliebinuz reperio in practica Haliabbatis pro geleniabin. ⁊ sunt rose condite. hodie vero pro geleniabin mel rosatū intelligūt si mel violatum facere volueris eodem modo fit. sed non est tantum in vsu vt est rosatum.

Orizachara Nicolai. ℞. zuccari li. j. suci malorum granatorum. ℥. viij. aceti. ℥. iiij. ponantur super ignem in vase stannato. ⁊ tandiu buliat cum spatula semper agitando donec ad quantitatē zuc. veniat. ⁊ i pisside possit ꝓportari ad modū electuarij.

Orizachara ſm intentionē Nicolai dicitur ab oxi qd est acetum ⁊ zuccaro. ipse Nicolaus habet vnā descriptionem que dicitur oxi. sed hec dicitur ab acetoso suco malorum granatorum. sed in vsu non venit.

Malumgranatum est pomum granatum. quod satis est notum. Papias inquit. mala granata. i. punica dicta. qd interius grana habeant olentia que comeduntur. ⁊ significant ecclesiam de multis gentibus congregatam. vel gratias habentes.

Acetum quod oxos dicitur. Isidorus in capitulo de potu. Nicolaus vult q̄ oxizachara coquatur tantum q̄ possit ferri in pisside ad modum electuarij. sed nos generaliter facimus ipsam ad formam sirupi. ⁊ non ad formam electuarij. Isidorus in capitulo de vasis olearijs inquit. pisides vascula vnguentaria ex buxo facta. nam quod nos buxum greci pixum vocant.

Sirupus de mirabolanis citrinis ſz Rasim in tractatu de egritudinibus iunctura in cap. de medicinis mundificantibus sanguinem ⁊ coleram. Recipe mirabo. citrinozum. ʒ. centum ⁊ abluc cum aqua calida. reubarbari. ʒ. centum. mitte in aquā frigida ita q̄ aqua supereminear duobus digitis. postea in estate pone ad solem per quatuor dies. deinde aquam abice iterum. ⁊ remaneāt mirabolani. ⁊ iterum mitte in aliā aquā ⁊ dimitte tādiu donec amittant saporē suū ⁊ albescāt. deinde aggrega primam ⁊ scdam aquā. ⁊ cum ʒ. centū man-

ne albe coque ad ignem ⁊ remoue spumam donec fiat sicut tuleb. ⁊ si vis acue eum cum scamonea. super qualibet lib. pone. ʒ. vnam scamonee ⁊ super qualibet lib. pone. ʒ. j. aque rose ⁊ vtere quando volueris.

Iste sirupus nõ est in vsu. credo q̃ fit ex cartoribus alijs Mirabolani citrini magis sunt laudati illi qui in colore suo sunt citrini multe citrinitatis declinantes ad viriditatem ⁊ in pondere sint graues ⁊ grossi ⁊ cortex ipsorum sit spissus densus completus ossa parua. Bulielmus placentinus inquit. mirabolani sunt quinq̃ specierum. sed citrini sunt meliores omnibus alijs.

Sirupus de turbith. scõm eundem in eodẽ tractatu in capi. de medicinis que purgant flegma. ⁊ crudos humores. ℞. turbith. libram vnaʒ mitte in tribus libris aque frigide. ⁊ moret vna die ad solẽ. deide cola. ⁊ deiñ si saporẽ amiserit pijce. ⁊ aquã serua. finautem appone aliam aquam. ⁊ iterum appone ad solẽ donec amittat saporem. postea aggrega illas duas aquas ⁊ mitte lib. vnam zuccari. ⁊ coque donec fiat sicut iulep. educit multotiens humorem flegmaticum. ⁊ si volueris citius facere coque ad ignem. quoniam est debilior a principio. sed postea non est ita clarus.

Iste sirupus non est in vsu.

Turbith ꝗ melue est radix herbe. cuius folia sunt sicut folia ferule minora tamen ⁊ c. Diaſ. de ipso capi. facit. sed non inuenitur sub nomine turbith. sed ipse vocat tripolion. quapropter miror q̃ matheus siluaticus de tripolion capitulum facit. sed non cognouit quid esset. ſ̃ postq̃ ego aggregaui cap. de tripolion apud Diaſ. cum capi. de turbith apud Sera. vidi q̃ idẽ sunt. scias q̃ flos ipsius mutat colorem suum ter in die. naʒ mane est albus. ⁊ in meridie declinant ad colorẽ purpureũ. in vesperis vero fit rubeus

Sirupus de vua ꝑm Auic. in quinto cañ. ℞. succi vue põtice stiptice lib. vj. ⁊ decoquatur vsq̃ ad tertiã: ⁊ fundaf super ℔ʒ mellis li. i. sumac radicis ligritie. gallaꝝ balaustiarũ ⁊ fupioris rosaruʒ ofum añ. sextarium vnũ. ⁊ est. ʒ. sex scõm Gentile croci. ʒ. ij. mirre aluminis sementi. añ. ʒ. j. decoquatur ⁊ colef ⁊ poletur.

¶ Iste sirupus apud nos nõ est in vsu. Frãciscus de pede montium. in caꝑ. de solutione continuitatis stomaci ⁊ vlceribus. ⁊ ruptura. ⁊ eius cura habet vnam aliam descriptionem. sed est ex auctoritate Auic. ⁊ eadem est.

¶ Vua pontica stiptica. ſ. in sapore. non autem intelligit pontica ab illa regione. sed dicitur. ⁊ intelligit ponticum: qr ponticum. i. fortem habet saporẽ. Petrus de crescẽtijs docet modũ conseruationis vuarũ. ⁊ de virtutibus. ⁊ de apparatu vindemie. ⁊ de tpe vindemiandi. ⁊ sic de alijs.

Sirupus de fructibus secundum eundem in eodem canone. Recipe sucos cidoniorũ ⁊ malorum piroruṁ. ⁊ granatorum. muzorum. ⁊ sumach ⁊ zarur. ⁊ decoquantur leui igne donec ingrossentur. si autem vis vulcorare ipsum proijce super ipsuʒ zuccari quantum vis ⁊ buli ipsum. ⁊ cola. ⁊ vtere.

¶ Iste sirupus non est in vsu. idẽ habet vnam aliam descriptionem inferius. sed non est eadem Gal. in lib. secretorũ habet vnã aliã que eadem nõ est. nec aliquae sunt vsuales.

¶ Fructus. Isidorus in cap. de arboribus ait. q̃ fructus nomen accepit ab eminente gutturis parte qua vescimur inde ⁊ fruges. fructus autem proprie dicuntur agrorũ ⁊ arborum quibus vtimur. in animalibus vero abusiue ⁊ translatiue vocari fructum dicimus.

Zarur ꝑm Auic. in secundo cañ. est nominatũ triangulus latinoꝝ. ⁊ zarur est species quam nominãt greci telesimon. ⁊ sentabinum. ⁊ q̃nq̃ nominant eã malũ niuestre zaror vel zarur ꝑm sentẽtiã modernoꝝ est fructus similis piro in figura sua. sed est minor. quidam putauerunt q̃ esset sorba. sed nõ est. verũ est q̃ loco zarur ponit sorba. Seraꝑ. ait. c. de sorba ait. zaror i. faciens appetitum. ⁊ est sorba. ⁊ ibi describit formam ipsius. si zarur sit sorba aut nõ. nõ nego nec affirmo. sed vnũ pro alio potest poni. zaror secundum Matheum siluaticum est mespilluʒ siue auzarola vel tricoctum. Basin septimo simplicium inquit. mespillum quod tricoctuʒ nominatur. eo q̃ tria habeat ossula omnia inter se. Joannes arculanus in cap. de opsiatõe epatis inquit. zaror. i. sorba. Nicolaus florentinus in libro quarto. capitulo de squinantia dicit. q̃ zarur est mespilla.

Sirupus de fructibus alius ꝑm eundem. sed nõ est in vsu. sed quia ibi ingrediuntur quedam simplicia que non ingrediuntur in alia descriptiõe. ego solum illa declarabo.

¶ Alnabach. i. nabach ꝑm eundem in secundo cañ. est fructus arboris dicte sadar. ⁊ hec est quam Diaſ. agrifolium vocat. cuius semen est simile piperi dulcis saporis. idem aliud capitulum facit de lothoeos. ⁊ dicit q̃ caligarij rosuʒ vocant. Joã. concorregius in cap. de capillis vealbãdis ⁊ denigrãdis inquit. Recipe folioꝝ roci de quo preparantur corta. hec non sunt agrifolii nec lothos. vt quidã volunt. Seraꝑ. de nabach speciale capitulum facit ⁊ inquit. nabach est cortex similis cortici mori. ⁊ odoris boni. hoc non est capi. de vero nabach. sed est capitulum de nascatimon. sicut patet si legis illud capitulum de nabach apud eundem cum cap. de nascatimon apud Diascoridem vide bis quod idem sunt. sed textus Serapio. ibi est falsus. naʒ ipse Serap. in capitulo de sadar inquit. Sadar est arbor ⁊ fructus eius est nabach. ergo est agrifolium. ⁊ non est cortex. ⁊ hec arbor nascitur in partib' Januensibus: semẽ est rubicundum maius pipere comestibile. ⁊ vocãt ipsuʒ herbatici laurum siluestrem.

¶ Amiberberis scõm eundem in scõo cañ. est azataraseh. ⁊ est ex eo rotundum. rubeum. campestre. ⁊ nigrum. lungũ arenosum aut montanum. ⁊ est forte hec arbor est quam Diaſ. oxiachantos vocat. ⁊ est arbor dicta apud herbaticos crispinus siue berberi. ⁊ satis sunt noti.

Sirupus sancti Ambrosij scõm magistrum Antonium guainerium. in capi. primo de febre tertiana pura interpolata ⁊ eius cura. ℞. parum milij a cortice superiori depillati. qd̃ pistum appellatur. ⁊ de coqui facies in aqua donec crepetur. quia cito decoquitur deinde de tali bulienre brodio accipiantur. verbi gratia. ʒ. iiij ⁊ imponantur. ℥. ij. vini. ⁊ ita calidum bibatur. ⁊ mirabiliter sudorem prouocat. ⁊ sedat sitim.

¶ Iste sirupus ꝑm intentionem domini magistri Antonij mediolanensis tempore magni estus vtuntur eo. ⁊ cõiter appellant ipsum pistum vini. ⁊ sic adhuc generaliter vtuntur ipso. sicut est notum apud ipsos.

Milium. ſ. milium quo vtimur generaliter. Seraꝑ. cap. de milio inquit ex auctoritate Dia q̃ sunt due species vna earum est asperum habens granuʒ ⁊ est illud quod potest teri ⁊ a quo auferitur cortex. sicut fit ariʒi. ⁊ alia species est fortissimi ⁊ asperrimi grani. ⁊ non potest ab eo auferri cortex. Gal. in. vij. simplicii inquit. oogni. i. miliũ. hoc granũ est de spẽdue granoꝝ. ⁊ est simile panico. quod notum est.

Sirupus de pimpinella secundum Joannem anglicum que alio nomine rosa anglica nominatur in capitulo de cura ptisis. ℞. pimpinelle. consolide maioris consolide minoris consolide medie. ysopi recentis. politrici ceterac. adiãtos scarlole radicis vngule cabaline aquatice. i. farfar. añ. m. i. capillorum veneris. m. iij. violarum. ʒ. ij. foliorum nenufaris quatuor seminum frigidorum mundatorum liquiritie munde. ana. ʒ. j. candi idest zuccari candi. penidiorũ medulle seminis bombacis. seminis citoniorum. boll ar. seminis lactuce portulace papaueris albi mirtilorum succi liquiritie. ana. ℥. ſ. oragagnti. gummi ara. amidi foliorum rosarum rubearum spodij. sanguinis draconis. añ. ʒ. iij. seminis altee. seminis malue. vue passe mundate ab arillis. idest a granis. pinearum. cortcarum. i. ficuum. ana. ʒ. ij. ordei mundi lib. j. zuccari lib. iij. fiat sirupus cum aqua pluuiali. ⁊ bene clarificetur ⁊ detur mane ⁊ sero.

Iste sirupus non est in vsu. Pimpinella est herba: cuius folia sunt similia saxifragie. sed minora hanc generaliter lombardi in hortis habent. Matheus siluaticus ingt pimpinella est herba multum similis saxifragie. vnde versus pimpinella pilos saxifragia non habet illos.

Consolida maior est herba que a vulgo ancalcho dicit Diaſ. de ipsa cap. facit sub nomine simphitum: ⁊ ibi dicit

bit duas spẽs. quarum prima nascitur iuxta riuos. cuius flos est albus radicem ℔ʒ subnigrũ. ⁊ est illa que iuuamentum habet in medicina. Auic. in scõo cañ. de ipsa capitulũ facit sub nomine sucutum sed in arabico est simphitum. ⁊ sic apparet manifeste q̃ illud cap. de sucutum apud Auic. cum cap. de simphito apud Diaſ. sunt idem: sed ipse Auic. non habuit perfectam notitiam quid esset. qr dicit est semperuiua. ⁊ dicitur quod est species seminis mandragore. ⁊ dicitur aliud. nec Bulielmus placentinus agnouit eam sicut patet in capi. de anagalo. ⁊ in capitu. de sucuto. hanc quidam anagalium consolidam vocant.

¶ Consolida minor est herba habẽs folia similia artetice. sed non sunt ita nigra sicut artetice. sed flos ipsius est purpureus factus in modum floris sticados. hec herba in pratis ac vijs nascit. hãc rustici papien. soda vulgariter vocãt

¶ Consolida media de ista pauci auctores sermonem faciunt: sed vide de forma ipsius apud manfredum de mõte imperialis. si vero non poteris habere ponatur loco eius radix consolide maioris in pondere.

¶ Politricum vel politricon grece dictũ multaꝝ comarum. nam greci thrix comam seu capillum vocant. Pli. politrica distant a gallitricis. q̃ iuncos habeant alboe. ⁊ folia plura maiora que fructice quoq̃ maiora sunt. Dia. inquit. adianton siue galitricon. vel politricon. sed aliud est ⁊ sic ex isto sirupo possumus certificari q̃ adianton nõ est capillus veneris. nec politricon. vt quidam volunt.

¶ Ceterach ꝑm modernorum sententiaʒ est herba que in muris humidis ⁊ in lapidibus nascitur. ⁊ secunduʒ intentionem meam est species scolopendrie. verum moderni distinguunt aliter. videlicet q̃ cetherac est herba dicta apud herbaticos adorata ⁊ scolopendria lingua ceruina. infra apparebit descriptio sirupi de scolopendria. ⁊ ibi melius ostendam si deus voluerit.

¶ Adiantum. Dia. inquit. adiantũ siue galitricon vel politricon folia ℔ʒ coriando filia scissa in summitate habet ramos subtiles quos longitudine vnius palmi nigros. ⁊ non habet stipitẽ nec florẽ nec semen. hoc est caꝑ. de capillo veneris sicut patet si legis capl̃ʒ de capillo veneris apũd Auic. ⁊ Seraꝑ. videbis q̃ idẽ sunt. sed moderni distinguunt per diuersas herbas. vʒ q̃ aliud est adianton. aliud est capillus vene. aliud est politricon. aliud ẽ galitricon. licet tres prime species habeant quasi eandem virtutem.

¶ Bombax vel bombix ꝑm quosdam est vermis qui facit sericum Papias inquit. bombix grece vermis est. penultima producitur Seraꝑ. inquit. coton. i. bombax. Auic. in secundo canonis vocat ipsam kotum ⁊ ait. q̃ eius semen est calefactiuum lenitiuum. hoc est notum.

¶ Altea ꝑm Gal. in. vij. est malua siluestris. Macer ingt. Alteam malue spẽm nullus negat esse Alteramq̃ vocant illam q̃ crescat in altum. Hanc ipsam dicunt euiscum q̃ quasi visco illius radix contrita madere videtur. A multisq̃ solet agrestis malua vocari.

Sirupus de lilio secundum eundem in eodẽ capitulo hoc est in cap. de cura ptisis. ℞. radicũ enule campane. treos añ. ℥. j. ysopi calamẽti. adiantos añ. m. i. sucorum caulium. galitrici ana. ʒ. ij. carnium vacti lotum. succi liquiritie añ. ℥. j. mucilaginis. seis lini. ⁊ fenugreci añ. ℥. ſ. mell. dispũati li. i. ⁊ si nõ abhorreat amara tũc addaf de prassio. i. marubio ⁊ gramine añ. ʒ. iij. ⁊ fiat.

Iste sirupus apud nos nõ est in vsu. ℔ʒ intentionẽ Joã. anglici siue cõpositoris est sirupus de lilio qui florem purpureum gerit. sed generaliter habetur opinio q̃ quãdo reperitur sirupus de lilio simpliciter d̃ lilio albo intelligi debeat. tamen B Joannes habet sirupum de lilio. ⁊ ibi non habet nisi treos quod est radix lilij celestis. ⁊ propter hoc dico q̃ ista est sirupus lilij purpurei. si aliquis voluerit facere sirupum de lilio albo infra apparebit eius descriptio.

Enule campane nõ ait est enula que elenũ dicit. ſ̃ potius est quedam species panacis de qua Dia. ca. facit sub nomine panax chironia dicitur quia nascitur in mõte pelion. folia habet amaraco similia. ⁊ florem aurosum ⁊ radicem renue. hec apud nos non est cognita.

Treos apud Auicen. in secundo canoñ. est radix lilij celestis. vide ergo q̃ iste sirupus est verus sirupus de lilio celesti seu purpureo. generaliter moderni admirantur quod Mesue in capitulo de treos dixerit treos due sunt species. Una que florem habet purpureum. ⁊ alia que habet album. Electio. habens florem albuʒ melior est in omni re. hoc est treos qui florem gerit albuʒ est melior q̃ʒ qui gerit purpureum. quod non reperitur esse verum. circa instans inquit. lilium est domesticum ⁊ siluestre. sed siluestre albũ gerit florem purpureum efficacius est. ⁊ sic hodie pro lilio celesti siue treos accipitur radix lilij quod florem purpureum facit ⁊ non album. vt dicit Mesue.

Galitricon siue centrum galli. est plãta quaʒ multi moderni vulgari nomine bozomo vocant. cuius species sunt due. vna que in hortis nascitur que comedit sicut alia olera. alia nascitur in pratis. ⁊ hec est siluestris. ⁊ est illa quaʒ rustici nostri vulgariter scarlezam dicunt. ⁊ ista secundum plures est nobilior in medicina q̃ hortulana. circa instãs dicit galitricum. i. centrum galli.

Sirupus digestiuus ꝑm eundem in capitulo de cura paralesis. ℞. seminis feniculi petrosilij. dauci. i. seminis pastinace siluestris. anisi. saluie. origani lauendule. primule veris. betonice. siluestris montani. sticados. sanamunde. abrotani. iuniperi añ. m. j. ʒ. iiij. zinziberis piretri costi. nigelle. piperis nigri ⁊ longi. ozimi. ruthe ficce. basiliconis. maiorane. aristologie rotunde. bacarum lauri. sinapis. gentiane ana. ʒ. ij. pistẽtur ⁊ coquantur ⁊ colentur. ⁊ fiat sirupus cum melle quantum sufficit vel cum lib. ij. mellis si vis vel cuʒ lib. i. si patiẽtis sit robustus ⁊ rudis. tamen si patiẽtis sit delicatus ponatur minus de abrotano. Et si vis addẽ acetũ squillitticum. Et voco istũ sirupum de sanamunda.

Iste sirupus non est in vsu. ꝑm intentionem compositoris est sirupus digestiuus. Idcʒ inferius in ipsa descriptione ait. voco istum sirupum de sanamunda idest gariofilata de quo infra.

Lauendula ꝑm Math. silua. est primula veris. sed non credo. qr in ℔ possumus certificari q̃ lauendula nõ sit primula veris. quia in isto sirupo habet lauendulam ⁊ primulam veris. q̃ si essent idem non reputarentur.

Primula veris. ꝑm Nicolaum est herba sancti Petri. siue herba paralesis quod idẽ est. Moderni vero ponunt quod de hac reperiuntur maior ⁊ minor. ⁊ maior ꝑm veritatem est herba sancti Petri que omnibus est nota. minor vero est illa que in pratis ac vijs reperitur. cuius folia comeduntur sicut aliorum oleruʒ. Et ista a vulgo dicitur herba margarita. ab alijs el primo fiore.

Sanamunda. i. gariofi. non est pes leporinus. vt quidã ignorantes herbatici volunt. sed gariofilata siue sanamunda siue auãria est herba similis agrimonie. cui' radix odorem habet gariofili. hec apud nos nascitur iuxta hortos ⁊ in campis. hanc adolescentes suo tempore euellit ⁊ portant ipsam in manibus propter odorem. folia ipsius sunt illa que habent efficaciam in medicina. de qua ait circa instans. gariofilata vel gariofilatum dicitur proprie quedaʒ confectio ex gariofilis confecta. vnde folia ⁊ si radices in medicinis ponuntur. ⁊ quanto est recens tanto melior est. Pli. ait vocat ipsam gethim hic sirupus ꝑm intentionem cõpositoris est sirupus de sanamunda. i. gariofilata.

Ozimũ. i. ozimũ gariofilatũ. qd̃ alio nomine alfelenge misch vocatur. hic Joan. anglicus in isto sirupo ℔ʒ ozimũ ⁊ inferius ℔ʒ basiliconẽ qd̃ idẽ est. tñ spẽs ozimi sunt plee ⁊ sic hic pro ozimo possumus intelligere semen ozimi gariofilati. ⁊ pro basilicone possum' intelligere herbã ipsam ozimi vel quãdã spẽʒ ozimi vt ẽ ozimũ citratũ. i. mellissa.

Sirupus de raffano ꝑm eundẽ in ca. de cura paralesis. ℞. radicũ raffani. lapacij acuti. lilij. peonie. añ. partẽ j. temperent cũ vino ⁊ aceto per diẽ ⁊ noctẽ. tunc recipe salue eupatorij camedreos. cãepitheos calamẽti. pẽraphilõi. ysopi. añ. m. j. anisi. maratri. i. feniculi carui peonie. añ. ʒ. j. acori: sgnãti. añ. ʒ. ij. muscismuscate. cinamomi. añ. ℥. ſ. foliorum boraginis. ℥. j. corticis fraxini. ⁊ arboris tremule. añ. ℥. ſ. mellis lib. j. decoquant ista in aq̃ extinctiõis ferri. ⁊ in tpe calido ⁊ in estate iuuen

tutis posset addi scolopendria cum herbis predictis:

¶ Iste sirupus non est in vsu. Diaſ. in capitulo de raffano inquit. raffanum greci. nos vero radicem vocamus. eo q̃ tota deorsum mittitur cum reliqua olera magis sursuz prosiliant ꝛc̃. infra ponit q̃ est aliud genus raffani quod multi aromarachion dicunt ꝛ sic inuenitur apud Seraꝑ. in cap. de semine raffani vbi sic ait. sed raffanus agrestis quem romani vocant aromorachion. Gali. in octauo inquit. raffanus. i. raffanida. Iſido. ait. raffanum greci. nos radicem vocamus. eo q̃ totus deorsum mittitur.

¶ Fraxinus est arbor satis nota. Pet. de crescentijs ingt. fraxinus est arbor satis magna que in pinguibus ꝛ humidis nemoribus delectat. eius lignũ satis igni ꝓpetit ꝛ est optimũ pro circulis vegetũ ꝛ rinaꝑ. et⁹ semen ē factuz ad modũ lingue passeꝑ. ꝛ pp id apũ nos vocat lingua auis

¶ Arbor tremula ſm opinionem plurium modernorum est arbor granati siluestris. sed ſm opinionem Bartholomei montagnana aliud est. nam ipse Bartholomeus in suis consilijs in consilio de regimine ardoris vrine per medicinalia inquit. ibi administratio est trociscorum de charabe ꝛ proprie qui scribuntur nono Almansoris alleg. cap. quorum descriptio hec est. ℞. charabe. gummi arboris tremule. ꝛ est populus. sed in veritate ille textus est falsus. nã Matheus sil. in littera inquit. arbor tremula. i. arbor granati siluestris. Joan. arculanus in capi. de mictu sanguinis ꝛ saniei ait. gũmi tremule arboris. i. granati siluestris Rasis in suis sinonimis in fine similiter ait.

Sirupus de mezereon ſm eundem in cap. de fluxu ventris. ℞. radicum feniculi. petroselini. bruſci. radicum peonie. lapacij acuti. aristologie rotunde añ. ʒ. j. ysopi. pulegij montani. penthafilonis camedreos. camepitheos. thimi. rosarum añ. m. j. mente modicum sucorum boraginis. scabiose. fumiterre ana. ʒ. ij. seminis peonie. anisi. maratri. carui. añ. ℥. j. ameos. ʒ. ſ. cuscute. ʒ. vj. visci. quercini. epithimi. sene. foliorũ sticados. arabici añ. ℥. j. polipodij. ʒ. j. ꝛ si fit in estate ponatur iter herbas scolopendrie. corticum genestre. fraxini ana. ℥. j. mezereon bonit. ℥. j. mellis ros. libram vnam. ſ. fiat digestiuum quod vocetur sirupus mezerinus.

¶ Iste sirupus apud nos non est in vsu. Mezereon autez herba est que apud Diaſ. vocaſ camelea. ꝛ eius semen est cocognidiũ. Vide supra de ipso in electuario de mezereõ.

Sirupus de rubea tinctoꝝ ꝯ cundẽ in capitulo de sterilitate. ℞. arthemisie rubee maioris sauine ana. lib. ſ. tamen sauina amara est ió põt poni in minori quantitate. foliorũ mente. foliorũ abſinthij. summitatum origani. ꝛ calamenti añ. ʒ. ij. spice nardi. ʒ. j. squinanti. ʒ. ij. calami aromatici. ʒ. iij. anisi. maratri. carui añ. ʒ. i. fileris montani. ameos ana. ʒ. ij. peonie. ʒ. ſ. mellis ro. li. ij. fiat sirupus quo vtatur mane ꝛ sero.

¶ Iste sirupus non est in vsu. Rubea autem maxime tinctorum est herba cuius radix vsui medicine cõpetit. Diaſ. autem de ipsa duo capitula facit. vnum sub nomine erithrodanum. aliud sub nomine rubea. ꝛ hec herba apũ rusticos dicitur rosa. ꝛ ab aliquibus dicitur vena tinctorum. ꝛ vena citrina aliud est.

Sirupus macedonicus ſm eundem ꝛ ibidẽ. ℞. radicum petroselini. domestici. ꝛ macedonici. apij. feniculi. aristologie lõge. ireos. lilij. enule campane rubee maioris. añ. m. ſ. arthemisie. pulegij. calamenti ysopi. epatice. origani. diptami. folsequij. ana. m. j. cinamomi. anisi. carui. peonie. dauci. maratri. ſ. semis ameos. ana ʒ. j. spice celti. ʒ. ij. spice nardi. ʒ. j. cassie lignee. costi. ana. ʒ. ſ. liquiritie. ʒ. iij. mellis quod sufficit ꝛ fiat.

¶ Iste sirupus apud nos non est in vsu. macedonicum autem est oliſatrũ. ꝛ est ex spẽbus apij. ꝛ est quã Dia. hiposelinũ vocat. alij apiũ agreste vocant. siue vt latini obſastrũ melius est hortino. ꝛ albidius. radix est illi grossa ꝛ alba ꝛ mollis. folia habẽs obrotunda ꝛ viridia. in capite plenum est flore. in quo semen est viride ꝛ oblongũ ꝛ viscidũ aromaticũ habẽs odorẽ. radix eius odorata ꝛ alba ꝛ eustomacaſ nasciſ in locis vmbrosis humidis ꝛ in hortis. herba hec cibis apta est cruda ꝛ cocta comeditur sicut apium.

Hec apud modernos alexandrum vocatur. Nicola. etiã dicit alexandrum vel oliſatrum est macedoniciũ seu' petroselinum macedonicum quod idem est. Matheus siluaticus de ipso loquitur in capitulo de apio.

¶ Solsequium scõm Simonem Januensem a multis vocatur intuba. ergo est endiuia. nam incuba est nomen grecum. sed a latinis endiuia nũcupatur. circa instãs in capitulo de sponsa solis ait. sponsa solis eliotropia intuba cicorea dionisia solsequium idem sunt. Mat. sil. in ca. de cicorea dicẽ cicorea latine vel sponsa solis vel solsequia. ſm Nicolaum solsequiũ est mirasol. i. spõsa solis siue cicorea. hic textus Nicolai nõ videtur sonare bene. quia mirasol non est cicorea. immo est pentadactilus. hic vero plãta ab aliquibus pentadactilis vocatur ꝛ ab alijs eliotropia. Joan. vero anglicus seu compositor in cap. de paralesi ait kalendula. i. solsequium vel primula veris. ergo est herba dicta a vulgo herba blanca. ꝛ hec videtur habere plura nomina. nam cicorea potest dici solsequium elitropia idem. kalendula idem. sed quia intentio compositoris est q̃ solsequium sit kalendula. ergo debemus eam ponere.

Sirupus de pulegio ſm eundẽ ibidẽ. ℞. arthemisie. i. altilis. m. iij. sanamunde calamenti. capriſolij. origãi. pulegij. camomille. melisse. costi. balaustiarum. ſinſibri. i. mente aquatice. radicum feniculi petroselini leuiſtici. i. cordument lapacij. radi. lilij. capillorum veneris recentis adianthos. enule campane añ. m. j. maratri. seminis petroselini. calãi. aromatici. vtriusq̃ sticados anthos thimi. epithimi. nucismuscate. macis seminis basiliconis. camedreos. endiuie. pastinace ana. ʒ. ij. mellis lib. ij. zuccari lib. ij. vini albi quar. i. ſ. fiat sirupus secundum artem.

Iste sirupus non est in vsu. secundum vero intentionez compositoris iste sirupus est de mente albuchasim qui ipsum describit in sua practica.

Pulegium aũt herba est satis nota. circa instans in ca. de pulegio ait: pulegium in tempore florum colligitur. per annum seruatur. Diaſ. in capitulo de diptamo dicit. diptamum multi dicunt pulegium agreste esse. sine dubio pulegium est species diptami sicut apparet apud Serapio. in capitulo de origano. Idem in capi. de calamento de pulegio loquitur. Plinius inquit. pulegium femina efficacior est autẽ flore purpureo. mas candidum habet ꝛc̃. siluestri ea que de domestico dicta est efficacior vis est q̃ si mille est origano minoribus folijs q̃z satiuũ ꝛ a quibusdam diptamos vocatur. gustatum a pecore capriſq̃ balatum cõcitat. vnde quidã greci litteras mutantes ideconon vel biconõ vocauerunt. ſm autem modernos pulegiũ regale est vsuale. sed pulegium indum seu ceruinum est diptamum.

Sanamunda. i. garlofilata seu assara bacara agrestis siue auãtia. vt inquit compositor in caꝑ. de vulneribus recentibus in carne ꝛ neruis. ꝛ hec apud herbaticos dicitur pes leporinus. sed non recte. vide in sirupo de sanamunda quod de ipsa aliquid ostendam.

Capriſolium ſm Nicolaum est matrissilua. matrissilua autez apud Dia. peridemenon vocaſ. ꝛ ex folijs ipsius apud quosdam fit licium: ꝛ est herba que iuxta hortos inuenit ꝛ est illa quã rustici vocant cezolo infra in vnguento de matrissilua melius ostendam si deus voluerit.

Adianthos seu adianthos ſm Dia. adiãthum siue galitricon siue politricon est herba que habet folia similia coriandro scissa in summitate habet ramos subtiles duos in longitudine vnius palmi nigros ꝛ non habet stipitẽ. neq̃z florez neq̃z semen hoc vt esse capi. de capillo veneris: nam adiãthos seu politricõ. species sunt capilli veneris. ꝛ sunt ex hominibus qui ponunt vnum pro alio. Hic compositor in isto sirupo habet adiãthos quod potest dici esse florem rorismarini. vel 'potest dici adianthos confectio de floribus roris marini. sed quia compositor in isto sirupo iterum inferius habet anthos. ideo idem non sunt.

Anthos vero apũ grecos ē flos. vñ anthos. i. flos rorismarini ꝛ adianthos: est spẽs capilli veneris. de qua vide circa instãs in cap. de roremarino q̃ sic ait. cũ aũt reperiſ. recipe anthos vel rorisma. debẽt poni flores. ꝛ sic est.

Sirupus columbinus secundum eundem in capitulo de sterilitate. ℞. radicum fenicuili petrosilij. ysopij recentis radicum lilij. rad. cum apij. capillorum veneris recentium ceterach. i. asplenon. politici adianthos. radicum scabiose buglose. ana. m. j. herbe sancti christofori. amaruſce. pedis columbini. pimpinelle. consolide minoris. vtriusq̃z lactis coziicum mozi celsi fumiterre ipericon. idest herba sancti Joannis ana. m. ſ. liquiritie munde. ʒ. j. maratri idest feniculi florum boraginis florum camomille. seminis bruſci. seminis. sparagi. florum violarum. ana. ʒ. j. ʒuccari libra. ij. fiat sirupus quo vtatur mane ꝛ sero.

¶ Iste sirupus non est in vsu. ſm aũt intentionem cõpositoris curat omne apostema. ꝛ omnem inflationem tempore frigido. ꝛ a veneno liberat. dicitur autez sirupus columbinus a pede columbino qui ingreditur.

¶ Pes aũt columbinus ſm S. raꝑ. est amomũ. sed hic alius intelligitur. apud modernos pes columbinus est herba de quo infra in troc. diacozalli de forma ipsius apparebit

¶ Herba sancti Christofori. ſm Nicolaum est filius ante patrem vel oculus consulis. secundum vero Matheuz filiaticũ filius ante patrẽ est herba que ex auctoritatẽ Pli. dicitur garioſilon. ꝛ est herba faciens florem sicut butalmos cuius stipites faciunt ramulos plurimos. sed ramus post natus excedit longitudine ante natuz. ꝛ ob hoc filius ante patrem vocatur. Similiter oculus christi. hec herba apud nos in pratis inuenitur. sed flos eius non est ita. vt inquit Matheus siluaticus. quia eius flos nõ est sicut butalmos. nam butalmos habet florem citrinum simile flori camomille ꝛ oculus consulus habet florem nigrum. ergo nõ ꝓueniunt. sed error est hic. nam butalmos secundum antiquam translationem habebat flores nigros. sicut habet oculus christi. sed secundum translationem nostram butalmos siue oculus bouis hz flores citrinos. ꝛ oculus christi seu herba sancti Christofori hz flores nigros vt ē notũ.

¶ Amaruſcus seu amaracus ſm Diaſ. ꝛ Pli. ꝛ Isidoꝛ. est sansucus que alio nomine maiorana vocatur. ſm aũt modernorum opinionem amaracus est alachoen seu vchuen vt apud Auicen. in secundo canonis. ꝛ est illa que a Diaſ. parthemon dicitur. ꝛ apud Serap. matricaria. ꝛ sic credo quod intentio compositoris sit q̃ amaruſcus sit matricaria. quia in illa materia multum valet.

Sirupus de scolopendria secundum magistrum Petrũ de tussignana in capitulo yteritia. ℞. scolopendrie. lingue ceruine. endiuie. epatice. abſinthij. cicoree ana. m. ſ. cuſcute. ʒ. j. seminum cõmunium. ſ. maiorum. florum boraginis. buglose ana. m. j. capillorum veneris. radicum feniculi. petroſilij. bruſci. ana. m. ſ. ꝛ cum ʒuccaro fiat sirupus secundum artem qui aromatizetur cum isto puluere. ℞. folij loco eius ponitur macis. spice. ſ. nardi. lacce. cassie lignee ana. ʒ. ij. ligentur in panno lineo ꝛ bullant in sirupo ꝛ vsui reserua.

¶ Scolopendria ſm Sera. auctoritate Diaſco. nominatur hoc nomine propter similitudinem cuiusdam vermis dicti scolopendria. ꝛ eius expositio est quatuordecim pedum habet folia multa egredientia ex vna radice ꝛ nasciſ in petris in muris edificiorum. ꝛ non habet stipitem nec florem. nec semen. ꝛ folia eius sunt sicut folia polipodij ꝛ pars eius inferior est quasi rubea. ꝛ pars superior vtridis ꝛc̃. hec est quã Diaſ. asplenon vocat ꝛ sic si legis bene illud capitulum de asplenon apud Diaſcori. cum capitulo de scolopendria apud Serapionez videbis quod idẽ sunt. sed moderni pro asplenon intelligunt ceterach. sed ego credo q̃ in tempore antiquo vera scolopendria erat ceterach que a modernis herba dorata vulgariter vocaſ. ꝛ sic in isto sirupo pro scolopendria intelligitur ceterach siue herba dorata. alia vero scolopendria que inuenta fuit a modernis vocatur lingua ceruina ꝛ ambe in isto sirupo ingrediuntur.

¶ Lingua ceruina. ſm modernorum opinionem est vera scolopendria que folia magna longa ꝛ lata habet ab vno latere rugosa. ꝛ hec secũdum herbaticos est vera scolopendria alie vero species non habent cognitionem per scolopendriam. sed si tu vocas ceterach scolopendriam negant. ꝛ falsa est opinio vt ostensum fuit.

Sirupus de sebesten secundum Bartholomeum montagnanam in suo antidotario

Recipe sebesten. ℥. ij. rubee tinctorum. ℥. ſ. anisi. cimini. liquiritie. seminis lactuce. melonis. cucumeris. maluarum ana. ℥. ij. alchechingi. fenugreci. sticados. prassij ana. ʒ. iii. seminis apij. ameos. seminis petroſellini. radicum tribali martini. dauci. feniculi. meu. ʒ. ij. sanguinis ericij. preparati scordeon ana. ʒ. v. lapis spongie. iudaici. corticum auellanarum ana. ʒ. vj. coquantur in libr. ij. aque vsq̃z ad consumptionem medietatis. deinde coletur ꝛ colature addatur aceti squillitici. ℥. ij. ſ. ʒuccari secundẽ decoctionis lib. ij ſ. coquatur lento igne. ꝛ fiat sirupus.

Iste sirupus apud nos in vsu non est. Sebesten sicut dictum fuit in electuario de sebesten quidam fructus ficut granum oliue. hic fructus colligitur ꝛ exficcatur donec fiat passus. ꝛ sic vtimur.

Tribuli secundum Diaſ. genera sunt duo siccus ꝛ humidus. sed humidus est ille quo nos vtimur. ꝛ gerit semen ad modum castanee. ꝛ propter id a multis castaneolus dicitur. ꝛ dum sunt recentes comeduntur. ꝛ dixit Matheus siluaticus q̃ ex semine eius fit panis. nam ipse est dulcis ꝛ nutrit ꝛ sic vtimur loco panis tritici. ꝛ apud Auicennam in secundo canonis vocatur haſek.

Ericius alius est marinus alius est terrenus. Isidoꝛ. ait. eritius animal spinis coopertum q̃d exinde dicũ nominatũ: eo q̃ subrigit se q̃n spinis suis claudiſ quibus vndiq̃z protectum est cõtra insidias ꝛc̃. Aut. in scdo caſi. dicit eritius siluestris est notus ꝛ mõtanus est alduldul habens spinas sagittales pro pinquus nature siluestris vel terrení. ille vo qui est marinus est species habentium ostraca. Guliel. placenti. dicit eritius est trium specieruz. vnus qui est notus alius qui habet spinas sagittales. ꝛ appellatur porcus spinosus. ꝛ alius est marinus. ꝛ est spẽs piscium habentium ostracum. ille qui est notus est ille quem intelligere debemus. ꝛ de modo preparandi dicunt quidam sapientes q̃ modus preparandi est sicut modus sanguinis hirci.

Judaicus. ſ. lapis qui dicũ iudaicus. cuius figura est similis glãdi albus bone figure multum habens lineas angulatas in longitudine protendentes ꝛ nominatur summitates lacerate ꝛ est lapis qui dissoluiſ in aqua. ꝛ nõ habet sapozem. ꝛ dicit iudaicus. qz in partibus iudeorũ reperit.

Sirupus de cicorea ſm Gulielmum placentinũ in suo antidotario. ℞. foliorum cicoree. m. ſ. foliorum boraginis. lactucarum. violarum. scariole. lingue bouine. i. buglose acetose bactisosere. ꝛ est herba cuius flos est celestis ꝛ eius semen est vt semen scariole. ꝛ agrestis. sed non est album neque nigrum. ꝛ nasciſ in bladis vt plurimũ. credo q̃ sit scariola agrestis. añ. m. ſ. reubarbari. ʒ. ij. pistentur herbe ꝛ coquatur in lib. ij. aque donec tertia pars cõsumpta fuerit ꝛ colef. ꝛ addank in illa aqua lib. ij. ʒuccari. ꝛ cuz dissolutũ fuerit ʒuccarũ ad ignẽ cum aqua iterũ colef ꝛ ponaf ad ignẽ cũ reubarbaro pulueriʒato ꝛ ligato in vna pecia. ꝛ sepe expzimaf cuz manu pecia reubarbari. tandiu permittatur decoqui q̃ bene firpizatum fuerit totum. ꝛ tunc ab igne deponaf ꝛ reseruef.

Iste sirupus est ille quo vtimur ꝛ maxime ſm istam descriptionem. ꝛ sic adhuc in mediolano vtuntur ipso. ꝛ sic faciunt in alijs ciuitatibus. sed colegium nostrorũ doctorum papienſium magis laudat vnam descriptionem quez describit Nicolaus florentinus. ꝛ dicunt q̃ illa Nicolai est nobilior ista Gulielmi. ꝛ hoc est qz ipse Nicolus habet plura simplicia in sua descriptione q̃z Gulielmus. ꝛ sic de reubarbaro maiorem quantitatem habet Nicolus q̃z Gulielmus. Si autem facere volueris sirupum de cicorea ſm Nicolaum infra apparebit eius descriptio.

Cicorea ſm quosdaz est intuba. alij solsequiũ. alij. sponsam solis vocant. Columella in libro de cultu hortorũ ait. Cicorea iã teneris frõdens lacticula fibris. Pli. ait. Intubum erraticum apud nos quidã ambulant. In egypto cicorium vocant ꝛc̃. Cicorea vo ꝯ ꝓpositorẽ est rostrũ porcinum. ꝛ est herba. cuius flos est celestis. ꝛ sic est ꝯ verita-

tem q̃ vera cicorea ꝑm sententiam modernoꝝ habet flores azurinos. ⁊ est spēs endiuie. de qbus Gulielm. in isto sirupo nō hz nisi tres spēs. s. cicoream. endiuiā. ⁊ scariolā. sz Nicolaus in sua descriptione habet sex. de qua infra.

¶ Scariola etiā est spēs endiuie vel cicoree. Matheus. fil. in cap. de lactuca inquit. q̃ sunt eius tres species. vna est que vocatur agrestis. quam greci sarralam vocant. nā sine dubio sarralia ꝑm Isidorum est lactuca agrestis. vt ait in capi de oleribus vbi inquit. lactuca agrestis est quā sarraliam nominamus. eo q̃ dorsum eius in modum serre est. Simon tanuēnē dicit. scariola ꝑm modernos est velut lactuca agrestis. nisi quia in dorso costarum habet spinas paruas. pro endiuia ponitur ꝑm Seraꝑ. ⁊ circa instās. scariola est endiuia. ⁊ ꝑm Petrum de crescentijs. endiuia est scariola vel lactuca agrestis. infra in alia descriptiōe de speciebus endiuie si deus voluerit ostendam.

¶ Bactisosere apud nostros auctores non reperio aliquē de ipso loqui. sed ꝑm intentionem ꝓpositoris est quedam herba. cuius flos est celestis. ⁊ eius semen est vt semen scariole agrestis. sz nō est albū neq; nigrū. ⁊ nascit in bladis vt plurimū. ⁊ credo q̃ sit scariola agrestis. qd aūt sit cōiter ignorat. sz ꝑm plures est illa herba que in bladis reperitur quā nos vulgo monegheta3 vocamus. ⁊ sic meo tpe vidi eā poni in isto sirupo. sed hz plures sapientes errāt illi apothecarij qui ponūt ipsam. etiā male faciunt medici qui dimittūt ipsam poni. ⁊ hoc aduenit. qr non hnt cognitionē quot spēs endiuie vel scariole sint. sed ꝑm modernoꝝ opinionē spēs scariole sunt. vj. vel. vij. de quibus tres vel qtuor sunt que faciūt florē celestē. ⁊ vna de ipsis hz florem ac semen. vt dicit cōpositor. ⁊ in bladis repit sicut monegheta. Verum existimauerunt aliqui q̃ monegheta sit bactisosere. eo q̃ apud tuscos ita vocetur. sed error est. nec eorum sermo apud sapientes acceptatur. nā opinio compositoris est apte q̃ sit scariola agrestis que filis est mōeghete. vt innuere videt in presenti loco. Si ergo compositor credit q̃ bactisosere sit scariola agrestis nos debemus intelligere scariolā agrestē que formā hz vt ipse docet. ⁊ non monegheram. que nō hz nec odorē nec saporē ⁊ pro bactisosere siue scariola agresti intelligit cicorea agre. siue scariola agrestis que florem celestem gerit. preterea omnes species endiuie vel scariole vel cicoree sunt laudate in isto sirupo.

Sirupus de opio ꝑm eundē in eodem tractatu. ℞. opij. pondus gr. c. dei. iiij. iusquiami. pondus gra. viij. ordei. corticuz mandragore. gr. j. ⁊. semīnis apij. ℥. iij. seminis papaueris. seminis lactucarum aā. ℥. j. ⁊. foliorum lactucarum endiuie. vel cicoree. aā. m. j. foliorꝝ papaueris. ⁊ mercurialis aā. m. j. pistent grosso modo ⁊ buliant in lib. iij. aque donec consumatur medietas ⁊ colet ⁊ addatur zucca. ⁊ inspisset ⁊ clarificet ⁊ reseruet.

¶ Iste sirupus in vsu nō est. Opiū hz Auic. in scdo canō. est succus papaueris nigri ⁊ egyptij ipz seminā. Macer in ca. de tribus generibus papaueris inqt. ex vuijs teneris opiū faciunt capitellis. incisa leuiter summa cute lacq; quod inde defluit excipiūt cocleis ficcūq; reseruāt. antidotis multis aptū varijsq; medellis sunt q̃ tundūt cū lacte suo capitella. de quibus expressum ficcāt in sole liquorem ⁊c.

Sirupus de plantagine ꝑm Rasis. de villa nona in lib. ij. in cap. de dissenteria epatica ⁊ intestinoꝝ. ℞. succi plantaginis depurati. ℥. iiij. aque pluualis vel rosarum quod melius est. li. i. spodij. nucis cipressi. balaustie. sumac sanguinis draconis. gummi arabici. masticis thuris. gallarum ipoquistidos. lapidis ematitis rasure eboris aā. ʒ. ij. terantur omnia in predicto succo ⁊ aqua rosata vsq; ad medietatem coquantur ⁊ addito zuccaro fiat sirupus.

¶ Iste sirupus apud nos non est in vsu. Plantago vero apud Auic. in scdo canō. vocatur lingua arietis. ⁊ sunt et due species. s. maior ⁊ minor. maior est quam rustici nostri bleram silueströ dicunt. ⁊ minor est quinq; neruia que alto nomine lāceola vocatur. ⁊ hec est illa que apud falsos herbaricos pro lingua canis habetur. sed errant. Diasco. ait. vocatur arnoglosa siue epatapleuros. i. septem costarū. Sera. ait. lifen alkamel idest lingua arietis ⁊ dicitur arnoglosa. ⁊ eius expositio est lingua agni. ideo quod greci nominant arnon agnum ⁊ glosam linguam. ⁊ dicitur etiā epta pleuron. idest habens septem costas. nā in folio eius sunt septem coste ⁊ epta in greco est septem ⁊ pleura. i. costa.

Sirupus de iua ꝑm Nico. florentī. in lib. tertio in capitulo de paralesi. ℞. iue. m. ij. salue. maiorane. rotismarini. polij. idest polij montani. origani. calamenti. mentastri. pulegij. ysopi. thimi. ruthe domestice. ⁊ siluestris. betonice. serpilij ana. m. j. radicum acori. aristologie longe ⁊ rotunde. paucedani valeriane brionie gentiane diptami. ana. ℥. ⁊. radicum feniculi. petrosilij. apij sparagi. brusci. ana. ℥. j. sticados. anisi. feniculi. leuistici. tameos. carui sileris montani ana. ʒ. iij. piretri. ℥. i. ⁊. passularum. ℥. ij. aque ⁊ mellis quantū sufficit ⁊ aromatizetur cū cinamomo. nucemuscata. ⁊ cubebis. ⁊ fiat. Iste enim sirupus in hac materia est optimus.

¶ Iste sirupus nō est in vsu. Iua vero vt dictū fuit est verum camepitheos ⁊ nō est camedreos. vt quidaz crediderunt generaliter tenetur q̃ iua nō sit camepitheos. sed errant. Nam ego vidi apud multos apothecarios in sacculis cāepitheos. sz nec in sapore nec in odore nec in forma non est caempitheos. de quo loquunt nostri auctores. sed loco camepitheos hnt camedreos. vñ per hoc vico si aspexeris illā iuam qua moderni vruntur pro iua muscata. videbis q̃ in forma ⁊ in reliquis est verum camepitheos.

¶ Joan. angli. in ca. de voloze iuncturaꝝ ait. q̃ ꝑdest gutosis. vñ versus. Si capias iuaz guttam tolet tibi viuam (petunt.

¶ Brionia idest cucurbita agrestis. Papias ait ampellos leucos seu brionia quam latini albam vitem vocant vide de ipsa in confectione de alkescera.

Sirupus de lilio secundum eundem in lib. quinto. in capi. de bolis. ℞. flores lilij. albi. ⁊. decoquant in aqua nā quidē soli qr nocent. sto. cū. propietate eoꝝ. sed cū alijs aroma. corrigentibus malicia eorū ⁊ fiat sirupus cū zuc. ⁊ decoctio eorum ꝑm artem.

Istius siru. sicut inquit. ibi Nico. non reperitur descriptio apud aliquos auctores. secundum intentionem ipsius potest fieri sicut ipse docet.

Lilium. s. lilium albū qd florem albū gerit. Rosa anglica hz vnā descriptionem sirupi de lilio. sed ibi non habet nisi tres os. i. lilium celeste. ⁊ ꝓpter id ille est sirupus de treos vt dictū fuit. Macer ait. Illia sure sequi que nec specie nec odore. cedere credūtur roseo colata decori. nec minus in multis hominū sunt apta medellis eius radicis bulbus qui lilia profert ⁊c̄ hoc lilium satis est notum.

Sirupus optimus ad oēm emorrosagiam vndecunq; fiat hz eundē in lib. qnto in ca. de preseruatione a sputo sanguinis ⁊ cura eius. ℞. ipoquistidos chimolee. bolī armēi. acatie. coralli albi ⁊ rubei. mumie. psidie. galle. mēthe. balaustie. gūmi arabi. dragāte. simphiti. corrigiole. seis arnoglose. i. seis plātaginis. sumach. radicum pētaphilonis. i. quinq; folij. sanguinis draconis. ana. ℥. j. decoquantur in aqua pluuiali vsq; ad tertiā ⁊ colentur ⁊ addantur libr iij. zuccari. ⁊ fiat sirupus.

Iste sirupus apud nos non est in vsu. sed ꝑm intentionem Nicolai est optimus in illa materia.

Chimolea hz Dia. est gicimolia cuius alia est alba atq; vensa alia purpurea. Apud Auic. vocatur lutuz chimolea vide de ea supra in confectione esdre.

Psidia est cortex maligranati sz phigia est storax ligda. Simphituz de ipso dictū fuit q̃ est consolida maior siue anagalicū. vide de ipso in sirupo de pimpinella.

Corrigiola. i. poligonia siue centū nodia siue virga pastoris. Dia. vocat ipaz poligonos masculū. ⁊ ibi et describit aliā que vocat poligonos femina. Petrus de crescentijs inquit. virga pastoris est cardus siluestris. ille textus non videtur bene sonare. nam virga pastoris nō est cardus vt ipse ⁊ alij dicūt. nā si legis capl̃z de poligonos apd Dia

cū cap. de virga pastoris apd Sera. ⁊ Aul. videbis q̃ idē est ⁊ idē Joā. Sera. i ca. de lapide vocat ipsā dimirifiō: ⁊ hec herba in vijs mltū reperit. Matthe. fil. in cap. de dipsaco. i. cardo fulonū dicit q̃ est virga pastoris: sed non recte. Quidā vocāt corrigiolā sanguinariā: sed ꝑm aliquos sanguinaria est illa herba quā hodie bursam pastoris vocamus siue a vulgo herba gugiarolla.

Sirupus aromatic⁹ hz eūdē i eodē libro i capīo de debilitate digestiōis. ℞. cubebaꝝ: gariofilorū. zinzi. cina. nucis muscā. cardamōi: macis: cālami aromatici ana. ʒ. i. ⁊. ⁊. spice masticis: assari squinātī folij ana. ʒ. vi. amomi: ameos: costi: cipi carpobalsa. i. fruct⁹ balsami xiloaloes. i. ligni aloes ana. ʒ. iiij. suppistata infundank in vino albo veteri pōderis lib. ꝝ trib⁹ dieb⁹ decoquak ad tertiam partē ⁊ cū frigescūt manibus fricentur ⁊ colentur ⁊ cū lib. iiij. mellis decoquank in vase bene obturato reponantur ⁊ cum musco aromatizetur.

¶ Iste sirupus non est in vsu. dicitur autē aromaticus pp species odoriferas que in eo ingrediuntur. Isidorus in capitulo de arboribꝰ aromaticis inquit. aromata sūt queq; fragrantis onoris q̃ india ⁊ arabia mittit siue alie regiōis nomē aūt aromata traxisse videntur siue quod aris imposita diuinis inuocationibus apta videantur: seu quod ipsa aeri iseri ac miscerī ꝓbāt. nā qd est odor nisi aer cōtactꝰ.

Sirupus de cicorea ꝑm eundē in eodē libro in capitulo de opilatione epatis. ℞. endiuie domestice ⁊ siluestris: cicoree ⁊ taraxacō aā. m. ij. cicerbite: epatice: scariole: lactuce. fumiterre. lupinorū aā. m. i. ordei nō excorticati alchechingi ana. ℥. iiij. liquiritie. capillorum veneris. ceterach. politrici. adianti. cuscute ana. ʒ. vi. radi cum feniculi. ⁊ apij. ⁊ sparagi ana. ℥ ij. ferueant in aq̃ sufficienti ⁊ colentur. ⁊ cum zuccaro albo solido fiat sirupus p cuius vnaquaque libra ponat ad coquēdū. ʒ. iiij. reubarbari electi ⁊. ℥. iiij. spice ligate in pecia rara que sepe expri mat donec sirup⁹ sit pfecte decoctus. dosis. ℥. iij. cū aqua mulsionis seminum cōmunū frigidorum.

¶ Iste sirupus ꝑm collegium nostrorū doctorū ticinensium ē ille quo vt debemus. aliqui tamen magis laudāt descriptionem Gulielmi placentini. ⁊ ea vtunt sicuti medio lanensis qui descriptionem Gulielmi. ꝑparāt. Jo. Matthe. in gradi in capitulo de cura m. larū dispositionuz epatis habet vnam aliā descriptionem que quasi idem ē cum illa Nicolai licet aliqua simplicia mutauerit: aliqua omiserit. nunc vero intendo declarare omnes species endiuie cicoree vel scariole.

¶ Endiuia nomen latinū est post grecū intuba. arabes etiam post grecum hundebe dicunt. In hac vero volo ostendere oēs spēs cicoree vel endiuie vel scariole. sz primo volo ostendere illas spēs de quibus ipse Nicol⁹ in ꝓprio libro loquitur. nam i capi. de debilitate epatis ait sic dixit. Auicenna teraxacon quam Gentilis dicit esse cicerbitam siue rostrum porcinum. ⁊ Guliel. dixit ipsam esse cicoream. ⁊ est illa species que a multis vocatur planta leonis: hic textus Nicoli videtur corruptus. nam ipse Nicolus debebat dicere q̃ dens leonis que est species cicoree ⁊ non plāta leonis que est herba dicta flaura vl herba maura que odorem aspalti habet. ⁊ hec est species trifolij qd est consonum. idem in capitulo de opilone epatis dicit. teraxacon est species sponse solis ⁊ inferius in eodem ca. inquit. rostrum porcinum est ciberbita ⁊c̄. habita opinione Nicoli sequitur opinio Joannis anglici in cap. de iscrafie cale epatis que est quod altaraxacon est rostrum porcinuz vel cicorea. idem sentit in capitu. de finula vlcere cancro ⁊ sanie oculorum.

¶ Postquam ostendi verba Nicolai ⁊ Joannis anglici de taraxacon ⁊ rostro porcino etiam volo ostendere opinionem aliorum. ⁊ dico quod species endiuie vel cicoree sunt septem ad numerum de quibus ipse Nicolus sex species in isto sirupo ponit. Guliel. autem in sua descriptione non ponit nisi tres. scilicet cicoream scariolam ⁊ bactisosere ⁊ per ordinem ostendam.

¶ Endiuia dōestica. i. vsualis ē herba satis nota. siluestris vo pōt dici q̃ fit crispin⁹ herba. cicorea vero ꝑm sniaz modernoꝝ hz flores azurinos vertentes se ipsos ad solem q̃re spōsaz folis ⁊ solseqz vocauerūt. de q̃ circa instās ait. spōsa solis ē cicorea vel ituba vl solseqz hec ēt satis ē nota. Sera. i ca. de endiuia inqt. vndebe sūt spēs. nā ē ex ea dōestica ⁊ ē scariola. ⁊ ē ex ea siluestris q̃ ē taraxacō. ⁊ ē tertia spēs q̃ dicit cādarel. ⁊ ē amirō. etiā ꝑm circa instās ⁊ Petrū de crescētijs. endiuia ē scariola Bal. in octauo simpliciū dicit. seris. i. endiuie inferius dicit.

¶ Londrine est spēs cicoree vel lactuce. Aui. i scdo cano. i cap. de endiuia ait. q̃ ē ex ea siluestris ⁊ hortulana ⁊ ē duarū specieꝝ. ⁊ magis iuuatiua ex eis epati ē illa q̃ ē magis amara. ego credo sit cicorea. idem aliud capitulum facit de taraxacon: ⁊ dicit quod est species endiuie. Etiam ista nota est.

¶ Scariola vero ꝑm Simonē ianuensem est velut lactuca agrestis. nisi quia in dorso costarum habet spinas paruas. sed Matthaeus siluaticus. ⁊ Isidor⁹ volūt q̃ lactuca agrestis sit scariola. vt dictū fuit: et hic dicā herba Isidori q̃ in ca. de oleribus dicit lactuca agrestis ē quā sarraliaz nominamus: eo q̃ dorsum eius in modū serre est. Simō in hac errat. nā in capitulo de scariola dicit q̃ ipsa est velut lactuca agrestis. ⁊ in cap. de sarralia inquit. ex auctoritate Isidori q̃ sarralia est lactuca agrestis ⁊ in fine dicit q̃ est scariola ⁊ sic volunt multi moderni.

¶ Cicerbita vero sicut dicit Nicolus ē rostrum porcinuz secundum Gulielmum est cicorea. ⁊ esi herba. cuius flos est celestis etiam reperiuntur due alie species que florem celestem habent. ⁊ omnes in bladis reperiuntur. ⁊ sic si bene consideretur videbis q̃ species endiuie vel cicoree sunt septem. sunt iste videlicet endiuia domestica: idest vsualis cicorea que ab omnibus nota est. rostrum porcinum ⁊ dens leoninus differunt parum inter se secundum modernorum opinionem in pratis reperiuntur cum flore croceo. nisi solum in foliis differunt. post maturationem florum producunt quandam lanuginem albam que cum tangitur euolat. ⁊ alia est dicta crispinum a vulgo ⁊ hec apud quosdaz est lactuca asini. quod non credo. sicut patet si legis capitulum de anchusa apud Diascori. videbis q̃ cum capitulo de crispino non conuenit. ⁊ est alia species que dicitur cicoriastrum ⁊ est scariola que in bladis reperitur ⁊ omnes iste species vocantur endiuia vel cicorea vel scariola. ⁊ he note sunt apud sapientes.

Alchechingi vel chechingi est strignus agrestis. secundum Dia. ⁊ est herba proferens granum rubicundum simile ceraso in vesica inclusum citrina in colore que a multis vesicaria dicitur. sed apud lombardos fiacho nominatur ⁊ in vijs reperitur. Aduertendum est in descriptione pōtis sirupi q̃ in omnibus codicibus Nicolai quos vidi deficit dosis ordei ⁊ alchechingi ingredientium dictā descriptionem quod credo accidisse errore scriptoris potius q̃z alia cā: sed vt haberetur modus dosandi predicta duo simplicia volui conferre hanc descriptionem cū illa quaz ponit Joā. Matthaeus gradi qui etiam predictum sirupuz describit. ⁊ inuenī eas in ordine pondere ⁊ in oibus alijs concordare ⁊ ipsum dosare ꝑdicta duo simplicia hoc mō sumit enim ordei non excorticati. ℥. ij. Alchechingi capil. veneris ⁊c̄. ꝑm ordinem Nicoli ana. ʒ. vi. iō ⁊ nos debemus ēt pculdubio eo mō dosare illa duo. vz. ordei nō excorticati. ℥. ij. alchechingi. ʒ. vi. quāuis preter nostrā volūtatē apposuerint impssores equale pōdus eorū. nā si sumerem⁹. ℥. ij. hechingi excederet debitū pōdus. ne bene proportionaretur alijs.

Leterach. sicut dictū fuit in sirupo de scolopēdria ē herba que a modernis herba dorata dicitur. politricō est herba que in puteis ⁊ in locis humidis reperit: vt dictū est supra in sirupo de pimpinella.

Sirupus de ficub⁹ hz eū in eodē libro i ca. de cura colice ex fece. ℞. ficuū albaz. ℥. i. aq̃ ℥. ij. coquank ad lentum ignem vsq; quo venerint ad statū iulep de quo accipiat omni vse. ℥. iii.

Iste sirupus apud nos nō est in vsu. Ficus. i. carica. Serap. in cap. de ficu ex auctoritate Gal. inqt q̃ ficus ex eis domestice ⁊ siluestres ⁊ montanei ⁊ ex domesticis quedaz

sunt recentes. ⁊ quedã sicce. virtus recẽtium ẽ debilis. qꝛ admiscet eis de humiditate. sicce sunt meliores maxie carnose. siluestris vero ficus ꝑm quosdã vocat captific⁹. ⁊ dicit Pli. q̃ huius fructus nunquam maturescunt.

Sirupus de arthemisia ꝑm eudẽ in lib. vj. in ca. de retẽtiõe menstruozũ ꝑter nãm. ℞. arthemisie. m. ij. pulegij. calamẽti. mẽtastri origani. melisse pficarie. sauine. sansuci. i. maiorane. camedreos perforate camepitheos. matricarie cũ floze. cẽtauree minozis. ruthe betonice. melisse ana. m. i. radicũ feniculi. apij. petrofilij. sparagi. brusci. saxifragie. enule. diptami. ciperi rubee tinctoz. iireos. peonie ana ʒ. i. seis iuniperi. leuistici. petrofilij. apij. anisi: nigelle: carpobalsami: costi: assari. i. assarebacare piretri: cassie: lignee: cozdumeni: calami aromatici: fu. i. valeriane ana. ℥. s. cõquassentur ⁊ infundant in aqua pluuiali sufficiẽti p diẽ ⁊ noctem. postea decoquantur ad medietatis aque cõsumptionẽ. tũc deponat ab igne ⁊ dimittat donec aqua tepuerit. tũc manib⁹ in ipsa aqua positis fricẽtur. postea colẽt: ⁊ in colatura addat mellis vel zuccari q̃ tum sufficit: ⁊ fiat sirup⁹. ⁊ si humor fuerit viscosus aceto setur cũ aceto acuto vel squillitico. ⁊ fiat sirup⁹ aromatizatus cũ cinamomo ⁊ nardo. i. spica nardi. cui⁹ dos sit. ℥. ij.

¶ Iste sirupus apud modernos in vsu nõ est: ⁊ maxie ꝑm istam descriptionẽ: sed illa descriptio q̃ vtimur ꝑ magistralis quã moderni practicãtes maxie Papienses multũ laudãt: ⁊ multũ valet ad ea q̃ dicit Nicolus. Jo. Mattheus gradi in capitulo de puocatiõe menstruozũ hz vnã aliã descriptionem que ab hac non differt.

¶ Arthemisia ꝑm circa instans est mater herbarum cuius folia magis cõpetũt vsui medicine q̃ radix Dia. in capto de arthemisia dicit. arthemisie tria sunt genera. vnũ est q̃ vocat arthemisia monodos. i. mater herbarum que est fructuosa ⁊ similis absinthio. folia pigulozia ⁊ maiora habẽs ⁊ hastas lõgas. nascit i maritimis locis lapidosis ⁊ sabulosis. altera arthemisia tagetes noiatur q̃ tenera est: semẽ habens minutũ: ⁊ vnã hastã foliis plenã ⁊ nos lingua latia vocamus tanasiam: vel ꝑm quosdã athanasiã: est ⁊ tertia arthemisia q̃ leptafilos dr. nascit circa fossas ⁊ agros floscũlũ eius si cõtriueris sansuci odozẽ hz. Gal. i. 6. simplicium ait. berẽgesif. i. arthemisia: sed textus. Aui. 2. canonis: non videt multũ consonus. qꝛ ponit q̃ est abzotanũ q̃ cõmuniter nõ credit nisi sumpsisse abzotanũ ꝑ arthemisia.

¶ Mellissa hz modernozũ sniaz est ozimũ citratũ. cui⁹ folia odozẽ citri hñt et citraria dr miroꝛ q̃ Nicol⁹ in isto sirupo habeat. ℞. mellisse ⁊ iferi⁹ iterũ replicat eãdẽ. credo q̃ sit error scriptoris vt ostendã in alia littera.

¶ Pericaria. i. herba scẽ Marie. ⁊ ẽ herba q̃ hz folia similia pficis signata. apũd nos iuxta hoztos reperit. existimãt quidã q̃ hec sit zinzibere caninũ vt videt sentire. Aui. i. 2. canoñ. et putauerũt qdam q̃ ipsa sit piper aque.

¶ Perforata. i. herba sancti Joã. siue fugademonum siue ipericon. ⁊ dicitur perforata. qꝛ folia eiꝰ hñt foramina pua in locis domesticis reperit. Auerroys in. v. col. ait heufericon. i. ipericon nel ifricon. ⁊ quidam appellant hãc herbam cozdialem eo q̃ assistatur cozdi.

¶ Matricaria etiam ẽ arthemisia. ⁊ ẽ illa quã Dia. vocat leptafilos. sed Aui. in. 2. canoñ. vocat ipsam vehuen aliqñ alacoen. ⁊ hec est quam lombardi crispulam vocunt. de ipsa melius ostendam infra in capitu. de trociscis alindaracaron. si deus voluerit.

¶ Mellissa vt dictum fuit est ozimum citratum. miroꝛ q̃ Nicolus in isto sirupo hz superius mellissam ⁊ inferius teruz hz mellissam. sed existimo q̃ sit error scriptoris. nã Jo. Mat. gradi loco eius hz abugillissam. i. lactucam asini. sicut pz apud Aui. in. 2. cañ. in ꝓprio ca. de abugillisse. ⁊ idẽ de ipsa quatuoꝛ ca. fac vnũ sub noie abugillisse. aliõ sub noie hearielli. aliõ sub noie lactuce asini. aliõ sub noie scintar. ⁊ hec apũd Dia. vocat ancusa. sapiẽtes vo existimãt q̃ Nicol⁹ volebat dicere abugillisse. vt dicẽt Jo. matthe⁹ ⁊ dicũt q̃ loco eius ꝓt poni lactuca vsualis.

¶ Leuisticum apud Aui. vocatur cheisim. ⁊ ẽ semen satis notum. sed eius genera sunt duo. s. hortulanũ ⁊ campestre hortulanum vero est proprium illud quod notũ est. cãpestre scõm modernozũ opinionẽ ẽ cozdumenum siue carui agreste. ⁊ ambe in isto sirupo ingrediuntur.

¶ Cordumenuz ꝑm Sera. ẽ carui agreste Joã. archulan⁹ in ca. de epilepsia in electuario qd̃ valz ad omnẽ epilẽsiam inquit qd̃ cozdumenũ est cardamomũ. sed mihi non placet. liber qui vr albuchasis in tractatu. 2. in ca. de forma sticãdi oleũ ad faciẽdũ oleũ de lino ait. carui agreste. ⁊ est cozdumenũ. silr ait. Gul. pla. in distinctione de tyriaca vt dictũ fuit. ⁊ h̃ pro cozdumeno intelligit semẽ leuistici cãpestris. ⁊ hoc ẽ semẽ quod reperit sub planta paucedani. ⁊ hoc est ex secretis simplicium.

Sirupus de endiuia cuius iuentoz fuit gẽtilis ò fuligico. ℞. suci ẽdiue. suci ẽpice. añ. lib. iij. clarificentur predicti suci ad ignem vt expedit. rosarũ violarũ. lenticule. aque florũ nenufaris. politrici. añ. ℥. s. capillozũ veneris. ozdei mũdi. seminũ cõiũ maiozũ fridozũ añ. ℥. i. fiat sirupus cũ zuccaro. q̃ztũ sufficit secundum artẽ ⁊ aromatizetur cum sandalis albis ⁊ rubeis ⁊ berberis seminũ citontozũ. ligni aloes. cinamõi. corticũ citri añ. ℥. i. ⁊ vsui reseruetur.

Iste sirupus ꝑm plurimũ est ille q̃ vtimur ꝑ sirupo ò endiuia ꝓposito. tũ fuit q̃ faciunt ipm ꝑm descriptionẽ quaz superius posui ex auctoritate Francisci de pedemontiũ. ⁊ sic ẽbo hñt efficaciã. Epatica ẽ herba satis nota Dia. vocat ipsã licenã. vt dictũ fuit in sirupo de epatica.

Sirupus ad matricem magistralis. ℞. matricis carpobalsami. calami aromatici. xilobalsami. siliqs montani. cassie lignee ana. ʒ. iiij. anisi: feniculi seminis carui. pulegij. origani. calamẽti. rozismarini. serpilij. ana. m. i. ligni aloes. dzonici. cinamomi añ. ʒ. ij. semis agni. costi. cuscu. añ. ʒ. iiij. radicũ mãdragore iusgami añ. ℥. s. mellis dispumati. quãtũ sufficit. fiat sirupus ꝑm artẽ. dentur mulieribus habentibus malum stomacũ ꝑm ⁊ ad passionem matricis mirabiliter valet.

Iste sirupus ꝑm istam descriptionem est in vsu. in partibus mediolanensibus ⁊ debet fieri decoctio cum aqua ferrea ad pondus lib. i. vini albi odoriferi. ⁊ omni coquantur vsq̃z ad consumptionem medietatis. Mattheus siluaticus de ipsa loquitur in littera ferugo. matricaria ẽ arthemisia ⁊ illa quam Dia. vocat parthemon. sed Aui. vocat ipsam vehuen. aliquando alacoen. q̃ idem est. ⁊ hec est herba quã lõbardi crispulam vocant.

Agnus castus. s. semen notum est. Dia. inquit agnus siue aligos latine alexãdrina appellata. Sera. ò ipso duo capitula facit. vnum de arboze qd̃ vicit agnus cast⁹. aliõ de pipperelle que ẽ semẽ eius. infra apparebit ò̃scriptio trocisce agno casto. ⁊ ibi melt⁹ ostendam si dñio placuerit.

Sirupus de arthemisia. ℞. florũ arthemisie. m. ij. calamẽti. folij saturegie. origani. thymi tamarisci. asticados ana. m. i. florum camomille. florum melliloti. sansuci. i. maiorane. anthos ana. ℥. i. blacte bisantie. calami aromatici añ. ʒ. iij. celtice. i. spice celtice. ʒ. i. camedreos. matricarie minozis. betonice. abzotani ana. m. s. acoti. prassij. foliozum rubee maiozum. siliqs montani ana. ʒ. i. assari squinanti. anisi. maratri idem est feniculi. ameos ana. ʒ. vj. fiat decoctio ex istis ⁊ cum melle q̃tum sufficit fiat sirupus.

Iste sirupus est ille qui generaliter in vsu ẽ. tũ hodie fuerunt vnã aliam descriptionẽ quã describit Nicolus florẽtinus que ẽt est laudata apud nros doctores. de q̃ vide sup̃tũ vide vtranq̃z ⁊ elige quam volueris.

Arthemisia. i. altilia siue berengesif. Papias ait. arthemisia ab inuẽtoze dicta. vt Pli. placet herba a gentilibus diane consecrata. nã grece artemis diana dicitur. Macer inquit in principio libelli sui herbarũ quasdã dictu⁹ carmine vires. herbarũ matri dedit arthemisia nomẽ. cui grecus sermo iustum puto ponere primo. hui⁹ opẽ fertur prior inuenisse diana arthemis grece que dr ideq̃z nomẽ herba tenẽt ⁊ ẽ. ꝑm circa instans est mr̃ herbarum.

Foliuz. i. malabatrum. loco eius ponat spica aut macis saturegia. i. timbza Pli. inquit timbra vero q̃ fit cunilia hec apud nos hz vocabulum ⁊ aliud saturegia victa i ꝓdimẽtario genere serit mense februario.

¶ Anthos grece ẽ flos vñ alosanthos. i. salis flos. sz hic ꝑ ãthos itelligit flos rozismarini. inde Nico. diãthos dicit q̃ fit de floribus rozismarini: ẽt flos eius dicitur alchilil.

¶ Matricaria minoz hz plurimũ est secũda species arthemisie. Dia. de forma ipsius describit. ⁊ hec est illa quã hodie ranacetum siue daneta vocant.

¶ Abzotanũ herba ẽ satis nota. Joan. Sera. i capitulo ò retẽtiõe mẽstruozũ ⁊ cura eiꝰ ingr. sanguasoza ẽ abzotanũ i antidotario i decoctiõe ad idropicos dicit: belẽgesif ẽ sãguasoza hic textus. Sera. nõ vr verus: nã ipse vult q̃ sãguasoza ⁊ abzotanũ ⁊ berengesif sint idẽ: sed nõ est: quia berengesif: apud Gal. ac Simonem est arthemisia ⁊ non est abzotanum vt dicit Joan. Sera. ⁊ Auic.

Sirupus cozdialis. ℞. mellisse: lingue bouie. i. buglose: bozaginis: endiuie: lactuce ana. m. ij. seminũ cõium frigidoꝛ maioꝛ sandaloꝛ rubeoꝛ acetose ana. ℥. i. fiat decoctio cũ aq̃ rosata: aq̃ mellisse aq̃ buglose: aq̃ endiuie: aq̃ bozaginis: vini granatoꝛ: vini berozũ: agresti: suci ráxioꝛ ana. ℥. vi. zuccari albi lib. vj. misce. ⁊ fiat sirupus ꝑm artem.

¶ Iste sirupus in Papia nõ est valde in vsu: sed in Mediolano magis. ⁊ sine dubio est cozdialis: qꝛ cõfortat cozꝛ ⁊ custodit pericula que accidunt in cozde.

Sirupus de acozo: ꝑm intentionem ozii magistri Hieronymi ò casali phyfici clarissimi. ℞. radicũ acozi. ℥. iij. ysopi: calamẽti: origãi sicce. melisse buglose ana. m. s. sticados. arabici. polipodij. piretri. bõi ana. ʒ. vij. piperis longi ⁊ nigri ana. ʒ. iij. cinamõi fini ʒ. iʒi beris fini. sene bone ana. ℥. s. mirab. chebuloꝛ. indozum. emblicozum ana. ʒ. i. s. sansuci. i. maiorane. ruthe. betonice pulegij. salute ana. ʒ. vi. hasce. epitimi ana. ℥. i. zuccari lib. iiij. fiat sirupus secundum artem.

¶ Iste sirupus a modernis practicantibus non est valde i vsu. sed tpe ozii magistri Hieronymi magis erat in vsu. ⁊ ipse laudat eũ ad egritudines neruozum. ⁊ ad multa alia. Acozus ꝑm Dia. est herba venerea vel affrodisia vel piper apũ Pli. super hoc ait. qd̃ semp i aquosis nascit Sera. dicit hueg. i. acozus ⁊ nominat spatella qdã vocãt ipsum geliã. ⁊ ab alijs gladiol⁹ palustris. dr. arabice vo noiat huegi vel ogi. radix eiꝰ vsui medicie competit.

¶ Hasce. i. thim⁹ Jo. Sera. i ca. de retentione mẽstruozũ dicit. alfohura. i. alhasce. quod idem est.

Sirupus ò scabiosa. ℞. suci scabiose ò̃purati lib. i. aque decoctionis ozdei capillozum veneris ana. quantum sufficit. zuccari lib. ij. dissoluti in predicto suco. ⁊ decoctione. cui addantur cozallozum rubeorum tritozum. ʒ. iij. ligatozum in pecia rara. ⁊ ex eis fiat sirupus.

Iste sirupus in partibus nostris nõ est valde in vsu.

Scabiosa vo est herba satis nota. sed miroꝛ q̃ nñ auctores de ipsa non loquunt. tũ ꝑm intẽtionẽ Matthei fil. dicit q̃ scabiosa latine grece stibes vel stibeos. ⁊ ibi loquit de scabiosa ex auctoritate Dia. sub littera scabiosa. qd̃ nõ reperit. verũ ẽ q̃ Dia. ca. vnũ facit de stibeos. sz ignoro q̃ illud fit de scabiosa. sed ꝑm intentionem Matthei idẽ est. Loncoregius in capitulo de tussi in fine capituli iquit sic. sed quia scabiosa confert in hac passione. ⁊ parum de ea dicitur ab auctoribus. ideo hos versus nota. Urbanus per se nescit pzecium scabiose. Nam purgat pectus quod comprimit egra senectus. Purgat pulmonem lateris q̃ simul regionem. Rumpit apata lenit virtute probata. Emplastra fotis necat antracem tribus hozis. Intus potatur. ⁊ sic vnus euacuatur.

Sirupus de betõica. ℞. betonice. m. i. ruthe celidonie. fragrarie. eufragie. leuistici. pulegij. camedreos. rozismarini. origani. foliozum lauri. saluie. ỹsopi. liquiritie rubee. i. rubee tinctoꝛ. garlofilate. i. samamunde ana. m. s. seis anisi. anetri. ameos. petrosilij lactuce ana. ℥. i. s. rosarũ flozũ bozaginis añ. ℥. i. fiat ex ipsis decoctio ⁊ cum zuccaro albo fiat sirupus.

Iste sirupus apud nos non est in vsu. Sed in mediolão vtuntur ipso.

Betonica vo est herba satis nota Dia. vocat ipsã betonicam. Sera. in cap. de betõica dicit. plurimũ quod ex eis administrat sunt folia. Galie. in septimo simplicium dicit. cestrum latine dictũ betonica. Macer ait. Betonicam soliti sunt cestron dicere greci. Pli. veroꝛ in hyspania eã que betonica dicitur in gallia. i Italia aũt sarratula. a grecis cestron dicitur. Auerroys quito col. ait. alchisom que in latino dicitur betonica ⁊ in perfica lingua berahuem.

¶ Fragraria herba est ferẽs fragra. ⁊ granum ipsum ꝑm Mat. siluaticũ est granũ acetosum eius planta similis pẽtafiloni est: quapp Pli. in cap. de quinq̃z folio dicit. gnq̃z foliũ fragra gignere: nõ q̃ illũ fit gnq̃z foliũ q̃ nos vtimur in medicinis: sed ad eiꝰ similitudinẽ. i. a numero foliozũ gnq̃z foliũ appellauit. apud nos vero fragra sunt fructus: q̃ quãdo maturescũt rubicundi efficiunt: ⁊ satis nõ sunt.

¶ Eufragia est herba que in pratis ac alibi inuenit. ⁊ ꝑm Mattheum siluaticum est herba adhil. ⁊ laudat ipsam. qꝛ medetur egritudinibus oculozum.

Sirupus de lupulis. ℞. suci lupulozum lib. ij. suci fumiterre lib. i. purificentur suci ⁊ cũ lib. iij. zuccari fiat sirupus.

Iste sirupus apud nos est in vsu. Lupulus vero secundum Mesue est species volubilis ⁊ est habens folia similia citrulo. cuius flos est sicut ampulle adherentes. ipsa vero planta dum est recens in principio ortus sui comedit cima ipsius. Petrus de crescentijs dicit humilus. i. leuertigo flos eius propter siccationem maximam suam seruatur per longissimum tẽpus in virtute sua. ita q̃ vulgaris opinio est q̃ nũquã putrescat. ⁊ est acuti odozis ⁊ fortis hec apud nos in hortis reperitur.

Sirupus de buglosa. ℞. suci buglose. suci bozaginis ana. lib. ij. suci pomozum dulciuz lib. i. s. foliculozum sene. ʒ. iiij. croci. ʒ. ij. foliculi sene ⁊ croc⁹ ponantur in infusione per diem ⁊ noctem in parum aque ⁊ cum illa infusione fiat decoctio: ⁊ cum suci ⁊ lib. iij. zuccari fiat sirupus secundum artem.

Iste sirupus in vsu non est apud nos buglosa vero herba est satis nota. Galie. in. vi. simpl. dicit lisen althaur. i. lingua bouis. Jsidorus ait buglosa a grecis dicta eo q̃ folia asperrima ad modum lingue bouis habeat. Auicen. in. ij. cañ. de ea loquitur in tribus locis vz in ca. de chen zaugueni. ⁊ in capitulo de lingua bouis: ⁊ in ca. de maru. ⁊ secundum quosdam habetur opinio q̃ ipse Auicen. non cognouerit veram buglosam.

Sirupus de suco endiuie. ℞. suci endiuie depurati lib. viij. zuccari taberzet lib. v. s. fiat sirupus secundum artem.

Iste sirupus apud oẽs generaliter est in vsu. ⁊ miroꝛ q̃ descriptio sua ab auctoribus auctẽticis nõ reptak. vñ qñ doctoꝛ ozdinat sirupũ de endiuia simplr̃ de isto semp itellig̃. ⁊ est sirupus de endiuia simplex vel sirupus de suco endiuie supra posite fuerunt due descriptiones. sed sunt descriptiones sirupi de endiuia compositi.

Sirupus rosat⁹ ex infusione rosaꝝ ficcaꝝ. ℞. infusionis rosarũ ficcarũ zuccari añ. lib. ij. coq̃t ⁊ coletur ⁊ fiat sirupus ꝑm artem.

Modus aũt faciẽdi infusionẽ rosarũ ficcarũ est sicut fit ex rosis viridibus: cuius descriptionez ipsi⁹ supra posui. ⁊ scias quod ẽ ista descriptio aliqñ vtimur. tũ raro. si eẽt aliquis q̃ vellet facere sirupũ rosatum solutiuum videat descriptionem suã apud Aui. in tertio cañ. in Fen. xxij. i ca. de solutiuis: sed non est in vsu.

Rob de Ribes. ℞. suci ribes lib. x. decoquatur cum facilitate vsq̃z dum consumatur tertia ipsius. deinde coletur ⁊ dimittetur residere vsq̃z dum clarescat. deinde coquatur cum multa facilitate in vase vitreo vsq̃z dum habeat spissitudinem aut exponatur soli vsq̃z dũ pinguescat ⁊ conseruetur.

Rob vo apũd arabes est succus cuiuscũq̃ fruct⁹ coct⁹ ad spissitudinem vt fuari possit. Aui. in. s. cañ. in. vi. tractatu ponit vrtam q̃ est inter sirupũ ⁊ robub. ⁊ sit q̃ sirupi sunt decoctiões ⁊ suci ispissati cũ dulcedine ⁊ robub sunt suci ispissati per seipsos Gal. in lib. secretozũ in ca. de frenesi ⁊ tussi ficca ⁊ febre cõclusa ait. coagulatũ ⁊ ẽ robũ tũ scias

quãdo simpliciter reperitur rob intelligitur mustũ coctũ.
¶ Ribes secundum Serap. est planta habens capreolos recentes rubeos ad viriditatem tendentes. in fine cap. ait ⁊ putauerunt aliqui medicorum ꝙ sit illa quam nos nominamus acetosam. i. lapacium: ⁊ putauerunt alij ꝙ ipsa sit granum acetosum: quod defertur ex corasceni ⁊ Bulief. placen. ait ribes. i. acetosa vel acetosella quod non creditur. nam aliud est ribes aliud est acetosa. verum est ꝙ ambe videntur habere eandem virtutem: sed non sunt eedem Auic. in. ⁊. canon. in ca. de ribes ait. in est ei virtus acetositatis citri agreste. ⁊ fit in Damasco sirup' de ribes qui defertur ad nos ⁊ vtimur ipso.

Rob de agrest ⁊ modus eius est sicut rob de ribes sed in vsu non est.

Rob de cornib' valde sic rob de agresta. ℞. succi corniũ. ⁊ ppte qbus ē mediatio iter maturitatē ⁊ acerbitatē ⁊ opatio ei' ē sicut rob de ribes.

¶ Cornu est fructus similis oliue: sed oblõgius apud nos in hortis nascitur. hoc apud Dia. vocatur carnea arbor. i. cornea. semen habet simile oliue sed paulo oblongi' ⁊ viride: qõ cum maturuꝫ fuerit ob ruffi coloris est. existimãt qdã ꝙ iste sit fructus q̃ apud Aui. in. ⁊. canon. vocat. mauran. Ouidius metha. primo ait. Cornu q̃ ⁊ in durie herētia mora rubetis: ⁊ Virgi. Victũ infelicem bacas lapidosaq̃ cornu. Dant rami.

Rob de sumach nõ est i vsu: sumach ꝑm Aui. aliud est corasceni: ⁊ aliud est seni minus corasceno rubeum: lentis similitudinem habẽs: ⁊ est conueniẽs ei cui conueniunt acatia: ⁊ rosa ⁊c. Sera. ca. de sumach vi cit ex auctoritate Dia. sumach sũt qdã q̃ noiant ipm adiuratio ⁊ est sumach cibus in arabico ⁊ est planta q̃ dr̃ros barsodisticos: ⁊ est in arabico sumach corton: ⁊ est arbor nascẽs in locis saxosis: cui' lõgitudo ē duoꝫ brachiorꝫ folia habẽs oblõga: quoꝫ color vergit ad rubedinẽ sanguinis grana hꝫ in magnitudine lẽtisci aliquãtulũ lata. tuua mentũ eius est in cortice granorũ Gal. melius qõ est in tota arbore ē cortex grani ei' ⁊ suc' ei' ꝑm circa instãs eius granum per quatuor annos seruatur.

¶ Rob de moris scenni. i. moris celsi non est in vsu.

¶ Sectioni de sirupis ⁊ robub secundum intentionem diui Mesue ⁊ aliorum doctorum hoc loco finem imponimus vertamus modo sermonem nostrum in sectionem de decoctionibus. Illuminet igitur sensus ⁊ corda nostra ille qui est lux veritas ⁊ vita.

¶ De decoctõibus ꝑm diui Mesue ac alios doctores.

Becoctio capillorum ve. Mesue. in suo antidotario. ℞. capil. ve. ℥. i. 5. fumiterre. ℥. i. lupuli violarum siccarum ana. ʒ. viij. prunorum numero. xl. iuiube numero. xx. coquantur in lib. iij. aque cum facilitate vsq̃ dum redeant ad lib. i. ⁊ proijce in ea cassie fistule: mundate a cortice suo. ℥. iij. tamarindorum ʒ. ij. siracost. ℥. i. reubarbari boni. ʒ. iij. fricetur manibus ⁊ coletur ⁊ p pinet in s in mane: ⁊ q̃nq̃ ponitur loco aque seri caprini. i. aque lactis vel casei lib. iiij.

¶ Decoctio vero est apozima diuersaꝫ medicinarũ. s. aq̃ in qua medicine coquunt. idẽ in ca. de tussi humida hꝫ vnã aliam descriptionẽ: sed non est eadẽ in fine decoctionis dicit: ⁊ si volueris accipe ex hac decoctione lib. ij. ⁊ cũ melhueg. i. vino cocto ⁊ zuccari. ℥. x. fiat sirup' ⁊ p ista verba que dicit Mesue existimant: quidã ꝙ ex illa decoctiõe põt fieri sirupus de capillo veneris.

¶ Capillus veneris apd Aui. in scdo cañ. vocat bescegnascen. ⁊ dicit ꝙ est coriãdrũ putei ⁊ pñce ē bescegnascen. ⁊ siriace ē capillus porcin': ⁊ arabice ē capill' algul. Isidorus dicit capillum veneris vocatũ siue q̃ elapsos post alopiciam capillos recreat. vel q̃ capillorũ fluores coerceat vel ꝙ sit virgulis nigris leuibus cum splendore quasi capilli eius spẽs ꝗ modernorũ opinionem sunt tres. s. capillus veneris q̃ satis est notus. politricum qõ herba est que in puteis reperitur. ⁊ adiãthon qõ similitudinẽ hꝫ capillorum veneris. ⁊ hec iuxta fossos reperit. ⁊ sic iste tres spẽs in virtute differunt parum abinuicem.

¶ Siracost est spẽs mãne sicut apparet apd Aui. in secundo cañ. in ca. de mãna: ⁊ dicunt quidã sapiẽtes ꝙ siracost est deterior aliꝭ spẽbus manne.

Becoctio de epithimo ꝑm Rasis in nono almãsoris i ca. d melãcolia. ℞. mira. idorũ. ʒ. x. polipodij. ʒ. v. sene. ʒ. viij. turbith. ʒ. iiij. sticados. ʒ. x. passulaꝫ enucleataꝫ. ʒ. x. epithimi. cretẽsis. ʒ. x. oia excepto epithimo in trid' libris aque coquẽda sũt donec ad vnã li brã ⁊ mediã redeãt. ⁊ cũ hoc factũ fuerit addaf epithimũ ⁊ illico ab igne remoueãtur ⁊ dimittãtur donec infrigidari ceperint cumque ifrigidata fuerint manibus fricata. colentur ⁊ vsui reseruentur.

Hec decoctio de epithimo ꝑm aliquos. est illa de qua intellexit Rasis in hoc nono in cap. de emotroidibus ⁊ fistulis. ⁊ ragadijs in fine confectionis de scoria ferri. cum dixit. conficiatur cum apozimate emblicorum. sicut in capitulo de melancolia nominamus. sed si bene consideremus ista non est apozima emblicorum. de quo Rasis intelligit. quia ibi non ingrediuntur emblici. verum potius apozima de qua intelligere debemus. est illa que ponitur a Rasi. in fine dicti capituli de melancolia. in descriptiõe electuarij letificantis in qua ingrediũtur mirabolani. chebuli. ⁊ emblici hoc modo. ℞. mira. che. embli. ana numero. xx. terantur. ⁊ in tribus lib. aque coquantur donec ad vnam redeant. ⁊ colentur. ⁊ profecto de isto apozimate intelligere debemus. vt volunt sapientes. ⁊ eam ponere in dicta confectione de scoria ferri ⁊ non decoctionez de epithimo que non cõuenit. ⁊ in casu. lꝫ in declaratione dicte confectionis. dictum sit debere intelligi decoctionem de epithimo superius scriptam.

Becoctio cõmunis ꝑm magistrũ Petrũ de tussignana in cap. de paralesi. tremore. tortura. ⁊ spasmo de repletione. ℞. ordei. ℥. iiij. prunorum numero. xij. liquiritie. tamarindorum. anisi feniculi ana. ℥. s. aque lib. iij. buliant sil vsq̃ ad ꝓsumptionem tertie partis lento igne. ⁊ conseruetur.

Hec decoctio apud nos est multũ in vsu. ꝗ sũt ex hoib' q̃ faciũt ipsã p aliã ꝑm voluntatẽ doctorũ. ⁊ si ꝑm istã descriptionẽ facere volueris addãtur in fine decoctionis iã dicte buglose ⁊ borraginis ana. parũ ⁊ vsui refna. ⁊ q̃nto recentior tanto melior. in ãpullis de vitro melt' ꝓbuat: Ibidem dicit ꝙ ampulla ē dicta q̃si ampla bulla. sicꝫ est enim in rotũditate bullis q̃ ex spũis aq̃rũ fiũt. atq̃ ita istam vẽto.

Becoctio pectoralis ꝑm Bart. montagnanã in suo antidotario. ℞. caricarũ pinguiũ. i. ficuũ siccarũ. ʒ. vi. dactilorũ pinguiũ. prassij. ʒ. i. seminis apij. feniculi passularũ. capillorũ veneris. yssopi. liquiritie ana. ʒ. v coquãtur oia in lib. xiiij. aque vsq̃ ad ꝓsũptionẽ medietatis. ⁊ colet. ⁊ fiat decoctio.

Hec decoctio fit ex varijs intentionib' sunt qdã q̃ faciunt ipsã magistralr. ⁊ sunt qdã q̃ faciũt ipsã ꝑm aliã descriptionẽ sicut ē intentio medicorum.

De trociscis ꝑm sniaꝫ oñ Mesue ⁊ aliorũ doctorum.

Onfectio gallie musca. ℞. xiloaloes crudi bõi ⁊ electi. ʒ. v. ãbre. ʒ. iij. musci bõi. ʒ i. glutis. draganti. ʒ i. gũmi dragãti. ⁊ aq̃ rosate quãtũ sufficẽ ad misce dũ ea. fiãt troc. similes folij mirte ⁊ figillẽtur ⁊ reponant in vase vitri. ⁊ administrẽtur. ⁊ apd alios dissoluat ambra i vase vitreo cũ oleo de ben pauco. ⁊ pficiantur cetera cum eo.

Hec confectio apud apothecarios est multum in vsu. ⁊ maxime secundum istam descriptionem. ⁊ dixerunt sapiẽtes ꝙ ista descriptio debet poni in confectionibus ac electuarijs q̃ sũt ex auctoritate ipsius mesue Nicolaus i suo antidotario hꝫ aliam descriptionẽ cõfectionis gallie muscate q̃ etiã ē in vsu. ⁊ sapiẽtes dixerũt ꝙ etiã ꝑm illã descriptionẽ fieri ⁊ administrari in cõfectionibus ac aliꝭ q̃ sunt ex auctoritate Nicolai sunt ex hoibus q̃ vocãt trociscos de gallia muscata mesue. ⁊ dicũt ꝙ gallia dr̃ a q̃dã puicia sic noiata Bul. placẽtinus inquit. gallia dr̃ a q̃dã herba q̃ galla odorifera appellat Sera. de gallia ca. facit. ⁊ dic ꝙ ē such. Rasis in nono almãsoris describit trociscos muscatos. sed non sunt idem. de quibus infra.

Trociscus aũt dr̃ a trocos qõ ē rota. qr trociscꝰ ē factꝰ ad modũ rote. Simon Januẽ. ingt trociscꝰ dicꝰ a trocos greco qõ ē rota vel aliqd sile rotũdũ. Mesue dicit ꝙ fiãt tro. siles folijs mirthi hodierni apothecarij ñ faciũt ipos illo mõ. ſ; faciũt ad modũ rote currẽtis. vt ē notũ. me. vt cit ꝙ prediti troc. debẽt figillari. liber ãt q̃ dicit bulchasiꝫ in tractatu scdo docet modũ faciẽdi figillũ quo figillãtur trociscꝰ. ⁊ fit figillũ ex ligno ebani aut buxi. aut eboris aut alterꝰ rei. ¶ Oleũ de ben. i. de granis bẽ qõ vocat balaninũ ⁊ nõ muscelinum vt quidã putauerũt eius faciendi modum ponit mesue de quo infra.

Confectio gallie sebeline nõ ē in vsu. tũ igredi tur in ꝓfectiõe aromatici nardini. sed loco eius sunt qui ponunt galliam muscatam.

Confectio gallie alesangine. ⁊ ē eiꝰ interꝑtatio d aromatibꝰ. ⁊ ē ista de q̃ antiq ꝓfiderant. ⁊ de qua plurimũ loquunt. ℞. bonoꝫ emblicorũ ablatis ossibꝰ. ʒ. iiij. cõterant cõtritiõe grossa. ⁊ ponantur in vase vitreo ⁊ fundatur eos aque rosate bone ⁊ electe infusionis rosarum siccarum ⁊ corticum citrorum lib. 5. ⁊ stringatur os vasis ⁊ dimittatur per dies tres: deide fundãtur in eis aque predicte infusionis. ʒ. iiij. ⁊ in crastinum fiat silr vsquequo mblicorum virtus in aq̃ ipressa fit. tũc vero. ℞. ligni aloes boni. ʒ. viij. ramic. ℥. i. 5. rosarũ. ʒ. x. gariofi. ʒ. x. spice inde. ʒ. sandali citrini aromatici ʒ. iiij. gummi ara. ʒ. vi. terant omnia sicut alcohol. i subtiliter: sicut sunt arhomi solares ⁊ fundat sup ea paꝫ succi ifusionis p̃dicte ẽblicoꝫ ⁊ terãt cũ eo vsq̃ dũ totũ i eo paulati fũdat vltio vo aromatizet cũ. 5 i. camphore ⁊ ambre. ʒ. ij. musci boni. ʒ. ij. fiant inde trociscꝰ ⁊ figillent. sicut diximꝰ ⁊ ponatur in vase vitreo ⁊ administrentur.

¶ Hec confectio istius gallie ꝑm intentionẽ Mesue eius interpretatio est de aromatibus q̃ apud nos est in vsu. Liber qui dicitur bulchasis docet modum faciẽdi trociscos de gallia ⁊ inquit: si vis facere trociscos alios de such. i. gallia: sed non sunt idem. infra ait. quando autez transiuerit super eos annus erit gallia bona: ⁊ quanto amplius tẽpus habuerit tanto erit gallia melior ⁊ gallie quatuor sũt species. s. gallia ex musco ⁊ gallia ex ventribus ⁊ ex corio ⁊ ex aqua operatio. gallie ex musco est illa quam dixi: ⁊ iterabo operationem eius breuiter quando ramich fuerit siccum ⁊ est ꝙ accipias ex musco ⁊ teras ipsum per se: ⁊ terras ramich per se ⁊ cribra cum cribro mediocri ⁊ pñce super ipsum muscum ⁊ malaxa in vase quod arabice dicitur salachia cum oleo de cheiri aut zabath: ⁊ fac trociscos ⁊ existimant qdã sapientes ꝙ isti trociscꝰ sũt illud qõ nos zebeth vocamus. Simon Januensis inquit. in littera gallia muscata dicebat iudꝰ vocari zebeth arabice nos seneram vocamus ⁊c.

Confectio trociscorũ diarodon. ℞. foliorũ rosarũ rubearum aur. vj. spice aromatice. i. nardi aur. ℔ ligritie aur. iij. ligni aloes aur. ij. spodii aur. i. croci aur. s. masticis. ʒ. ij. confice cum vino albo. ⁊ fiant inde trociscꝰ.

¶ Trociscꝰ diarodon secundum Matheum siluaticum sunt trociscꝰ de rosis: ramen secundum intentionem Mesue aliud sunt troc. diarodon: ⁊ aliud sunt troc. de rosis: vt apparebit quod ipse Mesue aliã descriptionẽ facit. ⁊ ō hac debẽt fieri due descriptiões quarũ vna ē ista dñi Mesue: que solum debet administrari in suis confectionibus vt ē in diarodon. ⁊ in electuario de gẽmis: ⁊ in aliꝭ. Alia vero descriptio est ex auctoritate Nicolai. ⁊ illa debet administrari in suis confectionibus vt docet ipse Aui. in gnto canonis habet trociscos de rosis nominatos diarodõ: sed non sunt in vsu.

Confectio troc. de rosis. ℞. foliorũ rosaꝫ. ʒ. x. ligritie. ʒ. v. spice aromatice. i. nardi. ʒ. ij. 5. cõfice cũ vino albo. ⁊ si laxatiuũ facere volueris addẽ scamonee. ʒ. iij. ⁊ reseruentur.

¶ Isti troc. sunt illi quibus nos vtimur. idẽ iferꝰ hꝫ vnã aliã descriptionẽ: sed hec est nobilior illa. Aui. in quito canonis hꝫ multas descriptiones: quaꝫ pria descriptio ē de rosis vniuersalis. sed ea est de rosis asclepiadis. tertia ē ō rosis cum scamonea: ⁊ iste eedem sunt cum illis dñi Mesue addendo scamoneã: vt dicit ipse: aliꝭ faciunt cum spodio: aliꝭ cum spica: ⁊ sic de singulis: sed non sunt in vsu. Rasis in nono almãso. in ca. de his que cõfortãt stomacuꝫ. ⁊ cibos pficiunt digestionem. habet vnã aliã descriptionẽ ⁊ i decimo Almansoris in ca. de quotidiana q̃ vocat flegmatica habet vnã aliam descriptionez quã nominat de rosis completis: sed non est in vsu.

Confectio troc. de rosis ⁊ de eupatorio. ℞. foliorũ rosaꝫ. ʒ. viij. spice. ʒ. iij. rauedsem. i. reubar. ʒ. iiij. spodij. ʒ. i. 5. ligritie. ʒ. iij. 5. ⁊ succi eupatorij. ʒ. x. fiant troc. cum tereniabin. i. mãna.

¶ Hec descriptio istorum trociscorum de rosis ⁊ de eupatorio apud nos est multum in vsu. rosa flos est satis notũ Pli. ait. rosa nascitur spina vertus q̃ fructice: i cibo quoque prouenienc illic etiam iocundi odoris q̃ vis angusti secundum circa instans rosa ficca ⁊ viridis comperit vsui medicine ⁊ est magne efficacie. species autem rose sunt multe. nam est rosa afini que neremisch dicitur siue peonia: ⁊ est rosa regia. i. straphisagria: ⁊ est rosa vinee. i. flos spine ⁊ albe: ⁊ est rosa zamen. i. maluauisci: ⁊ est rosa persica. i. rubea: quoniam a pei sia habuit ortum. ⁊ est rosa canina. i. planta in cuius radice nascitur fungus ex quo fit spoguistidos: ⁊ est rosa marina que apud quosdaꝫ corona mõtis siue rosis marini dicitur. ⁊ sic de singulis.

Trocisci de rosis. ℞. rosaꝫ. ʒ. iiij. ligni aloes. ʒ. ij. masticis ʒ. i. 5. spice. s. nardi. clamõi. cassie lignee. florum squinanti ana. ʒ. i. fac troc. ʒ. ij. cũ vino antiquo ⁊ aqua decoctionis radicum.

¶ Ista vero descriptio apud nos nõ est in vsu. sed illã quã vtimur. suprascripsi. Mesue ingt quod p̃dicti troc. debẽt fieri cum vino ⁊ aqua decoctionis radicum. sed nõ specificat q̃ sint ille radices que debẽt poni. sed sapiẽtes credunt ꝙ ih simpliciter reperitur radicũ intelligitur de quinq̃ que sũt ꝑpte iste. s. feniculi. apij. brusci. petroselini ⁊ spagi ⁊ sic iste qnque radices debẽt bulire in aq̃. ⁊ de illa aq̃ que erit decoctio debent fieri prediti trociscꝰ.

Sucabal ertis. ⁊ est gallia magna siue regalis. ℞. succi albelach lib. vnã bullat. ebullitiõe vna. deinde coletur ⁊ proijciatur super ipsum gallarum recentium contritarum contritiõe vltima. ʒ. iij. ⁊ bullat donec fiant sicut mel currens. deinde. ℞. foliorum rosarum. ℥. 5. cardamomi. lingue auis. i. seminis fraxini. gariofilorum. nucis muscate. masticis ligni aloes aã. ʒ. vij. 5. darsenni. ʒ. iij. sãdali. mahazari. i. citrini. ʒ. v. croci. ʒ. v. gũmi ara. ℥. i. terantur ⁊ cribelentur: ⁊ misce cum predictis. ⁊ expã de super marmore inuncto oleo amigdalarum donec ficetur. deinde puluerizetur sicut alcohol. ⁊ aromatizetur cum musci auf. 5. deinde cum aqua rosata fiãt trociscꝰ subtiles ⁊ siccentur in vmbra.

¶ Hec descriptio istius gallie non est in vsu ꝑm intentionẽ mesue est gallia magna siue regalis. i. ispersalis.

¶ Albelach ꝑm mtos sunt dactili immaturi. Supra posui sirupũ de albelach. ⁊ ibi ostendit ꝙ Aui. in scdo cañ. i ca. de gallia ingt. gallia vera ē finia facta ex emblicis nũc autem quoniã illud est difficile sumitur pondus ipsorũ ō gallis ⁊ albellam. quod ē albelach. vt dicit gentilis. ⁊ sũt ꝑpte dactili immaturi.

Darseni est cinamomum grossum. sed lumen apothecariorum vel versus tenebra exponit quod est cinamomum electum quod non est sicut ostensum fuit supra in confectione de cinamomo.

Confetio ramich q̃ est medicina cõposita. ⁊ rectipitur in aliꝭ medicinis. ℞. succi herbe acetose. ℥. xvi. bullat ebullitione vna cũ. ℥. i. rosarũ ⁊. ℥. ij. granorũ mirtilorũ. ⁊ coletur. ⁊ misce cũ eo gallarũ recẽtiũ ⁊ humidarũ tritarũ vltima cõtritione. ℥. iij. ⁊ coquatur ad huc deinde puluerizet sup ea foliorũ rosarũ. ℥. i. sãdali mahazari. i. citrini. ℥. i. ⁊ quarta. i. ʒ. iij. gũmi arabici. ℥. i. 5. carnũ sumach. i. rosis siriaci. spodij ana. ʒ. viij. succi agreste. ʒ. viij. succi granorũ mirti tritorum cõtritione vltima. ʒ. iiij. ligni aloes. gariofilorum. macis. nucis muscate ana. ʒ. iiij. inuoluantur omnia simul. ⁊ expande in scutella lapi-

dea vsq; dum fiet cecetur. deinde tere sicut alcohol. i. subtiliter sicut athomi solis. ⁊ cū cāphore aure. i. ⁊ aqua rosata fac troc. subtiles ⁊ exsicca i vmbra. ⁊ apud alios loco suci acetose ponit suci citonton acetosorū imaturorū tātūdē. ⁊ q dam sunt qui aromatizant cum musci. ʒ. vnius quarta.

¶ Nec cōfectio ramich seu trocisci de ramich ⁊ apd nos ē multū in vsu: ⁊ vtimur multū in alijs ꝓfectionib⁹ ꝗ ōscri ptiones ipsius sūt diuerse ꝑm diuersitatē medicoꝝ. nā ei⁹ descriptio reperit etiā apud Sera. in suis simplicib⁹: q sic ait. ramich est gallia seu materia ex qua fit gallia: ⁊ dicit q̃ accipit ex multis spēbus: ⁊ aliquādo accipitur ex vacci nis imaturis: ⁊ aliquādo accipit ex galiis: ⁊ aliquādo acci pit ex corticib⁹ granatorū ⁊ ex herbis asperis ⁊ oēs speci es ei⁹ sūt frigide ⁊ stiptice ⁊ ipsū ē radix such. i. gallie ⁊ c̄. inferius docet modū faciēdi: sed non ē similis isti Mesue liber q̃ dr albuchasis in tractatu secūdo habet vnā aliā de scriptionē que fit ex passulis bonis rubeis ⁊ alijs: sed non fit. nobilior vero omnium est hec. d. Mesue.

¶ Mesue ignorat suci herbe acetose. i. lapacij acuti qdā credi derūt q̃ esset ribee: sed nō ē: si autē habere nō poteris sucū acetose pōe sucū citontorū immaturorū ad pond⁹ eorum.

Trocisci de camphora. ℞. foliorū rosarū. ʒ. iiij. spodij. ʒ. ij. sādalo. citri. ʒ. ij. ⁊. croci. ʒ. i. liquiritie. ʒ. ij. seminis citrulli. melōis cucumeris ⁊ cucurbite: dragāti: gūmi. ʒ. gūmi ara. spice aā. ʒ. i. ligni aloes: car damomi: amili. i. amidi: cāphore ana. ʒ. i. partes duas scili cet. ℈. ij. zuccari taberzet. i. albi. ⁊ terentabin. i. māne aā. ʒ. iiij. cōfice cū mucillagine psilij: ⁊ aqua rosata.

¶ Hi trocisci apud nos sunt in vsu. ⁊ maxime secundum istam descriptionem Aui. in qnto canonis habet quinq; descriptiones: sed non vtimur illis etiam. Rasis i decimo almansoris in capitulo de febre ethica habet vnā aliā de scriptionem: sed non est in vsu.

¶ Camphora ꝑm Auic. ⁊ Sera. est gūmi arboris. sed Se rapi. de ipsa melius loquitur dicens. q̃ camphora est gū mi arboris nascens in partibus illis. ⁊ est gummi maculati coloris rubei ⁊ lignum eius est album tenerū quasi ve lit fieri nigrum. ⁊ camphora reperitur in corde ligni arbo ris in pertusis ligni que sunt ibi intus extense. Auerrois in quinto colliget dicit. ambra est vna ex spēbus cāphore q̃ oritur in fontibus maris.

¶ Modus faciendi mucillaginē psilij qō ē semē factū aī modū pulicis opꝫ q̃ accipiat psilū ⁊ mūdetur a sordibus suis in pōdere lib. i. ⁊ postea ponat supra ipsum aq̃ calide lib. iiij. aut minus. ꝑm q̃ tu volueris magis vel min⁹ pin guem mucillaginē. ⁊ dimitte per noctē in mane vero cale facias parum predictum psilium cū aq̃ post hoc pone ipsū in pecia. vl saculo facto ex tela lini fortī noua ⁊ grossa ⁊ strige os suū cū ligamēto fortiter ne aligd de psilio lubri cet extra. deide fortiter exprimat tantū q̃ ibi nihil de mu cillagine remaneat. ⁊ vtere vbi oportet.

Trocisci de Reubarbaro. Recipe raued boni. i. reubarbari. ʒ. x. suci eupatorij. ʒ. iiij. rosa rum. ʒ. iij. spice anisi. rubee tinctorum. seminis apij. absin thij. assari ana. i. amigdalaꝝ amara. ʒ. iiij. ⁊ fiāt troc. auf. i.

¶ Hi trocisci apud nos sūt multū in vsu: ⁊ maxie ꝑm istā descriptionem Aui. in quinto cap. habet vnā aliā descri ptionem que quasi idem est. Rasis in nono Almansoris i cap. de dolore epatis habet troc. de raued. i. de reubarbaro sed non sunt in vsu. Mesue non ponit cum quo liqre de beant fieri isti trocisci. sed sēm quosdā debēt cōponi cum suco de eupatorio. ⁊ sic conficiuntur.

Trocisci de spodio. ℞. spodij. ʒ. iiij. rosaꝝ rubea rū. ʒ. vij seminis portulace. suci liquiri tie ana. ʒ. ij. confice cū mucillagine psilij ⁊ fac trocisecos. ʒ. i. ⁊ da cū suco maligranati. ⁊ alij addiderūt q̃tuor semi nū gūmi ara. draganti. croci ana. ʒ. i. ʒ.

¶ Isti trocisci sunt in vsu. ⁊ maxie sēm istā descriptionē ipse mesue dicit qō debent fieri predicti trocisci ex illis q̃ tuor rebus Iferius vero ait. qō alij addiderūt q̃tuor semi num. i. quatuor semina cōia frigida maiora. gūmi ara. dra gātum ⁊ crocū. ⁊ sic debent fieri. quia sūt multe efficatie Auic. in quito cap. habet vnā descriptionē. ⁊ dicūt troc. de spodio cū terentabin. ⁊ sūt ꝑ idē. Rasis in. 9. Almāso ris in ca de fluxu vētris hy vnā aliā. ⁊ in vecio almāsoris in ca. de febrib⁹ ex gb⁹ accidit frig⁹ ⁊ calor similiter habet vnā aliā. ⁊ in eodē tractatu in cap. de febre ethica hy vnā aliam. sed non sunt in vsu.

¶ Spodiū ꝑm Aui. in sēdo cap. est radix cannarū adusta rū Auer. autem in quinto colliget. dicit tū balsir. i. spodiū carbo est nodorū arundinū adustarū. nos vō loco spodij vtimur osse elephantis cōbusto. de quo circa instans ait. spodium os est elephantis cōbustum. elefas habet ossa so lida. vt sunt dētes. ⁊ illa nō cōburuntur. sed ad diuersa of ficia ⁊ artificia seruantur. sophisticantur sepe ex radice cu iusdam cāne cōbuste. q̃nq; ex ossibus canis cōbustis. q̃nq; ex marmore cōbusto. sed hoc nimis ponderosū ē. vnde eli gēdū ē sub albidū ⁊ valde leue ⁊ grossū. qr in puluere faci le adulteratur ⁊ vix cognoscitur.

Trocisci de spodio cū semine acetose. ℞. rosarū rubearū. ʒ. xij. spodij. ʒ. x. seij acetose. ʒ. vj. seminis portulace. scis coriādorum ifusorū in aceto ⁊ torrefactoꝝ. ⁊ pulpe sumach aā. ʒ. ij. ʒ. amili. assi. balaustia rū berberoꝝ aā. ʒ. v. gūmi ara. assi. ʒ. i. ʒ. ꝓfice cū suco agre

Isti troc. etiam in vsu sūt Aui. in quinto cap. habz (ste troc. de spodio cū sale acetose. sed idē non sunt.

Coriandrum est semen satis notum. Infusorū in aceto i. preparatorū. modus terrefaciendi coriandrum oz cale facere patellam ad ignem. deide supra semē coriādri pona tur. ⁊ cū aliquo instrumēto misceat. ⁊ hoc facias tātū q̃ fit bene torrefactum. ⁊ vtere vbi oportet.

Gūmi arabicum ꝑm Sera. ex auctoritate Dia. est gūmi quod reperit sup arborē acatice sicut alie spēs gūmi. ⁊ me lius ex eo ē illud qō ē ex hac arbore qō ē sīse vermiculis i figura sua. color eius est sicut vitrum clarum. ⁊ non hz li gnum. Modum assandi ipsum docet liber q̃ dr bulchasis in tractatu secundo. ⁊ eius mod⁹ iste ē. accipiat gūmi ara bicum ⁊ frangatur in frusta ad magnitudinem orobi. de inde accipiatur patella ⁊ calefiat. ⁊ auferatur ab igne. ⁊ po natur super ea gūmi arabicū ⁊ misceatur bene sine itermis sione donec albescat. ⁊ si nō albescit pria vice fiat iterū vt prius donec fiat album. eodem mō de dragāto ac gummi amigdalarum dicendum est.

Trocisci de berberis. ℞. berberorū aut suci eorū spodij. suci liquiritie. ⁊ seminis portu lace aā. ʒ. iij. rosaꝝ. ʒ. vi. spice. croci amili. i. amidi. dragan ti ana. ʒ. i. seminis citruli. ʒ. iij. ʒ. cāphore. ʒ. ʒ. confice cū terentabin. i. manna.

Isti troc. apud nos sunt in vsu: maxime secundum istaz descriptionem. qr idem inferius describit vnam aliam de scriptionem sed ista est nobilior Aui. in qnto cap. hz septē descriptiones que in vsu non sunt. et Rasis i nono almā soris in ca. de dolore epatis hz vnam aliā descriptionem que non est in vsu.

Berberi apud Aui. in secundo cap. nominantur amir beris ⁊ apud Dia. vocant oxiachantos. i. spina acuta. ⁊ ē arbor que in partibus nostris iuxta aquas nascitur eius fructus exprimitur. ⁊ fit ex eo vinum. quod apud herbari cos dicitur vinum de crispino. etiam apud modernos ex suco ipsius fit litium. ⁊ sēm multos hec ē arbor maligra nati siluestris que a ꝛ era. darfisahā vocat. Sapiētes ha bent hoc pro secreto.

Citrullus ē cucumer. cui⁹ forma lōgior ⁊ maior ē nro ⁊ sunt q̃ loco ei⁹ ponūt semina cucumeris vsualis: ille vō q̃ de nouo scripsit dicit seminis citrulli aā. ʒ. iij. ʒ. ille textus huius tenebre est falsus. nā regula ē inter medicos ac apo thecarios q̃ ana significat duas vl plures res ē acceptas sed hic non intelligit nisi semē citrulli. quapropter illa di ctio ana non conuenit.

Trocisci d̄ absinthio. ℞. rosa. absinthij. anisi aā. ʒ. ij. raued. i. reubarba. suci eupatorij. as sari. apij. amigdalarū amararū. spice masticis. ⁊ folij aā. ʒ. i. fac troc. cum suco endiuie.

Isti troc. in vsu sunt. ⁊ maxie ꝑm istā descriptionē Aui. in quinto canonis habet duas descriptiones. sed nulla ea rum est eadem huic.

¶ Absinthium ꝑm Dia. est notū. cuius ꝓbabilius est pon ticum ⁊ capadocium nascens in montibus. vñ nomen ac cepit a terra. infra habentur due alie spēs. Pli. dicit plura sunt eius genera sandonicum appellatur a ciuitate gallie ponticum de ponto. vbi pecora illo pinguescūt. ⁊ ob id fi ne felle reperiuntur. neq; aliud prestantius multum italico amarius. sed medulla pontici dulcis. sed illud absinthium quod hic intendimus est absinthium ponticum vel roma num vel commune. quod satis est notum.

¶ Folium. i. malabatrum. raro inuenitur. sed loco eius po nimus macem. aliquando spicam.

Trocisci de eupatorio. ℞. terentabin. i. māne. su ci eupatorij. aā. ʒ. j. rosarum. ʒ. ʒ. spice. i. nardi. ʒ. iij. raued. i. reubar. assari. i. assareba cari. anisi. ana ʒ. ij. ʒ. spodij. ʒ. iij. ʒ. fac troc cum suco herbarum.

¶ Isti troc. sunt in vsu. Eupatorium vero ꝑm Gulielm. placenti. ⁊ circa instans est saluia agrestis. sed hoc videt alie num a sententia Dia. nam dicit ipse eupatorium vocant greci radicem agrimonie. eo q̃ diuretica sit valde. etiam se cundum eundem marubium. quidam eupatorium vocaue runt. sed moderni distinxerūt per alias herbas. Gal. in sex to simplicium inquit. cafith idest eupatorium. sed melius est dicere gafith quod idem est Mesue inquit. quod predi cti troc. debent fieri cum suco herbarum. sed non specifi cat cum quo suco herbarum fieri debeant. sed secundū mo dernorum opinionem fieri debent cum succis qui fiunt ex quatuor herbis. ⁊ sunt propie ille que ingrediuntur descri ptionem firupi de bisantijs. ⁊ sunt iste endiue. ⁊ apij. ʒ. j. lu puli ⁊ buglose vel boraginis. ʒ. ʒ. ⁊ simul misceātur. ⁊ fac troc. de eupatorio ⁊ aliōs. ⁊ quando non habemus predi ctos sucos loco eius ponatur firupus de bisantijs.

Trocisci de anisо. ℞. anisi. eupatorij. ana. ʒ. ij. se minis anetl. spice. masticis. folij. i. mala batri. absinthij. assari. ap j. amigdalaꝝ amara. aā. ʒ. ʒ. aloes scilicet succotrini. ʒ. ij. confice cū suco absinthij ⁊ apij.

¶ Isti troc. sunt in vsu. ⁊ maxime sēm istam descriptio nem Auicen. in quinto canonis habet vnam aliam descri ptionem que quasi eadem est.

Trocisci alij de anisо ⁊ sunt de decem medicinis ℞. anisi. ʒ. iiij. masticis. spice. apij. absin tij romani. assari. folij. aā. ʒ. j. amigdala. amara. ʒ. i. ʒ. aloes boni. ʒ. ij. suci eupatorij. ʒ. iiij. ꝓfice cū decoctōe absinthij.

¶ Istis troc. vtimur sub nomine troc. de decem medici nis. ⁊ nominantur de decem medicinis. quia ibi nō ingre diuntur nisi decem simplicia ad numerum. Auic. in quin to canonis quasi in fine habet troc. de decem medicinis. ⁊ idem sunt. oportet autem scire q̃ quando doctor simplici ter ordiat trocisсos de anisо de pria descriptiōe intelligi oz.

Trocisci de lacca. ℞. lacce munde. suci liquiritie absinthij berberis suci eupatorij. raued idest reubarbari. aristologie lon. costi. assari. amigdalarum amararum. rubee tinctorum. anisi. apij. squinanti ana. ʒ. j. fac troc. de. ʒ. j.

Isti troc. sunt in vsu maxime ꝑm istam descriptionē Aui. in quinto canonis habet vnam aliam. sed eadem non est. Rasis in nono almāsoris in capitulo de dolore epatis ha bet vnam aliam sed non vtimur illa.

¶ Lacca vō est gūmi rubicundū quo tincture fiunt arbor eius est in arabia silis arbori mirre. dixerūt qdā sapientes q̃ lacca nō oz poni in medicinis si abluta nō fuerit. ⁊ eius modum abluendi ostendi supra in confectione dialacce. ⁊ de predicta decoctione. possunt etiam fieri isti trocisci.

Trocisci de terra sigillata ex inuentione nostra. ℞. sanguinis draconis. gummi arab. as si. ramich. foliorū rosaꝝ ⁊ seminū earum. amili. assi. spodij acatie. ipoquistidos. lapidis ematitis. balaustie. boli arme. terre sigillate. sehedenegi. corralli. i. rubei. charabe. ana. ʒ. ij. margaritarum draganti. papaueris nigri ana. ʒ. j. ʒ. portu lace. asse. cornu cerui adusti. thuris. gallarum. croci ana. ʒ. ij. fiant troc. cum aqua arnoglose.

Isti troc. sunt in vsu. Terra sigillata ꝑm Dia. ⁊ Aui. est terra rubea. ꝛ hodie quidaz vtunt vna alia que est albi co loris. sed nō est tāte virtutis. Serap. in cap. de terra sigilla ta ait. q̃ est sigillum marinum. quidam sigillū laice vocāt.

Semen rose ꝑm plurimum est illud semen. quod reperi tur in fructu cinosbatu. Joānes anglicus in capitulo de fluxu ventris in febre inquit. anthema. i. semen rosarum.

Sehedenegi secundum Auic. est semen arboris canapis etiam Serapio in cap. de canape dicit schedenegi est cana pis. si autem reperitur scriptum scedenegi sine. h. nō est idē sed est lapis ematitis. Christoforus de honestis super hoc passu dicit. q̃ sedenegi est fumusterre. sed hoc mihi nō mul tum placet. quia sed si diceret sceheteregi bene esset fumus terre. sed compositor dicit schedenegi. quod est verum se men canapis. ⁊ sic debet poni.

Trocisci halandahal qui ponuntur in tera herme tis ⁊ in alijs confectionibus loco coloquintide. ℞. pulpe coloquintide albe ⁊ leuis. ⁊ munde a granis. ʒ. x. incidantur cum incisorio incisione conuenien ti ⁊ fricentur cum. ʒ. i. olei rosati. deinde recipe draganti. gummi bdelij. ana. ʒ. vj infundantur cum aqua rosata per dies quatuor ⁊ conficiantur coloquintida incisa cum glu tino eorum. ⁊ fiant inde troc. ⁊ exsiccentur in vmbra. dein de iterum teruntur contritione bona. ⁊ iterum confice cuz glutino eorum. ⁊ fiant troc. ⁊ administrentur.

Isti troc. sunt in vsu sub nomine trocisсorum. Alandahal. ⁊ sub nomine troc. de coloquintida. ⁊ ꝑm intentionē ipsius debent poni de tera hermetis ⁊ alijs cōfectionibus loco coloquintide. ⁊ sic generaliter faciunt apothecarij.

Gummi. i. gūmi ara. quidam crediderunt sed non recte q̃ esset gummi bdelij. i. lachrimum eius quod non est.

Trocisci de sandalis. ℞. trium sandalorum ana. ʒ. viij. spodij. seminuz cucumeris. cucur bite. citruli. portulace aā. ʒ. iiij. rosarum. i. rubearum. ʒ. vij. camphore. ʒ. i. berberorum aut suci eius. ʒ. vj. boliar. ʒ. iiij. confice cum aqua portulace.

Nos troc. nos nō habemus nec sunt valde in vsu Mesue habet duas descriptiones: sed ista est illa qua magis vtimur.

Sandalus ꝑm Seraꝑ. defertur ex Sim. ⁊ est album rube um ⁊ citrinum. ⁊ idem Seraꝑ. ex auctoritate Isahac eben amram inquit: sandalum est lignum quod defertur ex Sim ⁊ species eius sunt tres. i. album rubeum ⁊ citrinum. ⁊ om nes sandali competunt vsui medicine. ⁊ sic hic per trium sandalorum de illis tribus intelligitur.

Trocisci de ciperis. ℞. zinziberis: heil. i. cardamo mi maioris. nucis muscate: cubebe. macis gariofilorum gallie. i. muscate aā. auf. i. corticum citri: ma sticis: florum squinanti. ciperi spice. cinamomi: emblicorū extremitatum mirrhi ana. auf. ij. ⁊ in alio musci charates. ij. confice cum melle passularum ⁊ fiant.

Isti trocisci sunt in vsu. Ciperus secundum modernorū sententiam est suncus triangularis in pratis ac iuxta fos sos reperitur. Galienus in septimo simpliciuz inquit. cipe ri vtiles maxime sunt radices. Circa instās in capitulo de cipero ait. est autem radix iunci triangularis que in trans maritimis partibus nascitur. eius radix cōperit vsui me dicine per annum seruatur. Maiaabbas autē in tertio pra ctice scripsit suadum pro cipero. Differentia autez magna est inter ciperum cupressum ⁊ ciprum. quia ciperus est iun cus triangularis. cupressus est arbor ex qua fiunt capsule sic odorif. ri. ⁊ gerit fructum victum nux cupressi. Ciprius etiam est arbor que apud arabes alchanna vocatur. vnde oleum de alchanna grece vero vocatur oleum ciprinum.

Charates vl cherates siue chirat est pondus sumptū a se mine xilocaracte siue silica. Isidorus dicit. silica vigesima pars solidi est ab arbore suum vocabulum tenens. Charates oboli pars media est habens siliquam vnam semi se. hinc latinitas semibolum vocat. cherates autem grece la tine silica cornu interpretatur. nos vero vocamus chirat pondus quatuor granorum ordei.

Trocisci de capparibus. Recipe corticum cappa ris. seminis agni casti. ana. ʒ. vj. nigelle calamenti. suci eupatorij. acori. amigdalarum amararum nasturtij. armoniaci. foliorum ruthe. aristologie rotunde. ana. ʒ. ij. ciperi scolopendrie ana. ʒ. j. armoniacuz vissolua-

tur in aceto. ⁊ aliarum rerum puluis conficiatur cum eo: sunt qui duplicant armoniacum ⁊ est melius.

¶ Isti troc. apud nos non sunt in vsu. maxime ꝑm istam descriptionem Auicen. in quinto canonis habet vnam aliã descriptionem. sed eadem non est sed vna descriptio que reperitur apud rasim in nono almansoris in capitulo de doloze splenis videtur quasi esse eadem.

¶ Capparis ꝯ circa instãs cortices radices folia ⁊ florez competũt vsui medicine. debet colligi cortex in vere. ⁊ in vmbra suspendi ⁊ deficcari. vel etiaz ad solẽ. per sex annos in multa efficacia seruatur. Columella in li. de cultu hortorum ait. Capparis ⁊ tristes inule feruleqz minaces.

Trocisci de charabe. ℞. charabe aur. vj. cornu cerui adusti. gũmi. ſ. arabici. corallii. adusti. draganti. acatie. ipoquistidos. balaustie. mastichis. lacce papaueris nigri. assi. añ. auf. ij. thuris croci. opij. añ. ʒ. j. ſz fac trociscos cum mucillagine psilij.

¶ Isti troc. sunt in vsu. maxime scdm istam descriptionẽ. Rasis in nono almãsoris in capitulo de mictu sanguinis ⁊ puris habet vnam aliam descriptionẽ. sed non est in vsu. apud nostros doctores.

¶ Charabe vel cacabre est gummi arboris ꝑm Auic. ⁊ Serap. dicte haur romi. ⁊ ꝑm Dias. est species populi arboris iuxta rhodanum fluuium nascentis ꝑm Simonem ianuensem electrum est. charabe ⁊ est gummi arboris dicte agiros. apud Dias. ⁊ est species populi arboris. Isido. in capitulo de pino dicit in fine. huius arboris lachryma electruz dicit. Bartholomeus montagnana in consilio de regimine ardoris vrine p medicinalia dicit. administratio est troc. de charabe ⁊ proprie illorum qui scribuntur nono almansoris allegato cap. quorum descriptio hec est. ℞. charabe gũmi arboris tremule ⁊ est populus. hic textus Bartholomei non videtur securus. nam arbor tremula non est populus. sed arbor malligranati siluestris vt dicit Mathe. siluaticus. charabe autez dicitur quasi rapiens paleas.

¶ Corallius est arbor nascens in mari ⁊ eius species secundum Auicennam sunt tres. ſ. albus rubeus ⁊ niger ⁊ modus combustionis ipsorum est. vt docet bulcasis in tractatu primo. ⁊ est iste. terantur corralli grosso modo ⁊ ponantur in olla terrea ⁊ ponantur in furno per noctem. si bene comburuntur bene est. si non autem iteram ponantur donec comburantur ⁊ reseruentur.

Trocisci de alchechingi. ℞. granoz alchechingi ʒ. iij. seminis citruli ⁊ albatheche. cucurbite añ. ʒ. iij. ſ. bolarmeni. gũmi ara. thuris. sanguinis draconis. papaueris albi. amigdalarum amararuz. succi liquiritie. draganti amili. granorum pini añ. ʒ. vj. seminis apij. charabe boli. iusquiami. opij añ ʒ. ij. ⁊ fiant trociſci. da. ʒ. j. cum iuleb. aut cum aqua mellis.

¶ Isti troc. sunt in vsu. maxie ꝯ istã descriptionem. ⁊ possunt fieri cum opio ⁊ sine opio ꝑm voluntatem medicoz. Auic. in. v. canõ. habet duas descriptiones: sed non sunt in vsu etiã Rasis in lib. diuisionum. in cura medicinarũ vrine hz vnã aliã descriptionẽ que eadẽ nõ est. nec est in vsu.

¶ Alchechengi vero est species solatri sicut apparet apud Dias. in cap. de strigno. ⁊ ipsa est scda species strigni. i. solatri. eius granum inuenitur in quadam re simili vesice rubicundũ. ⁊ est id quod a nostris rusticis fiacho vulgariter dicitur. Haliabbas autem in quarto cap. de electione granorum scripsit caquenegi pro alchechengi. Simon ianuensis dicit q troc. diafisalidos sunt trociſci de alchechengi. qd nõ nego. nec affirmo sicut oñsuz fuit in filoãtropos

Albatheca siue batheca. vt apud Auic. in scdo cañ. quid sit cõiter ignoratur. Guliel. lombardus inquit. batheca est quedã spẽs melonis. ⁊ sic est. ego existimo q sit anguria. ⁊ sine dubio sic est. sicut reperitur apud Guainerium in capi. de tertiana cõtinua. ⁊ eius cura qui inquit. batheca est melon magnus qui a venetis vocatur languria. Auenzoar in cap. de sahaphat dicit. ℞. cucumerũ saracenoz. i. angurarum. Simon ianuensis dicit batheca arabica est melõ magnus viridis qui anguria a qbusdã vocat. ⁊ sic est hz modernorum opinionem. eius semen vsui medicine competit.

Bolus vel boli quidã falso putauerunt q iste bolus nõ debet hic ingredi. ⁊ dicunt q est bolus armoniacus. quod non creditur. nam supra in ꝑdictis troc. habet. Recipe boli ar. ⁊ in tertius iterum habet boli. quod indicat. q idem non sunt. Sapientes vero exponũt q boli sit terra rubea qua vtuntur carpentarij ad signandũ ligna. Auerois in quinto col. dicit balmogra. idest bolus cum quo tinguntur muri seu parietes. Item aggregator patauinus dicit. bolum idest si nopodia vel macra lutum carpentariorum. vel lutum pictorum. ⁊ sic est. ⁊ hec terra est quam Auic. vocat macra. ⁊ apud Diascorid. multa sinopodia. ⁊ apud Serap. dicitur sinopodia. ⁊ sic si legis illa capitula videbis q eadez sunt. verum moderni loco eius ponunt terram sigillatam rubeam. quia existimant ipsam esse speciem.

Opium sucus est papaueris nigri. vt dictum fuit predicti troc. possunt fieri cũ opio ⁊ sine opio. si sine opio facere volueris non diminuatur ex illa descriptione nisi opiũ. ⁊ tunc dicuntur troc. de alchechengi sine opio. ⁊ debẽt fieri cum aqua mellis.

Trocisci alchadicon in practica Mesue in capitulo d̃ polipo. qui fit in naribus. Recipe calcis non extincte. arsenici. citrini añ. ʒ. ij. colcotar. floris eris. aluminis. ſ. aluminis iamenti añ. ʒ. j. gallarũ. chachie. balaustie. añ. ʒ. ſ. tere ea in mortario eneo. i. eraminis cum aceto forti contritione vltima vsq ad quinq dies. deinde fiant ex eis troc. ⁊ cõseruentur in vase vitreo in loco frido.

Isti troc. apud nos non sunt in vsu. Joannes Serapi. in capitulo de alcola dicit. calidicon sunt troc. facti cuz arsenico. ⁊ secundum Almansorem dicũtur achali. quod recipit. tamen Mesue in sua descriptione non habet chali. verum est q vnam descriptionem que reperitur apud Dinum florentinum ingreditur chalide quo infra declarabo quid sit si deus voluerit.

Calcis secundum Auicennam in secundo canonis per calcem significatur cinereitas corporũ lapidosorũ ⁊ ostracorum natura. illa quidem quam non tetigit aqua. ⁊ illa quam aqua tetigit cum remanet extincta duobus diebus aut tribus. tunc non adurit. immo calefacit. tamen ablata quidem est ficca ⁊c.

Arsenicum ꝑm Dia. nascitur in metallis vbi ⁊ sandaraco verum optimum est latiores laminas habens. ⁊ aureũ colorem. ⁊ venas separabiles se vt separari videãtur mundum sine sordicie. tale in helesponto nascitur. cuius genera sunt duo. vnum est equale supradicto ⁊ aliud fuscũ apd Auic. sunt tria genera. ſ. album. citrinum. ⁊ rubeum. albuz vero ꝑm modernorum opinionem est arsenicũ cristallinũ rubeum est rezagala. citrinum est auripigmentum vsuale. ⁊ omnia tria nota sunt.

Colcotar apud Auicennam in secundo canonis. in capitulo de atramento est vitriolum citrinum. ⁊ ibi ponit q species vitrioli sunt quatuor. ſ. colcotar idest citrinum. calcadis. i. album. calcantum idest viride. alsurit idest rubeũ. Joãnes arculanus in capitulo de ſ. bel dicit. colcotar vstũ idest vitriolum romanum. ⁊ hoc est notum.

Flos eris ꝑm intentionem Simonis nõ est viride eris. sed moderni generaliter loco floris eris ponũt viride eris Sera. in capitulo de ziniar inquit. ziniar. idest erugo eris siue viride es. quod idem est in capitulo vero de ere. ⁊ que ex eo fiunt docet modum faciendi florem eris. de quo infra in emplastro apostolicon erit sermo.

Chachie credo q vult dicere acatie. nam Dinus ⁊ alij loco eius habens acatie. ⁊ secundum modernorũ sententiam sucus prunellorum siluestrium. vt est notum.

Trocisci orobi in cap. de vlceribus ⁊ vulneribus gingiuaz. ℞. farine orobi ozum volueris ⁊ misce cũ ea tri mellis. vt confici possit ex eis sicut pasta dura. ⁊ fac troc. ⁊ pone super laterem ⁊ mitte in furnuz vsq dum maturantur. bonam faciunt nasci carnem.

Isti trociſci apud nos non sunt in vsu. Rasis in octauo almãsoris in capitulo de morsibus viperarum habet vnã descriptionem troc. de herbo idest orobo. sed eadem non est. de qua infra. orobus idest herbum siue herba iudaica. de ipso vide supra in electuario de orobo. Rasis in libro de experimentis in capitulo de medicinis que ornat

faciem dicit q orobus dicitur cartdena. Bulchasis docet modum faciendi amidum ex orobo.

Trociſci de gariofilis in capitulo de fetore oris. Recipe gariofilorum corticum citri. ciperi spice. nucis muscate. suchelemese. xiloaloes. ſ. ligni aloes cinãomi. macis. heli. cubebe. ana. ʒ. j. musci chirar. ſ. fac ex eis trociſcos cũ aq maloz. ⁊ teneat in ore suo sup cibũ.

¶ Isti troc. nõ sunt in vsu. Aui. in tertio capitulo de cura fetoris oris hz descriptionem pillularum de gariofilis de quibus infra. Gariofilus vel chariofilus est satis notus.

¶ Suchelemese. i. gallie muscate sicut reperit apud Sera. in ꝑprio capitulo de gallia. Liber qui dicitur bulchasis in tractatu secundo inquit. modus faciendi troc. de gallia. ſz si vis facere troc. alios de such. idest gallia. ⁊ sic arabes dicunt quod such est cõfectio ex qua fit gallia vel ipsa gallia grece vocat socum.

¶ Chirat ẽ pondus grãoz q̃tuor ordei. vt dcm̃ fuit supra

Trociſci de violis in cap. de asmate. ℞ foliorum violaz mediocrũ in exficcatõe ⁊ humectatione. ʒ. vj. turbith bõi arundinei. ʒ. iiij. succi liquiritie terentabin. i. manne. añ. ʒ. ij. scamonee. ʒ. ij. ⁊ fiant troc.

¶ Isti troc. sunt in vsu. maxime hz istaz descriptionẽ. sunt vo ex hoibus qui faciũt troc. de violis ꝑm vnaz descriptionẽ q̃ idem in cap. de turbith ponit ex auctoritate hamech. ſz isti sunt nobiliores. Rasis in li. diuisionũ ca. d̃ medicis colice hz quas descriptões. ſz nõ sunt eedẽ. nec in vsu sunt

Trociſci nti de agarico ꝑm Pe. de ebano i ca. de vomitu. ℞. agarici boni vigorati. ʒ. v. zin. ʒ. i. salisgẽme. ʒ. i. ſ. mastichis. ʒ. i. calami arõati. ʒ. i. ſ. turbith. ʒ. ij. anisi. ʒ. i. acetl. ʒ. ij. fiant ex eis troꝯ da cũ aq calida

¶ Isti troc. apud nos non sunt in vsu. maxime ꝑm istam descriptionem. illa vero descriptio que ẽ magis vsualis est vna descriptio quam describit Mesue in lib. de cõsolatione medicinarum in proprio cap. de agarico qui sic inquit ⁊ Gal. dixit. fiant troc. ex eo. ſ. agarico cũ vino infusionis zinziberis in quo puluis ipsius sepe submergatur. ⁊ fiet operatio eius completa. ⁊ ex rebus sibi additis vigorantibus ipsum est spica ⁊ aqua casei. ⁊ proprie sumpta ex capitis. Gal. non ponit in ipsis salgẽma. sed generaliter moderni addunt cum infusione zinziberis parum salisgẽme ⁊ fiunt inde trociſci. ⁊ ad minus debent fieri tribus vicibus. ⁊ si predicti troc. fiunt cũ agarico prauo. tũc illi troc. in colore efficiuntur nigri. ⁊ quando fiunt cum agarico albo leui ⁊ frangibili ⁊ dulci in primo gustu. tunc in colore sunt albi. ⁊ etiam sunt meliores. dicunt quidam differentiam esse inter trociſ. de agarico ⁊ agaricum trociſcatum. ſz medicorum modernorum opinio est vera q inter agaricũ trociſcatum ⁊ troc. de agarico nulla sit differentia. maxime si fiant ꝑm descriptionem quam dixi de mente Gal. sed as etiam si loco infusionis zinziberis addas oximel. ⁊ facias inde trociſcoſ. sicut priores. tũc vocat agaricũ trociſcatum cũ oximelle. cuius etiã est magnificata operatio. Democritus autem dicit q agaricus est medicina familie. qz ad singulas partes corporis commoditatem affert.

Trociſci de spica secundum Fran. de pedemontium in capitulo de medicinis apostematum stomaci. ℞. florum squinãti. taphie. ligni aloes. cinamomi. reubarbari. añ. ʒ. iij. croci. mirre. apij. anisi. pipis. costi ana ʒ. j. seminis calami aromatici. spice nardi. añ. ʒ. iij. bdelij. sabalbidi. ʒ. ij. mastichis. storacis liquide añ. ʒ. j. armoniaci. ʒ. ſ. fiant troc. in pondere ʒ. j.

Isti troc. non sunt in vsu. Rasis in nono almansoris in capitulo de doloze ⁊ apostemate stomaci habet vnam aliã descriptionem ⁊ fere eadem est.

Spica. ſ. spica nardi siue spica aromatica. siue spica auiũ vt dicit Aui. Macer inquit. Esse gradu primo calidã siccamq piti. Testant spicã que dicit indica nardus. Isido. nardus ẽ herba spicosa. vñ a grecis nardos tacos appellata. quarum alia indica alia siriaca vocatur. non q in siria nascatur. sed q mons in quo inuenitur alio latere indiã spectat alio siriam. Gal. in octauo simplicium inquit. nardostachis. i. nardus spicatus siue spica nardus celtica similis aliquantulũ est ꝑm genus in vtute predictis. nardus oria que in thilaricis ⁊ piricis noiaz generat gdẽ in sicilia ⁊c.

Tapsia dicit q primo in tapso insula inuenta fuit. arabes corrupte dicunt teffilie. vt apud Auic. in scdo cañ. ⁊ exponit qd ẽ gũmi ruthe agrestis. ⁊ ꝑm cõpositores est setaragi. vt dicit in capitulo de cura opisonis splenis.

Setaragi vero vt dictũ est in trifera saracenica est hiberidos. i. nasturtiũ agreste siue senatiõ. Rasis loco eius ibidem hz xilocassie. i. cassie lignee. tu vero cõsidera q opinio frã. est q tapsia sit setaragi. ⁊ opinio Bẽtilis est q sit cassia lignea. credo ipsa nõ inuenisk certitudo quid sit: sed hodie sunt qui loco eius ponunt cassiam ligneam: quidaz senation. quidã ruthã agrestẽ. vt dictũ fuit supra in confectione anacardina conferens ad egritudines neruorum.

Seminis calami puto q vult dicere calami aromatici. nam loco eius habet calami aromatici.

Trociſci de siliquis ꝑm eundẽ in ca. de tenasmone ⁊ medicinis eius. ℞. gallaruz siliquaruz. nabati. fructus tamartisci. thuris balaustie añ. ʒ. j. gummi. ſ. gummi arabici. opij. añ. ʒ. ſ. fiant troc. cum aqua pluuiali ponderis. ʒ. ij. ſ. ⁊ vsui reseruentur.

Isti troc. nõ sunt in vsu. Siliqua nabatia. i. septẽtrionali parte siue regione. ⁊ est fructus lõgus ad filitudinez fabe magne. sed magis sunt lõgiores. grossiores. intus habent semen ad modũ cassie fistule. ⁊ hic fructus deferk de ianua ad nos. ⁊ vocamus ipsuz carobas. quidã vocãt bazlamas marinas. ⁊ eius arbor est species darfisabã. Isido. ingt. fili con quã latini corrupte siliquam vocãt. ideo a grecis tale nomen accepit. eo q ligni eius fructus dulcis est. Serap. vocat ipsam xilocractã. Dia. siliquã. Gal. in. vij. simplicium inquit. ceratonia. i. arbor xilocaracte. Siliqua etiã est pondus ⁊ ponderat vigesima quarta pars solidi.

Trociſci de alumine hz eundẽ in cap. supradicto ℞. gallaz. aluminis. acatie. balaustiaz corticis granatoz. succi ipoquistidos añ. partes equales. terantur ⁊ clisterizentur cũ decoctione mediã corticis glandium balaustiarum ⁊ rosarum. ⁊ fiant inde troc.

Isti trociſci nõ sunt in vsu. Rasis in libro diuisionuz in capi. de medicinis solutionis ventris habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Aluminis ꝑm Dia. spẽs sunt multe. sed medicine tres sunt necessarie. scilicet rotũdum scissum ⁊ liquidũ. rotundum dicit pp similitudinem zuccari. scissum. i. iamenum dictum a vulgo de pluma. liquidum. i. de rocha vel lipparinum. quando vero simpliciter reperitur alumen de scisso intelligitur. vt dicit Math. silua. in cap. de alumine. ⁊ per alumen scissuz intelligit alumen dictũ de pluma. qd apud quosdã dicit fiore de preda. ⁊ qñ extinguit ipm in oleo facit lumen sicut bombax. ⁊ non consumitur.

Trociſci de dactilis ꝑm eundẽ in capitulo de cura ethice febris. ℞. dactilorum immaturorum. ʒ. ij. spodij armeni. i. illius regionis aur. ʒ. iij. rosarum. ʒ. vj. portulace citruli ⁊ est species cucumeris cucurbite charabe añ. ʒ. iiij. fiant ex eis trociſci.

Isti troc. apud nos non sunt in vsu. dactilus ꝑm Aui. ⁊ Pe. de crescentijs sunt fructus palmarũ. Circa instãs ait. oxisenicia. i. fenicon indi vel dactili. dactilus apud medicos venetos significat vnum bollum cassie.

Trociſci diarodon ꝑm Nicolauz. ℞. croci. ℥. ij. gr. vij. cãphore. gr. xij. rosarũ viridiũ. ʒ. iiij. spodij. ʒ. ij. sandali rubei. ʒ. j. ſ. gr. vij. sandali albi. ʒ. i. gr. xij. conficiantur sic in marmorea pila recentis rose sine intermissione terãtur: deinde cetera. ⁊ subtilissimus puluis sperum super ponatur. ⁊ cum sufficienti rodostomate conficiantur ad vltimũ adhibeatur camphora: deinde troc. in formentur ⁊ ad vmbram exficcentur ⁊ vsui reseruentur.

Trociſcus ꝑm intẽtionẽ Nicolai est rotũda cõfectio vt dictũ fuit. Isti troc. reperiunk ẽt in antidotario Mesue: ſz nõ sunt idẽ: ⁊ pp id ambe descriptiones debent fieri. nam ista descriptio Nicolai nõ debet administrari nisi i receptis suis: vt est in diamargariton: ⁊ in diarodõ: descriptio Mesue nõ dz administrari nisi i receptis suis. ſz sunt quidã q faciũt vnã pro alia. ⁊ nõ faciũt differẽtiã ponere troc. diarodõ descriptiõe Nico. in receptis Me. ⁊ descri

ptione Mesue in receptis Nicolai. sed recte non faciunt?
¶ Rodostoma ꝑm compositorē est aqua rosa. quidam vi
xerunt ꝙ est mel rosatum. sed non credo qr idem in descri
ptione pillularum de cinoglosa inquit. temperentur cum
rodostomate. i. cum aqua rosata. ⁊ sic est.

Trocisci diani ꝑ3 eundē Nicolaū. ℞. flor violarum albar viridiū. ʒ.v. amili. i. amidi. ʒ.
ij. seminis papaueris albi. ʒ.ij. ⁊ ℈.j. balsami. ℈.j. reubar
bari. ℈.j. seminis plantag nis. ʒ.j. rodostomatis. i. aque ro
se quod sufficit confice ad modum precedentium.
¶ Isti trocisci ꝑm intentionem Nicolai vocūtur a violis
albis que ibi ingrediuntur. ⁊ sic debēt fieri de violis albis
⁊ debēt poni in diamargariton. ⁊ predicte viole apd Dia.
vocantur leucis. nam leucos album interpretatur.

Trocisci idiocri ꝑm eundem. ℞. amomi. ʒ.j. cina
momi. croci. folij. mirre cassie. i. cassie. li
gnee. aā. ʒ.s. spice. s. nardi. ℈.j. opobalsami. i. suci balsami.
costi. sgnāti. calami aromatici. xilobalsami. i. ligni balsami
assari. fu. i. valeriane. aā. gr. xv. maratri. i. feniculi. masticis
aā. gr. x. tamarisci. gr. vj. vini ascalōis qd sufficit. hec oia te
re cū vino albo. trocisco ikorma. ⁊ cū fumo storacis ficca.
¶ Isti trocisci sunt in vsu. sed non multum. ingrediuntur
in rubea trociscata ⁊ in sotira. Silibertus de anglia in ca
pitulo de cura arthetice ꝑm magistros habet vnam aliam
descriptionem que eadem est. ⁊ dicuntur idiocri a compo
sitore qui idiocritus dicebatur. Suliel. placentinus habet
vnam aliam descriptionem que eadem est.
¶ Vinum ascalonis secundum compositorem est vinum
optimum tendens parum ad rubedinem. Silibertus eodē
loco habet halcaloni. Suli. autem ait. conficiantur cū vi
no in quo dissoluta est storax ficca. i. calamita.

Trocisci croci magnetis ꝑ3 eundē. ℞. croci. ʒ.iij.
rosarum ameos. mirre aā. ʒ.j. ℈.s. xiloalo
es. i. ligni aloes. ℈.ij. informentur cum aqua rosa.
¶ Isti trocisci sunt in vsu. qr ingrediuntur in rubrica tro
ciscata ⁊ dicūtur a croco qui ibi ingreditur. Isido. inquit.
crocū magna expressus aromatibus crocini vnguenti atq
informato sedimine in pānusculos fit. ⁊ iō sic appellatur.
Auic. in scdo cañ. ingt crocoma est fex olei de croco. repit
etiā vna descriptio troc. croci magna. ꝑ3 nō est eadē. ⁊ am
be debēt fieri. sed vna ingredit in rubea trociscata. alia in
greditur in confectione diarundinis. vt ostensum fuit.

Trocisci diacozalli ꝑm eundē. ℞. cozalli rubei ci
namomi. mirre. amomi papaueris aā. ʒ.
iij. squināti. croci. aā. ʒ.ij. calami aro. xilobalsami. i. ligni
balsami cassie. folij. masticis. fu. i. valeriane. polij. i. polij
montani. assari. i. assarabacare. pedis columbini aā. ʒ.j. de
illis omnibus facto puluere cum vino tēpera. ⁊ troc. pen
santes solidos singulos in forma ⁊ in vmbra ficca.
¶ Isti trocisci sunt vsuales apud illos qui facere volūt ty
riacā que fit de mēte Gal. Andromacus loco troc. diaco
ralli ꝑ3 troc. aliandaracaron. ipe Gal. in tractatu septimo
memiri. in cap. de expuitiōe sanguinis ꝑ3 vnā aliā descri
ptionē. ꝑ3 nō est eadē. nec in tyriaca illa descriptio ꝑ3 poni
¶ Amomū semen est minutū nigrū qd ab oriente deferf.
Serap. in cap. de amomo dicit. ameuie. i. pes colūbi. ⁊ est
amomum. miror verbis Serap. nam in istis troc. ingredi
tur amomum ⁊ pes columbinus. ergo non sunt idem. Ve
rum est ꝙ pedis columbini sunt species quatuor. de quar
vna illarum potest dici ꝙ fit amomum.
¶ Pes vero columbinus ꝑm Serap. est amomū. ꝑ3 vero
opinionē est herba habēs folia rotunda. pua diuisa in ma
gnis ⁊ paruis incisuris. stipites ipsius sunt subtilis colo
ris subrubei hītes nodos raros. in quib⁹ sunt duplicia fo
lia. ⁊ semina tria vel quatuor vel qnq cōiuncta in medio
eor sicut acus. Hec apd nos nascit in vijs ac pratis. Aue
rois in quinto colf. dicit. elnegat. i. pes colūbinus est qua
tuor spērum ⁊ parum diuersificantur vna ab alia.
Solidus ē pōdus ꝑ3 ꝑpositorē dragme vnius cū dimi
dia. ēt exagiū ē idē. vñ exagiū a solido differt in noie solo.

Trocisci de tiro ꝑm eundē inuenias tiros longi
tudine vnius palmi. oculos rubeos ha
bentes. ⁊ linguā mobilē. ⁊ cornua in modū grani frumen
ti. caput ⁊ caudā tribus digitis mensuratis. abscinde me
diū qd remanet excoria. ⁊ intestinis proiectis optime dul
ci aqua laua. ⁊ sic coque donec spine a carnibus separent.
⁊ spinis proiectis caro in marmoreo mortario teras ⁊ cō
misceat tantundē de farina orobi vel panis assi. ⁊ cum iu
re ipsor tempera. ⁊ fac trociscos pensantes solidos singu
los. ⁊ diligenter siccentur in vmbra. ⁊ vsui reseruentur.
Nos trociscos apud nos habemus in vsu.
Tirus autem est animal. cuius forma est. vt dicit Nico
laus. eius species sunt tres. s. tibirus vipa ⁊ idria. Andro
macus inuentor istius animalis scripsit etiaz de forma ip
sius ⁊ ait. quod tyriaca nō dicitur nisi a tiro serpēte Aui.
in quinto cañ. ponit trocis. de viperis. ⁊ ibi describit for
mam vipere ⁊ idem est. de quo infra. Isidorus in capi. de
serpentibus dicit. vipera dicta quod vi parlat. nam cum
venter eius ad partum intumuerit catuli non expectantes
maturaz nature solutionē corrosis eius lateribus vi erum
punt cum matris interitu. Lucanus. Viperei coeunt abru
pto corpore nati. Fertur autem quod masculus ore inser
to vipere semen expuat. Ex vipera autem fiunt pastili qui
tiriaci vocantur a grecis. Nicolaus dicit. admisceatur cuz
tiro panis assus. Andro. Aui. habent tortellas. i. tortellas
de seni. de cuius modo infra apparebit.

Trocisci de herbo ꝑm Rasim in octauo almāso
ris. in capitulo de morsibus viperaruz.
℞. seminis andachoche. aristologie rotunde. pigami. fari
ne herbi. omnium aā. partes equales. ex istis tritis. ⁊ cum
aceto commixtis fiant trocisci. de quibus pondus vnius
aurei cum vncia vini veteris in potu tribuatur.
Isti trocisci non sunt in vsu. Supra posita fuit vna de
scriptio trociscorum de orobo idest herbi. sed eadem non
est herbum apud Auicennam est herba iudaica. sed apud
Diascoridem herbum est orobum.
Andachoche vel andachocha. vt apud Auic. ⁊ Serap.
est trifoliū: cuius alia est siluestris ⁊ alia domestica. ⁊ alia
est egyptiaca. ⁊ fit ex semine eius panis.
Aristologia rotunda dicitur ꝙ radicem rotundam ha
beat. Isidorus inquit. aristologia dicitur ꝙ mulieribus fe
tis optima fit. nam supersessa post partum matricem bene
ficio vaporis expurgat. ⁊ sunt due species. vna est rotun
da dicta propter ꝙ rotundam radicem habeat. altera lon
ga quia longam radicem habeat. Dia. habet tertiam speci
em que dicitur dermaticis.
Pigamum ꝑm Gal. in octauo simplicīū est rutha silue
stris. Macer in ca. de rutha quasi in fine ait. Pigamuz in
greca nostra quia rutha vocatur. sine dubio pigamū est ru
tha. nam greci pigamum ruthā dicunt. Itē circa instās in
capi. de rutha ait. ruthe duplex est maneries. s. domestica
⁊ siluestris que pigamum dicitur. ⁊ cum inuenitur. Recip
pe pigami folia. siluestris ponuntur cuz semine. pigami se
mina collecta per quinq annos seruātur.

Trocisci muscati ꝑm eundem in cap. de tremore
cordis. ℞. masticis spice. s. nardi. xiloa
loes. i. ligni aloes. cinamomi gariofilor gallie muscate nu
cis muscate cubebe cardamomi maioris. ⁊ ibelothe. corticis
citri. omnium aā. pondus vnius aurei. musci sextā. ʒ.j. ex
istis omnibus cū vino redolente conspersis fiant trocisci.
Nos trociscos nō habemus in vsu. supra habita est cōfectio gallie muscate Mesue. ⁊ confectio gallie muscate Nicolai. ⁊ ꝑm illas descriptiones facimus.
Ibelothe vel ibeleuche est cacula vel cardamomum mi
nus ⁊ est illa qua nos pro cardāomo magkaliter vtimur.

Trocisci de olibano ꝑm eundē in nono Almāso
ris in ca. de passiōe colerica. ℞. bolli co
rasceni. i. cretēsis insule. thuris ambor. aā. ʒ.x. cubebe. car
damomi ana. ʒ.ij. ℈.s. cāphore. gallie. gariofilorum omnium
aā. sextam. ʒ.j. fiant trocisci pondere aurei vnius.
Nos trociscos nō habemus in vsu. Rasis vero inquit.
trociscorum de olibano. ꝑ3 nō habet olibanū: verum loco
eius ꝑ3 thus. qd idem est. tñ quidā admirantur dicentes si
trocisci de olibano ⁊ trocisci de thure sunt idē. quare idē
ponit ēt troci. de thure. vnde ad hoc dico ꝙ si doctor ordi
nat trocisros de olibano nō dñt intelligt troci. de thure. si

mili modo est differētia inter pillulas de raued ⁊ pillulas
de reubarbaro. sed moderni non habent cognitionē verā.

Trocisci de agno casto secundum eundem Ra
sim in nono almansoris in capitulo de
doloze splenis. ℞. seminis agni casti. seminis tamarisci. i.
carmezith aā. ʒ.x. seminis endiuie. seminis portulace aā.
ʒ.v. ex his fiant trocisci. de quibus quotidie detur vnus
cum sirupo acetoso de zuccaro. cuius pondus sit. ʒ.iij.
¶ Isti trocisci sunt in vsu multū apd nos. Frāc. de pede
montium in cap. de cura opilationis splenis habet vnam
aliam descriptionem que est eadem.
Agnus castus secundum Serap. ex auctoritate Diasc.
sunt ei due species. ⁊ dicitur chistos. eo quod religiosi ster
nunt hanc plantam sub lectis ad refrenandam libidinem.
⁊ nominatur login propter duriciem virgarum eius. ⁊ est
planta in magnitudine arborum. nascitur prope aquas. ⁊
in locis equestrib⁹. Gal. ait. id quod administratur ex hac
arbore in medicina sunt folia. ⁊ semen est factum ad mo
duz piperis. ⁊ propter id vocatur piperella. Auerois in. v.
col. inquit pentaluer dicitur a persis arbor abraham. ⁊ in
latino dicitur agnus castus.

Trocisci de balaustijs scdm Rasim i nono almā
sorie in cap. de fluxu ventris. ℞. gallar
siliquarum. nabati. seminis tamarisci. olibani. i. thuris. ba
laustie. omnium ana partes equales. opij. gummi ara. am
borum ana partem mediā. informētur troc. pondere. ʒ.ij.
¶ Nos trociscos nō habemus in vsu. Aui. in. v. cañ habet
vnā aliā descriptionē ꝑ3 nō est eadē ꝑ3. Idem describit Ale
xander in cap. de troc. ad disenteriam ⁊ disenteria.
Balaustia vero apud Auic. in secundo cañ. est flos ma
ligranati siluestris perfici aut egyptij. aliud de ipsis cap. fa
cit in littera basceh. Dia. in capitulo de malogranato di
cit agrestum autem malorum flores greci balaustion voca
uerunt. sed Gal. in septimo simplicium dicit contra. in ca
pi. de sulinar. qui sic inquit. sulinar est flos maligranati sil
uestris. sicut balaustia est flos maligranati domestici. nam
sulinar apud arabes ē balaustia. Paliabbas autē gñari scri
bit. sine dubio balaustia qua apothecarij vtuntur. est flos
maligranati domestici seu vsualis.
Siliqua nabatia. i. tilius regionis. ⁊ est faba marina vel
baziane maritime. vel carobie. vel charub. vel xilocaracta
que idem sunt. Supra de ipsis dictum fuit diffuse.

Trocisci de thure ꝑm eundē Rasim in nono Al
mansoris in cap. de singultu. ℞. thuris.
ʒ.s. enule. ʒ.iij. mentastri foliorum ruthe ficce. amili. i. ami
di. ana. ʒ.ij. seminis nemen. ʒ.iij. s. informentur ex his tro
cisci pondere vnius aurei.
Nos troc. non habemus in vsu. Dia. in ca. de thure in
quit. thus est lachrimum arboris. qd grece libanus dicit.
qd autem de arabia deferf candidum est. qd vero de india
subruffum. sed vtrunq masculū dicit. est ⁊ tertium genus
minutum valde ⁊ ruffum. de quo mānis maxime fit. ergo
optimum thus qd masculū dicit subalbidū est ⁊ rotundū
Isidorus. thus masculū appellatur. eo ꝙ fit natura rotun
dum in modum testiculorum. generaliter habetur opinio
ꝙ olibanum ⁊ thus idem sunt. ⁊ sic est verum.

Nemen ꝑm Serap. in cap. de serpillo dicit. ꝙ nemen est
serpillum. seu Auicen. vel translator ipsius errauit in hoc
in scdo cañ. vbi cap. facit de nemen. ⁊ exponit ꝙ est sinsi
brium. quod falsum est. Nam Joannes arculanus in cap.
de cura cephalee tam calide ꝗ frigide ꝙ nemen est serpil
lum ⁊ non est sinsibrum.

Trocisci de mirra ꝑm eundē in nono Almāso. in
cap. de pnocatione menstruor. ℞. mir
re. ʒ.iij. supinor optie tritor. ʒ.v. solior ruthe mentastri.
pulegij. ciminij rubee. de qua tingit. asse serapini. opopona
cis aā. ʒ.ij. informentur troc. pōderātes. ʒ.iij. ex qbus detur
vnus in die cuz aqua. in qua semen iuniperi coctū fuerit.
¶ Nos trociscos habemus multū in vsu. Suliel. placētī
nus in suo tractatu de cōfectionibus habet vnā aliam de
scriptionem que eadem est. Bartholomeus montagnana
in suo antidotario habet vnam descriptionē troc. optimo
rū ad prouocādū menstrua. ⁊ est eadem. Nicolaus florētī
nus in sermone sexto in cap. de retentione menstruorum
preter naturam inquit. dixit Almansor. trocis. ō mirra. ⁊
ibi describit infra etiam Almansor in libro. diuisionum in
capitulo medicinarum menstruorum ⁊ emoroidarum ha
bet vnam aliam descriptionem. sed prima est nobilior.
¶ Mirra latinum est. grecus smirna dicit secundū Auic.
mirra est gumma currens super arborez in iamēni que di
mittitur donec congeletur. deinde colligitur sicut galba
num. ⁊ eius quidem alia est pura ⁊ alia adulter. Melior
est illa que ad albedinem declinat ⁊ rubedinem. non com
mixta ligno. ⁊ cuius arbor est boni odoris.
Lupinus secundum Serapionem ex lupinis sunt quī
dam qui dicuntur regales. ⁊ quidam sunt domestici. ⁊ do
mestici comeduntur post eorum elixationem. ⁊ infunduntur
in aqua pluribus diebus.
Rubea scilicet rubea tinctorum. ita habent alij docto
res. radix eius herbe est id quod est iuuatiuum in medicī
na. Pli. ait erithrodanis quam aliqui erenthodanum vo
cant nos rubeam qua tinguntur lane pelleq perficiūtur
in medicina vinam ciet.
¶ Asse. s. asse fetide. nam Bartholomeus loco eius habet
asse fetide quod idem est. in hac descriptione codices Ni
coli florem. deprauati esse cernuntur. nam vbi deb nt dice
re asse. s. fetide scribitur hasce. quod est rhimue. ꝑ3 hic ma
nifeste comprehendi potest esse scriptoris male intelligen
tis. debemus autem ponere assam fetidam. ⁊ non thimuz.
Rasis non ponit cum quo liquore debeant fieri. Bartho
lomeus dicit quod debent fieri cum decoctione sauine se
cundum artem. ⁊ sic apud nos generaliter fit ex illa deco
ctione. etiam sunt qui faciunt ipsos cum aqua decoctio
nis rubee tinctor vel iuniperi. sed prima est nobilior.

Trocisci de alcarmescit ꝑm eundem in libro diui
sionum in cap. medicinarū splenis. Re
cipe seminis alfagradi. seminis tamarisci. seminis endiuie
aā. ʒ.iij. scolopendrie quartam vnius. s. dragme. fiant tro
cisci. aur. ij. sumatur cum sirupo acetoso.
Nos troc. non habemus in vsu. Rasis nominat trocis.
alcarmescit sed ibi alcarmescit non ingreditur. ꝑ3 loco eius
habet semen tamarisci quod idem est Auicen. in secundo
canonis inquit. charmezith est fructus tamarisci. etiā Se
rap. in capitulo de tamarisco idem dicit. vnde trocisci de
carmescit idest de tamarisco.
Alfagradi vel alfagdi est semē agni casti sicut reperitur
apud Balie. in sexto de simplici medicina in proprio cap.
de agno casto. ⁊ credo esse bene expositum. nam agnus ca
stus in ista materia multum valet.

Trocisci Aliandaracaron ꝑm Auic. in. v. cañ. ℞.
corticū radicis darisahan. ʒ.vj. superio
ris squināti. ʒ.xij. calami aromatici costi. xilobalsami. i. li
gni balsami. assari. myrre. amomi polij. i. poli mōtani om
nīū aā. ʒ.xiiij. masticis emeruchit. ⁊ est alacoē alba. fu. i.
valeriane aā. ʒ.vj. aristologie rotunde. ʒ.xx. reubarbari xi
locassie. i. cassie lignee. ⁊ cinamomi. ana. ʒ.x. spice inde fo
lij. idest malabatri. aā. ʒ.xvj. croci. ʒ.xij. teratur totuz ⁊ cri
belletur per se. ⁊ conficiātur cum vino odorifero antiquo
declinante ad dulcedinem: ⁊ fiant trocisci ⁊ exficcētur in
vmbra ⁊ conseruentur sicut fit in trociscis de viperis.
¶ Nos trociscos habemus in vsu: maxime quando face
re volumus tyriacam que est de mente andromaci. Auic.
ibi habet duas alias descriptiones sed hec est prima ⁊ est
nobilior alijs. nam Joan. Serap. Rasis Suliel. plancentinus isti omnes habent primam descriptionez sed lumen
apothecariorum vel verius tenebra scripsit tertiam descri
ptionem istius trocisci qui in vsu non est.
Galienus aūt loco troc. aliandaracaron. i. andromaci ꝑ3
troc. diacozali supra in tyriaca Auic. posui auctores q scri
bunt istā tyriacā. ⁊ in quo cap. describit. Darisahan est
cortex radicis arboris maligranati siluestris. ꝑ3 nec Auic.
nec Gētilis cognouerūt certitudinalr quid eēt darisahā.
ipse aūt Auic. in scdo cañ. ponit loco darisahan fructus
aliēbuc. i. xilocaracte. ꝑ3 per illa verba nō cognouit qd eēt.
⁊ gentilis credidit quod darisahā intelligeret darseni. i.
cinamomū. quod nō est. nam Sul. placentinus in predi-

etis trociscis inquit. ⁊ intellige per darfisahā habentē ar-
borem spinas magnas. que appellatur spinū album. Pre
terea Seraḡ. in cap. de darfisahan dicit ibi quod est arbor
granati siluestris ⁊ habet spinas in fine cap. dicit ingredit
in trociscis tyriace. ⁊ nominant eum in barbaria albal. lu
men maleluceno inquit quod darfisahan est arbor cognu-
ta vel nespilli quod est falsum. hec arbor apud modernos
dicitur crispinus siue amiberberis. i. spina acuta.

¶ Emerulit sedm intentionem Auicen. est alacoen alba.
Andromacus hz amaracū. Rasis hz cotillam albam. Jo.
Serap. habet coen rubeam. Gulielmus. placentinus hz flores
cotille albe. ⁊ dicit ꝙ appellat anatellū fetidū. Gul. habet
amarcū. Auicen. in secūda descriptione habet alacoen. in
tertia hz amaracon. ⁊ dicit ꝙ est alacoen alba. hic possu-
mus videre si andromacus compositor ⁊ Auic. volunt ꝙ
ipsa sit alacoen. siue vchuen. vt apud ipsum Auicen. in se-
cundo can. quid autē sit cōmuniter ignoratur. maleluceō
habet amaricū. ⁊ dicit ꝙ est maiorana. sed est falsum. Gen
tilis in tractatu de febribus dicit. amaracum esse maiora-
nam. Que dicit vchuen sed nō est maiora que dicit sansucus.
Matheus siluaticus dicit. alacoen. i. pes corninus. qd est
falsum. nā pes corninus est solutiuus. ⁊ alacoen nō. nec est
camomilla vt quidā putauerunt. sed veritas est ꝙ alacoen
siue vchuen. siue partemon. vt apud Dia. siue matricaria
idem sunt. ⁊ qui mihi nō credit videat bene cap. de matri
caria apud Sera. ⁊ videbit quod idem sunt. preterea vide
ꝙ Nicolus florentinus in lib. vij. in cap. de apostemati-
bus emunctoriorum siue de bubonibus dicit. alacoen. i. ma
tricaria. ⁊ sic est. ⁊ hec est illa que a lombardis crispula vo
catur. ⁊ sic ista in predictis troc. debet poni.

Trocisci squille ibidem oz vt eligant de squillis
magna ⁊ nō linias ipsam cū luto. qm illud facit eam rancidā.
⁊ corrumpit ipsam. immo linias eā cū fermento. ⁊ assa eā
in olla. donec coquatur. aut in furno tā calefacto. ⁊ extra-
cto cinere eius. aut in patella de terra. super quam coquet
panis eius cum ergo extrahetur inde. tunc sumat interius
eius leue. ⁊ teraf optime. ⁊ misceat cuz eo farina orobi re-
cens sm virtutē squille. ⁊ exitus eius. Andromacus vero
miscebat cū parte vna squille duas partes farine orobi. ⁊
alij equalē mensurā. cū ergo permixta est sglla cum farina
orobi. tūc fac ex ea tro. subtiles. ⁊ vnge manus tuas. ⁊ fa-
cias ex ea troc. cū oleo rosato. ⁊ exficca eos. ⁊ cōserua eos
sicut dicā inferius in descriptione troc. de viperis.

¶ Isti trociscī sunt in vsu apud illos qui faciunt tyriacā.

¶ Squilla autem secundum Auicennam est cepe muris
eo ꝙ interficit mures Rasis nominat predictos troc. tro.
squillitticos. ⁊ vult ꝙ sumatur squilla tempore messium. ⁊
oportet ꝙ squilla non sit minima neq; paruissima. Rasis
ac Gulielmus volunt ꝙ squille sit pars vna. ⁊ farine me-
dis. etiam Auicenna dicit ꝙ medici sui temporis accipiūt
squille partes duas. ⁊ farine herbi partem vnam. sed An-
dromacus dicit contrarium. hoc est ꝙ squille addere debe
mus duplum farine orobi. ⁊ sic fiat.

Trocisci de viperis eiusdē. accipiant vipere cuz
est finis veris. ⁊ incipit estas. ⁊ si fuerit
ver hyemale. dimittant vsq; quo cōsequat estas. ⁊ vipere
quidē sunt serpētes capita hītes plana que sunt lata pro-
prie apud propingratē colli minuti subtilis valde quorū
caude sunt curte strepitū facientes. ⁊ sonitum in incessu. ⁊
istis quidem trocis. ie nō euenient oēs vipere. imo flaue.
⁊ de flauis femine ⁊ earū signū est ꝙ masculi in omni lat
tere hīt vnū dentē. ⁊ femine plures vno. ⁊ oz vt alienent
comute ⁊ varie ⁊ aspides decliues ad albedinē. ⁊ nō capia
tur ex piscibus ⁊ littoribus fluuiorū ⁊ aquarū. ⁊ neq; petro-
se. qm in eis sunt quercine facientes stirim. immo capiāt in
loco lōginquo ab humoritate. ⁊ nō capiant ille que sunt
debilis motus immo eligant ille que sunt velocis motus
hītes caput eleuatū. ⁊ oz vt nō mozent capiuntur si possi-
bile est. ⁊ abijciat a parte capitis eius quatuor digiti ⁊ si-
militer a pte caude ipsius. ⁊ ani eius. ꝙ si currerit ⁊ ex san
guinis plurimus. ⁊ fuerit motus eius in illa dispositione
plurimus. ⁊ moto ipsē tarda tūc erit electa. ⁊ si fuerit par
ui motus. ⁊ pauci sanguinis velocis mortis. tunc erit ma
la. ⁊ de signis eius iterum est. vt sit motus eius velox ⁊ as-
pectus eius aspectus audacie ⁊ presumptiōis. ⁊ sit egressio
fecis eius ex postremo caude eius. cūq; mortua est. extra-
hantur viscera eius. ⁊ proprie fel ipsius. ⁊ abluat cū aqua
⁊ sale abluctione exquisitissime facta. deinde decoquantur
in aqua ⁊ sale. ⁊ si cū ea fuerit anetū nō erit malū in eo de
coctiōe decoquente cū q̄ leuis fiat collectio carnis eius ab
osse ipsē. mūdificet q̄ caro ipsius ab osse. ⁊ pijciat in mor-
tario. ⁊ teraf bene. ⁊ precipiat illi qui facit illud vt odo-
ret oleū balsami ⁊ similr inungat ipz sup vigitos. cū ergo
cōtrita est misceat cū tortellis sm descriptiones diuersas.
⁊ nō eligat supra descriptionē Andromaci. deinde fiāt ex
ea troc. minuti subtiles. ⁊ exficcenf in vmbra. ⁊ reponant
in repositorio. ⁊ oz vt nō cadat super eos radius solis om
nino. neq; aī exficcationē. neq; post ipsa z. sol nāq; destru
it. ⁊ expoliat eos a virtute appropriata carnibus viperarū
interficiente venena que sunt ex morsione ⁊ ebibita.

¶ Isti trociscī sunt de vipera. i. de tyro. ⁊ sic ꝓpter istā de
scriptionē istius troc. tyriaca deriuat ab eis. qdā credide-
runt quod trociscī de viperis nō essent troc. de tyro. z er-
rant. nā Andromacus vult qd vipa sit hui. ⁊ vult ꝙ tro.
de viperis sit troc. de tyro. eiusdē opinionis ē Maliabbas
qui dicit ꝙ tyriaca. oz esse in etate adolescens sexu femina
nō masculus. vide ēt supra vbi posita fuit descriptio troc.
de tyro. ꝙ sunt idē. Andromacus ⁊ Rasis melius oīdūt
de forma vipe. q̄z Auic. Rasis in tractatu tyriace inquit.
sumant vipere femine que in hoc discernuntur. ꝙ plures
duobus hīt dentes. masculi vero sexus duos tm hīt den
tes. ex quibus eligant ille tm que ruffo vicinantur colori
⁊ sunt cito mobiles caput frequēter agitantes. ⁊ que sunt
bone habitudinis. ⁊ pingues. oculos hītes rubeos. ⁊ ca-
pita lata. quarum anus iuxta caudam inuenitur. in tpe ve
ris colligant in eius. s. medio. ille tm que in litoribus ma-
ris morant. aut in lacubus. vel in locis que aque salse vi-
cina existūt. nequaq; accipiāt similiter ait Andromacus.
Nicolus florētinus in libro quarto. in cap. de spēbus ser
pentū ingt. ex eis est serpēs puus dictus tyrus vel tyria-
ca. cuius est quedā spēs. que ēt tacru occidit. vñ Gal. de ty
riaca ad cesarē ait. dicrū regina egyptiq; interfecit seipsaz
per impositionē manus sup tyriā. que ipsa hora appositionis
mortua est. ⁊ hoc volūtarie fecit. qz rex qui inuaserat
regnū mittebat eā capere. ⁊ dixit Ga. ego vidi hāc tyriam in
alexādria. ⁊ interficere feci eā sine mora. ⁊ postea itē ait
de vipis ēt maris reperiunt alique apd nos. ⁊ ex istis sunt
quedā curte ⁊ grosse dicte nro idiomate scorzoni vel scur
tij. Scias qd predicti tyri spēs sunt tres. quar vna vulga
ri noie dicit vipa. alia dicit tyrus. alia hydria. in nris partibus
bone raro reperiunt. immo hodie reperit serpens dictus
scurtinus qui pro tyro habet. z credo ꝙ hodie sint ex ho-
minibus qui faciūt tyriacā tyro. verū tpe quo pdicti tyri
nō reperiebant collegiū medicorū venetorū ordinauit vnā
descriptionez trociscorū qui possunt poni in tyriaca loco
tro. de tyro. z melius est si possibile esset ponere de tyro. z
adminus malū est ponere illos trociscos. quorū modus
iste est. ℞. tortellarū de seni. i. panis assi. ℥. iiij. ʒ. farine oro
bi. ℥. xij. ʒ. tormentille diptami. aā. ℥. iiij. fiant trociscī ex
eis cum vino in quo infusum sit gummi ara. siccētur ⁊ re-
seruentur. Auicen. dicit. misceatur cū tortellis sm descri
ptiones diuersas. Nicolaus loco eius habet panē assum.
Gulielmus placentinus habet ibi tortellas. ⁊ dicit per tor
tellas intelligas panē de f. umēto coctū. vt possit cōteri. ⁊
in quo nō sit multū fermēti. immo vicinef pani azimo. ita
quod nō habeat aliqd acetositatis in se. immo fit perfecte
exficcatiōis teraf ille panis vt alchool. i. subtiliter ⁊ reser-
uef. moderni nō faciūt ipz. z illū modū. verū est ꝙ opz ꝙ
ipse fit panis azimus. z fit cū decoctiōe mastices ac passula
rū. sicut oīdā infra in emplo diafinicōis si deus voluerit.

Trocisci cochio administrati in metricato sicdē
℞. passularū rubearū enucleatarū. ʒ. iiij.
gluctinis albotin. i. terbentine. ʒ. xxiij. squinānt. mirre aā.
ʒ. xij. cinamomi. bdelij sudalbidi. blacte bizantie. spice ro-
mane. i. celtice. cassie mellilotri. cipi. baccarū lauri. aā. ʒ. iij.

calami arō ℥ ct. ʒ. ℥. croci. ʒ. i. bituminis iudaici. ʒ. ij. ℥.

¶ Hec descriptio est sabor filij sehel in qua est additū bi-
tumē iudaicū: ⁊ in descriptiōe alia est addit darfisahā pō-
dus. ʒ. ij. ℥. ⁊ in descriptione alia sunt addite assari. ʒ. ij. ℥.

¶ Isti trociscī de cochion sunt in vsu apud illos qui face
re volunt metridatum secundum descriptionem commu-
nem. Rasis ⁊ gulielmus loco eius habent tyriacam diffu
sio: ⁊ idem est. Aui. vero inquit ꝙ hec descriptio est sabor
filij sehel in qua est additum bitumē iudaicum: ⁊ in descri
ptione alia darfisahan: ⁊ in descriptione alia assarum. ista
vero duo simplicia. Rasis ⁊ Gulielmus non habent. Aui
cen. non ponit modum ipsos conficiēdi: sed Rasis ⁊ Gu
lielmus dicunt conficiantur sic. ea que mollificari possūt
in vino veteri posita resoluantur donec liquida fiant. alia
aut omnia trita ⁊ cribellata cum eis iungantur: ⁊ cū mel
le dispumato cōfecta ⁊ mixta reponantur. Gulielm dicit.
medicine eius confectionis preter mel ⁊ vinuz sunt. xiij.
hoc. n. electuarium. s. metridatum sic confectum ponif in
oi re loco auree alexādrine ⁊ adriani: q̄ ābe i antido. Ni-
colai ponunt. ¶ Bitumē iudaicū. i. aspaltū. nā alij hīt lo
co eī aspaltū: ꝙ idē est. Dia. aūt ingt aspaltū. i bitumē iu
daicum. aliud aridum: aliud liquidum.

Trocisci de mezereon ibidē. ℞. antis: scis apū: ca
lamēti bortulani: mēte: petroselini: ame
os aā. ʒ. vi. opū: castorei: piperis albi: ⁊ macropipis: finij
brij: mirre: abfinthij aā. ʒ. iiij. corticū cassie. ʒ. ij. ℥ficiāt cū
melle. ⁊ fiant trociscī.

¶ Isti trociscī nō sūt in vsu. ipse Aui. hz vnā aliā descri
ptionē. sed hec ē nobilior. z dubitat cur isti trociscī dicāt
de mezereō cū illoz descriptionē mezereō nō ingrediat ad h
pōt dici vēgdā ꝙ ē nomē equiuocū. forsā. n. significat no
mē cōpositis. Rasis āt in. ℥. Almāsoris i ca. de hydropisi
habet vnā aliā descriptionē. ⁊ ipse habet mezereon.

Trocisci de rubea ibidē. ℞. rubee. ʒ. xij. corticū ra
dicū capparis. aristologie lōge. radicū li
quiritie aā. ʒ. i. conficiantur cū siropo acetoso. ⁊ iformentur
troc. ponderis. ʒ. i.

¶ Hos troc. nō habemus i vsu. ¶ Rubea. s. rubea tictoz
qdā vocāt venā tictoz. ⁊ dicit rubea. qz radix eī ē rubea. vñ
⁊ i colorādo lanas adhibet. Gal. i sexto simpliciū dicit fal
ma. i. rubea hec medicina est rubea qua vtuntur tinctores
in septimo dicit. cocus vaficus. i. rubea tinctorū. hec medi
cina apud lōbardos dicit rosani vel rosa.

Trocisci de cuscute ibidez. ℞. seminis citrulli. se
minis portulace. semis alfechesabrā aā.
gipsi eius similitudine ē vt alumē scariola. ⁊ hec terra aā.
ʒ. iij. suchas. i. achantis. arabice bedoard. i. spine albe. fu
mi multis a vulgo in lombardia talcho vocatur. ⁊ sic tro
cisci ō terre ana. ʒ. iiij. dragāti amisli gūmi ana. ʒ. i. ℥. spodij
turbith. seminis cuscute ana. ʒ. iiij. terenabin. ʒ. xxx. succa
ri Albusar. ʒ. xxx. croci. ʒ. iij. conficiantur cum aqua ⁊ mel
le ⁊ fiant troc. ⁊ administrentur.

¶ Hos trociscos non habemus in vsu.

¶ Cuscute vero est herba q̄ inuoluit circa alias herbas. si
cut circa linū. ⁊ ppter id a multis podagra lini dicit. Sera. i
cap. de cuscute. dicit ꝙ in latino vocat tima. apud nos dicit
a vulgo grengo eius forma est sicut epithimi.

¶ Alfechesabrā vel scechesabrā. idē Auic. in secō can. hz
ca. in littera. o. qd dicit. o. almaram. sed nō declarat quid
sit. Gentilis super isto verbo dicit. ꝙ ē herba similis partā-
rie. neq; per id credo ꝙ Gentilis cognouerit quid sit. z
verū scesabram est ozimū carmenum. sicut reperitur apud
Sera. in proprio ca. de ozimo carmeno. de quo supra ē di
ctum in electuario quod dicitur letificans.

¶ Succarū albusar apud eundē in secō can. habet qd est
mānā cadēs super albusar. ⁊ ē sicut frusta salis. ⁊ in ipso q
dē est cū abstersione ⁊ resolutiōe pōticitas ⁊ amaritudo. ⁊
de ipso aliq̄d ē samenū albū. ⁊ aliud ē agizium ad nigredi
nē declinās. aliud ca. facit de hausurū. ⁊ dicit qd ē arbor
arabica armena. ⁊ est vnū de lacticinijs ⁊ quidaz dixerūt
quod deburum est quedā spēs interficiēs sedentem in vm
bra eius. ⁊ hec arbor videtur habere similitudinē cuiusdā
plante que apud Dia. vocat taxus sub cuius vmbra si qo
dormiuerit aut sederit statim supuenit periculū vite sic dicit
Aui. Sera. i ca. d zuccaro describit formā zuccari albusar.

Trocisci stelle ibidē. ℞. mirre castorei. spice. s. nar
di cassie. i. cassie lignee terre sigillate cor
ticū mādragore aā. ʒ. iiij. opij. croci costi. stelle. terre aā. ʒ.
. v. papaueris albi. ʒ. vi. dauci anisi filileos. i. filetis mōtani
semis iusquiami albi. storacis liquide. seis apij aā. ʒ. viij.
infūde gūmas i vino odorifero. ⁊ tere medicinas. ⁊ pfice
cū eo. ⁊ fac troc. pōderātes. ʒ. ℥. ⁊ exficcenf in vmbra.

Hos troc. hēm i vsu. z nō mlrū Jo. Sera. i suo ātido
ta. hz vnā aliā descriptionē q̄ eadē ē. ēt Barto. mōtag. i suo
āti dota. hz vnā aliā descriptiōez q̄ eadē ē. z sua descriptio i
vno loco ē falsa. credo tñ ꝙ h fuerit error scriptoris. ⁊ ifra
oīdā error ē vbi sit. Rasis i lib. diuisio. i ca. medicis. stoma
ci. ponit hāc eādē descriptionē. dñs Mde. i ca. d tussi hūida
ait. Gal. trociscī cognoiati essem. ⁊ sūt troc. stelle cōferūt
tussi iuuamētū sublime. Matthe fil. in littera t. ait. troci
sci stelle. ⁊ antiq medici nominauerūt eos aluitoria cance
huiusmodi nō permittūt vitā recedere.

Stella terre apd ipsū in secō can. vocat lutū samiuz. ⁊
ibi ingt ex auctate Gal. nos vtimur eo ex hoc qd notatur
stella samia. ego āt dico ꝙ holb videt ꝙ illud sit talk. ve
rū de talk tā dixerūt veridici q̄ ipz fuerint i terra grecoz i
ysula cipri i tertio can. i ca. de cura sputi sāguis. iterū ait lu
tū samiuz. ⁊ existimauerūt qdā ꝙ nolat grece stella terre.
⁊ nolb nolat plurib ⁊ videt ꝙ sit nomē altalk. ⁊ hec est
q̄z Dia. vocat gissamiā. ⁊ eligēda est alba valde ⁊ leuis li
gue adherēs leuis ⁊ aspgēs se sup chartā. ⁊ fragilis q̄lis ē
q̄ mlrū colerio dicūt duo sūt genera eī. vnū ꝙ pdictū ē ⁊
alterū ꝙ dī alter placodes quod ē laminosū. ādo vere ōtu
tis sūt alter vo placodes ē dicta stella lata vl plana Jo. Se
ra. ibidē hz stellā terre. z Bartho. dicit troc. stelle. sed nō
debet sic dicere. imo debet dicere stelle terre. ⁊ hanc terraz
multi moderni dicunt esse speciem de stella terre sunt troc-
isci de talcho. idem Auerroys in quinto coll. dicit terra
stelle. idest talch.

Trocisci de croco sm eūdē in lib. tertio i ken. i. in
ca. d cura sode calide abscz materia aut
adustione solis ⁊ relige ex materia calida aut sanguinea.
℞. croci auf. vij mirre auf. ij. expressionis agreste calcadis
ana. auf. i. ℥. aluminis lamenti. i. scissi siue de plūa auf.
viij. colcotar auf. v. medicine iste bene puluerizate cū vio
pōtico temperentur. ⁊ ex eis troc. informentur.

Hos troc. nō habemus in vsu. Alia descriptio reperi
tur etiā in antidotario Bartho. de mōtagnana q̄ eadem
nō est. idē dñs Mesue in sua practica in ca. de emigranea
calida ingt. Alexā. pfectio troc. quib fit linimentū ad emi
graneā idē sūt. nisi in vna re. ⁊ hoc est ꝙ Aui. nō hz gūmi
ar. Mes. vo hz i relige reb idē sūt. Sed insurgit dubitatio
ex eo ꝙ dñs Mde. dicit in practica sua i cura sode fride hec
verba formalia. eodē mō trociscī de croco dci in ātido. ⁊
tñ in ātidotario nuscz repio illoz descriptionē. tu igit pfi
dera. Mat. fil. i ca. de calcitis dicit Jo. mes. i troc. de cro-
co. ponit colcotar ⁊ calcadis. Gentilis in tractatu de fe-
bribus ait. troc. de croco. i. fief. de croco nō inuenit ppria de
scriptio. sed nescio cur hec verba protulerit.

Croc. i. zafarā. Jñ. igt crocū dcñ ab opido cilitie quod
vocat coriciū. q̄z ⁊ alibi nascat. sed nō tñ vel tale q̄le in
cilitia. vñ ⁊ a potiori pte nomē accepit.

Agrestū aūt fit ex vuis imaturis. ⁊ pt appellari onfāciū
Dias. ingt onfanciū ē suc vuar albar imaturar. q̄ vue aī
dies calculares colligēde sūt: onfanciuz āt pt capi multis
modis. nā pt dici ꝙ onfanciū est oleū quod fit ex oliuis i
maturis. etiā pt dici ꝙ onfanciū ē suc expssus vl lich ama
rus ⁊ acerb. vñ Gal. i lib. dinamidiar dicit onfanciū fic
fit a cimis vue agrestis expssis. carnes ipsar ⁊ nucleos in
sole ficcatos rñde. ⁊ fac puluerē. ⁊ erit onfāciū. ēt fit ex fru
ctu vitis imature. expmit eni eī fruct ante q̄z matura fit.
⁊ suc inde factus ispissat ⁊ reconditur.

Calcadis apud ipsum i secūdo can. in. ca. de atramēto ē
vitriolū albū. qdā crediderūt calcadis ⁊ colcotar idē esse.
sed nō recte. nā in istis troc. possumus certificari. ꝙ idē nō
sunt. verū vnū pro alio pōt pōi Jo. Sera. in cap. de erup-

tione sanguinis ex matrice ingt q̃ calcadis est calcātū cū
lus color ē viridis. ⁊ qñ antiquat calcadis fit colcotar. Jo
an. arculanus in ca. de vngula ait. quatuor sūt spēs vitrio
li. s. colcotar qd ē citrinū: calcātum viride. calcadis quod
est albū. alsurit rubeū. similiter ait in ca. de atramēto.
¶ Colcotar. i. vitriolii citrinū apud ipsū in ca. de atramē
to. Et idē dicit Nicolaus. Jo. arculan⁹ in ca. de sebel. dicit q̃
colcotar est vitriolum romanum.
¶ Vinum ponticum. i. forte vel acutū. non aūt dicitur pō
ticum a ponto insula: sed hic dicitur ponticū in sapore: ⁊
idem dominus Mesue loco eius habet vinum forte aut
acetum: quod tantum valet.

Trocisci de eleboro in .iiij. tertij. i ca. de cura. opi
lationis accidētis in aure. ℞. elebori al
bi. auf. iij. nitri. i. salis nitri auf. xvi. croci auf. iij. cōstringā
tur ⁊ terantur cum aceto: ⁊ fiant inde troc.
Hoc trociscos non habemus in vsu.
¶ Eleborus secundū Mesue est herba alfugi: ⁊ eius due
sunt species. nam alius ē albus alius niger. ⁊ niger incolu
mior est albo. Gal. in libro ad partenianū dicit. velatrum
. i. eleborus. Auerroys in qnto col. dicit cōdīti. i. eleboꝝ:
quod non videtur verū sicut p̃z p Dia. ⁊ Aui. q de vtroq̃
faciunt capla. eleborus vero apud teutonicos vocat ve
lax. si detur in potu de radice ipsius galinis interficit ipsas
de qua vide Sera. in ca. de elbo nigro. in fine ait. mesaru
gie elleborus albus est fortioris operationis q̃z niger: ⁊ ti
mor est ne ille qui sumit elleborū incurrat spasmū. ⁊ ipse
occidit columbos quādo infundunt vnū fabe aut frumentū
in aqua in qua infundit eleborus ⁊ datur columbis aut
pullis ad comedendum.

Trocisci ō bdello p̃m eundem in libro tertio. in
fen. xiiij. in ca. de cura apostematum du
rorum. ℞. rosarum tritarum. ʒ. x. spice aromatice: idest in
de. ʒ. ij. mirre. ʒ. i. costi. ʒ. i. s. masticis. ʒ. i. amigdalarum ama
rarum. ʒ. i. s. bdelij. ʒ. iij. terantur medicine ⁊ dissoluatur
bdelium cum vino: ⁊ conficiantur cum eo medicine: ⁊ fi
ant inde trocisci.
¶ Hos trociscos non habemus in vsu. Rasis in lib. diui
sionum in ca. de egritudinibus epatis habet vnam aliam
descriptionem que eadem est. bdelium vero est gummi qd
satis notum est. Gal. in sexto simplicium inquit mochl. i.
bdelium due sunt eius species. vnum est sethelina: ⁊ ē ma
gna ⁊ mollior altera: ⁊ eius virtus est mollificatiua. altera
vero species est arabica.

Trocisci de charta cōbusta in eodē lib. i fen. xvi. i
ca. de cura excoriationis intestinorū ⁊ vlce
rū. ℞. arsenici adusti. ʒ. x. corticis eris: alumis iamenti. gal
larū calcis q̃ nō est extincta oiuꝫ añ. ʒ. xij. fiāt ex eis trocisci
cū suco arnoglose. i. plātaginis: quorū vnusq̃q̃ pōderet. ʒ. iiij. ⁊ parū ex eis administretur.
¶ Hos trociscos nō hēmus i vsu. dñr aūt trocisci de char
ta: licet illorū descriptionē charta nō ingrediat. idē vo i se
cūdo cañ. de charta ca. facit. idē i ca. de papiro ait: q̃ ex ip
sa qdē fiūt charte. ⁊ ipsa qdē ē i potētia charta ⁊ qd ex ea
adustū ē: ē vehemētioris exficcationis Dia. ingt papir⁹ vñ
charta alexādrina fit vtile ē. Serap. i ca. de burchdi dicit:
burchdi ē notū: ⁊ ex eo fiūt charte. ⁊ vtūt eo medici qñ vo
lūt dilatare orificia fistularū. idē Sera. ait ⁊ kirrae qdē cō
bustū est fortioris operationis q̃z burchdi cōbustū. Etiā di
cit Gal. hec herba nō admistrat in medicia sola. idē Sera.
infra ait burdi vis. i. iuncus. hec vero plāta ē quedā spēs
iunci i ago nascētis. nō āt intelligit de charta i q̃ scribim⁹
q̃ de pānis lineis fit. sed sapiētes credūt q̃ hec fit quedam
herba i qua arabes faciūt sextariola in qbus inuoluūt spe
cies. ⁊ q̃ ē qdā herba viscosa nascēs in palustrib⁹. vñ Aui.
pta quarti tractatu scdo ca. x. de curationib⁹ febriū acu
tarum. sic inquit. ⁊ si domus est proximi temporis ex quo
linita fuerit luto. ⁊ proprie illo in quo ponitur loco palee
cotrum papiri tunc est melius.
¶ Es apud ipsum Aui. in. 2. cañ. aliud est rubeū ad citrini
tatē declinans. ⁊ est alchabrusi. qd ē melius. ⁊ aliud ē ru
beū clarū. ⁊ aliud rubeū ad nigredinē declinans. ⁊ est ge
nus eris qd vocat talacon Dia. Es vstum quod alij calcuce
camenon vocāt. Sera. iquit in caplo de ere. dicit pbus q
dā factūt ex ere vasa ad comedēdū ⁊ bibēdū i eis ⁊ nocēt
eis valde ⁊ hoc notum est.
¶ Troc. de cineribus descriptio horū ab auctoribⁿ nō re
peritur: sed nostri medici clarissimi faciūt ipsos cōponere
cū spēbus electuarij de cineribⁿ quoꝝ descriptio ē posita
ex auctoritate Aui: ⁊ sic ordināt. ℞. spērū cōpletaruꝫ ele
ctuarij de cineribⁿ. ʒ. i. cū vino albo odorifero quātū suf
ficit. fiant trocisci ⁊ siccentur. ⁊ vsui reserua.

trocisci alcadicon p̃m Dinū florentinū i suo tracta
tu de cōpōnib⁹. ℞. calcis viue. ʒ. i. arsenici
rubei ⁊ citrini. chali acatie añ. ʒ. s. oia hec trita cōficiant
cū aqua que vocatur prima ⁊ in vsu reserua.
¶ Hos trociscos nō habemus in vsu. ipse Dinus inferⁿ
describit vnā aliā descriptionē. sz eadē nō est. cadicō vt di
ctū fuit ex auctoritate Jo. Sera. sunt troc. facti ex arseni
co. ⁊ p̃m Almansorem dicunt achali qd recipit. Nicolus
florentinus in lib. 7. in ca. d medicina diminutiua carnis
siue corrosiua eius habet vnā aliā descriptionē que est ex
auc. Gal. que eadem est.
Arsenicum rubeum idest arsinagal. Nicolus loco eius
habet auripigmentum rubeum. credo q̃ idem est. ⁊ per ar
senicum citrinum intelligitur auripigmentum citrinum.
seu vsuale ⁊ per arsenicum rubeum intelligitur arsenicum
dictum arsinagal.
Hali vel alhali. vt p̃z Nicolus est quedaꝫ plāta q̃ in lit
toribus maris nascitur similis vermiculari. i. semperuiue
minori. pinguis ⁊ salsa. ⁊ de cinere ipsius fit vitrū. Sera.
in ca. de vsnē inquit. vsnen est herba chali. Auic. in scdo
canoñ. de vsnē. ca. facit ⁊ dicit. q̃ est plurium specierum ⁊
subtilior earū est alba. ⁊ nominat stercus passerū. nō est vs
nee vt quidam crediderunt. nā vsnee est res collecta sup
arbores glandium. ⁊ alias arbores.
Acatia p̃m Aui. est sucus alcharisti exsiccatus. deinde i
troc. mutatus. ⁊ melior ex ea est que ē melioris odoris vi
ridis declinans ad nigredinē pōderosior ⁊ durior. melue
loco eius p̃z chachie. qd idem est.
Aqua prima secundum intentionem compositoris sic
fit. ℞. calcem viuam ⁊ chali. idest herbaꝫ vsnen añ. partes
equales ⁊ terantur. ⁊ septuplum precedens ipsorum ex aq̃
eius admisceatur. ⁊ septuplum precedens ibi moret quo
tidie agitando. ⁊ postes coletur ⁊ ex ea conficiant. ⁊ fiant
troc. ⁊ reseruentur. Nicolus loco eius p̃z capitellū cōmu
ne qd fit ex cinere fabarū. ⁊ stiptibus eius. ⁊ calcis viue. ⁊
coletur ad modum lixiuij.

trocisci de celidonia pro ruptorio leui ⁊ bono secū
dū Bartholomeū mōtagnanā in suo anti
dotario. ℞. suci radicū celidonie. vrine pueri añ. ʒ. iiij. cal
cis viue. ʒ. iij. arsenici citrini. ʒ. i. ruptorū de capitello bul
lant simul sucus ⁊ vrina: deinde superaddat calx. ⁊ coqua
tur ad ignem lignorum. vsq̃ ad p̃sumptionē suci ⁊ vrine
⁊ reliqua addant cum calce. ⁊ fiant trocisci.
Hos trociscos non habēus in vsu. idē inferⁿ describit
vnam aliam descriptionē. quā vocat trociscos de celido
nia cauterizatiuos: sed idem non sunt nec in vsu.
Celidonie vero p̃m Sera. in cap. de curcuma due sunt
spēs. s. maior ⁊ minor. ⁊ dicit q̃ nominā hoc noie. eo q̃
icipit apparere añ aduētū hirūdinū. ⁊ dsiccat qñ recedūt
putāt alig etiā q̃ fic nolet poterea q̃ qñ exficcant pulli hi
rundinū. defert eis mater hāc herbā. ⁊ dat eam illis in ci
bum. ⁊ reddit visus irūdinibus. de qua etiā Jo. Anglicus
in ca. de sterelitate inquit. ⁊ est hic notāduꝫ q̃ celidōia di
citur quasi celi donū. qr ipsa aufert maculaꝫ oculorū. ⁊ iō
hirundo querit eā qñ pulli eius nō vident. ⁊ marticē mū
dificat conceptionem preparat. hicteritiam curat ⁊ scabie.
sucus eius suppositus curat ⁊ aufert. vnde versus. Icteri
cos per se sanat celidōia. sucus Iniectus oculis maculas
disrumpit eorum. Aufert. ⁊ cancros qualiscūq̃ capiatur
maior vero celidonia est nota minor est illa que apud ara
bes memitem aut memite dicitur. Leonardus de preda
pales in capitulo de formica ait foliorum domini dei idest
celidonie.
Capitellum vo apud nos vocatur aq̃ fortis saponario

rum. lixiuū est de quo fit sapo. ⁊ eius cōpositio est diuer
sa: sed illud capitellum qd sibi ingreditur fit hoc modo. ℞.
aq̃ prime saponis lib. ij. buliant longa ebulitiōe vsq̃ ad cō
sumptionē tertie partis. deinde addat calcis viue. ʒ. i. opij
ʒ. s. ⁊ decoquantur. deinde addatur auripigmēti. ʒ. s. ⁊ re
serua ⁊ de hac facias trociscos de celidonia.

Trocisci de calcamento secundum Gulielmum
placentinuꝫ in suo antidotario. ℞. eris
vsti vitrioli: de quo fit encaustrum añ. ʒ. vi. floris eris. ʒ. ij.
salis armoniaci: baurach. i. salis rubei: seu afronitri arseni
ci sublimati ana. ʒ. i. s. terantur ⁊ dimittantur fic per heb
domadam: ⁊ fiant ex eis trocisci cum suco ruthe.
¶ Hos trociscos in vsu non habemus. Gulielmus nomi
nat istos trociscos de calamento. i. de calcanto qd ē vitrio
lum: de quo fit encaustrum: sed non recte. nam hec confe
ctio est fief de calcanto: sicut apparebit infra ex auctorita
te. Rasis ⁊ videbis quod idem est.
¶ Flos eris non est viride eris secundū Simonem ianu
ensem. verum multi moderni loco eius ponunt viride eris
Rasis loco eius habet ziniar idest viride eris. sz opinio Gu
lielmi est q̃ flos eris ⁊ ziniar idem sint.
¶ Arsenicum sublimatum secundum quosdam est argen
tum sublimatum. liber qui dicitur bulchasis in libro primo
docet modum sublimandi arsenicum. vide ibi.

Trocisci de scolopendria secundum Nicolum
florentinum in libro quinto in capitulo
de opilatione splenis. Recipe scolopendrie: ysopi: prasij: idest marubij: fructus tamarisci: idest carmezir. cortī
cum radicum capparis ana. ʒ. s. seminis agni casti: semis
ruthe: gentiane. aristologie rotunde. florum genestre añ. ʒ.
ij. s. armoniaci dissoluti in aceto. ʒ. i. s. cū quo reliqua cō
ponantur ⁊ fiant trocisci.
¶ Isti trocisci in vsu sunt. Jo. Serap. in suo antidotario
habet vnam aliam descriptionem. sed eadem non est.
¶ Scolopendria vt pluries dictum est. est lingua ceruina.
¶ Genestra est frutex omnibus nota: existimant quidam
q̃ hec apud Dias. dicitur spartus: eius semen affertur in
folliculis sicut faseolus Gal. in octauo simplicium ait:
spargamum. i. genestra infra de ipsa apparebit melius in
vnguento genestrato.
¶ Armoniacum gummi est satis notum Gal. in. vi. sim
plicium inquit. armoniacum est gummi daltala: quod est
vnum ex gummis arboris. idem in libro ad parthenia
num ait. armoniacum est quasi lacrymum herbe. que gre
ce asilius appellatur.

Trocisci de cicadis. scdm eundē in eodē lib. i ca.
de cura lapidis p potionē. ℞. milij solis
pentafilonis. seminis vrtice. nucleoꝝ cerasorū seminis na
sturtij. petroselini alexandri. i. macedonici. tartari. vini al
bi ana. ʒ. s. sāguis hirci. cicadarū ana. ʒ. iij. galāge. ʒ. i. olei
muscelini. ⁊ nardini. i. de spica nardi. ⁊ balsa. añ. ʒ. i. s. suci
saxifragie. ʒ. iij. misce. ⁊ fiant trocisci: ⁊ siccētur in vmbra.
Hos trociscos non habemus in vsu.
¶ Cicade sunt quedā animalia de quib⁹ supra dixi. ex itē
tione Isidori ac aliorū. hic vero volo dicere de mēte Pli.
quod cicade non nascuntur in raritate arborū. iccirco nō
sunt cirenis circa oppidum. nec in cāpis. nec in fridis aut
vmbrosis nemoribus. est quedam ⁊ his locorū differentia
in milesia regiōe paucis sunt locis. sed in cefalenia nimis.
quidam penuriam earū. ⁊ copiaꝫ diriminac in regio agro
silent omnes ⁊ vltra flumen in locis canunt. pēnarū illis
natura que apibus. sed pro corpore ampliores.
¶ Vrtica ē herba satis nota. Dias. oīē acalifex. siue vt alij
ignidia. latine dicitur. vrtica eius altera maior que ⁊ vsua
lis est ⁊ simplex cū tenui semine ac foliis minutis aspis. al
tera agrestis ē densiorib⁹ foliis atq̃ latioribⁿ nigrioribus.
Etiam Aui. in scdo cañ. ait calise. i. vrtice. est etiā alia vrti
ca dicta mortua. ⁊ hec apd modernos dicit Angelica seu
archāgelica. ⁊ ē alia dicta vrtica mora. cuⁿ folia magna
ac nigriora sūt. ⁊ hec dicit milemorbia siue herba ficaria.
sed a latinis dr scrofularia.
Tartarum generatur in vino in fundo. ⁊ laterib⁹ vege
tis. ⁊ est fex vini. vel aceti. Cōcorregius i cap. de surditate
in speciali iquit. tartari qd adherēt in parietib⁹ vegetis in
trinsecis. hoc notum est.
Sanguis hyrci. de ipso dictum fuit. Nicolus non dicit
hic si debet esse pparatus aut non. sed in hoc est regula q̃
ipsum non oportet administrari in aliquibus medicinis
si preparatus nō fuerit. ⁊ modus eius est multiplex. supra
dixi de ipso in electuario de cineribus secundum intentio
nem plurium doctorum. etiam hic iterum volo ostendere
de modo ipsius ex auctoritate Jo. Sera. in ca. de illis in
quibus generatur lapis. ⁊ magnificatur qui sic inquit. me
dicamen cum sanguine hirci ad dolorem renum ⁊ lapidē
⁊ non est ei simile. ⁊ est mirabile. ⁊ modus eius iste est quā
do incipit vna denigrari sumatur olla noua a figulo. ⁊ fū
datur i ea aqua. ⁊ ferueat donec auferatur ab ea terrestrei
tas. deinde decoletur hircus. ⁊ accipiat ex medio sāguis
qui currit ex eo in ollam. ⁊ nō accipiatur primus sanguis
neq̃ postremus eius. ⁊ dimittamus ip̃z donec coagulet.
deinde incidamus ip̃m in paruas partes eo existente in cō
cauitate olle. ⁊ cooperiamus ip̃m cū reti stricto. aut cū pā
no subtili raro. ⁊ dimittam⁹ ip̃m sub celo donec recipiat
radios solis ⁊ lune. ⁊ dimittam⁹ ip̃m donec exsiccet bñ. ⁊
caue ne veniat ei humectatio ex rore. deinde teraf multū.
⁊ feruef ⁊ detur ex eo coclearium vnū cum decoctiōe vul
cis aque. Idē Jo. Sera. ait. ⁊ p̃m illud q̃ dixit filagri⁹ in
plurio sermonū suorū necēe est vt sit hirc⁹ iuuenis i etate
sua ex eis qbus aduenerūt q̃ñ q̃tuor anni. ⁊ p̃ciamus in
hoc medicamie foliū indū. ⁊ amomū ⁊ spicā ⁊ que sunt il
lis silia donec aromatizetur odor eius.
Oleum muscelinū a musco dictū ē descriptio vo ipsi⁹
p̃m quosdā sapientes reperit in antidotario Gal. q̃ apud
nos nō ē. tñ descriptio infra apparebit. quidā modernoꝝ
crediderūt q̃ oleū balaninū. i. de granis de been eēt oleū
muscelinum. sed non recte.

Trocisci affodillorum secundum eundem in lib.
septimo in ca. de medicina diminutiua
carnis siue corrosiua eius. ℞. suci radicum affodillorū. ʒ.
s. calcis viue. ʒ. ij. auripigmēti. ʒ. i. q̃ficiant ⁊ exficcent ad
solem in mense augusti.
Hos trociscos in vsu non habemus. domin⁹ magister
Petrus argillata in capitulo de medicinis corrosiuis ha
bet vnam aliam descriptionem. ⁊ idem est. Affodillus cir
ca instans affodillus est centum capita. cuius radix compe
tit vsui medicine. idē dicit Petrus de crescentijs. sed vter
que falsum dicunt dicentes q̃ affodillus sit centum capi
ta. nam si vis videre certitudinem. vide in ātidotario Ga
lieni. in quodam antidoto. quod incipit. antidotum quod
facit epilenticis. ⁊ ibi habet centum capita ⁊ affodilloꝝ.
quod non esset si essent idem. veritas autem est. affodillus
est herba dicta apud nos porrago propter similitudinem
foliorū. ⁊ p̃m Papiā affodillus herba quā latini albuciā
vocant. ⁊ centū capita est vna spēs yringi sicut patet apd
Serap. in suo cap. de yringo.

Trocisci de calce in eodē libro. ⁊ in eodem ca. ℞.
calcē viuā puluerizataꝫ. ⁊ cōmisce cum
melle. ⁊ cōmixta in olla noua. pone in clibano. ⁊ dimitte
donec comburatur. ⁊ vsui reseruetur.
Hos trociscos non habemus in vsu. Petrus argillata
in caplo de medicinis corrosiuis habet vnam aliaꝫ descri
ptionem que eadem est.
Calx p̃m Gulielmū placētinū per calcem significam⁹ ci
nereitatē corporū lapidosorū. ⁊ ostra corum extinctam ⁊
nō extinctam. Auerroys in quinto col. inquit. mura idest
calx viua. ⁊ est calx lapis decoctus.
Superno numine ducti compleuimus sermonē de secti
one trociscorum prolixam aliquantisper. verū cōpēdiosā
supramodū. erit vero nūc sermo noster circa distinctionē
fiet secūdū mentem diui Jo. Mesue ⁊ Rasis.
¶ De fiet p̃m sententiam Mesue ⁊ Rasis.

Jef citrinū. Mesue in sua practica l. c. de
obtalmia. ℞. climie lote. deinde adu
ste ⁊ extiete i lacte mulieris. ʒ. viij. ceruse lo
te. ʒ. xvi. croci. ʒ. iiij. opij. ʒ. i. dragagātis. ʒ. ij.
aq̃ pluuial. qd sufficit vtere cū albumine ouī.

¶ Sief vero apud nos ē ꝓfectio ocularis formata ad modū nuclei dactili q̄ fricat super cotez cū aliquo liquore cōuenienti hanc medicinam quidam colirium vocant.

¶ Climia seu cadimia: vt apud Dia. dicitur quod bona est cipria ⁊ botiriades: ⁊ que ipissa fuerit. Serapi. capitu. de climia inquit quod eius species sunt due: est lapis repertus in cipro in curſibus aquarum: ⁊ est petrosa: ⁊ melior alijs speciebus climie: ⁊ alia generatur in fornacibus: ⁊ aggregatur in tecto fornacis quando purgatur es: ⁊ generatur ex ere quando ponitur in fornace: ⁊ liquefit. nam resoluitur fumus ab eo: ⁊ adheret parietibus fornacis in tecto eius ⁊c. secundum modernorum opinionem climia est fuligo: vel fumus qui adheret superioribus partib⁹ fornacis in purificatione auri ⁊ argenti: vel aliorum. vnde dicitur climia auri vel argenti: de qua vide in secundo cañ. Auicen. qui capitu. de vtraque facit. ille lapis quem dicit Serap. credo quod sit lapis dictus a vulgo calamina: seu calaminarias. de quo tingitur es.

¶ Modus autem lauandi climiam. ⁊ adurendi habetur in libro qui dicitur albuchasis in libro primo in ca. de modo preparandi katimiam. i. tuciam. nam climia est species tucie: ⁊ preparat sicut tucia etiam Sera. in ca. de tucia hz modū lauādi tuciā. ⁊ dicit abluitur sic climia. lauatur etiā tucia similr: ⁊ in ista materia lauat ipsa cum aqua rosata.

¶ Cerusa. i. biacha que satis est nota de modo abluendi docet seruitor in suo primo libro. ⁊ eius modus iste est. tere cerusam in aqua sepe. ⁊ proijce supra aquam sepe. ⁊ fiat hoc sepe tanditu quod nō appareat super aquam aliquid putredinis deinde collige. ficca ⁊ reserua. ⁊ bona cerusa est que multum est candida ⁊ partes eius sunt de se clare. ⁊ quando tangis eam digito inuenies partes eius lenes sine asperitate.

Sief rosatum ibidem. ℞. folio ꝓ rosarū. ʒ. rubearū. ʒ. xv. croci. ʒ. viij. opij. ʒ. ij. spice inde. ʒ. ij. gūmi ar. ʒ. viij. aque pluuialis quantum sufficit.

Sief albū. Rasis i nono Almāsō. i ca. d̄ obtalmia. ℞. ceruse ablute. ʒ. x. sarcocolle grosse. ʒ. iij vragāti ʒ. i. opij. ʒ. ʒ. fiant ex eis forme lenti similes

¶ Istud sief apud nos non est multum in vsu. ⁊ eius modus ē duplex. vz quod ipsum possumus facere cum opio ⁊ sine opio. si cum opio facere volueriis addatur de opio in pondere. vt dicit compositor. sin autem sine opio facere volueris non ponitur aliquid opij. Mesue in cap. de obtalmia habet multas descriptiones. quarum vna est descriptio filij zacharie que eadez est nisi in vna re. hoc est q̄ Mesue habet amilū. Rasis vero nō in reliquis sunt idē.

¶ Sarcocolla secundum Auicen. est gummi arboris spinose. ⁊ in ipsa est amaritudo. ⁊ melior ex ea est illa que ad citrinitatem declinat. ⁊ est similis olibano. i. thuri. medici nostri vixerunt quod hāc medicinam in colirijs nō oportet ponere. si nutrita non fuerit in lacte asine. Et eius modus iste est. accipe de sarcocolla bona alba grossa. ⁊ pone eam in vase vitreo amplioris orificij. ⁊ mulge super eam lac asininum in quantitate pauca ne infundatur in ea. ⁊ li queſiat. sed remaneat sic. ⁊ pone subito in sole. vt cito desiccetur. ⁊ quando erit ficca. ⁊ oportet vt iterum mulgias secundum quātitatem prioris. ⁊ semper caueas ne cooperias eam lacte. ne accescat lac antequā. desiccetur ⁊ destruatur. ⁊ fac ita quater. ⁊ cuz ꝑ feceris ficca bene ⁊ conserua: ⁊ si nutrire volueris in lacte mulieris eadem forma ⁊ modo facias.

Sief de thure ꝑm eundez in nono Almansoris in ca. de vlceribus oculorum. ℞. armoniaci. sarcocolle. ana. ʒ. ʒ. thuris. ʒ. x. croci. ʒ. ij. conficiantur cum mucilagine fenugreci. ⁊ fiant ex eis sief.

¶ Istud sief non est valde in vsu. Mesue in capitulo d̄ vlceribus ⁊ vlceribus oculorum habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

¶ Thus vō est olibanum de quo supra in troc. de olibāo.

Sief de plūbo ꝑm eundē i eodē cap. ℞. plūbi adusti antimonij. tucie ablute calcucecumenō gummi ara. draganti. añ. ʒ. viij. opij. ʒ. ʒ. terantur. ⁊ cum panno sericino. i. de serico qui sit subtilissim⁹ cribellētur ⁊ cōsper gantur ex aqua pluuiali: ⁊ fiant ex eis sief.

Istud sief in vsu non est. Mesue in ca. de vulnerib⁹ ⁊ vlceribus oculorum habet vnam aliā ex auctoritate filij zacharie. i. rasis que eadem est.

Plumbū species est antimonij. Plinⁿ vocat plūbum quādam egritudinē oculi que curatur cum quadā herba que grece dicitur molēdina quod ē dictu plūbago Auic. in secō dicit. alaunoch ⁊ alabadat vtrūq; est plumbum nigruz. in quo ē substātia aquosa multa quā ꝓgelauit frig⁹. modū aūt adustionis eius docet bulchasis in libro primo g est iste. ℞. laminas plūbeas. ⁊ pone in olla fictili. ⁊ pūce super eas parū sulfuris radendo ipsum sulfur sup eas. deinde accipe alias laminas plūbi. ⁊ pone super primas. ⁊ iterū radas super eas de sulfure. ⁊ iterū alias laminas superpōe ⁊ sulfur rade. ⁊ fac ita quousq; olla sit plena. deide accēde super eas ignem. ⁊ quando videris plūbū istāmari oportet q̄ cōmisceas cum virga ferrea donec plūbum conuertatur in cinerē. ita q̄ nihil remaneat de substātia plūbi gn sit totū in cinerē cōuersum. ⁊ qñ erit ita aufer ab igne ⁊ dimitte infrigidari. ⁊ oportet q̄ ille q hoc facit cooperiat faciem suam. nā odor multum nocet. ⁊ sic vtere.

Antimonīū vene ē terre similis plūbo. ſz ātimonīū teritur ⁊ nō fundit. plūbū vō fundit ⁊ nō terit Dia. vocat ipsum stibū. ⁊ ingr. stib⁹ formosus ē ⁊ lucidus. ⁊ qui radiosus apparet cū fract⁹ fuerit. ⁊ gustu salsus ⁊ fragilis nihil habens terrosuz aut sordidū. hunc multi obtalmon nominant. hec est medicina ocularis. que est satis nota.

Tutie vō nomē cadit super tres res. primo super id de quo Auicen scō cañ. proprīū cap. facit sub nomie tutie. Et Dia. sub nomine pōfolix. cui sunt due spēs. vna quarum dicitur pōfolix a Dia. alia spodium. que ab Aui. dicitur succudus. ⁊ ambe sunt fuligo ex fumo eleuato in fornace. in qua fit auricalcum. ⁊ eleuatur ille fumus a lapide calaminaris. quo es tingitur. ⁊ fit auricalcum moderni generaliter loco spodū vtūtur esse elefantis cōbusto Gal. in octauo simpliciū dicit. chadimia. i. tutia d̄ modo ipsā abluendi vide albuchasis in lib. i.

Calcucecamenon. i. es vstuz. ⁊ est nomē cōpositū a char cos quod est es cecamenon incensuz Dia in capto de ere. dicit es vstum quod alij calcucecamenon vocāt. Circa instans es vstū. i. calcecumenon. Auerroys in quinto colli. alit. calcecumenon. i. es vstū. idē alit. Leonar. d̄ preda palea in capi. de vlceribus putredinis. ⁊ sic est secundū veritatez modum adustionis eius docet Diaſ. in proprio ca. de ere. ⁊ idem facit Serap.

Sief rubeū ꝑm eundē in nono almaſ. in ca. de scabie ⁊ sebel. ℞. ematicis colcotar cōbusti. i. vitrioli citrini añ. ʒ. iij. eris vsti. ʒ. ij. mirre croci añ. ʒ. i. pipis. lō. ʒ. ʒ. ospergant ex vino veteri: ⁊ fiant ex eis sief.

Istud sief in vsu non est. ⁊ dicitur rubeū a colore ipsius propter lapidem ematitem: idest sanguinariam qui ibi ingreditur. Mesue in capitulo de scabie oculorum habet vnam aliam descriptionem. ⁊ loco ematitis habet sedenegi. quod idem est.

Sief viride in nono Almansoris in capitulo de vngula. Recipe zinziar. ʒ. iij. cholcotar. vsti. ʒ. vi. armenici rubei baurach. spume maris añ. ʒ. i. salis armoniaci. ʒ. ʒ. armoniaci. i. gummi. ʒ. ij. armoniacum in suco ruthe dissoluatur. ⁊ species ex eo conspergātur. ⁊ fiāt ex eis sief. est enim mirabile.

Istud sief. apud nos nō est in vsu. Mesue in ca. de scabie oculorū habet vnam descriptionem ⁊ eadem est.

Zinziar. i. erugo eris. Liber qui vocat bulchasis in libro primo vocet modū faciendi ipsum. ⁊ abluendi ⁊ colligēdi ex eo quod est bonuz. Auic. in secūdo cañ. de zinziar capitu. facit ⁊ dicit species faciēdi zinziar sunt cū exaspatiōe eris i fece aceti. ⁊ rozatiōe limature eius cum aceto. ⁊ sepultura ipsius in loco humozoso. ⁊ inclinat vas ereum super vas in quo est acetū. ⁊ dimittatur quousque in ipso fiat zinziar Auerroys i quinto colli. dicit zinziar idest viride es. ⁊ sic ē secundum veritatem mesue loco eius habet florem eris ⁊ idem nō est. vt dicit Simon Januensis. verum hodie vnū pro alio ponitur.

¶ Spume maris ꝑm Aui. ⁊ Sera. fūt gnq; spēs. Idē dicit Dia. q̄ ipsā vocāt alcionīū: ſz Pli. q fūr vocat q̄tuor species tm d̄scribit Gal. i tractatu prio de memiri: i ca. de scriptis i alopicia ⁊c. ait adarchā: ⁊ i medio eoꝝ ē vocata spuma maris. Dinⁿ florē i lib. 2. i ca. de cura scrofularū dicit pumicis. i. spūe maris: sed nō mihi placet. nā vera spuma maris ē spissa solida grauis habēs odorē piscīū putridorū similis spongie: ⁊ inuenit in littoribus maris.

Sief de calcāto ibidē. ℞. eris vsti calcāti ana. ʒ. ʒ. ʒ ini gr. ʒ. ij. salis armoniaci: baurach: arsenici sublimati añ. ʒ. i. teranf. ⁊ p hebdomadā vnā dimittant: deinde fiant ex eis sief ⁊ fricetur vngula cum eis.

¶ Istud sief i vsu nō ē Gul. lōbard⁹ vt dicīt fuit describit trocisc. d̄ calamīto. i. d̄ calcāto. ⁊ idē fūt cū sief d̄ calcāto: bd nō recte. Nā alīd ē sief: alīd ē trocisc⁹ vt ostēsum fuit.

¶ Calcātū apud Aui. in capto de attramēto ē vitrio si viride. Idē facit aliud capm de calcāte Joā. arculan⁹ in capitulo de vngula dicit. calcātū. i. vitriolū viride idē. Dicit Gal. in octauo simplicium. ⁊ idem Gal. dicit calcantos. i. eris flos. ⁊ est nomē ꝓpositū a calchas grece qd ē es. antos vero flos. vñ calcātos. i. eris flos: sed calcātū ē vitriolū viride de quo fit encastrum.

Sief de fellibus i nono almāsoris in ca. de aq̄ descēdēte i oculū. ℞. fellis gruis: fellis sabot: fell ircini: fellis accipitris: fellis agle: fellis pdicis oiuz ficoꝝ vnū aut plura sumant q̄q; p oib⁹. ʒ. x. istoꝝ ficcoꝝ eufozbij: colloquintide: scrapini omniū ana. ʒ. i. trita aggregent ex suco feniculi teneri: ⁊ mittantur in oculos.

¶ Istud sief non est valde in vsu: ⁊ hoc venit q: simplicia que in eo ingrediuntur difficilia sunt inuenirī tpe debito. aliter magis in vsu esset. Mesue in capto de debilitate visus ait. ingr Galie. fella oia abstergunt oculuz: ⁊ clarificāt visum: ⁊ eligantur ex animalibus. ibi dñs Mesue allegat quedam simplicia que etiam in isto sief ingrediuntur: de quibus infra.

¶ Grus est auis volatilis. cuius forma oibus nota est.

¶ Sabot ē piscis. nā Mesue dicit: ⁊ ex piscibus est fel. sabot quid sit generaliter ignozatur. Bartho. montagnana in suis cōsilijs. in cōsilio de medicinis cōmunis tuuamēti ad nocumēta stomaci visus ⁊ auditus i quodā colirio bono habet fellis sabot: ⁊ inquit q̄ est piscis nominatus lucius. idem in cōsilio ad malā cōplexionē frigidam ⁊ humidam stomaci ⁊c. dicit fellis piscis sabot: ⁊ est lucius vl vairolus. ista verba nō conueniunt esse idem. nā aliud est lucius aliud est vairolus. verum autē est q̄ ipse est vairolus: ⁊ est piscis nominatus labrax. ⁊ habet plura nomina ſz pro uinciae. nā sabot apud romanos vocatur spinula a venetis vairolus. ⁊ ab alijs louacius.

¶ Accipiter auis est quam nos in manu portam⁹ in ciuitabus ac alijs locis. Isido. ait. accipiter dicitur accipetrio ab capiendo. est enim auis rapiēs alias. auis auida. ideoq; vocatur accipiter hoc ē raptor. qz rapit siquis accipit ipsi fertur autem accipitres circa pullos suos impios esse. nazdum viderint eos posse tentare violatus nullas eis prebēt escas. sed verberant pennis. ⁊ a nido precipitant. arq; a teneros compellunt ad predam ne forte adusti pigrescant. vñ hec auis satis nota est.

¶ Aquila est auis ex volatilibus quam domini italici pro signo victorie portant. Mesue idem laudat. hec vero auis reperitur in partibus indie. ⁊ iuxta littora oceani. etiam inuenitur apud nos tamen raro. Serapio. facit capitulum de lapide aquile. ⁊ inquit quod est lapis indus qui quando agitatur auditur intra ipsum lapillus alius. ⁊ minera eius est in montibus Indie inter chinoas ⁊ saradin. ⁊ greci nominant eum antarront. ⁊ expositio eius est alleuiane partum.

Perdis auis est que genere eius coturnix nuncupat. est enim auis que satis nota ē. hec apud Aui. in secundo cañ. vocat cubugi. Bēlis super tertio cañ. d̄ cura lubricitatis stomaci ait. cubugi. i. perdix. Simon tanuē. ait. cubugi. af. perdix ⁊ algel. Itē Matheus fil. in litterā. c. ait. cubugi. i. pdix Jo. angli. in ca. de debilitate visus. ⁊ cecitate accidētali ingr. ℞. fellis galli aut pdicis. aut fasiani qui vocatur alcubugi a Mesue. ⁊ quod cubugi sit capo seu gall⁹. ⁊ ex hoc colligi videtur. nā Aui. in secundo cañ. in ca. hermel allegans verba Dia. dixit quod ipsa trita cum melle ⁊ vino. ⁊ felle alcubugi ⁊ gallinarum. sed patere potest legenti quod Diaſ. in loco allegato non habet fel alcubugi. sed capons. Sera. vero etiam eodem loco ex verbo Diaſ. habet fellis galli. Item Dia. in ca. de felle laudat fel cubugi. Serapi. eodem loco auc. Dia. laudat fel galli ex quibus possumus comprehendere. itentionem Aui. fuisse quod cubugi sit capo. ⁊ Sera. quod sit gallus. sed intellexit vt opinor d̄ gallo siluestri. qui fasianus appellatur. quem aliqui dicūt esse cubugi. licet velit simon quod non sit capo. ⁊ mesue quod non sit gallus nec perdix. nam Mesue in ca. allegato scripsit cubugi ⁊ galli ⁊ perdicis ex quo apparet qd̄ secundum eum idem non sunt. tamen intētio arabum est q̄ cubugi est algel aut perdix.

Sief memite ꝑ eundem in sinonimis que sunt i fine sui libri fit hoc mō. exprimit sucus memithe. ⁊ in sole deiccatur. ⁊ ex eis informantur pillule in modum nuclei dactilorum. vel informantur magdaleones parui.

Istud sief non est in vsu. tamen eius compositio in alijs colirijs multum operatur. Memithe vero sēm Sera. ex auc. Dia. est sucus herbe eiusdem nominis que est similis in folijs suis herbe spēi papauetis dicti ceratides i. cornuti. nisi quia est in ea humiditas adherens manui. ⁊ est propiuqua terre. ⁊ hz graue odorē hz multū sucū. ⁊ color suci eius est similis colori croci. hec apud Dia. sub isto nomine non reperitur. verum est quod Dia. de ipsa facit cap. sub nomine glaucium quod idem est. qd aūt fit cōmuniter ignozatur. sed sēm estimationem modernozuz est species celidonie. ⁊ sine dubio hoc sonat. nam Sera. in ca. de curcuma. i. celidonia inquit minoz chilodomō. ⁊ est memithe.

Nicolus florentinus in libro quinto in capto de hidropisi in speciali dicit memithe. i. volubilis minoz. sed nō bñ sonat hic textus. nā idem in septimo libro in ca. de apostematibus emunctoriozum siue de bubonibus ait memithe. i. celidonia quod recte dicit Joānes arculanus in ca. de cura cephalee. tam calide quam frigide dicit sief memite. i. sucus memithe. per decoctionem inspissatus vel ad solem ⁊ est herba similis papaueri dicta glaucinum. ⁊ est species celidonie. Ille autem sucus sic inspissatus dicitur sief. vz. sief memithe. ⁊ est medicina ocularis. Item Joānes anglicus in cap. de surditate debilitate auditus ait. sucus memithe. i. celidonie agrestis.

Gulielmus placentinus ait. memithe est simile glandinibus colozis citrini. ⁊ est fructus cuiusdam herbe que nascitur in littoribus aquarum. Idem dicit Aui. in secundo ca noſi. bulchasis in libro secundo docet modum exprimendi sucum ex memithe. ⁊ ignozat de ipsa inuenire veritatez qd esset. moderni vō habent ipsam per cognitionē verā. nā vt dictum fuit de mente Sera. ipse vult q̄ sit celidōia minoz. ⁊ sic hodie generaliter habetur opinio. quāuis aliqui ꝓtradicant dicentes qd memite non est celidonia. nā celidonia est calide complexionis memite vero frigide quib⁹ respondetur. quod ⁊ si celidonia sit calide complexionis. ꝓpter hoc tamen non tollit gn memithe sit spēs celidonie vz. celidonia minoz. nā qui dicunt q celidonia est calide complexionis forte intelligunt de celidonia maioz. vel de eius suco vel radice. sed hoc nullam includit repugnantiā q celidonia minoz nō sit frigide vtutis. non. n. repugnāt in eadem specie esse indiuidua seu simplicia diuerse ꝓplexionis. ⁊ hec apud lōbar. reperitur i hortis ac locis aquosis. ⁊ est quam angelicam siue archangelaz vulgo vocam⁹ ⁊ sic si legis bene illa ca. videbis qd angelica ē memithe i folijs in colore in radice: ⁊ in reliquis pterea in folijs multum similatur celid. ma.

~~Habita sectione d̄ sief cōsequenter elucubrabim⁹ sectionem de pillulis secundum mentem diui Mesue. ⁊ aliorum doctorū clarissimorū. Si modo tenues vires nostre paululum refocillauerit. ipse deus bonoruz omniū largitor. sine cuius nutu que fiunt omnia cassa atque irrita extāt.~~

Ipse igitur adiutor ac protector noster adsit.

¶ De pillulis.

Pillule alefangine ex inuentione mesue quarū interpratio ait. pillule de aromatibus. ℞. cinamōi cubebe.i. mirti albe ligni aloes calami aromatici. macis: nucismuscate: cardamōi: gariofilorū: assari: masticis: squinanti. spice. carpobalsami añ. ʒ.i. abſinthij. succi rosarum añ. ʒ.v. terantur contritione grossa: ⁊ fundat super ea aq̄ lib. xij. ⁊ coquantur vsq̄ ad consumptionem duarum partium. deinde fricentur manibus ⁊ colentur: ⁊ exprimatur aquositas eius ⁊ recipe aloes succotrini boni lib. i. ⁊ laue tur in scutella lapidea vitreata cum aqua pluuiali lauationis pluribus. deinde exficcetur ⁊ fundatur super ipsum. expressionis predicte circiter lib. ij. ⁊ terātur in sole. deinde admisceantur cuʒ aloe: mirre: masticis ana. ʒ.v. croci. ʒ.iij. tere contritione bona. deinde predicte expressionis residuum super ea fundatur: ⁊ conuertantur vsq̄ dum siccentur: ⁊ fiant ex eis pillule in modum ciceris. ⁊ da ex eis a ʒ.ij. vsq̄ ad auř. ij.

¶ Iste pillule apd medicos nros sunt nobiles: ⁊ ipse vtūtur mltū sub noie pullularū alefanginarū. ⁊ de aromatibus quod idem est. pillula ät a rotunditate dr. nā eius forma ē vt pila qua luditur etiā pōt dici q̄ dnr pillule a pistādo. nā ipse fiunt cū pistello in mortario cū mlto labore. in aliquibus libris inuenitur pillula p catapuria. Papias catapodia dicta. eo quod modica poretur vl ingluciatur ⁊ ē pila. in libris de greco translatis reperitur sepe catapodia pro catapuria. Sūt ex hoibus qui fortasse queritabūt: q̄re inoleuit vsus quod pillule dentur in numero impari laxatiue. Ad hoc rndet. Conciliator dria. xlix. circa medīū differentie dicēs qd ille pillule debēt agere. actionis ät ratio sumitur a forma tanq̄ ab eo quod ipsius est principū sustentatiuū ⁊ nō a materia. Impar vero habet rōnē forme ⁊ multa alia dicit que videas.

¶ Aloes succotrinus ꝓm ipm mesue est nobilior alijs spēbus aloes: ⁊ dicit succotrinū quia fit in succutri puicia: ⁊ hec planta apud arabes vocat ʒambaera. Isidor. in cap. de herbis aro. ait. aloe herba amarissimi suci panace. Papias aloe spēs arōatica amarissimi suci herba resistēs vermibus: ⁊ putredini. si abluere vis aloeʒ qui ibi ingreditur fac scōm formam quā tradit. Mesue ibi. scōm quosdam predictus aloes locutus vebet poni in tera Bal. ac i alijs locis. sed supra oñdi per aliā viā in tera Ba. vt docet bulcasis in tractatu scō qui inferius in cap. allega. inquit: ⁊ vtere in medicinis laxatiuis. ⁊ in spēb⁹ iere. ⁊ in alijs medicinis in quibus aloes ingreditur.

Pillule stomatice caput ⁊ stomacū mūdificāt. ℞. iere pigre. ſ. iere simplicis Bol. ʒ. viij. triū mira. ana. ʒ. iij. agarici. ʒ. ij. turbith bōi. ʒ. x. epitimi creten sis. ſ. illius insule ana. ʒ. ij. ſ. salis indi. i. salis nigri. ʒ. ij. abſinthij. scamonee ana. ʒ. iij. pēidiarū. ʒ. iij. ⁊ fac pillulas cū suco scarlolarum dosis eius est. ʒ. ij.

¶ Iste pillule secundum quosdam sunt quibus vtimur. Mesue autem in distinctione de pillulis habet multas descriptiones sub nomine pillularum stomaticarum ⁊ omnes differunt inter se. verum omnes stomacum mundificant. ⁊ propter id sunt qui faciunt vnam descriptionem p alia. moderni vero doctores laudant primaʒ descriptionē ⁊ penultimam. i. ex his que in hac distinctione ponūtur ⁊ sic infra apparebit alia descriptio. Mesue habet trium mirabolanorum qui sunt isti. ſ. citrini chebuli ⁊ indi. nā beleric ⁊ emblici nō ꝓputanť inter spēs mirabolanorum q̄re idē ⁊ Sera. de illis trib⁹ in vno capⁿo loquunť: ⁊ alijs separata faciunt capitula.

¶ Scariola de ipsa dictū fuit in sirupo de cicorea.

Pillule Aggregatiue ex inuentione nostra. ℞. mirabolanorum citrinoruʒ. rauedseni ana. ʒ. xiij. suci eupatorij. suci abſinthij ana. ʒ. ij. scamōee anthio. cocte in pomo. ʒ. v. chebulorum indorum. agarici. colloquintide. polipodij ana. ʒ. ij. turbith boni. aloes ana. ʒ. vi. masticis. rosarum. salis. gemme. epithimi. anisi. ʒinziberis ana. ʒ. i. electuarij. rosati q̄tum sufficit ad aggregationeʒ fiāt pillule grosse. da. ʒ. i. vel aureum vnum.

¶ Iste pillule sunt ex inuentione Mesue: ⁊ sic scōm istā descriptionē sūt apud quosdā i vsu. sed medici moderni laudāt magis aliā descriptionē q̄ dr descriptio pillularū aggregatiuaʒ maiorū. ⁊ sic describā ipsas. Aui. in. v. canon. habet vnā descriptionē. ⁊ dicunť pillule aggregatiue filij hilgeben. sed idē non sunt: nec sunt in vsu.

¶ Scamonea anthiochena. i. illius prouincie. idē in ca. de scamonea magis laudat anthiochenā ⁊ armenā: ⁊ laudat illā que est in colore clara sicut gūmi subalbida. ⁊ si trāgatur cū aq̄ vel salius fiat sicut lac. ⁊ sit tenera ad frāgēdū ⁊ puluerizādū: ⁊ in podere sit lenis. ⁊ sit i odore bōa nō graues: remota vō ab his ꝓprietatib⁹ nō ē bōa. Loseruak quoque p annos. xx. verū quāto antiqor. tāto nobilior.

Pillule aggregatiue maiores. ℞. bdelij. mirabolanorum nigrorum. i. indorum. belicorum. emblicorum añ. ʒ. iiij. turbith boni ⁊ electi. ʒ. xiij. seminis apij. feniculi. anisi carui. ameos. otigani. rosarum. ʒ. ij. seitaragi indi. barmel. hermodactili. salis indi. i. nigri. masticis. armon. añ. ʒ. i. ʒinziberis. cina. carda. croci. spice acori. cassie añ. ʒ. ſ. serapini. ʒ. iiij. colloquintide. ʒ. iii. penidiarum al. ʒ. iiij. aloes sucotrini. ʒ. xv. confice cum suc. caulium ⁊ ungue manus tuas cum oleo sambucino.

¶ Iste pillule apud nostros phisicos sunt vsuales. dicunť aūt maiores ad differentiā minorū. eo q̄ plura simplicia ingrediant. Supra posita fuit alia descriptio pillularū ex inuentione sua. que etiā sunt laudate.

¶ Seitaragi indū. vide de ipso in cōfectione trifere saracenice. Hec est quā Dia. lepidū vocat. ⁊ ꝓm Paulū ē hibederidos scōm Pli. hibederidā quāquā ficto noie inuentioni eius assignato carmine. nascit maxime circa veteraʒ monumēta parietinasq̄ ⁊ occulta iterū flores semp folio nasturtij caule cubitali. seic tñ paruo vt vix aspici possit. radici odor nasturtij. vsus estate efficacior ⁊ recēti tm̄. hec est quā lōbardi crisonem vocant.

¶ Harmel. i. tertium genus ruthe secundum Mattheum silua. harmel scrī. tum cum. h. est semen cicute. ⁊ armel scriptum sine. h. est genus ruthe. eandem habet opinionem lumen tenebrum. q̄ harmel sit cicuta. sed falsum est. sed harmel cum. h. est tertium genus ruthe. nam Diaſ. in cap. de ruthā quasi in fine ait. Alterum genus ruthe q̄ nascitur in macedonia ⁊ galatia. quam molin ciues appellant. Idem in fine ait. rutham multi armolam vocant firū vasasa. nascitur in locis cultis. Auicen. in secundo canonis inquit. ruthā siluestris vehementior est nigredinis quaʒ alcher mel cum. h. item lege caplm de harmel scriptum cum litte re. h. apud eundem est idem cum cap. de armola apud Dias. idem in quarto cañ. in ca. de curatione morsus viperarum cum eo quod sicut Canon ait. ruthā siluestris. ⁊ nō est alharmel secundum q̄ existimauerunt quidam. imo est species ruthe ipsius. ⁊ sic est sine dubio. sed Auerroys in quinto col. ait alharmel. i. cicuta. quod falsum est. nam ꝓ plures sapiētes creditur q̄ harmel cum. h ⁊ sine. h. idem sit ⁊ possibile nō est q̄ harmel cum. h. sit cicuta. nā Sera. de harmel cū. h. capi. facit cui⁹ formā hic volo describere. vt magis appareat veritas. ⁊ hec ē harmel ꝓm Sera. noiatur molli. ⁊ noiant eā multi rutham siluestrem. ⁊ est planta q̄ egreditur ex vna radice cum multis ramiculis. ⁊ habet folia longiora folijs ruthe alterius ⁊ meliora habentia grauem odorem. ⁊ habet florem album ⁊ capitella maiora satis q̄ capitella ruthe domestice diuisa tribus diuisionib⁹ in quibus est semen amarum. eius color est ad rubedinem declinans. habet tres angulos. ⁊ est id quod de plāta venit in vsum medicine. ⁊ ipsum maturat ⁊ colligitur in autūno. ⁊ sic est si aggregaueris rutham siluestrem. qua vtunť moderni eadem est cum illa.

Sambac siue zābac. i. iesemineuʒ. ⁊ fit oleū de ei⁹ floribus ficut infra ostendam si deus voluerit.

Pillule de eupatorio maiores. ℞. mira. citrinoʒ suci eupato. suci abſinthij añ. ʒ. iij. rauedseni. ʒ. iij. ſ. mastic. ʒ. i. croci. ʒ. ſ. aloes bōi. ʒ. v. ꝓpice cuʒ suco endiuie. dosis eiⁿ. ʒ. ij. cum aqua casei.

Has pillulas apud nos nō hēmus in vsu. maxie scōm istā descriptionē. idem describit vnā aliā descriptionē pillularū minorū. sed in vsu non sunt Auic. in qnto canonis

habet vnam aliam descriptionem. sed eadem non est.

¶ Eupatorij. i. gafit. Pli. eupatorij regiam hʒ auctoritatem caulis lignosi nigritātis. trsuti cubitalis. aliqñ ⁊ amplioribus folijs per interualla quinq̄ vt canapis per margines incisis nigris. ⁊ ipsis plumosis radice supuacua.

Pillule de reubarbaro. ℞. rauedseni. ʒ. iij. suci liquiritie. suci abſinthij. masticis añ. ʒ. j. mira. citrinoʒ. ʒ. iij. ſ. seminis feniculi. apij. añ. ʒ. ſ. croc. diarodon. ʒ. iij. ſ. hiere pigre. i. spēruʒ hiere Galient. ʒ. x. confice cū aqua feniculi ⁊ da. ʒ. ij. cū aqua casei calida in sero.

¶ Has pillulas hēmus in vsu. Mesue ingt q̄ sunt pillule de reubarbaro. sed loco reubarbari hʒ rauedseni. qd idē est. ergo possumus dicere q̄ pillule de reubarbaro ⁊ pillule de raued idem sunt. ⁊ sic meo tpe vidi apothecarios dare pillulas de reubarbaro pro pillulis de raued. sed errat multū. nam si vides bene Mesue in hac distinctione de pillulis habet descriptionē pillulaʒ de reubarbaro que cōferunt ad febres antiquas. ⁊ pillularū de rauedseni que conferunt ad opilatiōes splenis. que nec i virtute nec in alijs concordāt. ⁊ sic apothecarij. ⁊ etiam medicus debent scire differentias que sunt in ipsis. ⁊ sic in multis alijs.

¶ Reubarbarū ꝓm Isido. est reponticum. sed non recte. vide de eo in confectione de rauedseni.

Pillule de alchechingi. ex inuentione nra. ℞. abſinthij ⁊ suci eius. ⁊ suci eupatorij. aloes. mirab. citrinoʒ. masticis. croci. rauedseni. lacce ablute. ni si assari. cassie fistule. seminis fumiterre añ. ʒ. ij. hiere pigre. ʒ. iij. confice cum aqua solatri. ⁊ si est tussis cum febre pone venarum liquiritie. sunt enim sane ⁊ experte.

¶ Has pillulas habemus in vsu. sed nō multū. Occurrit hic dubitatio similis ei que occurrit i diacurcuma in quā licet dicat curcuma. non tamen ingreditur curcuma. sic in his pillulis licet non ingreditur alchechingi. dicuntur tamen pillule de alchechingi. sed secundum quosdam possunt dici a compositore. vel q̄ vitio scriptoruʒ descriptio non est integra. vel potius quia conficiuntur cuʒ aqua solatri quod est species alchechingi.

Pillule inde quas scribit Hali. ℞. mirab. nigrorū ellebori nigri. polipodij ana. ʒ. v. epithimi sticados ana. ʒ. vj. agarici. lapis lazuli loti. i. abluti. colloquintide. salis indi añ. ʒ. iij. suci eupatorij. spice añ. ʒ. iij. gariof. ʒ. j. hiere pigre. ſ. hiere galien. ʒ. xij. fiant pillule cū suco apij. dosis eius est a. ʒ. ij. vsq̄ ad auř. ij.

¶ Has pillulas hēmus in vsu. dixerunt quidā q̄ dicunť inde. q̄ in partibus inde sunt magis in vsu q̄ in ptibus alijs. alij dixerūt q̄ dicunť inde pp sal indū qd reciptūr ⁊ per sal indū intelligit sal nigrū. sed cū caremus eo. sapientes voluīt q̄ loco eius ponamus sal rubeū. quidā ponunt zuccaʒ candidū. sed non est ei proximū vt est sal rubeū.

Pillule de sarcocolla. ⁊ sunt pillule albe. ℞. sarcocolle. ʒ. iij. turbith. ʒ. iiij. coloquitide. ʒ. j. ſ. ʒinziberis. ʒ. j. ſ. salis gemme. ʒ. j. ſ. dissolue sarcocollā in aqua rosata. ⁊ cōfice alia cum ea ⁊ fiant pillule. sunt. n. sane ⁊ experte. Dosis. ʒ. j.

¶ Has pillulas hēmus in vsu. ipse Mesue in capitulo de sarcocolla habet vnam aliam descriptionem ex aucto. Halisenis ⁊ idem sunt. sarcocolla est gūmi arboris que est sicut frutex ⁊ est spinosa cuius rami sunt nodosi. ⁊ colligit ex ea gummi. ⁊ est eius aliud album sicut thus ⁊ aliud subcitrinum. Electio. fortius est subcitrinuʒ albo ⁊ quod est amarus melius. ⁊ modus nutriendi ipsaʒ est q̄ infundantur in lacte asine per quatuor vel quinq̄ dies. ⁊ semp infundēdo lac super eam. ⁊ hoc facias in scutella lapidea. supra de hoc in quodam fiet melius ostendi.

¶ Sal gemma. i. sal capadocū. Mes. in capitulo de speciebus salis dicit q̄ sal gemma est sicut christallus scindibilis. Idem dicit Auic. in secundo cañ. in cap. de sale. quidam dixerūt q̄ sal gēma dr. q̄ est clarum vt gemma ⁊ est vena terre. ⁊ hʒ effectum salis armoniaci. de quo circa instans ait. sal gēma dr. q̄ gemme assimilatur. vel q̄ claruʒ est vt gēma. ⁊ de eo fiunt suppositorij vt est notū oibus.

Pillule fetide maiores. ℞. serapini. armoniaci. opoponacij. bdelij. colognide. harmel aloes. epithimi añ. ʒ. v. hermodactilorū. alscebram. añ. ʒ. iij. scamonee. ʒ. iij. cinamomi. spice. croci. castorei. añ. ʒ. j. turbith. ʒ. iiij. ʒinziberis. ʒ. j. ſ. euforbij. dragme vnius ptes. iij. dissoluatur gūmi in aqua porri ⁊ fiant pillule. da. ʒ. ij.

¶ Has pillulas habemus in vsu. Fetide autem dicuntur quia fetidos ⁊ corruptos humores educunt. vel dicuntur fetide. quia ingrediuntur quedam fetida. idem in capitulo de egritudinibus neruorum habet quatuor descriptiones quarum vna est maior. ⁊ hec est ex auctoritate Galie. alia est minor. ⁊ credo q̄ non sit ex auctoritate eiusdē. postea alie due descriptiōes sūt ex auctoritate filij Zacharie siue Rasis. ⁊ sic fine dubio Rasis in nono almansoris in capitulo de paralesi posuit pillulas fetidas quas ipse composuit. sed non sunt in vsu. Idem in libro viuisionum habet vnam aliam descriptionem. Auicen. in quinto canonis habet quatuor descriptiones que in vsu non sunt.

¶ Alscebrā. i. scebram. Auicen. in secundo canonis dicit. scebrā quidē orik in hortis his cānam subtilē. equalem ⁊ habet pilos ⁊ folia sunt sicut tarcon ꝓm q̄ existimo: ⁊ habet lac sine dubio scebrā hʒ lac. ⁊ est spēs lacticiniorū. sed non computat inter septē spēs titimaloʒ que a Dias. ⁊ Serap. describuntur. Mesue ait. alscebrā est spēs lacticiniorum ⁊ est solutiuum rusticoʒ. ⁊ eius aliud est magnuʒ his radices rotundas ⁊ grossas. ⁊ aliud est paruū habens radices subtiles. ⁊ est tenuis corticis. magnū est malū. parum vero est illud quod eligitur ⁊ melior pars plante est cortex radicis eius. ⁊ lac eius est acutiue ⁊ fortiue. Hec est quam nos esulam vocamus. nam arabes vocant ipsam zebram. nos vero esulam. hec apud nos in pratis ac alijs locis inuenitur est similis linarie. sed ipsa nō habet lac. vñ dicitur esula lactescit. sine lacte linaria crescit. ⁊ est medicina rusticorum vt supra dixi. Differentia autē est inter scebram ⁊ sescebrā. nam scebram est esula ⁊ sescebram est ozimum carmenum de quo vide supra in dianasturtio.

Pillule de serapino. ℞. serapini. armoniaci. bdelij oppoponaci. aloes. castorei. harmel añ. ʒ. iij. coloquintide. ʒ. iij. fiant pillule cum aqua porri.

¶ Hē pillule raro habent in vsu. illa vero descriptio que est magis in vsu. est vna alia quam idē inferius describit. Aui. in quinto cañ. habet vnam aliam descriptionem. sed non est in vsu. Serapinū apud Diascori. vocat. fagapinū. ⁊ est lachrymum ferule nascēs in india. eligendū est limpidum foris ruffum intus album odorē filij. i. asse fetide ⁊ galbani habens gustum viscidum. Mesue autem ait. serapinum est gummi alasce hundeg. ⁊ est arbor similis oleandro. i. nereon montano ⁊ melius est cuius intra subrubeum ⁊ subalbidum: ⁊ q̄ habet odorem porrorū. ⁊ quod est facile resolubile in aqua. ⁊ q̄ est clarum. ibi Mesue docet de modo preparandi ipsum duobus modis.

Pillule de euforbio. ℞. euforbij: colognide. agarici. bdelij. serapini. añ. ʒ. ij. aloes. ſ. sucorrini. ʒ. v. fiant pillule cū aq̄ porri portio est a. ʒ. ſ. vsq̄ ad. j.

¶ Has pillulas habemus in vsu. maxime ꝓm istā descriptionē. Auic. in quinto cañ. habet vnā que eadē est in simplicibus. sed differt in vno. vʒ q̄ Mesue vult q̄ cōficiatur cum aqua porri. Auicen. vero cum aqua caulium.

Euforbiū ꝓm Mesue est gūmi excedens oia gēa gūmi in calefactēdo ⁊ subtiliādo. ⁊ melius ex eo est leue frangibile hās colorē palearē ⁊ clarū. ⁊ qd ē vehementis acredinis ⁊ odoris valde acuti. ⁊ qd est recens. super qd iā preterijt annus. recens vero anni sui est sicut venenū ⁊ ignis.

Pillule de rauedseni. ℞. rauedseni. ʒ. viij. armoniaci. serapini. bdelij. añ. ʒ. x. lacce. ʒ. viij. opoponaci. ʒ. iiij. mezereō gūmi. ſ. gūmi arab. añ. ʒ. iiij. turbith. ʒ. x. spice nardi. polij. i. polij montani. aloes añ. ʒ. v. masticis. ʒ. ij. mirabolanoʒ citrinorū. ʒ. x. dissolue i vino gummas: ⁊ fac pillulas: dosis eius est. ʒ. ij. cum aqua casei.

Iste pillule ab apothecarijs tenētur ꝓfecte ⁊ sunt in vsu sub nomine pillularū de rauedseni: nō autē ista descriptio debet dari pro pillulis de reubarbaro quia licet rauedseni sit reubarbarū. tamen pillule de reubarbaro nō sunt eedē vt dictū fuit supra. Rasis in nono Almansoris habet vnā descriptionem in cap. de hydropisi: sed non est in vsu.

Pillule de mezereon. ℞. fol.meze. infusorum in aceto exsiccato .ʒ.v. mirabola. citrinorum ʒ.iiij. chebulorum.ʒ.iij. confice cum terentabin.i. manna ⁊ tamarindis dissolutis in aqua endiuie.

¶ Has pillulas habemus in vsu. dicuntur aut de mezereon qz sibi magis ingredit mezereon q̃ aliud simplex. Christoforus de honestis inquit. pillule de mezereon.i. de laureola sed falsum est nam mezereon vt victum fuit in confectione almezereon non est laureola.

Pillule lucis maiores. ℞. rosarum violarum absinthij. coloquintide. pro qua pone troc. alandahal. turbith. cubebe calami aro. nucismuscate. spice epithimi. carpobalsami. xilobalsami. sileris. seminis ruthe. squinanti. assari. masticis. garfofilorum. cinamomi. anisi. feniculi. apij. cassie. croci. macis añ.ʒ.ij. mirab. citrinorum. chebulorum indorum. emblicorum. bellericorum. rauedsenni. ana.ʒ.iiij. agarici sene ana.ʒ.v. eufragie.ʒ.vij. aloes succotrenis. ad pondus omnium confice cum suco feniculi. dosis eius est a.ʒ.ij. vsq̃ ad.iij.

¶ Iste pillule apud nos sunt in vsu. dñr aut lucis. qz valent ad oculos medendos. vel dñr lucis. quia obscuritatē oculorum prout sol noctem remouet. ⁊ de ipsis reperiuntur ibi maiores ⁊ minores. sed maiores sunt ille quas nostri medici laudant. verum sunt ex hominibus qui faciunt vnam descriptionem pro alia. eo q̃ in minoribus pauciores res ingrediunt. ⁊ propter id ambas describam.

¶ Eufragia est herba que apud nos in pratis reperitur. ⁊ est minuta herba. mirabiliter medetur egritudinibus oculorum ⁊ propter id Mesue in sua practica in capitulo allegato. vocatur ipsam herbam adhsi. feniculus similiter valet in illa materia. vnde versus. Feniculus verbena rosa celidonia rutha. Ex istis fit aqua que lumina reddit acuta. ⁊ non est completus versus nisi addat capillus veneris eufragia ⁊ betonica.

Pillule lucis minoris intentiōe maior. ℞. xilobalsami. i. ligni balsami. carpobalsami. añ.ʒ.j. celidonie.ʒ.v. rosar. violar. absinthij. eufragie. añ. ʒ.iij. sene epithimi. mirabo. citrinorum. chebulorum. indorum. bellericorū. emblicorum. agarici. coloquintide. squinanti. licij. lapidis lazuli ana.ʒ.j.ʒ.ʒ. aloes boni ad pondus omnium confice cum suco feniculi aut celidonie.

¶ Celidonia secundum Plinium genera sunt duo. Maior fructicoso caule folio pastinace erratice amplior ipsa altitudine duorum cubitorum color albus. flos luteus. minor folia hedere rotundiora minus cādida sucus vtriusq̃ croceus mordax semen purpureum. florent aduentu trundinum discessu marcescunt.

Licium Diasco. est eligendum intus colore ruffo. ⁊ de foris nigro quod diuisum brunum habet stipticum est. ⁊ coloris ruffi ⁊ crocei apparet cū guttui amaro sicut est indicum quod ⁊ melius arbor. vnde fit est lithios appellata siue exacanton folia buxo similia atq̃ spinosa generās. nascitur in dumosis locis. cuius folia ⁊ grana ⁊ radix i vnū contunduntur ⁊ ex aqua dulci coquuntur vsq̃ ad crassitudinem. apud Serapio. vero sunt folia spinosa. ⁊ habet ramos longitudine duorum brachiorum. Plini. autem ait. fit ex arbore spinosa fructu simile piperi precipue amaritudinis foliis paruis. Aui. in secundo canonis. de ipso duo facit capitula. vnū quod incipit feluzeharagi. aliud quod incipit licium. Joannes Serap. in antidotario in capitulo de epitimatibus ait. licium. i. feilneragi. liber qui dicit Bulchasis in tractatu secūdo ait. sunt qui faciunt licium ex radice arboris que dicit curtan. ⁊ species eius licij nominatur cohaculem. ⁊ est quodam quod affertur ex alicmen. ⁊ sunt qui faciunt licium secundū hunc modū vt ibi docet. neq̃ per id cognoui quid sit. Gentilis super quintū Auicen. in fine inquit. bel est herba de qua fit liciū in vno alio loco super quodam passu quarti ait. liciuz fit ex arbore spinosa que vocat azarasch siue oxilacantos q̃ est notū Gulielmus placentinus ait. licium est sucus granorū cabrosie vel cornastrelli. Nicolaus dicit licium est sucus de floribus capzifolij vel oculo lucidi. Idem in littera o ait. oculus lucidus. i. capzifolium vel matrisilua. vide ergo si bene cōsideretur capm Dias. de licio q̃ eius arbor est ex acanthos ⁊ secūdum Gentilem est azarasch siue oxilacanthos idest spina acuta. ergo liciū fit ex arbore spinosa que apud nos berberis vocatur. nam sine dubio est consonum quia vt dictuz fuit Gentilis in vno loco allegato dicit q̃ bel est herba. sed debet dicere arbor de qua fit licium. bel vero apud Serap. est arbor granati siluestris quod idē est ⁊ sic meo tempore vidi facere licium ex fructu arboris granati siluestris que proprie est berberis quod apud Diascoridem oxiacārthos dicitur. ⁊ hoc licium est optimum verū sunt ex hominibus qui faciunt licium. vt dicit Nicolaus de quadam herba que mater siluaruz vocatur. ⁊ hec apud nos iuxta hortos nascitur. cuius folia sunt ex vno latere subalbida ⁊ ab altero viridia se adherēns ⁊ inuoluens sepius super alias plātas. ⁊ hec a nostris rusticis dicit scizo sed est debilius priore. etiam sunt ex hominibus qui faciunt licium ex fructu nigro cuiusdam arbusti q̃ quidam lustragum vocant. cuius folia sunt similia foliis buxi ramuli recti quibus caute anicularum fiunt suco granorum expresso ⁊ cocto in quo etiam inuenitur idonea efficacia. vt habet licium primum ⁊c.

Pillule stomatice nostre stomacum ⁊ caput mundificant ⁊ accipiuntur omni tēpore. ℞. turbith.ʒ.x. masticis.ʒ.iiij. rosarum.ʒ.iij. aloes optimi ad pondus omnium cōfice cum suco absinthij.

Iste pillule cum alia descriptione suprapposita sunt ille quibus vtimur.

Pillule alandahal. ℞. troc. alandahal.ʒ.x. salis gemme.ʒ.j. laudāl.ʒ.xij. olei rosati quantum sufficit. ⁊ sunt experte.

Has pillulas habemus in vsu. sub nomine pillularum alandahal siue hermetis. ⁊ non debemus vti sub nomine pillularum alandahal. vt quidam credūt. nā vide q̃ Mesue in sua distinctione de pillulis habet pillulas alādahal hermetis. ⁊ pillulas alādahal siue hermetis. ergo differūt inter ipsas. ⁊ per troci. alandahal intelligūtur troc. de coloquintida. quorum descriptio superius est posita.

Pillule de agarico. ℞. agarici. masticis añ.ʒ.iij. radicis lilij celestis. prassij. i. marubij añ. ʒ.i. turbith.ʒ.v. hierepigre.ʒ.iiij. coloquintide. scarfole añ. ʒ.ij. mirre.ʒ.j. Confice cum robub. idest rob. ⁊ est mustum coctum.

Iste pillule sunt multū in vsu. Idem Mesue in capitulo de asmate habet vnā aliam descriptionem que eadē est. Aui. in tertio cañ. in fen.x. in capitulo de cura asmatis habet vnam aliam descriptionem que eadem est.

Agarici autem virtus est magnificata vt docet experientia. nō solū in euacuādo flegma qd a pdominio euacuat. verum etiam alios humores farmaco educibiles.

Lilium celeste apud Auicen. est yreos. Mesue in alia descriptione habet yreos. quod idem est.

Pillule de turbith. ⁊ dicuntur pillule aurēe. ℞. turbith boni.ʒ.xvj. aloes.ʒ.i.ʒ. masticis. rosarum ana.ʒ.vij. mirabolanorum. citrinorum.ʒ.x. croci ʒ.iij. Confice cum suco absinthij.

Has pillulas habemus in vsu sub nomine pillularū turbitharum. etiam sunt in vsu sub nomine pillularū aureārum Mesue. tamen quando medicus ordinat pillulas aureas intelligitur secundum descriptionem que est de mente Nicolai. Joannes Serap. in antidotario ait pillule albeen. ⁊ dicuntur pillule auri. sed non sunt in vsu.

Pillule de lapide lazuli. ℞. lapidis lazuli abluti ʒ.vj. epithimi. polipodij añ.ʒ.vij. scamonee. ellebori nigri. salis indi. i. salis nigri. añ.ʒ.ij.ʒ.ʒ. agarici ʒ.vij. garfofilorum anisi ana.ʒ.iiij. hiere pigre. ʒ. hiere. Gal. ʒ.xv. confice cum suco endiuie.

Has pillulas habemus in vsu lapis lazuli ꝑm Serapi. oportet q̃ eligatur color cuius est celestis multum. ⁊ est lenis sine asperitate ⁊ sine mixtione alterius lapidis. ⁊ qui non frangitur facile. ⁊ cuius frusta sunt magna. Mesue de ipso loquitur in capitulo de lapide stellato. modus aut abluendi eum dictus est supra. ⁊ sicut abluitur lapis lazuli. sic etiam abluitur lapis armenus.

Pillule de lapide armeno. ℞. lapidis armeni loti ⁊ pparati. hiere pigre. añ.ʒ.v. epithimi polipodij. añ.ʒ.viij. scamonee cocte in citonio. i. diagredi. ʒ.iij. garfofilorum.ʒ.ij. salis indi.ʒ.j ʒ. confice cum suco solatri. i. herbe more vel morelle.

¶ Has pillulas habemus in vsu. sed raro. Idem Mesue in capitulo de soda frigida ab humore melancolico habet vnam aliam descriptionem que est ex auctoritate Alexandri. sed non idem est.

¶ Lapis armenus ꝑm Mesue. melior est habens colorez medium inter viridem ⁊ obscurum terreum ⁊ induz ⁊ hz macularū distinctiones virides ⁊ nigras. Auicenna ait in ipso est aliquantulum azuli coloris. ⁊ non tamen est in colore azuli. ⁊ nō est in eius soliditate. ⁊ modus abluendi ipsuz ē sic ablutū lapis lazuli. cui modus supra fuit positus.

Pillule ad omnes morbos catarri ⁊ corrize ⁊ tussis catarralis. ℞. mirre pure.ʒ.vj. olibāi. idest thuris.ʒ.v. opij. iusquiami. añ.ʒ.iiij. croci.ʒ.i.ʒ. radicum lingue canis.ʒ.iiij.ʒ. fiant pillule ⁊ administrentur.

Iste pillule apud nobiles medicos sunt multum in vsu. sub nomine pillularum ad omnes morbos catarrales. etiā sunt in vsu. sub nomine pillularum de cinoglosa. Sz hoc est ex secretis medicine ⁊ a multis cognite non sunt. Nicolaus habet vnam aliam descriptionem. sed sue proprie vocantur pillule de cinoglosa. sed non sunt in vsu. tamen infra apparebit earum descriptio. Etiā infra apparebit vna alia descriptio pillularū que dñr pillule de alchalber. i. de cinoglosa. sed non tenenf confecte. Lingua canis. i. cinoglosa. ⁊ cōponitur a cinos qd est canis ⁊ glosa quod est lingua. inde cinoglosa. i. lingua canis. Joannes anglicus in capitulo de scissuris labiorum inquit. cinoglosa. i. lingua canis. Mesue non ponit cum quo liquore debeant fieri. sed vidi ipsas confici ex suco radicis ipsius cinoglosse.

Pillule de serapino expte. ℞. serapini. armoniaci. oppoponaci. bdelij. añ.ʒ.j.ʒ.ʒ. semis apij. ameos. armel. anisi añ.ʒ.j. acori. seiteragi indi. i. lepidi. calamenti. folij cētauree. polij. costi. salis gēme. añ.ʒ.ʒ. aloes ʒ.vj. coloquintide.ʒ.v. fiant pillule ⁊ administrentur.

Iste pillule sunt ille quas nostri doctores laudāt. supra posita fuit vna alia descriptio ex auctoritate eiusdem. sed non sunt sta laudate.

¶ Armel vero scriptum sine littera h ꝑm Matheum siluaticum est tertium genus ruthe. sed harmel cum h est cicuta. sed falso. nam harmel tam cum h q̃ sine h idem importat vt dictum fuit supra. de forma ipsius in confectiōe pillularum aggregati. maiorum apparebit.

Folium. i. malabatrū. loco eius a modernis multis macis ponitur aut spica nardi.

Centaurea. i. centaurea minor. sunt. n. duē spēs hz Mesue maior. i. ⁊ minor inter quas distinguūt pprietates note electio. minor melior est in omni re. cuius flores ⁊ crura colorē hnt citrinū paleare ⁊ melior pe plante sunt flores ⁊ seia ipsi ⁊ meli tpis collectiōis ipsius est principiū estatis.

Pillule de bdelio maiores. ℞. bdelij.ʒ.xij. ameos ʒ.iij. chebulorum indorum. beliri. emblii. venarū adustarum. cbarabe añ.ʒ.ij.ʒ. infundatur bdelium in suco porri. ⁊ fac pillulas in modum ciceris.

Iste pillule sunt ille quibus communiter vtimur. dicuntur autem maiores ad differentiam minorum. eo q̃ plura simplicia ingrediantur. idem habet vnam aliā descriptionem ⁊ sunt ex inuentione sua. ⁊ hec sunt apud quosdā in vsu. Joan. Serap. in suo antidotario habet tres descriptiones. sed non sunt in vsu. Rasis in nono Almansoris in capitulo de emoroidibus ⁊ fistulis ⁊ ragadijs que in anno fiunt. habet vnam descriptionem. sed idem non est.

¶ Bdelij ꝑm Pli. in britania nascit. cui arbor est nigra magnitudine olee foliis arboris ⁊c. Dias. aut in armenia illud nasci dicit. ⁊ laudat illud qd lucidū est. ⁊ subalbidum lene equaliter cereū ⁊ q̃ facile molit ⁊c. Aui. distinguit in iudaicū ⁊ mechiū. ⁊ dicit q̃ ambo sunt ex palmis siluestribus. laudat aut illam spēm que est clara ⁊ amari saporis. ⁊ est munda a lignis. ⁊ est facilis resolutionis boni odoris. cuius fumus hz odorē picis. ⁊ cū antiquat bdelium iudaicum egreditur a lenificatiōe ad exsiccationē. Dinus florētinus in libro sedo in ca. de cura scrofularū ait. almugath. i. bdelium qd falsum est. nā almugat siue mugath est radix granati siluestris de qua Aui. in sedo cañ. spēale facit ca. ⁊ redarguit. ſz male eos qui dicūt q̃ ē radix granati siluestris.

¶ Venarum adustarū. notādum qd vena per varias intentiones accipit. de qua Gentilis in tertio cañ. sup ca. de canonibus generalibus curatiōis egritudinū oculorū ingt. q̃ vena aliquando accipit pro vena tinctorū. i. rubea tinctorū. aliqñ pro vena celidonie. aliqñ pro mineralibus terre. aliqñ sumitur vena pro vermibus terrestribus. alij vero per venas intelligunt radices feniculi ⁊ petroselini ⁊c. ſz in isto loco per venā aliud intelligitur. est. n. littera corrupta. nā dz dicere auellanarum adustarum sicut testat Matheus siluaticus in littera vena. vbi sic ait. vena est radix plantarum vel vena corporis. verum est q̃ in antidotario damascenī. i. Mesue in receptione pillularum de bdelio ponit venarū adustarum. quod contingit ex errore scriptoris. qz dz dicere auellanarū adustarum que omnibus note sunt. lumen apothecariorum dicit quod debet dicere venerium adustarū. i. radicū acori. sed hoc falsum est. vt patet ex sentētia Mathei siluatici qui alterius est auctoritatis q̃ istud fuscum lumen. vel adhuc versus tenebra.

Pillule de bdelio ex inuentione nostra. ℞. mirabolanorum nigrorū emblicorum bellericorū ana.ʒ.v. bdelij.ʒ.x. scorie ferri. seminis porri. añ.ʒ.iij. coralli adusti. karabe concule aduste ana.ʒ.i.ʒ. margaritarū ʒ.ʒ. confice cum aqua porri.

¶ Has pillulas habemus in vsu. sed non tantum vt maiores. corallus secundum Dias. arbor est que in fundo maris nascitur. quando autem simpliciter reperitur corallus de rubeo. intelligitur modus autem adustionis ipsius talis est. oportet q̃ terantur grosso modo. ⁊ ponāntur in olla terrea. ⁊ ponantur in furno per noctem. si bene comburitur bene est. si non iterum ponātur donec comburantur. ⁊ melior corallus est qui est vere rubedinis. ⁊ qui nulla aut pauca foramina habet.

Pillule de colloquintida. ℞. colloquintide.ʒ.vj. mirabolanorū nigrorū citrinorū. serapini. i. delij sarcocolle añ.ʒ.vij. nigelle. cimini. carmē. origani. pnici. nasturtij. albi. salis gēme. visci romani añ.ʒ.j. infunde gummas in aqua porri. ⁊ fac cum ceteris pillulas.

Has pillulas hēmus in vsu. sed non multū. Colloquintida ꝑm intentionē Mesue est fel terre. hz vero intentionez Isidori fel terre pprie est cētaurea. Idē sentit Simon Januēsis. Circa instās aut ait. colloquintida pomū est cuiusdā fructus in transmarinis partibus nascentis circa regionez hierusalem. ⁊ cucurbita alexandrina dicitur. ⁊ nota q̃ taz pomum q̃ fructus dicitur colloquintida.

¶ Nasturtiū album. i. nasturtium babylonicum. Auic. in quinto cañ. in metridato inquit. alseis. i. nasturtium babylonicum ⁊ ꝑm Matheum est nasturtium orientale. de eo dictum fuit supra in confectione metridati.

¶ Viscum romanum. i. glutē romanū. ⁊ glutē romanum apud Serap. est mastix. Auicenna. mastix alius est romanus albus. ⁊ alius est nabathi ad nigredinem declinans. ⁊ melior est ille qui est albus mundus ⁊ magnus.

Pillule de oppoponaco. ℞. oppoponaci. hermodactili. serapini. bdelij. armōiaci. colloquintide añ.ʒ.v. croci castorei. mirre.ʒ.iniziberis. piperis macro piperis. cassie. mirab. citrinorū indorū belericorū emblicorū añ.ʒ.ʒ. scamōee.ʒ.ij. turbith.ʒ.iiij. aloes.ʒ.xij. infundatur gummi. in aqua caulium. ⁊ fiant ex eis pillule.

Has pillulas habemus in vsu. maxime secundum istam descriptionem. ipse in cap. de paralesi habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadē. ⁊ Auicēna in quinto cañ. habet aliam ⁊ est eadem.

¶ Oppoponacum sedm Mesue est gūmi plante cuiusdā filis ferule. cuius stipites eleuantur sup terrā circiter cubitū vel duos. ⁊ melius ex eo est qd est citrinū extra ⁊ subalbidū intus. ⁊ qd est amarū. Auic. ait oppoponax est arbor que non eleuat a terra ⁊ similant ipsius folia foliis ficus. idē in ca. de kemescir ait. qd ē in dispositiōib' alienfir. i. op

poponacis. ⁊ aliquando vocatur alsofir.

Pillule de hermodactilis maiores. ℞. hermodactilorꝫ. aloes. mirabo. citrinorũ. turbith. colloquintide. cuius loco possunt poni troc. alãdahal. bdelij. serapini. añ. ʒ. vi. castorei: farcocolle. euforbij. oppoponaci. harmel. i. tertij generis ruthe: apij ana. ʒ. iij. croci. ʒ. j. ʒ. confice cum suco caulium. ⁊ fac pillulas:

Iste pillule sunt ille quibus vtimur. dicunt aut maiores ad differẽtiam minorꝫ. eo ꝙ plura simplicia ingreditur pillulas maiores q̃z minore ⁊ ambe sunt in vsu. ⁊ ex inuentione sua sunt in vsu. Rasis in nono Almansoris hꝫ vnaꝫ aliam descriptionem. sed apud nos non est in vsu. tamen infra descriptio sua apparebit.

Hermodactilus ſm Mesue est radix herbe montane. ⁊ eius alius est longus sicut digitus. ⁊ alius rotundus est. ille de quo ipse intelligit est alius albus. alius rubeus ⁊ alius niger. melior ex eis est ille qui habet proprietates tres bonas. ſ. qui est albus ⁊ vere albedinis intra ⁊ extra ⁊ qui est grossus ⁊ qui est durticei mediocris. Auicẽna in secundo canonis duo facit capitula vnum de flore qui dicitur digitus hermetis: aliud de hermodactilo. hec apud nos in locis aquosis nascitur. sed non est valde vtile. ille vero qui in montibus reperitur est nobilior. hec radix vtilis est quidem egritudinibus tunctarum. Ga. autem in cap. de medicinis zenonis in suis experimẽtis in electuario de cẽtaurea pro hermodactilo scripsit zurugen qd̃ idem est.

Pillule de hermodactilis minores. ℞. hermodactilorum. ʒ. v. scamonee. ʒ. ij. ſ. mirabolanorum citrinorum. ʒ. iij. rosarum. ʒ. ij. aloes. ʒ. x. confice cum chatarrico rosato.

Iste pillule ſm istam descriptionem non sunt in vsu. potest autem dici ꝙ dicuntur minores. eo ꝙ pauciora simplicia ingrediantur ad differentiam maiorum. vel dicuntur minores. quia habent minorem efficaciam.

Chatarticum vero apud grecos est purgatiuum. ⁊ ideo hoc Mesue vocet cõficere predictas pillulas cũ chatarrico rosato. i. cũ purgatiuo facto cũ succo rosarꝫ. qd̃ vocatur electuariũ rosatũ ex auctoritate ipsius. ſz electuariũ de succo rosaruz est ex aucto. Nicolai. sed hic de illo quod fit de mente Mesue debet intelligi ⁊ poni. ⁊ non aliud.

Pillule de hermodactilis ex inuẽtione sua. Recipe hermodactilorum. aloes. añ. ʒ. v. mirabolanorum citrinorum. turbith ana. ʒ. iiij. zinziberis. ʒ. ij. fac pillulas cum electuario rosato va. ʒ. ij.

¶ Iste pillule que sunt ex inuẽtione Me. apd̃ nros medicos sunt multũ in vsu. sunt. n. expte ad ea que dicit Mesue ⁊ sic etiã maiores sunt expte. sed minores nõ tantum.

Pillule sebelie. ℞. spice inde. ʒ. v. spice romane. ʒ. ij. raued. agarici. epithimi. añ. ʒ. iiij. costi. masticis. camedreos. amomi. añ. ʒ. iij. croci. ʒ. ij. mirre. cinamomi. gariofilorꝫ. squinãti. añ. ʒ. j. aloes. ʒ. x. fiãt pillule cũ vino antiquo. ⁊ va. ʒ. ij. cum vino permixto.

Has pillulas habemus aliquando in vsu. ſm quosdam vocuntur ſ. belie a compositore.

Spica romana apd̃ Auic. est spica celtica. idẽ ait Sera. in cap. de spica. vide de ipsa in Spectiõe de spica romana.

Hic est finis impositus distinctiõi pillularꝫ q̃ posite sunt in antidoto. Me. nũc alias ab eo ⁊ alijs alibi colligemus.

Pillule bichichie. Mesue in cap. de tussi sicca. ℞. suci liquritie. zuccari. taberzet. i. albi. ana. auf. vj. siue. ʒ. viiij. amili vragagãti amigdalarꝫ dulciũ añ. ʒ. iiij. confice cum mucilagine psilij vel citoniorum.

¶ Has pillulas habemus in vsu maxime secundum hanc descriptionem idem in capi. de reuccedine vocis habet vnã aliam descriptionem. sed nõ est in vsu. Rasis in nono Almansoris in cap. de tussi habet vnam aliam descriptionez. ⁊ eadem est. Auic. in tertio canonis in fen. x. in cap. de cura tussis ⁊ sputo sanguinis habet vnam aliam descriptionem. sed nõ est eadem. lumen malelucens describit vnam descriptionẽ ex auctoritate Mesue. sed falsa est descriptio sua in põdere. ⁊ nõ debent fieri.

¶ Pillule aũt bichichie vel bechias ẽ ꝙpositio ad tussim ⁊ rax foia ẽ vt lupin⁹ aut trocisc⁹ tenẽt sub ligua lãbẽdo.

Pillule de croco. Mesue in ca. de raucedie vocis. Recipe croci. ʒ. iij. cubebe. ʒ. j. ſ. suci liquritie. olibani. i. thuris ana. ʒ. j. fac pillulas cum rob. i. vino cocto ⁊ sunt pillule magne ⁊ teneat patiens vnam sub lingua ⁊ glutiat saliuam eius ⁊ sunt expte.

Has pillulas nõ habemus in vsu. Crocus. ſ. orientalis qui vulgo dicitur zaffaram. Jo. Serap. in suo breuiario in cap. de egritudinibus que generantur in auribus ait. zaffaram idest crocus orientalis. idem dicunt arabes.

Pillule alie conferẽtes ad omnes reumaticas pulsiones. ⁊ sunt de libro Alexãdri medici ⁊ eas describit Mesue in capitu. de cura catarri. quarũ hec est pmixtio. Recipe mirre. ʒ. iij. thuris masculi. ʒ. ij. ſ. opij. iusquiami. radicum alcalchar sicce ana. ʒ. ij. confice cum suco alchazaber humide. va ex eis a tribus vsq̃z ad. v. in sero sunt enim mirabiles.

¶ Iste pillule secundum intentionem mesue sunt ex auctoritate Alexandri medici. ⁊ sic credo. quia idem in capitulo de tussi ait. Alexander confectio pillularum ad tussim catarralem ⁊ est ex medicimis benedictis. ⁊ est ex secretis artis. ⁊ conferũt ad omnes egritudines catarrales. ⁊ vocantur pillule alchaiber. ⁊ dicte sunt in capitulo de catarro. ⁊ sic est quod hec est descriptio pillularuz de alchaiber ⁊ qd̃ sit alchaiber generaliter ignorator. Joan. Arculanus in capitulo de catarro ait. pillule alchaiber secundũ descriptionem Alexandri medici apud mesue in fine cap. de catarro sunt prestantissime. ⁊ per alchaiber intelligitur cinoglosa siue lingua canis. ⁊ sic est secundum veritatem ꝙ hec est descriptio pillularum de cinoglosa. sed apud nos nõ sunt in vsu. illa vero descriptio qua vtimur est illa quaz superius scripsi sub nomine pillularum ad oẽs morbos catarri.

Alcalcachar siue calcachar est lingua canis siue cinoglosa. ⁊ componitur a cinos grece quod est canis. ⁊ glosa qd̃ est lingua ⁊ nota ꝙ meo tempore vidi multos herbaticos vendentes ignorantibus apothecarijs quinq; neruiã siue plantaginem minorem pro lingua canis. sed aliud est. hic vero per alcalcachar siccam intelligitur radix ipsius pulverizata ac contrita.

Alchazaber humida. i. recens. ⁊ lingua canis seu cinoglosa. sed generaliter dubitant aliqui an alcalcachar ⁊ alchazaber sint idem. sed sine dubio idem sunt. verum est ꝙ per alcalcachar intelligitur radix ipsius. ⁊ per alchazaber intelligitur sucus ipsius. similiter in antidotario Nicolai in confectione pillularum de elacterio. Nicolaus dicit de elacterio q̃z tum de pulueribus hoc est de puluere radicum elacterij. ⁊ est radix cucumeris asinini. postea aut cõfice cuz suco sicidis idest cum suco cucumeris asinini. tamen idem debet intelligi.

Pillule de storace. Me. in ca. de tussi. ℞. storacis ligde albe. olibani. mirre. suci liquritie. opij. añ. ʒ. iiij. fiant pille sicut cicer. dosis eius. ij. aut. iij.

Has pillulas nõ hẽmus in vsu. Rasis in nono Almansoris in capto de tussi. hꝫ vnam aliam descriptionẽ que eadem est. idẽ in libro diuisionum in capi. medicinarum tussis asmatis ⁊ saniei habet vnam aliam descriptionem.

Storax liquida est satis nota.

Pillule de hiera simplici. Mesue de mente Gal: ℞. spẽx hiere pigre Ga. ʒ. j. cõficiant cum melle dico geleniabin q̃tum sufficit. ⁊ fiat magdaleon.

Iste pillule sunt multum in vsu. descriptionẽ vero specierũ vide supra in tractatu de electuarijs in loco vbi est hiera pigra. sicut dictum fuit de speciebus hiere pigre. fit confectio hiere pigre cum melle secundum artem. ⁊ hec dicit a doctoribus hiera pigra Gal. ⁊ quãdoq; de predictis speciebus completis cum geleniabin fit pasta bona. ⁊ tunc a doctoribus vocantur pillule de hiera Galle. seu de hiera simplici. ⁊ de istis debet intelligi quando simplr̃ medicus ordinat hieram infra apparebit vna alia descriptio pillularum de hiera composita. que etiam sunt in vsu.

pillule masticine ſm Conciliatorem in capi. de indigestione stõi. ℞. masticis. ʒ. iiij. aloes electi. ʒ. x. agarici boni. ʒ. iij. cõfice cum suco altilie ⁊ fiant.

Iste pillule sunt ille quas nostri doctores laudauerũt in

multis proprietatibus. Franciscus de pedẽmontiũ in capitulo de medicinis appetitus corrupti ponit hanc eandem descriptionem. Idem Franciscus in capitulo de nocumentis digestionis. ex quibus est debilitas destructio. ⁊ corruptio. ⁊ cura eius habet aliam. Mesue in suo grabadim in capitulo de caputpurgijs conferentibus sode frigide habet vnam aliam descriptionem. ⁊ dicit ꝙ mundificãt stomacum ⁊ caput ⁊ accipiuntur omni tempore. ⁊ dicuntur pillule de mastice. sed non sunt in vsu.

¶ Altilia aut altimilia idem est. o quanta differẽtia reperitur in hac maxie ab ignorãtibus apothecarijs ac medicis vt est lumen malelucens nam ipse dicit ꝙ altile est vinum vel sapa vel rob. qd̃ falsum est. verum si conciliator diceret. conficiant cõ tile esset vinũ coctũ. sed ait cuz suco altilie. i. artemisie. nã istud vocabulũ sicut dictũ fuit mihi est quasi vulgare. qz in partibus hispanie dicunt altimilia idest artemisia. preterea Auic. in qnto canonis in tyriaca eadre ingt suci altilie ⁊ est albelengesir. ⁊ dr̃ abrotanũ siluestre. q̃ est artemisia. nam belengesir apud Sal. in vj. simpliciũ est artemisia. preterea cõciliator seu Petrus de ebano dicit ꝙ cõpositio harꝫ pillularũ est medicina matricis viciose ⁊ viscerꝫ interiorꝫ artemisia ad idẽ mirabiliter valet. ⁊ sic est ꝙ altilia est mater herbarum siue artemisia. loco eius potest poni sirupus de sticados.

Pillule de quatuor rebus secundũ Franciscuz de pedemontiũ in cap. de volore intestinorꝫ ⁊ medicinis eius ⁊ sunt exptissime. ℞. colloquintide. loco eius troc. alandahal. serapini. salis gemme. diagredij cocti ana. ʒ. ij. terantur ⁊ conficiantur cum suco porri.

¶ Iste pillule non sunt in vsu apud nos. dicuntur autem de quatuor rebus a quatuor simplicibus que in ipsis ingrediuntur sine liquore.

Pillule de benedicta. Recipe specierum benedicte simplicis completaruz. ʒ. vj. fiãt ex eis pillule cum geleniabin. i. melle rosato.

Pillule de spica ſm Franci. de pedemon. in capitulo de hydropisi. ℞. spice. ʒ. iiij. agarici. amomi. raued. i. reubarbari. epithõi. masticis. costi. camedreos. ana. ʒ. iij. mirre. cinamomi grossi. squinanti. gariofilorum ana. ʒ. j. aloes. ʒ. viij. fiant pillule.

¶ Iste pillule non sunt in vsu. Spica. ſ. spica nardi. Dias. nardus herba est spinosa. nam a grecis nardostachios appellatur. eius genera sunt duo vnum indicũ. ⁊ aliud siriacum. sed non quia in syria inuenitur. ideo. nomen accepit. sed qz mons vbi nascitur pars eius in indiã porrigit ⁊ c̃.

Pillule sine qbus esse nolo ſm Nicolaũ. ℞. aloes optimi abluti ⁊ odoriferi. ʒ. xiiij. gnq; mirabolanorꝫ reubarbari masticis absinthij rose violaruz. sene. ſ. foliculorꝫ sene. agarici cuscute añ. ʒ. j. temperenk cũ suco feniculi in quo sint scamonee bene trite. ʒ. vj. ſ. admisceantur. ita tũ ꝙ puluis scamonee per pannũ in ipo suco fit expressus. ⁊ fit tm̃ suci qd̃ sufficiat ad cõfectionẽ pillularũ ad modũ ciceris infozmenk manib⁹ cũ oleo violato vnctis vel oleo cõmuni abluto ꝯz doctrinã ⁊ vsui reserua.

¶ Pillule a rotũditate vicunk. sine qbus esse nolo ꝙ magnã efficaciã virtutẽ quã hũt ad purgandos humores. etiam valẽt ad obscuritatez oculorꝫ. Gilibertus de anglia in cap. de scothomia ⁊ vertigine hꝫ vnã aliã descriptiõẽ que est conformis huic. gnq; mirabolani sunt proprie citrini chebuli nigri. i. indi emblici ⁊ belerici. ⁊ sic iste gnq; spẽs dr̃ intelligi per quinq; mirabolanos. ſm. n. quoidã sapientes spẽs mirabolanorum sunt tm̃ tres. ſ. citrini chebuli ⁊ indi. nã alias duas spẽs nõ cõputant inter mirabolanos. quare Mesue separata de ipsis facit capla. moderni vero addiderunt belericos ⁊ emblicos. ⁊ sic per gnq; mirabolanos de istis gnq; itelligit. vñ vsus. Mirabolãorꝫ spẽs vocꝫ bonorꝫ. Citrin⁹ chebulus beleric⁹ emblicus indus.

¶ Scamonea est solutiuũ magnũ anthonomastice. secundum intentionẽ Nicolai in istis pillulis debet esse bene trita sed secundum opinionem aliquorum doctorum debet esse grossa duz ponitur in pillulis ac electuarijs. ⁊ ingunt ꝙ ratio hec est primo ꝙ scamõea est venenosa ⁊ est valde nociua stomaco ⁊ furiosa. vñ si bene triturarek intraret porositates stomaci ⁊ longo tempore ibi maneret. apothecarij vero moderni sic faciunt. sed loco eius ponunt diagredium. i. scamoneam preparatam cocram in pomo citonio antiqui dicebãt diacrediũ vel acridiũ moderni diagrediũ.

Pillule auree. ℞. aloes diagredij. añ. ʒ. v. rose seminis apij ana. ʒ. ij. ſ. anisi feniculi masticis. ana. ʒ. j. ſ. croci colloquintide interiorꝫ. ʒ. j. infozmentur. ad modum ciceris cum aqua infusionis draganti.

¶ Has pillulas habemus in vsu. dicuntur autem auree. quia sicut auruz inter omnia metalla preciosius est. sic iste pillule inter omnes alias preciose habentur. Gilibertus de anglia in capitulo de scothomia ⁊ vertigine habet vnam aliam descriptionem que eadem est. suprapposita fuit vna descriptio sub nomine pillularum de turbith. ⁊ sunt de mente Mesue qui dicit ꝙ sunt pillule auree. sed non sunt tante dignitatis vt iste.

Pillule de castoreo. ℞. castorei. piretri. opij. croci zinziberis. euforbij. elacterij. mathematicon leucopiperis. i. albi. nigelle. saxifragie. epithimi. spice scilicet nardi. elleborꝫ albi ana. ʒ. j. confice cum suco blete. in forma ad modum piperis.

¶ Iste pillule non sunt in vsu. Castoreum aũt est animal qd̃ apud Serap. castor vocatur. Auic. aũt ait. castoreũ est testiculus animalis marini qd̃ submergitur. ⁊ inuenik pariter suspensum ex radice vna sicut duo fella vaccina exficcata. ⁊ habet corticem subtilem qui quolibet tactu frangik electum ex eo est quod duo testiculi sunt simul adherẽtes pares. illud enim non adulteratum est. ⁊ eius quidem adulteratio fit ex oppoponaco ⁊ gummi confectis cũ oleo ⁊ pauco castoreo. ⁊ deficcatur in vesica.

¶ Elacterũ est sucus cucumeris asinini ꝯz cõpositorem. idem dicit Dia. infra in pillulis de elacterio melius oñdã.

¶ Mabathematicõ. i. sucus cauliculi agrestis. ſm Nicolaum. caulis vero agresti ſm Dias nascitur in locis maritimis ⁊ desertis. albidior ⁊ longior domestico. ⁊ amarus. quidam putant. sed non recte ipsum esse cõditi seu structum. de quo circa instans. structium est cauliculus agrestis sed falsum dicit. idez ibi ait vbi inuenitur. ℞. mabathematicon sucus ponitur qui sic appellatur. veritas tamẽ est ꝙ mabathematicon est sucus cauliculi agrestis. sed non est structium idest conditi.

Pillule optomere. ℞. aloes diagredij. añ. ʒ. ij. colloquintide interiorꝫ. epithimi cretici. i. illius insule. agarici. chebuli. masticis. absinthij añ. ʒ. j. temperentur cũ suco strigni. ⁊ in modum ciceris infozmẽtur.

Has pillulas non habemus in vsu. dicuntur autem optomere. i. de octo rebus.

Strignus ſm Dia. spẽs habet quatuor. quarum prima est hortulana. odoris iocundi. hec comedik. ⁊ hec est quam nos solatrũ vocamus. aut morellam vulgo. macer. Herbã quam greci strignũ dixere. latini Maureolam dicunt. ſm Serap. solatrum est vna vulpis. ſm vero Mesue vna vulpis aliud est vt apparet apud ipsum in capi. de alfessera. ſz maior pars sapientum tenet hanc opinionem ꝙ vna vulpis siue vna canina fit strignum seu solatrum.

Pillule stiptice valent contra fluxum ventris. ℞. mirtilorum. balaustie. psidie. simphit. sanguinis draconis. bolliar. acãthe. rosarum. tartari. i. lapidis vini ipoquistidos. sumach. i. roris siriaci. croci. gallie muscate. galãge. cinamomi. spodij. macis. gummi ara. añ. ʒ. j. opij thebaici. ʒ. ſ. temperentur cum suco cimarum mirre. ve lentisci vel plantaginis. ⁊ fac pillulas in modum ciceris. non sunt tamen in vsu apud nos.

Psidia. i. cortex granati. psigia vero est storax liquida.

Smphitum. i. consolida maior seu anagalicum. Auic. in secundo canonis scribit sucutum. sed est simphitum. dicit quod est semperuiua. ⁊ dicit ꝙ est species seminis mãdragore. idem in tertio canonis in fen. x. in capitulo de cura sputi sanguinis ait. sucutuz ⁊ est semperuiua. ⁊ dixit vir in quibusdam que aggregauit quod est species calamenti nascens inter lapides que teritur ⁊ comeditur cuz sale. ⁊ nominatur nimusil albure siluestre. ⁊ in hoc est consideratio neq; per id Auic. cognouit quid esset.

¶ Lentiscus arbor est nota. Isido. in ca. de pprijs nominibus arborꝫ ait. lentiscus dr q̃ cuspis ipsius lentus sit ꝛ mollis. nã lentũ dicimus quicqd flexibile est. vñ ꝛ lentũ vimẽ ꝛ vites. Virgilius ꝛ lente vites. i. flexibiles. cuius fructus oleum defudat cortex resinam que mastix appellatur. cuius plurima ꝛ melior in chio insula gignitur.

Pillule de gnqꝫ gẽneribus mirabolanorꝫ. ℞. oium mirabolãorꝫ. agarici. diagredij. collognide. sene añ. ʒ.j.ʒ.epithimi. turbith. aniſi. maratri. masti. lapidis lazuli añ. ʒ.iij.ʒ.gr.v. aloes. ℥.i. conficiantur cum succo absin. Hãc pillulas nõ hẽm̃ in vsu. Bartho. montag. in suo antidoto habet vnã aliam descriptionem ꝛ eadem est. Nicolaꝰ dr q̃ sunt pillule d̃ quinqꝫ generibus mirabola. postea ait. ℞. oium mirabola. quod nõ ẽ sic dicẽdũ. nã per gnqꝫ mirabola. intelligũt citrini chebuli. idi ẽblici ꝛ belirici ꝛ p oes mirab. intelligũt sex. nã Serap. ponit seni qd̃ non repiſ apd̃ Mesue. verũ hodie p omnes mirabolãos gnqꝫ mirab. intelligi volũt. ſ. citri. chebu. indos. belle. ꝛ embli.

Pillule artetice valẽt ad artetica ꝛ podagrã. ℞. hermodactilorꝫ. turbith. agarici. añ. ʒ.iij. cassie spice. gariofili. xilobalsa. carpobal. zinzi. masti. feni. anis. saxifragie. seis spagi. bruſci. rose. granorꝫ solis. i. milij solis salis gẽme. añ. ʒ.ſ. aloes ad põdus oiuʒ ꝓficiant cũ succo feniculi vel iue. Hãc pillulas habemus in vsu. Vocant autẽ artetice. qr valẽt ad artetica passionẽ. i. ad passionẽ iunctarum. nõ aũt dicunt artetice ab herba que artetica dr. cuius forma est sicut cõsolida minor cũ flosculo celesti. iuxta vias hec nascit. Giliber. de anglia in cap. de cura artetice ꝯ magis os ait. pillule artetice magistrorꝫ salernitanorꝫ. ꝛ idẽ sunt. Nico. florẽti. in lib. x. in ca. de pseruatiõe a doloribus iuncturarꝫ ait. pillule salernitanorꝫ q̃ vocant pillule artetice. ꝛ idẽ sunt. Iua. i. zinzi. Mẽ. laudat ipaꝫ in ca. de egritudinib̃ neruorꝫ. gnãr apothecarij faciũt ipas pillulas cũ succo feniculi. ꝯ Giliber. ac Nico. laudãt magis succũ iue. ꝛ est cãepitheos. sed hec a multis cognita non est.

Pillule ante cibũ ꝛ post. ℞. masticis. granorꝫ solis. i. milij solis. croci. spice. ſ. nardi. nucismuscate gariofilorꝫ. macis. zinziberis. galange. iuniperi. apij. petroselini. fenculi. sparagi. bruſci. ciperi. carui. cubebe. xilobalsa. camedreos. camepitheos. thimi. epithimi. sene. costi. saxifragie. lapidis licis. pulegij. sileris mõtani. turbith. ameos. amomi: seminis anetti. portulace. lactuce. ʒedoarie. ana. ℥.j. reubarba. ad pondus oiuʒ. aloes ad pondus reubarba. ꝛ oium aliorũ conficiunt cũ vino veteri rubeo.

¶ Iste pillule apud nos nõ sunt in vsu. ſ ꝯm intentionem luminis tenebrosi sunt in vsu sub nole pillularꝫ impialiũ. sed non recte. nã iste nõ sunt pillule imperiales. gbus generaliter vtimur vt est notũ doctoribus ac apothec. illaz vero descriptionẽ pillula. impialiũ gb̃ vtimur inferius sub.

Pillule de electuario seu elacterio. ℞. (tungã. aloes. ℥.ij. masticis. ʒ.j elacterij q̃tum de pulueribus. ſ. ℥.iij. ꝓficiũ cũ succo sicidis vel cũ succo actis vl cameactis. ꝛ da. ʒ.iij. vel. v. suauiter enim soluũt ꝛ principaliter melancoliã ꝛ flegma purgant. secundario colerazꝫ.

¶ Hãc pillulas habemus in vsu tñ nõ multũ sub nomine pillularꝫ de cucumere afinino. nam elacterium est sucus cũ cumeris afinini sicut apparet apd̃ Diaſ. in pprio ca. de elacterio. preterea Sera. ca. de cucumere afinino ait elacteriũ fit ex fructu cucũeris amari in hũc modũ. accipe de cucũeribũ istis anteqũ veniãt ad plenã maturitatem ꝛ coacerua eos. ꝛ dimitte sic nocte vna. postea in meridie pone coram te vas. ꝛ pone sup cribrũ nõ spissuz ꝛ resupina sup ipz cultellũ ꝛ fac sic docet ibi Sera. ꝛ melꝰ elacteriũ est illud qd̃ vergit ad colorẽ albũ leue. amarꝫ hũidũ. ꝛ qñ appropiquaẽ lumini accẽdit. Petrus de crescẽ. ait. cucũer agre. ẽ herba nota. ex cuius succo fit elacteriũ. idẽ ait circa instãs. lacteri des aũt aliud est. vt apparet apd̃ Diaſ. ꝛ est cataputia.

¶ Sicidis. i. cucumeris afinini. ꝛ hic intelligit de radice. ignorantes apothecarij mirant qd̃ elacteriũ fit sucus cucumeris afinini ꝛ sicidis fit radix ipsius. ꝛ dicũt q̃ pole non est q̃ in istis pillulis ingrediat sucus fructus cucumeris ꝛ radix ipsius. sed tales ignorant. nam experientia reperitur eadẽ i pillulis alchaiber. i. de cinoglosa vt dictũ fuit supra.

Actis. i. sambucus cameactis. i. ebulus q̃si ifima seu humilis actis a chame qd̃ est infimũ. qui aũt dicit. ebulus est actis sambucus est chameactis. non dicit veritatem. ꝛ hec apud nostros rusticos lorex dicitur.

Pillule de cinoglosa. ℞. cinoglosse. opij seis iusgami añ. ʒ.iiij. mirre trocliten. ʒ. vj. olibani. ʒ.v. gariofi. ʒ.ij. cinamõi. cozubri añ. ʒ.ij. ꝓficiũtur cũ rodostomate. i. cũ aq̃ rosata. ꝛ formentũ inde pille ad modũ ciceris ex qb̃. v. aut. vij. eũti vormitũ exhibeãt. Iste pille apd̃ nos sunt i vsu ſ nõ vtimur ipis ꝯ istã descriptiõez. illa vo descriptio q̃ vtimur fuit posita supra sub nole pillula. ad oes morbos catarrales. etiam supra fuit habita vna alia descrip. de mẽte Alexan. medici. vt supra oñsuz fuit. Giliber. de ang. in ca. de cauſis tussis hz vnã aliã descri. ꝛ eadẽ est.

Cinoglosa ẽ herba dicta ligua canis filis cioglosse. i. plãtagini maiori: nisi qr nõ sũt ei coste appẽtes in foliis eiꝰ. ſ ſũt leuia satis. h apd̃ nos i ptis ac iuxta vias nascit cũ flos purpureo tẽdẽte aliq̃tulũ ad rubedinẽ. falsi aũt herbatici ignorãtib̃ apothecarijs vẽdũt p ligua canis gnqꝫ neruiã seu lãceolã. ſ ignorãtia ẽ i vtriſqꝫ. Cozubri. i. fex storacis ligde. ꝯ ꝓpositorẽ ẽ storax rubea seu timiama seu thꝰiudeorũ i medio storacis calãi. aliqui cozubrũ iuenik et adherẽs.

Mirra torrentiãẽ. i. mirra troclites siue smira siue mirra rotunda minuta optia ac odorifera: circa instãs ait. mirra: gummi est cuiusdã arboris. cuius eligenda est clara ꝛ cistrina. vel subrussa interius aliquantulum lucida ꝛ grossa: alia est mirra minuta: alia est grossa. ꝛ ista mirra troclitem dicitur vel a loco. vt quidam dicunt dicitur mirra trocliti dem. potest seruari per centum annos.

Pillule arabice. ℞. aloes. ℥.iij. bryonie. gnqꝫ mirabolanorum. masticis. diagredij. assari. i. assarabacare. rosarum añ. ʒ.viij. confice cũ succo cauliũ vel absinthij addendo croci. ʒ.i. castorei. ʒ.iij.

Hãc pillulas hẽmus in vsu. Giliber. de anglia in ca. de cura artetice ꝯm magistros hz vnam aliã descriptionez. ꝛ eadem est. illa vero descriptio quã scribit lumen maleluceus nõ est fienda: qr deficit crocus in pondere.

Bryonia. i. cucurbita agrestis. hec apud Diaſ. vocat ampellos leuce. vide in ipsa confectione dealfescera.

pillule de hiera magna. ℞. spẽr hiere pigre magnẽ ʒ.iiij. cum melle rosatõ fiant pillule. aut cum succo absinthij.

Iste pillule sunt in vsu sub nole pillularuz de hiera magna: quidam vocant ipsas de hiera ꝓposita. cuius descriptio fuit supius posita sub nole hiere pigre magne. ꝛ iste omnes pillule supradicte sunt de mente Nicolai.

Pillule ad febrẽ q̃tanã in antidotario Jo. Sera. ℞. costi amari spice aromatice. cãedreos cinamõi croci assari cimarũ sgnãti carpobalsami amomi scordeõ folij aristologie rotũde polumasticis gariofilorũ gẽtiãe ellebori nigri añ. ʒ.ſ. epithimi cretẽsis agarici polipo. mirre. añ. ʒ.iiij. aloes abluti. ʒ.ix. teranf ꝛ cõficiantur.

Hãc pillulas habemus in vsu ꝛ valẽt mirabiliter cõtra quartanã. idẽ Jo. Serap. hz vnam aliam descriptionem. ſ hec est nobilior. dixerunt quidaz experimentatores si accipiantur cum vino albo quatuor folia pentafilonis puluerizati iuuant ꝛ destruunt quartanam in matutinis tribus aut q̃tuor. ꝛ si denẽ de ipis folijs tria valẽt tertianarijs infra appebit vna alia descriptio hazꝫ pillarũ q̃ ẽt sunt optime.

Pillule cões hz Rasiz in. iiij. Almãso. in capi. de pestilẽtia. ꝛ eiꝰ cautela. ℞. aloes. ʒ. succotri. ʒ.iiij. croci ortẽ. i. cõis. mirre. añ. ʒ.ij. denẽ ex eis i pic.

¶ Iste pille apd̃ nos sũt i vsu sub nole pillularꝫ (pestilẽtierũ cõtiuz: ẽt sũt i vsu sub nole pillarꝫ sine custodia. Auic. in lib. iiij. i cap. de pseuratiõe a pestilẽtia hz vnã aliã descri. ſ ipẽ nõ põit dõm spẽr. Frãc. de pedemõ. in ca. de cura passionũ cordis ex aere pestilẽtiali hz vnã aliã descriptionẽ sic dosãdo. ℞. aloes croci añ. ʒ.ij. mirre. ʒ.j.ʒ. modernũ gñalr faciũt ipas vt docet Rasis. ꝛ dñt ꝓficiãt cũ vio albo claro subtili ꝛ odorifero. Frãci. ãt vult q̃ ꝓficiãt cũ aceto.

pillule chochie hz Rasiz i. ix. i ca. d̃ cephalea ꝛ emigrãea. ℞. pulueris pigre. ʒ.x. collognide. ʒ.iij. ꝛ tertiã scamõez. ʒ.ij.ʒ. turbith. sticados. añ. ʒ.ʒ. misce ꝛ

fiant pillule ex istis. ꝛ sunt doses decem.

¶ Has pillulas hẽmus in vsu maxime hz istaz descriptionem. dñr aũt cochie. i. capitales a cochos grece q̃ ẽ caput: eo q̃ mũdificant caput. apud haliabbatẽ pillule cõcã. sunt pillule cochie. Mesue in suo grabadin in ca. de caput purgãs ꝓserentib̃ sode fride hz vnã aliã d̃scriptionẽ q̃ fuit ex auctoritate filij zacharie ꝛ est eadem in simplicib̃: sed non in põdere nõ ipse Mesue adiũgit põdus stichados ꝛ turbith. idẽ in ca. de soda ex aggregatiõe colore ꝛ flegmatis hz vnã aliã descriptionẽ q̃ est ex aucto. Gal. ſ eadẽ nõ est. Nicolaꝰ habet vnã aliã descriptionẽ q̃ ẽ de mẽte rasis q̃ i simplicib̃ eadẽ ẽ: ſ i põdere adiũgit vt Mesue. idẽ hz vnã aliã q̃ ẽ de mẽte Gal. sed nõ ẽ in vsu. si vo intẽtio medicorũ ẽ q̃ ipe debeãt fieri ꝯm intẽtionẽ Ra. non opz addere nec minuere dosim specierum. si vero intentio eorũ fit aliter facias vt preeipiunt.

¶ Pigra. i. amara. o quanta diuersitas opinionũ inuenik in hac puluere pigre. vz gs ẽ ille puluis pigre quã itelligit Rasis. gnãliter habet opinio q̃ ipe sit puluis spẽrũ hiere simplicis Ga. ꝛ sic vult lumẽ maleluceẽ: ſ ñ recte: qr Rasis. o. Almãso. i ca. de dolore ꝛ apate stomaci hz vnã d̃scriptionẽ pulueris pigre. ꝛ hic ẽ q̃ administrari hz i istis pillulis. ꝛ d̃scriptio hec ẽ. ℞. pulueris rosarꝫ rubearꝫ spice masticis xilobalsami carpobalsami ciamõi xilocassie. i. cassie lignee assari añ. ʒ.i.ʒ. aloes sucotrensis ad vuplũ põderis oiuʒ: qd̃ bñ tritũ cũ alijs misceat medicinis tritis. ꝛ hic ẽ puluis d̃ q̃ itelligit. verũ ẽ q̃ ipe d̃scriptiões nõ differũt nisi i vna re. vz. q̃ Rasis hz rosas. Galie. nõ Gali. hz crocũ. Rasis nõ in reliquis concordant.

¶ Colloquintida. i. cucurbita dserti. Me. loco eiꝰ hz trocliscos alãdahal. ʒ.viij. Scamonea ẽ sucꝰ cuiusdã speciei volubilis. Rasis ãt scamoneã. Mes. hz scamoneã. anthiochenã coctã i citronio. ergo ẽ diagredũ ꝛ pdicte pillule hz plurimũ debẽt fieri cũ succo absinthij aut cũ vino albo.

Pillule de hermodactilis maiores hz eudẽ. Ra. in nono Almã. i ca. d̃ podagra ꝛ sciatica. ℞. hermodactilorꝫ satiriõ meizahara añ. ʒ.v. hiere pigre. ʒ.x. collognide cẽrauree mioris añ. ʒ.v. euforbij. ʒ.ij. turbith. ʒ.x. scitaragi. i. ʒiziberis finapis pipis castorei añ. ʒ.i. iformẽtur ex eis pillule ex qb̃ a duab̃. ʒ.x.ʒ. ad tres sumantur.

¶ Iste pillule apd̃ nos nõ sũt i vsu hz istã d̃scriptionẽ idẽ i lib. diuisionũ circa finẽ hz vnã aliã d̃scriptiõez q̃ q̃si eadẽ ẽ. illa vo d̃scriptio q̃ vtimur ẽ d̃ mẽte Mẽ. vt oñsum fuit. Hermodactil̃ grece ẽ dicẽ hermetis digit̃. Diaſ. d̃ ipo videk log sub nole coltico sicut apparet apd̃ Sera. ca. de hermodactilo. Satiriõ ẽ radix dicta ab Aut. testicul̃ vulpis. Dñ. ait satiriõs duo sũt genera. vnũ lõgiorib̃ foliis olee caule quatuor digitorũ. flore purpureo radice gemia ad formã bois testiculorũ. alterũ vide apud eũdẽ. de quo ẽt dictũ est in diasatiriõ.

¶ Meizaran. idest meizaram. ꝛ dicunt quidam q̃ est tapsia ab aliquibus dicitur esse mezereon q̃ etiam videtur voluisse Rasi. nam in descriptiõe pillularꝫ d̃ hermodactilis i fine lib. diuisionũ loco meizahara posuit mezereũ. Aut. in scdo cas. vocat ipaz mehe: erẽgi: ꝛ dicit. ẽ arbor scebzã. i. esule. verũtamen ẽ longior: in cuius colore ẽ cinerestas ad citrinitatem declinans. quidam vero homines numerauerunt ipsam inter laticinia. Sera. de hac dicit q̃ confert doloribus iuncturarum ꝛ articulorum: ꝛ addit. ꝛ dixerunt qdã quod viderunt in folijs huius plante id quod dixi in arbore agie. ꝛ hoc est q̃ quãdo ponitur in fluuijs inebriat pisces neqꝫ per id cognouꝰ qd fit. Jo. arculanꝰ in ca. de podagra dicẽ meizara. i. sene. qd̃ deꝰ scit. ¶ Sataragi idum. i. agricardamũ agreste. Ra. i li. diuisionũ: vbi vt dixim̃ scribit aliã descriptionẽ pillularꝫ de hermodactilis loco seitaragi idẽ posuit tapsiã idã: ex q̃ apparet ipz velle qd̃ seitaragi idũ sit tapsia idã. eãdẽ opinionẽ habuit Frã. d̃ pedemõ. in descriptiõe trociscorꝫ de spica vt oñsũ fuit supra.

pillule de tapsia maiores ꝯm Aut. in gnto cas. ℞. serapini: armoniaci: euforbij: bdelij: oppopanacis añ. ʒ.i. aloes: epithimi agarici añ. ʒ.i.ʒ. aristologie rotũde: centauree. ſ. mioris: castorei añ. ʒ.ij. macropipis. i. longi: zinziberis: ciminij: ameos: seminis anisi: apij: mirre croci añ. ʒ.i. mirab. citrinorꝫ: hermodactilorꝫ: almcheizaẽgi añ. ʒ.iij.ʒ. finapis capsie: pulueris collognide: lignũ aloes acorũ: salis indi. i. salis nigri añ. ʒ.i. ꝓficiũ cũ aq̃ alchechengi. i. solatri mioris: ꝛ fiãt ide pillẽ. ¶ Has pillas ñ hẽm̃ in vsu. dicũt d̃ capsia maiores ad vtã miorꝫ eo q̃ ptra simplicia igrediũt. capsia ãt ẽ seitaragi ꝛ ẽ quã Dia. lepidũ vocat ꝛ hz gal. ẽ genꝰ eruce: ꝛ ẽ agricardamũ agreste. i. nasturtiũ aq̃ticũ seu senatiõ. vt oñsũ fuit supra in trifera saracenica.

pillule d̃ dẽde hz eudẽ. ℞. cina. excorticati a cortice suo supiore. d̃ q̃ pjciãt ligue repte iter duo frusta granorꝫ. deide suci lig. aga. albi chelati. ꝛ herbe eupatorij absin. aloes añ. pteo eqles tere ꝛ ꝓficiũ cũ aq̃ apij: ꝛ informẽt pillule pue. ꝛ ille q d̃ eis facit pillulas inungat manũ suã oleo balsami odorifero. ¶ Has pillas nõ hẽm̃ in vsu. Frãc. de pedemõ. i ca. de vosi hz vnã aliã descriptiõez q̃ eadẽ est. ¶ Dẽde vel dendẽ. ꝯm Aut. i scdo can. ẽ pascni. ex ea est sicut fistici: ꝛ alscetrie est filis alcherua rubea hãs puncta nigra: ꝛ inda ẽ minor alscenij: ꝛ maior alscetrie eius medulla est cineritia declinans ad citrinitatẽ idẽ ait. Sera. sed dicit aliud est sceni: ꝛ aliud nõ qdã amicus fideliter dixit mihi q̃ istud granũ reperik in hyspania super arbore dicta scorzanum: ꝛ ipso ligno vtuntur tinctores ad tingendum pannos. tamen deus scit secundum Franciscum est species graminis vel cataputia quod ignoro. verum aliquando reperitur. deinde pro cataputia. i. cherua. Alchetati alias chelati. Franciscus loco eius habet alchechingi. ergo est solatrium minus: sed Gentilis super hoc canõe dicit alchelati. i. galbana.

pillule de gariofilis ꝯm eundẽ. in tertio in fen. vi. in ca. de cura feroris oris. ℞. gariofilorũ galange añ. ʒ.ſ. muscũ: cãphore añ. vanic. i. piretri. ʒ.i. aloes. ʒ.iij. finapis. ʒ.i. fiant pillule cum vino.

Has pillulas non hamus in vsu. Mesue in eodem capitulo habet troc. de gariofilis. Nicolaus florentinus in libro tertio in capitulo de feroze oris habet vnam aliam descriptionem: ꝛ est eadem huic. Danic. est pondus octo granorum ordei.

pillule de sandaracha. in eodẽ libro in fen. xvij. in capto de liquidis que ponunt super eas ꝛ quib̃ embrocantur. ℞. sandarache. corticis. ouorum: fumiterre: seminis porri ana. ʒ.iiij. salis armoniaci. ʒ.ij. scorie ferri. ʒ.iiij. fiant ex eis pillule sicut nabac.

Has pillulas non habemus in vsu. Franciscus de pedemontiũ in capto de emorroidibus ꝛ medicinis eius habet vnã aliã descriptionem que est similis huic. sandaracha vero secundum modernorũ opinionem est vernix: non est autem auripigmentum rubeũ vt dixerũt quidam ꝛ arbor ferens vernicem iuniperus vocatur.

pillule de fumoterre. ꝯm Aut. in lib. iiij. in fen. vij. i ca. de cura scabiei. ꝛ pzurit̃. ℞. mirab. citrinorũ chebulorꝫ nigrorũ añ. ʒ.v. aloes sucotrensis. ʒ.vij. scamonee. ʒ.v. fine cessatiõe. ꝓficiũ cũ aq̃ fumiterre ꝛ fiant.

Has pillulas habemus in vsu. Nicolaus in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem que videtur quasi esse eadem: sed hec est qua vtimur. Fumusterre est herba que habet folia similia dauco: nisi quia sunt magis minuta ꝛ amariora. ꝛ habet radicem: cuius color vergit ad albedinem. hec apud nos in vijs ac pratis ꝛ in rupibus inuenitur. Galien. in sexto simplicium dicit xeitarig. idest fumusterre sicut in sapore xeiterig arabes vocant ipsum scehetarig.

pillule de opio. ꝯm Petrũ de tussignana in capitulo de freneſi. ℞. opij. croci cassie lignee ana. ʒ.iiij. fiant pillule cum vino albo.

Has pillulas non habemus in vsu.

Optũ ẽ sucus satis notũ. Sera. in cap. de papauere ait gũmi vo papaueris nigri est optũ. liber q dr bulchasis docet modũ ipsius ꝛ dicit q̃ fit ex lacte papaueris nigri. opium vo ab opos q̃ est lachrymũ nomẽ extrahit.

Pillule de reupõtico ꝯm Bartho. mõta. in suo antidotario. Recipe suci cucũeris afinini: ꝛ thanite ana. ʒ.i.ʒ. reupõtici. ʒ.ij. aloes sucotrini. ʒ.i. diagredij. i. scamonee cocte in pomo. Jo. i. orobi. idest herbi fisile.

os spice ligni aloes ana.℥.s. fiant pillule cũ suco apij.
¶ Iste pillule apud nos non sunt in vsu. Reuponticum vero est barba firista: ⁊ est radix filis reubarbaro: ⁊ ppter id multi mercatores ignorantibus apothecarijs vendunt mixtum vnum cum alio: sed pt cognosci qz reubarbarum optimum: qñ masticatur causat saliuam rubeuz similẽ tincture croci: reupõticũ vo hz cõtrariuz. dicit aũt reupõticũ a reu qd ẽ radix ⁊ põticũ: qz i põtico ĩsula reperit. Dia. ãt ait. reupõticũ nascit in bosforo. ⁊ ẽ radix similis cẽtauree maiori. Sera. nec de reupõtico nec d reubarbaro facit ca. verũ facit ca. de reu. ⁊ dicit raued. i. reu. ⁊ dicit idẽ q dicẽ Dia. de reupõtico: sed moderni p rauud nõ intelligũt reupõticũ imo reubarbarũ de quo vide Mesue in ca. ppto de reubarbaro. Credo q antiqui vtebantur pro rauud reupontico. ¶ Arthanita idest panis porcinus de quo infra in vnguento de arthanita.

pillule de diamusco ibidẽ. ℞. musci: mirre ana.℥.iij. sticados rubee tinctorũ pulegij corticis citri: pipis lon. corticũ cassie lignee: corticũ cassie interioris: granoꝝ peonie: calami aro. ana. ʒ.vi. spice. ʒ.s. fiãt pillule cũ suco artemisie. i. matris herbarũ vel altilie.

¶ Has pillulas nõ habemꝰ in vsu. idẽ in suis cõfilijs i cõfilio de pfocatiõe matricis ex nocumẽto ipsiꝰ habet vnaz aliã descriptionẽ: sed differt ab hac. mater herbarũ adopta ta herba que anteptemis vocatur.

pillule Assateret. ℔z eundẽ ⁊ ibidẽ. ℞. hiere pigre. ʒ. hieragalleni. ʒ. i. masticis: mirabolanorum citrinorum ana. ʒ. iiij. aloes epatici. ʒ. ij. fiant pillule cum syrupo de sticados.

¶ Has pillulas hẽmus in vsu. ⁊ sunt ex aucto. Aui. sicut reperit in. iij. canonis in fen. i. in cap. de canõibus vlibus curationis. nã ibi ꝗt. i. solutiua vero facilia ad purgãdum caput vel ascetaret sunt ex quibus sumatur pillula magna vt paruũ pondus opationem efficiat sufficiẽtẽ cũ moza ⁊ nõ nocear ppter paruitatẽ suã iteratio ⁊ dormiat sup ipsa nec destruãt motus ⁊ vigilie eiꝰ opationẽ. ⁊ Canõ gdẽ in eis ẽ aloes ⁊ hiera: deide cadit in eis mastix ad pfortandũ stomacum ⁊ recipiuntur in eis mirabolani vt phibeãt vapore acutũ ⁊c. ipse Aui. nõ ponit dosim ipsarum rerũ: sed Bentilis loco allegato ponit dosim ipsarũ rerũ. ⁊ ẽ dosis Bartholomei. ⁊ sic generaliter ꝑm istam discriptionem conficiuntur.

pillule Imperiales magistrales. ℞. cinamomi: amomi: anisi. masticis: cardamomi: zinziberis: zedoarie: macis. nucis muscate. gariofilorũ. croci. cubebe. ligni aloes. turbith. terentabin idest mãne pure. agarici. foliculorum sene. spice nardi. quinq; mirabolanorũ añ. ℥. i. reubarbari ad pondus omnium aloes sucotrini ad põdꝰ suprascriptarum receptarũ. cõficiant cum syrupo rosato ⁊ violato quantum sufficit.

¶ Iste pillule apud nos habemus in vsu. maxime ꝑm istã descriptionem. ꝑm quosdã dñr imperiales. qz inuente fuerunt a quodã imperatore vel dñr imperiales. qz sunt in vsu multũ apud reges: tñ eius descriptionẽ ab auctoribus nõ reperi. verũ ꝑm quosdã iste pillule dicũtur describi a Rainaldo de villa noua. sed ego in practica Rainaldi qua vtimur nõ repperi. Cristophorus ãt de honestis posuit pillulas magistrales p regibus inuentas. nec reperit a quo auctore fiat descripte. tñ ibi describit suam descriptionẽ. ⁊ ẽ eadẽ cum ista nisi solũ in vna re. ⁊ illa ẽ spica nardi. ꝑm ãt lumẽ maleluceus pillule imperiales inueniunt in Nicolao sub nomine pillule alie ante cibum ⁊ post cibũ. sed videt eẽ falsus textus. nã ille pillule quas describit Nicolaꝰ sub nole pillule alie ante cibũ ⁊ post cibũ non sunt pillule imperiales. quibus vtuntur medici. Et si tu legis descriptionem pillularum imperialium vt pillularum ante cibum apud lumen apothecariorum non sunt pillule imperiales nec pillule ante cibum nec post cibum. sed istam descriptionem aggregaui cum multis alijs descriptionibus. ⁊ inueni eam optimam. ⁊ sic secundum istam confici volũt nostri medici.

pillule ad quartanam

misce ⁊ fiat sacculus.

Sacculus carminatiuus ꝑ stomaco ibidē. ℞. seis apij. anisi. fisileos. feniculi macedonici. i. apij macedonici ruthe. ℓ. seminis ipsi⁹ añ. m. ʒ. origani. calamēti ana. m. i. ʒ. ysopi. puleg ij. sticados. ruthe. sicce. camedreos. camepiteos añ. m. i. absinthij. m. ij. calami aromatici. cinamomi. fructū. garīofilorū ana. ʒ. ij. macis. ʒ. iij. contundantur omnia. ⁊ fiat sacculus.

Sacculus pro stomaco frigido ibidē. ℞. puleris mēte. absinthij. labruce. calamēti pulegij añ. ʒ. ij. garīofilorū. ℈. iiij. nucis muscate. masticis macis añ. ℈. ij. galange. ʒ. ʒ. rosarū rubearū coriādrorū ꝑparatorū ana. ℈ ij gallie muscate. ʒ. i. misce.

¶ Mētha est herba satis nota maxie hortulana siue communis. Pli. ait mētha pianta vel si nondū germinat spōgia min⁹ hec hūido gaudet estate viret hieme flaueſcit genus et⁹ siluestre mētastrū ē mēte nomē suauis odoris apū grecos mutauit: cū alio quin mintha vocaretur.

Sacculus pro stōaco ibidē. ℞. ligni aloes absinthij: calamēti: betōice: masticis turis: ciperi: costi: cimini: feniculi: rosarū viticelle ana. ʒ. i. cubebarū: macis: cinamōi: garīofilorū spice: nucis muscate piperis albi: ⁊ lōgi añ. ʒ. ʒ. calami aro. cassie lignee: coralloꝝ rubeoꝝ. añ. ℈. ij ex his pluerizatis fiat saccul⁹ i forma scuti.

¶ Viticella ꝑm Matthęum siluaticum est fescera siue fesire. ergo est brionia que apud Dia. ampellos leuce vocatur: sed secundum Simonem sanuensem est fesirefin. i. vitis nigra siue ampellos melana vt apud Dia. I hac viscoꝛdia nescio quid dicam: quia ꝑm intentionem Matthei fil uati. est brionia siue vitis alba: ⁊ ꝑm Simonem ē vitis nigra. nō igit cōcordāt. verum ꝑm plures viticella ē vitis nigra ⁊ est planta q̄ iuxta hortos nascitur. ⁊ est quā lōbardi tanero vulgari nomine dicunt.

Sacculus ad fluxū vētris super quo ifirmus sedere debet ibidē. ℞. origani: sumach: mirtillorū: coriandri: camomille. idest bebonigi: ana. m. i. ʒ. balaustiarū: corticum granatorū. ipoquistidos. seminis rosarum ana. m. i. radicum tassibarbasi. cardōis. corticis. ⁊ radicis mori añ. m. ij. contūdant contūdenda ⁊ reliqua incidantur. ⁊ buliant in vino nigro. deide depōe in sacculo. ⁊ fac ipsum sedere superius.

¶ Tassus barbasus ē plāta olibus nota. hec apud Dia. vocat flosmos. sed apud Aui. in. ʒ. cap. vocat bufiri. Ysido. flosmos quā latini herbā lucernarē vocāt ab eo q̄ ad lichnia ꝓficiat. hec planta apud nos nascit super muros ⁊ i cāpis ⁊ vocant eam rusticī auidon siue auion.

¶ Cardo. i. cardus qui apud Dia. vocatur dipsacus cui⁹ fructēs est spinosa. ⁊ iste fructēs gerit quandā rem qua vtūtur fullones ad garzandū pānos ⁊ biretas. Gal. ēt in sexto simplicīū farmacorum dicit. dipsacus. i. cardo. Pet. de crescen. inquit. virga pastoris. i. cardus. sed falsum dicit. q virga pastoris est herba que vocat corrigiola ⁊ differt multum. sicut patet apud Dia. cap. de dipsaco. ⁊ apud Sera. cap. de virga pastoris.

Pomum de laudano ꝑm magistrū Joannē cōcoregiū in ca. de catarro. ℞. laudani. ʒ. i. ligni aloes. stoꝛacis. calamite. costi. spice. olibani. i. tharis añ. ʒ. ʒ. nucis muscate. nucis cipressi. sandarace. i. vernicis scriptorū ana. ʒ. i. nigelle cinamōi garīofilorū ana. ʒ. ij. gallie muscate myrre añ. ʒ. ʒ. ambre. ℈. i. musci gra. iij. vel iiij. puluerizentur puluerizanda ⁊ cum aqua rosata ⁊ vio odorifero ⁊ modico cere fiat pomum.

¶ Istud pomum est in vsu sed non valde.

¶ Laudanū autē ꝓ Sera. colligit ex vna specie cussus. i. hedere. ⁊ inquit. ex hac quidē spē accipit laudanū. qm̄ q̄ capre pascuntur ea adheret. humiditas eius pillis eaꝝ qr ē sicut viscus. quare apparet in cossis earū ⁊ in barbis. ⁊ iō sunt homines qui colligunt illam humiditatem ⁊ mundificant eam ⁊ faciunt trociscos ⁊ reponūt. ⁊ fūt holes q ac cipiūt fūes ⁊ trahūt ipsos sup plātaꝝ istā ⁊ qō adheret eis de illa hūiditate emungunt a fune ⁊ colligunt ⁊ faciūt trociscos. ⁊ fortⁿ ex la idāo ē illō q̄ ē bōi odoris coloris vergētis ad viro: ⁊ sub molli tactu. ⁊ q̄ malaxat adheret manibus. ⁊ nō est in eo sabulum. ⁊ nō assimilat resine pini. ⁊ cipressē ē hⁿ. ⁊ q̄ fit i terris arabū ⁊ albi ē grossi⁹ ⁊ cē. Sa. aūt in libro secretorū in ca. ad omnes egritudines inquit. glutinis pillorū barbe hir ci. i. laudani. hec herba i cipro inuenitur. ⁊ vocant eam ladam.

pomum odoriferum contra pestem secundū Bartho. montagnanam in suo antidotario. ℞. stoꝛacis. calamite. florum buglose añ. ℈. ij. garīofilorū. ʒ. i. den albi ⁊ rubei ana. ℈. i. ligni aloes. ℈. ij. mirre. calami aromatici. nucis muscate. spice. thuris. vernicis. masticis añ. ℈. i. ambre. musci ana. ℈. ʒ. charabe. croci ana. ʒ. ʒ. acedule. ʒ. iij. camphore. ℈. ij. tria sandalorum ana. ʒ. i. rosarum rubearum. ʒ. iij. succi portulace. succi arancij añ. ʒ. iiij. nenupharis. coriandri torrefacti añ. ʒ. ij. coralloꝝ rubeorum. spodij añ. ʒ. ʒ. firupi de citro. boli armeni añ. ʒ. iiij. terre sigillate. ʒ. ij. misce omnia que puluerizanda sunt preter ambram. ⁊ muscum que duo de perse puluerizentur. ⁊ postea admisceantur. deinde recipe laudani infusi in aqua rosa. ⁊ aceti. ʒ. iiij. terbentine lote cum aqua rosata quantum sufficit ad continuationem ⁊ mollificationem ad omnia ista. ⁊ fiat pomum.

¶ Istud pomum est optimum contra pestem ⁊ est in vsu. Mesue i capitulo de cura catarri describit tres descriptiones pomorum que cum predictanon conueniunt. Verum ibi habet quedam simplicia que difficilia sunt inuenirī. ʒ quedam hic declarabo. primo in prima descriptione habet saufel quod est auellana inda. ⁊ sandali. mahazir ingt sunt sandali citrini. in secūda descriptione habet sandarace q̄ est vernix scriptorum. ⁊ habet bucur. i. ziseride. ⁊ ꝑm plures ista ē alipta muscata. in tertia descriptiōe habet bucur sendē qō ꝑm plures ē idē tñ non recte. qr ibi dñs Mesue inquit. bucur senden añ. partes. viij. ergo sunt due res quarum bucur ē alipta ⁊ sendē est sadurā siue algalia habens bonū odorem. tamen deus scit.

¶ Acedule vero nomen multis herbis attributum est in diuersis regiōibus. nam acetosa acedula potest vici idem trifolium acetosum siue panis cuculi siue alelma idem. Macer autem de acedula speciale capitulum facit. inquit dicimus acedulam quam grecus oicit aizon. ergo est semperuiua. Nam aizon apud Diascori. est semperuiua. ⁊ componitur ab ai quod est semper ⁊ zon quod est viua. verum secundum Modernos acedula est acetosa. aut est idem in virtute.

Trazea confortans stomacum ꝑm Frāciscū de pedemōtiū in ca. de cura passionū codis per ꝓpassionē ad stomacū. ℞. coriandri preparati. ʒ. ij. seis melisse. ʒ. ʒ. cinamomi electi. ʒ. i. zuccari taberzet. ʒ. iiij. puluerizentur ⁊ misceantur. dosis. coclear vnum post cibū non sequēte potu. ⁊ est sana ⁊ experta.

¶ Trazea aūt sunt pulueres facti ex varijs rebⁿ vt ē notū apud apothecarios. Nec apū apothecarios papirēses nō ē in vsu sed in ptibus mediolanēsibⁿ ea vtunt. ⁊ valet mirabiliter ad cōfortādū stomacū. infra apparebit vna alia descriptio que valet contra ardorem vrine.

Coriandrum siue coliandrum est semen satis notum. Eius autem preparatio fit cum vino citoniorum. ⁊ aceto vt ostensum fuit supra.

Melissa est herba que alio nomine citrina vocat eo qō folia ipsius odorem citri habēt. hec apud Dia. vocat mellisofilos. quidam vocant eam bederangiam. ⁊ ab aliquibⁿ ozimum citratum vocatur.

Trazea valens ardori vrine ꝑm Nicolum florētinū in libro quinto in capitulo de ardore vrine. ℞. seminis cucumeris. cucurbite. citrulli. melonis: portulace. malue. ⁊ papaueris albi ana. ʒ. i. draganti. gummi arabici. violarū. amidi. spodij. boli armēi añ. ʒ. vi. zuccari ad pondus omnium.

Trazea est confectio reducta in puluere. ⁊ hec est in vsu ad illos qui patiuntur ardorem vrine. supra est posita vna alia descriptio que valet ad confortandum stomacum. ⁊ vtreque sunt vsuales.

Medicamen de turbith. ꝑm Aui. in libro. 4. in fen. i. i ca. de cura flegmatice

℞. zinziberis. masticis. amborum ana. ʒ. x. turbith ℈ cut alcohost idest subtiliter triti. ʒ. x. zuccari taberzet: idest albi quantum omnia: ⁊ fiat.

Istud medicamen est in vsu: maxime secundum istam descrptionem. Mesue in capitulo de turbith inquit. filius zezar medicamen bonum de turbith. ⁊ est idem in simplicibus. Nicolus autem florentinus in libro secundo in capitulo de cura febris flegmatice pure per potionem habet vnam aliam descriptionē. sed nō est eadem tamē parū differt ⁊ differūt solū: qr Aui. habet masticē. Nicolus aūt nō habet. idē Nicol⁹ describit vnā aliā descriptionē q̄ est fortior altera. sed non est in vsu.

Puluis cōtra dolores post partū mgralis. ℞. coralloꝝ veneris añ. ʒ. ij. seis anisi. passuiarū añ. ʒ. iiij. terant subtiliter ⁊ detur cum vino albo ⁊ est optimus.

puluis ꝑ fluxu spmatis exptus mgralis. ℞. mentē sicce. ʒ. iij. seis agni casti. radicū freos ana. ʒ. ij. seis ruthe. ʒ. i. seis lactuce. ʒ. ij. ʒ. zuccari albi ad pōdⁿ omniū fiat puluis subtilis de quo sumat cū vino albo clear mediū ante cibū per duas horas.

puluis expertus ad epilensiam puerorum. ℞. coralloꝝ androꝝ ꝑparatorū cū aceto ⁊ vino citoniorum. ʒ. ij. seminis peonie: seminis portulace añ. ʒ. i. vngularum asini vstarum. ʒ. iiij. misce ⁊ fiat puluis: ⁊ detur parum cum aqua ruthe. vngula asini in illa materia multum valet: ⁊ modus adustionis ipsius est q̄ ponatur in olla ⁊ ponatur in furno panis ⁊ dimittatur tantū q̄ eius assatio fit cōpleta. Sera. in cap. de vngula ait. quidam vero existimantes hoc accipiunt vngulā asini ⁊ adurunt ⁊ curant cum ea epilensiam magnam.

puluis ad frāgēdū lapidē in vesica exptus. ℞. milij solis. i. litospmatis saxifragie: cinamōi: capillorū veneris: seminis anisi ana. ʒ. ʒ. liquiritie rase. ʒ. i. ʒ. lapidis lincis: lapidis iudaici añ. ℈. i. seminis spargorū: seminis melonis añ. ʒ. i. misce ⁊ fiat puluis capiat cum modico vini albi odoriferi.

puluis ꝑ exitu intestini. ℞. masticis: thuris: nucis cupssi ātimōij: corticū granatorū: balaustiarū: glādiū añ. ʒ. ij. misce ⁊ fiat puluis ⁊ vtere ⁊ est bonus.

puluis pro stomaco. ℞. cinamomi electi. ʒ. i. ʒ. ʒ. zinziberis: pipis: ligritie ana. ʒ. ij. piperis longi garīofilorū galāge macis: cardamomi melegete: nucis muscate ana. ʒ. i. spice. ʒ. ʒ. misce ⁊ fiat puluis addendo in hieme. ʒ. i. zuccari albi pro qualibet. ʒ. i. ʒ. specierū: ⁊ in estate adde. ʒ. i. zuccari pro. ʒ. i. specierum.

puluis ducis ordinatus ꝑ illustrissimū dominum Robertum sanseuerinatem. ℞. cinamomi garīofilorū: corticū interiorū cinamomi: amomi: melegete: triū piperū: zinziberis: folij: ligni aloes macis ana. ʒ. ʒ. cardamomi. i. cubebe añ. ʒ. i. spice nardi. ℈. ʒ. musci gr. iiij. nucis muscate. ʒ. ʒ. zuccari albi boni. ʒ. vj. foliorū lauri numero. vi. misce: ⁊ fiat puluis subtilis.

puluis galatine. ℞. pipis lib. ʒ. ʒ. zinziberis fini lib. ij. cinamomi. ʒ. ix. fusti garīofilorum. ʒ. iiij. nucis muscate. ʒ. iiij. misce ⁊ fiat puluis subtilis: iste vero fit ex speciebus aromaticis vt est notus omnibus inuentur autem galatina piscium que fit quando pisces coquūtur in aceto ⁊ postea cōgellatur acetū cū quo coquunt: ⁊ eodem modo fit cum carnibus.

puluis piperatus cōsis. ℞. piperis lib. i. ʒ. ʒ. zinziberis fini lib. iij. croci infusi in vio rubeo ꝑ noctē. ʒ. i. ⁊ ʒ. i. misce: ⁊ fiat secundum artem.

Epithima ꝑ corde: ꝑm Barth. mōtagna. i suo antidotario. ℞. quaꝝ. buglose acetose añ. ʒ. iij. aquarum: florum salicis: rosarū: abſinthij: graminis. melisse: lambrusce añ. ʒ. ij. specierum cordialium tēperatum credo quod fit puluis cordialis aut fragmentoꝝ cordia. ʒ. i. ʒ. croci gra. viij. mirre: diptami: gentiane: ligni aloes: sandalorum: citrinorum: seminis alfelengemisch. i. seminis ozimi garīofilati: been albi ⁊ rubei: taciti: smaragdi ana. ℈. ʒ. succi limonum. ʒ. iij. aceti. ʒ. i. vini maluati. ʒ. v. misce: ⁊ fiat epithima.

¶ Epithima āt apū grecos ē suppositio siue emplm molle vel aquosū. apud nos epithima est medicamētū aquosū qō stomaco cordi ac epati suꝝaponit cū panno tinctū ex chermes scilicet scarlato ⁊ eius modus est diuersus secdm diuersa loca ac infirmitates.

¶ De cerotis factis cū ysopo humida ⁊ fine ꝑm sniem diui Mes. in suo antidotario ac aliorū illustriū doctorū.

Sopi cerotū descriptione Ga. ℞. cere citrine: olei camōille. ⁊ olei trini añ. ℥. vi. masticis. ʒ. i. spice. ʒ. ij. ʒ. croci. ʒ. i. terbētine. ℥. i. resine. ℥. ʒ. ysopi hūide. ʒ. x. ⁊ fiat.

¶ Istud cerotum apud nos non est in vsu. illa vero descriptio qua nos vtimur est descriptio filagrij. de qua infra.

¶ Cere citrine. i. vsualis. Sera. laudat ex ea que est grossa munda a sorde: ⁊ in cuius odore est parum odoris mellis ⁊ in colore cuius est parum rubedinis. ⁊ illam que est alba per cocturam ⁊ pinguis est post ipsam. Reperitur etiā alia cera dicta propolis ⁊ hec est fex alnearis apum que apud arabes mum vocatur.

¶ Oleū ꝓprie sumpto vocabulo ē omne oleū cuiuscūq; fit rei vt oliuarū ac aliarū rex descriptio olei camōille ifra apparebit ēt descriptio olei trini subiungēt ⁊ ē oleū de ireos qō florē purpureū gignit.

¶ Resina. i. resina pituina. i. pini. Pli. resine sūme spēs sūt due ficca ⁊ ligda. ficca e pino ⁊ picca fit. ligda terebinto larice lētisco cupressō. nā ⁊ he fuerūt i asia ⁊ assiria: fallūtur q̄ eandē putant eē ⁊ picea atq; larice. picea. n. pingue ⁊ tirso mō sucosam fūdit. larix gracilē ⁊ mellei liquoris virus redolentē. medici ligda raro vtunt. moderni ꝑ pice liquida chitran accipiunt. ⁊ est gūmi qō egredit ex arboze victa serbin seu cedrus.

Operatio ysopi hūide. ℞. lanarū ouiū sucidarū circiter lib. lx. ⁊ funde super eas aque fontium calide quātū sufficit ad infundendum ⁊ dimitte per horas. viij. deinde buliat ebullitōe vna exprimat aq̄ lanarū ⁊ colet aq̄ ⁊ coquat cū facilitate in vase stānato agitando semp fundū vasis cum ligno amplo ne recipiat ve vestigio adustionis aliquid ⁊ coquatur vsq; duz fiat sicut mel currens ⁊ seruetur.

¶ Hec est operatio ysopi humide ad vsiam ysopi sicce q̄ ē herba. de vtraq; Aui. in secūdo cononis facit capitulū dicens. q̄ ysopus humida est sordes aggregata super lanam ouium in armenia: ⁊ sternitur super herbas titimallorum ⁊ accipit virtutes ⁊ lac earum: ⁊ fortasse est currens. ergo coquitur ⁊ preparatur ibi. Diascorides autem ysopi cerotum est quasi sordes ex suco lanarum sucidarum: vt docet ipse ibi Plinius. Ysopum est sordes pecudum. sudoꝝque femorum: ⁊ aliarum adherens lanis ysopum vocant melior maritis omnibus genitus fit pluribus modis: sed probatissimum lana ab his partibus recēti capta: aut quibuscunque sordibus sucidis ⁊ cē. Melior autem est que non habet odore astaros: ⁊ fit mollis quando tangitur sine asperitate habens odorem lane sucide: ⁊ quando dissolutū in coclea munda non apparebit ibi aliqua grossities: sicut apparet quando est adulteratum cum cera aut sepo dissoluto cum oleo vt faciunt multi herbatici maligni. liber q̄ dicitur bulchasis quasi in fine docet modū seruandi zuccarach: idest ysopum humidam.

ysopi cerotum descriptiōe Philagrij. ℞. croci. ʒ. v. bdelij. masticis. armoniaci. aloes. stoꝛacis ligde añ. ʒ. viij. cere citrine li. i. terbētine. ℥. i. ʒ. medulle cruris vacce. adipis. anseris añ. ʒ. xv. ysopi hūide lib. i. ʒ. olei nardini idest de spica nardi quantū sufficit. bdellij armoniaci cum ⁊ aloes dissoluantur in aqua infusionis fenugreci. ⁊ camomille ⁊ cum ceteris fiat vnguentum. ⁊ post filagrium addiderunt expressionis squille. ℥. iij. olibani. idest thuris. ℥. i. sepi vituli. ʒ. xv. ⁊ in alio cere lib. i. minus quarta ⁊ est conueniens.

¶ Hec descriptio istius ysopi cerotī descriptiōe filagrij ē illa quam laudāt magis nostri doctores. ⁊ sic generaliter ista descriptione vtuntur.

¶ Vacca est animal quadruplex omnibus notuz. modus

faciendi medullam ex cruribus est talis. o3 primo q̃ eliga tur tempus in fine estatis: qr in alijs tẽporibus reperitur in eis superfluitas sanguinis que congelatur in loco cum medulla: ⁊ non nouit hoc nisi ille qui assueuit frangere os sa: ⁊ extrahere medullas: ⁊ oẽs species medullarum sunt mollificatiue resolutiue: ⁊ modus extrahendi est q̃ accipi as medullas recentes ⁊ purges a sanguine ipsius: postea lauetur cum aqua ⁊ dissoluatur ad ignem leuem ⁊ dimitte donec lique fiat medulla ⁊ coletur i vase. deinde accipe illud colatum clarificatum ⁊ pone in vno alio vase terreo nouo. ⁊ quando apparet sordes colligatur: ⁊ ibi dimittat donec fiat rubea: deinde accipit: qd est desup ex quo elus ⁊ quod est in fundo: ⁊ nõ purũ abijcit. Aui. in. 2. caõ. i ca. de medullis laudat medullas vitulorũ ⁊ cerui. deide thau ri. ⁊ postea caprarũ. deinde outũ ⁊ medulla quidẽ hircorũ cũ testiculis ⁊ tauroꝝ ppte nõ castratorũ ẽ magis sicca ⁊ medulla extremitatũ est magis pinguis.

¶ Anser est auis cuius genera sunt duo. s. domestica ⁊ fil uestris. Domestica ẽ qua generaliter vtimur que morat ur in locis domesticis. siluestris vero est illa que i locis silue stribꝰ morat. ⁊ ãde sunt note. ⁊ modũ ꝓparatiõis eiꝰ docet bulchasis i tractatu tertio qui iste ẽ. accipe adipes anseris quando est recenter occisa ⁊ purga bene a pelliculis suis. ⁊ pone in olla noua terrea. capacitas sit duplа quantitati adipis ⁊ cooperi vasꝰ ⁊ pone in sole calidissimo ⁊ auferꝰ quod dissoluetur. ⁊ pone in alio vase. ⁊ fac ita assidue ad illud secundum clarificandum q̃ egreditur ex eo donec ni hil de eo remaneat. deinde accipe quod clarificatum fue rit ⁊ repone in loco frigido: ⁊ vtere vbi oportet. ⁊ ille qui vult facere opus cum preparatione oportet q̃ dissoluat eum in olla duplici secundum formam. vt ibi docet. eadẽ fit preparatio de adipibus anatis.

Ysopi cerotũ descriptiõe pauli nõ est in vsu. Tamẽ pmixtio hec ẽ. ℞. armoniaci. ʒ. x. bdelij. ʒ. v. sigie. ʒ. iiij. croci. ʒ. i. ⁊. aloes. ʒ. succotrini. mastices. olibãi: idest thuris aã. ʒ. ij. ⁊. cere. ʒ. iij. ⁊. sepi: ⁊ medulle vituli aã. ℥. ij. ysopi hũide. ʒ. xl. irileon quantum sufficit.

¶ Sigia: idest storax liquida non est storax calamita vt quidam dixerunt. Auicen. in secundo canõñ. inquit lub ne est arbor sigie. ergo sigia est storax liquida: ⁊ hec apud quosdam est mel storacis calamite. Item circa instans ait. in capitulo de storace. i. storax alia calamita: alia li quida que proprie sigia dicitur: storax autem liquida in calabria reperitur: storax calamita nõ a calamo sed a calo quod est bonum dicitur ⁊ micos quod est gutta per vecem annos seruatur.

¶ Irileon. i. illirica ⁊ est oleuz de ireos que florẽ purpure um gerit. naz Dia. in ca. de balano repsico. i. ben ⁊ ẽ semẽ arboris ait. quod ex eo. ʒ. i. bibita cũ pusca splen siccat cũ iris illirica mixtus ⁊ in cataplasmatibus positus ⁊ mulsa adhibita dolores podagricos mitigat ⁊c. Illirica mixtus Sera. eodẽ loco ex ꝓbo Dia. habet ireos quod idẽ est. Isi dorꝰ iris illirica a similitudine iris celestis nomẽ accepit. vñ ⁊ a latinis argumẽ dicitur iris qd flos eius colozis va rietate eundẽ arcũ celestẽ imitetur. Illirica autẽ vt. qz in illirico plurima nascitur.

Ysopi cerotũ diatessarõ descriptione dmocriti. ℞. cere citrine. i. vsualis terbẽtine ana. ʒ. xij. olei irini. i. de ireos. ℥. iiij. ysopi hũide. ℥. ij. ⁊. ℥ fiat ex eis vngu entũ ⁊ administretur.

¶ Istud cerotũ apud nos nõ est valde in vsu. ⁊ sunt ex ho minib̃ q̃ vtuntur ipso sub noie ceroti de ysopo humida: dicitur aũt diatessaron a tessara grece qd est quatuor vn de diatessaron. i. de quatuor rebꝰ. idẽ dicit de tyriaca dia tessaron. Joãnes anglicus in capitulo de dolore iunctura rum in cura gutte melãcolice habet vnam aliã descriptio nem que eadem est.

¶ Ysopus humida vt dictũ fuit est quasi sordes ⁊ succꝰ la narũ succidarum. Joannes anglicus ibi ait. ysopi humide. i. viscositatis lane ⁊ nõ lote prius. deinde decoque ⁊ qd super natat colligatur ⁊c.

Cerotum Gal. stomacũ cõfortãs ⁊ emẽdãs vl cia stomaci. ℞. rosarũ. i. rubeaꝝ. ʒ. xx. follioꝝ absintij siccꝰ. ʒ. xv. masticis. ʒ. xv. spice idẽ. i. nardi. ʒ. x. tere subtiliter ⁊ accipe cere mũde. ℥. iiij. olei rosati li. i. ʒ. dissoluant in igne lauationib̃ plurib̃ in aq̃ rosata dein de iterũ dissoluant ⁊ lauentur in vino veteri ⁊ suco cito niorũ ⁊ aceto pauco: deinde misceantur cum puluere rerũ ⁊ fiat cerotũ ⁊ administretur.

¶ Istud cerotum. ꝑm intentionẽ Mesue est de mẽte Ga. tamẽ apud ipsum Salienũ nõ reperi. hoc apud nos est mꝭ tum in vsu sub nomine ceroti. Gal. emendantis vicia sto maci nõ aũt est vnguentũ stomaticum vt quidã dixerunt ⁊ sunt ex hoibus qui vendũt vnũ pro alio: sed non recte. Moderni doctores exhibent istud cerotũ ad cõfortãdũ stomacum addendo parum gallie alekangine inuenitur in ipso virtus mirabilis.

Cerotum diapẽte. ℞. cere citrine. ℥. iij. sigie. i. storacis ligde. ℥. i. partẽ tertiã. terbẽti ne. ℥. i. muclaginis. glutinis. zanach. ℥. v. olei irini quãtuz sufficit ⁊ expertus est.

¶ Istud cerotum est in vsu. sed non multum.

¶ Gluten zanach aliquando gluten alchanac quid ãt sit generaliter ignoratur. ego ãt testor nunquã vidisse auctor rẽ autenticũ de ipso loqui. verũ ꝑm Modernorũ opinio nẽ est colla piscium. quod a multis credit ⁊ a multis non sed an sit idem aut non infra in emplastro diaquilon ma gno iterum de ipso ostendam.

Cerotum alexãdrinũ optimũ stõmacõfortat ℞. cimaꝝ absintij. oliba. ana. ʒ. x. ar moniaci. storacis. calamite ana. ʒ. xij. spice. ʒ. nardi. ʒ. iiij. ofi camõille quãtũ sufficit olibanũ ⁊ armõiacũ i vino sufficiẽti per diem ⁊ noctẽ infunde. absinthũ autem ⁊ spicam tere ⁊ cribra. oleũ vero ⁊ ceram solue super ignẽ ⁊ cum eis reliqua misce.

Istud cerotum apud practicantes papienses non est multum in vsu apud nos. sed apud Mediolanenses est multum in vsu. ⁊ valet multum ad illa que dicit domi nus Mesue.

Absinthium. s. absinthium romanum cimas. i. comas. Isidorus in capitu. de arboribus inquit. cimas vocatas dicunt quasi comas.

Cerotum ꝑ sãdalis. ℞. rosarũ. i. rubeaꝝ. ʒ. iij. sandalorũ rubeoꝝ. ʒ. x. sãdali albi ⁊ ci trini. i. mahazari ana. ʒ. vi. boli ar. ʒ. vij. spodij. ʒ. iiij. cam phore. ʒ. ij. cere albe. ʒ. xxx. olei rosati lib. i. cõficiãtur ⁊ ad minister. ⁊ sunt q̃ lauãt oleũ ⁊ ceram prius. ⁊ postea per miscent cum aliis ⁊ est melius.

Istud cerotum est multũ in vsu sub duobus nominib̃ vz. sub nomine ceroti sandali ⁊ sub nomie vnguẽti sanda lini. sed cõmuniter ordinat sub nomie vnguẽti sandalini magis q̃ sub nomine ceroti. dicitur aũt sandalinũ ꝓpter sandalos quos recipit.

† **Cerotũ** Galiẽi albũ. ℞. cere albe. ℥. i. olei. rof. ℥. iiij. ⁊ fit radix olei. oleũ omfancinũ. aque fontium clare. ⁊ proprie vehemẽtis frigoris q̃tũ sufficit. oleum mulctionis bñ lauẽt lauationib̃ multis. ⁊ qñ magis elaborat in lauãdo illud fit excellentius. vltimo vero cõquassẽt cũ aceto albo claro ⁊ pauco ⁊ seruet.

Istud cerotũ est mltũ in vsu sub noie vnguẽti al. Ga. di cit aũt albũ quis eius color est albus ꝓpter cerã quã recip it. ⁊ quãto albius tanto melius.

Cera alba. i. cera artificialis ⁊ fit ex cera cõi. cui⁹ modꝰ venetis est notus ⁊ ipsa facũt in multa quãtitate. liber q̃ dicitur bulchasis in tractatu tertio dat duos modos faci endi ceram albam: sed non oportet scribere de mõ ipsius: qz satis manifestus est.

Oleũ rosatuz q̃ fit factum ex oleo omfancino. i. ex oli uis immaturis. Isido. ait: oleũ spanum qd ex albis oliuis fit qd a grecis omfacõ appellat. q̃ aũt ex fuluis ⁊ nõ matu ris fuerit expressum viride appellat. qd vero ex nimiũ ma turis cõe dicit. hoc ad nos defertur a partibus ianue. ⁊ ibi vocant oleum omfancinũ. i. oleũ de oliuis nõ maturis.

Aqua ꝑ Papiã est sapiẽtia. Dia. de aquis duo ca. fat vnum de aqua marina. aliud de aquis omnibus. ⁊ sic ait aquarũ oium nã frigida ⁊ humida. aqua q̃ de lapide ema-

nat lẽtior ⁊ limpidior est. ⁊ ventrem ⁊ vrinam prouocat. aqua que ꝑ lapidibus argilosis emanat grauior est. A. au tem in primo libro in fen. ij. doctrina. ij. in capitulo. de dis positionibus aquarum ait. aqua vnum existit elementorũ que sola inter omnia elementa habet proprium. vt in eo quod comeditur ⁊ bibitur. ⁊ ibi Auicẽe aquis multum loquitur. idem facit in secundo caõ. sed nõ tantũ. Mesue põit ꝑ aquã fontiũ. sed moderni doctores magis laudant aquam rosatam. sic hodie generaliter fit ⁊ cerotũ sandali num. ⁊ hec multũ sunt in vsu pro renibus vngẽdis.

Ista suprascripta cerota reperiuntur in antidotario diui Mesue ⁊ inferius apparebit alia descriptio que inuenitur in suo grabadin.

Cerotum de euforbio in ca. de spasmo. ℞. olei de cinamomo. aut olei antiqui lib. i. cere citrine. i. vsualis. ℥. ij. euforbij boni ⁊ recentis. ℥. j. mi sce ⁊ fiat cerotũ. ⁊ vngat spasmatus locus ⁊ est mirabile.

¶ Istud cerotum non est multum in vsu.

¶ Euforbium vero est gũmi excedens ola genera gummi in calefaciendo ⁊ subtiliãdo. Pli. ait. rex iuba inuenit her bam euforbiã medici sui fratris nomine. cuius regis de ea volumen extat. inuenit eam in monte athlante. Spectatur folijs acantis eius tanta est vt sucus eius vel longinquo recipiatur incisa conto suscipitur ventriculo edino locato humor lactis videtur effluere.

Cerotum pro capite ꝑ Bartholomeũ monta gna. in suo antidotario. ℞. laudani. gũmi. elemi. sandarace. i. vernicis olibani. storacis ligde. ⁊ ficce resine. i. pini. aã. ad libitũ. misce. ⁊ fiat cerotũ põt ad di mirra ⁊ esset fortius. ⁊ hoc fac apud necessitatem.

Istud cerotum est in vsu multũ apud chirurgicos.

¶ Gummi alemi. apud nostros auctores non reperio scri ptum aliquid. de eo tamen est notum omnibus. ꝑm quos dam est gummi cuiusdam arboris que reperitur in regiõe fic appellata. alij dicũt q̃ est gummi arboris ꝓcte elimus. alij dicunt q̃ est gummi cuiusdam arboris reperitur in ter ris indie. cuius fructus liniei appellantur. alij dicũt. ⁊ hoc vidi scriptum in vno loco q̃ gummi elemi est gummi citri nam fine dubio gummi elemi est colozis citrini. sed hoc nõ est affirmatum.

¶ Storax liquida. i. sigia. storax sicca. i. calamita in isto ce roto debent poni storax liquida ⁊ sicca. i. calamita.

Cerotum de storace ibidẽ. ℞. laudani. aspalti. arthanite. mirre. calami aro. sgnanti aã. ℥. ʒ. ameos. amomi ana. ℥. ʒ. picis naualis. ℥. viij. fiat ex eis cerotũ ꝑm artem supra addatur storax calamita.

¶ Istud cerotum non est in vsu. Storax ꝑ Dia. lachrimũ est arboris eiusdẽ nominis. eligenda est aũt storax que est ruffa ⁊ pinguis ⁊ resine similis frustatim subalbida ⁊ odo re plena ⁊ perseuerabilis. que cũ malaxatione humiditatẽ dimittit ex se simile melli viscida naturaliter ⁊ odorata ca lefaciens. Auicenna in secundo canonis tria capitula de storace facit. vnum quod dicitur lubne. i. arbor sigie. aliud de storace. ⁊ ibi ait. ex mente Dia. quod ipsa est species sto racis. ⁊ apud quosdam est gummi oliue. ⁊ ipsius quidem suffumigatio ponitur loco suffumigationis thuris in omni re infra habet aliud cap. de storace. ⁊ ibi ait. storax humi da alia est que extrahitur per seipsam gũma. ⁊ alia est que extrahitur cuz decoctione. per se aũt extracta est citrina. ⁊ quando antiquatur declinat ad aureum colorem. ⁊ est ab undans. sed que extrahitur ex cortice est nigra.

¶ Aspalum ꝑm Dia. est bitumen iudaicũ ⁊ eius aliud est aridum aliud liquidũ. sed aridum gignitur in iudea fenice sidonia. qd est primũ ⁊ tondi potest vt cetera pigmẽta. lig dum vero generat in babylonia ⁊ polonia ⁊ sicilia. reperit autem innatãs in fontibus. ⁊ infra scribit aliud genus qd neq̃ ferrũ neq̃ aqua rumpere potest nisi tantum menstrua mulierum aut sanguis hircozuz. ⁊ si voluerit rumpere sic rumpe. tolle filũ laneum ⁊ intinge eũ in sanguie. ⁊ sic hinc inde circumponendo. Pli. bituminis sulfuri proxima est natura. est alius fimus a iude lacu emergens in sirta circa sidonem oppidum maritimum. aspaltum vero quod ⁊ bi tumen iudaicũ est stercus demonis vocatur a quibusdam.

est napta ⁊ petroliũ vnius generis sunt. Bartho. monta gnana in suis ꝓfilijs in ꝓfilio de medicinis hũtibus cõmu nem iuuamentũ ad nocumẽta stomaci visus ⁊ audit⁹ ait. ẽ aũt oleũ de napta oleũ de petris factũ. ⁊ ẽ oleũ petroleũ

¶ Pix naualis idest pix vsualis que nigra est. Pli. pix li quida in europa teda coquitur naualibus municdis mul tosque alios ad vsus. lignum eius concisum furuus. vn dicꝭ igni exrat circũdato ferro. vt primus sudor aque mo do fluat canali hec in sirta cedrũ vocat vel cedria cui tãta vis est vt in egypto corpora hominum defunctoꝝ eo pfu sa seruent. Auic. pix est duarum specierum. vna est marina nigra ligda que ponit in emplastris. ⁊ est de genere picis. ⁊ alia est montana siluestris. ⁊ siluestris alia est liquida. ⁊ est ex arbore alembuc ⁊ modis alijs pini.

Cerotum de galbano ꝑm eundẽ in suis cõsilijs in cõsilio de prefocatione matricis ex nocumento ipsius ℞. Galbani electi. ℥. j. bdelij. mollis ⁊ sub albidi. ʒ. ij. puluerũ matricarie. ʒ. j. ⁊. mirre. ℥. ⁊ dissol uatur galbanũ in aceto ⁊ diligenter coletur. deinde super addantur pulueres suprascripti. ⁊ fiat cerotum.

Istud cerotum apud nos non est in vsu. ipse Bartholo. in suo antidotario habet vnam aliam descriptionem sed non est eadem: quia illa solum fit ex galbano extenso solũ super vno cozio in forma rotunda ad modum vnius nebu le. galbanum vero gummi est satis notum.

Matricaria ꝑm Serap. est acauẽ ⁊ dicit de mẽte Dias. q̃ habet folia similia folijs coriandri. ⁊ florẽ albũ circum quaq̃ ⁊ in medio citrinum. ⁊ hz grauẽ odorẽ ⁊ in sapore eius est amaritudo. hic Serap. allegat hec verba de mente Dias. sed sub iusto noie nõ reperit. veruz est q̃ Diasco. de ipsa facit cap. sub noie Parthemon quod idem est.

Cerotum optimum ad crepatos cũ pelle arieti na ꝑm Rainaldũ de villa noua in li. ij. in cap. crepatura. ℞. litargij. opij. lapidis. sedenegi. i. la pidis sanguinaris. sanguinis draconis. boli armeni. masti cis. armoniaci. numie. galbani. thuris. costi. lumbricorum terrestrium ana. ʒ. ʒ. picis naualis idest vsualis. colofonie. cere albe ⁊ aqua. ʒ. i. radicis cõsolide maioris medie ⁊ mi noris. ana. ʒ. ij. rosarum. mirre. aloes. aã. gra. xv. palee. ma rine combuste galle. balaustarum aristologie rotunde aã. ʒ. vj. visci quercini. ʒ. ij. sanguinis hominis ruffi lib. i. mi nus quarta. conficiantur hoc modo accipe vnam pellem edinam vel arietinam cum omnibus pilis suis. ⁊ decoqua tur quasi bulliendo per totum diem quouscq̃ quasi tota li quefacta fit. ⁊ fiat sicut colla ⁊ paruz vel nihil de aqua ibi remaneat. deinde ex illa aqua accipe libri. i. optime cũ sta mines vel panno colatam. ⁊ adde cum eo viscũ querciniũ. ⁊ in olla noua lento igne fac liquefieri ⁊ bullire. ⁊ cum ba culo semper ⁊ continue ducas. aut per aliam ducere faci as. deinde lumbricos terrestres post ceraz ⁊ picem addas. deinde adde terbentine. i. gummi alborin. ʒ. ij. postea colo fontiam mastices myrram armoniacum ⁊ galbanum ad de ⁊ liquefac in simul. ⁊ cum baculo semper ducant. ⁊ fi gnum qñ erit coctum est q̃ ponatur vna gutta ex eo super lapidem marmoreum seu super cultellum oleo vnctuz qd cum infrigidatum fuerit si malaxetur ⁊ optime coagulef. tunc signum est perfecte decoctionis. finautem lento igne bullat. ⁊ fiat ⁊ vsui reserua.

Istud cerotũ est illud quo generaliter vtuntur doctores sub noie ceroti ad crepatos vel sub nomine ceroti cũ pel le arietina. ibi Rainaldus dicit. q̃ crepatura accidit sepe iuuẽibus ⁊ robustis viris qui volũt nimis saltare vel cur rere vel maxima põdera portare. vel petras grossissimas iactare. vel eas viriliter eleuare. vel ex nimio ⁊ alto clamo re. ⁊ Bartho. montagnana in suo antidotario hz vnum emplastrum vsuale pro crepatis. sed idez non est verũ. vif ferunt parum de quo infra. Gentilis in suis cõsilijs in cõ silio primo habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem nec in vsu apud nos est. moderni vero practicãtes magis laudant descriptionem Rainaldi q̃ alias.

¶ Litargiriũ est nomen cõpositũ a lithos quod est lapis ⁊ giros qd est argentũ. vñ litargiriũ. i. spuma argẽti. Dia litargirium nascit ex arena molopdinis que cõbusta lique

fit. ⁊ sic refunditur. multi ex argento hoc facilū. ⁊ ex plumbo. melius est tamen acticum ꝑm hispanum. tertium siculum. quia ibi plumbum abundat. ruffum vero ⁊ limpidus cristis dicitur. exalbidum argiritis. qz ex argento fit. aliud capitulum facit de spuma argenti. que etiaz litargirios appellatur. Pli. spuma argenti genera eius sunt tria optima que cristi vocatur que ⁊ acticaest. hec ex ipsa vena fit ꝯ argiritim vocant que hispanensis est. hec ex argento fit sicut dicit Diaſ. de litargirio. alias duas species vide ibi.

¶ Lumbrici terrestres secundum Serapio. sunt vermes quando foditur terra. vel aratur inuenuntur quando ipsi teruntur ⁊ ponuntur super neruos incisos cōferunt iuuamento manifesto. hi apud Auicen. in secundo canonis vocantur charathin. ⁊ satis noti sunt.

¶ Colofonia. i. pix greca. Auicenna in secundo canonis. in capitulo de ratinigi ait. ratinigi nominatur colofonia. ⁊ est gumma pini. ⁊ nominatur arbor eius in sceni alherē. Joan. Sera. in suo breuiario in capitulo de paleſi inquit. gummi granorum viridium quod nominatur ratenigi. ergo ratenigi est terbentina idem in capitulo de aſmate ait. accipe granorum pinearum super quas est ratinigi. veruz hoc gummi cadit super omnes gummas. sed ratenigi magis conuenit esse colofoniam q̄z terbentinam.

¶ Cera rubea ꝑm quosdā est cera vsualis. ꝑm quosdā est cera qua vtimur ad sigillandū litteras. ⁊ hec est opinio plurium qz ibi ingreditur cera alba. i. cera artificialis sicut est notum ⁊ cera rubea. i. artificiata ⁊ propter id si ponitur cera alba que est artificialis non debet intelligi cera rubea. que fit ex cinapio terbentina ⁊ cera ⁊ oleo. vt est notum apud apothecarios tamen hoc non est firmum. vz. si cera rubea fit cera vsualis aut cera qua sigillātur littere.

¶ Consolida maior apud Dia. vocatur simphitum. ⁊ ibi ponit q eius species sunt due. tam in apud modernos inuenitur alia que media dicitur. ⁊ raro apud nos inuenit. sed sunt ex hominibus qui loco eius ponunt pōdus equale matoris sed haberi poterit est melius.

¶ Palea marina. i. balla marina. alij auctores hanc non ponunt est autem quedam res rotunda sicut boza defertur a ianua ad nos. ⁊ ibi eius herba algoza vocatur. hec balla ingreditur puluerem qui fit contra botium gule. vt dictuz fuit. ⁊ ibi melius ostendi.

Viscus quercinus. i. dabac ꝑm Dia. lachrymus est arboris lenis ⁊ viridis coloris deintus obrussum ⁊ nihil asperum colligitur ⁊ de semine ob rotundo quod in arbore vrij. i. quercus nascitur folia habens similia buxo. hoc semen primo tunditur ⁊ lauatur. ⁊ postea coquit. multi vero illum masticando cōquassant. fit etiam ex arbore mastini. ⁊ de piro. ⁊ ex diuersis arboribus. aliquando ⁊ in radice arborum ⁊ in fructice inuenitur apud Auic. eius fructus est similis ciceri nigro nō sincere rotunditatis. virgularis frangibilis. ex quo manus inuiscantur. eius autem minera est arbor ferens glandes ⁊ malus ⁊ pirus in quo sunt virtus aerea ⁊ aquea mltiplicate valde. ⁊ qui ex eo bonus est recens planus coloris puri interius viridis exterius teritur ⁊ lauatur deinde coquitur hodie multi apothecarij qui se omnia scire fatentur loco eius ponunt viscum quo vtuntur nostri rustici ad capiendas aues. sed verus viscus quercinus fit ex quodam fructu simili piro qui reperitur super arbores ferentes glandes seu arbores quercus. ⁊ pp id viscus quercinus appellatur. defertur a venetis ad nos in formis rotundis prout fucus liquiritie.

Sanguinis hominis ruffi. Bartholomeus hz sanguinis humani ⁊ idem est. sed nostri doctores magis laudant sanguinem seu robusti q̄z non ruffi. ⁊ oportet q extrahatur ab homine colerico. quia est fortioris proprietatis in ista materia. ⁊ oportet q iste sanguis fit flebotomatus in vna scutella lapidea vitreata. ⁊ ibi dimittatur siccari tantum q veniat sicut est sanguinis dracōis postea vtere vbi oportet. Nicolaus florentinus in libro quarto in capitulo de nocumentis prouenientibus ex sanguine hominis. ⁊ sanguinis ⁊ lactis congellatorum inquit. sanguinis hominis colerici ruffi extractus ab eo dum fuerit ab ira ⁊ furore semotus si sumptus fuerit in cibo vel potu. quia ipse

pro tunc est vehementis coloris calitatis ⁊ inflammatōis in stomaco existens magnam efficit ⁊ acutam effamationem ad caput ⁊ cura eius si non fuerit cōgellatus est vomitus. si vero fuerit congellatus educatur fluxu ventris.

Cerotum de bdelio ꝑm Leonardū de preda palea patauinum in cap. de cura scrofularum. ℞. armoniaci. galbani. ⁊ bdelij aā. tantundem cuius confectio est vt recipiantur ex his tribus gummis partes equales. ⁊ in aceto vini fortis vsq ad tertiam diem dimittantur quousq liquefiant. deinde adde parum sulfuris. ⁊ fiat cerotum.

Istud cerotum non est in vsu. cerōtum vero ꝑ Mathaeum siluaticum dicitur a cera. quia omne cerotum recipit ceram vel aliquid loco cere. ⁊ sic istud dicitur cerotum nō q recipiat ceram. sed loco eius habet gummas que liquefiunt prout cera. ⁊ nota secundum Saladinum q sicut aloes vtplurimum est materia pillularum. ita cera vtplurimū cerotum vel vnguentorum est materia.

Cerotum concilatoris coadunatiuum fissi crani in differentia eiusdem. clxxxj. Recipe gumi elemi. ℥. iij. rasine purissime. ℥. iiij. cere. ℥. vj. olei rosa. ℥. iij. ʒ. armoniaci. ℥. ij. terebentine. ℥. iij. ⁊ ℥. ʒ. fiat vnguentum.

Cerotum aliud eiusdem ibidem. similis intentionis. Recipe gummi elemi. ℥. iij. opoponaci. ℥. ij. bdelij. ℥. ʒ. rasine pini. ʒ. j. cere quantum sufficit fiat vnguentum.

Postq̄ expediuimus duce xpo cerota equū est vt transeamus ad vnguenta si idem annuet.

De vnguentis super antidotarium diui Mesue. ac aliorum doctorum.

Unguentum diafinicon. ℞. adipis cirbi antiqui mundi ⁊ colati. ⁊ adipis vituli antiqui mundi ⁊ colati aā. li. j. ʒ. j. colcothar. i. vitrioli citrioli citrini. ℥. iiij. olei antiqui. ⁊ litargirij mundi ana lib. iij. terantur litargirium ⁊ colcothar contritione vltima ⁊ mundentur per pannum subtilem ⁊ spissum. deinde terantur cum oleo ⁊ elaboretur in premixtione eorum ante parum ex oleo addendo. ⁊ fiat illud. deinde coletur super illud adeps. ⁊ coquatur cum facilitate agitando illud sine intermissione cum ramo palmaruz ⁊ extremitate eius grossa abiecta cute eius. ⁊ sint rami super quorum incisione nō preterierit spacium. ⁊ quotiens exhauritur humiditas rami a medicamine. item ⁊ alterius humidi extremitate agitetur. nec nō ⁊ alioꝝ ramorum partes humidiores incidantur in frustra ⁊ ponant in medicamine. deinde mutentur dū exficcant. ⁊ hoc fiat donec perficiat eius decoctio ⁊ fiat in termio hore ignis aut fīē prune aut flāmetemus.

Istud vnguentum apud nos est multū in vsu. Unguentum aūt dicitur ab vnguēdo. Isidorus in ca. de odoribus ⁊ vnguentis inquit. vnguentū vero est omne quod ex cōmuni oleo confectum aliarum specierū cōmixtione augetur odoris iocunditatē sumens. ⁊ longius redolens. vnguenta aūt quedam dicuntur a locis. vt telinū cuius Iulius cesar meminit dicēs corpus que suaui telino vngimur hoc cōficiebat in insula telo. que ē vna ex cicladibus. sunt ⁊ quedā ab inuentoꝝ nole vt amaricinū nam quidaz tradunt regium quendam puerū amaricinum nole complura vnguentorum genera furentem casu prolapsum esse ⁊ maiorem ⁊ commixtione odorem creasse. vñ nunc optima vnguenta amariciana dicunt. sunt autem ex genere florū.

Diafinicon dicitur a dia q est confectio ⁊ finicon. i. de dactilis. nam fenicon est dactilus. tū Mesue hz vnguentū diafinicon. non autem hoc dicitur a dactilis. sed potius a palma ꝑm Mathaeum siluaticum diafinicon vocatur vnguentum palme quod diacalcadis dicitur. verū est q possunt sic dici. tū Mesue iterum scribit vnguentum palmeum quod non est idem differunt inter se. hoc vnguentum dicitur diafinicon. quia conficitur cum ramis palme.

Zirbus est pinguedo inuoluens intestina. ⁊ hec pinguedo in terra nostra nominatur radicella.

Unguentum arabicū. ℞. foliorum cheiri. salue. trafilō. acetosi. acori. aā. li.

. j. terantur contritione bona ⁊ funde super ea in vase lapideo olei rosati. aut mirtini. ⁊ adipis zirbi antiqui. ⁊ colati aa. lib. ij. ℥. j. dimitte per dies. viij. deinde accipe mirre munde. aloes succotrenſis. aā. auf. viij. sarcocolle auf. viij. terantur ⁊ cribelentur. ⁊ proijciantur super ea in vase alio lapideo. vini albi. aut succi arnoglose longe. i. plantaginis maioris in quo cocta fuerint ex folijs earundem herbaruz aā. ℥. iij. ⁊ fit vini aut succi. quod funditur super ea quantitas sufficiens ad dissoluendum ea. ⁊ dimitte per dies sex. deinde redeas ad herbas ⁊ decoque cum oleo ⁊ adipe ebullitionibus duabus ⁊ cola ⁊ exprime oleum ⁊ adipē. ⁊. ℞. eius expressionis lib. iij. ℥. j. litargirij mundi ⁊ triti contritione vltima lib. iij. ⁊ in alio lib. iij. ℥. j. calcadis. i. vitrioli albi ℥. iiij. ⁊ terantur ⁊ coquātur sicut superius diximus in vnguento diafinicon.

¶ Istud vnguentum ꝑm intentionē Mesue est vnguentū diafinicon. postea ait. q hec est descriptio arabica. est vnguentum arabicum. non autem dicitur arabicum a gūmi arabico. sed dicitur arabicū. quia in illis partibus fuit inuentum. ⁊ vtuntur ipso. sed nos raro.

¶ Cheiri arabice. est planta que flores citrinos seu aureos producit ⁊ est viola citrina. Auerroys in. v. col. ait. alcheiri est viola de romania. Serap. cheiri est planta nota hñs diuersitatem in spē sua que a diuersitate florum cognoscitur. nam quedam habent album. quedam purpureū. ⁊ quedam citrinum. que habet citrinū melior est ⁊ optior in medicina. ⁊ satis est nota.

¶ Triofilon acetosum. i. trifolium acetosum. quidam dicunt quod est falsum. quia reperitur in Nicolao triofilon ⁊ ibi dicitur q triofilon dicitur a viridibus folijs rutbe que in eo ponuntur. ⁊ dicunt q hic idem intelligitur. sed ignoro. nam in aliquibus codicibus Mesue antiquis inuenitur trifolium acetosuz quod melius est. ⁊ est herba dicta aleluia siue panis cuculi que in sapore est acetosa. preterea vide apud Mathaeum siluaticum in capitulo de pane cuculi que dicit de isto trifolio.

Unguentum cerasceos magnū. ℞. armoniaci. ℥. i. bdelij. olibani masculi. i. thuris. aristologie. i. rotunde. sarcocolle aā. ʒ. v. mirre. galbani ana. ʒ. iiij. litargirij. ʒ. xv. aloes. oppoponacis ana. ʒ. iiij. resine ʒ. xiij. cere albe. ℥. ij. olei q̄z tum sufficit. armoniacum ⁊ bdelium dissoluantur in aceto. litargirium teratur ⁊ decoquatur cum oleo donec liquefiat. ⁊ tunc remoueatur ab igne donec infrigidetur purum. ⁊ proijce super ipsum armoniacum ⁊ bdelium dissoluta in aceto. ⁊ reduc ad ignem donec coaguletur. ⁊ post illud proijce super ipsum reliquas medicinas. ⁊ administretur.

¶ Istud vnguentum apud nos non est in vsu sub isto nomine verum secundum chirurgicos est in vsu sub nomine vnguenti apostolorum. ⁊ sic sine dubio si legis hāc descriptionem cum descriptione vnguenti apostolorum quam Auic. describit videbis q fere sunt idem. Petrus argillata in capitulo de medicinis mundificatiuis vel abstersiuis habet vnguentum apostolorum mundificatiuum. ⁊ est descriptio Auicen. ⁊ in fine eius descriptionis ait. ⁊ si bullat vsq ingrossationem vocat ipsuz Mesue ceraceos. ⁊ dominus magister Antonius de ianua gra dei. qz mire rectificat vlcera maligna. Nicolaus florētinus in libro. vij. in cap. de medicina abstersiua ait. sic aliud de gummis ad mundificandum sanies grossam. ℞. galbani. armoniaci. resine. ⁊ terbentine ⁊ cetera. postea ait. cōficiatur vnguentum ex eis. ⁊ est vnguentum apostolorum. ⁊ hoc vnguentum q̄n decoquitur donec nigrescat vocatur a Mesue vnguentum ceraceos. ⁊ a quibusdam vocatur gratia dei. qz mirabiliter mundificat vlcera maligna. sed vnguētuz gratia dei est aliud apud nos. de quo infra.

Unguentum de arthanita magnum. ℞. succi arthanite li. iij. succi cucumeris asinini lib. i. olei vrini. i. de vreos lib. ij. butiri vaccini lib. i. pulpe colloquintide ℥. iiij. polipodij ℥. vj. euforbij ʒ. j. que terenda sunt tere ⁊ submerge in succis ⁊ oleis. ⁊ pone in vase vitreato stricti orificij ⁊ stringe caput eius. ⁊ dimitte per dies viij. deinde buliat totum ebulitione vna ⁊ colatur. ⁊ profice super colaturam serapini aur. v. mirre aur. ij. ita q resoluat prius in aceto vini. ⁊ aggrega omnia simul ⁊ bullant agitando semper cuz fuste vsq ad succi fere consumptionem. tunc proijce super ea cere. ℥. v. fellis vaccini aur. vj. ferueat cum eis. vsq duz liquefiat cera. deinde puluerizz super ea sicut conterēdo scamonee aloes mezereon. i. herbe oliuelle colloquintide ana. aur. v. euforbij aur. ij. salis gemme aur. iij turbith. aur. v. piperis longi. zinzi. camomille aā. aur. ij. conficiantur ⁊ administrentur.

¶ Istud vnguentum est in vsu maxime ꝑm istā descriptionem que magnum nuncupatur. paruum vero non tantū. idez Mesue in capitulo de arthanita hz duas alias descriptiones que idem sunt.

¶ Arthanita. ꝑm Auic. in scdo cañ. est buchozmarien. tñ miroz q idem in tertio cañ. in fen. xvj. in capi. de compositione solutiuozum eius qui habet colicam ex ventositate aut materia flegmatica de quibus fiunt clisteria ponit ibi buchozmarie ⁊ arthanitā. ergo falsus est textus secundi canonis. Rasis in nono Almāsoris in capitulo de colica habet. idem in capitulo de appoplesia in clisterijs idez habet. Auic. autem in secundo cañ. dicit arbor marie est buchozmarien. ⁊ iam dictum est de ea. ⁊ est trium specierum. vna species eius sine fructu ⁊ due cum fructu. ego non intelligo quid velit Auic. per talia verba. nā arbor marie est rosmarinus. ⁊ buchozmarie ꝑm ipsum est arthanita quod nō est possibile. erroz vero qui inuenit in ipso apud me nunq̄z separabitur. hodie generaliter habetur opinio. quod Rasis in illo loco errauerit ponere buchozmarie ⁊ arthanitaz sed non recte. quia in hac inuenitur differentia que reperitur inter scedenegi sine h. ⁊ inter scedenegi. cum h similiter est differentia inter buchozmarien scriptum cuz littera t ⁊ inter buchozmarien scriptum cum littera c nam ibi Rasis habet buchozmarien scriptum cum littera c ⁊ hec est arboz marie siue rosmarinus. si vero reperias buchozmarien est vera artanita de qua vide Serap. in cap. de ciclamine qui inquit. buchozmarien. i. ciclamen in ca. vero de arbore marie dicit. q est libanotis. ergo est rosmarinus. ⁊ sic si bene legeris videbis q buchozmarie est arboz marie ⁊ buchozmarie est ciclamen seu arthanita. Franciscus de pedemontium in capitulo primo de dolore intestinozum ⁊ medicinis eius ait. buchozmarien est radix piretri vel malū terre. quod est falsum. nam buchozmarie non est piretrum. verū si diceret buchozmarien est malum terre. sed non piretruz.

Unguentum de arthanita paruū. ℞. succi arthanite ⁊ viscositatis que multum getur ex radice filicis. ⁊ succi. chamenel. ana. ℥. viij. succi extremitatum tamarisci. ℥. ij. olei trini. lib. ij. ysopi humidez ʒ. v. armoniaci. bdelij. ana. ʒ. j. ʒ. s. aceti quantuz sufficit. cere citrine. ℥. vj. corticis radicis capzozum. ℥. j. ʒ. s. spice. i. nardi ʒ. iij fiat sicut superius diximus.

¶ Istud vnguentum de arthanita paruū nō est in vsu. Verum sunt ex hoibus qui faciunt vnum pro alio. qz in isto pauciora simplicia ingrediuntur. sed non recte faciunt.

¶ Filix ꝑm Isidorum a singularitate folij dicta veniq̄ ex vna virgula altitudine cubitali vnum scissuz folium gignitur res applicata velut pēna. Dia. aūt de ipsa duo facit. vnum de dipteris. aliud de feliteron. ꝑm vero Mathaeum filua. dipteris est polipodiū. sed non recte. nā si legis ca. de dipteri apud Diaſ. cum cap. de filice apud Serap. videbis q idem sunt. ipse vero Sera. in vno cap. loquitur de masculo ⁊ femina. Auic. in secundo cañ. duo cap. facit. vnum de cildaru. ⁊ aliud de sarace. hec apud Diaſ. nascitur sine semine: sine flore. ⁊ sine hasta. sed quidam modernozum dixerunt q in nocte sancti Joan. aliq vadunt ad locum vbi filix nascitur ⁊ ibi stant per horas tres. ⁊ dicunt quod cito in illa hora filix gerit florē. post semē. deus melius scit.

Chamenelis istud vocabulū est corruptū. nā quedā descriptiones dicūt cauchenzigh. q̄dā camaelis. quedam cameactis quod melius est. ⁊ sic hodie habet opinio quod debeat dicere cameactis. q̄ est ebulus cuius ortus est iuxta fossos. columella in libro de cultu hortoꝝ ait pturit ⁊ rutilas ebuli creat vuida buccas. nam neq̄z sicca placet. nec que stagnata palude. perpetit querule semper Quirla rane.

tam que spōte sua frondosas educat vlmos. hec est species sambuci. ⁊ est quam nostri rustici loricem vicunt.

Unguentum alhariel. ℞. alhariel. recētiuz. ʒ. x. assungie porcine. ʒ. xlv. teran tur simile ⁊ dimittātur marcescere per dies. vij. deinde buliant ⁊ colentur. ⁊ seruetur vnguentum in vitri vase. ⁊ administretur vbi oportet.

¶ Istud vnguentū apud nos non est in vsu. verum vt dictum fuit chirurgici vtuntur ipso sub nomine ruptorij de cantaridibus. ⁊ dicunt ꝙ alhariel sunt cantarides. sine dubio videtur habere eandem virtutem. preterea in fine practice vini florentini. v3. in antidotario habetur vnguentū alhariel. ⁊ ibi ponit ad litteram ꝙ sunt cantaridibus. ergo vnguentum de alhariel est vnguentum de cantaribus. infra apparebit vna alia descriptio sub nomine vnguenti de cantaridibus. sed non erit eadem.

Unguentum rosar. ℞. assungie porcine recē tis quantitatē quam volueris ⁊ lauetur in aqua calida nouies. ⁊ tantundē cum aqua frigida lauatione vltima. deinde terātur cū ea rosarū rubea rum recentium quantum ipsa. ⁊ dimittant marcescere per dies. vij. deinde coquantur cum facilitate. ⁊ colētur. ⁊ iterum tantundem rosarum terantur. ⁊ dimittātur per alios septem dies ⁊ fundantur super ipsum suci rosarū circiter partem. ʒ. olei amigdalini partes. vj. ⁊ iterū coquatur cū facilitate vsq; ad suci consumptionem. deinde reponatur ⁊ administretur. ⁊ quandoq; disrumpitur in aqua rosata parum optj. ⁊ proijcitur in decoctione. ⁊ est mirabile. vbi oportet. ⁊ proprie quando vigilie adsunt.

¶ Istud vnguentum est in vsu. dicitur autem rosatū propter rosas quas reperit. Dia. rosa aquosa colore mixta ē. due generantur in ea qualitates alterne. scilicet stiptica ⁊ amara. flores autem eius plus sunt stiptici. ⁊ ideo plus deficcatiui.

¶ Assungia porcina pinguedo est satis nota. Serap. ex auctoritate Gal. ait in cap. de pinguedine. quādo animal est humidum generatur in eo pinguedo. sicut porcus. ⁊ quando est siccum generatur in eo adeps sicut thaurus. capra ⁊ alia que habent cornua. Dia. in ca. de assungis cum tunica ait in illo cap. de confectio. que fine sale est pessarijs miscetur assungia porcina ⁊ vrsina conficitur sic vt docet ibi.

Unguentum violatum valet ficut rosatuz ⁊ confert pleuresi ⁊ inflāmatiōi pectoris. ⁊ fit sicut vnguentum rosatū. hoc apud nos non est in vsu vt est rosatum.

Unguentum basilicon magnum. Recipe cere albe. refine. ℞. rasine pini. septvaccini. picis. ℞. naualis. glutinis olibani. mirre aā. ʒ. j. olei quantum sufficit in alio cere. ʒ. iij. ⁊ aliorum ana. ʒ. j. ß.

¶ Istud vnguentum est in vsu. maxime secundum istam descriptionem. aliud vero quod dicitur minus nōn tantū Auicenna in quinto canonis habet duas descriptiones sicut habet Mesue. sed non concordant cum istis. verū differunt parum dicitur autem basilicō. nō ꝙ basilicon. i. ozimum ingrediatur. sed secundum quosdam dicitur basilicon suo compositore. nam basilicon seu vasilicon interpretatur regale seu imperiale nam greci vasilea regem seu imperatorem dicunt. inde basilicon vnguentum regale est terafarmacum.

¶ Gluten olibani. i. thus. quidam autem crediderunt ꝙ per gluten olibani intelligerentur due res. v3. per gluten terbentina. ⁊ per olibanum thus. ⁊ hoc approbant. quia Auicen. ibidem habet loco eius glutinis alimbac. idest terebentina. sed veritas est ꝙ per gluten olibani intelligitur solum thus. quod satis est notum. sed Leonardus de preda palea in cap. de cura vlcerum in generali. ibidem habet glutinum albotin ⁊ olibanū. ergo debemus ponere in isto vnguento terbentinam. ⁊ thus quia satis cōuenit. tamen secundum intentionem Mesue solum thus debet poni.

Unguentum de bdelio. ℞. bdelij. ʒ. vj. euforbij. ʒ. iiij. castorei. ʒ. j. serapini. ʒ. iiij. cere. ʒ. xv. olei sambucini. aut olei de cypri. ʒ. x. bdeliuz ⁊ serapinum dissoluantur in aqua ruthe agrestis. i. armole. cetera liniantur cum aqua calida. ⁊ fiat vnguentum ⁊ liniatur cum eo.

Istud vnguentum est in vsu.

Bdellium est gummi arboris que nascitur in terris arabum ⁊ melius ex eo est illud quod est amarum. clari coloris in se non habens ligna nec sordes.

Unguentum filagrios ad spasmum. Recipe cere. ʒ. iij. ysopi humide. suci ruthe agrestis ana. ʒ. ij. euborij. pipis armoniaci. croci. olei balsami. castorei. glutinis alimbac. idest terebentine. opponaci aā. ʒ. ij. stigie. idest storacis liquide. ʒ. ij. ß. olei quantum sufficit.

Unguentum aureum. ℞. cere citrine. ℔. vna lis. ʒ. vio. olei boni lib. ij. ß. terebentine. ʒ. ij. refine colofonie. ℔. picis grece aā. ʒ. j. ß. olibani mastices ana. ʒ. j. croci. ʒ. ß. misce ⁊ fiat vnguentum.

Istud vnguentum est in vsu. dicitur autem vnguentum aureum. quia est optimum ⁊ excellentius inter alia vnguenta. sicut est aurum preciosum inter metalla. Leonardus de preda palea in capitulo de vlceribus ambulatiuis habet vnam aliam descriptionem. sed non est eadem. Nicolius florentinus in libro secundo in capitulo de maturatione variolarū ⁊ cura ipsarum post apparitionez inquit sic. ⁊ quandoq; cōfectio vnguenti de cerusa ⁊ litargirij. ⁊ vnguenti rubei est bona ad vlcera variolarum. ⁊ hoc vnguentuz est illud quod ponitur in antidotario. ⁊ hoc vocat ibi vnguentum aureum. hoc ego ignoro. quia Auicenna in quinto canonis habet vnguentum rubeum. quod idez nō est. Gilibertus de anglia in capitulo de cura arthetice. secundū magistros habet vnā descriptionē vnguenti aurei. sed non est eadem.

Unguentum de cerusa ad flegma salsum. ⁊ scabiem siccam. Recipe cerusse. merdasengi. ana. ʒ. vj. plumbi adusti. scorie argenti. ana. ʒ. iiij. masticis. olibani. ʒ. ij. ß. ol. ℔ rosati. ⁊ aceti quantum sufficit. terantur in mortario ⁊ ponatur prius oleum post acetum. ana. parum infundendo. ita quod sine intermissione teratur. nūc hoc nūc illud ifundendo donec inpinguetur. si autem eo indiget pruritum habens argēti viui. ʒ. v. adde ⁊ administra. ⁊ quandoque apud necessitatem adde ziniar. ʒ. ij.

Istud vnguentum est in vsu. solum sub nomine vnguenti de cerusa ad flegma salsum. sed quādo medicus ordinat vnguentum de cerusa simpliciter intelligitur vna alia descriptio que inferius apparebit. Bartholomeus montagnana in suo antidotario habet vnam aliaz descriptionē: sed non est eadem nec in vsum venit.

Cerusa ꝑm Auic. est cinis plumbi. aut alaunoch. ⁊ tamen in ea que fit ex alaunoch. multum elaboratur in adurendo fit afreng. ⁊ acquirit superfluam subtilitationem. quādoq; vero fiunt omnes cerusse cum aceto. ⁊ quādoq; cū salibus ⁊ quādoq; fiunt pluribus modis ꝑm ꝙ scitur in libris huius artis. Leonardus de preda palea in capi. de inflammationibus ⁊ veficis inquit. cerusa idest blaca.

Merdasengi idest litargirium sicut inuenit apud Aueroym in quinto col. Auicēna in secundo canonis ait. merdesen est plumbum adustum. ergo litargirium secundum Auicennam est plumbuz adustum. tamen hic aliud intelligitur. quia ibi ingreditur merdasengi. ⁊ plumbum adustū. que idem non sunt. Leonardus de preda palea in capitulo de inflammationibus ⁊ veficis in quodam vnguento inquit. merdasengi. i. litagiriuz ⁊ sic bodi: loco merdasengi litargirium ponunt. plumbum adustum secundum Auicen. in secundo canonis est merdesen. i. litargirium. sed hic aliter intelligitur. Gal. in libro secretorum in cap. de squinantia ait. merdasengi. idest plumbum. plumbum vero vena est terre similis antimonio ac litargirio. ⁊ satis notum est. ⁊ modus adustionis eius superius habitus est.

Scoria argenti ꝑm Serap. ex auctoritate alcanzi est stercus argēti. ⁊ est bona scabiei ⁊ pruritui. quidam litargiriū putauerunt quod nō est. liber qui dicitur bulchasis in tractatu primo inquit. doctrina qualiter adutuntur scoria argenti ⁊ auri ex libro almeramir quibus vtimur in colirijs

Recipe de scoria cabrusie quantum vis. ⁊ tere ipsam grosso modo. ⁊ confice cum melle ipsam. ⁊ pone ipsam in vase ficili nouo. ⁊ fac vt ibi docet Auicē. in capitulo de ere de calcabrussi loquitur.

¶ Argentum viuum aliud est minerale aliud artificiale. artificiale conficitur ex minio ⁊ cinabro. minerale autem inuenitur in mineris metallorum. ⁊ propter id inter genera metallorum est positum. quorum species metallorū secundum Isidorum sunt septem. ℔ aurum. argentum. plumbum. stannum. eo. ⁊ argentum viuum. ⁊ ferrum. quidam posuerunt argentum sublimatum. cerusam ⁊ litargirium inter genera metallorum. Gilibertus de anglia in capitulo de cura lepre in generali dicit. ꝙ fit de mercurio idest argento viuo. hoc autem cōseruatur in vasis plumbeis. aut vitreis aut in vasis de terra vitreata. aut in veficis. quia alia vasa corrodit. ⁊ ipsum computantur inter venenosas medicinas.

Unguentum egyptiacum m agnum. ℞. flores eris. auř. v. mellis auř. xiij. aceti fortis auř. vij. coque super ignem donec inspissetur. ⁊ sunt qui addunt in eo olibani mascul triti auř. ij. ß.

¶ Istud vnguentum est in vsu. maxime ꝑm istā descriptionem Rasis in lib. diuisionum in fine in cap. de medicinis algebra habet vnam aliam descriptionem que est quasi eadem. Leonar. de preda palea in cap. de vlceribus profundis habet vnam aliam descriptionem que eadem est. Forma autem istius vnguenti efficitur in colore rubeo. nā qñ flos coquitur colorem rubeum acquirit.

Unguentum triafarmacum. ℞. litargirij triti sicut alcohol. i. subtiliter. sicut athomi solares partem vnā. ⁊ funde super ipsuz nunc oleum. nunc acetum. ⁊ teratur. ⁊ adequat. ⁊ proprie quantum sufficit. ⁊ administretur.

¶ Istud vnguentum sub isto nomine non est in vsu. verū secundum chirurgicos est in vsu sub nomine vnguenti de litargirio. tamen inferius iterum apparebit descriptio vnguenti de litargirio qua generaliter vtimur. dicitur autez triafarmacum a tribus medicinis que in ipso ingrediuntur. Auicenna in quinto canonis habet descriptionem vnguenti nigri. ⁊ eadem est hunc.

Unguentum alfesericon relatum ad alexandruz. Recipe cerusse. litargirij. alfesericon. aloes boni croci. argenti viui extincti aā. partes equales. olei de oleandro. ⁊ aceti quantum sufficit fiat sicut vnguentum de cerusa.

¶ Istud vnguentum non est in vsu. Aui. in secundo canonis de ipso facit cap. sub nomine fasuricon dicit. ꝙ est medicina ad scabiem facta ex litargirio calcadis. i. vitrioli ⁊ aceto sine dubio alfesericon est medicamen compositum. cuius descriptionem Mesue inferius describit. ⁊ si facere volueris vnguentum alfesericon similiter oportet facere confectionem de alfesericon.

¶ Oleander apud Diasco. vocatur nereon. Isidorus ait. rodādarum quod corrupte vulgo lorandrum vocatur ꝙ fit foliis laurī similis. florem vt rose. arbor venenata. inter ficit enim animalia ⁊ medetur serpentum vexationibus. descriptionem autē olei ipsius describit Rasis de qua infra erit sermo.

Confectio alfesericon quod est medicamen cōpositum Recipe litargirij albi. calcanti. i. vitrioli viridis. de quo fit encaustrū aā. partē vnā. floris eris partem mediam. terantur cum aceto vehementer forti in sole tempore estiuo fere per diem vnam semper ante modicum addendo acetum. deinde ponatur in vase vitreo. ⁊ stringatur os eius. ⁊ sepeliat in fimo diebus. xl. deinde administretur.

Unguentum palmeum. Recipe olei veteris lib. iij. assungie veteris depurate a sale lib. ij. litargirij. lib. iij. vitrioli. ʒ. iiij. conficiantur sic oleum ⁊ assungie mittantur in stannato supra ignem ⁊ liquefiant. deinde addatur litargirium ⁊ vitriolum. ⁊ ducantur continue cum tribus ramis palme. ⁊ accipe vnum ramum palmarum minutatim incisum. ⁊ introiniciatur ⁊ tādiu bullat supra ignem lentum factum de lignis siccis donec insletur ⁊ redeat ad suuz statum ⁊ inspissetur ⁊ densitatem habeat.

¶ Istud vnguentum non est in vsu sub isto nomine. verū est in vsu apud chirurgicos sub nomine vnguenti de colcotar. ⁊ sic sine dubio possunt vti sub nomine. nam vide quod Nicolaus florentinus in libro septimo in capitulo de curatione flegmonis inquit. sic est emplastrum de colcotar. ⁊ est illud quod vocat Serapi. in suo antidotario diapalma. Leonardus de preda palea in capitulo prio de flegmone ait. vnguentum de palma idest de colcotar relatum ab Auic. ⁊ hc est ꝙ Auicen. in quinto habet vnguentum de calcadis. quod quasi idem est de quo infra.

Unguentum de flore eris in suo grabadin in capitulo de vulneribus nartū. Recipe cere. ʒ. iiij. olei antiqui vel facti ex oliuis immaturis. idest olei onfancini. ʒ. xvj. floris eris puluerizati sicut alcohol idest subtiliter. ʒ. ij. fiat ex eis. ⁊ vrere cum licinio. ⁊ quandoq; additur ⁊ minuitur ex flore eris secunduz qd exigit necessitas.

¶ Istud vnguentum non est in vsu Auic. in quinto canonis habet vnam aliam descriptionez que eadem est. nisi solum in vno. ⁊ hoc est ꝙ Mesue non ponit refinam. Auic. vero sic in reliquis idem sunt. Joannes Serap. in suo antidotario habet vnguentum de ziniar. quod est idem cum vnguento de flore eris apud Auicen.

Flos eris secundum Simonem ianuensem non est virde eris. verum hodie ponunt loco eius. quia reperitur in multis locis vbi vnus doctor habet florē eris in vno alio loco habet viride eris. nam vide rasim fi es de calcādo vbi habet ziniar idest viride eris. Gulielmus placentinus loco eius habet florem eris. Petrus de argillata in capitulo de medicinis mundificatiuis vel absterfiuis in vnguento apostolorum habet. Recipe viride eris. Auicenna in quinto idem habet. Recipe floris eris. Item Joannes Serap. in suo antidotario habet vnguentum de ziniar. Auicenna in quinto canonis habet vnguentum de flore eris quod idem est. ⁊ sic hodie vnum pro alio ponunt. Sera. dat modum eius sicut appebit infra in emplastro apostolicon ⁊ c.

Unguentum alabastri. nardi spicati. secundū Nicolaum. Recipe laurine viridis. ʒ. v. hedere terranee. viridis. mille folij. artemisie. idest matris herbaruz. galle cupressi. fenugreci. herbe benedicte seminis lini. rorismarini. omniū octo. ʒ. vj. pone hec omnia simul trita in aque sextarijs duodeciz ⁊ dimitte macerari vsq; ad tertium diem. postea adde olei sextarios quinq; diligenter cū cautella tandiu quoq; vsq; quo ad oleū perueniat remota aqua remoto vero ab igne. ⁊ colato per sacculum nitidum adde cere. ʒ. vij. colofonie terbentine galbani. masticis gummi. hedere. refine. olibani. mirre. ana. ʒ. v. storacis calamite. cozumbri. spice nardi. omnium trium ana. libr. vnam balsami. ʒ. iiij que terenda sunt tere que liquefiēda scilicet liquefac in simul mixtis omnibus diu agitando cum spatula misce. deinde vsui reserua ⁊ c.

Istud vnguentum alabastri est in vsu. Appellatur autez vnguentum alabastri nardi. non quod alabastrum ingrediatur. hodierni autem vtuntur vnguento alabastri. ⁊ in eo ponunt alabastrum quod est genus marmoris. sed non recte. quia ex meo iudicio alabastrum in hoc nō debet ingredi. nam hoc vnguētum inuenitur in libro septimo Gilberti anglici in capitulo de retentione menstruozū quod alabastrum non habet. Mapias vero ait. alabastrū genus marmoris. vnde fit vas in quo de intus vnguenta conseruantur. ⁊ ideo pro vnguento ponitur. nam sine dubio hoc dicitur alabastrum quia ipsum cōseruari debet in vno vase facto ex alabastro. preterea vide in passione domini nostri Jesu christi. secundum Marcum vbi dicitur. ⁊ cum esset Jesus betanie in domo Simonis leprosi ⁊ recumberet venit mulier habens alabastrum vnguenti nardi spicati pretiosi. ⁊ fracto alabastro effudit sup caput eius. ⁊ hoc est illud vnguentum in quo vtebātur Maria ⁊ Martha

sorores. vnde per hoc vide apud Leonardum de preda palea in capitulo de casu ⁊ offensione propria doctrina vbi sic ait. nota de vnguento alabastro quod operatur mirabiliter in confusione ⁊ attritione ⁊ casu offensione. ac etiam in verberatis ⁊ flagellatis ⁊ tortis cum tortura. ⁊ similibus ⁊ vocatur vnguentum alabastrum nardi de spica nardi pretiosa. quia romani a hierusalem attulerunt tempore quo dominus noster Jesus Christus crucifixus fuit. Bonum ⁊ probatum in omnibus febribus ⁊ rigoribus ⁊ calculosis doloribus lumborum petram de vesica rumpit. renum dolorem auferet. ⁊ emigraneum dolorem amputat casibus matricis optime subuenit. Maria ⁊ Martha sorores Lazari hoc vnguento vse fuerunt omnibus diebus vite sue. Scias autem q̃ veritas est q̃ hoc vnguentum dicitur alabastrum nardi spicati. qz conseruatur in vase alabastro. propter spicā nardi quam recipit. ⁊ dicunt sapientes q̃ hoc potest dici vnguentum de spica nardi conseruato in vase alabastro.

¶ Sauine viridis. i. recentis.

¶ Hedera apud Diascoridem vocatur scissos. Plini. hedera species habet tres. candidam. nigram. ⁊ elix. ⁊ he in species alias diuiduntur. Salienus in libro ad partenianum ait. hedera nascitur in diuersis arboribus. parietibus vel petris. ⁊ terra. sed hic intelligitur de illa que in terra reperitur. que satis est nota de qua antiquitus coronabantur poete. vnde Virgilius in bucolicis. Pastores hedera crescentem ornate poetam.

¶ Galla cupressi scilicet fructus. eius qui aptus est in medicina. Jsidorus in capitulo de propriis nominibus arborum inquit. cupressus grece dicitur. q̃ caput eius a rotunditate in acumen erigitur. vnde ⁊ canon vocatur. idest alta rotunditas. hic ⁊ fructus eius conus. quia rotunditas eius talis est vt conum imitetur. vnde conifere ciparissi dicuntur. huius lignum cedro pene proximam habet virtutem templorum quoq; trabibus aptum. impenetrabili soliditate. nunq̃ oneri cedit. sed ea qua in principio fuerit firmitate perseuerat. Antiqui cupressi ramos propterogum constituere solebant vt odorem cadauerū dum vrerentur comprimerent iocunditate odoris sui.

¶ Millefolium est herba que omnibus nota est. Diascoridis mirtofilos siue vt latini mille folium idest supercilium veneris. nascit in palustribus locis. tirsum habet ex vna radice mollē ⁊ subruffum. ⁊ quasi manibus linitum. ⁊ folia similia feniculo. Plini. mirtofilon quod nostri millefolium vocant.

¶ Herba benedicta secundum compositorem est fu. que alio nomine valeriana vocatur. Simon vero ianuēsis ait. terra benedicta in antidotario olim in vnguēto alabastri. quod ignoro. verum est q̃ Gilibertus loco herbe benedicte habet terram benedictam. sed Leonardus habet herbā benedictam. ego vero ignoro quid sit terra benedicta. sed herba benedicta est valeriana quam meo tempore vidi apponi in hoc vnguento.

¶ Rosmarinus secundum Diascoridem est libanotides. secundum vero Serapionem est arbor marie. de qua miror q̃ ipse Serapio in suo breuiario in capitulo de emoroidibus inquit. q̃ arbor marie est arthanita. quod nō recte dicitur ab aliquibus corona montis vel mōtana. eius flores alchilil dicuntur. vnde zuccarus alchilil idest de floribus rosismarini.

Sextarium vero ꝑm compositorem Auicen. Serap. est pondus sex dragmarum. ⁊ danich duorum ꝑm Gentilem est pondus. ʒ. sex. Leonardus idē inquit. sextarius est pondus aur. iij. aureus vero est quarta pars vncie. ⁊ in vncia sunt octo dragme. hodierni vero generalis quando reperiunt in receptis sextarium vini vel aque intelligunt duas lib. cum dimidia. sed per sextarium piperis vel cinamomi sex dragmas intelligunt. deus melius scit.

Colofonia idest pix greca. Dinus florentinus in primo libro in capitulo de eruptionibus exiturali bus ait. picis pece. idest pice grece. Item circa instans. colofonia. idest lix greca. est autem gummi cuiusdam arboris que in greca reperitur. vnde pix greca dicitur etiaz. reperitur in aliis locis. Pli. vocat eam briciam dicens. bricia fit epicea rasina. in hispania autem e picea nostris minime laudata. est enim resinarum amara. ⁊ arida. graui odore. vnde resina frixa. pis bricia. pix romana. colofonia idem sunt.

Cozumbrum ꝑm compositorem est censura iudeorum. vel timiamatis. vel rhus iudeorum. Leona. ibidem inquit cozumbrum sunt feces storacis liquide. ergo cozumbrum est storax rubea qua vtuntur iudei in ecclesis pro fumigatione. etiam cozumbrū potest dici quod interpretatur omne fumigium odoriferum.

Spica nardi. idest aromatica. istud vero vnguentum dicitur alabastrum nardi propter spicam nardi quam recipit in multa quantitate. ⁊ conseruare debes in vase facto ex marmore dicto alabastrum.

Balsamus idest opobalsamum. naz opos est balsamus vel vt lac. ⁊ similiter oposici vocatur lac ficulnee ab ipsa. Plinius autem ait. sed omnibus odoribus prefertur balsamum vni terrarum iudee concessum quondam in duobus tantum hortis vtroq; regio altero iugerum. xx. non amplius. altero pauciorum. ostendere arbusculam hanc vrbi imperatoris Vespesiani clarumq; dictu a Pompeo magno in triumpho arboris quoq; diximus. seruit nunc hec ⁊ tributa pendit cum sua gente in totum. alia est natura quam nostri externi que prodiderant. hoc pretiosiz est. in nostris partibus raro inuenitur. sed infra describam quedam olea que possunt poni in omni loco vbi ingreditur balsamus.

Unguentum martiaton ibidem. Recipe cere albe libr. ij. olei lib. viij. rutbe. ʒ. vij. maiorane. ʒ. vj. tamarisci. ʒ. vj. esbrij. rosismarini. foliorum lauri ana. ʒ. viij. sauine. idest bracheos. balsamite. lilisagi. oziminidest herbe que basilicon odoriferuz vocatur polij idest polij montani. calamenti. arthemisie. enule. betonice. brance vrsine. spergule. herbe venti. pimpinelle. agrimonie. absinthij. herbe paralesis. herbe sancte marie. cinarum sambuci. herbe grassule. millefolij. semperuiue. camedreos. centumneruie. centauree. fragule. quinq; foliij. tetrait ana. ʒ. iiij. ʒ. radicum eulsci. cimarum mirti. idest foliorum mirtilorum. ana. ʒ. iij. fenugreci ℥. j. ʒ. butirt. ℥. j. ʒ. ij. vrtice violarum papaueris nigri mentbe saracenice. ⁊ alle mentbe lapacioli politrici. carduncelli. matrissilue. maturelle. herbe muscate. aleluie. lingue ceruine. crispule camphorate. storacis. calamite. medulle ceruine. aā. ℥. ʒ. adipis vrsi. adipis galline. masticis. ana. ℥. j. thuris. ℥. ʒ. olei nardi ʒ. ij. colligātur omnes herbe in mense madij. ⁊ in vno die aut in duobus si potest ab hora tertia vsq; ad meridiē conficiantur sic. herbas tritas diebus septem in optimo odorifero vino infunde. octauo autem die coquantur lento igne. ⁊ cum vinum aliquantulum inceperit consumari addatur supradictum oleum ⁊ buliant donec herbe incipiāt dimitti. deinde studiose colentur ⁊ proiectis herbis iterum super ignem ponantur ⁊ cum bulire inceperit ponatur storax ⁊ cum modicum bulierit ponatur butirum ⁊ assungia contusa ⁊ oleum nardinum idest de spica nardi. ⁊ mastix. ⁊ olibanum. ⁊ postea cetera. ⁊ cum cera liquefacta fuerit bene cum spatula semper agitando ab igne deponantur. ⁊ cum coagulatum fuerit in vase reponatur.

Jstud vnguentum martiaton dicitur a martiatone peritissimo medico a quo fuit inuētum. hoc apud multos apothecarios in vsu est. ʒ pauci sunt apothecarij qui ipsuz faciant. immo emunt a merchatoribus Januensibus. ⁊ hoc aduenit. quia ibi ingrediuntur multa simplicia que difficilia sunt inuenirī. ʒ ego cōsideraui dicens. si in partibus ianue ac in alijs faciunt. nōne idē possumus cōponere nos nā sine dubio idē nos possumus componere. ⁊ melius. qz ego fui in partibus ianue. ⁊ interrogaui apothecarios qui cōponunt predictū vnguētū qui in multis simplicibus erant. ⁊ ponūt in eo quid pro quo idest vnaz rem pro alia: sed ego taliter agam q̃ nos. ⁊ alij apothecarij facere poterunt. Gilibertus de anglia in capitulo de cura artetice ꝑm magistros habet vnā aliam descriptionem que eadem est.

eandem habet Leonardus de preda palea in capitulo primo de contusione ⁊ attritione.

¶ Rutbe. ſ. rutbe domestice. hec satis nota est. Secunduz circa instans: si quis est totus circūdatus rutha viridi secure potest accedere ad interficiendū basiliscū: sed hoc credo q̃ apud ipsum nunquam fuit probatum nec apud me.

¶ Maiorana herba est satis nota. hec est quaz Dia. sansucum vocat. Pli. amaracū. Diocles medicus ⁊ siculagrus appellaucre quod egyptus ⁊ siria sansucuz. Jn hac sunt diuerse opiniōes. nā Gili. loco eī hz armōiacū. Leonar. nō habet maiorānam: nec armonincum: ⁊ sic meo tempore vidi facere ipsum sine maiorana: ⁊ sine armoniacorramen fac vt tibi placet.

¶ Tamariscus apud Dia. vocatur mirica. Pli. murseem in italia nasci quā tamaricem vocant certum est achia aut brion siluestrem insignem: ⁊ quod eam satiuā tantū ferat cui galle similis fructus i siria ⁊ egypto copiosus. Gal. in libro. ad partenianum inquit. miricas fructiculum afferre mollem: frangibilem ⁊ veluti floze tantū egypto quidem similem galle. huius igitur sucus in qua fuerit coctꝰ pediculos occidit: ⁊ culices ⁊ pulices fugat. Hec apd nos iuxta aquas nascitur.

¶ Esbrium secundum compositorem est flos salute. secundum vero Matthe. siluati. est maiorana: quod non creditur. nam Leonardus loco eius habet flores salute: quod idem est.

¶ Balsamita idem habent alii: est mēthe aquatica seu sinfibrinum. in hac errauit translator Auic. in secundo cañ. in capitulo de nemen dicens. q̃ nemen est sinfibrium. qd̃ non est. nam nemen apud Serap. est serpillum. Balsamita vero siue mentha aquatica est herba habens folia similia folijs menthe: sed maiora cum flore celesti. iuxta aquas nascitur. Multi autem ignorantes apothecarij credunt: sed non recte: q̃ balsamita sit quedam herba inuoluens circa muros quam nos vulgo balsaminam dicimus: sed aliud est suum vero nomen de balsamina in latino est dictum memorādita ⁊ c.

¶ Lisifagus idest saluia. vnde Macer. Lisifagus grece: ʒ saluia dicta latine. Dia. elisfagus: aut lilisfagus: aut fagnō. Pli. bechion que ⁊ saluia dicitur: alias tussilago. duo eī sunt genera: siluestris vbicunq; nascitur sub cē aquas crescunt. ita altera a quibusdā saluia appellat filis verbasco.

¶ Calamentum est herba satis nota. Jsidorus mētha agrestis quā greci calamentū nostri vulgo. nepta; vocauerunt est maioris virtutis ⁊ vehemens in calore.

¶ Brancha vrsina secundum Petrū de crescētijs calida est ⁊ humida in primo gradu virtutē habet molliendi secū dum moder. due sunt species: quarum vna habet folia magna: sicut folia caulis: sed incisa sicut brāchā vrsi. i medio eorū stipes: in cuius capite sunt multi flores purpurei spinosi ⁊ conclusi. hec vero nascit in mōtibus i locis vmbrosis. Altera vero species habet folia similia folijs paritorie: sed longiora: ⁊ in ipsis folijs oriunt flores conclusi: sicut priores purpurei: ⁊ quando siccātur efficiunt spinosi. hec apud nos iuxta hortos inuenitur: ⁊ ponitur hec si habere non poteris priorem.

¶ Arthanita secundum Auic. in secundo cañ. est buchormarien. tamen miror q̃ idem in tertio canonis in fen. xvi. in capitulo de compositione solutiuorum eius qui habet colicam ex ventositate aut materia flegmatica. de quibus fiunt clisteria ponit ibi buchormarien ⁊ arthanitam. ergo falsus est textus secundi canoñ. Rasis in nono Almansoris in capitulo de colica idem in capitulo de poplesia in clisterijs idem habet. Auicen. autem in secundo cañ. dicit arbor marie est buchormarien. ⁊ iam dictu est de ea. ⁊ est trium specierum. vna species eius sine fructu ⁊ due cū fructu. ego non intelligo quid velit Auicen. per talia verba. nam arbor marie est rosmarinus ⁊ buchormarien ꝑm ipsum est artania qd̃ nō est possibile: error vō q̃ inuenitur in ipso apud me nunq̃z separabitur. hodie generaliter habet opinio quod Rasis in illo loco errauerit ponere buchormarien ⁊ arthanitez: sed non recte qz in hac inuenit differentia que reperit inter scedenegi sine. h. ⁊ inter schedenegi cum. h. similr est dria inter buchormarien scriptū cum littera. t. inter buchormarien scriptum.

Spargula secundum compositorē est rubea tinctorum minor: ⁊ sic hodie habet similis opinio. Dia. vocat rubeā ⁊ ingt rubeā quā alij erithordanum: latini vero rubricam dicunt. herba est omnib̃ nota. eius species sunt due: vna agrestis: alia que appellatur sparthos: ramulos siue tirsos habens tenues: ⁊ quasi nodosa folia: per interualla distantia: atq; per singulas enodationes. veluti stellarum imagine mentientia: fructꝰ siue semen rotūdū est. ⁊ viride vbi crubrum. aut circa maturitatē nigrū. radicem habet tenuē. ⁊ paruam. ⁊ rubicundam ⁊ c. hec est forma rubee tinctorū. si autem habere non poteris minorem ponas maiorem. minor vero non est illa herba quam nostri rustici rasparellam dicunt. sed est aliud.

Herba venti. ſ. herba venti maior. ⁊ est paritura. eī species due sunt. ſ. maior ⁊ minor. maior vero ē paritura siue vitriola. siue alisinez. vt apud Dia. siue herba vitri. vt apd Aui. idem circa instās ait. paritaria herba est que alio nomine dicitur virtiola. ga optime vasa mundificat. hec apd nos in muris nascitur. ⁊ dicit a vulgo veraxium. minor vero est cōsolida minor habens florem sicut artetica. ʒ sūt purpurea. ⁊ dicunt sapientes quod vtraque in hoc vnguēto debet poni.

Agrimonia herba est satis nota. apud nos in pratis reperitur. Dia. autem inquit. agrimonia herba omnibus nota que feraria minor dicitur. nascitur in campis vel circa sepes. cuius radix greco nomine eupator. si dicitur eo q̃ diuretica sit valde apud modernos. eupatoriuz est aliud. Gal. in lib. ad partenianum de agrimonia. ⁊ eupatorio in vno cap. loquitur in fine vero ait. huius igitur radicem greci eupatorium dicunt.

Herba paralesis secundu; compositorez ē herba sancti Petri. siue vt alij primula veris. eius species sunt due. ſ. maior ⁊ minor. maior vero est herba sancti petri q̃ in hortis nascitur cum folijs viridibus. parum incisis. hec nota est omnib̃. minor ē illa quā hodie generaliter herbā margaritam dicimus. cuius flos similis camomille est huius. in pratis plurimum est.

Herba sancte Marie secundum eundem est perficaria. seu sanguis Xpi secundum vero Mattheum fil. est herba ad albedinem tendens cum folijs rugosis. sicut herba que dicitur flosinos. idest tussis barbasus. sed non recte dicit. quia si compositor dicit q̃ est perficaria eius forma non est. vt dicit Matheus. preterea Leonardus ait. herba sancte Marie siue perficaria. ⁊ sic est secundum veritatem ⁊ eius forma est. q̃ habet folia similia folijs perfici. intra que sunt puncta nigra apud nos iuxta hortos nascitur. inuenitur alia species que caret maculis. sed hec non est tante virtutis. quidam vocant ipsam zinziber caninum. alij perficariam cum figillo. secundum Petrum de crescencijs. herba sancte Marie est mentha romana vel sarracenica. quod falsum est. Nam in isto vnguento vtrunque ingreditur.

Sambucus est actis. Sera. in capitulo de sambuco ſgt. quod due sunt species. quorum vna dicit in greco actis ⁊ in latino saboca. vult dicere sambucus. secunda nominatur in greco chameactis. ⁊ est eius intentio terrena. vel infima actis. ⁊ in latino dicitur abolas. vult dicere ebul̃. ⁊ est arbor ebuli. vnde versus sambucus est actis. sed ebulus est chameactis.

Herba grassule secundum cōpositorem est faba grassa cuius species sunt tres. ſ. grassula maior. idest faba grassa minor vero est vermiculus. media est cardus benedict̃. ʒ lumen versus tenebra apothecariorum exponit q̃ ē vermicularis. sed falsum est. naz vera grassula est herba habens folia virida ⁊ pingua vt sēperuiua cū flore tendenti ad albedinem. nascitur autē apd nos iuxta fossos ⁊ ē illa quaz nostri rustici vulgo fabā dicunt. sed non recte. quia aliud non est. sed debent dicere fabā grassam. Jnfra apparebit oleum frigidissimum viride ⁊ ibi melꝰ certificabo quod

crassula non est vermicularis: vt dicit lumen maleluceno.
¶ Semperuiua apud Auicen. vocatur succutum. sed non recte: quia succutum est corruptum: ⁊ debet dici simphitum. ergo est consolida maior: sed ipse ignorauit quid esset apud Diasco. vocatur alzon. Macer ait. Diximus accidulam quam grecus dicit alzon. Sic dici credunt sapor illi q̃ sit aceti. inferius idem ait. Altera vero minor species est illius herbe. quam semperuiuam dicunt. quoniam viret omni tempore. herba ioris vulgari more vocatur.
¶ Camedreos est herba dicta apud nos calamandrina. Pli. camedris herba est que latine trizaga dicitur. aliqui camacropem: alij teucriam appellauere.
¶ Centumneruia secundum compositorem ac Silber. est arnoglosa siue plantago maior. hec apud Auicen. vocatur lingua arietis ⁊ est herba quam nostri rustici bletam siluestrem vocant. illud vero lumen fuscum loco centum neruie habet centauream: quod non recte actum est. nam in isto vnguento ingreditur ⁊ centumneruia ⁊ centaurea.
¶ Centaurea scilicet minor: sed lumen maleluceo inquit. centaurea scilicet maior: sed non recte. Nam vide q̃ Macer in capitulo de centaurea ait. q̃ eius species sunt due scilicet maior ⁊ minor. minor vero est melior in omni re. Isidorus centauream greci vocant que a chirone centauro fertur reperta eadem ⁊ limnosios. quia locis humectis nascitur eadem ⁊ fel terre: propter amaritudinem dicta est.
¶ Fragula est herba gerene fragra. Unde Ouidius metamorphoseos. Montana que fragra legebant. ⁊ Virgilius. Qui legitis flores: ⁊ humi nascentia fragra. Apud nos omnes hec nascitur iuxta fossos: cuius fructus comedunt in suo tempore.
¶ Quinque folium. idest pentafilon. Auicenna in secundo canonis duo capitulo facit: vnum de pentafilon: aliud de quinque folio: quod idem est. dicitur autem pentafilon a numero foliorum: quia per singulas anotationes habet quinque folia. Auicenna in capitulo de lacticinio ponit pentafilonem inter species eorum.
¶ Tetrait seu herba tetrait: vt dicit Leonardus secundum Silibertus est herba iudaica. Idem ait compositor: sed multi hodierni apothecarij credunt q̃ dicat rozathit: sed non recte: quia rozathit est fungus nascens in radice rose canine siue barbe hircine. ex quo fit spoquistidos: ⁊ hoc multi ponunt qui errant. nam aliud est tetrait: aliud est rozathit. Si vero compositor vult q̃ tetrait sit herba iudaica. ergo est herbum. nam Auicenna in secundo canonis inquit. herba iudaica. idest herbum: ⁊ herbum apud Diasco. est ozobum. cuius aliud est palidum: aliud subruffum: ⁊ aliud album. Circa instans dicit. tetrait est herba iudaica: ⁊ sic est secundum veritatem q̃ tetrait est herba iudaica siue herbum siue ozobum. ergo est herbilia: aut illa herba quam rustici elmocho vulgo dicunt.
¶ Suiscus. idest maluauiscus seu altea. Auicen. in secundo canonis ait. altee nomen in greco deriuatum est ex nomine plurimum iuuamentorum.
¶ Mentha sarracenica. idest mentha romana seu nigra. Nam eius planta est nigra ad similitudinem sarracenorum. cuius folia maiora sunt quam menthe hortulane. hec apud nos iuxta aquas inuenitur. Petrus de crescentijs in capitulo de mentha ait. menthe tres sunt species. est enim quedam domestica que proprie hortulana dicitur: ⁊ est alia siluestris que menthastrum dicitur: ⁊ est mentha que longiora latiora ⁊ acutiora habet folia: ⁊ hec est mentha romana: vel sarracenica: ⁊ vulgariter herba sancte Marie vocatur: quod falsum est. Nam supra in isto vnguento posita fuit herba sancte Marie. ergo non est mentha sarracenica: vt inquit ipse. Nic Nicolus dicit ⁊ alie menthe. idem dicunt alij: vt Silibertus. ⁊ Leonardus ⁊ significat alias species menthe quas ipse non nominauit. Nam species menthe sunt quinque de quibus tres nominauit supra: ⁊ alias duas non nominauit: sed illas quas intelligere debemus per alias menthas est mentha communis seu hortulana: ⁊ menthastrum ⁊ sic meo tempore vidi in hoc ponere quinque species menthe que sunt mentha hortulana siue communis. vel odorifera. ⁊ siluatica. ⁊ est menthastrum. ⁊ est alia que dicitur sarracenica siue romana. ⁊ est alia que dicitur aquatica siue balsamita. ⁊ est alia que dicitur mentha non odorifera. ⁊ hoc est calamentum. ⁊ sic omnes iste quinque debent poni in isto vnguento. sed lumen de quo supra inquit. q̃ per alias menthas non intelligitur nisi mentha domestica. sed non recte. vt est notum apud omnes sapientes.
Politricum herba est minuta. cuius stipes vergit ad nigredinem. in puteis hanc vidi ⁊ in muris. ac in locis humidis. ⁊ hoc est satis notum.
Lapaciolum siue lapacioli secundum compositorem ac Silber. est lapacium acutum. ergo est acetosa qua generaliter vtuntur. ⁊ sic est q̃ illa acetosa qua vtimur est acutior omnibus lapaciorum speciebus. Macer ait. Herba solet lapaci vulgo pari tella vocari. illius species dicuntur quatuor esse. idem ait. Diascori. in capitulo de lapacio. Circa instans inquit. lapaciorum triplex est maneries. scilicet lapacium rotundum acutum. ⁊ domesticum. lapacium folia habens acuta. efficatius est lapatio rotundo. minus efficax est lapacium domesticum. quod folia habet aliquantulum lata. ⁊ magna vsui medicine conferunt.
Cardunceللus secundum Silibertum est cardus benedictus. idem dicit compositor. ergo est quem Pli. erigeron siue senection vocat. de qua Isidorus. erigonon a grecis dicitur. q̃ vere primo senescat. vnde ⁊ eam latini herbam senectionem vocant. non intelligitur de senatione quod dicitur cressonum. sed de alia herba de qua Macer ait. Egrigeron greci senectio nos que vocamus. Quid canis similis videatur flore capillis. Nascitur in muris. ⁊ in hortis. ⁊ ragulatis. hec apud Diascoridem vocatur sedum. ⁊ apud Galie. in libro ad Partenianum vocatur sideo quam alij sention vocant. hec vero est herba que in numero cardonum est. apud nos hortis ac in muris inuenitur. ⁊ quam lombardi herbam turcham vulgariter dicunt.
Matrissilua secundum compositorem est oculus lucidus seu caprifolium. ⁊ de hac apud quosdam fit licium. sed illud licium est debile. hec herba apud nos iuxta hortos inuenitur. cuius folia sunt ab vno latere subalbida. ⁊ ab altero viridia. se adherentes ⁊ inuoluentes sepius super alias plantas. vt est notum. Et est quam Dia. periclimenon vocat. ⁊ nostri cesoli vulgariter dicunt.
Maturella secundum compositorem est potentilla seu amantilla ergo est valeriana seu fu. Matheus siluaticus dicit martorella. i. valeriana. vel fu. vel herba gatte: sed herba gatte apud nos etiam habet aliam significationem. nam significat nepitam seu calamentum montanum valeriana apud theutonicos dicitur thamara. hec herba omnibus nota est. Circa instans ait. fu intelligitur radix in medicina. Lumen maleluceno non posuit in sua descriptione maturellam. forsan ignorauit quid esset.
Herba muscata. i. herba muscata maior. Leonard° loco eius habet herbã garofilatam. sed non recte. Silibertus habet herbam muscatam secundum compositorem est maior ⁊ minor. maior autẽ facit actus ⁊ nõ redoler. minor nõ facit actus ⁊ redolet. quid autẽ sit cõmuniter ignorat. nõ enim est tua muscata. vt quidam dicũt. nec eius forma est vt dicit lumen maleluceo. veritas autẽ est q̃ herba muscata maior est herba dicta fecabzion que folia habet similia petroselino aliqualiter pilosa florem habet paruum tendẽtem ad rubedinem. ⁊ quando flos decidit facit quandã rẽ ad similitudinem acus acutã. vel ad similitudinẽ rostri ciconie. hec suo tempore dũ est recens comeditur. in vije ac pratis inuenit. hanc vulgares rostrũ ciconie vocãt. ⁊ hãc meo tempore vidi ponere in hoc vnguento.
Aleluia idem dicit Leonar. Silider. dicit aleluia ẽ species trifolij. ⁊ est herba acetosi saporis. ergo ẽ pãis cuculi. vnde meo tempore vidi multos in hac errare. reperit aũt super arborem vlmi. quedã res similis vesice. ⁊ hec apud

malignos herbaticos panis cuculi vocatur sed nõ recte: q̃ panis cuculi est aleluia: ⁊ est herba q̃ sapore habet acetosum habens tria folia sicut trifolii: sed sunt parua ⁊ triplciter diuisa ⁊ in cacũine cuiuslibet partis ẽ incisa semina ipsiue sunt in vaginis similib° cornib° q̃ cum tangunture tempore maturationis euolant ab eis semina sicut banda coche. idest trifolij tendentia ad rubedinem. hec raro in pratis inuenitur.
¶ Lingua ceruina ꝯm modernos ẽ scolopẽdria q̃ generaliter vtunt: vide de ipsa in firupo de scolopendria.
¶ Crispula idem habet Leonardus. Siliber. dicit crispula. i. oculus bouis: secundum autem compositorem est herba cancri: quid autem sit generaliter ignorat: sed q̃ Silibertus dicit q̃ crispula est oculus bouis. ergo est quedam herba que apud Diasco. vocatur butalmos: cui° folia sunt similia folijs maratri: idest feniculi: flores habet nigros. Hic textus Dias. est corruptus: debet enim dicere q̃ habet flores citrinos plus flore camomille. vt dicit Serap. ex verbo Diasco. in capitulo de cotula que idem est. Auicen. in secundo canonis ait bichar ⁊ est illa que vocatur cheusem scilicet oculus vacce rosa eius est citrini coloris rubea in medio grossior rosa camomille. ⁊ sic est. vide ergo quod crispula est oculus bouis seu butalmos siue cotula. ⁊ hec apud nos in ciuitatibus ⁊ in vijs nascitur. Rasis in libro affoorismorum in libro quarto de victis medicinis ⁊ cibarijs inquit laudion: idest oculus bouis seu oculus vacce qõ idem est hanc nostri rustici cotulã dicũt.
¶ Camphorata secundum compositorem est abrotanum siluestre: sed lumen maleluceno loco eius posuit cãphoraz sed nõ recte factũ est. nã Silber. ac Leonar. posuerũt cãphoratã idest abrotanũ siluestre: cuius folia folijs camõille loco eius vidi ponere abrotanum vsuale.
¶ Medulla ceruina seu ceruf. Sera. in cap. de medulla offium inquit. ⁊ illa que est melior per experientiam est medulla ossis ceruf: ⁊ post ipsam medulla vituli. Idem dicit Auice. in cap. de medullis in secundo canoñ. Dia. ait medulla omnis recens sine sale mollitiue atque mirifice virtutis est inueterata sine sale sumpta recorporatiua efficitur laxando. verus de omnibus medullis melior est ceruf nascendo vitulina.
¶ Adeps vrsi secundum Serapio. facit oriri pilos in alopitia: ⁊ est conuenens scissuris que fiũt a frigore: ⁊ aprinatibus sanguineis. Auicen. ait. adeps vrsi. ⁊ adeps anseris conferunt alopitie.
¶ Adeps galine nota est. Dias. in cap. de assungia inquit assungia omnis vtilis est matrici: maxime recens anserina vel galinacea sine sale condita. Nam salita contraria est matrici.

Unguentum aragon ibidem. ℞. rosismarini maiorane: radicis iari: serpilli: ruthe: radicis: siccidis ana. ℥. iiij. s. foliorũ lauri: salusie: saulne ana. ℥. iij. policarie maioris: policarie minoris aã. ℥. iiij. briõie. ℥ iij. laureole. ℥. ix. nepte. ℥. vj. fol. siccidis. ℥. vj. maticis: olibani ana. ℥. vij. piretri: cufortij: zinziberis: piperis ana. ℥. i. olei muscelini. ℥. s. petrolei. ℥. i. adipis vrsi: olei laurini aã. ℥. iij. herbe ⁊ radices colligantur ⁊ i madio: sicut dictũ est. nã in mense iunij non sunt apti nisi primus vel secundus dies. deinde fortiter tonse: in mortario ponantur in oleo per septem dies. septimo vero die super ignem ponantur donec coquantur bene: postea super faccuz colent ⁊ tunc super ignem ponantur. ⁊ cũ inceperint bulire addãtur butiri. ℥. iiij. olei comunis lib. v. cere li. i. ℥. iij. ⁊ cera liquefacta: ponatur petroleum: ⁊ muscelinum. ad vltimuz mastix: ⁊ olibanum: zinziber: piper: ⁊ piretrũ: tunc ab igne deponantur ⁊ recondantur.
¶ Istud vnguentum est in vsu Aragon. idest adiutoriuz. Silibertus de anglia in capitulo de dolore renum habet idemmet. Leonardus de preda palea in cap. de cura. casus ⁊ offensionis ponit vnguentuz aliud magistrale mirabile quod vocatur aragon. ⁊ est idem. nisi q̃ ipse nõ ponit policariam maiorem. nec minorem in reliquis idem sunt. vnde meo tempore multos in hac vidi errare: ⁊ hoc est in policaria de qua infra.
¶ Radicum iari siue iarus est dragontea minor. ⁊ est quã Dia. vocat aaron. Petrus de crescentijs inquit. iarus alio nomine dicitur barba aaron. vel pes vituli. quod idem ẽ Sal. in sexto simplicium ait. luf. i. iarus aaron.
¶ Radicum siccidis. idest radicũ cucumeris asinini. cui° succus elacterium dicitur. Leonardus ibi dicit. radicũ siccidis. i. cucumeris asinini.
Policaria maior apud grecos conisca vocatur. sed apũ Dia. conizza. cuius alia maior atq̃ odoris grauioris. alia minor ⁊ odoris iocundi. inter has alia est media grauioribus odoribus. quorum prima appellata est etiam conizza lata siue vanitatis. vel vt latini armentalis. Item secunda vocatur libanotis siue vt latini pix marina. vel firiscarum media. appellatur etiam conizza cephaleos. siue vt latini timus minor maior ⁊ minor conizza folia olive similia habent. sed aspersa ⁊ pinguia. minoris vero folia odorata sũt maioris vero grauis odoris. que etiam in fructice maior est. Dia. ponit quod species conize sunt tres. sed Pli. non ponit nisi duas. quid autem sit comuniter ignorat. secũdum intentionem luminis apothecariorum est eleborus. quod falsum est. nam generaliter apud peritos tenetur q̃ conizza sit policaria. vt inuenitur in septimo simplicium apud Sal. ⁊ si conizza est policaria. ⁊ secundum intentionem Dia. sunt tres species. s. maior. minor ⁊ media. Ipse autem Dia. dicit q̃ media cephaleos siue timus minor. ⁊ timus maior apud moder est saturegia. ergo per policariam minorem intelligitur saturegia. ⁊ per policariam maiorem intelligitur conizza maior. seu timus maior. i. vitulis. ⁊ sic si bene consideretur videbis q̃ policaria maior est timus. ⁊ policaria minor est saturegia.
Policaria minor secundum intentionem Dia. est sicut maior in folijs. sed est odoris grauioris. ⁊ sic est q̃ policaria minor idest saturegia seu timbra habet maiorem odorem q̃ maior. in folijs idem sunt. ⁊ in veritate sunt quasi idem. in partibus rome vnus grecus dixit mihi q̃ policaria minor apud ipsos vocatur conizza seu timbra. ⁊ fecit versiculos sic dicens. Timbra solet grece saturegia dicta latine. Timbra solet grece policaria dicta minor. Timus dictus hasce nos policariam maiorem nominamus. ⁊ sic meo tempore pro policaria maiori timum vidi ponere. ⁊ pro policaria minori saturegiam.
Laureola apud Dia. vocatur dafnoides. Serapi. vero inter species lauri laureolam describit. ⁊ est quam dicit esse. gar. est species alia que dicitur daphnides. ⁊ est arbor parua. cuius altitudo est vnius brachij. habet virgas multas subtiles a medietate. supra quibus superius sunt folia ⁊ virge eius non facile frangibiles. ⁊ super ea est cortex fortiter adherens ligno. ⁊ folia eius sunt similia folijs lauri. nisi quia sunt molliora ⁊ tenaciora. ⁊ ad frangendum difficiliora mordicantia ⁊ pungentia linguam. ⁊ linguam ⁊ gulam exasperantia. ⁊ habet flores albos. ⁊ grana quando sunt matura fiunt nigra. ⁊ habet radicem nullius valoris in medicina. nascitur in locis mõtuosis. Joãnes anglicus in cap. de paralesi dicit. semen laureole. ⁊ vocatur cocognidium quod non est credendum.
Nepta secundum compositorem est calamentum mõtanum. sine dubio est consonum q̃ nepta sit calamentum. ⁊ est herba que a lombardis gattaria seu neuida dicitur.

Unguentum dialtea ibidem. ℞. radicum euf sci lib. ij. feminis lini. fenugreci. ana. ℥ lib. i. squille. ℥. vj. olei. lib. i. terbẽtine. gummi hedere galbani ana. ℥. ij. colofonie. i. picis grece. rasine ana. ℥. vj. nota vero q̃ si ita ponatur radix. s. actis. idest sambuci. aut ciclamis valet consolidationem vulnerũ. omnes radices bene abluantur ⁊ terantur. postea totũ in lib. vii. aque per tres dies ponantur ⁊ buliãt donec incipiãt inspissari paulatim põantur in sacco. cũq̃ exprimere volueris adde aliquantulum aque feruentissime ab extractõe illius succi de suco istorum accipe lib. ij. ⁊ mitte in lib. iiij. olei ⁊ buliat vsq̃ ad consumptionem succi. postea addatur cera ⁊ cũ liquefacta fuerit addantur terbentina galbanum. ⁊ gũmi hedef. ad vltimum ponatur puluis rasine colofonie ⁊ cocum ab igne deponatur.

Istud vnguētū est multū in vsu. Dialtea autem a radice euisci vt malasticū. i. mollificatiuū. Leonar. de ꝑda palea in ca. de cura casus ⁊ offensionis ingt. vnguentū malastic cum dictū dialtea a radice illa euisci. ⁊ est idem.

Euiscus ꝑm ꝓpositorē est altea seu malua agrestis. Isi. inquit altea ē malua agrestis siue maluauiscus: sed altea q̃ in altū surgat: ⁊ euiscus: q̃ glutinosa est vt. Gal. in septio simplicium ait. malua siluestris. i. altea. Leonar. de ꝑda palea in capitulo de medicinis faciētibus nasci carnem in speciali inquit. Recipe radicum herbe que vocatur falcumē. aliter vocat herba vngarica ⁊ assimilat maluauisco: ⁊ in folijs: ⁊ in radice. secundo vero cōpositorem vngariaca est malua agrestis seu bis malua.

Unguentum citrinū qd̄ fit in pomo citrino ibidē. ℞. boracis. ʒ. ij. cāphore. ʒ. i. coralli albi. ℥. s. ameti dulcis. ℥. i. vmblici marini: dragagāti albi: amidi: christalli: anthali: dentali: olibani: albi: nitri aā. ʒ. iij. marmoris albi. ʒ. ij. gerse serpentarie. ʒ. i. ceruse cōmunis. ʒ. vj. hoc modo fit tere dragagantū album ⁊ vmbilicos marinos in mortario marmoreo. pistello ferreo in simt cetera sigillatim in eodem mortario terantur: ⁊ cum panno subtilissimo cribellent ⁊ cum assugie nouelle porcine albissime. li. i. s. sepi caprini: vel pecorini. ʒ. i. s. assugie galinacie. ℥. i. ꝑfice sic. Caldariū plenū aq̃ sup ignez bullat ⁊ cacabus cū assugie in caldario pendeat in ipsa aq̃ vt d̄ calore ipsius assugie liquefiant ⁊ liquefacte per subtilem panum colentur in catinum ⁊ mox totus puluis apponatur preter cāphoram ⁊ boracem cū spatula semp agitādo vt oluz bona fiat incorporatio hoc facto ī vino citro hoc est in vno pomo citrino causto vel duob⁹ ponank cū spatula semp agitando: ⁊ cū iceperint bulire iterū in caldario ponank: ⁊ cū spatula semp agitando puluerez cāphore ⁊ boracis apponank: ⁊ donec ī cipiat frigescere agitenk: ⁊ cū infrigidatū fuerit recondank. Et nota q̃ ꝑ libra vna pulueris libras octo assungie ponere debemus.

¶ Istud vnguentū est in vsu. dicit aūt citrinum: q: coquitur in pomo qd̄ citrū dicit ⁊ nō cedrus. nō aūt dicit citrinum a colore vt quidā crediderūt. nā eius color ē albus. Bul. lōbardus in suo antidotario hz vnā descriptionē q̃ idē est. Leonar. de ꝑda palea in ca. de erradicatiōe vestigiorū eandē ponit. ¶ Inuenitur aliud vnguētū nostrū citrinū a colore. vñ qñ medicus simpliciter ordinat vnguētū citrinū de illo ītelligitur: sed qñ dicit vnguētū citrinū coctū in pomo citrino: de isto intelligitur.

¶ Borax. i. capistrū auri. Sera. in cap. de borax ingt incar. i. borax: ⁊ est ex spēbus salium: ⁊ in sapore suo repitur de sapore baurach: ⁊ hz cū eo parū amaritudinis: ⁊ est minerale ⁊ artificiale: ⁊ minera ei⁹ est in riperijs maris. Idē Sera. ex auctoritate Rasis ait. q̃ radix eius est vrina ifantium: ⁊ intelligo eius qd̄ est artificiale: ⁊ est gluē auri. hec apud Dias. vocat crisocolla: que in principio hz colorē viridē valde. melior ē armena: secūdo macedōica ⁊ cipria eligenda ꝯo est munda sine lapide ⁊ sine terra. Auic. in scdo cañ. duo facit capitula. vnū de eo quo aurū adheret. aliud de tincar: ⁊ est capistrū auri: eo q̃ cū ipso aurifabri aurū: ac alia metalla cōsolidant. ꝑm aūt circa instās borax ē gūmi cuiusdā arboris que in partib⁹ transmarinis nascit: ⁊ in estate effluit: hoc satis est notum.

¶ Amentum dulce ꝑm ꝓpositorem est gipsū coctū quidā crediderunt q̃ esset quidā lapis albus qui de vitro cocto fit sed ignoro. Sed si ꝓpositor vult q̃ fit gipsū coctū. ergo idē debet poni. ⁊ sic meo tempore vidi gipsuz coctū ponere: ⁊ modus coctionis eius est q̃ ponatur gipsum super ignem ⁊ ibi dimittatur tātum q̃ in colore efficiat album sicut fit de alumine roche.

¶ Umblici marini. i. bellerici marini. eorū forma ē quasi sicut forma vmbilici hominis. ⁊ sunt lapides parui. ⁊ albi ⁊ inueniunk in ripis marinis coherentes sicut dētales. deferuntur a venetis ad nos ⁊ sunt noti.

¶ Christallus. s. lapis christallus est de gñe berilli. ipsū. n. reperit in fluuijs. hoc notū est eius puluis lac mulieribus ꝑbet. ꝑm Sera. christallus est de genere vitri.

¶ Anthali sūt ossa facta. sicut dētali vrcūq̃ maiora. hz nō habent superficiem leuem sicut dentali. sed virgulā ⁊ totā albam oriuntur sicut illi. ⁊ eandem habent virtutē in ripibus marinis inueniuntur.

¶ Dentali sunt ossa satis alba. ⁊ sunt sicut canini dētes hz longiores. ⁊ intus pforati ⁊ inanes. i. vacui. oriūtur in cavernis lapidū existētiū in pfundo maris. ⁊ sunt noti.

¶ Marmor album inter genera marmorea lapis alabastrum est positum. ⁊ hec est opinio cōpositoris. Item vide apud Joānē anglicū in cap. de lepra ait enim sic ⁊ aliquādo aliqui addunt de lapide alabastri. qd̄ idem est cuz marmore albo. ℏ vero lapis nascitur in alabastria egypti ⁊ damasco. Isidorus in cap. de marmoribus ait. Post lapidū genera veniemus ad marmora. Nam inter lapides ⁊ marmora differentia est. Nam marmora dicuntur eximij lapides que masculis in coloribus cōmendantur. marmor sermo grecus est a viriditate vocatus. marmorum colores ⁊ genera innumerabilia sunt. idem ibidē ait. alabastrides lapis candidus. intertinctus varijs coloribⁿ. ex quo euāgelici illius vnguenti vasculum fuit. cauant enim ad vasa vnguētaria. quoniam optime seruare incorrupta vt. na. cib circa: thebas egypticas ⁊ damascū. sirie ceteris cādidior. p batissimus vero in india ⁊c.

Gerse serpentar ē ꝑm ꝓpositorē ē lac serpentarie. vt columbarie vel vipine. quidam crediderūt q̃ esset ceruse cōis hz nō recte. nā ibi ceruse cōmunis ingredit. Circa instans inquit. ceruse est flos plūbi siue gerse appellat. Verū gerse dici posset ceruse si illud nō subiungeret. sed hic dicit gerse serpentarie. quod aliud est. Silibertus autē de anglia ī ca. de pilis ⁊ rugis solidis ait. gerse fit ex taro vt de viticella. sicut de serpētaria extrahitur sucus radicis: ⁊ colatur ⁊ ponit ad solē: ⁊ cū recesserit aqua superior pijcit. ⁊ ponitur aqua alia ⁊ residet ⁊ pijcitur. ⁊ sic fit quousq̃ substātia exficcat. ⁊ est gersa calida ⁊ sicca. sed ceruse est frigida. meo tpe vidi facere gersam ex serpētaria minori. hoc mō puluis subtilissimus ex radice ipsius conficitur cū aqua rosata. ⁊ ponitur ad solem donec aqua ex toto consumat. ⁊ ita fit quater vel qnqes tātū q̃ eius puluis efficit albus. ⁊ vsui reseruat. ⁊ vocat gerse serpētarie siue ceruse serpētarie. idem potest fieri de serpentaria maiori.

Unguentum fuscū. i. nigrū. ibidē. ℞. olei li. i. .s. cere noue. ℥. iij. colofonie. i. picis: naualis collate aā. ℥. ij. masticis. galbani. olibani. terbentine aā. ℥. i. confice sic. oleum in olla super ignem mittatur ⁊ buliat tunc apponatur cera. deinde colofonia q̃ liq̃facta ponatur pix naualis postea gūmi serapini terbētine. ita tamen vt omnia terank prius ꝑter picē nauale ⁊ terbentinaz. pul masticis. ⁊ olibani. ⁊ cū spatula agitando semp donec ola liquefiant. ⁊ bene coctū fit. deinde cū infrigidatum fuerit vsui reseruetur.

Istud vnguentum apud nos nō est in vsu. Fuscum dicitur q: est nigrum. Rasis in septimo Almansoris in ca. de medicinis generantibus carnem ponit vnguentum nigrū quo vrendum est cum vulnus ē siccū. sed non ē idem. Nicolus florentinus in lib. septimo in ca. de vulneribus euenientibus pectori habet aliam descriptionez huic conformem nisi in vna re. ⁊ hoc est quod Nicolus habet armoniacum. Nicolaus non. Leonardus de ꝑda palea in ca. de cura vlcerū in generali ponit vnguentū fuscū. i. nigruz ⁊ est idem. Idez hz Silibertus de anglia in ca. de vulneribus capitis ⁊ eorum curis.

Unguentum populeō. ibidē. ℞. oculoꝝ ppli lib. i. c. foliorꝝ papaueris nigri. foliorꝝ. mandragore. cimarꝝ rubi tenerrimarꝝ. foliorꝝ iusquami. solatri. vermicularis. lactuce. bardane. sempuine viole scatuncelli aā. ℥. iij. assugie nouelle porcine. fine sale li. iv. oculi populi per se bene pistentur ⁊ magdaleones iformēt per duos dies dimittank. tertio vero die omnes herbe supradicte colligank. per se bene terantur. ⁊ cum magdaleōibus iterū terantur. ⁊ misceantur ⁊ formatis magdaleonibus per nouē dies reseruentur. postea vero magdaleones illi frustatim in caldario cū lib. ij. vini optimi odoriferi ponank. ⁊ bullant vsq̃ ad cōsūptionē vini cum spatula semper agitando. ⁊ postea per saccum bene expressum cola. ⁊

colatum dimitte infrigidari. ⁊ in vase reconde.

¶ Istud vnguētū est in vsu. Dr aūt populeō: q: fit de oculis arboris q̃ ppls nomiat: ⁊ fit in tpe veris. Leonard⁹ de pzeda palea in ca. de iflationib⁹ ⁊ veficis hz idē. ppls aūt ē arbor satis nota. ei⁹ spēs due sūt sicut pz ꝑ Dia. q de ipso duo facit ca. vnū sub noie agiros. aliud sub noie ppls. i capitu. vo de agiros ait. alig ēt phibēt ei⁹ lachrimū. i. gūmi arboris ī rhodanū distillatū ⁊ coagulatū ⁊ sucinū facere hic videtur q̃ hec ē arbor d̄ q̃ fit charabe. nam sine dubio charabe est gummi arboris ꝑm Auic. dicte haur romanū que iuxta rhodanum est nascens.

¶ Papauer nigrū. s. papauer q̃ gerit semē nigrū. nā inter papauer albū ⁊ nigrū in folijs ē pua differētia ⁊ sūt ex hominib⁹ qui ponūt vnū pro alio. nā nō distiguūt nisi ī scie tantū hodierni apothecarij si nigrū hīe nō possūt: ponunt rubeū sed nō recte. ⁊ hec est que a Dias. animōis vocat: ⁊ a nostris rusticis dicit rosella: sed hoc nō ꝓuenit: q: papauer nigrum est frigidū: ⁊ rubeū calidum.

¶ Mandragore. s. folia apud nos raro inueniūt: sed moderni herbatici reperiūt speciē vnā mādragore in ptib⁹ comi ⁊ illa vtunt: ⁊ sic hanc habere nō pñt ponūt folia brionie. Leonardus aūt ibi ingt. foliozū mādragore: ⁊ loco ei⁹ fabe iuersa apud Dia. iter spēs strigni describitur: ⁊ est tertius strignus. i. solatrum.

¶ Rubus aliusbatus fel ens mora. alius rubus canis: qui apud Dias. cinosbatus vocatur. sed hic intelligitur de rubo qui fert mora:

¶ Iusquiamus. i. dens equinus siue simphoniaca: ⁊ ē herba que ī sterquilinis locis inuenitur: apud nos iuxta hortos: ac in ciuitatibus inuenitur. hanc Papiēses vulgo herbam pinulam dicunt.

¶ Vermicularis hz ꝓpositorē ē sēperuiua minor. qdā porculacā agrestē vocāt. hec apud Dia. ait. zon min⁹ vocat. na scit in parietib⁹ ī ciuitatib⁹: ⁊ sup tecta. hec nota est.

¶ Bardana hz ꝓpositorē est illapheos seu lappa: qdā lapagonē maiorē dicunt. Isido. ait. lappa dicta. quod habeat caulē igentē ꝑ terrā dispositā. hec a grecis filostropos vocat supra de ipso dictu est in filostropo antidoto.

¶ Scatuncellus ꝑm ꝓpositorē est vmbliⁿ veneris. Idē dicit Leonar. de ꝑda palea ibidē: sed hodierni apothecarij maxie ignorātes loco eius ponūt illū cardū q̃ a Dia. vocatur dipsacus: cuius frutex est spinosa hīs folia sim ilia lactuce: ⁊ hoc vrūtur fulōes ad garzādū pānos ⁊ biretas: ⁊ sic meo tpe vidi multos ipsū ponere: sed errāt. nā vt dictū fuit. Nicolaus ꝓpositor vult q̃ scatūcellus sit vmbliⁿ veneris. Idē dicit Leōardus: ⁊ sic ē ꝑm veritatē. hec a Dia. vocat cotilidō. apud nos nascitur in tectis domorū: ⁊ ecclesiarꝝ: ac alijs locis ⁊ vocāt ipsū vulgo herbam ronudellam: aut cimbalariam.

Unguentum agripe. ibidē. ℞. bristōre. i. cucurbite agrestis lib. ij. radicis sicci dis. i. cucumeris asinini lib. i. sqlle. ℥. vi. ireos. ℥. iij. radi. silicis. ℥. ij. radi. ebuli. ʒ. ij. tribuli. marini. ℥. ij. omnes radices ter vel quater abluantur ⁊ terantur in pilla marmorea: ⁊ in lib. iiij. olei de leuco vel lentiscini ponatur per duos dies. ʒ⁹. die super ignez ponantur ⁊ tātum bullant donec incipiāt radices dimitti. postea ponantur in sacco: ⁊ exprimendo colenk. ⁊ cū colata fuerit iterum sup ignē mittātur: ⁊ cū bullire inceperint ponank. ℥. xv. cere albissime liquefacta cera ab igne deponatur. ⁊ dum infrigidatum fuerit collige in vase ⁊ serua.

¶ Istud vnguētū ē in vsu. dr aūt agrippa: q: agrippa rex vtebat: vel q: ab eo: vel eius cā fuit inuentū. Leonar. de pzeda palea in ca. cura casus ⁊ offensionis habet idem.

Ebulus est species sambuci: ⁊ est chameacrisis. de forma ipsius apparebit infra in vnguento ebulino.

Tribulus marinus. i. cicer spinale. hic apd Aui. i scdo canoñ. vocat hasech. eius spēs due sunt. s. domesticus ⁊ agrestis: hz ille q̃ hic intelligit est ille q̃ fert quēdā fructū ad similitudinē castanee: ⁊ ꝓpter id multi vocāt ipsum castaneolū. ⁊ isti fructus abūdant in locis vicinis facte marie d̄ mōte. ⁊ ibi vocāt lagani ab incolis: ⁊ sunt ꝑmo viridis coloris deinde nigrescūt: ⁊ habent ānulos acutos. apd nos idē iuenium vltra padū: maxie in aquis: ⁊ hic fructⁿ piscatoribⁿ nocet: eo q̃ inuoluit circa rhete ⁊ pisces fugiunt.

Oleum de leuco. i. oleū albū de oliuis. nā leucos grece albū interptatur: ⁊ tale est oleū antiquū: qr quāto oleū est antiquⁿ tāto albius est in hac sunt diuerse opiniōes. nam ꝑm multos non dz ingredi nisi oleū de leuco. i. albū: hz in ista descriptione hz oleū de leuco. vt lētiscinū. ⁊ hec lra vt puto fuit suptaaddita. nā ī codicib⁹ Nico. vetustis nō reperitur nisi oleū de leuco. verū hodie generaliter ponunt oleum de lentisco. sed non recte faciunt.

Lentiscus autem arbor est que in nostris partibus non reperitur. imo nisi in chio insula. huius arboris lachrimū mastix est. vt volunt moderni. Serapi. in cap. de terebinto de lentisco loquitur. in isto vnguento ingreditur oleum de leuco. i. album vel lentiscinum. i. de granis lentisci. sed melius est ponere solum de leuco. vt dictum fuit. si tamen ponere volueris oleum de lentisco. Modum ipsius inuenies apud Diasco. sub nomine olei squinini. huius modus est sicut olei laurini. s. de semine ipsius. in chio insula fit in multa quantitate. ⁊ vtuntur ipso in conuiuijs loco olei oliuarum. ⁊ ad faciendum lumen hoc defertur de ianua ad nos. sed raro vtimur.

Unguentum de diaponfoligos hz Gal. i tractatu scdo ad Glauconē. i ca. d̄ curatiōe cācri. seu cācrosi vlceris. ℞. pulueris plūbi vsti lauati. pōfoligos. olibani aā. ℥. iij. abſinthij. ℥. ij. cere. ℥. iij. olei rosati. ʒ. v. vue lupine. ex fructu suci quod sufficit. ⁊ coques ⁊ facies vnguentum.

Istud vnguentum non est in vsu. sub noie vnguēti ponfoligi. imo apud cirurgicos est in vsu sub nomine vnguēti de tutia. nā ponfoligos aut ponfilix est tutia. sicut patet si legis capl̄z de ponfilix apud Dia. cū capto de tutia. apd Sera. ⁊ Aui. videbis q̃ idē sunt. sed vinus florētinus in suo antidotario hz predictū vnguētum. ⁊ inquit ponfoligos vel spodiū. qd̄ nō est bene dictuz. vt iaz dixi. ipse Gal. in libro secretorū in ca. de conseruanda sanitate oculi sgt alceonie. i. tucia inda idē in octauo de simplicibus ait. chalimia. i. tucia. vnde per hoc dico q̃ vnguētū diapōfoligos est vnguentum de tutia.

Qua lupina. i. solatrum ꝑm modernos non est strafisagria. vt quidam crediderunt. miror q̃ Mesue in ca. de alescera dicat. nascunk super ea botri. sicut botri vuarum ⁊ vocāt vue lupine. sed apud modernos nō recte. nā vua lupina apud Sera. ca. de solatro est idē. Auerroys in gnto col. ingt. dupne phatahalep. i. vua vulpis que in latino nominat vua canina hec herba. s. vua vulpis vel maurella. Hterea Aui. in ca. de chechingi ait. virtus eius est proxima virtuti vue lupine. ⁊ ꝓpie virtus foliorū eius. nā sine dubio chechingi est spēs solatri siue vue lupine. qd̄ idē ē. Itē circa instans strignū vua lupina solatrū morella idez est. ⁊ sic ex meo iudicio dico q̃ vua lupina est solatrū que apud Diasc. strignus vocatur. a vulgo dicitur herba mora. Papias ait. vua lupina dicta q̃ semen eius vue simile est. hec strignos grece dicitur.

Unguentum de zinziar ꝑm Jo. Sera. i suo antidotario. ℞. zinziar. ʒ. ij. cere re fine. s. pini aā. ʒ. v. misce. ⁊ liquefiat cū oleo ⁊ administret.

Istud vnguētū nō est in vsu. Hoc vnguētū videt cōcordare cū vnguēto de floze eris qd̄ describit in gnto canoñ. Aui. ⁊ sic sine dubio idem est.

Zinziar aūt ꝑm intentionē Simonis Januēsis non est flos eris. vt apparet in ca. de erugine eris. ⁊ in ca. de floze eris. ergo vnguentum de zinziar non dz esse vnguentum d̄ floze eris sed moderni generalr loco floris eris ponunt zinziar. i. viride eris ⁊ sic si consideras intentionem Aui. ac Serapi. videbis q̃ zinziar ⁊ flos eris idem sunt. Joan. Anglicus in capitulo de vlceribus ⁊ vulneribus nasi dicit zinziar. i. viride eris. scinziar aūt est ancusa. i. lactuca asini. vt apud Aui. i secundo canonis.

Unguentum de melle ꝑm Rasim in septio almansoris in ca. de carbūculis. ℞. sarcocolle. mellis ptes eq̃les. deinde sarcocolla puluerizata cū melle misceatur ⁊ recondatur.

¶ Istud vnguentuz non est in vsu. Dubitant nostri cirurgici an istud vnguentum sit vnguentuz de melle an de sarcocolla quod ignoro: quia secundum intentionem Rasis est de melle ⁊ sic credo: quia istud vnguentum inuenitur apud Nicolum florentinum in libro sexto in capitulo de ademul ⁊ forunculo spina siue claua vbi ponit vnguentū de melle: quod idem est.

Unguentum de floze eris ꝑm Auic. in quito canō. seu i suo ātidotario. ℞. floris eris. ʒ. ij. cere resine ana. ʒ. v. teratur flos eris: ⁊ liquefiant reliquie medicine cum oleo mensura que est necessaria ⁊ proijciatur desuper flos eris: ⁊ commoueatur donec eq̃tur ⁊ administretur.

¶ Istud vnguentum nō est in vsu. Mesue i suo grabadin describit vnā aliam descriptionē: sed nō est idem. vt dicū fuit tū differt parū. Jo. anglicus in cap. de vlceribus nasi hz idem: sed non est sike. imo est idē cū illo. Me. Jo. Sera: in suo antidotario hz vnguentum de zinlar: qd idē est in oib⁹: ⁊ ꝑm itentionē vtriusq; flos eris ⁊ zinlar idem sunt.

Unguentum de calcadis ibidē. ℞. adipis zirbi. i. pinguedinis seu pānniculi co operientis intestina antiqui lib. iij. olei antiqui lib. iij. calcadis. ℥. iiij. liquefiat adeps: ⁊ teratur calcadis: ⁊ misceatur cum lib. iij. olei ⁊ terantur lib. iij. litargirij: ⁊ misceantur cum eis: ⁊ cum adipe in mortario. deinde ponatur in frixorio mundo: ⁊ permisce ea cum spatula que sit abscisa ex palma donec equetur ⁊ administretur.

¶ Istud vnguentum in vsu non est ꝑm Leonardū de ꝑda palea in ca. de flegmone: est vnguentū de palma. nam ibi inquit. vnguentum de palma. i. de colcotar relatū ab Auicen. in suo antidotario.

¶ Calcadis vō apud Aui. in sebo canō. in ca. de atramento est vitriolū albū. Leonardus loco calcadis hz vitriolū. supra fuit positum vnguentum palmeū: quod idem nō est.

Unguentum rubeū ibidē. ℞. litargirij cōtriti ⁊ cribellati eminā. i. oli oliue lib. ij. aceti lib. x. cōcutiant donec coagulent ⁊ ponāt sup ipsa postq̃ coagulantur lib. i. de venis tinctorum.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu. ꝑm itentionē Nico. flo. est vnguentū aureū. tū Mesue ponit vnguentū aureū qd idē non ē: vt onstū fuit. Leonar. de ꝑda palea i ca. de medicinis faciētib⁹ nasci carnē. hz idē quod ē huic ꝓforme.

¶ Emina ꝑm ipsū Aui. maxie rōana ē. ℥. xx. ʒ. iij emia italica ⁊ egyptiaca ē. ℥. xvj. ⁊ sic ꝑm modernos emia ē. ℥. xvj.

¶ Vena tinctorū ꝑm itentionē Aui. est rubea tinctorū qdā crediderūt ipsā eē venā citrinā: sed nō recte. ꝑm intrētionē Nicolai. vena tinctorū est rubea tinctorū: ⁊ vena citrina est radix celidonie: seu curcuma.

Unguentum apostolorū ibidē. ℞. terbētine cer albe: resine. ℥. pini anā. ʒ. xiij. oppoponaci: floris eris anā. ʒ. ij. armoniaci. ʒ. xiij. aristologie longe: thuris masculi ana. ʒ. vi. mirre: galbani ana. ʒ. iiij. bdelij. ʒ. vj. litargirij. ʒ. ix. infundatur bdelium in aceto vini: ⁊ coquantur in estate cum duabus lib. olei: ⁊ in hieme cum lib. iij.

¶ Istud vnguentū ꝑm intrētionē Aui. est vnguētū apostolicon: ⁊ nominat vnguentū veneris. ⁊ dr q̃ est medicina duodecim aplorꝫ. Petrus argillata cirurgic⁹ in ca. de medicis mūdificatiuis ⁊ abstersiuis hz idē in fine vō ei⁹ dscripsis ingt. vocat ipm mesue cerasceos: ⁊ magr Antonius de ianua gra dei. qr mirre rectificat vlcera maligna: vt dictū fuit in vnguēto cerasceos. Leonar. de ꝑda palea in ca. de vlceribꝫ virulentis hz idem: ⁊ est sike: ⁊ sic apud nos est multum in vsu.

¶ Flos eris loco eius. Petr⁹ argillata hz viride eris. ergo est zinlar: ⁊ sic moderni viride eris in ipso ponunt.

Unguentum de calce ꝑm eundē in q̃rto canō. i. fen. 4. in ca. de medicinis q̃ sūt ad cōbustionē ꝑm intentionē scdam. ℞. calcē: ⁊ abluat septies donec separet ei⁹ acuitas tota. deide cōquassēt cum oleo rosato aut oleo oliue: ⁊ pauca cera si indiget ea. ⁊ fortasse adduntur super ipsum chimolea ⁊ albumen oui: ⁊ parum vini: ⁊ fiat vnguentum.

Istud vnguētum non est in vsu. idem hz vnā aliū descriptionem ibi subseqntē: ⁊ vtraq; est optima contra combustionem ignis. Bartholomeus mōtagnana in suo ātidotario hz idē. Leonar. de ꝑda palea in ca. de cōbustiōe ignis vel aque vel olei. ponit vnguētū mirabile de calce q̃ vsus fui in abbate: quē afflauit flumen: ⁊ ille abbas erat de villa cararie paduanensi: ⁊ cōbustus erat ab vna parte integre p medū corporis. ⁊ p māmillam cordis. ⁊ destruxit ferrū id flumen absq; lesione vagine. ⁊ cōbussit camisiam absq; lesione aliorū pannorū. ⁊ ante ipsum a latere mortuus est vnus suus famulus. ⁊ mortui sunt duo canes distantes p xx. pedes ⁊ plus. ℞. calcem viuā ⁊ decies extinctā in aq̃ feruentissima. ⁊ postea exsiccatam sparsa aqua cum pecia. ⁊ exsiccatam calcem ad vmbram reserua. ⁊ tempore q̃ volueris vti. vtere vt ibi docet.

Unguentum comitisse ꝑm Bul. varignanā i ca. xx. de his q̃ a cōmunt nā magis sistunt menstrua mulierum. ℞. corticum medianorum castanearum. ⁊ glandium. ⁊ arborum glandium. mirtinorum. caude caballine. gallarum. corticum fabarum. acinorum vuarum. sorbellarum siccarum. mespillorum maturorum. radicum celidonie. foliorum prunorum siluestrium ana. terantur grosso modo. ⁊ coquantur in aqua plantaginis. ⁊ colentur. recipe ergo tūc cerā q̃ztū vis. ⁊ dissolue illā cū ol⁹ mirtino. ⁊ laua eā nouies cū ꝑdicta aq̃ semp inouādo aquā qualibet vice. post hoc recipe iterū cortices ꝑdictorū. i. castanearum. ⁊ glādiū. ⁊ arboris glandiū añ. partem vnā. cineris ossiū cruris bouis. mirtilorū. acinorꝫ vuarū añ. partē mediam. teranf. ⁊ fiat puluis. recipe ergo hui⁹ pulueris partes duas. trociscorū de charabe partē vnam misceāt ⁊ cū ꝑdicta cera ⁊ oleo mirtio. ⁊ oleo masticio añ. q̃tū sufficit fiat vnguētū ex quo cū expedit renes ⁊ pectē: ⁊ oēs partes circunstātes inungantur.

Istud vnguentum est multum in vsu. maxime secundū descriptionem istius auctoris. hoc multi moderni faciunt per aliam viam. sed ista descriptio est nobilior aliꝫ. qr inuentor primus istius vnguenti fuit. Bulielmus. nam ibi Bulielmus sic ait. ego vero in restrictione menstruorum mirabilem habeo experientiam cum hoc vnguento. quod proprta industria iueni pro comitissa vadre ipsa. n. ꝑgnās exīs propter ꝑssuram gentium sibi factam in festo sancti Brisogoni iam inceperat abortiri. ⁊ sanguis ⁊ aqua iā in magna q̃ritate ea relisa fuerant. punxit ergo se tātum semel cum ipso ⁊ sanata est partum ꝓseruāns vt debuit. ⁊ postea semper ꝓpterea vocaui ipsum vnguentum comitisse. ⁊ cū ipso etiam postea plurimas alias sanaui. ⁊ si ex eo ⁊ renes a sursum vsq; deorsum inungantur sistit emorroydes. ⁊ ibi ponit duo experimenta mirabilia in restrictione menstruorum. magr. Jo. cōcoregius in ca. de partu in nāli hz idē. sz istud ē nobilius. Nicolus florentinus in libro sexto in ca. de fluxu hūiditatum a matrice ponit vnguentuz vtile quo vtebatur ducissa austrie. ⁊ a gbusdā dr vnguentū comitisse. ⁊ est idem. sed Nicolus non fuit primus inuētor. magr Antonius guainerus in ca. de approximandis ab intra ⁊ cura spfluitatis menstruorū ab emorroidib⁹ matricis puenientibus seu rupture vene frigide describit ḃ idē. scias q̃ multi hodierni medici ac apothecarij querebant ꝑdictum vnguētū i Bulielmo lōbardo. ⁊ hoc aduenit. qr nō habuerūt cognitionē gulielmi de varignana.

Castanea. fructus est satis notus. Isido. ait. castaneā latini a greco appellant vocabulo. hāc greci castaneā vocāt pp quod fructus ei⁹ gemini in modū testiculorū itra folliculū recōditi sūt. qui dum ejciūtur q̃si castrantur.

Glans nota est. Sera. de glāde ⁊ castanea i vno ca. logtur. sic ēt Aui. in. 2. canō. Bulielmus ingt ⁊ glādiū. hoc est mediani corticis glādium. sicut hz Nicolus.

Arbor glandis seu glādiū nota ē omnib⁹. Bulielm⁹ igt ⁊ arborū glādiū. i. corticū medianorū arboris glādiū siue quercus. Nicolus loco arboris glādiū igt. ⁊ iterū cupularum glādiū. sed hoc Bul. nō hz vez ē q̃ hodierni cupulas glandium in ipo ponūt que sūt laudate.

Cauda caballina est cauda equisa. ⁊ ē quā Dia. hipporiz vocat. Nicolus loco eius hz caudā equinam. q̃ idē ē. Serap. in ca. de cauda equina inquit. aliquādo vero egredit a muris in quibus nascitur. ⁊ declinat inferius pp similitudinem filiorum que sunt sicut coma. vt videat velut cauda pendens in muro. ⁊ pp hoc sic nominat. moderni autē duas ponunt spēs. vna est maior. ⁊ asperior. qua tonitores seipsos poliunt. ⁊ alia tonitrilia. aliquando asprella dicitur. aliq̃n troxia. Bul. lombardus ait. cauda equi est asprella. hec apud nos in fossis ac iuxta aquas inuenitur.

¶ Faba. i. corticū iparuz. Isido. in cap. de leguminib⁹ inquit. faba greca ethimologia a vescēdo vocabulū sumpsit. quasi fago. fage. n. grece comedere dicit. primum. n. homines hoc legumine vti sunt. cuius spēs sunt due. quarū altera cōis. altera egyptiaca faba fisa dicta. eo q̃ eam homies frendant. i. frangant. ⁊ molendo comminuant. ipse Isido. describit fabam grecam inter species leguminis. sed secundum modernorū opinionem faba greca est fructus cuiusdam arboris magne que apud Dias. grifolium vocatur.

¶ Acini vue ꝑm quosdā sunt acini vue dicte lambruschē. quia hz maiorē stipticitatē q̃z alie. Nicolus ⁊ magr Antonius guainerius loco acinorꝫ vuarū hūt artiorꝫ vuarū. ergo sunt grana vue seu semina que magis laudata sunt.

¶ Sorba vero apud Serap. est zarur. sz apud modernos non recte. verū est q̃ ponunt vnum pro alio. ⁊ eius arbor sicut narrat Serap. est spinosa. cuius formam vide in electuario de sorbis. Bul. in octauo simplicium ait. nix. i. sorba arbor eius fructus a multis dicitur omnia.

¶ Mespilla ꝑm Dia. semen hz rotūdū ⁊ minutū mattāo sike tria ossa hūt. vū ⁊ triconū ōē. ⁊ alia q̃ in hispania nascitur. quā multi epinelidā vocāt semē rotūdū hūs hoc aptū est ad edendū. ⁊ stipticū. ⁊ tarde maturescit. ⁊ hec apd Serap. est ca. de sorba. ⁊ sic si legis ca. de nespilla apd Dia. cū ca. de sorba apd Sera. videbis q̃ idē est Isido. ait nespilla arbor spinosa fructui similis maloꝫ. sz paulo breuiore. vū ⁊ appellata q̃ pillule formā hēant. eius poma. Bul. ꝓpositor ⁊ magr Antonius guainerius ponūt mespilla. sz Nicolus habet mespillam. ⁊ sic hodie nespillam in eo ponunt.

¶ Prunā siluestria ꝑm modernoꝫ opinionē sunt fructus ex quo acatia fit. de qua liber qui dicit bulchasim inquit. modus extrahendi sucuz prunorū siluestriū ex quo fit acatia. lumen maleluceās loco eius habet folia pini siluestris. sz nō recte. qr ꝓpositor ⁊ Nicolus hūt folia prunorum siluestriuz. compositor autez Nicolus ⁊ magister Antonius guainerius non ponunt dosim ipsarum rerū. tū notuz est q̃ qā dicitur ana significat equale. ⁊ sic in predicto vnguento idē intelligitur. ⁊ pōt fieri in magna quantitate. ⁊ in parua. sz magis fit in magna q̃z parua. si vero facere volueris istud vnguentum de manipule duobus pro qualibet rerum supradicrarꝫ dosim cere ac aliarꝫ rerꝫ ondaz infra.

¶ Plantago herba est satis nota. ꝓpositor ait. coquant in aq̃ plantaginis. Nicolus ingt. coq̃nt in suco vel decoctiōe plantaginis. cera. i. cera vsualis. ꝓpositor ⁊ alii inquiūt. cere q̃tuz vis. hoc est q̃tū oz. supra dixi q̃ ana significat equale. ⁊ si predictū vnguentum facere volueris de manipulis duobus cuiuslibet predictarꝫ rerum dz poni libra vna. ⁊ ℥. iiij. cere noue. ⁊ dissolue ipsaz. vt docet compositor.

¶ Olei mirtillorꝫ descriptionē docet dūs Mesue in tractatu de oleis. de quo infra compositor. nec alij nō ponūt dosim istius olei. sed generaliter ponit tantum olei q̃tum cere. postea tielt cere q̃tum vis. ⁊ dissolue illam cuz oleo mirtino. ⁊ laua eam nouies cum predicta aqua semper innouando aquam qualibet vice. Nicolus dicit semper innouādo eaz vnaquaq; vice accipiendo de ipsa omni vice portionem eius sufficientem ad lauādum ⁊ hoc facto. ℞. vt dicit cōpositor ana. i. equaliter cōpositor ait. ana partem vnā. i. rerū supradictarū. ⁊ dūt esse pro qualibet. ʒ. ij. ⁊ per partē mediā que ponit inferius. intelligit. ℥. j.

Troc. de charabe. descriptio inuenit in pluribus auctoribus. vt dictū fuit. sz generaliter fiūt ꝑm descriptionem Mesue. quā superius posui. dz aūt charabe quasi rapiens paleas. ⁊ est gūmi arboris dicte haur romanū. Jo. angli. in ca. de feb. erbica ait. charabe. ⁊ ē charabe idē qd̃ vernix. sz charabe idē q̃ ambra pōdus eorꝫ oz ē. ℥. iij. ʒ. vj. Oportet iterū addere oleū mirtinū. ⁊ oleū masticinū. sed compositor non dicit si debent esse lota aut nō. Nicolus aūt ait. oleo mirtino lōto addito eis oleo masticino nō loto. gdaz tū lauant ipsum simul cum illud postq̃z omnia sunt simul cōmixta. ⁊ confecto vnguento ex quo vnguento vnganf renes a sursum vsq; deorsum. dosis vero istorꝫ duorū oleorum. i. mirtini ⁊ masticini. i. de mastice debent esse an. libr. ij. ⁊ ʒ. iij. ⁊ fiat istud vnguentū dz cōfici cū optima diligētia propter optimam vtilitatē que in optimo inuenitur.

Unguentum philotrum ꝑm Dinum florentinū in suo antidotario. ℞. calcis fortis supra quaz ponat septuplū aque ⁊ p tres dies sicut dimissa colef. postea in hac aqua vi. ptis calcis ponat. ⁊ per tres dies mozentur. his gestis sexta pars arsenici citrini in predicta aqua mittatur. ⁊ tandiu ad solem dimittantur donec penna immissa depilletur. cum extrahitur vero locus fricetur. id enim cito abradit pillos.

Istud vnguentum non est in vsu. liber qui dicitur bulchasim in tractatu primo scribit modum philotri noti. sed non est idem verum superius posuit modum faciendi medicinam depillantē pillos vna hora ⁊ hoc videtur esse melius vnguentum philotrum pro philotro intelligitur medicamen depilatorium.

Unguentum genestricum commune ꝑm Jo. anglicum est ca. de cura quartane. ℞. florū genestre ℥. vj. butiri maij. i. facti de mēse maij. vel alterius si hoc haberi non posse assungie porcine recentis lib. i. modicum vel fiat liquidum. vel potest confici cū oleo camomille. ⁊ tunc cera plus valebit. ibi conterantur flores cum istis predictis vel cum aliquo istorum. ⁊ tunc ista per. x. dies continue agitando. ⁊ ad solem ponendo. ⁊ tunc vltimo ponantur in patella ferrea ad ignem ⁊ dissoluantur. ⁊ liquefiat pinguedo vel butirum. ⁊ tunc deponatur ab igne. ⁊ cito post coletur per medium panni linei bene comprimendo. ⁊ erit vnguentum.

Istud vnguentum apud nos non est in vsu. Idem in eodem capi. describit duas alias descriptiones que idem nō sunt. ego vero solum scripsi istam descriptionem. quia cōpositor intitulat ipsum vnguentum genestricū commune.

Genestra aūt frutex est oidus nota. ḃ apud Dias. vocat spartus. Plī. genestre vinculi vsuz prestant. flores apibus gratissimi. dubito an hec sit quā greci auctores sarton vocant. quidā mirtcā vocāt. sed nō mirtce. Mesue inquit. al brachin est capistrum arboris. ⁊ est arbor montana. super cuius stipitem eleuatur densitas fustium multe rectitudinis. ⁊ dum plicantur non potiunt fracturas. vū ligātur ex eis arbores. ⁊ producunt flores figure lunaris citrinitatis multe. ⁊ profert folliculos ꝑm semitam orobi habentes semina distincta sicut lens. sed in lingua latina genestra siue mirica appellatur. Electo vltramarina est melior. ⁊ omnes que in partibus orientalibus oriuntur. Galie. in octauo simplicium ait. spargamum idest genestra.

Unguentum de talpa. ꝑm eundē in ca. de cura lepre. ℞. talpā combustā. cortices auellanarum. nucū maiorū. castaneārū. ⁊ cū his apes ⁊ muscas ⁊ oia ista cōburantur. deinde. ℞. capillorum veneris recentiū. spice nardi. laudani. bulsani omnia in oleo laurino ⁊ addatur cera. ⁊ fiat vnguentum.

Istud vnguentum non est in vsu.

Talpa aial est qd̃ vocatur irbea: ⁊ est notū. Papias inquit. talpa dī q̃ sit dānata cecitate pperua. est. n. absq; oculis terrā semp fodiens. que gre. dī talpas. Isido. in. cap. de minutis aialibus ingt. talpa dicta q̃ sit damnata cecitate perpetua ⁊ tenebris. est. n. absq; oculis semper terrā fodit. ⁊ humum egerit. ⁊ radices subter frugibus comedit. quaz greci affalan vocant. comburatur autē istud animal vt cōburitur lepus. cuius modus patuit supra.

Apes sunt posite inter minuta aialia. ⁊ he note sunt. Isidorus inquit. apes autem dicte vel q̃ sepedibus inutē alligent ⁊ vel pro eo q̃ sine pedibus nascant. nā postea ⁊ pedes ⁊ pēnas accipiūt. he solertes i generādi mellis officio assignatas incolūt sedes. domicilia in narrabili arte ꝓponunt ex varijs floribus fauū ꝓdunt. textisq; certis in minera ple casta replēt exercitū. ⁊ reges hūt plia mouēt. fumu,

fugiūt.tumultu exaspant.has plerīq expti sunt nasci de bouē ⁊ cadaueribus.nā pro his creādis vitulo⁊ occiso⁊ carnes verberant.vt ex putrefacto cruore vmes creentur: que postea efficiunt apes.pprie tñ apes vocant orte de bouis.sic crabrōes de egs.fuci d̄ mulis.vespe d̄ asinis.Dia. in ca.de melle ingr.mel est ros celestis.quē apes colligūt.

¶ Musca apd oēs nota est. Isido.musca ex greco venit.sicut ⁊ mus. hec sic ⁊ apes necate in aqua aliqtēs post .i. hore spaciū reuiuiscūt.repit alia spēs musce q̄ vocat cinomia apd gre.⁊ è musca canis.nā cinos gre.canis vocatur.

Unguentum de castoreo ꝓm eundē in ca. de spasmo. ℞. pipis.nigri.castorei euforbij.añ.ʒ.ij.piretri.costi amari.añ.ʒ.iij.costuz resoluat in.ʒ.iij.vini albi per vnā diē ⁊ nocte in crastino addat .ʒ. iiij.olei.⁊ buliant vsq̄ ad consumptionem vini. ⁊ postea addantur pulueres.⁊ fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentum apud nos non est in vsu.verum scōm intentionem compositoris est expertum in illa materia.ipse vero in principio non vicit q̄ istud fit vnguentum de castoreo.immo in fine eius descriptionis ait.⁊ fiat vnguentum quod ego voco vnguentum castorinum.

Unguentum ebulinum secundum eundez in capitulo de dolore iuncturarū. ℞.foliorum ebuli.m.iij.coquātur in aqua viu.deinde extrahantur ⁊ conterantur sicut vt deberent comedi.pistentur in mortario.⁊ tunc modicum assungie porci vel butiri de malo.⁊ flores genestre misceantur vt per medium panni linei extrahantur.⁊ erit vnguentum optimum in causa frigida.sicut ego probaui in vno podagrico ⁊ sciatico pingui valde.nec valuit sibi aliquid aliud.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.tñ ꝓm intentionem cōpositoris est mirabile in illa materia. Ebulus aūt est spēs sambuci.vñ versus.Sambucus est actus.sed ebulus est camectis.de quo Serap.in capi.de ebulo de vtraq̄ logtur ⁊ ibi describit de forma ipso⁊ dicens q̄ illa spēs que dī camectis est minor prima.⁊ hz ramos magis herbe prinentes quadratos in quibus sunt multi nodi.⁊ folia tnuicem distantia in singulis nodis similia folijs amigdale in summitatibus suis:nisi qr hz venas.⁊ sunt longiora eis hītia grauē odorē.⁊ in summitatibus ramo⁊ sunt capitella seu corone siles corone sup radicte spēi.⁊ flos sibi: ⁊ hz radicē longam in grossitudine digiti.⁊ apd nos in vijs ac in multis locis nascitur:⁊ vocant ipsum rustici lorex.

Unguentum quercinum ibidē. ℞. visci querciui rubee minoris ebuli ⁊ mediāt.corticis sambuci.añ.ʒ.ʒ.coquanf in aqua. camomellina.⁊ fiat vnguentum quercinum:est.n.secretissimum.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

Viscus autez quercinus ꝓm Sera.ex auctoritate Dia. Melior ex eo est nouus q̄ est similis in colore suo potris. exterius vō subtubeus sine aspitate.⁊ sine furfureitate.⁊ fit ex fructu rotūdo q̄ nascit in arbore glādiū.idē Sera.dicit.repit aūt in arbore malo⁊ piro⁊.⁊ alijs multis arboribus.ego vō vidi p̄dictū fructū q̄ est in grossitudine ciceris.⁊ parū plus.etiā.sunt ex hoibus qui dixerūt q̄ inuenit aliqñ eius fructus in magnitudine piri pui.⁊ aliqñ in magnitudine ciceris.sed parū plus ꝓm diuerse⁊ locozuz varietatem:⁊ nascit sup quercū.cuius folia sunt citrina longiora ⁊ paruiora.⁊ inuenit in hispania.ꝓpositor in fine de scriptionis istius vnguenti ait.⁊ tñ loco visci querciui pōt poni viscus alteri⁹ arboris.⁊ quoddā viride inter ramos arboris nascēs.⁊ p totū annū est viride.⁊ habet baccas ⁊ grana sicut solatrū.⁊ folia talia qualia crassula maior. sed sunt strictiora.⁊ valet in omni gutta fomētata ⁊ emplata. ⁊ inūcta vt satis vidi ⁊ viscus q̄rcinus ē optius in epilensia.⁊ vocat ab Aui.scdo cañ.ca.de cotallis lignū crucis.

Unguentum de euforbio. scōm Petrum de tussignana in ca.de paralesi tremore tortura ⁊ spasmo ex repletione. Recipe olei antiqui multum libr.i. cere rubee .ʒ.ij. liquefiat cera cum oleo ad ignem.⁊ proijciantur desuper euforbij.ʒ.j. castorei.ʒ.ʒ.⁊ fiat vnguentum.hoc enim mirabile est in passionibus nerūorum apud nos in vsu est.

Unguentuz de corticib⁹ castaneārū ꝓm Bartho.mōtag. i suo ātidotario. ℞. olei de mastice lib.i.olei mirtini.citriōiorum ana.ʒ.vi.masticis acatie.sanguinis draconis ana.ʒ.i.cotallorum rubeorum.ʒ.i.charabe:terre sigillate añ.ʒ.i.corticum castanearum:scorie ferri preparate.videlicet in aceto.vt ostensum fuit añ.ʒ.ij.ʒ.resine scilicet pini.ʒ.i.cere quantum sufficit: ⁊ fiat vnguentum.

Istud vnguentū non est in vsu:maxime apud nos.

Castanea est fructus omnibus notus.Serap.de castanea ⁊ glande in vno cap.loquit.apud Auic.de castānea nō inuenitur cap.immo de ipsa loquit in cap.de glande.glās .n.generale est vocabulum ad plures fruct⁹ sicut ad castaneas nuces ⁊c.vnde nucē dicimus iuglandē quasi iouis glandez cui est dicata. Pet.de crescen.in lib.quinto in capitulo.de natura arborum:⁊ de vtilitate fructuum ipsorum inquit.castanea est arbor nota.⁊ earum quedam domestice.quedam siluestres.⁊ domestice quedā mediocres fructus facientes.que castanee dicuntur.⁊ quedam faciunt fructus valde grossos.quos Mediolanenses maronēs vocant vulgariter.

Unguentuz pro vermib⁹ ibidē. ℞. succi pscarie.absinthij.aborcāi.cētauree minoris.maliterre.folio⁊ pfici.folio⁊ lupino⁊.radicū ebuli corticū granato⁊ añ.ʒ.i.porro⁊ nō trāsplātato⁊:sūt porri dicti puri xilli.ʒ.ij.nasturtij aquatici lib.i. aceti fortissimi .ʒ.iiij.cere quantum sufficit fiat vnguentum.

Istud vnguentū est in vsu.tñ non valde: idē cōpositor describit duas alias descriptiones.sed hanc opinātur esse nobiliorem alijs.

Dersicaria ꝓm Nicolauz est herba sancte marie.cuius folia sunt similia folijs persico⁊.nascēs iuxta hortos. et⁹ species due sunt.quarū vna i medio filio⁊ hz maculā fuscam.alia vero est absq̄ macula.sed prima ⁊ melior ē quā persicariam cum sigillo vocant.

Mālū terre est ciclamē aut buchormarie.

¶ Nasturciū aq̄ticū.i.scātiō.h apd Auic i scdo cañ.vocat pupilla oculi:d̄ nasturtio aq̄tico vid sup i dianasturtio.

Unguentū d̄ mucillaginis:fenugreci:seminis lini altee ana.lib.ʒ.coquantur donec inspissentur:⁊ quando coquitur semper aspergatur cū aceto.deinde sumatur lib.ʒ.mer dasengi.i.litargirij ⁊ coquatur in li.i.olei sisamini: lento igne:deinde proijciatur super ipsum mucillago:⁊ proijciatur super marmor:⁊ malaxetur cum manu:⁊ fiat vnguentum mollificatiuum ⁊ lenitiuum.

¶ Istud vnguentū de mucillaginibus hz modernos ē diaquilō:⁊ sic sunt ex hoibus q̄ faciunt istā descriptionē sub nole diaglon sine gūmis:nā Mathe⁹ fil.i littera diaglon ait.diaglon est male scriptum.⁊ dz dicere diaglō.i.cōpositio facta cū succis vel mucillaginibus.Preterea Jo.Serap.in suo antidotario ingr.vnguētū de mucillaginibus.⁊ ē diaquilō:idē dicit Gētilis sup qntā cañ. Auic.ifra apparebit emplastrū diaglon magnum:⁊ ibi melius ostendam.

Unguentum pectorale ibidē. ℞. piguedinis anatis. piguedinis galline añ. ʒ.i.ʒ.butiri recentis.ʒ.i.croci.ʒ.olei violati.ʒ.ij.cere albe .ʒ.vij fiat vnguentū molle quod postea lauetur duab⁹ vicibus cum aqua ordei tepida.

¶ Istud vnguentum est multū in vsu.ſz sunt ex hoibus q̄ faciunt ipsum ꝓm istam descriptionē.⁊ sunt ex hominib⁹ q̄ faciunt ipsum ꝓm aliam descriptionē.tamē moderni doctores laudant istam descriptionē adiungēdo in ipso mucillaginis fenugreci.⁊ seminis lini ana.ʒ.v.Mesue i capitulo de asmate habet vnam aliam descriptionem que satis lauda est vt apparet in capitulo allegato.infra apparebit vna alia descriptio.

Unguentuz mirabile de eleboro ad tineā sibi dez. ℞. olei laurini.ʒ.ij.mirre elebori alibi ana.ʒ.i.ʒ.litargirij.ʒ.ij.ʒ.misce ⁊ fiat vnguentum molle.

¶ Istud vnguentū nō est in vsu apud nos.

¶ Elebor⁹ ꝓm Mesue est barba alfugi scōm Auerroym

in quinto col.elleborus ē condīti:qd̄ non creditur: verū multi moderni computant cōdīti iter spēs ellebori:eo q̄ sternutationē cōmouet:tñ nostri doctores nō ponūt spēs ellebori nisi duas.ſ.albū ⁊ nigrū,qui satis noti sūt:ifra in oleo de euforbio ostendā melⁿ:q̄ cōdīti non ē elleborus ꝓm itēcionē Mesue.qñ niger nascitur apud radices arboris fractuose sunt fructus eius,solutiui. Pipias inquit Auicira ē insula vbi abūdat ellus ad capitis purgatōez necessariū:⁊ ponit p elleboro antiqua grie tēpli q̄ ort⁹ respicit:hec ab aliqb⁹ dr velax:⁊ ab aliqb⁹ dr stranudella eo q̄ pulnis ipi⁹ in narib⁹ posita sternutationē cōmouet.

Unguentum de sempuina ibidē. ℞. olei violaruz: olei rosa⁊.añ.ʒ.i.pinguedinis anserīs ʒ.vi.succi tempuine.ʒ.iij.buliant vsq̄ ad consumptionē succi.postea adde croci.ℑ.i.⁊ fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

¶ Sempuina.ſ.maior ꝓm circa instās dr.qr semp viridis reperit. Auicen.in scdo ingr.sempuina est succutuz. in cap. vero de succuto inquit.succutū dr q̄ est sempuina:⁊ dr q̄ ē spēs seminis mādragore:sed nō recte:qr illud ca.de succuto ē corruptū:nā apud arabes ē simplicū ergo ē cōsolida maior:⁊ sic si legis illud cap. de succuto apud Auic.cū ca.de simplicū apd Dia.videbis q̄ idez sunt sempuina apud Diaſ.vocat aizon maius. dicit q̄ oi tpe folia virida hz:dr ⁊ butalmon:qd̄ nō ē.nam butalmon est oculus bouis:aut zotalmon aut ambozia qd̄ nō ē aliud facit cap.de aizon minoz:⁊ hec ē vermicularis:⁊ ambe note sunt.aizon vō ē ppe nomē suū:qr cōponitur ab aY qd̄ ē semp:⁊ zob qd̄ ē viua.vñ sempuina dr qr semp folia virida hēt nascitur sup tegulas plurimū:⁊ in locis quibus stercora proiecta fuere:⁊ alibi.

Unguentum de succo enule.ibidē. ℞. succi radicū enule:⁊ lapicij.añ.ʒ.vi.salis nitri.sarcocolle:merdasēgi.i.litargirij:mastices.ana.ʒ.ʒ .vitrioli aluminis tamen.añ.ʒ.iij.picis naualis.ʒ.ij. ⁊ fiat vnguentū.butirū ⁊ terbentina dissoluantur simul. deinde cū eis incorporetur spēs oēs:⁊ vltimo oia cū succis buliant lento igne vsq̄ ad cōsumptionē succorum:⁊ serua.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

¶ Enula est herba oib⁹ nota.vide de ea i ellectuario de enula. Sal nitrū ꝓm modernoz opinionē ē sal qd̄ ignez accēdere facit:⁊ ē sal quo bombardarij vtūtur:nascit in muris veterib⁹:qd̄ qdā florē parietis vocāt:liber q̄ dicitur bulcasim in tractatu secundo ponit oationē satis alchali:⁊ est sal nitrum qd̄ ingreditur in medicinis multis:⁊ hoc sal vt docet ibi fit excinere cuiusdā herbe q̄ vocat chali:seu vsnen:vt apud Serap.⁊ est sterc⁹ passarū.

¶ Argētū viuū iter metalla ē cōputatum: mortificat āt argentū viuū cū saliua ꝓm arie. Auicen.i q̄rto cañ.in fen vi.de argēto viuo loqtur.dicēs q̄ plurimi q̄ bibunt ipz nō ledūtur eo.egredit.n.cū dispositōe sua p inferiorē regionē ⁊c. Nicholus āt florentinus in lib.q̄rto ad vltimū iquit.argētū viuū interias cum sumit sicut est.ꝓm plurimū nulla aut parua efficit lesionē:⁊ per hanc cām existimauerūt qdā:q̄ argētū viuū nō sit in numero venenorū:verū veritas est q̄ est venenū:imo vt dicitur multa venena ex eo conficiuntur:⁊ si maneret in spatio sufficiēti:⁊ non egrederetur: velociter interficeret: vt fuit de quodam apothecario qui sitiens in nocte bibit argētū viuū: ⁊ mane mortuus est.⁊ ipsum quidem extuncium cū salia deteriorū est venenositatis.

Unguentum de amilo ibidē. ℞. olei sambacini .ʒ. i.olei violati rosati.añ.ʒ.i.ʒ.ceruse.ʒ. ʒ.thuris mastices:ana ʒ.i.camphore.ℑ.i.amili.ʒ.x. aq̄ rosa⁊.ʒ.i.albumina duo⁊ duo⁊.cere.ʒ.v.coquantur simul oleū ⁊ cera.deinde addantur spēs alie prope ifrigidatōez postea incorporetur simul albumina:⁊ vltio addātur bolli armeni.ʒ.x.diligenter agitādo cū spatula:⁊ fiat

¶ Istud vnguētū nō ē in vsu.Amilū.i.amidū.Gal.i libro ad parthenianū ingr.amilū oibus notū est.est.n.q̄si medulla frumēti:nā apud nos,amilū ē succus frumēti in aqua diu macerati collatus ⁊ deficcatus:amidū autem apud apothecarios nostros nō ē valde in vsu:sed i ptib⁹ venetia⁊ apothecarij magis vtuntur i faciendo quandā mistura q̄ fit ex zuccaro albo aqua rosa:⁊ amido. ⁊ hec trīq bene coquuntur simul addendo si erit necessitas parum olei amigdala⁊ dulciū recentū:⁊ fiat inde confectio in mozsellis.quam veneti sauoniam vocant.

¶ Oleū sambacinū.i.oleum qd̄ fit ex floribus zābac: cuius descriptio inferius apparebit.

Unguentum terbētina ibidē. ℞. pulueris serpētarie.ʒ.i.sarcocolle ablute.ʒ.ij.ʒ.sandarace.i.vnicis.ℑ.iiij.tutie ꝑparate:vz.vt docet bulcasiz. ℑ.ij.terbētine lote cū aqua fauniterre lib.iiij.ʒ. cāphore. ℑ.ʒ.vnguēti de succo enule.ʒ.vi.misce ⁊ fiat vnguētuz.

¶ Istud vnguētū apud nos non ē in vsu. Terbētina lacrymū ē arboris satis notū.hāc qdā vulgo largatuz vocant:moderni multi computāt abiectū inter spēs terbētine:eo q̄ manib⁹ cito inuiscat.arbor āt terbētine botin dr:⁊ ei⁹ fruct⁹ granuz viride. Malbeus āt siluaticus in littera.t.inquit terbētina est gūmi arboris que vocat terebintus.idez in littera.g.dicit gūmi albotin.i.lacca. vide ergo q̄ sibi ipsi contradicit.

¶ Serpētaria.i.draguntea maior: seu colubrina: vide ō ipsa in biera hermetis.

¶ Sarcocolla ablata.i.lota aut nutrita in aqua rosata aut in lacte asine vel mulierum: vt ostensum fuit.

¶ Unguentum de succo enule:idest elenij: eius descriptio fuit posita superius ꝓm ipsum.

Unguentum viride ꝓm cirurgiā ibidē. ℞. celidonie:leuistici:herbe centrigalli lilifagi idest salnie ana.m.ʒ.mirre.ʒ.iiij.cere terbentine añ.li.i. pinguedinis anatis lib.iiij.olei cōis lib . vij. aloes.ʒ.v. fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentum apud nos non est in vsu.tamen ex intentionem compositoris est quoddam vnguentum viride quo vtuntur cirurgi.

¶ Cetrūgalli.i.galli crista:⁊ ē quā gallitricū vocamus: reperit ex eo domesticū ⁊ siluestre.de quo vide supra.

Unguentum de ceruſa ꝓm Bulliel. lombardum seu placētinuz in antidotario. ℞. ceruse.ʒ.v.litargirij.ʒ.ij.scorie argēti aur.i.dragāti.ʒ.i. terantur ⁊ cribellētur ⁊ sumat cere albe.ʒ.i.liquefiat cum .ʒ.iij.olei rosati:⁊ pijciantur: ⁊ incorporētur medicine in mortario.remouet enīz excoriationē ⁊ adustionē ignis.

¶ Istud vnguētuz ē multuz i vsu:sed hodierni apothecarij nō faciunt ipm ꝓm istā descriptionē:illa vō descriptio qua gnaliter vtuntur p vnguēto de ceruſa cocto: fit soluz ex ceruse ⁊ olei rosati:añ.ptibus cq̄lib⁹:⁊ ābo buliant ad ignem leuē:⁊ fiat ex eo pasta i magdaleonibus:⁊ vsui reseruet:gdā addunt in ipso paruz litargirij:ſz raro Leonard⁹ de pda palea in ca.de medicinis cōsolidatiuis ponit cerotū siue vnguētuz duⁿ de ceruſa coctuz cuz sepo castrati.istud ē vex vng.de ceresa cōctuz adminiatur sepuz i religo ē idē cuz descriptiōe q̄ oib⁹ cōiter est in vsu:⁊ hoc satis ē notū:reperit alia descriptio que dr a multis vnguētuz de ceruſa cruduz:⁊ a multis dr vnguētuz albuz:⁊ ab aliqb⁹ dr vnguētuz de biacha cruduz: et ambe descriptiōes sunt in vsu:sed hec descriptio ifra apparebit p vnguento albo:quod idem est.

¶ Ceruſa.i.biacha:⁊ ē erugo plumbi apd Auic.i scdo cañ.ē cinis plumbi aut alaunoch:qd̄ idē ē.Scōm circa istās ceruſa ē flos plumbi siue gersa.gersa āt fit ex succo serpentarie sicut dictuz fuit i vnguēto martiatonis.

Unguentum pro capite pueroz contra grossam et crustosam scabiem ꝓm Rainaldum de villanova in lib.scdo.i ca.de scabie seu prurītu. ℞. butiri recentis terbētine assungie galline recētis olei violati.añ.ʒ.i.cere.q.s.⁊ fiat vng.quo vngat caput ter in die:⁊ p⁹ suppōat folū sicle.i.blete aut brasice.i.caulis.

¶ Istud vnguentuz ē ī vsu: sed non valde: sed vere a me fuit probatuz contra crustam ⁊ scabiem puerozuz mirabiliter valere vtendo ipso: vt docet compositor.

Unguentum de cicuta fm Micho. florē. in libro qnto. ī cap. de duritie splenis. ℞. de tota herba cicute. oñ. vi. armoniaci dimittātur nonē diebus in aceto. nono die buliant ad ignē donec armoniacum bene dissoluatur. postea colentur per pannum fortem: ⁊ illa liquositas iterum buliat: ⁊ addito oleo ⁊ cera fiat vnguentum: est. n. potissimum cōtra oēz duritiez.

¶ Istud vnguentū apud nos nō ē ī vsu. magister. ℙe. argillata in cap. de duritie splenis hz vnū qō idem est.

¶ Cicuta vo aut sucharū ē herba satis nota: apud Dia. vocatur contos: hastas habet nodosas sicut maratrum folia similia ferule: sed angusta apud Auicē. in secundo canonis vocatur sucharam: ⁊ inquit sic. inquit Diasco. crus huius plante est sicut crus ferule: ⁊ folia eius sunt sicut folia cucumeris. ℙhic textus Auicen. ē corrupt⁹: quia debet dicere hastas hz nodosas sicut maratrū. folia filia ferule. sicut dicit Dias. Liber qui dicitur bulchasim in tractatu scdo ingt: forma extrahendi succū ex sucharā. i. insgamo. qō falsū ē. nā Serap. in cap. ō cicuta ait. sucharā sic nominatur apud medicos: sed arabes nominant eā scichara vel zucharā: ⁊ sic est ꝙ zucharā vel sucharā ē cicuta. Idem Serap. in fine eius capū ingt. ⁊ qñ pōit cicuta sup testiculos puerozuz nō dimittit crescere eos: melior āt ex hac planta ē illa q̄ nascit in creta ⁊ in chio. ⁊ in attica: ēt apud nos ī multis locis hec reptitur. vñ si fricaneris folia ipsius recentia gravem odorem referūt ⁊c.

¶ Armoniacū lacrimū seu gmin est satis notū. Micholus: ⁊ magister ℙetrus argillata non ponūt dosim armoniaci: sed si ipsuz facere volueris. adde. z. iiij. armoniaci: ⁊ confice: vt ipse Micholus docet.

Unguentum de ranis vltimū in libro septimo ī capi. de curatione doloruz iuncturaz per medicinas conferentes a ꝓprietate. ℞. ranaz fluviatilium euisceratarū ⁊ exoticarū qō volueris. ⁊ lava eas nonies in aqua dulci ⁊ olla lapidea in solo sufficienti coquātur vsq̄ ad cōsumptionē vel dissolutionē carniū eaz postea colentur p pānū raz fortiter manib⁹ exp: imendo carnes earum: hoc. n. oleum pedibus vnctum: ⁊ iūcturis optime: confert etiam locis cancrosis inunctum.

¶ Istud vnguentum apud nostros doctores est in vsu: tñ non valde: sed vtuntur magis medici Mediolanensis: q: ī ipso iueniūt mirabilē experientiā in illa mā: verū est ꝙ hec descriptio non ē illa que ī vsu est. nā Micholⁿ dicit ꝙ ē vnguētū de ranis: ifra vo dicit. hoc. n. oleū pedibus iunctū: ⁊ iūcturis optime confert. ergo descriptio Micholi reducit ad modū olei: vel ad modū apozimatis: sed melius ē fieri vnguētū de ranis. fm itētionē ℙetri de tussignana positam apud eum in capi. de podagra sciatica ⁊ arthetica. quoruz hec ē descriptio. ℞. sepi ranaruz. oñ. i. ꝯ. butiri agrippe. ſ. vnguenti de agrippa añ. oñ. i. olei camomille. olei anetī costini ana. oñ. ij. olei rosati. oñ. iiij. vitrioli. oñ. ij. cere albe. oñ. i. resine. oñ. ij. et misce. fiat vnguētū: ⁊ vngat locus: hec vo descriptio a Modernis doctoib⁹ p vnguēto magis laudata ē cōꝯ illa Micholi. verum ifra apparebit vna alia descriptio que ē magistralis: ⁊ hec ē illa q̄ oibus vtitatur: de qua infra.

¶ Rana fm quosdam est de genere piscium que satis note sunt omnibus. Ipse Micholus ī lib. quarto ī ca. de speciebus serpentum facit ca. de ranis ⁊ buffonibus ⁊ inquit buffo. est de speciebus ranarum: ⁊ rana magna a gbusdā dicta botraz: ⁊ est turpis aspect⁹ ventrem hūt latū ⁊ grossū: ⁊ cutē durissimā difficiliter penetrabilē: ⁊ color eiⁿ declinat ad citrinitatē obscuraz: ⁊ oculi eius sunt valde incentes ⁊ c. idē in ca. de alalib⁹ aq̄ticis venenosis inquit: ⁊ ex eis est rana quedā rubea maligna innadens animalia pertrāseūtia vt mordeat ea: ⁊ si nō possit mordere insufflat ad ipa sicut buffo insufflatiōe nociua: sine dubio spēs ranaz sunt multe. sed nō vtimur nisi quadā spēcie earum que morātur in paludibus: que note sunt.

Unguentum diminū optimū fm eundē in eodē libro in capitulo de medicina generatiua carnis. ℞. pimpinelle: verbene: betonice añ. m. i. terātur ⁊ buliāt ī vino optio albo vsq̄ ad cōsūptionez q̄rte ptis vini. deide colet: ⁊ post colationē sumat tota suba dictaz herbaz: ⁊ ponat ī saculo de pāno lineo: ⁊ fortiter strīgēdo pmat ē torculari vl baculis supra aliqō vas donec tota suba herbaz cadat in eo. deinde recipe de tota suba herbaz ⁊ terbēne ana. oñ. vi. cere virginis. oñ. iiij ⁊ pone in vase terreo nono ad ignē donec dissoluant: et misceant: cū dcā suba herbaz: deinde supmittat mastices. z. i. ⁊ lactis mulieris. z. ij. ⁊ bulliāt oia sufficiēter donec fit coctum qō cognoscit qñ modicū ex eo pīectū ī q̄q̄ frigida adheret digito tangentis.

¶ Istud vnguētū apud nos ē ī vsu: sed nō valde. fz quāuis nō sūt valde in vsu apud nos: forsan eo in alijs locis magis vtūtur. Leonar. de p̄da palea ī tractatu ō nervis in cap. de vulneribus ponit vnguētū diminū a deo datū: ⁊ ē magistrale: ibi hz vnā descriptionē: sed nō est idem.

¶ Uerbena seu berbena ē herba q̄ apud Dia. gerebotanū vocat: qdā vocāt ipaz sacraz herbā q̄ sagmē. i. sancti men antigⁿ dicebat. eo ꝙ pagani ī sacrificijs ⁊ oib⁹ expiationib⁹ ca. vtebāt. hec āt herba ide nomen accepit ꝙ sacerdotes eā purificationibus adhibere consueuerūt. in passionario habet ꝙ si medic⁹ visitando ifirmū ipam in manu portauerit egroto iscitēte: ⁊ dicet egroto q̄liter habes: si eger dicet bñ sanabit: ⁊ si dicet male monet: hec apud nos ī ciuitatib⁹ nascit. hāc qdā rustici herbā sancti Joannis vocant: sed non recte. ℙapias berbena herba sagmē dī dicta quasi pura: hec ⁊ gerebotane dī grece.

Unguentum de lilio sive de radice lilij in eodez libro in cap. de sudationibus. ℞. radicis lilij in aqua decocte: ⁊ optime trite. oñ. i. incorporentur cū. oñ. axungie recētis liquefacte: ⁊ colla ⁊ cū. oñ. i. aque rosate: deinde superaddātur ceruse pulverizate. z. ij. pulveris masticis olibani ana. z. ꝯ. cāphore. z. i. ⁊ optime incorporentur ⁊ vsui reseruetur.

¶ Istud vng. nō ē ī vsu: maxime apud nos. Lilū plāta ē cui⁹ spēs sūt multe: de q̄ Serap. in suo cap. loquitur.

Unguentum albū in eodem libro in capitulo ō cōbustione ignis vel rei ardētis aq̄ ferventis vel olei ⁊ similium. ℞. olei rosati. z. iiij. cere albe z. ij. ceruse. q. ſ. ad incorporandum ⁊ inspissandum: ⁊ in fine addantur duo albumina ouī.

¶ Istud vnguētū ē multū in vsu: verū ē ꝙ sunt ex boib⁹ q̄ vtunt ipso sub illo noie: quidā vtūtur sub noie vnguēti de biacha crudi. aut de ceruſa crudi ad dñam cocti: ꝙ superi⁹ scripsi. Rasis in lib. de diuisionib⁹ ī ca. ō adustione ingt cōfert adustioni ignis. vnguētū ō calce: ⁊ vnguētū ō ceruſa: ⁊ magis vtimū: qō expti sum⁹. ad hoc ē vnguētū albū: ⁊ cū ē res magna pluria indiget flebotomia ex latere diuerso aut opposito. deide curet cū vnguēto albo volo ꝙ itelligat p vnguētū albū: qō ē factū ō ceruſa. oleo rosato: ⁊ cera: ⁊ nō de plurib⁹. idē hodierni faciūt.

Unguentum de cātaridib⁹ ī eodē lib. in cap. de sapharī tinea ⁊ alijs pustulis capitis. ℞. cātaridaz purgatarū pulverizatarū. oñ. ij. sulphuris oñ. ꝯ. corticū nucis. ſ. nucis cōis victe carea basilica seu regalis. oñ. ij. sinapis: mirre ana. z. i. mellis ⁊ aceti quātū sufficit: ⁊ fiat: ⁊ teneat sup locuz p vnū diē: postea eo amoto supponantur folia sicle. i. blete vel caulium.

¶ Istud vnguētū nō ē ī vsu apud nos. Siliber. de āglia ī cap. de paralesi hz idē: sed non ē oino sile. ℙhoc vnguētuz fz itētionē Dini florentini. ē vnguētū albariel: hanc itentionē hūt hodierni cirugici: ⁊ eiⁿ descriptionē describit Melue in suo antidotario: de quo vide supra.

¶ Cātarides fm Nicolaum sunt musce virides: quarū ortus est in frumētis ac alijs locis fz itētionē cōposito ris debent esse purgate. vz a malitia sua. Diasco. igt cantarides vtutē hūt putrefactiuam: sūt āt bone ad repositionem in triticea segete colligūtur: q̄ misse in vase ficili: et deinp ligato pāno iponuntur supra calabū vbi acetū buliat: vt vapore aceti bulientis eedē incluse necentur: quepostea lino inferunt vel in vase non picato. i. vitreato reponunt. meliores āt sunt varie grosse ⁊ longiores: q̄ sup testā posite cōbuste vtutē hūt stipticā. Liber q dicit bulchasiz. i. ferunt: in tractatu tertio docet formā colligēdi cātarides: ⁊ reponendi eas: sed eius forma non est vt docet Dias. ipse vero loco aceti ponit oleū vetus. Moderni vero ponunt acetum ⁊ non oleum.

Unguentum de plumbo fm Leonardum de p̄da palea. ℙaduanensem in cap. de herisipilla. ℞. plumbi vsti cum sulphure fm seruitorē. oñ. ij. litargirij. oñ. ij. ceruse: ātimonij. añ. oñ. i. olei rosati quātum sufficit: fiat vnguentum molle.

¶ Istud vnguētū ē in vsu: maxie fm istā descriptionem. Idē ī cap. de cura cācri hz idē: idē ī cap. de vlceribⁿ ābulatuis hz idē. Sz vterq̄ ab isto differt. ℙlūbū vo apd Auic. vocat alaunoch: ⁊ albabar. vstum vo cuz sulphure fm seruitorem superius in quadam fiet ostendi.

Unguentum de litargirio fm eū ī cap. de pruna ⁊ ignepsico. ℞. pulveris litargirij. oñ. ij. ceruse. i. biache. oñ. ꝯ. olei ro. ⁊ aceti. ana q̄tū sufficit: fiat vnguentum in catia decoctum ad ignem: sed melius adhuc est vt fiat in mortario sine decoctione.

¶ Istud vnguētū ē ī vsu maxie fm istā descriptionem. ℙet. argillata in primo cap. de flegmone hz idē: ⁊ ē sile nisi ꝙ deficit acetū. Rasis in septimo Almāsoris in cap. de his q̄ vlceris solidāt: ⁊ in vlceribⁿ multā hūtib⁹ humorositatem carnē generāt: ⁊ ipoz remouet humorositatem: bēt idē: sed non est in vsu: idē hz Gul. placētin⁹.

¶ Litargirū fm Dia. ē scoria argēti: idē ē fm ℙli. eiⁿ vero spēs sūt multe: q: qdā spēs eiⁿ ē q̄ fit ex plūbo: ⁊ que dā fit ex argēto: ⁊ qdā fit ex auro: ⁊ qdā ex eis ē nigri coloris: ⁊ qdā aurei: q̄ qdē melior ē ceteris nā vnguenta q̄ fiunt ex tali litargirio declinant ad albedinem ⁊ sunt nobilissime bonitatis: sed si litargirū fuerit nigrū aut hūs ī se aliquid plumbi erit vnguentum quod fiet ex eo nigrū ⁊ turpe: hoc ē satis notū.

Unguentum diabution ibidem. ℞. miniū ⁊ indicū ⁊ terrā nigrā: de q̄bⁿ trib⁹ pingunt pictore. ana. oñ. ꝯ. olei. oñ. iij. salis cōis bene pistati. z. ij. pone hec omnia ad ignem in catia lento igne semp, spatula agitando ⁊ decoquant donec ad formaz: quamuis vtreducatur: ⁊ maxime ad formam ceroti.

¶ Istud vnguentuz diabution nō ē in vsu. Auic. ī li. 4. in fen. ij. in cap. de curatione prune ⁊ ignis pūcti: in fine capi. inquit. cū ergo gescit inflāmatio: ⁊ remanent vlcera curent cū eis q̄ sūt sicut empla de merdasengi: idest de litargirio ⁊ emplastra diabuticiaron. Auic. ibi nō ponit descriptionem sed solum de ipso loquitur: ⁊ si facere ipz volueris descriptionem habebis.

¶ Miniū ē res rubea q̄ pictores vtūtur. Galie. in li. ad parthenianū ingt: armenianū vel miniū optimū dicim⁹ qō ē leue equale ceruleuz frāgibile sine lapidibus vires hz erisocolle: hoc apud Dias. vocat armeniuz. nam ibi Dias. dicit idē qō dixit Gal. fz Simon ñ cognouit ipz.

¶ Indicū sive idicū ē q̄dā res q̄ vtunt pictores ad pingendū colorē turchinū: ⁊ eiⁿ color tēdit q̄si ad celestē. ℙictores de ipso hūt cognitionē: q: eo vtūtur: ⁊ hoc notuz ē ⁊ fit de flore cuiusdā herbe quo arabice dī nil. quo pāni tingūtur. Macer vocat ipz osatiz: vñ vsus. Osatis a grecis ē vulgo guaido vocatus. Nō modicū questū pbens tinctoribus herba. Moderni existimāt ipm ē vez gualdum seu telassam: ⁊ est herba cuz aqua tingit blauetuz.

Unguentum mirabile de cācris fluviabus. fz eundem in cap. de cura cancri. ℞. de cinerib⁹ cācroz fluvialiū recētiū: ⁊ de climia auri: ⁊ ō aq̄ solatri qō sufficit fiat vnguētū p optime ducēdo ī mortario de plumbo cuz pistello aut sup tabulaz plumbeam.

¶ Istō vnguētū non ē in vsu. Cancri maxime fluviales non sunt. Liber q dī bulcasiz. i. seruitor: ī tractatu tertio: ponit formā cōburēdi sartas. i. cācros: ⁊ ait: accipe cancros fluviales vinos qñ sol fuerit in signo arietis. xiij. de mensis itelligo lunaris: ⁊ pone in furno panis quousq̄ cōburant: ⁊ non conuertantur in cinerem.

¶ Climia auri. fm Auic. melior ē illa q̄ aurea ē vt cinnus glatiei cineritij colorus recens: ⁊ laminosa grossior. Guliel. lombar. ingt climia auri ē supfluitas q̄ adheret parietibus vasi in quo purificatur argentum: vltimo fit climia ex ere: ⁊ marchesita ē sicut climia auri.

Unguentum de dragātibus fm eundez in cap. de medicinis facientibus nasci carnē. ℞. dragāti. oñ. ꝯ. ⁊ ponat ad mollificādū ī aqua calida ad tantā quātitatē vt reduci possit ad formā colle: nā istō vnguentum est valde conglutinatiuum: ⁊ si vis potes addere de sanguine draconis: ⁊ sarcocolle ana parum.

¶ Istud vnguētū non est in vsu. fm intentionem luminis maleluctis. hoc vnguentū nō reperit ab auctorib⁹.

¶ Dragantū gūma ē q̄ apud Diasco. vocatur dragātū. sed apud Serap. dragagātuz. ℙli. ait dragagātū ē spine albe radice multum plātata apud medos ⁊ caucasuz nascitur. eligendum est dragantum album ⁊ limpidum ⁊ lucidum ⁊ dulce ⁊ leue. hoc satis est notum.

Unguentum incarnatū fm eūdē: ex auctoritate Esculapij primi medici bonum in cap. de incarnatiuis in generali. ℞. herbe dicte litij: q̄ herba ē añ. ꝓprietatis ꝙ cecatia pullis arūdines tangūt oculos cū dictis folijs: ⁊ faciūt cū dcā herba reuidē. ⁊ dicta herba reducat ad formaz pulveris: ⁊ refine pini. añ. oñ. ij. olei ⁊ cere quātū sufficit. ⁊ fiat vnguētū: qñ ē mirabile.

¶ Istud vnguētū non ē ī vsu. sed fm itētionez Leonar. ē ex auc. Esculapij primi medici: qō vz mirabilī ī illa materia: ⁊ ē certū ꝙ Esculapius pmus medic⁹ fuit inuentor medicine vt existimāt hodierni: Isido. iquit medicine āt artis auctor ac repto: apō grecos phibet apollo. hāc filij eiⁿ Esculapi⁹ laude ⁊ ope āplianit: fz postq̄ fulmis ictu Esculapi⁹ iterijt: iterdicta ferē medēdi cura: ⁊ ars fil' cū auctore deficit. Latuitq̄ p annos pene qngētos vsq̄ ad tps artaxerxis regis persarū: tunc eam reuocauit ad lucē Hyppocrates Asclepio patre genitus in insula choo.

¶ Liū apud Moder. fit ex succo fructⁿ arboris q̄ darfisabā dī. qdā hāc vocāt bugiā sicut Matib. fil. in lra. p. q̄ ait: pulius bugie. i. pulius de radice arboris berberis ipse Leonar. in cap. de vindemia ingt. Lītū ē succ⁹ fructus comastrelli: de ipso vo vide supra ī descriptiōe pillularum lucis minoruū vbi melius fuit ostensum.

Unguentum de floribus salicis: fm eūdē. ī cap. de incarnatiuis in generali. ℞. florū salicis vel succi foliorū ipsiⁿ. oñ. ij. lachrum vel terbentine loco eius. oñ. ij. aspaltū: vernicis humide ana. oñ. i. colofonie. i. picis grece. z. ij. olei ⁊ cere. q. s. ⁊ fiat vng.

¶ Istud vnguētū nō ē ī vsu. Salix āt ē arbor q̄ ī aquosis locis semp nascit vt ē notū oib⁹ Serap. ī cap. ō salice dicit ꝙ flos ⁊ rosa ipius administrantur ab oibus medicis ī vnguētis deficcatiuis. Isido. ait: salix dicta ꝙ celeriter saliat hoc ē velociter crescat: arbor lēta vitib⁹ habilis vinciēdis Auic. ī scdo cāñ. tria de ipo facit cap. vnū sub nomine ata: ⁊ ibi dicit ꝙ ē algarab dicta ī ca. de gami aliō cap. facit de garab qō ē salix vel spēs eiⁿ: ⁊ aliō sub noie salicis. hec apud grecos ita vocat. Circa istans ait. salix conex ⁊ flores ⁊ folia vsui medicine cōpetūt. ℙetr⁹ de crescētijs dicit salix ē arbor nota sic dicta eo q: eiⁿ plāta ī altū salix ē arbor: nota sic eo q: eiⁿ plāta in altū salit. ℙli. salicis fructus ante maturitatem in arenam abit.

¶ Lachrymū. i. lachrymū arboris balsami. nā ipe Leonar. ī ca. ō fistulis ait: olei vitij seu lachrymū: qō idē ē vl terbētine loco lachrymi sine dubio fm itētionē compo-

ꝓris lachrymum est opobalsamum: qꝛ ipse dicit ꝙ loco eius ponitur terbentina vt faciunt multi alij.

Unguentum de pulegio ibidē ℞. succi pulegij mōtani: succi calamēti: succi cētauree vel pul. istoꝝ ana. ℥. i. olei mirtini: ⁊ cere. q. s. ⁊ fiat.

¶ Istud vng. ñ ē i vsu. ¶ Pulegiū herba ē satis nota maxime pulegiū cōe. i. pulegiū regale. Isido. ingt. pulegiū apud idos pipere preciosius ē. Circa instās ait: pulegiū in tpe fioꝝ colligit. ꝙ ānū seruat. folia cū floribꝰ abiectis stipitibus in medicina ponūtur. gliconiū et est pulegiū.

Unguentum de cētaurea: ꝗz eūdē i ca. de medicinis ꝓsolidatiuis. ℞. cētauree minoris. oñ. i. aristo. lon. ℥. v. vene tinctoꝝ. i. rubee tintoꝝ ⁊ lacce añ. ʒ. ij. terbentine. ℥. i. olei mastichis. i. cere. q. s. fiat vng.

¶ Istud vngētū nō ē i vsu. Cētaurea vero herba ē ꝗnota Jo. angelicus in cap. de fluxu vētris ponit versus de cētaurea ꝙ ipsa optime valet i emorroidibus.

¶ Cētaurea iuuat nervos pectusq: ꝗz. i. scōinā. Elicit et vulnus solidat vilꝫ meliorat. Incisas carnes radix cōtrita reducit. Tussibus atq: scit valet ⁊ muliebria ducit. Si deficcet ⁊ post bñ pulnerizet. Stringit emorroidas oleo si ꝓmiscet. ¶ Pli. ingt cētaurea hac dē curatus Mitrō cū herculis excepto hospitio ptrāti arma sagitta ei excidisset i pedē: ūre alig chirōmō appellāt. alta ē cētaurea maior: ꝗz ista ñ ē nota: nec fuit nota tpe macri. nā macer ingt: sūt cētauree spēs maioraq: minoraq: vt supradictis dixit de plūbus herbis: ꝗz qꝛ p paucas spēs ē cognita maior banc ꝓtermittēs vires narrabo minoris: quā notā coctis credo vulgaribꝰ ipis: apud nos in locis aquosis nascitur.

Unguentum citrinū ibidē. ℞. terbētine. oñ. ij. cerusse. ʒ. i. olei mirtini. oñ. ij. augē. vini cū saliua extricti. ʒ. v. cere. q. s. ⁊ fiat vngētū i mortario sine igne pp argētū vinū ne saliat.

¶ Istō vngētū ē i vsu: ꝗz sūt ex boibꝰ q ponūt p alium modū: dē ēt citrinū: qꝛ ei⁹ color efficit citrin⁹ gul. lōbardēt idem ꝗz non ē i vsu: inenit aliō vngētū dēz citrinū: qꝛ cogit i pomo citrino: ꝗz ß ñ hz colorē citri. imo ei⁹ color tēdit ad albedinē: cui⁹ vngētū ēscriptio supꝰ oñsa fuit: infra apparebit vna alia descriptio q̄ gñalr vsui venit ⁊ c.

Unguentum de hedera ꝗz eū i ca. ō pbustōe ignis vl aq̄ vl olei. ℞. granoꝝ ⁊ foliorꝝ hedere ⁊ pistent. p optle ⁊ extrahat succ⁹ olei cōis añ. ptes eq̄les: cere albe. q. s. oia simul decoq̄nt vsq: ad ꝓsūptōez succi ⁊ postea pijciat sup acetū albū ⁊ malaxet illō vng.

¶ Istud vngētū ñ ē i vsu. ¶ Hedera apō Auic. i scōo canō. vocat cussus: ⁊ sūt ei⁹ spēs tres. s. nigra alba ⁊ ru. ⁊ oēs sūt acres stiptice: ⁊ vna qdē spēz ei⁹ ē qddā qō noīat laudanū: ⁊ cussus qdē i radice ē laudanū aut aliō. ābo. n. sē ppiq̄rū descriptionū. Serap. ō hedera logt i ca. de volubili i fine eiusdē capituli ingt. edē. i. laudanū colligit ex vna spē cussus ⁊ noīat laudanū. apō Dia. hedera vocat cissos: ⁊ dicit ꝙ multe sūt spēs: sed tria sūt gña. s. alba nigra ⁊ elix. ¶ Hec ab Auic. dī rubea. alba vō semē affert albū nigrū aut croccū: quā multi dioni fiā vocāt: elix vō ñ hz semē: ibi a Dia. cōfūdit ꝓmo de hedera volubili ipo qstidos ⁊ laudano ex quo videt text⁹ falsus: volubili nā ipoqstidos ñ ē hedera: nec ē spēs ei⁹. vide Serap. ō ipoqstidos separatū cap. facit: ⁊ illō qō dicit Dia. i cap. ō cissos. idē dicit Serap. ex auctoritate ipi⁹ i ca. ō ipoqstidos ⁊ sic si bñ ꝓsideret videbis ꝙ ille textus Dia. ē corꝛpt⁹. Gal. i septio simpliciū ingt. cissus vl laudanū ¶ infra ait. cissus vel hedera. Idē i lib. ad ptemanū ingt. ¶ Hedera nascit i diuersis arboribꝰ parietibus vl petris vel in terra. Isidoꝛ hedera dicta qō arboribꝰ reptādo adhereat. dē ēt hedera: quia libēter a capris editur: vel dī hedera eo ꝙ hedis lactis abundantiam in elcam teneris prebeat.

Unguentum de vitro ꝓm eūdē i ca. de eradicatōe vestigioꝝ. ℞. vnū colū angiestare vitri albi: ⁊ accendat in igne ⁊ tingat nonies in succo limonū: ⁊ hoc facto vitrū subtilissime tere: ⁊ loco ipi⁹ valet spuma vitri. ⁊ est melius si hēri pōt. si āt nō pōt accipite suprādictum vitrū. ʒ. ij. pulueris sandaloꝝ alborū ⁊ pul. cristalli. añ. ʒ. i. ⁊ oīa oia sup ponidū. i. lapidē q̄dāz sic vocatū bene ducātur cū aqua limonū: donec tu scias vngētū extēdibile super locum qū volueris extēdere.

¶ Istud vnguentum non est in vsu. Colum vnuz angiestare dī vulgari nomine: sed latinis dicitur infula. ⁊ hic est sermo venetoꝝ ⁊ astantium regionum.

¶ Utrum maxie albū ē laudabile: ꝗz Auic. vitruz ē iter lapides sicut stult⁹ iter boies: spēs āt vitri sunt multe: nā est vitrū albū: rubeū citrinū: viride: azurinū: sed nobilior cunctis est illud quod colorem habet album.

Unguentum de sandaracha. mirabile: ꝓm eūdē i cap. de cura vulnerū. ℞. cere albe. ℥. iij. terbentine lote. ℥. viij. mastichis. ℥. i. ℥. sandarache sarcocolle: thuris. añ. ʒ. viij. misce ⁊ fiat vnguentū malaxando in forti aceto: vel in bono vino mōtano albo. ⁊ hēas ipsum pro secreto quia bonam operationem facit in oibus membris carnificorpibus nervosis.

¶ Istud vng. ñ ē i vsu. ꝗz Leonar. būt ipm pro secreto.

¶ Sādaracha ꝗz Dia. i eūdē locis nascit i qbus auruz pigmētū eligenda quoq: ē q̄ colore ē ruffa valde ⁊ facile terribilis mūda colorē cinabrij hñs: hāc multi greci credidērūt eē aurūpigmētū: rubeū: sed nō recte. nā apō arabes sandaracha ē vernix: ⁊ idē apud moder. Itē Serapis i ca. de vnice ait. sandarax. i. vernix. Itē Jo. angli. i cap. de reumate ait vernix q̄ vocat sandaracha penultia gutta producta: qꝛ ipa bꝛeuiata vl corꝛepta tūc ē idē qō auripigmētū: vñ vsus ē sādaracha vernix medicoꝝ ñ tictoꝝ. Sādaracha. s. auripigmētū rubeū vel citrinū: qꝛ color citrin⁹ aliqñ vocat rube⁹ apō grecos: ꝗz ñ recte vt dictū fuit.

Unguentum de vulpe: ꝗz eūdē i ca. vt supra vz in cap. de cura vulnerū. ℞. olei iunipi. terbētine sublimate añ. ℥. vi. asungie porci. ℥. ij. piretri: gētiane: pipis lō. bacaꝝ lauri aristologie. s. rotūde: castoreī: mirre: salis añ. ʒ. ij. adipis vrsi: adipis gatti: adipis tassi: mellis crudi: cere rubee añ. ʒ. i. armoniaci: asse fetide. galbani serapini: olei petrolei añ. ʒ. i. euforbij nigelle: sinapis: laudani: mastichis: olei. s. cōis añ. ℥. i. ⁊. omnia suo mō terātur ⁊ ponāt i vulpe ad ignē ⁊ coquantur bñ donec vulpes bñ cōsumpta sit cum oibus suprādictis rebus ⁊ fac vng. ꝓm arte ex ingenio mirabile.

¶ Istud vnguētū apō apothecarios ¶ Moder. ¶ Papienses nō ē i vsu: ꝗz mediolanēses vtūtur ipo magister ¶ Pergillata i ca. de podagra siue gutta frigida pōit vng. de vulpe ipi⁹ ¶ Clue. ℞. vulpē itegrā iterionib⁹ euisce et pone i vase cū aq̄ calida vino ⁊ oleo: ⁊ vltra hoc pone i isto vase saluiā rorē marinū iuniperū anetū origanum ⁊ maiorana. oia ista bulliāt vsq: ad vini ꝓsūptionē ⁊ aq̄ ⁊ tātū ꝙ caro vulpis ab osse separet: ⁊ postea i cocleari ex pinat ⁊ colet: ⁊ ex ista colatura fiat vnguētū. hec descriptio magꝛi ¶ Pet. vt eē oleum vulpinū q̄ de mēte ¶ Mesue. ꝗz apud nos aliud ē vnguētū de vulpe aliō ē oleum vulpinum: verū qdā sapiētes direruū ꝙ si addat in illa collatura cere quātitas cōueniēs pōt dici vng. ō vulpe.

¶ Vulpes apō arabes vocat thaleb. Auic. i scōo canō. narrat vtutē suā dicēs ꝙ qñ vulpes coquūt in aq̄ ⁊ embrocantur ūcture doloꝛose ex ea ꝓfert vehementer ⁊ c.

Unguentum mirabile qō vocat irinū ꝓ colore irinū ꝗz eū i ca. de vlceribꝰ virulentis. ℞. olei irini. i. facti de foliis liliorꝝ celestiuz. ℥. ij. ponat dictū oleū i bacili bñ terso ⁊ mūdo: deide recipe salis armoniaci. ℥. i. ⁊. frica tādiu i oleo donec illud oleuz remaneat celestis coloris: deide recipe resine pini ⁊ terbētine añ. ℥. i. pul. idici. ℥. ⁊. ⁊ cere. q. s. ⁊ fiat vng.

¶ Istud vnguētū ñ ē i vsu: ifra apparebit aliō vng. qō vocat ō ireos: ꝗz istō fit ex puluere radici ireos ō q̄ ifra.

Unguentum de minio: ꝗz ¶ Petrū argillatā in cap. i. de flegmone. ℞. minij. ʒ. i. olei rosati. vel mirtin. ꝓm quē vis. ʒ. ij. ꝗz ūtitatem ūs vis facere.

misceantur omnia in cazola ⁊ buliant ad ignē cum parno ⁊ lēto igne vsq: ad ꝓsumationez olei ⁊ semp misce cū spatula ne adurat: tūc fiat vnguentum bona forma.

¶ Istud vnguētum non est in vsu apud cirurgicos ac alios. Leonar. de prēda palea in cap. de medicinis consolidatiuis ponit cerotum de minio: ⁊ est idem.

¶ Miniū vō apud Auic. in scōo canō. vocat sircurgi. Sera. vō vocat ipm miniū ⁊ ingt alrēgi. i. miniū. Alexāder paulas ⁊ Alchindus dictū ꝙ ipm ē azarcon: ⁊ alii dicūt ꝙ est alrēgi: ⁊ fit ex plūbo quādo pōitur i igne ⁊ flatur ⁊ fit rubeum: est pictores eo multum vtuntur.

Unguentum de ireos: ꝓm eū i ca. de medicinis facientib⁹ nasci carnē. ℞. sepi vaccini. oñ. vi. olei rosa. ʒ. ii. cere. oñ. ii. radicū ireos oñ. i. thuris: mastichis: sarcocolle: aloes. s. succotrini: aristologie. s. rotū de añ. oñ. i. terbentine. ʒ. ii. ⁊ fiat vnguentum.

¶ Istud vng. nō ē i vsu. Bartho. mōtagna. in suo ātidotario hz idē Leonar. de ꝓda palea i ca. alleg. hz vngnē. trinū qō est factū de oleo irino facto de floribꝰ liliorꝝ celestiū. ¶ Ireos vō ē radix lilij celestis. Sera. in cap. de lilio ingt. ꝙ hz stipitē sup quē flos hñs colores diuersos: ⁊ sūt albꝰ citrinꝰ purpureꝰ ⁊ celestis: ⁊ pp diuersitatē istorū color noīat ireos. i. arcus demonis. s. ab illo arcu demonis q̄ appet in aere tpe pluuioso: ⁊ hz radices duras nodosas que habēt odorē bonū: ⁊ hec satis est nota.

Unguentum gꝛa dei ꝗz eūdē ⁊ ibidē valet i cap. de medicinis faciētib⁹ nasci carnē. ℞. cere albe: rasine. s. pini. armoniaci añ. oñ. vi. terbētine. oñ. iij. galbani: olibani: mastichis: mirre clare ana. oñ. ⁊. aristologie rotūde. ʒ. ij. terēda terāt ⁊ ifundāt i vio i q̄ decocta fuerit betonice vbū: ꝓsolide maiorīs: ⁊ minoris: centauree: pipinelle: pericō herbe gꝛa dei bautie ana. m. i. ⁊ postea extrahātur ⁊ malaxētur cū lacte mulieris. hoc vngnētū gñat carnē ⁊ ꝓsolidat: ⁊ ē cōe ad oia vulnera.

¶ Istud vng. gñalr ē i vsu: ꝗz ¶ Moderni ñ cōponūt ipz ꝗz ista ēscriptione. illa vō ēscriptio q̄ vtūt ē magꝛalis q̄ ab auctorib⁹ nō repit: ꝗz bodierni cirurgici mirabilr istā de scriptionē laudāt: qꝛ mirabilr gñat carnē ⁊ ꝓsolidat: ⁊ ē cōe ad oia vulnera. fasciculi⁹ medicie i sua anotomia hz idē: ꝗz ñ ē sile. iuxtā dinersitas iter mīios ē i ß vng. nā qdā dicūt ꝙ dī gꝛa dei. i. a deo datū. alij dicūt ꝙ dī gꝛa dei a q̄dā herba q̄ gꝛa dei vocat q̄ ei⁹ cōpositionē itrat: cuius formā ifra oñdā: ⁊ fine dubio ē ꝓsonū; ꝙ debeat dici. vnguētū gꝛa dei: ab illa herba quā recipit: vt dicim⁹ vngnētū de litargirio a litargirio qō recipit dī: ⁊ sic ō singul: ꝗz qꝛ ß ēscriptio i vsu nō ē valde: ß aduenit: qꝛ pauci inuenrūt ei⁹ ēscriptionē. ifra vō appebit alia ēscriptio q̄ ē magistral. ß vnguētū apud quosdā dī vnguētū ceraceos.

¶ Herba gꝛa dī apud moder. herba ticos vlgo sic ē vocata: ⁊ ē herba: cui⁹ lōgitudo ē vni⁹ palmi: aut paꝝ plus. folia hz filia ysopo. floꝛē hz inter folia pusi: cui⁹ color tendit ō bicoloꝛib⁹ ad albū ⁊ purpureū: sic herba q̄ dī volubil q̄ i vineis nascit. radicē hz puā ⁊ paucā. apud nos in pratis valde abūdat ⁊ cognoscit: pp saporē foliorꝝ. nā folia ipsi⁹ bñt amaritudinē put cētaurea mīor aut paꝝ plus.

Unguentum de climia ꝓm eūdē in cap. de medicinis cicatrizatiuis. ℞. climie aduste colcotar adusti. añ. oñ. ij. cerusse litargirij. añ. oñ. iiij. pulnerizentur: ⁊ cum oleo mirtino ⁊ aceto vini granatorum ⁊ vino stiptico. i. forti misceantur ⁊ fiat vnguentum.

¶ Istud vnguētum non est in vsu. Clima vero ꝓm modernos est res sicut fuligo que aderet superioribus partibus fornacis in depuratione auri: ⁊ tūc dicitur climia auri vel argenti: tunc dicitur climia argenti vel aliorum: ⁊ modus eius adustionis docet liber qui dicitur bulchasis in primo tractatu.

¶ Colcotar est vitriolū citrinū. Gal. i lib. secretoꝝ i ca. ad oēs egritudines dicit ꝙ est atramētū albū: ergo est vitriolum album: sed non recte. Jo. angelicus in cap. de vlceribus ⁊ vulnerib⁹ nasi ait. colcotar. i. atramētū citrinū ⁊ ita dicit Auicē. in cap. de atramēto. nos vero loco eius vitriolū viride generalr. aut vitriolū romanū ponimus.

Unguentum de vermibus incarnatiuis ꝓm eūdē in cap. de medicinis incarnatiuis. ℞. vitriuli q̄ ꝓsolide pilosell vitriuli q̄ plantaginis añ. m. i. vermīnū terrestriū. oñ. vi. terant oia ⁊ ponātur i lib. i. ⁊. olei cōis ꝙ septē dies: deide bulliāt modicū ⁊ colet ⁊ expumet: ⁊ tūc addat sepi arietini mūdati lib. i. picis nauali. oñ. vi. pi. grece. oñ. iij. armoniaci: galbani. oppoponaci: terbentine: añ. oñ. i. thuris mastichis. añ. oñ. ⁊. dissolunt gūmi in aceto ⁊ fiat vnguentum: qō mirabiliter valet.

¶ Istud vngnētuz nō est in vsu. Vermes. s. terrestres nullo cōcubitu gignūtur: ꝗz nomē qō ⁊ de ouis nascūtur vt scorpio: sūt aūt vermes aut terre: aut aque: aut aeris: aut carnū: aut frōdū: aut lignoꝝ: aut vestimētoꝝ. O quanta admiratio est ꝙ i corpe humano gñant lūbrici lōgitudinis duodeci brachioꝝ: ⁊ isti vermes apud q̄dā vocātur solea piscis. Serap. de vermib⁹ duo fecit capitula: vnuz de lūbricis terrestrib⁹ vbi dicit isculi vel lūbrici terrei. aliud de vermiculis vasoꝝ q̄s dicē eē vermiculos pucos: q qñ tāgūtur inolunt seipsos ⁊ sūt virides. Aui. i scōo canō. vocat ipsos charaibin: ⁊ sunt lūbrici terrestres Leonar. de prēda palea. in cap. de medicinis ⁊ solidatiuis ingt. pulnis vene terre. i. lumbrici terrestris hi satis noti sunt.

¶ Pillosela herba est satis nota. dī aūt pillosela ꝓpter abūdātiā pilloꝝ quos in foliis hz. ego nō inem auctoriez auctēncū q̄ de ipsa spāle faceret ca. ꝗz apud moder. pillosela ē herba nascēs i locis lapidosis siccis cū foliis q̄ expādūtur sup facie terre: ⁊ sup ipsa folia hz pillos ab vno latere: ⁊ ab alio cū floze rubeo. hec a multis dum est recēs comeditur existimauerūt qdam ꝙ hec sit q̄ Aui. in scōo canō. vocat fistulam: sed non approbo.

Unguentum de matrisilua ꝓm eundem in cap. de fractura cranei. s. ossis capitis. ℞. ex matrisilua recenti: ⁊ fac ipsam bulire in vino vsq: ad cōsumptionem medietatis: deinde coletur: ⁊ in ipsa colatura addatur oleuz ⁊ cera: ⁊ bulliat vsq: ad consumptionem: ⁊ pone super durum matrem.

¶ Istud vngnentū nō est in vsu. Leonar. de prēda palea. in. c. de cura vlcerꝰ in generali ita dicit: ꝗz nō est cōforme: vez differt parū ß vnguētū videtur eē idē cū vno emplastro qō scribit Nicolaus florētin⁹ sub noie emplastri bonum quo cōiter vtūtur: cuius descriptio iferius apparebit. ¶ Matrisilua apud Dia. vocatur pictimenō siue splenō siue spenaria: ⁊ est herba seu frutex: vt dictuz fuit supra in vnguēto marcatorum. Leonar. ingt. matrisilua. i. capnifolium. idem dicit Nicolaus de hac multi faciūt licitū: sed est deterior in bonitate alijs spēbus licij.

¶ Olei. s. olei oliue: cere. s. vsualis hic magister ¶ Petrus nō ponit dosim de istis duabus reb⁹: sed Leonar. ponit olei cōis. oñ. vj. cere. oñ. iiij. Nicolaus vō ponit cere citrine: terbētine. añ. ʒ. iiij. olei rosati. ʒ. ij. ¶ Magister ¶ Pet. nō hz resinā: nec terbētinā. Leonar. hz resine terbentine. añ. oñ. iij. buliant omnia ad consumptionem medietatis succi ⁊ fiat vnguentum.

Unguentum de vespertilionib⁹ ꝓm eum in cap. de podrgra siue gutta frigida. ℞. vespertiliones numero decez: ⁊ pone in caldario: ⁊ cooperi cū aqua pluuiali: ⁊ coque vsq: ad medi. consumptionem aque: ⁊ cola. fiat vnguentum ⁊ ē.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

¶ Vespertilio est animal qō de nocte fiat. Auic. in scōo canō. de vespertilione sic ait: dī ꝙ scirrazirac est lac eius: ⁊ dicitur ꝙ est vrina eius. Lafrancus chirurgicus in cap. de panno. lentiginibus gutta rosacea cicatricibus vlcerum: ⁊ eorum cura inquit. pulnis paruorum murium siue vespertilionum. quod idem est.

Unguentum de formicis ibidem. ℞. terre formicaruz cū onis ⁊ toto. oñ. iij. farine ordei ⁊ fabaruz. añ. oñ. rosarum. oñ. ⁊. malue mādragore. añ.

ʒ.vj.coque rosas malvam ⁊ mandragoram in tribus libris aque vsq; ad medietatē: ⁊ cola: ⁊ confice cum reliquis medicinis in mortario pulverizatis addēdo tria albumina ouorum ⁊ vtere.

¶ Istud vnguentum non est in vsu.

¶ Formica est ⁊ ial puum oibus notum. etiā formica aliqñ accipit pro q̄dā egritudine: de qua Avi. in q̄rto canō. i fen in cap. de formica militari ingt. formica est pustula. aut pustule que egrediūtur ⁊ faciūt accidere apa puruz ⁊ ambulāt: ⁊ forasse vlcerant: ⁊ forasse resoluūtur: ⁊ tuā scivisti cām cumsq; illoꝝ: ⁊ colo: qdē formice ad citrinitatē est decliuis: ⁊ est infiāmata cum substātia verrucali ⁊ rotūda: ⁊ fm plurimū hz radicē latā. nisi q̄dam spēs ei⁹ acruhaurod: ⁊ est radicis parue quasi sit pēdēs: ⁊ sentitur in oi formica sicut punctura formice ⁊c. Z conar. de prēda palea in cap. de formica inquit. formica dicitur eē pustula parua granata de colera adusta denominata sicali noie per formā colonis citrini: ⁊ per quātitatē paruitatis ⁊ similitudine illⁿ afalis apparet. s. in colore formice citrine ⁊ paruitate illⁿ animalis ⁊ punctione.

¶ Postq̄ diri de formica que pustula vocatur: nunc vero volo narrare de natura que inuenitur in formica. naz Isidorus inter minuta animalia computat ipsam ⁊ inquit. formica dī eo q̄ ferat micas farris: cuius soleritia multa est. puidet enim in futurū: ⁊ preparat estate q̄ hyeme comedat. in messe autē eligit triticuz: ordeum non tāgit dum pluit: ⁊ super frumeniuz totum eij cit. dicuntur in ethiopia esse formice ad formam canis: que harenas aureas pedibus eruunt: quas custodiunt ne auferantur: captantesq; ad necem persequuntur.

¶ De vnguentis magistralibus.

Unguentum de adipibus magistrale q̄ in vsu est ℞. olei camomille olei vio. añ. oñ. vj. butiri recētis adipis galline. añ. lib. i. cere. q̄tū sufficit.

Unguentum gratia dei. ℞. galbani: oppopacis: virio eris: thuris astrologie lōge: mastices: myrre. añ. oñ. i. armoniaci. oñ. ij. ʒ. ij. cere. oñ. viij. olei cōmunis: litargirj. añ. oñ. xviij. bdelij. oñ. ij. adamātis calamite: lapidis ematitis: idest sanguinaris. añ. ʒ. i. ofīciantur fm artem addendo. oñ. vj. terbentine. ʒ. iiij. abiezij: ⁊ fiat in magdaleonibus: vt est notum.

¶ Istud vnguentum est in vsu. generaliter: veruz est q̄ sunt ex hoibus qui cōponunt ipsuz fm istā descriptionē ⁊ sunt ex hoibus qui cōponunt per aliam descriptionez fm diversitatē locoꝝ: quādo aūt hoc facis eius color est tripliciter. scias autez q̄ hodierni cirugici laudāt vnguētū gratia dei: fm descriptionem ℣ Petri argilate: ⁊ illud vocatur vnguentum gratia dei. propter herbam gratia dei: quam recipit de quo supra.

¶ Thus dī a vulgo incēso. Circa instās ait: olibanum idē ē q̄ thus: gūmi est cuiusdā arboris: iurta Alexādriā nascit q̄ alexādrinū dī: ⁊ est melius ⁊ puri⁹: nascitur ēt iurta damascū: ⁊ damascenum dicitur q̄ est albū puꝝ: ⁊ inuenitur thus grossum q̄ thus masculum dicitur.

¶ Adamas. s. lapis adamas. Sera. i cap. de lapide adamas dicit: q̄ lapis adamas est mes fluminis in quo ē lapis demes: ⁊ est flumen ad q̄ nunq̄ iuit aliqs nisi Alexander ⁊ est in fimb⁹ corascen. ⁊ color eius approximat colori salis armoniaci: nō est lapis magnes: vt quidam putauerūt. Simon iannensus ait: adamas lapis durissimus: inter preciosis gēmas cōputatus sex angulos habēs ferruginei coloris: q̄ multi mētiti sunt nō posse frangi nisi cū ircino sanguine: aut plūbo: quod auri fabri experti negāt. aliqñ adamas magnes vocatur: sed falso.

¶ Calamita. s. lapis calamite que a multis vulgari noie sic est vocata: sed apud Diasco. vocatur lapis magnes: ⁊ est lapis q̄ inuenitur circa littus oceani apud rogoditas ⁊ in india ab inuētore sic vocatus. iste est lapis q̄ attrahit ferrum sicut est notum oibus. Auic. in scō canonis ingt magnes est lapis qui attrahit ferrum. cuz ergo aduritur fit ematites. dant mihi admirationem verba Auic. dicētis q̄ quando magnes aduritur fit ematites. s. lapis ematites: quod ignoro: q: lapis ematites est in colore rubeo: ⁊ magnes nigro: quod non cōuenit: nisi forte vt arbitror acquireret illum colorem ex adustione.

¶ Abiecinuz est gūmi abietis: ⁊ est sicut terbentina: sed nō ē ita subtilis: vt est notū. Isido. in cap. de ppuis noibus arborum ingt. abies dicta q̄ preceteris arborib⁹ lōge eat: ⁊ in excelsum pmineat: de q̄ Virgil. ait. Et casus abies visura marinos: q: ex ea arbores naviū fiūt. hanc q̄dā gallicū vocāt pp cādorē. ℣ Pet. de crescē. dicit. abies picea ⁊ areyes seu larices quasi eadem arbores sunt.

Unguentum stafisagriū. ℞. stafisagrie: sapōis mollis añ. ʒ. ij. assungie porce. ʒ. iiij. argenti viui extincti. ʒ. i. ʒ. misce ⁊ fiat vnguentum.

¶ Istud vnguentum est in vsu sub noie vnguenti stafisagrij aut sub noie vnguētī p platellis: aut pro pediculis: aut pro soldatis: quod idem est.

¶ Stafisagria aūt scdm Serap. est granū capitis: ⁊ ēdicta passula mōtana. Avi. i. ij. canō. ait stafisagria ē vna passa mōtana: ⁊ ē granū capitis i mōte libano inuenit de eo plurimū: ⁊ ē granū nigrū sicut cicer nigrū. circa instās inquit stafisagria q̄ ēt caput purgiū dī: semē ⁊ herba sili nomine appellātur. dī. n. caput purgiū: q: caput purgat: mlte ē efficacie: semē vsui medecie cōpeni p decē ānos durat. Isi. stafisagria: b ē herba quoꝝ digitoꝝ bui⁹ semē ⁊c.

Unguentum optimū magnū de antera. ℞. antere ʒ. vi. rosarū rubeaꝝ: balaustiaꝝ: corticū granoꝝ: galloꝝ nucis cipressili: gūmi ar. mirre: mirtilorū: dragātī: terre sigillate: coliandroꝝ pparatoꝝ: boliar. sandaloꝝ: rubeoꝝ. añ. ʒ. iiij. sanguinis draconis: mastices: thuris: pogstidos. añ. ʒ. iij. ʒ. acatie sumach. añ. ʒ. v. bdelij: spodij: coraloꝝ rubeoꝝ añ. ʒ. ij. cāphore. ℥. i. copulaꝝ: gladiū. ʒ. vi. cbarabe: seminis plātaginis añ. ʒ. iiij. olei rosati lj. i. olei mirtiloꝝ: olei citrinoꝝ: olei masti. añ. vi. misce ⁊ fiat vnguentum fm artem.

¶ Istud vnguētū ē in vsu: sed sunt ex hoibus q̄ cōponūt ipsum fm istā descriptionē ⁊ sunt ex hoib⁹ q̄ cōponūt ipsum p aliaz: tū ista descriptio apud hodiernos doctores multū est laudata: ⁊ sunt ex hoibus qui vocāt hoc vnguētum ostricuum: infra apparebit vna alia descriptio.

¶ Antera autē fm cōez optionē est semē cuiusdā fructⁿ q̄ dr̄a vulgo gratacu. Jo. angelicus in cap. de fluxu ventris i febre ingt. antera. i. semen rosaꝝ. idē dicit in cap. de cura fluxus sanguinis. circa instans. antera dī flos rose: est autē q̄dā q̄ repitur inter rosaz eius fructⁿ apud Avi. in scō canō. vocatur rub⁹: cuius fructⁿ est sicut oliua habēs iterius lanā. idē Serap. in cap. de rubo ingt: sed rubus canis ē maior rubo satis. nā assimilat in magnitudine sua arborib⁹: ⁊ folia eiⁿ sunt latiora foliis mirti in ramis eiⁿ sūt spine dure: hz floē albū: ⁊ fructⁿ eiⁿ ē oblongus silis nucleo: q̄ qñ maturaneri fit rubeus: ⁊ hz interius sile lane q̄ qñ desiccat auferitur q̄ interius ē ⁊ hec est plāta q̄ apud Dias. vocat cinosbatus: in cuⁿ summitate nascit q̄dā res silis spōgie: ⁊ in ea iterdū vermes inuenūtur: ⁊ b apud ignorātes spina alba seu bedeguard vocat.

Unguentum aliud de antera. ℞. olei rosati. ʒ. vi. cere: antere. añ. ʒ. i. acatie. ʒ. iiij. sandalorū rubeorū: rosaꝝ ru. añ. ʒ. ij. boliar. ʒ. i. misce ⁊ fiat vng.

Unguentum rubeuz cāphoratū. ℞. olei rosati. lib. i. ʒ. viij. litargirij. oñ. ij. minij. ʒ. ij. ʒ. cerule. i. ʒ. tutie: cāphore. añ. ʒ. iii. cere. oñ. ii. in estate ⁊ hyeme. oñ. i. fiat vnguentum in mortario plumbeo cum pistello plumbeo: ⁊ sunt qui addunt chimolee. ʒ. vi.

¶ Istud vnguētū est in vsu: maxime apud cirurgicos. dī autem vnguentum rubeum camphoratum ad differentiam alterius descriptionis quod dicitur album:

¶ Cāphora āt apō Sera. ⁊ Avi. ē gūmi arboris: vt dcm fuit: ʒz fz circa istās. cāphora ē succⁿ cuiusdā herbe q̄ in fine veris colligit: ⁊ terit: ⁊ succus eiⁿ exprimit q̄ fecu-

lentum est residet ⁊ abiscitur. q̄ puꝝ ē ⁊ ligdū retinetur soli exponitur ⁊ deficcatur: ⁊ reducitur in subam cāphore. Jo. angelicus in cap. de sterilitate ait silr cāphora fre quēter odorata multū impedit erectionem: ⁊ ō dī inverso cōi. camphora per nares castrat odore mares.

Unguentum aliud de camphora albū. ℞. olei rosati lib. i. cere noue albe. oñ. iij. ceruse. oñ. xij. albumina ouoꝝ nūero. vj. I q̄bus dissolute sint. ʒ. ij. cāphore cum aqua rosata: ⁊ fiat vnguētum fm artem.

Unguentum pectorale. ℞. mucilaginis psilij: dragāti: gummi ar. seminis lini fenugreci añ. oñ. i. pīguedinis galine. medule vituli: butiri recentis loti cū aq̄ violaꝝ añ. oñ. i. ʒ. olei violati: olei amigdalarum dulcium añ. oñ. i. cere albe quantuz sufficit: ⁊ fiat vnguentum molle pro pectore.

¶ Istud vnguētū est illud q̄ generalr vtunt: vez supra ē posita vna alia descriptio: que ē ex auctoritate Bartholomei mōtagnane: sed nō est idē. vez est q̄ hodierni auctores laudāt ēt illā: sed in vsu non est tantū. hec descriptio in partibus mediolanēsibus est multum in vsu.

Unguentum de lapacio. ℞. olei violati. oñ. vj. cere virginis. oñ. ij. succi lapatij in aceto ifusi. oñ. vj. ceruse. litargirij añ. oñ. ij. ⁊. ʒ. ij. cāphor. ʒ. ij. misce fiat vnguētū ⁊ lauet cū aqua solatri: ⁊ optimū est.

¶ Istud vnguētū est in vsu: maxime fm istā descriptionē eius aūt descriptionē nō reperui ab auctoribus: vez ē q̄ ℣ Petrus argillata i ca. de corrosionibus capilloꝝ laudat vnguētū vnū factū de succo lapacij scriptū ab ipso: vt ingt infra in ca. de tinea. ego aūt vidi p̄dictū ca. totum: ⁊ p̄dictū vnguētū nō reperui: vez ē q̄ ipse in illo ca. describit duo vnguēta: ⁊ i vtroq; illoꝝ igredit succus lapacij: sed non habeo certitudinē si sint de lapacio: aut nō lapacium autē est rumex: q̄ apud cēs notū est.

Unguentum p ito q̄ i vsu ē. ℞. mastici. oñ. i. aloes. ℥. ij. gariofiloꝝ cinamomi calami aro. añ. ℥. iiij. aq̄ rose ⁊ vini citonioꝝ. añ. ʒ. iij. olei masti. ʒ. iiij. cere q̄tū sufficit ⁊ fiat vnguē. q̄ ē bonū ⁊ expti.

Unguentum citrinū vsuale q̄ in colore citrinū efficitur. ℞. terbē. olei cōis añ. oñ. vi. rase pini. oñ. iiij. cere citrine. oñ. iiij. ʒ. gummi elemi. oñ. ʒ. misce ⁊ fiat vnguentum fm artem.

Unguentum ad scabiē quo si plāte pedū ⁊ manuū vngātur oēm scabiē delet. ℞. olei laurini. oñ. iij. thuris albi: cere munde. añ. ʒ. ij. argenti viui mortificati: cū saliua. oñ. ij. pinguedinis porci mūde. oñ. v. salis cōis triti. oñ. viij. succi plantaginis: ⁊ fumiterre ad libitū oia misceātur: ⁊ fiat vnguentuz ⁊ est mirabile.

Unguentum mollitinū quo vtuntur veneri. ℞. mucilaginis altee mucillaginis fenugreci ⁊ mucillaginis seis lini. añ. oñ. vj. litargirij auri lib. ij. terbē. medule crurisvace. añ. oñ. iij. cer. oñ. iiij. ireos pulverizati: olei seis lini. li. ij. ʒ. misce ⁊ fiat vng. i bōa fōia.

¶ Utilis tractatus de vnguētis coadiuuante vniversi orbis p̄ditore feliciter expletus est segtur nūc ~~tractatus de~~ emplastris ~~super antidotarium. d. Mesue ac aliorum~~ doctorum in sacra medicina scribentium.

Emplastrum diaglon magnū. ℞. litargirij mūdi triti ⁊ cribellati. oñ. xij. olei trini. i. de ireos: ⁊ camomelini: ⁊ anetini. añ. oñ. viij. mucillaginis seis lini: mucillaginis fenugreci: ⁊ radicū altee: ⁊ mucillaginis: ficū pinguiū: mucillaginis passulaꝝ: ⁊ succi ireos: ⁊ succi squille: ⁊ ysopi humide: ⁊ glutinis alchanac. añ. ʒ. xij. ʒ. terbentine: oñ. iij. refine pini: ⁊ cere citrine. añ. ℥. ij. ofīciātur hoc modo. litargirū: ⁊ suprascripta olea diu in mortario lapideo cuz pistello ferreo p̄quassentur. per spaciū medie hore: deinde buliant sup ignē lenē cū facilitate semp agitādo cū spatula donec coagulet totū tūc deponat ab igne ⁊ dimittatur ifrigidari: deinde. ℞. mucilagines ac alia ⁊ simul mixta buliāt donec efficiat eiⁿ forma dura: deinde ab igne deponat ⁊ ponat sup marmor ⁊ fiat i magdaleonib⁹ zacharie acgrit ei ex ōcoctione vt descēdat a mollitie ⁊ accedat ad spissitudinē vnguētoꝝ ⁊ liniatur in pāno ⁊ superponatur vbi oportet.

¶ Istud emplm ē i vsu. maxīe fm istā descriptionē ipse autē Mesue intulat hoc emplm diaglon: sed fm moderuoꝝ opinionē dz dicere diachylō. i. cōpositio facta ex mucillaginib⁹ ⁊ succis: ⁊ pp hoc a multis dī cerotū de mucillaginib⁹ sine gūmis: aut diaglon gūmis. ⁊ fic si bñ legis expōnes oīonū doctoꝝ videbis q̄ emplm diaglon magnū: ⁊ cerotū de mucillaginib⁹: ⁊ vnguētum diaglon sine gūmis: idē sūt: ⁊ q̄ nō credit videat in antido. Jo. Serap. q̄ dicit vnguētū de mucillaginib⁹ ⁊ ē diaglon: idē dicit gētilis sup quinuz canō. Avi. magr ℣ Petrus argilata in cap. de scrofulis ponit vnguētū diaglon q̄ idē est: ⁊ ibi docet ipsum ofīcere cū gūmis. de quo infra supra est positū vnguētuz de mucillaginib⁹ ex auctori. Barth. mōtagnane: q̄ pōt fieri p diaglon sine gūmis. Scias autez q̄ generalr apothecarij maxīe apud nos faciūt emplastra in forma molli ⁊ cerota in forma dura de quo apothecarij neapolitani admirātur: q: ipsi faciūt ptrarū: nā emplā faciūt i forma dura ⁊ cerota in forma molli. Z eo nardus de prēda palea in cap. de vlceribⁿ pfundis ponit emplastrū diafinicon descriptione Glerādri: sed dī emplastrū. i. dura ofectio. eadē est opinio Micholai.

¶ Gluten alchanac siue alchamech siue alzanac q̄d sit generalr ignoratur vere nunquā vidi nec audini ab aliquo vidisse auctoriz auctēticuz de eo mētionē facere. vez fm ꝓsuetudinē apothecarioꝝ est colla piscū: q̄ nō nego nec affirmo. certe in partibus rome dictū fuit mihi q̄ in rei veritate glutē alchanac est q̄dā viscus q̄ reperitur in arabia sup arborē asse fetide: tū de⁹ sit magr ℣ Petrus argilata: q̄ sepe ⁊ sepius vtit isto vnguēto q̄ ipse describit i cap. allegato: ⁊ ibi loco glutinis alchanac ponit viscuz cū quo capiunt aues: ſz nos intelligimus viscū quercinuz q̄ euenit in isto casu: tū ego nō affirmo q̄d sit: sed generaliter loco eiⁿ ponitur colla piscium: sed ītētio nꝝ cirugicoꝝ viscus quercinus ēt valet. Si aūt facere volueris vnguētū diaglon seu emplm de mucillaginib⁹ cū gummis oz facere: vt docet magr ℣ Petrus argilata in ca. allega. vbi sic ait i fine ōscriptiōis dicēs. ofīciat sicut ipse Mesue docet i antidotario: ⁊ fic cū istis addat bedelium serapinū armoniacū. añ. oñ. i. erit diaglon gummatū sine cum gūmis aut cerotū de mucillaginib⁹ sine gūmis illas tres gummas quas noiaui: tunc erit diaquilon cuz gummis.

Emplastrum de granis lauri. ℞. olibani: masticis mirre añ. oñ. i. granoꝝ lauri oñ. ij. ciperi: costi añ. oñ. ʒ. mellis collati. q. s. ad aggregandum extēdatur in pāno: ⁊ calidum supponatur vbi opz: si autē triplr cipeꝝ ⁊ de stercore vacarū aut capraꝝ sicco ad pōdus oīum inuenitur mirabile ad hydropisim.

¶ Istud emplm ē i vsu tū nō valde. ℣ Petrus de crescentijs ingt. laurus ē arbor satis magna. cuⁿ frōdes sunt late ⁊ lōge: ⁊ folia sp virida odorifera valde: q̄ arbor: bacbus fac: q̄ sunt fructⁿ pui nigri: quoꝝ magnitudo ē sicut auelane pue sup q̄s sunt cortices nigri subtiles q̄ cōp: essiōe frāguntur i duas ptes: ⁊ ille sunt q̄ cōpeunt medicine.

Emplastrum de galia. ℞. galie muscate: squinanti añ. ʒ. i. ʒ. ramich: sumach. acatie: poquistidos: laudani: galaꝝ nō pforataꝝ calami aro. rosaꝝ ⁊ seis eiⁿ: q̄ antera a multis modernis dī: sandaloꝝ alborū ⁊ albeoꝝ: masticis: xiloaloes. i. ligni aloes: gario. spice nardi: olibani: mirre: costi: cipi absinthij. añ. ʒ. ij. fiat eoꝝ ꝓtritio bona: deide accipe: succi folioꝝ: mirre humide: folioꝝ lauri: aque rosate ⁊ vini pōtici añ. on. i. ʒ. ⁊ submerge in eis calefactis tonellaꝝ de seni. ʒ. iij. daculorū siccoꝝ numero. xij. dimittātur per die ⁊ nocte: deinde terantur ⁊ fiat sicut pulvis ⁊ misceatur cuz mue aromatice. i. cū spēbus. oñ. iij. aut. iij. gūmi assi. s. gummi ara. ʒ. vij. coquātur oia lento igne vsq; ad spissitudinē mellis

deinde aggrega cuz puluere rerũ ⁊ tere dia in mortario donec fiat totũ viscosum: deinde lini ex eo super lamina ⁊ suffumiga cum ligno aloes ⁊ epithimetur cum eo.

¶ Istud emplm non est in vsu. dixerunt autẽ q̃ appellatur emplastrũ de galia propter troc. de galia quos recipit alij dixerunt qd̃ dicitur de galia: q: in galia puncta repertũ fuit: ⁊ vtitur ipso Bartholameus montagnana i suo antidotario hz vnguẽtũ de galia muscata q̃ i vsu ñ ẽ.

¶ Ramich vero est quedã ꝓfectio facta ex varijs reb⁹. ⁊ reducta ad formã trociscoꝝ sicut apparuit supra. galla scz galla asiana gallaꝝ alie sunt perforate alie non: sz perforate: sunt magis laudate in medicinis quod pforate: circa instans aut galla est fructus quercus. quedã inuenitur grossa ⁊ lenis ⁊ pforata que modicũ valet: alie reperiuntur i asia ⁊ africa: ⁊ dicũtur asiane: q: parue sũt: ⁊ nõ pforate: que vero iter eas inueniũtur grossiores meliores sũt.

¶ Tozelle. de seni. i. panis assi: sine panis biscotelus: ⁊ ei⁹ modũ ostãdã ifra i ꝓfectõe emplr diafinicõ. Vtinũ pticũ. i. forte. nã pticus est sapor dictus fortis. pot etiam dici pticũ ab iuula quã sic noiata: sed nõ est ad ppositũ.

Emplastrum relatũ ad ãdromacũ. ℞. sepi arietini picis ana. ʒ. xviij. aur. pigmẽti rubei ⁊ citrini alumis iamẽti. i. alumis scisili: calcis nõ extincte añ. ʒ. xv. armoniaci. ʒ. ij. dissoluat armoniacũ cuz vino rubeo: ⁊ dissoluat i igne: ⁊ dissoluat cũ eo li. ij. ⁊ puluerizãda puluerizẽtur: ⁊ aggrega oia simul scõm decẽtem ꝓparationis eius: ⁊ vtere vbi oportet expãsum in lamia.

¶ Istud emplastrum non est in vsu.

¶ Aurũpigmentũ latinũ nomẽ est ab aureo colore. Isido. in ca. de coloribus iquit: arsinicum quod latini ob colorẽ auripigmẽtũ vocãt: sine dubio aurũpigmẽtũ ⁊ arsenicũ eiusdẽ sunt generis: sicut pz si legis cap. de arsenico Dias. cũ ca. de auripigmẽto apud Serap. videbis q̃ idẽ sũt spẽs aut arsenici vel auripigmẽti sz Dia. sũt due. s. rubeũ ⁊ citrinũ: sz sz Auic. sũt tres. s. albũ citrinũ ⁊ rubeũ. de quo vide supra. liber q̃ vocat bulchalis. in libro pmo docet modũ cõburẽdi ⁊ albificãdi auripigmẽtũ: ⁊ sublimãdi ipsz: ⁊ cõburẽdi ⁊ vtẽdi citrinũ i rubeũ: ⁊ de sublimatione arsenici: ⁊ ꝑ mõ vtẽdi arsenicũ citrinũ in rubeũ.

Emplastrum sinapis mũde: descriptiõe Democriti. ℞. ficuum siccarũ pinguium partem vnã: ⁊ infunde in aqua tepida per diẽ ⁊ noctẽ: tunc expume fortiter: vt nullus humor i eis remaneat. deide sinapi trituã cũ aceto cũ eis misceas diligẽter dm cõmiscẽdo: ⁊ ut sinapis q̃s vna ⁊ ficuũ q̃s alia. si vehementiorꝭ virtutis facẽ volueris pone ꝑ sinapi q̃tes duas. si ãt min⁹ ex ficub⁹ q̃tes tres: ⁊ ex sinapi q̃tẽ vnã. qñ ãt applicat loco diminuat i eo: ⁊ auferat anteqũ vulneret locus: ⁊ ꝓpẽ qñ solũ calefacere opz: ⁊ qnq̃ diminuit donec vulneret: ⁊ ꝓprie qn pfundaꝝ materiem excisionez queris sicut in talibus. i defectu vo. sinapis squibale caprine ponant ꝑdie in aceto ifuse: ⁊ est ad hydropisim ⁊ duritiẽ ⁊ dolorẽ splenis efficax: ⁊ qnq̃ addit i eis sinus colũbaꝝ. agrestiũ: ⁊ radix enule: ⁊ semẽ nasturtij: ⁊ grana lauri: ⁊ cõfert ad frigidas ⁊ vẽtosas egritudines viscerꝝ ⁊ splenis ⁊ hydropisim ⁊ filia: ⁊ est expertum ab antiqs medicinis.

¶ Istud emplm apud nos nõ est multũ in vsu. dñs Rasis in libro diuisionũ in ca. de sciatica ⁊ dolore iuncture anche hz et hoc emplm. sinapis aũt semẽ est satis notum columella in libro de cultu hortoꝝ iquit. se que lacessenti flectũ factura sinapis. hec apud arabes cardeidel dr. Serap. antẽ in cap. de sinapi ex auctoritate Dias. ingt eligẽdũ est illud qd̃ nõ est siccũ nimis neq̃ extenuatũ habẽs granũ grossum: ⁊ qñ frãgitur est albũ interius ⁊ est humidum: nam istud tale est nouum bonum.

¶ Sgbale caprine. apud auctores nõ inueniẽ cap. sub h nomine sed squibale apud grecos stercora sũt: vñ q̃ squbalas caprinas itelligũtur stercora capraꝝ: ⁊ sub isto vocabulo Auicẽ. ⁊ alij de eis logtur. ¶ Columbi agrestes sz multoꝝ sentẽtiam sunt columbi quos rustici sauacios dicunt quorũm ortus sunt in arboribus. dñs. Rasis in libro pmo assimilmoꝝ iquit alchenebir. i. colũbe silueſtres extimauerũt quidã q̃ columbus silueſtris sit ille q̃ apud Aui. in scõo cañ. dr̃ guareseen: sed non est certum.

Emplastrum diafinicon dispositione Alexãdri. ℞. dactiloꝝ viciorum maturitati sine ossibus. ʒ. v. tozellaꝝ de seni. ʒ. i. cuiõioꝝ ⁊ ppne carnium eoꝝ decoctoꝝ i vino stptico. i. forti. ʒ. i. ⁊ storacis. s. calamite. mastices. laudani añ. ʒ. iiij. acatie: succi agreste. florũ vnaꝝ agrestiũ: rosaꝝ: sandaloꝝ citrinoꝝ: marchasite: ramic: mirre: xiloaloes añ. ʒ. iiij. cere. ℥. iiij. olei rosati. ℥. xv. vini pontici quantũ sufficit ad infundendum infundẽda: ⁊ confice ipsum fm artem ⁊ lini ex eo super laminã ⁊ cum xiloaloes suffumiga ⁊ superpone.

¶ Istud emplm est multum in vsu. maxime fm istã descriptionẽ que est de mẽte Alexãdri. ipse vero Mesue describit vnã aliã descriptionẽ: sed non est tante vtilitatis: vt est ista. tamen infra apparebit.

¶ Tozelle de seni. i. panis assus ⁊ ab aliqb⁹ vocat panis azim⁹. ⁊ ab alijs biscotelus: ⁊ ei⁹ modũ ẽ multiplex sz diuersa loca. nã sz q̃dã ẽ panis biscot⁹ factus. de flore farine de illa ꝑta vel de illa regiõe. q̃ dr̃ seni. Joan. matheꝰ gradi in cap. de fluxu vẽtris i gñali ingt. huic quoq̃ addat panis biscot⁹ de syria sup. qñ ltẽdimus facere ꝓfectionem ad modũ emplr ad magis ico: porãdum. naz talis panis sic biscot⁹ ifundit i vino vel aceto: ⁊ cũ puluerib⁹ facta expũsiõe reducit ad formã emplr: ⁊ talis panis biscotus appellat tozelle de seni. ⁊ a Mesue ponuntur in emplo diafinicõis. siue dubio tozelle de seni in emplo diafinicõis itrãt: sed ei⁹ modus nõ ẽ: vt docet Jo. matheus gradi ⁊ ignorat qd̃ sit. Guliemus placẽ. i troc. de viperis docet modum faciẽdi: vt oñsum fuit ibidẽ: m̃ melius ifra utez ostẽdã. Mathe⁹ autẽ si vaticus ingt passime i. tozelle panis azimi biscocte de seni. i. de terra hierusalẽ. qñ ibi arabes ipastãt eas cũ aq̃ decoctiõis mastices ⁊ passulaꝝ: vez sũt ex hoib⁹ q̃ solũ ipastãt cũ aq̃ decoctionis mastices: sz nõ recte: nã hodierni maxie sapiẽtes impastãt: vt dixi: ⁊ ei⁹ modus est q̃ accipiat farine frumenti purgata a furfure ẽtitas quã volueris: ⁊ ipastet ea cũ aq̃ decoctiõis mastices ⁊ passularũ ẽtum opz: ⁊ fiat ex eis panis in forma panis q̃ mãducat ⁊ decoque i furno tm̃ q̃ in colore efficiatur niger: ⁊ q̃ facili⁹ teratur: ⁊ postea vtere vbi opz. Isidorus. panis azimus est panis nõ fermẽtat⁹. nã azim⁹ ẽ sine fermẽto sincerus acrizimus leuiter fermẽtat⁹: q̃si acroazim⁹. flores vue agrestis sũt flores lãbrusce: ⁊ hec est quã Dia. enarchium vocat. Mathe⁹ silnaticus in cap. de enantio ingt ex auicto. Dia. enãtiuz flos ẽ vitis agrestis q̃ cuz fecerit flores colligẽdi sunt ⁊ deficcãdi: ⁊ alio noie vocat vitis: flores ei⁹ optime redolẽt ⁊ ficcãtur i vmbra ⁊ i testa reponãdi sunt. meli⁹ nascitur i syria. idẽ in lra ait. nãtum. i. flos lãbrusce: ⁊ ẽ flos vitis agrestis. idẽ dicit in lra massaus marchasita est lapis qui ab aliqbus vocatur luminaris eo q̃ percussus ferro ignẽ emittit. dñs Mesue in ca. de lapide stillato de ipso logtur: ⁊ hic est lapis q̃ a Diasco. vocatur lapis pirites ⁊ dr̃ a pir qd̃ est ignis: q: percussus ferro ignẽ emittit.

Emplastrum diafinicon ꝓfortatiuuz stomaci. Pri mo fiat ceroteum cum cere. ℥. ij. olei rosa. olei nardini añ. ʒ. iiij. dñde. ℞. dactiloꝝ siccoꝝ numero. xl. tozellaꝝ de seni. i. panis visti. ʒ. v. deinde funde bi duo in vino odorifero ⁊ accipe carnium citoniorꝝ decoctoꝝ in vino. ʒ. viij. ⁊ tere cum dactilis ꝓprietione vitia ⁊ misceãtur cum ceroto ⁊ ꝓfundãtur in mortario donec aggregẽtur. deide proijce sup ea mastices: solidãi: absinthij romãi ficci. añ. ʒ. ij. ℥. lignj aloes. macis: mirre: aloes: ispice acatie: galie: ramic: calami aro. añ. ʒ. i. laudani. ʒ. ij. ⁊ itez ꝓteratur donec pmisceãtur: deide lini sup lamina ex eo ⁊ suffumiga cũ xiloaloes ⁊ pone sup stomacũ ⁊ epar ⁊ viscera. de melioꝝ ãt opatiõe ẽ: vt mastix ⁊ laudanuz cũ cera ⁊ oleis misceãtur: ⁊ fic cũ ceteris emplr̃ fiat.

¶ Istud emplm est in vsu. sed non tantum vt predictũ: qd̃ dicitur ex descriptione Alexãdri. dr̃ aũt exẽplum diafinicõ. i. dactilis. species aũt dactiloꝝ secũdũ modernoꝝ opinionem due sunt. s. domestici ⁊ silueſtres. domestici autem sunt fructus ex palmis dõesticis. ⁊ isti sunt noti. silueſtres vero sunt dactili dicti acetosi. ⁊ isti sunt tamarisdi vt allegat dominus Mesue in ca. de tamarisdis: eius arbor a multis alcoi vocatur. vñ Jo. Serap. i capitu. d debilitate epis inquit: oleum de calcala. i. oleũ de florib⁹ dactilozum filij zacharie. ℞. cere citrine. ʒ. iij. medulle cruris vacce: adipis galline: mucillaginis seminis lini añ. ℥. iij. olei de lino quãtũ sufficit. si autẽ forti⁹ facere volueris adde mucilaginis altee: ⁊ mucillaginis fenugreci partes q̃uenientes: ⁊ pro oleo de lino ponatur oleum de cheiri citrina. i. de viola citrina vel vtrũque: ⁊ si adhuc forti⁹ facere volueris adde ꝓsopi humide: ⁊ glutius danaham quantũ de vna mucillaginũ ⁊ miraberis effectum ad ea que diximus.

Emplastruz

Istud emplm apud medicos Papienses nõ ẽ multum in vsu: imo ẽ in vsu apud medicos Mediolanẽses: qz in ipso inuenitur virtus mirabilis. nã lenit duritiẽ nodositatũ tũ curarum: ⁊ multa alia operatur. ¶ Gluten aũt danahã vel zanach. de ipso vide in emplastro diaquilon supra.

Emplastrum de aleis descriptione Alexãdri. ℞. spicarum alet mundatarum. ʒ. iij. ℥. storacis. aloes boni. bdelij añ. ʒ. iij. terbentine ʒ. iiij. assungie porcine recentis. adipis anseris añ. ʒ. v. masticis: olibani añ. ʒ. i. ℥. euforbij. ʒ. i. croci. ʒ. ℥. cere citrine. ʒ. xij. olei nardini. idest de spica nardi. ⁊ vini odoriferi añ. quantum sufficit.

Istud emplastrum non est in vsu. Aleum autẽ dr̃ q̃ olea: maxime aleum domesticum. ⁊ est illud qd̃ intelligit qñ simplr̃ ponit ⁊ ẽ aliud aleũ quod agreste vocat. ⁊ istud appellat scordeõ seu tyriaca rusticorũ. Sera. in ca. de aleo. ex auctoritate Dia. ingt. aleũ aliũ est domesticũ ⁊ aliud agreste. ⁊ ẽ qãdam ex eo qd̃ inuenit in babylonia qd̃ nõ ẽ vtilis i ventib⁹ ⁊c. columella in lib. de cultu hortorũ igt. alea que in fractis spicis ⁊ olentia ⁊c.

Emplastrum relatum ad aristarcum. ℞. cere citrine. ʒ. i. terbẽtine. ʒ. vi. assungie porcine recentis. adipis anseris. medulle. cruris vacce añ. ℥. iiij. bdelij. mirre. olibani. storacis. oppoponacis. aloes. masticis añ. ʒ. i. ℥. armoniaci. ʒ. iij. colofonie. i. picis grece. ʒ. vij. aluminis. s. aluminis qd̃ a vulgo de pluma vocatur. ʒ. i. spice. ʒ. vi. folij. i. malabatri. pone macem loco eius calami aromatici. euforbij. granoꝝ. lauri añ. ʒ. vij. olei balsami lib. i. olei nardini. ⁊ vini odoriferi. q. sufficit ꝓfice fiat sepe narrauimus ⁊ vtere.

¶ Istud emplastrũ apud medicos Papienses nõ est multum vsuale. sed apud medicos Mediolanenses magis.

Emplastrũ de melliloto. ℞. melliloti. ʒ. vj. florũ camõille fenugre. granorũ lauri radicũ altee ⁊ absinthij. añ. ʒ. iij. seis apij. coriãdri. ireos. ciperi. ameos anisi. i. seis feniculi romãi. spice. cassie. añ. ʒ. j. ℥. sanfuci. ʒ. iij. armoniaci. ʒ. x. storacis. bdelij. añ. ʒ. v. terbentine. ℥. i. ℥. ficuum pinguium numero. xij. sepi caprini. resine. añ. ℥. ij. ℥. cere. ℥. vi. olei sanfuci ⁊ olei de spica. q. s. aqua decoctiõis fenugre. ⁊ camomille ⁊ melliloti. q. s. ad infundẽdũ infuõe diligẽti misceat ⁊ ꝓficiãt ⁊ epithimen

¶ Istud emplz ẽ in vsu apd oẽs maxie hz istã (tur cũ eo. descriptionem. qz inuenit i ipso mirabile iuuamẽtũ ad omnẽ duritiẽ que est in stomaco ⁊ ad multa alia. Bartholomontagnana in suis ꝓhilis in ꝓhilo de indigestiõe hz hãc descriptionẽ. sed non est oino similis nec vsualis. Joannes concoregius in cap. de spasmo ⁊ tethão ⁊ cuze: põit ẽplm etiam molitiuũ compotẽs. ⁊ est emplm de melliloto. põit a Mesue in suo antidotario: ⁊ fic ista descriptio Mes. est nobilior alijs. melliloturz aũt est nomen cõpositũ a meli ⁊ lothos quod ẽ trifoliũ. vñ melliloturũ iter spẽs trifolij enumeratur. quidã sertulã cãpanã vocãtteo q̃ ferto antiq coronabant: ⁊ pp id vocat etiã corona regia. Serap. in cap. de melliloton ex auctorita: Isaac eben amarã inquit. elchelelmelich est herba que hz folia rotunda viridia ⁊ ramuli eius sunt subtiles multum. ⁊ folia rara ⁊ fructus habens vaginas subtiles rotondas sicut virge puerozũ paruulozꝝ ⁊ sunt in eis grana pauca glauci coloris rotunda maiora granis sinapis. ⁊ qd̃ de ipsa administrat. fũt ille vagine cũ eo qd̃ ẽ i eis ex granis. minoꝝ q̃ hodierni generaliter ista herba nõ vtunt nisi floribus ⁊ nõ seminib⁹ vt vult Isaac. ⁊ Auerroys i quito colliget ait. alchelilacmelec. i. melliloturũ vel corona regia. circa istãs ait. melliloturũ herba ẽ. cui⁹ semẽ simili nomine appellatur corona regia semia cũ ipsis cornibus colligunt. ꝑ quatuor ãnos seruat. semẽ cũ cortice in medicinis ponit. ob qd̃ miroꝝ vt dictum fuit. qz apothecarij id nõ faciunt. hec ãt herba apud nos in ciuitatib⁹ inuenitur cũ flore croceo boni odoris vt est notũ.

Lordumenti. i. carui agreste. ⁊ alio noie a romanis charda vocat: sed apud nos chelsim campestre dicitur.

Sansucus fm Dia. a siculis amarac⁹ nominat. herba ẽ ramosa. multas virgas super terrã spansas hãs cuz foliis paruis ⁊ rotundis nõ dissimilib⁹ nepte. i. calamẽto mõtano. ⁊ hec herba que a nobis maiorana vocat q̃ nota est.

Mixtura ad vulnera sananda. ℞. gariofilate radicum arthemisie. pinpinelle. camomille. pentafilonis. violarum. herbe venti. caulis rubei. canapis renate omnium añ. m. i. rubee. quantũ de omnib⁹ hec oia buliant in vino vsq̃z ad medietatem. postea cola ⁊ colature adde tertiam partem mellis. ⁊ cum eo buliat. deinde cola ⁊ vsu reserua.

Gariofilata herba est similis agrimonie: cui⁹ radix odorem gariofilozuz refert. hec apud nos iuxta fossos inuenitur. ⁊ a multis sanamunda vocat. ⁊ apud herbaticos dicitur pes leporinus. quod falsum est.

Herba venti. s. herba venti maior que paritaria vocatur minor autem vocatur consolida minor. vt dictum fuit supra in vnguento martiaton. paritaria aũt apud Auicẽ. in secũdo cañ. vocatur herba vitri. sed apud Dias. vocatur alfinen aut parthemon quod falsum ẽ. qz pthemon apud ipsum est herba que a modernis vchuẽ vocat. ⁊ apud Serap. mricaria. ⁊ sic si legis ca. de pthemon apud Dias. cũ ca. de matricaria apud Sera. videbis q̃ idẽ est. ergo pthemõ nõ est paritaria. hec paritaria apud nos nascit in tectis. ⁊ vocant eam rustici veraghium.

Caules rubei sunt caules sic nominati. qz eorũ color rubeus est. in hortis inuentuntur. quorum folia ⁊ stipites rubrum habent colorem.

Canapis renata. i. silueſtris. fm quosdã iste textus ẽ corruptus. qz d: bet dicere canapis silueſtris aut sũmitates canapis. Dinus aũt florentin⁹ in suo antidotario habet eandem mixturã. ⁊ loco eius habet summitates canapis.

Rubea. s. rubea tinctoꝝ de qua dixim⁹ supra.

Emplastrum apostolicõ fm Nicolaũ in suo antidota. ℞. litargirij. ℥. vi. cere rubee. colofonie. i. picis gre. añ. ℥. ij. propolei visci quercini añ. ℥. i. armoniaci lapidis calaminaris añ. ʒ. vj. masticis olibani. mumie añ. ℥. i. terbẽtine. galbani. bdelij. mirre. calcucecumenon. sarcocolle. lepidos calcis. diptami. aristologie longe prassij viridis. oppoponacis añ. ʒ. iij. conficitur sic. galbanum. armoniacum ⁊ oppoponacum aliq̃tulum contusa ponantur in vino vna nocte. ita vt bñ cooptant ⁊ mane buliant donec liquefiant. per catlaz colẽtur. ⁊ iterũ buliant ad consumptionem vini deinde litargiriuz in subtilissimũ puluerem redactum cum sufficienti oleo in calderio distemperetur. ⁊ super ignem mittatur. ⁊ cum spatula agitando tandiu buliat donec super positũ lapidi in modũ cere inspissetur. ⁊ statiz addat cera. q̃ liq̃facta addat colofonia. postea addat mastix olibanũ ⁊ mirra. ⁊ facto iter uallo ponatur bdeliũ ⁊ viscus quercin⁹. liquefacto visco ponat terbentina. ea liquefacta ponat caldariũ in terra. ⁊ tunc gũme in ipso caldario paulatim ponant iterũ super ignem ponantur ⁊ cũ spatula agitando aliquãtulũ dimittantur bulire. postea addatur sarcocolla. deinde lapis calaminaris. facto interuallo ponat flos eris ⁊ lepidos calcis post hec calcucecumenon semp cũ spatula agitãdo. donec aliquantulũ rubere iceperit ad vltimũ diptamũ ⁊ aristologia rotũda. deinde infundant in aq̃ frigida ⁊ ab aq̃ abstra

eum manibus exprimendo ⁊ malaxando ita tractetur vt
rota aqua inde exiat. ⁊ inductis manib⁹ oleo laurino mag-
daleones informentur: ⁊ vsui reseruentur.

¶ Emplm dicitur dura ꝓfectio. apostolicō i. suprapositū
vel supra missum interpretatur. Gilibertus de anglia i ca-
de vulneribus in partibus interioribus habet vnā aliā de
scriptionem que eadem est. hoc emplm est in vsu.

¶ Propoleum vel propoleos ꝑm compositorem est fau⁹
siue cera. Gilibertus ibidem dicit q̄ propoleos est cera al
bar: sed hoc non approbatur a sapientibus. nam propole-
os est sordicies alucariorum apum que vocatur mum: qō
pater per Diascori: qui de cera propoleni singulare facit
cap. ⁊ inquit quod vtilis est ruffa: ⁊ odorata sicut storax.
⁊ mollis non valde quam manibus si volueris ducere vt
storacem. hec videtur esse cera que apud Auicen. in secun-
do can. vocatur mum: vbi sic inquit q̄ mum puruz est pa
rietes domorum apum in quibus faciunt oua ⁊ pullos: ⁊
adducunt eis mel: ⁊ mum quidem nigrum est sordes fene
strarum intrinsecarum: ⁊ forinsecruz. Auerroys in qnto
colliz alchalumen. i. cera citrina. Serap. in cap. de cera de
ipso mum loquitur: ⁊ inquit ex auctoritate Diasco. sed
mum est superfluitas ⁊ sordes quam apes pūciunt extra
domicilia sua: ⁊ reperitur in alucariis. ⁊ melius ex mum
est illud quod est rubei colōris: odoris boni simile storaci
non dure substantie: sed potest malaxari sicut storax. hec ē
sordes vasorum apum que inuenitur in orificiis alucario
rum ipsarum apuz: ⁊ hanc vidi ponere in dicto emplastro
non inconuenienter. nam emplastrum ex ea redditur at-
tractiuum vt vult compositor.

¶ Viscus quercinus lachrymum est arboris leuis ⁊ viri
dis coloris: intus obscurū ⁊ nihil asperū hns. supra de ip
so melius ostensum fuit in vnguento quercino.

¶ Lapis calaminaris ꝑm ꝓpositorē est lapis magnes. Gi
libertus ibidem dicit. lapidis calaminaris. i. calamite que
apud modernos ignoratur communiter: quia lapis cala
minaris non est lapis calamite. i. magnes. imo lapis cala-
minaris est lapis qui a vulgo calamina dr: quo tingit es.
in antidotario vero vniuersali in eodem emplastro est po
situm giro. i. lapis calaminaris. lapis vero calamite est la-
pis qui attrahit ferrum ꝑm intentionem Simonis Janu
ensis. lapis calaminaris est species tutie: sicut apparet in
cap. de cadimia: ⁊ apud nos est notū q̄ lapis calaminaris
⁊ lapis calamite idem non sunt.

¶ Calcucecumenon. i. es vsti. Gilibert⁹ ibidē dicit. calcu
cecumenon. i. eris vsti. Dias. in cap. de ere vsto dicit q̄ alij
calcucecumenon vocant. ⁊ sic est.

¶ Lepidos calcis vel lepidos calcu. i. squāma eris. inuenit
aūt in aliquibus descriptionibus istius ēplastri scriptum
lapis calcis: sed ꝑ dicere lepidos calcis: qz Gilibert⁹ ibi
dem dicit lepidos calcis. i. batiture eris. Dias. in ca. de le-
pida dicē bona ē q̄ ex acutis cipriniis fit q̄ ⁊ patia dr aut cli
ris nugax q̄ ex tenero carmie fit. hec apud arabes tubel vo
cat seu squāma seu battura eris seu cuiuscz metalli. circa
instās dicit. ferri ferrugo ⁊ squāma ferri eiusdē sunt vtu
tis. idem dicit Mattheus siluati. nō aliud est erugo aliud
ferugo. ⁊ aliud squāma scoria. nā squāma vel scoria est il-
lud latū vel tenue qd euolat p ꝓcussionem a ferro. ferugo
est que per excoctionem liquescit a ferro. alia vide ibi.

¶ Prasium viride ꝑm compositorez est flos eris. prasiū
autem album est marubium. flos autem eris apud multos
est viride eris: sed ꝑm Simonem ianuensem aliud est viri
de eris. aliud est flos eris: verum hodie pro flore eris virī
de eris ponitur. inuenitur autez in antidoto. Jo. Sera. vn
guentum de zinziar. i. viride eris. Auic. in. 5. can. hz vnguē
tuz de flore eris: quod idez est. ergo flos eris ⁊ viride eris
idem sunt. vt oīsum fuit supra. verum est qd Sera. in lib.
de aggregatione simplicitū facit cap. de zinziar: idest crugie
eris siue viridis eris. ⁊ aliud ca. facē de ere. ⁊ q̄ ex eo fiūt: ⁊
ibi docet modū faciendi eris. ⁊ inqt. flos eris fit ꝑm hūc
modū: qn̄ liquefit es in botis metallorū ⁊ extrahitur a cli
mia. ⁊ botis aliqztulum terra incense de subtus in fundo.
⁊ es purificatum diuutritur in loco vbi colatur. tunc pu
rificatorez eius proiciunt super ipsum aquā dulcē donec
coaguletur. ⁊ faciūt hoc donec infrigidet. ⁊ est aqua clara
ex hoc ergo qd accidit eri ex aggregatione partiū adinuicē
fit hec substantia. ⁊ est flos eris. alia vide ibi.

Emplastrum croceū ibidez. ℞. croci pi-
cis naualis: colofōie: cere ana
℥. iiij. terbētine: galbāi: armoniaci. mirre: olibāi: masticis
aā. ℥. i. ⁊ ʒ. iij. fiat aūt hoc mō galbanū ⁊ armoniacū cōtu
sa i sufficiēti aceto ponāt per noctē. ⁊ mane ponāt ad ignē
vsqz ad liquefactionē ⁊ liq̄facta colātur per catiā paruā. ⁊
coquant iterum vt aliqūtulū cōsumat: tūc addat pix na
ualis bene colata. liquefacta pice adde cerā ⁊ ea liq̄facta
addatur colofonia ⁊ terbētina interuallo facto ponat ma
stix olibanū ⁊ mirra. ⁊ semper cuz spatula agitādo ad vti
mum cū fuerit bene coctuz in aqua frigida infundātur. ⁊
ab aqua extracta manibus exprimātur vt aq̄ inde exeat ⁊
super marmor inunctuz oleo laurino cū puluere croci sup
posito malaxetur ⁊ factis magdaleonib⁹ vsui recōdatur.

¶ Istud emplm ē in vsu. ⁊ maxie ꝑm istā descriptionē. dr
aūt croceū ab ori qd ē acetū. ⁊ croceū a croco dr. valet
ppie ad fracturā ossiū ⁊ ad dolorē eorū ⁊ ad multa alia.
Gilibertus de anglia in ca. de vulneribⁿ in partibus inte-
rioribus hz vnā aliā descriptionē quē idē est. Bartholo-
meus mōtagnana in suo antidotario hz vnā aliā. sed non
est similis huic nec in vsu est. crocus aūt de quo intelligit ē
crocus orientalis seu cōis q̄ a vulgo zaffrā dicit. Papias
aut. crocus dicitur ab oppido cilicie qd vocat coricium.

Emplastrum de casco ꝑ Rasiz in lib. 3 egri
tudinib⁹ iuncturarū i ca. 3 cura
ppa lapidei tatis. ℞. caseū ātiquū lōgi tpis ⁊ nasturtiū. ⁊
puerizo. fil postea accipe pedes porci antiq salsi ⁊ coq ⁊
cū illa aq̄ accipe nasturtiū ⁊ mīsce caseū ⁊ fac emplm sup
iuncturas lapideas. ⁊ rūpet cutis ⁊ exibit ventositas om
nis. ⁊ sic patiens sanabitur. ⁊ expertus sum illud sepe.

¶ Istud emplm non est in vsu. Caseus ꝑm Auicen. in se-
cundo can. quinque fit ex lacte quandoqz ex sero. ⁊ est ille
qui nominat recocta natura. recens vero est frigid⁹ ⁊ hū
dus in tertio ⁊ salitus antiquus est calidus ⁊ siccus in eo.
Isidorus in capitu. de escis ait caseus vocatur. q̄ careat
sero. quasi carenum.

Emplastrum mirabile relatum ad androma
cū ꝑm Aut. in suo antido. ℞.
granorū q̄ inueniunt in fructu plāte que dr aumeli. bau-
rach rubei. i. salis rubei. salis armōiaci. aristologie cretice.
⁊ radicis cucūerie asinini. ⁊ gūmi alboti oiuz aā. auf. xx.
piperis ⁊ macropipis. armōiaci. ⁊ amomi ⁊ xilobalsami
ana. auf. x thuris. masculi. ⁊ mirre. ⁊ refine. ficce ⁊ aldā-
bac fride ⁊ auf. x. lactis arboris morī aur. x cere auf. xxx. ⁊
adipis capre aurī. xv. amurce olei de lilio q̄tū sufficit ad
ꝓficiendū medicinam. terantur medicine sicce ⁊ fricent
etiā ⁊ inūgat q̄ fricat eas manus suas ex amurca olei de li
lio. ita vt cū pmixta fuerint oia hn reponant ⁊ reseruent.
⁊ cū nēce fuerit vti eo ad auferendā laxitudinē. tūc sumat
de eo. ℥. iij. ⁊ adipis anatis. ℥. iij. ⁊ olei de alcāna. ℥. iij. ⁊ p
misceantur ⁊ administretur.

¶ Istud emplm non est in vsu. hic Auic dicit. ℞. granorū
que inueniūtur i fructu plāte que dicitur aumeli ꝛ nō di
cit q̄ planta sit. verum spse in tertio can. de ea cap. facit di-
cens. q̄ aumeli ē olm dulce valde spissum sicē mel ⁊ spissū
eo extrahit ex crure arboris q̄ ē in terra murzie dulcis. ⁊
fit ex eo oleum ⁊ cum eo admiscetur ēt oleū de flore eis⁹. ⁊
notatur aumel ⁊ oleū mellis ⁊ melius ex eo ē qd ē magis
clarū ⁊ spissuz. ⁊ ātiquū ē. nēcz p id cognoui qd sit. Isido
rus ꝛquit. oleamella nascitur in palmaria syrie ciuitate ex
eo sta appellata. q̄ ex trunco oleum defluat in crassitudine
melis saporis suauis. Aldabac siue dabac ē viscus quer-
cinus sicut apparet apud Serap. in ca. de visco. Idē dicit
Auicen. in suis sinonimis

Amurca olei de lilio. i. fex olei de lilio. Dia. ꝛgt amurca
fex ē olei nigra ⁊ aquosa cū primit. q̄ coq solet ad mellis
spissitudinē. ⁊ sic vetustatē accepit. Leonar. de preda palea
in capitu. de cura scrofularū inquit. amurca olei antiqui
idest fex olei. Item Jo. anglicus in capi. de paralesi. dicit
fex olei oliuaruz que vocatur amurca. Serap. in capitulo

de oliuis dicit. amurca olei q̄ cogtur in vase eris cabru-
sei quousqz ingrossetur ⁊ fiat sicut mel.

¶ Oleum de alcāna. i. oleum de cipino. vnde oleū de al-
cāna. i. oleum cipinum: ⁊ modus eius infra apparebit.

Emplastrum aureum secundum eundem in
libro quarto in fen. iiij. in ca.
de curatiōe eorū que sunt difficilis cōsolidationis: ⁊ alio
rum que sunt in vltimo malitie. Recipe merdasengi aurei
boni eminam vnam cere. ⁊ radicis almezereon aā. aure.
xxxvj. floris eris auf. xviij. limature auri trite limature al-
merdasengi aā. auf. xl. olei antiqui lib. iij. ponantur super
ipsum in primis merdasengi. ⁊ aurum. ⁊ flos eris. deinde
reliquie medicine. ⁊ iterum sumatur ostracum furnorum.
⁊ cinis venarum. ⁊ plumbum combustum ablutum. ⁊ fiat
ex eis emplastrum cum oleo mirtino. ⁊ oportet vt fit illud
oleum inspissatum cum merdasengi. verbi gratia. ℥. i. ⁊ ace
ti acuti i triplo ipsius. ⁊ ex olio aut oleo mirtino. aut oleo
anethi. ℥. i. moueantur cum facilitate donec resoluatur mer
dasengi. ⁊ inspissetur. ⁊ non aduratur. ⁊ alternati de eis
corticeo eris. ⁊ flos eris. ⁊ calx ablura fine exquisitiōe fiat
ex eis puluis. ⁊ antecedat ⁊ liniat ea cū melle. deide pulue
rizetur super hunc puluerem contrituz eris partes. ij. cere
. x. dissoluantur digitis in sole. ⁊ administretur. aut ceruse
⁊ aluminis ana partes. viij. corticū eris. salis gēme. thuris
flotis eris. corticū granatorum omnium aā. partes. ij. cal-
cis partem vnam. cere partes. x. olei mirtini quantum suf
ficit. ⁊ iterum merdasengi olei aā. lib. i. gallarum nō pso
ratarum. aristologie ana. ℥. i. armoniaci. ℥. i. minuti thuris
℥. ij. fiat ex eis linimentum super ignem. ⁊ moueatur cum
radice canne.

Istud emplastrum non est in vsu. dicitur autem empla-
strum aureum ab auro. eo q̄ limatura auri ingreditur.
non dicitur autem a litargirio auri. vt quidam credide-
runt. aurum autem inter metalla est positum. Plin. ait au
rum effeso inest argentum verto pondere alibi vena ali-
bi octaua parte. in vno tamen gallie metallo quod vocant
albucrarense tricesima sexta portio inuenitur vbicunque
vna argenti portio est. electrum vocatur ⁊ c. electrum etī
am vocatur sucinum idest chachabre. circa instans ait. au-
rum temperatiuis est alijs metallis aurum de vena terre
fit per decoctionem ⁊ in decoctione id quod superfluum
est ab auro separatur ⁊ catimia seu spuma auri vocatur.
Serap. in capi. de auro inquit limatura auri confert car-
diace melancolice. infra ait. ⁊ dixerunt antiqui quando ac
cipitur anulus aureus aut argenteus ⁊ ponitur in igne ⁊
cauterizantur cum eo ale columbarum ventunt cito. ⁊ li-
benter ad turrim suam ⁊ non separantur ab ea.

¶ Merdasengi aureum. i. litargirū aureum. nā merdasen
gi apud Auerroim in quit colli. est litargirū. idem dicit Jo
an. anglicus in ca. de vlceribⁿ ⁊ vulneribⁿ nasi. ide merda
sengi aurum. i. litargirium aureū. infra in isto emplastro
habet almerdasengi. credo q̄ sit litargirium argenti. Al
mezereon. i. mezereon.

Emplastruz de violis ꝑm Barthol. mōtag. i
suo antido. ℞. violax siccarum
. 3. vj. rosarum. 3. ij. 5. spice masticis aā. 3. i. 5. florū camōille
. i. bebōigi ⁊ mellilori. i. corone regie farie ordei. seis altee
aā. 3. x. farine seis lini. ℥. i. sqnātī. cipi. calami aro. aā. 3. i. si
at emplm cū aq̄ cōi qd applicetur omni die semel.

Emplastrum de eupatorio. ibidē. ℞. eupato
rij. m. ij. camōille. mellilori aā.
m. 5. ciperi masticis. squinanti. spice aā. 3. i. sādali albi ⁊ ru
bei. calami aro. absinthij ana. ℥. ij. spodij. ℥. i. mucilaginis
altee. ℥. iij. olei de mastice. de spica: farie ordei aā. ℥. ij. aceti
pax. ⁊ fiat emplastrum cū decoctiōe eupatorij.

Istud emplastrum non est in vsu. Eupatorū aūt est her
ba que apud arabes gafit vocatur ꝑm vo circa instans eu
patorū est saluia agrestis. qd non est. vt oīsum fuit supra
in confectione de eupatorio.

Emplastrum vsuale p crepatis ibidē. ℞. pi
cis naualis. i. vsualis. ℥. ij. litar
girij. armoniaci. galbani. masticis aā. ℥. ij. cere albe ⁊ rubee
colofonie. i. picis gre. aloes. aristologie lōge ⁊ rotūde aā.
℥. iiij. viscī. quercini boli aā. ℥. vj. gipsi. mirre. thuris aā. ℥.
5. glutinis albotin lotī cum aceto. oā. iij. lumbricorum ter
restrium oā. iiij. radicis consolide maioris ⁊ minoris aā.
oā. 5. munie. sanguinis draconis. bdelij. aā oā. i. pellis arie
tine a pilis mandate ⁊ frustatim incise partem vnam san-
guinis humani lib. j. cōficit sic. bulliat pellis in aqua quo-
usqz sit liquefacta. postea supra addatur predicte glutinis
scriptorum glutinis caprini glutinis piscium. aā. oā. ij. be
ne incorporentur omnia ⁊ ceteris gummis liquefactis si-
mul ⁊ puluerib⁹ additis fiat emplastrū ⁊ malaxetur cum
oleo mirtino ⁊ fiat magdaleones. ⁊ ponant in vase terreo
vel creo. ⁊ vsui reseruent. ⁊ cū opus fuerit sup corio exten
¶ Istud emplastrū ꝑm intentionē ꝓpositoris est (dātur.
vsuale pro crepatis. ⁊ est illud quo vtimur. verū supra est
positū cerotū ad crepatos cū pelle arietina. ⁊ ꝓ illā descri
ptionem a multis fit. sed qz etiā ista descriptio est laudata
in illa materia eam scripsi. ⁊ fac illam descriptionez, que ti
bi placet. quoniam ambe sunt optime.

¶ Gluten scriptorū ꝑm multos est colla que vocatur tau
rocolla que fit de corijs. sed Michol. florem. in libro. viij. in
capitulo de curatione hernie siue ramicis inquit. addatur
gluten carpentariorum. i. quo ligna cōnectuntur ad nuci-
cem. ⁊ glutis scriptorū alias pistatorū. i. colle de piscibus.
ergo gluten scriptorū ꝓ intentionē Nicolai est colla pisci
um. sed ꝓ intentionē Bartholomei aliud est. qz in isto em
plastro vtrunqz glutē ponit. ergo non sunt idem.

Emplastrum de crusta panis ibidē. ℞. mast
cis. mēthe. spodij. corallorum
rub. sandalorz rub. ⁊ laborū. aā. ʒ. i crusta panis assi infuse
in acero per media horā. oā. ij. olei de mastice. ⁊ citrinorū
ana. oā. j. farine ordei quantū sufficit ⁊ fiat emplastrum.

¶ Istud emplastrum apud nos non est in vsu. Panis aūt
ꝑm Auicen. in secundo canonis. oportet q̄ sit panis mun
dus salitus. massam habens confectā fermentatus coctus
bene in tanor vltime vna nocte permanens. ⁊ non comē-
datur calidus sicut est electio panis de simula nutribilior
est alijs. ⁊ eius nutrimentum est melius. sed est tardioris
penetrationis.

Emplastrum de caricis secundum Leonar-
dum de preda palea in cap. de
cura carbunculi. ℞. caricarum bene pinguium ⁊ siccarum
li. i. sinapis. oā. iij. farine fenu greci. ⁊ seminis lini aā. oā.
. j. bdelij. armoniaci. galbani. ana. oā. i. dissoluantur gūme
in oleo linozum. ⁊ postea simul omnia misceantur pingue
dinibus prius colatis ⁊ fiat emplastrum addēdo farine or
dei quod sufficit ad inspissandum.

Istud emplastrum apud cirurgicos est multum in vsu.
sub nomine emplastri de ficubus. nā carice sunt ficus fic-
cei pingues de quibus Joānes anglicus in capitulo de la
pide renum inquit. fiat emplastrum de caricis. i. de ficubus
siccis. Ficus autem pro morbo vocantur duricies vlcero-
se habentes in se grana sicut ficus. hec apud quosdam ve-
ruca. i. porrus vocatur.

Emplastrum mirabile de pentadactilis. ꝑm
eundem in cap. de medicis ma
turatiuis. ℞. granorū mirasolis mundatorū numero. xxx.
amigdalarum dulcium numero. xx. foliorum ruthe. ⁊ cicu
te: ⁊ celidonie. ana. m. ij. assungie porci. ʒ. iij. olei cōmunis
quod sufficit. ⁊ fiat emplastrum ꝑm artem.

Istud emplastū nō est in vsu. sed ꝑm intentionē Leo. est
mirabile in illa mā. ipse vo Leonar. ingt. emplastrū de pen
tadactilis. ⁊ postea dicit. ℞. mirasolis. s. granoz ipsius ⁊
idē est. Idē in cap. de vlceribus putridis ingt. alcherua. i.
mirasol q̄ est cataputia maior. liber vo q dr bulchasim. i.
seruitor in tractatu sebo ponit formā excoriādri grana al
cherue: ⁊ vt inquit ipse est cataputia maior siue pētadacti-
lus ⁊ c. eius aūt spēs due sunt. s. maior ⁊ minor: de q̄ Se-
rap. duo cap. facit: vnū in quo dicit cataputia maior est ar
bor sicē ficus: cui⁹ semen est factū ad modū zechiaron: que
inuenitur sub ventre bestiarū. minor vo est planta hns folia
lōga in lōgitudine vnius digiti aut duorū. ⁊ ambe in hor
tis nascunt. Et minor apud rusticos herba chegarola vo
cat: ⁊ ambe sunt note. idē de vrisqz logi in cap. de albe-
mesuch. Dia. aūt vocat eam cici siue sisamum agrestem.

¶ Cicuta autem herba est q̃ apud Olasco. conios vocat. ⁊ apud. Auic. sucharã. sed ipe ignorauit eam. vt ocm ē in vnguento de cicuta. Isido. cicuta autem est dicta q̃ inter cannarum nodos lateat in indicis stagnis nasci arũdines calamiq̃ oñr. ex quorum radicibus expressum suauissimũ sucum bibunt. vñ ⁊ varro ait. Indica non magnuz i arbore crescit arundo Illius ⁊ lentis premitur radicibus. humor. Dulcia cui nequeunt suco cõcedere mella.

Emplastruz de cẽtaurea ꝑm Pet. argillatam in cap. de fractura cranei. l. offis capitis. ℞. centauree minoris. m. vj. temperenf per vnã noctem in vino albo. deinde coquanf vsq̃z ad ꝓsumptionem medietatis vini. deinde colef: ⁊ colatura bullat vsq̃z ad mellis spissitudinem. de qua accipias. ℥. i. cere noue vnĝ. ij. lactis mulieris. ℥. ij. terbẽtine lib. i. cere noue. ℥. iij. refine. ℥. i. s. thuris: mastices: gummi arabici ana. ℥. misce. ⁊ fiat emplastrum ⁊ mirabiliter valet.

¶ Istud emplastrum apud nos non est in vsu.

¶ Centaurea aũt maxime minor est herba que satis est nota. Serap. aũt duo cap. facit. vnum de cẽtaurea maiore aliud minore. sed maior apud nos non inuenitur nec inuenta fuit tpe macri. Minor vero nascit in locis aquosis ⁊ ē similis herbe ypericon. aut pulegio mõtano. habet virgã longam quadratam vnius palmi. ⁊ florem rubeum vergẽtem ad purpureitatem similem flori plãte que dicitur ambee. ⁊ habet folia parua oblonga sicut folia ruthe. ⁊ semẽ sicut granum frumenti. ⁊ habet radicem paruã in qua nullum est iuuamentum. Idem in fine sui libri de virtute centauree loquitur.

¶ Lac mulieris ꝑm Auic. i secũdo cañ. in cap. de lacte ait Lac quod melius est omnibus est lac muliebre. ⁊ melius ē quod ex vbere suggẽdo bibitur aut sicut mulgef. ⁊ melꝰ ipsius est quod est vehemẽtis albedinis equalis eẽntie qd̃ super vnguem distillatum figit ⁊ nõ currit ⁊ ē pastus animalis ipsius planta bona ⁊ nõ est in ipso sapor extraneus declinans ad acetositatem aut amaritudinem aut acredinem aut odor extraneus horribilis.

Emplastrum de berhonica ibidem ℞. succi betonice. succi plantaginis. succi apij. colatorum ana. lib. i. refine. cere noue ana. ℥. iij. terbentine lib. i. coquantur primo vsq̃z ad succorũ ꝓsumptionẽ. vltimo addaf terbẽtina ⁊ fiat emplꝰm.

¶ Istud emplꝰm est in vsu. maxime apd̃ Mediolanẽses.

¶ Betonica vo est herba q̃ apud Dia. vetonica vocatur: Aucroys in. v. colli. ingt alchifon q̃ in latino dr̃ betonica ⁊ in persica lingua berahuẽ. Apud quosdam dr̃ etiam lingua bubali. ⁊ ab aliquibus dr̃ lingua equi. vide supra in syrupo de betonica. quia etiam aliquid de ea ostendi. Hec est herba que apud nos in pratis inuenitur.

Emplastruz bouinũ quo cõiter vtimur nos apothecarij. ꝑm Nicolaum florentinum in lib. vii. in capto de cura fracture cranei p potionem. ℞. matrissilue recentis vel passe vel etiam ficce ad libitum ⁊ decoque in optimo vino donec minuatur tertia pars ipsius. deinde coletur ⁊ tunc habeas terbentine. ⁊ cere citrine ana. ℥. iiij. olei rosa. ℥. ij. liquefiant. ⁊ coletur supradictum vinum. deinde tandiu cum ipso vino ducatur cum spatula donec infrigidatum fuerit. ⁊ tunc colligẽ ⁊ ponere.

¶ Istud emplastrum secundum Nicolaum est emplastrũ bonũ quo cõmuniter vtimur. ego vero existimo qd̃ istud emplastrum fit in vsu. in partibus florentie sub nomine emplastri bouini. sed apud nos est vnguentum matrissilue ⁊ sic si legis istud emplastrum bouinum cum vnguẽto matrissilue quod supra positum fuit videbis quod quasi idẽ sunt.

Emplastrũ de adipib̃ ꝑm Galie. in libro secretorũ. ℞. adipis agni. adipis porci vrsi vituli. cerui. hirci. asini siluestris. anatis. gallie. vulturis ana omnium. ℥. i. olei fisamini. olei de cherua. olei lentiscini. medulle cruris vaccini. olei amigdalarum amarorum. cere albe omnium ana. ℥. s. cere rubee. butiri vaccini omnium ana lib. i. liquefiat. ⁊ coletur ⁊ administretur.

¶ Istud emplꝰm non est in vsu. vez loco eius vtimur vnguẽto qd̃ appellaf vnguẽtũ de adipib̃ de quo vide supra.

¶ Agnus autẽ ac porc̃. vrsus vitul̃ ceruus hircus sunt animalia que omnibus nota sunt.

¶ Asinus siluestris: de asino siluestri nullum auctorẽ inuenio mentionẽ facere. Auic. vo in. ij. cañ. facit cap. de asino sed non dic an sit domesticus an sil. ⁊ dicit q̃ cinis carnis asini ⁊ epatis eĩ cũ oleo valet suppositus fissuis frigoris

Vultur est auis maligna q̃ alias aues offendit vngulis ipsius ac cum rostro vt ē notũ apud aucupes. Papias inquit vultur a volatu tardo nomiata dr̃. idez ifra vultures sicut ⁊ aquile vltra maria cadauera sentiunt.

Oleum fisaminuz. i. de granis fisami. oleuz de cherua. i. de pẽtadactilo seu cataputia maiori: oleum lẽtiscinũ. idem de granis lentisci que in insula chio inuenitur. ⁊ ꝑm multos gummi ipsius arboris mastix appellatur. ⁊ c̃.

Expleta sectõe de vnguentis emplastris ac cerotis. cã que vltima est iuxta ordinem premissum. sectionẽ de oleis agrediemur. si nos oleo gratie sue perfuderit dominus: cuius in fluxu deficiente in nihilum tẽdunt vniuersa. qua exacta huic operi nostro finem statuemus. ad alia forsan non viliora accessuri.

Leum de amigdalis dulcib̃. oleum d̃ amigdalis amaris. oleu de nucib̃. oleu de auelanis. oleũ de crisomilis. oleum de perficis. oleum de been. oleum d̃ cherua oleum de carthamo. oleum de nuce indica. oleum de cerefis. oleum de amachaleb. oleum de granis citri citrangulorum. oleuz de fisticis. oleum de pineis ⁊ sic de singulis.

Oleoꝝ genera sunt multiplicia. quedã sunt que ab ipsis seminibus fiunt. ⁊ hec sunt simplicia sicut oleũ de amigdalis dulcibus ac amaris. ac alia supradicta. quedã sunt composita que artificialiter per impositionem medicinaꝝ in oleo antiquo fiunt. non oportet enim narrare modũ ⁊ formam faciendi olea supradicta. fiunt enim p expressionem eorum vt docet Mesue ad quem si necesse fuerit recurraf. hec autem olea plurimis nota sunt.

Amigdala dulcis dr̃ ad dratam amare. Amigdal̃ aũt arbor ē. eius folia fructus ⁊ gummi medicine competũt.

Amigdala amara aptior est in medicina. sed dulcis esui. Pe. de crescentijs ait. amigdalus ē arbor satis nota. eĩ q̃ dẽ diuersitas in fructib̃ due sunt quoniã q̃dã facitũt fructus dulces q̃dam amaros. Dulces esui bolũ in cibũ cõpetunt amari. quia sunt callidiores magis cõpetunt vsui medicine. Item quedam sunt valde grossum ⁊ durum hñtes corticẽ quedã subtilem. ⁊ quedam amigdala ē longa. que daz quasi rotunda. ⁊ quedã grossa. quedã parua eligende sunt grossum rotundum ⁊ subtilem corticem seu testam habentes. amant aerem clarissimum.

¶ Nux grossa. i. vsualis. vz. illa que comeditur de qua fit oleum. quo aliquando vtimur pro faciendo lumen loco olei seminis lini. aliquãdo vtimur i cibarijs loco olei oliue. ⁊ hec nux est illa que apud Dias. vocaf carea basilica. i. alexãdrina q̃z multi pficã vicũt. quidã vocãt ipsaz nucẽ regalez que idem est. Petrus de crescen. inquit nux a nocẽdo dicta eo q̃ eius vmbra noceat aliis arboribꝰ. Jo. angilic. in cap. de discrasia calida epatis laudat ipsaz. ⁊ facit verficulos sic Nux homini salus ē si sumitur vt medicia Si velut esca daf non est salus imo ruina.

¶ Auelana aũt ē fructus satis notus. maxie auelana vsualis. Isido ait. auelane ab auelano cãpãie oppido vbi abundant cognoiate sunt. he a grecis pontice appellank. eo q̃ circa ponticum mare abũdãt. Auelana aliq̃n pro põdere sumitur. Jo. anglicus in cap. de discrasia calda epatis laudat auelanã. ⁊ est verficul̃ sic. Dic auelanas epati semper fore sanas. Sanãt reumaticos fridos ⁊ hydropicos. i. qñ assank. Idem in cap. de passiõib̃ stomaci ait. dico tm̃ hic de auelãis. q̃ inter fructꝰ post ficus ⁊ vuas sunt meliores

¶ Crisomila apud nos est fructus similis perficie. ⁊ computant ipsam iter genera ipsius. Pet. de cresen. vocat ipsã moniachã. ⁊ ait. moniacus ē arbor quedam quasi similis pruno. sz est magis nodosa. ⁊ eiꝰ fructꝰ est magnitudinis

omnium prunoꝝ. sed similis fructui perficorum in forma est tamẽ valde odoriferum ⁊ i colore auri. Bartholomeꝰ mõtag. in consil jo de exsiccatiõe ⁊ ꝓsumptione emorroydarum: ⁊ restrictione immoderati cursus earuz inquit. ap probatum est oleum de crisomilis. ⁊ sum fructus parui perficis aliqualiter similes coloris aurei cum maturescunt. ⁊ ideo nominantur crisomila a cris grece quod est aurum: ⁊ milon malum. vnde crisomila quasi aurea mala: ex quorum nucleis tale perficitur oleum. vt dicit Mesue. Salic. in libro secũdo de alimẽtis ait. armeniacis ⁊ prechochijs. i. crisomilis. Isido. armeniacum dicit quod primum genus eius ab armenia sit adductum.

¶ Persica fructus sunt satis noti. Plt. aũt a regionibus distinguit eius genera. Pet. de crescen. ait. pficus ē arbor nota. que parua est. cito tñ crescit. ⁊ paruo tẽpore vsuit.

¶ Been. i. de granis been. hoc oleuz a multis iguorãtib̃ dr̃ muscelinum. sed nõ recte. nam muscelinum dr̃ a musco Mesue de ipso facit cap. ⁊ inquit. been est granũ almesue ⁊ eius aliud magnũ alid paruuz. magnũ aũt est in magnitudine fructus auellane triangulatũ. parum vero ē sicut cicer. ⁊ vtrũq̃z hz medullã vnctuosam leuẽ ⁊ albã. ⁊ B apd̃ Dia. vocatur balanus reperficus. cuius semen ē semini arboris simile mirsitco. i. tamarisco. vt hz Serap. in eodẽ capitulo ex verbo. Olas. Auic. in. ij. canoñ. de been duo facit capitula vnũ de ben scriptũ cum vno e tm̃. ⁊ hoc ē granũ ben. aliud. scribit cũ duob̃ e. ⁊ iste fuit ille radices gbus generaliter. vtimur pro been albo ⁊ rubeo. Joannes anglicus in capitulo de sterilitate inquit oleum de been. i. de pipere albo est optimum in illo casu. item Dinus florem. in lib. ij. in ca. de cura apatis dori inquit. oleum de been. i. catapuria illa alba grossa quam speciarij piper album vocant. hic textus est falsus. nam oleum de been non est de catapuria. nec aromatarij eius semen vocant piper album ẽt opinio luminis male lucentis est quod been fit semẽ catapucie. quod nõ est. qz vide q̃ hic Mesue docet modũ faciendi oleum de been ⁊ oleuz de cherua. i. catapu[illegible] ergo nõ sunt idẽ. nec ē pip albuz. qz pip albũ apd̃ oẽs est notũ ⁊ vocaf leucopip. d̃ quo infra in oleo de piperib̃. descriptio ipsius olei inuenitur. idẽ reperitur apud Dias. sub nomie olei balanini. quod ꝓficitur vt amigdalinum.

¶ Cherua. i. catapuria maior. Mesue de ipsa facit capitulũ sub noie albemesuch. ⁊ dicit q̃ est granũ regũ. ⁊ ē ex eo aliud magnum aliud paruũ. ⁊ dr̃ q̃ magnũ est cherua magnum ⁊ paruũ ꝓpetũt vsui medicie. Auic. in. ij. canoñ. i. ca de oleis inquit. oleum de cherua est bonum lentiginibus ⁊ panno idẽ in. v. habz duas descriptiones. de hoc oleo est vnum compositum quod in vsu nõ venit. Aliud simplex quo magis vtimur. hic possumus videre veritatem quod been non est catapucia vt dicunt multi. cherua autem apd̃ Dia. vocatur cici siue fisamus agrestis. sed apud Serap. vocatur catapucia maior. ⁊ ab aliquibus dicitur pentadactilus. ⁊ ab alijs mirasol. ⁊ ab aliquib̃ custos horti. ⁊ ab aliquibus solsequia. minor vero est sicut planta habens folia longa. ⁊ in hortis nascitur.

¶ Nux indica. i. nux magna q̃ de india venit. apud. Auic. nux indica est neregil ⁊ bona ex ea est recẽs vehemẽtis albedinis. ⁊ aq̃ que in ipsa ē: ē suauis. ⁊ cũ in ipsa nõ inuenit aqua significat q̃ ē antiqui. ⁊ oz quidez vt ab ea tollatur cortex medulle eiꝰ. hãc nucẽ ego vidi tante magnitudinis q̃ ex ea põt formari vasculũ qd̃ iplebat vino loco cãtari.

¶ De cerefis habitus fuit supra sermo diffusius. Recurre lector ad id loci.

¶ Amachaleb ꝑm Nicolaũ ē granũ cerasi siluestris. ⁊ de eo in portibus abũde diximus in esdẽ descriptione.

¶ Citrus ꝑm Dia. est arbor cui oibus ptibus suis nõ vna eademq̃z vtus cõtiet. ⁊ hoc est pomũ dictũ citrũ. d̃ acetositate cuius ꝓficitur sirupus in tpe hiemali qui appellatur sirupus de acetositate citri. Nõ est aũt cedrus vt q̃dam credidẽrunt. nam Dia. aliud facit cap. de cedro cuĩ gũmi amoder. alchitrã seu pix liquida dr̃. Mesue ingt hic oleum de grãis citri ⁊ citranguloꝝ. i. citrõloloꝝ inferius hz oleũ d̃ põis citrãguli. ⁊ hoc ē pomũ apd̃ moder. vicũ arãcius.

¶ Fistici. i. pistacia. Dia. inquit pistacia q̃ in syria nascunt filia strobilibus. i. pineis sunt. Aui. fisticum natura dicit q̃ est vehemẽtioris caliditatis q̃z nux ⁊ amigdala ⁊ ē calidũ in fine secundi. ⁊ est in ipso humiditas: ⁊ existimauerũt quidam q̃ est frigidum sed errauerunt.

¶ Pinus arbor nota est cuius fructꝰ pinee dicũtur Dia. pinee ex nucleis fortissimꝰ cib̃ est ⁊ humores optimos gignit. Aui. in. ij. cañ. inquit. geloũ est granũ pini maioris ⁊ est melioris nutrimẽti q̃z nux: sed ē tardioris digõnis. Infra aliud facit cap. de grano pini. sed si bñ ꝓsideret videf q̃ illud cap. de geloũ sit cap. de auellana maiori.

oleum laurinum. ℞. de granis lauri maturis quantum volueris ⁊ dum adhuc sunt recẽtia tere in pila: ⁊ fac bullire cum aqua in caldario. deinde exprime in zainari plano non bñte concauũ ⁊ collige ex aqua qd̃ super natat oleum. deinde iterum exprime grana ꝓrita in zainari bñti vacuum ⁊ infunde aquam calam ⁊ collige oleũ ⁊ repone ⁊ administra vbi oportet. oleũ de granis viridibus. ⁊ oleum de stinco eodem modo fiunt.

¶ Istud oleũ est in vsu ꝑ oleo de bacis lauri. idẽ ē in vsu. ꝑ oleo de vrbagis. eius descriptionem idẽ Dia. describit.

¶ Laurus arbor satis nota eius granum apud Aui. ē granum ademest. hoc granum satis notũ meliꝰ de ipso oñsuz fuit supra in electuario de bacis lauri.

¶ Granum viride: ꝑm Aui. in. ij. cañ. est fructus arboris terebiti. vñ terbentina collr. Mattheus ãt fil. in lra. g. ait. gũmi albotin. i. lacca: qd̃ ignoro. vide supra in vng. de terbẽtina: qz fidilpsi ẑdicit. nõ est ãt rasina vt qdã putauerũt.

¶ Stinchus: ꝑm Dia. est aial. qd̃ in india inuentur. vide in ipso electuario de stincho.

oleum de balsamo fit ex planta longitudinis cubiti vnius aut duorũ ad plꝰ simili ruthe agrestis cortici cuĩ si accederit scarificatio aut scalpellatio ex pteoris solis fluunt sicut lachryme pinguedinis ⁊ est dimel balsen. i. piguedo balsami. ⁊ q̃ñq̃z accipiũt plamites plãte in pricipio veris ⁊ terũt i pila ⁊ coquũt i aq̃ ⁊ exprimũt in zainari. ⁊ vocaf oleũ balsami. ⁊ q̃ñq̃z terũt palmites ⁊ fundũt sup eos oleũ antiquũ ⁊ ponũt in sole vieb̃. xl. deide coquũt in duplici vase. ⁊ iterũ inouãtur i eo alij palmites: ⁊ ita tertio. deinde colatur ⁊ reconditur.

Hoc oleum secundum istam descriptionem est illud quo vtimur. sed apud nos potest confici. qz eius planta non reperitur in partibus nostris.

Balsamus aũt ꝑm Aui. ē arbor egypti nascẽs i loco q̃ dr̃ oculus solis. sed qz in ptib̃ nñs pdictũ oleũ nõ põt cõfici. hodierni doctores ꝓposuerũt olea q̃ possunt administrari in oib̃ locis vbi igredit balsamus. ⁊ doc. iñi sunt. Pet. de ebano. Guliel. placen. ẽt Bartholomeꝰ mõtagna scripsit modũ faciẽdi balsamũ artificiosũ. qd̃ in oi pbatione valet vt balsamus. de quo infra.

oleuz de granis fisami. oleũ de semine lini. oleũ de granis papaueris. oleũ de semine lactuce. oleũ de seie cucurbite. oleũ de seie citrulli cucumeris. ⁊ melõis hec omnia fiunt eodem modo.

Istud oleum quod fit de granis fisami ingreditur in multis confectionibus. sed hodierni apothecarij non cognoscunt ipsum. Ego vero hũi predictum semen delatum ex venetijs. ⁊ fieri feci predictum oleum. sicut oleuz de amigdalis. ⁊ inuenit cum optimum ⁊ in cibis delicatissimum. ⁊ in colore clarum. vnde per hoc dico q̃ bonum esset q̃ omnes idem facerent ⁊ vterentur vbi opz. Pli. ait. fisama ab indis venit ex ea oleum faciunt. color eius est candidus. Matthe. fil. in lra. f. ait fefudegi. i. ꝓfectio de melle siẽ pe nidie ⁊ in lingua nostra vocaf fisami.

oleum de semine lini est in vsu. ⁊ est duplex. vnũ qd̃ solum fit ex seie ipsius. ⁊ hoc dr̃ oleuz linose puꝝ qd̃ aptuz ē esui. aliud fit cũ aq̃ tm̃ nõ multũ. ⁊ hoc dr̃ oleũ linose ꝓpositũ. hoc lucerne aptũ ē. Isi. i ca. d̃ linis ait. linũ ex terra spẽ intendi orik deseruũq̃z nomẽ eiꝰ ex greco. nã linũ greci linarin vicũt siue q̃ fit molle ⁊ lene hoc olim a quibusdã dicit oleum lineleon.

oleum rosatum cõpletũ. ℞. oleũ de oliuis. aut oleũ fisaminũ recẽs ⁊ lauef cum aq̃ fontium lauationibus pluribꝰ. deinde accipe folia rosaꝝ rub. recẽtiũ cõ

tusarum quantitatem sufficientez z sepelias in oleo quod modo lauasti z reconde in vase vitreo z obtura orificium eius z exponas soli dies.vij.deinde coque in vase duplici per horas tres.deinde fac permutationem foliorum rosarum z vtere alijs recentibus z dimitte per alios dies.vij. deinde exerce coctõem in eo sicut fecisti prius z fac denuo pmutatioez foliorũ rosarũ z pjice super illud aq infusiõis rosaz quã tradidim' i ca.de sirupis sic ẽ quãtitas olei z stringe orificiũ vasis z dimitte i sole p dies.xl.deinde excola z iterũ expone soli z dimitte tpe exẽso z vtere vbi oportet.

¶ Istud oleum apud nos est multum in vsu.fm aũt intentionem Mesue est oleum rosarum completum.ipse.n.docet facere ipsũ tribus modis:sed solũ scripsi vnũ modũ:q ab hodiernis in vsu nõ est fm illũ modũ.Nicolaus hz oleum rosaceũ.i.rosarũ qd magis apud modernos in vsu est. verũ est q̃ sunt ex hoibus q̃ accipiunt foliozũ rosarũ recentiũ z cõminuũt cũ fortiori' quãtitatẽ quã voluerit.z supponũt oleũ cõe.z exponũt soli per dies.xl.deinde administrãt vbi oz.¶ Circa instãs in ca.de rosis ignt.oleũ rosatũ fit.qdã decoquũt rosas cũ oleo z colãt z reseruãt.alij terũt rosas virides z'ponũt in oleo.z in vase vitreo soli per xl.dies exponũt.z hoc optimũ est. Dia.aũt hz oleum ro. sed non est idem.verum ipse docet ipsum componere trib' modis.vt facit mesue.

oleum camomillinũ est oleũ benedictũ.z mod' operationis eius est sicut olei rosati preterquam oportet vt fiat cũ oleo de oliuis cõpleto.aut oleo sisamio cũ illis modis pparationum quos diximus.

¶ Istud oleũ est in vsu.sed eius modus apud modernos non est idẽ.vt docet Mesue.verũ est q̃ faciunt ipsũ sic dicti de oleo rosato.Mesue ingt q̃ oleũ camomillinũ ẽ oleuz benedictũ.Jo.anglic' in ca.de dolore iuncturaz ait.Jrẽ in gutta indurata valet oleũ camomillinũ in quo coquãt flores iaciti crescẽtis in cãpis voco istud oleum iacinti.

oleum violatũ z modus operationis eius est sicut olei ro.excepto q̃ dbet fieri cũ oleo rudi aut amigdalino:aut sisamino cum illis modis operationum quos enarrauimus.

¶ Istud oleũ est in vsu fm intẽtionẽ mesue fit sic̃ rosatuz excepto q̃ oz fieri cũ oleo rudi.i.oleo de oliuis imaturis qd onsãcinũ appellat.nã idẽ in ca.de oleo ro. ingt rudis aũt mã est ex oliuis.quib' nõdũ accidit ꝓplexio z maturatio.Preterea Simon ianuensis inquit oleuz violaceũ.i.de violis ex onsãcino oleo fieri oz.z sic intelligẽdũ est ꝓ oleo rudi oleũ oliuarum immaturarum.

¶ Viola autem flos ẽ satis notus. Bulchasis.i.seruitor in tractatu secundo in ca.de modo deficcandi violas dicit.qui vult colorem z odorem earum fuare sicut ẽ viole montium sunt meliores hortulanis.z lib.x.ex recentibus conuertuntur ad vnam quando sicce fuerit.

oleum anetinum.z modus operationis eius est sic̃ olei camomillie.

¶ Istud oleum est in vsu.z modus eius apud modernos est.accipiantur flores aneti z similitudinẽ hz cuz feniculo z assimilatur plãte ipsius.z ponant flores cũ oleo.z exponant soli per.xl.dies.deinde vtere vbi oportet.

oleum de lilio.℞.ex foliis liliozũ.℥.ix.masticis:calami:aromatici.costi:carpobalsami.i.semis balsami aã.ʒ.i.gariofiliozũ.ciamomi electi aã.ʒ.s.crocũ.ʒ. iij.oia preter folia liliozũ infundãtur i aq̃ sufficiẽti.z dimittãtur die ac nocte:postea bulliãt ebullitiõe vna.aut duab'. deinde pjice olei sisamini sup ea.aut olei de oliuis ꝓpletis lib.ij.z põe in vase vitreo cum foliis liliozũ.z dimitte i sole p dies.xl.deinde cola z administra.

¶ Istud oleũ est in vsu sub nõine olei liliozũ cũ spẽb' aut sub nõie olei de liliis compositi ad differentiã alterius' dscriptionis fm quã fit oleũ de liliis simplex.cui' descriptio inuenitur in antidotario Jo.Serap.de qua infra.Dias.hz idem sub nomine olei susini.i.de liliis.

oleum trinum.℞.radicũ treos quãtitatẽ aliquã.z florum ei' duplũ.z aque decoctiõis radicũ ei'.q.s.z funde sup ea olei sisamini.aut de oliuis maturis quantũ oz:z decoque in duplici vase.deinde pmuta radices z folia liliorum.z fac vt diximus de oleo rosato.

Istud oleum est i vsu sub noie olei d̃ treos.aut trini.aut liliozũ purpureozũ.nã oleum trinũ est oleũ factũ cũ radice treos.z ẽ radix lilij q̃ purpureũ florẽ gerit.Gali.ingt.treos ad similitudinẽ iris quẽ i celo videm' dicit.z hic cognominat:quãtã illa plures z dissimiles hz colores.sic z varios.z differẽtes mittit flores.aliqui enĩ sunt albi.aliqui cerulei.z aliqui purpurei.vnde Virg.d iri loquẽs ait.Mille trahens varios aduerso sole colores.

oleum de cheiri quod est ex cheiri citria est meli' z subtilis'.deinde qd ex alba est autem oleũ de cheiri resolutiuũ sedatiuũ doloz q̃ fiunt in neruis z iũcturis z pectore.rẽib'.z vesica.z eius mod' ẽ sicut olei de camomilla.

Istud oleum est in vsu.z debet fieri.quia ingreditur in multis locis.

Cheiri autem est viola citrina dicta apud quosdam sarracenica. Auero.i.s.col.ignt.alcheiri.i. viola de romania. hec apd nos in hortis ac bladis inuenit. Aui.i.3.can.i fen xxij.i.c.de pottionibus falsus.nam mandragora non est sicut folia hois:vt appet eis ignt.albesed d̃ q̃ dixit gdã.q̃ est alcheiri rubea.Nic rex.Aui.apd arabes ẽ corruptus.nam albesed est cozallus.sic̃ appet apd Sera.i ppio ca.d̃ cozallo.Mi.flo.i.lib.vij.i.ca.d̃ cura doloz iũcturarũ in spãli.z ꝓprie scientici inquit.Dixit Gali.medicamẽ ꝓfectum cum cheira citrina plurles dissoluit aꝑata dura accidẽtia in articulis.Idẽ ibi ait. inquit Dia.hec est descriptio medicãnis cheiri citrini qualiter dz fieri.z debet intelligi de flore eius.qui z appellat cheiri ruffa.z appellatur bassad.Similiter textus nicholi est corruptus dicentis q̃ cheiri ruffa appellatur bassad.nam vide in oib'libris de arabico translatis in latinum.z videbis q̃ bassad est cozallus.z alcheiri est viola citrina que satis est nota.

oleum de melliloto non est in vsu.Mellilotũ aũt ꝓponitur a melli z lotho qd̃ est trifoliũ.nã sine dubio melilotũ est species trifolij.z dz q̃ est trifoliũ odoratũ.vt dictũ fuit in emplastro de melliloto.

oleum de nenufare ꝓfert sicut oleum violatũ.z fit sicut illud qd̃ apud nos est i vsu.Sed componunt ipsuz ex floribus nenufaris.z oleo onsancino posito soli per dies.xl.z postea vtuntur.

Nenufar aũt apd Dia. vocat nimphea siue vt alij cacab' veneris.i.papauer palustre siue vt latini alga pactuario de farfara.qz ibi clare determinatum est de eo.

oleum de citonijs.℞.carnium citoniozũ tritozũ.cũ cortice suo quib' media accidit maturatio z succi eorum.aã.ptes equales.olei ex oliuis incõpletis q̃ãtũ sufficẽ.põe i vase vitreo p dies.xv.ad solẽ.deide coq̃ i vase duplici p horas q̃tuor.post illd̃ fiat pmutatio citõiozũ.z succi eoz z fiat.sic̃ vtrim' bis vel ter:deide cola z recõde.

¶ Istud oleum ẽ in vsu.Citoniũ aũt fructus' ẽ satis notus. existimãt ãt gdã q̃ istud oleũ fit illd̃ q̃ a Dia.mellinũ vocat.

oleũ mirtinum fit sicut oleum de citonijs.

¶ Istud oleum apud nos ẽ in vsu.Mirt' vero est arbor.cuius semen mirtillus dicit.eius spẽs hz moderne.sunt.s.alb'niger.albus aũt est cubeba seu mirt' agrestis niger est ille qua vtimur gñalr.Jsido.ait.mirt' a mari dcã.eo q̃ magis litorea arbor fit.vnde z virgilij'.Littora mirt etis letissima z amantes littora mirte.Hinc est quod a grecis mirene dicitur.Medicorum aũt libri hãc arborẽ aptã scribũt mulieꝫ necessitatibus plurimis.

oleum de pomis iabrol z sunt põa mãdragore.℞. expressiõis eoz ꝓpletozũ.z olei sasamini aã. ptes equales.decoque in vase duplici vsq̃z ad succi cõsumptionez.deinde cola z recõde in vase cum eiusdẽ succi expressione.sicut quarte partis z vtere.

¶ Istud oleum non est in vsu.Nicola' in suo antidotario habet hoc oleum.sed non est omnino idem.

¶ Pomũ iabrol est pomum mandragore fm intentionẽ Mesue.Aui.in scdo cão.inquit.iabrol ẽ radix mãdragor siluestris.z est radix ois mãdragore magna similis forme hois.z pp hoc nõinat mãdragora.ẽ.n.nomẽ imaginis nãlis.s.sicut plãta existẽs in forma hominis.hic text' Aui.ẽ

falsus.nam mandragora non est sicut forma hominis:vt apparet apud Diascor.z Serapi. preterea Pet. de crescentijs inquit.mandragora non determinatur ab auctoribus.cuius due sunt species.scilicet masculus z femina: z quidam vt Auicen.z alij dicunt feminam formatam esse ad modum femine masculum ad modum viri.quod falsum est.z sic certum est q̃ mandragora non est in similitudine forme hominis.veruz itali herbatici z maxime falsificatores accipiunt radicem brionie.z cum certis instrumẽtis faciunt quandam imaginem ad similitudinem forme hominis.z dicunt q̃ illa est vera mandragora.quibus nõ creditur.Serap.in capitu.de mandragora narrat de pomo ipsius de mente Rasis.z ibidem dicit. dixerunt mihi quidam ex antiquis babylonie q̃ puella quedam comedit quinque poma mandragore z cecidit sincopizata z facta est tota rubicunda.z quidam superueniens effudit sup caput aquam niuis tortiens donec surrexit.

Oleum de enula.℞.radicis enule contuse z succi eius radicis.z olei sisamini ana partes eq̃les.vini odoriferi partem.s.fac sicut diximus in oleo mirtino. Alius modus operationis eius est.adde permixtioni predicte foliorum lauri.corduméti.idest cheiri.z hortulani.spice inde.calami aromatici ana sextam partem vni' z decoque sicut diximus.

¶ Istud oleũ non est in vsu.Enula est herba satis nota.

Oleuz de cinamomo confert sicut oleum de enula z modus operationis eius est sicut illius.

Istud oleum non est in vsu.Diascor.habet descriptionem huius olei sed non est eadem huic.Cinamomi autem secundum Serap.species sunt plures sicut apparet in suo capitulo.Macer autem inquit.cinama tres species dicuntur habere.sed harum est preciosa magis que plus subtilis habetur.z que plus mordet mixta dulcedine linguam z c̃.secundum intentionem Macri eius species sunt tres.sed secundum Seraptionem sunt plures.Joan.anglicus in capitulo de passionibus stomaci inquit.item vtuntur homines frequenter cinamomo.quia os redolere facit z valet contra reuma frigidum z preseruat a corruptione humorum.z ideo dicitur cur morietur homo qui sumit de cinamomo supposito bono regimine.

Oleum de ruta modus operationis eius est sicut olei mirtini.

Istud oleum secundum intentionem Mesue fit sicut oleum mirtinum.fit autem sicut oleum de citonijs. hoc est q̃ accipiantur foliorum ruthe z succi eorum ana partes equales.olei oliuarum incompletarum quantum sufficit ponantur hec tria in vase per dies.xv.z obturetur os eius deinde coque in vase duplici per horas quatuor.postea colentur fortiter manibus comprimendo z bis vel ter hoc reiteretur.deinde cola z reconde.

Rutha autem herba est satis nota.

Oleum nardinum est oleum benedictum.Recipe spice.aromatice.ʒ.iij.vini z aque ana.ʒ. iij.s.olei sisamini.ʒ.vj.decoquatur in vase duplici lento igne quasi per horas quatuor z frequentur moueatur omni hora.

Istud oleum est in vsu maxime secundum istam descriptionem.verum est q̃ Mesue ponit q̃ ipsum potest fieri duobus modis.sed primus est magis in vsu.si autem facere volueris iuxta secundum modum infra apparebit.

Olei autem nardini.i.de spica nardi.seu spica aromatica.Auic.in.5.canonis habet vnam descriptionem.sed nõ est idem.Rasis in.9.Almansoris in capitu.de doloze stomaci prouenientes ex apriate indurato ponit oleum nardinum sed non est in vsu.Dia ait.oleum nardinum diuerse conficitur cũ folio malabatri z fine isto miscetur.Joã.anglicus.in capitulo de modo abluendi oleum habet descriptionem huius olei.sed non est similis.

Oleum sisaminum.i.oleum quod fit ex granis sisami cuius modus superius fuit posit'.sed nõ oportebat q̃ de Mesue dicere oleum sisaminum.qz hodierni apothecarij apud nos generaliter ponũt loco olei sisamini oleũ oliuarum pro hoc oleo conficiẽdo.sed errant erroze maximo.

oleuz nardinum secundum alium modum.℞. spice inde.i.nardi.ʒ.iij.sanfuci.i. maiorane:xiloaloes.i.ligni aloes:enule.folij indij calami aro.foliorum lauri.ciperi squinanti corduméti.i.carui agrestis.seu fileris cretici aã.ʒ.i.s.proijciantur super ea plusquam fuerint cõtrita vini z aque fontis.q.s.olei sisamini lib.vj.deinde fiat sicut primum.z coquatur horis sex z agitet omni hora.

¶ Istud oleum secundum istam descriptionem apud nos non est in vsu.idem Mesue ponit quod ipsum potest fieri per tertium modum.sed non est in vsu.

oleum masticinum:℞. masticis.ʒ.iij. olei sisamini kisti.coque in vase duplici. Secundus modus operatiõis eius est.℞.olei rosati.ʒ.xij.masticis.ʒ.iij. vini bõi.ʒ.viij:decoque sicut primũ ad vini ꝓsumptionẽ.

¶ Istud oleum est in vsu.secundum intentionem Mesue potest ipsum cõfici duobus modis.sed primus apud nos non est in vsu.immo secundus est ille quo generaliter vtimur Auicene.in.5.cañ. habet vnam descriptionem que est eadem cum prima.

¶ Mastix vero gummi est satis notum.Isido.mastix arboris lentisci gutta est.melior autem in chio insula gignitur odoris boni.fm Galie.mastix est gluten romanum.

¶ Chist est pondus secundum modernorum opinionem libre.i.cum dimidia.Auic.in.5.cañ.in tractatu de ponderibus inquit.chist apud gẽtes q̃ lingua greca loquuntur cognitum est super mensuram vero non conueniunt omnes.z illud est.quoniam quidã eozũ vtũtur alia quã vtãtur alij. Chist enim apud romanos capit lib.i.5.z sextam.quare est.ʒ.xx.z chist.italicuz lib.i.5.z lib.est.oñ.xij.

oleuz de storace.Recipe olei sisamini.ʒ.xij. storacis. ʒ.iij.fiat sicut oleum masticinum.deinde coletur z administretur.

¶ Istud oleum nõ est in vsu.idem Auic.in.5.cañ.hz vnã aliã descriptionem que eadem est.Dia.habet descriptionem huius sed non est eadem.

¶ Storax.s.storax calamite que satis est no.mesue in suo grabadin in capitulo de egritudinibus neruorum habet duas descriptiones olei de figia z est storaz liquida.sz nõ sunt in vsu.

oleum costinum.℞.costi amari.ʒ.iij.cassie.i.cassie ligneę.ʒ.i.exterimiatũ sãsuci.ʒ.viij.vini odoriferi quantum sufficit ad infundendum noctib' duabus olei sisamini lib.iij.d̃coquat sicut oleũ nardinũ horis sex.

¶ Istud oleum est in vsu.Auic.in quinto cano.habet duas descriptiones.sed non sunt eedem.

¶ Costum vero est radix amara.

oleum de alcãna.℞.florum alchãne.ʒ.iiij.olei antiqui.oñ.x.fiat sicut oleum ro.In defectu autẽ florz fiat cũ foliis z iterek decoctio ei' cũ modico vini.

Istud oleum non est multum in vsu.Dia.habet aliã descriptionem sub nomine olei ciprini.quod idem est.nam oleũ de alcãna apud arabes est oleũ ciprinum apd̃ grecos. Idem Dia.aliud de ipso facit ca.sub nomie cipri arboris: cuius folia sunt oliue similis.sed viridiora z paulo grossiora z semen nigrum z florẽ album germinat cum odore bono apud modernos due sunt species.s.alba z rubea.alba vero secundum existimatiõem plurium modernorum est fructex sicut arborosa que iuxta hortos ac in campis inuenitur.z est quam nostri rustici caueroz vulgariter dicũt.de cuius floze mulieres iniciũt capilloꝫ.rubea vo apd̃ nos non inuenitur.

oleuz d̃ sanfuco fit sicut oleũ de mirtho videlicet fit ex foliis sanfuci z ipsius suco secundũ modũ supradictum in oleo de citonijs.

Istud oleum non est in vsu.Dia.habet vnam aliã descriptionem:sed non est eadem huic.

Oleum vero sanfucinũ est oleum de maiorana.Dia.inquit sanfucus a siculis amarac' nominat. Idẽ dicit Pli. sed secundum Auic.amaracus est alacoẽ siue vchuẽ vt apparet apud eundem in quinto canonis in trociscis.anda racharon.verum generaliter:hodierni habẽt opinionẽ q̃

amaracus sit maiorana. verum cõtraria est opinio Simonis ianuensis. in capitulo de alaceon. Isidorus dicit sanscus est quem latini amaracũ vocãt. cuius nomine vsus est. Virgilius etiam ad venerem referens vbi mollis amaracus illum floribus ⁊ vulci aspirans amplectitur vmbra: vnde ⁊ nomẽ traxit amaracus a puero cuiusdã regis qui casu lapsus dum ferret vnguẽta nomen ⁊ gratissimum ex effusione vnguenti odorem creauit.

oleum de mezereon. ℞. foliorum mezereon. ℥. iiij. ⁊ proijce sup ea aque dulcis lib. i. dimitte die ac nocte deinde infundantur super ipsum lactis dulcis ⁊ recentis oñ. vi. olei sisamini. oñ. viij. coquantur vsque ad lactis ⁊ aque consumptionẽ. deinde coletur ⁊ reponatur.

¶ Istud oleum est in vsu: ⁊ debet fieri secundum istam descriptionem. Idem in capitulo de mezereon habet vnam aliam descriptionem: sed non est eadem huic. Leonardus de preda palea in capitulo de fistulis habet vnã aliam descriptionem que est eadem.

¶ Mezereõ apud Diascoridem vocatur camelea siue cocognidium vt dictum fuit in electuario de mezereon.

oleum de basce ⁊ est oleum sericinum. Recipe basce. oñ. iiij. zinziberis. oñ. i. ⁊. funde super ea in vase vitreato suci extremitatũ balasce. oñ. iiij. olei sisamini. oñ. xiij. aque dulcis quantum sufficit decoque vsque ad aque consumptionem.

¶ Modus alius. Recipe olei sisamini. ⁊ suci balasce. ⁊ lactis vaccini recentis ana. lib. ij. albarum penidiarum. ℥. v. zinziberis albi. ʒ. xij. ⁊ decoquantur vsque ad suci ⁊ lactis consumptionem ⁊ administretur.

¶ Istud oleum non est in vsu. secundum autem intentionem Mesue oleum de basce est oleum sericinum. ⁊ sic credo quia Joannes Serap. in suo antidotario inquit. oleum alsek in fine descriptionis ait. coquatur donec consumatur aqua ⁊ remaneat oleum sericinum ⁊ ibi docet ipsum facere duobus modis. vt facit Mesue. Auicẽ. in quinto canonis habet tres descriptiones. Mesue vero dicit. Recipe basce. Joannes Serap. dicit alsek. Auicen. basce. si hec tria idem sunt est thymus. si autem non est ysopus vsualis. nam in isto oleo primo habet basce. inferius habꝫ extremitatum balasce idest thimi. ⁊ sic quidam sapientes dixerunt q̃ per basce intelligitur ysopus. ⁊ per balasce thymus. Mesue ponit in alia descriptione penidios. vnde Joannes Serap. inquit in descriptione alia non dicitur vacinum. ⁊ dicitur q̃ illud accipitur ex penidijs.

oleum de cucumere asinino. Recipe suci cucumerorum eius completorum olei sisamini ana. ℥. vj. coque vsque ad consumptionem suci ⁊ vtere.

¶ Modus alius. Recipe suci radicum eius. ⁊ radicũ eius contritarum ana. oñ. vj. olei sisamini lib. i. coquatur sicut diximus ⁊ administretur.

¶ Istud oleum est in vsu. tamen non multum. Dia. habet vnam aliam descriptionem sub nomine olei sicionij idest olei de radice cucumeris asinini. eius sucus apud eundẽ electerium dicitur. Mesue in capitulo de cucumere asinino inquit. cucumer asininus est fructus sicut cucumer parvus qui satis est notus ⁊ melior pars eius plante est fructus ipsius ⁊ proprie eius completi sucus ⁊ post ipsum radix. ⁊ melior fructus eius est completus citrinus iam expoliatus a viriditate ⁊ qui est vere amaritudinis. ⁊ cuius sucus est albus habens sicut de pinguedine aliquid. Incõpletus vero est malus. ⁊ melius tempus operationis eius est finis estatis. ⁊ collectionis radicis eius est finis veris.

¶ Operatio suci. Recipe ex suco eorum quantitatem quã volueris ⁊ proprie quando citrine sunt ⁊ sunt maturitatis complete: ⁊ fiat extractio suci cũ facilitate nõ cũ compressione ⁊ expressione laboriosa. ⁊ exficcetur sicut exficcatur scamonea ⁊ aloes. ⁊ conseruatur sucus eius triẽnio. ⁊ est administrandus post sex menses.

oleum de pomis citrãgulis. ℞. poma citringulorũ numero. xij. ⁊ sint ꝓprie antiqua. ⁊ pone ea integra in vase figuli vitreato funde super ea olei de oliuis aut olei sisamini. ℥. xxvj. aut plus secundum magnitudinem. ⁊ paritatem citrangulorum ⁊ aque fontis ⁊ aq̃ maris ana. lib. v. coquatur ad consumptionem aque. deinde funde super ipsum aque dulcis clare lib. i. ⁊. ⁊ proijce super ea penidiarum albarum. ʒ. viij. decoque vsque ad aq̃ cõsumptionẽ ⁊ administretur in potibus ⁊ cibis ⁊ pulmentis de farina.

¶ Istud oleum non est in vsu. Superius fuit positum oleum de granis citri ⁊ citrangulorum. ⁊ hoc est de pomis citrangulis: ⁊ de hoc pomo testatur Simon Januensis q̃ nunquam inuenit aliquem de eo mentionem fecisse. sed secundum Modernorum opinionem est pomum dictum arancium. Mattheus siluaticus inquit. pomum arancie. idest citrangulum vel citroniolum. nam hoc pomum in colore est citrinus. Auicen. in libro primo in fen. 2. doctrina. 3. capitu. 2. de significationib̃ colorũ vrine inquit. ex coloribus vrine sunt gradus citrinitatis sicut palearis. deinde citrinus. post flauus. deinde russus. postea citrangularis. postea igneus qui tincture croci assimilatur.

¶ Vas figuli: idest terra argille. Isidorus in capitulo de vasis escarijs ait. vas dictum a vescendo: q̃ in eo esse apponantur: cuius diminutiuum vasculum quasi vesculus. Mesue habet in vase figuli: idest de argilla siue terra figuli. vnde vasa fiunt dicta ab argis vbi primo ipsa vasa facta sunt. Papias argilla terra humida ab argis dicta: apud quos primum ex ea vasa facta sunt.

oleum de croco. Recipe croci. ℥. i. mirre pure. ʒ. iiij. cordumeni idest leuistici hortulani. ʒ. iij. calami aromatici. ʒ. viij. infundantur medicine in aceto diebus quinque preter cordumenum. die sexta proijciatur super ea cordumenum. ⁊ dimittatur die vna. deinde fundatur super ea olei lib. i. ⁊. ⁊ coquatur lento igne vsque ad aceti consumptionem. ⁊ sunt qui loco aceti vinum ponunt.

¶ Istud oleum est in vsu. tamen non multum. Auicen. in quinto canonis habet vnam aliam descriptionem. sed nõ est eadem huic. Crocus idest zaffaram. ⁊ est crocus orientalis seu cõmunis. inuenitur alius crocus qui hortulanus dicitur. ⁊ hic est carthamus.

oleum de piperibus. Recipe trium piperum ana. ℥. iij. chebulorum: bellericorum. emblicorum. ⁊ indorum añ. ʒ. v. radicum apij. feniculi añ. ʒ. iij. ⁊. serapini. oppoponaci. iusquiami albi añ. ʒ. ij. ⁊. turbith. albi boni. ʒ. xij. zinziberis. ʒ. iij. caulis recentis. basech. humidi. foliorum ruthe humide. quantum de singulis capi potest. decoquantur omnia post contritionem earum cum aque lib. xxiiij. vsque ad tertiam partem. deinde coletur ⁊ proijciatur super ea olei de cherua emine. ij. ⁊ coquatur vsque ad consumptionem aque: ⁊ sunt ex hominibus qui addunt in eo ireos. ʒ. vj. tapsie. ʒ. ij. anisi cordumeni idest carui agrestis añ. ʒ. i. ⁊. calami aro. ʒ. ij. ⁊. spice inde. idest nardi. ʒ. i. expressionis alasce. sextaria tria. ⁊ administretur vbi oportet. ⁊ sunt qui loco olei de cherua ponunt oleum trinum idest de ireos. aut oleum de cheiri idest de viola citrina. aut oleum de amigdalis amaris. aut ex omnibus partes conuenientes.

¶ Istud oleum est in vsu. maxime apud Mediolanenses. dicitur autem de piperibus propter tria genera piperis q̃ in eo ingrediuntur. ⁊ sunt proprie albi dicti leuci. nigri dicti melani. longi dicti macri. ⁊ hec tria genera nota sũt apothecarijs. sed apud medicos nõ trãs. qr opinio multorum medicorum est quod piper album sit catapucia. aut granum been. quod non est credendum. ⁊ ego summe admiror q̃ doctores supradicti in descriptione olei de been sint decepti in re tam facili. cum habeant capitulum speciale ⁊ clarissimum a Serapione qui hec tria genera apertissime declarat.

¶ Basce humide. idest recentis ⁊ est thymus. nam inuenitur in aliquibus codicibus mesue vbi dicitur basce humidi. ergo basce est verus thymus sicut apparet apud Serap. in capitulo de thymo. quidam dixerunt q̃ est ysopus verus vero nouit.

oleum de cherua est oleũ quod fit ex semine: quod dicitur granũ regũ siue catapucia maior: vt apparet supra. Emina ꝑm Aui. in qnto cañ. in cap. de põderibus emina italica ⁊ egyptiaca est. ℥. xvj. ⁊ emia rõana est. ℥. xx. Papias ait. emina appendit libram vnã que geminata sextarium facit: habet dragmas centum.

¶ Tapsia ꝑm Dias. dr tapsia: qr primo in isula tapso fuit inuẽta ab Aui. vocat theriffie: ⁊ dicẽ q̃ ẽ gũmi ruthe agrestis: ⁊ secundũ haliabbatem tapsia est ruthe agrestis. Auerro. v. col. inquit tapsia idest gũmi ruthe agrestis secundũ quosdam medicos. quidam praue crediderunt q̃ esset rubea tinctorum: sed non recte: verum est q̃ tapsia ꝑ Simonem ex auctoritate pauli est rubea tinctorum. sed aliud est Auic. in quinto cañ. in capitulo de cura alguada ⁊ albaras in quodã medicamine habet tapsiam ⁊ rubeam tinctorum: quod non eẽt si esset idem. sunt ex hominibus qui loco tapsie ponunt ruthã siluestrem: ⁊ sunt ex hoibus q̃ ponunt cassiam: ⁊ sunt ex hoibus qui ponunt lepidum qd̃ est genus eruce siue keitaragi indi.

¶ Sextartũ ꝑm Auic. in quinto cañ. i ca. de põderibus est. ʒ. vj. idem dicit gentilis super illum passũ. moder. vero generaliter opinantur q̃ sextarium sit pondus duarum librarum cũ dimidia: maxime quando inuenitur sextarium vini vel aque vel suci. si vero inuenitur sextarium cinamomi aut piperis intelligtur pondus dragmarũ sex. in hoc sunt diuerse opiniones.

oleum de euforbio. ℞. euforbij. ℥. ⁊. olei de cheiri. i. olei qd̃ fit ex viola citrina. ℥. v. vini odoriferi. ℥. v. decoque vsque ad vini consumptionem ⁊ vtere.

¶ Istud oleum est in vsu. Mesue ponit q̃ istud oleum potest fieri duobus modis. ⁊ sic est q̃ sunt ex hominib̃ qui faciunt ipsum ꝑm primum modũ: ⁊ sunt qui faciunt ipsũ secundum alium modum. verum nostri doctores mag. laudant ꝑm modum q̃ primum. Auicẽ. in quinto cañ. habet vnam aliam descriptionem que videtur esse eadem cum secunda descriptione: ⁊ sic aliam scribam.

oleum de euforbio ꝑm alium modum. Recipe stafisagrie: condisi ana. ʒ. iij. piretri. ʒ. vi. calamẽti mõtani ficci. ʒ. xij. costi. ʒ. x. castorei. ʒ. v. tere ⁊ decoque in vase vitreo cum vini odoriferi lib. iij. ⁊. post quã infusa fuerint in eo diebus duobus vsque ad mediũ vini. deinde frica manibus fricatione vehementi: ⁊ cola ⁊ fundes supipsuꝫ olei de cheiri. i. de viola citrina aut olei sisamini li. i. ⁊. ⁊ decoque vsq̃ ad consumptionẽ vini. deinde pijce super ipꝫ euforbij recentis ⁊ alibi. ʒ. iiij. trita cõtritiõe vltima ⁊ coquatur cum eo ⁊ vtetur.

¶ Istud oleũ est illud qd̃ magis laudant nostri doctores. Euforbium vero est gũmi satis notum.

Stafisagria ꝑm Aui. in sedo cañ. est vna passa mõtana ⁊ est granũ capitis ⁊ in monte libano suenit de ea plurimũ ⁊ est granum nigrũ: sicut cicer nigruꝫ: ⁊ hec ab aliquibus dicitur pedicularia: eo q̃ pediculos occidit.

¶ Condex. i. condisi ⁊ est id q̃ Dias. vocat structiuꝫ ⁊ sũt radices quibus vtuntur lanarij ad suffumigandum lanas ꝑm intentionẽ Diascoridis. nunquaꝫ potui cõponere eã virtutem. etiaꝫ habet ad prouocandũ sternutationem. ⁊ pp id multi crediderunt ipsum esse eleborum album: sed non recte sicut patet per Diasc. propterea macer vocat id structiũ: ⁊ inquit q̃ non minus puocat sternutationem q̃ eleborus albus. Dinus autem florentinus in lib. 2. in capitulo de cura scrofularum inquit. condisi. idest eleborus albus quod falsum est. idem dicit Auerro. in quinto col. vide ẽt Auicen. in quarto canoñ. in fen. vj. in summa secunda venenorũ ex plantis qui ait de condisi ⁊ eleboro albo. ergo idem non sunt. verum hodierni putant ipsum esse speciem elebori: ⁊ loco eius potest poni eleborus eo carẽtes ⁊ nullo modo audeant huius interiue propinare.

oleum vulpinum. Recipe vulpẽ integraꝫ: cui' interiora sint euulsa. ⁊ pone i vase ⁊ funde super ipsã aque fontiuꝫ ⁊ aque marine ana. kist. i. lib. i. ⁊. olei antiqui clari kist. ij. ⁊. decoque lento igne cum salis. ℥. iij. vsq̃ ad aque consumptionẽ. deinde pone in vase ⁊ pijce super ipsam herbe aneti ⁊ alasce idest thimi ana. lib. i. ⁊ funde super ea aque dulcis vbi cocte fuerit ex eisdẽ herbis añ. m. i. manipulus est tantum quantũ capi potest vna manu. ⁊ coque sicut prius vsq̃ ad aque cõsumptionẽ ⁊ administretur. est enim mirabile. ⁊ quãdoq̃ preter oleum coquitur vulpes i aqua fontiuꝫ ⁊ aqua salsa. ⁊ fit aq̃ quãtitas multa cum eisdem herbis ⁊ administretur lauãdo in tina ⁊ est efficax: hoc quoq̃ nõ pretermittimus quod vulpes tãdiu debet coqui siue in facẽdo oleũ siue. aquã ad abluẽdum dõec sic cocta fit vt ei' artus omnes laxẽtur ⁊ dissoluãtur.

¶ Istud oleum est multum in vsu. Joãnes anglic. in capitulo de dolore iuncturarum inquit. oleum vulpinum est medicamen vltimum ad arteticam. ⁊ podagram ⁊ dolorꝫ renum. ⁊ dorsi. quod ita sit vt dicit Mesue. Petrus argillata in cap. de podagra siue gutta frigida ponit vnguentum de vulpe ipsius Mesue. Recipe vulpẽm integram euulsis interioribus ⁊ pone in vase cum aqua salsa ⁊ vino ⁊ oleo. ⁊ vltra hoc pone in isto vase saluiam rosẽmarium iuniperum anetum origanum ⁊ maiorana omnia ista buliant. vt docet ipse ibidẽ. miror ob tali verba. nam primo Mesue non ponit vnguentum de vulpe. preterea descriptio olei vulpini non est eadem. sꝫ vide supra in vnguento de vulpe. vulpes vero apud arabes dicit thaleb. Sul. narrat virtutẽ ipsius dicẽs. q̃ oleũ i quo decoquitur vulpes cõfert multũ doloribus iuncturarum. ⁊ multi medicorũ ponũt ipsaꝫ viuã in vase cũ oleo ⁊ decoquũt ⁊ quidã põunt eã mortuã ꝑ hoc oleũ nõ est plus resolutiuũ q̃ oleũ in q̃ coquitur adeb. nã quãdo coqtur i oleo ẽ virtus ei' resolutiua multũ. ⁊ nos gdem dixim' q̃ medicie que hoc faciunt attrahunt ab interioribus corporis

Oleum de scorpionib'. Recipe scorpiões circiter. xx. vel plus vel min' secũdũ quãtitatẽ coq̃ ⁊ pone in vase vitreo. ⁊ funde sup eos olei amigdalarũ añ. lib. ij. ⁊ stringe caput vasis. ⁊ dimitte i sole viebus. xxx. deinde cola ⁊ vtere.

Istud oleũ est in vsu. Mesue docet ipsum cõpõere duobus modis. ⁊ sic sunt ex hominib' qui cõponũt ipsuꝫ secũdũ primũ modũ. ꝫ nostri doctores magis laudãt secundam descriptionẽ quam primã. ⁊ sic illam describam.

Oleum de scorpionib' secundũ aliũ moduꝫ. Recipe aristologie ro. gentiane. ciperi. corticũ radicis capparis. añ. ℥. i. fũde sup ea olei amigdala. amarũ kist. i. ⁊ põe in sole. xx. vieb'. deide proijce sup ea ex scorpionib' a. x. vsque ad. xv. ⁊ tex stringe orificũ vasis. ⁊ dimitte i sole p dies. xxx. deide cola ⁊ reseruet. ẽ. n. mirabile.

Istud oleum maxime secundum istam descriptionẽ ẽ illud quod magis laudãt nostri doctores. vide etiã apud rasim in libro de diuisionib' in capitu. medicinarum vrine vnam descriptionẽ que eadem huic est. Joannes ãglicus in cap. de lapide renum habet hanc descriptionẽ. scorpiones autẽ satis nati sunt supra narraui de ipsis in cap. de tyriaca. que valet contra scorpiones

Oleum de serpentib'. Recipe ex serpẽtib' nigris circiter li. ij. sint serpẽtes nigris integri. ⁊ funde sup eos olei sisamini. kist. i. ⁊. põe in vase terreo vitreato stricti orificij. ⁊ figilla orificiũ vasis. ⁊ ꝑcoq̃ lento igne vsq̃ dũ dissoluantur serpẽtes. ⁊ caueat sibi operator a vapore eius. ⁊ cum coctũ fuerit dimittatur infrigidari ⁊ recondatur in vase vitreo. ⁊ administretur liniendo cũ penna.

Istud oleum non est in vsu.

Serpens autem accepit nomen: qr occultis accessibus serpit. Auic. in quinto cañ. habet vnam aliam descriptionem que est similis huic. idem habet Leonardus de preda palea in capitulo de fistulis. Gilibertus de anglia in capitulo de paralesi habet vnam aliam descriptionem. sed non est similis isti. species autem serpentum multe sunt. Auic. in secundo canoñ. de serpente facit capitu. sed ibi non narrat eius species. verum idem in quarto. in fen. vj. in. capi. de spẽbus serpentum de ipsis loquitur ⁊ narrat de morsu basilisci. i. reguli quoniam habet coronam. cuius longitudo ẽ duorum palmorum. ⁊ caput est acutum valde. ⁊ oculi eius sunt rubei. ⁊ color eius ad nigredinem ⁊ citrinitatem decliuis est. qui adurit totũ super quod incedit. ⁊ nõ

oritur in circuitu cauerne eius aliquid. ⁊ cuꝫ opponit habitationi eius auis moritur ipsa auis. ⁊ ꝑm plurimũ qui tangit eum cum virga moritur. ⁊ est mediãte virga. ⁊ propter illud iam tetigit illum miles quidã cum lancea sua ⁊ statim mortuus ẽ miles ⁊ animal eius: ⁊ tetigit ipse labitũ equi. quare mortuus est equus ⁊ miles. ⁊ hi quidem serpẽtes multiplicantur terra aroth ⁊ nubie. verum de numero serpentum primi ordinis reponũtur species quedam draconum interficientium sicut basiliscus flatu eoꝝ. d̃ eoruꝫ numero fuerunt dracões de quibus recitat Aristoteles in libro de proprietatibus electuariorꝫ ⁊ plantarũ. q̃ tempore regis Philippi erant in duobus montibus inter quos montes erat posita via ducẽs ad ciuitatẽ. ⁊ quotquot per illam viam transibant quando erãt inter illos duos montes moriebant. ⁊ tunc Socrates ingẽiatus est ad mortem ipsorum ⁊ fecit fieri caueam vitreã ⁊ intrãs in eam illuc perrexit. ⁊ vidit illos quoruꝫ flatu inficiebatur aer. per cuius respirationem ⁊ contactum inficiebãtur trãseuntes ⁊ moriebantur. dicunt etiã quidam quod regulus serpens interficit suo sibillo ⁊ suo visu. regul⁹ etiã est auis parui sima omnibus nota. nullius effectus ad opera medicine.

oleum de ranis. Recipe ranarum aquaticaꝝ capita circiter. ℥.vj. ⁊ funde super ea in vase vitreo olei fisamini. kist. ʒ. ⁊ obtura orificium vasis. decoq̃ sicut diximus in oleo serpentino. ex multis autẽ rebus fiunt olea secundũ hunc modum que rerum ex quibus fiũt virtutem habent. de quibus multi ex scriptoribus scripserunt in quibus sermonem non extendimus.

Istud oleum non est valde in vsu. Joan. anglicus in ca. de dolore iuncturarum habet descriptionẽ huius olei. species autem ranarum multe sunt. Aut. in scdo cañ. de ipsis loquitur. sed non distinguit species earum. veruꝫ idem in quarto canonis in fen. vi. in tractatu scdo de venenis ebibitis que sunt ex animalibus loquit̃ de ranis lacunalibus viridibus ⁊ marinis rubeis. ⁊ de ranis citrinis. ⁊ ibi loquitur de venenositate que est in ipsis. nã sine dubio oẽs rane sunt venenose. Serap. in cap. de ranis inquit ex auctoritate Dia. rane que sunt in paludibus quando coquũtur cuꝫ sale ⁊ oleo ⁊ administrantur in cibo sunt bezaar venenis. nam bezaar est tyriaca contra venenum. etiam bezoar est lapis cõtra venenũ. Isido. in cap. de piscibus inquit. rane a garrulitate vocate eo q̃ circa genitales strepunt paludes ⁊ sono vocis importũis clamoribus reddunt. ex his quedã aquatice dicunt q̃dã palustres quedã rubete. ob id qꝫ in vepribus viuũt grãdiores cunctaꝝ alie calamites vocant q̃m inter harundines ⁊ fructices viuũt minute oium ⁊ viridissime mute ⁊ sine voce sunt. agridule rane pue in sicco vel agris morãtes. vnde ⁊ nuncupate. negant quidẽ canes latrare. quibus in offa rana viua fuerit data.

oleum de ouis. R. vitella ouorũ elixatorum circa .xxx. ⁊ cõminue ea manib⁹ ⁊ pone i sartagine lepida ⁊ frige super ignẽ mouendo cum ligneo aut ferreo cocleari donec rubescant ⁊ resoluatur ab eis oleum. ⁊ tũc exprime ea cum cocleari ⁊ manabit abunde.

¶ Istud oleũ nõ est in vsu. ꝑm intentionẽ Mesue põt cõponi tribus modis. Leonar. de ꝑda palea in ca. de fistulis habet etiam hanc descriptionem.

¶ Ouoꝝ spẽs sunt plures. Aut. in. 2. cañ. alt. oua nota sũt ⁊ meliora ex eis sunt oua galline recẽtia. melⁿ q̃d in eis ẽ. est vitellus. ⁊ melius coꝝ artificiũ est vt nõ cũ alio cõgelẽtur. Galie. ãt inquit. oua que eligimus sunt oua gallinaꝝ non ergo oꝫ q̃ narremus naturam aliorum ouorum.

oleum de frumento. modus opationis eius est. pone frumẽtuꝫ super laminã ferream ignitam non multum ⁊ comprime ⁊ manabit oleuꝫ. secundus modus ponatur frumentum excorticatũ in vase sublimationis. ⁊ fiat sicut dicemus.

¶ Istud oleũ est in vsu. Leonar. de prẽda palea in capitu. de fistulis habet huius olei descriptionẽ. Frumentũ. i. triticum Isido. ait frumenta sunt proprie que aristas habẽt. fruges autem reliqua. frumenta autem vel fruges a fruendo hoc est a vescẽdo dicta sũt. nã frument. dicitur summa paro gule. primitiue proprie que sunt de frugib⁹ percipiunt. triticum vel a tritura victũ. quod purissimum hordeo condatur vel qꝫ granum eius cõmolitur ⁊ teritur.

oleum sinapinũ. modus est ẽ sicut olei de frumẽto. ¶ Istud oleũ est in vsu ꝑ intentionẽ Mesue eius opatio est sicut opatio olei de frumento. ego aũt vidi fieri oleũ de sinapi sicut fit oleũ de amigdalis. sinapis autẽ due sunt spẽs. s. nigra ⁊ alba. nigra aũt est illa que intelligitur qñ simpliciter ponitur. ⁊ viraq̃ nota est.

oleum de iunipo. R. ex lignis iunipi quãtitatẽ sufficiẽtẽ ⁊ scinde in frusta ⁊ imple ex eis voliuꝫ magnũ vitreatũ interius. cuⁿ orificiũ sit artũ. ⁊ fac foueã in terra. ⁊ prepara pietes eius cuꝫ terra figuli. deinde pone ollã vitreatã ex directo in fundo fouee bñtẽ in orificiũ amplũ. ⁊ cooperiat lamina ferrea subtili pforata foraminib⁹ multis sicut cribratoriuꝫ tritici. ita q̃ lamina vndiq̃ olle orificiũ cooperiat. deinde super laminã preparet orificiũ volij ex inuerso. ⁊ preparet cuꝫ terra figuli vt nihil ex vtriq̃ orificijs respiret. post illud accẽde ignẽ super totũ corpus volij. ⁊ dimitte ardere sic per oras duas. manabit enim ex arte hac oleum quod reconde ⁊ administra vbi oportet.

¶ Istud oleum est in vsu. Leonar. de prẽda palea in capitu. de fistulis habet etiam hanc eandem descriptionem.

¶ Iuniperus autem apud Auicen. est cupressus siluestris. ⁊ eius quidem alia est parua alia magna ⁊ arbor multiplicat in terris romanoꝝ ⁊ occidẽte. ⁊ assumunt. ex ea ligna ad fabricas magnas. granuꝫ ipsius apud eundem vocatur abel. sed ille textus est corruptus. nam abel est sauina que vocatur bracteos. ⁊ sic si bene legis illud cap. de abel apd Auicen. videbis q̃ est falsuꝫ nam Serap. in cap. de iunipero inquit ex auctoritate Diasco. iuniperus est vna ex spẽbus cupressi masculi. ⁊ oẽs sunt quatuor species. ⁊ sunt iuniperus. i. pinus indus ⁊ abel. i. sauina. ⁊ sorbin ⁊ gar. vꝫ iuniperus que noiatur arconas. ⁊ gummi ipsius ꝑm Moder. opinionem est sandaraca seu vernix scriptorum.

Terra figuli. i. terra seu argilla. vñ vasa fiũt. Isido. in ca. de puluerib⁹ ⁊ glebis terre ingt. argilla ab argis vocata apud quos primũ ex ea vasa confecta sunt. creta ab insula creta vbi melior est. Joan. anglicus in capitulo de sterilitate ait. argilla anglice clei. ⁊ est terra rubea viscosa ⁊ tenax.

oleum fraxininum valet sicut oleum de iunipero ⁊ confert spleni. ⁊ fit sicut illud.

Istud oleum apud nos non est in vsu.

Fraxinus autem est arbor satis nota eius semen apud modernos vl̃ lingua auis de fraxino apud nostros doctores replunt varie opiniões. quidã volũt vt Mat. fil. q̃ hec arbor sit illa que ab Auic. in scdo cañ. vl̃ arbor cimicum; sed non recte. verum Matheus siluaticus inquit virdam vel virdar est arbor cimicuꝫ siue fraxinus. quod falsuꝫ est. nam virdar est ptelea. ⁊ ptelea apud grecos est vlmus. ⁊ sic est q̃ virdar siue arbor cimicum est vlmus. fraxinus autem ꝑm Isidorum vocari fertur quod magis in asperis locis montanisq̃ fragis nascitur. hinc per deriuationẽ fraxinus sicut a monte montanus.

oleum de gagatis ⁊ est oleũ sacratũ. R. ex lapidib⁹ gagatis q̃ztũ vis. ⁊ fac ex eis sic̃ diximus in oio de iunipo. scdo mod⁹ ẽ cũ ope sublimatiõis. vt dicem⁹

Istud oleum non est in vsu. ꝑm intẽtionem Mesue est oleum quod fit ex lapidibus qui gagates dicũtur ⁊ ipsuꝫ est oleum sacratum.

Gagates aũt ꝑ Diasco. est lapis qui inuenitur in licia circa rippaꝫ que ganges appellat. colore niger ⁊ aridus ⁊ quasi luminosus mediocriter leuis valde. ⁊ est melior q̃ facile exarserit igne. ⁊ odorem aspalti hñs ꝑm Pli. optimus est qui ad lucernã accenditur. quidam exrimauerũt ipsuꝫ esse oleũ petroleũ. alij dixerunt q̃ est carabe. sed aliud est.

oleuꝫ philosophorum. R. ex lateribus antiquis multe antiquitatis. ⁊ proprie factis ex terra rubea. ⁊ cõminue eos in frusta ⁊ accẽde super eos ignẽ carbonũ sine fumo abiq̃ dũ inflãmentur ⁊ rubeant. deinde submerge eos in cõca plena oleo de alchechil. aut oleo antiquo claro vsq̃ dũ imbibant imbibitiõe vltia. ⁊ pone in cazola ⁊ permitte exiccari per se. post illũ cõminue eos cõminutione vltia. ⁊ poneꝫ caciola ⁊ figilla orificiũ cacciole

cum orificio alembici. ⁊ figilla cũ luto alchimistarũ. ⁊ pone in fornace: cuius ignis sint prune. ⁊ coquat vsq̃ dũ distillet oleũ. ⁊ tu ordinabis vas sub rostro alẽbici. i quo recõdis. ⁊ administra vbi oꝫ. ⁊ quãto antiquiⁿ tãto melius.

¶ Istud oleũ est in vsu. sed oportet ipꝫ fieri cũ bona diligẽtia. ꝑm intẽtionẽ Mes. est oleũ i quo cõcordati sũt antiq ⁊ verificauerũt eẽ oleũ secretoꝝ inuamẽtoꝝ. alij illud oleũ sapiẽtie dixerũt: ⁊ alij oleũ bñdictũ. ⁊ alij diuinũ: alij vero sanctũ: ⁊ a plurib⁹ oleũ pfecti magisterij vocatum est. ipse Mesue in sua distinctiõe de oleis ponit duas alias descriptiones olei q̃ vocant oleũ benedictum: ⁊ sunt oleũ camomille ⁊ oleum nardinũ: ⁊ hoc quia sunt olea multe vtilitatis: sed proprie oleũ benedictum est oleũ philosophorum. nam vide apud Rasim in suo tractatu de oleis q̃ habet oleum benedictum ⁊ est idem. in fine vero eius descriptionis inquit. hoc oleum est de secretis philosophorum ⁊ valet sicut oleũ balsami. liber q̃ dicit bulchasim. i. seruitor in tractatu secundo habet vnã aliã descriptionẽ que eadẽ ẽ. ⁊ de istis; verũ Mesue dicit q̃ accipiantur ex lateribⁿ antiquis. multe antiquitatis. Albuchasim autem inquit. accipe lateres rubeos nouos quos aqua non tetigit. Leonardus de prẽda palea in capitu. de fistulis habet vnã aliã descriptionem que ẽ similis huic quam ponit Mesue. Joannes anglicus in capitulo de colore iuncturarum ait. petroleuꝫ: ⁊ est oleum benedictum factum de lacteribus: tamen fetidũ est. sed summe penetratiuum.

oleuꝫ alchichil. idest oleum quod fit ex floribus rosmarini bulchasis: idest s. ruitor habet oleuꝫ vetustissimum. Leonar. habet oleum oliue vel oleum antiquũ clarũ: si vero componere vis cũ oleo de alchichil accipiat floꝝ alchichil i. rosismarini. ʒ. x. pÿclank in lib. i. .5. olei oliue aut fisamini. ⁊ dimittatur soli donec accipiat virtutẽ rosismarini: ⁊ postea colet ⁊ administretur.

oleum balsaminuꝫ ꝑm Petrũ de ebano in capi. de egritudine cordis. R. mirre electa: aloes epatici: spice nardi: faguinis draconis: thuris: mumie: opponacis: bdelij: carpobalsami i. fetis balsami: armõtiaci sarcocolle. croci. mastichis. gummi ara. storacis ligde añ. ʒ.ij. laudani electi: succi castorei ana ʒ.ij. ʒ. musci. i. ʒ. terbentine ad pondus singularũ rerũ. misce oia hec puluerizãda cuꝫ terbentina. ⁊ pone hoc totũ in alembico ⁊ ingeniose distilla. est enim aro sicut de aq̃ rosata. ⁊ postea vsui reseruet.

¶ Istud oleũ est illud qd̃ meo tpe vidi cõponere ⁊ vidi ipsuꝫ poni in tyriaca. metridato diacucurma aurea alexãdrina ac aliis cõfectionib⁹ in qb⁹ ingredit balsam⁹. verũ sit pia fuit posita vna alia descriptio olei qd̃ ex ligno balsami manãt. ⁊ illa ẽ nobilior ista. sed quia illud apd nos nõ potest fieri. nisi doctores cõposuerũt descriptiones olei cũ tãta diligẽtia q̃ potest poni in oi loco vbi ingredit balsamus. ⁊ sic ista desc iptio magis ẽ laudataq̃ alie descriptiones. sin autẽ ꝑm istã descriptionẽ facere nolueris infra apparebit alia descriptio ex auctoritate Gulielmi placẽtini. ⁊ oleũ qd̃ fit ꝑm illã descriptionẽ põt poni in oi loco vbi ingredit balsam⁹. etiã oñdaꝫ facere balsamũ artificiosum sicut docet Bartholomeus mõtagnana. succi castorei. hec littera est corrupta. debet. n. dicere succi castorei. aut castorei succi. qd̃ idem est. castoreꝫ aũt est animal quod vocatur castor. Gal. in libro ad partenianũ inquit: castoreũ animal liculum quadrupes. ⁊ castor appellat testiculus eius.

oleuꝫ frigidissimum viride sic fit ꝑm Nicolaum. R. olei cõmunis albi vel albuti lib. ij. cimarum rubi. tenerimarum. foliorũ violaruꝫ. vermicularis. cimbalarie. sempertiue. solatri. foliorum papaueris iusquiami. mandragore. crassule maioris. portulace. lactuce. bardane. omnium ana. ℥. ij. hec omnia simul terantur. ⁊ supradicto oleo mittantur per tres dies. post tres vero dies sup ignẽ ponatur ⁊ vsq̃ ad spissitudinem buliant. postea colentur bene expressa cũ pãno. deinde iterum in stãnato vase ponãtur super ignem ⁊ buliant ad succi consumptionẽ tunc ab igne deponant ⁊ residere pmittant. ⁊ illud clarũ qd̃ supernatat colligatur ⁊ vsui reseruetur.

¶ Istud oleũ non est in vsu. dicitur oleũ frigidissimum vt ride ab herbis frigidis ⁊ viridibus que in ipso ingrediuntur. ⁊ sic ipsas herbas que difficiles sunt declarabo.

Vermicularis scdm compositorem est sempuiua. minor aut portulaca agrestis in tectis domorũ nascitur. ꝑm autẽ lumen maleluces est crassula. quod. falsuꝫ ẽ. qꝫ in isto oleo vtrunq̃ ingreditur. Macer ait. sempuiua minor species ẽ istius herbe. quã sempuiuam dictum quõiam viret omni tempore. barba iouis vulgari more vocatur. ꝑm intẽtionẽ macri barba iouis est sempuiua minor. ꝑm vero Mattheũ siluaticũ barba iouis est herculis vel bonades. i. sticados citrinum. ꝑm autem Nicolauꝫ est sticados citrinũ seu santonicum marinũ. ergo est herba marina. i. herba lumbricorum. aduertendũ est autem q̃ macer dicit ipsam vocari barbam iouis nisi a vulgarib⁹. sed deus hoc nouit.

Cimbalaria vmbilicus veneris scatuncellus idem apud Dia. vocatur cotilidon. siue vt alij cimbaliõ. siue vt latini vmbilicus veneris. hec est herba que foliaⁿ habet rotunda ⁊ lata que in muris nascitur. ⁊ est quam nostri rustici herbã rotundellam vulgariter dicunt.

Grassula maior ꝑm compositores est faba grassa. ꝑm alios est sempuiua maior. ſz nõ recte. nã in isto oleo possumus certificari q̃ idẽ nõ sunt. qꝫ in hoc ambe ingrediunt. crassule vero species tres sũt. scilicet maior minor ⁊ media. maior vero est herba que habet folia viridia ⁊ pigniosa. vt sempuiua. ⁊ floꝝ tendentẽ ad albedinem. nascitur aũt apud nos iuxta fossos. ⁊ hec est faba grassa. minor vero est vermicularis. ⁊ media ꝑm ꝓpositores est cardus benedictⁿ.

oleum de liliis purum. ꝑm Joan. Sera. in suo antidotario. R. ex liliis albis mundatis. ℥.ij. ʒ. .5. proijciantur in lib. iij. olei fisamini ⁊ manent donec accipiant virtutem liliorum. ⁊ coletur. ⁊ administretur.

Istud oleum est illud quod apud nos est in vsu. sub nõlne olei d̃ liliis puri. aut simplicis. Gul. pla. in suo antidotario habet oleum de liliis simplex. quod idẽ est. supra fuit positum oleum de liliis compositum. quod etiam est i vsu sed non tantum.

oleum darisabaꝫ. ibidẽ. R. scelib ⁊ est darisabã. ℥. vi. cassie lignee. ʒ. viij. costi. ʒ. iiij. cinamomi. ℥. v. calami. aroma. ʒ. ij. olei lib. vij. ʒ. decoquãt oia bene lento igne ⁊ coletur ⁊ administretur.

¶ Istud oleũ nõ ẽ i vsu. Darisabã vero ẽ arbor que apud Dia. vocat aspaliũ. vt dictũ fuit i ꝑfectione de chifodea.

oleum fenugreci. ꝑm Rasim i suo tractatu d̃ oleis Recipe fenugreci lib. i. elacterij. lib. viij. cipti lib. ij. calami aro. lib. i. pone i oleo per decẽ dies quotidie mouetur ⁊ exprime oleum ⁊ reserua.

¶ Istud oleum non est in vsu. Diascori. habet vnom aliã descriptionem sub nomine olei telini. sed nõ est sile huic.

¶ Fenugreci farinã multi buceron. aut egloc rae: aut locon appellauerunt. vide apud Gal. in octauo simpliciũ q̃ telinum est fenugrecum. ⁊ ista noia nõ sunt referẽda farine sed ipsi fenugreco. bucerõ. eni sonat bouis cornu eglocerõ vero capre cornu. nã semina ipsius in corniculis similib⁹ faxeolis sunt. ⁊ hoc semẽ notũ est. inuẽitur apud nos quedã herba q̃ multũ sibi assimilat i folijs ⁊ i reliquis ⁊ hec apd quosdã dicit capricornu. ⁊ d̃ hoc sele multi falsi herbarici vẽdũt ardãtarijs ignorãtib⁹ loco fẽugreci ſz errãt.

¶ Electuarium siue electuariũ vt apud Diasc. ⁊ est sucus cucumeris asiniri. vide supra vbi posite fuerũt pillule de elacterio. ⁊ ibi melius ostensum fuit.

oleum salmente ibidem. Recipe salmentam. ⁊ pista ⁊ pone i aqua. coque. ⁊ pone oleum ⁊ coque ad ignem ⁊ serua colatum.

Istud oleum non est in vsu. ꝑm intentionẽ rasis est oleũ de salmẽta. ſz text⁹ est corrupt⁹. oꝫ. n. dicere oleũ d̃ salitica. i. spica celtica. ꝑm Mattheum siluaticũ ſz nõ recte. quia Dia. ac Pli. de salitica spãle faciũt cap. ⁊ est aliud sed ꝑm plurimũ loco salitice spica celtica põit. ⁊ sic hodie hei barici vendunt apothecarijs salitica ꝑ spica celtica. que idem non est vt dictũ fuit. tamen põt poni loco eius. licet sit debilior. hanc teutonici. ⁊ alie gentes apud quas nascit̃ salt uncam vulgari noie appellãt. nascitur apud teutõicos plurima alpibus Italie ⁊ in montib⁹ pirenei in desertis ⁊ asperis sũmitatib⁹ mõtiũ. ⁊ est cibus caprearũ siue dãmaꝫ.

Oleum de oleandro ibidez. Recipe succi oleandri lib.i. rosarum lib.5. olei onfancini lib.ij. coque donec cõsumatur succus cola ⁊ serua: nam valet scabiei ⁊ aufert eam omnino.

¶ Istud oleum non est in vsu.

¶ Oleander autē ꝑm Auic. in. scdo cañ. est siluestris ⁊ siu usalis. ⁊ ipse ꝓputat ipm iter spēs venenoꝝ. idē in quarto in ken. vj. in cap. summa. ij. venēoꝝ ex plātis in quit. oleander plurimū iterficit homines ⁊ anialia. ⁊ hec plāta ē quā Diaf. nereō vocat. hec plura nōina habet nā ab aliqbus dicit neredēdrō. ⁊ ab alijs rododaphin. ⁊ ab alijs nereo et folia sunt similia amigdale. ſ maiora ⁊ pinguiora ⁊ florem hz similē rose. i locis maritimis nascit. Leōard ō ꝑda palea i ca. ō prūa ⁊ igne pfico igt. oleū ō dādrod. i. ō oleādro

¶ Oleū onfancium. i. oleū de oliuis non maturis. Auic. in scdo canonis in cap. de oliuis ingt: oleum quādoq; ex primitur ex oliuis vtrime maturis ⁊ oleū onfancinū est illud quod expressum ē ex imaturis. ⁊ qñq; exprimit ex oliuis rubeis medijs inter imaturas ⁊ vtrime maturas.

Oleum de vsnee. ꝑm Auic. in gnto cõsoñ. Recipe vsnee sextaria. v. costi. ʒ. x. cassie. i. cassie lignee calami aro. añ. ʒ. ij. marmacoz. ʒ. ij. stozacis. i. calāite. ʒ. v. olei mirtini lib. i. ſ. terank medicine ⁊ infundank i aceto ⁊ dimittatur tribus diebꝰ ꝓximis: ⁊ coquank cū oleo donec cõsumak acetū ⁊ remaneat oleū. ⁊ colek: ⁊ recōdak.

¶ Istud oleum non est in vsu. de vsnee vide in electuario de vsnee qr ibi ample determinatum est.

¶ Marmacoz. i. melissa. qdā crediderūt eē marubiū. ſ nō recte. nā vide Sera. in ca. de melissa q ingt. bederāgie. i. turungē ⁊ of marmacoz. i. melissa. Aui. in. ꝛ. cañ. i ca. de maru. ingt. maru. dicūt indi q sūt spēs plures. est. n. qdā spēs eius q̃ est boni odoris ⁊ est marmacoz. ibi ipse Aui. in plures spēs distinguit. Leonar. de ꝑda palea in ca. de ademenul ingt. semē almarū. i. semen buglosse siue lingue bouis sine dubio almarū est eius species: ſ ꝑ marmacoz intelligitur melissa siue ozimum citratum.

Oleuz de stafisagria ꝑm Joā. angli. in ca. de cura tinnitus aurium. Recipe stafisagrie. ʒ. i. ſ. coquatur in succo ruthe vel in aqua feniculi. deinde ponatur oleum laurinum vel nardinum ad pondus. ʒ. vi. vel lib. i. coquātur vsqz ad consumptionem quarte partis ⁊ coletur ⁊ fiat oleum de stafisagria.

¶ Istud oleum nō est in vsu. Stafisagria apud Aui. ē vna passa mōtana ⁊ est granū capitis. Dia. stafisagria quā latini pediculariam vocāt: ⁊ nominatur hoc nomine: qr iterficit pediculos lendines. quidam vocant ipsam caput purgium. eo q̃ caput a pediculis purgat.

oleum de laudāo ꝑm eundē in lib. v. in ca. de modo abluēdo oleū. Re. laudāi. oñ. i. olei laurini li. j. ꝓficiank simile ⁊ est oleū de landano simplex quod valet in ꝓfortatiōe stōi mollificati ⁊ capillos cadētes detinet.

Istud oleū non est in vsu. Itē in cap. de lepra hz ℔ oleū.

Laudanum autem est notum.

Ad faciēduz balsamū ꝑ Batho. mōta. i suo antidota. Re. terbētine. li. i. thuris albi. oñ. iiij. gūmi elemi. oñ. vi. granorum lauri. i. bacarum lauri. oñ. iiij. masticis. galange. garīofilorum. cinamomi: zedoarie. nucis muscate. cubebe. ligni aloes bene triti. ana. oñ. i. omnia simul mixta ponantur ad distillandū primo cum lento igne ⁊ prima aqua dicitur aqua balsami. secundo iteruz pone aliā. ⁊ fac sicter ⁊ tūc veniet balsamus in omni probatione. sed quanto plus distillatus fuerit tanto erit fortior serua in vase bene obturato.

Iste est modus artificij balsami ꝑm quē ꝑm intentionez Bartholomei veniet balsamus in omni probatiōe prout balsamus nālis. verū supra est positū oleū balsaminuz qd̄ apud nostros doc. satis est laudatum: ſi aūt illā descriptionem facere noluerīs fac istam Bartholo. ſi autē istā Bartholo. facere noluerīs fac descriptionē Bul. de q̃ infra.

oleum quod ponit loco balsami ⁊ est nobilius ꝑm Guliel. placentinū. Re. mirre. carpobalsami idest seminis balsami. nucis inde ana. oñ. ſ. ſpericon. idest perforate. ʒ. ij. terantur grosso modo ⁊ misceātur cū oñ. v. olei vel. ʒ. j. ſ. largati ⁊ in fine addāt gra. v. muſci. ⁊ gr. iij. ambre ⁊. ʒ. i. olei de lateribus. hoc. n. loco balsami pōt poni in omni loco. facit. n. operationes vt balsamus.

¶ Istud oleū maxime ꝑm istaz descriptionē potest poni in omni loco vbi balsamus ingredit. ⁊ ꝑm intentionē Guliel. facit operationes vt balsamus. verū ipse Guliel. describit duas alias descriptiones olei qui ponitur loco balsami. sed ꝑm intentionē suā ac moder. doctorū ex illis tribus hec est nobilior. sed ipse Guliel. non ponit qualiter ipsum oleū debeat cōponi. verum est q̃ in scda descriptione melius docet ⁊ est q̃ omnia bene terantur ⁊ malaxentur adinuicē in mortario ⁊ ponātur in vase alembici. ⁊ distillentur vt aqua rosacea. Lumen maleucens habet vnā descriptionem ꝑm intentionem Guliel. sed ipse Guliel. non scripsit talem descriptionem in suo antidotario.

¶ Alargatum. i. largatū ⁊ est vulgare vocabulū. sed a latinis terbentina nuncupatur. ⁊ non rasina. nam in multis locis vbi ipsa inuenitur vocatur largatum.

¶ Oleum de lateribus. i. oleū philosophorū seu oleuz benedictū. eius. n. descriptionē describit idē. ⁊ est similis descriptioni que inuenit in antidotario Me. de qua supra.

Oleum de calce ꝑm Leonar. de pręda palea padua nēsem in cap. de curatiōe corruptionis ossis. Re. calcis viue vnū frustum integrum anteq̃z distillet ⁊ infundatur in oleo cōi donec distillet ⁊ calx in puluerez reducak. ⁊ postea pone in alēbico vitreo ⁊ distillet emanebit oleum. quod vocatur oleum calcinum.

¶ Istud oleum nō est in vsu. tñ ꝑm intentionem compositoris valet mirabiliter in illa materia.

¶ Calx ꝑm Sera. ex auctoritate Diaf. quedā est que fit ex conchilijs marinis. ⁊ quedā que fit ex lapidibꝰ. ⁊ quedam fit ex marmore. qñ hec comburūtur in igne donec fiunt alba intus ⁊ exterius ⁊ fiunt calx. sed melior albus ex calx que fit ex marmore.

oleum de tartaro ꝑm. Pe. argil. in capi. de his que abstergunt faciem. Re. tartarum puluerizatū ⁊ funde in aceto postea ponatur in panno lini. deinde ponatur in stupis balneatis. ⁊ ponatur sub ciner. bus. postea ponatur in scutella vitreata per tres dies. ita tamen q̃ scutella ster plicata ⁊ distillabit. quedā humiditas magna vergens in subtussum. ⁊ hoc est oleum de tartaro.

¶ Istud oleum est in vsu. maxime apud prostitutas. eo q̃ ex ipso linunt facie. Dinus florem. in suo antidotario habet hoc. sed lumen tenebrosum inquit: q̃ hoc oleuz est magistrale quod falsum est.

¶ Tartarū vero ꝑm Nicolaū est lapis vini apud nos vulgariter dicit greppo. Leonar. de pręda palea in cap. de remotione carnis superflue inquit. pul. tartari. i. fecis vini adherentis parieti. vj. vasis vbi collocatur vinū qr vulgari sermone dicitur greppo de hoc inuenit albū ⁊ rubeum. sed album magis ad faciendum hoc est laudatum.

Tractatus de oleis magistralibus.

oleum de ipericon mirabile. Re. sumitatuz ſpericon. ʒ. iij. infundank in vino odorifero. q. s. tribꝰ diebꝰ ⁊ noctibꝰ. deinde bulliāt in duplici vase. i. in balneo marie bñ obturato. fiat expressio fortis. postea. Re. totidem ſpericon bene ꝓtusi ⁊ infundak in suprascripto vino diebꝰ ⁊ noctibus. deinde addank terbētine. ʒ. iij. olei antiqui. ʒ. vj. croci. ℈. i. ⁊ misceank. ⁊ coquantur in bocia in duplici vase ad cõsumptionē vini. deinde reseruek in vase vitreo.

Istud oleum non est multum in vsu.

Ipericon autez herba est satis nota. que a Dia. vocatur ſpericon. Auic. ingt. ſpericon noiak arabice alharsb. ⁊ nominak syriace vna demonis. Dia. de ſpericon facit tria capitula ⁊ distinguit ipsas spēs. vnū facit sub nomine asquiron. aliud sub noie coriū. quod est rapa rustica. aliud de ſpericon. sed Serap. in vno cap. de omnibus loquitur. sed illud ſpericon quo vtimur hz folia parua. ⁊ in eis foramina minuta. ⁊ pp id vocatur perforata siue herba sancti Joannis. siue fuga demonum. apud nos in ciuitatibus nascitur.

oleum de sulfure. Re. sulfuris citrini: terbētine ana. oñ. iij. vini boni: oñ. iij. olei rosa. lib. i. bulliāt oia ad cõsumptionē vini lento igne. ⁊ fiat oleū de sulfure.

¶ Istud oleum est in vsu. maxime apud mediolanenses.

¶ Sulfur citrinū. i. vsuale. quod satis est notū Dia. dicit sulfur eligendum viuū. colorē habēs limpiduz. ⁊ resplendens. ⁊ perlucidū. ⁊ sine lapide. quod missum in focum vridem ⁊ pinguē colorē facit. nascitur. in melosda ⁊ liparia istud est capitulum de sulfure vsuo. quod hic nō debet intelligi de ipso vide in diasulfur.

oleum de caparibus. Re. corticū radicum caparozū. ʒ. viij. treos agni casti: tamarisci a. ʒ. iiij olei cõis lib. ij. vini. oñ. iiij. hec omnia bulliāt simul vsqz ad cõsumptionem vini. deinde coletur ⁊ reseruetur.

¶ Istud oleum est multū in vsu. Miror tamē q̃ quo apd doc. moder. ⁊ antiquos erat multuz vsuale q̃ eius descriptio apud auctorem autenticum non inuenitur. vel liber qui dicitur aggregator paduanēsis inquit in illo capi. vbi hoc valet oleum de capparibus pōit Sal. ad Blauconem. ego autem miratus fui. qr legi omnia ca. Sal. q̃ sunt ad Blauconē. ⁊ id non repperi. tamen ista descriptio fuit approbata in duricie splenis. quod multū valet.

¶ Cappares siue kappares noti sunt Serap. autē in cap. de capparo ingt in fine ex auctoritate Rasis attulit mihi quidam amicus meus confectionem quādam capparoꝝ recentium: ⁊ cum comedissem ex eis induxerū mihi tenasmonem. ⁊ consueui facere clistere ad sciaticam cum succo capparorum. ⁊ iuuat multum.

Tamariscus est arbor satis nota. Dia. dicit mirice. i. tamariscus. Isido. mirice q̃z latini tamaricia vocāt ex amaritudine nominata. gustus. n. eius nimis amarus ē. hec arbor in solitudie ⁊ saxoso humo nascit. ex qua etiā arboze maleficijs artis ministra. i. odia concitari dicuntur.

oleum muscelinū. Re. olei cōis li. vj. li. iij. folij spice costi mastīcis ana. oñ. i. ſ. stozacis. calamite: croci. mirre. cassie lignee. xilobalsami. i. ligni balsami ana. ʒ. vj. garīofilozꝝ. carpobalsami. i. seminis balsami. bdelij. ana. ʒ. iiij mucilaginis. oñ. i. alij dicunt q̃ debent dicere muscilaginis. ʒ. i. neregil. ʒ. ij. hec omnia terantur grosso modo. ⁊ bulliāt simul ad ꝓsumptionē aque. deide coletur ⁊ reponatur in vase bene obturato.

Istud oleum est in vsu. dicitur autem muscelinū pp muscum quod recipit. quidam praue putauerūt hoc esse oleū balaninum. idest de granis beē. sed non recte. ille vero qui dedit mihi istam descriptionē istius olei. dixit quod ipsuz inuenitur in antidotario Galieni. ⁊ dixit quod Galie. cō posuit ipsum.

Neregil. idest nux indica ꝑm Serapionem in capitulo de nuce indica. vt dictum est supra.

oleum de castoreo bonum ⁊ expertum. Re. castoreum. stozacis. calamite. galbani. euforbij. cassie lignee croci: eppoponacis. carpobalsami. spice nardi. costi ana. ʒ. ij ciperi. squinanti piperis lōgi. bracteos: piretri: piperis nigri ana. ʒ. ij. ſ. olei oliuaꝝ lib. iiij. vini albi ⁊ bōi li. ij. bulliāt oia simul ad ꝓsumptionē vini. deinde expme ⁊ reseruek

Istud oleū est in vsu. valet. n. in olbus egritudinibꝰ. ⁊ ꝓfert trēori. ⁊ terāo. ⁊ doloribꝰ neruoꝝ ⁊ iuncturatum.

Castoreum autem ꝑm Serap. sunt testiculi animalis: quod castor appellatur. vide de ipso in diacastoreo.

Bracteos. i. sautna: sicut apparet apud Serap. in capi. de iunipero. idem est ꝑm intentionem macri.

oleum sambucinum. Re. florum sambaci. ʒ. ij. ponātur in lib. i. olei oliuaꝝ. ⁊ dimittantur in sole per dies quinque. deinde bulliant cum lento igne. postea colenk. ⁊ vsui reseruentur in ampula tantū dz conseruari.

Istud oleum est in vsu.

Sambac vel zambac idem est. sed apud Serap. vocatur iesemimum. ⁊ inquit iesemin. idest zambac. quoddā ex eo est album habens florem. ⁊ quoddā citrinuz ⁊ citrinū est minus in calliditate: siccitate q̃z album. ⁊ similiter est minus in operatiōe sua ⁊ citrinū reperitur in babylonia. est etiā species alia ex eo cui flos est celestis coloris. ꝑm intentionē Serap. huius tres sunt species. sed apud nos credo q̃ nō reptatur nisi albū ⁊ a vulgo nominak gesemin. Bulchasis. i. seruitor in libro secundo capi. de modo colligēdi herbas mediciales ait. zambac. i. iesemini. Itē Christoforus barzicius, in cap. de cura cephalee ait. ⁊ Rasis laudat epithima ex oleo sambacino. ⁊ fit ex floribus sambaci siue gessimini. Auic. in. v. cañ. in tractatu de colirijs in colirio quodā sic ait. colirū iuuamentū factum cum iensemin ⁊ ait. Re. acacie ⁊ succi sambac. vide hic q̃ loco iensemini habet sambac. quod idem est. Gal. in septimo simplicium ait lenconia. idest iesemimum. Aueroys in quinto col. gesemini. i. viola vitramarina. apud nos in hortis reperitur.

oleum pro doloribus pueroꝝ optimū ⁊ expertum Re. olei aneti. olei camomille. ana. ʒ. vj. olei ruthe. stozacis liquide. añ. ʒ. iij. pul. ciminij. ʒ. ij. bulliāt omnia vna ebullitione. deinde coletur ⁊ vsui reseruek. ⁊ quando oportuerit vngatur locus doloros. ⁊ expertum est.

Encastrū nigrū. Recipe aque pluualis bocalia lxiiij. galeti rupti lib. vj. coquantur ad consumptionem medietatis. tunc addātur gummi ara. li. iiij. vitrioli: pisti lib. iii. misce ⁊ fiat secundum artem.

Encastrum autem scriptorum multis modis conficitur. nam Diasco. in ca. de atramēto scriptorū inquit. q̃ fit ex teclarū lignis cuius vncijs tribus vna admiscetur gummi. conficitur. preterea ex ligno refine: ⁊ ex pictorum faulla. eius. n. centū ⁊. xx. ʒ. ac cipitū gummi ⁊ taurini glutinis. ʒ. vj. ⁊ atramēti sutorijs ʒ. i. ſ. ⁊ adaptank admixta stipticis medicaminibꝰ que dissenterie cōueniunt. Itē Dia. aliud capi. facit de atramento sutorum quod foditur in metallis. Pli. atramentū sutorū quod calcantum vocant est vitriolū viride de quo fit encastrū. Papias aūt dicit atramentū dictū q̃ fit atruz. cuius spēs picture ⁊ quotidiano vsui necessaria est huiꝰ vas atramentum dicitur. Auic. in scdo cañ. de atramēto facit capi. facit differentiam inter attramenta alba. ⁊ rubea. ⁊ citrina ⁊ viridia. ⁊ inter colcotar ⁊ calcadis ⁊ calcantū ⁊ alfurie. nam colcotar est vitriolum citrinum. calcadis est album calcantum est viride. ⁊ alfurie est rubeum.

Cassia fistula pro clisterijs magistralis. Re. prunoꝝ viridiū lib. iiij. tamarindoꝝ. lib. ij. passularū ʒ. vj. liquiritie. ʒ. ij. violarū. capillorū veneris. blete. cetarree minoris. mercurialis. malue. añ. m. ij. ſ. ordei. lib. i. bulliant hec oia in. xvj. lib. aque vsqz ad cõsumptionē medietatis. deinde fit bona cõtritio ⁊ infusio supradictarū rerū ⁊ aque. cui aque calide distemperenk cassie fistule extracte li. vi. mellis dispūati lib. xij. ⁊ oia simul ponantur ad ignem. ⁊ coquank vsqz ad spissitudinē mellis ⁊ vsui reseruetur.

¶ Hec descriptio istius cōfectionis est multū in vsu. Ego non reperi aliquē auctorem auctenticū ponere eius descriptionem. sed vidi aliquos eam cōponere ꝑ istā descriptionē. verū sunt ex hominibus qui faciunt ꝑm istā descriptionē. ⁊ sunt q̃ faciūt ꝑm alia ꝑm diuersa loca. ⁊ dicitur pro clisterijs. eo q̃ ea vtplurimū ponit in clisterijs eo q̃ ipsa ponit in quodam instrumento facto de corio. Matheus fil. dicit clistere est quoddā instrumentū medicoruz omnibus notum. sed ꝑm aliquos debet dicere clistere per li clepo clepas quod est furor furaris ⁊ stercus. inde hoc clistere huius clisteris. vel clisteriū est instrumentum qd̄ sterculus infirmi in ventre induratum facit exire. sic dictum clistere. quasi clepeno. i. furans stercus. vel dicitur clistere quasi colus stercoris. quia per ipsum colatur stercus extrinsecus. vel dicit clistere a cleo cleo quod est inclinari. qr stercus facit inclinari. Ista habentur in catolicon. in lra cli. vel dicit cristere p r ꝑm quosdā: ⁊ componitur a crisi ⁊ tergo tergis. nam crisis habet tria significare. i. aurū iudaicuz ⁊ secretū vnde cristere componitur a crisi qd̄ est secretū. ⁊ tergo. inde cristere. i. secreta terso.

¶ Si queratur quanta sit virtus cuiusdā auis que nominak trigulus in frangendo lapidē in renibus. dicak qd̄ est estimata magni valoris. ⁊ hanc auē allegat Joan. Serap. in suo breuiario in capi. de illis in quibus generatur lapis ⁊ magnificak. ⁊ sic inquit. ad frangendū lapidem in vesica est auis que nolatur atrugulduris. Est enim auis in forma sua minor reliquis auibus. Pter auem que nominak basilia. cuius intētio est regulus. Item Rainaldus de villa nouua in capit. de vicio lapidis in renibus ⁊ in vesica laudat eam mirabiliter. ⁊ sic meo tempore vidi in ipsa mirabilem

experientiā in illa egritudine. ⁊ existimo q̃ ista sit illa auis que ab Auic. in secundo canonis vocatur safuruhū. ⁊ dicit q̃ est auis cuius nomen est hoc nomen in frācia. sed an sit illa aut nō melius idē declarat in tertio cap. i fen. xviij. in cap. de medicinis cōminuentibus lapidem. vbi sic ait. ⁊ melior oium est auis que grece noiatur tragulidos: ⁊ auis est de genere paruarū minor oibus auibus excepta aue regia. ⁊ color corporis eius est inter viridē ⁊ cinericū. ⁊ citrinū. ⁊ sup alas eius sunt penne auree. ⁊ sup caudā ipsius sunt alba puncta. ⁊ plurimū apparitiōis eius est in hyeme ⁊ apud piscinas. ⁊ apud parietes. ⁊ ipsius volatui apd̃ parietes nō est fixio. imo volat parū ⁊ cātat ⁊ garrit semp ⁊ mouet caudā. ⁊ ipsa comeditur cruda sicut est. qd̃ melius est. ⁊ comeditur elixata ⁊ assata ⁊ salis. ⁊ reseruatur. vt caro salita. ⁊ qñq̃ aduritur sicut est in furno qui nō fit cum illa caliditate. s. cum quantitate qua dominetur ei adustio ⁊ destruat virtus. ⁊ sit in vitreato vase. ⁊ fm modū qui vtitur est ad scorpiones ⁊c. hec vero est auis que apd̃ nos multum inuenitur in estate ac hyeme. verū in estate nō vadit in ciuitates. imo in hyeme volat in ciuitatibus ⁊ piscinis. ⁊ et⁹ forma ē sicut dicit Auic. ⁊ hec auis apd̃ Lōbardos vulgo cauda tremula vocat. ⁊ ab aliquibus beuerina.

Hic distinctio de oleis tractatū nostrū cōcludit i quo aggregauimus ex varijs auctorum voluminibus ea que intentioni cuiuslibet practicantis satisfacere. ac eis subseruētibus apothecarijs necessaria videbant. pijssimi saluatoris ac eiusdem gloriose matris auxilio mediante. quibus infinitas habeo gratias. nunc equum est vt parum quiescamus. vt quiete restaurati. ad alia non minus vtilia accingamur.

Finis.

¶ Joannis Jacobi Manlij de Bosco in opus Luminaris maioris ad Bernardinum nigrum ciuem Papiensem prohemium feliciter incipit.

Um plēraque in medicorum antidotis peruerse intelligi a plurimis animaduerterē. tuz q̃ grece arabiceq̃ scripta vocabula pessime acciperent. tum q̃ operandi artē modūq̃ penitus ignorarēt. olim ego iuuenili etate concit⁹ breues ac succintas annotationes conscripseram. mox vero succedētibus annis coeptū a me studium in magnis meis occupationibus deposuerā penitus. tāctū eius semp animi fuerim vt quoad fieri posset de posteris bene mererer. Tua tū me volūtas nuperrime impulit. Bernardine vti munus a me antea susceptū non modo nō obliterari paterer. sed ⁊ in corpus redigerē addereq̃ plurima que posterior etas exercitiumq̃ quotidianū cōtulere. Itaq̃ factū est vt q̃ breuissimū fuerat volumē lōge amplius excresceret. vtq̃ suscepte a me prouincie modus ordoq̃ seruaret diui Mesue in primis exponēdū opus mihi proposuit. occasionez vero nactus nōnulla subiecī a reliquis medicis cōsulte vageq̃ cōscripta. factūq̃ est vt hoc vnū opus pro alijs multis sufficere videatur. tam late tāq̃ abunde in hac antidotarū materia sumus euagari q̃ citra arrogantiā dictū sit. si ⁊ veritas nusq̃ reticenda. Scio ego incōparabilē egris iacturā eximijs doctoribus illatū esse dedecus nō sui culpa. verū ob ministrorū potius inscitiā. Ob hinc aut vt arbitror fore cōfido vt aromatariorū quisquis nostrū hoc opus diligenter tenuerit tuto aggredi possit omnes veteres cōpositurās. Que vt recte fierent huius gratia negocij Galenū. Diascoridē. Serapionez. Rasim. Auicen. Auerroym. Conciliatorē. Gulielmū placentinū. Gentilē. Nicholū. Franciscum pedemontanū. Nicolaum. Michaelem sauonarolam. Simonē Januensem. aliosq̃ permultos exquisitissime perlegi. eorūq̃ sentētias huic nostro volumini inserui. quā tibi Bernardine niger dedico ac nomini tuo inscribo vt fautorem assertoremq̃ elucubrationes mee te recognoscant obseruent ac venerentur. nam cuius auxilium fauoremq̃ potissimum implorauerim quam eius qui de me locupletissime semper sit benemeritus. Vale.

¶ Opus hoc vndecim sectionibus distinguitur. Prima electuaria cōtinet. Secunda conditorū formā insinuat. Tertia ipsa loch enumerat. Quarta syrupos ac robub cōplectit. Quinta decoctiōes instruit. Sexta trociscos cōprehendit. Septima de sief inscribitur. Octaua pillulas componit. Nona de suffuf agit. Decima vnguenta cerota emplastra instituit. Vndecima de oleis tractatum claudit. ¶ Distinctio autem hec perutilis subdita est ne lectoribus tedio generetur

TABULA

¶ Tabula electuariorū ꝓdictorū loch siruporū ⁊ ceterarū descriptionū. q̃ in hoc antidotario repiunt. Et prio de electuariis.

Electuarius de aromatibus fo. 1
Electuarius de gemmis 1
Cōfectio alchermes 2
Cōfectio de xiloaloes 2
Descriptio elec. sarbotēg 2
Modus elec. de citro 2
Confectio de musco vul. 2
Cōfectio testiculoꝝ vulpis 3
Confectio alia testiculorum vulpis 3
Cōfectio de galanga 3
Diarodō descriptiōe cōt 3
Armoniacū rosatum 3
Aromaticū rosatū. descriptione gabriel. 3
Aromaticū rosminus 3
Aromaticum gariofi. 4
Aromaticum nardinū 4
Diaciminū bonum 4
Dianisum 4
Diambra 4
Cōfectio de cinamomo 4
Cōfec. de granis mirti 4
Diacalamētū. desc. Gal. 4
Diatrionpiperon 4
Diaciminum 4
Cōfectio de citonijs 5
Cōfectio de seminibus 5
Confectio de cito. cum succo citonorum 5
Electuarium de pomis 5
Electuarium de pertficis 5
Elec. q̃ vtunt reges 5
Electuariū de fructibus 5
Cōfectio alia Gal. 5
Cōfectio de prunis 5
Electuariū de sorbis 5
Tyriaca diatessaron 5
Triphera sarra. magna 5
Triphera muscata 5
Triphera Gal. 6
Triphe. minor ex artētis 6
Triphera grece 6
Triphera minor 6
Diacurcuma magna 6
Diacurcuma minor 6
Diamoruson 6
Dialaca magna 6
Cōfec. de rauedseni 6
Diacostum 7
Cōfec. elec. ex inuētio. nra 7
Dialacha minor 7
Cōfectio anacardina 7
Cōfectio alchanzi 7
Cōfectio. i. de assa 7
Cōfectio filonij. ex inuentione prima 7
Cōfec. filōij. de. hamec 7
Egepta. i. sagzenea 7
Athanasia magna 7
Diasusphur 8
Confectio de storace 8
Cōfectio yerepigre Gal. 8
Hiera hermetis 8
Cōfec. hiera archigenis 8
Jera hermetis fm intētionem Mesue 8
Hiera archigenis 9
Hiera diacolognytidos 9
Hiera ex inuētiōe nra 9
Hiera cōstantini 9
Triphera perfica 9
Cōfec. elec. albarik. 9
Cōfec. elec. indi magna 9
Electuariū indū minus 9
Cōfectio de dactilis. ⁊ est diastricon 10
Electuariū de philio 10
Electuariū de elescok. 10
Cōfectio de alphescera 10
Confectio manne ex inuentione Gal. 10
Cōfectio de eupatorio 11
Alchelengi 11
Cōfectio de zinzibere 11
Confectio hamec 11
Cōfectio alia hamec 11
Electuariū rosatum 11
Cōfectio de mezereon 11
Cōfectio de iacur siue diacidiō multis modis ꝓparata 11
Cōfec. de sucis nucū 11
Cōfectio de sticados 11
Cōfec. triphere de epithimo 11
Confectio mirabilis ad epilēsiam 11
Confectio de piretro 12
Cōfectio conditi ad egritudines neruorum 12
Confectio anacardina secundum Rasim. 12
Confectio diatrundinis 12
Cōfectio medicaminis ō gentiana 12
Electuarium de orobo 12
Cōfectio filonij perfici 13
Electuariū zedoarie 13
Cōfec. diacassia fistula 13
Confec. de spica romana 13
Aurea alexandrina 13
Acaristum 14
Adrianū dictū ab adrião 14
Blanca 14
Athanasia 14
Alcanchalon 14
Anthamaron 14
Antidotū emagogum 14
Benedicta simplex 14
Cōfec. alipte muscate 15
Confectio cuminate alexandrine 15
Diamargariton 15
Dianthos 15
Diasatirion 15
Diaprunis 15
Diaprassion 15
Diaolibanum 15
Diarodon abbatis 16
Diapenidion 16
Diaciminum 16
Diadragantū frigidū 16
Diacastoreum 16
Diacarholicon 16
Diacostum 16
Diatris de melle 16
Diacalamentum 16
Diacodion 16
Diapapauer 16
Diasene 17
Diasene alia 17
Extra 17
Electuarium ducis 17
Elec. pliris arcoticon 18
Elec. de suco rosarum 18
Electuariū diay sopum 18
Electuarium ad restaurationem humiditatis 18
Electuariū ꝓ lumbricos 18
Floantropos 18
Baliamuscata 18
Aqua rosata 18
Justinum 18
Catarticum imperiale 19
Citontripon 19
Mendaton magnum 19
Musca enea 19
Micleta 19
Rosata nouella 20
Rubea trociscata 20
Tyriaca magna Gal. 20
Trifera magna 20
Trifilon 20
Triasandali 20
Theodoricō anacardinū 20
Comitus valēs tertiane 20
Jerapigra magna 21
Cralogodion mesitum 21
Confectio electuarij de lacuna 21
Electuarium altalisafar 21
Electuarium de mace. 21
Electuarium de hell 21
Confectio de vsnee 21
Confectio tyriace cōtra scorpiones 21
Electuarium ad scabiem 21
Electuarium de nucleis fructuum 21
Electuariū de seminibus 21
Confectio tyriace de terra sigillata 22
Confectio tyria. ad morsum rutelle 22
Cōfectio elec. letificāti 22
Electuariū q̃ oi epilēsie 22
Electuariū preciosum 22
Confectio ad crepatos 22
Confectio de scoria ferri 22
Electuariū de bacis lauri 22
Confectio de enula 23
Tyriaca pria Auic. 23
Confectio metridati de communi 24
Confectio filonij romani tarsensis 24
Confectio filonij pfici 25
Confectio de iacinto 25
Elec. de granis viridibus 25
Electuarium aniuden 25
Electuarium de cāphora 25
Electuarium de stinco 25
Trifera maior 25
Electuarium de passulis 25
Electuariū de cineribus 25
Electuariū ō margaritis 26
Confectio de medullis 26
Medicamē ō marchasita 26
Confectio mixture cor. 26
Cōfec. manusxpi cū pliis 26
Confectio diacoralli 27
Electuarium de caulibus 27
Cōfectio diagarici 27
Electuarium diacubebe 27
Confectio alia diacubebe 27
Dianasturtium 27
Confectio diarob cū reubarbaro 27
Cōfec. diarob cū turbith 27
Confectio diarob cum agarico 27
Cōfectio diarob cum sene 27
Cōfectio de filicis 27
Confectio diamusci matricalis 27
Confectio p vermibus 27
Confectio diaturbith cū reubarbaro 28
Electuarium de ouis 28
Electuarium de lepore combusto 28
Electuarium de sebesten 28
Electuario de polipodio 28
Confectio diacartami 28
Electuarium sublime conferuans sanitatem oculorū 28
Diabutirum 28
Diapigamum 28
electuarium de ficubus 28
Eleciuarium de cicadis 28
Medicamen de fisicos 28
Electuarium de lua 28
Electuariū de anagalico siluestri 29
Confectio boliarmeni 29
electuarium de morsu 29
confectio de chifodea 29
confectio diaspoliticon 29
Diacapparis 29
Diaceraseos 29
Diadragantum calidum 29
Diapente 29
Diacassia fistula 29
Electuarium lenitiuum 29
electuarium de fat fara 29
Electuarium ō pestem 30
¶ De conditis
Seeacul cōditum 30
Zinziber conditum 30
Bautie condite 30
Acorus conditus 30
Zuccarum rosatum 30
Zuccarum violatum 30
Zuccarum buglosatum 30
Zuccarum alchili 30
conditum de citro 30
conditum de buglosa 30
¶ De loch
Loch de pino 30
Loch de papauere 31
Loch de squilla 31
Loch de alfescera 31
Loch sanum ⁊ expertum 31
Loch ad caliditatem 31
Loch aliud ex inuentione nostra 31
Loch bonum ꝓferens e. hicis 31
⁊ consumptis 31
Loch ad asma 31
Loch de amigdalis 31
Loch de aleis 31
Loch de caulibus 31
Loch de pulmone vulpis 31
Loch de semine lini 31
Loch albotin 31
Loch de farfara 31
Loch de pimpinella 31
¶ De iuleb siruplis ⁊ rob 31
Modus optētis iuleb 31
Opatio infusionis rosarū 32
Modus iuleb vio. 32
Juleb aliud rosatum 32
Juleb violatum 32
Juleb alchesmes 32
Sirupus de pomis 32
Sirupus de piris 32
Sirupus de citonijs 32
Sirupus de suco acetose 32
Sirup. de suco cucurbite 32
Sir. de granatis acetosis 32
Sir. de granatis. dulcib⁹ 32
Sirupus de corticib⁹ citri 32
Sir. de acetositate citri 32
sirupus de agresta 32
Sir. de granis mirti 32
sirupus de alberach 32
Sirup. de papauere 32
sirupus. vinarij 32
Sirupus acetosus 32
sirupus acetosus cum radicibus 32
sirupus de cānis 33
sirupus cordiolis 33
sirupus de acoro 33
sirupus de scabiosa 33
sirupus de betonica 33
sirupus de papauere 33
sermo in aq̃ mellis 33
secanjabin purum 33
secanjabin de radicibus 33
sirupus de mentha ex inuentione nostra 33
sirupus de absinthio 33
sirup⁹ ō fumo terre maior 33
sirupus de ligritia 33
sirupus de ysopo 33
sirupus de prassio 34
sirupus de calamēto 34
sirupus de eupatorio 34
sirupus de thimo 34
sirupus de sticados 34
sirupus de epithimo 34
sermo i melicrato cōdito 34
modus conditi cum citronijs ⁊ est miua 34
Miua citronorū cū spēb⁹ 34
ser. in aceto squilitico 34
Oximel squiliticū. d. ōmo. 35
Oximel iuliani 35
Acetum passularum 35
sirupus conferens ad ea que vixinus 35
sirupus de philio 35
sirupus sabor 35
sirupus de berberis 35
sirupus de endiuia 35
sirupus de acetica 35
sirupus de nenufare 35
sir. ex inuētiōe nostra exptus ad quartanam 35
diamoron 36
Mel rosatum 36
Oxizachara 36
sirupus de mirabolanis citrinis 36
sirupus de turbith 36
sirupus de vua 36
sirupus de fructibus 36
sirupus de fructib⁹ alij 36
sir. sancti ambrosij 36
sirupus de pimpinella 36
sirupus de lilio 37
sirupus digestiuus 37
sirupus de rafano 37
sirupus de mezereon 37
siru. de rubea tinctorū 37
Sirupus macedonicus 37
Sirupus de pulegio 37
Sirupus columbinus 38
Sirupus de scolopēdria 38
Sirupus de sebesten 38
Sirupus de cicorea. Gal. 38
Sirupus de opio 38
sirupus de plantagine 38
sirupus de lua 38
sirupus de lilio 38
sirupus optimus ad omnem emorrosaginam 38
sirupus aromaticus 39
sirupus de cicorea Nic. 39
sirupus de ficubus 39
sirupus de artemisia 39
sirupus de endiuia 39
sirupus ad matricem 39
sirupus de arthemisia 39
sirupus cordiolis 40
sirupus de acoro 40
sirupus de scabiosa 40
sirupus de betonica 40

1. Mesue scriptor
2. Rasis.
3. Auicenna
4. Anto. Quainerij
5. Joh. Anglicus vel rosa anglica.

6. Po. de Tusignana
7. Barth. Montagnana
8. Nicolaj Florentini

1. Mesue

Antonij Cremisoni
Fran. Pedemontani
Nicolaj.
Rasis.
Anto. Quainerius
Joan. Anglicus.
Po. de Tusignana.
Bartho Montagnana
Gulielmus Placentin.
Raynald
Nicolaj Florentini
Gentilis de Fulligno
Magistri Salis.
Hiera. de Casali.

Sirupus de lupulis 40
Sirupus de buglosa 40
Sir. de suco endiuie 40
Sirupus rosatus 40
Rob de ribes 40
Rob de agresta 40
Rob de cornibus 40
Rob de sumach 40

¶ De decoctionibus

Decoctio capillorꝫ vene. 40
Decoctio de epithimo 40
Decoctio cõmunis 40
Decoctio pectoralis 40

De trociscis seu confectionibus troc.

Confectio gallie muscate 40
Confectio gallie sebeline 41
Cõfec. gallie alefangine 41
Confectio tro. diarodon 41
Cõfectio tro. de rosis 41
Confectio troc. de rosis. ꝛ eupatorio 41
Trocisci de rosis 41
Sucahal. certif 41
Confectio ramich 41
Trocisci de camphora 41
Trocisci de reubarbaro 41
Trocisci de spodio 41
Trocisci de spodio cum semine acetose 41
Trocisci de berberis 41
Trocisci de abſinthio 41
Trocisci de eupatorio 41
Trocisci de anisso 41
Trocisci alij de anisso 41
Trocisci de lacca 41
Trocisci de terra sigil. 41
Trocisci alandahal 41
Trocisci de sandalis 41
Trocisci de ciperis 41
Trocisci de capparibus 41
trocisci de carabe 41
trocisci de alchechingi 41
trocisci alchadicon 41
trocisci ozobi 41
trocisci de gartofilis 41
trocisci de violis 41
trocisci nſi de agarico 41
trocisci de spica 41
Trocisci de squillis 41
trocisci de alumine 41
trocisci de dactilis 41
trocisci diarodon 41
trocisci diani 41
trocisci idiocri 41
trocisci croci magnet. 41
trocisci diacoralli 41
trocisci de tiro 41
trocisci de herba 41
trocisci muscati 41
trocisci de olibano 41
trocisci de agno casto 41
trocisci de balaustijs 41
trocisci de thure 41
trocisci de myrrha 41
trocisci alcarmescit 41
trocisci alindacaron 41
trocisci squillie 41
trocisci de viperis 41
trocisci chochion 41
trocisci de mezereon 41
trocisci de rubea. 41
trocisci de cuscute 41
trocisci stelle 41
trocisci de croco 41
trocisci de elleboro 41
trocisci de bdelio 41
trocisci de carta cõbusta 41
trocisci alchadicon 41
trocisci de celidonia 41
trocisci de calcamento 41
trocisci de scolopendria 41
trocisci de cicadis 41
trocisci affodilorum 41
trocisci de calce 41

¶ De sief

Sief citrinum 41
Sief rosatum 41
Sief album 41
Sief de thure 41
Sief de plumbo 41
Sief rubeum 41
Sief viride 41
Sief de calcanto 41
Sief de felibus 41
Sief memite 41

De pillulis

Pillule alefangine 47
pillule stomatice 47
pillule aggregatiue ex inuentione nostra 47
pille aggregati. maiores 47
pille de eupatorio maio. 47
pillule de reubarbaro 48
pillule de alchechingi 48
pillule inde 48
pillule de sarcocolla 48
pillule fetide maiores 48
pillule de serapino 48
pillule de euforbio 48
pillule de rauedsent 48
pillule de mezereon 48
pillule lucis maiores 48
pillule lucis minores 48
pillule stomatice nře 48
pillule alandahal 48
pillule de agarico 48
pillule de turbith 48
pillule de lapide lazuli 48
pillule de lapide armeno 48
pille ad oĩes morbos catar. 49
pille de serapino expte 49
pillule de lilio maiores 49
pillule de bdelio ex inuentione nostra 49
pillule de collogntida 49
pillule de oppoponaco 49
pillule de hermodactilis maiores 49
pillule de hermodactilis minores 49
pillule de hermodactil ex inuentione sua 49
Pillule sebelie 49
Pillule bechichie 49
Pillule de croco 49
Pillule alie conferentes ad omnes reumaticas passiones 49
Pillule de storace 49
pillule de tera simplici 49
pillule mastiche 49
pillule de quatuor rebus 50
pillule de spica 50
Pillule sine quibus esse nolo 50
pillule auree 50
pillule de castoreo 50
pillule optomere 50
pillule stiptice 50
pillule de quinq; generibus mirabolanorum 50
pillule de benedicta 50
pillule artetice 50
pillule ante cibũ ꝛ post 50
pillule de electerio 50
pillule de cinogloſa 50
pillule arabice 50
pillule de iera magna 50
pillule ad febrẽ quartanã 50
pillule de gartofilis 50
pillule cõmunes 50
pillule cochie 50
pillule de hermodactil 51
pillule de tapsia 51
pillule de vende 51
pillule de sandaracha 51
pillule de fumo terre 51
Pillule de opio 51
pillule de reupõtico 51
Pillule de diamusco 51
pillule assateret 51
pillule imperiales 51
pillule ad quartanã 51
pillule de iera ꝓposita 51

De suffuſ ꝛ pul

Suffuſ. de ligno aloes 51
Suffuſ aromaticum 51
Suffuſ bonum 51
Suffuſ de granis mirti 51
Puluis capitalis 52
puluis pro oculis 52
puluis pro bocio 52
puluis cordialis 52
puluis ad puocãdũ lac 52
Sacculus temperatus pro corde 52
Sacculus frigidus pro corde 52
Sacculus carminatiu⁹ 52
Sacculus pro stomaco frigido 52
Sacculus pro stõ. alius 52
Sacculus ad fluxum ventris 52
pomum de laudano 52
pomum odoriferum contra pestem 52
Trazea confortans stomacum 52
Trazea valẽs odori viri 52
Medicamẽ de turbith 52
Puluis contra dolores post partum 53
Puluis expertus ad epilenſiam 53
Puluis ad frangendus lapidem 53
puluis ꝓ exitu intestini 53
puluis pro stomaco 53
puluis dulcis 53
puluis galatine 53
puluis pipatus cõis 53
Epithima pro corde 53
Operatio ysopi hũide 53

¶ De cerotis

Ysopi cerotum 53
Ysopi cerotum. d. filagrũ 53
Ysopi cerotũ. d. pauli 53
Ysopi cerotus diatesseron 53
Cerotum Galieni pro stõ 53
Cerotum diapente 53
Cerotum alexandrinum 53
Cerotum de sandalis 53
Cerotum Gal. 53
Cerotum de euforbio 54
Cerotum pro capite 54
Cerotum de storace 54
Cerotum de galbano 54
Cerotũ opti. ad crepatos 54
Cerotum de bdelio 54
Cerota duo ꝓcillatorio 54

De vnguentis

Unguentuz diafinicon 54
Unguentum arabicum 54
Unguentum cerascos 55
Unguentũ de arthanita magnum 55
Unguẽtum de arthanita parvum 55
Unguentum alhariel 55
Unguentum rosatum. 55
vnguentum violatũ 55
Unguentum basilicon 55
Unguentum de bdelio 55
Unguentum philagrios 55
Unguentum aureum 55
Unguentum de cerusa 55
Unguentum egyptiacũ 56
Unguentũ trisafarmacũ 56
Ungũtũ alfesericon 56
Confectio alphesericon 56
Unguentum palmeũ 56
Unguentũ de flore eris 56
Unguentum alabastri 56
Unguentum martiacon 56
Unguentum aragon 58
Unguentum dialtea 58
Unguentum citrinum 58
Unguentum fuscum 58
Unguentum populeon 58
Unguentum agrippe 59
Ungũtũ diaponfoligos 59
Unguentum de zinlar 59
Unguentum de melle 59
Unguentũ de flore eris 59
Unguentum de calcadis 59
Unguentum rubeum 59
Unguentum apostolorꝫ 59
Unguentum de calce 59
Unguentum comitisse 59
Unguentum philotrum 60
Unguentum genestricũ 60
Unguentum de talpa 60
Unguentum de castoreo 60
Unguentum ebulinum 60
Unguentum quercinũ 60
Unguentũ de euforbio 60
Unguentũ de corticibus castanearum 60
Unguentum pro vermibus 60
Unguentũ de mucillaginibus 60
vnguentum pectorale 60
vnguentum mirabile de eleboro 60
vnguẽtum de sempuiua 61
vnguentũ de suco enule 61
vnguentum de amilo 61
vnguẽtum de terbentina 61
vnguentum viride secundum cirrurgicos 61
vnguentum de ceruſa 61
vnguentum pro capite puerorum 61
vnguentum de cicuta 61
vnguentum de ranis 61
vnguentum diuinum 61
vnguentũ de lilio 61
vnguentum album 61
vnguentũ de cãtaridib⁹ 62
vnguentũ de plumbo 62
vnguentũ de litargirio 62
vnguentum diabution 62
vnguentum mirabile 62
vnguẽtũ de dragagãtib⁹ 62
vnguẽtũ incarnatiuum 62
vnguentũ de flore salicis 62
vnguentum de pulegio 62
vnguentũ de cẽtaurea 62
vnguentum citrinum 62
vnguentum de hedera 62
vnguentum de vitro 62
vnguẽtũ de sandaraca 62
vnguentum de vulpe 62
vnguẽ. mirabile d cãcris 62
vnguentum de minio 62
vnguentũ de ireos 63
vnguentum gratie dei 63
vnguentum de climia 63
vnguentũ de vermib⁹ 63
vnguentũ de matrissilua 63
vnguẽtũ de vesptiliõb⁹ 63
vnguentũ de formicis 63
vnguentum de adipibus magistrale 63
vnguẽtũ aliud gra dei 63
vnguentũ stafisagriũ 63
vnguentuz optimuz magnũ de antera 63
vnguẽtũ aliud de antera 63
vnguentum rubeuz camphoratum 63
vnguentum aliud de cãphora album 64
vnguentum pectorale 64
vnguentum de lapacio 64
vnguentum pro stõ 64
vnguentum citrinum 64
vnguentum ad scabiem 64
vnguentum mollitiuum 64

¶ De emplastris

Emplastrum diaquiton magnum 64
Emplastrum de granis lauri 64
Emplastrum de gallia 64
Emplastrum relatum ad andromacum 64
Emplastꝫ sinapis mũde 64
Emplastrum diafinicon descriptõe alexãdri 64
Emplastrum diafinicon cõfortm stomaci 64
Emplastrũ filij zacharie 65
Emplastrũ de alcis 65
Emplastrũ relatuz ad aristarcum 65
Emplastrũ de melliloto 65

¶ Dixtura ad vulnera sanada 65
Emplastruz apostolicon 66
Emplastrum oxicroceũ 65
Emplastrum de caseo 65
Emplastrũ mirab. relatũ ad andromacũ 65
Emplastrum aureũ 66
Emplastrum de violis 66
Emplastrũ de eupatorio 66
Emplastrũ pro crepatis 66
Emplastrum de crusta panis 96
Emplastrum de caricis 66
Emplastrum mirabile de pẽtadactilis 96
Emplastrũ de cẽtaurea 66
Emplastrũ de betonica 66
Emplastrum bouinuz 66
Emplastrũ de adipib⁹ 66

¶ De oleis.

Oleũ d amigdal dulcib⁹ 66
De amigdalis amaris de nucibus ꝛc. 66
Oleum laurinum 67
Oleũ de balsamo 67
Oleum de granis fisami 67
Oleum de semine lini 67
Oleum rosatũ cõpletũ 67
Oleum camomellinũ. 67
Oleum violatum 67
Oleum anetinũ 67
Oleum de lilio 67
Oleum irinum 67
Oleum de cheiri 67
Oleum de melliloto 67
Oleum de nenufare 67
Oleum de citonijs 67
Oleum mirtinum 67
Oleum de pomis sabrol 67
Oleum de enula 68
Oleum de cinamomo 68
Oleum de rutha 68
Oleum nardinum 68
Oleum nardinũ aliud 68
Oleum masticinum 68
Oleum de storace 68
Oleum costinum 68
Oleum de alcãna 68
Oleum de sansuco 68
Oleum de mezereon 68
Oleum de hasce 68
Oleũ de cucũere asinino 68
Oleum de pomis citrangulis 68
Oleum de croco 68
Oleum de piperibus 68
Oleum de euforbio 69
Oleũ de euforbio aliud 69
Oleum vulpinum 69
Oleum de scorpionibus 69
Oleũ de scorpiõib⁹ aliõ 69
Oleum de serpentibus 69
Oleum de ranis 69
Oleum de ouis 69
Oleum de frumento 69
Oleum finapinum 69
Oleum iuniperũ 69
Oleũ fraxininum 69
Oleum de gagatis 70
Oleũ philosophorum 70
Oleum alchichil 70
Oleũ balsaminum 70
Oleum frigidissimum 70
Oleũ de liliis purum 70
Oleum diafisaham 70
Oleum fenugreci 70
Oleum salmente 70
Oleum de oleãdro 70
Oleum de vsnee 70
Oleum de stafisagria 70
Oleum de laudano 70
Ad faciendũ balsamum 70
Oleum quod ponitur loco balsami 70
Oleum de calce 70
Oleum de tartaro 71
Oleum de spericon 71
Oleum de sulphure 71
Oleum de caparibus 71
Oleum muscelinum 71
Oleum de castoreo 71
Oleum sambucinum 71
Oleum pro doloribus puerorum 71
Encaustum nigrum 71
Cassiafistula ꝑ clistertis 71

FINIS TABULE.

¶ Registrum totius operis a b c d e f g h i k l m Omnes sunt terni preter m qui est quaternus.

¶ Hieronymus Surianus physicus clarissimi quondam artium ac medicine doctoris domini magistri Jacobi Suriani de arimino filius lectori felicitatem.

Volui ꝛ quirici lumen erroribus plurimis obfuscatum iamdiu ad pristinum tibi reddere deductum candidissime lector. post plurima enim que in logica physica medicinaq; taz quidẽ theorica q̃ practica laboribus ine narrabilibus correcta emendataue imprimi curaui vt facile tibi restari possunt apolinaris in posteriora Albertutius de celo. Jacobus de Forliuio in aphorismis. Thegni: ac primi primam. abhomeron Auenzohar. Aueroys coliget. Super totũ Auicennam Gentilis. vna cum Jacobo de partibus. ac Galieni opera oia nouissime nudus impressionis secunde. Volui quippe ꝛ ad particularia emendanda me vertere: nihilq; Apothecariorũ lumine vna cũ maiore luminari gratius tibi porrigendũ censui. legas igitur luminaria tanta si tenebras excutere emẽte velis tua Vale.

Hoc opus Impressum fuit Venetijs per Albertinũ de Lissona Vercellensem M:cccc.xlij. die.xxij. Augusti.

Opus pandectarum Matthei siluatici cum Simone ianuense et cũ quotationib⁹ auctoritatũ Plinij galieni ⁊ aliorum auctorũ in locis suis

A th
Alif ara
Alpha gre

¶ Opus Pandectarum quod aggregauit Eximius artiũ ⁊ medicine doctor Matheus Siluaticus ad serenissimũ sicilie Regẽ Robertũ. qui fuerũt anno mũdi. 6516. anno vero xpi. 1317. coeui Petro de Abano. Dino de garbo. Hẽtili. Bonauenture. Francisco mayroni ⁊ Nicolao de lira Additur Simon Januensis vbiq; per alphabetum.

Littera quã

arabes alif vocant sepissime apud eos sonat a. interdũ tantũ e. vt elkilelmelich qõ est mel lilotũ sic. pferũt ⁊ tamẽ p alif scribũt. Aliqñ sonat. i. vt ille dicũt ⁊ scribunt alla qõ est deus. Aliquãdo sonat o. vl'u. vt vsnee vsnen. ⁊ buchuen q̃ omnia scribunt ĩ littera alif ⁊ ab ea incipiunt. distinguunt tamẽ hoc totum p certas notas. Hrecus vero alfa in nullo a nostro a. differt potestate.

Aachiam. i. castoreum
Aagi. idest ebur. pro quo .l. bafir.
Aakade. i. bakade bachaõ
Aamkarok. i. cinamum.
Aamsangilem. i. sarcocola.

¶ Capitulum. I.

Aaron gre. ara. siricantica. latine vero barba aarõ vel iarus: vel serpẽtaria minor vel luf. minor Aaron. herba ẽ habẽs folia dragontee filia sed minora ⁊ plana nõ varia habẽs virgã duarũ palmarũ ⁊ colorẽ purpureũ: cuius semẽ colozis ẽ crocei: ⁊ hz radicẽ albã: habentẽ bulbi rotunditatẽ stmilẽ dragõtee q̃ cruda ⁊ cocta mãducari põt. qz nõ est valde amara folia eius posita in sale mãducanť. Est calide ⁊ sicce cõplexiõis i pzio gradu vtutis dissoluẽdi: laxãdi: ⁊ extenuãdi. GALIE. libro secũdo de cibis: circa finẽ cap. de aaron. Est qdẽ radix buiꝰ plãte cõsimilis comesta ei que rape. Et sbdit. ⁊ oportet q dẽ pziorẽ ipsius effundere aquã scõz elixationẽ. deiñ in alterã calidã itromittere: vt ĩ caulibꝰ ⁊ lenticula dictũ est. Et idẽ li. sexto õ simplicibꝰ pharmacys cap. aaron. Aarõ siue spentaria minor. hec. n. ex terrestri pcessit substãtia calida: ⁊ iõ abstersiue vtut is est nõ tñ violẽter sicut dragontea: sz ĩ calefaciẽdo ⁊ siccãdo primi gradus secũdum vtrũq; sz vtiliores sunt radices ipsiꝰ. Pli. li. 19. ca. 5. in fi. ⁊ lib. 24. ca. 16. in pn. PAV. cap. aaron. Aaron ẽ ca. ⁊ sic. cõplexiõis in pzio gradu. POSSE. ad mẽstrua puocãda succus eiꝰ p pessariũ inyciať. Cõtra iflatiões auriũ tube rositates aarõ cũ ipsa herba buliãt cũ vino. ⁊ oleo cõi: addito cimino. fiat inde emplastrũ. Cõtra emorroides vel ficus herba ipsa ⁊ rapsus barbassus decoquantur in vino vel aqua ⁊ fiat sup eis encatisma. Cõtra frigida apostẽata herba ipsa cũ tuberositatibꝰ cũ axungia veteri teratur ⁊ ĩ testa calida ponať: ⁊ supponať. Cõtra scrofulas nouellas. herba ipsa ⁊ squilla cũ axũgia vrsina veteri supponatur. Ad faciẽ depurandã ⁊ cutim subtiliandã: ex tuberositatibꝰ suis õsiccatis: fiat puluis subtilissimꝰ ⁊ cõficiatur cũ aq̃ ro. ⁊ ponať ad solẽ donec aqua ex toto consumať: ⁊ ita fiat ter vel quater vel amplisꝰ: ⁊ ex pulucre solo: vel cõfecto cũ aq̃ ro. illiniať facies. ⁊ hec vocať gersa vel cerusa spẽtarie minoris. ⁊ sil'r põt fieri õ maiori. DIASCO. ca. aaron. virtus ẽ in semĩe radice ⁊ folys sil'is dragontee que mixta fimo bubalio ⁊ cathaplasmatibꝰ adhibita podagricis medeť: radix eius extenuat pingues hũores nõ mediocriter: vnde ad expellendũ toracis hũores vtilissima ẽ. tota herba extenuat oziaz hz vtutẽ: sz nõ fortẽ sicut dragontea sic tñ calefacit. Radix eiꝰ collecta reponitur sicut dragontea ⁊ ciclamis. GALIE. secũdo de cibis. Est. n. ipsiꝰ nutrimẽtũ bonũ: si aliqs ex pectore ⁊ pulmõe aliqd expellere vellet ĩ ipsis collectoz ⁊ grossoz ⁊ viscosoz humoz iã cõesta. GALIE. de sim. phar. Radices aaron comeste incidũt icisione tpata humozũ grossitiem quare ⁊ excreationibꝰ que ex torace sunt idonee. Dragõtea vero ad hoc magis est idonea.

Aatim. idest nux muscata.

¶ Capitulum. II.

Abaisir ara. gre. ⁊ latine spodiũ. Spodiũ qdaz dicunt q ẽ ebur cõbustũ: qdaz radicẽ cuiusdaz cãne vltramarie cõbustã: sz falso. imo spodiuz scõm Sera. in aggre. suis. capitulo abaisir. ẽ fuligo q̃ inueniť in domibꝰ: vbi fundunť metalla: que postquã ceciderit: dicitur spodiũ: coherens vero tecto dicit ponfiligos. vnde Halie. Nunq; spodio vsus suz qz satis habui ponfiligos. Nos tñ pro eo eboze cõbusto vtimur: vel quod melius ẽ cinere. q inueniť sup fornaces argentareoz q lauať vt ferugo. Et idez auc. Halie in eo ẽ ifrigidatio ⁊ repcussio: ⁊ ĩ sapore eiꝰ est amaritudo aliq̃ ⁊ stipticitas. ⁊ pp hoc desiccat: Et iã declaratũ est q in eo ẽ vtus cõposita sicut in rosis ⁊ nõ est ĩ eo tantũ stipticitatis quãtũ ĩ rosis. AVIC. lib. secũdo. cap. de spodio. Spodiũ est radix cãnaz adusta. dicit. n. q ipsa aduriť pp fricationẽ suaz extremitatũ cũ ventꝰ eis pflat. fri. ẽ in secũdo. sic. in tertio: ⁊ ĩ ipsa ẽ stipticitas: ⁊ ẽ paz resoluẽs. ⁊ eiꝰ ifrigidatio ẽ pluria: ⁊ ipsiꝰ resolutio est pp amaritudinẽ paucã in ipsa. ex resolutiõe igiť ⁊ stipticitate fit ipsius exiccatio fortis: ⁊ ẽ cõpositaz virtutũ sicut rosa. PAV. cap. õ spo. Spodiũ ẽ fri. ⁊ sic. cõplexiõis ⁊ poniť in syru. ad infrigidandũ. POSSE. Puluis eius cũ suc. plãtaginis dať ꝓtra disinteriã ⁊ emoptoicã passionẽ cõtra fluxũ sanguinis nariũ: puluis eius naribꝰ ipositus sanguinẽ sistit. SERAPIO. auc. Diaf. Spodiũ ꝓfert apatibꝰ calidis oculoz ⁊ cõfert inflãmationi colere. ⁊ ꝓfortat stomachũ ⁊ ꝓfert vlcerib' oris. ⁊ ẽ bonũ colere ⁊ sincopi. ⁊ cõtra bothoz q̃ fiunt in ore ifantiuz. Et idẽ auct. Alcãsi. Spodiũ ẽ bonũ cardiace ⁊ stringit ventrẽ. Et idẽ auc. Rasis. Spodiũ ꝓfert vlcerib' oris ⁊ inflãmatiõi colere: ⁊ ꝓfortat stomachũ ⁊ ꝓfert sincopi quãdo dať in potu ex eo: ⁊ cardiace calide: ⁊ bothoz oris ifantiũ. AVIC. Spodiũ cõfert alcole ⁊ melĩe pueniẽti ex solitudine: ⁊ cõfert apostematibꝰ oculi cal'. ⁊ ꝓfortat cor: ⁊ ꝓfert tremori cordis ⁊ sincopi facte ex effusione colere ad stomachũ bibitũ ⁊ linitũ: ⁊ ꝓfert timori õ preteritis ⁊ de futuris ⁊ confert tussi: ⁊ inflammationi stõi: ⁊ debilitati eius: ⁊ prohibet effusionem colere ad ipz: ⁊ cõfert turbationi ⁊ prohibet solutionem colericam: ⁊ confert febribus antiquis.

Abaisir
Spodium
Ebur cõbustũ
Fuligo inferior fornace

ponfiligos fuligo superior fornes

Aaron
Siricantica
barba aaron
Serpentaria bor

Abalzar. i. cataputia.
Abani. i. marubium.
Abanifa. i. sene.
Abanesira est quedam medicina inda.
Abanatib. alcutub. vel cutubub. Akantib. cutub. Auic. li. 3º ca. 10. sunt species melancolie.
Abarum abar. albar. idest plumbum.
Abalarosa. idest semẽ mãdragore.
Abcause. i. arbor sebesten.
Abcer. idest cera.
Abcella. idest agrimonia.
Abchios. i. barba iouis.
Abdamissemen. idest carpobalsamum.
Abdios siue tigris. idest barba iouis.
Abebei. i. boni odoris.
Abebene. i. nux muscata.
Abedẽgenus. i. tornasolis.
Abefanida qd ẽ. L. beali.
Abel. idest actis pro sauina L. Abbel.
Abelli. idest sauina.
Abellasafaget. i. citonia.
Abellador. i. anacardi.
Abelcson. i. carpobalsamũ
Abelesen. i. amigdale.
Abeleser. i. mirtus.
Abelcara. i. cucurbita.
Abelcarasis. i. semẽ apy.
Abelsamia. i. granũ idici.

Abelal.idest edera.
Abeldemen.i.flos vlmi.
Abelchadealchar.i. bace lauri.
Abelsenebarsiar.idest granum pini.
Abel nil babel nil.i.granũ indũ ⁊ ē cartamũ induz.
Abel meluch.i.ꝓcerua cata pucia granũ regũ.mesue
Abelatrone.i.grana citri
Abeldras.idest grana staphisagrie.
Abeltul.i.cartamus.
Abes.ē flos cuiusdaz berbe q̃ ara.dr̃ guzen.⁊ eo arabes vtunt ī balneis:

¶ Capitulum.

Abel ara.gre.brachi.lati.sauina.Sauina ē arbor cuius folia sũt silia folys tamarisci: ⁊ magis spinosa.hũs bonũ odorẽ:⁊ arbor ista crescit magis in latũ q̃ in longũ.ē ca.⁊ sic.cõplexiõis i tertio gradu.ERAPIO. li.aggre. ca.abbel.Abbel.sunt eius due spẽs vna cui⁹ folia sunt silia folys cipssi:⁊ magis sunt spinosa q̃ alia: hũs bonũ odorẽ:⁊ arbor bui⁹ ē foztis ⁊ crescit magis i amplũ q̃ in lon gũ ⁊ fruct⁹ ei⁹ ē sicut zaror ꝓ quo.l.habilhalach Et gdã vtunt folys eius ꝑ fumigio.Sz alteri⁹ spẽi folia sunt silia folys tamarisci ⁊ sapor ei⁹ ē sicut sapor cipressi hec latīe vocat sauina cui⁹ substãtia ē subtilis ⁊ ī odore ei⁹ est aromaticitas ⁊ calefacit:⁊ desiccat i tertio gradu.

AVICE. li.z.cap.Abbel.Abbel ē fruct⁹ arboris similis iunipero:fact⁹ sicut zaror sz tñ vehementer ē niger boni odoris ⁊ acuti saporis:⁊ ista arbor ē pria spẽs sauine posita ꝑ Sera. GALIE. 6.sim.phar.ca.de sauia.Brachi siue sauina de siccãtib⁹ fortiter ē fm tres sapores q̃s in gustãdo mõstrat eq̃li ⁊ cipsso nisi inquãtũ ē acrior eo:⁊ vt vtiq; dicat qs aromatica.hui⁹ ergo ⁊ ipsi⁹ q̃litatis particeps est.vz.acris stiptica cõplexiõe ca.Adhuc aũt i amaritudine ⁊ stipticitate debili⁹ ē q̃ cipssus:quantũ.n.supat cipssuz acredie tãto diminuit ī stipticitate q̃ patet q̃ calidius ē cipsso:⁊ ideo magis diaforeticũ.igit solidare gdez nõ ꝑ stipticitatis robur ⁊ caliditatis.ī tantũ.n.ambob⁹ his pticipat: vt iã tensiuũ ⁊ inflatiuũ existat.Putrefactionib⁹ vero cõfert sic cipssus:ponat aũt B farmacũ i tertia substantia fm calefacere ⁊ siccare ens iter ea q̃ maxime sunt subtiliũ partiũ. POSSE. Cõtra tenasmonẽ de frigida cã:fiat decoctio eius ī aceto ⁊ vino:⁊ fumũ patiẽs recipiat:herba ipsa narib⁹ catbaplasmata valet ꝓtra frigidũ reuma ponit ēt ī vnguẽtis bene trita ꝓtra scabiem saniosaz.vinũ decoctiõis eis⁹ valet ꝓ dolore stomachi ⁊ iteſtinoꝝ ⁊ ꝓtra strãguriã ⁊ disuriã:sz catbaplasmata valet ꝓtra dolorẽ biliacũ.est ēt diaforeticũ ⁊ diuerticũ fomentũ ex aq̃ decoctiõis eius vel vino.est.n. sauina ex spẽbus iuniperi:vt apparet ī.l.habilhalach. SERAPIO. auc. gal.vtus eius ē q̃ dissoluit ⁊ abstergit putredinẽ vlceruz putridoꝝ maloꝝ corrodẽtiũ antiq̃ꝝ ⁊ ipsa sil⁹ mũdificat vlcera melãcholica sordida qñ ponit cuz melle ⁊ aufert berisipillã:⁊ ꝑ cãz sue subtilitatis ꝓuocat mẽstrua plus omni alia medicia.⁊ sic facit mingere sanguinẽ:⁊ interficit fetũ viuentẽ:⁊ expellit mortuũ:⁊ ingredit in vnguentis odoriferis:⁊ ponit ꝑ amomo vel cinamomo.duplũ ponderis ei⁹.Et idẽ auc.Diaſ.folia ambaꝝ spẽꝝ ꝑhibẽt dilatationẽ vlceꝝ corrodẽtiũ:⁊ sedãt apostẽata corrosiua.Et qñ fit emplastrũ cũ eis:aufert liuorẽ cutis ⁊ sordiciẽ ei⁹ que accidit ꝑ supfluitates corporꝝ ⁊ aufert escarã ignis ⁊ quando bibit facit cum vrina exire sanguinẽ:⁊ expellit

odor eius ē sic odor thimi apparet vt stichados arabicus. hãc herbã tunesi mkrotiẽs vidi.l.Buzema.⁊ puluis bugie.
Abest⁹.⁊ abesti.idẽ.i.calx.
Abestos albestos ē gẽma colozis ferri: ⁊ ē vocata lapis abestari. Pli. 37. cap.10.
Abetengi semen est cuiusdam berbe alexandrine qua caremus.
Abetronigi idest basilicõ cum latis folys
Abbarbar.i. fruct⁹ iunipi

III.

fetum:⁊ quando nascale fit ex ea:facit hoc ⁊ ingreditur in confectionibus vnguentorum calidorum.
Abbonsol.idest squilla.
Abbobo.i.lac acetosum ō q̃ extractũ est butirum.
Abbul.idest iuniperus.
Abian.i. pentadactilus
Abliopinatos idest habentes alopiciam.
Abmucasis.i. forma q̃ apparet in modũ epatis.
Abnani. idest abani: ⁊ est marubium.
Abnechel.i. fruct⁹ iunipi.
Abneleiten.ara.i. alumen affor.Sera.cap.asnen
Abnuden est herba cuius gummi est assa fetida.
Abnus.i.eben⁹ arbor cui⁹ lignũ iterius est nigrum exterius subalbidum.
Aboanifa.idest athel.

¶ Capitulum.

Aboanife.i.soldanella
Abofesas ē scarabe⁹ oib⁹ notus.li.de doctria ara.
Abogebaran.i scarabe⁹.vl armoniacũ.aborez idez.
Abzãisa ē quoddã gen⁹ actili longi ⁊ maturi.
Abreng ē semẽ cuiusdam berbe eiusdẽ nominis.
Abrengi.i.serapinũ.
Abzeben.i.oleũ deben ⁊ ē oleum muscelinum.
Abzengiug.i. lignũ aloes.
Abzeudinary astãgẽs sũt due medicine inde.
Abzicha. abziocb ē quoddã gen⁹ idrie.ſ.vas aque
Abziton.i.sgtinos:⁊ est balaustia.vel id ex quo fit ipogstidos.Dia.ca.yscos

IIII.

Abzotanum gre.⁊ lat.ara.vero besuz. Abzotãi due sunt spẽs.nã ex eo ē mascul⁹ ⁊ femia.femina frutex ē cũ folys albis diuisis ⁊ minutis hũs flores croceos:⁊ in estate nascentes ⁊ hũt graue odorẽ:⁊ ē amarissimi saporis:⁊ talis spẽs nostro ideomate vocat tenacetũ.i.masculus. frutex ē sarmẽtosa:hũs minutũ semẽ sicut absinthiũ.flos ei⁹ ē sicut flos pucide nascit ō eo multũ ī terris maritimis. SERA. li.aggre. ca. besuz.Sũt ei⁹ due spẽs:vna dr̃ masculus ⁊ alia femia: sz femina ē fere sic masculus ⁊ differũt ī B q̃ ipsa ē plãta silis arbusto hũs folia alba ⁊ ē plena folys q̃ sũt super ramos ei⁹:scissa pua scissura sic folia saricõ:⁊ i sũmitate ei⁹ ē flos ad rotunditatẽ tẽdens aurei colozis apparẽs ī estate:⁊ hz odorẽ bonũ cũ pauca grauedie amari saporis. masculus vero hz ramos lignosos aliquãtulũ ⁊ subtiles:⁊ ē hũs semina pua:sicut absinthiũ. DIASCO. ca.de abzotano Abzotanũ qõ ml'ti beradeã dicũt aut gliciaconõ:⁊ ē feia ⁊ ei⁹ frutex ē cũ albis folys ⁊ minutis ⁊ diuisis sicut crisi co circa ipsa:flores hũs aurosas ⁊ ī estate nascẽtes ⁊ ipsa ē odorata cũ aliq̃ grauedie:gustũ hz amarissimũ: tale est eni siculũ abzotanũ.Est ēt aliud gen⁹ qõ masculũ dicũt hũs fruticẽ sarmẽtosã semẽ hũs minutũ sicut absinthiũ multũ nascit ī capadocia:⁊ ī ceteris regionib⁹ ⁊ ī ciuitate ripia. GALIE. 6.sim.phar.ca.i.Abzotanũ ex eo ē masculus ⁊ femia:⁊ ipsi⁹ sbstãtia ē terrea:quã subtiliauit calor:⁊ sapor ei⁹ ē amarus:⁊ ē ī eo paꝝ stipticitatis ⁊ ē ca.in tertio gra.⁊ sic.i secũdo.⁊ ē calidi⁹ absinthio ⁊ min⁹ stipticũ ⁊ acerbũ:⁊ ē cũ q̃dã salsedie ꝑ qõ cacostomaticũ ē.sz absinthiũ customaticũ ē ꝑcipue ponticũ. AVIC. li.z. ca.de abzotão.Abzotanũ.ē ca.⁊ sic.in secũdo.⁊ ē subtile amaꝝ.⁊ ī ipso sunt terreitas ⁊ subtiliatio. POSSE. Si ex abzotão fiat cinis:⁊ ex eo facto lixiuio caput laueť:curat allopiciã.B opat sil⁹ ipsa herba in lixiuio bulita:semẽ eius in aq̃ bulitũ:curat asma:⁊ pectoris ꝓstrictionẽ. abzotani fumigiũ ꝓpentes excludit. Succus ei⁹ bibit⁹ valet ꝓtra venenũ reptiliũ.Encatisma ex aq̃ ebulitiõis ipsius factũ ꝓuocat mẽstrua.ipsa herba cũ oleo veteri trita:⁊ ꝑ uncta:frigora tipica febziũ curat. GALIE. abzotãi folia ⁊ flores vlceꝝ mũdificatiua apparẽt:⁊ exacerbatiua: gnetiã quotquot fm piodos occupant:si ēt supfricaueris ante iuasionẽ min⁹ rigebũt:q̃ aũt lũbricos occidat decẽs est eo q̃ ipm sit amaꝝ. Et elixũ cũ malo citonio vel pãe appositũ sanat iflatiões oculoꝝ:⁊ cõfert pustulis cruda

ipsa herba ⁊ elixa. Abzotanũ vstũ ca.ē ⁊ sic.vtutis plusq̃ cucurbita sicca vsta:iõ ista vlcerib⁹ hũidis ꝓuenit sicut in flãmatiõe:⁊ maxie ei q̃ in ꝓputio pudẽdi exigere cernitur Abzotãi vero cinis mordaꝝ oib⁹ vlcerib⁹ ē.tiõ ad allopicias ꝓfert cũ oleo veteri.ſ.anetio aut sisamino.ē.n.subtilium partiũ mordicatiuũ ⁊ caliduz. DIASCO. semen abzotani elixũ in aq̃:aut crudũ ifusuz ī aq̃ ortomicis medet:ꝓquassationib⁹ pleureticis ⁊ paraliticis cũ betonica ⁊ ꝓdito data:⁊ sciaticis ⁊ dissurie singulare ꝑsidiũ ē. Itez menstrua ꝓuocat cũ oleo trita ⁊ puncta frigora tipica ꝑhibet:⁊ fumigio suo serpẽtes de domib⁹ excludit:⁊ bibitũ morsib⁹ ꝓpẽtũ ⁊ venenis medet:tumorẽ oclorꝝ elixũ cũ pane appositũ curat:pustulas corporis vt cataplasma adhibitũ detergit.amaritudie sua lũbricos excludit ⁊ occidit. AVIC. Abzotanũ adustũ ꝓfert allopicie ꝑpẽ cũ alkerua aut oleo de raffano. Et abzotanũ cõfert ad B vt nascat barba q̃ tarde ē natiuitatis qñ cogtur cũ gbusdã oleis ꝑ suã aptionẽ ⁊ ꝓstringit sanguinẽ gingiue ⁊ resoluit apostẽata flegmatica. Et qñ decoquit cũ citonys cõfert apatib⁹ difficilis resolutiõis:⁊ nõ ē ꝓueniẽs recentibus vulnerib⁹ imo mordicat ea.⁊ eius decoctio ꝓfert cõtusiõi lacertorꝝ ⁊ sciatice antiq̃ difficili. Et qñ cogt cũ olo calefacit caput ⁊ remouet frigiditatẽ ei⁹: ⁊ eius decoctio confert difficultati anhelitus:⁊ decoquitur cũ oleo et calefacẽ stõm:et remouet fritatem eius.et abzotanũ ꝓuocat mẽstrua: ⁊ extrahit fetũ:⁊ frangit lapidẽ vesice ⁊ renuz:⁊ oleũ eius calefactũ cõfert coartatiõi matricis ⁊ difficultati vrie ⁊ cõfert rigori:qñ cõprimẽdo ex eo cũ oleo fit inunctio ⁊ qñ bibit cũ vino cõfert venenis:⁊ quando in domibus sternitur interficit vermes venenosos.Pli. lib.zi.ca.io.in fi.⁊.cap.zi.in fi.

Abzog.ſz Sera.li.aggre.ca.Abzog.Est granũ puũ punctatũ nigredine:⁊ albedine rotundum sicut granuz mes nullius odoris.Afferť de seni:in sapore ipsius est amaritudo.ca.⁊ sic.in ſo.soluit ventrez ⁊ expellit lumbricos ⁊ ascarides ⁊ soluit superfluitates flegmaticas ab intestinis.isto semine caremus in partibus istis.

Abrũgi ē qõdã granũ laxatiuũ ⁊ ē spẽs cartãi. Ser.
Abzucaci.i.auellana.
Abs est quedã species cassie lignee.
Abscecella.i.agrimonia

¶ Capitulum.

V.

Absinthium lat.gre.absinthion.ara.saricõ.absinthiũ quoddã dr̃ absinthiũ dulce:⁊ ē anetũ quoddã absinthiũ marinũ.⁊ ē sticados citrinũ:⁊ quoddã cretense vl'nabati vl'ponticũ qõ ozik ī septẽtrionali pte:vel capadociũ vel romanũ:⁊ illõ ē absinthiũ cõe q̃ vtimur.Et ex eo meli⁹ ē:qõ remotũ ē ab odore maris ⁊ quod ozik ī terris liberis ⁊ qõ hz folia alba ⁊ lenia ⁊ plana. Aspeꝝ vero ē malũ:⁊ meli⁹ tẽpus collectiõis eius ē ver.⁊ floꝝ eius ꝑncipiũ estatis.hz.n.absinthiũ duas virtutes ꝓprias.ſ.laxatiuã ⁊ ꝓstrictiuã.cõstrictiuã ex grossitie sbstãtie ⁊ põticitate:laxatiuã ex caliditate ⁊ amaritudie. amara.n.⁊ põtica grossaz dicũt habere subam:q̃re si recipit iterius mã exite cõpacta eandẽ grossitie sua cõpactiorẽ reddit ⁊ caliditate sua alios hũores dissoluit:⁊ sic cõtraria opat:quare nõ est dãda nisi materia exite digesta SERAPIO. in aggre.suis ca. de absinthio. Absinthiũ ē cuscute romanũ ⁊ aly dicũt q̃ est sceba romanum ⁊ ē spẽs eius:⁊ spẽs ei⁹ sunt tres.vna ē q̃ noiat noie generali:⁊ est absinthiũ in veritate.Et ē ex eo cretense:⁊ ē melius:⁊ illõ ē absinthiũ põticuz.Et ē alia spẽs q̃ noiat saricõ Et ē alia q̃ noiat sandonicũ.Et sũt ex boibus q̃ nominãt sceba.Et saricõ absinthiũ ⁊ nascit i montib⁹ regiõis que dr̃ chirochia:⁊ ī locis q̃ dicunt bosir:⁊ ī regiõe babilonie ⁊ est herba subtilis in folys silis herbe que dicit abzotanuz plena femie sapor eius vergit ad amaritudinẽ nociuam grauis odoris ⁊ qñ aialia comedũt ipsaz maxie in chirochia ꝑinguant: vñ sapor eius ē salsus cũ amaritudine ⁊ stipticitate pauca ⁊ est calidior absinthio ⁊ debilior abzotano ⁊ est mala stomacho. Et sceba sikatur absinthio in figura ⁊ sapore.⁊ dñia iter ea ē q̃ nõ ē stipticũ sicut absinthiũ ⁊ q̃ calefacit plus eo ⁊ amaritudo ei⁹ plus ē cum pauca salsedine:⁊ illud ē absinthiũ citrinũ quod latie vocat stichados citrinũ ꝑ quo.l.ascuchodos. Et ē spẽs absinthy tertia q̃ nascit in regiõe dicta gallicia:q̃ ē corã loco q̃ dicit cal.⁊ noiant ipz icole illi⁹ loci sandonicũ ⁊ trahit B nomẽ a loco dicto sindonis et ē silis absinthio et hz multũ semẽ et vergit sapor ei⁹ ad amaritudinẽ. hec ī lingua nr̃a vocant cẽtonica. GALIE. 8.de sim. phar. ca. sceba.Sceba silis ē absinthio fm spẽm et fm gustum:tñ differũt ī gustu et vtute. In gustu qdẽ i eo q̃ stipticat magis calefacit et amaricat cũ q̃dã salsedine. In vtute vero in eo q̃ cõmensuratũ ē magis absinthio:interficit lũbricos extrorsuz appositũ et iter corp⁹ assumptũ et qdẽ calefacere in secũdo gra.itense ponendũ ē id: siccare vero in tertio.Et idẽ li.6.de sim.phar.ca.de absinthio. Absinthium stipticũ ē et amaꝝ et acrẽ simul saporẽ hz calefaciẽs simul abstergẽs ꝓfortãs et siccãs:et iõ consistens colericos hũores i ventre ꝑ secessuz educit.nec nõ pyrinas euacuat.maxie aũt purgat ꝑ vrinas qõ in venis ē colericuz. ꝑ B aũt eadẽ flegmate ī ventre ꝓtẽto idigesto ꝑpinatuz nil ꝑdest:sicut ēt si in torace vel pulmõe fuerit. nã stipticã q̃ in eo virtus fortior ē q̃ amara. In eo aũt q̃ cuiusdã acredinis ꝑticeps ē:plurimũ mẽsura calidũ q̃ frigidum est.si vo op⁹ sit vl'r ꝓprehẽdẽdo cõplexionẽ eius:ſz ꝑmas distinguere vtutes:cuz dissilium sit ptiũ: sic ca.qdẽ scõm ꝑmã substãtiã dicemus ipz esse:siccũ vero fm tertiã.succus vero eius multũ calidior ē herba. Et idẽ.xi. ō ige.sa. spẽs absinthy oẽs nãliter sunt ex duabus qualitatib⁹ et duab⁹ vtutibus ſz bũc modũ. HIPO.6° epidimiaruz. Sapor absinthy ē stiptic⁹ amarus ⁊ acut⁹: stipticitas ei⁹ ē fortior sua amaritudie. Est ca.ī ꝑmo sic.in scõ. Jo.me. ca.de absinthio.Absinthiũ multiplex ē: sz quod q̃rimus ē absinthiũ romanũ:⁊ meli⁹ ex eo ē qõ ē remotũ ab odore maris:⁊ quod ozik ī terris liberis:⁊ quod hz folia alba lenia ⁊ plana.Aspeꝝ vero ē malũ.ca.in ꝑmo.sic.i secũdo. Est aũt ꝓpositũ ex substãtia calida dãte amaritudinẽ sibi:⁊ faciente illud apitiuũ opilationũ ⁊ solutiuũ:nãe ⁊ ex substãtia terrea stiptica ꝑ quã acgrit ei vt sit membrozũ ꝓfortatiuũ ⁊ ptiuz laxaꝝ aggregatiuũ: sz stipticitas plus est amaritudie sua:⁊ adhuc plus in eo q̃ exiccatiuuz est sz substãtia calida magis ē in supficie dñans ꝑ quod prima sua opatio q̃ obuiat corpori sunt vestigia caliditatis q̃ sciuisti:⁊ secũda sua opatio sunt vestigia ex substãtia stiptica ꝑdeũtia iprimere:⁊ nõ ē ī eo nocumtũ apparẽs: succus tñ eius nocet stomaco ꝑ bauracitatẽ sutã:⁊ ē debilis solutõis ⁊ ex reb⁹ adiũgendis meliorãtib⁹ illud est rosa:⁊ ex vigorãtibus opatõez ei⁹ ē fumus terre ⁊ aqua casei:⁊ spica addit ei bonitates notas:⁊ passule enucleate emendãt cõditões ei⁹.Modus opatõis succi ei⁹.Exprme succi ipsius quãtitatẽ quã volueris:⁊ ꝑprie in medio veris et purifica illuz fm modos notos ⁊ fac siccare in sole vel cinere calido in vase vitreo sicut siccat aloes.Aq̃ aũt sublimationis eius fit sicut aq̃ ros.⁊ silia q̃ fiũt in vasis sublimatiõis.Absinthiuz aũt sustinet de decoctiõe mediocrẽ rem.Pli.li.27.ca.7. POSSE.Cõtra lumbricus succus absinthy cuz puluere betonice vel cẽtauree vel psicarie vel nucleoꝝ psicoꝝ succo vel suoꝝ folioꝝ dr̃.Cõtra suffocationẽ ex fungis detur succ⁹ absinthy cũ aceto ⁊ cum puluere diptami. Cõtra ebrietatẽ dr̃ succ⁹ eius cũ melle. Cõtra vermes auriuz. Distillat succus eius ī aure.succus eius potat⁹ visuz clarificat. ipositus rubozem ⁊ pan-

nuz aufert. Absinthiū libzos et pānos a murib⁹ et tineis tutos reddit. Cōtra liuozē et dolozē mēbzoꝝ ex pcussiōe ex succo absinthij cū pulnere cimini ⁊ melle fiat emplſtr. Cōtra duritiē splenis absinthiū coctū i oleo cataplasmet vel iungat ex vnguēto facto de eius succo ⁊ aceto armoniaco ⁊ cera ⁊ oleo. Cōtra opilationē splenis det succ⁹ ei⁹ cū puluere costi. Itē valz ꝯ opilationē epatis de frigida cā. ad mēstrua puocāda fiat suppositoziū ex absinthio ⁊ arthemisia coctis in oleo nucis. Jo. mes. Absinthiū educ coleram a stōacho ⁊ itestinis ⁊ epate ⁊ extēdit opatio eius ad venas ⁊ mūdificat eas ab hūozē colerico ⁊ aq̄so ⁊ iterdū ducit ipz p vias vrie: ⁊ pseruat absinthiū a putrefactione ⁊ ppe pot⁹ ifusiōis ipsi⁹ i vino ꝯcoctiōis singulis die⁹ circiter. i. aut. y. vel aq̄ sublimatiōis ei⁹ ⁊ pbibet panos a tineis ⁊ vermib⁹: ⁊ ꝯfitit cū oleo ⁊ inungitur cū eo corp⁹ ⁊ pbibz cimices approximari ad ipsū. Et qn aq̄ ei⁹ cōmisceat cū encaustro scriptoꝝ pbibet libzos a corrosione muriū ⁊ ꝯfert absinthiū iuuamētū magnū ꝯtritiōi et ꝯcussiōi mēbzoꝝ: ⁊ ppzie cū melle aut vino ⁊ pauco cimino ⁊ oleū ex eo factū ꝯfert dolozi auris ⁊ tinnitui ⁊ surditati: ⁊ colluit os cū aceto ꝯcoctiōis ei⁹ ⁊ corticū citri ⁊ cōfert fetozi eius. Succ⁹ aūt eius cū nucleis psici interficit vermes i aure. Et absinthiū corroborat stomachū ⁊ epar ⁊ excitat appetitū moztuū opilatiōes apit ⁊ morbos opilationū curat sic ē icteritia ⁊ idropisis ⁊ vermes iterficit ⁊ educit ppe emplſtr in hūc mōz. Absintby. ʒ. y. cufozby ʒ. i. cozno cerui vsti. ʒ. ʒ. mellis quātū sufficit. Cōfert ⁊ absinthiū iuuamētū magnū febzib⁹ lōgi tpis ⁊ fe. opilationū. dosis ipsius decocti aut ifusi potio ē a. ʒ. y. vsq̄ ad. yy. pulneris eius a. ʒ. y. vsq̄ ad tres.

Absinthiū dulce. i. anetum
Absinthium marinū. i. sticados citrinum.
Absinthium: ponticū. cretē se. cōmune idem.
Absius. Aui. ē medicia karmena ⁊ persica. ara. dicta Abunchal.
Abstantia. idest gradus.
Abstirgar. idest istirgar
Abthios. i. barba iouis.
Abuc. idest ysopus.
Abugul. i. iuniperus.
Abugelisse. i. lactuca asini vel dr̄ sumarē ⁊ zurarē a dia, dr̄ achusa. ⁊ ē fa spēs ei⁹. i. lactuca asini. Auic. 4. fac capla. bearfel⁹
Abulos. i. pellicula q̄ inter corticem ⁊ fructum glandis vel castanee est.
Abumera. idest siringa.
Abundacati. i. auellana.
Aburahil ē q̄dā confectio que ō liui cum lana fit q̄ non est in vsu.
Abuse. idest auellana assata. vel alkekengi.
Acbabel. idest enula.
Acacalis. Ste. ē spēs tarfe Et tarfe est tamariscus.
Acades. idest atralia.
Acadar. idest viride.

¶ Capitulum. VI.

Acantos gre. vel pederoca vel meläphilos ara. babe vel cbachita: vel astuded. latine vo planta gūmi dzaganti. Dragātū ē gūmi plāte q̄ vocat habe: cui⁹ triplex ē maneries. s. albū qō meli⁹ si clax sit ⁊ puzz: ⁊ ē subruffū ⁊ ē citrinū: qō āt albū ē i frigidis medicinis pōi dz: subruffū āt ⁊ citrinū i calis. p. 40. annos pōt seruari: vtute hz ifrigidādi mūdificādi humectādi ⁊ ꝯglutinādi. DIASCO. ca. acātos. Acātos nascit i parietibus i locis lapidosis ⁊ hūidis cui⁹ spēs sunt due. vna spinosa ac breuis. Alia thirsosa. vñ dr̄ melāphilos: eo q̄ folia nigra hz veluti pigmētū nigrū ⁊ diuisa sic eruca lōgiora ⁊ latiora lactucis vgas hz duoꝝ cubitoꝝ in grossitudine digiti: ⁊ i capite vge ipsi⁹ folia hz minuta in q̄ caput est vt cardus: colozis iacinti flos ē illi alb⁹ ⁊ semē color] melini cū radice mucillaginosa ⁊ ruffa ⁊ lōga gūmi ipsius est dzagātuz. Est alia agrestis silis colimo spinosa sz breuior supradictis. SERA. li. aggre. cap. babe. Babe ē arboz cuius gūmi ē dzagātū: cui⁹ radix grossa lignosa ⁊ vocatur dzagātuz: ex q̄ apparet res q̄dā sup terrā. vñ egrediunt rami eius ⁊ sunt rami seu vge breues duri extēsi sup faciem terre i qbus sunt folia gracilia pua plurima ⁊ iter ipa sunt spine albe eq̄les dure. q̄ tegunt ⁊ occultant ab ipsis folys. dzagātuz ē humiditas q̄ emanat ex radice ipsa qn vulnerat ferro et tpe sue maturatiōis appent qn vulnerat i loco scissure ⁊ radix ipa vocat ara. cbachita. Et meli⁹ ex dzagāto ē clax puz subtile cui⁹ sapoz vgit ad dulcedinē: qō ara. vocat sichiraitz. gre. tragātuz. lat. vo dzagātū. GALIE. 8. sim. pbar. cap. de dzagāto. Dragātū vtus ē ei⁹ pma q̄ desiccat ⁊ fa glutinat. ⁊ tertia ē q̄ frāgit acuitatē rex cal'az. ⁊ acutaz fri. i ko gra. bu. i pmo. POSSE. Aq̄ ozdei in q̄ coctū fuerit dzagātū p noctē remouet sitī Cōtra scissuras oris ⁊ labioꝝ ⁊ palati ulceratiōes vl' exoriatiōes dissoluat dzagātū i aq̄ ro. ⁊ p pānū exprmat: ⁊ cū gluctinositate ꝯficiat puluis amidi ⁊ iungat petia: ⁊ illiniat lingua vel labiū sepe ⁊ cito curant. Ad faciē balbandā ⁊ pānū supfluū remouendū ponat dzagātuz in aq̄ ro. p noctē mane addito bozace vl' cāfoza i pua q̄titate ⁊ facies freqnter illiniat. Cōtra siccitatē pector] aq̄ ozdei ō coctiōis dzagāti ⁊ gūmi arabici det. Ad curādā cal'am et siccā tussiz det aq̄ ꝯcoctiōis ozdei ⁊ succi ligritie in q̄ dissolutū fuit dzagātū p noctē vnā: vel al'r in aq̄ ro. dissoluatur dzagātū p noctē postea p pānū exprmat: ⁊ cū viscositate ipsi⁹ dzagāti cōficiāt ⁊ fiāt pille q̄s teneāt sub ligua: q̄ dissolute trāsglutiant. valet et ꝯ tussiz ⁊ siccitatē spūalū Ellectuariū ꝯfectū ex duab⁹ ptib⁹ dzagāti ⁊ tertia ligritie cū sirupo simplici valz ꝯtra pdictā tussiz. Cōtra disinteriā dissoluat dzagantū i aq̄ pluuiali ⁊ i eadē decoquat pullus q̄ det patiēti: eadē aq̄ aliquātulū tepida p clistere inyciat det silr succ⁹ plātagis ⁊ q̄ p noctē fuerit dissolutū dzagantū. Sz attēde q̄ qn dzagātuz i medicis ponit per se vs teri qz ꝯtritiōi resistit. Si. n. cuz alys spēbus ꝯterat pus i fumuz resoluent alie spēs q̄z dzagātum conteratur. DIASCO. Dzagātuz i pulnere redactū ⁊ cū cal'a aq̄ potatū: eos q̄ spasmū patiunt vel qb⁹ aliq̄ itrinsec⁹ vene crepuerit silr sanat. SERAPIO. auc. Dias. vtus est ei gluctinatiua sic vtus gūmi ara. ⁊ ipm admistrat in cobol oculoꝝ ⁊ i medicis tussis ⁊ aspitate cāne pulmōis ⁊ absisiōe vocis ⁊ cursus catarri i vulua qn fit ex eo ꝯfectio cū melle ⁊ ponit sup liguā ⁊ trāsglutit qō ō ipso dissoluitur aut dat de ipso. ʒ. i. postq̄z ifundit i vino cocto dulci: ⁊ tūc et valet ad dolozē renuz et vlcera vesice. qn miscet ei ex cozno cerui adusto et paz alumis iameni: probibz nocumentū mozsus ꝯpētū. Et idē auc. albugerig. Dzagantū est frigidū: et ē in eo hūiditas q̄ laxat vētrē et cōfert tussi et vlcerib⁹ oculi et lippitudinib⁹ ei⁹ et repmit acuitatē mediciaꝝ laxatiuaꝝ. Et idē auc. mesarugie ē bonū vlcerib⁹ vesice et aspitati gutturis et ligue: et idē auc. Abix. ē in eo res modice caliditatis et hūiditatis et laxat vētrē et cōfert tussi ⁊ vlcerib⁹ pulmōis ⁊ glutiat vlcera itestioꝝ nisi qz addit i solutiōe: ⁊ ꝯfert vlcerib⁹ ocli ⁊ lippitudini qn i fūdit ⁊ dissoluit ⁊ colirizat cū aq̄ ei⁹: aut pōit i pulnerib⁹ ⁊ ꝯuēit ⁊ miscet cū medicis acutis laxatiuis qz prohibet nocumetū eaꝝ ⁊ prohibet aggrauationē ipsius medicine supra naturaz si deo placuerit. Formā assandi dzagantū inuenies. infra. l. gūmi arabicum.

Acantū. i. semen vrtice.
Acantum. idest incubus.
Acantisleuce vel acātaleutri. i. spina alba ē bedeguar. l. bemedato.
Acantū terminū vel yera idest sucha.
Acantum. idest vrtica nigra marina.
Acantis arabica silis ē acātisleuce ⁊ est sucaba.
Acantabaniqui. idest spina iudaica ⁊ ē sucaba. Ste.
Acantil. idest porcus.
Achātis leuce. spina alba. Bedeoard. Echinū. Dia.
Acātis egiptia. idest achantis arabica.
Acātispma. i. vrtice semen
Acāthociros. i. spiosus porcus q̄ lat. vocat ystrice. ab achāta qō ē spia ⁊ chiros porcus ⁊ oia hec p. k. ⁊ tb. melius scribuntur.

¶ Capitulum. VII.

Acanug ara. vel carabuth gre. aristō. vl' fetalogos vl' apistō vel panodracia latie vo aristologia. Aristologie due sūt spēs: lōga ⁊ rotūda. Rotūda hz folia silia hedere mollia ⁊ lenia ⁊ hz ramulos lōgos egredientes ab vna radice ⁊ florē albū hūs it⁹ rubeū fetidi odoris ⁊ hz radicē rotūdā. sz lōga hz folia lōgiora q̄z rotūda ⁊ vgas sbtiles lōgas ad mēsurā palmi flos ei⁹ ē color] purpurei ⁊ odozis fetidi ⁊ hz radices lōgas. Ambe calide sūt i p̄. sic. i 2° gdā dicūt q̄ sūt sicce i 1°. Rotūda magis cōpetit medicie: mag] vo radix folys. Radix colligit i hyeme aū pductiōez floꝝ: hz āt vtutē dissoluēdi ꝯsumēdi ⁊ expellēdi venenū. Possūt āt p biēniū seruari. SERA. in aggre. suis: ca. Acanug. sūt ei⁹ due spēs mascul⁹ ⁊ femia ⁊ lōga ē mascul⁹ ⁊ rotūda feia. Rotunda vo duas hz spēs. vna folia hz silia cissos q̄si rotūda odozifera mollia ⁊ lenia ⁊ hz ramulos oblōgos egrediētes ab vna radice ⁊ florē hūs albū iteri⁹ rubeū fetidi odozis ⁊ nulli⁹ vtilitatis ⁊ hz radicē rotūdā silez rape: sz lōga hz folia lōgiora q̄z rotūda. ⁊ vgas sbtiles lōgas circiter palmi mēsurā flos ei⁹ ē colozis purpurei ⁊ odor] fetidi q̄ ē i sua opatiōe silis florī herbe q̄ dr̄ accu ⁊ hz radices i lōgitudie vnius palmi ⁊ plus: ⁊ i grossitudie digiti: ⁊ qō ē Iter radices est silē ligno bussi: ⁊ odō ei⁹ ē piguis ⁊ ē aristologia lōga. Est ⁊ alia spēs rotūde q̄ hz vgas sbtiles sup q̄s sūt mlta folia rotūda similia folys sempuiue miozis ⁊ flos ei⁹ ē silis florī rute: et radix ei⁹ ē lōga sbtilis sup quā ē cortex grossus boni odoris: q̄ appotecary vtunt i ꝯfectiōib⁹ vnguētoꝝ ⁊ electuarioꝝ. DIAS. ca. de aristologia. Aristologia dr̄ a gre. setalogos ⁊ apistō. cui⁹ tria sū genera. rotūda. lōga. ⁊ clematic⁹. Rotūda appellat feia folia hūs bedere silia: odozata cū viscitudie obzotunda ⁊ mollia ⁊ lenia tactu. multas hūs vgas ex vna radice oblōgas florē albū ⁊ rotūdū hz i medio florē croceū: sz ē iutilis radix ē illi rotūda ⁊ odore nō iocūda gustu tñ bramosa: lōga vo aristologia masculus ē q̄ ⁊ vactik dr̄: folia hūs oblōga ⁊ vgellas tenues longitudie duoꝝ palmoꝝ florē purpureū pfert radix ē illi roboze digitali ⁊ odozis bōi. Illa q̄ dr̄ clematic⁹ vgas hz tenues ⁊ lōgas folia rotūda silia ozidio minozi ⁊ florē simile rute radicē oblōgā ⁊ tenuē coziū hūtē grossuz ⁊ odoratū: quā pigmētary ad ꝯfectionē oleoꝝ miscēt: ⁊ reliqs medicaminib⁹ sic rotūdā. GALIE. 6. sim. pbar. ca. de aristo. Aristologie radix vtilissima ē ad curas amara ⁊ sbacris exrīs magl āt sbtiliū ptiū ex eis ē q̄ rotūda ⁊ p oia efficacior. Leteraꝝ vo duaꝝ clematic⁹ qdē odozifera magl vt ad pigmēta vtant pigmētary illa: ad curas vo ōbilior ē lōga vo minus qdē ē sbtiliū ptiū q̄z rotūda: nō tñ ipa inutilis ē imo ē absterstue ⁊ calefactiue vtutis ⁊ min⁹ qdez q̄z rotūda abstergit: ⁊ euaporat. calefacit āt nō min⁹ sz forte magis vñ i qb⁹ op⁹ ē mediocriter abstergere lōga ē melior sicut i vlceraꝝ icarnatiōib⁹ ⁊ secūdinaꝝ perirys: i qb⁹ vo volum⁹ grossuz hūozē fozti⁹ subtiliare: rotūda ē opus. AVER. li. colliget: ca. ō aristolo. Ambe spēs ei⁹ ca. ⁊ sic. i z°. POSSE. Cōtra asma hūidū due ptes pulneris aristol. ⁊ dimidia gētiane ꝯficiat cū melle ⁊ tale electuariū det. Cōtra epilensiā aristol. ro. eufozby castozei sulfuris viui fiat ō coctio i oleo petroleo vel muscellio vel saltem cōi ⁊ inūgat spia a collo iferi⁹. Ipse ēt puluis ꝯfect⁹ i aceto sanie ⁊ scabie curat. Cōtra venenū ⁊ mozsuz venenatorū aialiū det puluis ei⁹ cū succo mēte vel vino. puluis ei⁹ moztuā carnē corrodit: siue sit i vulnere siue sit in fistula. formet licinū fm pfunditatē ei⁹ ⁊ melle iunctū aspgat pulnere aristo. ⁊ imitat. Ad expellēdū fetū: siue viuū siue moztuū coquat radix i vino ⁊ oleo ⁊ fiat fomētū. DIA. mozsib⁹ venenat] cū vino aristo. ro. i. data medet ⁊ impositā id pstat ēt. Secūdinas depōit abozsuz fac bibita cuz pipe ⁊ mirra pessario adhibita hz similē effectuz: lōga sic rotūda sz rotūda plus asmaticis ꝯfert: ⁊ sbgluctiōib⁹ ⁊ frigozib⁹ ⁊ pleuretic] cū aq̄ bibita singulariter medet. Infixa corpozi euocat: vulnerib⁹ sozditie ⁊ putredinez tollit: alta vulnera replet melli ⁊ irisilillici mixta gigiuas ⁊ dētes a putredie purgat vt⁹ ē oib⁹ spēb⁹ ei⁹ cal. ⁊ feruēs. faciūt deniq̄z ad putredies ⁊ purgamēta ossiū ōspuēda ⁊ ad frigidas febzes: ⁊ solitā i semis purgationē puocat potui data. ʒ. i. vl' cataplasmatib⁹ ipsita. Ad vsuz trī medicine aptior ē rotūda gustu amara. B. n. i emplſs missa caua vulnera replet fac ⁊ ad vipaꝝ mozsuz ⁊ ad alia venena extrīsec⁹ posita ⁊ dolozē ō vētositate pigui ⁊ indigesta curat ⁊ adiuuat ēt asmaticos cū aq̄ bibita. Epilēticos ex acri humoze factos curat. Ad reuma ⁊ spasmata sup q̄ medicamē vtilis ē frigoze exustos i olo vl' axūgia porcia cocta calefacit Cancrinomata q̄ i narib⁹ nascunt cū cipero ⁊ dzagūtea femia cū melle trita ⁊ i narib⁹ semel ⁊ itez vl' tertio ipsita pfecte sanat. In febzib⁹ acerrimis aristologiā siccā suffumiga fugatq̄z demōia: ⁊ hilariozē facit ifantez suffumigata. Radix ei⁹ purgat fistulā ⁊ ad sanitatē pduc ⁊ podagricis cū aq̄ dat. GAL. Aristologia q̄ pp opilationē dolozes fiūt vl' aliq̄z grossitiē spūs rotūda sanat magis q̄z lōga ⁊ stimulos educ ⁊ putrefactionē sanat ⁊ sozdida mūdificat vlcera ⁊ dētes ⁊ gigiuas clarificat. Adiuuat āt asmaticos ⁊ singultiātes ⁊ epilēticos ⁊ podagricos cū aq̄ bibita sz ⁊ rupturis ⁊ ꝯq̄ssatiōib⁹ sup aliqō aliud farma. Acapnū mel. i. sine fumo i antidotis (cū idonea est. adriano Achbarnis vl' babarnis gre. piscis dict⁹ acema.
Acapos gre. i. sine fructu: sic dr̄ q̄dā spēs libāot] ⁊ edere.

¶ Capitulum. VIII.

Acar ara. gr. micete vl' mikute. lat. vo fūg⁹. SERA. li. aggre. ca. acar. auc. Dia. Acar sū due spēs ei⁹. vna ē apta cibo: alia nō. qz occidit. GALIE. cōplexio eoꝝ frigida ⁊ hu. multū: pp B sūt ppe medicias mortiferas: ⁊ ppe q̄z sbstātie admiscet aliq̄ putrefactio. Et dixit in. li. de dieta. boni ex eis sūt nō nociui ⁊ sūt frigidi: ⁊ sigs vtit eis nimis generāt hūozes malos. Et ex eis sunt spēs male mortifere: ⁊ iam vidi hoiem q̄ passus ē ab eis anxietatē anhelitus ⁊ coartationē ⁊ sincopim ⁊ sudozes frigidū ⁊ euasit postq̄z potauit squingebin in quo decoctum fuit pulegiū ⁊ piectū est sup ipm baurach: ⁊ sic euomuit fungos illos: ex q̄bus generati fuerūt hūozes grossi i stomacho: vñ q̄ fungos cōedit sibi accidit ex eis colica ⁊ suffocatio. Et via tardādi nocumētū ipsoꝝ ē dare i potu vinū puz aut aquā ciceris cū aceto ⁊ sale ⁊ decoctionē satureie ⁊ oziganī: ⁊ sterc⁹ gallie cū aceto mixtū ⁊ melle et factū ide loboc. Et fungi q̄dē nutriūt nutrimēto supfluoni

Longa
Aristologia
rotunda
Acanug
Carabuth
Ariston

si qz sūt difficilis digōnis ⁊ egrediunt cū stercore integri si ne ĩmutatiōe et nimietas fungoꝝ generat strāguriaz. Et idē auc. Aben meſuay. meli⁹ ē q̃ fungi p̃mo coquant cuz piris siccis aut recētib⁹ et bibat postea vinū puꝝ et ppetas eoꝝ ē q̃ generāt suffocatiōes. GALIE. 7. sim. phar. ca. mikite. Mikite. i. fungi frigidi et hūidi sufficiēter sūt. vñ ppe ōlicteriosā vtute attigūt et maxie q̃cūq̃ naturā pmixtā hnt putredinali alicui q̃litati. Et idē li. z. ō cibis ca. de fungis. fungi hn̄ buliti vel ōcocti ĩ aq̃ veniunt ppe edula apoia: nō tn̄ sic tnm̄ ōtunt eis hoies. p̃parāt autē et cōcūt multifoꝝmiter. flegmaticū aūt ē qō ex ipsis nutrimētū ē: et palā q̃ frigidus et hūidus: et accidit ex ipis malus chim⁹. maxie gdē g̃ inocui alys fungis sūt boleti: et ego vidi quosdā boletoꝝ q̃ innocuissimi vident: cum plures nō hn̄ ōcoctos cōcūt. vñ quēdā ex eis vidi affli ctū ĩ ore vētris et g̃uatū ⁊ āgustiantē et vix respirantē et spū ōficiētē et frigidū sudātē et vix saluatū p oblationez sedātiū grossos hūores: q̃le ē oximel p se: et cuz ysopo et origão mediocriter ōcoctis in ipo. Eteni ille sūpsit et vomuit huiusmōi spūas postq̃ vomuit cōcūtos fungos iam aliq̃lr ĩ flegmaticū chimū suffocātē et frigidū et grossuz pmutatos. ALMAN. tra. 3. cap. ō fungis. Fūgi tuberi bus valde sunt ōteriores q̃ruz gdā boies strāgulāt atq̃ occidunt. qui aūt ex illis boni existunt in corpore viscosū generāt flegma. Est ⁊ aliud genus fungorum quod cōter nominatur tubera: pro quibus. l. hameh.

Acbarachie. i. acantos.
Acarcare. idest filtrum.
Acardilon. idest siseleos.
Acardelētes. i. auis cardela
Acarlicon est species testiculi canis.
Acaron. idest anagallus.
Acarpos. idest sine fructu.
Acarta. idest sarcocolla.
Acasen. idest meu.
Acata. i. arbor thuris
Acateruze. i. podagra lini.
Acates. i. lapis gdā circulis nigris ⁊ albis variatus ⁊ est lap. gagathes.

¶ Capitulum. IX.

Acacia altarti

Acatia gre. ⁊ lat. sz ara. altarti. Acatia scōz q̃sdaz est succ⁹ prunelloꝝ imaturoꝝ q̃ latine vocāt atrinee sz flo: qz vt ait Sera. li. aggr. Acatia fit ex fructu cuiusdā spiose arboris gūmi ara. q̃ noiāt amgailein sicut appet i. l. gūmi arabicū. AVI. li. z. ca. de acatia dic q̃ est succ⁹ altarti: h aūt carētes: facim⁹ de succo prunelloꝝ vt supra. DIAS. ca. ō acatia fruct⁹ ē arbor spiose q̃ maxie ĩ egipto nascit: hic fruct⁹ velut oliua p̃mit ⁊ succ⁹ i sole sicat. Est g̃ optima q̃ ē leuis ⁊ subruffa cū suauitate odoris sbacida ⁊ gustu valde stiptica: hec. n. maxie ō imaturo fructu p̃mit. nā nigra ē ō maturo fructu. ois āt strīgit ⁊ ōficat nimis ⁊ ifrigidāt abūdāter: fri. ē in. z. sic. i. 3. Succ⁹ ei⁹ collirys miscet. HVMAY. in li. ō tiriaca. acatia termin⁹ ei⁹ ē qō ē fortissime stipticitat]. GALIE. 6. sim. phar. ca. ō acatia. ⁊ ipz gdē folīū ē arboꝝ ⁊ fruct⁹ ⁊ succ⁹. g gdē ⁊ lot⁹ ōbilioꝝ sit ⁊ min⁹ mordicatiuū efficit quādā acredinē ĩ lotura abyciēs. Si vo ⁊ sbungat alicui mēbro sano stati illō sicci⁹ ⁊ aridi⁹ oñdit. Et caliditat] gdē sensuz nūq̃ fert: frigiditatē vo nō valde vehemēter hz. palā q̃ q̃ frigidus ⁊ terrestre ē farmacū admixta sibi ēt q̃dā aq̃sa sbstātia: putabit aūt nec sbtiliū ptiū eē: sz hre q̃sdā ptes dispsas sbtiliū ptiū caliditate ĩ lotura decedēte. pōat āt ⁊ huiusmōi tertu gdē gradus siccātiū. Si vo ifrigidātiū postq̃ fuerit lota. Pli. li. 24. ca. iz. POSSE. DIA. acatia ignē sacrū extinguit ⁊ pniones sanat. pterigia occul' tollit: vulnerib⁹ ⁊ tūozib⁹ oculoꝝ mirifice prodest profluū mulieris stringit. stericis subuenit: fluxum ventris bibita et supposita prohibet capillos inficit. ⁊ lota sicut cadimia: solet oculorum confectionibus misceri.

Acatia arsa. idest dura.
Acatilis. idest spēs tarse.
Acatis vl' acata. i. sic cū pedes ⁊ caput agni cuz aceto coquunt ⁊ ꝓgelantur ⁊ nostro ydeomate vocatur gellatina.
Acato. idest guttur.
Acatutes. idest bozax.
Acatutos. idest stozax.
Acauem. i. pucida q̃ gre. vocat parcenidō ⁊ ē cotula fetida vehuē achaubam pthemon leuchātemon Sera. Dia. Amaracū alachoen. alba matricaria. Acabauē. Hal.
Acceptaculū ē mēsura quātū testa oui capiti
Ace. idest thimus.
Acedozucuz. acedonicum. acetosuz. acidū. Alex.
Acedul. idest aleluia.
Acedula ois herba acetosi saporis sic vocari pōt: ⁊ pōt dici acetosella ⁊ verius ē oib⁹ nota parua hn̄s folia ⁊ piguia cuz stipite tenui gracilib⁹ semibus pleno: ⁊ ē fri. ⁊ sic. cōplexionis. Alterat caliditatē stōi ⁊ epatis ⁊ cordis: excitat appetitū ⁊ ista ē acetosa minoz vl' acetosella: sz acetosa ĩ oib⁹ ē melioz ⁊ vocat acetosa maioz vt apparet in. l. humad.
Acetabulū nomē ē mēsure q̃rtā ptē emine ōtinētis ⁊ ē fm ysidoꝝ. iz. 3. sz alias quātū testa oui capit.
Acerdech. gd ē. l. azardach
Acefali. i. semē apy mōtāi.
Acefes. i. nux romana.
Acegi. i. atramentum.
Acelea. acilia. idest psilotrum. Dia.
Acelk. idest bleta.
Acer ē arboz q̃dā sic vocata. Pli. li. 16. ca. 16.
Acerbe. idest galla.
Aceris. i. palea vl' purgamētum mily.
Acerina ē gdā piscis sic vocatus. ⁊ orphos. Alex. de doloze oculorum.
Acerodion. i. sine duritie.
Acesim est spēs crisocolle. Pli. 33. ca. 5.
Acetosa quid est. l. humad. lappago.
Acetuz gd est. l. chal.

¶ Capitulum. X.

Acchafar ara. gre. blactabisātia lat. vngla aromatica ad farialtaib. SERA. i. agg. c. Achafar. ē ꝓchiliū ex spēb⁹ ostracoꝝ ⁊ est sil'r ō ꝓchilys purpureis ⁊ repiūt ĩ regiōib⁹ idie ⁊ ĩ ags iuxta q̃s ozīt spica nardi. Odoz āt ei⁹ aromatic⁹ ē qm ipz aial comedit nardum: ⁊ ipsa colligunt ĩ tpe estiuo qm aq̃ ōsiccat ⁊ repit ēt ex eis ĩ littozib⁹ maris azimū. Et coloz ei⁹ ē ōcluis ad albedinē ⁊ ambe sūt meliozes ⁊ ē piguis. Sz illa q̃ nascit ĩ babilonia ē sbnigri colozis ⁊ ē mioz illa: ⁊ oēs hnt bonū odorem Et qm fumigat dom⁹ cuz eis sentit odoz eaz sic castorei SERA. li. aggre. ca. obstracoꝝ. Blaccebisātie sūt ex vngulis ostracoꝝ ⁊ sūt coopcula q̃b⁹ tegunt ĩ foramine suo: ⁊ meliozes sunt q̃ vgūt ad albedinē ⁊ sūt odozifere. q̃ruz odoz trahit aliquātulū ad odozē castorei. POSSE. GAL. ca. ostracoꝝ. Qm blaccabisantia sumit cū aceto in potu attenuat splenē: ⁊ qm fumigant cū eis mulieres hn̄tes suffocationē matricis ꝓfert eis: ⁊ iste fumus excludit secūdinā: et qm ex eis fumigat epilētic⁹ excitat ipm.

Achababa. idest camisia subucula.
Achal. i. aquila.
Achalimia. idest superfluitas argenti.
Achanagia. i. ambroxia.
Achani ē quoddā aial: ⁊ est auis omnibus nota ⁊ vocatur picha achani.
Achāta g. spia p. k. melius scribit latini achāti dicūt
Achātos gd ē. l. acātos.
Achātiō. Pli. 24. ca. iz.
Achāt⁹ arboz in egipto sēp frōdēs sic dcā qz spinis ē plena ĩ q̃dā l. ātiq̃ ꝓpi q̃ ē arbō mirte sz ratū n̄ bēo.
Achantina. i. vestis cedata vel simulata.
Acharō gdā sic vocāt hbā anagalli⁹ anacala. Pli. li.
Achates. gd ē. l. lapis acha
Achauem. i. vchue, acauē. Stephan⁹ acauanum. 25. c. xi. acaieb ara. vua.
Acharachie. i. dragantum.
Achararich. i. cantarides.
Acharistū. i. sine gratia vel sine remuneratiōe. Nazkarisma gre. grā dr. sic voluit noiari opiatā quādā auctoz ei⁹ eo q̃ opationi ei⁹ grates condigne non reperiantur.

Achencharacha. i. piretrū.
Acheregū. i. citrum.
Acheremata. i. apa qō cum frāgit emittit ad modū humiditatis putrefacte.
Achech. i. absinthium.
Achia vl' achios. i. glutē romanū ⁊ ē mastix.
Achil. i. cauda.
Achilea. mirofilon. i. mille foliū. Pli. li. 25. ca. 5.
Achimo. Achimerō. i. hermodactilus.
Achinos. i. raffan⁹ agrest].
Achin est spēs hedere.
Achirosa. Agiros haur. i. karake. vel arboz ei⁹.
Achiron gre. i. palea.
Achirochia. i. ifusio q̃ fit su p aliqō membrū cuz aq̃ calida de alto.
Achiraraba. i. piretum.
Achirionata. i. ackeremata.
Achira. i. scrofa.
Achitis. i. sambucus.
Achium. i. casella.
Achzab. i. scorpio.
Achub. i. butiruz.
Acia. i. rānus.
Acida. i. acetosa: ⁊ est etiaz nomē proprius loci.
Acidas. i. veruce que dicūtur ficus. l. veruca.
Acinatiū. i. vinatia.
Acinus. Dias. herba cū folys ⁊ seie minutis quam multi in corona cōponūt filis ē ozimo. sz a supioze ē odorata quā multi ĩ ortis seminant.
Acinū vue granū siue botrus ipse tot⁹ vl' iteri⁹ ei⁹ granū qō ē semē gre. dictū giganta. Acinatiū vo ab acinis ipm dr residuū racemozū expsso musto qō ⁊ vinatia dicit.
Acireti. i. subruffi.
Ackeremata. i. achireonata ⁊ est acheremata.
Aclas li. de doctrina gre. i. piraste ⁊ ē pix siluestre
Aclis. i. vlcus qōdā oculi.
Aclodi. i. fuligo.
Acclassa. i. cathinum.
Acof. i. cataif.
Acoibar. i. coziandrum.
Acomel. i. lapsana.
Acontia. i. iaculus serpēs.
Acomlinthos ē lapis in q̃ acuit ferrum. l. cos.
Aconis patromos. i. rasura eris. Ste.
Aconcicos li. ō doctri. gre. i. cibus indigestus.
Aconnitū. licoetherō Dia. i. strangulator adib: vel leopardi.
Acopon. i. malua terratica
Acopon. i. mitigatn̄ ab a. qō ē fine ⁊ copos qō ē labor ĩde miracopon. i. mire mitigatn̄ sic ē medicamē remouēs dolorem Hal'. 7. memiri. ca. p.
Acozan. i. iaculus serpens.
Acozeas. i. malua.
Acozad. i. pozrus.
Acoza. i. tubera capit]: ⁊ sūt furfura capitis: vñ Dias. c. ō ficu dic q̃ acora ⁊ pitria ⁊ scabz sē idē: ⁊ ptiria ē furfur capit]. vt idē ca. de felle. Sz ser. dic q̃ sūt ylcera capit] hūida. Ale. Lassi⁹ felix. Hal. li. de facile acgsibilibus.
Acozes: idē qō supra. Acrasia ē ĩrēperātia ꝓlonis.
Acozus. i. spantana. Hal'. in expimēt]. l. Hlaspatella. Gladiolus. Dexeris. Platearius.
Acozthiā. i. mucillago. Daly scā teg. cōmēto. 34.
Acratas est nomen cuiusdam lapidis.
Acreta. Theo. Prisi. i. clausura vulue mulieris.
Acre. i. acutuz.
Acrifagia. i. acuta cibaria Alexan.
Acrigaristuz. i. sine grā ⁊ sine remuneratione.
Acrimilacet. i. git.
Acrinus. i. toztura.
Acrimia. gre. i. acuitas. Ale.
Acrides. i. locuste. Hal.
Acrob. i. scorpio.
Acrocozdines sūt spēs verrucaꝝ. s. pozri. Oribasius Johāniti⁹. Cassius felix Ha. sup affo. 27. pticle. 3.
Acromus. i. corp⁹ minimū ⁊ est diuisibile.
Acrotan. i. acrioz.
Acros. i. acredo. Alexā.
Acrufex. i. nux romana.
Acrumina. gre. acuta: vt cepe. Alea. ⁊ silia.
Acsin ē spēs volubilis. Sera. ca. ō lebleb. auct. Dia.
Acsimen. i. pondus.
Actago actagis ē auis optimas hn̄s carnes ⁊ abundāter ipe iueniūt chodi de q̃ hieronym⁹ epla. 15. ad asellā de fictis amicis ait. Tu actaginē eructuas ⁊ de cōesto ansere gularis. Quidā dicūt q̃ ē sanan⁹ gdā dnt q̃ ē pdix: sz flo: qm Hal'. i li. diamidiarū. ca. ō eupact] pōit actaginē: ⁊ fasianū sil'. ⁊ sic nō sūt idē. sil'r nō est pdix qz idē sil'r eodē ca. pōit actaginē ⁊ pdicē: sz fz vitatē ē auis q̃ a gbusdam vocat frāchili: ⁊ ē q̃dā auis magnitudis fasiani: sz nō hz ita caudā ⁊ hz pēnas vario mō colozatas sic gallina idic: iterdū tn̄ colozis viridis ⁊ celestis: ⁊ ē sapidioz oī auc. l. coturnices: ⁊ latamie.
Actanātia. i. auis gardella.
Actanaca. i. ꝓfectio actanasie quā iuenies ĩ aūdotario Hal'. ⁊ ēt damasceni: vl' actanasia ē q̃dā herba sic vocata quā iuenies. ĩ l. arthemisia. vñ qñ ĩ aliq̃ ꝓca ponit actanasia sine determiatiōe aliq̃: hz pōi herba: qz qñ hz poni ꝓfectio ponitur cum tali determinatione.
Actia ē qōdā gūmi qō iuenit ĩ radice cameleonte.
Acti capbariaꝝ. Ste. i. pozrtulaca agrestis.
Acticū mel. fm Dias. ē illō qō sub terra inuenitur. l. mel acticum.
Actionū. i. bonū ad agēdū.
Actiros. i. miluus auis.
Actis. gre. i. sambuc⁹. Dia.

¶ Capitulum. XI.

Adarce vl' adarcl. i. flos aq̃ marie vt fūg⁹ mar] q̃ ē velut spūa. Sz Dia. dic q̃ adarce ē caro q̃ nascit sup terrā loc] salsis ⁊ aq̃sis cānet] se applicās ⁊ feno Est āt spūa ĩ spēz spōgie. coloz est silis lapidi asiani ⁊ altionio. ē vo mollis ⁊ inanis abint⁹: nascit ⁊ ĩ stagnis. POS. vngues leprosos excludit: maculas ⁊ lētigies ipositā tollit vt⁹ ē illi viscida: ⁊ metasincretica. Sciatic] imposita medicat corpi ꝓfricata: aut ĩmigmatib⁹ mixta cū magno calore corp⁹ ꝓdensat: qz vt ignis calefacit: miscet āt acopis medicinis: est aūt leuis valde. Plinius li. 32. ca. 6. in fi.

A dare ē qōdā gen⁹ lacerte
A darmus. i. lupin⁹.
A darsesalzan vel adarsesibam. i. silfium.
A datinarche. i. cōfectio rubee trociscate.
A dbe. i. galla egyptiaca.
A dber. i. aromaticum.

¶ Capitulum. XII.

Adcher Adbecbaꝝ Adēchari. gre. ara. squinū. lat. sgnātū dr. palea camelloꝝ: qz camelli eā comedūt. Est. n. ca. ⁊ sic. ꝓlonis ĩ p q̃du ⁊ repit ĩ affrica ⁊ ĩ apulia: p decēniū fuat. Et eligēdū ē qō subalbidū ē. Si āt iueniūt qōdā duꝝ sic lignū circa stipitē abyciāt: ⁊ stipes ei⁹ ē silis stipiti cipri vt appet i. l. sapurios. DIA. ca. ō sgno. Sgni duo sūt gēa vnū oxischimos appellat qz acutuz: hz semē. Alteꝝ vo semen hz nigrū rotūdū ⁊ grossi⁹ pdicto. et ē forte. tertiū gen⁹ sgni: paulo grossi⁹ suprādict]: q̃ cretic⁹ siue olosgnus dicit. SERA. li. aggre. ca. adcher. Adcher. i. sgnātū ⁊ ē berba hn̄s radices sub terra ⁊ ramos subtiles ⁊ ē sic radix culē: nisi qz ē latioz ⁊ hz fructū fere silez florib⁹ cānaꝝ nisi qz ē subtilioz ⁊ mioz: nascit ĩ isulis ⁊ prat ⁊ for-

tasse ex eo repleꝝ tota terra vbi nascit:⁊ qñ desiccat fit al
bũ. Et idẽ auc. isaac hebenaran. Sgnãtũ ẽ herba palear
⁊ hz ramulos subtiles duros ĩ capitib⁹ ramulo⁹ sũt spice
pilose ⁊ illi pili sũt flores ei⁹: ⁊ hz bonũ odorẽ ⁊ vene cortī
cis ei⁹ sũt nigre ⁊ iteri⁹ albe ⁊ sapor ei⁹ ẽ amar⁹: ⁊ qõ de ipo
admistrat sũt flores radices ⁊ folia. GAL. flor] ei⁹ suba
ñ ẽ lõginq̃ a subtilitate ⁊ ĩ sapore ei⁹ ẽ stipticitas pauca mi
nor calitate ⁊ vt⁹ ipsi⁹ ẽ vt⁹ q̃ calefacẽ calitate pauca ⁊ subti
liat. GAL. 8. sim. far. ca. sgnãtũ. sgnãtũ calefacẽ modera
te ⁊ stipticat moderati⁹ adhuc: ⁊ subtiliũ ptiũ sba ñ alienũ
SER A. auc. Dia. meli⁹ ex eo ẽ notũ ĩ q̃ ẽ rubedo pluriũ
flor⁹: ⁊ qñ scindit appet ĩ eo color purpure⁹: ⁊ ẽ subtile ⁊ in
odore suaue: ⁊ qñ deferꝝ ĩ mãib⁹ hz odorẽ bonũ ⁊ qñ ma
sticat mordicat liguã ⁊ pũgit pũctiõe pauca ⁊ qõ ĩ vsu vẽit
ex eo ẽ flos ei⁹ ⁊ cãne radicl ipi⁹. AVI. auc. Dia. Sgnã
tũ ẽ duaꝝ spẽꝝ: vna eaꝝ ẽ q̃ ñ hz fructũ nigrũ ⁊ hz folia si
cut cauda egna. Et idẽ opiniõe ꝓpa. Sgnãtũ ex eo aliõ ẽ
arabicũ ⁊ ẽ bõi odoris. Et aliõ ẽ agimiũ qõ ẽ miutũ ⁊ ẽ du
ri⁹ ⁊ ẽ grossũ ⁊ ẽ terreũ ⁊ ñ hz odorẽ. Meli⁹ ex eo ẽ arabi
cũ rubeũ fortioris odoris sz illõ qõ ẽ supra ipz ad aliquãtu
lã decliat rubedinẽ: ⁊ cũ scidit fit purpureũ mordicãs lin
guã ⁊ adurẽs eã sua acuitate ⁊ ĩ agimio ẽ vt⁹ ifridatiua: ⁊
ei⁹ radix ẽ vehemẽtioris stipticitat] ⁊ ei⁹ flos calefacẽ paꝝ ⁊
ei⁹ stipticitas ẽ mior calefactiõe ipsi⁹: ⁊ ẽ aliõ arabicũ. sz in
sua nã ẽ calz ⁊ sic. ĩ scõo. POS. Sgnãtũ ĩ vino decoctũ ⁊
cataplasmatũ pudẽdis mẽstrua educ: strãguriã ⁊ dissuriã
soluit. SER A. Sgnãtũ puocat vrinã ⁊ mẽstrua qñ bi
bit aut fit ex eo emplz ⁊ ꝓfert apatib⁹ epat] ⁊ stõi sz radic]
ei⁹ stipticitas ẽ amplior stipticitate flozis ⁊ calitas ei⁹ ẽ mi
nor calitate ipsi⁹: ⁊ pp istã stipticitatẽ accidit q̃ admistrat
ad fluxũ sanguis. DIA. ca. de sgnãto flos ei⁹ ẽ stiptic⁹ sti
pticitate pauca calefactiuus maturatiu⁹ mollificatiu⁹ frã
gẽs lapidẽ apitiu⁹ orificio⁹ venaꝝ puocatiu⁹ vrine ⁊ mẽ
struo⁹: ⁊ resoluit iflones: ⁊ ĩducit grauedinẽ capit] ⁊ ꝓfert
sputo sanguis ⁊ dolori ĩsti ⁊ ꝓfert pulmõi ⁊ renib⁹. ⁊ misce
tur ĩ ꝓfectiõib⁹ medicia⁹ multa⁹ ⁊ radix ei⁹ ẽ stiptica ⁊ p
pterea dat ex ea. Pod⁹ aur. i. cũ mũdẽ pipis aliquot dieb⁹
bũtib⁹ nauseã: ⁊ hydropicis ⁊ bũtib⁹ ꝓgssatiõez ĩ neruis ⁊
decoctio ei⁹ ꝓfert apatib⁹ mficis qñ fit sessio ĩ ea ⁊ oleũ sg
nãti ꝓfert oib⁹ spẽb⁹ pruritũ ⁊ illi g ẽ ĩ alialib⁹ ⁊ expellit las
situdinẽ ⁊ ẽ ꝓueniẽs ad albaras. GAL. Sgnãtũ ẽ vri
natiuũ ⁊ mẽstruo⁹ eductiuũ ĩ pessarys ⁊ potatõib⁹ sũptũ.
iuuat ãt eos q fm epar ⁊ stõm ⁊ vẽtrẽ flegmões. Est ãt ra
dix ei⁹ mag] stiptica q̃ flos. sz flos calidior. In oib⁹ vo pti
bus ei⁹ alys qdẽ mag]: alys ãt min⁹ appet q̃dã gustãtibus
stipticitas pp quã ⁊ pharmacis q̃ emoptoicis fiũt miscet.
AVI. Sgnãtũ in eo ẽ stipticitas q̃pp ꝓfert ei⁹ flos flu
xui sanguis vndecũq; fit: ⁊ ĩ ei⁹ oleo sũt resolo ⁊ attractio:
sz ipsi⁹ radix ẽ fortior ĩ B ⁊ ꝓstrigit nãz: ⁊ ĩ ipo sũt digo ⁊ le
nificatio ⁊ orificia venaꝝ apit ⁊ sedat dolores ĩtrinsecos ⁊
ꝓpe ĩ mfice ⁊ resoluit vẽtositates. Ei⁹ oleũ ꝓfert pruritui
⁊ ei⁹ decoctio ꝓfert apatib⁹ calis ⁊ duricieb⁹ ĩtrinsecis: bibi
tũ ⁊ suppositũ p emplo ⁊ decoctũ ⁊ apatib⁹ frigidis ĩ visce
rib⁹: ⁊ ꝓfert lacertis cõquassat]: ⁊ ꝓfert spasmo: cũ ex B bi
bit q̃rta pars aurei cũ pipe: ⁊ ipm remouet lassitudinez ⁊
grauat caput: ⁊ ꝓprie illud qõ est ex eo agimiũ: sed minu
tũ eius facit sodã: ⁊ grossioris semẽ facit dormire ⁊ stupe
facit ⁊ totũ ipsi⁹ fortat carnẽ rubeã q̃ est inter gingiuas ⁊
deficcat: humiditates ipsaruz. Et ei⁹ flos purgat caput: ⁊
squinãtũ confert dolori pulmonis ⁊ eius flos confert spu
to sanguinis: ⁊ radix eius confortat stõm ⁊ appetitum ⁊ se
dat nauseã: accepto aureo ex eo. ꝓprie cum pondere sui de
pipere. Et ipsi⁹ flos sedat dolores stõi ⁊ ꝓfert apatib⁹ ei⁹: ⁊
apatib⁹ epatis ⁊ sgnãtũ ꝓfert dolorib⁹ mficis ⁊ encatisma
ex decoctiõe ei⁹ apatib⁹ mficis calis cũ distillat in eã aut
vapoꝝ cũ aq̃ eius ⁊ frãgit lapidẽ ⁊ stringit naturã ꝓprie
qõ ex eo est agimiũ: ⁊ abscindit fluxũ sanguinis matricis:
⁊ ꝓprie ei⁹ flos. Et ꝓfert dolorib⁹ renuz: ⁊ fluxui sanguinis
ipso⁹ ⁊ cũ bibit ex radice eius aureus cũ pipere ꝓfert hy
dropicis. Et ipsius flos ꝓfert apatib⁹ ani. Spẽs eius gros
sa cum ex folys recentibus que sunt iuxta radicem fit em
plastrum est iuuatiua morsure venenosorum.

A ddas. i. potio.
A dduguardemel est infir mitas q̃ orit in palpebris itus ⁊ nõ pmittit aperire oculũ ⁊ rubet.
A deam. i. allium.
A debe. i. galla egiptiaca.
A deditach est quoddam genus lupi.
A deleem. i. satirion.
A demil: vel adememil. i. furũculi vel carbũculi.
A demest vl' ademer. i. lau rinuz vel granum lauri.
A dembri. i. corruptio stõi.
A dene gre. carnes glandu lose vt mãmille ⁊ testicu li. Hal'. li. de alimentis.
A denes. i. scrofule.
A deps anthali. i. pulpa col loquintide. In dispositio ne regali.
A deps. i. sepum. p quo. l. querim vroboan.
A deret. i. fluxꝰ sanguinis p anũ tñ nõ est dissenteria nisi esset ab epate.
A descatio. idest dieta ciba tio. Alex.
A destia citrina ẽ cib⁹ q̃ fit ex lentibus cũ aqua qui bus addit paꝝ zafrani.
A dgeraxat est genus sco pionis qui trahit caudaz post se reuolutam.
A dhab. i. dab.
A dhaleriz. i. senect⁹ i decre pita etate ĩ q̃ hõ se moue re nõ pot: ⁊ oẽs virtutes sunt destructe.
A dhel. Adhael. vel Athel . i. fructus iuniperi.
A dhelem est plãta indici.
A dhelbre. i. satirion.
A dhibis. i. viscus quercin⁹ Auicẽ. de cura scrofulaꝝ.
A dheret. idest fluxus san guinis epaticus.
A dhil ĩ practica hebẽ me sue cõmẽdat valere vi sui. Adhel. Nescit ãt qd sit: ĩ sera. ĩ aggre. sim. me dicinaꝝ vocat athel q̃ vi sui ẽt laudat sed mihi vt. q̃ sit eufragia ⁊ sic ẽ fm veritatem
A dhip. i. lupus.
A dhubulet. i. adubelet.
A dhulbus. i. adualdul.
A diãtõ. Lapillus ere. Hal'.

DIA. ca. Adiãton siue gallitricõ vl' pollitricõ: vbi sciẽdũ ẽ q̃ oia illa noia sũt synonima idẽ signãtia. nã significãt ca pillũ vener] vñ noia q̃ ĩ tricõ desinũt capillũ dicũt vt pol litricõ gallitricõ. i. capillus vener]: lz moderni p diuersis accipiãt ad vnã tñ ꝓcordãt vtutẽ. faciũt. n. ad augmẽtũ ca pillo⁹. vñ Dia. Adiãtõ siue gallitricõ vl' pollitricõ folia hz coriãdro silia scissa ĩ sũmitate: hasta ipsi⁹ lõga duab⁹ pal mis bñs sup se capitella nigra q̃ herba semẽ ñ hz radix ẽ il li iutil'. vt⁹ ei⁹ ẽ ĩ folys ipsi⁹. Pli. li. zz. ca. zi. vsus fi. PAV. ca. Adiãtõ. adiãtõ siue capill⁹ veneris fri. ẽ ⁊ sic. tẽpate tñ ex subtili suba vtutẽ hz diuretica p capillo vener]. l. Ber scegascem pro adianton. l. diantos pro pollitricõ. l. pollitri con. Hal'. 6. sim. far.

A diant⁹. i. herba capillar].
A dib. ara. est lupus.
A dibe. i. viscus.
A diben. i. satirion.
A dicasugeg. idest gallus ⁊ gallina.
A dibalartoris vl' adidalã tros. i. calcutecumelon.
A dib silis ẽ lacerte magne ⁊ mozat in aquis.
A dich. i. febris ethica.
A dicstiones. i. opationes.
A dilios. gre. Ste. idest san guis draconis.
A dilesmelich . idest alile melibe.
A dintori. i. sumach.
A dipsa vel adipsos. i. glico riza: ⁊ ẽ ligritia. ab a. qõ ẽ sine ⁊ dipsa sitis eo q̃ va let siti.
A ditrigi. i. fasianus.
A doch. i. lac.
A doeg. i. vas.
A dobobo vel adobobe. i. lac acetosum de q̃ extra ctũ est butirum.
A doz ẽ gen⁹ farr] ide ado reus panis q̃ ex eo fit.
A dozenũ. i. far ordei.
A dozã ẽ locus qdaz sic vo cat⁹ ⁊ ẽ silis q̃dã auis q̃ re cepit venoiatiõez a loco quã nõ bẽm⁹ ĩ ptib⁹ nfis.

A draguis. i. portulaca.
A drases. i. testiculi vrsi.
A drere. i. puluis arõatic⁹.
A dria. i. rubea tinctoꝝ.
A drianũ ẽ qõdã ãdotuz opiatum in antidotario Hal. positum.
A dricon. i. succus frumẽti.
A drion irigeron. Ste. i. sg nãtũ. Erigerõ. Aladrion.
A dris. i. asperum. li. de do ctrina gre.
A dricbasa. i. poliũ mõtanũ
A drice adriocb. adruma adrumas. i. artbanite.
A drũgi. i. fasianus.
A dstõatica. i. er] farmaca.
A drim. i. allium.
A drimia. de hac Aui. facit ꝓpriũ cap. ⁊ videt ꝓueni re cũ ciclamine.
A drimulon qd sit Aui. vo cat bipẽnis. lib. de medi cina antiqua bediscaron qõ dr elicinus ex vtraq; pte acutuz. bui⁹ fructicis semẽ colorẽ rubeũ habet quẽadmodum bipennis quã gre. pellatiã vocant. Ara. dicitur androsaron neq; noui quid sit.
A dualdul. i. eritius habẽs spinas sagittales: ⁊ in lin gua nostra vocat istricte Adubucha. i. lũbi.
A dubel. i. musca.
A dubul. i. scõa spẽs ethice.
A dubul. i. adualdul.
A dububa vl' adulma. i. lu pi.
A dulbub. i. mercu rialis adulbubub. idẽ.
A duiden. i. filium.
A dumul ẽ gen⁹ apat] cali.
A duranti. aduratici adur candi. i. perdix.

¶ Capitulum. XI.

Aec. ara. gre. auchusa. lat. lacca. Lacca est gũmi arbo ris qõ ferꝝ a ptib⁹ vltramarinis q̃ tũgit pãni co lore rubeo. hz vtutẽ extenuatoriã ⁊ ẽ ca. ⁊ sic. ꝓplonis in. z. gra. SER A. li. aggre. ca. aec. auc. Dia. Aec ẽ gũma arbo ris q̃ nascit ĩ terr] arabũ. ⁊ ẽ i ea silẽ myrrbe ⁊ stozaci ⁊ hz vtutẽ extennãdi: ⁊ idẽ auc. Hal. lacca ẽ gũmi arboris q̃ na scit ĩ arabia: q̃ ẽ silis mirrbe bñs odorẽ bonũ ⁊ admistrat ĩ fumigys ⁊ rigũt ex ea pãni rubei colozis ⁊ dr tictura illa karras ⁊ deferꝝ silr de armenia ⁊ ẽ ca. ⁊ sic. ꝓplonis i. z. Et idẽ auc. Hal. i trãslatiõe a batarich. lacca ẽ gũmi arboris q̃ nascit ĩ arabia: ⁊ est silis myrrbe bñs odorẽ bonũ. Et idẽ auc. Raf. lacca cadit ex celo sup ramos arboris gubera. i. mespili ĩ ptib⁹ sire. i ĩsulis mar]. ⁊ ẽ ca. ⁊ sic. ꝓplonis. AVI. li. z. ca. de lacca. Lacca dixerũt qdã de qb⁹ ẽ. PAV. si gũ ma berbe silis myrrbe bõi odor]. ⁊ oz q̃ admistreꝝ cũ cau tela. Alij vo errauerũt ⁊ dixerũt q̃ ẽ karabe. vez lacca in plerisq; ẽ vtut] karabe: ⁊ ẽ extenuatiua virtute vehemẽti. POS. Lacca ꝓfert asmati si puluis ei⁹ cũ ouo sumat ieiu no stõ: ⁊ ꝓfert splenetici ĩ sirupo si pdat: ⁊ puocat mẽstrua ꝓfortat visũ ꝑz oẽz modũ admistratiõis ei⁹: ⁊ ꝓfortat stõz: ⁊ apit opilationẽ stõi ⁊ epat]. ⁊ curat icteritiã ex opilatiõe. SER A. Lacca hz vtutẽ extenuãdi pigues: ⁊ bibũt ẽ ea splenetici ⁊ asmatici: ⁊ ꝓfert ⁊ qñ bibit cũ mellicrato puo cat mẽstrua: ⁊ abstergit maculas q̃ fiũt ĩ oculis abstersiõe veloci ⁊ curat ẽbilitatẽ visus qñ miscet cũ vio: ⁊ fit ide col liriũ. ⁊ ẽ bõa dolori dẽtiũ: ⁊ apit opilatiões ⁊ fortificat vi scera ⁊ tingũt ide pãni color] rubei ⁊ apit opilatiõez stõi ⁊ ꝓfortat eũ ⁊ ꝓfert icteritie. ⁊ mod⁹ ablutiõis ei⁹ ẽ: q̃ acci pit gũmi ei⁹ ⁊ terit ⁊ pycit sup ea aq̃ calida in q̃ bullierit aristologia ⁊ signãtũ ⁊ mouet cũ pistello ⁊ dimittit reside re: ⁊ dr aq̃ deinde deficcat in vmbra ⁊ reponit in vase vi treo ⁊ si nõ clarificat pma vice facias scõo. AVI. lacca ꝓfert tremori cordis: ⁊ epati: ⁊ ꝓfortat stõm: ⁊ ꝓfert icteri tie ⁊ hydropisi ⁊ doloribus epatis.

A ech. i. centonica.
A egida. gre. larici] spes feia Pli. li. 16. ca. 40. ĩ pn⁹.
A edionela expõit grecus. Ste. p arabicũ cadite le iel vtrũq; ignoro.
A emacameleantos. Ste. sanguis ericy dr anil.
A egilos. i. aucna.
A egiros. i. populus arbor.
A egistros. i. ppolcos.
A el. i. arbor thuris.
A elip. i. india.
A elisfacos. i. saltria.
A emazameleantos. i. sanguis ericy.
A eray. i. egritudo frã. ⁊ ẽ ti tillatio vge ĩ vir] ⁊ orl ma tricis mulier]: accis ĩ vasis spmatis ⁊ mollificatio ⁊ spas mus ipso⁹ ⁊ inflat venter eorum.

¶ Capitulum. XII.

Aeris erugo gre. ara. ziniat. vl' beas erugo la. vo viri de eris vl' eris erugo. DIA. ca. aeris erugo alia ẽ rasicia alia granata: apud aurifossores: alia vmiculo sa appellata ob similitudinẽ forme ei⁹ cui⁹ alia ẽ cõfectibilis: alia fossibilis: fit ãt rasicia B mõ: sume vas cui sit os eq̃le cũ cetero corpe ⁊ adiecto aceto acerrimo imittas sq̃mã p purgatã eris cipri: ⁊ suspẽde ĩ vase ne aceto tãgat ⁊ sic mu ni ne ĩ aliquo loco spiramẽ admittat ⁊ post. x. dies apias: ⁊ rade qõ adheret lapidi ⁊ qõ radit bẽto p erugine eris. ẽ ⁊ alia ꝓfectio q̃ sic fit. mitte acetũ fortissimũ in vas eneuz ⁊ coopi alio vase eneo: sz melius ẽ vt ꝓcauũ vas sit ad min⁹ eq̃le: ⁊ sic muni vt supra: ⁊ post dies. x. rade vas ipm: ⁊ col lige eruginẽ q̃ ĩ vase fuerit. Et ẽ tertia ꝓfectio q̃ ĩ bũc mo dũ fit. fac laminã eneã ⁊ in vase vbi acetũ est mitte ita vt acetũ nõ tãgat ⁊ muni vt supius ⁊ postea collige. idẽ et fa cere poteris cũ vinacia accekere cepit: submittẽs lamias vinacie ⁊ post dies. x. colligens. fit ẽt ⁊ delimatura exami nis sic. mittit acetũ ⁊ agitat decies in die ĩ vase simul mis sa limatura: ⁊ sic exprimit ⁊ colligit. dr ẽt q̃ nascit ĩ metal lis: vnũ ãt gen⁹ ẽ cipace erugis: qõ sup eramẽ inuenit. Ali ud qõ in spelũcis distillare dr. qõ sup eramẽ ẽ: paꝝ ẽ: sz bo nũ qõ distillat albũ ẽ ⁊ nigꝝ. adulterat ẽt plib⁹ admixtis . s. pumice aut marmore tonso aut calcanto sz citi⁹ B agno sci põt: tacto hũore duob⁹ digitis: cũ fricãt aut si marmor albũ aut pumicẽ hũerĩ nõ se soluet: si vo calcãtũ nigrescit in digitis. aeruginis vmiculose gña sũt duo. vnũ gen⁹ ẽ qõ fodit: alteꝝ vo qõ ꝓficit sic. mitte in mortariũ eneũ pistel luz eneũ acetũ albũ fortissimũ q̃si cotilã dimidiã ⁊ tãdiu tere q̃diu ĩspissẽt: postea vo mitte stipterie rotũde. z. iij. salis marini optimi: ⁊ salis nitri eq̃le põdus ⁊ tere dieb⁹ ca nicularib⁹ q̃diu ĩspissẽt. ⁊ colorẽ eruginis faciat: ⁊ sic vmi culos fac. ⁊ si voluer] vt limpidũ exeat ⁊ lucidũ mitte ace ti ptez vnã ⁊ olei veteris ptes duas ⁊ oia supradicta eq̃lr: mlti vo accipiũt eruginẽ rasiciã. ⁊ mixto gũmi faciũt vmi culos ⁊ vẽdũt: sz iutilis ẽ. iste ꝓfectiones erugis vtutẽ hũt eris vsti sz fortiorẽ: oib⁹ aut melior ẽ illa q̃ fodit. scõa q̃ ra dit. tertia q̃ ꝓficit. Bulcasiz eben aben azerin. li. q vocat seruitor. Sũt multi q adulterãt ziniar: cũ mult] reb⁹ sicut cũ pumice: ⁊ cũ marmor pistat]. ⁊ sũt q miscẽt cũ calcãto ⁊ q vult cognoscere illud qõ ẽ adulteratũ cũ pumice vel cũ marmore madefaciat manũ suã in aq̃ ⁊ ponat sup ipm qz stati dissoluet: ⁊ sũt q masticãt ex eo cũ dẽtib⁹ ⁊ sic pcipiũt lapides. Et discernit id qõ ẽ adulteratũ cuz vitriolo ponẽ do ipsuz ĩ lamina ferrea sup ignẽ ⁊ si ꝓtinet aliqd vitrioli: qñ erit cõbustũ fiet rubeũ: sz illõ qõ ñ ẽ adulteratũ rema net in suo colore ⁊ sua figura. ⁊ meli⁹ ex eo in nfis ptib⁹ est qõ magis viride fortioris odoris adurẽs gustũ fortis opa tiõis. POSSE. DIA. oẽs erugines virtutẽ habent stipti cam termantica caliginẽ oculoꝝ detergũt lachrymas pro uocãt cicatrices oculozũ attenuãt pascẽtia vulnera curãt ⁊ sine tumore ea ꝓseruant melle ⁊ oleo addito. ⁊ cera cica trices ducẽdo vulnera sordida sanãt guta armoniaci mi xta ⁊ fcã sicut colliriũ fistulas curãt. duras cicatrices mol liũt ⁊ gigiuis putridis ⁊ carcerat] vtilissime adhibenꝝ pal pebras attenuãt melle mixto ⁊ inuncto. Mixta vo resina terbẽtina ereysto ⁊ nitro leprosos curat. fistulas admixto sale armoniaco medicat. grossas quoq; ⁊ aspas palpebras cũ melle curat: cõburit vo sic mitte in sartagine minutas ptes erugis ⁊ põe in carbõib⁹ igneis q̃diu colores cineris fiãt ⁊ postea cũ friguerit vtere. multi vo in cacabũ cruduz mittũt ⁊ sic ꝓburũt. Bulcasiz eben aben azerin li. q vocat fuitor. ꝓburit ziniar ĩ bũc mõz. accipe ziniar ⁊ pone in pa tella terrea sup ignẽ ⁊ misce q̃usq; videas colores ei⁹ imu

tari:qz vtiť ad colozē tucie ⁊ post aufer ab igne ⁊ sine tepe
scere ⁊ collige ⁊ serua ⁊ vtere.⁊ bēas de ziniar qō gñať in
mineris ī ifula cip:qō apparet sup aliquos lapides ī gbus
est es:⁊ est ꝙ extillat a spelunca ⁊ id qō ex eo apparet sup
lapides ē paꝛ.vez id qō iuenik in mineris ē maiozis q̄ti
tatis ⁊ est pulchzi colozis sed non est bonū ꝓpter nimiaz
quantitatem que admiscetur ei ex lapidibus.

¶ Capitulum. XIIII.

Aerma vel aerba.ara.gre.assaꝛ lat.bachara.⁊ qdā
vocāt ipam nardū agrestē.Aerma bz folia
silia hedere nisi qz sūt satis minoza ⁊ rotūdioza ⁊ nō frāgi
biliora ⁊ ē bñs radiculas sile grami minutas ⁊ nodosas ⁊
suauiter olētes vt nardus remozdētes linguas cū sufficiē
ti calefactione iuxta quas est flos eius cuius color est pur
pureus silis ī figura flozi iusgami ⁊ semē ꝓtineť i eo vuis
sile.nasciť aūt in locis vmbzosis:⁊ mōtuosis ⁊ maxie i ita
lia.ē ca.⁊ sic.cōp'onis in.3. DIA.ca.de assaro.assaꝛ quē
multi nardū agrestē appellāt folia bz silia cusso tenuia ⁊
rotūda flozē iter folia iuxta radicē purpurei colozis in si
militudinē iusgami:semē sile vuis bz ēt radices plurimas
tenues ⁊ nodosas ⁊ geniculosas siles agresti suaues odo
re ⁊ remozdētes ligna cū sufficiēti feruoze.calefactoziā.n.
bz vi ⁊ cū acrimonia relaxātes vires. SER A.li.aggre.
ca.aerma.aerma bz folia silia folys cussus:nisi qz sūt mi
noza satis ⁊ rotūdioza ⁊ nō frāgibilia.⁊ bz flozē iuxta radi
ces eius color ē purpureus silis ī figura flozi iusgami:⁊ bz
sile cartamo:⁊ bz radices multas in gb' sūt nodi tortuosi
siles gramini nisi qz sūt subtiliozes satis:⁊ bz odozē bonū
⁊ nasciť in mōtib' in gb' sūt multe arbozes. GALIE.
6.sim.pbar.ca.de assaro. Illō qō ē iuuatiuū i eo ē radix.⁊
ē ca.⁊ sic.i.3. AVI.li.2.c.de assaro. Assaꝛ berba ē bñs se
mina pluria:radicū cui' nod' ē tort'.similanť pipi bōi odo
ris mozdicās linguā ⁊ bz flozē iter folia apud radicē suaz:
cui' color ē purpure' silis flozi iusgami:⁊ radix ipsi' ē ma
gis iuuās q̄ aliud qō sit in ipso: ⁊ ei' virt' ē vtus acozi aut
ē eo fortior. Ex eo meli' ē qō ē subtilis odozis.ca.ē ⁊ sic.in
3.' ⁊ dr' q ei' siccitas ē maioz calitate ipsi'. Cassi' felix.ca.ō
assaro. Assaꝛ nasciť in vmbzosis montib'.folys cassilagi
nis silib':iter q̄ flos iuxta radicē purpureus ⁊ semē ꝓtine
tur vuis sile ⁊ radicib' plurimis atq; tenuissimis ⁊ redolē
tib' vtuē sile; nardo. Plini' ca.de assaro. Assaꝛ ē berba
habēs radiculas minutas ⁊ nodosas ⁊ suauiter olētes: vi
res calefaciēdi ⁊ acriter relaxādi. IO.ME.ca.de assaro.
Assaꝛ ē radix herbe mōtane cui' folia sūt angularia siť fo
lia hedere:⁊ flozes ei' sicut flozes iusgami:⁊ tota plāta ei'
aromatica mozdicās gustū.melioz pars ei' plāte ē radix ⁊
melioz radix ē q̄ ē grossa: spissa cui' odozē subtilis ⁊ sapoz
acutus cū stipticitate modica ē ca.⁊ sic.in 3.' Et dixit Diaſ.
ē ī scōo gradu ca.⁊ sic.ī 3.' ⁊ q̄ſi vtus. POSSE.Assaꝛ ī col
lirys subtiliat tunicā oculoꝝ:⁊ ī syrupis positū curat icte
ritiā ex opilatōe:⁊ egritudines ex opilatōe factas: siť sunt
febzes acute ⁊ curat opilatiōes epatis ⁊ splenis ⁊ duricies
eoꝝ ⁊ clarificat visum. DIA.assaꝛ puocat vrinā ⁊ mē
strua ⁊ ad totū coꝛp' facit cū vino ⁊ oleo inūctū calefaciē
do:⁊ hydropicis ⁊ sciaticis pdest:mēstrua ēt depōit: si ex
eo.3.7.cū mulsa dederis:⁊ vētrē purgat siť ellus alb':mi
sceť ēt diuersis oleis odozatiuis. SER A.qñ pōiť assaꝛ
ī musso:ita q̄ cū eo bulliat ⁊ postea deť hydropico cōfert
ei:⁊ sil'r curat hicteritiā:⁊ ꝓfert fe.antigs multū.nā aperit
opilatōes epatl ⁊ splenis:⁊ ꝓfert duriciei ei':⁊ fortificat re
nes ⁊ vesicā:⁊ sedat dolozē mēbroꝝ itrisecoꝝ: ⁊ qñ poniť
in collirys attenuat tunicā q̄ dr' cornea ⁊ clarificat vsum.
PLI.Assaꝛ puocat vrinā ⁊ mēstrua bz vires siles nar
do. AVI.Assaꝛ apit ⁊ sedat dolozes itrisecos: oēs ⁊ p
prie ei' ifusio ⁊ subtiliat ⁊ resoluit ⁊ calefacit mēbza frida
⁊ abstergit ⁊ ꝓfert sciatice ⁊ dolozi anchaꝛ antiq̄ ⁊ ppe ei'
ifusio ⁊ ꝓfert grossitudini cornee ⁊ opilationi epatl ⁊ duri
ciei ipsi' ⁊ hicteritie ⁊ hydropisi ifusiōis ei' tres aurei ī.iz.
cotil'.musti p' duos mēses colet.⁊ iuuamētū ei' ē ī febzi
bus valde.⁊ duriciei splenis:⁊ puocat vrinā ⁊ ꝓfortat vesi
cā ⁊ renes:⁊ sic soluit siť elleborus alb' ī purgatiōe vētris
⁊ ei' potio sit.7.aureoꝝ cū aq̄ mellis.⁊ ī spmate augmētū
efficit. IO.ME.meli qō ei misceť ad solutionē faciēdaz
ē aq̄ casei cū spica ⁊ aq̄ mellis.⁊ qdā ifūdūt aligd ex eo in
musto ⁊ ꝓseruāt ī vase p.3.mēses.⁊ ē illud vinū medicina
ad hydropisim ⁊ splenē.Sustinet aūt assaꝛ de decoctiōe
⁊ ꝓtritiōe rē mediocrē ⁊ elaborato ⁊ ꝓtritiōe ei' facit ipz
magis puocatiū q̄ solutiū:⁊ ē ex reb' faciētib' vomitū
⁊ educit p vētrē ⁊ puocatiū vrine ⁊ educit colerā ⁊ fle
gma:sz de ei' opatōe ī flegmate ē manifesti'. Et educit ex
anchis ⁊ iūcturis mās ⁊ ꝓfert dolozib' earuz ⁊ ppe ifusio
ei'.aly modi administratiōis ipsi': ⁊ ē ex reb' bōis ī gb' ē
spes iuuamētoꝝ ad opilationē epatis ⁊ splenis:et duriciē
eoꝝ et mozbos opilationū.sic ē hidropisis et hicteritia et
duricies splenis et ppe vinū ifusiōis ei' qō dixim':⁊ ꝓfert
iuuamētū magnū febzib' opilationuz ⁊ febzib' antigs et
inūgiť dozsuz ⁊ spia ex oleo ipsi' cū laudano et facit suda
re:et cōfert opilatiōi febziū et puocat vrinā: et in spmate
augmētū facit. Dosis eius ifusi potio est ab aur.y.vsq; ad
3.iy.⁊ pulueris eius.ana.3.i.vsq; ad aur.y.

A erugo ferri.gre.ara.erugo baid.latine vero erugo ferri
vbi sciēdū q̄ erugo ferrugo squama ferri vl'scozia ferri ⁊
ferrū eiusdē vtut sūt.tū aliō ē erugo ⁊ aliō ferrugo ⁊ ali
ud sq̄ma vel scozia. Nā sq̄ma vl'scozia ē illō latuz ⁊ tenue
qō euolat p ꝓcussionē a ferro. Ferrugo ē q̄ p excoctiōez li
q̄scit a ferro. Erugo ē illō qō p antigtatē ozit ī ferro: ⁊ fit
aliqñ artificial'r.siť fit erugo er'l. Ferrū āt est illō qō rema
net:qō oib' ē notū: vez oiuz istoꝝ vtutē iueniēs si.l.l.baid

A es vstum.i.es vstum.
A ethiopis. Ste.ē spēs bu
sani ⁊ cinami ab aethio
pia.
A ezope.ē spēs arboꝝ glan
diferarum.l.pānos. Pli.
li.6.ca.9.
A facatē. Pli.est plāta ad
modū tenua folia bñs ⁊
pusilla altioz lēticula ⁊ si
liquas maiozes fert in q
bus tria aut q̄tuoz semia
sunt nigrioza ⁊ madidio
ra ⁊c.li.27.ca.5.
A ffadius.altin. sūt serpen
tes magni q egredi faci
unt sanguinē ex oib' porl
A ffalaꝛ.i.talpa.
A ffani.i.hedera.
A ffarnal.i.cipressus.
A ffaso. Ste.i.cassarum.
A ffasture.i.radix vitl albe.
A ffatatib.i.blaccabisantia
A ffebere ē vna de.28.mā
sionibus lune.
A ffegumati sūt oēs speci
es bōi saporis q̄ cibis ad
miscenť vt piper ⁊c.
A feca.i.aptio.
A femē vl'affesez.i.butyr.
A ferisis.i.passula sine gnis
A fferiat.i.aloes.
A ffenis.i.palma.
A fferusitus est quedaz spe
cies lacticiny.
A ffesura.i.discrasia.
A ffebeleza.i.mādragoza.

¶ Capitulū. XV.

Affegi. albach.vl'affēg.ara.gre.trages latie vo spon
gia marina. SER A.li.aggre. ca. affegi al
bach affegi albach.i.spōgie marine.duo sūt gñia.l.mascul'
⁊ feia.masculus dr' q pcussuras bz minuras ⁊ spinas ⁊ al
bas.feia vo rotūdas cauernas ⁊ maiozes bz. sz addiť ter
tiuz gen' duros lapides itra se bñs ⁊ plurimas cauernas.
cōburiť vo siť calcedoniū. Melioz ē illa q̄ ē ppinq̄ sue ac
ceptiōi.⁊ ē adhuc reseruās de virtute in ea quaz acgsuit
ex mari.sz qñ plōgať tpe sue collectiōis euanescit virtus
eius ⁊ nō est ꝓueniēs vt administreť in ope nisi prī' laue
tur cū nitro aut baurach vel cū aq̄ cineris q̄ dr' distillata.
AVI.li.2.c.de spōgia. Spōgia est coꝛp' marinū laxum
raꝛ ⁊ dr' q bz aial in eo cui adheret ⁊ nō sepať ab eo ⁊ illa
q̄ ē recēs ē fortior ⁊ vehemētiozis exiccatiōis pp fortitu
dinē nāe maris, ⁊ ē ca.in p.⁊ sic.i.2.⁊ ipsi' lapis ē ppiquus

⁊ min' calid' ⁊ ē fort] exiccatiōis: ppe qō ex ea ē recēs qñ
aduriť cū oleo:⁊ sil'r ei' cinis. DIA.ca.de spōgia. Spon
gie sūt duo gñia mascul' ⁊ feia.mascul' bz foramina minu
ta ⁊ spissa ⁊ alba.feia vo bz foramia rotūda ⁊ magna.⁊ ad
diť tertiū gen' bñs itra se lapides duros ⁊ plurias cauer
nas. POS.SER A.auc.Hal.vtutē bz exiccatiuā mani
feste ⁊ iō virt' ei' ē q̄ ꝓsolidat vlcera recētia cū suo sangui
ne.cū madefit i aceto mixto aq̄ vl' vino ꝓ diuersitatē coꝛ
poꝝ ⁊ abscidit fluxū sanguinis q̄ ex icisiōe accidit vl' cōbu
stiōe:qñ accipiť sicca nō bñs būiditatē i se ⁊ ibibiť i aspal
to iudaico:aut i pice ligda ⁊ pōiť sup locū fluꝝ' ⁊ ignis in
ea accēdiť ⁊ valz vt cauteriū ꝓ spōgie cōbuste vt' ē resolu
tiua.⁊ lapis q̄ iueniť i spōgia bz vtutē q̄ desiccat:⁊ frāgit la
pidē q̄ ē i rēib' cāt':⁊ idē auc. Dia.q̄ ex spōgia ē noua.⁊ sic
ca ñ cū sua pinguedie ꝓfert vlcerib' ⁊ resoluit apata flati
ca ⁊ ꝓglutinat vlcera recētia qñ supponiť cū aceto vl' aq̄
icarnat vlcera antiq̄:qñ appōiť eis cū melle cocto ⁊ appo
niť cū aq̄ sola. Sz ex spōgya illa q̄ ē subtilis leuis nō bz iu
uamētū.⁊ vtimur spōgia noua sicca in pāno lineo ligata q̄
sola fcā forma liciny ⁊ intromissa apit ozificia vulneꝝ qñ
sūt clausa.⁊ qñ poniť sicca in vlcerib' antigs būidis ad q̄
fluūt būiditates ab alys mēbris exiccat ea ⁊ diminuit hu
miditates eoꝝ.⁊ appōiť cū aceto ⁊ abstinet mēstrua.⁊ qñ
cōburiť siť cōburiť spuma maris ꝓfert obtalmie ⁊ abster
git oculū.⁊ qñ lauať post cōbustionē ei' est magl iuuatiua
i medicinis oculoꝝ.⁊ qñ cōburiť cū pice ꝓfert fluxui ma
tricis.⁊ lapis q̄ inueniť in spōgia frāgit lapidē vesice qñ bi
biť cū vino. AVI.qñ spōgia aduriť cū oleo ⁊ sil'r ei' ci
nis ꝓfert disruptiōi sanguinis pp icisiōez ⁊ aptionē. Inflā
mať ēt ex ea ignis sup locū ⁊ cauterizat cū B q̄ ipa ē suba
retinēs sanguinē.⁊ ex ea fiūt licinia q̄ ī ozificys venaꝝ po
nūť:⁊ retinēt sanguinē ⁊ fluxū sanguiuis. Et ei' lapis subti
liat absq; calefactiōe ⁊ exiccat ⁊ abstergit:⁊ exiccat apata
flegmatica:⁊ ifundiť i aceto ⁊ poniť sup plagas ⁊ ꝓsolidat
eas ⁊ decoqť cū melle ⁊ ꝓsolidat vlcera ꝓfūda:⁊ sil'r poni
tur sicca sup ipsa:⁊ ifusa in aqua aut vino desiccat vlcera
būida antiqua:⁊ qñ spōgia aduriť cū oleo ē ꝓueniēs cura
tioni sputi sanguinis.⁊ lapis in ea inuentus frangit lapi
dem in vesica:apud aliquos. Sed Hal.ait q̄ frangit lapi
dem renum tantum quia non transit vsq; ad vesicam.
A ffichimon.i.epithimum.
A ffichimie.est spēs exiture oculi:vlcus.l.adustiuum.
A ffid.i.semen sinapis album.

¶ Capitulum. XVI.

Affidbegi. ara.vel alunsiregaliroza3 gre. vero ⁊
lat.cerusa fit in hunc modu3. acetum
acerrimū fundiť in cāfora vsq; ad dimidium. deinde plū
bu3 decolatū extenuatū sup acetū suspendiť:⁊ sic vi aceti
ipsa remissa in anfora veluti fex subscedit:quā fecē delim
pidato aceto leuigam' ⁊ in sole siccatā terimus. SER A.
lib.aggre.ca.affidbegi. Cerusa fit ꝓm hūc modū. Accipe la
minas plūbeas quadratas in quātitate libre ⁊ pone in va
se terreo superius mediocriter angusto in latitudine pe
dis vni' ⁊ dimidij vase cū pzius impleto aceto fortissimo:
pone baculos sup ozificia vasozuz ab vna extremitate ad
aliā:⁊ suspende laminas plumbeas perforatas per spaciū
quatuoz digitoꝝ ab aceto cū filo:⁊ postea cooperi ozificia
vasoꝝ:⁊ pone in obscuro loco ⁊ dimitte per quatuoz men
ses.in fine quarti mensis aperi os vasis vt fortius vis ace
ti exalet:⁊ inuenies quasdā tuberositates ⁊ mucillagines
circa plūbū qō inueniť minozatū.illas primo cultello ab
rade ⁊ pone in vas magnuz ⁊ apposita aqua manibus vel
pedibus malaxa:post aquā abꝭce ⁊ pone subaz que rema
net in vas aliquātulū cōcauū ⁊ apposita aqua soli expona
tur.aqua aūt illa cōsumpta aliā appone ⁊ ita facies quouſ
q̄ fiat albissima:postea depone a vase illo:⁊ pone in min'
ꝓcauū. vnde cerusa rotunda fiat. Sed sciendu3 q̄ bi q̄ ce
rusam faciunt sepe incurrūt palesim apoplesiā:⁊ arteticā
ppter frigiditatē aceti dissoluētē. virtus eius est fri. ⁊ sic.
in.2. Cerusa assatur in hunc modū. Accipe testā nouaz ex
terra archichi ⁊ ponať sup pzunas:⁊ puluerizeť sup ipsaz
cerusa postq̄ fuerit trita:⁊ moueatur sine intermissione ⁊
qñ fuerit ꝓuersa in colozē cineris auferať ab igne ⁊ infri
gideť ⁊ administreť. Et aduriť itez in hūc modū. Ponať
in vase ꝓcauo postq̄ teriť:⁊ moueať donec fiat sicut auri
pigmentū rubeū:deinde auferať ab igne ⁊ administreť:q̄
sic pzeparata ab aliquib' dicť sandirich. DIA.ca.de ce
rusa. Cerusa fit in hunc modū. Mitte in vase fictili acetū
acerrimuz:⁊ cooperi plumbo in tenuitate deducto ⁊ mu
ni argilla vt spiramē nō admittat donec plumbū ipsuz vi
aceti liquescat ⁊ euanescat: postea vo quod supernatauē
rit aceto:⁊ quod resederit subtus liqua ⁊ ifunde. ⁊ sic ī va
se nouo refunde ⁊ sicca in sole:⁊ postea tere ⁊ cribella fa
ciesq; hoc ter vel quater. Pzimū vo quod exit per cribruz
virtuti collirioꝝ seruať. scōm vero secundaz virtutē bz.⁊
ordo iste seruať bodie. Aly vero vas implent aceto vehe
menter acerrimo:⁊ supposito flabzo calami ritu desuper
plumbū in tenuitatē deductū cōponunt addito coopercu
lo ⁊ munito argilla sinunt sic esse donec solutū in āphozaz
veluti fex resideat:quod limpidato aceto leuigať ⁊ in sole
siccāt:⁊ terūt ex aq̄ tādiu lauātes quouſq; nil habeat aspe
rū:⁊ sic leuigata aqua in sole siccāt.qui vo addito aceto vo
luerit trociscos facere ⁊ ī sole siccare melius facit. fit āt B
melius in estate vt niuea ⁊ limpida exeat. Multi ēt ī hye
me ꝓficiūt silī mō supra ⁊ ponūt supra balneum vt calozē
eius sicceť. vtilis est vo q̄ in thodo ꝓficiť ⁊ in corintho. Al
ſať vo sic.pone testā mundā ⁊ nouā ⁊ magis acticā igneis
carbōib' ⁊ supaspge tritā cerusaz ⁊ moue frequēter q̄diu
colozem mutauerit fingēs colozē sandarace:hec fm aliq̄s
vocať sandix. Lauať vt chachimia vel tucia. Aly vo in ca
cabo nouo mittūt:⁊ sup focū ponūt ⁊ frequēter agitāt q̄di
diu colozē ruffuz faciūt:⁊ B multi dicūt sandicū esse. Aly
vo vas mediū iplēt de aceto deinde plūbū delatū ⁊ exte
nuatū sup acetū suspēdūt:⁊ sic qō remanet in plumbo vl
supsederit in fundo lauant ⁊ siccāt in sole. est aūt optima
cerusa cādidissima:⁊ nō grauissima ⁊ q̄ linguā mundataz
nō denigrat. virtus est illi mallactica ⁊ stiptica ⁊ lentinti
ca ⁊ plerotica ⁊ leuiter catastaltica ⁊ catilotica.cerot] pin
guib' misceť:⁊ medicaminibus ⁊ trociscis. AVI.li.2.ca.
de Cerusa. est cinis plūbi aut alānoch ⁊ in ea q̄ fit ex alā
noch vehemēter elaborať:⁊ adurēdo sit ⁊ afreg acgrit su
pfluā subtilitatem:qñq; vo fiunt oēs cerusē cum aceto:⁊
qñq; cuz salib':⁊ qñq; fiunt pluribus modis:fm q̄ scit in
libzis huius artis fri.est ⁊ sic.in.2.⁊ que fit cū aceto est ve
hementis subtiliationis ⁊ magis profundans ⁊ in alia nō
est vehemens subtiliatio ⁊ est glutinatiua ⁊ ppie afreg.
POS. Cerusa mūdificat ⁊ abstergit supfluitates ⁊ ideo
vtuntť ea mulieres ad decozandam faciē quā pzeparāt in
hunc modum. Accipiunt cerusam cuz aqua ro.⁊ exponūt
eam soli ⁊ maxime in estate qua aqua consumpta aliaz ap
ponunt:⁊ B faciunt donec albissima fiat ⁊ aliquantulum
aromatica:postea informant pillulas ⁊ faciei apponunt li
niendo. Aly autem cum ea puluerem apponunt flozacis
vel camphoze vel belliculi marini vel omnium ⁊ melius
operatur. Sed que longo tpe cerusa vtuntur ad decozem
dolozē dentiū incurrunt ⁊ putrefactionez oziscq; fetozem.
SER AP. Cerusa replet vlcera carne subtili ⁊ auferť
carnem superpfluā ab vlceribus ⁊ incarnat ea:quādo po
nitur in cerotis ⁊ in vnguentis. est autem cuz hoc ex medi
cinis iterficiētib'. DIAS.cerusa sola accepta bōicidiū
ppetrat. AVICEN.lenificat apata fri.⁊ dura ⁊ poniť
i emplis ⁊ replet vlcera ⁊ corrodit:⁊ ppe afreg.carnē ma-

lã. ⁊ ē fortior ī gñatōe carnis. ⁊ ꝓfert botbor ocli: ⁊ ē ex medicis q̃ ꝓueniunt fissuris ani: ⁊ est ex venenis.

A fictbasia. gre. mel marinũ lib. de doctrina. gre.
A ffilonũ vl affion. i. opiuꝫ.
A fimerinos. gre. anfimerinus. i. quotidianus.
A ffinis ē lapis sup quē nascitur sal cuius flos noiatur asius.
A firatos ⁊ azimos gre. ifermẽtatus azimus.
A fir. quid est. l. bafir.
A fis. i. vipera serpēs.
A fflamã. i. dies. 40. in tpe cãis. ⁊. 20. sũt July ⁊ alyzo. sunt augusti ⁊ dicunt̃ asamanux. i. molesti.
A flosmi. idest tapsus barbassus.

¶ Capitulum. XVII.

Affodillus. albutiũ. lappa. astula regia idē. herba ē folia bñs sicut porrus virgã lenē bñs quã multi albutiũ dicũt. supra quã virgã semē bz: qõ semē antericõ dr: radices bz lõgas ⁊ obrotũdas balano siles. cui radici vtus ē cala ⁊ viscida vtinã puocat mẽstruis impat dolorē lateris tollit ⁊ ꝓquassatiõib⁹ tussiẽtes medicat̃ bibita vsq ad. ʒ. i. cũ tepida lẽtã diē ducit morsibus venenatis occurrit. folia ⁊ radix eius cataplasmatib⁹ adhibita flores silr cũ vino pascẽtia vulnera ⁊ sordida saluberrime curant: tumorē testiũ ⁊ mãmax ipsita spargit pustulas ⁊ ordeolos adhibita strigit maxīe si cũ fece vini cocta ⁊ imposita fuerit addito vino ⁊ dulcore ⁊ myrrha ⁊ croco ⁊ cocta simul oculis maxīe pstat effectũ dolores auriũ ⁊ sanies vino addita ⁊ libanoti et melle ⁊ mixta deter git aurib⁹ tepidus ifusus succus ei⁹ si dextre ptis dens doluerit sinistre auri ifusus medet̃ cinis radicis ei⁹ allopitias emẽdat radix excauata ⁊ cũ oleo calefacta pmenonib⁹ ⁊ dolorib⁹ auriũ singulare pstidiũ ē. Radix ei⁹ maculas albas ī sole factas emẽdat. Radix ei⁹ bibita cũ aqua vẽtrẽ mollit semẽ eius ⁊ flos serpentibus contrariũ est. si cũ vino bibitum fuerit. Plinius li. 21. ca. 17.

A ffor. Affarũ. Affar. i. crocus ortulanus. Ste.
A forocb. i. a morte liberãs
A fforalbũ. i. vsnen.
A ffoziſmus gre. ē sermo in cui⁹ pauca serie vtus est magna. Hal. i. 4. regi. acutor cõmento. 16. in prin⁹
A framia. i. cib⁹ de agresta.
A ffrangens est quedã medicina inda.
A frinus. i. lupinus.
A friza. i. horror.
A fro. i. sinapi albũ.
A frodisia vel afrodisiũ. i. acorus. vnde Dias. Acorus herba venerea vel afrodisia. Et afrodisia dicit̃ q ē q̃dã spes satiriõis q̃ ab eodē Dia. sic vocat̃ in proprio ca.
A fronitrũ gre. descẽdit ab afros qõ ē spuma ⁊ nitrũ ide afronitrũ. i. spuma nitri: ⁊ qd ē. l. baurach. alr Hal. ʒ. memiri. ca. p.
A fros. gre. i. spuma.
A frosi. i. ven⁹. ide descẽdit
A frosia. i. etas venerea vl pubescendi.
A frostrodon. i. vlpicum ⁊ est lapago.

¶ Capitulum. XVIII.

Affroselinũ gre. lat. lapis lune. DIAS. ca. de afroselino. Afroselinũ est illud qõ apud Aui. in. 2. cañ. dr lapis lune: vt ex amborꝫ ꝓcordia apparet. Et iõ dicit afroselinũ i egypto tãtũmõ inueniṫ qõ ita creat̃. Ros celestis ad lune claritatẽ positus in spẽm lapidis quẽ speculare vocamus coagulat⁹ astringit̃. Optimũ ē ãt qõ ē colore ceruleo ⁊ lucido. B eni fit sile gypso lipido ⁊ specularis lapis dr. Plini⁹ ca. de afroselino. Afroselinũ ita creat̃. Ros celestis ꝛgelat̃ ad lune claritatẽ i modũ lapidis specularis: vñ nomẽ sũpsisse vr. Afroselinũ. vl seliniites. i. spuma argẽti. Hal. POSSE. DIASCO. Afroselinũ oia vitia capitis emẽdare põt potatũ ⁊ cephalargic ⁊ epilenticis creditur prodesse.

A froton. gre. spumeus.
A fruiton. i. sceba.
A ffudius ē serpēs magn⁹ q egredi facit sanguinẽ ex poris omnibus.
A ffugi. vel affugilla. i. raffanus.
A ful vel apbul. i. iunipex.
A ffum vel affur. i. croc⁹ ortulanus.
A ffurũcum: nomen est cuiusdam electuarij.
A ffursungi. i. spagus.
A ffusdecba. i. orzimũ.
A galam vel agalugim. l. lignum aloes.
A galictinon. i. lac acetosũ
A gapis lapis. quid. est. l. lapis agapis.
A garab est apa fistulosum in lachrymali.

¶ Capitulum. XIX.

Agaricus gre. ⁊ lat. ara. vo garicus. Agaricus q̃st fung⁹ crescẽs circa radicẽ arborꝫ maxime in babilonia vl ī lõbardia. Duo ei⁹ sũt gña. s. masculus ⁊ feia: q̃ melior est ⁊ bz formã rotũdã: desiccat̃ ⁊ fit albissim⁹. Masculus bz subam lõgã ⁊ nõ ē adeo alb⁹. Feia vo est alb⁹ leuis ⁊ fragibilis bñs q̃sdã tuberositates intus ⁊ frustula quasi porosa. SERA. li. aggre. ca. garic⁹. auc. Dias. Haricus ē silis radici anuidẽ sed ē min⁹ dur⁹ q̃z ipa ⁊ spõgiosus: ⁊ putãt qdã q ſit radix herbe ⁊ qdã dicũt q generat̃ ex putrefactõe arborꝫ sic fung⁹. Et iã rept⁹ ē sup arbores scerbi: nisi qꝫ ē facile frãgibil ⁊ ōbil̃ fortit̃ ⁊ ē radix spõgiosa mollsbe: ⁊ ē duaꝫ spēꝫ. mascul⁹ ⁊ feia: ſz feia bz gdati i se sic tunicas: mascul⁹ vo ñ bz tũicas ſz ē tota suba ei⁹ ptiua: ⁊ feia ē maior. GAL. 6. sim. phar. ca. de agarico. Agaric⁹ ē sic radix aut ē plãta q̃ nasciṫ sup arbores aliq̃s ⁊ ē sube subtilis ī sua ꝓpositõe: ⁊ suba ei⁹ ē ꝓposita ex suba aerea ⁊ terrea quã subtiliauit calor nec in eo ē aligd aq̃si tat̃ oino. ⁊ ī sapor ei⁹ dulcedo aliq̃ ī pmis cũ obuiat gustui scbario vo ē subamar⁹: ⁊ ī eo appet aliquãtulũ acuitat̃ cũ stipticitate ⁊ vt⁹ ei⁹ ē ca. ⁊ sic. ex qb⁹ oib⁹ ꝓpositũ ē pharma cũ ex suba aerea ⁊ terrestri a calore sbtiliata. neq̃q vo pticeps ē aq̃se: ⁊ ꝓpterea diaforetic⁹ ē ſz vtutẽ ⁊ grosiciẽ icisiu⁹. DIA. ca. ō agarico. Agaric⁹ ē sic radix silis silfio ſz ñ sic dura cui⁹ gña sũt duo. mascul⁹ ⁊ feia. Mascul⁹ rotũd⁹ ē i se collect⁹ ⁊ maior. feia vo pectini ē silis q̃ capilli discernũt̃. radios mittit: cũ albedie glauca vr. Ambab⁹ gust⁹ ē vn⁹. p dulc]: postea amaricãs. Nascit̃ ī arabia ⁊ ī samaria ⁊ in põto q ē oib⁹ melior: ē ei vt⁹ ca. ⁊ stiptica ⁊ diaforetica.

IO. ME. ca. ō agarico. Agaric⁹ ē ex medicis magni iuuamẽti cui⁹ ort⁹ ē sec⁹ arborꝫ qb⁹ accidit corrosio ⁊ putrefactõ ⁊ ei⁹ gñatio ē sic gñatio fũgorꝫ pp qõ qdã extiauerũt q ſit fũg⁹: ⁊ vr q ſit. ⁊ qdã dixerũt q ſit sic apa factuꝫ ex putrefactiõe. Ei⁹ ãt duo sũt gña. s. mascul⁹ ⁊ feia. Mascul⁹ vo ē mal⁹. ⁊ ē ille q ē lõg⁹ ⁊ ĝuis ⁊ bz ī fracturis suis sic pducẽtes neruorꝫ ⁊ ē dur⁹ ⁊ dẽsus. Agaric⁹ ãt quẽ sapiẽtes laudauerũt ē feia bñs ppetates gnq̃ bõas: ⁊ ppe vt sit alb⁹: ⁊ leuis ⁊ velociter frãgibil ⁊ porosus ⁊ rar⁹ valde: ⁊ vt appeat in pn⁹ dulc] gust⁹ ei⁹: deiñ succedit ei amaritudo ⁊ stipticitas. Et melior ps toti⁹ corpis ē supior ps ipsi⁹. ⁊ stipes ei⁹ ē ñ bon⁹ bñs q̃ſi semitã ligni putrefci: ⁊ corrosũ ex eo ē malũ. ē ca. ī. i. sic ī. z. Est ãt ꝓpositũ ex suba aerea posita ī supficie ipsi⁹ a q̃ p sẽtit̃ dulcedo ī gustu ⁊ ex ptib⁹ terreis sbtilib⁹ ōtib⁹ ei stipticitatẽ: ⁊ ex ptib⁹ igneis qb⁹ sẽtit̃ ī eo ō amaritudiẽ. ⁊ iõ ē icisiu⁹ sbtiliatiu⁹ ⁊ solutiu⁹ nãe ⁊ carmiatiu⁹ vẽtositatũ grossaꝫ ⁊ apitiu⁹ opilationũ oiuꝫ. ē pauci nocumẽti ſz sapiẽtes nisi qꝫ ipmit lesiões viscerib⁹ debilitatẽ ea: qõ qdẽ cũ pmixtiõe abstergẽtiũ cũ ipo vt ñ pfudet̃ vtus ei⁹ ī ipas tollit̃: ⁊ ē debilis tardans opõnẽ suã. DIA. igr. tarda ē ⁊ debil opatio ei⁹ ſz icolũis ,pterea qõ ī eo ex dulcedine ⁊ stipticitate aggregãt̃ ptes cõueniẽtes. vexꝫ vi gorat̃ opatõ ei⁹: si addat̃ ei tertiũ ipsi⁹ salis gẽme ⁊ fiat ex eis trocisci cũ secaniabin. Et dicit bumay: mellicratũ iunctũ ei vigorat opationẽ ei⁹. Et dicit baly. Si ex eo ⁊ sexta pte ex keisiꝫ aut dauci ⁊ q̃rta ipsi⁹ salisgẽme fiant trocisci cũ viscositate polipody recẽtis fit mirabil ꝓsecutio opatiõis eius ad ea q̃ oꝫ. ⁊ dixit Judeus cũ oximelle sgllitico magnificat̃ opatio ei⁹. Et dicit ad huc baly. aligd cũ vtuere acuta admixtũ ei ē ex addẽtib⁹ vtuti ipsius. Et dicit Hafiãt trocisci ex eo cũ vino ifuso zinzibere ī q̃ puluis ipsi⁹ sepe submergat̃: ⁊ fiet opatio ipsi⁹ cõpleta. ⁊ ex reb⁹ vigorantib⁹ ipm est spica ⁊ aqua casei ⁊ ppzie sũpti ex capzis ⁊ scito q de decoctiõe ⁊ trituratiõe sustinet rẽ mediocrem

POSSE. ad mẽstrua puocãda. Acc. subtilissimũ pulverẽ agarici ⁊ ꝓfice cũ succo ciclamis ⁊ oleo. ⁊ calefac ad ignẽ ⁊ cũ bõbice itincta supponat̃. Cõtra fistulã. accipe salẽ costũ tartaꝫ ⁊ agaricũ ⁊ facto subtilissimo puluere cũ melle ꝓfice ⁊ tẽtã iunge ⁊ suppõe. ossa fracta exahit: ⁊ carnẽ malaꝫ corrodit ⁊ fistulã sanat. Cõtra morfeã albã puluerẽ salis costi tartari ⁊ agarici pone sup morfeã pus fcã scarificatiõe. DIASCO. tortionib⁹. 3. i. agarici fert opẽ p ventrẽ. hũores crudos depõit. de alto cadẽtib⁹ vtiliter adhibet̃. bibit] obolis duob⁹ cũ vino si nõ febriũt. si febriunt cũ aqua calida epaticis asmaticis dissuryꝫ ⁊ nefreticis ⁊ hictericis maximũ prestat effectũ accepta de eo. 3. i. Malũ colorẽ emẽdat: ptbisiꝫ medicat̃. pleuretic] cũ oximelle auxiliat̃. Agaric⁹ cõestus reyciẽtib⁹ sanguinẽ abstinet. digestionẽ celebrat. obolus vnus cũ aqua accept⁹ dolorẽ arteticũ cõpescit. epilẽticis cũ pusca vtiliter datur. Mẽstruis impat. stericas iflationes ,pbibet. Morsibus venenatis trib⁹ obolis cũ vino acceptis subuẽit. ⁊ oẽs canes itraneorꝫ dolorꝫ curat pm vtutẽ hois vel etatis dat⁹ nã alys cũ aqua vandus: alys cũ vino: alys cũ oximelle: alys cũ mulsa. SERAPIO. auc. Hal. Agaric⁹ resoluit pres grossas ⁊ apit opilatiões q̃ sunt ī epate ⁊ ī renibus ⁊ curat hictericiã q̃ accidit ab opilatiõe epatis: ⁊ cõfert epilẽsie: ⁊ curat rigores febriũ q̃ cõtingũt ab hũorositatib⁹ grossis: ⁊ ꝓfert morsib⁹ tyri vl alteri⁹ aĩalis venenosi: qñ põit exterius loco emplastri ⁊ bibit̃ de eo quãtitas aurei vnius cũ vino mixta aq̃: ⁊ ē medicia laxatiua. Et idẽ auc. Bedigoras. ppetas eius ē ꝓtra flegma ⁊ melãcholiã. Et idẽ auc. Rasis iueni vniuersaliter ab oib⁹ boib⁹ q purgat hũores nociuos. Et idẽ auc. Dumai ī li. ō tiriaca. Expellit hũores a neruis ⁊ cerebro cũ ,ppetate mirabili: q̃ ē ī eo. Et idẽ auc. Aben mesuai. De ei⁹ ,ppetate ē laxare flegma ⁊ ꝛriũ venenis. Et idẽ auc. Abix. Agaricus purgat colerã ⁊ flegma simul ⁊ fortificat medicias magnas qñ miscet̃ cũ eis: ⁊ fac eas penetrare ad extrẽa corpis: ⁊ ē ꝛui⁹ medicis mortiferis: qñ bibit̃ aut miscet̃ cũ alys medicis.

GALIE. expurgat opilatiões q̃ ī viscerib⁹: ⁊ iõ ictericos sanat q sic ex opilatiõe laborãt epatis. Cõfert ẽt epilẽticis ob eandẽ vtutẽ. Rigores ẽt q ſz periodũ: qcunq̃z ex grossis aut viscosis nascunt̃ hũorib⁹ ipse sanat. Cõfert ẽt eis q morsi sunt vel pcussi ab iferẽtib⁹ frigiditatẽ: ōforis qdẽ appositũ. Intra corp⁹ ẽt sũptũ põdere vni⁹. 3. cũ vio liphato. ⁊ ē ẽt purgatiuꝫ. IO. MESVE. Agaric⁹ solutiõe educit flegma grossuꝫ ⁊ colerã ru. Et idẽ auc. Ha. Solutiõe educit vtrãq̃z colerã ⁊ flegma ⁊ hũores viscosos ⁊ putridos: ⁊ ei⁹ ,ppetas ē mũdificare cerebruꝫ ⁊ neruos ⁊ mẽbra sensũũ ⁊ lacertos ⁊ educere mãs q̃ sunt ī nucha ⁊ finibus ei⁹ ⁊ mũdificat pulmonẽ ⁊ pect⁹ ab hũorib⁹ grossis viscosis ⁊ putridis ⁊ mũdificat stõm epar renes ⁊ splenẽ ⁊ matrices mulieꝫ ⁊ educit mãs a iuncturis: pp quod vocauit eã democrit⁹ medicinã familie. ⁊ valꝫ ad oẽs dolores itrisecaꝫ ptiũ corpis ⁊ ad sodã antiquã ⁊ epilẽsiam ⁊ vtiginẽ: ⁊ ,ppe ꝓfert manie ⁊ melãcholie ⁊ apatib⁹ cerebri ⁊ ē bona medicia asmati ⁊ difficultati banelit⁹ ⁊ vlcerib⁹ pulmõis ⁊ pectoris ⁊ sanat dolorẽ stõi ⁊ viscerꝫ ⁊ est medicia magna oiuꝫ opilationũ ⁊ ꝓfert dolori epatis ⁊ splenis ⁊ renũ: ⁊ curat apata corꝫ: ⁊ puocat vrinã ⁊ menstrua ⁊ mũdificat mrice: ⁊ vsus ei⁹ acgrit corpi bonũ colorẽ: ⁊ ꝓfert febrib⁹ antiqs diuersaꝫ materieꝫ ⁊ typo illarũ: ⁊ ē ex medicis ꝓfortãtib⁹ neruos: ⁊ ꝓfert sciatice ⁊ dolori iũcturaꝫ: ⁊ est medicamẽ magnũ: ⁊ ,ppriecũ eo qõ cõuenit ex potib⁹. Quãtitas ãt q̃ põt ꝓueniẽter dari ⁊ ē ꝛtriti potio a. 3. i. vsq̃z ad duas. ⁊ in decoctionib⁹ a. 3. ꝛ. vsq̃z ad gnq̃z. conseruatur per quatuor annos.

A gasti. sunt cancri marini in antidotario vl.
A gedeguil. i. vene q̃ ,ptendunt̃ in ,pfundo ab itestinis ad ep p q̃s transmittitur succositas ad epar. s. mesaice vene gedeguil. adgedeguil.
A gesos. i. peonia.
A gesmin. i. eritius.
A ger. i. petra.
A gerató. Dia. frutex ē sarmẽtosa duob⁹ palmis lõga silis origano capstellũ bz supra in quo est flos aureus ſz paulo minor in colore. Hal. 6. sim. far.
A gestim. i. serpēs.
A gi. vel agilopa. i. ebur.
A gilopa dr ab agi qõ est caro ⁊ lepo qõ ē oculus. Inde agilopa. i. carnes molles in oculis.
A gilope. i. auena.
A giologia. est modus cyrugie q adhibet̃ in epifoziis oculorum.
A ginũ. i. de terra mecha.
A girũ. i. ꝓfortatiuũ.
A giratos. est medicina re

¶ Capitulum. XX.

Agrifoliũ gre. vl lotros vl mella vl locrus vl sidra ara. sadar. vl nabach. lat. vo cicera so. SERAPIO. lib. aggre. ca. sadar. Sadar ē arbor cuius fruct⁹ vocat̃ nabach: cui⁹ due sũt spēs. vna ē afri. ⁊ alia ē babal. ſz afri ñ bz spinas ſz acuta folia. Et folia alterius spēi. s. babal sũt lata ⁊ rotũda: ⁊ ei⁹ arbor bz spias. ⁊ nabach et afri sũt pui ⁊ meliores ex eis sũt illi q sũt ex illa regiõe ⁊ sũt dulciores oib⁹ alys ⁊ mediocris odoris ⁊ aromatizãt os comedẽt] sic alia aromatica ⁊ nabach ex babal sũt maiores. ⁊ idẽ auc. ysaac eben aragi. nabach ē sic forba ī friditate ⁊ pl⁹ ea ī siccitate. Ste. lotbos todrẽdon. iterisũ benacũ. GALIE. 7. sim. phar. ca. lotbos. fada greca lotos granũ aneseen. lotbos arbor stiptica qdẽ ñ multũ pticipat caliditate. ē ãt ⁊ sũtiliũ ptiũ ⁊ siccatiũ⁹. POSSE. SERA. auc. Dia. qñ cogt̃ agrifoliũ vl sadar cũ aq̃ aut cũ vio ſz necessitatẽ ꝓfert fluxui mricis ⁊ fluxui vẽtris qñ fit clistere cũ ea ⁊ strigit radices capilloꝫ ⁊ ,pbibet casus eorꝫ. Decoctio frature ligni ei⁹ qñ bibit ⁊ fit clistere cũ eo ꝓfert vlcerib⁹ ⁊ cursui hũiditatũ mricis antiq̃ ⁊ rubificat capillos ⁊ ꝓstringit radices eorꝫ ne cadãt. Et idẽ auc. Abenguefit. nabach dulcis laxat colerã q̃ ē i stõ ⁊ itestis: ⁊ rep̃mit calitatẽ. Et idẽ auc. Albasari. nabach strigit vẽtrẽ ⁊ rep̃mit colerã ⁊ ē ĝuis digõni. ⁊ qñ ñ bñ ē matur⁹ ē stiptic⁹ ⁊ retinet vẽtrẽ fortiter ⁊ maturus dulcis ē ramis stipticus oib⁹ alys: ⁊ citius descendit ab ore stomaci ,pter dulcedinẽ q̃ ē ī eo. strigit ⁊ rep̃mit colerã: ⁊ vsus ei⁹ nimi⁹ iducit fastidiũ. Et idẽ auc. ysaac ebenarã. Quando nabach comedit̃ ante cibũ est melior ⁊ puocat appetitũ: ⁊ bꝛres q̃ sunt nimis sicce. qñ iueniũt hũiditatẽ ī stomaco aut ī itestis pmũt eas ⁊ iducũt̃ fluxũ vẽtris ⁊ folia ei⁹ ꝓterunt̃ ⁊ ponũt̃ sup apata calida mollificant ⁊ resoluũt ea. GALIE. Serrature lignorꝫ eius ad fluxum mulicbrẽ ꝓpetunt. ⁊ ad iliacas dispositiones. Loquunt̃ aũt ⁊ qñq̃z gdẽ in aq̃: qñq̃z ãt ī vino

sicut necessitas iubet ⁊ non imittiſ soluz sed bibitur. At vero pro eo q̃ defluentes capillos detinet nõ modicum signum est:quoniam stiptice gdez cũ eo q̃ siccat modera te ē virtutis. Dictũ est enim in sermone qui de laudano. talis esse oporteret virtutis quod debet detinere capil los defluentes.

A grimonia quid ē.l.arge monia.Eupatorium.
A grimomu.i.lappa iuersa.
A grimolatum.idest git.
A griostaphilon.idest dau cas creticas.
A griostisibuz.i.pastinaca.
A griontaphilõ.idest pasti naca siluestris.
A griophiros. aper gre. i. porcus siluestris vrus.
A griocanna.i.cantabrum.
A griolochãna.i.olus rusti cũ ⁊ est caul' siluestris.l. combin.
A griomena.i.serpilluz.
A grippa.ē quoddã vnguẽ tum in antidotario Hal. positum.
A gripina.i.vigilie cuz sol licitudine perseuerãtia.
A gripine.i.apa capit] com positum ex colera ⁊ fle gmate.dr̃ sic ab accidẽte idest vigilãtia sõnolenta bz nãq; cõposita accidẽ tia ex frenesi ⁊ litargia
A groli.idest senation.
A groston. idem quod se men salicis.

¶ Capitulum XXI.

Agrostis gre.ara.negen.vel tbel.vel negil.Teil tbeilũ Gre.Auic.lat.vero gramẽ. Gra men ē berba satis nota bñs ramos rotũdos nodosos sup terrã expãdẽtes:⁊ a nodis rãnoꝫ exeũt radices terrã in grediẽtes dulces cũ abhomiatiõe cuius folia parua sunt ad similitudinẽ cãne minozis.ē fri.⁊ sic.in pzin.pzimi gra. Pli.li.z4.ca.19.ante me. SERAPIO. li.aggre.ca.negẽ Negen ē berba bñs ramos bñtes nodos q expãdunt sup faciẽ terre.⁊ ex ramis ei⁹ gnãnt radices exeũtes a nodis ipi⁹ figẽtes se i terra ⁊ radices ei⁹ bñt nodos:folia ei⁹ sũt oblõga acute extremitatis sic foliũ cãne pue.est alia spẽs cui⁹ folia rami ⁊ radices sũt maiozes q̃ supzadicte. imo sũt folia silia bedeſ q̃ qñ cõedũt aialia ea occit:⁊ maxie il lud qõ nascit i babilõia i vys ⁊ qõ nascit i sicilia qñ cõedi tur a bob⁹ apant. ⁊ istã spẽz iuenies i littera basap.fz illõ qõ nascit i cosos bz plures ramos q̃ alia spẽs ⁊ bz folia similia folys lebleb:⁊ flozẽ albũ boni odozis ⁊ semẽ mi nutũ in quo est iuuamentũ ⁊ radices quinq; aut sex i gros situdie digiti albas molles vulces ⁊ fetẽtes. GALIE. 6.sim.phar. ca.agrostus. Suba eius est subtilis ⁊ sapoz eius est dulcis ⁊ est in eo parum acuitatis cum stiptici tate pauca.⁊ radix eius habet sapozem abbominabilẽ.⁊ virtus eius ē fri.⁊ sic.cũ tẽperamento. DIASCO. ca. agrostus. Agrostus vgas bz nodosas ⁊ spãsas sup terraz supza quas vgas folia sunt acuta ⁊ lata ⁊ dura sicut canne minozis. Radix ē illi nodosa ⁊ dulcis quam boues ⁊ alia aialia pascunt. POSSE. Aqua ꝓcoctiõis ei⁹ valet cõtra dissuriã si bibat ⁊ frangit lapidẽ ⁊ curat vulnera vesice ⁊ pzouocat vzinã ⁊ ē ꝓglutinatiua.radix ei⁹ ⁊ curat reuma ventris. SERAPIO. auc.gal.vtus eius ē q̃ ꝓglutinat ⁊ ideo ꝓglutinat vulnera recẽtia duz sunt sanguinolenta ⁊ cogtur ⁊ bibiſ eius aqua ⁊ frangit lapidẽ. Bz semẽ eius qõ ē i cosos ꝓuocat vzinã ⁊ deficcat qõ currit ad stoma cuz ⁊ intestina ex hũiditatib⁹ qz virtus eius ē deficcatiua subtilis sine stipticitate. GALIE. Radix eius sangui nolẽtoꝫ vlcerũ ē ꝓsolidatiua:ipsa gdẽ berba cataplasma ta ifrigidat gdez nõ vebemẽter.cõstiſt aũt in medio bu. ⁊ sic.Mordicatio aũt q̃ in radice ē subtilitas partiũ gdẽ est pauca.ostuuit ãt vt ⁊ lapides frangat si qs decoquat eas ⁊ bibat.Semẽ eius debile ē ⁊ nõ diureticũ ⁊ deficcat reumata ventris ⁊ stomachi.vtus ē eniz ipsius deficcati ua subtiliuz partiuz. DIASCO. Herba ipsa cataplas matibus adhibita vl'neribus pacolesim facit. Elixatura ei⁹ bibita tortiõib⁹ ⁊ dissurie medicat:vulnera vesice opti me curat ⁊ calculos frãgit ⁊ vzinã ꝓuocat. Canes qñ vo lũt purgare se hãc berbã mãducant. In splenis doloze co que eã ⁊ cũ ei⁹ floze tere ⁊ in pãno lineo ipone:nã mot⁹ sen tiet bñficiũ ad epifozas oculoꝫ.gramẽ qõ in se trifurcatũ bz.nã in plura diuidit decrescẽte luna sublatũ quãtũ vo lueris ⁊ reposito habeto diligẽter ex bis lippis incipiẽtib⁹ ad collũ ligatũ celeriter epifozas desiccat. Agrostis man ducabiles bz radices dulces ⁊ aquosas i gustu ⁊ stipticas vulnera fauciũ glutinãtes. Radix fri.⁊ sic.ē ⁊ pp hec glu tinatozia est recẽtiũ vulneꝫ ⁊ leptomeris est modice. Ipa aũt berba pfecte ē aquosa ⁊ cataplasmata infrigidat.non tñ fozziter:semẽ aũt eius ibecille est:⁊ tñ diureticũ. Reu ma vẽtris deficcat vel stomaci virtus ē ei calida deficca tiua ⁊ leptomeris extenuans partes. AVICEN. lib.2. ca.de graie. Hramẽ facit coherere plagas sanguineas. Et decoctio ei⁹ extrahit lapidẽ ⁊ semen ei⁹ ꝓuocat ⁊ ꝓstringit Et idẽ auc.Hal.decoctio radicũ ei⁹ facit id qõ ipsa berba ⁊ eius semen pzouocat vzinaz pzouocat ione fozti ⁊ abscin dit vomitum ⁊ fluxum.

A grusichi.cucũer agrestis.
A guardiana.idest celido nia maioz.
A guasion.i. berba amphi merina ⁊ est cẽtũnodia.
A gumenos.i.gaudiũ.
A gurion.i.fozturia.
A gustrin.i.lãdirus.
A guus.i.lenticula.
A bal est spẽs agrifolỹ.
A balzemer.persice est plã ta sene.Mes.ca.de sena.
A baoban ē berba que vo catur pes cozui.
A bauen. Sera.lib. aggre. auc.Diaſ.ca.abauẽ.Aba uen ē habẽs folia silia fo lys coziãdri ⁊ flozem ab vnaquaq; pte ⁊ in medio citrinũ ⁊ bz grauẽ odozẽ ⁊ in sapoze eius ē amari tudo ⁊ virtus ei⁹ ē q̃ cale facit.in.3.⁊ deficcat in.2. ⁊ purgat flegma ⁊ melan coliam sicut epitbimuz.
A baial.i.agrifolium.
A biabi.i.papauer palustre ⁊ est nenufar.
A bobo vel aboboc.idest lac acetosum.
A bu.i.bonitas.
A bumicb.i. agnus castus.

¶ Capitulum. XXII.

Aibachest. ara.gre.Idargiros lat.argẽtũ viuuz. DIASCO.ca.de argẽto viuo. Ar gẽtũ viuũ qõdã est artificiale.qõdã minerale. Artificiale ꝓficit sic:mittit miniũ ⁊ ciabziũ i cacabũ testeuz: ⁊ ferreo coopculo murat argilla ⁊ põit i foco ⁊ p⁹ duas hozas apit ⁊ qõ coopculo ibeserit:B colligit:qz B ē argẽtũ viuũ. Mi nerale ãt iuenit i minerl metalloꝫ Argẽtũ viuũ fuãdũ ē i plũbeis vasis aut vitreis:qz alia vasa cõedit ⁊ pit. Auer rois.5.colliget.ca.9.ē fri.⁊ bu. PAV.ca.de argẽto viuo. Argẽtũ viuũ ca.⁊ bu.ē i.4.nã ex effectu cognoscit q̃ sit ca lidũ:qz dissoluit icidẽdo ⁊ penetrat. ALMAN.trac.3. ca.ō argẽto viuo.argẽtũ viuũ qñ extiguit ardẽs ē.POS. Sera.li.aggre. ca. albachest. Argentum viuum est occi dens quando bibit sua grauitate ⁊ cozrodit omne cui ob uiat ex mẽbris itrisecis:⁊ ꝓfert ꝑ nocumẽta ei⁹ lac sũptuz in multa q̃titate.argẽtũ viuuz qñ mortificat ⁊ miscet cũ oleo ro.occidit pediculos ⁊ curat scabiẽ qñ miscet cũ me dicinis valẽtib⁹ ad hoc.Assiduatio ad fumũ eius inducit paralesim ⁊ aufert sensuz ⁊ motũ ⁊ nocet visui ⁊ auditui ⁊ expellit oia venenosa.⁊ sumẽtes argẽtũ viuũ mortificatũ moriunt ex iliaca passione ⁊ ipm sublimatũ cõburit ⁊ oc cidit sicut ignis ⁊ cozrodit carnẽ ⁊ destruit fistulas ⁊ occi dit mures ⁊ qõcunq; aial qõ sumpserit ipsum. DIAS. Uirtus argẽti viui est homicidialis põdere suo scindẽdo itestina vnde euadere poterit q̃ B biberit lac plurimũ bi bẽdo ⁊ mouẽdo se.sil'r dat vinũ addito absinthio sinapi aut isopo. PAV.ꝑ scabiẽ oleo nucis paꝫ calo admisce acetũ deinde litargiꝫ ⁊ ceruſaz puluerizatã in q̃titate ea dẽ buliãt ad spissitudinẽ mellis ⁊ refrigeratis ipone argẽ tũ viuũ cõmiscẽdo ⁊ visui reserua.Argẽtũ viuũ cũ assũgia

gallinacea ⁊ ceruſa ꝓficiat:ex hoc facies iuncta clarifica tur ⁊ dealbat:vl'sic. Accipe ceruſam oleũ ro.⁊ bellicollos marinos:⁊ adipẽ gallinaceã resolutã ad ignẽ ⁊ colatã pre dictis appone. ⁊ vltio argẽtũ viuũ mortificatũ cõmisce. Contra pediculos capitis farina lupinoꝫ amaroꝫ decoq̃ tur i aceto fortissimo vsq; ad spissitudinẽ ⁊ additis .3.iiy. argẽti viui extincti fiat imixtio ⁊ caput patiẽt] iungat. Ex tinguit ãt argẽtũ viuũ cũ saliua:vl'ꝓficat cũ cinere ⁊ sali ua.Signũ bone extinctionis ē cũ alteri põt cõmisceri.

Aibascos.i.virga pastozis.
Aimaco.i.medulla.
Ail.ara.ceruus.verũ bar bari vocãt bacar alubase.
Aioderab.i.sinopida.
Airac.i.arboz granati sil uestris.
Airanisa.i.ciclamen.
Airas . i. arboz piroꝫ silue strium.
Airon.i.oliua.
Aisdo.i.sempuiua. pro qua lege berbã grassula.
Aispenali. i.spinachia.

¶ Capitulũ XXIII.

Aitruad, ara.gre.antimonos. lati.vo antimoniũ. Antimoniũ ē vena terre silis plũbo. ve rũ ē q̃ antimoniũ terit ⁊ nõ fũdit: plũbũ vo fundit ⁊ nõ terit:⁊ bz i fracturis suis claritatẽ qñ frãgit.⁊ illud ē me li⁹ qõ in fracturis nõ bz aligd ex terra vel aliq; sorde. ⁊ iõ ablutũ ⁊ mũdũ oz poni i medicis:ē fri.⁊ sic.in.3. SERA. li.aggre.ca.aitruad.vl'antimoniũ ē vena terre silis plum bo.⁊ ē medicina ocularis:qõ decernit a metallo. qz anti moniũ terit:metallũ vo nõ.sil'r metallũ fũdit.ãtimoniũ aurit.antimoniũ q̃to clari⁹ tãto meli⁹. Et idez auctozi tate Diaſ.meli⁹ ex eo est fozti⁹.⁊ est illud quod frangit.⁊ habet in fracturis suis claritatẽ ⁊ luminositatẽ.⁊ qõ est i teri⁹ mũdũ.⁊ nõ bz aligd admixtũ ex terra vl'sorde aliq; ALMAN.trac.3.ca⁹ de antimonio. Antimoniũ fri.ē ⁊ sic.i.3. Plini⁹ li⁹.33.ca⁹.6.post pncipiũ Stibia. POSSE. Ad emozoidas exiccãdũ inyciat succ⁹ peucedani p cliste re.⁊ postea si sint exteri⁹ pone puluerẽ antimony desup. Si sint iteri⁹ puluis inyciat cũ calamo posita i vesica in flata.puluis ei⁹ cũ sapone spatarẽto vel gallico cõficiat ⁊ liciniũ i eo itinctũ ozificio fistule imissuz curat: puluis ei⁹ i cãcro posit⁹ comedẽti aut carni superflue optima est cu ra.ꝑ polipuz magdalcon ex apostolicon formatus sparso puluere antimony narib⁹ imittat. ⁊ aufert ipm colliriuz ex puluere antimony ⁊ puluere nuclei mirabolanoꝫ ci trinoꝫ equo põdere addita aqua ro.vl'pone de tutia cuz antimonio. Bõbix itincta i succo sanguinarie cũ puluere ãtimony narib⁹ imittat ⁊ remouet fluxũ sanguis ab ipo Ad cohibẽdũ sanguinẽ puluis ãtimony i succo tapsi bar bassi cõficiat.⁊ tũc bõbix itincta supponat. SERA.auc. Hal.i bac medicina ē vt⁹ stiptica ⁊ cõglutinatiua ⁊ ifrigi datiua aufert carnẽ supfluã q̃ ē in vlcerib⁹ ⁊ icarnat ⁊ cõ solidat ea.⁊ mũdificat sozdities eoꝫ.⁊ stringit fluxũ san guinis nariũ:⁊ ꝓpetas ei⁹ ē cõferre epilie ⁊ supfluitatib⁹ grossis. ALMAN.Antimoniũ oculũ efficiẽs robustum ipsi⁹ custodit sanitatẽ:suppositũ quoq; mẽstrua cõstrigit. PAV.ca.de antimonio. Antimoniũ sua frigiditate ⁊ sic citate sanguinẽ de naribus stringit.⁊ valet si miscet colli rius oculozum. Seniozes eo vtẽtes habẽt oculos incolu mes.qz neruos confozat.⁊ omnem maculã ⁊ nocumen tum aufert maxime si parum de eo miscetur.

Aiume .i.mumia.
Aiçon.gre.i.semperuiua. Pli.li⁹ z5.ca⁹.ii.
Aiçumest nomen loci.
Akacia .i.accatia.
Akantis sperma.i. semẽ vr tice.

¶ Cap. XXIIII.

Achanedi. vel alsabota.ara.gre psicũ. vel milea psica.lat.vo psicũ. DIASCO. ca.ō psicis. Persica eustomacati sũt. SERA. li.aggre.ca. aka nedi. In sapoze arbozis psice ⁊ ramoꝫ ⁊ folioꝫ ē amari tudo ⁊ abstergit ⁊ resoluit. GALIE.li.scõ de cibis.ca. de psicis. vidi ⁊ hãc arbozẽ in alexãdria magnã.narrãt ãt fructũ ei⁹ sic prauũ existere in pside .vt pimat comedẽn tes. In egiptũ aũt delatũ esibilẽ fieri:sil'rq; comedi: vt pi ra ⁊ poma.⁊ quoꝫ fm magnitudinẽ ē:q̃ siue poma voca re volueris:siue milea siue psica fructuz istũ:siue simpl'r psica codẽ mõ modernis grecis:siue aliqd aliud antiquũ velis q̃rere i ipsis licebit tibi B agere i mlto studio. Id ãt scias vtili⁹ noib⁹:q̃ ⁊ boꝫ succ⁹ velut caro facile corrupti bilis ē.eteni glibz pus:q̃re nõ oz sicut qdã post aliud ali mentũ offerre.corrũpunt.n.supnatãtia. Meminisse aũt bui⁹ oz:qõ ē cor in oib⁹ q̃cũq; cachochimia.hũidaq; ⁊ lu bzica.⁊ facil'r subire potentia.⁊ ꝓpterea B comedere ipsa pozа alys.sic.n.ipsa celeriter subeũt.⁊ alys viã faciũt. vl' timo aũt assũpta sil'corrũpũt ⁊ alia.vtus eoꝫ est fri.⁊ bu. Et idem li.7.de sim.phar.ca.de psico. Milea psica.i.per sicũ que vocatur assuete ab oibus iam persicũ solum vi centibus B similea. AVICEN.li.secũdo ca. de persicis Persica sunt frigi.in fine secundi.humi.in primo in fine. POSSE.DIASCO. Persica molliũt ventrez maxi me si matura fuerint. Immatura vo abstinẽt vẽtrẽ ⁊ ma xime si siccata fuerit. Elixatura coꝫ reuma stomaci ⁊ vẽ tris cõpescit folia eius cõstrictiue sunt vtutis que siccata atq; locis patiẽtibus aspersa fluozẽ sanguis cohibẽt. Mi crotera.i.minoza psica customatica sunt ⁊ fastidiũ tollũt melius q̃ supzadicta:pro quibus.l.Cesmes. SERAP. In folys ⁊ ramis psici est amaritudo.⁊ ideo qñ teruntur occidũt lumbzicos ⁊ ponunt sup vmbilicũ. Matura ex eis sunt bona stomaco ⁊ molliunt ventrẽ. Immatura vo stringũt ⁊ qñ deficcant stringũt fortius ⁊ decoctio persi coꝫ qñ bibit confert humiditatum cursui ad stomacuz: ⁊ qñq; sicca pulueriçant sup locuz vnde fluit sanguis ab scindũt eũ. Et idẽ auc. Abẽ mesuay qñ terunt folia eius ⁊ flos eius ⁊ expzimit ⁊ bibit expressura illa eycit ascari des cũ fluxu. Et qñ succus folioꝫ eius inycit in aure occi dit vermes qui sunt in ea:⁊ qñ linit sup pectinẽ abscindit ardozẽ psilotri:⁊ oleum nucleoꝫ psicoꝫ cõfert dolozi au riũ ⁊ sabaphati qñ linit cũ eo. Et idẽ auc.mesceche. Per sica remouẽt sitim factã a caliditate ⁊ fetozẽ ozis:⁊ cõfor tãt stomacũ. GALIE. Arboz ipsa psicoꝫ in pullulatiõi bus ⁊ frondibus dñantẽ bz amarã qualitez:⁊ ꝓpterea ei⁹ folia lumbzicos iterficiũt cũ terunt ⁊ vmbilico appo nunt:⁊ aliqñ diafozeticũ est farmacuz: fructus vo eius q̃ est esibilis vocat psicum:⁊ est fri.cõplonis. AVICEN. Persica que humida sunt velocis sunt putrefactõis leni ficatiua ⁊ in ipsis est stipticitas aliquantula:sed ex eis sti ptica sunt ea q̃ sunt icisa ⁊ siccata:⁊ in ipsis ē ꝓhibitio cur sus:⁊ in sua natura sunt stiptica.⁊ folia eius qñ ex eis fit li nimẽtũ abscindũt ardozẽ psilotri:⁊ distillat succus folio rũ eius in aure ⁊ interficit vermes. Et ꝓfert oleũ nucleoꝫ eoꝫ emigrancẽ ⁊ dolozib⁹ auris calidis ⁊ frigidis. Et psi ca sunt bona stomaco. Et in eis est vtus faciẽdi appetituz cibi:⁊ oz qdẽ vt nõ comedant post aliũ cibũ:qñ corrum punt post eũ ⁊ corrũpũt ipz:sed pcedãt añ cibũ oẽm:⁊ ea q̃ sicca sunt rarde digõnis sũt:⁊ nõ sũt boni nutrimẽti:q̃ uis sũt plũmi nutrimẽti. Et idẽ in.4.ca.de q̃rtana ait:q̃ va lẽt ꝓtra q̃rtanã de colera adusta. Pli.lib.15.cap.1z.

Akec.Akes.i.rothab.
Akefemati.i.spẽs vt piper.
Aket.i.rãnus.
Akestis vl' akris.i.locusta piscis.
Akilas.i.pme glandes.Hal' li⁹ de euchimia.
Akris.i.sambucus.
Akrimia.i. fructus ligni a loes.
Alaaffar.i.croc⁹ oztulan⁹.
Alaagen vel alaagep.i.ber ba violaria.
Alabach.i.lapis corneolus.
Alababar vel alaboar vel alabachar: vel alabachre alaunoch:abaꝫ.i. plũbuz nigrũ in quo ē suba aquo sa mlta qõ ꝓgelauit frig⁹.
Alabachal est quedaz pas

sio que hoc mõ ꝓtingit a
cerebro p aliquã fissurã
distillat flã ad tracheaꝫ
artariam. ⁊ fit in nocte
tussis ⁊ artaria passio. ⁊
dr̃ stilla vl stillicidiuꝫ.
Alabalblet. ē spēs volubil
q̃ habet lac.
Alabaelfasa: vel albael fa
ser. i. diptamus.
Alabastrũ gen⁹ est limpidi
marmor] ⁊ albi qd̃ visui
Al ⁊ el articu (ē peruiũ.
lus apud arabes signifi
cat id qd̃ apd̃ nos vulga
riter addim⁹ ꝓponendo
noibus la. le. li. lo. vñ ple
rq̃ꝫ repiunt̃ noia arabi
ca sine illo al ⁊ eadeꝫ ali
bi cũ al ⁊ idem sunt. vt ki
tran. ⁊ alkitran. kali ⁊ al
cali. Albasce: basce.
Alabati vl alaban. i. plũbũ
Alabel. i. iuniperus.
Alabit est spēs ida similis
bermodactilo.
Alabonisi. i. loc⁹ triũ ossiũ
laterũ que sunt in crius
in cauda.
Alabucb. A. dicit q ē asa
dar. ⁊ ē arbor nabatb.
Alacabas. i. reptile.
Alacamaris. quid est. L. al
ga marina.
Alacasemen. i. sule.
Alac. i. sanguisuga.
Alaccetbemilba. i. cotula.
Alacb. alacũ. Aulecb. i. glu
cten. Stepb.
Alachati. i. puinella. vnde
fit acatia.
Alachicb. i. lapis corneol⁹.
Alachisat. i. mice panis fri
xe. deide posite in melle.
⁊ frixe cum eo.
Alachoe. i. granata.
Alachoen. i. herba silis co
tule fetide. ⁊ qdã dñt q
ē pollicaria maior: sz fm
veritatem est herba que
vocatur pes corvin⁹. L.
vchuē.
Alacoder vl alactemilla. i.
cotula.
Alacuor. ara. vl alcoit. i. cũ
aliqs i coitu emittit ster
Alacrobi. i. ceterac. (cus.
Alada. i. pollium.
Aladeatamon. i. pulegiuꝫ
ceruinum.
Aladion. Adrion.
Aladrion. i. squinantum.
Aladurochũ. i. spuma que
generat̃ i circuitu cãne.
Et adarchi vl Adarcis.
Alfanca. i. mentastrũ.
Aafegneat. est spēs q̃ sunt
vt piper ⁊ similia.
Alafegmati. idem.
Alafit. i. trociscus.
Alafos. i. ceruus.
Alafsascetui. i. gala ō sceni
Alafse. ē galla nõ pfozata.
Alafsure. i. radix vit] albe.
Alafũge ē nom̃ cuiusdã la
Alagatiꝫ. i. parua (pidis.
animalia: vt aranea.
Alagil. i. diabetes.
Alagil. ⁊ cadumil gre. cir
cuit⁹ ara. ⁊ ē rota molen
dini.
Alababaar. vl alabãoech
vl alabarbar. i. plũbũ ni
grum i quo est substãtia
aquosa multa quod cõ
gelauit frigus.
Alabacap. est ligamẽtũ qd̃
ad musculũ nõ extẽdit:
sz trñ qd̃ est iter duo ossa
ꝓtinuat aut iter alia mẽ
bra. ⁊ vnam rẽ aly firmi
ter annectit.
Alabacul. i. alabacal.
Alabacal. i. distillatio.
Alabacoan vl Alabacolen
. i. pes corvinus.
Alabari. i. plumbum.
Alabasech. i. alfeorua. Se
ra. ca⁹ de retẽtiõe men
struor. i. tribul⁹ l tbim⁹.
Alabaumach. i. rub⁹ qui fa
cit mora,
Alabuc ē de magnis arbo
rib⁹. ⁊ vocatur lilialis: q̃
caremus.
Alabura. vl alaburiꝫ. i. pu
Alaiabi. i. papauer (legiũ.
palustre.
Alalablet est species volu
bilis habens lac.
Alamlag. idest mirabola
ni emblici.
Alam. i. enula.
Alan. i. anisum.
Alanaria. i. languena.
Alancetbabon. qd est. L.
dex domestica. Mance
thabon.
Alaniden. i. siseleos. (tes.
Alaphur. i. sorbitões ⁊ pul
Alapis. i. axungia porcina.
Alapsa. i. galla.
Alar. i. hedera.
Alarar. ē qdã genus ligni
Alarac. i. sudor bois.
Alarismi. i. enula.
Alarmech. i. plumbuꝫ.
Alarnabe: idest baccarine
idest lepus marinus.
Alartbanite. i. radix drago
gontee.
Alartir: idest aufa vel ebu
lus fm alios.
Alarum. i. vir ignarus.
Alas. i. sal vel lactuca.
Alasalabeosebar. idest di
ptamus.
Alasap. i. desudatio.
Alasabeoaar. i. diptam⁹
Alsamin. i. armoniacuꝫ.
Alasachel maius idest spi
ca celtica.
Alasee. i. bisopus. Din⁹. b.
fm alios. thimus.
Alescheten. i. camelconta:
que idem est fm quosdã
q spia alba vl bedeguar
sed falso. naꝫ bedeguar
nõ ē idem qd̃ cameleon
ta. sed est illud quod scri
bitur in. L. bedeguar.
Alasche. i. fic⁹ bothor i ma
trice q̃ sic vocunt̃. qꝫ sunt
silia capitib⁹ alabasce.
Alascem. i. armoniacũ.
Alascasti: vel alastarni. i.
exercitualis.
Alasek. i. thimus.
Alaseaiem vel alaseiem. i.
armoniacum.
Alasef. i. pũcta rubea que
fiũt vt pulicis morsus. ⁊
fiũt in omnibus mẽbris
⁊ precipue in oculis. ⁊ ci
to recedunt.
Alaset. i. tribulus.
Alasir. est quoddaꝫ lactici
nium mortiferuꝫ.
Alasiet. i. puluinar.
Alasoricon. i. sal qui fodit̃
ex montibus.
Alasor. i. ysopus ortulan⁹
Alasscorzoni. i. galla.
Alasten. i. tribulus
Alasue ē spēs exiture ocu
li expãsa occupãs locuꝫ
magnũ ⁊ fortasse nomi
natur catarnen.
Alatamon. i. pulegium cer
uinum.
Alatbabag. i. reptile.
Alatbiche. i. vetus.
Alatine. i. ameos.
Alatuot. i. ille qui cuꝫ coit
sterc⁹ suũ descẽdit cũ sp
mate ⁊ nõ regit anũ suũ.
Alauda. i. vpupa auis.
Alaubabic. vl alanbak. i.
rubus qui facit mora.
Alauis vl alauisna. i. finis
ossis: ⁊ vetula q̃ ad finem
tendit. ⁊ est fons.
Alaui est plãta que eleuat̃
supra stipitẽ circiter cubi
ti vnius mẽsurã: i cui⁹ ex
tremitatib⁹ sũt ramusculi: sicut flores coriãdri q
terunt̃ ⁊ miscent̃ cuꝫ al
cbãna ⁊ tingũt vt alcbã
na. p se vo tigũt colore ci
trino. ⁊ ide tingunt̃ pãni.
Alaunocb. vel alausegi vl
alababar. i. plumbum.
Alurid. i. meseraice.
Alausegi. i. rãnus.
Alaurant. i. melancolie.
Alaymis. i. oculus.
Alaçabar. i. dilatatio pupil
Alaçisen. i. fesire. (le.
Albac. i. mare.
Albaccare. i. vacca.
Albadib. i. rãnus.
Albada. alcborasena. i. ra
pa caulis: ⁊ ē rapa bñs fo
lia similia cauli.
Albaficet. i. puluinar.
Albages. i. cretan⁹ marin⁹.
Albagla. i. portulaca. alba
gla. achanea. idem.
Albababar. i. plumbum.
Albaiadata. i. album.
Albasra est locus vnus vn
de venit cassiafistula.
Serapio.
Albaiat. i. cerusa.
Albalaaros. i. grana sponsi.
Albaluati: est vlcus cũ bo
thor ⁊ crustis: ⁊ est simile
sahaphati mal. albalkia
ti. Raf. lib⁹ viuif. capi
tulo. iꝫꝫ. in principio.
Albalubiati. i. berbe q̃ na
scunt̃ in aqua ⁊ in lapidi
bus ⁊ faciũt labi: p qua
L. muscus
Albanoçirus est quedã me
dicina inda.
Albaras est spēs morsee al
be: ⁊ differt ab alguada.
qñ pili qui nascunt̃ i ea
sunt albi. ⁊ est icurabilis
vel quasi.
Albarabasion. i. apes.
Albarangi digitor. i. extre
mitates ossiũ q̃ iungunt̃
cũ digitis ⁊ apparẽt cum
stringũtur manus in dor
so manus.
Albasal: vel albasale: vel al
basille. i. cepe.
Albasan. i. kambel. dr̃ a lo
co: ⁊ ē semẽ lumbricor.
Albateg. i. melon.
Albatham. i. batham.
Albathegi. i. citrulli.
Albaudari: est vena trãsiẽs
p min⁹ forame velamis.
Albaurach. a. nitruꝫ: sed fal
so. imo est afronitrum.
Albaudach. i. auellana.
Albausegi. i. ferectrum.
Albearneçael idest nux ta
marisci.
Albedçbabar. ē lapis q oi
resistit veneno. iõ voca
tur veneno resistẽs. ⁊ est
lapis beçaar.
Albedesenanen. i. rubedo
extrãca silis rubedini ei⁹
i quo icipit lepra q̃ appꝫ
sup faciem eius.
Albedusser. i. castoreum.
Albedarat. i. malua.
Albedidi. sumac cum quo
parantur coria.
Albediben. i. icubus.
Albedarogi. idest oçimuꝫ
fluuiale.
Albederigi. vl albetaragi.
vl albetarogi. i. basilicon
cum latis folys.
Albeguis. idest etas a. 9. an
nis vsq ad. 50.
Albegiatu. i. allues. ⁊ sit dul
cia sic cõfectio de melle.
Albegele. i. mons.
Albebikil. vel alibisul. i. se
mẽ cuiusdã arboris q̃ ca
Albeimepes. i. vua (rem⁹
Albela. vel albelab. i. dacti
li immaturi. A.
Albelladbor. vel albellato
rium. i. anacardus.
Albellultimo. i. terbẽtina.
Albelengesif. i. oçimum cũ
folys nigris.
Albel. Albene. i. lac.
Albelengi. i. sidra.
Allebelladoch. vel albella
dorium. i. anacardi.
Albelladort. idem.
Albem. i. gũmi pini.
Alben. i. flores palmaruꝫ.
vel piper album.
Albẽgue vl albẽça. i. iusga
Albene. Albel. i. lac. (m⁹.
Alberdi. i. papirus.
Alberegi. i. cipressus.
Alberadul. i. cõfeccio ana
cardina.
Alberisif. idest oçimuꝫ cũ
folys nigris (con.
Albered. i. pfozata vl iperi
Alberbutimo. i. terbẽtina.
Albescen. i. calx viua.
Albeset dixit qdã q est al
kalesti ⁊ rubei floris. i. al
mea. qdã dñt q est arno
glossa: nam ambe multũ
similantur.
Albesadarn. i. vga pastor l.
Albes est spēs iusgami.
Albotbarogi. i. oçimũ com
mune Betbarogi.
Albestũ. i. calx viua ñ exti
Albet. i. caseus. (cta.
Albeterechẽs est spēs sola
tri: ⁊ lat. vocat̃ alkekẽgi.
Albetbomada. idest basili
con cum latis folys.
Albetar⁹ vl albeçadus: vl
Albeçart. i. galbanũ.
Albeçarabard. i. veneno re
sistens.
Albeçarin. i. diaforetica
Alibiad. i. album.
Albida. i. parua
Abin. i. marubiu m.
Albisbesach. i. macer.
Albit. i. oua.
Albicidion. albitiduꝫ. abu
gilisse ē i media ma (sc.
rina silis alcot. ⁊ ē creta
nus marinus.
Albolullibe. i. grana pini.
Albocboen. i. herba fetida
Albege est herba q̃ orit̃ in
vere in locis marinis. ⁊ ē
silis ãdacuche plurimos
bñs stipites. ⁊ eius semẽ
est sicut semen baucie cõ
fert spleni valde. (mũ.
Albolesten. i. carpobalsa
Albolam. i. bedegesif.
Albolõgue. i. aspaltũ. (nũ.
Alborẽcafron. i. alumẽ bo
Albotin. Alimbat. i. terbẽ
Albouene. i. casu. (tina.
Albrati. i. vmbilicus.
Albrulaich. i. rub⁹ q̃ fac̃ mo
Albrũgi. i. semen. (ra.
Albucon. est herba de qua
fit assa. (cucumer.
Albudeghe vel albutega. i.
Albudacatini vl albũdica
ti. i. auellana.
Albusse. Serap. in. 7. idest
auellana assata.
Albug. vl albutiũ. Dia. H.
ad patern. i. affodillus vl
virga eius.
Albugilisse. i. lactuca asini.
Albule. i. macule oclĩ albe.
Alburna est quedam spēs
calamenti.
Albundec idi. i. nux idica.
Albulbub. i. bulbud.
Albufac. i. sulfur.
Al buçaram. i. çedoaria.
Alcabat. i. terbẽtia. Step.
Alcabi. i. calcanei. A. quar
ta pmi. ca⁹ ō flebotomia.
Alcacer leudi. i. lapis idus.
Alcacer frãge. i. lapis spon
Alcacia. i. morb⁹. (gie.
Alcadis. i. rose.
Alcadas ē puatio sensus ⁊
motus arabice.
Alcaffra illabud. i. collofo
Alcafar. i. capparis. (nia.
Alcaguaumich sũt ea q̃ cõ
Adiũt̃ cũ muri vt oliue rẽ.
Alcagoerçiurbedigi. i. myr
Alcageralchaia (rba.
. i. petra serpentina.
Alchagera mora falebere
. i. petra lactea que cũ fri
caf: q̃si lac emanat vt⁹ ei⁹
est vt ematitis.
Alcabel ē qñ gs icipiẽs log
in pncipio impedit̃.
Alcabad. i. cauilla.
Alcahabi. i. calcanei.
Alcababe. i. cabalef. ⁊ ē pã
nus in facie.
Alcabalfe. i. vrtica.
Alcaiasimu. i. strictura na
Alcaiçardan. i. pedi (riũ.
culus q nascit̃ i iguine ⁊
subassellis: ⁊ ē plactillus
Alcale. i. mulgali.
Alcalambar. i. terbẽtina.
Alcalae. ē q̃dã spēs fũgi in
terficiẽt] ex q̃ accidit co
Alcali. ē qd̃ fit ō fili (lica.
ce isto mõ. ꝓbure filicẽ. ⁊
postea dimitte frigescẽ.
⁊ quod fict accipe illõ. ⁊
vtere. hoc est alcali.
Alcalai. i. stagnuꝫ.
Alcalcalis. i. calcadis
Alcamita. i. rimes.
Alcamula. est bestiola bñs
mltos pedes acuti vene
Alcamari. ara. i. tur (ni.
di. l. latamie.
Alcamsor vl alcã sud. idest
camfora.
Alcanna qd ē. l. henne. Ly
pus. gre. ara. alkenne. in
de oleũ cipriniũ. i. de alcã
Alcãnub. i. anabatiẽ. (na.
Alcanerie. i. tribuli.
Alcanabatis. i. altumbar.
Alcanabes. est mica panis
pus frixa i olo. ⁊ postea i
melle posita ⁊ frixa cũ eo
Alchaisat. idem.
Alcantum. i. calcantũ.
Alcandricon. i. medicamẽ.
Alcarpse. i. apium.
Alcaratir ē istm ad extra
bẽdũ lapidez vesice. i. si
ringa. Haly. z. tegni com
mẽto. 67. i fi. Alcathatit.
Alcarabsi. i. opiũ album.
Alcabarab ē spēs cuiusdã
Alcarad. i. cimices. (piscis
Alcarascon. i. calaris.
Alcardol. i. sinapis.
Alcarine. i. hedera.
Alcaric. i. altarti.
Alcarisim. i. saturegia.
Alcarinesik. i. fruct⁹ tama
Alcaris. Caris. (risci.
Charis. i. Alcharis.
Alcarith. i. ypericon.
Alcarifar. i. camfora
Alcarub. i. arbor carubie.
Alcarumbas. i. caulis.
Alcaseralasa auard. i. lapis
laçuli.
Alcasi. i. renum.
Alcasim. i. enula.
Alcasar. i. capparis.
Alcassiasim. i. supior ps na
Alcasina. i. granũ. (riũ.
Alcast. i. costus.
Alcaseen. i. meu.
Alcasali sũt dactili nõ car
Alcatar ē istm ad (nosi.
remouẽdũ lapidez haly.
tertia tegni. ꝓmẽ. iꝫꝫ.
Alcatine: qd ē lege fassase
melca cot.
Alcatim. i. icubus.
Alcatim. i. renum.
Alcatan. idest picula.
Alcatures. idest storax.
Alcaurt. i. meseraice.
Alcausigi ē qd̃dã genus pi
Alcaçẽ. i. alcoçodie. (scis.
Alcc. i. thimus.
Alcea: qd ē. ·pli. z7. capl'o
quarto. circa medium.
Alceloc: est auis quedaꝫ.
Alcemati. i. pus gñatũ i tu
Alcena. i. ꝛctio. (nic] oclĩ.
Alcerbutino. i. terbẽtina.
Alchab. i. cauilla.
Alchachi. i. calcãei p⁹ aluũ
Alchacherabates: idest la
pis gagates.
Alchachoan. ē herba q̃ dr̃
pes corvi. (chabes.
Alchacheiv el alchaes. i. al
Alchachat vel alchatatbir
vl alchatir. i. siringa.
Alchadas. i. laceratiões q̃
fiũt i facie cũ vnguibus.
Alchadamir: est locus vbi
ꝓiungit̃ collum capiti.
Alchaeda: ē loc⁹ vbi ꝓiun
git̃ collũ capiti posteri⁹.
Alchafas. i. apium.
Alchafar. i. alchar.
Alchage ē q̃dã spēs fungi.
Alchaga. i. vtes tha. cũ log
Alchabal. i. acetuꝫ. (tur.
Alchachaba. i. lẽticula aq̃.
Alchaiseruꝫ. i. brussi.
Alchaib est locus vbi cõiũ
guntur furcule dorso.
Alchalai. i. stagnum.
Alchali. i. alumen.
Alchalasim. i. faucum.
Alchalel. i. alchabel: est qñ
qs icipiẽs log ipedit̃ i lo
Alchalaie: ē spēs (quitõe.
fũgi iterficientis ⁊ adue
nit ex eis collica passio.
Alchamita. i. ferramẽtuꝫ.
Alchamena: vl alchemẽia
iueit̃ i tritico i cãpis. vt⁹
ei⁹ ē sic vt⁹ iumach magl
deficcat ⁊ plus digerit.
Alchabarti. i. putrida. bal

tertia tegni.cõmen.192.
Alchamari.i. turd⁹ auis.l. latamie.
Alchamu.i.albedo vincẽs vt qñ aliqs aspicit colores ⁊ imagiatur q̃ super eos fit albedo.
Alchã.i.thimus planta.
Alchanar.i.tornasolis.
Alchãsnt anagit.alzeid sũt species canforc.
Alchãcalã.i.vtuosa quedã confectio.S.
Alchanchanuch.i.medicina mansiua.
Alchandaro.i.thus.
Alchãna: quid ẽ.l.henne.
Alchanaab:est nomen cuiusdam piscis.
Alcharis charis.i.gellatĩa fcã ex capite ⁊ pedib⁹ porcoꝝ l'agni cocti cũ aceto.
Alcharibanaçec.i. nux tamarindi vl'dactilus ei⁹.
Alcharnich:vl'alcharicha: qd est.l.buthoznarien.
Alcharcharatha.i. piretꝝ.
Alcharra.i.scissa.
Alcharfar.i.tamariscus.
Alchartul.i.fructus tamarisci.
Alchar.i.blaccebisãtie.
Alcharmochoch.i.nux tamarisci.
Alchararich ẽ qõdã vnguẽtũ ruptoziũ sic noiatũ pp alchararich qõ recipit: ⁊ ponit a Dama.i ãtidota.
Alcharthi.ara.succus acatie.Auicen.
Alchas.i.culcasia.
Alcassacon.i.calaris.
Alchasech.i.tribuli.
Alchate.i.lactuca.
Alchates.i.citruli. (mich.
Alchaugamich.i.alcaguau
Alchaugi.i.ficedula auis
Alchauuz est loc⁹ q̃ est sub quinq̃ spondilibus.
Alchay.i.saturegia.
Alchea.i.herbẽna.Dia.
Alcheb.idest ariel.
Alchech vel alchoel.i.loc⁹ inter duas spatulas.
Alcheel est loc⁹ inter duas spatulas sub collo.
Alchebeligi.ẽ auis q̃dam.
Alcheil ẽ loc⁹ vbi cõiungit
Alchel.i.cõ- (collũ dorso.
chilium marinum. (tũ.
Alchelialmetha.i. mellilo
Alcheiri:ẽ herba triplicis color l:q̃ qñq̃ fac̃ florẽ al bũ:qñq̃ violaceũ qñq̃ citrinuz: ⁊ vocatur cheiri.
Alchelac.i.dactilus.Mes.
in sy⁹
Alchema.ẽ herba acetosa.
Alcheratid.i. herba citria.
Alchernoas.i.caldaria.
Alcheum⁹.i.diuisator ⁊ iterpretator somnioꝝ.Hal.p regi.acu.commento.16.
Alchichan.i.cib⁹ cõgelat⁹.
Alchichy.i. argilla sbterra
Alchida vl'alchãna (nea.
est puluis vnde tinguntur vngule.⁊ qd est.l.henne.
Alchir.idest furnus.
Alchirastarũ.i.carbones
Alchilac. est pondus triuz granozum ozdei.
Alchimar.i.pix liquida.
Alchimeta.idest asma.
Alchintar.i.gũmi tapsie.
Alchirinabe.i.vlcera nigra melica q̃ sunt ad sanãdũ difficillima.⁊ ẽ epetigo.
Alchisab.idest canna.
Alchisac. idest alcanabes.
Alchisira.i.dragantum.
Alchit.i.assa fetida
Alchitran:qd est. l. bictan.
Alchochat.i. cllctia q̃ lãbũ
Alchochil.i.alchaib. (tur.
Alchoel.i.loc⁹ iter spatulas
Alchohol.i.pul- (sb collo.
uis sbtilissim⁹ ad oclos.
Alchohoma.i.rumex.
Alchome.i.lignum de quo fiunt lanterne vt os.
Alchon.i.palma siluestris.
Alchoti.idem.
Alchozat.idest pozrus.
Alchossos .i. cauda vel os
Alcia.i.spelta. (caude.
Alcibiadon.idest laaca.
Alcidi.idest ceterac.
Alcilolata.i.granata silue
Alcila.i.alcola. (stria.
Alcima. Almea.Dias.i.gũmi cedri.Alr ·Pli⁹.li°.25°. ca.9.circa medium.
Alciomion.idest siricon.
Alcionet⁹.i.vesptilio auis.
Alcioniũ.fm alexãdrũ idẽ ẽ qõ artis qõ idẽ ẽ qõ caro marina:sz fm Dias.est spuma maris:⁊ qd ẽ.l.çebus albach.·Pli⁹.li°.32° ca°.5.in pncipio.
Alcoap.idest cauilla.
Alcobisse.idest panis.
Alcobeis.idest malua.
Alcocol. i. alcobol. Alcho-
Alcocosus vl'alcoz- (bol.
sof.vel alcozsos. i. capita cardinum que comedun tur.⁊ est bedeguar.
Alcodat.idest litium.
Alcoben.i.terbentina.
Alchoatbar . i. vulneratio
que fit a sella cũ gs male eqtat.⁊ alys similibus.
Alcoit vel alacuot.ara.i.cũ aliqs ĩ coitu emittit ster-
Alcola.i.pustule al- (cus.
be que in ore fiũt ⁊ potissime ĩfantiũ.⁊ lingua.
Alcolad.idest pozrus.
Alcomabe.idest rumex.
Alconoch.idest plumbũ.
Alcozat sũt frusta subtilia q̃ ĩ disinteria egrediunt. ⁊ ẽ aial factũ vt cimex.lecti:qõ existit ĩ lectis.⁊ vocat ẽt igil.⁊ est rubeũ.
Alcozde.Alcozdine.i.tutie ide Hali. in libro secreto-
rum in alcohol visus.
Alcozdu.est animal qõ nominat̃ fesesis.i.cimex.
Alcozse.idest spata.
Alcozõbos.idest caulis.
Alcoz vel alcozsaf. Alcono
far. idest cardamuz. cui⁹ capita eduntur. Raf.in 3° Almãsozis.ca°is.
Alcozça.idest stannum.
Alcostan.i.lilium album.
Alcos.i. tediũ vl' tristitia. ⁊ facit dormire.
Alcosodar. i. coziandrum.
Alcaton.idest bombix.
Alcot.idest cot.
Alcozẽ vel alcoçodie.i.nodi q̃ sunt in collo ⁊ gulla ⁊ subassellis ⁊ iguinibus ⁊ sunt glandule.
Alcuabe.i.empetigo.
Alcubeb:vel alcubet.i. caro super prunas assata.
Alcubula.i. lauda capitis.
Alcubi.i.pdix:aliqui dicũt q̃ est fasianus.
Alcubd.i.butirũ crudum.
Alcuet.i.fricatio cũ mãib⁹
Alcufẽ:aliari.almari: emegi:sekinfon asiralinada sueca tõturcsule:causigi: thebeul. dutaras sũt.iz. genera piscium.
Alcuis tria dicit:ẽ enĩ fõs. os:⁊ vetula q̃ ad finẽ tẽ-
Alcuia.i.pue pustule. (dit
Alcuiasari .i. strictura narium.
Alcula:vel alcola .i. pustule vlcerose que in ore et lingua fiunt.
Alculeset.i.põdus silique. Aluisugi.idem.
Alcul ẽ nom̃ cuiusdã piscis
Alculba.i.fenugrecum.
Alcum:colias.ara. limatia coclea.
Alcumini.i.cibarium.
Alcũbar vl'alcũdar.i.thus
Alcũdex.i. radix ellebori.
Alcunadamasionliton.id- (risci.
est almea.
Alcunesic.i.fructus tama-
Alcunati.i. pus generatuz in oculozum tunicis.
Alcurmesit.i. fructus thamarindi.
Alcurat.i.vrtica.
Alcurati vl'alcozati.i. frusta subtilia ĩtestinozꝝ q̃ ĩterdũ in disinteria emittuntur.
Alcurub:alcutrub.i.lãpas
Alcursuma.i.berbilia.
Alcust.i.costus.
Alcuscur est spẽs cuiusdaz piscis. (nis.
Alcuscur.i.furfur grossi pa
Alcusem vel alcuçem.i.alcoçodie.
Alcutub ⁊ cutubub sũt species melic.Auic.
Alcuçeç.ara.est tetanus.
Aldenalfar . ara. auricula muris latine.
Aldabach.i.glucten.
Aldachatamin:diptamũ:⁊ thuctamenis.idem.⁊ est spẽs pulegy.
Aldacum.i.gũmi cedri.
Aldabai.i.viscus.
Aldani:qd ẽ.l.darsisabã.
Aldebei.i.boni odozis.
Aldeguaurich.i. decem libre de baldach.
Aldebemest.i.laurus.
Aldelep.i.castanea.
Aldemenul.i.furũculi.
Alderũ.i.gũmi lẽtisci:⁊ est mastix. (gnea nigra.
Aldacaramon .i. cassea li-
Aldibic.i.glucten.
Aldic.l.pulegiũ ceruinum vel febzis ethica.
Aldulac.i.arboz dactili.
Ale sunt ossa posita in spõdilib⁹ a dextr l ⁊ a sinistr l
Aleafar.i.capparis.
Aleatin.i.renes.
Aleba est piscis quidam.
Alebet vel alebzet .i. fructus sozbe.
Alẽbicũ est vas distillatoriũ in quo fit aqua ro.
Albzegi.i.albederigi. basilicon cũ latis folys.
Aleca.i.sanguisuga.
Alecenula.i.cotula.
Alechaidos.i.rose.
Alectati.i.apoplexia.
Alector.i.gallus gallinace⁹
Alectozos scopos.i.gallitricum.i.centrũ galli:cui⁹ sẽmẽ caliginẽ trahit ad se. ·Plini⁹.27. cap.5. in fine.

Alfegianti.Alefãgium vel alefãgine: vel alefegeati vel alefeueati.i.spẽs odo rifere gbus ꝑdiunt̃ cibaria vt pip ⁊ filia. alefiãti.
Aleficabegi vl'alefidabeçi .i.mirabil'cib⁹ in q̃ ẽ caro
Aleffuit.ara.barmel.
Alegen.i.nux.
Alegibas ẽ illõ de quo fiũt vasa.⁊ est alemu.
Alebacatur.i.siringa.
Alebaisat.i.alcanabes.
Alcharis est genus cibarij factum cuz aceto vel sumach vel agresta:vel succo limonũ:vel succo granatozum acetosozum.
Alebeheb. idest tamarisc⁹ masculus.
Alcblebil.i. gũma napelli.
Aleibe.idest antarme.
Aleis.i.nasturciũ babiloniũ.⁊ ẽ nasturtiũ.oziẽtale.
Alekes.i.ppatões coziozũ.
Alekati.i.narium caro.
Alekifi.i.ppatões tunicaꝝ
Alekil.i.tripoda.
Alelica.idest sanguisuga.
Alelio scalara.i.gummi bedere.
Allelnia . panis cuculi . est herba acetosi sapor l species.trifolij veri.
Alema capitis.i.acumẽ ca-
Alemasimu.i.stri (pitis.
ctura narium
Alembich. arab.est supius cooptoziũ vasis ad aquã rosatã. ⁊ alia huiusmodi distillandum.
Alemu:vl'alemuimura: est spẽs argille ỏ q̃ fiũt vasa
Aleozdia.idest tutia.
Aleotis.idest gentiana.
Aleptofilon.idest buglossa
Alepturos.i.cauda vulpia.
Alerdela .i. fassase. melca. medica.
Alereçe.i.pdix mascu.sex⁹.
Ales.i.salicis arboz.
Alesanthos.i.flos salicis.
Alessuis vl'alessius.i.psiliũ
Alessa.idest galla.
Alesebzan. quid est. l. herba grassula.
Alesit:vl'alesside: vel alessud.i.bannel.
Alefreng.idest afreng.
Alefim.i. medicamẽ pene-
Alestu.i.psily. (tratiuũ.
Alferetkuaria.i.qñ exit cãfora pmixta cum suba ligni per sublimationez.
Alesis.i. nasturtiũ babilonicum.⁊ est orientale.
Alesigniati.i.alefanginũ.
Alesmati.idest rime.
Alescudrion: vel Alescendon vl'Alescudion. idest scozdeon.
Alesalati.i.herpestiomen⁹.
Alessudabegi.i.iura in gb⁹ sunt carnes.
Aletha.i.sanguisuga.
Aletheli .i. tamariscus.
Aletiati.i.apoplexia.
Aleuron.i.faria.H.c.maça
Aleust.idest costus.
Alexãbi. idest flos salicis.
Alexãdria.i.agn⁹ cast⁹.dia.
Alexandrũ.i. petroselinuz macedonicũ:sz falso: sed quid est.l.Apium.
Alcçeid.idest camfora.
Aleçereascen.i.vitis alba.
Alfachi:ẽ qui docet matrimonia ꝗbere arabes:⁊ q̃ liter debeãt ozare. ⁊ ẽ doctoz legis:q̃ nõ ꝓbat qcquã. Nã ꝓcept l legis credere oportz sine argumẽtatione.Mutali vero est pbs q̃ ꝓbat quod docet necessarys argumẽtis.
Alfacit.i. medulla panis.
Alfacan vl'alfacatã cozdis .i.mot⁹ vl'tremoz: vl'saltus cozdis.
Alfadagy est quoddam genus cibarij sic vocatum.
Alfagaket:est quoddã animal ex quo extrahit̃ seta
Alfagd. vel alfagidi . idest agnus castus.
Alfangiãkest.Ha. fim. far.
Alfaginati.i.alefangium.
Alfabaꝝ.idest tirus.
Alfamani.i. dies caniculares.
Alfaneria.arab.pastinaca. Jezar lezar.
Alfanta vl'alfanea.i.mẽtũ
Alfarfadat.idest moza.
Alfarcaron.i. almarach.
Alfararati.idest eximach.
Alfarsas.i.napellus.
Alfarac.i.manna.
Alfarma.i. cib⁹ de agresta.
Alfarfungi.i.speragus.
Alfargi.ẽ pozrulaca babẽs lac: q̃ ẽ laxatiua. ⁊ vocat̃ latine fellichiũ.⁊ gre. pel liũ:de q̃ berba Hal. dicit ĩ de sim.phar.ca.pelium. ·Peliũ opiũ hz:⁊ hic fructiculus ẽ sic̃ ⁊ titimall⁹ ⁊ nasciť vt plmũ sec⁹ littus maris:radicẽ gdẽ inutilẽ bñs sic̃ peplus:opiũ vo forte.nõ ãt valde vtile:sz semẽ vtile ⁊ viscosũ: sile semini pepli:purgãs.
Alfassasa:hũida.Rodbab idem.Sera.Aket.
Alfasal.i.cepe.
Alfastricon.i.fasuricõ. fu-
Alfasat.i.cot. (siricon.
Alfasure.i.radix vitl albe.
Alfase.i. cũ caro ĩterior est corrupta.⁊ fit nigra.⁊ est ibi solo cõtinuitatis.⁊ fit qñq̃ ex pcussione qñz ex
Alfat l.i.veccia. (vulnere.
Alfaton.i.bitumen.
Alfecati.i.digitale sutoꝝ.
Alfed vl'alfel.i. cameact l.
Alfegi.i.alefangium.
Alfegilifil:vl'alfelẽgesis.i.
Alfegekest:vl' (abzotanũ alfeiekest.i .agn⁹ castus.
Alfel:vel alferise: vl'Alfesiristen.i.vitis nigra.
Alfelẽgia.idest basilicon.
Alfelẽgemisc.i.oçimuz gariofilatũ.Epofozus.
Alfeludegi.i.cib⁹ cũ amilo ⁊ çuccaro ꝑfect⁹ sic̃ peni-
Alfelingemischich (die.
idest spica celtica.
Alfelud: sũt lamie ỏ ferro subtiles fcẽ p malleatõz.
Alfemati: vl'alfemicati .i.
Alfẽzaria.i. (Alefãgiũ.
fortes spẽs: vt pip ⁊ alia.
Alfẽgliar.i.coagulũ lepor l
Alfenid.i.penidie.
Alferud.idem.
Alfer.i.alumen.
Alferutem:vl'alferuzegi.i. smaragdus.
Alfes.i.maeule albe.
Alfesera.i.vitis alba.
Alferuch.arabice. i. tyriaca magna.Auer.7.col'.
Alfeud.i.os stõi.Ha.tertio pnosticozꝝ. cõmento.39.
Alfozat.i.fisticus.Raf.li°

Alga maria.gre.vl'alosachne.ara.alf.lat.alaca.Alaca ẽ berba maris bñs folia longa veluti cozrigie:⁊ nõ idiomate vocat̃ alga:q̃ mari eiecta ĩ littozib⁹ iuenit̃. PLI.li°.13°.ca°.25.de alga. Alga nasciť ĩ ags stãtib⁹ ita deniq̃ nomẽ sũpsit ab algoze aq̃: vl'q̃ alliget pedes q̃ crassa ẽ folys aq̃z ex pte supantib⁹. DIAS.Alosachne: ĩcidẽs qdẽ ẽ veluti spũa mar l q̃ petris ĩsidet ⁊ remãet:qõ nos algã vocam⁹. POSSE. DIASCO.Uirt⁹ ei⁹ est silis sali:inuciť ⁊ pelistere ĩ paralesi:seu ex putredine vitiatis ĩtestinis:alienitatẽ circũscribit: virtutẽ habet simiez sali ⁊ nitro:stipticã:smieticã:⁊ leptinticã:disintericis ⁊ sciaticis ãtigs ꝑfert clistere ci⁹: fomẽto silr vtilis est.

(Capitulum. XXV.

Alga palustris.i. vinfea ⁊ ẽ nenufar alio noie vocat̃ caccab⁹ veneris vl'papauer palustre.
Algafit.i. cupatozium.
Algagodie.i.nodi vl'glãdule q̃ fiũt ĩ collo gula ⁊ sub assellis:⁊ iguinib⁹ ⁊ circa
primo affõꝝ.
Alfesis.i.cimices rubee et tenere:dñr alphesisis.
Alfese.i.cũ aliquis vult loqui:⁊ dicit femur.
Alfesur.i.radix vitis albe.
Alfi.i.mozphea vl'albaras
Alfia.i.merulus auis.
Alficã:est granũ viride qõ iuenit̃ apõ nursiã.l. granum viride.
Alfina.i.fistula pastozis.
Alfirsadu.i.arboz celsi.
Alfirfedy:est spẽs moze q̃ est dulcis.l.hoc.
Alfita.i.sanic. ⁊ si dicas sanick:nõ peccas: ⁊ est fm Ha.ĩ liꝛ dinamidiarũ: qõ fit sic.ozdeũ cũ cepit bre q̃si lac mitte ĩ furno ⁊ cũ desiccatũ fuerit a paleis mũda ⁊ fac farinã. Et q̃dã loco ei⁹ ponũt farinaz ozdei.Hal.primo alimentozꝝ.cap.6.⁊ ad glau.
Alfius.i.psilium.
Alfoach.ara. singult⁹. gre. lix ligmos.
Alfoozasicõ.Aui.z°canoñ.
Alfoz.i.crocus ozulanus.
Alfozua:haaxe.ara.thim⁹.
Alfos leucas gre. macle albe. Alfos melãos nigre.
Alfos fpẽs.i.cozsone fortis
Alfosat.i.rapa. (simus.
Alfrafrãgi.i.speragus.
Alfred.i.murechion.
Alfudẽgi.i.decoctio mẽta-
Alfued.i.os stõi. (stri.
Alful.i.faba. (tertiã.
Alfulafeti.i.vinũ coctũ ad
Alfulfulen vl'alfulfumen .i.oçimum.
Alfumio:vl'alfluis.i.psiliũ
Alfus lence.i.mozfea alba

Alga paluſtris. i. vinſea ⁊ ẽ nenufar alio noie vocat̃ caccab⁹ veneris vl'papauer paluſtre.
Algafit. i. cupatozium.
Algagodie. i. nodi vl'glãdule q̃ fiũt ĩ collo gula ⁊ ſub aſſellis:⁊ iguinib⁹ ⁊ circa ea loca.
Algaban. i. conquaſſatio. bali tertia tegni. 2m. ii7.
Algabam. i. appetitus malus cõedẽdi lutũ: ⁊ filia.
Algabogin. i. arboz guinabar:⁊ eſt cocognidium.
Algairam. i. pecoza.

Algalaic .i.plumbum.
Algallia: est instrm quo liquores in vesicā mittuntur. Et algalia.i.galia.
Algara.i.salicis frondes.
Algarab.ara.gre. egilopa. .i.fistula lacrimal. Hal.
Algae.i.obtusio.haly. scōa tegni.cōmento.32.
Algalab.Halab.i.Almes ī
Algarduione:ē plāta (dū. quā qñ excecat pull⁹ hy rūdinis affert ei mater. ⁊ redit ad ipm visus ⁊ additur ⁊tus ei⁹: propter B vocat hyrundo. ⁊ Diaſ. ca. de celidonia. ⁊ ē vna ex spēbus celidonie.
Algari.i.algabam.
Algaria.est medicina odorifera: ⁊ v ocatur sencta.
Algatrob.i.karubia.
Algasalmata:ē caro pāniculosa ī palato sub vuea pēdens coopiens caput cāne (Ca. XXVI.

Algascen: vel algualcen.ē herba lilialis. ⁊ vocat lilialis.qz ei⁹ flos ē ad figurā flozis lily Iz satis puus minoz floze sambuci:ſz stipes ⁊ folia similātur rubee.ei⁹ radix dr yreos. AVI.est herba silis lilio. pp B dr lilialis. Jn arabico vo scribit alusen. ⁊ ētapud .H. ī greco.ō sim.medicinis.vbi dic q sic vocat pp iuuamētū qō effic in mozsu canis rabidi. Alisoneā plini⁹ vocat ⁊ dic ipsaz similē rubee.li.4.ca.ii.circa medīū. POSSE. lilia lis valet satis apposita ⁊ comesta ꝺ mozsuz canis rabidi.
Algasegusti .i. tenebrosi (tas.
Algebra ara.dislocatio mēbroz iterdū ꝓ ipsozuz restauratioē accipitur.
Algebenech.i.gebēch.Algeberich.Almā.7.ca.zi.
Algebim.i.duo coznua frōtis.Ha.3°.pnost.cōm.39.
Algedeguil.idest gedeguil Ageded guil
Algefar alabiat.i.bē albū.
Algelire est emplm sic vocatū:qō valet ꝺ cōcussionē fracturā ⁊ dislocationem. ⁊ aliquādo accipit pro egritudinib⁹ dictis.
Algeleniabin.i.geleniabin
Algelid.i.melō idus.
Algemur. ē caro ꝺtinēs radicem dentium.
Algemare.i.carbones .
Algema ē spēs almeçereō.
Algenars.i.milium.
Algera vl alga.Alosarchne .i.flos salis. vl alicamar
Algere almas.i.lapis gito.
Algere est cōfectio qdā posita in qnto Alui.
Algerarat:vl Algetarat. i. paruoz scozpionuz post se trahentiū caudaz.i.rastellatoziū brīs cozp⁹ gibbosum caudā acutā. ⁊ ei⁹ venenum est calidū.
Algia.i.doloz cozdis vl stōi
Algibar.est species argille. de qua fiunt vasa.
Algidon.gre.i. cardiaca vl doloz cozdis.
Algifedi.i.pāniculus
Algingiati.i. cassia lignea.
Algir.i. calx.
Algistros.i. propoleos.
Alguben. idem.
Alguata.i. bereda.
Algue.i. ingetudines.
Alguedi:ē humoz ille qui egredit cuz aliqs tangit mulierē. Albertus pmo de aialibus tractatu z° ca.z4.⁊ li.4.ca.pmo.
Alguafit.idem.
Alguidegi.i.guidegi.
Alguinium: vel algulniuz .i.lacualis.
Algulenati.i.etas in qua egredit spma. Reac.idē.
Algumar:vel algumur:vl algumiut.i. carnes q sūt in gingiuis.
Alguradaiane.i. celidonia magna.
Albabac.i.basilicon.
Albaba.i. decollatio: ⁊ iō ē apa in quo videtur bꝺ q decolletur.
Albabeab:vel alhabebal. idest alphe sesis.
Albabaçach.centaurea.
Albacdanai: vel albacdanagi.i.loca que sunt post aures.
Albacatir.i.sambucus vel ebulus.
Albacarasen .i. vitis alba.
Albacoen:qd est.l. vchuē.
Albadachati.i.pāni.
Albadurek .i. spuma q generat in carne mortua.
Albaedam.i.loc⁹ vbi iūgit collum capiti posterius.
Albafar.ē passio inguis qñ minuit caro vl ꝛcauitas
Albabaar.i. alarmoch: ⁊ ē nigrū plūbū in quo ē,substātia aquosa multa quā ꝛgelauit frigus.
Albabatl.i.cētaurea mioz.
Albabazis vel albabazim
Albabaisca.i.sētrix. (idē.
Albailion.i.speragus.
Albami: est quidam liber sic vocatus.
Albanlaic.i. absinthium.
Albarasa.i.oxillum: ⁊ ē os qō est cozam alanum in parte anteriozi.
Albarbe:est quedā auis q in nra lingua vocat arpa q est facta vt miluus.
Albarib:qd ē.l.dunisacarl.
Albarsandaluz.i.virga pastozis: ⁊ est herba.
Albase.i.tbimus.
Albasce.i. ysopus . Dinus pmo cap.sup Me.
Albasef.i. puncta rubea q sunt vt pulicis mozsus: ⁊ fiūt i oib⁹ mēbris: ⁊ preci pue i oclo ⁊ cito recedūt.
Albasabach.i.tribulus.
Albascebundeg ē arboz serapini. Me.ca.ō serapio
Albasiet.i.puluinar.
Albasafa.i.sudatio fetida.
Albasegi.i.rubus.
Albatozan.i.herba q vocatur pes cozui.
Albatal.i.catarrus. (cō.
Albatib:vel alharib.i.ypi
Albauri.i.vua demonis.
Alhaben alhebel. i. ius cibi cū acetosis ꝺditū. ⁊ dicūt qdā cum agresta vel succo limonū vel granatoz acetosoz: vel aceto ⁊ croco: vel sumach.
Alheffe.ara.i. coztex radicis capparis.
Alhebear.i.semina.
Albecerascen .i. raffanus.
Alhaum:vel alhantim.id est pulegium.Serap.
Alhel.i.cotula maioz: ⁊ est cotula fetida.
Alhelh.i. cotula maris: ⁊ ē ex spēbus conchilū.
Alhema.i.vrtice.
Alhemie.i.alcāna.
Alherchi.i.ramnus.
Alhercis .i. pultes que de frumento fiunt.
Alheriçati .i. frumentum depilatuz ⁊ coctū in aq.
Alhester .i. coztex radicis caparis (culi.
Alhetili . i. tamarisci mas
Alhiati: vel Alhigati ē genus lacticinioz.
Alilmē.Alhilmera.i.accualibus: vel acupectalis: vel clipealis.i. cartilago que peruenit ad compositionem epiglotis
Alhimia.i.alchāna.
Alohench.vl Alhohuoch: vel Alhonoc.i. plumbū.
Alhocoz.i.cotula fetida
Alhocer .i. excoziatiōes q fiunt in coxis subassellis ⁊ alys partib⁹ in infantibus cum fassiantur.
Alhofal.i.desudatio.
Alhofar.i.passio iguinis.
Alhohocat.i. elaria que lābuntur.
Alhoif:vl Alhoz. idest nasturtium.
Alholue: vl Alhotoen.i.fenugrecū ⁊ qdam dicunt q est maioz policaria
Alhozos.i.amomū.
Alhoz.i.nasturtiū.
Alhoselengi.i.squilla.
Alhosmi.i.inflatio.

Alhosoz.i.amigdala vl sgla māna. Dinus ca. pmo super Mesue.
Alhosos.i.cauda.
Alhulaic.i.cretani marini
Alhulub:⁊ ellub.i. mercurialis. ⁊ alig dicūt q est spēs baucie agrestis fetētis de qua fit galbanū.
Alhumoz.i. caro q est iter dentes rubea.
Alhuzema.i.lauāda.
Aliadaid.i. tarascō amara
Alica genus frumenti:fm quosdā spelta. Pli.li.zz. ca.z5.ter.post pncipium.
Alictinos.i.verax ⁊ pfcūs.
Alicacabon.i.fisalida.
Alicacanos alcacabons.i. grana caquenigi mōtani ⁊ est alkekengi.
Alices:sunt extēsiōes oīuz mēbroz que voluntarie fiunt post somnū maxie vt qbusdā placet ex grauī fumositate flegmatis ad mēbra pueniente.
Alidicen.i. grana solis.
Alidiciū.i.croc⁹ romanus.
Alidrion.i.affodillus.
Alidice.i.git.
Aliembut. Jembut. Alcar nub.i. rilocaracta gēbut
Aliētū.ara.tefisie.i.tapsia. Hal.p° de simplici medicina ca°.z.distinctōis.3°.
Alieduar est species quedam volubilis.
Alieguanfet.i. electuariuz
Aliefos vel alietifos.idest peonia.
Aliemen.est nomen cuiusdam fluminis. vnde venit cassia fistula.Sera.
Aliefenon est species secūda aconiti.
Aliffen:vel alise.i. pānus q opilantur vasa vt nō possit ide exire: quod in eis continetur.
Alifon.qd est. Pli⁹.z7.ca° 4.circa medium.
Aligam.ara.alneger.guire felin. ⁊ est pulegium.
Aligos.gre.i. agn⁹ castus.
Aliga palustris. i. papauer palustre.
Alibatalnon .i. pulegium ceruinum.
Alibiful est semē cuiusdaz arboris:qua carenus.
Alilee.i.mirabolani.
Alilmen.i.albilmera.
(Capitulū. XXVII.

Alilelmeliche. ara. vel alchelilamech. vel alchilelmelich.gre. mellilotum. lati. vo cozona regia sic dicit. qz vagine seminū eius fozmate sunt in modū semicirculi que cū suis seminib⁹ ponūtur in medicinis: herba ipsa bz folia rotūda viridia: ⁊ rami eius sunt subtiles multū. ⁊ folia ei⁹ rara: ⁊ semina eius habent vaginas subtiles rotūdas: sicut virge puerozum paruuloz in qbus continentur. Et sunt illa semina pauca glauci colozis rotūda minoza granis sinapis. Et quod de ipsa administrat sunt ille vagine cū eo quod est in eis ex seminibus vel granis. flos eius est citrinus boni odozis. est ca.⁊ sicca in pmo. virtutē habet cōfortādi: ex sua aromaticitate. ⁊ est diureticū ex subtilitate subē. hec habent a Sera.ca°.alchelialamech. DIASCO.ca.de mellilo to. Mellilotū diaforeticū est ⁊ modicū digestoziuz est cū nimietate calozis. GALIE.7.sim.phar.ca.de mellilo to. Mellilotū mixte est vtutis.habet.n.qd stipticū ⁊ diafozat.digeritq.plus.n.ē in eo calide subē q̃ frigide. AVICEN.scdo li°.ca.de melliloto. Mellilotū est flos plāte colozis palee.in quo est figura lunaris cuz raritate sua quandam habēs duricie. Et ex eo qdē aliud est albuz ⁊ aliud est citrinū: ⁊ ex eo melius est qō est durius. ⁊ eius coloz ad albedinē parūper declinat. ⁊ sapor eius amarioz sentit. ⁊ cuius odoz est manifestior. Et idē auc. Diaſ. melius ex eo est in quo est croce⁹ coloz. ⁊ est acutiozis odozis quānis eius odoz in pncipio spēi ipsi⁹ sit paruus ⁊ debilis ⁊ sic in coloze eius coloz fenugreci. Est ca. ⁊ sic. in pncipio. Et ad vltimū est compositū. ⁊ est ipsi⁹ caliditas dominantioz frigiditate ipsius. Et idē auc. Diaſ. est equale in caliditate ⁊ frigiditate. ⁊ est in eo stipticitas pauca cum resolutione. ⁊ ppter illud digerit. Est liquefactiuum supfluitatum. Et alj dixerunt q̃ succus eius cum careno remouet dolozes. ⁊ est resolutiuū subtiliatiuū ⁊ confozatiuuz mēbrozum. POSSE. vinū decoctionis eius confozat. ⁊ ventositatem īclusam expellit. opilationem renuz ⁊ vesice aperit. semē eius in bzodio positū ipsum facit boni sapozis ⁊ odozis. Jteꝫ si manus alicuius vngant succo mellilotī audacter ⁊ sine lesione poterit pozrare ferrum candens ītra manus. Et potissimū est mellilotū ad emozroidas cancrum ⁊ fistulam. Sciendū q̃ eius opatio est contraria operationi camomille. qz suffumigatio ei⁹ facit ad impregnationem ⁊ retentionem fetus: sed suffumigatio camomille operatur contrarium. ⁊ prohibet ipregnationem. ⁊ facit aborsum. SERAP. auc. Diaſ. Mellilotuz est stipticum ⁊ mollificatiuū apostematum calidozum. ⁊ maxime apostematū oculozum ⁊ ani ⁊ testiculozuz. ⁊ qñ coquitur cū rob. ⁊ fit cum eo emplastrum. ⁊ fozsitan miscetur cum vitello oui aut farina fenugreci aut se. lini aut pulueris molendini. aut cū papauere solū: cum aqua conuenit vlceribus que nominantur faul. ⁊ quando miscet cum bolis qui aspoztantur de terra que dicitur bozā: aut miscentur cum eo galle. ⁊ dissoluuntur cum vino. ⁊ liniūtur cum eo vlcera humida que fiūt in capite curat ea. Et ponitur coctum ⁊ crudum in vino cū aliquo illozum: que diximus sup stomacuz: ⁊ sedat dolozem eius. Et quando expzimitur ab eo succus coctus. ⁊ miscetur cuz rob. ⁊ stillatur in aurem sedat dolozem eius. Et quandoq; funditur super caput cum aceto ⁊ oleo rosato. ⁊ sedat dolozem eius. DIASCO. Mellilotum decoctum cū vino dulci vel lini semine. aut cum ouozum assatozum vitellis cōmixtum cataplasmatibus facit tumentibus oculis atq; matrici ⁊ testibus. mitigat etiam auricule dolozem distillatum aut perfusum cum vino dulci: spargit similiter oēs tumozes mixtuz medio oui assi ⁊ polline fenugreci aut seminis lini aut tritici aut careni. omnia predicta ad sanitatem perducit: dolozem stomaci cum vino adhibitum mitigat: succus ipsius dolozem aurium tollit dulcoze addito: dolozem capitis mixto oleo rosa. ⁊ aceto. ⁊ fomento adhibitum compescit. nascitur in campanea similis fenugreco crocinum habens colozem. nascitur in calcedonia: sed vtilius est omnibus acticum. AVICEN. Mellilotuz ꝺfert apatibus calidis ⁊ duris ⁊ ppie cuz careno ⁊ etiā permixtū cū vitello oui ⁊ farīa fenugreci: se. lini: aut papaueris fm locū ⁊ ꝺfert vlcerib⁹ humidis: ⁊ ppie linitum cū aq̃ ⁊ cum aliquo desiccatiuoz appposito cuz eo qō sit sicut galle. ⁊ lutū lene ⁊ lentes. Et ꝺfert apostematib⁹ auriū ⁊ dolozib⁹ anchaz suppposito emplastro ex eo cum careno ⁊ religs que dicta sunt. Et distillatioē facta in eis ex succo. ⁊ eius iuuamentum in dolozibus est veloci⁹: ex ipso quoq; fiunt embzoce ⁊ sedant sodam. ⁊ confert apostematibus oculi facto emplastro ex eo cum careno ⁊ cū eis que dicta sunt vel decocta cum vino. ⁊ cōfert apostematibus ani ⁊ testiculozum facto emplastro cuz eis que dicta sunt. loco eius ponitur quantum est pondus ipsius de camomilla: aut eius medium de folys fici.

Alima. Alima.gre.i. vnguētum vel linimentum . ⁊ apud Plinium est quedaz arena que inuenitur in aurarys metallis: qua fit plumbum.
Alimgath.i.radix granati siluestris.
Alimbat.albotin.idest terbentina.
Alimiaari.i.argentum.
Alimiçum . idest aqua de rafon.
Alimnati: vel alioch.i.turbatio in vere.
Alimus apud Dia. est quā .A. vocat meba. Step. ⁊ alimos. Dia. frutex ē circa oztos nascens: sicut rānus sine spinis folia habēs sicut oliua: sed latioza nascitur in maritimis locis. ⁊ circa oztos cuius folia elixa mādūcāt. ⁊ c.
Alina: hoc fit de çuccaro: sicut sisamum de melle.
Alinon.i. acer arboz. Pli⁹ li°.16.ca°.16.
Alintifac.i.apostema ī palpebza cuz pauritu quod

sirsen oculi nominatur.
Alinçisar. i. vt fiat fozamẽ vt fozamen vuee.
Alinarat.i.litargirum.
Aliobene.i.caseus.
Aliotica vtus. gre. vigestiua vel sanguinis factiua.
Alipiados.Camelea .mezereõ.herba catholica. laureola.idem. cuius semen cocognidium dicitur fm quosdã:sed falso:sed gd ẽ cocognidiũ.l.cocognidiũ
Alipiõ.Dia.ẽ herba sarmẽtosa ruffa tenera bñs folia ⁊ semẽ minutũ ⁊ flozẽ mollez ⁊ lenẽ.radix ẽ illi lõga ⁊ grossa ⁊ plẽa hũore viscoso:sic epithimum nascit ĩ locis maritimis. loc| libie.⁊ml'tl alys loc|
Alipta.i.mixtura.saladin⁹.
Alipta est quedã confectio que qz muscuz recipit: dicitur alipta muscata.
Aliptídemẽte.i.rape.
Alipzeni.i.inguina.
Alipodus.i.camelea.
Alippa vel aliptis.i.alipta
Aliq̃.i.alica. (Rapa. idẽ.
Aliscus:ẽ instrm medicoꝝ ⁊ ẽ illud quo inyciunt liq̃res in aurem.L. Aulisc⁹.
Alisma.i.fistula pastozis .l. Almea.
Alison gd est.l.Algascen.
Alissum idem.
Alisticos.Aliscos.gre.Aulisculus.i.cristere. Est autez ois cannula qua aliqs liquoz inyciť vl attrahiť.
Alistimbze. est cũ qs bene digerit. ⁊ ĩmutat cibum.
Alismen:aut perdition aut pthemõ aut sideritis:aut eraclea:aut cõuestẽ agreste:aut libanotida:aut poliominon.i.paritaria fm Dia. vbi notãdũ q̃ Dias. ꝓsuenit adducere oia nomina gb⁹ noiant aliqueplãte apud diuersos: q̃tuis nõ sint eiusdẽ nãe: vt facilius cognoscant vbiq̃ ꝓ qua.l.Alsmẽ.
Alistista.Alistica. Alitisca. idest hydropisis.
Alistirgar.i.ystirgar.
Alisticot.i.cot.
Alissodilidos.i .alkekengi.
Alismi.i.auricula muris.
Alisonitus .i. sal costus de monte.
Alistos.i.miliũ solis.
Alisturchia.i.litargia.Hali. 3⁹ ꝓlonum.ca⁹.z.in fine.
Alistis est spẽs trifolij.
Alitinsar. i.dilatatio pupille.ꝑter nãz ipediẽs visuz.
Alitinon.i.vitas.Alithinos .i. vent⁹ altheuma: seriosa studiosa.
Alithinos. ꝓfectus. verax. sincerus.simplex. qz Alithia.i.veritas.
Alitbo.i.opportunus.
Alithimũ gd ẽ.l.ochachiũ. granum culcul.
Alitheas. i.cib⁹ cõgelatus.
Aliud.i.scollopẽdria.Auicca.scolopendriã.in ꝑn⁹
Alixanti.i.flos salicis.
Alkabzit.i.sulfur.
Alkabza.i.botin.
Alkabach.i.terbẽtina.
Alkachic.i.spuma ĩ spẽ spõ
Alkadãs.i.laceratio/ (gie
nes q̃ fiũt cũ vnguib⁹.
Alkadres.i.pira silueſtria. Hal'3⁹.de alimẽ. capi. de decoctione
Alkafoz:vl'Alkaphoz.i. cã/
Alkakil.i.alchichil. (foza.
Alkakalata.i.granata silue
Alkali.i.sal alkali. (stria.
Alkale.i.alcale.
Alkalabel.i. semẽ lũbzico/
Alkalkal ẽ qõdã (rũ.
genus lapidis.
Alkandindiçen. i. medicamen acutũ. (marisci.
Alkamefic.ara.i. fruct⁹ ta/
Alkares.i.kait frigida.
Alkarapse.i.apium.
Alkar.i. ifectũ vl' turbidũ.
Alkarsin .i. ostrutio olfat⁹.
Alkbas.i.lactuca.
Alkaschar.i.papauer.
Alkasab.i.dactili nõ carnosi.s.albi ⁊ sicci.
Alkascen.i.stricture narliũ.
Alkasimũ: ẽ nomẽ saliẽtis ad duas ꝑtes. (cula.
Alkassum. i.cib⁹ fact⁹ ò léti
Alkatengi.i.panis siccus.
Alkeam.i.ben.
Alkeder vel Alkeret:vl'Alketela.i.citrulus.
Alkederi.i.cucumer lõgus
Alkedra.i.ꝓpregnationes.
Alkebidi:vel Alkeketeconie.i.citruli.Alketed.idẽ
Alkeber.vl'Alkel.i.mediũ
Alkebedit.i.napi. (colli.
Alkeidedi fm Sera.ca.de bernia est sumach ꝑpato
Alkei.ara. (rum cozymescebe.gre.mastix lati.
Alkenebir.i.columbe silue stres.Rasis ꝓ li⁹ affõz.
Alkenebit.i.colũb⁹.Rasis 4⁹ afforismoz.
Alkeilken:vel alkeleſt:vel Alkestri .i.almes.
Alkekengi:est spẽs solatri. ⁊ lati.vocatur solatrũ vẽ taticum ⁊ est habens fructum rubeũ ad modũ cerasi in tunica ĩuolutuz. ⁊ vocatur alkekengi.
Alkek:vl'Alkeilin.i.rãnus
Alkelac. i. dactilus. Mes. in sy⁹.
Alkelel.i.semẽ Alaagep
Alkelilgebel.i.rosmarinuz cozona montis.
Alkeni.i.cozallus.
Alkeo.i.ipeteno vel vitreo vñ alkeo vasa terrea. i. ipeteno vasa terrea: vl'vitreo cum petano.
Alkeri.i.mastix
Alkered.i.semia citruli.
Alkesaindaru.i. ỹga pastoris herba.s. (nis.
Alkesmes.i.passl'e sine gra
Alkesir.vl'Alkest.i.sisamũ
Alkber.i.squinantum.
Alkiba.i.ius colatũ de aceto.⁊ dicitur q̃ est cib⁹ factus de aceto ⁊ croco.
Alkibzit.i.sulfur.
Alkibat vl'Alkilibat.idest terbẽtina.
Alkidan.gd ẽ.l.bicctan.
Alkidach.i.in quo ĩuoluuntur capilli vel manus vl' aliquod membzum.
Alkifine.i.passe sine nucle/
Alkiqilita.i.granata (is.
siluestria.
Alkilkil.i.granatuz siluſe.
Alkilare.i.seia vue. (sera.
Alkil.i.kilkil.
Alkilat ẽ põd⁹ triũ granoꝝ
Alkien.i.belua. (ozdei.
⁊ est aãal quoddam.
Alkikil.i.mirabolãi citrini
Alkilil.i.kinbil.
Alkimia.i.alacris vl'alacrẽ faciẽs: qm̃ de futura speleticiam infert.
Alkimistarum.i .carbones
Alkimamatur.i.marrubiũ
Alkindi.i.vitrum.
Alkiomon.i.spũa maris.
Alkiri. est spẽs floꝝ q̃ ò nocte satis redolẽt. ⁊ est viola de romania que vocat
Alkir.i.bernia. (chiri.
Alkistus.i.papauer.
Alkismum.est nomẽ cuiusdam serpentis.
Alkisin:est supior ꝑs nariũ .s.vbi ẽ destructio olfat⁹
Alkit.i.carbones: vl'radix
Alkitimi.i.altea. (altee.
Alkitran.gd ẽ.l.bictan.
Alkolilis gre.ara.çinian.la
Alkre.i.cardus. (ti.yua.
Alku.i.furnus.
Alkuabe.i.empetigo.
Alkuomon. Alkiomon. i. spũa marl. çebed albaba
Allabada ẽ cib⁹ gdam.
Allaietiem:vel Allastrico. idest armoniacum.
Allakaliki. idest aues noctiluce.
Allarũ.i.seminũ vue.
Allati.i.rapa.
Allearia.i.rima marina.
Allecto⁹.i.gall⁹ gallinace⁹.
Alledana.i.laudanum.
Allefos.i.peonia.
Allesianti:vel allefemineti.i.alefangium.
Alleluia gd ẽ.l.Batbaelh.
Alleleng.i.loleng.
Allelab.i.albelach.⁊ sũt dactili ĩmaturi.
Allepzeni.i.ĩguina.
Allesu.i.vt ligeť lingua.
Alleum gd est.l.taum.
Alleuz serpentis. i. alleum siluestre.
Allexicterys . i. medicinis ꝑ venenũ: vt tyriaca.Hali⁹ de euchimia.
Alliamũ est quedã species calamenti.
Alliada.i.polium.
Alliatum.i.hedera.
Alliũ.ara.i.eliosa spagus.
Alli.i.acetum.
Alliotica.i.retentiua
Alliũ pozcinũ gd ẽ.l.taum. ⁊.l.curat.
Allogallica.i.gẽtiana.
Allobleng.i.lobleng.
Alloleng.i.loleng.
Allolac.i.spina alba.
Alloisol.i.squilla.
Allues.i .dulcia sic ꝓfectio
Alluf.i.dragõtea.(ò melle
Allufa: vel allusie. i.poma mandragoze.
Allusul.i. quãdo apparent radices pilozꝝ albe cum extremitates sint nigre.
Alluthit.i.fruct⁹ tamarisci
Aluthium.i.speragus.
Alma.i.aqua.
Almabucase.i. exercitium in quo cõtineť serpẽs.
Almacus.i.sanstucus.
Almacharoth. idest herba asse fetide.
Almacidati:est nomen instrumenti.
Almacasaruel.i.gũmi cipsi
Almada vl'almadi: (si.
est qõdam gen⁹ piscis.
Almagra.i.magra.
Almabalep idest cerasum siluestre:cuius arboz vocatur nere.
Almabaseni : vel almabesez.i.iũctura que est iter brachiũ ⁊ manum.
Almaius spica celtica.
Almalte.Alimus.Melba idest almius.
Almalbis.i.cui⁹ sapor non cõprehenditur: vt aqua.
Almalud idest pira.
Almamacur: vl'almaru.i. marrubium.
Almamut.i.costbarcost.
Almanustariti:vel.Almarasian.i.hospitale.
Almaseani.idem.
Almani:est medicina simi lis cinamomo.
Almaride.i. rotunditas in q̃ continetur oculus.
Almargẽ:vel almargel:vl'almargeu.i.cozallus.
Almarac.i.lac femineum.
Almaroch.i. radix alchit.
Almarmeur.i.almalu d silueſtre.
Almary caro trita cũ yuis acerbis.
Almary.i.centrum galli ⁊ est herba.
Almartar : vel Almata . i. litargirum.
Almasticis: vl'Almasiche idest mastix.
Almafa:vel Almasis : vel almasal idest cibus ò lacte ⁊ farina ozdei.
Almasire.i.aꝑa calm.
Almasus idest cassia.
Almathema.i.duob⁹ ãgul' oclĩ interiozi ⁊ exteriozi.
Almazar.i . cibus de lacte aceto ⁊ farina ozdei.

Capitulum. XXVIII.

Almea lati. vel arnoglossa maioz.gre. damasimon vel damassomum vel altisma.ara. carzum bum vel fistula pastozis. DIASCO.cap.Almea. Almea habet folia similia arnoglosse:sed angusta ⁊ super terram spansa . bastam tenuem solam vnius cubiti ⁊ super ipsum capitellum flozem viridem proferens: radices tenues habet sicut elleboꝛus odozatas ⁊ viscidas ⁊ pigues nascitur in aquosis locis. POSSE.DIASCO.Radicis eius cum vino bibita.ʒ.i.⁊ mellis.ʒ.i.bibentibus leporem marinum:⁊ miconium ⁊ opium medetur :toztionibus subuenit:disinterie maxime prodest sola cum dauco bibita equo ponere singulare præsidium est. dolozem lateris compescit.stericas causas soluit: ipsa berba bibita ventrem abstinet menstruis imperat:pustulas cataplasmatibus adhibita purgat. GALIENVS.sexto simpl. pharmaco.cap.damassomuz seu altissima.De hac berba narrat Diasco.q̃ eius radix si bibitur sanare disinterias ventremq̃ stringere ⁊ tumozes sedare potest:nos tamen hoc non experti sumus. Palam autem q̃ habet quandã abstersiuam virtutem. AVICEN lib. secũdo capi. de fistula pastozis virtus eius est abstersiua resoluit apostemata fluxa ⁊ grauia in visceribus confert lapidi renuz ⁊ frangit ipsum decoctio eius . ⁊ radix ipsius confert vlceribus intestinozum.
Almacalessis idest nasturtium album.
Almeabocilach: vl'almea asilla.i.stozax ligda.
Almea aseglia.idem.
Almea allenita idest storax calamita.
Almebe.sal lucidum.
Almecenõ.i. fellichinum.
Almefemur.i.claui.
Almc:vl'almes idest passiuarum.
Almesea idem.
Almegibuctegi . vl' Almeibuthegy.i.rob de musto .s.carenum.
Almegabem.i.fauces.
Almebemur:vocãtur medicine composite.
Almeibinegi.i. mustuz coctũ vsq̃ ad medietatez. Sapa.Carenum.Tripli plicatũ.Dulcoz.Tyle.
Almeirim.i.sandaraca.
Almeisus vl'Almescenus. idest portulaca agrestis laxatiua.
Almelaiãdi.i.sal indum.
Almelea.Almes. ara.gre. Isaac.i.pixa vel robilie.
Almelusis.i.nasturtium.
Almele.i.quodlibet sal.
Almelich est berbũ siluestre idest ozobus.
Almelina.i.sauina.
Almeleti.i.absq̃ cozpe.
Almelea idest almes.
Almenesin vel Almenesi idest calamentuz fluuiale.Serap.
Almen.i.cinoglossa maioz
Almenie.i.almeos.
Almenis:vl'almesis idest nasturtium.
Almenea.i . ptes q̃ sũt supanchas vsq̃ ad renes.
Almercime:est nomen cuiusdam piscis.
Almeri similiter.
Almes.Mes meise melebapisa robilie almelea.
Almesen.ara. Alkom.gre. Los lati.s.lapis q̃ acuiť.
Almestad.i.caro salita.
Almesindũ.i.nasturi semẽ
Almesu.lapis lumbedhigi .i.lapis smirillus.
Almesire.i.aꝑa calidum.
Almesus.Mes.de been.
Almetõ idest papauer cozmutum.
Almeu est quedaz species lacticiny famosi:⁊ ẽ pozrtulaca habens lac.
Almeuicte est herba lacticiniosa mozrtifera: ⁊ ẽ fel lichinum.
Almezereon.i. mezereon.
Almezezeb idest loc⁹ q̃ est a centura inferius.
Almezezeb: vl'almezeret .i.res bñs acetositatẽ cũ dulcedie vt malagrana/
Almeysus.i.Almasa (ta.
Almaiasiche.i.mastix.
Almiachasif ẽ tertia spẽs ethice ĩ qua apparet fozmia q̃ est in decrepitis.
Almiseti.i.vinũ coctuz vsq̃ ad tertiam partem.
Almilis.i.grana solis.
Alimiram : vel alminiran idest celidonia.
Almina idest folia mirti.
Almiron idest salsus.
Almiremie.i.res salse.
Almirogar⁹:dr a garo qõ ẽ liquoz : ⁊ almiron qõ est salsuz ide liquoz salsus.
Almuri obsomogarum.
Almisinar idest nodus rotundus similis capello.
Almisnoz idest claui.
Almise idest muscus.
Almisar idest dilatatio pupille.
Almisafaca.i.oblõgũ multum vtrũq̃ planum.
Almitasa idest eminentia vlceris vel oculi.
Almizadir idest sal armoniacum.
Almodo idest bdellium.
Almodius idest iunctura: cui⁹ vnũquodq̃ os habz vacuitates ⁊ dẽtes sicut serra. ⁊ dentes vnius taliter sunt parati q̃ alterius ossis vacuitates ingrediunť ⁊ hec iunctura vocatur senen ⁊ decen.
Almoguadir idest illa que sale condiuntur vt oliua capparis ⁊ similia.
Almonda.i.rotunditas.
Almoz idest mirra.
Almozosirim. i . sansucus.
Almosos vl'Almosus:hoc est sicut columba coquitur in aceto vel sumach vel agresta vel succo limonum vel granatozuz acetosozuz in cuius ventre ponitur menta.
Almosofat vel almososat idest thamarindi. Almolosat.
Almubaciem idest intestinum rectum.
Almubescemati idest oculus adherẽs suo intuitu vni loco.
Almucati ẽ pãniculus circundãs caput exteri⁹ inter crancũ ⁊ cutiz picraneon dcñ a Halie. li⁹ de anatho.oculoꝝ.
Almuda idest oculus. Auicenna quarto capl'o summe secũde doctrine gnte primi.
Almuri vel Almuria.i.sal samentũ:⁊ vocat garus .i.gatus.⁊ lege muri.
Almuten: est herba ò qua fit assa.
Almutil est species melĩe.
Almubathar idest intestinum rectum.
Almuchasisa idest in quo appet forma que est ad moduz epatis quantum ad colozez ⁊ siccitatẽ.
Almuet est nomen cuiusdam instrumenti.
Almugat idest mugath.
Almugat:hidest testiculus vulpis ⁊ est satirion.
Almugati. i . cibus factus ex almes.
Almumcan.i.celidonia.
Almumuch.i.costbarcost.
Almuozati idest medium cozpozis ⁊ vtriusq̃ lateris mensura nouem digitozum delaboꝛati.
Almurmar idest claui.
Almusatagi.i.ruptura cozpee quando illud qõ apparet de ea res modica

ꝛ vocaꝯ formicalis.
Almusosat idest brodium cibabile quod lat. vocaꝯ amorusia.
Almusca idest macer.
Almusaragi. i. vuee egressio: aliqui dicũt ꝙ est dilatatio pupille.
Almusafata. i. caput oblongum multus: ꝛ vtrq; laterum planum. vt cooptura domus.
Alnathin. i. vlcera melica: ꝛ apparẽt ĩ crure ex eadẽ mã ex qua fiũt varices.
Alnazit idest sercocolla.
Alnan. Alnegen quid sunt

Capitulum. XXIX.

Aloa vel agalaym. i. arbor suauissimi odoris. vnde gre. sic nominatur. arabice vero boad. lati. lignum aloes: vel xiloaloes. Aloa dicit: eo ꝙ lignus tale altaribus adoletur. reperitur aũt in magno flumine superioris babilonie cui coniungit fluuius paradisi. vñ quidam dicunt ꝙ impulsione fluuij ab arboribus terrestris paradisi cõducitur. nullus tamẽ huius arboris ferẽ vidisse originem. Alij dicunt ꝙ in cacuminibus montium supra scriptorꝫ locorꝫ circa p̃dicta loca existum oriaꝯ hoc lignus: ꝛ impulsu vẽti aut tẽporis vetustate cadit in fluuiũ. est cali. ꝛ sic. in secũdo. Sed sciendus ꝙ sunt aliqui deceptores q̃ accipiunt radices camelee in montibus amalfic: ꝛ qm̃ videnꝯ assimilari vtrũq; in colore pondere ꝛ sapore cum ligno aloe sophisticant ipsas ponendo in vino ebulitionis pulueris ligni aloes per aliquos dies: quod deo ꝛ hominibus abhominabile est: quoniam camelea multum laxatiua est. lignus aloes ꝙ est stipticum. Et camelea de se nullum habet odorem: sed lignũ aloes est suauissimi odoris.

CASSIVS felix. ca. de ligno aloes: lignũ aloes tribus modis est: vno mõ fit in quadam regione ꝛ dr̃ carme. Est aliud qõ fit in insula ĩdie maioris ꝛ vocaꝯ camar. Tertiũ oritur in quadã regiõe indie ꝛ dicitur sales. Lignũ tamẽ aloes videtur calm ꝛ siccũ in secũdo. Eligendum aũt est lignũ aloes qõ non est coctum in aq̃. nam arabes faciunt ipm̃ bulire in aqua ꝛ illa aqua vtũtur ad multa cõmoda. Tale ergo lignũ amisit spm̃ ꝛ paucam aut nullã hz operationes. SER AP. lib. aggre. ca. de ligno aloes. auc. Diaſ. lignũ aloes est lignum qõ fertur ab india ꝛ terris arabus ꝛ hz corticem velut coriũ cuius odor est bonus ꝛ in cuius sapore est amaritudo ꝛ stipticitas ꝛ masticaꝯ vt bonũ inferat odorem ori. Et in arabia nõ nascitur ex plantis eius aliquid. vezꝫ lignũ: qõ ibi nascitur ꝓpinquat aliqbus speciebus eius. Et quãuis plures eius species sint in india. vna tñ ex speciebus eius hz cõmunitatem cuz eis in hoc nomine. adeo ꝙ non dignoscit per hoc nomen. sicut si nomines mirabolãos nigros indos. ꝛ repitur ex ligno aloes etiã in insula que dicitur furinda in india. ꝛ melius ex eo est nigrum trahens ad varium colorem habens multam aqueitatẽ: durus graue ꝛ grossus in quo nulla est albedo ꝛ quod remanet multũ super ignes. Et post ipm̃ est indulli ꝛ est ipm̃ nominatum a terra indie que dicit minidel. ꝛ post ipsum est scissi. ꝛ est de bonis speciebus ligni aloes: ꝛ submergitur in aquã propter sui grauitatem ꝛ humiditatem. Et ex isto eodem melius est grossus in quo est aqueitas multa. ꝛ post est abione ꝛ est minoris bonitatis q̃ scissi. Sed cuz hoc melius ex ligno aloes est indũ. ꝛ post ipm̃ est sufere: ꝛ signum in hoc est ꝙ in ipso est aliquantulum luti: qz sepelitur in terris syri. ꝛ post sufere est tuti: ꝛ sunt eius due species quarus vna dicitur cachile: ꝛ est melior altera: ꝛ alia est suferi ꝛ est minoris bonitatis. ꝛ post ipsus est seni: ꝛ in eo est supfluitas humida. ꝛ ipsum est minus bonum q̃z sufere. ꝛ post est albe quod defertur ex terris sufere. ꝛ est similis speciebus ligni aloes: preter illud de syri. ꝛ post ipsum est alcholeb. ꝛ est in maioribus frustis q̃z aliquid aliud ex ligno aloe. nam ex ipso fiunt postines ꝛ tabule. ꝛ dicũt ꝙ lignũ aloes ĩciditur ex arbore sua ꝛ sepelitur per annum vnũ. corroditur ergo a terra quod nõ est lignus aloes purum: quia de puro nõ minuit terra aliquid. Et dicũt ꝙ ramuli ex arboribꝰ ligni aloes indi frangunꝯ in terris illis: ꝛ cadunt in fluminibus: ꝛ currunt cuz eis: ꝛ deferuntur per regiones. Et dicunt qõ alkirina est fructus eius arboris: ꝛ figura eius est sicut piper minutũ: nisi quia est coloris rubei ꝛ nominaꝯ piperella. ꝛ melius ex indo ẽ nigrum trabẽs ad varium colorem habẽs multam aquositatem: graue durum ꝛ grossum. in quo nulla est albedo: ꝛ quod remanet multũ super ignem: ꝛ submergitur in aqua propter sui bonitatem ꝛ grauitatem. Et ex illo eodem melius est grossus in quo est aqueitas multa. Et cognoscitur indum: quia in ipso est aliquantulus luti. ꝛ hoc ideo qz sepeliunt ipsum in terris suis. Et idẽ aucto. Atabari est calidum ꝛ siccum ꝛ stipticum. ꝛ idem auctor. Rasis est calidum ꝛ siccum. ꝛ idem auctori. Isaac abenaram. est calidum ꝛ siccum in secundo. AVICEN. libro secũdo cap. de xilo aloes. Xilo aloes est calidum ꝛ siccum in secundo. ꝛ est subtile aperitiuum opilationũ frangitiuum ventositatum. POSSE. Lignum aloes valet contra debilitatem cordis stomaci epatis ꝛ cerebri contra cardiacam contra retentionez menstruorum ꝛ cõtra omnes passiones ꝛ debilitates cordis potissime ex frigiditate. vinum decoctionis eius digestionem confortat ꝛ stomacum infrigidatus calefacit. ꝛ si abhominabile fuerit ponatur parum ligni aloes integri in vino per noctes: mane vinum exbibeatur. suffumigium ex eo factus: ꝛ receptum inferius a muliere per embotus prouocat menstrua ꝛ suffocationes matricis medetur. similiter trifera magna sumpta cum decoctione ligni aloes mẽstrua prouocat. fumus eius per nares receptus cerebrum confortat. similiter si accipitur pulnis ligni aloes ꝛ gariofilorus ꝛ ossis de corde cerui ꝛ conficiantur cum oleo ꝛ inungatur caput galli in die illa ꝛ nocte non cessabit cantare.

CASSIVS felix. lignũ aloes cõfortat stomacũ. ꝛ membra interioza superfluã corporis humiditatem expellit maxime de stomaco ventositatem dissoluit. opilationem aperit ventrem constipat fluxui vrine repugnat.

SER AP. Lignum aloes est competens multum habentibus egritudines in epate ꝛ ad disinteriã ꝛ sedat dolorem lateris. ꝛ est ex fumigijs bonis: ꝛ datur ex eo auf. i. ꝛ remouet putredines a stomaco ꝛ fortificat ipm̃: ꝛ quando bibitur cum aqua confert dolori lateris ꝛ epatis ꝛ vlceribus intestinorꝫ ꝛ tortionibus ventris. ꝛ idem auctor. Atabari. lignum aloes stringit ventrem ꝛ corroborat viscera: propter virtutem stipticam que est in eo cum aromaticitate ꝛ eycit superfluitatem humiditatum corruptarum a corpore: ꝛ idẽ auctoritate Rasis. Lignũ aloes est bonum stomaco humido. ꝛ idem auctori. Isaac abenaram. Lignũ aloes est bonus cerebro ꝛ fortificat viscera ꝛ expellit superfluitates hũidas: ꝛ facit descendere flegma a cerebro quando suffumigatur cum eo: ꝛ maxime illud flegma qõ generatur ex vaporibus ascendentibus a stomaco. ꝛ expellit vẽtositates: ꝛ aperit opilatões: ꝛ stringit ventrem ꝛ prohibet fluxũ vrine qui fit a frigore ꝛ debilitate vesice: ꝛ habet bonũ odorem: ꝛ aromatizat os. ꝛ quãdo bibitur ex eo. 3. i. ℥. expellit humiditates corruptã q̃ est in stomaco ꝛ corroborat stomacus: ꝛ ofert hũti egritudinẽ in epe suo: ꝛ ad disinteriã: ꝛ sedat dolorẽ mẽbrorꝫ.

AVICEN. Lignũ aloes remouet supfluitates humiditatis ꝛ ofortat viscera ꝛ prohibet irã ꝛ masticatio eius facit oris odorẽ bonum: ꝛ ofortat neruos ꝛ acgrit eis vtuositatẽ subtilẽ: ꝛ confert cerebro valde ꝛ confortat cor ꝛ letificat ipsum. ꝛ si bibatur de eo. 3. i. remouet humiditatẽ putrefactiuã stomaci statis ꝛ ofortat ipm̃: ꝛ cõfortat epar ꝛ in ipso est virtus ꝓstringens naturã ꝛ ofert disinterie melice. Et idẽ in de virib⁹ cordis dicẽ ꝙ ofortat cor.

Aloarar idest iuniperus.
Aloban. est genus piscis.
Alob idest gentiana.
Alobachia. i. morbus contagiosus.
Alocateralstior. i. pumex.
Alocrocta est mutatio coloris oculi. in diuersa aliquãdo nigraꝫ partium intra circulũ pupille aliqñ cetera ꝓmostenes.
Alocuen idest berba cotule fetide.
Allocolabri vel alodoch. i. ciconia.

Capitulum. XXX.

Aloe gre. ꝛ lati. Arabice vero faber vl' cantarramar. Aloe fit ex succo herbe q̃ aloen dr̃ herba ñ solũ in india psia ꝛ grecia repit: vezꝫ ẽt in apulia. Aloes tria sunt genera. epaticũ succotrinũ ꝛ caballinũ. Modus aũt factõis eius diuersimode credit. quidam dicũt ꝙ herba ipsa terit ꝛ succus exbitur: ꝛ ad ignẽ ponitur quousq; buliat. ꝛ postea soli exponitur ꝛ exiccaꝯ. Illud enĩ qõ supius colligit ꝑus appellaꝯ succotrinũ: qõ in medio minus purum est: epaticũ dicit: qõ in fundo feculẽtũ vocaꝯ cabalinus. alij asserũt aloes diuersas maneries fieri ex herbis diuersis non genere sed bonitate: ex qbus iste tres maneries fiũt aloes. Alij dixerũt ꝙ aloes trib⁹ modis est vnus rubeũ de q̃dã insula indie q̃ dr̃ scotra: aliud nigraꝫ de psia: aliud citrinũ: ꝛ fit in arabia. qbus oibus laudabili⁹ est scotrense p̃cipue si fuerit preluciduz ꝛ rubeum q̃ si color epatis: citoq; frãgibile ꝛ odorifeꝫ ꝛ amarissimũ: sed ꝑma opinio melior. Discernitur aũt qõ est optimũ succotrinuz ex citrino colore seu ruffo ꝛ p̃cipue cũ frãgit eius pulnis apparet q̃ si pulnis croci: ꝛ qõ leuiter frangit nec sit fetidus nec valde amaꝫ. Epaticus aũt color epatis similaꝯ. s. qõ est subnigrũ: ꝛ hinc inde hz foramina vt ora venaꝫ ꝛ obtusam hz subam ꝛ nõ clarã. Caballinũ aũt est nigrũ ꝛ obscuꝫ ꝛ feculentã hz subam amarissimã: ꝛ horribilem porrendit odorem: qz valde fetidũ est. Sed attende ꝙ illud qõ de natura sua est aromaticũ: q̃to est aromatici⁹ tanto melius. Et qõ est fetidũ: quãto fetidius tãto melius: exceꝑto aloe. Similiter omne qõ dz habere aliquez saporem q̃to in suo sapore est intẽsius tãto meli⁹ excepto aloe. nã cum sit de natura rezꝫ amaritudinẽ hũtius quãto minus amaꝫ tãto laudabilius. Et est sciendũ ꝙ quãdo aloe simpliciter ponit ꝓ succotrino intelligit. lz ꝑm Alexandrus intelligaꝯ ꝓ epatico. SER AP. lib. aggre. ca. fabet auct. Diasco. aloe fit ex plãta que hz folia similia folys squille in qbus est humiditas viscosa multa tenax adherẽs manui: ꝛ sunt latioza folys squille paꝫ ꝛ q̃si rotunda ꝛ indurant ꝛ inclinãtur ad posterioza: ꝛ sunt in eis spine q̃ egrediunꝯ ab eis breues ꝛ rare ꝛ hz stipites similẽ stipiti affodilloꝫ ꝛ tota herba hz odorẽ graues ꝛ saporẽ amaꝫ multum: ꝛ radix ei⁹ est vna similis cãnicule lignee. Nascitur multũ in india ꝛ in terris arabũ ꝛ in terris dictis atima ꝛ in maritimis ꝛ ripis ꝛ insulis q̃ dicunꝯ ancoras: ꝛ nõ solũ eius gũmi est iuuamẽti magni: sed etiã flos eius. nã q̃do terunꝯ ꝛ ponũtur sup vulnera faciunt ipsa adherere. Et aloes sunt due spẽs quaꝫ vna est arenosa ꝛ est fex ꝛ alia ẽ epatica. Illud aũt aloe qõ meli⁹ est: est illud qõ est glutinosum nõ hñs in se lapides splendidũ ad rubedinẽ declinans cito frangibile ꝛ fortiter amaꝫ. ꝛ qñ sup ipm̃ anbelatur cito humectaꝯ: hñs odorẽ bonum ꝛ velut aromaticum: sed illud qõ est nigrum duꝫ ad frãgendũ est adulteratum cũ gũmi: sed discerniꝯ per saporem amaritudinis ꝛ per odorẽ fortẽ: ꝛ ꝙ non frãgitur digitis neq; separatur in partes minutas: ꝛ qõ manib⁹ retentũ nõ coheret. Et q̃dã sunt q̃ admiscẽt ei acatiã. Et idẽ auc. Raſ. Radix hõ plãte vulneraꝯ ꝛ egrediꝯ inde lacrimus q̃ colligit ꝛ folia ei⁹ ꝓterunꝯ cũ tota plãta ꝛ expriminꝯ succus q̃ deficcaꝯ ꝛ reponit. ꝛ idẽ auc. Ha. Sapor ei⁹ est amarus amaritudie forti cũ stipticitate. ꝛ vtus ei⁹ est q̃ calefacit in p̃n? scõi gradus. ꝛ siccat in 3°. ꝛ incarnat ꝛ abstergit abstersiõe forti. ꝛ idem auc. Raſ. Aloe ablutũ est plus laxatiuũ q̃z nõ ablutũ. In ablutõe. n. amittit de laxatiua virtute satis ꝛ elõgat ipm̃ ablutio adeo a virtute medicinaꝫ quousq; nõ calefacit.

GALIE. 6. sim. pbar. cap. de aloe. Aloe hec qdẽ berba nõ nuniũ oriꝯ apud nos q̃ aũt in magna syria nasciꝯ aquosior ꝛ debilior vtute est: vsq; adeo in tãta siccitate nata ẽ vt ofolidet vulnera. In calioribus vo regionib⁹ quaꝫ est ꝑfunda syria ꝛ arabia multo melior ẽ. optima aũt ea q̃ in ĩdia cui⁹ ꝑ liquor ẽ. hinc qdẽ afferꝯ ꝑ pharmacũ qõ aloe appellaꝯ: vtilitatẽ multis ꝑbens ex eo q̃ sine mediocritate siccat. est aũt nõ simplicis nature: sz siẽ gust⁹ testaꝯ stipticat sil' ꝛ amaricat. stipticat qdẽ mediocriter. ẽ ãt vehemẽter amaꝫ soluũꝯ ẽt vẽtres ex pharmacys ei⁹ q̃ vocaꝯ effocalia. vñ palã ex dictis: siquidẽ meminimus demonstrationũ in quarto sermone: ꝙ tertie qdẽ abstãtie est sicut cantiũ farmacorꝫ: calefaciẽtiũ vo vel ꝑme intẽse vl' scõe remisse. Mixtiõi aũt siue hõ vtuti attestanꝯ ꝛ particulares operationes: est. n. eustomachũ farmacũ: sicut ꝛ aliquid aliud ꝛ vlcerũ solidatiuus. IO. MESVE. cap? de aloe. Aloe est de sublimioribꝰ medicinis ꝛ melioribꝰ hñs prorgatiuã supꝫ alias medicinas. nã q̃q; intẽtio vniuscuiusq; solutiui sit ꝑm plurimũ debilitare vtutes ꝛ mẽbra q̃ sunt minere vtutũ. hec tñ intẽtio cadit ab aloe: qz nõ solũ non nocet. imo iuuenit ad ofortationẽ membrorꝫ debiliuz addere. est tñ ad vnũ nocluũ: qz aperit orificia venarũ apertiõe sanguinẽ manare faciẽte: ꝛ ipm̃ est aliarũ medicinarũ solutiuarũ rectificator bonus: ꝛ ꝓprie cũ eis cõmixtũ. Tria sunt in eo in qbus cadit correctio: qñ ẽ de tarde solutionẽ faciẽtibus: q̃re oz ꝙ sumẽs ipz cibari differat. Et scõm est qz sua opatio nõ multũ extẽdit in corpore ꝛ vix ꝑtrãsiens est epar nisi in quãtitate exuberet. Et tertius ẽ qz venarũ aperit orificia aptiõe sanguinẽ manare facientes: ꝛ nos obuiamus his tripliciter rectificãdo ipm̃: vnde acquirimus ei citã ꝛ facilẽ operationẽ cuz spẽbus alefangie subtilibus ꝛ acumẽ hũtib⁹: sicut cuz mace ꝛ nuce muscata ciamomo spica calamo aromatico cubebis sgnãto assaro mastyce ꝛ gariofil'. de qbus sint ꝑtes equales ꝛ croci pars. ℥. q̃ bulliãt in sextuplo earũ aq̃ vsq; ad tertiaz ei⁹ cũ facultate. ꝛ accipe pro q̃libet libra illi⁹ aque aloes. 3. 6. ꝛ pmitte siccari in vmbra ꝑus ꝛ ꝑfice exiccationẽ eius in sole. Aegrimus aũt ei vt extẽdaꝯ ad ꝑtes remotas cũ rebus q̃ addũt in vigorẽ eius sicut collogntida turbith: ꝛ similia. Remouemus aũt ab eo nocumẽtũ qõ iprimit ĩ venis rectificãdo ipm̃ cũ admixtõe bdely dragãti masticis ꝛ similiũ: ꝛ aliqñ sunt in eo ꝑtes ĩmũde: q̃re est ꝓturbans faciẽs dolorẽ vẽtris ꝛ nocẽs stomaco ꝛ epati: ꝛ soluendo laborẽ imp̃mit in stomaco ꝛ visceribꝰ: ꝛ aliqñ facit sol'one exire sanguinẽ: ꝛ maxime nocẽs est emorroidib⁹ ꝛ anoꝛ: et nos rectificamus hõ laudãdo lauatiõe qua partiũ ĩmundarũ fiat abstersio ꝛ ĩfundẽdo in aqs spẽrũ supradictarũ ꝛ adiũgẽdo ei qõ cito lubricare faciat. ꝛ nihil ẽ tã magnificum ex rectificãtibus sicut bdeliũ ꝛ dragãtuz: ꝛ si sup ipz bibaꝯ aqua ordei cũ oleo nucuz: aut aqua decoctiõis pasſularũ cũ aqua tepida ꝛ mel trãsmittit audaciã ei⁹ a corpore. eligẽduz est aũt aloe: qõ laudaꝯ in quinq; ꝓprietatibus: colore: odore: sapore: pondere: ꝛ substãtia. in colore vt sit coloris citrini declinãs ad rubedinẽ in quo sit claritas ꝛ sit in eo densitas ꝛ si sit in colore sicut ẽ color epatis de-

clinauit eiꝰ bonitas ab illo qui est clarus. ⁊ oꝑz vt sit odoris boni ꝓprij nõ extranei acqsiti ꝑ adulteriũ. ⁊ saporꝰ eiꝰ sit ĩ ꝓmo gustu dulcis declinãs ad amaritudinẽ ⁊ sit pondere leuis ⁊ quãto leuior tãto melior. ⁊ sit in substãtia sua habilis ad frangẽdum. Sophiste enim lauant cũ lauatõe qua partes eius immũde ⁊ grosse separent: deinde lauãt in aq̃ maris ⁊ pauci croci lauatõibꝰ plurib⁹ acquirẽtes ei per hoc luciditatem ⁊ colorẽ citrinum ⁊ odorem bonum. vel odor deoccultat fallaciã. est ca. in secundo ⁊ sic. in. 3º

POSSE. Purgat coleram ⁊ flegma. visum clarificat opilationem splenis ⁊ epatis aperit. menstrua prouocat superfluitates circa pudenda si sint ex frigida causa ex tergit: ⁊ scabiẽ curat. Lorpꝰ discoloratus colorat̃ reddit. Ꝯ scabiẽ ⁊ putredinẽ pudendoꝝ ⁊ pruritũ digitoꝝ q̃ fit ex ferionibꝰ. Aloe cũ aceto ꝯfectũ ⁊ sic inunctũ valet. Lõtra artetica deꝗ cũ succo bardãe. Lõtra allopiciã ⁊ casũ capilloꝝ ĩ fortissimo buliat aceto radix oliue vetuste. ⁊ postea coleꝗ ⁊ in colatura ponãt̃ due ptes farie lupinoꝝ amaroruꝝ: ⁊ tres aloes q̃ sil'ficiant ⁊ addat̃ puluis saxifragie ⁊ inũgat̃ caput ꝑ discriminalia. Aloes puluis optie distẽpatus cũ vino albo ⁊ aq̃ ro. multũ valet ad pruritũ oculoꝝ. Suppositoriũ fcñ ex trifera magna cuꝝ puluere aloes ⁊ mastice ꝓuocat mẽstrua. Puluis eiꝰ cũ melle datꝰ lũbricos ĩterficit. Et cũ succo ꝓsicarie aurib⁹ instillatꝰ vermes necat. DIASCO. ca. de aloe. virtus est ei stiptica ⁊ mediocriter ca. ⁊ sic. vẽtrẽ nimis mollit. purgat putredinẽ ⁊ colerã ⁊ flã deducit stõaticis ⁊ epicis maximũ adiutoriũ est: ⁊ sanguinẽ reyciẽtib⁹ subueit. hictericis medeꝗ mixtꝰ catarticus stõm repat ⁊ ꝯfortat: vulnera näl'r sicca adhibitũ curat vulnerib⁹. post suturã opitulat̃: ⁊ ꝯdilomatib⁹ fluxũ sanguis vulneꝝ sistit friga finiendo detergit melle addito oẽs liuores tollit: pruriginẽ oculis amputat: doloꝛẽ capitis solutꝰ cũ aceto ⁊ oleo ro. ⁊ frõti linitꝰ lõgiꝰ arcet vino addito capillis fluẽtib⁹ occurrit fauces ⁊ gingiuas ⁊ oia vulnera ozis salubrerime curat. Aliq̃ post cenaꝝ bina vl'trina grana ad ciceris magnitudinẽ deuorãt. qñ corpꝰ ꝓcurat ⁊ escã nõ corrũpit ⁊ si sitis aderit extiguit. Extrisecus illinitũ efficaciter stringit. stõ sup oia valꝝ. vulnera q̃ difficile ꝯgluctinant̃ sanat ⁊ maxie circa anũ ⁊ veretꝝ. Juuat ⁊ ad inflatiões ibidẽ factas. cũ aq̃ solutꝰ gluctinat plagas. ⁊ ad ozis vl'nariũ vel oculoꝝ inflatões sic fac̃ oia reprimit digerit. ⁊ ꝓcit. GALIE. Aloe sanat difficile cicatrizabilia vlcera ⁊ ꝑsertiꝝ q̃ in ano ⁊ pudẽdis. Lõfert et flegmoni eoꝝ collectũ cuꝝ aq̃. eodẽ quoq; mõ vulnera solidat. Lõfert vtẽti sil'r in flegmõib⁹ q̃ in ore ⁊ naribus ⁊ oculis. eteni repcutere sil'. ⁊ ꝯsumere nat⁹ ẽ necnõ expurgare paulatiꝝ inquãtũ nõ est molestũ mũdis vlceribus.

IO. ME. Aloe solone educit colerã ⁊ flã ⁊ mũdificat caput ab eis ⁊ stõm. ⁊ ꝯfert iuuamẽtũ magnũ doloribꝰ eoꝝ. ⁊ ꝯfert et inflatõi stõi ⁊ sti ⁊ dolori eiꝰ ex colera factis. ⁊ q assiduat acceptõeꝝ eius dieb⁹ ꝓtinuis nõ videbit in corpe suo ⁊ in instris sensuuꝝ eiꝰ egritudinẽ q̃ nõ sit habilis sanari. ⁊ ꝑseruat a putrefactõe ita q̃ et cadauera ⁊ ꝑe mixtũ cũ mirrha ⁊ mixtuꝝ cũ sanguine dracõis. ⁊ myrrha sanat vlcera putrida ⁊ mala. exiccat enĩ sine mordicatione. Et ablutio ĩfusiõis eiꝰ in vio cũ aq̃ ro. aut succo fenicli depurato abstergit oculos ⁊ addit in visu ⁊ stringit lachrimas ⁊ ipm q̃dẽ acuit sensuꝝ ⁊ rõnẽ. ⁊ ꝯfert epati: ⁊ aufert hicteritiã: nocet tñ emorroidib⁹ ⁊ ano q̃ propter caueant ab eiꝰ acceptõe patiẽtes lesionẽ in ipis. Caue id dare tpibus frigoris. excoriat. n. a solone educit sanguinẽ. quãtitas q̃ põt admistrari ex eo. est ab auꝝ. ʒ. vsq̃ ad. ʒ. y. ⁊ in ĩfusiõib⁹ ab auꝝ. i. vsq̃ ad. ʒ. iij. SERAP. lib. aggre. ca. ꝑprio multa dicit de aloe. q̃ omnia sunt de mente Diasco. Halieni aut aliorum hic implicite vel explicite tacta, quare propter breuitatem ea hic ponere omitto.

Aloes sigem vel segẽ idest aloes epaticum.
Aloes scotorense idest succotrinum.
Aloctis idest gentiana. Allogalice idem.
Alobaris idest alcharis.
Alobocar. i. electuaria que lambunt̃. Alobocac idẽ.
Alobosos idest cauda vel os caude.
Alolac idest spina alba.
Alonomie idest aaron.
Alopathiã dixerunt gdaꝝ morbũ ꝓtagiosuꝝ abvno ad alium transiens.
Alopecuros ẽ cauda vulpina. Pli. li. zi. ca. i7. in p̃nº
Alopis. i. vulpis inde alopitia. i. tinea capit] alba cũ casu capillorum.
Alozas idest amigdale.
Alozom idest risi.
Alosague vl'alosanchne ẽ spes altiony. vel alga.

Lapitulum. XXXXI.

Alosantus .i. flos salis: ⁊ inuenit̃ sup petras nili flumis ⁊ ĩ stagnis veluti pinguamen ags supnatãs. Eligẽdus vo ẽ colore croceus odore grauis vnũ bñs colorẽ ⁊ piguẽ cũ gustu mordaci: ſꝫ qui colorẽ rubeũ hꝫ aut glomerosus iutilis ẽ. vtilis aũt q̃ missus ĩ oleo statĩ se dissoluit. iutilis vo q̃ nõ facile soluit̃. hec Diaſ. ca. alosant⁹. PLI. cap. alosant⁹. Alosant⁹ ẽ qõdã pinguamẽ qõ ags stãtib⁹ supnatat. porro ex tat colore croceato. Optimũ ẽ qõ in nilo flumĩe colligit̃. B. n. ⁊ coloratissimũ ẽ et cũ aliq̃ piguedie aquosũ ⁊ pene putridũ. põt q̃ acriter ⁊ vi scide calefacere: ⁊ q̃si sal aliena ꝓsumere. CAS. felix ca. de alosachne. Alosachne ẽ velut spuma q̃ ĩ petris residet ⁊ ꝓmanet. vires hꝫ sic̃ sal ⁊ nitruꝝ. POSSE. DIAS. Alosant⁹ facit vulnerib⁹ fraudulẽtis ⁊ pascẽtib⁹ vulneribꝰ veretri: pus auriũ purgat: caligies oculi ⁊ glaucomata ⁊ albedis cicatricũ detergit ẽplis ⁊ ꝯfectiõib⁹ oculoꝝ miscet̃ cũ oleo ro. sudores cõmouet: vẽtrẽ purgat cũ vino et aq̃ potat⁹: ſꝫ stõm vexat acopis nẽcio miscet̃: capillos tenuat: maxie vtus ẽ ei recorpatiua viscida pirotica vt sal. Adulterat̃ aũt testa cõfricata ⁊ alys rebus: sed discernit̃ solutus aqua: sincerus enim oleo soluit̃: ⁊ est probabilior pinguis gustum mordens.

Alosanti. idẽ quod supra.
Alofin vl'alosui. i. tristitia de pterito ⁊ fac̃ dormire
Alosos. i. locꝰ q̃ ẽ posterius pueniẽs vsq̃ ad finẽ dorsi ⁊ ossilu: ⁊ ossilium ẽ os qõ corã alanum est ĩ parte anteriori.
Aloste. i. ysopus ortulanus
Aloud. i. lignum aloes.
Aloçat. i. amigdale.
Aloçuen est herba que vocatur cotula fetida.
Alphas. i. morphea. ide alphas melancolica. i. morphea nigra.
Alphas leucus. i. morphea alba.
Alphasap. i. defudatio.
Alphaic. i. caput cãne meri
Alphar. i. cot.
Alphãdarigi. i. medicĩa ad memoriam valens.
Alphebesis sunt spes cimi cũ rubeaꝝ sãguineaꝝ debiles bñtiuꝝ cutes quos forsan destruit tactus.
Alphematus. i. ꝯfectio.
Alpheme. i. penidie.
Alphes mlica. i. morfea ni
Alphesera. i. vitis alba.
Alphita. i. alfita: ⁊ ẽ sanie.
Alquikil. i. rosmarinum.
Alredradu. i. pisces parui petrosi.
Alreadedi. arab. est sumac preparatorꝰ. Serap. cap. de hernia.
Alrachabi. i. bñs alas.
Alrakenefati: vl' alrasenesac. i. palma agrestis.
Alramap. i. cineritius.
Alratati. i. cacefan.
Alrausaslagi. i. vua.
Alrefium. i. capitale.
Alsabatalabã. almoreme. alebamotimi alcanacab ⁊ alcul hec nomina sunt genera piscium.
Alsabarachen. est species dactiloꝝ. Serap. in ꝯfectõe electuary ỏ dactil.
Alsabota. est arbor que est in psia venenosi fructus ⁊ quãdo plãtatur in egypto est fructꝰ eius de bis que comedunt̃ ⁊ est persicum fm q̃ recitat Hal. secundo de cibis vt apparet in. l. alknedi.
Als. ara. est radix.
Alsaguassora. i. agnꝰ castus
Alsabage. est spes fungi.

Alsacraiati. est nomẽ ponderis granozum. i800. ⁊ alibi. Alsacraiati magna granozum. i68. parua vo granozum. 88.
Alsatil. ara. est nomen ponderis granozum. 528.
Alsamuet. i. elilissagus. li⁹ de doct. gre. ⁊ ẽ saluia.
Alsait. i. pultes multũ spisse ex aqua ⁊ farina.
Alsaker. Azezalsacher id est epatica licena.
Alsarica idest epilensia.
Alsathel. est almai. i. spica celtica trita sine luto.
Alsatraiati. est nomen ponderis granozum. i800.
Alsebzan idest esula.
Alsed idest caifir.
Alsefur. i. radix vitis albe.
Alseig idest rusne.
Alseis. ara. i. nasturciũ ba.
Alsileb. i. ruta. (bilonicũ.
Alsicelios. i. siseleos.
Alsigibar. est species argile de qua fiũt vasa.
Alsine. Aldenalfar. arabi. .i. auricula muris. Plin. lib. 27. cap. 4.
Alsiracost idest manna.

Lapitulum. XXXXII.

Alsmen gre. aut ptenio aut pdicali: aut pditiõ: aut sideritꝰ aut eraclia: aut gastri agreste: aut libatiã: aut poliominõ. ara. tugegraria. lati. pitaria. Paritaria siue vt latini aliq̃ vitriola viridis hꝫ vtutẽ ⁊ nõ sicca. folia eiꝰ sũt ca. ⁊ sic. in ʒº vtutẽ hꝫ diaforetica. semẽ eiꝰ est fri. ⁊ hu. DIASCO. ca. alsmẽ siue pitaria herba ẽ q̃ nascit̃ ĩ tectis aut pietib⁹: haste sunt illi minute ⁊ ruffe: folia filia allimos aspsa ⁊ circa ipsi⁹ hastas semẽ aspeꝝ bñs rebus adherẽs. virtꝰ ẽ eiꝰ semini stiptica ⁊ fri. Pli. li. z7. ca. 4. i me⁹ ⁊. li. zz. ca. i7. GALIE. 6. sim. phar. ca. elixime q̃dã eũ pdiciũ noiant. Aly ãt ptherici. Aly aũt firiditen. sũt ãt aly q̃ noiant hãc eracleã. iest ãt semini eiꝰ vtꝰ expurgatiua leuiter ⁊ stiptica. fri. cũ hu. POSSE. Paritaria ĩ testa calefcã sine liquore loco doleti supponit̃: vel ẽt ỏcocta ĩ vino qõ meliꝰ est ⁊ cũ furfure in vino albo aliq̃ tulũ acido mltũ ꝯfert. Curat ẽt sic ꝑparata pitaria: frĩtatẽ stõi ⁊ intestinoꝝ ⁊ dolorẽ eoꝝ. Lõtra strãguriã ⁊ dissuriã pitaria in aq̃ salsa coquat̃ ⁊ oleo ⁊ cataplasmet̃. ipsa sil'r cocta ⁊ comesta valet ꝯ dolorẽ stõi ⁊ intestinoꝝ ex frate ⁊ vẽto sitate. Et erisipille ex ea fcẽ: ⁊ comesta valet ꝯ ꝑdicta: ad eos q̃ sanguinẽ reyciũt. pitariã tere ⁊ exhe succũ ⁊ bibãt. DIASCO. Semẽ eiꝰ cataplasmatib⁹ adhibitũ ignez sacrũ extiguit ꝯdilomata spgit ⁊ cõbustionib⁹ medet̃. tumores oẽs ꝯpescit pustulas emẽdat. Succꝰ eiꝰ cũ ceruſa mixtꝰ ignẽ sacrũ extiguit ⁊ herpetas si vnctꝰ fuerit podagricis medet̃ cũ ceroto cipno: aut cũ axũgia apzina. Succus foliorꝝ eiꝰ in q̃titatẽ ciathi vniꝰ acceptꝰ tussiẽtib⁹ antigs opitulat̃ tumores fauciũ gargarismo: aut supunctus compescit: doloꝛẽ auriũ cum oleo rosa. mixtus mitigat. GALIE. Semẽ eiꝰ sanat vniuersos flegmões in p̃nº ⁊ augmto vsq̃ ad statũ ⁊ ꝑcipue ꝯbustiõib⁹ supplasmatus. Sꝫ ⁊ succꝰ eiꝰ igni sacro ⁊ doloribꝰ auriũ flegmonosis cõuenit. Succꝰ eiꝰ foliorꝝ tumores fauciũ gargarismo ꝯpescit. Et qdã medicorꝝ his q̃ lõgo tpe tussierũt ꝑpinauerũt eũ. q̃ ãt abstergat euidẽtẽ ꝑbꝫ expientiã ĩ vitreis vasis.

Alsodaira. est spes lepre.
Alsodi dicunt̃ cibi qui ventrem inflant.
Alsordy. i. cordis. Halic. ʒ. ꝓno. textu ꝯmenti. ʒz.
Alsto. i. sinapi album.
Alsuccaram. i. rannus.
Alsuchacute. Serapi, est Alebzue.
Alsul idest saba.
Alsulafeu idest vinum coctum ad tertiam.
Alsurogen. i. partes q̃ sunt in circuitu ani.
Alsuul. i. oculi qui sunt inter variũ ⁊ nigrũ medy.
Alta idest vulua.
Altades idest rosa.
Altage. est species fungi.
Altabul. i. rana ĩ ags õgẽs
Altabiegi. vel altamegi. i. fasiani.
Altaion. i. apa cõe qõ oziꝝ. in carne glandulosa.
Altaib idest odorifera.
Altai. i. calcaneus vel talo.
Altaky. i. melões indi.
Altamuga. i. porc⁹ luti. ⁊ ẽ bestiola habens multos pedes acuti veneni.
Altãtik. ẽ q̃dã herba q̃ nascit̃ in locis desertis sine folys ⁊ eiꝰ stirpes ẽ rubeus ⁊ assil'at̃ vetro canis.
Altanabotes vel altanuꝝ idest calamentum.
Altarapse idest apium.
Altarasati. i. pũctꝰ sanguis q̃ fit in cõiunctiua oculi. de quo. A. facit caplin.
Altarti est succus fructus. vnde fit acatia.
Altaraxacõ idest endiuia agrestis ⁊ est cicorea.
Altariti. i. locus dorsi vbi sunt supiores anchaꝝ extremitates.
Altamezit. i. fructus tbarisci.
Altasin idest enula.
Altas idest inflatio.
Altasefati. i. patella gẽicli.
Altatum idest incubus.

Lapitulum. XXXXIII.

Altea malua hispanica: malua agrestis. maluauiscꝰ hibiscus cuiscus. lati. ara. cristostos shoboze titã rosasamẽ. gre. vo molochia agria. maluauiscꝰ folia hꝫ rotũda sic̃ panis porcinus. flos eiꝰ rose silis. radix eius est mucillagiosa. ẽ oplo eiꝰ cala cũ eq̃litate. DIASC. cap. altea. Folia sunt ei rotunda silia ciclamini florẽ hꝫ rosis sil'ez hastã duobꝰ cubitis lõgã. radix ẽ illi mucillagiosa ⁊ itus alba. ⁊ dr altea: eo q̃ surgat ĩ altũ: cuiscus qr glutiat. SERAP. li⁹ aggre. ca⁹ de maluauisco. Radix maluauisci hꝫ vtutẽ stiptica. ⁊ totiꝰ herbe volo dicer̃ radicis ramorũ floꝝ ⁊ foliorꝝ seminũ. vsi vtus eius ẽ q̃ desiccat: veꝝ radix ⁊ semẽ sunt magis desiccatiua ⁊ plus subtiliatiua. GALIEN. sim. far. ca. cuiscus. Cuiscus siue altea ⁊ est malua siluestris diaforetica est ⁊ laxatiua non vrens abstersiua mitigatiua: digestiua vo difficile digestibilium. GALIE. 7º sim. far. cap. de malua altea. siue maluauiscꝰ magis diaforetica ẽ q̃ malua. AVICEN. li⁹ zº. cap. de altea. ca. est cũ eq̃litate: vsi in ipa ẽ lenificatio ⁊ resolutio: ⁊ semẽ ⁊ radix ipsi⁹ sunt ĩ vtute eiꝰ fortiora plurimũ ⁊ plurimũ exiccatiua ⁊ resolutiua. Pli. lib⁹ zo⁹ ca. zi⁹ in p̃nº POSSE. Folia eiꝰ trita cũ axungia: ⁊ aliq̃ tuluꝝ calefacta ⁊ supposita apata maturãt duricie relaxant ⁊ mollificãt. Itẽ herba cũ ipsa radice decoquat̃ fere ad ꝯsumptionẽ: ⁊ sic appebit q̃dã viscositas q̃ supponat̃: ⁊ apata maturat duricies remollit ⁊ relaxat: ⁊ aq̃ et eius addita cera: ⁊ oleo fit cõpetẽs vnguẽtũ ad pdicta. Aq̃ decoctionis seminũ ipsi⁹ ⁊ malue valet ꝯ tussim siccã ⁊ ꝯfert ethicis. Semĩa et euiscerata ⁊ in oleo decocta duritiem soluunt. DIAS. capi. Molochia. Altea siue molochia cũ adipe anseris genitali pti supposita aborsuꝝ facit: iutilis est stõ vẽtrẽ mollit. Itẽ vulnera recẽtia folys eius curant̃. folia eiꝰ trita ⁊ supposita scorpionib⁹ credunt̃ afferre torporẽ. Eadẽ femori alligata stimulat in venerẽ. Eadeꝝ nigre lane obuoluta ⁊ alligata mãmarũ vitia cõpescit. Et idẽ ca. altea. flos eius in mulsa coct⁹ aut vino ⁊ tunsus ipositus vulnera curat. scrofas spargit. ani dolorẽ mitigat. ꝯquassatõib⁹ pstolat̃: tumores spargit. tõsiões neruoꝝ relaxat. apata rũpit aut frãgit. cicatrices vulnerũ curare fac̃. Elixa vo ⁊ trita addita axungia porcina aut anserina resina ⁊ terbẽtina tumores stomacos ⁊ offocatiões apposita medet̃. Elixatura eiꝰ hec oia facere nouit ⁊ secũdinas excludit sola ĩ aq̃ cocta ⁊ fomẽtata itestinoꝝ dolorẽ tertio die sanabit. Nos ipa expti sumus q̃ trita cũ axungia veteri ⁊ ipositа: podagrã tertia die sanat: ⁊ multi dicũt auctores collectiões oẽs vl'durities q̃ in corpe nascunt̃ ỏcocta cũ fenugreco ⁊ lini semine polline ipositа aufert. Elixa ĩ aq̃ ⁊ cũ axũgia sine sale trita ⁊ lithcolo mũdo ipositа pãniculos apit ⁊ recludit ⁊ sanat. Radix eiꝰ ⁊ semẽ extenuãdi et siccãdi possidẽt vtutẽ vt alfos tollãt. hꝰ radicis elixatura cum vino bibita ad disinteriã in psenti iuuat. sanguinem reyciẽtibus ꝓpter quãdã suã stiptica vim multum congruit. dissurys medicat̃. calculosis opitulat̃. sciaticis ⁊ disintericis ⁊ tremoticis ⁊ de alto cadẽtib⁹ subuenit. doloꝛi ventiuꝝ cum aceto elixa ⁊ gargarismo adhibita opitulat̃

parietaria

semen eius viride siccũ cum aceto ⁊ oleo tritũ ⁊ punctuz maculas tollit ⁊ morsibus venenatis occurrit. Elixatura semis eius disintericis ⁊ sanie reyciẽtibus ⁊ in solutione vẽtris accepta subuenit. Cõtra oia venena cũ pusca bibita opitulat cicatrizat ⁊ caua vulnera cũ melle trita hoc qui carnes molles habẽt vt sunt pueri femine ⁊ eunuchi. Dẽm etiaz duriciẽ mollit ⁊ rigorẽ relaxat. Folia eius cũ oleo cocta ⁊ cataplasmatib⁹ adhibita morsib⁹ venenatis occurrũt ⁊ cõbustiõibus ꝑstant effectũ: ⁊ ipsa radix similiter facit trita ⁊ mixta in aq̃: q̃ coagulat mucillagine sua. Altea agrestis cum vino bibita aut cum aqua dissinteriis ⁊ cõquassatõibus subuenit. SER AP. Altea ꝓhibet apata ⁊ sedat dolorẽ ⁊ maturat exituras dũ est recẽs ⁊ radix qdẽ eius ⁊ semẽ. qz in eis ẽ virt⁹ absterstua curat morfeã: ⁊ semẽ ei⁹ frãgit lapidẽ renũ: ⁊ aq̃ in qua decoquit radix ei⁹: ꝓpter stipticitatẽ q̃ est in ea vlcerib⁹ intestinoꝝ ⁊ fluxui vẽtris ⁊ sputo sanguis cõfert: ⁊ qñ cogit sola ⁊ terit ꝓfert exituris ⁊ ꝓfert apatib⁹ q̃ apparent post aurẽ: ⁊ scrofulis: ⁊ ꝓfert apatibus ani calidis. ⁊ silr tensiõi neruoꝝ ⁊ resoluit: ⁊ maturat: ⁊ apit apata qñ coquit sicut diximus cũ mellicrato: aut cũ vino ⁊ terit cum sepo anatis ⁊ glutine albotin ⁊ fiũt inde nascalia. ⁊ ꝓferũt cõcussionib⁹ matricis. Radix ei⁹ qñ coquit ⁊ bibit cũ vino ꝓfert strangurie ⁊ lapidi ⁊ supfluitatib⁹ crudis: ⁊ sciatice. ⁊ vlcerib⁹ intestinoꝝ ⁊ tumozib⁹ ⁊ conq̃ssatõib⁹ neruoꝝ: qñ coquit cũ aceto ⁊ fit cũ eo collutio ozis: ⁊ sedat dolorẽ dẽtiũ ⁊ semẽ ei⁹ recens aut siccũ qñ terit ⁊ cogit cũ aceto ⁊ fit cũ eo linitio in sole eradicat morfeã: ⁊ qñ miscet cum oleo ⁊ aceto: eradicat silr: ⁊ ponit sup locuz ⁊ ꝓfert morsib⁹ venenosis: ⁊ ꝓfert vlcerib⁹ intestinoꝝ ⁊ sputo sanguis ⁊ fluxui ventris: ⁊ qñ decoctio eius bibit cũ aceto mixto cuz aq̃: ꝓfert pũcturis apuz: ⁊ fit emplin cũ folys eius mixto paꝝ oleo morsib⁹ venenatis: ⁊ ꝓfert cõbustionib⁹ ignis. Et qñ terit radix ei⁹: ⁊ miscet cũ aq̃ ⁊ vino ⁊ gramine ꝓgelat aquam. Et idẽ aucto. Mesarugie. Hũmi maluauisci est frigidũ ⁊ sedat siti. GALIE. Radix maluauisci ⁊ semẽ maluauisci viridia: intẽsius qdẽ opant q̃z herba: ⁊ magis absterstuã oñdunt virtutẽ vt morfeã abstergant: ⁊ semẽ diuidat lapides ĩ renib⁹ ꝓsistẽtes. Radix ãt ei⁹ ⁊ disinterie ⁊ diarie: necnõ emissiõib⁹ sanguis ẽ vtilis: ⁊ est hñs q̃dã stipticaz vtutẽ. AVICEN. Radix althee linit cũ aceto sup morfeã: ⁊ siccat in sole: ⁊ semẽ ei⁹ est fozti⁹ in illo ⁊ mollificat apata ⁊ ꝓhibet ea ⁊ resoluit sanguiea ⁊ maturat vulnera: ⁊ ꝓfert apatibus inflatis: ⁊ scrofulis: ⁊ supponit cũ gũmi albotin ad duriciẽ mricis: ⁊ ponit cuz caulibus sup scrofulas: ⁊ sedat dolorez iunctura ⁊ cum adipe anseris: ⁊ ꝓfert sciatice ⁊ tremozi ⁊ attritioni lacertoꝝ: ⁊ extensioni neruoꝝ: ⁊ qñ fit emplin cũ ea: ꝓfert apatib⁹ q̃ fiunt in gula ⁊ in glandulis auriũ ⁊ resoluit tumorẽ ⁊ inflãmatõez q̃ sunt in palpebris: ⁊ semẽ eius ꝓfert tussi calide: facile efficit sputũ: ⁊ ꝓfert sputo sanguis cũ virtute sue stipticitatis q̃ est in ipso: ⁊ ꝓferũt folia ei⁹ apatib⁹ mammillaꝝ: ⁊ ponitur in emplastris pleuresis: ⁊ pipionie. ⁊ gũma ei⁹ sedat sitim: ⁊ decoctio radicis eius ꝓfert qñ bibit ardozi vrine: ⁊ ardozi intestinoꝝ: ⁊ apatib⁹ ani: ⁊ silr folia eius: ⁊ silr solutioni male supponit semẽ ei⁹ cũ gũma albotin ad duriciẽ matricis ⁊ coartationẽ eius: ⁊ silr decoctio eius mundificat supfluitates fetaruz: ⁊ decoctio radicis eius qñ datur in potu cuz vino cõfert difficultati vrine ⁊ lapidi ⁊ ꝓprie semẽ eius: ⁊ gũma eius retinet ventrem: ⁊ quãdo linitur cũ aceto ⁊ oleo ꝓhibet nocumẽtũ venenosoꝝ vermium: ⁊ cõfert decoctio eius cũ aceto cõmixto aut cũ vino puncture apum: ⁊ illud medicamẽ fit liniendo.

Altecl.i.locⁿ iter duas spatulas sub collo.

Altei.i.gdix masclini sexⁿ.

Alteiem idem.

Alteidedi. i. sumach quo coriary operantur.

Altertus.i.iusquiamus.

Alteria.i.aromaticuz.

Alternale. i. vlcera nigra melica q̃ sunt ad sanãdũ difficilia. vt emperigo.

Altetemi.i.maluauiscus.

Althabaro.i.lentiscus.

Althabaleb.ara.vulpis.

Althaga.i.vtẽs tba cũ logit

Althabalub. ẽ quedã herba que nascitur sup aq̃s ⁊ vocatur lẽticula aque.

Althal.i.distillatio.

Altheil ara.cauda equina. deneb.

Althefir.i.alchefir.

Altheſen.i. cibⁿ factus ex ordeo.

Altbuoth. est ille q cũ coit sterc⁹ suũ cũ spmate descẽdit ⁊ nõ regit anũ suũ.

Altib. vel altich dulcis.i. assa dulcis. est.n.assa fetida ⁊ assa dulcis.

Altica montina.i.lassar.

Altibic.i.squinantum.

Altili.i.fructⁿ thamarisci.

Altimategi sũt q̃dã vene.

Altimat.i.antimoniuz.

Altinagi.i.perdix.

Altioniuz.i.spuma marl.ſz falso: qñ dz dicere altioniũ vt supra ĩ.l.Alcionũ. zebus albach. Plin.lib. 32.cap.5.in principio.

Altisma.i.almea.

Altit.est medicia ida similis hermodactilo. Et altit.i.assa.ara.Altit.i.assa dulcis. Rasis libⁿ diuiſ. capⁿo.79.

Altozebuc. i. herba cuius gummi est armoniacũ ⁊ est species ferule.

Altozfili.i.carui.

Altmiden.i.herba de qua fit assa fetida.

Altuabe.i.empetigo.

Altula.i.flozes dactilozũ.

Altumeli.i.aqua de rafon.

Alturat.sũt frusta subtilia q̃ ĩ disinteria egrediunt.

Alturola.i.ampula.

Altursuma.i.herbilia.

Altuala.i. anataria. Raſ. liⁿ secundo affõꝝ.

Aluinis.i.coeliac.

Aluam.i. pulegiũ agreste.

Aluaſet.i.desideriũ amor]

Aluãteg.i.quedam vene.

Aluanistus.i.altea.

Aluad.i.flos rubi.

Alubari.i. õ plũbo adusto.

Alubuati.i. egritu⁹ accis ei q assuescit vt sup eũ iaceant homines.

Alubira.i.sulfur.

Alublep.i.cozrigiola.auer. 7ⁿ.collz.c.9.circa mediũ.

Alucuben vel alucubzen.i. scolopendria.

Aludẽ.i. ĩ q̃ ponit fasianⁿ.

Aluden.i.herba de qua fit assa fetida.

Alue vel aluẽ.i.palpitatio.

Aluegẽ.i.pulegiũ agreste.

Alueme.i.amcos.

Alues.i.dulcia.

Aluesen.i.sulfurata.

Aluesklc:leguariuz.i.bulcia sic ꝓfectões õ melle.

Alueabinar.i.balaustie.

Alubumeta.i.variole q̃ nostro ideõate vocat cocle.

Aluia.i.de zuccaro sicut sanium de melle.

Aluiasie.i.apa calm. (ry.

Aluifidabeg it:ẽ genⁿ ciba/

Alũdobadester.i.leuisticũ

Aluisac.i.armoniacum.

Aluise .i. abzotanũ femia.

Aluitamis yamen.i.aluminis iameni.

Alulbub .i. baucia agrestis vel mercurialis.

Alumati.i.cibi cũ aceto.

Alumẽ aussur.i.kali cali.

¶ Capitulum. XXXIIII.

Alumen

lat.gre.scipterea.ara.vo sebel vel alfar. vl alumaic.alumẽ ẽ vena terre q̃ p nimium calorẽ in albũ colorẽ trãsducit. Et fit alumẽ in regionib⁹ valde calidis: ⁊ pcipue in locis sulfureis ⁊ ignitis: qõ albũ est illud melⁿ ⁊ acutũ ⁊ salsugini admixtũ. qõ ãt terreũ ẽ ⁊ feculẽtũ ipurũ ⁊ nõ bonũ diu absq corruptiõe seruat. Cuⁿ tres sũt spes medicie apte. s. scipterẽ ide scipterea tistis: ⁊ illõ ẽ qõ dr Jamenũ: ⁊ ista ẽ spes q̃ dr alumen scissuz qõ de pluma vl scalola vulgo dr. ⁊ ẽ scõa spes q̃ dr alumẽ rotũdũ: qõ zuccarinũ vocat ob silitudinẽ zuccari: ⁊ ẽ tertia spes q̃ dr alumẽ ligdũ: qõ vocat alumẽ de roca vl lipparinũ: vt cassⁿ felix ca. de stõi morbis. Sciendũ q̃ qñ alumẽ simplr ponit: õ scisso ĩtelligit. iuenit ẽt aliõ alumẽ qõ vocat alumẽ affor. qõ iuenies ĩ.l. vsnẽ. Est alumẽ ca. ⁊ sic.in.4.hz virtutẽ exiccãdi vehemẽter ⁊ ꝓsumẽdi. PLINIVS. lib.35.cap.15.in meⁿ de alumie ẽ salsugo terre. plura eⁿ genera sunt in cipro candidũ ⁊ nigruz exigua

colozis dria. fit aũt oĩno ex aq̃ limoq: hoc est exudant]. nã cozriuatũ hyeme: estiuis solⁿ maturatũ qõ fuerit ex eo precoz candidũ fit. Signit in hispania egypto armenia macedõia põto africa insulis sardinia melolippara strongile. laudatissimũ qõ est in egypto. huic pximuz in melo. huius quoq due sunt spes. ligdum spissumq: liquidi probatio est: vt sit limpidũ lacteũq sine offensis fricãtiũ cũ quodam igniculo calozis. hoc phozimon vocat. Altez genus pallide scabzeq nature. ⁊ qõ inficitur galla. iõq hoc vocant paraphozon. ⁊ infra vnũ aliud genus schiston vocant greci: in capillamẽta quedam canescentia debiscẽs. vnde quidaz trichitin potius appellauere. hoc q fit ex lapide ex quo ⁊ id calcitis vocat vt sit sudoz quidez eius lapidis in spumã coagulatus. ⁊ est altez genus qõ strigilin vocant. Due sunt eius spes fungosuz atq oĩum oze dilui facile qõ in totum dãnatur. Melius est pumicosum ⁊ foraminũ fistulis spongie simile rotunduz. nam candidiozi ppius cũ quadã pinguedine inberens fricabile nec inficiens nigritia: optimũ ex oĩbus qõ melinũ vocat a melo insula vt diximus. DIASCO. ca. de alumie. Alumĩnis spes sunt multe: sed medicine tres necessarie rotundum scissum ⁊ liquidũ. Rotũdi aluminis ꝓbabilius est qõ naturali fuerit rotũditate formatũ subalbidũ ⁊ non lapidosum fricabile ⁊ aliq̃ ex parte calidũ pingue ⁊ vehemẽter redarguẽs ⁊ non lapidosuz albos capillos veluti pectinatos silans: ⁊ nõ in glebas cõpressum. deinde ligdi alumis melius est qõ est leue plucidũ in summo aligd in moduz floris quasi lac habens. SER AP. lib. aggre. cap. seben. Seben. i. alumen hz species multas: sed ille que administrant in medicinis sunt tres. vna ea est illud quod dicitur iamenũ ⁊ est melius. ⁊ melius est illud quod est nouũ album foztis albedinis facile se diuidens hñs in se velut capillos albissimos quos ventus rapit: ⁊ est acre multuz ⁊ stipticũ nõ hñs lapides: defertur hoc tale ex babilonia. ⁊ zⁿ est rotundũ ⁊ est zⁿ in bonitate: ⁊ melius ex eo est illud qõ est silr tutie: ⁊ rotundũ naturalr ⁊ nõ artificialiter factum: cuius calor est albus ⁊ stipticum valde: ⁊ est in eo paꝝ citrinitatis ⁊ cito frangibile. Est aũt hoc ex babilonia. ⁊ tertiũ est humidũ: ⁊ melius ex eo est clazꝝ hñs sup se velut florem similẽ lacti equalium partiũ: ⁊ est totuz humidũ nõ hñs lapidem ⁊ odozatur ex eo odor velut igneⁿ. Et idẽ aucto. Hal. Suba oĩum speciez aluminis est grossa: ⁊ subtilius ex eis est iamenũ: post ips rotundũ. Alie vo spes omnes sunt grosse multũ: ⁊ in sapoze eius stipticitas multa. AVICEN. lib. 2. cap. de alumie. Alumẽ est cal. ⁊ sic. in. 3. POSSE. Puluis aluminis ⁊ carnis marie cõfectus cũ vermibus inuẽtis in pingui terra impositus valet ad cancrum. liciniũ in tali confectione intinctuz ⁊ orificium fistule immissum cõfert. Balneũ aque aluminose confert hidropicis scabiosis ⁊ arteticis. si tamen nõ naturalr inuenit fiat artificiose. hoc modo. Sal ⁊ alumẽ buliant in aqua ⁊ feruentibus lapidibus fundo imissis supspargat aq̃ calla ⁊ patiens in medio vasis sedeat. ⁊ postea ex aqua lauet. liciniũ in vnctũ melle ⁊ superipso pulvere aluminis imittat orificio fistule ⁊ confert: sed pus lauet locus cum aceto. Alumen sanat inflatões ginginaꝝ ablutoze ex aceto ⁊ alumine fiat ablutio precedente tamen appositõe ventosaꝝ cum scarificatione circa collum ⁊ spatulas. vel sic. scarifices pus posteriorẽ partem capitis tertia die post scarificationem appositis sanguisugis in ipsis gingiuis: deinde lauetur os bis vel ter in die ex illo aceto ⁊ ita lauetur vsq ad q̃ttuor dies: qz multuz valet. Itẽ fit puluis satis expertus ad leuandam vuecam. Rx. aluminis iameni balaustie corticuz granatoꝝ acetosoꝝ rosaꝝ ⁊ seminum eius gallaꝝ cinamomi grossi circume piperis piretri. salis armoniaci. ana. Item alumen bulituz in vino si ex eo tepido abluatur os mire curat vlcerationes palati precedente appositione mucillaginis gummi draganti in aqua rosa. dissoluti. DIASCO. Omne alumẽ virtutem habet constrictiuaz. medetur deniq putredines ⁊ sanguinis fluozes ginginas humectãs ⁊ dentes mobiles cum aceto vel melle. Item auriũ fluozes admixto succo poligonie herbe curat putredines cum sali duplici modo fagedenica quoq vlcera admixtum gallis simili pondere carnes superfluas ⁊ sudozes alaruz seu inguinũ sanat.

SER AP. auctozi. Diascoz. virtus omnium specierum aluminis est ca. ⁊ stiptica ⁊ abstergit obscuritatem visus ⁊ aufert bothoz que fiunt in facie ⁊ cozrodit carnem superfluam in scabie. ⁊ alys vlceribus ⁊ prohibet vlcera fraudulenta ne augeantur in cozpora ⁊ abscindit fluxuz menstruoꝝ ⁊ restringit ginginas a gbus fluit saliua nimia: ⁊ qñ miscet cũ aceto ⁊ melle ꝓfirmat dentes cõmotos: ⁊ qñ miscetur cũ melle ꝓfert alcole: ⁊ quãdo miscetur cuz succo virge pastozis ꝓfert bothoz ⁊ cursui bũiditatis ex auribus: qñ coquit cũ folys vinee cum melle confert scabiei vlcerate: ⁊ qñ coquit cũ aqua ⁊ linit sup pzuritus aut sup vngues leprosos: aut sup panaritiuz: aut sup excoziatões que fiunt a frigoze cõfert: ⁊ qñ miscet cũ fece aceti ⁊ cum quãtitate sui ex galla cõfert vlceribus cozrosiuis fraudulentis: ⁊ qñ lauat caput cũ aqua eius occidit pediculos ⁊ lendines: ⁊ nascale ex eo cõuenit fluxui mẽstruoꝝ ⁊ ꝓhibet impregnationẽ: ⁊ est bonũ apatibus ginginarũ ⁊ vulue: ⁊ confert dolozi aurium: ⁊ dolozibus qui fiunt in collo matricis ⁊ scissuris eius ⁊ dolozi testiculoꝝ: ⁊ cõfert combustionib⁹ ⁊ liniunt cũ eo apata flegmatica ⁊ cõfert: ⁊ qñ linit ex eo pecten ⁊ subasselle aufert fetorẽ eoꝝ. Et idem auc. eius dẽ. Adurit omne alumẽ ⁊ assat sicut adurit ⁊ assatur colcotar: vel calcit]. AVICEN. decoctio alumis ꝓfert qñ ex eo colluit os dolozi. Bulcasin. li. qui dr seruitoz. adurit alumẽ sic calcãtũ: nisi qz nõ fit rubeũ sic illud.

DIASCO. Urit ãt oẽ alumẽ siue assat vt calcitheos.

Alum quid est. Plinius libⁿ z7. cap. 6. in principio.

Alytel: est instrumẽtum sublimãdi alkimistarum.

Alumfac: est apostema in palpebza cum pzuritu.

Alũpnati: est dispõ cum qua fit hõ pessime effeminatus.

Alumnus fructus est circa oztos nascẽs sicut ramus sine spinis folia hñs sic oliua ⁊ latioza: nascitur ĩ marinis locis ⁊ circa boztos: eius folia elixa mãducat. Radices eiⁿ cũ mulsa bibite spasmatis restituũt sanitatem: reuma ꝓhibent ⁊ lac mulieribus ꝓuocãt. hec Diasco.

Alũdobadeste. i. costus.

Alũtcurac. sunt frusta subtilia que iterdum in disinteria emittunt: ⁊ sũt suba ipsoꝝ intestinoꝝ.

Alupison. vel alupta. i. lenticula aque.

Alupsulide: vel alissediles .i. alkekengi.

Alupum. i. turbit.

Aluruitarã. qd ẽ. l. caychas

Alusne: vel alusue: idest vsnee.

Alusen. lilialis. Algasen .i. alguasen.

Alusnẽ. i. sulfurata: ⁊ hz q̃sdã ẽ herba õ q̃ fit alcali.

Alusines. i. passule sine granis.

Alustas. i. papaner.

Aluta ẽ coziũ sup qõ cerotaria extẽdunt. Et aluta est herba isatis.

Alutdobãdest. i. costus.

Aluthili vel aluthilia. i. fructus tamarisci.

Alluthan. i. oleastrum.

Aluthi meroscen. i. nomen loci in quo sunt scole.

Alutrica. i. galla.

Alutut. i. lẽticula aquatica.

Aluum. i. venter.

Aluxufentu .i. aqua de casan.

Aluzumet. i. vnctuosa ⁊ pinguia.

Alyab. i. balaustia.

Alyada. i. polium.

Alyana. i. enula.

Alyar. i. vt nõ videat ĩ die.

Alyari vel alyare est genus piscis.

Alybien. i. iringion.

Alybleb. i. mercurialis.

Alybia.i.aꝑa omne qꝰ oziť in carne glandosa.
Alybsillide: vl'alibsillidos .i.akekengi.
Alyca.qdã dicũt ꝙ est spelta ⁊ est vex. silr qõdã genus frumti qõ spelte similať vocať alica. sz qñ inueniť alica simplr de spelta intelligitur p qua.l.futa.
Alichise idest abrotanuz fenicum.
Alycta ẽ q̃dam ꝓfectio que muscum recipit. inde dicitur alipta vel alicta muscata vel alipta.
Alyratanos.i.alkekengi.
Alzachanan.i.hedera.
Alzampfer.i.cãfora.
Alzanarai.i.gũmi hedere.
Alzas.i.amigdale.
Alzastac est spẽs trifolij.
Alzcderach.i.cedrus.
Alzemet.quid est.l.sene.
Alzena.i.contractio.
Alzhema.ẽ spẽs mezereõ.
Alzil.i.calx.
Alzim.i.indicus.
Alzima idest flos eris vl'es vstum.
Alzingiati: vel alzinglati.i. cassialignea nigra.
Alzufex.est genꝰ ellebozi.

Amarichest. ara.vel pẽtasilem.gre.aligos vel ligos.lati.agnus castꝰ vl'salix marina vel alexãdrina vel arboz abae. Agnꝰ castꝰ frutex est sarũtosa cuiꝰ stipites sunt recti ⁊ duri ad frangẽdũ folia eiꝰ silia folys oliue nisi qz sunt maioza mollioza ⁊ longioza: flos eiꝰ est purpureꝰ ⁊ aliqñ albus. ⁊ semen eius sile piperi. folia eiꝰ medicine cõpetunt ⁊ nõ radices ⁊ flozes magis. ⁊ vbicũqz agnꝰ castus simpliciter inueniť flozẽ intelligas. Agnus castus. n. omni tpe inueniť viridis ⁊ in aquosis locis magis q̃z in siccis q viridis maiozis ẽ efficacie q̃z exiccatus. dr. n. ꝙ libidinẽ repримendo castum reddit vt agnus ca. est ⁊ sic. in scõo gra. SER AP. li. aggre. ca. amarikest siue amarichest. auc. Diasco. amarikest. i. agnus castus ⁊ est arboz abrabe: semẽ eius dr semẽ agni casti. ⁊ nominať piperella: ⁊ est piper cunuchozꝝ. Et sunt ei due species ⁊ dicitur kistos: eo ꝙ religiosi sternũt hãc plantã sub lectis ad refrenandam libidinẽ ⁊ nominatur login, ppter duriciem virgaꝝ eius. ⁊ est planta in magnitudine arborum. Nasciť, ppe aquas ⁊ locis aquestribus hz virgas duras ad frangendum ⁊ folia eius sunt similia folys oliuarus: nisi quia sunt lõgioza maioza ⁊ mollioza: ⁊ quedã species huius plante hz flozẽ purpureũ ⁊ quedã hz flozez album: ⁊ hz semen simile piperi. Et idẽ auc. Halie. qõ administratur ex illa arboze est semẽ folia ⁊ flozes. Et seminis gdem ⁊ flozꝝ substãtia est subtilis valde ⁊ est ca. ⁊ sic. in. 3. DIASCO. ca. agnus. Fm trãslatõez nostraz. Agnꝰ siue aligos lat. appellata est alexandrina. agnus dr, ppter castitatẽ nomine greco si gdem substrata corporibus potẽtiã venereã tollit id ⁊ semen eius potui datũ idem operatur. aligos aũt dicta est, ppter suauitatẽ ⁊ est frutex arboris ⁊ nascitur circa flumina vel in campis aquosis lõgas mittẽs virgulas que difficile franguntur folia eius maiora atqz mollioza hz. Eius spẽs sunt due: altera est cum flore purpureo altera cum aldo: semẽ quoqz hz tanqz piper ⁊ virtutis feruẽtis. AVICEN. lib. 2. cap. de agno casto. Agnus castus cali. in primo. sic. in. 2. ⁊ est resolutiuus subtiliatiuus disgregatiuus ventositatum: ⁊ in ipso est apertio cum stipticitate: ⁊ est remotiuus dolozis. GALIE. 6. simpli. phar. capitlo de agno casto. Id quod administratur ex illa arboze in medicina sunt semẽ ⁊ flos. ⁊ seminis quidem eius ⁊ flozis substãtia est subtilissima: ⁊ in sapore eiꝰ ẽ acuitas siue acredo ⁊ stipticitas ⁊ virtꝰ eiꝰ ẽ cal. ⁊ sic. in. 3. POSSE. Lectꝰ ex eo factꝰ repримit libidinẽ. fomẽtenť ⁊ genitalia ex aqua decoctiõis ipsiꝰ. ⁊ succus ẽt paretur contra gomoream. flozes eius vel folia decoquanť in aceto ⁊ addito castozeo cataplasmenť genitalia. valet enim agnus castus mirabiliter ad libidinis extinctionez inaniẽdo spũs ⁊ cõsumẽdo sperma. hoc similiter facit ruta: maiozana ciminum calamentũ ⁊ anetũ: sed in hoc potentioz est agnus castus. sed enim ista ca. aperitiua ⁊ extenuatiua. Sunt etiam alia que extinguunt libidinẽ inspissando sperma ⁊ gelando vt psilium: semẽ lactuce citrulli melonis cucumeris portulace scariolarũ acetum agresta sumach ⁊ canfora ⁊ similia. In succo agni casti seminũ feniculi. z. iij. ⁊ esule. z. ij. coquantur ⁊ mane colatura leuoflegmatico detur. vinuz etiã decoctiõis agni casti multum confert. agnus castus dimittať in amurca olei vt putrefiat ⁊ addito vino fozti fiat decoctio: coleť ⁊ addita cera ⁊ oleo fiat vnguentũ: cuius inunctio splenis duritiem vel ventris remollit. Fomentũ factũ ex aqua decoctiõis agni casti matricem exiccat ⁊ eius ꝓsumit supfluitatez et ipsius ozificiũ angustat. Ad mẽstrua, puocãda fiat fomẽtum ex aqua decoctionis ipsius ⁊ cẽtrũ galli. Lõtra letargiã fiat decoctio cum agno casto apio ⁊ salina in aqua salsa: ⁊ fortiter fricеť ex ea posterioz pars capitis. SER A. auc. Hal. agnus abscindit libidinem coitus. ⁊ maxime qñ comedit semen eius: ⁊ puocat mẽstrua ⁊ resoluit apostemata dura que fuerit i membris corporis. DIASCO. agnus castus perbibeť mederi serpentũ morsum. Item semen eius bibitum hydropicis ⁊ spleneticis medicatur: morsibus venenatis occurrit. lac mulieribus puocat mẽstruis imparet bibitum. z. i. cum vino veteri extinguit venerẽ. dolorẽ capitis cõmouet adhibens somnũ. Elixatura seminũ ⁊ foliozꝝ eius tumozes stericos dissoluit fomẽto vel dispergit pulegio mixto vel bibito aut fomẽtatiõe adhibitum mẽstrua, puocat ⁊ dolorẽ capitis tollit ⁊ cataplasmatibus mixto oleo ⁊ aceto litargicis ⁊ freneticis pstolať. vtilem fomẽtationẽ capiti pstat sub lecto positus serpentes longius arcet ⁊ fumigatiõe sua id pstare nouit durities testium tollit cõbustus ⁊ pãpino addito ragadias sanat ani. semen eius cataplasmatibus recte miscetur folia eius papulas corporis leniũt: coctura itineris sanãt. semen flozes ⁊ folia ca. sunt ⁊ sic. virtutis ⁊ in ipsa substãtia subtiliandi habet facultatẽ: etenim vtẽtibus ea in gustu videnť acria ⁊ stiptica. Nã si mãducanť calefaciunt nimis ⁊ capitis dolozem excitãt. Repримunt ergo folia flozes ⁊ semina: qz stiptica sunt venereos actus: ⁊ si folia ⁊ flozes in lecto substernanť eadem faciunt non soluz viris: sed etiam mulieribus: sic etiam mãducata ⁊ bibita faciunt. Inde ergo arboz dr agnus castus: qz id facit. Naz ⁊ semen eius ad epatis ⁊ splenis sclirosim vel ꝓstipata hũoribus loca iuuat. indurata digerit loca. ⁊ qz virtus eius leptomeris est non solum non cõmouet libidinem: sed etiã repримit sicut etiã ruta: sed calidioz ⁊ siccioz est agnus castus ⁊ virtute abundãtioz: sed nõ dissimilis qualitate. est autez specialis virtus eius. GALIE. Agnus castus abscindit libidinẽ coitus ⁊ maxime quãdo comeditur semẽ eius. ⁊ agnus castus a mulieribus athenienſibus in lecto sterniť ⁊ repримit libidinem. agnus castus, puocat men-

strua ⁊ resoluit aꝑata dura q̃ sunt in mẽbris corporis: ꝙ aũt caput tãgat nõ ẽ, ppter multitudinẽ spũs vaporosi ozti ex eo magis q̃z, ppter caliditatem rõnabilem ⁊ partiũ subtilitatem. Si enim generatiuus inflatiuus spũs esset inflaret vtiqz ventrem ⁊ augmẽtaret impetũ coitus velut eruca: sed nedum ꝙ puocat: sed sedare aptus natus est coitum. est aũt comestibilis eius fructus palãqz calefaciens cum eo ꝙ dolorez capitis faciens est: minus tñ si assetur. Nam sic cum trãgematibus manducať ⁊ minus dolorez capitis facit: non est aũt inflatiuus ventris etiam qui nõ est torrefactus: compescit libidinis impetum tã torrefactus q̃z nõ torrefactus cõpescit fructꝰ. AVICEN. Fit ex agno casto emplastrũ cum folys suis torsioni neruozũ ⁊ remouet laxitudinẽ ⁊ facit sodam ⁊ bibitus subet facit: ⁊ qñ ex eo fit emplastrũ facit sodam. Et est ex eis q̃ multiplicant lac minozando sperma: sitqz eius potio duaruz. z. vsqz ad. z. iij. ⁊ aperit opilationez epatis ⁊ splenis: ⁊ valde iuuat ad remouẽdũ eoꝝ duritiem ⁊ cuz bibiť ex eo cum oximelle quãtitas duarũ. z. ꝓfert hydropisi. ⁊ sedeť in eiꝰ decoctiõe, ppter dolorez matricis ⁊ aꝑata eius: ⁊ bibitus cuz mẽtastro ⁊ euaporatus desiccat sperma: ⁊ qñ ex stiptibus eius sterniť sub dorso, phibet pollutionem ⁊ virge erectionẽ: ⁊ suffumigenť mulieres cuz vehemens deside riuz adest coitus ⁊ remouet illud: ⁊ ꝓfert precipue semen eius fissuris ani: ⁊ fit ex eo emplastrũ cuz butiro duritiei testiculi ꝑcipue cuz semine eius: ⁊ ꝓfert morsui serpentis cum bibiť ex eo. z. i. ⁊ similr morsui canis ⁊ lupi supposito ẽplo ⁊ fumigatõe facta ex eo: ⁊ eius folia fugãt venenosa. Et idem Serap. auc. Diaſ. Semen ipsius qñ sumiť in potu cõfert morsibus venenosis: ⁊ ꝓfert ad hydropisim qñ ex eo sumunť. z. ij. cuz vino ⁊ puocat vrinam ⁊ mẽstrua: ⁊ debilitat virtutem spermatis: ⁊ inducit sodam: ⁊ qñ semen eius bibiť cuz pulegio: aut fit fumigatio cuz eo: aut nascale, puocat mẽstrua: ⁊ qñ fit emplastrũ cuz eo curat sodam: et qñ fit cum semine eius ⁊ aqua emplastrum sedat dolorem ragadiarũ ani. ⁊ ipsuz semen cuz folys curat exituras ⁊ torsiones neruoꝝ et vulnera: ⁊ putãt aliqui ꝙ si viator faciat ex ligno eius baculũ quẽ deferat secuz in itinere custodit eũ ab offensiõe lapidis et aliarũ rerum ⁊ ab excoriatiõe que fit p ꝓfricationẽ membroꝝ.

Amasates.i.ebulus.
Amatrum.i.sansucus.
Amaurosis. Pau. est perfectum videdi impedimẽtũ sine manifesta passione cum difficili motu.
Ambelos. grece vitis ampelos.
Ambagum.i.trufarium vl'vagum.
Ambar.i.sambucus.

¶ Laplm. XXXVI.

Ambra vel ambar. grece ⁊ latine. ara. vo bambar. Ambra fm quosdã est sperma ceti piscis: ⁊ fm quosdam est fructus arboris sub mari crescentis: vl' gũmi vel manacor fontis in mari. et fm quosdã est iecur piscis. ⁊ fm quosdaz spuma maris. et fm alios est stercus animalis maris: sed falso: qñ ambra generať sub mari in spẽm fungoꝝ qui generanť in terra. ca. est in secũdo. sic. ĩ primo circa finem. Sophisticať autem ambra cum ligno aloes storace calamita ⁊ laudano resolutis addito musco resoluto i aq̃ ro. et apposita aq̃ in pua q̃titate. Sz cognoscť qz sophisticata põt malaxari sic cera: vera ãt ãbra nõ. SER A. li° aggre. cap. bambar. Bambar. i. ambra nascitur in mari et generať in spẽm fungoꝝ qui generantur in terra: ⁊ quando mare turbať eycit a fundo eius lapides magnos et cuz eis eycit frusta ambre: et plurimuz ex ea egrediť in mari: qõ est in terris gingios: ⁊ in occidente et illa deferť almacadie: deferunt enim illuc homines qui nominanť mibere. i. veloces qñ nouerunt ꝙ mare eozuz eiecit ambraz. Melior aũt ex ea est illa que inuenitur in insulis illarum regionum: ⁊ in littozibus ipsius cum figura rotunda colozis celestis. Illa vo que est alba sicut ossũ structionis: est mala ⁊ est illa quã deuozãt quidam pisces magni qui vicunť ãçel qui cuz deglutiunt eam occidunť ab ea ⁊ natant sup aquas mortui quos videtes homines de gingios proyciunt sup eos vncos ferreos ⁊ extrahunt ipsos de mari ⁊ extrahunt ambrã de ventre coꝝ et ẽ ambra nõ bona: maxime que in ventre reperiť: et nominant eã apothecary perfic maiozis madi: verũ illa que reperiť iuxta spinam dorsi est pura et munda multuz et bona valde. est ca. ⁊ sic. et hoc fm q̃titatẽ moze quã facit in vẽtre piscis. DIAS. Ambra ca. est et sic. AVICEN. lib°. z. cap. de ambra. Ambra ca. est ⁊ sic. ⁊ dr ꝙ sit caliditas eiꝰ i secũdo: et sic. in primo. POSSE. Contra sincopim. acẽ. z. i. ambre. ⁊. z. ij. ligni aloes. et. z. ij. ossis de corde cerui q̃ omnia resoliuanť in aqua ro. ⁊ fiant pillule ⁊ ppinentur. ¶ Contra epilensiã pone ambrã ⁊ cornu cerui in vase vitreo super carbones ⁊ patiẽs suscipiat p os ⁊ nares fumũ ⁊ multuz valet. ¶ Cõtra suffocationẽ matricis que oppримit spũalia ponať similr in vase vitreo cum alys aromaticis et recipiať fumus per os vulue. SER AP. Ambra confortat cerebrum ⁊ corroborat ipsuz ⁊ sensus omnes ⁊ cor ⁊ confert senibus et frigidis complexione.

DISACO. Ambra virtutez cerebro prestat ⁊ ceteris sensibus seu cordi adiuuat quoqz senes ⁊ illos qui a frigidis humoribus possidenť. AVIC. Ambra confert decrepitis subtilitate sua: et ꝓfert cerebro et sensibus ⁊ confert pectori. et idem de viribus cordis ait: ꝙ ꝓfortat cor.

ALMAN. tractatu tertio. ca° de ambra. Ambra ca. ẽ: cerebrum quoqz atqz cor robusta efficit.

Ambra mella.i.nigra.
Ambidexter.i. qui vtraqz manu pro dextra vtiť.
Amblegi.amelegũ. Steph. ẽblicũ corrupte scripsit.
Amblem: radix viua interpretatur.
Ambilops. ampliopia. ambliops: vel ambliopia.i. amiliops.i.luscus qui in die paruz videt a cã non manifesta. li°. de doc. gre.
Ambolosagine. idest vitis agrestis.
Ambolopassum. idest porrum agreste.
Amboz.i.serpillum.
Ambrisubet.i.sene.

¶ Laplm. XXXVII.

Ambrosia est spẽs arthemisie. ⁊ latine dr atbanasia. sed fm Diaſ. Ambrosia est ayſdo. quere Diaſ. in, prio cap. qui vocat ayſdo Ambrosiã: et est ayſdo ambrosia maior. vbi sciendũ ꝙ ambrosia est duplex. s. maior et minor: maior est ayſdo: minor vo ambrosia: quã nominat Diaſ. ca°. de ambrosia: est spẽs arthemisie que vocať tanacetum. ⁊ ideo dicit. Ambrosia: quaz multi botruz vocãt: aut arthemisiã frutex est multas virgas habẽs longas palmis tribus: et folia in initio minuta similia rute. virge sunt plene semine quasi acimis odorẽ vini habẽs que nõ florescit. radix eius tenuis est et longa duobus palmis. nasciť in capadocia: que circa se inuenerit ꝓplectiť. vtus est illi stiptica ⁊ castaltica ⁊ cataplasmatibus adhibita: omne reuma prohibet corporis.

GALIEN. 6. sim. phar. cap. de ambrosia. Ambrosia siue apiũ siluaticum siue apium rusticum siue botrus siue temidis et est tanacetum. cataplasmata vo habet vim stipticantem ⁊ repercutientem.

Abrotostonus: idest curuatio anterior.
Amdroplusus.i. ĩbecillis.
Amechim.i.oçimum citrarium.
Ameis.i. extremitas vite.
Amelbacarim. idest lepus marinus.
Amellẽtũ.i.sine inguine.
Amelonsis siluestre: idest nasturtium.
Amemẽ.i.papauer agreste
Amemel.i.carbũculi.
Amenonis.i.folia papaueris: sz meliꝰ amenonis.i. papauer nigrum.
Alnẽtus ẽ genus cibary.
Amene.i.sisimbrium.

Amentũ .i. nitrum coctuz .l.baurach.ppe finem.
Ameos:qd est.l. nachana.
Ameos emithetinis.i. alumen scissuz :vl scipterea.
Ameracũ.i.albacoen alba lege vchuẽ.
Americ:idest maiorana.
Amerina arbor est nõ multuz a salice distans. ·Pli. libro.z4.cap.9.
Ames est serpens quidam diuersoꝝ coloꝝ.
Amese:idest a medio.
Amesates:idest ebulus.
Ametistus quid est lege ametistus lapis.
Ameus vl ameu : idest redi domũ vel mozula vel semen mozule rubi.
Amfaricon : idest ypericõ.
Amfemerina:idest lilialis et est alguescen.
Amfesibeemba ẽ qõdã genus serpẽtis. ·Pli.8.c.z3.

Amiberberis. Amfima .i. castoreum vel quodcũq; animal degẽs in aquis ⁊ in terra.
Amfimerina febris.i.quotidiana ab amphi gre.qõ est circũ ⁊ imera dies:eo q; singulos dies circuit.
Amfitraros: idest spagus.
Amfodillus albutiũ: idest imbecillis.
Amgailem corr.arab.i. arbor gũmi arabici spinosa:cuius lanugo est sicut cotum ex cuius fructus succo fit acatia.
Amgiulanauum . amgailẽ idest spina egyptiaca.
Ami est spẽs cimini vl fructꝰ iuniperi. ·Pli.zo.c.i5.
Amiacy est medicia ida q̃ est silis cinamomo.
Amiantum annara.i. teste ouoꝝ quibus pulli excludunturin nidum.

¶ Laplm. XXXVIII.

ara.gre.rarach:vel oxiacantũ. lat.vo berberi. SER AP. liº aggre.caº amiberberis.i.berberi:⁊ est rubus achissa:⁊ est dictũ acutũ:et acsa:⁊ est dictũ spina.q̃ vult dici spina acuta:⁊ est illa q̃ facit fructũ qui oꝝ zachuch siue zaitab:⁊ est amiberberis et deferẽt a corasceni:et est arbor silis arbori piroꝝ siluestriũ:q̃ oꝝ abbinus siue abaras: nisi qꝛ ẽ minor et habet multas spinas:et habet fructũ similẽ grano mirti:nisi qꝛ est maior et rubeus facile frãgibilis:⁊ hz iteri grana:⁊ hz radicẽ bñtẽ multas radiculas ifixas terre. GALIE.8º sim.phar.caº oxiacantũ:hec arbor est similis virtute et spẽ arbori arebandi:idest piroꝝ siluestriuz: nisi qꝛ arbor piroꝝ est stiptica stipticitate fozti:sed in fructu eius cuz stipticitate est res incidens subtiliter.
AVICEN.liº scdo.capº de berberis. Amiberberis est azarasch:⁊ ex eo est rotundũ et rubeũ cãpestre:et aliud ẽ nigrũ longũ arenosuz aut montanuz:⁊ est fortius . fri.est et sicca in fine terty:et est vincens coleram valde.
POSSE.SER AP. Fructus eius qñ bibit;aut etiam comedit abscindit fluxũ antiquũ et humiditates antiq̃s que fluunt a matrice.Et qñ fit emplastrũ cuz eo trito attrahit sagittas que sunt infixe carni ⁊ astellas et spinas ⁊ alia similia:et qñ percutit venter mulieris p̃gnantis cuz radice huius ter: aut fit inunctio cum ea expellit fetuz: et est frigida et sicca in secũdo;;phibet ⁊ incidit sitim calidam et fortificat stomacũ et epar.Et ꝓprietas eius est q; cõfert apatibus calidis:et hec auc.Aben mesuay.Et idez auc.armasios:fructus eius retinet et ꝓhibet oẽs egritudines que fiunt a fluxu ventris. AVICEN. Fructus amiberberis cõfert apatibus calidis ex eis emplastrum suppositum:et confortat stomacũ et epar:et abscindit sitim valde:⁊ confert rasure et fluxui sanguinis inferius.
Amichas.gre.idest scarificatiões. Lassius felix.capitulo de igne sacro.
Amictas.i. lũbzici vẽtris. Lassius felix.
Amiceticũ .i. recorpatiuũ.
Amicroteum vel amicrotero.i.facile ad cognoscẽdum: vt in Alexãdro de tussi.mãlis aũt ⁊c.
Amicticuz .i. mitigatoziũ.
Amictica virtꝰ:idest lacessitoria:irritatoria: aperitiua.
Amidron.i. obscurũ minꝰ appens.Et amidros pulsus.i.ibecillis seu õbilis.
Amidũ.i.amilum.
Amifructus.i.iuniperus.
Amigdaleon.i. oleũ amigdalarum.
Amigdalus arbor:et amigdala fructꝰ qd sunt.l. lauet:leum.ara.
Amigdale pro morbo sunt due eminẽtie iuxta radices lingue in faucibus similes capitibus mãmillarum ⁊ dicunt branci.
Amigdalen.i.arbor spinosa vñ emanat gũmi arabicum.
Amilnus.i.camomilla.

¶ Laplm. XXIX.

Amilum vel apoyois.gre.ara.visce.latine vo amidum.Amidũ vel amibus est succus frumẽti:⁊ oꝝ amilũ ab a qõ est sine:⁊ melos gre.i.mola:eo q; sine mola fit:vñ amilũ est medulla frumẽti:qõ infundit ⁊ tondit donec furfur suũ dimittat:deinde cũ aqua mittit in sportulã:et cũ pressura colat ⁊ cũ in vno vase velut fex resederit aqua effusa i sole siccat post hoc leuiter stringat. CASSIVS felix.caº de amilo.Amilũ tẽperate calliditatis est:⁊ hu.qõ sic fit:frumẽtũ in aqua frigida ponatur per diẽ et noctẽ:et de die in diẽ aqua remoueat quouscq; frumẽtuz videat putrefieri:deide aqua remota optime terat ⁊ cuz eadẽ aqua optime ꝓfectuz per pannum expimat ⁊ soli exponat vt exiccet vsq; ad aque consumptionẽ:⁊ frequẽter remoueat aqua frigida donec deabbet;qõ residet desiccat ⁊ indurat. SER AP. liº aggre. capº de amilo.Amilũ infrigidat ⁊ desiccat plusq̃ frumẽtũ.Et melius ex eo est illud qõ fit in estate ⁊ modus opationis eius est vt accipias de frumẽto:⁊ iꝑm bñ purges ⁊ infundes in aqua dulci ⁊ laues ipsuz cum ea:⁊ post ꝓpce aquã illã cuz qua ipsuz lauasti:⁊ funde sup ipsum aquam aliã:⁊ facies ita quinquies in die ⁊ si potes in nocte similiter:⁊ quãdo mollificat oportet q; eycias aquã eius cum facilitate sine agitatõe aliqua:ne cũ aqua egrediat aliqd de lacte.Et postq̃ hoc feceris calca cuz pedibus ⁊ ꝓpce ipsaz aquã ⁊ qõ supnatauerit super aquã ex furfure colligе cuz caccia pforata ⁊ abyce residuũ:postq̃ vo purgatũ fuerit a furfure ⁊ colatuz pone sup lateres nouos ⁊ expone soli calido ⁊ si remãserit in eo aliqua humiditas pone sup ignẽ.Et sapor eius est acetosus ⁊ virtus eius est pauce caliditatis:sed est cõpositũ ex virtutibus cõtrarys.nã vna est frigida ꝓpter acetositatẽ que est in eo:⁊ alia ca.a caliditate eius que est a farina:q̃ est in eo a calore putrefaciẽte. GALIE.p̃mo de cibis . Amilũ habet virtutẽ lenitiuã exasperatoꝝ:existit aũt cõe:hꝫ opus oibus substãtys:quecũq; sicce fm ꝓsistentiã exãtes:neq; stipticitatez habẽt:neq; aliquã aliã qualitatẽ manifestã vel virtutẽ:⁊ vocant ipsuz apoyoys.i.sine qualitate merito exãtem tale zvt ad sensuz est ⁊ in humidis substãtys aliqua talis:cõ simile aũt est vrute ablutis panibꝰ:minus tũ alimentum dans corpori. DIASCO.capº de amilo. Amilũ appellatũ est ab eo:qõ greci milos molã vocant.i.q; sine mola fiat:est aũt vtilius amilũ:qõ ex tritico fit crctico aut egyptio.Accipe triticuz ⁊ laua in aqua bona infunde ⁊ muta ei aquã limpidã quinquies in die vt diligẽtius fiat: ⁊ nocte mutabis ei aquã:⁊ liqua qñ mollescit:⁊ manibus confrica ⁊ adde aquã postq̃ cõfricaueris ⁊ liquaueris : pone ad solẽ colatũ:ſz nõ multã habeat aquã cũ liquas. Est ãt optimũ amilũ recẽs ⁊ cãdidũ ⁊ lene sine vllo accore ⁊ inquinoso odore. POSSE.DIASCO. Amiluz facit ad abstinendum reuma oculoꝝ:alta vulnera oculis replet. aspredinem oculoꝝ tollit sanguinem reycientibus bibitum singulare presidium est.Aspredines arteriarũ dislenit.iussello lactis miscet ⁊ pfluum ventris stringit valde:potest aũt leuiter stringere;,ppter qõ in collirys lachrymas stringentibus miscet.valet similiter contra apostemata spũalium:⁊ tussim coctum in aqua ordei cum lacte amigdalarum additis penidys. SER AP. Amilum cõfert humoribus currentibus ad oculos: ⁊ vlceribus que

dicuntur felfeoles:⁊ qñ bibitur abscindit sanguinẽ q; venit a pectore ⁊ lenit asperitatẽ gutturis:⁊ qñ miscet cũ lacte in aliq̃ cibo:hꝫ idẽ facit.
Aminuit.i.cost barcost.
Amineũ.i.sine rubore: vñ amineũ vinũ fm Diaſ.i. sine minio ⁊ sine rubore tendens ad album.
Amiplius: ẽ genus cimini ⁊ inuenitur in egypto.
Amiron:est spẽs scariole.
Amirisim.i.suppositio;carnis q̃ fit in ꝓsolidatione: vñ fit ibi tumefactio carnis:qꝛ nõ est aliud cõsolidatio nisi appositio carnis supius:que illas partes sic tenet:⁊ vocatur a Hal.apozismum . Et ab Aluic.oꝝ mater sanguis.
Amisul.i.qñ apparẽt radices capilloꝝ albe ⁊ extremitates sunt nigre.
Amitasay.i.eminẽtia vlceris vel oculi.
Amitrocita.i.obscuritas.
Amitroceta : idest debilitas epatis.
Amitrocena.i.tenẽs mẽsuram.
Amiçen:qd est.l.Aec.

¶ Capitulum. XL.

Amleg. idest mirabolani emblici belliget.i. mirabolani bellirici. vbi sciẽdũ q; mirabolani emblici ⁊ bellirici sunt ex alia arbore ꝓducti q̃ alie spẽs mirabolanoꝝ:sicut apparet in.l.balilig. ⁊ iõ hic determinat de istis:i lra vo balilig determiat de alys spẽbꝰ mirabolanoꝝ. SER A.liº aggre.capº de amlegbelliget. Amlegbelliget.i.mirabolani emblici ⁊ bellirici sunt fri. ⁊ sic. in fine terty:⁊ extinguunt acuitatẽ sanguinis a caliditate colere ⁊ auferunt sitim sua frigiditate ⁊ ꝓparãt stomacũ: ꝓuocãt appetitũ:⁊ stringũt vẽtrẽ ,ppter eoꝝ stipticitatẽ. IOAN.MESVE.capº de mirabolanis. Mirabolani emblici sunt ex medicinis ꝓfortãtibus stomacum ⁊ cor ⁊ epar ⁊ viscera.Et meliores ex eis sunt bñtes frusta grossa ⁊ densa ⁊ grauia:que minus crescũt in ossibus ⁊ plus i carne;rari quoq; nõ bñt spñ:⁊ sunt fri.cõplonis parũ ⁊ sic.in primo gra.⁊ ipsi sunt cõfortatiui mẽbroꝝ ipsoꝝ ⁊ coadunatiui partiũ eoꝝ. Et sunt de extinguẽtibus inflãmationẽ in stomaco ⁊ epate:⁊ ipsi nutriti maiozis sunt opatiõis ⁊ minozis corrugatiõis.Modus nutriẽdi emblicos. Accipe ex eis quãtitatẽ quã volueris ⁊ submerge in aqua et expone soli vsq; dum tumefiant ⁊ humectent:post exprime ⁊ pone in aqua mellis ⁊ dimitte p dies duos:⁊ deinde coque cuz facilitate ⁊ postq̃ cocti fuerint dimitte parum refrigerari:⁊ adde cũ eis mellis tabarçet sic quartã partem totius ⁊ recõde:⁊ quidã supcõdiũt cũ sp̃cibus aromaticis cõfortatiuis sicut cũ cinamomo xilloaloe gallia cardamomo ⁊ croco ⁊ similibꝰ. Bellirici sunt ex medicinis bñdictis:expectat enim p eos confortatio . meliores sunt grossi ponderosi ⁊ densi corticis.fri.sunt in primo.⁊ sic.in scdo.In posse ⁊ ꝓprietatibꝰ alys sunt sicut emblici.
POSSE.SER AP.auc.Hal.Emblici ⁊ bellirici habẽt ꝓprietatẽ denigrãdi capillos ⁊ ꝓhibẽt casuz ipsoꝝ ⁊ ꝓferunt emorroydibꝰ ⁊ ipsi tumescũt in aqua:⁊ cõditi ex eis faciũt opationes mirabolanoꝝ nõ conditoꝝ:nisi qꝛ sunt debiliores eis:⁊ in bellirici maior ẽ ,ꝓprietas in acumiẽ q̃ in emblicis.Et idem auc. Bedigaras. Emblicoꝝ proprietas ꝓfortat stomacũ ⁊ ꝓhibent corruptionẽ ab eo:fortificant stomacũ ⁊ augent appetitũ cibi:⁊ incitãt coitum: ⁊ abscindũt sputũ ⁊ vomitũ:⁊ sedant sitim ⁊ augẽt operationẽ sensus:⁊ bellirici sunt ,ꝓpinqui in opatiõe citrinis. Mirabolani emblici bellirici ⁊ kebuli mixti cum oleo amigdalaꝝ dulciũ ⁊ cũ melle tigũt capillos colore nigro.
IOAN.MESVE. Mirabolani emblici educũt solutiõe flegma ⁊ sunt ex rebus valde cõfortãtibus cerebrũ ⁊ neruos ⁊ augẽt intellectũ ⁊ ꝓfortant cor:⁊ cõferunt tremori eius ⁊ mũdificãt stomacũ a putrefactione ⁊ confortant ipsum ⁊ sedant feruorem in eo ⁊ auferunt sitim ⁊ addunt in appetitum ⁊ sedant vomitum.
Ammisenie.i.siellach.
Amocua : vel Amoma:id/ est armoniacum
Amoi.i.radix quecũq;.
Amolach:ẽ spẽs bubonis.
Amolẽten.i.sine inquinatione:vt in alexãdro.
Amolentũ.Amoliptũ.i.qõ est sine inquinatõe vtcerotum aliqõ qñ digitos nõ ingnat.Lassius felix.
Amola vel amolella:est qõdã potagiuz medicinale satis expertũ ꝓtra vomitũ ifantiũ ⁊ pueroꝝ causatũ ex frigiditate:cuius receptio est hec.℞.cinamomi spice croci ligni aloes'masticis nucismus.gariof.terre sigil.calami aro.çinçiber.rosa.macis cardamomi maiozis ⁊ ẽt minozis.añ.ʒ. .i.bulliant cuz aqua ro.in vna fiala vitrea i cinere calido postea colet ⁊ paulatim cum cocleari potui ꝓpinetur.
Amomin ,ꝓpriũ nomẽ est.
Amomim .i. sine rubore: vt in alexandro.
Amomides est plãta satis similis amomo: qua caremus in partibus istis.
Amoniatuz:tumamathos .i.confectio subtilis: pro qua.l.timiama.

¶ Laplm. XLI.

Amomum. gre.lat.pes columbinus.ara. bameien. DIAS.caº de amomo.Amomũ genus est odoratissime herbe : cuius frutex ẽ similis botruo in circuitu cuiuslibet arboris nascẽs:ramulos hꝫ siccos et duros ꝗ gulis similes:coloris subruffi:circa quos folia iũcta ⁊ copiosa:ex tirso botruosuz semẽ reddẽs et sibi cõnexuz:florem albuz:veluti viole folys similibꝰ hzionie.Cuius triplex dat spẽs.est enim qõ appellat armenũ ceteris melius aurosi coloris vel flaui odoris boni. Aliõ est qõ appellat medicon p̃mo inferius nascit in locis humectis:et ꝓpterea forma maius atq; viride ⁊ lene tactu sapore origani habẽs.tertiuz vo qõ appellat ponticũ rufum est et nõ longũ nec difficile frãgibile botruoso semine plenũ et odore ꝓcussibile.i.stipticũ:eligẽduz est aũt recens et albũ virgas purpureas habẽs expansuz ⁊ semine plenuz simile botruo:⁊ ponderosuz suaue qõ masticatuz linguã remordet:vnũ colorẽ hñs nõ variũ:vires hꝫ calefaciẽtes et stringẽtes ⁊ siccas. PLINIVS.liº iz.capº iz. de amomo. Amomũ vocat eo q; velut odorem cinamomi inferat:nascit in syria et armenia:frutex est botruosũ semẽ reddẽs sibi cõnexuz:flore albo veluti viole figura folys silibꝰ hzionie:odore ẽt bono somnũ icitat:⁊ est ca.⁊ sic.in tertio. SER A.liº aggre.capº de bameme. Bameme.i.pes colũbinus et est amomũ:⁊ est planta sicut racemus semẽ sibi hñs cõnexuz hñs florẽ parvuz similẽ flori plãte dicta loctidã:quoꝝ color trahit ad rubedinez:⁊ circũquaq; sunt folia multa cõglobata ⁊ semẽ eius in racemis ⁊ hꝫ florẽ albũ similẽ flori viole in figura.Et melius est armenũ cuius color est valde aureus:et color ligni eiꝰ est ad rubore vergẽs:et hꝫ odorẽ bonũ valde. Sed illud qõ est aquaticuz nascit in locis petrosis ⁊ humidis et est debilius altero et est magnũ:cuiꝰ color est ad viriditatez tendẽs:ac molle tactu:et lignũ eius est valde squamosuz et in odore suo est silis odori rute:et in sapore suo est silis sapori origani:ſz illud qõ est ex terra q̃ oꝝ põtus:lignũ est hñs ad rubedinẽ decliue nõ longũ nec difficile frãgibile: et est ortus eius sicut racemi:et est plenũ semine:et odor eius est purus stipticus:et illud qõ est potẽtioris odoris ẽ nouuz albũ et est optimũ et hꝫ ramulos colozis sanguis: et qñ nõ est maturũ est expansuz et plenũ semine et racemis paruis simile graue hñs odorẽ bonũ multum mordens linguã:et color eius est vnicus nõ diuersus . et qdaz adulterãt amomũ cuz planta que oꝝ amomides:eo q; similat amomo:nisi qꝛ nõ hꝫ odorẽ eius nec tale semen:⁊ nascit in armenia:et flos eius est similis flori origani.Si vis nõ decipi ab hac vel a similibꝰ caue a plãta q̃ ẽ nimis iuuenis:et elige illã cuius rami egrediunt ab vna radice virtus eius est calefactiua. GALIE.6º sim. phar. capº de amomo.Amomũ hoc quidẽ videt fm virtutẽ assimi/

lari acozo:nisi q̃ siccus plus est acozus: digestibilius vo amomũ.et dixit Hal.in gnta affozz.q̃ oia alia calida fozti caliditate sunt silia.s.in B amomo:sic̃ sunt cassialignea capsus cinamomũ ⁊ faciũt sodã.et silr faciũt plures alie ex spēbus q̃ sunt subtiles ⁊ calide. AVICEN.li⁹.scōo. cap.de amomo.Amomũ est arboz sic̃ botrus ligni sic̃ rethe iuoluti ⁊ hz flozē similē emathi in colozе et folia eius sunt sic̃ folia vitis albe:quoz colozе ē sicut aurũ:⁊ colozе ligni ē sicut hyacinti boni odozis:ē spēs ei⁹ alia viridis grossa nascēs in locis hũidis:⁊ ei⁹ odozе rute:et ē spēs alia egyptiaca q̃ nō est lōga neq; lata neq; debilis neq; grauis ad frãgēdũ.imo silis vue:⁊ odozе ei⁹ exuberat sup trãsitum vue.ca.ē ⁊ sic.in scōo.subtiliat ⁊ maturat ⁊ ī ipo ē stipticitas:et vtus ei⁹ ē sicut vtus acozi . imo ē vehemētiozis digōnis ⁊ maturōnis:ſz acor⁹ ē vehemēti⁹ exiccatiu⁹ q̃ ipz.

POSSE.DIAS.Amomũ est pstãs sonuz:tumozes ēt cataplasmatib⁹ admixtũ sedat:ictib⁹ scozpionũ cũ ozimo tritũ:et vt cataplasma ipositũ occurrit:ex aq̃ ei⁹ oculi tumētes releuant:tumozes viscerũ vue passe mixtũ ⁊ vt cataplasma ipositũ sedat.muliebzia feminaz fomēto cōpescit:⁊ hui⁹ aq̃ cala potata nefreticis ⁊ epaticis ⁊ podagricis pdest:miscet diuersis antidotis ⁊ miris:⁊ varys odorib⁹ grate miscet. SER AP. Amomũ iducit somnũ ⁊ sedat sodã qñ emplm cũ eo fit sup frõtez et maturat apata calida ⁊ ꝓfert pũcture scozpiõis qñ fit emplm cũ eo ⁊ bedarogi.i.ozimo et ponit sup locũ pũcture et cõfert apatibus oculoz tumidis qñ fomẽtant ex decoctõe eius:⁊ cõfert apatib⁹ itrisecis qñ cũ eo exteri⁹ supponit facto emplo cũ passulis:⁊ ꝓfert dolozi matricis qñ fit nascale cuz eo:⁊ qñ fit encatisma ex decoctõe ei⁹:⁊ qñ bibit decoctio ei⁹ ꝓueniēs illi cui⁹ epar ē ifirmũ : ⁊ ꝓfert egritudib⁹ renũ ⁊ podagre:⁊ ipm ĩgredit in ꝓfectiõib⁹ multis ⁊ magnis et odoziferis.Et idē auc.humaym ysaac.Amomũ ē res que inebziat:etenī de pprietate ei⁹ ē q̃ inebziat ⁊ facit dozmire.Auic.Amomũ maturat apata calida:⁊ ei⁹ decoctio bibit ad podagrã ⁊ sedat in ea:ēt ad illud grauat caput:⁊ facit sodã ⁊ facit somnũ ⁊ ē ex inebziãtib⁹ ⁊ dozmire faciẽtibus:et fit embzoca ex decoctõe eius obtalmie ca.⁊ ꝓfert pleuresi ffe:⁊ apit opilatiões epis: ⁊ ē plurime digõnis q̃ acozus:⁊ ꝓfert dolozib⁹ matricis.⁊ ĩtrat in pessarys matricis:⁊ sedet in decoctõe eius ad dolozē renũ:⁊ bibit ex eo ad dolozē matricis oēm.emplm ex eo factũ cũ pedarogi valet pũcture scozpiõis. ALMAN. trac.3.ca⁹ de amomo.Amomũ ca.ē ⁊ sic.qõ opilationē epis ex friditate est pficiēs dolozē aufert matricis:in capite tñ grauedinē et dolozē atq; scotomiã gñat.

Amonades.i. artbemisia.

Amoneabiel.i.ciminuz album.

Amonifi.i.calamentuz fluuiale.

Amoniacũ qd est.l. vasac.

Amozellũ frutex ē sarmẽtosa hñs folia ⁊ flozes sicut oliua ⁊ semina nigra curãs cãcros scabiẽ et lepzã ⁊ ponit in syrupo magistri vrsonis: posito ī antidotario Hal.minozi.

Amozisubet.i.sene.

Amozosia ē q̃dam ꝓfectio quã ponit Auicī ãtidotario suo.⁊ amozosia ē qdã sapoz aroãticus sic dict⁹.

Amozesia.gre.ē qñ ex scissura arterie fit collectio mula est spēs eius.

Ampelcos ynoferos vl vinoferos.i.vitis vinifera: p qua.l.haarim.Diasco.

Ampelopzasson.gre. Diaſ. .i.aratillus:⁊ ē pozuz vinee.nã gre.pzasuz pozrũ dicũt.Pli.li⁹.z 4. cap⁹.15. in medio.

Ampleopia:est obscuritas videdi q̃ fit ab aliqua nõ manifesta cã. Pau. Demosthenes.Alexan.Ambliopia.

Ampirepi secon balan o .i.mirabolani indi.

Amplemon vl amplenon .i.scolopendria.

Ampliopia.i.obscuritas visus ⁊ ē luscus q̃ in vie parũ videt a cã nõ manifesta:vt Ozibasius in Alexandro de oculis.

Amphebe: Anphna.arab. coagulum.

Ampurias.i.cauda equina

Amuberis.i.berberis.

Amuden.i.amiden.

Amulumet.i. pondus.3.y. minus.3.iy.

Amuletũ vel amũ.i. ciclamen.Pli.li⁹.z5.cap.9.ante medium.

Amurca.i.fex olei iferioz: ſz murca ē fex olei supioz.⁊ qd est.l.Lahit.

Amuri.i.almuri.

Amurisma.i.amozesia.

Amruditis.i.serpēs cuius longitudo est vsq; ad cubitus ⁊ colozе eius ē colozе arene:⁊ sup ipsius cozp⁹ sunt vestigia.

Amzen: quid est.l.Aec.

Ana:sursuz vel eq̃le iterp̃tat vel rectũ vel pariter: reintus similiter.

Anabasis vl Acut.i. ypur⁹ ⁊ est cauda egna.Diaſ.et Anabasis gre.ascẽsio vel ascensus:⁊ cap⁹.13.Pli.li.z6.ca⁹.7.ante medium.

Anabach:vel anabacie vel Alcãnub.i.carrubie.

Anabzosis:vl diabzosis vl cozrosio idẽ.nã rosis ici-

Anagallus

sio vel ruptura : ita dicit alexãder.Demosthenes Anabzosim dicimus scabzosaz palpebzaz passionem.

Anabula:ē spēs titimalli.

Anababe:est fructus arboris q̃ vocat agrisolium.

Anactiron.i.cultre.Ha.3.ō ingenio sanitatis.cap.4. ante medium.

Anacalla.Pli.Anagallida alig acozon vocãt zc̃.lib. z5.ca⁹.ii.in principio.

Anacardus:pediculus elephãtis:ab impitis dr̃qõ est falsuz:sed est fructus cuiusdã arboris que vocat pediculus elephãtis ara.beladar. (ratio.

Anacaroes .i. muroz pfo

Anachochi.i.bacce lauri.

Anacollima.gre.i. medicamẽ strictoziũ:qõ fronti ⁊ timpozib⁹ supinduci ad phibẽdũ humoz fluxuz ad oculũ. Demosthenes Anacollema vocat acolla:qõ est glucten . Herodius idem.

Anacrisis.i.pfozationes et scarificationes.

Anada.i.liq̃r vel hũiditas

Anadach.i.frad. (cordis.

Anadagoz.i.sumach.

Anadosis . gre .i. redditio vl eq̃lis distributio.

Anadoxis.gre.receptio.li⁹ de doc.gre.Hal.7. memiri.capitulo secundo.

Anadromes.gre.i.ꝛcursus

Anadromes.i. capparis. Alexan.cap.de epilsia.

Anafriogos.i.spagus.

Anafiticatos idem.

Anagalion.i.ꝓsolida mioz.

Anagarza gd est.l.bothoẽ.

Anacati.i.auis mouens caput.

Anacaros:ē nomẽ cuiusdã

Anacafa.i.musa. (isule.

Anagalliris.i.simphitũ vl confirmatum vel consolida maioz ⁊ minoz.

Anagallidos.i.semen mirice.Diaſ. (Cap.XLII.

gre.vel mioschays: vl xantala.arapippia.lat.vo auricula muris dr̃ fm aliquos.Alnagalli sunt due spēs:vna ē auricula muris:et est maioz:⁊ alia ē mozsus galline siue mozgellina ⁊ est minor:⁊ maiozis due sunt spēs:vna q̃ facit flozē celestis coloris:⁊ ē alia q̃ facit flozē rubeũ ⁊ hñt folia pua ⁊ rotũda et ramos q̃dratos ⁊ semẽ rotũdũ.Mioz vo facit flozē albũ cui⁹ folia sũt silia supzadicte. DIAS.cap.de Anagallo. Anagalli.s.maiozis sũt due spēs:vna ē q̃ flozē hyacintinũ pfert:q̃ femina ē.Altera est q̃ ⁊ flozē vactili colorē hñtez

pfert q̃ ⁊ masculus ē. Ambaz vo frutices sunt miozes ⁊ sup terrã spãse:sub q̃dratas hñtes vgulas:semẽ hñtes de sup obrotũdũ. Kaſ.scōo affozz dic̃ anagallus.i. mr̃silua.

SER A.li⁹.aggre.ca⁹de anagallo. Anagallus ē planta q̃ hz folia subtilia pua ⁊ ramos q̃dratos:⁊ semẽ sile semini coriãdri:⁊ masculus ex ea noiat ĩ greco xantala:⁊ femina cardabella:⁊ ē herba de bauleic. Idē auc.Diaſ.ē herba c⁹ due sũt spēs. vna ipaz hz flozē celestini colozis ⁊ ē femia. altera vo hz flozē rubeũ ⁊ ē masculus:⁊ sunt due plãtule expãse sup faciem terre hñtes folia pua ⁊ rotũda silia folys herbe q̃ dr̃ lactin:⁊ hz ramulos q̃drãgulatos ⁊ semen rotũdũ:subtilē radicē.Et idē auc.Hal.vtus ei⁹ ē q̃ calefat parũ ⁊ desiccat sine mozdicatõe ⁊ abstergit abstersiõe foz ti ⁊ attrahit. GAL.6.sim.pbar.ca⁹.anagallus.Anagall⁹ vtraq;tã q̃ fuscũ hz colozē q̃ q̃ rubicũdũ:abstersiue satis vtutis sunt:hñtes q̃dã occultã caliditatē attractiuaz. Et idē in.7.ca⁹ myoschays siue mysothis. Anagallus siccat ĩ scōo:calitatē aũt nullã manifestã hz. POSSE. Emplm ex anagallo factũ curat tumozez ani:⁊ succ⁹ ei⁹ curat ocu loz caligines:ꝓfert hydropicis ⁊ calculosis ⁊ epicis:⁊ herba ipa ꝓtusa ⁊ sup vuln⁹ ipositа attrahit ifixa cozpozi.

DIAS.Ambe spēs anagalli vulnerib⁹ pstãt effectũ:tumozez nõ admittũt:⁊ ifixa cozpi euocãt:pascẽtia vulnera abstinẽt:succ⁹ eoz dolozẽ dẽtiũ,phibet:si p dextro dẽte ĩ sinistra nare fuerit ĩmissus.hic succus cũ melle actico coct⁹ ⁊ adhibit⁹ oẽs caligies oculoz siue vitiũ eoz qõ vocat argemõ siue argema detergit:mozsib⁹ venenatis bibitus medicat:nefreticis:hydropicis ⁊ epicis:⁊ renali passione defectis pstat auxiliũ:ano tumti ipositа medicat. Itẽ succus narib⁹ ifusus putredinẽ capitis purgat:hz.n. desiccatiuã vtutẽ absq; mozdicatiõe:vñ ⁊ vulnera gluctinat ventrẽ q̃z deducit mulse admixt⁹ ⁊ potui dat⁹:herba ꝓtusa ⁊ ipositа stipites educit de cozpe. SER AP. Spēs anagalli cui⁹ flos ē celestis:ꝓfert exitui ani:⁊ illa cui⁹ flos ē rube⁹ facit anũ egredi si fit cũ ea ẽplm. GALIE. Ambe spēs anagalli hñt occultã caliditatē attractiuã vt ⁊ stimulos ifixos euellãt.earũ vo succus a narib⁹ purgat pp eãdẽ cãs:⁊ vl loquẽdo siccatiuã hñt vtutẽ:q̃ propter etiaz vulnera solidant:⁊ putrescentibus conferunt.

Anagiros . Anagiris. Acopon.i.maluaterrẽa. Dia. frutex ē folys ⁊ vgis silis agno arbozi: grauis odoris plen⁹ flozе sili brasice semẽ in foliculis zc̃.Pli. lib.z7.cap.4.in fi.

Anagit.i.canfoza.

Analus.i.nõ salit⁹. Hal.iz. terapeu.ca⁹ vltimo.

Anatiros.i.argalia vesice. Hal.5.de ingenio sanitatis.ca⁹.5.in medio.

Anago.gre.i.deductio.

Anagogeꝛ vl anagogẽ.i.eductio sãguis p os. Ozibasius.Cassius felix.

Anagodan.i.sumach.

Anagogũ.i.sputũ educens vel spuere faciens . Ale.

Anaguid.i.nouiter de furno egredientium.

Anabada.i. cib⁹ sic̃ phelu den:nisi qz cũ eo ponit çi çamũ.Almãſ. trac.3.c.13.

Analbarã.i.mozfea alba.

Analensia est spēs epilẽtie

Anastomasis est cũ ozaveneaz aptioza effecta sanguinẽ emittũt:vl est supflua elargatio.Hal.7.memiri.cap⁹.z.in principio.

Anas qd est lege bar.

Anathimasis.i. delatio fumi sursuz a stõ ad caput. eleuatio exhalatio euaporatio fumositas.

Anathimiasis idem.

Anatif vel anãsi.i. arundo

Anathomia.i. ꝓportiõalis vl equalis sectio:nã thomi sectio.

Anatrel.i.neruoz pforatõ

Anatrepsis.gre.i. nutrimẽtũ.li.de doc.gre.

Anatircon.Steph.est flos aseforz:vel axeras:⁊ ē binach seu affodillus.lege Antericon.

Anatropha.i. conuersi stõi sursuz:⁊ ē vomitus: subuersio euersio iappetibilitas nausea. Hal.8.memiri.ca.3.

Anaxilis.i. ꝓsolida minoz.

Anaçet.i.iuiube.

Anaceto.i.sarcocolla.

Anchiani.i.castozcũ.

Anchili.i.flos.

Anchusa.Abugilise. simar .i.lactuca asini. bearfel⁹.

Anchusal.i.aec.

Ancias.gre. tumoz durus: iuxta paristimias.

Ancistrũ. Demosthenes ē instrm̃ cirurgicũ sic̃ vncinus cui⁹ qõdã ē hñs ĩ sũmitate cauernã seu fozamẽ p qõ filũ trãsire possit.gre. velãgistrũ dr̃ zc̃.

Ancoza herba ĩ locis cultl ⁊ oztẽsib⁹ iueniẽt nascẽs raro:nisi cũ flozе. Butãnicus de ipsa loquitur.

Ancoza.i.spelta. (onũ.

Ancozia.i.vlcus excoziati

Anchozismata. gre. tumores:vt in lib⁹ antiquo de simplici medicia reperi.

Anchemida.i. camomilla. Hal.scōo memiri.cap.z⁹

Andachocha.i.bandachucha.

Andacote.i.fuffurate.

Andale.i.colloquintida.

Andalartos .i. calcutecaumenon.

Andaran.i.alumen.

Andarante.i.lucidum.

Andaracaton ē tertia spēs trociscoz tyriace.nã ĩ ea sunt trocis.squillitici.trocis.tyri : ⁊ ē tertia spēs.s. trocis.diacozalli.

Andechocha .i. saturegia.

Andocozе.i.sulfurata.

Andoture.i.mãdragoza.

Andracacara gd ē.l.herba grassula. (Ca.XLIII.

Andrafasis

vel androfasis gre.ara.araf.lat. vo atriplex. SER A.li⁹ aggre. capo araf.auc.Diaſ.Araf.i.andrafasis olus ē de gñe duplici oztiuũ ⁊ agreste.fri.ē: ſz domestica multo fridioz ē agresti.

GALIE.6.sim.pbar.c.andrafasis.andrafasis siue atriplex siue crisolocãna fri.⁊ hu.vtutis ē.hu.qdẽ in scōo gradu a medys. fri.ĩ pmo:quã qdã tepidã dicebam⁹ eē q̃lita tẽ qualis ⁊ nr̃is rosis dam⁹:nisi qz nõ ē pticeps stipticitatis:ſz ē aquosa ⁊ mime terrestris sicut malua:ſz fm vẽtrẽ facile trãsit sic̃ illa pp viscositatẽ:oĩno aũt modicuz quid diafozeticũ ē ei:sunt ēt ⁊ oztulane tã malua q̃z andrafasis multo hũidiozes ⁊ fridiozes agrestib⁹. POSSE.DIA. Andrafasis cataplasmatib⁹ adhibita cruda ⁊ cocta papulis ipositа medet semẽ eoz cũ mulsa bibitũ ycterico curat:ei⁹ vtus ē leptinitica cũ polẽta cataplasmatib⁹ adhibita ⁊ ipositа dolozẽ capitis tollit tumozibus oculoz nec̃ia adhibet ⁊ fatigationẽ stõi ipositа tollit:semẽ eius nefreticis medet:⁊ folia ei⁹ cõtusa ⁊ ipositа ignẽ sacrũ ꝓescũt. folia ei⁹ comesta dolozes vesice ãputãt:silr ⁊ reuma stõi ⁊ vẽtris,phibẽt.Comestũ febzes acutas extiguit ⁊ lũbzicos rotũdos educit:sãguinẽ reyciẽtib⁹ pdest.disintericis comestuz auxiliat.cataplasmatib⁹ oculoz vtilr adhibet. reumatismũ itestinoz:si adhibet ꝓescit. dolozes matricis suppositũ mitigat.Est.n.andrafasis hũida abũdãter fri.mediocriter:nil hñs stipticũ:ſz aquosa ē vt malua:domestica ãt multo fridioz ē:⁊ iõ iflãmationib⁹ in initio expedit.In statu vo ⁊ declinatõe siluestris:semẽ vo eaz p iectoziã hz vtutẽ:vñ ycterici ⁊ epicis:si ē ex epis emfrasi vtilis ē.Cruda siue cocta durities oẽs ⁊ furũculos sanat. pmonib⁹ qdẽ añq̃z in vulnus erũpãt vtiliter imponitur.

Scabras vngues sine iniuria vlceris detrahit.podagre feruorē cū nitro ⁊ aceto ⁊ melle extinguit.solutoria est.
SERA.auc. Raf.Semē eiꝰ facit vomere fortiter:⁊ vi di boiez q bibit ex ea.3.y.⁊ assellauit vsq ad debilitatem magnā. GALIE.Andrafalis domestica multo fridior est agresti:q̄ propter ⁊ flegmōibꝰ ēt fridis:icipiētibꝰ gdē ⁊ crescētibꝰ ac mollibꝰ adhuc:⁊ q̄ si feruētibꝰ hortulana:eis vo q̄ in statu ⁊ declinatōe:⁊ idurescētibꝰ ⁊ frigescētibꝰ agre stis sunt cōueniētiores:fructus eius absterſiue vtutis est. vnde ⁊ ad hictericos ex opilatiōe epatis vtilis existit.
ALMAN.trac.3.ca.de atriplice.Atriplices fri. sunt ⁊ hu.q̄ ventrē mollificātes bene nutriunt:hictericis quoq ⁊ caliduz hūtibus epar beneficium prestant.
Andrago vel andragne:idest portulaca.
Andragne.Andrachni agreste.i.portulaca siluestris:et ē soldana:q̄ ē lacticiniosa:⁊ ē laxatiua.p q̄.l.chachille.
Andragines:idest capparis.
Andraginos:vl' Androgines.i.nenufar vel nimphea.
Andrarane.i.ādracacarē. Andrasemō ē spēs yperici.
Androsaches quid est.Pli.27.ca.4.circa medium.
Androstica.Ha.6.sim.phar.c.androstica.Androstica q̄ ⁊ pitaras:⁊ leuki:⁊ challasia vocat:vt actis ē herba.pōt ātē desiccata ⁊ bibita.ipa vo nō fructꝰ ipsiꝰ vrinas ,puocare sufficiēter palam.quoq ꝙ ēt diaforare ⁊ siccare.
Androsemō didimo masculus:vel asgron:vl' androsemi dadion vel dadis masculus. PLINIVS.cꝰ ādrosemō. Androsemō ē herba silis ypicon cauliculis molliorib⁹ et dēsiorib⁹ ⁊ magis rubētib⁹:folia alba:rute figurā hz:semē papaueris magis sile.Come eiꝰ trite sanguineū emittunt succū.gignit in vineis:medio autūno fodit et suspendit.
GAL.6.sim.phar.c.androsemi. Androsemi fructicosa plāta duplex ē nā.Altex qdē alkita:seu alkaides vocatū. altex āt qō a gbusdā dionisia nuncupat. POS.GAL. Fructꝰ gdē eox purgatiuꝰ.frōdiū vo vtus siccatiua ⁊ absterſiua mediocriter:q̄ obrē ⁊ q̄ sunt vsta igne sanāt.cocta vo in austero vino solidāt. PLI.li:27.ca.4.post mediū. Fructꝰ eius ē vtilis ad purgādū aluū magnox vlcex qō eius vinum indicat. Anegibus.i.cāmellus.
Anech.i.vsnee. Aneide.i.anetum.
Anefi.i.rose. ¶ Capitulum. XLIIIII.

Aneisim vel aneisum ara.gre.vo ⁊ latine anisum. DIAS.cꝰ de aniso. Anisuz feruētis est vtutis.s.ca.⁊ sic.⁊ nature mixtualis ⁊ scarotice.i.icisiue.
SERA.li.ꝰ aggre.c.aneysm.auc.Diaſ.Aneysin qō de eo est recēs ē bonū hūs grossa grana plena ⁊ nō excoriat qñ fricat excoriatiōib⁹ silib⁹ furfuri:⁊ hz odorē bonū fortē. Et illud qō ē ex isula cretēsi ē meliꝰ:⁊ post illud ē babilonicū:hispanicū vo ē deteriꝰ:⁊ qō ex plāta eiꝰ ē magis iuuatiuū ē semē eiꝰ. GAL.6.sim.phar.c.de aniso.Saporeiꝰ est acutꝰ amarꝰ modicū:⁊ vtus eiꝰ ē q̄ calefacit ⁊ desiccat in.3.ꝰ ppterea g̃ ⁊ diureticū ē:vētositati āt q̄ fm vētrē resistit. AVIC.li°2°c.de aniso.Anisum ē semē feniculi romani acuitatis maiozis q̄z nabati:⁊ ex eo meliꝰ ē qō ē ponderosuz:⁊ ē ca.⁊ sic.i.3° POSSE.DIA. Anisuz qz mixtualis vtutis ē hictericis medet:sitim tollit:bibitū venenis occurrit:iflones āputat:vētrē strīgit:mēstruis iperat: lac mulierib⁹ puocat:⁊ auget bibitū:venerē stimulat:fumigatōe narib⁹ adhibitū dolorē capitis tollit:auriū dolorē cū oleo ro.adhibitū mitigat:vētositatē vētris tollit et dolorē.Optimū aūt ē creticū:deide egyptiū.gallicū vero inertissimū. PAV.c.de aniso. Lōtra liuorē ex pussiōe ꝑterat ciminū ⁊ anisuz:⁊ īcorpenit cū cera ⁊ calidū suppo nat.Anisuz silr auget lac ⁊ spma apiēdo meat⁹ ⁊ mundat hūiditatē mēricis. ALMAN.trac.3.c.de aniso.Anisum calidū est:qō vētositatis dissolutiuū exñs:epis apit opilationē.coeūdi pterea volūtatē stimulat. SERA.li.aggr. auc.Dia.virtꝰ eiꝰ ē desiccatiua ⁊ calefactiua:⁊ expellit vētositates a corpe:⁊ sedat dolorē:⁊ puocat vrinā:⁊ sudorē. ꝑfert hydropisi:⁊ abscindit sitiz q̄ fit ab hūoribꝰ salsis qñ sumit in potu:⁊ ē zueniēs venenis ⁊ iflonibꝰ:⁊ strīgit vētrē:⁊ abscidit hūiditates albas a matrice fluētes:⁊ puocat lac:⁊ excitat libidinez:⁊ qñ attrahit odoratu fumigatio vaporis eiꝰ sedat sodā:⁊ qñ terit ⁊ miscet cū oleo ro.⁊ distillat ī aurē:curat qō itra ipaz accidit ex casu aut pcussiōe:⁊ sedat dolorē eiꝰ. Et idē auc.abugeri.apit opilatiōez epis splenis ⁊ renū ⁊ mēricis:⁊ mūdificat vias q̄ ab hūoribꝰ opilant:⁊ pp B ꝑfert febrib⁹ antigs:⁊ hz ī se acuitatē p piquā adustiōi q̄ resoluit vētositates:maxie cū ipz assat.
AVI.Anisuz ē apitiuū cū stipticitate pua:⁊ ē sedatiuū doloꝝ:⁊ resolutiuū vētositatū:⁊ ppe si asset:⁊ in ipo qdē est acuitas q̄ medicis adurētibꝰ fit vicinū.Cōfert infloni in facie ⁊ apatibꝰ extremitatū.Si ex eo fiat opō:⁊ narib⁹ eiꝰ vapor attrahat:sedat sodā ⁊ vertiginē:⁊ si terat et misceat cū oleo ro.⁊ distillet in aurē sanat: qō accidit in iteriori pte eiꝰ ex soda a cōpressiōe:aut pcussiōe:aut dolores eiꝰ ēt:⁊ ꝑfert sebel antiq̄:⁊ puocat lac:⁊ abscidit siti factā ex hūiditatib⁹ bauracbys:⁊ ꝑfert opilatiōi epis ⁊ splenis gñate ex hūiditatib⁹:⁊ puocat vrinā ⁊ mēstrua:⁊ mūdat mēricē a fluxu hūiditatū albaꝝ:⁊ ē motiuum coit⁹:⁊ qñq ꝑstrīgit vētrē:⁊ adiuuat ipz ad illō eiꝰ puocatio:⁊ apit opilatōes renū ⁊ vesice ⁊ mēricis:⁊ ꝑfert ātiq̄ febri:⁊ expellit nocumentum venenorum ⁊ venenosoruz:loco ipsius ponitur carui quantum est ipsum.
Anemo anemonis.i.rub. papauer.Pli.li.zi.c.z3.Diasco. anemōis duo ſt gñia cc.ara.xachaich.Ha.p memiri.c.3.
Anemoza.i.sisimbrium.
Anemul sunt ossa subtilia q̄ sūt in extremitatib⁹ digitox
Anergil.i.nux indica. Anes.i.robilie:⁊ est legumē.
Anesis.i.reges ab a.qō ē sine:⁊ nefos laborꝰ: vl' mozbꝰ ide anetica.i.mitigatiua vl' getica:requiē.s.iducētia:q̄ anodina vocamꝰ:⁊ anetica dies in febrib⁹ dr̄ iterpolatiōis. li°de doc.gre.Anesis itermissio:remissio: refrigerium: pausatio:iterpolatio.Johānitius de mōis feb.Hali.ad glauconem.capitulo.ii.distin.q̄rta.⁊.iz.capitulo.
Anesme.i.thit. Anethosasis.i.apertio.
Anetica.i.mitigatiua vel quietica.
Anguria.i.batheca:cucumer saracenicꝰ. Auer.7.coll3.c° .9.circa mediū.Auēzohar.li.p.c.7.l.dullasia.
Anetum.i.absinthium dulce.⁊ quid est lege vebet.
Anetum agreste.i.meu. Anfastas.i.tegula.
Anetusa.i.lacca. Anfe.i.coagulum.
Anfeagidi.i.coagulum ceruinum.
Anfecalferas.i.coagulum caballinum.
Anfioma.i.sinopida.
Anfraliafres.Diaſ.est spēs sex titimallorum.quā ⁊ dendrodes vocat.i.arboreum.
Anfozismus.i.affozismus.n añ f.gre.scribit.
Angailē ē arbō nascēs ī idia ī locis rusticox:⁊ ē fri.⁊ sic.⁊
Angākest.i.agnꝰ castꝰ.Ha.6.sim. far. (ē satis stiptica.
Angastus.i.bartacū. Angerl.i.ellcria stō zueniētia
Ange.i.cardus. Angelica.i.archa angelica.
Angedis.i.terrestris. Anges.i.Emasum.
Angiologia.gre.ē cyrurgia q̄ fit in arterys tēpox pp fluxū lachrymarum. Angimonia.i.sarcocolla.
Angina ē apa qō nascit sub faucib⁹:⁊ dr̄ ab ango angis:q̄ morbus maxime pozcis accidit:⁊ qñq̄ hoibus.
Agnitl vel angitis ē q̄dā spēs spice nardi. Diascorides.
Angolus vel angulus.idest citrullus.
Angonum.Pli.Anconin.libro.27.cap.4.versus finem.
Anguarte:idest sarcocolla.
Anguascen:idest herba lilialis:⁊ est anfimerina.
Anbar.i.locus qui est in inferiori parte gule.latine fonas

A msum

vulneratio cum lancea:eo q̄ camellus ibi cum lancea percutitur et sic mozitur.aliter non.
Anicetum.i.anisum.Pli.lib°zo.capꝰ17.post mediuz.
Anichmos.gre.siccus:alꝰ succus.
Anigailen.i.arborꝰ gūmi arabici.
Anil.i.indicum. Animitos.i.febris flatica.
Animeos.i.gūmi arabicū. Animoda.Dia.vge sunt ei duoꝝ palmoꝝ ⁊ paulo maiores fruticesq̄z vge nodose ī qb⁹ sūt capitella minora folia minuta sic lenticule aut
Animon vl' anemoa.i.papauer rubeū. (rute cc.
Animones qd ē.i.Otonia. Aniotos.Aniatos.gre.i.in curabilis insanabilis.
Anissi.i.serpens.
Anisum ciminum dulce semen feniculi romani idem. pro quo lege Aneisim Aniudē.i.Anniden.
Anlicetati.idest anisum. Annara.i.testa ouoꝝ vnde pulli excludūt.amiātū. Annemula.i.matrisiluia.
Annestin.i.flos prati. Annoticū.i.recorporatiuū
Annia.i.puatio anhelitus. Anocazna.i.cantabrū.aliq dicūt q̄ est sisimbrium.
Annomen.i.rosa canina. sed prima melior.
Annosader.i.sal armōiacū
Anoch.idest arthanite.
Anodinum:sedatiuum:idest mitigatiuum.
Anodozmon matricis.i.ascensus matricis ad superiora.
Anodosis.i.distributio nutrimenti in membra.
Andromū.i.recursoꝰ. Anoen ē ppriū nomē loci.
Anolosoch.i.obolus:⁊ est pondus.iz.granoꝝ ozdei.
Anoza.i.calx. Anoze.i.medicamē pilos auferēs.
Anozesia.i.fastidiū vel priuatio appetitꝰ.Atrophia.
Anozi est quedam ſpecies dactili.
Anostomasis.i.ascensus matricis ad superiora.
Anostomizare.i.aperire venas que sunt in ano.
Anonis.dixit Step.q̄ ē spēs Acuā.i.Achauē.vchuē.
Anostris.Anofris.lycos:idest lupus.
Anphna.Anphebe.ara.idest coagulum.
Angnopa.i.feroꝝ. Anrioch.i.plumbum.
Anse est modus ligationis ⁊ nodationis qui vulgo dicit asola:quasi nodus qui īmediate cuz quis vult soluit.
Ansea.i.lilium. Anstonlocia.i.cappinꝰ arborꝰ.
Ansali.Ansel.ara.squilla.Daliabbas.
Antali:sūt ossa scā sic dētali vtcūq̄z maiora: sz nō hz superficie lenē sic dētali:sz vgulatā ⁊ totā albā.oziunt sic et illi.⁊ eādē hūt vtutē.ponunt in antido.Hal.in vnguento citrino:qō interptat vnguētū de citro.
Ankistron.gre.hamus vocat.agkistron scribunt:sz ankistron ,pferūt.Nā vbicūq̄z gāma añcedit kapa ipm gāma transit in sonum n.lre. (dr̄ xebeth.
Anthion.gre.anetū.ide anethileō olim ide factū.ara.vo
Antali.Andhel.ara.collogntida.baliabas. (lore.
Anterōata.gre.tūores cuti siles.sz alios tūores sine do
Antera vl' antira.i.semē rose:⁊ ē illō qō remanet de rosa ⁊ ruber ⁊ maturescit:qō āt ē ītus.s.semē lanuginosuz ē antera:lz cōiter teneat q̄ antere sunt pipuli rosarum.
Anteflox qd est.l.enantium.baarim.in principio.
Anterion vel antericon.i.flos affodili.vl' semē.Diasco.
Antercon est pars gutturis sub mento.Cassius felix.
Anthali.i.colloquintida. Anthozismata.i.tumores.
Anthoza ē herba sic dcā q̄si ꝑ thozā:q̄ thoza ē satis venenosa:⁊ dr̄ anthoza ab anthi qō est ꝑ ⁊ thoza:vñ anthoza .i.ꝑ thozā.vñ notādū q̄ anthoza ⁊ thoza sunt due herbe q̄ oziunt in vna pte simul:et hūt folia q̄si folia violaꝝ:sz magis rotūda et modicū icisa:et flores sunt eis sic flores panis porcini:nisi qz thoza facit eos bū viola ceos:sz anthoza facit eos subrubeos.vna eaꝝ est iterficiēs.s.thoza.alia aūt est sanans.s.anthoza.
Anthos.i.flos ois:sed ponitur cōiter pro flore rorismarini.inde dianthos confectio.
Anthrakion.i.gēma carbūculus:⁊ est etiā vlcus oculi.
Anthrataos.i.febris flegmatica periodica.
Antias.i.tumor durus.paristinon.Pau.
Anti.greca ppō.i.ꝑ.vt antixps.i.ꝑ xps.ātipapa.i.ꝑ papā. ātidotū.i.ꝑ datū:eo q̄ ꝑ passiōes dat remediū medicamen leuamen adiutorium.libꝰ de doct.gre.
Antichisis.gre.i.limatia. Anticat.i.borax.
Antidasis.i.emach. Anticrocū.i.flos albucy.i.car
Antifaare.Busacli.i.corallus.Steph. (tami.
Antifarmacū.i.vicetoxicū:⁊ ē ex toxiū.herba ē cui⁹ folia sūt q̄si folia psici ⁊ stipes subtilī tēdēs ad colorē violaceū.p q̄.l.vincetoxicū. ¶ Capim. XLV.

Antifilos vl' antill'.gre.ara.vsnē.lat.salsola:⁊ est herba ō q̄ fit sal alkali. DIAS.Duo sūt eiꝰ gñia.vnū hz folia lēticulis silia.alia hz folia silia camepithi.prma hz hastā altā duobꝰ palmis erectā cū folys mollibꝰ:radix ē illi minor ⁊ tenuis:nascit ī locis herbosis ⁊ solanis gustu salsa.scda ē q̄ folia ⁊ hastas siles camepiti hz.sz aspiora ⁊ minora:florē purpureū ⁊ odorē graues:radix cicorec silis. GALIE.6.sim.phar.c.antill'. Antillis duplex qdē ē.abe trī mediocriter siccāt ⁊ vlcera solidāt. Altera vo q̄ camepitheos assilat plus vtiq̄z q̄z alia subtiliū ptiū ē vt epilēticis ꝑferat.hec aūt absterſiuior q̄z altera ē. ALMAN.trac.3.c.vsnen.ca.est ⁊ sic.que purgat ⁊ apit opilōnē:carnēq̄z corrodit supfluā.vl' aūt oiuz istarū herbaꝝ bonū hūtiū odorē q̄z plures cale sūt:nisi ille ex q̄ bus sentit illō qō dixim⁹.s.fridītas mānifesta sic sētit ī aq̄
Antille est qdā lapis. (ro.⁊ cāforā atq; sandalis.
Antiloblefarus.i.cum palpebre simul casu congluctinātur:aut ipsa palpebra albo oculi.
Antilops vel Antinops.i. egilops:⁊ est collectio apostemosa circa angulum maiorem oculi.
Antimonium vel Antimonis quid est lege aitruad. Stibia.Plinius.33.capitulo.6.post principium.
Antimiō vl' Antimō.i.mādragora.⁊ Antimō.i. canis ca
Antin algin.i.testiculus castoreꝰ. (put.
Antinꝰ vl' Antimꝰ.i. camomilla:vl' gamilla: vl' camele
Antiocum.i.flos sambuci. (on.l.bebonig.
Antion:est planta vnde colligitur laudanum: et est spēs rose canine.vt Diasco.capꝰ cissos.
Antipasis.i.ꝑria detractio:methasinthesis:linearis.
Antipathia dr̄ id quod obtūdit violētiā alterꝰ medicīe.
Antiqui.i.ostrea. Antirina.i.fauina vl' bracheos.
Antillilis:idest satercelissium.Steph.
Antilos gre.Diaſ.gñia eiꝰ duo.vna ē q̄ folia lēticule silia hz cc.Pli.li.zi.ca.z9.Auic.vocat zaharath
Antimis.i.camomilla.Diaſ. Antira.i.semen rose.
Anthillion quid est. Pli.libro.z6.capꝰ8.versus finem.
Antifrasis.i.opposita detractio. Halie.4. de ingenio.capitulo sexto.vltra medium.
Antirenū.Antiquꝰ liber de simplici medicīa:ē plāta dcā cinocephalū.i.canis caput ramosa p totos ramos folia minuta ⁊ oblōga ⁊ dēsa:florē puum colore auroso hūs semē vitulinis narib⁹ sile.Pli.li.z5.c.9.vltra medium.
Antirinō:aut aranino.Dia.mlti lignidā agrestē dixerūt: herba ē silis anagallidi folys ⁊ hastis flores hz croce
Antispasis:idest contraria euersio humorum. (os cc.
Antispodia:ē cinis factꝰ ex folys stipticis.s.mirte oliuaꝝ ⁊ similiū.⁊ dr̄ sic:eo q̄ ponit loco spody.Dia.c.de antispodio.dr̄ eo q̄ ,p spodio mittat:qz silis ē vtutis:⁊ cōficit sic.Accipe mirtā īmaturā cū floribꝰ ⁊ baccis īmaturis ⁊ mitte ī cacabū nouū crudū:⁊ coopi ptusū coopercl'o ⁊ mitte ī fornacē cacabū:⁊ assa q̄dū caccabꝰ ipe p coquat:⁊ itex cacabo crudo refūde:⁊ silr coq ⁊ reyce ⁊ laua cinerē disciplina spody.⁊ silr de folys oliue antispodiā facere potes.sed meliꝰ fit de oleastro cū flore

suo.multi vo citonia minutis ptib⁹ icisa semie piecto sil'r
ꝓficiūt.siccamina multi in sole siccata sic ꝓficiunt. multi
vo bussi folia ⁊ stinci ⁊ scini cū floze suo aut capzifici folia
sicca in sole sil'r ꝓficiūt.aly vo taurocollā aut lanas succi
das ītinctas ī pice ligda:aut melle cōburūt sil'i disciplia.
Antistrum est instrumentum cyrurgici sicut vncinus.
Antofali:sunt gariofoli grossi tuberossi.⁊ dicuntur anto
fali:idest ante nati:sicut calumbzia ante ficus.
Antopirus panis.i.fermentatus:⁊ est contrarius opiro.
Antrakes.Anthrakia.gre.i.carbones incensi.pruna.
Antraphapheos.idest mandragora.
Anthracosim.gre.rubor nimius palpebrarum et ex lon
go tempore lippientium.Demostb.
Anthrax.Antrax.i.carbūculus vl' apa venenosū:qō ēt dr̄
bonū malanū:vel malum malanum.Hal.
Antropa.i.conuersio ventris sursum per vomitum.
Antromata.i.alba apata. Antropomorfon.i. mādra
Antrosia:est q̄dā egritudo q̄ dr̄ atrosia. (gora.
Anubel.idest iuiube.
Anuen.i.color qui fit ex sanguine cōchily.sz falso:qm̄ est
color qui fit ex cocco. ¶Capitulum. XLVI.

Apa odarifera fibb

Anuiden ara.vel beltif.gre.lasar.vel silfiuz vl' sil
fasilfiū.latie vo gen⁹ ferule:cui⁹ gūmi ē
asa fetida.Sciēdū q⁹ asa ē gūmi qōdā qō vocat̄ asa:⁊ bu
ius q̄dā ē odorifera:q̄dā fetida:⁊ dr̄ odorifera:qz puuz hz
fetorē vel puū odorē.Et dr̄ fetida:qz p excellētiā hz feto
rē:⁊ ē gūmi herbe anuidē:⁊ ē hīs vehemētē igneitatez.sz
asa odorifera fit ex succo ipsi⁹ herbe hīs aliq̄lē odorē ber
be ꝑdicte. SERAP.li.aggre.c.anuidē. Anuidē.i.plāta
c⁹ gūmi ē althitb.i.asa fetida.radix ei⁹ dr̄ mabaroth. plā
ta ei⁹ hz stipitē q dr̄ mastates:⁊ ē silis ferule:⁊ folia ei⁹ sūt
silia folys apy:⁊ semen ei⁹ latū sil'e semi nigē mēgitagas.
GALIENVS.8.sim.phar.c.ō silfio.Suba ei⁹ ē aerea
et vtus gūmi ei⁹ qō ē asa:⁊ vtus ramoꝝ ⁊ radicū:⁊ floris
ei⁹ ē q̄ calefacit calefactōe forti.⁊ ē ca.⁊ sic.in.3?⁊ illud qō
est de ipo maiozis sapozis ē gūmi:⁊ ipa plāta ē calior ⁊ sū
tilior aliaꝝ plātaꝝ oīuz.⁊ ꝓpterea hec ē magis resolutiua
⁊ ita lac aliaꝝ oīuz:⁊ ē in fine calitatis:⁊ ē subē venenose
nisi qz ē plus in ea suba ignea aerea.et idē fm aliā trāsla
tionē silfy:calidissim⁹ qdē opos:gnimo folia ⁊ stipes:⁊ ra
dix calefacit generose.sūt aūt vētosiozis subē oia:⁊ fm ß
difficile digestibilia.extrozsuz trī corpi apposita opatioza
sūt:⁊ maxīe oīum opos attractiue sufficiēter exīs vturis
⁊ ꝓsumere carnē ⁊ destruere hz pp pdictā ei⁹ cōplonem.
DIASCO.ca⁹ silfiū.Silfiū oib⁹ ē notū:cui⁹ lachzymū
lasar noiat̄ acriter calefaciēs ⁊ vesicā ledēs:sz vētrē pur
gās.hec aūt herba calefacit fortiter iflāmatiua ē ei⁹ vtus
oīno.nasciē in siria ⁊ armenia ⁊ libya:cui⁹ vga spleon siue
spletē vocat̄.q̄ silis ē ferule.folia hīs silia apio ⁊ semē la
tū.Et idē ca⁹ lasar.lasar.i.asa fetida.lachzymuz herbe ē q̄
sil'r appellat̄ q̄ in multis locis in silitudinē ferule crescit
folia hīs circa se maiora q̄z apiū:sz semē sile ē ei. est āt op
timū lasar:qō cyrinaicū dr̄ subruffuz ⁊ plucidū et it⁹ exal
bidū odore viscido:et qō hūore cito resoluiē ⁊ in gustu sta
tim hūorē puocat:vires hz acerrimas;vñ cū magnis ve
xatiōib⁹ calefacit ⁊ relaxat. Adulterat̄ aūt dū viridis est
succus cū serapino et fabe farina:qō facile ꝓrebēdiē gu
stu odore ⁊ visu.Solone in oib⁹ medicis vsui succ⁹ ne ēius
est.vt⁹ ē illi viscida iflās stōz. AVICEN.li⁹.z.c.de asa.
Asa est duarū spēz q̄rū vna est fetida ⁊ altera odorifera:
nō fortē hīs odorē:sz calidior eaꝝ est fetida:⁊ ē herba ve
hemētis igneitatis in se tota:⁊ plurimū gdē b⁹ spēi est ciri
nēse:⁊ est gūma almarach.est ca.in primo ⁊ sic.in secūdo.
POSSE.DIASCOR.cap⁹ silfiuz. Uirtus eius radi
cis est termātica ⁊ exarātica.stōm iflat.ructationes puo
cat.īdigestibilis est et vesice ꝓria accepta.cerotis mixta ⁊
īposita pustulas ⁊ scrofas spgit.oleo addito liuorez corpo
ris lipidat.oleo cipzino vel irino addita sciaticis fm hūo
rē siccat.in aceto cocta ⁊ cataplasmatib⁹ imposita ani cās
ꝓescit. bibita venenis occurrit:eustomaca ē mixta semi
nib⁹ et nobilib⁹ oxigaris sale addito comedit̄:virga ei⁹ di
uisa lachzymū qō ex se dimiserit necessarie colligit̄:qō la
sar dr̄.i.asa fetida.Et idē cap⁹ lasar.vino additū alopitias
emēdat meli⁹ id agēs si piper ⁊ acetū accepit suffusiones
oculoꝝ in initio detergit:melle caligines oculoꝝ lipidat.
pcussoꝝ dentiū dolorē mitigat:cū thure mixtū ⁊ ore retē
tū sil'r pstat.positū sup morsū rabidi canis curat:venenis
acceptis facit nitro et rute ⁊ melli additū carbūculis sin
gulare pstidiū est.duricies vulneꝝ soluit:clauos tollit:ca
ricis additis ⁊ cerotis oīa supiora facere pōt.aceto mixtū
zernas tollit:et polipū et crescētes in narib⁹ carnes flori
eris ⁊ erugini cāpane additū:oīa sil'r facere nouit. Sarco
colle additū et ipositū oxicatha curat:aspredines fauciū
⁊ vocis lipidat:maxime cū aqua ⁊ melle:ppēdentē vueā
suspēdit:gargarismo cū mulsa frequēter sumptū colorez
limpidū facit.in ouo sorbili tussiētib⁹ pdest:pleureticis ⁊
hydropicis cū caricis siccis auxiliat̄:cū pipe ⁊ ruta bibit̄
addito vio ⁊ typicos frigores excludit tetanicis ⁊ splene
ticis ⁊ opistonicis pōdere vlcis vnius additū cere ⁊ glu
tituz medet̄:sanguisugas bibitas aceto mixtū excludit.
Coagulatū lac stō soluit .asperitatē artarie p catarū lōgi
tpis vel vocē amputatā curat:epiletīcis cū pusca bibituz
medicat̄:cū mirra ⁊ pipere bibitū mēstruis impat:vētrē
mollit:et ō alto cadētib⁹ opitulat̄:oxigarys miscet̄:amig
dalis amaris ⁊ rute mixtū in oib⁹ causis necessarie come
dit̄.cū ficu atq; ysopo decoctū ⁊ collutiōi ozis adhibituz
erosos dētes medet̄. AVICEN.Asa disrūpit vētosita
tes et effugat eas pp resolonē suā:⁊ est cū ß iflatiua:et ici
dit ⁊ resoluit sanguinē in vētre ꝓgelatū:ꝓfert allopitie il
linita cū aceto ⁊ pipe:⁊ qñ admistrat̄ in cibarys facit bo
nū colorē:⁊ abscindit verucas q̄ sunt vt clauī:et cū icidū
tur fraudulēta apata mortificātia mēbrū:si pōat̄ asa sup
ea ꝓfert:⁊ est bona in cura dubelet appentiū:⁊ oculoꝝ cō
fert empetigini:qñ bibit̄ cū aq̄ granatoꝝ ꝓfert ꝓtritioni
lacertoꝝ:⁊ ꝓfert dolori neruoꝝ sīē tetano ⁊ palisi:si acci
piat̄ ex ea aureus:⁊ misceat̄ fm q⁹ dr̄ cū cera ⁊ ōglutiat̄:
aut si bibat̄ cū vino pipe ⁊ mēta:⁊ īplent̄ ea mole in ore
et cōmiscet̄ cū thure:⁊ ponit̄ sup dentē:⁊ efficit opationē
peonie in epilēsia:⁊ cū ex ea fit gargarismus eradicat san
guisugas gutturi annexas:⁊ ē bona ī initio aque alcohol
facto ex ea ⁊ cū melle ⁊ cū dissoluit̄ in aq̄ ⁊ fit ex ea gar
garizatio ⁊ sorbet̄ clarificat vocē statiz:⁊ ꝓfert asperitati
gutturis:⁊ si sorbeat̄ cū ouis ꝓfert tussi ātiq̄ ⁊ pleuresi fre
⁊ efficit opōnē fenugreci in apate vulue:⁊ si admistrat̄ cū
ficub⁹ siccis ꝓfert hyctericie:⁊ ipa qdē est ex eis q̄ nocent
stō ⁊ epi:⁊ ꝓfert emorroydib⁹:⁊ in coitu fortitudinē pbet:
⁊ puocat mēstrua ⁊ vrinā:⁊ ꝓfert dolori vētris pūgitiuo:
⁊ vlcerib⁹ itestinoꝝ.Et Ha.qdē extimauit in ipa ē vtutē
solutiuā parūp cū stipticitate sua.sz scituz est apud oēs q⁹
ipa ꝓfert solōni antiq̄ fre:⁊ est bona febri q̄rtane:⁊ ponit̄
sup morsuz canis rabiosi:et vermiū venenosoꝝ et rutele
⁊ ꝓfert oibus illis:bibita ⁊ linita cū oleo:⁊ expellit nocu
mētuz sagitte venenose.Sed loco fetide equale pondus
ipsius de odorifera:⁊ pōdus seminis de serapino tātūdē
de anarech:⁊ medietas pōderis eius de gumma rute.
SERAP.auc.Diaſ.Radix b⁹ arboris ē ōsiccatiua dif
ficilis digōnis:⁊ ē nociua vesice:qñ miscet̄ cū ceroto resol
uit scrofulas ⁊ exituras.⁊ qñ ex eo fit emplm cū oleo au
fert liuorē q fit sub oculo:⁊ qñ cogt̄ in aceto ⁊ cortice gra
nati:⁊ fit inde ēplm:curat emorroydas ani:⁊ qñ bibit̄ cū
tyriaca est medicamē mortiferoꝝ ⁊ venenoꝝ:et ipsa ppa
rat̄ ⁊ comedit̄.s.cum seminibus ⁊ sale:⁊ est bona stō:sine

his aūt est inflatiua et facit ructuare:⁊ omnes scindunt
stipitem ⁊ radicem:et egredit̄ inde lachzymus qui colli
gitur ⁊ siccatur:⁊ est illud quod dr̄ asa. Et melior ex asa ē
illa que vergit ad rubedinez:et est clara similis mirte ha
bens bonum odorem non similē odori porri nec odorem
horribilem subito:et quādo teritur et infunditur cito re
solutur:et quādo tenet̄ in ore prouocat saliuam cito:fo
rius autē quod ē in hac tota planta est gūmi.et post illud
folium:et post illud est stipes.gummi autē est acutum in
flatiuum:quod quando miscetur cum aceto vino et pipe
re:et ponitur super alopiciam curat eam. Alia aūt que di
cit Serapio:sunt hic posita fm mentem Diasco.Halie.et
Auic.quare pro nunc transeo.
Anuiden romanū.i.fiseleos. Anuloset.i.obolus.
Anzadarabce:ē arbor folia hīs lucida:vt pēna pauonis
semper virens. Anzarola qd est.l.zaror.
Anzerutū.āzarat vl' anzarut.ara.i.sarcocolla.āgelut gre.
Anzbaratha:est instrm de vitro fcīn:p qō pueri attrahūt
aquā et violenter cuz volunt expellunt p fozamen.
Anzicu:herba falios.falcios.flos sambuci idem.
Aolofia.i.bdelium. Aonich.i.agnus castus.
Aolos.i.diptamus. Aoria.gre.immaturitas.
Apaki.gre.longum intestinum.li⁹ de doct.gre.
Apalos.i.mollis vel sine pelle:⁊ inde dr̄ oua apala.s. si
ne testa. Inde ⁊ apala sarcos.i.mollis caro ab a. quod
est sine:⁊ sarcos caro.
Apalotis mollities.Apallos.i.mollis leuis tener.
Apate:est species intubi.Theofrastus.
Aparne purpurea.idest lapago.lege Aproparme.
Apartias.idest serpens vel ventus septentrio.
Appendix spina est.Pli.libro.z4.cap⁹.13.aī medium.
Apentisemenon.gre.i.intestinum rectum.Alexan.
Apepsia.gre.incrudatio.i.indigestio vel mordicatio.
Aperificis:est species titimalli.
Apbriges.idest biscoctum.Halie.6.sim.phar.
Apbodos.i.stercus.Hal. Apiaster.i.apium risus.
Apia.i.mala valde dulcia. Apinalfac.i. laieralmarie.
Apiretios.gre.sine febre vel sine feruore.Ha.ad glauco.
Apiston.gre.fetalogos.i.aristologia.
Apiuntanū.i.zinzania. ¶Capitulum. XLVII.

Apium lat.gre.selinum.ara.Kaspar.vel karfi.Apy
plures sunt species.nam est apium dome
sticum vel hortiuz.et est apium raninum siue apium ri
sus:⁊ est apium emorroydarum.⁊ est apiuz quod dicitur
cerofolium:⁊ est apium campestre:⁊ est apium hyspanū:
⁊ est apium persicum.⁊ est apium agreste:⁊ est apium mō
tanum:⁊ est apium aquaticum.⁊ est apium rusticum:⁊ est
apium quod dicitur regalia. Apium domesticum omni
bus notū:qō Diaſ.vocat hortiuū:q ō calidū est in pncipio
terty gradus.sic. in medio eiusdem: cuius semen est ma
iozis efficacie.secundario radix.tertio herba. Cum autez
in medicinis receptio apy simpliciter inuenitur:semē ap
ponendum est quod a multis selinum appellatur:licet to
ta herba sic vocetur. Apium raninum siue apium risus
vocatur a Diasco.Botrachion:vel natrachion. ⁊ dicitur
apium raninum:quoniam in gurgitibus in quibus degūt
rane nascitur.⁊ ideo vocatur natrachion. nam natragos
gre.idest rana.et vocatur similiter herba scelerata. vl' pa
ronichia vel vnguis leprosus.et dicitur apium risus:quo
niam mozitur ex eo homo ridendo.
GALIENVS.octauo sim.phar.capitulo paronichia.
Uocat apium risus paronichiam dicens. Paronichia.i.
vnguis leprosus nominata est sic ab auctore. sanat enim
paronichias sicut ait Diasco. virtus autē eius subtilium
partium est ⁊ siccatiua:non mordax.talia enim esse opor
tet paronichiarus farmaca.palam autē est:quoniam hoc
tale diaforare sufficiens est omnes passiones quecunq;
diaforari egent.talia enim omnia sunt quecūq; terty gra
dus existunt in calefaciendo ⁊ siccando: sicut et in subti
lis partis substantia.huiusmodi apy sunt quattuor spēs.
vt inquit Diascor. vna est que folia habet coriandro simi
lia sed latioza:alba et pinguioza:et florem mellinuz:⁊ ali
quantulum purpureum virgam non longam:sed breuez
radicem albam et non amaram fixam sicut elleborī:vir
tus est eius viscida et vulneratica.locis aquosis nascitur.
Secūda ē longiozis tyrsi.et folys irtis multis locis īcisis
gustu acerrimis. hec multum in sardinia nascitur. quam
sardi apium agreste dicunt.huic virtus est viscida valde.
Tertia species est folia habens paruissima vel breuissi
ma tetri odoris atq; incendiosa floribus aurosis.Quarta
species botrachion:quod staticen dicit̄:nasciē locis sabu
losis:⁊ cāpis arenosis florē hīs lacteuz: radix eius est ar
ticulo similis:que radiculas paucas ⁊ tenuissimas habz.
GALIENVS.sexto sim.phar.capitulo botrachion.
Botrachion siue apium risus:vel herba scelerata:quat
tuor quidem habet scōm speciem differentias. Omnes
tamen acres vehementis potentie sunt vt vlcerent cum
dolore.calida ⁊ sicca est vehementer radix.et similiter to
ta herba. Apium emorroydarum est cum folys guttati
cis.guttis quasi sanguinis melancolici. Apium quod dici
tur cerofolium habet folia minuta sicut folia fumiterre.
sed minutioza.vnde cerofolium est species apy.vt Ysaac
in dictis particularibus.capitulo de apio.
GALIENVS.sexto sim.phar. capitulo de cerofolio.
Gingidium vel cerofoliū:sicut in gustu particeps est ama
ritudinis ⁊ stipticitatis.sic in complexione siccitatis ⁊ cali
ditatis est particeps.Est autē siccatiuum fm vtrasq; qua
litates:nec cacostomaticum est:eo q⁹ non paucam stiptici
tatem sortituz est: caliditatem quidem non minus mani
festam possidet:siccat autem fm secundam substantiaz.
Apium campestre.i.agreste vel yposelinum ⁊ est olixan
tum:vel alexandrum radix est illi grossa alba ⁊ mollis et
odorata folia habens rotunda ⁊ viridia in capite plenuz
est flore:que capita clausa sunt:in quibus semen est viri
de ⁊ oblongum ⁊ viscidum aromatis habens odorez:eu
stomaca est. Nasciturlocis vmbrosis ⁊ in ortis et in omni
bus locis. Hec herba est cibis apta cruda ⁊ cocta:comedi
tur sicut apium. GALIENVS.octauo sim.phar.capi
tulo sinirinū.sinirinū aly selinū equinū vel siluestre.Aly
vero alexandrinum nominant. Ex eodem genere est:et
hoc cum selino ⁊ petroselino macedonico:⁊ erit quidem
selino fortius:petroselino vo debilius.menstruorū vtiq;
ductiuū est.et vrinatiuū.et est ca. ⁊ siccū in tertio gradu.
quod vero in sicilia petroselinum nominant:⁊ in amano
fiens est equidem ⁊ id sinirinum:minus vero est acre pe
troselino ⁊ sinirino:⁊ propterea in vulneribus apponi po
test in eo q⁹ siccat ⁊ incarnat:ac per hoc diaforeticum est
induratorum.Alia vero virtus est similis selino ⁊ petro
selino:quocirca et semine eius vtimur ad menstrua vri
nas et asmata. DIASCORIDES.capitulo Siniri
non.Smirinon:idest alexandruz.herba est apio similis:
sed folia habet latioza et subruffa:et quasi pinguia ⁊ sua
uiter olentia. Et ramulos et capitellum vt aneti. semen
rotundum et nigrum et radicem lenem ⁊ mollem ⁊ suc
cosam:odorem suauem cum cortice nigro intus viridis ⁊
exalbida. Nam herba gustu amarissima est. vires ha
bet acres:et sudorem prouocantes.est enim valde calida
et sicca.Apium hyspanum idem est qō campestre. Apiuz
persicum idem est qō campestre.Apium agreste.i.apium
campestre.Apiuz montanuz.i.petroselinuz agreste:et est
petroselinū macedonicū:vl' synonū qō nasciē in macedo
nia in criptis ⁊ spelūcis.semē eius est minutū sile apio et

Cerefoliū gingidium firbetu

Apium

ameos odoratũ.⁊ viscidũ ⁊ arõaticũ.vt⁹ est illi diuretica.

PLINIVS.ca.de petroselino macedonico. Petroselinũ macedonicũ sic ẽ vocatũ:eo ꝙ fit sile apio.nascit ĩ petris mõtib⁹ ⁊ rupib⁹:qõ nos petrapiũ dicere ⁊ sueuim⁹:⁊ in ligua latina vocat petroselinũ agreste.et alio noie dr̃ sinomuz. vñ aliq ponũt alexãdrinũ ꝑ macedonico ipo carẽtes:qñ sũt ciusdẽ vtutis.Sz notãdũ ꝙ cũ ponit ĩ descriptionib⁹ apiũ siluaticũ dz itelligi illõ qõ fozti⁹opat:hꝯ ẽ apiũ risus

GAL.8.sim.phar.c.de sinono vel de petroselino macedonico.Sinonũ ca.⁊ subamax ẽ gustu.apiũ aãticũ est se natiõ quẽ multi cressonẽ vocãt.nascit ĩ aã fruticẽ bñs pĩguẽ ⁊ ramulos lõgos:⁊ folia mĩuta silia iposelino:q̃ cũ mastica fuerint odozẽ suauẽ bñt.Apiũ rusticũ.i.ãbzosia:ꝑ q̃.l.Ambzosia.Apiũ qõ dr̃ regalea:hz vgã sile apy cũ mltis ramulis:et folia latioza q̃ declinãt vsus terraz:et sunt ꝛclinãtia ad rubedinẽ:⁊ hz cozonã sile cozone aneti:⁊ folia ei⁹ silanꝯ folys alexãdrini:⁊ ozik in locis humidis.

SERAP.li.aggre.ca.kaspar siue karfs.i.apiũ:sũt ei⁹.v. spẽs.est.n.domesticũ ⁊ ẽ notũ oib⁹.Est alia spẽs apy q̃ dr̃ asal. et ẽ apiũ qõ nascit ĩ ags et in locis hũidis:⁊ ẽ mai⁹ dõestico:fz vtus ei⁹ ẽ sic vtus illi⁹.Est alia spẽs apy q̃ dr̃ salis et est apiũ oziẽtale vel mõtanũ.nã ẽ mai⁹ dõestico apio:⁊ colozei⁹ vgit ad albedinẽ:hz vgã ⁊ cauã ⁊ lõgã in q̃ sunt velut lre:⁊ folia latioza folys dõestici cũ viditate declinãtia ad albedinẽ:⁊ hz comas sile comis herbe q̃ dr̃ linosistis vel linogit]:et hz multa capitella a gb⁹ egredit flos:et semẽ nigrũ lõgũ acuti sapozis ⁊ odozifex:et hz radicẽ albã ⁊ odoziferã qñ gustat nõ grossã.nascit ĩ locis vmbzosis ⁊ hũidis:ista plãta admĩstrat ĩ cibo sic apiũ dõesticũ cruda ⁊ ẽt cocta:⁊ radix comedit ⁊ coquũt folia ei⁹ ⁊ sũmitates ramox eox et comedũt.Et aliqñ comedũt cũ piscib⁹ et ⁊diunꝯ cruda cũ sale et admĩstranꝯ sic alia olera:et alia ẽ q̃ vocat ateselinũ:et alia q̃ vocat yposelinũ:⁊ sĩ spẽs sile apio cõi ĩ vtute:nisi ꝙ illõ qõ dr̃ ateselinuz ẽ debili⁹ eo:et opat ad illõ qõ dr̃ yposelinũ:qõ ẽ fozti⁹eo.⁊ yposelini semꝫ qñ bibit cũ oximelle aut cũ vino ꝓuocat vrinã ⁊ mĩstrua: et qñ sumit ꝓ os:aut fit ex eo iunctio calefac ifridatos:et ⁊fert distillatõi vrine:et radix ei⁹ sil⁹ fac B:⁊ qñ semẽ ei⁹ dat ĩ potu cũ vino ⁊fert pũcture scozpiõis ⁊ mozsui canis et qñ radix ei⁹ cogt ĩ vino et sumit ĩ potu frãgit lapidẽ et expellit cũ vrina:et ⁊fert dolozi latex ⁊ lũbox:⁊ qñ terit et exhibit succ⁹ ei⁹ ⁊ sumit ĩ potu aut limit ex eo cozp⁹ calefacit ipz:et expellit ẽt frig⁹.⁊ mõtanũ ẽt facit B cui⁹ tres sũt spẽs:⁊ vna spẽs ex eis ẽ q̃ vocat ozeoselinũ:et ẽ plãta hñs vgã lõgã vni⁹ palmi aut circa B:q̃ egredit a radice vna sbtili:a q̃ ples pue virge egrediunꝯ et a vga ramuli ples supquos sũt capitella silia come:nisi qz sũt mioza satis et rotũda:et ẽ semẽ lõgũ aliqñ subtile;et ẽ acuti sapozis ⁊ boni odozis silis odozi cimini:⁊ nascit ĩ locis mõtuosis:vt⁹ ei⁹ est silis vtuti apy dõestici:nisi qz ẽ fozti⁹:et vtus seis ⁊ radicis ei⁹ ẽ ca.et nõ oz q̃ puteꝯ:q̃uis noiet ozeoselinũ : q̃ nõ nascat nisi ĩ mõtib⁹.sil⁹ ẽt illõ qõ dr̃ petroselinũ cum noiet B noie:qz nõ oz q̃ nõ nascat nisi in petris:fz istõ petroselinũ nascit ĩ petrosis locis et ĩ rupib⁹:et hz semẽ sic ameos:nisi qz hz meliozẽ odozẽ et acutiozẽ sapozez. et est arõaticũ aliq̃tulũ .⁊ meli⁹ qõ ẽ ex eo ẽ semꝫ:⁊ ẽ acutũ amarũ:ẽ et alia spẽs apy q̃ dr̃ sarmocidẽ:et hz vgã sile apy cũ ramulis multis et folia latioza folys apy : ⁊ qõ ẽ ex folys ꝛclinat vsus terrã cũ vtit ad exterioza:et sũt ꝛclinãtia ad rubedinẽ et in eis ẽ hũiditas pauca q̃ adberet manui hñtia odozẽ cũ acuitate:et sapoz eox ẽ sic sapoz alteri⁹ spẽi et sup sũmitates ramulox eox ẽ cozona silis cozone aneti:⁊ hz semẽ rotũdũ sile sei cauliũ nigri coloris et acuti sapo-

ris:et odoz ei⁹ ẽ sic odoz myrrhe:et radix ẽ mollis sapozis et odozis bõi:cui⁹ cozteꝯ ẽ niger:iteri⁹ vo vidis ad albedinẽ vgẽs.nascit ĩ locis petrosis.et idẽ auc.Hal.hec plãta ẽ media iter plãtã apy dõestici et plãtã apy mõtani:calefacit et desiccat ĩ tertio:ista est plãta q̃ vocat latine regalia.

POSSE.Apiũ dõesticũ ꝓuocat vrinã et mẽstrua et resoluit vẽtositates et ꝑpẽ semẽ eius:succus ei⁹ in q̃ saxifragia decocta fuerit strãguriosis et dissuriosis subuenit:vel saxifragia grana solis filipendula et lapis lincis coãnꝯ in succo apy et in colatura addito çuccaro fiat syrup⁹:q̃ mane det cũ calida.Succ⁹ apy agrestis vl acetũ ⁊ oleũ oliarũ vl ro.misceanꝯ et bulliãt ĩ vase vitreo ad ignẽ:et cũ tali oleo calo caput patiẽtis iungat:valz ꝑ litargiã et frenesim ꝑus capite raso.succ⁹ decoctõis apy et tamarisci splenis:et ẽpis opil'onẽ soluit et duritiẽ:fz ꝑpe splenis.Aliud sumat decoctio radicis apy feniculi petroselini fiat syrupus ꝑ hyctericiã ex succo apy ⁊ scariolax:et det cuz cala. ꝑ hydropisim radix apy ⁊ feniculi bulliat in succo fumiterre et in aã decoctiõis addito çuccaro.fiat syrupus miro mõ ⁊sumit fla.fiãt ẽt isti leucoflegmaticis et hyposarcha laborãtib⁹.℞.succi apy lib.i.succi scariolax lib.5.masticis.℥.i.fcã decoctõe colet : ⁊ postmodũ addito çuccaro fiat syrupus.ĩ fine decoctiõis addanꝯ pulueris esule.z.y. et pulueris reubarbari.℥.5.mane cũ cala exhibeat ꝑ amphimerinã ꝓcedat purgatio:deĩde coquat agaric⁹ cũ succo apy in pomo collogntide vl in malo terre vacuato seu cauato:et ꝛcoctio talis det q̃ttidie patiẽti. Nota ꝙ apiũ nocet ꝓgnãtib⁹:qz vtute sua dissoluit retinacula fet⁹. Epiléticis sil⁹ obest:qz dissoluit et ⁊fortat mãz ad actionẽ et mouet ad supioza. Nocet sil⁹ pueris ꝑ humiditatũ abũdantiã ⁊ vtutũ debilitationẽ ⁊ meatuũ ⁊strictionem.

DIAS.Apiũ risus vulnerib⁹ cũ axũgia sine sale ipositũ putredines vl sozdes expurgat:fz nõ diuti⁹ in loco stet nec carnẽ sanã vlceret:hec ẽ q̃ scelerata dr̃:q̃ cũ fimo pozcino trita ⁊ ipsita furũculos vl apãta ifra paucas hozas apit. Apiũ risus faciẽs flozẽ lacteum vngues lepzosas extollit acozas expurgat:stigmata tollit: alopitys medet. Elixatura ei⁹ adhibita fomẽto pmonib⁹ opitulat.radix ei⁹ sternutamẽta ꝓuocat.sicca vo adhibita dẽtiũ dolozẽ sensum auferẽdo tollit.Nã dens dolẽs ex ipa tact⁹ nõ alit et euz frãgit:q̃si cauteriũ adhibitũ esset.folia vo eius cruda cataplasmatis ipsita pustulationẽ faciũt absq̃ escara. Itẽ mirmiceas ⁊ acrocozdinas ⁊cisa atq̃ ipsita excidẽdo radicit⁹ aufert vt nõ renascanꝯ:mutat ẽt alopiciã:sed vetrhat ꝑus q̃ ulceret. GALIE.6.sim.phar.c. botrachiuz. Botrachiũ moderate vtentib⁹ scabies ⁊ lepras excoziat: q̃ mouet ⁊ vngues lepzosos:fz stigmata diafozat ⁊ mirmicas tollit:gnetiã alopicys ⁊fert modico tpe suppositũ.nã si diu extiterit:ne dũ excoziat coziũ.imo adurit.hec ergo oia cime ⁊ folioꝝ viridiũ ipax plãtax opa. Radix vo sicata sternutatiuũ est pharmacũ.sil⁹ ceteris oib⁹ q̃ violenter siccãt:fz etiã dolozẽ dẽtiũ adiuuat ⁊stringẽdo ipos vehemẽter.f.exiccãdo.Apiũ emozroydax in vino coctũ cataplasmet naribus emozroydas inflatas ⁊ flaticas excitat.Cauẽdũ tñ est ne eis fluẽtib⁹ B fiat si sine fluxu cũ tumore ⁊ dolore ⁊ extẽsiõe illax venax fuerit dolor mitigatur ⁊ tumozẽ siccat.Et ob B apiũ emozroydax dr̃. Apius qõ dr̃ cerofoliũ vires hz igneas valde.curat cancros cuz melle positũ.bibitum cum vino sedat dolozem lateris.⁊ cum mulsa bibituz soluit noxia pituite.coctuz in oleo et inunctũ valet cõtra frigoza febriẽtiũ.tritũ ⁊ succus ei⁹ cũ aceto mixtus ⁊ potatus lũbricos expellit. Itẽ cum vino sumptuz ꝓuocat vrinã et purgat menstrua.Et si de elixatura eius caput laueꝯ:vel cuz aceto inungat valet cõtra tineã:⁊ cũ cera virginea mixtũ:vel cũ axũgia veteri paro tidas sanat.elixatura eius vrinaz ꝓuocat.Ysaac in dictis

ticularib⁹:in cap⁹.de apio.Cerofoliũ calidũ ẽ in tertio: siccũ ĩ ſcdo:qõ potui datũ cũ mellicrato vrinã ⁊ mẽstrua ꝓuocat:latex dolozẽ renũ atq̃ vesice placat:ventris tortionẽ de grossa vẽtositate mitigat stõi ẽ vẽtositatẽ ⁊ oiuz viscex dissoluit ⁊ opationẽ apit.Apiũ cãpestre vtutẽ hz ĩ semie eius talẽ ꝙ cũ vino bibitũ mẽstruis ꝑerat frigorib⁹ acceptũ medet ⁊ punctũ strãgurys vtilis ẽ. Radix ei⁹ sil⁹ oia curat. scozpionũ ictib⁹ ⁊ mozsui canis semẽ ei⁹ cũ vino datũ occurrit. in mulsa decoctũ atq̃ potatũ difficultatib⁹ vrine medet.tozmẽta vẽtris ⁊ ceteras itestinox q̃relas codẽ mõ sanat. Radix in vino decocta calculos pellit. lateris ⁊ lũbox dolozib⁹ eisdẽ positõib⁹ succurrit.apiũ mõtanũ.i.petroselinũ macedonicũ mĩstruis ꝑat.iflatões stõi ⁊ colli cõpescit calefaciẽdo ⁊ nimis siccãdo.tortiõib⁹ subuenit.dolozẽ lateris mitigat.nefreticis ⁊ vesice dolozi subueit.ꝓuocat abũdãter vrinã:maxie cũ vino datũ.vñ diureticis antidotis miscet. GALIE.8.sim.phar.c.de sinono vel petrosellino macedonico.Sinonũ vrinatiuuz est digestiuũ ⁊ mẽstruozũ.ꝓuocatiuũ ⁊ destructiuũ oiuz q̃ ſm viscera obstructionũ.Apiũ aãticũ valet ad multa:ꝑ q̃.l.berochalchai.Apiũ rusticũ valet sil⁹ ad multa;ꝑ q̃.l. ãbzoxia.Apiũ qõ dr̃ regalia:ẽ herba cui⁹ succus ĩgredit ĩ q̃dã ꝛfectõe ad scabiosa vlcera ĩ antidotario virili : succ⁹ ei⁹ radicis cũ aceto fricat⁹ valet ꝑ scabiẽ. DIAS.ca⁹de apio.Oẽs spẽs apy mixtualis sũt vtutis:domesticũ vo vl oziuũ pani mixtũ ⁊ ipsituz tumozẽ oculox sꝑgit . sil⁹ id facere põt si polẽte mixtũ cũ cataplasmatib⁹ addit coctũ in aã ⁊ bibitũ:estuationẽ stõi cõpescit:tumentib⁹ mãmis vtil⁹ apponit. vrinã ꝓuocat : elixatura ei⁹ radicis bibita venenis occurrit:vomitũ ꝓhibet:vẽtrẽ strigit.semẽ eius plus diureticũ ẽ.mozsib⁹ venẽatis occurrit:⁊ eos q̃ bibũt spumã argẽti medicat vẽtũ ⁊ ifl'ones stõi tollit.Antidotl anodinis nẽcie miscet:⁊ tyriacis. tussiẽtib⁹ ꝑstat effectũ. Et idẽ auc.Ha.in li⁹.de agricultura.Apiũ excitat libidinẽ in viris ⁊ mulierib⁹:⁊ ꝑ hãc cãz ꝓhibet nutricib⁹:qz ꝓnocat libidinẽ ⁊ abscidit lac eax. Et ipm faeit ozis odozẽ bonũ:q̃ꝓpter sumũt ipz in cibo hñtes fetozẽ ozis:maxime qñ volũt log cũ ꝓncipib⁹.Et idẽ auc.bachi. Ingeniosi medici ponũt apiũ ca.⁊ sic.Et idẽ auc.humay.in li⁹.de tyriaca. ꝑtes apy mõtani ẽ ꝙ laxat vẽtrẽ in colica.Et idẽ auc.aben mesuay ⁊fert iflationibus vẽtris:⁊ aã eius fac nauseã:⁊ eius radix ẽ fozti⁹:semie ⁊ semẽ fozti⁹ ẽ q̃ folia:⁊ ipz ẽ malũ epiléticis:radices oiuz cõferũt stomaco. Apla qd ẽ.Hal.li⁹.de cataꝛticis. ¶ Caplm.XLVIII.

Aplenon vel aplinium gre.ſplemõ.aut scolopendrion.ara.vo ⁊ lat.ceterach. DIA.c⁹ aplenon.Aplenõ folia hz scolopendrie venenose silia:nascit ĩ locis saxosis vel pietibus ex lapide fabzicatis : folia eius sunt multa ex vna radice ascẽdẽtia diuisa sic polipodiũ subt⁹ ruffa ⁊ aspa ⁊ sup viridia:ẽ vo sine hasta sine flore ⁊ sine semie. GAL.6.sim.phar.c.aplinũ.subtiliũ partiũ qdẽ:nõ tñ calide vtutis ẽ herba. POSSE.DIA. folia eius elixa cũ aceto ⁊ bibita.30.dieb⁹ splenẽ siccãt.Itez folia ipsius vino addito vt cataplasma ipsita spleni singulare ꝑsidiũ ẽ:ysopi folia cũ aplenõ folys trita cũ lenissima vini bibitõe splenẽ ⁊sumũt strãgurys ⁊ subgluctiõib⁹ ⁊ bicterícis ꝓdest . bibita calculos frãgit.dr̃ ꝙ sola cũ splene mule collo suspẽsa mulierẽ gñare nõ finit.sane nocte suspẽdẽda ẽ ⁊ obseruãdũ ne luceat luna:aut de die suspẽdẽ:⁊ si hõ ꝓ muliere eãdẽ foderit:⁊ assit alius q̃ dicat ĩde fodi te vt illa nõ gñet:ẽt ꝑ dr̃ ꝓdesse. GAL.Apliniũ lapidem frangit ⁊ splenem subtiliat vel attenuat.

Apocrustica .i. repcussiua vel redarguẽtia.Diasco.

Cassius felix.Ha.quarto memiri. capitulo quito.

Apochimatos .i. semen de naui intus rasum.

Apocopa.i. quedã figura ĩ grãmatica q̃ tollit finez, neus.

Apockinũ.i.crinõcrauilia. Pli.libro.z4.ca.ii.vltra medium.

Apoia.gre.sine q̃litate sensibili vt insipida.Apopia non qualia.

Apolaxamõ.i. durã carnẽ habentes.

Apolinaris .i. mãdragoza: eo ꝙ apollo iuẽtã tradidit Asclepio.

Apolinarius.i. iusgamus. Pli.li.z5.ca.4. Halie.capitulo cucurbite.

Apoma.i.ꝑuatio anhelit⁹.

¶ Caplm. XLIX.

Apomel ſm Diaſ.ca⁹apomeli. Apomeli vel apomel qñ fauũ mellis in aã ffa abluit. Illud mellitũ dr̃ apomel.Sz notãdũ ẽ fz Diaſ.ꝙ fauũ mellis nõ aspex eẽ dz:fz mellitũ ⁊ nõ aquosũ. Multi vo ad illud totũ reponũt:vex oib⁹ egrotãtib⁹ inutile ẽ:qz ceram mixtã hz:quã notũ ẽ oib⁹ ꝛriã eẽ itraneis.maxie ẽ eligendũ mũdũ ⁊ dulce ⁊ ĩ odoze nõ hñs fetorẽ nec cere mixtura:⁊ qõ nõ iflat hypocũdria nec turbat vrinã.hec oia si sanus eẽ volueris obſuãda sunt:hydromel hz ipz mel ꝓpositũ cũ aã ffa sine oi decoctiõe:nec hz certã ꝓportionem mellis ad aquã: mulsa vo fit ex.8.ptibus aã ⁊ nouẽ mell diſpumati:⁊ coquit ad ꝓsũptionẽ tertie ptis illi⁹ totius.si aũt plus hz aã ⁊ mellis minus:dr̃ mulsa aquosa:⁊ ista vocat aã mellita:q̃ ſm maiozẽ ⁊ minozẽ q̃titatez mellis:dr̃ aã plus vel minus mellita.si aũt fiat eq̃tio dr̃ mulsa mellita.melicratũ idẽ ẽ qõ mulsa aquosa:qz in eo ẽ plus aã q̃ mellis:vt in alexãdro de oculis:fz in ſcõa affox ꝓ mellicrato accipit hydromel. Quidã cõponũt mellicratũ cũ vino ⁊ melle.nã cromõ vinũ iterꝑtat.vt Jo.me.in antidotario suo vbi logt de ſyrupis circa finẽ.⁊ ſm illũ modum fiet ꝓditũ.differũt tñ:qz ĩ ꝓdito ponunꝯ spẽs:⁊ illud ẽ nectar:fz in mellicrato nõ.Et sunt qdã qui vocant vtrunq̃ vtroq̃ modo.

Aponsina.i.amozosia.

Apoparecara.i.cucurbita.

Apoya.Apoya gre.i.sine q̃litate sensibili:vt ĩsipida

Apoplexia.i.collectio q̃dã capitis ⁊ est opilatio ventriculox cerebzi cũ ꝑuatiõe sensus ⁊ motus.

Apozia.i.dubo vel penuria Hal.iz.terap.cap.gnto.

Apozioz.i. dubito vel q̃ro.

Apogstidos succ⁹ ẽ lini:sed fz q̃sdã ẽ sozdes manuũ.

Apognat⁹.i.sozdimẽ it⁹ de naui:vl rasura ptis exterioz:8.Dia.Apozima.

Apozisma vl apozismuz.i. amarisma.Amozesia.cõstantinus.

Apozema.i.qñ oculi fiũt ꝓminẽtes ex vomitu vl alia cã:deĩde fiũt ꝓcaui. Demo.

Apozensis.i.eruptio anguli oculi.Demosthenes.

Apocrion vel apocraon .i. repercussionẽ.

Apodhia vocat aues siles byrũdib⁹ maiozes tñ:plurimũ volãtes sic dicte:qz vsu pedũ carẽt apud plures dardani vocant vulgo.Pli.lib⁹.io. cap⁹.39.

Apodulõ.i.medula ferule

Apodisinõ. Demosthenes .i.ambulõ retrograda.

Apofozesi.i. larga sanguis detractio.

Apoflegmatism⁹.i. gargarism⁹ vel deductio larga flegmatis a capite.f.p os vl nares sic caput purgia

Apogens.i.locus subterra

Apostasis ꝑ ſm Diaſ.ca⁹apomeli. Apomeli vel apomel qñ fauũ mellis in aã ffa abluit. Illud mellitũ dr̃ apomel.Sz notãdũ ẽ fz Diaſ.ꝙ fauũ mellis nõ aspex eẽ dz:fz mellitũ ⁊ nõ aquosũ. Multi vo ad illud totũ reponũt:vex oib⁹ egrotãtib⁹ inutile ẽ:qz ceram mixtã hz:quã notũ ẽ oib⁹ ꝛriã eẽ itraneis.maxie ẽ eligendũ mũdũ ⁊ dulce ⁊ ĩ odoze nõ hñs fetorẽ nec cere mixtura:⁊ qõ nõ iflat hypocũdria nec turbat vrinã.hec oia si sanus eẽ volueris obſuãda sunt:hydromel hz ipz mel ꝓpositũ cũ aã ffa sine oi decoctiõe:nec hz certã ꝓportionem mellis ad aquã: mulsa vo fit ex.8.ptibus aã ⁊ nouẽ mell diſpumati:⁊ coquit ad ꝓsũptionẽ tertie ptis illi⁹ totius.si aũt plus hz aã ⁊ mellis minus:dr̃ mulsa aquosa:⁊ ista vocat aã mellita:q̃ ſm maiozẽ ⁊ minozẽ q̃titatez mellis:dr̃ aã plus vel minus mellita.si aũt fiat eq̃tio dr̃ mulsa mellita.melicratũ idẽ ẽ qõ mulsa aquosa:qz in eo ẽ plus aã q̃ mellis:vt in alexãdro de oculis:fz in ſcõa affox ꝓ mellicrato accipit hydromel. Quidã cõponũt mellicratũ cũ vino ⁊ melle.nã cromõ vinũ iterꝑtat.vt Jo.me.in antidotario suo vbi logt de ſyrupis circa finẽ.⁊ ſm illũ modum fiet ꝓditũ.differũt tñ:qz ĩ ꝓdito ponunꝯ spẽs:⁊ illud ẽ nectar:fz in mellicrato nõ.Et sunt qdã qui vocant vtrunq̃ vtroq̃ modo.

Aposiatic⁹ ẽ oẽ qõ ꝓ os vel nares flam deponit a capite siue gargarismus siue masticatio : siue fricatio iteriozis ozis:siue sternutatozium:siue qõcũq̃ caput purgat:et dr̃ ob opo qõ est de:⁊ selen qõ ẽ deponens flegma.

Apostema apostasis idez. ⁊ iterꝑtat collectio.gre. Apostaseos.

Apostema multox peduz .i.polipus:⁊ istõ vocabulũ ponit in lra luf.

Aposgias . Apozias gre.i. deferuescẽs.Apozeo deferuesco. (sibili.

Apoyays.i.sine q̃litate sen

Apozio.i.deferuesco.

Apozima vl apozimia.i.deferuescẽs ab apo qõ ẽ de ⁊ zeo zeos qõ est feruco ferues:nos ãt itelligim⁹ decoctionẽ.ſ. aquã ĩ qua coquunꝯ diuersa medi-

camina.aliter Diaſ.
Appella.i.ſine pelle.
Apoaloſarton.i.bñs glau/cos oculos.
Appia vel appida.i. petra.
¶ Capitulum. L.

Appios idest camebalãos:ꝓz q̃ſdã vr raffan⁹ agreſtis:ꝛ dico ꝓm q̃ſdã:qm̃ ꝓm vitatẽ raffan⁹ agreſtis ẽ ille q̃ ſcribit ĩ lra finel. DIAS.ca⁹appios.Appios baſtas bz duas vl tres viſcoſas ꝛ teneras ꝛ ruffas:folia ſũt ei rute ſilia.oblõga viridia ꝛ pua:ſemẽ puũ:cui⁹ radix ẽ affodillo ſilis:ſz obrotũda ſili pile:lachrymo plena: deforis nigra:ĩtus alba. Radices ei⁹ due ſũt ſup terraz:q̃ accepte vomitũ faciũt colerã ꝛ flã excludunt. Radices ei⁹ id deſubt⁹ faciũt:oia vo tonſa ꝛ accepta oia ſilr facere nocuit:lachrymũ ei⁹ ſic colliges:icide radices ꝛ ĩ aq̃ mitte qõ ſupnatauerit cũ pẽna collige.ſicca et repone.
POSSE.DIAS.ſi obulo ſemi triũ mõ datũ potui per ventrẽ purgationẽ facit:herbe aũt ipſi⁹ ſupioza vomitus faciũt:ꝛ iferioza ventrẽ purgãt.l.raffanus agreſtis.
Apozficus.i.ficus agreſtis.
¶ Caplm. LI.

Aprostilla. PLINIVS.li⁰z6.ca.8.vltra mediũ cap⁹ aprostilla. Juncos duos vl tres ſpgit in terra rubeſcẽtes:folia bz rute ſilia:radices vt cepe:ſz ãpliozes:quã qdã raffanũ agreſtẽ vl ſilueſtrẽ vocãt: ĩtus bz medullã cãdidã:ex cozticesnigros.naſcit ĩ mõtib⁹ ꝛ aſpis aliqñ ꝛ vmbrofis locis. POSSE.PLI. purgat inferius ꝛ ſuperius.
Aprotanũ.i.abrotanum.
Aprocimerõ.Aproximerõ .i. ſpotẽtia act⁹ venerei.
Aproximon .i. aggregatio mbri:ita q̃ nec ſerñ emit tit nec mẽbrum erigit.
Apſinthion.gre.abſinthiũ
¶ Capitulum. LII.

Aproparme ſiue aparme vel apozma gre.filãtropos ara.lat.vo purpurea vl lapago. DIAS.ca⁹aproparme.Apropma ẽ herba virgas multas bñs lõgas ꝛ q̃dratas ꝛ aſpas:folia tria ꝛ in ozdie poſita:ſemẽ ẽ ei albũ ꝛ rotũdũ ꝛ puũ ĩ medio ptuſatũ:ſic vmbilicus flozẽ bz albũ:folia ei⁹ veſtib⁹ trãſcuntiũ inberẽt.naſcit circa muros ꝛ oztos.bacẽba paſtozes pro liq̃tio vtunt lac liquẽtes. GAL.6.ſim.phar.ca⁹apozina. filoãtropos vl filotropi dicũt.or ẽt lapula minuta ꝛ purpurea mediocriter abſtergit ꝛ deſiccat:bz aũt ꝛ aliqd ſubtiliũ ptiũ. POSSE.DIAS.Succus h⁹ herbe ꝛ vga ꝛ ſemis ei⁹ mozſuz mitigat ſpalãgionis cũ vino bibit⁹ ꝛ venenis occurrit hic ſuccus aurib⁹ infuſus ea ꝛ doloẽ mitigat:hec herba cũ axũgia mixta ſcrophas ſpgit. folia autẽ ei⁹ ꝛſtrigẽtis ſunt vtutis:ꝛ ꝓpterea fluozẽ ſãguis cataplaſmatib⁹ ipoſita medenr:ꝛ rei coherenti miſcent.
Apzulones.i. mentaſtruz.
Apruna.i.cerasa.
Aprupimẽta ꝛ.i.gẽtiana.
Aq̃ aliqñ ponit pro ſucco vt aqua abſinthy.i.ſucc⁹ abſinthy vt aqua albede rogi.i.ſuccus fluuialis.
Apta vel aptha.i. putredo vel vlcera mala vel alcola. Diaſco.Ozibaſius.
Aqua cõis qd eſt.l. ydros.
Aqua caſei vl lactis.i. ſer ꝛ.
Aq̃ carnis ꝛz Aui.ĩ de vib⁹ cozdis ẽ ſucc⁹ p decoctionẽ ẽfect⁹ a carnib⁹ cõmiu tl p eo q ꝛſudãdo ab eis fluat vl ꝛterit caro c⁹ collatura potui admiſtrat.
Aqua imbzilis.i.pluuialis. Laſſius felix. Demoſth.
Aq̃ mellita qd ẽ.l. apomel
Aq̃ ozdei ꝓm Auic.4. cañ. fen.i.ꝺ cura febziũ ĩ gñali ſic fit.nã ꝺbẽt eẽ.zo.ſatiriati aq̃ ꝛ ozdei ſatiriati vnuz:ꝛ coq̃t vſq̃q̃ rubeſcat ꝛ reducat ad ſatiriati quinq̃.
Aq̃ relup.i.lenticula aque,
Aqua roſata oibus eſt nota:pro qua lege bard.
Aqua roſata ꝺ mucaro:qd eſt lege mulachlach.
Aq̃ ſalmacina.i.aq̃ fcã ſalſa artificialr.ſ.cũ mixtione ſalis: loco cui⁹ ponit aq̃ marl. pli.li.31.c.6.ĩ fi.
Aqua termar ꝛ.i.aqua balnei naturaliter calidi.
Aqua imbzilis.i.pluuialis. Laſſius felix. Demoſth.
Aq̃ mellita qd ẽ.l. apomel

lich.i.mellilotũ. Steph.
Aqueſutũ.i.cuſcuta. Ste.
Aquelogos. pli.folia ſunt ei maiuſcla q̃ hedere.v. aut.7.ſubalbida cẽ.li.26 ca⁹6.ẽvngula caballina.
Araatidos ſũt grana cedrini vel iuniperi.
Ara albactata: idest, ſterc⁹ vaccinum.
Ara amata.i. panis ꝺ ſimu
Arabich.i.chalãdris. Raſ. libro primo affõr ꝛ.
Arachinde ẽ arboz bñs radices ramoſas ac multiplices nõ folium nec berbã bz ꝛ mãducat. pli.li. zi.cap.15. ante medium.
¶ Capitulum. LIII.

Arachos. GALIE. yltimã ſillabã h⁹ noſs arakos p k.ſcriptã iuenim⁹ ĩ olkaſib⁹ ariſtophanis:vbi ait arakos:fruñtũ ptiſanũ ꝓdrũ:cemã:loliũ.ꝓſilẽ aũt ẽ ſemẽ ei qõ lachirorũ.i.cicercule:ꝛ aly dicũt nõ eẽ alter ꝛ gen⁹:nã vſus eius ſimilis:ꝛ vtus ſilr ꝓſilis lachiror ꝛ:niſi q̃tũ duriozes ꝛ difficili⁹ decogbiles:ꝛ pp ꝶ idigeſtibiliozes lakiris ſunt:arak aũt apõ nos ẽ q̃ddã ſilueſtre ꝛ durũ ꝛ rotundũ ozobo minus ĩ domeſticis fructib⁹ iuẽtũ qõ noiant arachon: nõ p k.vltimã ſyllabã:ſz p h.aſpiratã pferẽtes:ꝛ abyciũt ipm colligẽtes ſicut pellichinũ.
Aram.i.ſpẽs pini.
Aranud.i.acbantig.
Aranieum.i.ſine ruboze.
Aranu.i.ſida.
Arãdilon.i.ſpẽs ſiſeleos.
Aranza vel aranzilis.i.ariſtologia rotunda.
Araneas.i.ſerpuſclos. Laſſius felix.
Aranea qd ẽ.l. bamdebut.
Arar.i.ſatuina.
Araraic.i. gallia muſcata
Arar zinzalon .i. ariſtologia lon.
Araſtade vel araſtion.i.naſturtium.
Araſed idẽ.
Araſin.i.enula.
Araſaracoti.i.ſcariola
Aratano.i.folia perſici.
Aratilli.i.pozri vinee.Ampelozaſon.
Aratillus.i.cepe canis.
Arathamati.i.frãgẽs oſſa.
Aratrifagi.i.canicularia.
Arazarati.i.fruſta ſubtilia
Arazbati:idest formica habens alas.
Arbei.i. planta fructifera.
Arbeni.i.lapis armenus.
Arboz aſſe fetide quid eſt lege anuiden.
Arboz abzabe.i.agn⁹ caſt⁹.
Arboz cimicum. Dirdar.i. fraſſinus.
Arboz cimicũ.i.vlmus.
Arboz coznuta.i.xiliqua.

Aracos idem.Archos.
Arachib.i.iſtro poſito a poſteriozib⁹ tẽdẽte iterius ꝛ poſtea recedẽte retro.
Aracano.i.folia perſici.
Arach.i.aqua lactis.
Arachi.i.flos ſalicis quo tictozes vtuntur.
Aradabzi.i.tenta: ꝛ ſilr eſt q̃ddã inſtrm cyrurgico ꝛ
Araf.i.atriplex.
Araficua.i.cibus.
Arafaſoni.i.gũmi alcũbar.
Aragne.gre.ſpalãgiõ.i.aranea.ara.rutela.l.bamdebut.
Araiedũ.i.ãtimoniũ.
¶ Capitulum. LIV.

Arcos. yltimã ſillabã h⁹ noſs arakos p k.ſcriptã iuenim⁹ ĩ olkaſib⁹ ariſtophanis:vbi ait arakos:fruñtũ ptiſanũ ꝓdrũ:cemã:loliũ.ꝓſilẽ aũt ẽ ſemẽ ei qõ lachirorũ.i.cicercule:ꝛ aly dicũt nõ eẽ alter ꝛ gen⁹:nã vſus eius ſimilis:ꝛ vtus ſilr ꝓſilis lachiror ꝛ:niſi q̃tũ duriozes ꝛ difficili⁹ decogbiles:ꝛ pp ꝶ idigeſtibiliozes lakiris ſunt:arak aũt apõ nos ẽ q̃ddã ſilueſtre ꝛ durũ ꝛ rotundũ ozobo minus ĩ domeſticis fructib⁹ iuẽtũ qõ noiant arachon: nõ p k.vltimã ſyllabã:ſz p h.aſpiratã pferẽtes:ꝛ abyciũt ipm colligẽtes ſicut pellichinũ.
Arboz dactili.i.palma.
Arboz grani viridis eſt arboz terbentine:ꝛ eſt zappin⁹:vt appet in.l.botin.
Arboz granati ſilueſtr| qd eſt lege darſiſaban.
Arboz gũmi arabici qd eſt lege acatia.
Arboz glãdifera qd ẽ.l.bul
Arboz gũmi dragantis qd eſt lege acantos.
Arboz iachne qd ẽ.l. batro
Arboz mella.i.xiliqua.
Arbor marie ꝓm Aui.ẽ bthomariẽ:ſz falſo:qñ bthomarie ẽ herba nõ arboz:ſiẽ pz in.l. buthomarien:ſed arboz marie eſt roſmarinus:pro qua.l.laieralmariem.
Arboz maſticis ẽ lẽtiſcus.
Arboz ppls qd ẽ.l. Electr ꝛ.
Arboz ſceni.i.darſen.
Arboz ſebeſten quid eſt lege ſebeſten.
Arboz thuris qd ẽ.l.rõder.
Arboz tremula.i.arbõ grani ſilueſtris.
Arboz vulpis .i. liquiritia. Serap.
Arcela vel arcelon .i. argemonia.
Arceotidas vl arceotides .i.iunipi fruct⁹ cum ſunt pfecti.Diaſ.Alex. lib⁹ de doct.gre. Arkeutos ẽ arboz iuniperi.arkeutides fruct⁹ eius.Hal. libro de

aliment).
Archangelica . angelica .i. vrtica mortua.
Arciotidos .i. grana cedri vel iuniperi.
Arction.Dia. pſopidia aut pſopion or:folia bz ſilia cucurbite orbue ꝛ cẽ. pli. li⁰z5.ca⁰9.añ mediũ.pſolata.ꝛ li⁰z7.c.5.Arcturiõ
Archãdi.i.pira ſilueſtria.
Archia.i.merulus auis.
Archileta .i. fructus mandragore.
Archimeron .i. hermodactilus.
Archimom.i.maluz terraneum.
Archiritica.i.artetica.
Archirocha.i. infuſio q̃ fit duob⁹ modis vl cũ aq̃ vl liquor aliqs ab aliq̃ fundit ſup mẽbrũ in q̃ ẽ neceſſitas vl pãnus ifuſus ĩ eis ſupponit iterãdo ſe.
Arciabiadicõ.i.lacca. (pe
Arcis.i.adarce.
Arcbos.gre.arcus.i.podes anus. Pau.
Arcos.i. princeps inde poliarchion.i.plures principatus obtinens.
Arcõdes.i.iunipi fructus.
Arcotica.i.diſtractozia.
Arcleatis:qd ẽ.l.kameact|
Arcuatus morbus.i.bicteritia a coloribus yris.
Arcolabũ.gre.Demoſth.ẽ ferreũ iſtrm cyrurgico ꝛ ad aliqd apprehẽdẽdũz.
Arculabum eſt ferreuz inſtrumẽtum cyrurgico ꝛ.
Arcutiõ ẽ ſilis folys artiõ.
Ardẽquearde.i.roſa.
Ardifigai vel ardifigi.i.arboz ſimilis cappari in folys qua caremus.
Ardillus.i.pozrũ ſilvaticũ vel vinee.
Ardrias.i.miluus.
Area.i.carta.
Aretica.gre.virtuoſa.areti
praxis.vtus.induſtria.
Arectica.i.virtuoſa.
Arefaſa.i.oleũ de ſiliquis.
Areffatum.i. rotula genu.
Areges.i.ſcotomie.
Aregiõ.i.tertia ſpẽs vlcer ꝛ coznee.
Arelas archiã.i. ſerpilluz.
Arelea.i.pira.
Arença.i.ariſtologia rotũda.
Arenat.i.bolum vel lutuz armenum.
Arenoſthus.gre.nã Aryn. gre.maſculus.i.thus maſculum.Ozibaſius.
Aren.i.draco marinus.
Arena maris que ĩ littoze maris eſt ſole calefacta carnes humidas deſiccat.hec Diaſco.
Arena arigirinde eſt q̃dam arena rubea que inuenitur ĩ hiſpania: que valet ad faciendum minium.
Areopagita.i.virtuoſa.
Areoptica.gre.i. rarefactiua. Alexan.
Ares.i.virtus.
Areſtion.gre.ara.buſinuz. Steph.
Arf.i.gũmi alcũbar vel ſemen altanabotis.
Arfert.i.piſcis magn⁹ ſali(t⁹.
Argalia.i.iſtrm in q̃ liquores inyciunt in veſicam qõ ctiam ſiringa or.
Argamen.i. vlcus cornee oculi. Pau.
Argaſin eſt ſpẽs myrrhe.
Argema.i.albugo.Hal.
Argemata vel argemon.i. vlcus in circulo oculi occupãs de pupilla ꝛ cõiunctiua.
Argentea.i.oculoz caligines.Hal.
Argoba.arab.batitura.ſq̃ma.Zubel.
Arrenicũ.i.arſenicum auripigmentum.
¶ Caplm. LIIII.

Argemonia vel volucruz min⁹.gre.araſcelen. lat.vo agrimõia vl ferraria mioz. DIA.ca⁹argemõia.Argemõia ẽ herba oib⁹ nota:q̃ ferraria mioz or:ſilis ẽ in oibus agreſti papaueri vl animon berbe:ſz diſcernit q̃ caput ſupius lat⁹ bz ꝛ ſeri⁹ flozeſcit:ꝛ neq̃ ita feniceũ facit flozẽ:ſz croceũ. Radix ẽ illi ꝺſurſuz rotũda:ex q̃ dimittit croceũ ſuccũ acris vtutis q cõuenit nebulis oculoz ꝛ agrimõi ĩ oculis noiate paſſiõi. Naſcit in cãpis vl circa ſepes:cui⁹ radix greco noie eupatoziũ or.
PLI.li.25.c.9.argemõia.ĩ pn.Argemonia folia bz equalia diuiſa apy:eo mõ caput in cauliculo papaueris ſilueſtris:radicẽ bz cui⁹ ſuccus ẽ crocei coloris acris acut⁹: naſcit in areis apõ nos. POSSE.DIA.Eſt diuretica valde:q̃ viridis trita ꝛ potata antracos.i. puſtulas malas ſanat ꝛ ad ſerpẽtiũ morſũ ꝛ canis ꝛ boꝝ rabidi:ꝛ ꝺ venena valet:facit ꝛ ad vẽtris doloẽ ſic potata. Itẽ vulnera canceromata viridis trita et ipoſita ſanat. Itẽ ſerpentiũ morſuz.ʒ.y.cũ vini ciatis duob⁹ data diſcutit:mirifice ad venenũ pcuſſuz ferro ꝛ aceto ipoſita facit.verucas tollit.ſic ſilr ad ſplenis doloẽ in cibo ſumpta ſplenẽ ꝓſumit.radix eius in vino cocta ꝛ potata paliticis pdeſt. GALIE.li⁰ dinamidia ꝛ.ca⁰de cãcro.Dicit ipſa valere ꝺ cãcruz p os ſumpta. PAV.ca⁰de agrimonia.Agrimonia ca.ẽ et ſic.
Argentũ quid eſt.l.felch.
Argentum viuum quid ẽ lege aibacheſt.
Argilites.i.mercurialis.
Argilla terra mũda terra figuli:vñ vaſa fiũt dicta ab argis.i.primo vaſe qõ ex ipſa factũ: qõ ſic vocabat.argillos dicẽ grecus:
Argimona: vel argimonis .i.lapis inuerſa.
Arginomina.i.agrimonia.
Argioza.i.vrtica.
Argiphoza gemma margarita pua alba: aibica.idẽ qñ ſimplr ponit pro non pfozata intelligitur.
Argirofoza.i. ꝓfectio quedam in antidotario maiozi dicta ab argento.
Argiros.i.argẽtũ:ide litargirũ.i.ſpuma argenti:q̃ſilitos argirites.i.lapis argenteus.
Argomela.i.volẽtina . aly ſerpillũ maiozem.i. valeriana.amãtilla:potẽtilla
Argumen.i.yris.
Arib.i.boni mores.
Ariccabo.i.ferula.
Aridal.i.colloquintida.
Arilli ſunt arida vua ꝛ grana vocã ab ariditate: que grece vocantur gargata: gigarta.
Arimech: rimech ẽ herba q̃ naſcit ĩ ptib⁹ iamẽ bñs odoẽ cinamomi: q̃re cõſolidat ꝛ ꝺſiccat vlcera ꝛ ꝓhibet putrefactionem membrorum.
Arimel.i.grana ſolis.
Aringus ꝺz dicere yrigus: pro quo.l.aſtaruticon.
Ariocindin.i.belladoz.
Arion eſt q̃dã ſpẽs dactili.
Ariothides.i. ſemẽ iunipi.
Aripu.i.res odozifere.
Ariſtellus.i.ſcozdeon.
Ariſtolocia.i.zappin⁹ arbõ
Ariſtologia vl ariſton qd ẽ .l.acanug.zaraud.ara.
Aritillũ. Aratillũ pozrũ vinee.Ampelozaſon idẽ.
Arkeotidas.i.fruct⁹ iunipi vt Ha.in lib⁹ de cibis vel alimentis.
Arkeutros.i.arboz iunipi.
Armarmarcur.i.marubiũ
Armaraths.i.herba cuius gũmi eſt aſſa fetida.
Armary.i. medicina inda ſimilis cinamomo.
Armation. Pau.ca⁰ de tracomatibus.
Armech.i. herba tamena boni odozis ſimilis cinamomo groſſo ẽ bona vt dicũt vlcerib⁹ ozis prohibẽs dilatationẽ coz ꝛ. vide an ſit cozter bucce. Steph.ſcripſit armacũ.
Armeoniũ.i.miniũ.Hal.6. ſim.phar.
¶ Caplm. LV.

Armel idest tertiũ gen⁹ rute:et vocat a Diaſco.armola ca⁰de ruta:ꝛ vocat eã ſic ſilr Hal.vt appet in.l.ruta:q̃ ſpẽs iuenit apõ toletũ:ꝛ in macedonia ꝛ in gallatia:cui⁹ flos ẽ albus:ꝛ ſemẽ ei⁹ obruſſuz ꝛ trigonũ ꝛ guſtu amar ꝛ ca.cõplonis ꝛ magnũ vt pip in autũno colligit. SERA.li⁰aggre.ca⁰armel.Armel noiat moli ꝛ noiant eã multi rutã ſilueſtrẽ:ꝛ ẽ plãta q̃ egredit cxvna radice cũ multis ramulis:ꝛ bz folia ſilia folys rute alterius mollioza bñtia grauẽ odozẽ:ꝛ bz flozẽ albũ ꝛ bz capitella maioza ſatis q̃ capitella rute domeſtice diuiſa trib⁹ diuiſiõib⁹ in qb⁹ eſt ſemẽ:cui⁹ color ẽ ad rubedinẽ ꝺcliuis bñs tres ãgulos amar ꝛ:ꝛ eſt illud qõ de tpa plãta venit in vſuz medicine ꝛ ipm maturat:ꝛ colligit in autũno:ꝛ ẽ ca. ꝛ ſic.in pmo. POSSE.DIAS.Semẽ eius additomelle.vino.felle capõis:ꝛ croco ꝛ ſucco maratri caliginẽ oculis detergit. SER AP.Incidit humores groſſos ꝛ expellit eos per yrinam.Et idem auctoritate Albugerig.facit vomere:ꝛ inebriat potantem ſe.Et per iſtam virtutez ꝓfert patientibus amorem.que dicitur hereos.nam facit

eos dormire.et dicit quidã exprimẽtatoꝝ ꝙ sumebat de eo in potu a.3.ʒ.vsqꝫ ad.i.ꝛ faciebat eũ dormire. Et idem auc. Dabix. Armel facit cuomere et inebriat sicut vinuʒ vel ppe:ꝛ est bonũ melie et purificat sanguinẽ. Sʒ sciendũ ꝙ armel ẽ cicuta scriptuʒ ꝑ b.ut appet in.l. barmel:ſʒ armel ꝑ a.est illud genus rute de quo dictũ est nunc.

Armello.i.grana amara.
Armenuʒ: quid est lege canarmenum.
Armentalis est quedã species policarie.
Armentã.i. vitrũ coctum.
Armeritrias. grece arabice kali.
Armesios.i.dragantum.
Armola:gd est lege armel Ermola. Bisara.
Armoni.i.ficus lupi.
Armoniacum.i.genus mali granati.
Armoniacũ:gd est.l.yasac
Armoratia.i. rapesta silue stris lapsane: ꝛ est raffanus agrestis. Diasco.
Armoziaca.i.señ rapeste.
Arnabati:idest semen spatarelli.

¶ Caplm. LVI.

Arnaben barneb.ara.gre.leges.lat.vo lep⁹.silue stris. ALMAN. trac.3.ca⁰.de vtute carniũ. Leporina caro ꝑcipue melãcolicũ gñat sanguinẽ et ipsa plus alys melancolie generatiua existit.

POSSE.SERAP.li⁰aggre.ca⁰.arnaben.auc. Diasco. Quãdo assat et comedit cerebruʒ eius ꝛfert tremori qui accidit post egritudines:et qñ liniunt gingiue infantium ꝛfert doloꝛi:qui accidit eis qñ oziunt dẽtes:et facit facillime natiuitatẽ eoꝝ ꝛ cõburit caput eius et cõficit cum adipe vrsi aut aceto et curat alopitiã:et quãdo bibit coaguluʒ eius tribus diebus post mundificationeʒ matricis ꝓhibet impregnationẽ et purgat cursuʒ humiditatũ mẽstruoꝝ ꝛ stringit ventrẽ:et qñ bibit cuʒ aceto ꝛfert eplie: et est beçoar oibus medicinis mortiferis:ꝛ propie lacti coagulato in stomaco et morsui vipere:et qñ fit linitio cũ sanguine ipsius calido mũdificat mozfeã ꝛ impetiginẽ et bothoꝝ lacteam. AVIC.li⁰.z.ca⁰de lepore. Sãguis ei⁰ mũdificat pãnuʒ ꝛ cinis capitis eius est medicamẽ bonũ hñti alopitiã:et ꝓpie marini leporis: et venter leporis sumit sic ẽ cuʒ viscerib⁰ ꝛ frigẽdo sub sartagine aduritur ẽ medicamẽ origini piloꝝ sup caput cuʒ cõficit ꝛ administratur cũ oleo ro. et eius cerebrũ assatũ ꝛfert tremori accidẽti in successiõe egritudinis:ꝛ cuʒ inunguntur gingiue infantiuʒ ex cerebro ipsius ex ꝓpietate que in ipso ẽ velociter oziunt dẽtes ꝛ facile exeunt sine doloꝛe.et silr cuʒ solutit butiro veteri aut recẽti aut melle:et cũ bibit eius coaguluʒ cũ aceto ꝛfert epilẽsie:et coagulũ eius mũdificat stomacũ ꝛ cũ bibit tribus diebus cuʒ aceto post purgatiões mẽstruoꝝ ꝓhibet impregnationẽ ꝛ mũdificat humiditatẽ ex matrice currentẽ:ꝛ coagulũ gdẽ lepozis cũ aceto est tyriaca ꝛ beçoar venenis. Et sãguis lepozis frixus cõfert veneno sagitte armenie:ꝛ sãguis gdẽ lepozis frixus ꝛfert disinterie ꝛ apati intestinoꝝ:et solutioni antique.

Arnaberri.i.lepus.
Arnebus idem.
Arnabum.i.vlmus.
Arnegil.i.nuces indice.
Arnich:idest herba iamena bõi odozis similis cinamomo grosso.

¶ Caplm. LVII.

Arnoglosa idest plantago vel quingneruia vel lingua agni vel lingua arietis.latine gre.arnoglosos:vel eptapleuron.ara.lisen albamel.vel lisemalbamel.arnoglosa.i.plãtago cui⁹ tres sunt spẽs:vna est femina:cuius folia sunt lata hñtia quasi fila in fractura sua. Alia est hñs folia stricta q̃ lanceola vocat ꝛ est masculus ꝛ hʒ fila vl neruos in fractura sua:vt supra:ꝛ ob id gnqneruia vocant et hñt stipitẽ mediũ semibus plenũ. fri.ꝛ sic.in scõ.est alia spẽs q̃ vocat plãtago aquatica:ꝑ qua lege barba siluana. SERAP.li⁰aggre.capi. lisen.i. lingua arietis:et est plãtago. Et subiũxit auc. Diaſ.dr aũt arnoglossa:et eius expõ est lingua agni:ideo ꝙ greci arnõ agnum vocant:ꝛ glossos linguã.et dr etiã eptapleuros.i. septẽ costas hñs.nã in folys eius sunt septẽ coste ab epta in gecco.i.septẽ ꝛ pleuros costa:qꝫ habet septẽ neruositates manifestas in similitudine costarũ laterũ animaliuʒ: cuius due sunt spẽs.ſ.maioꝝ ꝛ minoꝝ: sed minoꝝ habet folia subtilioꝛa ꝛ minora et leniora q̃ folia maioris:ꝛ habʒ virgã que inclinat versus terrã multos ramulos hñtem: et flos eius est croceus:ꝛ semẽ eius est in radice lingue.i. foly. Maioꝝ vo habet virgas asperiores ꝛ folia lata simi lia oleribus que comedunt:ꝛ virga eius est angulosa ad rubedinem declinans:cuius longitudo est vnius brachy sup quã est semen in figura sua a medietate ipsius supra: et habʒ radices molles ꝛ plures sup quas sunt pili albi⁹ grossitudo digiti:ꝛ reperit in locis lapidosis et humidis ꝛ vallibus ꝛ oztis et in pratis. Et illa quidẽ maioꝝ est maiozis virtutis q̃ minoꝝ. DIASCO.ca⁰.arnoglossos. Arnoglossos siue eptapleuros nomen sumpsit a similitudine agnine lingue.nam greci arnon agnum appellãt ꝛ glossos linguaʒ: siue rursus ꝙ sepe adnata habet germina in longitudine septeʒ lateribus similia: ꝛ ideo eptapleuron vocatur.eius genera sunt duo. vnum dicit polipleuron. est etiam aliud sed minus. Minus vo habet minuta folia et angusta ꝛ leuia:virga eius multos habet angulos ĩclinata ad terrã.flozem viridẽ habens ꝛ semen sup ipsaʒ virgam. Nascitur vo in cardiarys locis. Alterum genus plantaginis folia habet lata:ꝛ oznatioꝛa ꝛ nerusosa.huius virge angulose sunt ꝛ ruffe hñtes longitudineʒ vnius cubiti ꝛ a media virga vsqꝫ sursum semine est plenuʒ. Radices multas ꝛ teneras habet ꝛ aspersas ꝛ albas in grossitudine vnius digiti in locis aquosis nascit ꝛ in vallibus ꝛ in oztis ꝛ in pratis.melioꝝ est tamen que est maioꝝ.

GALIEN.6.sim.phar.cap.de arnoglossa. Arnoglossa siue plantago maioꝝ,hec plãta mixte cõplonis est. habet enim quid aquosum frigidũ.habet aũt quid ꝛ austerum q̃ est terrestre frigidũ ꝛ siccũ:quare ifrigidat ꝛ desiccat et fm ambo secũde est abstãtie.quecunq aũt stipticitate pharmaca desiccant omnibus malis veteribus vlcerib⁹ ꝛ reumatibus ꝛ putrefactionibus cõueniunt. et ideo etiã dissinterys. nam fluxus sanguinis figunt:et si quod perustum est refrigerant:et consolidatiua simul sunt malorum vlcerum: tam recentium q̃ veterum. Jn omnibus autẽ huiusmodi pharmacys vel prima vel nulla vltima arnoglossa est propter proportionem complexionis.nam ꝛ siccitatis participat et frigiditatis non stupefactiue:sed ꝛ fructus eius et radices consimilis virtutis sunt:nisi ꝙ siccioꝛes ꝛ minus frigide:sed fructus quidem plus subtilium partium est: radices vero plus grossarum. ipsa vero folia herbe desiccate plus subtilium partium ꝛ nimis frigide sunt virtutis eius exalata ꝛ euaporata superfluitate aquosa ipsorum. propterea quidem ergo radicibus quidam ad dentium doloꝛem vtuntur masticando:et lotionibus ipsarum decoctarum ad opilatiões et epatis et renum vtuntur eis: sed et folys: et multo magis adhuc fructu:participant autem hec omnia abstersiue virtutis quantum decet ea fm esse et in ipsa herba putatur superari tamen a multudine humiditatis.

POSSE.Arnoglossa est vtilis ad siccandum vulnera: ꝛ mundificanduʒ putredinẽ eozum epar confortat repugnat sacro igni ne corpus ambiat. valet etiam emozroidibus omnẽ doloꝛem qui est ex ignis adustione refrigerat. Succus eius cum albumine oui sumptus liberat hictericum. vtilis est emoptoicis ꝛ dissintericis:et quibus fluunt menstrua vel emozroide:vulnera pulmonis curat.radix eius in aqua cocta doloꝛem dentium mitigat si os ex illa aqua lauetur. Succus eius valet contra opilationeʒ renũ.delet maculas nigras ꝛ stringit sanguinẽ.herba ipsa

masticata doloꝛẽ dentiũ tollit vulneri circa oculũ vel nasuʒ:succus eius cuʒ luna ꝑ nouẽ dies apponit succus eius datus quartanario ante duas hozas accessionis confert: valet etiam ad vulnera recentia cum axungia.

SERAP.auc.Hal. virtus eius est que incarnat ꝛ ꝛfert vlceribus corrosiuis oibus et putredini eoꝝ. Et propter hoc ꝛfert vlceribus intestinoꝝ et incarnat fistulas:ꝛ alia vlcera antiqua:ꝛ semẽ eius ꝛ radix sunt ꝓpinqua huic virtuti:nisi qꝫ sunt siccioꝛa ꝛ fortioꝛa:ꝛ semẽ eius est subtile multũ:ꝛ radix eius est grosse subẽ:ꝛ ipsa cõfert doloꝛi dẽtiuʒ qñ masticat:ꝛ qñ fit collutio oziʒ cuʒ aqua eius:ꝛ semina quidẽ ꝛ folia ꝛ radix sunt aperitiua opilatiõis epatis ꝛ renũ ꝓpter abstersionẽ que est in eis:nisi qꝫ semẽ ei⁰ est fortius in hoc satis:qꝫ in oibus istis ẽ vtus que abstergit satis. Et fortasse est vtus in hac herba duʒ ẽ recẽs:nisi qꝫ vincit ab humiditate que ẽ in ea:vñ nõ est manifesta sua opatio:ꝓpter suã victoriã humiditatis:ꝛ qñ desiccantur folia eius:fit virt⁹ ei subtilioꝝ ꝛ min⁰frigida:qñ aquosa supfluitas que ẽ in ea:resoluit ꝛ destruit. Et idem auc. Abex. Arnoglosa retinet ventrẽ qñ bibit:ꝛ fit clistere cũ ea:ꝛ cõfert febri tertiane ꝛ quartane qñ bibit succus ei⁰.

DIASCO.ca⁰.de arnoglossa. Arnoglossa cataplasmatibus adhibita:sordida vulnera purgat:ꝛ reumata siccat pfluẽtib⁰ sanguinẽ occurrit.maculas nigras ꝛ epinticas curat:ꝛ cicatrices vulnerũ facile ducit:semẽ eius tõsuʒ et in puluerẽ redactũ ꝛ vulneri asperſuʒ ipsuʒ sanat.chironibus vulnerib⁰ medicat.vstionib⁰ singulare psidiũ ẽ:morsib⁰ canis auxiliũ pstat:ꝛ tumozib⁰ ꝛ scrofis maxime si cũ sale iponat. Locta vo folia ipsius cũ aceto ꝛ sale dissinterys ꝛ ciliacis opitulant:maxime si cũ lenticula adhibeantur.hydropicis cocta succurrit epilẽticis ꝛ asmaticis prodest accepta:succus eius sordida vulnera oziʒ purgat garisino cũ cimolea ꝛ absinthio:succus mixt⁰ ignẽ sacruʒ extinguit.fistulas ꝑ clistere si adhibet medet.doloꝛi auriuʒ infusus ita pstat.doloꝛẽ oculoꝝ inunctus tollit:succ⁰ ipe collyrys necessarie miscet. gingiuis sãguinẽ abstinet. psiſicis ꝛ sanguinẽ reyciẽtibus necessarie adhibet. dissinterys ꝑ clistere adhibitus maximũ remediũ ẽ. offocationes stericas cũ lanis adhibit⁰ soluet. matricis reumatismũ stiliter suspẽdit:semẽ vo eius cũ vino bibitũ solutiões vẽtris stringit:et reyciẽtibus sanguinẽ mire pdest:herba ipsa cũ vino vel aceto id pstat. Elixatura radicis eius oia siliter facere põt:cruda cõmasticata dentibus doloꝛẽ tollit:renũ doloꝛẽ ꝛ vesice mitigat.dicũt aly ꝙ tres radices eius in vini ciatis tribus:ꝛ aque ciatis trib⁰ elixe ꝛ comeste ꝛ bibite fe.tertianas curat:simili mõ ꝛ q̃ttuoꝝ radices eius quartanis mederi. Multi dicũt radicem eius collo suspẽsam scrophas nasci nõ dimittere:minozis vo plantaginis succus collutiõi dat oziʒ ex folys ꝛ sanguinãtes gingiuas curat. Item succus tepefact⁰ fomẽto vẽtris doloꝛẽ tollit. Succus bibẽdus est eis qui purulẽta reyciunt cuʒ sanguine.in serpẽtis morsu plãtago trita cuʒ vino sumit. Comesta aũt sola vel cuʒ lenticula cocta ꝛ oleo viridi cuʒ aceto dissintericos ꝛ stomaticos curat:si cui vulnus secus oculũ vel nasuʒ natũ fuerit succus eius cuʒ lana molli ĩposit⁰ per dies nouẽ curat. Item succi coclearii vnũ bibituʒ lumbricos excludit:silr facit pistatura in ymblico posita. Si qua durities in corpore nascit herbã ipsam pistatã cuʒ axungia sine sale quasi malagma ipone. Succũ ei⁰ in aqua mulsa ante duas hozas accessiõis potui da quartanarys ꝛ miraberis eius effectũ.ad podagrã ꝛ oẽm nervoꝝ doloꝛẽ vel tumoꝛẽ folia eius pistata cũ modico sale optimuʒ est:vulnera recẽtia cuʒ axungia veteri curat sic ꝛ parotidas. Si cui pedes doluerint ex itinere cũ aceto ĩposita tumoꝛẽ ꝛ doloꝛẽ tollit:fistulas tonsa ꝛ ĩposita facillime sanat oẽs difficultates vesice:folia ꝛ radix eius potata fortiter medent:qꝫ abũdanter infrigidãt ꝛ desiccãt ꝛ reprimunt:ꝓpter qõ ad vlcera maligna ꝛ reumata ꝛ putrida iuuãt:herba ipsa dissintericos iuuat ꝛ emorroydas reprimit vsta ifrigidat ꝛ gluctinat:desiccat enĩ absqꝫ mozdicatiõe:semen aũt eius ꝛ radix similia sunt virtute:propter qõ siccioꝛa sunt ꝛ minus frigida. Semen pterea hʒ subtiliãdi virtutẽ:folia extenuãdi: radix impinguandi:q̃ masticat in doloꝛem dentium ad oziʒ etiam lauationem facit:ꝛ epatis ꝛ renum enfrasim:hec predicta etiam Serapio refert. auc. Diasco. licet per alia verba.

Arnos.i.agnus.
Aroc.i.tyri.
Arobonary.i. egritudo ĩ q̃ homo semp ridet. baronati. Raſ.li⁰ diuiſ.
Aroma vel aromach vl aromati.i.quedã ꝛfectio.
Aromata sunt oia odoziferа:vnde dñr aromata eo ꝙ aris imposita diuinis inuocationibus apta videntur:vel ꝙ aeri misceri probantur.
Aromaticũ.Auic.i.calam⁰ aromaticus. Diasco.alr.
Aromozachion.i.raffanus agrestis:ꝛ est rapesta.
Armozchion: gd ẽ.l. finel.
Aron.i.vsnen.
Aronarmeni.i. vndimia mollities. Hal. scõo ꝓnostico rum.cõmẽto.z5.
Arteriaca passio dr qñ reuma ad tracheã artariam descẽdit:ꝛ inde raucedo fit vocis. Pau.ꝛ ẽ et ꝛfectio ad hanc passionem.
Arteriotomia.gre. est arteriaruʒ incisio:que in certis causis habet fieri.alexan.ꝛ Demosth.
Artesides.i.bacce iunipi.
Artelã.i.agrimonia.
Artetica et primula veris idẽ:ꝛ est herba sicut ꝛ solida minoꝝ:nisi qꝫ habet folia q̃si nigra ꝛ pinguia cum flosculo celesti. medetur doloribus articulozum:ꝛ est ca.ꝛ sic.
Arthanita.i.butboꝝmariẽ.
Arthanextiden.i.separe.
Arthemita vel arthemon .i.ciclamen.

¶ Caplm.LVIII.

Arthemisia vl mr̃ herba ꝝ vl mr̃icaria lat.gre. tagetes.ara.vo berẽgesif vl leptafilos.arthemisia herba ẽ fructuosa silis absinthio vl abzotano:ſʒ vastioꝝ ẽ:ꝛ folys latioꝝ:ſʒ aspectu fere talis nõ ẽ albi color vt absinthiũ ẽ hñs graue odozẽ gustu amara:habstas habet longas:flozescit tempore estatis floribus similibus flozib⁰ camomille graue olentib⁰ ꝛ amaris:nascitur maxime locis maritimis:ẽ ca.ꝛ sic.in scõ. Et dr arthemisia:qñ sic vocabat vxoꝝ regis mausoli:q voluit eã sic vocari:q̃ antea:vt ingt ꝓli.li⁰.z5.ca⁰.7.ꝓthemis vocabat:ꝛ sunt qui ab arthemide.arthemisiaʒ cognominatã putãt.

Arnaben barneb lepuc dasis gre.

Arnoglossa plantago lisen alma.el lysemalbamel

lanceola quingneruia

plantago agnoa

barba siluana

lingua arietis

lingua agni

Artetica primula veris

Arthemisia mr herbarũ matricaria tagetes berengesif leptafilos

quoniã priuatũ medicaĩ feminarũ malis. DIAS.ca.6 arthemisia.Arthemisie sunt tria gña.vnũ est qõ vocaĩ arthemisia monodos.i.mater herbarũ que est fructuosa et silis absinthio.folia maioza et pinguioza bñs ⁊ hastas lõgas nasciĩ in maritimis locis lapidosis ⁊ sabulosis. florescit aũt estatis tpe florib⁹ albis paruulis graue olẽtib⁹ amaris.Altera arthemisia tagetes noiaĩ:que tenera ẽ semen bñs minutũ ⁊ vnã hastã folys plenaz. Nasciĩ in locis mediterraneis et altiozib⁹ florẽ mellinũ atq; tenuẽ ⁊ iocundiozẽ cõparatione ꝓzis ferẽs.hec a grecis vocatur tagetas vel tenacetũ:et nos in lingua latina vocamus eã tanasiã:vel ꝓm quosdã attanasiã.Est ⁊ tertia arthemisia que leptafilos dr:nasciĩ circa fossas ⁊ agros flosculũ eius si ꝓtriueris sansuci odozẽ habet ⁊ ipsa amara: bas spẽs arthemisie dianã dicũt inuenisse ⁊ vtutes earũ et medicamia chirõi cẽtauro tradidisse.hec herba ex noie diane:q̃ arthemis dr accepit nomẽ arthemisia:q̃ calefaĩ ⁊ siccat.

GALIE.6°.sim.phar.capi.de arthemisia. Arthemisia duplex.gdẽ est herba.ambe tũ calefaciũt mediocriter et siccãt:et ponanĩ in calefaciẽdo gdẽ secũde abstãtie:in sic cãdo vo pme intẽse vel secũde incipiẽtis:sunt quoq; mediocriter subtiliũ partiũ. POSSE.Arthemisia valet cõtra sterilitatẽ factã ex humiditate.nã si esset ex siccitate obesset:qõ põt ppendi ex cõplone mulieris si sit pinguis aut maciẽta.vñ debet pulueriçari arthemisia cũ bistorta ⁊ nuce muscata in eadẽ quãtitate:filr conficiaĩ puluis cũ melle vel sirupo simplici: deturq̃ in modũ electuary mane et sero cũ vino decoctiõis arthemisie: ꝓdest tamẽ si balneeĩ magis in aqua vbi cocta est arthemisia et lauri folia.vel fomẽteĩ vulua ex tali aqua:valet ẽt arthemisia cocta in oleo oliue:vel nucis ad mẽstrua ꝓuocanda:si fiat pessariũ ex ea. ¶ Cõtra tenasmonẽ ex friditate recipiat patiẽs p anũ fumũ colophonie posite sup carbones: deinde calefiat arthemisia sup testã:⁊ calefacta ponatur sup lapidẽ molare ⁊ desup sedeat patiẽs:;pbatũ ẽ. ¶ Cõtra glãdulas q̃ dñr attrici:q̃ nascunĩ circa anũ fiat pus scarificatio circa eas postea supponaĩ puluis arthemisie et marruby. ¶ Cõtra emigraneã ⁊ cephaleã deĩ opiata cũ vino decoctiõis arthemisie. DIAS. Arthemisia vtutẽ hz acerrimã hz purgatiuã attenuãtẽ calidã et liptinicaz. Elixatura eiꝰ cãs mulieris mitigat:⁊ mẽstruis impat. secũdinas excludit.mortuos ĩfantes in vtero deponit constrictões matricis resoluit:oẽs tumores spgit accepta calculos frãgit:vrinã ꝓuocat:herba ipsa tonsa ⁊ in vmblico posita mẽstruis impat.Succus eius myrrhe mixtꝰ ⁊ matrici suppositꝰ oia filr facere nouit.Coma eius sicca bibita.z.ij.stericas cãs cõponit. Siquis iter faciẽs eã secum portauerit nõ sentit itineris laborẽ.Fugat ẽt demonia in domo posita: phibet ẽt maledicamenta:⁊ auertit oculos malorꝫ. Itẽ ipsa tonsa cũ axungia ⁊ suppposita pedũ dolorẽ ex itinere tollit:in puluere redacta:et cũ aqua vel mulsa potui data intestinorꝫ dolorẽ tollit.Arthemisia q̃ tagetes noiaĩ facit ad vesice dolorẽ ⁊ strãguriã succo dato ex vino.z.y.febricitãti ex aqua calida ciatis.y.potui daĩ hic succus:tonsa cũ axungia ⁊ aceto coxarũ dolori medicaĩ ligata vsq; in tertiũ diẽ:vt infantẽ bylarẽ facias intẽde et suffumigabis:et oẽs icursiones malorꝫ auertet ⁊ bylariorẽ facit infantẽ:neruorꝫ dolorẽ et tumorẽ trita cum oleo bñ assata mirifice sanat dolorẽ pedũ grauiter vexatis radicẽ eius da cũ melle mãducare:et ita sanabiĩ:vt vix credi posset eã tantã vtutẽ habere succo eius cuz oleo ro.febriẽs punctus curat ea.hãc herbã si cõfricaueris lasaris odorẽ habet.Tertia que dr leptonfillos tonsa et cũ oleo amigdalarũ bñ subacta ⁊ moze malagmatis pãno iuncta et ꝓposita stomaci dolorẽ infra quinq; dies sanat.hꝰ radix suꝫ limen edificy suspẽsa facit vt nullus domi nocere valeat.Succus eius cuz oleo ro.mixtus et punctus neruorꝫ tremorẽ et omne vitiuz tollit. GALIE.Ambe spẽs arthemisie ꝓueniũt lapidibꝰ in renibꝰ exãtibꝰ et ad calefactiones ⁊ extractiones secundinarum.

Arz. oziza rysum

Arthritica.gre.artetica.artritikinosos:arteticus.
Arthomeli.gre.panis cum melle factus.Alex.
Arthomata.gre.pau.cap. de cyrugia capitis sunt articuli.
Arti.i.cypressus.
Artiatides.i.grana iunipi.
Articulãtes.i.iuncture.
Artitomia.i.artarie icisio.
Artion:filis est folys vbasco.nisi qz irsutioza sunt caule lõgo molli: semine cimini:nasciĩ in petrosis locis radice alba dulciq; decoquiĩ in vino ad dolorẽ dẽtiũ. ꝓli.li.z7.c.5.
Artis.i.adarce.
Artododozis.i. iuniperus.
Artomã.i.granũ cuius vt⁹ est ozdei:imo est medius iter triticũ ⁊ ozdeum.
Artomata.i.articuli.
Artomen.i.attomus.
Artumen.i.iris illirica.
Artus.i.anus podex.
Artiça.i.aristologia rotunda.
Aruab.i.psilotrũ.
Arucusu faratron.i. herba vnde tingitur reubarbarum qua caremus.
Arui.i.masculus.
Aruiatum.i.instrm in quo suspenduntur homines.
Aruncus.i.citrum.
Aruscula:ẽ nomẽ õmonis.
Aryos.i.spẽs cardi.
Arz.i.cedrus arbor.

¶ Capl'm. LIX.

Arz ara.gre.aroça.latine vo risi. GALIE.ꝑmo de cibis.capi.de riso. In sapore eius est stipticitas. ⁊ ideo retinet ventrẽ retẽtione tẽperata: et in cortice eiꝰ est rubedo magis manifesta q̃ in ipsomet:aut in reliquo corporis eius ⁊ minus nutrit q̃ frumẽtũ.et idem Hal.de sim.phar.cap.oroça. Oroça.i.risuz hz quidẽ stipticũ q̃ circa ventrẽ moderate detinet.Et idẽ libꝰ ꝑdicto de cibis.B semine oẽs ad restrictionẽ ventris vtunĩ . delectationez ipsius similẽ faciẽtes chondro.Est aũt indigestibiliꝰ chõdro ⁊ nutriẽs minus sicut ad delectationẽ edulyõficiẽs ab ipso plurimũ. SERA.li.aggre.ca.Arz sunt calide et sicce cõplonis in ꝑmo. ALMAN.trac.z.capl'o de riso. Risuz tẽperici que est inter ca.⁊ fri.vicinũ existit:⁊ ventrẽ stringit.Solitis aũt colicã pati nocet:eo q̃ lz nutriat: de ventre tñ non facile descẽdit nisi coquaĩ cum aliquo multuz vnctuositatis habẽte:q̃ quãdo cum lacte coquiĩ ⁊ cuz zuccaro comediĩ:plurimuz nutrit: atq; sanguinem augmẽtat. POSSE.SERAP.Quãdo sani egent pultibus eius:ꝑpter punctiões quas bñt in vẽtre:aut propter fluxũ multorꝫ humorꝫ sup quos vincit colera: aut aliqua alia de cã silĩ huic:coque risi quousq; dissoluanĩ ⁊ fiant sicut aqua kist:⁊ da in potu.hora ꝓueniẽtiorꝫ vsus eius tpus est humidũ:⁊ qñ stomacus est fortis vtutis ad cibos. Et idẽ auc.Diaſ.est pauci nutriẽti stringit ventrem auget sperma ⁊ minorat feces ⁊ vrinaz ⁊ ventositates:est enim completum in stipticitate . et ideo est bonum vlceribus intestinorum ⁊ punctionibus eorum quãdo bibiĩ:aut fit clistere:⁊ rubeum est cõstrictiuum plus.

Arçilla.i.bedegati.
Arçolla.i.agrimonia.
Arçon.i.sempuiua. Halie. ad glauc.distinct.prima.
trac.scõo.cap.6.
Arçul.i.bedeguar.
As.ara.mirtꝰ ribam . gre. mirsine.

Asa est quoddam gũmi.nam ex ea est quedaz odozifera: quedam fetida:que est odozifera paruum habet odorez: sed calidior earum est fetida:⁊ est ex herba vehementis igneitatis:vnde gũmi istius plante est satis fetidum.⁊ iõ vocatur asa fetida : sed asa odozifera est succus predicte herbe expressus.⁊ soli coagulatus habens aliquẽ odorez sicut herba predicta.quando vo simpliciter ponitur in receptis asa.fetida intelligitur.Est ergo assa fetida. gũmi p excellentiam fetidum:⁊ vocatur lasar.⁊ gũmi quirinaceum:⁊ herba eius vocatur filfium:vt in alexandro de oẽ

Asarũ

tibus.Aly vocãt hãc herbã aniuden vel anudẽ.s. .s.calidissimi ⁊ fridissimi anuidẽ.
Asa dulcis.i. gummi liquiritie.
Asabota.i.arboz que est in persia venenosi fructus. ⁊ quãdo plantatur i egypto est fructꝰ eius de bis que comedunĩ.⁊ ẽ psicũ
Asach.idest arboz thuris. ꝑm saladinuz.i. tribulus marinus.
Asacrios .i. babansalamodica.
Asachasara.i.radix pozri.
Asacũ vocat Stepb. amoniacum.
Asadan vel asadar. i. lactuca asini.
Aser.i.aerona.
Asafati.i.ruboz pustulosus qui apparet in facie.
Asagen.i.asa.
Asagas.i. sanguis draconis.
Asabic.asabit.asaic.asait.i. pultes multum spissi ex aqua ⁊ farina.
Asaka.i.radix lily.
Asakel.i.spica celtica.
Asame.i.sanies.
Asamentuz. s.igdam piscis magnus salitus.
Asamanux. i. molesti dies .s.calidissimi ⁊ fridissimi
Asanery est gdã piscis magnus salsus.Almãsor tractatu.3°.ca.19.
Asane.scripsit Stepb. pro asuech qõ est vinee.
Asange.i.sanguis draconis
Asara bachara.asara asarũ.asaron asarus.vel bactara vultigo gariofilata agrestis:centũneruia cẽtucerria:vulgagens.Aerma.idem: sed alia herba est bachar vel b acharis. ⁊ ideo Diasco.facit aliud capitulu z de asaro.⁊ aliõ de bacharas.
Asar. Alsach. Axach . idest armoniacum.
Asaray vel asarugi.i.virga pastozis.
Asarica.i.epilensia.
Asarten . idest piscis magnus salitus.
Asarus ꝑm Dia. ẽ alia herba a ꝑdicto asaro.
Asarual.i.cipressus.
Asas.i.mozbillus vel exitura.sicut empetigo.
Asather.i.oziganum.
Asatharai . idest virga pastozis.

¶ Capitulum LX.

Asathartur sive asathartar. ara. gre. glio. lati. vesero sozdicies semicupei balnei

SERA.lib.aggrega.ca.asathartar. Est sozdicies nigra: que reperiĩ in balneis:⁊ in fundo semicupei balnei. ⁊ idẽ auc.Halꝰ vtus eius est que calefacit in ꝑncipio terty.⁊ abstergit abstersiõe nõ multa; ⁊ attrahit fortiter. DIAS. ca.glio.sozdicies que in balneo colligitur:que nominatur glio.virtutẽ habet calidam ⁊ malacticã ⁊ diaforeticam.

POSSE. SEARP.auc.Halꝰ attrahit sagittas ĩfixas corpori.⁊ curat tussim antiquã.quando fit fumigium cuz ca.⁊ quando ponitur super empetiginem aufert eam.

DIASCO.vtilis est ficubus ⁊ ragadys ani vnguento ⁊ si ei addatur cinis condilomata dissoluet.pro alys sozdiciebus.l.vasachi.

Alsaungi .i. puluis q̃ cadit de palea.
Alsauregi.i.pulnis q̃ cadit de parietibus salis
Asbedarugi.i.basilicon.
Asbesus.Asbestus. i. calx Asuestos.
Asbeton.i.calx viua.
Ascabalos.i. cancer cũ venit membrũ ꝑpter ipm ad ĩsensibilitatem.
Ascak.i.tribulus herba.
Ascakabos .i. vbi destruĩ caro sic q̃ ipsa se quitur vsq; ad os sive sit icipiẽs aut succedens ipsi.
Ascala.i. lactuca agrestis.
Ascalia.i.tenita.
Ascalanonti.i.stincus aial bulus.Halꝰ.lib⁹ de facile acquisibilꝰ.i.alcola.
Ascebete.i.anetum.
Asceberere.i. vna de.z8. mãsionibus lune.
Ascebedenigi . quid est. l. Scebedenigi.
Asceidit.est id qõ a cubito vsq; ad rasetam existit.
Asceleth.i.fuligo.
Ascera.i.canis sidus.
Asceracoct.i.tereniabin.
Ascet.i.balaustia.
Asch.i.sandico.
Aschil.Astbil.i.cepe murl.
Asciadigni vel asciadegni idest canabum.
Asciran.i.ascebran.
Ascil.i.squilla.
Ascili.i.crista galli.
Ascigaset.i.eupatozium.
Ascision.est quedaz medicina inda.
Asclepias tertia spẽs oziganni.vel dragontea.Diasc. ꝑli⁹.z7.ca.5.
Ascocodos.i.sticados.
Ascoli.i.fuligo.
Ascolocondrion.ara.i. scolopendria.
Ascos.i.vter. inde asclites ab ascos:quod est vter. ꝑau.ca°.de idropisi.
Ascuded.idest arboz gummi.draganti.l.Acantos.
Ascufo.gre.aufarsi.ara.⁊ ẽ ipericon.Step.

¶ Capitulum. LXI.

Ascuchodos ara.gre.sabadis.lati. vero sticha dos.Sticados ẽ qõdã arabicũ.⁊ est illud qõ ara.nominaĩ ascukodos.⁊ est quoddam citrinum.⁊ est illud qõ nominaĩ lati.barba iouis:vel sticados citrinũ.ara.sceba.vñ Sera.lib. aggre. facit de stichados duo capitula.vnũ de stichados.ara.quod incipit ascukodos:sive astochodes.⁊ aliud de stichados citrino:quod icipit sceba.est aũt stichados arabicũ calidũ.⁊ fic.in tertio

SERAP.li.aggregato.ca.ascucados.i.stichados arabicum nasciĩ in ĩsula:que gre.dr sabadis in regiõe gallatie. est herba subtiliũ ramorꝫ bñs comã saturcie similez: nisi qz folia eius sunt lõgioza folys saturcie. ⁊ est acuti saporis cũ pauca amaritudine. DIASCO.ca.de stichados nasciĩ in ĩsulis gallatie circa massiliã:que ĩsula stichados nominaĩ.vnde ⁊ nom ẽ accepit.est autẽ herba tenuis. semen minutũ habens cum folys silib⁹ thimo:sed oblõga. ⁊ gustu acrioza ⁊ subamara.liber antiquus de sim. medicas.i.stichados.ramulos mittit tenues ⁊ oblõgos circa quos folia oblõgioza q̃ thimo.sed nõ dissilia semẽ plurimum minutũ.tota herba odoze est suaui gustu acri ⁊ sub amaro ⁊c. In hoc cõueniũt oẽs q̃ vnam spẽm eius solaz ponũt. GALIE.8.sim.phar.ca.stichados. eius qdẽ ad gustũ amarus sapor est ⁊ substipticitas moderate.cõplexio eius composita est ex frigida terrestri suba pauca a q̃ stipticat.⁊ alia subtili ignea amplioziꝰ a qua amaricat.⁊ ꝑpter vtrũq; vero deobstruere ⁊ subtiliare dicĩ ⁊ abstergere ⁊ fortificare nata est viscera omnia.⁊ totius corporis ambitũ.monstratũ.n.est ⁊ in anteriozib⁹ quoniã quecũq; pharmaca composita sunt ex talibus substantys predictis energias operanĩ. IO. ME.ca.de stichados: quod medici laudãt ẽ arabicum.⁊ ẽ planta folioꝫ subtilium:⁊ longorꝫ bñs stipitem subtilẽ cineritiũ.cuius eleuatio sup terram ẽ in mensura cubiti. ⁊ hz flores assimilatos spicis filiginũ:sed sunt brezuiores sine semine.⁊ ca.in ꝑmo. sicca in scõo.⁊ ẽ compositũ ex partib⁹ terreis frigidis vantib⁹ ei stipticitatẽ paucam:⁊ ex partib⁹ igneis subtilib⁹ a q̃bus ĩsunt ei acuitas ⁊ amaritudo:sed acuitas plus ẽ amaritudine sua:⁊ amaritudo plus ẽ stipticitate ipsius ꝑpter qõ ẽ subtiliatiuum resolutiuũ aperitiuũ opilationum abstersiuum ⁊ solutiuũ nature. ⁊ ẽ preseruatiuũ ꝑphibens a putrefactione.⁊ ẽ ex parte stipticitatis pauce in eo confortatiuum cordis ⁊ cerebri.⁊ neruorꝫ ⁊ viscerum:⁊ hoc ẽ esse ⁊ ꝑprietas eius.phibendũ ẽ habentibus colerã in stomacho.cõturbat.n.eos iducẽs sitim:⁊ vomitũ ⁊ estuationez laboziosam. Nocet ẽt calidã habentib⁹ ⁊ siccã ꝓplonem. ⁊ que sunt in ptãte colere.ĩpm quoq; ẽ ex debilr soluentibus:ꝑpter qõ m iscẽdũ ẽ ei salgẽma ⁊ mirabolani nigri.

asdiris

Ascuchodos
Sabadis
Stichados arabicũ
barba iouis
Sicados citrinũ

Tmo Sciha Sorag. nõ aliud q̃ quẽ Scriptum Dest.

cum eo aut kebuli. magnificāt enim operationem eius. ⁊ sil'r squilla. ⁊ ppie in egritudinib⁹ capitis. ⁊ ifusum gdez in aquā casei meliorat in cōditionibus suis. ⁊ passule sine ĩteriorib⁹ sil'r sunt ex his que emēdant. sil'r ⁊ salgēma rectificat illud. ⁊ ppe ad oēs partes ei⁹ sextuplum ipsius ⁊ succus pomorꝫ dulcium in decoctionib⁹ eius rectificat illud. AVI. li. 2. ca. Stichados est planta hīs spicam: sicut est spica grani ordei. fz eius folia sunt breuiora: ⁊ in ipso stipites sunt cinericy: sicut in epithimo: ⁊ est sine scie. acut⁹ cuz amaritudine pauca. compositus ex suba terrea frigida: ⁊ ignea subtili. calidū in ꝑmo. sic. in scdo. nō cōcordat cum Dia. neqz alys. SERAP. li. aggre. ca. sceba. i. sticados citrinū. ⁊ est absinthiū marinū habēs minutū semē similē semī plāte: que dr̄ abrotbanū: ⁊ nō ē ita amara herba: sicut absinthiū. ⁊ hz odorē grauē. figura ei⁹ est in apparētia. sicut plāta absinthy: ⁊ sapor ei⁹ est sicut sapor absinthy: nisi qz nō est tāte stipticitatis: ⁊ calefacit plusq̄z absinthium: ⁊ in ea plus de amaritudine est q̄z in absinthio cū pauca salsedine ⁊ calefacit ⁊ desiccat in tertio: sed virtus eius est diuersa a vtute illius: nā nocet stomaco. vnde occidit vermes in vētre plusq̄z absinthiū: quādo ponitur extra aut ĩtus. Et idē auc. Diaſ. sapor eius est amar⁹. ⁊ habz grauē odorē. ⁊ est herba stiptica. Et idē auc. Hal. 8. epidimiarū. Sceba similat absinthio in figura ⁊ sapore: fz differētia ĩter ea est: q̄ nō est stiptica sicut absinthiū. ⁊ calefacit plus eo: ⁊ amaritudo ei⁹ est plus cū pauca salsedine ⁊ idē auc. Hal. 8. sim. phar. cap. sceba silis est absinthio in specie: ⁊ fm gustū: tamē differūt in gustu ⁊ vtute. in gustu gdē in eo q̄ cū stipticitate magis calefacit ⁊ amaricat cuz quadā salsedine. In virtute vo in eo q̄ cōmēsuratū est. ⁊ magis absinthio ĩterficit lūbricos extrorsum appositū. ⁊ ĩtra corp⁹ assumptū: ⁊ gdem calefacere in scdo gra. ĩtense ponēdū est id. siccare vo in tertio. GALIE. 8. simpli. phar. ca. chrusicos siue barba iouis vocat acrem simul ⁊ stiptica prevalentē hz virtutem. POSSE. SERAP. auc. Hal. decoctio sticbados arabici cōfert dolori pectoris sicut ysopus. ⁊ in cōfectionib⁹ medicinarum hz vires acriter relaxātes cū odore suaui. vñ ⁊ mēstrua pvocat.

Di. Sanglio Sanpa millya

IO. ME. fit ex sticbados arabico. ⁊ spica ⁊ oleo veteri oleum bonū iuuatiuū voci. flores qdē eius de decoctiōe sustinēt plus q̄z folia solone educit colerā nigrā ⁊ flegma ⁊ mūdificat neruos ⁊ cerebꝫ ⁊ mēbra sensuū. ⁊ cōfortat ea ⁊ cōfert iuuamētū magnū egritudinibus frigidis. ⁊ B fm oēm modū vsus eius: siue in potibus: siue in fomētis ⁊ lauacris. Et oleū ipsius cōfortat cerebrū ⁊ neruos. ⁊ calefacit eos ⁊ viuificat. in medicinis aūt sticbados si iungatur squilla aut eius acetum est medicina bona epilēsie ⁊ vertigini. ⁊ cum lapide laçuli aut sale indo. aut alys valētibus ad ea cōfert melīe. ⁊ egritudinibus timoris. ⁊ misetur ei buglossa aut succus eius aut succus pomorꝫ dulcium ad egritudines cordis: ⁊ melīam: ⁊ euaporatio decoctionis eius aperit opilationes nariū. ⁊ est medicina bōa opilationibus epatis ⁊ splenis ⁊ viscerū. ⁊ est sedatiuū doloꝝ q̄ sunt in neruis ⁊ in īstrumētis iūcturarꝫ. ⁊ in laterib⁹ fm oēm modū administratiōis ei⁹. ⁊ cōfortat iterioza oīa que a frigiditate lesa sunt: ⁊ ppie māli: ⁊ pbibet a putrefactiōe: ⁊ ipsius syrupus. ⁊ alys modi administratiōis eius sunt medicina bona q̄rtane ⁊ febrib⁹ lōgi tēporis. ⁊ propie flegmaticis. Dosis decoctiōis ei⁹ ē potio. a. 3. iiy. vsqz ad. vy. ⁊ pulueris eius a. 3. y. vsqz ad. v. AVICEN. Sticbados arabicū resoluit ⁊ subtiliat amaritudie sua. ⁊ silr eius syrup⁹ aperit opilationes. ⁊ abstergit. ⁊ in ipso gdez est stipticitas pauca. ⁊ confortat cor ⁊ viscera. ⁊ prohibet putrefactionē. ⁊ eius decoctio sedat dolores neruorꝫ ⁊ iūcturarꝫ ⁊ laterū. ⁊ ipsius syrupus est res magis iuuatiua egritudinū frigidarū: ⁊ neruis. quare oportet vt eo quotidie vtatur qui neruos habet debiles: ⁊ q̄ ex frigiditate in ipsis patitur. ⁊ cōfert melancolie ⁊ epilensie. ⁊ nocet habētibus calidā ꝓplexionem. ⁊ facit cum vomere. ⁊ est ex eis que faciūt sitim. ⁊ cōfortat īstrumenta vrine. ⁊ soluendo educit flegma ⁊ melīam. GALIE. vo non dixit hoc ex eius. ⁊ vltima gdē portio ipsi⁹ est. iz. resumē cuz vino puro ⁊ oximelle. ⁊ modico sale. Sticados citrinū quod arabice vocatur sceba. vtutē hz diureticā: vñ vinū decoctionis eius. ⁊ draganti spūalia calefacit. ad iliacā passionem valet. ⁊ cōtra stranguriā ⁊ dissuriā ⁊ opilationē splenis ⁊ epatis. ⁊ cū īfirmus surgit ab īfirmitate ad neruorꝫ cōfortationē abluantur extrema in aqua decoctiōis eius. Itē ad duricie neruorꝫ decoquatur sticbados citrinum ⁊ caules in aqua: ⁊ abluē ⁊ suffumiga membrū: qz multū mollificat ⁊ cōfortat. SERAP. ca. Sceba vel sticbados citrinū. coquitur sola ⁊ bibitur ⁊ interficit vermes. ⁊ expellit eos cū laxatione leui. ⁊ quādo coquit̄ cum lentib⁹ ⁊ bibitur facit hoc: ⁊ pecudes ipinguant̄ quādo comedūt eā. ⁊ idem auc. Hal. virtus scebe diuersa est a virtute absinthy. Nam sceba nocet stomaco. ⁊ occidit vermes plusq̄z absinthium quando ponitur exterius: vel sumitur intus. ⁊ est ca. in secundo. sicca in tertio.

Asdepias. i. dragontea.
Ase. i. ysopus.
Aseac. i. coagulum.
Aseb. i. alumen.
Asebran. i. esula.
Asech. i. sandico.
Asecremia. i. comestio que fit de acatia.
Ased. ara. i. leo.
Asedenegi. i. semē cānabi.
Asedenagi vel asedenlati. i. lapis ematites.
Asefara. i. cantarides.
Asebet. i. absinthiū.
Asebesafrem. ara. est herba similis paritarie.
Aseid. said. ara. i. brachius. Auicē. ⁊ Hal. scdo de iuuamentis membrorꝫ.
Asciethi. fricatio dentiuz ⁊ gingiuarum ⁊ labiorū interius.
Asek. i. tribuli. ⁊ ē herba.
Aselch. i. fuligo.
Asemen. i. butirū coctū.
Assen. i. aqa molle inflatiuum. baly secūda tegni. commento. 3i.
Asenicula. i. herba palesis.
Asenablum. i. satureia.
Asenbendegi. i. lapis quo aly lapides ⁊ incidunt̄.
Asencafine. i. viscus quercinus.
Asenefu. i. absinthius.
Asenereu. i. quidam piscis magnus salitus.
Asserinamon. Plini⁹ libro. 14. capto. 16⁹. circa ꝑncipium. est quoddaz vinū facticium.
Aseras. i. affodillus.
Aserebum exponit Step. q̄ est stannum vel plumbum album: sed puto q̄ voluit dicere asreng: qd̄ est minium: cuius materia est plumbum: nā stānum arabi. dicitur rasas caçdir. libro de doctrina gre.
Aserosi. Asesozi. Axeras. Anterion. Affodillus. Anatericon. binach.
Aserengi. idest plumbum vstum
Asesab. i. peccola. ⁊ est gūma abietis.
Aset. i. argentū vitum.
Asetaragi. i. tapsia.
Asethesafeni. calx viua. vl lapis archadie qui accensus non extinguitur. ⁊ ē verius.
Assa. i. aer.
Assaltos gre. i. aspaltum.
Assaric. i. asmentum
Assatis. i. vectia.
Assaxfasa. i. rothaba.
Assear. i. viscus quercin⁹.
Assenge. vl assengi. arabi. i. spongia marina.
Asbagari. gefase. sedse. sedassengi ē a greco corruptum. f. pro. p. littera posita qua carent: nam grece spōgos dicitur.
Assidi. idest sinapi albū.
Assidegi. ara. cerusa.
Assinach. ara. spinachia. f. pro p.
Assodillos. gre. assodillus Plinius libro. zz. ca. zz. in ꝑncipio.
Assro. idest sinapis alba
Assulbasch. i. testudo marina.
Assur. assarū. Vassur. ara.

idest crocus orientalis. Steph.
Assusoba. i. vngula oculi.
Asgaragum. i. asarum.
Asil. i. squilla.
Asilus. gre. Destruz. idest tabanus.
Asilonis. i. armoniacū. Ha. ad paternianum.
Asiniach. i. additio materie pinguis cōtingens in palpebra supiori: grauat palpebrā in apertione. ⁊ facit ipsam quasi mollificatā. ⁊ est coniuncta non mota sicut nodus.
Asimar. i. amigdala.
Asinamon. i. vinū ficticiū. ⁊ fit qñ. xx. sextaria musti cuz dimidio aque ferunt. ⁊ postea datur infirmis.
Asinthesim. gre. fz Alexādrum ca. de signis humi de distemperantie epatis: est dictū nō extenuatus ab a qō est sine: ⁊ sinthesis extenuatio: quasi sine extenuatione.
Asinthiaca. i. decoctio herbarum in aq̄ calida.
Asios. fz Diaſ. est arbor vl' herba armoniaci.
Asinus quid est. l. habeçel.
Asira. i. farina ordei.
Asir. est qdā genus piscis parui. ⁊ sunt mele marie
Asir. est quedam species ceraſi.
Asireg. Asiregi. i. partes q̄ sunt in circuitu ani.
Asirengi. ara. asreng. Açaron. ⁊ est miniū quod fit ex cerusa. ⁊ per decoctionem rubei coloris aptuz pictoribus.
Asires. i. affodillus.
Asisibafit. i. eupatorium.
Asithemon. i. epithimum.
Asit est spēs nenufaris.
Asitia. gre. i. iciunia.
Asitios. gre. i. iciunus.
Asius qd ē. l. lapis asius.
Askil. i. sglla. ara. bansel.
Askincor. ara. i. stincus.
Askis. i. alcola. Hal. 6⁹. meniri. ca? z?
Aslicon. i. bitumen.
Asma. i. offensio anhelit⁹ cuz sonitu. vnde asma. i. cantus. Asma orthomia disnia. idē in grīe. li? ō doctrina gre. ī psalterio vbi nos habemus canticum aspa: nec adeo crescit: est herba minuta hīs folia vt libanotides: sed strictiora hīs stipitē nodosum. ⁊ in quolibet nodo folia in giro posita qnqz vel sex. vel septem ordinata ad modum stelle. sicut herba que dr̄ rubea: vel sicut alguascen. ⁊ ab eisdē nodis pcedunt aly rami simili modo facti cum nodis ⁊ folys vt supra cum floribus paruis albis sicut flores oliuarum: est. n. ca. ⁊ sic. complexionis.

Aspergula.

POS. oēm duritiem ⁊ apata dura resoluens est.
Asperos. i. sparagus.
Aspialas. i. talpa.
Aspistica. i. serpēs qui stat ī aqua ꝑpter vehementiā siccitatis sue.
Asplemon. vl' asplenu. i. scolopendrie venenose: ⁊ est aplenon. Dia. plini⁹ libro z7. ca⁹. 5.
Aspleniridion. herba est in forma ⁊ virtute silis scolopendrie. i. lingue cerui ne. ⁊ est idē qō supra.
Aspleos leuci. i. virus alba.
Asplimium. i. ceterac
Asperach. i. spēs yperici.
Aspratiles dicunt̄ gdaz pisces sic noīati ab asperitate squamarū: vel a locis in qbus degūt. vñ aspiratilis. i. asp, ⁊ iō Dia. vocat speragum Aspiratilem.
Aspiros. gre. i. albus. sil'r ⁊ lenis. alias leucos.
Asgron. Dia. ca. asgron species est yperici: vel dr̄ andrasemon: sed virgis maior est yperico: sarmētosa feniceū hīs colorē ⁊ florem mellinū: semē simile ypico: sed maior qō cuz fricatū fuerit odorē resine emittit sanguineuz et facit colorē fricatuz. vñ ara. dicitur asbirac. ⁊ andrasemon dictum est.

POSSEDIASCO.

semē eius cū ydromelle bibitū ad modū duaruz cotillarum coleram sciaticis deponit.
Asreos qd ē. l. cānabit.
Asrengi. ara. miniuz. ⁊ Açareon. qō ex cerusa fit per decoctionem dictū sirengi Assirengi.
Assa dulcis ⁊ fetida gd sūt. Lanuiden.
Assa. affa. i. rubor pustularꝫ que in facie apparēt.
Assabota. i. persicum.
Assabot est nomen cuiusdam piscis.
Assafir. i. aurum.
Assagen. i. sanguis dracōis
Assaguassora. i. agn⁹ castus.
Ass. i. radix que comeditur ⁊ est raffanus.

¶ Capitulū. LXII.

Spargula sic vocat̄ a qbusdam rubea minor: silis est rubee. non tamē

Asreg. Asrengi. idest cinnabarum.
Assalgem. i. napus.
Assamia. i. cibariū factū cū carne cocta cū aq̄ cui admisceē succus agreste.
Assamim. idest dies caniculares in estate molesti. ⁊ dies aly ī hyeme molesti
Assanti. i. fassale.
Assamregi. i. pulus q̄ cadit de parietibus salis.
Assara. i. virga pastoris: vel fz Aiui. est pustula parua lata sicut vesice ad aliq̄tulā tēdēs rubedinem ⁊ pruritū faciēs ⁊ angustiā venicē subito fz plimuz: ⁊ accidit quādoqz vt currat ab ea hūiditas: ⁊ fortasse est sanguinea. ⁊ fm plurimuz fit vehemēs in nocte ⁊ causa eius est vapor calidus eleuat⁹ in corpore subito aut a sanguīe colerico: aut a flegmate baurachio.
Assarie. i. tetramentum.
Assegeten. i. miraculum.
Assebedenigi. idest semē canapis.
Assebaza. vl' assebeçi. vl' assebelezi. i. mādragora.
Asseife. i. spata.
Asseigi. i. caput.
Asseid. i. brachium. ⁊ potissime pars posterius ei⁹ vbi est coniunctio duorū scilicium.
Assemen. i. butirum.
Assemine. i. lubee.
Assenar. i. aloes.
Assena. i. vsnee.
Assenedonegi. i. semina granati silueſtris.
Assedetindi. i. nux īdica.
Asserebum. i. stannum.
Asset. i. emplin.
Asseteragi. i. capsia
Assideg. i. cerusa.
Assinach. i. spinachia.
Assindi. i. sinapis albi.
Assiradix. i. gladiolus
Assiregi. i. partes que sunt ī circuitu ani. Asireg. idez.
Assisa dicuntur que ventrem non inflant: vt cimi num leuisticum.

Assonticon est nomē cuiusdam electuary.
Asonanti. Sonāti. ara. Samudurne. Sera.
Assuc. i. gallia muscata.
Assugilla. i. radices que comedunt. ⁊ est raffanus.
Assubul. i. oculi q̄ sunt medy iter variū ⁊ nigrum.
Assum. i. galla.
Assurex. peonia.
Assursumigi. i. speragus
Assur. i. flos fraxini.
Assurbalatib. i. spica nardi
Assus. i. lapis.
Assnum. i. pondus.
Asta alexandrina. i. camedaphnes. Dia.
Astachy. i. os locuste marine.
Astacodum. idest sticha dos. Stephē.
Astacosichitl. Astatia. gre. i. locusta piscis: caraunⁿ.
Astafida vel astafisis. gre. i. vua passa. ·Pliniⁿ. libⁿ. 23. caⁿ. 2. libro de doctrina gre.
Astareta. i. cucumer.
Astaros. idest cenfara fabis.

¶ Capitulū. LXIII.

Astaraticon vel astaruticon. arab. vel secacul. gre. biomon. lati. vo centuncapita vel yringus. nō est aūt affodillus: vt qdā dixerūt: sed vocant̄ due plāte. quaꝝ vna est yringus. vt ps p Sera. ca. p. prio. ⁊ alia est vna alia herba: q̄ sibi satis similat̄. itē ·Pliⁿ. liⁿ. 22. caⁿ. 8. i p̄nⁿ. ⁊. 7. ca. post sermonē ō yringo. Ex his ingt. ſ. yringū cādidū: quez centūcapita noiant oēs effectus eosdē causat. ⁊ radices in cibis grecoꝝ recipiunt̄ siue crudis siue coctis. vt Dia. ca. de yringis. p̄terea ī antidotario virili in quodā antidoto qō icipit. antidotū qō facit epilēticis recipiunt̄ ⁊ cētūcapita. ⁊ affodili: q̄re nō sunt idem.

SER A. liⁿ. aggre. ca. astaruticon. i. centūcapita. alia est celestis coloris: ⁊ alia albi coloris: sed q̄ ē celestis coloris: est herba hīs stipitē durū ⁊ asperū: ⁊ in sūmitatibⁿ eius ē flos glaucⁿ sil'is flori camomille. ⁊ aliqs ex floribⁿ hz colorem purpureū. ⁊ hz folia scissa ⁊ capitella sil'ia stellis: sed folia q̄ sunt in ramis tendūt ad lōgitudinē. ⁊ hz velut pilos. Et idem auctoritate Hal'. traxit nomē ab eo q̄ curat. aūta qū fit emplīn deforis cū ea: aut suspendit sup ipsa vtus eiⁿ ifrigidat ⁊ deficcat nō fortiter ⁊ maxime duz est recēs: sed cētūcapita albi coloris est yringus. ⁊ ē spēs spine. ⁊ sumit̄ foliū eius cū sale cōditū in p̄ncipio sui augmēti. Et folia eius sunt folia aspa aromatica in sūmitate qū gustant̄. ⁊ in sūmitatibⁿ eius sunt capitella rotunda sicut sunt stelle: ⁊ in circuitu eozū sunt spine. ⁊ stipes eiⁿ our ⁊ color eius capitelloꝝ ē similis colori oleandri: ⁊ fortasse aliqū sicut color iacinti: ⁊ hz radices lōgas nigras deforis ītus albas in grossitudine pollicis boni odoris. nascit̄ ī locis arenosis ⁊ asperis. Et idē auctoritate Ha. vtus eiⁿ ē cōposita. qz ifrigidat ⁊ resoluit resolone pauca. PAV. ca. de yringo. yringus: secacul: aut yringion herba ē spinosa: radix eius cū aliquali aromaticitate comedit̄: ⁊ conficiūtur cū melle ⁊ çuccaro radices p̄dicte. ⁊ comeduntur.

DIAS. ca. de yringo. yringⁿ aut yringion. aut nux agrestis herba est spinosa. folia eiⁿ in initio comedunt̄. ⁊ in sale cōponunt̄: que folia lata aspera sunt: gustum aromatis hītia: que cū creuerint obruffum colozē hīt cum multis virgis in gbus sunt capitella rotūda spinosa: bastam hīt duram in giro. ⁊ q̄ñqz albā ⁊ viridē cū colozē iacinti. ⁊ radix est illi oblonga ⁊ nigra deforis deintus alba aromate plena. nascit̄ in locis lapidosis ⁊ cāpis ⁊ littozibⁿ. hz radix eius vtutem calefactiuā. AVICEN. li. scōo. ca. secacul Secacul est calīn in scōo ad humiditatē quādā tendens ⁊ in ipso est leuitas. ⁊ vtus eius sicut virtus baucie.

POS. yringus ⁊ maxīe radix eius cruda comesta curat gomozeā. SER A. auc. Dia. folia huiⁿ plāte cōferūt īflationi stomaci ⁊ aūtibⁿ oculi ⁊ alys apostematibⁿ calidis ⁊ gdam dicūt q̄ flos huiⁿ herbe: cuiⁿ coloz ē purpureⁿ: si bibat̄ cū aqua cōfert sgnātie ⁊ epilīe q̄ accidit īfantibus qū fit emplīn cū ea humida cōfert aūtibⁿ calidis lumborum: ⁊ dicūt q̄ si ille q̄ habet aūta in lumbis suis accepe rit flozē eiⁿ siccū cū manu eiⁿ sinistra. ⁊ posuerit sup aūta sedat pulsationē eoꝝ. ⁊ idē auc. Dias. qū bibit̄ succus eius radicis q̄ est albi coloris puocat vrinā ⁊ menstrua dissoluit tozciones ⁊ iflationes stomaci. ⁊ qū bibit̄ cū vino confert dolozi epatis ⁊ mozsibⁿ venenatis. ⁊ qū emplz fit cuz eis resoluit exterioza aūta: aut quādo suspēdit sup ipsa. sicut quidam putauerunt. AVICEN. Secacul habet virtutem baucie. ⁊ excitat appetitum coitus ⁊ loco eius ponitur buçiden.

Astas. i. iflationibus.
Astatia: vl' astati. i. lagusta: vel locusta piscis.
Astena. i. vsnee.
Aster. gre. i. stella. ·Plinius liⁿ. 27. ca. 5.
Asteratica. ara. bubomon. virga est enī lignosa: que sup se hz flozem mellinū sicut antemis ⁊ capitellum diuisum folia asteri similia: sed ad radicez folia sunt illi lōga ⁊ aspa
Aster acticus. i. asterion.
Asteron. i. arthemisia.
Aster placidos. gre. talk. i. gessamia. gisasteros. i. stella lata vel dilatata. vel stella terrea: vl' terra astrea: vel stella plana.
Asterice. i. diacodion. ⁊ est electuariū de papauere positū in antidotario. H. minozi. ·Pliniⁿ libro. 20. caⁿ. 19. in fi.

¶ Capi. LXIIII.

Asterion. gre. vel aster actic' vl' buboniū lati. inguirialis vel stellaria. PLI. ca. asteri con. nascit̄ ītra petras ⁊ loca aspera. hec herba nocte tāq̄ stella in celo lucet: adeo: vt eā vidētes ignozātes putēt se fantasma videre a pastozibⁿ maxime videt̄. PAV. ca. aster. Aster vel asterion ē q̄dā herba radiata. vt stella. folys oblōgis duabⁿ aut tribⁿ in cacumine capitella stelle mō radiata. POS. GAL. 6. sim. phar. ca. aster actic' Aster actic'. aly vo bubōiū noiant: qō nō solū sup plasmatū: hz ēt ppinatū credit̄ bubones sanare: hz aūt gd diaforeticū: hz ēt nō minⁿ refrigeratiuū gd ⁊ repcussiuum vt mixte sit potētie: sicut rosa. nō tñ sic stipticat. Et idē codē li. magis īfra. caⁿ bubonīū siue aster acticus nominatⁿ est ex eo q̄ credit̄ cōferre bubonibus tā cataplasmatum q̄ assumptū. ē aūt mediocriter diafozeticū: eo q̄ mediocriter est calidum. ⁊ neq̄ vehementer neq̄ intense desiccat. maxime cum adhuc tenerum est ⁊ recens. dictum est autem pzius de ipso. hec Halie.

Astima. gre. aura flatus. i. anhelitus. spiritus spiraculum.
Astrigar. Astigar ara. idest filium.
Astitus. i. lapaciolum.
Astobatea. i. anetum.
Astochodos. ara. i. sticha dos.
Astomatha. i. ozis pharmaca.
Astozab. gre. i. stozax. mihera. ara. Miha. Diasc.
Astozcos gd ē. i. culb
Astra. i. rubea.
Astracū. ē pauimētum domus. Alexā. vo pro paui mēto laros accipit.
Astractis. gre. yringi. atracisus.
Astrafactus. Andrafraxis. i. attriplex. Stephē.
Astragallus. idest cardelius auis.
Astragabos. i. pes pozciⁿ.
Astragalinos. gre. lissinia cardus albus. Auis acalantia vel Achalantes. Carduelus.
Astragolos. Stragulus. i. calcaneⁿ vl' talus. ·Pau. Ha. li. de facile acqsibil.

¶ Capitulū. LXV.

Astragullus. vel astragallos herba est que folia hz lōga cū icisuris multis obliqua circa radicē caules tres aut q̄tuoz: flozez iacinti: radices villosas īplicatas rubeas p̄duras hz. nascit̄ ī petrosis ⁊ asperis locis. ·Pliniⁿ libro. 26. capitulo. 8° circa p̄ncipiū GALIE. 6. simpli. phar. capi. astragallus. Astragallus

siue ficⁿ terre siue glādula. fructiculos est habēs radices stipticas: quapropter exiccantibus est. POS. GALI. non debilt̄ cicatriçat vulnera vetera. ⁊ ventrē fluentem stringit: sigs radicem eius coquēs in vino bibat. Nascit̄ autem plurima hec herba in neuete arabie.

Astraktis: vel astranticos. i. yringus. Atracisus.
Astrobilie: vel astroculibe vl' astrodilibe. i. grana pini. gre. Sera.
Astrodimie sunt pisces degētes in cōchys. ⁊ habēt durum cozium.
Astrolinos. i. auis cardella
Astron. gre. stella.
Astroquiron aut quarton: aut pardalicōtes aut gnoton: aut gnoctambīn dicunt frutex est longas virgas hīs cū graui odore ⁊ nō fragilis folia edere similia: sed mollioza ⁊ oblōga. ⁊ graui odōe mucillaginosa lachrimo plena mellino. ⁊ semen in folliculis habēs sicut folia miuta ⁊ nigrū ⁊ duꝝ.
Astufo. i. ipericon.
Astula regia. i. Molochisia gria. i. affodillus in quodā liⁿ antiquo. ·Pli. liⁿ. 21. ca. 17. vsus finē.
Asuac. i. gūmi alcundar.
Asuber. idest arbor grana ti regis.
Asuc. i. gallia muscata.
Asuestim. i. calx.
Asuestas. i. calx viua.
Asucum. i. lilium.
Asugeg. i. vitrum.
Asui. i. crocⁿ oztulanus.
Asum as. ara. idest mirtus Stephē.
Asumac. i. lactuca asini.
Asuoli. exponit Stephanⁿ. i. attramentum. ⁊ in antigs sinonimis ē fuligo.
Asurie. idest attramentuz rubeum.
Asurticum est nomē cuiusdam electuary.
Asus. i. planta vel herba super quā nascit̄ sal. cuius flos noiat̄ asuris.
Asuschelbar. i. castozcum.
Asutibendegi. i. lapis cum quo aly lapides icidunt̄. ⁊ in lingua nostra vocat̄ smirillo.
Ata. i. algarab. Aui. garab.
Atab est arboz idie: cuius fructus multū nutrit.
Atabasir. i. spodium.
Atabitū: est arboz taxica.
Atacuigi: vel atage. i. acta.
Actafacan. i. cardiaca. (go
Atafisagria. i. stafisagria.
Atala. i. flozes dactiloꝝ.
Atamāticuz. Atamaticiū
Atamaticon. idest meu.
Atanasia. imoztalis idem. ⁊ est quedā cōfectio optima que sic vocat̄. ⁊ sil'r q̄dā herba. ⁊ alio noīevo cat̄ tanacetum: ⁊ est vna ex spēbus arthemisie.
Atanil. i. carbunculi.
Atanita. i. ciclamen.
Atarafa vel atāfam. i. punctus sanguinis recentis rubei currētis a q̄busdā venis ruptis in oculo p̄pter pcussionem.
Ataraic. est herba cuiⁿ stipes nascit̄ in locis deserti sine folys. ⁊ assimilatur veretro canis. H lati. vocatur cancellaria.
Atarakie. i. adrache. Adaras.
Athalub. i. lenticula aque. Hal'. libro p̄mo de simp. medi. ca. z. distinctionis secunde.
Atarcoza mōtana: est herba cuius radix ē pireꝝ.
Atarnus. i. lupinus.
Atebi. i. boni mozes.
Atednim. i. fasianus.
Atefitie. i. ruta.
Atebemigi. i. actago.
Atemediū. artinat. i. antimonium.
Atenalarmem. idest bolū armenum.
Atenegisis. i. enula.
Atera. gd est. ·Pliniⁿ. li. zz. ca. z5. circa p̄ncipium.
Aterela. i. yringus.
Ateregū. Atrogi. i. citrum.
Aterofmato. i. alba aūta.
Atesifia. i. ruta silueſtris.
Atgiros. i. populus arboz.
Athab. i. lacertos.
Athabasir. i. spodium.
Athacie. i. acatia.
Athadar. i. viride.
Athadros. Fm Hal'. 6. sim. phar. ca. athrados. athrados est piraster stipticās plus alys ⁊ siccās. ⁊ ideo p̄solidat magna vulnera reumata remouens.
Athabam. i. ruge.
Athale. i. saltus faciei: qui si multū pseuerat denūciat tozturā ozis.
Athamara. i. antimoniū: sz Aui. liⁿ. z. ca. athamara videtur dicere q̄ sit herba nascēs in īdia hīs operationē peonie. Naz ex folys eiⁿ fit epithia ei ad cuius caput eleuat̄ vapoz. ⁊ phibet̄ epilepsia.
Athanagia. i. tanaceti cōfe (ctio.
Athare. i. lentiscⁿ.
Atharo. idem.
Atharal. i. distillatio.
Atharica. i. vngula caballi
Atharuri: ē q̄dā medicina acutissima q̄ nō bibit̄ ppter sui acuitatem: sed epithimata cōfert lētiginibus: ⁊ panno: ⁊ scabiei vlcerose: ⁊ empetigini. ⁊ emplastruz ex ea cōfert sciatice.
Athaugamium. idest sinthomaticum.

¶ Capitulū LXVI.

Athel athalū ericl vl' tarmeçit. ara. gre. nadabar. lati. vo tamariscⁿ domestica: sic iuenies i. l. cafa.

SER AP. li. aggre. ca. athel. i. aboanisa: ⁊ ē arboz multū lōga. vsq̄ ad celū dura rectilinea: folia eiⁿ sunt lōga subtilia stricta. ⁊ nō hz spinas. ⁊ ex ligno eiⁿ fiūt parapsides: ⁊ icisozia. ⁊ ēt vasa alia. ⁊ ipsa est magna athel. ⁊ gre. vocat̄ nadabar. Et oēs arbozes ex gbⁿ fiunt vasa hō noiant̄ nachaa. hz est athel aliquātulū arboz rubea: q̄st coloris scozpionis. Et idē auc. Dias. Athel est silis thamariſco. ⁊ est in babilonia. ⁊ aq̄ īfusionis eiⁿ ponitur in sief: q̄ administrātur habētibⁿ debilitatē visus. Et idē auc. Hal'. athel ē spēcies thamariſci: ⁊ est arboz: q̄ magis vēto agitatur: q̄ arboz thamariſci. ⁊ hz lignū ⁊ ramos vides maculatos ruboze. ⁊ folia plurima hz silia folys thamariſci. ī sapoze eiⁿ est stipticitas. ⁊ nō hz flozem. ⁊ hz fructū rotūdū: sic cicer habētē colozē cineritiū ad glaucedinē tendētē ītra q̄ sūt grana pauca iuicē cōglobata ⁊ iuncta: q̄ noiant̄ grana dulcia. Colligunt̄ in mēse february. est ca. ⁊ sic. in p̄mo. virtutes eius iuenies in. l. cafa. ·Pli. liⁿ. 13. ca. 21.

Atheleigi. idest apostema molle inflatiuuz. haly. se cūda tegni. cōmento. 31.
Athelia. vl' atheliaquea. i. thamariſcus.

¶ Cap. LXVII.

Athemon ara. gre. epithimon. lati. vo epithimū ca. ē ⁊ sic. ī scōo. est q̄si flos thimi que p̄cipue ī calidis locis crescit: herba āt ipsa repit̄ circa thimum. vñ dicit̄ epithimū q̄si supercresces flos thimi. ⁊ flos ipsa. ⁊ nō herba in medicinis ponit̄: pzo quo q̄ñqz cuscute ponit̄: cū pducit flozes colligit̄. SER AP. li. aggre. caⁿ athemon. i. epithimū ē flos cuiusdā herbe. q̄ est silis timbze. ⁊ hz capitella parua leuia rotūda hītia caudas sil'es capillis. DIAS. ca. de epithimo. Epithimū flos ē thimi silis timbze: sunt vo capitella leuia ⁊ rotūda caudas habētia. ·Pli. liⁿ. z6. ca. 8. ante mediū. GAL. 6ⁿ sim. phar. ca. ō epithimo. Uirtus epithimi. ē que calefacit. ⁊ siccat ī tertio. ⁊ est silis vtute asce. i. thimi. In oibus vo ē fortior vtute eiⁿ. IO. ME. ca. de epithi. Epithimū nascit̄ sil'e vt cuscute. plāte autem gbⁿ superexcresciſt sunt alkal ⁊ alasce. Et q̄dā spēs ozigani. eiⁿ aūt aliud ē cretēse: aliud syricuz. Meliⁿ est qō est cretēse acuti odozis. ⁊ qō nascit̄ ī syria ē post illud: hz ē meliⁿ ruffū: ⁊ meliⁿ ē adhuc. qō ē completū pōderosius: ⁊ melioz ps eiⁿ sunt extremitates grosse: que sunt sicut flozes: subcitrinū aūt ⁊ pallidū minⁿ bonū. calide cōplexionis ē ⁊ sic. in scōo. ⁊ ē p̄ositū ex ptibⁿ igneis a gbⁿ iest acuitas. ⁊ ex terreis subtilibⁿ a gbⁿ iest ei stipticitas pauca. ⁊ ipm qdē ē subtiliatiuū resolutiuuz apitiuum opilationū ⁊ cōfortatiuū viscex. facit siti. ⁊ generat estuationē in cozpibⁿ calidis. ⁊ est ex debil'r ⁊ tarde soluentibⁿ: ppter qō phibēdū ē sub dñio caliditatis ⁊ siccitatis positis. Cōfortat̄ aūt opatio eiⁿ ī multitudie quātitatis ipsiⁿ. ⁊ ī associatōe rei cū eo magnificantis effectū eiⁿ: sicut sūt mirabolani nigri ⁊ īdi. aut ellebozi nigri q̄titas pua. aq̄ aūt mellis cū pauco sale. aut aq̄ decoctiōis passularuz cū sale sil'r: aut aq̄ lactl capzini vigozat opationē eiⁿ. Salgēma vo: aut sal indi: aut sal napti sunt ex rebⁿ q̄ sibi addita

addūt vtuti ipsi⁹:cītā aūt ⁊ facilē facit opationē eius si ei aligd vtute acutū miscē sic piper lō.çinçiber ⁊ silia.⁊ nō ptermittas qn cadat ī potib⁹ ei⁹ oleū de amigdalis dulcib⁹ ī q̄ inuoluāt.⁊ ī decoctiōe ipsi⁹ passule sine ēteriozib⁹: qm̄ addūt ei ad bonitatē leniēdi.qō timet ex nitrositate ipsi⁹.⁊ ne ignores qm̄ epithimū de decoctiōe modicū sustiner:q̄re oz vt fiat aliud ꝓm legē.·Prerogatiuaz aūt hz sup oīb⁹ solone educētib⁹ melīaz.educit.n. eā facile sine molestia. AVICEN.li.z.ca.de epithi.ē semen ⁊ flos.⁊ sūt stipites parui cōfracti.⁊ ē acutū calm:pūgitiui sapozis seīa hūs rubea cui⁹ plante vtus ē sic vtus albasce:verūtā albasce ē debilioz eo.⁊ qō ex eo bonū ē:ē cretēse ⁊ hyerosolymitanū.⁊ ē decliue ad rubedinē.⁊ qō ē vehemēti⁹ rubeū ⁊ acutiozis odozis ē ēt meli⁹:⁊ meli⁹ ē illud qō afferē de īsula crete:⁊ qō afferē ex locis dom⁹ sancte. ⁊ alys vicinis sibi:hz rubedo ꝑmi ē fortis.⁊ silat semini cuscute. est ca.⁊sic.ī.z.ꝓm Hal.⁊ dixit humay:q ē ca.i.z.sic.ī fine ꝑmi

POSSE.Epithimū vtutē hz purgādi flā ⁊ meliam ⁊ pse ⁊ cū adiūcto.s.cū medicis purgātib⁹ melīaz. Cōtra q̄rtanā fiet ōcoctio ī aq̄. ʒ.i.epithimi buliat.⁊ ī tali aq̄ ponātur.ʒ.iy. lapidis laçuli: vl'armenici.⁊ digesta mā det patiēti.multi.n.liberant.valet silr tal'decoctio patiētib⁹ emoroidas ex melico sanguie. DIASC.Epithimuz viride acceptū stōz vexat.⁊ vomitū mouet.vētrē ꝑuocat ⁊ nauseā fac ac deducit flā:⁊ colerā ⁊ maxīe nigrā.dat ad purgādū thoracē cuz melle ⁊ yrisillirica moze el'ary accipit. Alteri⁹ āt thimi flos alb⁹ ē atq; asper:hz ābo eq̄lē hūt vtutē: nā p os purgāt flegma.⁊ per vētrē colerā nigrā dat in gb⁹ pcordia ꝑfocant ⁊ epaticis ⁊ suspirios. SER AP. auc.Dia.qm̄ bibunt de eo.z.iy.cuz melle ⁊ modico sale.⁊ aceto purgat colam ⁊ meliam.⁊ cōuenit ꝑpe melie ⁊ iflationib⁹ ⁊ vtigini:hz ipm fac nauseā.⁊ maxime viride.⁊ qm̄ misceē cū radice yreos ⁊ melle.⁊ dat sic ad modū el'ary educit hūiditates a pectore.⁊ idē auc.Abix. vt⁹ epithimi ē fortis ī educēdo melīaz a corpib⁹: ⁊ qm̄ dat de eo colericis ingrossat epar coꝫ.⁊ accidit eis dispō cuz anxietate.⁊ fortasic fac eos vomere.⁊ ipm qdē multū cōfert senib⁹.⁊ multi curati sūt cū eo a melia:⁊ qm̄ misceē cum eo absinthiū.⁊ qm̄ bibit simplex oz q̄ iungat cū oleo violarū aut amigdalaꝫ.⁊ dosis ei⁹ ē.a.ʒ.i.vsq; ad.y.hz cū alys ē.ʒ.i.solū. IO.ME.Quidā dicūt epithimū educit de flegmate aligd.⁊ dixit paulus q̄ solone educit hūozes adustos.⁊ ōclinauit ab eo qō ꝓhēdit vniuersitas.⁊ ego nō inueni q̄ fieret illud.ptās aūt ei⁹ sup hūoze melico.⁊ egritudinib⁹ magna ē.⁊ ꝑpe ī egritudinib⁹ capitis:sic est melia.epilia algueſgues timozvtigo ⁊ doloz capitis:q̄rū mā est melia. valet ēt ad tremozē cozdis ⁊ sincopim ⁊ egritudines melācholicas in eo.⁊ est medicina magna opil'oni splenis ⁊ egritudinib⁹ ī eo.⁊ cōfert egritudini ypocūdrioꝫ ⁊ opil'oni renū:⁊ frequēs vsus potiōis ei⁹ ē medicina solēnis cācro.lepre.⁊ vlcerib⁹ nigris.⁊ soluit q̄rtanā. Dosis potio ē ī decoctiōe a.ʒ.v.vsq; ad.xx.⁊ pulueris ei⁹ a. ʒ.iy. vsq; ad .vy. Illi aūt q sumūt ipm vitēt acceptionē eius in estate.

AVICEN.Sedat iflationē.⁊ cōuenit cōsistētib⁹ ⁊ senib⁹:⁊ remouet egritudines opil'onis.⁊ confert spasmo ⁊ melie ⁊ epilēsie.⁊ facit cōturbationē ⁊ nauseā. ī quoꝫ cōplexionib⁹ col'a rubea vincit.⁊ ē ex eis q̄ sitire faciūt.·Potio epithimi ē q̄tuor aureoꝫ.⁊ bibit cū melle ⁊ sale.⁊ solutēdo educit melīaz fortiter.⁊ educē ēt fl'a.qdā vo dixerūt q̄ ex eo bibit sic vsq; ad.y.ʒ.⁊ si decoctū sit vsq; ad q̄tuor ⁊ oz q̄ voluat qō ex eo bibit in oleo amigdalino: ⁊ nō oz vt in decoquēdo ipm multū elabozetur.

Athēr.i.squinantum.
Athfar.ara.i.vngula. inde athfar altaib.i. vngla aromatica. s. blattabisantia
Athinar vl'athiet.i. ātimo (niū.
Athir.i.signātū.
Athitum.i.cōfusum.
Athomus.i.fauille solis.fi selle solis.
Athonia oculozuz.Demosthenes ē ingt iugis oculoꝫ hūectatio rosida.ita vt splēdidaz ferre nō valeāt lucē:nl'a alia manifesta obstāte passione.
Athozis.i.affodilli.radix.
Atburchar .atabarçels.i. çuccarum album.
Atib.i.boni mozes.
Aub.idem.
Atibu.i.res odozifere q̄b⁹ fit suffumigatio.
Atinias est q̄dā spēs vlmi excellētioz alys.·Plini⁹ libzo.16.ca.is⁹.
Attincaꝫ.i.bozax.
Atinc.i.ficus sicce.
Atinsa.tisa.ara.i. cocodril.
Atleiar.i.merul⁹ auis. (l⁹.
Atasis.4.affozismoz.
Atirimana.i.sauina vl'bra theos,p qua.l.Abbel.
Atis.i.Abies.Hal'.li⁹.de facile acgsibil'.ca.z8. ī pn⁹.
Atoma.gre.defect⁹. ibecilitas.debilitas.Ha.8.me miri.ca.z.iz.⁊.iz.terapē. ca.5.
Atomon.gre.i.idiuiduū. li⁹ de doctrina gre.
Atra.i.color niger.
Atragabulides .idest tragaliduntes.
Atralia vl'atralis.Acades sunt flozes dactilloꝫ.
Atrogōis siue tragion.·Plinius li.z7.ca.vltimo.

¶Lapi. LXVIII.

Atramentum

i.çeg.hz attēdēdū q̄ çeg.sic apparet in.l.çeg.hz tres spēs. vna earū ē çeg.nigrū:⁊ ista ē marchasita q̄ dissoluta fit encaustrū:qō vocat a serapiōe çeg nigꝫ:qō cū vino vl'aceto dissolnit ī nigrū colorē.⁊ ab Aui.li.z.ca.de atramēto vocat atramētū albū:qz nō dissoluta videt.albi colozis est alia spēs q̄ vocat colcotar:vel calcitis.⁊ illa ꝓm Diaſ. ē citrini colozis vt appet in.l.calcitis.⁊ ē tertia spēs q̄ dr çeg. viride.⁊ ē calcantū.i.vitriolū.vezꝫ ē q̄ hz Aui.ca.ꝑdicto auc. Hal'.addit q̄rta spēs q̄ dr çeg rubeū vl'attramētū rubeū q̄ vocat asurie.⁊ illud generat ex colcotar vl' calcitis.vñ illa atramēta sūt subē recipiētis solonez ꝑmixte lapidib⁹ nō suscipiētib⁹ solonē.⁊ ille recipiētes solonē sunt subē q̄ fuerant ligde:⁊ cōgelauerūt se:⁊ soluunt ī aq̄ ⁊ decoctiōe ꝑter asurie.ipz.n.ē vehemētis corpeitatis ⁊ cōgelatōis.⁊ viride ē vehemēti⁹ cōgelatū:q̄z citrinuz. ⁊ vehemētiozes hz tunicas:vbi notādū q̄ atramētū cū simpl'r ponit: debet itelligi de nigro ab atro colore q̄ gre.dr color niger.⁊ hm⁹ atramēti nigri qōdā ē atramētū sutoꝫ:⁊ tinctura sutoꝫ:⁊ ē calcātū.·Pli⁹.lib.34.ca⁹.ii.vsus fi.Et qōdā ē atramentum scriptozum.⁊ est encaustrum. omnia autez hec diffusius habentur in litteris ꝑpzys.

Atractali quā ml'ti medō agreste vocāt:fruteꝫ est spine sil'is mioza hūs folia ⁊ minuta supra ipsas vgas.⁊ oīs vga nuda ē q̄ mulieres ꝑ fusis vtunt. sup quā virgā coma ē spinosa:ī q̄ flos ē viridis.radix ē illi tenuis ⁊ vtil'.⁊c.
Atratili.i. medion agreste fruteꝫ ē spine sil'is minora hūs folia ⁊ minuta supra ipsas vgas: ⁊ oīs vga nūda ē q̄ mulieres ꝑ fusis vtūt:sup quā vgā coma ē spinosa: sup quam flos ē viridis.⁊ radix ei⁹ est ei tenuis ⁊ ūtilis.
Atratisus . Astracticos .i. yringus astractis.
Atria.gre.fila lōga.i. tri.ō pasta açima.
Atrici.i.cōditomata.
Atricū.ypericon.biumi.falestrū.scopa regia.idem.
Atriplex gd est.l.andrafasis.Crisolocāna.Aureuz ol⁹.ara.kataf.Sarmeth Sermach. Steph. coatutum.
Atrofases.i.atriplices.
Atrofia.i. extenuatio corpozis:vl'sine cōuersione qm̄ nutrimētū nō ꝓuertitur in sulbam mēbri.⁊ dr sinthesis.qz nō pōt trāsire:puat⁹ aq̄sitate. L.trofas.Ha.iz.terapē.ca.5.
Atrofia oculi fit ex nimio doloze capitis ī acutis febrib⁹:⁊ ē qm̄ fit toti⁹ oculi dimiutio cū obtusiōe visus.⁊ ipsi⁹ pupille beēnitate.

Atrogonis.Trageon nascitur ī crete tm̄ īsulis maritimis iunipero silis ⁊ semie ⁊ folys ⁊ ramis:⁊ succus eius lacteus
Atrogi.ara.citꝫ.sic ē apud Aui.ī.z⁹.cap̄. ide turungem possessiuū .i. citratū sic vocat q̄dā spēs oçimi.
Atroba.i.ꝓuersiōe.s. qm̄ ali qd pmutat ⁊ postea ꝓuer (tit.
Atronc.i.citrū.
Atropa.i.extenuatio.
Atropomeros. i. mādrago
Atuboni.i.apa exsis (ra in membris.
Atuchion.i.antraꝫ.
Atublub.i.lētigo aque.
Atumone.i.papauer.
Atunneli.i.aq̄ ō fauis mell'.
Aturdilon.i.siseleos.
Aturmus.i.lupinus.
Aturchar.i.çuccarū.
Atusa aron.i.aaron.
Atusaron.i.luf minoz iar⁹.
Anafa.i.ebul⁹ vl' (aaron. sambucus.
Anātia.i. sana mūda.i .pes lepozis vel gariofilata.
Anasac.i.armoniacum.
Aub vl'Atib.i. boni mozes
Aubel.i.butirū crudū.
Aubtilon. i.plāta q̄dā quacarem⁹ sil'is cucurbite.
Aucata.i.ameos.
Auculi ē nomē pōderis.⁊ ē granoꝫ ozdei notē.
Andrisurū.i.arbor arabica ⁊ est vnuz de lacticinys. quo caremus.
Andri⁹ ē serpēs ī ags ōgēs.
Auellana.darkinie ē nomē pōderis ⁊ ē auī .i .g est .ʒ.
Auellana fru (.i. ⁊ semis ct⁹ qd ē.l.nux auellana.
Auellana īdica.ara.roba.i. fausel.roba.
Auena semē.i.deuser.i. egilops.Diasc.
Auetrion.i.eupatoziū.
Aufa.i.sambuc⁹ vl' ebulus Sera.ca.de hidropisl.est albacartir.⁊ ē plāta cui⁹ suc⁹ educit aquā citrinā
Aufa.i.lac camellinum.
Aufa arabica.i. sudor ouiū inter coxas.
Aufeac.alanerb.i. coagulū ceruinum.
Aufurū.i.tapsus.
Augma.gre.i.augmentum ab augeo.
Augmastica ⁊ creñtū idē. inde adoloscētia.⁊ ē etas augmastica qz tūc crescit ide febzis augmastica .i. crescēs.⁊ eupomastica .i. decrescēs:hz augmētū ali qñ ī terptat stat⁹.vñ iuuē tus dr etas augmtata. qz in illa stat aīal:nec crescit
Augmatū.i.bo (ampli⁹ num malanum.
Augmētatiōes q̄ fiūt ī crurib⁹ aīaliū ad qd valēt .l.
Auidcn.i.berba (bafir. de q̄ fit assa fetida.
Anilimar .i. flos mali gra/
Auis arba:ē auis (nati. q̄ in lingua nostra vocat arpa q̄ facta ē sicut milu⁹ ⁊ est vtcūq; maioz.
Auis cauda trēula: vl'auis spie:qd ē.l.tra gūlytides.
Auis pelargie.idest ciconia auis.l.fimus.
Auis regia. ē auis quā nos vocamus regillum
Auis tarda.i.auis q̄ degit ī aq̄:que bistarda vocat.
Auissa.vga ē sarmētosa. folia hūs rotūda.i q̄ vga semen ꝑfert ī modū capitl aspidis.⁊ lata nascit locl mōtuosis ⁊ asperis.
Aukos.gre.pisa legumen.
Aulba ꝫ.i.semē vue.
Aulisc⁹ ē canella: q̄ aligd ī aure exñs sugit ide aulisch⁹ochit⁹.i.illud istrm p qō liquozes imittunt in aures.ochis.n.auris dr.
Aulisc⁹ ēt ē piscis qdā.Hal' ꝑ regi.acci.cōmēto.z7.
Aumeb.i.iuiube.
Aumeli:ē oleū dulce valde ⁊ spissū:sic mel. ⁊ exbit ō arbor| fructu q̄ dr aumeli q̄ carem⁹ ēca.⁊ sic.in.z. Aui.ait q̄ ꝓfert allopitie linitū cū aceto ⁊ sciatice. Diaſ.·Pli⁹.li⁹.i5.ca⁹.7.i fi.
Aunici.i.limatie terrene q̄ degūt ī plāta agnicasti.
Aunoch.i.plumbum.
Auofil.i.elleborus.
Auocticon.i.eupatoziū.
Auotian.i.siliqua.
Augne gre.ēnālis ꝓglutia
Auram. (tio palpebre. ara.apa.li⁹ ō doctria ara.
Aura.i.flat⁹ vl'spiraculū.
Auradregi.s.stipticū valde
Aurea alexādrina. est q̄dā confectio nicolai.
Aure⁹.darkimie.i.pōdus. .z.i.5.Auellana.
Aureū olus.i.atriplex.
Aurigalis:vel Aurigia. ꝓm Diaſ.ē ozmion. ⁊ ē berba faciēs flozē aureum:magne figure:vt calix:ī medio flozis:velut formice nigre puas alas hūtes:⁊ nō ydeomate vocat aurigia vl'eniola.l.Elleniū.
Aurigo a coloze auri .i. bicreritia.Cassius felix.
Auricula mur|.i.maiozana hz falso.pōt bñ dici q̄ est maiozana arabica: q̄ dicitur anagall⁹ miosata.miota.·Pli⁹.li⁹.z7.ca⁹.iz. in pncipio.Diaſ.Hal'.
Auricalcuz.i. es artificial'r colozatū:vt appz in.l.Cadimia:q̄ si aureū es.cōpositū ex greco ⁊ latino.naz calchos.gre.es.
Aurilli.i.claudi.
Auripigmētum çarnech .i. barnech.gre. arsenicum. Dia.Açarnech.Arsinagō
Auriug.ē granū puū pūctatū nigredie ⁊ albedine. ⁊ rotūdū sicut granū geos. nulli⁹ odozis affert ō seni.⁊ ē ca.⁊ sic.in scdo.
Aur romanū.i.achirosa:⁊ ē
Aurū qd ē.l.de ob. (baur. ·Pli.li.33.c.4.vltra me⁹.
Ausanthea:ē berba c⁹ flos ē aurei colozis. ⁊ est spēs nenufaris.⁊ lati. vocatur vngula caballina.
Ausegi.i.rubus.
Ausenī.i.ruptozium.
Ausig. vl'Auusigi. Ausegi. .i.rānus.Auusig idē.
Austera.i.stiptica. H.6. me miri:ca.z. ⁊ sūt illa q̄ sunt parū pōtica cū aliq̄li dulcedie ⁊ nō multū stiptica vt apparet in.l.cusa.
Autanite ē q̄dā berba lacticiniosa mortifera. ⁊ ē species titimalli.
Auteros.i.ceru⁹.
Autrison.i.eupatozium.
Auutuli.ē nomē pōderis.i. auculi.s.granoꝫ ozdei.9.
Auçē.qd ē.l.theutimolia.
Axe.Asce.hasce.i. thimus.
Axebzan.i.esula.
Axetarcon.i.ozdeum.
Axican.i.raffanus. (ba.
Aximo.i.mozdicatio. Ozi/
Axion.ē noctuaꝫ gen⁹ maxime cuius pluma aurea videt.·Plinius.z9.ca⁹.6. post pncipium.
Axleon.i.lilium.
Axūgia oibus est nota ꝑ q̄ .l.querumuxobam

¶Lapi. LXIX.

Aynech

ara.vl'alusue.gre.bzion.vl'bziū. vel licena.lati.vo vsnee vl'musc⁹arboꝫ.Usnee. ara.vsnee vl'bziō qōdā ozīt.i arbozib⁹ sic lanugo.⁊ qōdā ē vsnee.vl'bzion maris.⁊ ē lanugo supra petras maris.

SER AP.li.aggre.ca.aynech.Aynech.i.musc⁹ q̄rc⁹.⁊ ē res q̄ repit nascēs sup arbozē serbin:⁊ nucis ⁊ glandiū. ⁊ sup lapides.⁊ meli⁹ ex eo ē qō repit sup arbozē nuc|.⁊ meli⁹ hoꝫ ē:qō ē magis odozifer ⁊ albidiozis colozis:⁊ pei⁹ ex eo ē qō ē ad nigredinē tēdēs,sapoz ei⁹ ē stiptic⁹ tpate.⁊ vt⁹ ei⁹ ē q̄ nō ē frā fridtate fozti:hz ꝑpe tepiditate:⁊ vtus ei⁹ alia ē q̄ resolnit ⁊ mollificat:⁊ ꝑpe illō qō repit sup arbozē serbin. GALIE.6.sim.pbar.ca.bziū vl'bzion marinū.ꝓpositū ē ex terrestri ⁊ aq̄sa sil'suba vtrisq; fridis.stipticat.n.comestū.⁊ quotquot cal'a sūt cataplasmatū manifeste ifridat ⁊ adiuuat.⁊ ē aliō bzion. Ebziū qō a gbusdā spelticū:repit gdē ī q̄rcub⁹ ⁊ pinis ⁊ lenkis.hz āt stipticatiuā vtutē nō vehemētē:neq.n.sufficiēter frida ē:hz q̄dā mō medys appzinquat.q̄re ⁊ diaforetica ⁊ mollificatiuā possidet viz.maxīe qō ī cedrinis lignis iuenit. DIA. .c.ō licena.licena q̄ sup petrā marinā nascit bziō ē. AVI. li.z.ca.vsnee.vsnee sūt cortices subtiles circūuolute sup arbozē ferētē glādes ⁊ pinū.vl'nucē.⁊ hz odozē bonuz: q̄ ex ea bōa ē:ē alba:⁊ nigra ē mala. In ipa ē fridtas pauca ad debilitatē declinās: ⁊ stipticitas eq̄lis: ⁊ extimauerūt qdā q̄ ē ca.ī p.sic.i.z⁹.īgt alcausi : ē frā vehem⁹t| siccitat|: ī sūt ei vt⁹ stiptica ⁊ resolutio sil'a lenificatio.pcipue ē ō pino.⁊ ei⁹ stipticitas ē eq̄lis. POS.SER A.auc.Diaſ.Aynech ē musc⁹ quercus: ⁊ cōfert dolozib⁹ matricis.⁊ qm̄q; cogit ⁊ sedēt mulieres ī decoctōe ei⁹:⁊ ꝓfert ml'tū qm̄ admisceē ī fumigatōib⁹ ⁊ vnguētis q̄ fiūt ad resolutēdā laxitudinē.⁊ ī gredit ī ꝓfectōe olei de ben:⁊ in alys vnguētis ꝑ stipticitatē q̄ ē ī eo:⁊ ī fundit ī vino dieb⁹ aliquot.⁊ illō vinū fac dormire dormitione fozti.⁊ qm̄ ī fundit vino stiptico cōfert stō.⁊ curat excussionem vētris,⁊ aromatiçat

stōm.⁊ abscindit vomitū. DIASCO.licena ē muscus maris:que cataplasmatib⁹ adhibita fluxuz sanguinis abstinet.tumozes cōpescit:zernas emēdat.bictericis opitulat:melle addito aspredinē ozis ⁊ lingue dislenit. reumatismum compescit.qz stiptice est vtutis ⁊ siccantis.

ALMAN.trac.3.ca.vsnee.Usnee vel musc⁹ quercus parū existit calm:qō ⁊ vomitū abstinēdo stōm efficit rigidum. AVICEN.vsnee aromaticū est.apit opilones. ⁊ strīgit carnes mollificatas.⁊ linitur sup apata calida.⁊ sedat ea.⁊ resoluit duricies.⁊ sedat apata carnosa fluxa.cadit in vnctionib⁹ laxitudinis.⁊ resoluit duriciē iūcturaꝝ. Et silr ei⁹ decoctio cū ifundit in vino facit dormire potātem ipm.⁊ abstergit visum.⁊ confert tremori cordis: retinet vomitū.⁊ cōfortat stōm.⁊ remouet iflāmationē eius: ꝓcipue ei⁹ ifusio.in vino stiptico.⁊ ꝓfert dolori epis debilis.aperit opilonē matricis.⁊ qū sedet in aq̄ eius confert dolori matricis.⁊ ꝓuocat mēstrua.Et loco eius ponit pōdus ipsi⁹ cordumeni.Et idē in de virib⁹ cordis. vsnee ca. est in ꝑmo.sic.in scdo.⁊ bz cōfortare cor.

Ayra.i.lolium.
Aysron.i.peonia.
Aysdo: vel ayzon.vel ambrosia maior.i.semperuiua.⁊ dr ab ay qō est semper.⁊ zoe qō est vita.
Azabac.i.oleum.
Azadachi.i.acetosa.
Azadarach.i.magna arbor.⁊ est cedrus
Azaffa.i.tinea.
Azabaser.ara.mu.i.meu.
Azamach.ara.gū (Sera.
mi arabicum.
Azam.i.lilium.
Azame.i.pinee.ipse que in arboze se diuisere.
Azampbar.i.vespa.
Azamet: vel Azaruc: vel azarnech.vl azaruetb.i. auripignentum.
Azaran.est nomē cuiusdaz insule.
Azarasch.zeresga.i.arbor berberi.Stephb.
Azaracha.i.istrm de vitro factū silē cāne:p qō pueri attrahūt aquā.⁊ violēter cū volūt expellūt p fo
Azarasen.vl aza (ramē.
reasen.i.briōia vl fesire
Azardach.acetosella.acetosa mōtana.idem.

Azaracades.i.piretrū.
Azarcon.Afrengi.Sirengi
Azarenū.i.viola. (idē.
Azarnab.i.psilotrum.
Azaron.i.minium.
Azaroth.i.sarcocolla.
Azarū.i.vulgago.⁊ ē asara bachara.vel assarum.
Azaster.i.gen⁹ ellebori.
Azaz qd ē.i.chacbille.
Azarach.i.berberi.
Azedarab.i.locus qdam.
Azedarach.i. arbor habēs fructū silēz nabach.⁊ nomināt eaz iudei mirobolanū.⁊ est arbor magna. fructus eius ca. in scdo.⁊ sic.in fine ꝑmi fruct⁹ ei⁹ fm plurimū ē malus stō ⁊ fortasse interficit.flos eius aperit opilationē cerebri. Radix ei⁹ cū vino interficit pediculos.⁊ auget capillos.
Azederaz.Adoraz. Abenagi aues sunt.
Azegera.i.cantarides.
Azegi.i.atramentum.
Azecherech.ē spēs vitrioli
Azel.ē nomē piscis magni deuozātis ambram.
Azelen.i.indicium.

Azemalsacher.

azez.siue azezalsacher.ara.lati.epatica.epatica est berba q̄ ozitur in lapidib⁹ humidis.⁊ est similis lenticulis aque.

SERAP.li.aggre.ca.azezalsaker. azezalsaker nascit ī lapidibus humectis.⁊ cadit sup eam ros:vel gutta aque. ⁊ est silis lenticule aque:⁊ q̄to maiora bz folia.tanto melior est.fri.est et sic.in ꝑmo. POS. Epatica valet contra opilationē splenis et epatis ex calida mategia.et ꝑ omnē egritudinem epatis ca.et contra apostemata ca. superposita trita.est enim repercussiua. SERAP.auc.Diasc.virtus eius est que ī frigidat frigiditate pauca. et desiccat et abstergit.et emplastr cū ea factuz absindit menstrua.et posita aut cataplasmata etiā sedat apata ca.et curat empetiginem.et cōfert bictericie.et conficit vel miscet cuz melle aspredinē ozis et lingue dislenit et phibet fluxum humiditatū ad mēbra.est.n.fri.et sic.et stiptica.

Azerabasen.i.vitis alba.
Azerecazen.i.vitis alba.
Azereon.i.siringi.
Azenza.i.cātarides.
Azena.ara.Sctio.Azemēa.
Azerenū.i.viole.
Azelim.i.granū azelim.
Azibū.i.vua passa.
Azir.i.cepe. Hal.6° simpli. pharmacoꝝ.
Aziuazar.vel azinizar.i.bu (xus.
Azibū.i.vua passa.
Aziffa.i.tinea.
Azim.i.indicus. (ei⁹.
Azimiar.i. es vstū: vel fex

Azimithe.i.memithe.
Aziniar.i.viride eris.
Azirnab.i.psilotrum.
Azizin.i.īdicus.
Azon.i. semperuiua. Azo Hal.ad glauco.ca.4. tractatus scōi.distin.ꝑme.
Azubd. vl zubdi.i. butirū crudū.Almansoz.
Azuc.i.fricatio cuz corticibus.Azulet.idē.
Azufere.i.gen⁹ ellebori.
Azul.lazurd.ara.i.lapis la (zuli.
Azuri.i.nabach.
Azureti.i.vitrum.

Littera greci ita vocāt.⁊ in sono.u. ꝯsonātis ꝓferūt. Nā dicūt vasilica nos basilica. alr aūt greci lfam.b.nō ꝓferūt nisi quādo.m. antecedit.p.tūc illud.p. in sono.b. pferūt.nā scribūt ampelos.⁊ legūt ambelos.b.vo arabes scribūt ⁊ ꝓferūt verū sepe sine vocali aliq̄ p additionē notarū variatur.⁊ facit ba be bi bo bu.vt cetere consonantes corum.

¶ Capitulum. LXXXI.

Baadh

ara.gre.albid.vl cephalican.vl albair.⁊ lati.ꝓuū. SERAP.li.aggre.ca.baad.auc. Hal.q̄ eligim⁹ fūt oua gallinarū:nō ḡ oz vt narrem⁹ alioꝝ ouoꝝ vtutē.qz eoꝝ nā est eadē cū nā illozuz:⁊ ꝯplo gdez oui est frigidior tpato corpe.nā ifrigidat ifrigidatōe tēperata:⁊ desiccat sine mordicatiōe.Et opz vt administrenē ex eis illa q̄ sunt recētia.qz vetera non sunt bona.Albugo gdē oui administrat in dolorib⁹ oibus in gbus est necessaria medicina:que nō mordicet sicut sunt dolores oculorum:⁊ apata ani ⁊ pectinis:⁊ oia vlcera fraudulēta mala ⁊ cū medicinis que abscindūt sanguinē: q̄ fluit a mirigis cerebri.⁊ quādo ibibit in eo lana:⁊ ponit sup cōbustionē ignis aut aque buliētis cōfert multū.⁊ ē bonū in emplis: que ponunt sup frontē:⁊ facit adherere pilos: quoꝝ oz⁹ nō est direct⁹ in palpebris postq̄ miscet eis ꝓueniēs medicina ad hoc sicut olibanū.⁊ maxīe pingue ex eo q̄ ē antiquū neq̄ nimis siccū.⁊ iuuamētū est in hoc nō ꝓpter cōplexionē q̄ est in eo:sz ꝓpter viscositatē. vitelli vo ouorū suba silis est sube albuminis.Et ꝓpter hāc cām miscet cū cerotis q̄ nō habēt mordicationē postq̄ fuerit elixatum: aut assatū.parū.n.assatuz desiccat supfluitates paucas.⁊ nos gdē estimauim⁹:q̄ hoc qō acqrit ex hac vtute egressum ē a sua ꝯplone.⁊ miscet silr in emplis q̄ phibent apata ca.totū vo ouū administrat postq̄ miscet cū oleo ro.in īcursione apatuz q̄ fiūt in mamillis ⁊ palpebris.⁊ aurib⁹. qn apata fiūt ex pcussiōe:aut alia quacūq̄ cā.⁊ vtimur et eo in medicatione membroꝝ neruosorū:sicut sunt iūcture ⁊ chorde.⁊ si decoquat ouū sicut est.⁊ comedat cū acето sedat būores ad stōm ⁊ ītestina.⁊ si cum eo miscueris aliquā ex medicinis que cōferunt ad ventris fluxū ⁊ dolores eius ⁊ des in potu:aut coques sup ignē sine fumo:⁊ dederis īfirmo in cibo confert ei iuuamento nō pauco.⁊ meliores medicine q̄ ei in hoc casu cōmiscent: est succus vue.acerbe et sumach.et quando assatur ouum. aut coqtur aliter acquirit per decoctionez aut per assationem diuersitatem non paucam.Et idem auc.Diasc. Ouū semicoctum sorbile est magis nutritiuum: q̄z alio modo confectum:et vitellū oui elixatum quando miscetur cum croco et oleo ro.cōfert pulsatōi oculi.et admiscetur ei melli-

lotum ⁊ cōfert apatibus ani ⁊ apostemationi emorroidarum.⁊ quādo linit albumē eius super combustionē ignis in principio eius non sinit locū deficcari.⁊ quādo linitur cum eo facies prohibet solis cōbustionem:⁊ quādo confricitur cum eo tbus solum:⁊ ponit super frontē phibet cursum humorū ad oculos.⁊ sorbetur tepidum ouum ⁊ confert ardori vesice ⁊ vlceribus renuz:⁊ asperitati pectoris ⁊ expuentibus sanguinē:⁊ catarro descendēti ad pectus: ⁊ apostematibus amigdalaꝝ.Et quādo distillatur modicum ex albumine eius in oculum sedat dolorem eius. Et quādo frigitur cum sumach ⁊ galla stringit ventrez. ⁊ qū comedit solū facit ꝑ assatura eius si albumen eius quando distillatur in aurez apostemata calido apostemate infrigidat ⁊ sedat dolorem eius:⁊ similiter quādo ponit super apata ca.oculi confert.⁊ quādo sorbentur oua cōfert morsui animalis quod dr amolos: ⁊ quādo sorbet ouum crudū ꝓfert apatibus amigdalaꝝ. DIASCO.fm trālationē nostram ca.de ouis.habet.n.ouum effectū pupliсem.si.n.semicoctum bibat virtutez stomaco prebet ⁊ lenit:qz lene est.Crudum aūt potatum brāchos emēdat: lachrymum eius tepidum in oculis dolentibus iniectuz salutem restituet.vitellus aūt extrinsecus illinitus in aliq̄ parte corporis stipticus inuenitur. Coctuz vero in aceto: vt sit durum dissintericis pdest.virtute aūt sua ouum sorbile cibi ⁊ potus virtutem prestat.Crudum bibituz sitim prohibet:facit ⁊ non solum ad oculos veruz etiam vbi sine mordicatione necessariū est medicamentuz:vt in ano ⁊ veretro vlcerato: aut ad omnia maliciosa vulnera: vnde cum oleo ro.mixtū adhibetur ad palpebras ⁊ māmillas inflatas:⁊ ad oia pcussa loca in corpore aut alio quolibet modo factas inflāmatōes in neruosis locis. s.cubitis vel digitis ⁊ genubus ⁊ articulis pedum ⁊ manuum. Ad vsturas crudi oui vitellum vltimū medicamē est cum lana vel etiā albumē:infrigidat.n.mediocriter ⁊ siccat sine mordicatione. ALMANSOR.tracta.3.cap. de ouis. Oua plus alys conuenientia galline sunt ⁊ perdicis. postque oua anatis in bonitate existunt:quanuis malum efficiant nutrimentuz.Alia vero oua sicut oua que sunt parvarum auium:aut magnaꝝ comedenda non sunt nisi medicine causa.duo vero ouozuz prius dicta genera galline videlz atq̄ pdicis sperma valde augmētāt atq̄ ad coitū stimulando incitant.Anserū autem oua fastidium faciūt grauem habētia odorez.Sed galline ⁊ perdicis oua temperata sunt ⁊ ꝓuenientia.vitellus quoq̄ oui in caliditate temperatus existens bene nutrit.Albumen vero frigidū est ⁊ viscosuz durecq̄ digeritur. sanguis etiam ex eo generatus non est bonus.Oua cū elixantur:⁊ dura fiunt plus nutriunt: ad digerenduz tamē sunt durioza tardiusq̄ de stomaco descendunt:mollia vero ad descendendum velocia his a quibus sanguis fluxus est multū aut vires fuerunt imminute conferunt.Tremula vero que neq̄ dura sunt neq̄ mollia inter illa duo media existunt:oua preterea gutturis ⁊ pulmonis cōferūt asperitati ex quibus sanguis temperatus ac multarū viriuz generat. Ipsa quoq̄ aliquando vicem carnis tenēt:quibus valde pingues vti non debent. AVICEN.lib.secūdo.cap.de ouis.Meliora ex eis sunt oua galline recētia.⁊ melius quod est in eis est vitellus.⁊ melius eorum artificium est vt nō cum alio congelentur.post oua autem galline sunt oua auium que cursu earum procedūt sicut atederā.adoram.⁊ alcubugi ⁊ attbebemigi.Oua vero anatis ⁊ similiuz sunt mali humoris.Oua sunt ad equalitatem tendētia: sed ipsoꝝ albumen ad frigiditatem ⁊ vitellus ad caliditatem ⁊ ambo sunt humida:precipue albumē. Et ex eis siccioza sunt oua anseris ⁊ struty. In ouis est stipticitas ⁊ propzie in vitello eorum assato.Eozum autem albumē sedat dolores mordicatiuos propter sui gluctinationem:quoniā ipsum tenet ⁊ remanet:quia non remouetur velociter sicut lac. Coagulata vero sunt tardiozis digestiōis. plurimi aūt nutrimenti.⁊ melioza sunt sorbilia cocta in aqua:⁊ sunt velociozis penetrationis. fit epithima ex albumine eorum. ⁊ tunc prohibet corruptionez colozis a sole ⁊ remouet eam ⁊ cum vitellus assatur ⁊ terit eius epithima est vtile panno ⁊ nigredini. Oua autez auis turde sunt tinctura bona secūdum q̄ dicit ⁊ experitur hora qua preparata sunt ad illud cum filo lane penetrante in eis ⁊ dimittitur donec considerē an nigrescat.⁊ similiter oua alodoc secunduz q̄ dicit:⁊ ponuntur oua in emplastris apostematum ⁊ in clisteribus ꝓpter vlcera ⁊ apostemata:⁊ liniuntur sup berisipillam cum oleo.⁊ conferunt exituris ani ⁊ pectinis ⁊ adustioni ignis:⁊ conferunt ad vlcera.⁊ similiter in adustione aque:⁊ leniunt neruos:⁊ cōferunt omnibus dolorib⁹ iūcturarum.⁊ ponūtur in medicamētis abscindēdi fluxum sanguinis panniculi cerebri:⁊ conferunt cozize. ⁊ vitellus oui galline confert apostematibus ca. in aure. Et dicit q̄ oua testudinis siluestris conferunt epilensie. Albumen oui sedat dolorez oculi:⁊ vitellus cum croco ⁊ oleo rosa.confert percussioni oculi.⁊ cum ex eo fit emplastrum cum farina ordei prohibet fluxum ab oculo.⁊ similiter linitur cum thure super frontem propter fluxuz ad oculuz.⁊ conferunt oua sorbilia asperitati pectoris ⁊ pulmōis ⁊ gutturis ⁊ tussi ⁊ pleuresi ⁊ ethicis ⁊ raucedini vocis ex caliditate ⁊ stricture anhelitus ⁊ sputo sanguinis ꝓprie cum sorbetur vitellus ipsorum tepidus. ⁊ oua quidē testudinis siluestris expta sunt tussi infantium. ⁊ oua cocta in aceto prohibent fluxum ventris ⁊ dissinteriam.⁊ ipsorum vitellus confert vlceri renum ⁊ vesice precipue si sorbeatur crudus.⁊ que ex eis sunt assata super cinerez sine fumo conferunt solutioni vētris ⁊ dissinterys quando comeduntur cum aliquibus stipticis ⁊ aqua agreste.⁊ conferunt asperitati intestinozuz ⁊ vesice. ⁊ ex albumine quidem ipsoꝝ fit clistere cum melliloto ꝓpter vlcera intestinozum ⁊ putrefactionem eozum:⁊ conferūt exituris ani ⁊ pectinis:⁊ superponitur licinium infusuz in eis.⁊ in oleo rosa.ꝓpter apostemata ani ⁊ percussionem eius. ex albumine preterea ouozuz fit pessarium cum oleo de alchāna ⁊ cōfert vlceribus matricis ⁊ lenit matricē. ⁊ quādo sorbetur sicut est crudum confert fluxui sanguinis. Amplius omnia oua precipue oua passerum augmentuz faciūt in coitu.⁊ dicitur q̄ cum oua anseris miscentur cū oleo ⁊ distillantur tepida in matricem ꝓuocant mēstrua post quatuor dies. Et idē in de virib⁹ cordis dicit q̄ confortat cor. RABI moyses ca.de ouis.Oua in se recētia sunt cibus propiquior sanguini:sed oua dura assa sunt ex cibis grossis viscosis.⁊ oua iuuant ad coitū ⁊ maxime cū cepis ⁊ rapis. GALIE.sup illo affoziſ. Eozū q̄ nutriūt oua nutriunt parum ⁊ tarde ⁊ maxime in aqua cocta.⁊ oua sunt grossius cibus sicut ius tritici ⁊ pisces.vitella eorum cum oleo rosa.⁊ croco remouent dolorem podagricorum:⁊ si multum doluerint misceatur modicum opy ⁊ inungantur.Contra incendium ignis fiat vnguentum satis probatum ex vitellis ouozum recentium oleo rosa.cera alba ⁊ sepo arietino.Ad idez valet succus plantaginis cum albumine ouozum recentium ⁊ succo cucurbite. Albumen oui cum vitello in vrinali positum. alicuius suspecti qui quouis modo sumpsit venenuz interius infra certas horas illud patefacit vbi sit quoniā si sit vltra gibbum epatis scilicet in venis vel vys vrinalibus nigrescit ⁊ fetet. Si vero sit citra concauum eius vt in orobo vel intestinis alys rugatur ⁊ citrinescit:sed non fetet. hoc reperitur in margine cuiusdam Serap.apud capituluz de vrina.ideo hoc etiā hic addo.

B aam.i. cũ multe placẽte ponunt in patella vnaz sup aliaz locãdo: z melle inter oẽs duas posito atq; sic simul coquũtur.
B aaral vel bafirac idest semen lucarie.
B aaracothon.i.psiliuz.
B abalanus mepsico.i. bubalanus repsico.
B abatgematicon.i.succus cauliculi agrestis.
B abebot est quedaz auis calidior omnibus auib⁹: quaz nõ cognosco faciẽs augmentum in coitu.
B ablericuz. Bablegum.i. bellirid.
B abunagium.i.isopus.
B abunegum.Bebonigi.i. camomilla.
B achal.ara.ouis.
B achile.ara.faba. Bachali.Stephanus.
B achasis. arabi.buxus arbor vel ipsum lignum.
B acidẽ ẽ testiclus vulpis.
B aca vel bacca vel bacha vel bachar.i.fruct⁹ oliue vel lauri vl bedere z sũt fruct⁹ vel grana rotũda.
B acat vl bachat.i. põdus.
B acanum.i.raffanus.
B achaz.ara.bzesillũ lignũ rubicũdũ quo tingit.
B achanon.i.raffanus.
B abar.ara.mare.
B abar alkauem. ara. stercus animalium.
B achar.ara.vacca.
B achala.Bakle iaminia.ẽ blitus olus iamenum.
B acchala bñdicta. i. olus benedictum.
B achantis.quid est.l.Acc.
B achara. Diasco.i. assa z. Pli.lib.xi.cap.6.

Capitulum. LXXII.

Bachaelh. gre.lati.luyula vel panis cuculi luyula est herba acetosi saporis.foliuz ei⁹ est paruuz.z tripl⁹ diuisiuz: z in cacumine cuiuslibet ptis est alia incisura.semina ei⁹ sunt in vaginulis similib⁹ cozniculis:q̃ cũ tangunt tẽpore maturatõis cuolãt ab eis.semina similia andachuche tendẽtia ad rubedinẽ: z vocat trifoliũ acetosum sicut apparet in.l.andachucha.z talis ẽ trifoliũ:qõ ponit a damasceno in vnguẽto diafinicõ z vocat ipm trifoliũ. PLINIVS.cap.bachael. Bachael folia cime flores z fruct⁹ sunt fri.z sic.folia tũ sunt humidiora p̃dictis fruct⁹ vel semia eius matura aliqualẽ bñt dulcedinẽ. POSSE.luyula medet vlceribus oris z fistulis similat in virtute acetose siluestri.ẽ stiptica. ⁊solidat vulnera z vlcera.succus ei⁹ valet vlcerib⁹ oris antiqs z alcole z rob eius confert alcole. PLINIVS.cap.bachaelh. Bachaelh propter acetositatez existentem in ipso valet ad alcola z alias egritudines oris.
B acia.i.baucia.
B acora catona. i. psilium.
B acora citona idem.
B actitura seu squama metallo z gre.vt lepidos.
B acuch marina.i. buthor marien.Stephanus.
B accula idest bacca.
B adabas est regio quedã:
B adhar.i. stercus alialiuz.
B adrabarac idest resistẽtia veneno.
B abacha.i.cibus qui fit ex tritico lacte z zuccaro.
B aderugũ idest bedarungi.Stephanus.
B afacarem.i.psillium.
B abasce:filis vruti lẽtiuz.
B akakat.i.basilicon.
B akilla est faba.
B akim idest prassium.

Capl'm. LXXIII.

Bachade. ara.vel adria.ochaza vel scede.gre.poliõ.lati.vo poliũ mõtanũ. Poly diuersa sunt gnã:sed mõtanũ cõpetit vsui medicine.vsi cũ simpliciter poliũ inuenit montanũ vz itelligi.cũ flores pducit colligat.p annũ fuat. virtute hz dissoluẽdi z ⁊sumẽdi: z hz vtute diuretica ex subtili suba. SER AP.li.aggre. cap.bakade.auct.Dia.Due sunt spẽs.s.magnũ z paruum. paruũ est quo vtunt medici z ẽ plãta subtilis. paruũ cui⁹ lõgitudo ẽ circa palmũ z ẽ plena semine.Magnuz vo est sup cui⁹ sũmitate ẽ capitellũ puuz rotũduz simile capitello spine albe:odore hz grauem cũ pauca aromaticitate: z magnuz ẽ debiliozis odoris. DIA.ca.polion. Poliũ est mõtuosuz z ẽ alter z. Mõtuosum vo est qõ nobis venit in vsuz.frutex ẽ alba z tenera folia hñs lõga vni⁹ cubiti super q̃s virge sunt cuz capitellis semine plenis a quo lanities exit alba z lõga velut capilli odorez hñs cũ suauitate. GALIE.s.sim.phar.cap.de polio. Poliũ amar z gustantib⁹ ẽ moderate acre magis aũt virtuosuz qõ minus est. hñ in ãtidotis vtimur. z.n.acrius z amarius est q̃ illud qõ maius sit vt ex tertio gradu sit siccatiuũ. ex scõo vo iã cõpleto calefaciẽtiũ. POSSE.vinũ decoctionis eius z passulaz valet cõtra frigiditatẽ pectoris z vinũ decoctionis eius valet cõtra dolorẽ ex vẽtositate z opilatiõe splenis epatis renũ z ⁊ stranguriã z dissuriã z dolores stomaci ex vẽtositate. SER AP.virt⁹ eius est q̃ abstergit z pprie illud qõ ẽ minoris spẽi qñ deficcat z icarnat z aperit opilatões membrorz intrinsecorz z puocat vrinã z menstrua z curat vulnera z vlcera maligna qñ pulucrizatur sup ea z pprie qõ est minoris spẽi quãdo est siccũ:sed maioris spẽi qñ est recẽs incarnat vulnera magna z vlcera. z quãdo decoctio amborz bibit cõfert morsibus venenosis z hydropisi z icteritie etiã quãdo bibitur cũ aceto confert apostematib⁹ splenis.vez facit sodim z est malũ stomaco z relaxat ventrez z puocat mẽstrua.z qñ sternitur sub lecto fugat aialia venenosa. z q̃do fit emplin cuz eo cõglutinat vulnera humida z ipm mundificat caput z puocat vrinã z refrenat libidinẽ. DIASCO.elixatura eius morsibus venenatis occurrit.hydropicis magnum presidiũ est.aceto mixtũ spleni vtiliter adhibet. dolorez capitis cõmouet: z cacostomaticũ est. vẽtrez mollit. menstruis impat:res venereas extinguit caput purgat z vrinam mouet. Et strato supposito lõgius arcet serpẽtes:cataplasmatibus adhibita vulnerib⁹ pacolesim facit:arcuato morbo succurrit. GALIE. Polium quia amaruz z moderate acre deobstruit omnia viscera:z vrinas z menstrua prouocat.z viride quidẽ adhuc existens consolidat magnas plagas z maxime fructicosa spẽs eius. Siccum vero factũ sanat male mozigerata vulnera: quãdo apponit.magis aũt hoc efficit qõ minus est.
B akcha.gre.idest vacca.
B akche aliẽdi vel bakles idest olus iudaicuz.herbum ozobum.
B akim vel bakinon idest bzasil z est babaç.
B akle banicha. ara. olus fatuum z est porzulaca dicta olus benedictum.
B alana.Stephan⁹ est herba dicta bebelatribus. z retilia.
B ala.i.succus palme in q̃ dactili nascuntur.
B aladhar.ara. anacardus
B alab.i.bacrili imaturi.
B alanon baleb balat balanos baloch ballot idẽ scilicet glans.
B alanos.i. glans z est etiã castanea grece valanos ara.bullot.babalustum. Diasco.Stepha.Ha.14. teraã.capl'o.16.
B alanus sordiãos idest castanea.
B alamtephus idest ellebozus.
B alãtha. spina piscis quedam q̃ inuenit in fronte piscis degẽti in cõcharo tunda z torzuosa ⁊caua: hz nos vtimur blaccebi santia q̃ ferr de sancto.

Balanus vel balãomiris repsico vel balan⁹ mopsica vel pigmẽtaris gre.ara.heben.latine vo ben.Ben ẽ semẽ arboris mirice.fruct⁹ ei⁹ sic auellane hñtes itus medullã q̃ exprimit z egredit hũiditas q̃ ingredit i nobilib⁹ ⁊fectõib⁹ p oleo. Nascit i ethiopia z in egypto z in idia z palestia.ẽ aũt ben aliõ qõ ẽ granũ triãgulatũ albũ puũ sile cartamo: hz maior vtcũq; nec ita oblõgũ quo multi vsi sũt p pipe albo: hz decipiant a gb⁹ expimit oleũ dcñ muscelinũ vel balaninũ.nã arabes vocant illud semẽ muscelinũ. DIASCO.fm trãslatõez nñaz. ca.balan⁹. Balan⁹ repsico.i.ben ẽ semẽ arboris similis arbori mirice nuces hñs abintus.q̃s cũ digitis ⁊fricaueris humorẽ eyciũt qui cõfectiõibus miris z nobilib⁹ multis

miscet p oleo. Nascit vo in ethiopia et i arabia et i locis idie. Ipse succ⁹ melior est q ẽ recẽs et odore plen⁹ et alb⁹.
SER AP.li.aggre.cap.haben,auc.Diasco.haben.i.granũ ben z est fruct⁹ arboris silis thamarisco z ẽ silis auellanis.medulla eius exprimit sicut amigdale z egreditur aliqd loco olei z nascit b⁹ arbori i terris bababes z i babylonia z in locis arabũ z i terris palestine q̃ noiant nitrã z melior ex eo ẽ nonus plenus alb⁹ facilis excoriationis.Et idẽ auc.Ha.medicina deferr ad nos ex terris arabũ: z pigmẽtary vtunt succo medulle ei⁹ loco olei: z ⁊ plo ei⁹ ẽ ca.
IO.MES.cap.ben. Ben est semẽ cataputie. Xpoforus de honestis est granũ almabasus z ei⁹ aliud magnũ aliud parũ. Magnũ aũt ẽ in magnitudine fruct⁹ auellane triangulatũ.paruũ aũt est sicut cicer z vtrũq; hz medullam vnctuosaz lenẽ z albã: hz maius scolumius est puo.paruũ vo est malignũ:magnuz aũt melius:cuius alb⁹ est cortex: planus tenuis: z cui⁹ medulla ẽ alba lenis multe vnctuositatis. z qõ est antiquũ melius est recẽti. z paruũ melius est subnigrũ declinãs ad albedinẽ: z cuius medulla ẽ vnctuosa alba z lenis: z antiquuz meli⁹ est recenti acutor: magnũ est ca.in pncipio terty sic.in scõo: z in ipo est hũiditas supflus cum acredine: z est incisiuũ z mũdificatiuũ absterstiuum:apitiuum opilationuz z viscez ⁊ turbatiuũ ,pter humiditatẽ supfluam preparãs ad vomitũ: z minus ẽ fortius in omni re:faciẽs opatões difficiles laboriosas pducentes ad casum virtutis z sudorẽ fri. Et iõ paru ,phibenda est administratio:nisi in emplastris z fricatõib⁹ z oleũ ipsius in vnguẽtis. Magni aũt malicia corrigibilis est: z hec sunt corrigibilia in ipo. Nocet.n. stomaco faciẽs subuersionẽ in eo: z est laboriose solonis z tarde. Et qdẽ diximus in canone q assatio eius ab eo resoluit z maturat supfluũ humiditatẽ aptã ad subuersionem nauseã z vomitum: z dimittit ei vt sit p ventrẽ solutiuũ tantũ. Semẽ ãt feniculi z anisi cũ eo rectificant nocumẽtũ pmuz z pprie mixta coctõi ipsius. Et fiunt ex medullis ei⁹ post coctõez ipsius z medio põderis ei⁹ ex amigdalis dul. z melle passulaz forme sicut auellane z sunt iuuantiti magni vbi oz. Opatio decoctõis eius est. Accipe ex eis integris q̃titatẽ quã volueris z ⁊ uolue eos in pasta z coque in cinere calo z tere ⁊ tritõe multa z pone ex semib⁹ z spẽbus aliquas z inolne in pãno z desuper ⁊ uolue pastã z fac sicut supius. oleum autem eius extrahitur sicut oleũ de amigdalis.
POSSEDIA. Ex ea.z.i.bibita cum pusca splẽ siccat cũ pris illirica mixtus z in cataplasmatib⁹ positus z mulsa adhibita dolores podagricos mitigat.aceto aũt mixt⁹ lepras z maculas z pustulas corpis tollit. Acceptus solõnem vẽtris facilẽ pstat: mulse mixtus nauseã puocat cacostomaticus est.oleũ qõ ex ipo semine exit acceptũ ventrem mollit.coriũ radicis ei⁹ stipticũ est.expressus succus eius vtilis ẽ vt asprediné z pruriginẽ corpis mirifice purgat. SER AP.Ben cõfert empetigini z lentiginibus q̃ sunt in facie z scabici z pruritui z egritudini cuz q̃ eleuat cutis cũ aceto z attenuat duriciẽ epis z splenis si eis supponat cũ aliq̃ pharmacia ex deficcantib⁹:sed in succo ei⁹ est paz stipticitatis. Mouet vomitũ qñ bibit ex eo cum melle z laxat ventrẽ laxatione fortiori: z aufert cicatrices multũ oleũ ei⁹ iunctũ.cortex exterior ipsi⁹ grani administrat qñ indigemus stipticatiõe multa. IO.MES. Ben p vomitũ z p ventrẽ educit flegma crudũ grossuz z ẽ medicina mirabilis ad colicã flegmaticã z vẽtosam. Et etiã cristerizat z supponit: z fit ex medullis ei⁹ emplin z farina ordei z melle soluit apata dura z scrofulas: valet ad egritudines neruorz frigidas sicut est ⁊ctio z spasmus. calefacit.n.eos z lenit duriciem eorz z nodositatẽ z emplastrat sup epar z splenẽ z pprie cuz farina lupinorz z spica ⁊ fert duriciei z opilationi corz. Ben aũt paruuz emplastrat in egritudinibus pdictis z est virtuosius: z sil'r eius oleum. Oleũ aũt de ben notũ ⁊ fert vestigus vlcez z lentiginib⁹ z feditati eius z morfee z distillat in aurem z cõfert dolori ei⁹ z sonitui in ipsa z surditati. dosis eius est a z.ʒ.vsq; ad.z.i.ʒ. AVICEN.li.z.ca.de ben. Ben ẽ minimi dificatiuũ z pprie eius medulla: z incisiuũ humiditatum grossaz: z apit cũ aceto z aq̃ opilatões viscez. z in arbore ipsius est amaritudo z stipticitas. z pter hoc est i ipa virtus canterizatiua. z eius cortex est stipticus plus. z oleuz ipsius nõ euacuat a stipticitate. Et in ipso toto est abstersio z incisio.semẽ eius ⁊ fert lentiginib⁹ magnis z paruis et pãno et morfee et vestigus vlcez.et sil'r ei⁹ oleũ: et cõfert apatibus duris omnibus cum ponit in emplastris et vnguẽtis et ⁊ fert cũ aceto excoriatiõi et scabici vlcerate. et ⁊ fert bothor lactee et asabaphati et calefacit neruos z lenificat spasmũ et duriciẽ neruorz et pprie oleuz eius.et ⁊ fert dolori auris et tinnitui q est in ipa cũ adipe anatis. Ex decoctio radicis ei⁹ ⁊ fert dolori dentiũ si cũ ea os colluit. Et ⁊ fert duriciei splenis qñ bibit cũ aceto mixtũ ex eo in põdere duaz.ʒ.qñq; etiã ⁊ iungit cũ fermẽto aut farina loly et aqua alkaratin aut farina ordei aut farina lupini et fit ex eo emplin spleni.et ipm qdẽ est malũ stomaco faciens nauseã et si bibat ex succo ei⁹ aureus.i.cũ melle facit vomere fortiter et soluẽdo educit flegma crudũ cũ bibit cũ melle.et sil'r ei⁹ oleũ:et sil'r cũ supponit liciniũ ifusuz in ipo loco ei⁹ ponit q̃tũ ipz est de rubea:et meditas sui de cortice cassielignee.et decia põderis ei⁹ macis.
B alanoc est spẽs canfore.
B allariana idest fu.
B alas ẽ cũ multe placẽte in oleo frixe ponũt in patella vna ⁊ aliã locãdo

Capl'm. LXXV.

Balaustia. lati.gre.balausstion.arabi.lulitia. Balaustia est flos mali granati caducus quẽ Diasco. vocat gtinũ.cap.de malogranato.fri.ẽ et sic. in.z. SER AP.li.aggre.ca.lulitiar.i. balaustia. et ẽ flos mali granati.et ex malisgranatis quedã sunt domestica q̃dã siluestria:sed flos siluestris vt balaustia:quaz q̃dãz inuenitur alba quedam purpurea et quedam rosacea.
AVI.li.z.ca.o balaustia. Balaustia flos ẽ granati siluestris psici aut egypty:et ipsa qdẽ qñq; ẽ rubea. qñq; alba et qñq; rosea.et succi ei⁹ natura ẽ sic succ⁹ barbe hircine. fri.ẽ in fine pmi.sic.in.z. GAL.6.sim.phar.cap.balaustiũ. Balaustiũ ẽ flos mali granati siluestris q̃lis domestico vicinus: vehemẽter aũt stipticat gustũ.nec nõ desiccatiue et stiptice vtutis ẽ.palam quoq; q est grossaz partiũ si recolamus dicta in q̃rto bozuz monumentorz cum oñdebamus omne stipticũ terrestre esse et frigidũ. Nullius aũt alterius saporis hz indicium:et ideo ponet vtiq; hoc aliquis siccare et infrigidare nõ debiliter si quidẽ nõ male oñdebat a nobis in quarto horz nocumẽtorz inesse stipticitatẽ terrestribus et frigidis corporibus: deinde et apparẽtia testant. Et.n.si paratritionibus et alys vlceribus id apponas:citius quidẽ videbis ad cicatricẽ pcedere.hinc est.n.q emittẽtib⁹ sanguinẽ et dissinterys:adhuc in fluxibus qui in ventre et matrice nõ est aliquis medicorum scribẽtium curatiuum negocium qui nõ vtat hoc pharmaco. POSSE SER AP. Balaustia incarnat et stringit et curat tenasmonem et consolidat vlcera intestinorum: et confert sputo sanguinis z fluxui menstruorum z confert ad omnia ad que confert hypoquistidos.
AVICEN. Balaustia est gluctinatiua et retinet oẽm fluxũ sanguinis et generat melãcoliam et est bona gingiuesanguinolẽte et cõsolidat plagas et vlcera antiqua et albocor.et pussionẽ puluerizata desuper:et firmos efficit dentes motos:et phibet fluxum sanguinis. et stringit fluxum intestinorz et fluxum matricis sanguineum.loco eius ponatur cortex glandis et capit granati.

B alatustum.i.quercus.
B alusti.idem.
B albaiati.est gen⁹ apostematis corrosiui.
B aleccara vel balecara. ē animal simile lacerte: ſz vētricosius satis qō iueniť barbarie ⁊ sardinie:⁊ ē colozis lacerte.l.dab.
B alfel sunt quidā fructus vt apparet in.l.bule.
B alialmō.i.colen ⁊ est fel.
B alifen.i.poꝛꝛ greci dicūt q ē herba fructuosa angulosis caulibus nigris.
B alliocē.pli.li⁹ ⁊7.cap.8. circa principium.
B alkati est genus apatis.
B alsamita.mēta aquatica quid sunt. l. sisimbrium sisnabar.aribiec. (sa.
B alsamita aqtica.i. melis/

Bara. vel bara. vel barat la:vel colloqntida lati.cucurbita. Lucurbita fri.ē ⁊ būida.in cibis ⁊ medicis cōpetit ⁊ pcipue semia ei⁹ q̄ ante maturitatē colligunť semia aūt ipsa diuretica sūt ꝓpter subtilitatē sube eoꝛ ⁊ pcipue medicine competūt. Cōtra calefactoēz epatis rasura cucurbitaꝛ ꝓterať ⁊ succus exprimať ⁊ addito aceto vel agresta pānus intinctus superponať. Lucurbita cocta cuz carnib⁹ maxie ꝓfert colericis sanis ⁊ estate acutissime febriētib⁹. Elixe cucurbite sine cōdimēto vel cū lacte amigdalaꝛ: ⁊ ēt assate cum agresta sūt cib⁹ ⁊ medicia. Silr coque cucurbitā in pasta ⁊ bñ dissoluať in aq̄ ⁊ ex illa aq̄ ⁊ zuccaro fiat syrup⁹. optimus est acutissime febriētib⁹ epaticis ⁊ ethicis. ⁊ pōt dari a pn⁹ qz mām digerit ⁊ purgat p vrinā. aliquantulū laxat ēt. Ꝓpilationē epatis ⁊ renū ⁊ vesice ⁊ ꝓtra apata pectoris valet. semina eius mundata si cōterant ⁊ in aq̄ ordei coquant ⁊ aliquantulū ablactent ⁊ aq̄ ipsa colata cū zuccaro mixta patientib⁹ det: vel ex aq̄ illa fiat syrupus. ⁊ nota q maiorē vtutez bñt si ablactent semina q̄ si coquantur. valet silr pdictus syrup⁹ in febrib⁹ acutis. Silr notādū q post maturitatē ozz cucurbita colligi ⁊ suspēdi cū seminib⁹ vt suba deficeť ꝓpter ꝓglutinatōez eius: deinde cū aq̄ laueť ⁊ soli exiceť ⁊ in loco sicco ꝓseruet ne ꝓpter hūiditatem multā corrumpať. SER AP. li⁹ aggre. cap. bara. vtus ei⁹ est fri. ⁊ bu. in scōo: ⁊ succus abrasionis eius ꝓfert dolori auriū q accidit ab apatibus q̄ administrať cū oleo ro. silr aūt caro ipsius cucurbite q̄ fit emplin cū ea extinguit ⁊ infrigidat apata cala infrigidatiōe ⁊ extinctōe cū tēperamēto. ⁊ dixit. cucurbita est minozis malitie q̄z fruct⁹ estiui oēs q̄ bñ digeriť: sed si corrūpať: ⁊ nō bñ digerať ⁊ nō descēdat a stō cito corruptio ei⁹ ē mala valde. GALIE. 6. sim. pbar. ca. colloqntida. Colloqntida. i. cucurbita fri. ⁊ bu. est ꝓplonis est ꝓz tertiū in ambob⁹ graduz. vñ ⁊ rasure ei⁹ succus ad auriū dolorē q fm flegmonem ꝓfert vtentib⁹ cū rodino. ita vo ⁊ tota cataplasmata calidos flegmōes infrigidat moderate. est aūt ⁊ cū comediť mollificatiua ⁊ sticulosa. DIASCO. ca. de cucurbita. cruda trita ⁊ cataplasmatibus adhibita papulas corporis amputat. apati calo maximū presidiū est. succus rasure eius dolorē calin auriū mitigat cū oleo ro. mixtus ⁊ aurib⁹ instillatus ⁊ cerebro appositus estuatōes infantiū mitigat ⁊ confert apatibus calidis q̄ sunt in cerebro eoꝛ tumoribus oculoꝛ opitulať. podagricis maximū psidiuz est. clixa quoq ⁊ expssa melle ⁊ nitro addito ⁊ bibita ventrem mollit. cruda ⁊ excauata ⁊ vino impleta si sic mansserit vna die ⁊ vna nocte. ⁊ postea bibať similiter ventrem mollit. crude ⁊ trite leniunt oēm tumorē. succus eius dolorē dentiū mitigat: si diutius in ore teneať: sed oleo rosa. mixtus ex vnctōe corporis admotus febriū restringit ardorem. ⁊ q̄ fit emplin cū rasura eius ⁊ medulla panis super podagram ca. aut sup herisipillaz confert. cinis aridi corticis efficaciter pōt sanare combusta. eundē cinerē dicimus ab exptis vulnera in veretro iam in putredinē vsa purgare: ⁊ ad cicatricē pducere podagre estuanti ⁊ igni⁹ sacris cortices virides subueniūt. semini sicco illa vis traditur: vt in puluerē tonsum ⁊ impsum impleat vulnera que cauata sunt: in cibo sumptū stomacū relaxat. bibē di desideria nō excitat: succus tepefactus dolori auriū q ex inflamatione calozis fit infundiť: humectat aūt ⁊ ifrigidat abundanter ⁊ ptiriasiz infantiū rasura depellit cū polēta. Dec eadē dicit Sera. auc. diasco. sub alys vbis. ⁊ idē Sera. auc. Aben mesuay. Sanic cucurbite ꝓfert tussi ⁊ dolori pectoris q puenit a caliditate ⁊ abscindit sitiz. Et idē auc. Mesarugie. qū cucurbita inuoluiť in pasta ⁊ assať: deinde exprimiť eius aqua ⁊ dať in potu cōfert febricitis ⁊ tussi ⁊ sedat sitim. ⁊ quādo sumitur cum zuccaro mollit vētrez mollitōe leni. ALMANSOR. tracta. 3⁹. cap. de cucurbita. Est frigi. ⁊ humi. que stomaco mala existēs appetitū destruit. sitim quoq sedat ⁊ epatis ⁊ stōi ardorem extinguit quādo in eis abundat calor.

B ar. vel barar. vel baltat idest anas auis.
B arach kebuli. est qōdam semen induz ⁊ sunt eius due spēs quaruz vna est parua abscq rugis ⁊ alia magna cū rugis. Et earū melior est parua eradicat flegma ex iuncturis. soluit flā ex intestinis. ⁊ vmes ⁊ ascarides ⁊ i B ē valde bōa ⁊ ē cataputia.
B arachion. i. apostema.
B arafen vel barafeil idest lentigio aque. Capīn. LXXVII.

Bararichichene siue bazarichichen. arabice gre. ⁊ latine semen lini. GAL. 7. sim. pbar. ca. ō semie lini. Semē lini ca. in p. in sic. ē mediū. ⁊ si comediť inflat. ⁊ cū toto B q assať inflat. hu. qz ipz ē plenū hūiditate supflua. SER A. li⁹ aggre. auc. Ha. vtus ei⁹ est q̄ subtiliat ⁊ puocat vrinā ⁊ mēstrua. ⁊ q̄ bibiť ⁊ fit cuz ea emplin ꝓfert apatibus epatis ⁊ orificio stomaci ⁊ ipsi stomaco: sed radicis ei⁹ stipticitas est amplior stipticitate florzis: ⁊ caliditas eius est minor calitate ipsius. ⁊ ꝓpter eius stipticitatē acgrit q admiscetur cū medicinis que administraně ad sputū sanguis. Et idē auc. Diasco. flos eius est stipticus stipticitate pauca calefactiuus maturatiuus ⁊ est cali. q̄si in p̄mo. ⁊ est mediū in hūiditate ⁊ sic. Et scōa virtus ei⁹ est q ē mollificatiū. sedatiū dolorꝛ ⁊ ꝓfert egritudinibus interiorib⁹: nisi qz est minus in hoc q̄z camomilla ⁊ ē mediū inter laxatiuz ⁊ stipticū ⁊ admisceť in eo paꝛ virtutis puocatiue vrine. ⁊ hoc quidē apparet in eo manifeste q̄ comediť assatus. ⁊ tūc est magis ꝓueniēs ad strigēdū ventrē. Et dixit in li⁹ de ꝓseruatōe sanitatis. q q̄ semen lini decoquiť in aqua eius decoctio est infrigidatiua. Et idē auc. Diasco. vtus seminis lini est similis virtuti seminis fenugreci. ⁊ q̄ admiscetur cum aqua melle ⁊ olco ⁊ ꝓficiť resoluit apostemata calida ⁊ mollificat ea siue sint interius siue exterius. ⁊ q̄ fit ex eo emplin cū ficubus ⁊ nitro delet pānū ⁊ pustulas albas faciei. i. papulas fm trāslatiōez nostrā Diasco. ⁊ q̄ ꝓficiť cuz aq̄ resoluit apostemata que sunt in radice auris ⁊ apostemata dura. ⁊ quādo coquitur cum vino eradicat formicaz ⁊ species vlceruz que dicuntur faui. ⁊ q̄ miscetur cum melle ⁊ pipere et vtitur quis eo mouet coitum. et q̄ misceť cum nasturtio quātitate equali cōfert scissuris vnguium et earum exoriationi. et fit cum decoctione ei⁹ cristere ad mordicatōez intestinoꝛ: ⁊ matricis ⁊ mollit ventrē: q̄ mulieres sedēt in decoctōe eius ꝓfert apatibus mricis sicut fenugrecū. Et idē auc. Aben Mesuay. ꝓprietas ei⁹ est ⁊ vtus vt q̄ fit ex ea emplin mixta cera ⁊ melle ꝓfert ardoribus vnguiū. ⁊ idez auc. Atabari. Si poniť sup vngues equat ineq̄litates eaꝛ. Et idē auc. Abugerig ꝓfert vlcerib⁹ vesice ⁊ renuz ⁊ maturat apata q̄ fit cū eo emplin. Et q̄ bibiť tozrefcñ: ꝓfert tussi fri. ⁊ hu. Et idē auc. Mesarugie expellit fetuz cito. ⁊ idē auc. Alcanzi. Nō ē ei par ad expellēdū cito fetū ⁊ expellēduz aq̄. ⁊ idē auc. Raf. sedat dolores ⁊ ꝓfert pūctōib⁹ intestinoꝛ. PAV. ca. ō lino. linū q̄ ꝓburiť fum⁹ ei⁹ ē subtilis ⁊ ꝓfert corize ⁊ suffocatōi mricis. AVICEN. lib. scōo. cap. de semie lini. vtus ē eis pxima vtuti fenugreci ca. in p̄mo. cōmensuratū hūiditate ⁊ siccitate. Et vō gdez q de coctio lini est decoctio recentis ei⁹. in ipso. n. est hūiditas supflua est maturatiuū ⁊ abstergit ⁊ iflat ꝓpter hūiditatem suā supfluam ita q illud qō ex eo frixuz est. hoc agit cū stipticitate q̄ in frixo manifeste cōmensurata ⁊ in non frixo manifeste pmixta cū lenificatione ⁊ est sedatiū doloꝛ minus q̄z camomilla. ex ipo fit emplin cū nitro ⁊ bolo ⁊ lenit pānū ⁊ ꝓfert ꝓctioni vnguiū: ⁊ scissuris ⁊ fracturis eaꝛ. ⁊ q̄ pmisceť cū eq̄li mēsura nasturty ⁊ ꝓficiť cū melle. lenit apata cala exteriora ⁊ interioza: ⁊ apa qō est post aures cū aq̄ cinerl ⁊ apata dura ⁊ phibz spasmū ⁊ pprie ꝓctōez vnguiū cū pmisceť cū cera ⁊ melle eius suffumigatio ꝓfert corize. ⁊ silr fumigatio ipius lini ꝓfert tussi flegmatice ⁊ pprie qō ex eo est assatū. ⁊ est malū stō ⁊ est difficilis digōnis ⁊ ē pauci nutrimēti. qō aūt ex eo frixū ē ꝓstringit ventrē: ⁊ nō frixū est cōmensuratū: ⁊ ei⁹ puocatio ē debilis: ſz ꝓfortať cū assatōe. ⁊ q̄ inungiť cū melle ⁊ pipe mouet coitū. ⁊ cū decoctōe ipsi⁹ fit pessariū matrici ⁊ sedeť in ea ⁊ iuuať a mordicatōe q̄ est in ipsa ⁊ apatib⁹. ⁊ silr in itestinis ⁊ ex ea fit iuuamētū ad vlcera vesice ⁊ renū ⁊ cū ex decoctōe gdē semis lini fit clistere cū oleo ro. magnificať iuuamentū ei⁹ in vlceribus intestinoꝛ.

B arasicam. i. bdellium.
B arasmas quid est lege timallus.
B aras ē q̄si morfea alba. s. q̄ ificit carnē ⁊ cutiz. ⁊ in hoc differt a morfea i q̄ tñ ificiť cutis. vñ cū pūgitur morfea emanat ab ea sanguis: i baras nūq̄z exit: ⁊ est in eo caro infecta vsq̄z ad os ⁊ est quasi incurabilis.
B arba aarō. Jarus. i. aarō. pes vituli. Dragōtea minor. Dia. cātica asiris.
B arba algus. i. clebozus.
B arbachi vel barbaki id/ est meatus inguinis.
B arba bircina quid est. l. cissos hypoquistidos.
B arba iouis herba hercu/ lis vel bonades. i. sticha/ dos citrinū. bz. n. capitel luz florib⁹ plenū citrinis odoziferis. nō ē. n. sticha/ dos: sed ei similis.
B arbasc⁹ vbascū. i. capsus barbassius. flōmos. Bussiū Busiri. Pli. li. z5. ca⁹. 9. Molena. Dia.
B arbol idest adiantum siue pollitricon.

Barba siluana ē plātago aq̄tica q̄ iuxta aq̄s nascitur: cuius folia sunt oblōga in acutū tendētia erecta sup aquā silia folys plantaginis: nisi qz nō sunt ei coste appentes sicut plātagini. vñ in dinamidys scribit Ha. ca. de curis genitaliū valere ad impregnādū. ⁊ idē dicē de li⁹ de epilēsia q barba siluana ē centūnernia aq̄tica ⁊ poniť silr barba siluana i antidotario Ha. minozi i quodā medicamine qō incipit medicamē ad incipiendum.

B arbatus. i. ellebozus.
B arbalon. i. vritides pozi Dali z⁹ tegni. ꝓmen. i5⁹
B arbar Bartba. nomē est emplastri scripti in antidotario virili.

nus. Alui. coziādrū puteci Dia. Adiātū. pollitricō
B ardenedia. i. melissa. ha/ (li.
B arob. ara. oua.
B arsace gd est. l. vesasa.
B arcatartaba. Barcācha ra idest piretrū. barcbar karaba. Archaba.
B arce vel bare. i. syrico.
B arceosan vl barseoscn. i. capillus veneris.
B archim idest lippari ⁊ ē nomen loci.
B archoza. gd ē. l. ostracoꝛ
B ardana quid est. l. lappa. Xpōfor⁹ ō honestis lappa iuersa a bardana nō sunt idem.
B arinium. i. affodillus.
B arocha. Mellisophilos. i. melissa. Macer. Bardenebia. Dali.
B arochion. i. botracion.
B arsa auerscere idest capillus veneris.
B aruc idest psinthium.
B aruli. barulos. barulios sunt macule que fiūt in facie maxime infantiuz ꝓpter comestionez panis corozi a murib⁹. yontos dcē. Dentib⁹ muris (idē.
B arzi idest dulb.
B asac. i. saliua bois ieiuni.
B asalas idest gentiana.
B asale idest cepulla.
B asalum. Stephanus. Capīn. LXXVIII.

Basal. ara. gre. bulb⁹. lati. vo cepe. DIA. cap. bulbus. Ei⁹ spēs sūt duo. vna q̄ hz ruffuz bulbū q bon⁹ est ex terra pingui ē: ⁊ collect⁹ customatic⁹. alia ē spēs bulbi plus isto customatic⁹. Oēs. n. bulbi calī ⁊ viscidi sūt comesti crigūt liguā ⁊ fauces exaspant stōm inflāt cataplasmatib⁹ adhibiti laxatōibus ⁊ dolorib⁹ iūcturaꝛ ⁊ podagricis maximū pstāt effcñ corpi infixi euocāt soli ⁊ melle addito id facere pñt tumores hydropicis bulbus impositus spgit: caninis morsib⁹ subueit: addito melle stōi dolorē ꝓpescit: ⁊ furfures ⁊ acoras nitro addito purgat: liuores ⁊ maculas tollit. medio oui addito ⁊ aceto ⁊ melle: lētigines corpis emēdat ꝓquassatōib⁹ auriū ⁊ vnguiū cū polēta bñ adhibeť. coct⁹ in cinere calo ⁊ polēta addita ⁊ capitib⁹ minoꝛ pisciū nigris cicatricib⁹ reddūt colorez ⁊ maculas nigras aceto ⁊ altomio mixto nefelin tollēt: cocti ⁊ comesti dolorē lateris ꝓpescūt: ſz nō mlt̄ū comedēdi sūt: qz neruis ꝓry sūt ⁊ siccatie vtutis. GALIE. 7. sim. pbar. ca. de cepa. Ex q̄rto gra. est calefcñ. suba vo ei⁹ grossaꝛ ptiū ē magis. vñ emorroydas apit apposita aut cū aceto illinita in sole alfos abstergit: ⁊ fricata i allopicys citi⁹ q̄z altioniū puocat capillos. si vo sepauerit qs succū ei⁹ totū q̄z tū est residuū sufficiēs ē terrestris sube. Ipse āt suocus aquose ⁊ aeree ē calitatis. ita āt ⁊ suffosos ⁊ abliopinatos p̄ grossitie humoꝛ iuuat vnct⁹. Ex hō aūt ꝓplone tota cepa iflatiua ē cōesta. ⁊ ꝓpterea q̄cūq siccioza sunt ꝓplone minus vētosa: B idē dixit Dia. in. 6. ca. bulb⁹ comestiu⁹ fridior ē vomitiuo ⁊ grossi nec nō viscosi hūozis est generatiuus. Nā digestibilis ē ⁊ iflatiu⁹ ⁊ libidinosus supplasmat⁹ aūt: eo q amaritudis atq stipticitatis pticeps ē absterstiuus ⁊ solidatiu⁹ efficiť ⁊ siccatiu⁹. Oñsuz ē. n. q amarus gdē sapor in abstersiuis subys est. stipticitas vo in solidatiuis. siccitas vo est in vtraq. ⁊ idē i li⁹ de cibis. Cepa calefacit corp⁹ ⁊ subtiliat in ipso grossos hūozes ⁊ incidit viscosos. Cruda ⁊ cocta paucissimū dat corpozi nutrimentū. nocet colericis ſz his q flegmaticū humorē: aut crudū grossuz ⁊ viscosuz collectū habuerit ydonea talia edulio rū sunt. SER AP. lib. aggre. auc. Diasco. cap. basal. lōge ex cepis sunt acutiozes q̄z rotunde ⁊ plus stiptice. ⁊ ille q̄ sunt rubei colozis sunt acutiozes q̄z albe ⁊ sicce q̄z recētes ⁊ crude q̄z assate ⁊ q̄z pparate cū sale ⁊ aceto: ⁊ cepe qdem mordicat ⁊ generat vētositatē ⁊ subtiliat hūiditatē facit sitiz. mollit vētrē. q̄ aūt volumus administrare cepe. auferimus cortices exteriozes ⁊ iterioza eius ⁊ fit ex eis suppositoziū. ⁊ q̄ ex succo ei⁹ fit cobol cū melle ꝓfert debilitati visus ex vlcerib⁹ q̄ fiunt in oculo. ⁊ pncipio descēsus aque ad ipm ⁊ admisceť in caputpurgys ⁊ mūdificat caput: ⁊ poniť in medicinis squinātic ⁊ administrať empla-

strum ex eius aq̃ sale ⁊ ruta ad morsum canis rabidi. Et
qñ miscet cũ thucia sedat pruritus oculi q̃ fit a flegmate
salso. ⁊ qñ miscet cũ sale aufert verrucas. ⁊ mixtus adipe
gallie aufert callos q̃ sunt ĩ pedib⁹ pp calciamẽta. ⁊ qñ di
stillat ex succo ei⁹ in aure ꝓfert debilitati audit⁹ ⁊ tinitui
ei⁹ ⁊ aque q̃ descẽdit ad eã. Et qñ miscet cũ eo spuma ma
ris ⁊ fricat cuz eis allopitia multiplicat ⁊ auget capillos.
vsus qdẽ ei⁹ in cibo iducit sodã: nimiusq̃ vsus ei⁹ inducit
egritudinẽ galargas. i. litargiã: ⁊ fac dormir qñ comedit.
apiunt et orificia venaꝝ q̃ sunt in ano qñ applicat in loca
⁊ puocat mẽstrua. ⁊ qñ dissoluit in aceto ⁊ linit ĩ morsea
in sole aufert eã. ⁊ qñ linit cũ eo allopitia facit in ea oriri
pilos citi⁹ q̃ spuma maris. Et qñ comedit gnãt vẽtosita
tẽ pp hũiditatẽ q̃ est in ea. PLINI. ca. cepe. vtutẽ hz in
cisiuã ⁊ oblõga plus ẽ stiptica q̃ rotũda ⁊ q̃ colorẽ ruffuz
hñt q̃ ille q̃ albũ. Sicce aũt viscidiores sunt q̃ virides ⁊
crude plus viscide q̃ cocte. Comeste inflatiões ꝓstant. fa
stidiũ tollũt. siti ꝓuocãt: ⁊ tollũt oris fetorẽ: customatice
sunt. emorroydas imposite ꝓhibẽt. succus ei⁹ imissus na
rib⁹ caput purgat. morsib⁹ caninis occurrit: melle ⁊ ruta
⁊ sale addito cuz sepo gallinaceo auriũ dolorẽ ⁊ supfluos
sonos cõpescit: ⁊ ad vlceratões et auriũ ꝓdest. Cruda vo
fricata allopitias emẽdat: cũ altiõio fricata creñta capil
lo⁹ ꝓstat. puluis ei⁹ comest⁹ dolorẽ capitis remouet. suc
cus ei⁹ optime caput purgat narib⁹ attract⁹ colicis ꝛrie
flegmaticis vtiles sunt. Capitulum. LXXXIX.

Basal alzir. arabice vel varies. grece bulbus emati
cus vel bulbus vomiferus. latine vero nar
ciscus vel cepe sine tunicis vel cepe marinum.

DIASCO. ca. narciscus. Bulb⁹ ematicus vl' bulb⁹ vo
micus folia hz porro silia: fz minuta. hastas hz duoꝝ pal
moꝝ q̃ ianes ⁊ ꝛcaue sunt ⁊ sine folys. flos ẽ illi alb⁹ in gi
ro: in medio croce⁹. ⁊ est q̃dã spẽs cui⁹ illud medũ purpu
reũ est: radicẽ hz albã rotũdã sicut bulb⁹ ⁊ semẽ nigruz ⁊
oblõgũ vt in mẽbranulis. Nascit ille q̃ est melior in locis
mõtuosis: cui⁹ flos suauẽ lãge iactat odorẽ: in reliqs autẽ
porro hz silitudinẽ ⁊ viridis ẽ. vtus ei⁹ est q̃ abstergit ⁊ in
carnat ⁊ desiccat: ⁊ illud qõ de eo administratur ẽ radix.

SER AP. li. aggre. ca. basal alzir. i. narciscⁿ ⁊ ẽ bulb⁹ si
ne tunicis: ⁊ ĩ sapore ei⁹ ẽ amaritudo cũ stipticitate. ⁊ idẽ
aucto. Aben Mesuai Narcissus est cali. ⁊ sic. in secundo.

GALIE. 8. sim. phar. cap. bulb⁹ vomitiu⁹ siue cepe ma
rinũ calis ẽ multo plus cõpl'one bulbi ꝑdicti. s. cepe coĩs.

POSSE. DIA. Radix ei⁹ bibita ⁊ comesta ⁊ cocta vo
mitũ ꝓuocat trita cũ melle cõbustiõib⁹ medicat neruos
icisos ꝓsolidat. laxatos ꝓponit: antiqs dolorib⁹ articuloꝝ
ꝓstolat melle mixtus effelidas ⁊ oẽs maculas vultibus
tollit: mixtus semini vrtice aceto melle ⁊ herbo vulnera
sordida purgat: apata dura rũpit: ifixa corpori imposita
euocat cũ iris illirica melle mixto. Itẽ collectões erũpit:
atq̃ stipites euocat: ⁊ si q̃ sũt aliẽa cũ faria ⁊ oleo admix
to melle. SER AP. auc. Ha. vtus ei⁹ est q̃ desiccat ⁊ ab
stergit: exĩbit ⁊ ĩcarnat vlcera magna ⁊ ĩcarnat icisiões in
lacertis fcãs. ⁊ mixt⁹ cũ orobo mũdificat sordes corpis ⁊
apit apata ⁊ qñ comedit ex radice. narcisci aut bibit cõ
mouet vomitũ. ⁊ trita cũ melle ꝓfert cõbustionib⁹ ignis:
⁊ qñ fit ex ea empl'z: ꝓglutinat vulnera neruoꝝ. ⁊ idẽ auc.
Aben Mesuy Narciscus facit opatões iesimini: nisi q̃ ẽ
debilior eo ⁊ ꝓfert dolorib⁹ q̃ fiũt in flegmate. Et oleũ ei⁹
est bonum ad hoc: ⁊ radix eius incarnat vlcera neruoꝝ ⁊
hz virtutẽ lauatiuã. GALIE. 8. simp. phar. ca. narcisc⁹.
Narciscus radix siccatiue est virtutis intãtum vt cõsoli
det plagas maximas vsq̃ ad abscisionẽ que circa tenan
tos. hz aũt quid abstensiuum ⁊ attractiuum.

B asara. i. semẽ. Beser idẽ.
B asara asifigemti idest se
men maratri.
B asara alcobeth. i. semen
malue ortulãe vl' mĩoris
B asara achiro idest semẽ
vrtice.
B asara ataba idest semen
trifoly. (ly.
B asara aleorat. i. semen fo
B asara alkangi idest semẽ
iusquiami.
B asara alcomach idest se
men lapaty.
B asara arafien idest semẽ
nasturty.
B asara albasal idest semẽ
cepulle. (ni.
B asara alchiten. i. semẽ li
B asara catona idest semẽ
psily.
B asara chete idest semen
melonis.
B asara curcumeri idest se
men carui siluestris.
B asara fasageneschese id
est trifolium.
B asara gergir idest semen
eruce.
B asara guira idest semen
vrtice.
B asara lisen. i. lingua agni.
B asara neriges. i. narciscⁿ.
B asara sadal idest semen
sinapis.
B asara sebez. i. semẽ aneti
B asara thethimi idest se
mẽ malue maioris ⁊ est
bismalua.
B asara vlcas idest semen
lactuce.
Capitulum. LXXXX.

Bassat. ara. gre. lithodẽdon. lati. vo corallus. Coral
lus ẽ q̃dã terrea suba q̃ repit ĩ locis maris
⁊ montib⁹ maxime cauernosis locis ⁊ in mari exñtibus.
q̃dã. n. hũorosa glutinositas lapidibus adherens ex sicci
tate ꝓpria ⁊ maris caliditate ⁊ siccitate cõdẽsata in subaz
lapideã trãsmutat. ⁊ q̃ maiorẽ siccitatez hz fit rubeus; q̃
maiorẽ aquositatẽ fit alb⁹. fri. est ⁊ sic. in scõo: sed alb⁹ fri
gidior est rubro: sed rube⁹ minus frĩdus siccior magis al
bo: sed tã rubeus q̃ alb⁹ vsui medicine cõpetit: sed nunq̃
alb⁹ poni dz in medicinis nisi cũ determinatõe: vñ cũ in
uenit simpl'r corallus: rubeus dz poni. Est ergo eligẽdus
rube⁹ q̃ grossius est ⁊ planus ⁊ clarus ⁊ q̃to plus accedit
ad rubedinẽ tãto melior ⁊ qui nulla forammĩa hz aut pau
ca. albus eligendus est grossius q̃ est planus ⁊ quanto ma
gis intẽdit ad albedinẽ tanto melior; ⁊ q̃ ẽt nõ est pforat⁹
paruis foraminib⁹ virtutẽ hz ꝓstringẽdi ⁊ ꝓfortãdi consu
mẽdi ⁊ depurãdi. SER AP. lib. aggre. cap bassad. qdez
est qõ est nigen siue mergen. nã nigen est radix ipsi⁹ arbo
ris: ⁊ bassad est rami eius. ⁊ nascunt sicut rami aliaꝝ ar
boꝝ terre nascẽtiuz ⁊ fit nodosus ab aq̃ marina: ⁊ in fun
do maris ⁊ qñ exit e mari ⁊ occurrit ei aer stringit ipm ⁊
indurat: ⁊ repit in aligb⁹ littorzibus: ⁊ melior ex eo est ru
be⁹ q̃ similat assarig. aut cinabrio bene colorato cito fran
gibilis ⁊ ĩ partib⁹ suis eq̃lis: ⁊ in odore suo silat odori lẽti
cule marine: ⁊ ĩ figura sua ẽ silis arbori cassie lignee hñs
mltos ramos: q̃ aũt ẽ petrificat⁹ ẽ malus. ⁊ sunt ex eo spe
cies alie nigri colozis hñtes pl'es ramos q̃z rube⁹: ⁊ odor
eoꝝ ẽ fortior q̃z illi⁹. vtus rubei fri. cũ tẽperamẽto ⁊ desic
cat desiccatõe forti. DIASCO. ca. corallus. vel litho
dẽdron arbor ẽ in fundo maris nascẽs q̃ dũ velli cepit ac
cepto aere grauescit. Nascit vo multũ in sicilia. Eligẽdus
est aũt colore coccineo aut sandicino vnum hñs colorẽ ⁊
fragilis odoris gratifici ⁊ q̃si cinamomi: ⁊ q̃ B nõ habue
rit iutilis ẽ. virt⁹ est ei fri. ⁊ stiptica. Reprobãdus est aũt
scabrosus vel lapidosus aut fistulatim pforatus vl' diffu
sus mollis qdẽ est corallus nã: fz post extractõz ex mari
nis aqs durescit siue lapidescit. AVICEN. li⁹ 2. ca. de
corallo. Nascit in marib⁹: q̃ sunt in africa. Et ex eo alius
est rube⁹ alius niger: ali⁹ alb⁹. fri. in ꝑmo. ⁊ sic. in secũdo.

POSSE. Corallus hz virtutẽ occultã contra epilẽsiam
⁊ conseruat domum a fulgore contra fluxum sanguinis
narium imponatur puluis eius cum succo sanguinarie ⁊
pillule inde facte naribus apponãtur cõtra fluxum men
struorum. puluis eius cum athanasia ⁊ succo plantaginis
⁊ puluis eius solus cum bombice citius cõstringit. cõtra
corosionem gingiuarum ⁊ oris precedẽte ablutione cuz
aqua salmacia vel aluminosa conficiatur puluis de dua

bus partibus corallı ⁊ tertia rosaꝝ: ⁊ ponatur super gingi
uas: contra fluxũ sanguinis gingiuaꝝ puluis coralli ⁊ an
tere supponat vel cum melle conficiatur: ⁊ illiniãtur gin
giue: puluis corallı imponit vlceribus ⁊ ea ꝓglutinat. con
tra emoptoicã passionez. i. sputũ vel vomitũ sanguinis si
fiat vitio spũaliuz. ex duab⁹ partibus corallı subtilissime
pulverizati fiat confectio cũ aqua ordei infusiõis dragã
ti ⁊ fiant inde pillule quas teneat patiẽs sub lingua singu
las diu in ore resolutas trãsglutiat. si fiat vitio nutritiuo
rũ detur puluis eius cũ succo plãtaginis. eodẽ modo valz
ꝓtra dissinteriã vitio superioꝝ. Ad idẽ det puluis eius cũ
ouo sorbili. si fiat vitio inferioꝝ inuiciatur ꝑ clistere cũ suc
co plãtaginis. SER AP. Corallus desiccat desiccatiõe
forti. vnde abstergit pectus ⁊ cõfert dissurie ⁊ spuẽtibus
sanguinẽ abstergit visum ⁊ est bon⁹ lachrymis ⁊ desiccat
desiccatiõe forti. DIASCO. Corallus carnes supflue
crescentes depascit cicatrices oculis curat. Alta vulnera
replet: emoptoicis mire subuenit: dissurys medicatur cũ
aq̃ bibitus. splenẽ siccat. stomaci ⁊ vẽtris dolorẽ sedat cũ
aqua pluuiali bibit⁹. nã hoc pbatũ est. pfluuiũ mulieris
sistit si cuz corno ceruino vsto ⁊ aq̃ tepida bibatur. contra
ictus fulminis grãdinis facit. Et idẽ ca. lapis corallus. oĩa
ludibria sõnioꝝ repellit. ⁊ est maximuz tutamẽ aduersus
iras demonioꝝ scripto noĩe noctiluci: hoc est echare vel
gorgone psona. Nã cũ portans nũq̃ capiet ab vllo medi
camine nec a fulminea vmbra. In bellis maximũ adiuto
riũ est victoriã ꝑbens ⁊ facilitatẽ impetratiõis ⁊ introitũ
loci. Preterea ꝓtritus ⁊ seminatus cũ frumẽto vel ẽt pul
verizatus ⁊ cuz aqua in arboribⁿ aspsus fructus multipli
cat ⁊ amouet de terra grãdines: sic in vineis ⁊ oliuetis. in
domo aũt posit⁹ ab omni maleficio ⁊ vmbris demonuz ⁊
inanib⁹ sõnys custodit habitãtes: ⁊ fulminib⁹ in naui ven
tis ⁊ tẽpestatib⁹ resistit. AVICEN. li. 2. cap. de corallo
si terit ⁊ impleant ex eo ꝓcauitates dentiũ ifirmoꝝ erra
dicat eos ⁊ ꝓfortat gingiuas: ⁊ ẽ sũmus in ꝓfortatiõe gigi
ue. ⁊ Ha. qdẽ extimauit q̃ cũ corallo adusto ⁊ abluto si su
mat põdus. z. i. cũ quo terat danich gũmi ara: ⁊ ꝓficiat cũ
albumine oui ⁊ bibat cũ aqua frida ꝓfert sputo sanguis.
⁊ corallus ꝑprie ru. ꝓfert oib⁹ egritudinibus stõi ita vt su
spẽdat sup ipm directus. ⁊ dixit Halie. ego expt⁹ fui ipm
⁊ suspẽdi ipm in collo ei⁹ q̃ hẽbat dolorẽ stõi ita vt eẽt co
rallus sup os stõi ⁊ remotus fuit dolor: cũ ergo accepi ipz
redyt: sicut exptus fui lignũ crucis in hñte epilẽsiam. ⁊ q̃
suspederit in collo suo ĩ dieb⁹ sanitatis sue corallũ rubeũ
securus erit q̃ dolore stõi. ⁊ pp hoc appẽdunt ĩ collis pue
roꝝ: corallus quoq̃ ꝓhibet fluxũ sanguis. ⁊ abscindit car
nẽ additã: ⁊ ꝓfortat stõm abstergẽdo ⁊ siccãdo humidita
tes infixas in eo ⁊ ꝑprie qõ est adustũ ex eo: ⁊ qõ ẽ ablutũ
abstergit vestigia vlcerꝝ: ⁊ est ꝓueniẽs lachrymis retinet
sputũ sanguis: ⁊ adiuuat ad spuẽdũ: ⁊ fil' niger: ⁊ qõ ex eo
ꝑcipue ablutũ est ⁊ adustũ: ⁊ ẽ ex medicinis ꝓfortãtibus
cor: ⁊ ꝓfert tremori corzdis: ⁊ bibit cuz melle ꝑpter apata
splenis ⁊ est iuuamẽtũ ei⁹ ⁊ ꝓfert apatibus intestinoꝝ.

B ased. ara. besed idest co
rallus.
B asedion idest rosa asini.
B asienici. i. maratrum.
B asile⁹. i. impator vel rex.
B asilicõ vasilicõ. i. orzimuz
⁊ gre. dr regale seu ipia
le. nã basileus rex vl' im
perator dicit ⁊ quid ẽ. l.
berengemisch.
B asilicon entaticon qd est
. l. medion. Dia.
B asilicon ynguẽtum. i. yn
guentum regale ⁊ est te
trapharmacum.
B asilicen. Dia. multi ame
os dicunt.
B asilica. i. serpentaria. dra
cõtea colubrina fz quos
dam. vel aliã colubrinã
vidi ꝑpictã ĩ li⁹ antiquo.
B asilica ẽt ab antiqs gẽtia
na vocabat. ĩ lib. aliquo
de simplici medicina.
B asion. Stepha. ẽ herba q̃
atanauissa dicitur.
B asilisca. i. regia vl' gentia
na fm quosdam: sed fm
veritatem est palma xpi
. l. chasialkiel.
B asilicus est regulus ⁊ ẽ
serpens quidam.
B asis idest plãta pedis vel
radix.
B asdh idest baad.
Capitulũ. LXXXXI.

Bastarem. ara. vel castaron gre. vectonicõ. lati.
vero betonica. Betonica ca. ẽ ⁊ sic. in
ꝑmo: cuius folia ꝑcipue viridia competunt vsui medicie
exiccata ẽt sunt multe efficacie. vñ cũ inuenit in receptis
folia ponẽda sunt. SER AP. li⁹ aggre. ca. bastare. auct.
Diasco. herba est q̃ nascit omni ãno hñs virgã subtilẽ cu
ius lõgitudo ẽ vnius brachy aut plus ⁊ ẽ q̃drãgulata ⁊ hz
folia mollia ⁊ lõga sil'ia ĩ sua figura folys arboris glãdiũ
in scissuris suis odorẽ bonũ hñtia. Et folia que sunt ꝑpin
qua terre sunt maiora alys: ⁊ in sũmitate ẽ ge ẽ semen col
lectũ in se ꝑpe collectõez spice frumẽti ⁊ assilat saturegie
folia eius colligunt ⁊ desiccant ⁊ sic seruãt. Nã qõ ex eo
plurimũ administrat fũt folia ⁊ hz radices subtiles sicut
radix elleboi. DIASCO. cap. vectonicon fm transla
tionẽ nr̃am. berba est oĩbus nota. vgas hñs tenues ⁊ lon
gas vni⁹ cubiti ⁊ q̃drata folia longa ⁊ tenuia similia orio
obrotũda ⁊ diuisa ⁊ odorata. Radices ⁊ folia sunt ei ifini
ta: semẽ eius ẽ vt spica sil'e timbre: folia ei⁹ collecta siccan
tur ⁊ vsui neccaria sunt. Radices hz tenues sic ellebozus.

GALIE. 7⁹ sim. phar. ca. cestrũ siue cestron. gre. latine
dcñ betonica virtutẽ hz incisiuã sic oñdit gustus: amara
est ⁊ subacris hec berba sicut indicat ⁊ q̃ fm partẽ actus.

POSSE. Ad dolorẽ capitis fcñ ex frida cã fiat garga
rismus ex collatura decoctõis betõice cũ stafisagria ĩ ace
to si fiat vicio stõi det decoctio ipsi⁹ cũ succo absinthy cũ
cala si adsit vehemẽs ꝓstipatio vt in iliaca passiõe ꝑcedẽ
te clisteri. fiat idẽ remediũ ad matricẽ mundificandũ: ad
ꝓceptũ adiuuãdũ fiat fomentũ ex decoctõe ei⁹. fiat etiã
suppositoriũ: det ẽt eliũm ꝓfectũ ex puluere ei⁹ ⁊ melle.

SER AP. aucto. Hal'. betonica icidit ⁊ abstergit ⁊ icidit
hũores grossos frangit lapidẽ renũ ⁊ mũdificat ⁊ abster
git pulmonẽ ⁊ ꝓuocat mẽstrua ⁊ ꝓfert epilẽsie ⁊ curat ci
catrices neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ. ⁊ qñ ponit sup morsiuz alicu
ius aĩalis venenosi fraudulenti ꝓfert. ⁊ qñ sumit in potu
ꝓfert sciatice ⁊ eructuatiõi acetose. DIASCO. Radi
ces eius accepte in potu cũ hydromelle nauseã ꝓuocant.
folia ei⁹ dant ad ꝓquassatões: ⁊ de alto cadẽtib⁹ medent:
⁊ offocatões stericas soluũt. z. i. cum mulsa accepta mor
sus venenatos cũ vino bibita saluberrime curat. Quisq̃s
aũt hãc herbã biberit viz veneni nõ admittit. vrinã ꝓuo
cat. Epilẽticis cũ aq̃ bibita maximũ ꝑsidiũ ẽ. epicis ⁊ sple
neticis cuz orimelle. z. i. accepta efficñ sanitatis exhibet.
digõez celebrat. si ãt in modũ grani fabe accipiat idigõ
nib⁹ ꝓdest stomaticis. dentib⁹ ꝓquassata ⁊ glutita medi
cat. vio postea glutito. emoptoicis vtiliter dat. z. i. cũ vio
tẽpata vel lacte recenti capno. sciaticis nefreticis obulos
duos accepta cũ aq̃ medicat ⁊ vesice dolorez cõpescit. hi
dropicis febriẽtib⁹. z. y. cũ mulsa dant: nõ febriẽtibus vo
cũ vio ⁊ melle. hictericis subuẽit. mẽstruis impat. olca. i.
cũ vino bibita vẽtrẽ mollit: ⁊ olcis q̃tuor cũ vino ⁊ mulsa
ciatis. x. exhibita: cũ melle vo ꝓposita sic electuariuz ⁊ ac
cepta ptisicis ⁊ emoptoicis maxie subuẽit. ĩ itiner] dolore
ex herba ista. z. iy. cũ aq̃ cale ciatis q̃tuor dant cũ vio de
cocta ⁊ potui data ꝑplenetic] ꝓdest. z. y. ex ea cũ ml'sa ciat]
duob⁹ bibite lũboꝝ vl' coraꝝ renũq̃ dolorẽ curant. z. iy.
cũ vio veteri ciat]. iy. ⁊ gr̃. pipis. i7. ꝓtrita ⁊ calefcã ⁊ acce
pta lateris dolorib⁹ subueniũt. In fractura capitis herba
ꝓtusa ⁊ sup caput vbi percussio ẽ imposita vnin⁹ mira cele
ritate glutinat: ⁊ id meli⁹ fit si trita recẽs imponat. Est ãt
sibi data vis vt ossa fracta extrahat. Radices quoq̃ ei⁹
cũ aq̃ decocte vsq̃ ad tertiã ex illa aq̃ oculos foue. Ipsi⁹

autem folia trita super frontē impone ⁊ sanabitur dolor
oculorꝫ:dolorē dentiū aufert cuꝫ aqua calida ciatis quat
tuor.ʒ.i.accepta a ieiuno omnē oculorꝫ caliginē extenuat
⁊ claritatē facit.reumaticis.ʒ.y.cū aqua calida danť.mu
lieribꝰ que partu laborāt ⁊ febricitant datur vt supra.nō
febricitantibus cuꝫ mulsa ad neruos incisos imponiť tri
ta ⁊ in locis que frigore vexanť.cbriꝰ ne fias pus ipsaꝫ ac
cipe cū aqua.ad carbunculos ponitur cū aqua ⁊ axungia
trita vice emplastri.datur etiā bis qui devia lassi sunt.da
tur cū aqua calida ad eos qui cibū retinere non possunt:
⁊ eyciūt.Ad ventris dolores vel tumores cum vino trita
imponiť.In canis rabidi morsu contusa ⁊ alligata expur
gat venenum.febrientibus cū aqua cali.datur.ipsa etiaꝫ
trita ⁊ ipsita podagricis mire dolorē lenit podagricorꝫ.
hec dicit Serap.ca.pprio.lʒ per alia verba.

B astiridon idest rustici. ⁊ est rubus caninus.
B at.ara.i.anas auis.
B atat.ara.ventus.
B ateca.ara.melo magnus viridis anguria a gbuf dā.vt Alueroy.7.colligʒ. cap.9.circa mediū dr vl alius melo apud tunecis sic dictus.Lucumer saracenicus.Auēzoar.lib.primo.capi.7.l.dullasia.
B atrabetes.i. capillus ve.
B atale idest faba.
B atalme idest feniculus.
B atan.i.venter ⁊ stomacꝰ.
B atanum.i.raffanum.
B atāgliscos quid ē.l.culb.
B athala būdicta.est oleuꝫ benedictum.
B athala iamenia.i. blitis ⁊ ē olus iamenum.
B athanon.i.raffanus.
B athal idest olus.
B athāgliosti.i.miliū solis.
B ataꝫ est eminentia q̄dā in vulua quarundā mulierum que aliquādo in tantuꝫ magnificať vt sit velut virga virorum.
B athara.i.asaꝫ vel bzisel liū ⁊ est rubicūduꝫ lignū quo tingiť ⁊ latine vocatur barzi. (prū.
B atartiū metallitiuꝫ.i. ci
B atbeka idest quoddam quod componitur ex lacte citro ⁊ zuccaro.
B ather.i.pustula vel eminentia carnis fetida.
B atheta.i.melōes maturi
B atheth.i.melō magnꝰ vi ridis ⁊ ē melon indus.
B atibiridō.i. rubus rusti
B athle.i.mirtilli. (cus.
B athrocos vatrachos grece idest rana.
B atrachi campice agredine rane pue virides agrorum.
B atraxiō.Ste.vardeheb. ⁊ est quengcum.
B aul.arabi.vrina.
B ati vel batus batis idest Raya piscis.
B athus idest bussus arbor vel ipsius lignum.
B athi.i.more rubi vl rubꝰ ipse.Hal.8.memiri.ca.8.
B atill's.i.gabata testea vbi aurum purgatur.
B atin.Dia. Batiʒ idest diptamus.
B atim vel botiʒ arbor terbentine.
B atitura metallorꝫ qd ē.l. lepidos.gre.ara.tubel.
B atoffilla.i.cima rubi.
B aton.i.rubus testinus.
B atra.i.apium rusticum.
B atrachion vel batrachiū .i.apium raninum. Dia.
B atrabitos.i.lapis similis teste laminis scissilꝫ.
B atuꝫ Batus idest rubus ferens mora que bati dicuntur.l.sillach.Halie.secundo memiri.cap.scōo.
B aualmayes.i.vria capre.
B aucia ortēsis.i.pastinaca domestica ꝑ q̄.l.lezar.
B aucia agrestis idest pastinaca agrestis ⁊ daucus.

Lapīn. LXXXXII.

Baul arabi.vel birne.gre.lotium.lati. vero vrina.
SER AP.lib.aggre.capi.baul.aucto.Halie.
virtus vrine est ca.acuta.⁊ est in eo absterso magna ⁊ ꝓ
pter hanc cām vtunť ea lauatores pannorꝫ lauantes cū
ea pānos:⁊ auferūt ab eis maculas ⁊ sordes:⁊ ex ea est ex
ālibus fortis caliditatis maioris est caliditatis. ⁊ econtra.Et vrina hominis debilior est omnibus alys ꝑter vrinam porci castrati. Ipsa enim est in debilitate sicut hominis vrina. vrina autem verris fortior est vrina hominis ⁊ vrina apri fortior est his.⁊ signum in hoc est acuitas odoris postq̄ non pōt temptari per saporē vel potū ꝓpterea vero q̄ viderunt medici q̄ vrina multuꝫ abstergit curat cū ea vlcera profunda ⁊ sanie ⁊ vlcera multe sordis:⁊ propterea administratur in vlceribꝰ testiculorꝫ circa loca illa existentibus que sunt multum humida ⁊ in vlceribus auriū ⁊ abluunt cū ea caput ⁊ mūdificat furfures q̄ sunt in eo ⁊ lentigines faciei ⁊ curat empetiginē ⁊ serpiginem ⁊ sahaphati capitis:⁊ quandoq̄ administrant eaꝫ coacti nō potentes habere medicinā aliā in rusticis ⁊ curat egritudines corꝫ:⁊ accipitur etiā petia ⁊ ligatur super exituram aut super vlcera que generātur in manibus ⁊ pedibus ligatione forti precipiendo infirmo q̄ continue mingat super loco illo non disoluendo donec curetur ⁊ confert ⁊ curantur: ⁊ medicina que sumitur ex vrina infantiū ⁊ est dicta crisocolla:eo q̄ aurifices vtūtur ea ad aurꝫ solidandum:est multū iuuatiua in vlceribus fraudulentis ⁊ difficilis consolidationis.Qui ergo vult facere hāc medicinam recipiat mortariū ex cupro ⁊ pistellū ex eodē ⁊ mingat in eo puer non pollutus ⁊ pistetur cōtinue in sole aut in loco calido donec dissoluatur ex substantia eris ⁊ erit magni iuuamenti in vlceribus dictis.Ex aūt vrine alba residēs in fundo eius fm q̄ dicitur cōfert herisipille. Et vrinam pueorꝫ iam biberunt quidā in passionibus prouenientibus ex corruptione aeris ⁊ extimauerunt se propter hoc fuisse curatos. DIASCO.cap.lotiū.Quisqs biberit lotiū percussuꝫ vipere sanat.venenis bibitis prodest. bidropes in initio curat.punctiōes ethimi ⁊ scorpionis marini.silr ⁊ draconis maritimi punctū curat. Lanina vrina nitro admixta ⁊ inde medicamentū fcm̄ leprae prurigines tollit.Et vrina hominis quādo cū nitro miscetur:cōfert si ponatur super morsum canis rabidi ⁊ scabiē ulceratam ⁊ supra pruritū.Et vrina hominis senis que nō est recēs est melior in vlceribus humidis ⁊ in furfuribus capitis ⁊ empetigini ⁊ serpigini.ipsa quidē furfures ⁊ acoras ⁊ scabies ⁊ pannaritia vulnera medicanda: curat putredines veretri: ⁊ pustulas auriū sanat.vermes aurium excludit:⁊ curat cuꝫ cozio mali granati si fuerit decocta. pueri vrina ortopnoicos curat cuꝫ melle in vase ereo cocta peruncta vulnera gingiue compescit.caligines oculorum tollet in eramine missa ⁊ cocta vt ipsuꝫ coagulare faciat:⁊ pulnis eius in oculis aspergať: quod in vase ex vrina resederit:ignē sacrum compescit.Laprinū lotiuꝫ in vase coctum:⁊ cū lanis pessaryꝫ adhibituꝫ dolores stericos curat.vulnera oculorꝫ tollit. prurigines palpebraꝫ compescit.vrina taurina cuꝫ myrrha adhibita dolores auriū mitigat.vria capra hec oia facit:bibita vo calculos frangit ⁊ excludit.leporinum lotiū bibitum cuꝫ spica nardi ⁊ aqua ciatis duobus hidropes curat.Infantibus vrinam prouocat:ventrē mollit dolorem auriū compescit.lincus vrina:quem multi ligurum vocant mor vbi minxerit lapis fit:quē multi electorꝫ vocant dolores stomaci compescit:ventris abstinet reumatismū.Asininum vero lotiuꝫ bibituꝫ nefreticos curat.hec sententialiter dicit Serap. auctori.Diasco.cap.propio.licet sub alys verbis.

B aulsabil.i. vria pueorꝫ.
B aulcebul idem.
B aulbacca.i. vrina vacce.
B aulbulis.i. vrina bouis.
B auleb.i.vrina canis.
B aulunseni.vrina bois.
B aulurus gemel idest vrina camelli.
B auma idest pix.
B aurach rubeum idest nitrum.

Lap. LXXXXIII.

Baurach. ara.gre.afronitrum. lati. vero spuma nitri.Baurach aliud minerale: aliud artificiale.minerale:aliud armenum aliud africanū:aliō romanū aliud egyptiū. Armenū est laminosuꝫ albuꝫ habēs permixtionē rubedinis ⁊ aliquid purpureitatis ⁊ est

mordicatiuū salsum.Alie vo spēs in his ꝓprietatibꝰ erūt remissiores ⁊ debiliores.vnā baurach.i.afronitrum qō est spuma nitri armeni q̄ ē alba lenis ⁊ salsa mordicatiua. Et est aliud sicut artificiale sicut flos parietis q̄ est sic flos salis.Ex eo artificialr fit sal nitrū.Et est silr baurach artificiale qō fit fm Hal.li.dinamidiaruꝫ.ca.de afronitro sic. Accipe partes nitri duas saponis ptem vnā.distēpera cū capitello.⁊ fac trociscos. Illud vo quod est minerale fm Dias.ca.de afronitro:diciť afronitrū veriꝰ.⁊ est ca.⁊ sic.in scōo. SER AP.li.aggre.ca.de nitro. Nitrū ⁊ baurach.i. nitrū ⁊ spuma nitri.spēs baurach ⁊ minere ipsiꝰ sunt sicut minere salis. Nam ex eo ē aqua fluēs:deinde petrificať. ⁊ ex eo est qō in minera sua est sic lapis.⁊ ex eo est rubeuꝫ ⁊ ex eo est album ⁊ purulentū.⁊ multorꝫ colorꝫ. vnā nitrū hʒ spēs multas.vna earum diciť baurach armenuꝫ.⁊ defertur ab armenia.⁊ est alia q̄ dicitur nitrū.⁊ defertur ab rabath.sunt eius due spēs album ⁊ nigrū. ⁊ est silr salibꝰ minerarū.⁊ sapor eius est iter salsedinē ⁊ acetositatē. ⁊ dixit qdā medicus q̄ baurach sunt due spēs.s.artificialis et nālis: ⁊ nālis est illa que nasciť in mineris. ⁊ sunt eiꝰ due spēs.s.armenicū ⁊ babilonicum:⁊ armenicū est melius: ⁊ est illud qō vidimus apud nos:sed babilonicum est illud qō defertur ad nos.⁊ sunt eius due spēs. vna nominatur nitrū.⁊ est sal petrosum cuius color est ad rubedinē tendens:⁊ sapor ad salsedinē cum amaritudine pauca significās supfluam adustionē:⁊ spēs alia dicitur baurach panis.q̄ in massa vtunť in pane:⁊ hoc q̄ homines ipsi ⁊ terre dissoluunt ipm in aqua:⁊ liniūt ex eo panem anteq̄ coquant.recipit.n.ab ipso claritatem quādam:sed baurach artificiale generať ex materia nitri humiditate plumbi. ⁊ hec cōmiscenť adinuicē.⁊ ponunť ad ignem.⁊ istud nominať nitrū. ⁊ est sal petrosuꝫ icisiuꝫ ⁊ abstersiuꝫ exūs. ide vna ex spēbꝰ baurach artificialis est baurach album ⁊ est illud artificiale qō est spumosum.⁊ est melius omnibus:⁊ color eius est terreus purulentus trahēs plus versus rubedinē.⁊ ex eo sumitur quod fit ex sigillatione. DIASCO.ca.de nitro. Nitrū eligi oportet qō est lene ⁊ color eius sit sicut color rose.aut albū.⁊ sit plenum foraminibꝰ sicut spongia:sed medicina que diciť afronitrum. ⁊ est eius expositio spuma nitri.⁊ est illud qō putāt q̄daꝫ esse baurach armenū:⁊ melior ex ea est.q̄ est lenis multū ⁊ existēs in laminibꝰ cito frangibilis.⁊ in colore suo ē purpureitas:⁊ est silis spume mordicās linguā quēadmoduꝫ est illa que deferť a philadelfia:⁊ a candia:⁊ post hanc in bonitate est illa que defertur a babilonia: vel ex egypto. pliꝰ.li.ʒi.caꝰ.io. SER AP.auc.Hal.differētia est inter baunich africe:quod diciť spumosum: ⁊ nitrum:vel nitri spumā.q̄ spuma baurach est medicina deficcatiua. ⁊ color eius est silis farine frumēti. ⁊ est alba. ⁊ nō est sic flos lapidis asy:neq̄ talis colozis:sed baurach spumosum nō est sicut farina:sed est coagulatū ⁊ aggregatuꝫ: ⁊ est illud quo vtuntur hoīes quotidie ad lauādū sordes.⁊ ad auferēdū pruritū.⁊ postq̄ res est sicut diximus iueniunt ipaꝫ medici esse vnaꝫ ex medicinis resolutiuis:sed spume baurach est vtus. ⁊ natura est eadē quaꝫ hʒ baurach: nisi qr est subtilior.⁊ postq̄ diximꝰ q̄ natura baurach est media iter naturā baurach affrice ⁊ naturaꝫ salis.⁊ hoc qr in baurach affrice est vtus que abstergit solū.⁊ in sale ē virtus stiptica.⁊ in baurach sunt iste due vtutes simul:nisi qr virtus eius est stiptica pauca:sed vtus absterstua est multa. ⁊ dixit q̄ virtus baurach est media iter vtutem baurach affrice ⁊ salis.Et quādo comburiť est ꝓpinquus illi affrite.⁊ hoc ideo qr subtiliat:⁊ ꝓpter hanc causam deficcat ⁊ resoluit.⁊ si sumitur de eo aliqd per os incidit ⁊ subtiliat humores grossos plusq̄ sal:sed baurach affrice nō vtuntur interius nisi idigeamus medicina forti.qr ipm cōmouet nauseam ⁊ vomitū.⁊ nisi esset ꝓpter hoc darem ipm in humoribus grossis.Quidam vo vtuntur ista baurach affrice in medicinis que danť illis qui sumpserunt fungos strangulantes:⁊ curat eos stati: sed ⁊ nos administramus baurach adustum ⁊ nō adustū. ⁊ maxime spumam eius in ista strāgulatione.⁊ ista spuma nomine greco:⁊ cōposito afronitrum diciť.⁊ est magis absterstuꝫ q̄ sal. qr nō stipticat.⁊ sunt amara multū. Et post dicit q̄ sal amarum mediū est iter salem durū ⁊ afronitrū bonum: eo q̄ afronitri sunt spēs.qr ex eo est durū grossum:qō nō dissoluitur in aqua cito.⁊ nō est sermo medius hic in speciebus illis ex eo:sed sermo ille est medi in hoc qō significat nomen suū volo dicere spumā sube eius:que est sicut spuma quia nitruꝫ est sicut petra:⁊ ista spuma est sicut spuma in supficie existens. ⁊ ideo nitrum est minus calidū q̄ afronitrum.⁊ ꝓpter hāc cām aufert carnem que crescit in vlceribus:⁊ destruit eā absq̄ nocumēto aliquo: sz flos nitri ⁊ silr ipm nitrum vlcerū mordicat carnes.⁊ dicit considerator horꝫ sermonū.quādo diligēter cōsideras sermones Hal.in.4.ca.de nitro ⁊ afronitro:⁊ ꝓparas ipm cū sermone suo in.ii.ca.baurach affrice.qō ē spumosum ⁊ baurach simplr.⁊ aggregas opationes iuenies pro certo:q̄ intellexit per baurach affrice nitruꝫ.⁊ per baurach afronitrum spumā nitri.⁊ dixit q̄ afronitrū est spuma nitri. ⁊ est baurach armenū.sumitur ergo per hoc q̄ baurach sz Hali. est baurach armenū.⁊ pro certo scias q̄ intellexit per baurach armenuꝫ afronitrū.Comburiť nitrū sic. ponatur i olla terrea:⁊ sepeliatur in pznis:⁊ dimittať donec calescat:⁊ postea auferatur ab igne:⁊ reponatur:⁊ illud est qō vocatur amentuꝫ.Bulcasim li.qui dicitur seruitor. Sal nitrum comburitur sicut sal. POSSE. SER AP.auc. Diasc.virtus omnis nitri est deficcatiua:⁊ quando bibiť ex eo incidit ⁊ subtiliat humores grossos viscosos plusq̄ afronitrū.⁊ datur adustū ⁊ nō adustū ad suffocationē fūgorum perniciosorꝫ.Sed vtus spume nitri que diciť afronitrum est silis vtuti salis adusti.⁊ adustio eiꝰ est sic adustio illius nisi q̄ afronitrū valet plus sale q̄ in hoc sedat tortiones ventris.⁊ misceť cū aliqbꝰ vnguētis:⁊ iungitur ex eis patiēs febres periodicas.⁊ aufert rigores earum si fiat inunctio ante paroxismū apud ignem. ⁊ igrediť etiā vnguēta que fiūt ad scabiem vlcerosam ⁊ pruritū ⁊ mordeam:et quādo afronitruꝫ et spuma nitri:qō est baurach armenū dissoluiť in aqua aut vino:et distillať in aurē sedat dolorem eius et vētositates que sunt in ea. et sibillū: ⁊ cōfert humoribꝰ fluentibus ad ea.et quādo dissoluiť in aceto mūdificat sordes que sunt in ea:et qū misceтur cuꝫ adipe anserino:aut axūgia porcina curat morsus canis:et quādo misceť cum terbētina curat ozificia furūculorꝫ:et fit emplin cuꝫ eo et ficubus supra ventrē hydropici.et fit cum eo et melle cohol acuens visum:et quādo bibiť cuꝫ aceto et aqua cōfert suffocationi fungorꝫ pniciosorum: et quādo bibiť cum aqua cōfert nocumēto specierū cantaridarū que diciť buffrasitis:et sumitur cuꝫ aniden.et confert nocumēto sanguinis nariū. et cōfert ad extenuādum et fit emplastrū paradisi que facit declinare caput ad posteriora:et tortionibꝰ neruorꝫ confert. et misceť pusca et aqua:et fit panis babēti paralesim lingue.

B aurac. babasur est q̄daꝫ spēs baurach
B aurach kebuli semen indum est.
B aurati.i.mediū vētris.
B auratus.i. deficcatus et induratus.
B auratania.i. vitis agrestl
B autamia.i. viticella. et ē vitis alba.
B autia.iezar. Jezarum.i. pastinaca vel vitis alba .l.lezar.
B azadarab.i.galbanum.
B azaracaton.ara.psilliuꝫ. Bezarachatime.
B azarachiten.ara.idest semen lini.

B azaredũ. Bezard scripsit Stephan⁹ pro bazarat: ⁊ est galbanum.
B azbel. i. thimus.
B azbe. i. ysopus.
B dela. gre. sanguisuga.

¶ Cap. LXXXIIII.

Bdelium. latí. gre. bdellas vel bdelliũ. ara. vero melealyend. vnde sciẽdũ ꝙ bdelliuz qõdam est iudaicũ. ⁊ est gũmi cuiusdã arboris: que vocatur melealyend: ⁊ illud est bdelliũ iudaicũ. ⁊ arabicũ: qõ nascitur in iudea ⁊ arabia. Et est aliud bdelliũ ꝓm Serali. aggre. ca. melk. qõ vicitur bdellium de melka: qõ est ex arbore noiata melk que oritur in meka: que arbor est satis stiptica: cui⁹ fruct⁹ maturat̃ in meka: ⁊ comedit̃ dulcl sed in hyspania nõ maturatur. sed est fortiter põtic⁹ pauce aquositatis ⁊ asper. ⁊ talis arbor: ⁊ eius gũmi vocat̃ de meka: ⁊ est bdelliũ qõ scribit̃ in p̃ncipio genesis. ca. scõo. qõ est in paradiso voluptatis: cui⁹ fruct⁹ satis est dulcis. ⁊ de illo bdellio facit Aui. suffuf. cõtra fluxũ in ethica circa finẽ vbi ponit curã cõtra sinthomata supueniẽtia ethice ⁊ istud bdelliũ est frigidũ ⁊ siccũ: ⁊ cõstringit ventrez: sed bdelliũ iudaicũ. ẽ ca. in scõo. humiduz in p̃mo. vnde qz in receptis inuenitur bdelliũ cõstringere ⁊ relaxare ⁊ calefacere ⁊ ifrigidare ⁊c̃. qñ volumus aperire mollificare ⁊ resoluere ⁊c̃. ponatur bdelliũ iudaicũ. quãdo vero volum⁹ cõstringere ⁊ ifrigidare ponatur bdelliuz de meka. ⁊ tale bdelliũ est celestinũ. i. colozis celest:ni: sed bdelliũ iudaicum est subnigrũ: siue subalbidũ verũ antiq nostri carentes bdellio de meka loco eius ponebãt quandam aquositatem cõglobatã que inuenitur in vesiculis ylmi.

SERAP. li. aggre. ca. melealyend. i. bdelliũ iudaicuz. ⁊ est gũmi arboris que nascitur in terris arabũ. Et meli⁹ ex eo est illud qõ est odoris boni tenax interius cite dissolutionis ad albedinẽ declinãs nõ habens in se ligna nec sordicies aliquas. ⁊ quãdo fit fumigium cum eo est ꝓferens odorẽ bonũ sil'em odori blaccebisantie. Reperit̃ autem quoddã sordiduz: cui⁹ odor est sicut darsisaban. aut odor corticis capparis qõ defertur ex regiõe que dicit̃ batonomis sil'e resine pini: cui⁹ color est ꝓpinquus colori: melongiane. ⁊ est secũdum a bono in vtute. adulterat̃ aũt bdellium cum gũmi arboris quãdo admiscetur ei. ⁊ nõ habet talẽ amaritudinẽ qualẽ hz nõ adulteratũ: ⁊ cum fit fumigiũ cum eo nõ hz odorẽ bonũ. Et idez auc. Hal'. Bdely in daici sunt due spẽs. s. ficulũ. ⁊ est subnigrũ: ⁊ mollius alio: ⁊ vtus ei⁹ est vtus mollificatiua. ⁊ opatio in hac vtute est opatio fortissima. ⁊ aliud est arabicũ qõ est lucidius ⁊ est siccius illo: sed vtus illius qõ est recẽs humiduz: quod qñ mallaxatur dissoluitur totũ est vtus fortissima in mollificãdo. ⁊ quãdo plus veterascit fit sapor amarior ⁊ calidior ⁊ acutior. ⁊ virtus eius est ca. desiccatiua. AVICEN. li. scõo. ca. de bdellio. Bdelliũ iudaicũ aliud est ficuluz. ⁊ aliud est arabicũ: ⁊ ambo sunt ex palmis siluestrib⁹. mekum aũt est ex fructu arboris: ⁊ nõ palmarũ siluestrium. Melior gũmax duax est illa que est varia clara. ⁊ amari saporis. ⁊ munda a lignis. ⁊ est facilis resolonis: ⁊ est boni odoris: cuius fum⁹ hz odorẽ picis: ⁊ cum antiquat̃ bdellium iudaicũ egredit̃ a lenificatiõe. ⁊ tendit ad exiccationem. Mekum est frig. ⁊ siccũ. Et aliud est ca. in fine p̃mi lenitiuũ. ⁊ ꝓprie ficulũ. DIAS. ca. bdellium. lachrima est arboris que in arabia nascitur: ⁊ que in moduz rasine manat: ⁊ ẽ ꝓbabilis q̃ fuerit lucida subalbida lenis eq̃liter cerea: ⁊ que facile mollitur: pinguis vt crisocolla sine ligno: ⁊ sordib⁹ in fumigatõe sil'is nigelle. ⁊ est gustu amara. ⁊ odoris boni ⁊ ẽ arabica. ex idia aũt defertur sordida nigra: ⁊ maiori gleba odorẽ aspalti habẽs. Adulterat̃ aũt gũmi admixto: hz nõ ita amaricat in gustu: sed est glutinosa nõ boni odoris. mollitur aũt cõtusa: ⁊ supfusa vino aut aqua imbrili. PLINIVS. li. iz. ca°. 9. bdelliũ est calidũ in scõo. hu. in p̃mo. ALMANSOR tractatu. z. ca. de bdellio. bdelliũ iudaicũ. ca. est. bdelliũ trĩ de meka fri. ẽ ⁊ sic. POSSE. SERAPION. auc. Hal'. Bdelliũ stringit ventrẽ ⁊ fortificat stõm dissoluit apata q̃ sunt in cãna pulmonis. ⁊ tumorẽ q̃ fit i crepatura intestinali. aliqñ dissoluitur cum saliua hois iciuni: donec fiat sicut vnguentũ vel emplin. frãgit lapidẽ renũ quãdo sumit̃ in potu. puocat vrinã: ⁊ dissoluit apata cruda grossa: ⁊ vẽtositates neruorum. DIASCORIDES. Bdelliũ soluit neruox cõmodationes: duricies mollit: sudorem mouet: mãm menstrualẽ atq; vrinã puocat. singultus atq; ventositates soluit: ⁊ lapides in vesica frãgit: miscetur in tyriacis medicaminib⁹. tumores soluit. duricies hydrocellicis medicat̃. anastomatica est saliua soluta idigestionẽ cõpescit matrices suffumigãdo succurrit eis. aborsuz supposita facit: humores exiccat. vesice calculos frãgit: tussim mitigat. morsibus venenatis occurrit: dolorib⁹ lateris fert auxilium iflãmationibus necessario admisceť: neruox idigestionẽ mixto vino aut aqua depellit. hec oia operat̃. qz mallaxatione ⁊ aperitiue vtutis ẽ. ⁊ ideo põt istãter calefacere: ⁊ strictura relaxare. ⁊ ea que sinus vlceruz ⁊ collectiones hũt euaporare. GALIENVS. 6. sim. phar. ca. de bdellio. gdam aũt eo vtunť: ⁊ maxie arabico in brõtonlolis. i. hernys intestinalib⁹ iciuna saliua madefaciẽtes donec perueniat ad cõsistẽtiã emplastri. Arabicũ vo et lapides q̃ sunt renib⁹ ifringere bibitũ: necnõ vrinas puocare. et discursus idigestibiliũ spuũz sanare: necnõ laterũ dolores et rupturas. ALMANSOR. Bdelliũ iudaicũ dura dissoluẽs apata emorroidib⁹ vtile iudicat̃. bdelliũ õ meka vẽtrem stringit. AVICENNA. Bdelliũ resoluit sanguinem cõgelatũ. et est lenitiuũ: et maturatiuum disrumpit vẽtositates. et siculũ est vehemẽtis lenificationis. Et arabicũ est sicci⁹ eo nisi recẽs. ⁊ resoluit apata dura. et ꝓprie dissolutũ cuz saliua iciuni. et sil'r resoluit reliq̃ ffa: et mekum qõ nõ est ex fructu palmarũ siluestriũ est stipticum. bdeliũ iudaicũ resoluit scrofulas: et bibit̃ decoctum ad apata dura: que sunt itrinsec⁹. et linitur cum aceto supsabafati: cõfert ꝓtusioni lacertox et spasmo et duriciei neruox et cõgelationi ipsox: et cõfert dolorib⁹ cãne pulmonis et apatibus eius et tussi antique et dolorib⁹ matricis et apatibus epigloti et gutturis et emorroidib⁹ bibitũ et suppositũ et suffumigatũ: et retinet sanguinẽ earuz: et cõfert lapidi renũ: et quãdo ponit̃ in solutiuis ꝓhibet abrasionẽ itestinox: et puocat vrinã et mẽstrua. et de meko ẽt existimauerũt q̃ ipm puocet: sed nõ dubitat̃ gn ipsuz stringit et frãgit lapidẽ. Bdeliũ vo ara. clarũ rubeuz qñ terit̃ ex eo quãtitas duox aureox. et bibit̃ cũ aqua mell: minuit flegma. et bdelium vtrũq; resoluit ramicẽ aque ⁊ aperit os matricis clausum. et educit fetum: et mũdificat matricem. et resoluit apostemata ani et testiculorum et confert morsui vermium venenosorum.

B eal. i. dactili imaturi.
B ear. i. citrulli.
B eberis. i. semis endiuie.
B ebili. vel bebilis. i. papauer contusum.
B ebech. est ꝓprium nomen loci.

¶ Cap. LXXXXV.

Bebonig. vel bebonigi: vel bebonici: vel bebou gi: vel bebunegiemara. grec. arthemis vel antimus. vel leucãtimos: vel gamilla: vel beranthemidẽ: vel chamelon. vel melantemon: vel crisocomon. lati. vo camomilla. Anchemida. Hal'. scõo memiri. ca. scõo. et. z. simpl'. phar. ca. z. distin. scõe. SERAPION. li°. aggre. ca. bebonig. Bebonig. sunt eius tres spẽs: et discernũtur ꝓm colores flox solum et ipsa herba habẽs virgas lõgas circiter palmũ vnum fructicosos habẽtes ramulos et folia parua minuta gracilia et capitella rotũda parua: in aliqbus quox flores albi. et in aliquibus aurei colores ⁊ flos qui apparet sub capitello est rotũdus hñs circũq̃q; flosculos similes flozib⁹ rute: ⁊ color ipsox est aut citrin⁹ aut purpureus: ⁊ nascit̃ in locis asperis: ⁊ sup mare. colligitur in vere: ⁊ oportet q̃ reponãtur folia: ⁊ flores postq̃ teritur quodlibet de perse: et fiant inde trocisci.

DIASCORIDES. ca°. antimus ꝓm translationem nostrã. huius herbe tria sunt genera habentia in flore distantiã. haste sunt illi duarũ palmax fructicose ramulos multos cũ viminibus plurimis ac tenuib⁹. folia generãt citrina parua atq; angusta ⁊ tenera. superi⁹ capitellũ rubi cũdum cum quadã rotũditate habẽs deintus aureũ florem qui exterius foliox abiectione tegit̃ alboxax: aut mellini aut purpurei colozis magnitudine rute similantium. Nascit̃ vero locis asperis: vel circa vias ⁊ semitas. colligitur maxime vere. vtus eius calefacit ⁊ desiccat in primo. Et genus qõ hz flores albos: vocat̃ lati: camomilla: q̃ oib⁹ est nota. Aliud genus qõ hz florẽ purpureũ vocat̃ exantimon: ⁊ est efficacior oibus. Aliud genus qõ est mellini colozis vocat̃ leucantimon vel crisocomon. GALIEN. 6°. simpli. pharma. ca. antimus: seu camomilla: dcñ gdez est in. z. tractatu de hac herba latius. dicat̃ aũt ⁊ nũc summarie q̃ calefacit ⁊ desiccat in p̃mo. est aũt ⁊ subtiliũ partium: ⁊ ꝓpterea diaforetica necnõ ⁊ rarefactiua ⁊ laxabil' vtut̃. AVICEN. li. z. c. de camomilla. ex ea alia ẽ cui⁹ flos ẽ citrin⁹: ⁊ alia ẽ c⁹ flos ẽ purpure⁹: ⁊ alia ẽ alba: cui⁹ ẽ alb⁹. ⁊ hec est nota: ⁊ folia gdẽ ipsius ⁊ flos reseruantur si fiãt ex eis trocisci: ⁊ ipsi⁹ radix desiccat̃. ⁊ ipsa gdez ẽ ꝓm Hal'. ꝓpinqua vtuti rose in subtiliatione sua: sed est calida ⁊ ipsi⁹ caliditas est sicut caliditas olei cõueniẽs. ca. ẽ ⁊ sic. in p̃mo est aperitiua ⁊ subtiliatiua spissitudinis mollificatiua resolutiua cũ pauca attractione: ĩmo absq; attractione. ⁊ hec est ꝓprietas eius inter medicinas. POSSE. DIASCORIDES. vtus est radici ⁊ flozi eius. ⁊ omni fructui terminãtica ⁊ leptintica bibita: ⁊ supposita fomẽto mẽstruis iperat. aborsuz celebrat. calculos frangit. vrinam puocat: tortionib⁹ ⁊ inflationibus auxiliatur. bicteriẽis subuenit. epaticis maximũ presidiuz est. clixatura vo eius fomento adhibita hec oia facere põt. vñ calefacit ⁊ desiccat mediocriter: ẽ aũt ⁊ leptomeris. i. extenuatoria. ⁊ ꝓpterea diuretica ⁊ calastica ẽ. i. relaxatiua cõdensat ⁊ arefacit. ⁊ ideo in dolorib⁹ iuuat. igit̃ relaxat q̃ tensa sunt ⁊ mollit mediocriter: que dura sunt relaxando in febrib⁹ viscerũ iflãmationez tollit: ⁊ maxime his gbus ex colerico humore ⁊ spissata cute cõsistit. est ⁊ hypocũdrys aptissima sup oia. Exantimata autẽ in febrib⁹ in cute facta ex ebulitione humox in corpore ipso. camomilla figdez viridis aut sicca in oleo cocta reprimit ⁊ digerit ea que accidũt ⁊ isurgũt i capite: dolorẽ oculox curat: epaticis febricitantib⁹ succus eius potui datus cũ aqua cal. mirifice pdest. ad venenũ etiaz cum camedafne ⁊ camedreos: ⁊ camepitheos egs põderibus tonsa: ⁊ mollissime cribrata: et iciuno bibita cũ vino coclearia gnq; optie facit. Mirifice etiã oẽm aquã de corpore per vrinã extrahit. Itez mouet purgationẽ menstrualẽ siue vrinaz: ⁊ excludit fetum mortuũ in vtero decocta atq; vapozib⁹ admota. yliacam etiã passionẽ releuat. Aliud genus qõ vocat̃ exantimon egilopas cataplasmata eadẽ die curat ⁊ calculosis opitulatur. Aliud genus quod vocat̃ lentantimon vel crisocomo vrine difficultatẽ soluit. lapides in vesica generatos excludit: in cataplasmatibus egilopas curat. squamas in vultib⁹ natas limpidat. multi oleo mixto terũt: ⁊ perungunt medicãtes febres periodicas. Seruanda est radix siccata separatim ⁊ flores: folia vo tõdẽda sunt aut in trocisci redigẽda: datur. n. plurimis in vino temperato. z. i. vnde si florẽ nõ habueris eius folia ⁊ radix eius vtutem iplent. Nã due partes foliox iplent vtutẽ flox. est aũt tri saporis. AVICENNA. Camomilla sedat apata calida mollificãdo ⁊ resoluẽdo ipsa. ⁊ lenificat dura q̃ non sunt stricta valde. Et bibit̃ ꝓpter apata viscerũ spissa mollificat tetanũ: ⁊ confortat mẽbra neruosa omnia. ⁊ est ex medicinis plus cõferẽtibus laxitudini q̃ relique: qñ caliditas eius est silis caliditati aialis: est cõfortatiua cerebri cõferẽs sode frigide. ⁊ ad euacuãdũ materias capitis: qñ resoluit absq; attractione. ⁊ hec est eius ꝓprietas. ⁊ ꝓfert pustulis oris. sanat algarab distẽperata: et more emplꝰ sit perposita. alleuiat sputũ: aufert hictericiã: puocat vrinã. egredi facit lapidẽ: et ꝓprie que ex ea ẽ purpurei colozis: ⁊ cũ camomilla gdem euaporat̃ vesica ꝓpter dolores frigidos: ⁊ puocat mẽstrua bibita: ⁊ sedẽdo in aqua ipsius. ⁊ educit embrionẽ ⁊ secũdinã: et cõfert yliace: ⁊ fit iunctio ex oleis ei⁹ in febrib⁹ piodicis: et bibit̃ ꝓpter febres antiquas in fine earũ: et cõfert omni febri absq; forti acuitate cũ nõ est apa cal. in visceribus: et quãdoq; cõfert apati cũ nõ est ca. et est eius maturatio. loco ipsi⁹ ponit̃ in confortatione cerebri et iuuamẽto qõ cõfert in soda berengesif. et est aborsotanũ. SERAPION. auc. Hal'. vtus camomille est q̃ resoluit et fluxa membra cõfortat: et lassitudini confert plus omni alia medicina. sedat dolores: et mollificat mẽbra dura: et lenit spissitudinẽ cutis paucaz: et expellit fe. q̃ fiũt ab humozib⁹ colericis: et ꝓpter spissitudinem cutis qñ in viscerib⁹ nõ est apa cal'n: et iã facta est digõ: sed et febres que fiũt a flegmate et mel'ia aut ꝓpter apata que in visceribus sunt qñ exhibet̃ iuuat iuuamẽto manifesto multũ. et ideo cõtingit q̃ ipsa est vna de fortiozib⁹ medicinis in sedãdo dolores: et de meliozibus mollificatiuis ex medicinis cõueniẽtibus mẽbris iteriorib⁹ que fiũt post myrach: et ipsa et oleũ eius cõferunt sode frigide: nã curat hu. q̃ sunt in capite per resolutionẽ sine attractione. Et hec opatio est sibi magis ꝓpria q̃ alicui alteri medicine: ⁊ qñ fit emplꝰ cum ea curat scabiez oculi et palpebrarũ: et cõfortat cerebrum.

B ebuncos. i. acorus.
B ecaca. i. lingua canina.
B ecarog. i. oçimũ cõe.
B echus. Lassius felix. ca. d tussi humida. antiq̃s tusses: quas greci chrõicas bechas vocant ⁊c̃. Inde exrotbecas tussis arida. et inde pillule bichichie q̃ ad tussim fiunt.
B echat. i. catapucia.
B ecardumẽ. idest cardus siluester.
B eci: vel bechi. Bechas. i. tussis.
B echion. Meschatramesir. i. diptamus vl' salnia. Steph.
B echion apud Pliniũ di citur saluia. li. z6. capi. 6. Dias. al'r.
B echiar. Bechur. i. tapsia. al's ruta agrestis.
B econ. i. cassilago.
B ectaca. i. lingua canina.
B edemeregi est confectio in antidotario.
B edeoar est spina alba.
B edil. idest papauer cordosum.
B edanien. i. bedenac.
B edangi. idest origanum fluuiale.
B edaragi. vel bedarongi. idest oçimuz fluuiale. bederabin ꝓm quosdam et Alabist.

¶ Cap. LXXXVI.

Bedarungie. bederambia. ara. vel cirũgemil: vl' marulmabor. gre. mellisophilos: vel mellisofillum. lati. vo citraria vel mellissa. Mellissa silis est prassio habẽs tamẽ citri odorẽ ca. et sic. in. z° SERAPION. li. aggre. ca. bedarũgie. auc. Dias'. Bedarũgie vel mellisophilos: quod sic dicit̃ eo q̃ libẽter eam apes mãducẽt. herba est tirsos hñs quadratos: irtos plurimos ex vna radice: et folia silia bublote: maiora tamen et tenera et nõ sic aspera vt citrũ i odore. In alio Sera. habet̃ sic. Mellisophilos herba est sup quam apes delectant̃ stare. et virge ipsi⁹: et folia similant̃ virgis et folys maruby siluestris: et virge eius et stipites sunt anguloſi

quadrãguli:⁊ folia eiꝰ sunt maiora folys marruby silue-
stris:⁊ nõ sunt pilosa sicut folia ipsi⁹:⁊ odor eius est sicut
odor citri. GALIENVS. 7.sim.phar.ca. mellisofillũ
prassio qdẽ est silẽ:deficit qdẽ ab eo multũ in vtute. ⁊ p-
pterea neq; aliqs vtiẽ eo:superfluũ .n.est prassio existẽte
ita copioso vbiq; terrarũ mellisofillo vti. si vo aliqñ non
affuerit prassium:lꝫ hoc vti in oibus in qbus vtimur illo
sciẽtes:qꝰ ab actu deficit. POSSE. SERAP. folia eiꝰ
cũ vino bibita:⁊ in cataplasmatibꝰ vim scorpiõis ⁊ spalan
gionis optime curat. Caninos morsus ad sanitatẽ perdu-
cit. Elixatura eius id facere potest:cui⁹ elixatura fomẽto
adhibita mẽstruis lõgissimi tẽporis iperat. ore retẽta do
lorem dentiũ mitigat dissintericis opitulat:⁊ q a micetis
suffocati sunt subuenit nitro addito:folia ipa oia silꝫ face
re pñt:tortionibꝰ recte adhibet:⁊ vt electuariũ ortbonoi
cis ꝓdest sale addito:⁊ anhelosis:⁊ q nõ possunt iacere. ⁊
in cataplasmatibꝰ adhibita scrofas spargit. vulnera pur-
gat:atricis opitulat. ⁊ qñ fit emplꝫ cũ ea sedat dolorem
iũcturarũ. Et idẽ auc. Aben Mesuai. ꝓprietas eiꝰ est leti
ficare aiam. ⁊ idẽ auc. Ysaac:qñ comedit bedarũgie in ie-
iunio:cõfert stõ fri. ⁊ bu. ⁊ facit digeri cibũ grossum ⁊ ape
rit opilones cerebri: ⁊ de ꝓprietate eiꝰ est cõferre debili-
tati cordis:⁊ aufert cardiacã:⁊ remouet afflictões sollici-
tudines ⁊ timores qui accidũt a melia ⁊ humore adusto:
qbus nõ possunt dormire. AVICENNA. de viribus
cordis dicit qꝰ confortat cor.

B edazahar.i. bezaar. Be-
zaar. Bedezahar. idẽ.
B edaramue: vl' bederẽte-
gium.i.orimũ fluuiale.
B edegard . ara . Achant
leuce spina alba. ⁊ ẽ silis
albasechen albe.
B edegati.i.seia alba qbꝰ ca
remus: sed qdã dicũt qꝰ
sunt grana solis.
B edeguard:quid est. l. be-
medato.
B edella.i.sanguisuga.
B eden.i.radix keiri. Bẽde
B edenerambula .i. basili-
con cũ folys paruis.
B edenar.i.odor rose.
B edenac.i. semina grana-
torum siluestriu: q̃ sunt
grana kilkil.
B edenuti.i.camomilla.
B edembue. vl' bederãbo-
na.i.mellissa. Bederen-
geum.
B ederabina.i.basilicõ mi-
nutum.
B ederambia.i.mellissa.
B ederambina. idest origa
num fluuiale.

¶ Cap. LXXXVII.

Bedereg. crismon.lati. vo erucha geratina vl' tor
tella. SERAPION.li.aggre.ca.bedereg.auc Diaſ. be-
dereg nascit i locis habitatis:⁊ iuxta muros:⁊ seminat in
ortis. hꝫ folia silia folioꝝ eruce agrestis:⁊ hꝫ virgas subti
les silẽs vgis eruce agrestis: ⁊ in summitate virgarũ ẽ flos
citrinus. ⁊ sunt ei vagine silẽs cornibus:⁊ silẽs vaginis fe
nugreci in qbꝰ est semẽ parũ. silẽ semini nasturcy mordi
cans linguã. GALIENVS. 6.sim.phar.ca.crismon. se
minis hui⁹ herbe sapor ẽ silis nasturty. ⁊ vtus eiꝰ est simi
le vtuti illi⁹ nisi qr est ca. iflatiua. Plini⁹. libro. xx. cap. x5.
POSSE. SERAPION. auc. Haly. confert qñ ponit in
loboc tussi:⁊ ad excreãdũ bũores grossos viscosos q ascẽ-
dunt a pulmone. ⁊ cõfert apatibꝰ duris q̃ fiunt in radice
auris ⁊ duricibꝰ antigs:q̃ fiũt in mamillis ⁊ testiculis: ⁊
qñ ors eam administrari in loboc oprꝫ qꝰ ponat in aq̃ ⁊ bul
liat:cataplasmatibꝰ cancros optime curat.

B ederet. idest panis de si-
mula.
B edias corõas.i. tussis hu
mida antiqua.
B edikies.i.herba.
B ederengi . est spes iersi-
mini:⁊ est ex aromatibꝰ
resoluit iflationẽ in oi lo
co embrocata. loco eius
ponit in letificando pon
dus ipsius de seta. ⁊ ꝓtes
ponderis eius de cortice
citri.
B eden vel bedom. i. cassi-
lago alba.
B edustẽr. ẽ herba qua i no
stris partibꝰ caremus.
B eem. qd ẽ. l. behemen.
B eelliligi . idest bellirici ⁊
emblici.
B efa.i.ferrum.

¶ Ca. LXXXVIII.

Behemen vel lienten.ara. gre. vo ⁊ lati. behen.
SERAPION. li. aggre. c. behem. ⁊
spes eiꝰ sũt due. s. rubea ⁊ alba. ⁊ sunt ambe vene i magni
tudine radicis pastinace pue:q̃rũ q̃dã sũt tortuose. Behẽ
deferunt ab armenia odor earũ est bonꝰ. ⁊ est in eis visco
sitas quedã. Ambe spes sunt ca. ⁊ bu. AVICENNA.
li. x. ca. behẽ. Behẽ sũt frusta aspsa. q̃ sunt radices exicca
te cõtracte ⁊ sunt duarũ spẽrum:quarũ vna est alba: ⁊ al-
tera ru. est cali. ⁊ bu. in scdo. POSSE. SERAPION.
Ambe augmentũ faciũt in spermate. AVICENNA.
Behẽ est ipinguatiuũ ⁊ cõfortat cor valde. ⁊ confert tre-
mori cordis:⁊ manifeste augmẽtat sperma. loco eius po-
nit q̃tũ ipm ẽ de tuderi. ⁊ medietas põderis lingue auis.

B ebemurem.i.radix que ab armenia defertur. ⁊ ẽ de ea
alba ⁊ nigra ⁊ rubea quam ignoro.

¶ Capitulum. LXXXVIII.

Bel vel sel. SERAPION. lib. aggre. ca. bel. auc.
Ysaac benarã. est citoniũ indũ. ⁊ est fructꝰ rotun-
dus sicut auellana nõ hñs corticẽ sup se:i quo ẽ semẽ silẽ
dore:⁊ est illud qõ de ipso administrat:⁊ vtus eiꝰ est sicut
virtꝰ çinçiber]. ca. ẽ i. z. ⁊ bu. i pmo. POSSE. SERAP.
subtiliat chimos grossos:⁊ ofert duriciei nerꝝ:⁊ valet
vẽtositati emorroidaꝝ ⁊ augmẽtũ fac in spmate: ⁊ valet
sic fel. arbor eiꝰ vocat darsisabã: vt appet in. l. darsisabã.

B eberengi.i.gensemin spe
cies zambach.
B ekat.i.citrullus.
B eladur. vl' belador.i.ana
cardus.
B elachim.i.ceruus.
B ella.i.sanguisuga.
B ellaria. lati. genicularis:
quã greci linchis vel lin-
chitis vocant pro qua. l.
linchinis.
B elbulidus.i.alkekengi.
B elengesif . i . arthemisia.
Haly. 6. sim. phar.
B eleon.i.flos cartami.
B ellesem. vel belseri. idest
balsamum.
B elessen. vel belesen . vel
ducumbelsen.i. balsami
lignum.
B elsel sunt qdã fructꝰ pro
qbus. l. bule.
B elledariũ. vel belledhar
.i.anacardus. Stephꝰ.
B elessis est lapis cõferens
ad dolores stomaci cum
suspendit super stõm. ⁊
est corallus.
B elgam.i.flegma.
B eliget. qd ẽ. l. amleg. Bel
liget idẽ. Belliligi.
B elliricus genus est mira
bolani.

¶ Cap. XC.

Belliculi marini: vel bellirici marini: vl' belbꝰ. la
ti. arab. astor. Bellirici marini sũt quasi
vmblici bois sm figurã:⁊ sunt lapides parui ⁊ albi q̃ ine-
niunt in ripis marinis coherẽtes sicut dẽtales. sunt fri. ⁊
sicci. sꝫ eoꝝ excessus ab auctorib⁹ nõ determinat ponun
tur in vnguẽtis ad faciẽ clarificãdã. POSSE. puluis eo
rum subtilissim⁹ resoluatur cum axungia gallinacea pns
resoluta:⁊ fiat vnguentum pro facie abstergenda. ponun
tur in antidotario Halie. in vnguento citrino quod inter-
pretatur vnguentum de citro.

B elemon.i.titimallus qui
similatur portulace sil-
uestri.
B ellis. Pliꝰ. li. z6. ca. 5?
B ellisebẽdũ. est qõdã colli
riũ armenicũ qõ ignoro.
B eliat aligena .i. galbanũ.
B el sel.i.bel.
B elulidus . phisalides. al-
kekengi.
B emastrũ.i.arthemisia.
B emebaracha. i . sanguis
vaccinus.

¶ Capi. XCI.

Bemedato vl' bedeguar ara. gre. vo acãtisleuce.
lat. vo spina. SERAP. li. aggre. ca.
bemedato. auc. Diaſ. bemedato noiat in greco acãtisleu
ce:⁊ ẽ in latino spina alba. Nascit in mõtibꝰ zagial. hꝫ fo
lia silia cameleõte albe:nisi qr sunt strictiora ⁊ albiora cũ

summitatibꝰ spinosis. ⁊ sup ea est silẽ bore. ⁊ sunt spino-
su hñtia stipitẽ vni⁹ brachy vel duoꝝ in grossitudine di-
giti policis vl' plus color eiꝰ ẽ vergẽs ad albedinẽ in sũmi
tate eiꝰ sunt capitella silia ericio marino. nisi qr sunt mi-
nora ⁊ oblonga:⁊ flos eiꝰ est coloris purpurei. ⁊ semen eiꝰ
silẽ grano cartami:nisi qr ẽ rotũdiꝰ eo. DIASCOR.
fm trãslationẽ nostrã ca. acantisleuce:siue vt latini spina
alba. Nascit in mõtibꝰ atq; siluestribus locis viscidis. fo
lia hꝫ vt cameleonta:sꝫ angustiora ⁊ albiora ⁊ spinosa. vir
gam cubitis duobꝰ longã in grossitudine maioris digiti. i-
terius inanẽ:hñs in sũmitate capitellũ spinosum sic echi-
nus marinꝰ:⁊ oblongũ. florẽ hꝫ purpureũ:in quo semẽ gin
co silẽ:sed rotũdius. GALIENVS. 6. sim. phar. c. acã-
thaleuchi:siue spina alba. hãc qdã leucadã appellãt. ẽ aũt
hui⁹ radix siccatiua ⁊ mediocriter stipticãs ꝫ saporẽ. ⁊ ẽ
abstersiua ⁊ cõfortatiua. PLINIVS. ca. de acãtisleuce
.i. bedeguard. ⁊ ẽ cardus cũ aculeis. i. folys albis. sicut ap
paret si . l. l. cardus siluestris. ẽ fri. in p. ⁊ medius iter bu. ⁊
sic. AVICENNA. li. z. ca. bedeguard ẽ spina alba: ⁊ ẽ
silis alefebachati: verũtã est vehemẽtiꝰ alba. ⁊ hꝫ longio
res spinas. silanturq; eiꝰ spine folys amomi: verũtã sunt
subtiliores ⁊ vehemẽtiꝰ est alba:⁊ eius qdẽ stipes perue-
nit vsq; ad duos cubitos: ⁊ eiꝰ flos est purpureus: ⁊ semẽ
eiꝰ est sicut semẽ carthami: verũtã est maioris rotũditat]
⁊ in radice ipsiꝰ est ifrigidatio cũ resolone quadam: semẽ
vo eiꝰ est ca. ⁊ subtile. ⁊ dixerũt qdã qꝰ tota ẽ ca. valde: ⁊ i
ipsa est vtus resolutiua ⁊ aperitiua: ⁊ ꝓprie in semine eiꝰ.
⁊ in ea ẽ retẽtio fluxus sanguinis: ⁊ eius retẽtio est eq̃lis.
POSSE. SERAPION. Bemedato ofert fluxui ven
tris ⁊ debilitati stomaci. ⁊ abscindit fluxũ sanguinis. ⁊ po
nitur exteriꝰ sicut emplꝫ:⁊ destruit apata mollia:⁊ qñ fit
collutio oris cum aq̃ eius in qua coquũtur cõfert dolori
dentiũ: sꝫ feminis eiꝰ suba est subtilis:⁊ cõfert habentibꝰ
spasmũ qñ ipm bibit ⁊ cõfert sputo sanguis ⁊ dolori stõi
⁊ fluxui antiquo:⁊ ꝓducat vrinaꝫ ⁊ delet apata flatica. ⁊
qñ bibit semẽ eius cõfert pueris hñtibꝰ spasmũ: ⁊ illi q ẽ
morsus a cane rabido: ⁊ qñ suspẽdit sup aialia venenosa
amittũt toxicũ. DIASCORIDES. radix eius bibita
emoptoicis ꝓdest:sciaticis ⁊ stomaticis fert opẽ: vrinam
ꝓducat:tumores oẽs in cataplasmatibꝰ spargit. elixatura
eiꝰ oẽtiũ ꝓescit dolores:semẽ eiꝰ bibitũ ꝛctos ifãtes salu
berrime curat. morsibꝰ venenatis occurit:⁊ q eaꝫ in collo
portauerit incursum serpẽtũ non timet. Radix deficcat
mediocriter ⁊ ẽ stiptica. ⁊ iõ ciliacos ⁊ stomatichos iuuat
sanguinis eductionẽ repmit. ⁊ tumores vice cataplasma-
tis spargit. Semẽ eiꝰ leptomeris ⁊ ca. ẽ vtutis:putrefact]
mẽbris iuuat potatũ:⁊ fluorẽ sanguis medet: ⁊ sic intra-
neoꝝ reumatismũ. item fessionibꝰ quas greci enchatisma
vocãt fluores matricis abstringit:cataplasmatibꝰ miscet
cõstrictiue medentibꝰ. GALIENVS. Achãtaleuci cõ
fert iliacis ⁊ stomaticis emissionẽ quoq; sanguis cohibet
tumores ẽt cataplasmata ꝛbit. iuuat ẽt dẽtes dolentes: si
gargariçat de decoctiõe. Semẽ vo subtiliuꝫ partiũ. ⁊ ca.
vtutis ẽ q̃re ⁊ spasmãtes bibitũ iuuat. AVICENNA.
bedeguard cõfert apatibꝰ flegmaticis: ꝓp id qõ est in ipsa
de resolone ⁊ ꝛctione qñ fit ex eo emplꝫ: ⁊ ex radice eiꝰ
ꝓprie:⁊ cõfert ẽt spasmo ꝓp id qõ ẽ in ipso de ꝛctiõe eq̃li
cũ resolone:⁊ semẽ eius cõfert ifantibꝰ qñ bibũt ꝓp corru
ptionẽ in motibus lacertoꝝ. ⁊ collutio oris facta ex succo
eiꝰ sedat dolorẽ dẽtiũ. ⁊ cõfert sputo sanguis:⁊ ꝓpe radix
eiꝰ cõfert debilitati stõi ⁊ apit opilones. ⁊ cõfert soloni an
tique:⁊ ꝓcipue stomatice:⁊ ꝓcipue radix eiꝰ:⁊ est ꝓducati
na:⁊ valet febribꝰ flegmaticis lõgis: cuiꝰ cã est debilitas
stõi ⁊ oibus febribꝰ antigs. ⁊ cõfert si masticat:⁊ si ponat
sup punctura scorpionis attrahit venenũ. ⁊ si bibat semẽ
eius confert morsure venenosorum reptilium. loco eius
in febribus ponitur fumus terre.

B enneffegi.ara. benefegũ
.i. viola.
B enãgesif.i.cepe qõ come
dit paruum simile cepe
narcisci.
B enaspis: vel benepsete.i.
granũ albũ. vnde oleuꝫ
fit. ⁊ est ben.
B en qd ẽ. l. balanꝰ repsico.
~~est semẽ carapucie.~~ Xpo
forus de honestis.
B ende. beden. idest radix
keyri.
B enden.i.radix alkean.
B endocũ. gelousiuꝫ. geloũ.
carea põtica. auellana.
B enedach.i.semẽ granato
rum siluestriũ: ⁊ sunt ge-
nera kilkil.
B enechest. famechest. ara.
agnus castus.
B enedicta herba vel plã-
ta.i. fu. nascitur in locis
agrestibus siluosis ⁊ bu
mectis.
B eneguar.i.bedeguar.
B enegum: vel bengi. idest
iusquiamus.
B enesegi.i.viola.
B eneran.i.peristerion.

¶ Cap. XCII.

Benetguariden. ara. lati. scarabei q nascũt
in balneis. AVICEN.
li. scõo. ca. de scarabeis. Scarabei ofert dolorib⁹ matri-
cum:⁊ puocãt vrinã ⁊ mẽstrua. ⁊ faciũt abortum:⁊ cũ cor
dumeni valent emorroidibus:⁊ conferunt rigori:⁊ confe
runt venenis ex venenosis animalibus . ⁊ oleum in quo
frangitur valet ad dolorem aurium.

B eneçin vel beneçinuꝫ.i.
sambucus.
B engenebest.i. agnꝰ castꝰ.
B enge.i.spelta.
B eng.i.porata.gnida. gin
ga.iostriamon.
B engi. Benegũ. Stephꝰ.

¶ Cap. XCIII.

Beng ara. vel elfoziũ. gre. simphoniaca. lati. vo ius-
gamus. vl' cassilago: vl' caulicaria. SERA.
li. aggre. ca. bẽg. auc. Diaſ. est arbustũ paruũ hñs stipitem
grossum:⁊ folia lata ⁊ lõga spissa in summitate q̃rum co-
lor vgit ad igne:⁊ sup ipm ẽ de bozra:⁊ sup ramos eiꝰ in la
teribꝰ ẽ silis fructui balaustie i figura sua sortitos sup ra-
mos ipsos egdistãtes p ordinẽ sup quẽ fructũ ẽ coopculũ
silẽ scuto. ⁊ ille fructꝰ ẽ plenus scie silẽ semini papaueris:
⁊ sũt eiꝰ tres spẽs: vna eaꝝ hꝫ flores purpureos: ⁊ folia si-
milia folys plãte dicte sancinalchos. ⁊ semẽ nigrũ: et fru-
ctus i q̃ ẽ semẽ: hꝫ cortice durũ spinosuꝫ. et silẽ balaustie.
Alia vo spẽs ẽ hñs florẽ mellini coloris:⁊ folia ⁊ flores sũt
molles:⁊ hꝫ semẽ: cuiꝰ color tẽdit ad rubedinẽ silẽ semini
plãte dicte anisnat. ⁊ iste ãbe spẽs iflant:⁊ tumere faciũt
⁊ iducũt subet:⁊ nõ sũt ꝓueniẽtes medicine. Sꝫ ẽ tertia ⁊
illa ẽ i q̃ ẽ iuuamẽtũ i medicia:⁊ ẽ remissioris vtut] ⁊ mol
lior tactu:⁊ hꝫ folia pinguia ⁊ plena hũiditate:⁊ sup ea est
bozra: flores eiꝰ sũt albi ⁊ hꝫ semẽ albũ:⁊ nascit ꝓpe arbo
res ⁊ sterglinia:⁊ ꝓpe mare:⁊ i rupibꝰ: semẽ vo hui⁹ meliꝰ
ẽ magis albũ. si aũt hñ nõ põt: pone loco eiꝰ illã: cuiꝰ flos ẽ
rubeꝰ: spẽs vo eiꝰ cꝰ semẽ ẽ nigꝝ ẽ fugiẽda. Pli. li. z5. c. 4.
i fi. DIASCORIDES. ex trãslationẽ nra z. c. ō iusga
mo. fruteꝝ ẽ parꝰ hastã grossiorẽ hñs folia lata oblonga
diuisa nigra ⁊ aspera iuxta cui⁹ hastas sũt capita plena se-
mine sicut miconos. Sꝫ iusgami tria sũt gnã. vnũ purpu-
reũ florẽ habens ⁊ semẽ nigrum folliculos duros ⁊ spino
sos. Alteꝝ vo flores mellinos habꝫ ⁊ folliculos molles. se
mẽ obruffuꝫ sic erismon. Ambe vo iste maniã pstãt ⁊ nar
cotice sũt ⁊ minꝰ vsuales. tertiũ vo genꝰ ẽ cui⁹ vsus freq̃n
tat folia hꝫ pinguia ⁊ mollia:⁊ chili. i. succi plena: flores al
bos:⁊ semẽ albũ ꝓferẽs. Nascit locis maritimis et in ri-
pis semẽ vo vtile ẽ albũ qõ minꝰ si iuẽtũ fuerit ruffum se-
cũdat. Nigrũ vo iutile ẽ. semẽ eiꝰ et folia exiccant. basta
ipsiꝰ tõsa et expssa. hic succꝰ i sole ficcãdus ẽ. qr vtilis est
vsui post ãnũ: semẽ eiꝰ siccũ i cala missuꝫ cõdit et expmit
ẽ vo succꝰ melior viridis q̃ siccꝰ. multi vo farie triticee suc
cũ eiꝰ admixtũ scis trocisci reponũt. GALIENVS.
8? sim. phar. ca. de iusgamo ex trãslationẽ arabicã. Jusga-

mo fm trãslationẽ arabicã. Iusgamus cuius semẽ nigrũ est ⁊ signũ sup hoc q̃ sit semẽ nigrũ: est q̃ flos ei⁹ vgit ad rubedinẽ facit maniã ⁊ subet. ille vo cui⁹ semẽ subruffuz ẽ cognoscit in hoc q̃ flos ei⁹ ẽ citrin⁹. ⁊ est ppinquus p̃ in vtute. ⁊ pp hoc oz q̃ caueat ab his ambabus spẽb⁹: ⁊ non vtat eis gs: qz nõ ẽ iuuamẽtũ i eis: sz occidũt. iusgam⁹ vo bñs semẽ albũ ⁊ flozẽ albũ ẽ cõueniẽs vsui medicine: ⁊ ẽ fri. in. 3. sic. in scõo. POSSE. DIASCORIDES. vtil' est succ⁹ semini viri iuolũtario. Cõfectionib⁹ colliriozum mixtus reuma viscidũ ⁊ calm cõpescit. dolozes auriũ mitigat stericas cãs medẽdo cõpescit. mixt⁹ polẽte velut cataplasma adhibit⁹ tumozes podagricos spargit: semẽ ei⁹ oia sil'r facere nouit. maxie tussientib⁹ subuenit: ⁊ cataryz soluit. reuma oculoz ⁊ dolozẽ cõpescit obulo. i. cũ semine miconis ⁊ mulsa mixt⁹ ⁊ bibit⁹ fluxui matricis ⁊ sanguinẽ reicientib⁹ opitulat. Semẽ eius solũ podagricis auxiliũ est. vino mixtũ ⁊ cataplasmatib⁹ adhibitũ tumozẽ testiuz ⁊ mãnarũ soluet: multis alys cataplasmatib⁹ necessario miscet: folia ei⁹ maxie cũ polẽta mixta: ⁊ i cataplasmatibus adhibita dolozẽ tollũt: ⁊ cuz vino bibita ter aut q̃ter febzes empialas ꝓhibent: cocta sicut olus: ⁊ comesta statim maniaz faciunt. Radix eius cocta in aceto oti retenta dolozem dentium mitigat.

B ennigi. ara. li. ō doctrina ara. i. pannicum.
B enus citrina. herba ẽ cuius duo sunt genera celestis ⁊ citrina: quã ignozo
B erandaru. i. vga pastozis
B eraniten. idest capillus veneris
B erberie. i. berberi pro q̃bus. l. amiberberi. arboz eius dicitur ẽrarasch: ⁊ gre. oziachantum.
B erbena: vbascum verbena. i. gerebotanũ. i. sacra herba: que sangmina vl' sanguinẽ. antiquitus vicebant: eo q̃ pagani i sacrificys ea vtebantur.

PLINIVS. ca. de berbena. hanc ligati ad hostes ferre solebãt. hac iouis ara verit domus purgant lustraturq̃. li. z5. c. 9. in pncipio. ⁊ li⁹. zz. ca. z. i fi. Sz sciẽdũ q̃ Diasc. facit capl'm be gerebotano: ⁊ semotim facit capitulũ de pisterion. ideo di

Berengemisch.

dam ẽ gariofilatũ qõdã cõe: ⁊ qõdã latũ ẽ plus alys qõ citrariũ vocat. Oçimũ gariofilatũ ẽ illud qõ ab auctozib⁹ laudat. Oçimũ citrariũ ⁊ cõe vituperant ab oib⁹: ẽ. n. oçimũ gariofilatũ cõpetẽs medicine ⁊ berba ⁊ semẽ: cuz aũt simpl'r ponit in medicina: semẽ debz itelligi: ⁊ potissime in elarys: sz i vnguẽtis ⁊ in emplis berba itelligit. est ca. ⁊ sic. ⁊ semẽ bz vtutẽ cõstringẽdi ⁊ cõglutinãdi: qõ pz ex eo qz si ponat in aq̃ statim ĩgrossat. ⁊ fit q̃dã ꝓgluctinositas. berba ipsa ex aromaticitate bz vtutẽ cõfoztãdi ex q̃litatibus suis dissoluẽdi cõsumẽdi ⁊ abstergẽdi ⁊ mũdificãdi. SERAPION. li. aggre. ca. berẽgemisch. auc. Ysaac Berẽgemisch ẽ oçimũ gariofilatũ: ⁊ folia ei⁹ sũt pua: q̃rũ colozẽ medi⁹ iter ruborẽ ⁊ glaucedinẽ bui⁹ berbe odozẽ filis gariofiloz: ⁊ stipes ei⁹ ẽ q̃drãgulat⁹: cui⁹ coloz est fiẽ coloz folioz ipsi⁹: ⁊ semẽ ẽ minutũ nigrũ: ⁊ colligit in mẽse iuly: ⁊ ẽ. ca. ⁊ sic. ĩ fine scõi. DIASCO. c. oçimũ. Oçimũ cui⁹ vtutis sit penit⁹ iter medicos opio ẽ icerta: naz q̃ auctoze crisippo criminant: bi ei⁹ vitia pcensent q̃ sit stõ ĩutilis q̃ oculos ebetat q̃ ĩsaniã faciat iecozi obsistat. addũt pterea. si tritũ lapide cõtegat scozpiones gigni: cõmãducatũ: ⁊ ĩ sole positũ vermes creare: pediculos enutrire. Affri ẽt putãt hoc eẽ psuasum q̃ sigs eo vpio ẽ q̃ oçimũ sũpserit a scozpione feriat nõ posse saluari. Sz q̃ ĩ diuersa ⁊ vera opione sũt hec oia falsa asseuerãt. gnimo stõ pdest: eo q̃ ifl'ones ei⁹ dissoluit: ⁊ fac alia iuuamẽta q̃ fm ipm ĩferi⁹ dicent. POSSE. Cõtra sincopim ⁊ cardiacã passionẽ det aq̃ ro. decoctõis berbe ipsi⁹. ad idẽ valet vinũ ōcctiõis ĩ q̃ berba ipsa stetit p noctẽ. ipsa berba valet ꝑ frigiditatẽ stõi B mõ. decoquat in multa q̃titate ĩ vino: sz melius ẽ ĩ musto. ⁊ post decoctionẽ addat vinũ albũ ĩ multa q̃titate. tale vinũ ẽ cõfoztatiuũ multũ ⁊ aromaticũ. ⁊ valet ꝑ pdicta: ⁊ ꝑ idigõnẽ ex friditate. vinuz ẽt decoctionis ipsi⁹ berbe cõfoztat digõnẽ. Cõtra fluxũ vẽtris ex frigiditate semẽ oçimi cũ modico puluere acatie decoquat ĩ aq̃ pluuiali: ⁊ det patiẽti. Ad matricẽ mũdificam ⁊ mẽstrua puocãda: fiat decoctio ei⁹ ĩ aq̃: ⁊ fiat fomẽtũ: ⁊ suppositoriũ ex teneritate ipi⁹ berbe succ⁹ ipi⁹ berbe pluerigat⁹ mñi cẽ mũdificat ꝓceptũ adiuuat: ⁊ mũstrua puocat. berba ipa ōcocta ĩ vio ⁊ oleo ⁊ natib⁹ ⁊ anchis cataplasmata valz ꝑ tenasmonẽ. Pli⁹. li⁹. zo. ca. iz. iz. DIASCORI. Oçimũ stõ pdest qõ iflatiões ei⁹ dissoluit: ⁊ coctũ ĩ aceto ⁊ sũptũ aluũ fluẽtẽ repmit: semẽ ei⁹ tritũ ⁊ bausttũ narib⁹ sternutamẽta iducit: vrucas tollit attramẽto sutozio tpatũ. Oçimũ vo ml'tũ comestũ caliginẽ oculis ifert: vẽtrẽ mollit: ifl'ones vẽtris cõmouet: ⁊ diureticũ ẽ. lac mulierib⁹ puocat: cũ polẽta ⁊ oleo ro. vt cataplasma adhibitũ cũ aceto modico tumozib⁹ opitulat. pcussiuz scozpy mitigat: cuz vino bibitũ dolozes oculoz tollit: succ⁹ ei⁹ inũctus caligines detergit: reuma ꝓhibet: semẽ ei⁹ bibitũ melicis maxime pdest: dissurie medicat ifl'onib⁹ pdest. narib⁹ applicata sternutamẽta puocat. et berba ipsa id facere potest.

SERAPION. Oçimũ gariofilatũ cõfert stõ. et fac digerere cibũ grossũ: et cõfert epati et cozdi: et aufert tristiã et sollicitudinẽ: et odoziferas facit eructuatões: et aperit opil'onẽ cerebzi. et ꝓfert cardiace: q̃ a fl'ate et melia fit ⁊ qñ comedit aut odozat cõfert opil'oni nariuz. Et idem auc. Sandarag. auget colerã: et ẽ bonũ emozroidib⁹. ⁊ est magis tpatũ q̃ maiozana: et q̃ sisimbziũ: nec ẽ ĩ eo de sicitate q̃tũ ĩ illis. Et idẽ Sera. Oçimũ nõ gariofilatũ: nõ ẽ alicui⁹ iuuamẽti iteri⁹ sũptũ. imo ẽ grauis digõnis. et ẽ de cibis q̃ nimiũ generãt colerã. et idẽ auc. Aben mesnai Oçimũ gariofilatũ acuit visuz multũ subtil'r: et de eo comedit cũ bedareg. et raffano: et ẽ bonũ fl'aticis ⁊ apit opilationẽ cerebzi et capit q̃ fiũt a flegmate. et cõfert catarro hũido. Et idẽ auc. Vyp. Oçimũ nõ gariofilatũ ẽ siccuz ĩ nã sua. et retinet vẽtrẽ. et dixit ruffus q̃ ẽ siccũ ĩ nã sua: et cõuertit ad colerã velociter: et mũdificat hũiditates pectozis: cũ fit emplm cũ eo qõ resoluit et maturat et nõ ẽ alicui⁹ iuuamẽti iteri⁹ sũptũ. et dixit in li⁹ de cibis: q̃ est malũ ĩ cibo sũptũ et graue digõni: et idẽ auc. Diasc. qñ sumit multũ ĩ cibo de eo iducit obscuritatẽ visus. et mollit ventrẽ: et gñat vẽtositatẽ et puocat vrinã et lac. et ẽ difficilis digõnis. Et qñ fit emplm cũ eo et alzarton cuz oleo ro. et aceto ꝓfert apati ca. et emplm ex eo confert mozsui scozpionis. et ei⁹ succ⁹ qñ auferẽ ei⁹ spuma abstergit visũ. et semẽ ei⁹ qñ bibit cõfert illi in cui⁹ cozpe gñat melia: et ꝓfert strãgurie. et qñ odozat fac sternutare. et B ẽt fac bedarogi. s. herba ipsa. et oz q̃ stringant oculi eius q̃ sternutat boza sternutatiõis: et multi q̃dẽ abstinẽt ab ei⁹ come-

stione ꝓpterea qz qñ mastica. ⁊ ponit in sole generãtur ex eo ymes. ⁊ boies regiõis lyonoy dicũt q̃ si q̃s comederit bedarogi ⁊ pũctat⁹ eadẽ die a scozpiõe nõ euadit mozte ex pũctura illa. Et idẽ auc. humaym. Quãdo repimus aliquos ex antiqs p̃bis dicẽtes q̃ stringit vẽtrẽ: ⁊ aliquos dicẽtes q̃ laxat: videt hoc eẽ ex B q̃ bẽat in se duas vtutes ꝓtias: sic caules: qñ q̃ iuẽit vtutẽ expulsiuã fortẽ ĩ cozpoze adiuuat ad fluxũ. Et qñ iuenit vtutẽ retẽtiuã fortez adiuuat ad retẽtionẽ. iõ qz ĩ eo sũt due vtutes. s. laxatiua ⁊ retẽtiua. Et dixit. bedarog qñ nõ bñ cogtur ei⁹ vapozes nocẽt stõ pp mozdicationẽ q̃ ẽ in eis. Et dixit q̃ calefacit sanguinẽ: ⁊ desiccat desiccatiõe fozti. ⁊ idẽ auc. Aben mesuay de satureia dixit q̃ acuit visum subtil'r. ⁊ iõ comedit cũ bedarog. ⁊ raffano: ⁊ ẽ bonũ fl'aticis: ⁊ apit opil'ones cerebzi ⁊ capitis q̃ fiũt a fl'ate: ⁊ cõfert catarro hu. ⁊ idẽ auc. Alkalamẽ. ⁊ magis tpatũ q̃ maiozana: ⁊ q̃ çinçiber. nec ĩ eo ẽ tñ de siccitate q̃tũ ĩ illis. GALIENVS. ĩ lib. de cib. ca. de oçimo. s. nõ gariofilato: pessimi qdẽ chimi ẽ: ⁊ ꝑpter B ifamãt qdã ipm dicẽtes si tritũ ĩmittat olle vacue celerrime generat ĩ paucis dieb⁹ scozpiones: ⁊ maxie qñ ĩ sole gs quolibz die calefecerit ollã: sz hoc qdẽ chachochimũ ẽ ⁊ malũ stõ. ⁊ idigestibile. holus vo ita dicem⁹ ipm ẽ ca. i scõo: ⁊ bz hũiditatẽ nõ nãlẽ. Et idẽ. 8. sim. phar. ca. penultimo. Oçimũ. s. nõ gariofilatuz ex z⁹ ẽ gradu calef. bz aũt hũiditatẽ supfluã: vñ nec vtile ĩtra cozp⁹ assũptuz. cataplasmatũ vo exteri⁹ vtile ad cõsumẽdũ. ALMAN. trac. 3. c. albetarogi qõ exponit oçimũ nõ gariofilatũ ca. ẽ qõ ⁊ dolozes efficit capit. ⁊ male nutrit: cui⁹ comestio vtẽtis visuz turbat qñ eo multo vtit. spma quoq̃ ⁊ lac desiccat oti tñ stõi ꝓfert. cõroborat. n. ipm atq̃ cozdi auxiliat.

B erco. vl' bission. i. flos cardi: vnde coagulat lac.
B erilie. i. pisa legumẽ.
B erilion ara. i. herba pale-
B erilis. i. cozallus. (sia.
B eringi. i. iusgam⁹ alb⁹.
B erillus lapis de gñe cristalli: sz obscurioz eo p q̃ .l. lapis berillus.
B eriterõ. i. scõus pãnicul⁹ sup vẽtrẽ iterioz: ⁊ noiatur rotũdus. qz q̃si singulat⁹ ab eo qõ tãgit. ipm ẽ sicut spera sup quez sunt sumen ⁊ additiões molles ⁊ fozamina.
B ernanich. i. betonica.
B ernia. i. pix.
B ernis. qd ẽ. l. sandaros.
B erõgi. i. tortella pro quo l. bedereg.
B eroz. i. semẽ magnũ.
B eronice. idest bernix. vel vernix.
B ers. i. vga pastozis.
B ersandaru. idez. vel bersciedumi. bersiendari. Berçiadarni. bibac.
B ersceoscẽ. Bersesanum. Bersasanum.

¶ Lap. XCV.

Berscegasten.

psice: sz ara. capill⁹ algel. vl' capillus algil. lati. coziãdrũ putei vl' capillus pozcin⁹ vl' capillus veneris. gre. vo adianton.

SERAP. li. aggre. ca. bescegasten. auc. Diasc. i. capillus veneris ẽ berba cui⁹ folia silia sũt folys coziãdri. ⁊ bz stipites duros subtiles lõgitudine palmi vni⁹: ⁊ nõ bz crus neq̃ flozẽ: neq̃ fructũ siue semẽ. ⁊ bz radicem in q̃ nõ est vtilitas. Nascit locis vmbzosis ⁊ parietib⁹ spelũcaz hũidarũ. Et idẽ auc. Hal'. vt⁹ est ei desiccatiua: sz nõ bz fridiratẽ neq̃ caliditatẽ: ⁊ nõ est ĩ eo caliditas appens: sz est ĩter duas q̃litates oppositas exñs ĩ gradu medio iter eas. vñ subtiliat ⁊ dissoluit. Stephan⁹ de capillo ven. Ab antiqs vocabat adianton sue politricon: vt pz p Diasc. ⁊ p Alexandrũ. vñ oia ista. s. capillus ve. adianton. politricon accipiunt ꝓ codez. qz oia hec noia q̃ intricon definũt. capillũ sonãt. nã tris gre. capillus. trica capilli. vñ gallitricon. pollitricon. adianton. oia illa ab effectu idez sũt. stringũt enim capillos: ⁊ multiplicant: casumq̃ eozũ prohibent.

IO. MESVE. ca. de capillo ven. dr apud quosdã capillus fontiũ ⁊ capillus boĩs nemozalis. Et ab alys coziãdr putei: ⁊ est herba cui⁹ folia sũt silia folys coziãdri viridia ⁊ tenuia: cui⁹ stipites sũt ĩ lõgitudine circiter mediũ cubitũ: ⁊ sũt sic pili pozcini: ⁊ sunt ĩ coloze iter rubedinem ⁊ nigredinez: sz magis declinãt ad nigredinez. ⁊ ꝑpe iuxta radicem eoz: ⁊ quanto magis pcedunt: declinãt ad nigredinem: ⁊ sunt sine flozib⁹: ⁊ eoz oztus est in puteis fõtib⁹ ⁊ locis aq̃rũ. meliozes sũt viridioza bñtes folia: ⁊ q̃ vberiozes sũt fm omnes ptes plãte ipsoz. subtiles vo ⁊ graciles ⁊ declinantes ad citrinitatem nõ habent spiritum.

GALIENVS. mixta est eoz ꝓlo. sunt aũt ꝓsiti ex ptib⁹ terreis subtilib⁹ mediocriter aqueis a qb⁹ iest ei sti pticitas: ⁊ ex ptib⁹ calidis subtilib⁹ valde pp qõ vt⁹ eoz cito resoluit debilis. vt⁹. n. ĩ ōbili stõ cito tollit. sz ptes calide posite sunt ĩ supficie: q̃re vehementi⁹ fit illud. ⁊ B est illud qõ videt oñdere ꝓl'onez ipsoz declinare ad lat⁹ caliditatis: quãuis dicat Hal'. ipsos esse eq̃les: ⁊ iest eis ex ptib⁹ calidis in ipsis vt sint resolutiui subtiliatiui ⁊ apitiui opil'onuz: ⁊ solutiui nãe: ⁊ ꝑpe q̃ ex eis sũt recẽtes. sicci vo sũt ꝓstrictiui ⁊ ꝓhibitiui cursuũ. nõ est ĩ eis malitia: debiliter tñ purgãt: sz ꝓfoztãt opatiõez eoz viole: ⁊ cassiafistula ⁊ tereniabin: ⁊ qñ sit ifusio eoz ĩ aq̃ casci vigozat eos ĩ soluendo: de decoctione autem modicum sustinet.

POSSE. SERAPION. auc. Hal'. Capillus veneris facit oziri capillos ĩ allopitia: ⁊ dissoluit scrofulas: ⁊ qñ bibitur frãgit lapidẽ: ⁊ iuuat ad educendũ screatũ hũoz grossoz q̃ sunt ĩ pectoze ⁊ pulmone. ⁊ stringit ventrez. ⁊ idem auc. Diasc. elixatura ei⁹ qñ bibit cõfert disnoicis hicteric] dolozi splenis ⁊ strãgurie: ⁊ frãgit lapidẽ: ⁊ stringit ventrẽ. ⁊ qñ bibit cũ vino ꝓfert mozsib⁹ venenosoz: et fluxui superfluitatũ ad stõz: et puocat menstrua: et mũdificat puerperas: et abscindit fluxũ sanguis. et fit emplm cũ eo vlcerib⁹ fraudulent] pessimis: et fac oziri pilos ĩ alopitia: et dissoluit scrofulas. GALIENVS. 6. sim. phar. ca. adiãtũ. siccat: sbtiliat: diafozat: nã alopitias curat et scrofulas et apata diafozat: lapidez bibitũ frãgit. necnõ emissiõib⁹ viscosoz et grossoz q̃ ex thozace et pulmone ꝓfert: stringit fluxũ ventris. non tamen caliditatem aliquã ifert.

DIASCORIDES. vt⁹ ei⁹ est ĩ folys ipsi⁹ q̃ elixa ĩ aq̃ et bibita ipa aq̃ asmaticis disnoicis hictericis: et dissurys medicat. calculos frãgit: ventrez strĩgit: mozsus caninos ad sanitatez pducit: reuma stõi ꝓpescit: cũ vio bibit⁹ menstruis ĩpat: abozsũ fac: sãguinẽ reyciẽtib⁹ sbuenit: mozsib⁹ venenat] opitulat. alopitias et vlcera q̃ acozas vocãt greci ephticimis purgat. scrophas spargit ĩposita trita et mixta lixiuio addito cinere ⁊ laudano et olo mirtino ⁊ susino et vino: capilloz flozes coercet si caput inde lauet. elixatura ei⁹ addito cinere et vino id pstat. A pullis comesta ꝓfozat ipsos ad pugnã. vtil'r etiã comedit a pecozib⁹. Nascit ĩ locis vmbzosis et aq̃sis et parietib⁹ hũidis et circa fõtes. Alq tãq̃ recozpozatiuã ōcoctõez ĩ tardis passiõib⁹ labozãtes potãt. s. anhelosis stõatichis ventris fluozi. et ĩ difficultate mict⁹: ōsiccat. n. et extenuat. et iõ chiradas digerit apa et lapides rũpit ĩ vesica potat⁹. Ad hũozes etiã gluctinosos et pingues: ascendentes etiã a thozace et pulmone bñ iuuat: et reuma ventr] ꝓstrĩgit. medi⁹ est ãt iter ca. et fri. ꝓl'onẽ. ĩ colli doloze folia ꝓtrita cũ pipis granis nouez: et de seẽ coziãdri granis nouez cũ vino optie dat ad bibendũ ĩtroeũti balneũ: fac etiã ad capillos muliez nutriendos si ĩ oleo decoquat. IO. MES. Solone educunt colaz et fl'a et hũozes grossos et ibibitos: et mũdificãt pect⁹ et pulmonẽ. et educũt mãs ꝓtẽtas ĩ eis: et mũdificãt sanguinẽ ⁊ clarificãt eũ: ⁊ clarificãt colozẽ: et faciũt acgrere bonitatez anhelit⁹: et mũdificãt stõz et ventrez et epar: et ꝓferũt dolozi eoz: et sunt medicia bona opil'oni ẽpis splenis ⁊ hicteritie ꝑpe: et oĩuz egritudinũ et opilationũ: et ꝑpe ĩfusio eoz ĩ aq̃ apy et endiuie: aut ĩ aq̃ ci-

cerũ nigroꝝ:aut ĩ aq̃ seminũ q̃tuor.aut ĩ aq̃ lactis ꝓpe:ꝛ delet cũ oleo camomille scrophulas:valz ẽt syrupus eoꝝ pleuresi ꝛ pipleumonie ꝛ puocat vrinã:ꝛ vsus decoctõis eoꝝ frãgit lapidẽ:ꝛ purgat matrices fetaꝝ:ꝛ boc ẽ de pos se eoꝝ de eo qõ ptinet ad eos ex ptib⁹ calidis:ſz ex pte sti pticitatis eoꝝ ꝓhibẽt cursuz materieꝝ.ꝛ abscindunt san guinẽ:ꝛ ꝓfortãt stõm ꝛ vẽtrẽ ne recipiãt supfluitates ꝛ p hibẽt casuz capilloꝝ:ꝛ ꝓfortãt radicẽ eoꝝ.ĩmo faciũt eos crescere ꝛ multiplicãt eos ĩ locis vbi oz:ꝛ ꝓpe cũ oleo mir rino aut oleo laudani.ꝛ vio stiptico:ꝛ puluis eoꝝ adustio nẽ fac̃.silr ꝛ abluit̃ ex decoctiõe ipoꝝ ĩ vino caput:ꝛ absci dit furfures.Et sile fit ex cinere ipsoꝝ: ꝛ cinis eozũ sanat fistulas lachzimales.Dosis.Potio decoctõis ipsoꝝ qñ q̃ ritur ꝑ ipsos solo per ventrẽ est circiter lib.i.

B ertaciũ.i.siler creticũ.
B ertal.ara.i.passer.li.ō do ctrina.ara.
B ertanich.i.betõica.Diaſ.
B ertbanichi.i.alleluya.
B erules.i.apa gingiue:cali dum ꝛ pfundum.
B erulie.i.pisc| stupefaciẽs q vocat̃ cozpigo.
B erz.i.berzad.ꝛ est galba nũ pp excellẽtẽ ei⁹ vtutẽ berzad sile dicit̃ kene.ꝛ est gdam lapis multũ ca rus regib⁹ pro quo.l.ken ne.bezaad.
B erziticon.i.piscis victus turdus. (rans.
B erziabar.i.a morte libe/
B esagũ.Bisbegi.vel bessa gũ vel bestaguum.i.poli podium.
B esed.vl keseld.ara.idest cozallus.non alkeiri ru bei flozis.
B esel.i.lapis. (nuz.
B esera.luchelula.i.galba/
B eser.i.semẽ.Basara.idez
B eser astozech.i.semẽ vrti ce. (pulle.
B eser albasar.i. semẽ ce/
B eser alchite vel alkite.i. semen lini.
B eser algosarel. bustari.i. semen dauci.
B eser albada. idest semen pozt ulace.
B eser andebe. idest semẽ scariole.
B eser arsimach.i.sem̃ atri plicis.
B eser afulgel.i.semẽ raffa
B eser archenige.i. (ni. semen citri.
B eser artabul.i.semẽ trifo ly acuti:ꝛ ẽ trifoliũ silue stre.l.bandachucha.
B eser aldel. i.semẽ sinapis
B eser altomat.i.semẽ lapa
B eser batan.i.semẽ (ty. malue maiozis.
B eser carascis.i. sem̃ apy.
B eser costum vel cotum.i. semen psily.
B eser culbe.idest semẽ fe nugreci.
B eser chesiti vel thesi.i. se men sileris montani.
B eser culbar. idest semen coziandri.
B eser cuctimeri.i.semẽ car ui silueſtris.
B eser garfi.i.semẽ eruce.
B eser gbetest.i. semen cu iuslibz spẽi trifoly.
B eser liuar.i.semẽ rose.
B eser rasina. idest semen maratri.
B eser rosat.i.tandachoa.i. semen nasturty.
B eser.vl setb.sobar.i.semẽ aneti.
B eser sedef.i.semẽ rute.
B eser thasas. idest semen papaueris.
B esical'.vel bessicalis'.i.fi salida vel fisalidos.
B espillus.i.serpillum.
B estarcoton.i.psilium.
B este.i.polipodium.
B estese.Bistese. idest ma cis.Stepb̃.
B estesem.i.vga pastozis.
B esteguasten. idest capilli veneris.
B esulidus. ara. pfisalidos .i.alkekengi.
B esustidos.i.nenufar.

¶ Cap. XCVI.

Beta vel bleta.lati.gre.stellẽ.ara. vo belk. vel selet. Beta.alia cãdida.alia nigra:alia silueſtris. itẽ greci duo gña faciũt nigrã ꝛ cãdidã quã pferunt̃ pcissimi seminis appellãtq̃ firlon:ꝛ ẽ beta agrestis q̃ ẽ beta lata q̃ facta ẽ sic̃ ellus alb⁹:vt appz ꝑ diaſ.ca.de elleboro albo.ꝛ ista vocat̃ blitis.pro q̃.l.sachiliemenie.ꝛ lz Diaſ.faciat se motim capl'm de bleta ꝛ de beta:error scriptozis fuit vel trãslatozis.nam idẽ dicũt ꝛ debẽt ꝓtinuari illa capitula. Plinius libro.zo.capitulo.8°.ꝛ libro.19.capitulo octauo. POSSE.SERAPION.li°.aggre.ca.de bleta.ex ea est alba ꝛ nigra:ꝛ in sapore eius est nitrositas.ꝛ virtus eius ẽ que abstergit ꝛ resoluit:ꝛ expellit supfluitates caliditat|: quando cum ea fit sternutatoziũ.ꝛ quando bleta coquit̃ egriditur ex ea viscositas ꝛ acuitas:ꝛ fit virtus eius que ꝓhibet generationem apostematis:ꝛ resoluit resolutiõe pauca.in alba vero est de virtute abstersiua ꝛ resolutiua. in nigra est res stiptica:ꝛ ꝓprie in eius radice. Et idẽ auc. Hal'.in.li.de cibis. In ea existit humiditas abstersiua ab stersione tẽperata.ꝛ cum illa humiditate laxat ventrez:ꝛ mollificat itestina:ꝛ stõz.ꝛ maxime cũ fuerit boni sensus. ꝛ ideo accidit q̃ bleta est mala stõ.ꝛ ꝓprie illi qui est sicut dixi quãdo vsus eius est nimi⁹:ꝛ nutrimentũ eius est pau cũ sicut est nutrimẽtũ aliarũ herbaꝝ.Sz bleta gdẽ ẽ ma gis iuuatiua q̃ molochia in apiendo opilones epatis. Ni gra aũt stringit ventrẽ sicut lens:ꝛ maxie quãdo cogt̃ ra dix eius est plus stiptica constrictiua ventris:ꝛ alia spẽs eius soluit ventrem.ꝛ ambe gdem species eius sunt mali chimi ꝓpter nitrositatem que est in eis.ꝛ ideo quando fit sternutatoziũ cum succo eius ꝛ melle mundificat cerebꝝ ꝛ confert dolori aurium:ꝛ quando ex decoctione blete ꝛ radicis eius abluit̃ caput: aufert lendines:ꝛ mundificat ipsum a furfuribus:ꝛ quando proycit̃ super scissuras que fiunt a frigore confert eis:ꝛ quando coquitur cum folys eius curat botboz:ꝛ valet ad combustionẽ ignis ꝛ berisi pillam.Et idez auc.Aben mesuay.quando coquitur ꝛ co meditur cuz fabis digerit cito. GALIENVS.6.sim. phar.ca.bletũ. Bletũ est olus comestibile fri.ꝛ hu.ꝓpo nis in scõa mansione a temperata abstãtia. Et idem li.2° de cibis.ca.de beta.Succus bete est mediocriter abster siuus qui ꝛ ventrẽ ad egestionem excitat:ꝛ stomacuz ali quando mozdicat:ꝛ maxime illozum qcũq̃ facile passibi lem habent ipm:ꝛ ꝓpter hoc ipsum est eduliũ maluz sto maco amplius comestum.Alimentũ autem ab ipsa mo dicum magis ydoneum est q̃ malua ad opilationes que fm epar.adhuc aũt magis quãdo cum sinapi aut oino cũ aceto comeditur ꝛ spleneticis eodez modo comesta sunt bona medicina magis q̃ alimẽtuz. DIASCORI.ca° de beta. Jecore laborantib⁹ ꝛ spleneticis cum sinapi vti lissime efui datur. ignes sacros ꝛ que adusta sunt cum al bumine illinita restringit: vlceribus in capite manantibus facit.item allopitys cruda trita optime illinit̃. aqua in qua est cocta furfures capitis eliminat. pmonibus aũt in fomẽto adhibet̃. Jniecta cum melle onera ventris de ponitur.item elixe ꝛ cocte maxime cum lenticula abscin dũt ventrẽ:ꝛ sine ipsa molliũt ventrem:ſz ambe cacosto matice sunt.humozes nutriũt malos:succus earũ narib⁹ ĩfusus caput purgat:ꝛ ĩfusus in auriculas mitigat dolozẽ. cũ radicibus suis elixe lẽdines mũdãt.fomẽto zernis ꝑ sunt alopitys.antecedente scarificatione ipposita capillos restituẽt: pascẽtia vulnera cõpescunt:itez folia cruda ca taplasmata cicatricib⁹ nigris reddũt colozem.

B etas.i.tussis sicca ꝛ arida.vnde pillule betholie.i. que fiunt ad tussim.
B etadozẽ.vl'bethadoze.i. oçimum magnum.
B eteta.i.herba q̃ vocat̃ lin gua cania:ꝛ ẽ cinoglossa.
B ethaog. vl'bethaogi. i. oçimũ commune.
B ethem gd ẽ.l.bauud.
B etheth.vel bethesth.i.oẽ genus melonis.
B ethera.i.melon.
B ethion.i.saluia ſz pliniũ co q̃ tussi cõferat.
B ethlen.idem.
B ethonia.i.polium.
B etonica.gd est.l.bastarẽ. cestron.ara.castram. ve ctonica.Diaſ.Psyceo tri phon.Stepb̃.
B ezaar.i.lapis viridis qui valz ꝑ venenũ in q̃ ẽ tã ta vtus vt expellat vene nũ.l.lapis bezaar.

B ezaard.vl'bezadarad.vl' bezarat.i.galbanũ.
B erzarad.kene.berz.idẽ.
B ezar.i.bautia.
B ezachar.idest omnis me dicina simplex cõtra ve nenum. Bezardem ty riaca.
B ezearicum vel bezeat id est bezaar.
B ezel.i. istm̃ vel pfozatio ventris hydropicozum.
B ezer albachat: aly alen gesne vel albedanigi id est basilicon.
B ezerra catima.i.psilium. Bazaracaton.
B iacõ.i.ꝓfectio ad tussim.
B ibac.i.vga pastozis bers. bersandaru.bersicadari.
B ibach.Sera.li. aggre.ca. bibach.auct.Diaſ.afferẽ ab india ꝛ similis cortici sicut cortex mozi ꝛ odo ris boni: ꝛ habz vtutẽ ca lefacientẽ ꝛ fiũt cũ eo fu migatiões ꝛ ponit̃ in ꝓfe ctiõibus vnguẽtoꝝ. ꝛ in alys ꝓfectõib⁹ calefacto rys:ꝛ hz vtutẽ sile z vtuti calami aromatici:ꝛ q̃do fit fumigatio cũ eo valet tortiõi mricis qñ ẽ siccũ.
B ibech idest tussis.
B ibemum.i.almea.
B ibilissa.i. papauer ꝓtusũ.
B ibimõ vel biblimõ.i.poz tulaca bñs lac q̃ vocat̃ al farfac ꝛ ẽ satis laxatiua.
B iblakiuz vel biblatim.i. oleander.
B iblas: est species canne lege basap.
B iblion vel biblos biblus .i. papirus. vñ carte fiũt inde biblos grece liber a quo bibliotheca.
B iblue idest cardamomũ minus.
B ibon.i.camomilla.
B ibone.i.lapatiuz agreste.
B ibu.i.cepe paruum.
B ica idest affodillus.

¶ Capitulũ. XCVII.

Bichar vl' bibar.ara.gre.butalmos.lat.vo oculus bouis ven vacce vel cotula. SERAPI. lib.aggrega.cap.bichar.aucto.Diasco. Bichar habet sti pitem mollez ꝛ folia similia folys maratri.ꝛ flos eius est citrinus plus floze camomille similis flozi cotule. ꝛ ideo nominãt eam boc nomine.Et idẽ aucto.Halie.Acuitas ꝛ mozdicatio sunt in ea plusq̃ in camomilla:ꝛ resolutio ei⁹ est amplioz resolutiõe ipsius. DIASCORI.ca.butal mos.fm tanslatiõem nostrã berba est mollis:cuius folia sunt tenuiter scissa:maratro similia:ꝛ caulis eius mollis nascẽs circa muros ciuitatis.flozes citrinos bñs ꝛ vehe menter splẽdẽtes ac in oculoꝝ similitudinẽ rotũdos. vñ ꝛ nomẽ traxit: flozibus camomille similes: ꝛ illa ẽ berba que vocat̃ lingua nostra pucida vel cotula fetida.Et alia butalmos habens folia coziandro similia nascens iuxta muros ciuitatis:cuius flozes sunt ex toto citrini. ꝛ ista est berba que vocat̃ in lingua nostra oculus bouis:vel cotu la.lege butalmos:ꝛ inuenies cõtrouersiam in dictis Dia scozidis de illa berba ꝓpter cozruptam translationem. GALIENVS.6.simpli.phar.cap.butalmum siue se men incozruptũ vel cappocozonia: vel oculus bouinus. nominatũ quidẽ est ita a flozibus qui vident̃ secundũ fi guram similari oculo bouis.secundũ colozẽ vero similis est arthemidi:magis autez multo ꝛ acrius est ob hoc ma gis diafozeticum vt ꝛ sanet duricies admixtũ ceroto. PLINIVS cap.de butalmo.Butalmo flozẽ hz croceũ oculo bouis similẽ.vnde ꝛ a grecis nomẽ accepit: ꝛ est bu ius caule molli folys coziãdri simile.nasci̇t̃ iuxta muros ciuitatis. AVICENNA lib.scdo.ca.bibar. Bibar est que nominat̃ keusen.i.oculus.rosa eius est citrini colozis rubea in medio.grossioz.rosa camomille ca. est in secũdo sic.in ꝓmo. POSSE.DIASCORI.folia eius trita ꝛ cerotis addita pustulas ꝛ duricies apostematũ spargit.ꝛ si flozes eius terunt̃ cũ croco: affirmant alig q̃ si post la uacrũ ꝛ balneũ eundẽ quis biberit bonũ colozẽ restituet ꝛ facit ipsuz vomere ꝛ maxime arcuato mozbo infectos. acris est. ꝛ ideo diafozetica:ꝛ ꝓpterea schetemata soluit cum ceroto.tyrsi eius in cibũ sumũt̃. AVICENNA. Odoz eius cõfert ventositatibus grossis in capite.

B ichicon idest confectio ad tussim.
B ichi.Bechas. bechi gre. tussis.ide pillẽ bichichie.
B iciden.i.satirion.
B ida vel bidal idest virga pastozis.
B idelic.i.balsamum.
B idella.i.sanguisuga.
B idellium.i.bdellum.
B idema.i.albuty radices.
B ifare vl'bifere. dñr arbo res que bis in anno fru ctificant.bisbase.
B ifer.i.cardamomum.
B ilaue vel bilauue. Bilbe ue. Bilue vel bibleue.i. cardamomũ minus.
B ilbiũ.i.herba q̃ vocat̃ vn gula caballina.tussilago.
B ilibus idest coleris.
B ilimen vel bilimon. bilo mõ.i.pozrulaca bñs lac. Pli.li.zz.ca.zz. post p̃n cipiuz. ꝛ vocat̃ alfarsagi. Bibimon. Bacchlanica Auicen. (ma.
B iliofissima. i. colericissi/
B ilis.i. tristitia vel colera secũdum plinium.
B ilibzis.Jsidozus.Sextarius duarum.ll. est q̃ bis assumpt⁹ dr̃ bilibzis.
B iscoctũ.i. Apbriges Hal'.
B iliscone.i.pulegium.
B imion vel biminio ẽ spe cies napi.
B imo.i.affodillus.
B inablon idest cotula.
B inamfloze.i.de arboze.
B inchum mirti:puto q̃ sit sup virgultuz mirti bñs formam plante manus
B ineni vel bineny .i.lapis barchim.Bireni idez.
B inz.i.iusgamus albus.
B ireni.i.lapis de barchiõ.
B irenũ vas.i.de lapide ꝛ ẽ lebes sustinens ignem. Halie.lib.secre.
B irsen ẽ dictio psica. bir.i. pectus. ꝛ sen.i.apa. inde birsen.i.apa pectoris. Paly.scõa tegni.ꝓmẽ.zi.
B iruach vel birutar idest affodillus.
B irziden.i. herba que vo cat̃ testiculus vulpis.
B isaceyl'bisase.i.ruta agre stis q̃ fm Diasco. cap.de ruta.Armel dr̃ moli.Ha. .6.memiri.cap.p̃mo.ꝛ.z. memiri.capl'o.4.
B isalon visalon.later. i.te gula.lib.de doctri.gre.
B isancia.i.succus herbaꝝ diureticarum.
B isara.i.armel.ꝛ ẽ spẽs ru te agrestis quã. Diaſ.vo cat moli. Armola.Qzib. Alexan. barmola vesa sa.Diascozi.
B issarim vel bissaruz.i.ru ta silueſtris.
B isaxi.i.hermodactili.
B isbase idest bisfare.
B isbzeci bessagũ.i.polipo diũ.Bisbeigi idez.Ste.
B isbese.Bisbasse.arabi.i. macis.Stephanus.
B isbeig.gd est.l. dipteris.
B ision.i.flos cardi. vñ tin git̃.ꝛ est flos cartami.
B ismalua:gd est.l.Altea.
B ismius.i. napellus. Bis sum.idem.
B isexi.i.hermodactili.
B isrigi.i.polim.
B issum.i. nappellus. Bis mi⁹ idẽ.Bis. Vali.Bix.
B ission.i. flos cardi. vnde coagulatur.

¶ Capl'm. XCVIII.

Bistorta vel cõsolida rubea.lati.gre. catapbilon. vel tormẽtilla:vel porẽtilla.ara. buseke. Bistorta est berba similis pẽtafilon:nisi qz hz septẽ folia: vtrinq̃ pilosa:ꝛ ideo vocat̃ eptaphilon:cuius radix est ru bea ꝛ tortuosa similis galãge:sed nõ hz acumen.flos eius aurosus ꝛ ipa iudicat̃ fri.ꝛ sic.in tertio. Sed notandũ q̃ est spẽs bistorte bñs folia similia lapatio acuto: nisi qz co loz folioꝝ ex vno latere est celestis. ꝛ ex alio viridis.flos eius rubeus ꝛ radix rubea q̃ ab aliquibus vocatur barda na minoz:ꝛ ab aliquib⁹ lappa minoz:virtus eius in omni bus sicut virtus p̃me specici:sed remissioz. POSSE hz virtutẽ ꝓsolidãdi:ꝛ ꝓfortãdi ꝓceptũ.ꝓtra dissuriã dẽt̃ pul uis bistorte cũ succo plantaginis:ad cõstringẽdum men strua fiat fomentum ex aqua pluuiali decoctiõis pulue ris eius vel ex duab⁹ partibus ei⁹.ꝛ vna spice: fiat puluis qui aspergat̃ supra ventrez ipso p̃us melle calido empla strato ꝛ iuuat cõceptũ.Ad cõceptum iuuandũ fiat empla strũ ex puluere eius:ꝛ alys spẽbus aromaticis: puluis ei⁹ vulnera cõsolidat:cõtra vomitum ex debilitate ꝛ furore colere puluis eius cõficiatur cum albumine oui:ꝛ coqua tur super tegulam ꝛ detur patienti.

B isus idest pinus magna que sic dicitur.
B itar vel bitbath. Auicē. .i. virga pastoris.
B iticb. i. herba saponaria vel herba fullonum vel herba borich.
B itrias: qd est. l. zeg.
B itumen iudaicū dcm̄ est fm Dia. q̄ in iudea inuenit. s. in stagno qō or̄ mare mortuū. l. brafalendi. Aspaltū stercus demōis
B iumi. i. ypicon atricuz fa lestrū. ifaricon. scopa regia. herba sci ioānis. pfo
B ix. i. napellus. (rata.
B ixis idest tora.
B iziden idest satirion.
B laca terrēa. i. terra rubea
B lactaria ē silis vbasco q̄ sepe fallit ꝑ ea captafolys minus candidis cauliculis plurimis. flore luteo hec abiectas blactas ī se ꝛtrahit. ideo blactaria or̄. Plinius. z5. ca. 9.
B lactabisantia vel blactebizātia. qd ē. l. acchafar.
B lactini vel blactinō idest purpurea maritima.
B lāca est q̄dā ꝛfectio posita in antidotario minozi Hal. ꝛ or̄ blanca per antiphrasim: eo q̄ ē nigra vl or̄ blāca. i. alba: nō q̄ sit alba: sz qz purgat humores albos ꝛ flegmaticos.
B lediū. i. pulegiū. Diasco.
B lefara idest tinctura oculos ringens.
B lefaricō. Belefaricon. i. raniculus viridis.
B lefaron ꝛista. i. instrm ad scalpendū palpebras.
B lesi. i. brites crura retorta versus intus.
B letus idest blitus.
B leta sicla: sz blit⁹ olus coxilides. idē ꝛ qō ē blicus. l. sachilemenie. ꝛ qd est bleta vel blitū. l. betaz.
B leta acriō. i. sicla silueſtr] ꝑ q̄. l. sachillemenie.
B liconos vliconos. i. pulegiū lib. de doctrina gre.
B lifaton. i. corroboratiuū.
B liton vel blitus vliton. i. sachiliemenie.
B oa idest rubētes papule. Plin. lib. z6. cap. xi. in fi. ꝛ lib. z4. cap. 8. in. fi.
B oachis. i. bedeguar.
B oaberech arabice. i. cristallus.
B oaraz. ara. tussis. al. i. crisis. lib. de doctrina ara.
B oatrū. i. ydria siue lodria
B obas. Bobles. i. bulbus berbesum. ꝛ est balsales basaleus.
B oblos ematic⁹. i. bulbus vomificus. ꝛ ē narciscus
B oblos. Bulb⁹ vl bobos. Bolbos. i. balsales. volutos grece cepe.
B ocarion vel bocaron. i. pars gutturis vel canna pulmonis.
B ocbiron vel bocirō idest canna pulmonis.

¶ Capitulus. XCIX.

Boeboengi. Fz Aui. li. z. est gūmi borribilis sapozis. apporta⁹ de regiōe occētis ꝛ extimauerūt quidā q̄ est sandaraca: sed non est firmū. Cōfert asmati ꝛ vtunt ea luctantes extenuat splenem ꝛ puocat menstrua.

¶ Capitulum. C.

Boeisse aromaticū. AVICENNA lib. z. capi. boeisse. Boeisse ē corzex grossus bīs colorem purpureū bīs sapozē gariofoli absq̄ dulcedine cinamomi q̄uis sit dulcior q̄ gariofilus. ꝛ est debilior in operationibus suis q̄ gariofilus. est ca. ꝛ sic. in secundo.
B ocn auguē. i. ligua bouis.
B oetesum. est arbor cuius gūmi est dragantum.
B olarcos. i. anetem.
B oletus. Bolites. volitis. i. species fongi. Bolos idem. Bolicos Boblctus.
B olismus. ē magn⁹ appetit⁹ causat⁹ ex inanitōe mēbrozꝫ ꝛ repletōe stōi: ꝑpter quā inanitōez multū appetunt. ꝛ ꝑ repletiōez stōi pazꝫ accipiūt: imo min⁹ q̄ appetūt. ꝛ iō or̄ bolismus. i. minus bolus: qz minus sumunt bolū q̄ appetūt. Hal. ad glauconē. cap. z. distinctōis tertie.
B olus. i. lomorso vel cibo. vnde bolismus. i. minor bolus. ꝛ bolus. i. terra sigillata. Saladinus.
B olus romanus vel bolū. est q̄dā vena terre q̄ ꝑcipue in armēia repit. ꝛ iō or̄ bolū armenū: ꝑ q̄. l. canarmenū.
B om idest bubo. amobach alia species.
B oma. i. bombix.
B ombas quid est. l. goron bombix. vomuix.
B onades. i. barba iouis.
B onaides. Bonades. i. semen apy. Oriba.
B ombix. qd est. l. gozon. ꝛ bōbix. sil⁹ vocat⁹ vermis q̄ facit sericum.
B ondacten vel bondachaten idest genus pōderis quantum auellana.
B ondata. i. q̄titas auellāe
B ondoch vel bonoch arabice. i. auellana.
B onich. i. botim.
B onió. Bomon. ara. i. pdix auis. vel caput eius.
B ozabasis. i. bombix.
B ozac. idē est qō baurach. ꝛ est spuma nitri.
B ozada. alfoza vel affella. i. limatura argenti.
B ozra ē q̄dā albedo cū aliquali pilositate vt apparet in folys calamenti ꝛ iusquiami ꝛ alys.

¶ Capitulum. CI.

Bozrago. herba ē satis nota. ca. ꝛ bu. ī medio pimi. bz. n. vtutē gnāndi bonos būozes. valz fz Dia. ꝛuale scētib⁹ ꝛ sincopātib⁹ cardiacis melicis comesta cū carnib⁹. Cōtra sincopiz fiat syrup⁹ ex succo eiꝰ ꝛ zuccaro. fiat sil⁹ ꝗ cardiacā passionē addito puluere ossis de corde cerui. valet sil⁹ contra melancoliam.
B ozas qd est. l. crisocolla.
B ozras. Bozax. tincar arabice. i. capistrum auri.
B ozatbum idest baurach armenum.
B ozcas. i. ventus aglonis.
B ozebos. i. armoniacum.
B ozettra. i. afronitrum.
B ozee armini vel bozia. i. baurach armenū. Bozacum. Stephanus.

¶ Capitulū. CII.

Bozich vel osatis. gre. ara. agisdo. lati. sapōaria: vl herba fulonū. ꝛ ē de q̄ paniculos faciunt: quos berbaticos vocāt ꝛ siccāt eos ꝛ ꝑ sapone vtūt. bye remias si laueris te nitro ꝛ ml⁹ riplicaueris tibi berbā borich maculata es inigrate tua. PLINIVS ca. ō bozich. Bozich ē berba sat] nō q̄ satis ꝗruit ad abstergēdū pannos. ꝛ iō ipa ml⁹ū fullōes vtūt. Ex folys eiꝰ fciñ cataplasma vulnera magna gluttiat ꝛ cruozē illozꝫ sistit ꝛ repmit tumozes: q̄ trita cū melle purgat vulnerosa sozdida ꝛ mūdat maculas. ꝛ mixta cū albumīe oui subuenit igni sacro.
B ozingi vel bozāgi ē qōdā semē quod venit de sceni ꝛ ē amazꝫ. ꝛ lati. vocat⁹ tortella. l. bedereg.
B osas vel bostes vl bosos idest feniculus.
B osteiedary. i. vga pastor]
B otāi. votani. gre. i. plāta.
B otboz bather. i. eminentia carnis vel pustula.
B otbomarien quid est lepis fruterꝫ hic ex aquosa suba remisse cal⁹a virtute ꝛ terstri fri. nō multā cōposita ꝑpterea ēt stipticat moderate. siccat q̄ in scōo iam cōpleto vel tertio icipiēte. Jn ea vo q̄ fz caliditatē ꝛ fri. dria medius aliq̄liter ē cōmoderatus. silez āt in oib⁹ bz ei⁹ stipticitatē in radicib⁹ ꝛ ramis in extremis ī pullulatōib⁹ in frōdib⁹. adhuc aūt in fructu ꝛ corzice. ꝛ succus in folys eius viridib⁹ expressus silis erit gradus stipticās moderate. vñ bibit⁹ per se ꝛ cū alys pharmacys quascūq̄ disinterias sanans. Et subdit. ꝛ schimelias. i. stinci mōtani. alia quidē exichinus. alia vo oligoschin⁹ nominat⁹. maior ꝛ qdē durior ē exichinos. grauior vo ꝛ laxior oligoschios: fructus āt oligoschonis sōniferus ē. oxichinos vo due sunt spēs. vna qdē nō fructuosa cuius nullus vsus ē ad curas. Alia vero fructicosa ꝛ somnifera ꝛ eiꝰ fructus: sed minus q̄ oligoschinos ꝗplo eozꝫ est cōposita ex terrestri substantia remisse frigi. ꝛ aquosa remisse cali.
DIASCORI. ca. terrebinthi. s. domestici folia semē ꝛ coziū stiptica sunt. sil⁹ diligētia colligunt⁹ sicut scinus. semē eius cachostomaticum est. est enim ca. ꝛ diureticum.
POSSE. GALIE. qñ bibit⁹ lētiscus per se vel cū alys pharmacys q̄scunq̄ disinterias ꝛ vētrales dispōnes curat. ac ēt ad sanguis spuitiōes ꝛ emozosagias q̄ ex mr̄ice ꝛ ꝑcidētias ani ꝛ mr̄icis idoneus est ꝑprie ypochistidos: sz ꝛ scimelias. i. stincus mōtanus cū suis spēbus si fuerit torrefacti cū vino ꝛ bibant⁹ fluxū qui fm ventrez deficcāt ꝛ fluxū rubeū detinēt ex q̄bus manifestuz est: qñ ꝗplo eorū est cōposita ex suba terrestri remisse fri. ꝛ suba aquosa remisse cali. ad siccandum redolent: ꝛ ad caput vapozes mittunt: remisse fri. quibus ꝛ somnolentos operantur.
DIASCORI. terrebinthū domesticū vētrē stimulat vino mixtū: mozsib⁹ occurrit eiꝰ resina eligenda ē alba ꝛ limpida vitreū bīs colozē ꝛ odozē terebithi retinēs. vtilior est oibus resinis. scōa post istā resinā vtilis est resina scini. sicut appet in. l. batronig. lz aliter vocat⁹ i. l. mescebe. tussi ꝛ ptisicis medicat⁹ moze ellectuary melle addito toracis vitia cōpescit. ventrē mollit erugine campane ꝛ ere vsto ꝛ calcāto vel nitro adiuncto lepras corporis purgat. pus auriū melle ꝛ oleo mixto detergit puriginez nature nō admittit pfūdas plagas ꝛ vulnera replet ꝛ purgat malaxātibus medicaminib⁹ nēcie miscet⁹ dolozē lateris. phibet resina molli. i. pictuita ꝛ colofonia q̄ ex loco nomē accepit hec vt electuariū data tussiz medent⁹. oēs resine nō sunt vnius colozis. nā aut albe sunt aut mellinū bīt colorez. fit. n. resina ligda de cipresso. duriozes vo resine sunt strobillina pescilina pictuina ꝛ elatina. Eligēda est q̄ fuerit odozata vel lipida. ꝛ nō ligda valde: sz vt cera sit ꝛ nō valde frāgibilis. Melior ē oib⁹ pictuina ꝛ elatina: qz odorate sunt ꝛ thuris bīt odozē. pescina vo ꝛ strobolia ꝛ cipsina nimiā in se bīt virtutē. nā scinina est silis terbētine. lētisci semē folia coziū ramuli vnā bīt virtutē cū radice. i. stipticā. de cuius cozio succ⁹ fit: de folys ꝛ de corzice sic. folia cime radices ꝛ corzex in aq̄ vehemēter decoquant⁹ ad spissitudinē mellis. est. n. aq̄ ipsa stiptica res. dat⁹. n. cuz pusca frida emoptoicis dissintericis ꝛ solōni vētris ꝛ ē ilis singulare pfidiū. fluxū mr̄icis stringit. cās sterricas curat ꝛ ꝑpendentia ani. Elixatura foliozꝫ eius diuretica est de q̄ si fractura freq̄nter fomēt⁹ celerius solidat⁹. succus foliozꝫ eius dentes ꝗfirmat si sepius ī oze teneat⁹ q̄ virtutis ē stiptice ꝛ similib⁹ causis ꝑdest: ligno eiꝰ viridi dētes fricati cādidant⁹. fit quoq̄ oleū de semine eiꝰ silibus causis necessariū: ꝛ capillis cadentib⁹ inunctum ꝑdest: eo q̄ cal⁹am ꝛ stipticā habēt vim. hanc resinā mastice vocāt. emoptoicis vetustis cū aqua frida seu pusca pstolat⁹. tussiz sedat cū mulsa. cal⁹o stomaco vtilissima est: ꝛ ructuationibus fetidis ꝑdest masticata. dentifrigis vtiliter adhibetur. candiduz vultum facit. fetidum odozē ozis longius arcet. gingiuas cōfirmat: pilos qui in oculis nascūtur contrarios acu vel stilo calefacto optime colligit.
B otrachion vl botracion vel botracium. i. apiū risus. vatrachion. Plini⁹ lib. z5. capi. vltimo in fi. Diasco. Kebikegi. Auicē.
B otrea. i. cētaurea maior.
B otrichis vel botricio. i. apium raninum.
B otrion ē ꝑma spēs vlcez oculi ꝛ est vlcus ī cornea cauum strictū ꝛ mundū. secunda vocat⁹ lamamoma latius supiori minus ꝑfunduz. tertia spēs vocat⁹ argemon in circulo oculi vlcus occupans de pupilla ꝛ ꝑiunctiua. q̄rta or̄ epithamia. ꝛ ē vlcus sordidum ꝛ rabidū.

¶ Laplm. CIIII.

Botris vel botrin. DIASCORI. ca. botris. Botrix est berba fructicosa tota spansa super terraz colozē mellinum babēs per interualla furcata virge eius in omnibus ramis semine plene. folia babet similia intubo agresti cum maximo odore ꝛ bono nō inuenit⁹ in partibus nostris: multi ꝑ suauitate odozis rebus alys eam adiungūt: nascitur in locis cultis ꝛ pascuosis. Lapadocy vero eam ambrosiam dicunt. Plini⁹ libro. z5. ca. 7. ꝛ lib. z7. cap. 8. POSSE. SERAPION cum vino bibita orthonoicis prodest. succus eius bibitus in balneo ictericis colozem reddit. Sed notanduz q̄ plures berbe non inueniuntur in partibus nostris: ꝛ ideo nostro ydeomate non possunt nominari.
B otrus. i. forma vue cōposita ex racemis.
B ouis cornu. i. fenugrecuz sic dcm̄ a similitudine baccaꝫ ei⁹ ad cornua bouū.
B ouis costa. i. dupleuron. ꝛ est bulbub.
B raca idest bacca.
B racatos idest rana.
B rachium aseid. idez. ꝛ est omnibus notum.
B racon idest viscus.
B radipora. i. grauātia ꝛ ad egestionē tardantia isto vocabulo vtit⁹. Hal. lib. dinamidiaruz particula prima. cap. de braddiporis. Oriba vero bradipora. i. gnāntia poros.

¶ Capitulum. CV.

Brafalendi. ara. gre. aspaltū. lati. vo bitumē iudaicū: sic dictū: eo q̄ ī iudea inuenitur. s. in stagno quod mare mortuuz dicit⁹ in quo ingredit⁹ flumē Jordane: ꝛ ipsiuz est spēs napte: sed non napta: qñ napta est petroleū vel stercus demonū qō est idē ꝛ est sic oleū ligdū: sed bitumē iudaicū vel aspaltū vel brafalēdi q̄ idē sunt est duꝫ vtcunq̄ qō pōt pulueriz ari: sz nō resolut⁹ ꝛ bz vtcunq̄ fetozē napte: vt pz ꝑ Serap. ꝛ per cōcordiā. Aui. cap. de petroleo. qō idē est qō napta. Adhuc sciēdū q̄ aspaltū ꝛ napta bitumen iudaicū: petroleum sterc⁹ demonis ꝛ brafalēdi sunt idē: ꝛ est oleū petroleum vel napta ꝛ stercus demonis antiquatū ꝛ induratū: qz qñ petroleuz est recēs liquidū est sicut oleū: sed cū antiquat⁹ induratur. Eligendum est petroleū qō est album vel citrinū: vel clarissime sube: ꝛ qō est fetidissimū: bz aūt virtutem igneā. s. dissoluendi ꝛ ꝗsumēdi ꝛ attrahēdi. ꝛ est ca. in fine tertij sic. in. 4. SERAPION lib. aggre. cap. brafalēdi. Brafalēdi est aspaltū vel bitumen iudaicū rubeū. Est āt in sicilia būiditas quedā natās sup aquas fontiū quā ponunt boōes illius regiōis in lampadib⁹ loco olei. ꝛ vocant ipm oleū sicilinū: ꝛ ipsi qdem errāt in hoc q̄ ipsa est spēs aspalti būidi ꝛ napte. Aspaltum vo babilonicū quoddaz est clarificatū ꝛ coloz eiꝰ est alb⁹: quoddā ex eo est nigrū. Et idē auc. Ha. q̄dā eius spēs generat⁹ in flumib⁹. ꝛ iō reptur hoc maxime natās sup cham ꝛ albollōgue. ꝛ in aflos ꝛ in alys locis pluribus natās sicut butiꝫ: ꝛ dū permanet sup aquā est humidū ꝛ liquidū: postea desiccat⁹ ꝛ fit duꝫ. ꝛ generatur ex eo in mari mortuo ꝛ est mare salsuz vltra terrā seni: ꝛ nō est ī eo aial aliqō: ꝛ venit ad ipz flumē Jordāe. CASSIVS felix ca. de petroleo. Petroleū. i. oleū petre. Inuenit⁹ aūt in locis sulfureis. fit. n. cum pinguedo

terre ⁊ aque actione calozis ad igneas cõuertitur partes. inuenit etiã super lapides quod quidem per eos resudat ⁊ in eis est ⁊ super mare inuenit: sed id est nigrũ. postea vero p excoctõem fit albi colozis: qñq; etiã citrini. in grecia ⁊ i marinis partib⁹ ista opant. DIASCORI. ca. aspaltum. Aspaltũ ẽ bitumẽ iudaicũ: ⁊ ei⁹ aliud est aridũ. aliud liquidũ. vñ bitumẽ iudaicũ qõ fit in lacu iudee q dr̃ asphaltiten: coagulatio eius p ripã ipsi⁹ lacus inuenit ⁊ naute vadunt cũ stafa: ⁊ sic eã colligunt ⁊ siccant ⁊ vendũt. Aliud genus est qõ neq; ferr; neq; aqua rumpere potest nisi tm̃ mẽstrua mulier; aut sanguis hircor. Et si volueris rumpere sic rumpe: tolle filuz de lana ⁊ intinge ipm in sanguine ⁊ sic incide. Est aũt bitumen summũ purpureũ odozis grauiozis: reprobabile autem nigrũ est. Adulteratur aũt pice mixta. Reperit autem babilonicũ bitumen album seu nigrũ lõgo interuallo rapiẽs ad se ignẽ. omne vero bitumen hz virtutẽ malacticã ⁊ diafoꝛeticã ⁊ hz vires visci de ⁊ etiam efficaciter relaxantes. Est etiã acris ⁊ stiptice qualitatis: ⁊ per hoc ꝯ austerium infrigidat: desiccat vero in vtroq; ⁊ ideo ad putredinẽ ⁊ ad reuma vtile est. liqdum vero bitumẽ in babilonia generatur ⁊ alopinia ⁊ sicilia. reperit etiã natans sepe in fontibus recozporatiuz habẽs virtutẽ. AVICENNA. Petroleũ album note spei est: ⁊ nigruz est colamentum picis babilonie. ca. est ⁊ sic. vsq; ad quartũ: est ⁊ subtile ⁊ ꝓprie albũ resolutiuum liquefactiuum aperitiuũ opilationũ. POSSE. Contra arteticam podagram: ciragrã paralesim yliacaz passionẽ stranguriam ⁊ dissuriã fiat partium dolẽtium inunctio. Contra yliacam passionez quidam dant in quantitate. ℈. i. ⁊ ad plus. ℈. y. ⁊ multoties curantur: sed non debz dari i estate nec colerico nec debili: nisi sit materia frigida. Cõtra fortẽ podagram ⁊ yliacam buliat in succo ebuli. petroleum ⁊ colatura det patienti. Contra vitium lapidis summũ remediũ est puluis lapidis lincis buliat in petroleo ⁊ colatura per siringã inuciat. lapis enĩ confirmatus frangit. ꝑus tamẽ dz fomẽtari virga ex aqua decoctiõis malue ⁊ olei: vt extendantur ⁊ aperiant meatus. Contra suffocationem matricis fumus eius positi super carbões p nares recipiat. Cõtra casum matricis fiat suppositoziũ ex bombice intincta in petroleo. Cõtra asma ⁊ tussim antiquaz pectus ꝑus inungat bene vt bene digerat medicinam ⁊ det. ℈. i. vel. y. Cõtra vehemẽtem frigiditatẽ stõi inungat ex eo stomacus. Sed notandũ q; quãdo dat petroleum debet postea dari aligd frigidũ ⁊ humidũ: q; petroleũ excoziat. fri. vo. ⁊ hu. lenit. DIASCORI. Aspaltum tumozes repzimit: offocatiõibus stericis occurrit cadentes mr̃ices subleuat fumigãdo epiletticos. fumus ei⁹ ꝓuocat cum castoreo. mẽstruis impat: tussim sedat. asmaticos ⁊ disnoycos ad sanitatẽ perducit. mozsibus venenatis occurrit: sciaticis pstolat. ciliacis datur in modũ cataputie ⁊ maximũ pstat effectum. coagulatũ sanguinem cũ aceto resoluit. dissintericis cum succo ptisane suppositus curat. Catar; suffumigatione compescit. dentiuz dolorẽ appositum mitigat. podagricos ⁊ arteticos cuz nitro ⁊ cera vt malagma impositũ curat. AVICENNA. Confert dolozibus anchar; ⁊ dolozibus iunctura; ⁊ ꝓprie album ⁊ cõfert dolozibus auriũ frigidis ⁊ confert albugini oculi ⁊ aque descẽdenti. Et nigrũ ex eo ẽt confert asmati ⁊ tussi antique. bibit eniz par; ex eo cum aqua ca. ⁊ sedat dolozem ventris pungitiuum: ⁊ ventositates: ⁊ quãdo fit ex eo licinium interficit vermes ⁊ ꝓprie nigruz. ⁊ comedit põdus. z. i. de eo ⁊ frãgit ventositatẽ vesice ⁊ frigus matricis: ⁊ confert puncture epithimatum.

B rasil idest bratan.
B ragina. i. comissura duarũ cellular; ĩ summo capitis vbi ẽ vtus fãtastica
B rain. i. cozroboꝛatiuum.
B rameatis. i. simile lane.
B ramia vel brassia idest semen vitis.
B ranca leõis. i. berba flaura.

¶ Capitulum. CVI.

Branca vrsina. berba est. cuius folia sunt magna sicut folia caulis: sed incisa sicut branca vrsi. in medio cozum oziẽ stipes in cuius capite sunt multi flozes spinosi conclusi. calida est ⁊ humida in secundo. virtutem habet mollificandi ⁊ maturandi ⁊ leniendi. POSSE. Cõtra ariditatem membrozum ⁊ vitium splenis fiat vnguentum ex branca vrsina ꝓtrita ⁊ macerata diu in oleo ⁊ colature addatur cera ⁊ fiat vnguentũ contra vitium matricis ex frigiditate ⁊ ventositate. ℞. succi brance vrsine. ʒ. iiij. berbe sauine saluie maluarum maiorane rorismarini pulegy arthemisie absinthy abrotani. añ. M. y. gariofilozum. ʒ. iij. cinamomi. ʒ. y. spice. ʒ. iij. cimini. ʒ. i. picis grece. ʒ. i. galange. ʒ. iij. thuris masticis. ana. ʒ. iiij. boli. ʒ. i. cere albe. ℥. viij. vini greci. lib. y. lardi scrofe rotulum. i. predicte berbe pistentur cum lardo predicto: deinde ponantur super ignẽ cuz vino ⁊ succo predicto donec coquat vsq; ad cõsumptionem vini: deinde coletur ⁊ iterꝝ resoluat in igne ⁊ addita cera eliquata ponant spes predicte ⁊ dimittant coagulari ⁊ vngat venter.

B randispostia. i. tarda digestio. Ha. 8. memiri. ca. iz.
B ranci patho grece ꝑ morbo dicitur.
B ranbiasis. gre. raucedo.
B rancus catar⁹ vel branchos. i. apa fauciũ. ⁊ sunt amigdale. Halie. 7. memiri. cap. primo.
B rania vl brattia cobrania idest ruta agrestis.
B rasauesten idest capillus veneris.
B rassica. i. caulis. vnde macer. caulis romana grecorum brassica lingua ꝑ q̃ lege combin. Plini⁹ lib. zo. cap. 9. in principio.
B rassica rustica idest apokinum.
B rata. fm Pli. li. iz. ca. iꝗ. vltra mediũ est arbor in bellincos nascens cipsso
B rio. Diasco. cap. brio. herba est duor; cubi. longa. vgas multas ⁊ teneras hñs in gbus folia nascunt lepide similia mollia ⁊ alba ⁊ in summo vgar; pfert semẽ flozẽ albũ hñs. POSSE. DIASCO. virtus eius est q̃ cũ succo ptisane cocta a cappadcoys comedit ꝓpter fridi tatẽ stõi ⁊ semie ei⁹ ꝑ pipe vtunt: miscẽtes in cocturis ⁊ reliqs escis. Aly memozat hãc empetigies mederi.
B rionia. i. vitis nigra q̃ gre. dr̃ ampeleos melena: ⁊ ẽ idez qõ sicida vel cucurbitinus vel cucurbita siluestris.
B rion. i. muscus stãgnus. i. vsnee herba ẽ duor; cubitor; lõga vgas multas ⁊ tenues hñs ĩ gbus folia nascũtur lepido silia mollia ⁊ alba ⁊ in sũmo vgar; pfert semen flozẽ albũ hñs. Et sic hoc nomẽ ꝓuenit trib⁹ rebus.
B rion maritimũ vel bziũ. i. herba q̃ nascit sup saxa ĩ mari fm q; dicit Diasco. in cap. de licena: qñ licenã vocat brion: ⁊ est facta sicut vsnee. vñ brion. i. vsnee maris: ⁊ nõ est alga. vt qdã dicunt: qñ Diasco. facit caplm aliõ semotim de alga. ⁊ cap. de licena. Nam ponit caplz de alosachne. i. de alga. sicut apparet si leges in Diasco. literam alosachne: sed pro brion. l. aynech. Plini⁹ li⁹ z7. caplo. 8. post principium. ⁊ libro. iz. capi. z9. in pncipio. Halic. primo memiri. caplo primo.

B riocteris. DIASCO. ca. briocteris. herba est cuius radix aspsa ⁊ stricta ⁊ sibi coherens gustu dulcis facit hastas duor; cubitor; spinosas. Nascitur in locis algosis que cataplasmatibus adhibita omnibus vulneribus imposita ⁊ quottidie mutata medet.
B risara. i. mons quidam.

¶ Capitulũ. CVII.

Britanica DIASCO. cap. brictanica. Brictanica berba est bris folia similia lappatio aggresti: ſz paulo nigrioza lanosa gustu stiptica. hastaz vero hz lõgã ⁊ radicẽ paruã ⁊ tenuez. folia eius exiccant succus eius collectus in sole ponit ⁊ siccat ⁊ est illa virtus stiptica. Plinius libro. z5. cap. z. Auicen. dicit bertanich. a quibusdã damosamos in modum lactuce crescit in locis montuosis humidis argilosis ⁊ aspis. POSSEDIA. succus eius siccatus in sole pdest vulneribus vel cancris oris ⁊ faucium cum vino ⁊ bis qui ptisim incurrunt. quidam dicunt q; est lapatium acutum.

B rizia. i. liquiritia.
B rocata. ẽ qõdaz cataplasma qõ recipit absinthiũ rutã arthemisiã ide eq̃liter. pistãtur subtilr ⁊ miscent cũ melle ⁊ oleo ⁊ cimino ⁊ buliũt aliq̃liter ⁊ tepidũ cataplasmat sup membruz ⁊ mirabiliter ab eo remouet dolozez.
B rochicon. ⁊ vroco. gre. ꝑs gutturis vl cãna ipa pulmonis. Pau.
B romos. Ste. ẽ hamemanum massum. Pli. li. zz. cap. vltimo ꝓpe fi.
B rococelon. i. tumor crescens intra ceruicẽ ⁊ trachea artariã. Loz. celsus
B riocteris. DIASCO. ca. briocteris. herba est cuius radix aspsa ⁊ stricta ⁊ sibi coherens gustu dulcis facit hastas duor; cubitor; spinosas. Nascitur in locis algosis que cataplasmatibus adhibita omnibus vulneribus imposita ⁊ quottidie mutata medet.
B rosmis vel bromus. i. auena. lib. de doctria greca.
B romũ. i. spuma mar⁹: qm dr̃ esse plena bramo. Alexãder cap. de dissinteria qñ ingt cuz ea febzis adest. vlcera imbromidantur ⁊ sordidãt. ⁊ fz Diasc. est scda spes altiony que est spuma maris.
B ronchos grece idest brãchos.
B rotbus arthemidis idest botris.
B ruca. bruca erecta. bruceria idest thamariscus.
B ruach idest affodillus.
B rucus idest ramus.

¶ Caplm. CVIII.

Bruculus. est spes locustar; que aliquando intãtum abũdant in terris arabuz q; terram tegũt ⁊ fruges comedũt. ⁊ herbã. quare ꝓtra eas cõgregant sicut in exercitũ ipsosq; colligunt ⁊ comedũt insalsos ⁊ salsos. Et ego vidi eos salerni ãno dñice incarnationis. i z97. ALMANSOR trac. z. ca. de bruculis. Bruculi qui saliti nõ sunt par; calefaciunt ⁊ inflatiui existẽtes spma augmẽtant. saliti vo plus calefaciũt ⁊ sitiz efficiũt ⁊ sunt mali nutrimẽti: sanguinẽ quoq; adurunt.

B rumaria. i. lẽtopodiõ. ⁊ ẽ ciclamẽ vl bothormariẽ Dia. artãita leucopodiõ.
B runeria vel brunete: idẽ quod supra.
B runcus podagra lini. basta lini cuscuta idem.
B runõ talasumi. Brion. i. musc⁹ mar⁹ thabelebuz.

¶ Caplm. CIX.

Bruscus vel brusus oibus ẽ not⁹. PAVLVS cap. de brusco. Bruscus folia ei⁹ sunt sicut folia mirti cũ extremitatibus spinosis faciẽs plures stipites cum fructu rubeo. sicut fructus cerasi. ⁊ est tẽperati calozis. vt Dyp. ⁊ H. testãt. POSSE. PAVLVS succus folior; eius expressus in oze tentus ozis vitia emẽdat: pdest stomaco ⁊ dolori ventris ⁊ colere temperatus cum lacte ⁊ inunctus vitia oculozum emendat: potatus cum zuccaro emoptoicos sanat ⁊ petram frangit: succus eius coctus ⁊ bibitus coleram ⁊ mẽstrua expellit: puluis radicis eius vulnera bene sanat.

B natim idest panicum.
B ubanum idest olibanum Dalyabbas.
B ubas idest napo.
B ubestin. dicẽ Pli. li. zz. ca. zz. añ me⁹ q; ẽ planta q̃ q̃tuis a greco in cibis laudet. bouũ trñ est venenũ. ⁊ est berba coziandri.
B ubezs idest adarcis.
B ubignon. bubognon. bubognum. i. mãdragoza.
B ublestis. i. aial rar; qõ est in italia silimũ scarabeo lõgipedũ ouozatũ tacto felle ita inflãmat vt rumpat. Pli. lib. zz. cap. zz.
B ubloté. i. marrubium nigruz. siue siluestre ⁊ marrubiastrum.
B ubo. i. apa inguinis.
B ubo auis. i. lobuffo.
B ubomon est hertomũ. i. actimus. Stephanus.
B ubon idest inguen.
B ubona idest carbũculus durus vel diuturnus.
B ubonium. i. inguinale.
B uboncelent vocant greci quando tibie varicib⁹ implicantur vel inguen. Lozenlius celsus.
B ubonocilli dr̃ bistes rupturã inguinis. Paulus.
B ubue. i. fenugrecum.
B ubagi. Bubugi. i. radix capparis. Daly.
B ubul. i. cepe siluestre.
B uburism⁹. i. rugit⁹ intestinor: ⁊ ẽ nomẽ fictitium.
B uchada idest parue eminentie sicut pustule.
B uceron idest fenugrecũ. Plinius. zi. cap. 7.
B uchida. i. buchada.
B uchozmarie idest butho marien.
B ucholide. buchõlies. bucolide. i. berba similis camomille ⁊ ẽ cotla fetida
B uchuch. i. cime vel lecti.
B uchursudel idest fumigatio nigra.
B uchum vel bucum idest manthebabon. giũ.
B uchor. ara. vapor fumi
B ucie idest vitis albe.
B uctida. plãta ẽ q̃ carem⁹ satis stiptica ⁊ vulneruz solidatiua cortex eius lapat ventrem.
B udacogi vel budaregi. i. ozimum.
B uderegi ẽ silis eruce quã Dia. erisimõ vocat ⁊ ẽ bedereg. Budericis idem.
B uetim. i. panicum.
B ugamis. i. amomum.
B ugamum idest asara.
B ugee. i. herba de bugea. q est loc⁹ barbarie ĩ littore africão. l. abes ⁊ guzema ⁊ pluis bugie. darsisabaz Almãsor. Buzee.
B ugenis. Buyanis. i. paucedanum herbaturum. Serap. Auicen.
B ugetigi. vel begerigis. hz cepas paruas similes cepis croci. folia silia folys porzozuz. flozes similes flozibus viole. ⁊ dr̃ q; est spes hermodactili.
B ugi idest alcubigi.
B ugienisum. i. cerefolium.
B ugilisse. i. lactuca asini.
B uglossa. buglossos. bugossos. i. ligua bouis. Lufrosinũ. Pli. li. z5. cap. 8.
B uglosson. gre. i. piscis dictus solea.
B uguridis sunt ea q̃ fiunt campestribus armis.
B uberegi. ẽ similis zedoarie qua carenus.
B uiat idest quercus. (ni.
B uincli est q̃dã spes fraxi
B ul. i. mirica siles. Alb, ma. lib. zz. cap. equi.
B ulatriron. i. polium.
B ulb. i. milium solis.
B ulbe. i. fenugrecum.
B ulb⁹ est ois radix tunicata apud Pliniũ maxie.
B ulbus agrestis quid ẽ lege coliticon.
B ulb⁹ benetatio idest alumen scissum.
B ulb⁹ ematic⁹. i. radix narcisci. sic vocat eã Dia. ca. ō narcisco ⁊ vocat ab eo dẽ bulb⁹ ematic⁹. silr q̃dã q̃ noiat bermocales.
B ulbub vel bulbul. i. cepe siluestre vel cepe canis.
B ulbus fisticus idest scilla vel squilla. l. bafal. bulb⁹ ruffus idem.
B ulb⁹ merepsic⁹ quẽ Dia. nauseatilem vocat folia ei⁹ sũt silia bulbi nri in q̃ fructice est bulb⁹ niger.
B ulb⁹ studiũ. i. flos lupuli.
B ulb⁹ vomicus vel vomitoziuz. i. narciscus. Bulbus emeticus. Diasco.
B ulceis. i. adarcis.
B ulcus idest flos.
B ulc. i. cucumeres indi ⁊ sũt silcs fruct⁹ capparis ⁊ sunt amari ca. ⁊ sic. i secũdo. ⁊ vocat bel. sel. fel. sil descripti a serapiõe.
B ulge idest citonia.
B ulgy afrac. i. lappago.
B ullos idest bullos ⁊ ẽ arbor glandis.
B ulmos. i. bolismus vel fames vaccia. bulimos vulimos grece.
B ulogos idest lippum.
B ulufar idest nenufar.

B ulus grece napo.
B uloquinum idest man/dragora. Diasco.
B ulot.ara. glans vel casta nea. ⁊ est spēs eius.
B ulengi idest absinthius. Palyabbas.
B ulunge. arabice ciconia.
B unca idest bunchū. bun/cheum. Auicen.
B umon. i. action. Diasco.
B union. grece napus.
B ulzuzemet. i. vria catuli.
B umas. Bubas. i. nap⁹ vel rapa agrestis. Stepha.
B undata. bunadata. bun/data. i. auellana. Bun/duc similiter.
B unc. i. affodillus.
B umeliā. i. furunculus. Et bumelia ē vna spēs fra/xini. Pli. lib. 16. cap. 14.
B umelianos. i. tapsia.
B umodes. i. pix marina. ⁊ est pix naualis.
B umodes. i. marin⁹ piscis.
B umonides. i. policaria.
B umos vel buntos. i. flos.
B unigi. i. bozongi.
B unicus mirti. i. illud qō ē sup virgultus mirti bñs formā plante manus.
B unum idest polium.
B upluro. Plini⁹ li. 22. ca⁹ 22. i me⁹ de herbis spōte nascētib⁹ bupluro in nu/mero herbaꝝ sponte na/scētiū hāc greci bñt cubi tali caule folys multis longisq; capite aneti lau datū in cibis ab Hyp. in medicīa a glaucone ⁊ in ydro ⁊c. sonat ī greco bo nis costa vl costa bouis.
B upstim vel b ubtistī qd ē .l. bubestin. Bupristides
B upurō. i. puplitrō. (idē.
B urachet. ara. i. anax. Aui/cenna bac.
B urachum idest baurach. Palyabbas.
B urame. i. alkefire. ⁊ est yi/tis alba. Serapion.

¶ Capitulum. CX.

Burchidi vel burchdi. ara. gre. papir⁹. lat. vo car tafilago vel papir⁹ paliur⁹ vapozium.

SER AP. li. aggr. c. burchdi. Burchdi. i. papir⁹. vñ fiūt charte ⁊ alio noīe vocat carta. vñ cartafic scribit a paulo q; ē q̄dā plāta iūcosa palustris quā arabes burchdi vocāt ⁊ ē papir⁹ ex q̄ fiūt charte ad scribēdū. ⁊ subdit. Est ⁊ ali⁹ papir⁹ q dr burachi ⁊ ē herba nascēs ī locis hūidis bñs fo lia lōga vt gladiolus: ꝗ nō sūt acuta. ⁊ ē ali⁹ a papiro supio ri. Et ē alius papir⁹ quē latini vocāt papiꝫ: vel chartafila go q̄ vtunt sacerdotes p viuificādo lumina in ecclesys.

PLINIVS li. 13. ca. xi. i 2. de papiro. Est herba de q̄ fiūt charte velut iūcus latus q̄ faciūt arabes chartas ⁊ sexte/riola pna vbi spēs iuoluūt: q̄ sexteriola dnr kirtas ⁊ lōgū īde fmoné facit ī alani. POSSE SER AP. aucto. Dia. Burchdi. i. papir⁹. vñ fiunt charte vel ē plāta aq̄tica de q̄ fiūt charte: ⁊ ē notū: qz ex eo fiūt charte ⁊ vocāt fistula: qz vtunt ea medici qñ volūt dilatare ozificia fistulaꝫ: ⁊ qñ volūt ea vti ifundūt eū pmo in aq̄. ⁊ postea ligāt sup eū li gnū ⁊ dimittūt donec deficcant: ⁊ postea dissoluunt ⁊ po nūt in fistulis: qñ qñ manet ī eis impleť būiditate. ⁊ tūc būefit ⁊ dilatāt ⁊ radix ei⁹ nutrit nutrimento pauco: ⁊ de siccāt eā babilōici ⁊ pyciūt subaz ei⁹ ⁊ vtūt ea ī ptib⁹ illis:

DIASC. fm trāslatōz nrāz ca. papir⁹. Papir⁹ vñ char ta alexādrina fit vtilis ē. Nā cineres ei⁹ vulnera sordida ozis ⁊ toti⁹ corpis limpidat. hec charta ⁊ busta facere no/uit. GALIENVS. 8. fim. phar. cap. papir⁹. Papir⁹ hec herba nō administrāt in medicīa sola: ꝗ postq̄ ifundit ⁊ cōburit. ⁊ hec ifundit ī aceto ⁊ vino: vel cū vino solo ī car nat vulnera recētia ⁊ maxīe in circuitu apposita; sed hec gdē mā est velut q̄dā susceptiua sanatiuoꝫ pharmacoꝫ.

AVICENNA li. 2. ca. papir⁹. Papir⁹ ⁊ fert fluxui san guis ⁊ phibz eū ipsi⁹ cinis ⁊ puluerizāt sup vulnera recē tia ⁊ cōsolidat ea. qñq; vo ifundit in aceto ⁊ exiccāt ⁊ in/tromittit fistulis oībus vulnerib⁹ ambulatiuis ⁊ vlceri/bus. ei⁹ cinis ⁊ fert corrosiōi ozis ⁊ retinet sputū sanguis. Sumāt ⁊ inuoluāt lino. ⁊ dimittatur donec exiccetur: de inde super emozroidas ponāt. ⁊ tunc cōfert eis.

B urdo idest miluus.
B urma vel burmati. i. yas terreum inuitreatum.
B urida. Buchisa est semē nigr sile pipi q̄ carem⁹.
B urot. i. glās ⁊ fm quosdā castanea ē spēs eius.
B uruch. i. affodillus.
B uruma idest medicīa in/idest sputū.

Busach SER AP. auc. Hal. lib. fim. phar. c. busach. Busach. i. sputi bñt stōz re pletū cibo: ē valde debilis vtutis. sputū vo famelici ē fo/te: ⁊ ē resolutiuū absterstiuū. POSSE SER AP. Curat vmbilicū infantis qñ linit cū eo omni die: ⁊ qñ masticāt frumēto: ⁊ ponit supra apata corpoꝫ rusticoꝫ maturat ⁊ resoluit ea ⁊ abstergit maculas corpis ⁊ faciei ⁊ lētigies ⁊ empetigines ⁊ pānum ⁊ sanguinē mortuū sub cute. ⁊ sputū qdē hois est ōrium omnib⁹ aīalib⁹ bñtib⁹ venenū oc/cidens ipsum hominem ⁊ occidit ipm scorpionem.

B usadum. bassed idest co/rallus.
B usamis. i. paucedanum.
B uscuasen. qd ē. l. azaster. Bustuascen idem.
B usfarsaris. ē species can/taridarum.
B usiꝫ sūt dactili imaturi. Busuꝫ. Baluz. tamar.
B usius. i. cepa silnestris.
B ussi. i. raffanus.
B ussius. i. arbor bussi. ⁊ ē fa/cies folia sicut visago ⁊ li gnū ei⁹ ē citrini colozis.
B ustalmon agnon idest ar themisia.
B usur. Busir vl bussuri. i. flognos qō latini tapsū barbassuz vocāt de q̄ dic Auicen. q; flos ei⁹ est bñ apparens. ⁊ in alio dr au/reus. i. flognos.
B utalmeo. i. aisdo mains.

¶ Capitulum. CXII.

Butalmos vel butalmon. herba est cui⁹ flos dr oculus bouis vel vacce ⁊ bz flores nigros fm antiq̄z trāslatōēz. Pli. li. 25. ca. 8. circa pncipiū.

DIASCO. ca. butalmos. Butalmos q̄ trāslatio corru pta: qñ Sera. ex vbis Dia. ꝗ aliā trāslatōēz dia. dic q; bz flores citrinos sileos flozib⁹ camomille: ⁊ B yeꝫ ē: nā dicit trāslatio quā allegat Sera. Butalmos hastā eycit mollē folia maratri silia flozē mellinū bñs sic antimius ⁊ maio rē oculo bouis sil'em. vñ ⁊ nomē accepit nascit in ciuitati bus ⁊c. sed fm trāslatōēz nrām Diaſ. butalmos bz duas spēs. vna est q̄ bz folia silia maratro ⁊ flores sileos flozib⁹ camomille ⁊ ista vocatur cotula fetida ⁊ lati. dr pucida ⁊ Diasco. vocat eā partemon. l. ptemon. Alia ē q̄ bz folia si milia coriādro ⁊ flores citrinos nascēs iuxta muros ciui/tatis ⁊ vocāt cotula nō fetida. ⁊ lati. dr oclus bouis. ⁊ gre. silr ita sonat butalmos: sed ara. vocāt bibar. i. oculus vac ce: ⁊ iō dicit ad lrāz butalmos: est herba mollis antimo si milis lenes emittēs tyrsos ⁊ folia tenuiter scissa ⁊ mollia. silr maratro flores citrinos sileos flozib⁹ camomille: ⁊ ista fm vitatē est cotula fetida q̄ alio nomie vocāt pucida: ⁊ subdit ē alia butalmos caulis mollis: folia coriādro silia. flores citrios bñs nascēs iuxta muros ciuitatis ⁊ ista vo/cāt oclus bouis vl cotula nō fetida: ⁊ de ista herba ē hec vitas clare ītuētibus quā latius inuenies in. l. bichar.

B utalmuagirō. i. arthemi/sia.
B utartū. i. baurach.
B utbichin. i. panicum.
B utbo⁹ vel butrior. i. va/por vel fumigium.

¶ Caplm. CXIII.

Butbomarien vel alcharincha vel artanita. ara. gre. lētopodiō vel adami nus lati. vo panis porcin⁹. Pli. li. 26. cap. 8. post pn⁹, ⁊ lib. 25. cap. 9. circa mediū. vbi sciēdū q; Auicen. lib. 12. cap. de artanita. dicit q; alcharincha vel artanita est ciclamen.

SER APION li. aggre. ca. butbomarien. i. ciclamē dicit Almāsor ca. de apoplexia. ī clisteri nāq; qō facit po nit artanicā ⁊ butbomarien. credo q; sit error in scriben do: qñ Butbomarien fm Sera. ē ciclamē ⁊ artanita ꝗ Aui. ē ciclamē. vñ Sera. li. aggre. ca. butbomarie. i. cicla mē auc. Dia. ⁊ bz folia silia plāte q̄ dr scissus. i. hedera ni si qz sūt maculata maculis albedini trabētibus: ⁊ bz vir/

gā ad nigredinē tendentē sine folys cui⁹ lōgitudo ē quat tuor digitoꝫ ⁊ ampli⁹ supra quā ē flos silis rose rube⁹ aut purpure⁹ ⁊ bz radicē nigrā grossaz rotundā latā ⁊ pssaz si milē rape. nascit ī locis vmbrosis maxīe ad vmbrā arbo rū ⁊ icidit hec radix ⁊ siccāt sic sglla. DIASCO. ca. de ciclamie fm trāslatōēz nra. folia bz silia cissos ⁊ vario co lore picta inter q̄ sūt ⁊ alba folia. tyrsus ei ē nudus sine fo lys vni⁹ palme bñs in sūmo flores roseos vel purpureos cui⁹ radix est nigra: int⁹ vo alba ⁊ grossa ⁊ lata sicut rapa.

GALIE. 7. fim. phar. ca. de ciclamie. varius vtute est. eteniz abstergit ⁊ icidit attrahit ⁊ diafoat. Palā. n. est ex actib⁹ q ꝗz ptē. ⁊ subdit. alius vo ciclamin⁹ quē qdā cissan chomiū noīant: eo q; odore ⁊ flore assimilāt radicē iutilē bñs: fructū vo bz opatiuū sufficiēter. PLI. ca. ō ciclami ne. in folys ē sile cissos in figura ⁊ sunt colore varia radix nigra ⁊ rotūda in medio depssa ē ei tirsus nudus cū flore purpureo. Et est aliud gen⁹ ciclaminis qō appellāt cicla/temon. folia bz cisso similia: sed minora. bastā grossam ⁊ nodosam q̄ basta si arbore primā habuerit adheret illi. florem bz albū ⁊ odoratū: semen lubutruosum ⁊ sile yuis ⁊ velut scissos. gustū bñs mucillaginosum ⁊ viscidum: ꝗ inutile locis aspis ⁊ aridis nascit. Ciclamen cali. est ⁊ sic. in. 3. q ⁊ cassamus: panis porcinus: ⁊ malū terre appellāt. Radix est ei⁹ tuberosa: q̄ q̄to maiores tāto meliores: sic q; ipsa radix recens ⁊ exiccata magnā bz efficaciā. sed re/cens maiorē bz. dz aūt circa finē autūni colligi ⁊ in q̄tuor ptes scindi ⁊ cū filo suspendi ⁊ paꝫ ad solē ponāt: ⁊ in ym broso loco exiccēt: bz aūt vtutē dissolutiuā ⁊ ꝓsumptiuā.

POSSE. Ad emorroidas inflatas ⁊ nō fluētes: sed exte/rius apparētes superaspergāt puluis eius vel illiniāt ex succo ei⁹. si interi⁹ latitant inyciāt in modica q̄titate p cli stere. Ad mēstrua, puocāda ⁊ matricē mūdificandā trife raz magnā resolue in oleo muscellino vel cōi ⁊ buliat ad ignē in ciclamine ⁊ de bōbace in B intincta fiat supposito riū. Cōtra tenasmonē ex flegmate vitreo succ⁹ radicis ei⁹ cū oleo cōi in ipso pomo buliat ⁊ bombix intincta suppona tur. Cōtra vitiū splenis malū terre in multa q̄titate mū/datū ⁊ cōtritū per. 6. dies in vino ⁊ oleo morēt vt ibi mar cescat: cui⁹ colature addāt cera ⁊ paꝫ aceti ⁊ decoquāt ad spissitudinē pcedētib⁹ alys mollificatiuis. hoc efficax est si postea inungatur: vl ex succo eius vel ex puluere si deest succus ꝓfice cum oleo ⁊ cera in modū vnguēti ⁊ in/unge egꝫ sepe. Cōtra apata ex cā frigida que nō pūt rum pi pre spissitudine cutis. pomū ipz ꝓterat ⁊ in oleo buliat ⁊ calm supponāt aut p exterioza purgabit. Cōtra fistulā tēta de radice ei⁹ facta si imponāt os amplificāt ⁊ os ali/qō si interi⁹ fuerit attrahit ⁊ melius cū tenaculis attrahi poterit. puluis eius carnē superfluā corrodit. Cōtra poli/pū: puluis ei⁹ supaspergāt sup stuelluz q; in narib⁹ ponāt.

SER AP. virtus h⁹ plante est q̄ abstergit aperit ⁊ resol uit. vñ si bibit de succo eius plurib⁹ dieb⁹ cū. ʒ. iij. vini cu rat splenē duꝫ ⁊ puocat vrinā. Et mollit ventrē ⁊ expel/lit secūdinā: ⁊ ꝓfert asmaticis. DIASCO. Radix eius cum aq̄ bibita flegma ⁊ tumores p ventrē deponit men/struis impat supposita ⁊ bibita. Et dr si sup radices ei⁹ ali qua mulier pgnās trāsierit aborsuz facit. diu pturiētibus sub femore posita citius parere facit. ⁊ ēt cū vino bibita. venenis ōria est: quāmaxime bibētib⁹ lepozē marinū. ca taplasmatibus adhibita morsus venenatos saluberrime curat. vino mixta aut bibita cū passo aut cū mulsa aq̄ta ī modū. ʒ. iij. ictericos purgat ⁊ spleneticos. ⁊ si in loco calo coopti fuerint vt sudare possint bonū ē quo sudore inue/nies colerā ruffaz deponere. succ⁹ ei⁹ melli mixtus ⁊ nari bus imissus caput purgat. tōsa ⁊ ano supposita būores de ponit. trita ⁊ vmbilico iposita ⁊ sup pectinē vētrē mollit. aborsuz facit. succ⁹ suffusiōes ⁊ caligines oculoꝫ iunctus detergit maxime si melli fuerit addit⁹: medicaminib⁹ re/cte addit ad aborsuz pparatis. puluis ei⁹ ipsus anū ppen/dētē reuocat. id facere pōt succus eius q tōsus ⁊ expssus nēcarie fuāt quo lituores inuncti curant: pustulas curat. vulnerib⁹ cū aceto medicāt. sola radix cū melle B facere pōt. cataplasmatib⁹ adhibita tumentē splenē attenuat: ⁊ succi ei⁹. ʒ. ij. accepte cū vino modico hec potissime facit. ipsa ēt radix cum melle cataplasmata allopitias emēdat: maculas sordidas limpidat. podagricis subuēit. pmōib⁹ veretro ⁊ effelidis ⁊ vulneribus sordidis nēcarie adhibe tur. vulnera capitis sanat: ꝗ opz eius decoctōēz fomento pus adhibere. ⁊ sic oleū ī quo pcocta fit illinire. circūcidi tur. n. interi⁹ donec ꝓcauet: ⁊ sic oleo ipleta cineri iponit calo donec oleū stertere tēptet. mittit aliqñ ēt cere paꝫ: ⁊ ita illinit. elixatura ei⁹ fomēto adhibita parmonib⁹ sa/lutare ē maxime si fuerit cuz oleo cocta ⁊ puncta. Radix ipa collecta ⁊ siccata nēcarie fuāt. GALIE. succ⁹ cicla minis emorroidas apit ⁊ puocat violēter ad egestionē in licinio appositus. ita aūt ⁊ cū his q̄ insclirata ⁊ scrofulas ⁊ oēs alias duricies euaporāt ⁊ suffusis ꝓuenit cū melleyn ctus: ⁊ vltra B ēt nares purgat. sortis aūt ē ei vtus vt ēpla stro vnct⁹ ventrē subducat ⁊ embrionē iterficiat. ⁊ n. ⁊ ali ter ē corruptiuū embrionū forte in pessario appositus. to ta vo radix succo q̄dē est debilior: fortis āt est. ⁊ ipa. n. mē strua mouet bibita ⁊ apposita ⁊ ictericos iuuat nō solum expurgās B viscus: sed eā q̄ in toto corpe est colerā ex̄bēs p sudorē. vñ potatōe coopiri opz eū vsq; ad sudoris gnā/tionē. opz aūt vt puto eē bibēdū aquā ei⁹ vsq; ad. ʒ. tres. vel cū vino dulci vel cū mellicrato. abstergit aūt cutim ⁊ in allopitys ⁊ ephelidibus: ⁊ oēs exflorātōes curat. iuuat aūt ⁊ induratos splenes emplasmata recens ⁊ sicca. vant aūt q̄dā hāc radicē siccā asmatici. Et subdit. ē alia spēs ci claminis cui⁹ radix ē inutilis fruct⁹ vo est opatiuus suffi/ciēter: q̄ circa ⁊ cū vini albi ciatis duob⁹ bibitus pluribus dieb⁹ sanat splen mouēs ⁊ vrinas ⁊ vētrē subducēs. ex̄bit aūt ⁊ secūdinas ⁊ asmaticos iuuat. q̄litas vo ei⁹ cū gustāt acris ⁊ subuiscosa est. AVICENNA li. 2. ca. de artani ta. Artanita illud qō de ea admistrāt ē radix ei⁹ q̄ est ici/siua resolutiua ⁊ est bona dolorib⁹ iuncturaꝫ ⁊ vtriusq; anche ⁊ facit sternutatōēz ⁊ vehemēter apit opilatiōēz ⁊ ꝓstrictōēz nariū ⁊ colatorꝫ ⁊ ꝓfert singultui ⁊ eycit semē. ⁊ ei⁹ decoctio valet pūcturis venenosis. ⁊ silr syrup⁹ eius loco eius ponit in iuuamēto qō efficit in venenis pōdus equale de aristologia longa. ⁊ semine citri ⁊ mentastro.

IO. MESVE. ca. ō artanita. Artanita ē panis alcuruit vel panis porcin⁹ ⁊ ab alys panis fauni dr: ⁊ iuenit ex eo paruū ⁊ magnū. Magni aūt radix est in modū rape rotū de cui⁹ ps exterior ē terra nigra. iterior āt alba. ⁊ eleuant radices sup frōdes ⁊ flores fm semitā violaꝫ subalbida rū sine eleuatōe stipitis supra radicē. paruū aūt bz radi/ces subterraneas plurimas ī modū auellane ⁊ ciceꝫ. ca. ⁊ sic. ꝓlonis ē in pn⁹ tertij. ⁊ ē icisiuū subtiliatiuū calefa ctiuū resolutiuū absterstiuū mūdificatiuū ⁊ apitiuū opila tionū: ⁊ est ex reb⁹ sudorē exuberare faciētib⁹ ⁊ ex maxīe mūdificātib⁹ cutiz ⁊ resoluentib⁹ feditatē ei⁹ de rectifica tiōe recipit B qō dr in ca. de luf. ⁊ ī ca. ō alfelefera. ⁊ dixit Serap. Accipe succi ei⁹. ʒ. iiij. et dissolue cū zuccaro et coq̄ vsq; ad tertiā ptē et ppināt ī mane. ē. n. medicīa certa ad icteritiā et dixit grec⁹. Succus ei⁹ cū mellicrato aut seca/niabī et ppe de quolibz ptes eq̄les cocte ⁊ sūpte ꝗz supio rē decoctōēz sunt medicīa expta ad icteritiā citrinā. Po/nit quoq; Mes. ī eodē ca. duas descriptōes vnguēti ō ar/tanita q̄s ibi regre. POSSE. Solutione educit flegma mucillaginosuz sumptū et suppositū. et etiā linitū sup fe/mur ylia et ptes adiacētes eis. apit opilatōes visceruz et splenis et ppie sumptū cum oximelle. et silr emplastra/

tuz. ⁊ confert colice flegmatice ⁊ ei que fit ex retentiõe fecis. ⁊ est ex rebus mundificantibus caput ⁊ oculos: ⁊ propie purgat caputpurgio ex eo facto: ⁊ abscindit emigraneam frigidã ⁊ sodã ⁊ cõfert tremori ⁊ paralesi ⁊ ad egritudines corporis flegmaticas ⁊ ppie si fiat caputpurgiũ ex eo post assumptõem yere aut theodoricon aut pillularum fetidaꝝ aut similiuz. ⁊ confert caputpurgiũ ex eo factum debilitati visus ⁊ aque que descendit ad oculũ: ⁊ est res experta ad icteritiam cõuertens in yaporem fumũ ⁊ sudorem mate riã eius ⁊ ppie succus eius cũ secaniabin aut mellicrato: ⁊ ops vt sumẽs ipm cooperiat multum ⁊ sedet sudore vehementi citrino. Et fm oẽm modũ administrationis ipsi⁹ cõfert duriciei splenis ⁊ maioꝝ apatuz: ⁊ scrofulis ⁊ puocat bibitum ⁊ suppositũ mẽstrua. Et ex maxime aperientib⁹ orificia emorroidaꝝ existit. Et dr q̃ si suspendat in collo mulieris radix eius: ipa nõ concipit. Et linitur ex eo anus ⁊ confert egressioni eius. dosis eius est ab auf. iij. vsq̃ ad. iiij. ⁊ ppie succi eius.

B uthur idest lapis viridis contra venenum.
B utiracum. i. oua churchi.
B utirum quid est. l. lelen.
B utruas. i. bitumen iudai.
B uum. i. ypericon. (cuz.
B uxade vel buxarion. i. satirion. Buxide idem.
B uxida idest almea.
B uzabaram. vl buznaraz idest zedoaria.
B uzeidez. dicebat iudeus quando dicit de aliq̃ medicina q̃ est cabussa intelligenduz est de cipro.
C acabre siue karabe gummi est qd vocat electrũ.
C acaballus est nomen lacticinij qd similat mirto ⁊ ẽ fortⁿ lacticinioꝝ.
C acabus veneris idest papauer palustre ⁊ ẽ nenufar nimphea.
C acasen. i. ferrugo ferri.
C acabũ. i. spẽs strigni que vocat kekẽgi. ⁊ cacabuz aliter appellatur quedã plãta venenosa q̃ a Dia. dorignum vocatur ⁊ est landrus. l. kacabum.
C acetica. i. mala bitudo vl cacetica. i. sordida. vñ cacesia. Et Diasco. capi. de alosantos vlcera cacetica. Lassius felix.
C acetos. fm Diasco. vocatur semen cuiusdam speciei libanotidis in ca. de libãotide. ⁊ dr kakerios.
C acetium. i. sordidum.
C acera. i. mala vexatio.
C acharich est species testiculi canis.
C achetis idest mala habitudo ⁊ est cachochia.
C achita. i. dragantum.
C achostomacum. i. debilitatiuum stomaci.
C achotrophia. i. malignitas passiõis alicuius De mosthenes.
C achochim⁹. i. malus chimus. i. hũor malus: nã cachos gre. malus chimus. i. hũor. vñ cachochim⁹. i. hñs malos hũores inde cachochimia: kakochimon. i. plenitudo malorum humorum.
C aci idest cancrum.
C acile est hñs in se salsedinẽ ⁊ similat vinen ⁊ purgat aquam citrinam.
C acoctica idest cancer.
C acoetes. i. qõdã vlc⁹ oculi.

¶ Laplm. CXV.

Lacolla. ara. vel heil vel bibar. gre. ⁊ latine cardamomũ. ca. ⁊ sic. in primo. semen qõ pducitur ex q̃dam arboze faciẽte quasdã tuberositates sicut semẽ rute in qbus semina ipsa pcludunt. SER AP. lib. aggre. capi. cacolla. Lacolla ⁊ heil. i. cardamomũ minus ⁊ meli⁹ dr bilbane ⁊ est masculus. Et idẽ aucto. Isaac benaram. sunt ei due spẽs: maius ⁊ minus. maius hz cortices ⁊ capita sic rosa ⁊ hz grana magna fere sicut nabacha aut maioza paꝝ ⁊ circa ipsa sunt granula pua angulosa boni odoris pinguia puluerulẽta ⁊ ipm ẽ melioris odoris atq̃ delectabilioris q̃ minus: ⁊ in sapore eius est stipticitas ⁊ acuitas. veruz qñ compat minori est acuitas eius minor ⁊ stipticitas maior ⁊ cortex ⁊ capita sunt stipticiora q̃ ipsa. ⁊ est ca. ⁊ sic. in pmo. Min⁹ vo vocat hilbane: ⁊ nõ hz capita nec corticẽ: ⁊ hz grana hñtia corticez cui⁹ color est sic color cardamomi maioris ⁊ ei⁹ suba est subtilior q̃ suba maioris. ⁊ virtus eius est sicut virtus ipsi⁹: nisi qz propter ei⁹ subtilitatẽ pfert plus digõni ⁊ est magis desiccatiuũ.

AVICEN. lib. scdo. cap. de cardamomo. Aliud ẽ magnũ sicut cicer nigrũ: qõ cũ frangit interi⁹ hz granũ albũ mordicãs linguã sicut cubebe. in quo est aromaticitas. ⁊ aliud est paruũ sicut lens. aromaticum est cali. ⁊ sic. in. z.

DIASCO. cap. de cardamomo. semẽ est qõ nascit in arabia ⁊ in alys locis: sed eligendũ est frãgibile ⁊ flauum plenũ graue ⁊ duꝝ ⁊ quasi lentũ: fz nõ rugosuz ⁊ si frangatur puluerosum est ⁊ gustu subamaꝝ calefaciens odore suaui. GALIE. 7. simpli. phar. cap. de cardamomo. est quippe ⁊ hoc calide subsistẽtis vtutis: non tñ adeo fortis sicut nasturtiũ: sed q̃tuz delectabili⁹ ⁊ aromatici⁹ existit nasturtio intrñ ⁊ calida vtute ibecilliori pticipat: nõ tñ vlcerare sufficiẽs ẽ. ipm p se cataplasmatũ. hz aut qd amaritudinis illatũ in se pp quã ⁊ lũbricos interficit ⁊ puritũ sufficiẽter abstergit cũ aceto. Sed attendẽdũ est q̃ pãs ca. Diasco. qz videt esse de cardamomo nõ est: sed de cardumeni: quoniã si tu legas illud ca. cum caplo de cardumeni in Auicẽ. lib. z⁹ ⁊ cũ. c. Serapiõis libro aggre. quod incipit bardameni. videbis q̃ idem dicunt. veritas est q̃ greci cordumeni vocãt cardamomũ pferẽtes da sillabã accẽtu acuto seu pducto. mo vo correpto cardamomus

vo p cardumeni da accẽtu graui. mo vo correpto. vt nos cõiter pferimus. quare. Plinius libro. iz. capitulo. iz.

DIASCO. p cardamomo cardumenũ. vel fuit error trãslatoris vel scriptoris. POSSE. SER AP. Uirt⁹. f. maioris est q̃ resoluit fortificat pfortat stõz. valz digõni. pfert sincopi ⁊ vomitui: ⁊ maxime qñ bibit cũ suo cortice ⁊ suis capitib⁹ cũ mastice ⁊ ligno aloe ⁊ cũ succo mẽte: aut cũ vino granatoꝝ ⁊ cũ mẽta. Ꝗ sincopim et cardiacã passionẽ ex fra cã fiat decoctio eius in vino odorifero addita aq̃ ro. ⁊ det patiẽti ad ꝑbilitatẽ stõi ⁊ digõnẽ pferẽdũ. puluis cardamomi cũ semie anisi det in cibo vel potu ad appetitũ. puocãdũ vel pfortãdũ. ⁊ Ꝗ vomitũ ex fri. cã. puluis ei⁹ cũ succo mẽte pficiat et offerat. Itẽ puluis cardamomi cũ mẽta viridi vel sicca in aceto ⁊ aq̃ salmacina coquat ⁊ spõgia itincta ori stõi supponat. Ꝗ debilitatẽ cerebri puluis eius narib⁹ apponat si fiat reuma. puluis eius cũ oleo muscellino i testa oui sup cineres calꝰos apponat vsq̃ ad bulliat. postea iungat caput. AVIC. ĩ ipo cũ calefactõe ẽ stipticitas: ⁊ ppe in eo qõ hz caput. ⁊ ppe ĩ capite ipo. ⁊ pfert vomitui et nausee cũ aq̃ masticis ⁊ aq̃ vtri/

C acos. gre. i. malum. (usq̃ granati.
C acrelegus. i. acetũ fm Haliabatẽ ca⁹ de succis. fz in tertio eiusdẽ de effimera ab opilone dicit yngat cuz oleo cacreligi. q̃re nõ videt eẽ acetũ. Itẽ in ca⁹ de apatibus cuz pane inquit. cacrelegi et farina ordei.
C acreos canios. i. spẽs ferule: cui⁹ semẽ dr cacreos. et succus eius ẽ galbanũ. greci vocãt hãc ferulã narteços.
C achri. i. semen piretri. Hal.
C acrios. kakrios. i. rosmarin⁹: vl semẽ cuiusdã spẽi eius.
C acrõ. PLINIVS. li⁹ 16. ca⁹ 9. de his q̃ ferunt quercus pter glãdes ferũt ingt robora ⁊ cacron. ita vocãt pillulã in medicina vrẽdi viz hñtẽ. gignit ⁊ in abiete larice tilia platano. postq̃ folia ceciderunt hyeme durãs cõtinet nucleum pincis similem. is crescit in hyeme aperitur vt pillula tota caditq̃ cum ceperit crescere.
C atamonidas. i. ellectuarius niger.
C acubum rupis quid est lege calaris.
C acul vel cacule. Lacole. i. cardamomum.
C acule vel pirati. idest stercus capzinum. Halie.
C acuma. i. adustio. Cacumacule. i. cancri.
C adaka quid est lege sadaram.
C adarmaezin. i. placẽtis cuz oleo frixis ⁊ in melle dispumato positis. et ibidẽ parũper coctis post sup sedatiuũ ponunt vt mel p foramina exeat. ⁊ sic comedit calidũ vt de pane. Cadhab quid est lege rata.
C adia. i. flos papaueris. C adimia. katimia. i. tutia. Ha.
C adimia ppie est spuma auri. Plateari⁹. imo argenti. Hal. 4. memiri. cap⁹. 4. ¶ Laplm. CXVI.

Cadimia vel cadymia vl cachimia gre. ara. cadimia vel calimia. latie vo climia. Simõ de ianua oia illa noia cadũt sup tres medicinas. vna ōrũ est fumus q̃ eleuat a quolibz metallo qñ purificat in fornace siue fit aurũ: ⁊ tũc ẽ climia auri siue argẽtũ: et tũc est climia argẽti siue es. vt pz p Diaf. cap⁹. de cadimia. et per Aui. ca⁹ de climia. Alia ẽ lapis calaminaris: q̃ vulgo marchisita dr: quo tingit es: sicq̃ auricalcũ: cui⁹ fumus sublimat⁹ est. sic pz p lib. ii. azaraby q̃ ẽ de pparatõe medicinarũ simpliciũ. Alia inuenit in mineris metalloꝝ: maxime eris. sic pz p Diaf. ca⁹ de cadimia. in quo cadimiã et vocat tutiã solidã: q̃ fit p sublimationẽ qñ fit auricalcũ: quã alchãdrinã dicimus. et B tãgit et ifra cũ dicit. Multi vo ponũt ferreas hastas tc̃. Dicit q̃ cadimia bona ẽ cipria et botrides. ⁊ q̃ spissa fuerit et grauis mediocriter. fit autẽ vel gñat in metallo cris vl parietib⁹. ex argẽto fit leuior atq̃ albidior ⁊ iferior vtute. hz aut cadimia ptẽ supiorẽ sic botros. de itus tñ cũ fracta fuerit cinerosa ẽ. deforis colorez cineritiũ hñs: et ex yna pte colorẽ hñs lapidis onochitis. talis vo ẽ cadimia q̃ in veteri metallo fodit. est ⁊ alia cadimia q̃ ⁊ placodes dicta est: q̃ q̃si picturas habz sicut zona: quã multi zonicẽ dicũt. est et alia q̃ dr obstractis tenuis ⁊ nigra colorẽ terreũ et teste hñs. oẽs iste nigre sũt. est ⁊ alba sed nugaꝝ. vtilis est aut botrix. ⁊ que onochites dr cõfectiõib⁹ oculoꝝ. Reliqua vo ad medicamina ⁊ ad vlcera siccãda pficiũt. Nascit etiaz cadimia ex cõbustione eris vsti. itelligo auricalci vsti: cui⁹ fumus parietib⁹ iberet. hic fumus collect⁹ cadimia appellat. Multi vo ponũt ferreas hastas lõgas in qb⁹ fumus ipe coheret. aly pficiũt illã de mõte q dr picterides: in quo sunt lapides q cõburunt: in quo et mõte iueniunt multa metalla in diuersis locis sicut est calciten et misteos et pozi et malãteria quiamũ crisocolla calcãtũ ⁊ de frigis. Inuenit pterea gdã lapis in metallis cadimie silis apresiemini: sed discernit q̃ sit leuior cadimia ⁊ masticatiõi dentiũ nõ cedit: deide fractus atq̃ igni iposit⁹ resileat et fumũ similez igni faciat. Cadimia dũ pseuerat igni vary colozis nitozẽ faciẽt: atq̃ in sole cũ aceto trita in eruginea venit q̃litatẽ. in B fmone videtur tãgi oẽs spẽs cadimie si bñ itelligant: tã vere q̃ false. Est etiã ex climia in mineris: vñ effodit argẽtũ qñ purgatur ⁊ affinat gñat climia. ⁊ qñ dissoluit lapis qui dr marchisita fit climia. ⁊ q̃ noiant hãc climiã lapidẽ bñ dicunt. Ego vo tpe quo ascẽdi in isulã cipri nõ erat in domib⁹ fornacis ex illa climia: nisi res modica in fornacib⁹. ⁊ ego reperi ab hoie fideli ex illis mineris lapidẽ qui repit in mõtib⁹ vel in cursib⁹ aquaꝝ. ⁊ qñ postea dedi hũc lapidẽ cuidã medico italie qui erat amicus meus: extimauit q̃ deberiz sibi magnũ donũ: qz illa spẽs climie ẽ nobilior ⁊ melior oĩbus alys spẽbus. Plinius libro. 34. capitulo. io.

POSSE. SER AP. li⁹ aggre. ca⁹ de cadimia. auc. Diaf. Uirt⁹ois climie ẽ stiptica. replet vlcera. et purgat sordes vlceꝝ putridoꝝ: ⁊ desiccat carnẽ supflua q̃ fit in eis et cõsolidat ea. adurit aut climia in hũc modũ. ponit sup pannas et dimittit donec iflãmat ⁊ cãdescat: et appareat in ea vesice ebulietes sicut sunt in scoria ferri: deinde extrahit ab igne ⁊ extinguit in vino: ⁊ si idigeret ea pro scabie oculoꝝ extinguit in aceto. qdã vo accipiũt ipsã adustã et terũt cũ vino ⁊ ponũt in vase terreo: ⁊ adurũt eam donec fiat cinis ⁊ administ: ãt eã sic pparatã loco tutie.

C adimiale. i. cozium mali granati.
C adicheleil. gre. aedion elasu. Steph.
C admialis torzoria. i. metallũ vbi cuprũ ⁊ argẽtũ coquit ⁊ conflatur. Cadog. i. lac acetosuz sine butiro.
C adocon. vel caduca mali. vel caducum. i. flos mali granati. ⁊ est ille qui vocatur balaustia. lz falso.
C adra. i. viride. C aeos. i. malum.
C adus gre. vas vinariũ C aeria. i. vlcera fauos dicta.
C aesaben vel caezaben. i. diptamus. ¶ Lap. CXVII.

Cafa. ara. gre. mirica vel bruca vel mirchi. latine vo thamariscus: cui⁹ q̃dã est masculus et ẽ athel et vocat silr thamariscus domestica. ⁊ q̃dã ẽ femina: et ẽ illa arboz quã nos cõiter vocam⁹ thamariscũ: ⁊ ista vocat silr thamariscus agrestis. SER AP IO. li⁹ aggre. ca⁹ cafa. Cafa. i. thamariscus agrestis: ⁊ ẽ arboz erecta q̃ nascit ĩ ags. et hz fructũ qui similat florib⁹: ⁊ ẽ silis in fluxibilitate sua vinee: ⁊ illa spẽs vocat ab aligbus bruca. Est in babylonia et in seni. alia thamariscus q̃ est domestica q̃ nominat cermezit et athel. et similat agresti in oĩb⁹ pterq̃ in fructib⁹ et in lõgitudine: qz fruct⁹ eius ẽ rotũdus silis gallis dẽtatis: ⁊ ẽ stipticus: et ponit loco gallaꝝ in medicinis. Et sciẽdũ q̃ ista est arboz quã noiat ipe in. l. athel. de qua dr q̃ ẽ arboz magna vsq̃ ad celuz q̃ vocat athel. p q̃ .l. athel. GALIENVS. 7⁹ sim. phar. ca⁹ de thamariscо .f. agresti in sapore ei⁹ ẽ stipticitas: ⁊ ẽ vtus eius q̃ icidit et

medicina cabrupa

abstergit:ſz folioꝝ eiꝰ ⁊ radicū ⁊ ramoꝝ ſubtiliatio ē plus ſubtiliatōe fructꝰ eius. AVICEN.li°.z.ca.de thamariſco. ī ipa ē ſtipticitas et abſterſio ⁊ mūdificatio abſq; exicatōe vehemēti:⁊ eius aq̄ ē abſterſiua deſiccatiua: cuius abſterſio plus ē deſiccatōe eius.et ipſius exiccatio ē cū ſtipticitate:ſz eius fructus ē vehemētioris ſtipticitatis. Et ī thamariſco qdē ē ſubtilitas pauca ⁊ in religs rebus alys adminiſtrat loco galle viridis. PLINIVS.li°.13. capꝰ.21. de thamariſco.ca.ē ⁊ ſic.in.z°. POSSE.SERAP.auc. Diaſ.radix thamariſci ponit ꝑ gallis in medicis oculorū ⁊ oris.et ē ꝓueniēs ſputo ſanguis ⁊ potat in fluxu antiquo: ⁊ ꝓfert hyctericis:⁊ illis quos momordit rutela.Et q̄ fit ēplm cū ea diminuit apata flatica:⁊ cortex eius opat ſic fructus eius:nec plus nec minus:⁊ folia eius cocta cū aq̄ ⁊ bibita ipa aq̄ extēuat ſplenē:⁊ q̄ fit cū eo collutio oris ꝓfert dolorib⁹ dētiū:⁊ ē ꝓueniēs mulierib⁹ hūtib⁹ fluxus hūiditatū antiquū:q̄ fit ſeſſio in decoctōe eius. ⁊ ꝓcuit decoctio eius ſup illos in gbus gnant pediculi ⁊ lēdines. et iuuat multū.Cinis ligni thamariſci q̄ ſupponit cōfert hūtibus hūiditates matricis:⁊ fiūt ex ſtipite arboris thamariſci ſciphi:cū gbus bibūt ſplenetici:⁊ vinū ē iuuatiuū eis.Et idē auc.Meſarugie.cinis eius deſiccat oia vlcera. et ꝑ illa q̄ fiunt ab aduſtiōe ignis:⁊ ꝓfert apatib⁹ frīdis q̄ fumigat cū eo.Dixit mihi hō fidelis q̄ fuit q̄dam mulier ſupra quā appuit lepra et datū fuit ei de decoctōe radicis thamariſci cū paſſulis ſepe ⁊ curata ē.Et nos qdem expti fuimus illud ī muliere alia ⁊ curata eſt. et ꝗ fuit qz egritudo eius p̄ma fuit apa in ſplene:⁊ pp opilonē eius:q̄ qdē fuit cā nō attrahēdi meliaz ⁊ nō mūdificādi vel clarificādi ſāguinē.⁊ fuit cā apparitiōis lepre ſup eā.q̄ q̄ re ſolutū fuit apa ⁊ opilo pp opationē iſtius medicine in eo qō fuit ō nā ſua īcidere ⁊ abſtergere reuerſe ſunt ad eam ſanitatē.Et idē auc.Hal.in li°ſuo ad glauconē q̄ ſcripſit ei ſigna apatis duri in ſplene q̄ melior medicina eius eſt cortex radicis capparis ſcolopēdria ⁊ cortex thamariſci ⁊ ſūmitates eius ſi coquantur in aceto et ſquingibram.

GALIENVS.7.ſim.phar.Q̄ cortex thamariſci coqtur cū vino ꝓfert ſpleni duro:⁊ ꝓfert ⁊ expellit dolorē dētiū:ſz in fructu eiꝰ ⁊ in cortice ē ſtipticitas nō pauca q̄uſq; vtus eius ē ,ppinq̄ vtuti gallaꝝ viridiū:niſi qz in gallis viridib⁹ manifeſtat ſtipticitas ſolū. cōplo fructus thamariſci ē cōplo ineq̄lis:⁊ poſſumus eis vti ,p gallis:⁊ cinis thamariſci q̄ cōburit hz vtutē deſiccatiuā fortē:⁊ ē ī eo abſterſio ⁊ īciſio.Et idē eodē li°.c.de mirica. Mirica et thamariſcus abſterſiue ⁊ īciſiue ē vtutis abſq; q̄ ſiccet manifeſte.hz āt aliquā ſtipticitatē pp hz q̄litates ⁊ vtutes.ſplenes qdē ſufficiēter iuuat ſcliratos aceto ⁊ vino radicibus vel ramis vel folys coctis.ſanat aūt ⁊ dentiū dolorē.fructus vo eius ⁊ cortex nō paucz hūt ſtipticitatē:vt prope gallā oīfariā accedat excepto q̄ ſtipticitas euidens in galla:in fructu vo bruce cōplo ē ineq̄lis. pmixta.n.ē nā eius cū abſterſiuitate:qō nō eſt galle.vti tñ poterit qs eo non ꝑſente galla:in oīb⁹ in qb⁹ vtimur illa.Et cinis combuſte bruce ſiccatiue ē vtutis hñs mltū qd abſterſiuū ⁊ īciſiuū paucū vo ſtipticū. DIASCO.ſim trāſlationē nſraz ca. mirice:foliū elixū:⁊ ipa elixatura bibita cuz vino ſplenis tumorē cōpeſcit:dolori dētiū ſubuenit:eius elixatura peſſarys adhibita hūores matricis phibēdo ꝓſtrigit:pediculos ⁊ lēdines pnecat. cinis eiꝰ ſilr mēſtrua ſtrigit.Cōficit ex ligno eius calix in q̄ vtilr bibit. AVICEN.eius decoctio adminiſtrat in embroca ad pediculos ⁊ īterficit eos. ⁊ ex eiꝰ folys fit ēplin ſup apata fluxa:⁊ eius fumus exicat vlcera hūida ⁊ variolas ⁊ ſpgit qdē qō ex eo tritū ē:⁊ cinis eius ſup aduſtionē ignis ⁊ vlcera hūida difficilia:et corrodit carnē additā.⁊ decoctio eius folioꝝ ꝓfert cū vino dolori dētiū colluto ore ex ea:⁊ phibz corroſionē eoꝝ ⁊ ꝑpe fructus eius.eius fructꝰ ſtat loco liny ⁊ galle in egritudib⁹ oculi:⁊ ꝓfert ſputo ſanguis antiquo:⁊ ꝑpe fructus eius.Et eius rami diſſoluti in aceto ēplo ex eis facto:⁊ ad ſplenē bibit vinū in quo decocta ſunt folia eius ⁊ ipſi⁹ virgulta:⁊ faciūt ſplenetici ex ligno eius vaſa:⁊ ꝓferūt ſoloni antique:⁊ ſedēt in decoctōe eius ad curſuz matricis et ſupponit gūmi eius ⁊ bibit fructꝰ eius ēt.⁊ ꝓfert fructus eius morſui vipe. PLINIVS.ca°.de thamariſco domeſtica.hz vtutē eādē ſicut ſiluestris:niſi qz eſt magis ſtiptica et minus inciſiua et abſterſiua.

Cafacalis.i.iezarum agreſte bautia.Steph.
Cafacan.idest tremor ſtomacalis.
Cafagati.i.tremor. Cafarū.kafr.i.aſpaltum.
Cafandar.i.galanga. Cafatalus.i.laſar.
Cafelreſet.ara.i.ſcolopendria.Steph.
Caferi manibus.eſt ſpecies exercitij.
Cafitium.i.fimus colūbinus.alr Halie.primo de diebus creticis.capꝰ.9.vltra medium.
Cafron.Diaſco.multi nacafron ⁊c.
Cagalla vel cagulla.i.cardamomum.
Cabaam.eſt quidā locus. Cabai.i.cuſcute.
Cabab.eſt locus in crure vel pede.
Cabaduc.i.occiput. Calef.i.pānus faciei.
Cabapham.idest oleum indum ⁊ eſt oleum nucis indie.

¶ Capitulum. CXVIII.

Cabarliub. ara.Carnub.gre.xilocaracta vel filiqua vel keratiū:vel keraca:vl' faba ſiliqua latine vaginella vel carūba. SERAP.li.aggre. ca.Cabarliub.Sapor eius ē ſtipticus:cū pauca dulcedie: ⁊ vtus earū q̄ nō ſunt recētes:ē ſiccatiua.naz q̄ deſiccant ſtrīgūt ſicut faciūt ceraſa:qz hūiditas earū reſoluit:⁊ remanet ſuba terreſtris q̄ oſiccat: ſz arboris eaꝝ ē vtus deſiccatiua ⁊ ſtiptica. GALIEN.z.de cibis.cap.de ſiligs peſſime ſenſit:q̄uis digerant ⁊ vētrē ſtrīgāt:⁊ hūores nocios nutriāt.Et idē in lib.de chimis:ē kerachiū edulium pauci nutrimēti ⁊ ligneū ex neceſſitate:⁊ īdigeſtibile.nullū.n.ligneū hñ digeſtibile:ſz ⁊ nō egeri celeriter nō paruz ipſis exiſtit malū:q̄re meliꝰ eſſet ipſa:neq̄ deferri ad nos ex oriētalibus locis in gbus naſcunt.eſt.n.cibus mulierū ⁊ puerorū effrenatorū nihil vtile ad ſanitatis ꝓſeruatōēz: neq̄ euſtomacus eſt.Alimētū aūt palā q̄ ⁊ ipſz dat paucū corpori.Et idē in lib.de ſim.phar.cap.de xilocaracta.Arbor ſilocaracte q̄ vocat centenicen:eſt ſiccatiue ⁊ ſtiptice vtutis:ſicut ⁊ fructus eius q̄ vocat ſilocaracta: pticipans vz de dulcedie q̄dā.patiunt aūt ⁊ hec ſile ceraſi.hūide.n. magis ſubducūt ventrē.ſicce aūt ſiſtunt magis expirata qdē humiditate.terreſtri aūt ſubſtantia remanente.

PAVLVS.cap.de ſiliqua.Eſt quoddā genus ſilique que vocat ſiliqua capzina:cuiꝰ fructus ē ſic mirtꝰ ⁊ folia ſic tracion.fructꝰ eius ē in vaginis.ſic lupinus hñs formā faſeoli. POSSE.DIASCO.cap.de ſiligs.Siliq̄ recētes ſtōm cuertūt.cedē ſiccate in ꝓriū poſſunt.cibus earū ad vrinā ,pficit cōmouēdū.tradit ad ſtōi dolorē nō leue ꝑſidium eſſe ſi in ſextario aque ad dimidiū coquant. iſq; ſuccus per dies quinque continuos hauriatur.

PAVLVS.Siliqua capna ſufficiēter cācros medet.

¶ abatutum.i.atriplex. Caber.i.lingua canis.
¶ abeaug.i.ſenacioli. ¶ Caplin. CXIX.

Cabit aiton.ara.gre.eleon.vel eladin.latie vo oleū oliuarū.vñ cabit.i.oleū aiton.vel zaiton vel zarcon.ara.gre.olea.latine oliua. SERAP.li.aggre.cā. cabit aiton.i.oleū oliuarū. Et oliuarū q̄dā ē dōeſtica q̄dā ſiluestris:q̄ gre.vocat agriela.Et idē auc.Ha.6.ſim.phar. Oliuaꝝ domeſticarū folia ⁊ cime q̄ ſūt hūida hūt ſaporē ſtipticuz.⁊ vtus earū p̄ma eſt q̄ infrigidat ea q̄litate q̄ ſunt ſtiptice.Et idē auc.Diaſ.vtus folioꝝ domeſtice ſimilat virtuti folioꝝ agreſtis:niſi qz virtus folioꝝ domeſtice eſt debilior:et ſunt ꝓueniētiora oculo q̄z agreſtis:quia ſunt ſecurioza et leuioza ei q̄z agreſtis.Et idem Serapio. Agreſtium oliuarum folia ſunt ſtiptica:q̄ piſtant ⁊ fit ī de emplaſtrū ſup berſiſipillā ꝓfert:neq̄ ſinit ipſam augere:⁊ ꝓfert formice ⁊ vlceribꝰ que noiant antrax:et vlceribus fraudulētis et panaritio:et q̄ ex eis fit emplaſtrum cū melle occidit aſcarides:⁊ ꝓfert apati qō noiat duo vlcera et apoſtematibꝰ calidis:et facit adherere cutim capitis q̄ ſepat ab oſſe:et q̄ maſticat ꝓfert vlceribꝰ oris ⁊ alcole:et q̄ ex eis fit emplin cum farina ordei:ꝓfert fluxui vētris ātiq̄ ⁊ hūiditatibꝰ ātiqs q̄ a mīſice emanāt ⁊ fluxui ſanguinis:et ſanat eminētiā oculi:et ꝓfert vlceribus eis que noiant calcatalia:⁊ alys vlceribꝰ.et ꝓfert fluxui humiditatū antiquarū ad oculū.et ideo ponunt in rob q̄ adminiſtrant corroſioni palpebrarū:⁊ ꝓfert auribus:ex quibus fluit ſanies et aurib⁹ vlceratis:et q̄ volueris extrahere ſuccuz ipſoꝝ tere ea et in piſtatiōe aſpge ſup eaviuz vel aquā:et poſtea expime et deſicca expreſſuraz in ſole:et fac trociſcos:et q̄ fit cuz vino eſt fortior q̄z cū aq̄: et melior ad reponēdū:et ꝓfert ſaniei aurium: et iaz qdā cōburunt folia ipſa cū flore:⁊ ponit cinis eius loco tutie: et fit in hunc modū.ponunt in olla terrea cruda et obturat os eius:et dimittit in fornace donec illa coquat:deīde ,pyce ſup ea vinū quouſq̄z infrigidet:et ꝓfice ſimul.et iterū cōbure ſicut ,pus:et poſtea laua ſicut lauat ceruſa:⁊ fac trociſcos.et credit q̄ q̄ cōburit in hunc modū non ē eius vtus minor vtute tutie in iuuamēto oculi.et ideo cōcedit q̄ vtus huius ſit ſicut vtus illius.Et idē auc.Hal.6. ſim.phar.fructus eius q̄ eſt maturus cōplete ē calidus caliditate tēperata:et qui ex eo ē īmaturus ē frigidior et ſtipticior.Et idē Serap.q̄ fit ex fructu eius emplin curat furfures capitis et vlcera fraudulēta:ſed oliue aquatice q̄ piſtant nō ꝑmittunt in cōbuſtione ignis puſtulas fieri:et mūdificāt vlcera ſordida:et oliue noue:quarū color eſt ſmaraldinus:ſtringūt ventrē:et ſunt bone ſtomaco.Sed oliue nigre mature ſunt parate corruptiōi:⁊ ſunt male ſtomaco incōueniētes oculo:et q̄ fit ex eis emplin phibēt vlcera:quoꝝ nomē eſt antrax:et medulla que eſt inter ipſam q̄ miſcet cū ſepo et farina eradicat albaras vnguiū:et aqua ſalſa in qua ꝓdunt oliue cū fit ex ea collutio oris reſtringit gingiuas ⁊ dentes cōmotos.Et idem auc.Aben Meſuay.virides ex oliuis ſunt fri.⁊ ſic.ſtrīgūt ventrē:⁊ ꝑparāt ſtōm:⁊ oliue q̄ticе excoriāt ſtōz ꝑ eoꝝ pōticitatē:⁊ q̄ ponunt in aceto ſunt plus excoriatiue ſtomaci.⁊ nigre ex eis ſunt ca.cum pauca ſtipticitate indigeſtibilis plus alys.⁊ humor qui gnat ex oliuis vituperat:⁊ q̄ cōedunt ī medio prādy acuūt appetitū:⁊ magne ex eis ſunt maioris opatiōis. GALIEN.ſcdo de cibis.ca°.de oliuis. Oliue paucū oīno alimentū dant corpori:⁊ maxime que ſunt mature.comedūt aūt hoics bas cuz pane q̄dā magis.ſiue aūt pane almadas ⁊ kolimiadas ſic vocatas gra ſubductiōis vētris:cū garo aūt ante cibū.ſic autē que ſunt mature in arbore plurimū vnctuoſiz:ſicce ſtipti cū chimū hūt:,pter qō ⁊ roborāt ſtōz excitant appetitū. idoneiſſime aūt ad hec ſunt que cū aceto repoſite. multiplicāt hec ꝑparāt q̄ ſtuduerūt circa pulmētariā expiētiā.

ALMAN.trac.3°cap.de oliuis.Oline de aqua ca.ſunt ⁊ ſic.que ſi aī cibū comedunt ventrē mouēt:⁊ os ſtōi robuſtū reddūt.Oline aūt de oleo calidiores ſunt: que ⁊ os ſtōi minus corroborāt ac ventrē minus fluere faciunt.

SERAPIO.Fūmi oliuarū ꝓfert obſcuritati viſus q̄ fit ex eo cohol ⁊ abſtergit ſordes vlcerū:q̄ ſordes noiant lacoma .i. lippitudo que ē in oculis:⁊ puocat mēſtrua et vrinā:et q̄ ponit in locis corroſis:dentiū ſedat dolorē:⁊ excludit ebriationē:⁊ curat empetiginē ⁊ ſcabiē vlceratā, ⁊ noiat inter medicinas mortiferas.Et idem auc.Pauli. Fūmi oliuarū ponit ad cicatrices vlcerū cornee:et delet eas:⁊ delet albedinē oculi ⁊ telā:⁊ valet dolori dentium corroſoꝝ q̄ ponit in corroſione.Et idē Serap.Fūmi oliuarū agreſtiū ſimilat ſcamonee.⁊ in colore ſuo ſimilatur hyacinto rubeo:⁊ eſt cōpoſitū ex lachrymis minutis ⁊ pūgit linguā:ſed illud qō aſſimilat gūmi in magnitudine lachryme lenit ſine pūctione:⁊ oliue ſilueſtres ⁊ domeſtice ſunt:ex quib⁹ colligit gūmi.Et idē auct.Hal. Oleū qō ſumit ex oliuis maturis:quoddā eſt nouū:quoddā eſt vetꝰ. Eius vo qō eſt nouū calefacit calefactiōe tēperata ⁊ hūectat:ſed vetus ex eo calidius ē ⁊ magis reſolutiuū:ſz illō qō accipit ex oliuis recētibus īmaturis:dr oleū expāſaꝝ: ⁊ eſt oleū onfancinū:⁊ in nouo aliqua exiſtit ex eo de frigiditate q̄ſtitas q̄ ē in eo de ſtipticitate.⁊ vetꝰ ex eo dū ī ipo ꝑſeuerat ſtipticitas ē vtutis deſiccatiue donec ſtipticitas recedit ab eo:qz tūc fit ſile oleo qō accipit ab oliuis dulcibus:⁊ oleū qō accipit ab oliuis in ſūmitatibꝰ ſile eſt ⁊ propinquū in vtute oleo expāſarū.et vlr pone ꝓſiderationez tuā in oī oleo qō guſtabis:qz eadē q̄ſtitas quā in eo inuenies de ſtipticitate:ē ibi de frigiditate:et ſi nō īuenies ī eo ſtipticitatē oīno:ſed īuenies ipſz delectabile vere delectatiōis:dic ipm calm cū tēperamēto.⁊ ſi tu īuenies cū ꝗ ipſz ſubtile:⁊ illud qō eſt clarū de quo ſi accipias parū ⁊ ponis ipm ſup mēbrū:vel corpus extrēdit ſupra corpus:⁊ dilatatur multuz abſq; eo qō imbibit in eo:⁊ abſcindit.ſcias q̄ illud ē bonū valde.et bonitas q̄ ꝓuenit oleo ē in ipſo:⁊ q̄ abluit oleū nō mordificat.Et idē auc.Diaſ. Oleuz qō fit ex oliuis nō bñ maturis eſt oleū expāſarū:⁊ ē ꝓueniēs ſanis:⁊ ,ppric illud qō eſt nouū ex eis ſine putrefactione boni odoris:⁊ ex illo qō eſt hz fiunt olea aromatica:⁊ eſt bonū ſtomaco ,pter ſtipticitatē q̄ eſt in eo:⁊ reſtrīgit gingiuas:⁊ ꝓfortat dētes q̄ tenet ī ore:⁊ phibet ſudorē:⁊ oleū vetus oliuarū maturarū ꝓuenit in medicinis:⁊ oēs ſpēs olei ſunt leniētes corpus:⁊ phibēt aduētū frigoris corpori:⁊ faciūt ipm habile ad motū:⁊ molliunt ventrē:⁊ debilitāt vtutē medicinarū vulnerātiū.⁊ dat in potu ꝗ medicinas mortiferas vt cuomat cū eo:⁊ fit cū hoc aſſiduc.et q̄ bibunt ex eo.ʒ.9.cū tantūdē aque ordei vel aque calē laxāt vētrē:et q̄ decoquunt cū ruta:⁊ bibunt ex eo calo .ʒ.9.ꝓfert tortioni vētris:⁊ expellit lumbricos:⁊ q̄ fit cū eo clistere ꝓfert colice que fit ab apate īteſtini : ⁊ opilone que fit a ſtercore duro:⁊ antiquū ex eo eſt calidius ⁊ plus reſolutiuū:⁊ fit cū eo cohol ad acuēdū viſuz:⁊ ſi nō habes et neceſſario īdiges eo coque ipſuz donec fiat ſicut mel ⁊ vtere:⁊ vtus eius eſt ſicut vtus veteris:⁊ oleū oliuarū ſilueſtriū eſt ſtipticū:⁊ iuuamētū eius eſt in medicina minꝰ iuuamēto ſupradicti olei.⁊ iuuamētū eius ē ſicut iuuamētū oleiro.⁊ ſtringit ſudorē:⁊ phibet caſtuz piloꝝ:⁊ purgat furfures capitis:⁊ cōfert ſcabici ⁊ poziis:⁊ phibet canos q̄ ex eo fit collutio oris.valet ad apata gingiuarū:⁊ confert dētibus cōmotis:⁊ iaz ꝑparant ex eo epithimata ad gingiuas q̄ humores currūt ad eas.⁊ oz q̄ accipiat lana et īuoluat ſupra ſtilū ⁊ madefiat in oleo feruēti:et ponat ſup gingiuas ſepe donec albeſcant.Et idē auc.Hal.Amurce olei ſuba eſt terrea:et calefacit ⁊ dſiccat in ſcdo:et reſoluit ⁊ curat vlcera q̄ ſunt in corpozib⁹ ſiccis:et vlcera facit in humidis furere:et q̄ coquit ē groſſius et magis deſiccatiuū:et q̄ coquit in vaſe eris quouſq̄z īgroſſet:et fiat ſicut mel ē ſtipticū:et ꝓfert ad ea ad q̄ ꝓfert litiū:et ſupat litiū in bonitate in hoc q̄ q̄ miſcet cū aceto aut vino ſimplici:aut cū oximelle:et linit cū eo:cōfert dolorib⁹ dentiū et apatib⁹:et miſcet in medicinis oculoꝝ. Et q̄ fit ex eo clistere ꝓfert ano apato:et collo matricis et apatibus matricis.Et q̄ coquit cū aqua agreſte donec fiat ſicut mel: et liniunt dentes corroſi cū eo eradicat eos.⁊ miſcet cuz

cameleonta et cum aqua in qua lupini steterũt ad vulcorandum: ⁊ liniunt ex ea animalia: aufert scabiez corũ. et illa que est noua absq; decoctione quãdo calefit: ⁊ proycitur supra podagram ⁊ dolorẽ iuncturarũ ꝓfert: ⁊ quando extendit supra coziũ ⁊ supra ventrez ponit hydropicorũ minuit tumorẽ ipsoꝝ. GALIENVS.6.sim.phar.capꝰ amurca. Amurca fm translationẽ nostrã terrestris ẽ substantie. non tamẽ adeo caliditatis participat vt mordicet euidenter: q̃ si decoquat multo magis adhuc erit grossarum partium: ⁊ ficca erit vtiq; secundi gradus calefacientiuz ⁊ desiccantiuz: intẽsi magis: sic itaq; vlcera siccarum cõplonum corporꝝ curat: que vo in ceteris oibus exacerbat: siccatiua nãq; est: vt resina et pix liquida et aspaltuz: ipse etiã corporꝝ gdẽ valde siccorꝝ: siue vulnus hñtiuz: siue sinuz solidatiue sũt. cetera vo cũcta tẽdit ⁊ exacerbat.

Caiban.i. mentastrum.
Caifese.i. vespertiliones.
Cailen.i. semptuiua.
Caina. fm Diasco. est sicut triticum. apud Sera. vocatur cartamum.
Cairion.i. pisis habẽs oculum in capite.
Caisarbanum. Caiasarbarum.i. cassiafistula.
Cakele.i. herba similis vermiculari. acetosum hñs saporem ⁊ salsum.
Cakiar.i. cucumer.
Cakur. idem.
Cakirofion. idest cucumer agrestis.
Calab. vel calap.i. almes iadi.
Calcatum.i. calcantum.
Calafion.i. ꝓsistentia hũoris circa palpebras.
Calagie.i. kalangie.
Calacb vel calachi.i. nux vomica.
Calamãdria.i. camedreos
Calamas gre.i. calamus.

¶ Laplm. CXX.

Calamentum ara. gre. calamitatis. latine vo nepita vel mẽta nõ odorifera. Sciẽdum est q̃ in scõo canoñ. Aui. capꝰ de calamẽto. ꝓfundit sermo de calamẽto pulegio mẽtastro ⁊ origano. i. calamẽto hirci. capi. vo qõ de origano apud eundez exponit nõ est de origano: sed de saturegia. de pulegio vo nunquã apud eum caplm inuenies. hec oia patebunt scrutãti diligẽter verba Diasco. Serap. cuz verbis Auic. in omnibꝰ istis plãtis non multum curant arabes: quare vnum pro alio ponunt: ex quo iudicãt habere eandem virtutem.

SERAPIO. libꝰ aggre. de calamẽto. auc. Diasco. ex eo est qõ dr calamẽtuz montanũ: ⁊ dr ab aliquibus pulegiũ agreste: sed falso. debet dici calamẽtuz esse pulegiũ vsuale: ⁊ est aliud calamẽtuz qõ dr fluuiale: ⁊ illud est pulegiũ agreste: ⁊ sũt ei tres spẽs. vna habet folia similia folys bederog. i. ozimi: quoꝝ color vergit ad albedinem: et habet ramos cuz multis nodis quadrangulatos ⁊ flores purpureos: ⁊ ex eo est aliud simile pulegio in odore suo et in folys suis: nisi q̃ sunt maiora folys pulegy. ⁊ nominãt illud aliqui pulegiuz agreste: et romani vocant illud nepitam ex folys suis: nisi q̃ sunt maiora folys pulegy. et est secũda spẽs que proprie nominat nepita. ⁊ est. 3. spẽs que est similis mẽte agresti: nisi q̃ folia sunt longiora folys mente: ⁊ virge ipsius ⁊ ramuli sunt maiores virgis et ramulis aliaruz spẽrum: ⁊ virtus eius est debilior virtute aliarum spẽrũ. Radix vo eius nullius est iuuamẽti: nascit in campis ⁊ in locis asperis ⁊ aquosis. DIASCO. fm translationẽ nrãz caꝰ de calamito: qõ mlti pulegiũ agreste dicũt: ⁊ illõ ẽ calamẽtũ fluuiale: ⁊ ẽ aliõ calamẽtũ qõ dr mõtuosuz: ⁊ illud est pulegiũ vsuale. Bz calamẽti fluuialis tres sunt spẽs. est enim siluestris cum folys ozimo similibus atq; subalbidis et ramis geniculatis vel angulosis cũ flore purpureo. folia eius odore pulegy similia: tamẽ sunt in forma maiora. Item scõa spẽs appellatur pulegium agreste: quã specialiter latini nepitam vocant: ⁊ illud supple ẽ calamentum fluuiale. i. cõmune: vt patet si legatur cõfectio diacalamenti in antidotario virili cum eo qõ scribit in antidotario Iohannis. Serap. ⁊ Auicen. ⁊ est maius ⁊ minus. maius est quo vtimur: minus est quo purgantur gatte. tertia est ediosmo agresti similis cuz folys oblongis: cuius virga ⁊ rami maiores sunt: sed virtute inferiores. Nascitur in campis et asperis locis et aquosis.

GALIENVS.7ꝰ sim. phar. cap. de calamẽto. Substãtia eius est subtilis: ⁊ in sapore eius est acuitas ⁊ caliditas manifesta. ⁊ breue quid amaritudinis habet. est calida et sicca in tertio. experiẽtibus vo illud: ⁊ corpus offerentes: primo quidem exterius appositum calefacit ⁊ mordicat valde: scalpit etiam corpus: ⁊ tandem vlcus efficit. Intra vo corpus per seipsuz ⁊ mellicratuz calefacit manifeste.

POSSE. SERAP. auc. Hal. quãdo bibitur succus cuz aqua mellis. diaforat totum corpus: ⁊ prouocat sudorez: ⁊ teritur cum oleo: ⁊ coquitur: ⁊ inungit corpus: ⁊ confert rigoribus periodicis: ⁊ quãdo fit emplastruz sup sciaz habentibus sciaticum dolorem confert valde. trahit enim funditus ad extrinsecam superficiem: ⁊ calefacit totũ articulum. supincendit aũt manifeste cutim. Et sumptus in potu vel appositus prouocat mẽstrua efficaciter: et est ex medicinis quando sumit magis cõferentibus leprosis resoluẽdo humores resolutione forti: ⁊ aufert liuorem qui fit sub oculo ⁊ ypopia diaforat. Et tuõbes scire q̃ oẽs medicine que terunt ⁊ hñt acuitatẽ attrahunt cito ex ꝓfundo corporis humiditates q̃s recipiunt in locis illis. Et melius quidẽ in his est vino decoquentes cataplasmare ipm viride magis q̃ siccuz vehemẽtius postq̃ desiccatum et promptius ad vrẽduz: sicut que caustica: ⁊ quecũq; pharmacoꝝ calida sunt ⁊ acria: ⁊ subtiliuz partiuz facile attrahentia funditus ad se totã adiacentẽ humiditatẽ. Amaritudo aũt que inest ei breuis quidez oino est. operat aũt in quibusdã: sicut que violentius. ⁊ cohesistit vehemẽti caliditati cum substãtia subtiliuz partiuz. et ideo q̃ sumitur in potu eius succus aut fit clistere cũ eo occidit ascarides ⁊ lumbricos: ⁊ valet ad morsum feraruz. ⁊ occidit similr vermes qui generant in auribus ⁊ in vlceribus profundis: ⁊ q̃ fit nascale cum eo aut sumit in potu occidit ⁊ expellit fetuz. Igit incisiua quidẽ vtus inest ei ꝓpter calditatem eius ⁊ subtilitatẽ partiuz ⁊ amaritudinem solam: itaq; propter oia pdicta confert omnibus asmaticis ⁊ hyctericis ꝓpter amaritudinez: maxime sicut ⁊ pene oia cetera purgando ⁊ mundificãdo epatis opilationes. est aũt ad omnia predicta efficacius quod monstratum est.

DIASCOR. Uirtus oium spẽrum eius viscida est ⁊ sicca nimis: ⁊ calidã partem hñs extenuatoriã. vnde bibita ⁊ imposita venenatis morsibus occurrit: vrinã prouocat: cõquassationibus vtiliter adhibet: lacertis dolorem tollit: orthonoicis ⁊ tortionibus subuenit. venenum cum vino amputat. hyctericis vtilis est lumbricos ⁊ ascarides cum melle ⁊ sale accepta cruda ⁊ cocta subuenit comesta ⁊ bibita stomaticis pstat effectũ: mẽstruis ipat: ⁊ apposita in ore matricis extrahit fetus ⁊ abortuz facit: fumigio suo serpẽtes de domibus fugat. viridis in vino cocta ⁊ cataplasmatibus impositа nigras cicatrices claras: ⁊ sui colozis reddit: liuores detergit sciaticis vtiliter adhibetur carnem cõburens. succus eius auribus imissus: vermes occidit. vnde nepita magne virtutis ⁊ vehemẽtis in calore est. vnde nobilissimis antidotis meruit ascribi. ex quibus vnum notãduz putaui: qõ vsq; hodie a medicis diacalamẽtuz pdicatur. ℞. nepite petroselini piperis pulegy ane. ʒ. vi. seminis apy. ʒ. xy. leuistici. ʒ. y. omnia tonsa ⁊ trita melli optimo mixta diutissime coquãtur digestionem facit: ⁊ stomaco ⁊ pcordys vtile est pituitas toracis ac capitis dissoluit aut purgat iecori medet: calculos expellit: vrinam concitat: cõmouet mẽstrua. nepita sicca ⁊ potata in mulsa calefacit valde: ⁊ sudorem mouet per totuz corpus. quapropter aliqui vtũtur ea ad frigus: ⁊ rigorẽ coquẽtes eam in oleo ⁊ extrinsecus vngẽtes totum corpus fricatiõe forti. Intrinsecus aũt potui data: vt supra: ⁊ per totã cossam cataplasmata: vt supra: sciaticis magnũ fit adiutoriuz: q̃ de profundo extrahit humores: non solũ subtiles digerit: verũetiaz pingues et spissos extenuat ⁊ proycit: succus eius regiũ morbũ emẽdat: Itez succus ipsius ꝑ clistere iniectus ascarides ⁊ lumbricos occidit: ⁊ in vlcere etiaz putrido: ⁊ in omni mẽbro vbi vermes sunt occidit propter amaritudinẽ. ⁊ iõ enfrasiz ẽpis purgat stomaticis et hyctericis sicut alia amara iuuat: ⁊ potissime quãdo est cuz epatis enfrasi.

Calamiton vocant greci ranulã quandã: eo q̃ inter arũdines frutices viuat minima omniuz ⁊ viridissima. Et calamiton etiam est spẽs calamenti. vt Diasco. in proprio caplo. ⁊ est pulegium agreste. Et aliqui vocant eũ calamẽtum montanuz: sed falso: q̃ calamẽtuz montanuz nõ est pulegiuz agreste: sed pulegiuz vsuale.
Calamitan: idest nepita.
Calamitem. gre. ranula quedã: eo q̃ inter arũdines fruticesq; viuat minima omniuz ⁊ viridissima.
Calamos fragitas. i. casabis begum. Steph.
Calamon melan. gre. i. cassia fistula.
Calamus: q̃ est simpliciter prolatus cãna vocatur. pro qua lege basap. Et quidã est agrias vl agrestis. qui fm Diasco. est spẽs graminis: sicut patet per Serap. caplo de gramine. ⁊ etiam nomen sonat. nam agrestis grece est gramẽ. Et fm Diasco. est venenosa planta animalibus: ⁊ maxime q̃ nascit in egypto. pro qua lege agrostis ⁊ basap. Est alius calamus qui vocat calamus aromaticus. pro quo lege basabel derire.
Calamus fraginatꝰ. i. barũdo. Hal. 6. sim. phar.
Calamus. Calamos gre. i. cãna. arundo.
Calamus agros. vel calamꝰ offe. i. calamꝰ agrestis. Ste.
Calamus agrestis est calamus boholfe.
Calaris: est quedã spẽs strigni qui yponoticus dr a Diasc. Somniferus quem latini vocant rupis gomalios gulafion: cacabum vel rupis concauum: q̃ in rupis ozit. est herba vel frutex hñs hastas spissas ⁊ multas sarmẽtosas ⁊ nõ frangibiles: ⁊ folia pinguia cuz flore ruffo et maiori. nascitur locis asperis ⁊ petrosis. coziuz radicis eius cum vino bibitum somnuz prestat.
Calasa. Calaza est excrescẽtia in palpebris rotunda. albida pspicua similis lapidi grãdineo. Classia. Lozenlius Celsius. Demosth. pozros est suprradicte similis densitate concretus: sed multo durior suprradicta.
Calasma. i. extensio supiozis palpebre: qua sepe inuersio fit ad interiora naturaliuz capillozꝝ: q̃ non nisi digito subleuari possit palpebra. differt a paralisi: q̃ paralisis est cum continuo motu.
Calasion. grece glandula. Pau. Demosthen. dicit chalaza.
Calasticũ. relaxatuz intermissiuũ. i. mollitiuũ laxamentum.
Calastica. remissiua. attenuatoria. i. resolutiua relaxatiua.
Calata. i. relaxata.
Calatium in oculo. i. grando in oculo. Halie. 4. memiri. capꝰ 5.
Calatus vel calathi. est canistruz in fundo strictuz ⁊ in orificio latum.
Calausac. i. litium.
Calb. ara. i. cor.
Calbabanir. i. capillus veneris.
Calcala caucalis. i. cardamomũ. Pli. liꝰ 25. capꝰ 9. versus finem.
Calcalia. i. mercurialis.
Calcadis qd est. l. calcitis.
Calcatis idem.
Calcafit. Calcauil. i. ozimũ montanum.
Calcamil idem.
Calcandi. i. medicina inda qua caremus.
Calcalla. est semẽ quoddã margaritis simile dependens inter folia grandia in montibus semp vere inuenit. l. Calcala.
Calcabria. ẽ genus caulis albe.
Calca. i. butalmos.
Calcadi calcantum cuiꝰ color ẽ viridis: ⁊ q̃ antiq̃tur fit colcothar: vel calcitis. lege calcitis.
Calcãtum. i. eris flos. i. vitriolũ. alr Hal. liꝰ secret. ⁊ in fim. phar.
Calcarerem: vel calcatarẽ. i. qũ sanies est in sifac ⁊ corrodit cum ea pars.
Calcauil. ẽ ozimũ montanum. Auic. in. 5ꝰ.

¶ Laplm. CXXI.

Calcitis est spẽs vitrioli: ⁊ vocat colchotar calcãtum. Calcididos. tenens mẽdiũ inter calcitis ⁊ vitriolum: vt apparet in. l. zeg. in qua oia ista auidi manifestant. de quo Diasco. caplo calcitis: dicit q̃ est gleba. que in cypro in metallis inuenit: vt in fine huius lre patebit. vnde calcitis est spẽs vitrioli. vt pz per Serap. capꝰ de zeg. ⁊ ipm est colchotar ⁊ calcitis. Nã vidi apud Diasc. cap. de alumine vbi habet. Adurunt spẽs aluminis sicut calcitis vel calcidis. In Serap. eodẽ loco habet calcidis vel colchotar. Item Joã. Mesue in trociscis de croco ponit colchotar ⁊ calcadis. DIASCOR. capꝰ calcitis. Est gleba nãlis que in cipri insula in metallis inuenit colore subauroso fragilis intus hñs venas diffusas vt alumen scissum in modũ stellarũ fulgẽtes: cuius est optimum qõ est recens noua mundissima: ⁊ equaliter fragilis. virtus est ei stiptica termãtica scarotica. POSSE. DIAS. purgat palpebras ⁊ oculos: ⁊ est submordax: igne sacrũ extinguit: herpetes curat. fluxuz sanguinis matricis abstinet. micetis cuz succo marrubij occurrit. gingiuaꝝ reuma ex fauciũ imposita abstinet: pascẽtia vulnera ad sanitatẽ pducit: coctuz vo oculis medet. trita melle addito ⁊ iniuncta palpebris grossis ⁊ asperis seu callosis aptatur: q̃ arescere eas facit. fistulis colliry more iniecta medetur.

PAVLVS. cap. Calcitis, est ca. ⁊ sic. plonis in tertio.

Calcede. i. saluia.
Calcalion. est medicina inda. Serap. in. 7ꝰ
Calcifraga. i. empetrũ. herba sancti petri. Pli. libro 27. capꝰ 9. post pncipium
Calcitrosa apata sunt duri ties iunctura ꝝ. s. lapidationes que ꝓtinent in se sicut calcem vel gipsuz. Alexan.
Calcuceucamenõ. gr. chalkoscecaumenõ. i. es vstũ vel incẽsum a calkos qõ est es ⁊ cecaumenon incensum.
Calianim. i. trãquillitatẽ.
Calda. i. cala. ide caldariũ qũ simplr ponit ꝑ cala aqua intelligitur.
Cale. i. herba similis vermiculari acetosum hñs saporem salsum.
Calea. i. cardus maior.
Calebi. i. grana solis.
Calebũ. i. milium solis.
Calef. vel Calepb. i. pãnus facici.
Calefum. calef. Sapsaruz. i. salix. Steph.
Caleiebinum. vel Calenia bim. i. geneliabim.
Calengi. i. colica passio.
Caleniebim. chaleibmũ. i. geleniabim.
Caleos. i. es.
Calchei. i. vena terre qua caremus.
Calcheos. i. ziniar. vl iarin
Calculi maiozis. i. cardamomum.
Cali. i. cinis q̃ fit de quadã herba salsa. ⁊ vtunt eo tẽctores. ⁊ est vsnen. herba ipa de q̃ fit sal alcali.
Calchit. vel Chalcitheos. i. calcitis.
Calchel idem.
Calcithei. i. bactitura eris.
Calchitheum. i. q̃dã gleba ⁊ est calcis flos.
Calcule: vocant cõche qõ mũdat vitrũ. ⁊ nascit in mari iuxta sibiliam.
Calculus. i. cardamomum minꝰ ⁊ callus. i. puꝰ lapis
Calcutecaumenon. idest es vstum.
Calib. Calibin. kulb. i. miliũ solis. litbospmon.
Calibi. i. instrumentum.
Caliblefara. i. palpebrarũ decoratiua. Halie. 6. sim. phar. cap. de amoniaco.

Caliber.i.ligula canis quē est herba.
Calicaria.Cancalion.Caucalin.i.Caucalis.Diasco.
Calicularis.gre.i. iusquiamus.Diasco.Macer.
Calidicon. est medicamē de arsenico:cuius diuerse sunt descriptiones. vt in septimo Serap.in tro cis.de arsenico.⁊ dicitur sic a kali qō recipit.
Calicaris calidaris;est fructus pinus.
Califer.i.nux muscata.
Calimon.i.mentastrum.
Caliptelo.i.pētafilon.Dia.
Calitricon.Trichomanes gallitricum.i.politricon. Adiantum. Hali.secūdo memiri.cap.scdo.
Calitrosa apostemata sūt durities iuncturarum.s. lapidationes que continēt in se sicut calcem vel gipsiū.vt Alexander capitulo de pozris iunctu rarum.
Callion.Callionis piscis. ·Pli.libro.32. capi.4.circa mediū. vranescopos. ⁊ capl'o.7°
Callum.vel chal.idest acetum.Steph.
Calkamoanon.i. auricalcū.lib.de doc.gre.
Calkos.gre.es.
Calmana.i. musc° querc°.
Calmētis.i.malum terre.
Calos.i.bonum. inde stora;calamita.i. bona gutta non a calamo vt qdaz dicunt.nichos enim gutta.inde calo verbuz neutrum.i.depono. inde caloticum.i. mitigatiuum dolozis:qz deponit dolorem.
Calostrum.i.lac nouum.
Calsa duozuz generuz est. vna similis aaron. nascitur in arationibus: colligitur antequam crescat. vsus eosdez habet quos

Camecissos sonat ex vocabulo infima vel terrena hedera.vnde camecissos vocant greci hederam non extollentem se a terra.·Pli.libro 24.cap.10.⁊.15. DIASCOR.cap.de camecissos. folia habet similia tritico:sed oblonga ⁊ tenera:⁊ multas virgas duaruz palmaruz.folia ex vna virga hñs quinqz vel sex:⁊ flozē simile ozimo:sed minozez.gustu est amara valde:radices sunt ei tenues ⁊ inutiles:nascit in locis cultis.
POSSE.DIASCO.Folia ipsius cuz aqua ciatis tribus bibitur diebus.60.hycterici prestat effectum:⁊ sciaticis medicatur diebus sex aut septem bibita.
GALIENVS.8.sim.phar.capl'o camecissos. Flos ei° arsa. Alterz genus est qō anchusaz qdā vocāt aly ricidinosiam folia lactuce longioza plumosa radice rubea.·Pli.li.27.ca. 8.ante medium.
Calsam.est spēs conchily: lege Ostracoz.
Calsamum.i. vitiū qō fit ī carunculis que similant papillis.
Calsamus.i.ciclamen.
Caluf. vel casus idem est qō sumenet duo. ⁊ sumenet idem est qō obulus. ista vocabula ponuntur in lege caxchax.⁊ in lege radeb.
Calufar.i. oleum de nuce indica.
Calz quid est.l.bozach.
Camacropē.i. cametopea.
Camakach.i.illa q̄ seruantur in salmoria.
Camaregum.i. fruct° tha marisci.
Cambzi.Cambzia.Cābzis .i.bzassica caulis.
Cambil.i.terra rubea minuta que affertur de mecha vt arena:⁊ ē Cābil.
Cambitus.i.Carabitus.
Camebumile.gre. ifimuz vel depressum vel terre num latine vt cameatis .i.infima actis.i. infima sambucus ⁊ est ebulus.
Cameact°.i. ebulus. actis .i.sambuc°.vnde versus sambucus est actis: sed ebulus est cameactis .i. viuus sambucus qui est ebulus.Halie.
Camebalanos.i. raffanuz agreste.⁊ ē appios. Diaſ.
Cameciparison. est quedā planta ad similitudinez foliozum cypressi. ·Pli.libro.24.cap.15.
Camburola.i. iunc° obtuse sūmitatis. Oxiurola vero acute.
¶Capl'm. CXXII.

amarus sufficienter existit ⁊ destruit ea que fm epar. quidam vero ⁊ sciaticis eam dant.
Cambil.i.semen arenosum qō cooperit rubedo que est minoz rubedine lapidis in felle bouis reperti.pro quo lege kanabel.⁊ Cambil est terra rubea minuta que affertur de mecha:vt arena:que cū fricatur super manū ingreditur cito.de qua fit vnguentum penetratiuum. et mundificat satis.
Camedafnes.vel camedaphni.i.parua laurus. Dafnes enim laurus.Diasco.·Plinius libro.15.ca°30.⁊ libro.21. capitulo.11.⁊ libro.24.capitulo.15.
Camedera fm Diaſ.est quedam planta que noiat cimolea ⁊ est camedreos.timelia.·Pli.li°13.cap°21.
Camedurus.idem. ¶Capitulum. CXXIII.

Camedreos vel cameb gre.vl' cameropa.ara. hamedreos.latine vero quercula minoz.vbi sciendus q̄ camedreos victus est infima quercus.nam came.i.infima.⁊ dris dria.gre.quercus:inde camedreos.i.ifima vel parua quercus.vnde folia eius sunt similia folys quercus.⁊ ideo latini ipsam quercuz vocāt.
PLINIVS.libro.24.ca°15. Camedreos est herba que latine quercula dicitur.⁊ ab aliquibus trizaoga. Folia habet magne mente similia et diuisa quercus floze pene purpureo.aly ipsam serratam dicunt:⁊ ab ipsa serram inuentam esse. SERAPI.libro aggre.cap° hamedreos. auc.Diaſ. Hamedreos noiat quercus terre. Nascit in locis petrosis ⁊ asperis.⁊ ē herba parua lōgitudine vni° palmi:habens folia parua similia in figura in ozto suo folys quercus.flos eius ē colozis purpurei paruus. Et tempus colligendi est quando semen est maturuz; ⁊ colligēda est cum suo semine. DIASCO.cap°camedreos. fm trāslationem nostram nascitur locis saxosis ⁊ asperis:fruter est bipalmis cū folys minutis ⁊ mēte similibus vel drio ⁊ amaris.flozem habet purpureum ⁊ minutum:sed colligenda est cum semen maturum est. GALIENVS.8° sim.phar. capl'o camedreos. ·Ponit eā quis in tertio gra. ca.⁊ sic.⁊ plus in eo in siccitate q̄ in caliditate.
POSSE.SERAPI.aucto.Albugerig. Fit syrupus ex ea ad tussim antiquam ⁊ ad cozruptionem digestionis:⁊ in principio hydropisis:⁊ ad spasmum:⁊ quanto syrupus eius erit vetustio:tanto erit maiozis virtutis ad ea que diximus.⁊ herba ipsa contrita confert fistulis lachzymalium:⁊ eius decoctio confert hycteritie nigre.
GALIENVS.·Predominantem habet amaruz saporem.est aūt ⁊ acre quodāmodo:ex quibus.vz. splenem liquefacit ⁊ vrinas:⁊ menstrua mouet:⁊ grossities humorū icidit:⁊ eas que in visceribus obstructiōes expurgat.
DIASCO.ca°cameropa.Fz trāslationē nostrā. Cameropa.i.camedreos viridis ⁊ sicca bibita cū aq̄ ꝓquassationib°⁊ tussiētib° valz:⁊ splenis duricies soluēdo medicat. In initio hydropicis iuuat:menstruis imperat: abozsum excludit:cum aceto bibita splenem siccat:mozsibus venenatis occurrit cum vino bibita ⁊ cataplasmatibus adhibita:omnia similiter facere pōt.melle addito antiq̄ vulnera purgat.trita:⁊ oleo mixta caligines oculoz detergit omni cozpozi trita ⁊ puncta calefactionem prestat.
Cameis.i.semen ferule. Camelarum vue.i.rob.
¶Capl'm. CXXIIII.

Camelea. gre.vel chamelea.ara.mezereon. latinero cocognidium.⁊ est planta que vocatur oliuella. Camelia gre.quasi ifima olina dicta:eo q̄ folia similia oliue habet.hec est que dicitur mezereon et cōcognidiuz.vnde cocognidiū mezereon ⁊ camelea sunt idem.vt apparet per Diaſ.⁊ Serap. DIASCO.cap.camelea.fm trāslationē nostrā. Camelea aut cocognidion bastas habet super terram spāsas palmis duobus lōgas.

fruter est ipsius sarmentosa:folia habet similia oliue:sed tenuioza ⁊ spissa gustuz mozdentia ⁊ gulaz exasperantia.
SERAP.libro aggre.cap.mezereon.auc.Diaſ. Mezereon.i.camelea ē arbusturz paruū cuius rami sunt apti ad ignem accendenduz:⁊ sunt ipsi rami extensi super terraz longitudine duozuz palmozum habentes folia oliue:nisi quia sunt subtilioza eis mozdicātia ⁊ exasperātia linguaz ⁊ sunt sup ramos densa. GALIENVS.7°sim.phar.capitulo camelea.·Predominantem habet qualitatez:quo circa ⁊ vlcera quecunqz maximas escaras habent cū mel le expurgare pōt.Simon de Janua. Cocognidiuz nō est laureola vt quidam putant:quoniā cocognidium vt iam dicit Diasco.in presenti.l.idem est qō camelea:⁊ camelea idem est qō mezereon.fm Serap.in presenti.l.⁊ est planta que vocatur oliuella:vt iam dictum est. vnde q̄ hoc sit veruz fm ipsuz.quoniā Diasco.facit aliud capitulū de mezereon a cocognidio vel camelea que idem dicunt:et aliud de laureola. Nam capituluz de camelea que est mezereon vel cocognidiū incipit. Camelea.secundū capl'm. de laureola incipit.Dafnoides.i.laureola.⁊ ideo non sunt diuersa laureola ⁊ mezereon fm ipsuz.preterea dicit ipse camelea.i.mezereon.vl'herba catholica:vl'adimpiados. ⁊ licet Diasco.dicat in oleo catholicon.tolle herbe catholice alimpiados:⁊ sequitur in aliquibus exemplaribus:q̄ ⁊ laureola vocatur non est de suo. Nam non est vera expositio. Nam alimpiados vel herba catholica ara.est mezereon:quā ponit Diasco.capl'o de camelea:sed in alio capitulo Diasco.vocat laureolā dafnoides:⁊ sic de laureola:⁊ mezereon facit diuersa capitula.sed falsa est illa opinio Simonis.quoniā laureola est mezereon:cuius ratio est:quoniā Joan.Mes.capitulo de mezereon dicit q̄ mezereon est planta cuius stipites eleuantur super terram: circiter cubitos duos:folia ei° sunt similia folys oliue ē. propter quod sciendus q̄ fm verba Mes.Cocognidium ⁊ laureola sunt species mezereon. Nam dicit q̄ vna spēs mezereon est habens magna folia:⁊ ista est laureola:quā scies si.l.l.Dafnoides.Alia species est habens folia parua similia folys oliue:⁊ illa est camelea vel cocognidiū:que nostro idiomate vocatur oliuella. Et ideo Diascoz.facit de eis diuersa capitula.quoniā sunt diuersarum spērum: licet sint omnes species mezereon. Et laureola similiter est mezereon.⁊ licet cocognidium ⁊ laureola differāt fm speciem:conueniunt tamen fm genus:qz ambe sunt mezereon:sed quando ponitur mezereon simpliciter intelligitur laureola:quoniā mezereon habens folia magna et viridia est melius alio fm Mes.Et propter hoc quando Simon dicit q̄ laureola non est mezereon falsum dicit: quoniā vt ostensuz est:est species eius.verum est q̄ non ē mezereon habens folia parua:sed est mezereon habens folia magna.Credo q̄ parū aduertit generis p̄dicationē.
IOAN.MESVE.capitulo de mezereon.Est plāta vocata apud plures rapiens vitam: ⁊ a quibusdam faciens viduas:⁊ a pluribus leo terre vocatur:⁊ est planta cuius stipes eleuatur super terram circiter cubitos duos.Et ei° folia sunt similia folys oliue:sed maioza:⁊ producit grana magna in magnitudine fructus mirti:⁊ est plāta lacticinioruz mater:cuius species sunt plures.est enim quedā magna habens folia subtilia:⁊ est parua habens folia sicut folia oliue ⁊ spissa nimis.Et est habens crispa folia et aspera.Et ex eis est habens aut colozem viridem aut colozem subnigruz producens colozē pauonis:⁊ melius est magna habēs folia tenuia ⁊ viridia: ⁊ que ozitur in locis liberis ⁊ in vicinitate plantarum spērum eius:⁊ quando ozitur planta vna in toto ambitu eius est mozralis: ⁊ quādo ozitur in locis termaruz est sicut venenū:⁊ habēs parua folia ⁊ spissa est maluz.⁊ similiter habens crispa ⁊ aspera:⁊ qō est subnigruz similiter ca.⁊ sic.in quarto.⁊ dixit filius zezar est in fine terty:sed non verificatur illud.est.n. in ea virtus acuta ignea ⁊ acrimonia vehemens:⁊ est excoziatiuuz vlceratiuuz serosuz inflāmabile: ⁊ est consumptiuuz ⁊ dissolutiuuz virtutis:⁊ est proximuz veneno nocens membzis que sunt minere virtutuz ⁊ debilitans ea ⁊ dissoluens. Conamur ergo frangere acuitatem ⁊ malitiam eius:⁊ hec faciemus cuz auxilio reruz eam frangentiuz ⁊ permutantium inflāmationem ⁊ serositatem sicut sunt olea frigida proprie:⁊ res extinctiue sicut est mucilago psily:⁊ succus portulace:⁊ succus endiuie proprie. ē enim mirabilis:⁊ aqua alkekengi:⁊ aqua solatri humidi: ⁊ altarasacon:⁊ aqua berberis:⁊ frāgunt adhuc acuitatē eius res inspissantes ⁊ ponticitatē habētes sicut mirabolani:sunt enim sublimes ad illud: ⁊ dixit filius zezar duplu3 ipsius ex absinthio iunctuz cuz eo emendat malitiā eius.⁊ dixit Diasco.Infundūtur folia eius die vna in aceto ⁊ siccantur:⁊ frangitur cū hoc virtus sua.s.serosa ⁊ inflāmabilis:⁊ dico q̄ si in aceto coquantur aut infundantur citonia aut maciana aut berberi erit melius. sigillatur almezereon bonitas ad ea que oportet:⁊ si ex aceto infusionis eius aut decoctionis ipsius fiat syrupus acetosus:inuenitur expertoruz iuuamentoruz vbi oportet:⁊ ex reb° adhuc emendantibus ⁊ remouentibus malitiaz eius est vt infundatur eius foliuz in lacte dulci aut acetoso.⁊ propie sumpto ex asina ⁊ capris:⁊ quandoqz ponuntur folia mezereon in aqua lactis:⁊ bulliunt cuz facilitate:⁊ auferatur spuma eius:⁊ colatur:⁊ propinatur cuz securitate. Et dixit Hal. Infundantur folia eius in syrupo rosato paruz anteq̄z terminetur decoctio ipsius:⁊ propinetur vbi oportet syrupus:non enim in eo est timor.⁊ dicit iteruz.coquatur in iure galloz antiquoz:⁊ est sine nocumento:⁊ quādoqz oleum mezereon administratur cum permixtione aliaruz medicinaruz habentiuz virtutem eius fractiuā: ⁊ eius operatio est talis. Accipe foliozuz eius.3.40.⁊ pyce super ea aque dulcis.lib.iij.⁊ dimitte die ac nocte:deinde fac bullire lento igne donec redeat ad lib.i.5.⁊ colaturе eius misce olei sumpti ex amigdalis dulcibus.ʒ.8.⁊ bulliat cuz facilitate vsqz ad aque consumptionem:⁊ si ponatur oleuz cuz folys ⁊ aqua:⁊ bulliant simul vsqz ad aque cōsumptionē erit in virtute fortius.Et dixit Ruffus.sub mergat ex folys eius quātitas circa.ʒ.iij.in cado magno musti ⁊ dimittatur mensibus tribus:⁊ erit res mirabilis ad hydropisim:expellit enim aquam citrinam sine nocumento.Confectio Almezereon ex inuentione nostra.Accipe foliozuz almezereon preparatoz partes.x. carnium citonioz elixatoruz in aceto vini ⁊ zuccari tabarzeth aā. partes.70.tereniabin partes.40.aque casei ifusiōis agarici partes.30.olei almezereon partes.12. dissoluatur zuccarum ⁊ tereniabin in aqua predicti casei:⁊ misceatur cū carne citonioz:⁊ coquatur cū facilitate eius vsqz ad mellis spissitudinez ⁊ inuoluatur puluis folioz almezereon cuz oleo predicto:⁊ conficiat cuz eis.est enim bonuz medicamen benedictuz ad hydropisim.Confectio pillulaz almezereon valentiuz similiter ⁊ expellentiuz aquaz cū fortitudine sine timore.Accipe folioz eius preparatoruz .3.y.mirabolanoz citrinoz.3.iiij.kebuloz.3.iij.yrice cuz tereniabin vel thamarindis dissolutis in aqua endiuie:⁊ scire debes q̄ almezereon de decoctione paruz sustinet: ⁊ contritio laboriosa destruit eius virtutem: expellit aūt nocumenta eius a cozpore aqua ozdei ⁊ aqua endiuie: et altarasacon aufert inflāmationem relictam ab eo in cozpore.⁊ scinisti q̄ medicine cōpressiue a cozpore expellunt audaciā medicinarū. POSSE.DIASCO. Camelea accepta coleram ⁊ flegma deponit.debēt vo fieri trocisci ex his admixto absinthio duplici mēsura:⁊ vna parte ca-

melee et cataputie iuncto melle vel aqua. folia eius spo/
sita vulnera sordida curãt. IOANMESVE. Meze/
reon solutione educit aquã citrinã cuz fortitudine vehe/
menti. Et dixit Alexander. mixtũ cũ rebus educentibus
melancoliã educit ipsam: ⁊ absinthiuz duplicatuz ei cum
mirabolanis addunt ei bonitates notas: ⁊ faciunt educe/
re colerã. Maius autẽ iuuamentũ qõ ex eo expectant ẽ
ad hydropisim. educit enim aquã cõgregataz in ventre.
nocet tũ epati: imo oĩbus mẽbris nutritionis: ⁊ interficit
lumbricos ⁊ vermes: ⁊ solutione educit eos ⁊ serpẽtes vi/
scerus. ⁊ si fiat vnguẽtuz ex eo ⁊ melle curat fistulaz ⁊ vl/
cera fraudulẽta: ⁊ fit ex aqua decoctionis ipsius ablutio:
⁊ ꝓfert doloꝛi dentiuz: ⁊ eoꝝ corrosioni ⁊ gingiue sangui/
nee ⁊ mollificationi: ⁊ fit ex eo vnguẽtuz ⁊ aceto ⁊ oleo et
cera ad scabiem bonuz: ⁊ fit ex eo linimẽtuz ex sulfure et
melle ⁊ aceto fozti ad morfeã: ⁊ lentigines ⁊ baras ⁊ de/
let eas. ⁊ qñq; fit ꝓfricatio super mozfeam ⁊ baras cuz fo
lys eius: ⁊ aceto fozti. ⁊ est vltimum. Et dixit Johãnitius
valet ad quartanã. Dosis eius est a. z. ʒ. vsq; ad. i. ⁊ hoc in
ꝓfectionibus. pulueris eius a karatis. q. vsq; ad gnq.

¶ Capitulum. CXXV.

Cameleombante. ara. vl' suchaa. gre. came
leonta alba vel spina iu/
daica vel scoltrea vel acãtabaniqui vel Acantis egyptia/
ca vel spina arabica. latine cardus vel spẽs eius: ⁊ est car/
dus albus vel suchaa. Sciẽdum q; cameleon est species
cardonis siluestris qui cardus habet plures spẽs inter se
differẽtes: sicut apparet in. l. cardus siluestris. vnde bede
guar. i. spina alba differt a cameleon: qz in folys nõ habet
aculeos: sed bedeguar habet in folys aculeos: sicut appa/
ret in. l. supradicta. Cardus siluestris est vna ex spẽbus ca
meleon: sed cameleonta alba est suchaa: de qua prosequi
tur i ista. l. SERAP. l. aggre. ca. cameleõbãte. Cameleõ
bante. est duplex. s. nigra ⁊ etiam alba. Alba dr̃ cameleon
ta alba. nigra dr̃ cameleon. i. Cameleõta nigra. Cameleõ/
bante. i. cameleonta alba noĩant eam boĩes accia: ⁊ xion
ꝓpter id qõ iueniri solet: maxime in radice eius quo mu/
lieres maxime ꝓmastice vtunt̃: ⁊ est viscositas que inue
nit̃ in radice eius: ⁊ folia eius sunt similia folys spine quẽ
homines oculẽtis noĩant acufb. ⁊ folys spẽi spine que dici/
tur scolimias vel scolopias: ⁊ folia eius sunt asperioza: et
acutarũ summitatũ magis q̃ cameleonta nigra: sed non
habet virgã: nascit̃ in medio eius. spina similis eritio ma
rino: aut spine que dr̃ alkresan: in qua est flos colozis pur/
purei spissus paruus siue subtilis sicut capilli: ⁊ semẽ ei?
est simile grano cartami: ⁊ radix eius quãdo ozitur in bo
na terra pingui: est grossa: ⁊ quãdo ozitur in locis asperis
est subtilis: ⁊ coloꝛ eius est interius albus: ⁊ in odoꝛe suo ẽ
odoꝛ grauis ⁊ aromaticus similis sicut cera: ⁊ dulcis sapo
ris: ⁊ ista spẽs supple dr̃ arabice suchaa. Cameleõ. i. came/
leonta nigra: noĩant eam boĩes ꝓpter proprietatẽ flozuz
eius qui de eis repiunt̃ virides multũ: ⁊ flozes aliqui ad
albuz declinãtes: ⁊ aly ad celestẽ colozem: ⁊ quidã ad ru/
bedinẽ sanguinis: ⁊ est planta cuius folia sunt similia fo/
lys spine que dr̃ scolimias: nisi qz sunt minoza eis ⁊ subti/
lioza: ⁊ est rubedo tendẽs ad rubedinẽ sanguinis: ⁊ habet
stipitez in grossitudine digiti: ⁊ longitudine vnius cubiti
in qua est flos subtilis similis in coloꝛe flozi herbe que dr̃
bachis: ⁊ sunt in eo macule: ⁊ radix eius est grossa ⁊ nigra
⁊ veluti toꝛtuosa: coloꝛ cuius est iterioꝛ decliuis ad rube/
dinẽ ⁊ qñ masticat̃ mozdicat linguã. nascit̃ in locis petro
sis. Et idẽ auc. Hal. Calefacit supple cameleonta alba: ⁊ ẽ
suchaa in fine secũdi. ⁊ siccat in tertio. DIASCO. ca?
Cameleonta alia nigra alia alba. Cameleonta nigra quã
multi foꝛ: aut xion aut ozimũ dixerunt: folia habet scoli/
mo similia: sed tenuioza ⁊ ruffa. virga est eius digiti vni?
mẽsura grossa ⁊ vnius cubiti longa ⁊ obruffa. flozẽ habet
spinosuz similẽ hyacinto: ⁊ variũ qz viridem albuz ⁊ ruf/
fum hyacinto similẽ. Radix est illi grossa ⁊ nigra ⁊ spissa
⁊ diuisa: ⁊ subruffa: gustu mozdaci ⁊ serantico: nascit̃ locis
montuosis ⁊ maritimis. Cameleonta alba quaz maxime
multi xion dixerunt. qz qõ inuenire solet maxime in radi
ce eius mulieres pro mastice vtunt̃. folia circa radicẽ suã
in terra similia hz silino aut scolino aspera et acuta ⁊ foꝛ/
tia: sed non habz virgã. est ei in medio velut spina similis
eritio maritimo aut cardo cũ floꝛe purpureo denso ⁊ mi/
nuto sicut capilli: semẽ est ei simile ginco: ⁊ radicez habet
in terra pingui albã ⁊ grossam ⁊ teneraz odozis grauis et
aromatizantis gustuz dulcẽ. Sapoꝛ cameleonte albe est
amarus: ⁊ pluris amaritudinis q̃ nigra: ⁊ ipsa calefacit in
secũdo prope finẽ: ⁊ desiccat in tertio: ⁊ illa ẽ quã arabes
vocant suchaa. Jn radice nigre cameleonte est res occi/
dens: ⁊ ꝓpter hec administrat̃ exterius tantum. virtus
eius est que calefacit in tertio propzie: ⁊ desiccat in ꝓmo.
GALIENVS. octauo sim. phar. capl'o de Cameleon/
ta. Nigra calida est in tertio: ⁊ sicca in primo. Cameleon/
ta alba est sicca in tertio. in calefaciẽdo vo est in secundo
completo. PLINIVS. libꝛo. zz. cap. is. de cameleonta.
herba est non vna specie. Jnuenit̃ enim nigra ⁊ alba. Nã
albida habet folia circa radicem suã diffusa in terraz: va
ria et dẽsa ⁊ aspera: et quasi spinosa in medio hũs encinũ
acutuz cardo similẽ: et flozẽ purpureuz densuz minutuz
subalbiduz: semine ginco simile: radicẽ vastã et mollem:
vt malua grauiter redolentẽ gustu subdulci. Nã illa que
nigra est folia habet tenuioza pauca et rubicunda: tirsuz
oblongũ grossitudine digiti: ruffum in summitate habẽs
flozẽ spinose. hyacintuz coloꝛez. radicẽ vastam nigrã vel
variã gustuz submozdẽs. ORIBASIVS. capitulo ca
meleon: aliqui xion dicunt duo genera cãdidioza aspera:
habz folia serpit in terra eschimi modo: spinas erigẽs: ra
dice dulci odoꝛe grauissimo: quibusdã locis viscuz gignit
albuz sub folys maxime circa canis oꝛticũ: quã tyri nasci
dicuntur ꝛc̃. Et infra ex nigris: aliqui marẽ dixerunt: cui
flos purpureus esset: et feminam cui violaceus ꝛc̃.
PAVLVS. capitulo suchaa. Est herba dulcis que ex/
tendit̃ sup terrã: et facit capita grossa prope radicẽ: ⁊ exe/
unt ex illis capitib? flozes sanguinei. vñ suchaa. dr̃ ara.
SERAPIO. li? aggre. caplo suchaa. auc. Hal. Suchaa
idest spina arabica vel herba. est similis plante bedegua/
ris: nisi quia virtus eius est virtus que desiccat ⁊ stipticat
plus eoꝛ: et fruct? et radix eius est foꝛtioꝛres que sit in ea.
POSSE. DIASCO. Cameleonte albe. i. suchaa bibi/
ta oxifabo vno: et maxime cũ vino austero: aut cũ oziga/
no lumbricos latos excludit. Elixatura etiaz eius ex bis
vtiliter datur hydropicis cũ vino medetur vel cuz passo
sic et vrinã mouet dissuriã bibita siccat. Elixatura etiam
maxime ꝓdest venenis: ⁊ cum polenta accepta canes et
porcos occidit in aqua et oleo cocta sorices necat. Nasci/
tur locis montuosis. Radix cameleonte nigre admixta
calcanto et cedria: ⁊ axungia scabys medet. zernas pur/
gat maxime si addituz fuerit sulfur et aspaltuz. elixa cuz
aceto id prestat. elixatura eius oꝛe retenta doloꝛẽ dentiũ
cõpescit cũ pipere et cera dentes cõmotos ꝓfirmat: et ca/
lefacit: et si cũ aceto cocta et oꝛe retẽta fuerit cõbusta car
bonibus sanat dentes ꝓposita stringit. maculas emendat
cũ sulfure viuo medicaminib? stipticis adhibet̃. fagede/
nica et sordida vulnera ꝓposita curat. dr̃ aũt cameleon p
varietate floꝛ eius: qz virides albos hyacinto siles: aut
ruffos. facit etiã ad vulnera maligna que greci cacoctica
dicunt. lentigines tollit. et deuorat alys rebus mixta.
PLINIVS capitulo cameleonte. albe. i. suchaa cũ pas/
so mixta vrinã mouet. hydropicũ desiccat. lũbricos occi/

dit. nam illa que nigra est facit ad maligna vulnera: que
greci vocant cacinaculas: ⁊ lentigines aufert.
GALIENVS. Cameleonte nigre radix habet quid
delicterioꝛuz. vñ extrinsecus est vsus eius ad scabiẽ ⁊ em
petiginẽ ⁊ alfos: ⁊ oĩno oĩa que abstersione egẽt: ⁊ molliti
uis: ⁊ diafoꝛeticis miscet̃ pharmacis: ⁊ fagedenica vlcera
sanat cataplasmata. Albe vo cameleonte radix ad lũbzi/
cos rotundos dat̃ in q̃titate oxifabi cũ vino austero. asse
rũt aũt ⁊ hyctericis similẽ existentẽ radici magis: attamẽ
amarioꝛ illa est. SERAP. Radix eius ꝓfert fluxui ni/
mio matricis: ⁊ ꝓfert oĩbus egritudinibus in quib? ꝓfert:
bedeguar. ⁊ fruct? eius: ⁊ radix ꝓferunt apationi vulue et
ani. ⁊ radix eius ĩcarnat vlcera: qz in ipsa est vtus ꝓsolida/
tiua cuz tẽperamẽto. Et idez aucto. Diasco. hꝫ herba fm
q; estimo est prope naturã bedeguar. ⁊ est stiptica. ⁊ semẽ
eius est fortius satis: ⁊ ꝓfert relaxationi vulue ⁊ fluxibili
tati ani: ⁊ gluctinat vlcera. qñ stipticitas eius ẽ pauca si/
ne supfluitate: ⁊ radix eius ꝓuenit cursui humiditatũ an/
tiquarũ matricũ: ⁊ fluxui nimio menstruozum.

Cameleontis. i. laureola.
Hal. libꝛ. de facile acqsibi/
libus. ⁊ qnto memiri. ca?
3. ⁊ decimo memiri. ca. 3.
Cameleuce. est quedã spe/
cies tassi.
Cameleucen. ẽ vngula ca/
ballina. Pli. libꝛ. z4. ca?
is. Nascit̃ secus fluuios:
cuius radix p infudibu/
lũ bibit̃ ad veterẽ tussiz.
⁊ alio noie phartanuz si/
ue farfugiũ vel tussilago
⁊ ẽ spẽs nenufaris: vt ap/
parz i. l. nenufar. farfara.
Camezeleon. i. pẽtafilon.
Pli. libꝛ. z5. cap. 9.

Camepithis vel camepitis. vel Camepita: vel
Camepitheos. gre. arabi. hamepi
theos. latine quercula minoꝛ. Camepitheos gre. iterp̃tat̃
infima pinus a came: ⁊ pitheos qõ est pinus: eo q; fm oẽs
sui spẽs odoꝛẽ habet pini. Sed sciẽduz q; camepitheos ⁊
camedreos vnã ⁊ eandẽ habẽt vtutẽ ⁊ cõplonem: ⁊ sunt
cali. ⁊ sic. in tertio. Colligẽda est qñ semen eius est matuꝛ
⁊ est colligẽda cũ suo semine. SERAP. lib. aggre. caplo
hamepithis. aucto. Diasco. est herba que nascit̃ omni an/
noꝛ: dilatat̃ eius oꝛigo sup faciẽ terre vndiq; Et sunt ei?
tres spẽs. vna earũ est foꝛtioꝛ alys ⁊ habz folia similia fo/
lys helabes. i. sempuiue. nisi qz sunt minoꝛa eis: ⁊ hz sup
se hũiditatẽ tenacẽ: ⁊ sunt pilosa: ⁊ sunt folia illa circa ra/
mos spissa: ⁊ odoꝛ eius ẽ sicut odoꝛ resine pini: ⁊ habet flo
res minutos glaucos: ⁊ radices similes radicibus herbe
dicte picozion: ⁊ semẽ eius est nigrũ: cuius odoꝛ ẽ sic̃ odoꝛ
resine pini: ⁊ rami eius sunt aliquãtulũ longi ⁊ curuati si/
cut rami herbe que dr̃ haucafa. Scõa spẽs est que habet
virgas longas longitudine vnius brachy: ⁊ ramulos sub/
tiles. folia vo ⁊ flozes in odoꝛe similia suprad̃icte: et semẽ
eius est nigrũ. tertia vo spẽs que dr̃ masculus habet folia
subtilia minuta albida pilosa: ⁊ habz virgã asperã albã: ⁊
flozẽ albũ minutũ sup ramulos: ⁊ odoꝛ ei?ẽ sic̃ odoꝛ pme.
GALIENVS. octauo sim. phar. caplo camepitheos.
est in desiccando terty gradus: in calefaciẽdo vo secũdi.
DIASCO. fm trãslationẽ nostrã caplo Camepithis.
Eius spẽs sunt tres. vna quarũ est spansa sup terrã habẽs
folia aizo minoꝛi similia: sed tenera ⁊ pinguia ⁊ aspera et
spissa circa vgas odoꝛẽ babẽtia pini ramulos emittit ob/
longos ⁊ curuos in similitudinẽ anchuse: ⁊ fructiculũ te/
nuẽ: vl' semẽ eius tẽnui coma flozes minutos ⁊ mellinos
ꝓfert: ⁊ semẽ nigrũ odoꝛẽ pictuine hũs. Radix est illi si/
cuti cozio. Est alterũ genus camepithis qui masculus ap
pellat̃ virgas hũs cubiti vnius lõgas teneras ⁊ obtozias
sed comã superioꝛi similẽ hũs ⁊ flozẽ nigruz: ⁊ semẽ simi/
liter nigrũ odoꝛẽ habet resine: ⁊ folia tenuioza ⁊ quasi pi/
losa. tertiũ genus quasi in terraz repit ꝓtinuo tractu. hoc
etiã sidericis dr̃: folia habet similia cardis: sed quasi pin/
guioza et veluti pilosa cum flosello auroso. resine pictui/
ne habens odozem: virtus est ei equalis vt supza.
POSSE. Cõtra opilatiões epatis splenis ⁊ renũ herba
ipsa in vino ⁊ oleo decocta sup locũ cataplasmet̃. Contra
vitiũ lapidis det̃ electuariũ qõ ficit̃ ex melle ⁊ trib? par/
tibus pulueris eius: ⁊ vna parte lapidis lincis: ⁊ alia par/
te saxifragie ⁊ erit mirabilis. silr cõtra stranguriã ⁊ dissu/
riã: ⁊ cõtra duritiem splenis ⁊ epatis fiat decoctio pulue/
ris eius in oleo: ⁊ locis infirmis supponat̃. Cõtra strangu/
riã ⁊ dissuriam ⁊ iliacã passionẽ ⁊ opilationẽ epatis ⁊ sple/
nis ipsam herbã in aqua salmacina coque: pudendi pecti
ni ⁊ renibus cataplasmet̃. detur etiã vinum decoctionis
eius cõtra iliacã passionem. Puluis eius cuz aqua salma/
cina melle ⁊ oleo inyciat̃ per clistere. Jtem hec herba po
nat̃ in vino per dies. io. vt ibi cõputrescat. postea bulliant
ad ꝓsumptionẽ substãtie: postea exprimant̃ per pãnuz la
neuz solidũ ⁊ foꝛtẽ vt tota humozositas exeat ex illa hu/
mozositate ⁊ oleo ⁊ cera fiat vnguẽtum ad splenẽ ⁊ epar.
probatũ est. Cõtra vomitũ facũ ex anatropa vel alia fri/
gida causa. coquat̃ herba ipsa vel puluis in aqua salmaci
na vl' aqua nãliter salsa ⁊ oleo addito ⁊ modico aceto fiat
cataplasma sup stomachũ. maximũ remediuz est. puluis
eius etiã cuz melle datus lumbricos occidit. Cõtra catar
ruz ponat̃ talis puluis in sacello ⁊ capiti superponat̃ opti/
muz est cõtra furfures capitis vel barbe. farina lupinozũ
amaroꝛ coquat̃ in aqua salsa addito aceto ⁊ in colatura
ponat̃ puluis ipsius herbe ⁊ caput laueť. Cõtra paralesiz
herba ipa cocta in vino loco dolenti supponat̃: vlcera et
vulnera ꝓsolidat puluis eius supaspsius. Ad matricẽ mũ/
dificãduz ⁊ mẽstrua ꝓuocãda ⁊ ad matricẽ infrigidataz
ex supfluitatib? flegmaticis calefaciẽdam. coquat̃ herba
ipsa diu in aqua: ⁊ fomẽtet̃ inde mulier: ⁊ herba ipsa cata/
plasmet̃ sup pudẽda: puluis etiã in oleo decoquat̃: ⁊ bom
bax itincta supponat̃ vel puluis conficiat̃ cuz succo mali
terre ⁊ supponat̃. SERAPI. aucto. Hal. Camepitheos
si sumat̃ in potu mundificat aperit ⁊ abstergit mẽbza ite/
rioꝛa qñ est herba sicca: ⁊ incarnat qñ est recens: ⁊ cõfert
super omnẽ medicinã habentibus hycteritiam. ⁊ vniuer/
saliter oĩbus habentibus opilationẽ epatis: ⁊ ꝓuocat mẽ
strua quãdo bibitur cuz melle: ⁊ quãdo fit nascale: ⁊ ꝓuo
cat vrinam: et coquit̃ cum mellicrato: ⁊ bibit̃: ⁊ ꝓfert stra
guiric: ⁊ quãdo est recens habet vtutẽ multã ꝓgluctinãdi
et incarnãdi vulnera magna: et curat plagas: ⁊ soluit du/
rities mãmillarũ. DIASCO. Radix eius bibit̃ dieb?
septem. hyctericis medet̃ diebus. 30. bibita. sciaticis fert
opem: maxime cũ mulsa. epaticis ⁊ dissurys ⁊ nefreticis
prestat effectũ: toꝛtionibus subuenit. hac. n. maxime vtũ/
tur in ponto. elixatura eius dat̃ contra vim aconiti: cata/
plasmatibus adhibita cuz poleta ⁊ elixatura eius mixta:
oĩa silr facere põt: trita cũ caricis: ⁊ pura in modũ catapla/
tie ventrem mollit: cum resina tepida imposita sordida
vulnera purgat. melle addito causas matricis cõponet.
durities vulnerum soluet: et paracolesim prestat.
GALIE. Camepitheos ĩ gustu qdẽ foꝛtioꝛẽ hz sapoꝛẽ
q̃ acrez. menergia vo abstergit vlcera plusq̃ calefaciat:
ꝓpea ⁊ arteticis ⁊ oĩno qb? obstruũt̃ facilr epa bonũ ẽ far
macũ: ducit aũt ⁊ mẽstrua bibitũ ⁊ cũ melle appositũ. ẽ vo
diuꝛticũ farmacũ. gdã vo dãt sciatic] coq̃ntes ĩ melicrato

virtus vero huius herbe magna vlcera sanare potest. ⁊ putridosa vlcera sanat. duricies que in mamillis diaforat. ·Pli. lib. 24. cap. 5. vltra medium.

Camer est herba cuius folia sunt similia folys lentis: quã ignoro.

Cameropa. vl cameropia .i. camedreos. Diaſ.

Cameropos. ē ſpecies palmarum maiorib⁹ ⁊ molliorib⁹ folys. ·Pli. li. 13. cap. 4. circa medium.

Camereon. i. cardus ſilueſtris.

Cameſic vel cameſich .i. fruct⁹ thamariſci domeſtice. ·Pli. lib. 24. cap. 15.

Cameth. i. illa que ſeruantur in ſalmuria vt oliue capparis ⁊ ſimilia.

Camezelas. Chamokelas .i. calandrus auis.

Camezillum. i. poligonia.

Canibaduci. i. omnia que aceto ⁊ ſale condita ſunt vt capparis oliue ⁊ reliqua ex quibus fiunt ſalſe vt ſinapis ⁊ eruca ⁊c.

Canfor gd eſt. l. canfor.

Camic vl camich. i. capparis que ꝓdiſ ſalmuria.

Camici. i. ebulus.

Camicalcapar. i. ſalmuria capparis condita.

Camidria. i. camedreos.

Camiliben. i. diſpoſitio cui admiſcetur caliditas nõ peruenienS ad hocvt ſit febris: ⁊ ſociatur ei laxitudo: ⁊ pigritia ⁊ alices ⁊ ſaltus: ⁊ cõmotio ſomni ⁊ vigilia: ⁊ ſtrictio anhelitus ⁊ tenſio venarum hypocundriorum ⁊ dolor capitis. Almililatu. alr.

Caminiden. i. amidum ſale conditum.

Camiſia. ara. Achababa. Subucula.

¶ Caplin. CXXVII.

Camin. ara. gre. ⁊ latine ciminus. Ciminũ quoddã eſt qõ dr̃ ciminus carmenus. quoddas qõ dicitur ciminum regale. quoddã qõ dr̃ ciminum album: quoddam qõ dr̃ ciminum ruſticorum: quoddam qõ dicit ciminus ethiopicũ. quoddam qõ ciminum baſilicũ dicit: quoddam qõ dr̃ ciminus egyptius: quoddam qõ dr̃ ciminum dulce: quoddam qõ dr̃ ciminum agreſte: ⁊ quoddas qõ dr̃ platociminus. Ciminus carmenũ. i. ſiſeleos. ciminũ album idem. ciminum dulce idem. ciminum ruſticorum idem. ciminum ethyopus eſt quoddã ſemen ſimile ameos: ⁊ eſt git ſicut apparet ſi. l. l. naucana. ciminum baſileus idem qõ ſupra. ciminum egyptius eſt ciminum vſuale. ciminus agreſte eſt illud qõ per Diaſco. infra in capl'o iſto deſcribitur platociminum. i. ſiſeleos. ciminum vſuale eſt ſemen herbe in multa quantitate naſcens virtutẽ habet diureticam ⁊ ſubtiliandi fumoſitates. eſt calida ⁊ ſicca in tertio. ⁊ quidam dicunt q̃ eſt ſicca in ſecundo.

SER AP. lib. 20 aggre. capl'o camin. auc. Diaſco. camin .i. ciminus noſtrũ qõ vocatur egyptius. ⁊ eſt aliud ciminũ qõ dr̃ carmenum. ⁊ eſt aliud qõ dr̃ agreſte: ⁊ eſt quoddas ex eo boni ſaporis. ⁊ eſt proprie carmenus: ⁊ ipſius expoſitio eſt regale. ⁊ poſt ipſius eſt babylonicũ. Et idem aucto. Hal. ex eo eſt domeſticus ⁊ agreſte. domeſticus vo eſt qõ magis adminiſtrat̃. ⁊ maxime ſemẽ ſicut adminiſtratur ſemen aniſi ⁊ leuiſtici ⁊ carui ⁊ apij montani. virtus eius eſt ca. in tertio. DIASCOR. capl'o de cimino. fm trãſlationem noſtram quoddã eſt vſuale: quoddã egyptius: ⁊ quoddam orĩtur in alys partibus: ⁊ iſtud eſt ciminũ noſtrus qõ communiter habemus in vſu: ⁊ euſtomacus eſt: ſed plus illud qõ orĩtur in egypto. qõ hyppo. baſilicus vocat. vnde tale ciminus vſuale in omnibus prouincys inuenitur: ſed ciminus agreſte naſcit̃ in calcedonia ⁊ in hiſpania virgam habens duobus palmis longã: in qua folia naſcuntur quatuor aut quinq: ⁊ tenuiſſima ⁊ diuiſa ſicut gingidius: in qua virga ſunt capitella quinq aut ſex rotũda ⁊ mollia in quibus eſt ſemen: qõ ſi guſtui applicaueris viſcidior eſt noſtro. Naſcitur locis humectl. ciminus noſtrus vſuale habet virtutẽ ſeranticam ⁊ feruentes et mictualem ⁊ ſtipticã. GALIENVS. 7. ſim. pbar. capitulo de cimino. ſemĩe maxime vtimur ſicut ⁊ aniſi ⁊ leuiſtici ⁊ carui ⁊ petroſelini. eſt aũt calefactiue virtutis ſicut illoꝝ ſinguli ⁊ diuretice ⁊ deſtructiue ventoſitatis de tertio gradu exrĩs calefaciẽtius. POSSE. Ciminum ſumptus in cibis ⁊ potibus ⁊ ſalſamẽtis virtutes habet ꝓfortandi digeſtionẽ. vinus decoctionis eius ⁊ ſeminus fenugreci dolorem ſtomaci ⁊ torſionem inteſtinorꝝ ex ventoſitate mitigat. Contra ſanguinem oculorũ poſt principium nõ eſt fluxus: puluis cimini cum vitello oui ſuper teſtam calidã ponatur ⁊ diuiſius in duas medietates ſuperponat̃ ſepe. Item puluis eius conficit̃ cum canfora: ⁊ caliduꝝ ſuperponat̃. Item teneat̃ ciminus inter dentes et maſticatus ⁊ inſufflet̃ in oculus. Contra liuorem ex percuſſione vel alio modo factũ duꝝ recens eſt: puluis eius ſubtilis cuꝝ cera ad ignẽ confectus ⁊ ſepe appoſitus eſt certũ remediuꝝ. vſus frequens eius inducit diſcolorationem. Contra frigidã tuſſim detur vinus decoctionis ficuũ ficarus ⁊ cimini. Ad idem. electuariuꝝ cõfectus ex cimino ⁊ ſemĩe fenugreci bruſſi ⁊ melle vtile eſt ꝑ frigidã tuſſim. Cõtra tumorẽ fauciuꝝ ⁊ dolorẽ ficus ⁊ ciminus decoquãtur bene trita in vino: ⁊ inde emplaſtruꝝ factũ in loco dolenti ponat̃. Cõtra frigiduꝝ reuma puluis eius ⁊ baccarũ lauri ſimul trita ⁊ in teſta calefacta in ſacello ponatur et capiti ſuperponat̃. Contra ſtranguriã ⁊ diſſuriam ⁊ alios dolores ex frigiditate ciminus in vino coctus ſupponat̃.

DIASCOR. Ciminus noſtrus in oleo coctum tortionibus ⁊ inflationibus ſuperpoſituꝝ medet̃ cataplaſmatibus miſceat̃ ortonoicis cuꝝ puſca neceſſarie datur. morſibus venenatis cuꝝ vino opitulat̃. tumorẽ teſtius admixta pollina fabe ⁊ vue paſſe: ⁊ cerotis impoſitum medicat̃ aceto mixtus mẽſtrua abſtinet ⁊ ſanguinẽ narius ꝓfluentem ſic ſtringit potui datus ſiue inunctus pallorem facit: ⁊ qꝝ calidiſſimũ eſt dolorẽ veſice placat: ⁊ calculos iuuat. Semen cimini agreſtis torſiones ⁊ inflatiões aque mixtus ſaluberrime curat: cuꝝ aceto vo ſubglutientibus opitulat̃: venenis occurrit: dolorem ſtomaci cõpeſcit. maſticatum ⁊ impoſitum liuores detergit: melle addito ⁊ vua paſſa: omnia ſimiliter facere notuit. in hoc flos naſcitur niger veluti ſemen qui bibit⁹ ſimilis eſt melantio. morſib⁹ venenatis occurrit: ſtrãgurys ⁊ doloribus veſice prẽſtat effectus: ⁊ coagulatus ſanguinem per vrinas mingi facit. maxime ſingulare prẽſidium eſt ſi bibitum fuerit cuꝝ eliratura apij. AVICEN. libro ſecũdo. capitulo de cimino. Ciminum ſcilicet noſtrum vel vſuale expellit ventoſitates: ⁊ reſoluit: ⁊ in ipſo eſt inciſio ⁊ excitatio: ⁊ in ipſo eſt ſtipticitas. cuꝝ lauatur facies ex aqua ipſius clarificat eam. ⁊ ſimiliter eius acceptio ⁊ vſus ipſius cuꝝ menſura. eius nanq; nimius vſus faciem citrinat: ⁊ adminiſtratur cum ceroto aut oleo aut melle conſolidat vulnera ꝓprie ſilueſtre: cuius ſemen eſt ſimile ſemini lini: cum ex eo implentur vulnera cum teritur ciminũ cum aceto: ⁊ fit odoramentus ex eo abſcindit fluxum ſanguinis narium: ⁊ ſimiliter cum ex eo intromittitur licinium in naribus: et quandoq; maſticatur ⁊ miſcetur cuꝝ oleo ⁊ diſtillat̃ ſputum ſuper vngulam ⁊ ſuper coagulatum ſanguinem ſup oculo ⁊ confert: ⁊ quandoq; maſticatur cuꝝ ſale ⁊ diſtillatur ſputum ſuper ſcabiem ⁊ ſebel ⁊ vngulam abſciſſam: ⁊ prohibet adherentiam: ⁊ ſuccus ſilueſtris abſtergit viſum: ⁊ attrahit lachrymas: ⁊ nominatur gre. fumus: ⁊ ipſ. etiam ponitur in cauteryis euulſionis pilorum in oculo ⁊ non naſcitur: ⁊ quando bibitur cuꝝ aceto mixto cũ aqua: ⁊ confert difficultati anhelitus: ⁊ tremori cordis frigido: ⁊ adminiſtratur cum oleo ſuper apoſtemata teſticuli: et quandoq; adminiſtratur cum aceto: ⁊ quandoq; adminiſtrat̃ cuꝝ oleo ⁊ farina fabaruꝝ: ⁊ frangit lapidem ⁊ ꝓprie ſilueſtre: ⁊ cõfert diſtillationi vrine: ⁊ mictui ſanguinis: ⁊

Cõtuſsim liuore

Ciminũ ſemen multę virtutis

dolori pungitiuo ventris ⁊ inflationi. et ſuccus ſilueſtris triti cum aqua mellis ſoluit ventrem. inquit ruffus. ciminum nabatiuꝝ ſoluit ventrem. karmenum vo non ſoluit. imo ſtringit: ⁊ herba ſilueſtris prouocat coleraꝝ in vrina ⁊ datur in potu cuꝝ vino ad morſuꝝ vermiuꝝ venenoſorꝝ: ⁊ proprie ſilueſtre: cuius ſemen eſt ſimile ſemini lini.

SERAPIO. aucto. Diaſco. Virtus cimini eſt ca. deſiccatiua ⁊ ſtiptica: ⁊ prouocat vrinaꝝ. quando coquitur cuꝝ oleo aut fit cliſtere cum ipſo: aut emplaſtrum cum farina ordei torſionibus ⁊ inflationibus: et datur de eo in potu cum aceto temperato cuꝝ aqua aſmaticis: ⁊ confert: ⁊ datur ſimiliter in potu cum vino ad morſus venenoſorum: ⁊ confert apoſtemationibus teſticulorum quando admiſcetur cum oleo ⁊ farina fabarum: ⁊ paſſulis: ⁊ cera: ⁊ ſupponitur: ⁊ quando miſcetur cum aceto abſcindit mẽſtrua ⁊ fluxum ſanguinis narium tritum cum aceto: ⁊ quando linitur cum eo corpus: aut ſumitur de ipſo nimis in potu facit croceum colorem cutis: ⁊ confert dolori veſice propter ſuam caliditatem: ⁊ confert lapidi renum.

Caminella. i. ameos.

Camitamuden. i. anuides ſale conditum.

Camitharcapa. i. camical par.

Camiſice. Lampſice. i. canſice. Sicem. Diaſco.

Camomilla quid eſt lege bebonig.

Camum. i. potus qui fit de orĩeo et alys frugibus. fm Diaſco. vocatur fucca. arabes vo vocãt ipm foca. ⁊ eſt ceruiſia vl ſpecies eius.

Canna. i. cartamum. Serapio. Diaſco.

Cananda eſt cibus factus ſicut pheludem: niſi qꝝ i eo ponitur ſiſamum.

Canabil. i. cambil.

Canabs canabuen. canabum cannabum. idem. ſ. canapis. pro quo lege ſechedenchi. ·Pli. lib. 20. c. 23. in medio.

Canabit vel canauit. i. caulis imperialis. ⁊ ē caulis vſualis. ⁊ eſt alba hũs folia collecta in globum.

Can. i. lutum.

Canacella. idem cauda equina. vel arpinus. vel hyppuris.

Canapion vel canopis .i. cortex median⁹ ſambuci. vt in Alexãdro de podagra.

Canar. i. aloes.

¶ Caplin. CXXVIII.

Canarmenum. ara. latine lutum armenum. vel bolum armenum: et eſt quedam vena terre que precipue in armenia inuenitur. vnde habet virtutem conſtringendi. Eſt aũt eligenduꝝ qõ ſubrubeus eſt fm omnes partes non habens colores diſtinctos aliquantulũ fragile. frigidũ eſt ⁊ ſiccũ in ſcõo.

SERAPI. lib. aggre. capl'o canarmenum. i. lutum armenum ⁊ eſt in gimbar: color eius eſt vltra croceitatem ⁊ rubedinem tendens: ⁊ teritur cito ſicut teritur calx: et eſt lene ſine lapide: virtus eius eſt que deſiccat deſiccatione forti. AVICEN. libro ſcõo. capl'o de luto armeno. Eſt rubeum declinans ad citrinitatem notuꝝ: ⁊ alemu eſt ei propinquum in operatione. frigidũ eſt in primo. ſiccũ in ſecundo. ·Plinius lib. 20. 35. capitulo ſexto. in fine.

POSSE. ·Pillule facte ex bolo ⁊ gũmi arabico: ⁊ penidys cum aqua or. Infuſionis draganti valent contra emoptoicam paſſionem vitio membrorum nutritiuorum miſceatur eius pulnis cuꝝ gũmi draganti exuſto ⁊ confecto cum ſucco plantaginis ⁊ potui detur. ⁊ valet bolum contra diſſinteriam ⁊ fluxum ventris ſanguinis cuꝝ ouo: vel per cliſtere vel in emplaſtris. Contra fluxum menſtruorꝝ fiat ex eo puluis cõmixtus cum ſucco plantaginis ⁊ bombice ⁊ ſuppoſitorium inde factum ſupponatur. Cõtra ſanguinem narium confice bolum cum ſucco ſanguinarie et fac ſtuellum: ⁊ impone naribus vel puluis ſolus cuꝝ bombice naribus ĩmittatur. Bolum tritum ⁊ diſtemperatuꝝ cum vino mixtum aqua roſ. ⁊ acceptum valet contra febres peſtilentiales. SERAP. aucto. Halic. Bolum vel lutum armenum ciliacis ⁊ diſſintericis preſtolatur. ſplenetics colericis ⁊ ſtomaticis vtiliter medetur: ⁊ ſolutuꝝ ſtomachuꝝ reficit. Et valet contra ſputuꝝ ſanguinis: ⁊ cõfert fluxui mẽſtruoſo ⁊ catarro deſcendenti a capite ⁊ vlceribus putridis que fiunt in ore ⁊ deſiccat exituras que indiget deſiccatione: ⁊ confert illi cui a capite humor deſcendit ad pectus iuuamentum magnum et coartationi anhelitus. ⁊ ideo confert ptiſicis. ⁊ hoc ideo quia deſiccat vlcera pulmonis intantũ q̃ non tuſſiũt niſi errent in dieta ſua error magno: aut permutet̃ aer ſubito ad complexionẽ malam: ⁊ qui patiuntur coartationẽ anhelitus antiquam cuꝝ bibunt ex eo curant̃ cito: ⁊ qui non iuuabitur per hanc medicinã nunq; iuuabitur p̃ aliquã aliã: ⁊ ſumatur de eo in potu cuꝝ vino ſubtiliſſimo mediocriter linfato quando eger non febrit vel parum febrit: ſed ſi fuerit febris multa detur cuꝝ vino mixto multa aqua ne febris augeatur: ⁊ quando bibitur in hunc moduꝝ confert febribus peſtilentialibus valde: ⁊ qui aſſueſcit potui eius tempore peſtilentiali preſeruat̃ a nocumento peſtilentiali: et iam vidi multos euadere tempore peſtilẽtiali per ipſuꝝ: ⁊ iam ſunt multi qui ſumũt ipſuꝝ cuꝝ vino mixto aque roſ. cõfert quãdo febris adeſt. AVICEN. Lutum armenum retinet ſanguinem: quoniã exiccatio eius eſt in vltimo: ⁊ confert apoſtematibus peſtilentialibus bibitũ ⁊ linitum: ⁊ prohibet ambulationem putredinis membrorꝝ: ⁊ mirabile eſt in re vulnerum: ⁊ prohibet catarrum: ⁊ cõfert colericis: ⁊ eſt bonum ſputo ſanguinis ptiſici: propterea qꝝ deſiccat vlcus pulmonis: ⁊ eſt cura ſtricture anhelitus ex catarris. ⁊ eſt bonum vlceribus inteſtinorum ⁊ ſolutioni ⁊ fluxui ſanguinis matricis: ⁊ confert fe. ethicis et peſtilentialibus proprie. ⁊ plures quidem iam ſanati ſunt ex peſtilentia magna propter conſuetudinẽ bibendi ipm cum vino ſubtili: ⁊ ſi bibitur in fe. peſtilentie neceſſariuꝝ eſt vt vinum perducat ipſuꝝ ad cor: ⁊ miſceat̃ vinus illud cuꝝ aqua ro. Et idem primo canoñ. fen quarta. capl'o qnto. Odor boli corroſceni phibꝝ nauſeã. BVLCASIM. li⁹ qui dicitur ſeruitor. Comburitur ſic bolum. frange ipſuꝝ in fruſta ad quantitatem fabe: et pone ſuper teſtam ⁊ ſup laminam ferream: et miſce ſicut erit tibi voluntas comburendi vel aſſandi.

Cancamon. Diaſco. lachrymus eſt arboris ſimilis mirte guſtu bruſoſo. B maxime timiamatibus admiſcetur mirra ⁊ ſtorace admixtum vt gratius fumiget. lege timiama. ⁊ eſt lacca.

Canchar. i. cardo aſinin⁹. Almanſor tractatu tertio. capitulo. 18. ⁊ ſecũdo affoziſmorꝝ. Raſis. Lancar. i. cataputia.

Cancarzedin. Serap. eſt gũmi alcorzof. vel barxof. ⁊ eſt cardus vel ſpecies eius. Landarzeduꝝ. Daliabas.

Cancoliã. Diaſ. aut leonticē folia habet ⁊c.

Cancer quid eſt. l. ſartan.

Cancrena. i. caro premortua.

Cancrinomata narium .i. polipus narium.

Canchi eſt ſpes mirre.

Canci. i. affodillus.

Cancil. i. rapa.

Cancipontici. i. daucus.

Cancitan. i. aaron.

Cancida. i. inſtrm oculariibus morbis idoneum.

Cancolon. i. cantarides.

Cancrena. i. vlcus corroſiuuꝝ. Hal. de mala cõpleione diuerſa. cap. primo.

Cancrocella vel cãcrocoſſa. i. ſalſamẽta inciſiua vt in Alexandro de ſit.

Canda eſt genus cardi.

Candarci. ē ſpes ſcariole. pro qua. l. cicorea.

Candarum. Ladare. i. olibanum. Steph.

Candelabra. i. teſtudo.

Candelabralis. herba. i. lichinida.

Canderas vel canderos. i. ſiricum.

Candinifior. eſt ſpecies q̃dam vini.

ꝑ pruſum

febrium peſtilẽ

bolus armenus

Candaros vl' cãdaruſiũ.ara.gre.cãdros vl' cõdros.Diaſ. lati.vo triticum romanum vel ozdeum romanuz:z est ozdeum cui non est cortex. SER AP.libzo aggre.ca? candros.i.candaruſum.Et Halie. primo de cibis. cap? de candaruſo.Est cibus bonus sicut triticum:propter suam viscositatem est maiozis nutrimenti eo: sed fm viam medicine virtus eius est virtus tritici:nisi qz est maiozis viscositatis eo. pzo quo lege condros.

Canesis vel canesebu.i.scarabeus.

Caneni.i.lauda. Canetum.i.qñ homo videt.

Canfoz.i.planta cuius gũmi est canfora:z est lignũ albũ frãgibile leue:in cuius ramis ꝓtinet aliqd de vestigijs canfoze sic:q; inde exit canfoza p sublimationẽ:vñ qñ sine pmixtione substãtie ligni exit pmixta vocatur alescret truaria. ¶ Capitulum. CXIX.

Canfoza gre.z latine.ara.vo canfoz. Canfoza ẽ frigida z sicca in tertio:z est quoddã gũmi arboris fm Aui.z Serap.dr canfoz.qõ nisi cum efficacia seruetur facile perditur.põt aũt seruari in vase marmoreo cum psilio aut semine lini aut milio per.40.annos.sz pro certo nescio herbam in qua fit tale miraculum.nã cũ in tertio fri.z sic.iudicetur.nihil est odoratius ignicq; amicabilius:cito enim inflãmatur z preclaram flãmã per se emittit:que nisi psilio: lini semie: aut milio obruatur euanescit.nã sublimata defertur ad nos:z propterea est saporis acuti cuz amaritudine. SER API.lib.aggre.cap.cãfoz.i.canfoza almazodi terre panzoz sunt insule que sunt propinque regionibus sardiny.z ideo dr canfoza de panzoz.z in annis gbus fiunt multa fulgura z tonitrua z multi terremotus generatur ibi multa canfoza.in illis vo annis in quibus non fiunt hec non fit multa canfoza. vnde defertur ex regione fafella z ex regiõe dedabab z arig.z plurimuz qõ defertur ex ea est ab arig:z est minoz sui:z ẽ ipa gũmi arbozis in illis partibus nascentis:z est gummi colozis rubei maculati:z lignum eius est album teneruz quasi velit fieri nigrum.sed z reperitur canfoza in colozе ligni arbozis in pecys ligni que sunt ibi intus extense:sed melioz ex ea ẽ nach:z est illa que nascitur z egreditur ex ligno per se in sua arboze:z coloz eius est rubeus maculatus que postea sublimatur ibi z fit canfoza alba.z dicitur nachim:eo q; primus qui regnauit ibi nominatus ẽ nach: z nomen loci in quo reperitur dr panzoz.z ideo nominat canfoza de panzoz canfoza illius loci:z est melioz z subtilioz maiozis durabilitatis z albioz z maius frustuz:qõ ex ea reperitur est sicut dozna vna.post ipsam vo in bonitate est illa que dr fauzen:z est grossa habẽs aureuz colozẽ: nec est clara sicut nach.z post ipsam est canfoza que dicit cansab:z est fusca:z est minozis pzecy q̃ nach. Et post hãc est illa que dicit balomich:in qua sunt admixta fragmenta ligni canfoze.z est vnctuosa gũmosa:z reperitur in frustis quãtitatis vnius amigdale:aut ciceris:aut lentis:aut farris:z est bona ad aromatizandum cum aromatizatur cum fumigatione ex costo z mirra:z omnes iste spẽs clarificantur per sublimationem:z egreditur ex eis canfoza alba in laminis albis similibus in figura sua parascidib?: ad quas ascendit.vnde canfoza sublimata vocatur canfora operata.Et idem auc.Halie.cõplexio eius est frigida z sicca in tertio.et ideo ꝓfert calefactis. AVICEN.lib? scõo.capo de canfoza.Spẽs eius sunt alcanfozi z ariane. deinde alzeioz z alefazer varia:z est illa que est permixta ex ligno suo:z ex eo qõ sublimatuz est ex ligno eius. Quidam aũt dixerunt q; est arboz magna faciens vmbrã hominibus cui leopardi adherent.non ergo peruenitur ad eam nisi noto tempoze anni:z est spongiosa marina. hoc est fm q; extimauerunt quidam:lignuz vo eius iam multotiens vidimus.z est lignuz album frangibile leue:in cuius ramis quãdoq; continet aliquid de vestigijs canfoze est fri.z sic.in tertio. POSSE.Contra calefactionẽ epatis puluis eius cum succo solatri conficiat:in quo plagelle ĩtincte sepius epati superponant.Cõtra fluxum sanguinis e naribus fiãt magdaleones ex puluere eius z puluere seminis vrtice vsti confecto cuz succo sanguinarie naribus imponat. Si autez fiat sanguinis fluxus ex ipsius ebulitione vel ex epate cum aqua frigida conficiatur puluis canfoze z plagelle infuse fronti z tempozibus z gulle superponat.Contra gomozreã puluis canfoze distemperetur cum mucillagine psilij vel cum agresta vel cuz succo solatri:z intinctis plagellis ponatur super pectinem et renes z pudenda.contra diabetem idem facias.postea superponat lamina plumbea.Contra maculaz oculoruz cõficiatur puluis eius cum aqua ro.z addito succo feniculi ponatur in vase eneo.Contra pannuz facici z ad faciẽ clarificandaz z depurandã conficiatur canfoza cuz aqua ro. z addito melle albo z mundissimo facies lauetur.Contra libidinem odozetur canfoza.similiter satis competenter ponit in syrupis contra acitas egritudines.similiter prouocat sternutamenta.valet similiter ad ruborem oculorum.habet enim virtutem infrigidandi z restringendi.

SER AP.auc.Ysaac.Canfoza confert calefactis habẽtibus sodam colericã quando odozat simpliciter.aut cuz aqua ro.aut cum sandalis.Et odoz eius abscindit desiderium coitus:sed potio eius in hoc est fortiozis operatiõis z stringit fluxum colericum quando ex ea parua quantitas miscetur cuz medicinis.vsus eius facit accelerare canos:z facit dozmire:z reprimit caliditatem cerebri;z abscindit fluxum sanguinis nariuz quando miscetur cũ succo vue acerbe z imponitur naribus:z stringit ipsuz vndecunq; fluat. Et canfoza ingredit confectiones suffumigationuz:z vnguentozuz preterq; in gallia z diambza.Et idem aucto. Raf.est frigida subtilis:z confert ad sedandum egritudines calidas que fiunt in capite z toto corpore.z qui nimis vtitur ea perdit vigilias:si sumatur in potu infrigidat renes z vesicam:z coagulat sperma:z generat egritudines frigidas pzecipue in regionibus frigidis. Et idem aucto. Mesarugie.Sumpsit ex ea quidaz.6.aureos tribus vicibus:z destruxit eius stomachum adeo q; non potuit digerere cibum:z abscindit sperma. Et idẽ aucto.Aben Mesuay. Stringit vẽtrem:z potus eius facit accelerare canos:z cõfert apostematibus calidis. Et idẽ aucto. Ysaac benaram. Canfoza frigida est z sicca in tertio.z confert calefact] cum aqua ros.z fortificat sensus et membra eozuz.z quando miscetur ex ea quãtitas parua cum medicinis que fiunt ad stringenduz fluxuz ventris qui fit a colera confert. AVICEN.Vsus canfore facit canitiẽ:z prohibet apostemata calida:z cuz aceto prohibet fluxum sanguinis nariuz:aut cuz expressione vactiloruz immaturozuz aut cuz aqua mirti:aut cum aqua albedaroç.z confert sode calide:z remouet vigilias:z cõfortat sensus calefactozuz:z confert alcole vehemẽter:z confert in medicinis obtalmie:z abscindit coituz: z generat lapidẽ renũ z vesice:z stringit fluxũ vẽtris colericũ.

Canfozata est planta quedam que ingredit in vnguento marciaton: bñs colozem canfoze: cuius folia facta sunt sicut vna ex speciebus abzotani:sz albidiozа simpliciter facta est sicut tanacetũ medetur dolozibus.

Canbeang.i.senationes.

Canisis.i.ostrea.

Canibasnemar. Ha.6.simphar.ẽ ingt strãgulatoz.

Caniculata.vl' canicularis .i.iusquiamus. Macer.

Canicula est stella que dominatur diebus.40.fm Hali.in libzo de cibis.capitulo primo de fructib? bozarys.

Caniosa tussis.i.canina.

Canis caput. berba ẽ que

cinocefalon grece.z antimon dicitur. Anturinon Antirenum.

Canirti.i.ebulus.

Canna psidis qd ẽ.l.basap

Canna varia:est berba q̃si alba z incisa vt cãnabũ: cui? semia lũbzicos occidũt z exhũt de cozpore.

Cangir.ara. aper.chabeli.

Canicalnemer.est strãgulatoz leopardi.s. species aconiti.Hal.6.sim. phar.

Cani vetule quid sunt lege vsnee.

Canium qd est.l.foca.

Cãnella.i.darsen.

Canon. arab.i. norma vel regula.

Canopum.i.sambucus.

Canopis est cortex media nus sambuci.Halien? ad glauconem.cap. vltimo.

Canobasilicon.i.auellana

Cansab est spẽs canfoze.

¶ Caplm. CXXX.

Cansice aut sicen. DIASCO.cap.campsice. bastas habet longas digitoz quatuoz in terra ,piectas lachzymo plenas.folia sunt ei lenticule silia z peplo:sed minoza et tenuioza.semẽ bz sub folys rotundũ sicut peplũ:z est sine floze.radix est illi tenera et inutilis. POSSE.DIASCO. Vasta eius trita cum vino:z vt pessariũ suppositа dolozẽ matricis mitigat. cataplasmati bus adhibita tumozes spargit.clauos cozpis tollit. mirmiceas mũdat.cocte z comeste ventrẽ soluũt. idẽ succus ipsius facere põt.succus ipse punct? scozpionũ ictus mitigat.suffossiões et caligies oculoz detergit.cicatrices oculoz addito melle curat.nascit vo saxosis locis et asperis.

Cantabzicies. Alex.i. ptiriasis.farfurisca.

Cantabzicium idem.

Cantabzica. Pli.libzo.25. cap.8.post pncipium.

¶ Caplm. CXXXI.

Cantabrum. gre.ara.nochale. latine vo furfur tritici.qõ calidũ est et temperate siccũ.est aũt diafozeticũ in aqua cala dissolutũ reddit eã mitigatiuã et humidã.vñ aqua illa nimiũ bũida iudicat. POSSE.Valet ꝓtra iliacã passionẽ strãguriã et dissuriã.talis eius vsus ꝓficiat cũ vino subtili albo mediocriter acido.post decoquat diu:et pãno imposito loco dolenti supponat. Item valet hoc ꝓtra dolozẽ stõi:ex frigida cã vel vẽtositate.ꝓtra iliacã passionẽ inyciat per clistere colatura eius.mollificat.n.satis ꝓtra tussim siccaz:et etiam frigidã et peripleumoniã z pleuresiz:fiat hoc in aqua decoctionis ozdei bene mundati et triti:et collata dissoluit cantabrum.et iterum super ignem aliquantulum bulliat et talis aqua tepida detur patienti.

Cantarica.i.aaron.

Cantaram.i.nux vomica.

Cantalides ẽ colliriũ fcñ ad glaucona oculozum. Et fit ex plãta sili fenicilo brzeui caule.floze candido.Ego autem semen istud feci ferri de grecia seminaui z collegi.

Cantaris. Cantarida.ara. vberire.Auic.

¶ Caplm. CXXXII.

Cantarides. latine et gre.ara.derarie vl' ozane. Cãtarides sunt aĩalicule:quarum sunt efficacissime:q̃ in spicis frumẽti adhuc flozẽtis inueniunt.sunt bevarie z q̃si circa pẽnulas suas stricte z oblõge.be.n. vapoze aceti suffocant:z in vase non picato reponunt.sunt ca.z acutissime:que lz scabiei vesice ꝓferãt.vesicã tñ si ex eis multa sumat q̃titas vulnerãt atq; sãguinẽ mingere faciũt et interficiunt:ex gbus parua accepta vrinã puocant vehemẽter atq; cuz aceto epithimate remediũ ꝓferũt vehemẽter mozfee albe:z albaras z lepze. SER AP.li?aggre.cap.oberarie.auc.Hal.experti sum? experiẽtia nõ modica in vnguib? lepzosis:z inuenim? q; qñ ponit sup eas cum ceroto.ꝓfert multum aut cum vnguento.auferũt enim vnguẽ z faciunt eã cadere totã.et cãtarides ingrediunt in cõmixtione vnguentoz z medicinaz que fiunt ad scabiẽ et ad egritudinẽ cuz qua eleuat cutis z in medicinis que euellunt verrucas:que dñr capita clauoz.et sunt gdã ex magistris nostris qui dabant ex eis in potu miscẽtes parũ ex eis ad ,puocãdũ vrinã. et gdam accipiebãt alas z pedes ipsarũ solum.dicẽtes q; hec ꝓferũt illis qui sumpserũt cozpora ipoz z erit eis bezoar. et alij dicebant ꝓrium huius.vz.q; cozpora ipsarũ sola iuuabant eos qui sumpserũt alas z pedes earũ. Ego vo miscui oia simul cozpora cũ pedibus z alis z dedi. Ille autẽ que sunt magis iuuatiue ex eis sunt ille que reperiunt in tritico:in quarũ alis sunt linee citrine in latitudine protẽse:z ,ppzie qñ ,pycis eas in olla terrea noua:z claudis ozificium olle cum pãno lineo sup vas in quo sit acetum ferues donec suffocentur z moziant.et silr oportet q; fiat ex animali qõ dr xofostis qñ volumus ipsuz reponere.z silr est spẽs animalis similis cãtaridibus in figura z virtute. et silr vermis viridis qui reperitur sup arbozem pini:virtus eius est sicut virtus earum:postq̃ vo sunt cantarides moztue iseranr in lino z reponant. DIASCOR.capitulo cantarides.Meliozes ex eis sunt que sunt diuersorum coloz:z in alis earum sunt linee transuerse citrine z sunt grosse z oblonge.operatio autẽ illaruz que sunt vni? colozis est debilis:z virtus cantaridaruz est putrefactiua calefactiua z vlceratiua.et propter hoc miscent cum medicinis ꝓueniẽtibus apostematibus cãcrosis z ad scabiẽ vlceratam z empetiginem:z qñ ponunt in nascalibus p, uocant menstrua:z extimauerunt quidã q; qñ miscent cum aliquibus ꝓfectionibus ad hydropisim ꝓferunt propter vtutẽ earũ quã habent in prouocando vrinam.

AVICEN.libzo scõo.cap.cantarides. Dixerũt quidã q; sunt superflue caliditatis. Et dixerũt alij.sunt ca.z sic. in tertio.sed primuz est verius.z cantaris est acris acuta putrefactiua adustiua:z eradicat verrucas linita:z fit ex ea cerotum:z linit ex eo albedo vnguis:z ꝓfert ei z eradicat vnguem mollificatã velociter qñ fit ex ea emplastrũ z remouet mozfeam z albaras linita cum aceto:z quãdo ex ea trita cum sinapi fit linimentuz:facit nasci capillos. z similiter quãdo coquitur cum oleo donec inspissetur et linitur sup apostemata cancerosa:z resoluit ea:z linit sup scabiem z empetiginez. Inquit filius Mesarugie ipsa incidit vngulam valde:z parum de ea ,puocat vrinam valde z parum de ea adiuuat medicinas ,puocatiuas ad prouocandum absq; nocumento:z prouocat menstrua:et facit abozsum.dixerunt quidam.datur in potu vna earũ ei qui cõqueri de vesica sua:z ꝓfert. dantur in potu tres tasanagi de ea:z exulcerat vesicã.inquit Halie.ipsa exulcerat vesicã z est ,pterea:qz facit mãs acutas declinare ad eã:a gbus cozpus nõ eũat cũ ,pprietate que est in ipsa.

Cantariũ.cãtaron. cantauron.i.centaurea. Lantorium.Steph.

Cantarum.idest foliũ nil. als milij.

Cantarzed est eardus vel species eius.

Canterinus.i.lapatiũ acutum.a canterio dr qõ est iumentum castratuz:vt asinus mulus vl' equus.

Canthar.i.libanus.

Canti. in scõo practice regalis dispõnis. dr q; est afferasum:z ipm est chutem.i. affodillus: sed vide ne sit iarus dict? a diasco.Lantica.

Cantica.iarũ.aaron.Diaſ.

Cantida. est genus ferramenti oculoruz mozbis idoneum.Demosth.

Cantoziũ.i.cẽtaurea.Ste.

Caolẽgi. ara.colica passio.

Canu.i.sileos.

Canzu.i.aper.

Caocule:vel caokale:idest cardamomum.

Capalagia. vel capbalagia .i.inductiua stupozum.

Capadocius sal.i. salgẽma .l.afronitrum.Pau.cap? de albugine oculi: cum Auic.ibidem.

¶ Caplm. CXXXIII.

Capparis vl' cappar? lat.ara.bapar cabar kabar gre.vo kinos batõ.Capparis vl' capar?

frutex est qui in multis partib⁹ reperiť. Flores ⁊ folia cibo cõpetũt. Cortex. radix. flos ⁊ folia vsui medicine: precipue tri cortices radicis qui debẽt colligi in pn⁹ veris et in vmbra siccari. est aũt eligẽdus cortex eius qui cuz frãgiť nõ pulverizať: ⁊ qui aliq̃tulũ subruffus est ⁊ subamarus. flores aũt ei⁹ cũ adhuc sunt tuberosi ⁊ nõ dilatanť debẽt colligi: qz cũ dilatati sunt nõ valẽt: ꝑdiunť cũ sale ⁊ aceto: capparis calida ⁊ sic. in scõo. multi capzion vocant.

DIASCOR. ca⁹ de capparo. Capparus ẽ frutex sarmẽtosa spãsa sup terrã reuolutiõis rotũde sicut sentex. folia silꝗ citonio hñs semẽ sicut olina: qõ aptũ florẽ hz ĩtus albũ qõ si ceciderit vt balanus iuenť oblongus. q̃ si apiať inueniť in illo semẽ sicut mali granati purpureũ ⁊ minutũ: radices hz maiores ⁊ multas. Nasciť in locis aridis et viscidis: et maxime in muris. SERAPI. lib⁹ ag. ca. bappar. i. capparus: ẽ plãta sarmẽtosa q̃ extẽdiť arcualr vl circulariter supra faciẽ terre: cuius spine reuoluunť vsus semen sicut spine rubi: ⁊ hz folia silꝗ citony in figura sua: ⁊ fructũ similẽ oliue: qõ si apiať in arbore sua emittit florẽ albũ: ſz si exciderit ex arbore sicut ẽ iueniť clausus ad lõgitudinẽ decliuis: ⁊ tũc si apiať iueniunť in eo semina minuta silꝗ granulis balaustie colozis rubei versus purpureũ: ⁊ radices ei⁹ sunt plures magne ⁊ lignose. Nasciť in locis siccis: ⁊ ppꝛie muris. GALIENVS. 7. sim. pbar. ca⁹õ capparo. Radicis qdẽ cortex amarã hz q̃litatẽ. Secũdo vo acrẽ q̃litatẽ: deinceps huic ponticam velut ex diuersis repugnãtibus cõposita ẽ vtutibus. abstergere enim põt et expurgare ⁊ ĩcidere cũ inexñte amaritudine: calefacere vo et ĩcidere ⁊ diafoxare cũ acredine: colligere aũt ⁊ dẽpsare ⁊ ꝛstringere cũ põticitate. Et idẽ lib. scõo de cibis. cap. de capparis. Est subtiliũ partiũ sufficiẽter: ⁊ pp B nutrimẽtũ minime tribuit in corpus assumptũ ipm sicut alia oia subtiliũ partiũ: ſz fruct⁹ eius salsus qñ comeditur absq̃ q̃ abluať laxat ventrẽ: ⁊ postq̃ abluiť nutrit parum sicut alia subtilium partium: et excitat appetitum cibi.

AVICEN. li⁹ 2. ca⁹ de capparibus. Est frutex et habz radicẽ: et hz fructũ aliũ qui est sicut cucumer: et est acris calida: q̃ poniť in musto: et seruat ipm ab ebulitõe sicut sinapis: et radix eius ẽ amara acris: ⁊ q̃dã spẽs eius ẽ calzumia faciẽs in ore botbor vsq̃ ad terminũ q̃ veficeť ⁊ apostemat gingiuã: et inuãtius qõ in ipsa ẽ sunt cortices radicis eius: ⁊ gñata in terra calida ẽ calidior: ⁊ eius caliditas est in scõo: ⁊ ẽ resolutiua apitiua abstersiua: et ipsi⁹ radix est icisiua subtiliatiua mũdificatiua apitiua: in cui⁹ radicis cortice ẽ sicut amaritudo et acrimonia et stipticitas ⁊ nocumẽtũ. fruct⁹ eius est parũ p̃cipue cũ saliť: et qõ ex eo humidũ est magis nutritiuũ est q̃ qõ siccũ est. Pli. lib. 13⁹ cap. 23. POSSE. Succus folior capparis auribus istillatus vermes necat: ⁊ puluis corticũ in oleo decoquatur et colatura auribus instilleť: nõ solum vermes necat: sed etiã surditatem remouet. Ad lumbricos puluis eius ꝑfectus cũ melle detur patiẽti. flores eius ꝑditi virtutẽ hñt incitãdi appetitum et digerẽdi humorẽ exñtem in ore stomaci. stõm ꝑfortãt: ⁊ infrigidatũ calefaciunt: cibus sunt ⁊ medicina: ſz parum nutriãt. Contra vitium splenis ⁊ epis duritiem valet vinum decoctiõis capparis. Unguẽtum ad idẽ. puluis eius in magna q̃titate ꝑficať cum succo maratri: post addito vino ⁊ oleo fiat decoctio vsq̃ ad spissitudinẽ ⁊ addito aliquãtulo cere fiat vnguẽtũ. Itẽ ellectuariũ ad idem. Accipe pulueris corticis radicis capparis. ʒ. y. et corticis thamarisci. ʒ. y. ꝑficanť cum melle et decoctione thamarisci ꝑtra scrofulas nouellas detur aqua decoctionis corticũ capparis brusci et speragi: et hoc vnguẽto vngať. Accipe ruffum serpentẽ: et incide caput p spaciũ quatuor digitor postea in olla inferius minutatim pforata ĩpone et pone sup orificiũ alterius olle sane. postmodum ita ponať ĩ caldario aqua pleno et bulliat diu: vt sic exeat lor aque resoluať serpẽs: ex cuius pinguedine ⁊ puluere ellebori nigri et puluere corticis radicis capparis fiat vnguẽtum quo vngať scrofule nouelle. Cõtra iliacã passionẽ et artetica. Accipe lib. pulueris corticis radicis capparis ⁊ coquať in succo radicis ebuli et addať zuccarũ ⁊ fiat syrupus. det aũt bis in septimana sero et mane cũ calida. Sed attẽdẽdum cuz reperiť eius receptio in medicia cortex radicis eius debz poni. DIASCO. Capparus extractãtibus cõponiť virtutibus. pycere enim et purgare et extenuare et euẽtare acredines ⁊ simul abducere et constringere: ⁊ ppterea sclirosi splenis sup oia medicamina iuuat. semen eius si in sale cõponať escis aptum est. ventrẽ mollit comestũ cacostomaticũ est. Radix ei⁹ ⁊ semen bibita cuz vino. ʒ. y. diebus. 30. splenẽ attenuat: vrinã, puocat: sanguinẽ deponit: ⁊ educit egestiões sanguinolentas sciaticis et paraliticis bibita mirifice, pdest: ⁊ attritionib⁹ neruor. mẽstruis imperat: apoflegmatis bene miscet: semen eius vel fructus cũ aceto coctũ et ore retẽtũ dolorẽ dentium mitigat: silr et corium radicis ista oia facere põt. folia eius cruda recẽtia si teranť et misceanť cum farina ordei et fiat emplr: cõfert apati splenis: maxime puluis adhibitus flegmaticis vulneribus sordidis antigs et duris opitulať: cataplasmatibus adhibit⁹ spleneticis portat auxiliũ: dolorẽ dentiũ cõpescit. si radix eius ipa masticet: maculas albas cũ aceto emẽdat. folia et radix eius trita et ĩposita durities ⁊ scrofas spargit. Succus eius auri ifusus vermes occidit: et qñ radix eius coquiť cum aceto ciradas et tumores duros digerit aut oximelle aut aceto et in potione accepta euacuat gluttinosos ⁊ pingues hũores. i. flegmaticos: nõ solũ p ventrẽ: sed etiã per vrinã: verum cuz vrina educit multotiens egestionẽ sanguinolentã vt diximus: ⁊ sic sedat dolorem sciatice: et etiam extenuat splenem.

GALIENVS. 7⁹ sim. pbar. loq̃ns de capparo ait. spleni qdẽ sclirato sup aliqd aliud hoc pharmacũ ꝑfert extrinsecus cuz aptis cataplasmatibus mixtum: ⁊ intra corpus assumptũ coctũ cuz aceto et oximelle: et talibus vel siccatuz abscissiuz et mixtuz cũ eis. etenim euacuat manifeste viscosos ⁊ grossos humores: ita sumptũ nõ p vrinas solũ: sed p ventrẽ. multotiẽs aũt ⁊ sanguinosa egerũt: in quib⁹ splenes iuuanť: ⁊ dolores q̃ fm vertebrũ: ac etiã mẽstrua mouet. vñ cataplasmat⁹ male mozigerat] vlcerib⁹ cortex radicis bonũ pharmacũ: ceu abstergere potens: ⁊ ẽt siccare fortiter: et dentiũ dolorẽ etiam fm pdictas q̃litates iuuat aliqñ in aceto coct⁹: aliqñ aũt ĩ vino. Palã q̃ ex dictis q̃ icisiua q̃dã in ea est vtus et abstersiua et diaforetica. et inde alfos tollit et scrofulas et tumores duros. Diafoxat aũt qñq̃ cuz pdictis idoneis ad hec pharmacis pmiscet. fruct⁹ vo eius ꝑportionabilr semẽ hz in vtute cũ cortice radicis excepto q̃ debilior ẽ ad oia. at vo frondes et stipites eius silꝗ sunt vtutis. Et ego vidi qñq̃ cũ frondib⁹ diafoxare in paucis sclirosas durities. miscemus aũt cuz eis aliqd obtõdẽtiũ vehemẽtiã vtutis. Nullũ aũt mirabile est si ⁊ vermes qui in aurib⁹ succus ĩterficit, ppter amaritudinẽ que ẽ in eis: qz in valde calidis regionib⁹ gñantur cappares: sicut ẽ que in arabia multũ: ea que apud nos ẽ acrior. vñ ⁊ stiptica plurimũ participat vtute. Et idem secũdo de cibis. capparis abstergit qõ ẽ in stomaco ex flegmate: et expellit ipm p secessuz: et apit opilonẽ splenis ⁊ epis: et sumitates et fructus eius ꝑparanť cũ sale ⁊ administranť cũ cibo: et qñ comedunť laxãt ventrẽ: et nocent stomaco et faciũt sitim: et qñ comedunť cocti sunt melioris saporis q̃ crudi. Et bibiť succus eius et mollit vẽtrẽ.

ALMAN. tractatu tertio. cap. de capparib⁹. Capparis salmuria ꝑdita: calida ẽ ⁊ sic. q̃ stomaco mala exñs sitim

inducit atq̃ corpus macrescere facit. Et subdit pax ĩfra: capparis cum aceto cõditus minus cali. est ea q̃ in salmuria poniť. opilationi quoq̃ epatis et splenis congruit.

AVICEN. Radix eius resoluit scrofulas et durities ⁊ admisceť ei qõ frãgit vtutẽ eius: ⁊ folia ei⁹ iã expta sunt ad illud. cortices radicis eius ponunť sup fraudulẽta et sordida vlcera. Cortices radicis eius ꝑferũt sciatice ⁊ dolori anche. ⁊ qñq̃ fit clistere ex succo eius: ⁊ cõfert ei valde: ⁊ ꝑferunt paralisi ⁊ stupori: ⁊ ꝛstringit mẽbra ppe stipticitatẽ q̃ fit in ipsa. Et silr ꝑferũt cõtritioni accũti in capitibus lacertor ⁊ in medio eor. cortices eius masticate extrahũt hũiditatẽ ex capite: ⁊ sedãt dolorẽ frigidũ ĩ eo: ⁊ eius succus distillať in aurẽ, ppter vermes: ⁊ q̃q̃ stringiť cortex radicis eius cũ dẽte leso: ⁊ ꝑfert: ⁊ ppꝛie cũ est humida aut folia eius. ⁊ silr collutio ozis cũ aceto cũ quo coquiť: aut vino: aut qñq̃ aceto ꝑfert qõ ex eo salituz est patientibus asma. ipsa est res magis ꝑferens spleni ⁊ duritiei eius bibita ⁊ more empli suppositа cũ farina ordei ⁊ silibus: ⁊ ppꝛie cortex radicis eius: ⁊ multotiẽs euacuat ex splene mãm grossaz melicã ⁊ succedit ei sanitas. Solutiõe educit hũores crudos grossos: ⁊ puocat menstrua ⁊ iterficit serpẽtes. i. lũbricos latos ⁊ lõgos ⁊ vẽmes ĩ itestinis: ⁊ ꝑfert emorroydib⁹: ⁊ augmẽtat coitũ: ⁊ qõ ex eo salitũ est aũ cibũ sumptũ soluit: ⁊ est etiã tyriaca ꝑ venena.

SERAP. auct. Hal. in cortice radicis eius vincit sapor amarus: deide stipticus ⁊ calefacit ⁊ deficcat: ⁊ abstergit ⁊ mũdificat: ⁊ ĩcidit: ⁊ apit sua amaritudine; ⁊ resoluit sua acuitate: ⁊ aggregat sua stipticitate: ⁊ ꝑfert spleni plus oĩ alia medicia qũ poniť in ẽplis: ⁊ qñ sumiť cũ aceto ⁊ mel le iterius postq̃ desiccať ⁊ feriť. ⁊ B qz icidit hũores grossos viscosos: qñ bibiť ĩ hũc modũ: ⁊ expellit eos p vrinã: ⁊ p secessuz egõnes sanguineas: et sic eũat egritudies splenis: ⁊ silr facit ĩ dolore scie: et cũ toto B puocat mẽstrua. Et idẽ auct. Aben Mesuay. Illi qui comedunť cum sale faciũt istas opatiões dictas: ſz sũt mala stõ malitia pauca: ⁊ illi q ꝑdiunť cũ aceto fortificãt stõm: ⁊ puocãt appetitũ: qm̃ acetũ, phibet nocumẽtũ eor a stõ. Et idẽ auct. Raf. attulit mihi qdã amicus medic⁹ ꝑfectionẽ quãdaz capparor recẽtiũ: ⁊ cũ comedissem ex ea iduxit tenasmonem: ⁊ ꝑsueui facere clistere ad sciaticã cum succo capparor et iuuit multũ. Alia quedã dicit Serap. cap⁹. ppꝛio q̃ dicta sunt hic de mẽte Diaſ. ⁊ Hal. lz sub alys verbis.

Capparuella. i. lapatium acutum.

Caperũ. i. radix plante similis porro: succus eius est croceus: quã ignoro. ¶ Caplm. CXXXIIII.

Capilli hois q̃ ara. vocanť scabare: oĩb⁹ sunt noti. POSSE. SERAPIO. auc. Ha. c. scabare vel scabar. i. capilli qñ adurunť fit vtus eor silꝗ vtutilane aduste. volo dicere q̃ calefaciũt et desiccãt fortiter.

AVIC. li. 2. ca⁹. de capillis. Capilli adusti sũt calef. exicatiui fortiter ⁊ adusti abstergũt dẽtes: ⁊ aq̃ cor nasci fac capillos. exiccãt capilli adusti vulnera humida sordida ⁊ mollia fortiter: ⁊ capilli hois cũ aceto in modũ ẽplj ponũtur sup morsuz canis rabidi ⁊ ꝑferũt. Et idẽ dicit Serap.

Capillus veneris quid est lege berscegasten.

Capillus alcol. capillus algul. capillus fontium.

Capillus hominis nemoralis. capillus porcinus idem.

Capinosa. i. fumosa acuta.

Capios. i. stercus. inde egiops. i. fex conficte.

Capirpedicon. i. epilẽsia. Capisteũ arboris. i. genestra

Capitellũ. aq̃ saponario ⁊. i. lixiuiũ. est q̃ fit sapo dcñ gutta prima aqua prima. Capitulũ qd est. l. fen.

Capitulum faricos. i. febris adustiua. s. causon.

Capiti est vna ex speciebus masticis.

Capnos qd ẽ. l. sterig. steng. kapnos. i. fumus vapor. Diaſ. Pli. lib. 25. cap. ii. Caploiunga. i. gũmi pini.

Capocareos. i. semen ferule.

Capzific⁹. i. fic⁹ agrestis. cui⁹ fruct⁹ nũq̃ maturescũt. Pli. li⁹ 15. ca⁹ 19. in principio. ¶ Caplm. CXXXV.

Capzifolium ⁊ matersilua ⁊. lat. ara. grimath. piclimenõ. gre. vo pidemõ. vl liceos: vl exacãton. Pli. li⁹ 27. ca⁹ 12. DIAS. ca⁹ liceos vl exacãton. folia sunt busso silꝗ atq̃ spinosa. grana ei⁹ viridia: ⁊ cũ maturauerit cerasis silꝗ. Nasciť ĩ siluosis locis: cui⁹ folia ⁊ grana ⁊ radix ĩ vinũ ꝑtũdunť: ⁊ cũ aq̃ dulci coquunť vsq̃ ad grossitudinẽ. hec aq̃ est desiccatiue vtutis et ex ꝛrys cõposita: qz. s. ẽ extenuatoria digestoria cala ⁊ fri. stiptica hñs vim. ⁊ iõ diaforesiz facit. fac ãt herpetas ⁊ ad vlcera ẽpis: ⁊ ad pocidas: ⁊ putrida vlcera ex succo fruct⁹ ei⁹ fit litiũ. p q̃. l. badadb. Capzion. i. capparis. Diaſ.

Capsete. i. ebulus. Capsitis idem.

Capsia. i. seitaragi. Diasco. lepidum sceitaragi. albani. geum elaramil.

Caquia. i. acatia. Steph. Caquenegi. i. kekẽgi. haliab.

Captilus. i. auis quã venať draco cuz debilitať in venãdo edos et arietes: et comedit epar eor: ⁊ redit virtus eius et excitatur eius appetitus.

Caput qd est. l. ras. Caputpuluis. i. stafisagria.

Caput purgiũ vel capupurgiũ. i. liquores q p nares mittunť: vel qcqd masticať vel gargarizať et apoflegmatismum facit. i. a capite flegma deducit.

Carabites. carabinthũ. carabitũ. i. frenesis.

Carab⁹ vl caran⁹. i. locusta piscis. Carabadũ. i. carui.

Carab: idest fistula veniens in angulis oculi.

Caraba: idest karabe. Electrum.

Carabis. i. cũ multe placente de pasta parue ĩ oleo frixe ponunť in patellã vnam sup aliam locando mel inter omnes duas ponendo atq̃ sic simul coquendo.

Caracem. i. carsites. Carasie. i. cerasum.

Carãbe: est tertia spẽs brassice. Pli. li. 20. c. 9. in p̃ncipio.

Carãbus. i. globus. Hal. sup affũm. 69. particule quarte.

Caranodi. i. carentuz. Caran⁹: ẽ locusta piscis asprim⁹

Carascon: idest calcaris.

Caras. i. surditas: ⁊ caras est cum quis vult loqui et non potest nisi multotiens mouendo os ⁊ linguam.

Carasex. gre. latine scarificare. carassare.

Carasu. i. apium. Carastos. i. serpẽs cornut⁹.

Carastes. i. cornutũ. a cheros qõ ẽ cornu ⁊ rastos ⁊ multa similia.

Caratic: vel caratim. i. calam⁹ aromatic⁹.

Caratir. vel caratu. i. ypogstidos. carathith idẽ.

Caratini. l. lumbrici terre qui vocanť istula. yſculi

Carates. i. pondus: pro quo lege chirates.

Caratus: idest pupilla oculi.

Caraund. i. aristologia. Halic. sexto sim. pbar.

Caraxis. i. acutissima egritudo. Hal. 8. terap. ca. 3. ppe fi.

Carax quid est lege cãne. Carba. i. karabe. Steph.

Carbatũ. i. ellebozus. Step. Carbeste. i. calcis viue.

Carbaũ. carbũ. i. euforbiũ. Ste. Carbella. i. capzifoliũ.

Carbo est pustula corrosiua adurens.

Carbunculus: idest caro ignita. et est apostema calidissimum. Constantinus.

Carcinon cartinon. gre. cancer morbus. karcinon.

Carchibaduti. i. omnia que aceto ⁊ sale condita sunt: vt capparis et oliue et reliqua ex parte quibus fiunt salse: vt sinapis ⁊ eruca.

Carcetum. i. bombix. Carcios. i. cacreos.

Cardamen: aut syon: idest sisimbrium.

Cardamomum quid est lege cacola.

Cardaben. i. sapor factus ex careno ⁊ dabem. illud vocabulum ponit Aui. primo canoñ. fen quarta. cap. ii. ⁊ li⁹ secundo. cap. galline. et nominant ipsum effidebeg. qõ idem est. ¶ Capitulum. CXXXVI.

Cardamus gre.ara.iozbalsathefe vl' madiera: latine vo nasturtium. Nota herba est ca.⁊ sic.in tertio.semen ꝑcipue cõpetit medicine. Hal. 7°sim.phar. Herba eius viridis multe est efficacie. sicca vo modice. DIASCORIDES.ca°cardamus. Cardamus.i. nasturtiũ quoddã ẽ domesticũ ⁊ quoddã est agreste.⁊ ideo facit duo capitula de eis.vnuz qõ incipit cardamus et est nasturtiũ domesticũ.aliud qõ incipit cardam° agrestis ⁊ est nasturtiũ agreste. et ideo dicit cardamus.i. nasturtiũ domesticũ.vtilioz dr̃ babylonicus oĩbus. semẽ eius calidissimũ est caustica participãs vrute viscidum ⁊ cacostomaticũ ventrẽ turbans. Cardamus agrestis quez multi senation vel crission vocãt:vel nasturtiũ aquaticũ. nasciẽ ybiqz et plurimũ locis aquosis:cuius frutex longitudinẽ cubiti vnius bñs folia minuta yposellino similia: sed minoza:cuius virtutes inuenies in.l.berochalchayti.

SERA.li°agg.c°iozsalbathefe. Jozsalbathefe.i.nasturtiũ ⁊ ex eo ẽ nasturtiũ tectoꝝ ⁊ nasturtiũ oriẽtale ⁊ cõe notũ. Nasturtiũ tectoꝝ ẽ plãta bñs folia stricta ⁊ longa duo b° digit ĩ sũmitate acuta ⁊ scisa ⁊ piguia:et extẽdunt̃ sup terrã ⁊ bz in medio virgã subtilẽ duobus palmis longaz: paucos habens ramulos sup quos sunt pile bñtes densaz sũmitatẽ:in quibus est semẽ simile semini nasturty:cui° est figura sicut figura rutele:ita est depressum.nascitur in vys ⁊ parietibus domoꝝ. Nasturtiũ oziẽtale est planta duoꝝ brachioꝝ lõga: bñs ramos subtiles ⁊ multos: in q̃bus sunt folia silia folys scitaragi: nisi qz sunt albioza et mollioza:⁊ in sũmitatibus ramoꝝ sunt capitella silia plãte actis:⁊ habet flozes alboz:semen huius ponit̃ in cibis loco piperis.Sed nasturtiũ cõe notũ est melius illud qõ deferẽ a babylonia. ALMAN.tract.3°cap°de nasturtio. Nasturtiũ ca.est ⁊ sic.appetitũ adiuuat.lz ĩflãmatõez ⁊ capitis efficiat dolorẽ.digestiuã ꝑterea retardat.

POSSE.SERAPIO.auc.Hal. Semẽ nasturty ẽ ca. ⁊ sic.sicut semen sinapis:et incidit incisione fozti: et adurit: et sedat dolozes sciaticos ⁊ dolozez capitis:⁊ quãlibet egritudinẽ in qua opz calefacere:et miscẽt̃ semen eius in medicinis asmatis:qz ipm incidit incisione fozti:⁊ adurit humozes grossos.Et dr̃ q̃ qñ nasturtium desiccat̃ fit ei° virtus sicut seminis eius:et duz est recẽs ꝑpter humiditatem aquosam que est in eo habet virtutẽ debiliozẽ virtute seminis eius.Cõtra stranguriã herba ipsa decocta in vino ⁊ oleo suppositа valet cõtra tenasmonẽ ex humiditate:puluis nasturty supponat̃ ano: renes etiaz vnganꝯ: et supaspergat̃ puluis seminis eius ⁊ cimini et colofonie contra paralesim lingue cuz opilant̃ nerui ex humoze vt solet cõtingere in acutis febzibus:semen nasturty masticeꝯ ⁊ lingue supponat̃.contra paralisim alioꝝ membzoꝝ semen eius in sacello ponat̃ in vino decoctuz et membzo dolenti supponat̃. Jpa ẽt herba cruda ⁊ cocta.valet etiã cõtra frigiditatẽ ⁊ humiditatẽ cerebzi.⁊ etiam litargicis pzo sternutatione puluere eius naribus apposito ad eleuationẽ vuee gargarismus factus ex aceto decoctionis seminũ eius ⁊ ficuz siccarũ.ꝯtra iliacã passionẽ ex frigida cã:semina eius in sacello posita et vino decocta membzo doleti supponant̃. DIASCOR. Nasturtiũ lumbzicos expellit et ventrẽ turbat.splenem attenuat cuz aceto: et abozsuz facit.venerẽ stimulat.simile est sinapi et eruce: ⁊ impositũ lepzas ⁊ zernas emẽdat.melle addito duricies splenis compestit.sozdida vulnera purgat.si succus adhibeat: mozsibus venenatis bibitũ occurrit. fumigatio ei° serpentes fugere facit:vel fluentibus pzofluis succo linito occurrit. carbunculos rumpit cuz polenta et aceto coctum. sciaticis vtilissime cuz aceto ⁊ polenta auxiliat̃ tumozes ⁊ durities spargit.remouet ozdeola matura cũ salsa aqua impositũ. In dolozе cozdis coquit̃ in lacte capzino et dat̃ ad bibendũ.dolozẽ oĩs loci tollit puluere seminum asperso:sed pzius melle vncto loco.scabiẽ cuz aceto sanat. Nã cardami virtus caustica est:⁊ tñ vsus eius venerem videt̃ inhibere:nõ ea fozтasse rõne qua etiam ruta q̃ nimia vi calozis semen genitale ꝛsumit. fermẽto mixtuz ⁊ appositũ furũculos et carbũculos ꝓuocata suppuratõe disrũpit.succus eius infusus auribus dolozẽ dentiũ mitigat.semen partus necat qõ cuz vino austero bibituz aialia ventris extinguit:pzuriginẽ cuz anserina adipe tergit. aluum purgat:sozbitiõibus mixtũ pituitã pectozis soluit: dolozes pectoris cũ lacte capzino coctũ mitigat a ieiunis cuz melle sumptũ tussiẽtib° salutare ẽ.cozpus rubere facit.et iõ cesalicis:et ad ea q̃ calefieri opus ẽ:ꝯgruit.herba ei° oĩa hec facere nouit:ſz paulo minus efficaciã habet.

GALIENVS.7°sim.phar.cap.de nasturtio. Semen nasturty habet virtutẽ que calefacit ⁊ desiccat sicut sinapis.et ꝑpterea sciaticos et dolozes capitis:⁊ qõcũq̃ alioꝝ indigẽtiuz rubificatiõe calefacit cũ eo sicut est sinap̃.miscent̃ aũt cuz eis quecũq̃ asmaticis dant̃ pharmacis:ceu vz icidere fozтiter grossos humozes potens sicut ⁊ sinap̃. assimilat̃ enim illi per oĩa.herba vo ipsa sicca est similis ĩ vtute semini.humida aũt duz est viridis ꝑpter pmixtionẽ aquose bũiditatis õficit plurimũ:⁊ ita ẽ moderata ĩ ꝑ fm mozdicationẽ vt cũ pane pose sit ea vti sicut opson.

AVICEN.ꝑmo canoñ.fen.quarta.cap.7. Nasturty semina tozrefacta mixta cum adog constringunt fluxuz superfluum pzouenientem ex catartico.

Cardar.i.mozbus in quo est pzuatio motus.
Cardel.kardel.ara.sinapis.
Cardina.i.coz.Hal.8.memiri.cap.3.in pzincipio.
Cardumides.Cardamilidos.i.senation.
Cardellum.ara.i.napo.Steph.
Cardia.Cardina.i.coz.Hal.8.memiri.cap.3.in pzincipio.
Cardialgia.gre.dolozcozdis.i.dolozozis stomachi.anticqui enim id coz vocabant.Halie. affozismoruz.i7.⁊.65. particule quarte. Cardi põtici.i.dauci siluestris.
Cardo vel cardus fullonum.i.virga pastozis.
Cardo benedictus vel carduncellus benedictus qui ponitur in antidotario virili in vnguento marciatõ quid est.lege erigion.senetion.
Cardus quid est lege cameleombante.Luncar.
Cardumen.i.carui siluestre.⁊ ẽ cozdumeni.

¶Capitulum. CXXXXVII.

Cardus siluestris. PLINIVS.lib.zo.cap. vltimo in fi.⁊ lib.zi.cap.16.in pncipio de cardo siluestri.Cardoꝝ siluestriũ duo sunt genera.vnuz fructuosius altero.Alteruz vnicaule crassius vtriqz folia spinosa muricatis cacuminibus:sed alterũ flozẽ purpureuz mittit inter medios aculeos celeriter canescentẽ ⁊ abeũtem cuz aura. scolimon gre.vocat̃ ⁊c. Jtẽ alibi. Cardus ⁊ folia et caules spinosas lanugines habet. Jtem in anchora leucãtos.est dictũ spina alba ⁊ cademietos policãtos. est dictuz spinarũ pluriũ amopigos belisenes scolinas:ca meleon in folys nõ habet aculeos:sed leucantes sic.ẽ aũt alia dr̃ia q̃ gdã in his multicaulia ramosaq̃ fiunt. vt cardus.vno aũt caule nec ramoso nec enetos.q̃dã cacumine tantũ spinosa sunt vt tringil:q̃dã estate flozẽt:vt terralis ⁊ elixenes scolinos ⁊c. GALIENVS.7°sim.phar.ca° scolimi.Scolimos.i.cardus siluestris cuius radix multitudinẽ vrinarũ educit fetidarũ:si qs in vino coquens eã bibat:⁊ ꝑpter hoc fetitudines sanat:assellarũ ⁊ toti° cozpozis purgatiuo ꝑ pharmaco talis bũozis ex tota substãtia exste:que vo fm q̃litatẽ energia gdẽ ca.in tertio.vel incipiente indicat hoc pharmacũ.sic.aũt in secundo.
Carea põtica:ẽ bẽdocũ.geloũ:nucella.auellana.gelousũ.
Carea.karion vel careon.i. nux. inde leptacareon.i.nux minuta ⁊ ẽ auellana.naz lepta.i.minutũ ⁊ diacareon.i. rob de nucibus vt in alexandro de squinantia.

Carea basilica.i.nux auellana.nux regalis.
Carea miristica.idest nux muscata.Constantinus.
Carenũ dulcoz triplicatũ est mustũ:qõ coquẽdo tertiam partẽ amittit.vnde Ysidozus.carenũ dr̃ eo q̃ feruẽdo careat tertia parte.tertia.n.pte musti amissa qõ remanet carenũ est.Sapa est eo q̃ feruẽdo ad quartã partẽ redacta sapa dr̃.ſz idem est qõ carenũ.qz eius cõsumit̃ tertia pars.Sz rob ẽ mustũ coctũ ad tertiã sic q̃ ꝛsum pte sunt due ptes.Hal'.li.secretoꝝ. Sz pusca est vinuz 2° qõ scõario emittitur a vinatia: ⁊ est puceolũ: ſz fm Hal'.in li.dinamidiarũ pusca fit ex duab° partibus aq̃. ⁊ tribus vini ⁊ coquitur:⁊ hoc est verius.
Careos.i.carui.⁊ careos.i.cortices virides nuciz.⁊ careos est semen ferule ex qua ferula fit galbanum.
Careti.i.bombacis combusti.
Carex.ẽ herba q̃ ĩ extremitatib° ẽ multũ silis spago:⁊ est plãta ĩ extremitatib° sic acus pũgẽs.vñ Ouidi°. Et carex pastu amari.vñ caretũ.i.loc° vbi nasciẽ carex.
Carfa.i.sanguis in oculo.
Carfites.i.nux vomica.
Carguet.i.carui.
Cariadendra.i. nux carea
Caria basilica.i. auellana.
Cariacos est q̃dam species dactillozum.
Carice.pingues.i.ficus sicce.Scados.
Caricias est vna ex speciebus titimali. Diaſ. Pli°. li°.z6.ca.ii.
Caridia.karidia gre.i. nu-
Carien.i.draco (ces.
marinus.
Caries .i. puluis ligni cozrosi seu a putredine: seu a vermib° pzo quo.l. dobabarech.
Carimbaide.ara.vitl alba
Carisende vitis nigra.
Carillotica.i.cicatricẽ idũces.Dia.ca.de calce.
Cariola vel cariotas .i.pastinaca agrestis.
Carmesich.carmesir.carmezic.i.fruct° tamarisci domestice similis galle.quermazagi.Carmazegi.Step.Rasis in diuiſ.de medicinis dentium.
Carmesic.idest semen tamarisci.
Carmet est põdus kirat.6.⁊ alibi reperitur q̃ est aureus vnus ⁊ grana.4.aliquando karmet scribitur.
Carmesonde.i. vitl nigra.
Carmoleõ.i.cardo bñdict°
Carmel.i.cicuta.
Carnabadi vl' carnaxadbi .i.carui.gre.carnauadbi.
Carnanadini.i. cãnapum.
Carnabũ.i.carenum.
Carneb.i.solatrum.
Carnebũ. p cozno aub. qõ est caulis.Stepꝑ.
Carof.ara.agnus.
Carpinus arboz. Macer.
Caros .i.cõgelatiões:gre.subet.vel caros.i.semẽ iperici. qõ stupozẽ vlem dic̃ Alexan. Pau.Hal'.8. memiri.c.6.
Caros.i.stupoz.vl' subetb.⁊.iz.terapen.ca.ꝑmo.Plini° libzo.z6.capitulo.iz°.ii°.
Carotica.i.stupefactiua vel dozmitatiua.ſ.narcotica.
Carotides.i.vene subtiles valde post aures: ⁊ dicuntur capillares:⁊ sunt alie vene capillares in epate.
Carpocareos ẽ cozteꝝ nucis regalis:⁊ nõ fruct° nucis ꝑdicte qõ semp in antidotis inuenitur in antidotario virili.nõ.n.fruct° nucũ inueniẽt̃ ibi conuenire. Nã dr̃ diacareos qõ est rob cozticũ nucum: qõ docet Alexãder.ca° de squinantia:sed fructus eiusdem nucis est carion.
Carpocancreos.idest semen ferule.
Carpocissi vel carpogissi.i.fructus vel bacce hedere.
Carpodarsanum.idest fructus vel semen darseni.
Carpos carpo.idest fructus vel semen.
Carpos mirice.i.fructus genestre vel semen.
Carpelinos.dicit ozibasius cõmen.affozismozum illos q̃ multum comedunt ⁊ tenues sunt semper.
Carpinus est magna arboz satis nota.
Carpisia vel carpision.idest cucube.
Carpusia.i.arboz berberis.l.oziacantos.
Carsites.gre.ẽ scõa spẽs titimali.Dia.Pli.li.z6.c.8.i me.
Carsum.i.abzotanum.Hal'.6.simpli.phar.

¶Capitulum. CXXXXVIII.

Cartamus. ara.gre.gincus vel cincu.lati.vo crocus oztulan°. SERAPION.lib. aggre.ca.de cartamo.auc.Diaſ.Cartam° ẽ ex eo domesticus ⁊ siluestris.Domestic° bz folia lõga aspera alta spinosa ⁊ diuisa:⁊ bz stipites lõgos duoꝝ cubitoꝝ spinosos:⁊ super eos sunt capitella in magnitudine oliue maiozis in q̃bus ẽ flos croce° silis croco.bz semẽ albũ subrubeũ ⁊ oblongũ angulosuz.⁊ qõ de ipso administrat̃ ad ventrẽ soluendũ est semẽ ei° solũ.Et idẽ auc Hal'.vtus ei° est q̃ calefacit in scõo gra.quãdo administrat̃ iterius.Et idẽ Sera. cartam° siluestris.stipes ei° est silis cartami domestici:nisi qz foliũ ei° ẽ lõgius folio cartami satis.⁊ folia ei° nasciũtur in sũmitate ipsi°.⁊ hec virga est fine folys ⁊ mulieres vtunt̃ vga eius pzo fuso.⁊ sup sũmitatẽ vge est capilontas spinosa:⁊ flos croce°.radix ei° est subtilis in q̃ nulluz ẽ inuamẽtũ:vtus ei° est q̃ desiccat ⁊ calefacit temperate.

DIASCORIDES.ca.cincu fm trãslationẽ nostrã.i. cartam° folia bz oblõga diuisa aspera ⁊ spinosa. tyrsuz bz lõgũ ⁊ spinosum in quo sunt capitella obzotũda cuz flozе croceo semẽ albũ bñs obruptũ oblõgũ ⁊ angulosuz:flozes ei° multi ĩ coctura comedũt ẽcoctos.semẽ ei° multi exiccãt.

IO.MESVE.ca.de cartamo.Duoꝝ modoꝝ est. domesticus ⁊ siluestris:⁊ dixerũt qdã q̃ nil est de spẽbus cartami ⁊ elõgati sunt.cartamus de quo hic logmur ẽ domesticus:⁊ melioz pars plãte ipsi° est semẽ:⁊ post illud flos ei° Et meli° semẽ ei° est qõ ẽ albũ plenũ planũ ⁊ grossum.cuius medulla ẽ vnctuosa pinguis ⁊ cozteꝝ tenuis:⁊ melioz flos ei° est q̃ est sicut pili croci.⁊ ẽ ca.in ꝑmo. sic.in scõo. ⁊ flos ei° ẽ min° ca.⁊ siluestris ẽ calidioz ⁊ sic. ⁊ ẽ in eo vtus lacticinioꝝ remissa.Est aũt cartam° aperitiu° absterstiu° cõturbatiu° faciẽs nauseã:⁊ ĩest ei vtus educẽdi ꝑ vomitum ⁊ ꝑ ventrẽ.⁊ ei° nutrimẽtũ paruũ est ⁊ malũ ⁊ multũ nocet stõ faciẽs fastidiũ:⁊ est tarde ⁊ debilis solonis:⁊ dimittit vestigia lenitatis in viscerib°.⁊ emẽdat̃ nocumẽtũ ꝑmuz ꝑmiscẽdo ei aliqd aliud ex medicinis stomatichis: sicut anisuz ꝓpzie ⁊ galãga ⁊ macis ⁊ silia.⁊ cõfortat̃ ei° solo:⁊ emẽdat̃ nocumẽtũ qõ ipzimit in ĩtestinis ꝑmiscendo ei aliqd ex medicinis acutis.sic̃ cozdumenũ sal panis zinziber salgẽma ⁊ silia. AVICENNA.li.z.ca. de cartamo.Cartam° ali° ẽ domestic° ⁊ ali° siluestris q̃ siluestri ca.est in.z°sic.in.3.⁊ domesticus ca.in ꝑmo.sic.in scõo. Et sciẽdũ ẽ q̃ ali° est cartamus ĩdus:vt appet in.l.babel.nil.

POSSE.DIASCORIDES.Semũ ei° datũ cũ mulsa ventrẽ purgat cacostomaticũ ẽ ⁊ dulce multũ.⁊ ipsum

ventrē deponit amigdalis ⁊ nitro mixtū: ⁊ aniso cū mel-
le cocto accepte ante cenā due vel tres velut nuces ven-
trem mollit: digōnē ꝑstat: cōfectio eius talis est. cinci albi
assi ⁊ purgati ciatos. iij. anisi. z. i. afronitri. z. i. mellis quod
sufficit carnes caricū. xxx. hec confectio accepta oia ꝓdcā
facere nouit. succ⁹ seminis ei⁹ coagulat lac. Ally cū succo
miscēt mel vel anisuz vel amigdalas: ⁊ dāt in prisana aut
iure pulli. ⁊ faciūt dissintericis magnum adiutoriū. z. vi.
SERAPION. auc. Diaſ. quādo terunt capilli cartami
siluestris aut flos: ⁊ bibiſ cū pipere ⁊ vino: cōferūt pūctu
re scorpionis. Et qdā putauerunt q̄ sīgs percussius a scor-
pione tenuerit radicē eius in manu sua nō sentiet dolorē
ei⁹. ⁊ qñ ꝓcit eam tūc sentiet. Et idem auc. Mesarugie.
flos cartami est crocus ortulan⁹: ⁊ ē stiptic⁹ ⁊ calidus cuz
tēperamēto q̄ si teraſ cū aceto: ⁊ liniāſ sup empetiginem
aufert eā oino: ⁊ qñ cū eo ⁊ melle liniſ sup cula q̄ fit in ore
ifantiū curat ea. Et idē auc. Attabari. Jn croco ortulano
est q̄titas stipticitatis pauca. Et agrestis est calidior ⁊ sic.
Et idē auc. Aben Mesuay. Agrestis qñ teriſ cū aceto: ⁊ li
niſ sup linguā pueror⁹ expellit culā. SERA. auc. Mes-
seha. Cartam⁹ lac coagl'atū dissoluit ⁊ dissolutū coagulat
⁊ laxat būores adustos: ⁊ ē meli⁹ stō: ⁊ ei⁹ aq̄ laxat būores
adustos: ⁊ ē mala stō: ⁊ laxat fl'a. ⁊ sil'r fac medulla. Et dos
ei⁹ ē. z. xxx. cū. li. 5. aq̄ ca. ⁊. z. x. penidia x. ⁊ sic agrestis ē cali
dior ⁊ siccior dōestico plus abstergēs fl'a viscosuz mūdifi
cans stōm ⁊ pect⁹. IO. MES. auc. Pauli. Accidit medul
le eius. z. x. cordumeni. z. i. 5. fac ex eis grana sicut cicer. da
z. v. soluit. n. sufficiēter. Et dicit etiā. liga ex medula q̄tita
tez sufficiētē in pāno: ⁊ suspēde in oximelle qñ cogſ ⁊ erit
solutū. ⁊ ꝑpe si fuerit oximel sgllitcū. Et idē auc. Algaze-
lis. Accipe eius medulle aure. xy. penidie aure. iiij. cordu
meni. zinziberis ana aure. i. aggregenſ oia cū melle ⁊ fiāt
forme sicut nuces. ⁊ da vbi oz vnā vl' duas. Et idem auc.
Ha. coquat medulla ei⁹ in iure galli vl'galline cū spēbus:
⁊ ꝑpineſ vbi oz. Et dixit ēt fiat ex medullis ei⁹ ⁊ pōderis
tertia ipsi⁹ ex amigdalis. ⁊ sexta ex penidys ⁊ aggregenſ
oia cū melle. ⁊ decoquanſ cū succo sgllc. ⁊ fiet hec mirabi
lis iuuamēti ad ea q̄ dicem⁹. Extrabiſ. n. ab ea oleū iuua
mētor multor ⁊ ei⁹ opatio est sic olei ō ben. ⁊ olei ō amig
dalis ⁊ solone educit fl'a ꝑ vomitū sil'r ⁊ aquositatē: ⁊ va-
let ad egritudinē ex eis sicut est colica: ⁊ clisterizaſ. ⁊ va-
let sil'r ⁊ mūdificat pect⁹ ⁊ pulmonē: ⁊ ꝑpe loboc ꝓdictū.
⁊ aly modi administratiōis ei⁹: ⁊ clarificat vocē. ⁊ simil'r
oleū ipsi⁹: ⁊ vsus ei⁹ in spmate augmētuz facit. flos vo ei⁹
cū aq̄ mellis remouet bicteritiā. Dosis ei⁹ est a. z. iij. vsq̄z
ad aure. v. ⁊ flozis ei⁹ a. z. i. vsq̄z ad aure. y. AVICEN.
oleū ei⁹ est ꝑpinquū oleo vrtice: verūtamē debili⁹: ⁊ ē ex
eis que caseāt lac. ⁊ nutrimētū ei⁹ est multe paruitatis: ⁊
mūdificat pect⁹: ⁊ clarificat vocē: ⁊ est malus stō. ⁊ caseat
lac in stō: ⁊ cōfert colice. Et solone educit fl'a adustū quan
do miscēt cū ficub⁹ aut melle: ⁊ ꝓfert vomitui: ⁊ oleū ei⁹ q̄
est domestic⁹ soluit ventrē: ⁊ q̄ñq̄z fit solo ꝑ ipm si ponaſ
medulla granor ei⁹ i iure: aut fiāt ex eo ⁊ amigdalis pil'le
sic q̄ de eis in potu sumanſ auſ. iiij. ⁊ q̄ñq̄z sumunſ ō me
dulla ei⁹ ⁊ costo ⁊ amigdalis amaris tres amuleset ⁊ ani-
si ⁊ nitri cuiusq̄z cor aure. vn⁹. cuz ficub⁹ siccis: ⁊ melle: ⁊
recipiſ de ea nur aut nuces due: ⁊ soluēdo aq̄sitatē: ⁊ qñ
q̄z fit ex eo natif aliud: ⁊ eius cōfectio ē vt sumaſ cū amig
dalis excorticatis ⁊ aniso ⁊ melle ōcocto narfen. ⁊ sumaſ
de eo sparsim. ⁊ q̄ñq̄z bibunſ de medulla ei⁹ receti. xx. z. i.
fusa in lib. aq̄ calide cū. z. x. penidy albi triti. ⁊ solone edu
cit fl'a. Et ꝓferūt folia siluestris aut fruct⁹ ei⁹: aut ambor
cōmixtor qñ in potu tribunſ ad pūcturā scorpiōis. qdā
āt boies dixerūt q̄ si morsus tenuerit i ore suo folia silue
str' ⁊ fructū ei⁹ nō sentiet dolorē: ⁊ qñ a se cā ꝑiecerit redi

Cartamu. vel cartamū indū. i. babel nil. (bit dolor.

Cartamia. idest crocus ortolanus.
Carta. quid est. Auicen. Diasco. idest burchdi.
Carta inda. idest carta de papiro.
Cartafilago qd ē. l. burchdi. Cartaldus ē spēs mirre.
Cartamen. vel vrathal. DIASCORIDES. cap. car
tamē. Cartamē ē herba que hz folia ⁊ calamū sil'ia fru
mēti ⁊ calam⁹ hz nodos in sūmitate calami ei⁹ est gra-
nū sil'e antora. ⁊ cū cortice suo diuisuz i duo. ⁊ grana. y.
iuicē victa. B aūt granū administraſ in medicia: ⁊ ē sic
ordeū i vtute sua nisi qz i sapore suo ē stipticitas. vtus
ei⁹ ē fri. friditate pauca ⁊ sicca. Cartar. i. nepita.
Cartata. i. appetitus comedendi lutum ⁊ similia.
Cartegona. i. Aquifolium. Plini⁹. li. z7. ca. 8.
Carthena est spēs orobi. Almāsor in experimentis.
Cartinon. vel carcinon. i. cancer morbus.
Cartim. i. lūbrici terrestres. Caruuli. i. xilocaracta.
Carui pontici vel carui romani. idest dauci.
Carui. qd ē. l. barunci. Carua. i. karua. Steph.
Carua. i. karua. Carulli. i. cardamomū.
Carui agreste cinimella. piper dinarchos ⁊ cordumeni.
idem. pro quo. l. Lordilion.
Caruption. ē spēs q̄dā lacticiny. ⁊ ē q̄rta spēs titimalli.
Caruricinum. idest sinopida.
Carurigati. rozalis. idest de lacubus vel paludibus.
Carrubia. idest xiliqua vel siliqua. idest Labarliub.

¶ Capitulum. CXXXIX.

Carum. ara. ⁊ stanix. gre. melanchiū vl'git melā
chiū. lat. vo nigella. Nigella ē semen cu
iusdā herbe rotūdū subnigrū bñs colorē: subamarū sapo
rem: vtutē hz diureticā ex amaritudine dissolutiuā ꝓsum
ptiuā ex q̄litatib⁹ suis. folia ei⁹ sunt parua minuta ⁊ mol-
lia sil'ia cotule: ⁊ flos ei⁹ est figure stelle colozis celestis: ⁊
hz in sūmitatib⁹ capitella sic papauer: ⁊ in medio ex itrin
seca parte sunt aliq̄ ordinatim diuidenda semina. est ca. ⁊
sic. in tertio. SERAPION. li. aggregato. ca. caruū. i. ni
gella. Est plāta parua bñs vgas paruas circiter duos pal
mos aut plus: ⁊ hz folia parua minuta ⁊ mollia sil'ia folys
plāte q̄ dr carnabaon. siue ranobaon: nisi qz sunt minora
satis: ⁊ in sūmitate sunt capitella subtilia sil'ia capitib⁹ pa
pauieris oblōga: ⁊ in medio ei⁹ sunt parietes separātes se-
mina: qō qdem semē est nigrum acutum boni odoris.
DIASCO. ca. melāchiū ꝓm trāslationē nostrā. Me-
lanchiū herba ē minor folia minuta ⁊ tenera: ⁊ semen mi
nutū bñs cui⁹ frutex lōgus est duor palmorū ⁊ desup ba
bēs capitellū sil'e miconio: ꝫ oblōgū in medio veluti pa-
rietes bñs qb⁹ discernunſ semia. que scia sūt nigra ⁊ odo
rata ⁊ viscida q̄ multi pāni aspergunſ. GALIENVS.
7°. sim. phar. ca. melāchiū. i. nigella calefacit ⁊ siccat i z°.
POSSE. Nigelle farina cū succo absinthy: emplīn fa-
ctum circa vmbilicum: ⁊ ꝑcipue pueris lumbricos necat.
Alys cōficiaſ ad scabiē cū melle: ⁊ detur ꝑ os. vnguētum
ad scabiē: pulueris nigelle in multa q̄titate fiat decoctio
in forti aceto vsq̄z ad aliquātulā spissitudinē: ⁊ tūc addito
oleo fiat ide vnguentum bonū ad scabiem ⁊ empetiginē
⁊ lentiginē faciei tollit: farina nigelle confecta cum aceto
tepido ifusus auribus vermes necat: cōtra stranguriā dis
suriā ⁊ iliacā passionē detur vinum ifusionis nigelle ꝑ no
ctem: sed ante coquaſ. qz nimiū fieret violētum. Constat
enim si in multa q̄titate fuerit occidit. si aūt in multa q̄
titate babeſ: pone in sacello ⁊ fiat decoctio eius in vino ⁊
olo ⁊ suppzarenes ⁊ pect⁹ fiat saccellatio: ꝗ ꝓdicta valet si
mil'r: ⁊ est satis experta odorata cōtra catarrū ⁊ corizam:
⁊ hoc hz nigella a sui ꝓpl'one: vt Hal'. 6. sim. phar. ca. ō peo
nia. hec inuenies in. l. gliſ kiſide. DIASCOR. Melan
chiū in cataplasmatib⁹ capitis dolorem mitigat in initio
suffusiones trituz: et naribus imissum medicatur addita

yris illirica lētigines ⁊ lepras ipositū ⁊ verrucas saluber-
rime curat: tumores veteres ⁊ durīcies cum aceto soluit.
Carbūculos cū vrina curat: ⁊ ad sanitatē pducit. cū aceto
coctū ⁊ ore retētū dolorem dentiū non amittit. Jn aq̄ co-
ctū: ⁊ vt cataplasma in vmblico positū lumbricos exclu-
dit puluis ex eo i lintheo ligatus: ⁊ frequēter odori appli-
catus catarrū cōpescit: ⁊ iflationes dolorē facientes. ⁊ qz
calide est vtutis: ideo dieb⁹ multis potatū mēstruis ꝑe-
rat. vrinā, puocat. lac deponit: ⁊ etiam desiccat nimis: ⁊ le
ptomere est. ⁊ iō callos appositū tollit: pingues ⁊ gluctino
sos būores ⁊ cōstipatos digerit. cū nitro bibitū disnoicis
singulare ꝑsidiū est: ⁊ morsib⁹ venenatis occurrit bibitū
z. i. cū aqua. fumigio suo serpētes de domib⁹ excludit.
GALIENVS. videt aūt melanchiū subtiliū partiuz
existere. ita aūt ⁊ catarros sanat calidū in pāno ligatū vt
odorenſ frequēter: at vero ⁊ iuentossissima ē itra corpus
assumpta: quo ⁊ manifestū est qñ subtiliū partiū ē ⁊ certi
tudinal'r a calidissima superata suba: ꝑpterea vo ⁊ amara
ēmōstrabaſ aūt in q̄rto: q̄ ad sūmā subtilitatē ⁊ elabora-
tionē ducta ex terrestri suba amara generaſ q̄litas. Nul-
lū ergo mirabile ē si lumbricos iterficere nata est nō solū
comesta: sed in vētre extrorsum apposita. mōstratum. n.
fuit qñ ⁊ hec nat⁹ est efficere amarus sapor. At vo qñ le-
pras ⁊ formicas cycit ⁊ ortogoniiaz iuuat ⁊ mēstrua puo-
cat que ꝑpter grossitiē humorē vel viscositatē sunt deten
ta. ⁊ vniuersaliter eis que incidere abstergere siccare ⁊ ca
lefacere indigent vtilissimum existit hoc pharmacum.
SERAPION. auc. Diaſ. ca. de nigella. qdā admiscent
hoc semē in massa paste: ⁊ faciūt inde panem: ⁊ qñ fit em
plastrū frōti cum eo cōfert sode. Et quando fit caput pur-
gium cū eo trito ⁊ yreos cōfert aque que descēdit ad ocu
lum. Et qñ fit emplīn cū eo ⁊ aceto aufert bothor malas
⁊ curat scabiē vlceratā: ⁊ resoluit apata flatica antiqua ⁊
melācolica dura: ⁊ teriſ ⁊ misceſ cū vrina antiqua: ⁊ poni
tur sup verrucas ⁊ carbūculos: ⁊ aufert eos ⁊ curat. Et qñ
coquiſ ⁊ teriſ cum aceto ⁊ ligno pini: ⁊ teneſ decoctio eo
rum in ore aufert dolorem dentiū: ⁊ qñ fit emplīn cuz eo
sup vmblicum pueror occidit lūbricos: ⁊ qñ teriſ ⁊ ligaſ
in petia: ⁊ odorat sepe restringit fluxū corize. ⁊ est ca. vtu-
tis: ꝑpterea quādo assidue potaſ diebus plurib⁹ puocat
vrinā ⁊ mēstrua: ⁊ desiccat lac. Et qñ sumitur in potu. z. i.
cum aqua cōfert morsui rutele: ⁊ qñ fit fumigiū cuz ea. fu
gat venena: ⁊ fit emplīn cum ea sup durīcies q̄ fiūt in im
curis pedū que dicuntur calli: ⁊ aufert eas. Et qñ sumiſ
iterius icidit ⁊ digerit humores viscosos ⁊ tenaces. ⁊ aper
rit opilōnes interius: verūtamen putant qdā q̄ si sumaſ
nimis de eo occidat. Et idem auc. Aben Mesuay. ꝑprie-
tas eius est que aufert febrē flegmaticā ⁊ melancolicam:
⁊ interficit ascarides: ⁊ cōfert morsui rutelle.

Carzdir. i. stagnum.
Carzu. i. sturnelli. i. l. latamie
Cas. vel cassum. ara. idest storax.
Casa beldberire. vl'casab dberire. idest calamus aromaticus.
Casac. i. stagnum.
Casaf. idē est qō sumenet duo. ⁊ sumenet idez ē qō obolus.
Cassamum. panis porcin⁹. i. malum terre ciclamē.
Casax. i. papauer.
Cas bor. ara. coriādrum.
Caschas. Lascasuz. chax. i. papauer. Steph.
Cascubas. i. castoreum.
Cascasum. i. lierna.

¶ Caplin. CXL.

Casef. ara. gre. later. lat. vo tegula. SERAPION.
li. aggre. ca. casef. auc. Dia. Tegule atanor qñ
sunt bene aduste: babēt vtutem cauterizatiuam: ⁊ ꝑpter
hāc cām quando miscet ⁊ linitur cum ea cōfert pruritui
⁊ bothor ⁊ cōfert podagre: ⁊ qñ miscetur cum cerotis re-
soluit apata dura ⁊ scrofulas. Et idē auc. Hal'. Tegule la-
terum vtus est abstersiua: ⁊ maxime tegula atanor: et vir
tus eius est que abstergit ⁊ desiccat: ⁊ ꝑprie illa que est ex
atanor q̄ est siccior alys: ⁊ poniſ ꝑpter hāc cām in vnguē
tis que dicuntur manfastas: et est vnguentuz in quod in-
greditur huiusmodi testa medicina bona ad vlcera con-
solidandum et incarnandum ea.

Casekso. i. vespertilione
Cassebat. i. coriandrum.
Cassenū. Lassemū. keysin. i. leuisticū. haliabas.
Caserbarū. i. cassia fistula.
Caseus qd est. l. lelem.
Casia vl' cassia rubea. i. cassia lignea. vñ sciēdū q̄ qñ inenīt cassia sine determiatiōe dz itelligi cassia lignea: ſz qñ iuenīt cū ōtermiatōe dz itelligi ō illa cassia ad quā cadit ōtermiatio. ꝑ cassia lignea. l. melochaa. Sāpsico
Cassia fistula. i. cassia siringa. pro qua. l. chiarzamber.
Cassilago. iusgam⁹. dens caballin⁹. idē et est bengi. ara.
Casola. i. sigillū salamonis
Casoras est species lily. ꝑ qua. l. lilium.
Casoir. i. stagnum.
Castal. ara. castanea.
Castaltica. i. mūdificatiua
Castalticū. i. repressorium vel stipticum.
Castanea quid ē. l. bullos. et castaneam dicunt ali qui greci bermodactilū.
Castrum. i. cassum. ara. vero
Castrot. i. coriandrum.

¶ Caplin. CXLI.

Castoreum lati. gre. castor. vl'anfinia. ara. vero
anchiā. vel anguidebeldustor.
SERAPION. li. aggre. ca. anchian. auc. Diaſ. Anchiā
idest anguidebeldustor. i. testiculi castorei: ⁊ sunt testiculi
aialis: qō gre. dicit castor: et est aial qō viuit extra aquaz
et in aqua: ꝫ in aqua plus qz nutriſ ex pisciculis et cācris
et ex his eligēdi sunt testiculi gemini pendētes ex vna ra
dice iterius habētes sicut mel: et ipsi sunt sil'es cere in co-
lore sanguinis coagulati: et qui sunt in pelliculis suis gra-
uis odoris pingues: et qñ separanſ iueniuntur ibi tunice
multe a qbus facile separanſ. debēt ergo mūdari ab ipsis
pelliculis: et sic poni in medicinis. Adulteraſ cum armo-
niaco et gūmi cōfectis cum sanguine ipsius animalis.
DIASCORI. ca. de castoreo ꝓm trāslationē nostraz
Castoreū testiculi sunt aialis binc viuentis. nam greci afi
niam vocauerūt. sepius nāq̄z aquaticā. sepe etiā terrenaz
sustinet vitam. Est nāq̄z hoc aial compactuz vt porcus: et
appellaſ castor. falso vero opinanſ aliqui q̄ persecutiōe
hominū sibimet auferat testes. nō enim valet eos attin-
gere. verū optimū est pontic cū: qō sit iterius cereuz. et ob-
ruffum naturalib⁹ membranulis: et graui odore bzumo-
sum ac remordēs: qō quidā adulterātes adulterant ipm
cum armoniaco vel gūmi cōsparso sanguine dicti aialis.
vnde oportet nos eligere testes qui ex vno initio vnitio-
nem sumpserūt. est. n. ipossibile duas vesicas vno mem-
branulo vnitas iueniri. vnde eligendi sunt illi qui iuncti
sunt ex vna radice deintus sil'e cere bzomo pleni viscidi
et fragiles q̄z citius se separātes ab ipsis foliculis. debent
enim purgari et mediū ipsum medicaminib⁹ misceri. Et
idē Serapio aucto. Hal'. vtus eius est que calefacit in. z. et
desiccat in scō. AVICENNA. lib. scō. cap. de castor-
reo. Est testiculus aialis marini et terreni: et submergit
et inuenitur par suspensum ex radice vna sicut duo fella
vaccina exiccata: et hz corticē subtilem qui quolibz actu
frangiſ: et sunt duo testiculi simul adherētes. Et eius q̄
dem adulteratio fit ex oppoponaco gūmi confectis cum
oleo et pauco castoreo: et desiccaſ in vesica: qui aūt labo-
rat accipere hoc mēbr huius animalis oportet: vt quādo

scindit cutim que est sup ipm extrahat humiditatē cū ea que in ipso cōtineē: ⁊ est humiditas sicut mel: ⁊ exiccet eā simul subtili⁹. ⁊ fortius est omni qō calefacit ⁊ desiccat: ⁊ ops q sit calm in fine tertie vsq ad quartū. ⁊ siccū i scō.

POSSE. Lōtra litargiā. puocē sternutatio ex castōeo. nam cerebrū cōfortat ⁊ cōmouet. vel fiat cōfectio ei⁹ cuz succo rute ⁊ modico aceti. ⁊ abraso occipitio fricē: ⁊ manibus cataplasmē: puluis etiaz eius per nares recipiat. Contra epilensiā ⁊ alias frigidas passiones capitis. detur castoreū in q̄titate. z. ʒ. denē etiā scrophuli. iij. vel. iiij. cuz succo rute in potu vel vinū decoctiōis eius. Lōtra paralisim lingue. puluis eius sub lingua ponat donec p se cōsumat. Lōtra palisiz toti⁹ corpis deē vinū decoctōis ei⁹ ⁊ rute ⁊ saluie. Lōtra palisim virge. fiat fomētū circa pectinē ex vino decoctiōis eius. Lōtra gomoreā. fiat decoctio ei⁹ in succo agnicasti addito modico aceto. ⁊ cataplasmē su per renes virgā ⁊ pectinem. SERAPION. auc. Ha. Castoreū sni caliditate ⁊ siccitate resoluit. ⁊ ideo curat spasmum de replone. ⁊ cōfert patiētibus tremorē: ⁊ habētib⁹ singultū: ppterea q̄ euacuat ⁊ purgat neruos ab eo quod in eis continetur. de re extra naturam. ⁊ quando sumitur in potu cum pipere ⁊ aqua mellis puocat menstrua: ⁊ expellit fetū: ⁊ quando sumē in potu cum aceto confert habentib⁹ iflationes in intestinis ⁊ stō ⁊ habentib⁹ torsiones ⁊ singultum ppter humorē frigidum ⁊ grossum aut venositatē. Et oibus egritudinib⁹ qbus confert bibituz: confert etiā inunctum cū oleo veteri. Ad subetb ⁊ obliuionē cum febre. ops admisceat cum oleo ro. ⁊ fiat linitio super caput: ⁊ qñ ponitur super pznas: ⁊ suffumigat cū eo confert ad hoc. Et dixit q ipm comparatū opio ⁊ crocus: ⁊ piper est ꝗzium ei. Et idē Serap. Castoreū confert morsib⁹ venenatoꝝ: ⁊ cōmouet sternutationē. ⁊ qñ bibunē ex co auē. iij. cum saderug. puocat mēstrua: ⁊ expellit fetum et secūdinā: ⁊ datur in potu cum aceto ad iflāmationes stōi ⁊ itestinoꝝ ⁊ torsiones ⁊ singultū: ⁊ ad medicinas mortiferas: ⁊ miscet cum oleo ro. ⁊ aceto ⁊ inungit cū eo caput ⁊ attrahit odor per nares. ⁊ cōfert litargie. Et qñ fit fumigium cum eo aut iunctio cōfert tremori ⁊ tetano ⁊ doloribus neruoꝝ ⁊ iūcturarū. DIASCORIDES. Castoreum calefacit ⁊ deficcat nimiā extenuādi habēs partez. Illis aūt q ex plenitudine spasmū patiūtur aut tremorez neruoꝝ vtilissimū est: gbus aūt siccitate hoc cōtigerit cōtrarium est: datur in mulsa. z. i. aut cocleariū. ad predicta etiā multū iuuat si corpus extrinsecus perungat cū oleo cicino aut veteri qō nimis calefieri opus bz ex fricatione castorei cum pdicto oleo vtant. vitia etiā pulmonis emēdat. ac cerebri frigidū ⁊ humidū humorez si super carbones positū fumus ipsius aperto ore extrahat curat. litargicis ⁊ cataforeticis que accidit cum febre: meli⁹ est cum oleo ro. capiti ⁊ ceruici adhiberi. q̄ cuz cicino. longinqua et vitia neruoꝝ: q̄tūcūq etiā nimis dolorib⁹ affliguntur eliminat. castoreū sternutamēta puocat bibitū cum pulegio. z. ij. mēstruis imperat. aborsum facit. secūdinaz excludit cum vino bibitū. iflationem tollit: torsionib⁹ ⁊ subglutionibus medetur. potiones venenatas nō sinit nocere litargicis singulare presidium est cum aceto ⁊ oleo ro. capiti iunctus cataforeticis cōgruit. hoc narib⁹ iniectū ⁊ fumigatū facit tremori ⁊ cōtractionibus ⁊ oibus causis neruorum bibitū ⁊ vnctū medicat: q: vtus est ei termantica ⁊ recorporatiua mixtū malagmatib⁹ ⁊ acopis paraliticis: seu sciaticis: ⁊ his silibus presidiū est. AVICENNA. Castoreū resoluit inflationem: ⁊ quādo ex eo illinitur: calefacit corpus et res gumosa que ē n medio ei⁹ mordificatiua est vehemētis calefactionis cōfert apostematib⁹ frigidis et vlceribus perniciosis et cōfert neruis et calefacit et cōfert tremori et spasmo humido et alcuzet būido et stupori et paralisi: et cōfert obliuioni et litargie cuz aceto et oleo ro. et subet etiā et si sit cū febre tūc si bibat cū melle et pipere cōfert et non nocet: et sit eius potio cocleariū: et resoluit spēs sode frigide et vētose more emplastri superpositū et vaporatū: et confert surditati frigide: et neq̄ est aliqd magis iuuatiuuz ventositati matricis q̄ ipsum: cum ex castoreo accipit q̄tum est lens vna: et dissoluitur in oleo nardino: et distillat et attractio per nares ex fumigatione eius cōfert apostematib⁹ pulmonis. ⁊ infirmitatib⁹ eius: et bibitur cum aceto ppter singultuz: et facit sitim: et delet doloē ventris pungitiuū bibitū cum aceto: et resoluit ventositatē: et puocat mēstrua et extrahit secūdinā cum bibunē ex eo. z. ij. cū mētastro et melle post flobotomiā saphene: qñ tūc puocat sine nocumēto: et extrahit sexum. et remouet frigus matricis: et eius vē tositatē et frigus testiculi: et cōuenit morsui venenatorū paruoꝝ: et est tyriaca prefocationi elleborī: et qō ex eo ē variū declinās ad nigredinē est venenū: et qñq̄ interficit in die vna: et cadit qui ab eo euadit in birsen. eius vo bezobar est acetositas citri et acetum de vino. et etiam lac asine. Ponitur loco eius quantum ipsum est de accoro et quantum medietas ipsius de pipere.

Casiula cordis. idest vngula caballina. vel radix eius.

Casuluda. Casumidar. Cassuridar. idest galanga.

Casson. i. cotilidon: vl' cimbalaria: vel vmbilic⁹ veneris.

Cassus. i. cussus. Cassum. ara. cotillidon. Steph.

Cata. gre. p. ō. fm. aduersus vl' iuxta. ob. circa. ab. cuz. ad qō significat fm adiuncta p. k. scribi debet.

Catacephalis. gre. i. iclinatio capitis. Alexan.

Catac⁹. i. ꝗgelatio capitis.

Catades. i. male bitudies.

Cataelticen. i. ytus retētiua que vocat cataltica. virtus. Alexan.

Cataf. Crisolocanna. Catafum. i. attriplex. Catafora. Hal.

Catafresis. idest sanguinis putredo.

Catafora vel cataforetica.

Cataif. idest carabis. Almansor trac. z? capitulo. iz?

Catalensia. i. epilēsia vitio extremitatū corporis: vt manuum et pedū. alr Hal. sup affo. z. particule secūde.

Catalepton. est plāta que a Dia. dicitur hermodactilus. et est plāta silis narciso differēs ab eo i flore et in bulbo. p quo. l. sturagen. hemerocales. hemerocales.

Catalipsim vel catapileos. idest cathocus.

Cataloticiū. i. cicatriciū. Catamen. i. puluis.

Cataplasma. i. lene emplm: et est malagma. iductio. lib.

Catapodia. vel Catapocia. idest (de doctrina gre. q modica potetur vel inglutiatur. et est pillula.

Catamodicum. Cathamodicum. idest iuxta modicum. vel paulatim. ex greco et latino compositum.

Catamineres. est species canne. pro quo. l. hasap.

Catanance fm Diasco. folia habet minuta similia coriādro et radices tenues: sicut iuncus et capita. 6. aut. 7. ī quibus est semen herbo simile: que capita cum se siccauerint terre declinantur: et sunt similia vnguibus ancipitrum. Est alterum genus catanāce: sicut mala malana simile radicem habens. sed minorē et longam. folia bz silia oliue: sed mollioza. semē minutum et pertusum sicut est cicer ruffum. ambe vo date amorē mulierum faciūt. gb⁹ maxime in pessarys mulieres vtunē.

Catanfisim. idest generatio incarnatio adherentia.

Catapsia herba est sicut ferula habens folia: et est satis

calida cuius acere ⁊ contactu tumescit facies ⁊ manus tangentium ipsam: ⁊ est tapsia.

Catapauxa. gre. sternutatio. Alexan.

Cataputia (Capitulum. CXLII. dicit granū regis. spōsa solis. eliotropia lactis. DIAS. kerua. Lactura mūdana. Mebeubedhaue. Mebenbetheme. ex ea est maior. ⁊ minor. maior vocat ara. hernia vl' chatua: vl' chadia: vel pētadactilus. gre. vo cici. vel cicei vl' sisamus agrestis vel siselicipziō. lat. vo catapucia maior vl' custos horti vl' girasolis. Minor ara. vocat vendana. gre. lecteris vel arminas. lat. vo cataputia minor. Cataputie due sūt spēs: nam est maior ⁊ minor. Maior est sicut arbor ficus lz minor. folia eius sicut folia platani: semina eius stāt in arbore sicut vue. Minor habet hastā duoꝝ palmorum ⁊ inanē folia silia amigdalis: sed lōgiora. semen eius in cacumine virge rotūdum deforis nigrū deintus album. sunt. n. ambe quasi ciusdē complexionis ⁊ virtutis: sunt. n. ca. in tertio: ⁊ hu. in pmo. virtutē habent purgādi flegma pncipaliter: secūdario colerā ⁊ melancoliam. SERAPION. li. aggre. ca. cathua. auc. Dias. Cataputia maior: que vocatur cathua vel cadia. Est arbor in magnitudine ficus habēs folia silia dulb. nisi qz sunt maiora leniora ⁊ nigriora. stipites ⁊ rami eius sunt cōcaui: sicut ⁊ cāna: ⁊ habet semē velut in ramis asperum: ⁊ quādo excoriat semē eius est silē kirat: ⁊ ex eo exprimit oleum de kerua. Minor est plāta quā multi computāt iter lacticiniorum species. habz stipitē vnius brachy longitudinē habentem ⁊ cōcauum in grossitudine vnius digiti: ⁊ in summitate stipitis ramoꝝ sunt ramuli parui: ⁊ ex folys quedā sunt super stipitem: ⁊ quedam super illos ramulos: sed folia que sunt super stipitez sunt lōgiora similia folys amigdale: nisi qz sunt latiora et leniora: sed folia que sunt super ramulos superiores sunt minora folys stipitis. ⁊ sunt similia folys aristolo. lon. appropinquātia similitudini folioꝝ hedere. ⁊ habet fructū in summitatib⁹ ramulorum triangulatū ⁊ velut rotundū sicut grana cappari: ⁊ iter ipsum sunt semina que diuidūtur per parietes que sunt in eo: que semina sunt in magnitudine orobi: exterius subnigrū habentia colorem: sz qñ excoriantur sunt alba: ⁊ habent saporem dulcē: ⁊ habent radicē subtilem in qua nullū est iuuamētū. Et idem auc. habir. habet folia longa sicut digitus per ramos ordinata. ita q quādo accipiunē similantur piscibus paruis: ⁊ pter hoc nominat armeni ipsum pisces: ⁊ quando vulneratur in aliquo egredit de scissura eius lac. Et idem auct. Albugerig. mēdane due sunt spēs: ⁊ habet folia sicut digitus: ⁊ laxat sicut lacticinia: ⁊ est in sapore eius dulcedo. Et idem auc. Hal'. Cataputie minoris vtus est similis virtuti omniuz specierum lacticiniorum: ⁊ non differt ab eis nisi in vno: qō est: qz in semine eius est dulcedo: ⁊ hoc semē est illud qō habet pprietatem laxādi: ⁊ est hec planta tota plena sicut alia lacticinia: sed vtus cataputie maioris est ca. ⁊ abstergit ⁊ resoluit: ⁊ vtus folioꝝ est debilior vtute granorum. oleū vero ex fructu eius calidius est ⁊ subtilius partibus olei cōmunis: ⁊ ppterea est diaforeticum.

DIASCORIDES. fm trāslationem nostrā cap. cici i. cataputia maior. semē habet simile acinis: frutex est illi arborosa sicut ficus: sed minor. folia habet similia platano. sed maiora leniora: ⁊ nigriora: et hastas vallosas cāne similes. semen vt botrū compositū: sed asperū: quod purgatum simile est cretonis aīalis: vnde exprimitur oleum cicinū. Sed cataputia minor hastā habet in cubiti longitudine: sed inanē in grossitudine vnius digiti in qua ē capitellum rotundū: folia in hasta habet: que sunt oblonga sicut amigdale: sed oblongiora: ⁊ in summo haste sicut aristologia aut hedera oblonga. semē est in cacumine virge eius obrotundū sicut capparis que capita sunt separata a se. semen deforis nigrū: ⁊ est itus album ⁊ gustu dulce: radix eius tenuis est ⁊ iutilis. omnis vero frutex eius lachrimo ⁊ succo plena est sicut titimallus. Plini⁹ lib. 27. ca⁰. ii. post pncipiū. Lathiris. GALIENVS. 7. simpl'. phar. cap. cicei. i. cataputie fructus qui purgat abstersiuā ⁊ diaforeticā habet virtutē. ita autem ⁊ flos: sed omnino debiliorem. oleuz vero quod ex fructu est calidius est ⁊ subtilius ⁊ diaforeticū. POSSE. Lōtra arteticā ⁊ paralisim dosis. ʒ. ʒ. benedicte simplicis cuz vino hermodactilato ⁊ parte tertia vncie cataputie datur ad preseruationē sanitatis fructus cataputie viridis bene mundati ⁊ triti cum ouo mixti in iusello ponantur: naz sine molestia purgant. vel cataputia bene mundata ⁊ trita cuz esula ponatur in vino ⁊ detur addito cinamomo. ⁊ alys speciebus aromaticis. Ad vomitū prouocandū si materia fuerit in ore stomaci frigida: ⁊ in sanis ⁊ in egris cataputia bene trita cuz oleo cicino conficiatur si super os stomaci ponatur vomitum prouocat. Contra quotidianā de flegmate salso ⁊ scabiez conterantur cataputie multe in quantitate: ⁊ postea in folys cauliū inuolute sub cinere ponantur diu vt bene coquantur. postea extracte exprimatur oleū: ⁊ cū necesse fuerit detur patiēti in cibis vel alio mō: ⁊ ita possunt multi decipi. Ad idez fiat claretū hoc modo. cataputie bū trite cum melle decoquantur: ⁊ cum tali melle ⁊ vino fiat claretū. Sed notandū q in. xx. lib. vini sufficit. lib. i. cataputiarū. Lōtra quotidianā ex flegmate salso. semina atriplicis ⁊ radicis rape ablactentur in aqua feruenti addita tertia parte. ʒ. cataputie detur cū succo acetoso. Ad quotidianā de flegmate vitreo precedentibus diuisiuis buliat z. i. in vino fortissimo. ⁊ addatur tertia pars cataputiarum mundatarū a cortice post colaturaz cuz orimelle detur. Contra iliacā passionē buliant in aqua radices feniculi ⁊ cassie lignee: illi aque addatur tertia pars. ʒ. cataputie: ⁊ inyciatur per clistere mollificatiuum. SERAPION. Cataputia maior habet virtutē qua abstergit ⁊ resoluit: ⁊ virtus folioꝝ debilior est virtute granorum: sed oleum eius est calidius ⁊ subtilius oleo oliuarū: ⁊ propter hoc resoluit plus eo. Ex semine eius fit oleū quod non administratur in cibis sed in lucernis: ⁊ ponitur in vnguentis: et quando excoriantur ex granis eius. xxx. ⁊ terunē ⁊ bibuntur purgant colerā ⁊ flegma ⁊ humiditates aquosas: ⁊ cōmouent vomitū ⁊ fluxū ventris. ⁊ grana quidē eius sunt grana dura. laxant stomacuz laxatione forti: ⁊ prouocant nauseā ⁊ vomitū: ⁊ quando grana eius teruntur ⁊ fit emplastrū cum eis mundificant emperiginē. Et quando fit linitio cuz oleo eius solo: aut cuz aceto sedat apostemata mamillarū. Et tēpus quando debet fieri illud oleum est quando grana cadūt a cortice suo: quod oleū confert scabiei ⁊ vlceribus humidis que sunt in capite ⁊ apostematibus eoꝝ ⁊ coartationi oris matricis ⁊ cicatricibus fedis que remanent post solidationez clauoꝝ ⁊ dolori aurium quando miscetur cū aliquo vnguento fortificāte operationē eius: ⁊ quandoq laxat ventrē ⁊ expellit lumbricos Et idē auc. Bedigoras. pprietas granoꝝ ei⁹ est q dissoluunt ⁊ subtiliant: ⁊ fortificant mēbra: ⁊ incidūt superfluitatem ⁊ conferunt lepre: ⁊ similiter oleum eorum.

DIASCORIDES. virtus cataputie minoris est catartica. 7. gra. accepta aut nouē sicut catapodia comesta: ⁊ filiter ca. aqua accepta flegma ⁊ colerā deponit. succus ex eo factus: sicut de titimallo oia filiter facere potest folia eius cū gallina aut iuscello accepta ventrē soluūt: sed cataputie maioris si. xxx. grana. purgata fuerint accepta colerā ⁊ flegma ventris deponunt. vomitū prouocant gustu non bono. hec purgatio stomacū ledit. cōtritū ⁊ ipositū maculas limpidat: folia eius trita cū polenta tumores

oculoꝝ spargũt uuricies oẽs mãmaꝝ ⁊ tumores ꝓpescũt.i.ignẽ sacruꝫ sola extrigũt ipa cũ aceto mix

Catara.i.salsuꝫ: vt ī (ta. Alexandro de epatica di sinteria de cala causa. pisces in eucataro mari de gentes.i.salso mari.

Catare.i.cataputie.

Cataracta.est mozb⁹ oculi ⁊ iterpretatur fluxus.qꝫ fit de fluxu humoꝝ.s.aq̃ in oculo confirmata.phi bens visum.

Catarrus.i. fluor reuma tis vel fluxus.inde catar ticus.i. medicina laxati ua faciens fluxũ.·Pau.

Catarticũ.katarticũ.i.pur gatiuum:quod ventrem ⁊ vulnera soluit ⁊ purgat Hal'.in dinamidys.

Catatir.ara.siringa.alcata tach:qua medicine ī ve sicam mittuntur. aliter scipho.

Catcus. Hali. murilegus. idem Hal'.

Cataron.i.brancus.

Catasifisim. gre. ꝓnatura tio ī carnatio adherentia Lassius felix.

Catasimbelicon. Alexã.i. fm accidens.

Catastalticũ.gre.represso rium.stalticum enim sti pticuꝫ ē.Lassius felix.

Catastropha.i.ꝓversio sto maci quando nõ digerit sed per secessuꝫ cib⁹ emit titur sicut sumitur.li. de doctrina gre.

Catata.est appetit⁹ come dendi dissimilia.

Catatrapus.i.per rectã li neaꝫ deriuatio.Catatro phius.Oribasius.

Catatropa.i.fluxus stoma ci deorsum.

Catatich.i. ypoquistidos.

Catemerinas. idest typus amphimerin⁹:quotidia nus.s.Lassius felix.

Catellica vel cateltica.vir tus.i.contentiua.

Catelebũ.i.flos lupuli.

Catelobich.i.comarus.

Catenua. Lathemia.i.al tea khitim.

Catenuea est species exitu re oculi submersam hũs ꝓfunditatẽ que est vl⁹ profundum.

Catera.i.salinioza vel cri solocanna.

Catetirizim.i.vesice cliste rizatio:seu per viam vir ge medicatio.·Pau.c. de stranguria.

Cathach.i.atriplex.

Cathsimbelicon.i. ꝓassio

Cathamoditũ.i. paulatim

Cathemea.i.catenuea.

Cathon.i.milium.

Cathica.i.dragantum.

Cathim.est spacium quod est a renibus vsqꝫ ad cau dam.

Cathin ē oleaster:⁊ est oli ua siluestris. Dias.ca⁹ de agrilea.

Cathecus.Lathocos vl' ca thocim.i. congelatio ca pitis:⁊ est egritudo facta ex frigida ⁊ sicca mate ria: ⁊ est quando eger in ea figura q̃ est comphen sus manet immobilis si ue sedens siue stans:vel oculis apertis vl' clausis ideo ide cathocos vel ca thẽmos eos appellabãt veteres.Hal'.4.º interio rum.ca⁹.scõ.

Catholica.i.herba allipia dos.vnde Diasco.ca⁹.de oleo catholicon. Tolle herbe catholice:⁊ segtur in aliquibus exemplis q̃ ⁊ laureola vocatur. ⁊ nõ est de suo.naꝫ non est ve ra expositio.Alippiados eniꝫ est canella que ara. mezereon ⁊ lippium di citur:quam ponit Diasc. capi.de camelea:sed lau reolaꝫ vocat dafnoides. ⁊ similiter interpretatur catholica.i.perfecta ⁊ ca tholicon.idest perfectuꝫ vt in antidotario Ha.mi nozi ponitur electuariuꝫ catholicon.i.electuariuꝫ perfectũ ⁊ vniuersale.

Cathme.i.melica.li.de do ctrina ara.

Catatich.i. ypoquistidos.

Catemerinas. idest typus amphimerin⁹:quotidia nus.s.Lassius felix.

Catellica vel cateltica.vir tus.i.contentiua.

Catelebũ.i.flos lupuli.

Catelobich.i.comarus.

Catenua. Lathemia.i.al tea khitim.

Catenuea est species exitu re oculi submersam hũs ꝓfunditatẽ que est vl⁹ profundum.

Catera.i.salinioza vel cri solocanna.

Catim.fm Diasco.capitu lo de agrielia. gdaꝫ olea strum vocant.

Catim.chatim.i.renes.

Catinia.de ipsa dictum.s. in.l.Ladinia.·Plinius li. z4.capi.primo.fit aurical cum ex lapide eroso quẽ vocant cadiniaꝫ. celebri tas eius est in achaia: et quondaꝫ in cãpania.nũc in pergamatico agro ex trema parte italie. ferũt nunc in germania.puin cia repertuꝫ. Stephan⁹ catinia est acalimia.

Catin.Lacin.i.annubes.

Catischeo.i.tritura eris.

Catocus.i.agripinum co matos.·Pau.

Cathostomacum. gre. de fensozium stõi.Dias.

Catolotica sunt que cica trices grossas comeden do equant ⁊ limpidant. Hal'.in dinamidys.

Catones.i.atriplices.

Catostaria vel catrostaria .i.nixa.

Catostomacum.i. defenso rium stomaci.

Catrami.i.kitaꝫ.Steph.

Catropia.i.malignitas pas sionis alicuius.

Catul.vel catulu.idest car damomum.

Catzmazegi.i.fructus tha mariscivel thamariscus domestica.

Cauben.i.caulis.

Caubeꝫ.fit sic.mice panis ī oleo frixe: ⁊ ī melle dis pumato posite parũ per coquuntur: postea vero super setatiuꝫ ponuntur vt p fozamina mel excũ do separetur.

Caucon.i.celidonia.

Caucalidos.Laucalon.ozi ba.·Pau.·Plinius li. z5º capi.9.versus finẽ.Calca la.⁊ lib.zz.capi.zz.circa medium.

Cautalis.i.cubebe.

Caucalis. est vua lupina. Lancalion.Dia.

Caucollidem.idest flozes lily albi.

Cauculus.i.strignum.

Cauda vulpis quid est.l.di pse⁹.⁊.l.barsiarbay.·Pli nius.Alepecuros.li.zi.c. i7.in principio.

Cauda tremula gd est tra guliduntes.

Cauda pozcina.est pauce danũ.aly miliũ solis.

Cauda equina. quid est.l. dbenebbachil. hippuris Anabasis.Dias. ypocista. ·Plinius lib.z6.cap.iz.in pncipio Auerrois.5.Lol liget vocat eam centino diam.

Cauda pecozina.idest mi lium solis.

Caudo est confectio fumi gy aromatica. baliabas.

Caugane. Tragemata sũt simplicia:⁊ etiaꝫ compo sita condita sale que co medũtur post cibũ sicut capparis ⁊ oliue.

Caugilen.i.ostrea.

Cauguamium vl' Laugua mac.i.sale condita vt oli ue ⁊ capparis.

Cauguamich.i.ea que nas cũtur in gula:⁊ prefocãt vt squinantia.

Cauguamichi sunt aliqua quoꝝ quedam condiun tur cum sale:quedam si ne sale.

Cauba.Lbaua.i.vinum al bum ⁊ debile.

Caubarus.i.amrudicis.

Cauledon.i.caulis quo vti mur ad edendum.

Caulia.i.brassica.

Caulis stribolus.idest scro fularia.

Caulidaris.i.spẽs pini.

Caulicularis.i. iusgamus.

Caulis.i. caulis qui come ditur eo ꝙ caule.i. tyrso magis cõualescit.vl' cau lis.i.tyrsus caulis.i.vere truꝫ hasta hastile. virga virilis.Loznelius celsus

Colis.kaulis.gre. Laulos. vel preputium.·Paulus. cap.de vlceribus virge. si vero fm caulon interi us pudenti vlcus fiat ⁊c. idest fm virgã virilez.p caulibus.l.Lombin.

Caulis erraticus.idest cau lis agrestis.

Caulis aque.i.nenufar.

Caulicul⁹ agrestis vel cau lis agrestis putatur con disi.Epofozus. vel stru ctium.lꝫ vidcatur aliter dicere Dias.

Caulicul⁹ maritim⁹.Dias. dissimilis ⁊c.

Cauma.gre.incendiuꝫ. in de causon febzis.

Cauponia.i.cellariũ vini.

Cauraf.gd est.l.chauraf.

Caurupestias. est nomen

lacticiny quod assimila tur citrullo.

Casem.i.bibar.

Causigi est quoddã genus piscis.

Causon.i. febzis ĩcensiua.

Caustica dicuntur incensi ua medicamina aduren tia putrefactiua.Demo.

Causis.i.incensio.

¶ Caplm. CXLIII.

Caxchax. ara.vel chachili. vel caxax. vel caschafi.gre.animonie.vel miconiũ.lati.vo papauer. GALIENVS.7.sim.phar.ca.micõ.i.papauer vnũ quidẽ est ixias.i.fluidũ nominatũ eo ꝙ cito ab eo de fluũt semina eius:vel qꝫ ab eo cito defluit flos. Aliud ve ro est domesticũ quod est oztense:et extollitur. At vero ⁊ alia duo sunt papauera siluestria.vltra hec.vnũ quidem quasi depressam habẽs codiam. Aliud vero oblongiozez hoc totuꝫ est oblõgius ⁊ aridius.huius papaueris opos.i. lacticiniũ defluit:vnde ⁊ qdam nominant id fluidũ. virtus autẽ omniũ papaueruꝫ est in frigidatiua: sed oztensis quidez quod ⁊ chalachitidam nominant:moderate est so mniferũ semen aptũ esui:propterea quidẽ ⁊ in panib⁹ mi scetur id ⁊ cum melle permiscentes comedunt.primi ve ro cuius cito flozẽ defluere diximus.semen fozius infri gidat: quocirca nequaq̃ quis eo ytetur.intristantur:sicut eo quod est oztense:attamẽ ponunt id in cibis qui cũ mel le fiunt ⁊ nitro:⁊ in panibus:terty vero dicti semen nigrũ existens iam pharmacosuꝫ est sufficienter ifrigidans.q̃rti vero dicti pharmacosius oĩbus:est ⁊ fm semen ⁊ fm co diam. ⁊ fm folia:⁊ fm opium.i.lacticiniũ vehementer in frigidat vsqꝫ ad tozpozẽ ducens et mozdificationẽ: vnde medici est vti eo bene miscendo cũ pharmacis obtonden tibus frigiditatis fozitudinẽ:est.n. ex quarto ⁊ vltimo ī frigidantiũ. SERAPION.li.aggre.ca.caxchax.auct. Dias.·Papaueris multe sunt spẽs:nã ex eo est domesticũ: ⁊ illud est papauer albũ:quod seminatur in oztis: cui⁹ ca pita sunt oblõga:⁊ semen eius est albũ: ⁊ ex eo est agreste ⁊ sunt eius due spẽs:vna est habens caput depressuꝫ: ⁊ se men eius est nigrũ supple:⁊ istud vocat̃ papauer rubeum ⁊ alia habet caput longũ:minus tamen altero: ⁊ noĩatur seil:⁊ ex eo est papauer cõcussum:eo ꝙ semina eius eo cõ cusso cito cadunt supple:⁊ illud est papauer nigruꝫ. Et ex eo est almucaran:qõ nascitur iuxta mare in littozibus: et illud est papauer coznutuꝫ:quod habet folia alba similia folys plante que dicit̃ flomos:scissa tamen ⁊ summitates altas sicut folia papaueris agrestis ⁊ stipitẽ similez illius stipiti:⁊ habet flozẽ glaucũ:⁊ habet semen minutũ in va ginis subtilibus ⁊ longis ⁊ curuis sicut coznua:⁊ sicut ha bet fenugrecũ:⁊ propter hãc causam nokiratidos:⁊ almi con ⁊ eius expositio est coznutũ papauer:⁊ semẽ quod est inclusum in illis vaginis est minutũ nigrũ ⁊ asperũ:nasci tur in locis marinis ⁊ asperis:⁊ lati.vocat̃ memit:lꝫ falso: vt patebit infra.in.l.celidonium:⁊ in.l.glaucium.·Plini⁹ lib.i9º capitul.8.⁊ lib.zo.capitulo.i8.i9.zo.in principio.

GALIENVS.7.sim.phar.ca.micon chirãtes.i.papa uer coznutũ nominatũ est gdez sic a fructu breuẽ conne xionem habentez sicut ⁊ fenugreci:⁊ similat̃ coznu boui no:vocatur aũt ab aliqbus papauer marinũ: qm̃ vtpluri mum prope mare nascit̃.virtutẽ aũt habet incisiuã ⁊ ab stersiuam.Opiũ aũt quod ex succo ipsius fit fri.est in q̃rto.sic.in tertio.papauer componit̃ ab aperio ⁊ vento. ide papauer ꝙ vẽto magis aperitur in flozẽ: omnia papaue ra in figura foliozꝝ ueniunt:lꝫ aliqua ex eis sint minoza alys.differũt tamen capitibus ⁊ flozib⁹: nam aliqua hũt capita maioza vt papauer albũ.aliqua minoza.differũt in flozibus:qm̃ papauer albũ habet flozẽ albuꝫ:papauer ni grum habet flozẽ nigrũ:papauer rubeũ:habet flozez sub rubeum:papauer coznutũ habet flozẽ glaucũ. Itẽ oia pa pauera habent semen nigrũ preter papauer album:quod habet semen albũ. Sed sciẽdũ ꝙ gũmi cuiuslibet specici papaueris:preterq̃ papaueris coznuti est opiũ. Sed gum mi papaueris nigri est opiũ nigrũ fozte:⁊ plus ifrigidat ⁊ deficcat q̃ semen:⁊ ĩgrossat quando sumit̃ de ipso in par ua quantitate sicut granũ ozobi sedat dolozez ⁊ facit doz mire. Est.n.opium gũmi papaueris: ⁊ fit in hũc modum. mane priusq̃ sol deficcauerit rozez qui cadit sup plantas fiant scissure in capitib⁹ papaueris subtiles cum cultello non ꝓfunde nec transfigatur cozteꝫ eius: sed superficies cutis solũmodo incidatur.deinde cũ gũmi siue lac egres suꝫ fuerit a scissuris illis radatur directa scissura: quelibꝫ tamen exprimat̃ abzasione:nec radatur cuꝫ eo cozteꝫ pa paueris. Accipiat̃ ergo hoc gũmi:⁊ coadunet̃ in coclia: ⁊ qnãdo colligis ab oĩbus papauerib⁹ per ozdinez reuerte re ad ꝑma papauera:⁊ collige quod iterũ aggregatũ inue nies sup scissuras ⁊ iterũ.tertio reuertere ⁊ vide si adhuc aliqd egreditur. Accipe ergo hoc gũmi:⁊ aggrega in vase mũdo tere simul bene:⁊ fac ide trociscos ⁊ repone.fit aũt opiũ alio modo. Nam accipiunt̃ folia ⁊ capita papaueris ⁊ terunt̃ bene.deinde exprimuntur: ⁊ fiũt inde trocisci q reponunt̃:⁊ vtus eoꝝ est debilioz virtute alioꝝ. Sed sciẽ dum ꝙ tres sunt spẽs opy.s.tranense:tebaicũ:⁊ opiuꝫ mi conis:tranense dicit̃ a loco qui sic nominat̃.thebaicuꝫ di citur illud qõ fit de lacte papaueris nigri.⁊ dicit̃ thebaicũ qꝫ thebis non fit aliud papauer nisi istud. vnde Isidozus a regibus egipti dicit̃ thebaicus:sed a thebis cadmi dicit̃ thebanus:⁊ istud est fozius narcoticũ: vnde qũ simplici ter ponit̃ narcoticũ fozte:vel opiũ illud debet itelligi:sed opium miconis est illud qõ fit de lacte papaueris albi: vl' de succo folioꝝ ⁊ capitũ eius:qõ papauer gre.vocat̃ mico nium. Est aũt aliud opiũ quirinatiũ vel cirinatiũ: ⁊ est la sar.i.gũmi qõ dicit̃ assa fetida:⁊ non habet illud comple xionẽ ⁊ virtutẽ aliarũ supradictarũ specierũ opy. imo est calide cõplexionis:sicut inuenies in.l.lasar. DIASCO. ca.de opio. Opiũ succus est ⁊ lac erratici papaueris:qõ sic colligit̃ capitella acuta scalpello ĩciduntur. ita tamen q̃ nõ itrinsecus ledant̃:⁊ sic lac qõ emanat digito tegit̃:⁊ in cotulis reponit̃ ⁊ siccatur miconiũ aũt fit cõtritis in vnũ folys ⁊ capitellis albi papaueris:vel fit de lacte eius: ve rum optimũ est opiũ odozis grauis coloze subruffum.gu stu amarissimũ:⁊ ꝙ humoze cito resolui t̃. AVICEN. li⁹scõ.ca.de papauere.·Plures sunt spẽs oztulani ⁊ cam pestris:⁊ silr est nigrũ:⁊ est spẽs coznuti qõ est marinum: ⁊ fructus eius est citrinus:⁊ ista spẽs est papauer coznutũ ⁊ melius ⁊ sanius est albũ:⁊ opꝫ gdem vt terantur capita cuiuscũq̃ speciei recentia:⁊ fiant ex eis trocisci: ⁊ reseruẽ tur ⁊ administrent̃.oztulanũ est fri.⁊ sic.in scõo.⁊ nigrum in tertio:⁊ dicit̃ vsqꝫ ad quartũ. Et papauer marinuꝫ co znutũ est:cui⁹ frutex ē curuatus sicut coznua thauri ē ab stersiuũ ⁊ icisiuũ.⁊ est vehemẽtis abstersionis. Opiũ fm Oribastum ca.de opio.est succus papaueris nigri egyptu. ⁊ eius gdẽ potio nõ addit̃ supra danich duos: qm̃q̃ vo fit opiũ etiã ex semine lactuce agrestis:⁊ ē stupefactiuuꝫ de bile subtile:opiũ pterea assatur sup laminã ferreã ignitã: ⁊ fit rubeũ:qõ ex eo est electũ est gratius acuti odozis frã gibile facile resoluit̃ in aqua:⁊ congelat̃ in liquefactiõe ⁊ resoluit̃ in sole:⁊ nõ extinguit candelã cũ ex eo inflãmat̃. citrinũ aũt figẽs aquã aspex debilis odozis clari colozis. hoc tale ē falsificatũ cũ memithe. Et qm̃q̃ adulterat̃ cuꝫ lacte lactuce siluestris:⁊ est debilis odozis:⁊ adulterat̃ cũ gũmi:⁊ est splẽdidũ ⁊ clarũ valde.fri.est ⁊ sic.in quarto.

POSSE. vtus papaueris domestice dicte spẽi est que

ſtrigidat frigiditate fortiſ:⁊ illud papauer eſt qd plus ĩgre ditur in medicinis.vñ qñ papauer ſimplr ponit: iſtud oz ſtelligi.vñ valet in medicinis ſemen eiꝰ folia capita ⁊ lac. vtus eiꝰ ē fri.in q̃rto. DIASCORIDES.c.animonis ſm trãſlationē noſtrã.vtus ē oibꝰ fri.quoꝝ folia ⁊ capitel la coacta in aq̃:⁊ facile fomẽtata ſomnũ pſtãt. Siler elixa tura eoꝝ bibita facere pōt:⁊ folia eius cataplaſmatibꝰ ad bibita tumorē tollit.⁊ ignē ſacrũ extĩguũt.multi vo terũt capitella ipſa viridia:⁊ trociſcos faciũt. ⁊ ſic vtunt.Capi tella ſola in aq̃ elixa mixto melle: ⁊ iſpiſſata in coctuariũ vt electuariuz det.facit vo ad tuſſim ⁊ reumatiſmũ ciliaꝛ cis maxie,pdeſt addito ſucco ypogſtidos ⁊ acatie. ſemen vo nigri miconis triti cũ vino bibitũ:reumatiſmũ vẽtris: ⁊ fluxũ mulierũ abſtinet tritũ in aq̃:⁊ ipoſitũ in cataplaſ matibꝰ ſupra frontẽ ⁊ tẽpora ſomnũ iducit. ſemẽ vo eius tanq̃ herba acceptũ anodinũ eſt ⁊ ſomnũ pſtat:tuſſiz mi tigat:fluxũ vẽtris abſtinet:⁊ ſi plus bibituz fuerit:litargi cos facit ⁊ occidit.dolorẽ capitis cũ oleo ro.medicãdo cõ peſcit.dolorẽ auriũ cũ oleo amigdalino aut croco aut mir ra ifuſuz curat dolorẽ oculoꝝ ⁊ tumorẽ vitello oui medio ⁊ croco mixto ꝓpeſcit.ignẽ ſacrũ ẽt extinguit:vulnera ad ſanitatẽ pducit.podagricis cũ lacte mulieris ⁊ croco ſub uenit.ano ſuppoſitũ collirũ ex eo ſõnũ facit. SERAP. li.aggre.Diaſ.Domeſtici papaueris ſemẽ iducẽ ſõnũ tpate qñ pulueriçat cũ pane aut miſceẽ cũ melle:⁊ comedit: ſz cõtuſuz ſemẽ eiꝰ ifrigidat friditate fortiſ.Et gũmi eiꝰ papa ueris:⁊ ſuccꝰ eiꝰ eſt opiũ.Sz ſcil.i.ligdũ ĩgredit plus ĩ me dicinis valz ſemẽ eiꝰ folia ⁊ lac ipſiꝰ.Et vtꝰ coꝝ ē q̃ ifridat in q̃rto.Et illa ē vtꝰ narcotica ⁊ mortificatiua.Et idẽ auc. Hal.vtus domeſtici ⁊ agreſtis ē ifrigidatiua:⁊ ꝓpterea ſi coq̃nt folia eiꝰ cũ capitibꝰ in aq̃:⁊ fũdet eiꝰ decoctio ſup caput facit dormire:⁊ qñ terunt eiꝰ folia cõtritiõe fortiſ:⁊ miſcent cũ ſanich:⁊ fit ide emplm apatibꝰ calis:⁊ eriſipil le.⁊ dat ex eo in potu nõ potẽtibꝰ dormire. Et terunt ca pita papaueris recentia:⁊ fiũt trociſci que deſiccantur et reponuntur ⁊ adminiſtrantur.Et quando coquuntur ca pita papaueris in aq̃ donec ꝓſumat aque medietas. dein de admiſcet illi decoctioni mel:⁊ iterũ coquit donec coa guletur ⁊ fit ide loboc eſt valde bonũ tuſſi ⁊ ſupfluitatibꝰ q̃ deſcẽdũt ad cãnã pulmonis ⁊ fluxui antiquo mẽſtruo rũ.qñ aũt admiſcemꝰ ei acatiã ⁊ ypogſtidos fit fortius ad hoc.Semẽ vo nigri papaueris terit fortiter:⁊ dat in potu cũ vino in fluxu vẽtris:⁊ in curſu humoꝝ antiquo ex ma trice.Cauẽdũ tñ ē a nimietate vſus eiꝰ ne inducat ſubeth: aut litargiã:aut ẽt mõtẽ. Et terit:⁊ cũ aq̃ aut cũ aq̃ roſaꝝ fit emplz frõti ⁊ tpibꝰ ad nimias vigilias:⁊ ad dolorẽ capi tis.Et qñ ſumit de ipſo opio parua q̃titas:ſic ē granũ oro bi facit dormire:⁊ ſedat dolorẽ ⁊ cõfert tuſſi ⁊ fluxui anti quo:⁊ decoctio papaueris albi qñ abluit cũ ea caput fac dormire tpate:⁊ ſi aliqs vtit eo nimis iducit ſubeth:⁊ ſi ſu mat ĩ potu cõfert morbis q fiũt ab hũoribꝰ q deſcẽdũt a cerebro.qz repellit eos:⁊ maxie qñ ſumit cuz aq̃ pluuie ⁊ vino.⁊ qñ ex eo ſumit q̃titas magna:fac ſubeth:⁊ poſtea occidit:⁊ miſceẽ cũ mirra ⁊ oleo ro.⁊ croco:⁊ diſtillat ĩ au rẽ:⁊ ꝓfert apatibꝰ calis oculoꝝ.⁊ qñ diſſoluit in aceto cõ fert beriſipille.Et qñ miſceẽ cũ lacte mulieris ⁊ croco cõ fert podagre:⁊ fit ex eo ſuppoſitoziũ parũ:⁊ ponit ĩ ano ⁊ facit dormire.Eſt aũt vſus opy in collirys: vt dicit idez Sera.Diagoras aũt phibuit vſuz eiꝰ in egritudinibꝰ ocu loꝝ ⁊ auriũ:qm debilitat ſua friditate mẽbra illa. Ande rados dixit q niſi adulterat iducit cecitatẽ qbꝰ itromitte ret:⁊ dixit q iuuamẽtũ eiꝰ ſolũ ē ĩ odorãdo faciẽs dormi re.alys vo oibꝰ modis vſus eiꝰ ē malus ⁊ piculoſus valde. ſz bi oẽs errauerũt: qñ opatio eiꝰ vificat p expientiã. Et idẽ Sera.auc.Hal.papauer cornutũ laxat vẽtrẽ laxatiõe leui.vnde abſtergit icidit ⁊ diſſoluit ⁊ diminuit.et qñ de cogt in aq̃ vſq̃ ad cõſumptionẽ medietatis cõfert egritu dinibꝰ epis:et flos eiꝰ et folia cõferũt multuz apatibꝰ ſor didis:et oz q caueat poſtq̃ mũdificata fuerint.qz abſter git abſterſiõe fortiſ quouſq̃ diſſoluit et diminuit carnẽ.et ipſa qdẽ auferũt eſcaras aduſtas q̃ ſunt in eis: et qñ cogt radix hui pláte cũ aq̃ vſq̃ ad cõſumptionẽ medietatis: et dat in potu decoctio eiꝰ cõfert ſciatice et doloribꝰ epis et cõfert illis q hũt in vrinis ſuis velut telã araneã:quoꝝ vrina eſt groſſa:et ſemẽ eius qñ ſumit in potu in q̃titate duaꝝ caſuf cũ mellicrato laxat vẽtrẽ laxatõe leui:et flos eiꝰ et folia qñ fit emplm cũ eis addito oleo auferũt frau dulentiã vlcerũ:et qñ cũ eis fit cobol oculis aĩaliũ aufe runt:vlcera que fiũt in cornea que dicunt argamẽ: et illa que dicuntur facalia:et qdã errãt in hac plãta putãtes q ex ea exprimat ſuccus ex quo fiat ſief memithe et erroz cõtingit ꝓpter ſilitudinẽ quã hz in folys ſuis cum memi the.ſz ſtipitis ipſiꝰ papaueris lõgitudo ē vniꝰ palmi: ⁊ fo lia eiꝰ ſunt parua multũ ſilia folys ſtorobion. iuxta folia eiꝰ ē ſemẽ albũ.⁊ vga eiꝰ ⁊ flos ⁊ ſemẽ aſſimilat vge ⁊ fo lys ⁊ ſemini turbith ĩ ſua albedine.⁊ hz radicẽ ſubtilẽ na ſcentẽ ĩ multis locis:⁊ colligit ſemẽ eiꝰ poſtq̃ fuerit bene maturatũ:⁊ B fit in eſtate:⁊ deſiccat ⁊ reponit:de q̃ acci pit pōdus.z.q.⁊ bibit cũ mellicrato mũdificat ſtõm p vo mitũ:⁊ purgat ⁊ cõfert epiletici.ꝑpe ⁊ ſemẽ eius purgat fla.Et idẽ auct.Aben Meſuay. Decoctio papaueris albi qñ lauat cũ ea caput fac dormire dormitiõe tpata:ſz ſi ali qs vtat ea nimis iducit ſubeth.Et ſi ſumat ĩ potu cõfert tuſſi q̃ fit ab hũo.ca.q deſcẽdunt a cerebro.qz repellit eos ⁊ maxime qñ ſumit cũ aq̃ pluuiali. GALIENVS.7. ſim.phar.ca.micon capucios. radix hui herbe cocta in aq̃ vſq̃ ad medietatez epaticos iuuat:⁊ flores ⁊ folia val de ſordida ⁊ male morigerata vlcera iuuãt.Abſcedere ãt ab eis oz cũ iã fuerint vlcera mũda.itm.n.abſtergere na ta ſunt:vt ipſi mũde carnis nõ derelinquat gd:ꝓpter nã q̃ fortitudinẽ ne dũ ſordes:ſz ẽt eſcaras vlceris auferũt.

AVICEN.Spẽs papaueris ſũt ifridatiuz: ⁊ nõ eſt ĩ ipſo ꝓgluctinatio de q̃ ſit curãdũ.⁊ illud qdẽ qd ē nigrũ.ē ĩgroſſatiuũ exiccatiuũ:⁊ flos qdẽ cãpeſtris mũdificat vl cera ĩ oculis aĩaliũ:⁊ linit ſpẽs eiꝰ pter marinũ ſup beriſi pillã:⁊ ex cãpeſtri fit emplz cũ oleo ſup vlcera:⁊ eradicat ea:⁊ linit ẽt cãpeſtre cũ lacte ſup podagrã ⁊ cõfert.⁊ qñ cogt radix eiꝰ ĩ aq̃ donec cõſumat eiꝰ medietas ĩ potu da tur ſciatice:⁊ fac ſõnũ:⁊ ꝑpe illud qd nigrũ ē ⁊ eſt ſtupefa ctiuũ:⁊ cũ licinio ſupponit ⁊ fac dormire:⁊ phibz catarz: ⁊ cũ hũti vigilias fronti ex eo emplm ſupponit iuuat ide: ⁊ ſilr qñ embrocat decoctio eiꝰ:⁊ adminiſtrat illud qd fri gidũ ē in dolore oculi vehemẽti.ſ.apud neceſſitatẽ.ſed in ipſo ē cautela obſeruãda ſic diximus:⁊ ꝓfert tuſſi calide: ⁊ fluxibꝰ ad pectꝰ:⁊ ſputo ſanguinis:⁊ ſumit ex eo loboc cõferẽs tuſſi cale valde:⁊ ꝑpe qñ miſceẽ cũ acatia ⁊ ſucco barbe bircine.filiꝰ vo meſarugie ingt.Semẽ nigri mũdi ficat pectꝰ.corticũ aũt manifeſtior diſpõ ē q adiuuat ad ſpuẽdũ.⁊ ĩ toto ſeſe eiꝰ ē mũdificatio.albũ ⁊ nigz qñ mul tũ terunt ⁊ dant ĩ potu cũ vino nigro ⁊ põtico dñr ſedare fluxũ antiquũ.⁊ nã qdẽ eiꝰ nõ ē vacua a vrute ſolutiua:et cũ B reſolutiua reſoluit ĩ aq̃:⁊ ex decoctõe eiꝰ vehemẽti: qñ fit cliſtere ꝓfert diſſinterie:⁊ qñ bibit ſemẽ eiꝰ cũ ſyru po kirat.iij.lenit nãz.⁊ ſemẽ eiꝰ qd dõeſticũ ē cũ melle aug mẽtat ſpma.⁊ qñ dat de ſpumoſo vlmario q̃titas eſchu te vniꝰ ĩ mellicrato facit vomere:⁊ ſoluit ſpumoſuz fla ⁊ hũore crudũ:folia eiꝰ valẽt ad vlcera ſordida:⁊ corrodũt carnẽ additã pp ſuã abſterſionez:⁊ eradicãt eſcaras:⁊ filr flos eiꝰ:⁊ nõ ē ꝓueniẽs vlceribꝰ manifeſtis pp ſupfluitatẽ ſue abſterſiõis:⁊ cũ ex eo fit vomitꝰ bibito ſm q̃titatem eſchute ĩ mellicrato iuuant ipſi epileticiꝰ:⁊ oleũ eiꝰ cũ olo ro.ē ꝓueniẽs ſode qñ inũgit ex eo caput:tñ ab eo abſtiere

q̃to plus poſſibile ē meliꝰ ē:qñ eiꝰ decoctio ẽt diſtillat in aurẽ fortis dolorꝛis ſedat dolorẽ eius:⁊ ꝓfert humiditati bus ſtomaci.⁊ quãdo radix decoquit in aqua donec me dietur aq̃ ꝓfert egritudinibus epatis.⁊ ille in cui vẽtre ē hũor groſſus cũ ſemĩe ſpumoſi vomat. SERAPION auctꝰ.Raſ.Opium confert fluxui ventris ⁊ vlcerib ꝰ in teſtinoꝝ.doſis eſt ab vno danich vſq̃ ad duos.Et quanti tas occidens ex eo eſt.z.q.⁊ dixit.opiũ ſi detur illis quoꝝ virtus diſſoluit ꝓpter vigilias curat eos:eo q facit dor mire ⁊ ſic facit reuerti virtutem eoꝝ.Et dicit Halie.in li. de ingenio ſanitatis q opiũ mandragora ⁊ iuſgamus de ſiccãt vlcera. DIASCORIDES cap. de opio poteſt aũt opiũ lachrymas reſtrĩgere collirys admixtũ ⁊ circũ linitũ refrigerare ⁊ auriũ dolorem ⁊ totius corporis miti gare illa.vz.rõne q̃ ſomnuz facere dr. AVICENNA lib.ſecũdo.cap.de opio.Opiũ eſt narcoticũ ſedatiuuz oĩs dolorꝛis:ſiue ſit bibitũ ſiue linitum.⁊ potio ipſiꝰ ſit quanti tas lẽticule magne ⁊ cõfert apatibus magnis ⁊ pcipue ca lidis ⁊ in ipſo exiccatio vlceꝝ eſt ⁊ permiſceẽ cum vitello oui aſſato ⁊ linit ex eo podagra.⁊ tũc ſedat dolor ⁊ ꝑpie cuz lacte ⁊ facit dormire etiã ſi ſupponat cum licinio aut abſq̃ licinio.⁊ ſedat ẽt cũ diſtillat tritũ cuz oleo ro.in au rẽ infirmã cũ mirra ⁊ croco ⁊ ſedat ſodã antiquã ⁊ ſanat ex ea.⁊ ipm ē ex eis q̃ deſtruũt ſenſuz ⁊ ĩtellectũ: ⁊ ſedat dolorẽ obtalmie ⁊ apata eius cũ lacte mulieris.plures ãt antiquoꝝ fuerunt q nõ fuerunt eo vſi in obtalmia ꝓpter nocumẽtum qd viſui infert.⁊ ſedat tuſſiz ꝓtinuã. ⁊ pluri mũ ſedat ex eo illa q̃ ex ea clamoſa eſt.ſtomaticos quoq̃ iuuat:eo q aggregat: ⁊ illud cuz ē laſſus ex calore ⁊ hũidi tate.⁊ in pluribꝰ diſpõnibus cum bibit ſoluit abſq̃ caſto reo.deſtruit digeſtionez atq̃ diminuit eã valde ⁊ retinet ſolutõez.⁊ ꝓfert diſſinterie ⁊ vlcerib ꝰ inteſtinoꝝ:⁊ interfi cit ꝓgelando virtutes ⁊ extinguẽdo calorẽ innatũ . ⁊ eius quidẽ tyriaca eſt caſtoreũ:⁊ loco eiꝰ ponit triplũ ſeminis. Juſgami ⁊ duplum eius de ſemine mãdragore.

Caxos . Caxobos. Caxos. Caxros.i.cedria.Cayros idem.Stepha.kirdia.kirã.katranum.
Caxru.Caxu . Caxui.i.cardamomum.cacule.
Cayſus ē ſpẽs ſpũe maris.
Cayt idet oleum.
Caytaiton.i.oleũ oliuarũ.
Cazazzegi. Cazima. Cazima. Cazimzegi.i . fructꝰ thamariſci vel thamariſcus domeſtica.
Caze.cazef.i.teſta figuli.
Cazefatil ſunt ſerpẽtes bzeues parui qui quandoq̃ occultãtur in arboribus vt proyciant ſe ad illum qui tranſit prope eos.
Cazedir.Cazedirir . Cazir .i.ſtagnuz . Cazdir raxis.
Cazola eſt quoddam vas.
Cebzofagium.i.vſnee.
Cealas idet polium.
Cearion idet acetoſa.
Cebaiton.Cebeiton.Cebaticon.i.mentaſtrum.
Cebalargicuz.i.abzotanũ.
Cebatimum idet ſtichados citrinum.
Ceberamum.i. pulegium
Cebeſoys.i.poliũ mõtanũ
Cebian idet vſnee.
Cebifugiũ.i.herba ſiluana
Cebodarion.i.aſſara.
Cebofar idet taſſius barbaſſus.
Cebotarengi idet caſſia.
Cebugaton.i.ſcordeon.
Ceburan idet anacardus
Cebuozium.i.kalendula.
Cecabon . Cecabion idet canfora.
Cecaſaſis.i.vue demonis.
Cecebzaſon. Cecebzon idet quinq̃ folia.
Cecelia idet celidonia.
Cechabze idet vernix.
Cecides.Cecidios.cicidos idet galla.kiki.kikidos. kikis.Diaſcorides.
Cecilargiuz.i . antimoniũ.
Cecodron idet ſtichados citrinum.
Cecolalabzon idet cretani marini.
Cecolides.i.putia. ⁊ ē vna ex specieꝰ oculi bouis.
Cecratium.i.kirat.⁊ eſt nomen pōderis ⁊ eſt ſiliq̃.
Cecufalion.i. cefalionum.
Cecullum . ceculibium . i. abzotanum.
Cedebzon vel cedegafico idet eruca.
Cedegafid idet yreos.
Cedera.i.ſuccus niger cuz quo falſificatur muſcus ⁊ algallia ⁊ dicũt quidaz q ſit gummi glandium: ſz falſo:imo eſt gũmi in radicibꝰ xilocaracte inuentum.
Cediballium . Cedifaliuz. cedigalliũ.i.palma xpi.
Cedodides idet arboz cedrus.
Cedridos. dicitur ſemẽ arborꝛis cedri tuſſim ſedat ſpaſmata,phibet.reuma ſtringit.ſtrãgurys medetur: mẽſtruis impat cuz pipere bibitum. ⁊ ſi cum adita ceruina mixtũ fuerit.omnes beſtias arcet. antidotis neceſſarie miſcetur.l.hictan.
Cedozodes.cedrides.i. ſemen arborꝛis cedri . Pliniuz liꝰ z4.ca . 5.fructꝰ.
Cedodapnes.i.dapnoides
Cedria . kidria . kitran id eſt pix liquida . Pliniuz libro.z4.capitulo.5.
Cedrolenten idet ſemen cuiuſdam speciei cedri.

¶ Caplm. CXLIIII.

Cedrus ara.⁊ lati.⁊ gre.ſerbin. Serbiuz eſt arboz cuiꝰ gũmi eſt gũmi cedri ⁊ ab iſta arboze emanat pix cedria vel cedrina . ⁊ ē pix liqda q̃ ara.vocat hictan.⁊ ē genꝰ abietis. PLINI. lib.ix.ca.5.ō cedro.Eſt ingt cedrus maior ⁊ minor.Minorꝛis duo ſũt gnã. ſ.licea ⁊ fenicea.Differũt.folia nãq̃ derogatũ hũt ſpinoſuz oxi cedros vocat ramoſa ⁊ nitore infeſta.altera odorẽ pſtat. fructũ ferũt mirti in magnitudine:dulcẽ ſaporez hũtem. Et maiorꝛis duo ſunt gnã.vnũ qd florꝛet ⁊ nõ fert fructuz. Aliud fructifeꝝ nõ florꝛet.⁊ in eo aũcedentẽ fructũ occu pat nouus.ſemẽ eiꝰ cipreſſo ſile:ſed qd cedrolentẽ vocãt ex hac reſina laudatiſſima fit. Jtẽ alibi iter arborꝛes qbꝰ pix fit cedrus groſſior:qdã putãt q ſit Junipus: ſz falſo.

DIASCORI.cap.cedrus.Cedrus ē arboz.vñ pix cedria fit:cuiꝰ ſemina ſunt pua atq̃ ſpinoſa fructui Junipi ſilia vel mirre.Alia ē maior q̃ ab aliqbus cedrus lata ap pellat fructui cipreſſi ſimilãs:ſz puior eſt:que tñ eſt vexa bilis ſtomaco;atq̃ feruentẽ hz virtutẽ de q̃ fit cedria.Eſt aũt cedria ꝓbabilis ⁊ vtilis que eſt ſpiſſa ⁊ limpida ⁊ in odore fortiſſima in qua cũ digituz intinxeris pinguedine ſua rarius defluit.Hal.z.ſim.phar.ca.pmo. diſtin. tertie.

POSSE.DIASCO.virtꝰ eſt ei ſiccatiua ⁊ recorpati ua q̃ propter nimietate colorꝛis ſui pellibꝰ inũcta vrit ⁊ ſic cat:caligies oculoꝝ detergit:glaucomata ⁊ cicatrices ſũm cta limpidat cũ aceto miſſa ⁊ ifuſa vmes auriũ occidit.cũ yſopi ſucco mixta ſonos auris tollit.miſſa in foramĩe den tiũ vbi dolor eſt eos crepare facit.⁊ ſi diu ĩ ore retinet do lorẽ dentiũ amittit.ex hac ad coitũ veniẽs ſi ide veretrũ vnxeris gẽitalia ſtringit intãtũ vt filios facere nõ poſſis ſgnanticoꝝ cãs curat.fauces ſi vnxeris deitus tumores tollit ⁊ pediculos ⁊ lẽdines puncta necat morſibꝰ ſerpẽtũ cũ ſale ⁊ dulcore bibita occurrit.pcuſſum leporꝛis mariti mi ad ſanitatẽ pducit ſtomaticis vncta medet . vulnera pulmõis optie curat vmes ⁊ aſcarides cliſteri addita oc cidit.multi vo oleũ ex cedria dũ cogtur deſup cuz penna colligunt ſic oleũ picis ⁊ ſcabiei ⁊ pediculis aĩaliũ pdeſt. vulnerib ꝰ vtiliter adhibet .huius fumus tantuz prodeſt quãtum ⁊ picis dure. Jtẽ potui data in ciati quãtitate vl cus fluidũ pulmonis ſanat.fit aũt oleũ ex arboze vt de pi ce.Eſt aũt oleum nimiũ leptomere:molles carnes abſq̃ dolore cõſeruans duras autem longo tempore ⁊ nigra cor poza deſiccat.lachrymuz vo arborꝛis eiuſdẽ viſcide ⁊ effi caciter ⁊ cum veſicatiõe refrigerat ⁊ ſtringit. nã mortuo rum corpora recondita in arboze eadez a tabe defendit. vnde ⁊ vita mortuorum vocatur.

Cedufilfon idet filfium.
Cebzon.Ceelbzon.i.filix.
Ceelium idet ellenium.
Cefa idet ebulus. Cepha lapida idem.
Cephal idet ſambucus.

Cefalea a kefali quod ē ca
put.ꝛ ē dolor capitis cro
nicus ꝛ pessimus parat⁹
incitari a qualibꝫ causa.
Cefalicon est quedaꝫ con
fectio sic vocata.
Cefalicos.i.posterior pars
capitis.
Cefalargia. kefalargia. li?
de doctri.gre.i. dolor ca
pitis. Oribasis cefalea ē
capitis dolor qui multo
tempore tenet. Cefalar
gia vero recens est capi
tis dolor.ex estu vino fri
gore ebrietate aut idige
stione:ꝛ cito resoluit.
Cefalionius quid est lege
nakala.
Cefelargicos. i. que curat
morbos capitis.
Cefereos.cefere⁹. i. iusga
mus.
Cefim.Cefinion. similis ē
ferule hñs semē album.
Cefolargios idest anetuꝫ.
Cefoxions.i.dens caballi
nus.ꝛ est iusquiamus.
Cefugario.i.palma cbristi
Cega.i.mel acticum.
Cegagi.i.quinq; folium.
Cegaot idest vsnee.
Cege.Cegi.i.acorus.Halie
nus.6.simpli.pharma.
Cegegi idest pollium.
Cegelagion.i.serpillum.
Cegebrācos.Cegofrancos
idest ipoquistidos.
Cegigi idest affodillus.
Cegilogos idest stichados
Cegolias idest ceterac.
Cegucaron.Cegogarion.i.
nux vsualis.
Cegucior.i.polipodium.
Cegurium.i.amomum.
Ceirastotium.i.herba que
vocatur gauzem ara.sed
in ideomate nostro voca
tur herba ernia.
Ceisen.i.camepitheos.
Celeterium.i. electerium.
Celatium idest celidonia.
Celatice idest epatica.
Celea idest potio ex succo.
tritici inebrians. Oriba
sius a calefaciēdo dicta
ceruisia.
Celematis.i. clematis vel
clematides. ꝛ est secūda
spēs trifoly quā Diaſ.de
scribit. Plini.lib.ꝛ4.ca.
.io. ī fine.ꝛ cap.15.in fi.
Celena idest cicuta.
Celes. i. strangulus auis.
Celtos idem.
Celestinus color quid est
.l.color celestinus.
Cellia.i.ceruisia sic dicta a
calefaciendo.Oribasius
Celea.
Celidoni⁹ lapis quid est.l.
lapis celidonius.
Celidria idest alifon.
Cellin. CXLV.

Celidonia lati.gre.chilidonion. arabi.vero bau
rocb. SERAPION lib.agge. cap.
baurocb.i.curcuma.radix minoris speciei hui⁹ est curcu
ma.nam sunt celidonie due species.maior ꝛ minor. Et di
cit aucto. Diasco. Celidonion maior dicunt quidam q̄ no
minatur hoc nomine:eo q̄ incipit apparere quando ap
parent hyrundines ꝛ deficcatur quando recedūt ꝛ putāt
aliqui etiam q̄ sic nominatur:quoniam quando excecan
tur pulli hyrundinum: deferat eis mater in hore hāc her
bam ꝛ dat eis in cibum ꝛ reuertit ad eos visus. Est plan
ta hñs hastam subtilē cuius longitudo est vnius palmi ꝛ
plus ex qua egrediuntur ramuli non duri in quibus sunt
folia similia folys barachion vel botraciō:nisi q̄ sunt fir
mior ꝛ mollior ꝛ albior ꝛ color eoꝝ vergit ad colorez
celestez ꝛ flores habet glaucos similes florib⁹ herbe que
dicit herbion ꝛ succū coloris crocei.ꝛ sapor eius est acut⁹
mordicans linguam mordicatione forti cū amaritudine
ꝛ fortitudie odoris.ꝛ radix ei⁹ desup est vnica singularis
ꝛ desubtus plures ꝛ hz. semen simile papaueri dicti cera
tices existens in cornicellis subtilibus longis.in quib⁹ est
ipsum semen simile papaueri.paꝝ tamen maius. ꝛ quod
administrat ex planta est succus ꝛ radix eius: sed minor
chilidonion est memithe vel memith.ꝛ est planta habēs
altos ramos graciles quos habet super virgaz ꝛ folia ha
bet similia folys herbe dicte papauer ceratices.i. cornu
tum: nisi quia sunt rotundiora ꝛ minora ꝛ propinquiora
albedini ꝛ pinguia habentia viscositatem ꝛ mollia. ꝛ ha
bet radicē cū radiculis egredientibus ab ea pluribus mi
nutis ꝛ disparibus longis annexis adinuicem sicut spice
frumenti nō existentis super terram nascit prope aquas.
PLINIVS lib.ꝛ5. capi.8.circa medium de celidonia.
Minor celidōia est memith: ꝛ est herba similis in folys
suis herbe papaueris dicti ceratices:nisi q̄ ī ea est humi
ditas adherens manui ꝛ est propinqua terre ꝛ habet gra
uez odorē ꝛ multū succū: cui⁹ color ē similis colori croci.
GALIENVS.8.simpl.phar.cap.celidonia hec herba
quarti gradus est calefacientiuꝫ incboātis maius autem
ipso.celidoniū terty gradus est iā cōpleti in calefaciēdo
ꝛ siccando. POSSE.GALIENVS abstersiue fortis
est ꝛ calide virtutis.quinimo ꝛ succus eius ad augmenta
tionē visus est vtilis:in quib⁹ cernat grossium quid secun
dum pupillā ꝛ diafoxare indigent.vsi vero fuerūt quidā
radice ꝛ ad eos qui obstructionē epatis ꝛ icteritiā patiun
tur ī vino albo dantes bibere.similiter aūt masticata vti
lis est in doloribus dentiū.parum vero celidoniū acrius
existens magna vlcera citissime curi cataplasmatū ꝛ vn
gues leprosos eycit.expurgat vero succus ei⁹ p nares suf
ficiēter acris existēs. DIASCORI.cap.de celidonia.
Succus celidonie maioris melle addito in eramine co
ctus sup carbones:oculoꝝ detergit maculas. folia radix
ꝛ virga in vmbra estate siccant ꝛ sicut crocus componun
tur.radix ei⁹ aniso mixta ꝛ vino albo bibita ictericis opi
tulat.folia ei⁹ cuz vino vt cataplasma adhibita maculas
detergūt:masticata dentiū dolorē phibēt.Celidonie mi
noris virt⁹ est viscida sil'is amenoni.īposita vulnerat cu
tiz.scabiē detrahit. vngues leprosos excludit.succ⁹ ei⁹ ra
dicis melle addito nari b⁹ infusus caput purgat.Sadē di
cit Serap.cap. pprio.aucto. Diasco.lz p alia verba.

Celidonius dr lapis q est in ventre pullorꝫ hyrundinum.multi interdum in vno vētre inueniunt alq albi alq nigri aliqd rubedinis habentes.
Celogias idest berbena.
Cloprassos.i.prassium.
Celon idest testudo.
Celsa idest moza celsi.
Celsus quid est.l.Set.
Cplin. XCLVI.

Celtica. gre.ara.simbel romana:latine vero spica
celtica. DIASCORIDES ca.celtica
nascit in illirico nomen habens apud eos hoc. ꝛ in syria
nascitur ꝛ in italia habens fructus super terraz breues ꝛ
spissos.colligitur autez a ciuibus cū radicibus qui fasces
faciunt quantū plena manu continere possunt.ꝛ ab alys
fasces gallice appellantur.hec habet folia oblonga. ꝛ nō
lata mellinum florem odorem circa se suauem continēs.
vtilior est recēs odore suauis radicibus plena vel spissa.
ꝛ non fragilis: que si talis fuerit similis in virtute pote
rit esse syriace. ꝛ est ca.ꝛ sic. habens naturam spice inde.
ea debilior sicca est alia nardus.i.celtica mōtana que na
scitur in sicilia similitudinez habēs in folys ꝛ ramis yrin
go:sed spica breuior est ꝛ spinosas radices mittens duas
aut tres odore suaues ꝛ nigrioris coloris similis affodilli
radicibus. hec nec semen nec florez habet: sed virtus est
illi similis pme. POSSE.DIASCORI. prima eius
virtus diuretica est ꝛ pdest iecoris tumori ꝛ ictericis cuz
morbo regio:inflatiōes stomaci cum aqua vbi absinthiū
decoctuz est discutit:spleni medetur vesice ꝛ renibus vti
lis est:sed ꝛ morsibus venenatis cum vino data opitulat
malagmatibus calidis ꝛ vnctiōibus miscetur.

Celtos.i. astragulus auis. Leles idem.
Celubria idest saturegia.
Celudipion.i. matrissiluia
Celutrion. Celutitrion id est ciperus.
Cema idest mirasolis.
Cemabran idest rubea tin ctorum.
Cemac idest sanguinaria.
Cemascates.i.fragaria.
Cembrinfat idest luyula.
Cemebrō.i.palma christi.
Cemediū.Cemedriū. Lo dium.mocodium.idem.
Cemilation.i.atriplices.
Cemion barmeni. i .cimi num carmenum.

Cemoboletus idest lauda bilissimus ꝛ est indecli nabile vtriusque nume ri generis neutri.
Cemobrasis idest vsnee.
Cemubat idest laudanuz.
Cemutrion idest ceterac.
Cenatasab idest faba lupi
Cenebrasion idest poliuz.
Cenesis idest cinoglossa.
Cplin. CXLVII.

Cenfarafab. ara.gre.astaros.lati. vero ysopuz
bumidum. SERAPION lib.
aggrega.cap'o cenfarafab.ꝛ est pinguedo que est in lana
que fit in hunc modum.Accipe lanam succidam vel mol
lem ꝛ laua cum aqua calida ꝛ in sole calido ꝛ exprime to
num qō in ea est ex sorde ꝛ pone sordiciem illā in vase ha
bente orificium latum ꝛ proyce super eaz aquam infun
dens ab alto cum impetu vt spumam faciat: deinde agi
ta agitatiōe forti vt multam faciat spumam supra quam
asperge aquam marinam cuz impetu donec spuma sede
tur omnino.ꝛ tūc tolle pinguedinem supernatantez ꝛ po
ne in vase terreo. Deinde proyce in vase iterum aquam
aliam ꝛ agita sicut fecisti primo. ꝛ proyce super spumam
eius aquaz marinam.ꝛ dimitte sedari spumam ꝛ collige
eam ꝛ facies hoc quotiens spumā videris:deinde accipe
pinguedinē quam aggregasti ꝛ malaxa cuz manibus ꝛ si
aliquam in eis inuenias sordē extrahe ipsam aquam agi
tando.ꝛ facias hoc totiēs donec videas ipsam albā ꝛ pu
ram pinguedinem sine admixtione alicuius rei:ꝛ cū hoc
feceris pone in vase terreo ꝛ serua. Plinius lib.ꝛ9.cap.ꝛ.
DIASCORIDES cap.de ysopo humida secūdum
translationem nostrā.ysopi cerotum ē quasi sordes ꝛ suc
cus lanarum succidarum que hoc modo colligitur. lane
succide ꝛ sordidissime mox detonse mittunt ī vase aquā
calidam habēte:ꝛ sic accenditur ignis vt aliquid ferueat:
deinde refrigeratur ꝛ quod supernatauerit in modū pin
guedinis abzaditur manu ꝛ vas stāneuz abstergitur:ꝛ sic
ipsum vas repletur pluuiali aqua ꝛ coopertum tenui lin
theo ad solem biduo ponitur. ꝛ sic tertio die aqua delim
pidatur ꝛ reponitur. Adulteratur cuz pinguedine ꝛ cera:
sed intellīgitur q̄ sincerum odorem lane succide seruat.
POSSE. SERAPION melior ex ysopo humida est
illud quod est molle quando tangitur sine asperitate ha
bens odorem lane succide.ꝛ quādo dissoluitur non appa
ret ibi aliqua grossities sicut in adulterata ꝛ virtus hui⁹
est calefactiua mollificatiua vlcerum induratorꝝ ꝛ pro
prie vlcerū matricis quādo miscetur cuz melle ꝛ butiro.
ꝛ quādo fit suppositorium cum eo p̄uocat mēstrua ꝛ ex
pellit fetum ꝛ secundinā.ꝛ quādo miscetur cum sepo ana
tis confert vlceribus ani ꝛ vlceribus virge ꝛ testiculorum
ꝛ existētibus circa loca illa:ꝛ confert pruritui lacbryma
lium oculi: ꝛ grossiciei palpebraꝝ.ꝛ ponitur in vase nouo
super leuem ignez ꝛ dimittitur donec finiatur pinguedo
eius ꝛ fiat cinis:ꝛ est cōueniens cinis in colirys ꝛ medici
nis oculorum.ꝛ cōfert morsibus venenosis ꝛ fluxui ven
tris antiquo ꝛ vlceri⁹ intestinorꝝ ꝛ absindit fluxū men
struorum ꝛ dissoluit sanguinem congelatum in stomaco.
ꝛ quod sumitur in potu mundificat vlcera pectoris ꝛ pul
monis:ꝛ quando miscetur cum butiro ꝛ fit nascale cuz co
post mundificationem matricis ꝛ prohibet impregnatio
nem.ꝛ quando datur in potu mulieribus post partiuz fa
cit eas adhibere ad impregnationem.

Cenion idest ciminum.
Cenosiz grece euacuatio. Cassius felix. capitl'o de quartana.
Centanudra idest semina caricarum.
Censargia idest valeriana
Cplin. CXLVIII.

Centaurea. Centinen latie grece anuticen. ara.
vero anturion. SERAPION li
bro aggregato capitulo anturio.aucto. Diascori. Centau
rea maior babet folia similia nuci regali lōga ꝛ viridia si
cut folia cauliuz in summitate gradatim incisa.babet vir
gam similem virge acetose. cuius longitudo est duorum
aut trium brachiorꝝ babens ramulos plures egrediētes
ab vna radice super quos sunt capitella similia capitibus
papaueris nigri recentia tendentia ad lōgitudinem. ꝛ ha
bet florem cuius color est similis kalb.ꝛ semē simile car
tamo intra florem eius flos eius est similis lane. ꝛ habet
radicem grauem:cuius longitudo est duorꝝ brachiorum
ꝛ est plena humiditate ꝛ acuti saporis cum stipticitate ꝛ
pauca dulcedine:cuius color est ad rubedinem tendens.
ꝛ color succi eius est sicut color sanguinis ꝛ nascit in ter
ris soli expositis in mōtibus arborosis ꝛ in terra pingui.
Minor vero centaurea que vocat banturion segesegnir
locis aquosis nascit ꝛ est similis berbe ypericon aut pule
gio montano:babet virgam vnius palmi quadratam:flo
rem rubeum vergentē ad purpureitatē simile flori plan
te que dicitur bābes ꝛ habet folia parua oblōga sicut fo
lia rute ꝛ semen sicut granum frumenti. ꝛ habet radicez
paruam in qua nullum est inuamentum ꝛ in sapore eius
vicit amaritudo plusquā aliud.ꝛ est in eo stipticitas pau
ca ꝛ virtus eius est que desiccat sine mordicatione.
DIASCORIDES cap.centaurea secūdum transla
tionem nostraz.Centaurea maior quā multi narcan aut
gentianā dicunt ꝛē.sed falso:quoniaz in.l.gētiana dicit q̄
succus centaurce efficitur sicut succus gentiane.ergo cen
taurea non est gentiana vt multi dicunt. Similiter Dia
scori.vocat semotim capituluz de centaurea a ca.de gen
tiana.ergo nō sunt idem. Dicit autem Diascori.Cētaurea
abundat in licia ꝛ archadia folia habet similia nuci rega
li viridia ꝛ oblōga sicut cauliculi ꝛ rotunda ꝛ seriati exte
rius incisa sicut tres digiti:ꝛ virgā similem lapatio duorꝝ
vel trium cubitorꝝ longā.radix est illi multas virgas ha
bens:in quibus capita sunt similia miconio ꝛ longa cum
flore purpurastro ꝛ ruffo.semē pfert ginco simile in ipsis
floribus positum.radix est grossa ꝛ grauis ꝛ fortis acerri
me succulenta:qui succus stipticus ꝛ viscidus rubei colo
ris locis nascitur pinguioribus ꝛ solanis abundans in pe
loponesso ꝛ elida:cuius succus exiccatur ꝛ coquitur sicut
gentiana. Centaurea minor quam multi linosiam dicunt
fortiter deficcat absque aliqua mordicatiōe.nominatur
etiam ab alys elleboritis siue amaratruz vel febrifuga.
Nascitur locis aquosis ypericoni atq; origano similis vir
gam habens perlongam angulosaz. florem purpureum.
folia minuta ꝛ oblonga sicut ruta.semen sicut triticuz ꝛ
sic oblonguz.radix est ei oblonga ꝛ inutilis gustu amara.
GALIENVS.7º simpli.pharma.capitl'o de centau
rea. Cētaurce magne radix sicut in gustu qualitates con
trarias habet ita in vtilitate operationis:sed secūduz gu
stum acris simul ꝛ stiptica apparet cum quadam breui
dulcedine:secundū operationes vero acredo quedaz ca
liditatis opera ostendit. Centaurce parue radix quidem
omnifariā inopatiua est: rami vero eius ꝛ maxime fron
des qui in eis flores vtilissimi.dominat autez in eis ama
ra qualitas modica stipticitate participans.ꝛ ppter hanc
complexionem fortiter multuz est hoc pharmacū absq;
mordicatione: quoniam autem omnia talia vltima sunt
multotiens dcrñ est.ꝛ tunc nihil mirū rememorari tem
pus est vniuersis que secundū partes energias eius per
transcundo. PLINIVS cap.de centaurea. Alia maior
alia minor.sunt ambe calide ꝛ sic.cōplexionis in secūdo.
POSSE.GALIENVS. Cētaurea magna prouocat
menstrua ꝛ embriones mortuos cuellit ꝛ viuos corrūpit
ꝛ educit:stipticat vo ea q̄ sunt grosse partis ꝛ terrestris fri
giditatis in gluctinādo vulnera ꝛ iuuādo eos q̄ spuūt san
guinez.danī aūt ꝛ de ea.3.ij.eis quidē q̄ febriūt cū aqua.
eis qui sunt sine febre cū vino. secūdum autem virtutez

que ex omnibus qualitatibus in sessionibus ⁊ vulsionibus ⁊ disnie ⁊ antiquatis confert tussibus. non enim euacuare solum oportet in his quod est preter naturam: sed ⁊ robozare ⁊ vigozare que expurgata sunt ad eundez. igitur vtilis est que acerrima quãdo nõ sola nec sincera existat: sed vel dulcedini alicui permiscetur. vel nõ omnino amaritudini. fortitudinem vero ⁊ violentiam non habebit permixta ei aliqua substantia eucrata. talis enim est que dulcis ad confortandum autem ⁊ cõgregandum stipticitas est necessaria. Eadem autem radicis succus eius operatur: ⁊ quidam pro licio vtuntur hoc pharmaco. Ex centaurea igitur minozi magna vulnera congluctinãtur cum cataplasmãtur ipa herba adhuc recenti. ⁊ etiam difficile congluctinabilia vlcera consolidat eo modo vtentibus. exiccat autem cũ ꝯgluctinatiuis ⁊ siccatiuis permiscentur virtutibus. quecunq; enim ⁊ fistulas curare nata sunt: ⁊ durities ãtiquas mollificat: ⁊ male mozigerata vlcera sanat. permiscetur autem cum sanantibus reumaticas dispositiones in quibus optima pharmaca sunt quecunq; deficcatiua fortiter simul cum aliqua stipticitate nullam habent mozdicationem: decoctionem autem huius herbe immitunt quidam sciaticis vt educant colerica ⁊ grossa. ⁊ enim purgat talia. At vero quãdo operatum fuerit fortiter sanguinea euacuãs prodest magis. succus autem eius similiter existẽs virtutis siccatiue absterstue predicta operari bene natus est: ⁊ cum melle vngitur oculis. ⁊ menstrua appositus educit ⁊ embziones: dant autẽ de eo bibere quidam ⁊ passis in neruis seu mouẽte ⁊ desiccante in respectu stant ea que emplastrata sunt. at vero earum que iuxta epar obstructionũ est optimum pharmacũ. bonum aũt est ⁊ spleni sclirato extrozsuz appositũ. ⁊ non minus si quis bibere voluerit. DIASCORI. Centaurea maioz vires habet cum aliqua exasperatione relaxantes. vnde totum ventrem purgat. radix aũt eius est candens sicut ignis mollis fragilis cum succo subrufo ⁊ acri cum magna amaritudine. hec radix cõquassationibus vtilis est: pleureticis ⁊ disnoicis maxime prodest. tussim autem antiquaz compescit. asmaticis emoptoicis singulare presidium est nõ febziẽtibus cum vino. ʒ. y. de radice eius datur febzientibus cum aqua. toztionibus ⁊ causis stericis similiter data prodest. menstruis imperat abozsum facit in modum colliry suppositа. naz acredine sua predictum facit. ⁊ fetum moztuum expellit: ⁊ viuum cozrumpit ⁊ extrahit. in hoc aũt ꝯ stiptica est plagas gluctinat. ad reumata iuuat. succus oia illa facere nouit. maxime vulneribus cicatricem inducit. paracolesim facit. carnibus incisis ⁊ in foco positis addita memozãt ꝯ carnem in se coagulare facit. lity vero exiccant: ⁊ pro litio illam vendunt. Centaurea minoz tunsa ⁊ impositа viridis vulnera purgat. paracolesim prestat. cicatrices nõ vulneribus recentibus ⁊ veteribus inducit. elixatura eius bibita coleram ⁊ humozes pingues deponit. sciaticis ano suppositа sanguinem prouocat: ⁊ dolozem illius mitigat. succus eius melle addito caliginem oculis detergit. Abozsum facit. neruis dolẽtibus fomento prestat auxiliũ. Plinius lib. zʒ. cap. 6. SERAPION lib. aggrega. capi. de centaurea maiozi ⁊ minozi eadẽ dicit aucto. Diasco. ⁊ Halie. que hic dicta sunt licet per alia verba. Et idem aucto. Aben Mesuay. Proprietas radicis centauree maiozis est que laxat flegma viscosum ⁊ coleram similez fecibus ⁊ confert sciatice quando sumitur in potu aut fit clistere cum ea. Et idẽ aucto. Alcanzi. laxat flegma laxatiõe fortiz aquam citrinã cum fortitudine. Et dosis eius est in potione. ʒ. y. ⁊ in clisteri. ʒ. iy. cum oleo sisamino. dicunt preterea magi. si cẽtaurea pmixta fuerit cum sanguine vupe ⁊ melle ⁊ ponatur in lucerna credẽt astantes se maximos foze. Et si fuerit hec in nocte in sereno posita videbunt vbiq; stelle discurrere. hec preterea in cataplasmate naribus alicuius apposita fugiet is pre nimio timoze sine causa. hec repperi in margine cuiusdã Serapionis antiquissimi quare hic placuit ea addere.

Centesis idest fozamen rotundum.
Centiuerlia idest asara.
Centuserea idem.
Centonica est planta magnitudis absinthy. Scebha. s. ⁊ est spẽs absinthy. Hali. 6. simpli. phar. cap. de Abzotão in fi. bñs folia minuta sicut polium montanuz ⁊ alba faciẽs flozes citrinos ad similitudinem foliozuz cotule fetide amari sapozis. virtus eius est interficiens vmes mirabiliter. aliq ex grecis vocant arboze. xilocaracte centonicã.
Centrias est quedam species serpiginis.
Centris. Centrix. i. consolida minoz vel media.
Centrofagia. i. pulegium.
Centron idest punctiões. Alexãder.
Centrum galli. gallitricũ. galli christa. i. gerebotanũ. p quo. l. sideritis. sclareta. Alectozolophos. Plini° lib. 27. ca° 5. in fi.
Centuculus. Plini. lib. i4. cap. i5. versus fine.
Centumcaput quid est lege astaruticon. (cri.
Centũ grana ẽ herba can
Centuz neruia. quid est lege arnoglossa.
Centũnodia. sanguinaria. proserpinata poligonia: geniculata. lingua passerina. cozrigiola: lentacantu poligonatum. issiadã. idem pro: qua. l. barsiarbay. virga pastozis. Aueroys. 5. colliget vocat eaz caudam equinam.
Centuserea. Centiuerlia. i. asara.
Ceofolium. i. cerefoliuz.
Ceofozbon. Ceofozbion. i. euforbium.
Ceon. gre. scrotum. Oseũ. Cornelius celsus.
Cepazir est similis squille. ⁊ pro ea ponitur: sed debilioz est ea.
Cepa canina. i. narciscus.
Cepe bauosum. i. narcisc°. Din° pmo ca. sup Mes.
Cepea. Diasco. ca. cepea. si milis est andragne: ſz nigrioza folia habet. radix est illi tenera. POSSE. Diasco. folia eius cum vino bibita strãgurys ⁊ vesice scabiose medent̃ maxime si cuz dulcoze radices eius fuerit cocte ⁊ cũ radicibus speragi.
Cepe azit. vl' cepe siluestre. i. cepe canis. vel aratillus. ⁊ est simile squille. ẽ cepe cuius bulbus ẽ parvus exterius quasi rubeus: intus vero albus: cuius folia sunt sicut folia croci. ⁊ dicitur de eo ꝯ ẽ venenosuz: sed qz nullaz efficaciã hʒ in medicina auctozes õ eo nõ loquũt̃
Cepe marinum. i. narcisc°. Lepa canina.
Cepe muris. i. squilla. ppterea: qz interficit mures. ara. bausil. Ausel. Asthil.
Cepe sine cunicis quid est lege basal alzir.
Cepe vsuale. quid est. l. basal. Pli. lib. i9. cap. 6.
Cepha. i. caput. ide cephalea. i. doloz capitl microphalea. i. caput musce. a misus quod est musca siue vnũ ⁊ cepha quod est caput. item a cepha dicitur cephalipida. i. pena vel doloz capitis.
Cephalicon est quedã confectio sic vocata.
Cephalicam idest ouũ galline.
Cephalargia. i. doloz capitis ⁊ differt a cephalea. naz cephalea est capitis doloz qui multo tempore tenet. cephalargia est recens doloz capitis causatus estu aut vino ⁊c. ⁊ cito resoluitur.
Cephaloci. i. pozrus quivocatur aratillus.
Cepia idest alleluia.
Cepitia idest scalongia. Leputia.
Cepizir idest psillium.
Cepioz. Lepoz. i. cartamus
Cepopharson idest mentastrum.
Cepugarot. i. gariofilãta.
Cepulgu. i. cephalionus.
Cepustoz. i. ceterac.

¶ Laplin. CXLIX.

Cera ppoleos gre. ara. mum. lati. vero fex aluearis apum. GALIENVS. 8. simplic. phar. ca. ppolis. i. ppoleos absterstue: est non aũt valde fortis virtutis attractiue autem sufficienter. fortis est eniz subtilis partis in substantia. calefacit autem in secũdo. iam complete. ⁊ in tertio incipiente. DIASCORIDES capitulo de cera. propoleos vtilis est ruffa ⁊ odozata sicut storax. ⁊ mollit nõ valde quã manibus si volueris duces vt stozacem virtus est ei calida ⁊ epispastica. i. adiutozia recozporatiua ⁊ emollitiua. POSSE. DIASCORI. Infixos cozpozi stipites eycit. fumigatõe ozi apto tussib° veteribus medet̃. zernas emendat. hec in vasis apum inuenitur vbi apes cozpoza fricant. vires habet similes cere: sed efficaciozes. naz calefacit nimis: ⁊ piectozia ⁊ exterminatoziam habet substantiam. l. propoleos.

Ceracozidoi. Ceracleacozidias. i. coniunctiue que sunt supra cozneã vel est ipsa coznea tunica.
Cerade arcoconda. i. tunica coznea.
Cera. quid est. l. vamacha.
Ceras. keras. gre. i. coznu. inde cerastes. Fm alios staphilina agrestis idest pastinaca.
Cerases. Cerastes. Cerastl est gdã serpẽs cozrnutus.
Cerasum siluestre. quid ẽ lege mabalep.
Ceratonia. i. arboz xilocaracte. Ha. 6. sim. phar.
Cerapentica. gre. curatiua p. k. meli°. vñ cerapẽticũ negociũ. i. liber curõnuz.

¶ Laplin. CL.

Cerasum est fructus. Cerasus est arboz. ⁊ est fructus qui ara. vocatur cerasie. grece ⁊ latine cerasa. i. aliq vocat̃ ea grana regũ. SERAPION. lib. aggre. cap. cerasie. i. cerasa. ⁊ dicunt ꝯ sunt grana magna similia prunis ⁊ sunt in oziente ⁊ est granũ reguz. Et est illud qõ est apud nos. Et auctozi. Halie. sunt ex eis dulcis pontica ⁊ acetosa sicut inueniũtur mala granata ⁊ poma ⁊ ipsozum dulcium cerasoz; quecunq; nedum maturata sunt quedam quidem sufficiẽter pontifica sunt quedam autem accida similia sunt mozis: sed in mozis quidẽ nõ maturis accida qualitas dominat̃ pontica. In cerasis vero semper. POSSE. SERAPION. dulcia descendunt stomaco cito ⁊ iuuamentum quod inferunt stomaco paucum est ⁊ pontica faciunt contrarium eius. Acetosa vero deficcant flegmata ⁊ superfluitates stomaci plus q̃ pontica ⁊ causa huius est: quia in eis est res incidens ⁊ conferunt stomaco flegmatico ⁊ pleno superfluitatibus. In arbozis vero gũmi est cõmunis virtus cuz omnibus viscosis ⁊ immozdacibus pharmacys propterea in ea est virtus medicinarum inuiscantium sine mozdicatione. ⁊ ideo conferunt asperitati canne pulmonis. ⁊ est in eo virtus subtilians. ⁊ ideo conferunt lapidi quando bibũtur. DIASCORIDES cap. de cerasis. Cerasum viride pomum ventrem humectat ⁊ prouocat. aridum siccat ⁊ detinet. stomaco viride cõtrariuz. siccum inquã vtile accipitur. hoc quidam extimant vrinam mouere. a nõ paucis auctozibus traditur: si mane recẽtia cum suis nucleis deuozata sũt. aluũ tã copiose fluere vt ex eadẽ causa etiã mozbo pedes implicati liberẽtur. fit ex eis diacerascon. quod omnibus est notũ. Halieno placet nõ vnaz in omnibus cerasis pomis esse virtutem. nam in quibusdaz austerus sapoz ⁊ in quibusdaz calidus ⁊ quibusdam dulcis apparet. ⁊ vult austera ad hoc valere vt ventrez restringant stomacum vero cõfirment. acida iudicat flegmate abundãtibus stomacis optima. nã magis siccant ⁊ grassitudinem densiozis humozis incidũt. dulcia stomaco adtuersa pronũciãt citius tamẽ per intestina defluere. Hummi quod trũcus illachrymat exaspatas arterias optime lenit: si in vino veteri det̃ in solutione resolutũ simili modo datũ fastidiũ stomaci nauseantis auertit. ⁊ de facie feditatem pallozis excludit cũ mero haustuz calculos quibus etiã vesice canalis obstruit̃ in arene pulueré soluit.

Cerasga idest berbena. Ceritia. idem.
Cerbaren. i. galanga.
Ceracia. i. carnub. Carnubium. Stephanus.
Ceratia herba. Plini° lib. z6. cap. 8. ante medium.
Ceratium. i. kirat pondus ⁊ semen filique.
Ceraunia. i. arboz. siliquarum. Plini° lib. iʒ. cap. 8.
Cereas. i. pastinaca.
Cerebzum. p eo. l. deuna.
Cerefoliũ quid est. l. apiũ.
Cerfe kerfe arabice idest cortex arbozis.
Ceritia. Cerasga. i. berbẽa
Cerinta herba. Plinius libzo. zi. capto. iz.
Cerner idest cribzare cernuclare.
Ceroferos. i. dens caballinus ⁊ est iusquiamus.
Cerona. i. affodillus.
Ceroneum. dcũ est a cera quaz recipit: vel eo ꝯ vt cera ductile sit.
Ceropica est sozdicies que egreditur de auribus lege vasachi.
Cerotas vocãt neruos cerruicis ad caput sustẽtãdũ appositos. Cornelius.
Cerotũ dr̃ a cera: qz omne cerotũ recipit ceram vel aligd loco cere. ⁊ ẽ quodam medium inter vnguentum ⁊ emplastrum spissius vnguẽto ⁊ liquidius emplo. ⁊ simplici ter prolatuz capitur pro ceroto. Hali. quod fit ex oleo rosa. ⁊ cera. Halie. libzo pmo de simplicibus. capitlo pzimo distinctionis secunde.
Cerotarium idem.
Cerotum ysopi idest ysopi humidum.
Cerseus. i. tribulus.
Cersialthebel idest chastalckel.
Cersimus. i. cgritudo que est magnitudo virge.
Ceruaria vl' ceruicellum: quid est lege eleboscos. elafon accruo qui grece dicitur elafos.
Ceruda idest radix afficis vel ipsum semen.
Ceruisia camum. i. foca.
Cerux idest ossa colli.
Ceruleus colozꝝ. Fm pliniũ grece beluus. fuluus. flauus. kianeos. cianeus. i. azullinus celestis. venetus ⁊ maris.
Cerusa quid est. l. affidhegi. psimithium. ⁊ est eruzgo plumbi.
Cerust ẽ serpẽs cozrnutus.
Ceruta. i. pulicaris. ⁊ ceruta ẽ qõdã vnguentũ fcũ ex cera ⁊ alys rebus.
Ceruis. pro eo. l. latamie.
Cesas. Cesastis. Cestras. i. gladiolus dexeris.
Cesacum idest betonica.
Cestrus. i. semperuiua.

¶ Laplin. CLI.

Cesmes vel besmes. vel crisomula arabi. grece microteca vel mela persica. latine vero cozula vel barioca. fructus iste est omnibus notus. SERAPION lib. aggrega. virtus eozuz est fri. ⁊ hu. in secũdo. nam pportionãtur persicis. Et idem aucto. alcanzi. laxant coleram ⁊ generãt humozes grossos. Et idẽ aucto. Rasis. Quidã patiebat̃ fumositates ab aliquo humoze existente in stomaco suo. ⁊ dedi sibi aliquibus vicibus de crisomulis recentibus ⁊ fedatus est ille fumus ⁊ ego nõ credo ꝯ reperiatur cibus aliquis frigidioz ⁊ magis stomaco iuuatiuus calido q̃ ipsa. ⁊ ideo fastidium tollunt. AVICENNA lib. secũdo cap. de crisomolis. melioza sunt armena. nõ eni cito aduenit eis cozruptio ⁊ acetositas ⁊ cum sumuntur crisomola oportet vt accipiatur masticis ⁊ anisi equaliter. ʒ. i. vsque ad. y. cum vino puro: aut vino de passis parum ⁊ mellis. sunt frigi. ⁊ hu. in secũdo. ⁊ oleũ nucleoz; eozum est cali. ⁊ sic. in secũdo. coz; humoz est facilis putrefactionis: ⁊ eozuz infusio sedat sitiz. ⁊ crisozciola quidem sunt cõuenientioza stomaco q̃ persica ⁊ armena nõ cozrumpunt̃ in stomaco. neq; acescunt velociter. ex eis vero que expellunt eozum nocumentuz est vt primo sumatur anisum ⁊ mastix cum miua aut vino de passis ⁊ cõficiant̃ cum melle puro. oleũ nuclei ipsozum etiã confert emozoidibus grauãt crisomola propter

gumi cerasi

velocitatem sue putrefactionis. vel infusio siccor ꝓfert febrib⁹ antiqs. IO. MESVE in antidotario suo. Oleū de crisomolis sedat dolorē ani ⁊ emorroidarū. ⁊ resoluit tumores vlcer. ⁊ impedimentū lingue ⁊ dolorē auriū.

Cesni. similis ē ferule bñs semē albū simile lēticule.
Cesta arauna. i. larduz.
Cesoras. i. iusquiamus.
Cestris. i. gladiolus. ⁊ cestris. i. semperuiua.
Cestron. Lestronales. i. betōica. a Dia. Psitotrifon. dr̃ in fridis locis nascit. hāc romani vectonicā dicūt. Hal. 6. sim. pbar. Lestrū herba ē hastā bñs tenuē lōgā vno cubito q̃dratā folia lōga ⁊ tenuia. filia drio obrotūda diuisa odorata ⁊ maiora ad radicē folia ifinita: semen eiꝰ vt spica sile timbre ⁊ radices tenues sunt sicē elleborus folia eiꝰ siccant vsui nečia. Macer dicit castrū. Ste. cestro dr̃ esse bustā abezeū. Pli. li. 25. ca. 8. post pncipiū.
Cestrum rustici idest tabanus.
Cetarobin idest vsnee.
Cetaurus. i. sisimbrium.
Cesus idest ypericon.
Ceterac idest citrac.
Cetherach est herba q̃ in muris būidis nasciť quā qdaz putant esse verā scolopendriam lz falso: qm̃ dicit ꝙ similatur scolopēdrie venenose. ꝑ qua. l. Aplenon.
Cethie. i. kakabre.
Cetherus. i. milium.
Cetibrion. i. agnus castus.
Cetidros. i. melissa.
Cetifas. i. sticbados.
Cetkumiere. i. pruna arbor. ⁊ est arbor pruni.
Cetos. cetros. i. citrum.
Cetri idest folium.
Cetron idest milium.
Cetrops. i. iuersatio palpe
bre supioris. Demost.
Cetroscaria idest nixa.
Cetura idest timiama.
Ceufud. Ceufund. i. eritiꝰ terrenus. l. iricius. fead.
Ceugadifinz. i. berbena.
Chabat. i. ozimum.
Chabati idest malua.
Chabel idest vulpis.
Chach idest citrullus.

¶ Capituluz. CLII.

Chachille ara. gre. azazz. lati. vo soldana vel soldanella. SERAPION. lib. aggre. ca. chachille. Chachille est herba similis vsnen: nisi qꝛ est maior. ⁊ boies quidē comedunt eam cū ficubus sicut comedunt alia olera. ⁊ folia eius similant folys nasturtij. ⁊ ipsa est ampliorīs būiditatis q̃ cicera ⁊ magis aquosa. Et idē aucto. babix. Chachille ozir insterquilinys. ⁊ ē herba similis vsnen ⁊ nō est vsnen. ⁊ in ea est aliq̃ caliditas propter suam salsedinē. ⁊ eius salsedo est salsedinis baurach. ⁊ hz ꝓprietatem laxādi aquā citrinā cū bibir ex ea aqua eius: ⁊ nō opz ꝙ buliat super ignem: qꝛ amitteret virtutē: sed detur in potu de eius succo sine ebulitōe ⁊ quātitas q̃ datur de ea ē ab vna tertia. lib. vsque ab duas partes. lib. cum. z. r. zuccari albi aut rubei fortis rubedinis. qō est qꝛ rubeū cuz lebleb ⁊ cū fumoterre ⁊ cum cathille fortiorīs virtutis est q̃ albū. Et idē auc. Isaac benarā. Chachille ē herba similis cicute in opatōe sua ⁊ est ca. ⁊ sic. cui⁹ ꝓprietas est ꝙ aufert eructuatiōes corruptas ⁊ aq̃ eius purgat aquā citrinā: ⁊ ꝓfert tumoribꝰ ventris ⁊ debilitati epatis ⁊ est ꝓueniēs nutrimento: ⁊ hz opatōez in stomaco ꝑ pter viscositatē paucā q̃ est in ea. Et idez auc. Aben Mesuay. ꝓprietas eius ē laxare aquā citrinā subito. Et dosis eiꝰ ē a quatuor ptibus. lib. vsqz ad. y. partes absqz ꝙ buliat. Et idē auc. Raf. purgat aquā citrinā ⁊ ꝓuocat vrinam.

Chadia vel catua idest caputia.
Chamelea. i. cardus maior. ⁊ est camelea.
Chaiasum. i. superiora foramina nasi.
Chameleuci idest sigillus salamonis.
Chali idest alcali.
Chamerops. i. Mithridatia. Pli. li. 25. ca. 6. in pn̄ ⁊ lib. 26. cap. 7. In fine.
Chalbanum. i. galbanum.
Cham. i. basilicon. ⁊ cham est quoddam flumen in quo inuenitur aspaltuz.
Chamirti. i. ebulus.
Chamucalchapar. i. capparus.
Chameb idest vua.
Chameleon. i. cameleon.
Chamus. i. fermentum.
Chamebalāos idest raffanus aggrestis.
Chanuchāuidē. i. anuiden
Chanucsebech. i. anetum.
Chananc. i. celidonia.
Char idest maus.
Chamokelas. gre. calādrinus auis.

¶ Capm. CLIII.

Chardel. ara. gre. vero ⁊ lati. sinapis. Sinapis duplex est spēs. vna est cuius semina exterius sunt subnigra. interiꝰ vo alba. Alia cuꝰ semina interius ⁊ exteriꝰ sunt alba. ⁊ hñt vnā virtutē: sz pma species est acutior scba. ⁊ componit sinapis a semi ⁊ napus. vnde sinapis. i. semi napus: qꝛ tenet mediū inter sinapim ⁊ napum. est ca. ⁊ sic. in medio q̃rti gradus. SERAPION. lib. aggre. cap. chardel. aucto. Diasco. Chardel. i. sinapis. ⁊ est eligēdū qō nō est nimis siccū nec extenuatū. ⁊ hz granum grossuz: ⁊ si frangit ē albū interiꝰ ⁊ est humidū. nam istud tale est nouū bonū. Idē auc. Ha. est ca. ⁊ sic. in q̃rto. Pli. li. 20. ca. 22. in pncipio. AVICENNA lib. 2. cap. de sinapi. Sinapi ē ca. ⁊ sic. in. 4. POSSE. SERAP. virtꝰ folior est ca. ulceratiua. ⁊ ꝑ pter hoc pungit multuz qñ terit ⁊ miscet cū radice enule ⁊ dimittitur sup locum ꝑ spaciū horē: ⁊ ꝓfert sciatice vlcerose ⁊ spleni ⁊ linit cū co scabies vlcerosa ⁊ aufert maculas vnguiū. ⁊ ꝓfert qñ radix eius suspēdit in collo hñtium dolorē dentiū. nam sedat eū. Idē auc. Diasco. Sinapis virt⁹ est ca. ⁊ subtiliat. ⁊ attrahit qñ masticat ⁊ qñ teritur ⁊ miscet cum aq̃ ⁊ tēperatur cū ydromelle ⁊ fit inde gargarismus ꝓfert aparibꝰ radicis lingue. ⁊ antiq̃ aspitati pulmonis facto cū co gargarismate: ⁊ qñ fit cū eo emplm̄ cum rebus ꝓueniētibus ad hoc resoluit scrofulas: ⁊ qñ teritur et applicat narib⁹ cōmouet sternutatiōez et cōfert epilēticis excitās eos et mulieri q̃ patitur suffocationē matricis. ꝓfert litargie qñ fit emplm̄ cū eo sup cap. postq̃ fecisti capillos eiꝰ abradi. et qñ admiscet cū caricis. et ponitur sup cutim donec rubeat ꝓfert siatice et duriciei splenis ⁊ ē ꝓueniēs. ꝑ pter dolorib⁹ antiqs. qñ volumus attrahere aliquē humorē ad exterior a: et quādo fit emplm̄ cū eo curat alopitiā: et qñ miscetur cū melle et adipe aut cū cera et oleo dissoluta mūdificat faciē: ⁊ aufert maculā seu liuorē qui fit sub oculo: et coquit cū aceto et linit cū eo scabies vlcerata et empetigo. et quādo teritur grosse et dat in potu confert febribus piodicis. et ꝓfert granitati auditus et tinnitui auriū. et quādo teritur et miscet cū aqua et melle et fit inde collirium confert obscuritati visus et pruritui palpebraruz.

AVICENNA. Sinapis incidit flegma et oleuz eius est calidiꝰ oleo raffani. et fugiunt ex fumo eius ymes venenosi. et illa q̃ ē siluestris generat humorē malū ⁊ in ipa sunt abstersio ⁊ resolutio. Et boies quidā comedūt folia eiꝰ et radicē eius elixatā et mundificat faciē et aufert occultationē et vestigia sanguinis mortui. Et siluestris ē bonum emplm̄ sordiciei et exiccat linguā et cōfert alopitie et resoluit apostemata calida et omne apa antiquū. et ponitur cuz caulibus sup scrofulas et confert scabiei et empetigini et cōfert ad dolorē iuncturar et siatice et mūdificat būiditates q̃ sunt in capite et fit ex ea emplm̄ capiti eius q patit litargiā. Et aq̃ eius distillat ad oēm dolorez auriū et molaris. et similr eius oleū et ꝓprie quādo decoquit in ipsa assa et est ex medicinis aperiētibus colatoru opilatōez. Et dixerūt quidā ꝙ si bibatur a ieiuno intellectuz efficit bonū. Et administrat in alcohol oculi ad panū ⁊ asperitatē si teratur et bibat cū aqua mellis aufert asperitatem antiquā in cannā pulmonis et extenuat splenem. et facit sitim et confert prefocationi matricis et facit desiderium coitus.

Charmel idest cicuta.
Charos. i. subet. qō stuporē virilē possumus dicere. Alexander cap. de litargia. Paulus ingt fit de eadē mā cū

litargia. differunt aūt. qꝛ hanc febris ꝑcedit. litargiā vero sequit. Hal. 8. memiri. cap. 6. ⁊. 12. terap̄. cap. pmo.

Charis. Laris idest alcaris. Alcharis.
Chas. Scassia. i. lactuca. Stephanus.
Charatin est granum parvuz simile cardamomo.
Charopos vel karopos est color qualis velleruz cameliorum subalbidorū. Theophilus.
Charnub. i. xiliqua. ꝑ qua lege charliub.
Chassacon. i. calaris.

¶ Capitulū. CLIIII.

Chasialchel. ara. gre. orchis vl afrodisia vl papismon. lati. vo testiclus vulpis vl satirion vel leporina. SERAPION. lib. aggre. ca. chasialkel sunt eius duo genera. vnū hz radicē seu testiculos albos ⁊ vocat chasialkel. Aliud vero habet testiculos rubeos deforis: intus vo albos: ⁊ vocat chasiaabel. Primū genꝰ satirionis vocat testiculus canis: ⁊ gre. kinosorchis. ⁊ est planta q̃ hz folia extensa sup terrā ꝓpe ipsam ⁊ orꝰ est ex radice vnius stipitis. ⁊ folia eius sunt sile folys olive: nisi qꝛ sunt subtilioza eis ⁊ lōgioza sup terrā extensa. ⁊ longitudo eiꝰ est fere in longitudine vnius palmi. ⁊ florē hz colorīs purpurei. radix eiꝰ est silis radici bulli: nisi qꝛ ē tendēs ad longitudinē ⁊ subtilitatem. Et est duplex sicut sunt due olive in figura. vna inferiꝰ ⁊ alia supius. vna plena ⁊ alia vacua rugosa: ⁊ comedit radix eius elixata sicut bulbꝰ. ⁊ iste dr̃ satiriō quo oēs cōiter vtūť. Et subdit. Secundū vo genus satirionis hz duas spēs. vna est q̃ vocat arabice chasialhabel. siue casialchaleb. i. testiculus vulpis ⁊ vocat silr cathariсh ⁊ nominat hoc ī greco trifoliū: qꝛ plurimū qō de eo nascitur est bñs tria folia declinātia versus terrā. ⁊ similant folys acetose maiorīs aut folys lyly: nisi qꝛ sunt minoza eis ⁊ in testiculo suo ē rubedo declinās rubedini sanguinis: ⁊ hz stipitem subtilē longitudine vnius brachy: ⁊ hz florē similez florībus lyly albi in figura. ⁊ radix eiꝰ similatur cepe bulbi in figura ⁊ est in magnitudine mali exterius rubei colorīs interius albi sicut ouū. ⁊ qō de ipa administrat est radix. Pli. lib. 26. cap. 10. circa pncipiū. GALIENVS. 8. sim. pbar. ca. de testiculo canis fm translatōez arabicam. est dulcis radix eius ⁊ virtꝰ est eius ca. ⁊ hu. nisi qꝛ in būiditate eius est inflatio supflua ⁊ incitat libidinez. GALIENVS. 8. sim. pbar. cap. satirion. fm translationē grecam. Satirion vel trifolium hu. est ⁊ ca. complexionis: quocirca ⁊ gustantibꝰ ipz videt dulce ⁊ ventosam humiditatē possidet. ⁊ ꝑ pter ea ꝓuocat ad venerea. hoc aūt ⁊ radix huius efficere nata ē. vt quidā scribunt etiam episcotomū sanat cū vino nigro austero bibitū. Et idem fm translatōez arabicaz de testiculo canis. radix eius est duplex similis radici bulbi. vna plena. ⁊ sapor illius radicis que est plena est dulcis multe humiditatis ⁊ supfluitatis inflatiue que quādo bibit incitat libidinē. ⁊ alia mollior siue vacua que habz complexionē q̃ declinat ad caliditatē ⁊ siccitatem. ⁊ est in ea humiditas digesta digestiōe completa. ⁊ ideo cōtingit ꝙ cū hoc ꝙ nō incitat coitum facit contrariū ⁊ abscindit euz ⁊ iste ambe radices comedunt assate sicut comedit radix bulbi. DIASCORI. ca. orchis fm translatōez nr̃am. Orchis. i. satirion dicitur de radice eius ꝙ si vir comedit partem maiorē eius generat masculos ⁊ si minorē comedit generat feminaz. Et qō mulieres partium italie dant tritam cum lacte capraꝝ ad incitandū libidinē ⁊ quelibz ipsarum habet operationē contrariam alterius quando bibitur. Nascit in locis petrosis ⁊ arenosis. Et idē aucto. Archisalie. Alia est species quā nominant quidaz sandachias ꝑ pter suum iuuamentū magnū. ⁊ est herba habēs folia similia folys porroꝝ. nisi qꝛ sunt latioza ⁊ est humiditas in ea que adheret manui. habēs hastam longaz circa longitudinē vnius palmi ⁊ habet florē purpureū. ⁊ radicez similē testiculis. GALIENVS. 8. sim. pharma. capꝰ orchis quā ⁊ serapicidam vocāt fm translationē grecam in sapore istius speciei: supple vltime dicte aucto. Archisalie est stipticitas. ⁊ virtꝰ eius est siccior virtute radicis que dicta est prius. ⁊ propter hoc etiā nō ita confert in coitu sicut predicta ⁊ desiccat ⁊ est adhuc siccior. virtus eius est etiā que resoluit apostemata inflata quādo ponitur super ea ⁊ mūdificat exituras sordidas ⁊ curat berisi pillā. ⁊ q̃ndo est sicca curat apostemata frauduleta putrida. ⁊ qꝛ in ipsa est stipticitas retinet ventrem qñ bibitur. DIASCORI. Quādo de ista specie fit emplastrum ipsis testiculis resoluit apostemata flegmatica eorum ⁊ mūdificat vlcera ⁊ formicā ⁊ aperit emorroidas. Et quādo fit emplastrum cū ea sedat apostemata ca. ⁊ si administratur sicca prohibet dilatationem vlcer ⁊ abscindit putredinē eorum ⁊ curat vlcera fraudulēta que sunt in ore. Sed sciendum ꝙ satirion est cali. ⁊ humi. in primo. Sed est alia species satirionis que vocatur herba basilica grece. ara. digiti citrini vel buzeidez. latine vero palma christi: cuius folia sunt similia pme speciei satiriōis: sed gracilioza cuz nigris punctis radix eius brāce manus vel palme manus habz similitudinē florīs crocci cuz vino vel aqua tritū crocatū efficitur. ORIBASIVS. cap. de palma christi. venenis resistit. quā q̃ habuerit a maleficys ⁊ venenis securus erit. AVICENNA. lib. secūdo cap. digiti citrini. eius figura est sicut vola manus cōmixta ex citrinitate ⁊ albedine ⁊ est dura in qua est parum dulcedinis. ⁊ ex ea est citrina cū parua alteratione atq̃ albedine est ca. ⁊ sic. in secūdo. resoluit supfluitates grossas valde. ⁊ est ei ꝓprietas valde mūdificandi cutim: ⁊ cōfert membris nerusis ⁊ impedimētis suis: ⁊ cōfert manie ꝑ pte ⁊ loco eiꝰ in iuuamēto manie ponit q̃tum est medietas eiꝰ ex bederagsen cū duabꝰ tertys ipsius de sod. i. cipex.

Chatum. i. incubus.
Chaugametb. sunt ea que sunt salita ⁊ composita ⁊ comeduntur post cibum sicut capparis ⁊ oliue.
Chaua. Cauba. i. vinum album ⁊ debile.
Chauchati. i. soda fortꝰ cōprehendēs totū caput.

¶ Capitulūz. CLV.

Chauraf ara. gre. ⁊ lati. hyrūdo. SERAPION lib. aggre. cap. chauraf. auct. Hal. Chauraf multi faciūt cū melle ⁊ liniunt squinantiā ⁊ oia apostemata gutturis ⁊ vulue. ⁊ multi sunt q vtunť hoc cinere ī cobol ad acuendū visum. ⁊ alij deficcāt hyrūdines ⁊ terunt ⁊ dāt in potu de piluere illo aureū vnū ad bas infirmitates. DIASCORI. ca. de hyrūdinibus. Quando accipit pullus hyrūdinis in augmēto lune ⁊ sit pmus quē habuit mater in nido eiꝰ ⁊ scindit inueniunt in ventre eiꝰ duo lapides: vnus quoꝝ est vnius colorīs: ⁊ aliꝰ hz colores diuersos. q stringant in corio vituli aut cerui a nteq̃ tangāt terrā. ⁊ suspēdunt in collo aut in brachio epilentici ⁊ ꝓfert ei ⁊ multi fecerūt hoc ⁊ curati sunt curatione pfecta. Et qñ hyrundo comedit hz saporē sicut auis q̃ dicit sofadas. i. facetola. ⁊ fit ex eo cobol ⁊ acuit visuz. Et qñ comburunt magne hyrūdines ⁊ miscet cinis eaꝝ cuz melle ⁊ fit inde cobol. caligines oculoꝝ detergit. B et sqnātie ꝑ dest ⁊ vulue. fauciū tumorē cōpescit ⁊ saliunt ⁊ sicant: ⁊ fit ide puluis. ⁊ accipit. z. i. cū aq̃ ⁊ ꝓfert squinātie ⁊ apatibus gutturis ⁊ vulue. ⁊ silr facit cinis pullor eius qñ adurunt. cerebrū eius qñ miscet cum melle ⁊ fit inde cobol in pncipio descensus aque ad oculum confert.

Chaurum. i. celidonia.
Chautin. i. memithe.
Chaxcbac. qd ē. l. Laxchar.
Chebz ē ꝓpriū nomē loci.
Chebz. i. scozia. Aui. fex.
Chifistidos. dz dicere herfistidos ⁊ ē hypogstidos.

¶ Capitulū. CLVI.

Cheiri. SERAPION lib. aggre. capi. de cheiri. aucto Diasco. est planta nota habēs diuer-

sitatem in specie sua a diuersitate florum cognoscit. nam quedã habz florem albũ: quedã purpureũ: ⁊ quedaz citrinũ ⁊ que habz citrinuz melior est ⁊ aptior in medicina: sed quidaz dicunt q̃ cheiri sunt flores similes violaꝫ nõ in die: sed in nocte redolentium: quoꝫ odor est odor violaruz ⁊ veꝫ dicunt. Et idem aucto. Hali. Eius floris substãtia est subtilis aquosa ⁊ propie sicca ex ea. ⁊ sapor eius est amarus ⁊ virtꝰ ciꝰ est q̃ calefacit ⁊ desiccat ⁊ abstergit ⁊ subtiliat etiam. POSSE. SERAPION. Subtiliat maculas grossas que sunt in oculis: ⁊ aqua decoctiõis eius puo cat mẽstrua ⁊ expellit secundinã ⁊ fetum mortuũ quãdo sedetur in ea: ⁊ quando bibit cum aqua aut alia re corrũpit fetuz: ⁊ curat apostemata matricis quando supponit eis ⁊ ꝓprie antiq̃ dura. virtus seminis eius est sicut ipsiꝰ. cõfert fistulis quãdo desiccat ⁊ pulueriza ꝫ in eis ⁊ ꝓfert omni apostemati duro petrificato. ⁊ habens colorez citrinum ad omnia est fortior. Cheiri flores sunt similes viole in odore. quorum aly sunt albi: aly sunt glauci in nocte potissime redolẽtes: ⁊ eoꝫ herba alio nomine vocat herba gallica vel flores cipri. Et aly sunt colozis purpurei q̃ herba a romanis vocatur consolida licet incongrue. prime aũt due species scilicet citrina ⁊ alba sunt species viole secundũ Diasco. vt apparet in. l. feneflig.

C hemosis Demost. est vehemens oculoꝫ tumor vt minime claudere valeãt oculos egrotantes adeo vt albe ptes pme tunice sanguinolẽte atq; extantes appareãt pupillã superãtes nõ alr q̃ marina conchilia semiclausa aliquã partem sui corporis exterius faciant pmine re. vñ nomẽ greci eidẽ passioni posuerũt. nam conchã chemẽ appellãt ⁊c. Oriba. ⁊ ẽ obtalmia dicta ab Aui. guardenegi. Halie. lib. de anathomia oculorum.

C heria est vlcus cancerosum. Halie. lib. de apãtibus.

C herua idest herua. ⁊ ẽ caputia.

C hesice idest orobus.

C hesim. i. planta similis ferule. semen habens albũ simile lenticule.

C hesmet. i. antimonium.

C hetis. i. alfefesis.

C heudanũ ẽ succus niger ex q̃ falsificat museꝰ. ⁊ ẽ algallia: ⁊ dicunt gdã q̃ sit gũmi glandiũ: ſz in radice xilocaracte iuenit.

C hesmet. i. antimonium. ¶ Laplm. CLVII.

Chiarzamber. ara. gre. ⁊ latine. Cassiafistula. SERAPION lib. aggregaca. chiarzamber. Chiarzãber. i. cassiafistula. ⁊ sũt cãne cõcaue. quaꝫ color est rubeus ad ingredinem decliuis ⁊ inter ipsas sunt lamine ex carne nigra ⁊ parietes diuidẽtes inter eas: ⁊ intra laminã sunt grana sicut grana xilocarcte: ⁊ eiusdem magnitudinis: sapor eius est dulcis: ⁊ color eius est inter glaucedinem ⁊ rubozẽ: ⁊ affertur a babilonia ex terra aliemen: ⁊ virtus eius est q̃ ipsa est equalis cõplexiõis. ⁊ electa ex illa est que est in cãna sua interius nigra grauis ⁊ lucida. ⁊ qõ de ipsa vtimur plurimũ est caro. lz ẽt cortice aliquãdo. Et idem aucto. Aben Mesuay. virtus eius est que resoluit ⁊ extinguit acuitatem sanguinis. IO. MESVE. Cassiafistula est ex medicinis in qbꝰ est fiducia iuuamentoꝫ. ⁊ est sine nocumento carẽs acuitate ⁊ mordicatiõe: ⁊ omni excessu ledente: que põt exhiberi in omni etate: ita q̃ pueris ⁊ pgnantibus. cõstat aũt eius electio in sex pprietatibus: vt q̃ eius arundo sit grossa plena splẽdens multi ponderis ⁊ sit pulpa eius splẽdẽs ⁊ pinguis: ⁊ hausta ex arundine ⁊ ꝓseruata in vasis vitreis est equalis cõplexionis ad latus caliditatis declinãs: ⁊ est bu. in pmo. ⁊ ẽ lenitiua ⁊ resolutiua clarificatiua sanguinis sedatiua eius acuitatis ⁊ colere rubee. nocet debilibus habẽtibus viscera lubzica. remouetur ab ea boc nocumentũ in permixtiõe mirabolanoꝫ ⁊ reubarbari ⁊ aq̃ masticis ⁊ spica: ⁊ quãdoq; necessariũ est ei addere lubzicitatẽ ⁊ ꝓprie in desiccatiõe visceꝫ. quare miscet ei olim de amigdalis dulcibus ⁊ diuretica faciunt eaz declinare a vias vrine. quare necessaria est eoꝫ permixtio quando opz mẽbris secũde expulsionis ꝓferre. ⁊ ipa est de tarde ⁊ debiliter solutõem facientibus. ꝓpter quod permiscẽda sunt cũ ea ex rebus hũtibus acuitatem sicut albasce ⁊ yspus. ⁊. n. vigozãt eius operationẽ: ⁊ magis adhuc si cũ quibusdam ex ventrez soluentibus misceatur: ⁊ ipsa cũ aqua casei est nobilis operationis. Plinius lib. iz. cap. zo. in fi.

POSSE. SERAP. auct. Aben Mesuay. Cassiafistula extinguit acuitatez sanguinis ⁊ sedat apostemata dura q̃ sunt ex eo ⁊ resoluit apata dura que sunt in gingiuis ⁊ gutture q̃ fiunt cũ ea gargarismata cũ aqua arboris vulpis ⁊ passulis ⁊ ꝓfert icteritie ⁊ dolori epatis ⁊ purgat colerã adustã ⁊ mollificat ventrẽ mediocri mollificatõe ⁊ mundificat neruos. IO. MESVE. Cassiafistula mũdificat sanguinẽ ⁊ remouet acuitatẽ eius ⁊ sedat sitiz: ⁊ ꝓprie cũ succo endiuie aut saltem depurata secundũ artem. ⁊ ipsa quidẽ mundificat stomacũ ⁊ educit coleraz ⁊ flegma ⁊ illud opatur sine nocumento ⁊ caret mordicatiõe ⁊ ipsa quidẽ lenit gutt ⁊ pectus: ⁊ resoluit apata acuta in eis: ⁊ confert calefactioni renum sumpta cũ diureticis ⁊ infusione liquoris: ⁊ ꝓhibet generatõez lapidis in eis: ⁊ ꝓfert febzibus colericis. Et dosis eius ꝓm Serap. aucto. Aben Mesuay ẽ a. z. vi. vsq; ad. x. AVICENNA li. z. ca. de cassiafist. Cassiafistula est eq̃lis in caliditate ⁊ fri. ⁊ bu. ⁊ ẽ resolutiua ⁊ lẽitiua ⁊ ꝓfert apatib⁹ calis ⁊ visceribꝰ ꝓprie ⁊ gutturi q̃ ex eo fit gargarismꝰ cũ aq̃ solatri. ⁊ linit sup apata dura ⁊ confert eis. ⁊ linitur ex ea podagra ⁊ iunctura dolorose: quando dissoluit manibus in aqua coriandri humidi cuz spuma psilly: ⁊ deinde fit ex ea gargarismus. confert ꝓfocationi ⁊ mundificat epar: ⁊ cõfert icteritie ⁊ dolori epatis: ⁊ est lenitiua vẽtris ⁊ educit colerã adustã ⁊ flegma ⁊ resoluit sine nocumẽto ⁊ absq; mordicatione adeo q̃ ipsa est ꝓueniẽs ꝑgnantib⁹: ⁊ soluit eas. loco eius ponit medium ipsiꝰ de tereniabin: ⁊ triplũ ponderis eius de carne passulaꝫ. octauuz ponderis ipsius de turbith: ⁊ q̃q; ponit loco passularum liquiritia.

C hias idest mastix.

C hibane est species cardamoni subtilior. cardamomo vtimur. ⁊ alio nomine vocatur chimenon.

C hibesi idest malua.

C hibane est species carda ara. vel albusac. lati. vero ⁊ grece sulfur. ¶ Laplm. CLVIII.

Chibur. ca. ⁊ sic. in quarto. terra est actiõe calozis excocta in essentiã sulfureã cõmutata aquosis terrestribus ⁊ igneis transeũtibus. Est aũt aliud sulfur viuum qõ tale est quale a terra ꝓducit. Aliud est extinctũ siue mortuũ qõ artificialiter paratur ⁊ in calamis ferreis fundit. AVICENNA lib. z. cap. de sulfure. Est omnibus notum ca. ⁊ sic. ad quartũ ꝓueniẽs ⁊ subtiliatiuũ ⁊ attractiuum. DIASCORI. cap. sulfur. Eligendum est viuuz ⁊ colore limpidũ. ⁊ resplendens ⁊ plucidũ sine lapide qõ missum in focũ viridem facit colorẽ ⁊ pinguẽ. nascitur in melosda ⁊ lippara. POSSE. DIASCORI. Resoluit ⁊ abstergit ⁊ resistit venenis maritimis ⁊ alys similibus eis. q̃ terit ⁊ pulueriza ꝫ super locũ morsure. ⁊ conficitur cuz sputo aut vrina aut cũ oleo veteri aut cum melle aut gluctine albotin curat scabiẽ: ⁊ egritudinẽ in qua eleuat cutis. ⁊ hoc qz ipsum aufert egritudines absq; hoc q̃ impellat materiã ipsoꝫ ad interiorꝫ corporis ⁊ educit saniẽ ex pectore. ⁊ quãdo trãsgluctitur cũ ouo sorbili aut fit fumigium cũ eo confert asmati. Et q̃ fumigat mulier cuz eo educit fetũ: ⁊ miscet cũ gluctine albotin aut resina pini ⁊ aceto ꝓfert scabiei vlcerose ⁊ empetigini ⁊ maculis albis q̃ fiunt in vnguib⁹ ⁊ aufert morfeam ⁊ curat elefantiã. ⁊ silr cũ resina ⁊ aceto curat punctura scorpiõis. ⁊ q̃ miscet cũ nitro ⁊ fricat inde corpꝰ aufert puritũ: ⁊ sumit

in potu cũ aqua aut ouo sorbili curat hicteritiã: ⁊ ẽ bonuz coziẽ: ⁊ quãdo pulueriçatur sup corpus aufert sudorez: ⁊ q̃ linit sup podagrã cum nitro ⁊ aq̃ cõfert ei: ⁊ cõfert q̃ fit fumigiũ cum eo surditati ⁊ obliuioni: ⁊ miscet cũ melle ⁊ vino: ⁊ curat attritiones auriũ quãdo liniunt cũ eo. AVICENNA. lib. scõo. caº. de sulfure. ca. est ⁊ sic. ad quartũ ꝓueniens. est subtiliatiuũ attractiuuz: ⁊ est ex medicinis ad albaras ꝓprie dum nõ tãgit ipz ignis. Et quãdo miscetur cũ gũmi albotin eradicat vestigia que sunt ĩ vnguibꝰ: ⁊ cũ aceto ponit sup morfeã: ⁊ ponit sup adustionẽ ⁊ vlcerationẽ: ⁊ abstergit empetiginẽ: ⁊ ꝓprie cũ visco alimbat: ⁊ ꝓpe ẽt cũ aceto. ⁊ cũ nitro ꝓpter puritũ lauat ex eo corpus: ⁊ ipm est cũ nitro et aq̃ sup podagrã linituz conueniens. et stringit coriçã suffumigatum: et administratur cum aceto et melle sup contritionẽ aurium.

C hicatũ. i. fumosũ vt odor piscis. baly secũda tegni. cõmento. 33.

C hichamini. idest bolꝰ armenus.

C hictanda quid est. l. hatronig.

C hilus. i. succꝰ hiachilon. i. de succis vt syrupus diachilõ. i. de succis. ide chisma. i. cristere: ⁊ dr̃ chilus cibus in stomaco digestus. l. Quili.

C hilũ. i. succꝰ ligritie.

C hilos vel chiles. i. verruca silis capitibꝰ clauoꝫ.

C hili. gre. chilos labia vel labium.

C hilidomon. quid est. l. celidonia.

C himosin. gd ẽ. l. Limosis. Chemosis. Theoõ. pris. Cassius fe. Demostb. A. Guardenegi est spẽs cocognidy. Hal.

C himolea. i. cimolea.

C himon. i. manus.

C himꝰ ẽ massa hũoꝫ fcã ĩ epe ex succo tracto a stõ.

C himera. gre. capra. al. caput.

C himerꝰ. gre. i. edus.

C himenon. i. chibane.

C himorcia. i. ciminũ.

C himara. ẽ cardus qui comeditur.

C himosis. quid est. l. Chemosis.

C himũde. idest fluxus mẽstruozum.

C himus. gre. humor.

C himetra muge. gre. Chimones. Pau. Cassiꝰ fe.

C himeda. Chimõaces. chinutea. Cassius felix: sunt perniones. lati. dicte rosule a pnitie qm̃ sũt a frigore hyemis tempore: ⁊ oriũtur in calcaneis ⁊ digitis pedum.

C hinariũ. vnguẽtũ in antidotario. a catlo canis dictum kinarium.

C hinaria. Adractiꝰ. Adractis. Linara. Carduus. i. cardus qui comeditur. Oriba.

C hinobar. i. cinobar.

C hindes gd est. l. lapis liberans a venenis.

C hinosbatin est scõa spẽs barbi q̃ vocat idea.

C hion vocatur vlcus mellinũ malũ p foramia velut mel pus emittẽs.

C hirurgia. idest manualis incisio.

C hirtim. idest altea. Chiti idem.

C hirates est põdus q̃tuor granoꝫ ordei.

C hirabes. i. scrofule.

C hirite. i. ordeum.

C hirim. idest porcelliones pisces.

C hiros. gre. i. porcus.

C hirogrillus. vel cirogrillus idẽ. sed verius dicit chirogrillus. ⁊ quid est. l. cirrigrillon.

C hiros effectinos. i. manuum operatio: vel ornꝰ arbor. vel porcus huius anni.

C hiroma. idest armonia cum non purum. p quo. l. vasach.

C hironus. i. kirion.

C hisebeniũ. i. rosa regis.

C hitran. gd ẽ. l. hictan.

C hitrouolia. quid est. l. hatronig.

C hium. i. lentiscus.

C hoa. Choen. idest malus granatum.

C hobzaleorotb. i. ciclamẽ vel malum terre.

C ochiũ. i. vitulus marinꝰ. foca. koki. Cochium.

C homos. i. cronicus.

C onchia. arab. ꝓm Albatu dicit affodillus. et dicit afras liauras: et alige.

C honica. chonus. coniçuli cicuta idem.

C honossonobarũ magnũ. idest pinus.

C homle: ꝓm Diasc. vocat q̃dã spẽs orizani.

C honus. i. coniça.

C hop. i. sup calcaneũ retro

C hobol. ara. gd ẽ. l. Lobol.

C horros. gre. fenuz. lib. de doctrina gre.

C horus. i. vulturꝰ ventꝰ.

C orona regia. i. pratellũ.

C horosus est nomen cuiusdam lapidis.

C horore. i. spuma maris.

C hos alcalip. idest testiculi vulpis: et est satirion.

C hosalkeb. i. testicli canis et est spẽs satirionis.

C hriconicha. idest radix vnguium.

C hrimon. i. cepe.

C hrion. est vlcus mellinũ malũ pus emittẽs velut mel p foramia parua. Lorne l. cel.

C hrision. gre. aurum. crisos. krisis vero per. k. est iudicium.

C hrisimi semen. i. rubi: vt in antidotario vli.

C hrisma. gre. vnguentum

C hrisocalcos. i. auricalcũ.

C hrsocolla. quid est. l. crisocolla.

C hrisitis litos vocatur aureus lap. et aliq̃ litargirum sic vocatur.

C hrisolitos. i. crisolitꝰ lapis

C hrisofrl. gr. piscis aurata.

C hrisonichia vl riçonichia gre. radix vnguiuz: nam riça. gre. radix.

C hrisura. ẽ semẽ in antidotario virili in mitridato more rubi exponitur.

C hritas. i. glandula.

C hrite krite. gre. oleum.

C hrites. Dia. dõchion. gre. i. puissima et purulenta collectio. latino vo noie vocat orzeolum in capillis palpebraꝫ. aut paulo superius nascẽs. ferbunculus dicitur et pasten.

C hroma. gre. color.

C hromicti. Steph. basalũ idest cepe.

C hromion. i. cepe.

C hromonos. i. ãnꝰ. ⁊ ẽ tps mẽsurãs spatiũ vniꝰ ãni.

C hromicon. i. tẽporalia. annualia. ide cronica.

C hronos annus tps. Chronios. inde chronicus diuturnus: tpalis tardus.

C hrotofion. gre. lati. tardus vel antiquꝰ dolor capitis totius. vel timporũ ac frontis.

C hulem. idest herba capillatia.

C humbe. ara. birnach. et ẽ affodillus.

C hurcar. idest cardamẽ. l. fisimbrium.

C urice. i. affodillus.

C iamon. Pliꝰ. lib. zi. ca. iz. idest culcasia. colocassia.

C ianeus gre. i. colorꝰ kianꝰ: ⁊ est inter viridem et nigrũ. Alexã. Theophilus

C ianides. idest fauatia vl fabaria.

C ianũ. Hal. ad paternianũ in metallis ingt inuenit in quibus es cõflatur: et in quibusdam maris litoribus.

C iarxamber. idest cassiafistula. Serap.

C ias. idest miorratio anguli oculi.

C iatiscus. i. pars istrumẽti qua fricantur palpebre scabiose.

C iatus est nomẽ ponderis mẽsurãs. ʒ. i. ʒ. Nã vbi in Sera. ca. de pinu habet exverbo Diasc. ʒ. iiij. ʒ. in liꝰ Diaf. ꝓm trãslationez nostraz habet ciati tres. ꝓm Isidorũ ponderat. ʒ. xij. Hal. ʒ. simpl. phar. c. ʒº. distin. tertie.

C ibarariũ. in antidotario virili vnguẽtũ chinariũ a catulo canis dictũ ẽ qõ sic vocat gre. per. k. scribi debet.

C ibariaticon ẽ potꝰ q̃ loco vini fit vt ceruisia et medo: ⁊ huius qui est quasi cibus et potus.

C ibegrafon. i. mẽtastrum.

C iberiũ. Liberiaꝫ. i. cotili

C ibibi. iuiube. (don.

C ibi gradion. i. cinita.

C ibisar. i. siçamus.

C ibotia. i. cataputia.

C ibologas. i. iusqamus.

C ibosagria. i. almea.

C ibosar. i. flammula.

C iburgi. i. morsus galline.

C iburium. i. altea.

C ibusalion. i. ellenium.

C icara. i. la cenzala. virtus eiꝰ ẽ q̃ frãgit lapidẽ. hoc animal cãtat vsq; ad crepitum. vt dicitur.

Cicci vel cici.i. cataputia.
Cicerula qd ē.l.lachiri.Dolaka.·Pli°.li°.i8.ca.iz.ī fi.
Cicer cōe qō est.l.Oemps.·Pli°.li.i8.ca°.iz.in fine.
Cicer aretinū.i.cicer nigr.
Cicer crios .i.cicer rubeu.
Cicer erraticū ꝗ Dias.vocat a gbusdā serpillū in ꝓo ca.l3 aliqui dicāt q̃ sit cardamomū:ꝗ falso.
Cicer iperatozis.idest tribulus marinus.
Cicer peregrinū.i.ozobus.pro qua.l.sersenne.
Cicer rusticū.i.cocognidiū
Cichini.i.althea.Halie.6°.simpl.pharma.
Cici.Diasc.Cici aut sisam° agrestis.t̃c.est pentadactil°cataputia maioz kerna.ara.Hal.ꝓmo memiri.cap.ꝓmo.
Cicida.Cicidos.Licionfatis.Licis.gre.kikidos.kikinux.i.galla.Halie.cap.de carne.
Cicisa.i.galla asiana.
Cicion.i.cituta.
Ciciri.i.rānus.
Ciclamon.i.pentafilon.
Ciclamen.Ciclaminos fachailesus panis porcin°.malū terre.p q̃.l.butboz marien.Diaſ.cassamum gre.fachlaminos.
Ciclamus.i.ellebozus.
Ciclamin°.kiclaminos.vl ciclā tenuos.est q̃dā species ciclaminis.p quo.l.butbozmarien.Diascoz.·Pli°.li.z5.ca.9.aī me°.
Ciclātemos ē spēs ciclaminis.Diaſ.·Pli°.
Cicla.i.turdus auis.
Cicla folium.i.polium.
Ciclas a ciclos gre.qō ē rotunduz vel circulus ē piscis gdaz carnes molles hās ꝛ būidas nā digestibilis.quez aliq ptisanam marinā vocāt:vt Alexāder capitulo ō cibis pleu reticozum.
Cicleas est qōdā vinuz facticiuz quo vtunt pthi.·Pli°.li°.i4.ca.i6.
Ciclos.i.siricon.
Cidus vel ciclusus.i. exercituz vel reuolo tēpozis.
Ciconfa auis ara.vocat pelargia:cuius fimus cum aqua datus epilenticos curat.l.fimus.
Cicozia idest anagallus ꝗ aliquos.

¶Laplm. CLIX.

Licozea lati.vel spōsa solis vel solissequia.ara.būdebe.gre.seris vel ituba vel gegucisi.

Cicorea
Sponia Solis Lnd
Solsequium
Būdebe Ara
Seris
mtuba gre
gegecysi

SERAPION.li.aggre.ca.būdebe.auc.Dia.i.Licozea ꝛ est endiuia.ꝛ hz duas spēs:naz vna est domestica ꝛ alia silueſtris:domestica vocat scariola.silueſtris vocat tarapacon:ꝛ est alia spēs que vocat cādarel.Sed scariole sunt due spēs.vna similat latuce habēs folia lata:ꝛ scōa hz folia stricta:ꝛ ē amara:ꝛ tarapacon hz folia latioza q̃z domestica:sed cādarel planta ꝛ stipes similat endiuie silueſtri.ꝛ iō dicit q̃ est silueſtris spēs:folia vo ei° ꝛ stipes ꝛ radix ei° subtilioza sunt endiuie silueſtris:ꝛ reperit sup ramos eius gummi sile mastici.aliqn in q̃titate fabe.Et est alia spēs ex cāderel hās folia veluti icisa extēsa sup terrā ꝛ stipites plenos molles:radices hūtes subtiles sūmitates.folia ei° rara ad rubedinē tēdentia plana.nascit plurimū in locis cultis. GALIE.8.sim.phar.ca.cōdrule ꝗ trāslationē grecā.ꝛ scōo memiri.ca.z.Condrule spēs cicozee vl lactuce est:hāc etiā qdā seraisiū cicozeū nomināt: est qdē eiusdē vtutis cum illa:nisi qz plus hz subamaritudinē in gustu:ideoq̃ siccioz est. DIASCORIDES.cap.seris ꝗm trāslationē nostrā.Seris.i.cicozea.Eius due sunt species. vna agrestis ꝛ alia hortiua: agrestis vo pigris aut cicorion appellat q̃ lata folia nō habz.Alterū vo.s.hortiuū duas hz spēs.vna hz folia lactucc.alia vo amara est ꝛ hz folia angusta:sed agrestis est vna spēs q̃ vocat serralia:eo q̃ tirsuz hz in modū serre.ꝛ est alia spēs que latine vocat spōsa solis vel solissequia vel ituba q̃ ē oibus manifesta.

GALIENVS.8.sim.phar.ca.seris ꝗm trāslationem arabicā.Licozee domestice sapor ē stipticꝰ cū amaritudine:ꝛ vtus eius est q̃ plus ifrigidat q̃z silueſtris:ꝗ qz in ea ē admixta humiditas extranea multa ablata ē ab ea siccitas:sed in sapore agrestis est stipticitas cuz amaritudine: sed amaritudo eius est fortioz q̃z endiuie:ꝛ ei° vtus fitis ē vtuti endiuie nisi qz plus est vtus desiccatiua in ea.Et idē ꝗm trāslationē grecā.seris.i.endiuia subamaruz est olus ꝛ magis silueſtris. quapropter putridam .i. amarā nūcipant.qdā vo cicozeā nomināt:est aūt fri.ꝛ sic. ꝓplexionis vtraq̃z ꝗm pmuz accessium.domestica vo magis ifrigidat silueſtri que ex admixtione multe būiditatis pdit siccitatem.ambe vo stiptica participāt:q̃litate sicut ꝛ codilia vl candarel.ꝛ.n.ꝛ ipsa endiuie est spēs. POSSE:SERA. auc.Diaſ.Endiuie spēs agrestis.ſ.ꝛ domestica sunt stipticeꝛ ifrigidatiue ꝛ bone stō.qn.n.coquunt ꝛ comeduntur debilitati stōi:ꝛ fit ex eis emplm ad cardiacā:ꝛ cōfert podagre ꝛ aꝑatibus calidis oculoꝝ:ꝛ qn fit emplm cuz ea:ꝛ cū radicib° eius cōfert pūcture scozpionis. Et qn cum ea fit emplm cū sanich cōfert berisipille:ꝛ quādo eius aqua miscet cum ceruſa ꝛ aceto fit ide vnguētum vtile:vbi oz īfrigidare.Et dixi in candarel gūmi eius quādo miscetur cum mirra:ꝛ fit ide nascale,puocat mēstrua:ꝛ terit herba cum radice:ꝛ miscet ꝛ fiunt trocisci: qui qn dissoluuntur cum aq̃ ꝛ nitro:ꝛ linit cum eis mozfea.curat eam ꝛ gūmi eius facit adherere pilos palpebzarū:ꝛ qn in radice eius que est recēs ifigitur acus:ꝛ illa humiditas que adheret acui linit super oculū pili palpebze.facit eum adherere:ꝛ qn bibit cum vino cōfert mozsui tiri. quādo aqua ei° coquit cum vino ꝛ bibit stringit ventrē:ꝛ lac eius aufert albedinez oculi:ꝛ differūt in specie: qz que habz folia velut cozrosa vtus stipitis ipsi°ꝛ folioꝝ est maturatiua:ꝛ fact pilos adherere in palpebzis.Et idem auc.Alcanzi. Tarara con cōfert pūcture scozpionis.ꝛ idem auc.Pauli. ꝛ Aben Mesuay:in estate aūt amaritudinem habet amplius:et tūc declinat ad calitatē aliquā tēpoze estiuo . Et idē auc. Almege.Quod vincit in complexione sua est frigiditas ꝛ siccitas:ꝛ in ea est amaritudo.ꝛ cuz his ambob° est stipticaꝛ stipticitate tēperata.ꝛ ideo est vna ex medicinis bonis vistemperātie caliditatis epatis.Et idem auc. Ha. in dietis.Endiuie vtus est sicut virtus lactuce:nisi qz nō in oib° ꝓprietatibus eius est silis illi.Et idem auc.Anama.Endiuia est fri.ꝛ bu.Et paulus est fri.ꝛ bu.in p̄. DIASCO. Omniū virtus est stiptica ꝛ customaca ventrez abstinet cocta cum aceto ꝛ maxime agrestis:vexatum stōm cōfirmat:ꝛ estuatiōes stōaci mitigat.sola cū poléta posita cardiacis blandit.in tumoze oculoꝝ subuenit: folia vo eius īposita ꝛ cataplasmata percussum scozpionis mitigat polentis addita ꝛ imposita ignē sacrum cōpescit.mixta cuz aceto ꝛ ceruſa oibus reb° calidis opitulat. AVICEN. de viribus cozdis ait quod confortat coz.

Cicuta qd est.l. succaram. berba būdicta.Alb.ma. li.xx.ca.equ°. Diaſ. dicit comos. Auicen . Serap. Macer.
Cicutaria:gd ē.l.Heramō.
Cidacada.i.almea.
Cidagarac.i.elacteriū.
Cidaris ei° dicūt esse duo gña:vnuz nascēs in libia cuius radix silis est silfy radici: ꝗ paulo minoz et viscida ꝛ mollis ꝛ succuz nō habens t̃c.
Cidear.i.psillium.
Cidegaron.i.marrubium.
Cidelium.i.folium.
Cidibakal.i.aconitum.
Cidiblon.i.cimbalaria.
Cidilium.i.cartafikago.
Cidofium.i.asphaltum.
Cidobabar.i.nenufar.
Cidonemel.Diaſ.i.citonia cū melle ꝓdita.q̃ ꝛ malo meli vocat mala.
Cidonia.i.citonia.·Pli°.li.i5.ca°.ii.l.Lufa.
Cidublium.i.fermētum.
Cidufariū.i.cecutia scalongia.cepiccia.
Cidur.i.cicercula.
Cieblas.i.gariofilata.
Ciefig.i.polipodium.
Cienotica.i.alba.
Cieria.i.faba lupi
Cieuolas.i.arnoglossa.
Cifa.i.apium.
Cifagozon.i.vsnee.
Cifaliones.Cifoliōes.i.cifolions.Cifolio qd sunt.

l.Nakala.
Cifebarat.cifelot.idest trifolium.
Cifegat.i.anagallus.
Cifi. Bifi est q̃dā cōfectio elary in antidotario.
Cifiliones cifilio qd sūt.l. Nakala. Jumar.ara. est germē palme cū nouiter a terra pullulat:quaz comedūt arabes in multis cōfectiōib°:ꝛ ponūt in cibis.al'r stolones.
Cifilium.i.eruca.
Cifo.i.electrum.
Cifobolac.i.mentastrum.
Cifolasac.i.lacca.
Cifozium.i.amomum.
Cifu.i.litargirum.
Cifubulium.Cifuliū.idest cimbalaria.
Cifugalio.i.aspaltum.
Cigam°cigami°.i.iringus.
Cigabamquim.i. elenum.
Cigebiō.Cigeblō.i.almea.
Cigenariū.i.barba filuana
Cigibzon.Cigibzium idest ceterac.
Cigiliū.idest sigillum salomonis.
Cigis.i.serpillum.
Ciglablon.idest vmbzicas veneris.
Cignos.Cignosi.idest cicimos auis.
Cigolapiuz.i.eupatozium.
Cigrifium.i.nenufar.
Cigubzium.Liguriū.idest vua demonis.
Cigudemon.i.aristologia.
Cigufabzium.i.polium.
Cila cilla.i.squilla.
Cillapium .i. apium risus.
Ciliaca passio.idest diaria .l.kilia.
Ciliaca passio ē fluxus vētris vitio stōi.naz gre.kiliam ventrē vocāt: vt in passionario.ꝛ ē kilia fundus stōi ꝓprie.Alexā.lib° de doctrina gre.kilia aluus vterus venter.
Ciliamparia.Lilianria.id est affodillus.
Ciliariū.i.rasura panni.
Cilif.Cilys.i.lateribus.
Cimaria.i.lapsana.
Cimbalaria Umblic° veneris.Cotilidō.idē.Cimbalarion.Cosguaria.Libalion.Diaſ.
Cimbateium.i.hedera.
Cime.i.ozminium.
Cimenu.idest siseleos carmenum.
Cimeos.i.gumma ozni.
Cimeos elefātis.i. anacardi.Cimetis elefātis.idē.
Cimibalios.idest balanus repsico.
Cimices.lati.ara.alcarad. ꝛ est cimex quoddaz animal paruum satis fetidum omnibus notum.

DIASCORIDES ca°. Cimices.si misse fuerint in fozaminib° fabarum ꝛ gluctiant q̃rtane medent. offocatōibus si narib° applicent ferunt auxilium. vissurie aūt si in cauernam nature fracte ꝛ misse fuerint singulare effectum pstant.

Cimie.i.tūoz vndimie. Jobānitius de modis apostematum.
Ciminella.ypericon.
Ciminum cum oibus suis speciebus.quid est.l.Camin.

¶Laplm. CLX.

Cimolea. lati.gre.giscimolia.ara. vo thenchimolea:ꝛ est terra sarda vel hispanie.

DIASCORIDES.ca°giscimolea.alia inquit alba.ꝛ dēsa:alia purpurea ꝛ quasi pinguis que ꝓbabilioz.valde .n.frigida est tactu. PLINIVS.lib.35.ca°17.de chimolea in creta nascitur:duo eius genera cādidū:ꝛ ad purpurissimū iclinans.ꝛ ita est ꝛ thessalica ꝛ sarda.q̃ de sardinia defertur vtilis est:cui° coloz vestibus ꝓbatur.candida inutilis:ꝛ cetera:q̃dā sinonima antiq̃ dicūt q̃ est terra alba

GERODIVS.vo cap°. de cimolea dicit q̃ est terra argētaria:quā ego vidi sardinie ꝛ rubei colozis ificiēs pānos:sine q̃ vena argētaria dissolui nō pōt:ꝛ iuenitur in vena predicti argēti:ꝛ ex hoc Herodius terrā ipsaz argentariam vocauit. SERAPION.de tumoze pedū pgnātiū Est ingt marmoz iuētū i luto viridi. CORNELIVS celsus ca°.de cimolea.Cimoleā laudat subcerulei colozis qdā putauerūt ipsam terrā hispanie. Alq̃ dixerūt sub rota acuendi gladios iuentaz que ex ferro ꝛ ipso lapide rote cōficit:ꝛ q̃uis nō sit vera tamē,p ipsa posse poni videt.

PLINIVS.vero limū aquaticū in tumoze pedum pro cimolea ponit. SERAPI.lib°.aggre.ca.thēchimolea. auc.Diaſ.sunt eius duc spēs:vna est alba solida.alia purpurea velut vnctuosa que quādo tangit adheret digitis: ꝛ est melioz alys:ꝛ ex ea est spēs alia que dicit lutū banen cuius coloz est niger:ꝛ est fortis cōgluctinationis adeo q̃ si applicet in igne adheret ꝓpter viscositatē: ꝛ melioz ex ea est illa que est nigrioz lenis tactu: que cito dissolut in aqua:ꝛ sic est silis chimolee in operationib°: nisi qz tingit adeo q̃ ex ipsa tingūt ligna ꝛ cānas qn volunt facere nigras. ꝓpterea administrat in cobol ad denigrādū oculū.

POSSE.SERAP.auc.Hal.vtus eius ē que resoluit ꝛ confert adustioni ignis:ꝛ miscet cum aceto aqua mixto:ꝛ ꝓhibet locū vesicari:ꝛ abluit hec terra ꝛ recedit pars resolutiua:ꝛ si nō abluitur remanet cum suis virtutibus.

DIASCORIDES.cimolea medet illinita igni sacro ꝛ vstiones pustulare nō sinit:qz vtutis est stiptice:ꝛ etiam siccatiue. IO.SERA. capitulo de tumoze pedum prægnantium.chimolea valet contra illum.

Cimosi.Cimosis. ·Paul.i. magna obtalmia.kemosis.gardenegi.
Cimulanta.i.resina.
Cimurat.i.hedera.

¶Laplm CLXI.

Cinnabar. Cimabarios.lati. gre.sercog.arabi. asceg .çiguifur. vel çençisar. Cinabar.i.Cinabarū fit ex sulfure ꝛ argento viuo:ꝛ ē rubei colozis:verū est aliud cinabar:qō ꝗm Diaſ.effodit ex minera in libia colozis sanguinei.Unde multi sanguinē draconis putauerūt:ꝛ illud est miniū:ꝛ est colozis rubicundissimi:vbi sciēdū q̃ est qōdaz cinnabzuz qō fit artificialiter ꝛ istud nō est miniū:ꝛ est aliud qō effoditur:ꝛ istud est minium:ꝛ ꝓpter hoc dixit Diaſ.ca°cinabar.Multi putauerunt miniū esse:ꝛ aly sanguinem draconis:sed fallunt:qz miniū nascit in hispania ex lapide qui miscet arene agiritidi qui si tritus fuerit tēpoze mutat colozē: sed odoz su° in mineris offocat hoiem:vnde hi q̃ in mineris cōuersantur:vesicā sibi in faciē ponunt ad liberandos occulos ne minio cozrūpant.Cinnabar vo in libia efficit coloz est illi sanguineus:ꝛ ideo a multis putatur sanguis draconis.

BVLCASIM.eben aben azarin in li°.qui dr scruitoz çençifur.i.cinnabarū sic fit.Accipe argēti viui partes. vi. ꝛ sulfuris citrini tantūdem.verūtamē sunt qui ponūt de sulfure minus . misce ea simul in vase vitreato de terra qō possit stustinere ignem:ꝛ iple tertiā partem ex medicina:ꝛ duas partes relinque vacuas:deinde cooperi vas cū parapside vitrata ꝛ luta sapiēter cum terra ꝛ pilo confectis simul.deide edifica sibi furnū quadratū:ꝛ pone vas in medio eius tali modo q̃ due partes vasis que sunt vacue sup medicinā sint separātes extra furnū:ꝛ sit fundus vasis distās a solio foznacis mēsura duarū partiū palmi. deinde accende ignē sub co.iz.hozis: deinde pmitte furnum frigescere ꝛ frāge vas.quia inuenies cinabzum.

SERAPION.lib.aggre.capitulo asreg:siue asrangi.i. cinnabzū.fit ex plūbo quādo ponit in igne ꝛ iflāmatur ꝛ fit rubeum.Similiter fit ex ceruſa combusta in hūc modum.Accipitur ꝛ ponitur in concauo vase modo ꝛ ponit super ignē ꝛ mouetur donec rubescat:ꝛ fit velut auripigmentum rubeum:ꝛ quidam nominant hoc sandix: et est açaron. Jdem auc.Hal.quando comburitur plumbū vel ceruſa mutatur:ꝛ fit afrengi:ꝛ est res subtilioz eo: sed nō ita sedatiua. Jdem auc.Alchindi ꝛ accidit bibenti asreg. sicut illi qui bibit litargirū.omnes iste sunt spēs cinnabzi.

POSSE.DIASCORI. virtus est illi similis lapidi ematitis:deinde constringit vehementer: ꝛ ideo sanguinis fluozem abstinet.combustionibus ꝛ pustulis opitulatur.cerotis additur.vtiliter etiam confectionibus coliriorum miscetur.

Cinabatrum vel ataplastrum: terra quedam est que so-

let a pisis afferri.
C innabin.i.cannabum silvaticuz:ꝛ est cãna varia.
C innabis.i.atrinca.Linnalis.idem.
C innabs.i.adrinias.
C inarcria.i.cordis caro.
C innarius.cbinariũ. idest cardus.
C inamum. Linamomum quid est.l.barsen.
C innaria.i.cinnus auis. loco cuius ponitur anser.
C inari.i.acetabulum pondus ꝓm quosdam.
Cincinalis.i.capillus ve.li. antiquo de sim.medi.
C incũ.i.cartamus.crocus boztolanus.Diaſ.
C innation.i.clampuz quo tinctozes vtuntur.
C incoleuconidõ:idest affodillus.
C inde.i.orminium.
C inelebon.Lineleon idest oleũ de lentisco.ꝓau.
C incinalis . idest capillus veneris.
C inica est nomẽ ponderis ꝛ est acceptabulũ põdus
C inicir.i.viride eris.
C inion.i.alba.
C inis qd est.l.mamad.
C innobis.i.cannauaria.

¶ Laplm. CLXII.

Cinobar ara.gre.calidaris cochia vel aiz.lati.vo pinus. SERAPION.lib.aggre.cap. cinobar.i.pinus arboz:ꝛ est masculus ꝛ femia. masculus nominaꝯ aiz vel cinobar:ꝛ nõ facit fructuz magnum:sed de sudoze extrahiꝯ pix:vt ꝓz in.l.test:ꝛ in ea iuenies eius virtutem:ꝛ cum ligno fit lumen.ꝛ est illud quod vocatur teda vel çappinus:ꝛ femina est illa que facit fructum magnum:ꝛ de ea est magna ꝛ parua. Et idem auc.Haſ. Minoz est in sapoze sicut sapoz maiozis:ꝛ in ea est aliquantulum amaritudinis ꝛ acuitatis:ꝛ vtus est eius ca.cuz acuitate . Et idez auc.Aben mesuay:magne ex pineis sunt ca. in scõo.sic.in ꝑmo:que cum bibuntur cum rob mundificant humozes grossos ꝛ viscosos qui sunt in renibus ꝛ vesica.Et idẽ auc.Diaſ.Calidaris vel Calicaris est fructus. ꝓinus maioz nominatur cochia:ꝛ est in camerulis.

POSSE.SERAPION. ꝓinus maioz confert saniei in pectoze ꝛ oibus gbus ꝓuenit educi saniem a pectoze:ꝛ facit expuere saniem:ꝛ quando funditur in aqua recedit acuitas:ꝛ punctio que sunt in eo:ꝛ elongatur a mozdicatione:ꝛ tunc est congluctinus ꝛ medius inter qualitatem ca.ꝛ fri.ꝛ iter substantiam aqueam ꝛ terram:ꝛ substantia aquea in eo est pauca:sed fructus eius ẽtum ad nutrimẽtum est dure digestionis: ꝛ nutrit corpus nutrimento fozti. Idem auc.Diaſ.quãdo comeditur aut bibiꝯ cum semine cucumeris:ꝛ cum rob prouocat vrinã:ꝛ confert ardozi renuz ꝛ vesice:ꝛ qñ bibiꝯ cum succo portulace sedat mozdicationem stomaci:ꝛ reddit debilibus foztitudinẽ: ꝛ cõfert destructioni humiditatis.Et quãdo accipitur ex fructu pini:sicut recens ꝛ teritur ꝛ coquitur cum rob: ꝛ accipiunꝯ de ipsius decoctione.ʒ.iiij.qualibet die cõfert tussi antique ꝛ vlceribus pulmonis. Idem auc.Haſ.minoz ex eis nominaꝯ calidaris.vtus est eius calida ꝛ abstergit. sapoz est stipticus amarus acutus:ꝛ cõfert sputo venienti a pectoze ꝛ pulmone:ꝛ est stiptica ꝛ confert tussi ꝛ dolozib⁹ pectozis qñ sumitur sola aut cum melle. Et idẽ auc.Aben Mesuay.magne ex pinis sunt calide in secũdo. sicce in ꝑmo.que quando bibuntur cuz rob mũdificant humozes grossos ꝛ viscosos qui sunt in renibus ꝛ vesica:ꝛ cõfert saniei eozum ꝛ lapidi. Resina eius desiccat ꝛ calefacit:ꝛ est diafozetica:ꝓ qua.l.batronig.Et idẽ auc.Haſ. Lozex ꝛ folia pini minozis.que est nominata calidaris habet in se virtutẽ stipticam que curat tenasmonez quando apponitur sicut emplastrum:ꝛ non est medicamen melius in B: ꝛ quãdo bibitur stringit ventrẽ:ꝛ est cõferens combustioni aque buliẽtis: ꝛ similr cozlex illius spẽi que dꝯ cochia. ꝛ est masculus consimilis ei in virtute:nisi qꝛ virtus est ei subtilioz vtute illius:sed folia istarum arbozum que quia sunt magis humida cozlice ipsarum habent in se vtutem qua incarnant percussiones: sed pini magne virtus foliorum ꝛ cozticis est foztis in omnibus istis: sed fumus qui eleuatur a ligno pini cõfert multum fluxui pilozuz palpebrarum ꝛ cozruptioni lachzimarum.ꝛ cursui lachzimarũ ab eo.Lozlex arbozis pini miozis: ꝛ cozlex cochie: ꝛ ẽ arz: omnes sunt stiptice:ꝛ conferũt patientibus tenasmonez. quando teritur ꝛ pulueriçatur supra locum :ꝛ quando de ipsis miscetur cum litargirio ꝛ puluere olibani cõfert vlceribus que apparẽt in cozpoze ꝛ combustionibus ignis:ꝛ quando conficitur cum cera dissoluta cum oleo mirtino consolidat vlcera que sunt in cozpozib⁹ delicatis: ꝛ quando teritur ꝛ miscetur cum calcanto,pbibet vlcera que dicuntur fozmice: ne augeanꝯ in cozpoze:ꝛ fit cum eo fumigium matrici:ꝛ expellit fetũ moztuũ ꝛ scõinaz. ꝛ quando bibitur stringit ventrẽ:ꝛ mouet vrinam. Et quando teritur foliũ huius arbozis:ꝛ fit emplastrũ cum eo sedat apostemata dura:ꝛ pbibet vlcera humida ne fluat ab eis sanguis:ꝛ quando teritur ꝛ coquitur cum aceto: ꝛ fit deinde ozis collutio confert dolozi dentium. ꝛ quando bibiꝯ ex eo alkil pondus cum aqua ꝛ melle cõfert egritudinibus epatis:ꝛ similiter facit cozlex pini ꝛ folium eius:ꝛ quãdo inciditur lignum eius minute:ꝛ coquitur in aceto ꝛ tenetur in oze confert dolozi dentium:ꝛ miscetur in vnguentis conferentibus lassitudini: et comburitur ꝛ colligitur fumus eius:ꝛ fit inde atramentum:ꝛ etiã cobol.ſ. ex oleo eius:ꝛ confert casui palpebzarum ꝛ lachzimali si deo placuerit. GALIENVS.7.simpl.phar.capitulo de pinea ꝓm trãslationẽ grecã.comi fructus .i.pinea quã scrobiliã nominãt.tota quidez viridis habet quid amaritudinis ꝛ acredinis:ꝛ propterea empicis ꝛ alys quicunq; indigent ea que ꝓz pulmonẽ ex thozace faciliter extussire ꝛ expurgare ydonea est.esibilis vero fructus eius.est quidem cibus difficile digestibilis ꝛ fozlis:est aũt ꝛ vt pharmacum ꝛ ad leniendũ asperitates ydoneũ: ꝛ maxime quando in aqua ĩfusus disposuerit in eo totam quantã habet acredinem.reliquum enim omne immozdacissimum fit. in medio eniz cali.ꝛ fri.equaliter consistens ex aquosa ꝛ terrestri substantia habet crasim.acrosa autẽ minime participat. Et idez in libro de cibis capitulo de pinea. magne ex eis euchimi ꝛ crosse chimi generatiue.ꝛ ideo nutriũt corpus nutrimento fozti.non tamen bene digestibili.

AVICENNA.li.scõo.capitulo de pino. virtus cozticis maiozis fozlioz est:ꝛ cozlex eius que noiatur sufirie ẽ debilioz. In cozlice eius ẽ stipticitas plurima:ꝛ vermis qui existit in ipsa est in virtute cantaridis:cozlex eius confert vlceribus cozticalibus:ꝛ in ipsa est virtus consolidatiua: ꝛ in cozlice ipsius est de stipticitate quod peruenit ad hoc vt sanet abzasionẽ quando super eam ponitur vt emplastrum ꝛ puluerçatio cozticis confert adustioni aque calide:ꝛ folia eius faciunt adherere vulnera puluerçata : et cozlex eius est conueniẽs locis percussionis:ꝛ consolidat: sed folia eius sunt conuenientioza ad illud:quoniaz sunt humidioza ꝛ gargarismus factus ex decoctione eius cuz aceto est conueniens quando linitur cum eo os ad dolorem dentium: ꝛ quando in eo ponitur acetum: ꝛ ex eo fit gargarismus attrahit flegma plurimũ.fumus eius ꝓfert casui palpebzarum ꝛ cozruptioni anguli lachzimalis.granum eius ꝓfert tussi antique cozlices foliozum eius quãdo bibuntur conferunt dolozi epatis:granũ eius retinet menstrua:ꝛ cõfert vlceribus in vesica ꝛ renibus ꝛ cozlex eius retinet ventrem : et vermis viridis qui est in pomo est in natura cantaridis.

C inocefalon. Canis caput antimon.idẽ antirenon.
C inodatos.i.grossum.
C inodoseos . kinodoscos.
gre.i.caninus appetitus. Alexan.
C inoglossa minoz.gre.i.almea.l. lingua canis. a cinos qõ est canis ꝛ glossa lingua. ꝓlini⁹ li.25. cap. 8.circa ꝓncipium.
C inofozisius est egritudo in cute capitis in qua sũt fozamina eminẽtia similia melli.
C inomia.i.psilliũ.lib. antiquo de sim.medi.
C inozoco.i.pziapismus.
C inos. Oribasius.est egritudo in cute capitis similis acoze: sed differũt eo q; fozamina facit maiora: ꝛ qõ emanat est simile melli.Alexã. vero vocat fyron. ꝓau.kirion.
C inos.i.satirion.kinos idest canis.
C inosbatus qd est.l.set. salach.Canis rubus: saccupula.Oriacantũ. Diaſc. ꝓlini⁹.lib.24.caº.14.in ꝓncipio.Ste.Cinouatos .i.rubus canis.
C inosozkis.i.testiculus canis: ꝛ est spes satirionis. ꝓlinius lib.27.capitulo 8º versus finem.
C inouaces .i.rub⁹ can inº.
C into.i.anetum.
C innus.i.cignus auis.
C inus. ꝓau.Chius.Schinos Scinus.i. lentiscus inde oleum cinium. cinno odoze multũ similaꝯ ꝛ est arboz cuius gummi est mastix.vnde cinº tantum valet quantũ sinus ſ.ꝓo.c.apud grecos:ꝛ dicitur a schio ĩsula vbi lentiscus abũdat in qua fit mastix ꝛ oleuz eius dicitur kineliuz:sed schinus ꝓm pliniũ est arboz ĩ gallia ferens gallas.
C odion.i.papauer agreste

¶ Laplm. CLXIII.

Cipressus gre.ara.ꝛ lati. plini⁹ caplo de cipresso: arboz est oibus nota que a grecis nomen sumpsit:eo q; habet in summitatibus rotũda seminum capita que dicuntur galle cipressi. ꝓ gbus.l. sasso.

DIASCORIDES.capitulo de cipresso.est arboz oibus nota.cozium semẽ ꝛ folia cum dulcoze bibita cũ mirra modica vesice reumatismũ compescit dissurys medetur.buiº semẽ viride vel pira eius bibita emoptoicis medentur.dissintericis ꝛ ciliacis maxime ꝑdest.tussi ꝛ ozthoicis prestolatur.eius elixatura tantum ꝑdest quantuz supple semen eius quod in aceto coctũ id facere nouit cũ pulnere lupini admixtũ enterocellicos siccat vt cataplasma appositũ:folia eius similem habẽt virtutem: ramus eius cum semine in domo positus conopes vel zinzalas fugat.hec folia vt cataplasma adhibita recentia vulnera curãt: in aceto cocta ꝛ ĩfusa capillos ĩficiũt. polente trita ꝛ admixta ignem sacrũ compescunt. vulneribus medentur.carbunculis opitulanꝯ:tumozes oculozuz deprimũt. cerotis nobilibus miscentur.ꝛ confozant stomacũ:ꝛ sanguinem stringunt. GALIENVS.7.ſim.phar.ca.de cipresso ꝓm trãslationẽ grecaz.Lipssi germina ꝛ folia ꝛ bacce que iuuenes ꝛ molles magnozum vulneruz in cozpozibus duris sunt cõgluctinatiue.ex quibus manifestum est quoniã siccatiue sunt virtutis nõ habentes apparentem acredinem ꝛ caliditatẽ:sicut ꝛ gustus testatur.apparet.n. in ea modica quidem acredo. plurima autez amaritudo: ꝛ multo plurima est põticitas que in tota planta.tanta vo est in eo acredo ꝛ caliditas quanta ducit quidem pontricitatem ad ꝓfundum:nullam ipsa caliditatẽ ꝛ mozdicationem in cozpozibus.ꝛ propter eas que in ꝓfundo sunt humiditates ex mollibus ꝛ putredinalibus dispositionibus ĩtristãter simul ꝛ ĩfallaciter depascit eis que calefaciũt ꝛ exiccãt:consumere quidem humiditates contentas potẽtibus:alias autem attrahentes sua caliditate ꝛ acredine. ita autem ꝛ ĩtestinales hernias iuuat:ꝛ enim exiccat ꝛ robur preponit mollibus ꝓpter humiditatem cozpozibus: seu stipticitatẽ ad profundum transeũtem deducta.ꝛ per mixta ei caliditate in tantam proueniẽte mensitrã vt deducere quidem possit:mozdere aũt nondum possit. vtuntur autem quidam ea ꝛ carbunculis ꝛ herpetibus alfitis permiscentes seu consumentes absq; q; calefaciat humiditates operantes huiusmodi egritudines: quidaz autez ꝛ ad herisipillata vtuntur miscentes alfitis cum aqua.

POSSE.SERAPION.lib.aggre.capitulo sasso. auc. Haſ.quod ex cipresso administratur sunt folia extremitates ꝛ nuces eius:ꝛ in sapoze eius est acuitas ꝛ pũctio parua:ꝛ amaritudo satis : ꝛ punctio est fozlioz amaritudine: sed de amaritudine ꝛ acuitate inest quãtitas tanta q; facit eam penetrare ad profundum cozpozis sicut calefactione ꝛ mozdicatione.ꝛ virtus eius est que desiccat in q̃ non est acuitas ꝛ mozdicatio apparenter:ꝛ quantitas sue caliditatis est quantitas que est sufficiẽs ad penetrãdũ: ꝛ est calide ꝛ sicce cõplexionis:ꝛ incarnat vlcera ꝛ dissoluit: ꝛ icarnat vlcera magna que sunt in cozpozib⁹ duris: ꝛ aufert de putredine in cozpozibus:ꝛ expellit eaz manifeste: ꝛ securat a nocumẽto in fine operationis. ꝛ hoc cum alie medicine que calefaciũt ꝛ desiccant non prosunt:quãuis possunt destruere humiditates alias. Incarnatio vo eius est propzie cum est humida ꝛ recens:ꝛ confert crepature qꝛ desiccat.Et ex hoc acquiritur membzis cõstrictio propter desiccationem humiditatũ que sunt in eis:ꝛ cuz hoc stipticitas sua peruenit vsq; ad ꝓfundum membzozũ.qꝛ habet in se caliditatem per quaz portatur illa stipticitas: ꝛ ponitur cipressus in medicinis fozmice ꝛ herisipille. qꝛ miscetur cuz ozdeo ꝛ aceto cuz aqua mixto.Et idem auc. Diaſc. Et in gũmi quidez est punctio: ꝛ administratur in opere medicine sic alie gũme. Et idẽ auc.Diaſ.Cipressus est stipticus:ꝛ ifrigidat.Et quãdo bibuntur folia eius trita cum rob ꝛ pauco mirre cõferũt vesicis ad quas currũt superfluitates:ꝛ cõferunt dissurie.Et nux cipressi teritur recẽs ꝛ potatur cum vino.cõfert sputo sanguinis ꝛ vlceribus itestinozum ꝛ cursui humiditatũ ad matricẽ ꝛ asmati et tussi.Et decoctio foliozꝝ cipressi:et similiter nux eius hoc faciũt:et quãdo teritur eiº nux cũ ficub⁹ mollit durities:ꝛ curat polipũ:ꝛ qñ terunꝯ cuz aceto:et cogtur et miscetur cum lupinis aufert albaras vnguium. Et quando fit cum eo emplastrum est bonuz herniosis ꝛ crepatis.folia eius operantur sicut nux eius.Et extimauerũt quidã q; nux cipressi expellit cimices quando fit fumigatio aut cum summitatib⁹ aut cum folys.Et nux cipressi quando teritur et fit emplastrum cum ea cõgluctinat vulnera et abscindit fluxuz sanguinis.Et quãdo teritur et miscetur cum aceto denigrat capillos.Et quãdo fit emplastruz cũ ea sola aut cum sanich ad herisipillam ꝛ fozmicaz et apostemata ca.oculozum cõfert.Et quãdo miscetur cuz mir

ra et oleo dulci:et ponitur super stomacum fortificat ipz
Et idē auc. Aben Mesuay. Suffumigatio nucum cipressi expellit cimices. AVICENNA. libro scdo capitulo de cipresso. cal'a est in pmo. sicca in scdo: ⁊ gdam dicūt qō est fri. valde. ⁊ gdam iudicauerunt q̄ est virtus eius composita: ⁊ caliditas eius est fm q̄ztitatem que facit penetrare stipticitatem. stipticitas eius ꝓfundatur ⁊ peruenit ad mēbra: folia ⁊ nux eius sunt stiptica: ⁊ in ipsa est resolutio ⁊ resoluit hūiditates: ⁊ nux gdez eiꝰ fortior est in omni re q̄ folia ipsius: ⁊ in ipsa est vis faciendi adherere sanguinem. ita q̄ remouet putredinē quando decoquitur cum aceto ⁊ lupinis: ⁊ linitur sup vngucm: ⁊ remouet eius vestigia: ⁊ eius folia delent morfeas: folia eius recētia ⁊ nux ipsius consolidāt vulnera: que sunt in mēbris duris cum fuerint recēter collecta: ⁊ cōferunt formice ⁊ berisipille: ⁊ ꝓprie cuz farina ordei: nux ⁊ folia eius bona sunt collo cum ex eis fit emplastrum cōferūt: ⁊ cum farina ordei superposita berisipille ⁊ similibus: ⁊ ꝓfortat neruos: ⁊ extinguit ramicem more emplastri superposita: ⁊ roborāt mollificationem. ⁊ stringūt etiam. quādo teritur nux cipressi multuz cum ficubus: ⁊ ponitur de eis liciniū in narem sanat carnem additam: ⁊ decoctio eius cum aceto sedat dolorem dentiū: ⁊ datur ad bibēdum nux eius cum vino ad sputū sanguinis: ⁊ ad difficultatē anhelitus: ⁊ ad tussiz antiquā: ⁊ sil'r eius decoctio: ⁊ bibūtur folia eius cū vino: et conferunt difficultati mingēdi ⁊ cursui sup̄fluitatum ad vesicā: ⁊ cōferunt etiam vlceribus que sunt in itestinis. loco eius ponit medietas pōderis eiꝰ de sarcocolla rubea.

C ipzus arborz. Diasc. ·Pliꝰ. li. iz. ca. zꝯ. ⁊ li. zz. ca. ꝯ. in medio. ⁊ lib. i.

C ipzus arbustuz est: quod folia habet oliue similia ſz viridiora ⁊ paulo grossiora. ⁊ semen nigrū sil'e actis: vnde fit oleū cipzinum: ⁊ florem albū simi lem vinee cum odore bono: vt Diasc. capitulo de cipzo: ⁊ vocatur ab aligbus scotanuz: ⁊ est arbustum alcanne. sicut inuenies. ſi. l. l. bēne. Dulb. H. .io. memiri. ca. z?

C ipuguarior. i. vinee.

C ipuliagar. i. polium.

C ira. i. mādragora.

C irachia que dicit a chir: qō est manus. vnde cirachra artetica occupans manū. quidaz dicunt q̄ dicitur a chiros qō ē manus sed pma melior. vñ Hali. non vtitur isto vocabulo. ſ. cirachra: sed vocat ciracrata arteticā: vt in affoziſ. Eunuchi ⁊ mulieres non podagrizant: neqz calui fiūt: ⁊ in pluribus alys locis. ita dicit. ve rum est q̄ Hal'. in vno libzorum suozuz nominat ciracbraz: ⁊ vtit isto vocabulo. ſ. in lib. ad glauconem gauri ponti: quez libz allegat Damascenꝰ capitulo de catarro: ⁊ nō est ille qui vocat epla ad glauconē. sed est alius: ſz Diasc. vocat cirachram arteticam manus. vt apparet in. l. berscegasten ⁊ in. l. capparis.

C iricon testarū. ·Pau. cap. de extenuantibus capillos de cocleis dicit: multotiēs cadit error in nominibus grecis quando in latinum transferūtur ꝓpter hāc litteraz c. que apud nos. c. lfa est. apud grecos vo sigma.

C irini gre. porcelliones pisces.

C irariso. i. lacca.

C irades gre. scrophulas. a chiras qō ē scropha gre. ⁊ chirades biras glādule

C iragra. a cir quod est manus artetica manum occupans.

¶ Laplm. CLXIIII.

Circea. fm Diasc. cap. de circea. Circea nascit in pe trosis locis ⁊ solanis: folia habet strigno similia vel lupinis: ⁊ ramulos infinitos. flores nigros ⁊ minutos ⁊ multos: hz virgam centro sil'em. radices tres vel quatuor albas teneras ⁊ odoratas: ⁊ termāticas bipalmi lōgitudine porrectas. fructus siue semē est ei in folliculis veluti corniculatis milio sil'e. POSSE. DIASCOR. huius radicis. ℥ iiij. quassati ⁊ in vinum fusi cotilas. vi. ⁊ accepti stericas purgant. semen eius bibitum lac mulieribus prouocat.

C ircecon. i. mādragora fm Diasco. de mandragora ·Plinius lib. zꝯ. capitulo. ii. post p̄ncipium. ⁊ libro z7. cap. 8. circa mediū.

C iriary est acceptabulum pondus.

C iriceos. i. buccini marini ⁊ est spēs piscis.

C irices vocat Oribasiꝰ cocleas: q̄s paulus siricas vocat: nos vo siliquas.

C irichion. i. cachimia.

C irridia. i. caro marina.

C irigilon. Cirrigrillon. id est spinosus porcꝰ maior ericio: quē latini vocant Istrice.

C irifolium. vel cerefoliuz est species apy.

C irrinabareos. i. cinnabar

C irinense. Cirinaicuz a loco dicitur vel regiōe. vñ gūmi cirinaicū vel opiū cirinaicum. i. gummi lasar: qō est assa fetida que herba optima in locis illis inuenitur. similiter dicitur opium quirinaicuz vel cirinaicum. i. de illa regiōe: sicut dicimꝰ opiū thebaicuz a regione thebis. quia in ea optimum opium papaueris inuenitur. credo quod quiria ⁊ thebis sit vna regio. istō vocabuluz ponit a Diasc. caplo lasar: et caplo bellebozus: et propter hoc opium quirinaicum vel cirinaicum est gummi lasar. vnde Hal'. Opium. i. succus vel lachrimū: sed cirinaicum qdē omniuz est calidissimum et subtilium partium: et propterea diaforetissimum gn immo ⁊ alia calida talia sunt sufficiēter ⁊ spumosa. plurimum enim eorū ex aerea et ignea substātia est. sunt aūt plurima opia. radice autem quecūqz vl'germine iciso qō fluit ex icisione: ⁊ grossū viscosum opium est. specialius vero fm excellētiam cirinaicum ita nominant.

C iriongon. i. girasolis.

C irisigia. i. amomum.

C iritbia. i. berbena.

C irogralion. Chirograllos Erinacius. Istricus. spinosus porcus maior ericio: qui ⁊ achantochiros dicitur.

C ironspleton. est spēs anchuse spinosum latuz et nigrū hūtis folium.

Cirsolen. gre. ramix testicu lorum. Cornelius cel.

C irta epatis. i. gibbus epatis. Alexan. capitulo de flegmone.

C irurgia. gre. manuū opō.

C is vermiculus est frumēta corrodens.

C isa. Cissa. i. bedera. vel cisa. i. pica auis.

C isantemon. Cisantemos est q̄daz spēs ciclaminis ·Plinius lib. zꝯ. caꝰ. 9. circa medium.

C iseleon. i. oleū hedere.

C iseos. i. serñ cariote. Dia. vo dicit q̄ ē hedera. gre. dicta kissos. Ab Auicen. cussus. Et opocissa ē gūmi eius.

C isia. Cissia. Cissiodos. id est pica auis.

C issiros. i. pumex lapis.

C isiomelas vl'melanos. i. hedera nigra.

C isos cratrano. Cissos eritrano vocat herba silis hedere: ⁊ est dicta hedera ruffa. ·Pli. li. z4. ca. io.

¶ Laplm. CLXV.

Cissos. gre. lati. hedera. et dicitur hedera qñ libēter a capris editur: ⁊ ideo sicut patebit ifra Aliqua sunt hedere genera que nō habēt cuz ea similitudinē nisi qz sic dicunt: vt barba bircina et rosa canina. vñ hedera dicta est eo q̄ ab arborib̄ secanda adhereat. Alq dicūt hederaz vocatā eo q̄ hedis lactis abundantiaz in escaz teneris prebeat: cuius ꝓprie genera sunt plura. Sz veri generis hedere fm Dia. caplo cissos. spēs sūt tres. alba nigra et elix. Alba vo semen affert albuz. Nigra nigrū aut croceū: quā multi dionisiam vocāt. elix vo nō habz semen: sed folia minuta angulosa et grossa. nigra vo vocat dionysia. a Bacho qui dionysius vocabat quem potatū

hedera coronatū aliqui fingebāt. sunt. n. hedere fri. ⁊ terre indices. vnde frigidus sunt antipharmacū iuebriantis si gs potatus hedera coronat: nā coronatus hedera nō inebriatur. vnde illo tēpore non incoronabant hedera nisi ad summū potati vt fugarēt ebrietatem. Theodorus prisciānus vocat fructū hedere corimbuz a corono. nas. qō est verbū actiuum: ⁊ ide deriuatur corelatim: ⁊ est pmiuz alicuius certaminis: ⁊ inde venit corimbus. i. hedere fructus. qz ide coronabant antig. ⁊ potissime poete in signū virtuose repletionis capitis. vnde Ouidiꝰ Metamor. 4. ⁊ gradus distinguit vele corimbꝰ. est alia hedera que vocatur terrena: ⁊ alio nomine vocat camecissos: ꝓ quo. l. l. camecissos. est aliud genus cissos: nō verum fm Diasc. cap. cissos: sed sic ꝓ quandā similitudinē vocat: quā multi vocāt cistereon. i. rosaz caninam. est aliud genus hedere fm eundez quā multi antion vocant. aly barbā bircinam. qz pinguedo eius adheret barbis bircozū: frutex est similis cistereon: sed lōgiora folia habz hec ⁊ integra: ⁊ nescio quā pinguedinē super folia. vtus est ei stiptica in folys similis superiori: ⁊ ex ea colligitur laudanuz. huiꝰ. n. hedere folia birci caprarum libēter manducāt: quā cum depascere ceperint pinguedo illa que sup folys erat barbis ⁊ humeris bircoꝝ adheret. ⁊ a diligentib̄ ex ipsis collecta ⁊ in se redacta laudanū faciunt. Aly vo super ramos ipsius funes trahūt extendentes inter se: ⁊ si qd ex ipsa pinguedine funi adheserit colligunt: ⁊ sic vtuntur tali disciplina ⁊ manibus fricata malaxāt: ⁊ pastillos ex ipsa faciūt qō laudanū vocant: est aūt vtile qō odore plenum est ⁊ viride: ⁊ facile ad malaxandū: ⁊ pingue nō habens arenam cōmixtam: ⁊ minime fragile ⁊ simile resine: cuius vtus est ca. ⁊ bu. in fine pmi prope zꝯ: substātia eius est subtilis multū: ⁊ in sapore eius est stipticitas pauca. ·Pliꝰ. lib. i6. capitulo. 35.

SERAPION. lib. aggre. caplo. lebleb. i. volubilis minor. plures sunt eius spēs: ⁊ vna earū dicit cussus. ⁊ dicit funis pauperū: ⁊ est maior ⁊ agrestis: ⁊ est herba silis minori volubili: nisi qz ipsa est durior ea: ⁊ sunt eius tres species: quarū vna est alba ꝓpter albedinē sui fructus. ⁊ secūda est nigra: ⁊ nominatur sic ꝓpter sui nigredinē: ⁊ habet semē nigrum: vel coloris crocei. ⁊ tertia vō elix. ⁊ non habet fructū siue semē: ⁊ est illa que adheret rebꝰ. ⁊ habz ramos minutos: ⁊ folia minuta viridia angulosa amara ⁊ grossa: ⁊ alia spēs ex ea est que dicit achin: ⁊ est herba cuius folia sunt sicut cussus: nisi qz sunt minora eis: ⁊ habet ramos lōgos qui adherēt omni rei cui appropinquant ex arboribus: ⁊ nascit in vineis ⁊ triticis ⁊ in campis: ⁊ dicit esse spēs que dicit achin: ⁊ est volubilis minor: ⁊ similat in folys cussus: nisi qz sunt minora eis ⁊ plus rotūda: ⁊ super ipsa sunt pili: ⁊ habet ramos minutos longitudinis. v. aut. vi. palmoꝝ exeuntes ab vna radice: ⁊ sunt pleni folys ⁊ folia sunt ei pontica: ⁊ nascit iter triticū ⁊ in locis domesticis. Et idem auc. Hal'. Substantia cussus est composita ex duabus substātys terreis: quarū vna est fri. ⁊ alia calida acuta: ⁊ est in ea dum est recēs substantia terrea aquosa: que quādo deficcatur resoluitur ⁊ remanent due sube terree: ⁊ in sapore eius est stipticitas ⁊ acuitas: ⁊ vtus eius secunda est que resoluit ⁊ adunat. Et idem Serap. capitulo ledent. idest laudanum. ⁊ colligitur ex vna spē cissos: ⁊ ē arbustum qō similatur cistereon: nisi qz folia eius sunt lōgiora ⁊ nigriora: ⁊ habet humiditatē que adheret manui tangēris eam in vere: ⁊ est stiptica: ⁊ confert ad omnia ad que cōfert cussus: ⁊ ex hac specie accipitur laudanū: qō disciplina superiori cōficitur. POSSE. DIASCORI. Omnis hedera hz virtutē viscidam ⁊ stipticaz. vnde nervi citius eam sentiūt cōtrariam: vnde ex contrarys cōponitur virtutibus. stiptica. n. est ⁊ frigi. ⁊ acris. ca. ⁊ aquosa p̄ticipās substātia: cuius folia viridia in vino cocta magnas plagas cōglutinant: ⁊ malitiosa cicatrizāt vlcera ex igne facta. flores eius digitis tribꝰ sublati ⁊ bibiti dissintericis medicant si bis in die bibere dant: folia eius mixta cum cerotis combustionibus maxime ꝓsunt. Item folia eius cū aceto cocta ⁊ īposita splenē tumentē attenuāt. succus eiꝰ narib̄ ifusus purgat caput: ⁊ dolores capitis mitigat. cum oleo puro decocta dolorib̄ aurium opitulantur. nigre hedere succus aut summitas eius si bibit amentes homines prestat: quinqz grana seminis eius cocta cū oleo ro. in corio maligranati: ⁊ auri dextre infusa sinistro denti dolenti medent: ⁊ vt cataplasma imposita capillos nigrescit. sil'r ⁊ vlceribus vtilia sunt. folia eius cum vino cocta combustionibus medicant. maculas imposita emēdant. summitates ipsius bibite vl'supposite mēstruis imperat. post purgationē vo mulierū. z. i. bibita generare nō sinit. cacumina ipsius trita ⁊ melle addito: ⁊ supposita aborsuz p̄stant. Succus eius narib̄ īmissus putredinē nariuz tollit. lachrymū eius pediculos occidit ⁊ capillos euellit. gbus eunlsis impositus nō renasci sinit: ⁊ in dentē cauum missum dolorē tollit ⁊ ipm corrūpit. Succꝰ radicis eiꝰ cū aceto bibitꝰ morsib̄ spalangiōis occurrit. PLINIVS. cap. de hedera. Nascitur in diuersis arborib̄ ⁊ parietib̄ petris ⁊ terris. huius folia trita dissintericos remediat et frumēto mixto ad cōbusturā ⁊ vulnera cācerosa. pdest.

GALIENVS. 7. simpl'. phar. caꝰ cissos vel hedera ex contrarys componitur virtutibus. habet. n. qd ⁊ stiptice substantie: quā qdem terrestrem frigidā monstrauimus existere: habet aūt quid ⁊ acris quā ostendimus calidam esse vt gustus testatur: tertia autem cum his aquosa suba participat tepida cum viridis est. Cum. n. siccat hoc gdez diaforari primū necesse est. reliq vero terrestrem frigidā ⁊ stipticā ⁊ calidā que aeris est: sed viridis quidem coctis frondibus cū vino magnarum plagarū est conglutinatiuus. cicatrizat aūt ⁊ eas que ab igne vlcerationes: cū aceto vero frondes cocte spleneticos iuuāt flegmones: vnde sanat reumata ⁊ vlcera antiqua fm aures ⁊ nares. Si vero acrius appareat cuz oleo dulci miscet: gūmi vero eius sextupedes iterficit ⁊ capillos destruit. calide intantum existens virtutis vt comburat. Idem Hal'. 7. simpl'. phar. ca. cithacus siue cistharus: ⁊ ē rosa canina: stiptica est frutex in gustu: ⁊ in oibus que fm partez actibus: frondes attamen ⁊ germina parua trita in tantū siccāt et stipticant vt gluctinent vulnera: flores vero super omnia sunt operatiuiores: vt si cum vino bibant ⁊ dissinterias ⁊ ventris imbecillitates ⁊ reumata ⁊ humiditates sanent. Cum vo cataplasmantur putridos humores vlcerū iuuant. est. n. eoꝝ virtus nō generose siccatiua in scdo: ⁊ a commensuratis complete: est aūt frigidus itantum hic frutex vt tepida participet caliditate. ypogstidos vero noiata multo plus q̄z folia est stipticior: ⁊ efficax sufficiēter pharmacuz ad oēs fluxibiles passiones. puta sanguinis eductiōes fluxus muliebres vomitus ⁊ dissintericas dispositiones. ⁊ ēt si soluā aliquam particulā roborare volueris humiditate abūdātem: quocirca in stomaticis epithimatib̄ ⁊ epaticis pmisceē. DIASCORIDES. laudanuz capillis fluentib̄ occurrit. mixto vino mirra ⁊ oleo mirtino cicatrices nigras integro reddit colori. oleo ro. mixto dolorem auriū tollit. fumus eius excludit secūdinas. duricies matricis dissoluit. malagmatibus necessarie miscē. tussientibus medicat cum vino mixtuz ventrē stringit: est ēt illi vtus diuretica. GALIENVS. 7. simpli. phar. Citbus siue cistus. i. laudanū. est aūt subtiliū partiū in suba ⁊ calide vtutis fm pmum accessum complete: vt ⁊ scōm tāgat: ꝓpterea vtus eius est que maturat aggregat ⁊ fortificat: ⁊ sil'r diaforetice est vtutis ⁊ digestiue ⁊ vltra p̄dicta habet quādam stipticitatē breuē ꝓpter qō cōfert egritudi-

nibus matricis.⁊ fortificat eam.⁊ facit oriri capillos q cadunt: ꝓpterea qꝛ destruit qꝰ est in radicib⁹ coꝛ ex humiditatibus coꝛ malis: ⁊ stringit sua stipticitate poros per quos egrediunt pili.fiunt.n.he passiones propter praauos hũores viscosos ⁊ grossos:quos ĩcisiua ⁊ diaforetica pharmaca maxime educũt ⁊ euacuãt:subtiliũ vꝰ partium oꝛ esse vtutis ca.⁊ nõ multum stiptice:non tamẽ intantũ subtilium partiũ:⁊ siccantiũ vt siccent ⁊ depascant cũ humoribus preter nãm aceruatis ibi naturalẽ humiditatẽ que auget capillos:ita. n.nõ alopicias sanabunt magis q̃ calviciem operabuntur:nec non ⁊ laudanum ĩcarnat vlcera difficilis ꝛsolidationis:⁊ miscet in medicinis sedantibus tussim:⁊ quãdo bibit cum vino veteri ventrẽ stringit: et fit ex eo fumigiũ ad expellẽdũ scõinã: ⁊ ponit ĩ nascalib⁹ valentib⁹ ꝯ duritiem matricis. PAVLVS.ca⁰.de laudano.est eligendũ qꝰ est põderosi⁹: ⁊ nigruꝫ:⁊ qꝰ malaxari pot:⁊ valet etiã sic electum cõtra epilensiã si iungatur spina patiẽtis: ⁊ valet ad frigiditatem matricis ⁊ suffocationem si mulier ex eo recipit fumũ:⁊ sup inferiora.valet etiã cõtra relaxationem dentiũ.si laudanũ ⁊ mastix conficiantur.⁊ circa gingiuas extra ⁊ intus ponantur.

SERAPION.auc.Dia.caplo ledent.vtus laudani est ca.mollificatiua aperitiua orificioꝛ venaꝛ quãdo miscetur cũ vino ⁊ mirra:⁊ cum oleo mirtino sup cicatrices vlcerum meliorat eas.Et q̃ mittit in aurem cum vino qꝰ dicit idromel:aut cum oleo ro.curat dolorẽ earũ:⁊ fit inde fumigiũ ad expellẽdum scõinã:⁊ ponitur in cõfectiõe nascallium vel collirioꝛ matricũ:⁊ cõfert duriciebus earum.⁊ miscet in medicinis sedãtibus dolorẽ:⁊ in medicinis tussis ⁊ in vnguẽtis:⁊ q̃ bibitur cuꝫ vino veteri stringit vẽtrẽ:⁊ puocat vrinã. AVICEN.laudanũ est subtile:⁊ est in eo pauca stipticitas:⁊ est maturatiuũ humiditatum grossarũ viscosaruꝫ:quas cum eq̃litate resoluit in quo est vtus attractiua:⁊ est calefactiuũ aperitiuum orificiorum venarũ:⁊ ĩgreditur in sedatione doloris:⁊ facit nasci pilos:ispissat eos ⁊ plongat:⁊ conseruat ꝓprie cũ oleo mirtino:⁊ cum vino:⁊ nõ facit hoc nisi qꝛ ipsum est subtile:⁊ pfundatur:⁊ est resolutiuũ:⁊ mũdificat corruptionẽ corrodentẽ carnem:⁊ est attractiuũ ⁊ attrahit nãm bonã ad pilos: verũ tamen nõ videtur cõferre caluiciei cum ĩcipit ⁊ casui pilorꝫ cum apparet cutis:⁊ fluxui capillorum:⁊ non peruenit ad hoc vt sanet allopitiam: q̃ nã allopitie nõ resoluitur nisi virtute que est sup virtutẽ resolutionis eius:⁊ laudanũ cõsolidat vlcera dure cõsolidationis: ⁊ distillatur cum oleo ro.in aurẽ dolorosam:⁊ ĩgreditur ĩ medicinis sode ⁊ pulsationis:⁊ confert tussi:⁊ resoluit apãta matricis suppositũ in pessario:⁊ attrahit fetum mortuũ:⁊ scõinã suffumigatione facta ex eo in traiectorio:⁊ q̃ bibitur cũ vino antiquo ꝛstringit ventrẽ:⁊ puocat vrinam.

¶Capitulum. CLXVI.

Cistos vel cistereon.est q̃dã spes hedere.⁊ est rosa canina vel rosago ad cuius pedem nascitur ypogistidos:vnde qꝰ sit spes hedere patet p Diasc.ca⁰. cissos.Cuius due sunt spes.vna flore albo:alia roseo.⁊ ẽ tertia species:cuius frutex maior folia lõgiora:colore obscuro: odorẽ iactans:habens quandaꝫ tenacem humiditatẽ vt policaria.hanc dicunt laudanum colligere in creta.

PLINIVS.lib.z4.cap.io.cistoꝰ greci appellant fruticem maiorẽ thimo.folys ozimi.duo ei⁹ genera masculus ⁊ femina.flos masculi rosace⁹:femine alb⁹.hic videt rosa canina sub qua nascitur ypoquistidos vbi notandum q ꝓ Diasco.vocat illam speciem rose canine hederam: quam hirci capparum libenter edunt.l.Cissos.

Cistereon.i.hedera. Diaſ.
Cistoꝰ.i.rosa canina.Pli⁹. lib.z4.cap.io.
Citan.Tiran ẽ medicamẽ quoddã ad splenem.
Citbus.i.laudanum.
Citici.i.rannus.
Citinorratis.i.caduca mali granati.
Citima.i. flos mali granati domestici.
Citin⁹. DIASCORI. vero dicit quatinus.
PLINIVS.lib.z3.ca. 7⁰.sic vocat primus partus mali punici.Halie.6. memiri.capitulo primo. kitinus dicit.
Cition.i.cicuta.
Citison.i.galla asiana.
Citisum.i.foliũ.Alr.Pli⁹. li.iz.ca.z4.
Citon.i.lac diuisum a sero.
Citoniũ.qd est.l.cusa.
Citra.i.cimolea.
Citrangulũ narantiũ.l.pomuz.lati. gre. citromolũ vbi sciendũ q citrangulum est:cui⁹ acetositas ⁊ semina in vsuz veniunt. de citrangulo vꝰ nunq̃ mentionem reppi nec vidi nisi in quinto.Auicen. caplo de Syrupo alkedre ex cõpositione sua:⁊ in Damasc.ĩ antidotario vbi facit oleum de citrãgulo ⁊ oleũ de citrãgulorum seminibus.
Citraria.vel citrago.i.melissa.⁊ gre.dꝰ mellifilon. turungen.ara.ab atrogi qꝰ est citrum: ⁊ citraria ab odore citri.
Citrac.qd ẽ.l.ceterach.
Citron.est medicamen ad splenẽ.Cassius felix.
Citrina idem.
Citrionia.i.citonia mala.
Citroc.i.citrum.

¶Caplm. CLXVII.

Citrullus lati.ara.bakebera.auc.Ha.Citrullus fridior ẽ cucumere ⁊ gnãt chimũ viscosũ:⁊ hũores crudos ĩ venis ⁊ acidũt ex esu ei⁹.febres antiq̃ male:neqꝫ puocat vrinã sic melon:⁊ nocet stõ.q̃re oꝛ q vult vti eis vt vtat ameos nisi stõus ei⁹ sit valde calus.Et idẽ auc.habix.aq̃ citruli ⁊ cucumer] ꝛfert iflãmatõib⁹ febriũ ⁊ sedat siti:⁊ laxat vẽtrẽ laxatiõe bona sine nocumẽto aliq̃:et dꝫ buliri cũ zuccaro albo:⁊ nõ oꝛ q ꝓ dẽ hũtib⁹ nãꝫ durã ad mouẽdũ nimis.qꝛ illa aq̃ nõ bꝫ tãtã vtutẽ q laxet nãꝫ durã.et si ipa faceret morã i stõ forsitan iduceret laborẽ ⁊ nocumẽtũ et iflones.

RABI.MOISES.citrull⁹ cũ ei⁹ digõ tardat gnãt hũores venenosos. ISAAC.ĩ dietis pticularib⁹.li.z.ca. de citrull.sũt fridiores et grauiores cucumerib⁹.friditas.n. coꝛ ẽ i fine tertij.pide grossũ gnãnt flã ⁊ neruositati stõi magl nocẽt cucumerib⁹. Rursus pp suã duritiẽ ⁊ fridita tẽ sũt grossoꝛ hũoꝛ gnãtiui:qꝰ certificat qꝛ citrulli in stõ morã faciẽtes venenosoꝛ cõruptõez subeũt hũoꝛ.citrul limagl stõ nocẽt.medulla tñ coꝛ pfectiorẽ gnãt chimũ.

Citrũ.legume ẽ q̃ carem⁹: vel citrũ.i.pomum citrinum.p quo.l.batros.
Citula.i.cicer erraticum.
Cizomo.i.zeuzomũ.eruca
Ckirabalios.i.armoniacũ.
Ckiras.i.glãdula.
Ckiratica.i.percussiua.
Clacora trigdana ẽ qꝰdaz genus ostracoꝛ marinorum magnorum.
Clafintis.est pma species cassie lignee.
Clalagelasen.i.caulis.
Clas.i.turdus auis.
Classa.i.gũma iunipi.
Clasefedia.Clapfedra est spes syringe q̃ inuycit medicia ĩ vesicã pp ipulsionẽ istri solidi in concauũ instrumentum.
Clasmofimon.Diasc.i. almea.Clamasimon.
Clatem.idest germẽ mole palme.
Clatus.qd est.l.Liatus.
Clauꝰ dicit apata ñ magna de mã sanguinea vel p pte colica q ⁊ furũculi a qbusdã vocãtur vel carbunculi:⁊ dicitur sicꝛ clauus quedã spes verruce.
Clauis.Clauus vocat extus tunice vuee oculi.l. elus ptosis.
Clematis.Dia.policãtis.i. aristologia.⁊ ẽ ꝛ spes ei⁹
Clematides.est tertia species trifoly.Diaſ.Plini⁹ lib.z4.ca⁰.i5.in fine.
Clendrios.i.galla.
Clibit.i.git.
Clice.i.turdi.
Clidonas greci vocãt quãdo agitat aqua in ventre sicut in vtre.Alexan.
Cliendepon.i.fuldago.
Climastecha.i. litargirum

Clima.i.martica idem.
Climasticos.est species astologie.
Climatis.Dafnoides.i.vitis alba.Diascorides.

¶Cap. CLXVIII.

Climenum. DIASCORIDES cap.clime num.habet hastã quadrã similẽ fabe viridi.⁊ folia similia arnoglosse folliculos duos super virgas sibi coherẽtes sicꝛ iridi ⁊ polipodio.Plin.lib.z5. cap.7.in pncipio. POSSE.DIASCORIDES.Succus eius cũ radice sua emoptoicis ꝓdest.ciliacis singulare psidiũ est. fluxũ mulieꝛ strigit.virtus est illi stiptica ⁊ frigida.naribus pfluentem sanguinẽ sistit. folliculi ipsi⁹ vulneribus impositi paracolesim faciunt.

Clima qd ẽ.l. cadimia põfo. (lix.
Climiafelde.i.fuligo.
Clinabile.i.mirtinum.

¶Cap. CLXIX.

Clinopodium klinopodes vel clinopodum. gre.lati.vero vocatur pes corninus. DIASCORI.cap.de clinopodio.Clinopodiũ frutex ẽ sarmẽtosa duobus palmis ascẽdens de terra.nasci locis saxosis.folia bꝫ silia herpillo:⁊ florem prassio similantẽ.⁊ alio noie vocat pes corninꝰ.p quo.l.coronopodion. GALIENVS.7.fim.phar.ca⁰.clinopodũ cale ẽ virtutis nõdũ caustice. est aũt subtiliũ ptiũ fm subaz.ponet vriq̃ gs.z.gradus in calidi.⁊ sic.Pli.li⁰.z4.ca.i5.post medinz. POSSE.DIASCORI.herba ipsa bibita ⁊ cocta morsib⁹ venenatis occurrit. de alto cadẽtib⁹ opitulat.stragurys pstat effectũ mẽstruis impat. aborsuz fac. potui data acrocordinas multis diebus tollit. vrine difficultati tardissimi tẽporis medet. flos ei⁹ lectipedi silat. vñ ⁊ nomẽ sumpsit. AVICENNA lib.z.cap.de pede corninо.cõfert solutioni antique ⁊ confert colice ⁊ efficit oppositionem hermodactilorum absq̃ nocumento.

PAVLVS cap.de pede corninо.medet doloꝛi iũctuꝛaꝛ confortando membꝛum ⁊ mãm resoluendo.

Clion idest pulegium.
Clipealis quid est.l. Albilmera.
Clipsis idest defectio vel angustia.
Clisma idest clistere.
Clisteos est semẽ cariote.
Clitiriza idest liquiritia.
Clitenus est herba quam Diasco.vocat periclimeсion.⁊ est caprefolium.
Clobasis.i.anagallus.
Clogias.i.lãceola. ⁊ ẽ spes plantaginis.
Clozon vel claron.i.viride Theophilus.
Cnicapeos.i.paucedanuz.
Cnicos.i.anticrocum.
Cnicus.i.cicer rusticum.
Coabaz sunt quedã grana similia cardamomo ⁊ ẽ nux tarch.i. melegeta: eo q grana ei⁹ sillant granis melice.Lobezbagne
Coagulatum.i.rob. Halie. libro secretorum.
Coamos.Loameos.Loareos idest folium.
Cobbozi.Lobozi.Lobouri .i.lapis liberãs a venẽis.
Cobrurulla est iuncus nõ acute summitatis.
Cobezbaca nux tarch id est melegeta. Auicen.eo q grana eius similãtur melice granis.
Cobzbagae.Lobzbagne.i. coabam.
Cocamos idest ciclamen.
Cocecoreon.i.cicorea.
Cocbacbemen.i.comosis.

¶Cap. CLXX.

Locam. ara.gre.capnoꝛ.lat. fumus. SERAPI. lib.aggre.cap.cocam.auc.Hal.Substãtia eiꝰ est terrea subtilis ⁊ ĩ eo cũ hoc ẽ residuũ paucũ ex igne ⁊ois qdez fumus desiccat:ſz diuersificant spes ei⁹ fm diuersitatẽ corporꝫ a qb⁹ resoluit. nã a materia q̃ ẽ calidior ⁊ acutior generat fumus q est fm nãm ipsi⁹. ⁊ ex materia q̃ declinat ad dulcedinẽ q̃ est paꝛ mordificatiua generatur fumus silis ei. Et idẽ auc. Ha.fum⁹ olibani administratur aliq̃ñ cũ plurib⁹ medicinis oculoꝛ hũtiũ apãta calã mũdificat ea a carne ⁊ administrat in cobol q̃ fiũt ad restaurandũ pilos palpebraꝛ. Et fumus mirre ⁊ terbẽtine sunt lõginqui a nocumẽto: ſz fumus storacis ẽ fortior istis.⁊ fumus picis adhuc fortior: ⁊ fum⁹ alkitran fortior fumo picis.⁊ medici administrant illos q sunt ex fortioribꝰ spẽb⁹ in medicatõe palpebraꝛ.q̃ñ in his ẽ egritudo q̃ dꝰ filach.⁊ est egritudo cũ qua cadũt pili cum duricie palpebraꝛ ⁊ ruboze ⁊ medicatõe corrosionis ⁊ puuritus:q̃ sunt in lachrymali oculi ⁊ medicatõe oculoꝛ humoris in quibus nõ est apa . ⁊ administrãtur alie spẽs que sunt magis mollificatiue in alys egritudinib⁹:in qb⁹ administrat fumus olibãi:ſz modũ colligẽdi fumũ iuenies in.l. ronder.

Silach egritudo

Cochasi . Lbochia.i.papauer kochia.
Cochilium.i.coccilium.
Cochia.i.pillule cochie . ⁊ cochia est suffumigatio quedam sic nominata.
Cochile herba est nomine salabra similis vermiculari hñs sapoꝛẽ acetosuz ⁊ fit ex ea alkali.
Cochima.i.antepsica crisomela qꝰ interpretat mala aurea vulgari puicialli dicit amozia ⁊ nos dicimus comula.
Cochium. kochiuz est qꝰdam animal marinũ qꝰ vulgo dicit vitulus marinus pilosum. hñs quatuoꝛ pedes similes pedibus catuli ⁊ parit catulos ⁊ exit interdũ ad terrã ad pascua kochi foca.
Cochum est terra iuxta locum vbi clausit Alexander gog ⁊ magog.
Cochiras est species cãne pro qua.l.basap.
Cocciliuz.i.incubus.
Cocirio idem.
Coccimidos.i. lipporium.
Coccimela a coccineo coloꝛe dicta est ⁊ sunt apõ Diasco. que a modernis corzula vocãtur.vnde capitulũ de coccimelia est caplm ꝺ crisomolis siue corzuli:sed Diascori.facit aliud caplm de prunis.⁊ dicit q cocimella a quibusdã pruna vocant: nõ tñ asserit hoc fm veritatem: sed voce aliquoꝛ:
Coclea pegrina .i.maruza que cocleas hꝫ.l.balzuz.
Coclea terrena ⁊ marina. quid est.l.balzum.veruz est q fm Diasco.Coclea terrena est limacia . Sꝫ sciendus q coclea interdus accipitur p toto animali aliquãdo p sola testa fm exigentias . aliqñ p marina coclea.
Cocleas.Cocles.i. antimoniũ.⁊ cocleas.i.vga virilꝰ.
Coclearius.Coclear medicine est.i iz. granoꝛ . sed mellis.z48.⁊ ẽ sestariũ. est pondus quattuoꝛ aureoꝛ.⁊ est.z.vi. ⁊ coclearius est similiter spatula cum qua accipitur medicina de pixide.
Cocognidiũ est semen plãte dicte a Diascoꝛ.camelea:⁊ est mezereon. vt supra vbi ponitur de camelea. vnde qui dicunt cognidium semen esse laureole nõ nouerunt veritatez.p quo.l.Camelea.
Cocodrillus ẽ animal qꝰ mouet mandibulam superiorem: cuꝫ cetera animalia moueant mandibulam inferiorem.
Cocodrilla.i . serpentaria.
Cocodasni.Cocodasinis.i. bacca lauri.
Coccon . Coccus infectiu⁹ .i.cocus.Diasco. isofion. faselon ex similitudie faseoli ⁊ẽ.
Cocoza idest cucurbita.
Cocodaphnis.gre.baccha lauri.Paulus.

¶Cap. CLXXI.

Coccus vel kermes.gre.ara . karmas vel neruas vel hermen.lati.vꝰ grana tinctoꝛ.vñ tingit scarlatũ.vñ dꝰ de xpo q fuit vestit⁹ veste coccinea.i. ticta cocco.l.granis de scarlato vocat aũt kermes ⁊ ẽ frutex ſz Diaſ.ca.de cocco sarmẽtosa hñs in ipsis virgis baculas rotundas sicut lenticula q̃ colligunt ⁊ conficiunt. Est aũt bon⁹ coccus galleticus ⁊ armenus.⁊ secũdus asianus ⁊ licius hispanus vero oꝛiuz nouissimus est virtus est ei stiptica. SERAPION lib.aggre.auc.Diasc.cap.hermen vel karmen.i.grana tinctoꝛ ⁊ est arbustuz.s. qꝰ administrat etiã ad ignẽ accendẽdum ⁊ est mediũ inter arborem ⁊ herbam: cuius rami sunt multuz subtiles super quos sunt grana rotũda similia lenticulis que colligunt

Coccam
Capnor
Fumus

⁊ ponuntur ⁊ reseruant ⁊ conficiuntur ad tingendũ: ⁊ melior ex illa est que defertur ex terris que dicunt gallates ⁊ andabasi ⁊ armenia: ⁊ secũda est illa de syria ⁊ litia: ⁊ deterior omnibus est illa que defertur ab hispania ⁊ reperitur in arboze parua satis simili in folys arbozi glandiũ in terris calichie. ⁊ in ea multiplicatur animal testosum parvum simile limacys: ⁊ colligunt ipsam mulieres illi⁹ terre cum roze eozum. Et idem auctozit. Halie. Sapoz eius est stipticus cũ amaritudine ⁊ virtus ei⁹ deficcat sine moz dicatiõe ⁊ abstergit ⁊ incarnat. POSSE.DIASCO. Coccus aceto tritus ⁊ impositus vulneribus paracolesim facit ⁊ neruis incisis maximum presidium est.

SERAPION auctoz. Halie. karmen confert magnis vlceribus neruoz ⁊ alioz membroz: quãdo teritur fortiter ⁊ miscetur cum aceto ⁊ melle ⁊ etiaz decoctionem eorum dant illis qui patiuntur in neruis. PLINIVS libro. z 4. capitulo q̃rto de cocco. valet vlceribus magnis ⁊ maxime neruozum vlceribus: ⁊ valet contra tremoreꝫ cozdis ⁊ eius debilitatem. hoc asserit similiter Damascenus in antidotario suo in quadam confectione que incipit. confectio alkesmes.

Coccus gnicus cintum. i. cartamum. Diasco. i. crocus hortulanus.
Coculis idest strignum.
Codia. Codium kodia. i. semẽ papaueris vel limaces. Hal. in lib. de alimẽtis alr. 7. memiri. cap. p̃.
Codilia est spẽs endiuie.
Codilion. i. cozdumeni vel semẽ siseleos. Diascozi.
Coe ẽ nomẽ põderis. ll. 9. ex concozdia. Diasco. ca⁹ de terbentina. cum Serapione cap. de resina.
Coen idest herba que vocatur pestorin.
Coercẽs virtus. i. stiptica: ⁊ ipsamet repcussiua potest dici. Diasco.
Cofeactis. Cofeateos est quedam spẽs titimali.
Cofendir. Cofendision. i. sciatica passio.
Cogatan vl cogmatan est satietas nauseatiua.
Cogmas idest vsnee.
Cognificiũ. i. millefolium.
Cognitio idest solidatio.
Cobarbagne. Cobzbagne idest coabam.
Cobim. i. antrax. ⁊ potissime nascitur in membzis glandose carnis.
Cobisi. Cobiz. i. cocbum.
Cobol duo significat. naz est oĩs medicia ocularis. ⁊ ẽ silr antimoniũ ppter excellentẽ virtutẽ quaz hz in causis oculoz.
Coboptalis. i. cimbalaris ⁊ est quedam cartillago. componens epiglotim.
Cobot idest cot.
Coliuz est animal marinũ cuius virt⁹ est ppinq̃ virtuti animalis castozei.
Cola. i. parue pustule q̃ nascunt in oze pueroz ⁊ sũt alcole vel cola. i. extremitas. Ha. z⁹ iterioz. ca. io.
Colla gd est. l. glucten. ⁊ cola ꝓ mozbo est opilatio ĩ epate ⁊ splene.
Colades gre. intestina ĩde colica libzo de doctrina greca. Colidas.
Colas grece fel.
Coli. gre. colera vel fel.
Colagoguz grece. i. colere eductiuum. l. Emac.
Colastion gre. kolasticon idest purgatozium.
Colastrum. i. colustrum.
Colath. i. pustule in oze.
Colbo idest grana solis.
Colcacozob. i. ciclamen.
Colcandefam. i. calcantũ.
Colcito quid est. l. Coltico.
Colcodeia psice. i. datoz vite. Auicen. pma pmi.
Colcotar est spẽs vitreoli. vt appet ĩ. l. Calcitis. ⁊ l. zeg. vide Hal. lib. secreti.
Collectica collectiua. i. gluctiatozia q̃ oĩa soluta vl fluxa glutinãt ⁊ alligãt. Halie. in dinamidys.
Colen vel coli grece idest fel vel colera.
Colena. i. oziganũ libzo antiquo de simpli. medi.
Coleos. i. graculus auis.
Coles vel colis. i. virga virilis a greco caulon. Loznelius celsius.
Colfos. i. sinus vlceꝫ. Cassius felix pendigenes. Papias colpus gre. sin⁹. Halie. ad glauconem colpus inquit q̃si sinus pendens p. k. kolpus.
Colias. Coclea helecumũ. Alcuz. ara. limatia. Ste.
Collera passio siue collirica ẽ fellis infusio ꝓ supi⁹ ⁊ inferius. Alexander.
Collisies appellat conglutinatio inde pacolesis. i. ptim ꝯgluctinatio. inde sarcocolla. i. ad carnem ꝯgluctinandã ⁊ sarcocollagiũ. i. carnis conglductinationem faciens.
Coliade idest gluctinosuz flegma.
Coliandrũ. i. coziandrum.
Colides. i. intestinum exterius inde colica passio.
Colidis. i. ficedula auis.
Colligon vulgari appellatione dicit cimbalaria.
Colm. i. planta que dr asacirat ⁊ est planta hĩs folia sil'a mirre ⁊ in medio sui hz annulũ sil'em oculo ⁊ similat sempuiue.
Colloquatis. i. excreatis.
Colira idest colera.
Colirion fm Diascozi. vo-

Coliticon. (Cap. CLXXII.) siue colicon grece latine hermodactilus. DIASCORIDES cap. coliticon. Coliticon ⁊ est bulb⁹ agrestis qui dicit ephemeros qui nascitur in fine autũni flozem habens albũ simile in figura flozi croci. ⁊ folia affert bulbo similia ⁊ pinguioza. hastã habet duobus palmis longam ruffam radicez subnigram: que si decozticata fuerit alba inuenitur mollis ⁊ dulcis succo plena lactei colozis. bulbus ipse habet in medio incisuram ex qua egreditur stipes vnde flos exit. nascitur multuz in messenia ⁊ in colchis. radix eius accepta offocationem prestat secũduz Diasco. vt micete: sed ideo hoc in noticiam protulimus ne pro bulbo comedatur: qz vis inest illi veneni: quãuis suauis gustu sit: sed qui eum comederit: sic ei subueniendum est sicut comedentibus micetas. vnde singulare presidium huic rei est lac bubulinum sumptum. vnde coliticon est surumanuz pro surumine quod est hermodactilus. ⁊ ita videtur esse secundũ Serapio. pro quo lege. l. sturagen.

Colitidum. i. raffanum.
Colocantũ. Calacãtũ. i. calcãtũ ꝯalacãtũ gre. Ste.
Collocasia. Diasco. Auicẽ.
Colofonia (Cap. CLXXIII.) frixa. pix erica. pix bzicia grece. aratiemgi. lati. pix greca. ⁊ resina fusa. Diasco. PLINIVS capitulo de colofonia. pix erica sic dicta ab erice filio veneris qui victus ab hercule mutatus est in montem sui nominis in quo monte crescunt arbozes quozuz gummi dicitur colofonia inde ericis carpos. i. fructus illius arbozis. ⁊ dicitur pix greca: quia ẽ ea in grecia in multa quantitate inuẽitur: sed quo modo fit lege. l. batinog. PAVLVS. cap. de colofonia. ca. est in secundo. sic. in pmo. POSSE.PAVLVS ꝯtra dissinteriã fit suffumigatio ex puluere ipsi⁹. Et etiã ꝯtra tenasmonẽ ex frida causa ex puluere ipsi⁹ ⁊ nasturtuz equaliter mixtus fiat aspsio sup renes melle calo perunctos. Ad pilos de facie remouendos ⁊ faciem dealbandam. Accipe .ʒ. iij. colofonie. masticis. ʒ. i. modicũ armoniaci purissimi ⁊ dissolue in vase terreo nouo mũdo: ⁊ ad vltimũ tres guttas armoniaci ⁊ misce ⁊ cola super aquã frigidã ⁊ misce ⁊ malaxa. cum aũt volueris pilos tollere resolue paucum ad ignẽ ⁊ aliquantulũ tepefactuz pone sup faciem ꝑ vnã horam vel duas. postea remoue: pilos remouet ⁊ faciem depurat: ⁊ sit locus siccatus cũ pãnis ⁊ paꝫ cũ digito madefacto preme vt melius adhereat. põt illud emplr̃ decies apponi: ⁊ potest seruari per duos dies. Contra asma ex frigida causa materia exeunte digestiua ⁊ dissoluta accipiat patiens fumum per os.

Collokintis gre. cucurbita agrestis. collokis. n. quintis secundum gre. colloquintida dicimus.
Colona grece vlcus oculi recens.
Colomestin. i. aconitum.
Colon. i. hũoz. s. colera rubea. ⁊ vlr ꝑ quolibet bumoze ponit. aliqũ etiam ponit ꝑ quodã intestino q̃ est vltimũ de tribus grossis in quo fit colica passio. ⁊ aliqũ pro ipa colica passione.
Colonia est quoddam vlcus oculi. Coloma.
Colopendria. i. saxifragia.
Coloquintida. Cucurbita alexandrina vel cucurbita deserti. idem ⁊ est pomum vel fructus in trãs marinis. partibus inuentus. ꝑ quo. l. baudeb.
Coloquintida. i. cucurbita vsualis ꝑ qua. l. bara.
Coloquintida domestica. quid est. l. baudeb.

Coloquintida (Cap. CLXXIIII.) agrestis fm Diasc. cap'lo de coloquintida agresti. hastas ⁊ folia hz sup terrã similes cucumeri nõ que folia incisa sunt ⁊ gustu amara. semẽ ei⁹ rotũdũ vt pila: q̃ colligendũ ẽ cũ ĩ maturitate colozẽ variauerit. POSSE.DIASCO. virtus est in medio ipsius purgatozia obolo vno accepto cum mulsa mixto nitro melle cocto ⁊ mirra in moduz caputie bene purgat. Ipse vero pile sicce tunse ⁊ mixte et clisteri adhibite sciaticis medẽtur. paraliticis simil'r prestolant. flegma ⁊ coleraz deponũt. menstruis imperant. aborsum faciunt. dolozez dentiuz tollunt. cacostomatice sunt. colliria exinde fiunt: que supposita ventrẽ deponũt. viridis autem succus supunctus sciaticas curat. vires hz humectandi ⁊ infrigidãdi abundãter. vnde succus rasure ipsius auriũ dolozẽ que ex inflammatiõe calozis fiunt sanat cum oleo rosa. instillatus. rasura aũt eius febzientibus in stomaco posita minuit febzem.

Coloz dactili. Coloz fenicens. qd est. l. fenicha.
Coloz iacitinus. i. coloz celestis. ⁊ est fm auctozes colozꝫ est iter nigredinẽ ⁊ albedinem quasi coloz ſbalbidus. ⁊ iste coloz celestinus noĩatur in. l. ambza ⁊ in. l. bdellium.
Coloz indus est quasi celestis tendẽs ad nigredinẽ
Coloz punicus. i. coloz subcitrinus inde vocant poma punica. i. subcitrina.
Coloz purulentus. i. coloz sanguinis putridi.
Colostrũ est pma post ptũ densitas lactis. Plinius libzo. xi. cap. 41. ⁊ lib. z8. cap. 9. in principio.
Colpus grece sinus vlceꝫ vel apostematis.
Colpus idest sinus vulneris vel colpus idest empetigo. Colfos.
Coltico effemero bulbus agrestis. Diasc. ẽ hermodactili species venenosa. Stepha. est surumanuz pro surumẽ.
Coluberẽ species serpẽtis que dicit ceruuz fugere. leonem interficere.
Colũbaria. Colubzia. i. serpẽtaria dragõtea. macer
Colũ. i. extramũ vel colũ idest membzum.
Columbapastron idest pẽtadactilus.
Columbina. Columbaria. i. berbena pistereon gerebotanũ yerebotanuz.
Columi idest colita.
Columu idest herba q̃ dicitur muscellina.
Collus idest yrceus biben di vel nappus.
Coma. Comatos. i. gũmi. ⁊ coma est stupoz vel somnus lõgus: vel apata fra cerebzi. vel accũs apatis eius. ⁊ come. i. lixiuium.
Comacis idest citonia.
Comara idest cardus.

(Caplm. CLXXV.)

Comarus. gre. ara. catilabinch. vl hautãchi. lat. strãgulatoz prĩs sui: vel ficus lupi: vl subozbito. DIASCORIDES. cap. Comarus ⁊ est arboz silis cidonie: ſz folia minuta hz ⁊ fruct⁹ cocimelle similes. est. n. sile ossib⁹: quã multi memeglon dicunt. cui si maturitas fuerit ruffuz facit colozẽ: ſz cũ edit remanet in oze suba quedã sil'is ei q̃ remanet ex ficubus. vocat. ara. catilabinch. i. iterfectoz prĩs sui: ⁊ ficus lupi: ⁊ est arbustũ q̃ vocat nõ ideomate armoni. fructus eius est in supficie asper. ⁊ hz sapozẽ mixtũ ex dulcedine ⁊ acetositate aliqua. STEPHA. cap. comar⁹ carbilabinch. i. catelabũ. quidã gombaris dicunt. SERAPION lib. aggre. cap. haruanchieth. i. ficus lupi. arbozis hui⁹ folia sunt similia folys citonioz: sed sunt minoza ⁊ fruct⁹ ei⁹ est similis prunis in quãtitate nõ hĩs nucleũ. ⁊ q̃ maturat declinat coloz ei⁹ ad rubedinẽ. ⁊ q̃ comedit remanet in oze suba similis ei q̃ remanet ex ficub⁹. GALIENVS. 7. simpli. phar. capi. de comaro. Arboz ⁊ fruct⁹ eius sunt stiptici est aũt cacostomatica ⁊ caphalargica. memidũ vero quidaz nominant. POSSE. DIASCORIDES est malus stomaco. opilat cito ⁊ inducit stupozem.

Comato agreos idest semen rubee ferule.
Comatra idest pirum.

(Cap. CLXXVI.)

Combin. vel cozumb. arabi. gre. cauben. vel brassica vel lacana: latine vero caulis. SERAPION lib. aggre. cap. cõbin. auc. Ha. Cõbin. ex eis sunt domestici in suo sapoze nõ hĩtes amaritudinẽ ⁊ acuitatẽ. in semine eoz est hoc magis manifestũ. Et caules agrestes plurimuz nascunt in locis maritimis vel in alys locis desertis: ⁊ sunt similes domesticis: nisi qz sunt albiozes eis ⁊ aspiozes: ⁊ sunt amari sapozis. Et idez auct. Hal. sapoz eoz est amarioz sapoze domesticoz ⁊ sunt calidiozis ꝯplonis q̃z ipsi. ⁊ sunt sicciozes sicut ⁊ alia vniuersa fere siluestria: ⁊ nõ euacuat qui comedit eos a malicia eoz: qz sunt remoti a ꝯplone hoĩs: ⁊ virt⁹ eoz est: qz abstergũt ⁊ resoluũt plusq̃z domestici. GALIENVS. 8. sim. phar. cap. de caulibus fm translationẽ grecã. virtus quidẽ caulis domestici pma est que desiccat quando comeditur ⁊ quãdo apponit extra. ⁊ nõ est in ea manifesta amaritudo nec acuitas. DIASCORIDES cap'lo de brassica. Caules marini sunt lõgingozes a similitudie domesticoz. folia ei⁹ sunt similia folys aristologie ro. ⁊ cruda quidẽ folia que adherent tyrso sunt ruffa parua. ⁊ loc⁹ eoz qui est a stipite est calidioz q̃z locus herbe qui dr tyrsus ⁊ lac: nõ multũ trĩ. GALIENVS. 7. sim. phar. cap. de caulibus. Sapoz caulis marini est declinãs salsedini ⁊ amaritudini. erit vtiq̃z ad eas que extra cozpozis vtilitates ad quecunq̃z huius qualitatis congruunt ydoneus.

AVICENNA lib. y. cap. de caulibus. Cozpus est humidius folys. ⁊ siluestris calidioz est ⁊ sicciozꝫ ipe caulis domesticus est ca. in primo. ⁊ sic. in secũdo. Et caulis gdẽ alius ẽ domesticus: alius siluestris: ⁊ alius marin⁹. ⁊ ali⁹ est caulis aq̃: siluestris vo ẽ amarioz ⁊ acutioz ⁊ remotioz ab hoc vt sit cibus. POSSE.DIASCORI. Brassica idest caulis si in cibo assiduat caliginẽ facit. feminis purgationem excitat. copiaz lactis infundit. semicocta ⁊ cruda vẽtrem resoluit. bis cocta cõstringit. partus etiã mortuos expellit. cocta cõtrita ⁊ stomaco cum axungia veteri ⁊ oleo rosato superposita ardozes febzium mitigat. lepras ⁊ spozas cum alumĩe rotũdo ⁊ aceto linita emẽdat. sic ⁊ fluẽtes capillos retinet. testiuz ⁊ genitalium vitys ⁊

tumoribus vtiliter imponitur ⁊ efficacius si fabe trite mi sceat. Stipites eius aridi cōbusti vim causticā pstāt: quoruz cineres si gs cuz aceto ⁊ lixiuio psilotris ꝯiunxerit detracti capilli: non renascent. Semen brassice ⁊ maxime egyptiace in potu datū lumbricos occidit ⁊ oia intus aialia extinguit. Linis radicis eius iacentē vueā subiect⁹ attollit. GALIENVS secūdo de cibis. medici qdez ipo vt medicina exiccāte vtunt: sed succus caulis hz aliquid expurgatiuū. ipm aūt corpus fm exiccandi rōnem restringere magis q̄z ꝓuocare ad secessum. qñ gdem egere volumus q̄ fm ventrē ponimus cū eo oleū cū garo. differt aūt nihil: neqz si cū sallib⁹ pro garo sumat. volentes aūt exiccare humidū vētris qñ iam mediocriter videt coct⁹ porem aquā effundētes imittimus mox alteri calide: deinde iterum in illa excoquimus multū: sed tandem cuz decoquimus vt teneres fiāt: nō excoctus: quādo grā subductionis sumit: volumus enim nō deponere ꝓprium ipsi⁹ succū in tali opportunitate: sz q̄tū possibile est reseruare. SERAPION auc. Hal. Caulis ꝯglutinat apata ⁊ vlcera fraudulēta ⁊ apata indurata q̄ deueniūt ad hoc vt nō possint resolui. ⁊ herisipillas ⁊ formicā: ⁊ semē ei⁹ occidit vmes qñ bibit: ⁊ tirsi caulium qñ cōburunt virtus eorum est desiccatiua adeo q̄ pueniunt ad hoc q̄ hñt virtutem cōburendi ⁊ resoluūt resolone forti: ⁊ ꝓferūt dolori laterū antiquo qñ miscet cū eo adeps antiqua ⁊ administrat fm hunc modū cōferunt alys egritudinib⁹ q̄ similantur huic dolori. caules. n. desiccāt sicut lētes. ⁊ ꝓpter hoc inducunt tenebrositatē visus. nisi qñ cocti sunt hūidi vitra tempamentū. caules. n. sunt desiccatiui ⁊ stringūt: sed qñ volumus q̄ leniāt ventrē ponimus eos in almuri ⁊ oleo post eoz elixatoez. Et dixit in libro de dieta q̄ medici exhibent caules: eo q̄ sunt medicina desiccatiua: eoz tamē hūiditas lenit ventrē aliqua lenificatiōe: ⁊ eoz substātia siccat ⁊ stringit. Et idē Serap. auc. Diasco. qñ caules bullierint bulitōe leui ꝓuocant vrinā ⁊ laxāt ventrē ⁊ si bullierint multa bulitōe maxime si elixent bis cū aq̄ retinēt ventrē. ⁊ caules q̄ oziūt in estate sunt mali stomaco ⁊ acutiozis saporis q̄z alu domestici. ⁊ caules q̄ nascunt in babilonia nō comedunt ꝓpter eoz amaritudinē. ⁊ si comedūtur ꝓferunt obscuritati visus ⁊ tremori: ⁊ si qs ebrius comederit eos sedāt ebrietatē: ⁊ summitates cauliū sūt meliores stomaco ⁊ magis ꝓuocatiue vrie q̄z alie eius ptes. ⁊ si coquant cū aqua ⁊ sale sunt mali stomaco ⁊ molliunt ventrē: ⁊ succus eius qñ miscet cū radice lily q̄ dr̄ yreos ⁊ nitro ⁊ bibit soluit ventrē. ⁊ qñ vino miscet ꝓuenit mori tyri. ⁊ qñ cū farina fenugreci ⁊ aceto fit emplin ꝓfert podagre ⁊ dolori iuncturaz ⁊ vlceribꝰ sordidis antiquis. Et qñ fit ex succo eius nascale ⁊ farina loly ꝓuocat menstrua. ⁊ qñ folia cauliū hñ pistant ⁊ fit ex eis solis emplz: aut cum sanich ꝓfert apatibus flegmaticis ⁊ herisipilla ⁊ curat scabie vlcerosam: ⁊ qñ miscetur cuz sale igne sacrū curat ⁊ capillos cadētes ōtinet: ⁊ qñ comedūt folia caulium cruda cōferunt splenēticis ⁊ masticant ⁊ trāsglutit succus eoz ⁊ restaurat vocez amissam: qñ bibit decoctio eoz laxat ventrē ⁊ ꝓuocat vrinam ⁊ mestrua. ⁊ qñ fit cū semine eius nascale ⁊ retinet ipm mulier post impregnationē interficit fetū: ⁊ semē cauliū maxime eorū q̄ nascūtur in babilonia qñ bibit occidit lumbricos: ⁊ ipm gdem īgredit cōpōnē tyriace: ⁊ mūdificat faciē aufert botbor. ⁊ summitates recentiū qñ cōburunt cū radicib⁹ suis ⁊ miscet cū cinere ipsoz axungia porcina confert dolori lateris antiquo. Et idē auc. Diasco. Caules domestici cōferūt tussi antique ⁊ podagre qñ linitur succus eorum sup iuncturas ipsas. Et si caules dant ad comedendum pueris faciunt eos citius ambulare. Et quando succus eius coquitur cū vino ⁊ administratur aliquibus diebus aufert dolorem splenis. ⁊ quādo eius cinis miscetur cuz albumine ouī curat combustionē ignis ⁊ succus eius aufert pruritū ⁊ scabiē. Et qñ miscet cū vitriolo ⁊ aceto ⁊ linit super baras cōfert eis. Et quādo caules comedunt clarificant vocem ⁊ cōferunt morsui canis rabidi. Et idem auct. Aben Mesuay. Caules desiccāt linguam ⁊ eoz ꝓprietas est q̄ expellunt humiditates capitis ⁊ alleuiāt linguam grauatam a flegmate. ⁊ ideo clarificant vocem ⁊ semen eorum destruit sperma quādo mulier facit sibi suppositorium.

PAVLVS cap. de caulibus. clarificant vocez ⁊ semina caulium alborum cum zuccaro curant gomoream.

AVICENNA decoctio radicis caulis cū aq̄ granatorum est bona canabit. ꝓterea caulis est grossi nutrimenti ingrossans sanguinē cuz nō dissoluit: ⁊ inflat vsq̄z ad partes furcule ⁊ lateris: ⁊ facit dolorosuz corpus: ⁊ nō est mutabilis sicut vētosus est maturatiuus lenificatiuus desiccatiuus ꝓprie quādo decoquit ⁊ effunditur ab eo aq̄ prima: ⁊ cinis quidē stipitū eius est fortis exiccatōis. ⁊ hz ꝓprietatem in sedādo dolorē: ⁊ eius nutrimentū est parū ⁊ humidius nutrimēto lentiū. ⁊ sanguis qui ex eo generatur est malus. Cuz ergo decoquit carne pingui ⁊ gallinis fit bonus paz. Siluestris ⁊ marinus ⁊ domesticus maturant flegmones ⁊ duricies. vulnera ꝯsolidant ⁊ ꝓhibent ambulatōem fraudulentis. ⁊ ponit cum albumine ouī super adustionē. cōfert tremori: ⁊ quandoq̄z ponitur cuz fenugreco super podagraz ⁊ embrocat decoctio eius super dolores iuncturaz. eius decoctio ⁊ semē ipsius retardāt ebrietatem: ⁊ cōferunt furfuribus: ⁊ quando cū succo ei⁹ fit caput purgiuz purgat caput. ⁊ ex ꝓprietatibus eius est exiccatio lingue ⁊ facit somnū. obtenebrat visum: cū hoc tamen q̄ ponitur in alcohol ⁊ fit gargarismus cuz succo eius aut decoctōe ipsius cum oleo sisamino: ⁊ cōfert prefocatiōi. ⁊ comestio eius clarificat vocē. est malus stomaco. ⁊ succus eius cū vino de passis ꝯfert spleni ⁊ icterīcie: ⁊ eius cāna est tarde digestiōis ꝓuocat vrinaz ⁊ mēstrua. ⁊ eius semen cum aqua lupinoz interficit vermes: ⁊ eius flos ꝓuocat menstrua. Cum ergo supponit ipse ⁊ succus eius cum farina sceilem aut flos eius interficit fetum. Et quando supponit eius semē post coitū corrumpit sperma ⁊ cinis radicis eius frāgit lapidē. Et caulis qui est marin⁹ declinat ad salsedinem ⁊ amaritudinē. ⁊ ꝓpter illud ergo lenit nām ⁊ soluit ꝓprie cum carne pingui. ⁊ folia ei⁹ sunt ꝓprie sicut folia aristologie que ex vna radice oziunt. ei⁹ succus cum vino cōuenit morsibus venenatis ⁊ est confortans morsui canis rabiosi: Isaac in dietis ꝓticularib⁹. capitulo de caulibus. domestici duobus modis sūt. estiui ⁊ hyemales. estiui vstionē generant ⁊ coleram nigrā: quod monstrat eoz acumen: pinde sunt colatiui ⁊ mundificatiui. hyemales vero nō tanti acuminis sunt: sed ius cozuz ventrē humectat ⁊ vrinā ꝓuocat. cozum vero corpus est siccuz. vnde est cōstipatiuum. quoz vero ius soluit ⁊ sine iure comesti constipant. ideoq̄z vt ab eoz nocumēto tem perent elixentur. ⁊ aqua prima ꝓiecta in alia coquantur ⁊ cum pinguissima carne condiantur.

Combrouolla est iuncus non acute summitatis.
Comena. i. ꝓuatio gressus.
Comeos ē omne gūmi: sz potissime dr̄ q̄ est gūmi arabicū. Paulus Lassi⁹.
Comestio pro pruritu īuenit in Alexādro pmo li⁹
Cometes est pma species titimalli.
Comia comices. Comitio est species titimalli.
Comiciale idest gentiana.
Comitial mōb⁹. i. epilēsia.
Comidionis est semen papaueris albi.
Comidion. gre. est qōcūq̄z gūmi. lib⁹. de doct. gre.
Comocriates. i. prasium.
Comos. Diaf. herba ē duobus cubit lōga tē.
Comosis est vehemēs tumor oculoz vt minime claudere valeāt egrotātes adeo vt albe ptes prime tunice sanguinolēte atq̄z extātes appeant pupillam superantes ⁊ est obtalmia.
Compton. i. maluauiscus.
Conale scōtrale. Loncale idest rapa.
Concilida. Lonci. Lonche idest hermofroditi.
Conada. i. coclea marina.
Concisius idest breuius.
Con. Lonsa. Lōni. Lonu. i. spica fetida ⁊ est cicuta.
Conisa. Lonia. Lonios. Lonisuz. Lonizulli. Loniuz succaranum idem.
Concula. Lonchilia ꝑ marinis intelligi debēt. Loclea dicuntur.
Concussosa. i. vmbrosa.
Condari. Londaz. arabi. i. thus conder. Ste. olibanuz. grece lubē arabice.

¶ Lap. CLXXVII.

Londes vel condesi condisi condos. ara. gre. struthiū. lati. vero condisi. vñ a Diasco. vocat strutiū. ⁊ a macro obstruciū q̄ gdā radicez elleborī albi putāt. vt Auer. 5⁰ collz: eo q̄ sternutamēta mouet vt ipz licet falso ꝓ quo macer sternutamētū puluis ꝑ se mouet ei⁹ narib⁹ iniect⁹ albo veretro nō segnius. i. elleboro. Itē Diasco. facit semotim caplin de elleboro a cōdisi: nā condisi vocat strutiū aiens capitulo de strutio lanary vtunt ad fumigiū lane q̄ limpidat lanā. Radices sunt rotūde ⁊ oblonge que si bibite fuerint diuretice sunt ⁊ calide.

SERAPION libro aggrega. capitulo cōdes auctori. Hal. Illud q̄ ex eo administrat est radix ipsius. virtus ē ca. ⁊ sic. in 4.⁰ vñ ista medicina vtunt lauatores lane ad faciendum lanā lenē ⁊ pulchram quando fumigāt ipsaz cū ea. ⁊ est nota. radix eius est acuta ⁊ in foramina sua lōga ⁊ rotūda. GALIENVS. 8. simpli. phar. capitulo de strucio secundū translationē grecam. strucy radice maxime vtimur acri quidem existēte secundum gustum. cali. ⁊ sic. in 4.⁰ fere. POSSE. DIASCORIDES. Epaticis tussientibus ⁊ orthonoicis medentur: morbo regio vtiliter adhibentur. cum lacte naribus infuse cum melle oculorum clearium vnū acceptū ventrē mollit. cum panacis ⁊ capparis radicibus accepte ⁊ bibite calculos vesice frangūt ⁊ excludūt. scilrosum splenis spargunt. Strutiuz matrici appositum mēstruis imperat. aborsuz facit. polēta ⁊ aceto positū lepras tollit. pustulas cuz farina ordei impositū limpidat. collirys mixtum caligines oculis detergit. medicaminibus necesse miscet. tritum sternutamenta, puocat. cum melle tritum ⁊ in naribus missum caput purgat. SERAP. de ꝓprietate radicis ei⁹ est si accipiat q̄ abscindit flegma ⁊ melancoliam grossam. ⁊ resoluit ventositates. GALIENVS. radix eius est abstersiua ⁊ vrinatiua. mouet sternutatiōes. similiter alys quecūq̄z amara sunt gustu. ⁊ calide cōplexionis. l. Radicula.

Condidi est herba que assimilat spatule. flores valent duricici iuncturaz. ⁊ qdam sunt similes violis. quidam sunt glauci i nocte ⁊ in die lucentes.
Condiloma grece emoroida ceca scz tuberositas ani ꝓsa sine pede a q̄ nihil sanguinis emittitur: sed aliqñ emanat quedā hūiditas subtilis. Quādo vero fluit sanguis vocatur emorois.
Condisissa idest simula.
Conditum. i. nectar cuius compōnes sunt diuerse. Plinius lib. i4. cap. i6.

¶ Lap. CLXXVIII.

Londros apō grecos duo significat. nā significat grossuz ⁊ li. de doct. gre. risuz. vñ rñdēs mihi grecus īterrogāti qd esset cōdros dixit furfur farīe. Itē ꝯdros exponit q̄ est aliq̄ cartillago. ⁊ sil r cōdros est gñs frumenti. De quo Diasco. Lōdros sunt eius due spēs in vna inuenit vnū granuz. ⁊ in alio duo grana. ⁊ qōlibet ipsoz est stamerula: ⁊ maiorīs nutrimenti q̄z ordeū: boni saporis: ⁊ panis q̄ fit ex eo minus est nutritiuus q̄z q̄ fit ex frumēto. ⁊ spēs in q̄ repiūt duo grana ē plus nutritiua q̄z risum ⁊ magis constrictiua vētris ⁊ melior stomaco quādo ipsum coquitur cum aceto ⁊ fit linitio cum eo eradicat scabiem vlcerosam ⁊ eradicat vngues scissos ⁊ curat fistulas que sunt in lachrymali: ⁊ qñ administrat in pncipio earū: ⁊ fit ex decoctōe eius clistere: est ⁊ vlceribus intestinoz iuuatiuuz. GALIENVS libro pmo de alimētis. cap. de condro genus frumenti est cōdros sufficiēter nutritiuū viscosum habens chimuz. h̄ vocat in libris de arabico trāslatis candarusiū. ⁊ apud Auicē. candaros ⁊ cādarusio de quo supra in. l. cādaros. GALIENVS octauo sim. phar. cap. cādros. Landros ē gdā optimus cibus sicut ⁊ triticū: sz nō ē pñtis negocy de cibo determinare. vt pharmacū vo emplastice ē virtutis. cōplonis vo similis ē frumēto plus illo viscosioz ⁊ nutritioz ē plus illo siccatiuū ꝓpter cōmixtionē siccantiū pharmacoz.

Condrion. Plini⁹ siue condrile folia habet intubi tē. lib. zz. cap. zz.
Condrue. Diasco. folia habet ⁊ ramos tē.
Condurdon herba solsticialis. Pli. lib. z6. capi. 5.
Conferua dicta est a cōferruminando. Plinius libro. z7. cap. 8. in fine.
Confita idest laudanum.
Conficta vel conficta muscata. i. fex storacis ligde ⁊ rubee ⁊ vocat ab aliqbus cosumbruz vt apparet in lege melachac.
Congelato est qñ aliquis vt dormiēs iacet oculis apr ⁊ ñ sentit ⁊ ē sabeth siue catalēsia. ⁊ istud vocabulū ponit a Halie. in illo affo. secunde particule. Somnus ⁊ vigilia.
Congiuz est nomē mensure ligdoz. Fz Isidoz sex ꝯtinens sestertia ⁊ sester cium ꝯtinet. ll. duas. est ergo. i z. ll. fm ipsum.
Conios gre. cicuta. Diasc. Auicē. sucarā. Stepha. konion succaranum.
Coniza. Diaf. alia ē maior atque odoris grauis tē. Pli. lib. zi. ca⁰ io. l. policaria. Cunila cunilago.
Conuoluluz. Pli. lib. zi. capi. 5. idest volubilis.
Condros. i. ordeū. Halie z⁰ complonuz. cap⁰ 4. ⁊ 8. simpli. pharma. est far.
Corniū. i. Iusqamū. Ha. z⁰ complonuz. cap. 4. in fi.
Conile est quedaz species oziganī. Diascorides.
Constitutio. i. ꝯplo aeris. Halie. 9. terapē. cap. 5.
Coni sunt fruct⁹ cedri ⁊ ē pinus masculus ⁊ vocatur scerbin vel cedrus ⁊ est zappin⁹ vel fruct⁹ pini scz pinee ipse a forma
Condrion. Plini⁹ siue condrile folia habet intubi tē. lib. zz. cap. zz.
gre. dicte pilide vel pitirides: sz Dia. a pituī qō ē pinus. nuclei vo dñr strobilia. alibi repi q̄ sūt fructus cipressi vt Isidor⁰. vez in lib. de doctri. gre. dr̄ konos est pinea. Ste. conos sonobaz magnuz. i. pinus. Halie. 7⁰. memiri. capitulo pmo.
Canicu idest cartamus.
Cony spma. i. cicute semē.
Conuestio pro pruritu inuenit apud Alexandruz libro primo.
Conisia. Loniza grece idest policaria.
Conopis. i. zinzala ⁊ ē aial paruum pungēs boies ⁊ aialia: ⁊ ē satis tediosuz.
Conos. i. ciat⁰ ⁊ est apprehendens. z. 5. vt in. l. ciatus. Loatos. Serapi. capitulo picis.
Conoce. i. hermofroditus.
Consolida minor. rostruz cozuinū idem. sed falso. nā ꝯsolida minor ē sicut herba que vocat arteritica. l. simphitū. ꝑ maiorī ⁊ minorī ꝯsolida rubea. pro qua lege bistorta.
Contritio idest cōpressio.
Contritus assensus idest impeditus. vnde pulsus contritus. i. debilis vt velox vt in pncipio. paroxismorum.
Conusion. connision idest vua demonis.
Coptica. i. stercus mouentia. Halienus libro de catarticis.
Coptozia grece incisiua. Alexander.
Cogmella quā latini a colore pruni vocāt. Aly a multitudīe enixi fruct⁰ nixā vocāt tē. Isidorus.
Copa rosea. i. marchasita vel lapis lumis: quoniā

ad hocvalet.p quo.l.Calcitis.l.piritis lapis.
Copalion idest vmblicus veneris.
Coperon. Lopon copton.i. amputatiuum incisiuuz z kopton.i. maluauiscus:
Coprros idest stercus.
Corras ē spēs ypicō. Sera.
Corarros grece commotiones.Alexander.
Cor albū abiectl.i.agaric⁹.
Corax.i.corrus auis.
Corax corraxi ē spēs ypicō.
Corad.i.pustula oculi.
Corallus gd est.l.bassat.
Corasceni est proprium nomen loci vel regionis in armenia. vnde boluz corascenum idest boluz armenum.
Coratum. Lurat idest porrum.Stephanus.
Corat.i. corrodens z corat

¶Cap. CLXXIX.

Cordilion gre.lati.vo carui agreste vel siler cre ticū vl corduméi. DIASCORI. cap.cordilion.Cordilion herba est que nascitur in cicilia: eius frutex est sarmentosa semen habens rotūdum z duplex sicut sunt fabe viscidum z odoratum. ·Plini⁹ lib.z4. cap.19.ante medium. POSSE.DIASCORI.semen eius si bibitum fuerit prouocat vrinā z menstrua.succus eius virge z seminis tribus obulis bibitus cū dulcore diebus.10.nefreticis medicanť.radix eius tūsa. z vt electuarium composita torracis causas mirifice curat.
Cordurdon herba solstitialis floze rubro.·Plini⁹ libro.z6.cap.5.
Corici⁹ crocus dict⁹ ē melior ceteris.Diascori.
Corarrum.i. fermentum. Alyabbas.
Cordila est spēs endiuie. Halie.capi. endiuie in fi. ·Pli.z7.cap.iz. post p̄nci piū pserpiata.Epofor⁹.
Corrigiola poligonia sanguinaria centūnodia virga pastoris idem.
Corilion.i.gisamia.Dias.
Cordumeni idem quod supra. Cardamomum carui agreste.
Corella.Lornella. i. prun⁹ arbor vt in palladio.
Corhida est meatus vesice ad virgā. Lornel.cels.
Coriata idest stupores.
Coriādrū gd ē.l. dyabora.
Coriandrum putei idest capillus veneris.
Coriden idest ypericon.
Corimbi calesis chundy ē cocognidy semen: sed corimbi simplr plati sunt fruct⁹ edere vt appet in .l.cissos z secūdū quosdā cimex kirannus.
Corosos.i. commotiones.
Corona idest saturegia.
Corona bubula.i.pigamū.
Coronis idest cornix auis.
Corona regia.i.mellilotuz arabice elchilelmelich.
Corona montis.i. rosmarinus.Aui.tū nullū caplm de eo facit.arabi.dicitur alkeligebel grece liyanotis libanotis.
Coronapodion. i. herba q̄ dr̄ pes corrin⁹.Dia.ca⁹ ō pfillio.·Pli.lib.zi.cap.16.
Corrodes. sunt frusta subtilia que in dissinteria ō vētre egrediuntur.Alcurat.Alcorat alcorati arabice.Alexander.
Corotum.i.frumentum.
Coroday.Lorotrai.i.ligua bouis. Aly.i z⁹ practice.
Corrotari idest corrodes.
Corsanda.i.cauda equina.
Cort.Lorth.i.gūmi arabicū.Sera.ca⁹ ō fc.ethica.
Cortex eris.i.bactitū eris.
Corumb.ara.caulis.a greco crambe krābe.·Pli.li⁹ .zo.cap⁹ 9.in p̄ncipio.
Corru est mensura.30. modiorum. Lorus dicit hebraice cora.
Corruda idest siluestre.z ē

¶Cap'm. CLXXX.

Cot grece ara.alphabar vel alfaffasat. Alisti radbad quod significat būida vel virecis. latine vo medica vel pratum. DIASCORIDES.cap'o cot. Lot est herba similis trifolio que infra fenum nascit foliaba bet angusta z virgulā similem trifolio in qua virgella semen est vt lenticula.illud semen miscet pani p odore qō cum salibus elixū in fomento adhibitū calidum est banc herbā equi z asini comedunt de qua Auicē.lib.scō.capi. cot.ait.Oleuz cot est res magis cōferens tremori est species trifoly lege fassafe.·Ratha.
Cotadrios idest vsnee.
Cotalibes. Lotalides id est amomum.
Cotanismi idest elixatura. ·Paulus.
Cosmitica. i. decaratiua. Ha.p̄mo memiri. cap. p̄.
Cotheon armenitinū a loco dictum.
Cothia est spes spini.
Cotola. Isidozus est mēsura ponderans ciatos.6.z ciatus fm ipm pōderat .3.io.ergo pōderat.3. 60.
Cotonia vocant egypti dactilos.Dia.ca. de palma.
Cotana.gre. kidōia citōia.
Cothonas bedias. i.tussis humida.
Coticozion.i. intuba agrestis.
Cotia.i.limacos.
Cotidanclearis.i.vexia.
Cotila ē pondus.3.ix.Hal. .iz.terapē.cap. vltimo.i. pugillus.z 3⁹ regi.acuto. ꝓmen.44. GALIE. vo.io.de ingēio sanitatis videť dicere q̄ due sunt .3.ix.error scriptozis fuit z cotilla ē medietas kist fm Aui.hoc ēt videť dicere Isidozus. Nam cotilla fm Isidozē ē mensura pōderis ciatozē sex.z ciatus fm ipsum ponderat.3.i.5. sicut apparet in lege ciatus.

¶Cap. CLXXXI.

Cotilidon. gre.lati. cimbalaria vel vmblic⁹ veneris. DIASCORI. Cotilidō bz folia sicut acinctabulū obrotūda z alta z latenter concana: z bastaz breuē in qua est semen positū.radix ē ei obrotunda vt oliua. Est alia cotilidon que folia habet pinguia z latioza z spissa sicut lingellas.folia q̄ sunt circa radicez sunt sic oculus picta bz in medio sicut maior ayscdo:gustu stiptica:bastā bz tenuez:cuius flos z semē similis ypicon. radix est illi maior predicte:cuius virtus ē similis ayscdo.
GALIENVS.7⁹simpli.pbar.cap.cotilidon.Cotilidō mixte ē virtutis.s.humide frigide z cuiusdā obtuse stipticitatis pauce amare.vñ infrigidat z repercutit:abstergit z diafoat. PLINIVS libro.z5.capit'o vndecimo in medio.Cotilidon herba est omnibus nota: cuius natura ex humido frigido z parum calido refrigeratoria.
POSSE.DIASCORI.virtus p̄me speciei est q̄ succus radicis eius z folioz perunctus aut fomento adhibitus tumorē nature spgit: ignem sacrū extinguit.pmones curat.scrofis impositē eas spargit. stomaci estuatiōez tollit.radix comesta cum folys calculos frangit. vrinā prouocat.hydropicis in oximelle datus singulare p̄sidiuz est.multi ad amorem eam colligunt.hec mixtā habet virtutem infrigidandi z humectādi.habet etiam nō aperte stipticaz vim cū amaritudine modica.vñ infrigidat z repzimit z pycit z digerit. inflāmatōez ergo flegmonū curat.z in stomaco causon hñtib⁹ vtilissima ē.cataplasmata tunsa z imposita vulnera q̄ sunt cum ruboze z rosulas sanat. succus eius iniectus ad veretri excitatōez quā greci fimosim vocāt valet. GALIENVS.Cotilidon curat flegmōes berisipillatos z berspillas flegmonosas z maxime stomaci ardētis vtilis z sufficiēter epiplasmata credita aūt sūt folia cū radice comesta lapides frāgere z vrinas mouere. PLINIVS hec tunsa z imposita vulnera curat z resoluit que sunt cum ruboze.i. rosulas sanat tunsa z stomaco imposita ardozem z inflammationez sedat. radix vero eius potata lapides frangit.greci vero dicunt q̄ leniter sit humida frigida z stiptica.
Cotilidones. sunt fetus ligamenta.
Coton idest bombax. pro quo.l.gozon.
Cotoneū.i. citoniū.l.cufa.
Cotona bubala.i.pigamū.
Cototonopedē est pes mili ui.z est pepanus.
Cotula vel cotularia. alia fetida alia nō fetida: fetida est planta silis camomille folys z floze: q̄ lat. vocāť pucida a gre. ptemon. Est alia cotula non fetida q̄ vocatur ara. bichar.z fm Auicē. vocāť oculus vacce.gre.vo butalmos.i.oculus bouis:z ista est q̄ a qbusdā vocāť cotula mior:z ē duplicis spēi sicut iuenies in. l.bichar.Hal.beatir dicit.
Coturnices q̄daz sunt magne q̄ similanť colūbis.z iste sunt actagines.i.pdices.l.lamic:q̄dā sūt pue. z iste sunt q̄ vocāť q̄lee.l. Hagila.Ortix.
Coxables. Loxalos idest almea.
Coxaros.i.millefolium.
Coxendix vicebatur antiquitus sciatica passio secundum ·Plinium.
Coxilide idest atriplex z ē blitus.
Coxiosos.i.ille cui debent būozes p vrinā purgari.
Cozbezbata ē nux sercha .i. melechera: eo q̄ grana.eius similantur melice granis.
Cozula quid est.l. cesmes.
Cozumbum.i. almea fm quosdā:sed falso.l.sugia.
Crama siue croma ē vinū herbaz siue nectar vt in Alexandro.
Cramina.i.claretum.
Cranu quid est.l. cranea.
Crachi.i.ozdeum.
Cracula.i.coclea marina.

¶Cap. CLXXXII.

Cranea vel Cran.gre.lat.cornium vel cornicellū. z est cornea arbor. DIASCORI.cap. cornea.Semen z fructum habet similem oliue: sed paulo oblōgius z viride. Et vocatur gre.carnu quod cū maturatum fuerit obruffum habet colorem bonum in se habens saporem:stipticum est. z ideo dissolutionem vētris z dissintericos curat z cum in dulcore positū fuerit manducari potest quō oliue conduint cum sale.frigi. est z sic.
POSSE.DIASCORI.huius folia cuz ligno suo in foca missa sudationem reddūt que ilinita zernas optime sanat. GALIENVS.secūdo de cibis.cap.de cibis silueſtribus.Cornu vero z bati z glādes z tet fructus silueſtres modicū nutricatōis hñt:cachochimi sunt z mali stomaco z indelectabilissimi:porcoz vero esca existētes nō domesticoz:sed in montibus morantiū.ab ipsis.n. plurimū hñt alimētum.Et idem libro.simpli.pbar. capl'o cranea.Cranee arboris fruct⁹ stiptic⁹ est sufficienter esibilis exñs.quocirca nullū mirabile attrahere fortiter:z fortiter detinere eū vētrē sic z nespila.folia vo z germina pontica gustu sunt z siccāt fortiter vt z maxima vulnera consolidare possint.z maxime duroz corporuz. paruis vero vulneribus vel mollib⁹ corporib⁹ contraria magis sunt. tendunt.n.hec siccatiua plus decente.
Cranu.i. confectio coloris
Craneuz gre.ē testa vel os capitis inde picranenon .i. Almucati.s.pelliculaz q̄ ipm os circūtegens ē z distinguēs a cute in qua aliqñ cōtineť materia q̄ est causa doloris pessimi capitis z est emigranee spēs.Cassius felix.
Crapula gre.i. īmoderata voracitas q̄si cruda epula.Diasco.ca.de croco.vi nolētia inquit quā greci crapulam dicunt.
Crascū.i.croc⁹.Crasca idē.
Craseleos.i. ebrietas a cra quod est craneū z seleos quod est iectigatio.
Crassa.i.brionia.
Crassaticū.i.aurei coloris.
Crasmaceras vocāt greci neruos:qbus testiculi su spēsi sūt. lat.dñr didimi.
Crasis.i.ꝓplo īde eucrasia .i.bona cōplo:z discrasia .i.mala ꝓplo:z eucraton .i.bñ ꝓplonatū. Hal.lib⁹ de suba virtutū.cap.3.
Crassiueniū est arbor q̄ vocāť acer vel spēs eius.
Crassula alia maior alia minor vmicularis dcā. z est semperuiua minor.
Craton.i.piretrum.
Crauzi. Ste. est carrubiū qō ē xilocaracta: sed nō est consonum.
Crategonon. Dia.folia bz tritico similia z c. ·Plini⁹ lib.z7.cap⁹8.
Creas.kreas.gre.caro.lib. de doctrina greca.
Cremasteras vocāt greci neruos qbus testiculi su spēsi sunt.Lorne.cel.
Cresseniuis.i.stella.
Creta argenti.i. gessamia.
Creta.i.argilla.terra figuli dicta a creta īsula vbi melior inuenitur sicut z oia medicinalia. ·Plini⁹ li⁹.z5.ca⁹.8.circa mediū.
Crecessemius.i. senatiōes p quo.l.berochalchay.
Cretanus marinus qd ē.l. Crithimon.Diasco.·Pli. libro.z6.cap.8.vltra medium fm Saladinū ē luf. Dragōtea serpētaria.
Crethmon.i.batis.
Creticū.i. de īsula cretēsi.
Creticus dies.i.iudicatiu⁹ a crisi.gre.creticus.
Cretū.i. cribratū a cerno.
Crichi.crithariū.i.ozdeuz.
Crifanticum.i. elapinum. quo pictores vtunť vel ē lithos lapis.
Crignum est panis vel cibus qui fit ex tribus ptibus farine ozdei grossis z vna parte subtili.
Crimia sūt grossiores partes tritici mola moliti.
Crimon leucon:idest liliū album.
Crimon. Crinon idest lilium rubeum.
Crima.i.vnctio.
Crimū.Crinū.i. lily flos.
Crincon.Critimon.Creta nus. DIASCORI.
Crinon.gre.liliū. Inde criniū vel crininū oleum z crineleon.krinon. ·Plin. lib⁹.zi.cap.5.
Crinos leucos.i.liliū albū
Crinoti.i.liliuz. vnde sapo fit z est yreos.
Crinoides idest similagi nee partes.
Crinocraula vel apokinū. gre.lati, brassica rustica.

GALIENVS.6.sim. phar.vocāt etiā aliqui li chomozum: qz citissime canes occidit sicut licomoz lupos. est etiā delicteriū hominib⁹ satis fetida herba q̄ppropter calida oīno est nō debiliter: non tamē propozinabiliter sicca. ꝓpterea ergo z cataplasmata sufficienter diuretice vtutis est.

Crió.gre.i.aries. Demost.

Crios apud Diaſ.est q̄dā genus cicceris arietini.s.

Crisantuz gd est.l.Elicrisi.

Crisocantes idest bedera arborea.

Crifo.i.auriū. Crson idez.

Crisitis.i. litargirū rubeū.

Crisocolla. gre.vel viscolles. ara.tichar.lati. vo bozax vl'auri glucten. SERAPI. lib.aggre.capi.tinchar.i.bozax.z est ex speciebus saliuz.z in sapoze suo reperiē de sapoze baurach. z habet cuz boc paruz amaritudinis z est minerale z minera eius est in ripis maris z est artificiale quod fit cum vrina infantium.

PLINIVS li.33.cap.5.in pncipio. De crisocolla est bumoz in puteis pyenaz aureā defluēs crescente humoze rigozibus hibernis in duricie pumicis laudatiozē eandez in aurarys metallis z pximam in argētarys compertū est fieri. Inuenīē z in plumbarys: vilioz tamen omnibus his metallis. faciunt aūt aliqui multū in naturalē illam immissis in venam aquis leuiter byeme tota. vsqz in estatis mēsem: deinde ficcatis in iunio z iulio: sed vt plene intelligatur nihil aliud crisocolla q̄z vena in puteis natiua duricie maxime distat vnam vocāt z̄. Alia crisocolla fit artificialiter. DIASCORIDES capi. viscallos.i.viscolla aliud artificiale aliud naturale artificiale fit i hūc modū mozarium fit cū pistello suo in quo alumen liquidum nitrū z sal equo pondere cū aceto munianē sub sole feruēte donec spissum fiat z colozē ceruleū faciat. postea figīē vt colliriū. Aliqui vero cum vrina infantis masculi hoc faciūt z idoneum fit ad aurū gluctinanduz. Et similiter aliud naturale est q̄ fodīē in terra. Eligēda vero est crisocolla que prassinuz bz colozem melioz est armena secunda macedonia z cypria. eligenda est sine lapide z sine terra. lauāda vero est sic. mitte in mozterio cū aqua crisocollam z manibus cōfrica fozteriter z cuz resederit liqua. z itez mitte aquā confricans hoc faciens q̄diu limpida z mūda exeat z sic exciēs in sole sicca z vtere: quā si ꝓbure re voluerīs mitte eā tritam in sartagine. z carbonib⁹ impone z coque. POSSE. DIASCORI. vires habet stringētes valde cum magna exasperatione. est similiter illi virtus incisiua z constrictiua. detergit namq̄ lacescēdo z attenuādo cicatrices z cutiz: reuma gingiuarū compescit. vulnera purgat. carnem superflue vulneribus crescere nō sinit. termantica est z stiptica z putredinē faciēs z mozsicosa vomituz pzouocat. plus sola accepta homicidium facit. colirys miscetur ad lachrymas facientibus.

SERAPION. tinchar.i.bozax. z est ex speciebus salium. ca. z sic. complexionis. in. 4.° confert cozrosioni dentiuz z occidit vermes qui fiunt in eis z sedat pulsationez eozum. z habet in hoc pzoprietatem mirabilem z est gluceen auri. ¶Capitulum. CLXXXIIII.

Crisocolla aristin que dicitur virga est herba secundū Diasco.cap.crisocolla aristin. in qua est capitelluz simile ysopo. radix est illi aspera z tenuis similis elleboro nigro gustum habens cypressi subdulcem z austerum nascitur locis vmbzosis z saxosis.

POSSE.DIASCORIDES virtus est ei termanticā z stiptica radix eius peripleimoniacis apta est. accipīē vero in mulsa cocta. in purgationibus stericis maximuz effectum habet. ¶Capitulum. CLXXXV.

Crisogonium crisantū. amaracum est dcīs semen aureū vel coma aurea. est enim crisogoniuz fm Diasco. herba cuius virga est recta z alba folia habens angulosa in circuitu sicut abzotanuz. z comam in summo z in giro aerosaz in qua est capitellū obzotundū. radix eius tenuis est nascitur locis asperis.

POSSE.DIASCORIDES. Coma eius bibita cuz vino dissurys z mozsib⁹ venenatis salutare pzesidiuz est. sciaticis z conquassatiōibus medetur. mēstruis imperat. coagulatum sanguinem ventris z vesice soluit vino aut oximelle bibita catarrū abstinet. z. i. cum vino albo apposita rebus tutas eas a tinea seruat.

Crisolaria.i.bedera: cuius semen est aureū. Plinⁿ libzo.z4.cap.10.

Crisolocāna est grecū corruptū. nā grecus crisolohana dicit: z est dcīs aureū olus a bonitate sua. nā locana dicūt de omni olere z est atriplex. cataf vero est arabicum. Plinius lib.z7.cap.8.

Crisomon.i. lingua hyrcina. z est centūneruia.

Crisomula. Crisonola est species fructus declinās ad colozem aureuz z nostro ydeomate cozula vl' beracoche. pro quo.l.cesmes. Plinⁿ lib. 15.ca.zi. ¶Cap. CLXXXVI.

Crison crision. Crisomō fm Diasco.cap. crision est herba cuius virga est mollis z lōga duob⁹ cubitis triū angulozꝝ z spinosa ē: est cū tyrsulis purpureis atq̄ senescentibus circa quos sunt folia mollia z similia buglosse: sed aspioza z minoza z subalbida z spinosa: que virga in capite ē rotūda z aspa: sup quā capitella sunt purpurea. in qb⁹ velut canapi semē: multi pbibent q̄ si aliqs ex ea herba se ligauerit eodē loco vbi fuerit frutex nominans dolozē suū z ligans ibi oēm dolozē tollit.

Crisson. i. ydrogag⁹ vl' scrisson vel senatiō vel herochalchay idem.

Crisosis grece latine aurata piscis.

Crisopleuros. gre. i. piscis victus salpa. z est victuz auree coste.

Crispula dicīē herba cancri in vnguento marciaton. ponīē in antidotario Hal'. minozi. z est herba alba minuta habens folia crispa virtus eius est calā z sic. medeē dolozibus z egritudib⁹ fridis.

Crista gallinacea est berbene species Diasco. capitulo de gerebotano. z non est centruz galli. sed centrum galline. z est secunda species gerebotani. L. gerebotanum.

Cristallus quid ē. L. lapis cristallus.

Cristallion multi dicunt. i. psillium. Diascozi.

Cristere est quoddam instrumentum medicozuz omnibus notuz. z secundum aliquos debet dicere clistere per. l. a clepo pas. quod est furoz. ris. z stercus. Inde hoc clistere ris. vel clisteriū est instrumentum qō stercus infirmi in vētre indurātum facit exire. sic dictū clistere q̄si clipans. i. furās stercus. vel dicīē clistere q̄si colus stercozis: qz per ipm colaē stercus extrinsecus. vel dī clistere a cleo cles qō est inclinari: qz sterc⁹ facit inclinari. ista bntur in catholicō in. l. cli. vl' dī cristere p.r. fm quosdā z componīē a crisi. z tergo gis. gere. Naz crisis bz tria significare. s. auz iudicium z secretū. vñ z cristere cōponitur a crisi quod est secretuz a tergo īde cristere. i. secreta tersio.

Cristis idest plumbata.

Crite. krite. gre. i. oleum.

Crites. i. chrites. Dochion.

¶Capitulum. CLXXXVII.

Crithimon. Crithimū. Crithimon gre. vel chrithimū. lat. Cretan⁹. GALIE. 7.° sim. phar. cap. de cretano. Crithimū salsum quodāmō est cuz gustaē simul cū breui qualitate: quocirca z vtus eius abstersiua ē simul z exiccatiua. debilioz ē aūt fm vtrasq̄z amari longitudine. DIASCO. cap. crithimon. Frutex est herbe duos ramos bntis in vnius cubiti lōgitudine. nascīē locis saxosis z maritimis cū folys albis z pinguib⁹ silibus andragne. sed latiozib⁹ z oblōgis. florē bz albuz: z semē libanotido sile: magis rotūdū z odozatū: qō delicca tur vt triticuz. radices aūt q̄tuoz bz digiti grossitudine: et odozis suauissimi plenū. Saladinus Cretan⁹ marinus. i. luf oragontea serpētaria. POSSE. DIASCO. Folia z semē eius z radices cocte cū vino z bibite vrinam pnocāt. hyctericis medicantē. mēstruis imperāt. crude z elixe comedi possunt: z in sale cōposite māducantē. folia vna in gustu salmacida sunt. PAVLVS. cap. de cretano. ca. ē z sic. in tertio. herba est q̄ in locis maritimis repīt. vtutez bz valde diuretica ex subtili suba. Cōtra dissuriā strangurią z vitiū lapidis: z iliacā passionem. herba ipsa in multa q̄titate bulliat in aq̄ salsa vino z oleo: z i ea sedeat patiēs vsqz ad vmbliciū. Itē ꝓtra iliacā passionē ponaē i clisteri.

Crocodilem. i. cameleonta nigra. Pli. lib. z7. cap. 8.

Crocodillus gre. z lati. ara. tinsa: z ē a coloze croceo dict⁹ aīal degēs in nilo flumine sile in figura lacerte: nisi qz fm se ē breui⁹. aliqn in terra pascīē. vitulū rapit matri si repit. portatq̄z ipz in flumie. solū iter aīalia mādibulā supiozē mouet inferioze fixa manēte. Iz z psitacus ꝑ idē facit. Ab Auic. vocāt tinsa. secūdo cañ.

Crocoma gd ē. l. oleū ō croco. ¶La. CLXXXVIII

Crocomagna Crocus pmixtus. ē fex olei de croco fm quosdā. sed al'r Diaſ. z Serap. dicūt. Est nāq̄z ꝓfectio ī ātidotario scripta q̄ recipīē ī diairūdie z ī alys ꝓfectōib⁹: z sūt ei diuerse ꝓpōnes: q̄s dscribit Sera. ca. ō diairūdie dicēs: q̄ qn̄ inuenīē croc⁹ pmixt⁹ ē itelligēdū de hac ꝓfectiōe. Serap. cap. de croco. Diaſ. sil'r describit ipz. vt pz in ꝓpzio capl'o. dicēs. Crocomagna fit ex ꝑciosis aromatib⁹ crocinis vnguēti. z est q̄si gleba lata z oblōga. cuius ē optimū atq̄ pbabile: qō croci bz coloze mediocriter mirre referēs qualitatē. Est aūt lene z amarū. dētes atq̄z linguā vehemēter ficiens: vires quoq̄z ipsas quas crocus bz repnātat. nā hic leuiter strīgit. plures. n. in cōpōne ꝓpter ꝑcu distantiā pro crocomagna crocū mittunt. l. iāfaram. Pli. lib.° z1. cap. z0.

Crocus simpl'r pzolatus gd est. l. iāfaram.

Croc⁹ affrican⁹ infectiu⁹. boztolan⁹. boztēsis. i. cartamus.

Crocus oziēntalis vel romanus. gd est. l. iāfaram.

¶Capitulum. CLXXXVIIII.

Crocus ferri sic fit fm Bulcasim lib.° q̄ dī Fuitoz trāslato a Simōe de Janua. Acc. de limatura ferri q̄z tū vis z pone in lamina ferrea: z suffla cū folle quousq̄z calefiat lamina: z limaturaz pone in mozterio ferreo ita calidā: z tere bn̄. z itez repone in lamia: z pone sup ignē z exuffla. scōo donec calefiat vt ꝑus fecisti: et facias ita decies vl' ampli⁹: qz q̄to plus feceris: tanto meli⁹. qn̄ q̄ ꝓuersuz fuerit in coloze croci si adherebit alicui rei coloz eius nō separabīē. z inuamētū eius ē q̄ qui depilauerit pilū supfluū: vl' male gñatū ī palpebza: z posuerit sup locū a quo euulsus ē de limatura sic ꝓparata sepe pbibebit ozdū eius. z sunt qdā qui ponūt in vnguētis qn̄ volunt exiccationē eoz fozte: z sunt q̄ vtunē ea sola: z q̄ pyciunt eā sup vlcus humidū: cui⁹ sanatio ē difficilis z exiccat ipz.

Crom gd est. l. habelzelin.

Crodia. i. capita papaueris

Cromon. i. cepa.

Cromanos. idest pix arboris pini.

Crominon. i. cepa canina.

Cronopos. i. mala citonia.

Crotona. i. sisam⁹ agrestis. z est catapuria maioz.

Crotu. i. semen.

Crub. i. caulis.

Crunil. i. rubus.

Crusca. i. puluis.

Crusca cymolea. idest puluis cymolee.

Crusca symolea. idest puluis ceruse.

Cuas. vel cuasi. i. pruna.

Cuasab. i. q̄ in flexuris propter sudozē fiunt.

Cubebe gd ē. l. kubebe. z ē nomē arabicū: z sunt domestice z siluestres.

Cubeizon. i. palma xpi.

Cubeze ē spēs malue silue stris. z ē altea. cubezi ara.

Cubigi. Lubugi. ara. i. perdix. algel.

Cublion. i. cimbalaria.

Cubusaiden. i. pētafilon.

Cubusic est nomen loci.

Cuckamios. Cuclaminos. i. ciclamē. buchozmariē

Cuclanaria. i. cimbalaria.

Cuconiones. i. ramunculi virides.

Cuculus. strignū. vna canina. Halic. ad paternianī. Pli. lib.° z7. cap. 8. in fi.

Cuculus. i. vna lupina. Ha. 6. sim. phar.

¶Caplm. CXC.

Cucumeres lat. ara. Cakiar. vbi sciēdū q̄ cucumeres sunt melones idi fm quosdaz. Iz Mesue cap. de cucumere afinino videē dicere q̄ sunt citrulli. Sz alig dicūt q̄ cucumeres sunt fruct⁹ sicut citrulli oblongi. tū nunq̄z citrinescūt: z bnt follas ita distictas sicut melones: z cū maturantē bnt parū dulcedinis: z sunt isipidi: qō ego ꝓcedo. vñ cucumeres nō sunt melones īdi: qz Aui. q̄rto cañ. cap. de cura tertiane pure: ponit melonem indū z cucumerē. q̄ nō sunt idē. SERAP. sic dicit: sicut apparet in. l. dullasia. Sil'r cucumeres nō sunt citrulli: sic apparet in. l. citrullus. Et ēt Serap. dicit auc. Halie. q̄ citrullus fridioz est cucumere. q̄ cucumeres nō sunt citrulli. pterea ī pdicta. l. Serap. auc. Abix. Aqua cucumeris z citrulli ꝓfert iflāmatiōi z̄. ergo nō sunt idem. Et Serap. li.° aggre. ca. rachera auc. Hal. Cucumeris suba est grossa dura digōni: z gñat chimū malū paratuz cozruptioni: q̄uis melon sit citius cozruptibilis. Et vtus eius ē que ifridat in scōo. z mollit ventrē. z pnocat vrinaz: z qn̄ sumīē cū rob aut cū lacte ꝓfert vlcerib⁹ vesice: z sedat inflāmationē stōi: z sitiz qn̄ comedīē: z sedat sincopī ex calidtate: z ꝓfert ei ex ꝓpetate quā bz. Et idē auc. Abix. Aq̄ citrulli ꝓfert iflāmatiōi febzis: z sedat sitim: z laxat vētrē laxatiōe bona sine nocumēto aliquo: z bz bulliri cū zuccaro albo. Et nō oz q̄ deē bntib⁹ natura dura nimis ad mouēdū: qz illa nō bz vtutē tantā q̄ laxet natura dura. Et si ipsa fecerit moza in stomaco fozsitan iducit laborē z nocuntū z iflāmatōes. RABI. Moyses auc. Ha. cucumeres z peponcs si cito nō digeranē sunt venena mozrtifera.

GALIENVS. 8. sim. phar. cap. sikinis. videē dicere q̄ cucumer dicaē de pepone z cucumere iā dicto. nā dicit. sikinis. i. cucumer esibilis: q̄ gdē pepon est subtilioris sube: qui ꝓ nō ē talis grossiozis est sube: ac ēt abstersiua z icisiua ꝓticipat vtute. vñ diuretica sunt: z splendidū reddunt cozpus: z maxime si siccauerit q̄s semē: deinde īcidens et cribzās lenire faciūt: dñaē etiā in eis ffa z bu. cōplo. non tū fozteriter. sed in scōo gra. locaē. Si ꝓ quis semē siccauerit vel radicem non adhuc humide nature erit. Sed iam siccantium in pmo quasi gradu vel scōo īcipiēte. Est autē abstersio in his plus q̄z in carne fructus.

Cucumer saracenus. batecha. anguria. Auerroys 7.° collz. capi. 9. circa mediū. Auēzohar. lib.° p. ca.° 7. l. dullasia.

Cucumer agrestis. Lucumer erraticus. Lucumer indus. i. cucumer siluestris vñ fit elacteriuz. et est cucumer asininus.

Cucumer asininus. quid ē lege refo.

Cucurbita. i. cocoza. z gd ē lege bara.

Cucurbita reptilium.i.fescera.Mes.
Cucurbita alexandrina.
Cuburbita deserti.i.colloquintida.
Cucurbita agrestis.Cucurbitinus i.bzionia.i.collo quitida agrestis.
Cudibion.Cudilion.i.buglossa.
Cudiblos.i.lingua canis.
Cue.i.rapella.
Cuclia.i.valeriana.
Cucfos.i.polium.

¶ Laplm. CXCI.

Cufa. ara.lati.vo citonia. GALIENVS.scdo de cibis.Mala ipsa nõ sunt bñtia vnã nãz:qõ est quia q̃dã ex eis st dulcia.q̃dã põtica.z q̃dã stiptica.z q̃dã acetosa.z q̃dã ilsipida:z in dulcib⁹ est suba aquosa tẽperata:z põtica vincit in eis frm terreũ.sz in stipticis hec ẽ eadẽ suba cũ aquosa suba dulci. In acetosis aũt est suba fra. Et vtus põticoꝫ et stipticoꝫ et acetosoꝫ est vtus q̃ incarnat:et q̃ gluctinat vulnera:et prohibet illud qõ currit ad apata in pncipio eoꝫ:et fortificat os stõi:et stõm laxtuz:et fluxũ.maxime vo q̃ sunt stipticiora ex eis z acetosiora . sz illud qõ vincit sup nãm ilsipidoꝫ est aq̃:z cõplo eoꝫ ẽ humidior z fridior:z ipa admistrant in medicis apatũ in pncipio eoꝫ:z in augmẽto.z vlr in malis est bñditas multa z supfluitas frida.et iõ destruit succus eoꝫ z arescit. Seruant aũt qñ coquunt cũ melle z fit ide rob.z seruant eodẽ mõ citonia ipsa cũ melle sicut seruant z succi eoꝫ. Citonia maiora vocant saturnia et sunt maiozis inuamenti q̃ alia. Rememozãs q̃ illoꝫ q̃cũq̃ poma stipticant scias frm z terrestre chimũ bre.quecũq̃ aũt acetosa videntur: frm qdẽ:sed subtiliũ partiũ.medie vo cõplonis esse q̃ dulcia ad calidius declinare videnṫ:sicut q̃ pfecte apoya.i.sine qualitate:z valde aquosa ad fridius iclinata . vtaris q̃ ipsis frm pdriantium humoꝫ vtutes. Austeris aũt pomis qdẽ qñ ꝓpter discrasiã calidã aut ꝓpter humiditatẽ multã atonus.i.sine vigore vẽter extiterit. Põticitas aũt qñ sufficiẽter excreuerit bõ.acetosis vo qñ existimaueris in ipso grossuz humozẽ collectũ eẽ nõ valde aligd frm tãq̃ fridius qdẽ nõ acetosis:sed drimeis idiget. Siccãt ambo grossitiẽ hũoꝫ acetosa z drimea. Differũt aũt hec in B q̃ hec qdẽ cuz ifridatiõe.illa vo cũ caliditate opant. palam aũt ex iã dictis sepe q̃ stiptica qdem supfluos secessus restrigũt:acetosa humozẽ qdẽ grossuz iueniẽtia in vẽtre diuidunt hunc.subducũt q̃ stercus:z ꝓpter B hũectãt egõnes.purũ aũt iueniẽtia ventrẽ restrigũt ipm magis.est q̃ dẽ z aliud quoddã genus chimi nõ in pomis solũ:sz etiaz in oibus alys fructibus:qõ aquosuz vocãt z apoion:mini me qdẽ bonũ stomaco sicut z aqua. Malitia aũt est in pomo qdẽ talis bis qui ad esuz ipsius veniũt:aut ꝓpter delectationẽ B agẽtibus:aut ꝓpter stipticũ.qñ q̃ neq̃ delectabilia sunt comedere:talia neq̃ robur iponũt vẽtri sic stiptica:neq̃ sunt ꝓiuncta roborãtibus . merito sperndẽda sunt:sicut apud nos in asia in multis locis pozcis ipsa, pucinus platanistica vocãtes.qñ gustãtibus sunt aliqualr silia teneris folys platanoꝫ. Caucre aũt oz pulcherrima poma añq̃ sup arborẽ sunt matura.idigestibilia.n.sunt z frida:z tardi secessus:z mali chimi:cuz hoc frm grossum inesibilr chimũ bñt. Quecũq̃ aũt bñ matura seruant ad hyemẽ z ad ver:qõ post ipm pficuissima fiũt. Sepe etenĩ z in egritudinib⁹ in calido cinere assata mediocriter aut in aqua feruẽtissima bñ decocta.vare aũt opz ipsa post cibũ statim:z q̃ñq̃ añ.z cũ pane roboris vẽtris grã:z stomaci bis q̃ sine appetitu sunt z tarde digerẽtib⁹ vomitiuisq̃ et diaricis.dissintericis ãt ydonea ad talẽ opportunitatẽ sunt z q̃ pontica.mediocritatẽ aũt bñt stipticitatis vt dixi sic ꝓparata deponẽtibus eoꝫ stipticitatẽ in tali ꝓparatõe ꝓpter quã stipticoꝫ pomoꝫ:aut piroꝫ esus laxat ventrẽ: qñ audiui quosdã dicẽtes subduci ventrẽ ipsis post stipticãtiũ esum melius putaui ꝓpter rõnẽ z experiẽtiã nobis

Cufa
Citonia
Coctana

Atonus

Garũ

sepe notã:qñ ꝓmo quodã rectozẽ nostro ꝓtinuo dicentẽ, post austeroꝫ pomoꝫ z piroꝫ esum laxari ventrẽ intellexi factũ adducẽsq̃ experiẽtia discussionẽ ipsius post hãc vtiq̃ fiducialius in alys ad eandẽ experiẽtiã veni.volui ꝓdictalẽ fieri mihi virũ saltẽ vno die quatenus viderem qñ z quot offerunt stiptica.z frm ꝓmã mox qũo cõsuetus erat dietari rogaui ipm nihil oino ꝓmutare eoꝫ que frm dietã. Ille aũt post balneũ aque nõ multũ ꝓhibẽs: deide fenugrecũ z rafanida:z quecũq̃ talia multis ꝓsueta sunt offerri.aligd aliud añ illud gustare.z silr cũ ipse comedisset ꝓhibẽs aligd vini dulcis ꝓnter comedit maluas cũ oleo z garo modicũ bñtibus vini:z post aligd piscis z porcine carnis z auis;deide bibẽs semel aut scdo modicũ intercipiẽs comedebat pira austera:z post B ꝓcipiẽtib⁹ nobis ad deambulãdũ cũ parũ deambulasset submot⁹ ẽ vẽter ipsius notabilr. Cõsideras q̃ hoc ozdinaui cũ amico p sequẽte die:q̃ ego ipm ꝓcurare frm dietã. ꝓmo.n.post balneũ dedi mala z pira comedere;deide alia deiceps vt cõsueuerat:z in his sic factis:nõ aũt notabilr:sz neq̃ mediocriter secessit eius vẽter. Admiratus est q̃ multo qõ factũ est. Regstuitq̃ a me cãm ipsius.at ego illi rñdi.hec nunc dicẽda. Haro qdẽ dixi cũ bis q̃ simul cũ ipo sumebant apto nato subducere ventrẽ.z hoc iaz ꝓperãte stipticitate. vltimo sumpta maxime nõ vigozosis frm stõm cãm fieri subductiõis roborãdo ventrẽ:z puocãdo ad expellẽduz deozsuz ꝓrẽta in ipso,magis aũt dixi vtiq̃ credẽs hoc sumẽs in seq̃nti die oiuz qdẽ ꝓmo stiptica.scdo aũt post ipa carnes:z oiuz vltimo q̃ cuz oleo z garo offerebant neq̃q̃ ingt monere.vtiq̃ mox maluas comedẽs cũ oleo z garo optime dixi iudicasti.euertũt.n.he ventrẽ z maxime ipi⁹ os qõ ab oibus iã ꝓsuetũ est stomacus vocari. Confortãt aũt z roborãt stiptica: ꝓpter qõ z si aligs alius hũoz ipm euertat sicut ꝓtingit aligb⁹ coleris rubeis amplioz aggregata hec facere q̃ gustauerit stiptica mox aggregat deozsuz talẽ humozẽ:deide oñdi ipm quẽdã iuuenẽ eiq̃ pñtaui pñtẽ z narrantẽ qũo qdẽ ego ꝓceperã comedere aligd modicuz pomi stiptici aut granati:aut piri:z ille qñ comederat mox alleuiat⁹ fuit a molestus segregata mox ab ipo multa mãualde ex vẽtre. Scias igiṫ dixi rectozi:z cui hoc accñs est qñq̃ supcomedis stiptica ꝓpter debilitatẽ stõi z vẽtris ille z magis hoc ingt verum dixisti. Est.n.mihi nã talis:q̃ stomacus meus auertiṫ de facili a gbuscũq̃ /Cõponiṫ ãt ex ipsis pomis cibariũ mãsiuũ stipticitatis opportunũ ad roborationẽ vẽtris debilitati.in syria aũt est vocatũ melo placẽta.ꝓponũt aũt eduliũ mãsiuũ sic z ad romã deferunt plene ipo olle noue. Et cõponiṫ dictũ eduliũ ex melle z carne pomoꝫ ꝓminuta z elixa simul cũ melle.adhuc aũt z pipis bz aligd albi z zinziberis.sz nõ est nũc tps doctrine ipsius alibi pfecte dicte. Et flos arboris citoniozuz dũ est hũidus vel siccus:est ꝓueniẽs ẽplis in gbus est necessaria stipticitas. Et qñ bibiṫ cũ vino ꝓfert sputo sãguis z fluxui vẽtris z mẽstruoꝫ:et vinuz citonioꝫ simplex qõ est sine melle ꝓfert et abscindit fluxũ colericũ et sitim.et q̃ ex citonys sumunt cũ melle sũt bona vomitui flatico. et ꝓfortãt epar:et mucillago granoꝫ eoꝫ cuz zuccaro.lenit cãnam pulmonis:et humectat siccitatem eius.

AVICEN.lib⁹.z.cap.de citonys. Qñ abluiṫ cinis ramoꝫ et folioꝫ eius sunt sicut tuthia z rob pomoꝫ ei⁹ acescit ꝓpter illud qõ est in ipo de humiditate aquea frida z assatũ est melius et magis ꝓferens,et eius qdẽ assatio fit

melo placẽta

qñcũq̃ cauat et eyciunt grana eius:z ponit in ipo mel: et linitur luto eius cozpus: et postea ponit in cinere . fri. est in ꝓmo in fine.et sic.in ꝓncipio secũdi. Et est stipticum cõfortatiũ fortiter:et flos eius est stipticioz. et silr olcuz ipsius:et dulce est minus stipticũ:et semẽ eius ẽ lenitiuũ sine stipticitate:z ꝓhibet cursum supfluitatũ ad viscera: et retinet sudozẽ:z oleũ eius ꝓfert scissuris frigozis z fozmice:et est vtile vlceribus scabiosis. Et multitudo ei⁹ generat dolozẽ neruoꝫ:z assatũ ponit sup apata oculi ca.et eius succus ꝓfert dilatatiõi anhelitus z asmati: z ꝓhibet sputũ sanguis:z semẽ eius ꝓfert asperitati gutturis:et lenit cãnã pulmonis:z mucillago eius ẽt humectat ipaz cãnã:z ꝓfert vomitui z ebrietati:et sedat sitim:et confortat stõm recipientẽ supfluitatẽ. Syrupus eius et ipsius infusio:z qõ de eo elixatũ est ex ipso vtunt multi in scõa mensa supra vinũ:z ꝓhibet ebrietatẽ:z fit ex eo syrupus ꝓfortans appetitũ deiectũ valde z mozturũ:et ꝓfortat stõm:et ꝓhibet vomitũ flegmaticũ:z est puocatiuũ:z iã dictũ est q̃ illud est p accñs.z illud qõ cũ melle elixatũ est.est maxime puocatiuũ. verũtñ q̃ñq̃ soluit ventrẽ z nõ stringit: et gñat colicã z dolozẽ vẽtris pungitiuũ:z ꝓfert dissuriẽ:z retinet fluxuz mẽstruoꝫ:z ꝓfert arsure vrine qñ distillat succus eius aut oleũ ipsius in virga.z ꝓfert oleũ eius renibus z vesice.z qñ sumit post cibũ soluit:adeo q̃ qñ plurimũ ex eo sumit extrahit cibũ añ digõnẽ:z cristerizat decoctio ei⁹ ad eminẽtiã ani z matricis. RABI.Moyses. Citonia a ꝑgnantib⁹ comesta gñat filios bilares:z comestio ipsorum assorum post cibum generat gaudium.

SERAP. li⁹ aggr.cap.Lafa.auc.Dia.Arboz citoniozũ z maloꝫ folia silr et flos z sũmitates sunt stiptice:z ꝓprie arboris citoniozũ:z fructus eius immaturus est stipticus Mala aũt illa q̃ colligunt in vere gñant colerã citrinã:z inducũt inflãmationẽ:z nocẽt neruis:z iũcturis z mẽbris que sunt de gñe neruoꝫ. Sz citonia sunt bona stõ:z puocãt vrinã:z si assant sunt melioza bñtibus fluxũ aniqũ z vlcera itestinoꝫ:z sputũ sanguis : z colericã passionẽ:et qñ bibiṫ infusio citonioꝫ ꝓfert stõ:z itestinis ad q̃ decurrũt supfluitates:z qñ succus eoꝫ sumit ꝓfert asmati:z fit ex decoctiõe ipsoꝫ clistere ad exitũ ani z matricis. Et qñ ipsa cõdiunt cũ melle puocãt vrinã:z mel cũ quo ꝓdiuntur idẽ facit:qñ acqritur ab eis vtus que abstergit vẽtrẽ: z illa q̃ coquunt cũ melle ꝓferũt stõ:z bñt saporẽ bonuz. verũtñ debiliozis sunt opationis in cõstringẽdo q̃ illa q̃ nõ coquunt:z citonia ipsa coquunt:z ponunt i emplis ad cõstringẽdũ ventrẽ:z ad iflãmatiões stõi:z ad apata calã mãmillarũ:z ad duritiem splenis:z emozroydas:et fit ex eis vinuz qñ terunt:z fit ex eis succus:et pticiunt desup succo kist.ió.mellis vt ꝓseruet:qz si nõ apponeret mel acesceret.istud vinũ ꝓuenit oibus egritudinibus gbus diximus citonia cõferre:et fit ex citonys oleũ.z dr citoniozũ: et vtimur eo qñ volumus ventrẽ alicuius stipticũ reddere,et oz q̃ eligant citonia q̃ dñr licinia:z sunt parua rotũda boni odozis.illa vo que vocant saturnion:z sunt maiora sunt minozis inuamẽti q̃ illa. /Et flos citonioꝫ duz est siccus nõ humidus est cõueniẽs in ẽplis in gbus ẽ necessaria stipticitas:z conuenit apatibus calidis oculoꝫ:z qñ bibiṫ cũ vino cõfert sputo sanguis:z fluxui vẽtris.z itestinoꝫ:z ẽt mẽstruoꝫ. Sz illa q̃ dñr mellomella mollĩũt vẽtrẽ:et expellũt lumbzicos:et sũt mala stõ:et iflatiua ipi⁹. sed illa q̃ noiant in latino aromata sunt bona stõ:et stringũt ventrẽ:et puocãt vrinã:nisi qz sunt debiliozis vtutis q̃ citonia:z ista sunt illa q̃ vocant atyrotypa. Et silnestria ex eis sunt silia malis in vere nascẽtibus in stipticitate.et opz q̃ admistrent citonia in egritudinib⁹ in gbus opz stipticare añq̃ ad maturationẽ pueniãt. Et idẽ Serap.auc. Dumay. Citonia puocãt vrinã p accñs:z stringũt vẽtrẽ.

Et idẽ auc.Aben Mesuay. Põticitas eoꝫ est plus põticitate maloꝫ:et q̃ sugunt ea post potũ vini ꝓhibẽt fumositates vini ascẽdere ad caput.et non opz q̃ aligs vtat eis nimis:qz faciũt accelerare descẽsuz cibi:añ eius digõnẽ:z nimius vsus eoꝫ gñat colicã passionẽ:et dolozẽ neruozũ. Et rob eoꝫ simplex ꝓfert colere que gñat in stõ:z ei⁹ qdẽ miua fortificat stõm:z icoziat eũ:z abscindit vomitũ qui accidit ex flate.et vinũ citonioꝫ simplex qõ est sine melle ꝓfert colere:z abscidit fluxũ colericũ et sitim . z q̃ ex citonys sumunt cũ melle sunt bona vomitui flatico:et calefaciũt stõm:et cõdita ex eis incoziãt stõm . z fortificant epar:et mucillago granoꝫ eoꝫ cũ zuccaro lenit cãnã pulmõis:et hũectat siccitatẽ. ¶ Laplm. CXCII.

Cugeg. ara.gre.hyalon.siue hyaon.lati.vo vitrum. Vitrũ fit ex cinere herbe spinose nascẽtis i littoze maris.dicunt qdã q̃ sunt tribuli marini:sed falso. ĩmo vocat herba vitri. SERAP.li⁹aggre. cap⁹ Cugeg. Est vitrũ.z ex eo ẽ lapidosuz:et qñ incẽdit et miscet cuz eo lapis magnes coagulat.cozpus suũ ꝓpter plũbeitatez q̃ est in eo.vtus eius ẽ ca.in ꝓmo.sic.in.z⁹ et igredit i multis cohol.et aufert furfures capitis:et lenificat capillos z barbã:et qñ terit et bibit cũ vino albo et subtili frãgit lapidẽ in vesica. Et idẽ auc.Aben Mesuay. Est calm z siccũ:et est bonũ pulmoni et casui capilloꝫ. Et vitri sũt plures colozes.nã ex eo ẽ albus fortis albedinis sic christallus:et est melius alys:et ex eo est rubeus:et est citrinum et viride et azulinũ:et dr q̃ vitrũ est lapis stultioz alys: z est iter lapides sic stultus iter hoies. nam ipm iclinat ad oẽm tincturã:et ẽ facilis dissolõnis in igne a quo excrum cito petrificat et coagulat. Cristallus aũt est spes vitri:ni si qz iuenit in minera sua vbi coagulat:et lege pro ipo.lapis cristallus. BVLCASIM.li⁹q dr Fuitoz. Vitrũ sic aduriṫ,terat et põat i crucibulo:et suffleṫ fortiter donec aduraṫ.qõ si bñ aduraṫ ite ꝓ suffleṫ dõec aduraṫ q̃tũ oz. Cubapsap.i. que in iuncturis vel flexuris iuncturarum ꝓpter odozem fiunt.

Cubarion.i.prassium. ¶ Laplm. CXCIII.

Cui. ara.gre.sica.lati. vo ficus. SERAP.lib.aggre. cap.Cui.auc.Ha.Sunt ex eis siluestres et domestice et mõtane. Et ex domesticis q̃dã sunt recẽtes quedã nõ:sed sunt sicce et recẽtiũ. vtus est debilis ꝓpter hoc qõ admiscet eis ex hũiditate:et sicce sunt meliozes et maxime carnose. Et ille in gbus ẽ acuitas et pũctio abstergũt magis et resoluũt:et bñt in se hũiditatẽ subtilez. Et vtus ficuũ est ca.in fine ꝓmi gradus.et sicca in ꝓncipio secũdi. Et scõa eius vtus ẽ que maturat et resoluit.et alia ẽ q̃ resoluit apata qñ miscet cũ farina ozdei aut cũ medulla panis frumẽti.et aq̃ in q̃ coquunt ficus decoctõe multa est silis melli in vtute sua:et recẽtes qdẽ et sicce laxãt vẽtrẽ. Et vtus siluestriũ est attractiua et resolutiua:et ita est in domesticis añq̃ maturent:qñ ẽ in eis aligd lactis ex arboze:et arboris ficuuz domesticarũ vtus ẽ ca.et subtilis: et lac eius:et succus folioꝫ ipsius calefaciũt calefactione fozti:et mozdicãt et vlcerãt cozpus:et apiunt orificia venarũ que sunt in ano:et euellũt verrucas:et laxãt vẽtrez. Sed in arboze ficuũ siluestriũ est de calitate et subtilitate tãtũ q̃ si coquant cũ carne bouina dura faciũt illã decoqui:et ẽ fortioz in oibus ꝑdictis q̃ domestica. Sed mõtanarũ ficuũ arboris.sapoz ẽ acutus et pungẽs et abstergẽs:et qñ fit emplin cũ ramis eius sup verrucas q̃ dñr capita clauoꝫ aperit eas:et ita est de lacte eius.s.qñ fit vnguẽtũ ex eo:et qñ fit medicamẽtũ ex eo:et melle abstergit maculã oculi grossã:et est cõueniẽs obscuritati visus: et descẽsui aque ad oculũ q̃ fit ab hũozibus grossis multũ. Et cineres qdẽ ficuũ glãdiũ et lacticinioꝫ sunt meliores cineres ad abstergẽdũ. Et idẽ auc.Dia.Que ex ficub⁹

Cugeg
hyalon
Vitrum

Cui
sicos
ficus

sunt recētes:⁊ mature sunt male stomacho:⁊ laxant ventrem:⁊ qñ inducunt fluxū vētris est leuis abstersionis:⁊ puocant sudorē:⁊ abscindunt sitim:⁊ sedant caliditatez: sed sicce sunt cibus:⁊ iducūt sitim:⁊ molliunt ventrē:⁊ nō sunt ꝓueniētes cursui humoꝝ ad intestina ⁊ anum:⁊ ipse sunt ꝓueniētes gutturi ⁊ cāne pulmonis:⁊ vesice ⁊ renib⁹ ⁊ asmaticis ⁊ discoloratis ꝓpter aliquas egritudines antiquas:⁊ epilenticis:⁊ ipsi coquunt cū ysopo:⁊ bibit earū decoctio:⁊ purgat pect⁹ a supfluitatibus:⁊ ꝓfert tussi antique:⁊ dolori antiquo pulmonis:⁊ qñ terunt cuz cartamo laxant ventrē:⁊ ꝓficiunt cuz nitro ⁊ farina cuz aceto ⁊ sale:⁊ fit inde emplm replet vlcera humida que sunt in capite:⁊ ꝓfert syre:⁊ liniunt etiam cuz eo scissure palpebrarū ⁊ ꝓferunt.⁊ qñ coquunt in aqua mellis:⁊ fit cū illa decoctiōe gargarisma cōfert apatibus gutturis:⁊ amigdalarū ⁊ squinātie. Est enim valde vtilis medicina:⁊ sunt cōueniētes emplis.⁊ qñ coquunt cuz fenugreco in aqua oz. ⁊ fiunt in ca sessiones:ꝓfert duritiebus matricis:⁊ qñ terunt cuz ruta ⁊ fit inde clistere ꝓfert tortionibus. Emplz enim qō fit ex eis est mollificatiuū ⁊ resolutiuū. Et quādo fit emplm cū eis ⁊ yreos nitro ⁊ aloe postq̄ fuerit decocte ⁊ trite cuz eis maturant apata dura ⁊ clauos ⁊ apata que fiunt in radice auriuz:⁊ qñ terunt crude ⁊ miscent cuz calce ⁊ nitro:⁊ fit inde emplm resoluit apata dura:et humores qui fluxerunt a mēbris:⁊ qñ terunt et miscent cuz calcanto cōferunt scissuris auriuz.⁊ qñ coquunt cuz vino ⁊ terunt ⁊ miscent cū farina ordei ⁊ absinthio:et fit inde emplm sup ventrē hydropicoꝝ facit illum detumescere:⁊ qñ terunt ⁊ miscent in ceroto cōferunt cōbustionibus ignis ⁊ excoriationibus calcaneoꝝ. ⁊ qñ coquūtur cum sinapi:⁊ ꝓcit decoctio earuz in aure cōfert tinnitui ipsius ⁊ pruritui eius:⁊ qñ coquunt cum fenugreco:⁊ miscent cum eadem decoctione:⁊ liniunt sup empetiginez ⁊ alias maculas que fiunt in cute ꝓfert. Et ficus sunt difficilis digōnis:⁊ molliunt ventrē:⁊ bñt vtutē mollificādi oēs durities:⁊ folia arboris cuius fructus est niger qñ fit emplm cum eis cōfert morphee. ficus aūt imature cum melle cōferunt morsibus canis rabidi:⁊ vlceribus a gb⁹ emanat sanies similis melli.⁊ qñ miscent cū eis folia papaueris extrahunt ossa fracta.⁊ qñ miscet cum eis vinuz resoluit clauos:⁊ qñ fit emplm cum eis:⁊ orobo ⁊ vino cōfert morsui mugali.sed agrestis ficus folia qñ fit cum eis emplm ⁊ sale ⁊ aceto aufert furfures capitis:⁊ apata que fiunt in cute capitis:⁊ que dñr acoras:⁊ qñ fricant palpebre cuz folys ipsis auferunt asperitates ⁊ pruritum:⁊ scabiē ipoꝝ:⁊ lac qō emanat ex arboze eius qñ linit sup morsum serpentū:⁊ vermiuz venenosoꝝ ꝓfert multum:⁊ cōfert formice:⁊ nō finit eā dilatari in carne qñ linit ea circūquaqz:⁊ maxime si admiscet ei pinguedo porci. Et quādo ponit in emplis ꝓueniētibus confert scabiei vlcerose empetigini ⁊ maculis que fiunt ab humoribⁿ ⁊ podagre. Et extrahit succus ex summitatibus eius qñ accipiunt in ꝑncipio duz apparēt molles ⁊ plene humiditate:⁊ anteq̄ incipiāt emittere germina:⁊ terunt:⁊ expriminit succus ab eis:⁊ siccat ⁊ reponit: et facit ea que de lacte diximus:et vtus eius est que coagulat lac qñ est liquidum:⁊ dissoluit coagulatuz:et summitates eius qñ incipiunt dare lac laxant ventrē.sil'r lac eoꝝ:⁊ cinis ramoꝝ eius qñ fit lixiuiū cum eo valet dissinterie facto cuz eo clisteri. Et qñ lauantur sepe vlcera cuz eo dissoluit:⁊ corrodit durities ipsoꝝ: ⁊ abstergit cōcauitates eoꝝ. Et qñ infundit spongia ⁊ ipa āponit sup vlcera cancrosa sanat ea. Et qñ datur in potu illi qui sumpsit medicinā venenosam vel potionē cōfert: ⁊ qñ miscet cum oleo ⁊ linit cum eo corpus puocat sudorem. Et hoc idē faciūt aly cineres:⁊ maxime arboris glādiuz. Sed ficus imature.s.qñ cadunt de arboze si fiat ex eis emplm crudis cuz farina frumēti ⁊ nitro cōfert fornice.⁊ qñ fit emplm cum eis decoctis sup nodationes neruoꝝ:⁊ sup scrofulas dissoluit eas. Et qñ fit sup morsuz venenosam attrahit venenum ad superficiem cutis.

GALIENVS.8.sim.phar.cap.sica.fm translationez grecā. Sica.i.ficus.sicce quidē calide sunt vtute in primo iam cōpleto.vel scōo icipiēte.bñt aūt quid subtile in partibus. Ex ambobus igit his sufficiunt duros tumores digerere.moꝝ aūt diaforant. Et ipse quidē ꝓprie per se cataplasmate talis sunt vtutis.oz aūt vbi magis digerere vis triticeā farinā miscere. Si vo diaforare ordeaceaz:panis aūt in medio coꝝ est:sed que talia methodi que de cōpositione pharmacoꝝ ⁊ terapentice sunt magis propria. Ad ꝑsens vo sufficit ⁊ hoc noscere de ficubus. sicce etiam qñ pinguiores magis digerere.acriores vo in gustu abstergere ⁊ diaforare nate sunt:qō vo fit multuz eis coctis in aq̄ simile est nō ea ꝓsistētia soluz:sed ⁊ vtute mellis. Recentes vo comeste ꝓpter admixtionez humiditatis imbecilliozis vtutis sunt.ventrē tñ subducunt.s.humide ⁊ sicce. ficulnearū vo siluestriuz ficus acris est:⁊ diaforetice vtutis.ita aūt ⁊ domesticaruz ficulnearū. Olinthi.i.ficus parue non mature participant adhuc opos.i.lacticinio ficulnee. Siki.i.ficulnea ca.⁊ subtiliuz partiuz cōplonis est sicut ⁊ opos eius indicat:⁊ foliozuz succus.fortiter enim alterutruz eoꝝ est caliduz:vñ nō mordet solum vel abstergit vehemēter:sed etiaz vlcerat vel anostomizat ⁊ verrucas extrahit.est enī purgamētuz. Siluestris aūt ficulnee palam ita sunt calide ⁊ subtiliuz partiuz cōplone:vt bouinis carnibus duris si misceantur liquabiles eas faciant.

GALIENVS.scdo de cibis.cap.de ficubus domesticis. Adsunt aūt ipsis fm ventrē fluxibiles esse ⁊ ptransire de facili per totuz corpus.⁊ etiā absterstuū habere:⁊ etiā fm q̄ arenosa quedā multa.nefreticis in esu ipsarū secernunt paucūqz dant corpori nutrimētuz:⁊ nō forte:ſz spōgiosam faciunt carnē sicut faba:implent quoqz ventrem vētositate:⁊ essent vtiqz satis grauātes si nō secederēt velociter. Unde bñ matura ficus venit ꝓpe ad nō totaliter ledere.ꝓsideraī exñs iam siccis ficubus.nā ficus sicce virtutē bñt subtiliatiuā ⁊ incisiuā:ꝓpter quā ⁊ ventrem ad egestionē excitant:⁊ renes expurgant.epati autē ⁊ spleni flegmonantibus nociue.cōmuni rōne oīum dulciuz. virides aūt nō generant sanguinē valde bonū. abundātibus aūt ipsis sequīt ipsos pediculoꝝ multitudo. ficus quoqz ⁊ vue ope quasi capitales sunt. Etenī nutriunt magis fructib⁹ oībus horarys:⁊ minime sunt cacochimi.⁊ maxime qñ fuerint fructus hi bñ maturi. q̄ aūt multuz nutriant oñdūt custodiētes vineas qui ī diuob⁹ mēsib⁹ ꝑinguant. nō tñ fortis ⁊ compasta est eis caro generata:sicut que ex carnibus:sed laxa ⁊ rara. ꝓpter qō celeriter ꝓbitur cessante edulio.minus aūt ficubus vue nutriunt:⁊ maximuz in eis bonuz est celeriter secedere. propter qō si retineātur aliquādo satis ledunt nō exñtibus maturis ficubus. Si eniz nō secedant ficus notabilr.digerant aūt in vētre bene nō nociuuz dant corpori alimētuz. vuis aūt neutrum hoꝝ existit:neqz cum digerunt bene:neqz si retineant:et fm eam que ad ventrē ⁊ epar distributionez crudum generant chimum nō facile cōuertibilē in sanguinem et racemoꝝ qdē suba cōposita est ex eo que cōtinet fm ipsam humiditatē ex qua vinuz fit. Et cuz his adhuc ex acimis: ⁊ ex eo qō continet hec extrinsecus ymenodea cute que nihil fm suiipsius sensibilr alterata cōsideratur his que in ficubus.⁊ ideo aliquid q̄z inutile remouēt ipm sumentes totuz:qō intus kenkiamitibus.ꝓportionabile eni est vtrozūqz fructuuz q̄ semen penetrans est intrāsmutatū.

ALMAN.trac.tertio.ca.de ficub⁹. Ficus calide sunt que cū sunt recentes:ventrē inflant:⁊ leniunt humorem

creantes nō maluz. Sicce vo nō multū nutriunt ⁊ calefaciunt.quare multus vsus earū pauritū ⁊ pediculos generat:ventrē quoqz leniunt quando ante cibum sumunt.

AVICEN.li°scdo.cap.de ficubus. Ex ficubus melior est alba:deinde rubea:deinde nigra.⁊ que vehemēter est matura est melior ⁊ prima ad hoc vt nō noceat:⁊ sicca q̄dez in suis opationibus est laudabilis. verū tñ sanguis ex ea gñatus nō est bonus.⁊ ꝓpter hoc facit pediculos:verū si sumat cū nuce eius chimus fit bonus ⁊ cū amigdala:et lenior oībus est alba.illa que est humida est ca.parūp.⁊ q̄ est humida est plurime aqueitatis:⁊ paruz est medicinalis.q̄ vo īmatura est abstersiua ad fridītatē parū declinās nisi lac eius.⁊ que sicca est ca.est in ꝑmo in fine ipsi⁹ ⁊ subtilis:⁊ que sicca est:⁊ ꝓprie acris fortis est absterstiōis maturatiua resolutiua ⁊ carnosa:est plurime maturatōis:⁊ ī ipsa sunt gluctinatio incisio subtiliatio:⁊ siluestris est acutior:⁊ fortior in hoc:⁊ fructus qdē nutribilior est reliquis fructibus:⁊ que vehemētis est maturatiōis ꝓpinqua est ad hoc vt nō noceat:⁊ in ipa est inflāmatio:⁊ expellit supfluitates ad cutim:⁊ facit sudare.⁊ fm q̄ existimo sicca.si militer expellit ad exteriora:⁊ facit sudare.⁊ illa qdē que est humida velocis nutrimēti:⁊ penetrationis in stō:⁊ in corpore.nutrimētū vo ficus ſz non existat in robore nutrimēti carnis:⁊ granoꝝ:tñ vehemētioris est roboris q̄z nutrimētū oīum fructuū. Ysaac in dietis particularibus ca. de ficubus. Ficus ceteris fructibus laudabilior ac nutribilior.humiditatis tñ sue cā grossos creat humores.natura eius calida est ⁊ sicca.q̄litates aūt caliditate ⁊ siccitate diuerse sunt:⁊ ſz suiipsius diuersitates. Est.n. ficus domestica ⁊ siluatica. Domestica etiā in viridē diuidit ⁊ siccaz. viridis quoqz duplex est modus.qñ q̄dā est pfecte matura ⁊ nō pfecte matura.nō pfecte matura minus ca.⁊ magis grossa.ꝓpter dñationē terrestris partis.hz tñ humiditates latētes:que acuitatē ei pstāt:⁊ siccitatē in secundo. vñ Dyppo. Ficus q̄to lōginquior est a maturitate:tanto minus ca.⁊ magis grossa.valet hec fm medicinā cocta ⁊ cataplasmate facto scrofulas glādulasqz dissoluit. nitro ⁊ aceto cōmixta pustulis in capite valet mixta cū melle ad morsuz canis:⁊ pustulas quevisco sos bñt humores papaueris agrestis frondib⁹ mixta. ossa fracta ex vulneribus pycit. Item cera adhibita ⁊ apposita dissoluit. Si pista in vulneribus apponat sanat pfecte maturata. viridis autē ficus sicca est minus ca. Calor.n.eius ē in medio ꝑmi gradus.humiditas vo ⁊ siccitas in ipsa tēperata sunt. Ex triū itaqz reruz cōpōne ꝓsistit:corticis.vz.seminis ⁊ carnis.seminis nutrimētū est nullū:⁊ est de natura arene vel lapidis. Cortex vo ficus vt cutis est ꝓpterea durissimus ē ad digerēdū. Caro aūt ei⁹ nutribilior digestibiliorqz existit. Sup hoc Dias. Calorē inquit extinguit sitim aufert:⁊ sudorē puocat. Sicca vo est ca.in initio secūdi.sic.in medio ꝑmi.q̄z obzē calefacit:⁊ sitim creat:⁊ in colericos mutatur humores.ceteris vo fructibus nutribilior:minusqz in flāmationis hz:sed si supfluos in stomaco humores iueniat dura fit ad digerendum:⁊ in corruptionez mutatur:⁊ inflāmationē ⁊ ventositatē gñat:⁊ pessimum sanguinē. In supficie aūt corporis pediculos creat. Si aūt mundificatis humoribⁿ stōus vacuus ab his reperiat bene digerit ⁊ sanguinē laudabilē facit corpus mundificat a malis humoribus vrinā puocat:pectusqz purificat:⁊ pulmonē renes atqz vesicā ab humoribus grossis.nō tñ inflāmatiōis ventositatisqz libera est. Qui vo eius nocumēta oīno detitare vult ieiunus accipiat:⁊ post illā calamētuz manducet:aut ameos aut ysopū piper vel zinziber ⁊ sil'ia. Et colericus post illo āxizacharam accipiat.qui maioris etiaz nutrimēti causa velit accipere:⁊ vt sanguinē laudabiliorem gñet nuces vel amigdalas mādūcet. Item valet si cū ysopo coquat.pectus.n.⁊ pulmonē mūdificat:tussim diuturnā curat gargarismate facto. cū apozimate ī cānalib⁹ pulmonis apposita dissoluit:⁊ in lacertis que sunt in latere lingue:⁊ cocta cū vino si clistere fiat valet ad dolorem vētris qui ex grossis est humoribus. Rursus cocta cū ordeo ⁊ fenugreco ⁊ cataplasmate facto apata dissoluit. pistate ac sinapi cōmixte apozima ad tinnituz auriū valet.

DIASCO.cap°de ficubus. Ficus lachryma siue succus ficus istillatus vexationibus vel pcussuris serpētum aptissimus approbat:⁊ mirmiceis circūlinitus medetur. Empetigines ⁊ lepras ⁊ lachrymas effelidas:⁊ podagraz admixtus cataplasmatibus curat.nō aūt aliter succus fit q̄z ꝓcussis atqz expressis molliorib̄us ramis tpe quo fecūditate īfusa grauidi vidēt:sed nec dum in oculos germinū erūpētes.hic succus in vmbra siccandus est ⁊ sic reponēdus. Ex ipso aūt lac limpidū coagulat ⁊ coagulatū resoluit. Linis aūt exusto ꝓ admixtus aque suscepto liquamine dissinterici iniectiōe medet:⁊ calosos vlceruz sin⁹ spongysqz ex ipso madefactis ⁊ appositis cancrene medētur. Item veneno tētatis potui dat cū oleo mixtus ⁊ vnct⁹ sudores mouet.hoc ⁊ ceteri pstant cineres:ſz magis quercinus.cadnci aūt fructus crudi medent mirmiceis cataplasmate īpositi cum farina atqz nitro.cocti aūt inuersiones neruoꝝ atqz scrofas emolliūt:venena etiā ad superficiē corpis euocāt.ficus vo mature si comeste fuerit spēm ꝓturbāt:ventrē deponūt:feruozē nitriunt:sitim ꝓhibēt. vñ ficus molles cacostomatice sunt q̄ si ventrē soluerint difficile abstinere poterunt:sudorez puocāt:exantimata cōpescunt. Sicce vo que carice vocant stomacho vtiles sunt ⁊ termātice sitim excitāt:reumatismo stomaci ⁊ ventris ꝓrie sunt:arterys gule vesice ⁊ renibus pstunt.cuz aq̄ mulse decocte ⁊ gargarismate adhibite arteriaruz ⁊ fauciū tumorē cōpescunt.vñ optimū gargarisma est ⁊ asmaticis ꝓfert:⁊ eis qui ex macronoxia colorē palidū habent epilenticis ⁊ hydropicis succurrūt:cocte cū ysopo ⁊ careno icuno potui date thoraci ferūt auxiliū tussiētib⁹ antiqt⁹ subueniūt:⁊ pulmōis cās tpales opitulant ⁊ rmouēt. Cuidichion.i.pdichion.⁊ est paritaria. Serap.est berba sil'is asebesafrē:⁊ cum ea abstergitur vitrum.

Culabra.i.arnoglossa. ¶ Laplm. CXCIIII.

Culb.Cuulb Cuulbi.vel culibi.vl calibi.ara. gre.calib.Auic.litospermō eraclion vel halistos vel bathāgliscos vel astorchos.⁊ est dictū lapideū semē:qz est semē durū vt lapis. Steph.bachala scripsit ⁊ calebum.latine vo miliū solis. SERAP.li° aggre.cap.culb.auc.Dias.Culb est herba cuius folia sil'antur folys oliue:nisi qz sunt maiora eis et molliora ⁊ latiora:⁊ sunt eis īferiora:declināt versus terrā:velut stent supra ipsaz:⁊ hz virgas eleuatas subtiles sicut squinātū:⁊ ī sūmitate virge est sil'e ramulo diuisuz in duas partes in q̄ sunt folia minuta:⁊ iuxta qōlibet foliū est semen album duruz fere vt lapis rotundū in magnitudine orobi parui. nascit locis asperis ⁊ altis. Pli.lib20.c7.capo.ii.

DIASCO.cap°lithospermon. Eraclion vocat ꝓpter fortitudinē seminis.eius folia sunt sil'ia folys oliue.ſz latiora ⁊ oblongiora:⁊ virgas tenues in grossitudine iunci lignosas:⁊ in summo virga diuisa est in qua folia minuta sunt:vbi ⁊ semē rotūdū ⁊ lapidosum ē ⁊ albū pisc sil'e.nascit locis aspis ⁊ altis. POSSE.DIASCO. Uirt⁹ ei⁹ est mictualis:⁊ semē eius bibitū cum vino albo calculos frāgit:⁊ vrinā puocat. PLINIVS.cap°bathāgliscos. Est semen herbe que dr astorcos:qō sigs biberit frangit lapidē:⁊ puocat vrinā. PAVLVS.ca.calebi.i. granū solis puocat vrinā ⁊ mēstrua.⁊ est ca. ⁊ sic.in tertio.⁊ vinū decoctionis eius:⁊ puluis ipsius in cibis sumpt⁹ soluit stranguriam ⁊ dissuriam ⁊ iliacam passionem.

Culbi.vel culi.i.solis grana.
Culcam vel Culcas.est herba hūs in se salsedinez et pur
gat aquā citrinā. ¶Caplin. CXCV.

Culcasia. Culcas.vl collocasia gre.ara.bulcas.la
tine vo caso. PLINIVS.li°.xi.cap°.15.
circa pn°.ō culcasia.Culcasia quā alig ciamō vocāt:nobi
lissimā banc in egypto e nilo metunt caule cuz coctus est
arenoso in mādēdo.thirso aūt qui intra folia emicat spe
ctabili folys latissimis:etiā si arbores cōparent ad simili
tudinez eoz que psonātia.i.lappago maior dnr fm Diaſ.
in nostris partibus vocamus. aque nili suis dotibus gau
dēt vt impressis colocasie folys in variā spēm vasoz po
rare gratissimuz babeāt rē.hec herba est quam Diaſ.vo
cat fabā egyptiacā:cuius ppriētates z vtutes fm ipm in
uenies in.l.faba egyptiaca.z istā fabā egyptiacam vocat
Aui.bulcas.de qua caplin facit in scdo cañ.Est.n.culcasia
satis nota in egypto.apud mercatores practicātes z in sy
ria.z ego ipsā babeo salerni in viridario meo secus specta
bilē fontez:que culcasia vulgari nostro vocat caso:cuius
folia ags more vasoz plena egroz z ꝓualescētiū mentez
delectāt:necnon eoz animuz excitant ad libidinem.
SERAP.lib°.aggre.cap.bulcas.auc.Hal.i.Culcasia.In
sapore huius plāte est acuitas z mordicatio multa z stipti
citas pauca.Et vtus eius est ca.in scdo.z qñ coquit cōfert
stomaco.Et idē auc.Aben Mesuay.Culcasia est ca.z bu.
z auget spma:z radix coquit:z habet bonū saporē: z ē bo
na stomaco:z appetitū puocat z vrinam.Est ca.z bu.z au
get in spermate.hec herba est multū egyptys nota:z na
scit iuxta aquas:z bz folia magna z lata: z radix cocta et
comesta auget corpus. PAVLVS.cap.de culcasia:est
herba oibus nota:z nascit iuxta aquas:cuius radix come
sta z cocta stō est vtilis. YSAAC.in dietis particulari
bus.cap. de culcasia.Est herba plurimū in egypto nascēs
aliqztulū pōtica cuz acuitate.vñ mōstrat ca.z bu.Cui°ra
dix si elixet acumen emittit:z viscositas quā pus latēter
habuerat in ea apta fiet. Ideoqz duri grossiqz nutrimēti
est gnatiua.sed cū sui pōticitate stōm ꝓfoztat z ventre cō
stipat.Si tñ moderate comedat bonuz gnat nutrimētū:
valetqz dissintericis cū viscositate z ponticitate quā bz.
AVICEN.li°.scdo.cap.bulcas.vel Culcasia. Est plāta
in qua est assimilatio de alisnet.Cala est z sic.in pmo.z in
ipsa est salsedo cū stipticitate:z partes eius nō sunt sileſ:z
est cū iflāmatione pauca.fit ex ea gargarismus cum lacte
ipsius z sale:z in egypto decoquit cū eo caro z frigit cum
oleo:z ē illis cibus.solone educit aquā citrinā:z ppzie se
mē eius z succus ipsius:z minozat ex ea vt debilr puocet
vrinā:z gnat spma:z expellit colerā z aquositatē cū facili
tate:z pot° ei° fit ab vna tertia li.vsqz ad duas tertias lib.
Cule.ara.baran.i.vēter.f.stōus. ¶Caplin.CXCVI

Culef ara.gre.ytec.latine vo salix. SERAP.lib°.
aggre.cap.culef.i.salix.Folia z flos z rosa ei°
bnt in sapore pōticitatē.z vtus salicis est desiccatiua sine
punctiōe.cortex vo ipsius sicciozis est cōplonis sicut sunt
oēs spēs corticis.vñ administrat in gluctinatiōe vlcerū.
Sed flos eius z rosa administrant z admiscent in oibus
medicinis z vnguētis desiccatiuis:z sunt ex hoibus g ac
cipiūt flores z rosam z succū ipsius:z cōponūt ex eis defic
catiā medicinā que ꝓfert in multis:qz desiccat sine mor
dicatiōe:z ppzie qz in ipa ē stipticitas pauca:z qñ cōburū
tur eius cortices:z ꝓficunt cū aceto:administrant in oī
bus egritudinibus in gbus necessaria ē desiccatio sicut i
verrucis:z ppzie in rotūdis:z in verrucis silibus capitib°
clauoz:z in verrucis infixis in cute.eradicat.n.eas qñ fit
sup eas linitio:z qñ euellit cortex eius tpe quo emanant
flores:z colligit gūmi eius:habet hoc gūmi vtutē abster
siuā z subtiliatiuaz.z ideo administrat in oibus egritudi
nibus que accidūt pupille:z faciūt impedimētū visus.Et
idē auc.Pauli.Virtus folioz corticū:z fructus salicis:et
succi eius est stiptica.z est fri.z sic.in pmo.Et idē auc.Be
digoz.Qñ bibunt folia eius trita cū pipe z vino pauco cō
ferunt colicis:z qñ sumit cū aqua ꝓbibet ipregnationez.
z fructus eius ꝓfert sputo sanguis qñ bibit:z cortex eius
silr facit hoc:z succus folioz z cortex eius trit° cum oleo
ro.si bullierint in cortice granati ꝓferūt dolozi aurium:z
eius decoctio administrat sup pedes podagricoz:z ꝓfert
eis multū:z mūdificat furfures capitis.z colligit humidi
tas ab ea defluēs qñ excoriat a cortice suo:qñ icipit appa
rere flos eius:qñ reperit itra corticez būiditas ꝓgregata
que abstergit oculū:z aufert tenebrositatē eius: ppzietas
salicis est que extrahit sanguisugas adherētes gutturi:et
gluctinat vulnera recētia.Et idē auc.Aben Mesuay. Fo
lia salicis bibita ꝓbibēt iprēgnationē:z ꝓferunt fluxui
sanguis:z lac qō egredit ex eis acuit visum:z abradit pi
los.Et idē auc.pauli.In folys salicis z salice nō dixit Ha.
aliud.Pli.li°.16.cap°.38. GALIENVS.7°.sim.pbar.ca°.
ytee.Ytee siue salix.vtet gdē aligs z folys ad sanguinolē
toz vulnerū ꝓsolidationē:ſz maxie floze eius fere oēs vtū
tur medici ad ꝓfectionē siccatiui empli.Est.n.vis eozum
suauis siccatiua.habet aūt z quoddā stipticitatis. gdā vo
z succū faciētes ex eis īmordax z siccatiuū habz pharma
cū ad multa vtile.nihil.n.magis occurrit visui q̄z pharma
cū īmordacius siccās parū:sed stipticās sicut in tractatu
de cōpōne pharmacoz plenius dicet.Cortex etiā bui° ar
bozis silis est tā frondiū q̄z floz vtuti pterq̄z q̄ est siccior
fm cōplonē:sed hūc gdā accēdūt z vtunt cinere in oibus
his que violēter īdigent desiccari:sicut sigiles z chiles.i.
mirmiceas auferunt ipm madefaciētes acri aceto.gdam
vo tēpore flozēdi incidētes corticē liquozē gdē colligunt:
z eo vtunt in offuscātib° pupillis cū sit pharmacū abster
siuū simul z subtiliatiuū:cūqz sit hō poterit eo aligs vti z
ad alia multa.

Culubzios.i.anetum.
Culeganus.i.galanga.
Culuigen.idem.
Culules. Lululex.i. sisim
Culobzia.i.bzionia. brium.
Culoidon.i.sicla vel bleta Culungen.ara.galāga.cbu
silnestris.limolion. leianum.Steph.
Culopartios. Lulosartios Culx culicis la zinzala. z ē
.i.mentastrum. quoddā genus musce.
¶Caplin. CXCVII.

Cumechre ara.gre.cumetiran.latine vo pira.
SERAP.li°.aggre. ca. cumechre.
auc.Hal.Suba eius est cōposita ex suba terrea z aquosa.
Et si vis pōt alr dici.q̄ vna.f.eius pars est frida z alia tē
perata. Et sapor piri est stipticus cuz dulcedine aquosa.z
vtus piroz est desiccatiua:z ꝓgluctinat vulnera sine aliq̄
medicamine:z qñ comedit fortificat stōm z sedat sitim.
siluestre vo est magis stipticuz z plus incoziat z corrugat
stōm.z ideo plus ꝓgluctinat vulnera:z ꝓbibet fluxuz bu
moz.Et idē auc.Aben Mesuay.Qñ qōcūqz eoz coquit
vel domesticū vel siluestre cū fungis aufert malitiā coz
z maiores ex eis sunt fortiozis vtutis q̄z parua. parua aūt
sunt nutribilioza q̄z citonia:z rob piroz abscidit fluxū co
lericuz z icoziat stōm:z pira ppzie gnant colicā.z oportet
q̄ sumat post ipsum vinum mellis factum cum spēbus.
DIASCO.cap°.de piris.Multe sunt eius spēs:sed sti
ptice oēs. vñ ad reumaticas passiones cataplasmatibus
adhibita faciūt z reuma cōpescunt.Elixatura eoz ad oia
pfata iuuāt:z si ipsa pira a ieiuno comesta fuerit abstinet
vētrē. Et piri siluatici spēs sunt q̄ tarde maturescere pos
sunt plus stiptice q̄z supradicte:ſz silib° caufis ꝓsunt. ꝓbi
bēt q̄qz alig fungos venenū amittere si cuz piris fuerint
cocti. AVICEN.li°.2°.cap.de piris.In ipsis sunt terrei
tas z aquositas.z ī nostra gdē terra ē spēs q̄ dr senabud.

z bz magnā capacitatē:z ē vehemētis rotūditatis z subti
lis corticis:z boni colozis q̄si puiuz:q̄si ipm sit aq̄ zuccha
ri coagulata plurimū:ſz non ꝓpter spissitudinē subc boni
odozis valde:qō cū ab arboze sua cadit sup terrā destrui
tur.z isti sunt in gb° nō ē nocumētū de spēb° piroz.Pira
q̄ noiant senia sunt fri.in p.z sic.in.2° Serabzud vo sunt
tēperata būida:z oēs spēs eius sunt stiptice ītrātes in em
plis retētiōis mēstruū:z qñqz abstergūt parū:z coz būoz
est plurim° z laudabilioz būoze pomoz.fm q̄ dixit Ruf
fus.Ea aūt q̄ dicta sunt scenabzud ī terra cozasceni absqz
alys dicta sunt lenitiua nature z boni chimi valde ꝓsoli
dāt vulnera:z ppzie siluestria exiccata.z sunt ꝓparatiua
stōi:z abscidūt tussim:z sedāt colerā:z strīgūt vētrē.z ppe
q̄ sunt exiccata:z in piris qdem est ppetas faciēdi venire
colicā.q̄re opz vt bibat post ipsa de ydromelle cū spēb° q̄
sunt vt pip cinamomū:z bis silia.z boz rob cōfert fluxui
vētris colerico.Linis spēi eoz vehemētis stipticitatis et
tarde maturatiōis est:z cura fungoz mortificātiuz:et qñ
isti fungi coquunt cū piris inozat nocumētū eoz.

Cumecre.Cumeos. Cume m
thre.Cumētiran. Cumi.
Cūmi.i.gūmi.
Cuminum.i.ciminum.
Cunchar.est spēs cardi.le
ge harsas.
Cundos.Cūdes.i. cōdisi.a
Diaſ.vo vocat strutiuz.
z ē iducēs sternutamēta
sic elleborus. Et Plini°
li°.19.ca°.3.in fi. vocat ipz
radiculā.Paulus vo ait.
Cōdisum est radix īteri°
citrina exterius nigra:et
plāta ei° assimilat plante
dicte canaria:z ipsius vir
tus est in radice similis
piretro rē.l.condes.
Cuneaſoz.i.barba siluana.

Cupros ē kāna.Steph.vo
luit dicere cyprus.
Cunilago.Cunila.Pli.lib°
zo. cap°.15.16. habet spe
cies rē.Cuniza.
Cuparissos.Steph.est ser
ua z serlubiriū pro saro z
scerbim.
Curac.i.cozrodens.
Curaci.Curati.i.frusta sub
tilia itestinoz exeuntia
cū piguedie ī dissinteria.
Curara.i.mucillago q̄ egre
dit a tenasmone z in flu
xu ventris.
Curaf.i.apium.
Curasie.i. blacce bisantie.
Deaablectos.idem.
¶Caplin. CXCVIII

Curat. ara.latine pozrū. SERAPI.li°.aggre.cap°.
curat.Ex eo est domesticum z est hyspanicū
z ē ex eo nobati:z ē mōtanū.Et ex eo ē pozrū vinee z poz
rū agreste:z mediū iter pozrū z alliū.Et reperit vtus hui°
iter vtutē pozri z allij:sic īuenies in.l.tauz. Et ppter hoc
est magis desiccatiuū z acutū q̄z pozrū domesticū rē.cun
cta agrestia acrioza sunt domesticis:z medicīe q̄ calefaci
unt illa calefactiōe sunt in fine graduū.z ob hoc ē maluz
stō:z est acutū īcisiuū grossoz būoz magis apitiuū opila
toz ozganoz:z eius opatio ē plusq̄z domestici:z pp hoc p
uocat vrinā z mēstrua:z potissime qñ retinent ppter bu
mores frīdos grossos:z bz tātū ō calefactōe q̄ vlcerat qñ
applicat corpozi exterius:z nos iā dixim° q̄ oēs medicie
q̄ calefaciūt illa calefactōe z vlcerāt sunt in fine graduū.
POSSE.DIASCOR.Pozrū domesticū īcitat libi
dinē:z qñ miscet cū melle:z fit īde lo hoc ꝓfert dolozi pe
ctoris z vlcerib° pulmonis:z qñ comedunt ēt mūdificāt
cānā pulmonis:z qñ qs assuefacit cibū eius īducit obscu
ritatē visus:z ē malū stō.z qñ aq̄ eius miscet cū mellicra
to z exhibet ꝓfert mozsib° venenosis:z qñ fit emplr cū
pozris ipsis z ponit sup locū mozsus facit hoc.z qñ misce
tur cū olibano z aceto z lacte z oleo ro. z distillat in aurē
ꝓfert dolozi eius z tīnitui q̄ fit in ea.z qñ fit emplr cum
eis z sumach aufert verrucas:z qñ fit emplr cū eis z sa
le mūdificat vlcera sordida:z qñ bibit ex semine pozri et
granis mirti añ.3.y.sil tritis abscindūt sputū sanguis an
tiquū a pectoze Et idē auc.Ruffi.Pozrum puocat men
strua z fetus:z aufert eructuatiōes acetosas:z mollit ven
trē.Et idē auc.Judei.Proprietas eius est q̄ destruit den
tes z gingiuas.Et idez auc.Aben Mesuay.Nocet vesice
z renibus qñ sunt in ipsis vlcera:z folia pozri de seni ꝓfe
rūt matrici a ppzietate q̄ est in eis:qñ ē in eis būiditas q̄
facit lubzicare fetuz:z semē pozri qñ fumigat ex eo anus
desiccat fistulas q̄ sunt in eo.Sed pozrū vinee ē deterius
stō:z est calidius:z magis puocat mēstrua:z qñ comedit
ꝓfert mozsui venenoso. PAVLVS.ca°.de pozro.Poz
rū adustū mixtū cuz melle z iunctum curat ragadias seu
fissuras q̄ fiūt in labys.

Curbur.i.coziandrum.
Curcb.Curt.i.arboz acatie
vel gūmi arabicum:qō ē
eius gūmi.
Curcuma.Curema. est ra
dix crocei colozis:z ē ce
lidonie minozis:qua pā
ni tingunt:vel rubea tin
ctoz.Christofozus ō bo
nestis super Mes.
Curelia.i.cozrigiola.
Curiati.i.mellilotum.
Curic.Curich.i.iūc° ō nilo
Curinaballe.i.antrax.
Curoblasi.i.napta.
Curogi.i.citrum.
Curiosian.i.scozdeon.
Curugen.i.melissa.
Cusamon.Cusamiō.i. pau
cedanum.
Cusbaralbel.i.capillus ve
neris.
Cuscute. rasca lini. poda
gra lini.bzuncus draasc°
idē.p quo.l.Easucb.grū
cus.est planta lino ifesta
medicine apta.
Cuscute romanuz.i.absin
thium.
Cusoaria.i.almea.
Custura.i. spēs luti que dr
magra.
Cusus.Cussus.i.hedera.p
qua lege cissos.
Custos bozti.pēdactilus.
girosolis. Columba pa
stellionis ara.ſz hyspanī
ce dr botrax.z guaril.est
alia spēs eius.stercus ei°
linit sup pānuz z lentigi
nes:z ꝓfert albugini ocu
li z descēsui aque ad eū.
Auic.

Litteram greci sine quadam sui aspiratione non
pferūt:delta vocāt.verūtā qñcunqz t.
lram n.sequit illud t.trāsit in sonuz no
stri.d.quare scribunt antixpos z profe
runt andixpos.Arabes aūt habēt d.vt
nos:qō del vocant per qō debeb qō est
aurum scribunt.

Daablectos.i.blacce bisan
tie.
Daat.ē semen baucie silue
stris.
Daaren.i.cubebe.
Daarision.i.risi.
Dab.ē qōdā aial vt lacerta
magna vētricosuz.z lati.
vocat ballecola.est spēs
¶Caplin. CXCIX.

Dabalch ara. vel bele.vel bisos gre.z lat.viscus.
SERAP.li°.aggre.cap°.dabalch.auc.
Diaſ.Melioz ex eo ē nouus q̄ silis est in colore suo colozi

Dabac.i.viscus.l.dabalch.

pozri.exterius vo est subruffus sine aspitate ⁊ sine furfureitate.⁊ fit ex fructu rotudo puo:q nascit in arboze glandiū:⁊ eius folia sunt sic folia arbozis bussi:fruct⁹ q̃ iste cōtūdit ⁊ abluit:deide coquit in aq̃.sunt aūt qdā q̃ masticādo fructū ipm faciūt viscuz.repit et ī arboze pirozᵗ ⁊ malozᵗ:⁊ ī multis alys arbozib⁹:⁊ aliqñ ī radice arbozᵗ aliq̃rū puarū.⁊ latine vocat hec plāta vissago.vidi aūt ego in mōte nabasat hoies q̃ faciūt ex arboze magna que nascit apud eos.⁊ apud ipos vocat tarabella.⁊ latine vocat capfoliū.Accipiūt qdā ramos ipsius ⁊ excoziāt eos facientes fasciculos:⁊ ifundūt ī aq̃ ⁊ dimittūt sic aliquo ex mēsib⁹: deide ꝓtundūt ꝓtusiōe fozti:⁊ fit ide viscus bonus:⁊ vtus eius ē sil'r q̃ subtiliat attrahit ⁊ dissoluit:qz hz vtutez resolutiuā. DIASCO.ca⁹ viscus.fm trāslationē nostrā.viscus in ramulis nascēs a quodā aīali volatili.s.turdella viscat.nā illud si mozat in ramulis arbozᵗ gluctinat:⁊ inde nascunt vgule plurime:⁊ fit viscus q̃ semp viridis inuenit. Est aūt optimus q̃ in arboze quercus crescit:⁊ q̃ ē mūdus subuiridis:⁊ si extēdat non cozrūpit:fz vt mēbzana extenuat. GALIENVS.6.sim.phar.ca⁹de visco.Suba visci est cōposita ex aquosa suba ⁊ aerea:⁊ de his ambab⁹ est in eo multū:⁊ ex terrea pauca:⁊ in sapoze eius est acuitas pluscz amaritudo:⁊ vtus ei⁹ ē q̃ calefacit:nō tñ cito qñ apponit cozpozi:fz postcz facit mozā in cozpe sicut facit tapsia:⁊ nos qdē diximus in his q̃ pcesserūt q̃ hec res inuenit in medicis:quarū vtus ē q̃ calefacit:cū quarū calefactiōe est hūiditas supflua idigesta:vtutes habz acres: duritics mollire pōt.nā de ,pfundo exbit hūozē cum vehemētia ⁊ nō subtiles tñ:fz ⁊ pingues digerit:mozᵗ qdē nō calefacit: sed tēpoze diuturno impositus calefacit vt tapsia.

AVICEN.lib⁹.z.cap⁹.de visco.Est notus oibus:⁊ eius qdē fruct⁹ filis est ciceri nigro.nō sincere rotūdus vgulatus frāgibilis:ex quo manus inuiscant . eius aūt minera ē arboz ferēs glādes ⁊ pira ⁊ mala in qbus sunt vtus aquea ⁊ aerea multiplicate valde:q ex eo bonus ē recēs planus colozis pozri iteri⁹.viridis exterius:terit ⁊ lauat:deinde cogtur ⁊ nō calefacit:nisi post mozā lōgā sicut gūmi rute agrestis:⁊ ē debilioz ea in hoc:⁊ in ipso qdē est humiditas supflua idigesta.⁊ est ca.⁊ sic.in tertio:⁊ est resolutiuus.resoluit enim humiditates grossas ex ,pfundo cozpozis propter foztitudinē virtutis attractiue ⁊ lenit.⁊ dixerūt qdā q̃ nō inest ei oppositio in humiditatibus nisi tenuibus.

POSSE.SER AP.auc.Diaſ.Qñ viscus miscet cū resina pini maturat apata q̃ fiunt in radice auris ⁊ alia apata:⁊ qñ miscet cū olibano curat vlcera antiq̃.⁊ qñ miscet cū calce ⁊ cū lapide gagatis aut lapide asio:⁊ cogtur cum eis:⁊ ponit sup apata fraudulēta;aut sup duritiē splenis curat ⁊ resoluit apata ⁊ duritics:⁊ qñ miscet cuz auripigmēto citrino aut ru.⁊ ponit sup maculas aufert eas:⁊ qñ cū calce miscet ⁊ rob excludit vngues. AVICEN.Uiscus eradicat vngues malas cū sup eas ponit cū arsenico ⁊ resolnit apata frida.⁊ ꝓpe ꝓfozat cū calce:⁊ lenit vlcera antiq̃:⁊ vulnera magna:⁊ lenit iūcturas cum tāta cera cztuz est ipm:⁊ cū equali pōdere sui de resina pini:⁊ ꝓfert apostematibus frīdis post aures ⁊ mixtus cuz gūmi pini: ⁊ cera extenuat splenem cum super ipsum ponitur cū aliquibus rebus ipm ꝓfozātibus:sicut est calx ⁊ hꝫ.

Dabath.Albaui.est aīal magnuz rapax maius leopardo. ⁊ aliqñ leone qō qñq̃ claudicat.⁊ ideo vocatur claudicās ⁊c.⁊ in de regali dispōne vocatur papillo . claudus in terra nostra vulgo dr. in syria dr tabach tabaccus. ad formam lupi vergit.

Dabeden.est nomen cuiusdam fluminis.

Dabeget.est nomen cuiusdam insule.

Dabem.Dabendrine.i.succus acetosus.

Dablan.est spēs palmarū.Pli.li⁹.13.cap⁹.4. ante mediuz.

Dabre.est spēs papaueris.

Dacafios.dacalios.i.yreos

Dacāto.i.stercus bouinuz.

Dacausticis.i.balaustia.

Dacefion.i.daucus.

Daciasis.i.siseleos.

Dacrecessaan.i.alkikil.

Dacri.Dacrion.gre. lacria .i.gūmi.inde dacrion dēdroles.i. lachrima arboris.s.gūmi.

Dactili epatici.i.rube⁹ pinguis vt epar.

Dactiliris.Dactilis.fz diasco.i.aristologia lon.

Dactilozᵗ albas bis.i. ficci.

Dactilus quid est lege pothab.rothab.

Dactilus īdus.i.tamarīd⁹.

Dactilos. gre. digit⁹ a quo dactilus fruct⁹ palmarū eo q̃ sit silis digito : q̃re ⁊ greci vtrunq̃ dactilos vocāt : q̃uis ,pprio noie finikia dactili vocent a coloze finikio : ⁊ a dactilo ,p digito.pēta dactilus ⁊ hermodactilus.i. hermetis digitus.

Dadafilion.i. fili⁹ aīi prez.

Dadarich.i.cantarides.

Dadarus.i. oppoponacuz.

Dadi.dicit Auic.q̃ est granū sil'e ozdeo longius et strictius ⁊ solidius amarūq̃.scribit aūt dethui ī ,l.dethui.fz cozrupte.

SER AP.li⁹.aggre.ca⁹ dadi.Est fructus ī balda ⁊ est granū simile ozdeo amari sapozis terit:⁊ cōficit cū varys in bada.⁊ foztificat odozes cozroborat ad inebziandum.

Dadion vel dadis.i. deda. ⁊ ē lignū oibus notū.pin gue resine vel pini vl'alterius hꝫ.li⁹.de doctrina greca.

Dadion masculus. ē id qō gre.vocat androsomon.

Dafarbachali.i. blacce bisantie.

Daferion.i.ferula.

Daferuon.Steph.i. samagū.samag gūmi.

Dafimidis.i.mucillago.

Dafne.Diaſ.quā multi alexādrinā aut ydeā ⁊c.

Dafnicis.est quedam spēs cassie lignee.

Dafnochochi.grece bacca lauri cocodafni.

Daphnoides.Diaſ. aut petalō aut camedafne ⁊c. Pli.li⁹.z5.cap.vltimo.

Daphnis ,pprie sunt folia lauri.platearius.

Dafnites.i.russi.

Dafric.i.ypoglossos.

Dafruces . est medicamen metallicū:⁊ est defrys.

Dafnis.i.laurus.īde dafne deon.Diaſ.Serap.i.laurinum oleum.

Dafrutis.fm Diaſ.est q̃dā spēs cassielignee.

Dafnide.i.laureola.

Dafulsum.i. piper longuz.

Dafruos.i.difrigis.Step.

Daga.est mozdicatio facta a stercoze.

Dagabaot.i.aconitum.

Dabag.i.toza.

Dabamete.i.lapis adamas

Dabasion.dabasiōi.i. rapa

Daicolios gre.latie digit⁹. nā dactilus est vnus ex qnq̃ digitis.

Daidilis.i.aristologia lōga

Daidarmata.i.scariola babēs spinas in dozso.Aui.

Taraxacon.

Dalac. est fera silis dozso.

Daledon.ē nomē cuiusdaz flumis. dalmedoma idē

Dalidos.i.pistatia.

Dalimus.i.rapella.

Dalin.Dalim.Auic.i. structio.

Dalmaram.i.ascebram.

Dalpa.ē arboz dactilozᵗ.

Dalx.i.cozteꝛ.

Damala . Damilla.est aīal sil'e capziolo.de ban. Damula.Daban.ara.

Damarach.i.panis.

Damasismon.Camarelcai .i.fistula pastozis.Step.

Damasomiō.siue altisma.

GALIENVS. sexto sim.phar.capl'o damasomiō siue altisma.de hac herba narrat Diaſ. tāq̃ eius radix si bibat sanare dissurias vētrēq̃ strigere et tumozes sedare. Nos tñ hoc nō expti sumus.palā aūt q̃ quādaz hz abstersiuā vtutem.

Damathan.vl'mulco draconis.i.sāguis draconis.

Damifligon.i.vinee.

Damiseum.i.ellenum.

Damul.i.polium.

Damurion.i.balsamita.

Damurta.i.cubebe.

Danich.Danic. est nomen pōderis.8.granozᵗ. ozdei fm aliquos.6.granozᵗ. ⁊ alig dicunt q̃ ē auī.i.alq̃ q̃ ē pōdus triū granozū

ozdei:⁊ verius.

Danici.est pondus mediētatis trium granoruz ozdei.

Dapeleon.dapneleon.dapnelion.i.oleum ,de laureola.

Dapium.i.manipulum.

Dapnides. dapnidos.i. victoriola.⁊ est sel.

Daptilus.i. dactilus,l. pothab.

Dapte.i.lebozac.

Daptene.i.ypoglo.

Daranus.Dardanus.i.bardanus.l.lappa rob.

Darcesaban.i.silfium.

Darchimie.ara.pondus.6. oboloz.i.kirat.18.s. grana.7z.Sera. Darkimie est aureus.

Darfulfel.ara.longuz pip.

Dardias cerach.i.fex vini.

Daren:est nomē pōderis: ⁊ ponderat nonā partez .z.⁊ sic accipiebat antiqtus.⁊ est.z.i. vt infra patebit ī.l.dragma. moderni vo octauuz.z.pro.z. et pro daren accipiunt.

Darin.i.manipuli.

Darion:est quedaz tunica minozis intestini.l. beliforides.

Darisir.i.auena.

Darkimi.i.z.q.

Dars.ara.i.dens.

Darsanū.scripsit Stephanus pro darseni . ⁊ idem sunt:⁊ est pma spēs cinamomi lege darsen.i.cinamomum grossum nō electū.Christofozus de honestis in aromatico.

¶ Laplin. CC.

Darsen. vel darseni.ara.gre.⁊ latine cinamomuz. SER AP.lib.aggre.cap.de cinamomo. dr in lingua persica arboz sceni:⁊ est darsen . Cuius sunt multe spēs ⁊ dñat pluribus noibus ⁊ diuersis fm diuersitatem locozᵗ:sed ex spēbus eius: melioz spēs est illa que dr massolites:qz habz similitudinē cuz cassialignea : que etiā dr massolites:⁊ melius cinamomum ex ipsa spē est illud qō est nouuz nigruz cineritiuz cuz ruboze:⁊ est subtile lene:⁊ rami eius sunt spissi pleni nodis hñtes odozē bonum:⁊ melius ex hoc etiā est qō cum optimo odoze suo ē acre ⁊ sicut odoz rute:⁊ ptinet ad odozem cardamomi:et est in eo acuitas.imo mozdicatio lingue:⁊ pazᵗ salsedinis: ⁊ qñ frāgunt rami eius eleuant pulueres odoziferi: cui⁹ odoz superat oia que sunt circa se:⁊ de experiētia bonitatis eius est q̃ qñ rami eius euellunt a terra radix ei⁹ euellit facile cum eis. ⁊ melius qdē est illud qō replet subito fauces suo vapoze in ,pmis qñ gustat;⁊ est spēs alia cuius odoz est sil'is odozi cassie:⁊ habet bonum odozē:⁊ colozis subruffi:cuius cozteꝛ est silis cozticī cassielignee:⁊ tale est duruz tactui:⁊ habet radicē grossam:⁊ odoz est sil'is odozi mirti:aut odozi cassie:⁊ odoz eius est cuz quadā pinguedine:⁊ est minus in bonitate:⁊ melius ex hoc est hñs alba lignā rugosa.Illud vo qō est lene grossum non est alicuius iuuamēti.⁊ inuenit alia spēs cinamomi que dr nasoz:⁊ est grossa planta hñs fozten odozem:⁊ est debilius alio:⁊ est ex planta cinamomi qō noiatur cirūquimoz siue zimarni que habet similitudinē cuz cinamomo in apparentia:sed differentia que est in eis est pinguedo illius odozis.sed illud qō dr kerse est sil'e cinamomo in radice sua:⁊ multitudine nodozᵗ:⁊ est cinamomū lignosuz:⁊ est ligna foztia et longa:⁊ bonitas odozis eius minoz est q̃ cinamomi. Quidā putāt q̃ kerse est alia spēs a cinamomo que fit alteri⁹ nature ab eo. DIASCO.fm trāslationē nostrā.capl'o de cinamomo.Genera eius multa sunt.sed melioz est oibus:que est similis cassie massolites:qui recens fuerit et niger coloze:⁊ qui minus in vino soluat se. virgulas hñs teneras ⁊ lenes:⁊ nodis plenas:⁊ cum odoze pleno veluti rute:acer atq̃ mozdaz gustu in similitudine nasturty seminis cuz quadā salsitudine ⁊ feruoze:⁊ parua viscitudie cuius haste cuz fregeris emittunt pulueres odoze oia vincētes.has hastas cuz a terra euulseris radices earūdē sequunt.hec est ,pbatio optimi cinamomi. Est etiā alteruz genus cinamomi montanū tactu asperi⁹.hoc grossius est ⁊ subruffium coloze.Tertiuz genus est simile cassie masse liotice subnigellū coloze;tactu lene:⁊ non multos nodos hñs.Quartū genus est coloze albo tactu molle sil'e cassie in roboze grossum ⁊ fragile:⁊ radicibus maius. Quintuz genus est odoze simile cassie coloze subruffuz:⁊ cozio cassie simile.hastā in se hñs foztiozē cum radicibus grossiozibus similibus libanotido:⁊ multas hastas retinens similes mirte ⁊ cassie:sed nō tantuz odoze plenuz . Eligenduz est aūt cinamomuz primi generis coloze subnigrum scabzosum:⁊ semē hñs simile piperi:⁊ lene lignum: cuius radix inutilis est.Sextuz genus est cinamomi qō appellat lotos ⁊ motos:sed nec vtutē nec odozē habet. Septimuz genus est qō a grecis noiat xilocinamomuz.i.lignuz cinamomi:radicē hñs maiozē cuz hastis nodosis silibus cinamomo ⁊ in odoze nō suaue.hoc dicunt aliqui melius eē cinamomo. GALIENVS.7⁹.sim.phar.cap⁹.de cinamomo.Cinamomuz summe est subtiliuz partiuz:nō tñ summe ca.fz in tertio.⁊ desiccatio eius ē sicut calefactio ipsi⁹ ,pter subtilitatē sube sue:sed canella cinamomuz est q̃si cinamomum debile: ⁊ quidam etiam caltion vocant cinamomum.⁊ quidam sunt qui noiant cinamomū azet.

POSSE.DIASCOR. Uirtus aūt oī cinamomo est ca.diuretica ⁊ malactica ⁊ leptitica:⁊ potatum cum aqua scōinas mulieruz excludit:⁊ mēstrua ,puocat.melius his rebus opitulat si mirre fuerit mixtuz venenatis mozsib⁹ occurrit:vel veneno potato caligines oculozᵗ detergit:cū melle trituz maculas vel lentigines de facie purgat:tussim sedat:catarruz mitigat:hydropicis medet:nefreticis vtiliter datur:miscet etiā cōfectionibus ocularys ⁊ in oibus vtiliozes inuenium vires hñs ⁊ gustū acrē extēsa strīgit:⁊ in antidotis pciosuz est. SER AP.auc.Hal. Suba eius est subtilis:⁊ virtus eius est ca.in tertio:⁊ non est aliqua medicina ca.cuius desiccatio est sicut desiccatio eius propter subtilitatez sue sube:sed illa spēs que dr keise est cinamomum quasi debile.⁊ sunt quidam qui noiant cinamomuz zoz.Et dixit Hal.in libzo de cibis q̃ cinamomuz aromatizat stomacū:⁊ confert frigiditati eius:⁊ frigiditati epatis:⁊ facit euenire somnū:⁊ aperit opilationes:⁊ pro uocat mēstrua:⁊ abstergit obscuritatem visus:⁊ desiccat humozes qui sunt in capite ⁊ in stomaco . Et vsus comestionis eius a ,pprietate cōfert obscuritati visus que accidit ab humozibus.Et idem auc.Diaſ.Cinamomū ingreditur ꝓfectionem medicinarū odoziferarū bonarū:⁊ ē maximi iuuamēti:⁊ terit ⁊ conficit cum vino bono: et fiunt inde trocisci qui desiccant ⁊ reponunt in vmbza:⁊ sic virtus eius diutius seruari pōt. AVICEN.li⁹.z⁹.cap.de cinamomo.Ultimū est in subtiliatiōe attractiuū apitiuuz rectificans oēm putrefactionē ⁊ oēm vtutē cozruptam.⁊ oēm saniositatē humozalem.Et idem in libzo de viribus cozdis ait:q̃ confozat coz.Plinius libzo.iz.cap.zo.

¶ Capitulum. CCI.

Darsisaban vel mabat:vel michad:vel kilkyara.gre.aspaliuz.latine arboz granati siluestris.Darsisaban est arboz quā Diaſ.vocat aspalium. SER AP.in scdo de trifera dicit q̃ est beteramē. ⁊ fm quosdam vocat airac:⁊ est arboz granati siluestris: ⁊ fructus eius vocatur bel.⁊ est arboz spinosa cuius lignū est rubeum vel purpureum.fm Almāsozē habet flozem citrinū.in barbaria vocat aldani ingredit in trociscis andromaci tyriace maiozis.cuius loco ponit Auic. fructum alēbut. SER AP.libzo aggre. capitulo mabat. Sunt vene arbozis granati siluestris que nascitur in seni vltra mare et in cozascen:et sunt vene grosse albe: colligunt in bazmen.⁊ eius mala granata sunt sicut mala granata domestica in pzincipio ozrus eorum:⁊ coloz est inter rubedinem ⁊ viriditatem:⁊ itra malū eius sunt grana rubea ro/

tūda in magnitudine semis lentisci:⁊ dimittūt eā in cortice suo qñ egēt eis extrahūt a cortice mabat.⁊ est ca.⁊ bu.

DIASCO.ca⁹de aspalio.siue aspaltos. Nascit in insula rodo.cuius spēs duplex ē.Est.n.vna spinosā fructicem bñs:⁊ depositū cū cortice purpureo vel rubeo ⁊ dēso:odoris sūmi ⁊ amari.altera ē alba lignosa ēt ibecillis supplet.⁊ ista ē quā Serap.vocat mabat. POSSE. Aspaliuz auget spma ⁊ corroborat coitū:⁊ ē bonū podagre qñ teritur ꝓficit cū aceto ⁊ linit sup ipm:⁊ ꝓfert spasmo:⁊ mollit duritiē iūcturaꝝ. DIASCO.Uirtus aūt eius ē ca.stipticā:qđ cū vino si fuerit elixatū vulnerib⁹ ozis medet:⁊ putredines quas greci nomas appellāt.⁊ putredies necesse curat.⁊ valet ꝗ vlcera vētris qñ fit ex eo clistere ⁊ bothoranasi:⁊ expellit fetū qñ fit cū eo nascale:⁊ fomēto vulneribus ꝓdest.pessarys addituz muliebria deponit.cuius elixatura ventrē stringit:sanguinē reyciētibus subuenit:aq̄ eius bibita inflones ⁊ dissurias compescit.

Dasafagi.i.plantago.
Dasaga.i.amiziden.
Dasatigmi.i.acetuz aceto/sum satis.
Dasepbur.i.alleluia.
Dasin.i.dasion.
Dasium.i.laurīstatium.
Dasmudes.i.mucillago.
Dasne.i.laurus.
Dasnes alexādric.i. laureola.

¶ Laplm. CCII.

Dasnoides. gre.ara.spēs gare alexādrie vl mezereon.latine vo laureola. vbi sciēdū q aliqui putāt laureolā nō eē mezereon:quoꝝ terror dignoscit in.l.camelea. SER AP.li⁹aggre.ca⁹gara.alexādrie.i.laurus alexandrie.⁊ est planta bñs folia silia folys mirti agrestis:qz sunt maioza ⁊ mollioza ⁊ albioza eis ⁊ bz fructū ēt folia ī magnitudīe ciceris colozis rubei ad rubedinē sanguis tēdentē:⁊ bz ramos lōgitudine duozū palmoꝝ aut plus:⁊ radices sil'es radici mirti agrestis:nisi qz sunt molliozes ⁊ odozifere ad rubedinē tendētes:nascit in locis mōtuosis:⁊ illud qđ de ipa admistrat ē radix. Et idē Serap.ca⁹de lauro.vbi tractat etiam de laureola.

GALIENVS.6.sim.phar.cap.dasnois alexandrie.sapor eius est acut⁹:⁊ in ea ē amaritudo:⁊ vtus eius ē q̄ incidit ⁊ abstergit. Et idē Serap. Et ex gara est que dr̄ Lamedapne gre.vel daphnides alexādrie. sz latine sigillū salomonis.cui⁹ altitudo ē vnius brachy:⁊ bz vgas multas rectas subtiles lenes:bz folia silia folys lauri:sz minoza subtilioza ⁊ lenioza:quoꝝ color ē viridis:⁊ bz grana rotunda rubea:q̄ adherēt folys.rami ei⁹ comedunt dū sunt recentes:⁊ vtus eius ē silis lauri alexādrie supradicte. sz spēm gare alexādrie q̄ vocat dasnoides.i.laureola. non tangit hic Serap. PLINIVS.aūt cap.de Lamedapne.i.in fima lauro. Dapnis.n.gre.laurus.came.i.īfima:⁊ ē secunda spēs lauri a Diaſ.posita in ꝓpzio cap.sz nō notēt ipsā sic.q̄ ꝗm Pliniuz ramos spargit a radice folio acutioze q̄ mirte mollioze cādidioze ⁊ maioze scīe ītra folia rubeo.nō nisi in mōtuosis nascit locis. DIASCO.cap.dasnoides.i.laureola.bz vgas lōgas duob⁹ cubitis:tenues rectas et lenes:⁊ folia lauri silia:sz tenuioza ⁊ viridioza:semē ī medys folys bñs. Et idē ꝗz aliā trāslationē dasnoides.i.laureola cubiti vni⁹ bz lōgitudinē:⁊ vgas multas ⁊ nō fragiles:sz mucillaginosas.folia sunt illi lauro silia:sz molliora.i.flexibilioza ⁊ durioza ⁊ nō frāgibilioza.gustu ca.exasperātia:flozes albos bz:semē vo nigrū cū maturū erit.radix est illi inutilis:nascitur locis montuosis.

POSSE.DIASCO.Dasnoides folia sicca ⁊ viridia bibita flegma vētris deponūt:vomitū ꝓuocāt:mēstruis impant:apoflegmatisinis masticata ꝓstāt auxiliū:sternutamēta ꝓuocāt:semis ei⁹ grana.x.bibita ventrē molliūt.

GALIE.Lamedapne.i.sigillū salomōis ꝓuocat vrinā ⁊ mēstrua:⁊ ꝓfert distillatiōi vrine ⁊ mingētib⁹ sanguinē.

CASSIVS felix.cap⁹ Lamedapne.est diuretica valde folia eius cataplasmatib⁹ adhibita dolozē capitis tollūt: egōnes stōi īposita cōpescūt:⁊ tortiōes anteriores cuz vino bibita potissime q̄ semia bñt anteri⁹. posteriozes vo q̄ sunt posterius medicant.succus eius cū vino bibit⁹ menstruis īpat: ꝓuocat vrinā pessario adhibit⁹ hec oīa facit. mictualis ē vtutis cū folys suis sine flozib⁹ icēdiose se laborātes gdā cataplasmauerūt. Quevo dicit Mesue vide supra.cap.de camelea.

Dasococta.dasocoita.i. lauri bacca.
Datifiū.i.amurca olei.
Datriō.i.lachryma.ide da trion dandodes.i.lachryma oculi.
Dauchion.Diaſ.pli.li⁹.25. capitulo nono post principium.
Daucus gre.i.bautia vl pastinaca.vñ daucus alī ē asinīnus:alī⁹ domesticus.qñ p se ponit daucus dz itelligi pastinaca siluestris.i.dauc⁹ asinin⁹.vt Jo. Serap.ca⁹ de theriaca.⁊ Hal.z⁹de edulys.circa fi.vt pz in.l.lezar.lz Lassius felix.cap⁹.de empicis dicat:qñ p se ponit q ē semē baucie hortēsis:⁊ ē dauc⁹ siluestris vl asininus melior cretico:⁊ dr̄ cretic⁹:qz ī creta īsula iuēt⁹ ē ꝓus:⁊ dr̄ asinīnus:qz ē cib⁹ asinoꝝ. Cretic⁹ aūt ē maiozis efficacie:⁊ bppe terre disponem meliozem.pro quo.l.lezar.

Dauguan.ē mēsura ligdorū ponderās.lib.33.
Durch ꝗm alios.ll.60.Se.
Daumaram .sceſabzam .i. ozimum.Auic.
Daurach.i.pondus.
Daxilon.i.cipzum:
Daximalios.i.vrtica.
Daximiū.i.rubea tinctoꝝ.

¶ Laplm. CCIII.

Dayboza ara.vel cūbera .gre.cozion.vel coziamiū.lat.vo coziādrū. DIASCO.c. cozion. Coziādrū oīb⁹ ē notū.ē fri.tritū:⁊ in cataplasmatib⁹ redactū cū polēta ⁊ pane triticeo mixtū ⁊ īpositū ignē sacrū extīguit:tumozes igneos tollit:melle addito ⁊ vua passa īpositū epimetidas ⁊ tumozē testiū ⁊ carbūculos curat:⁊ collectiōes cōpescit:cū faba frixa mixtū scrofulis et pustulis ꝓstat effectū.semē eius bibitū cuz dulcoze lūbricos extīguit.genitalia.i.semia viri decrescere facit:naz si multū acceptuz fuerit semen sensus hois hebetescit:aut citius īfert necē.vñ nō dz gsq̄ vsuz ei⁹ frequētare:succus ei⁹ aceto mixt⁹:aut spume argēti ceruse:⁊ vino oēs pustulas ⁊ caligines ebuliētes extīguit.hic succus viscide ē vtutis:restrīgit ⁊ refrigerat.⁊ iō ꝓpe ad ignē sacrū facit:sic ⁊ folia ei⁹ cū succo mali granati:⁊ oleo in potōe ꝓmixtū aiālia ītraneis ꝓmixta ignita ꝓsequit.semē ei⁹ ex aq̄ potatuz solonē vētris abstrīgit.mirū ē qđ xenocrates tradit si vnū semis granū femina biberit vno die ei mēstrua ꝓtineri.si duo ⁊ totidem iam diebus quot grana sumpserit.

SERAPION.li⁹aggre.ca⁹ dayboza. Suba eius ē terrea subtilis:⁊ ē cū ꝗ in eo aquositas tepide vtutis nō pauce q̄titatis:⁊ in sapoze ei⁹ ꝗm plurimū ē amaritudo:⁊ vt⁹ eius q̄ abstergit ⁊ resoluit:⁊ sumit ⁊ distillat in oculum:⁊ ꝓfert doloꝛi ei⁹ magno cū lacte mulieris:⁊ fit ēplm cū eo: ⁊ abscidit hūozes descēdētes ad oculū. Et idē auc. Abenmesuay. Qñ tozescit semē coziādri strīgit vētrē ⁊ abscidit fluxū sanguis q ē ab īteriozib⁹.⁊ bibunt de eo aure.y. cū.iy.z.⁊ dimidia succo plātagis sine eo q bulliat:⁊ si est fluxus sanguis ab īteriozib⁹ mēbris curat si ponat sup locū fluxus. Et idē auc. Abugerig. Coziādrū est fridū narcoticuz iducēs sincopim ⁊ stupozē:⁊ est toxicum:qñ odoratuz cōgelat:⁊ phibet fumositates ascendere ad caput. et ideo cōfert sode ⁊ ebzietati:⁊ abscindit fluxuz sanguis:et stringit ventrē. Et idē aucto. Alexādri. Coziandrū phibz fumositates ascēdere ad caput.⁊ pp ꝗ ponit in cibis epilēticoꝝ qñ cause epilie sunt vapozes ascēdētes stōaco. Et idem auc. Acāzi.qñ coziandrū siccū īfundit in aqua eius cū zuccaro abscindit virge erectionē:⁊ desiccat sperma. Et idē auc. Raſ.si bibant.z.iy.de succo eius recenti occidit ⁊ abscidit fluxū sanguis a naribⁿ qñ odorat. Et idē auctoꝛ.humay in li⁹ pmutatiōis:q pillule Hal.sunt ei ꝓrie.

DIASCO.vo ꝗdixit ei cū.l.Hal.dixit q coziādruz declinat ad caliditatē:qñ manifestū est ipm esse vtutis fre:⁊ ex dicto suo qñ sumit succus eius occidit. Et idē aucto. Abiz. Coziandrū recēs est mortificatiuū cōgelatiuuz:⁊ si homo vtit eo multū vel potu aque eius est toxicū.⁊ si ponat aqua eius cū aliqua ex alys herbis:⁊ qñ cuz aqua ei⁹ liniunt apata sanguinea aut colerica ꝓfert ⁊ extīguit eoꝝ īflāmationē. GALIENVS.7.sim.phar.cap.de coziandro. Uirtus eius ꝓma est ea.vñ Diaſ.ifridatiuā dicit hāc herbā nō recte.cōposita aūt est ex ꝗrys vtutibus:multuz qđē bñs amare sube que īdicat q subtiliuz partiū ē ⁊ terrestris.nō modicuz aūt bñs ⁊ aquose humiditatis vel tepide ꝗm vtutē.hz aūt stipticitatē nō modicā in gbus oīb⁹ opat qđē varie oīa quecūq̄ Diaſ.scripsit:sed puto sic existere sicut si mox ꝗm pncipia plagatis:vel qualēcūq̄ percussis in aliqua particula tumoz liuidus vel niger fieret frida putare ē passio esse ⁊ egere diafozātibus ⁊ calefaciētibus pharmacys.ꝗm eundem puto modū si trāscēderit aliqñ calida dispō ad fridā obliuiscēdū ē pozis.noīanduz vo alio scōo noīe:vel si nomē nolueris pmutare:sz facere sicut gdā qui alia gdē pncipy.alia vo declinatiōis scribūt auxilia.nō aūt oz frida extimare esse declinationis pharmaca.ꝓcedendū.n.est berisipillā noīare sigs voluerit hō dispōnē:nō tñ ca.vocare eā pmittēdū qñ depressa est ⁊ remissa:nequaq̄ q̄ tūc qđ auxiliat ⁊ īfridatiuū esse putem⁹. sicut Diaſ.vt coziādrū:qñ cataplasmatū:vt ipse ait cū pane vel cū alfitis sanat berisipillā.certū est berisipillam:q̄ vtiq̄ iflāmatiua ē nunq̄ sanabit cū pane coziādrū:sz p id qđ īfridat iā ꝓpterea nos in anteriozib⁹ ꝗmonib⁹ qñ cū determinata experiētia ꝓbare cuiuslibz pharmaci vtutē postulabamus.simplicē.n.vt possibile ē maxime potionē eligere ꝓsulebamus.plurimi aūt medicoꝝ neq̄ quecūq̄ plurime egritudinū mox a pncipio iuadūt composita noscūt.neq̄ qñ alia passio ē berisipilla certa.alia vo vocat ab oībus nobis iā ꝓsuete ⁊ ab antiqs flegmon.alia aūt in medio q̄ multe.hec gdem ⁊ vt vtiq̄ dicat gs berisipilla flegmonosa.hec aūt velut flegmones qdā berisipillates iuenies aut velut flegmones.aliqñ ⁊ neutrū pdnans. At vo ⁊ idem ascoſus qñ apper sicut ⁊ berisipillas:sicut ⁊ ali⁹ sclirosus.vñ de cōpositis oībus nō modica bre ē multitudo.latius vo in gbusdā alys dictū ē de his ⁊ in libzis terapētice methodi dicē:⁊ nūc ē de eis necessariū memozari q certā berisipillā nunq̄ sanabit pdictū cataplasma.voco aūt certā qñ a colerica humiditate repleta fuerit particula:qñ aūt longe ab īfridādo ē coziādrū. Iz tibi ex bis q̄ scripsit Dia.addiscere.Scrofulas.n.ait dissoluere. qñ ārt nullū īfridātiū pharmacoꝝ sufficit dissoluere scrofulas: neq̄.n.puto Diaſ.putare multa gdē scribentē scrofularū sanatiua.oīa vo ꝓcordātia ⁊ cala cōplonib⁹ ⁊ diafozetica opationib⁹ existere. AVICEN.lib.z.cap.de coziādro. Aliud est humidū ⁊ aliud ē siccū. Et dixit Hal. Uirt⁹ eius est cōposita.q̄ qđ in eo dñat est terreitas.qñq̄ ⁊ aqueitas tepida:⁊ in ipso ē ponticitas parua a stipticitate.apud me vo aqueitas in ipso frida nō tepida oīno:nisi sit pp subaz subtilē cal.ꝗmixtā ei:cuius sepatio ab eo fit velox. Et Dumay qdē dixit ēt q Ha.remouit ꝗm a coziādro ꝗdicēdo. Diascozidi.Ego aūt dico q iam testificati sunt fridītatez eius Ruffus ⁊ archigenes ⁊ alij ab eis ꝗm ē in fine pmi vsq̄ ad z⁹. sic.in.z⁹ apud filū viregi in.z⁹ apud me vo sicū est declinās ad caliditatē paruā.⁊ fortitā illud ē, pter subam in ipso subtilē:q̄ resoluit ⁊ nō remanet cū bibit:et si nō pp qđ oz vt sit multitudo succi eius īterficiēs cū īfridatiōe in ipso ē stipticitas ⁊ stupoz:⁊ succus eius cuz lacte sedat oēm fortē pulsationē:⁊ ꝓfert apatib⁹ cal.cuz ceruse aceto ⁊ oleoro.⁊ cū melle ⁊ oleo scoze ⁊ vestigys ignis pstici:⁊ cū farina fabaꝝ:aut sanich:aut farina ciceris scrofulis qñ pmisceē cū eis succus.inqt Hal.cū resoluit scrofulas:quo q̄ est frz:⁊ possibile gdē est vt dicat ei,pter ipi⁹ ꝓpētatē:⁊ qñ in ipso est suba subtilis ꝓfundās penetrās ⁊ ꝓfundat ⁊ nō ꝓfundat suba frida:sz qñ bibit resoluit calm velociter remanēs ꝗm agēs. Et dixit non sanat ex berisipilla:nisi qđ īfridatū ē:aut pmixtū humozi melico ⁊ flatico ꝓfert vtigini facte a vapoze calido aut flatico:et epilie facte ex hoc.⁊ ꝓprietas eius est ꝓhibere vapozes a capite:⁊ ꝓpter hoc ponit in cibo patiētis epilēsiā ex vapore stōi:⁊ inde multitudo eius hūidi ⁊ sicci pmiscet sensū. ⁊ qđ humidū est facit somnū:⁊ ꝓhibet fluxū sanguis nariū:⁊ puluerizatio sicci ⁊ collutio ozis ex succo hūidi confert alkole:gñat tenebzositatē visus:⁊ succus eius distillatus sedat pulsationē in oculo:⁊ ꝓprie cū lacte mulieris:⁊ qñ ex folys eius fit emplm ꝓhibet cursuz materierū ad oculuz.ꝓfert tremozi cozdis calido:⁊ potant ex eo due.z. cū aqua lingue arietis:⁊ retinet sputū sanguis. Est tarde digōnis:⁊ ꝓfortat stōm calefactū:⁊ qđ de eo tozrefactum est ꝓhibet vomituz:dr̄ q ipm sedat eructuationē post cibū:⁊ si est ita tunc facit id ꝓpterea:qz ꝓhibet vapozem ⁊ motuz eius. Cōstringit semen eius tozrefactuz:⁊ dr̄ q semen eius cū rob solone educit serpētes:⁊ coziādrū qdem cū melle ⁊ oleo ꝓfert apatib⁹ testiculoꝝ ca.⁊ qđ de eo bumidū est:⁊ qđ siccū frāgit vtutē coit⁹:⁊ erectionē vge desiccādo spma. Luz ex succo eius bibit circiter.z.q̄tuoz interficit:qñ facit hoies possidere tristitiā sincopim:⁊ non oportet vniuersaliter vt de eo multum sumat.

Deafati.Deafaciei.i. rosa ī facie.i.pustule puissime in corpe hois tpe calozis ⁊ dñr desudationes.
Debacul.i.aconitum.
Debalium.i.polium.
Debe.i.aurum.
Debē.i.oleū qđ fit de ben: fructu.l.bedan⁹ repsico.
Deble.i.animalia.
Deboliar.i.cimex.
Debotim.Debotin.i.terbētina.
Debulnatiōes.i. linimēta.
Deusoz.i.platanus.
Decasioz.Decasoz.i.auena
Dechan.i.vga pastozis.
Dechiceischene.i. farina oz dei.
Dechie. Dechich.ara.i.farina.Dechil.idem.
Dechin.i.oē oleuz pter oliuarū.Deben.idem.
Decisis.i.spelta.
Deciston.i.cotum.
Declin.ōclios.i. pediculus vultur|.Dede.dedei idē
Decoctū.Elixatura. Robvue.Sappa. Triplicatū Dulcoz. carenum.idem. Auic.pau.
Decola.Decolay.i. bothoz vel pustule in oze.
Decosio.i.pentafilon.
Deda.i.zappinus.Den.idē
Dedabler.i.faba lupi.
Dedalion.i.mentastrum.
Dede. Dedei.i. pediculus vulturis.
Dedefon.i.rupis cōcauuz.
Derufan.idem.
Dedichisa.dicit Aui.q est cortex idus stipticus in arabico scribit darchefe Judeus dicebat sic vocari mellicam.ara.
Dedogaos.i.auena.
Dedos.Dedose.i.macerylfolium.
Deduflon.i.matri ssiluia.
Dedurisa idus.i. stipticus valde.
Deeb.i.auruz. Debeb.idē.
Deemptanium.i. peuceda num.
Deen.i. lignum indum. et est deda.
Defictum. Defrictum vinū.i.sapa.Defructum.
Defle.i.oleander plāta venenosa:q̄ gre.nerion vel neredendion dr̄. ⁊ redodafni.
Defrigis.i.difrigis.
Degalea:est arboz cui⁹ succus īgredit in quādā cōfectionē ad scabiosa vlcera in antidotario virili.⁊ latine dr̄ galea:vel regalea.habz folia ad modū alexandri. ⁊ nascitur i locis humidis.
Dego. Degoa.i. lac ex quo extractum est butirum.

Degoison.i.apium risus.
Deheb.Deeb.ara.i.aurum.
Dehedi.i.beem.
Deben. Dechin. est omne oleū ꝑter oliuarū. qō ꝓ prie zait dicitur.
Deiacur.ara.dyacoze.Dyacodion. Mesue cap⁹ de pleuresi.
Deiberane.ara.i. vespa.li. de doct.ara.
Deilis.i.specus.
Deilix.i.loc⁹ a quo fit trāsitus de vno loco ad aliū. ⁊ ꝑpe qñ est sub terra.
Deindar ara.est spēs sauine.Abbel.
Deiranie.i.cantarides.

Deisparia dñr que difficile cozrūpūr ī cibis. Oriba.
Delethereon.i. letalis cib⁹ vel potus vt fungi venenosi.Lassius felix.
Delefiolios.i.vsnee.
Delegēsiter.i. abzotanum.
Delfara.i. vngula aīaliū.
Delfis.i.secūdina. Halien⁹ particula prima.epiō.cōmento primo.
Delicterie.i. medicine venenose.Hal.
Delitron. Delitiron. gre. thanasia.i.venenum.far macon.
Delition.i.cimbalaria.
¶Lap'm. CCIIII.

Delion. ara.gre.egelida.vel gēgilida vel noyda.latine vo rapa. SERAP.li°.aggre.cap.de lie. Ex ea est domestica ⁊ agrestis. domestica ē oib⁹ nota. Sed agrestis q̄ latine vocat rapella.est plāta hñs ramos multos quoꝝ lōgitudo ē vnius bracby. Nascit locis siccis:⁊ hz sūmitates lenes:folia mollia ⁊ grossa ī modū digiti pollicis:⁊ amplius parū ⁊ laxa. Et hz semē paruū ⁊ nigrū qō cū frāgit est albū interi⁹. DIASCO.cap.rapa. Fm trāslationē nostrā. Rapa agrestis nascit ī locis siccis fructū collectū faciēs cubiti hñs lōgitudinē ⁊ multas virgulas:folia hñs lenioza ⁊ grossa ī modū digiti ⁊ satis lata: semē eius in folliculis ꝛclusuz ē nigrū ⁊ fragile qō fractū deint⁹ hz albū colozē.miscet ad albamētū faciei vl' toti⁹ cozpis ⁊ vult⁹:farina lupini ⁊ fabe ⁊ ciceris vel ozobi admixta. Sed radix rape domestice bona ē:sed vētrē iflat: ⁊ succū cozpozi addit venerē stimulat. Elixatura eius fométo podagricis ⁊ pnionib⁹ psidiū est:⁊ ipsa trita ⁊ ipsita hec oia facere nouit.excauata ⁊ oleo ro.⁊ cera mixta et in cinerib⁹ calefacta pnionib⁹ opitulat. Lima eius elixa ⁊ comesta diuretica est.semē eius antidotus tyriacis miscet. venenosis potionib⁹ occurrit.cū vino datum vel ex mulsa bibituz ventrē stimulat. Radix icisa in partib⁹ ⁊ ī aq̄ salsa ⁊ aceto cōposita digōnē ⁊ ozesim facit. Rapā democrit⁹ tanq̄ ꝓriā cozpozi dānat.putat.n.ex ea iflationē stōi excitari. Cōtra diocles itēq̄ Dionysius eā necessariā extimāt pp eas vtutes q̄ subiecte sunt antidotū repūtat. cū ex oleo ⁊ vino trite sumunt. venerē stimulant:eo validius si oi eruca ꝛdiant. cocte ⁊ cū adipe ꝛtuse oculoꝝ dolozi medent feruētes ipsite mitigāt pniones. frigus expedib⁹ tollūt cuicūq̄ vitio pedū maxime trituris succurrūt:⁊ semē ex vino vulneribus venenatis illinitū ꝓdest. Cōtra serpētis mozsuz ⁊ toxica dat semē ex vino bibēdū. sed hoc semē in rapis pōt calm ⁊ feruēs videri.ipse paulo solutiozes credunt. hz q̄ min⁹ possident calozis molliendi potestatē ꝛtinēt. Item radix iflat ⁊ semē gñat in hoie. Et idē Serap. Est alia spēs parue rape q̄ qñ comedit gñant sde iflatiōes ⁊ nutrimētū eius ē minus nutrimēto alteri⁹ spēi. ⁊ qñ bibit ex semīe eius ꝓhibz nocumētū medicinarū mozticeraꝝ:⁊ radix ei⁹ ꝓparat sicut de rapa diximus supple. ⁊ illa vocat napus caulen vel napo caulen.

PLINIVS.li°.19.cap.5.aū mediū.⁊ li°.20.ca°.4.⁊ lib.18. cap.13.de napo. Napus caulē vel napo caulē ex duob⁹ oleribus ꝓpositū nomē hz.qz sapoze rapa.in radice napo. pp qō discernit:q̄ sane minoz ē rapa.vñ napo ad sīlitudinez rape vocatus:qz folys latioz ⁊ radiculis gustu subacrioz. est nois affinitas in vtrisq̄ indē pene cōis:qz vtrūq̄ semē in alterū vicissim mutat.nā rapa in alizo solo.vt Emilianus ait. Per biēniū in napū.alias vo napus trāsit in rapā. domestica rapa dicta ē a rapiēdo.i.cōprehēdēdo terrā oibus nota est. Est aūt radix eius amplioz napo sapoze dulcioz:⁊ folio tenui. Cui⁹ radix comesta iflationē facit.ex aq̄ vo vbi decocta fuerit podagricis optima ē fomētatio. et ipsa ꝛtrita ⁊ ipsita idē opat. q̄ si excauet ⁊ accipiat oleū ro.⁊ cere modicū:⁊ sic in cinere calo coquat:⁊ vt cerotuz fiat ad idē valet. ALMAN.cap.de napo.trac.3. Napi aceto ꝛditi frīdi exūt:q hz inflonē faciāt. coleraz tñ extingūt rubeā. Sed sciēdū q̄ rapa agrestis vocat rapolla.cuius succus mirabilr herpetib⁹ ⁊ fistulis ipositus medet. Et ipsa comesta silr. Et semē eius est tyriaca venenis.

GALIENVS.scō de cibis.ca.de rapa. Multiformiter aūt ⁊ hāc hoies ꝑparāt vsq̄ ad B q̄ cōponunt eā cum gaaro ⁊ aceto vt hēant ꝓ vsu ꝑ totū ānuz. Chimū aūt reddit in cozpoze grossiozē cōmēsurato. pp qō si abūdauerit gs in vsu ipsius:⁊ maxime sigs deficiēter in ventre digerēs ipsā ꝛgregabit vocatū crudū chimū:ad secessuz autē vētris:neq̄ ꝓriari vtiq̄:neq̄ ꝛferre dicat gs ipsā:⁊ maxime qñ decoquit. bñ.n.idiget ipsa ⁊ ampliozi decoctione, sit aūt optima bis elixata:sicut dictū ē pus de caulis ꝑparatiōe.si aūt crudioz sumat idigestibilis ē ⁊ iflatiua:⁊ mala stō.qñq̄ aūt ⁊ mozdicatōes opat fm vētrē.ꝑ aquā aūt elixatā admiraboz vtiq̄ si minus aliq̄ homogeneaꝝ plātarū nutrit. Et idē in.6.de sim.phar.cap⁹.gēgilidis siue rapa.ipa ⁊ sem̄ ad libidinē icitat iflatiui spūs gñatiua exñs.

Delofaria.Delofarria.i.alinea.
Delon.i.fruct⁹ melōis
Deltichesche.i.farina ozdei.
¶Lap'm. CCV.

Dem. arabi.gre.emac.latine vero sanguis. SERAP.li°.aggre.ca°.dem.auc.Hal. Sanguis pozci est calidus hu.sicut hoīs:hz sanguis colūbe admistrat a q̄plurib⁹ medicoꝝ in capite qñ fuerit scissura in craneo.nā ꝓpciunt in loco illo sanguinē colūbe ⁊ distillat sanguis colūbe dū est calidus in oculo.qñ in oculo fiunt tarfati.⁊ qdā exhunt pēnā ab ala eius:⁊ exp̄munt sāguinē qui ē in ea:aut scindūt sub eius ala ⁊ accipiūt sāguinē q egredit:⁊ ponūt eū calm.⁊ nō faciūt B nisi q volunt occidere colūbū.⁊ qñ loco sanguis distillat in oculū oleū ro.facit idē:nisi qz oz q̄ distillat oleū ca.nā iuuamētū ei⁹ in B nō est nisi pp actualē caliditatē cū tēperamēto ⁊ nō pp aliā vtutē:⁊ manifestat et hoc:qz oleū ro.cū B q̄ est tēperate cōplonis.hz et vtutē quādā stipticā:⁊ sanguis capnus ⁊ hircinus dant ī potu cū melle hydropicis. ⁊ qdaz assant hūc sanguinē ⁊ dant ī potu hñtib⁹ fluxū vētris magillaginosuz in qb⁹ est admixt⁹ sanguis.⁊ B pp grossitiem terreā q̄ est in eo:⁊ pp siccitatē q̄ est admixta sue caliditati. Sanguis agni qñ bibit ꝛfert epilie. ⁊ ad hec valet silr edi:⁊ ꝛfert expuētib⁹ sanguinē. vidi opificē quēdā discretū ⁊ veracē:⁊ bone memozie q dixit mihi q B exptus fuit in duob⁹ spuētibus sanguinē dare.s. eis de sanguine illo. ⁊ ꝛtulit eis iuuamēto magno.⁊ ego credidi dicto ei⁹ ⁊ extimaui q̄ isti nō emittebāt sanguinē a pulmone nec a palato:hz potius pp aptionē alicuius vene:⁊ ē magis iuuatiuus fluxui sanguis q̄z sanguis alius.⁊ oz q̄ sit coagulat⁹ ⁊ ex eo accipiat lib.i.⁊ miscet cū aceti fozris.li.i.⁊ bulliāt sit trib⁹ ebulitōib⁹ aut paꝝ plus:deide diuidat ī tres partes ⁊ det ī potu q̄libz die ps.i.in ieiuno:⁊ maxie qñ fuerim⁹ distātes a locis vbi sunt alie medicīe:⁊ sāguis hyrci ⁊ vrsi qñ ponit sup apata calus maturat ea cito:⁊ sāguis pozci sedat dolozē:⁊ curat vlcera auriū:⁊ sāguis edi ⁊ anseris ⁊ anatis īgrediunt ī multis ꝛfectiōib⁹ ⁊ātidotis q̄ cōferūt apatib⁹. sāguis vo sersen.i.cuniculi ⁊ colūbi:⁊ si in cibo accipiat calus.⁊ fit cū aliquo istoꝝ cobol. ꝛfert apatibus calis oculi ⁊ sāguini q̄ ē in eo ⁊ obscuritati visus.⁊ sanguis colūbe.valet obscuritati visus:⁊ abscidit fluxuz sanguinis narium:ppzie q fluit a miringis cerebzi. Sanguis hyrci capze ⁊ lepozis:et cerui quādo assant ⁊ administratur gcūq̄ istoꝝ:ꝛfert vlcerib⁹ itestinoꝝ ⁊ fluxui vētris antiquo.⁊ qñ bibitur cum vino cōfert veneno. lepozis vero sanguis qñ linit empetigo cū eo.s.cū suuz retinet colozez curat eā. Sanguis vo canis qñ sumit in potu curat morsum canis rabidi.sanguis nemozalis testudis curat epilē siā.qñ sumit in potu ⁊ sanguis testudis marine qñ bibit cū vino ⁊ cū coagulo lepozis ⁊ cimino ꝛfert morsibus venenatis:⁊ ꝛfert bibētibus ranūculas.hoc latius inuenies in.l.latamie.sed sanguis thauri qñ fit emplm cū eo: et sanich mollificat:⁊ resoluit apata dura.sāguis rane viridis qñ ponit in radicibus capilloꝝ euulsoꝝ nō sinit eos renasci.sanguis mēstruus qñ cū eo ꝛiuungit virga ī boza coit⁹ ꝓhibet mulierē aliā ꝓgnari:⁊ si liniunt cū eo podagrici curat dolozē eius cū habuerit. AVICEN.li°.2.cap⁹ de sanguine. Sanguis bubonis ꝛfert asmati valde.⁊ silr caro ipsius. Sanguis hyrci exiccatus frāgit lapidē renū. Sanguis hyrci camelle ⁊ lepozis frixus cōpetunt nocumēto sagitte armene qñ bibit cuz vino.⁊ silr sanguis canis. CASSIVS.felix.ca°.de sanguine. Sanguis hyrci qui per aliquem diem ante vinuz biberit. ⁊ petroselinos vel siseleos montanos comederit soluit adamant:⁊ frāgit etiam lapidem in vesica sicut inuenies in.l.lap.

Demafilon.i.barba siluana.
Dem alchoera.ara.sanguis draconis.
Dembras.kibzos.Omis.Omidbia.gre.piscis menida.
Kirānus.
¶Lap'm. CCVI.

Demalachoem ara. gre. sindrichis egilos. latine vo sanguis draconis. SERAP.li.aggre.cap⁹ demalachoem.auc.Diaſ.vel sindrichis egilos.i.sanguis draconis q̄ fit ex arboze q̄ eodez noie nuncupat.⁊ est plāta hñs virgas vnius palmi lōgas aut plus silēs fusis in qbus filat:sup quas sunt folia pua filia folys cozīādri:quoꝝ coloz vergit ad rubedinē:⁊ hñt viscositatē ⁊ odozē fozte:nō tñ maluz:sed ꝓpriū odozem medicinarū:⁊ in sūmitatibus ramoꝝ sunt cozone rotūde ⁊ flozes albi in ꝓncipio natiuitatis eoꝝ.in fine vo fiūt aureinascit in terra culta. Et idē auc.Hal.Sindrichis est in plāta ista res q̄ abstergit:⁊ est in ea būiditas multa:⁊ ipsa infridat parū:⁊ cū hoc est in ea parua stipticitas: ⁊ ꝓpter hanc cām ꝓhibet gñationē apatuz. Et qdā noiant plantā que dr egilops noie huius plāte.⁊ est plāta silis huic plante in oibus:nisi qz ista plāta est superioz in stipticitate ab ipsa.et ꝓpter hanc cām ꝛfert fluxui sanguis ⁊ vlceribus intestinoꝝ:⁊ fluxui mēstruoꝝ superfluo. Et idem auc. Cōstantini. Succus huius plāte est sanguis draconis dictus ⁊ est rubeus fozris rubedinis:⁊ sapoz eius est stipticus. Et vtus eius est que ifrig.⁊ desic.in tertio. vñ ꝛgluctinat vulnera que fiunt a ꝓcussione:⁊ ꝛfert fluxui sanguis ⁊ vlceribus itestinoꝝ:⁊ īmoderato mēstruoꝝ. Et idez auc. Diaſ. Ista planta qñ terit hñ ⁊ ponit sup vlcera cum sanguine suo ꝛgluctinat ⁊ ꝓhibet apationē eoꝝ:⁊ findit fluxū sanguinis mēstrui:⁊ fit encatisma ex decoctione eius in qua sedēt mulieres:⁊ abscindit fluxū humiditatū antiquarū matricis:⁊ bibit de decoctiōe eius ad vlcera itestinozū:⁊ ꝛfert icisiōibus carnis ⁊ icarnat ea.et qñ fit suppositoriū cū eo stringit ventrē:⁊ ꝛfortat stōm iterius sumptus ⁊ exterius positus. Sanguis dra.fri.⁊ sic.est in tertio. Est aūt eligēdus qui iterius est clarus sicut miniuz. Sophisticat q̄ñq̄ cū puluere minu:⁊ cū alio succo īdurato. Cōtra fluxū sanguis e naribus iponat puluis ex eo:⁊ fricent nares vt puluis adhereat rupture venaruz. fiat etiā sinapisma ex eo ⁊ albumine oui:⁊ aqua rosarū circa frontē ⁊ tēpora. Cōtra emoproicā passionē vitio spūalium teneat puluis eius ⁊ gūmi arabici ꝛfectus ex aqua ro. īfusionis dragāti ⁊ patiēs postea trāsglutiat. Si vo fit vitio nutritiuoꝝ det cū succo plātaginis. Idē fit vsus ꝛtra dissinteriā si fiat vitio supioꝝ. si vitio iferioꝝ inuyciat per clistere cum succo plantaginis ⁊ aqua ozdei. sup̄positoriuz factuz ex eo:⁊ suc co sanguinarie valet contra fluxum matricis.

Demandarcotri.i. sanguis draconis.
Demelandrum.idem.
Demafur.i.aaron.
Demēchame.i.sanguis columbe.
Demēbachara .i. sanguis vacce.
Dememil vl' Ademil. Adememil.i.furunculi vl' carbunculi.
Demessen.sunt coztices virides qbus acuunt fleubotomi.
Demest.Auic.Bar.i. arboz lauri.
Demifasurion.Demisuriō .i. vga pastozis. Serap.
Demiopasis. Pau. est passio qua de lōge videt.de ꝓpe nō nisi difficilr ⁊ anguste.
Demolion.i.herba iouis.
Demoniaca herba.Demoniarca.Milimandruz.i. iusquiamus.
Demozacon.est ꝓpriū nomen loci.
Demulipaꝝ.i.vsnee.
Denaphia calcail.i. cauda vulpis:⁊ est herba q̄ alio noie centūnodia femina dicitur.
Dende.ē spēs resine.silis ē ⁊ alia de india:⁊ alia de seni:⁊ dende qñq̄ vocātur catapuzie.
Dendeceleon. Cornel.cel. .i.hernia.epiplecelon.
Dendro.i.arboz ꝑ omicrō. sed dendron ꝑ.o. mega. vel dendrios: vel dendre.i.magnū arbustuz.i. magna arboz:⁊ est arboz faciēs glādes.q̄ vocatur querc⁹.ꝑ q̄.l.bullos.
Dendrocolape. gre. picus auis.
Dendrolibanū . libanotis. rosmarinus.idem.
Denebelacrab.qd est lege eliotropia.
Dens equinus.i. sulfur.aca plāta iuꝝ fluuios nascēs
Dendrodes. est spēs gnta titimalli eoꝝ q̄ ī titimallis describunt. Diaſ.mir sinoides.Pli.lib.26.cap. 8.vltra medium.
Denebalchiel.denebalthebil.i.cauda equina.
Denelachiten.vl' alachoin
Deneriden.i.oleū nardinū
Dēneumaticos.i.ōbilitatē
Denia.Diaſ.panaꝝ dr qō ē estua.apō Auī.scebzā.
Denich.est granum quoddam simile ozdeo.
Denidar.Denider.est spēs sanine vel abelexeris.
Denitapulus.i.qui per diē videt ⁊ nocte non.
Demozon.i.vsnee.
Densa.i. herba cuius folia sunt similia folys tritici.
Dēs caballin⁹ vl' egnus.i. cassilago.⁊ ē iusqam⁹ alb⁹.christofor⁹ ō hōestis.
Dens derbēdiū.i. colliriuz ablatum de armenia.
Dentaria.i.piretrum.
Dētales.antali.Amēti dulces.sunt ossa satis alba:⁊ sunt sicut canini dentes. sed lōgiozes ⁊ intus pforati ⁊ inanes oziunt ī cauernis lapidū exñtiū ī ꝑ fundo maris. frida sunt ⁊ sic.vtutez hñt absterfiuā ponunt ī antidotario Hal.in vnguento atrino qō interpretat vnguentum de citro.
Dentes molares canis. qd sunt hapbir.
Dentib⁹ muris.i.macule q̄ fiūt in facie:⁊ maxime īfantiū pp comestionem panis cozrosi a murib⁹.
¶Lap'm. CCVII.

Deob arabice grece ⁊ latine dr auꝝ. SERAP.li.bzo aggrega. cap'o deob. Oibus est notum. limatura eius confert cardiace melancolice ⁊ debilitati cordis:⁊ quando cauterizatur cum eo non facit vesicas cauterizatio eius ⁊ est meliozis ⁊ velociozis curationis. Et dixerunt quidam q̄ quando accipit aureus annulus vel argenteus:⁊ ponitur in igne:⁊ cauterizant cuz eo ale columbarum veniunt cito ad domum suam ab ea ⁊ non separant Alcanzi. vtrum sit in annulo aut aliter natura eius est talis si cauterizet cum eo. Aurum est temperati⁹ omni metallo. vnde valet contra elefantiam cardiacam passionē ⁊ sincopim. limatura ei⁹ ꝑ elefantiā data ī potu valet depurādo supfluitatē humi:⁊ extergendo.pōt etiā

dari ꝯ hac passione cū yeralogodion vl theodoricō in potu i septimana bis vel semel. vlr valet ad pseruationem timētib⁹ lepra. auri limatura data cū succo bozaginis vel cū puluere ossis de corde cerui et zuccaro sincopizātibus auxiliat. vl fiat syrup⁹ ex succo bozagis ⁊ zuccaro: ⁊ apposito puluere ossis de corde cerui: cuꝫ tali syrupo det limatura auri. ⁊ si būc nō habueris det cū alio syrupo vinū in quo fuerit limatura auri candēs extincta. Spleneticos iuuat. cōtra friditatē stōi det silr limatura eius in vino vl cibo. Ad vsuras magis valet aurū q̄ cetera metalla. pluuis caterie auri more colirij vel simplr oculis iposit⁹ maculas oculoꝝ corrodit. Sz ide q̄stio ē quomō aurū cōfortat: cū nō icorporet nec mēbrū nutriat. Ad qd dicendū q̄ coꝝ q̄ fortāt. alia ꝯfortāt mēbra repando spūs trīn vt aromatica: alia restaurādo mēbra sic cib⁹ ⁊ potus. Alia ꝯstrigēdo ptes laxas sic ēplm ex mastice factū. alia alterando q̄litatē distēperatiuā ōbilitātē mēbra sic diacastoreū stō debilitato vel distēperato ex friditate apponit. alia ꝯfortāt depurādo supfluitatē q̄ cōprimēdo debilitat. sicut sūt medicine laxatiue: ⁊ multa alia depurantia sicut est aurū qd confortat dum asperitate sua superflua detergit.

AVICEN. li. 2. ca. de auro. Aurū est eq̄le subtile. limatura eius ingredit in medicīs melīe: ⁊ melius cauterion: ⁊ velocius sanabile est qd fit cū auro. retētio eius in ore remouet fetorē eius: ⁊ ingredit limatura eius in medicīs alopitie ⁊ serpiginis liniēdis: ⁊ in eis q̄ bibunt. Cōfortat oculū i alcobol positū. Cōfert dolorib⁹ cordis ⁊ tremori ipi⁹: ⁊ malitie aīe: ⁊ ei q solus loquit. Et idē de virib⁹ cordis. dicit q ꝯfortat cor. BVLCASIM. li. 2. q dr seruitor. Modus limature auri ⁊ argēti qbus vtimur in medicis. Acc. de bono auro frustū ⁊ habeas corā te papsidē cū aq̄ munda dulci: ⁊ habeas cotē asperā mūdā: cuius vnū caput teneas in manu tua: aliud stet in fūdo papsidis in aq̄: ⁊ tūc frica aurū in cote sepe made faciēdo cotē cum aq̄: q̄ limatura descēdet ad fūdū vasis subtilis. fac q̄ tādiu q limet de auro q̄tū volueris: deide dimitte p horā: ⁊ pyce aquā cū facilitate. ⁊ ablue ter ⁊ sicca: ⁊ fua. Eodē mō facias de argēto. ⁊ sunt qui limant cū lima subtili ⁊ sic vtunt.

Depsis. i. declinatio morbi gre. Theod. psis.
Desitus. gre. atria. tri. Ste. sed addit q est polenta.
Depon. i. arbor. Deptō. idē
Deps. i. pulegiū agreste.
Deptolium. i. vlmus.
Deraplios. i. apium risus.
Deras. gre. i. pell vl coriū:
Derasium. i. gariofilata.
Deremon. i. son⁹ in gutture qui mor̄itur homo.
Derep. i. corruptio stomaci
Dererigum. deririgus. i. cātarides. derarie.
Deriden. i. spica romana.
Deril. i. almea.
Derima. i. cutis. inde astrodimia. i. pisces degētes i cōchis ⁊ hnt duꝫ coriū.
Derobub. i. bub. bulb. i. milium solis.
Derolifar. i. mentastrum.
Deronicō. qd ē. l. varonig.

¶ Caplm. CCVIII.

Dermata. gre. latine solea calciamentorum. DIAS. ca. dermata. Sūt solee q̄ remāserūt ō calciamto veteri rupto. POSSE. vsta putrida vlcera post inflationē trāsacta mirabilr sanat vl ea vlcera que sine inflatione sunt. deficcatiuus est enim cinis earum. vlcera vsta vel ea que vocantur paratrimata vl furfures de sudore excernunt ⁊ siccant. l. Heldacheb.

Derufan. i. rupis cōcauus.
Dedefon idem.
Derumegū. i. darōigi. Ste.
Derunagati. i. esula.
Des domestica. i. dex domestica.
Desafos. i. sarcocolla.
Dasarion. i. satirion.
Desatigin. i. acetosi.
Desebel. i. vene rubee coorpientes oculus.
Deseful. i. fungus.
Desem. Desenem. i. adeps zirbi camelli.
Deserā. i. cretani marini.
Deses. Desisus. i. atria gre. ⁊ addit qest polenta.
Desidie. i. delectationes.
Desilac. i. rubedo in palpebris cum grossitudine et asperitate.
Desupion. i. barba ircina.
Destructū. i. rostrū cozui. ⁊ ē qōdā additamētus.
Detei. Dethei. Dethui. Detui. i. granū silē ordeo lōgi⁹ ⁊ stricti⁹ magis solidū ⁊ amarū. in india iuenit.

PLINIVS. ca. dethui ⁊ ē parū declinās ad ca. ⁊ sic. in. 3°. ē stipticus valde: ⁊ ꝯfert dolorib⁹ ani: ⁊ mollificatōi ei⁹ sedēdo i ei⁹ decoctiōe. l. dadi.

Dethel. i. faba lupi.
Dethis. i. lac crudum.
Deti. i. cruda.
Detifar. i. amomum.
Deud quid est. l. daud.
Deumofan. i. inana.
Deurā. est nomē cuiusdam aīalis quo caremus.
Desudatio. i. passio q̄ vocat stetrigolico in estate pp multū sudorē. quā almā sor trac. 5. vocat alasaph.
Desuplon. idem.
Deusar. i. auena.
Deusen. i. herba cui⁹ folia sunt silia folys tritici: sz sunt lenior. ⁊ fruct⁹ ei⁹ bz velamia duo aut tria ⁊ sup ipa sunt q̄dam silia pilis: ⁊ qn sumit succ⁹ ex ꝯseruat. ē ca. in p. sic. i. 2° pro qua. l. sceile.
Deuteria. i. vinū puccioluz catolozā dicunt macerātis aq̄ vinaceis. sz tū iter vina oparia reponūtur. Pli. lib°. i 4. cap. 10.
Deteris. i. gladiolus. Diaf.
Deuia. i. esula. scebzā. Scobzā. Aui. Dia. que panax denia dr ē.

¶ Caplm. CCVI.

Der domestica vel bes ara. gre. ⁊ lat. mirt⁹. SERA. li°. ag. c°. de domestica. ⁊ ē de ea fortl ꝟiditatis ōclinās nigredini. ⁊ ō ea alia ē q̄ ōcliat ad rubedinē: ⁊ illa q̄ ōclinat ad nigredinē ꝯfert magis i medicīs. ⁊ silr grana ei⁹. ppe q̄ ex ea ē mōtana. et suba eius ē ꝯposita ex vtutib⁹ ꝟrys: ⁊ illud qd vincit plus in ea ē suba terrea frida: ⁊ ē in ea cū boc res cala subtilis. ⁊ sapor eius ē stiptic⁹: ⁊ nabach est minus stipticus q̄ flos mirti: ⁊ q̄ summitates: ⁊ q̄ fructus. Et vtus oium partiū est plus desiccatiua q̄ nabach. ⁊ folia sicca sunt i B plusq̄ bu. q̄ humidis admisceat aligd aquositatis. Alācet babon est res q̄ nascit in stipite arboris mirti: ⁊ est res desiccatiua: cuius color ē sicut color arboris mirti. Et idē auc. Abē Mesuay. Succus eius ꝯfert dolori pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ strigit fluxū vētris colericū: ⁊ ꝯfortat stōm: ⁊ ē bonus vlcerib⁹ mēbroꝝ iterioꝝ. fortificat viscera. retinet fluxum mēstruoꝝ: ⁊ grana eius cōferūt sputo sanguis a pectore ⁊ pulmone. ⁊ cōferūt stō sua pōticitate. ⁊ alācet babon valz sic mirt⁹: ⁊ fortl⁹ q̄ folia mirti. DIASCO. cap. de mirto. frida in se bz vtutē ⁊ extenuatoziam subaz. calefacit ⁊ fortiter desiccat. vna ē alba et alia ē nigra. vtraq̄z tū oib⁹ est nota. folia eoꝝ ⁊ semen et cime et succus stiptica sunt. nigra vo plus stringit. GALIENVS. 7°. sim. pbar. cap. de mirto. fm trāslationē grecā. Mirtus ex ꝟrys substantys cōponit. dñat aūt in ea terrestre fm: bz ⁊ qd subtilr ca. vū fortiter siccat. Sūt āt folia et pullulatōes ⁊ fruct⁹ ⁊ succus nō multū differētes fm stipticitatē in plātis que i stipite ⁊ ramis ei⁹ fit cumulosa: quā qdā mirrā denoiant: inq̄tū est siccior pdictis itātuz siccat et stipticat vehemētius: cōseruāt aūt eā qdā icidētes: deide assumētes vino et trociscos formātes. sunt aūt ⁊ sicca folia siccioza viridibus mixta. est. n. aliq̄ būiditas viridib⁹. succus aūt nō ex folys solū exprmit: sz ex fructu. Cōstipatiua vo sunt oia talia ex corpus apposita et interius sumpta: eo q nullā hnt mixtā suba3 purgatiuā. Et idē in libro de cibis. Oleū qd comedit nullū noui bns tantā stipticitatē q̄tā mortella. merito igit vt alimēto qdē ipo raro: vt medicina aūt vtimur cōtinue. efficax qdē est ad quecūq̄z est opportunitas īfridationis et stipticitatis. alimētum aūt paucissimū bz.

AVICEN. li°. 2°. do. cap°. ne mirto. In ipsa ē amaritudo cū pōticitate ⁊ dulcedie ⁊ friditate pp pōticitatē suam: ⁊ ipsius buchū ē fortl⁹: ⁊ fiūt ex ipo trociści cū syrupo stipticor: ⁊ in ipa qdē ē suba terrea ⁊ suba subtilis pauca: ⁊ ipius qdē buchū ē sup vgultū ei⁹ i coloze vgulti ipsi⁹ hīs formā plāte man⁹ ⁊ figurā eius: ⁊ in oleo ipsius sunt oia iuuamēta q̄ dīr: ⁊ ē fortior q̄ ad nigredinē detineat: ⁊ ppe alkarea vi rotūda hīs folia pcipue mōtana ex tota: ⁊ flos ei⁹ melior ē: ⁊ eius qdē succus cum veterascit debilitat: ⁊ fit cortex. iō oz vt ex eo trociści fiāt. In ipsa est caliditas subtilis ⁊ magis dīans: ⁊ in ipsa est friditas: et eius qdē stipticitas est maior frigiditate eius. Et videtur q eius frigiditas sit in ipso: ⁊ siccitas ipsius in termino secundi.

POSSE. SER AP. auc. Aben Mesuay. Succus eius ꝯfert dolori pectoris ⁊ pulmonis: ⁊ strigit fluxū vētris colericū: ⁊ ꝯfortat stōm: ⁊ ē bonū vlcerib⁹ mēbroꝝ iterioꝝ. fortificat viscera. retinet fluxū mēstruoꝝ: ⁊ grana eī⁹ ꝯferunt sputo sanguinis a pectore ⁊ pulmone et ꝯferunt stomacho sua pōticitate ⁊ manet tbabon. valz sic ⁊ mirtus: ⁊ fortius q̄ folia mirti. DIASCO. Sāguinē excreātib⁹ dat bīs. stomaticis ꝯueniēs ē. vrinā mouet. scorpiōis mor sui iposita atq̄z potui data pdest. folia eius virētia vt cataplasmata apposita medent vlcera fluētia: arida vo cōtrita aspredine diaforesim faciūt. Itē baccarū viridiuz succus aptat sanguinē sputētib⁹: ipe quoq̄ comeste eadez faciūt. Ex vino decocta ⁊ in modū cataplasmatis iposita extrema vulnera sanat: coctura nigre vio mixta capillos strigit: cuꝫ pollina vo tritici mixta ⁊ iposita tumores oculoꝝ cōpescit: ⁊ egilopis vtilr facit. grana eius ꝯtusa ⁊ expsa vinū faciūt qd decoqui expedit ne acescat. Et vase picato seruari. facit aūt ꝯ ebrietatē: q̄z coherētis vtutis est. Et ad furfures capitis ⁊ caua vulnera si freq̄nter ide lauent expedit: ⁊ capillis fluētib⁹ pdest. fit ēt oleū de folys eius ꝯtussis ⁊ in oleo diu decoctis: qd encatismis pdest. ⁊ articulis vl fracturis vtilr iponit. sz ⁊ maculas pfricatū emēdat. Aures pus eyciētes curat si tepefactuz imittat. folia trita cū aq̄ ⁊ iposita reumatismū vulneruz sanat vel loca fluētia fluxū vētris emēdat. ignē sacrū ⁊ tumorē testium cōpescit sicca ⁊ cribellata pāranitys ⁊ verēdis. psūt locis. Itē folia eius ⁊ medio pipis adiūcto maculis psunt.

SER AP. Supradicta ponit de mēte Diaf. ⁊ vltra addit ēt de mēte eiusdē qn in decoctōe eius fit sessio: cōfert exitui mricis ⁊ itestini iferioris: ⁊ fluxui mēstruoꝝ: ⁊ būiditatib⁹ antigs a mrice manātib⁹: ⁊ abstergit furfures capitis ⁊ vlcera bu. eius. ⁊ retinet fluxū capilloꝝ ⁊ miscet in vngnētis q̄ iuuāt ad B. ⁊ decoctio folioꝝ eius ꝯfert multū i sessionib⁹: ⁊ ꝯfert relaxatiōi iūcturaꝝ: ⁊ qn ipa pyciū sup ossa fracta q̄ nōdū sūt ꝯsolidata ipa accelerāt ad cōsolidationē: ⁊ distillata i aure a q̄ emanat sanies exylcerib⁹ ꝯfert: ⁊ denigrat capillos: ⁊ succus folioꝝ ei⁹ ēt facit B. et qn eius folia terunt ⁊ pyciunt sup eis aq̄ ⁊ paꝫ olei onfacini aut ro. aut vini: ⁊ fit ide ēplm ꝯfert vlcerib⁹ bu. ⁊ mēbris ad q̄ fluūt bu. ⁊ ꝯfert fluxui antiquo: ⁊ formice ⁊ heri sipille ⁊ apatib⁹ itestinoꝝ ⁊ fistulis eoꝝ. Et qn terunt sicca: ⁊ ponunt supra pāniritiū iuuāt. Et ponunt i subascell ⁊ inguinib⁹: ⁊ auferūt fetorē eoꝝ: ⁊ abscidūt sudorē eoꝝ q hnt cardiacā diaforeticā: ⁊ ꝯfortāt ipz: ⁊ miscent cū oleo: ⁊ curāt cōbustionē ignis: panaritiū. ⁊ exprmit succus folio rū ipsius pyciēdo sup ea vinū vetus aut aquā pluuialē: ⁊ postea exprimunt: ⁊ oz vt ille succus fiat dū sunt recētia. qz postq̄ desiccant debilitat vtus eoꝝ. AVICEN. Mirtus retinet solonē ⁊ sudorē ⁊ oēm fluxū sāguis: oēz fluxuz ad mēbrū: ⁊ qn cū eo fit fricatio i balneo ꝯfortat corp⁹ et desiccant būiditates q̄ sunt in cute: ⁊ embroce qdē decoctōis eius cū sup ossa effūdunt velocius fit eoꝝ restauratio: ⁊ qd ex ea vstū ē loco tutie ponit ad hec vt bonus fiat odor corpis: ⁊ ꝯfert oī fluxui sāguis linitū: ⁊ loco ēplī suppositū ⁊ bibitū. ⁊ silr eius rob: ⁊ rob fruct⁹ eius: ⁊ ipsi⁹ qdē nutrimētū ē paꝫ. Et in syrupis quidem nō ē q ꝯstrigat et ꝯbibeat dolore pulmonis ⁊ tussiz ptr: syrupū eius: ⁊ ei⁹ oleū ⁊ succus ⁊ decoctio ipsius ꝯfortāt radices capilloꝝ: ⁊ ꝯbibēt casuz: ⁊ plōgāt eos: ⁊ denigrāt: ⁊ ppe ipsius scia. Et decoctio seminū eius i butiro: ꝯbibz sudorē. ⁊ rectificat rasurā venaꝝ: ⁊ folia ci⁹ sicca ꝯbibēt fetorē ascelle ⁊ īguinū: ⁊ ipsius cinis loco tutie ponit. ⁊ ꝯfert panno. sedat apata ca. berisipillā formicā ⁊ botbor ⁊ vlcera. ⁊ qd ē sup ābas volas: ⁊ adustionē ignis cū oleo. Et silr eius syrup⁹ ⁊ ēplm factū ex folys ipsius cū oleo ⁊ vino. ⁊ post ipsius cōmixtionē cū eis. ⁊ silr eius oleū ⁊ vnguētū ex ipsius oleo factū. ⁊ silr ꝯfert ipsius succus si pyciat sup panaritiuz: ⁊ silr cerotū factū ex eo: ⁊ cū decoquit ēt ei⁹ fruct⁹ cū vino ⁊ fit ex eo ēplm sanat. vlcera q̄ fiūt in ambab⁹ volis manuum ⁊ in pedibus ⁊ adustionem ignis: ⁊ prohibet eos a vesicatōe. ⁊ silr eius cinis cū ceroto ēplm factū ex fructibus decoctis in vino ē ꝯueniēs mollificatōi iūcturaꝝ retinet fluxū sāguis ex naribus: ⁊ abstergit furfures: ⁊ exicat vlcera capitis ⁊ vlcera auris: ⁊ ipsius pus cū ex ipsius aq̄ in ipsaz distillat. Et ꝯfert ipsius syrupus mollificatiōi gingiue: ⁊ eius folia cū vino decoquunt: ⁊ fit ide ēplm sedās sodā obtalmiā: ⁊ cū ꝯdoquit cū ordeo sanat eoꝝ apata: ⁊ ipsius cinis īgredit in medicīs vngule. ꝯfortat cor: et aufert tremorē cordis: ⁊ ꝯfert fruct⁹ eius tussi pp dulcedinē suā: ⁊ retinet vētrē vtētis eo si ē solut⁹ sua stipticitate: ⁊ ꝯfert fructus ipsius sputo sāguis: ⁊ ēt eius rob silr cōfortat stōm. ppe. Rob eius ⁊ eius semia ꝯbibēt cursuz sup fluitatuz ad stōm. succus fructuū eius est ꝯuocatiuus: ⁊ ipemet ꝯfert ardori vrine ⁊ ardori vesice: ⁊ ē bonus i ꝯbibēdo mēstruoꝝ ꝯuocationē: ⁊ eius aq̄ strigit nām ⁊ retinet solonē colericā ⁊ melicā linita: ⁊ ipa cū oleo sisamino expellit fla ⁊ solone emittit ipm: ⁊ decoctio fructuū eius ꝯfert fluxui hūiditatū matricis: ⁊ ꝯfert emplo inde facto emorroydib⁹: ⁊ ꝯfert apati testiculi: ⁊ eius decoctio ꝯfert morsui rutelle. ⁊ silr fructus eius cū potat cuꝫ vino. ⁊ silr pūcture scorpionis. ¶ Caplm. CCX.

Dexeris gre. lati. gladiolus. vbi sciēduz q̄ due sūt spēs gladioli. vna quā iuenies i. l. glaspatella. ⁊ alia q̄ ponit hic illa ꝯuocat ventrez: ⁊ ista stringit. DIASCOR. cap. dexeris. Alcozus aut cestris bz folia filia yridi. sz latioza ⁊ acutioza: ⁊ bastā in medio folioꝝ cubiti vnius lōgā ⁊ grossā: in cui⁹ vgis sunt capitella trigona sub ipsis: flores bīs purpureos ⁊ i medio feniceū colorē. semē eius i foliculis ē silē cucumeris semini rotūdū ⁊ nigrū gustu viscidū. Radix est illi nodosa lōga ⁊ ruffa.

PLINIVS. li°. 21. ca°. 18. de gladiolo. Oēs nouerūt cuꝫ dr q̄ sit folys similibus tyrso cubitali. florib⁹ purpureis.

POSSE. DIASCO. Vulnera capitis optime curat. fracturis medet. ossa ꝯfracta excludit: oia infixa corpori euocat iposita. si vo ptes tres floꝝ ei addant ⁊ radicis cē tauree ptes qnq̄: ⁊ mel sufficiēs ⁊ acetū: ⁊ vt cataplasma iponat tumores ⁊ durities sparget. bibitū ꝯquassationes reformat. lateris dolorē tollet. strāgurys ⁊ sciaticis optime opitulat. radix eius fluxū vētris strigit cū dulcore ⁊ aqua maritima accepta. semē eius diureticū est: qd valet obulo vno accepto: aut. 3. i. cū vino: oia vt supra facere pōt. cū aceto bibitū: splen siccat. Itē radix ex vio potata venena destruit. ⁊ mēstrua ꝯuocat. trita vo in modū fomēti iposita furūculos ⁊ spinas de corpe exbit. ⁊ oēm duritiez dissoluit ⁊ cuaporat. PLINIVS. Radix eius potata cum vino ad venenuz proficit. fetum ⁊ menstrua ꝯuocat. Itē trita ⁊ imposita furunculos ⁊ spinas ex corpore extrahit. ⁊ omnem duritiem dissoluit ⁊ cuaporat.

Deyfon deyson. i. almea.
Deyos. i. sorbe.
Dezifar. i. abrotanum.
Dbeeb. i. aurum.
Dbeneb. i. cauda.

¶ Caplm. CCXI.

Denebbachil. ara.vl' dhenephacali.gre.hyp puris vel equisecon. latine vo cauda equina. SERAP.lib?aggre.cap. dhenebbachil. Est planta hūs cōcauas virgas:quarū colo? vergit ad rubedinē multā:ꝛ sunt aspere multū: ꝛ plene multis nodis: que virge inuoluunt se vicinis arboribus vel alys circunstātibus rebus.ꝛ hūt folia similia iuncis:ꝛ in summitate acuta nō dura:ꝛ plurima densa ꝗm capita surlus eleuata. aliqñ egredit a muris in qbus nascit:ꝛ declinat inferius ꝓpter multitudinē folio? que sunt sicut coma.ꝛ videt sicut cauda pendens in muro.ꝛ ꝓpter hoc sic noiat.ꝛ nodi eius sic egrediunt vnus ab alio.ꝛ hz radicē duram ligosam:nascit multum ꝓpe aquas:ꝛ in locis humidis.

PLINIVS.li?.26.cap.13.in ꝓncipio. Hyppuris a grecis dicta est:ꝛ est dictus egne sete similis.greco? varia circa hec opinio.alia pini folys similitudinē nigritantē eodem noie appellant. Aly hyppuriū.aly ephedeon.aly anabasin vocat.tradūtq; iuxta arbores nasci. ꝛ aliquotiens de pariete depēdet comis vel iūcis nigris vt equo? cauda. geniculatis ramis. folia hz acuta in sūmitate tenera exigua.semē rotundū sile coriādro radice lignosa: ꝛ nascit ī arbustis maxie. DIASCO.c.hyppuris siue anabasis. Nascit locis humidis:ꝛ in monumētis: hz hastas ruffas ꝛ asperas ꝛ nodosas: que haste quicqd vicinū hūt alligāt in qbus folia sunt in sūmitate acuta tenera ꝛ iunco silia:ꝛ spissa surlus ascēdentia.hec etiā aliquotiēs de pariete pēdet comis plena abundantibus:ꝛ nigris sicut caude:radices sunt ei lignose et dure.virtus est ei stiptica.

GALIENVS.6.sim.phar.cap.de cauda equina. Uirtus h? plante est stiptica cuz amaritudine pauca. ꝛ ꝓpter hoc desiccat violēter cuz mordicatiōe.ē fri.in ꝓmo.sic.in scdo. PAVLVS.ca?cauda equina. Est qdē cauda minor:que gre.vocat corsanda:hūs stipitē subruffuz:ꝛ folia supiora minora. AVICEN.libro scdo.ca.de cauda equina. Est planta nascēs in locis cōcauis. ꝛ vallib? hūs stipites cōcauos ad rubedinē declinantes asperos duros: nodosa cum nodis intrātibus:ꝛ apud nodos sunt sicut folia squinātī minuta ꝛ spissa:ꝛ adherent arbori cui appropinqt: deinde gñant ex ea extremitates plures sicut cauda equina:ꝛ hz radicē durā.ē fri.ī p.ꝛ sic.in scdo.est stiptica:ꝛ ꝓpe succus eius est vehemētis exiccatiōis sine mordicatiōe.

POSSE.DIASCO.Succus eius naribus sanguinē ꝓfluentē abstinet:dissintericis cuz vino bibita medicat: vrinā ꝓuocat:folia eius ꝓposita vulneribus recētibus paracolesim facit:ꝛ radix ꝛ herba eius tussiētib? ꝛ ortonoicis medicant.cōquassationibus opitulant.dr vo incisiones vesice ꝛ intestino? solidare interocellicis:folia ei?cū aqua pstāt effectū. GALIENVS.Uulnera maxima gnīmo:ꝛ cōtra emissionē sanguinis ꝛ fluxuz muliebrez:ꝛ cōtra dissinterias etiā ꝛ ceteris vētris fluxib?.hec herba pharmacū validū est cū aqua vel vino.scribūt aūt gdam hanc vesice necnō subtiliū intestino? vulnus sanare.succus aūt eius emorosagys que ex naribus ꝓfert: ꝛ fluidis passionib? vētris cū aliquo vino pōtico bibita:vel cuz aq̄ si ꝓtingant febriētes. SERAP.auc.Diaſ.qñ folia eius pistant ꝛ fit cū eis emplastrū ꝓglutinat vlcera recentia. ꝛ si sint nerui icisi ꝓsolidat eos.ꝛ decoctio radicis ꝛ foliorū eius qñ dat in potu confert tussi antique ꝛ coartationi anhelitus.ꝛ si potet trita ꝛ sicca idem faciunt:ꝛ qñ fit emplastrū cū eis recētibus confert attritioni lacertorum.

PAVLVS.Cauda egna minor curat ꝛ delet antracē sumpta ꝛ emplata. AVICEN.Est valde iuuatiua ad fluxū sanguinis.ꝓsolidat vulnera ꝛ vlcera mirabiliter: ꝛ si in eis sunt nerui ꝓsolidat etiam.ꝓfert qñ linit aut fit ex ea emplastrum intestinis. confert etiam apostematibus calidis stomachi epatis et hydropisi.

Dhnebachil.Dhnebathil.i.cauda equina.
Dhulabam.Dhulabar.i.aysdo.
Dusafron.Dusabzon.idest cicuta.
Dia.gre.quādo est vna pars per se debet scribi p i.iota.et nō p y:vt diamargariton tc.vñ p i.iota significat syrupū vel electuariū:vel significat ꝓpositionē.ab.de.dis. p iter.ob.p.ꝓpter.trās.de dia vo qñ significat duo p i. debz scribi ꝗm q latini vtunt.ꝗm veritatē vo dya gre. .s.p y.idez est qd duo.vñ dyalogos.i.duo? ꝗmo dialectica vo p i.iota debet scribi.ꝛ est dictum rōnalis disciplina.qz lektika scribit p y. vt dicit grecus. vñ dia p i. electuariū vel ꝓfectio vel syrupus vt diamozon.i.syrupus de mozis ꝛ diacalamētuz.i.electuariū de calamento.ꝛ diaciminū.i.ꝓfectio de cimino.ꝛ multa alia. Sile dia p i.iota significat de ꝓpositio vt trocis.Dialectri.i. trocis.de electro.ꝛ trocis.diafisolidon.i.trocis.de alkekengi tc.sed illa regula videt habere exceptionem in vno electuario posito a Hal.in antidotario suo:ꝛ etiaz in Damasceno qd vocat diacurcuma.ꝛ tñ nō ē electuariū de curcuma:qz nō recipit aliqd de curcuma.vbi sciendū est q illud nomen fuit ꝓpositū ꝑdicto electuario ꝓpter quandā similitudinē quā hz ipm in colore cum curcuma qñ recipit crocū:cuius causa tingit electuariū tanq̄ si recipet curcuma.ꝛ ob hoc diacurcuma vocat:qz recipit crocuz qui tingit colore curcume.
Diabachanum a baccis lauri dictum.Alexan.
Diabetes gre.Jo.Serap.inquit ē ei? intentio penetratio ex eo q penetrat in ea id qd bibit ꝛ currit ꝛ nō tingit ꝛ noiat dipsacos:ꝛ ei? itētio ē sitire faciēs:qñ accidit in ea sit vehemēs.Alex.a greco diabibaz qd ē penetrare
Diabibas:idest penetrare.
Diabissara.est confectio diabyrundinis a bissara quā recipit:ꝛ est armel.Alex.Oziba.Diachelidon.
Diabisasa.i.armel.semē rute agrestis.Hal.9.memiri.c.4.
Diabzosis.i.corrosio vel resudatio. Alex.a greco vrosis brosis qd est edacitas comestio.vt qñ p corrosionē vel comestionem venarum fit emoptoica passio.
Diacartum.a carta dr berba sic vocata in.l.burchdi.
Diacareos.dr eo q de succo corticū nucū recētiū fit q̄ sic vocat.l.Carpocareos.Alex.cap.de squinantia.
Diacelidonion.vel diadelidon.i.diabyrundinum.
Diacitoniten catarticum.i.laxatiuum.Alex.
Diaclisma.gre.i.ozis collutio.Cassius felix.
Diacodion.dr a codio qd est papauer.ꝛ ē diapapauer ꝛ syrupus de papauere.Diacoze.idem.
Diacresis.idest emplastrum faciens crisim.
Diaces gre.reumatica passio.quando.s. sanguinis timor membro superuenit maxime in iuncturis ꝛ in facie.
Diacoraliū.est trociscus ad emoptoicos.Cassius felix.
Diacomidion a cameos qd est gūmi arabicum.
Diacoziasis.ē cū due pupille sunt in eodē oculo ꝓstitute.
Diacopa.i.mediocris solutio ossis capitis.
Diacolognidos.i.yera a collognida quā recipit.
Diacolumba.i.vertebzum.vt in Alexādro de auribus.
Diacume.i.resina non frixa.
Diacoporegia.i.stercus caprinum.
Diacopia.i.eliotropia.ꝛ est sponsa sol.vel solissequia.
Diacopia.i.ꝓfectio lactis.dicta a bononiensib?.i.copi.
Diacilon.i.succus fenugreci.
Diaciminum.i.electuarium de cimino.
Diacurcuma.quid est lege dia.
Diadapniodon.glozion.i.epithima ex lauro viridi.a lauro vel baccis eius.
Diadascala. idest magistralis confectio. Nam didascalus grece.idest magister.
Diadiptamū.a diptamo.emplin est.Cassius felix.

Diaelectri.sunt trocis. ō karabe:nā electr.i.karabe.
Dialectri.i.trocisci de karabe.Alexā.
Diafaga.i.viscosa.Alexā.
Diafomon.i.faba lupi.
Diafozare.i.resoluere ꝛ cōsumere. ide diafozetica. .i. resolutiua ꝛ cōsuptiua ide diafozesis.i.resolutio vel sudozis prouocatio:ꝛ pozozuz rarificatio. ide sudoz diafozeticus.i.resolutiuus qui fit pozozum apertione.
Diafricō.dr a lauro vl' baccis ei? q̄ sic vocatur.
Diafragma. est mēbruz distinguēs spiritualia a nutritiuis iterseptum locamētū.li.de doctrina gre.
Diafinicon vocat vnguentum palme qd diacalcadis dicit:naz fenis vel finicon gre. palma est. ꝛ illud vnguentū ponitur in antidotario damasceni. Et sunt duo vnguēta sic vocata: ꝛ similr ponūtur ibi duo empla que dicuntur emplastra diafinicon silr diafinicon dr elium laxatiuū ab eodē positū in antidotario suo: quod fit de carnib? dactilozuz: gaffinichia vocant:quos multi antiquo? palmulas vocabāt.l.fenichia.
Diafisalidos.dicunt trocis. de alkekengi a fisalidos qd est kekengi.
Diafidelicon: idest emplastrum fidele.
Diafron.i.vlc? vetustū.
Diagridiū. Diacridiū.i. scamonea ꝓparata. Acridiū antiquitus dicebatur scamonea.
Diabimabad.i.cataplasma
Diaiacur.i.diacodion.
Diaiteon. ab itea q̄ est gre. salix.Cassius fel'. Oriba. in antidotario vlr.
Dialima.qd ē.l. dialecanō.
Dialon.i.de sale. vñ emplz seu cerotū dialō.i.emplz seu cerotū ō sale dictuz a sale qd recipit. nam alos gre.sal.Cassi? fel'.Oziba.
Dialipides.dialipon.i.defectio cordis vel sincopis.
Dialad. ē dialacha a lacca dictū:ꝛ ponit in viatico ī pātegni:ꝛ in antidotario vniuersali.
Dialecanō.demostenes cū lenitiuū fuerit passionis: quā greci dialinia vocāt. musio etiam ea. de prefocatione matricis.
Diadimateos. theodozus priscian?ca? de dolore capitis.est tps in quo ē anesis.i.quies ꝛ iterpolatio. dialima.itercapedo itermissio.Diacozima.Dialiponta.
Dialipon.idest deficiens.l. Dialipides.
Diamarta.i. oleū quo vtebatur marta.
Diamarte est q̄dā cōfectio sic dcā a Sera. ꝛ ab Aui.
Diamachir.a mace quē recipit.Diamacis.
Diamellicos.a melle qō recipit.Malagma. nā milli.gre.mel.Cassi? fe.
Diamilon.cidomion.a citonys.
Diamilon.a malis que gre. milla dicuntur.
Diamolibdina a plūbo qō molibdo dicitur.
Diamozon a mozis.
Diamozoson.i. electuariuz vtilitatū.Saladinus.
Diametrū.i.rectū directū.
Diamoncos.i.saxifragia.
Diamozosi cōbustū.i.bleta
Diamas.i.lapis adamas.
Dianisia.i.flos cicozie.
Diantos.folia hz os mūdi silia:sed paruiora nascit ī locis humidis:cui? ꝓplo ꝛ vtus ꝗm Pliniū.li?zz. ca.zi.versus fi.ē sicut capillozum ven.pro qua.l. Adiamton.
Diaostreo.i.ō codeis ostreoruz.Cassi? fe.Oziba.
Diaphitikin.i.in e latinum vertit. Diapetiken. gre. dieta. Lozneli? celsus illis tēpozib? ī tres partes medicina diuidit. vna ē de dieta.altera de medicamētis:quaz farmakeiticn vocāt.tertia q̄ manu medet. kirurgia dcā.
Diaplasmata.gre. vocātur odozifere cōfectiones q̄ ex siccis odozib? componuntur. Pli?.li?iz.cap. p. bedisinata.
Diapsis gre. saniositas vel cum sanguis excreat vl' exit. Demosth. Diapsesis.
Diapnes. est inuoluntaria eductio vrine.
Diapozon.cōfectio ad nauseam.Alexan.
Diaglon.est male scriptuz: nam dz scribi diachilon. idest cōpositio facta cuz succis:vel mucillaginib? que sunt sicut succ?. Naz chilus.i.succus:ꝛ syrup?.
Diarodon damasceni est similr male scriptus. qz rodon.i.rosa:ꝛ ipse syrupus nō recipit rosas:sed dz dicere syrupus diachilon. qz fit de succis.
Diarisis vel siris cuz vena crepuerit:ꝛ sanguis inde excreat vel exit.
Diarodon dicit a rosis que rodon vocant. qz maior pars rerū ingredientiū in eo sunt rose.
Diaroma.i. electuariuz de aromatibus.
Diaria.idest simplex fluxus ventris.
Diarodomel fit de melle ꝛ rosis.vt Alexāder.ca.de fastidio stomaci.
Diaspermaton.i.de seminibus herbarum.
Diasacon.i.venenosum.
Diascopion.i.stercus.
Diaffrumidis.i. mucillago seam. Alexan.
Diascoles.i.dilatatio.
Diascus.i.cuscute.
Diassongos comon.idest ō spongia.
Diassongos chemon. idest de spongia.Cassi? fe.Ksongos spongia.
Diatereon.ab itea grec. qō est salis.
Diates gre.Cassius fe. reumatica passio:quando.s. sanguinis tumor mēbro supuenit maxime in iuncturis ꝛ in facie.
Diatrō. Diasron.Diateō.i. vlc?. vetustū. Demosth.
Diatesi.i.diuisio.
Diatriū.i.spaciū triū diez.
Diatiuitas.i.diarundinū.
Diaui Trocis.a violis dicti vñ trocis.Diani.i.ō viol.
Diaxilon.i.ceperū.
Dibial.i.vsnee.
Dibic.i.visc? quercinus.
Dibisarison.i.ellenium.
Dicaplon.i.folium.
Diccea.i.appolinaris.
Diceas.i.asarus.
Dicefon.i.volubilis.
Dich febzis.i.febzis ethica

¶ Laplin. CCXII.

Dichanacha. ara.gre.ediosmon.lati.vo mēta Cui? plura sunt genera. Est enizquedā domestica ꝓpe hortulana dicta vel cōis vel odozifera.ꝛ hec calefacit in tertio:ꝛ cōfortat. Est alia siluatica q̄ mētastrū dr:ꝛ hz maiorē vtutē calefaciēdi. Est alia mēta que lōgiora cautiora ꝛ latiora habz folia:ꝛ hec mēta romana vel saracenica dr.hec magis diuretica ē q̄ alie. Est alia mēta que dr equatica:ꝛ vocat sisimbziū vel balsamita. Et est alia mēta q̄ dicit mēta nō odozifera ꝗm Halie.ꝛ ista est calamentū. SERAPION.lib.aggre.ca.dichanacha:siue dahanacha. Ex ea ē domestica ꝛ siluestris ꝛ ramuli domestice qñ maturant hūt colorē celestem: ꝛ sunt iterius cōcaui:ꝛ in sūmitatib? ramo? sunt q̄si licinia ꝛ virent ꝛ augent estate ꝛ hieme:ꝛ hz odorē bonuz. Est aūt alia spēs mēte siluestris:cui? folia sunt aspera ꝛ pilosa paruis pillis maiora folys sisimbzij parū: ꝛ ī odore suo ē pinguedo:ꝛ ē min? iuuatiua in medicina q̄ spēs alia. Et dic Ha. q in suba ei? est plus de subtilitate q̄ in alio olere. ꝛ ī sapore ei? est parua caliditas ꝛ pōticitas:ꝛ vtus ei? est ca. in tertio. DIASCORIDES.ca.ediosmon.i.mēta:qdaz noiant eā hachanacha q̄ vtutē hz termāticā stipticā ꝛ serranticam. GALIENNVS.6.sim. phar.ca. ediosmuz. qdā eā mētā odozifera noiant. Est aūt q̄dā nō odozifera mēta:ꝛ calamētū vocāt.acres aūt sunt gustantib? vtreq̄z ꝛ cale vtutis ex q̄rto.debilior tñ est q̄ odozifera calamento ꝛ min? calefactiua.vlr.n. loquēdo hec qdē q̄ si agrestis quedā est:illa vo domestica:que ꝓpter acqsitā ex hortēsi cultura hūiditatē ad libidinē moderate iciat.iest autem hoc oibus qb?adest semidigesta hūiditas ꝛ vētosa: ꝓpter hui?aūt herbe complexionē qdam circa apostemata cuz farina ordeacea supponūt eam:qō calamentū facere nequit:eo q vehemētius q̄ illa cal.ꝛ exicc.hz aūt qd ꝛ acerbitatis ꝛ amaritudinis in se amaritudine q̄ lumbzicos interimit ꝛ acerbitate exiccādo bibita recēs excreationem

sanguinis phibet. Est aūt subtiliū partium: sicut ⁊ aliqua alia herba. AVICENNA. li. 2. ca. 6 mēta. Est ca. ⁊ sic. in scō. ⁊ in ipsa ē humiditas supflua. In ipsa ē vtus calefactiua stiptica phibēs. ⁊ est subtiliozis subē olerum que comedunt. POSSE. Cōtra sincopim ex debilitate cuz febre vel sine fe. siue ex medicina vel quacūq; causa con teratur mēta: ⁊ distemperet cum aceto: ⁊ frustum panis assi in igne ponat cū aceto: ⁊ dimittat tamdiu q̄ bene humectet ⁊ narib⁹ applicet: ⁊ ex inde fricent labia gingiue ⁊ dentes: ⁊ ligetur in tēpozib⁹ sup venas pulsatiles tēpoz ⁊ brachioz: ⁊ patiēs masticet ⁊ būiditatez trāsglutiat. ad matricē mūdificādū. teneritates mēte coquant in vino: ⁊ fiat ex ide suppositoziū. cōtra colicā passionem fasciculi mēte coquant in vino ⁊ oleo: ⁊ sup renes ⁊ pectinem cataplasmetur. cōtra fetorē ozis: ⁊ putredinē gingiuarū ⁊ dentium ex decoctiōe ei⁹ cū aceto os abluat. Ad appetitū p̄uocandū cū ipedit ex frigidis humozib⁹ existētib⁹ in oze stōi fiat salsamētū ex mēta ⁊ aceto: ⁊ modico cinamomo: seu pipere: ⁊ vomitū factū ex debilitate virtutis contentiue: vel ex frigo. ca. fiat decoctio mēte in aqua salmacina ⁊ aceto ⁊ spōgia ītincta. ozi stōi superponat: contra coagulationē lactis in mamillis p̄dicti fasciculi mēte ī vino ⁊ olo decocti ⁊ supligati mamillas soluit. hz. n. similr vim attrahendi venenū. ⁊ ideo qñ dat cū aliqua medicina contra venenū dat cū succo eius: vel cū aq̄ decoctionis ei⁹. Sed succus mēte romane vel saracenice: vel vinū decoctionis cum melle mixtū valet cōtra opilonem splenis stōi ⁊ epatis ⁊ naturaliū viarum ex frigido humoze: ⁊ etiā ex calidi tate sine fe. Succ⁹ aūt eius datus lumbzicos occidit. auribus istillatus vermes necat. decocta herba in vino ⁊ oleo cataplasmata soluit sclirosim. i. duritiē apatum superioz. Mentastrū vel mēta siluatica: vel agrestis cū caricis coquatur in vino: ⁊ detur patiēti frigidā tussim vinuz decoctionis eius: ⁊ puluis eius in cibis datus digōnē cōfortat fomētum factū ex aq̄ decoctionis eius matricē ifrigidat. tam calefacit. Saccellatio facta ex pulnere ei⁹ reuma frigidum capitis cōstringit: sed pro mēta aq̄tica. l. sisimbriū ⁊ p mēta nō odozifera. l. calamētū. DIASCORID. Succ⁹ mēte bibitus cū aceto sanguinē reycientib⁹ subuenit: lumbzicos extinguit: ventrē stimulat: subgluctiones tollit: coleram ⁊ nauseā cōpescit: duobus aut tribus cocleaṙys cum succo maligranati acidi accepta ⁊ īposita cuz polenta apata spargit: in fronte īposita dolorez capitis mitigat: tumozē māmaruz ppter coagulationē lactis tollit. sale addito mozsib⁹ caninis opitulat. succus cum mulsa dolorem auriū depellit. ante coitū mulieri supposita iter p̄struit genitale. Aspredinē lingue distenit. lac discoagulat. Caseū a putredine tutū seruat cōdituris bene misceē. qz eustomaca est. labentē animū odozis efficatia recreat. stō nihil cōcupiscēti fastidiuz detrahit. in fozbitione prisane optime ppinat: sanguinē excreātib⁹ aride herbe pulnis trib⁹ digitis apprehēsus: ⁊ cū aq̄ ca. in potione datus oēm iniuriaz stōi detergit eadē res et ventris aīalia interficit. cōtusa tēpozib⁹ illinit in dolore capitis. sanguinis abūdāriam stringit ⁊ nimios vomit⁹. Ortulana aūt est būidioz ⁊ ad libidinē excitandū mediocris. hz aūt qd amaritudinis per quā potata lumbzicos occidit. Est etiā stiptica iō cum pusca bibita recēs sputū sanguinis reprimit. ⁊ leptomeris est pre alys suba eius est ⁊ agrestis ediosinus folia hīs aspera ⁊ maioza: ⁊ in oibus est bzumosa ⁊ nōvtilis homini. AVICENNA. cuz frusta mēte in lacte dimittūtur nō caseat: ⁊ cū bibit eius succ⁹ cū aceto abscindit fluxum sanguinis ab īteriozib⁹. fit ex ea cum sanich emplm ad dubellet: ⁊ ipsa qdē nō est similis mētastro: qñ in mētastro nō est pōticitas: ⁊ sunt in ipso resolo ⁊ calefactio: et exiccatio supflua impediēs: ⁊ ex ea fit emplm ad sodaz: ⁊ ppie cum sanich ozdei: ⁊ fricat⁹ cuz illo asperitas lingue remouet: ⁊ succus ei⁹ misceē cū mellicrato ⁊ istillat in aurem dolozosam. phibet fluxū sanguinis: ⁊ sputū ei⁹: ⁊ coagulationē lactis in mamillis moze emplastri suppositi: ⁊ sedat earū apostemata: ⁊ cōfozat stōm ⁊ calefacit ipm sedat singultū ⁊ digerit ⁊ phibet vomitū flegmaticū ⁊ sanguineū: ⁊ cōfert hicteritie: ⁊ ppie syrupus ipsius adiuuat ad coitū ppter iflāmationē que est in ipsa: ⁊ humiditatez hoztulanā: que nō ē in mētastro: ⁊ opilat vasa spermatis: ⁊ interficit vermes: ⁊ quando supponitur ante horaz coitus phibet impregnationē: ⁊ quando bibunt de frustis cum granis granati sedat colericam passionē. Confert mozsui canis rabiosi: ⁊ est propria ad illud.

Didalis. Didalision. idest cipertus.
Didascalis. i. magister.
Didimus. gre. geminus vl gemellus. lib⁹ de doctrina gre.
Dicidas. quid est. l. aр. piritides.
Dicrisis. i. diuisio.
Dieta gre. vita vel regula.
Dietamiū. i. diptamium
Dietiki. Dietici. idest clerici regulares.
Dieratum. i. anisum.
Difalon. i. mentastrū.
Difasan. i. bdelium.
Difasul. i. electuarium.
Difdab. ara. i. rana.

Lasius felix. capitulo ō quartana.

¶ Capl'm. CCXIII.

Difrigis. vel defrigis. i. frigi⁹ lap. SERAPI. lib. aggre. ca. difrigis. auc. Diaſ. sunt ei⁹ tres spēs. vna nascit solū ex suba ⁊ gleba terre: ⁊ nascitur sub petris: ⁊ in aq̄ in illa īsula: que postēz detrahit de sub aq̄ desiccat in sole: ⁊ postēz desiccatus est adurit sup teram circūpositis lignis. Spēs vo alia fex est eris q̄ colligitur qñ purgat es: ⁊ hoc qñ refusum est es: ⁊ pycit aqua sup ipm donec ifrigidatur ⁊ extrahit ab ere: ⁊ est formula in aq̄ proycit ⁊ reperit sub eo hec spēs: ⁊ hz stipticitatē eris in sapoze suo. tertia vero spēs fit ex marchasita quando plurib⁹ diebus cogtur vt calx: ⁊ fit color eius sicut color magre: ⁊ extrahit a fornace ⁊ reponit: ⁊ qdam putant q̄ sit spēs ārta ex eo qō est ex lapidib⁹ ex q̄bus extrahit es. nam qñ iciduntur in crucibulo: in quo conflatur es. ⁊ extrahunt postea lapides: reperit ex eo postea satis. melius aūt ⁊ electius defrigis est ille in cuius sapoze reperit sapoz eris: ⁊ ziniar: ⁊ est stipticū desiccās fortiter linguam sicut alumē. Idē auc. Hal'. virtus huius pme in sapore est cōposita: nā ibi res stiptica: ⁊ res parū calida: ⁊ vtus ei⁹ le cūda īcarnat ⁊ cōsolidat bene. tertiū confert vlcerib⁹ corrosiuis: ⁊ ītrat in medicinis vlcerum ozis. sil'r hic lapis solus administrat aut cum melle: ⁊ cōfert spēbus squinantie postēz remotus est: ⁊ phibit⁹ fluxus humoz qui fluebāt ad hoc mēbzū. Et ego cuidā iam dedi statī post īcisionez vuule: ⁊ fui vsus eo in ipsa: donec fuit cōsolidata ⁊ curata: ⁊ confert vlceribus factis in pectine ⁊ ano: ⁊ modus administrationis eius ad hec est sicut modus administrationis eius in vlcerib⁹ ozis. Et hoc qz hec mēbza curātur cum eisdē medicinis. l. aр. piritides. ⁊ Ponfolix.

Digegi. ara. i. gallina.
Digelicaroc. i. amomum.
Digestozia virtus. idest digestiua.
Digiti citrini. i. palma xpi. l. chasialkel. est species satirionis.
Digiti hermetis. i. hermodactili. nā dicunt ab hermes ⁊ dactilis qō ē digitus: sed fm Auicē. ē flos hermodactili.
Dibmadit. Malagma. Cataplasma. i. emplastrū leue mollitiuum.
Diligi. i. digiti citrini.
Dilikasoz. i. cretani.
Dilissfon. i. polium.
Dilusar. Dilusiar. i. rapella
Dilutuz vinū. Pli⁹. i. aqua tum nō purum. Corneli⁹ cel'. ⁊ diluti⁹. i. magis aq̄tum. ⁊ merati⁹. i. puri⁹.
Dimad. ara. cataplasma.
Dimason. i. anacardus.
Dimag. Dimagi. i. cerebzū.

Dimalos. i. ceterac.
Dimifragia. i. agrimonia.
Dimelea. Dimilia. i. pulegiū martis: ⁊ ē diptamū.
Dimisinterion. i. reumatica. dissinteria: ⁊ est inter epar ⁊ ventrez. ⁊ exinde per venas refunduntur ad itestina ea q̄ de cibis effundunt. succus. n. eorum oū nō permutat in sanguine refundit in ite stinū: ⁊ sic secernit cū colozibus mixtum.
Dinamis. i. vtus vel potentia. ide liber dinamidiarum. i. vtutum. lib. de doctrina gre.
Dinamidia. i. experimēta. Hal'. 6. de īgenio sanitatl ca°. 2. circa medium.
Dinaraguadi. dynarniegt est plāta albaze. ⁊ zufere vel zufoze.
Dinari. i. diureticos curās. ide Syrupus dinari me sue.
Dinazrāgina. ē arboz silis rute. qua caremus.
Diocheri. Diochieri. idest polipodium.

¶ Lap. CCXIIII.

Dipseus dipsecus gre. ara. psenda. vl' dipsacos baresana. vel barsiarbai vel albsacos. lati. vga pastozis vel cardo fullonū. Sciēdū q̄ due sunt spēs virge pastozis. s. masculus ⁊ femina. Masculus est quem Diaſ. fm trāslationē nostrā. ca. dipseus sic vocat. ⁊ est fm ipm frutex spinosa virgā hīs lōgā spinis plenā: folia ī circuitu silia lactucis in singulis nodis bina hīs folia: ⁊ ipsa oblōga ⁊ spinosa ītus. ⁊ defozis spinis plena: ⁊ hz etiā contracta folia: que pluuiā ⁊ aurā in se retinēt. vnde ⁊ nomē accepit dipseus. i. sitiēs in virgis suis capita surgūt singula spinosa silia echimo maritimo: ⁊ oblōgioza que siccata albū faciunt colozem: ⁊ in virga deintus vermes nascuntur. Pli⁹. li°. 24. ca. 13. ⁊ lib. 27. cap. 9. in pncipio vtrobiq̄. SERAPION. li. aggre. cap. barsiarbay. auc. Diaſc. Est spina qua pānos abstergūt: ⁊ lati. dr virga pastozis: ⁊ cardo fullonū: ⁊ est spēs spinarū hīs stipitē longū spinosuz: ⁊ folia eius sunt silia folys lactuce: ⁊ sup quēlibet noduz stipitis sunt duo folia amplectentia stipitē lōga spinosa ī medio eoz iterius ⁊ exterius hīt silitudinē vesicaz aque: ⁊ sunt spinosa etiā: ⁊ hīt iuxta stipitē concauitatē in q̄ colligitur pluuia ⁊ ros: ⁊ iō nominat dipseus. i. sitiēs. sup quēlibet ramū ei⁹ est capitellū simile echimo marino aliquātulum in lōgitudine tendēs spinosum: qō cum desiccatur fit albū: ⁊ qñ scindit reperunt in medio eius vermiculi parui: ⁊ ista est vga pastozis masculus. Et idez Sera. sunt eius due spēs masculus ⁊ femina: masculus ē herba q̄ nascitur omni anno: ⁊ hz ramulos seu virgas tenues molles subtiles ⁊ nodosos: ⁊ dilatat sup faciē terre sicut gramen. ⁊ hz folia silia folys rute: nisi qz sunt lōgioza ⁊ mollioza: ⁊ hz iuxta vnūquodq̄ foliū semē: ⁊ ppter hoc dr masculus: ⁊ hz flozē rubeū: sed femina in qua Sera. vocat ī lingua persica berserianū: ⁊ Diaſ. vocat eā poligonos: ⁊ est centū nodia femina: que ara. vocatur barsiarbay. lati. vo cauda vulpis: ⁊ est fm Sera. hīs plantā paruā: ⁊ virgā vnicam tenerā silem cāne: ⁊ hz nodos ī radice cāne: ⁊ in nodis ipi⁹ sunt folia egrediētia ab ipsa virga silia folys pini: ⁊ hz radicē in qua nullū est iuuamētū: nascitur iuxta aquas.

Diofanos. i. gariofilata.
Dionysia. Diaſc. est secūda spēs hedere sic dcā a bacho qui dionysius dicit quē hedera cozonatū ali qui fingebant.
Diostron gre. medicamen cutē īducēs. Lasi⁹ felix.
Diozatū. Obiezatuz. i. anisuz. haliabas in practica.
Dipa. i. elleniū.
Dipefon. i. lolium.
Diploen. vl' dioploen. idest duplices teste capitis. de mosth.
Dipsa gre. i. sitis. Dipseō sitiens. Lassius felix.
Dipsacos. IO. SERA. vocat diabeticaz passionem. i. sitire faciēs. Itez paulus de eadē passione sitiunt ingt imoderate. vnde ⁊ dipsacos est appellata.
Dipsas. Dipsades. i. serpēs cui⁹ mozsus sitibunduz facit hoiem vsq̄ ad mortem. Steph.
Dipseus. Dipseon. i. sitiens

¶ Lap. CCXIIII.

Dipsecus gre. ara. psenda. vl' dipsacos baresana. vel barsiarbai vel albsacos. lati. vga pastozis vel cardo fullonū. Sciēdū q̄ due sunt spēs virge pastozis. s. masculus ⁊ femina. Masculus est quem Diaſ. fm trāslationē nostrā. ca. dipseus sic vocat. ⁊ est fm ipm frutex spinosa virgā hīs lōgā spinis plenā: folia ī circuitu silia lactucis in singulis nodis bina hīs folia: ⁊ ipsa oblōga ⁊ spinosa ītus. ⁊ defozis spinis plena: ⁊ hz etiā contracta folia: que pluuiā ⁊ aurā in se retinēt. vnde ⁊ nomē accepit dipseus. i. sitiēs in virgis suis capita surgūt singula spinosa silia echimo maritimo: ⁊ oblōgioza que siccata albū faciunt colozem: ⁊ in virga deintus vermes nascuntur. Pli⁹. li°. 24. ca. 13. ⁊ lib. 27. cap. 9. in pncipio vtrobiq̄. SERAPION. li. aggre. cap. barsiarbay. auc. Diaſc. Est spina qua pānos abstergūt: ⁊ lati. dr virga pastozis: ⁊ cardo fullonū: ⁊ est spēs spinarū hīs stipitē longū spinosuz: ⁊ folia eius sunt silia folys lactuce: ⁊ sup quēlibet noduz stipitis sunt duo folia amplectentia stipitē lōga spinosa ī medio eoz iterius ⁊ exterius hīt silitudinē vesicaz aque: ⁊ sunt spinosa etiā: ⁊ hīt iuxta stipitē concauitatē in q̄ colligitur pluuia ⁊ ros: ⁊ iō nominat dipseus. i. sitiēs. sup quēlibet ramū ei⁹ est capitellū simile echimo marino aliquātulum in lōgitudine tendēs spinosum: qō cum desiccatur fit albū: ⁊ qñ scindit reperunt in medio eius vermiculi parui: ⁊ ista est vga pastozis masculus. Et idez Sera. sunt eius due spēs masculus ⁊ femina: masculus ē herba q̄ nascitur omni anno: ⁊ hz ramulos seu virgas tenues molles subtiles ⁊ nodosos: ⁊ dilatat sup faciē terre sicut gramen. ⁊ hz folia silia folys rute: nisi qz sunt lōgioza ⁊ mollioza: ⁊ hz iuxta vnūquodq̄ foliū semē: ⁊ ppter hoc dr masculus: ⁊ hz flozē rubeū: sed femina in qua Sera. vocat ī lingua persica berserianū: ⁊ Diaſ. vocat eā poligonos: ⁊ est centū nodia femina: que ara. vocatur barsiarbay. lati. vo cauda vulpis: ⁊ est fm Sera. hīs plantā paruā: ⁊ virgā vnicam tenerā silem cāne: ⁊ hz nodos ī radice cāne: ⁊ in nodis ipi⁹ GALIENVS. 6. sim. phar. ca. dipsacus. i. vga pastozis plurimū qō ē in ipsa est frigiditas: ⁊ in sapoze ei⁹ est stipticitas: ⁊ vtus eius est que ifrigidat ⁊ desic. in pncipio terty gra. ⁊ radix huius plāte desiccat in scō. AVICEN. lib. scō. cap. de virga pastozis: est masculus ⁊ femina. sed masculus est fortioz. in ipsa est stipticitas: sed ps aq̄ in ipa est plurima: ⁊ pp multitudinē repulsiōis materierū effusarū estimat q̄ est exiccatiua. POSSE. DIASCOR. Est virga pastozis masculus. radix eius desiccat in scō: ⁊ abstergit: que cocta in vino: ⁊ tunsa ⁊ sicut cerotuz īposita vel si emplastrat cum ea anus curat scissuras ani ⁊ ragadias ⁊ fistulas ⁊ emozroidas īteriozes qō medicamē in pixide enea cōseruādū est. clauos cozpozis mūdat ⁊ formicas. ⁊ vermes q̄ in capite hui⁹ plāte iueniunt in cozio suo ligati ⁊ collo suspēsi aut in brachio dnīr febrē quartanam penitus curare: ⁊ medetur mirmiceis ⁊ acrocozdinibus. SERAPION. vga pastozis femina est: cui⁹ vtus reper cutit ⁊ īcarnat ⁊ ofert iflāmationi ozis stōi qñ apponitur extra sicut est postēz trita fuerit: ⁊ est cōferēs apati qō dr berisipilla ⁊ apatibus antigs: ⁊ repercutit: ⁊ phibet būores q̄ fluūt ad mēbza: ⁊ est ex meliozib⁹ medicinis berisipille qñ dilatat ⁊ extendit ambulās de mēbzo ad mēbz: ⁊ cōfert vlcerib⁹ alys: ⁊ vlcerib⁹ manifestis ad que būores fluūt: ⁊ cōgluctinat vulnera recētia cū suo sanguine: ⁊ cōfert vlcerib⁹ auris: ⁊ si est in ea sanies: desiccat eā ⁊ abscindit fluxū mēstruoz īmoderatū: ⁊ curat vlcera intestinozum ⁊ sputū sanguinis: ⁊ sistit fluxū ei⁹ vndecūq̄ fluat ⁊ in oibus his masculus est fortioz q̄z femina: vñ hz masculus vtutem stipticā frigidaz qñ sumit in potu ex succo eius cōfert sputo sanguinis ⁊ fluxui sanguinis antiquo: et egritudini q̄ dr colirica: ⁊ distillationi vrine. qz prouocat vrinā. puocatione fozti: ⁊ qñ sumit in potu cū vino ofert mozsib⁹ venenosis: ⁊ qñ bibit in febzib⁹ periodicis añ accessionē paroxismi per hozā cōfert multū: ⁊ qñ fit nascale cum ea mulieri hīti fistulā ⁊ vlcera in matrice confert iuuamētū magnū ⁊ abscindit fluxū humiditatū antiquarum ab ea: ⁊ distillat ex ea in aurē: ⁊ cōfert dolozi ei⁹ ⁊ saniei que fluit ab ea: ⁊ qñ cogit cū vino ⁊ misceē ei mel: confert iuuamētū vlcerib⁹ matricis: ⁊ fit emplm cum folys eius īflāmationi stōi: ⁊ sputo sanguinis: ⁊ formice ⁊ berisipille ⁊ apatibus calidis ⁊ frigidis in pncipio eozuz. Et qñ coquit cū vino: ⁊ terit bene: donec fiat vt cerotū: ⁊ emplastrat cuz ea anus: curat scissuras que sunt in ano ⁊ emozroidas īteriozes: ⁊ opz q̄ hec medicina reponat in pixide enea: ⁊ curat spēm formice que dr pagodes: ⁊ dicūt qdam q̄ vermes qui reperiunt in capitib⁹ hui⁹ plante qñ ligantur in cozio suo: ⁊ suspēdit in collo ⁊ humero hīntis quartanam curat eā si deus voluerit. AVICENNA. vga pastozis phibet fluxum: ⁊ fit ex ea emplm flegmoni berisipille ⁊ formice: ⁊ est valde cōferens apatib⁹ vlceratiuis ⁊ cōsolidat vulnera recētia. succus eius interficit vermes auris: et exiccat vlcera ei⁹: eius aq̄ cōfert sputo sanguinis et fit ex ea emplm iflāmationi stōi: et phibet fluxum sanguinis matricis: et sanat vlcera itestinozum. Et Diaſ. qdē estimauit q̄ ipsa puocat vrinā et sanat illum qui retinet eam: et non potest eam emittere.

Diptamiten fm Diaſ. herba est hīs fruticē minozē hīs multas hastas tenues et rotūdas sil'es abzotano. in q̄bus virgis sunt folia oblōga similia olive: et multa sic amidor: in cuius cacumine est caput viscido būore plenum: vnde si odozi fuerit applicatus sternutamēta p̄uocat: vnde et nomē ipsuz a grecis accepit q̄ sternutatio pontamos dicitur. al'. tarnos.

¶ Capitulum. CCXV.

Diptamum. lati.gre.batin.vel diptamon.ara. sandenig.vbi sciendũ q̃ diptamõ pulegiũ serpillu3 ⁊ cetera omnia ista sunt spēs diptami. ⁊ ideo omnes iste tanguntur. SERAPION. li.aggre.cap. sandenig.auc.Diaſ.Est triũ speciẽrũ.vna dicit̃ oziganum eradhiotitri folia hñs silia ysopi:⁊ capita nõ rotũda: ſz velut diuisa in summitatib⁹ virgarũ:⁊ est semen durum.

GALIENVS.6.simpl'.phar.ca.de diptamo ꝓm translationem grecã. vtus eius est ca.desic.in tertio: ⁊ est subtiliũ partium.Et idẽ Serap.ex eo est aliud q̃ dr̃ onithis: cui⁹ folia sunt albioza folys p̃dicti:⁊ est magis silis ysopo: ⁊ semẽ eius quasi in coronula pendẽs durũ:⁊ virtus est in via vtutis supradicti:⁊ nõ est minozis vtutis q̃ ipsum. Et idẽ auc.Hal'.vtus ei⁹ est sicut vtus ꝓprie spēi: nisi q̃ ē debilioz ea.Et ex isto est q̃ dr̃ oziganũ azaba.cui⁹ folia sunt similia folys oziganí:⁊ hz virgas subtiles:quaꝝ lõgitudo est vni⁹ palmi ⁊ plus:⁊ sup ipsa est corona silis corone anetí in qua sunt flores albi:⁊ hz radices subtiles in gb⁹ nõ ē iuuamẽtũ:⁊ folia eius ⁊ flores q̃ sumunt̃ cũ vino in potu valent morsib⁹ venenosis.Et idẽ auc.Hal'. vtus ei⁹ est cal'.⁊ desic.i.3.º Et idẽ.Tragoziganũ ꝓm Diaſ.ē plãta breuis i q̃titate sua silis serpillo agresti: nisi q̃ sũt folia latioza ⁊ fortioza:⁊ reperit̃ ex eo in aliqbus locis hñs subtiles ramos:⁊ folia subtilia:⁊ qdã noiant eã prassium:⁊ in aliqbus locis reperit̃ aliud hñs folia maioza ⁊ latioza: ⁊ mai⁹ semẽ.Et idez auc.Hal'.in sapore ei⁹ est stipticitas ⁊ amborum virtus est ca.Et idem.Ex eo q̃ dicitur alnã vel alnegen.idest pulegium. GALIENVS.6º.simpl'.pharma. capi.de pulegio ꝓm trãslationẽ grecã.glicon siue pulegiũ hec est herba velut acris ⁊ subamara.ei⁹ vtus calefacit ⁊ subtiliat vehemẽter. Sufficiẽs ãt signũ q̃ calefacit ē. q̃ cataplasmata calefacit ⁊ sigdẽ ampli⁹ pmanserit vlcerat: q̃ vo subtiliat.q̃ hũida viscosa ⁊ grossa: q̃ ex torace ⁊ pulmone facile fac̃ expuere:necnõ mẽstrua ꝓuocat.Et ē aliõ q̃ dr̃ diptamũ ꝓm Sera.⁊ est illud q̃ qdã nominãt alnegen:⁊ est mescheranresir:siue mesentremesir.nasc̃it multu3 in cretensi ĩsula:⁊ est acuti sapozis multũ: ⁊ est similis alnegen:nisi q̃ folia eius sunt maioza ⁊ silia folys plante dicte artidã.⁊ artidan quedã est alba ⁊ mollis:⁊ iplenẽ ex ea cultre:sicut ex lana:⁊ sup alnam.⁊ cachimini ē res silis lane.⁊ nõ hz flozem nec semẽ.Et idẽ est ex eo q̃ dicit̃ casudiptamũ q̃ nasc̃it in pluribus locis:⁊ est silẽ. diptamo nisi q̃ est minus eo:⁊ non est ita acuti sapozis:⁊ facit ea q̃ facit diptamũ:nisi q̃ est minozis virtutis:deferr̃ autez ex cretẽsi ĩsula.Est et spēs alia diptami hñs folia silia sisimbzu:⁊ virgas maiozes vgis sisimbzu:et in summitatib⁹ ei⁹ sunt folia silia folys oziganí agrestis nigri colozis.et odoz eius est saluie.Et idẽ.vtus p̃me spēi est calefac. ⁊ desic. in tertio et ĩcisiua.vnde sicut dicit Diaſ. q̃ sumit̃ decoctio eius in potu cõfert morsib⁹ venenosis:et q̃ bibit̃ cũ rob succurrit illi qui bibit opium:et q̃ bibit̃ cum secaniabin succurrit illi qui bibit gipsum:et illi qui bibit venenũ: q̃ dicit̃ amanaram.i.aconitũ:et est strãgulatoz: et q̃ bibit̃ cum vino est cõueniẽs attritioni lacertoꝝ:et restaurat capita eoꝝ: ⁊ q̃ bibit̃ ex eo cũ aq̃ et melle: ꝓuocat mẽstrua et cõfert hydropisi: et q̃ cum eo et melle fit loboc:curat tussim:et q̃ fricat̃ cũ eo corpus:cũ decoctione ei⁹ in balneo curat hicteritiã:et succus ei⁹ curat apostemata gule et vuule:et quãdo miscet̃ succus eius cũ oleo de yrcos:et eycit̃ in nares mũdificat caput:et quãdo miscet̃ cũ lacte: et distillat̃ in aurẽ sedat dolorẽ eius:et quãdo sternit̃ hec plãta in domo fugat aĩalia venenosa.aliud q̃ dr̃ onithis hz virtutẽ vt prima:et valet ad ea ad que valet p̃ma spēs Est alia spēs que dicit̃ oziganũ azaba qua nõ vtimur. Est alia spēs que dicit̃ tragoziganũ habens folia maioza: vt ĩ p̃ncipio dictũ est.amboꝝ vtus est ca. ꝓuocat vrinã: et q̃ bibitur decoctio eorum laxat ventrem:et faciunt descendere superfluitates colericas:et q̃ sumit̃ in potu cũ aceto cõfert spleneticis:et q̃ sumit̃ cuz vino cõfert potui venenoso que dicit̃ alchisa:et ꝓuocat menstrua: et administratur cũ melle in loboc ad tussim et ad apata pulmonis et potio ei⁹ ē cõferẽs fastidio et debilitati stõi: et eructuationi acetose et nausee:et dat̃ de eo ĩ potu illis q̃ eructuãt et fit emplm̃ cũ eo et sanich ozdei:et soluit apata flegmatica:et cõfert hydropisi:et ex eo q̃ dicitur alnam vl'alnegen.i.pulegiũ quãdo ponitur supra corp⁹ exteri⁹ generat berisipillam: et si dimittat̃ longo tẽpore vlcerat et ꝓuocat menstrua:et expellit humores grossos p exceptionẽ a pectore et pulmone:et est calefactiuũ:subtiliatiuũ:et maturatiuum:q̃ sumit̃ ꝓuocat menstrua:et expellit secundinam et extrahit fetũ:et q̃ bibit̃ cũ vino et sale et melle expellit superfluitates stõi:et confert habenti asma:et q̃ bibit̃ cum aceto aqua mixto sedat nauseam et mordicationem stõi:et purgat supfluitates melancolicas: et q̃ bibit̃ cum vino cõfert morsui venenosoꝝ:et q̃ applicat̃ narib⁹ cũ aceto excitat sincopizantẽ:et q̃ desiccat̃ comburit̃ et administrat̃ stringit gingiuas fluxas: et quando fit emplm̃ cum eo solo:et assiduat̃ donec fiat rubea cutis cõfert podagre:et q̃ administrat̃ cum aceto aufert verrucas que dicunt̃ ancona:et q̃ fit emplm̃ cum aceto confert spleneticis:et q̃ fricat̃ corpus cũ decoctione eius in balneo sedat pruritũ:et q̃ sedent mulieres in decoctiõe eius cõfert ventositatib⁹ matricis et duriciebus:et ascensui eius ad supioza:et iuenit̃ ex plãta vna spēs:cui⁹ flos ē albus:et dicit̃ masculus:et alia cui⁹ flos est purpureus:et dicit̃ femina: et ambe nominant̃ ab aliqbus baluam:et nominant̃ ꝓpter stercus pastoꝝ. q̃ quãdo ipsi comedũt augetur eorum daga.speciei que dicit̃ diptam⁹ virtus est sicut pulegy domestici:nisi q̃ est fortiozis vtutis.q̃ nõ solum bibitũ:sed ex eo factũ nascale seu fumigiuz extrahit fetũ mortuũ:et extrahit sagittas de corpe stati de eo acceptocibo.Alie spēs diptami valẽt ad ea ad q̃ supra ſz min⁹.

Diptamum.i.lepozis auricula.

¶ Capitulum. CCXVI.

Dipteris gre.ara.bisbeig.vl'biste.lati. vo polipodiũ:vel filicica vel filix arboz.pliricon. Diaſ.filicteron.sarax pteris. SER AP.lib.aggre.ca.bisbeig.auc.Diaſ.Est plãta nascẽs in rupib⁹ et in saxis et in muris humidis antigs:et sup stipites:et iuxta radices antiquarũ arboꝝ:maxime quercus:cui⁹ lõgitudo est vnius palmi:et est silis herbe dicte baracos super ipm sunt pili: et est alta:sed nõ est exaltatio eius subtilis:sicut baracog: et hz radices sup quas sunt pili a qua egrediunt̃ rami: et radix est silis aiali quatuordecim pedũ q̃ nominat̃ scolaca.i.scolopẽdria:et grossitudo ei⁹ est sicut digitus:et color eius iterior ē viridis.ad albedinẽ decliuis:⁊ dulcis sapozis:et est illa q̃ cedit in vsum medicine. DIASCO. ca.de polipodio.Nasc̃it in parietib⁹ humectis:et circa radices arboꝝ vetustarum in quercub⁹. Radices sunt illi aspere et illigate sicut polipus grossitudinẽ digiti habentes.Rosa vero deintus viridis et subalbida apparet.

PLINIVS.lib.27.ca?9.circa p̃ncipium.dziopteris vel dipteris in arbozib⁹ nasc̃it filici similis tenui: folioꝝ subdulcium ĩcisura radice irsuta tẽ.hoc nomẽ videt̃ compositum ex dzio q̃ est quercus:et pteris q̃ est filix. dziopteris scripsit Stephanus:et aliqui dicunt q̃ vocatur filix masculus:sed filicem feminam inuenies in.l.sarax.

GALIENVS.8.sim.phar.cap.de polidodio.in sapore eius est dulcedo et stipticitas. virtus ei⁹ est que desicat desiccatiõe fozti sine mordicatiõe: et ē laxatiua: et hz vim putrefactiuã.vñ et pilos nudat. IO.MESVE.ca. de polipodio.Est radix plãte cui⁹ hortus est sup arboꝝ

⁊ sup lapides:⁊ vocat eam grecus filicem arbozis: ⁊ illud q̃ nasc̃it in lapidib⁹:humiditatẽ hz superfluã idigestaz faciẽs ventositatem: subuersionẽ ⁊ nauseã: verum meli⁹ ex eo est arbozeũ:⁊ ꝓprie quando nasc̃it sup arborem porrantẽ glandes:⁊ q̃ est cum ꝓprietatib⁹ bonis:⁊ ꝓprie q̃ est grossum solidũ ⁊ nodosum:⁊ cuius color participat aliqd nigredinis ⁊ rubedinis:sed parũ:⁊ cui⁹ confractũ est si cut color fistici.⁊ in quo est aliqd ex aromaticitate.Aliud est in cui⁹ sapore est dulcedo cũ isipiditate derelinquẽs in gustu aliqd ex amaritudine vltimo:⁊ q̃ est recẽs. Et idẽ auc.Diaſ.cal.ē in tertio sic.in scõo.Et idem auc.haly ca. ⁊ sic.⁊ in scõo.resolutiuũ hũiditatũ grossarũ ⁊ viscosarũ ⁊ exiccatiuũ:⁊ absterſiuũ ⁊ solutiuũ:⁊ est ex maxime desiccantib⁹ ⁊ extenuãtib⁹ corpus:⁊ facit subuersionez ⁊ nauseam:⁊ est ei⁹ opatio debilis ⁊ tarda:⁊ tollitur ab eo nocumentũ p̃mum administrãdo illud cum aq̃ mellis: ⁊ aqua passularũ:⁊ aqua ordei.Et idẽ auc. Dumay.Loquit̃ cũ iure gallo ⁊ gallinarum:⁊ fit solutiuũ bonũ:⁊ silr̃ cũ aqua casei:⁊ fit solutiuũ conueniens: ⁊ auferũt ei nocumẽtum ⁊⁹ si admiscet̃ ei aliqd de confortantib⁹ sicut sunt semina redolẽtia:⁊ spēs:sicut sunt daucus ꝓprie ⁊ anisi ⁊ semẽ feniculi:zinziber ⁊ silia.decoctionẽ aũt sufficiẽtẽ sustinet POSSE.SERAPI.auc.Diaſ.hz vtutem soluentẽ.datur vo cocta cum iure gallinarũ ⁊ olerib⁹:aut cum piscib⁹ ⁊ cum mulsa:aut sicla aut similib⁹ ⁊ melancoliaz ⁊ flã deponit cataplasmatib⁹ ad bibita condilomata ani soluit: ⁊ q̃ desiccat̃ ⁊ terit̃:⁊ datur in potu cuz mellicrato purgat flegma ⁊ meliam:⁊ quãdo fit emplm̃ cum eo cõfert attritionibus neruoꝝ ⁊ scissuris digitorum:⁊ emorroidib⁹.Et idẽ auc.Aben Mesuay. ꝓprietas ei⁹ est purgare meliam ⁊ flã sine pũctione ⁊ malitia:⁊ meli⁹ ex eo est citrinuz:cuius sapor vergit ad punctionẽ ⁊ grassitudinẽ:⁊ dulcedinẽ: ⁊ grossitudo eius est sicut digit⁹:⁊ q̃ vult ipm sumere decoquat in aq̃ sicle decocte:⁊ postea bibat q̃ vis ponere in decoctiõe nõ oz vt rectifices ipm aliter:nisi q̃ teraꝝ ⁊ misceaꝝ cum eis.Dosis eius decocti aut infusi est a.3.y. vsq̃z ad.v.⁊ sine decoctione aut sine infusione a.3.i. vsq̃z ad.y. Et idẽ auc. meseba.proprietas polipody est purgare leniter meliam:⁊ bibit̃ simplr̃ cum zuccaro: aut mixtum cuz aliqbus decoctionib⁹ aut cõfectionib⁹:⁊ igeniati sunt aliqui medicorũ ad illos qui nõ poterãt aliquas medicinas accipere ꝓcere ipm tritum in aliqbus cibis ipsoꝝ ⁊ purgat leuiter meliam.dosis eius simplr̃ cum zuccaro ē.3.y. decocti aũt cum medicinis.3.q̃tuor. IO.MESVE.Solutione educit colerã nigrã cum facilitate: ⁊ grossum flã ⁊ mucillaginosum ⁊ materias iuncturarũ:⁊ cõfert collice ꝓm oẽm modũ administrationis eius:⁊ duritiei splenis:⁊ ⁊ ꝓprie cum epithimo ⁊ sale ido:⁊ cõfert ad febres melãcolicas:⁊ ꝓprie cum aq̃ mellis:⁊ sanat scissuras q̃ sunt in manib⁹.Dosis ei⁹ est ab auĩ.y.vsq̃z ad auĩ.quatuor.

AVICEN.in li?de virib⁹ cordis dicit q̃ fortat cor.

Diralios.idest ferula.

Diranagal.i.alaca.

¶ Cap. CCXVII.

Dirdan. Diridar.Dirizdar.gre.ara.luzach.lat.vo frassin⁹ arboz cimicũ.Dirdal.ptelea.gre. verdaꝝ.vlm⁹.Dia.Step. SER APION.lib.aggre.ca. dirdan.ita nominat̃ gre.in oziẽte arabes vocant eam arborem cimicũ:⁊ in persia nominãt eã luzach: et est arboz babẽs in ramulis camerulas in gbus est humiditas: que quãdo desiccat̃ generantur ex ea animalia similia cimicibus.Et idẽ auc.Ha. Sapor eius est stipticus.vtus est que infri.⁊ desic. PAVLVS.ca.de frassino.est fri.⁊ sic.i.z. POSSE.SERAPION.vtus eius est que ꝛgluctinat dum est recẽs:⁊ congluctinat vulnera recẽtia:⁊ radix ei⁹ ad hec valet.similr̃ quando ꝓcitur aqua in qua decoqtur super ossa:cuius ꝛgluctinatio est necessaria:sed cortex eius dum est recẽs ꝓprie si ligeꝝ super locũ vulneris consolidat ipm:⁊ decoctio corticis eius cõsumit flegma: ⁊ q̃ cortex eius exiccat̃ curat egritudinẽ cũ q̃ eleuat̃ cutis.

GALIENVS.lib.dinamidiarum.cap.de passionibus splenis.Corticẽ fraxini coque in vino ⁊ bibere da.ifallibiliter.n.splenẽ attenuat.nã res ꝓbata est:q̃ si det̃ porcello bibere aliqbus diebus:⁊ iterficat̃ paruissimũ iuenies splenem. PAVLVS.Cõtra fluxum ventris lienteriã ⁊ dissinteriam valet fomentũ ex aqua pluuiali decoctionis corticum eius.Cõtra vomitum ex debilitate virtutis cõtentiue: cortices eius bulliant ⁊ spongia intincta super stomacum ponatur.Ex cinere eius ⁊ argento viuo fit optimum vnguentum contra scabiem ⁊c.

Diridal.i.ylmus. Diris.i.rubus.

Dironici.Dirconici.sunt radices parue cuiusdam herbe similiter nominate habentis folia parua vtrinq̃z rotunda:⁊ flores violaceos:nascitur in muris ⁊ rupis pro ipsis.l.varonig.

¶ Capl'm. CCXVIII.

Dis. ara.gre.ion.lati.iuncus greca herbaria vocabat iuncũ vrola vel brolam:⁊ dicebat oziurola acuti capitis.cambourola obtusi capitis. SERAPION. lib.aggre.ca.dis.auc.Diaſ.Est herba cuius due sunt spēs: vna ipsarũ habet acutas summitates:⁊ ista etiã spēs similiter diuidit̃ in duas.q̃ ex ea est que non habet fructuz.⁊ alia que habet fructũ nigrum ⁊ rotundum: ⁊ cãna huius speciei est grossioz q̃ canna alteri⁹:⁊ est tertia spēs que habet cannã grossiozem:adhuc ⁊ magis carnosam q̃ supradicte due spēs.Et huius speciei fructus qui est in summitatibus eius est silis fructui iunci supradictarum speciez. Et idem auc.Hal'.huius herbe sunt due spēs. vna earum est subtilioz ⁊ durioz:⁊ alia grossioz ⁊ molliozꝝ fructus huius scẽe speciei facit dormire: sed spēs prima est similiter duarum specierum:vna quarum nõ facit fructum: ⁊ non est in ea iuuamentũ aliquod in medicina:⁊ alia facit fructum ⁊ facit somnuz:nisi q̃ est debilioz q̃ p̃ma:⁊ ista spēs facit sodã:et substantia istarum duarũ specieruz est composita ex terrea pauca frigida pauce frigiditatis:⁊ substãtia aquosa calida pauce caliditatis: et desiccat et infrigidat:et est narcotica:et due spēs quando assantur in igne: et sumuntur in potu stringũt ventrem:et abscindũt supfluitatem mẽstruoꝝ:et desiccãt quod descendit ex hũoribus ad partes iferiores.-pli⁹.lib.zi.ca?18.

Disapposita.i.difficulter i cicatricem deueniẽtia.

Disfficulter.

Disfficulter.

Disfficulter

decoquitur cum sale et oleo est fm q̃ dicitur Bezoar lepre:ꝛ vermiũ venenosoꝝ comesta:ꝛ eius ius cõfert apatibus chordarũ quando sup eis fundit ꝛ dicitur q̃ ex succo vel decoctione rane fluuialis coluitur os ad dolorem dẽtiuꝫ:ꝛ sedat quod est in ea:ꝛ corpus rane:ꝛ ꝓprie pinguis vel pinguedo eiꝰ est ex eis q̃ facilẽ faciũt dẽtium eradicationem:ꝛ existimo q̃ est hoc ex petrosa ꝛ non domestica. hec.n.spẽs est ex eis que testant medici ꝛ experimentatores cõmunitatis eycere dentes aĩalium quãdo ipsam sumũt in cibo ꝛ pastu: ꝛ figs comedit sanguinẽ eius: aut corpus ipsius apostemat corpꝰ eius:ꝛ fit color eiꝰ plumbeus ꝛ expellit spma donec mori:ꝛ dicit q̃ quãdo coquit cuꝫ sale ꝛ oleo:ꝛ comedit est bezoar lepre ꝛ vermibꝰ venenosis. IO.MESVE. Oleũ de ranis cõfert dolori artetico ꝛ podagre caliditate:et inungitur super tẽpus in febribꝰ Iflãmationuꝫ:ꝛ facit somnũ:ꝛ adeps rane viridis que habitat in arboribꝰ si liniatur supꝛ ipm frãgit ipsum.

Disforo.gre.i. difficile. disforos difficil.

Disfregis. vel defrigis est medicina metallica abstersiua desiccatiua:ꝛ est duoꝝ modoꝝ. vna naturalis fossa cũ metallis q̃ ẽ ex fracto lapide: vt apparet in.l.Difrigis.ꝛ Põfolix. Alia est artificialis cõposita ex q̃tuor mineralibꝰ:cuius cõfectionez docet Oribasiꝰ in cap.de vulneribꝰ oris.

Dissinteria. Dissinteria.id est dissipatio interiorum intestinorum.

Disitis.i.camedreos.

Disnia. dispnia.gre.i. difficultas expirãdi ex siccitate.ide disnoici.i. habẽtes disniam. Orthomia vero ex humditate ẽ sigdem recto scemate prefocantur iacẽtes egroti. inde orthomici.i. habentes orthomiam.

Dissorexia.idest diminutio appetitus.

Dispasia.est valida virtus sustinẽdi.Demosth. Dispathia.

Distepapẽtos gre.idest difficile curabilis. Distera pentos.

Distracta dicuntur que nõ leuiter in ventrez corrũpũtur.isto vocabulo vtitur Hal.lib.dinamidiaꝝ particula ꝑma.

Disulota.gre.difficulter incicatricem veniẽtia. Lassius felix.

Dissuria.idest malitia vrinationis quãdo fit sepissima emissio eius cũ dolore.

Disutis. Dissutis.i. pturitꝰ.

Ditolus.i.gariofilata.

Ditros. Ditrosi.i. q̃d intro in palma nascitur.

Diureticus.i.bñs vias epatis opilatas ꝛ vrine. ꝛ iõ dicitur medicina diuretica.qꝛ curat diureticuꝫ. vnde diureticꝰ est nomẽ morbi: vt apparet ĩ.l.hasab.de siti licet communiter dicat diureticũ vrinam prouocans. Hali.in dinamidys.i.aperitiuuꝫ ꝛ dici põt ex q̃ curat morbum diureticum.

Diuretica ꝓmunia sũt sex. Apy.brusci. feniculi. genestre.petrosilli.speragi. radices.s. ꝛ semina. Saladinus.

Docamẽ.i.ypropoleos.

Docan. Doncani. Dochaũ .i.fumus ara.

¶ Lapl'm. CCXX.

Dochen. dochon:vel piuers.ara.gre.geguers vel cechias.lat.vo miliũ. SERAPION. lib aggre.ca.dochen.auc.Diasc.Dochen siue dochon.i. milium.Et hꝫ duas spẽs.vna earũ est asperũ: ꝛ ẽ illud quod põt teri ꝛ a quo auferꝛ cortex sicut fit a rizi:q̃ ara. vocat piuers.gre.ieuers vel elime.lat.vo panicum.Est alia spẽs fortissimi asperrimi grani.ꝛ nõ põt ab eo auferri cortex:ꝛ vocat miliũ. GALIENVS.7.fim.phar.cap.de milio. Infrigidat qdem in p̃. siccat aũt vel fm tertiũ absolutuꝫ vel fm scõm itensum:est aũt ꝛ aliqualr subtiliũ partium modicuꝫ. Ex hac ergo consistentia ꝛ complexione cũ comedit vt cibus omnino pauciorꝭ nutrimẽti est oibus fere corticalibus cibarys:qnimmo ꝛ ventrez siccat.Extrorsum vero appositũ per sacculos ydonea piria est eis q̃ im moderaciter egẽt siccari.cataplasmatũ aũt etiam siccare natũ est.sufficiẽter tũ est fragile:ꝛ ꝓpterea iutile fit eiꝰ cataplasma. GALIENVS.7.fim.phar.cap.de milio fm trãslationem arabicã.Est granũ ex spẽbus granorꝫ. f.miliuꝫ qõ assimilat in figura sua ieuers: ꝛ vtus eius est desiccatiua:ideo retinet ventrẽ:sed quãdo ponit exterius ifrigidat in ꝑmo ꝛ desiccat in fine terty.vnde modicum dat nutrimẽtũ:ꝛ stringit ventrẽ:ꝛ quãdo ponit extra in sacellis sicut cum emplo ex eo cõfert iuuamẽto magno cõtra fluxũ:ꝛ ꝓuocat vrinam:ꝛ calefactoriũ ex eo factũ cõfert doloribus pungitiuis ꝛ tortionibus ꝛ alys doloribus.

GALIENVS.6.fim.phar.ca.clime siue panicũ. vocatur aũt ꝛ mellina.Est aũt ex leguminibus simile milio:tã specie q̃ virtute.pauci vero nutrimẽti ꝛ siccatiuum:stringit.n.eos qui fm ventrẽ fluxus:sicut ꝛ miliũ:si vo superplasmet deforis desiccat ꝛ infrigidat.

Dochines gd sunt.Hali.5°. memiri.ca°.3.

Dochion.Docion.i. ordeũ.

Dochon. Docon. Dolin .i. miliũ.Albaui. lib,de doctrina ara.

Docromos.i.asara.

Doctrina gd est.l.fen.

Doda.Dodra.i.papauer.

Dodera.i.papauer hortẽse

Dodechateon:est quedam planta habens .7. folia similia lactuce radice lutea.Plinius lib.25.capi. 4.° in ꝑncipio.

Dodralion.idest barba filuana.

Doguaful.i.almea.

Dogum. Dogumi .i. lac ex quo extrabit butirum.

¶ Lapl'm. CCXXI.

Dohabarech. vehasab.ara.gre.saprotis. lati. caries ligni corrosi. SERA. lib.aggre.ca.dohabarech.auc.Diasc.qũ fit emplm cuꝫ ea mũdificat vlcera corrosiua. GALIE.8.fim.phar.ca.saprotis.caries ligni corrosi ꝓpe ligni habẽtis stipticitatẽ ꝛ vtutem abstergẽdi sic sicut spẽs quedã lignorꝫ habentiũ spinas mũdificat vlcera humida:ꝛ abstergit ea.

¶ Capitulum. CCXXII.

Dolacha. Dolica.lati.gre.lakirus.ara.fasilũ vel dolikos. GALIENVS.ꝑmo de cibis cap.de dolaka.auc.Dyppo.Pisa aũt iflant qdem minus:secedũt aũt magis:dolaki aũt magis his secessiui:minus autem inflatiui ꝛ nõ nutritiui. ꝛ alibi. Dolaki autem nutriũt non minus pisis:sine inflatione autem sunt consimilr.ad delectationẽ autem ꝛ secessum deteriores. Quidam aũt amicorum in Roma cõuersans dicebat. Dolokas rome in agris bñtes figuraꝫ magis oblongã lachiris. Et idem lib.dinamidiarum.ca°.de cancro. Succus dolake cum pinguedine porcina cõmixtus:ꝛ ipsa herba pistata ꝛ posita cum succo eius cancrum iterficit.

Dolara.i.auena.

Dolion.i.delion.

Dolifon.i.cimbalaria.

Dolin.Dochon.Docon.id est milium.Albaui li. de doctrina ara.

Domomarca greci Iusgamum ꝛ milimadrũ dñt.

Domãtos.i.celidonia.

Donafon.i.alaca.

Donaum.i.mellilotum.

Donaꝝ est quedã spẽs caruꝰ:que non nisi in aquaticis nascitur. Pliꝰ.lib.16°. ca.37.ꝛ li.32.ca.6.in fine.

Dora.Dorati.idẽ.i.mellica quod videt per Almãsorem lib.tertio.ca.de granis qui post capl'z de milio ꝛ panico scribit fmonem de dora:verũ apud Sera.ca.de panico exponit q̃ ẽ miliũ.al'.panicũ. IO. SERAPION. ca.de dissinteria loquẽs de sorbitionibꝰ eis aptis videt velle simil'r q̃ sit spẽs mily. Ista tamẽ grana satis cõueniũt in operatione:q̃re pro quocũq̃ accipiatur nõ est periculum.quando tamẽ expedit vti magl stipticis melior est melica.

Dorace est gdã piscicuꝰ venenosus qui vocatur scorpio marinus.

Dorcas.Dorcatis.Dorcaꝝ. l.capriolus. Ibex gre.

Dorignũ cacabum.est species landri.fm Diaſ. folia bñs similia oliue:sed paulo lõgiora ꝛ aspera:ꝛ flore albũ: ꝛ semẽ velut orobi.variũ in folliculis suis quã veteres memorant amorificũ:vex fructex eius iterfectiue virtutis est.

Dorin.i.milium.

Dorma.i.endiuia.

Dorna.i.auena.

Dornig.gd ẽ.l.varonig.

Doronicum idem.Dorongi.ara.

Doronec. radix est similis bracẽ pulpi: ꝛ apportat de india: sed qꝛ raro ibi babet ponit ꝓ ea vnix.

Dortadion.i.valeriana.

Dosiafos.idest ysnee. Dosial.idem.

Dosis.gre.donũ.datum .i. datio vel tributio.

Dotium.idest filigo vl'ger manum.

Dotrifilon.i.pẽtadactilus.

Doxiamon. Doxiamion.i. amomum.

Doxim. idest scaurea vel scaroda.l.Tracomata.

Dracon.gre.trifon.i.draco

Dracomata.i. aspitas palpebrarũ. Alexã. Oriba. vo pinguedinẽ eaꝝ di.

Dracon marinus. est gdaꝫ piscis paruꝰ venenose pũctionis q̃ in lingua nra vocatur doracena.

Draganũ.est planta que a Diaſ.cap.dragos. vocat tragos: naꝫ dicit tragos aut scropiõ aut draganũ nascit ĩ locis maritimis frutex est sup terrã lõgitudinẽ palmi ynius bñs aut amplius.hasta est illi sine folys in q̃ in summo hꝫ azimos minutos sicut triticũ acutuꝫ multum in gustu stipticitat.

POSSE. DIASC. Semẽ eius cũ vino bibitum fluxũ matricis ꝛ vẽtris abstinet:quod semẽ plurimũ colligit.tere et fac trociscos quibus siccis vtuntur.

Dragagãtũ .i. tragagantũ. Diaſ.ꝛ Alexan.

Dragantum.i.vitriolus:vl' calcantum.l.zeg.ꝛ Acantos.zegi.

Dragma.est nomẽ ponderis none ptis.ʒ. ꝛ sic accipiebat antiqtus: ꝛ illa ẽ .ʒ.vera.moderni vo octauam partez.ʒ.pro.ʒ. accipiũt: sed cõmuniter nũc accipit pro tribꝰ scropulis.ꝛ dragma. gre.simil'r iterpretatur manipulus vel fasciculus vt feni et spinarũ ꝛ hꝫ. Itez monetaquedaz obolus sic exponit in libꝰ de doctrina gre.l. daren. Et dragma apud Demosth.mediuꝫ capitis vocatur.

Dragona iterpretat asperitas palpebraꝝ.inde coliriũ dragonaticũ:vt ĩ alexãdro de oculis.

Dragontea.Dragontiũ.serpentina.serpẽtaria colubrina.viperina. basilica. asclepias.luf.cocodrillꝰ. idẽ.l.luf.Step.dracti luffrabene. Plinius lib. 24.ca°16.in ꝑncipio.

Dragos.i.manipulus.

Drane.drarie.i. cãtarides.

Dria.Drios.i.quercus.

Drimia.i.acredo vel acuitas. vñ drimios icores. vt in q̃rto reginiis acutoꝝ.Ha.i.acutos bũores ꝛ acres.Halie.in dinamidys. Drimia sunt acria. que neqtiam humoꝝ vl' morboꝝ extinguũt.

Drimifagia.gre.i. acuta cibaria.Alexan.

Drimior.Drimis.gre.idest acer vel acutum pũgitiuum.Hal'.6.simpl'.phar. ca°.de apio.

Drimũ.i.pũgitiuum.

Drioballanos gre.i. glans.

Driobetade gre.i.tussis humida.Lassius felix.

Driofagus fm Diaſc. cap. discrerot.est spẽs querc ꝛ Drisberot.idẽ.quidam cerrũ dixerunt.

Drion.fm Plinium: ꝛ fm Diaſc.cap.de strigno: est strignum manicon: ꝛ est species solatri vltima a Diasco.posita.

Driopister dicit polipodiũ maxime quod ĩ quercu nascitur:vt in li.antiquo de simpl'.medi.ꝛ Hal'.ad paternianum.

Driopistri ingr ẽ filix q̃ in arbore crescit q̃rc:quaꝫ greci noadioi vocãt. ꝛc. melius aũt driopteris.ꝛ aliter vocatur filitica vl' polipodium.

Driphonon.Pliꝰ.li.27.ca. 9°.post ꝑncipium.

Driopteris. Step. driopis ex drio qõ est quercus:ꝛ pteris filix.Pliꝰ.lib.27. capi.9.circa ꝑncipium .l. dipteris.

Dris.gre. quercus. accipit iterdũ ꝓ fago: ꝛ ꝓ omni arbore glãdifera.vt ilice orno pino.

Drisitis.i.camedreos.

Dirupas.i.oliua bone etatis ad cõdiendum.s. incipiẽte bacca crescere.gre. petas vocant.

Driusiria.i.sumach:ꝛ est dictum quercus syriacum vel ros syriacũ.

Drix.i.species ferularuꝫ: ꝛ est tapsia.

Dropaꝝ.Dropodism.i.ruptorium.sinapismum.

Drosumi.i.scoria.

Drosus.i.quercus.

Druppe oliue gd sunt.Plinius.lib.iz.cap.28.ꝛ lib. 15°.cap.ꝑmo.in fine.

Dubellati.Dubella.dubellet.Dublet.i.apa cũ iam collectionẽ fecerit: ꝛ ẽ saniem faciẽs:de quo magis sperat q̃ fiat vlcus: q̃ q̃ resoluatur.

Dubene ara.i.musca.

Duburen.i. secundus gradus ethice.

Duburion.i.filago.

Dubusare.i.asara.

Duciamfon.i.regalea.

Duchinbelse.i.balsamum.

Duciomũ.i.carpobalsamũ

Ductamim.ara.diptamuꝫ a gre.corrupto.

Ducumbelsen .i. balsamũ.

Ducuram. Ducuran. idest anacardus.

Duelion. idest caries ligni corrupti.

Duelli.i.dilatari.

Duefosir.i.polium.

Dubum. bebelesamum .i. opobalsamum. Stepb.

Dulac.i.dactilus.

Dulla.ara.melo. magnus. viridis.

¶ Lap. CCXXIII.

Bullasia. ara.lati.melon idus.Anguria.batecha Lucumer saracenicꝰ. SERAPION lib.aggre.ca.dulasia:siue dulaba.i.melon magnus vidis: ꝛ fm rasim est fortis humectationis ꝛ extinctionis: ꝛ confert febribus adurentibꝰ:ꝛ est frigidior alys spẽbus melonũ:ꝛ tardiorꝭ ĩmutationis in stõ:ꝛ longinquiora corruptione:ꝛ ꝓpter hoc cõueniens febrientibus ꝛ habẽtibus colerã in stõ suo ꝓpter suã grossitiẽ:ꝛ ꝓpter suam elõgationẽ a cõuersione:ꝛ cõueniens caliditati febrili. qꝛ extinguit caliditatẽ:ꝛ sedat iflãmationẽ eius. Et cucumer gdẽ facit opationẽ ꝓpinquã huic:nisi qꝛ plus ꝓuocat vrinam q̃ dullasia.vbi sciẽdũ q̃ melon magnus est melon idus: qõ per Auicen.patet de cura tertiane pure vbi laudat in tertiana pdicta melonẽ indũ:ꝛ subdit fortasse non nocet melon paruꝰ.ergo melon idus est melon magnꝰ. Est enĩ melon paruꝰ bñs vgulatũ colorẽ exteriꝰ est albꝰ ꝛ dulcis ꝛ est paruꝰ:pro alia specie melonis.l. Rabera.

Dularotim.i.agrifoliũ.

¶ Lapl'm. CCXXIIII.

Bulb. dulbũ.l.benne.cipus ara.vel baccam.grece suffire vel platanus arbor.lati.vo scotanum. ꝛ est illa arbor cũ qua in hispania tingunt pãni: ꝛ nos vocamus eam barzi:ꝛ est platanꝰ arbor:vt pꝫ per cõcordiaꝫ Auicẽ.eiꝰ cap.cũ Diaſ.ca.de platano.ꝛ pfert velut nuces paruas:vt Io.Sera.capi.de dentifrigys. Item in Diaſc, fm trãslationẽ.ara.ca.de platano.Arbitror platanũ esse dulb. Itẽ Stephanꝰ.Platanus est Dulb. SERAPI. li.aggre.ca.dulb.auc.Ysaac.Est arbor magna extẽsa bñs folia magna silia palme manus hois similia folys kerue nisi qꝛ sunt minora:quoꝝ sapor est amarꝰ ponticus: ꝛ cortex ligni eius est grossus rubeus:color vo ligni eius quando scindit est medius iter glaucedinẽ ꝛ rubedinẽ:ꝛ hꝫ florem paruũ lenẽ glauci colorꝭ:in cuiꝰ loco qũ cadit nascit granũ asperũ glaucũ vgens ad ruborẽ puluerulentũ in superficie sicut granũ cataputie.hec in hyspania vocat palma xpi.cũ qua ibidẽ tingunt panni.simil'r folia eiꝰ similãtur folys ellebori nigri:vt apparet in.l.Elleborus.

GALIENVS.7.sim.phar.ca.de platano.Suba eiꝰ est fri.⁊ bu.nõ lõge a rebꝰ tẽperate ꝓplonis. DIASCO. cap.de platano.habet virtutem frigidam ⁊ humidam.

POSSE.GALIENVS.folia eiꝰ recẽtia qñ terunt ⁊ ponunt sicut emplm sup apata que fiũt ĩ geniculis sedat ea sedatione manifesta:ſz cozticis eius vtus est que desiccat:adeo ꝙ cozteꝛ ipsa cogtur cum aceto:⁊ confert dolozi dentiũ:nuꝛ vo eiꝰ qñ administrat cũ axũgia cõfert apati bus que accendũt a cõbustione ignis.Cozteꝛ eiꝰ qñ comburit est medicina desiccatiua ⁊ abstersiua cõfert egritudini cuz qua eleuat cutis:⁊ cinis eius curat vulnera in g bus est sordes ⁊ putredo ꝓpter nimiã humiditatẽ existẽtem in eiꝰ loco:⁊ oz ꝙ caueat multũ a puluere g ẽ ĩ folys eiꝰ:⁊ in fructu.qz ẽ nociuꝰ valde cãne pulmonis. iõ qz desiccat multũ:⁊ iducit asperitatẽ:⁊ nocet voci ⁊ locutiõi:⁊ ẽt visui ⁊ auditui si cadit ĩ aurib⁹ vl ĩ oculis. DIASC. Emplm cũ eis sedat apata ca.q̃ fiũt ĩ genu. Et qñ cozteꝛ eiꝰ:⁊ nuꝛ eiꝰ cõburunt:⁊ fit emplz cũ eis:⁊ adipe porcina aut arietina cõfert vlcerib⁹ putridis.silr cinis eiꝰ solus facit hoc.Et qñ coquunt folia eius recẽtia cũ vino:⁊ fit emplastrũ cũ eis,pbibet cursum humoꝛ ad oculũ:⁊ resoluit apata flatica:⁊ qñ cozteꝛ cogtur cum aceto:⁊ fit collutio cũ eo cõfert dolozi dentiũ.Et qñ fructꝰ eiꝰ recẽs bibit cũ vino ꝓfert mozsib⁹ venenosis.⁊ qñ admistrat cũ axũgia curat cõbustionẽ ignis.Et puluis foliozꝝ eiꝰ qñ cadit ĩ oculũ aut aures nocet multũ.simlr ⁊ puluis g ẽ sup fructũ eiꝰ.

Dulbul.herba est que nascit in mari:⁊ dicit ogaga.

Dulcoz apud Diaſ.ẽ mustũ coctũ vsqꝫ ad tertiã ptẽ sic ꝙ ꝓsũpta ẽ tm eiꝰ tertia ps:qõ sapa triplicatum dr ⁊ carenũ.dr silr ⁊ defrictũ vinũ apud Auic.Dia.ca.de cozian dro dicit.cum dulcoze.i.passo.l.carenum.

Dulkara.ara.capzificus. Dumul.i.ocra.

Dulufron.i.titimallus. Dumucugi.i.berba.

Dulutim.i.cimbalaria. Dumꝰ.i.rubus caninꝰ.

Dumusfon.i.alliũ pozrinũ. ¶Lap. CCXXV.

Duna. ara.lati.cerebꝫ. SERAPION.li.aggre. ca.duna.auc.Hal.Cerebꝫ lepozis qñ liniuntur cũ eo gingiue puerozꝫ tpe oztus dentiuꝫ eozꝫ facit eos facile nasci:⁊ sine doloze:⁊ hoc est notoziũ apud oẽs.⁊ administratio eiꝰ postq̃ decogtur nõ hz hoc:⁊ nõ soluꝫ cerebuꝫ hz hãc ꝓprietatẽ.ĩmo butirũ ⁊ mel:⁊ alia multa hñt vtutẽ faciẽdi nasci dẽtes ifantiũ:⁊ qñ cerebꝫ lepozis comedit cõfert epilẽticis:⁊ qñ assat ⁊ comedit cerebrũ eiꝰ ꝓfert tremozi q accidit post egritudinẽ:⁊ comburit caput eiꝰ:⁊ ꝓficit cũ adipe vrsi curat allopitiã:ſz cerebꝫ galline strigit sanguinẽ miringaꝫ cerebzi:⁊ cerebꝫ anatis ẽ ꝙueniẽs apatib⁹ q̃ fiũt ĩ ano:⁊ cerebza oĩum aĩaliũ valẽt ꝗ sumentes venenũ de cerebzo in via cibi.l.latamie.

Duniablos.Dunilabos.idest barba siluana.

Dunios est serpens quidam qui habitat ln litys.

Duragi.Durungi quid est.l.dozonigi.varonig.

Duragi aculem.idest auis quedam sic vocata.

Duram. Duraz.ara.i.turtur auis.duragi.yeman.

Durusataris.i.res q̃ voluit sup arbozẽ antiquã q̃ fert glãdes:⁊ vocat ara.albarub:⁊ sirice vua demonis:⁊ est lanugo q̃ pẽdet:⁊ iuoluit ĩ magnis arbozib⁹ sicut vna.

Dusafolon.i.ceterac. Dusatan.i.vsnee.

Dusaruz.Dausir.Steph. Duspactũ.Duspectuz.i. nocens digestioni. idest auena.

Litterã hñt greci vt nos q̃ semper breuis est:⁊ cũ hoc habent diphtongũ:que ex cõpositione a.⁊ i.fit:quã e.semp sonare faciunt:habent etiã litterã dictam eta.⁊ e.longuz dicit.vezꝫ moderni greci ipsam nunq̃ nisi i.sonare faciunt.Arabes vo be hñt cuz aspiratione proferentes in imo pectoze:q̃tus vt dcm est supza eozꝫ a.aliqñ sonũ lre e.sine aspiratione recipit.

E ace.i.thimum.

E arsen.i.cinamomũ. ¶Lapi. CCXXVI.

Easuch. ara.gre.babozafa.lati.vero cuscuta. SERAPION.lib.aggre.caꝰ.Easuch.ẽ res que adheret herbis inuoluens eas sicut fila:sed in summitatibus habet fructũ subtilẽ:⁊ ipsa crescit in arbozib⁹:⁊ in summitate eius inuoluit simul.Reperit de ipa multum in vineis:⁊ destruit multũ herbas:⁊ multi vtuntur ad curationẽ tussis:⁊ in ipsa est amaritudo:⁊ ponitur in vinum ⁊ fortificat ipm:⁊ iebziat.Et idem auct.Aben Mesuay.est herba que reperit intra linum:⁊ suspenditur ei. in cuiꝰ sapoze est amaritudo ⁊ ponticitas plus amaritudine.Et virtus eius est ca.in pmo.sic.in secũdo.Et idẽ auc. Mesarugie est fri.⁊ bu.Et idem auc. Alabati est composita contrarys virtutibus:⁊ est in ea amaritudo ⁊ stipticitas.⁊ est ca.in primo.sic.in secundo.Et idem auc. Saboz Eben.Eiꝰ calitas aut friditas est fm ꝓplonẽ arbozis cui adheret:qñ fit calꝛa p adherentiã calẽ arbozis:⁊ est fri.p adherentiã fri. POSSE.SERAP.auc. Hal.Abstergit fortificat ⁊ apit opilatões epis ⁊ renũ ⁊ fellis:⁊ mundificat venas subtiles ⁊ grossas ab hũozib⁹ grossis ⁊ colericis ⁊ fortificat stõm ⁊ epar:⁊ cõfert bicteritie facte ab opilatione epatis ⁊ febzi:⁊ ꝓprie febzi infantium: ⁊ purgat colerã.Et idem auc.mesarugie ꝓfert bicteritie ⁊ opilationi epatis ⁊ splenis.Et idem auc.Alabati. confert stõ ⁊ epati ⁊ eozum opilationibus:⁊ expellit superfluitates neruozũ ⁊ venarum:⁊ mollit ventrem:⁊ cõfert febzibus: ⁊ ꝓprietate eiꝰ est expellere supfluitates antiq̃s a venis.Et idez auct.Saboz Eben.ẽ bona stõ:⁊ maxime qñ miscet cũ ea anisum ⁊ semina similia. ¶Lap. CCXXVII.

Ebanus. lati.ara.abnus.ebus.vel ebirus.gre.ebenum. SERAPION.lib.aggre.capitulo Ebus.auc.Diasco. Eius sunt due species .s. absi ⁊ inda. Et absi est lignũ nigrum non habens lineationes:ſz in soliditate ⁊ subtilitate sua est similis cornu quando frangitur habet fractiones suas duras solidas mozdicat linguã ⁊ est stiptici sapozis:⁊ quando ponitur super prunas pfert odozem bonum:in indo vero sunt lineationes albe:⁊ est coloris subruffi.⁊ omnes eius species quando frangunt sunt dure in fractura. DIASCORIDES.capitulo de Ebano fm translationem nostram.lignuz est:quod de ethiopia venit colozem vnum habens duplicatum tactu lene ⁊ durum ⁊ gustu stipticuz ⁊ mozdax ⁊ carbonib⁹ impositum citius inserpit ignem in cotizulla confricatuz ostendit ruffum colozem.Est alterum de india vario coloze:sed melius est supradictum.multiligna assamina:et atantica vendunt que similia sunt ebano: sed inde agnoscitur quia mollia sunt ⁊ non grauia:⁊ cum fracte fuerint hastule eozum subruffi colozis apparent:non odozez nec gustum talez habẽt.Est autem optimũ quod est nigrum ⁊ equalr lenevires habens in gustu acres:⁊ aliqualr substipticas:vnde in collirys miscet. POSSE.GALIE. 6.simpl.pharma.capi.de ebano. virtus eius est abstersiua calefactiua.vnde istud lignum est ex rebus que si confricentur cum aqua resoluitur in succum:sicut quidaz lapides:⁊ substantia eius est subtilis:⁊ calefacit ⁊ abstergit ⁊ aufert:quod est cozam pupilla impediens visum:⁊ ipm ingreditur in medicinis oculozum conferentibus vlceribus antiquis eozum:⁊ humozibus fluentibus ad eos antiquo cursu. DIASCORIDES.Ebanus vlceribus oculozum vtilitatem facit:virtus est ei etiam purgatoria ⁊ ideo caligines oculozum ⁊ reumatismum detergit ac prohibet.multi totilas medicinales ex eo faciunt.Aliqui vero trituram ⁊ rasuram eius ⁊ limaturam infundunt in

vino die ac nocte ⁊ post terunt.facientes colliria.Aly pro vino aquam mittunt.comburitur etiam in cacabo crudo bene minuto quãdiu cinerem faciat:⁊ lauat vt mollibdo qui puluis facit ad siccitatem oculozum. (dix.

E bebel.i.semen iuniperi.

E bel.i.sauina. (lyabas.

E benars.i.camelus Da/

E bereni idest granuz ben Daliabas.

E bulus quid est.l.kamea/ ctis.i.infima actis.

E bur est dens elefantis.⁊ inde eburneus aptuz est medicinis in multis confectionib⁹ ingrediens.⁊ ara.vocat aagi.sicut iuenies in.l.bafir haagi.

E buxmeum.i.oleastrum.

E calcidos est nomen mensis octobzis.hoc vocabulũ.ponit Aui.4.caꝰ cañ.caꝰ de fe.pestilẽtiali.gre.est fuligo pẽdẽs trabibus ⁊ parietib⁹ ex fumo facta.

E chalodes.i.fumosum.

E charbed.i.scarabeꝰ qui inenit iter pãnos ⁊ inter libzos.Platearius.

E chatrion iterpretat.ioo. habens potestates.

E cheon vocat medicamẽ ad visuz qõ fit ex cinere vipere ⁊ melle.

E bidua grece offis idest vipera serpens.

E chidrus est serpẽs in aq̃ degens.Plinius lib.32. cap.4.in fi.Enydris.

E chinos.i.eritiꝰ aut terrenus aut marinus ꝑ quo .l.Jriccius.

E chinus.i.lentiscus.⁊ echinus dicit a plinio vocari piscis(lib.9.capi.25.⁊ liꝰ .32.cap.pmo)qdã q cuz naui adheserit ipaz imobile reddit:cuius formã fm diuersas opiniones adducit:sed nõ ẽ eritius. Echinꝰ silr fm libzuz antiquuz de sim. medicina dr spia alba.⁊ puto sic dici:eo ꝙ capitelluz hz sile echino marino. Diasco. Pli.liꝰ23.ca.8.Erineon.

E chis hᵉ pseudo anchusa dr lanuginosioz q̃ ancusa ⁊ minꝰ pinguis dẽsiozibus folys ⁊ largiozib⁹ ⁊ tenuiozib⁹.radix in oleuz missa nõ fundit rubore ex ꝗ ab ancusa discernit.Pli.li.22.caꝰ.20.i fi.

E choen idest alba.

E cbus.i.merulus.

E cindebel.i.ameos.

E ciosactis.i.ebulus.

E cipi radix.i.marruby ra/

E ckutubue ẽ bestiola existẽs ĩ supficie aque q̃ supcã mouet diuersis motibus sine ozdine ⁊ q̃cũq̃ boza aliqd accidit ei fugit ex eo qõ ipsi accidit: deinde appet.⁊ dr aliter bestiola nõ gescens.⁊ dr esse vulpis ab amatu. veruz tm magis similia nro loco sunt duo pus dicta.

E clie idest apoplexia.

E colpitare ẽ medicamẽ ĩ matricẽ mittere. (tis.

E copa ẽ pua solo ossiscapi

E cozascen.i.vitis alba.

E cotaconis.i.stuppe.

E ctaces. PLINIVS berba est q̃ ĩ sicilia tm nascitur.lib.21.capl'o.16.in medio:quã ignozo.

E ctelice melic.i. cozõa re/

E ctebo.i.scibere. (gia.

E ctica febzis vel ab ectismos qõ est ꝓsuetudo vel ab ckteko qõ est tabefactus:ſz potius pmuz credo:qz tabes ẽ marasmus ⁊ est ectica confirmata.

E ctropion grece demostenes ẽ ingt reflexꝰ iferioris palpebze ad exteriora ꝓpendens nec oculũ solido velamine tegens. Cornelius celsus.

E cus idest aquila.

E da lignũ ẽ aptũ ad icidẽ

E degarad.i.rosa. (dũ.

E demul.i.feniculus.

E dera dr:qm libenter a capzis edit.⁊ iõ ſz Diaſ.sũt ali ciseos kisos grece Asfam.ara.thalibech.Pli. liꝰ 16.caꝰ 35.q̃ eaꝫ spẽs q̃ nõ hñt cũ ea silitudinez: nisi qz dñr edere:qz libẽter hyrci capzarum eas edũt sicut est barba hyrcina.⁊ rosa canina.vt apparet in.l.cissos.

E diantos idest viola.

E dinozda.i.intuba.

E dinus britanus idest gagatis lapis.

E diosmõ.Ediosmũ.Ediosmus.i.mẽta.Ediosimõ. Ediosmos.Diasco. Ste. Jdiosmõ liꝰ de doc. gre.

E dipnea.i.spinacea. (rẽ.

E dipnoa.gre.spirãtia odo/

E disemelic.i.cozõa regia.

E diste.i.apoplexia.

E don.i.philomena auis.

E donca idest almea.

E dozatia idest cicozea.

E dra.i.fortis solo capitis:

E drason.i.anacardus.

E ducien.i.marrubium.

E dudinũ.i.vipza serpens.

E dulcus.i.merulus auis.

E ensentiũ.i.semẽ oleastri.

E erbathen.i.elleboꝛus.

E erabzon.i.mentastrum.

E ffebeuros.i.hñs septẽ costas.⁊ ẽ plãtago:qm ĩ folys suis sunt septẽ coste.

E fedra ab alys marbasis vocata nascit ventoso fere tractu scandens arborẽ ⁊ ex ramis ꝓpẽdẽs folio nullo cyrris nũerosa q sunt vt iunci geniculati radice pallida ⁊c. Plinius lib.26.capi.7.circa mediũ ephedra.

E feltida.i.crusta. Halie.3ꝰ memiri.capl'o tertio.

E ffelide vel effelide varilẽticule.Semiõ.i. macule q̃ fiũt in vultibus mulieruz ex sole vl aborsu. DIASCORI.caꝰ de lotbos.⁊ cap.de amigdalis.⁊ ca.de ficubꝰ.Lassiꝰ felix.Cornelius celsus.

¶Lap. CCXXVIII.

Effemereon est apud Diaſ.ca.effemeron.quẽ multi yrim agrestẽ vocãt.folia ⁊ bastã silia lilio hz:ſz tenera ⁊ flozes albos ⁊ minozes ⁊ semẽ molle.radix ẽ ei grossa vt digitus.virtus est illi stiptica ⁊ odozis boni.nascitur locis vmbzosis ⁊ in siluis.

POSSE.DIASCORI.Radix eiꝰ decocta ĩ oze retẽta doloze dẽtiũ mitigat.folia vo eiꝰ in vino decocta ⁊ cataplasmatib⁹ imposita tumozes ⁊ duricies spargunt.

E ffemon est apud Diasco. gdã bulbꝰ quẽ vocat colticon vl celtico ⁊ est spẽs hermodactili venenosa.

E ffialte effialtes.Paulus idest incubus.

E ffidabegi qd est.l. cardabem.Alisfedebeg.

E ffilis. PAVLVS caꝰ de maculis faciei est nomen vnius ipsaꝫ. Halie. lib. de facile acgsibilibꝰ.

E ffimera febzis q̃ a Ha. in epla ad glauconẽ expõitur simplex vnius diei.s. naz effimeris gre. vnius diei opatio ẽ qõ dianũ vl diurnũ dicere possumꝰ. vt effimerõ cibus vnius diei vl aliõ tale dianũ.s. vniꝰ diei.vñ effimerides vocãt ãnalia q̃ dicti scribunt.i. acta cuiusq diei affimerios vo quottidianus dr.⁊ hec oia ab imera quod est dies veniũt.

E ffisim.i. explanatio.Hal. tertio interioꝫ.cap.10.

E ffiozõnes sunt macule q̃ oziunt in supficie cozpis Hal.li.de facile acgsibilibus.cap.5.⁊.5. memiri capitulo tertio.

E fflos.gre.zirbꝰ.Hal.6.de ingenio.cap.4.post pnm.

E frention.i.frisille.

E gabael.i.psilium.

E gagios idest verruca.

E garion.i.cimbalaria.

E gelidã.i.tepidã.quasi nõ gelidã.Cornelius.

E gena.i.locus apud extremitatẽ oculoꝫ.

E geozesmi.Eggi.i.acozus.

E ggi.Oggi.ara.acozus.

E gikeras.i.capriczonu.

E gilo.i.populus arboz.

E gilopa ẽ apa iter magnũ ãgulũ oclĩ ⁊ nasũ.s.fistula q̃ ãñq̃ disrũpat antilops vocat.Ha.li.ỏ facile acgsibilibꝰ:ſz ỏmostenes ãtilops igt ẽ egilops .s. collectio circa anglm maiozẽ oclĩ.quẽ si pp bumozez tenuerit clausum ꝓpo noie ãtinops a pluribus vocat.si autẽ inflatiõe euacuata digitis impressa puo recedẽs reuertit egilops a plĩb⁹ appellat:ſz antinops a vicinitate oclĩ nomẽ accepit egilops vo a silitudie capraꝫ q̃ ſz ãgulos oclozꝫ nãles videt bre iflatões

¶Lap. CCXXIX.

Egilops. gre.vl egilopa.ara.deusir qusir vl dausir vl dolara.lat.vo auena.ỏ q̃ Diaſ.duo fac ca.vnũ qõ icipit. Egilops herba igt est q̃ folia silia hz triticeis folys:ſz mollia.⁊ supiꝰ capitellũ ẽ. semis eiꝰ grana sũt obzuffa duo vl tria tunicis vestita.flos ẽ ei sic capitellus albꝰ q cũ farĩa mixtꝰ oẽs tumozes curat ⁊ egilopas ⁊ ob hoc nomẽ accepit.Aliud caplm icipit.Auena sine vt greci dicunt egilops tẽ,⁊ idẽ dicũt ambo illa capla,erroꝛ

fuit trãslatozis. PLINIVS cap.de auena siue vt greci egilops.herba ē q̃ crescit in segetib⁹ cũ folys tritico simi/ lib⁹ simplicib⁹ qdē:sz irsutis cũ tenui calamo bñti i sum/ mitate trib⁹ tegminib⁹ ambitũ ex qbus ariste siles capil lis extãt. SERAPION li.aggre.ca⁹ qusir.auc.Diasco. Qusir siue dausir vel dolara.i.auena ē herba cuius folia sũt silia folys frumti: nisi qz sē mollioza z i sumitate cala mi ei⁹ est semē duab⁹ vel trib⁹ tunicis vestitũ a qb⁹ exe ũt ariste similes capillis i subtilitate. POSSE.GALIE. 6⁹ sim.phar.cap.de egilops.Sapoz eius est acutus paꝫ z acris z virt⁹ ē diafozetica sic q resoluit apata dura. z con fert fistulis q̃ fiũt iuxta oclm q̃ egilope vocanē. Et qñ fit cũ ea emplm cũ farīa curat scabiē z resoluit apata dura. est ãt vtrũq; stipticitatē bñs.vt z diarys q̃ fm vētrē ꝛfe/ rat.Et idē li⁹ pmo de cibis.ca⁹de auena.est cib⁹ subiuga/ liũ nõ boiuz:nisi fozte alicubi famescētes extreme cogã/ tur ex B semie panē facere.Extra famē aũt p aquã elixũ comedir cũ vino dulci aut melle ꝛsilr tyfe. caliditate ãt sufficiēte pticipat ꝛsilr illi:q̃uis nõ silr illi duꝫ exñs:pp qõ alimētũ minus exhibet corpi. Et alr aũt indelectabi/ lis est facr⁹ ex ipso panis:nõ tñ retētiu⁹ vētris aut puoca tiuus vt prius: sed in medio secũdum hoc ordinatus est. SERAPION.Mollit duricies.z iõ ad egilopas fari/ na eius cataplasmatibus adhibita z cõmixta cõgrue fac. Itē eius succus seruatus admixtus farine sextary in pa/ niculos redigir:z itez resoluir aqua in succi qualitatem: qñ vsus eius est necessarius: vires aũt bz leuiter z effica citer relaxantes z ad oēs tumozes facientes.

E gineus.i.caprificus.
E gios.i.fimus caprinus.
E glianchis idest augmen/ tatio anguli oculi.
E goceron.fm Diasco. vo/ cant quidã farinã fenu/ greci capitlo de fenugre co. Et egoceron est spēs trifolij quod vocar trifo lium egoceron. vt appa/ ret in.l.bandachucha.
E gregozsis grece.i.vigilia.
E gritudo diuretica est opi lãs vias epatis z vrine. vnde diureticuz.i.diu in renibus retentum. hoc vocabuluz ponitur in. l. basabel derire.
E gritudo in qua eleuatur cutis idest lepza.
E gritudo mirachia.i.ypo/ cundry.
E gron est fauus z accedit in cute capitis.
E gufarion.i.fragraria.
E gurio est spēs citrulli.ha/ bens fozmam longam.
E guseif.i.mellilotum.
E habzia idest almea.
E hafilos.i.millefolium.
E hasuc quid est.l. Hasuch.
E hua.i.trifolium. (stre.
E hualidos.i. semen gene/
E huarida.i.paucedanum.
E ilbaugue idest cardamo mum minus.
E imis idest vinum.
E infestidos.i. ypogstidos. cti vna nocte sunt dimit tendi z alia die cribrum super vas ponere in quo cucumeres supradictos pones singulos acu pon/ gens z panno pressi exuc cantur. z expressi in alio vase mittēdi sunt. z hũc vocamus elacteriuz vir/ tutes cui⁹ quere i.l.refo.
E ladin rodinum. i. oleum roseum.
E lafion idest ceruaria. z ē elafos boscos. (uus.
E lafos.Elaphos gre.i.cer
E lafos vel elafon boscos est herba quam Diasco. vocat ceruariam vel cer uicellum. Et Halie.sexto simpli.phar.capitulo ela fos boscos cali. z subti/ lium partiũ est virtutis. z ideo etiã exicatiuũ. se/ cundũ secundã abstãtiã .l.Eleboscos. ꝓlinius li/ bro.zz.capitulo.zz.
E lamep idest vua.
E langeranda.i.terestria.
E lapmum.i. crisantinum.
E larna idest granum.
E lasac idest armoniacum.
E latiũ.Diasco. sic vocat se men quoddã qõ circa ar bozez palmaꝫ nascir ali bi eleterium repitur.

¶Cap. CCXXXX.

Elatinus. DIASCORI. cap⁹ elatinus bz fo/ lia rotũda z aspa bastas tenues similia elixine:sz minoza rotunda z aspa bastas tenues duobus palmis lõgas qnq; aut sex ex vna radice bñs folia plana gustu stiptica nascir locis cult⁹z in agris. PLINIVS li: .z7.ca⁹.9.Elatin ramulos bz gnq; aut sex tenues z oblon/ gos folia q̃si pilosa z stiptica. GALIENVS.6.simpli. pharmaco.Elatin mediocriter est frigidatiua z stiptica. POSSE.DIASCORI.folia eius in cataplasmatib⁹ adhibita polenta reuma oculozum z tumozē phibet.Eli/ xatura eius bibita dissintericus mirifice medicatur. PLINIVS.folia eius in fomẽto lachrymas stringũt. Elatis. ALEXAN.ca⁹de palesi.z agiro z elatis acopũ .i.mitigamẽtuz exagyro mixtũ.i. confozatiuo z elatis.i. stipticis ifrigidatiuis cũ tẽperamento.
E lbair idest oua.
E lbelum elbeolum.i. buti rum. Haliabas.
E lbeub idest mercurialis. z aliq dicunt q est spēs baucie agrestis fetentis de qua fit galbanum.
E lbue beilbãe exposita ab Aui.q est iuzbue: sed in ara.est scripturz chibaue. z ipm est albaue. z ē spe/ cies cardamomi.dicit.n. ibi q ē subtilioz q̃ cacu/ la qõ est cardamomuz:z sic elbue est species car/ damomi subtilioz carda momo vsuali.
E lcalimbat terbentina.
E lchai idest satirion.
E lcheil ē locus vbi ceruix dozso coniungitur.
E lchidme idest paritaria.
E lchil idest mellilotum.
E lcuzegi. Alcuzez ara. est tetanus.
E lchuchogi idest cum ali/ quis cap̃ impetuose ver/ tit retro vel añ cum log/ tur z mouet ipm aut fa/ cit crepitum oze quando loquir:z pferr verbum z nescit quid dicat:vl cũ loquir sonuz facit vt nõ recordeē vel aliquid fa/ cit q̃ extraneũ videē.l.
E lezuzi. Elcismatos vel el cisma gre. PAVLVS cap.de ruptura inguinũ. inueni in antiquissimo li bro alkimie ō greco trãs lato tractura auriq̃ gre. elicisma dicitur. Itez in eodem libro alibi elicis/ matis.i. mollibdie. z qd est molibdia.l.in proprio .l. Itē in antiqs sinõimis inueni elicisma.i.plũbuz vstũ. PAVLVS.ca⁹ de scozia. Scozia argẽti vocant greci elicisma. ꝓlinius lib. 33.cap.6.
E lcon idest oleum.
E lcos idest vlcus.
E lcospalatũ.i. oleũ vetus.
E ldidelmelie.i.cozõa regl
E lea gre.i. olina eleõ olim.
E leas dracin idest gummi oliue.Eleas darchi idez. Halie.ad patern.
E lebozites.i.centũnerria.
E lebozitis idest cẽtaurea minoz.
E lebozus qd ē.l.Ellebor⁹.
E lebe idest fenugreci

¶Cap. CCXXXXI.

Eleboscos .i. elafon ceruicellum z ceruaria. DIASCORI.cap.eleboscos her ba est quã aly alafion dicũt: latini vero ceruicelluz.i.cer nariã.virgã bz feniculo similē que virga nodis est plena. folia eius duob⁹ digitis sunt lata z oblonga sicut terebin thi aspa z fragilia virga ei⁹ ex se multos emittit ramulos in quib⁹ capitella sunt aneto silia.radix est illi duobus di gitis lõga z lata z alba z odozata apta escis. virga p̃dicta a multis comedir. POSSE.DIASCORI.hanc her bam cũ cerui comederint cozna deponere dñr. quare z ipsa cozna venenis occurrũt.semē eius cuz vino bibitũ serpentum vexationes curat.
E lectuarium idest mollis sozbitio.
E lecozuz idest lapis lincis.Diascozides.
E lecenium idest lilium.

¶Cap. CCXXXXII.

Electrum succinũ.kekabze.kakabze.ara.gre.ga gates.lat.vero karabe. Et est gummi arbozis vt gẽma.vñ anuli fiunt.vñ electrũ z succinuz ka/ rabe sub codē ponunē:qz electrũ est karabe z succinũ est karabe.vñ habemus ab Alexãdro ca.de dissinteria troci scos dialectrũ. Itē Seruꝰ sup bucolicon virgilij in eglo/ ga pastozis dicit q electrum est.post succinũ. Itē Lassius felix tractatu de trociscis dicit. Trociscos de succino z ē electruz z describit trociscos de karabe. Est aũt gũmi ar/ bozis dicte a Diasc.agiros z est spēs populi arbozis. vt pz in illo ca.agiros.verum illud facit cap.de populo diuerse spēi ab illo sicut ēt Auicen.vt infra in alia lra saf.patebit: duo facit capitula de baur qõ idē est qõ agiros: sed i ara. est baur. que capitula idē sunt cum bis Diasco.quod aũt Diasco.dixit agiros Aui.dicit achirosa cozrupte vel achi/ ros vt in arabico:z dicit q est baur romanũ.in alio autez ca.dicit q gummi illius arbozis q̃ dr baur romanum dr karabe. DIASCORIDES cap. de agiros circa finē. aliqui perbibent huius arbozis lachrymuz in rodanum. distillatum z coagulatum succinum facere idest karabe. OVIDIVS tñ lib. scõo metamozphoseos in eridanũ electrꝫ ex populis manare dixit.Sed ꝓlinius lib.37.ca⁹ scõ.z 3⁹ in pncipio post longã improbationē fabularum Oui.z aliozꝫ. Certũ ē enī electrũ gigni in īsulis septẽtriõa libus oceani z a germãis appellari glessuz z c̃. Arboz bui⁹ gummi qõ est karabe gre. vocar agiros:z est populi spēs p Diasco.ara.vero fm Serap.vocar laurcuma. fm Aui. vocar baur romanũ vel bauruz.lat.qõ fm Arabes sonat baur. AVICENNA lib.secundo de eo duo facit capi tula. vnũ de baur cui consonat caplm de populo arboze. aliud de baur romano:cui consonat caplm de agiros:sed in ara.est achiros.qõ ēt exponit Diasco.q est populus ar boz.z Auicē.dicit q est Achirosa volens dicere agiros:cu ius gũmi est karabe.z Diasco.dicit q ex arboze succinuz nascir fm quosdã z in rodanũ distillat.z ipm est electruz vt oñsum est.s̃.in electro z in karabe.Due ergo videntur esse species bui⁹ arbozis vna cali.complexionis alia frigi. sicut per vtrunq; textũ colligir q̃ꝫ apud Diascozi.caplo de agiros sit permixtũ cuz alio ca.cuius erroz vel a trans latoze vel a scriptoze pcessisse pbibeē per testimonium Serap.ex dicto Diasco.in vtroq; ca. Aliud pterea ca. fa/ cit Auicē.de hac eadē qõ incipit nuꝫ romana dr acrufex. .s.in arabico z est achiros z c̃. Ibidem sicut de baur.roma no.z erroz ꝓtingit ob similitudinē lrarum huius nominis baur.io.z leuz.io.qz nõ differunt nisi in pũctis. Itē erroz fuit z ab eodē taz in ca.de karabe vbi dicit: qz est gummi arbozis dicte nuꝫ romana z dicit esse baur. Itez erroz in/ uenitur in quibusdaz sinonimis agiros inquit esse leum romi:idest nuꝫ gallica:vbi erat ieum debuit esse baur. DIASCORIDES capi.ō agiros.i.pplus arboz quã aly ieum dicunt calefacit fortiter humectat aũt medio/ criter z leptomeris est. GALIENVS.6.simp.phar.ca pitulo de populo. argira siue populi flozes ca. sunt virtu/ te ex tertia abstãtia a tẽperatis. in ea vero que exiccãdo z humectando differentia bzeui ab eucratis z medys ac/ cesserunt versus siccius.est aũt subtiliuz partium magis q̃ grossaruz:sed z frondes eius similes sunt flozibus:nisi quia p omnia debiliozes z minus efficaces:z resina eius eiusdē virtutis est cum flozibus.z adhuc calidioz.Semi/ nũ vero subtiliũ partiũ magis nec nõ desiccatiuũ magis q̃ resina ē flozes nõ valde nota aliq̃ calm. SERAP. li⁹.aggrega.caplo baur.romi. GALIENVS.6.simpl. pharm.haurcuma vl baur.romi.i.arboz karabe. comple/ xio eius est composita ex substãtia aquea tepida z terrea subtili.z propter hoc accidit q substantia eius est compo sita z in rosis huius arbozis est subtilitas plusquã grossi/ ties.Et virtus eius est calida in tertio: sed desiccatio z hu mectatio non sunt in ea multuz.verum declinat ad sicci/ tatem paululum:sed gũmi eius est karabe virtus ei⁹ est si milis flozi eius:nisi quia est calidioz parũ semen eius seu fructus est subtiliozis substantie q̃ gummi z maiozis de/ siccationis z est hoc plus q̃ flos eius:nisi quia nõ est mul/ te caliditatis:sed flozis virtus est sicut rose eius:nisi quia operatio eius est debilioz operatione ipsius. z dicitur q gumma haur que nascir iuxta fluuiũ nili congelatur ibi z est illud qõ dicir alaptõ.z quidã nominãt ipm arsopodõ z est karabe.z hoc gũmi qñ frangir ꝓcedit ex eo odoz bo nus:z coloz ei⁹ est sicut coloz auri. AVICENNA lib⁹ de virib⁹ cozdis:karabe ca.est in pmo sic.in z⁹ alig volũt q sit fri. PAVLVS karabe est gũmi arbozis haur ro mi:z calefacit caliditate tempata cum pauca friditate.
BVLCASIN eben aben azarin lib.q dr fruitoz.kara be sic assar z comburir. z opz q frãgas karabe in fractu ris paruis z assa vna vice vel duabus z serua. sed combu stio eius ē in hũc modũ.Accipe ollã fictilē z pone karabe intus z claude os ei⁹ cũ luto z pone in igne vna nocte:de/ inde extrahe z tere z vtere. POSSE.DIASCORI. Lozy eius.z.i. bibita sciaticis medetur strãgurys subue/ nir multi dicũt q bibita cũ vrina burdonis generare nõ pmittit.folia eius bibita post purgationez menstruozꝫ si/ mili mõ cõceptũ minime admittit. Itē succus foliozꝫ ei⁹ dolozi auriũ subuenit.succus seminis eius melle mixtus caligines oculozꝫ detergit. Itē folia eius cum aceto vt ca taplasma adhibita podagricis medẽtur.resina vero eius malagmatibus necessarie miscer. Semen eius cũ aceto bibitũ epilẽticos curat.gũmi eius quod dicir karabe tri/ tum z bibitũ solones ventris ꝓstringit:z stomacũ reficit: z fluozẽ sanguinis reprimit. AVICENNA.habz pro prietatẽ ꝓfortandi coz z letificãdi z repellẽdi cardiacã z fortificãdi spũs. SERAPIO.cap.karabe.Karabe su mir in potu z prohibet cursuz humiditatũ ad stõm:z ab/ stringit ventrem z stomacũ:z confortat eum:z abscindit fluxũ sanguinis.z quãdo cozteꝫ huius arbozis inciditur minutiz z seminar in letamie oziunē ibi toto ãno fũgi ad comedendũ. PAVLVS karabe ē gũmi arbozis haur romi qõ quãdo bibitur retinet fluxum ventris z stoma/ ci z sanguinem vndecũq; fluat.z putãt quidam q sit san/ daraca z dicunt q karabe sodoma huius est gummi z est gũmi funeris:eo q latini ponebant eũ super cozpoza de/ functozuz.Et idem auctozi.Albugerig.Caliditas eius est temperata cum pauca frigiditate.z habz proprietatez re tinendi sanguinem:z proprie in tenasmone.z confert car diace:z stringit ventrez.Et idem auctozi.Bedge.karabe ca.est z retinet sanguinem vndecunq; fluentem. Et idez auctozitate.Alcanzi suspenditur super apostemata.z con fert z est frigiduz. z confert cardiace.z sputo sanguinis z fluxui eius a naribus. Et alias virtutes inuenies. in.l.

lapis gagates. Electrū ēt dr̄ aur̄ cui⁹ qnta ps est argentū. Plini⁹ lib⁹ 33. ca⁹ .4. versus finem.
E lefion fm Dias. dr̄ tertia species semperuiue que ayzon dicit vel aisdon.
E lefas vel caniū est ordeū infusum. ⁊ est quidaz potus. ⁊ est animal.
E legia est spēs calami aromatici.
E legne. i. elatin vl elatin⁹.
E lelica albutimo. i. gummi terebinthi.
E letiffagus quid est lege. Elliffagus.
E leniū. Elymō ynula simphitum idest ellenium. Diascozi. batum.
E leodin rodeum. i. oleuz roseum.
E leo. i. trabo. ide catellica virt⁹. s. subtractiua. i. virtus retētiua q̄ statim sequtur post appetitiuaz: sed aliatica dicit̄ digestiua ⁊ interpretat̄ immutās. ⁊ eleo silr dr̄ oliua. vt apparet in. l. proprīa.
E leon. i. oleuz vel oleū oliuar̄. ara. zciatū zaiatuz.
E leos paleon. i. oleū ver⁹.
E leodes est species saniei sic dicta: qr similis oleo. l. hidros.
E leomeli ⁊ aumeli ē oleuz dulce spissuz valde sicut mel ⁊ extrahitur de quadam arboze. l. aumeli.
E leniabin. i. conditum.
E leni. i. tediū vl tristitia ō futuro ⁊ facit vigilare.

¶ Cap. CCXXXIII.

Elicrisi. PAVLVS. cap. de sanguine cū vrina ad coagulatum inquit sanguinem in vesica da apozima artbemisie bibere ⁊ elicrisi ⁊ conize ⁊c̄.
PLINIVS lib. zi. cap. z5. de elicrisio. Elicrisiuz alij crisantū vocant. Ramulos habz candidos. folia subalbida abzotano similia. ad solis repcussum auree lucis in ozbē veluti cozimbis dependētib⁹ qui nūq̄z marcescit. nascit̄ in fructice ⁊c̄. ⁊ inter eius virtutes iquit ad sanguinē concretum ventris ⁊ vesice assumi cum mulsa.
E lidrus. i. serpēs magnus.
E lidariuz putant q̄ sit electrum ab alys dicitur q̄ vernix que proxima habent virtutem.

¶ Cap. CCXXXIIII.

Eliffagus liliffagus grece. arabi. geliffagos. Alsamuet. Tussilago. Eliffagos. Sache. latine vo saluia. SERAPION. li⁹ aggre. cap. geliffagos. auc. Diasc. i. saluia ⁊ est arbustū lōgū bñs plures ramos ⁊ lignū eius ⁊ folia silia folys citonior̄: nisi qr sunt lōgioza ⁊ strictioza ⁊ rugosa pauca rugositate. sicut est rugositas pāni postq̄z abluitur antequā extendat̄ ⁊ reponatur ⁊ color eius declinat ad albedinem. ⁊ habet odorem bonum. ⁊ habet in summitatibus ramozum semen simile semini berbe silueſtris que dicit̄ ozmē. nascit̄ aūt in locis aspis.
DIASCORIDES. Elifagus. i. saluia frutex est oblō ga ⁊ habens multas virgas quadras ⁊ albas ⁊ folia similia malicidonys: sed oblōga minoza ⁊ aspa ⁊ albedioza ⁊ odorata subrugosa semē sup virgas est simile ozmio agresti. nascitur locis asperis. PLINIVS lib. z6. cap. 6. Elissagus berba est exalbida hasta est ei vasta ⁊ quadra folia aliquatenus aspera. potest enim acriter restringere.
GALIENVS. 6. fim. phar. cap. Elissagus ꝓ̄ o huius berbe ē ca. caliditate manifesta ⁊ sufficiēti ⁊ paz̄ stiptica.
POSSE. PLINIVS berba ipsa facit ad dissintericos ⁊ succus foliozum eius capillos generat ⁊ vrinā puocat.
SERAPION decoctio folior̄ ⁊ ramor̄ ipsius quādo bibitur prouocat vrinam ⁊ mēstrua ⁊ expellit fetū. ⁊ confert morsui venenoso strigōis marini ⁊ dēigrat capillos. ⁊ confert apostematibus: ⁊ abscindit fluxum sanguinis: ⁊ mūdificat vlcera fraudulenta: ⁊ cum decoctiōe ramulorum ⁊ folior̄ ipsius fit ablutio sedat pruritū genitalium viror̄ ⁊ mulierum. DIASCORIDES virtus eius est diuretica mēstruis imperat aborsum facit percussum strigōis marini mitigat capillos nigrescit ē ēt termātica. ⁊ sanguinē fluentē ex vulnerib⁹ stringit sordida vulnera purgat. Elixatura folior̄ ⁊ virgar̄ ipsius pruriginē naturē cōpescit est etiā virtutis redarguētis cū acrimonia. vñ ad dissinteriā atq̄z muliebrē fluxum quē greci rigeon vocant facit. succus folior̄ eius capillos denigrat ⁊ vrinam prouocat. PAVLVS vinuz decoctionis eius confert paraliticis bibitū ⁊ cataplasmatū super partem paraliticantez. Et dicunt magi de saluia q̄ ipsa putrefacta sub fimo generatur auis quedā habens caudā serpentinā ⁊ albam merule similis. de cuius cinere si ponat̄ in lampade apparet q̄ domus sit plena serpētibus.
E lifon apud Dias. est spēs quedam aconiti q̄ apud Aui. iterfector leopardi vocatur alias lupi.
E lifoziō. i. strāgulator pardi. i. aconitum. Diasco.
E liga. i. anuli vitis.
E ligma idest electruz vel inlinctum.
E lignata. Elingria sunt medicine vel potiōes calide. Theodozus capitulo de āsmate.
E lignati. i. mollis ꝓfectio.
E lili casmobozo. i. gummi zappini.
E lima. i. cozūbruz. ⁊ elima. i. panicum. Halie.
E limaticuz mel idest mel acticum. Diascozi.
E limea. Elimma ilima. i. vnguentum.
E limben idest caseus.
E lime vel elima. i. panicū.
E limos durkia. i. milium.
E limon idest enula.
E limos. Elixim. Eliximē idest eraclea.
E linx idest lumbricus.
E lios gre. sol: sed ylios profertur.
E liospagus teneritas ramor̄ sparagi q̄ in sūmitatib⁹ nascunt̄ dictus ab eleos qō ē sol: qr sicut sol mutat radios suos ita spagus teneritates suas.
E liostropos quid est lege titimallus. Elioscopos idem. Diascozides.

¶ Cap. CCXXXV.

Eliotropium yliotropiuz bebeneb elacrab. i. cataputia maior: sz k lo: qm̄ Dia. facit semotim capl̄z de eliotropia a capl̄o ō cataputia maiozi quā vocat eici. vñ eliotropia gre. est dcm̄ solis cōuersiua ab elios quod est sol ⁊ tropos ꝓuersio. hoc nomē multis plantis attributum est: eo q̄ plures flozes suos ad solem cōuertant quidā pentadactilū sic vocauerunt quidā cicozeaz ⁊ alij alias. DIASCORIDES capitulo de eliotropio duo facit capitula. de prima sic. Eliotropium maius multi scorpiozon dicūt: eo q̄ flozes similes sunt figure scorpij. folia hz ozimo similia ⁊ asperioza ⁊ nigrioza. ⁊ hastas ex vna radice qnq̄z aut sex cum ramulis q̄pluribus ī quib⁹ flozes sunt colozis albi ⁊ subpurpurei ⁊ subcirini sic̄ cauda scorpij. Aliud capl̄z de eliotropio dic̄. Eliotropium minus nascit̄ locis cultis ⁊ in pratis ⁊ simile supdicto semen rotundum hz pendens. PLINIVS. lib. zo. zz. capi. zi. ⁊ lib. zo. z. capi. 4z. ⁊ lib. zo. i8. capitulo. z7. de eliotropio. nomen accepit q̄ primo solstitio estiuo floreat vel q̄ solis motibus circumacta cōueniat. vnde a latinis solsequia vocatur. naz sole oziēte flozes suos aperit item recludit cū sol recubuerit. ipa est quā latini intubaz ac verrucariaz vocant ex eo q̄ extinguat verrucas ex aq̄ potata vl cataplasmatis vice imposita vrucas abstergit.
POSSE. DIASCORIDES huius berbe manipulus vnus elixus ⁊ bibitus flegma ⁊ colerā deponit cuz vino bibitus ictibus scorpionum occurrit. Cataplasmatib⁹ adhibitus eadem facere potest. Multi etiaz radicē eius collo suspēdunt contra vim scorpionuz. feminis eius grana quattuor cum vino bibita ante accessionez quartana rys maximum remediū est. tertianarys vero tria grana vtiliter dan̄t. folia eius cataplasmatibus adhibita tumores spargūt. mirmiceas corpozis purgāt. clauos corpozis limpidant: sicca vero folia eius imposita podagricis maximū prestant effectū. trita ⁊ matrici supposita mēstruis impant: aborsuz faciunt. Eliotropy minozis herba cū ei⁹ semine decocta ⁊ cum nitro ⁊ ysopo ⁊ cardamomo bibita rotūdos ⁊ latos lumbricos excludit. clauos imposita cuz sale tollit: maxime si fuerit elixa ⁊ imposita.
E liquisma. i. rasura nauis.
E lissagnie idest lapsana.
E lismen. Elismis. i. parietaria. Elixio. Elixiones.
E lismū. i. plumbuz vstum.
E litrodani idest rubea.
E litis. i. lepida fm Diasco. vocat̄ melior ps squameris. Elitis migaxe. i. lepida teneri eraminis. ⁊ est squama vel scozia.
E liticen virtus gre. attractiua. Ha. li⁹ de catarticl.
E liū. i. triticale. Hal. lib⁹ de facile acqsibilib⁹. ca. z8.
E lix apud Dias. vocat̄ quedā spēs bedere ca⁹ cissos que seminib⁹ caret folia bñs minuta ⁊ angulosa.
E lixatura pro sapa accipit̄ apud pauluz qm̄ sine determinatione reperit̄.
E lixfiatuz idest lenticula.
E lixio. Elixiones. vitrago. vitregena. Echine pdicalis paritaria. Elismē. Elismis idē. l. Tuderi.
E lkabuim. Elkalibac. i. gūmi albotin. ⁊ ē terbētina
E lkalibakia idest auena.
E lkamac. Elkemac idest granum.
E lkasi idest vlceratio.
E lkirika. i. radix gladioli vel gladiolus.
E lkisma. i. rasura nauis.
E lkismos grece tractio dentio belcisma.
E lkea gre. i. vlcera elkos vlcus. Elkosis vlceratio.
E lleben idest lac.
E lleborites. i. centaurea.

¶ Cap. CCXXXVI.

Elleborus. Elleborelentum. Elleborion veruca ria vel polirizon. grece. ara. cherbachen. lati. vero velatruz. SERAPION. lib. aggre. cap. cherbachen. aucto. Diasco. Due sunt eius species albus ⁊ niger: sed albus est planta: cuius folia sunt similia folys plantaginis seu folys plāte dicte bleteagrion. i. sicle agrestis: nisi qr sunt breuioza eis ⁊ declinantia ad nigredinez plus cis: ⁊ versus rubedinē aliquātulū tendentia. ⁊ habet stipitē quattuor digitor̄ longū rugosuz. ⁊ qm̄ incipit excoriari desiccat̄ ⁊ putrescit cito ⁊ apparēt circa stipitē velut capilli subnigri. hz radiculas multas subtiles egredientes ab vna radice paruas oblongas similr cepe longo. nascit̄ mōtuosis locis. ⁊ oportet q̄ fodiat̄ radix ipsius plante ⁊ reponat̄ tpe messis: ⁊ melior ad colligendū est cuius planta extendit̄ sup terrā extēsione moderata ⁊ est albus facile frāgibilis multe carnositatis nō bñs acutas summitates sicut squinantū. ⁊ qm̄ frangit̄ euolat ex eo res similis pulueri ⁊ caro ei⁹ est subtilis ⁊ nō mordicat linguam mordicatione forti: sed facit abūdare saliuā ad os. Et caueat̄ animi etate sua: qr suffocat. Et melior ex eo est ille qui deferī ex terra q̄ dr̄ Italia: sed ille qui est ex cadechia ē magnus: ⁊ est plāta similis squinānto. ⁊ est suffocās. Sed ellebo rus niger est plāta bñs folia viridia similia folys dulb. sz nigrioza: ⁊ est in eis aspitas. ⁊ hz virgā breuē et florē albū cum aliquātulo purpureitatis: et est sup ipsaz velut racemus in quo est semē simile grāo cartami qō hoies denachibor. ⁊ denoiant ipm scamonoides: eo q̄ vtātur ipso in purgatiōe vētris. et hz radiculas multas subtiles nigras egrediētes ab vna radice similes radicib⁹ cepe. et quod de ipa administrat̄ sunt ille radicule. nascit̄ in locis aspis siccis nemorosis. Et melior ex eo ē plenus nō cōsumptus nec extenuatus cui⁹ interi⁹ ē subtile acuti saporis et pungens linguā DIASCORIDES cap. de elleboro fm translationē nostram. Elleborus alb⁹ folia habet similia arnoglosse aut blete agresti: sz breuioza et nigrioza et modicū obruffa. hasta ē ei lōga duob⁹ palmis et rugosa et citius solet marcesci qm̄ siccari incipit. et sicut capilli multi ex vna radice pcedūt sicut virgule. nascit̄ locis montuosis. radix fodi tpe arearum debz. vtilis est aūt alba et tensa et fragilis et plena et iūcosa. quā cum fregeris velut fumū iactat: ⁊ albidior deintus cū gustu ca. nōvalde saliuā puocans. plus accepta hominē suffocat. meli⁹ grinaiczz et italicū. capadociū bis albi⁹ est et tenue. Elleborus niger est pollirizon aut melāpolion dr̄: qr melāpus filias suas amentes ex eodem curauit a mania. hec berba folia hz similia platano viridia: sed minoza vt affodillus: sz diuisa multis locis: sed nigrioza et aspa. virga est ei breuis et flozes albi et purpurei in semate botruoso similes ginco. hec in antigs tēporib⁹ scamonoides dicebat̄: qr multi ea vtebant̄ in purgatōibus. huius radices tenues sunt et nigre sicut cepulle quar̄ radicū maxime vsus ē nascit̄ in locis aspis et siccis et agrestibus. Eligēda vero est carne plena. que intra se hz albū colorē et gustu viscidum et calidū. talis vero in parnaso mōte nascit̄. GALIENVS 6⁰ fim. phar. capi. de elleboro. Elleborī spēs ponant̄ in 3⁰ gra. ca. et desic. Est aūt fm gustuz calidior qui niger. sub amarus aūt alb⁹. AVICENNA lib. z. cap. de elleboro. Ille qui niger est: est frusta incisa et eius acuitas fortior est acuitate albi. et illi qui ipsum colligunt preseruantur ab eius nocumēto comedendo allia ⁊ bibendo vinū. et folia quidē plāte eius sunt similia folys dulb: sed sunt vehementiozis nigredinis q̄z ipa. et habet crus breue ad purpureitatē declinās: et eius figura est sicut figura racemi. et in ipa est fructus. et habz venas subtiles nigras: ex cuiuscunq̄z quarum radice sicut duo capita ceparuz egrediūtur. et quod de eo administratur sunt vene iste et oziturin siccis locis. melior est ille qui est mediūs intervetere et nouū et grossum et extenuatum habēs colorez cinericiū et qui est velociter frangibilis: et nō ponderosus in cuius vacuitate est quoddam simile tele aranee saporem habēs acutum et mordicās linguam. Et bonum quidem qō administratur est vt assumatur lignū paruuz qō est apud radicem eius et infundatur parua aqua et excorietur. Et assumant̄ cortices illius et exiccētur in vmbra et administrētur triti et cribellati et potio eius sunt tres carmet. et melius est vt in potu det̄ cum petrosellino et dauco. et quandoq̄z dantur ex eo vsq̄z ad auī. ij. cali. est et sic. vsq̄z ad secūdū. Est solutiu⁹ subtiliatiuus ⁊ ē fortis abstersionis adeo q̄ corrodit carnem mortuam: et quando nascit̄ apud radicem vitis fit eius virtus solutiua. Et de proprietatibus quidē elleborī est q̄ ipse pmutat corpus a sua complexione. et facit quandoq̄z acquirere cōplexionem bonā iuuenilem: et multi sunt qui album elleborum sumunt ad vomēdum: et non facit vomere et non soluit: sed facit illud qō facit vomitus et solutio: et cōuenientia eius ad viros viragines mulieres et ad fortiores ⁊ adolescētes et ad eos q̄ bñt carnes teneras ī corpore: et multi

tudo sanguinis est plurima. ⁊ nõ est conueniens castratis neq; mollibus. Et ipse quidẽ est ꝓueniẽs in martio: deinde in septembrio. verumtñ opꝫ vt ante ipm p̃cedant tres dies penitus in quibus abstineatur a comestione ⁊ potatione grossoruꝫ. ⁊ vt administrentur ea q̃ gaudere faciũt. ⁊ delectari ⁊ vt euomat ⁊ eyciat post cenã duabus vicib⁹ aut tribus: deinde assumatur linitus sup morfeam ⁊c.

IO. MESVE. Ellebozus est arbor algur ⁊ sunt ei⁹ due spẽs. nã alius est alb⁹ alius est niger. Niger incolumior ẽ albo. vñ minatur alb⁹ accũtia timoris ⁊ tremoris. Niger vero acquirit ei iuuenescentiam ⁊ incolumitatẽ: ⁊ ex eo q̃ magis eligit ⁊ ꝓprie est cuius sapor est acutus mordicans gustũ. ⁊ hñs saporẽ sicut assa ꝓprie ⁊ q̃ est frangibile ⁊ mediũ inter subtile ⁊ grossum ⁊ mediũ inter recẽs ⁊ antiquũ ⁊ mediũ inter ponderosum ⁊ leue: immo plus leue q̃ põderosum. ⁊ q̃ est leue carens asperitate et melior pars ipsius plante est radix ipsius ⁊ melior pars radicis sunt fustes ipsi⁹ ⁊ melior pars eoꝝ sunt cutes ipsoruꝫ. Et melius tempus collectionis ipsorum sunt ver ⁊ estas. Albus aũt minoris est acuitatis ⁊ mordacitatis ⁊ mordacitas ei⁹ est nõ apparens subito ⁊ ẽ maioris amaritudinis q̃ niger. In alys aũt ꝓprietatib⁹ vt niger hꝫ: sed plus antigtate q̃ niger patit. Niger est ca. ⁊ sic. i. ꝫ. ⁊ est subtiliatiuus ⁊ solutiuus corrosiuus carniũ que fiunt in vlceribꝰ. ⁊ dr̃ q̃ quando nascitur apud radicẽ arboris sunt fructꝰ illius solutiui. Albus vero ca. ⁊ sic. est in medio terty. ⁊ similiter abstersiuus mordicatiuus multiplicãs vomitum ⁊ faciẽs sternutationẽ cũ fortitudine. Albus corporib⁹ nostri tẽporis molestus est: immo est eis sicut venenũ, ꝓprie prefocans. Nigri aũt vsq; ad tẽpora nr̃a virtus est tolerabilis ꝫ adhuc difficile ingt Hypo. Molestus ellebozus his quoꝝ corpora sunt sana. ars autem ⁊ sollicitudo in rectificando ⁊ impropinãdo quandoq; cum opꝫ facere ei⁹ opationẽ incolumẽ. Inquit filius zezar fit cerniabin siẽ mel ⁊ submergef in eo tepiduꝫ ⁊ subtile ⁊ ex folliculis nigri partes cõueniẽtes circiter. ꝫ. horas ⁊ extrahunt ab eo ⁊ ꝓpinatur terniabin hñs virtutẽ elebori. ⁊ cũ similiter fit de melle passula: ⁊ quandoq; submergit in iure gallina aut carniũ ⁊ fit silr. Et aliqui perforãt radicẽ raffani ⁊ intromittunt fustũ ellebori ⁊ post diẽ auferũt ⁊ ꝓpinãt raffanũ hñtem virtutẽ ellebori. Et q̃q; infunduntur in oximelle ⁊ fit similiter. Et q̃q; in vino dulci. ⁊ quandoq; in cõdito aut in alio ex syrupis aut robub. q̃q; infundũtur in iure galloꝝ ⁊ carniũ ⁊ coquunt in iure. postmoduꝫ autem kist aut ordeum: ⁊ q̃q; sorbetur ius solum per se. Daucus aũt ⁊ piper lon, anisum petroselinũ ⁊ calamentũ ysopus sicca ⁊ origanum ⁊ asce ⁊ bonificãt eius operationem. bene autem permiscetur cuꝫ epithimo polipodio ⁊ sale indo ⁊ similibus. cõforãt. n. sese. expellunt aũt virtutẽ ꝫ vtriusq; a corpore aq̃ mellis. aqua passulaꝝ. aq̃ ordei ius galloꝝ ⁊ gallinaꝝ cum oleis nucum ⁊ amigdalarum ⁊ similium. puluerem autem ellebori sumere nõ est tutũ.

POSSE. Contra vermes auriũ conficiat modicuꝫ pulueris eius cuꝫ succo persicarie ⁊ in auribus imponat: statim exeunt. puluis eius superpositus carnẽ supfluã corrodit. contra furfures capitis ⁊ pediculos buliat puluis lupinoꝝ amaroꝝ in aceto postmodum colet ⁊ colature admisceatur puluis ellebori. vngatur caput per discriminalia postmodũ laueť. Contra scabiẽ fiat puluis ex eleboro albo bene trito. ꝫ. i. ⁊ litargiro bene trito. ꝫ. ij. ⁊ oleum cõe vel nucum in patella bene coquatur ⁊ litargiꝝ bene conficiatur cũ aceto ⁊ ponatur in oleo ad vltimum puluis: ⁊ inungatur patiens in balneo. nã valet multũ contra litargiam ⁊ epilensiã. ꝓuocat sternutatio ex puluere naribus immisso vel pãno imposito ad nares. DIASCORI. Ellebozus albus flegma ⁊ omnes humores vomitu purgat collirys nobilibus miscet caliginem oculorum purgat. suppositũ aborsuꝫ facit. infantẽ in vtero occidit. sternutamẽta prouocat. polente mixtus molli sorices necat. elixus cum carnibus citius eas madidas facit. nam nisi mixtus fuerit polẽte aut sisamo aut succo ptisane aut succo tapsie aut mulse aut succo lenticule aut nisi in pane coquat dari nõ põt: q; sic ab antigs iuentũ ẽ. PHILON medicus doctissimus ⁊ pfectissimus diligentia lõga ⁊ ratione scripsit qua disciplina ellebozus det. Multi vero in succo mulse mixtũ dant: postea dãtes manducare illis q̃ hoc acceperint q̃ sunt fortissimi corpore. vñ datuꝫ disciplina superiori nullã offocationẽ facere potest. cuꝫ aceto mixtus ⁊ colliriũ factum ⁊ ano suppositũ nauseaꝫ phibꝫ. Ellebori vero nigri. radix accepta colerã ⁊ flegma p ventrem purgat. Aly scamoneaꝫ ⁊ sal miscent. ꝫ. i. multi cum iuscellis cã coquunt. multi cuꝫ lenticula. nam sic accepta ventrẽ purgat. purgatio illa melãcolicis epiletis arceticis ⁊ paliticis medicat. supposita menstruis impat. aborsum facit: fistulas purgat imposita. ⁊ post triduũ tollatur surdis aurib⁹ imposita reddit auditu. ꝫ. post biduũ aut triduũ eiecta scabiẽ purgat mixta libanotidi cere ⁊ pici liquide ⁊ oleo citrino aceto addito sola vt cataplasma imposita maculas oẽs corporis tollet. lepras oẽs ⁊ ernasq; limpidat. scabies curat ĩ aceto cocta. ⁊ gargarismo accepta seu adhibita doloreꝫ dentiũ mitigat. miscetur ⁊ stipticis medicaminibus. mixta vino. ⁊ polline ordei ⁊ vt cataplasma adhibita hidropicis prestat effectũ. ⁊ si lino fuerit inserta ⁊ vino mersa vinũ catarticuꝫ reddet. aqua in qua fusa fuerit si domui aspergat muscas ⁊ pulices necat. hoc cuꝫ foditur celeriter fodi oportet: q; tarditate fodiẽtis visuꝫ ebetat aut dolorem capitis commouet. nam plurimi fossores eius alleo sumpto ⁊ vino potato secure fodiebant.

GALIENVS. Ellebozus vterq; tã albus q̃ niger abstersiue silr ⁊ ca. virtutis sunt. quare ⁊ morfeis ⁊ empetiginib⁹ ⁊ scabiebus ⁊ lepris conueniunt: quin etiam fistulas mordificãt duab⁹ aut tribus dicb⁹: sed dentiũ doloribus cũ aceto ꝓferũt. SERAPION. aucto. Hal. virtus eoꝝ est q̃ abstergit ⁊ ꝓfert scabiei ẽpetigini morfee ⁊ egritudini cũ qua eleuat cutis. Et q̃ñ ponit ellebozus niger in fistula dura aufert duriciẽ illã in duob⁹ diebus aut trib⁹. Et q̃ñ fit cuꝫ eo collutio oris cũ aceto confert dolori dentiũ. ⁊ occidũt columbos q̃do intus fundunt fabe aut frumentũ in aqua in qua infusus est ⁊ ꝓpinatur eis in cibo.

HYPO. Ellebozus niger euacuat melãcholiam p secessuꝫ ⁊ per vomitũ. AVICENNA. Confert linitus sup morfeam cũ aceto. ⁊ similiter super loca in quib⁹ sunt sordes. ⁊ similiter super albã morfeã et eradicat verucas et euacuatio q̃ fit cũ eo confert albaras. et similiter alb⁹. et linitur niger et alb⁹ cũ lacte sup scabiẽ et empetiginẽ cũ aceto. et ad excoriatões linitus valꝫ. et fit cũ eo euacuatio et ad fistulas duras. ⁊ ꝓfert duriciei eaꝝ. fiunt ex ea sicut licinia et ĩmittunt eis. eradicãt corpora eaꝝ et ꝓfert palisi et doloribus iuncturaꝝ: et euacuatio facta per ipm ẽ medicamẽ eoꝝ olum forte. et quãdo decoquit cum aceto et distillat in aurẽ sedat sonitũ. Et q̃ñ os colluit ex illo aceto sedat dolorẽ dentiuꝫ: et q̃ñ distillatur decoctio eius in aurẽ debilis auditus cõforãt ipm et confert melancolie q̃ est cum aliqs solus aliena loquit. et emigranee antique et egritudinib⁹ capitis epilie et melie. et cõforãt visum quãdo ponit in alcobol. Et soluẽdo educit ex toto corpore absq; horribilitate et exhibit flegma coleramq; et extrahit oẽm superfluitatem admixtã sanguini ita q̃ ab extremitatibus corporis. et oportet q̃ fiat velocis solonis cuꝫ scamonea et misceantur ei petroselinuꝫ et daucus. et q̃ñ dat in potu hoc modo infundit in oximelle aut vino dulci: ⁊ dimittit in ipo aliquo spacio: deinde coquit vinuꝫ illud cũ lentibus aut cũ ordeo aut gallina ⁊ ad sorbẽdũ datur ius eius. Et q̃q; admiscetur duob⁹ aureis de eo q̃titas triũ anolosat de scamonea. Et q̃q; decoquit cũ lentibus et quidẽ dcñ est in tabulis ꝓprietatũ de regimie ei⁹ q̃ ops fieri in hoc loco etiã. Et ipse ꝓfert valde apatibus intestinoꝝ ⁊ vesice ⁊ puocat vrinam ⁊ menstrua. loco nigri ponit medium pondus ipsi⁹ de mezereon. ⁊ due tertie ponderis ei⁹ de agarico. filius aũt mesague dicit q; loco ei⁹ ponit condes. IO. MESVE. dicit albũ debere vitari. est. n. prefocatiuus. super nigrum aũt debere presumere cõcordant oẽs ⁊ ꝓprie rectificando ꝗm artem ⁊ legeꝫ ⁊ nõ cõuenit nisi robustis corporibus ⁊ animosis ⁊ tẽpore veris ⁊ ꝓprie datus quidẽ q̃ñ ⁊ cui ꝓuenit ⁊ qualiter acgrere facit iuuenescentiã ⁊ incolumitatem ⁊ mores landabiles ⁊ ꝓlonem bonam. hoc. n. est, ꝓprietas sicut Hypo. dicit ⁊ ꝓprie quidẽ mundificat corpus totum a superfluitatib⁹ materieꝝ corruptaꝝ ⁊ solutõe educit cũ facilitate coleram pmixtam ⁊ grossum flegma. ⁊ colerã nigrã cum virtute ⁊ sine molestia: ⁊ mũdificat sanguinẽ: ⁊ attrahit a venis supfluitates admixtas sanguini: imo a toto corpore ⁊ a ꝓcauitatibus mẽbroꝝ ⁊ partibus remotis ⁊ acute ⁊ exreb⁹ solẽnibus in mũdificando cerebrũ ⁊ caput totuꝫ ⁊ instrã sensuũ ⁊ neruos ⁊ vesicam. Et confert iuuamẽtũ magnũ egritudinibus eaꝝ sicut est soda, ꝓprie ⁊ emigranea mania melancolia vertigo epilẽsia paralesis ⁊ aque que descẽdit ad oculũ: ⁊ confert egritudinib⁹ iuncturarũ ⁊ duricici ⁊ apatib⁹ eaꝝ ⁊ scrofulis. ⁊ ẽ sicut tyriaca ⁊ medicina antonomasice ad lepraꝫ ⁊ ad cancrũ ⁊ spẽs herpetis ⁊ bothor que se comedunt. Et ponit quidem. Ellebozus niger in alcobol. ⁊ confortat visum. Et si distillat acetum decoctionis eius in aurem confert tinitui ⁊ sibillo ⁊ corroborat auditũ. ⁊ colluit os ex aceto decoctionis eius ⁊ corroborat: ⁊ ꝓfert doloꝛi dentium: ⁊ cõfert egritudinibus splenis ⁊ febrib⁹ longi temporis ⁊ q̃rtane colerice et melãcolice: ⁊ egritudinibus difficilis eradicationis: ⁊ prouocat vrinã ⁊ mẽstrua. vsus aũt eius colorẽ efficit bonuꝫ: ⁊ odorẽ similiter oris: ⁊ remouet egritudines cutis sicut ⁊ morfea barasq; ꝗm cõem modũ administratiõis eius ⁊ fricatus cũ aceto silr: ⁊ remouet feditatẽ cutis ⁊ pannuꝫ. Alb⁹ aũt fortiter ⁊ difficulter vomere facit cũ accidentibus timoris: ⁊ ofricatus ex eo ad egritudines cutis ꝓfert cũ virtute: ⁊ curat scabiẽ empetiginẽ ⁊ lentigines: ⁊ ꝓfert vterq; ellebozus fistule ⁊ vlceribus fraudulentis. Dosis nigri est a kirat. 6. vsq; ad. ꝫ. i. Cõfectio pillulaꝝ q̃s descripsit baly. quaꝝ iuuamentũ est vltimum ad melãcolicas egritudines cancrũ lepraꝫ ⁊ morfeã nigrã difficilẽ: quarũ hec est pmixtio. ℞. ierepigre. ꝫ. xy. Ellebori nigri polipodij añ. ꝫ. v. agarici lapidis lazuli salis indi. colloquitide a ꝫ. iy. dosis. a. ꝫ. y. vsq; ad aureos duos sũt sane ⁊ expte.

E lleborus melã. Ellebor mellinum. i. nigrum.

¶ Capitulum. CCXXXVII.

Ellenium. gre. ara. rasin vel ilsaran. lat. vo enula campana. SERAPION li⁹ aggre. cap. rasin. auc. Diasco. i. enula. nominãt eam quidaꝫ zinzi ber. ⁊ hꝫ folia silia folys plãte que dr̃ flomos: nisi q; sunt aspiora ⁊ lõgiora eis. ⁊ hꝫ stipitẽ magnũ. ⁊ folia ei⁹ nõ eleuant a terra: sꝫ extendunt sup faciẽ terre. ⁊ hꝫ radicẽ magnã boni odoris: cui⁹ sapor hꝫ acutatẽ ⁊ est rubei coloris. inuenit aũt plãta que oriẽ sicut yreos ⁊ ẽ sicut serpẽtaria ⁊ nascit in locis mõtuosis ⁊ hũidis ⁊ in hortis. Euellit ãt radix enule ĩ tpe estiuo ⁊ desiccat: ⁊ est illud q̃ ex ea administrat: ⁊ est in babilonia alia species enule: ⁊ est plãta hñs ramulos lõgitudine vni⁹ brachy: qui extendunt sup terrã sicut serpillũ. ⁊ hꝫ folia similia folys lẽticule. nisi q; sunt longiora ⁊ plurima sup ramos ipsos. ⁊ habꝫ radices paruas citrinas. quaꝝ grossitudo ẽ sicut digitus medi⁹ et inferior ps radicis ẽ subtilior supiorl parte eius. ⁊ sup ipa est cortex niger. nascit vero in locis maritimis. virtus est eius cali. ⁊ humi. ⁊ est in ea caliditas superflua indigesta.

DIASCORI. capi. de ellenio secũduꝫ trãslationem nr̃am. Elleniũ multi simphitum vocãt. aly vero flomuꝫ. latini vo enulã vocant. folia hꝫ flomo silia angusta ⁊ mollia oblõgaq; nõ crescẽtia in altũ: ⁊ sup terrã late distẽdunt. radix ẽ illi ingẽs odorabilis ⁊ rusta ⁊ viscida gustu nõ suauis. fructex est similis lilyo tirsum habet album in cuius summo flos est aurosus. montuosis ⁊ vmbrosis nascit locis. ⁊ hũidis ⁊ in hortis. Cratebras ẽt phibꝫ egyptũ hr̃e alteꝝ ellenium: q̃ hꝫ virgas lõgitudine vnius cubiti sup terram porrectas herpillo similes. folia vt lẽticula: sed plura ⁊ longiora circa casdẽ virgultas. ⁊ radices sunt illi minores viridiores in soliditate vnius digiti minoris: quaꝝ supior ps grossior ẽ ad vnũ deducta in tenuitate cũ corio nigro. nascit in maritimis ⁊ ĩ sicciorib⁹ locis. morsibus venenatis radix ei⁹ bibita medet. GALIENVS 6⁰ sim. phar. capi. elleniũ. siue timmaliuꝫ. siue enula cãpana. hec planta radix maxie vtilis est ad statim in pmo agressu calefaciẽdum. ⁊ iõ dõm est eam non certitudinaliter calam ⁊ siccam: sicut nigrum piper ⁊ albũ: immo ⁊ cũ humiditate supflua. ⁊ ideo electuarys q̃ fiunt ad educendum viscosos ⁊ grossos hũores existentes in torace ⁊ pulmone conuenienter miscet. Plinius lib. 19. cap. 5. vsus fi.

POSSE. SERAPION virtus ei⁹ est que adiuuat ad excreãdũ grossos humores ⁊ viscosos a pectore ⁊ pulmone: ⁊ calefacit membra egra egritudine frigida: sicut sciatica emigranea. ⁊ ꝓfert fluxibilitati membroꝝ que fit ab hũiditate. Et q̃ñ bibit decoctio ei⁹ puocat vrinã ⁊ menstrua. ⁊ ꝓfert coartationi ani ⁊ attritioni neruoꝝ ⁊ tumorib⁹ ⁊ morsib⁹ venenosis, ꝓpter sui caliditatẽ. folia vo ei⁹ q̃ñ coquunt cum vino ⁊ fit inde emplm cõfert sciatice. ⁊ q̃ñ radix eius ꝓficit cũ rob ẽ bona stomaco. ⁊ q̃ ꝓficiũt eã desiccãt ꝑus: deide ĩfundũt ĩ aq̃ ⁊ terũt ⁊ ponũt ĩ rob ⁊ reponũt. HVMAYN. ex vbo byp. Enula aufert irã ⁊ tristitiã. fortificat os stõi. mũdificat pect⁹. ⁊ puocat supfluitates q̃ sunt ĩ venis p vrinã ⁊ mẽstrua: ⁊ ꝓprie vinũ q̃ fit cũ ea. GALIENVS. Elleniũ miscet cuꝫ electuarys q̃ fiũt ad educẽdũ viscosos ⁊ grossos hũores existes in torace ⁊ pulmõe ⁊ calefaciũt eas pticulas que frigidis ⁊ diuturnis passionibus molestantur: sicut sũt quedã sciatice ⁊ emigranee ⁊ cõtinue passiões articuloꝝ. ꝓpter friditatem. DIASCORI. Elleniũ ẽ virtutis ferientis ⁊ mictualis. radix ei⁹ estate fossa siccat. aq̃ elixature ei⁹ vrinã puocat. mẽstruis impat solone. radix eius cõtusa addito melle vt eliuꝫ tussiꝫ sedat: ⁊ ortono icos curat: morsib⁹ venenatis occurrit ⁊ medet. folia vero eius tõsa ⁊ cataplasmatibus adhibita sciaticos sanãt. Itẽ folia ex vino cocta ⁊ renibus imposita coxiosos emẽdãt. Multi vero eadẽ folia sicca sale addito ⁊ dulcore puocãt cibũ pro stomaci salubritate: que quidẽ cuꝫ sale siccanda sunt: vt ex cappar o cibi fieri solẽt. Succus eius cũ ruta tussientib⁹ pdest. vrinam quoq; ⁊ mẽstrua ⁊ partum expellit.

E lluben idest caseus.
E llumie idest alcanna.
E lmele idest sal.
E lmelich idest mellilotũ.
E lmetos idest cicer.
E lmia. i. cozumbrum.
E lmirassati. i. cola rubea.
E lmirasitasi. i. cola nigra.
E lmi. Elmige grece idest lumbricus.
E lnnites gre. idest lumbrici rotundi.
E lna. i. enula. Macer.
E lnichi idest ficus parue ⁊ mature.
E loborothon. i. ipoquistidos. ⁊ ab aliquibus dicitur balaustia. Plin. lib⁹ .26. cap. 8. post p̃cipiuꝫ.
E lon ẽ spẽs sambuci silue stris. Plin. lib. 24. ca⁹ 8.
E losꝫ pitaria herba vitri.
E lpis. i. scoria argẽti. Diaſ.
E lsocium. i. Jusquiamus.

E ltica.gre.Oziba.i.virtus attractiua.Alexander.
E lcisma.i. tractura argenti vel molibda.
E ltor idest succinum.
E lua idest enula.
E lubie idest fascolus.
E lumbze est quidaz sapor factus ex succo granatorũ acetosoz lacte amigdalarum ⁊ zuccaro.
E lumaria fm Diasco. vocaſ lati.species illa stringi q̃ ipnoticus.i.dormitiuus dicitur.
E luris est febzis q̃dã.Halʼ. sup affo.43.pticule 7ᶜ.
E lus.i.tunice oculi exitus ab vlcere que clauis dicitur.l.clauis. (na.
E lussestedix.i.barba birci
E lzimerach.i.balaustia.
E lsinis vel elsinẽ.Alsinẽ idest paritaria.
E lumos durchia.Ste.est dochon.i.milium.
E ma vel emac interpretatur sanguis inde emagogum quasi sanguinẽ educens ab emac qõ est sanguis ⁊ gois quod est fluxus. Et ob hoc dr emorogias vel emorosagia.⁊ dicitur emathites quod est potẽs.i.sistens sanguinem.elmos.n.potens vʼ sistẽs dicir.inde emadosis.i. scõa digõ. ab emac quod est sanguis ⁊ dosis quod est quãtitas: qz in scõa digõne fit quãtitas sanguinis conueniẽs ad nutritionẽ corporis.Antiodosis i 3ª.digõ.⁊ emothoica passio dicitur ab emac quod est sanguis. ⁊ thois qõ est eductio a pectore inde emothoica passio.i.passio in qua expuitur sanguis a pectore per os:sed ab ago agis cõponir emac. dicituzqz educens sanguinem.ide emagogum.i.ducẽs sanguinez vel agens.⁊ illud vocabulũ ponitur in antidotario Halieni minori.in quo dicir antidotũ emagogum.i. adiutoziũ sanguinez menstrualem educẽs. Et quod educit flegma dr flegmagoguz q̃si agẽs vel ducẽs flegma ⁊ colagogum. i.agẽs vel ducens colerã.⁊ melagogum.i.agens vel ducens melãcoliam.
E macaron.i. sanguis draconis.
E magogũ qd est.l. Emac. Ha.in li.ỏ vtutib⁹ nãlib⁹
E masũ. Coccimella.i.prunum.ara.agnes.
E mathisia.gre.i.sanguinis effusio.
E mathites quãdoqz inueniſ in mineris ⁊ q̃dqz subtilianſ aliqui in adurendo magnetem. ⁊ qõ puenit inde est emathites in operatõibus suis. emathites ĩ mineris inuẽtus est sanguineus lapis cuius tritura ⁊ cõfricatura sanguinis colorẽ repzesentat ⁊ que fluxui cuiuscunqz sanguis apta est a quocunqz horũ nomẽ accepisse põt.l. lapis emathites.
E matica sunt fm Alexandrum cap.de medicinis ad frigidum stomacum inunctiones seu salsamẽta in quibus morselli intinguntur.
E matita idest dissinteria in q̃ solus sanguis emittitur.Paulus.
E mbasma.i.mulsio.
E mbalmata idest fructus Juniperi.
E mbasmata.i.salsamenta vʼ inunctiões.Ematica.
E mblici ⁊ bellirici iter mirabolanos non computantur.⁊ ideo vide: quia diuersa facit capitula. Aui.⁊ Serap.⁊ alij quãuis similis operationis sint pro quib⁹.l. balilig. Amblegi.ara.dñr.
E mbroca idest ifusio quã nos dicimus fomentuz. ⁊ embrocatio idest infusio.s. quando ab alto infunditur aspergitur.
E mbrobata idest exterior sarmenti.
E mbrotoscom⁹ idest curuatio spasmosa corporis ex parte posteriori.
E mbuba.i. canalis vel fistula vel aliquid simile arundini quo sugitur aq̃ vel aliud in aure exris.
E mbut.Embit idest spina alba.
E mbuta vtus idest attractiua vel appetitiua.
E media idest stupor dentium ex esu ponticorum pueniens vt comedẽdo poma.Diasʼ.emodia.gre.
E meluche idest alachuẽ alba.
E mera vel ymera diei.i. aurora diei.
E mergi est quoddã genus piscis.
E meruchie.i.anuiden.
E meros notaui gre. idest hortense olus.
E metheses idest vomitus vel nausea.
E merocales.Diascorʼi. aut emerocapleton folia habet ⁊ hastam rẽ.
E meruche idest Alacuem Achauem. (sea.
E meros gre. vomit⁹ nau-
E mfima grece ẽ grauitas tumida palpebrarum.
E mionitis aut splenion vocauit Diasc.folia hz similia dracontee rẽ.
E muiggion.gre. semuncia
E mixeston.gre. semisextarius.lib.de doctri.gre.
E mpneusis aspiratio son⁹ vocis inspiratio.
E mfrasis.i. enfasis ⁊ ẽ opilatio ⁊ occlusio porei.
E migeon idest semi vncia.
E migranea qd est.l. Emis ⁊ denunciat cursuz aque ad oculum in fine aut dilatationem pupille ⁊ est dolor medie ptis capitis
E mina dicta ẽ:eo q̃ sit sextary medietas. continet aũt ciatos.9. est fz Isidorum mensura liquidorũ apprehendens. lib.i. fm Aui.⁊ Sera.grana.ii530.
E mina romana est.ʒ.zo.⁊ italica ⁊ egyptiaca.ʒ.z6. sextarius est libre due.
E miomes idest mulus qui est semi asinus.
E mis.i.semis dicir vel medietas ide emigranea.i. dolor medietatis capitis. ⁊ emitrite⁹ idest media tertiana.
E miston.i.semis sextari⁹.
E mitheos.i.semideus.
E mitritea est febzis composita ex duabus febzibus: quarum vna est tertiana:ab emi quod est semis: ⁊ triteus quod ẽ tertiana ymitritea grece.
E mkersim romanuz idest spica celtica.
E modia idest emedia ⁊ potest dici stupor cuiuscunque membzi.
E mola. Ermola. tuderi.i. barmel auricularis reiectalis orminon.
E moptois grece idest sanguinis emissio.
E moptoicus grece.i.spuẽs sanguinem.
E mozogia. Emozosagia.i. sanguinis fluxus vel discursus.
E mozoida est quedaz egritudo ani proueniẽs a fluxu sanguinis illius loci.⁊ aliquando inflanſ vene emozoidales sine emissione sanguinis ⁊ cuz dolore fortissimo. ⁊ dicuntur condilomata.
E mozoide nasi.i.polippus.
E mplagia grece idest paralesis.Paulus.
E mplastrum diazimma.i. de fermento. Alexãder. Aben Mesʼ.Demo.
E mplastrũ diamenomis ẽ qõ de cocleis conficitur.
E mplieuantesis idest ventositas vel inflatio. Empneumatosis.
E mpsicon gre.animal psichinia.
E mpetigo lapidis quid est lege lichin.
E mphericon.i.ypericon.
E mphimia.i. grauitas tumida palpebrarum.
E mpima est sputum sanio sum inde empicus.alias collectio sanici.
E mplema vel empyma dicunt greci collectiões sue apata occulta atqz visui abscõsa in altioribus viscerum partibus nata. nam greci emcataliplusz vocant.Cassius felix.
E mptisma. Empirisma.i. fomentatio.Alexãder.
E mpnensis idest aspiratio seu vocis inspiratio.
E mpnion idest fantasma vel visio in somno.
E mnos.i.semisomnium.
E mpraticum est quoddaz genus miconij. Plinius libro.zo.capitulo.i9.
E mpuris.Empurios quez nostri salsifragaz vocãt. calcifragã. Plin.lib.z7. capʼo.9. nascitur in montibus maritimis in saxo quod propinquius mari fuerit est salsum.
E mpetron.Diascor.aut sacboides nasciſ in mõtuosis rẽ. Pli.lib.z7.cap.9.

E mpiotica.gre. dicuntur que sanie nutrire valent Cassius felix.
E mpyria grece.experientia: prudẽtia:exercitatio peritia.prouidentia.
E mquenen.i.vsnee.
E mscara.i.escara.

¶ La. CCXXXVIII.

Enantium. ynantiũ.gre.lati.anflozz:vel flos vitis agrestis vel flos vitissi.⁊ de eis in uenies similʼ in littera haarin. DIASCORIDES. cap.enantiũ.flos est vitis agrestis:q̃ cũ fecerit flozez colligendi sunt flozes ipsi:⁊ desiccandi:⁊ alio noie vocaſ vitis ista labrusca.flozes eiʼ optime redolẽt ⁊ siccanſ in vmbra ⁊ in testa reponẽdi sunt.melius nasciſ in syria. Pliʼ. li.iz. ca.z9.Oenãthe. POSSE.DIASCORIDES. virtʼ ẽ ei stiptica.vnde si bibitũ fuerit eustomacũ est ⁊ diuretic̃ cum ventrẽ stringit sanguinez reycientibʼ subuenit: ⁊ bibitum ⁊ ipositũ stõ fetorẽ ozis emẽdat digõnem stõi celebrat mixtũ oleo ⁊ aceto dolorẽ capitis fomẽto tollit. sicus ⁊ viridis in cataplasmatibʼ adhibitʼ vulnera recẽtia sine tumore seruat egilopas in initio.vulneribʼ ozis ⁊ ginguarum vtile est vulnera veretri ad sanitatẽ pducit mel le addito oleo ro.⁊ croco ⁊ mirra pessarys necessarie adhibeſ fluxui matricis pessario facto strigit reuma oculis suspẽdit cataplasmatibʼ adhibituz stõi egestionẽ soluit: ⁊ maxime cum polẽta ⁊ vino mixtũ ⁊ ipositum.Combustũ vero in testa cũ carbonibus collirys bene miscetur panaritia oculorum ⁊ pterigia purgat melle addito reuma ginguarum ⁊ vulnera curat.
E nnara.Enanarra.i.cardʼ
E ncatisma.Encantisma.i. sessio in aqua vel balneo pticulari vsqz ad vmbilicum:vel suffumigiuz.vñ katime gre.sedeo. ide cathedra.i.sedile.Cassiʼ fe.
E ncafalos.Enkefalos vel ceruix.i.medulla capitis
E ncaseos.i.eris adustio.
E ncarasis.i.icisio vel caraxatio scarificatio.
E ncantis est caro supflua ĩ angulo maiori oculi corpulẽta.Pau.Demosthe.
E ncatera.i.salsum.
E nchelis.i.anguilla.
E nchema.idest emplastra que recẽtibʼ ⁊ cruentibʼ imponunſ vulneribʼ:eo q̃ ex pinguibus medicaminibus constant.Cassius felix.
E nchenum.i.frigida coercens curatio.
E ncheraistos appellãt ꝓpzie melicos quosdam q̃ videnſ a gbusdã maioribus respici vtutibʼ in predicere futura quẽadmodum ĩdiuinatores.
E nchichatismo.i.infundo vel aspgo. Engmatismo idẽ.Equimatizare.
E nchisa.i.anchusa.
E ncholpismʼ.i.iniectio alicuiʼ medicamis ĩ mricẽ.
E ncolpizare.i. medicamẽ in mricez inycere q̃si isinuare.i. succuz imittere nã colpos.gre.sinus.Encolpizo.Cassius fe.
E ndisma gre.i.ifusio in naribus.Cassius fe.
E ndistra gre.i.ligda que liniuntur.Cornelʼ.
E nconia dicir iniectio vel relaxatio.
E ndebstuz.i.edustũ.Ste.
E ndiathechon.i.vlcʼ oculi lõgo tẽpore tardũ suppositionibus ac linimentis variatũ:vt aut nũq̃ in cicatricẽ veniat aut ꝓpe si nõ resoluaſ ad pristinaz veniat magnitudinem. Demosth.
E ndima.i.seuum.
E ndiuia.q̃dã domestica:⁊ est scariola domestica seris entibion kitoziõ. vel cicorea domestica: q̃daz est siluestris: ⁊ ẽ cicorea: vel scariola siluestris: et vocaſ sponsa solis:vel solis sequia.pro qua.l.cicorea. Intuba.ara.hũdebe taraxacon.trorima.
E neaphilon. Pliniʼ li.z7. capʼ.9.
E nedria.i.pustula ani.Ha. 9ᵒ memiri.cap.7.
E nema.i.ifusio que mittir ꝑ clistere:vel decoctio q̃ per clistere inycir vt apparet p Aui.quar.pti.ca. 7.circa finẽ.q̃ dicit q̃ melius est medico cũ medicina superflue educit:vt sit puisor in enematibus ⁊ ipsoz istrumẽtis ĩ enematibʼ.i. decoctionibus clisteriozum:⁊ in instrumentis.i.clisteribus.
E neorma.i.pẽdẽs malum Theophilus. commẽto .io.4.regi.acutoz.
E nergia.i.actio.Halʼ.4.regiminis acutoz. cõmento.z3.⁊.io.terapẽtice.caʼ .io.in medio.
E nerozima iterpretaſ pendẽs vel claudẽtia vulnʼ.
E neston.i.fenum.
E nfrasis.i.opilatio.ide enfraticũ.idest opilationez soluẽs.Hali.tertio tegni. textu cõmẽti.34.
E nfractica dicunſ que facile corrumpunſ in cibis vʼ enfractica.i. laxatiua aperitiua: vel vapozãtia Oziba.
E nfisena ẽ iflatio facile cedens impressioni vndiqz alba differẽs ab ypofregmate: eo q̃ alba oculoz extãtioza a circulo pupille videnſ ex supficie prime tunice: velut scabza exurgens quã nos pustulam dicere poterimus Demosth.
E ngedanuz.anuidẽ.i.simphitũ.alʼ.silphium.
E ngere.vingire.i.vrtica.
E nhemon.gre. Demosth. fri coercẽtis curatio.
E nidi.i.medicia idragoga
E nigenis.i.serpẽs. Pau.ẽ medicina idragoga.
E nimon.i.apocrusticũ medicamen.Demosth.
E nipnion.gre.fantasma visio. insomniuz emipnos semisomnus.

¶ La. CCXXXIX.

Eniola lati. vel aurigea.vel aurigalis: vel reiectalis.gre.vo orminon. DIASCORID. ca.orminon hz tirsum cubitalem q̃drum:folia vt marrubium existẽtia flozem habet magne figure: cuiʼ lateralia folia sunt sicut aurea lamina ꝓpendentia cũ semine lõgo aut nigro.Est alia agrestis appellata cum semine rotũdo aut flauo ⁊ acriozi floze albo. POSSE. facit vtrũq̃ orminon ad oculozũ argemera seu leucomata folia prime specici stipes educit a corpore ⁊ venerẽ mouet ⁊ vnguentis miscer valentibʼ ad scabiẽ empetiginẽ ⁊ lepzã:⁊ igreditur in syrupo vrsonis posito in antidotario Hali.miozi.
E niscus.i.rubus.
E nisit.i.anisum.
E niugiũ.i.lignũ aloes.
E nkaraxis.gre.icisio.caraxatio.
E nkauseos.grece adustio. Cassius fe.
E nkardia.gre.idest viscera vel precordia.
E nkel.gre.anguilla.
E nkila.Enkilia.gre.i.intestina omnia.
E nochilon.est spẽs anchuse.Pliniʼ lib.zz.capi.zi. in pncipio.
E nodus.interpretaſ benedicẽs.ab eu.q̃ est bonuz.
E nodis.i.boni odoris.
E nogefales.i.cefalionus.
E non.i.caute.
E nondon.i.rusiniolʼ auis.
E nones.i.bederog.
E nozisma.i.caro supflua q̃ ozitur in vulneribus.
Enostum.i.senum.
E nquimatismo.Encbichatismo.i.ifundo vʼ aspgo.
E nreuma. idest illud quasi sedimen q̃ stat in medio vrine.
E nerinõ.i. capitis purgatoriũ quod per nares inycitur. Alexã.a rinon. q̃ est naris in rinon.
E nscotafe.idest siccaz matricem habentes.
E ntali.i.dentali.
E ntalon.i.dafnoides.
E ntanicos.i.ferrũ indũ:q̃ idanicuz dr.Endanicos.gre. q̃ncũq̃ n.lra antecedit.t.illud t.accipit sonũ.d.gre.
E ntaticũ.i.medicamẽ libidinis coitus ꝓuocatiuum.
E ntera.i.itestina.ide lienteria dissinteria. enderocellicʼ
E ntereon fm Diasco.capitulo de ferula.a multis vocatur ferula.Entero.idest Enterion.
E ntrocellicʼ.i.cuiʼ itestina ĩ orꝛeũ descẽdũt:⁊ sũt herniosi
E ntbeasmos ẽ spẽs melle:q̃ boies dicunſ habere demo-

niuz. Eateatistos. ·Pau. dicit melicos qui videntur aliqbus maiozib⁹ respici vtutibus: ⁊ pdicere futura quēadmodū diuinātes.li. de doctrīa gre.
E ntisiasticus ipm melancoliam patiēs.
E nthelachia.idem.
E nthelechia.gre.vel endelechia.i. absoluta perfectio vel forma.
E nthendiuia.i.endiuia.
E nthimon.gre. piscl dict⁹ rubeus.
E ntifiasticus. idest melancoliam patiens.
E ntisinos.i.fermētatus.
E ntridatū.i. rubea tinctorū: q̄ vtunt tinctores.
E nucha.i.ameos.Halie.6. simpl.
E nuda.i.tortuca. Ha.scdo memiri.ca.scdo.
E nula cāpana. Elna. quid est.l.Elleniū fm Diasco. Elemū.Macer.
E nustica.i.atriplex.
E nzimos.gre. fermētatus cosmari.i.tyrus serpēs.
E otagon.i.faba lupi.
E otasaron.i.pulegium.
E pactis.Diaſ.aut elleboꝛ fruteꝛ est maioꝛ ꝛc.
E paferes.i.berisipilla.
E par.gd est.l.rebith.
E patica gd est.l.azemalsaker.ara. Diaſ.licēa dic.
E paumasticus. gre. ē spēs sinochi semp decrescēs.
E pedion.i.cauda egna.
E peticon.idest aurigea vl aurigal.l.ellenium.
E pecticon.i.scopa regia.
E phedra.i.efedra.
E phelide.vari.lēticule de fedatiōes cutis sūt q̄ maxīe in facie appent plus feminis. Lozneſ.celsius Semion.
E phidimon.i. febzis lōga. ·Hyppo.li°. de acre ⁊ aq̄.
E pi.gre.prepositio.significat aduersum vel aduersus cis.apud.supra. citra ꝓtra.sub.sup. erga.in.p. fm adiuncta.
E pialtes.gre.effialtes incubus.
E pialos.i.febzis in qua calozoccultat: ⁊ apparet in ea frigus.
E picauma.i.vstura: ⁊ ē vlcus sozdidus ⁊ rabidum ·Pau.oculi.l.botrion.
E picomata est cōdensatio humozis in oculo.
E pidagū.i.gipsum.
E pidimia.gre.superadueniens.naz epidimon aduena: ⁊ videt esse genus ad pādimon ⁊ pestilētiā.
E piderma.i.supficies.Ha. i4.terapētice.cap.i7.
E pidimidea.gd est.l. Halī. li.de spmate.ca.4.
E pialtes.dīt gre.nos efficaltes in dubio dicim⁹.
E pifoza.dicit ab epi qō est supza ⁊ fero fers.i. reuma in supiozib⁹.l.in oculis.⁊ iō epifoza gre.i. sup infusio reumatis descendentis ad oculos: ⁊ ē cuz inflationibus ⁊ dolozib⁹ ·Pau.Oziba.
E pigastruz.i. pzecozdium Halī.pmo de iteriozibus cap.pmo.versus finē.
E pigozotū.i.omentuz vel cingulum mēbzanuz qō circū dat latera i quo fit va pleuresis.Alexā.
E pikleon.i.zirbus.
E pikrides.i. lactuca agrestis.lib. de doctrina gre.
E pilatū dicit medicamentum laxatiuuz leue p os sumptuz ab epi quod est supza ⁊ fero.Alexan.ca°. de splene.
E pilatride.i.ruge in facie. Epilanetide idem.
E pilata.i.medicine laxatiue p os sumpte. ⁊ maxie leues.
E pilēsia.i.mozb⁹ caducus eo q̄ cadit patiēs cuz ea capit.pedicon a puer] q̄bus facilius ⁊ sepius accidit:nā pedia. gre. puer Comitialis mozb⁹ ēt dicebat eo q̄ si aliqs hoc mozbo in comitys fozte caderet agēdis absoluebant comitia. ⁊ ad aliaz diē transferebant ex augurio.Comitia dicebantur cōuētus vniuersi populi Kal. Janua. ·Rome in campo martio ad magistratus creādos.hic sacer mozb⁹ vocabat etiā. eo q̄ partē corpozis possidebat in q̄ aiam habitare dicebāt. Dicit etiaz lunaticus mozbus: eo q̄ fm motuz lune cōmoueri videt.Alexā.ca.de epilēsia igt. Epilēsia vocat qz obtinet ⁊ tenet omnē sensibilitatē captiuā. vo cant eam alij peronoson .i.sacrā passionē:eo q̄ sacerdotalis honozis possideat templū.i.cerebꝛ in quo aia habitat. Alij vo heracliā vocāt ꝓpterea qz fozris sit ⁊ non facile ipsa elidat. ⁊c. hoc mozbo dicunt herculē captū fuisse: ⁊ fozte ob hoc heraclea dicitur.
E pililides.idest ampēllos agria.
E pilombis:est radix cardi siluestris.
E piloceon .i.dendeceleon .i.hernia.
E pilon. idest timpanites: vel asclites.
E pilontica.i.sanatiua.
E pilotica.idest vulnꝰ carne repletum.
E pilogatio.i.momētum.
¶ Laplin. CCXL.

Epumedium. siue vt latini vinectaz dicūt fm Diaſ.in ꝓpzio cap.hastā habz nō maiozē hedere similē folia.io.aut. iz. carēs floze ⁊ semie radix est illi tenera nigra cum odoze graui ⁊ gustu fatuo. nascit in locis humidis. ·Plinius libzo.z7.capitulo.9°.
POSSE.DIASCORIDES.folia eiꝰ trita cū oleo: ⁊ imposita māmas crescere nō admittit:folia ciꝰ ⁊ radix cū vino bibita post purgationē menstruoꝝ.z.v.generare nō sinit:si.v.aut.vi.diebus bibita fuerit.
E pimedū.ē q̄dā spēs scille q̄ comedit. ·Pli.li.i9.ca.5.i fi.
E pimelida fm Diaſ.cap.qō icipit mespilla:sicut apparet in.l.mespilla.Est ingt ⁊ alia q̄ in hispania nascit: quam multi epimelidā vocāt.semē rotūdū bnīs. Halī.ca. plāte.hoc aptū est ad comedēdū. ⁊ est stipticū ⁊ tarde maturescit silīs sozbo. ⁊ nos latini vocam⁹ hāc epimelidā anzarolā. Jsidozꝰ vocat eā pomelido. ꝓ qb⁹.l.zaroz.
E pinictida est egritudo gre.sic vocata q̄ dicitur ara.sire. qō vocabulū Diaſ. ca.de coziādro ponit ⁊ arnoglossa.
PLINIVS.lib.zo.ca.6.in pncipio.Epictide inquit. pustule sunt quasi nigre que de nocte magis oziuntur. Lozneliius celsus in pzopzio capitulo.Epinictida pustula est pessima coloze subliuida vel nigra vel alba cum vehementi inflammatione: ⁊ cum aperta est: apparet intus vlcerosa muccosa cum doloze ingēti magnitudinē fabe nō excedit: ⁊ qz nocte oziturſ. sic a grecis vocat.
E pio. vl epiū apō Dia.vocat vna spēs salicis: ⁊ ē os mūdi
E pipactis.Elebozine. ·Plinius lib.z7.capitulo.9.
E pipatis.idest sisambzis.Stepb.sisambetis.
E pipis.Epiplis.i.omentū.mēbzanū.mappa ventris.
E piplate.idest abundantiam malozum humozum.
E piplocelon.dendeceleon.idest hernia.Lozneliius celſ.
E pton.Diasco.est tertia species calcanti.
E piploten.idest complexio ꝓriarum passionū. Demost. cap.de obtalmia. E pipephetozis.i.cōiunctiue.
E piplotiles qn zirbus descendit in bursam testiculozuz.
E piranis gre.idest asperſio infusio immissio.
E pisemafias.idest accessiones febzium.Lassius felix.
E pispastica.exponitur a Diasc.capi. ꝓpoleos aductozia. extractozia.Lozneſ.celſ.Halī.libzo de catarticl.
E pistolatia.idest pastinaca.
E pithimū gd ē.l.athemon.Dia. ·Pli.li. z6.ca.8.aī me⁹.
E pithesma.gre.idest linteoli vel fascie vel instite.
E pithias.idest pillule.
E pithatis. ab alys ellebozine vocatur: ⁊ est planta quedam parua exiguis folys ⁊c. ·Plinius.
E pithesis.idest superpositio.Demosthe.
E pithero.Epiteron.i.medicamē. ·Pau.ca.de cephalea.
E pithetos.gre.kakurgos.idest stellio.ypokritum.
E pithima.i.suppositio empli moll vl aq̄si. vel epithima dīt greci.medicamētū qō stō ⁊ypocūdrys ⁊ vētri superponitur cū fuerit pāno intinctum.Lassius felix.
E pithima tenoticon.i debilitatē cōfoztās epis. Alexan.
E pithima enodis.i.ad duriciem stomaci.Alexan.
E pitrides.idest lactuca agrestis.

E pistocomis.i. spasmus q̄ declinat ad anteriozа.
E pizocenta.i.diafragma.
E pizocontarmeron.i. mēbzum in iferiozib⁹ infra costas.
E plistolatia.i.pastinaca.
E ppoas. Epops. gre. idest vpupa auis.
E pofares gre.secunda detractio sanguis.Lassiꝰ fe.
E polimbus .i. radix cardi siluestris.Alexā.
E ponfilon.i.folium vel semē tapsi vel lignum.
E pozatiua.i.mollitiua.
E pso.i.eruca.
E pta.i.septem.
E ptafilon est plāta septez folia bnīs silīa pētafilon. duas bz spēs: vna bz radicem tenuē ramosam ⁊ tortuosam ⁊ ruffaz.folia aliqualī pilosa.altera bz radicē grossam:itus ruffaz.folia pilosa.flos vtriusq̄ aurosus.pmā speciē tormentillam vocant: ⁊ est bistorta.
E ptapleuron.est eiꝰ iterp̄tatio septē costaruz: ⁊ est plantago maior:ꝓ qua.l. arnoglossa.Diaſ.
E pulentū medicamē.i. cicatricē inducēs. Theod. ·Paul.ca°.de ptisi.
E quiliditas vel equalidas est cum in corpoze dominat frigiditas ⁊ humiditas equalī vl būiditas p superabundantiā.
E quimias.i. paucedanum
E quinitia.i.vincitoxicum.
E quintia . idest flos mali granati.
E quiseton.gd ē.l. dbeneb/bachil.hyppuris. ·Pli.li° z6.ca.iz.in pncipio.
E ra.gre. lolium. zinzania. ara.gre.ozbū bierob.lati.vo iudaica.

Erbum. DIASCORIDES.capi.bierob.berba est pozrecta vgultis vltra cubicū geniculosis folys per iternalla distātib⁹ tāq̄ quercus icisis ⁊ subalbidis vires bz acres ⁊ mictuales. POSSE.DIASCO. facit capitis ⁊ epatis doloze: ⁊ ad serpētis mozsum ⁊ aranearū: ⁊ canis rabidi calculos expellit.hidropicos sanat vulnera recētia superposita curat:facit ⁊ ad eos qui iduratas venas bnīt: ⁊ cibuz reyciūt: ꝓpter parotidas ⁊ strumas collo ligatur.bicterico sanat.z.i.ex succo folioꝝ ⁊ nardi.z.4. ⁊ paululum mirre ex aq̄ ciaticis tribꝰ potui data.radices huius qui secum habuerit a serpēte tutus erit.
E rcinos gre.ara.elisistidosis.lati.vero berba bircina vl berba lactis. DIASCORIDES. ca.ercinos.nascitur in fluminib⁹ ⁊ circa puteos folia bnīs oziuno silīa: ſz oblōga ⁊ diuisa: ⁊ in summo bastas.5.aut.6. lōgas duobus palmis ⁊ flozes albos:semē est ei nigꝝ minutū duplini⁹ li°.ix.cap.i7. ante medium.
E raclea.hoc nomē multis plātis attributuz fuit:eo q̄ multi antiqui berbas attribuerūt herculi: naz heraclea ab hercule dī cū b.debet scribi:sed cōmuniter scribitur sine.
DIAS.c.de heraclea. Eracleam quādam spēz abzotani:quaz feminam dicit esse vocat. Jtē pari tariā a gbusdā sic vocari dicit.ca.Allsmē. Jtē aliā q̄ sideritis dī. Theodorus prisciaꝰ in li.de simplici medicina. Eraclea ingt quā alij abzotanuz dicunt ⁊c. Jtem Eraclea est epilensia:eo q̄ hercules eam passus est.
E raclepa. ē q̄ lati. ferraria nigra vocat: ⁊ ē quā moderni centruz galli: ⁊ gallitricū siluestre vocant.
E races.i.magnes.
E racon.i.berba ferulatia. ⁊ est duoꝝ palmozuz altitudine ozigano similis flozellulis aureis. ⁊c.
E radion fz Diaſ. est miliū solī.ca° litospermon.
E rait.i.laurus.
E rambāmata.i.ipositōes.
E racliotica.apud Diaſ. reperit vocari prima spēs ozigani eozuz q̄s ipe describit.Eracliotica.
E rātemides: dī ab aliqb⁹ camomilla fm Diaſ.
E rantemide idem.
E ranthos.i.cicer.
E raptidos.i.cardus.
E ratron est serpēs gdam.
E rbaturum.Artanita.i.arthemitha: ⁊ est ciclamen Constantinus.
¶ Lapīm. CCXLI.

rū.folia eiꝰ succo sūt plena. POSSE.DIAS. semis eiꝰ.z.y.melli mixtum ⁊ inunctū caligines oculoꝝ ⁊ reuma ꝓpescit. succꝰ eius aurib⁹ infusus dolozē aurium mitigat. maxīe afrōitro ⁊ sulfure mixtis. PLINIVS. berba lactis valz ad ipregnationem accepta ⁊ fomentata.
E reāginos. idest faba bozтensis.
E rebinthos.gre.cicer.
E regmon.i.senation.
E remella.i.barmel.
E reos.i.amoz ex cupidine ꝓueniēs: ⁊ est spēs melācolie dicta ab ero nobili eo q̄ nobilib⁹ magis accidat ꝓpter diuitiaꝝ ⁊ ocy affluentiam.
E rescon. Ereston.i.ituba: ⁊ est cicozea vel endiuia.
E reuentis.i.cicer.
E rgātia.i. vngula caballia
E ria.Erit.i.lana.
E rica.i.olece.
E rice.i.tamaricis.
E ricus.i.colofonia.
E riceas silīs eruce: ſz multo bzeuioz ⁊ acrioz.
E ricon.i.carica.
E rici arbozis.ide erici carpos.i.arbozis fruteꝝ.
E ricen. DIASCORI. dicit eē libanotidez etiā in tracia nascit.cap. ō libanotide: ⁊ ē rosmarinꝰ.
E riceon.fruteꝝ qdā. ·Pliꝰ. li.z4.ca.9.in medio.
E ricis carpos.gdaz dīt q̄ ē semē arbozis ilicis : ſz Alexāder ca.de cura tenasmonis videt dicere: q̄ sit athel: ⁊ etiaz apud Sera.in antiquis sinonimis inuenitur erice.i.tamarix. ·Plinius.
E ricinus.Ericius.vel marinus vel terrenꝰ ambo spinis simillimi.
E chinus erinaceus vocat vterq̄.l. Echinus. ⁊ iricius.fead.
E rifitiū berba ē.Diasc.
E rifion.liber antiquus de simpl.me. Jtali ingt rutam dicunt nascit in gallia in mōte firactis figuram bz apy flozez purpureum similem nasturtio septez radicibꝰ. totidēq̄ ramulis aspis:minutisq̄ omni flozēs tēpoze. ipsa aūt patula bumo semen bz tāq̄ faba.
E rifion.fm Diaſ.est absinthiū marinū.Serap.
E rigeron. idest cardus benedictus.
E rigion.idest cardus. purpureus. ⁊ Erigion.i.cicer erraticū vel senation.
¶ Lapi. CCXLII.

Erigion. siue erigeron vel sedū vl senition. vl entricomon vel senation gre. ara. ꝓbuseaz achantidā.lati.vo cardo benedictꝰ. PLINIVS.liº.z5. cap.ii. vsus fi.senition dicit qz veris tēpoze senescit: ⁊ dicitur erigion.qz egeron gre.dicit senex: ⁊ est berba therissagum spē: ⁊ cum mollitie cauliculis subrubicundis:nascit in tegulis ⁊ in muris.nomē hoc greci dederūt: qz vere canescit:caput eiꝰ numerosa diuidit lanugine qualis est spine iter diuisuras exeūte:quare eam callimacꝰ achantida appellat.Alij vo appellāt pappū. GALIENVS.6.sim. pbar.cap.de cardone benedicto.Erigeron siue cardo. benedictus vel senation: vl berba bulne virtuté bz iflatiuā ⁊ mediocriter diafozetica. DIASCORIDES. ca.sedum.i.cardo benedictꝰ.est berba quaz senition vocāt:nascitur in tectis ⁊ in petris.folia bz viridia ⁊ densa silīa q̄rcule:ſz grossioza ⁊ pinguioza tyrsum subruffum capitellū in summitate tyrsi bnīs in modū vitcelle lanuginosuz vires bz stringētes ⁊ refrigerātes: ⁊ eadē ꝓstātes: que ⁊ plātago:folia frigida sūt. POSSE.DIASCORIDES. folia eius cū flozib⁹ in cataplasmatibus cū vino dulci facta ⁊ ipposita iflationes testiculozum tollit: ⁊ ani plagas sanat.ad neruoꝝ incisiones cuz aceto facit: ⁊ cataplasmatibus ipposita.ipsa vo potui data offocationes facit.
E rimilie.i.sitis piperi:semē quoddā est.
E rinacius fm ·Pliniū. est eritius terrenꝰ.pozcꝰ vo spinosus dī bistricus:
E rineon berba. ·Pli.li.z3. ca.8.est echinum.
E rion.i.lana.
E riotigio.i.faba.
E rificon.i.ruta.

E risipilla. gre.i. sacer vel acer ignis.apa.s.ex colera rubea.
E riseptron.i.ciperũ hispanum.vel spartos vel berbena vl triãgulus iũcr: ⁊ est iuncus ciperi.Diaſ.
E riseptron.i.ciperus.
E ris.Pau.Pli.lib.24.ca.16.versus fi.
E ris erugo quid ē.l. aeris erugo.
E ris flos.i.calãtum.
E risiolachariũ.i.attipleus
E ristos.i.maluauiſcus vel althea.
E risin est qdã semẽ gra/nificũ mihi ignotũ.
E rismon.vel crisum qd ē l.bedarag.buderegi.Serap.Diaſ.Pli.li.18.cap.10.⁊ lib.22.ca.25.
E risistidos.i.herba hircia .l.Ercinos.
E ritis.idest massago: ⁊ est masalthoc.
E ritrias.idest terra rubea Paulus.
E ritris.est melior spes sq̃me eris: ⁊ ē dicta rubea. Diasco.
E rithinon.grece piscis dictus rubeus.

¶Cap. CCXLIII.

Eritrodanum.

vel entradaron.vl eritron.vl eritrodanon.gre.ara.faue.vl eira.lati.vo rubea tincto⁊: vbi sciẽdũ q̃ Dia.ca.de rubea dicit q̃ rubea siue vt aly eritrodanũ dicũt: ⁊ est de rubea domestica.Aliud capm̃ inuenit apud Dia.qõ sic habz.eritrodanũ dicũt: ⁊ est de rubea agresti. Jtẽ fm veritatẽ eritrodanũ in alia trãslatione Diaſ.aut teriton vocãt pluri/mi. Radix est illi ificiẽs.duo sunt eius genera.vnũ agreste.alterũ seminatũ sicut rauene italie fuit locis cultis seminatũ. Nã ⁊ in vys sponte nasciť: haste sunt illi lõge ⁊ q̃dre ⁊ aspere sicut apparine: sed fortiores ⁊ longiores folia habẽtes iter nodos ipsos.folia hz sicut aster.i.stella in giro posita semẽ eius rotundum est in p̃mo viride: ⁊ postea ruffum: ⁊ cũ maturauerit nigrescit: ⁊ radix ei⁹ longa tenuis ⁊ ruffa: ⁊c. sed fm trãslationẽ aliam Diaſ. Rubea siue vt aly eritrodanũ herba est oibus nota: spes eius sũt due vna agrestis.alia que appellať spartos: ⁊ est domestica ramulos hñs tenues: ⁊ quasi nodosos: folia hz per interualla distãtia: atq̃ per singulas adunationes veluti stellaruz imaginẽ mittentia: fructus siue semẽ ei rotũdũz viride: ⁊ hinc rubrũ: aut circa maturitatẽ nigrũ. Radicẽ hz paruã tenuẽ pusillã rubicũdã. PLINIVS.li.24.ca.ii.in me⁹ eritbron quã aly eritrodanũ vocãt: nos vo rubeã qua tingũť lane ⁊ pelles ⁊c. grec⁹ vo eritrodanũ dicť. nã eritbros: rube⁹: cochin⁹: fenice⁹: rubicũdus exponiť de Rubea: ⁊c.

SERAPION.li.aggre.cap lo fane.auc.Diaſ.fane siue faue.i.rubea tincto⁊: quedã ex ea nasciť: ⁊ quedã ex ea seminatur: ⁊ hz ramos q̃dratos longos grossos siles ramis herbe que vť abaruz: nisi q̃ sunt maiores eis ⁊ duriores. sup ipsos sunt folia diuisa adinuicẽ egredientia iuxta nodos: ⁊ in similitudine stellaꝝ ⁊ fructus est rotũdus: cuius color in p̃ncipio sue apparitionis est viridis: postea vo fit rubeus. Et q̃ maturus est: fit niger: ⁊ qõ de ipa administratur sunt vene ipsi⁹: ⁊ ipse sunt subtiles longe ⁊ rubee.

GALIENVS.6.sim.pbar.ca⁹ eritrodanũ. Est aũt rubea tincto⁊: radix acerba ⁊ amara ꝗz gustũ. vnde ⁊ quod dictũ est de alys adinuicẽ sibi buiusmodi vtutes cõueniẽtes in hac radice cõspicis. PAVLVS.ca.de rubea.ca. ē ⁊ sic.in 2°. AVERROYS.i colliget.c.de rubea.ē ca. ⁊ sic.in tertio. POSSE.Eritrodanũ vtutẽ hz mictualẽ cum aceto.illinita albis maculis medeť: vsus ēt eius ad ea ꝓficit: que cetera diuretica ꝓficere dicim⁹. Sed agrestis vtus est fm Diaſ.mictualis diuretica: vñ vrinã ⁊ mẽstrua ꝓuocat. GALIENVS.Eritrodanuz splenem ⁊ epar expurgat: ⁊ vrinas grossas: ⁊ multas. Est autẽ quandoq̃ ⁊ sanguinolẽtas euacuans.quãdoq̃ etiã ꝓuocat mẽstrua: ⁊ abstergit mediocriter quacunq̃ abstersione egẽt. morfeis quoq̃ albis cũ aceto peruncta cõfert: qdã aũt ꝓpinãt eas sciaticis: nec nõ paraliticis cũ mollicrato.

E ritron.i.afronitrum.
E rix.ē spẽs bedere. Diaſc.
E rlurustica. idest rosa siluatica.
E rmella. Armola. bisara. vesasa.bermel.
E rmezasis.i. mercurialis abbermete q̃ ē mercuri⁹
E rmicar.i.lũbricus.
E rnia vocať tumor qui in oxeuz apparet.s.descẽsu ĩtestinorum intus vel alterius rei.
E ro.i.loliũ vl zinzania.
E roa.reseda.idem.
E rob.i.min⁹ cicer.
E robutbus agriere. idest cicer agrestis.
E ron.gre.i.adamas lapis.
E rongiũ.i. centum capita.
E ros.grec. cupido.i. amor grauis cura.
E roticos.i. amatorius cupidinarius.
E rpelatos.gre.ignis sacer serpigo ⁊c.sacer.i.execrabilis.vel berisipilla flegmonides.idest mixta cũ sanguine.
E rpes.estiomen⁹ quasi repens comedẽdo: nam erpta reptilia serpẽtia que serpũt estiomenus.i. comestus esus.
E rpeta ꝓ empetigie. ⁊ maxime ꝓ serpigine poniť.
E rpillon. Erpillum. gre.i. serpillum.
E rpolitricũ.i.politricum
E rsabea.i.bõa carnositas.
E rton.i.diuisum.
E rtrãginos.idest faba hortensis.
E ruca aq̃.i.senation.
E ruca qd est.l.iergit.Pli⁹. lib.20.ca.13.in p̃ncipio.
E ruca gerentina: quid est .l.bedereg.
E ruca grogona. gre. eresimon.gorognia.Diaſc.
E rugo ei⁹ spẽs sunt multe ꝗz quando simpliciter ponitur ĩtelligiť. de erugie eris vel auricalci vel cupri: ⁊ qd ē.l. aeris erugo.
E rugo cãpane.i.praessium
E rugo baid.i.Erugo ferri. l.aerugo ferri.
E rugo vermicularis.quid est.l.aeris erugo.
E rundina.i.celidonia.
E rustus.i.rubeus.
E ruũ.i.orobũ.Pli⁹.li⁹.22. ca.25.vltra medium.
E s.qd est.l.bohas.
E s ystum.qd ē.l.quam sua.

E sapon est quedaz spẽs lactuce agrestis.Plini⁹li⁹. 20.capi.7⁹
E sbziũ.i.salnia vel flos ei⁹ sed falso.imo est sanguis vel maiorana.
E xcumban.Extabari.Exturban. Escabari.i. aromatica frigida.vel scandali rosa nenufar ⁊ silia.
E scacados.i.stichados.
E scabalus.i.cancer cũ dicit membrum ad insensibilitatem.
E scara est illud quod aduriť ex mẽbro ꝓpter cauterium vel escara.i. crustula que sumitur de scabie: vel de vulnerib⁹ vel de apostematibus vl pustulis. CASSIVS fe. scara.i. crustula.skaara. gre. ⁊ exkara.
E scisio.i.exitus.
E scos.i.aquila auis.
E sotomenos. Estotomenos.i.tenebrosus.
E scul.i.mentastrum.
E scula.i.cibationes.
E senthe est põdus.3.y.
E sdra. PLINIVS.lib. 26.ca.7.circa medium. ab alys marbasis vocata nasciť vẽtoso fere tractu scãdẽs arborem: ⁊ ex ramis perpendens folio nullo tirsis numerosa: q̃ sunt vt iunci geniculati radice pallida ⁊c.
E sic.Esilma.i.lapidis.
E simirismum. idest mirt⁹ agrestis.
E sion.i.senation.
E sistides.i.succ⁹ plãte que dicť barba hircina: vel qõ est verius succus cuiusdã quasi fungi nascentis ad pedẽ barbe hircie ⁊ vocať ypogstidos.
E smion.i.menta.
E smon.i.eruca.
E solium.i.flos saluie.
E sopa cerotis.i.sudor oniũ
E spastica dicť medicina q̃ exprimit. ⁊ non retrahit. Oribasius.
E spidagũ.i.gipsum. baliabas: sed espedagũ plũbi .i.cerusa.Affidegi.
E speris.i.citrũ.Espis idez.
E spilon.i.splemon.
E sse.i.butirum.
E ssera.i.stiptica multũ.
E ssere.est pustula parua lata: sicť vesice ad aliquãtu

lã tendens rubedinẽ faciens angustiaz.cueniẽs subito: ⁊ fortasse est sanguinea: ⁊ fm plurimum. fit vehemens in nocte ⁊ eius causa est vapor calidus eleuatus in corpe subito: aut a sanguine colerico aut flate bauracbio
E ssct.i.pix.
E ssion.Pli⁹.lati⁹ est apio ĩ aqua nascẽs pinguius ni griusq̃ copiosum semie sapore nasturty ⁊c.li.22. ca.22.post mediũ.
E sterguad.i.anuiden.
E sterguas.i. herba. otauiden. de q̃ fit assa fetida.
E stimenos.idest vlc⁹ manducans.
E stio.gre.i.comedo.
E stittia.idest siccia .i. ventosa sichia.

¶Cap. CCXLIIII.

Esula.

SERAPION.lib.aggre.ca.scebzan.auct. Diaſ.est plãta hñs stipitẽ extẽsum in lõgitudine vni⁹ brachy.hñs multos nodos ⁊ sup ipm̃ sunt folia parua subtilia ⁊ acuta ⁊ extremitatũ similia folys pini: ⁊ habz flores paruos purpurei colozis: ⁊ hz semẽ latũ simile lẽti: ⁊ radicem albã grossam plenã lacte. ⁊ est plãta illa silis quẽadmodũ lacticiniũ q̃ciparissos dicť: reperiť aũt hec planta in aliqbus locis magis. Et idẽ auct. Hal. ⁊ putãt aliq: q̃ hec sit ex spẽb⁹ lacticinio⁊: eo q̃ hz lac. sicut ipa hz ⁊ laxat sicut ipsa ⁊ vtus eius est in ꝓprietatib⁹ sicut vtus eorum.

DIASCORIDES.ca.pinas. fm trãslationẽ nostrã. Pinas aut ellenia silis est ciparisso ⁊ titimalo. vñ ⁊ in numero titimali poniť: hastas hz in lõgitudine nodosas: ⁊ folia acuta ⁊ tenuia silia pini flores longos ⁊ purpureos semen latũ: sicut lenticula. radix est illi alba ⁊ grossa lachrymo plena. PAVLVS.ca.de esula.ca. est ⁊ sic.in tertio

IO.MESVE.Alscebzan est ex spẽb⁹ lacticinio⁊: ⁊ ē soluiuũ rusticoꝝ: ⁊ est eius aliud nigrũ hñs radices rotundas ⁊ grossas spissi corticis ⁊ dẽsi põderosi. Et aliud ē parvuz hñs radices subtiles tenuiũ corticũ. Electio. magnũ est malũ scindẽs viscera. paruũ vo est illud qõ eligitur. Et melior ꝓs plãte eius est cortex radicis ipsi⁹: ⁊ lac eius est acutius ⁊ fortius. ⁊ melior radix eius est hñs ꝓprietates q̃nq̃. s. cui⁹ cortex est subtilior ⁊ lenior facile frangibilis: ⁊ ē hñs de rubedine aliqd: sicut cassia ꝓprie sup quã pzeeruit medietas anni. Recens vo mensis sui est mala: nigra vo pernitiosa ⁊ orta in locis termaꝝ similr: ⁊ melius tempus collectionis radicis eius est p̃ncipium veris: ⁊ lactis eius finis ipsi⁹. est ca. ⁊ sic.in p̃n⁹ tertu ⁊ lac ei⁹ est calidi⁹: ⁊ est cõpositũ ex suba ignea acuta ⁊ subtili: ⁊ ē suba terrea stiptica: ⁊ est icisiuũ subtiliatiuum ⁊ exiccatiuuz materierum submersarũ liquefactiuũ disruptiuũ orificioꝝ venarũ. Rectificatio. nocet cordi epati ⁊ stõ: ⁊ disrũpit venas ⁊ exoriat viscera: ⁊ derelingt iflãmationes faciẽtes cadere in febres: ⁊ emendať p̃mũ nocumẽtũ: quod ex eo timetur p̃miscẽdo aliq̃ ex medicinis cordialib⁹ ⁊ stomaticis ⁊ epaticis cuz eo: ⁊ z⁹ ⁊ tertiũ corrigiť acgrendo ei bonitatem cũ reb⁹ cõgluctinãtib⁹ ⁊ coadunantib⁹ ⁊ confortãtib⁹ sicut est dragãtũ ⁊ gũmi ⁊ bdelliũ: ⁊ mucillago psily: ⁊ succus portulace ⁊ silia: ⁊ q̃rtũ nocumẽtũ tolliť p̃miscẽdo ei ex reb⁹ ifrigidantib⁹ ⁊ extinguẽtib⁹ aliqua. ex his faciẽtibus apud me est vt infundať in succo altaraxacon aut in succo endiuie aut portulace aut solatri ⁊ aceto: ⁊ si fuerit acetum decoctionis aut infusionis citoniorũ erit meli⁹. mirra quoq̃ sigillat ei bonitates notas. absinthiũ silr ⁊ aloe. Et dixit Judeus ifundať in lacte dulci aut aceto: ⁊ in eo remoueať lac multotiẽs: ⁊ exicceť. reprimiť .n. sua malitia. Et dixit ruffus. si solutio per eũ superat laboriosa sedeat in aqua frigida solut⁹. mihi .n. videť verbum incõueniẽs. circũdãs. n. frigidũ ĩcludit ⁊ coadunat vtutez medicine: ⁊ corroborat eaz: nec nõ ⁊ materias ⁊ vias ipulsionum repellit: sicut te scire fecim⁹: succurrẽdũ ergo tũc sicut in canone diximus. Cõfectio pillularũ cõferentium ad hidropisim. Accipiunť eius preparati partes tres mirabolanoꝝ citrinoꝝ partes q̃tuor: aloes ptes q̃nq̃: cõfice cũ succo feniculi aut absinthy: aut endiuie. Et ē dosis earum a.3.i.5. vsq̃ ad.iij. Et qdã ex lacte eius ⁊ farina oblatas faciunt ⁊ soluunt cum eis. Et quidam faciunt cuz anetto ⁊ zuccaro ⁊ lacte ipsi⁹. Et qdã cũ carne citoniorũ ⁊ mastice ⁊ lacte ei⁹ faciũt solutiuũ bonũ. POSSE.DIAS. .3.y. radicis ei⁹ accepte colerã ⁊ flegma deponunt: succus eius obolo vno accept⁹ aut cocleariũ vnũ oĩa silr facere potest. SERAPION.quoq̃ auc. Diaſc. si de radice ei⁹ accipiať .3.i. ⁊ bibať cũ mellicrato laxat ventrẽ: ⁊ pondus duoꝝ onolosat folioꝝ eius idez facit: ⁊ semẽ eius si de eo accipiať laxat coleraz ⁊ flegma: ⁊ si sumať ex lacte ei⁹ .3.i. idem facit. Et idẽ auct. Aben mesuay. Scebzan ꝓprietas est sicut mezereon. si aũt q̃s vult illũ accipere ꝓparet ipz sicut ꝓparať mezereon: nisi q̃ loco absinthy ponanť rose ⁊ dragantum: ⁊ bibit ipm̃ cum aqua mellis: aut cum rob: aut cum decoctione mellis aut cũ olere Jameno. Et dos ei⁹ est ab vno kirat vsq̃ ad.y. PAVLVS.scebzan.laxat aquã citrinã qũ bibiť cũ sanich. Et idẽ auc. Aben mesuay. laxat meliam ⁊ fla. Et idẽ fm libzũ quẽdaz veneno sozum. id qõ de ipso occidit est põdus.3.y. ⁊ abscindit fluxuz qui accidit ab eo sedere in aq̃ frigida: ⁊ pycere ipsum sup caput ei⁹. Et idẽ auc. Abix. Scebzan. est ca. in tertio. ⁊ sic. in p̃ncipio secũdi. Et est in eo cũ hoc stipticitas ⁊ acuitas. ita q̃ qũ aliqs sumit de ipso in potu inuenit ex eo stipticitatẽ in gutture suo: ⁊ antiq̃ vtebanť eo: ⁊ inuenerunt in opationib⁹ eius nocumentũ habentibus complexionem ca. q̃ ĩducit potãti se fe. ⁊ cũ hoc est malũ hũtibus emorroidas ani: ⁊ ĩducit fluxũ sanguinis earum. qz vene ille de natura sua sunt fluxibiles. cũ ergo sentiũt caliditatẽ ⁊ siccitatẽ scebzan: facit eas tumescere plus ⁊ fluere: qz scebzã operať duabus q̃litatib⁹ quas diximus: ⁊ etiaz ꝓpter fluxibilitatẽ: ⁊ ille medicine que laxãt cuz stipticitate ⁊ acuitate sicut scebzã ⁊ mezereon faciũt hoc: sed opatio rerum stipticaꝝ que stringũt naturam: sicut sunt glãdes ⁊ castanee: ⁊ grana passularuz: ⁊ cortex granati ⁊ silia istis ex medicinis stipticis ē opatio ꝗria operationi scebzan ⁊ mezereon: q̃re ipse stringũt ventrẽ: ⁊ stringũt illas venas: ⁊ abscindũt fluxũ sanguinis ab eis. Et scebzan qdẽ q̃ rectificatur iuuamẽto magno hz ꝓprietatẽ laxãdi aquã citrinã ⁊ cõfert in colica ⁊ melia: ⁊ laxat fla grossium exiis in iuncturis: ⁊ meli⁹ ex eo ē cui⁹ color ē rube⁹ leue hñs cortices subtiles: illud aũt qõ nõ ē ita: ꝗz grossum: ⁊ nõ ē rubeũ nisi parũ q̃ vis ipm̃ frãgere: ⁊ nõ frãgiť cito pp suã grossitiẽ: ⁊ hz ĩ eo qd sile filis ē deteri⁹: ꝗz scebzan qõ ē de pside õterio⁹ ē alys. ⁊ rectificatio ei⁹ ē vt tu recipias ex ipso q̃titatẽ quã volueris: ⁊ ifũdas ĩ lacte ibi dimittẽdo die ac nocte: ⁊ caue ne plus dimittas. debilitať .n. ei⁹ opatio ad expellendum chimos grossos. Et oz vt tu mutes lac in die illa ⁊ nocte bis aut ter. qz sic expoliať a stipticitate ⁊ siccitate que est in eo. Et si vis admiscere cuz alys medicinis admisce cũ his que ꝓueniũt sibi sicut anisuz maratrũ ciminũ turbith ⁊ mirabolani. qz ille medicie: ⁊ si sint stiptice in sapore earuz: nõ tamẽ sunt ita acute sicut scebzan. qz in eis est cõplexio q̃ iuuat corpus pluscq̃ scebzan: ⁊ iste subtiliãt ipz ⁊ auferũt acuitatẽ ei⁹. Et qũ tu vis cũ ipso curare colicã a ventositate grossa: aut flegmate aut ab opilone rectificaipm̃ cũ bdelio serapino ⁊ armoniaco: ⁊ fac cũ his pillulas ⁊ pone cũ eis parũ de stercore lupi: qõ reperiť sup terram albũ sicut cerusa: aut sicut lapis alb⁹: ⁊ si vis ipm extrahere de lacte: ⁊ siccare infunde ipm̃ postea in succo endiuie feniculi ⁊ solatri clarificato stando illic trib⁹ die⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹: deinde siccenť: ⁊ fiãt ĩde trocisci: ⁊ ꝓparenť cũ sale ĩdo ⁊ turbith: ⁊ mirabolanis ⁊ aloe: nã inde eueniet medicia multũ iuuatiua. Jn lacte vo scebrã nõ est aliqua bo

nitas.imo nocet ei q accipit ipsum:⁊ medici viatores occi
dunt cū eo multos ꝓpter ignorantiā ipsorꝫ. Et ego quesi
ui ab aliqb⁹ eorꝫ que erat illa medicina quā dabāt in po
tu:⁊ sciui q; erat scebran lac cuꝫ oleo sisamino ⁊ laxabant
aliquos vsqꝫ ad mortē. Et ex eis sunt aliq qui accipiūt mi
rabolanos:⁊ ponūt ipsos in collognida hūida:⁊ extrahē
tes eos ab illa ponūt in alia. deinde vnū mirabolanū tm̄
dant in potu:⁊ laxat donec occidat. Et iste qdē medicine
sunt sicut ignis:q̄re nō debēt nominari medicine:ſz vene
na. Et qdā ex eis sunt qui dāt in potu karfati:⁊ est in eo ō
medicina destructiua cōplexionis.⁊ motiua dolorꝫ epis
⁊ opilonis ipsi⁹ res quā ipossibile ē existimari. Et qdaꝫ in
potu dāt de arthanita qua lauat lana:⁊ est ꝓpe malitiam
karfatim:⁊ de altbit:⁊ est herba que nascit sup flumina.⁊
lignū eius est rubcuꝫ:⁊ folia ei⁹ vident purpurea que qñ
icidunt egredit lac ex eis:sicut ex scebran:⁊ dosis scebrā
qñ rectificat sicut diximus cū alys medicinis ē a danich
.i. vsqꝫ ad.y. fm vtutem. IO.MESVE. Solone educit
flegma vehemēter ⁊ aquā citrinaꝫ ⁊ humores melicos: ⁊
mās a iūcturis:⁊ cōfert dolori earum:ē ex medicinis ma
gnis hidropisis: veꝫ nocet stō ⁊ epati:⁊ desiccat corp⁹ vte
tis ipso:⁊ consumit sperma. Et lac ei⁹ facit boc vehemēti⁹
⁊ facit cadere in febres. Dosis corticis radicis ei⁹ est a kī
rat.y. vsqꝫ ad.z. Et ei⁹ lactis a kirat.i. vsqꝫ ad.iy. Sed sciē
dum q; esula oriū in locis calidis ⁊ siccis:cui⁹ magnam co
piam vidi sardinie:⁊ tunisi:⁊ similatur multum herbe di
cte lunarie: nisi qꝫ esula lactescit. lunaria vero non. vnde
versus. Esula lactescit:sine lacte lunaria crescit.

E taltides.i. fuligo appendēs trabib⁹ ⁊ parietibus ex fumo fcā. ethaleidos.
E thalcidos kapnu.i. fuligo fumi.
E tercotraria est dolor capitis dispar. puta quādo in altero temporꝫ. s. dextro vl sinistro fortior fuerit. Et herocrania.
E thalodes.i. famosum.
E thaps.i. calidū pharmacum.⁊ ē tapsia ſz vitatē.
E thea vel ethia gre. mergus auis.
E therostamia. Demosth. est alterius oculi ab altero differēs color.
E ther.i. aer.
E thercogeneū.i. diuersaꝫ naturarū ⁊ omogeneū.i. vnius nature.
E thica febris ab ethismos qō est cōsuetudo vel ab ectetikos quod est tabefactus.
E thida.i. merulus auis.
E thios.i. psonatia. bardana. Pli⁹. lib. z5. capi. 9. in principio.
E thion.i. psonatia.
E thiops. Etiopis. ethiopis radix ⁊ folia sunt flōmo silia magna ⁊ multa hirsuta ad radicē caule quadrāgulū scabrū similem artio multis concauum alys semē herbo sile candidus: radices nūerosas lōgas plenas molles glutinosas gustū siccantes crescūtq; vt cornua. pñt videri ꝓterea ī ethyopia nascit ⁊ ī idia mōte troadis: ⁊ ī messina. colligūt autūno:⁊ siccāt ī sole aliquot diebus ne sentiant estū ⁊c. ⁊ est bardana.

PLINIVS. li°. z7. ca. 4.° ī pncipio. Diaſ. Ethiopis. l. lapa.

E tidum. nomen est ponderis. PAVLVS.
E tropis. Etropus ē passio palpebre: aut pp cicatricē: aut pp crescētē carnē cōuersio. s. iuersatio: naꝫ tropos gr. ꝓuersio. Pau.
E uanadotū vinum. i. bene nutribile: ab eu qō ē bonum ⁊ anadosis. i. redditio. Alexāder.
E ubafaros. i. leuisticū.
E uberberis. i. costi. Hal. li. secret.
E ubontio. i. reupontici.
E uchimum. i. bonos cibos generās: vel euchim⁹. i. bonus hūor ab eu. qō est bonū ⁊ chim⁹: qō est humor. Casius fe.
E uchinus. i. eritius.
E u. est aduerbiū grecuꝫ: significat: bñ: recte: pure. cōponit multimode:⁊ significat: vt bonus bona bonū: nō aūt ꝓferūt greci vt nos: sed vt sit u. conso. ac si aliqs ꝓferat euevl euā ablata vltima vocali: ita nanq; retinet vocem cōsonātis in fine syllabe: q; multi ex ipsis ꝓferūt f. vt efcaristia a q̄ ī frascripta componunt.

E ucinus. i. lappa.
E ucrasia. i. ꝓlo bona.
E ucrion. i. brassium.
E ucrista dicunt ligda que illiniunt quale est quod fit ad vlcera purgāda ⁊ ipleda. Cornel. cel.
E ucrita. i. bene terminabilia. Hzium discrita.
E udon gre. vena cubiti in ferior que flomat. s. basilica. Oriba.
E uecticum. i. sūme sanū.
E uelan. qd est. l. sandanig.
E uellere. i. trahere.
E uennus. i. eruca.
E uenum. i. ebenum.
E uentat. i. apit ⁊ resoluit.
E uers. i. dora.
E uexia. Euexa. gre. i. bona habitudo.
E ufistidos. ara. i. ypogstidos. Auicen.
E ufaricon. i. ypicon. Ste.
E ugomon mieron. i. eruca domestica. Hal.
E usarcus. i. bene carnosus Hal. io. terapētice. ca. io° in medio.

¶ Cap. CCXLV.

Euforbium. lati. euforzuion. gre. ara. afarbion. Euforbiū est gūmi notuꝫ: ⁊ videt sonare apud grecos bonū formidari: nā dicūt euforzuion ⁊ fouon gre. ē timor ⁊ eu. i. bonū quasi bonuꝫ sit ipꝫ timere ꝓpter sui violentiā. DIASCORIDES. c. de euforbio fm trāslationē nostrā. Arbor est silis ferule albe: nascitur in mauritania cesariēsi: q̄ plurimū lachrymū fac vi scidū valde: quē lachrimū multi colligūt sic pro viscitudine. ꝓmo arbori pellē veruecinā illigāt:⁊ sic de lōge astilibus iaculant ī radice:⁊ cū pcussa fuerit radix vnū flumē statim ꝓfluet lachrimis:⁊ cū coagulat⁹ fuerit sic eūdem colligūt de pellib⁹ substratis. Est aūt optimū qō est recēs subalbidū ⁊ gluctinosum ex lento linguā vehemēter submordēs ⁊ calefaciēs. Eius genera sunt duo. vnū qō colligit substratis pellib⁹ qō meli⁹ ē: alteꝫ qō cadit ī terra ⁊c.

PLINIVS. li. z5. ca. 7. Rex iuba inuenit herbā euforbiā medici sui tpis noie: cui⁹ regis volumē extat. inuenit eā in mōte athlāte: spectat folys achātinis. vis ei⁹ tāta ē: vt succ⁹ ei⁹ e lōginquo recipiat. iciso trūco suscipit vētriculo edino locato. hūor lactis videt effluere. SERAP. lib. aggre. ca. Aforbion. auc. Diaſ. Est arbustū sile ferule i figura sua. nascit in mauritania cesariēsi: ⁊ in regiōe tabex est plenū multo gūmi acuto: caueāt sibi boīes ab eo q colligūt ipꝫ gūmi ꝓꝓ suā nimiā acuitatē. ⁊ iō accipiūt vētres aialiū: ⁊ lauāt eos: ⁊ alligāt stipiti ipsi⁹ arborꝫ. deinde pūgūt arborꝫ stipitē a lōge stātes cū lācea: effundit nāq; in ventrib⁹ exiēs a stipite multū copiosum subito: ac si fūderet ex vase aliquo: ita q; aliqñ effundit in terraꝫ et ex eo subito ꝓꝓ ipetū sui exit⁹: ⁊ regrediunt de eo ex arbore duespēs: vna earū est silis sarcocolle ī q̄titate orobi: ⁊ ē frusta: ⁊ alia assimilat feci. adulterat aūt cū sarcocolla ⁊ gūmi arabico sibi admixtis. Meli⁹ ex eo ē claꝫ acutuꝫ. Experimētū aūt ei⁹ p gustū ē difficile: qñ ipm mordicat linguā subito cū violētia multa. ⁊ durat mordicatio ei⁹ diu. ⁊ ꝓpter hoc oē qō gustat postea ex eo videt bonū. ꝓmus aūt ad cui⁹ cognitionē puenit hec medicina fuit Lineas rex lioy. Et idē auc. Hal. 6. sim. phar. ca. de euforbio. vtus ei⁹ ē subtilis acuta sic vtus aliaꝫ gummarū similium.

ALMANSOR. trac. z°. ca. de euforbio. nouū ē calinsatis q̄z asa: q̄uis asa sit calidior oī lacte arborꝫ. Dosis a duob⁹ kist vsqꝫ ad tres. IO. MESVE. ca. de euforbio. ē gūmi excedēs oia gna gūmorꝫ in calefaciēdo ⁊ attrahendo. ē. n. ex rubificātib⁹: ⁊ ē ex arbore desertorꝫ locorum ⁊ hyspidorꝫ: cui⁹ folia cū eleuant in ꝓmis sūt sicut lanugies deinde cadūt ⁊ nascunt folia silia polio marino. Et meli⁹ ē qō ē lene frāgibile hūs colore palearē ⁊ clarū: ⁊ qō ē vehementis acredinis ⁊ odorꝫ valde acuti. ⁊ qō est recēs sup qō iā ꝓterut ann⁹. Recēs vo sui āni est sic venenū ⁊ ignis: ⁊ ē ex gūmis q̄ resoluunt ī oleo: ⁊ ꝓpe qō ē recēs antiquū fortassis nō dissoluit. ē ca. ⁊ fic. in. 4.° Et ē calidi⁹ ⁊ subtili⁹ oī eo qō calefacit ex gūmis: ⁊ ē ī eo vtus adustionē faciēs ⁊ rubificationē: ⁊ est penetratiuū abstersiuū: mundificatiuuꝫ excoriatiuū. ⁊ ē ex faciētib⁹ opationē cū labore ⁊ āgustia vehemēti pducētē ad sincopim: ⁊ ad sudorē frm̄. Est inimicū cordi ēpi ⁊ stō pp vehemētiā vtutis sue. Est enim acutū vehemēter seorꝫ iflāmabile: oꝫ q̄ frāgere vtutem ei⁹: ⁊ ꝓpie cū reb⁹ obtūdētib⁹ acumē ei⁹: ⁊ extinguētib⁹ iflāmationē: ⁊ acgrētib⁹ ei lubricitatē: ⁊ oꝫ vt sit q̄titas multa eaꝫ vestiēs ⁊ tegēs supficiē ei⁹: ⁊ oꝫ vt nō multū teraī. dixit Alcanzi. accipiant frusta citri: ⁊ sepeliant grana ei⁹ pus iuoluta oleo amigdalino in acetositate ipsi⁹. deinde iuoluat ī pasta: ⁊ decoquat. rectificat. n. ex arte hac: et remouet acumē ei⁹. Modus ali⁹ frāgēs vtutē eius: sicut narrauit hamec. iuoluat in oleo amigdalino: deide sepeliat in succo ligritie aut terniabin dissoluta aut in aliquo ex rob stipticis: ⁊ sit eaꝫ q̄titas multa. Et fiāt ex eis pillule: ⁊ ꝓpinent vbi oꝫ. Et dixit Dumay. ꝓpinet cū aq̄ mellis: ⁊ aliqbus spēb⁹ alefangine. mastix autē ⁊ spica sunt ex rectificātib⁹ q̄cūq; ex acuitatib⁹ medicinarū timent. audaciā ei⁹ expellunt medicine lubricatiue extinctiue sic aq̄ ordei ꝓpie cū oleo amigdalino. POSSE. SERA. auc. Diaſ. hoc gūmi qñ fit cobol cū eo hꝫ vtutē abstergēdi aquaꝫ que est in oculo: nisi qꝫ eius mordicatio durat tota die. ⁊ ꝓpter hoc misceē cū aliqb⁹ potionib⁹: q̄ fiūt cū spēbus: ⁊ bibit: ⁊ cōfert sciaticis. Et ipm excoriat ossa in vna die: ⁊ separat ab eis fragmēta eorꝫ: oꝫ aūt vt ꝓmuniat carō circūstās ossi cū ceroto aliquo: vel cū pānis lineis: ⁊ ipꝫ hꝫ vtutē laxādi ⁊ calefaciēdi humores aquosos sicut finapis. Et iō cōfert laxatio ei⁹ hydropicis ⁊ colice: ⁊ alys frigidis egritudinib⁹ silib⁹ istis: ſz ipm acuit colerā: ⁊ iducit sitim nimiā: qꝫ desiccat: oꝫ āt vt admisceat ei semē petroselini ⁊ anisi. Et dicūt qdā q; qñ aliqd aial remordet ali quē scindatur cutis capitis ei⁹: ⁊ ponat in illa scissura ex ℔ gūmi trito: nō nocet ei venenū. Et pōdus. z. iy. ex eo occidit: qñ vulnerat stōm ⁊ itestina. Et idē auc. Alcanzi stringit orificiū matricis multū adeo q; pbibet exire fetū. Et idē auc. Abenmesuay. ꝓprietas ei⁹ est laxare fla viscosuꝫ qō ē in lōbis ⁊ ītestinis: nisi qꝫ ifert anxietatē ⁊ desiccationem adustionē ⁊ tenasmonē. Et rectificatio ei⁹ est qō non teraī multū: ⁊ misceat cū bdelio aut cū succo ligritie aut cū spēb⁹ aliqb⁹ sicut est spica ⁊ cinamomū ⁊ cassia lignea: ⁊ liniat cū oleo ro. ⁊ oleo amigdalino. Et meli⁹ ex eo ē clarum nouū qō trāsierit ab vno āno vsqꝫ ad tres. Et colorꝫ ei⁹ est citrin⁹ calidi odorꝫ amarū acutū. Dosis ei⁹ a duobus kirat vsqꝫ ad tres. IO. MESVE. Solone eduē flā viscosum ⁊ grossum a locis ꝓfundis corporꝫ mūdificās iūcturarū vacuitatē ab hūorib⁹ grossis difficilis eradicationis nec ē ei res silis ad hec: ⁊ ē ex reb⁹ mūdificātib⁹ neruos: ⁊ ꝓsumētib⁹ hūiditates ibibitas in eis. dissoluit ī oloseiri: ⁊ iungit cū eo: ⁊ cōfert egritudinib⁹ neruoꝫ frigidis sicut ē palesis stupor tortura tremor ⁊ spasmus: ⁊ est mirabilis res ad id: ⁊ inungit sup epar ⁊ splenē: ⁊ cōfert doloribus eorꝫ frigidis ⁊ vētosis: ⁊ fricat puluis ei⁹ sup morsea fricatōe forti: ⁊ delet eā: ⁊ sumptū in potu ſz modos emēdatiōis ē medicina magna dolorib⁹ nodosis q; vadūt ⁊ venūt p iūcturas: ⁊ est ex reb⁹ q̄ faciūt sternutationē cū fortitudine: ⁊ ē medicina bona litargie ⁊ obliuioni: et ꝓpe inunctio ex eo cū oleo de spica in occipitio: et est ex medicis educentib⁹ aquā citrinā: et dixit Diaſ. Aur. i. ex eo ītersit. Dos ē a kirat. i. vsqꝫ ad tres. Cōseruat aūt q̄driēnio: recēs aūt āni sui ē pnitiosuꝫ: hi q; sumūt ipm timeāt frig⁹. Cōseruatur aūt ne cito senescat in milio fabis vel lentibus.

E ufrosinum gre. idest buglossa: et est eius expositio bone letitie. nam frosis gre. letitia. PLINIVS. lib. z5°. cap. 8°. circa pncipium.

¶ Cap. CCXLVI.

Eufragia. lati. ara. herba adhil. PAVLVS. cap. de eufragia. ē herba q̄ similat ī stipitib⁹ ysopo: nisi qꝫ stipites sui hūt colorē violaceū: et non hūt ramos et folia sunt in stipitib⁹ a medietate supius: et sunt parua icisa sicut crista galliculi: et hꝫ florꝫ tēdentes ad albedinē satis paruos. POSSE. medet egritudinibus oculorum: et confortat visum.

E ugefrasis. Eugefrasios. idest vsnee.
E ugenia. gre. idest bone generationis.
E uifestidis. i. herba bircia
E uiscus. qd ē. l. altea. Ibiscus. Molochi. ara. chitim. Diasco.
E uistidos. eufistides. i. ypogstidos. ara. Auicen.
E ukimia. i. bona habitudo bene humorata.
E uodestera. i. odorifera.
E uolatio. i. aperitio.
E uonia. i. almea.
E uodia gre. hū odorabilia

¶ Cap. CCXLVII.

Eupatorium. lati. gre. eupatorion vel volucrū maius. ara. vo gafit. SERAP. li. aggre. ca. gafit. auc. Diaſ. herba ē que nascit oī āno: ⁊ est apta ad accēdēdū ignē sicut sarmēta: ⁊ hꝫ ygā rectā subtilem nigrā durā et asperā hūs in sūmitate pilos: et lōgitudo ei⁹ est fere vni⁹ palmi: ⁊ hꝫ folia diuisa abinuicē circa hastā: et sunt scissa scissionib⁹ puis. y. aut. vi. et ī sūmitate icisa sic serra: et sunt folia ei⁹ silia folys pentafilon aut folys zedenigi. i. canapis: et colorꝫ eorꝫ ē tēdēs ad nigredinē. et in hasta ei⁹ a medio supra ē semē: et sup ipm sunt pili: ⁊ ē decliuis ad iferiora pēdēs in herbā ipaꝫ. DIASCO. ca. de eupatorio. frutex est sarmētosa hasta hūs rectā et lignosam tenuē nigrā et asperā in cubiti vni⁹ lōgitudie porrectā aut ampli⁹. folia sunt ei ī giro diuisa sicut pētafilon: aut canapis: cui⁹ folia in capite icisa sunt vt serra semen ⁊ media hasta asperum et subtus decliuum est ei.

AVICENNA. li. scdo. cap. de eupatorio. est ex herbis aromaticis: et hꝫ folia sic canapis: et flos ei⁹ ē sicut nenufar. et ē illud qō administrat: et succ⁹ ei⁹ ē ca. in pmo. sic. ī scdo. Et subtiliatiuū icisiuū valde abstersiuum sine attractione et sine caliditate manifesta: et in ipsa est stipticitas pauca: et pōticitas et amaritudo fortis sicut ē amaritudo aloes. PLINIVS. ca°. de eupatorio regiā hꝫ. auctoritatem li° z5. ca° 6. caulis lignosi nigritātis irsuti cubital ali quādo et ampliorib⁹ folys p iternalla gnq; vt canapis p margines incisis nigris plurimosis q̄ radice superuacua et cetera. IO. MESVE. cap. de eupatorio. Est herba lōgitudinis cubiti vni⁹ amaritudinis multe: cui⁹ folia sunt viridia sicut folia cētauree minoris: ſz sunt aspera et icisa et stipes ei⁹ est subtilis: et qñ exiccat citrinescit et eleuantur sup eū florꝫ q; sunt sicut subcitrini lōgitudinis pauce Et sunt qdā q; dixerūt q; eupatoriū sit herba pulicuꝫ quā fit viscositas adherēs. meli⁹ tēpus collectionis ei⁹ ē finis veris: et succi eius silr ca. in pmo. sic. in scdo. Et est cōpositum ex substātia calida et subtili. q̄re est subtiliatiuū incisiuum mūdificatiuū abstersiuū preseruatiuum a putredine: et resolutiuum cōueniens sine attractione: ⁊ ex partibus terreis: q̄re in ipso est de stipticitate aliqd: ꝓpter qō est confortatiuū et coadunatiuum est debilis solutionis. Cōfortat vtus ei⁹ cum aq̄ casei: et modus opationis succi eius est sicut diximus de absinthio. GALIENVS. 6. simpl. phar. cap. de eupatorio. et. 5. memiri. cap. 4. dicitur radix pentafilon. Est herba que vocat volucrū mai⁹: vel agrimonia: cuius suba est subtilis: sapor eius est stipticus. Et vtus eius est ca. caliditate modica et desiccat. Sz sciēdum q; eupatoriū silr fm Diasco. vocauerunt qdaꝫ antiq radicē agrimonie: eo q; est diuretica valde. item fm eūdē

cap.de marrubio.marrubiū etiā qdā eupatoriū vocauerunt qm̄ valet cōtra vitia epatis:ꝛ ꝓ tāto non est ve eupatoriū:qm̄ Diaſ.facit ſemotim ca.de eupatorio qō icipit eupatoriū:ꝛ ſemotim capl'm de marrubio ꝛ agrimonia:ꝛ de pulicaria vel herba pulicū qō icipit coniza. Doc ſimiliter voluit. Io.meſue.capitulo de eupatorio cū dicit q̄ dicūt aliqui q̄ eſt herba pulicum noluit ſm verū q̄ ſit illa quā latini vocant pulicariaꝫ Eupatorium. Nam dicit q̄ eupatorium ſm quoſdā eſt herba pulicum: qm̄ alig vocabant herbā pulicuꝫ eupatorium ꝛ bene: qm̄ eſt diuretica valde:ꝛ valꝫ ꝯ vitia epatis:vt inuenies ſi.l.l. coniza. miror qualiter medici noſtri tempoꝛis non aduertentes verba Diaſcoꝛidis.Auicenne.Serapionis.pliny Halieni.ꝛ Damaſceni. credūt herbolarys ſaluiā agreſtē eupatoriuꝫ dicentib⁹:que nec in ſapoꝛe non in odoꝛe cuꝫ eo cōuenit.Si aūt in ipſa foꝛſan vtutes eupatoꝛy inuenerūt:ꝛ ꝓ eo ponere voluerūt: cuius gra ipm eupatoriū vocauerūt nō licebat dicere q̄ idē cēt:qm̄ eupatorium poteſt dici omne id qō valet cōtra vitia epatis.ab eu qō eſt bonuꝫ ꝛ pacoꝛ qō eſt epar. vnde eupatoriū.i.bonū epati:ſed vez eupatoriū eſt illud qō antonomaſice eſt bonum epati:ſicut illud qō verū eſt eupatoriū. POSSE.DIASCORIDES.ſ̄z translationē noſtrā.Eupatoriū valet cōtra vitia epatis:ꝛ folia eius ſicca ꝛ axungia porcina veteri addita trita ꝛ imposita oura vulnera ad cicatricē ducūt.Semē vo eius:ꝛ folia cum vino bibita diſſintericis ꝛ moꝛſibus venenatis occurrūt medicādo.Ladē dicit Serap.cap.ꝓprio de mēte Diaſ.ꝛ addit:ꝛ ſunt multi q̄ putāt q̄ illa herba ſit agrimonia ꝛ errant.qꝛ eſt alia ab ea:ꝛ nos qdem manifeſtauimus iam de eius eē in eo qō diximus de eo.Et idem auc. Hal'.in tyriaca cheſar. eupatoriū aperit opilones epatis:ꝛ fortificat ipm. IO.MESVE.Eupatoriū ſolutione educit colerā ꝛ flegma facile:ꝛ eſt ꝓſeruatiuum a putredine: ꝛ cōfortat ſtomacū epar ꝛ viſcera:ꝛ cōfert dolorib⁹ eoꝝ:ꝛ eſt medicina ſplenis ꝛ opilationū omniuꝫ: ꝛ egritudinū ab ea factarū:ꝛ febribus longi tēpoꝛis mire ſubuenit. Doſis decoctionis eius.potio eſt a.ʒ.iij.vſq; ad ſex:ꝛ puleris eius a .ʒ.ij.ad .iij.loco eius ponit' abſinthy ꝛ aſari. aī . medium pōderis ipſi⁹. AVICEN. Eupatoriū ē bonū in initio alopitie ꝛ tyrie:ꝛ linit' cū adipe veteri ſup vlcera difficilis ꝓſolidationis:ꝛ ei⁹ ſucc⁹ cōfert ſcabiei ꝛ pruritui qm̄ bibit' cū aquā fumiterre ꝛ oximelle:ꝛ ſimil' flos ei⁹ ꝛ ſucc⁹ ipſi⁹ eſt foꝛtioꝛ:cōfert dolorib⁹ epatis:ꝛ opilonib⁹ ei⁹:ꝛ cōfoꝛtat ipm:ꝛ cōfert duritici ſplenis ꝛ apatib⁹ epis:ꝛ apatib⁹ ſtōi:ꝛ ei⁹ herba ꝛ ſucc⁹ cōferūt malitici foꝛme ꝛ accidētib⁹ hydropiſis datū in potu cū vino: ꝛ cōfert vlcerib⁹ ꝛeſtinoꝝ. Cōfert fe.cronicis:ꝛ antigs ꝓprie ſucc⁹ eius:et ꝓprie cū ſucco abſinthy.loco eius ponit' pondus eius de aſaro:ꝛ medietas pōderis ipſius de abſinthio.

E upectum .i. aptum digeſtioni:ꝛ diſpectuꝫ eſt oppositum.
E uperiſton. eupotriſten.i. bona inuētio gre.Alexā.
E uperoꝛi ſtomacciū idest poꝛos aperiens.
E upetron.i.ſene.Stepḣ.
E upociſton.gre.bona iunctio. ALEXAN.cap. de capillis nigrādis.
E ureſim.i.malua.
E uretan.i.aaron.
E uretica vtus gre.i.rarefactiua. CASSIVS fe.
E uricomon a gre. dicta q̄ vere ꝓmo ſeneſcatur:vnde eam alig ſenition vocant. latini vo vocāt ipaꝫ herbā cardūcellū benedictum.naſcitur ꝓ macerias.l.Erigion.
E urinhena.i.citraria.
E urion tiparon .i.lana ſuccida. curion. i.lana tiparon.i.ſuccida.
E urizicon.qd ē.l.obziſuen
E uſapoꝛ.i.ſapoꝛ bon⁹.
E uſarchi.i.bn̄ carnoſi. Hali.6. de regimine ſanitatl
E uſidos .i.cimbalaria.
E uſtiſtides .i. ypoglſtidos.
E uſopa.i.almea.
E uſtifilo.i. poliū.
E uſtobzon.i. marrubium.
E uſtomatica.i.bona ſtō.
E uſtracta dicunt' q̄ in vētre facile coꝛrumpuntur vt perſica ꝛc̄. Iſto vocabulo vtit' Hal'.in li.dimidiarū particula ꝓma. capo euſtracta.
E utraptica. gre. facile digeſtibilia. ALEXAN. ca⁹ de diſinteria.
E utimon .i. elleboꝛus niger.Pli.li⁹.ʒ5.ca⁹.5.i me⁹
E uulgimaria.i.ſaponaria.
E uulſac.i.ceterac.
E uulſiua.i.attractiua.
E uzomon.i.bonū ſalſamētum:nā ʒomon ſalſamētum:ꝛ eu.i.bonum.
E uzomū gre.i.eruca. Diaca⁹.de ſtrigno.lib.de doctrina gre.
E uzonomia.i. ſalſamentū eruce.
E xacanton ſm Diaſ.ca.de litio ē aboꝛ de qua fit litiuꝫ:q̄ lati. dō capꝛifoliū.
E xafilo.Exalifo.gr.i.linio
E xagiū.eſt nomē pōderis ꝛ eſt idē qō aureus:ꝛ eſt .6.pars.ʒ.ꝛ eſt.ʒ.i.5.ſ̄z q̄ .ʒ.ē nona pars.ʒ. de q̄ fit mētio in .l. dragma. nūc vtimur.ʒ.p.8.parte.ʒ.
E xagozas. idest in tumore positus.
E xantimata.Alexā. ca.de pſidracia ꝛ exātimatib⁹ exātimata ē in ſima cute vlceratio vl' eleuatio ſubrubea ꝛ aſpera ſimil' bis puſtulis: q̄ ex vrtica vel ſudoꝛe naſcunt': hāc Theodoꝛus pſcian⁹ ſcabiē vlceroſam maxīe facici eē dixit liber de doctrina gre.Alig vicūt q̄ ſūt puſtule rubee q̄ fiūt in lingua.alig vicūt qō ē puſtula rubea:nā exātis .i.rubedo:ꝛ illō vocabulum inuenies in.l. bedonig: ꝛ in.l.cui. ſed prima expoſitio ē melioꝛ: ꝛ ipe puſtule noſtro ydeomate vocant' virgines. Oribaſi⁹. Joānes. Alexā.prima particula epidi.ꝓmēto.iʒ.in ꝓncipio.

Littera. lo differt.ara. fe. dicūt. greci vo fi.ꝛc̄.
F aba alexādrina ſm Jo.Serap.eſt nomē pōderis oboloꝝ.ʒ. pōderās ſumenet tres:ꝛ ſunt grana.36.
¶ Capitulum. CCXLVIII.
E xarchimata ſunt diſlocationes complete.
E xarcumetra.i.reſilitio oſſis:ſed exacrimata ē qōdam vitiū in capite.
E xcozion medicamē. gre. .i.excoꝛiatū.Caſſius fe.
E xea.i.fruct⁹ ſoꝛbi.
E xenfraticū.gre. exoppilatiuum enfraxis: ſeu opilationis aperitiuum.
E xerantica ſūt exiccatiua DIASCORIDES. ca.de aloe.ꝛ in pſalterio vbi nos habemus aruit coꝛ mcuꝫ. greci habent. exiāthi cardiamu.
E xfloꝛonea .i. efflorones.
E ximach.i.vt exuberatvelamē ad exterioꝛa ꝛ apoſtemat':ꝛ ipinguat ꝛ iflat ſicut ſutan.
E xipteros.gre.Alier⁹ auiſiſus.
E xirimi.ē qōdā ſemē grificū qō ignoꝛo.
E xis.i. habitudo cōſuetudo.ide enixia de q̄ ſupra in.l.enexia.
E xiture.i.empetigines.
E xocades.gre.i.emoꝛoide
E xtabari.Exturban.quid eſt.l.Eſcabari.
E xtenuatoꝛium.gre.idest reſolutiuum.
E xugētes.i.maniētes.
E xupera matricalis.i. berbena.
E xuro.gre.i.mīgo emingo
E zabꝛoc.i.ſatirion.
E zaize.Ezaze.i.litium.
E zarbion.i.lolium.
E zebede.i.diptamus.
E zeberule. Ezelinge. fit ō farina in aqua ꝛ melle:ꝛ oleo friꝛa.
E zedari. Ezeledari .i. ſinziber. Aliabas i.ꝛ⁹ prac.
E zebes.i.noñ chorde iſtri grauē reddentis ſonuꝫ.
E zelbaaſce . Ezereaſcen. Ezeſſeaſſen.i.vitis alba.
E zeribaſen. ara . eſt vitis alba.bezeribaxē.Auicē. feſire.
E ziar.i.trifoliū.
E zie.ſūt piſces qdā. Almāſoꝛ.io.ca.ſcdo.
E zimarion.i.tapſia. tā apud arabes:q̄ apō grecos a noſtra in nullo differt.ara. fe. dicūt. greci vo fi.ꝛc̄.

Faba egyptiaca eſt legumē nr̄e fabe ſil'c.Sz Ha.li⁹ ſcdo de alimētis.cap. de faba egyptiaca.nō ē lupin⁹ vt putauerūt alig.nā facit ibidē aliud caplm ō lupinis:ſz apud Aui.li⁹ z⁹ ca⁹ de faba egyptiaca q̄ ꝛ faba ſiriica dr̄.vñ Auic.vocat eā fabā ſiriā:qm̄ de ipſa multū.naſcit in ſyria:ſed vā faba ſyria ē faba greca:ſz faba egyptiaca.apud Johānez Serap.eſt pōdus ponderans ſumenet quattuoꝝ ſm arabes.ꝛ ſunt oboli. iij.ꝛ ſunt grana.48.
DIASCORIDES.ca⁹ de faba egyptiaca.multi poleticon eā appellāt ī egypto.naſcit' ꝛ in aſia ꝛ in ſicilia ꝛ ī ſtagnis naſcit'.folia bn̄s altitudinē ꝛ latitudinē bn̄tia floꝛez ferēs croceū:q̄ ſi multū floꝛuerit pduntur folia.flos eſt ī medio ipſius vbi eſt rotūditas q̄dā vbi ſilique ipe naſcūtur floꝛes ipi cinoꝛſa dn̄r ea rōne q̄ ſſeraūolos dn̄r: qꝛ hec eſt illis ꝓſuetudo exargilla faciūt ſſeras . ꝛ ibi includunt ipm ſemen . ꝛ ſic ponunt vt naſcat'. Radix eſt groſſioꝝ q̄ cāne. cocta ꝛ cruda mādūcat' q̄ ꝛ collocaſia appellat':a q̄ busdā culcaſia qō idē eſt.ꝛ iō ad ei⁹ inueſtigatiōez q̄re i.l. culcaſia.ſemē eius comedit' ſiccū ꝛ viride.niger coloꝛ ē ꝛ maioꝝ q̄ nr̄a faba. POSSE.AVICENNA.ſi fiat ex ea gargariſmus cū lacte ꝛ ſale ꝓtra egritudies ſpiritualiū ꝓfert ꝛ ē cib⁹ in egypto ꝛ ſolone educit aquā citrinā.ꝛ ꝓpoſie ſemē ei⁹ ꝛ ſuccus ipſi⁹ ꝛ puocat vrinā.ꝛ generat ſperma.ꝛ expellit colerā ꝛ aquoſitatez eius cum facilitate.Et potus ipſius fit ab.i.tertia libze vſq; ad duas tertias.
F abafreſa.idest faba fracta.
F aba.greca eſt nomē ponderis apud Aui.ꝛ Serap. ꝛ eſt ſumenet.z. ꝛ ſunt oboli duo ꝛ ſunt grana.z4.naz obulus pōderat grana.iz.Faba greca q̄ apud nos vocat' ſyriaca.ꝛ alio noīe vocat' granū aneſcē fruct⁹ ē cuiuſdaz arboꝛis magne ſil'is Jumipo:ſed maiuſculus dulcis ſapoꝛis intus bn̄s nucleuꝫ duꝝ:cui⁹ aboꝛ ſm .Plini.lib⁹ i6.ca⁹.3i.vocat' lothos a gre.apō ara.vo vocat' aneſtē.
DIASCORI.ca⁹ de agrifolio vocat ipz agrifoliū vt apparet in.l.agrifolium in cap.lothos vocat ipm lothos. Iſidoꝛus faba ſyriaca dr̄ aboꝛ magna fructū ferēs maioꝛē pipere comeſtibilē guſtu ſuauē.inde ꝛ mella vocatur: ſed noſtro ideomate vocatur ciceraſo. ꝓ quo.l.granum aneſcen.agrifolium.
F aba iuerſa.lati.gre.mētaſtrū ꝛ romani vocant eā fabariā.ꝛ eſt berba:cui⁹ folia ſūt ſicut folia alkekēgi ſtipes ei⁹ lōgitudinis cubiti vni⁹ aut duoꝝ ad plus:ſemē eius viride tendēs ad nigredinē magnitudis fabe cōis habens quaſi effigiem in medio ſicut faſcolus.
F aba lupia.lati.gre.marifiliū. Eſt planta ſimilis elleboꝛo nigro.folia tamen mollioꝛa eo.ꝛ oīa diuiſa. Elleboꝛus vero ſementa aliqua habet.ꝛ hoc marifiliū vocat' ſemen eius duꝝ coloꝛis zafrani . aqua decoctionis ei⁹ valet contra roſulas.ꝛ dicit' q̄ interficit mures.
F aba boꝛtēſis.i.faba vſualis ꝓ qua.l.bakile.
F abaria idest faba inuerſa ſupra vide.
F abaꝛola.i.oniſcus . Hali. 7⁹.memiri.cap.3⁹
F aba ſiliq̄ eſt fructus quidam quez nos vocamus vaginellam.
F aba ſyriaca.i. granū aneſcem.i. faba greca . l . lothos. Iteraſuꝫ benacuꝫ.
F abutia.i.Onida.Halien. 4⁹.memiri.cap.io.
F acalia.dn̄r quedā vlcera exīria in ꝓiūctiua oculi.
F acaleſis. facayleſus.i.buthoꝛmarien . Facamios idē.Diaſc. Faclaminos.
F acaſibꝛon idest cicer imperatoꝛis.
F ace. DIASCOR.ca⁹ face . Frutex ē minoꝛ locis humidis naſcēs ſil'is lētic'le. folia tenera ꝛ oblōga cū folliculis ſemen ſil'e lēticulis in vno folliculo duo aut tria grana habēs nigra minoꝛa lenticula ꝛc̄.
F acedēa fagedena ē ſpēcācri apatis. Lozneſ.cel.
F aceliz̄ās.i . patiēs apa in ſuba cerebri: qꝛ coꝛrūpit oēs virtutes ei⁹. vt Hal'. ſeptia pticula.affoꝛiſmo. ꝛ z⁹ de interioꝛib⁹.ꝛ ꝓmo de accñti ꝛ moꝛbo.
F acera.i.dragātū. (tola.
F acetola ē aiis q̄dā.l.fece
F achos.facos.grecc.idest lenticula.
F acoes herba idest agriuli ꝛ ſunt ſenationes.
F acolien idest polium.
F acſenus.i.aboꝛ marien.
F aculium.i.amomum.
F acus idest lenticula. ꝛ facus eſt vna ex maculis faciei.Paulus.
F adenica idest fagedenica.phagedenica.
F agas.i.centaurea minoꝛ.

¶ Cap. CCLVIII.

Fagaſmon. DIASCORIDES. Fagaſmō quā multi apparime diXerūt.ē plāta quā vocāt ſanctiō.ꝛ eſt xifion ꝛ eſt gladioltus ſegetalis folia hz iridi ſil'ia:ſed minoꝛa ꝛ anguſta ꝛ acuta ſic̄ mathetā.ꝛ baſtā hz aſperā ꝛ cubitalē cuꝫ floꝛibus purpureis radices ſunt illi due puule ꝛ rotūde vnā bn̄s ſup alterā poſitā ſicut bulbi minoꝛes.altera eſt deſubtus tenuis ꝛ ſup groſſioꝝ.naſcit' locis cultis ſupioꝝ maioꝝ ē ꝛ acrioꝝ vtut
POSSE.DIASCOR.Cataplaſmatib⁹ adhibita.puſtulas ꝛ tumoꝛes coꝛpis tollit medicamibus mixta.ꝛ ſup poſita mēſtruis ipat cū vio bibita venerē ſtimulat. Itē cataplaſmati ipoſita cū vino atq; thure ſagittas vel ſtirpes educit.ſoluit ēt inguinū collectōez.radix vo iferioꝝ acceptа ſiantiū iterocellicos medet'.ō eo iuēies. ſil'r.ſi.l.l.liliū. ab eo eliliſſagus dicitur.
F agedēica. phagedenica. fadenica idest vlcera q̄ ſerpunt comedendo.
DIASCORI.ca⁹ de dragōtea.ꝛ ca⁹ ō allumine.nā fagin.gre . i.comedere.
F agelis.i.raffan⁹.
F agin idest comedere.
F agitidie.ſunt vene q̄ ſunt ī carnoſitate faciei ꝛ oziis iuxta extremitates.
F agon. Fagnon.apud Diaſcoꝛidēz dicit' ſaluia.quezadens.
F akiamos idest almea.
F agoꝛa.i.ſemen canapis.
F agotide vene ſunt iuxta fauces intra os: q̄ flobotomantur vice venaꝝ q̄ ſub lingua.Alexan.
F agus idest centaurea minoꝛ.Serapion.
F agus agria.i.lenticula ſiluatica. ꝛ eſt lētigo aque.
F aki.fakies idest lentes.i. (greca.
F alcion.gre. falco auis rapax a falcatis ꝛ curuis vnguibus dicta.Erodius.

¶ Caplm. CCXLIX.

Falernium vel falernū vinū vocatū a falerna regiōe italie:q̄ eſt ꝓpe neapoli.Plini⁹ li⁹i4.ca⁹.6.vñ Papias. Neapolis oppidū ꝓpe falernū vbi optia vina naſcūt' ꝛc̄.Et tale vinū vocat' ſil'r albanū. eſt.n.tale vinuꝫ in ꝓn⁹ ſubdulce ꝛ cū veterauerit auſtez maxīe efficit':ꝛ vue ſil'r a quibus tale vinū expimit' acciptūt denominatōez ab illa regiōe.ꝛ vocant' vue falerne: qꝛ de eis eſt copia in regiōe falerna. DIASCORI.ca⁹

qō incipit vinum albū.pōt illud vinū vici vinū albanū: ⁊ dicit ꝙ est fortiꝰ falerno: ⁊ gustu subdulce in ꝓncipio ventrē ⁊ stōm inflans ventrē mollit. Digōnibus est inutile. ⁊ oibus neruis ꝛtrariū ⁊ maxime capiti: qō cuꝫ inueterauerit austerꝫ valde efficit. vñ vinum italū qō falernū oꝝ vtilius est maxīe vetus digestibile est. pulsuꝫ incitās. vētrez abstinet: customacū est. vesice cōtrarium caliginē oculis inducit. multum bibitū totū corpus ledere potest.

F aleris. Diasco. virgas hꝫ multas ⁊ radices multas ⁊c.
F alestrum. i. herba sancti Jobānis. perforata. ypericon.
F alfanuem quid est. l. l. falfel. ¶ Lap. CCL.

Falfel. ara. gre. ⁊ lati. piper. SERAPION libro aggre. cap. Falfel. auc. Diasco. Est arbor nascēs in regionibꝰ indie. hꝫ semē qō sui ortu est lōgū sile faseolis ⁊ elongat in forma sua. ⁊ est macropip. ⁊ intra ipm grana pua similia gegeuers q̄ qñ maturant fit pip. ⁊ hoc qꝛ separat ⁊ fit sicut racemus in quibus sunt grana parua ⁊ sunt grana pipis. Et qñ colligit pfecte maturꝫ est piper nigrū: sed qñ colligit añ maturatōez est pip albū. nā color eius est albꝰ ⁊ nō recipit ī colore suo nigredinē antecq̄ maturat. ⁊ radix buiꝰ arboris est similis costo. Eligendū est aūt ex nigro qō est nouū ī quo nō est res silis furfuri grave ⁊ plenū: sed albū melius est illud qō nō est rugosuꝫ albū ⁊ grave ⁊ longū est eligendū illud qō qñ frangit apparet dēsum bñs grana q̄ sunt intra ipm intuicē iuncta ⁊ acuti sapoꝛis mordicās linguā cū calefactōe. Radix arboris buiꝰ vocat falfanuē. ⁊ est silis costo deferī ad nos ex terra indie. GALIENVS. 8. sim. phar. cap. pipis. Pipis radix costo maxime ꝼꝫ virtutē similat: fructus vo eius q quodāmodo germinat est pip longū. vñ ⁊ humidius existit maturo. signū aūt est hūiditatis eius ꝙ faciliter cum imponit pfozat. ⁊ ꝙ nō ꝓfestiꝫ mordet: sed paulatim incipit. pmanet vo multū. q vero q̄si pmaturus fructus albū pip est acrius exīs nigro. id. n. quasi supassatū est. vtraq; aūt sufficiēter calefaciūt ⁊ siccāt. GALIENVS eodē li. ⁊ ca. ꝼꝫ trāslatōez arabicā. Sapoꝛ pipis ē acutꝰ ⁊ illud qō nō maturꝫ est pip albū ē. ⁊ ipm est acutius nigro ⁊ magis pungēs linguā. ⁊ hoc est qꝛ nigrū ꝓpterea qꝛ maturatur accidit ꝙ nō recipiat adustionē ⁊ desiccatōez fortem: qꝛ minuit acuitas illa q̄ qdē remanet in albo. iste tñ due spēs sunt desiccatiue ⁊ calefactiue fortiter. Et fructus q dē eius qñ incipit eē est pip lon. ⁊ ꝓpter hoc accedit ꝙ piper longū est humidiꝰ alio pipe ⁊ signuꝫ sup hoc est ꝙ qñ elōgat tps sup ipm corodit ⁊ pfozat etiā qñ terit nō inuenit tritoꝛ in ꝓncipio sue contritōis punctionem multā: ⁊ qñ incipit mordicare nō apparet mordicatio eiꝰ multa anteq̄ gustet: deinde remanet mordicatio eius tpe non paruo: sed piper albū est melius stomaco alys duabꝰ speciebus. DIASCORIDES. cap. de pipere ꝼm trāslationē nr̄am. arboꝛ est in india nascēs in latere mōtis caucasi qō soli obuersum est folia bñs in similitudinem Juniperi cuiꝰ siluas serpentes custodiūt: sed incole regionis eius cū maturꝫ fuerit incendūt ⁊ serpentes fugant igne. ⁊ ex flāma piper rugosuꝫ efficit. piperis aūt diuersus est fructus. nā qui ꝑus nascit fructus oblōgus ⁊ obrotūdus apparet. ⁊ cū fractum fuerit inueniunt infra illud grana in sinapis modū: est aūt humide nature: qō autez permaturꝫ non fit: ⁊ albū colligit piper album dicit. nascit etiaꝫ aliud in modū botri ⁊ piper album nominatur: qō nō cōtum: sed crudū colligit: ⁊ illud maxime sui fortitudine ī colliriacas virtutes intrat. ⁊ tyriacis antidotis miscetur. maturatū vero nigrū fcñ piper nigruꝫ dicimus. Eligimꝰ aūt piper longū qō cum frangit strictissime granula sua ꝓiuncta habꝫ ⁊ coherentia veluti medulla gustu viscida mordēs ⁊ calefaciēs. albūꝫ dcñ qō sine rugis sit calidissimum ⁊ graue. nigrū vero pip viscidius est albo. Eligēdū est aūt piper integrum ⁊ graue plenū ⁊ nō marcidū piper valet ad educēdū lumbricū latū qui vocat solea administratū vt apparet in. l. bozā. POSSE. SERAPION Radix pipis ꝓfert colice ⁊ dolozib⁹ frigidis. est ca. ⁊ sic. ⁊ est bona ventositatibꝰ ⁊ alys dolozibꝰ frigidis. ⁊ est silis costo ꝼm virtutē. Et pip nigrum acutius est albo. ⁊ albuꝫ est debiliꝰ eo: ⁊ virtus pipis est calefactiua attractiua cibi ⁊ ꝓuocatiua vrie. resolutiua ⁊ abstersiua obscuritatis visus. Et qñ sumit in potu aut fit inūctio cū eo aut miscet in aliquo vnguēto ꝓfert rigozibus febzium ꝓdicaruꝫ. ⁊ ꝓfert mozsibꝰ venenosis: ⁊ expellit fetū ⁊ potissime si ꝓ potu sumat vel assidue comedatur. ⁊ qñ fit nascale cum eo post coitū. pbibet impregnatōez. ⁊ hoc similiter facit assidue comestum. nā iter pstat genitale ⁊ administrat in loboc. ⁊ syrupis q̄ sunt ꝓueniētes tussi ⁊ dolozibꝰ pectozis. ⁊ fit linitio cuꝫ eo ⁊ melle. ⁊ ꝓfert squinantie. ⁊ qñ sumit in potu maxime cū granis lauri aut folys eiꝰ ꝓfert tozionibus ventris. Et qñ masticat cū staphisagria ⁊ cum passulis facit descēdere flegma ex capite. ⁊ ipm sedat dolozez. ⁊ ꝓfozat virtutē digestiuā. ⁊ ingredit in ꝓfectiōibꝰ spērū qbus vtunt sani in cōdimētis cibozꝫ ad ꝓuocandū appetitū. ⁊ qñ miscet cuꝫ pice resoluit scrofulas. Et qñ miscet cū nitro abstergit mozfeā. ⁊ nō est radix piperis zinziber sicut putauerunt quidā: imo radix eius est silis costo que qdē calefacit ⁊ mordicat linguā. ⁊ attrahit humiditatem ad os: qñ miscet cuꝫ aceto: ⁊ linimētuꝫ cū eo resoluit apatā splenis. ⁊ si sumit facit idem. Et qñ masticat cum staphisagria attrahit flegma. ⁊ est multozꝫ iuuamentozꝫ. Et idem aucto. Mesuay. ꝓprietas piperis est ꝙ pbibet impregnatōez. ⁊ maxime quādo sumit post coituꝫ ⁊ pbibet tozziones ⁊ ventositates q̄ fiunt in stomaco ⁊ intestinis: ⁊ exiccat flegma viscosuꝫ qō aggregat in pectoze ⁊ pulmōe ⁊ intestinis: ⁊ digerit cibuꝫ: ⁊ nocet febzicitantibꝰ. Et sigs vtit multū pipere ꝓuocat vrinā. ⁊ si vtat eo paꝫ ꝓuocat ventrē. scamonea ē ꝑia in hoc. ⁊ facit hoīez macrefieri ⁊ dēsiccat spma. Et in pipere albo cū acuitate sua est hūiditas q̄ auget in spmate ⁊ mūdificat epar. vētrē. pulmonē. ⁊ stomacū. ⁊ confert mozsibus venenosis. ⁊ calefacit neruos ⁊ musculos plus omni alia re. PAVLVS. cap. de pipere. Est cali. in 4.° sic. in 2.° vbi sciēdum ne aliqui erroris materia repleantur ꝓpterea: qtia in presenti littera Serapion ⁊ Diascoꝛ. videntur cum Halie. non modicum discrepare dicētes ꝙ piper nigrū acutius est albo. Halie. vo ait ꝙ pip albū acutius est nigro. ⁊ ꝓpterea sicut ex verbis Diasco. bñ intuētibꝰ est auide manifestū pip albū est duplicis generis. Est quoddā pip albū qō fit qn grana minuta q̄ fuerunt in pipe lōgo incipiunt ingrossari ⁊ vnū ab altero incipit separari: sed nō factus est botrus vel racemus. Est aliud pip albū qō fit cum illa grana q̄ fuerūt in ꝓdicto pipe albo ꝼm debitā q̄titatem fuerūt aucta ⁊ intra se totaliter separata. sicut q̄ sunt posita in quodam botro vel racemo. ⁊ sunt ꝓpinqua maturitati. primū vo pip albū: qñ sapit adhuc nām piperis longi: qꝛ ei vicinat. participat adhuc de eius hūiditate: cuius grā nō est multum acutū. piper aliud albuꝫ de quo diximus: qō est in medio inter maturitatē ⁊ ꝓncipium generatiōis est satis acutū. quare cū remouēat ⁊ elongēt a pipere lon. nō participat humiditatē eius: ⁊ est acutius seipso: cū venit ad maturitatē. ꝓpter quā amittit de eiꝰ acuitate. hoc idē videmus in fructibꝰ acetosis q̄ sunt in medio tpe acetosiozes. hoc etiā in seminibus est videndū. s. feniculis. sinapibus ⁊ cetera. ꝙ sunt acutiozes ⁊ calidiozes q̄ sunt in medio tpe q̄ qui sunt in extremo. sic ergo ad ꝓpositum. piper nigrum acutius est albo: qō est in ꝓncipio generationis: qꝛ non habet multam acuitatem. ꝓpter humiditatem quā participat vt dictuꝫ est. ⁊ hunc respectū habuit. Serap. ⁊ Diasc.

Et piper albū acutius est nigro. Piper albuꝫ intellige qō est in medio tēpoze: qñ cum nigrescit ⁊ maturat amittit de eius acuitate. ⁊ ista fuit intentio Hal. cum dixit ꝙ pip albū acutius est nigro. Sciēdū insuper ꝙ in maiozi quantitate inueniret de pipere albo: nisi qꝛ inficit ꝓpter ignē: sed illud qō non ꝓtaminatur ab igne remanet albū ⁊ non rugosuꝫ qō non pōt esse nisi modice q̄titatis: qꝛ modicuꝫ est illud quod ab igne impressionē non recipit.

F algesue idest ozimum.
F aliel. falieli. i. raffanꝰ. Fulel idem. fulfel similiter.
F olocos. falosios idest melissa.
F amachest. Famachost. i. agnus castus. femequestum. seicratinatum.
F amāchest. famichest. i. piper eunuchozum.
F amacolos. i. fabarola.
¶ Lap. CCLI.

Famechi. arabice. gre. fanech vel fenic vel lapis de barchin. latine vero dicit pumex. SERAPION lib. aggre. capꝰ famechi. i. pumex. ⁊ est lapis de barchin. i. lipari opꝫ ꝙ eligatur ex eo multum foraminosus durus ⁊ frangibilis leuis albꝰ in quo non sunt lapides. Et modus cōbustionis eius est ꝙ accipiat ex eo quantitas. ⁊ ponat in pznis. ⁊ qñ fuerit ignitus exhatur ⁊ extinguatur in vino odozifero. ⁊ hoc fiat ter. tertia vice quādo extrahit ab igne non extinguatur in aliquo: sed dimittatur in frigidari per se. postea teratur ⁊ reponatur. DIASCORIDES. capitlo pumex. Eligendus est leuis fragilis albꝰ ⁊ sine lapide. Cōburitur vero sic. mitte illum in carbonibꝰ viuis q̄diu ignescat. ⁊ postea exhens vino odozato extīgue. 2.° id fac simili mō. 3.° calefactū exhe ab igne tere ⁊ repone. virtus ē ei stiptica termātica ⁊ purgatozia. POSSE. DIASCORIDES. Pumex oculozum cicatrices limpidat: vulnera replet ⁊ consolidat ⁊ aufert carnē superfluā oculozꝫ. ⁊ qñ teritur ⁊ fricant ide dentes abstergit eos ⁊ administrat ad abradēdos pilos. THEOPHRA. in ꝓpo cap. si miscet añdotis dētifrigus ⁊ sinigmatibꝰ abradit aspredinem ⁊ leuigat ⁊ ꝓstringit ⁊ coercet. SERAPION. Pumex habet virtutem stiptica. stringit. n. gingiuaꝫ ⁊ abstergit oculū ⁊ aufert maculaꝫ q̄ est in eo. ⁊ replet vlcera ⁊ ꝓsolidat ea. ⁊ aufert carnem superfluam que in eis est: ⁊ qñ teritur ⁊ fricant dentes abstergit eos. ⁊ si mittat in vas vini nō permittit ipm amplius bulire. Et idē auctoꝛ. Hal. ingredit in medicinis que abstergūt dentes qñ non est adustū: sed qñ aduritur fit subtilioꝛ. nā acquirit ab igne rez adustā calam q̄ auferturꝫ separatur ab ea: quādo lauat ⁊ clarificat dētes ⁊ abstergit eos. ⁊ hoc facit ꝓpter sui asperitatē. ⁊ facit fortasse hoc ꝓpter eius virtutē abstersiuam. ⁊ ꝓpter hanc causaꝫ cōtinua: quādo aduruntur abstergunt dentes.

F amilla pupille. i. sūmitas
F amilos. familios. i. vsnee
F anchea. arabice fatar. i. fungus.
F anasi. fanax. ara. i. panax. f. pro. p. quo carent ponentes.
F angekest. i. agnus castus.
F anilion idest psillium.
F ania. fanma. i. peonia.
F anoch. Fanec arabice. i. pumex.
F anos. gre. fax. lucerna apparitio ⁊c.
F ansealos idest vmbilicꝰ veneris.
F aonia grece peonia. f. pro. p. ponentes.
F ar ē genꝰ mollificationis de quolibꝫ grano panico si rotūdet ⁊ excozieꝫ: sed far: qñ simplr ponit de farre spelte intelligitur. ⁊ similiter aliquando dicit ꝙ est mus arabice.
F arāois. i. vsnee. Pisarak.
F aras. ara. idest equus.
¶ Lap. ꝛ. CCLII.

Farasion fraxion. arabice vel marmacur. grece philoflozes. latine vero prassium. SERAPION libro aggreg. capꝰ farasion. Est herba habens ramulos multos egredientes ab vna radice ⁊ super ipsos est bozra pauca: cuius color est albus: ⁊ virgeei sunt quadrate. ⁊ folia eius sunt in longitudine policis obzotunda rugosa seu aspera super que est bozra. ⁊ semen ⁊ flozes eius sunt diuisa per ramos eius. ⁊ semen eius rotundū ad asperitatem tendēs. nascit in campis ⁊ in edificys domozum. DIASCORIDES. capꝰ de marrubio. Frutex est ex vna radice multas virgas habēs albas asperas quadras. ⁊ folia similia digito maiozi ⁊ obrotunda aspera alba rugosa ⁊ gustu amara. semen est illi obzotundum verticulosum ⁊ asperum. nascitur locis multis. GALIENVS. 8. simpl. pharma. capꝰ de prassio. Sapoꝛ eius est amarus ⁊ virtus eius cali. ⁊ sic. in secūdo. vñ abstergit ⁊ resoluit. AVICENNA libro secūdo cap. de prassio. Est herba amari sapozis. Inquit Oribasiꝰ non sunt calefactio eiꝰ ⁊ exiccatio ipsius fortes. Aly autem dixerunt ꝙ est ca. in 3.° sic. in 2.° Est aperitiuum. abstergit. liquefac. resoluit. ⁊ icidit. POSSE. SERAPION. aperit opilationes splenis ⁊ epatis ⁊ mundificat pulmonem ⁊ pectus per screatum: ⁊ ꝓuocat mēstrua quādo bibitur. Et quādo ponitur exteriꝰ abstergit ⁊ resoluit. succus aūt foliozuꝫ eius postquā est deficcatus in sole resoluitur cū melle. ⁊ administratur ad visum acuendum. ⁊ fit cum eo sternutatozium ictericis ad mundificādum infectionem colozis: ⁊ administrat cum medicinis ad dolozem auris antiquum. ⁊ potissime cum medicinis aperiētibus instrumenta auditus. ⁊ datur succus eius illis in potu qui sumpserunt medicinas mozticras: veruꝫ nocet renibus ⁊ vesice. Et emplastruꝫ cū folys eius ⁊ melle mundificat vlcera sordida ⁊ euellit panaritium ⁊ carnem putridā ⁊ sedat dolozes lateris. Et fit emplastrū cum marrubio ⁊ sale. ⁊ cōfert mozsui canis rabidi. DIASCORIDES. folia eius sicca vel succus foliozꝫ eius vel semen eius elixum ⁊ bibituꝫ cum melle ptisicis tussientibꝰ ⁊ asmaticis prodest. ⁊ thozacez purgat maxime iris illirice mixta purgandis vtiliter mulierib⁹ adhibetur: secūdinas excludit. diu patiētibus subuenit. vesice ⁊ renibus cōtrarium est: melle addito vulnera purgat ⁊ illa detergit. pascētia vulnera compescit dolozē lateris tollit. succus siccatus melle ⁊ vino addito caligines oculozꝫ detergit. ictericis naribus immissus fert auxilia. cū oleo rosa. succus eius auriū dolozē mitigat. AVICENNA. succus eius cōfert dolozi auris ātiquo. ⁊ mūdificat: ⁊ aperit meatus auditus. ⁊ remouet antiquū dolozē eiꝰ. succus eius cū melle est conueniēs ad acuendū visum. mūdificat pectus ⁊ pulmonez ꝑ eductionē sputi est aperitiuū opilationū in epate ⁊ splene ⁊ renibꝰ ꝓuocat menstrua ⁊ mūdificat matricē. fit ex eo emplm cū sale ad mozsum canis rabiosi.

F archa idest cultra q̄ ponitur in lecto.
F arcal. farchali. i. ciminuꝫ album ⁊ est sisileos.
F arfadin. Farfag. farfagi. i. pozzulaca. Auicen.
F arfala. Farfara farfugiū. i. vngula caballina.
F aringa. i. squinātia. Hali. quarto interiozꝫ. cap. 3.°
F armacodis idest calida medicamina.
F armacon. farmacū interpretat imutās. inde farmacia quelibet medicia multū imutās quocūq; mō imutatōis: ꝼꝫ nos appropriamus tale vocabulū medicinis laxatiuis. ⁊ farmaciā dicimus. Hal. sup affo. pmo. pticle 4.e
F arelabzon. i. ypogstidos.
F ares. faresi idest dulisio.
F arfium idest vlcera ozis.
F arfugiuꝫ idest vngula caballina.
F arfurūgi. ara. baliū. i. sparagus. beliosparagꝰ. gre. Aui. in 5.° ca.° de medicis ad debilitatē coitꝰ. ⁊ ī 2.°
F argarium idest cicer imperatozis.
F aricos. i. febzis causon.
F arigerafi. farigeras idest arboꝛ lity.
F arina dcā ē a farre: eo ꝙ ex ipso p̄ fcā fuit. Pli. li.° 18. ca.° 9. p quo. l. beuda.
F aringes. gre. i. faucez. farix faux.

F arinx.i. gurgulio vel fabis vel faris idē. inde venit varigides.i. vene que sūt ī faucib⁹ ⁊ sub ligua.
F arisiricon.i.prassium.
F arsa sunt quedaꝫ vlcera. Halie.sup affo. 45.particule sexte.
F arugium idest yngula caballina.
F asa idest diptamus.
F assale. Sastasa ē species trifolij ⁊ vocatur fulla.
F assana. Sascanō. idem.i. grana impinguatiua.⁊ semē cuiuslibꝫ spēi trifolij
F ascarfix.i. fesiresiꝫ vitis alba.Stephanus.
F asce.i.agrimonia.
F ascegallicus.i.saliunca.
F asel idest piper.
F aseolus quid ē. l.luchia. Dolaka.
F assase.ara.melca. Alcatime.Lot.⁹Ratha. Auic.⁊ dr̄ hispanice.Alerdela.
F asiricon.i.fusiricon.
F asisac idest ceterac.
F asianus ē auis fasianos.
F asili idest faseoli.
F assion idest pabulina.
F assis gallic⁹. i. spica celtica ī ātidotario virili ī mitridato minozi. ⁊ in oleo nardino.⁊ alys plib⁹ antidotis sic vocat: eo q⁹ a gallia ī fasciculis deferī.

¶Lap. CCLIII.

Faufel .i.auellana inda ⁊ est simillima nuci muscate: nisi qꝫ pars vna est aliqualiter acutioz.⁊ alia ē plana ita q⁹ possit stare recta sic calculus q in ludo dr̄ pedes.in ceteris intus ⁊ ex̄ nuci muscate silis est sine odore ⁊ sine sapore.nascit inclusa in q̄dā lanugine sili folliculo serici.multotiens defertur iter alias species maxime cum cinamomo a castu.⁊ ego vidi ipsum in suo folliculo.est stipticuꝫ valde ⁊ equiparat sandalis in frigiditate.
SERAPION li⁰ aggre.ca⁰ faufel. Est arboz faufel.sic arboz neregil ⁊ emittit cānulas in quibus nascit faufel sicut dactili.Et ista arboz nō ē in terris arabū. Et idē auct. Isaac benarā. Saufel ē auellana indica.⁊ ē fruct⁹ silis nuci muscate in q̄titate ⁊ coloze suo:⁊ sunt in ea ruge.⁊ in sapore ei⁹ est paꝫ caliditatis cū pauca amaritudie ⁊ deferī ex sim:⁊ ē frida ⁊ fortiter stiptica. POSSE.SERAP. fortificat mēbra ⁊ virt⁹ eius est sic virtus sandali rubei.⁊ ofert apatibus calidis q̄ qñ nō inuenit.ponit ꝓ eo ex sandalo rubeo ⁊ medietas pōderis ex coriādro receti.Est.n. fortiter stipticū ⁊ fortificat mēbra.⁊ ē bonū dolozib⁹ dentiū.ofirmat dentes cōmotos ⁊ gingiuas sua stipticitate ⁊ reprimit calitatē oculi.qñ fit ex eo cobol aut emplin.
F auozola vermis quid est lege guadai.
F auserman.i.faseolus.
F auten fautenegū fluuiale idest mentastrum.
F auule sunt vermiculi lati q tacti flectunt in pillulas in hūidis habitāt.
F asolaria herba ē silis faseolozꝫ:sed folia sunt vt cūcꝫ miozꝫ ⁊ alba vt elisfagus ostringit sanguinem fm Plinium. ⁊ succus eius despumatus ⁊ bibitus stringit emozoidas ⁊ supponit cuꝫ bombice similiter.
F asubleon. i. cimbalaria.
F asuasa idest sulla.
F asuricō. Sessuringin.i.siricon. Sessuricon. Auic.ē medicina ad scabiem.
F atar arabice.i.fungus.
F atranon idest vsnee.
F auatia faucion idest faba inuersa.
F aucen est species cāfoze.
F audengi idest boiobozꝫ.
F audenig idest pulegiuꝫ.
F audenigi.ara. oziganum vel pulegiū qō magis videtur ex nomie. sunt tn ambo eiusdē generis sic pꝫ per Serap. verū fau debenigi aquaticum vel fluuiale vocant mentastrum fautenegum.
F auebliō.i. barbasiluana.
F aue.ara.rubea. ⁊ dꝫ silla bicari fau.u.vocali. ⁊ nō cum a.Stephan⁹. Saba scripsit Serap.
F auecb.fauechi.i.pumex.

¶Lap. CCLIII.

Fead. arabice.lati.tozpigo.⁊ est piscis stupefactiu⁹. SERAPION lib.aggre.ca⁰ fead.aucto. Hal.hoc aīal est marinū.⁊ est illud qō inducit stupozē. qñ tangit cum eo caput hūtis sodam remouet dolozē stomaci suo tactu. ⁊ ego exptus sum in his duob⁹ ⁊ non reperi iuuamentū.Et extimaui q⁹ opoztebat me tangere caput hūtis sodam cū pisce ipso viuente.⁊ sic conferret sicut faciunt alie medicine narcotice.⁊ feci sic cogitaui ⁊ inueni ofere.Et idē auc.Diasf.qñ supponit hūti sodā antiqꝫ confert.Et qñ fit suppositoziū cū eo strigit anū egredietē ex̄.
GALIENVS.4⁰ de accūti ⁊ mozbo.ca⁰ 8.dicit q⁹ inducit stupozē infrigidando spiritum.
F ebal.ara.taurus ⁊ thaur dicitur.
F ebison idest spargula.
F ebelzeragi. i. arboz licij.
F ebzifagia. Sebzifuga fel terre idest cētaurea maioz ⁊ minoz.
F eburegi.feburē.i.gariofilata ⁊ ē herba sicvocata.
F ecabzō.i.muscata maioz
F ecabzion. Secabackim: idest squinantum.
F eccaium.i.epar aīalium.
F eccetola est q̄dā auis pua satis sapida quam noiat, Diasco.in.l.chauraf.
F eda idest fex vini vel aceti que cocta reponitur. PAVLVS.capl⁰ de asmate:fedis que est fex vini combusta.
F ecula est vua pinguis cocta vsq ad crassitudinez mellis ac refrigerata. Theodo.⁹Pzis.
F edbe.ara. est argentum.

¶Lapl⁰. CCLV.

Feesera. See.ara. vel fesir gre.ampeleos leuki vl ampeleos leuce. lati.viticella vl vitis alba.Sꝫ sciēdū q⁹ Ha.vbiqꝫ dic vitē albā vl nigrā bzioniā. ⁊ Diasf.silr ꝫ trāsla.ara.ꝫ Hal.6.sim.phar.ca⁰ ampeleos. melana dr̄ q⁹ vitis nigra ppzie dr̄ bzionia.hoc silr appet in.l.haariꝫ. SERAPION lib.aggre.ca⁰ fesera. ⁹Herba est q̄ hꝫ folia ⁊ capziolos in similitudinē vitis cōis:nisi qꝫ sunt aspioza ⁊ rami ⁊ capzioli adherēt implicātes se gbusqꝫ approximant ex arbozibus alys ⁊ suspendunt eis cum capziolis suis.⁊ hꝫ fructum similem racemo rubeo.
DIASCORIDES.ca⁰ Ampeleos. Ampeleos leuce .i.bzioia siue vt latini vitis alba.hastas ⁊ folia hꝫ silia vitri nr̄e:ꝫ aspa ⁊ minoza capzeoli siles sūt iplicātes se.semē ipsi vue sile ē vt butruosuꝫ raꝫ fuluū. GALIENVS 6⁰ sim.phar.ca⁰ āpeleos. Ampeleos leuki.i.vitis alba quā q̄dā ⁊ bzioniā ⁊ psilotrū vocāt.in sūmitate ei⁹ est stipticitas ⁊ amaritudo pauca ⁊ acuitas ⁊ ipe comedūt ī pn⁰ sue natiuitatis fm ⁊ suetudinē ⁊ in tpe veris:qꝫ sunt iuuātes stōm. ppter eoꝫ stipticitatē.subamarā aūt ⁊ leuiter acrē habēt stipticitatem. ⁹Plinius lib.23.cap.2.post pzincipiū.
POSSE.DIASCORI.Capzioli in vino elixi ⁊ comesti vētrē ⁊ vrinā mouēt. virtus ē folys ⁊ hastis ipsi⁹ ⁊ radici viscida.vñ vulnerib⁹ chironis iposita medicat cācros. ⁊ fagedenica vulnera ad sanitatez pducit.tibys vulnera tollit sale addito ⁊ ī cataplasmatib⁹ adhibita ⁊ cōposita. ⁹Radix ei⁹ colozē cozporis reddit bonū. rugas vultib⁹ distendit:lētigines purgat:magnis cicatricib⁹ colozē ppriū reddit:liuozes ⁊ panaritia emēdat cū vio in cataplasmatib⁹ adhibita: duricies spgit.apata curat:ossa cozpi infra eycit. medicamib⁹ stipticis nēcie miscet.epilēticis.3.i.bibita āno toto pstolat: silī mō accepta apoplexie.⁊ stomaticis singulare psidiū est.maxie.3.y. accepte singulis cauſis silr ocenit.mozsib⁹ venenatis occurrit.abozsuꝫ facit. plus ỳo accepta maniā facit.secūdinas deponit.vrinā pnocat.melle addito vt electuariū datū vinoicis ⁊ offocationib⁹ pstolat.tussim dolozē capitis ⁊ lateris cōpescit de alto cadentib⁹ ⁊ cōquassatiōib⁹ maximū remediū ē.obulo.i.cū aceto bibita splenē desiccat diebus.30. accepta cū caricis cataplasmata oia silr facere potest.cocta in aqua ⁊ fomēto adhibita sterica purgat.infantes non coagulatos deponit verno tpe herba ipsa exiccat:cuius succ⁹ cuꝫ mulsa bibitus omnia silr facere nouit:⁊ flegma deponit. semē vero ei⁹ tritū ⁊ perunctū scabiē ⁊ lepzosos curat.lac mulieribus puocat.succus eius cum succo ptisane id mulieribus prestat.succus bacharum eius lac vberib⁹ siccis reddit.Lime ei⁹ vrinā mouent mediocriter.⁹Radix autē piectoziā ⁊ extenuatoziā virtutez hꝫ ⁊ desiccat mediocriter.⁊ iō splenez resoluit ⁊ sclirosim posita extrinsecus aut supposita cū ficub⁹ lepzā ⁊ scabiē sanat.dat ēt in cibo pro splene.⁊ pvrinā splen digerit.hec herba tā laudabilis est vt in tiriacis potiōib⁹ mittat.miscet ⁊ pulchrificys medicaminib⁹ cū oleo decocta donec arescat detrahit ipopias sub oculis aut in palpebzis.⁊ ipterigia ⁊ ī podice ostituta coberet.folia ei⁹ excalandi cā.⁊ detrahēdi escaraꝫ cū salibus adhibent.Lōiter aūt radix cutē fricabilē ⁊ extensaꝫ fac.medet aūt effelidas lētigines ⁊ maculas nigras cum ozobo atq⁹ terachia ⁊ fenugreci semine. Itē si tecū eā pozaueris oia mala a te effugient. GALIENVS vitis alba vrinā mediocriter puocat.⁹Radix vo abstersiuā q̄dā ⁊ siccatiuā subtiliū partiuꝫ hꝫ virtutē nec nō mediociter calidā:propter quā splenes attenuat:scliratos sanat.exteri⁹ apposita cū ficub⁹ scabiē ⁊ lepzaꝫ sanat.botruosus aūt fructus ī polipirys ē vtilis. SERAPION.auc.⁹Rasis. virtus eius est q̄ calefacit mediocriter ⁊ abstergit ⁊ subtiliat ⁊ dissoluit duriciē splenis. qñ supponit emplin ex ea cū ficub⁹. Et curat scabiē ⁊ egritudinē cuꝫ q̄ eleuat cutis: ꝫ fructu ei⁹ vtunt coziaminary.naꝫ cū eis abzadunt pili coziozꝫ. Et virt⁹ foliozꝫ ⁊ fruct⁹ ⁊ radicis est ca. ⁊ acuta.⁊ iō qñ fit emplin cū eis ⁊ sale ofert vlcerib⁹ que dr̄ granita.⁊ illis q̄ dr̄ fagedenica curat fissuras labiozꝫ. ⁹Radix eius mixta cū ozobo ⁊ fenugreco:qñ cuꝫ eis abluit cutis mūdificat ⁊ abstergit eā ⁊ aufert pānuꝫ. ⁊ vestigia nigra ⁊ botboz ⁊ cicatrices vlcezꝫ. Et oficit cuꝫ oleo donec fiat sic cera ⁊ sedat dolozē ⁊ fistulā ani.⁊ qñ fit emplin cuꝫ ei⁹ rob resoluit.apata in quib⁹ est aggregata sanies ⁊ restaurat ossa fracta.Et qñ miscet cū oleo donec dissoluat ouenit ad hoc.⁊ expellit liuozē q fit sub oculo. Et qñ ex eo fit emplꝫ cū vino sedat panaritiū ⁊ resoluit apata ⁊ apit ea. Et emplin fcm cū ea exbit ossa ⁊ ingredit in ofectionib⁹ vnguentozꝫ cozrodētiū carnē. Et potat de ea.3.i.ad epilēsiam ⁊ ouenit apoplexie sic administrata ⁊ opilatiōi.⁊ qñ bibunt ex ea.3.y.ofert mozsib⁹ tiri.⁊ occidit fetum ⁊ accidit si nimis sumat de ea pmixtio rōnis.⁊ qñ mulier subycit eā sibi expellit fetū ⁊ secūdinaꝫ. Et qñ bibit puocat vrinā.⁊ fit cū ea mixto melle lohoc coartatiōi anhelitus ⁊ hūtib⁹ dolozē lateris.⁊ qñ bibit de ipso cū aceto.30.diebus pondus.3.iij.soluit duriciem splenis.Et fit cū ea emplastrū cū ficub⁹ sup duriciē splenis.⁊ ofert ⁊ decoquit ⁊ fit sessio in decoctōe ipsi⁹ mulierib⁹ ⁊ mundificat mricez ⁊ expellit fetū.Et succus radicis eius exprimit tpe veris ⁊ bibit cū vino vel mellicrato ad ea q̄ diximus. ⁊ purgat flegma ⁊ fructus eius cōfert scabiei quando fit inunctio cum eo.Et quādo extrabit succus a stipitib⁹ eius.et accipitur cum frumento cocto provocat lac.
F eferon idest matrissiluia
F eferion fefeus.i.guete.
F efudegi ē ofectio ō melle sic penidie ⁊ in lingua nostra vocatur sisani.
F efulac.i.alaca maris.
F egemastron. Segestron idest epatica.
F egere idest ruta.
F egeron idest vsnee.
F egoloson. Segolosio idest arboz lity.
F egos.gre. i. fagus arboz.
F eigel idest pigamum.
F eilneragi idest litium.
F eiseselem idest dans digestionem.
F ekasus idest polium.
F ekibzon idest almea.
F ekin.i.gluctinū.Halie.z. de sim.medi. capi.pmo. distinctionis tertie.
F elabzan.i.os mundi.
F elafaf.i.agnus castus.

F elason idest hypericon.

¶Capitulum. CCLVI.

Felch vel fedbe.ara.grece fida.latine argentum. SERAPION libro aggregato.capitulo felch.i.argentum.infrigidat et desiccat.scozia est stercus argenti et est bona scabici et pruritui et vlceribus. et propter hoc ingredit in vnguētis que oglutināt vlcera et cō solidāt ea.vñ ipsa scozia ē desiccatiua. AVICENNA de viribus cozdis.ait q⁹ confortat coz.
F elda.Sedbe.i.argentum.
F elleauum.i.allanum.
F elleium.i.asarus.

¶Lap. CCLVII.

Feleg. SERAPION lib.aggre.ca⁰ feleg.assimilat grano sinapis. et ingreditur ī vnguentis odozifers ē ca.et sic.ī.z. POSSE. ⁹Resoluit et apit opillatiōes.Et idē auc. Isaac aperit opillatiōes capitis fortificat cerebzū. ⁊ est in figura sua sicut granū sinapis:ꝫ maio⁹ et hꝫ ligna parua sicut noch.et melius ex eo est maius et fortiozis odozis et graui⁹ et deteri⁹ est leue nigrum. Halienus.
F elema. Selemechi.i. calamentum fluuiale.
F elememiki. felemenichi .i. ozimum gariofilatuꝫ.
F elemēusch beremenuch femenuch. erroz a silitudine quaꝫ hꝫ.f. lra apud arabes ad lram.b.
F elengemich est gen⁹ q⁹dam basiliconis.
F elicteron.gre. felix pteri pteridis dipteris. Diasc. Serap.sarcos sarax.ara. cazubralbic.
F el terre.febzifuga.cētaurea minoz.fm Mesue ē collogntida.Saladinus
F emequestuꝫ famāquest idest agnus castus. Seicarmacum.
F elenreng.i.genestra.
F elemeki.Serap.est kalamentum fluuiale. i.nepitella.
F eleia idest felemenusch.
F elleza.i.herba paralesig.
F elfelū.fulfel idest piper. Stephanus.
F elicon idest folium.
F elicula.i.polipodium.
F elichinū fm quosdaꝫ est pozrulaca agrest] habēs lac.sed falso: ꝫ quid est .l.filichinum. Dipteris. ⁹Polipodiū. Driopteris. Quercus.
F elifelciti.i.agnus castus.
F elisclam idem.
F eligearagi.i.arboz lity.
F elix vini.i.fex vini antiq.
F elmea idest peonia.
F elucarāgi.felzebargi.felcharagi. ⁊ ē arbustuꝫ. vñ fit litiū.⁊ latine vocatur capzifolium.grece aūt litios lithios.l.badab.
F el quid est.l.mararac.
F el.Bel.Sel.gd est.l.bel.

¶Lap. CCLVIII.

Femezeg. arabice lati.stagnū. SERAPION libro aggre.capitulo femezeg.i. stānū frigi.et sic.defertur ex fitasare siue visabar effoditur ex mineris terre et inuenitur in frusta. ingreditur in operationibus alchimie et in medicinis oculozum:et quādo teritur et bibitur confert puncture scozpionis.
F emilon. Semilion idest daucus.
F eminice idest palma.
F emon idest dactilus vel palma.
F emusac idest vsnee.
F emulon idest atriplex.
F emur idest epar.
F en est materia locutiōis: ⁊ est cōioz q̄ summa: qꝫ eam continet:⁊ summa cōmunioz est doctrina.⁊ doctrina q̄ cap.
F enarium idest polium.
F eden idest coz.

¶Lap. CCLIX.

Feneflig vel fenefigi. arabice grece leucis. latine viola. Sciendus q⁹ tria sunt genera violarum.vt Diasco.dicit capitulo leucis.Sed tamē Serapion lib.aggrega. capl⁰ feneflig.nō loquit nisi de vno .s. viola purpurea:quoniā vsus ei⁹ continet magis medicinis: sed alia duo genera sūt species cheiri:sicut apparet in.l.cheiri. SERAPION. libro aggreg.capitulo feneflig.i.viola ē herba: cuius folia sunt minoza folys cussus et nigrioza:et nō elongantur multuꝫ ab eis in figura sua. et hꝫ stipitem egredientem ab vna radice, et est super eū

pilus.⁊ in sumitatib⁹ eius est flos boni odoris coloris purpurei.nascit locis vmbrosis ⁊ aspis. GALIENVS 6° simpli.phar.cap. de viola. Folior⁹ hui⁹ herbe suba frida ⁊ aquiosa.virtus eor⁹ infrigidat pax⁹.Plini⁹ lib.xi. capi.6.

DIASCORI. Lucis.i.viola oib⁹ est nota.est.n.i floribus hñs distantiã:qz mellinũ albũ ⁊ purpureuz florem oñdit. IO.MESVE cap.de violis sunt medicia temperata cõueniens.⁊ fit per eas male qualitatis pmutatio:⁊ nature solutio.melior ẽ quecunqz ex pmis:qm̃ nõ inuenit eã calor resoluẽs virtutẽ aut pluuia dissipans.fri.⁊ hu. in pncipio.Et q̃ sicca est minus est humi.⁊ minus frig. est.n. in recente hũiditas superflua supgrediens caliditatẽ ei⁹: a qua est pfectio ⁊ spés.cũ aũt exiccatur ⁊ resoluit hũidũ supficiale ipsius manifestat amaritudo ei⁹ q̃ est ppter caliditatẽ q̃ fuerat sepulta.⁊ est tũc ca.plus ⁊ minus hu. est eni in recente hũiditas superflua: ppter qõ que recens ẽ solutõe per ventrẽ educit labificando: q̃ vero sicca ẽ educit dissoluẽdo.⁊ ipa quidẽ est ifrigidatiua narcotica sedatiua dolor⁹ calor⁹ ⁊ extinctiua iflamationũ lenitiua ⁊ solutiua.Est ex debiliter solnentib⁹ ⁊ vigorant cuz alys laxatiuis.Et ppter hoc quidã addũt ꝓtitati eor⁹ medicatem ex turbitb ⁊ faciunt trociscos ⁊ vigorant cũ hoc operationem eax. Et quidã addunt scamoneã.⁊ ipsa quidẽ ⁊ oleũ eax ingredit in emendatõez medicinax acutarũ. succus aũt ipsax.⁊ syrupus ex eis soluit leniendo:⁊ viole sicce educunt dissoluẽdo.Et ipse quidẽ condiunt cuz zuccaro ⁊ melle:sed cũ melle sunt maioris abstersionis ⁊ minoris alteratiõis.⁊ cũ zuccaro cõtrariuz faciunt.⁊ scito q̃ nõ sustinet de decoctõe aliqd q̃ fit supfluitas ⁊ succ⁹ eax similiter.⁊ corroborat acetum cũ infusione eax ⁊ fit mirabile febrib⁹ multe inflãmatiõis.⁊ est melius oleuz eax fundamentũ cuius est oleũ onfancinũ aut amigdalinuz.

POSSE. GALIENVS. ipsa berba taz p se q̃ cũ alfitis supposita remediũ calidis pstat flegmonibus supposita aut in orificio ventris incisionez patiẽtis aut in oculis.

SERAPION virtus eius est q̃ lenificat ⁊ sedat apata ca.qñ ponit sup ea sola aut cũ farina ordei.⁊ ofert inflammationi q̃ fuerit in ore stomaci ⁊ in oculo.Sz flos ei⁹ cuz hoc q̃ sedat inflãmationem oris stomaci hz proprietatez relaxãdi coleram.Et fit emplastrum cũ folys tantũ hui⁹ herbe aut cuz sanich.⁊ infrigidat ⁊ confert apatibus calidis oculor⁹ ⁊ exitui ani.Et dicit q̃ flos eius a ppietate q̃ est in eo quando bibit cum aqua ofert squinãtie ⁊ epilensie q̃ accidit pueris.⁊ est illa q̃ vulgariter dr̃ mater puerorum.Et idẽ aucto.Aben Mesuay. De proprietate ei⁹ laxat colerã a stomaco ⁊ intestinis. ⁊ ofert inflãmatiõi que est in eis ⁊ sode ⁊ squinãtie que accidit infantib⁹:qñ sumitur cũ aqua ca.Et quãdo aliquis vult de ea exhibere ĩ potu ad laxandum ventrem exhibeat ab.ʒ. iiij. vsqz ad.vj.

DIASCORIDES flos purpure⁹ sedat inflãmationem oris stomaci ⁊ oculorum.⁊ aqua huius floris.cõfert squinantie laxat coleram a stomaco ⁊ intestinis.⁊ cõfert inflãmationi que est in eis. folia eius sunt sicut folia cussus:sed minora ⁊ rotuda:sed mellinus color medicine necessarius est.qui succus elixatus ⁊ fomento adhibitus tumores stericos curat menstruis imperat.cerotis mixtus ragadias ani ad sanitatem perducit. melli additus pustulas ⁊ inflationes tollit.semẽ eius cum vino bibitum.ʒ.ij. aut suppositum menstruis imperat.abortum facit. radix eius cataplasmatibus adhibita cum aceto splenẽ siccat. podagricis medicat. Sed viola alba proiectorie est virtutis ⁊ extenuatorie:sed flos plus.decoctio autem berbe menstrua prouocat:si post partũ non sequat fetum mortuum extrahit:⁊ viuũ corrumpit ⁊ educit. matricis inflãmationez sanat. fomento si tam fortis est mulier. si nõ in pessario posita omnia simil⁹ facit. IOAN. MESVE.

Solutione educit coleram.⁊ alterat eius excessum ⁊ vole cõferunt inflãmationibus omnibus:⁊ sedant sodaz factã a calore vehemẽti:⁊ sunt somnifere: ⁊ faciunt corizaz ⁊ leniunt pectus ⁊ guttur.⁊ conferunt vuce ⁊ squinantie. Et iuuamẽtum eor⁹ magnuz est apostematibus pectoris ⁊ pleuresi:⁊ sedant sitim.⁊ conferunt sicce opilationi epatis:⁊ apostemati eius ⁊ calide ictericie.⁊ sunt iuuamenti magni in febribus inflãmatiõis ⁊ siti per eas.Dosis.Potio earum est ab.ʒ.iiij.vsqz ad.viij.⁊ succi eax ab.ʒ.i. vsqz ad.ij.⁊ syrupi earum ab.ʒ.iij.vsque ad.iiij. ⁊ conditi earũ ab.ʒ.i. vsque ad.iij.

F engafos.i.fungus.

F engaliõ. Fengarion grece idest anas.

F engos.fengosi.grece.i.lumen splendor. lux luna.

F enic idest lapis vulcani. ⁊ est pumex.

F enice idest palma vel dactilus.

F eniceus color idest rubeus sanguineus p quo lege fenicha.

F enichia grece latine dactili Isidorus. vnde greci palmã fenicem dicũt eo qõ diu duret ex nomine auis illi⁹ fenicis que multis annis viuere phibetur ꝛc. sed in libro de doctri.gre. scribitur fenichion dactilus:idest feniceus color idest color dactili.⁊ ab hoc vocat diafinicon.⁊ diafichiõ ⁊ oryfenicea.vbi sciendum q̃ color dactili ẽ color tendens ad rubeum. vt apparet i.l.anagallus. Naz dicit Diascori. q̃ ipsius sunt due species. vna habet colorem celestem ⁊ alia habet colorez dactili. Serap. vero dicit q̃ vna eius species habz celestem colorem ⁊ alia rubeuz.sic q̃ vbi dicit Diascorides colorez dactili. Serapion dicit colorez rubeuz. ⁊ hoc simil⁹ apparet in.l.barsiabai.

¶ Cap. CCLX.

Feniculus. latine gre.maratron. arabice bazinis vel baienegi vel bakasinech.

SERAPION lib.aggre.cap.bazienis auc. Hal.i.feniculus.⁊ ẽ ex eo domesticus ⁊ agrestis. domesticus oibus est notus:cui⁹ virtus pma est q̃ calefacit in tertio ⁊ desiccat in pmo. scõa subtiliat. tertia gnãt lac. Et agrestis dr̃ maritimus vel mõtanus.radix ei⁹ ⁊ semen sunt fortioris desiccatõis q̃z radix ⁊ semen domestici:qm̃ in domestico est pax stipticitatis. GALIENVS.7.sim.phar. capl̃o de maratro.calefacit quidẽ fortiter vt ex ʒ° iaz possit gradu existere.siccat aũt nõ similiter:sed fm pmum.⁊ ppterea lactis generatiuũ est.⁊ non generaret si siccaret fortiter.suffosis aũt auxiliat fm eandẽ rationẽ.Est vero ⁊ ali⁹ feniculus siluestris quẽ vocat ppter magnitudinẽ equinum feniculuz: cuius radix ⁊ semen siccioris est virtutis alio q̃ apud nos est.Et mihi videt exinde q̃ ea q̃ fm ventrem sistat ꝛc.Et idem 6° sim.phar. cap. ypomaratrũ vocat feniculũ istum siluestrem ypomaratruz vel feniculũ erraticuz vel caballinũ siue equinũ.Plini⁹ lib.20.ca° 23.

DIASCORIDES ait q̃ calefacit manifeste ⁊ desiccat mediocriter. POSSE.GALIENVS. Feniculus generat lac in mãmillis suffosiões curat. ⁊ est diureticus ⁊ mẽstruor⁹ eductiuus.⁊ feniculus siluestris sistit ea que fm ventrem.⁊.n.adest stipticitas maxima. ⁊ huiusmodi igit non solum radix:sed multo magis semen catrio similiter existit.Et potest etiam lapides frangere ⁊ ictericos sanare menstrua prouocare ⁊ yrinas mouere.Alius vero equinus feniculus est:cuius semen rotundum est semini coriandri simile. simile etiam in virtute semini alterius equini feniculi.debilius tamen. AVICENNA libro secundo capitulo de feniculo. Feniculus hortulan⁹ calidus est in secundo. aperit opilationes. acuit visum:⁊ proprie gumma eius. ⁊ confert in initio aque ⁊ apud eius descensum.Et democritus quidem extimauit q̃ venenosi

vermes pascunt feniculi recentis semen vt eorum visus fortetur.Et vipere ⁊ serpentes fricant oculos suos cum egrediunt de cauernis post hyemẽ super ipsum vt illuminent oculi.qõ humidũ est lac exuberare facit ⁊ ppzie horulanũ.⁊ qñ bibit cum aqua frigida ofert nausee ⁊ inflãmatiõi stõi. Et eius digestio est tarda: ⁊ ei⁹ nutrimẽtũ est malũ. puocat vrinã:⁊ menstrua.⁊ siluester ppzie frangit lapidẽ in terreno quidẽ ⁊ fluuiali est iuuamẽtuz ad renes ⁊ vesicã.⁊ ppzie ofert siluester distillatõi vrine:⁊ mũdificat fetas.Et qñ comedit radix cum semine suo stringit.⁊ ofert febrib⁹ antiqs:⁊ vat in potu cum aqua fri. ⁊ cõfert nausee ⁊ febrib⁹ ⁊ inflãmatõi stõi ex eis.confert ei⁹ decoctio cũ vino morsui vermiũ venenosor⁹ ⁊ cuz aqua. Et terit eius radix.⁊ ponit sup morsuz canis rabiosi ⁊ cõfert.

DIASCORIDES feniculus lac mãmillis gnãt.comestus vrinã ⁊ mẽstrua educit.⁊ cataplasmatib⁹ adhibitus cũ ptisana comestus id facit.elixatura eius bibita nefreticis ⁊ vesice dolori medet.vrinã puocat.morsib⁹ venenatis cũ vino occurrit.mẽstruis impat egris nauseam tollit cũ aqua bibitus feruorẽ stomaci extinguit. Radix eius cũ melle cocta morsus caninos ad sanitatez pducit. Succus folior⁹ ⁊ virgax ei⁹ in sole siccatus ofectionib⁹ oculor⁹ miscet:⁊ caligines oculor⁹ detergit.Semẽ ei⁹ viride exprsuz succũ dimittit vt supra vtile. In hyberia succ cũ eius p lachrymo vendũt. Iste.n.lachrymus.i.succus oib⁹ causis oculor⁹ opitulat. Radicis vo succ⁹ ydoneus ẽ ad multa:maxie tñ ad vitia oculor⁹ facit.leniter.n.calefacit ⁊ mollit.calidã vim feniculi:nõ tñ simplicez: sed qõ ei etiã austeritas mixta sit gustus oñdit. Et multa pterea p quã vel soluẽdi vel extenuãdi ẽt siccandi exprimit potestatẽ.traditũ est in libris serpentes annuã senectutẽ feniculi degustatiõe deponere:⁊ oculor⁹ caligines succũ eius excludere.vñ intelligi datũ est easdẽ virtutib⁹ ⁊ corporibus hũanis vtiles esse:sicut postea exprimenta docuerũt. Succus q̃ cũ melle attico mixtus vetustissimã caligines discutit aurib⁹ purulentis idem succus infundit ⁊ vmicilos qui in eisdem nascunt interficit. Radix in ptisana cocta laxat renũ densitatem hydropicis potata ex vino succurrit.veretro laborantib⁹ ex vino cocto fomentuz vtile submistrat. ipsa cũ oleo trita eidẽ cause medet. tumores q̃ que cita ⁊ repẽtina indignatiõe cõmota sunt.folia eius aceto trita dissoluũt.aduersus ictus scorpionũ ⁊ serpẽtuz optimũ semen ex mero sumptũ simili modo tempatum venerẽ stimulat.vrinã eyciet.pulmõis ⁊ iecoris iniurias abycit. abundantiã lactis puerperis pstat.stomacũ dissolutum abstringit.cũ aqua nauseã sedat.nec est illud picum ẽt si in febre sumat.vulnera canini dentis melle illinitũ purgat ⁊ sanat. Feniculus agrestis maior est pdicto ⁊ semine ⁊ fructice. semen vo simile cathrio. hz ⁊ radicez odoratã.hic feniculus ali⁹ est a paucedano: quãtis multi paucedanũ agrestẽ feniculũ vocent. Nã Diasc. diuersum facit caplin de paucedano ⁊ feniculo agresti:cui⁹ elixatura vrinã puocat:⁊ apposita illud facere põt.semẽ ei⁹ ⁊ radix abstinent ventrẽ. morsib⁹ venenatis occurrũt. calculos frãgũt.ictericis subueniũt.Est ali⁹ feniculus agrestis rusticus q̃ dr̃ a Diasco.cap.ypomaratron. Ypomaratron vel maratron agrion radicẽ hz candidã ⁊ semen vt cathros vrinã mouens:ac lapides in vesica frangẽs.põt ẽt arcuarũ morbum deducere ⁊ a serpentib⁹ vexatos mederi. folior⁹ aũt ei⁹ decoctio data potui illud efficit qõ feniculus visualis.Postea subdit.Tradit etiã aliud feniculi genus minorib⁹ folys ⁊ angustis ⁊ veluti lõgis ⁊ imbecillibus:cũ virtute:sed folia similia hz mirto circa que annuli sunt lõgi.radix eius remordẽtis atq̃z redarguentis virtutis est ⁊ cetera.hic text⁹ in Diasco.nr̃o deficit.

F eniculus algul vel porcin⁹.i.paucedanũ.Platearius,

F eniculus romanus idest anisum.

F eniculus caballinus vel equinus erraticus montanus maritimus siluestris quid sunt.l.feniculus.

F enix.Diasco.aut rium aut anquinopa dicunt ꝛc.

F onuchia.i.folium. ¶ Caplin. CCLXI.

Fenugrecum. lat.ara. balba bulbe vl alcala. gre.vo buceron aut buthõ vel tilis. Fenugrecũ est pmo calm subam hz gluctinosaz. virtutẽ hz maturandi ⁊ relaxãdi. AVICENNA lib° 2° capl̃o de fenugreco.ca.est in fine pmi.sic.in pmo.⁊ nõ euacuat ex hũiditate exnea.ei⁹ virtus est digestiua ⁊ lenitiua ⁊ illud ,pterea q̃ in ipso aggregat de caliditate cũ viscositate.⁊ eius viscositas pbibet nocumentũ caliditatis.⁊ eius caliditas operat cuz facilitate ⁊ eius humor est malus licet nõ sit paucus. DIASCORIDES capl̃o buceron.quod sonat bouis cornu.egocerõ vero capricornu. nam semina fenugreci corniculis similibus cornib⁹ sunt virtus eius est malactica. GALIENVS.8.sim. phar. cap.tylis.ca.est in scõo.sic.in pmo.Plinius lib.24.ca° 19. vltra mediũ. SERAPION.lib.aggre.capl̃o balba.ca. est in secũdo.sic.in primo. POSSE.Ad maturandum ⁊ rũpendũ apostemata exteri⁹ farina fenugreci cũ vitello ouꝰ conficiat ⁊ superponat herba ipsa cũ vino ⁊ oleo macerata per.i.ʒ. dies poptime decoquat ⁊ coletur ⁊ colatur̃e addita cera ⁊ farina fenugreci fiat vnguentũ ⁊ est optimum ad apostemata maturandũ.Ad apostema spiritualiũ maturãduz farina fenugreci in sacello ponat. ad apostemata stõi ⁊ intestinor⁹ ex farina fenugreci ⁊ aq̃ pdicta fiant pultes ⁊ superponant. DIASCORIDES. Fenugrecum cataplasmatibus adhibitũ cum mulsa tumores intraneor⁹ ⁊ foris positum spargẽdo compescit. nitro ⁊ aceto adhibitum ⁊ suppositũ splenem tenuescere facit. succus eius tumores ⁊ ostrictiões matricis fomẽto adhibitus curat capillos capitis ab imundicys limpidos seruat succus ei⁹ sepo anserino addito ⁊ pessario suppositus duricies malaxãdo loca stiptica relaxat. fenugrecuz aũt ca.est.⁊ non nimiuz.siccum aũt mediocriter. ⁊ propterea ignitas inflammationes exacerbat. vnde ad oẽm tumorem ⁊ rigorem idoneuz est. GALIENVS fenugrecũ feruẽter inflammatiões exacerbat.minus vero calidos. ⁊ q̃cunqz sclirosi sunt diaforãdo curat. SERAPION. auctor. Aben Mesuay.fenugrecum comestum meliorat fetorẽ stercoris ⁊ sudoris. caput ledit. stomacũ cõuertit ⁊ nauseat. AVICENNA.eius oleum qõ fit cum mirto confert capillis ⁊ vestigys vlcer⁹. ⁊ ofert fissuris frigidis propter mucillaginositatẽ suam ,ppzie cuz oleo rosa. ⁊ ingreditur in medicinis pãni:⁊ facit colorem bonum ⁊ alterat odorẽ oris ⁊ remouet odorem corporis ⁊ sudoris:⁊ resoluit apata flegmatica ⁊ dura. Et eius faria valet ad apata ca.apparẽtia ⁊ occulta cũ non sunt inflãmata: sed sunt declinãtia ad duriciẽ quandaz:⁊ lenit adublet ⁊ maturat ea.Et cõfert cum oleo rosa.adustioni ignis mũdat furfures ablutione capitis facta ex eo:⁊ facit sodam ,ppzie cuz comedit cum muri.q̃uis sit cũ almuri minus nociuũ stomaco.⁊ decoctio eius sanat asafati. clarificat vocẽ.⁊ pulmonẽ lenit ⁊ pectus ⁊ guttur:⁊ sedat tussim ⁊ disniã propzie.quãdo coquitur cum melle aut dactilis aut ficubus. ⁊ melius est vt coniungat cum dactilis carnosis. ⁊ sumatur succus ambor⁹ ⁊ misceat cũ melle plurimo ⁊ sup prunas tempate calefiat.⁊ sumat ante cibũ tempore lõgo.cũ nitro factum emplastrũ ex eo cõfert spleni.Et eius decoctio cũ aceto cõfert debilitati stomaci.⁊ ppzie qõ ex ipso recẽs est.⁊ eius electuariũ facit nauseã:sed acetuz ⁊ muri expellunt nocumẽtuz comestionis eius.fit encatisma ex decoctione eius ad apostemata matricis ⁊ dolorẽ eius ⁊ coartationẽ ipsius: ⁊ ei⁹ decoctio cũ aceto conuenit vlce-

ribus intestinorum. ⁊ filr recēs cum aceto qñ comedit ⁊ decoctio eius cū aq̄ cali. est bona tenasmoni ⁊ solōni ⁊ ei⁹ oleū est bonū apostematibus ani ⁊ ad tenasmonem ⁊ ad dolorē vētris pungitiuū ppie cū almuri añ cibū ⁊ nō mouet ad expellēdū fecē: nisi ꝓpter suā acrimoniā ⁊ ꝓprie cum melle nō plurimo vt nō mordicet fortiter. ⁊ eius decoctio cuꝫ melle facit descēdere humiditates grossas ab intestinis ⁊ puocat vrinā ⁊ mēstrua. Et supponit cū adipe anatis. ⁊ cōfert duriciei matricis ⁊ facit generationeꝫ mrīcis facilē: cuius generatio est difficilis ꝓpter desiccationē: ⁊ ē bonū hnītibus emorroidas. Et facit fetere vrinā ⁊ sudorē ⁊ nō ē sicut lupini ī difficultate sui exitus.

F enus idest almea.
F enutio. i. pellis partica.
F eraboco. i. aristologia.
F erago. i. agrimonia. Ferraria minor idem.
F erraria nigra. i. centrum galli vel gallitricum silnestre eraclepa.
F erraria minor. i. agrimonia. Diasc. Ferreria herculana.
F erra hercularia apō Diascoridez vocatur vna ex speciebus herbene vt apparet per Diascori. de gerebotano.
F erax idest palma.
F erens. gre. diafragma. li⁹ de doct. gre. frens.
F eregemis. ferengemich. i. ozimum gariofilatuꝫ.
F eretria duas habet spēs. nam est alba ⁊ cinerea. q̄ ꝓferunt in medicina pro bantur mollitie. ⁊ si aere perducat violaceū reddit colorem ⁊c. ⁊ est spēs terre vel luti a Diascori. gericias dicta gieritrias. Plini⁹ lib. 35. cap. 16.

¶ Cap. CCLXII.

Fermentum. lati. gre. zemi vel zima vel spsuz ara. chamir. DIASCORI. cap. zemi virtus eius est extenuatoria: mediocriter calefacit: propter quod sine mordicationis molestia extrahit de ꝓfundo hūores ⁊ digerit ⁊ euētat. SERAPION. lib. aggre. cap. de fermento. sapor eius est acetosus ⁊ virt⁹ eius est pauce caliditatis: sed est compositus ex virtutib⁹ contrarys. nam vna est fri. ꝓpter acetositatem que est in eo: ⁊ alia calida a caloze eius naturali qui est a caliditate. ⁊ farina que sunt in eo. ⁊ alia calida a caloze putrefaciēte.
GALIENVS. 6. sim. pbar. ca. zima. Zima. i. fermētuꝫ subtiliū partiū est mediocriter calida. propter hoc q̄ imolesta sine mordicatione attrahit profundius humores ⁊ diaforat. mixta autez est hec ex contrarys virtutibus sicut ⁊ alia multa. naz ab acetositate frigiditate participat ⁊ a putrefactione caliditate. ⁊ adhuc eius que ex sale ⁊ farina secundum naturam.
F erula siluestris quid est. l. Tapsia ⁊ mezabaran.
F erularis. i. tapsia.

¶ Cap. CCLXIII.

Ferula latine grece marchiti vel enterion. Plini⁹ libro. 13. capi. 22. DIASCORIDES. capitulo de ferula quā multi enterionē vocant. vbi sciendum q̄ multe sunt spēs ferule. ⁊ istaꝫ diuersarum specierum sunt diuerse gūme. l. serapinum armoniacum galbanuꝫ opponacū. asafetida. ⁊ preter istas species est vna lis ferula nullum habēs gummi de quo fit curādum: cuius semē est careos siue canereos. vnde dicit ferula a medulis. non nulli vocant eam sic a feriendo: qz hac pueri ⁊ puelle vapulare solēt. vñ sunt alique species ferule q̄ nō similant in folys. ⁊ tamen dicuntur ferule: quoniā faciūt stipitē aptum ad feriendum sicut est silfiū quod habz folia sicut apiuz: sed maiora vt apparet in. l. lasar. ⁊ sicut est panax. vnde fit oppoponacum vt apparet in. l. ienfir.
POSSE. DIASCORIDES vsualis ferula viridis emoptoicis ⁊ ciliacis maximū prestat effectū. morsibus venenatis potata cum vino occurrit. tunsa ⁊ imposita fluxum sanguinis vulnerꝫ stringit. semen eius bibitū tortionibus medicat. semē eius cū oleo tritū ⁊ punctū sudorez cōmouet. virge eius comeste dolorē capitis mouēt cōposite ī sale comedi pnt. GALIENVS Emoptoicis ⁊ ciliacis cōpetit.
F errugo. caccaferri scoria ferri. erugo. carafen. eiusdem virtutis sunt. ⁊ sunt id quod fabri ferrary de fornacib⁹ eyciunt globatum. ⁊ similiter est illud quod inuenitur in alueo fabri. vnde ipsa ferraria aqua dicit ⁊ ponit qñq̄ pro chimolea terra illa q̄ ibi inuenit. l. baid. ⁊ erugo. ⁊ inuenies hoc ꝓplete.
F erunulus. i. tumor faciei vel intra nares.
F errum quid est. l. baid.
F erx indum. i. iudaicum.
F erux aut rum aut anquinopa. DIASCORI. capi. ferux est herba habens folia ordei similia: sed minora ⁊ angusta. spicam similem rastro. hastas habz sex digitis longas spicas ferens. 7. aut. 8. nascitur locis cultis.
F eruzegi. ara. stagnuz metallum.
F esiresim. arabi. fesireset. charinseude rānus vitis nigra viticella volubilis: eo q̄ inflectit circūstantib⁹ arbustis ⁊ macerys ⁊ sepibus. l. Ampelos.
F esaresim fesire. i. vitis alba ⁊ ē viticella. l. feesera.
F esarascin feserascin fessi resin feseristin. i. brionia.
F eseirescēda. i. vitis nigra. l. haarim.
F ese. i. agrimonia.
F eselēbe repio q̄ est ptisana apud Aliabatem.
F esera feseresin quid ē lege feesera.
F eseselē fessesdem. i. dans digestionem.
F esefis idest animal.
F esesis fessesis. i. cimex rubea tenera que est vt alcozat. fm Aui. suo capl⁹ est vnis lecti. l. Alcozat. fesefisis. Jgil.
F esgis. i. animal quoddaz quod ignoro.
F esiche est genus tuberū. Almāsor. tract. 3⁹ ca⁹ 18⁹
F esire quid est. l. feesera. Ampelos leuce. ara. bazarasem. Larimboade.
F estucha quid est lege pistachiem.
F esudegi idest ꝓfectio de melle. sicut penidie ⁊ lingua nostra vocat scisani.
F etalogos. i. aristologia. ⁊ dicit ab ariston quod est vtile.
F etisan idest vsnee.
F etirabon. i. cimbalaria.
F etirac. i. interpretatiōes.
F etridem est quidam sapor sic vocatus.
F eud. i. os stomaci. Hal. 3. ꝓnostico. cōmento. 39.
F ex aluearis apū quid est. l. Cera propolcos.
F ex olei quid est lege crocomagna.
F ex vini qd est. l. baarim.
F exa idest lolium.
F exabron fidalidon idest ceterac.
F ianten. i. incubus. (liū.
F ialbros fialpros. i. pesil
F ibapex. i. sulfur viuū.
F ibia fibzia. i. pēnula vt fibza pulmonis.
F ica idest plantago.
F icamos fitamos. i. febris sextana septana. ⁊ similia q̄ a quibusdā vocant febres reuolubiles.
F icamosi. i. epar aīalium.
F icara idest pediculus.
F icatum. i. epar. Diascor.
F ilcarian vocant nulmobiam q̄ ⁊ scrophularia ⁊ vrtica mortua dicit: eo q̄ folia vrtice simlia bz nō tamen vrentia.
F icatella. Tripolion. Trifoliū marinuz. Turbitella idez. Soldana. Plini. li. 26. cap. 7. circa mediū.
F icauaria. i. vrtica mōta.
F icus quid est. l. cui. na.
F icus maritima. Diascor. vna est lata ⁊ vna longa ⁊ obtuffa. crispa vero na scit in creta sup terrā boni floris ⁊ nō putrescēs.
F idicula. i. polipodiū. Plinius lib. 26. cap. 8. añ medium filicula felicula.
F icus fatua ficus faraōis quid sunt. l. cui. Sicomorus grece Jumaim. ara.
F icus lupi quid ē lege Lomerus.
F icus ꝓ morbo vocant vuricies vlcerose habētes in se grana sicut grana ficuum vel ficus pro morbo dicit asperitas palpebrarum. l. verruca. Tracoma.

F ida. fidda. i. argentum.
F idalidon. i. ceterac.
F exabron. idem.
F idelegati. ē spēs saporis.
F idebegi. i. eupatorium.
F idela. i. argētum viuum.
F iden. vel fideri. i. pān⁹ vl aliqd aliud q̄ opilat os vasis vt p ipm nō possit exire vinū vl aq̄ pcipue si fuerit ibi sāguisuga.
F igalios. i. ameos.
F igalū marinuz. i. terra sigillata.
F ianiolō. i. cicer īpatoris
F igecula. figelba. est apa factū de colera nāli. ⁊ dr a figosis.
F igedera. figetra. i. apa calidum corruptum ⁊ deni gratum qō fetet.
F il. ara. i. elephas.
F ila vitis. i. capzioli vitis.
F ilago qd est. l. burchdi.
F ilallidos. i. citraria.
F ilaniata. i. iflones turgētes. vt Diasc. capl⁹ de arboze pini.
F ilancon. i. medicamētuꝫ.
F ilātropon. Filoantropos. i. lappago. li⁹ de doc. gre. Diasc. Aparine.
F ilātropos. Filātropus. i. lappa iuersa. Pli. lib. 24 capl⁹. 19.
F ilaticon. i. amās deum.
F ilateriū. i. custodia.
F ilbar. i. mater.

¶ Capl'm. CCLXIII.

Filipendula. fisalidos. patrisciria. viscago. philātropos idez. Hal. scōo memiri. capl⁹ scōo. vbi sciēdū q̄ hoc nomē viscago aliqñ ponit ꝓ q̄dā herba q̄ est viscago arboris: de q̄ fit visetus: sicut apparet in. l. babalcb. aliqñ ponit pro filipēdula: ⁊ est herba q̄ ī vitramarinis ptibus repit: ⁊ in apulia ⁊ ī mōtuosis locis ⁊ calidis. Radix eius cōpetit medicie: ⁊ ī fine autūni colligit. ⁊ p. x. ānos seruat: ⁊ est herba hns folia petroselino similia: sed eleuata ⁊ nō in terram expāsa: in cuius radice sunt q̄si nodi adherētes. vtutē hnt diureticam: ex subtili suba: ⁊ ex qualitatibus suis. calida est ⁊ sicca in tertio.
POSSE. Cōtra lapidē strāguriā ⁊ dissuriā ⁊ iliacaz passionem valet pcipue electuariū factū ex duabus partib⁹ pulueris filipēdule ⁊ trib⁹ saxifragie. Cōtra iliacā passionē fiat clistere ex puluere ei⁹ aq̄ salsa ⁊ oleo ⁊ melle. det etiam benedicta acuata ex puluere cū vino pulueris ei⁹. Cōtra dolorē stōi ex fri. cā vel vētositate det puluis eius cū puluere feniculi. Cōtra stranguriā dissuriā ⁊ iliacā passionē ex nutritiuoꝫ vitio ponat puluis eius ī magna q̄titate in sacculo: ⁊ fiat decoctio eius in vino ⁊ oleo: ⁊ sup locum dolentem ponat. Contra frigidū asma detur puluis eius cum puluere gentiane in cibis ⁊ potibus. Cōtra epilensiam valet puluis eius in cibis.
F ilix arborum. i. polipodium. Saladinus.
F illis. i. capparis.

¶ Capl'm. CCLXV.

Filius ante patrem latine ara. tarif. gre. gariofilon. PLINIVS. Herba est faciēs florē sicut butalmos: cuius stipites faciunt ramulos plurimos: sed ramus post natus excedit lōgitudie añ natū: ⁊ ab hoc filius añ patrē vocat: ⁊ vocat filr oculus xpi.
AVICEN. in scōo dicit q̄ est plāta que nascit in vere et flos eius est similis croco hortulano.
POSSE. AVICEN. Decoctio eius cū effundit ⁊ aspgitur super morsum vipere sedat dolorem eius.
PLINIVS. Succus eius vel puluis curat fistulā.
F illo. i. agrimonia.
F illo indico. i. pipinella.
F ilomenus. i. ozimum gariofilatum.
F illon. i. folium cuiusdam herbe vl arboris. fila. folia gre.
F ilomion. ē q̄dā opiata. ⁊ ī terptat amās hoiem.
F iloniū. i. nou⁹ amic⁹. ⁊ est ꝓfectio q̄dā sic vocata.
F ilonus. i. chorda seu pista torta lupi.
F iloflores. i. prassiū. Diasc.
F iloluntres. filolutruntes gre. i. amatores balneorꝫ Cassius felix.
F illopede. philogatos. i. marrubium.
F ilotidis. ē spēs papauer. l. vt Diasc. ca⁹ de miconio.
F iloxenos. i. hospitalis.

¶ Capl'm. CCLXVI.

Fimus latine. ara. vo zebul. DIASCO. cap. de fimo. Fimus berbecinus cū aceto vt cataplasma adhibitus maculas nigras emēdat: ngscētes clauos corporis tollit: ignē sacrū ipositū curat. Cū cera ⁊ olo mixtus cōbustionibus medet. Apri fimus siccus tunsus ⁊ bibitus cū vino vl aqua reyciētib⁹ sanguinē singulare ꝓsidiū ē. dolores lateris solitos ⁊ veteres cū aceto curat. ꝓtusiones ⁊ fracta ossa ꝓfirmat laxatiōibus ꝓdest: maxime si cū oleo ro. ⁊ cera misceat. Asininus ⁊ caballin⁹ crudus ⁊ cōbustus sanguinē abstinet ꝓfluentē ex vulnerib⁹ addito aceto. Fim⁹ asini ex armēto herba nutriti aridus vel siccus cū vino potui datus pcussuris scorpiōis subuenit. Et fimus asini comedētis fenū datū cū vino confert podagre vl pūcture scorpionū: ⁊ iumamēto magno. Fim⁹ colūbinus calidior oībus: ⁊ causticus est tritus cū aceto ⁊ īpositus scrofas curat. carbūculos rūpit: melle mixto ⁊ semine lini: ⁊ oleo vt cataplasma adhibitus cōbustionibus medicat: oia vtiliter curat: maxime colicos si bibat. bibētibus micetas ⁊ fungos venenatos ꝓsidiū est: illud meli⁹ faciēs si bibat cū vino ⁊ aceto. Fim⁹ pelargie auis quā latini ciconiā dicūt: cū aqua potui dat⁹ epilēticos curat. Fimus vulturis fumigiū eius secūdinas deponit. Fim⁹ sorices tritus cū aceto allopitias emendat. cum rore marino tunsus ⁊ bibitus cū vino calculos excludit: tritus ⁊ ī vmbrico positus ifantiū vel in podice ventrē deponit. hoc latius inuenies in. l. mus. Fimus caninus diebus canicularibus collect⁹ siccus ⁊ bibitus vētrē abstinet cū vino ⁊ aq̄. Albus vo fimus eiusdē amato morbo medet. Fimus humanus si mulieri īponat tumorē nō admittit: pacolesim facit adhibitus gratū vultū ⁊ nitiū facit. siccū vo cū melle squināticos curat. Cocodrilli terreni fimus collectus ⁊ siccus vt affronitrū facit adhibitus: gratū vultū ⁊ nitiū facit: maxime si albus ⁊ leuis fuerit. Multi vo adulterāt illū sic: terunt ozidia ⁊ cōponunt sicut fimum filr. Alij vo chimoleā ⁊ amiluz in se miscēt ⁊ colorizant illum: deinde sup tabulas vt vermiculos faciunt: ⁊ sic vendunt. Fimus bubuli pascētis recens impositus tumores vulnerū col

fimus diuersorũ animalũ
diuersis morbis remediũ;

lit:ꝛ sciatice passioni cõuenit quem fimum impone in folys:ꝛ calefactuꝫ carbonibus vulneribus impone. silr silꝰ disciplina cum aceto sciaticis ꝑdest. In cataplasmatibus impositũ duritiesꝛ scrofas purgat:pustulas soluit:ꝛ marinuꝫ beneficiũ ꝑstat. Bonis masculi fimus stericis mulierũ fumigatus ꝓpẽdentibus ofert. Fimus ipe zinzalas fugat ꝛ excludit. Fimus capzaruꝫ siluestriũ cuꝫ vino bibitus ciato vno tribus diebus bycterícos sanat:cuꝫ folio et spica nardi bibit⁹ mẽstruis imperat. siccus tritus cũ thure masculo et linthcolo illigatus ꝛ suppositus menstrua deponit:reliquos fluxus sanguis cuꝫ aceto impositus abstinet. combustus ꝛ tritus cũ aceto ꝛ oximelle allopitias emendat.axungie mixtus podagricis medeꝰ. Cum vino aut aceto coctus morsibus venenatis occurrit:vlceribus que greci herpetas vocant:ꝛ paraotidis cõuenit: sciaticis singulare ꝑsidiuꝫ est.sicco fimo fac ex eodeꝫ fimo adusto cauteriuꝫ:ꝛ si dextera pars doluerit in dextra parte cauterium:si in sinistra:in sinistra pone:ꝛ tãdiu in scapula dimitte cauteriuꝫ q̃diu in cossis sentias effectũ:dum vriꝰ scapula hec cõbustio appellaꝰ aranica. Fimus gallinaruꝫ cum aceto siue vino potu datus colicis medeꝰ siue ex comestis fungis vexatis. Capzinus fimus acris ꝛ diaforetícus est in vtute.scliroſim igiꝰ hũtibus vt duritiẽ lapidis ꝛ tumores expellit. Et nõ tã ad splenis duritiesꝛ facit q̃ ad alia mẽbra. Ego enim vsus sum hoc fimo cũ ordei farina ꝛ pusca vice cataplasmatis in diuturno tumore genuum cuiusdã:ꝛ miratus sum quomõ sub tãta ẽceleritate sanat⁹ est.ita.n.acris est vt mulierib⁹ ꝛ pueris ꝛ viris molles et albas carnes hũtib⁹ aut eunuchis nõ adhibeaꝰ. vtus vo fimi capni leproueris est ꝛ ex maxima parte extenuatoria admissa acredie.ꝛ ideo ad allopitias facit ꝛ ad oia medicamina que ꝓpciunt:qualia sunt que lepras empetigines scabies ꝛ bis similia que ꝓpciẽdo purgãt. Fimus camellinus alb⁹ tritus cuꝫ melle ꝓsit⁹ tumores repimit. ꝛ vulnera ölicata pmũdat. Fim⁹ bouinus deficcatiuã habet vtutẽ:ꝛ ex parte extractoriã.iuuat.n.ad apuꝫ ꝛ granoꝫ ꝛ scarabeorꝫ et vesparum morsum. Et q̃ fit fumigiũ cũ eo fugat cimices. Et coquiꝰ cuꝫ vino ꝛ bibiꝰ ꝛ ofert lepre ꝛ hydropisi. Et q̃ bibiꝰ cum rebus aromaticis expellit fetuꝫ:ꝛ ꝓuocat mẽstrua. Et q̃ teriꝰ siccus ꝛ miscetur cũ olibano:ꝛ fit inde nascale ofert cursui antiquo ex matrice. Et q̃ miscet cuꝫ aceto ofert fluxui sanguis vnciũq̃ fluat:ꝛ curat allopitiã cuꝫ aceto cõmixtus. Et q̃ ex eo fit emplm cuꝫ sepo antiquo ofert podagre. Stercus arietis q̃ fit emplm cuꝫ eo ꝛ aceto mixto curat sciaticã ꝛ cõuenit verrucis. SERAP.libro aggre.capꝰ zebel.auc.Hal. Oẽ stercus ẽ calidũ resolutiuũ attractiuũ.ſ3 ſ5 plus ꝛ minus:ꝛ maxime stere⁹ aĩalis comedẽtis ossa:ꝛ signuꝫ est q̃ curat squinãtias ꝛ apata gutturis:ꝛ miscet cum melle ad dissinteriã:ꝛ ad vlcera antiqua ꝛ miscet cuꝫ lacte in quo sunt extincti lapides aut ferrũ candens:ꝛ dat in potu aut fit clistere euꝫ eo ꝛ miscet cũ medicinis resolutiuis appositũ:ꝛ ofert iuuamẽto magno. Stercus ifantiũ comedentiũ panẽ ꝛ carnes gallinarũ curat squinantiã:ꝓuenit et ei iuuamẽto mirabili q̃ miscet cum melle ꝛ liniꝰ cum eo guttur ꝛ palatũ aut dat in potu. Stercus lupi cõfert doloꝛi colico q̃ sumiꝰ in potu aut suspẽdiꝰ sup infirmuꝫ in loco doloꝛis.oꝫ q̃ eligaꝰ ex eo album qõ est repertũ supra spinas:aut super plantã aliã. Et dixerunt qdaꝫ q̃ oportet vt ligeꝰ in cozio lupi ꝛ suspendaꝰ collo patiẽtis colicã cuꝫ filo lane que remãserit ex aĩali qõ comedit lupus.sedat enim doloꝛes ꝛ ꝑseruat ab eo anteq̃ accidat: verũtamen oportet q̃ ante ligationem in collo purgeꝰ corpus ꝛ adhibeaꝰ cura ꝓueniẽs:donec simus securi q̃ nõ veniet:deinde auferaꝰ:ꝛ ego dedi in potu tẽpore quietis ꝛ non supuenit doloꝛ. Stercus capzaruꝫ est calidũ resolutiuum confert apatibus fraudulẽtis sicut apata genu ꝛ doloꝛibus iũctu raruꝫ:ꝛ scie q̃ miscet cum farina ordei:ꝛ cõficiꝰ cuꝫ aceto:ꝛ ponit supra locuꝫ maxime in corporib⁹ duris solidis sicut sunt corpora rusticorꝫ. Et administraꝰ ĩ duritie splenis ꝛ hydropisi. Et q̃ aduriꝰ curat allopitiã ꝛ scabiem ꝛ vlcera mala ꝛ miscet ĩ emplis resolutiuis:sicut qõ fit ad apostema auris ꝛ testiculorꝫ:ꝛ ofert morsui vipere ꝛ aliis venenosis:ꝛ curat sumpt⁹ in potu bycterícos:ꝛ sedat fluxum mẽstruorꝫ. Stercus vo boum collectũ in vere ẽ magis mollificatiuuꝫ. Nã vtus eius q̃ comedunt herbã est mollificatiua multũ:sed q̃ comedunt fenuꝫ est vtus ei⁹ exiccatiua ꝛ resolutiua.ꝛ est cũ boc in eo vtus attractiua cõfert pũcture apũ et vesparũ ꝛ zamboꝫ. Et q̃ emplastratur cuꝫ eo vẽter hydropici cõfert iuuamẽto magno resoluens aquã eius ꝛ attenuans ventrẽ. Et q̃ conficiꝰ cum aceto ꝛ liniꝰ cuꝫ eo cõfert cõbustioni ignis.nã cõsolidat excoriationẽ eius:ꝛ maxime q̃ miscet cuꝫ oleo ro.ꝛ cera ꝛ ponit supra locuꝫ. Stercus columbarũ volantiũ cuꝫ sinapi ꝛ nasturtio suppositũ sup mẽbra frida ꝓcipue in antiquis egritudinibus sicut podagra.emigranea soda scothomia doloꝛ laterũ ꝛ spatularũ cõfert:ꝛ cõuenit doloribus ventris ꝛ iuncturarũ.confert enim illis desiccando. Stercus gallinarum est minus caliduꝫ q̃ columbarum. ꝛ administraꝰ ad suffocationẽ que fit ex fungis quando miscet cuꝫ aqua ꝛ aceto ꝛ datur in potu. iuuat eniꝫ iuuamẽto magno.nã facit vomere ꝛ cõfert q̃ bibiꝰ in doloꝛe colice. Stercus muris cõuenit allopitie ꝛ laxat ventreꝫ. Stercus stellionis curat empetiginesꝛ lentigines faciei ꝛ aufert morfeã. Stercus zezir comedẽtis rizum abstergit empetiginẽ abstersione forti. Stercus vaccarum calefactuꝫ valet cõtra doloꝛẽ podagre. Et stercus ꝓprie boũ q̃ fit fumigiuꝫ cuꝫ eo fugat cimices:ꝛ q̃ coquiꝰ cum vino ꝛ bibiꝰ cõuenit lepre ꝛ hydropisi. Stercus capzarum comedentiũ herbã q̃ poniꝰ recens cum humiditate sua sup apostemata ca.curat ea:ꝛ inuoluiꝰ in folys.ꝛ calefit ĩ cinere ca. deinde auferunꝰ folia ꝛ stercus poniꝰ sup apata:ꝛ illo modo silr ofert sciatice iuuamẽto manifesto:ꝛ q̃ miscet cum acceto resoluit scrofulas ꝛ apata dura. Stercus capzaruꝫ ꝓcipue siluestriuꝫ q̃ bibiꝰ cum vino cõfert bycterícis. Et q̃ bibiꝰ cum rebus aromaticis expellit fetum:ꝛ ꝓuocat mẽstrua:ꝛ q̃ teriꝰ siccũ ꝛ miscet cũ olibano:ꝛ fit inde nascale cõfert cursui antiquo ex matrice. Et q̃ miscet cuꝫ aceto ofert fluxui sanguinis vndecũq̃ fluat:ꝛ curat allopitiã q̃ miscet cũ aceto. Et q̃ fit ex eo emplm cuꝫ sepo antiquo ofert podagre. Et q̃ coquiꝰ cũ aceto ꝛ vino:ꝛ poniꝰ sup morsus venenosos ꝛ formicas ꝛ sup apata auris ofert. Et q̃ cauterizatur cum eo confert sciatice. Et modus cauterizãdi est cõmunis cum eo:q̃ accipiꝰ lana ibibita in oleo ꝛ iponunꝰ frusta stercoris inflãmata:ꝛ ponunꝰ sic subito in loco medio inter policẽ ꝛ idicem:ꝛ teneꝰ tãdiu donec sentiaꝰ impssio in scia. nã statiꝫ sedaꝰ doloꝛ:ꝛ noiaꝰ hec cauterizatio aranica. Stercꝰ arietis q̃ fit emplm cũ eo ꝛ aceto mixto curat sciaticã:ꝛ conuenit verrucis q̃ miscet cuꝫ cera dissoluta cum oleo ro. curat cõbustionẽ ignis. Stercus apri q̃ deficcaꝰ ꝛ bibiꝰ cuꝫ aqua ofert spuẽtibus sanguinẽ a pectore:ꝛ aufert doloꝛẽ lateris antiquũ. Stercus asini ꝛ equi cõbustũ ꝛ mixtuꝫ cuꝫ aceto abscindit fluxuꝫ sanguinis. Et stercus asini comedẽtis fenũ quãdo dat cum vino ꝛ bibiꝰ cõuenit podagre ꝛ pũcture scorpionis iuuamento magno. Stercus colũbarũ ẽ calidius oib⁹.ꝛ ideo q̃ miscet cũ farina ordei ꝛ aceto resoluit scrofulas:ꝛ frãgit apostemata matura. et positus sup doloꝛẽ friduꝫ curat. Et q̃ teriꝰ cum oleo curat combustionẽ ignis:ꝛ cuꝫ melle mixtum ꝛ semine lini aufert variolas: Et stercus gallinarũ etiam facit boc:nisi q̃ est debiliorꝫ opationis:ꝛ est conueniens illi ꝓprie qui

sumpsit fungos mortiferos:ꝛ hũti colicã q̃ sumiꝰ cuꝫ vino ꝛ aceto. Stercus q̃ũt aquile q̃ bibiꝰ cuꝫ vino ꝛ aqua ofert epilensie. Stercus muriũ q̃ dissoluiꝰ cũ aceto:ꝛ liniꝰ sup allopitiam. facit nasci capillos. Et q̃ sumiꝰ in potu cũ olibano ꝛ aqua mellis facit mingi lapidẽ:ꝛ q̃ fit cũ eo suppositoriũ infantibus ꝓuocat ventrẽ eorꝫ. Stercus alchadee q̃ fit emplm cuꝫ eo sua caliditate ꝓhibet heri sipillã:ꝛ apata ꝓgluctinat. et dr q̃ q̃ deficcatur ꝛ miscet cum melle:ꝛ fit cuꝫ eo linitio cõfert squinantie. Stercus stellionis clarificat ꝛ mundificat multũ:melius autem ad hoc est albuꝫ valde:ꝛ cito frãgibile ꝛ leue: sicut amilum qõ q̃ miscet cum aliquo liquore cito dissoluiꝰ. qõ etiam cuꝫ frãgiꝰ odoraꝰ ex eo acetositas similis acetositati frumẽti. qdã aũt adulterant ipsum cum stercore turturis comedentis rizum. nam illud stercus est ei simile.

¶ Capitulum. CCLXVII.

Finel. ara.vel fugel.vel baffagel.gre. raffanus. vel scandix.latine vo radix.ꝛ est herba fm Serapio.libro aggre.capꝰo finel.quã nos radices vocamus:eo q̃ totum deorsum mittiꝰ:ꝛ illa vocaꝰ raffanus domesticus. Est alius agrestis fm eundẽ qui fortior est domestico:quẽ romani vocãt aromarachon:ꝛ ab aliquibus vocatur radix cutica. habet folia similia folys raffani domestici.i.radicis. Et habet radicẽ subtilẽ mollẽ longã ꝛ tenerã: ꝛ sapor eius est acutus:ꝛ ille vocaꝰ a nobis raffanus: cum decipiamur.qꝛ raffanus domesticus est radix.sed qõ nos vocamus raffanuꝫ est raffanus agrestis. Est alius raffan⁹ agrestis hũs folia similia lapsane:ꝛ habet radicẽ mollem subtilẽ longã tenerã:ꝛ sapor eius est acutus:cuius folia ꝛ rami coquunꝰ ꝛ comedunꝰ:ꝛ cõueniũt stomaco.ꝛ ista species gre. vocaꝰ scandix.lati.rapesta. GALIENVS.s. sim.phar.caꝰ de raffano. vtus ei⁹ calida est in.3°.ꝛ ĩ secũdo desiccat:cuius semẽ est fortius oib⁹ partib⁹ plante:ꝛ agrestis qdẽ fortior est domestico:cuius vtus ẽ subtiliatiua et calefactiua fortiter. DIASCO.capꝰo de raffano. Raffanuꝫ greci nos radicẽ vocamus:eo q̃ tota deorsuꝫ mittitur:cũ reliqua olera in sursum magis prosiliant.

GALIENVS.s.sim.phar.capꝰo scãdix. Scãdix siluestris est olus amarũ: vt sit in siccãdo ꝛ calefaciẽdo q̃si secundi gradus intense. POSSE.DIASCO. Radicis semine macerato quisq̃ suas manus ifecerit serpẽtes impune tractabit:siqdẽ ex ipsi⁹ radice etiã vt ebur albescat efficiꝰ. in cibo quoq̃ venenis resistit.nã cõtra venena nuces lupini cedrucei ꝛ apiũ prosunt cõtra futura nõ contra accepta: vsi apud veteres ante alias epulas hec solebant mẽsis apponere. Radix eius a ieiuno comesta vel potata magnũ est sanitatis adiutoriũ:ꝛ tutamẽtuꝫ corporis:sed inflationẽ facit ꝛ ructus fetidos.semẽ eius vrinaꝫ mouet ventrẽ malaxat:decocta.n. ꝛ in cibo sumpta ptificis prodest:ꝛ a thorace flegmata purgat:cum oximelle accepta vomituꝫ mouet.ideo melle mixta putredines curat:liuores tollit:ꝛ vim fungi venenosi cõpescit. Radix in aceto ꝛ melle cocta si gargarizeꝰ squinãticos curat. Semen vo ei⁹ cũ aceto datũ splenẽ minuit: hydropicis ꝛ spleneticis in modũ cataplasmatis apponiꝰ. Capillos allopitie iniuria raptos cuꝫ melle trita restituit:eiusdem succus graue dinem auriuꝫ instillatus emẽdat:folia eius cõtusa ꝛ ipsita articulis dolẽtibus ꝑsunt. Semine raffani cũ melle trito ꝛ sumpto suspiriũ mitigaꝰ:tussis arceꝰ:sola cuꝫ salibus sumpta vẽtris animalia extinguit:ventrẽ stimulat:vrinã cõmouet:puerperis copiam lactis acquirit. Raffanus comestos vẽtrẽ iflat.eustomacus est.ructuationẽ facit. diureticus est. vtus est ei ca. ventrẽ mollit: post cibũ sumpta digestionẽ facit:cocta ꝛ elixa tussiẽtib⁹ ꝛ pictuitis stomaci medeꝰ. Contra tirias succus eius adhibeꝰ. solus põt tenuitate subtili ad oia corporis liniamẽta penetrare. Egypti reges q̃bus erat studiũ scrutari corpora mortuorũ:et causas valitudinuꝫ oculata fidẽ recognoscere:in ipso corde nasci eiusmodi vtutẽ ꝓdierũt. Loriũ eius in oximelle infusuꝫ sanitatẽ ꝑstat. cataplasmate adhibituꝫ cuꝫ melle pascẽtia vulnera curat:liuoreꝫ imposita tollit. venenatis morsibus medeꝰ:allopitias emẽdat:lẽtigines purgat:miscetas hũtibus occurrit:bibita mẽstruis impat. Ex semie eius oleũ fit vt de semine lini. Semẽ eius bibitũ diureticuꝫ est:vomituꝫ ꝓuocat:splenẽ tenuescere facit:maxime cuꝫ aceto bibitũ aut cataplasmatũ cancris adiutoriũ est. elixuꝫ cuꝫ melle gargarismo squinãticis opitulaꝰ:mixtũ cibis ꝛ ceteris ö stomaco ructũ excitat. vtus raffani agrestis:quẽ latini rapestã vocant:est viscida diuretica ꝛ ca.et ideo in cibo sumpta copiosam effundit vrinã:ĩcitat etiaꝫ mẽstrua feminarũ.stomaco vtilis est.ex aceto data pituitas gluctinosas cuꝫ melle sumpta dissoluit:lumbricos latos excludit. Radix adusta ꝛ in puluerẽ versa ad siccandũ ꝛ purgãdũ vulneribus imponiꝰ. Quidã succum eius dant cũ vino cõtra venena.eadẽ vis in semine est si cum melle sumaꝰ nobis expertuꝫ est armoraciã in ptisana sorbitionẽ discoctã thoracis vitia sanare. GALIENVS. Urinatiuus vo est sufficiẽter ꝛ viscerũ deobstructiuus ex ꝑdictis qualitatibus ꝓsistens raffani agrestis spẽs q̃ vocatur rapesta valet ad educẽdũ colerã administrata:vt apparet in.l.burnã. SERAP.auc.Diaf. Raffanus q̃ comediꝰ gñat ventositatẽ habet bonũ saporẽ:ꝛ nõ est bon⁹ stomaco. facit eructuare. ꝓuocat vrinã:ꝛ q̃ comediꝰ post cibuꝫ:mollit ventrẽ:ꝛ iuuat cibos ad descendẽdũ:ꝛ q̃ comediꝰ ante cibuꝫ expellit cibuꝫ ad supiora:ꝛ nõ sinit euꝫ descẽdere ad fundũ stomaci. ꝓpter hãc cãꝫ: q̃ comediꝰ ante cibuꝫ facit vomere:ꝛ ipse subtiliat sensus. Et si coq̃tur ꝛ sumaꝰ confert tussi antique ex bu.grossis aggregatis in pectore. Et corteꝫ raffani q̃ approximaꝰ cũ squinãgibin est magis ꝓuocatiu⁹ vomitus:ꝛ est ꝓueniens ad hydropisim. Et q̃ fit emplm cũ eo aufert liuorẽ qui fit sub oculo:ꝛ cõfert morsui tyri. Et q̃ miscet cũ farina loly facit nasci pilos in allopitia:ꝛ abstergit bothor. Et q̃ comediꝰ cõfert strãgulationi fungorꝫ:ꝛ ꝓuocat menstrua. Semen vo raffani bibitũ cum aceto facit vomere:ꝛ ꝓuocat vrinã:ꝛ aufert duritiẽ ꝛ tumorẽ splenis. Et q̃ sumitur ĩ potu ofert morsui animalis qõ dr carascis. Et q̃ fit ẽplꝫ cuꝫ eo ꝛ aceto aufert vlcera que dnr ancoria ablatiõe fortiꝰ:ꝛ cõuenit stomaco. Sed raffanus agrestis quẽ romani vocant armorachion:habet folia similia folys domestici ꝛ habet radicẽ longã mollẽ:ꝛ sapor eius est ad acuitatem declinãs:cuius folia ꝛ radix si coquanꝰ ꝛ comedanꝰ ꝓueniunt stomaco. Et eius vtus est calida inflatiua:ꝛ ꝓuocat vrinã ꝛ mẽstrua:ꝛ q̃ sumiꝰ cuꝫ melle incidit bu. grossos ꝛ viscosos in pectore. Et radix eius cõburiꝰ ꝛ puluerizaꝰ sup vlcera bu.ꝛ mũdificat ꝛ deficcat illa:ꝛ putãt aliqui q̃ exprimaꝰ succus eius ꝛ detur in potu cũ vino:ꝛ cõueniat medicinis mortiferis:ꝛ semen eius etiam facit boc. Nos aũt experti sumus multotiens de hac planta:q̃ q̃ coquitur multũ cũ kist ordei donec dissoluaꝰ in decoctiõe ꝛ detur in potu habet magnã efficaciã in egritudinib⁹ pectoris antiquis que fiunt ab bu.grossis. Et idem auc. Ruffi. Raffanus cõfert flegmati:ꝛ ꝓuocat vomitũ:ꝛ est malus capiti:ꝛ oculis:dentibus:ꝛ palato:ꝛ corrũpit cibũ:ꝛ est cõueniẽs oibus egritudinibus mulierũ:ꝛ generat vẽtositates in supioribus partibus vẽtris. Et illud auc.humay ꝓpter suã malitiã est velocis putrefactiõis sue sube. Et idẽ auc. Rasis. Dixit mihi qdã amicus meus qui expertus ẽ hoc ꝛ inuenit verũ. distillauit.n.aquã raffani sup scorpionẽ:ꝛ inuenit ipm statim ĩmobilẽ:deinde cõtinuo iflatus est ꝛ crepuit ꝑ mediuꝫ. Et raffanus cõfert feb.quartanis: ꝛ rigoribus feb.ꝓiodicarũ:ꝛ doloribus vẽtris. Et q̃ ꝓpi-

Rapha-
nus

nat̃ semen eius cum melle. Et sigs pungat̃ a scorpione: et post comederit raffanũ nõ sentit dolores eius. Et ipse delet cicatrices que remanẽt: ⁊ facit nasci capillos in allopitia. Et si assuescat gs illo cuius capilli cadunt confert ei. Et qñ bibit̃ semen eius curat dolorẽ epatis. Et ipse auget pediculos in corpore. Aqua raffani. i. succus si bibat̃ expellit aquã hydropicorꝫ. Et idem auc. Alcanzi. auget i desiderio coitus ⁊ spermate. Et idem auc. Aben Mesuay. Si comedat̃ cũ squingebin facit nauseas. Et si comedat̃ amplius ex eo facit vomere: ⁊ corrũpit cibũ in stomaco: ⁊ signũ in hoc est eructuatio eius. Et folia eius ꝓferunt hyceritie doloribus epatis ⁊ opilationibus eiusdem.

F inodoblen. i. prasium.
F inodol. i. frigus.
F inichion finikios. i. dactilus. finikes dactili ⁊ finikes ẽt palme.
F iniconindi. i. tamarindi.
F inifir est genus portulace. Sirfir. Almansor tractatu. 3°. capꝰ. is.
F inignon. gre. i. rubificatio que fit a sinapismo. Cassius felix. Paulus.
F inixin. finix. i. palma.
F inix. grece arbor ipsa palme. Isido. a fenice auc. l. fenichia.
F iram. Alfiram. Halium. Ebenaos. arab. baruset. grece. galeos. Mustella. Stephanus.
F isalida. fisalidos. Alexã. i. alkekengi. spẽs solatri. Serap. Auic.
F isa. fisoma. gre. tumor. i. ventositas. fisma flatus.
F issalidos. vesikago. vesicaria. vesicago. patrision. i. ferula kekẽgi. cacabũ.
F isselle solis. i. athomi. fatuille solis.
F issen. i. qñ frangitur craneum ⁊ infrigidatur velamen ⁊ apostematur.
F isima. i. flatus.
F isionta. i. tumor.
F isis. i. natura.
F isoides. i. fistiticus.
F isodes. i. infl'ones que ab ĩdignatiõe fiunt. Oziba.
F istic°. pistacea. idẽ fruct° est testaz bñs ⁊ nucleum vt auellana: lz minor. ꝑ quo. l. pistatia.
F istula. i. stipites albi pilosi similes poly: ⁊ pilosiores vt cotum. l. burcbdi.
F istula nasi. i. polipus.
F istula pastor'. i. almea alcima. AVIC. lib°. 2. capitulo ō fistula pastoris. Uirtus eius est absterstiua: resoluit apata fixa ⁊ grauia in visceribus. confert lapidi renũ ⁊ frãgit ipm. decoctio eius ⁊ radix ipsius ꝓfert vlcerib° intestinorꝫ. Alias vtutes inuenies in. l. Almea.
F isulabiat. i. piper album.
F isulel bech. i. piper nigrũ
F icableos. i. allelnia.
F itamos. i. vsnee.
F iteuma. Dias. folia habz similia structio ⁊c.
F itria. gre. Demo. qõ fm veteres lemon dcĩ est: cuz angulo lachrymalis oculi corroso vel diminuto quoquo mõ foramen nãle: qõ ibi est patefit vl tra nãm: quare sequitur fluor lachrymarum assiduus.
F iticis. i. corrosio anguli lachrymalis: per quã foramẽ quod ibi est patefit.
F itrios idem.
F itomos. i. vpupa auis.
F iton gre. i. planta vel virgultum.
F itonum. i. malorꝫ spũum
F lagelsue. i. ozimum.
F lamula. hoc nomen multis plantis attribuit̃. potius trã spẽi cuiusdã plante q̃ serpit sup sepes: cui° flores sunt ĩ globo sicut capilli albi: ĩ quorũ capillorũ radice sunt semina adurẽtia gustuz fortiter simul collecta ĩ racemũ. hãc greca herbaria pmi lokadi vocabat qdaz vitem albam dicunt. ramiões flexibiles longi tenaces ad ligandos rusticoruz fasces apti vt funes. flãmula similis est ei nisi esset breuior ⁊ in silue stribus magis oriĩ ⁊ per terrã extendit̃. fm Saladinũ est pes corninus.
F legmagogum. gre. i. flegmatis eductiuum.
F legmon. gñal'r oẽ apostema maxime calm ꝓprie vo ex sãguie. Ha. li°. ō mala ꝓne diuersa. ca°. 4.
F legomenos gre. ardens. inde flegomona ocnlorꝫ. i. infl'o palpebrarũ resistens cuz ruboze tẽsione ⁊ doloze vt apiri non valeant oculi.
F licon. i. polion.
F liktis. gre. pustula. li°. de vl' flosmus. gre. ara. busuri. latine vo tapsus barbassus. SERAP. capl'o flommos. Duo sunt eius genera masculus ⁊ femina. masculus est alb°: femina nigra. Masculus habet folia oblonga ⁊ angusta: bastã tenuem: ⁊ semen tenue: femina vo habet folia cauliculo similia: sed asperiora ⁊ latiora: ⁊ bastam longam cubito vno. albam ⁊ asperaz: flores virides ⁊ albos: ⁊ semen nigrum. Radix est illi dura policis grossitudinem habens: nascit̃ in cãpis. Est alia flommos agrestis virgas habens longas in se ⁊ arborosas: ⁊ folia saluie similia circa virgas suas: flores suos habet aurosos aut mellinos sicut prassy: sed folia sunt illi aspera circa terrã ⁊ obrotunda. Est alteruz genus flommos qõ lignitis dr: aut trialis: vl' folia bñs tria aut quatuor aut plura: piguia aspera ⁊ grossa: quibus multi in lucernis vtuntur.

Flommos

GALIENVS. s. sim. pharmaco. capitulo flommos. Quedam est folys alba: quedaz vo nigra ⁊ alba. alia qdẽ est masculus: cuius folia sunt strictiora. alia vo femina cuius folia sunt maiora. Et vltra has ẽ alia flommos agria. i. barbassus siluestris nũcupata auriferis est floribus: radix põtica exñs gustu. PLINIVS. capl'o flommon. fri. ⁊ sic. cõpl'onis est: quarũ altera est masculus albiorib° folys atq; angustioribus. Altera femia folys latiorib° atq; nigris. Est aliud genus qõ latini herbaz lucernalẽ vocãt: ab eo q̃ ex ea lucem faciunt: vñ ⁊ lucibzos eam vocãt: eo q̃ lucem ꝑbeat vmbris. POSSE. DIASCO. Radices omnis generis sunt stiptice: fluxum ventris vni modus ipsaruz datus cum vino stringit. Elixatura earuz bibita conquassationes ⁊ dolores laterum tollit: tussim mitigat dolorem dentium gargarismo adhibita compescit. Flommos vo que florem habet aurosuz capillos inficit. folia eius cocta in aqua ⁊ vt cataplasma iposita durities ⁊ tumores oculorũ soluent. maligna vulnera melle ⁊ vino addito ad sanitatem perducunt: aceto vo mixto vulneribus recentibus singulare presidium est: punctum scorpionis mitigat. Agrestis flommos folia combustioni opitulant̃. folia eius que dr femina cum caricis cõposita memoratis cãcris putredinẽ nõ admittit. GALIENVS. Radix eius fluxibiles passiones iuuat. gargarizant autẽ eam in oze quidam ad dentium dolorem. folia vo diaforetice sunt virtutis: flores eius capillos purificant. oium enim folia siccatiue ⁊ moderate: absterstiue sunt vtutis.

PLINIVS. Fomentatio facta ex vino decoctionis ei° valet cõtra emorroydas. Ad idem valet si anus ex eo tergat̃: post assellationẽ. valet etiam ad tenasmonẽ enkatisma ex aqua decoctionis: ⁊ cõtra fluxum ventris.

F lon. i. purum. Flommum. i. enula. Dias.
F loza est medicamen excoriatiuũ cutis: qõ fit cerusa cũ oleo trita: ⁊ cera modica coquat̃ in vase cupreo: ⁊ vtere vt cataplasma. vnde volum° celeriter coziũ educere. GALIENVS. in libro dinamidiarum.
F lozidos. flotidos. i. pes columbinus.
F los interpretatur lux.
F los eris fit ex ere fuso a fornace translato. id quod spõte inde cadit̃ est flos eris. illud vero quod vi excutitur dicitur erugo eris: ⁊ potissime hec fiunt cum aqua refrigeratur. Ista manifestius inuenies in. l. bobas. Plinius libro. 34. capitulo. ii. in principio.
doctrina greca.
F linea. est idem qõ fel memirki: vl' febememifchi ⁊ est ozimũ gariofilatũ.
F lios cappareos. i. cappari cortex.
F lobarium. i. ambra.

¶ Caplm. CCLXVIII.

F laura. i. planta leonis: et est spẽs bãdacoche. l. trifolium.
F lebs. gre. vena. lib°. de doctrina greca.
F lebotomis. i. vene icisio a fles qõ est vena ⁊ tome qõ est incisio vl' sectio.
F los salis quid ẽ lege Alosantus. santos.
F los syriacus. i. flos malauisci vel malue.
F los traci. i. cartami vl' albucy. i. ante crocum: vel flos gnici.
F los vitis agrestis: quid ẽ lege enantium.
F lor. gre. flãma.
F obis. i. timor.
F obisos. fobisios. i. alcãna
F ocba: vel fuchach. arabi. furca. Elephas. Lanium sicera. est potus fact° ex ordeo ⁊ alys rebus calis vt zinziber: ⁊ similia que ponunt̃ in vasis terreis paruis bene obturatis ⁊ cum aperiunt̃ salit in altum: ⁊ vocatur ceruisia:

Folium agreste.

na vo saxosis nascit̃ locis sicut brio. sed viridiora folia habet sicut oliua: ⁊ virgam tenerã ⁊ breuem radicem tenuẽ ⁊ florem albuz. semẽ est illi album ⁊ minutuz sicut micorio. Masculus vo oia vt supra similia habz preter semẽ. Semẽ eius simile est drui ⁊ oliue florenti et botruosum veris tẽpore florens. dr vo arsenogonosos: qz quisquis eũ biberit masculos generabit. Thilogomos vo dr: qz qcũq; feminam biberit ⁊ feminas generabit. hec omnia Crateuas peritissimus medicus scripsit mihi. ⁊ maxime historia ista placuit nobis.

F olia celsi. i. rubi.
F ollo. i. lana.
F omẽtatio est qũ ex decoctione aliquarũ herbarꝫ mẽbruz fumigat̃ ⁊ cadẽ fouetur.
F omos. i. vsnee.
F on. i. ozimum. qdã dicũt q̃ ẽ cameleõta nigra.
F on. foni. gre. i. fonus vel vox.
F onisalbon. i. epatica forticalis idem.
F ontixa. i. cameleonta.
F onos. i. timor ide ydrofonia: vel ydrofonitia. i. timor aque ab ydros qõ ẽ aqua: ⁊ fonos qõ ẽ timor
F ouos idem.
F orbion. i. euforbium.
F orticalis. i. epatica. Fonisalbon idem.
F orimũ. i. alumẽ humidũ. Hal. 6. memiri. capl'o p̃.
F ormica ẽ pustula parua vel est piscis qui dr vitulus marinus bñs pedes vt catulus: pilosus vt capra: parit filios vt cetera quadrupedia. pascit̃ herba terra ⁊ mari. dr arab. kike. kikion. libro de doctrina greca.
F ocides. Focitides. i. gariofilata.
F ocilia sunt duo ossa ex q̃bus ꝓiũctis in longitudinẽ cõponit̃ aseid.
F oden. i. os stomaci. Hal. libro. 3. de crisi. ta° vltimo
F obobzos. i. brassica.
F obolia quid est. l. Alzuni
F obolion. i. musa.
F olcos. folcus. i. macer.
F olebzus. i. mellilotum.
F oliodes. i. apium risus. foliodesis.
F oliteris. folitis. i. pirgias. Diascorides.
F olium qd est. l. sedis.
F olia narium. i. extremitates narium. Hal. 4. interiorum. capl'o. 4.

¶ Caplm. CCLXIX.

fm Dias. habet duas spẽs. masculuz. s. ⁊ feminã. femina vo saxosis nascit̃ locis sicut brio. sed viridiora folia habet sicut oliua: ⁊ virgam tenerã ⁊ breuem radicem tenuẽ ⁊ florem albuz. semẽ est illi album ⁊ minutuz sicut micorio. Masculus vo oia vt supra similia habz preter semẽ. Semẽ eius simile est drui ⁊ oliue florenti et botruosum veris tẽpore florens. dr vo arsenogonosos: qz quisquis eũ biberit masculos generabit. Thilogomos vo dr: qz qcũq; feminam biberit ⁊ feminas generabit. hec omnia Crateuas peritissimus medicus scripsit mihi. ⁊ maxime historia ista placuit nobis.

F olia celsi. i. rubi.
F ollo. i. lana.
F omẽtatio est qũ ex decoctione aliquarũ herbarꝫ mẽbruz fumigat̃ ⁊ cadẽ fouetur.
F omos. i. vsnee.
F on. i. ozimum. qdã dicũt q̃ ẽ cameleõta nigra.
F on. foni. gre. i. fonus vel vox.
F onisalbon. i. epatica forticalis idem.
F ontixa. i. cameleonta.
F onos. i. timor ide ydrofonia: vel ydrofonitia. i. timor aque ab ydros qõ ẽ aqua: ⁊ fonos qõ ẽ timor
F ouos idem.
F orbion. i. euforbium.
F orticalis. i. epatica. Fonisalbon idem.
F orimũ. i. alumẽ humidũ. Hal. 6. memiri. capl'o p̃.
F ormica ẽ pustula parua que egredit̃ ⁊ fortasse vlcerat: ⁊ fortasse resoluit̃: ⁊ color eius declinat ad citrinitatem: ⁊ fit ex colera rubea: ⁊ est vt granuz milij.
F ormicalis. i. almustagi.
F orobzos. i. litium.
F orosmos. est secũda spẽs ethice.
F orosion. i. cimba laria.
F os. gre. lux. splẽdor iubar
F osula. i. almea.
F ossula: est vlcus oculi tenui rotũditate formatũ: qõ etiam botrion dicit̃. Demo.
F osure: vl' fosire. i. vitis alba.
F ouos. gre. i. fonos. formido. timor.
F oydes. Foydesis. foydesios: est dolor qui causat̃ ex estu vl' solis caloze.
F ragaria. i. herba ferens fraga. Ouidi° metamor. mõtanaq; fraga legebãt
F raxinus qd est. l. virdan
F rẽgemes kin pro ferengemisch. i. ozimũ. Haliab.
F reniticos gre. freneticus
F renitis. frenesis. ipsa rabies. hoc nomen non est morbi: sed ipsius accãtis nã morbus est apa.
F rãgedẽ qd est. l. lemnias.
F ricti. i. resina frixa.
F rictidis. Frikodis gre. i. rigores. borores.
F rigia sunt superfluitates que in oculis oriuntur.
F rigias. i. maratrum.
F rigius lapis quid est. l. lapis frigius.
F rike grece. rigor. boror.

Fu.

arabi. gre. lichinis. latine vo marcinella. valeriana. herba gatte. herba benedicta amantilla genicularis antilla. sistar. valentina serpillum maius.

SERAPI. libro aggre. capl'o fu. auc. Dias. Est spica filuestris bñs folia similia folys herbe que dr gre. iposellinum vel ysopellinuz: ⁊ habet stipitem longitudine vnius brachy aut amplius: cuius color declinat ad purpureitatem: ⁊ est interius cõcauus ⁊ nodosus bñs florẽ in figura similẽ narciso: nisi qz est minor eo: sed in albedie est sicut ille: ⁊ est in eo paruz purpurei colozis. Et illud qõ est inferius est grossius q̃ qõ ẽ superius sicut spica frumẽti. Radix eius subruffa in modũ paruuli digiti: ⁊ ingrediunt̃ ab inferioribus eius come inuolute sicut squinantum: ⁊ elleborus niger ⁊ sunt inuicẽ adherentes: quarũ color vergit ad albedinem: ⁊ habet odorem bonum: ⁊ est aliquantulũ in ea de odore nardi cũ pauca pinguedine. ⁊ quod de ipsa administratur est radix eius cum comis suis.

GALIENVS. s. sim. phar. capl'o fu. Aromatica quodãmodo est huius herba nardo similis fm virtutem: sed ad plurimuz deficiens. Et in radice ipsius plante est aromaticitas: ⁊ vtus eius assimilat̃ vtuti spice nardi: ⁊ est calida in scõo. sicca in fine eius. DIASCO. ca°. fu. Multi nardũ agrestẽ appellant. nascit̃ in ponto. folia habet similia elleboro: vel iposellio: siue apio siluatico. hasta ẽ illi lenis ⁊ mollis: subpurpurea ⁊ nodosa: crescẽs de terra cubito vno aut amplius: flores similes habet narciso in figura: nisi qz est minor eo: sed similis in albedie: radix ẽ illi in robore digiti minoris similis iunco aut elleboro nigro ruffa: cũ odore grato: ex qua alie excrescũt parue iplicate sicut elleborus niger. PLINIVS. capl'o fu. Genus est herbe odorate: in põto nascit̃: per iteualla nodos habens flores albos minores q̃ narciscus: que habet folia similia apy siluatici: tirsum ruffum mollẽ cauuz ac lenẽ. radix eius subruffa in moduz pusilli digiti: ex qua alie excrescunt minores implicate: vnde est equalis virtutis spice: sed plus prouocat vrinam: ⁊ est calida in tertio. sicca in principio secundi. est feruentis virtutis ⁊ mictualis.

PAVLVS. capl'o fu. La. ⁊ sic. in scõo est. Radix eius in medicina ponitur: virtutem habet diureticam.

POSSE. GALIENVS. Fu prouocat vrinam.

DIASCO. Fu feruẽtis est virtutis ⁊ mictualis: cuius elixatura facit ad lateris dolorem: mẽstrua incitat: anridoris miscet̃. PAVLVS. Contra stranguriam ⁊ dissuriam detur vinum decoctionis eius: herba etiaz decocta ⁊ supposita vrinam prouocat: ad digestionem confortandum ⁊ dolorem stomaci ex frigida causa: detur vinũ de-

ctiōis eius:ꝛ semis feniculi vel masticis cū succo alicuius herbe diuretice.cōtra vitiuz pectoris deſ̃ vinuz decoctionis eius.ꝛ gūmi arabici:ad supfluitatē matricis deficcandum fiat fomentuz ex aqua decoctionis vl̃ suppositoriū ex bombice intincta in confectiōe facta ex puluere eius: ꝛ oleo muscellino vel cōmuni.contra opilationez splenis ꝛ epatis ex frigida causa detur vinum decoctionis eius.

F uca est sicut puluis:ꝛ iuenitur sub lapide asy:et ē flos eius.
F ucala. fuchaba.i. potꝰ q̃ fit de ordeo ꝛ aqua.fucadion gre.l.focha.
F ucata vestis.i. rubea vestis.
F uchabilosus.i. ciclamen
F uchos.fucos.fuculion.i. lenticula aque. Steph. thabeleban.
F ucianuz.fucina.i.peucedanum.
F ucidion.i.mellilotum.
F ucumblen.i.vsnee.
F ucus est spēs herbe:de q̃ lana tingiſ̃ rubea:ide fucata vestis.i. vestis sic tincta rubea.
F ufalum.i.faufel.Steph.
F ufosac.Fufosacion.idest politum.
F ufuls.idest sulful.
F ufur est genꝰ portulace.
F ufus.i.spēs volubilis.
F ugeblan.i.cimbalaria.
F ugel.fugeli.fugil.i.raffanus.ara.fugellum radix eius. Daliab.
F ugia.i.fuligo. Fugile idē
F ugille:sunt apata de gñe apatuz glandulosorum.
F ulcinum est herba saponaria.
F ulel.i.faliel.falieli.et est raffanus. Fulfel idem.
F ulful.fructus ē silis glādi in vtute durus:ꝛ ponticus in sapore.
F ulfulume.i.radix pipis.
F ulume idē.Cōstātinꝰ.
F ulfumia.i.radix piperis: ꝛ est lignum eius.
F ulfu.fulfulabrach.i. pip album.
F ulcon quid est.lege Sadegum.Stephanus.
F ulfel.ara.piper. Serap.
F ulfulelbeth.i.pip nigrū.
F ulfuben. Fulfulmion.i. ozimum montanum.
F ulgeilen.i.ziniar.
F ulbeil.i.memithe.
F ulica:ē q̃dā auis nigra:q̃ ꝓtinue degit in aquis.
F uligo: dī eo q̃ ex fumo fit ꝛ muro adheret ꝑ ꝓtinuam effumationem.
F ulmos:est herba que dī testiculus sacerdotis.
F ullones:sunt illi q̃ lauāt ꝛ reconciant pānos ꝛ potissime de lana.naz lana vocaſ̃ fullo:ꝛ ꝑpter hoc saponaria vocaſ̃ herba fullonū:q̃z ex ea lauāt et abstergunt pānos fullones.bozith.burith similiter dipsacus siue vga pastoris vocaſ̃ cardo fullonū:q̃z fullones vtunſ̃ eo pannos reconciando.
F ult quid est.l.futa.
F ulume. Fulfulume.i.radix piperis.
F uluus.i.albus.
F uluum.i.subruffum.
F umaria. Diaſ.est herba grece dicta capnos. Oꝛidertes.
F umaria. Fumarion.i.fumusterre.
F umatrios.i.os mundi.
F umomon. Fumon.i.iusquiamus niger. Serap.
F umosac.i.cetarac.
F umoson.i.capzifolium.
F umus quid est.l.Cochā.
F umus terre gd ē.l.steng.
F unacalesus. Funalesus gens est artanate:ꝛ ē species buthozmarien.
F unifich.i.amomum.
F unugus.dī q̃ multotiēs comedētes mortui sunt fatar.ꝛ ara.vocaſ̃ acar.l. Acar.gre.micete.Pli.lib. 19.capl̃o.3.in principio.
F ungus abietis.i. agaricꝰ.
F ungus vespnicus.i.terra tuberi.ꝛ vocaſ̃ arab.hamech vesceniꝰ.l.bameh.
F unoblaron.i. blacce bisātia.
F unosis. Funosios.i.satiriasis.
F urason.i.apium risus.
F urbuculus.i. aīal simile aranee q̃ vocaſ̃ venatrix muscarum.l. murechion amdebuit.
F urbulcultitis idem.
F urbum.i.fuscum.
F urca fit de ordeo:ꝛ ē ceruisa per c. Furobaa idez. foca. Diasco.
F urfur tritici gd est.l. Cātabrum.
F urfurisca.ptiriasis.gre.i. furfur capitis. Aleſ̃. Cantabritics.
F uribzon.i.mentastrum.
F urios. Furiosufō.i.ātraꝛ
F urogigi. Furogi.arabi.i. gallus.
F uroglodos.i.acozus.
F ursti.i.pinus.
F ursus:ē caro addita ī ozematricis q̃ ,plongatur in estate ꝛ brezuiaſ̃ ī hyeme
F urunculus.i.carbūculus malus feruens tumoz.

¶ Capitulum. CCLXXI.

Futa. ara.vel fult:vel bals:vel balca.gre.benge:vl̃ tragus vel zeia:vel ellica.latine vo dī spelta. SERAP.libzo aggre.capl̃o fult. Ipsa ē sicut ozdei granū. Sūt eius due spēs:in vna iueniuntur duo grana:ꝛ in alia vnuz.ꝛ quodlibet granū in cortice suo:ꝛ ipm gdē minus nutrit q̃z ozdeū:ꝛ est boni sapozis.panis eni qui ex eo fit minus nutrit q̃z panis tritici vel ozdei.Et idem aucto. Diaſ.capl̃o tragus. Figura eius est figura grani q̃ dī cādarusiū:ꝛ est minozis nutrimēti:q̃z multuz habet de furfure:ꝛ nō est facilis digōnis:ꝛ mollit ventrē. Et idez auc. Pau.tragꝰ ē spelta ꝛ est ex spēbꝰ granozꝫ:mala stō:ꝛ lenit vētrē. Et idē auc. Ysaac.est fri.ꝛ bu.viscosa. GALIE.ꝑ de edulys.capꝰ zeia.auc. Diaſ. Zeia duplex:hec gdē ē simplex:ꝛ vocaſ̃ kirmō.hec aūt dikolikos vocaſ̃:ī duobꝰ gdē innolucris cōiugatum hās semen.minus autē nutritiua frumētis.est eni ,pfundaruz radicū:ꝛ multozꝫ calamozū: fructus aūt leuissimus ꝛ affectatus ab oibus aīalibꝰ. Est aūt simile frumētis in fridis regionibꝰ cultuz.fit aūt magis nutritiua si cuz ozdeo aptaq̃z stomaco farina facta ex eo ꝛ frumēto fiunt pultes.est aūt satis nutritiuū ꝛ facile elabozabile: magis aūt subcitatiuuz ventris. Et idem.6. sim.phar.capl̃o zeia. Mediā quodāmodo vtutem hz inter frumēta ꝛ ozdea. Et ideo innotescat tibi per ea. POSSE.SERAP. Mollit nām:ꝛ gñat inflationes.ꝛ rugitus:ꝛ est bona viscositatibus pulmonis ꝛ pectoris et fozti tussi.nam fiunt ex ea loboc:ꝛ pultes:ꝛ prouocat vrinam:ꝛ mundificat renes:ꝛ vesicas.

Fux.i.fex antiqua. Fuxa.i.lunaria.
Fuxal.i.crocomagna.

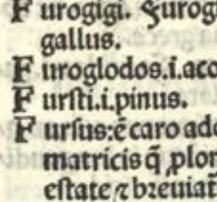

Litteram vtunſ̃ greci cuz oibus vocalibꝰ sicut nos ꝛ gāma vocāt.hoc tñ ī terest q̃ quādo duo g.in eadē dictiōe sibi iuxta scribunſ̃:primuz assumit sonuz lre n.nam scribunt aggelos ꝛ ꝑferunt angelos.similr si g.añcedit k.eundē n.assumit sonum. Arabes vo bñt lram gim in quā multe dictiōes desinūt vt ꝛeitarag:q̃bus multi addunt i.dicētes ꝛeitaragi. Aliam lram bñt dictā gaiz.que si finalis venit sine i.scribenda est vt dimag.

Gabiragarab.fm Paulū in ,pprio capl̃o est planta similis nespilo acuti odoris.quā multi dicūt esse spēm cinamomi:cuius odore insaniunt boies ad coitū furiētes: ꝛ mulieres sui odore querentes coitū clamāt vt gatte. Complutus particula.zz. Rabi Moysi.
Gabiragubeira.i. nespilla. mespilla.Steph.
Gaci.i.gichia.l.gischia.
Gafasul.i.grana solis.
Gafati.gafatin.idest eupatorium.
Gafeata idem.Safid.similiter.Safit.
Gafecol.gafesol.i. blacce bisantia.
Gafit. Safete.i. policaria: vel coniza:sed falso.imo est eupatorium.Diascoe.
Gafir.i.semputiua. Saladinus.
Gagada.i.centaurea.
Gagail.i.aisdo.
Gagarab.i.antimonium.
Gagates est lapis niger.lege lapis gagates.
Gagif.i.vsnee.
Gagila.qualea. gre.i. aquila.graculus.coturnix.ortix.
Gagimon.i.ypericon.
Gabaen.i.scissura attritio. Daly scōa tegni.cōmēto 3z.ꝛ tertia tegni. ꝓmē.73

¶ Caplm. CCLXXII.

Gabaleb. ara.gre.labar.vel straciotis vel facus q̃ ī calmatibꝰ.latine lēticula aque vel lētigo aque. SERAP.liꝰ aggre.capꝰ gabaleb. Habaleb.i.lēticula aque ex ea est marina:ꝛ ex ea est aque dulcis.sed illa que est aque dulcis est illa que repiſ̃ sup aquas erecta: hās cortices viridē:ꝛ est rotūda sicut lēticula similis ē ei in figura sua:ꝛ repiſ̃ in lapidibꝰ sup aquaz erecta natans sup faciē aque. GALIENVS.8.sim.phar.capl̃o straciotis. Straciotis siue stractozis qui gdē est aquosus.humidus ꝛ fridus vtute est.q̃ vo terrestris habet gd stipticitatis. Et idē eod ē libzo capl̃o facus.hu.ꝛ fri.est in scōo.fz vtrūq̃z. PAVLVS.capl̃o straciotis. Herba est q̃ nascitur in supficie aque sine radice cū folys silibꝰ semputiue. Est autem virtutis redarguentis ac remordentis. DIASCO.capl̃o de lēticula aque. Lolozē viridez hz vtus est ei frida. POSSE.GALIENVS. Habet gd stipticitatis ꝑpter q̃ vulnera pōt ꝓsolidare:ꝛ vlcerib̃ ē vtilis.gdā aūt ea ꝛ ad emozozogias vtunſ̃ ꝛ ad fistulas. PAVLVS. Potui data valet ad fluozē sanguis ex renibus:ꝛ cū aceto cōtrita atq̃z vt cataplasma adhibita. DIASCO. Oēs tumozes spargit:ignē sacrū extinguit: poda gricis necesse miscē medicamib̃ sola:ꝛ cū polenta apponiſ̃ ifantibus:ꝛ enterocellicis pstat effectum.

Gaira. Hire.i.colla.gluctē. Stephanus.
Gaisdo. Huasido.i. herba fullonū vel saponaria q̃ osatis grece dī.l.bozich. burith. Macer.
Gala.i.lac. Halacidem.
Galab.i.almes indum.
Galac. Halak.gre.lac. inde mugalac ꝛ oxigalac.i.lac acetosum.
Galacon ē q̃dā genꝰ eris.
Galla qd est.l. hafs. Diaſ. est semen dendrios: cuius vnum genus dicitur onfacitis rē.
Galla cipressi qd ē.l. sasso.
Galla ozida lapsana.arab. haff.i.galla asiana q̃ fertur ab asia regione:ꝛ vocaſ̃ silr onfacidos ceci dos alapsalis.ꝛ est fructꝰ querc̃:ꝑ quo.l.hafs.
Galakridos.lithos.l.lactes. Laplm.CCLXXIII.

Galeobesis Halapsis:vel galeobdelon. DIASCO.capꝰ galeobesia. Haleobesia frutex est parvꝰ cui virga est ꝛ folia siliia vrtice. sed folia tennioza:que digito ꝓfricata graue odorē hñt:ꝛ habet flozes minutos ꝛ purpureos:nasciſ̃ circa hozros:et in vys:ꝛ sup oia tecta tegulata. Pli.libꝰ.z7.capitulo.9. POSSE.DIASCOR. Folia ꝛ haste cuiꝰ durities solum:ꝛ cācros māmarū.scrofas ꝛ potidas spargūt.pustulis medicanſ̃ vt cataplasma īposita:q̃ bis in die abyciaſ̃ ꝛ tepidū iterū īponiſ̃ admixto aceto. Et ixatura eiꝰ fomento adhibita pascētia vulnera abstinet:ꝛ putredines limpidat:tumozes ꝛ cācros spargit addito sale.

Galledragam quid est. Pli.libzo.z7.capl̃o.10.
Galli dicitur cattus vel murilegus. Halienus.
Galeon.i.herba lactis.l.galion. Hal.6.sim.phar.
Galeos. Halli.gre.i.mustella:ꝛ est equocū ad terrenaz et ad piscē. Halium. Ebenaos. Steph. Alfirā baruset.
Galerica.i.kalādria auis. Alauda:eo q̃ galleata videaſ̃. Plinius libzo.ii.capl̃o.37.in principio.
Galgasama.i.caro panniculosa annexa palato sub vuca pendens cooperiens caput canne.
Galgia.i.tinea. Galli. Haleos.i.mustella.
Gallia. Algallia ē medicina cōposita ex plurib̃ spēb̃ aromaticis:ꝛ hz plures spēs fm diuersitatē cōpōnis eius: qm̄ dī gallia muscata:qm̄ in ea īgrediſ̃ plus de musco q̃z in alys spēbus. Et dī gallia sebellie:qm̄ cōponiſ̃ ex aromatibus:ꝛ q̃busdā laxatiuis:nā sebellia idē q̃ q̃dā medicamē cōpositū ex aromatibus ꝛ q̃busdā laxatiuis. Et est gallia allefangie.i. gallia aromatica: quoniā eius ꝓfectio in fine aromatizaſ̃ cuz rebus odoriferis.oēs ꝑdictas spēs iuenies ī antidotario damasceni. Et gallia metallina. Almansoz tractatu.7.capitulo.8. Et est etiā gallia ventriū vt apparet in.l.fuch. Et ē gallia cozy:vt apparet ibidez. Et est gallia regalis que poniſ̃ in antidotario Auic.ꝛ illa vocaſ̃ silr gallia magna. vnde quando in receptis ponitur gallia simplr intelligitur gallia muscata.pro qua.l.fuch.

Galichia.i.cassia lignea.
Galliciten.i.titimallus.
Gallideoz aronie.i.flozuz cironie.
Gallina gallus ꝛ pullus eorum quid sunt.l.gigeg.
Galliofis. Halliopsis.i. arsenicū. Sermachū rub. zarnech. Stephanus.
Galipsi.i.raffanus.
Gallitricon.i.pollitricon.
Gallitricuz. Challitricon. galli crista. gallitricō silvestre.i.cētrū galli. boso mo.sclarea. Diasco. vicit Hallitricuz.i.capillus v. Pli. Alectoroscopos.liꝰ z7.capl̃o.5.in fine.
Gallitricus. Hallierus.i.sāguinaria:eo q̃ narib̃ īposita sanguinē suauiter fluere facit. nasciſ̃ circa vias ꝛ saxosis locis:hz in summitate velut pedes galli.
Gallitrina.i.lactentia.
Galizafil.i.cibariū ex lentibus.

¶ Caplm. CCLXXIIII.

Galion Hallerion. DIASCORIDES. Dictū est sic eo q̃ lac coagulat:folia habet ꝛ hastam similem apine:sed erectam.nascitur in campis. POSSE.DIASCOR. Flos eius ꝓstrictiue vtutis ē denicz cōbustionib̃ īpositis opitulaſ̃.fluxū sanguis abstinet:miscē ꝛ cerotis olei rosei:ꝛ in sole poniſ̃ q̃diu albuz fit:ꝛ pro acopo in vsuz trāsit.radix vo eius accepta vētrē stimulat.nascitur in campis ꝛ pratis.

Galum.i.menta. in.l.gigeg.
Gallus cuspicus.i. fortis. Gallus matricis .i. mola matricis.
Gallus gallinaceus.i.capo fm quosdaz lz falso:qm̄ gallus gallinaceus itelligiſ̃ gallus galline: ꝛ potissime fortis ꝛ ātiquus. ꝛ hoc cōfirmaſ̃ in codice in titulo de parricidis.l. ꝑma.ci̇ vtutes iuenies Gallus silvestris.i. fasianꝰ ꝛ est ficciozis ꝓpionis q̃z ille qui nutriſ̃ ī domibꝰ.

Ganolon. Hanolozi.i.bibar bichar butalmos.
Gangrena gre.i.cācrena.
Ganōes.i.apa gule ꝛ vuce

¶ Caplm. CCLXXV.

Gara Har.arab.gre.dafnos.latine laurus. SERAP.libzo aggreg.capl̃o gara.vel gar. auc. Diasco. Ex eo est hās stricta folia:ꝛ ex eo est hās latiora:ꝛ est masculus:ꝛ calefaciūt desiccāt calefactōe ꝛ de

Gara laurus dapnos

Garis quo fit

siccatiõe fortiꝰ & granũ eius ẽ fortius. DIASCO. capꝰ de lauro. Alia est latioꝝ folioꝝ: alia tenuioꝝ: sed vtreq; feruẽtis vtutis sunt atq; recoꝝporatiue: quarum elixatura calida est. GALIENVS. 6. sim. pbar. caplo dasne. tam folia q̃ fructus siccãt & calefaciũt vehementer. plus tñ fructus q̃ folia. Cortex vo radicis minus qdem acer & calidus: magis aũt amarus: & qd stipticitatis habet.

IVVENALIS. laurus est arboꝝ cuiꝰ folys victores coronantur: vñ lauro, ppter victoriã coronatus dr̃ laureatꝰ: & corona qua, ppter vginitatẽ mulieres coronantur vocat laureola. POSSE. DIASCOR. Elixatura eius si in stafio missa fuerit & desup sedeat vesice & matricis dolorẽ cõpescit: huius folia viridia stiptica: que tunsa & cataplasmatibꝰ adhibita vesparus & apus pcussus, phibent: et oẽs tumores spargunt: & si sinapi aut polente misceantur: et viridia folia bibita nauseã puocãt: stomacũ subuertunt. huius bacca plus cali. est q̃ folia: & habet vtutẽ fortioꝝ: que tunsa & electuary more melle collecta tussiẽtes ptisicos orthonoicos & thoracis reumatismũ sanitati rstituit. cũ vino bibita ictibꝰ scorpionũ occurrit: maculas nigras detergit. succus eius auriũ surditatẽ manere nõ sinit: & ĩcõgruos sonos cũ vino & oleo ro. adhibita compescit. Acopis & vnetionibus calidis notabilr misceꝰ: coziuꝝ eiusdeꝝ arboris trituꝝ & bibituꝝ calculos frãgit: aboꝝsuꝝ excludit: epaticis obolis tribus cũ vino bibituꝝ pstat effectuꝝ. succus vo radicis eius minus est acer: & tñ est amarus: & magis stipticus: ppter qõ lapides vesice rũpit. oĩs aũt arboꝝ vires hꝝ acriter relaxãtes & calefaciẽtes & euaporantes. GALIENVS. Laurus lapides frãgit: & epaticis confert: bibitus cum vino odorifero in pondere triuꝝ obulorum siue quatuoꝝ danich.

Garaalexandrie quid est .l. dafnoides.
Garab vel algarab. i. fistula lachrymalis. Halic. 6. sim. caplo de auena.
Garabab. Harbe. i. salix vñ ligant arboꝝes. Harabin gozan. Auic.
Garabit. i. radix rubee.
Garbe est spẽs salicis.
Gardarig. gardẽgi. i. cũ caro rubea intus in palpebra inferioꝝ crescit: & videꝰ sicut rosa rubea.
Garde est q̃dã auis sic vocata.
Garesol. i. vpupa auis.
Gargareon. i. vulua.
Garicon ara. i. agaricus.
Garien. i. pecoꝝ.
Gariobiũ. Hariopiũ. i. herba que vocat testiculus sacerdotis.
Gariofilata agrestis. i. baccara.
Gargalia. i. pars gutturis & cãne pulmonis. Alex.
¶ Caplm. CCLXXXVI

Gariofilata ẽ herba bñdicta. lati. gre. lapaguꝝ. ALBER. MA. libro. zz. caplo equus. Et ẽ herba similis agrimonie: cuius radix odoreꝝ habꝝ gariofilatũ dicta a quibusdã. sanamũda. Et enãtia pes leporis & oculus leporis. ca. est & sic. in secundo. POSSE. Herba ipsa trita & succus eius fistulis iniectꝰ sanat ipsas: silr operat ore captus. ad mẽstrua puocanda fiat fomẽtuꝝ ex aqua decoctiõis eius. cõtra colicã & ad digestionem confortãdũ detur vinuꝝ decoctionis eius. GALIENVS. 6. sim. pbar. caplo lapagum. Siccatiue vtutis est: vt que fm ventrẽ reumata sufficiẽter sistat.

Gatben. i. exiguũ. Hal. z. tegni. textu cõmen. 7. de testiculis.
Gariofilꝰ qd ẽ. l. barmufel
Gari fluminis. stincus.
Garon. i. piretrum.
Garumfel. i. gariofilus.
Gearamon. Diaf. Oxifilõ. peumonia. cicutaria. herba est & c̃. l. Heramon.

garioflon filius ampres

Garus muri obsomogarũ. Almirogaruꝝ ab alos qõ est sal vulgariter dr̃ almuria: qõ est q̃ si salsum garum. Et modus fiẽdi est iste. Ponunt pisciculi parui in aliquo vase brãte ozificiũ inferius latũ & supius strictum: & fit veluti lectus hꝰ pisciculoꝝ vel moze lecti sternunt in vase. postea supponit sal: & supponit predictus ozdo pisciculoꝝ: & sic fit donec sit vas plenuꝝ: & tunc pmittitur imozari p aliquod tẽpus. tandẽ explozato sapoze & grato inuẽto extrahit. garuꝝ vel garus põt dici q̃libet salmuria sapida: vt habet in. l. cõbim. vtutes aũt eius iuuenies in. l. muri. Pli. liꝰ zi. capꝰ 7. in fi. & 8. in pncipio.

Gasame. i. gusane.
Gaseata. i. eupatozium.
Gasefati. i. cefalio.
Gasmeni. i. folium nil.
Gazel. Hazelus est qõdaꝝ aial vltra mare vñ nascitur muscus: vt apparet i .l. misch.
Gealidos. Heapolidos. i. sulfurata.
Geaucia. i. succus celidonie.
Gebara. Hebarã. i. flosegamolendini.
Gebaraflos. i. abzotanuꝝ.
Geceb:lon. i. vsnee.
Gecafras. i. fragaria.
Gecazum ara. rana. sꝫ apõ Aui. & Sera. difdaba dr̃.
Gecedros. i. muscata.
Gecreticũ. gre. iterpt̃at terra de gecreticuꝝ. i. terra q̃ afert de ĩsula crete.
Gede. i. pulegium.
Gedeguil. Adeguil sunt q̃daꝝ vene que dr̃ meseraice que sunt inter epar & intestina.
Ge degũ. i. via vel canalis.
¶ Eduar. ara. zedoaria.
Geffase. Hefrise. i. spongia marina. Sfengi. ara. spõgia. imitando grecuꝝ.
¶ Caplm.

Gefuesif. i. scariola. Hegucisi. l. baarim. Hegueis. Hegucis.
Gegueriset. i. semen.
Geguers quid ẽ. i. Heoers. Serap.
Gehenech vl̃ algehenech sunt due vene que sunt in labio iferioꝝ: que flomant. Almãf. 7. capꝰ zi.
Gelapedi. i. sulfur.
Gelatina pisciũ est quãdo pisces coquunt in aceto: & postea gelat acetũ cũ quo coquunt: & eodẽ mõ fit cum carnibus.
Gelbenec est vna spẽs ellebozi. & apud quosdaꝝ est nuꝝ vomica.
Gelblea. i. volubilis.
Geldei. Held. ara. i. pellis: vel cutis.
Geleales. i. gagatenis vel gagada.
Gelfe. gelfei. i. durities palpebrarum.
Geld. i. coziũ. Helth. idem.
Gelda. i. collogntida. Lassius felix.
Geldalatiche. i. coziũ vetꝰ.
Galebalatiche idem.
Geluari. i. Juliar. Balaustia. Valiabas.
¶ Caplm. CCLXXVII.

Geldalceb. arab. latine cutis. vel coziuꝝ arietis. SERAPION. libro aggre. caplo geldalcheb. aucto. Hal. Quãdo accipitur coziuꝝ arietis recens sicut excoziatur aries: & ponit sup locum pensionis confert adeo q̃ curat pcussionis lesionem in die vna & nocte q̃ maturat: & resoluit loca pcussa que sunt repleta sanguine. POSSE. SERAPION. caplo celbele. Coziuꝝ lupi valet cõtra colicã. hoc apparet silr in. l. finus. DIASCORIDES. caplo solee. Solee sotulariuꝝ vetustoꝝ quãdo comburunt & cinis earũ puluerizatur sup combustionẽ ignis: & sup apostemationẽ que fit in pedibus a strictura calciamẽtoꝝ ꝓuenit: qñ puluerizatur sup excoziationẽ que fit in coxis desiccat & ꝓsolidat ea: & scorpiones fugiũt fumigiũ eius: & alia venenosa. l. Dermata.

Geleniabin. i. rose condite siue cum zuccaro: & est zuccarum rosatum. siue cum melle: & est mel ro. sed falso. nã geleniabin vel geliabin est mel ro. sed seleniabin. zuccarum ro. geliabin sirupus rosarum.
Gelela vel gelona. i. colloquintida.
Gelios. Heliosius. i. gentiana.
Geliffagos. i. saluia: pro qua. l. elifagos.
Gelnan. i. balaustia.
Gelosac. idest polium.

Geloc. Belunza. Beloum. .i. glanum auellane. f. nucelle maioris.
Gelt. i. cozium.
Geltbalatiche. i. coziũ vetꝰ
Geluc. i. coznu serpẽtis.
Gelude. i. cozium serpẽtis.
Gelutran. i. vsnee.
Gema. i. pna. & gẽma ẽ q̃dã confectio: & interpretat̃ experta.
Gẽma pelitis: est genꝰ crete vel terre vt aspaltum colore nigro.
Gemanum. i. cotula.
Gemata. i. ꝓfectiões liqde quas mulieres faciũt ad liniendum faciem.
Gembut. Alkarnub. nabatium. rilocaracta. i. spina alba. Jembut.
Geme. i. doloꝝ colli.
Gemealoia. i. semen.
¶ Caplm. CCLXXVIII.

Genestra vel bul. filex. latine grece spartus: vel spargamum. arabice vo mabrabinch. ALBERTVS. MAGNVS. libro. zz. capitulo equi. Mirica. Cuius due sunt species. vna que dicitur genista: que fm quosdam est Mirica. Alij dicunt q̃ est species mirice: cuius rami sunt angulosi: & folia triãgulata sunt. semen vt cerasum ruffum: paruum tamẽ: alia vero est que fm Diascoridem capitulo de sparto. dicitur spartus: & illa est vera genestra vt dixit mihi herbaria greca. de qua Plinius libro. z4. capitulo. 9. Genista inquit vinculi vsum prestat. flores apibus gratissimi. Dubito an hec sit quam greci auctores sparton vocant: cum ex ea lina piscaria apud eos fieri docuerunt: semẽ eius quod eodem nomine appellauerunt: in folliculis faseoloꝝ modo nascentium purgat ellebozi vice. Plinius libro. 19. capitulo primo. circa medium. GALIENVS. octauo simplici pharma. capitulo spargamum. Spargamum vel spartum. idest genestra: que vineas apud nos ligat. DIASCORIDES. capitulo spartus. Frutex est oĩbus notꝰ: semen eius affertur in folliculis sicut faseolus. Et infra semen aliud minutum est sicut lenticula florem mellinum habens sicut lentium. IOAN. MESVE. capitulo de genestra. & vocatur capistrum auri arborum & est arboꝝ montana super eius stipitem eleuatur: densitas fustium multe rotunditatis: & dum plicantur non patiuntur fracturas: vnde ligantur ex eis arboꝝes: & producunt flores similes figure lunari: citrinitatis multe: & proferunt folliculos fm semitam ozobi habentes semina distincta sicut lentes. Inquit Diascorides: calida est & sicca in secundo: & semẽ eius est calidius: & in floze eius & stipite est humiditas superflua cum virtute incisiua: quare multiplicat vomitum: & sunt omnes partes eius contributiue: incisiue: subtiliatiue: & prouocatiue. Rectificatio. Nocet stomacho & cordi. & dixit filagrius cum melle ro. tollitur eius nocumentum. & similiter cum rosis & mastice. semen autem eius propinandum est cum aqua mellis rosarum. anisuꝝ autem & semen feniculi & dauci & similia auferunt nocumentum ipsius: flos autem eius decoctionem mediocriter sustinet. semen vero eius plus. PAVLVS. capitulo de genestra. Est alia que vocatur genestra frigida & sicca similis genestre superioꝝ: sed minoꝝ est: & habet stipites minoꝝes & angustioꝝes: & albuꝝ florem facit. POSSE. DIASCORIDES. Semen genestre & flos bibitus cum mulsa humoꝝes vomitibꝰ purgat. GALIENVS. Fructus sparti & baculoꝝum succus laxatiue non debiliter est virtutis. IOANNES MESVE. Per vomitum & per ventrem educit flegma: et cum fortitudine vehementi materias que sunt in iuncturis: & mundificat renes ab omnibus superfluitatibus: & prouocat vrinam fortiter: & frangit lapidem in renibus et vesica: et non permittit materias figi in eis: neq; lapidem densari: et quando flores eius contriti propinantur cum melle ro. aut cum ouo sorbili resoluunt scrofulas: et oximel ex eis aut seminis ipsius soluit apostemata splenis: & si frequentatur vomitus cum eis conuenit sciatice & podagre: & doloꝝi renum. Dosis eius est & propie florum a. z. y. vsq; ad quinq;. seminum eius a. z. y. vsq; ad tres vel quattuoꝝ. DIASCORIDES. Semen eius et flos bibitus cum mulsa humoꝝes vomitibus purgat. PAVLVS. Virtutes habet constringẽdi. Ad fluxum menstruorum valet fomentum ex aqua decoctionis eius. suppositoꝝium etiam ex puluere eius: & succo plantaginis. valet etiam contra dissinteriam predictum fomentum.

¶ Lapidem

Genesta

¶ Capitulum. CCLXXIX.

Genestrella similis est genestre. sed minoꝝ habet stipites minutos et angustioꝝes: & florem album facit. genestra vero croceum. GALIENVS. sexto simplici. pharmacoꝝum. capitula de genestrella. Aspaltus fm gustum acer simul et stipticus est. postea ex dissimilibus videlicet partibus constat. partibus quidem suis acribus calefaciens. Alteris vero scilicet austeris infrigidans: quare secundũ vtraq; infrigidat & desiccat. Et ideo putrefactionibus & reumatibus vtilis est.

Genix. gre. Isidoꝝus. Sextarius. ll. y. est qui bis assumptus dr̃ bilibꝝis. Assumptꝰ quater fit greco nomine genix.
Genetia. i. liber quidaꝝ sic vocatus.
Genicularis. i. lincbitis. Diascoꝝides.
Geniculata. i. centũnodia poligonia, pserpinata sãguinaria idem: & est alia spẽs sanguiarie differẽs ab illa. l. barsiarbay. virga pastoꝝis.
Genumen. i. semen vl̃ succus.
¶ Caplm.

Geniotisis. idest mercurialis.
Genitalenter. i. aboꝝsus.
Genitra. i. gũmi rute montane.
Geniture. i. carnes supfluee que nascunt in concauitatibus & opilant.
Genlida. i. rapa.
Genoscon. i. vsnee.
Genotium. idest marrubium.
Genseebim. idest domesticum.
Genseit. i. opoponax.
CCLXXX.

gemculata centunodia poligonia sanguinaria

Gentiana latine grece narcan. arabice sentiana. DIASCORIDES. capitulo de gentiana. Dicitur inuenta esse ab imperatoze Illirico: eiusdem gentis: vnde et nomen accepit: cuius folia que circa radices sunt nucis odorem habent: et sunt similia plantagini. sed paulo subruffioza et in summo diuisa vel incisa in speciem serre immediate habens hastaꝝ: que hasta lenis est et vacua digiti habens similitudinem longioꝝ duobus cubitis nodosa: circa quos nodos folia nascuntur. Semen est ei circa folia in pomulis latis & lenibus: & non inutile sicut affodilli. radicem habet sicut aristologie longe solidam & amaram: sed nigrioꝝem & fragilioꝝem: nascitur locis altis & humectis & vmbroꝝsis. PLINIVS. caplo de gentiana. Hãc inuenit gẽtius illirioꝝ rex: que vbiq; nascẽs in illirico: tñ pstantissima folio frassini: sꝫ magnitudine lactuce caule tenero policis grossi

ſitudine cauo:ꝛ inani ex iteruallis foliato.triuꝫ aliqñ cubitoꝝ:radice lenta ſubnigra ſine odore aquoſa mõtibus ſubalpinis plurima vſus in radice ꝛ ſucco ꝛẽ.

SERAP.libro aggre.capl'o ſentiana.auc.Diaſ.ꝛ eſt baſalax ſiue baſilica:ꝛ eſt plãta hñs folia que ſunt iuxta radicẽ ſimilia folys nucũ vel plãtaginis:ꝛ color eoꝝ trahit ad rubedinẽ ſanguis:ꝛ a medietate eius ſupius vſq; ad ſũmitatẽ inciſione minuta ſicut ſerra ꝛ habet haſtã cõcauã iterius:ꝛ lenẽ in groſſitudine vnius digiti:ꝛ longitudinis brachy:ꝛ habꝫ nodos ad ſe inuicẽ diſtinctos:in qbus naſcunt folia:ꝛ habet ſemẽ velut in pomulis latis lenib⁹ ſicut ſemẽ plãte que dr̃ ſacbilio:ſed habet radicẽ longam ſimilẽ radici ariſtologie lon.groſſã amarã ad nigredinẽ declinantẽ:ꝛ frãgibilẽ:naſcit in mõtibus excelſis ꝛ locis ymbroſis ꝛ humidis. PAVLVS. capl'o de gentiana. cãla eſt ꝛ ſic.in tertio. POSSE.GALIENVS.6.ſim. phar.capl'o de gẽtiana. Id qõ de ipſa adminiſtrat ẽ radix cuius ſapor eſt amarus in fine amaritudis:vtus eius eſt magna in mũdificatiõe ꝛ abſterſione ꝛ apiendo opilationẽ.eſt.n.calefactiua ꝛ ſtiptica. Et idẽ eodẽ libro ꝛ cap⁹.fm trãſlationẽ grecã. Radix eius efficax eſt vbi oportet ſubtiliare aliqd abſtergere ꝛ deopilare:nec eſt mirũ ſi ꝗ põt amara violẽter exñs. SERAPION. Ego nõ vidi medicinã melioꝛẽ in morſibus canis rabidi:qñ dat de ea ꝗlibet die.3.i.trita cribellata cũ.3.i. mirre ꝛ cũ.3.y.pulueris cancroꝝ fluuialium aduſtoꝝ in pncipio egritudis anteq; timeant aquã. Et hec qdẽ planta ꝗria eſt venenis mortiferis:ꝛ aufert nocumentum eorum cum auxilio dei.

DIASCO.Hẽtiana eſt acris ꝛ calefactoria:ꝛ relaxãs acrimonia ꝛ amaritudine ſua:partũ expellẽs:ꝛ ſerpentes fugãs. Radici eius vtus eſt cala ꝛ ſtiptica:que radix.3.y. cuꝫ pipere ruta ꝛ vino accepta morſibus venenatis occurrit:ſucci eius.3.i.accepta doloribus laterũ ꝛ ꝗquaſſationib⁹ vtilꝛ ꝓdeſt. ſtomaticis ꝛ epaticis cũ aqua bibita maxime ꝓdeſt:ſicut colliriũ ſuppoſita radix facit aboꝛſuꝫ.vulneribꝰ ipoſita medet:ſuccus eius ſicut liciniũ inunct⁹ tumore oculoꝝ cõpeſcit:maculas corpis tollit. Radix vo infuſa in aq̃ dieb⁹ qnq; ꝛ poſtea cocta q̃diu vtutez ex ea dimittat ꝓfricat ꝛ ſic deliquat.poſtea aq̃ ipſa recoq̃t q̃diu mellis ſpiſſitudinẽ faciat:ꝛ reponit in vaſe fictili ad vſuꝫ.

Geodus.Hiodus.i.humor terreus a gi qõ eſt terra: Alexan.

Geoers vel geguers. dicebat iudeus q̃ ſit milium panicũ ꝛ ſcaiola q̃ eſt grani oblongi vtrinq; acutorũ capitũ quo aucupes ĩ partib⁹ noſtris auiculas ſuas nutriunt. Apud Serap.eſt milium.

Geofilon.i.mentaſtrum.

Geos.i.robilce.l.mes.

Gepelbacar. Heptealbatã .i.aſpaltum.

Gepion.i.aaron.

Geps.Hepſem.Hepſin.i.lapis gipſi luminoſis: pui⁹ cuius ſubtilitas augmẽtatur cum aduritur.

Gepteroya.i.pix.

Gera.i.ſacra. vl' diuina.pigra.amara.

Gerad.i.grillus.

Geram.i.cinis.

Geramiõ.i.herba muſcata

¶ Capl'm. CCLXXXI.

Geramon. DIASCO.capl'o geramon.i.cicutaria ſiue oxifilon ſiue vt latini pimonia:herba eſt folia hñs ſimilia amomi diuiſa ꝛ oblõga et eſt radix illi rotũda ꝛ dulcis:que comeſta aut cũ vino bibita.3.i.iflatões matricis ſoluit.ſiue vẽtoſitates ꝛ iflationes. Eſt alia ſpẽs huius herbe virgas hñs tenues ꝛ pulueratis duobus palmis a terra aſcẽdentes:ꝛ folia malue ſimilia:ꝛ in ſummitate virgarũ caput eſt ſicut cicoree:hec medicine apta nõ eſt. Pli.libro.26.capl'o.ii.ante mediuꝫ.

Geramum.i.terra.

Geramos. Heranos.grece .i.grus.inde empl'z geranium qd oũ cuꝫ grue fit.

Gerapiũ.i.ſulfur viuum.

Geraps.i.piſtereon.

Gerauera.i. floſca molendini.

Geratina qd eſt.l.bedereꝫ

Gerazum.i. rana.

¶ Capl'm. CCLXXXII.

Gerebotanum Jerebotanuꝫ.vel periſtereon grece:arabice vero albea latine vero berbena vel ſacra herba. Sciendum q̃ prima ſpecies gerebotani eſt centrum galli:ꝛ eſt ſupina. ſecũda ſpẽs gerebotani eſt berbena que dr̃ gallinacea:ꝛ eſt recta:ꝛ ideo vocat orthos.vt apparet in.l.orthomia. ꝛ B Diaſ.dicit capl'o de gerebotano.ꝛ prma ſpẽs gerebotani a qbuſdã vocat piſterion.ꝛ illa eſt centrũ galli.ꝛ ideo in lra p.facit ſemotim capl'm ab illo qõ icipit gerebotanũ:quia aliud icipit piſterion.vñ dicit gerebotanũ.ideo nomẽ accepit tale:qñ ſacerdotes eã purificatiõib⁹ adhibere ꝓſueuerũt. PLINIVS.li⁹.25.ca⁹.9.ꝛ li⁹.22.ca⁹.2. in fi.iunior cap⁹.de gerebotano.ꝛ iõ a grecis hoc nomẽ accepit:q; ẽ re mediũ purgatiõis hoiuꝫ ꝛ purificatiõib⁹ ſacerdotũ agẽtibus pbat.vnde ꝛ eã põtifices ſagiuma vel ſagiumen appellabãt q̃ſi ſancimen.hac iouis ara verit.domus purgatur luſtraturq; hãc pagãi ad hoſtes ferre ſolebãt turi.B ꝛ berbena:q; pura.ꝛ ideo pagani in ſacrificys ea vtebant.

DIASCO.capl'o de gerebotano.quã multi piſterion aut berbenã dicunt.ſpẽs habet duas.vna eſt ſupina:alia recta.prima vocat ſidericis curetis ꝛ alchea:ꝛ cipiſſis. Et Aſclepius in libro memorat. Et Pythagoras eriſtepiron noiat.latine dr̃ licinia q̃ſi luſtrago:vel vertipediũ vel cẽtrũ galli.Scõa quã erectã diximus: vocat etiaꝫ trigomõ bumon:vel gerebotanũ bercularia.latine criſta gallinacea vel berbena.vtreq; folia ſubalbida:ꝛ veluti inciſa habẽt folia orio:ſed anguſtiora:ꝛ vgas in cubiti longitudiẽ ꝛ amplius:ꝛ anguloſa:ꝛ radices tenues ꝛ longas.

PLINIVS.Junior.capl'o de cẽtrũgallo. Quoddã ẽ domeſticũ eſui aptũ maioribꝰ folys oblongis ꝛ rugoſis flore albo ſerit in hortis.Siluestre minoris plãte: folys partitis ꝛ rugoſis:ſemĩe nigro:qõ multi ĩtegrũ in oculis ponentes ipos clarificare dicũt ob hãc ſcarcã vocãt ꝛ eraclea ꝛ feraria nigrã. GALIENVS.8.ſim.phar.cap⁹.piſterio. noiat ſic ex eo q̃ colũbe ꝓuerſant in eo.vtute hꝫ ſiccatiuã vt ꝓſolidet vulnera. POSSE.DIASCO. Radix berbene ꝛ folia cũ vino bibita ꝛ cataplaſmatib⁹ adhibita hyſtericis medẽt:ꝛ morſib⁹ venenatis occurrũt. folioꝝ ei⁹ .3.i.cũ vino impoſita p dies q̃tuor:ꝛ gargariſmo ipſa folia adhibita vulnera oris ꝛ putredinẽ tollũt. Elixatura ei⁹ ſi in ꝓuiuio aſpſa fuerit hilaritatẽ pſtat.dat vo tertianarys cũ folys trib⁹:ꝛ radicib⁹ trib⁹:q̃rtanarys vo q̃tuor numero folys ꝛ radicib⁹.tota herba vulnera gluctinat:ꝛ alienationes ſtrigit:ꝛ ad oia venena potui data optime facit.hec aũt herba ĩde nomẽ accepit q̃ ſacerdotes eã purificatiõibus adhibere ꝓſueuerũt. In paſſionario habet q̃ ſi medicus viſitãdo ĩfirmũ ipſã in manu portauerit egroto iſciẽte:ꝛ dicet egroto qualr̃ ſtas:ſi eger dicet bũ ſanabit. Et ſi dicet male morietur. PAVLVS. Aqua decoctiõis ei⁹ matricẽ mũdificat optime:ꝛ mẽſtrua ,puocat:ſemẽ eius cuꝫ ſucco feniculi in oculis impoſitũ ipſos mũdificat.

Gereſtreos.i.terra rubea:ꝛ eſt bolus armenus.

Gergir.Euzomiũ. ara.Hergirũ.i.eruca vl' ozimũ. Step.

Gergues.i.ſemina' ſinapis.

Gericon.i.betonica.

Geris.i.incubus.

Germãdrea gre.i.camedreos.ꝛ eſt q̃rcula mior. Macer

¶ Capl'm. CCLXXXIII.

Germanum latine:vel ſiligo.gre.tifa.vl' ſith⁹. arabi.filigobip. GALIE.p̃ de edulys.cap⁹.tifa.auc.Dioclis ꝛ meneſitheꝰ ait q̃ poſt frumẽtuꝫ ꝛ ordeum:melius quidẽ tifa.i.ſiligo. Et enim ſufficienter nutrit:ꝛ cum multo labore digeritur.panem autẽ aſſidue ex eis comedens.nullus vtiq; ex inconſuetorum huic edulio ſanus erit:neq; oino ſi modicũ eſt ei graue et indigeſtibile:ſemẽ etiã huius tiſe habet qdẽ exterius lenum.i.corticẽ:ꝛ a qbuſdã vocat paruũ frumẽtuꝫ:ꝛ equos hãc qdẽ inocue comedere.vti aũt frumẽto nõ ſine nocumẽto:nõ iprobabilr̃ aũt vtiq; qdã noiant paruũ frumẽtũ tifã ꝛ colore ꝛ ſpiſſitudie ꝛ calitate vtutis aſſimilatas ipſi. Et idem.6.ſim.phar.cap⁹ ſithus. Sith⁹ ſiue ſiligo acrior ẽ credo nõ paruꝫ ꝛ cacochimia:cuꝫ tũ ex putrefactiõe fiẽs. eſt aũt inflatiua:ꝛ hec qdẽ habet acre calidũq; plurimũ vo frm aquoſum acre. SERAP.libro aggre. capl'o ſiligo:vel hals.auc.Diaſ.ſunt eius duc ſpẽs:in vna inueniuntur duo grana:ꝛ in alia vnuꝫ:ꝛ quodlibꝫ granũ in corticeſuo:ꝛ illud plus nutrit q̃ ordeuꝫ:ꝛ eſt boni ſaporis:panis vo qui fit ex eo minus nutrit q̃ panis tritici. Et idem auc. Hal. Suba huius grani eſt media inter ſubam tritici:ꝛ ordei q̃tum ad cibuꝫ:ꝛ frm medicinã etiã. Et ex hoc põt ſciri opatio eius per illud qõ diximus de tritico ꝛ ordeo.

Germen.i.ſemen.

Germina.i.effectus.

Germon.i.ſinum.

Geſoboni.i.plantago.

Gerontica.i. cronica ſenilia. Laſſius felix.

Geroncei.i.ſenationes.

Gerſa ẽ quoddaꝫ qõ fit de plumbo ꝛ aceto:ꝛ vocat gerſa vel ceruſa que vocat gerſa ſerpẽtarie:que põt fieri ex ſerpentaria minori ꝛ maiori:ex radice.ſ.per ablutionẽ. vide Plateariũ:ſicut iuenies in.l.aaron.ꝛ illa ingreditur in vnguento citrino: qõ ponit in antidotario Hal.minori.

Geruſan.i.lolium.

Geruſerlon.i.rannus.

Geſaffeb.Hereſtreos.i.terra aſtra:ꝛ iterptat rubea ꝛ eſt bolus armenus.

¶ Capitulum. CCLXXXIIII.

Geſſamia fm Diaſ.eſt terra a ge:qõ eſt terra:et ſamos qõ eſt inſula quedã.inde geſſamia terra que auferẽ a ſamos inſula. Eligẽda eſt que ẽ alba ꝛ leuis lingue adherẽs ꝛ ſpargens ſe ſup cartã ꝛ fragilis.qualis eſt quã multi colirion dicunt. Duo ſunt genera eius:vnuꝫ qõ dictuꝫ eſt.alteruꝫ qõ dr̃ Aſterplatodes:qõ eſt laminoſuꝫ. PLINIVS.libro.35.capl'o de geſſamia. Terra ẽ nãlis apud greciã quã optimã iudicam⁹:q̃ eſt leuiſſima ꝛ cãdidiſſima frig.ꝛ ſic. POSSE.DIAS. Ambo genera vtutis ſunt ſtiptice. Comburunt aũt ꝛ lauant: ſicut terra que dr̃ eratrias:ſanguinez reyciẽtib⁹ cũ aq̃ bibita:ꝛ magis ibrili:ſubueniũt vẽtriculoſis ꝛ diſſintericis. fluxũ mulierũ ſtringãt:cũ balauſtia date:cũ aqua trite et puncte tumores ribiarũ ꝛ teſtiũ cõpeſcunt:oleo roſarum mixte ſudores ꝓhibẽt.oib⁹ venenis accepte cuꝫ vino occurrunt.

Genſafalũ.i.ſulfur viuuꝫ.

Geſaſteria.i.creta.

Geſſaſterios.i.geſſamia.

Geſſe.i.qñ oculi poſt dormitionẽ apiri nõ pñt.

Geſſecãna ẽ lapis quo aurifices vtunt ad aurũ lipidãduꝫ. Eligẽdus eſt lucidus grauis:vtus eſt illi frigida ſtiptica.ſtomaco acceptus medicatur. reuma oculis abſtinet. vulneribus cum lacte ĩfuſus opitulatur.

Geſentera.i.iſculi qui dr̃ lumbrici terre.inteſtina terre. Laſ.fe. Heſenteria

Geſichim.i.gariofilata.

Geſimum.i.roſa.

Geſt loco ei⁹ ponit cortex vel pellicula que eſt iter corticẽ ꝛ fructũ glandis vel caſtanee:ꝛ eſt quidã fruct⁹ quo caremus hñs figurã pinealẽ in eius capite ſunt ſicut due ſpine ꝛ ſimilat amigdalis.fri. ꝛ ſic.ꝓſtrigit oẽm fluxuꝫ ꝛ potiſſime ſanguis.

Geſe.Hebel.i. pulegiuꝫ.

Geſebefarin.i. marrubiuꝫ.

Geſbir.i.cruce.

Geſiſmeten nuces ſunt cuiuſdam arboris equales fere in longitudine q̃ faciũt dormir̃ vſq; ad mortem:ꝛ naſcuntur ſibilie.

Geiſir.Heuſir.i.opoponax alij dicũt q̃ eſt ſerapinũ ꝛ eſt verius. Jauſir.

Geuz.ara.i.nux.

Geuzalguar.Heuzinofil.i. caſtaneola.

Geuzẽdi.i.nux indica magna. eſt in duplici cortice:in vno filtroſo: ꝛ alio duriſſimo: quo quidam pocula faciunt.

Geſbim herba. Pli.li⁹.26. capl'o.7.in medio.

Geuzkaue.i.nux muſcata.

Geuzmeltil.i.nux veneno ſa que eſt frigidiſſima.

Geuzmeten.i. plãta nucis q̃ plantat.nã guez.i.nux metben.i.arbor.

Gezablon.i.andacucha.

Gezamur.i.rampnus.

Gezar.arabi.i.baucia. oia hec q̃ a gim lra arabica incipiunt.melius p i.ꝓnans ſcribuntur.

¶ Cap. CCLXXXV.

Gezear fm Diaſ.ſunt eius tres ſpẽs.vna ſpẽs eſt cuius folia ſunt minora folys feniculi:ꝛ ẽ in eius forma:ꝛ eſt eius crus vſq; ad quãtitatẽ palmi:ꝛ q̃ eſt ſupius eſt citrinũ:ꝛ habet ſũmitatẽ ſicut habet coriandruꝫ ꝛ anetuꝫ:ꝛ habet fructuꝫ albuꝫ acutuꝫ boni odoris ꝛ maſticatiõis:ꝛ naſcit in locis ſpacioſis ſolitarys ꝛ lapidoſis. Et eſt alia hortulana que ſimilat herbe apy romani acuta:ꝛ eſt aduſtiua boni odoris. Et eſt alia cuius folia ſunt ſicut folia coriãdri:ꝛ capitella ſicut anetũ:ꝛ habet ſicut capita nucis plena ſemine que ſunt ſicut cinamomuꝫ in forma ꝛ acuitate ſua.ca.in fine ſecundi.hu.in ſcõo.ꝓferunt folia eius trita vlceribus corroſiuis.

Gezebros.i.muſcata.

Gi.i.gieriterias.ꝛ Hi.i.terra nidi hyrũdis ꝛẽ.Hy

Gia.Hi.gre.i.terra.

Giampelicis.i.creta nigra vt aſpaltũ. DIASCO. cap⁹.giampelitis. Eſt genus crete vel terre nigri coloris vt aſpaltuꝫ. illaꝫ vo optimã dicimus eſſe que eſt nigerrima ꝛ ſplẽdida ac leuis ꝛ humore attracta:reſoluit citius: vires habet ſtrigẽtes.nã calamos ĩficit.ꝛ iõ ĩ oculoꝝ blefora mittitur.

Gibolon.i.tapſia.

Gibolis ĩterptat incuruatio vnguium.vñ Hal.Hibolis vnguium ptiſis eſt ſignum.

Gibolilon.i.filipendula.

Gibum.ara.i.caſeus.

Gibuzar.i.antraꝝ.

Gicca.i.iacea.

Giceron. Hicion.gre.i.lutũ cenũ.Hiceon. Diaſco.

Gicual.i.muſca viridis.

Giculale.i.cicada.

Giculotides.i.zenzala.

Gideus dactilus dr̃ a quibuſdã peonia fm Diaſ.

¶ Capitulum. CCLXXXVI.

Gieriterias Hiſeritrias. fm Diaſ.eſt ſpẽs terre vel luti: que eſt alia alba:alia cineritia ſiue aerei coloris ꝛ maioris glebe:ſed ꝓbabilior accipit cinerea mollis ꝛ leuis:ꝛ eruginea hñs vitas. Pli.lib. 35.cap⁹.16. vritur aũt hoc modo.conciſa gradatim in ciceris magnitudinẽ in vas fictile mittit:tenuiſſimi corporis atq; tenuiter e lateribus pforata.tunc eius oculo pus obſtruſo circũdato carbonibus incẽdit adhibito motu donec aereus ſiue cinereus color videat.poſtea vo ſic lauatur.trita in aqua ſinit reſidere:ꝛ tunc leuiter liquor effundit:ꝛ ſedimẽ reſidens ſub ſole ſiccat:ꝛ ita rurſus teritur: ꝛ ad veſperam ſupmittit aqua:ꝛ cooperculo tegitur:deinc veniente die aqua liquat atq; in ſole ſedimina in rotulas colligunt ꝛ ſiccantur.habẽt enim virtutem coherẽtem valde:ꝛ efficaciorem q̃ geſſamia:denicq; vulnera cõgluctinando medentur. Eſt aũt optima gieriterias que ẽ ſine ſablone ꝛ ſine lapillis.

Gifi vel gifico:ꝛ gifico hermy antiquũ antidotũ a gi qõ eſt terra:ꝛ ab hermete pbo: eo q̃ ſub terra ĩ ypogeis.i. in ſpeluncis vel ſubterraneis locis certa conſtellatiõe cum muſicis inſtrumentis loco purgato: multis alys ſolẽnitatibus adhibitis conficiebatur. dr̃ etiam cyfi. quifi.Diaſ.Alex.Laſſius felix.ꝛ in antidotario vſi.

Gifa vel gifi.eſt ſuffumigationis genus quod inter medicamenta inuenies:de cuius fumo trociſci idiotri ſiccantur.Plinius.

Gigarta.i.arilla siue semina vue passe. PAVLVS.capitulo de duritia matricis. Aliqñ pro toto acino capit.
Gigarapon.i.rupis concauum.
Gigasol.i.affodillus. ¶Cap.CCLXXXVII.

Gigeg ara.latine gallina vel gallus.hic loquimur de gallo sed pro gallina.lege .l.latamie.

SER AP.libro aggre.capl'o gigeg siue gigegi.Uirt' ei' decocte est q̃ rectificat:ꝛ si est decocta fortı decoctione laxat ventrem. Idem auc. Raf. Halli viui qñ scindunt p medium:ꝛ ponunt calidi sup morsum animalis venenosi ꝓferunt.ꝛ oportet q̃ remouea vnus sepe post aliũ.Et cerebrum eius cuꝫ vino bibituꝫ ad hec valet:ꝛ abscindit fluxuꝫ sanguinis miringaruꝫ cerebri. Et qñ decolat gallus ꝛ euiscerat ꝛ accipit pellicula stomaci eius interior:ꝛ desiccat:ꝛ teritur:ꝛ datur de ea in potu cum vino cõuenit habẽti dolorem in stomaco suo.Et ius pullorꝫ gallinaruꝫ acceptum ꝓuenit ad rectificanduꝫ cõplonem corporum egrotantiuꝫ:ꝛ maxime habentiuꝫ inflationẽ in stomaco. sed ius galli decrepiti administrat ad laxanduꝫ ventreꝫ. Et oportet vt extrahas interiora eius:ꝛ lauent:ꝛ repleat vẽter eius sale:ꝛ coquas in.zo.partibus aque donec redeat ad sextã ꝛ bibat.quidam vo coquunt cũ eo caules marinos vel cartamuꝫ vel polipoduꝫ. laxat enim humores grossos viscosos:ꝛ est ꝓueniẽs febribus antige periodicis ꝛ rigoribus corum:ꝛ tremoribus iuncturarum.

DIASCO.capl'o de gallo. Quidã coquunt cuꝫ eo cauliculuꝫ agrestem aut iuncum aut polipoduꝫ aut herbaꝫ mercurial' aut semen cardi:hoc iusceluꝫ deponit hũores crudos:ꝛ nigrã coleraꝫ.vtilis est rigoribus febriũ.tipicis egritudinibus . tremoribus.inflationib'.stomaticis.ꝛ asmaticis.ꝛ arteticis singulare presidium est.

IOAN.MESVE.capl'o de gallo . Ex gallis melior est qui nodũ calcauit.ocrepiti aut carnes male sunt.acgrũt enim nitrositatem ꝛ salsuginem ꝛ nõ cõpetunt in re ciborũ:sed potius in re medicie:ꝛ ppie ius corꝫ. Et ẽ illud qõ hic cõsideraꝫimus:melior gallus ad hunc vsum est:sicut dixit Hal.qui est ruffus antiquus.imo quanto antiquior tanto melior:ꝛ qui est velor ad motuꝫ ꝛ ardens ad coitũ ꝛ fortis ad dimicanduꝫ in quo sit mediocritas in pinguedine ꝛ macie.Et ius galli antiqui calidũ est ꝓpter nitrositatẽ ꝛ salsuginẽ:ꝛ lauatiuuꝫ absterſiuum aperitiuuꝫ:ꝛ exterminatiuuꝫ ventositatuꝫ:ꝓuocatiuuꝫ ꝛ solutiuuꝫ naturе.Operatio iuris gallorꝫ fm q̃ docuit Hal.est in hũc moduꝫ.oportet vt cibet gallus.vt dixit Alcangi.furfure mele ꝛ sale pauco:ꝛ fatiget:post illud fatigatione ducẽte ad lassitudinẽ.Et dixit etiam Alcangi.melius est vt fatiget dimicando:deinde abscindat caput ipsius:ꝛ euisceret:et saliat sale:aut sale gemma ꝛ decoquat in aqua sufficienti cum facilitate ad ꝓsumptionẽ duarum partium aque.Et sunt quidã qui ponunt in decoctione eius alia fm intẽtiones diuersas:ꝛ miscet decoctioni eius turbith:aut cartamus:ꝛ solone educit flegma.cum polipodio vo educit melancoliã:ꝛ silr cuꝫ epithimo ꝛ semine dauci ꝛ aneti excludit ꝛ carminat ventositates:ꝛ coctuꝫ cuꝫ sale gẽma ꝛ dauco ꝛ aneto ꝛ polipodio ꝓfert dolori stomaci ꝛ colice ꝛ iliace:ꝛ dolori renali:ꝛ ꝓfert doloribus iuncturarũ. Et valet silr ad idẽ coctũ cũ cartamo aneto ꝛ salegẽma:ꝛ ꝓfert asmaticis cũ alasce ꝛ ysopo. Dof. potio ipsi' est circiter lib.ij

AVICEN.lib.'scdo.capl'o gallina ꝛ gallus. Ius galloruꝫ antiquorũ ppietatẽ habet quam dicemus. Modus vo quem Hal.narrat in decoctione eorũ est vt decolletur postq̃ cibant ꝛ nutriunt:ꝛ fatigant faciẽdo eos currere vt cadant:ꝛ decollent:deinde extrahat qõ in ventribus eorꝫ est:ꝛ ipleant ventres eorꝫ sale:ꝛ sumant:ꝛ coquant cũ.zo.cotilis mẽsure aque vsq̃quo ꝓueniat ad tres cotilas:ꝛ bibat totũ i loco vno. RVFFVS.Hallorꝫ melior est ille qui nõ calcat adhuc:ꝛ gallinarũ q̃ nõdũ parit ouа. antiqui vo sunt mali.Adeps pullorꝫ calidior est adipe gallinaruꝫ magnaruꝫ.Testiculi gallorũ laudabiles sunt velocis digõnis.Ius gallorꝫ predictum conuenit tremori ꝛ dolori iuncturaruꝫ.sed oportet vt coquat cuꝫ polipodio ꝛ aneto ꝛ sale in.zo.cotilis aq̃ donec remaneant tres aut quatuor. Caro gallinaruꝫ que sunt pulle i itellectuꝫ augmentuꝫ efficit.Cerebruꝫ gallinaruꝫ phibet fluxum sanguinis narium accidentẽ ex velaminib' cerebri.Ius gallorꝫ pdictũ ꝓuenit asmati.Caro gallinarũ clarificat vocẽ. Ius galli vetustissimi cuꝫ aneto ꝛ cartamo ꝓuenit oibus illis.Et issedebeg gallorꝫ sanat inflationem stomaci.Ius gallorꝫ conuenit dolori stomaci ex ventositate.Ius galli veteris cum polipodio ꝛ aneto conuenit colice valde.Caro gallinarũ que pulle sunt augmentat sperma. Et ius pdictũ cuꝫ polipodio soluit melancoliaꝫ:ꝛ cũ cartamo soluit flegma:qñq̃ vo decoquitur cuꝫ medicinis stipticis:et ad dissinteriã:ꝛ cum lacte ad vlcera vesice.Halline scisse aut gallus ponunt sup locũ lesuꝫ a vermibus venenosis: ꝛ permutant quacunq̃ horꝫ:ꝛ prohibent nocumentum venenosorum:ꝛ venenis bibitis etiam sorbetur eorũ decoctio cum aneto ꝛ sale ꝛ euomitur.

Gidium.i.cerefolium.
Gigin tamareinciron sunt spẽs dactilorum.
Gigion.i.scitaragi.
Gigos.Higosi.i.psilium.
Gigoteis.i.creta argenti.
Gigrocis.i.creta argẽti:vl' creta arsa.
Gitin.i.melãtiũ vl' nigella.
Gy vel gi.i.terra nidi birũdinis:que fm Diasco.est cõstrictiue virtutis.medet deniq̃ vitia tumentuꝫ faucium:ꝛ glebosas adunationes pelliculi siue mammarũ siccando.
Gi.qua pictores vtuntur. Diaſ.sumit ex vitriariorũ caminis.siue fornacibus:est aut quasi fauilla adherẽs in fornacib' ꝛc.
Gilbana.i.psilium.
Gilbeheneh: vel Hilea.l. colloquintida.
Gilbenech.ara.vel Hilbenez.i.semen turbith fm quosdam:dicũt qdã q̃ ẽ quedã herba que multũ similat opationi ellebori:ꝛ est herba similis papiro:ꝛ datur de ea.3.i.paralitico ꝛ sanatur. Alij dicunt q̃ est nux vomica. qꝛ est medicina acuta vomitiua.
Gilbonec.gilonec.i.nux vomica.
Gilen.gre.iuleb.ara.ꝛ ẽ syrup' ex aq̃ sola ꝛ zuccaro
Gilenet.i. medicina acuta vomitiua.
Gilbenet idem.
Gilibanum.i.iuniperus.
Gilibon.i.ysnee.
Gilum.bora.

¶Ca.CCLXXXVIII

Gimelea fm Diaſ.capl'o de gimelea. Est terra colore spody cinereo dura aluminosa atq̃ siccans linguã:que cõfricata ꝛ tanq̃ odorata pumicis facit sonuꝫ:habet enim quoddã in se recorporatiue vtutis. medet deniq̃ lepras:ꝛ maculas ꝛ corpori:colorẽ bonum facit:ꝛ capillos tenuat:sed eligenda est recẽs ꝛ mollis solubilis:ꝛ tritura facilis nec lapidosa:qõ quidem est oium terrarum probamentum.
Gimon.Hingion.i.lapsana:lepidũ.sceietaragi.Diaſ.
Gimolea.i.chimolea.Ste.quimolie dixit. Diascorides alia est alba ꝛc.
Gimnasion.ginasion gre.est exercitiũ:vel ipe locus exercitantium vbi fiebat antiquitus ludus palestre vl aliquod aliud certamen vt disputatiões.lib.' de doct.gre.
Gina.Hinga.Hinda.i.iusquiamus.
Gindosperma.Hinosperma.i.yrtice semen.
Ginenos.Hinesis.i.scordeon.
Gineticum gre.i.colum matricis.Paulus.
Ginetia.i.passio mulierum.Hal.libro propio.
Gingaria.idest saponaria.
Gingidium.idest cerefolium.

Gignidiũ.i.fumusterre.Theo.prif.Igidiũ. Pli.li'.zo.c.5.
Gingiue.Hinciue.i.iuiube.zinciue.
Gipiti.Hipti.idest git.
Gips.gre.i. vultur auis.Hypsgipos.Hal.

¶Capitulum. CCLXXXVII.

Gipsum lat.ara.gipsen.vel ilgetin. DIASCO. capl'o de gypso. Hypsuꝫ genus est lapidis similis nitro:cuius est optimũ qõ habet venas latas. Hipsum vo non coctuꝫ desiccatiuuꝫ ꝛ stipticuꝫ ꝛ parũ plausticuꝫ ꝛ collectiuũ. POSSE.DIASCOR. Fluxum sanguinis ꝛ sudorẽ abstinet.bibituꝫ offocat hominẽ. vstũ vo leptomeris est:ꝛ parũ desiccat:ꝛ reprimit cũ pusca trituꝫ in viribus:est etiã vt gessamia.sed amplius stipticãs ꝛ refrigerans fortiter.vñ illinitum fronti sanguinis cursum stringit.potatuꝫ vo dissintericis ꝛ ciliacis:ꝛ omni profluo resistit:flos eius facit ad ea que istãtius cõstringere volumus. SER AP.libro aggre.capl'o gipsen.Uirtus eius ẽ desiccatiua.Et idem auc.Hal.non administrat nisi exterius:ꝛ vtus eius est que desiccat ꝛ cõgluctinat ꝛ opilat: et hoc ideo qꝛ ipm facit aggregationem partium cito ꝛ conuenit fluxui sanguinis qñ miscet cum medicinis siccis:qꝛ ipm est duruꝫ sicut lapis.ꝛ ideo oportet vt misceatur cuꝫ albumine ouі:ꝛ fit multum stipticum qñ miscet cuꝫ puluere molẽdini qui aggregat qñ euolat ex farina frumenti sup muros molẽdini ꝛ pilis leporis.ꝛ qñ adurit õ viscositate sua:ꝛ auget subtilitas sua ꝛ sua densio:ꝛ fit stipticũ. ꝛ maxime qñ conficitur cum aqua ꝛ aceto.
Gipsum plaustrum.i.terra gluctinosa:ꝛ est quedam species terre que est lucida:ꝛ dicitur speculum.
Giptifiloniũ.i. carcafilago
Gipum.i.gentiana.
Gir.i.calx.
Girad.Huirad.arab.i.locusta.
Giramia.i.granũ regum.
Girapiro.i.sulfur.
Girasolem.i.cataputia.
Girba.gre.i. mortariuꝫ. vl' pila pistatoria.Cassius felix in pluribus locis.
Girbesis.i.anagallus.
Gire gaire.guire.arab.gluten:vel colla. Steph.giren:guerin.
Gireos.i.flos viole.
Girebsobolon.i. grana sol.
Girgara.i.semen vel arilli vuarum.
Girgit.ara.i.eruca. libro õ doct.greca.
Giri.Alfita. Hiris.i. subtilissima farina.i. pollina. puluis molendini. Pau. Steph.
Grisitim.i.bolus armenus vel Alfita. Pau. capl'o õ obtalmia.
Girin.tamarachyon.Alsabracam:sunt spẽs dactilorum.Serap.
Giro.gre.i.lapis calamar'. in antidotario vl'.
Giros.girus.i.circulus.
Girones est spẽs rane.Hirinos.li'.de doct.gre.
Girontea.i.senation.
Giroptea.i.almea.
Girsue.i.quoddã genus tuberum ꝛ fungorum.
Girumbet.i.zedoaria.
Gisakimatis.i.lutũ lune: ꝛ est lutum samium.
Gisampelit'.l.gre. Diaſ.ẽ genus crete vel terre nigri coloris ꝛc.ꝛ est dicta terra vl' lutũ vitis. Auic.
Gisamia.i.gessamia.
Gisapa.Hiscita.i.terra.
Gisasteras.gisasteros.i.creta argenti:ꝛ est gessamia stella terre.lutum stelle.
Gisbenet.i.medicina acuta vomitiua.
Gilenet idem.

¶Ca.CCLXXXVIII

Hischia fm Diaſ.gleba est munda ꝛ alba ꝛ lata et nõ valde cãdida:que defert aliquotiens in patellis rotundis siue quadratis:hec efficaciter strigit cutem ꝛ extendit.ꝛ ipsam splendidã facit.est terra vel lutum in sule chie in qua mastix nascit.ab Auic.dr lutũ terre masticis. Plinius libro.35.capl'o.16.
Gisfefon.idest gessamia.
Giselimatis.anselumula.tambamari.spuma lune.lutuꝫ lune.Stephanus.
Gisselimusiam.i.terra lune vel lutum lune.
Giseritheras.gleba est rubicunda.illa vero est optima q̃ sablonem ꝛ lapillos non habet.
Gisinterios.Hal.i.lumbrici terrestres terre intestina.
Gisentera caranatis.i.ambre intestinum.Steph.

¶Caplm. CCLXXXIX.

Gisqua. fm Diaſ.capl'o gisqua.terra est sumpta ex fornacib' vitriatorꝫ qua pictores vtunt:ꝛ est vtutis vrẽtis acerrime ꝛ coberẽtis admixta cũ ceroto ꝛ oleo rosarũ vulnera iueterata tpe vl' obtusa ꝓcicatrizat. multi ẽt succũ eius fracturis aptissimũ pbauerũt ob acrimoniã.est aũt q̃si fauilla adherens in fornacibus.
Git ꝛ nigella eiusdẽ gñis sunt:differũt parum in forma ꝛ vtute: multuꝫ in odore. Pli.libro.zo.ca.'i7.añ mediũ.
Git agrimolatũ vl' melãchiũ vel melãchie:vtrũq̃ ẽ nomẽ equiuocũ ad ciminũ ethyopicuꝫ:ꝛ ad nigellã.ẽ aũt git nomẽ ideclinabile:qñq̃ tñ declinat hic git hui' gitis.sed ciminũ ethyopicũ Diaſ.vocat gitter.dicens gitter est qõ ex segetibus crescit.ꝛ latine vocat git:ꝛ ẽ herba que in segetibus reperit:hñs semẽ nigrũ ꝛ minutũ: ꝛ illud est agrimolatũ:qõ cuꝫ frumẽto reperit:hñs semẽ nigrũ ꝛ minutũ:ꝛ illud in medicina efficaciã nõ hꝫ. Est aliud git melãchiũ qõ latine vocat nigella:cui' figuram ꝛ proprietatem inuenies in.l.caruum.
Githia.i.guischia.
Gituale.ara.cicada.lib' de doct.arab.
Glabies.i.tinea.a denudatiõe dicta.naꝫ glabar est pilus nudat' rasus calu'
Glaber.i.caluus.
Gladiolus qd ẽ.l. dexeris glaspatella. Platearius. Acorus.
Gladiolus segetalis: qd ẽ .l.fagasmon.xifion.
Glarea.i.gũmi.cuꝫ autem simplr ponit gũmi arabicum intelligitur.
Glandis est fructus quercus:vel ipa arbor. pro arbore.l.bullos:ꝛ p fructu .l.sasso.bafs.
Giuntas.gre.vtigo.Laf.fe.
Glasgon.l.glauciũ. Step.
Glateriũ.i.elacteriuꝫ.Hal.
Glanus vel glanis.i. Siluрus piscis.
Gladius piscis.i.xiphia.
Giulben.ara.pisa legumẽ mes.

¶Caplm. CCXC.

Glaspatella vel affrodisia vel venerea vel pipapiũ.gre.acorus.lati.vl' spatella vl' gladiolus.ara.vo laeg.vel bulbegi vl' naeg vel bugoc.vel zueg.Acorus ca.est ꝛ sic.in scdo.qui silr gladiolus vocat. qui nõ tãtuꝫ in aquosis locis:sed etiã siccis ꝛ marinis crescit.est alia spẽs gladioli quã inuenies in.l.dexeris.

Acorus

SER AP.lib.'aggre.cap.'laeg.latine noiat spatella vel gladiolus.folia eius sunt silia folijs iris:nisi qꝛ sunt subtilioꝛa ꝛ latioꝛa ad albedinẽ declinãtia:ꝛ sũmitas ipsorꝫ est rigida ꝛ acuta ad silitudinẽ gladij:ꝛ hꝫ florez crocei coloris:ꝛ radices nõ hꝫ multuꝫ dissimiles a radice iris:nisi qꝛ sunt multũ adherẽtes adiuicẽ:ꝛ nõ sunt recte:sed tortuose ꝛ hñtes nodos ꝛ geniculatas:ꝛ coloꝛ earuꝫ exterior est trabẽs ad rubedinẽ:ꝛ habet acutũ saporẽ:ꝛ habet semen plenũ densuꝫ:odoris placabilis.Et melior ex eo est radix illa que est alba:ꝛ nõ tortuosa plena.bonum hñs odorẽ:q̃ ferт õ regiõe kilkis ẽ hꝫ. Pli.li'.z7.c.ii.i me' GALIE. .6.sim.phar.ca' de acoro.qõ de ipso admistrat ẽ radix ei'. suba eius subtilis est:ꝛ saporꝫ eius acutus cum pauca amaritudine:ꝛ odoꝛ eius nõ est malus:cuius vtus est ca.ꝛ sic. in scdo. DIASCO.capl'o de acoro.Acorus vl' venerea vel affrodisia vel piper apiuꝫ:herba est folia hñs similia iri lata oblõga ex albida ꝛ in summũ dẽsa ꝛ acuta q̃si gladius:florẽ aurosuꝫ:radicẽ dissimilez:obtortã geniculatã: ꝛ nodosam exterius ad rubedinẽ declinantẽ:gustũ acrẽ: ꝛ aliquatenus odorata.semen vo habet planum ꝛ spissum ꝛ integrum:ꝛ ipsum odoris suauis.potest q̃ ꝛ meu:ſꝫ in omnibus est efficacior:ꝛ magis calefacit.

POSSE. Contra vitium splenis ⁊ epatis accipiat lib. i. acori aliquãtulum triti ⁊ maceret per tres dies in aceto: ⁊ postea coquat ad mediũ aceti: ⁊ colet: ⁊ colature adda tur mel. ⁊ iteruz ad cõsumptionem aceti coquatur. istud aũt oximel detur quottidie in mane patienti cum deco ctione acori. Ad idem lib. 5. succi apij ⁊ puleris eius. ʒ. 5. ⁊ aceti lib. 5. ⁊ olei. ʒ. i. serapini. ʒ. y. ⁊ puleris armoniaci. ʒ. y. ⁊ simul pmitte per noctem ⁊ mane coque vsqꝫ ad me dium: deinde appone puluerem ipsius acori: ⁊ ex tali vn guẽto splenem ⁊ epar malaxando manibus inunge. Et si vis facere cerotuz adde decoctioni ceraz ⁊ ex tali ceroto vnge. vinuz etiam decoctionis eius valet ad idem: ſz nõ detur febricitanti. Cõtra hycteritiam coquat radix aco ri in aqua: ⁊ colet ⁊ ĩ colatura coquant cicera rubea: ⁊ de tur ius patienti. summuz remedium est si fuerit sine feb. Balneuz eius ad idem valet. cõtra pannuz oculoꝝ succ⁹ acori ⁊ feniculi ⁊ anisi ponant in vase eneo: ⁊ soli expona tur vt humiditas cõsumat: postea apponat puluis aloes. Et ponant ad ignem ⁊ coletur per pannuz: ⁊ colatura po natur in vase eneo: ⁊ cuz opus fuerit cuz pena in oculo po nat. folia eius per pauimẽtuz sparsa mire aerem actualr infrigidant. dr q siquis habet acorũ super se: nunqꝫ põt ĩ currere fluxũ sanguis vl spasmũ. GALIENVS. Acorus puocat vrinas: ⁊ splenibus scliratis ꝓfert: ⁊ abstergit ⁊ subtiliat grossitiẽ cortice melior est eius succus.

Con ictericia

DIASCO. Succus radicis eius claritatẽ oculoꝝ pre stat mirifice: que radix ca. ⁊ sic. est vtutis nimiuz ⁊ lepto meris sclirosim iuuans splenis: ⁊ mouẽs vrinam potato succo: aqua vo in qua decocta fuerit diuretica est, vtilis et est pleureticis ⁊ toracis passiõibus ⁊ epatis: ⁊ terminosis ⁊ coruptelis: spleneticis vtilior est: ⁊ strãguriosis q vrinã faciunt cũ dolore: ⁊ ad morsuz serpẽtis efficax est. ad mu lierũ mẽstrua per fomẽtuz vtilis est: miscet etiam antido tis ⁊ tyriacis. ad duritiem vrine ex radice eius cuz aqua decocta ad tertiã dabis bibere per triduuz: ⁊ vrinã miri fice deducit: ⁊ stranguriã sanat. Ne apes examinent ⁊ fu giant herbã ipsam in vase apum suspẽde ⁊ a vento nunqꝫ seducent: hec herba raro inuenit: nec eam scire quis po terit: nisi cuz flosculũ emiserit. nascit locis cultis ⁊ hortis ⁊ aratis. lege eam mense augusti. nam vix inuenitur sine floze: quia per flozem agnoscitur.

Glaucion. idest viola.

Glaucios ritis. Glaucius rizi. i. celidonia.

Glaucia. in vero. Diaſ. est succus herbe ⁊c.

¶ Capitulũm. CCXCI.

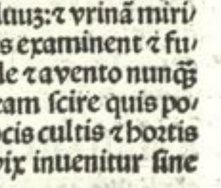

Glaucium idest memithe. DIASCO. capl̃o memithe. Memithe vel glauciũ est succ⁹ herbe eiusdẽ noĩs folia hñtis papaueri similia: hec folia calido cinere cooperiunt ⁊ sic succuz emittunt. Aly herbã in ollam mittunt ⁊ circũliniunt creta: ⁊ in furnum feruentẽ mittunt: ⁊ sic folys maceratis succũ expimunt ⁊ siccatuz in sole in pastillos redigunt. eius est optimũ qõ est crocei colozis intus ⁊ gustu amarũ: ⁊ odoze graui. mi sceꝫ ocularibus medicinis ⁊c. Et idem fm aliã trãslatio nem. Glauciũ succus est herbe nascẽtis in syria in gerapo li. folia habet similia miconio ceraticis: sed pinguioza: et sup terraz spansa: odozẽ habet grauẽ: gustu amaro: succũ multum habet croci similem: folia eius ciues in cacabis mittunt ⁊ in cibarys coquunt: que cuz coxerint exuccant ⁊ glauciuz faciunt. PLINIVS. li⁹ z7. ca⁹ io. in ꝓncipio. de glaucio. In syria ⁊ persia nascit bũilis herba folys dẽ sis fere papaueris: minozibus tñ sordidiozibus que odo ris tetri: gustus amari cum cõstrictione ⁊ stipticitate: ⁊ gũ mi habet crocei colozis. Multi vo errauerunt in hac her ba: quidã putauerunt q esset celidonia: quidã putauerũt q esset papauer cornutum. ⁊ sic vocat apud Auic. Et ego vidi meo tẽpore multos in hoc errare. ⁊ multi erranerũt tẽpore Diaſ. Nam Diaſ. capl̃o de meconce ratides. dicit q multi falso putauerunt glaucium ibi fieri ꝓpter similitu dinem folioꝝ. q aũt glaucium fit memithe vel stek eius apparet multis testimonys. nã vbi ponunt Alexander et aly greci glauciuz. AVICEN. ⁊ aly ponunt stek memi the. ꝓterea apud Serap. quicqd dicit õ memithe. aucto. Diaſ. non est aliud nisi qõ dr apud Diasco. capl̃o de glau cio. inuenit etiam oleum nouũ glaucinuz nõ ab hoc glau cio: qz nihil recipit glaucy: cuius ꝓfectionẽ etiam iueni in antiquo antidotario sic vocataz: ⁊ fine glaucio: ⁊ est oino caliduz. Quod aũt fm veritatẽ glauciuz fit memithe. le ge. l. celidõia. ⁊ l. caschas ⁊ l. memithe. GALIENVS. .6. fim. phar. capl̃o glaucium. stipticat cum quadam dele ctatione. infrigidat tñ manifeste ita vt sanet gdez sepius herisipillata: ⁊ est in cõpõne ꝓsita ex aquosa ⁊ terrestri substantia vtrisqꝫ frigidis: nõ tamen extreme: sed ad mo dum aque fontanine. l. Othonia.

Glaucoma. i. egritudo oculi incurabilis. fm veteres idẽ est qõ ipochimia. sed apud posteriozes nõ sunt idẽ. nã glaucomia est oino ĩcurabilis. ipochimia vo nõ oĩs: ⁊ ẽ aq̃ in oculo ⁊ imaginatio. glaucoma vo egritudo ĩ quaõbilitat acus videdi ꝓpter nimiã glaucedinẽ oculoꝝ.

Glaucomata. idest albugines oculozum.

Glauconium idest pulegium.

Glaucosis. i. glaucitas in oculis vel alicubi: ⁊ est oculozũ subalbedo que accidit vuee tunice: sicut apparet in se nioꝝ oculis. glauci nãqꝫ dicũtur oculi qui vulgo varu dicuntur. glaucoma vo egritudo inde vocatur: interdũ tamen vnum pro alio reperitur.

Glaucus piscis est colozis subalbidi. greci enĩ glaucuz al bum dicunt. Isido. kirã. Alexan.

Glauquion. i. glaucion.

Glaus. glauꝫ gre. i. noctua

Glaus. ꝓli. antiquitus eu gulactum vocãt citiso ⁊ lenticule folys sile auer sa cãdidioza rami in ter rã serpunt quini seniye admodũ tenues: ⁊ radi ce flosculi purpurei exe unt. iuenit iuxta mare.

Gleucon. Gleucos grece. i. mustum.

Gli. i. balsamum.

Glia. glikei. glicea. i. dulcia

Gliã. Glicũ. Glicon. Glien. Glikeon. i. dulce. dulcor.

Gliaricia. Glicia. Glicoziza. Squitia. Adipsa. Dia. Gliquiritia .i. liquiritia. ⁊ est dulcis radix. naz glicon dulcis, riza. radix.

Glicea. Gal. in dinamidys .i. amara p ꝓriuz. dulcia .s. que aliqñ purgãt ⁊ in terdum acres humozes indulcant.

Gliclaconum. Glitiaconõ. .i. abzotanum. Diaſ.

Glicasmos. gre. dulcedo.

Glicida. Gligida. glikiside Gliscida. Glitia: est pro prium nomen confectio nis: vt in Alexandro de cordia: qñ oĩa ista quasi vnã virtutem habent.

Glicoxio gre. dulcacidũ. muzum. inde oxiglicon.

Glibostoma. i. dest dulce stomaco.

Glimonium. i. pulegium regale.

Glini. gre. Kozi. i. pupilla. l. platicoriasis.

Glio. i. sordicies balnei. Diascoz.

Glix. i. terra tenax. vl glis .i. lappa. vel glis. est a ial muri sile. Uñ vsus. Glis aial. glis terra tẽax. glis lappa vocat. Et illõ aial mozat in radice napelli vt apparet in. l. napellus

Glisis. Gliscis. Quibasi⁹. i. radix peonie. ꝓli. glyci side. lib⁹ z5. cap⁹. 4.

Glissomargo. i. terra cãdi da: ⁊ est creta fullonum. mixta pingui terra.

Glitasmos. i. dulcedo.

Glitis. i. poligonia.

Globaraton. i. valeriana.

Globasis. i. cimbalaria.

Glomo est instrm rotũdũ ligneũ qõ retinet in ore vt teneat os apertum.

Glosa. i. interpretatio.

Glossa. i. lingua. inde cino glosa. i. lingua canis: ⁊ ar noglossa. i. lingua agni: ⁊ est plantago. buglossa. i. lingua bouis: ⁊ ypoglos sa. i. ligua equi vl bubali

Glubie. i. faseolus.

¶ Capl̃m. CCXCII.

Gluten gre. ara. xire. lat. gũmi vl colla. Colla alia ẽ ex intestinis piscũ. ⁊ dr gre. ixiocolla icti colla. alia ex cozys q̃drupedũ: ⁊ hec vocat taurocolla. apõ Diaſ. ⁊ vtrũqꝫ est gluten lignioꝝ. Et est aliud gluten qõ dr sarcocolla: eo q carnes gluctinat. ⁊ est ixillocolla: eo q lignũ gluctinat. vñ iticolla ⁊ taurocolla põt vocari ixillo colla. Itẽ aliud est gluctẽ auri qõ dr crisocolla ⁊ est duo rũ modoꝝ. Nã aliud est auri fabroꝝ ⁊ ẽ näle qõ foditur ⁊ vocat boraz lati. gre. viscollos vel crisocolla. ⁊ ara. tin char. aliud ẽ artificiale qõ fit cũ vrina ifantiũ. ⁊ de vtroqꝫ loquit Aui. ⁊ Diaſ. vñ de auri glutine näli ⁊ artificiali cõ plete inuenies in. l. crisocolla. Et est aliud gluctẽ auri qõ est pictoꝝ. ⁊ est amoniacuz. vt Auic. capl̃o id quo aurum adheret. Sz sciẽdũ q qñ ponit gluctẽ absqꝫ determiatio ne dr itelligi mastix: qñ excedit in bonitate oĩa gluctina: vt appet in. l. mescebe. auc. Serap. GALIEN. 7° fim. phar. ca⁹ colla. Colla emplastice. Est ⁊ stipticẽ vtutis q bus cũqꝫ cataplasmẽt pticulis. DIASCO. ca⁹ taurocolla. Eligẽda est lipida ⁊ mũda ⁊ lucida. nigra vo inutilis est.

POSSE. DIASCOR. Taurocolla cuz aceto soluta zemas lipidat: ⁊ mũdat lepras: iposita vstionib⁹ pustulas ebulire nõ pmittit: cũ aq̃ tepida soluta ⁊ supuncta diuer sas res ĩ se coberere fac. vulnera melle ⁊ aceto soluta stri git. sed iticolla bona est q̃ in ponto fit alba ⁊ grossa ⁊ nõ p tusata. citius se soluẽs emplis cephalicis necesse pmisce tur: ſz criso colla miscet cũ ꝓfectiõib⁹ q̃ multũ lipidãt.

Gluten. albotin. Alimbat .i. terbentina.

Gnafalon. Diaſ. cui⁹ folys multi p cometo vtunt: qz alba ſt ⁊ mollia. ꝓli.

Gncozon. gre. cumilago.

Gnaril. i. stincus.

Gnicus. Lincũ. Diaſ. i. car tam⁹ vl croc⁹ hortulan⁹.

Gnidi coco. i. mezereon vl cocognidiũ. ꝓau. Alex.

Gnidiũ. i. atriplex. Alex.

Gnofis. i. sciẽtia. cognitio. intelligentia.

Gnomis narksis. gre. i. stu por mentis.

Gnostica. i. sensibilia. inde pronostica.

Gobara. Hobeira. ara. quasi pulneruleta. i. mespila a gobar qõ est puluis.

Gosia. Holie. i. gen⁹ tubez.

Gosie idem.

Gossifir. i. vua demonis.

Gogestion. Hogustõn. i. al mea.

Gogil. i. vsnee.

Gogillodoꝝ. i. radix vnde fiunt scope: ⁊ sunt in mo dum palme.

Gogũ. i. eductiuũ vel pur gatiuum.

Gobolidon. i. blacce bisan tia.

Golefados. i. spargula.

Golema. Holena. i. oziga num.

Golestrũ. i. alexandrum.

Golibilos. golioblos. i. pla tanus.

Golie. Hosia. Hosie. i. gen⁹ tuberũ. Almãsoz tracta tu. z. cap⁹. 18.

Goma. i. angulus.

Gomalios. Hulafion. i. ru pis cõcauuz. l. kaccabuz.

Gomar. i. comarus.

Gomaris. i. ꝓfectionib⁹ liq dis: quas mulieres faci unt ex qb⁹ liniunt faciẽ.

Gomozea. gd est. l. gomos. Honozia a goni qõ est se mẽ: ⁊ rois fluxus.

Gomoz gd est. l. Isidozum de sextario.

Gomos. i. semẽ vel genus. inde gomozea. i. fluxus semis gomogois iterpta tur fluxus a gomos qõ ẽ genus: et gois qõ ẽ flux⁹ ãſt fluxus bũani gñis.

Gon. i. colla. Steph.

Gonalidas. Hongolidas. i. rapas.

Gonficis. i. stozax.

Gongilides. Hongiliz. i. ra pe. gongilon. goggilion.

Golidi lessum. left. Step. ꝓau.

Gozonab. i. mellilotum.

Gõgiros. gre. ꝓgrus piscis.

Goni. gre. semẽ: ide gomoz rea semis fluxus iuolun tarius.

Gonia. gre. angulus. ide oz togonium trigonium.

Gozab. Hozo. ara. i. cozuus

Gozas. i. ameos.

Gozasia. i. cerasa.

Gozgone. i. garzone vel in fans.

¶ Capl̃m. CCXCIII.

Gozon. arab. gre. cozon vel cotũ. latine vo cotũ vel bombax. SERAPI. li⁹ aggre. cap⁹ gorõ. Dixerũt gdã medici de kelbe q cotuz nascit inter eos in arborib⁹ que sunt sicut arbozes antipsicoꝝ ⁊ durãt ãnis zo. ⁊ est ex eo qõ oĩ anno seminat. Et idẽ auc. Aben Me suay. Melius est ex eo nouũ ⁊ qõ est plãtatũ anno suo.

POSSE. SERAP. Succus folioꝝ eius ꝓuenit fluxui vẽtris qui accidit ifantibus: ⁊ semẽ eius ꝓuenit tussi: ⁊ est bonũ pectozi: ⁊ est ca. ⁊ bu. ⁊ oleũ eius ꝓfert lẽtiginib⁹ fa ciei ⁊ pustulis calidis q̃ fiunt in facie: ⁊ facit augmẽtuz in spermate. DIASCO. cap⁹ cozon. Medulla semis ei⁹ calefactozia est: mollificat pectus: ⁊ pdest ad tussim. suc cus vo folioꝝ eius potatus fluxum ventris infantium si stit: ⁊ est ca. ⁊ bu. ꝓnis.

Gosalac. Hosaliac. i. cata putia.

Gosamon. i. gessamia.

Gossie. Hosie. i. genus tube rum. Almansoz.

Gosia. Holie idem.

Gossos. i. glossa.

Goxgin. i. semen vnde go mozea. i. fluxus semis.

Graco. i. hircus.

Graculus. Hagilla. oztix. Coturnix. quagla. Qua lea. li⁹ de doc. greca. siko fagus. ficedula. graguil lus.

Gratiadei herba est persi caria minoz.

Gracus. i. crocus hortẽsis.

Gradium. i. cocognidium.

Graffagia. i. scriptura inde melãgraphicũ. i. nigrum scriptũ: ⁊ aliqñ ponit pro pipere nigro.

Grafones. i. vespa. illud vo cabulũ ponit i. l. fimus.

Graidon gre. i. lambrusca.

Grãma ẽ vinũ cõdituz cuz spẽb⁹ velut nectar. alex.

Gramas sũt lippitudies q̃ fiũt ĩ obtalmia. Demo.

Gramen est spẽs fruct⁹ quez ignozo.

Gramen gd est. l. agrostis. ꝓli. li⁹ z4. c. 19. añ me⁰.

Gramisbachi. i. nux vomi ca.

Grana gd sunt. l. harmel. ⁊ grana et vocant pillule.

Grana amonia. granamia .i. saxifragia.

Grana altugar. i. semia vr tice.

Grana mitabel vl granoꝝ almabaleab vl grana ne re. i. grana cerasi silue stris. l. maaleb.

Grana kikil vl kilkil. i. gra na granati siluestris. Se rapion.

Grana punica. i. mala gra nata.

Grana paradisi quid sunt .l. nux sartha.

Grana sensen. i. grana fisa ni: que nostro idiomare vocantur ioziolene.

Grana solis vel granũ ca lasi: vel caleti: vel calebi vel miliũ solis vl cauda porcina: gd est. l. culb. li thospmon. Dia. Steph.

Grana zeilen.i. fructus tremule arboris vel piper ethyopũ.l. babel zelin.
Granaria.i.tapsus.
Granatum domesticũ gd est lege burnaz.
Granatum siluestre gd est lege darsisaban.
Graniar fit sicut nectar.
Granias.i.cornalia.
Granũ acetosuz.qõ afferẽt ex corasceni.i.fragula.
Granuz albeibel est semẽ granati siluestris.
Granũ alcelin vocatur ab Auicẽ.ꝛ Serap. piper nigruz:ꝛ sunt grana parua dulcia delectabilis saporis:subcitrini colozis:q̃ afferunt̃ a tunici:et barbaria augmentant sperma.lege babel zelin.
Granuz alkadar.i. granuz viride.
Granum alkaikil.i. semen granati siluestris.

¶Capitulum. CCXCIIII.

Granum anescen.est fructus cuiusdam arboris magne que lothos vocat̃.a Plinio lib. 16.cap. 31.ꝛ libro.13.cap. 17.in p̃ncipio.in ꝓprio capl'o.et a Diasco.q̃uis Diasco.vocet ipm in alio capl'o agrifolium.ꝛ est fm Pli.granum simile iunipero.sed maiusculuz habens interius nucleum duruz cuz sua medulla. tectũ carne pauca:dulcis saporis:nigruz cũ maturauerit:quẽ multi fabã grecam ꝛ syriacã dicunt. ISIDORVS.cap. de faba greca.Syriaca faba d̃ arbor magna fructũ ferens maiorẽ pipere comestibili.gustu suauẽ.vñ ꝛ mella vocat̃. ꝛ latine ciceraso.lege faba greca ꝛ agrifolium.
Granuz asutaen.est quoddam semen albũ parũ vt pip arboris siluestris: fm quãtitatẽ brachy habẽtis folia parum alba: nõ tñ vehemẽtis albedinis:ꝛ est ca.hñs parũ humiditatis:ꝛ est ipingua tiuum: auget sperma:et excitat coitum.
Granũ ben quid est.l.balanus repsico. Diaſ.a quo oleum balaninum.
Granũ culcul vl' cucul gd est.l.babel ꝛ lochachiũ.
Granũ dulce gd ẽ.l. athel.
Granũ capitl.i.stafixagria
Granum frumenti quid ẽ lege heuda.
Granũ indũ. Granũ nil.i. cartamũ idũ:ꝛ ẽ aliud a nostro.l.babel nil.
Granum iuniperi quid est lege habilbalach.
Granũ calefi caleti. calebi .i.culb.miliũ solis.
Granũ azelim.i.pip nigrũ. Serap.sũt radicule parue dulces dlectabilis saporis subcitrini colozis: que afferunt̃ a tunici:et barbaria augmẽtat sperma.l.babel zelin.
Grana zelẽ.i.granũ azelim
Grana quatuor.i.semẽ endiuie lactuce plãtaginis portulace.
Grebze.i.grana cataputie Dynus sup Mes.ca. p.
Gremiale oleũ. expẽsaruz ꝛ confancinum. idẽ.fit ex oliuis ĩmaturis q̃ colligunt̃ in gremio caduce añ alias ex quo oleo deberent cõfici oĩa olea frida vt ros. viol'. ꝛ silia.
Granũ idici gd est.l.nileg.
Granũ nigrũ melanthiuz. .i.nigella.ara.ꝛcimen.
Granũ nil.i. cartamus indus:ꝛ ẽ aliud a nostro.l. babel nil.ꝛ est semen indici quo pãni tingunt̃.
Granũ regis Mehẽbethe me.i.ceraſuz iõ sic dictũ: q̃ñ arabes hñt de eo in copia.sic videt̃ exponere Serapi. vt apparet in.l. ceraſuz. Sed Joan. mesue.capl'o de kerua.exponit q̃ granũ regis ẽ magnũ ꝛ paruũ:ſz magnum est kerua:et vocat̃ abelmelucb. et est cataputia maior. Et est alia cataputia minor.ꝛ est granũ regis puũ.Auic.ca. fael.
Granũ sponsi.i.cubebe.
Granũ tinctoꝝ a Diascor. vocat̃ coccus.ſz arabice karmes.l.coccus.
Granũ viride. est fructus arboris terebithi: vnde terbentina colligit̃ q̃ vocat̃ albotin.aliqui dicũt q̃ est lẽtiscus qui silꝛ d̃ terebinthus.alij dicunt q̃ est anisum . alij dicũt q̃ est alsicam: qõ iuenit̃ apõ nursiã. ſz p̃ma expõ est.melior.l.boatim.
Granũ vue gd ẽ.l.baarim.
Graphia.i. scriptura inde melagraphicum.i.nigrũ scriptum.
Grassula maior.i. berba crassula:ꝛ est alia minor que vermicularis d̃: et sempuiua minor.
Grateconi. fructus bussi arboris.Pli.
Gratbausim. idest confectio quedam.
Graueon. Hraneon. gre.i. craneum.os vel testa capitis.Alex.
Gremale.i.emplm.
Gressa.i. vernix:ꝛ ẽ sandaros.
Gri.i.balsamum.

¶Capitulum. CCXCV.

Guaday vel fabucia gre.ara.barna vel gaday:vl baura.Auic.dicit ostracũ.latine vo pcliones.ꝛ sunt vermiculi in humidis locis degẽtes ꝛ i sterore multoꝝ pedũ qui tacti in pillulas cõplicant̃:regnicole vocãt eos fabarolas. SERAP.libro aggre.ca. barna ꝛ est vermiculus vasoꝝ aque ꝛ cisternarũ:ꝛ est vermiculus paruus qui q̃ tãgit̃ reuoluit̃ in seipm:ꝛ est viridis colozis.Et idẽ auc.Hal.Uidi multos ex medicis qui vtunt̃ eo oĩ anno in doloꝛẽ auriũ quacũq̃ de cã cõtingat.Et propter hoc videt̃ mihi q̃ aliq̃ñ curent eos:ꝛ aliq̃ñ nocent. DIASCO.cap. guaday.Sunt vermiculi pusilli qui reperiunt̃ sub vasis aquarũ ꝛ cisternis qui q̃ tãgunt̃ reflectunt̃ ꝛ fiunt rotundi. POSSE.SERAP.auc.Diasco. Q̃ñ sumit̃ de eis in potu cũ vino cõuenit strangurie ꝛ hyceritie:ꝛ q̃ñ terunt̃ cum melle ꝛ linit̃ cum eis ꝓfert squinantie ꝛ relaxationi vulue:ꝛ quando teruntur cum oleo.ꝛ bulliunt in cortice granati ꝛ distillatur ex hac medicina in aurem conuenit doloꝛi eius.
Guadebnegi est spẽs obtalmie.
Guaden sunt q̃dã vene spatulares:ꝛ ẽ vena q̃ tẽdit̃ sup spatulaz ex qua oriũt̃ cefalica.
Guaril.ara.i.stellio.
Guard.ara.rosa.
Gaisdo. Huasido.i. osatis. Macer.osatis a grecis ẽ vulgo guasido vocata.
Guata est ꝓpriũ nom̃ñ loci.
Gualdel guisti.i. hypogstidos.
Guacelem.i.pip ethyopũ.
Gripeos.Hriposis.i.vngium incuruatio.ꝛ ẽ signũ ptisis.curuus.grippos.
Grisolocãa.i.atriplex.
Grison.i.aurum.
Grongus piscis oĩb' not'.
Grossi sunt fruct' p̃me natiõis q̃ sunt velut flores aliorũ.vt ficus p̃me.
Grubum.i.herbum.
Grũctus lini.i. cuscute .podagra lini.
Guada.i. conchilium vel ostracum.vel Huada est herba facta sic̃ cinoglosa q̃ oriũt̃ in loco pinguiꝛ cui' succo tingit̃ blauetũ

¶Capitulum. CCXCVI.

Guas ara.gre.vo ꝛ lati.pruna. IOAN.MESVE capl'o de prunis. Alia sunt alba:alia nigra .et ex eis quedã sunt muza que sunt ad alterãdũ magis.q̃dã dulcia que sunt ad soluẽdũ ventrẽ magis:ꝛ oĩa alterãt:et solonẽ faciunt:plus tũ ꝛ minus. Damascena vo ꝛ armena in oĩbus illis sunt fortiora:ꝛ humida q̃dẽ plus faciunt illud q̃ ficca:ꝛ ficca minus corrumpunt̃ in stomaco q̃ humida:sunt enim humida ad corruptionẽ ꝛ putrefactiões cõuertibilia.dulcia sunt inter ca.ꝛ fri. declinant tñ ad latus frigiditatis.ꝛ sunt hu.in scõo.Muza vo frida sunt in p̃ncipio secundi.Et alia quidem sunt lauatiua refrigeratiua ꝛ lenitiua. Rectius cum quo miscent̃ ꝛ addit earum opationi sunt tamarindi:ꝛ ꝓprie fm modos ifusionis notos:ꝛ cassia fistula ꝛ tereniabin ꝛ viole condite ꝛ similia. Et fit cũ aqua earũ syrupus iuuamẽti noti. Et ex carnib' earum fit electuariuz bonuz.Armeni quoq̃ arborẽ pru-

norum pforat subtilem in longitudine palme ex duabus vel trib' partib':ꝛ ĩtermittunt frusta scamonee:ꝛ sigillãt luto:ꝛ sũt fruct' illi' arboris solutiui sufficiẽter:ꝛ faciũt sophisticatiões alias ĩ arboribꝫ alys. POSSE.IO.MES. Solutione educunt colerã:ꝛ dant̃ in egritudinibus colericis: ꝛ alterant malitiam earum: ꝛ soluunt malitiam ex qua fiũt: nocẽt tamen stõ ꝛ sunt pauci nutrimenti. Dosis aũ eoꝝ potio est circiter.li.i.cũ zuccaro. DIASCOR. ca. de prunis. Recẽs vẽtrẽ soluit stõ ꝛtrariũ iudicat̃: sed omne hoc ĩcõmodũ celeri' digestionẽ finit.sicca nõ tantã maliciã prebẽt.gdaz sicca cocta aluũ stringere existimãt. qõ Hal'.nõ ĩmerito falsum esse contendit. Quis.n.nesciat ex passo viscocta vel mulsa solonẽ ventris opari:maxieq̃ perficeret:si decoctũ ipz cui succus admixt' est sorbetur. facit tñ ipse suas differẽtias diuersi generis in prunis: vt siriaca tantũ putet minus aluum mouere:eo q̃ sint stipticiora.hispana vo plus soluere q̃ sint dulciora ex oib' prunis que maiora ꝛ lata sunt. Idẽ quoq̃ tenera ꝛ digestiõis facilioꝛa:ꝛ vẽtrẽ molliẽdo accõmoda presumit.minorib' oĩa iesse cõtraria. Et est agreste prunũ austeriorꝭ fortioriq̃ vtutis. hoc siccũ etiã dissintericos certũ est adiuuare.Humi huius arboris potatum calculos frãgit cũ aceto tritũ ac illinitũ faciei lichinas optime curat ꝛ purgat.aq̃ ĩ qua folia pruni cocta sũt gingiuas ꝛ vueã:ꝛ silia os colluẽdo defendit.Sed in vino decocta vehemẽti' psunt. Radices itemq̃ cortex eandez stipticam habent potestatem que in folys est constituta. SERAPION.hec eadem dicit que sunt dicta fm Diasco.
Guasman.Huasmeũ .i. folium nu.l.idici.Huasmia Huasme ara.ꝛ ẽ planta q̃ eleuat̃ sup stipitem circa vni' cubiti mensurã:ĩ cuius extremitatibus sunt ramusculi sicut flores coriandri qui siccant̃ ꝛ terunt̃:ꝛ miscent̃ cũ alkãna.ꝛ tingunt vt alkãna. per se vo colore citrino. ꝛ ide tingunt̃ cani.
Guasem est illud qõ appet in p̃ncipio morfee vel lepre in loco vbi oritur.
Guassemabra.Huate gd ẽ .l.tarax.
Guassemabras.Huastemabras.Huaufes ẽ stellio.
Guatigi.i. vulnus quod fit perforando.
Guausac.i.galbanum.
Gubera.Hubeira.i. mespila.l.zaror.Hobeira.
Gutta.i.affodillus.
Gucaras est quedam pars corporis.
Gucenis gaborz.idest tamarindi.
Guta miconis.i.gummi papaueris.ꝛ ẽ guactaa. alyricorallam vocãt. Paulus est ĩpm opium.
Auedegi sunt vene guides Alguidegi.in collo flebotomantur.
Guecitaꝝ.Huers.i. lapis q̃ eleuat̃ sup stipitem circa vni' cubiti mensurã:ĩ cuius extremitatibus sunt ramusculi sicut flores coriandri qui siccant̃ ꝛ terunt̃:ꝛ miscent̃ cũ alkãna.ꝛ tingunt vt alkãna. per se vo colore citrino. ꝛ ide tingunt̃ cani.
Guesgues.i.quãdo hõ logitur solus sine causa.
Guesmes.i.tristitia sine cã
Guesmetuz.i. nuces cuiusdam arboris eq̃les fere in longitudine q̃ vsq̃ ad mortẽ dormire faciũt.
Guezitatũ.i.pũctio.
Guiastemabras.guassemãbras.i.stellio.
Guidelarus.i.castoreũ.
Guidem.Huilben.idest pisa legumen.
Guides.i.guedegi.
Guidium.i. cocognidium.
Guilub.i.mustric' lapidis.
Guintas.i.vertigo.
Guintise vel ofci.i.gummi bedere.
Guire arsamac.i.viscus piscis.ꝛ esilicoa piscis.
Guiti.i.costi.
Gulac.Hualzi.i.soldana.
Gulafion.Hemalios .i. rupis cõcauũ.l.kaccabum.
Gulben. Huilben.idest pisa legumen.

¶Cap. CCXCVII.

Bulungen. ara.lati.galãga.ca.est ꝛ sic. in tertio. aly vicũt galãgam eẽ arborẽ.aly fructuz. DIASCORIDES.aũt vicit q̃ sit radix que reperit̃ circa pedez arboris in persia:qõ pz ex eo q̃ bz iteri' radicẽ quandã:ꝛ etiã terra adheret ei.põt aũt seruari per duos ãnos. Est aũt eligẽda subruffa:ꝛ in sua manerie põderosa:ꝛ etiã acutũ hñs saporẽ que alba est ꝛ lenis multũ ꝛ fere nullũ hz saporẽ:ꝛ que est forata ꝛ facile in puluerez soluit̃ abyciendа est:vtutẽ hz cõfortãdi ex aromaticitate ꝛ dissoluẽdi ꝛ cõsumẽdi ex q̃litatib'.solet aũt sophisticari ex admixtione iunci hñtis radicez tortuosam ex admixtione bistorte.dignoscit̃ aũt qz iunci radix isipidũ vel salsum hz saporẽ.bistorta ponticũ.galanga vo aromaticum ꝛ acutũ.Aly sophisticãt hoc modo.puluerizat̃ optimũ galanga.ꝛ piper cõficiũt cum aceto:ꝛ iponunt radici iunci p noctẽ:ꝛ efficit̃ acuti saporis:sed dignoscit̃ qz iterius isipidi saporis ẽ.Halãga vo acuti. SERA.li.aggre.ca.galũgẽ.galũgẽ.i.galãga ẽ vena ĩ grossitudie cassie lignee:ꝛ cortex eius est rube' iterius puluerulentus deferẽt ex siri.est ca.ꝛ sic.in.3. POSSE.ad digestionẽ cõfortãdã:ꝛ doloꝛẽ stõi ex frigi.causa vel vẽtositate . det̃ vinũ decoctiõis ei'. ad cerebzũ confortandũ narib' applicet̃.cõtra cardiacaz passionẽ ꝛ sincopim det̃ puluis eius cũ succo plantaginis. cõtra fetorẽ oris.accipe galangã:ꝛ coque in vino:ꝛ postea det̃ patiẽti ad modũ sirupi quolibet mane:ꝛ remouet fetorẽ oris. SERAPION.est faciẽs odorem bonũ:ꝛ conuenit flegmaticis ꝛ humiditati que generat̃ in stõ.ꝛ facit digeri cibũ ꝓpter suã calefactionẽ:ꝛ ꝓpter suã dissolutionem in flegmate: ꝛ cõuenit colice:ꝛ facit odorẽ oris bonũ ꝛ calefacit renes:ꝛ cõmouet sperma. Et q̃ñ fructũ ex ea tenetur in ore facit eructuationẽ magnã:vnde cõuenit stõ: ꝛ digerit cibũ antique materie:ꝛ cõuenit frigiditati renũ Et idẽ auc.Aben Mesuay.est ca.ꝛ sic.in.3.ꝛ est cõueniẽs habẽti colicã ex ventositate:nam frãgit oẽm ventositatẽ ꝛ cõuenit habenti eructuationes acetosas.
Gumera.est quoddã epithima qõ fit ad faciẽ colorãdaz. Istud vocabulũ ponitur ab Alman.in tractatu.5.
Gummi.simplꝛ ꝓpriũ debet ĩtelligi gummi arabicum.
Gumi albotin.i.terbẽtina. Gumma zabara. Aliab. 8.
Gummi alcumbar.i.arboris thuris.

¶Ca. CCXCVIII.

Gummi arabicũ.vel babilonie:vel saracenicum. lati.ara.vero sanigliarabi. SERAPI. lib.aggre.cap.sanigliarabi.Est gũmi qõ reperit̃ sup arborem acatie sicut alie gũme:que arbor nominat̃ angailen: ꝛ meli' ex eo est qõ ex hac arbore sil'e vermiculis in figura sua:ꝛ color ei' est sicut vitrũ clarũ:ꝛ nõ habz lignũ: ꝛ vo post ipm est albũ:sed illud qõ est simile sordiciei rasine pini est malũ:est fri.ꝛ sic.Plinius lib.13.capitulo.ii. POSSE.SERAPION.auc.Hal'.vna est vtus ei' que desiccat:ꝛ alia vtus ei' est q̃ cõgluctinat ꝛ aufert asperitatem:ꝛ frãgit vtutes medicinarũ acutarũ:ꝛ lenit asperitatem pectoris:ꝛ stringit ventrẽ:et fortificat itestina:ꝛ melioꝛat ossa fracta q̃ñ fit emplm cũ eo:ꝛ cõuenit malignitati vlcerũ pulmonis. Et auc. Habix dicit q̃ est hu. parum: ꝛ retinet ventrẽ q̃ñ nimis fluit ꝛ cõgluctinat itestinum in quo est tenasmon:ꝛ cõsolidat ossa fracta q̃ñ fit emplm cũ eo:et sedat tussim q̃ñ retinet̃ in ore ꝛ transglutit̃ qõ inde soluit̃:aut si miscet̃ aliqbus medicinis cõferentib' ad tussim ꝛ vlcerib' pulmonis quãdo bibitur ex eo cõuenit obtalmie ꝛ rectificat medicinas laxatiuas q̃ñ miscetur cuz eis:ꝛ ꝓhibet acuitatẽ earum ꝛ frangit vomitũ qui prouenit ab eis. Et quãtitas dosis eius ad tussim:ꝛ ad retinẽdũ ventrẽ est aureus.i. Et quãdo miscetur cum alys medicinis est auf̃.5. BULCASIM. Eben azarin li.qui dicit̃ seruitor. Forma assandi gummi arabicũ est sicut omnes alias gummas.qui vult assare oportet vt frangat illud in frusta ad magnitudinẽ orobi.deinde accipiat patelã.ꝛ calefaciat eam:ꝛ auferat ab igne:ꝛ ponat super eaz gummi arabicũ:ꝛ misceat bene sine itermissione donec albescat.

Et si nō albescit ꝑma vice iteruz calefiat patella vt ꝑus donec fiat albuz: ⁊ eodē modo fit ex alys gummis.

Gummi asimar.i.amigdalarū:licet amigdala.ara. diciturleum.

Gummi cedri. gre. kidria. ara.kitran cedria.

Gummi arborīs gariofilorum est simile in virtute gummi albotin:vt apparet in.l.barmufel.

Gumi semibari.i.pini.

Gummi cerasie quid est .l. cerasum.

Gummi cirinaicuz.i.gūmi laxar:⁊ est assa fetida.

Gummi dragātū.est gūmi cuiusdaz arborīs:que dicitur ascudeb. pro quo.l. acantos. (ma.

Gūmi de linu. qd ē.l.siccā.

Gummiliel meletū.i. gummi amigdalarum.

Gūmi medicine.i.ex amigdala.

Gūmi oliuaꝝ qd ē.l.Labit

Gūmi prunorum: quid est

Que est aspiratōis nota:nec greci nec arabes hūt:aliq̄s tamē litteras hūt in seipsas aspiratiōez hūtes:nā arabes vnā litteram habent quaz ha vocāt:cui⁹ aspiratio est vt nos per.h.aspiratas dictiones proferimus: habēt ⁊ aliā quā cha vocāt:cui⁹ aspiratio est cū quadā rascatiōe:ac si gs vellet excreare cū voce Item hūt aliam quā vocāt hayn:cui⁹ aspiratio est in gutture:ac si hō haberet nauseā:duarum ꝑmaꝝ sonos variāt per oēs vocales cum additione notarū:⁊ per primuz scribitur hameme.i.amomū.per scdam chaschas.i.papauer. per tertiā harbar.i.iuniperus.⁊ hauge.

Haabor albies.i.cipssus arbor.albes harbor.albaē.idē.

Haacon. Haalcena.i.limacina. Haage.i.ebur.

Haalebi. Haalebin.idest solatrum.

¶ Capitulum. CCXCIX.

Haarim. vel barin.ara.gre.Ampeleos.lati.vo vitis. SERAP.li.aggre.ca. barin. Ex ea est domestica ⁊ silueſtris alba ⁊ nigra.domestica est vitis vini:⁊ silueſtris est q̄ gre.vocatur ampeleos agria. hastas hz longas ⁊ lignosas ⁊ aspas: folia ei strigno hortiuo silia: sed latiora ⁊ minora.flore hz sicut capilli: sed semē habet vt botrus:qō cum maturauerit ruffum facit colorē.obrotundū.Alia spēs est que vocat lambrusca:vel vitusu:cui⁹ flos vocat ynantus:vel ynantiū:vel anteflores:⁊ est masculus:de qua inuenies in.l. Enātiū. ⁊ est plāta in qua sunt grana parua silia botris vue paruis:⁊ qñ sunt matura:color eoꝝ est rube⁹:⁊ figura sui grani ē rotūda:⁊ racemi sui botri reseruant in sūmitate ei⁹:⁊ gre. vocāt ambolosagine.Est alia spēs vitis que dicit vitis alba:⁊ est fesera pro qua.l.fesera. Est alia spēs que lati. dicit vitis nigra:⁊ alio noie dicit cucurbita vel brionia dicit gre. ampeleos melana:vel ambulos melana.ara.fesire stenta.⁊ est plāta ꝗz Diasque hz folia silia folys plante:que dicit hedera: nisi qz dilatant plus ad similitudinez folioꝝ herbe que dicit semitas:⁊ rami eius silr:nisi qz folia istius ⁊ rami ei⁹ sunt maiores:⁊ ipsa circūuoluitur amplectēs plātas alias quibus approximat ⁊ suspēdit eis cum suis capriolis: ⁊ habz fructū simile racemis vue vitis albe: viridē in sui principio.⁊ nigrū cum maturat:quē cum fregeris buxeum reddit colorē:⁊ radix eius est magna ⁊ nigra exteri⁹ vl buxea ⁊ iterius subalbida. Caprioli huius comedunt:⁊ habent diureticā vtutem.plī⁹.li⁹.z3.ca⁹.z⁹. GALIENVS.6. sim.phar.ca.ampeleos melana. siue vitis nigra vocatur hec ꝑprie brionia.i.lupillus:vel silueſtris cucurbita.

POSSE.vinum vitis albe domestice.fm Hal.6.simpl. phar.est caliduz in scdo. Et vetus ex eo est in tertio.Eius mustū est in ꝑmo. Et manifestat vnūquodq̄z in primo.et per manifestationē caliditatis inuente in eo. sed de vua inuenies.in.l.cui. Vitis domestice succ⁹ fm Sera. ⁊ potissime folioꝝ eius ꝓuenit habētibus vlcera in itestinis.sunt fri.⁊ stiptice:⁊ q̄ expuūt sanguinē:⁊ qui conquerunt de ardore stomaci:⁊ prēgnātibus habentib⁹ appetitum corruptum.Et caprioli eius qñ infunduntur in aqua:⁊ bibit fa ciūt hoc.Et lachrimus huius vitis est silis gūmi:qui coagulat super palmites:qui potatus cū vino expellit lapidē. Et linit cum eo empetigo:⁊ curat eā:⁊ scabiē vlcerosaz similr:⁊ nō vlcerosam:⁊ oz q̄ anteq̄z linias cuz eo q̄ linies mēbrum cum nitro ⁊ oleo assidue:⁊ abradas pilos. Linis acinoꝝ aut vinacie qñ emplastrat cum aceto curat anuz qñ ab eo euulse sunt emorroide:⁊ curat cōcussiōes neruorum:⁊ cōfert morsui tyri:⁊ qñ fit cū eis emplīn cum oleo ro.ruta ⁊ aceto cōfert aꝑatib⁹ calidis que fiunt in splene. Succ⁹.n.agrestis.i.vue nō mature:oz vt exprimatur anteq̄z abscondat stella canis:⁊ ponat in sole vase eneo rubeo cooperto cū pāno:⁊ dimittat in sole donec coagulet: ⁊ de nocte ponat vas sub tecto.qz ros ꝑhibet coagulationes cuiuslibet succi. Et melior ex eo est ille qui est citrin⁹ declinās ad rubedinez:⁊ est frāgibilis ⁊ stipticus fortī stiptcitate:⁊ mordicat linguā. Et sunt q̄ decoquunt succuz istū:⁊ cōficiūt decoquēdo:⁊ cōuenit coctus cū melle ⁊ vino dulci neruis q̄ sūt in laterib⁹ gule ⁊ palati:⁊ ipsi vnle: ⁊ gingiuis fluxis q̄bus abundāt humores:⁊ aurib⁹a q̄bus egredit sanies:⁊ cum aceto conuenit fistulis:⁊ vlceribus fraudulētis:⁊ fit clistere cū eo ad vlcera intestinoꝝ:⁊ ad cursum humiditatū antiquarū ex matrice:⁊ potat ꝑ sputo sanguinis.Sed vinū de vua acerba fit in būc modum. Accipe de vuis que nō sunt cōplete mature:sed sunt muze:⁊ ponant in sole tribus dieb⁹ aut quatuor donec fiant extenuate:⁊ exprimat ab eis vinū:⁊ reponat. Et vtus huius vini est stiptica:⁊ corroborat stōm ⁊ cōuenit illis q̄ nō possunt digerere:⁊ cōuenit stō relaxato:⁊ prēgnātib⁹ ⁊ habentib⁹ colicam cum qua cuomitur stercus. Et valet egritudinibus epidimialib⁹.⁊ oz q̄ illud vinū dimittatur veterascere plurib⁹ ānis.qz nisi hoc fiat nō est aptum ad potandū.Sed vtus passularū est que maturat ⁊ resolut resolutione tēperata:⁊ passule extenuant:stiptice sunt frigidores alys.Et dulces sunt calidiores ⁊ humidiores ⁊ stiptice fortificant stomacum:⁊ retinet ventrem.Et dulces sunt medie in hoc: ⁊ sedant mordicationem que contingit in ore stōi:sed quātitas nutrimēti in passulis dulcibus carnosis est amplior:⁊ passule dulces carnose sunt maioris nutrimēti q̄z vue:⁊ minoris abstersiōis:⁊ lenitionis q̄z ficus sicce:ve ꝓ sunt ꝓueniētiores q̄z ficus: ⁊ sic dicit Serap.auc.Hal.⁊ dixit in almiamir.in passulis forsan est res q̄ laxat ꝑpter suā aggregationē:⁊ hoc est q̄re posuim⁹ eas maioris nutrimēti epati.volo dicere q̄ ꝑpter eaꝝ aggregationē:qñ est in eis stipticitas quāta necessaria est epati egrotāti:⁊ est cū hoc in eis q̄ maturāt humores crudos idigestos:⁊ equāt humores malos.Et tēperant eoꝝ complexiones.Et sunt in natura sua tarde ad recipiēdum pu-

Vitis
Vua
harim
haarim

trefactionē:⁊ in totā earū suba sunt similes epati. Alkermes sunt passule sine granis q̄ nominant aferisis:⁊ sunt multū dulces:⁊ sunt ceteris meliores. GALIENVS. 6⁹.sim.phar.ca.de vua passa astasis ē digestiua:simul ⁊ stiptice ⁊ diaforetice lēte ꝑticipat vtutis. DIASCOR. Albe passule sunt plus stiptice:⁊ carnes passulaꝝ quando extrahunt ab eis grana:⁊ qñ comedunt cōueniūt canne pulmonis:⁊ cōferūt tussi renibus:⁊ vesice:⁊ qñ passule comedunt sole cum nucleis cōferunt vlcerib⁹ itestinorum: Et quādo caro passularū miscet cum farina ⁊ gegneisi .i. scariola ⁊ ouis:⁊ modico melle: ⁊ comedit admixto modico pipere expellit flegma ꝑ os:⁊ qñ miscet cū farina farbarum:⁊ cimino:⁊ fit ide emplīn cōuenit aꝑatib⁹ calidis itestinoꝝ:⁊ qñ passule pistate miscent cum ruta:⁊ fit ide emplīn delet:qō apparet in cute.ex clauis ⁊ vlcerib⁹ fraudulēt].s.cācro.qñ fit ex eis emplz cū oppoponaco cōuenit podagre:⁊ qñ ponit sup vngues eradicat eos. Et meliores ex eis sunt kesmes sine granis:⁊ post eas sūt pingues subtilis corticis:⁊ parui grani. GALIENVS.6.sim.phar. cap.girgata.grana vue.gre.dicta idigestibilia sunt substātia eius est grossa terrea ꝑut ⁊ gustu declaratur: qz sapor eius est acerbus vel pōticus.vtus ei⁹ fri.in ꝑmo.sic. in secūdo:⁊ stipticat cōstringit:⁊ cōuenit oi fluxui ventris in uamēto magno. SERAP.vinacia vuaꝝ reponit ⁊ seruat:⁊ fit emplīn ex ea cum sale aꝑatib⁹ calidis:⁊ aꝑatib⁹ mamillaꝝ.Et qñ fit clistere cū decoctione ei⁹ cōuenit vlcerib⁹ itestinoꝝ:⁊ fluxui antiquo:⁊ fluxui humido matricis qñ ex ea fit sessio mulierib⁹:⁊ fiūt clisteria matricū cū ea.Et idē auc. Dia.vinum nocet neruis ⁊ sensib⁹:sed ipm est delectabilis saporis.⁊ iō oꝝ cauere de eo si aliud mēbum est egrū.Sed si parū sumat de eo in dispositiōe sanitatis:⁊ mixtū aqua nō nocet.Et qō de eo est vetus multum albū subtile ꝑuocat vrinā:nisi qz facit dolorez capitis:⁊ qñ bibit ex eo satis nocet stō.Nouū vo generat iflāmationē: ⁊ est difficilis digestionis: ⁊ īducit somnia mala ⁊ ꝑuocat vrinā ⁊ laxat ventrē:⁊ mediocriter iter nouum ⁊ vetus est sine malitys eoꝝ: quapropter oꝝ vt eligatur potus eius pre alys sanis ⁊ egris.Et vinū albū ⁊ subtile ē bonū stomaco:⁊ cōuenit vsus ei⁹ magis in sanitate ⁊ egritudine:⁊ est ꝑpinqui⁹ ad molliendū ventrē:q̄z rubeum ⁊ nigrū:⁊ vinū nigrū est grossum tarde digōnis: ⁊ īebriat ⁊ ingrossat carnem:⁊ conuenit fluxui sanguinis ventris.Et vinum rubeum est medium inter virtutes illorum.Et vinum nigrū grossuz est malū stō: ⁊ īflatiuum: nisi qz auget carnē sicut grossum.dulce vo est grossum:⁊ est tarde digestionis:⁊ īflat stōm: laxat ventrē sicut mustum.nisi qz virtus eius est debilior:⁊ cōuenit vesice ⁊ renib⁹: ⁊ conuenit apostematib⁹ in viscerib⁹ qñ infundit lana nō lota in ipo ⁊ superponit.Et qñ ponit sup vlcera fraudulēta: ⁊ super pturiginosa vlcera:⁊ sunt vlcera ad que fluunt humores cōuenit eis.vinū vo stipticū est magis ꝑuocatiuū vrine:⁊ facit sodā: ⁊ īebriat:ponticū vo est magis cōueniēs cibo:⁊ stringit ventrē:⁊ nocumētū neruorum: ⁊ ꝑuocatio vrine sunt in eo minus:⁊ quādo vinū bibit cum oleo: prouocat vomitū:⁊ cōuenit lacti coagulato in stō ⁊ ardori renum ⁊ vesice ⁊ vlcerib⁹ que sunt in eis.Et quādo bibit quātitas cōueniēs vini iuuat illos q̄bus datū est in potu venenum fri.vt coriandrū ⁊ opium:⁊ oēs medicine que iterficiunt ꝑpter frigiditatē earum: ⁊ cōuenit morsib⁹ venenosis: ⁊ illis qui sudāt multū:⁊ maxime albuz vetus boni odoris: quādo potat. GALIENVS. tertio de ꝓprionib⁹. capi. q̄rto. vinum valitudinē tribuit citissimā.Et idē.8.simpl. phar.ca.de vino. vinū ex scdo gradu est calefactiuū:qō vo sufficiēter est antiquū ex tertio:sicut mustū nominatum est ꝑmi gradus: ꝓportionabiliter aut caliditatib⁹ sunt ei⁹ siccitates. RABI.MOYES.nō est melior res potatōe vini ad vtutis debilitatē. SERAPION. Ex vini oꝝ q̄ administret illa que est ex vino veteri.Et oꝝ q̄ cōburatur sicut cōburitur spuma maris postq̄z deficcat desiccatione fortī:⁊ qdam ponūt eam in vase terreo nouo:⁊ accendunt sub ea ignē fortē:⁊ dimittūt donec iflāmet:⁊ oz q̄ scias signum bone adustionis eius:⁊ est quādo imutatur color eius ad albedinē:⁊ ad aereitatē:⁊ qñ applicatur lingue iflāmat eam fortiter ꝑpter fortitudinē adustiōis. Eodē modo comburit fex aceti.Et fex adusta hz vtutem cōburēdi multuz fortī adustione:⁊ abstergit ⁊ aufert carnem superfluā vlcerū:⁊ est stiptica ⁊ ca.⁊ exiccat:⁊ oꝝ q̄ ipsa administret cū est noua.vtus eius resoluit cito: ⁊ ꝑpterea oꝝ q̄ nō dimittat extra vas:et seruet bene cooptā et obturato vase.Et ipsa qdem aduritur sicut tutia. Et qñ fit emplīn cum ea sub ymblico:et super pectinē abscidit mēstrua:et resoluit aꝑata mamillarum.Sed fex adusta qñ miscet cum resina pini: et liniunt deinde capilli: ⁊ dimittunt sic vna nocte rubificat eos.Et ipsa qdez ponit in medicinis oculorum sicut tucia:et abstergit et valet obscuritati visus. PAVLVS.cap.de tartaro.Tartarum vini qō iuenit in vegete est ca.et sic. in tertio: qō de vino puriori est meli⁹ est.litargirū infundat in aceto ꝑ noctem mane resoluat. ad idē.ex eo ⁊ oleo nucis fit cōmixtio sup ignez et tartaro in multa q̄ztitate addito mor ab igne deponat hoc vnguentū:valet ad scabiē et serpiginez:puluis eius in cibis sumptus pinguedinem extenuat consumendo puluis in quantitate.ʒ.ʃ.vel.ʒ.iy.cum melle rosarum: vel cū oleo educit.v.vel.vi.vicib⁹.puluere masticis addito.pro aceto.l.l.thal.de vino aūt multa vide apud Auicē. tertia ꝑmi:et apud ysaac de dietis particularibus.virtus alterius spēi que dicit vitis nigra fm Dias. Caprioli eius comedunt et habēt diureticā vtutem.splenē siccant epilenticis cataplasmatib⁹ adhibita luxationib⁹ medent. Et vtus vitis agrestis:est q̄ radix eius elixa in aqua: et bibita mixta vino maritimo numero ciatoꝝ duorum accepta hidropicos purgat.Et oēs maculas corpis tollit. Caprioli ipsius in sale componunt:et flos eius in puluerez redactus cum vini ciatis duobus sumptus facit ad strāguriā. Radix ei⁹ data vt supra tussiz sedat. Et ad ōfectionē stōi radicis puluis multū valz. vires hz stō vires repsentātes

Hababes.est proprium nomen loci.

Hab.ara.est granuz cuiuscunq̄z arborīs. inde ifrascripta.

Hab demest.i.granuz lauri:qō etiam babalgar vel

Habalarusa.i.cubebe.

Habaon.i.morbillus.

Habaras.i.baberas.

Habebelarus.i.iuiube.

Habedlesen . idest carpobalsamum.

Habeel.i.Juniper⁹ vl fructus eius.

Habey.i.prassium.

Habeel.i.grauum cucul.

SERAPION. libro aggre.ca.est et hu.i scdo. et auget sperma: et ꝑpe qñ miscet cuz sisamo. et qd est.l.lochachium.

Habellien.i.piper albū.

Habeleras.i.stafisagria.

Habelmeluch.i.cataputia vel granum regis.multi arabes vocant ita cerasum.quia hūt de ipso inopiam: et similr vocant semē mendana.

Habalbarar.i.granū iuniperi. ¶ La. CCC.

Habel nil. ara.i.granū idi:et est cartamum iduz SERAPION.lib.aggre. plāta ei⁹ est filis plāte lubleb adherēs arborib⁹ duobus brachys vel tribus:et hz ramos et folia viridia: et in ramo cuiuslibet foly ē flos coloris purpurei similis pēnis in figura sua:et quādo cadit flos eius emittit semē in vaginis in q̄bus sunt tria grana minora granis stafisagrie intrib⁹ partibus diuisa:et illa grana sunt illud qō de ea administrat in medicinis laxatiuis:laxat enim flegma: et mundificat ipm:et dosis eius est a quatuor kirat vsq̄z ad.8.et est ca.⁊

fic.in pmo:⁊ miscetur cum medicinis:⁊ facit mozã in ĩte-
stinis:⁊ quãdo accipiꝫ solũ non laxat eodem die:nisi post
14.horas:⁊ dosis eiꝰ est cum alys medicinis:sed simplex
nunq̃ vidi dare:nisi admisceat ei scamonea q̃ vincit ipm
ad expellendũ flegma ⁊ colerã. IO.MESVE.ca.de car
tamo.dicit q̃ gdã dicũt q̃ est vna ex spẽbꝰ cartami:⁊ hoc
dixit qñ est cartamũ indũ: lz sit aliud a cartamo nostro.
Habelras.i.granum capitis.staphisagria ita dicta ppter
excellentem virtutem quam habet in caput purgys.

¶ Capitulum. CCCI.

Habel zelin. ara.vl grana ezelen. lati.piper ni-
gruz. SERAPION. lib.aggre.
cap.habel.zelin.i.granũ zelin.⁊ est piper ethiopuz vel ni-
groz:⁊ est granũ pingue in magnitudine ciceris:⁊ est citri
num exterius:albũ iterius:⁊ hz sapozem bonuz defertur
ex terris barbarie.Et illud qõ nominaꝫ in barbaria crom
est sile faseolis in forma sua: nisi qz grana eiꝰ: ⁊ cozteꝛ eiꝰ
sunt minoza faseolis. habẽt nigꝝ colozem ⁊ acutũ sapozẽ
sicut piper:⁊ deferr̃ simil̃r a terris nigroꝝ:⁊ sunt ca.in ter
tio.hu.in primo:⁊ conferunt dolozi dentium.augent eniz
in spermate:⁊ faciunt bonum odozem ozis.

¶ Capitulum. CCCII.

Haberas. ara.vel nũbafas.gre pediculicida.lati.
stafisagria.vel pedicularia: vel granuz
capitis:vel passula mõtana:vel rosa regis. SERAPI.
lib.aggre.cap.haberas siue habeltas auc.Diaſ. est planta
hñs folia silia folys vitis agrestis icisa: sicut folia malue
agrestis:⁊ hz ramos longos nigros:⁊ flozes siles flozibus
plãte:que dicit baratis:sed minozes ⁊ colozis quasi cele-
stis:⁊ hz semina in vaginis viridibꝰ:sicut cicer habẽs tres
angulos asperos:cuius coloz est ad rubedinẽ ⁊ nigredinẽ
decliuis:sed iterius est albus:et sapoz eius est acutus.
GALIENVS.6.sim.phar.cap.staphisagria.est acuta
foztiter multũ:⁊ vtus eius est ca. adurẽs: ⁊ attrahit: ⁊ ab-
stergit abstersione fozti. DIASCORIDES.ca.stafi-
sagria:nascitur vmbrosis locis hñs folia similia viti agre
sti diuisa tanq̃ malua agrestis:⁊ hastas lõgas ⁊ erectas: ⁊
nigras:semẽ est ei sile Ysati:⁊ flozẽ simil̃r hz:qõ semen in
folliculis viridiozib̃ obtentũ trium angulozꝝ:⁊ est nigrũ
sed iterius albũ cũ gustu viscido acri ⁊ calido. AVER.
qnto colliget.capi.de stafisagria.est ca.⁊ sic.in tertio.
AVICENNA.lib.scdo.ca.de stafisagria.est ca.⁊ sic.
in tertio. POSSE.GALIENVS. facit descendere a
capite quãdo masticaꝫ aut fit gargarisma cum ea flegma
multũ:⁊ cõuenit egritudinibus cum gbus eleuaꝫ cutis:⁊
cõuenit ad pruritũ:participat aũt adustiue cuiusdã vtut̃l.
DIASCORIDES.grana eius.i5.accepta cuz mulsa
flegmata pinguia vomitibꝰ excludit.verũ hi qui mulsam
acceperint assidue bibãt ⁊ deambulẽt:qz offocationes ci-
tius prestat:⁊ gulaz exasperat: trita ⁊ bibita pediculos ne
cat. AVERROYS.qñ masticaꝫ trabit flegma:⁊ succꝰ
suus mũdificat caput per nares: ⁊ electuariuz eius valet
ad mozbum caducum:⁊ mozfeã:⁊ mẽstrua educit.
Habes est vna ex speciebus malue.
Habetoziti.i.grana citri. ¶ Capl'm. CCCIII.

Habezel. .i.asinus. AVICENNA.lib.scdo.ca.
de asino.Linis carnis asini ⁊ epatis eius
cũ oleo valet suppositus fissuris frigozis.Linis epatis asi
ni cum oleo super scrofulas valet ⁊ sanat lepzã. Contacti
ex siccitate sedeãt in iure carnis eius:⁊ caro eius etiaz est
iuuatiua.epar eius assatũ: ⁊ a ieiuno comestum conuenit
epilẽsie:⁊ simil̃r eius vngula adusta:⁊ fit eius potio omni
die duo coclearia:dicit q̃ eius vrina cõuenit dolozi renũ:
⁊ vrina siluestris asini frãgit lapidẽ in vesica fm q̃ dixit
Bal'. SERAP.lib.aggre.capitulo lolen.ex lacte alioꝝ
animaliuz fit caseus preterq̃ ex lacte asine. qz est subtile
nõ habens grossitiem. ALMANSOR.lib.tertio.ca.
de lacte.Asininuz lac omni lacte subtilius est.qõ pulmo-
ne patientibꝰ dandũ est.hoc etiam post muliebre lac fm
Bal'.7.terapentice ethicis laudatum.
Habbalarbar.i.granũ Juniperi. Habiam.i.pulegiũ.
Habbasir.i.granũ viride:⁊ est fructus terebinthi.

¶ Capitulum. CCCIIII.

Habilbalach. ara.gre.arceotides.lati. granuz
iuniperi.vl' Junipus. SERA.
lib.aggre.cap.habilbalach.Est vna ex spẽbus cipzessi ma
sculi.Et oẽs sunt quatuoz species.⁊ sunt Juniperꝰ ⁊ babel
idest sabina:⁊ zerbin ⁊ gara.i. Juniperus que nominatur
arconas:est ex ea alia magna:alia parua:⁊ hz fructũ quẽ-
dam:cuius fructꝰ est magnus sicut nabach:⁊ in.l.habel di
cit zaroz.Et quedã cuius fructus est paruus sicut faba: ni
si qz ipse ẽ rotũdus totus. GALIENVS.6.sim.phar.
capitulo de Junipero:virtus arbozis eius est ca.⁊ sicca in
tertio:sed caliditas ipsius fructus est fm hoc.sed siccitas
eius est in pncipio terty.Et idẽ Sera.Sauina est illa que
dicit brachos:siue braceos:⁊ nõ habet fructum:⁊ nos iaz
de ea diximus superiꝰ in littera babel. sed zerbin est illa
que dicit padras:⁊ habet fructũ similem fructui cipzessi:
nisi qz est minoz eo satis.Et est ex zerbin parua spinosa:et
habet fructũ similem fructui iuniperi: cuius magnitudo
est sicut granũ mirti:sed est rotunduz:⁊ sermo de ipso ve-
niet post in capitulo de alkitran:⁊ virtus zerbin ẽ ca.⁊ sic.
in tertio:sed gara est spẽs parua respectu zerbin. memo-
ria eius venit in.l.gara.Archeutos siue Arconos .i. Juni-
perus magna ⁊ parua ambe calefaciũt ⁊ subtiliant ⁊ pro-
uocãt vrinam:⁊ qñ fit fumigatio cuz eis expellit veneno-
sa reptilia:⁊ habet fructus:cuius quidaz reperitur in ma-
gnitudine auellane:⁊ gdam in magnitudine fabe.nisi qz
est rotũdus:⁊ habet odozem bonum:⁊ est dulcis habens
in se aliquantulũ amaritudinis. DIASCORIDES.
ca.de Junipero.Arboz est alia parua alia magna: lz vtre-
q̃ acriozis sunt virtutis atq̃ mictualis ⁊ insensibilis.
AVERROYS.5°.colliget.ca. de Junipero. Que vo-
catur Abel.ca.est ⁊ sic.in tertio. PAVLVS.ca.de ver-
nice.gũmi isti arbozis ẽ vnix. POSSE.DIASCOR.
prunis imposite fumigio serpẽtes fugãt. fructus eius io
cundus est ⁊ odozis sũmi si in oze detinetur: ⁊ eustomac
est et thozaci vtilis est.tussim sedat veterẽ ⁊ inflãmatio-
nes sedat.toztionibus bibita subuenit. ptra venena pstat
auxilium.diureticum est illi adiutozium.spasmatibus et
reumatibus pdest.offocationes stericas tollit. Appellaꝫ
autem a grecis arceotides:succus eiꝰ medetur vipera ve
ratis.Item succus eius exustus atq̃ cuz aqua illinitus le
pram despuit.elimatio autem ligni eius potui data iter-
ficit.lachzimus eius potui datus tussim veterẽ atq̃ paro
tidas sanat. AVER.Abel prouocat vrinam ⁊ mẽstrua
plus oi alia re:donec facit mingere sanguinẽ:⁊ facit abor
sum:et extrahit fetũ mortuum.pro ista spẽ.l.l.abbel.
Habilig.i.mirabolani. baeir.
Habix.ẽ propzium nomen loci.
Haboanifa.quid est.l.kea/di.beadi.
Habobol.i.vsnee.
Habonifa.i.cicuta.
Habzad . est quedam species dactili.
Habzas.i.stafisagria.
Habzisen .i. li. fuoli.l. sera.
Hacabdes.i.peonia.
Hacalia.Stepb̃. ẽ calebũ. pro calib vel culb.
Hacatos.i.cimbalaria.
Hacatula.i.mãdragora.
Hacemalsachi.i.epatica.
Hachib.ara.calcancus.
Hacrab.ara.scozpio.
¶ Capl'm. CCCV.

Hacub alcaroeg.ara.gre.salum.lati.spina lata.
SERAPION.libzo aggre.berba ẽ quã
nominant homines ozientis spinam latam habens folia

similia albe cameleonte. Et elixaꝫ hec planta in pncipio
sui oztus:⁊ comedit cum oleo ⁊ sale:⁊ lachzimus qui egre
ditur de radice ipsius si bibatur ex eo, ʒ.i. cuz mellicrato
prouocat vomitum. Hacusa.i.mãdragora.
Hacbarcharach.ara.piretrum.Archaba. barcharebaba
Stepb̃. ¶ Capl'm. CCCVI.

Hadadh. ara.gre.liceos.lati.vo litiũ. SERAP.
libzo aggre.litium habet tres spẽs. vna
earum est indica:⁊ alia fit ex herba que dicit zeriach.siue
zerzab.tertia est arabica quã nominant hadadh. Et idez
auc.Diasco.litium accipit ex arboze spinosa:que habet ra
mos longitudine duozum brachiozuz aut amplius.Et fo
lia sunt similia folys arbozis bussi rara. Et habet fructuz
similem piperi:⁊ est niger amari sapozis lenis tactu:⁊ coz-
teꝛ ligni est glaucus similis litio dissoluto:⁊ habz radices
multas pcedentes a latere ligni eius.nasciꝫ locis agresti
bus:⁊ extrahitur succus eius in hunc moduz.teruntur fo
lia:sicut sunt cum tota arboze:aut ponuntur in aqua:⁊ di-
mittuntur pluribus diebus:⁊ coquuntur ⁊ expzimuntur:
⁊ succus ponitur ad coquendum super ignez donec ingros-
setur sicut mel.⁊ fit similis ex succo fructus eius quando
expzimiꝫ ⁊ ponitur in sole: ⁊ melius ex eo est illud quod
accenditur igne:⁊ quando extinguitur facit spumam cu-
ius coloz est sanguinis:⁊ exterius est nigrum:⁊ iterius est
sicut crocus:⁊ nõ est pingue:⁊ est in eo stipticitas cũ ama-
ritudine.Et ex illo melius est indum:⁊ foztiozis operatio
nis.Adulteratur autem litium cum amurca olei cum ad-
miscetur in coctura eius:⁊ cum succo absinthy:⁊ felle bo-
uino.Et oportet q̃ colligatur ex eo quod natat simile spõ
gie:⁊ reponitur ad opus medicinarum oculi: ⁊ residuum
eius ponitur in alys medicinis. Et dicitur q̃ indicum fa-
cit arboz que dicitur lithios:⁊ hec arboz est de speciebus
spine habens ramos erectos longitudine trium brachio-
rum aut amplius procedentes ex radice:⁊ sunt grossiozes
ramis rubi.Et euellitur ab eis cozteꝛ facile: ⁊ coloz eiꝰ ap
paret sicut coloz sanguinis:⁊ folia eius sunt similia folys
oliue:⁊ ex illa arboze accipitur litium.s.ab illa que est spi-
nosa ex illa .Et est apud nos medicina quasi humida ⁊ li-
quida:⁊ substãtia eius est composita ex virtute subtili ca.
⁊ terrea fri.⁊ in sapoze eius est stipticitas:nisi qz est pauca
Alia secunda spẽs est que fit ex arboze litios:siue exacan
tum appellata folia quercus similia atq̃ spinosa generãs
Nasciꝫ in dumosis locis:cuius folia ⁊ radix in vnũ con
iunguntur:⁊ in aqua dulci coquunt̃ vsq̃ ad grossitiem.fit
⁊ melius ex succo granozum expresso:⁊ in sole coagulato.
Eligẽdũ est itus coloze ruffo:⁊ defozis nigro. GALIE.
lib.dinamidiarum cap.de litio.fit secunda species lity in
hunc modum. prunellas de capzifolio collige in mẽse se-
pembzis:⁊ ipsas tere per linteum extozquẽs succuz eius
⁊ ad solez siccabis. In litia vero venditur succus centau-
ree p litio:vt appet in.l.cẽtaurea.lz falso. PLINIVS.
lib.iz.capi.7.⁊ lib.z4.capi.i4.de litio.succus est arbozis
vel arbusculi pusille ⁊ spinose folia vt quercus habentis
cum punctis spinosis:cuius semen maturũ vt granum re
gis apparet: de cuius seminis succo fit aliquando litiuz ⁊
verius.latine hec arboz vocatur capzifolium.veruz opti-
muz litium est qõ est indicum:qõ extrinsecus nigricat in-
tus vero subruffum sicut alce gustu amarũ.⁊ secunda spe
cies fit ex arboze que dicit litbios. ⁊ hec arboz est de spe-
cibus spine:⁊ habet ramos rectos lõgitudine triuz cubi-
tozum aut brachiozum aut amplius procedentes ex radi
ce:⁊ sunt grossiozes ramis rubi: ⁊ cueliꝫ ab eis cozteꝛ fa-
cile:⁊ coloz eiꝰ sunt silia folys oliue. GALIENVS.7°.
sim.phar.capi.litium vel pixacantũ:spinosa est arboz de
qua fit vocatum litium.est autem siccatiue virtutis ex di
uersis composituz.vna quidem subtili parte diafoztica
⁊ calida.altera autem terrestri frigida que habet stiptici-
tatem.Sed hec quidem qualitas pauca omnifariam in-
est huic pharmaco:sed diafozesin ⁊ exiccationez non pau
cam:sed fm accessum. in caliditate vero intermedia ali-
qualiter locatum est ⁊ cõmensuratum: ppter quod et ad
diuersas passiones vtuntur hoc pharmaco in quibusdam
vt congregatiuum.Et ideo ciliacis ⁊ dissintericis ⁊ fluxui
muliebzi afferẽtes. hoc ergo litium in cilicia ⁊ capadocia
plurimum fit.Aliud vero.s.indianum foztius operaꝫ ad
omnia.Et eodem lib.fm translationem arabicaz.substã-
tia lity est composita ex virtute subtili ca. ⁊ terrea fri. Et
in sapoze eius est stipticitas:nisi qz est pauca multuz:⁊ de-
siccat in scdo: sed etiã fri.⁊ ca.est quasi in cõplexione me-
dia equali.Et virtus eius est que resoluit.⁊ abstergit reso
lutione ⁊ abstersione curatiua:⁊ congregat ⁊ restringit.
POSSE.GALIENVS. Hoc pharmaco ad ypopiaz
vtuntur: ⁊ ad flegmones qui in ano ⁊ oze ⁊ vlcerationes
⁊ herpetes ⁊ putredines:⁊ male mozigerata vlcera ⁊ aures
pus fluentes ⁊ paronichia ⁊ vngues leprosos.Et idez fm
translationez arabicam. virtus eius est que remouet qõ
in pupilla ex eo qõ obscurat visum:⁊ conuenit fluxui ven
tris:⁊ habentibus vlcera in intestinis: ⁊ habentibus flu-
xum menstruozꝝ:⁊ ponitur in medicinis pãni qui fit in fa
cie:⁊ in medicinis vlcerum ⁊ apostematũ: que sunt in oze
⁊ in ano:⁊ formice:⁊ conuenit vlceribus fraudulẽtis:⁊ pu
tredinibus vlcerum:⁊ putredini auriuz ⁊ tenasmoni ⁊ pa
naritio:⁊ foztificat capillos. SERAPION.auc.Diasc.
virtus lity est stiptica:⁊ abstergit ⁊ curat obscuritatem vi
sus et scabiẽ ⁊ pruritum oculozum:⁊ abscindit cursum hu
miditatum ad oculum venientium cursu antiquo:et apo
stematibus gutturis:et quando linitur cuz eo palatũ con
uenit apostematibus gutturis:⁊ quando linitur cuz eo cõ
uenit gingiuis et vlceribus putridis et ragadys ani et te-
nasmoni.et qñ bibitur:et fit cũ eo clistere sanat fluxũ vẽ-
tris antiquũ ⁊ vlcera itestinozꝝ:⁊ bibit̃ de ipso cũ aq̃ vsq̃
ad sanguinis fluxũ: vl' sputũ sanguinis cũ tussi:et datur in
potu mozsui canis rabiosi.quãdo fiũt ex eo pillule:et dan
tur:et rubificat capillos: et curat panaritium ⁊ formicã ⁊
vlcera fraudulenta:et qñ fit cum eo nascale cõuenit flu-
xui antiquo humiditatum a matrice.Et dicit ingeneites.
quando coquitur cum ramis eius in aceto conuenit apo-
stematibus splenis et icteritie:et prouocat mẽstrua:et qñ
bibitur ex fructu eius laxat flegma:et cõuenit contra me
dicinas venenosas.Et idem Sera.auc. Rasis.felicacha-
rag.virtus est composita ex contrarys. Nam habet vir-
tutem extenuatoziam digestoziam ca.et fri.et modice sti
pticam habens vim:et ideo diafozesim facit proyciens et
purgans:⁊ facit ad ypopiam herpetas:et ad epatis vlcera
et ad parotidas et putrida vlcera:et conuenit vlceribus
ozis et ani. Hae.idest arboz dragãti. p
qua.l.achantos.
Hadham.ara.ossa.
Hadeds.ara.lẽs lẽticula.
Hadid.ara.ferrum. ¶ Cap. CCCVII.

Haeir. baeris siue baiese ara.lati.vermis strici.
SERAPION.lib.aggre.capi.haeir. quã-
do vermiculus texit setam super se:et facit cooperturam
et dimittit̃ donec perforat illã telam egreditur ide deue
nit ad hoc Abzisceu et ken.et quando dimittitur in sole
donec mozit̃ vermis deuenit inde seta.et est ca.et sic.cuz
temperamento. POSSE. Est bona cozdi:et confortat
substantiam et totaliratem eius et clarificat sanguinem
et propter hoc ponitur in medicinis cozdis: ⁊ precipue in
diamusco.Et quidam comburunt eam: vt possit facilius
teri:et melius pulueriza pzopter desiccationem: et qui-
busdam nõ videtur hoc faciendum ne amittat virtutem
suam:sed faciunt eam incidi subtiliter:et terunt eam cuz

margaritis ⁊ karabe ⁊ corallo proprie: ⁊ sic teritur facile. ⁊ gdam sunt qui extrahunt ab ea virtutē. AVICEN. de viribus cordis. dicit q̃ seta ꝓfortat cor. BVLCA. Eben Aben Azarin libro qui dicitur seruitor. forma comburendi setam que administrat̃ in electuarys hec est. Accipe setam nouaz que caret tinctura: ⁊ pone ipsam in olla noua: ⁊ pone ollam super ignem: ⁊ fac sub ea ignem leuez vel pone eam in furno panis: ⁊ non oportet vt aduratur: sed solum assetur ita q̃ possit teri.

Haer.i.indicus. Haberis.ara.sericum.

¶ Capitulum. CCCVIII.

Haerinia. baerima. haerma. lati. piperella. SERAPION. libro aggre. est in figura sicut piperis minoris figura: nisi qr est in colore suo citrina. Et sunt in ea due virtutes contrarie: sicut frigi. et cali. Et idem auc. Aben Mesuay. haerima est granū parum minus pipere: ⁊ est in eo citrinitas pauca: ⁊ est odori ferum: cuius odor est sicut odor ligni aloes. est cali. ⁊ humi. ⁊ est in eo abstersio.

Hafases. hafasus. idest conisa.

¶ Capitulum. CCCIX.

Haff. hafs. hafas. ara. gre. cicidos alapsa vel lapsana. lati. vo galla. SERAPION. lib. aggre. auc. Diaf. est ex ea que accipit̃ ex arbore sua recens imatura parua rotunda nodosa non perforata ⁊ gratis: ⁊ est alia que est leuis perforata: sed prima medicinis est cōuenientior. Idē auc. Hal. virides ex gallis sunt acerbe plurimum qō est in eis substantia terrea: et sapor earū est stipticus multum: virtus earum est fri. in secūdo: ⁊ sic. in tertio. PLINIVS. lib. 13. cap. 21. lib. 16. ca. 8. li. 24. ca. 4°. galle fructus in syria et egypto copiosius existit.

POSSE. DIASCORIDES. Omnes species gallarum sunt stiptice fortiter: que quādo teruntur ⁊ pulverizantur super carnem superfluam delent eam: ⁊ cōferunt ad vlcera corrosiua: ⁊ phibent humiditatē que currit ad gingiuas: ⁊ conferunt alcole: ⁊ quando accipitur id quod est intra gallam: ⁊ ponitur in corrusuram dentis sedat dolorem eius: ⁊ quando comburuntur super prunas: ⁊ extinguūtur in aceto ⁊ sale stringunt fluxum sanguinis: ⁊ decoctio gallarum quando fit sessio in ea confert exitui matricis: et cursui humiditatum antiquo et exitui ani: et quando infunduntur in aceto aut aqua nigrificant capillos: ⁊ quando puluerizantur ⁊ dantur in potu in aqua aut vino conferunt humiditatibus vlcerum intestinorum et fluxui antiquo: ⁊ sunt conuenientes in cibis eorum: ⁊ similiter quādo coquitur cibus eorum in aqua in qua bulierint Et vniuersaliter gdem administrande sunt ad stipticandum retinendum ⁊ desiccandum: ⁊ ifrigidant satis. Et dicit Sera. auc. Hal. q̃ virtus earum secunda est que repcutit, phibet ⁊ aggregat: ⁊ tertia virtus fortificat mēbra fluxa debilia: ⁊ phibet omnes egritudines que fiunt ex humorum dissolutione ⁊ eorum fluxus phibet.

¶ Capitulum. CCCX.

Hafir ara. lati. pes. vl tibia. SERAPION. li. aggre. auc. Hal. hafir. i. bes. scef. ara. i. vngula. zeron. ara. i. augmentationes que fiunt in cruribus aīalium maiorū vt equorum. veb. ara. i. molares dentes. quidam adurunt vngulam caprarum: ⁊ conficiunt cinerem eius cum aceto forti: ⁊ linitur in allopitia ⁊ conuenit. Et gdaz accipiunt vngulam asini: ⁊ adurunt ⁊ curant cū ea epilensiam magnā. Et idem cinis resoluit scrofulas quādo conficitur cuz oleo: ⁊ quādo fit puluis ex ea est deficcatiuus: ⁊ curat vlcera que fiunt in manibus ⁊ pedibus, ppter frigus: augmētationes que fiunt in crurib⁹ ⁊ iūcturis equorum: quando teruntur ⁊ dantur in potu cum aceto curāt epilēsiam. Et vngule caprarum qñ aduruntur ⁊ miscent̃ cū aceto: ⁊ fit inde linitio super allopitiam curat eā. Sed limatura dentis elefantis est stiptica. quando fit emplin cum ea curat panaritiū. Sed mollares dētes canis rabiosi q̃ momordit boīem si accipiant̃ ex eis: ⁊ ligent̃ in corio: ⁊ suspēdant̃ in brachio, phibēt a morsu canis rabidi.

Hafranon. i. filipendula. Hagnites. i. magnes.
Hagefida. i. galla. Habac. i. indicum.
Hagel. ara. perdix. li. de doctrina gre. Habadeb. i. spodium.
Habalebi. i. solatrum.
Hager. i. lapis. inde hager sbedhig. i. lapis adamas Habe. i. arbor draganti. et est acantos.
Hager marchasita. idest lapis marchasita. Habelibet. habeliblet. id est aristologia.
Hagetotida. i. cameleōta.

¶ Cap. CCCXI.

Haid ara. vel befa. lati. ferrum. vbi sciendus q̃ ferrum ferrugo ⁊ squama ferri eiusdem sunt virtutis ⁊ operatiōis: sed ferrugo ca. est ⁊ sic. in secūdo. Sed attendendum q̃ aliud est ferrugo: ⁊ aliud squama ferri. squama ferri est illud qō latum ⁊ tenue euolat per percussionem: sed ferrugo est illud: qō per decoctionē liquefit ⁊ separat̃ a ferro: habet autem virtutem desiccandi ⁊ extenuandi. POSSE. ad extenuationē splenis valet vinum in quo ferrum candens extinctum fuerit. multum enim subtile est. Contra opilationē epatis ⁊ splenis ex longo tēpore detur patienti puluis subtilissimus ferruginis quātitatis. ℨ. quinq̃ cū vino calido. vomitum etiā in multa quantitate, puocat: ⁊ etiam ducit vsq̃ ad mortem: vnde cum ipso in potu debet dari aqua in qua lapis magnes tota nocte iacuerit: ⁊ puluis cū aq̃ cocta det̃. reprimit. n. violentiā ei⁹. ⁊ sistit vomitū restātē. DIASCORIDES. cōtra emorroidas puluis ferruginis: ⁊ squame ferri subtilis efficitur cum succo tapsi barbassi: ⁊ bombace intincta si supponat sibi patiēs optimum est. Contra tenasmones ex causa ca. squama vel ferrugo optime calefiat: vt cādēs sit. postea aspergatur aceto: ⁊ recipiat patiens fumuz per iferiora. SERAPION. lib. aggre. capi. baid. Ferrugo ferri est stiptica: q̃ quando fit cum ea nascale abstringit fluxum antiquū matricis. Et quādo bibitur, phibet ipegnationem: ⁊ linit̃ cum ea ⁊ aceto super berisipillam ⁊ bothor: ⁊ aufert eaz. cōfert pannaritio ⁊ vngule oculi ⁊ asperitati palpebrarum ⁊ emorroidib⁹: ⁊ restringit gingiuam. Et quando linit̃ cuz ea super podagrā confert. ⁊ facit oriri capillos in allopitia. Et aqua in qua extinguit̃ ferrum candēs aut vinum cōfert fluxui ventris ⁊ vlceribus intestinorum: ⁊ duriciei. et tumori splenis ⁊ colice passioni et fluxui qui fit a stomaco. Nam corroborat stomacū relaxatum ⁊ debilitatum: ⁊ maxime a colera: sed scoria ferri: ⁊ bactitura ferri habet virtutez similē eruginis eius: nisi qr est debilior ea. et quādo datur in potu cum squingibin resistit veneno plāte que dicitur aconitum. Et idem auc. Ha. omnis scoria deficcat desiccatione forti: nisi qr scoria ferri est debilior alys: et quando teris eam cum aceto: et percoquis: fit medicamen qō deficcat saniem antiquam que fluit ab aure. Et quādo extinguit̃ ferrū candēs in aq̃ fit aqua illa siccatiua: ppter hoc cōuenit grossitici splenis Et extinguitur in vino: ⁊ cōuenit vinum illud hidropisi: ⁊ disinterie ⁊ colerice passioni ⁊ dolori stomaci. Et idē auc. Rasis. Iam vo cognouimus per experientiā q̃ conuenit fluxui vrine et mēstruoz: et conuenit egressioni ani. ⁊ distillationi vrine quādo distillatur insensibiliter: ⁊ auget libidinem. BVLCASIM. eben azarin. lib. qui dicit̃ seruitor. Modus purgādi limaturam ferri est iste. oportet q̃ eligatur limatura ferri pura cuz qua non sit admixtio alicuius sicut eris aut plumbi aut vitri: si. n. dare t̃ in potu alicui occideret. ponat̃ ergo de ea quantum vis in vase mundo: ⁊ pyciatur super ea paucum aceti: et ponat̃ sub

sextario mūdo: et ponatur iterum super ipm. s. sextarium coziuz aliqō: et dimittatur ad minus. 7. diebus: ⁊ post extrahe. qz inuenies colorē eius sicut ziniar. deinde desicca eam: ⁊ tere. Et sunt qui abluunt eam cū aqua dulci ⁊ aceto: ⁊ colant pannū: ⁊ dimittunt sub sereno quousq̃ putrescat. deinde abluūt eam cū aqua dulci ⁊ reponūt. Et vtus ei⁹ est q̃ ꝓuenit illis quoz color ē faciei croce⁹: ⁊ facit ipinguare corp⁹. Modus assandi scoriaz. est iste. terat̃ tritura grossa: ⁊ ponat̃ in aceto vel rob: ⁊ post extrahatur ab eo: ⁊ exiccet̃ ⁊ assetur sup prunas: ⁊ reponat̃. Modus abluendi scoriaz ferri. est iste. oportet q̃ abluatur antecq̃ assetur: ⁊ post etiam abluatur sicut diximus in tucia.

Haieth. banxi. banixi. i. serpēs. AVI. li. de doctria ara.
Hailtith. ara. asa. gre. lasar. Hain. ara. oculus ⁊ frons.

¶ Capitulum. CCCXII.

Hairof. ara. gre. scalones. lati. pinaria. SERAP. lib. aggre. capi. haixof. est ⁊ ex specieb⁹ pinearum: folia eius sunt similia cameleonte albe: nisi quia sunt nigriora: ⁊ habet virgā longam. folys plenaz: ⁊ super ipsam est capitelluz spinosum: ⁊ habet radicem nigram ⁊ grossam: ⁊ est qō de ipsa planta administrat̃. GALIE. vtus eius est que calefacit in scō. in vltimo eius: ⁊ in pncipio terty. ⁊ desiccat in tertio: planta illa comedit̃ recens sicut speragus. POSSE. GALIENVS. puocat vrinam multam fetidaz quando coquitur in vino: ⁊ bibitur illud vinum. Et aufert, ppter hoc fetorez asselarum: ⁊ totius corporis: ⁊ opatio in hoc est a tota substantia: ⁊ quando coquitur radix: ⁊ bibitur confert sicut speragus.

Hakas. quid est. l. bkas. Hakkaraba. i. piretrum.

¶ Capitulum. CCCXIII.

Hachille. ara. gre. tyamus. lati. faba. GALIE. ⁊ sim. phar. cap. de faba. Tyam⁹. i. faba fm vtrāq̃, ppe mediā ꝓlongez: ⁊ in exiccando ⁊ infri. participat autem quadaz parumper abstersiua virtute. caro eius est sicut ⁊ cortex stipticus. Et, ppterea qdaz medicorum fabam totā coquētes cum oxicrato disintericis ⁊ ciliacis vomitiuis dederunt. Est autem vt cibus gdez semper ⁊ iflatiuus: ⁊ vix digestibilis: expuitionibus tamē que ex thorace ⁊ pulmone idoneus: vt farmacum vero extrinsecus appositus intristanter siccat: in podagricis nāq̃ vsi sumus multotiens ea per aquam coquētes. deinde miscētes adipem porcinam. In cōcussionibus vero ⁊ vlcerib⁹: que fm neruos per oximel farinam apposuimus. In bis vero qui iam flegmonant ex plaga cum alphis ⁊ testiculorum ⁊ māmillarum est bonum cataplasma. amant enim be particule moderate infrigidari cū flegmonant. Et maxime quādo ex lacte in eis caseato mamille flegmonant. Etenim ⁊ lac extinguitur ab huiusmodi cataplasmate: sicut ⁊ infantium pecten cum cataplasmatur farina fabaꝝ vsq̃ multum manet absq̃ pube. Et idem lib. de cibis. ca. de fabis. virides aūt comeste anteq̃ maturētur ⁊ exiccētur habent commune omnium fructuum: quousq̃ ante maturationē offerimus alimentum humidius dātes corpori. Et propter hoc magis superfluitatum non fm intestina solum: sed fm totū habitum. merito igitur qui tales nutriunt quidez minus. secedunt aūt magis. inde non solum crudas comedunt virides fabas multhominū: sed etiam cum carnibus porcinis ⁊ caprinis ⁊ arietinis: sicut alia olera. SERAPION. lib. aggre. ca. bakille. Sapor corticis eius est stipticus: infrigidat temperate: ⁊ desiccat desiccatione sine nocumento. abstergit: ⁊ conuenit fluxui ventris: ⁊ vlceribus intestinorum ⁊ vomitui. Et quando coquuntur cum aqua: ⁊ miscent̃ cum axungia porci conferunt podagre. Et quādo coquuntur cum aceto ⁊ melle ponuntur super vlcera que fiunt in neruis cōferunt. Et quando accipitur emplastrum ex farina eius cum sanich ordei conuenit membris habentibus apostemata, ppter percussionem: ⁊ est emplastruz iuuatiuuz testiculis ⁊ māmillis: ⁊ potissime pubescentiuz cuz farina fabarum prohibet ab eo lōgo tempore ortuz pilorum in eo: ⁊ fm cibuz est magis inflatiua q̃ aliquis alius cibus. ⁊ tardioris digestionis. DIASCORIDES. cap. de faba. Faba nostra sumpta inflationes prestat. indigestibilis est. tussi medetur: ⁊ accepta disinterys ⁊ solutioni vētris singulare presidium est. vomitibus est vtilis: cui si aqua in coctura fuerit mutata inflationem stomaco non facit viridis comesta ventrem inflat: ⁊ cacostomatica est. farina fabe cataplasmatibus adhibita cuz polenta tumoribus percussure occurrit. id sola facere nouit. tumorez mammarum simili modo curat. lac mamillis nimis pfluens ipposita vt cataplasma stringit. mixto melle ⁊ farina fenugreci parotidibus prodest. liuores corporis detergit. cuz rosa ⁊ thure masculo: ⁊ albumine oui mixto dolores oculorum ⁊ glaucomata curat: vino mixto suffusiones ⁊ percussiones oculorum compescit. dentibus cōquassata: ⁊ fronti imposita tumores testium spargit. in fantibus si imposita fuerit testes, ppendere non sinit. Loziū eius coctū ⁊ cataplasmati ipositū maculas albas emēdat. in balneis fricatiōe adhibita capillos tenuescere facit. polenta ⁊ stipterea fusti et oleo veteri mixta ⁊ imposita vt cataplasma scrofis opitulatur. lanam sic ficiet. fluxuz sanguinis vulneruz stringit puluere ipso solo aspersо. Faba media est inter ca. ⁊ frigi. distemperantiaz aliquid participans proiectorie virtutis ⁊ stiptice: quare exterius posita sine molestia desiccat. podagricis igitur ⁊ arteticis aqua cocta admixta adipe ouis recenti aut anserina mitigat dolorez neruorum: aut cōtractionem: ⁊ vlcerationes cum oximelle fabe farina cocta ⁊ superposita: vt cataplasma sanat. Nā ⁊ ad testiculos ⁊ mamillas est optimuz cataplasma: amant. n. loca hec mediocriter ifrigidari si sint inflammata maxime qñ de lactis coagulatione patiunt̃ iflāmationē. RABI. MOY. ca. de faba corrūpit mentē. YSAAC. in dietis particularibus. particula pria. cap. de fabis. Fabe in natura sua fri. in siccitate diuerse sunt. Comedūtur sicce ⁊ perfecte suis tēporibus. Comeduntur eniz virides nec duz messionis sue cōpleto tēpore. virides frigi. sunt ⁊ bu. in primo. nutrimentū corporis nimis generat hūores crudos ⁊ grossos. inflatiue ventositatez faciunt in superioribus ventris: propter qō stō valde nociue sunt: sicce vero suisq̃ tēporibus perfecte frigi. sunt ⁊ sic. in prio. non illaudabilem sanguinez creant. ordeo magis nutriunt accidentaliter non naturaliter duabus de causis: vna ppter sue substantie grossitiem ⁊ tarditatem solutionis ex mēbris. subtilitate vero substantie ordei: et dissolutione ex mēbris cita. vñ minus nutrit. secunda propter sue ventositatis multitudinē ⁊ grossitiez eius. vnde carnē inflat ⁊ dilatat ⁊ operatur in ea id quod frumentuz in farina: propter hoc in superioribus ventris ventositatez plurimaz grossaz generat: ⁊ inflatiuaz: ex qua fumus incipit ascendere cerebro nocens: ⁊ somnia multa corrupta inducit. Cuz igitur naturaliter hoc habeāt fabe non eis aliquo coctionis modo possunt auferri. vnde Hali. fabe si nimiū coquantur inflationem ⁊ ventositatē suā: sicut ordeo auferre nequimus: minuere tamen possumus. Experimento autez probatur in eis qui fabis vtentes assidue idigestionem patiuntur: ⁊ in sanissimis fit idem. Item Hal. fabe super cibuz inflammationem faciunt: et dure sunt digeri fm medicinam adiuuant humorez: vt excreet̃ de pectore: et de pulmone: qñ colamentuz est in eis. et ideo non morant̃ in stomaco: sicā ly grossi cibi. manifestat hoc colamentuz: et mundificatio: qz cutim exterius mundificari cernimus cuz earuz farina abluitur: idcirco ad lentigines valet. qui igitur cutē

sui corporis mundificare voluerit ex fabarum farina lauare assuescit. Apostemati in mamillis vel testiculis apposita cataplasmate facto dissoluit. oia aūt que diximus earū insunt medulle tantūmodo. Cortici autez nihil est. Est.n.stipticus ⁊ colamentū nullū habens. vnde aliquando fabas cū cortice coquim⁹ in aceto: vamuscq; diariā patientibus: ꝓpter defectum cōceptiue virtutis in intestinis Electio. magna enim alba non vetus diuersis coquiūt modis: vnde ⁊ diuerse sunt in eius corpore actiones: sunt nāq; cocte aqua. sunt assate igne: aqua cocte laudabiliores sunt: quia aqua plurimuz aufert ventositatis ⁊ grossitiei. maxime si eiecta prioꝛi altera coniungatur. hec quoq; coctio duobus modis fit. aliquādo cum cortice: ⁊ dure sunt ad digerenduz ⁊ iflatiue. stipticitas enim corticis egestionem prohibet ventris. mora eius diuturna in ventre: necesse est vt inflationem generet. sine cortice cocte minus sunt iflatiue. cito digeruntur: ⁊ si secunduz ius fiat calefactiuis reb⁹ appositis: sicut pipere: zinzibere: et oleo amigdalino perfecta est medicina ad coitus operationez: sunt qui eis vescuntur elixis aliquando cum cortice: aliquando sine eo: ⁊ de his supra que diximus videamus. Comesta enim aliquando cum menta origano cimino ⁊ similibus suaz ventositatem et inflationem minuunt. Assate minus habent inflationis: et ad digerendum sunt durissime: verum tamen si in aquam infundantur post assationem: et cum cimino menta et origano comedantur. partem amittunt. DIASCORIDES. fabe inquit noue veteribus magis stomaco nociue. fabe mixte farine fenugreci cataplasmate facto apostemati retro auriculas valent: et ad liuorem similiter sub oculis cuz rosa mixte tbure: ouiq; albumine ad exiccationem valent oculorum cataplasmate facto. Masticate etiam et in temporibus apposite humores a capite ad oculos descendētes resistūt. cum vino cocte si cataplasma fiat testiculo: apostema calidum dissoluit: farina earum puerorum apostema inguinibus extinguit. loci in quibus pili sunt nascituri superposite subtilem ac defectum pilum faciunt. Scisse vero in duas cataplasmate super canis morsibus de facto sanguinem stringunt. mamillis lactis ꝓpter coagulationem induratis apposite dissoluunt: et lactis inhibent exitum. Si autem cum alumine et oleo veteri misceas: scrofulas dissoluunt.

Hal.i.acetū. halcal idem.
Halachil.i.lapis corneol⁹.
Halafekē ara.ē cameleōte
Halbezard. idest lapis liberans: vt tyriaca.
Halcamar.i.lapis lune.
Hallezamelarel. idest lapis lazuli.
Halandali.colognūtida.
Halanchach.i.squilla.
Halanum.i.sparagus.
Halazarata.i.piretrum.
Halbet est spēs rubi.
Halcuen.i.cotula.
Halcal.vel hal.i.acetū.
Halcabat.i.terbētina.
Halebabat.i.terbētia.ara.
Halelcalmibit. idest gummi fistici.
Halebep.i.calisir.
Halek.i.sanguisuga.lib.de doctrina ara.
Hales est vna ex specieb⁹ malue.
Halfagel.i.raffanus.
Halfengi.i.lapis spōgie.
Halfechisa.i. lapis pōtifici
Halbas.i.es vstum.
Halib.ara.i.mulsum. li.de doctrina ara.
Halibim. Halibien.i.plāta que vocaī alibiem. ⁊ est yringiū. Auicen. duo facī capitula. vnū attracisus. aliud astaraticos.
Halieldras.i.stafixagria.
Halbubub. halbubul. balubub.i.mercurialis.
Halliendi.i.lapis iudaicus
Halyam.balin.Aluatim.i. pulegium.

¶ La. CCCXIIII.

Halileg. halilig.ara.gre.⁊ lat.mirabolani. vbi sciēdum q̄ ꝓm Mesue Mirabolanorū species sunt quinq; ⁊ sunt fructus arborꝫ in idia existentiuz: ⁊ non eiusdē maneriei sunt omnes: sed diuersoꝫ effectuū ⁊ diuersarū formarum. vnde versus. Mirabolanorꝫ species sunt qnq; bonorum. Citrinus kebulus belliricus emblicus indus. Quidaz dicūt q̄ sunt omnes ab eadez arbore ꝓducti. ita q̄ citrini sunt de primo germine. nigri ⁊ idi sunt in quibus peruenit completio ⁊ maturatio: ⁊ dixerūt q̄ arboꝫ eorum est de his ferētibus: ⁊ q̄ citrini sunt de primo germine: ⁊ niger similiter. kebulus germen ⁊ ⁹ tulit: sed falso: imo producūtur a diuersis arboribⁿ: ⁊ illud est quod creditur: ſ aliqui volūt q̄ emblici ⁊ belliriciū nō numerētur iter mirabolanos: quoniā Auicē. ⁊ Sera. de eis diuersa faciūt capitula. Naz Sera. libro aggre. facit capitulū de emblicis ⁊ belliricis: quod icipit anileg. ⁊ facit capitulum de alys tribus per se de quo dicit haliligli. i. mirabolani: cui⁹ tres sunt species: kebuli: citrini: ⁊ nigri: ⁊ sunt illi qui nominantur indi ⁊ seni ⁊ kebuli. Item auc. Aben Mesuay meliores ex eis sunt quoꝫ color est citrinus ap proximās viriditati. graues pleni sine rugis: ⁊ dicit auct. Ysaac. sunt fri. in p̄mo. sic. in scōo. nigri. fri. ⁊ sic. in primo. Mirabolani indi vel nigri: ⁊ de seni sunt simil⁹ ex speciebus habentibus corticē subtilē nigrū. Et cortex eoꝫ vergit ad citrinitatem: ⁊ sunt similes oliuis in forma sua. Et iuuamentū eoꝫ est minus aliarū specierū mirabolanorꝫ Et idez auc. Aben Mesuay. Mirabolani seni sunt ex speciebus oliuarū: qui quando condiunt corroborant stomacum: ⁊ icoziant eum incoziatione pauca: ⁊ nō est in eis iuuamentū quantū in kebulis. Et ex kebulis qdam sunt citrini quidaz nigri: ⁊ nigredo que est in eis est ꝓpter ampliorez moraz quaz fecerunt in arbore sua: ⁊ sunt pinguiores ⁊ carnosiores citrinis in colore: qz ipsi fecerūt maturationē ampliorem: ⁊ illi qui colliguntur ante sunt citrini: ⁊ quādo sumunt triti inducunt laborē in stomaco: quoniā natura laborat multum circa ipsam: sed quādo infundit aut decoquitur: extrahitur virtus eius: ⁊ ꝓcit eius substantia: ⁊ est lenior nature: ⁊ descēdit velocius a stomaco. ⁊ ille. z. species mirabolanorum miscent cum tamarindis: quoniā tamarindi extinguūt calorem: ⁊ abscindunt nauseam: ⁊ sedant vomitū: ⁊ extinguūt calorē febrilez: nisi qz nocent tussientibus ꝓpter acetositatem que est in eis.

AVICENNA. de virib⁹ cordis ait. Mirabolani sunt frigi. ⁊ sic. IO. MESVE. mirabolani sunt de medicinis benedictis. non.n. debilitant cū solutione sua. imo cōfortant stomacū. ꝓprie: ⁊ viscera preparant ⁊ coadiuuāt partes eorum: ⁊ confortant cor ⁊ epar: ⁊ corpus totum: nō enim nisi ad vnum videntur nociui. acquiritur.n. dispositis ad hoc opilatio: ⁊ ꝓprie paratis cadere in ipsa: sed sunt de perfecte rectificātibus medicinas que habēt acuitatē: ⁊ purgant dissoluendo. magnifice enim adinuenit qui eos: ⁊ ꝓprie citrinos cum samonea miscuit. reprimit.n. eaz ꝓpter obuiationez substantiarum: ⁊ qualitatū adinuicem: ⁊ eam in soluēdo iuuant. Citrinos in quinq; ꝓprietatibus laudauerunt sapientes in colore. ſ. vt sint citrini multe citrinitatis declinātes ad viriditatē. ⁊ vt sint in pondere graues ⁊ densi: ⁊ in fracturis suis iueniatur sicut gūmositas: ⁊ sint grossi. Et vt cortex eoꝫ sit densus spissus complectēs ossa parua. Et laudauerunt kebulos in quatuor proprietatibus: vt sint grossi: ⁊ quāto grossiores tāto meliores: ⁊ sint subnigri declinātes ad rubedinē: ⁊ sint graues in pōdere cite submersionis in aqua: ⁊ sint habētes spissitudinē corticum suoꝫ. Nigros quoq; idos in gnq; ꝓprietatibus laudauerūt vt sit nigri ⁊ cōfracti habētes densitatē substantie: ⁊ sint grossi ⁊ graues ⁊ carentes ossibus: quāto autem ab his elōgantur ꝓprietatib⁹ tanto a bonitate sunt remote: oēs frig. opponis sunt in primo. sic. in scōo. Et sunt exicatiui consumptiui superfluitatum putridarum preparatiui et coadunatiui partium in quibus accidit laxitas ⁊

mollificatio. tria sunt in eis ꝓpter que in ipsis cadit rectificatio. faciūt.n. cadere in opilationes: ⁊ ꝓprie paratos: ⁊ qz facile adherent villis stomaci ⁊ partibus intestinoꝫ: ⁊ qz dimittunt corrugationes in ipsis. ⁊ nos emendamus quod timeī de eo qō diximus primo prohibentes penitus exhibitionez eoꝫ ipsis ⁊ omnibus paratis cadere in opilationes. in non paratis miscenda sunt ea cū ipsis que opilationem fieri ꝓhibent sicut aliq̄ ex diureticis notis. ⁊ infusio eoꝫ in aq̄ casei remouet hoc nocumentum ab ipsis. ⁊ succus fumi terre silr. Et similiter Absinthiū agaricus reubarbaꝫ spica ⁊ similia. Et emendamus qō pōt peruenire ex eo qō diximus in secundo ⁊ tertio miscēdo cū eis que remouēt ab ipsis adherētie intēsionē ⁊ acquirunt eis lenitatem: sicut si fricentur cum oleo amigdalarum dulciū aut rosaꝫ aut violaꝫ aut sisamino: aut saltez conterant cum eis amigdale dulces. passule quoq; ⁊ mel earum lenificant eos ⁊ confortāt operationē eoꝫ: ⁊ sunt ꝓprie iuuatiui cum eis. similiter acquirit eis cassia fistula viole condite tereniabin tamarindi ⁊ similia. Quidaz dixerunt q̄ non est bona permixtio eorum cū medicina lubricatiua ⁊ lenitiua: qm̄ operationes eorum in id ipsuz non cōcurrunt. ⁊ ego non video illud: immo remouet ab eis per ipsaz adherētia ⁊ corrugatio: ⁊ acquirit solutio facilis. Et scito q̄ decoctio acquirit eis vehemētiorem operationē q̄ sola infusio: ⁊ infusio minus facit eos esse opilatiuos q̄ coctio. ⁊ assatio minorat de solutōe faciēs ipos constipantes plus: ⁊ adhuc magis combustio. Et contriti quidē plus soluunt ⁊ plus dimittunt vestigia constipationis in vys. Infusi vero minus faciūt illa. ⁊ infusio quidē eorum competit: quando solū queritur solutio. Et eorum contritorum exhibitio: quādo queritur constipationis impressio: ⁊ quanto magis conterunt melius celebrabitur illud. Et kebuli quidem conditi minoris sunt solutiōis ⁊ maioris confortatiōis membroꝫ nutricationis. ⁊ nō conditi faciunt contrarium. Modus condiendi kebulos est iste. Accipe ex eis būidis si haberi possunt vel humectatis ꝓm artem qua humectari possunt quantitatem quaz volueris. ⁊ cum stilo punge eos vndiq; ⁊ decoque eos in aqua cum facilitate vsq; dum sufficiat. post hoc dimitte eos per diem vnum super tabulam ⁊ exprime aquam eorū ⁊ submerge eos in aqua mellis per dies duos. dimitte tunc ⁊ coque eos lento igne: ⁊ postq̄ cocti fuerint recōde eos in vase vitreo: ⁊ da post. 6. menses. Ars autē auxiliaī in humectando eos. infundant in aqua plurima ⁊ exponant radys solis per dies octo: deide accipe vas magnū sicut doliū: vel saltem fiat fouea in terra in loco humido vbi inter multā barenā humidā disiunctim sepelianī sepe ac sepe aquā desuper infundēdo. ⁊ innouādo barenaz de tertio in tertiū diē vsq; dū tumescant ⁊ humectentur. hic erit modus hūectatiōis eoꝫ. POSSE. SERAPI. virtus citrinorum est q̄ fortificant oculos ⁊ prohibēt cursum humorum ad ipsos ⁊ conferūt sebel: ⁊ confortāt stomacū: ⁊ incoziant ipsum: ⁊ conferūt melancolie ⁊ cardiace. ⁊ clarificant colorez. virtus kebuloꝫ est q̄ conferunt ano ⁊ emorroidibus ⁊ icoziant stomacū: ⁊ confortant euz: ⁊ digerunt cibū. desiccant humiditatez. leniunt naturaz conferunt ventositati emorroidarum: ⁊ conferunt melancolicis: maxime quando cū eis admiscētur species corroborant sensuz ⁊ memoriā: ⁊ conferūt lepre ⁊ colice: ⁊ conferunt emorroidib⁹ antiquis: ⁊ sedant sodā ⁊ hydropisim. ⁊ inducunt nauseam ⁊ vomitū. Sed seni ⁊ indi vel nigri habent corticē subtilem nigrum ⁊ cortex eoꝫ vergit ad citrinitatē qui quando condiunt corroborant stomacuz. ⁊ incoziant eū incoziatione pauca ⁊ nō est in eis iuuamētum quantū in kebulis. IOAN. MESVE. Mirabolani sunt ex rebus q̄ faciunt ytentes se iuuenescere. ⁊ acquirunt eis colorem bonū ⁊ bonitatez odoris oris ⁊ sudoris ⁊ generant gaudium ⁊ confortant cor ⁊ epar ⁊ stomacuz: ⁊ conferūt tremori cordis: ⁊ mundificant stomacū: ⁊ conferūt emorroidibus: ⁊ extinguūt inflāmationē colere: sed citrinoꝫ operatio in hoc est precellēs. ipsi.n. solutōe educunt eaz: ⁊ conferunt habentibus cōplexiones calidas: ⁊ eoꝫ fricatio cum aqua agreste. ⁊ cū aqua rosaꝫ aut succo feniculi abstergit oculū: ⁊ aufert supercalefactionē eius. ⁊ facto inde alcohol. stringit lachrymas. ⁊ ꝓuenit mollificationi oculoꝫ: ⁊ cōferunt tertiane et febribus colericis. Et contrite cū mastice sanant vlcera et desiccāt ea. kebuli quoq; solutōe educunt flegma: et addunt in rōne: ⁊ clarificant visum: et ꝓprie conditi: et mūdificant stomacuz: et confortāt ipm: et cōferūt hydropisi. et fe. antiquis. Nigri aūt vel indi solutiōe educunt melancoliaz et coleraz adustaz. et conferunt melancolie et tremori et clarificāt visum et colorē et conferūt lepre et tristicie et quartane. Dosis. potio citrinoꝫ tritoꝫ ē a. z. y. vsq; ad. v. et infusoꝫ a. z. v. vsq; ad. z. xo. Et potio kebuloruz tritoꝫ a. z. iy. vsq; ad quattuor. et infusoruz a. z. viy. vsq; ad. xo. et indoꝫ est sic kebuloꝫ. BVLCASIN. Eben Aben azarin. lib⁹ q̄ dicit seruitor. modus assandi mirabolanos. opz q̄ imbibas eos in aq̄ citonioꝫ: aut in succo agreste: aut in acetositate citri: aut in aq̄ vbi cocte sunt lentes: aut vbi coctuz est lapatium acutū: deinde desicca eos bene et madefac in oleo rosaꝫ vel oleo de lentisco aut oleo masticino aut cuz butiro aut oleo oliue. deinde assa super patellam ferreā vel terreā: quam cū primo calefecisti et abstulisti ab igne: caue ne adurat et destruatur virtus eoꝫ. Similiter assantur semina que administrant in medicinis fluxus. Et modus assationis eoꝫ est iste. Accipe patellaz ferreā aut eneam aut terreā aut lebetez cū lato orificio. et calefac bene: deinde aufer ab igne et statim superpone semina vū ipsa est calida anteq̄z infrigideī et cōmisce ea semper donec videas assatōez eoꝫ completā ad voluntatez tuā. Et si non fuerit cōpleta vice vna pone iteꝫ et fac vt pus et scias q̄ nō oportet oia semina equaliter assare: qz sunt quedā que habent multā viscositatē que debēt amplius assari sicut psilliū: ⁊ caue ne comburantur.

Halim.i.pulegium.
Halimō.i.cretan⁹. Pli.li⁹ .zz.cap⁹ zz. aī medius.
Halimach.i.pimpinella.
Halion.quid est.i. Naliop Serapion.
Haliū.ara.spagus. heliuz. gre. Pau.helio. Alexan. nō est dria apud arabes inter.a.lram ⁊.e.
Halkasmeth. i.feniculus.
Hlmeses lapis in quo acuitur.ſ.cos.
Halmetani.i.lapis vesice.
Halrebegi.i. lapis molar.
Halscix alzuzegi.ara. herba vitri.nā bascix herba zuzegi vitrū. ⁊ gre. pdichiados ⁊ perdiculi. ⁊ ē paritaria.
Hals.i.filligo vel spelta. l. germanum. ⁊ futa.
Halsta.i.abrotanum.
Halterma.i.galbanum.
Haltalep: idest viriditas inuenta super aquam. l. viriditas.
Haltich idest asa.
Halum idest anisum.

¶ Cap. CCCXIII.

Halzum. ara.gre. fobolia vel coclea. lati. limacia vel maruecia. coclea ex ea est terrea et marina et sunt de genere ostracoꝫ. SERAPION li⁹ aggre. Ex limacys qī terunt cū cortice suo ē virtus exicatiua fortis et administrat in cura apatum difficilis resolutiōis que fiūt in crurib⁹ a conquassatiōe vel ictu: et exiccāt ea. Et qī limacie adurunt cū cortice suo desiccāt fortiter. Et est in eis calefactio ꝓpter adustionē. Et quādo accipiunt ex eaꝫ cinere. quattuor ptes et ex gallis viridib⁹ due et piperis vna et terunt oia fit medicina cōferens vlceribus intestinoꝫ et vesice: quādo sunt putrida iuuamento maximo. Et opz q̄ terat hec medicina forti-

ter ⁊ puluerizetur super cibos eorum. Et detur ex ea similiter in potu cum vino ⁊ aqua. Et caro limaciarum ⁊ testarum cap̃ cõuenit vlceribus ⁊ morsui canis rabidi. Et caro limaciap̃ agrestium: quãdo teritur in mortario fit medicina que exiccat membra omnia in quibus est humiditas multa. ⁊ ppter hanc causam ꝓuenit hydropisi: sed humiditas limaciap̃ quãdo accipit̃ sola sine carnibus. ⁊ miscetur cũ olibano aut mirra aut calce aut cum aliquo istorum aut cum omnibus: ⁊ terunt̃ simul donec incorporentur: ⁊ fiant sicut mel fit hec medicina tenap̃ gluctinosa q̃ exiccat apostemata mucillaginosa que sub auribus sunt exiccatione fortí ⁊ exiccat ⁊ coercet humores qui fluunt ad oculos: quando ponunt̃ super tempora. Modus aũt accipiendi aquã limaciarum est q̃ quãdo perforat̃ caro ipsap̃ cũ stilo ferreo ⁊ fint limacie recẽtes. accipit̃ namq̃ humiditas ab eis ⁊ colligit̃ in vase. DIASCORI. ca⁹ de limacys. Coclee vel limacie terrene sunt bone stomaco: laxant vẽtres: sed ille que sunt in fluminibus sunt pinguiores illis que adherẽt arborum parua p̃ ramis que dicuntur salmi vel salmuci siue salsitem laxant ventrem: ⁊ ꝓuocant vomitũ. Et quando ipsap̃ teste comburũtur calefaciunt adurunt ⁊ abstergunt scabiem ⁊ morfeã. ⁊ aduruntur limacie cum carnibus suis sicut sunt ⁊ fit inde cobol abstergens cicatricẽ cornee oculi ⁊ curant vlcera oculi. ⁊ valent cõtra empetiginem. ⁊ fit emplastrũ ex eis crudis sicut sunt super tumores hydropicorum: ⁊ minuit eũ nec separantur de loco donec diminuant humiditatem eius: ⁊ sedant apostemata podagre. Et quando fit emplastrum cũ eis extrahit infixa corpori ⁊ fragmenta ossium: ⁊ teruntur ⁊ fit nascale cum eis ⁊ ꝓucat mẽstrua. Et fit emplastrũ vulneribus ⁊ ꝓprie neruop̃ cum eis pistatis cũ carne sua ⁊ maxime addito thure ⁊ mirra adinuicem mixtis ⁊ cõgluctinat ea: ⁊ caro eap̃ curat vlcera. ⁊ terit̃ ⁊ miscet̃ cũ aceto. ⁊ stringit sanguinem nariũ: ⁊ elixant̃ carnes limaciap̃ recentiũ ⁊ comedunt̃: ⁊ sedant dolorẽ stomaci. ⁊ terunt̃ sicut exeunt de testis suis. ⁊ bibunt̃ ex eiꝰ cum vino ⁊ conferunt colice ⁊ dolori vesice. Et qñ accipitur de viscositate que est sup carnẽ agrestiũ cum summitate acus: ⁊ ponit̃ sup pilũ palpebre eiꝰ: cuius ortus non est rectꝰ sicut decet ꝓgluctinat eũ ⁊ rectificat decẽter. pũt hec oia limacie marine facere: sed minorẽ hñt virtutẽ.

Haman. arabi. crobeker: idest columbus.

Hamanoib: idest rasa.

Hambar. bambair. arabice idest ambra.

¶ Capitulum. CCCXIIII.

Hamdebut. bandebub. ara. latine. tela aranee. SERAPION. libro aggre. cap. Vandebut. aucto. Halie. Tela aranee quãdo superponitur vulneribus que fiũt extra corpus non sinit ea apostemari. Et idem auctori. Diascori. quãdo miscetur cum aliquo vnguento ⁊ extenditur super petiam ⁊ ligatur super tempora ⁊ super pulsus brachiorum curat feb. tertianas. Et quãdo ponitur super locum vnde fluit sanguis stringit cum statim. ⁊ quãdo ponitur super vlcera non profunda prohibet ea apostemari. ⁊ ex tela aranee est quedã species que est alba ⁊ dura: que fm q̃ dicũt quidã: si restringatur in corio ⁊ suspendat̃ super adiutorium quartanarũ aufert eam. DIASCORIDES. capitulo de tela aranee. Omnibus est nota. vires habet constringentes admixta quibusdã vnguentis temporibus imposita feb. curat. sanguinem defluentẽ retinet. superposita vulneri nõ cauo prohibet fieri saniẽ. sine tumore vulnera sanat. cũ oleo cocta dolorem auriũ mitigat. Aranea trita ⁊ imposita ⁊ in plagella ⁊ fronti imposita temporibus tetanicas passiones ꝓhibet. Album opus aranee corio ligatũ ⁊ collo suspensum quartanas tollit. vt dicit Almansor. capl̃o de aranea. Aranee opusculum abstergit ⁊ curat serpiginem. ⁊ ppter hoc ponit̃ in quodam vnguento ad serpiginem qõ ponitur in antidotario Halieni minori.

Hameacti. kameactis. ara. idest ebulus.

¶ Capitulum. CCCXV.

Hameb. ara. vel bupue phathabalep. gre. strignũ vel cuculus vel morella. latine vero solatrum vel vua vulpis. SERAPION libro aggre. capꝰ Vameb. aucto. Diasco. Sunt eius quattuor species. vna comeditur: alie vero nõ: sed illa que comeditur est domestica: ⁊ est herba nõ magna habens plurimos ramos. ⁊ folia nigra similia folys bedarog. i. ozimi: sed maiora ⁊ latiora. ⁊ habet semen rotũdum: cuius color est viridis ⁊ niger: sed quando maturatur fit rubeus: ⁊ quãdo frangitur inuẽitur in eo multa humiditas: ⁊ granula que sunt semina eius. Item aucto. Halie. est frigi. in secũdo. ⁊ nõ est humida: sed ẽ media inter medicinas que humectant ⁊ que desiccant. ⁊ ipsum est compositũ ex virtutibus cõtrarys. s. humida ⁊ sicca. ⁊ hoc qz in eo sunt due substantie. s. terrea ⁊ aquosa. Est aliud solatrũ qõ dicitur kekengi: quod habꝫ folia silia folys ꝑmi: nisi qz sũt latiora eis: ⁊ rami eiꝰ quãdo elongant̃ declinant versus terrã. ⁊ hꝫ fructum in chisti rotundũ similem vesice ⁊ est fructus eius granum rubicundũ simile vue quem quidaꝫ kikilium vocant. Et idem. Est alia species solatri faciens somnum. ⁊ est plãta habens ramos multos ⁊ spissos egredientes ab ea. ⁊ sunt difficiles ad frangendũ: ⁊ sunt pleni folys: in quibꝰ est humiditas que adheret manui. ⁊ assimilat̃ folys citoniop̃. ⁊ flos eius est rubeus sicut sanguis non magnus: cuius semen est croceum. ⁊ habꝫ radicẽ non magnam multuꝫ: cuius cortex est rubei colozis. ⁊ nascitur in locis asperis ⁊ petrosis. GALIENVS. s. simpli. phar. capl̃o de strigno. Virtus solatri somniferi est q̃ est fri. in tertio. ⁊ facit dormire. ⁊ habet proprietatẽ similẽ opy: nisi qz est debilior eo. Et idẽ Serap. est alia species solatri que dicit̃ solatrũ maniale: ⁊ est illud qõ dicitur furiale: eo q̃ facit furiositatem seu maniam: ⁊ est plãta habẽs folia similia folys erucẽ: nisi quia sunt minora eis. ⁊ spinosa que dicit̃ caradis. ⁊ habet virgas lõgas egrediẽtes ab eius radice. io. aut. iz. Et longitudo eius est duop̃ brachiorum. ⁊ in summitatibus eorũ sunt capitella sicut pili ad modũ arboris vulb. ⁊ sunt minora oliuis et altiora et flos eius ẽ niger. et post florẽ emittit velut racemum. io. vel. iz. grana habentẽ. Et grana sunt rotunda mollia nigra in mollicie vue similia granis cussus. et habet radices grossas albas concauas. quoruꝫ longitudo est vnius brachy. et nascitur locis montuosis. et inter arbores vulb. Plinius libro. zi. caꝰ zi. in ꝓncipio. POSSE. SERAPION. Quando fit emplastrum cũ folys solatri. et succaran cõuenit formice et herpipille. Et quãdo teruntur contritione fortí: et miscentur cum sale et fit emplastrũ cum eis curat scabiem vlcerosaꝫ et pauritũ eius. Et cõuenit dolori capitis ⁊ inflãmationi stomaci. Et quando terũtur fortiter cum sale: et fit emplastrum cũ eis resoluunt apostemata que fiunt in radice auris. Et quãdo succus eius miscetur cum cerusa et litargiro et oleo rosarum: ⁊ mutat̃ hora post horam conuenit apostematibꝰ calidis que fiunt in cerebro et capite infantiũ. Et miscetur succus eius siek: qõ sumitur ad cursum humidtatũ currentiũ ad oculum loco aque et loco albuginis. Et quando distillat̃ in aurem conuenit dolori eius. et fit nascale cum eo. et cõuenit cursui humiditatuꝫ matricis. GALIENVS. libro secũdo de cibis capi. de solatro. Dolep̃ nullũ noui habẽs tantã stipticitatẽ quantaꝫ morella. ergo merito vt aliment̃o qdẽ ipso raro: vt medicina aũt ꝓtinue vtimur. efficap̃ est. n. ad q̃cũq̃ op̃ infrigidare et stipticare. Alimentum aũt paucissimum habꝫ.

SERAPION. kekengi qõ quidam nominãt kakabũ. fructus eius ꝓucat vrinam. Et ideo admiscetur iste fructus in multis medicinis que ꝓferunt epati vesice ⁊ renibus. ⁊ hec herba administrat̃ in medicinis ⁊ nõ comedit̃ ⁊ fructus hic mũdificat icteritiam per ꝓucatões vrine. Et idẽ auc. Vabix. Alkekengi. ẽ aliud montanũ aliud silueſtre: ⁊ est albũ: ⁊ ẽ simile in forma supiozi. Et ꝓuenit succus eius bibitus ap̃atibus taꝫ intrinsecus q̃ extrinsecus: ⁊ qñ linit̃ super ap̃ata extrinseca conuenit eis. Et granuꝫ eius quando bibit̃ cõuenit vlceribꝰ renũ ⁊ vesice. Et granum eius est fortius domestico. Et idem Serap. virtꝰ solatri somniferi ẽ facere dormire. Et qñ accipit̃ de cortice radicis eius aureus. i. ⁊ bibit̃ cum vino facit dormire. Et semẽ eius ꝓucat vrinaꝫ. ⁊ ideo administrat̃ in hydropisi ⁊ bibit̃ de cortice radicis eius. ʒ. i. ⁊ facit dormire leuiori somno q̃ gummi papaueris. ⁊ succus eius ꝓucat vrinam ꝓucatõe forti. ⁊ dant̃ hydropico ex semine eiꝰ grana. iz. ⁊ curat̃: sed si plus dent̃ inducunt maniam vep̃ cui accidit hoc si biberit mellicratum curat̃. Et cortex eiꝰ ingredit̃ in medicinis narcoticis. Et qñ coquitur in vino ⁊ decoctio eius tenet̃ in ore sanat dolorẽs dentiũ. ⁊ quãdo admiscet̃ succus radicis eius cũ melle acuit visuꝫ. Et idẽ Serap. virtus solatri manialis ẽ q̃ quando bibit̃ ex radice eius. ʒ. i. inducit somnia nõ recta: sed aliena. ⁊ qñ bibũtur ex eo. ʒ. y. inducunt furorẽ ⁊ velut ebrietatẽ tribus vl̃ quattuor diebus: ⁊ qñ bibunt̃. ʒ. iiy. faciunt hoc idem ⁊ eũ occidunt. ⁊ cura eius ẽ mellicratũ: qñ bibit̃ ex eo quantitas plurima ⁊ euomatur: ⁊ fiat hoc sepe. Et idem auctor. Mesealach. solatrum moniale est fri. ⁊ sic. in tertio. ⁊ est plus stipticũ q̃ omnis alia herba. extinguit calorẽ igneũ: ⁊ fructus eiꝰ generat semper permixtionem sensus. ideo op̃ cauere ab eis. GALIENVS. Lortex radicis eius fri. ẽ in fine terty ⁊ sic. in secũdo. ꝓpe finem eius. vnde curat vlcera. Alie vero species nõ sunt alicuius iuuamẽti recepte interius: imo siquis biberit ex eo aut̃. quattuor: morietur inde. ⁊ si bibatur minus inducit insaniã: sed vnus aure. aliquando non nocet. Sed sciendũ q̃ vbi ista translatio dicit aureus. in greca translatione dicitur. ʒ. i.

¶ Capitulum. CCCXVI.

Hamech. ara. gre. kamaket vel kamachet. lat. vo tuberi. ⁊ ẽ fungus quidam. Et qdaꝫ vocant ipm fungũ vescenium. Plinius lib. 19. cap. z. in fine. SERAPION li⁹ aggre. cap. Vamech. aucto. Diasco. Est radix rotunda nõ hñs folia nec tyrsuꝫ. color eius ẽ rubeus. ⁊ repit̃ in vere ⁊ comedit̃ crudus ⁊ coctus. Et idem aucto. Hal. suba eius est terrea multum. admiscet̃ ei pap̃ substantie subtilis. Et dicit Hal. in libro de chimis. kameket generat grossum humorẽ: ⁊ non ẽ multũ mali chimi. Et dixit in lib⁹ venenop̃ q̃ generat stranguriã ⁊ colicaꝫ: similiter faciunt fungi. ⁊ melius eop̃ est illud qõ reperit̃ in arena habens paucam aquã. AVICENNA libro secundo. cap. tubera. sunt ex suba terrea plus ⁊ aquea minus ⁊ in ipsis ẽ aereitas ⁊ subtilitas pauca melioꝫ eorũ sunt harenosa illa in quibꝰ non est odor malus. ⁊ q̃ ex eis sunt sicca deterioꝫ sũt hũidis. sunt grossa valde ⁊ gnãnt humorẽ grossum melãcolicũ: ⁊ sunt dure digõnis. ⁊ tyriaca eop̃ est vinũ pup̃ ⁊ spẽs ꝓdiẽtes. ALMANSOR. tractatu ʒ⁹ capi. de tuberibus. Tubera. fri. sunt ⁊ grossa flegma quoqꝫ generant crudũ. que autem ex eis ruborꝫ hñt mala existunt: quop̃ multa comestio colicaꝫ generat nec etiam absq̃ calidis sunt edenda condimentis.

Hameien. bameme. arab. idest amomum.

Hamepitas. i. ypericon.

Hameses idest lapis ĩ quo acuitur ferrum.

Hamibum. i. amilum.

Hamil. bamilil idest mille folium.

Han idest mel.

¶ Cap. CCCXVII.

Hanabroch. ara. lat. vpupa auis. SERAPI. lib. aggre. cap. Vanabroch. aucto. Halie. huiusmodi auis hꝫ corozonã que fit super caput eius ex plumis eius: ⁊ qñ bibitur ex iure ipsius ⁊ bibitur ex cibo eius multum conuenit dolori colico. Almãsor. tracta. tertio. cap. de auibus. caro alaude que pileata dicit̃ ventrem stringit cuius ius ventrem fluere facit.

¶ Capitulum. CCCXVIII.

Handachuca vel chua vel cuf. ara. gre. lothos vel zharat vl̃ lotus. lati. vo trifoliũ vel quedã spẽs trifoly. de q̃ dicit Diasco. cap. de trifolio. ⁊ hꝫ odorem aspalti. SERAPION. lib. aggre. capꝰ Vandachucha. nominat eam Diasco. lothos. i. trifoliuꝫ. Et est zart siue garch. ⁊ chua ⁊ ẽ duap̃ specierum. s. domestica ⁊ siluestris. Siluestris quidẽ hꝫ stipitẽ longitudinis duorum cubitop̃ vel brachiorum ⁊ plus pap̃ ⁊ nascũtur ab eo ramuli multi ⁊ quodlibet. habꝫ folium in extremo quod assimilat̃ handachuche que orit̃ in paludibus. ⁊ dicitur trifoliũ. ⁊ habet semẽ simile fenugreco nisi q̃ est minus satis. Sed sciẽduꝫ q̃ illa vocatur a quibusdã herba flaura vel herba maura: sed Diascor. vocat ipsum trifolium maius domestica que nascit̃ in hortis. ⁊ est quedã alia que nascit̃ super aquas ⁊ maxime in babylonia: quãdo fluuius nilus irrigat terrã. ⁊ est herba habens crus simile cruri fabap̃ ⁊ est semen albũ simile fagi in capitibꝰ. ⁊ dicunt q̃ extenditur quando orit̃ sol ⁊ apparet super aquam. Et quãdo occidit restringit se ⁊ submergit̃ in aq̃. Et capita eius similant̃ capitibus papauep̃ magnorũ: ⁊ in capitibus est semẽ simile giguers ⁊ scariole ⁊ exiccant ipsuꝫ in babylonia: ⁊ faciunt inde panem. ⁊ habet radicẽ similem citonio que comedit̃ cocta ⁊ cruda. ⁊ sapor decocte similatur sapori vitelli ouorum ⁊ vocat̃ banda ⁊ beuche. ⁊ Auicẽ. in secũdo dicit q̃ de eius seminibꝰ fit panis. DIASCORIDES. cap. de trifolio. Duo sunt genera eius. s. maius ⁊ minus. maius habet tres species. vna appellat̃ trifolium vel trigenon ponfillon: qõ latini trifoliũ odoratum dicunt vel sulfuratũ. secunda trifolon vel ex albida vel oxitrifolon: dicit̃ latine trifoliũ acutũ vel alleluia. Tertia dicitur trifolon dematices siue partemon. ⁊ est trifolium porcinũ vel equinum. Maius gre. vocat̃ trifolium egoceron vel lothos. ara. handachucha. latine trifoliũ leporinũ vel herba flaura vel herba maura: cuiꝰ frutep̃ est longus cubitis duobꝰ: virgas tenues habẽs in circuitu duo folia in extremo in similitudinẽ foliorũ lupini ⁊ nigra: ⁊ singulis virgis tria folia per singulas nationes habens: coma eius in initio foliop̃ odorem rute reddit: qui cuꝫ creuerit aspalto in odore similis ẽ: flos est illi paruus ⁊ purpureꝰ ex quo semen profert velut latuꝫ ⁊ in figura corniculatũ. radix est illi oblonga ⁊ fortis virtutis ⁊ acerrime ⁊ diuretice. Plin. lib. zi. cap. 9. ⁊ lib. z6. cap. 7. Tripolium. POSSE. SERAPION. auctor. Albugerig. Andachucha siluestris. ꝓuenit stomaco frido ⁊ grosse vẽtositati. ⁊ aq̃ eius abstringit vẽtrẽ. ⁊ valet colice passioni si ponat̃ sup morsuꝫ scorpiõis dolorẽ sedat. Et si ponit̃ sup mẽbrũ in quo ẽ morsicatio aĩaliũ nõ inducit dolorẽ. ⁊ semen eiꝰ est fortius folio ⁊ est bona dolori testiculorũ ⁊ ꝓncipio hydropisis ⁊ dolori mricis. DIASCORI. Trifoliũ maius vel lothos virtutis diuretice ⁊ acerrime est. semen eiꝰ ⁊ folia cum aqua bibita plcureticis ⁊ dissurys ⁊ epilenticis ⁊ hydropicis in initio singulare ꝑsidiuꝫ est. stericis causis opitulat̃. mẽstruis imperat. omnia prędicta seminis ipsius. ʒ. quattuor et foliorũ. ʒ. iiy. curant. folia ipsiꝰ cum oximelle accepta morsibus venenatis occurrunt. feb. vt dicitur tertianis: tria folia aut tria grana seminis eius cum vino bibita medicant̃.

Handal. ara. colloquintida. hansalũ. Ste. l. handeb.

Handebal.i.tela aranee.
Handebelasamū vel bendebelisimuz. idest xilobalsamum. Aliabbas.
Haneb vel banel arabice idest iuiube.
Hanerie idest vene q̃ sunt in labys.
Hanisa.ara.lati. ventriculus. SERAPION li: aggre.cap.° Hanisa.auct. Diasco. ventriculus galline antiq̃ est medicina maturatiua. Et pellicula interior vētriculi galli siccata ⁊ ppinata in potu ꝓuēit egritudini oris stoma.l.gigeg.
Hanix.ara.serpens. Auicē na.baieth.
Hanis.benis.ara.cicer.
Hansel.ara.i.squilla.
Hanub.banul.ara.i.yrcus
Hanudab.i.abzotanum.
Hanudim idest acorus.
Hapagratos idest vinee.
Hapapir idest papirus.
Hapar idest capparus.

¶ Lap. CCCXIX.

Har ara.lati.anas. SERAPION.libro aggrega. capitulo bar. Omnibus ē nota. vnde eiº adeps sedat dolorem sedatōe magna: ⁊ ipa est melior omnibus adipibus. Nam non inueni adipem subtiliorem nec magis mollificatiuaz nec magis resolutiuam. ea propter qz caro eius est ca. multuz. habet similiter multam humiditatem. ⁊ ideo est grauis digestionis: sed clarificat colorez ⁊ vocē: impinguat ⁊ auget spma. vñ ipsa caro est calidior ⁊ grossior oibus alys carnibº auiū. AVICENNA libro secūdo capitulo Anas. Est calidior omnibus auibus domesticis. dicunt quidam ipsa calefacit in frigidatū ⁊ facit calefactum possidere febrem. eius pinguedo est maxima in sedando dolorē ⁊ sedando mordicationez in pfundo corporis. Et est melior pinguedinibus auiuz. ⁊ eius caro frangit ventositates. ⁊ ipsius stomacus est plurimi nutrimenti. Eius pinguedo clarificat colorē: ⁊ eius caro impinguat: ⁊ clarificat vocē. eius caro tardatur in stomaco: ⁊ est grauis ⁊ proprie caro anseris: sed leuius quod est in ipsa ⁊ melius sunt ale. Cum autem caro digeritur harum auium est nutribilior omnibus carnibus auium. augmētum efficit in coitu ⁊ multiplicat sperma.
Hara.i.cucurbita. ⁊ bara.i.iuniperus.
Harabatra.barathaur.i.stercus bouis.

¶ Capitulum. CCCXX.

Harach. ara.latine sudor. SERAPION.libro aggre.aucto. Hali. in sudore hominis est salsedo ⁊ amaritudo pauca: maxime quādo admisceē cū puluere illius loci vbi luctant homines. ⁊ accipitur ⁊ linitur super tumores qui fiunt in corpore preter naturam ⁊ resoluit omnes: ⁊ in illo puluere solo est virtus resolutiua ⁊ stiptica: quādo ponitur ergo iste sudor cum illo puluere super apata māmillarum resoluit ea ⁊ extinguit inflammationē earum. Et linitur cum eo dubulet. ⁊ conuenit ⁊ ego sum vsus in apostematibus lumborum ⁊ sedata fuerūt apostemata ⁊ resoluta: ⁊ eger fuit curatus. Sed quādo apostemata que curanē cuz isto medicamine sunt sicca ⁊ dura ops ꝙ mollificentur cū oleo de alcbāna aut rosarum: quādo miscē cum hoc oleo cōuenit coagulationi lactis in māmilla ⁊ resoluit ea. ⁊ in hunc modum oportet ꝙ vtaē eo in oibus apatibus. Sudor equi qñ calefit cuz aceto conuenit epilēsie. Et si administraē in morsibus venenosis conuenit ⁊ ad hoc valet sudor ouium.
Harafaras idest sterc° caballinum.
Haragaraen idest stercus pecorinum.
Harabamē idest sterc° columbinum.
Harabas.i.stafixagria.
Harabermar.i.sterc° asini
Haraltil.i.stercus caninū.
Harmiē.i. sterc° caprinuz.
Harba ē quedā auis q̃ vocabaē barba: cuius virtutes inuenies in.l.latamie. ⁊ in.l.sumach. Aui.ē animal venenosum faciens oua venenosa.

¶ Lap. CCCXXI.

Harbalim est quedā herba similis scolopēdrie semē eius est angulatū sicut lancea ⁊ est domestica ⁊ siluestris. domestice caliditas ē pauca. siluestris cali. est in secūdo. ⁊ est cōsolidatiua. Eius folia sicca in potu sumpta vel cum aceto super splenem posita sanāt splenem. Auicē. lib. secūdo. cap. de barbalim.
Harbatini. fm Diasco. ē lonchitis. Argastus. ara.
Harbor albes. barbor albaez. barbor albies. i. cipressus.
Harcoman. bartemum. Subomō. spelta. Ste. Albaui.
Harcharcharraba. i. piretrū. Aliab. barcathacha. Aui.
Harchasite idest lapis marchasita.

¶ Capitulum. CCCXXII.

Hard. ara.gre.rodon.lat.rosa. SERAPION li: aggre.cap.hard.auc. Halie. octauo sim. phar. cap. de rosa. substantia eius ē cōposita ex substātia aquosa cali. cuz duabus alys qualitatibus pmixta. stiptica. s. ⁊ amara: cuius stipticitas est in quantitate tali: qz corpora hñtia virtutem fluxā non possunt dissoluere virtutē eiº. Et semen eius ē magis stipticum q̃ rosa. Et idem. Rosa cum stipticitate q̃ est in ea ē ei dulcedo ⁊ similitudo acuitatis vel mordicatiōis pauce. ⁊ conuenit apatibº ca. in pncipio eorum. Et ops ꝙ recipiaē recens ex ea ⁊ abscindanē summitates eius albe cum forpicibus ⁊ reseruenē p medicaminibus oculoꝝ. Sed oleum rosarum est in natura sua medium inter nām rose ⁊ olei ⁊ est medicina cuz qua curanē apata sanguinis in augmēto ipsorum. Et in eo est virtus penetrandi ad profundū corporis ⁊ humectat cor pora sicca. ⁊ conquassaē cum aceto ⁊ inungē caput cū eo. ⁊ cōuenit dolori capitis facto ex caliditate solis: ⁊ quādo rose siccanē oportet ꝙ desiccenē in vmbra ⁊ cōmoueanē assidue. ⁊ aqua rosaꝝ est frigidior complexiōe tempata: non tamē multum. ⁊ ipsa quidē est subtilis multū: cuius signum est ꝙ rosa desiccatur cito. ideo qz in ea non est aliqua viscositas: qz odor eius vincit. ⁊ ppterea festinat ⁊ replet vias odoratus. Itē auctor. Diasco. Est enim rosa frigida desiccatiua ⁊ ex ea est plus stiptica sicca q̃ recens. ⁊ succus rosarum: quādo coquiē cum vino conuenit dolori capitis ⁊ oculorum ⁊ aurium. ⁊ conuenit gingiuis: quādo ex eo fit collutio. ⁊ coquunē folia eius sine stipitibus ⁊ nō exprimuntur. ⁊ fit emplastrum cum eis herisipille. Et semen quod est in medio rosarum: quādo puluerizatur super gingiuas ad quas fluunt humores cōuenit multum: sed caput rose qñ bulierit in aqua ⁊ bibiē abscindit fluxū ventris ⁊ sputū sanguinis. Et idez aucto. Bacham. aqua rosa. phibet fluxū ad oculum. ⁊ conuenit sincopi: quādo bibiē ex ea austus aliquis. Et idez auctor. Dumay. Rosa fortificat membra intrinseca. Et stipticitas eiº penetrat propter amaritudinem que est in ea. Et idē auctor. Abenmesuay. Odoratio rose cōuenit colericis ⁊ calidis. ⁊ habentibus dolorem capitis a colera. ⁊ prohibet fumositates colericas acutas. ⁊ cōuenit dolori acuto ⁊ mouet sternutationem habenti cerebrū ca. Et quando conficiē cuz melle aut cum zuccaro abstergit quod est in stomaco ex humoribus flegmaticis. Et idē auctor. Rasis exptus est quidā ex amicis meis qui accepit ex folys rosaruz recentibus ⁊ zuccaro ⁊ fecerunt eū asselare decez vicibº. ⁊ hoc facit succus eius. ꝙ sicca non est laxatiua. ⁊ hoc significaē ex eo ꝙ virtus eius ē amara ꝙ abstergit. Et quando rosa desiccaē fit stiptica: qz separatur ab ea amaritudo. ⁊ siccitas qdē in rosa est pauca: qz ipa est cōposita ex stipticitate ⁊ amaritudīe. vñ abscindit libidinē ⁊ laxat laxatione forti. IO. MESVE. cap. de rosa. Rosa ē ex medicis hñdictis in q̃ est virtus ꝛfortatōis ⁊ solōnis ⁊ male q̃litatis permutatiōis. Et ē ex ea rubea ⁊ alba. ⁊ de vtriq̃ est multorū foliorum densoꝝ ⁊ crisporum ⁊ alia paucorum ⁊ planorum. ⁊ melior est rubea vere rubedinis paucorum

foliorꝝ ⁊ planorꝝ. ⁊ ex albis est melior habēs similiter. Et melior succorum est ille: cuius mater est rosa cōpleta. sicca vero melior est in qua nondū cecidit completio. est frigida in pmo. sic. in secūdo. diuersarum aūt naturaꝝ substantie composuerunt rosam inter quos pōt cadere separatio distinguens. componiē. n. ex partibus terreis ⁊ aqueis mediocribus dantibus ei stipticitatez ⁊ substātiam. ⁊ ex partibus aereis propter quas est in ea de dulcedine aliquid: ⁊ aromaticitas: ⁊ ex partibus igneis subtilibus a quibus consistit perfectio ⁊ species dātibus ei amaritudinē. propter qō in abscisione amaritudinis ipsius q̃ remouē propter solam exiccationē eius non resoluiē species. in abscisione rubedinis non est plus rosa q̃ homo mortuus. amaritudo aūt in ea que recens est plus est stipticitate ipsius. Et prima eius opatio est propter amaritudinē suam: propter qō rosa recens ⁊ proprie succus soluit. cum aūt resoluitur caliditas dans ei amaritudinē ppter exiccationez eius nominaē substātia eiº stiptica faciēs cōstipatōez. Est aūt succus eius ca. fere. ad primum propter exclusionem eiº a re terrestri ⁊ fri. POSSE IOAN. MESVE. Est aūt rosa resolutiua existens extinctiua inflāmationū: cōfortatiua membrorꝝ: coadunatiua partiuz: ⁊ cōstrictiua: ⁊ semē eius in hoc est fortius. ⁊ similiter pili eius qui sunt in medio ipsius ⁊ succus eius est resoluēs. Et sicca quidē magis frigida ⁊ stiptica. ⁊ que nō est composita frigidior ⁊ stipticior. ⁊ alba in frigiditate ⁊ stipticitate plus ē q̃ rubra non est in ea malitia: sed est ex debiliter soluētibus: vigorat tamē operationē eius aū casei. Si. n. succi rosꝝ. z. i. miscetur cū aqua casei ⁊ pauca spica est solutiuū ꝓueniens. Et similiter in infusio. z. 6. foliorꝝ rosarum in aqua casei cuz pauco melle soluit sine molestia. Et syrupº factus ex succo eius est leuis solutionis. Et similiter ponitur oleum eius in emendatōe medicinarum acutarum sicut est scamonea ⁊ similia. Rose aūt condite cuz melle abstergunt ⁊ mundificant ⁊ confortāt: ⁊ ꝛdite cum zuccaro minoris sunt abstersionis ⁊ maioris cōfortationis ⁊ stipticitatis: ⁊ aqua eaꝝ que fit per infusionē mundificat confortat abstergit ⁊ resoluit. Ea que fit per sublimationem est multe confortatiōis neq̃ est resolutiua ppter resolutionē subtilis caliditatis eius in decoctiōe ipsius. per albas vero nō fit solutio aliqua de qua sit curandū. Et est in eis de stipticitate plus q̃ in rub. neq̃ adhuc sunt similes eis in cōfortatione. ⁊ scito ꝙ rose nō sustinent de coctōe aliquid oīno propie recētes. soluiē. n. ab eis virtus sigillans abstersionem eius ⁊ solutionē. ⁊ declaraē virtus eiº stiptica faciēs constrictionem. succus vero eius sustinet de coctiōe aliquid mediocriter: ⁊ acquirit ei subtilitatez ⁊ bonitatē abstersionis. oleū quoq̃ factum ex rosis nōdum completis est maioris infrigidationis ⁊ stipticitatis: cuius meliº fundamentū est oleum oliuaꝝ mediarum in maturitate aut fisaminum. Acetum autem infusionis eius est medicina bona omniū inflationum ⁊ est diuisiuum solutione cōfortatiuum. Succus eius ex aqua infusiōis recentum completarum solutiōe educit coleram. mūdificat sanguinez ab ea ⁊ venas ⁊ articulos. ⁊ cōuenit icteritie ⁊ aperit opilatiōes epatis ⁊ stōmaci ⁊ mundificat ⁊ cōfortat ea. ⁊ confortat cor. ⁊ conuenit tremori eius: ⁊ educit materiaz cauantem eū. ⁊ feb. colericis. Rosa vero ⁊ oleū eius ⁊ aqua ipsius facta per sublimationem cōfortat cor stomacum ⁊ epar: ⁊ coadunat partes laxas membrorꝝ: ⁊ ꝛfortat retentionem: ⁊ sedat dolores calidos mira sedatōe: ⁊ extinguit ⁊ pmutat malitias inflāmationum perimit ⁊ sedat eas. ⁊ sunt ex medicinis faciētibº dormire: faciunt tū corizaz ⁊ sternutatiōez: ⁊ obsunt catarris: ⁊ stringunt guttur: ⁊ ꝛfortāt ea: ⁊ auferūt crapulas. Dosis. potio succi rosaꝝ est ab .z.i. vsq̃ ad.y. cum zuccaro. ⁊ potio syrupi ex succo earum est ab.z.y. vsque ad, v.

AVICENNA. ō viribus cordis dicit ꝙ confortat cor.

Hardeluz idest anuidem.
Silphiuz. Stephanus.
Harbar. ara. iuniperus.
Harenes idest herba.
Hares maneries idest cibi frigidi.
Haresana. ara. i. dipsacos.
Hari vel bara. i. iunipus.
Harim quid est. l. baarim.
Harmel. i. cicuta, p q̃. l. succaraz. ⁊ vocaē armel p a. qñ est spēs rute vt supra in. l. a. ⁊ qñ stat p cicuta scribiē per h vt hic.
Harica. i. amcos. quidaz dicunt ꝙ est carui.
Harmene idest basiliscus.
Harmeni. i. lapis armenº.

¶ Lap. CCCXXIII.

Harmufel. arabice grece ⁊ latine gariofilus. SERAPION. lib. aggre. Est fructus ⁊ lignū eius administraē sicut deferē ex terris indie cū fructu suo. Et sunt eis capitella habentia dentes. ⁊ meliores sunt quorum color vergit aliquātulū ad ruborem: ⁊ habent bonitatem multaz maxime illi qui colliguntur ex arbore sua cum digitis singulariter vnus post vnum. DIASCORIDES fructus ⁊ lignū eiº administraē sicut deferē ex terris idie cū ligno suo. ⁊ sunt in eis hñtia capitella dētes: ⁊ meliores sunt quoꝝ color vergit aliquātulū ad rubore: ⁊ hñt bonitatē multā: maxime illi qui colliguntē ex arbore sua. AVICENNA. lib. z. cap. safar. Hariofilus est sicut sambucus: sed ē nigrior ⁊ qui ē mascus est sicut nucleus oliue: ⁊ longior ⁊ vehementius niger. ⁊ est fructus arboris in isula indie ⁊ glucten ipsius existit in virtute gluctinis albotin. ille qui est melior est similis nucleo sicco. suauis ⁊ acuti odoris. cali. ⁊ sic. in tertio. POSSE. SERAPION. auc. Bachim ingrediē in medicinis q̃ acuūt visum remouet nāq̃ obscuritatē visus ⁊ cōfert febel. Et glucten gariofi. est sile gluctini albotin. Idē aucto. Rasis. gariofili cōferunt stomaco ⁊ epati cōfortāt cor ⁊ stringūt ventrē ⁊ digerūt cibū. Et auct. Isaac qñ bibiē ex gariofi. z. y. cū lacte in ieiunio corroborat potentiā coitus. AVICENNA corporis odorem bonū efficit abstergit visum. ⁊ conuenit panno ⁊ confortat stomacū ⁊ epar ⁊ remouet vomitū ⁊ nauseam.
Harna idest porcelliones. vermiculi. s. qui morantur sub vasis aquarus. ⁊ sunt parui lati qui tacti inflectuntur ⁊ fiunt vt pillula.

¶ Lap. CCCXXIIII.

Harnech. ara. gre. lepnia. arsenicū. lat. vero auripigmētū. ca. est et sic. in 4.° de vena terre fit. sunt eiº due spēs. s. rubeū et citrinū. Citrinū cōpetit medicine. SERAPION lib. aggre. cap. Harnech. auc. Diasco. Sūt eiº due spēs. s. rubeū ⁊ citrinū: et sunt eiusdē minere. meliº aūt ex eo ē illud qō est laminosum hñs colorē silem auro et lamine eius separanē facile et sunt cōposite vna sup aliam nō hñtes admixtā terraz vel aliud. rubeū aūt est eligendum. illud qō ē valde rubeuz et cito frangibile et mundū sile cinabrio: odor cuius est sicut sulfuris. est cali. adustiuū. DIASCORIDES. cap. de arsenico. Nascit in bellespōto vbi et sandaraca. ⁊ eaꝝ et optimuz ē latiores laminas hñs: et aureum colorē: et separabiles venas a se vt separari videanē. munduz sine sordicie. tale in bellesponto nascitur. eius grana sunt duo: vnū est equale supra. et aliud fuscū in colore sandarace: et ex ponto et capadocia venit. Istud vero assatur sic. pone in testa noua et carbonibus igneis superpone: et frequēter agita quandiu ignescat et mutet colorē et cū friguerit repone. Quidā dicunt ꝙ ex auripigmēto p quandā sublimatiōez fit resagal. et hoc idem iterum sublimatur et fit ex eo forte ruptoriū. AVICENNA lib. z. ca° de arsenico. Aliō est albū: aliud ē citrinū: et aliud ē rubicundū. meliº ex rubeo ē rubeū imbibituz rubedine qō est aptum teri et suo odore similatur sulfuri. Et melius ex citrino est quod est

arsenicū

pulueriſabile armenū aureuz ⁊ laminoſum ſubtile quaſi ipſum eſſet tale citrinum eſt ca.in tertio.ſiccum in ſecundo oia ſunt putrefactiua mozdicatiua qō ex eo rubeū eſt melius eſt q̄ alcacadicon. POSSE.contra aſma ex humida cauſa ponat auripigmētū ſuper pruinas ⁊ capite inclinato patiens recipiat fumuz per embotū.item.z.i. auripigmenti cū ouo ſozbili ſumpta ad tuſſim valet.Ex calce viua ⁊ auripigmento fit pſillotruz ſic. Accipe.z.iiij.calcis viue ⁊ reſolue in aq̄ ⁊ buliat. poſtea adde quartaz partem.z.auripigmenti.⁊ coque. ſignū decoctōis eius eſt qñ penna immiſſa ⁊ ſtatim extracta leuiter manib⁹ depilat. Si vis remouere pilos opz te eſſe in loco calo.cōtra ſerpiginem ⁊ empetiginem.Accipe duas partes ſaponis ſpata renti ⁊ tertiaz auripigmenti ⁊ diſtempra ⁊ fac vnguentuz ⁊ vnge:ſed pus ablue partem illā cū aqua.⁊ poſt vnctōez ſimiliter:qz ſi diu remaneret corroderet tam bonā q̄ malam carnez.ter vel quater ita abluas ⁊ vngas. Item ſi radicitus pilos ex̄bere volueris inunge ex ſucco iuſquiami ⁊ auripigmenti ante eq̄liter ſimul confectis ⁊ nunq̄ amplius renaſcent. Ad vngues reparādos. Accipe ſerapinū ⁊ puluerē auripigmēti ⁊ miſce cū oleo ⁊ inde fiat emplm ⁊ pone ſup vnguem ſine dubio cadet. DIASCORI. virtus auripigmenti eſt ſtiptica ⁊ calaſtica cuz ignea vi.⁊ calaſtica cū calce viua mixtum ⁊ corpori illinitum pilos tollit.hec mixtura mioſpone a grecis.⁊ lat.dicit achillea. vires habz arſenicū vt ignis adurere. pōt ⁊ alienationes ꝛſumere. AVICENNA. Cū gūma pini ē ꝛueniēs allopitie.fit ex eo emplm cū adipe ſup vulnera. cū adipe ⁊ oleo ꝛuenit ſcabici ⁊ ſabafati būide ⁊ putredini ⁊ abſtergit ⁊ adurit cutez ⁊ pmiſcet cū mira ad pediculos ⁊ veſtigia ſanguis:⁊ cuz pice veſtigys vnguis:⁊ qñq̄ admiſtrat cum oleo ad pediculos.Cerotū factum ex eo ꝛuenit ⁊ ꝓprie ex rubeo herpeti beſtiomeno in ore ⁊ aure ⁊ vlcerib⁹ eoꝝ dat ad potandū ſuflatis cū ydromelle:⁊ aſſumit cuz grano pini ad tuſſim antiq̄ ⁊ ſputo ſanici ⁊ ſanguinis. Et qñq̄ ponitur in pillulis que ſunt ad aſma:⁊ miſcetur cuz oleo roſaꝝ ad botboz ⁊ emozroydas in ano. Quod ex eo ſublimatum eſt interficit.Et album ex eo interficit.

Harnoch.arabice grus.libzo de doctri.ara.
Haron.gd ē.l.Aaron. Pliniuz.19.cap.5.in fine.⁊ libzo.z4.cap.16.i pncipio.
Haronati ē egritudo in q̄ homo ſemper ridet. Rasis libzo diuik.
Harocos.baros.i.ſaricon.
Harodoſi idest euforbiuz.
Harps idest apium.
Hars idest adeps.
Harſas. Darxof. Lunchar eſt ſpecies cardi.libzo de doctrina arabica.
Harſia. quid ē.l.bacrinia.

¶ Cap. CCCXXXV.

Harſiarbay vel pſoidami.ara.gre.pſerpinata vel poligonia vel porcinatia vel ſanguinaria vel multigonia.lati. vero centumnodia vel corrigiola minor vel lingua paſcerina vel geniculata.

SERAPION.lib.aggre.capitlo Darſiarbay.auctor. Diaſc.in lingua perſica dr̄ perſoidami. Eſt.n.centūnodia maſculus ⁊ femina.maſculus eſt berba que naſcit omni anno. hec habz ramos ſeu virgas rectas molles ſubtiles nodoſas ⁊ diſtendit ſuper faciem terre ſicut gramē. ⁊ folia hz ſimilia folys rute:niſi qz ſunt mollia ⁊ lōgiora. ⁊ hz iuxta vnumquodq̄ folium ſemē.⁊ propter hoc dicit maſculus.⁊ habet flozē album ⁊ rubeuz:ſed femina hz plantam paruam ⁊ virgā vnicam tam teneram ſimilem canne.⁊ hz nodos ſimiles nodis qui ſunt in radice canne ⁊ in nodis ipſis ſunt folia egrediētia ab ipſa virga ſilia folys pini.⁊ hz radicē in q̄ nullū eſt iuuamētū. Naſcit iuxꝝ aq̄s. hec lati.vocat cauda vulpis q̄ eſt virga paſtoris femina. ſicut apparet in.l.dipſeus. GALIENVS.7° ſimpliciū phar.cap.de poligonia.Et eſt centūnodia.habet quidem quid ſtipticitatis.dominat vero in eo aquoſa humiditas vt ſit in ſecūdo gradu in infrigidātibus farmacys vel in tertio.ſm pncipium. DIASCORIDES.cap.poligonos.i.centūnodia maſculus berba. ⁊ habens virgulas teneras ⁊ molles ⁊ multas nodoſas ⁊ ſpanſas ſup terraz ſicut agreſtis.vñ policarpos dicta eſt.folia habet rute ſimilia:ſed oblōga ⁊ mollia ⁊ ſemen in folys ſingulis. vnde ⁊ maſculus eſt dicta.flos eſt illi albus aut feniceus. eſt frigida ⁊ ſtiptica.Poligonos vo femina frutex eſt vnus virgam hās cānoſam mollem ſpiſſam ⁊ nodoſam. in quibus nodis folia ſunt pini ſimilia. Radix eſt illi inutilis. Naſcit locis humidis.eſt ſtiptica.⁊ lati.vocatur cauda vulpis.

POSSE.GALIENVS.iuuat itaq̄ exuſtos ſtomaco exteri⁹ applicata ſic herſipilata: ⁊ calidos flegmōes ſeu etiam talia exiſtētia repcutit reumata.⁊ exinde vero ſicatiuum exiſtere:propter qō herpetum bonuz eſt farmacum ⁊ vlcerꝝ ⁊ aliozum:euidentiſſimū vero flegmonoſorum reumatoꝝ.Et autem ⁊ ſanguinoſoꝝ vulnerꝝ conſolidatiuum.iuuat vero ⁊ vlcera que in auribus :⁊ ſi pus in eis ſufficiens fuerit id ſiccat. ꝓpter caſdez vero virtutes ⁊ fluxum muliebrem ſiſtit et diſinteriā et ſanguinis eductiones:et quēcunq̄ immoderatū aliunde cauſatuz. Ait autem Diaſco.et vrinas ꝓuocare id ſtranguriantibus datum:nō tamen diſtinguit diligenter diſpoſitionez in qua opz dare.Eſt aūt ad omnia predicta maſculus fortior femina. DIASCORIDES. Succus ei⁹ bibitus emoptoicis medicatur.ventris abſtinet reumatiſmū. colicis et ſtranguriosis opitulatur.vrinam pzouocat.morſib⁹ venenatis cum vino bibitus medicatur. Cum vino coctus: et melle vulnera noua curat.peryodicis fe. ante vnaz horam acceptus maxime prodeſt.ſuppoſitū fluxum muliebris ſtringit.dolorem auriū cōpeſcit.ſanguinē reycientib⁹ ſubuenit.herpetes curat et fiſtulas. ignē ſacrū extinguit. tumores et duricies impoſitū ſpargit.recētib⁹ vulnerib⁹ maxime prodeſt.Poligonos femina omnia ſimiliter vt alia facere pōt:q̄uis virtutē minorem habeat.

Hartariū.i.poliū mōtanū.
Hartas idest cardus.
Hartatū dicitur anguſtus. ⁊ eſt ſemen triangulatū ⁊ eſt vt lancea.⁊ folia ei⁹ ſunt magna lata ſimilia folys ſcolopendrie.
Harua haura.porcelliōes. Huadai.
Haruch. bauroch.i.curcuma.Stephanus.
Haruſet.ara. muſtella. furan.libzo de doctri. ara.

¶ Cap. CCCXXXVI.

Haruncy. ara.vel karu nacari.gre.et lati.carui. GALIENVS.7.ſim.phar. cap.de carui.in ſapore ei⁹ eſt acuitas tēperata.ca.et ſic. in 3.° et iō expellit vētoſitates et eſt diuretic̄ū non ſolū ſemē eius:ſz etiā planta. SERAPION.lib.aggre.capl'o Haruncy. aucto.Aben Meſuay.Eſt groſſius q̄ ciminuz et expellit aſcarides ex ventre:⁊ corroborat ſtōm: et abſtringit ventrē minus q̄ ciminū.Et idē auc. Raſ ꝓuenit cardiace.

Haſabel verire idest calamus aromaticus.
Haſaberbay haſabelray.i. virga paſtoris.Stepha.
Haſal idest cepe.
Haſalafur idest ſquilla.
Haſalakir.haſalazir.i.cepe ſine tunicis.
Haſan ē medicīa armena. ſm Aui.eſt fortior euforbio:⁊ cuz eius potio augmentatur ſuper.z. iterficit.ca.eſt ⁊ ſic.in tertio.

¶ Cap. CCCXXXVII.

Haſap. ara.gre.calamos.lati.calamus vel cāna pſidis. et eſt illa eadem que eſt in hiſpania. SERAPION.libzo aggre.aucto.Diaſcor.Lannarum quedam eſt que nominat haſtos:et eſt illa que nō eſt iterius inanis ex qua fiūt haſte ſagittaꝝ.et eſt que nominatur bublas.et eſt femīa.Et alia eſt q̄ vocat ſiringias et ē cannoſa longos habens nodos apta ſcriptoribus.Et alia groſſa inanis naſcens ꝓpe aquas. ⁊ nominatur tineas. ⁊

a quibuſdā dicit chocuas ⁊ quidam nominant eaz cacamineres.⁊ eſt illa q̄ naſcit in paludibus volo dicere q̄ radix eius eſt inter radices iuncoꝝ ⁊ eſt ad ſoliditatē tēdēs cuius color eſt fere albus. DIASCORIDES cap.de cāna.ſpēs eius ſunt quattuor.vna dr̄ haſtos ex qua fiunt ſagitte.altera aūt femina dr̄.vñ fiunt ligule ad calamos. tertia ſpecies eſt noīe ſiringias robore ſolido ⁊ duro. ⁊ nodis ſpiſſis quibus ſcriptores vtunt.⁊ eſt quartū genus calami q̄ caraꝝ appellat:⁊ a pluribus cipriō q̄ genus maxime in irriguis locis naſcitur ⁊ fructuoſis:⁊ illa eſt cāna vſualis noſtra.Eſt alia cāna agreſtis que gre. dicit calor. que eſt ſpecies graminis ſicut apparet in.l.agreſtis. quaz ſi aialia comedunt cito infert mortē: maxime illa que in vys babylonie naſcit ⁊ in pnaſo. haſtas hz multas. folia ſunt illi hedere ſimilia.flos alb⁹ ⁊ odoratus ſemen hz minutum ⁊ bonum ⁊ radices.v.aut.vi.albas lōgas ⁊ dulces groſſitudine vnius digiti. POSSE.GALIENVS.6. ſim.phar.cap.calami frigmitis ⁊ eſt vſualis calamus. radicez cū bulbis dicunt euellere ſpicula ⁊ ſtimulos fundi tus.aliqui ꝓſcripſerūt q̄ſi attractiua ei inexñte virtute:tamen non ſumus nos experti. quantū vero cōiecturandū eſt abſterſiue particeps virtutis eſt non pauce nequaq̄ acris.folia vo viridia mediocriter infrigidant. ipſa.n.participant potētia abſterſiua. Radix quoq̄ ei⁹ aduſta ſubtilium partium ſatis ⁊ diaforetice virtutis fit hās quid ⁊ abſterſiuū ⁊ calefac̄ ⁊ ſiccat ī tertio.⁊ deſiccat pluſq̄ calefacit.cauēdū ē aūt a ſuo anchili.nā in aurib⁹ intrās offendit auditū vt fere faciat ſurditatē. DIASCORI. Radix canne vſualis cataplaſmatibus adhibita cum bulbis infixa corpi eycit.aceto mixta dolores ſciaticos mitigat. eius folia viridia cataplaſmatibus adhibita.ignē ſacruz cōpeſcunt ⁊ duricies ſoluunt omnes. Loziū eius aduſtuz ⁊ aceto tritū alopitias capitis emendat. flos aūt canne ſi in aures miſſus fuerit auditū tollit. tantū poteſt quantū ⁊ cipria canna.Canna agreſtis elixa in vino melle addito ⁊ mirre dimidia parte ⁊ piperis ⁊ libanotidi.tertia parte. hoc medicamē oculoꝝ caligines tollit.qō medicamen in piſſida enea reponi dz.Elixatura radicis ei⁹ tantū poteſt quantū ⁊ radix.ſemē eius diureticū eſt.nauſeā pzouocat ventrē ſtringit.naſcit in ſicilia:quā ciues ipſi quilinia vocant q̄ ſi viridis comeſta fuerit a bobus apantur.

¶ Capitulum. CCCXXXVIII.

Haſas. ara.gre.molibdo.ſiue molibdinos.lati.plūbum.vbi ſciendū q̄ plumbū ex eadez vena extrahit a qua argentū.cum vena terit ⁊ lauatur vt ſuba terrea ab ea moueat. ⁊ qō munduz eſt ſcineratio ponit ⁊ actione ignis liquat:quod ſupernatat vt ſpuma eſt litargiꝝ: quo inde ablato cum inſtrumēto remouente ſputuz quod buliendo ſuperſtitit eſt plumbum: quod artificialiter cineratio delabzato in terrā fluit: tamē quouſq̄ cineratio remanet qō eſt puꝝ argentū ponderoſius plūbo in fundo reſidet. Nā multotiēs hoc vidi ſardinie in villa eccleſie vbi pdicta vena ꝓtinue iueniť. SERAPION libzo aggre.cap. Haſas.auc.Hal. Suba eius eſt compoſita ex ſubſtātia aerea ⁊ ſubſtantia humida que fuit coagulata ꝓpter frigiditatē ⁊ non eſt in ea ſubſtātia terrea niſi modica.Et virtus ei⁹ eſt fri.⁊ bu.⁊ ſignū q̄ in ea eſt ſuba aerea eſt:quando infrigidat raritas ⁊ mollities ſui corporis.creſcit.n.in q̄ntitate ⁊ pondere qñ mozat interi⁹ in locis frigidis ⁊ bu.Et qñ accipit mortarium ⁊ piſtellum ex eo ponitur in eo oleuz ro.aut mirtinū aut citonioꝝ.⁊ terit in fortitudine fricationis: ⁊ vteris hoc oleo in medicamine apoſtematū calidoꝝ q̄ fiunt in virga pectine ⁊ ano: ⁊ in vlceribus:aut in medicamine emoroidaꝝ.⁊ cōuenit apatibus mamillaꝝ:⁊ eſt medicamē conferens multuz. Et ſm hoc adminiſtrat ad oēm mām que deſcēdit ad pedes ⁊ ad iuncturas aut ad partes alias vt ad apata cali.⁊ mala.⁊ ſi adminiſtras hāc medicinam in apatibus in quibus eſt cancer facit operatōez mirabilē:⁊ qñ fit ex plumbo lamina.⁊ ligat ſtricta in pectine prohibet pollutionez in ſomnys:⁊ infrigidat maxime.Et ſi ligat ſuper cōtritionem neruoꝝ aut ſupra nodationes eorum diſſoluit cito ⁊ curat.⁊ qñ plumbuz terit ⁊ linitur ſupra punctura ſcorpionis marini ꝓuenit.Et ſunt qdā qui ponūt cū fractura vel lotura plumbi: quaz inuenies in.l'.lotura: medicinaz que dicit molibdinos ⁊ replet vlcera pfunda. ⁊ cōuenit fluxui ſanguinis:qñ miſcetur cum oleo.⁊ conuenit vlceribus ani ⁊ emoroidibus a quibus fluit ſanguis:⁊ vlcerib⁹ difficilis conſolidationis ⁊ corroſiōis:⁊ vniuerſaliter virtus eius eſt virtus tucie.adurit aūt plumbū in hunc modum in olla noua puluerizat parum ſulfuris: deinde ponantur ſuper eū lamine alique ⁊ deſuper puluerizat parum ſulfuris.⁊ fit ita donec ſit plena olla:deinde accenditur ſub olla ignis. Et qñ plumbū fuerit inflāmatum mouetur cū ferro quouſq̄ fiat ſicut cinis.⁊ nō apparet ibi aliquid de ſubſtantia plumbi:deinde auferť ab igne. ⁊ oportet q̄ ille qui calefacit hoc obturet nares ſuas: qz fumus eſt valde nociuus.Abluit aūt plumbū aduſtū in hūc modū.habeas mortariū ⁊ piſtellū ex plūbo:⁊ pyce aquā modicā ⁊ miſce fricādo bene cū piſtello illo. donec aq̄ fiat nigra ⁊ ſpiſſa:deinde cola ipm p pannū lineuz ⁊ facias duabus vicibus aut pluribus ſi opz.⁊ poſt hoc dimitte reſidere in fundo:⁊ pzoyce aquā aliam:⁊ ablue ſicut lauatur climia:⁊ fac hoc donec non appareat in aqua nigredo. ⁊ fac inde trociſcos ⁊ ſerua ō iſta lamina ⁊ eius virtutes latius inuenies in.l.lotura'. Et ſcozia plumbi melior eſt illa que eſt ſimilis colori ſulfuris citrini grauis difficile frangibilis ⁊ non habens admixtum plumbum citrina clara ſimilis in claritate ſua vitro. Et virtus eius eſt ſimilis virtuti plumbi vſti:niſi quia eſt plus ſtiptica.

Haſſatreraray:idest ſal armoniacum.

¶ Capitulum. CCCXXXIX.

Haſcaba. baſcala vl' baſach.ara.gre. Abeſſech.vl' tribulus.lat.vo tribulus vel cicer impatoris. SERAPION lib.aggr.ca° baſchaba.auc.Diaſc. Daſcaba.i.tribulus.cuius due ſunt ſpēs.pma agreſtis naſcens in ſterquilinys:⁊ iuxta flumina:⁊ in littoriib⁹:cuius folia ſūt ſimilia folys portulace:niſi qz ſunt minora.⁊ habet ramos longos ſuper terrā expanſos. ⁊ ꝓpe folia ſunt ſpine dure. ſecūda vero ſpecies.naſcit in fluminibus cuius rami eleuant ſuper aquā.⁊ habz ſpinas occultas. ⁊ folia lata: ⁊ ramulos longos: in quib⁹ ſunt folia: ⁊ hz ſtipitē cuius pars ſupior eſt groſſior inferiori.⁊ eſt ī ea res adherēs ei ſubtilis ſicut capilli ſpine aggregate vel aculeo ſpine.⁊ ſemē eius duꝝ ſicut ſemē alterius ſpecici.ſubſtantia eius eſt compoſita ex ſubſtantia humida pauce frigiditatis:⁊ ſubſtātia ſicca non pauce ſiccitatis ſm ſuam frigiditatem.⁊ illud qō vincit in ſilueſtri eſt ſubſtantia terrea:⁊ quod vincit in alia eſt ſubſtātia aquoſa.Et agreſtis ſapor eſt ſtipticus. Eſt alia ſpecies que naſcit in regione badahas que dicitur ſandaryz:que dat ab incolis illius patrie animalibus ꝓ cibo.dū eſt humida berba ipſius. Et ex ſemine eius faciūt panez. Nam ipm eſt dulce ⁊ nutrit. ⁊ ſic vtuntur eo loco panis tritici. GALIENVS.8.ſimpli. phar.cap.de tribulo. Eſt ex humida ſubſtātia moderate frigida:⁊ ſicca non moderate exiſtit. dñatur aūt in terreſtri qdē terreū fri.⁊ ſtip.in aq̄tili vo aquoſitas. ⁊ ꝓpterea vtraq̄z ad flegmonū:⁊ oino ad oēs influxiones cōpetunt. terreſtres vo tribuli ſubtiliū partiuz exſites. fructus lapides q̄ in renib⁹ frangit bibitus. DIASCORIDES. cap.de tribulo.Eius genera ſunt duo. ſiccus ⁊ humidus. ſiccus vero folia hz ſimilia andragne nō tenera:ſed dura

haste sunt illi lōge ⁊ tenere porrecte super terrā in quib⁹ spine nascunt. Nascit locis fluuialibus ⁊ desertis humidus vero in fluminib⁹ nascit: cuius coma sup aquā extendit. folia supnatant. spinas vo celat in aq̄. folia latiora habet ⁊ lōgos ramos. hasta vo initio in summo grossa ē: deinde ad radicē tenuis hns in se tenues spinas sicut spica. ⁊ semē est duruz ambobus. virtus est illi stiptica desiccatiua. Plinius libro. zi. capitulo. i6. ⁊ libro. z z. capitulo. i o.

POSSE. GALIENVS. Fructus ei⁹ frangūt lapides in renib⁹. DIASCORIDES. Tribuli faciunt ad inflāmatōes. ⁊ ad ea que sup occurrunt. sunt stipticis desic. leptomeris etiaz omnes tumores spargit faucibus ⁊ gingiuis impositi opitulātur. melle addito nappas. i. ozis putredines tollunt. succus eoz nobilibus colirys miscet. semen eoz calculos frāgit ⁊ excludit. terreni vo semen. z. i. bibitū ⁊ impositū morsibus venenatis occurrit. dato veneno contrarium est vim eius vincendo. Elixatura eius sparsa pulices necat. In flumine tracie in strimonia palude de herba eius eg herbant semen eius: qz dulce est cu stomachum est pro tritico de ipso panis fit vsui aptus.

SERAPION prohibet apostemata ca. ne ꝓfirment. ⁊ confert omnibus membris ad que fluūt humores: sed semen tribuli agrestis quando bibitur frangit lapidē renum ⁊ ambe eius species infri. ⁊ stip. ⁊ fit emplm cuz eis apostematibus ca. ⁊ miscetur cum melle ⁊ curat alcolam ⁊ putredines que fiūt in ore ⁊ dolorez gingiuaz. Et expimitur succus ab eo ⁊ administrat in oculis ⁊ semen eius est humidū conuenit lapidi renū ⁊ vesice. Et quādo. z. y. bibuntur de prima specie ipsius ⁊ fit emplastruz cum ea cōuenit morsui tyri. Et quādo bibit cū vino conuenit medicinis mortiferis. Et quando decoctio eius rorat sup loca vbi abundāt pulices occidit eas. ille vero qui nascitur ⁊ dicitur sandax in regione badacas dat ab incolis illius prie animalibus ꝓ cibo dum est humida. herba ipsi⁹ ⁊ ex semine ei⁹ faciunt panē. Nam ipm est dulce ⁊ nutrit ⁊ sic vtunt eo loco panis tritici. Sandax est bonus dolori vesice ⁊ strangurie ⁊ augmentū magnū facit in spmate.

Hascaleeb vel allesseeb. i. herba spāsa sup terrā hns plurimos ramusculos faciēs cicera spinosa. ⁊ ē basaba.

Hasce. Asce. Axe. i. tymus. ¶ Cap. CCCXXXX.

Hasdane. arabi. grece andrane. latine portulaca. SERAPION lib. aggre. Aliqui vocant eā herbam stultam vel piperellaz. ⁊ est herba portulaca que oibus est nota. GALIENVS. 7. simpl. phar. capitlo de portulaca. substātia eius est aquosa ⁊ in sapore eius est stipticitas pauca. in frig. in tertio. ⁊ humi. in scō.

DIASCORIDES. cap. andragne siue vt aliqui porrulaca est omnibus nota habēs frigi. virtutez atq; redarguentē vt strignum ⁊ ysdem cōueniens causis: sed pstantius. POSSE. SERAPION ꝓuenit habētibus inflāmationē ⁊ incēsionem ⁊ causonez in orificio stomaci. ⁊ in omnibus ypocundrys ⁊ curat stuporez dentium: eo ꝙ lenit ⁊ aufert asperitatē que ē in eis ex acidoz sapidoz presentia ꝓpter humiditatem viscosam q̄ est in ea: sed ⁊ succus eius similiter nō solū exterius appositus: sed ⁊ bibit⁹ refrigerat. ⁊ hoc quidē ipsi herbe accidit ⁊ si tota comedatur ⁊ conuenit vlcerib⁹ intestinoz leniens ipsa: quādo sumitur in cibo: eo vero ꝙ stipticat est cib⁹ ydoneus ⁊ cōuenit fluxui matricis immoderate: ⁊ succus eius fortior est in hoc ⁊ ifrigidat: quādo ex ea fit emplm. ⁊ herba ipa qñ comeditur facit hoc. Et idē aucto. Ruffi. debilitat visuz ⁊ destruit euz ⁊ infrigi. corpus: ⁊ phibet vomitū: ⁊ aufert libidinē. DIASCORIDES portulaca masticata vl comesta cum exigaro fluorē sanguinis prohibet ⁊ viscide stringit ꝓprie cōmasticata vel comesta dentium offensaz que de immaturis pomis fit quā greci emodiam vocant sanat. In ardore stomaci portulaca cū aceto comesta mire iuuat. tūsa ⁊ cū mollito ordeo mixta ⁊ quasi malagma pāno inducta ⁊ stomaco imposita mire febres tollit. frig. est nimis ⁊ hu. abundanter. modicū austera. ⁊ ideo repimit ⁊ maxime colerā transmutans eaz ⁊ alienans in suā qualitatē nimium infrigidando: ꝓpter qō causon febriētibus plus omnibus iuuat. in stomaco posita vel in totis ypocūdrys stuporem etiā dētium sanat masticata. Et nō soluz extrinsecus posita: sed potata infrigidat. succus ei⁹ similiter agit: ⁊ qz stiptica est disintericis in cibo sumpto iuuat. Et ad fluxum sanguinis muliez ⁊ sanguinē reyciētibus succus eius mirre facit: quia viscide stringit.

RABI. MOYSES portulaca curat appetitū luti. ⁊ valet ꝓtra ligationē dentiuz. AVICENNA lib⁹ z. cap⁹ de portulaca. Succus portulace est magis vtilis opationis. frig. est in tertio. humi. in fine secūdi. in ea est stipticitas. phibet fluxum sanguinis ⁊ fluxus antiquos: ⁊ ipsius nutrimētū est paruū illaudabile ⁊ est resistēs colore valde. ⁊ fricant verruce ⁊ eradicat eas proprietate sua non qualitate. fit ex ea emplm in apatibus calidis in quib⁹ timetur putrefactio ⁊ herisipilla. cōuenit botho⁹ in capite abluto ex ea cōmixta cū vino: ⁊ delet stuporē dentiū. propterea qz lenit asperitatē: ⁊ sedat sodam calidā pulsatiuā. cōfert obtalmie ⁊ ingredit in alcobol. Et minus vsus ei⁹ facit accidere pānum in oculo. eius succus phibet sputuz sanguinis ꝓpter virtutē suam pontica. cōfert inflāmationi stomaci bibita ⁊ more emplastri superposita: ⁊ ꝓuenit epati inflāmato. ⁊ prohibet vomituz colericū ⁊ debilitat appetitum. ⁊ fit ex ea clistere disinterie intestinoz ⁊ solutioni colerice. ⁊ conuenit doloribus renū ⁊ vesice ⁊ vlceribus: ⁊ abscindit plurimū desiderium coitus. Et extinguit filius mesarugie ꝙ augmentū facit in coitu. ⁊ videtur ꝙ sit illud in cōplexione ca. ⁊ sic. ⁊ ipsa retinet fluxū menstruoruz: ⁊ conuenit vlceribus matricis. ⁊ conuenit aqua eius emorroidibus sanguineis. ⁊ eius succus extrahit ascarides. ⁊ si assef portulaca ⁊ comedatur abscindit solutionem ⁊ conuenit feb. antiquis.

Hasebarabice neruus.

Hasech. arab. haxech. i. tribulus marinus. Almansor. tractu tertio.

Hasekti. ara. cameleonta.

Hasel. arabi. mel. Stepha. Aselium.

Hasek. i. ysopus humida.

Hassur. ara. croc⁹ portulanus quo syricum tingit. Auicen. Assur.

Hastalaraby. ara. virga pastoris. hasaelrai. Ste.

Haskam. i. omne qd ē amarum multum. ⁊ quidā dicunt ꝙ est collogntida.

Hasrem. ara. agresta vna acerba. Stepha. belseré.

Hasser. Bezertasaz. Baliabbas est vitis alba.

Hausuz. bauxer. bausarū. Assuz. Auicē. l. bauxer.

Hataban idest folium.

Hatasir. i. cepe muris.

Hatib idest armel.

Hatinae. i. hermodactilus

Hatozis idest acozus.

Hatosis idest ceterac.

Hastor. ara. anicule parue.

Hatalecel idest portulaca. Stephanus.

¶ Cap. CCCXXXXI.

Hatronig. bating. ara. gre. titrāolia. lat. resina vl rasa vl glucten arboris grani viridis. vbi sciendū ꝙ resina potest appellari omne gūmi q̄si resuma a resudo resudas inde apparet hoc vocabulum ad designandū gūmi cappini: quando simpliciter inuenitur istud gūmi nostro idiomate vocatur rasa: sed quādo ponitur cū determinatione dicit gūmi illius plāte ad quaz fit determinatio vt resina pictuina. i. pini vel resina timiamatis vel resina pruni. vñ Diascori. resina pictuina quaznos abialē dicimus rē. SERAPION libro aggre. cap. hatronig siue batin. auctori. Diascor. i. resina. ⁊ sunt eius species diuerse ꝓm diuersitates arboris a quibus colligitur. Nam quedā colligit ex pinu: quedā non ex pinu: sed

ex arboribus alys. sed illa que est ex pinu masculo que dicitur com⁹. ⁊ hec est colofonia que fit quādo frigit vt possit teri: ⁊ fit abietis que est in liquida substantia ⁊ frixa in patella: vt possit rediga in puluerez: ⁊ etiam vocat resina erudita vel carponata: ⁊ est colofonia. pro quo. l. Lolofonia. Et quādo nō frigitur est illa resina que vocat rasa: sic apparet in. l. test. Ubi sciendū ꝙ quādo ponitur resina pini simplr debet itelligi rasa: sed quādo ponit cum alia determinatione debet itelligi de illa resina ad quā determinatio illa cadit. Est ⁊ alia resina que colligit ex pinu q̄ dicitur chiranolia: ⁊ est arbor cuius fructus sunt grana magna: ⁊ est alia cuius pinus dicit citharanda. ⁊ est arbor iachuc: ⁊ facit fructum paruoz granozum. ⁊ de ea quedam est que fit in pinu per se absq; artificio: sicut illa que fit in arbore masticis: ⁊ quedā fit ex artificio īcidendo arborez melior aūt omnium specieruz est illa: que est boni odoris clari colozis: nō multum existēs arida: nec multuz humida similis mirre: facilis fricationis. Idez auc. Hal. Et oēs iste resine sunt calefactiue ⁊ dissolutiue ⁊ mūdificatiue. ⁊ de eis q̄daz habēt subtilitatē paucā: ⁊ quedam amplioze: ⁊ quedaz habent stipticitatem: quedam vero nō. ⁊ melior omnibus speciebus gluctinis est glucten romanum: ⁊ est mastix: sed ceterarum specieruz gluctinis melius est glucten albotin: ⁊ est terbētina: ⁊ in isto nō est stipticitas manifesta: sicut in mastice: ⁊ est in eo cum hoc amaritudo: et ꝓpter hanc causam dissoluit plusq̄ mastix: ⁊ est in eo res que abstergit adeo ꝙ curat scabiem: ⁊ ipm quidem attrahit ab interioribus plus alys specieb⁹ gluctinis. ⁊ est subtilius alys: sed glucten qō est de specie pini que dicitur cophi: ⁊ illud qō est ex pinu que dicit chitranolia: ⁊ est pinus magna sunt acutioza q̄ glucten albotin: veruntamen nō resoluunt neq; attrahunt plus ipso. ⁊ glucten pini magne habet plus de hac ꝓprietate q̄ glucten pini que dicit cophi. ⁊ glucten pini parue: ⁊ glucten arboris: que dicit alacri in gluctine albotin cum hoc est aliqua mollificatio: et postea in mollificatione est mastix: sed glucten cipressi habet punctura ⁊ acuitatem. ⁊ glucten qō dicitur kaches est simile gluctini albotin. Et dixit īalmemir: gūmi pini que dicitur sachilis est sudor arboris pini que facit fructū magnum: ⁊ est fortius sudoribus omnibus arborū in calefactione: quēadmodum sudor arboris albotin est minus calidus ⁊ minus desiccatiuus q̄ sudor aliarū arborum: ⁊ sudor pini que facit grana parua est minus q̄ sudor magne in desiccatione ⁊ calefactione plurimū. Et idez auc. Diaſ. Resina arboris grani viridis: ⁊ est terbētina defertur ex terris arabū: ⁊ ex terris alys etiam: sed est illa que deferī ex terris alkeades. cuius color est albus similis colori vitri declinās colori celesti habens bonum odorē: inferens odorē arboris sue. est autez melior omnibus resinis: post ipsam vero mastix: et post ipsam est iachut: ⁊ est ex arbore ceamdicaris: post ipsam est resina arboris: dicte alacri: et post ipsam in bonitate est resina cophi: et est aret: et resina pini: et omnis resina arze: ⁊ omnes iste resine sunt calefactiue dissolutiue ⁊ mundificatiue: ⁊ sunt cōferentes tussi ⁊ vlceribus pulmonis: ⁊ sputo sanguinis: ⁊ terbētina cū hoc mūdificat pectus. Et quando fit cū ea sola loboc: aut cum melle ꝓuocat vrinam ⁊ mollificat ventrem: ⁊ cōuenit ad faciendum abzadere pilos palpebraz que pūgunt oculos: ⁊ quando miscet ziniar ⁊ calcantuz conuenit scabiei vlcerose: ⁊ auribus a quibus fluūt humiditates: ⁊ meliozes quidem istarū resinarum omniū sunt ille que sunt splēdentes: ⁊ ex gummi vel resina iachut: ⁊ est resina loca man. melior est illa que est humida: ⁊ deferī ex partibus gallie. ⁊ resina pini ⁊ cipssi sunt debiliozes q̄ resina iachut et resina alacri. et non habent virtutes quas habent iste: q̄uis administrentur loco earum. Sed masticis vtus ꝓpinqua est virtuti terbentine. Loquuntur omnes iste resine in hunc modū. Resina ponitur in vase capiente quadruplum eius qō fit ex ere: ⁊ ponuntur in eo resine lib. ix. ⁊ aque pluuialis lib. xviij. ⁊ coquuntur bene sup prunas: ⁊ mouetur semper cum continuatione: ⁊ coquunt donec desiccetur fortiter: ⁊ fiat facile frāgibilis: ita ꝙ frangatur cum digitis. deinde reponatur in vase fictili. fit eniz alba sic preparata ⁊ cocta. oportet aūt ꝙ coletur resina in būc modum: illa. vz. que est humida ponatur super prunas: et quando iceperit coagulari adde sub ea prunas multas: ⁊ coquatur tribus diebus ⁊ noctibus. donec fiat talis sicut diximus supra ⁊ repone ⁊ serua. illa vero que ex his fuerit sicca: sufficit ꝙ decoquatur die vna tota a mane vsq; ad noctem. ⁊ iste qdem resine sic decocte cōueniunt in confectionibus ynguentoz odoriferozum: ⁊ in ynguentis que resoluunt laxitudinem. faciunt nāq; ea odorifera: ⁊ meli⁹ colorata. Colligitur fumus ex istis sicut colligitur fumus olibani: ⁊ est conueniēs in cobol: ⁊ fiūt ad pilos palpebrarum: ⁊ corrosionē lachrimalis oculi: ⁊ ꝓuenit puruitui palpebraruz ⁊ lachrimis: ⁊ fit ex eo encaustū ad scribendū. Et idem auc. Albugeri. Resina confert ad exituras duras. Et quando puluerizatur super vlcera que fiunt in cute capitis cum balaustia curat ea. Similiter aūt ⁊ alia vlcera que fiūt in corpore. Pli⁹. lib. i4. ca. zo. ⁊ li. i6. cap. iz. ⁊ lib. z4. ca. 6. GALIENVS. 7. sim. phar. cap. de resina. oēs species gluctinis calefaciūt ⁊ desic. DIASCOR. cap. de resina. lachrimū est arboris. ois aūt desiccat ⁊ cal. ⁊ diaforetica est. alia qdem plus. ⁊ alia quidez minus. merito ergo precedit omnes resina que ex scino que mastix noiatur: qz magis stiptica: vñ stōm ventrē ⁊ epar. defectū corroborat: et ad inflationes eoz iuuat absq; molestia: et aliquātulū acredinis hz. et iō leptomeris est. preterea terbētina pcellit. Nā est diaforetica plusq̄ mastix. ita vt pyciat ⁊ scabies sanat: et pfundas plagas et vulnera magis repleat et purget. ¶ Capitulum. CCCXXXXVI.

Hatros, vel turgi siue obtargi. ara. gre. citrum vel pomum aque: vel milia. lati. vero citrum. SERAPION. lib. aggre. cap. hatros. Citri non vna est nā: sed caro eius est illud qō est in medio corticis: ⁊ acetositas eius generat humores grossos frigidos: sed cor eius et est acetositas eius. s. in qua est semen est acetosi saporis ⁊ infrigi. ⁊ desic. in secundo: ⁊ semē eius est amari saporis: et est exiccatiuū in scō: et diaforeticuz. folium est vtutis exic. et resol. DIASCORIDES. Citrum habet semē simile semini pirozum. GALIENVS. 7. simpl. phar. ca. de citro. milia indica. i. citrum huius fructus ab omnibus nominatur citrum: in semine quidez acida qualitas: et siccatiua dominatur: vt sit frig. et sic. in secundo. in cortice vero siccatiua participat complexione: non modicaz tamen habens acedinem: quocirca et siccat hic cortex in tertio. non tamen est frigidus: sed vel cōmoderate vel infra. Caro vero eius grossarum partiū: et est flegmatica et fri. ipsa itaq; comeditur sicut et cortex eius esibilis est et humidum quid habet et acidum: de quo prius locutus fui: et quidem in eo inuenitur quod vere est semen. amarum autez. et est palam: quoniam diaforetice et siccatiue virtutis in secūdo accedēs a commoderatis: et folia sunt exiccatiue et diaforetice virtutis. Et idem codez libro et capitulo ꝓm translationem ara. batroz. i. citrum. et est pomum aque. cortex eius non est frigidus. immo est aut eq̄lis cōplexionis: aut minus equalis paruz. et exiccat quantum est de virtute et complexione sua exiccatione habente acuitatē non paucam: et est in scō semen siccuz in scō gradu. folium est eiusdē virtutis exiccatiue ⁊ resolutiue.

DIASCORIDES. capi. de citro. non in partibus oibus vis est vna et eadē. Nam medula eius vbi est semē

acidã potestatẽ:ac per hoc stipticam esse manifestũ est.
AVICENNA.lib.scdo.ca.de citro. Omnibus est notum oleũ factum ex eo:ꝛ ex corticib⁹ eius est forte ꝛ factũ ex flore ipsius est debilius omni alio. Cortex ei⁹ est cal'.in ꝑmo.sic.in fine secũdi:ꝛ eius caro est ca.in ꝑmo ꝛ bu.in secũdo.qdam aũt dixerũt q̃ est fri.ꝛ bu.in scdo. et eius frigiditas magis est:ꝛ ipsi⁹ acetositas fri.est ꝛ sic.in tertio: et eius semẽ ca.in ꝑmo.sic.in secũdo. Cortex eius est temperatus in caliditate.ꝛ est cal'.in ꝑmo.sic.in secundo. semen eius est ca.cum forti siccitate.pulpa eius frigi.ꝛ humi.
POSSE.SERAPION.semen eius quãdo bibiꝯ cuꝫ vino habet potestatẽ ꝓtra medicinas mortiferas: ꝛ laxat vẽtrẽ:ꝛ quãdo ex decoctione.s.corticis eius: aut ex succo eius fit collutio oris:facit oris odorẽ bonũ:ꝛ cõuenit eius acetositas pregnantib⁹ quãdo habẽt desideriũ preter naturam q̃ contingit eis ꝓpter ipregnationẽ.Et d̃ q̃ quãdo citrũ ponitur in pannis.s.cortex eius ꝑseruat eos a corruptione.Et idem auc.Aben Mesuay. cortex eius ꝓprie facit bonũ odorem:ꝛ extinguit calorem stomaci supfluuꝫ ꝛ acetositas quãdo linitio fit ex ea cõuenit empetigini: et aufert eam: ꝛ decoctio ei⁹ cõuenit cardiace:ꝛ facit appetitum cibi.ꝛ icidit colerã:ꝛ abscindit fluxũ ventris ꝛ vomitum.ꝛ extinguit calorẽ epatis:ꝛ de ꝓprietate eius est auferre tristitiã:ꝛ ꝓprie rob eius:sed ipm nocet pulmoni et neruis sua acetositate:ꝛ grana sua sunt de numero medicinarũ conferentiũ venenis quando ex eis sumiꝯ aure.i. cum aq̃ repida:ꝛ poniꝯ sup locum morsus.ꝛ molliunt vẽtrem. DIASCORIDES.Citruꝫ pregnantibus fastidio laborantibus esui datum stomacũ a nausea mundat. tritũ:ꝛ in potione vini datum medetur querelis iecoris:ꝛ aqua tritũ ꝛ insparsum humidis vulneribꝰ adhibetur: et permonibus ex ea singulare presidiũ est.cortici austerior natura cõcessa:que quantũ valeat etiam de ipso odore testatur modice sumptus:aut potioni calide datus immense beneficiũ nature digestionis opaꝯ. AVICENNA. caro eius inflat:ꝛ folia eius sedãt iflationẽ:ꝛ eius flos est subtilior:et eius acetositas est stiptica frangẽs colerã rubeam.Et eius semẽ ꝛ cortex sunt resolutiua: ꝛ cum poniꝯ eius cortex in pãnis ꝓhibet tineas:ꝛ acetositas eius abstergit colerã rubeam:ꝛ aufert pannũ.q̃ est ex cortice eius adustum bonũ est in albaras linitũ: ꝛ decoctio ei⁹ efficit odorem oris bonũ.ꝛ est ipinguatiua corporis. Et cortex eius recentis in ore odorẽ efficit bonum:ꝛ eius decoctio similiter cum retinetur in ore:ꝛ acetositas eius valet empetigini illinita.eius oleũ valet mollificationi neruorꝫ:ꝛ nõ fiat nisi ex cortice eius:ꝛ cõuenit paralisi.Et ipsius acetositas est mala neruis.cõfert torture oris cum fit coliriũ ex acetositate eius:ꝛ remouet bicteritiã oculi.Ei⁹ acetositas sedat tremorẽ cordis ca.Et nutritum est bonum gutturi et pulmoni:sed eius acetositas est mala pectori: et medulla citri cum aceto si ponaꝯ ex ea medietas astariati iterficit sanguisugas trãsgluctitas:ꝛ educit eas.caro ipsius est mala stomaco iflatiua tarde digestionis:quare oportet vt comedaꝯ cum almuri.Et similꝛ nutrita cũ melle est sanior ꝛ magis recipiẽs digestionẽ nisi sit plurima.ꝛ eiusdẽ quidem folia cõfortant stõm ꝛ viscera: ꝛ postea flos ipsius: ꝛ cortex eius poniꝯ in cibarys sicut semina que pro condimẽto ponuntur ꝓpter sui duritiẽ:ꝛ ipsius decoctio sedat vomitũ colericum:ꝛ facit appetitũ:ꝛ oportet quidẽ ne citrum comedaꝯ singulariter q̃ misceaꝯ oleo ante se ꝛ post se.Eius caro facit vtentẽ se possidere colicã ꝛ ipsi⁹ acetositas retinet vẽtrẽ.ꝛ cõfert solõni colerice:ꝛ eius semen cõuenit emorroidibus:ꝛ in eius semine est vtus solutiua: et succus acetositatis eius sedat ifirmitatẽ sciaticam mulierum:seminis eius pondus.ʒ.y.cum vino ꝛ chilem:ꝛ aqua cala illinitũ resistit venenis omnibus:ꝛ ꝓprie scorpionis bibitũ aut linitum:ꝛ eius cortex est vicinus illis: ꝛ succus acetositatis cõuenit morsui vipere bibitus: ꝛ cortex eius pro emplastro suppositus est vicinus illi. Et idem de viribus cordis ait: q̃ cortex ei⁹ confortat cor:ꝛ est tyriaca cõtra venena:ꝛ ad hoc valet acetositas eius similiter.
PAVLVS.capi.de citro.Cortex eius digestionẽ confortat:ꝛ valet contra cardiacas: media substãtia eius male digeritur:sed interior. idest acetosa competit vsui medicine.appetitum confortat:ꝛ valet contra fe. pestiferas: semina eius sunt diuretica. RABI. MOYSES. Ubi loquitur de citro.dicit q̃ cortices citri valent contra egritudines stomaci : et expellunt maliriam intestini ieiuni ꝛ acetositas eius confortat spiritus. AVERROYS. capi.de citro.Cortex eius habet manifestum iuuamentũ stomaco ꝛ epati.Medulla citri curat cõbustiones ignis: ꝛ excoriationẽ ex itinere:et ex omni re calefaciente:et potissime ex sole et psilotro:et curat mirabiliter ramicẽ puerorum et potissime si ex ea fit vnguentuꝫ illo modo. Accipe medullã citri:subtilꝛ icisam:et buliat in axũgia porci recẽti:et postea coletur per petiam:et iterum reponaꝯ ad ignem:et in fine misceaꝯ mastix olibanum et cera alba:et erit optimũ vnguentũ citrinum. Aliqui conficiunt ipsuꝫ cum citro et axungia tñ: sed est minus bonum: et postq̃ colatũ est:nõ reponitur iterum ad ignẽ.fit simil'r alio modo vnguentũ de citro ꝗm q̃ iuenies in antidotario minori Ha.qd̃ ibi interpretaꝯ vnguentũ citrinũ. Sed attẽdendus q̃ qñ aliqd̃ vnguentũ vel emplm fit ex citro:d̃s fieri ex citro bene maturo. Nam ꝗm q̃ dicit Auicen. diacitrũ ꝛ que fiũt ex citro debẽt fieri sole existente in capricorno .i.a medio decembris vsq̃ ad medium Januarij.

Hatuc.i.lignũ aloes. Haturion qd est.l.cẽtaurea.
Hatunor.i.celidonia. ¶La. CCCXXXVII.

Hau. ara.lati.cornu. SERAPION.lib.aggr.auc. Haꝯ. plurimuꝫ quod administratur ex cornu ẽ ceruinum et caprinum. Nam adurũtur et administranꝯ.
POSSE.SERAPION.aduruntur et administranꝯ ad restringendum gingiuã:et cõfirmandũ dentes et cornu cerui quãdo aduriꝯ et abluiꝯ curat vlcera itestinorꝫ ꝛ fluxũ sanguinis:ꝛ fluxum vẽtris:et qñ bibitur curat bicteritiam:et dosis eius est coclearia vno:et iã administratur adustũ et ablutũ in sief:et ad hec faciũt:et ad desiccãdus humores qui veniũt ad oculũ.Et idẽ auc. Pauli.cornu cerui et caput adustũ abstergit dẽtes fortiter et curat gingiuã:et sedat dolorẽ gingiue iflate qñ aduritur:donec albescit:et cõfert sputo sanguinis et bicteritie adustum ꝛ ablutũ.et cõfert disinterie.Et idẽ auc.Diaſ. qñ cornu cerui aduriꝯ et lauaꝯ et bibunꝯ ex eo aur.y.cũ draganto cõfert sputo sanguinis et vlceribus itestinorꝫ et fluxui ventris antiquo et bicteritie et dolori vesice:et cõfert cursui humiditatũ antiquo ex matrice qñ bibiꝯ cuꝫ aliq̃ medicina cõueniẽte ad ꝶ.Et iciditur cornu in frusta: et poniꝯ in olla terrea:et lutaꝯ caput eius:et dimittiꝯ in furno donec albescat.lauatur aũt postmodum cum clima:et sic conuenit oculo ad quẽ currũt humiditates:ꝛ vlceribus q̃ sunt in eo:et quãdo coquiꝯ cum aceto:et colluitur os cũ decoctione cõfert dolori dentiũ: ꝛ limatura eius qñ daꝯ in potu cum vino excludit lumbricos.

Haud.baudem.i.lignum aloes.Stephꝶ.
¶Capitulum. CCCXXXVIII.

Haudeb. siue bãdbel.ara.gre.colloquintida.lati. vero cucurbita alexandrina vel cucurbita deserti. SERAPION.lib.aggre.capi. baudeb.est plãta que emittit ramos et folia extensa sup terrã similia

folys ꝛ ramis cucumeris domestici:ꝛ habet fructum sup terrã rotũdum similẽ pile mediocris magnitudinis: ꝛ folia eius sunt babẽtia scissuras ꝛ amara: fructus vero eius colligẽdus est quãdo color eius mutaꝯ ad citrinũ. Et idẽ auc. Dabiꝛ.coloquintida est melon agrestis. ꝛ colligiꝯ ea que est viridis cum icipit cõdẽsari rosa sua. aut qñ ipsa hꝫ aliqd̃ viriditatis:qñ modicuꝫ ex ipsa occidit: ꝛ ꝓprie illa que reperiꝯ sola in arbore sua occidit potantes se sine dubio:qñ quãdo datur ex pulpa eius facit tortiones fortes ꝛ facit euomere vomitu forti:ꝛ iducit tenasmonẽ ꝛ anxietatẽ animi: ꝛ coartationẽ anhelitus ꝛ frequẽtiam eius:et sincopim:ꝛ sudorem frigidum:ꝛ fortasse iterficit sicut dixi.debet ergo colligi cũ est maturus in mẽse septẽbris:ꝛ ẽ ca.in tertio.sic.i scdo. DIASC.ca.de collogntida.Collogntida.i.cucurbita agrestis:quã multi siciam amaram vocãt hastas ꝛ folia habet sup terrã similes cucumeri nostro:q̃ folia icisa sunt ꝛ gustu amara:fructus eius rotũdus vt pila q̃ colligẽdus ẽ in maturitate cũ colorẽ variauerit.
IO.MES.c.d̃ collogntida.Collogntida quã psles vocãt cucurbitã deserti q̃ nasciꝯ in plãta:quã ẽt fel terre vocãt: eo q̃ in toto ambitu ort⁹ ei⁹ iterficit herbas:ꝛ est q̃si venenũ eis. vñ vocãt eã arabes neces plãtaꝫ.Et ei⁹ folia sunt ampla pilosa:ꝛ extendunꝯ rami eius sup faciẽ terre: sicut extendiꝯ cucurbita in terra sup quã iacet.duorum est modorꝫ.masculus ꝛ femina:ꝛ ex eis masculus est sup quẽ nasciꝯ sicut lanugo :ꝛ est grauis cum duritie ꝛ asperitate attinẽs nigredini. Et laudaꝯ ex eis femina:ꝛ ꝓprie habens ꝓprietates bonas: vt sit collogntida grossa :ꝛ quãto grossior ꝛ leuior: tãto melior.ꝛ sit alba laxa:leuis ꝛ ꝓplete maturitatis:cui⁹ pars interior est pulposa laxa ꝛ alba ꝛ leuis.ꝛ vehemẽtis albedinis.verũ que nõ est cõpleta in maturitate mala est:cõtristat.n.suscipiẽtem illã ꝛ ventositatẽ cũ difficultate facit: ꝛ soluit superabundanter: ꝛ solutõe educit sanguinem:ꝛ fortasse interficit. Et cum sigillaꝯ ex toto germine plãte:vt nasciꝯ collogntida vna est illa pniciosa ꝛ mala.imo est venenũ. Et cum in tota regione nõ est nisi plãta eius vna per se nascẽs est mala. Et que nasciꝯ in terris fortibus ꝛ pulverulentis:aut iuxta loca reptilium:aut in locis termarũ coloquintidas facit minores:ꝛ sunt similiter male:q̃ aũt nasciꝯ in terris laxis et arenosis ꝛ liberis est illa que eligiꝯ. Et cum extrahiꝯ pulpa eius: ipsa debilitat eam.tẽpus aũt collectionis eius est autumnus: ꝛ ꝓpe duꝫ iam citrinescit.ꝛ remouet ab ea viriditas.ca.est ꝛ sic. complexionis in tertio:ꝛ est cõposita ex partibus igneis ꝛ terreis adustis:ꝛ ẽ solutiua attractiua supfluitatũ a remotis multũ:ꝛ ẽ resolutiua icisiua abstersiua. Quatuor sunt que debẽt corrigi in ipsa. Nocet enim cordi stomaco ꝛ epati:ꝛ est cõturbatiua subuersiua viscerũ faciẽs operatiões difficiles:ꝛ aperit orificia venarum apertione sanguinem manare faciẽte:ꝛ operaꝯ id vehementius q̃ aloes:ꝛ exoriat vias. Emendaꝯ aũt ꝑmum ꝛ zm nocumẽtuꝫ ex ea miscẽdo ei ex medicinis cordialib⁹ ꝛ stomaticis ꝛ epaticis q̃ meliorare possunt cõditionẽ eius sicut addiꝯ eimastix,ꝓprie ꝛ gallia ꝛ similia. Et emendaꝯ tertiũ ꝛ quartuꝫ nocumentũ eius cum rebus acquirentibus ei viscositatẽ ꝛ glutinositatẽ ꝛ remouẽtibus ab ea serositatẽ:ꝛ cito eã lubricare facientibus sicut est dragantũ ꝓprie bdeliuꝫ ꝛ gũmi mastix ꝛ silia. Et dicit Haꝯ.fiunt aũt ex ea ꝛ laudano partes sumẽdo equales post fricationẽ eius cum oleo rosarꝫ pillule:ꝛ sunt bone et sane ad ea que oportet. Modus rectificationis eius ꝗm q̃ narrauit Filius Sera.ifundatur pulpa eius in aqua mellis.ꝛ proprie decoctionis mirre:ꝛ exiccetur post illud ꝛ teraꝯ vltima contritione:et admisceatur cũ aqua mellis predicta. Modus rectificationis eius ex intentione nostra:incidatur in minutissimas partes cum icisorio:ꝛ inoluatur subtili inuolutione cum glutine dragãti aut bdelij:ꝛ exiccetur ꝛ cõteratur post illud vltima contritione:ꝛ fiunt trocis. cum pauco mastice resoluto in oleo rosarum vel laudano:vel cum aqua mellis. hec.n.ars facit illã sine molestia. Et scias q̃ d̃ decoctione rem completã sustinet.Et dixit filius zezar:nõ oportet vt multum teraꝯ. vltima.n.pulverizatio exoriat vias ꝛ venas.ꝛ dicit filiꝰ Sera.oportet vt perueniaꝯ ad vltimum pulverizationis eius. aliter.n.vlceraret viscera. Et mihi videꝯ q̃ vltime pulverizate frãgitur virtus a permixtiõe adiũctorum ei:ꝛ pertrãsit loca viscerũ absq̃ ipressione nocumẽ torum in ipsis.Et forte in ea in qua nõ exquisite fit illud. pars tamen sensata adherens in villis ꝛ inuolutionibus eorꝫ apostemat ꝛ vlcerat.expelluntur autem nocumenta ipsius a corpore accipiẽdo aquã passularum:cum oleo de amigdalis vel oleo nucũ aut aq̃ mellis cũ olcis p̃dictis.
POSSE.SERAPION.auc.Haꝯ.sapor est amar⁹ fortiter:ꝛ quãdo sumiꝯ nõ facit operationẽ malam neq̃ periculosam: qñ velociter egrediꝯ. Et quando poniꝯ in clisterib⁹ ꝓuenit sciatice ꝛ paralisi ꝛ colice: ꝛ laxat flegma ꝛ humores crudos:ꝛ quãdoq̃ sanguinẽ. Et quãdo fit cum ea nascale occidit fetum:ꝛ ꝓuocat menstrua.Et quando ipsa cauaꝯ ꝛ extrahuntur interiora eius . deinde inoluitur circa ipsam lutũ:ꝛ ponitur in ipsa acetũ ꝛ calefit sup ignẽ: ꝛ fit cum aceto oris collutio:aufert dolorem dentiũ: ꝛ fit suppositoriũ cum pulpa eius:ꝛ laxat ventrẽ.Et duꝫ color eius est viridis:ꝛ ipsa est recẽs:ꝛ extrahitur succus eius:ꝛ fricaꝯ sup sciaticã ẽ iuuatiua valde. DIASCORID. virtus est ipsi purgatoria obulo.i.accepto cuꝫ mulsa mixto nitro ꝛ mirra ꝛ melle cocto in modum cataputie bene purgat.ipse vero pile sicce tũse ꝛ mixte ꝛ clisteri adhibite sciaticis medicanꝯ.paraliticis filꝛ prestolantur. flegma ꝛ colerã deponunt.mẽstruis imperant:aborsum faciũt:dolorem dentiũ tollunt. Lolliria exinde fiũt: que supposita ventrẽ deponũt:viridis aũt succus superunctus sciaticos curat. IOAN.MESVE.Solutiõe educit flegma ꝛ humores viscosos attrahẽs ipsos a ꝑfunditate membrorum. Et dicit humay. solutõe etiã educit colerꝫ citrinã:ꝛ eius operatio extendiꝯ ad neruorꝫ iuncturas.Et dicit Diasco. nõ efficit operationes in materys que sunt in vys de quibus fit curandũ: et in materys que sunt in ꝑfundis locis distantibus. Et eius posse magnũ est in mũdificatione cerebri vel neruorꝫ lacertorum pulmonis ꝛ pectoris. Et est medicina magna egritudinuꝫ eorꝫ:sicut est dolor capitis antiqui:ꝛ dolor cranei ꝛ emigranea difficilis ꝛ epilẽsia:et apoplexia.Et cõuenit egritudinibus neruorꝫ omnibus: ꝛ vertigini et descensui aque ad oculos:et est res magni iuuamẽti ad asma et antiquã tussim:et ad dilatationẽ anhelitus:et est eius opatio virtuosa ad dolorẽ iuncturaruꝫ:ꝛ podagrã frigidã et sciaticam ꝓprie ꝗm omnẽ modũ administrationis eius:et in clisteribus et collirys : et cõfert colice flegmatice et iflatiue iuuamẽtũ vltimũ et hydropisi. Et si ex eo cũ aceto forti fricẽt morsea:sanat eam: et similꝛ lepra et elephantiã:et si euacuẽt q̃d est in testa ei⁹: et ipleaꝯ oleo et buliat in cinere:et iungantur capilli denigrat eos:et tardat canitiẽ:et ꝓhibet casum eorꝫ:et si distilletur de ea in aurẽ:sanat dolorẽ eius:et cõuenit sonitui in ea. Et si ipleatur aceto forti:et colluaꝯ ex eo os post bulitionẽ ipsi⁹ sanat dolorẽ dẽtis.dosis est a ꝓkirat sex vsq̃ ad decem.bi aũt qui sumũt eam timeãt frigus et estum.

Hauedn.hauden.i.lignuꝫ aloes.Stephꝶ.
Hauec.i.lapaciũ acutũ.
Haukeb.ara.i.aquila.
Haulech.i.alac.
Hauleich.ara.i.rubus.
Hau libien.i.iringium.
Haunich sũt limaces que sunt in herbis in littore maris.
Haurelch.ara.gluten.alac Alacum.Stephꝶ.
¶La. CCCXXXIX.

Haurifel. ara.vel haulachach.gre.sala.lati. vero squilla vl' cepe muris. Est herba habēs folia satis maiora lilio: ⁊ ex eius cepe magno: qō ē in eius radice fit acetū squilliticum. Et latini vocāt cepe muris: quoniam iterficit mores. SERAPION. lib.aggre.ca. haurifel siue hapsel.i.squilla.auct.Hal'. calefacit fortiter. Et melius est ꝙ accipiat cepe squille: ⁊ assetur vel coquatur: ⁊ postea administret.ꝙ si fiet hoc: minuet fortitudo: ⁊ acuitas sue virtutis. Et idē auc.Diaf.habet virtutē acutam: ⁊ quādo assatur: ⁊ sumit habz multa ⁊ maxima iuuamēta. Si ergo volumus eam assare oportet ꝙ inuoluat in pasta vel in luto: ⁊ ponat in furno aut sepeliat in pznis donec coquat pasta: vel lutū. deinde extrahat ⁊ cōsideretur an sit bene cocta: ꝙ nō inuoluat alia vice in pasta vel luto vt pus. Nā si nō assaret bene noceret accipienti ipsam: ⁊ lederet mēbra interiora. assatur autem alio modo: nā ponitur in olla: ⁊ cooperitur pasta vel luto: ⁊ ponitur in ataznor donec coquat bene: ⁊ oportet quādo squilla fuerit bene decocta ꝙ accipiat eius iteri⁹: ⁊ abyciatur cortex eius exterior: ⁊ sunt qdā abycientes corticē eius ⁊ mediculuz: ⁊ accipiūt illud qō est iter vtrunq;. Et qdam icidūt eaz in frusta: ⁊ ponūt eam in aquā: ⁊ mutant sepe aquā eius donec vident ꝙ nō remanet in ea amaritudo. Et qdam icidunt in frusta: ⁊ iserūt in filo lineo: ⁊ separant frusta a frusto: ne se coniungant ⁊ desiccant in sole: ⁊ illud qō est incisum ex ea ponit in aceto ⁊ vino ⁊ oleo: sed illud qō ē in ei⁹ medio cogit in oleo. ⁊ dissoluit in ea resina pini: ⁊ valet ad multa. Sed aceti squillitici fm Sera. operatio est in hūc modū. Accipiat squilla alba: ⁊ bene purget ⁊ icidatur in frusta: ⁊ iserant frusta illa in filo lineo: ⁊ sit iter vtrūq; frustum distātia: ne te tāgant ⁊ desiccent in ymbra .40. diebus. postea sumat ex ea quātitas vnius manipuli: ⁊ ponatur in vase: ⁊ proyciantur sup eam.iz.kist aceti fortissimi. ⁊ ponat in sole quadraginta diebus. sit autem vas cooperum ⁊ obturatū bene: post vero tēpus extrahatur squilla ab aceto: ⁊ exprimat: ⁊ abyciatur acetū: ⁊ reponat. qdam accipiūt ex squilla vnum manes: ⁊ pyciunt super eā aceti .v. kist. qdam vero accipiūt squillam: ⁊ mundant eam. ⁊ nō desiccāt eam. Et qdam preparant pycientes sup vnū mannes ex ea acetū: ⁊ dimittūt sex mēsibus: ⁊ illud acetū squilliticū in hunc modū factū est magis icisiuū humoz grossozum q̄z aliqō aliud acetū vtillimuz ad multa. Modus faciendi vinum squilliticū fm eundē est iste. Accipiatur squilla: sicut dixi supra: ⁊ desiccetur in sole: ⁊ acipiatur ex ea quantitas vnius mannes: ⁊ terat ⁊ cribret cum crizo temui: ⁊ liget cū pāno lini raro: ⁊ ponat pannus in .20. kist. vini dulcis noui.s. musti: ⁊ dimittatur sic ītus tribus mensibus. deinde colet vinum: ⁊ pone in alio vase. et seruetur postq̄ obturatū est caput vasis bene. Et fit ex squilla humida in hunc modum: accipiat ex ea cruda recenti: sicut est: ⁊ accipiat ex ea duplū eius qō accipere ex ficca: ⁊ pyciat sup ipsam mustū: ⁊ ponatur in sole. 40. diebus: ⁊ coletur et reponat. Et hoc tale quāto fuerit antiquius tāto melius. Etiā fit vinum squilliticū alio modo. Nā accipitur squilla: ⁊ mundatur ⁊ iciditur: ⁊ accipiunt ex ea mānes tres: ⁊ pycitur super ea de bono musto amphora.i.et dimittit sex mensibus: postea colat ⁊ reponitur in vase.

IOAN.MESVE. capi.de squilla. Squille sicut dicit Hal'. iuuamētum est duplex. solone.n. educit materias: et parat ad soluendū. Et melior est habēs parē: sola enī fm Hal'. est venenosa: ⁊ adhuc melior est: que saporem habet compositū ex dulcedine ⁊ acredine acuitate ⁊ amaritudine. Et que habet splendorē in laminis suis: ⁊ que nascit in locis liberis. orta enim in locis termarum: aut orta singularis est mala. ca. est ⁊ sic. in tertio. Est enī cōposita ex partibus igneis in superficie dantibus ei acuitatis vehementiam: ⁊ ex partibus terreis adustis dantibus ei amaritudinē: ⁊ ex partibus aeris mediocribus dantibus ei dulcedine aligd. Est.n. icisiua vlcerativa adustiua resolutiua materieruz: attractiua ad exteriora subtiliativa partium grossarū ⁊ viscosarū adherētium cōseruativa a putredie. Rectificatio. assatio acquirit ei facilitatez in soluendo: et preparatio ipsius cuz acceto pōt materias grossas adherētes ⁊ submersas facile expellere. Modus preparationis eius in elixatione est. Accipiūtur lamine ipsius ⁊ separatim inuoluuntur in pasta: ⁊ sepelitur in cinere calido: ⁊ coquit sufficiēter: ⁊ extrahit ex pasta: ⁊ administrat vbioz. Modus aūt assationis ipsius. ponat in vase luteo vitreo stricti ozificy: ⁊ sigillet ligatione forti cum pgameno: ⁊ dimittatur diebus quadraginta: ⁊ pprie diebus maioris estus: ⁊ moueat vas: ⁊ mutetur vicissim omni hora. ita ꝙ equalr in singulis partib⁹ calefiat. deinde extrahat squilla: ⁊ administretur vbi oportet: et quādoq; miscet ei post assationez tantūdem farine orobi q̄tum ipsa est: et fiunt ide trocis. et seruant vbi oportet. Modus aūt operatiōis aceti squillitici fm ꝙ Ha. narrauit. accipiatur ex laminis eius: et pprie que sunt iter corticē et cor ipsius quantitas quā volueris: et cōsue separatim cum filo: et dimitte siccari in ymbra per. 40. dies. post hoc cōminue ipsas in frusta. et pone ad omnez lib. eius aceti boni et albi lib. sex. et pone in vase vitreo stricti ozificy: et stringe caput eius: et dimitte in sole per alios. 40. dies: et post illud cola et administretur vbi oportet: et si necessitas vrgeret festinare: sepeliat vas in cinere calido vel arena ca. cum successiōe nō repēte: sed pprie iter horā et horaz. Et dixit Paulus. lamine ei⁹ ponant sicut sunt in aceto a pncipio veris vsq; ad finē estatis in vase vitreo sigillato exposito soli: et post illud administret vbi oportet. et scire debes ꝙ squilla de decoctione sustinet rem mediocrē. AVICENNA. li. scōo de squilla. Est cepe muris: cui⁹ folia sunt sicut folia lily: et habet oleū ad nigredinem declinans: est ca. et sic. i secundo. ⁊ est incisiuum: et in ipso viscositas adustiua est.

POSSE.SERAPION. illud qō est in medio squille coquit in oleo: et dissoluit in ea resina pini: et ponitur in scissuris que fiūt in pedibus ppter frigus: et curat eas: et coquitur cū aceto: et fit ex ea emplm ad morsum tyri. Et administrat squilla assata in pluribus confectionibus: et in illis in qbus ingrediuntur spēs aromatice: et datur ex ea in potu quādo volumus puocare vrinā: et in hydropisi: et dat illi qui cōqueritur de stomaco: et cui cibus natat in eo: et nō digeritur: et datur ad tortiones ventris: et ad tussim antiquā: et ad asma: et ad extrahendū saniez a pectore: et pectus mūdificat a grossis humoribus: et sufficit ex ea pōdus triū onolosach: et admixto melle cocto et facto ide loboc. comedit et cōuenit ad oia que diximus: et purgat optime ventrē a chimis grossis viscosis. opz tamē cauere ab ea illos qbus vlcera vel excoriationes seu vulnera in mēbris ītrinsecis sunt: et qñ assantur et liniuntur cū ea verruce que dicunt acdas et ocdas: et claui et scissure que fiūt ppter frigus cōuenit eis: sed semē eius qñ teritur et ponit in ficu sicca: aut admiscet cū melle et comedit mollit ventrē: et qñ squilla suspēdit ītegra super limē hosty domus phibet asalia venenosa: et nociua a domo illa. Sed aceti squillitici qñ fit collutio oris cuz eo restringit gingiuas laxas: et pfirmat dentes cōmotos: et auferat putredinē et fetorē oris: et quādo sumit in potu idurat tracheā artariā: et ī grossat eam: et auget carnē eius: et clarificat vocē: et fortificat eam: et administrat ad debilitatē stomaci: et ad malitiam digōnis et opilonis eius: et ad meliam et apoplexiā et epilēsiā: et frāgit lapidez vesice: et cōuenit suffocationibus matricis et apatib⁹ splenis et ad sciaticā: et fortificat cor debile: ⁊ restituit ei sanitatē et meliorat colorem et acuit visum: et pycitur in aurem: et conuenit grauitati auditus. Et vliter est conueniens omnibus egritudinibus corporis preterq̄ vlceribus intrinsecis: et oportet ꝙ det in potu in iciunio: ⁊ detur pmo parū ex eo. deinde augeat in dosi eius paulatim donec pueniat ad duos conos. ⁊ qdaz tribuūt duos conos ⁊ plus vinū squilliticū cōuenit malitie digestionis ⁊ ructuationi cibi ⁊ flegmati grosso qō est in stomaco ⁊ ītestinis: ⁊ dolori splenis: ⁊ sciatice: ⁊ cōmotioni cerebri: ⁊ malis habitudinibus que preparāt ad hydropisim: ⁊ cōuenit hidropisi ⁊ hicteritie ⁊ strāgurie: ⁊ corrosionib⁹ ⁊ iflationibus ⁊ paralisi ⁊ opilationibus ⁊ rigozib⁹ febriū antiquaz ⁊ attritiōi lacertoz: ⁊ dolori laterū: ⁊ puocat mēstrua ⁊ nocumētuz qō ifert neruis est modicū: ⁊ est cōtrariū venenis. fit autē squilla humida sic. accipit ex ea recēti cruda q̄tū vis: duplum tamen ad hoc qō acciperetur ex sicca: ⁊ infundatur sicut ifundit rapa: ⁊ fundat sup ipm mustū: ⁊ ponat in sole q̄draginta diebus: ⁊ colet: ⁊ colatura reponat. hoc aūt q̄to fuerit antiquius tāto meli⁹: fit etiā vinū squilliticuz hoc modo. Accipit squilla: ⁊ mūdat ⁊ incidit: ⁊ accipit ex ea vsq; ad tres mannes: ⁊ proycitur super ipsam ex bono musto Italie amphora vna: ⁊ dimittit sex mēsibus: ⁊ postea colatur ⁊ reponit in vase: ⁊ offert hoc vinū ad ea que supradicta sunt: ⁊ meli⁹ vinū squilliticū est illud qō est antiquuz: ⁊ oportet ꝙ caueatur potus eius. ⁊ in febrib⁹: ⁊ qñ in mēbris interioribus sunt vlcera. IO.MESVE. Solutione educit humores grossos viscosos: ⁊ dixit cum hoc etiā educit colerā nigrā: ⁊ cū hoc iuuamētū est magnū ad egritudines capitis: sicut est cephalea ⁊ epilensia: ⁊ pprie fm oēm modū administrationis eius. vertigo ⁊ scotomia. Et oximel eius ponit materias viscosas facile ad expellēdum: ⁊ subtiliat chimoz grossitudinē. Et ipsa quidez fm oēm modum administrationis eius cōuenit iuuamento magno egritudinib⁹ iuncturarū: ⁊ est medicina bona pulmonis ⁊ pectoris: ⁊ egritudinū in eis. Et pprie electuariū ex succo eius ⁊ melle sumptū lābēdo clarificat vocez: ⁊ sī militer oximel eius ⁊ acetū ipsius est ex medicinis bonis spleni ⁊ grossitici eius: ⁊ est ex reb⁹ preseruātibus corpus a putrefactione: ⁊ seruātibus ipm in sanitate sua: ⁊ acgrit eius vsus maciē corpori: ⁊ cōseruat in iuuētute. Et acetuz eius desiccat: ⁊ cōfirmat gingiuam laxā: ⁊ putridā: ⁊ confirmat dentes motos collutio ex ea. Et similr potus eius est medicina magna fetori oris facies ipm odoriferum: ⁊ aufert dolorē stomaci: ⁊ adiuuat ad digōnē. Et vsus eius fm oēm modū administrationis eius cōfortat corpus cui accidit laxitudo et mollificatio: ⁊ colorē efficit bonū. Dosis. potio aceti eius est a.z.v. vsq; ad.iz. Et oximel eius ab aur.sex. vsq; ad.z. Et trocl. eius a.z.y. vsq; ad.iiy. AVI. oleū eius cōfectū cum melle ponit super allopitiā ⁊ serpiginē. Eius acetū exaspergat guttur: ⁊ iducat carnē ipsius: ⁊ est bonū asmati ⁊ orthosmoni: ⁊ tussi antique.

Hauroch.baruch.ara.i.celidōia.al'.curcuma.Ste.
Haur romi. vel aurū. qd ē .l.Electrū.Auicen.
Hauruc.i.curcuma.
Hausab.qd est.l.seitarg.
Hausel ara.ascbil.i.squilla Auicen.
Hausegi.hausigi.alaulaicb idest rubus qui facit mora vel rānus.

¶ Cap. CCCXL.

Hauser hauzer vel hauso. AVICENNA. li. scōo capitulu facit qō scribit hausurum: sed in ara. est hauser. et hauso est lacticiniū qōdam: ⁊ nō est tassus: vt qdam dicunt: vel spēs eius sub cuius vmbra periclitantur dormiētes: vt Diasc. dicit. Nam hauso est lacticinium: ⁊ tassus est arbor magna et vmbrifica.

SERAPI. lib.aggre.cap.hauso. Hauso est plāta hās lata folia: et nascit in vno tēpore anni. Et habet cōcauuz qō egredit ab oculis ramoz suoz. et a locis floz eius. Et colligūt ab eo homines rem cōueniētez: et succo eius est amaritudo: ⁊ egrediunt ab ea mala. sicut testiculi camelorum. Et ab illis pomis egredit quedā res adurens: ita ꝙ nō pōt fieri cauterium cum re meliori. Et implent ex ea culcitre: ⁊ puluinaria: et nominat etiam arbor eius cohorea: et qñ iciduntur folia hausor emittit tunc lac qō colligitur in mēse mady: et ponunt in eo cozia: et nō remanet pilus in eis: et vnū vas iplet ex duabus ipressionibus: et lignum hausor est leue grossum rectum pulchrū ⁊c. Ali⁹ hausor est vna ex speciebus titimalli.

Hausir. idest oppoponacum.

¶ Capitulum. CCCXLI.

Hausis. hausigi. ausegū. vl' husc. siue hasig. ara. gr. et lati. rānus. Steph. SERAPION. li. aggre. cap. hausis. Est plāta que nascitur in vallib⁹: ⁊ sunt eius tres spēs. vna habet stipitē rectuz spinosum: sicut arbor que dicitur alchisialich in ramis et spinis eius: ⁊ folia eius sunt oblōga habentia humiditatē viscosam q̄ adheret manui. secūda est fortis alba plus q̄z ipsa. tertia habet minora folia q̄z ipsa ⁊ latiora: et declinat paruz rubozi: et rami eius sunt lōgi. longitudo eius est brachy vnius: et ē spissior alys: et est debilior. spina vo eius est acutior et fructus ei⁹ est latus subtilis: ⁊ est velut in vaginis: sicut herba que dicit sachidalion. Et idē auc. Hal'. qō administrat ex rāno sunt folia eius dum sunt recētia infri. et desiccat in scōo. DIASCORIDES. cap. de rāno. Fructus est qui circa hortos nascit. huius virge sunt longē et spinose. folia habz pinguissima longa et lenia. Est etiam alia rannus colorē habēs subalbidū: et tertia habens colorē suburuffum: et virgulas lōgas cubitis quinq; ⁊ plus. he spinose sunt minime virtutis. eius semē latū est et tenue: et in folle reclusum sicut affodilli. POSSE.DIASCOR. omniū specierū rāni folia cataplasmatib⁹ adhibita ignez sacrū corporis pbibent. SERAPION. curat formicā et herisipillā tempore caliditatis. vnde quādo fit emplastrum cum folys eius curat herisipillam et formicā. et dicunt aliqui ꝙ quādo rami eius suspendunt in hostys e fenestris cessat operatio arboris eorum.

Hauterion. haturion. idest centaurea.
Hazad.i.galbanum.
Haze.zuffere. Addinariar idem. Auicen.
Haxe.ara. thimus. haaxe.
Alfozna. axe. mater ep.
thimi. Dia. Sera. Mes.
Hayneb. ara. vua.
Hayneb. alchalebeb. arab. vua vulpis: et ē solatrū.
Haiet. ara. serpēs. Auicē.

¶ Ca. CCCXLII.

Hazarachona. ara. vel bestercaton. gre. piper silium. lati. psiliū. SERAP. auc. Diaf. hazarachona est herba habens folia pilosa virgas longas mensura vnius palmi: et tota herba pilosa. Et exitus ramuloz eorum est a medio virge: et sunt in ipsa capitella duo vel tria rotunda: in quibus est semē sicc pulicibus nigrū et durum: et est illud qō ex eo administrat. GALIENVS. 8° simpl. phar. cap. de psilio circa finez semen eius maxime vtile est frigidum in scōo. ex complexione vero que est fm siccatione: et humectationem medium est quoddā et moderatū. DIASCORIDES. cap. de psilio. Pipersiliū aut quinofolion: quem siculi dicunt cristallū aut squinnomella: folia habz coznopodion similia et aspera virgam habet duobus palmis longam: cui⁹ frutex pilosus spinosa est. coma eius a medietate incipit virge: in qua capitella duo aut tria sunt constricta in qbus semen est pulicibus simile durum et nigrum: nascit in campis. AVICENNA. li. secūdo. ca. de psilio. Psilium qdez est duoz modoz. hiemale et estiuum: et potio cuiuslibet eoz sit pondus. z.y. melius est illud qō est magis grossum qō submergit in aq̄ fri. et est hu. in. z°. PLI.

lib.25.ca.9.in fi.de psilio.herba est similis ambre faciens semina sicut linū:sed minora ⁊ subnigra quasi tendentia ad purpureitatē:quorum semen est melius qō submergi tur in aqua. dicta est herba sic:eo q̄ semē simile pulici ba beat.⁊ ideo ista herba sic dicitur īfra a quibusdam pulica ris:eo q̄ semen factum est ad similitudinez pulicis.vnde psillos.i.pulex. IO.MES.ca.de psilio.·Psiliū est de alte rantib⁹ cōplexionē ⁊ solutionē facientibus:⁊ eius solo fit ppie lambificando.Cuius aliud est albū.aliud subnigꝫ aliud ad purpureitatē declinās.Melius est qō est cōple tum ⁊ grossuz:⁊ est grauius:⁊ submergit in aqua cōpositū ex duab⁹ substātys que separari possunt:iter quas est cor tex separatus.est.n.duplex in eo suba.l.medularis iterior ⁊ est in ea suba expāsa supra corticē ipsius.substātia autē iterior medularis ca.est ⁊ sic.in q̄rto:⁊ est acuta vehemē ter īcisiua rubificatiua ⁊ vlceratiua:⁊ est de genere vene ni:substātia aūt eius exterior supra corticē est ex multum īfrigidātib⁹. Et dixit Rufus:est fri.⁊ bu.in tertio:⁊ excesſit. Et dixit Diasco. in scdo:⁊ est veri⁹. Inqt.n. Hyppo.in epidimys:nō.n. eleuat res fri.iuncta cū bu.supra z''' gra dū. Et dixit.Hal.bu.res nō trāsgredit metas:vsq; ad quā pōt extēdi regimē bois: ppter qō nō iuenim⁹ humidū eē cām doloꝫ inq̄tū humidū:sed inquātū pōt eē cuz mate ria q̄ quātitate sua mouet ad solōnē cōtinuitatis. Qō ex eo cōquassatū est cū aq̄ fontiū fri.⁊ fit mucillaginosum:⁊ ppe sic est:⁊ ppe cū oleo violarū aut syrupo violaꝫ soluit vētrē:qō aūt ex eo frixū est:⁊ cōquassatur cū oleo rosaruz est medicina fluxus ventris ⁊ dissinterie. Cōtritum autē nullo modo potui ppinādū est.occultat.n.cōtritio substā tiam eius medularem vlceratiuam et excoriatiuam.

POSSE.SER APION.auc.Diaſ.hz virtutē īfrigida tiuā qñ fit emplīm cum eo.⁊ oleo roſ.⁊ aceto ⁊ aq̄:⁊ cōue nit doloribꝰ iuncturarū:⁊ apostematib⁹ que fiunt in radi ce auris:⁊ cōcussioni neruoꝫ. Et quādo fit emplīn ad ra micem pueroꝫ:⁊ ad eminētiā vmblici īfantiuz curat eos ⁊ cōuenit ad sodā cum oleo ro.⁊ panca aqua ⁊ aceto:⁊ qñ oportet ex eo fieri emplīn.accipiat de eo quātitas aliq̄:⁊ terat ⁊ īfundat in aqua:⁊ quādo īspissata fuerit.aq̄ ipsa nō extendat ⁊ fiat emplīn: qñ īpm īfrigidat īfrigidatio ne fozti:⁊ stringit ⁊ aufert lachrimas oculozum:⁊ cōuenit obtalmie ca.⁊ dolozi capitis qñ īfundit in aqua linita pē na fronti apponit:⁊ quādo aqua eius bibit cum zuccaro extinguit feruozē acutarū feb.⁊ sitim:⁊ soluit ventrez. Et idem auc. Aben Mesuay sedat dolozes pungitiuos ven tris:⁊ lenit aspitatē vlceꝫ ⁊ itestinozuz:⁊ abscindit tenas mon.⁊ cōuenit dolozi capitis calo.⁊ succ⁹ foliozꝫ eius ē ex medicinis laxatiuis propter frigidatem ⁊ bu. que sunt in eo:⁊ cura nocumēti eius est cū medicinis ca.⁊ fic. Et idez auc.babix.semen psilij est sicut coriandrū bu.quādo dat ex eo parū sedat īflāmationē colere:⁊ ebulitionē sanguis ca.⁊ adustionē fe.acutarū ca. Et si dat in potu de mucilla gine eius cōuenit habētibus birsen.⁊ sedat sitim eorum magnā ⁊ laxat gdem ventrē. Et si dat in potu crudū ⁊ as satū stringit ventrē. Similr etiā faciūt semina marrubij ⁊ grana mirti:⁊ semē portulace:⁊ semē ozimi. laxāt enim eruda ⁊ stringūt assata. Et quātitas eius que dat de psil lio est.z.y.īfuso in aqua donec egrediat mucillago eius:⁊ bibat cū zuccaro albo.aut cum Juleb.⁊ folia psilij quan do emplastrant super apostemata in pncipio aperitionis eoꝫ refrigerāt ea.⁊ si potest ex eo parum cōuenit egritu dinibus que fiūt a sanguine:⁊ nimis ex eo acceptū īducit sincopim in oze stomaci:⁊ fortasse occidit qñ nimium ex eo est venenū. Et cura eius est vt detur in potu mel buli tum cum aqua calida:⁊ aqua aneti sicci. IO.MESVE. ·Psillium cōquassatū cum aq̄ frigida sicut diximus solu tione educit colerā ⁊ cōuenit fe.īflāmationuz ⁊ sīti vehe

mēti ca.⁊ sedat īflāmationē spiritualiū:⁊ lenit pectus. Et cōquassatū sicut diximus cōuenit fluxui colirico ⁊ dissin terie ⁊ fluxui mēstruali:⁊ ppie post potū scamonee ⁊ me dicinarū acutarum. Dosis eius est a.z.i.vsq; ad.iij.timeat aūt īpm habēs debilitatez viscerum. AVICENNA: quod ex eo frixū inuolutum in oleo rosato stipticuz est:⁊ sedat doloze moze emplastri superposituz cum aceto.ad ministratur etiā conquassatū cum aceto super apostema ta cal.⁊ formicā ⁊ herisipillā:⁊ ppe que sunt sub aure:⁊ su per flegmatica fit ex eo emplīn tensioni neruoꝫ ⁊ ipsoꝫ spasmo:⁊ podagre:⁊ doloribus iuncturarū ca. cū aceto et oleo rosato cōuenit siti vehementi colerice.eius qō ex eo frixū est pōdus.z.y.⁊ inuolutum in oleo rosato stringit et cōuenit dissinterie:⁊ ppie īfantium:⁊ qō ex ipso mucilla ginosum est:⁊ ipsa mucillago ipsi⁹ cum oleo violarum sol uunt si bibat:⁊ tūc sedabit īflāmationē fe.acutarum.

Hazarascen.i.raffanus.
Hazechir.i.oppoponacū.
Hazetel.i.pforata.
Hazezalsachir.ara.ē epati ca que sup lapides madi dos ozit. Diaſ.licena.
Hazienis.i.feniculus.
Hazipoz.i.pētafilon.
Hazir.i.pozcus.

Ca. CCCXLIII.

Headi. vel keadi.ara.⁊ ē abefanida. SER APIO. lib.aggre.cap.headi. est herba q̄ nascitur in terris arabū in partib⁹ bamē:⁊ est illa qua aromatizatur oleū qō dicit oleum keadi.⁊ narrauit mihi ille qui vidit q̄ est vna ex palmis bīs latitudinez:⁊ qñ egrediunt gra mina eius abscindūt illa gramina anteq̄ aperiant:⁊ ap paret in floze eius odor bon⁹:⁊ artifex cozratiliū rectifi cat colozes suos ne sint litiida cum capite keadi:⁊ īpm est grossum ⁊ habet vesicam ⁊ mollitiem.

Heagi.ara.culex.
Hearfelus.ē species lactu ce asini.
Hebacul vel bebal. idest amilum.
Hebagile. idest cardamo mum minus.
Hebel.i.sauina.
Hebelecen.i.amomum.
Hebeleon.i.grana padisi.
Heben.i.lapis lacteus.
Heberand.i.bace lauri.
Hec.i.mirra.
Hecalbzon. Decasibat.id est terbētina. bekasibat similiter.
Heccato.i.attriplex.
Hechigon.i.betigonon.
Hecuropion.hectropion.i. euersio palpebre īferio ris ad exterioza.q̄ fit a se nectutis debilitate. aut paralesi aut anguli maio ris rupto iterius augmē to constituto:aut ipozta na partiū icisura: aut ex teri⁹ cicatrice cōstituta.
Hed.i.lignū aloes.
Hedem.i.poliū mōtanum
Hederagesen.hedersen.id est vitis alba.
Hedicorion. hedisozion. Adrumilon.bipēnis.An drosaron.pellecinus.he disaaron. Elicinus. ydu sarum Stepb. Adesum agreste. Theod. bui⁹ fru ctus semen colozē ruffū habet ex vtraq; pte acu tum quēadmodū bipen nis: quas greci pellecas vocāt: amarum quoq; ⁊ stipticum.
Hediosmum.i.mēta.
Hedismata gre.i.stigmata sunt vnguenta odozife ra. PLINIVS.li.iz.ca. pmo ante medium.
Hedrumon.hedrimon. id est iulep. SER AP.in 7.cap.pmo.
Heibace.i. cardamomum maius.
Heifistides. ara.i. ypogsti dos.post grecum.
Heil.heilbace.i. cardamo mum minus.vel species eius. SER APION.
Heisbelem. heiabalalem, belabes.idest semperui ua.heleleales.
Heiregi.i. turbith.
Hetron vel heyrō.ē regio ī q̄ antonomastice dactili abūdāt ⁊ oriunt.ī ea me liozes ⁊ pinguiozes.⁊ dul ciozes oib⁹ alys aliaꝫ re gionū:⁊ sūt mediocris fi gure nō longi: neq; mul tum parui pingues satis ⁊ dulcissimi: et meliozes ex eis sūt citrini ⁊ rubei

vt apparet in l.pothab.illud vocabulū ponit in antido tario mesue in electuario de dactilis. ⁊ etiā ī loboc de pino:⁊ etiā in qnto Auicenne in electuario diafinicon: ⁊ q̄ heiron sit regio.patet per Auicen.

Hekabzido.hekarium.idest marrubium.
Hekasbat.hecasibat.hecalbzon.idest terbentina.

Hel. ara.lati.mel. SER APION. lib.aggre.aucto. Hal.calef.⁊ desic.in scdo: vñ abstergit qñ coqui tur ⁊ maturat fit pauce acuitatis.⁊ pauce abstersiōis:⁊ iō administrat ad icarnādū fistulas ⁊ vlcera ppfunda. Mel vo amarū: ⁊ est cōpositū ex vtutibus cōtrarys.sicut si cō poneres mel cū absinthio. Et mel bonū est qō est dulce: ī quo est acuitas aliquātula in gustu:⁊ habet odozē bonū:⁊ color eius vergit ad rubedinē:neq; est nimis liquiduz: ⁊ qñ miseris in eum digitū adheret digito:⁊ venit cuz eo. vtus qdem mellis est absterstua aperitiua orificioꝫ venarum: ⁊ resoluit humiditates. ⁊ iō qñ ponit in vlcerib⁹ fraudu lentis ppfundis cōuenit eis multū:⁊ quādo coquit ⁊ poni tur sup scissuras cutis cōsolidat eas. Et quādo coquit cū aneto humido:⁊ linit cum eo empetigo curat eam. Et qñ miscet cū sale trito:⁊ distillat in aure sedat tinnitū:⁊ si li nitur cum eo caput occidit pediculos:⁊ lēdines:⁊ qñ īdu mentuz alicuius est breue nimis si est ex lana:⁊ irrozaue rit illud cū aqua:deinde lineatur cū melle elongat:⁊ mel abstergit tenebrositatē visus qñ fit collirium cum eo.14. diebus ꝓtinuis:⁊ fiūt cū eo gargarismata:⁊ conferūt apo stematibus gutturis ⁊ faucīū:⁊ squinātie: ⁊ si liniunt cuz eo gingiue pueroꝫ tēpore oztus dētiū facit eos facile na sci:⁊ sine dolore:⁊ si accipiat vel bibat prouocat vrinas:⁊ conuenit tussi: ⁊ qñ bibit cum oleo rosato cōuenit morsi bus venenosis:⁊ illis qui potauerūt opiuz: ⁊ qñ fit loboc cū eo ⁊ bibit cōuenit illis qui comederūt fūgos mortife ros:⁊ cōfert morsui canis rabidi:⁊ qñ spuma ab eo nō est ablata facit tussim:⁊ laxat ventrē:q̄re necesse est vt nō ad ministretur anteq̄ auferat spuma eius. Et melius qdem mel est veris:deinde estatis. Mel vo hyemale est maluz qz est spissum grossum:⁊ nō hz supradictas vtutes:sz mel quod est in syria est amari sapozis:⁊ hoc ideo qz apes illi⁹ regionis comedūt absinthiū:⁊ hoc tale ē bonū ad abster gendū empetiginē ⁊ liuozes qui apparent in facie:⁊ alias sordes cutis:que ab humoribus supfluis generant:īueni tur quoddā mel in terra dadie bentichi:qui comederit il lud icurrit īsaniam mētis cuz sudoze plurimo. existimat hec vtus ꝓtrabi floze reddidomi.i.oleandri:⁊ si comedit post īpm rutaz ⁊ pisces salitos:⁊ bibat oximel cōueniēter euadit:sed opz q̄ comedat hec vice post vicē: deinde vo mat:⁊ hoc qdē mel est acutū adeo q̄ qñ odozat cōmouet sternutationē. Miscet aūt hoc mel cum costo:⁊ linit em petigo:⁊ curat eam:⁊ miscet cum sale:⁊ curat liuozes ⁊ do lozes qui fiunt a pcussiōe. GALIENVS.7.fim.phar. cap.de melle. Mel ca.⁊ sic.in secūdo.est aūt simplicis:vt est dicere maxime virtutis ⁊ complexionis de absterstue nobis noiate cōsuete existēs specie pharmacoꝫ. coctum aūt minus fit acre ⁊ absterstiuū:vnde ad consolidationes eo vtuntur.si vo aliqō mel est amarū:sicut q̄ in sardona palam est:qñ mixte est vtutis:ac si aliqd admisceret ab sinthij. Sed sciēdum q̄ plures spēs sunt mellis. vna mel vsuale:quod diuersificat fm differētias supradictas. Est alia species mellis: quod vocat mel atheniense.⁊ est mel vesparū in locis subterraneis factū. Et est idez qō mel pa stinatū vel granatū:vt in alexādro:⁊ est mel granosuz: vt Oribasi⁹. Est alia spēs que dicit mel atticum.i.mel vespa rum fm quosdā:sed falso:qñ Diaſ.ca.de melle dicit.mel succus est rozis celestis:cui⁹ genera sunt duo.vnuz qō cu piliones colligūt apes que sunt oblonge.aliud qō sub ter ra īueniē vel acticū limaticū. Et ēt ibleon.sed ibleon me lius ex eo est bonū qō est dulce odozatū ruffum:⁊ nō val de ligdū.⁊ cū miseris digitū citius ascēdit. Sed sciendus q̄ mel acticū dicit ab actica regione:vt mel thimū dicit a regione thima. vnde regio actica est regio in qua abun dāt ipse apes:⁊ īpm mel:sic q̄ mercatozes vtētes ī regiōe actica aliqñ emūt illud qō apportat de alys regionib⁹ in regiōe actica. Et illud qō apportat de regiōe thima.vnde ·Pli.li.zi.ca.io.in pncipio īngt.mellis actici sūma laus to to ozbe estimat trāslatuz ī actica:sz thimū magis laudat: q̄re ī aligb⁹ antiqs antidotis mel acticū.mel thiennū ex ponit. Et mellis alia spēs dr lubue:vel alubue:⁊ ē aq̄ q̄ ac cipit cū icidit cortex arboris lubue.⁊ illud mel ē stozax li gda:vt appet in.l.lubue. Melachac. Est aliud dictū mel anacardinū:⁊ ē succositas q̄ ē in ipsis anacardis. Et aliud dr mel cāne qō fit de cānis dulcib⁹:⁊ succ⁹ eaꝫ nō coagu lat pp nimiā pinguedinē ei⁹. AVICEN.dic pma fen. 4.ca.de hora cibatiōis febricitātiū q̄ mel cāne ē succaꝫ ⁊ hoc silr īuenies in.l.zuccarū. Tā īuenies q̄ ē zuccarum qō pp sui pinguedinē nō idurat.hoc silr vult Hal.7. fim. phar.dicēs zuccarū qdē vocatuz qō ex media ⁊ felici ara bia portat. Coagulat qdē vt gdā aiūt in cānis.est aūt ⁊ il lud mellis spēs:min⁹ aūt ex eo illud qō a nobis dulce.vtu te aūt filis ē ei inq̄tū abstergit:⁊ siccat ⁊ diaforat:⁊ similr mel cāne qō ē residuuz zuccari qñ decogtur: vel ipsemet succ⁹. Et aliud dr mel rubꝫ:⁊ ē idē qō supra. Aliud vocat mel stozacis:⁊ ē mel lubue:vt supra. Aliud dr mel acanuz ⁊ īterpretat mel sine fumo:⁊ ē mel cassia fistulatū:⁊ ē pul pa cassie fistule:⁊ est mel mirtinū:qō fit ex duab⁹ partib⁹ mellis:⁊ vna succi mirti:vt appet in antidotario Hal. mi nozi in cōfectione que īcipit cōfectio mellis mirtini.

Helabes. helaalalem. beraalkelem.i.sempuina.
Helba.bulb.i.fenugrecuz.
Helbalugne.helbaugne.i. cardamomū minus.
Helbebani.i.grana dicta ben.
Helbedi.helbeeli.bebebe li.i.fex vini albi.Aliab.
Helbelalu.i.anisum.
Helbelnili.Albelnil.i.gra num nil.Aliab.
Helbet est spēs rubi.
Helcalimbat. helkacabo tom. helcalimbat.i. ter bētina. Hal.li.secretoꝫ
Helcima.i. scozia argēti.l. Elcisma. PLINIVS. lib.33.ca.6. post mediuz.
Hele.i.viscus.
Helemilin.helenelin idest galanga.
Helenia.helenū.i.enula.
Heleniū.gd est.·Pli⁹.li. zi. cap.zi. in medio.⁊ ca. io. in fine.
Helfa.ara.agyraton. Ste.
Helicen.i. spēs salicis bre uiozis stature.·Pli⁹.li.16. cap.38.in medio.
Helifoides.gre.i.tunice q̄ bus vestiuntur nerui te sticulozum:⁊ vene ⁊ arta rie que cuz eis descēdūt ⁊ ē alba neruosa sine san guine sup eā valētior tu nica. Aliā q̄ in īteriozi ve hemēter vna parte habe ret oziadrion vocant ⁊ c. Cornelius.
Helien.i.altissimus.
Helilegū.i.mirabolanum. Eliligi.idest mirabolani Stepb.
Heliochriso.gd ē. ·Pli⁹. li. zi.ca.ii.⁊.z5.
Helisine.·Pli⁹.li.zi.ca.16.i. arboz masticis.
Helix.est tertia spēs hede re.·Pli⁹.li.16.ca.35.⁊.38.
Helixine.gd est. ·Pli.li.zz. ca.17.helxine.i.pditio.
Helos.est quoddam vlcus oculi.
Heltitum.heltice.Altit id est asa.Stepb.
Helterbutinū.helkacabo tem.i.terbentina.
Heltif.est planta cuius gū mi est assa fetida.
Heltirumbalti. idest assa fetida.
Heluſion.heluſtion.i. mar rubium.
Helutos.i.furūculus aial.
Hemadam.i.folia arboris vnde fit assa fetida.
Hemama.i.amomū. Ste.
Hamazeateregi.i. acetosi tas citri.Aliab.
Hemdedris est serpens al bus masculus.

Hemdelip.i.solatrium.
Hemerassem.i. vitis alba. aliqui dicũt q̃ ē raffan⁹.
Hemerocales. aut catalepton.vel bulbus ematicus.Diaſ.⁹pli⁹.li.zi. cap. zi.Stepb.ymerocales:⁊ est spēs susani pro susen. quod est lilium.l.hermerocales.
Hemest.i.laurus.
Hembams.i.cicer.
Hemia.i.alcāna.bena silr.
Hemodia.i.stupor dentiũ. Hal.⁹memiri.cap.4.
Hendachochum .i. Andacocha.Stepb.
Henea.i.frumentum.

¶ La. CCCXLV.

Hene albegi.vel azad.ara.vel alterma gre. maratos.lat. galbanũ.La.est in tertio.bu.in primo Est gũmi cuiusdã plante similis ferule:attractiuuz:dissolutiuũ:cõsumptiuũ:lenitiuũ:maturatiuũ:⁊ relaxatiuum. SERAPION.lib.aggre.cap.hene albegi.auc.Diasco. Est gũmi plãte cuiusdã similis ferule in figura sua: ⁊ melius ex eo est illud q̃ est mũdũ simile olibano:aut armoniaco adherẽs manui nõ habens aliqd ligni: nec seminis. eius planta ⁊ lignũ habet graue odorẽ:⁊ nõ sunt nimis sicca. adulterat cum resina pini:que admiscet cuz fabis fractis ⁊ armoniaco. GALIE.s.sim.phar.c.galbanũ.Halbanũ opos est ferularis plãte mollitiue:⁊ diaforetice virtutis.ca.in tertio ſcipiẽte vel in ſcdo cõpleto. sic. vo in secũdo ſcipiente. DIASCORIDES. capi.de galbano. lachrimũ est cuiusdã herbe similis ferule que in nicomedio nascit:⁊ siria:cuius est oprimũ q̃ est mũdissimũ simile armoniaco ⁊ thuri in colore grana hns vt faba. Adulterat aũt resina ⁊ faba diuisa:⁊ gutta armoniaci.Et idem Serap.auc.Dia.ca.est igneũ epispaticuz ⁊ diaforeticum. Cõtra asma frigidũ dentur. ℨ.iij.cũ ouo sorbili. vel cum aqua ordei.Cõtra litargiã ponat sub carbonib⁹⁊ recipiat patiẽs fumũ.Cõtra suffocationẽ matricis idẽ fiat per embotum ponat iferius.cõtra splenis diuriciẽ ponat in aceto per tres dies ⁊ noctes:⁊ postmodũ fiat decoctio.deide colet in mũdo vase:⁊ addita cera oleo ⁊ picula fiat emplastrum superãte galbano:vel cerotũ superãte cera:vel vnguentũ superãte oleo.sed melius si fiat emplastruz ita q̃ accedat ad cerotũ.Ad mẽstrua puocãda ⁊ fetũ mortuũ ⁊ scõinã educenduz fiat nascale ex eo extincto in oleo. Ad apata maturandũ ⁊ rumpenduz superponat. Ad lumbricos occidendos dent pillule ex galbano itincto in melle. DIASCORIDES.Halbanũ impositũ narib⁹ fumigio:⁊ supposituz mẽstruis imperat.abortum facit.aceto ⁊ nitro mixtũ lentigines tollit:vt granũ fabe gluctitum tussim medet.disnoicis ⁊ asmaticis opitulat.de alto cadentium cõquassationibus subuenit.cum vino ⁊ mirra bibitum venenis occurrit.ifantes in vtero mortuos acceptũ excludit.Impositũ dolorẽ lateris mitigat:tortiones spargit.epilenticis vtiliter adhibet.citi⁹ sterica odori adhibitus curat.fumigio serpẽtes excludit.oleo mixtũ ⁊ perunctum vim serpẽtũ nõ admittit.oleo spõdilino mixtuz:⁊ a serpẽtibus comestũ ysdem ifert necem.dolorem dentiũ ipositũ tollit.acceptũ vel in capite virge cataplasmatum iter vrine prestitat:potionibus necesse miscet.si cũ amigdalis amaris ⁊ cuz aqua aut cum succo rute: aut miconio mixtũ:⁊ eri vsto aut felli additũ:sed illud q̃ ponit in medicinis debet sic mũdari.mitte illud in aqua cal.⁊ cum solverit illud q̃ residet vtile est.q̃ vo supernatat inutile:vel sic meli⁹ mundabis.liga galbanuz in lintheolo:⁊ in vrceolo fictili suspẽde:quẽ vrceoluz in aqua buliente pone.q: cum calorẽ senserit per lintheolũ liquescit:⁊ sic liq̃tum cõfectionib⁹:⁊ antidotis miscet. SERAPION. auc.Diaſ.quãdo fit nascale cuz eo aut suffumigiũ puocat mẽstrua:⁊ expellit fetum:⁊ q̃ fit emplũ ex eo cuz aceto ⁊ nitro aufert botbor lactea:⁊ accipit ex eo sicut granũ fabe ad tussim asma:⁊ coartationez anhelitus:⁊ ad attritiones lacertorũ:⁊ q̃ sumit in potu.sic dixim⁹ expellit fetũ mortuũ:⁊ si fiat cũ eo emplũ dolori lacertorũ pfert ⁊ furũculis:⁊ q̃ odorat excitat epilẽticos:⁊ mulieres patientes suffocatõez matricis:⁊ opilonẽ in cerebro hntes:⁊ q̃ fit fumigiũ cũ eo expellit aialia venenosa:⁊ si inungat qs cũ eo pseruat ipz a morsibus venenosorũ. Et q̃ miscetur cũ medicia q̃ dr sanchidalion ⁊ olo:⁊ appropinquat aialibus venenosis occidit ea:⁊ apponit dẽti dolorosõ:aut corroso:⁊ cõfert:⁊ dixerũt qdã q̃ q̃ psumit in potu eius curat stranguriã.q̃ vis ipm dare in potu:dissolue ipm cum amigdalis amaris;aut cũ vino ⁊ aqua:aut cũ mellicrato.

¶ Capitulum. CCCXLVI.

Henne ara.gre.cipr⁹.lat.alchãna:⁊ a gbusdã vocat scotanũ icõgruc:⁊ est arbustũ.vñ fit oleũ ci prinũ:⁊ ẽ illud q̃ de alchãna:vt appet p̃ cordiã Auicẽ.⁊ Diaſ.in vtrisq̃ caplis.puluere folior vtimur. SERA. li.aggre.ca.hẽne.flos alcãna ẽ silis florib⁹ mirti.nisi q: ẽ racemis:⁊ ẽ alb⁹ declinãs ad glaucedinẽ acuti odoris.Et idẽ auc.Diaſ.est arbustũ hns folia supra ramos suos silia folys oliue:nisi q: sunt latiora ⁊ mollioza et viridiora. hz florẽ albũ similẽ vsnec boni odoris:semẽ nigrũ sile actis: ⁊ quo vtimur sunt folia ⁊ sumitates ei⁹. GALIENVS 7.sim.phar.ca.de cipro.hui⁹ arboris folia ⁊ extremitates ad vtilitatẽ puenerũt:suba ei⁹ est ꝓposita ex acuta calidi. cũ tẽperamẽto ⁊ suba terrea fri.ficca.Et sapor ei⁹ ẽ stipticus desiccat sine mordicatione repercutit ⁊ dissoluit. PAVLVS.ca.de alchãna.est.fri.in pmo.sic.in principio secũdi. POSSE.SERAPION.auc.Diaſ.vtus foliorũ eius ẽ stiptica.⁊ iõ q̃ masticant curãt alcolã: ⁊ ifumdit decoctio eius sup cõbustionẽ ignis:⁊ q̃ teritur ⁊ ifundit in aqua astaratios: ⁊ lin unt inde capilli fiũt rubei: ⁊ vngueta que fiunt ex ea molliunt neruos:⁊ facit in vulnerib⁹ illud q̃ facit sanguis draconis. GALIENVS. phibet dilatationẽ pupille ⁊ combustionem ignis q̃ coquitur in aqua: pucitur aqua illa sup locum cõbustionis ⁊ ipsa administrat in medicinis herisipille: ⁊ cõuenit vlceribus.s.alcole:que fiunt in ore puerorum.

Henesmone.gre.knesmon .i.pturigo.Cassius fe.lib. de doctrina gre.
Henidridis est serpẽs masculus albus.⁹plini⁹ lib. 30.cap.3.in pncipio.
Henier pũger.idest vrtica. Stepb.
Henis.hanis.ara.cicer.
Henta ara.bor.i. frumẽtũ.
Heraalbelem.herababm. heraalalep .i. sempuiua.
Heraclia.i. epilẽsia .i. feraria nigra.l.Eraclea.
Heraclion.qd ẽ. ⁹pli.li.20. ca.17.⁊ li.25.cap.4⁰.
Herafel.i.lactuca asini.
Herba ficaria. Millemorbia. Milmorbia. Mismorbia. scrofularia. castrãgula. vrtica mortua: eo q̃ folia vrtice silia hz: non tamẽ vrentia.
Herba adhil vl Adhip.id est cufragia.
Herba.algufi.i.elleborus. MESVE.
Herba apostematuz. idest aspergula.
Herba arcetica.quid est.l. Arcetica.
Herba auris muris.i.auricula muris.
Herba baccara .i. assarus.
Herba bali.i.vsnen.
Herba barba alguf.i. elleborus.
Herba basilica quid est.l. chasialkel.
Herba benedicta.quid est .l.fu vel gariofilata. ALBERTVS.MA. lib.zz.ca.cquus.
Herba bulne .i. cardo benedictus.l.Erigion.
Herba cancri.i.crispula hz folia minuta ⁊ alba vt absinthium.
Herba candelabralis .i. lichinida.
Herba canosola.i.poliũ.
Herba capillacea.i.thim⁹.
Herba capillaris.Adiãtus ⁹pollitricũ. capillus veneris idẽ:q̃ omnes iste herbe valẽt ad augmentum capillorũ.⁊ ideo quelibet ipsarũ vocat capillaris.⁊ hoc ꝓm Diascori. licet diuersificentur secundum figuram.
Herba caricalis idest vua lupina.
Herba catholica idest mezereon vel alimpiados. laureola.
Herba daneta idest galea vel regalea.
Herba egyptia.i. dipsetus.
Herba emina qd est.l. guzema.Abes.buzẽma.
Herba emphimeria.i.centumnodia.
Herba faciens viduas . i. mezereon. (ci.
Herba falies.i.flos sambu
Herba feraria.i.vminata.

¶ Cap. CCCXLVII.

Herba fetida.est herba subtilib⁹ folys similis herbe que dicit abrotanuz plena seminibus similantibus seminib⁹ lumbricorũ sapor ei⁹ vergit ad amaritudinẽ nociuã grauis odoris.⁊ sapor ei⁹ est amarus cuz aliq̃li salsedine ⁊ stipticitate pauca.⁊ ẽ calidior absinthio ⁊ debilior abrotano.⁊ ẽ mala stomaco . ⁊ claudit orificia venarũ mricis: sic q̃ cataplasmata sup ventrẽ cala ꝓstringit sanguinẽ exeuntẽ post partũ ⁊ tpe menstruandi.
Herba gãda. ALMA. lib⁹ zz. ca⁰ eg vsus finẽ.
Herba flaura.plãta vl brãca leonis.i. trifoliũ maiꝰ ⁊ est spẽs andachuche. ⁊ a nobis vocatur herba maura.l. bandachucha.
Herba fluminis idest lenticula aque.
Herba fugee. falso sic nominat: qm nõ ẽ herba: sz quid est.l.darsisaban.
Herba fulonũ.i.saponaria q̃ abstergit ⁊ mũdat fortiter vt sapo.l.borith.
Herba gatte . Valeriana idem.l.fu.
Herba gratiadei est persicaria minor.

¶ Cap. CCCXLVIII.

Herba grassula.est herba de qua inuenitur maior ⁊ minor.⁊ minor est vermicularis pro qua .l.l.vmicularis . Maior est herba habens folia tenera ⁊ pinguia in quorũ superficie est borra.⁊ valet contra ignis arsuras.succus eius curat ramicen puerorũ. si accipiãtur folia grassule.⁊ cime oliuarũ ⁊ terant subtiliter cũ assungia porcina recẽti ⁊ expimat per petiã ⁊ buliat cũ modico vino albo quib⁹ admisceat mastix ⁊ olibanũ. ⁊ postea vngat. ⁹plinius lib.25.cap.xi.circa medium.
Herba guzen qd ẽ.l. Abes guzema.
Herba herculis idest herba iouis.
Herba hyrcina quid ẽ lege ercinos.
Herba iamana.i.costus.
Herba iouis idest semperuiua minor.
Herba iudaica idest herbum.Auicenna.
Herba laetis. i . vrtica vel herba hircina.l.ercinos.
Herba leporina.i. satirion
Herba lilialis quid est lege algascen.
Herba lucernaria.i. flommos.
Herba lucis.i.celidonia.
Herba lumiaria.i.ꝓpiris.
Herba luparia est cui⁹ pulvis interficit lupos lege aconitum.
Herba marie.i.athanasia.
Herba maura idest herba flaura.
Herba melissa idest citraria ⁊ est bedarungie.
Herba micaria. quid est.l. Spõdiliõ.Sacũdulion.
Herba mularum. quid est lege Ratba.
Herba nari.i.herba vsnen
Herba naucasiũ idest herba inuersa.
Herba paralesis est cuius folia florere icipiũt tpe hyemis q̃ se extendunt in terra q̃si alba ⁊ crispa vt aliffagus florẽ albuz pfert ca.est ⁊ sic.doloribus medet. Herba sancti Petri primula veris.
Herba pigmentaria idest citraria.
Herba peristerea.i.columba.l.peristereon.
Herba podagris idest epithimum.
Herba polidragnus . i. netalim vl perithimum.
Herba oculorũ qd ẽ. l.rata
Herba puerilis quid est.l. hiacinthus hiaquintus.
Herba pulicaria quid est lege policaria.
Herba que oritur in lapidibus faciens labere pedes quid est.l.ayneeb.
Herba rapiens vitam id est mezereon. (tica.
Herba rustica.i.rosa silua.
Herba sacra.i.berbena.
Herba rabiosa verucaria lege Elitropium.
Herba Sãcte Marie est herba ad albedinez tendens rugosis folys sicut herba q̃ dr flommos ⁊ ĩgredit in vnguẽto marciaton q̃ ponit in antidotario Hal.minori.medet frigi.doloribus.⁊ est cali.⁊ sic. complexionis.
Herba sci Joãnis . Ipicõ.
pforata. scopa regia idẽ.
Herba sci Petri.l. Emperũ.i.palesis.pmula vis.
Herba seriaca.i.malua.
Herba scelerata.i. apiuz rius lege botrachium.
Herba scripta.i.lingua cerina scolopendria.
Herba stulta.i . portulaca.
Herba tetrahic.i. iudaica.
Herba torniey.i . lupinus.
Herba tremola idest tormentilla.
Herba tunusy quid est lege varsisaban.

¶ Cap. CCCXLIX.

Herbaturum vel herbaturis.ara. gre. peucedanuz.lati.cauda porcina. Bugenis.Buyenis.Artanita feniculus porcin⁹ vel agrestis. SERAPION.lib.aggre.cap.herbaturis.auc. Diasco. Est planta hns folia similia plãte tapsie.⁊ habet velut capillos adherentes ꝓpe radicẽ ⁊ stipites similes plãte matri.⁊ habet florem citrinũ.radix eius est de foris nigra de intus alba grauis odoris grossa plẽa humiditate. Nascit in montibus ⁊ vmbrosis locis ⁊ arboribus obũbrantibus. Radix quidẽ eius scindit cum cultello dum est recẽs ⁊ extrahit humiditas que est in ea.⁊ ponit in vmbra: q: virtus ei⁹ debilitat a sole.⁊ quãdo colligit humiditas accidit eis qui eam colligunt soda ⁊ obscuritas visus:nisi ponat in naribus suis oleum rosarũ:⁊ fundat ex eo sup caput suum:quando vero extracta fuerit humiditas a radice illa.postea non remanet in eo aliquod iuuamentũ.extrahit humiditas etiam a stipite eius sicut extrahit succus radicis mandragore:sed virtus ei⁹ est debilior virtute humiditatis que extrahit ex radice. Nã virtus ei⁹ velociter resoluit. Repitur autem gũmositas adherens radici similis olibano.⁊ melior ex isto succo hui⁹ plante est ille q̃ defert a terra:q̃ dr sardinia ⁊ ex terra que dr sarmabachi.⁊ est grauis odoris ⁊ ĩ colore suo ẽ rubedo ⁊ mordicat linguã quando gustat.⁊ melior radix est noua nõ corrosa dura puri odoris. GALIENVS.s.sim.phar.cap. de peucedano. Plurimuz q̃ administrat ex hac planta est radix propie.⁊ etiã administrat lachrymus:⁊ succus eius. ⁊ omniũ virtus est vna:nisi q: lachrymus est fortioris vtutis:⁊ calefacit fortiter.vnde resolut subtiliat ⁊ incidit. Plinius lib20.25.cap.9.ante mediũ. ⁊ vsus finem. POSSE.SERAPION.aucto. Diasco. Lachrymus eius mixtus oleo rosarũ ⁊ aceto capiti fomento adhibit⁹ litargicis ⁊ freneticis medet.stomaticis ⁊ epilenticis plurimũ prodest dolorẽ capitis mitigat. sciaticis cõtractis ⁊ paraliticis maximũ presidiũ est. oẽs neruorũ causas cuz oleo ⁊ aceto perunctus componet.ozi matricis fumigio applicatus offocationes stericas soluit.somnũ plurimuz dormientibus phibet fumigatione sua domi serpentes excludit.oleo rosato admixt⁹ dolorẽ auriũ tollit . iniectũ foramini dentis dolorẽ non admittit.tussiẽtibus opitulatur ouo sorbili additus ⁊ acceptus.disnoicis ⁊ tortiõibus pstat effectum. ventrẽ lenit.splenẽ attenuat. dolores stomaci compescit.dolorẽ vesice ⁊ renũ bibitus phibet.matrici salutaris est.prestando eustomatica.radix eius ⁊ eliratura eius oia silr istis facere potest.fomento adhibita vulnera curat.radix ei⁹ sicca ⁊ impositа id facit. ossa fracta excludit.vulnerib⁹ antiqs cicatrices ducit cerotis necesse miscet silr ⁊ malagmatib⁹ termanticis. Radix eligenda est odore suauis fortis ⁊ nõ vetus . lachrymus ei⁹

confectiõibus misceri.potest maxime si amigdalis amaris rute ⁊ aneto ⁊ pani calido triticeo admixt⁹ fuerit.⁊ sic dari põt. Item radix ei⁹ vulnera antiqua expurgat ⁊ icarnat ⁊ incẽsa viperas ⁊ serpẽtes fugat. GALIENVS. ⁊ Peucedanũ confert egritudinib⁹ neruo⁹ ⁊ egritudinib⁹ que accidũt pectori ⁊ pulmoni ab humoribus grossis viscosis.que sumiẽ in potu cũ vino:⁊ fit fumigium cuz eo ⁊ attrahit odorãdo eger fumũ eius ⁊ facit idem.Et quãdo ex eo ponit in corrosionibus dentiũ sedat dolorẽ eo⁹ statim:qm̃ subtilium partiũ est.⁊ curat dolorem splenis incidendo ⁊ subtiliãdo grossos humores. ⁊ Radicis vero calefactio est minor ⁊ desiccatio ei⁹ est fortis.ipsa nãq; calefacit in p̃n⁹ tertij gradus. Et abstergit ⁊ incarnat. ⁊ põt administrari in omnibus supradictis.Et quãdo ponit ex eo super os:cui⁹ corticem volumus expellere expellit eũ cito ⁊ incarnat ipsum.⁊ conuenit multuz vlceribus fraudulentis malis:quãdo desiccat ⁊ teritur ⁊ pulnerizat super ea:eo q̃ mundificat replet carnem ⁊ consolidat.

Herba venerea idest acorus. Diascorides.
Herba yẽti maior scatũcellũ. i.paritaria:sed herba venti mior ẽ ⁊ solida minor ⁊ est bñs spicã paruã in sũmitate eius sicut sticados arabicũ: ⁊ differt ĩ figura pa⁹ ab artetica.
Herba vesical'.i. alkekẽgi.
Herba vitri.vitriola. ⁊ Perdiciados pdiciõ.Alsinez herba vrceolaris. i.paritaria:sz sciendũ q̃ herba vitri d̃r:qm̃ abstergit vitrũ.⁊ hec ẽ paritaria: vel qm̃ ẽ materia vitri. ⁊ sic est herba. vñ fit vitrũ ꝑ qua.l.Lugeg. ⁊ Pli.li⁹ zz. cap.17.⁊ lib.27.cap.4.
Herba vnguis leprosa id est apium risus.
Herba vsnen qd ẽ.l.vsnen
Herbila ẽ legumen berbilia.
Herbilũ.i.serpilũ.
Herbion idest cheiri.

Herba viridis idest acorus.
Herbũ siue vt aly orobũ. nasciẽ vt lẽticula.seritur etiã: cui⁹ aliud ẽ paliduz aliud subruffum ⁊ aliud albũ. PLINIVS.herbũ nasciẽ in pluribus locis ĩ modũ lẽticule. aliõ .n.est paliduz aliud ruffuz ⁊c. ⁊ ẽ legumẽ q̃ vocat̃ pisuz ꝑ q̃.l. sersenie.
Hercariõ.i.ypicon. Aliab. in secundo practice.
Hercul est iegusta magni corporis q̃ habet alas.
Herclaten .i. estiomenus.
Hereos est quedam passio amoris.
Herfe idest kerfe.
Herfum rasadũ. Dorf nasturciũ.Stephanus.
Herisa.Oriza.gre.i.risi.
Hermar idest asinus.
Hermeltum. Dermel.i.armel.Stephanus.

⁊ Lap. CCCL.

Hermerocales est planta vt bulbus ematicus qui manducatur fruct⁹ eius est sicut narciscus differens ab eo in flore tantum.
DIASCORI.ca⁹ hermerocales. Dermarocales aut cataleptẽ velut bulbus ematicus folia hz ⁊ bastã sil'em lilio in initio cum inceperit aperire flores lily ostẽdit tres vel quattuor: sed postquam florucrit viridem facit colorem bonuz ⁊ odoratum.radix eius in magnitudine similis est bulbo:sed paulo maior. Plinius libro.xi. cap'o.xi.
POSSE.DIASCORIDES.hec si bibita fuerit humorẽ sordidũ mricis excludit menstruis impat. folia ei⁹ cataplasmatibus adhibita cõbustionibus medicantur.
Hermes.i.azer.
Hermionium idest Asplenion. Plinius.
Hernia.i.quando per rupturam sipbac intestina descendunt in oseum.

⁊ Capitulum. CCCLI.

Hermich est similis piperi:nisi q⁹ appropinquat citrinitati.⁊ est boni odoris similis xiloaloes ⁊ affertur de regione sclauorum. complexio eius est equalis.confortat stomacum ⁊ digestionem.
Hermodactilus qd est.l.sturagen.digit⁹ hermetis. Diascorides.Coltico aut tyriaca hermetis.
Hermodima.Alexan.est antidotum vcñ ascendens.

⁊ Capitulum. CCCLII.

Herochalchay. vel saxabraz.ara.gre. camelea vel senition vel birigontis.lati.senation vel apiũ aque vel nasturciũ aquaticum siue cardamus agrestis. SERAPION.lib.aggre.cap. ⁊ Herochalchay.Est planta que nasciẽ in aquis.habz stipitem rectũ ⁊ ramos.⁊ est tota planta pinguis. ⁊ habz folia similia folys apy dicti hyposelinum: nisi q⁹ sunt minora eis.⁊ habet odorem bonũ quando masticat̃.⁊ est ca.⁊ sic. ⁊ cõuenit calefactis:quãdo rorarur super ipsam aqua fri. aut aqua rosa⁹.⁊ quidã dicunt q̃ est fri.ex eo: q⁹ non nocet habentibus sirsen.Et idez aucto. Isaac habenarã.est cali.in pri.sic.in secũdo.Et idem aucto.Halie.virtus eius est calefaciẽs. DIASCORIDES.cap.senation. i.nasturcium aquaticum.nasciẽ in aqua fructicem habẽs pinguẽ ramulos longos.⁊ folia minuta similia hyposellino: nisi q⁹ sunt minora eo: q̃ masticata odorẽ suauissimũ hz.
POSSE.SERAPION.aucto⁹. Isaac haben aran semen eius stringit ventrẽ qui fluit ꝑpter caliditatẽ quando bibitur ex eo auẽ.i.cũ aqua frigi.aut succo citoniorum. ⁊ ipsum confortat membra. DIASCORIDES.Semen ei⁹ crudũ comestũ calculos excludit.vrinas ꝑuocat menstruis imperat disintericis ꝑdest. Latebras sapiens huic ꝑhibet testimoniũ dicens q̃ cocti in aqua soluunt.⁊ cũ carnib⁹ spiritualia mũdificant fomentũ ex aq̃ salsa ⁊ oleo decoctõis ei⁹ valz ad dolorẽ iliacũ strãguriã ⁊ dissuriã.i vio ꝑcocti ⁊ cataplasmati ad idẽ valẽt diuretica sũt.
Herouacten idest vermi nata vel vermicularis.
Herpesestiomen⁹. i.vlcus serpẽdo mãducãs circũ se.nã herpe.gre. serpere esty vocat comedit.
Herpetas antig serpiginẽ dicebant. Lassius fe.aranea inquit quas greci a serpẽdo herpetas dicũt: nos aũt sil'r serpiginem a serpendo ⁊c. ⁊ ifra. Est ⁊ aliud gen⁹ herpet q̃s greci centrias vocant. si quidem in superficie cutis pustulas minutas milio sil'es ostẽdit: quas latini vulgo cineas vinas vocant ⁊c.
Herpetica idest que fastidium auferunt.
Herpillũ.i.serpillũ:tamen aliquãdo ponitur ꝑ polygonia:vt in Alexã.de doloze.cap.ex causa calida.
Hersistidos.i. ypogstidos.
Herua.i.pentadactilus.
Hesa.Dessa. Dessamen. i. thimus baaxe. Stepha.
Hesbesse idest macis.
Hesden.i.lignum aloes.
Hesedeen idem.
Hessendeg.i.arbor in q̃ nascitur serapinum.
Heserem.Asrem.i.agresta succus vue acerbe.Ste.
Herserudax.Caulamalũ. Casurudar.i.galanga.
Hessera.heseca.i.tribulus. basech.Stephanus.
Hesian. Desisaã idest pencedanum.
Hesnisi.i.tres q̃rte vni⁹.3.
Hesublen.i.cimbalaria.
Hesufraes.i.cartafilago.
Hesum.i.abrotanum.
Hetercatura. Stepha. est psiliũ:puto corruptũ: nã basara catuma vocat̃.
Hetigonon.i.scorpion. Nã scorpiões propter tactũ radicis eius moriuntur. ⁊ est species aconiti.
Heuche.i.trifolium q̃ oritur in paludibus.⁊ ẽ species bandachoche.

⁊ Lap. CCCLIII.

Heuda ara.gre.piron.lati.frumentũ.vbi sciẽdum q̃ ex eo fit farina q̃ ara. vocat̃ dechich. ⁊ fit ex ea simula q̃ ara. vocatur sinichamisco.⁊ a romanis sinichinites.⁊ fit ex eo furfur quod ara. vocatur nocale. ⁊ fit ex eo amilium quod arabi. vocatur visice.⁊ fit ex eo panis qui ara. vocatur ebobos ⁊ damarach.⁊ fit ex eo fermentum quod ara. vocatur chamib.gre.zem vel zima.
GALIENVS.8.simpli.phar.cap.de tritico. Pirus.i. triticũ vt cibus fit qualis virtutis non est presentis optis

vti. vt farmacum vero extrinsecus positum ex primo est gra.calefactiñ.at vero neq; siccare neq; bũectare cuidẽ ter natũ est.hz aũt qd viscosum ⁊ obstructiuum.q̃ vero ex eo ꝓstituit amilũ fridius ⁊ siccatiuius ex eo ẽ.cataplasma aũt q̃ fit ex eo magis diaforetice ẽ virtutis q̃ quod ex tritico.virtutis.n.attractiue ⁊ diaforetice eo⁹ que in ꝑfundo ẽ fermẽtuz.Et idez in lib.de cibis.cap.de tritico q̃ equi q̃ cũ comedunt nõ effugiunt a nocumẽto quod infert eis: ⁊ est vtilissimũ simpliciter omnibus gẽtibus: ⁊ ex eo est maxĩe nutritiuũ q̃ est maxime spissum ⁊ commensuratũ cum substantia dura ita vt vix a dentibus dividat̃.contrariũ eius modicũ exhibet nutrimẽtum. optimũ aũt q̃ grauius ⁊ spissius ⁊ coloze rubicũdius intusq; spissius ⁊ extra. ⁊ fit ex eius furfurea farina panis qui nominat̃ pitirci.i.furfurei.paucitatem nutritionis hñs ⁊ faciens multam superfluitatẽ:⁊ ꝑpter hoc secedunt ꝑ ventrem de facili. vñ q⁹ abstersiuã virtutẽ participat furfur merito segregatio eorum fit velo⁹ intestinis prouocatis ad egestionẽ.est.n.ca.⁊ sic.temperate. Contrariũ.n.de pane qui fit ex farĩa pura que arabice vocat̃ sinchimistos:⁊ a romanis silichinites: ⁊ a nobis simula.egestio aũt oiuz panum tardissima.est.n.egestio eo⁹ sufficienter viscosa ita vt ad plurimum veniat nõ distincta.i. separata:quod propriũ est viscosi corporis.Merito ergo isti quidẽ ⁊ fermento ampliori indigent ⁊ impastatõe. furfureis autem sufficit ⁊ fermentum modicũ ⁊ impastatio debilis ⁊ tempus paucũ.sic aũt assatione ipsa prolixiori quidez qui puri.breuiori aũt qui furfurei indigent.inter purissimos ãt ⁊ furfurissimos na pauca est latitudo in magis ⁊ minus. quibusdam quidem puris:quibusdã aũt sordidis nomiatis.Est aũt ⁊ spẽs panũ media:qui antopiri vel popiri appellant̃ vel opopiri.Antiquiores aũt medico⁹ vocabãt ipsos sincomistos:sed a quibus furfur totum nõ separat̃ vocat̃ sinkimistos:⁊ a romãis silichites. qui aũt deiceps ipso⁹ semidalites.est aũt panis primus silichinites.i.purissimus.cõiter aũt semidalites:⁊ tertius qui melius sincomistus vel oppopirus.postea est quartus qui sordido⁹ existens extraneus:q̃ furfure⁹:qui vtiq; ⁊ minus nutritiuus:⁊ magis alys secedit ꝑm ventrẽ.est.n. furfur minus calm̃ ⁊ plus siccum comparatum ad medullum frumenti.Optimi aũt panes ꝑ digestione sunt qui sunt maxime fermentati hñtes plurimuz salis.⁊ q̃ assationẽ habuerũt cõmensurato igne ⁊ in clibano non paruo:⁊ azimi nõ indigestibiles.amplior quidez ignis ⁊ mor in ꝑma applicatione exteriorẽ superficiez adurens obstrachizat.i. indurat:⁊ accidit ꝑm hoc paruũ fieri panem crudum quidem ⁊ imperfectum quid intus habentẽ.superarsum autem ⁊ siccum ⁊ obstrakealez q̃ extra.minor aũt cõmensurato igne nõ perficit bene panez:sed crudiorem derelinquit ⁊ maxime q̃ intra totũ. Quicũq; aũt in igne cõmensurato per totũ sui ipsi regulariter assati fuerũt isti ⁊ digeruntur ꝑm ventrẽ optime. ⁊ ad ꝓnes operationes quecũq; post digestionez sunt idoneissimi fiunt.de alys vero cibis qui ex farina preparant̃ triticea tempus vtiq; est dicere:qui quidez ergo apud antiquos nominant̃ tagenie apud nos qui ꝑm asiam agaratẽ.i.patellares.⁊ sunt ceppole. preparant.n.per oleuz solũ.immitiẽ aũt oleũ in patella supposito igne sine fumo.infundiẽ aũt ipsi calefacto farina tritici multa aque ꝑmixta.celeriter igiẽ cocta oleo ꝓsistit sil'r tenero caseo vascalis coagulato.tunc aũt vertunt preparantes ipsam eam quidem que supius supficiẽ elaborantes subtus vt ꝓformem patelle. sufficiẽter aũt coctuz q̃ subtus erat prius ad supius reducẽs vt superficiei tenuis fit.Et cũ iã q̃ subtus compingat̃ vertunt rursum ipz bis vtiq; ⁊ ter quousq; vtiq; totũ ipsis videat̃ coctũ regulariter. Est autem vtiq; ⁊ aliud placentule genus que super tabula preparatur.Est autem duplex species tabularum placentulax.vna que vocat̃ riscemata.⁊ iste sunt que in igne in furno coquuntur.⁊ alie que vocant̃ lagane.iste.n. ⁊ oia que ab eis descendũt:deteriores sũt illis q̃ riscemata vocant̃, vnde tam tagenie vel patellares q̃ riscemata ⁊ lagane ⁊ que ab eis descendũt sunt grossor⁹ chimorum ⁊ crudo⁹ generatiue.⁊ ventris constrictiue:ꝑpter q̃ aliq; ipsis adiungunt mel.sunt aũt ⁊ qui marinos sales.sunt ãt placẽte tabulares vl'rissemata ⁊ lagane deteriores.Sũt eniz grossi chimi gnãtiue ⁊ tardi descensus: augmẽtatiue splenis ⁊ epatis ⁊ obstructiue ventris ⁊ lapiduz in renib⁹ generatiue. ⁊ sufficiẽter nutritiue si bene digerunt̃ bene in sanguinem cõuertunt̃. cum aũt in melle ꝑparant̃ fiũt mixte virtutis tanq; vtiq; melle ipso habente subtilẽ chimum.⁊ quibuscũq; applicatuz fuerit omnia subtiliante. Merito ergo quecunq; mel in preparatione accipiunt.⁊ decoctionẽ habent ꝓlixiorem ⁊ minus tardi sunt descensus ⁊ chimũ generant mixtũ ex subtili ⁊ grosso. epati aũt ⁊ renibus ⁊ spleni sanis quidẽ melioza illis que sine melle aptata sunt.ꝑncipium aũt obstructõis habentibus aut flegmonizantibus aut obdurascẽtibus.i. patiẽtibus apostema duz nihil minus illis: sed ⁊ aliq̃do magis nocius ⁊ valde.maxime omnia quo⁹ viscosa satis est farina eliza:nisi ex ea panis in clibano coquat̃.Sed si digerat̃ magnam hz virtutem frumentũ si fit coctum ⁊ nutriens fortiter corpus.Et robur maximũ exhibẽs est vtentib⁹ ipso. fit similiter ex frumento amidum de quo inuenies in.l. amilium.nec nõ ex eo fit fermentũ q̃ scies in.l.fermentuz. AVERROYS in suo colliget.⁊ Panis grossus velocior ad digerendũ:q̃uis alys plus nutrit:⁊ non est tãte siccitatis sicut grossus:quãuis ipe grossus cito digeratur. Et panis qui conficitur cum multa aqua est spongiosus: sed azimus panis est grossus ⁊ viscosus.⁊ ideo non est bonus. similiter ille qui nimis est fermentatus non est bonus: q⁹ transmutatur cito ad humores putridos ꝑpter calorem extraneum generatum in eo.

Heueri.i.farina ordei. Aliabbas.cap.de fe. ethica.
Heufrichion.i.ypericon.
Heyron idest heiron.
Hezabudal. Dezam. Dezaza. Dezeiza.i . litium. Dezaz. Dessa. Dadhabab.Aliabbas.
Hezaron idest vsnee.
Hezerasien. Dezeribaxez idest vitis alba.
Hiberida . Yberida.i . nasturcium agreste. Iberidos. ⁊ Plinius lib.25.cap. octauo ante medium.
Hibiscus idest Altea.
Hibur. Viburis.i.sulfur.
Hibusar.i.mellilotum.

⁊ Lap. CCCLIIII.

Hictan. hican.ara.gre.alkitran.lati. vero oleuz de scerbin. ⁊ est pix liquida que ideomate nostro vocat̃ pecula. SERAPION.lib. aggr.cap.hictan. aucto. Diasco. Hictan.i.alkitran. ⁊ est oleũ quod egrediẽ de scerbin. Et scerbin due sunt spẽs vna cax ẽ arbor magna ⁊ est genus abietis.⁊ est ex ea alkitran habẽs fructũ similem fructui cipressi:nisi q⁹ est minor eo multum:⁊ secunda est arbor spinosa habẽs similitudinẽ cum arbore. Juniperi ⁊ magnitudo fructus eius est sicut magnitudo grani mirti. Meli⁹ aũt alkitrã est illud q̃ est spissum clarum hñs odorẽ fortem cũ horribilitate:⁊ quando intingitur in eo digitus nõ cito defluit ex digito ꝑpter suam spissitudinẽ:⁊ q̃ stilla eius cadit in loco remanet collecta ⁊ nõ expandiẽ. Et idẽ auc. Hal'.specie⁹ scerbin cõplexio est ca.⁊ sic.in 3⁹.sed oleũ q̃ extrahiẽ ex arbore sua substãtia est subtilis.⁊ est cal.⁊ sic.in q̃to.Sed plus calefacit q̃ siccet.lignũ scerbin nominat̃ lignuz mortuo⁹: q⁹ conseruat corpora mortua a putrefactiõe. vnde desiccat ⁊ custodit corpora mortuo⁹ ⁊ destruit quod est ibi de humiditate.
POSSE.SERAPION. Custodit corpora mortuo⁹

ꝛ oleum eius occidit pediculos lẽdines lumbricos ꝛ vermes qui sunt in aurib⁹. Et quando cum eo fit nascale corrumpit fetũ ꝛ excludit mortuũ: ꝛ quando linitur virga in hora coitus destruit conceptum: ꝛ ꝑpter hoc est ex veneribus medicinis ꝛ fortioribꝫ ad prohibendum impregnationem: adeo q̃ accidit ei qui vtiꝫ eo vt fiat omnino sterilis: etiã quãdo distillatur ex eo in dentez corrosum sedat dolorẽ: ꝛ frangit dentẽ. ꝛ aufert liuorem qui fit sub oculo Alkitram. ꝛ est illud qõ est compositũ ex eo qõ colligitur in lana quãdo super ipsum suspenditur ꝛ decoquiꝫ. ꝛ subtilius alkitram ꝛ minus acutum ꝛ residuum qõ remanet est alkitran: ꝛ est illud quod de eo est spissum ꝛ grossum. ꝛ est sicut illud qõ remanet ex spissitudine olei. ꝛ ideo alkitram ꝑpter sui grossitiem mordicat ꝛ aperit: ꝛ ꝑpter hoc alkitraz curat apostemata ꝛ est pix ligda. Sed grani scerbin virtus est temperata: adeo q̃ potest comedi: nisi qz facit sodam ꝛ mordicat stomacũ. Et idẽ aucto. Diasco. Alkitram est qõ corrodit ꝛ icidit corpora viuentiũ: ꝛ cõseruat corpora mortuoꝝ. ꝛ si fiat feretrum in quo reponaꝫ corpus ex ligno scerbin seruat corpus defuncti a putrefactione: ꝛ ꝑpter hoc nominant ipsum quidã vitam mortuoꝝ. ꝛ alkitran adurit plãtas: ꝛ corpora ꝑpter necessitatez sue caliditatis ꝛ desiccatõis: ꝛ abstergit maculas oculi. quando bibitur cum rob ꝛ sale pauco: conuenit morsui serpentis. ꝛ quando linitur super elefantiam conuenit. ꝛ fit clistere cum eo ꝛ occidit lumbricos paruos. l. cedrus.

Hicolitis melano. i. bedera nigra.

Hidozis idest cauda equina herba.

Hidros. Lornelius cel. est spes saniei tenuis subalbidi colozis ex malo vlcere exiens. maxime vbi neruo leso inflammatio secuta est ꝛc.

Hiera. i. berbena. libro de simplici medicina.

Hieratia est species lactuce. Plini⁹ lib. zo. cap. 7.

Hierob. Diasc. virga ẽ porrecta in virgultis ꝛc.

Hiestirin est nomen aggregans penetratõez ꝛ sanationẽ ꝺseruans almusaragi: ꝛ faciẽs nasci id qõ ꝑcedit õ vuea tunica dicitur almusaragi: ꝛ quãdo multa ẽ dr̃ muraismati.

Hilbane. heilbane. i. cardamomuz minus. Plinius libro. iz. capo. iz.

Hiobothor. i. blacce bisantia.

Hiontos quid est. l. ionos.

Hiosar. i. lassanum.

Hipaterã dicunt greci epaticam. Paulus capitulo de dissinteria.

Hiphear quid est. Plini⁹ libro. i6. cap. zi. in pncipio. ꝛ ca⁹. 45. ꝛ lib. z4. ca. 4.

Hipecon. Diasco. nasciꝫ in tritico. ꝛ locis cultis folia hz rute similia hastaz

greci saralliam vocant: cuius tirsus in modũ secũde est. ꝛ est spẽs scariole sicut apparet in. l. cicorea. Alia species dr̃ lactuca asini. pro qua. l. lactuca asini. Alia dicitur lactuca domestica que omnibus est nota de qua hic loquimur.

GALIENVS. 6. sim. phar. cap. de lactuca. Infrigidat ꝛ humectat sicut aqua nõ extrance: sed sicut aqua stagnorum vel lacunarum vel fontanaꝝ. ꝛ ipsa est que generat sanguinez bonum. lactuca agrestis est similis domestice: nisi quia stipitem habet maiorem: ꝛ folia eius sunt albiora ꝛ subtiliora ꝛ asperiora. ꝛ sapor ei⁹ est amarus: ꝛ ẽ in virtute sua similis papaueri nigro. Plinius lib. zo. capi. 7. in principio. POSSE. GALIENVS. calidis flegmonibus congruit necnõ paruis berisipillationibus: nõ tamẽ potens est maioribus sufficere. Est aũt ex cibis sedantib⁹ sitim. Semẽ vero bibitũ contra gomoreaz. i. effusionem spmatis cohibet. vnde ꝛ somniãtibus daꝫ sicut etiam semen agrestis lactuce. liquorẽ citius colligit: caliginẽ mundat: necnon insup vltionib⁹ apta est subiuncta cũ lacte femineo. Et idẽ secũdo de cibis. cap. de lactuca. nosce autẽ opz ex omnibus oleribus paucissimũ ꝛ chacochimuz sanguinem generari. comedunt aũt ipam vt ad multuz quidam crudam. quando aũt extiterit circa productionem seminis estatis tẽpore preelixatã in aqua dulci offerũt cũ oleo ꝛ garo ꝛ aceto: aut cũ aliquo salsamẽtoꝝ: ꝛ maxime quecũq; eoꝝ que cum caseo preparantur. vtunt aũt ipsa. ꝛ anteq̃ in stipitem impetuauerit ꝑ aquã elixantes. sicut ꝛ ego nunc incepi ex quo dentes habeo praue. sciẽs. n. aliquis amicoꝝ in consuetudine quidẽ mihi ex multo tempore olus hoc: laborosam aũt nunc habens masticationẽ induxit decoctionẽ. vtebar aũt lactucis in iuuẽtute quidem calefaciẽte mihi continue supiori ventre infrigidationis gratia. Cum aũt ad pfectam veni etatẽ remedium mihi erat solũ olus hoc vigilie. econtra quidem cuz iuuenis eraz studebam circa somnũ. Cõsuetus. n. vigilare voluntarie in iuuentute. simulq; ꝛ puectoꝝ etate lente vigilans inuoluntarie grauabar. ꝛ mihi solũ farmacũ vigiliarum erat de sero comesta lactuca que hu. ꝛ fri. habet succuz nõ tũ cachochimus est. ꝑpter hoc ergo neq; nõ digeritur alys oleribus similr: neq; retinet egestionẽ neq; puocat. ꝛ hec merito ipsi accidũt nõ habenti austeꝝ aliqd neq; ponticũ a quibus disponiꝫ: vt ad omne venter sicut ꝛ a salsis ꝛ a pungitiuis totaliter abstersiuũ aliquid habẽtibus ꝑ puocaꝫ ad egestionẽ: quoꝝ ipsoꝝ neq; aliqd inest lactuce. SERAPION libro aggre. cap. Vkas lactuca domestica cõuenit apostematibus ca. ꝛ berisipile. ꝛ semẽ eius quando bibiꝫ abscindit distillationem humiditatis spermatis. ꝛ cõuenit pollutiõi que fit in somno. Et idem aucto. Hal. in libro de cibis. lactuca generat sanguinẽ bonum in fine bonitatis. ꝛ ego quidẽ comedebaz lactucas: quando eraz iuuenis: qz in stomaco meo generabaꝫ colera. ꝛ sic infrigidabã ipm. ꝛ nũc etiaz postq̃ senui comedo eas lixas. ideo qz non reperio aliquã herbam cũ qua possem curare vigilias sicut cũ ipsa. humor vero qui generatur ex ea est fri. ꝛ hu. neq; ex ea accidit nocumẽtũ sicut ex alys oleribus: ꝛ nõ stringit ventrẽ nec laxat: qz non habz stipticitatez neq; salsedinẽ neq; acuitatẽ. Idẽ quoq; auc. Diasco. lactuca domestica ẽ bona stomaco ꝛ infridat ventrem. ꝛ facit dormire ꝛ puocat lac: ꝛ quãdo ipsa decoquitur est magis iuuatiua: ꝛ quando comediꝫ sicẽ euellit sine ablutiõe conuenit illis qui conquerunt de stomaco suo. ꝛ assiduus vsus comestionis eaꝝ obtenebrat visum: ꝛ qñ fit emplastrum cũ ea conuenit apostematib⁹ ca. ꝛ berisipille: dũmodo nõ sit vehemẽtis inflãmatiõis. Sed semẽ eius bibiꝫ. ꝛ valet cõtra fluxum ventris ꝛ extinguit libidinem ꝛ pollutionẽ seminis in somnys. Et quando lactuca emiserit stipitez suum. tunc efficiꝫ virtus succi ꝛ lactis

¶ Cap. CCCLV.

Hlras. ara. gre. tragma. lat. lactuca. ꝛ sunt eius tres species. vna dicitur lactuca agrestis: quam

ipsi⁹ similis virtuti lactuce agrestis ꝛ papaueris nigri. Et idẽ aucto. Ruffi. Lactuca qdẽ curat egritudines q̃ fiũt ab ebrietate qñ sumiꝫ. Sed ipsa nocet intestinis ꝛ lenit ventrem: ꝛ abscindit libidinẽ: ꝛ facit dormire. Jtez quãdo coquiꝫ cum oleo sisamino: ꝛ comediꝫ expellit bicteriam. Et est medicina bona opilationibus narium ꝛ corize quando comediꝫ in iciunio cocta cuz oleo. sinapiuz: ꝛ lac lactuce domestice cum emittit stipitẽ abstergit vulnera que fiunt in tunica cornea. lac vero lactuce agrestis positũ in fronte inducit somnum: ꝛ quando fit colliriũ cum eo ꝛ lacte iuuencule conuenit vlceri corneo ꝛ placat dolorẽ capitis ꝛ ꝑ puocat mẽstrua ꝛ curat morsum rutelle ꝛ scorpionis. AVICENNA. lib. z. capi. de lactuca. Illa que est siluestris est similis in virtute papaueris nigri. Et idẽ aucto. Hal. non est in frigiditate eius que domestica vel hortulana est applicatio ad vltimum.

Hlebron. i. cimbalaria.
Hlebus. i. lapis lacteus.
Hlenia. i. enula campana.
Hoafronac. i. ceterac.
Hoas. ara. i. hobas.
Hochoen. i. Achauẽ. Achatum. vchuem.

¶ Cap. CCCLVI.

Hoc. ara. gre. mozae. lat. moza celsi. SERAPION libro aggre. cap. hoc. Retinet ventrem: ꝛ quando desiccaꝫ retinet ventrẽ fortiter. ꝛ cõuenit vlcerib⁹ intestinoꝝ ꝛ fluxui ꝛ oibus egritudinib⁹ que fiunt ex fluxibus humoꝝ. ꝛ admiscent postq̃ terunt cũ cibis sicut sumach. ꝛ qui vult ex eis sumere in potu põt cum aqua ꝛ vino: sed arboris eius virtus est virtus composita ex virtute retẽtiua ꝛ relaxatiua. ꝛ plus qõ est in cortice bui⁹ arboris est virt⁹ laxatiua cũ amaritudine pauca quousq; occidat ascarides: ꝛ sũt lũbrici cucurbitini: ſz in folys arboris ꝛ sũmitatib⁹ est temperamentũ medium illaꝝ duaꝝ operationum simul. Et mora mãtura quãdo inueniũt stomacum puꝝ si comedunt ante cibũ egrediunt a stomaco cito ꝛ preparare faciunt exitũ alioꝝ ciboꝝ: quãdo vero comedunt post cibũ vel in stomaco sunt humores cito accelerant ad corruptionẽ: ꝛ corruptio eoꝝ est multũ nociua. Sed acerba quando desiccant sunt bona medicina ꝛ iuuatiua vlceribus intestinoꝝ ꝛ fluxui antiquo: ꝛ mora qñ descendunt anteq̃ corrumpant non inferunt nocumẽtũ nisi de eis ante comestionẽ nimis sumaꝫ. Et idez auctori, Hal. ex eis sunt matura ꝛ maturi saporis: ꝛ sapor eoꝝ est dulcis stipticus. virtus eoꝝ mollit ventrem: ꝛ nutrimentum paucũ corpori prestãt: ꝛ facile corrumpunt. non corrupta humectant penitus. infrigidãt aũt non penitus nisi frigida sumant: ꝛ paucissimũ corpori dant nutrimẽtuz consimile peponibus: nõ tamẽ nocumentũ aliquod adeo ipsis neq; maluz stomaco vt in illis. Acetosa aũt ex eis ꝛ nõ matura. aliqui ipsa expurgãtes ab arbore ꝛ exiccãtes reponunt medicinã futurã ipsis bonã ad disinterie ꝛ diarie cronice curationẽ ꝛ egritudinum fauciuz ꝛ stipticant ventrẽ. GALIENVS. 7. sim. phar. capi. morae. i. celsi fructus maturus subducit ventrẽ: non maturus vero desiccatus constipatiuũ sufficienter fit pharmacũ. vnde ad disinterias conuenit dispositiones ꝛ ciliacas. ꝛ alias quecũq; sunt fluxibiles. incidiꝫ aũt ꝛ escis permiscetur sicut fructus sumach. vel si quis voluerit per aquam vel vinũ bibaꝫ. q̃ aũt succus maturoruz ad distomatica. i. oris farmaca vtilis existat ꝑpter coexistentem et stipticitatẽ nemo ignorat. ꝛ ad alia etiam multa eorũ ꝟm partem quecunq; moderata indigent stipticitate cõuenit. immaturi vero fructus põtica acidaq; participãt virtute: ꝛ tota arbor in omnib⁹ eius partib⁹ mixtã quandã virtutez videtur habere ex detentiua ꝛ purgatiua cõposita. Prevalet aũt in cortice quidẽ radicis purgatiua virtus cũ quadaz amaritudine. vnde amplos lumbricos interficit. in alys vero partibus detentiua. in folys vero ꝛ pululatõib⁹ me-

dia vtraq; est complexio. AVICENNA. lib. z. ca. de moro. Ei⁹ due sunt spẽs. vna eaꝝ est alfirsedu: qõ est dulce: ꝛ currit ꝟm semitam ficus in maturatione: sed est deteriozis nutrimẽti ꝛ minoris ꝛ sicciozis: ꝛ magis destruens sanguinẽ: ꝛ deterius stomaco. Reliquas vero ficus dispositiões habet. est tũ inferius eo. amaꝝ aũt qõ nominatur moꝝ de sceni sit nũc illud de quo plurimũ loquamur. qõ ergo immatuꝝ est cũ exiccaꝫ stat loco sumach. dulce est ca. ꝛ hu. ꝛ acetosum. ꝛ de sceni est ad siccitatez decliue. in ipso est stipticitas ꝛ infrigidatio. ꝛ succus mori est stiptic⁹ ꝛ ꝑpie quando decoquiꝫ in vase eneo. ꝛ ꝑhibet fluxum materieꝝ ad membra. ꝛ qõ imatuꝝ est ꝑpie est sicut sumach: quãdo coquunt folia eius ꝛ folia vitis ꝛ folia ficus nigre cũ aqua pluuie denigrat capillos. acetosum removet apostemata oris ꝛ gutturis. Et folia eius sunt vltima ad squinantiã ꝛ prefocationẽ. Quod acetosuz est confert vlceribus fraudulẽtis ipsius succus. Rob eius acetosuz est conferens bothor oris. ꝛ decoctio radicis eius mollificatiõi dentiũ: ꝛ collutio oris ex succo foliorum acetosi. ꝛ decoctio radicis ei⁹ est bona denti doloroso. Moꝝ malum est stomaco corrumpiꝫ ꝑpie in eo alfirsedu: ꝛ qñ non corrumpiꝫ alfirsedu in stomaco velociter nõ nocet. ꝛ opz quidem vt comedant oẽs species eius ante cibũ. ꝛ recipiant in stomaco in quo nõ fit corruptio. illud vero de sceni nõ nocet stomaco colerico: ꝛ nõ est in ipso de mala cõuenientia stomaco qõ est in alfirsedu: quãuis sit in eo malicia: ꝛ nõ fit nausea ex ipo. ꝛ nutrimentũ eius est paruuz: ꝛ facit appetitũ cibi: ꝛ facit ipm lubricum: ꝛ extrahit ipm velociter. ꝛ omnino descẽsus ei⁹ de facto fit velociter: sed eius descẽsus ex intestinis est tardus. Morum qõ sallituz est ꝛ exiccatũ retinet ventrẽ vehemẽter. ꝛ ꝓuenit disinterie: ꝛ lachryma quidẽ mori soluit. Et in cortice eius sunt mũdificatio ꝛ solutio. ꝛ solutio eius est plurima. ꝛ in moro q̃dem dulci est velocitas descensionis: aut ꝑpter suam humiditatez aut ꝑpter acredinẽ ei admixtã. Inquit Archigenes. est tarde digestiõis: ꝛ est ꝑ puocatiuuz. existimo aũt acetosum esse: ꝛ cum hoc q̃ est in ipso de natura solutiua ꝑhibet quandoq; solutionẽ antiquã ꝛ vlcera intestinoꝝ ꝛ ꝑpie quod exiccatũ est. ꝛ omnibus quidẽ specieb⁹ mori est ꝑ puocatio vrine. ꝛ moꝝ de sceni quãuis velociter a stomaco egrediaꝫ: ipm tamen est in intestinis tardũ. Cortex arboris mori est tyriaca iusquiami: ꝛ quãdo bibiꝫ de succo foliorum eius. ʒ. i. ꝛ semis conuenit morsui rutelle ꝛ lenit naturã lubricitate sua ꝛ inflatione sua.

Hocot magbait. bochot magbait. i. cotula fetida.

Hod. bodo. bodon idest lignum aloes.

¶ Capitulum. CCCLVII.

Hobas. ara. gre. calcos. lati. es. SERAPION. lib. aggre. cap. Hobas. faciunt ex ere vasa ad comedendũ ꝛ bibendũ ꝛ nocet eis multuz: ꝛ maxime illis q̃ assueuerunt hoc vtũ. Naz patiunt tales incurere elefantiã cancrũ ꝛ dolorẽ epatis ꝛ splenis ꝛ maliciã complexionis maxime comedẽtes in eis res acres ꝛ bibẽtes in illis vina dulcia: ꝛ quãdo comedunt cibuz qui stetit in eis die vna et nocte est peius multũ. Et quando ponitur vas eneũ sup pisces assatos calidos fiũt venenũ mortiferum. Sed qõ aduriꝫ ex ere qõdã adurituꝫ cũ sulfure et sale et alumine cum his oĩbus aut cũ aliquibus eoꝝ. similiter artificialiter colaꝫ et fit auricalcũ vt apparet in. l. Cadimia. DIASCORIDES. ca⁹. de es. Aes vstũ quod aly calcucecaumenon siue calcoscaumenon vocãt fit in hunc modum. Clauiz erei vel lamina eris ponunt ordinate in olla terrea cruda: deide pulueriza ꝛ super eos sulfur qõ nõ tetigit aq̃ et salis q̃titas postq̃ vtrũq; tritũ fuerit ita q̃ vnũ solariuz fiat de clauis. et aliud de puluere salis et sulfuris. et iteruz aliud ex clauis et aliud ex puluere. et

sic fiat quousq; plena fuerit olla. postea coopitur orificiū olle cū argilla. ⁊ ponit̃ in fornace figuli ⁊ dimittit̃ ibi donec olla coquat̃: deinde exbit̃ ⁊ sunt quidā qui nō ponūt nisi es solū neq; istud pōt aduri nisi in pluribus dieb⁹. Et propter hoc ponūt ipm totiens in fornace donec adurit̃. Quidā vo sunt qui admiscent sulfur ⁊ alumen simul ⁊ terunt cuz aceto. ⁊ sic ex his liniūt clauos seu laminas. ⁊ ponunt in olla ⁊ faciūt sicut diximus. Et melius es vstū est qō deferr̃ ex insula cipri. lauat̃ es vstum vt tricia. Et idez auc. Hal. eris vsti sapor ē stipticus: ⁊ virtus eius est acuta. ⁊ scoria eris ⁊ sterc⁹ eris est res q̃ aggregat̃ in aggregationibus partiū eris: ⁊ qñ conflat̃ ⁊ rorat̃ super ipm aqua vt coagulet̃: coadunant̃ nāq; partes eris. ⁊ fit aqua illa rubea. ⁊ tūc est ibi flos natās sup es filis sali. Et idē Diasco. melior ex eo est ille qui cito frangit̃ dum terit̃ ⁊ est multuz siccus. ⁊ est in figura sua similis gegers. ⁊ est minor eo in granis suis. ⁊ est multū grauis ⁊ meli⁹ in claritate non habēs aliquid de limatura eris admixtum cum aqua ⁊c.

SERAPION. Glos eris fit in hunc modū quando liquescit es in locis metallorū. ⁊ extrahit̃ inde cadimia. ⁊ ē in locis aliquantulū terre incense de subt⁹ in fundo ⁊ purificat̃ es ⁊ dimittūt̃ currere ī loco vbi colat̃. tūc illi q̃ purificāt illum, pyciunt sup ipm aq̃; dulcē donec coagulet̃ ⁊ faciūt hoc donec ifrigidet̃. cuz aqua clara. ⁊ ex hoc ergo qō accidit ei ex aggregatōe partium eius inuicem fit hec suba. ⁊ flos eris est stiptic⁹: ⁊ diminuit carnē si supaspgatur ⁊ resoluit apata ⁊ abstergit visuz cū mordicatiōe multa. ⁊ qñ sumit̃ in potu ex eo quatuor onolosach laxat chimum grossum. ⁊ dissoluit ⁊ destruit carnē supfluā in ano. ⁊ naribus. ⁊ laxat ventrē: in spelūcis vero in quib⁹ es foditur inuenit̃ es vstū nigrū ⁊ est cipri ⁊ est melius ⁊ grossius. ⁊ nosatur astras. Et fit bactitura eris alba. ⁊ est subtilis ⁊ debilis virtutis: ⁊ nos nō habemus hāc spēm bactiture, p bona: sed eligimus illā q̃ est clara grossa in cui⁹ color est rubedo. ⁊ qñ rorat̃ super ipz acetū fit ziniar. ⁊ ipa quidez est stiptica subtiliat ⁊ phibet vlcera. Eris vsti virtus ē stiptica ⁊ exaramātica leptintica castaltica vulnera ducit ad se ⁊ purgat: supfluē carnes vulnerib⁹ crescere nō pmittit. polipū corrodit. pascētia vulnera abstiet. cū mulsa bibitū vomitū abstinet: aut cuz melle. vt eliium faciet idem. pōdere ēt suo fluxū vētris: ⁊ vrinā mouet potui datuz. est aūt in vtute sile acatie: sz tñ fortī⁹. siccat. n. ⁊ redarguit ⁊ detergit. est ātē es vstū bonū ruffuz qō cū fricaueris cinabari facit colorē. nigrū aūt inutile ē ⁊ nimis cōbustū. Sz crugo eris: ⁊ erugo vmiculosa qd est. l. eris erugo.

Hoasin. i. pimpinela.
Holabe. Volare idest bedeguar.
Holastium. i. centonica.
Holbe. Vole. bulbe. arabi. idest fenugrecum.
Holcus. i. Aristida. Pli. li⁹ 27. cap. 10. versus finem.
Holdean. i. tamariscus.
Holisatrum. hyposelinuz. yposelimō. horeoselinū. Plini⁹ lib. 19. cap. 8. vltra medium syrimion. Oluratrum.
Holocodon. i. rosa agrestis
Holocodonom. i. ceterac.
Holoconati. i. ysopus.
Holofragia. i. cannauaria.
Holosan idest ciperus.
Holostheon quid ē. Plini⁹ lib. 27. cap. 10. in fine.
Holoridera. i. spatula fetida alias ferrea. Theoō. Priscianus.
Holus bñdictuz. i. portulaca. bolus fatuū. Serapi.
Holus iamenuz. i. atriplex vel blitus.
Holus iudaicū. i. barba hircina. quidā dicunt q̃ est altea: sed prima melior.
Holus fatuum. Bakleba/nica. ara. portulaca. olus benedictum. (ture.
Homogeneū. i. eiusdez na/
Homorusia est quedā confectio sic vocata in antidotario. Halie. minori.
Homotes. i. motus eq̃lis. ⁊ sic vocatur vna ex specie bus febris sanguis q̃ eq̃liter mouetur semper.

Horach ara. lati. calx. SERAPION lib. aggre. aucto. Diasco. Est de ea que fit ex conchilys marinis. ⁊ quedā fit ex lapide: ⁊ quedā fit ex marmore: qñ comburit̃ in igne donec fiat albū ⁊ intus ⁊ extra fit calx: sed melior est illa que fit ex marmore. Et idē auctor. Hal. calx adurit̃ adustione forti donec faciat escarā durā adustam: sed illa q̃ est viua postq̃ extinguit̃ facit adustionem cū est nouiter extincta: sz post tres vel duos dies minuit̃ virtus ei⁹. ⁊ qñ abluit̃ cessat hec opatio ab ea: ⁊ mordicatio eius remanet in aq̃. ⁊ calx fit deficcatiua sine mordicatione: ⁊ qñ lauatur multū non hz mordicatōez oino. Et calx est ex spēbus cineris: ⁊ subtilior q̃z cinis lignorum. ⁊ hoc accidit ppter nimietatē ignis q̃ est necessaria adustioni lapidis plusq̃z lignorū anteq̃z fiat cinis. ⁊ est in ea ps ignea in q̃titate multa: sed qñ lauat̃ plurics fit sine mordicatione. ⁊ si lauatur cum aqua marina deuenit q̃ resoluit fortiter. Et ē inflatiua: mordicatiua: adustiua: cauterizatiua: sed si miscet̃ cum arūgia aut oleo fit maturatiua. ⁊ ops q̃ sit noua viua quā nō tetigit aqua. ⁊ ē fortior q̃z illa que tetigit. PAVLVS. cap. lo de arsenico. fit ex calce et arsenico psilotrum ad pilos remouēdus vt apparet in. l. barnech. BVLCASIN Eben Azarin li. q. vocat̃ seruitor. fit calx in partib⁹ nostris plurimū ex lapidibus notis in mineris eorū. ⁊ sunt ex hoibus qui faciūt eam ex petra albi marmoris. Et fit ex corticib⁹ ouorū. ⁊ post illaz melior est q̃ fit ex marmore. Sed modus faciendi calcez ex corticibus ouorū est: q̃ accipiat̃ de corticibus ouorum q̃titas. ⁊ ponatur in olla noua ⁊ ponat̃ in fornace figuli: deinde detege illaz. ⁊ si videris q̃ sit sicut calx bene est si non remitte iterū in fornace. ⁊ tādiu sic facies q̃ fiant albe admodū calcis albissime. ⁊ si furnus figuli non temperatus fuerit accēdas ignē sub eis ⁊ suff la cum fole donec fiāt sicut dixi. Et per hunc modū ops q̃ fiat ex marmore ⁊ lapidib⁹ alys quādo intentio nō est nisi vt incendantur ⁊ aduranr̃ donec fiat calx ⁊ fiat alba. Modus abluendi calcem que necessaria ē combusturis. Accipe de calce viua id qd̄ est de ea albū ⁊ mundū. ⁊ tere ⁊ cribra: ⁊ pone in parapside munda et pyce sup eam de aqua dulci q̃titatem qua cooperiat̃ et dimitte per horā. et post misce et dimitte donec descendat ad fundū vasis: et pyce aquaz: et fac ita. 7. vicib⁹ vel. 10. et post hoc proyce aquā desuper et repone: q̃ cōuenit ad alcharami et vesicis et combustionibus ignis dissoluta in aqua vel oleo rosato.

Horchis qd ē. Plin. li⁹ 26. cap. 10. circa pncipium.
Hordilescen idest xilobalsamum.
Horemos idest cefalio.
Horesmō. i. malitia anheli tus cū sonitu gutturis.
Horf. arabi. i. nasturcium.
Orfum. Stephanus.

Hosta. ara. gre. et lati. costus. SERAPION lib. aggre. cap. hosta. Ex eo est ex terris arabū. ⁊ est albus leuis boni odoris. Et ex eo est ex terris indie: et est grossius niger leuis sicut ferula. et est ex eo tertia spēs que ex terris syrie est: cui⁹ color est sicut color ligni busi. eius odor est stipticus. Melior aūt oibus est arabicus. et post ipm indus: ⁊ post eū syrus. et melior ex arabico ē notius plenus durus cū soliditate. et siccus pforatus mordens linguā cū stipticitate. et aliq̃li amaritudine. Adulterat̃ aūt cuz radice enule sicca: qñ admiscet̃ et maxie enule q̃ est ex terris dictis cumabarta: sz cognitio ei⁹ est facilis. nā enula nō mordicat linguā sicut costus nec odor ei⁹ est adeo fortis exuberās sicī odor costi. GALIENVS

septimo simpl. phar. cap. de costo. Sapor eius est amarus pax multū fortis acutus. Est calidum multū quousq; vlceret. verum in eo est humiditas superflua inflatiua.

DIASCORIDES ca⁹ costus. Utilis ē arabicus. Est aūt eligēdus albus leuis cū odore plurimo. secūdus ē indicus qui grossior ē niger ⁊ leuis vt ferula. terti⁹ est syriacus pōdere grauis ⁊ coloris buxei cū odore stiptico vtilis est ⁊ recēs alb⁹ ⁊ plen⁹. ⁊ ex toto durus ⁊ siccus sine aliq̃li pertusura cū stiptico ⁊ mordaci sapore. habet quidē aliq̃z amaritudinem ⁊ plus acredinē ca. participans qualitate vt extrahat. PAVLVS cap. de costo. Est ca. ⁊ sic. in 3°.

AVICENNA lib. 2. cap. de costo. Eius tres sunt species. vna earū est arabica ⁊ est alb⁹ leuis ⁊ aromaticus. Et secūda est inda qui ē niger leuis: ⁊ ille amarus est. Et tertia spēs grauis odoris qui nominat̃ gariofilatus. Bonus aūt costus falsificat̃ cū radicibus enule duris. ⁊ ppterea nō mordicat linguā: neq; hz odorē fortē. Melior ē ille q̃ est albus recēs plenus nō corrosus neq; fetidi odoris neq; mordicans vel ledens linguā: deide indus niger leuis ⁊ niger asemius. ⁊ melior ē marin⁹ subtiles hñs cortices. est ca. in 3°. sic. in 2°. in ipso ē qualitas amara: ⁊ acris valde ⁊ ca. adeo q̃ vlceret. POSSE. SERAPION. auctor. Hal. Costus puenit rigoribⁿ febrium: qñ linitur cum eo. ⁊ oleo corpus. ⁊ cōuenit sciatice ⁊ paraleticis ⁊ omnibus in quibus calefacere ops aliquaz corporis particulā vel de pfundo ad superficiē attrahere aliquē humorem. ppter eandē aūt causam puocat menstrua ⁊ vrinā. ⁊ cōfert ad contritionem lacertorum ⁊ ad dolorē lateris: ⁊ interficit ascarides ppter amaritudinē. Et qñ linit̃ cū aqua ⁊ melle super empetiginē mūdificat eā. ⁊ adiuuat ad libidinē: qñ est in eo de hūiditate inflatiua ⁊ ventosa: qñ sumit̃ in potu cū vino. DIASCORIDES. Costus cū oleo tritus: ⁊ corpori perunctus cum rebus stipticis subuenit. Si aūt ante accessionē sic vngat̃ rigorem in periodica feb. ⁊ quartanā amputat: ac ēt paraliticis ⁊ sciaticis vel quibus aliqō mēbrū calefieri opus est vnctus extrahet humorē de pfundo. in potione vero qz virtus est ei cali. diuretica mēstrua puocat pessarys adiunctus idē dolorē matricis mitigat morsib⁹ venenatis bibitus. 3. y. opitulat̃ cū vino ⁊ abscinthio: dolorez stomaci ⁊ inflationem. ⁊ oia eius vitia compescit. vētrē stimulat cū vino datus. lumbricos latos deponit cū aqua potatus. oleo mixt⁹ ⁊ fricationi adhibitus torpentē frigore calefac̃. eadē vnctōe ⁊ paraliticos curat. reumata ⁊ spasmata ⁊ dolorē latere sanat. cuz aqua mulsa tritus ad efialas facit. melli mixt⁹ maculas ī facie natas detergit. malagmatib⁹ ⁊ antidotis necesse miscet̃. Adulterat̃ aūt cōmixtus cū enule maiorib⁹ radicibus: sz facile intelligit̃ cū nec odorē costi habeat nec saporē mordacem. Nā costus vires hz acres stringētes ⁊ calefacientes. AVICENNA. conuenit omni membro qō indiget calefactiōe aut ex pfundo abstergit pānū cutis linit⁹ cum aqua ⁊ melle. in ipso est vlceratio. ⁊ ille qui est amarus exiccat vlcera humida. ⁊ puenit mollificatiōi neruorum ⁊ attritiōi lacertorū. ⁊ est bonus sciatice. Et emplin ex eo puenit litargie: ⁊ dolorib⁹ pectoris. ⁊ puocat mēstrua bibitus ⁊ suffumigat⁹ in traiectorio: ⁊ interficit fetū: ⁊ puocat vrinā: ⁊ extrahit ascarides ⁊ vermes: ⁊ dat vires ad coitū. ⁊ ipse supponit̃ ad dolores mricis. ⁊ puenit dolori mricis frig. bibitus. ⁊ sedendo in decoctione eius mouet nām: ⁊ qñ bibit̃ cū vino: ⁊ ipse non dat vires ad coitū: nisi ppter humiditatē supfluā inflatiuā q̃ est in ipso. Et conuenit rigori linitus cū oleo. ⁊ puenit morsib⁹ omnibus. s. morsui vipe: ⁊ alys morsib⁹ quādo bibit̃ cū vino aut absinthio. loco ei⁹ ponit̃ piretri medietas ponderis ipsius.

Huabzon. i. rosa asinorum.
Huagei idest acorus.
Huagere idest vince.
Hucaala. Ducalia. bucha. la. i. furfur. bucha. Ste.
Hudal. i. blaccebisantia.
Hudulfac idest ceterac.
Hudud idest auis que clamat in nocte.
Huegidest acorus. quidaz dicūt q̃ est calamus aromaticus: sed prima melior. huegi oegi. (cus.
Huegri. i. calam⁹ aromati/
Hui idest flos examinis. ⁊ est sambach.
Huimene idest amomum.
Huimesach idest polium.

Huiure vel varik flatum vel sarich. arabice grece ygnidalis. Alcalifex. latine vero vrtica.

SERAPION lib. aggre. cap. Huiure. aucto. Diascori. Sūt eius due spēs. vna earū ē asperior ⁊ nigrior ⁊ hñs folia latiora. ⁊ hz semē sile semini cannabis: nisi q̃ ē minus eo. Alia vo hz folia minora: nō aspera sicut pma. idem aucto. Hal. suba vtriusq; est subtilissima. ⁊ ppterea mordicat qō inuenit in mēbris postq̃z non hz de caliditate tantū q̃ faciat hoc. ⁊ calefaciūt calefactione non multa: ⁊ desiccant sine mordicatiōe. ⁊ est ca. ⁊ sic. in 3°. merito quidez igit̃ vt alimento nullus vtat̃ sine eo q̃ maxima capiat̃ fame. vtilis aūt est vt medicina subducitiua ventris. Plini⁹ lib. 21. cap. 15. ⁊ lib. 22. cap. 13. GALIENVS lib. de cibis. cap. de vrtica. ⁊ 6. sim. phar. cap. Alcalifex siue vrtica. hui⁹ etiā herbe tam fructus q̃z folia ipsa maxime admittantur ad opus medicine. diaforetice ē virtutis vt pustulas ⁊ parotidas sanet. hz aūt ⁊ vētositatis aliquid: quapropter impetus libidinis excitat. ⁊ maxime quādo cum sapa bibit̃ semen eius. Quod aūt non vehemēter calefacit fit satis ātē subtiliū partium sic educēs grossorū humorū ⁊ viscosorum qui in torace ⁊ pulmone testat̃. ⁊ in hoc q̃ patiunt̃ particule corporis quas pringit. Illa vo ventositas cuius participare dr̃: nascit̃ dum ipsa digerit̃. Non. n. est actu vētosa: sed potentia vētrē laxat moderate. ⁊ hoc solūmodo q̃ mundificat ⁊ cōmouet nō eo q̃ purget. mordicat. n. subtilitate partiū: nō tamē adeo caliditatis participat vt iam mordicet. DIASCORIDES. ca⁹ Alcalifex siue ignida: ⁊ est vrtica. Ei⁹ altera est maior altera minor. q̃ ⁊ vsualis ē: ⁊ simplex cū tenui semine ac folys nimis aspis. alter agrestis cū densiorib⁹ atq; latiorib⁹ nigrioribusq; folys.

AVICENNA lib. 2. cap. de vrtica. Color seminis ei⁹ est similis semini porri: sed tñ est minus ⁊ subtili⁹: et non est in ei⁹ lōgitudine. et mordicat qō ei obuiat ita q̃ etiaz intestina. vrtica et semē ei⁹ sunt ca. in prim. terty. et sic. in scōo. sed semē est minoris siccitatis q̃z ipsa. Est attractiua vlceratiua resolutiua cū virtute adustiua. Et sunt quidā qui dicunt calefactionem eius non esse fortem. et in ipsa quidez est virtus aperitiua. et in ipo est abstersio fortis.

POSSE. DIASCORIDES. Cataplasmatib⁹ ipos̃ta corporis fricatiōe atq; rubore dolorē atq; pruritum facit. denicq; recorporatiue virtutis sūt silr linosis atq; similibus duritiebus. medet̃ etiā eis qui ab animalib⁹ venenatis fuerūt vexati. Item cocta atq; cōtrita emollit ventrē. Semē aūt eius ventrē mouet. folia et semē diaforetica sunt et leptomera abundāter sine calefactiōe nimia sanant stigmata et ciraculas et ragades et ex torace et pulmone educit dūores pingues et gluctinosos. hz aūt aliqd in se ventositatis ad luxuriā pmouendā et excitandaz libidinē maxime: qñ cum sapa bibit̃. Alcalifex calefactoria ē que potata cū vino regiū morbuz emendat. semē ei⁹ in antidotis missum colericis pdest. Item tritū cū melle et in modum electuary datum tussim veterem ex frigore pceptam emēdat. ex calore suo oēs tumores dissoluit.

SERAPION. auct. Hal. Resoluit multū. ⁊ est cū hoc ei virt⁹ inflatiua. et ppter hāc cām mouet coituz. et delet exituras et apata que fiūt post aures et facit exiccari humores viscosos a pectore et pulmōe: qñ bibit̃ et curat vlcera corrosiua. et omne cui cōuenit exiccatio: et qñ bibit̃

de semine eius cum rob excitat appetitum coitus ⁊ soluit ventrez tempate; pptereā qz abstergit ⁊ cōmouet. ⁊ folia ambaꝫ speciez. qñ terunt cum sale. ⁊ fit inde emplin curat morsuz canis ⁊ vlcera fraudulenta ⁊ carnosa ⁊ vlcera sordida. ⁊ tortiōes neruoꝫ ⁊ exituras ⁊ apata q̄ fiunt post aures. Et fit cū eis cerotum cū cera ad duriciem splenis. Et qñ terunt ex folys eius. ⁊ ponunt in naribus abscindit fluxū sanguinis: ⁊ qñ terit ex eis ⁊ conficitur cuz mirra. ⁊ fit inde nascale ,puocat menstrua ⁊ ponūtur folia ei⁹ super matricē egressam. ⁊ eam reuocat intus. Et semē ei⁹ qñ bibitur cum rob excitat appetitū coitus ⁊ aperit orificium matricis. ⁊ terit ⁊ conficit cum melle ⁊ comeditur. ⁊ ꝓuenit asmati que nō sinit boiez iaccere. ⁊ pleuresi ⁊ expellit supfluitates a pectore. Et decoctio folioꝫ eius: qñ coquunt cuz pauco mirre ,puocat menstrua. Et qñ folia ipsa coquunt cum limacys molliūt ventrē ⁊ ,puocāt vrinam: ⁊ qñ folia ipsa coquunt cū ordeo expellunt supfluitates a pectore: ⁊ qñ fiunt gargarismata cum succis eius curat apata vulue. Et idem aucto. Raf. oleū vrtice ē magis laxatiuū q̄ oleum cartami. s. qñ tu comparas virtutē laxatiuam vrtice virtuti laxatiue cartami. Et idem auct. Aben Mesuay. mouet coitū qñ comedit cum cepis. ⁊ vitellis ouoꝫ: ⁊ qñ terit semen eius. ⁊ ponit super cancrum ꝓuenit. ⁊ de proprietate eius est q̄ laxat flegma viscosuz. ⁊ qñ excoriat semen vrtice ⁊ terit ⁊ miscetur cuz melle. ⁊ sumitur laxat fortiter. ⁊ oꝫ tamē q̄ nō tangat linguam. ⁊ caput meri ne adurat ea. Et dosis est a. zo. granis vsq̄ ad .30. Et idē aucto. Isaac soluit humorē viscosum ⁊ ,puocat vrinam. ⁊ conuenit dolori renū ⁊ iuuat coituz. ⁊ maxime si comedatur cuz cepis ⁊ vitellis ouoꝫ: ⁊ quando bibitur cum semine cannabi. conuenit spleni ⁊ dolori lateris.

AVICENNA. Emplastrum eius cū raffano disrumpit dubellet. ⁊ cōuenit duriciebus: ⁊ cōuenit semē ei⁹ cancro in emplastro. ⁊ similiter eius cinis cū sale cōuenit vlceribus que accidūt a morsura canis. ⁊ vlceribꝰ malignis ⁊ cancro. Emplastrum eius cū sale conuenit torsioni neruoꝫ. ⁊ folia ei⁹ contrita abscindūt fluxū sanguinis ex naribus. ⁊ semen eius cōuenit stricture nariū ⁊ aperit opilationes colatoru fortiter. ⁊ ex semine ei⁹ facto emplastro fit dentiuz eradicatio facilis. Et ex eo emplastrū cōuenit apostematibus que fiūt post aures. ⁊ ē absterstiuuz qñ bibit cū aqua ordei ⁊ mundificat pectus. ⁊ cum decoquuntur folia ei⁹ in aqua ordei educūt humores grossos q̄ sunt in pectore eius semē est fortius ⁊ ipm remouet asma. ⁊ frigidam pleuresiz. excitat coitū p̄cipue semen eius cū vino ⁊ apit orificiū matricis: qñ matrix recipit sperma. ⁊ similiter si comedat cum cepis ⁊ ouis; ⁊ quādo supponit cū mirra ,puocat menstrua ⁊ aperit matricem. Et similr si bibatur decoctio eius cū mirra. Et folia ei⁹ recentia reducunt matricē exeuntē loco emplastri posita. ⁊ soluendo educit flegma ⁊ humorē crudū sua absterstione non cuz virtute solutiua que sit in ipsa. Et oleū eius plus soluit flegma q̄z oleum cartami. ⁊ decoctio folioꝫ eius cū obstracis lenit ventrem. Et si vis vt ipsa facilius soluat: accipe medullā seminis eius ⁊ cōtere ipsaz cū sanich. ⁊ ,pyce eā cum vino ⁊ bibe eaz. ⁊ oꝫ vt post eius haustum bibatur aliquid ex oleo rosaꝫ ne adurat guttur bibētis. ⁊ quandoq̄z fiunt ex ipsis colliria cum melle. ⁊ supponuntur ⁊ soluunt.

Hulas hulasis. i. grana sol.
Hulbe. arab. fenugrecum.
Hulcas faba egyptiaca.
Lulcasia idem.
Huleeb. i. capzifolium.
Huleich. ara. i. rubus.
Huleton idest vsnee.
Huligen. Huligē. i. galāga.
Hulliquod idest salix.
Hulon. Hulosac idest apiū risus.

¶ Lap. CCCLXI.

Hullos. ara. lati. arboz glādis. SERAPION li⁹ aggre. cap. Hullos. auctozi. Halie. Sapoz omniū partium huius arboris est stipticus ⁊ maxime corticis medy inter exteriorē corticē ⁊ lignum. Et similiter pellicula q̄ est inter fructū ⁊ corticē suum. Et nominatur gest ⁊ abulos. ⁊ fruct⁹ quidē infrigidat paꝫ. ⁊ possibile q̄ sit in hoc sicut medicine tepide primi gradus ⁊ deficcat.

DIASCORIDES cap. de arboze glandium. Arboz glandis totaliter ē stiptica. ⁊ pellicula q̄ est inter corticez exteriorē. ⁊ lignū est magis stiptica. Et silr pellicula q̄ est inter fructū ⁊ corticē. POSSE. SERAPION. aucto. Halie. curat nimiū fluxū sanguinis menstruoꝫ. ⁊ sputum sanguinis. ⁊ cōuenit vlceribus intestinozum ⁊ fluxui ventris: ⁊ quando coquitur cortex interior cū cortice fructus ⁊ folium eius cōglucinat plagas recētes: quādo apponit ⁊ maxime folia duaꝫ speciez glandium que sunt magis stiptica. Et idē. Et ego qdē congluctinaui vulnus in quodam quod factū fuit cū ense cum folio glandis postq̄ triui in petra: ⁊ posui super vulnus in circuitu eius. ⁊ vliter fructus eius ē similis virtutis. ⁊ aliquādo administrat in apostematibus calidis in p̄ncipio coꝫ ⁊ in augmento. Et idem aucto. Diasco. Dat ex decoctione ligni eius habētibus fluxum antiquū. ⁊ habētibus vlcera intestinoꝫ. ⁊ habentibus sputū sanguinis ⁊ fit cum eis nascale mulierib⁹ habētibus cursum mēicis: ⁊ glādes similiter faciūt illud. Et ipsi quidē multiplicant vrinā ⁊ incidūt dolorē capitis ⁊ inflant ventrē. ⁊ cōferunt speciebus venenosoꝫ ⁊ decoctio radicis eius quādo bibitur cū lacte vaccino: confert medicine mortifere: que dicit toxicū. ⁊ quando fit emplastrū cum glandib⁹ sedat apostemata calida. ⁊ quando fit emplastrū cum eis: ⁊ axungia porci salita: confert apostematib⁹ duris ⁊ vlceribus fraudulētis. ⁊ foliū speciez arboris glandiū omniū: quādo teritur cōfert apostematib⁹ flegmaticis: ⁊ fortificat mēbra debilia: sed illa que dicit sanchalac: ⁊ quidam nomināt eam castaneā ⁊ eustebulo: est stiptica similr ⁊ operatio eius est similis opatiōi glandium. ⁊ maxime cortex interior castanee ꝓfert illi qui bibit medicinā mortiferam que dicit apimazan.

Humac. ara. humasum. i. acetosa. lapatium. Stepha.

¶ Capitulum. CCCLXII.

Humad. ara. gre. oxilapatiuz. latine vero acetosa. Sciendū q̄ acetosa apud Auicen. libro secūdo ,pprio capitulo idem est quod lapatium. Et apud Diasco. in ,pprio capl'o: qō patet: si legantur vtriusq̄z capitula. Et per Serap. capl'o de acetosa verū hoc nomē acetosa cōuenit ,pprie illi speciei lapaty qō est acetosi saporis que dr̄ fuisse cognita ab Auicē. cum dixit: ⁊ nō est in silueſtri sicut dicunt acetositas: q̄si dicat quā bene noui. vnde Auicē. capl'o de acetosa vocat lapaciū acutū acetosam dicēs. Acetosa alia domestica alia silueſtris. silueſtris dicitur sicla silueſtris. vñ vera acetosa est domesticū lapatiū in quo ē acetositas: qñ acetosa silueſtris vel lapatiū agreste nō est acetosuz. Et iō dicit Aui. q̄ nō est ī silueſtri sicut dicunt acetositas: imo forsitan est in quadā ex ea acetositas: qz ī acetosa domestica q̄ lapatiū domesticū est. est acetositas. ⁊ subdit q̄ lapatiuz silueſtre vel acetosa silueſtris est fortior i' omni re ⁊ acutior. DIASCORIDES q̄ttuor dicit esse spēs lapaty. vt apparet in. l. lapatiū de gb⁹ est vna quā vocat oxilapatiū. i. acetosum lapatiū et ē acetosa. q̄ est duplex: maior ⁊ minor: maior est oxi lapatiū. minor bz folia minuta cū stipite paruo seminibus pleno. cōueniunt in virtutib⁹: sed maior efficacius operatur. Ista vocabula inuenies etiā per aggregatorez nicasi. sed sciendum q̄ minor acetosa est quā moderni vocāt acetosellā. SERAP. lib. aggre. ca. humad. auc. Diasco. Humad. i. acetosa quedā ei⁹ spēs nascit in paludibus et locis aquosis. et folia ei⁹ sunt dura. et bz sūmitates acutas. et est alia regalis quā Hal. dic insipidā in sapore: lata bñs folia silis

folys sicle ⁊ dissimilia a supradicta. Et alia est spēs que ē silueſtris bñs folia pulchra similia folys plātaginis: ⁊ est quarta eius spēs que est mōtana similis lapatio silueſtri supradicto stipitē bñs durū: ⁊ est nō magna bñs semina: ⁊ silr stipes eius habet ramulos multos. Et idē auc. Hal. lapatiū est duaꝫ spēruz: vna eaꝫ est insipida in sapore suo: ⁊ vtus eius est sicut vtus sicle: ⁊ ista est illa spēs que dr̄ regalis bñs folia similia sicle. Est alia spēs lapaty qō nō est insipidū sed acetosum. cuius folia sunt dura ⁊ sūmitates acute: ⁊ illa est vera acetosa: cuius semen habet in sapore suo stipticitatem manifestam adeo q̄ curat vlcera intestinoꝫ: ⁊ fluxū vētris. vtus semis lapaty regalis est debilior hac. Et dr̄ in libro de dieta q̄ lapatiū insipidū pōt dici q̄ est sicla agrestis bñs vtutē sicle domestice vel hortēsis. Et ,pter hoc Hal. in libro de cibis capl'o de lapatio ait silueſtrē esse bletam ipsam: cōsimilis exñs nō gustu solū: sed vtute hortēsi blete. ,pter hoc ergo ego neq̄z indigeo sermone aliquo de eo cū pdixerim de bleta. oia aūt q̄ cōueniunt lapaty acetosi nomē isinuat eius qualitatē ⁊ virtutē: lapatiū qdē ergo nō vtiq̄z quis crudū comedit sicut neq̄z bletā. acetosum aūt lapatiū comedūt crudū p̄gnantes mulieres aliqñ: ⁊ aliqui pueroꝫ ⁊ viri: ⁊ talis vocatur acetosa. PAVLVS. capl'o de acetosa. est fri. ⁊ sic. in secūdo. ⁊ semē eius fri. in p̄mo. sic. in scōo. AVICEN. li⁹ scōo. capl'o de acetosa. Alia domestica alia silueſtris: ⁊ nō est in silueſtri sicut dicūt acetositas. forsan est in quadaz ex ea acetositas: ⁊ silueſtris est fortior in omni re: fri. ⁊ sic. in scōo: ⁊ eius semē fri. in p̄mo: sic. in scōo. In ipsa est stipticitas ⁊ ī isipida ex ea ē resolutio parua: ⁊ acetosa ē magis stiptica: ⁊ illa que nō est vehemētis rubedis plus nutrit: ⁊ hec qdē est similis endiuie: ⁊ oīs supat colerā. ⁊ eius humor est laudabilis. sed ne aliquis ,pter diuersitatē scripturaꝫ vario decipiat erroze de acetosa. Sciēduz q̄ illa .l. de acetosa in aggregationib⁹ Serapiōis inuenit duplex: q: inuenit sicut stat in p̄senti capl'o: ⁊ inuenit sic. humad. i. acetosa. cuius quatuor sunt spēs. Et etiā dicit auc. Hal. q̄ acetosa est duplex. s. insipida ⁊ acetosa: que scōa lra ē corrupta rōne ⁊ auctatib⁹. ratio sumit ex ,pprietate vocabuli .s. acetosa: qñ quelibet spēs acetose debet eē acetosa cum nulla illarū spēruz nisi vna sit acetosa. Auctate qñ spēs acetose quas illa. l. ponit sunt spēs lapaty. vt Diaſ. capl'o de lapatio: qui ponit illas ,pprie spēs eius aiens q̄ illarū vna vocat oxilapatiū. i. acetosuz lapatiuz. ergo non sunt spēs acetose: sed lapaty: de gb⁹ vna tñ est acetosa: ⁊ illa vocat acetosa. ,ppterea Hal. nō dicit. acetosa est duplex sicut lra corrupta dicit. Sed dicit in libro de edulys q̄ lapatiū est duplex. vnū insipidū qō est bleta silueſtris: ⁊ aliud acetosum: ⁊ illa est acetosa. sicut patet in p̄senti capl'o. ergo acetosa est vna ex spēbus lapaty: ⁊ nō ex spēbus acetose cuz fm pdictos vna tñ spēs lapaty inuenit acetosa. preterea Auic. illudēs illis q̄ ponūt plures spēs acetose: dicit sicut patet in p̄senti capl'o. Acetosa est duplex. s. domestica: ⁊ illa est lapatiū domesticum quod est acetosum: ⁊ alia silueſtris: ⁊ illō ē lapatiū silueſtre qō nō ē acetosū. Et iō subdit q̄ nō est acetositas in silueſtri: qñ dicit lz aliqui ponāt diuersas spēs acetose: tñ nō est nisi vna spēs. s. domestica: q̄ est lapatiuz domesticuz vel acetosum: qñ in alio lapatio silueſtri nō ē acetositas. sed lra p̄sentis capituli ē optima. POSSE. SERAPION. auc. Diaſ. folia acetose qñ comedunt stringūt ventrē. ⁊ semē acetose habet stipticitatē manifestā. semē eius etiā bibitū cū aqua ⁊ vino. similr flos eius ꝓferunt vlceratiōi itestinoꝫ: ⁊ fluxui antiquo: ⁊ pūcture scorpiōis. ⁊ qñ bibit eū aliqs: ⁊ postea pungatur a scorpiōe nō nocet ei pūctura: ⁊ qñ ex radice ipsius spēi cocta cū aceto fit emplin curat scabiē vlcerosam: ⁊ empetiginē: ⁊ excoriationē que accidit in radicibus ynguiū: ⁊ os q̄ anteq̄z fiat illud q̄ fiat linitio cuz nitro ⁊ aceto sup locū in sole ⁊ suspēdit radix eius sup illū qui habet scrofulas: ⁊ ꝓuenit: ⁊ qñ fit nascale cū acetosa abscindit fluxum antiquū matricis. Et semē acuti lapaty coctū cū vino cōuenit dolori dentiū: ⁊ frāgit lapidē: ⁊ curat hycteritiam: ⁊ ,puocat mēstrua: ⁊ cōuenit puncture scorpionis: ⁊ qñ ipsa coquit cuz vino: ⁊ fit cū ea emplin scrofulis resoluit eas. Et lapatiuz qdē maius qō dr̄ regale: est eiusdem virtutis.

AVICEN. Radix eius cuz aceto cōuenit scabiei vlcerose ⁊ excoriationi ynguis: ⁊ qñ coquit cū vino conuenit emplin eius albaras ⁊ empetiginī: ex ea fit emplz scrofulis: ita q̄ dr̄ q̄ si radix eius suspēdat in collo habētis scrofulas iuuat ea: ⁊ eius decoctio cuz aqua ca. cōuenit pruritui. ⁊ silr ipsamet in balneo est vltima. Colluitur os cum succo eius in vino. ⁊ cōuenit apatib⁹ que sunt sub aurib⁹. Cōfert hycteritie nigre cuz vino ⁊ sedat nauseaz: ⁊ comedit ,ppter desideriuz luti. ipsa ⁊ semē eius stringūt: ⁊ propzie eius que magna est. Et dr̄ q̄ in eius folys est lēnitas quedā: ⁊ in semine ipsius est ostrictio. ⁊ dixerunt qdā q̄ ī semine acetose non frixo est lubricitas ⁊ lenificatio: ⁊ radix eius trita cōuenit fluxui vētris: ⁊ frāgit lapidē in renibus: qñ bibit cum vino: ⁊ viscositas que est in ipsa conuenit rasure intestinoꝫ que accidit ex siccitate supflua. ipsa enī cū iuuamēto qō cōuenit rasure: lubricat ⁊ cōuenit pūcture scorpionis: ⁊ ,pprie silueſtris: ⁊ si administret semē eius ante punctura scorpionis nō nocebit eius pūctura. Et idem de viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

Humayn. i. Johānitius.
Humariam. i. yreos.
Humatū. i. terra sigillata.
Hūbebigi. i. lapis smerill⁹.
Hūmema. i. amomū. Dume. Dumeme idem.
Humemati. Dumenati. i. lintea lōga q̄ deferūt saraceni in suis capitibus.
Humida. Alfasfasa. Rodhab. Idem. Serap.
Humilgen. i. galanga.
Hunacon. i. ozimum.
Hunayn. Dunaym. i. bitumen iudaicum.
Hundebe. cicozion. arabi. yndeba. i. scariola. ituba endiuia.
Hune. i. acozus.
Hunesum. benis. benostuz. i. cinis: ⁊ hunesum. i. ceterac. Stephanus.
Hupuphatalep. i. solatruz.
Hupuper. hupupero. i. cartafilago.
Hupurā. i. filius añ patrē.
Hutamus. i. cicer.

¶ Lap'm. CCCLXIII.

Hurnam ara. gre. maluz punicū. lati. vo granatū. SERAPION. libro aggre. ca⁹ hurnā. Sunt ex eis acetosa ⁊ dulcia: ⁊ vtus cuiuscūq̄z illorum est fm illū sapore: ⁊ sapor ipsius granati totius: ⁊ granorū ipsoꝫ est plus stipticus q̄z sapor succi eius: ⁊ pluris desiccationis. Cortex vo eius in hoc est fortior grano ipsius. et corpus granati qō cadit ab arbore est plus in hoc q̄z cortex. Et idem auc. Diaſ. oīa granata sunt boni chimi: ⁊ bona stomaco: pauci tñ nutrimenti: ⁊ dulcia qdē sunt melioris saporis: nisi qz inferunt caliditatē stomaco: q̄z uis non multā iflāmationē: ⁊ ideo nō sūt multū ꝓueniēta febrici tātibus: ⁊ acetosa cōferunt stomaco inflāmato. vñ Diaſ. fm trāslationē grecā. dulcis succus ꝓpescit stomaci ardorem. est etiam diureticus stipticus anostomaticus in vino etiā mediā vtutem habet: duruz qdē ex granis granati acidi sole siccatuz ⁊ pluuis factū ⁊ in cibis mixtum stomaci ⁊ vētris cōpescit fluxuz. infusuz quoq̄z in aqua ⁊ potu datū emoptoicis ⁊ dissintericis medet: ⁊ fomēto adhibitū: cuius succus expressus ⁊ coctus admixto melle vulnera oris ⁊ nature ,pcurat: pterigia pascētia vulnera ⁊ recentia ad sanitatē pducit: dolorē auriū tollit: flos eoꝫ egritina vel quitinos dr̄: ⁊ ipse stipticus est. succus eorum castaticus est ⁊ pacoleticus. ⁊ vulneribus tantum pōt facere q̄z tum ⁊ malum granatum decoctuz. gingiuarū ⁊ dentiuz reuma cōpescit: cataplasmatibus mixtus enterocel-

licos dr̃ curare. Lozius mali granati tantam habet vtutē ḡtam equina. elixatura radicis huius arboris bibita lũbricos latos occidit: flores eius sunt ꝓstrictui: ⁊ exiccãtur vt ipoquistidos ⁊ filia possunt. succus mali granati recēs ⁊ maturus manducat: ⁊ dulcedine sua ventrē stringit: et stomacũ erigit sine cozio: magis tñ stringit subacidastrus ⁊ eiꝰ flos cithinama dr̃: ⁊ vehemētissime stipticus est: vñ ⁊ dissintericos sanat: ⁊ vulnera recētia gluctinat. idem facit cortex ipsius. GALIENVS. 8. sim. phar. capl'o de malo granato. Omni stiptica participat qualitate: non tñ dñante in oibus. quedã enĩ eoꝝ sunt acida quedã dulcia plusq̃ austera. Et iuuamētũ vniuscuiusq; eorum ꝗ pdominante necesse est fieri qualitatē. dictũ est aũt in quarto horũ librorũ de dulci sapore ⁊ austero. vnde ex illis est tibi sillogizare. sunt aũt girgata succo stipticiora ⁊ siccior a: his vo adhuc cortices qui vocanr̃ sidia similis vtutis sunt. Et idem in libro de cibis dicit q̃ granatũ alimentuz quidē corpori exhibet oino modicum: quare nunq̃ ipsis vt alimento vtamur: sed in pharmaci parte solum.

AVICEN. libro scdo. capl'o de granato. Illud qd̃ est dulce est fri. ad primuz ⁊ hu. in ipso. Acetosuz est fri. ⁊ sic. in scdo: reprimit colerã: ⁊ phibet cursum supfluitatuz ad viscera: ⁊ ppie vinuz eius: ⁊ in oibus suis spēbus vsq; ad acetosum est abstersio cũ stipticitate. Hrana granati cum melle liniunr̃ ad vlcera fraudulēta: ⁊ eius capita ꝑcipue ad vulnera adusta: ⁊ balaustie quidē vulnera cum calidi tate sua coercere faciunt: ⁊ dulce quidez lenificat. muzũ vo est magis iuuatiuum stomacho q̃ poma ⁊ citonia: sed eius granuz est maluz: ⁊ qd̃ de partibus eius magis stipti cum est capita sunt ⁊ grana eius stiptica sunt: siue sint grana dulcis aut nõ dulcis. grana granati cuz melle ꝓferunt dolori auris. Et sunt iuuamētum interiori nariũ: ⁊ conferunt grana granati contrita ⁊ cõposita cum melle alcole linita: ⁊ si granata dulcia coquanr̃ cum vino deinde terãtur sicut sunt: ⁊ fiat ex eis emplm auri ꝓuenit apati eius: ⁊ iuuamētum granati ⁊ rob acetosi ppie cõuenit colere. succus acetosi vngule. acetosuz exasperat pectus: ⁊ dulce lenit ipm: ⁊ cõfortant pectꝰ: ⁊ qñ danr̃ in potu grana granatoꝝ cum aqua pluuiali valent ad sputuz sanguis: ⁊ ipz totuz ꝓfert tremori cordis: ⁊ abstergit os stomaci. Hrana tũ muzũ cõuenit iflãmationi stomaci: ⁊ dulce est conueniẽs stomaco ppter illud qd̃ est in ipso de stipticitate subtili. Et acetosum nocet stomaco: ⁊ cuz hoc grana granati sunt mala stomaco: ⁊ eius sanich est cõueniens desiderio pgnantiuz. ⁊ silr rob eius ppie acetosi: ⁊ vt sugat febriẽs de eo post cibum ppter sitim: qz phibet elevatiouem vapozũ: est melius q̃ vt pmittat ipm: ⁊ subleuer̃ materia ab inferioribus. acetosuz est plurime puocans vrinã q̃ dulce: ⁊ ambo sunt puocatiua: ⁊ grana granati cuz melle cõueniunt vulneribus ani: ⁊ qd̃ acetosuz est nocet stomaco ⁊ itestinis: ⁊ eius sanich cõuenit soloni colerice: ⁊ confortat stomacũ: ⁊ cortex radicis granati cum vino extrahit vermes ⁊ ascarides: ⁊ assiuniṙ cum sua dispõne aut sumitur eius decoctio. granatuz muzũ cõuenit fe. acutis ⁊ iflãmationi stõi: sed dulce multotiẽs nocet acutas hũtibꝰ fe. Et idem de viribus cordis ait: q̃ confortat spũs ẽpis ⁊ potissime granatuz dulce. RABI. MOYSES. allegando Halie. granatuz ppietatem habet miraculosaz: qz nõ facit cibuz corrumpi in stomaco: ⁊ acetosuz coquinatum cuz cibo nõ facit cibuz in stomaco corrũpi. Radices granati acetosi valent cõtra vermes vel lumbricos qui vocanr̃ cinguluz vel solea in hunc modũ administrate. Recipe radicuz minutarum granati acetosi ⁊ radicũ rapeste añ. M. i. magnuz. pistenr̃ extractis prius tũ fustibus existẽtibus in pdictis radicibus: ⁊ bulliant postea cũ media quarta vini greci vel alterius vini optimi albi vsq; ad cõsumptionē medietatis vini: ⁊ in fine ponar̃ ʒ. ʒ. piperis nigri triti: ⁊ coler̃ per pãnuz ⁊ ppinet̃ actu ca. patiẽti in medietate noctis: ⁊ post eius assiumptionē non dormiat. Dosis eius sunt ciati tres: sed die pcedẽti comedat semel: et ipso die comedat hora qua ꝓsueuerunt comedere purgati. Signa hũtis in vẽtre pdictos vermes sunt ista. qñ cũ egestione emittunr̃ semina similia semibus cucurbite: et ifirmus patir̃ dolorẽ ventris: ⁊ potissime ieiuno stomaco ⁊ est macilentus ⁊ mali coloris. BVLCASIM. Eben. Azarin libro qui dr̃ scruitor. Hranata dulcia ⁊ acria expsa cuz carne sua iteriori purgant colerã: ⁊ ꝓfortant stomacuz sua stipticitate. Et dosis aque eorũ est lib. ʒ. cum. ʒ. ʒ. zuccari boni. Et Serap. auc. Aben Mesuay. Quãdo acetosum sumir̃ cõfert fluxui stomacali qui accidit a colera: ⁊ sincopi que accidit ab eadez. ⁊ puocat vrinã. ⁊ cuz subtilitate sue acetositatis cõfert vngule oculi qñ fit colliriuz cuz eo. Et de ppietate granati est q̃ aqua eius cõfert inflãmationi que est in epate ppter nimiuz potũ vini: ⁊ maxime amari: ⁊ acetosuz ex eo ⁊ rob granati qñ sumir̃ cum lactucis cõfert colere ⁊ flegmati: ⁊ icoziat stomacũ: ⁊ strigit ventrem: ⁊ puocat appetituz cibi: ⁊ cõfert pgnantibꝰ: ⁊ sanich granatorũ reprimit impetũ colere: ⁊ incoziat stomacuz: ⁊ puocat appetitũ sua acetositate: succus aũt granatoꝝ simplex est bonus stomacoꝝ inflãmationi: ⁊ febribus: ⁊ vomitui: ⁊ fluxui ventris ⁊ epati cal. ⁊ pgnantibus. Et quando exprimitur dulce ⁊ acetosum ex eo cuz carnositate interiori laxat coleram. ⁊ fortificat stomacum sua ponticitate. Et dosis eius est lib. ʒ. cum. ʒ. ʒ. zuccari.

Hyusiamus. Dyusquiam'. i. simphoniaca vel iusgamus.

Hyacinthus. i. vacinia. viola purpurea.

Hyacot. i. lapis hyacinthinus.

Hyalado. i. vitreũ flegma.

Hyalon. hyalen. i. vitruz i de empiala febris ab epi qd̃ ẽ supra. qz vitreus humor in exteriorib' partibus corporis est ĩ hac fe. vñ dr̃ epiale humor mutatus in flegma. ⁊ bialodo vitreum flegma. inde epiala. i. humor vitreus mutatus in flegma.

Hybirnadepicem. i. gigirnaria.

Hyctos. i. pluuia.

Hydor. i. aqua.

Hynon. i. vinũ. inde hynomel. i. vini confectio.

Hypantasis. i. expositio ad solem. Johannitius.

Hyonchos. ·pli. est duozũ generũ vtroq; caule albus ⁊ niger lactuce similes ambo nisi essent spinosi caule cubitali angulosо intus cauo: sed q̃ fractus copioso lacte manat ⁊c̃.

Hyosiris quid est. ·pli. libꝰ 27. capl'o. io. vsus finem.

Hypericon pforata. herba sancti Joãnis idem.

Hypogeũ. gre. subterraneum occultum vt spelunca ab ypo qd̃ est sub ⁊ geterra.

Hypomelides. sunt quedã poma sorbis similia quibus caremus.

Hyponotica. hypotinca. i. soporifica. Halie. in vina midys.

Hyposellinũ. gre. smirniõ. ·pli. liꝰ 19. cꝰ 8. vltra medꝰ.

Hypuris. i. cauda equina. herba Acut.

Hyrculus quid est. ·pli. liꝰ 12. caꝰ 12. in fine.

Hyrdon. ara. est stellio vel spēs eius. Albaui.

Hyris quid est. l. yris illirica. libum.

Hysatis. i. rubea tinctorũ. Theod. prisciamus.

Hysoperide fasilinũ semẽ vtutẽ habet mixtã. est. n. amarum ⁊ austerũ ⁊c̃. Theo. pris. libro de simmedicina.

Hysophirõ. i. phaseliõ: qñ folium qd̃ aniso simile ẽ in phaseoli pãpinos torquer̃ capitella sunt in sũmo capite tenuia plena semis melanty ⁊c̃. ·pli. melanchion est nigella. liꝰ 20. caꝰ 17. añ medium.

Hysum. i. euiscus.

Hysurpede. i. faseolus.

Hyur. i. liquor vel humor.

Hyppia. i. tanacetũ agreste. ALBER. MA. libro. 22. caꝰ de scabie vel lepra canum.

Habent greci duo vel tria: ꝓm modernos. nã i. quã ita vocãt sonare faciũt i. antiqui vo ꝓm q̃ Pril. testar̃ e. longũ sonare faciebant. ppterea ipsam eta vocãt: ⁊ trãslatores latini ĩ e. latinuz semp mutabãt. p hãc scribir̃ ilios qd̃ ẽ sol. Eliotropia ⁊ silia. Aliud i. vocãt iota cui semp supscribũtur duo puncta sic. qñ in diphtongo nõ cadit. Aliud dr̃ y. ypsilon: qd̃ est dcñ i. tenue: qz voce tenui pfertur: cui ẽt duo puncta supscribunr̃ sic. nos y. grecũ vocamus: hñt tres diphtongos que semp i. sonãt: vna cõponir̃ ab e. ⁊ iota. cuius hec est figura ei. Alia ab o. ⁊ iota sic oi. tertia ab y. ⁊ iota: cuius hec ẽ figura yi. Doc sciẽdũ est q̃ nũq̃ y. p ꝓsonãte apud grecos accipir̃: nec ẽt apud arabes. nã arabes vnũ i. solũ hñt: q̃uis vt supradictũ ẽ: alr iterdũ sonat i. ⁊ e. ⁊ o. additis notis.

I aaples. i. cerefolium.
I aariton. Jaaton. i. cimbalaria.
I abroa. Jabrob. Jabroc. Jabroch. i. mandragora. Jabroc. Mesue in antidotario. oleuz de pomis Jabroch. i. oleum de pomis mandragore.
I acaut est masculus pini. Serap. capl'o picis.
I acintus. Diaſ. herba ẽ q̃ flore purpureũ habz ⁊c̃. i. Jagntus. margabare. ⁊ est ẽt gẽma quedaz Jacintus dicta.
I acot. ara. lapis iacintus.
I abade. ara. Jabada. i. polium. Stephanus.
I aliat. i. bdelium.
I alin. i. vitrum.
I alion. i. ypericon.
I amarion. iamaron. i. portulaca agrestis.
I amen ẽ puicia Jameni. vel Aliamen.
I amen. Jameni. Jameti. est berba q̃ vocar̃ puenca vel berba tremula.

¶ Capl'z. CCCLXIII.

Jamfaram. ara. gre. ⁊ lati. crocꝰ. SERAP. liꝰ aggre. capl'o. iamfaram. auc. Diaſ. Ille qui fortior ẽ in medicina ẽ nouus pulchri coloris: cuius crinis ygit ad albedinẽ lõgus nõ fragilis plenus: q̃ qñ fricar̃ ⁊ trãgit manũ cito acuti odoris ẽ. GALIENVS. octauo sim. phar. capl'o de croco. Suba eius ẽ terrea fri. sed qd̃ vincit sup eã est cõpl'o ca. ⁊ in sapore eius est stipticitas pauca. Calef. i secũdo: siccat ĩ pmo: vñ maturat ⁊ digerit aliquali maturatione: ⁊ qd̃ adiuuat ad hoc ẽ stipticitas parua que repir̃ i eo: ⁊ ẽ ex medicis cõgluctinatiuis ⁊ digestiuis: ⁊ nos diximus q̃ medicine ꝓgluctinatiue ⁊ digestiue: sunt calide nõ fortiter cum pauca stipticitate.

DIASCO. capl'o de croco. Utilis est medicine vsui: ꝗ melior est crocus coritius q̃ fuerit recẽs: ⁊ odoris boni: et colore vtilis: ⁊ modice subalbidus ⁊ oblongus non fragilis: sed plenus: cuius tactu ificitur manus: ⁊ q̃ nõ hz odorem acutuz q̃ ista nõ habuerit signa vetus est aut ifusus: Scds est qui ex mõte olimpo: ⁊ litia: ⁊ ex cẽtorino q̃ ex locis sicilie deferr̃: sed hi oẽs pter coritiuz laxe vtutis sunt: q̃uis succo abũdent: quã maxime ificere necesse est. iuenir̃ aũt in Italia qui ẽt facit ad lenia medicamenta. Lozitius aũt adulterar̃ admixto croco magnete vl' spuma argẽti: vel molipdena cũ põdere. AVICEN. libꝰ scdo. capitulo de croco. Melior ẽ recẽs boni coloris subtilis odoris: sup cuius pilos est parũ albedis nõ plurimuz. Crocus sanus nõ velociter tingẽs nõ iuiscat neq; frãgir̃. ca. est in secũdo. sic. in pmo: est stipticus resolutiuus digestiuus ppter illud qd̃ i eo ẽ de stipticitate: ⁊ gluctinatiuus: et eius caliditas est fortior stipticitate ipsius: ⁊ eiꝰ oleuz ẽ calin. POSSE. SERAPION. auc. Rasis. fuit mulier q̃daz que laborauit aligbus diebus in partu: ⁊ dedi sibi in potu ʒ. ij. croci ⁊ peperit statim: ⁊ exptus fui hoc semp: et semp fuit ita postea: ⁊ crocus inebriat fortiter. Et qñ ponir̃ i vino letificat adeo donec faciat isaniã excellẽti letitia: ⁊ digerit cibuz: ⁊ ꝓfortat stomacũ sua ponticitate: ⁊ fortificat epar: ⁊ non laudar̃ cerebro. aufert appetitũ cibi: ⁊ puocat vrinã: ⁊ meliorat colorẽ. DIASCORIDES. Virtus croci est digestibilis malagmatica stiptica: ⁊ diuretica: et cuz dulcore bibitus digõnem pstat: reuma oculoꝝ inunctus ⁊ supunctus cõpescit mixtus lacti mulieris potionibus ẽt itraneoꝝ facit: cataplasmatibus necesse miscetur: matrici ⁊ ano ẽ vtilis: ventrẽ stimulat: tumores sedat: dolorem auriũ mitigat. aliqui dicũt eius bibitas. ʒ. iij. venenosas esse: ⁊ vt facilius teraṙ debet in sole poni: ⁊ cũ siccaverit remouer̃: ⁊ ponir̃ in vmbra: ⁊ si sol pro tẽpore nõ est in testa euz calefac. Radix eius cum passo potui sumpta vrinã mouet. Est enĩ vtutis mictualis atq; minus redarguẽtis: quapropter lacbrymis fluẽtibus ab oculis vel auribus: ⁊ filibus fluoribus cuz lacte cõuenit: miscer̃ etiam collirys ⁊ auricularibus medicamibus vel in ore cõstitutis filibus causis. est etiã phibẽs vinolentie vexationez: quã greci crapulã vocant: gustu linguã submordet: ⁊ faliuã diu multũq; ificit. Calefacit aũt nimis ⁊ desiccat mediocriter. Et ideo ad digerẽdũ aliquẽ habet sensuz ⁊ modice stipticũ mitigans oẽm dolorẽ collirys vel antidotis mixtuz. hec eadẽ dicit Serap. de mẽte Diaſ. licet per alia vba. Et idem Serap. Cit medicina que dr̃ crocomagna cuz oleo facto ex croco qñ terunr̃ spēs aromatice: ⁊ fiunt ide trocisci: ⁊ melius ex eo est hñs odorẽ bonũ: ⁊ est in eo de mirra tẽperate: ⁊ est graue subnigruz hñs in se lignuz: ⁊ qñ dissoluir̃ est color eius similis colori croci multuz: ⁊ est leue: ⁊ est in eo amaritudo: ⁊ tingit dẽtes ⁊ linguã fortiter. Et illud qd̃ ferr̃ de syria est sicut dixi. Abstergit obscuritatem visus: ⁊ puocat vrinã: calefacit ⁊ maturat: ⁊ ipm assimilar̃ croco assimilatione pauca: qz in eo est de vtute eius. Et idem auc. Dumayn in de tyriaca. Aqua croci puocat vrinaz calefacit ⁊ maturat: ⁊ crocus facit accelerationẽ partus: ⁊ corroborat multuz animuz: ⁊ de ppietate eius est q̃ diminuit appetituz cibi: ⁊ replet cerebrũ: ⁊ obtenebrat visuz ⁊ sensus. ⁊ aufert acetositatẽ que est ppter appetituz in stomaco: ⁊ illam ꝑcipue que facit appetituz. Et idem auc. Cõstantini. Proprietas croci est q̃ letificat adeo q̃ occidit nimietas eius: ⁊ q̃ritas ipsius ad hoc sufficiẽs est. ʒ. iij. AVICEN. Potus eius colorẽ efficit bonũ: resoluit apata: ⁊ linir̃ ex ea herisipilla: facit sodã: ⁊ ipe nocet capiti: ⁊ bibir̃ cum rob ad ebrietatem: ⁊ est faciens somnũ: ⁊ obtenebrat sensus. ⁊ ꝓfert apati calido in aure. Abstergit visuz ⁊ phibet fluxũ ad ipm: ⁊ valet ad pãnuz. ⁊ fit ex eo alcohol ad varietatẽ acqsitã in egritudibus: cõfortat cor: est letificatiuus: odorat ipm pleureticus ⁊ freneticus vt dormiat: ⁊ ppie eius oleuz: ⁊ facit anhelitum facilẽ: ⁊ ꝓfortat instra anhelitus: ipse quoq; facit nauseã: ⁊ dicit appetituz: ppterea q̃ oppositus est acetositati q̃ ẽ in stomaco: sed ipse ꝓfortat stomacuz ppter illud qd̃ est i ipso de caliditate ⁊ pparatione ⁊ stipticitate: ⁊ dixerũt q̃dam q̃ crocus est bonus spleni: excitat coitum: ⁊ puocat vrinã: ⁊ ꝓfert duritiei matricis: ⁊ eius ꝓstructioni: ⁊ vlceribus fraudulẽtis: ĩ ipsa tñ administrar̃ cũ fauo aut cuz medulla cuz duplo ipsius de allio. quidã dixerũt q̃ ipz in potu dederũt ad plixum partuz: ⁊ factus est partus statim. ⁊ dr̃ q̃ aurei. ij. de ipso iterficiunt letificãdo. loco eius ponir̃ de costo equale pondus ipsius: ⁊ de spica quartũ ponderis eius: ⁊ pondus ipsius de corticibus cassie lignee. Et idem quarta primi. capl'o scdo: ait q̃ ducit medicinas ad cor. Et idem de viribus cordis ait q̃ cõfortat cor.

RABI. MOY. capl'o de croco: ait q̃ auget appetitum coitus. YSAAC in viatico. capl'o de emigranea: ait q̃ fit emplm ex croco gũmi arabico euforbio: ⁊ mirra equaliter distẽperatis cũ albumine oui contra emigraneam.

PAVLVS.capl'o de podagra. Recipe crocuz cuz vitello ouozum ⁊ oleum ro. ⁊ aquam ro. ⁊ misceat: ⁊ cū penna vngatur locus podagre ex eo actu frigido.

I amia. Jasis. Therapia curatio medicamētū.
I amsemiu. i. sambucus.
I amus. ara. i. bubalus.
I anairin. ianiar. i. costus.
I ana. i. fantasma. satira.
I ancipac. i. enula.
I anerd. suffrig. Janerdi. i. ad impinguandum.
I aneidon. i. cimbalaria.
I aneto. i. fassasa.
I anion. i. opoponax. iantir idem.
I antiflas. i. flos vue vitis agrestis.
I antifilon. i. fili⁹ ante pr̄ez
I antin. Jantū. gingizerd. i. tapsia. Jantum. Janumi idem. Serap. Hal.

¶ Lap. CCCLXV.

Jaquintus est nomē equocū ad lapidē flozez ⁊ berbā que sic dr: ⁊ est berba fm Dia. bñs flozē purpureuz: ⁊ radicē similē bulbo: ⁊ vocat aliter berba pueralis. traxit aūt nomē a puero quodā nobili qui in salicibus iter purpureos flozes repertus est iterfectus deditq; nomē berbe puer funeris casu. GALIENVS. octauo sim. phar. capl'o iaquintus. Radix bulbo vnifozmis exñs gradus est pmi qdē. in siccādo aūt secūdi in ifrigidādo iam cōplete aut tertio icipiēte ipubes: itaq; credita est custodire ifantes in vino cataplasmata: fructus vo eius remisse abstergit ⁊ stipticat: ⁊ ppterea dat diureticis cū vino siccās qdē in tertio. caliditatis vo ⁊ frigiditatis i medio consistens.

I arrad. i. fassasa.
I ar flumis est plāta silis nenufaro submersa i aq̄ ex qua parū apparet stiptica: ⁊ frida ꝓueniēs vl cerib⁹ fraudulētis ⁊ pauritu. Pau. in ꝓpzio cap⁹
I aried. i. semen fassase. ⁊ ē fassasa. Asonanti.
I arin. i. erugo campane vl viride eris.
I arius. i. flos rorismarini.
I arsamos. i. xilobalsamuz
I artamon. i. polium.
I arus pes vituli qd est. l. Aaron. Barba aron serpētaria minoz dragōtea minoz.
I arzalion. i. bdelium.
I asas. i. homo stans oculis apertis nō mouēs eos.
I ascas idem.
I asiminus. i. iesimini.
I asir. Jasiri. i. semē iunci.
I asis. gr. akesis. i. sanitas. curatio medicamentuz. therapesis.
I aspis gēma lapis ꝑciosus multas habet spēs.
I atemon. bebunegū. i. camomilla. Bebonigi.
I atis. i. dragantum.
I ati. i. medicia vel sanitas
I atrema. Jatrena. gre. id. est medicina in his oib⁹ a medicina venientibus i. vocalis est.
I atria. grece curatio. i. medela medicina.
I atricos. gre. i. medicialis
I atros medic⁹ pollidari⁹.
I atrum. i. adarca. Hal. de sim. phar.
I atur. ara. pin⁹ masculus.
I ausemin. Jeusemin. i. zābach sambucus.
I ausur. ara. opoponax.
I axiron. Jausir. Jausiri. Stephanus.
I bbos. yuos gre. i. gilbus. gibozosus. ibos.
I beleuche. i. cardamomū minus.
I beridos berba xeitaragi ara. Pau. lepidū agricar damū sceitaragi. gre. sar cofagi. i. carnē comedēs eo q; radix eius fistulas comedendo curat.
I binueris. i. animal qō vocatur bellula.
I biscus. euiscus. i. altea. Lassius felix.
I bleon ē spēs mellis. Dia.
I cardium. Jcardū. i. inferior pars vel pediculum cuiuslibet rei.
I coz. gre. i. bumoz. ycozes bumozes. ycroides. i. bumozose.
I cteritia dicta ab aue icteris crocea colore. Pli. li⁹ 30. ca⁹ 3. vltra mediū. hic regius mozbus ⁊ arcuatus dr ab arcu ꝓpter colorū varietatē ⁊ a colore auri auriginē vocant. li⁹ de doct. gre. ikteros gera nosos alfus aureus.
I ctericos gre. icteridos.
I ctica quid est. l. ietua.
I cticos. ictis. ictrios gre. i. piscis.
I ctidion. gre. pisciculus.
I ctidon. id ē cozinea tūica oculozum. Theophilus.
I ctinos. gre. i. milu⁹ auis.
I ctiocol la quid est. l. glucten. Dias.
I cusir vel iensir idest opponax.
I dam. ara. i. pulmentum.
I daros. idarios. gre. idest aq̄ticus. ydasmus būoz ydropicozum.
I dea. Dia. folia hz oximirsino similia ⁊ c.
I den. quid est. l. sumach.
I dens. i. mēta. idismō. idē.
I dios idest gladiolus.
I doma. Jdema. gre. idest tumoz vl inflatio. Jdoima.
I doz. gre. idest aqua. inde ydropisis.
I dria boatz. i. aquaz vas.
I dromel. quid est. l. mellicratum.
I dropissa. i. piz liquida.
I dros. gre. sudoz. ydrosis sudatio. lib. de doct. gre.
I droselinū. i. apium aque.
I duum. i. trifula. Hal. lib. de euchimia.
I eafidon. idest vmbilicus veneris.
I ealion. i. matrissilua.
I ean. s. epatica.
I ebacion. iebarō. i. barba iouis.
I ebasion. i. melon indus.
I ebasoli idest litium.
I eberne. zebzene. Ste. i. mandragoza. zabzoba.
I ebneumon. Plinius lib. vndecimo. capitulo. zi.

¶ Lap. CCCLXVI.

Jeblech. arabice grece. cussus. latine volubilis. IO. MESVE. capl'o de volubili. Eius plures sunt spēs vna dr funis arboz: cui⁹ flos est alb⁹. ⁊ē sicut tuba. ⁊ hz lac. ⁊ vocat volubilis magna. Alia est cui⁹ rami repunt sup terraz ⁊ sup ramos plantaz q̄ folia ⁊ flores hz minozes. ⁊ dr volubilis parua. Alia est habēs folia subalbida lanuginosa. ⁊ hz lac. Alia est hñs folia aspa sicut folia citruli: cui⁹ flos est sicut ampulle adherentes ⁊ vocat lupullus. Alia est cuius radix est sicut fescirefin ⁊ magis grossa: imo est grossitudo ei⁹ in modum cucurbite maiozis. Et eius stipes eleuat super radicē suam circiter cubitos duos. ⁊ folia ei⁹ sunt stricta parua in modū sagitte alate q̄ ex leui causa fluunt. ⁊ hz lac. ⁊ vocat dominus lacticinozum. Et ex ea fit scamonea. l. scamonea. Melioz duaz speciez p̄maz est magna hñs folia in moduz sagitte alate. melioz est q̄ ozir in locis temperatis remotis ab excessu. ingt Diasco. magna est eq̄lis. declinat trñ ad cal. ⁊ est sic. in scōo resolutiua maturatiua apitiua absterstiua ⁊ solutiua. lanuginosa vero calid. est in excessu vlceratiua ⁊ icisiua. Sagitalis vo ca. ⁊ sic. in secūdo dixit Hal. in pzincipio terty. lac vo eius i fine terty. ⁊ ē acris vlceratiua. ⁊ ei⁹ acrimonia nō est in vehemētia lacticiny maiozis. ⁊ est in q̄libet eius pte plāte acuitas ⁊ serositas: sed plus in lacte ipsius. ⁊ est in ea absterstio ⁊ resolutio. ⁊ ista est scamonea. lupullus vo est eq̄lis ad frigiditatē declinās. ⁊ dr q; est in p̄ncipio p̄mi: ⁊ est verius. est aūt sedatiuus doloz calidorū extinctiuus iflāmationuz ⁊ lenitiu⁹. Rectificatio. magna aperit ozificia venaz: ꝓpter qō miscēduz est aliquid ei ex draganto ⁊ mastice ⁊ rectius qō vigozat opationem eius est aqua casei cum spica ⁊ mastice. Ex sagittali autez nō ꝓpinant ad soluendū nisi coagulū eius. ⁊ est scamōea. lanuginosa vo prozsus vitanda. solutione eniz educit sanguinē ⁊ est venenū. POSSE. lanugiosa educit excoziādo. lupullus vero aspa educit de colera citrina rem aliq̄ ⁊ mūdificat sanguinē ab ea: ⁊ clarificat ipm: ⁊ sedat inflāmationē eius: ⁊ affert ei iuuamētum magnū: infusio ipsi⁹ in aqua casei. ⁊ syrupus eius remouet hycteritiā ⁊ aquaz. paz vtunt administratione eius medici nostri tempozis cum sit medicina bona. Et ipsa quidē ⁊ succus eius cum fanich ozdei sedat dolozē capitis calidis. ⁊ cōuenit febzibus coliricis ⁊ sanguineis. Magna vero solutione educit coleram adustam cum facilitate ⁊ apit opilationem epatis

⁊ meseraicarum ⁊ conuenit hi cteritie cum succo apy ⁊ endiuie aut cū aqua casei ⁊ ꝓuenit apostemati epatis cal. ex trinseco ⁊ pzopzie cū sauich. oleo rosato ⁊ aceto ⁊ sedat sodā antiquā ⁊ ꝓpzie cuz oleo rosato. ⁊ camomille: ⁊ succus eius est ex eis que sanāt vlcera in aure ⁊ est ex medicinis pectoris ⁊ pulmonis mundificās ea a supfluitatibus. ⁊ cōuenit asmati valde ⁊ cōuenit fe. longi tpis ⁊ ꝓpzie fe. opilationū ⁊ eis quaz materia ē colera citrina. ex radice vero sagittalis fit ēplm cū oleo ro. aut cāomille ⁊ sedat sodā fridā ātiquā ⁊ curat emigraneā. dosis potio magne i ōcoctiōe ē circiter, z. iiij. lupl̄ vo ifusiōis i aq̄ casei potio ē. li. i.

I ecur. i. epar.
I egar. iegari. i. baucia vel daucus agrestis.
I ebmenari. iebercenari. i. balaustia.
I eiunū intestinū est fm astō. s. post duodenū sic dictū eo q; sp vacuū iueit.
I elanebin. telaniabin. id est mel roxatum.
I elben. Julben. i. spelta. Albaui.
I elbub. i. Alulbub. baucia agrestis vl mercurialis. Albulbub.

¶ Capl'z. CCCLXVII.

Jelessem. vel yesse. ara. gre. ⁊ lat. balsamus. Sciēdū q; balsamus dicitur arboz balsami Balsamum vero dicit oleū vel gūmi qō melius est dicere. Nam nō est oleū verg qō pbat multis exēplis pzio eo q; videm⁹ adherere labys vulnerū ⁊ facile de pāno eo infecto lauat. sil'r Dias. dicit q; in aq̄ inicctū petit fundum. postmodū dissoluit ⁊ totā aquā albaz facit ⁊ ꝓpterea vocat ipm lachrymū. ⁊ gre. dicit opobalsamū. nā est lachrymus velut lac. ⁊ sil'r opifico vocat lac ficulnee ab ipo Dia. ⁊ opiū qō est lac sil'r dr ab opos. hec oia oleo nō cōueniūt vñ lignū ei⁹ dr xilobalsamū. ⁊ gre. iarsamos aut belessez ⁊ fructus vocat carpobalsamū qz carissimū est vel a carpes qō est fructus. Multis modis sophisticat qdā vēdūt terbentinā ꝓ opobalsamo qdā admiscēt paz balsami terbētie ⁊ ita hz odozē balsami ⁊ silitudinē. Alij accipiūt succū lemōcelli vel foliozz citri ⁊ admisceat terbētine addito croco ozientali. Alij admiscēt oleū nardinū terbētine. qdā dicūt q; sic cognosciz qz si ponat in stili ferrei pūcto accēdit ⁊ ardet ⁊ sil'r ēt terbētina. DIASCO. dicit q; coagulat lac ⁊ ipm descēdit ad fundū. Alij dicūt q; pannus subtilissimus opobalsamo madefactus ⁊ ablutus si i nulla pte remanet ifectus purū est opobalsamū. sz fm verita tē est sic eligēdū purū opobalsamū. qz ē citrinū ⁊ multuz clazz. discernit aūt sophisticatū sic si cū stillo ponat suauiter in supiozi pte aque ibi remanet sip in fundo sil'r. ⁊ est ēt alia ꝓbatio posita aq̄ in aliquo vase in illa aq̄ ponat opobalsamū postea moueat cuz aliquo ligno si sit sophisticatū vel terbētinatū turbat. si sit purū nō turbat. Alia probatio. Ablue manus tuas ꝓptie postea pone aquā mūdissimā in vase argenteo vl alio vase. postea pone opobalsamū in pāno mūdissimo subtili pōderato trñ pzi⁹ balsamo. postea ablue in vase illo qō est puz ad vnā ptē cōgregabitur velut argētū viuū ⁊ si aliqd gumi ibi nō fuerit pānus nō inficit. sz est ei⁹ pōderis cuius ꝑus fuit. Alia ꝓbatio. pōderat ꝑus opobalsamū pōderabit in triplo vel duplo pōdere plus q̄z terbētina ⁊ cōstat eē sophisticatū. dicūt ēt aliqui q; si ponat in vola manus penetrat volā. qō falsuz ē. sz si ponat parū in palato cerebzū ita calefacit q; vr succēdi. ē dissoluiuū cōseruatiuū ⁊ attractiuū. SERA. lib. aggre. ca. ielessem. magnitudo arbozis eius ē sicut magnitudo arbozis grani viridis ⁊ sicut arbozis bocates. ⁊ hz folia silia solys rute nisi ga sunt albiora ⁊ est in regione iudee versus occidētē ⁊ diuersificat in lōgitudine ⁊ brzeuitate gracilitate ⁊ grossitudine. ⁊ ē qdā subtile simile capillis qō inuenit in arboze balsami ⁊ noat balsciton qz ē viride. lignū vero eius dicit xilobalsamū ⁊ semē carpobalsamū ⁊ gūmi eius vel oleuz lac vel succus eius opobalsamuz. Colligit aūt opobalsamū in dieb⁹ canicularib⁹. Nā vulneranī rami ⁊ stipites huius arbozis in plurib⁹ locis cū instro ferreo qō egredit ab eis est parū. sūma enī eius qō colligit ex eo oī anno est a. 40. vsq; ad. 50. rotulos ⁊ vēdit in loco vbi nasciz ꝓ pōdere duplo ex auro. Meli⁹ aūt ex eo est nouū fortis odozis nihil habēt acetosi. ca. ⁊ ōsic. in tertio. DIASCO. cap. de balsamo. Arboz est silis lity. ⁊ in eodē statu aut piracāton folia hz silia rute sz paulo albioza ⁊ sp viridia exñtia flozes nō caducos hñs nascitur solū in idia curtibus vel locis humidis ē arboz. n. tenera ⁊ aspa oblōga stipitē hñs sil'em viti. arboz dicit balsamus lignū xilobalsamū semē carpobalsamū. lac vero vel succus balsamū. hic vero fructus optimus est q; est recēs atq; vehemēs odoze sincerus serenus leuis mozdēs atq; mediocriter linguā redarguēs. Adulterat āt cipzino oleo aut lentiscino aut balsamino siue mirtio vel melle mixto qō leuiter ꝓbat qz aq̄ in qua dū missuz fuerit oleū supnatās balsamū fundū petēs est balsamū purū vestē nō maculat supaspsum cuius rāta vis eē dr vt si sol incāduerit i manu teneri nō possit. pzeterea arboz minus ē cal. ⁊ sicca. extenuās subtilioz aūt est succ⁹ ⁊ calidus. semē silis est virtutis opobalsamū qō appellat lachrymū est arbozis que est similis malo granato vel litio ramoso ramis tenuibus ⁊ exalbidis in idia trñ modo crescit. Alig trñ dicūt ⁊ in iudea nasci. fructū hz q̄si obrotundū cōtra mediū q̄si yētro suz ad capita vtraq; deductū rubicūdū valde graue ⁊ plenū ⁊ si frāgit sil'e melli est ⁊ si masticat sil'e est piperi mozdēs ⁊ suauiter redolēs qō carpobalsamū dr. huius aūt arbozis lachrymū colligit diebus canicularib⁹. fm alios vero autūni tpe. incidit aūt trūcus huius arbozis p loca ⁊ ramuli ipsius ⁊ sic supponunt vasa q̄ lachrymū fluens recipiāt. cuius est optimū recēs sincerū exalbidū odoze acutū ⁊ nō accidastrū leniter linguā submozdēs sequēs ē colore subruffuz ⁊ q̄si gluctinosū. tertiū ē tenulū partiū valde ⁊ plucidū. oē aūt balsamū qō vetustatē recipit fit rubeum refinatū. ⁊ siccū. Qō aūt optimū est sincerū est quod. q; in aq̄ mūda stillatū nō ꝓtinus diffundit sz magis desidet ⁊ postmodū totā aquā albidā facit: ⁊ lacti admixtum illud in caseū stringit vt coagulū. qō enī sincerū nō est in sūmo aq̄ diffundit ⁊ supnatat. ⁊ vt oleū q̄si stillā ostēdit. Nā vires hz aliquaten⁹ acriozes que viscide ⁊ calefacere ⁊ relaxare efficaciter possūt sic. i secūdo. Est aūt leptomeris. Est aūt eligēdū nō vet⁹. sz odore fortius nō subacidū. sz gustu suaui ⁊ mozdax ⁊ stipticū. sed diuersimode adulterat. ꝓbatio eius talis est. pāno linco instillat q; pannus postq̄z lauat facile exit ⁊ nullā facit maculā. Naz si adulteratū fuerit hec ꝓbatio minime inueniri potest. Itē mūdū lac capzinū coagulat. Et si mlto tpe seruatū fuerit exterminabit fm dicta aliquoz. GALI. sexto sim. phar. capitulo de balsamo. parua plāta est minoz duobus cubitis ozitur ꝓpe egyptū i terra ali ab egiptys qdez nūc vocata ylūpi q̄ ab antiqs vocabat ylimpolis. Et enī sic se habebat egypti cōditio tpe autūnali dolabant ferro inferiores ptes huius plāte ⁊ emanabat p eas liquoz quē penit⁹ est videre simile oleo qō ⁊ balsanelmini nūcupat. qō aūt ex liquoze colligebat recōditū in vasis residebat ⁊ q; quidē supnatabat erat albus ⁊ subtiliū partiū nec nō ⁊ vtilissimū ⁊ auro pzeciosius. mediū vero subcitrinū ⁊ p oia diminutū a supnatante. quidā aūt experiunt B in eo q; propter ipsuz cādet ferrū vnctū ⁊ in igne positū. hoc aūt canforeleo ⁊ oleo de canfora ⁊ alys inest. Alij vero in hoc q; supernatat sed nō subsidet sed hec etiam inest alys oleagineis substātys. In quo aūt vtrunq; occurrit. s. vt ferruz cādescat ꝓ ipsuz. ⁊ aqua residet est impmixtum. Adhuc quoq; sciendū est q; recens supnatat aque ⁊ tunc sumit ipsius expientia per pānuz infusum ⁊ suspensum descen-

dit enim totū nequaq̃ tingēs ipm.ſz ſolū odorē illius re/
ferens.balſamus deſic.⁊ cale. Fz tertꝫ gradus ſubſtātiā.
Eſt aūt ſubtiliū partiū tanq̃ aromatizans ⁊ ipſi⁹ vere li/
quor magis ſubtiliū partiū et q̃ ſemē ipm.foliū aūt non
tantū eſt ca.inquātū opinant alig ex partiū ſubtilitate de
cepti.fruct⁹ āt ſimilis ē qdē fm genus virtutis deficit āt
multum in partiū ſubtilitate. PLINIVS.capit.de bal
ſamo.Arbor in iudea iter termīos.xo.iugerū erat.poſtea
aūt cū romani eadē regione potiti ſūt a latiſſimis collib⁹
ppagata ē ſtirps eius ſimilis viti folia ſimilia rute ſed al/
bidiora ſempq̃ virētia.lignū eius xilobalſamū dicit.fru
ctus ſiue ſemen carpobalſamū.lac ſiue ſuccus opobalſa/
mū eo q̃ lignū ei⁹ ferreis vngulis pcuſſū p cauernas gut
ratim diſtillat.Cuius gutta adulteratur ad mixto cipxino
oleo vel melle. ſz ſincerū ꝓbat a melle ſi lac coagulaue/
rit.ab oleo ſi iſtillatū aque aut mixtū nō facile fuerit reſo
lutū.ꝑterea ſi veſte puro balſamo tacta ⁊ lota non fuerit
maculata ſincex eſt.Adulteratū qdē neq̃ lac coagulat ⁊
vt oleū aque ſupnatat ⁊ veſtē maculat. Balſamū aūt ſi
purū fuerit tantā vim hz vt ſi ſol incanduerit ſuſtineri in
manu nō poſſit. AVICEN.libro x°.cap.de balſamo.
Eſt arbor egiptia naſcēs in loco q̃ dr oculus ſolis tātū cu/
ius folia ⁊ odor rute ſimilant ſz trī ipſa declinat ad albe/
dinē ⁊ ei⁹ ſtatura ē ſic arboris viſci.⁊ ei⁹ qdē oleū ē meli⁹
ſemine ipſi⁹:⁊ ſemen fortius ligno ipſi⁹ ī oibus modis. ei⁹
vero oleū ſumat ita . icidat cū ferro poſt ortū aſcerabe ⁊
aggregef qō de inciſionib⁹ reſudat cū cotto ⁊ neq̃ ptran
ſit in āno qō eſt a 50.vſq̃ ad.60.lib.Experiētia olei ipius
eſt cōgelatio lactis ſtatim cū ſup ipz diſtillat.Et pmixtio
eius cū aq̃ ⁊ inſpiſſatio ipſi⁹ ⁊ ꝓſeruatio ſue ſolidatis ī aq̃
⁊ ablutio eius a toto ⁊ ſubtilitas odoris ei⁹.Adulterat āt
cū oleo de pino ⁊ oleo de maſtice ⁊ cera diſſolutis in oleo
de alchanna.⁊ qō ex eo meli⁹ eſt:eſt recēs.groſſū aūt ⁊ ve
tus nō hz virtutē eius.lignū eſt ca.⁊ ſic.in ſecūdo.ſemen
ipſi⁹ calidius eo pax ⁊ oleū ei⁹ eſt calidius vtriſq̃ ⁊ eſt in
principio tertꝫ ⁊ nō ē in ipſo de calefactiōe qō extimant.
POSSE.Opobalſami.ℨ.i.datū cū vino ſupfluitates
matricis mūdificat fetū mortuū educit ⁊ menſtrua ꝓuo
cat. bōbice intincta ⁊ ſuppoſita ꝓuenit ad diſſuriā ⁊ ſtran
guriā ⁊ lapidē veſice.ſi ēt fuerit opilatio ex frigido būore
def cū vino. vel virga prius madefacta ex aq̃ calida ere
cta īflata inuciat cū oleo muſcelino vel nardino.cōtra do
lorem iliacū vel ſtomachi frigidū def opobalſamuz mo/
dicū cū vino tepido.Cōtra oēs paſſiōes capitis ex frigidi
tate def cū appropriato aliquo paſſioni ꝓueniēte.Contra
cicatrices remouendas madefiat cera cū opobalſamo ⁊
ponat ſupra cicatrices p.io.dies qz cū cera pōt tādiu ſer/
uari ⁊ ſic p.40.dies fiet ſi fuerit neceſſe.Cōtra q̃rtanaz ⁊
quotidianā facta prius purgatiōe def cū vino. Cōtra ti/
nitū aurium ex būiditate pax inſtillef.Cōtra dolorē dē
tiū ex pte dolēti aliquātuluz in aurem diſtillef.Corpora
mortuox incorrupta ꝓſeruat qz quātuz diſſoluit tātū cō/
ſumit. SERAPION.auc.Halie.O piū balſami eſt bo
nuz ⁊ ſubſtātia eius ē ſubtilis.ca.⁊ ſic.in ſecūdo balſamū
quoq̃ ē ſubtiliozis virtutis q̃ arbor granū vero ei⁹ ē ma
iozis ſubtilitatis q̃ oleū.Idē auc.Diaſ.balſamū abſter/
git tenebroſitatē viſus ⁊ aufert frigiditatez matricis qñ
fit naſcale cū eo cera ⁊ oleo ⁊ expellit ſecūdinā ⁊ fetum ⁊
qñ fit inunctio cū eo ꝓbibet rigorem ⁊ mūdificat vlcera
ſordida.⁊ qñ bibit ꝓuocat vrinā ⁊ eſt bonū aſmati.Et qñ
bibit cū lacte eſt bonū illi q̃ bibit toxicuz ⁊ quē momor/
dit aliqō aīal venenoſuz ⁊ fortius qō eſt in balſamo ē ole
um eius.⁊ poſt ipm granū deinde lignuz.grana vero eius
qñ bibunt cōferunt pleureſi ⁊ apoſtemati cali.in pulmo/
ne ⁊ tuſſi ⁊ epilenſie ⁊ opilationib⁹ ⁊ anheloſis ⁊ nō potē/
tibus anhelare. valet ī ſtranguria ⁊ lignū eius ꝓfert dolo
ri matricis quando fit ſeſſio in decoctione eorum.
AVICENNA.balſamū apit opilatiōes ⁊ ꝓuenit vl/
ceribus groſſis mundificat vlcera ⁊ ꝓprie cuz yreos ⁊ ex
trahit fracturas oſſiuz.Cōfert ſciatice bibituz.⁊ bibit ei⁹
decoctio pp ſpaſmuz ꝓfert vlceribus capitis ⁊ mūdificat
caput ipm ⁊ cōuenit epilēſie ⁊ vertigini abſtergit pannū
ipm ⁊ eius oleuz lignū ⁊ ſemen cōferunt dolori vtrorūq̃
latex ⁊ cōuenit aſmati groſſo ⁊ ſtricture anhelitus ⁊ do/
lori pulmonis.⁊ ꝓuenit ſemē eius peripleumonie frigide
⁊ tuſſi ⁊ ſilr ipſius oleuz ⁊ ad ſūmuz ē iuuamētuz viſcerū
q̃ ſūt ſupra mirach.cōfert debilitati digeſtiōis ⁊ ipſi⁹ ma/
litiā decoctionis diſſoluit ⁊ mundificat ſtomachuz ⁊ con
fortat epar ⁊ cōfert dolori pungitiuo ⁊ cōuenit doloribus
matricis ⁊ exiccat humiditates ei⁹ vaporatuz ⁊ bibitum
ꝓuenit frigori ipſius ⁊ extrahit embrionē ⁊ ſecundinaz ⁊
ꝓuenit cuz ex eo fit ſuffumigatio oibus doloribus matri/
cis ⁊ ipſius decoctio aperit os matricis.Et cerotuz ex ipo
cuz oleo roſato ⁊ cera ꝓuenit frigori matricis ⁊ ē iuuamē
tum difficultati vrine.Et oleuz aufert rigores reſiſtit ve
nenis ⁊ cōuenit morſui vipe ⁊ cius oleum ꝓuenit iuſquia
mo cuz bibit cum lacte ⁊ venenoſis ⁊ ꝓprie ſcorpionib⁹.
Ielet elcayn.i. ypogſtidos: vel barba hyrcia.ex quo fit imo ex fungo q̃ ī radi ce eius orꝫitur.
I elnarum.Julinar.i. ba/ lauſtia.
I elſe.i.duricies palpebra/ ruz qua quando vis pal/ pebra non eleuatur.
I emac.i.cuſcute.
I emacion.Jemariō: ideſt vinee.
I emarion . Jemeri.i. flos mali granati ſilueſtris.
I emficaria. Jemfitiaria. Jemicaria.i. yerapigra.
I emeris.ſunt Ellectuaria multe amaritudinis.
I enaſtos.i.polium.
I enaitom.Jenaiton.i.fili⁹ ante patrem.
I enari.i.balauſtia.
I eneta ſūt Ellectuaria bo ni ſaporis ſiue ſolutiua ſi ue non.
I enar.i.praſſium.
I eniban.i.cimbalaria.

¶ Cap.CCCLXVIII.

Jenſis ara.vel benſir.gre.panax: Eraclea.lat.opo/ ponax. SERAPION.libro aggre.capitu lo Jēſir.au.Diaſ. Planta in ortis ⁊ pomerys iuenif ⁊ eſt plāta habēs folia aſpera ſic ficus nō magna ⁊ ſpāſa ſuper terrā veridia rotunda ⁊ diuiſa ī gnq̃ ptes ſilia folys fic⁹ in ſua ſilitudine ⁊ ſtipes eius ē lōgus ſilis ſtipiti galbani. albus ſup quē pili albi ſiles pulueri albo ī cuius circuitu ſunt folia parua ⁊ ī ſumitate eius ſunt capitella ſilia capi tellis aneti in gbus ſunt flores croceuz colorē habētes ⁊ bñtes odorē bonuz.⁊ hz ſemē odorifex ⁊ radices multas egrediētes ab vna radice grauis odoris ſolida ſup quam eſt cortex groſſus amari ſaporis qō aūt ex ſemine huius plāte eſt melius ē illud qō eſt ſup ſtipitē. Nā illud qō re/ peritur ſup herbā nō eſt tāte bonitatis.⁊ ex radicibus ei⁹ melior ē illa q̃ eſt alba ſicca q̃ nō eſt rugoſa pūgēs linguā qñ guſtat ⁊ odorat.⁊ colligit gummi album ab illa qō oppoponax dr in hunc moduz.fodit terra circa radicem ei⁹ in eſtiuo tpe ⁊ externunt folia in fouea iuxta radicez deinde vulnerat radix ⁊ ſtipes eius donec appareat cor eius.⁊ tunc emānat lachrimus currēs ſuper folia ⁊ qñ de ſiccat accipitur ⁊ reponit ⁊ color gumi eius ē albus.ſz qñ deſiccat fit color eius exterior croceus ⁊ melius opopo/ nax eſt amax interius albuz ⁊ exterius croceuz.adherēs manui facile frangibile qō cito diſſoluit graue hñs odo/ rem ⁊ pinguē.illud vero qō eſt nigrū eſt maluz.ſimiliter ⁊ molle. Nā tale eſt adulteratuz:ſed cognoſcitur. Nā qñ ponitur in aqua ⁊ fricatur digitis diſſoluitur cito ſi eſt bo num ⁊ fit ſicut vnguentum aliud vero non facit hoc.
GALIENVS.octauo ſim.pbar.cap.de oppoponaco. Panax eraclius vel Eraclea.ex hoc fit oppoponacum ra dicibus ei⁹ ⁊ germinib⁹ abſciſſis. Eſt autē oppoponax ca

lefaciens ⁊ molliēs ⁊ diaforanſ ponit in calefaciēdo qdē in tertio in.ſiccādo āt ex ſecundo.Cortex vero radicis ſic catiuum ſil ⁊ calefactiuuz eſt farmacuz ſz minus q̃ opos ac ēt hz qd abſterſiuum.quocirca vtimur eo ad nuda oſ/ ſa ⁊ male morigerata vlcera.ſufficiēter ergo oia talia car noſat abſtergēdo ſil ⁊ deſiccādo ⁊ nō valde fortiter cale/ faciēdo qbus oibus indicat q̃ hz carnoſare vt ī libris te/ rapētice methodi mōſtrauimus.fructus vero ei⁹ ca. exi/ ſtens mēſtruox ductiuuz farmacū.aſſueuerunt autez ne ſcio qualiter nō panacos ſz panacum noiare hāc herbaz.
PLINIVS.capitulo de oppoponaco. Eſt ſuccus pana cis ⁊ cuiusdā ſpēi ferule cui ī ſtipite ſimilat.⁊ dr ab opos qō eſt ſuccus ⁊ panax panacis qō ē nomē illius ſpēi ferū/ le ⁊ cui⁹ ſtipites ferule ſimilant colozis palearis ⁊ eleuā tur ſup euz flores odoris boni colozis aurei ⁊ ſunt fm ſe/ mitā flozis aneti ⁊ faciunt cultores eius īciſuras puas in/ ter radicē ⁊ eleuationē dorſi eius circiter palmuz mediū ⁊ egredit humiditas aurea q̃ coagulatur ⁊ ē oppoponax.
DIASCO.cap.de oppoponaco.ſuccus eſt herbe q̃ pa nax dr cuius ſtipes ſilis eſt in multis ferule ⁊ naſcit locis aſperis ⁊ lapidoſis.Colligit aūt ipſe ſuccus caliditer me/ dys eſtibus.terra q̃ eſt circa radicē cauatur deinde folia ipſius ſternunt in girū.⁊ ſic ipſa radix in oblongū ⁊ in gi/ rum incidit ⁊ ſic qō decidit in folia ſiccat ⁊ mirre accipit colorē.Eſt aūt oppoponax colorē croceuz habēs defozis deintus albū ⁊ guſtu amarum odoris grauis leuis piguis fragilis ⁊ citius ſe ſeparans. Niger vero ⁊ mollis inutilis eſt qui adulterat armoniaco ⁊ cera q̃ probat ſi digitis cū aqua fricaueris. Nā ſi integer fuerit vt lac ſoluit.ſi nō vt viſcus fiet.ē calidus malactic⁹ leptiticus. AVICEN. lib.ſecūdo cap.de oppoponaco.eſt arbor que nō eleuat a terra. ⁊ ſimilant ipſius folia folys ficus ⁊ ſunt vehemen tis viriditatis rubea inciſas habētia ptes rotunda ⁊ eius crus ē ſicut cucumeris ſup qō ſunt pili puluerulenti. ⁊ ei⁹ folia ſunt parua valde ſup cuius extremitatē eſt corona ſimilis corone aneti.⁊ eius flos ē citrinus ⁊ folia flozis ſūt boni odoris ⁊ vene ipſius ſunt plurime.ramificātur a ra/ dice vna groſſum habētes cortice ⁊ interius ē odoris gra uitas. Eius aūt gumma extrahit cū inciſione ſue radicis in primis cū crus apparet.⁊ qñ fricatur ē eius inciſio fm colorē croceuz.q̃ aūt huic ſpēi ſilr numerat de ſpēbus op poponacis.ſz crus ad minus eleuat cubito vno deide ra/ mificatur ſicut folia feniculi ſz eſt debilius qdē in radice eius melius ē illud qō eſt albū mordicans linguā in quo nō eſt ꝓtractio boni odoris.⁊ ex fructu eius melius ē illō qō eſt ſupra crus ⁊ terminū mediuz ⁊ ex gumi ei⁹ melius eſt illud qō eſt valde amax ⁊ intrinſecus albū ⁊ extrinſe/ cus croceū frangibile quod diſſoluitur in aqua. Nigrum vero leue ē adulteratū cū armoniaco.ca.eſt ⁊ ſic.ī tertio.
POSSE.SERA.auc.Halieni. Radix eius ē medicīa que deſic.⁊ cal.⁊ in hoc ē melior q̃ ipm oppoponax.Cor/ tici aūt eius inest virtus abſterſiua ⁊ valet contra oſſa de nudata:⁊ nos qdē vtimur in medicinis vlcex fraudulen tox qz generāt iſte medicine carnes fortiter.⁊ hec medi/ cina abſtergit ⁊ deſiccat ⁊ nō calefacit fortiter. ⁊ his pro/ prietatibus egent medicine q̃ debēt generare carnē. Sz lac huius plāte eſt oppoponax.deſic.⁊ cal.in tertio ⁊ mol/ lificat ⁊ reſoluit ⁊ B facit qō eſt nouuz qz nō pōt eſſe pin/ gue ⁊ mollificatiuuz niſi illud qō eſt nouum. Et B ꝓtingit de bdellio armoniaco ⁊ galbano.⁊ dixit ī epiſtola ad glau conem qñ memorauit ei de apoſtemate duro qō erat in puero.⁊ miſcui ī medicinis illius de oppoponaco illō qō erat magis nouū.nam non pōt eē pingue ⁊ mollificatiuū ex eo niſi nouum.Et auc.Diaſ.qñ datur de eo in potu cuz mellicrato aut cū vino cōfert rigoribus fe.piodicax con cuſſionibus neruox doloribus latex tuſſi diſtillatiōi vri/ ne ⁊ ſcabiei veſice. Et ſi adminiſtratur diſſolutū cuz mel le prouocat menſtrua ⁊ corrūpit fetum ⁊ reſoluit inflatio nes matricis ⁊ duricies eius:⁊ qñ ponitur cū melle ſuper ſciam cōfert dolori eius ⁊ ingredit ꝓfectiones medicina/ rum oleox ⁊ vnguētorum q̃ fiunt ad podagrā ⁊ in medici/ nis ſode.⁊ qñ ponit ſup apoſtemata que dicunt carbun/ culi aperit ea ⁊ maxime cū paſſulis ⁊ qñ fit emplaſtrū cū eo ⁊ oleo cōfert podagre.⁊ qñ fit collirium cū eo acuit vi/ ſum.⁊ qñ ponitur in corroſionibus dentiū ſedat dolores eox.⁊ qñ miſcetur cum tantūdem picis fit emplaſtrū cō/ ueniens ⁊ iuuamentū multum morſui canis rabidi. Ra/ dix vero plāte huius qñ abraditur ⁊ ſupponit mulieri ex pellit fetū ⁊ ſanat vlcera antiqua ⁊ qñ terit cū melle ⁊ fit emplaſtrū cum ea veſtit carne oſſa denudata. Semē ei⁹ qñ datur in potu cū abſinthio ꝓuocat menſtrua ⁊ qñ dat in potu cū ariſtol.lon.eſt ꝓueniēs morſibus venenoſis ⁊ qñ bibit cuz vino cōuenit ſuffocatiōibus matricis. Et idē auc.Aben Meſuay cōuenit ad ea ad q̃ iuuat armoniacū. Et doſis ē a.3.5.vſq̃ ad aure.i.⁊ ꝓuēit neruis ⁊ ꝓuēit vlce rib⁹ qñ miſcet vnguētis ⁊ laxat vētrē qñ miſcet cū alys medicinis ⁊ cōuenit colice frigide ⁊ expellit vētoſitates groſſas a corpe ⁊ extrahit būozes crudos ⁊ reſoluit dolo rem iunctura x. AVICENNA. Eſt aūt reſolutiuum ventoſitatū lenificatiuuz abſterſiuū lenificat duricies ⁊ botbor.eius radix eſt ad medicandū oſſa nuda.cuz melle eſt cōueniens vlceribus antiqs ⁊ igni perſico.⁊ quod ſup ipm eſt etiaz vulneribus ⁊ botbor ⁊ ad ſummuz oēs ptes eius cōferunt vlceribus fraudulentis ⁊ bibit cuz aqua ⁊ alcaratim ⁊ cū vino pp cōtractionē lacertox ex pcuſſiōe. qdā vero dixerunt q̃ ipz eſt malū neruis ⁊ videtur q̃ ſit malum neruis ſanis ſiue humectatis ⁊ eſt cōferens ſciati ce ⁊ bibit ad ipſam ſuccus eius ⁊ remouet laſſitudinez ⁊ cōuenit dolori iunctura x oīuz ⁊ podagre more emplaſtri ſuperpoſitū.Confert corroſioni dentiū cuz eo impletur ⁊ ſedat dolores eox ⁊ cōuenit ſode epilie ⁊ matri infantiuz acuit viſum ⁊ fit ex eo colliriū.ex folys eius fit emplaſtx ſup dolores lateris ⁊ oppoponacum cōuenit dolori vtro/ rumq̃ latex ⁊ tuſſi cū ſunt frigidi.eius ſuccus cōuenit du ritiei ſplenis more emplaſtri ſuppoſitū ⁊ bibitum cū ace to.ponunt enim ex eo decem aurei in duob⁹ vrceolis mu ſti ⁊ clarificat poſt duos menſes ⁊ cōuenit ſpleni valde ⁊ multuz B cōuenit hidropiſi lenit duricie matricis ⁊ cōue nit guttationi vrine ⁊ auellana vna ex eo bibit cum aq̃ ca lida ad ꝓuocandū vrinaz ⁊ menſtrua ⁊ iuuat matricē fri gidam ⁊ eius fructus abundare facit menſtrua ⁊ proprie cū abſinthio ⁊ interficit fetum ⁊ propria radix eius . ipſa nāq̃ facit aborſū ſuppoſita ⁊ bibita ⁊ cōuenit prefocatiōi matricis ⁊ exterminat ventoſitatē ⁊ duricie eius ⁊ cōue/ nit colice ⁊ ſoluendo educit crudū humorem. ⁊ conuenit pruritui veſice ſi bibit cuz aqua cartami ad rigorē ⁊ feb. periodicas.ex eo cū pice fit emplaſtrū bonum morſui ca/ nis rabidi cū ariſtologia ad puncturas bibitum eſt tyria ca.⁊ ſimiliter eius ſuccus.loco eius ponuntur ficus.⁊ exti mo q̃ armoniacum eſt ei propinquum.

I entū.Jantū.i.tapſia.ara.
I era.i.ſacra inde yera pi/ gra.i.ſacra amara. yera/ pikra gre.
I erabotanum.Dia.quam multi piſterion rē.
I erad.ara.i.locuſta.lib.de doct⁹.ara.
I eraficaria.i. Jerapigra. Aliab.
I erificatia.i.yerapigra.
I erain. Jerainon.i.creta/ nus marinus.
I erame . Jeramia.i.radix artemiſie.
I erā. Jeranā.i.criſta galli.
I erania.i.artbemiſia.
I erax.i.aſtur vl'ancipiter.
I erax gre.aſtur vel accipi ter.kirānus lib.de doct⁹ gre.i.vocali nō ꝓnōnāte.
I erdbe.ara. panis valde mollis.
I erebotana.i.ſacra.⁊ ē cen

truz galli.berbena. ⁊ scribitur p.g.l. gerebotanũ. Jerabotani. votani.gre. segmen.i.sacratimen.romane qz in expiandis tẽplis ⁊ sacrificys ⁊ in adiurationibus cõfederationum hac herba vtebanť Titus liuius in primo.

Capln CCCLXIX.

Jergit Jergir. Jerir.ara.gre. euzonium.lat. eruca. Eius due sũt species:domestica ⁊ siluestris. ⁊ ambe sunt oĩbus note. ca.est ⁊ hu.i Fo.domestica minoris efficacie q̃ siluestris vsui medicine cõpetũt semina sicut folia. PLINI.lib.z.ca.13.i pn°.de eruca. Miscer in ꝑdimẽtis in gb° carnes ⁊ pisces itingunť tãta suauitas ei inest vt greci euzonomia appellauerũt ⁊c.euzomũ vocari reperi in quãpluribus locis. SERAPION.li.aggrega.cap.iergit.Sunt ei° due species domestica ⁊ siluestris omnibus note. POSSE. Habet virtutẽ cõsumendi ad incitandũ coitum ad stranguriã ⁊ dissuriam ⁊ paralesim valet decocta cum carnibus.Contra ꝓdicta. puluis seminis eius cum cepe decoquatur ⁊ detur.herba ipsa decocta in vino ⁊ renibus cataplasmata libidinẽ excitat.pectini imposita vrinam prouocat.puluis seminis eius cuz melle ⁊ vino conficitur qui cataplasmatus renibus libidinem incitat. GALIENVS.li.de cibis.est ca.⁊ hu.in z.⁊ ipsa quidem generat sperma ⁊ ventositatez ⁊ ideo facit erectionem virge.⁊ calefacit potẽter hoc olus.vt neqz solũ comedere ipsum sit facile si non mixtum cum folys lactuce.sed ⁊ sperma generare creditz est ⁊ impetus ad coitum excitat dolorãtiuum autem capitis est ⁊ magis si quis ipsum solum comedat.Sed idem in.6.de sim.medicina cap.de agnocasto dicit q̃ est cali.⁊ sic. Nam dicit q̃ agnus castus non est generatiuus spiritus vaporosi sicut eruca.Sed propriuz est eruce habere vim in caliditate ⁊ sic.non tamen agnocasto similis est.paulo nãqz deficit in ambobus. Nam ca.quidẽ ⁊ sic.est eruca.differt tamen in permixtiõe qualitatis ⁊ virtutis. SERAPION.auc. Habix.dicitur eruca quasi vrtica q̃ ignite sit virtutis ⁊ in cibo sepe sumpta veneris incendiuz moueat.cui due sunt species vna vsualis alia agrestis que acris est virtutis.vtreqz autez veneris commouet vsum.Et idẽ Serauc.Hali.eruca generat spma ⁊ excitat libidinem ⁊ generat viscositatem. Et ideo facit erectionez virge. ⁊ si comeditur sola inducit dolorez capitis quare oportet vt comedatur cum ea lactuca endiuia vel portulaca ⁊ ipsa prouocat vrinam ⁊ laxat ventrem ⁊ confortat digestionez ⁊ siluestris ẽ fortior q̃ domestica.Et idẽ auc.Aben Mesuay. succus eruce recens quãdo administratur cuz felle bouino laxat ventrem ⁊ confortat digestionem ⁊ linitur cum eis supra cicatrices vlcerum ⁊ delet eas ⁊ quando admiscetur cum melle succus eius aut semen eius confert lentiginibus. DIASCO.cap.de eruca. Multum comesta ventrem stimulat.Semen eius omnia illa facere potest. Nam diureticum est ⁊ calefactoriuz carnes seruare a putredine potest lacti aut aceto mixtum ⁊ trociscis idefactis eruce agrestis semine multi pro sinapi vtunť. virt° est ei diuretica ⁊ viscidior. vtraqz tamẽ vt aiunt veteres commouet actus venereos.

I erit.i.folium.
I ernisesum.i.lupina.
I erobalni.i.iudaica.
I erobulbũ.i.bulbus agrestis.
I erodoche.i.panis valde mollis.
I esamul. Jesamuli.i. filipendula.
I esar.i.vua vulpis.
I escar.vel Jestar.i.cũ bomo stat oculis apertis ⁊ non mouet eos.
I esse. Jesse.i.ielessem.
I esuminum.i.viola alba. Hal.quarto memiri capitulo quinto.

Capln. CCCLXX.

Jesemin ara.⁊ zambach gre.lencoia.la. sambac°. SERAPION li.aggre.capi.iesemin. Est planta habens album florem ⁊ quedam citrinum ⁊ est minus ca.⁊ sic.q̃ album. ⁊ similiter est minus in operatione sua.⁊ citrinus reperitur in babilonia. Est autem ex eo alia species cuius flos celestis est colozis. Et idem auc. Aben Mesuay. est ca.in principio.3.

GALIENVS. sexto sim.pbar. capitulo de iesamino.Ambach herbe quam iesemin vocant.Semen maxime vtile est cali.⁊ desic.nec non subtilium partium. Est autem gustantibus subamarum ⁊ acre.⁊ palam quoniaz diureticum est ⁊ diaforeticum.erit autez cali.⁊ sic. in tertio intense. Etiam hic dicit in sexto huius.Et subditur.7. lenconya.i.iesseminum.tota quidem frutex absterstue est virtutis ⁊ subtilium partium magis autez participant ea flozes ⁊ hozum sicciozes magis viridibus.

AVICENNA.ponit tres species. Alba citrina ⁊ purpurea. Et ẽ alius sambacus agrestis de quo.l. vesum.

POSSE.SERAPION. folia eius humi.non sicca. quando ponuntur super empetiginem ⁊ pãnum expellũt eos ⁊ resoluunt omnem superfluitatem ⁊ conuenit habẽtibus catarrum ⁊ inducit dolorez capitis illis qui sunt calide complexionis.⁊ oleum eius est iuuatiuum in hyeme ⁊ si habens calidam complexionem odorez nimium de ipso timendum est ne faciat fluxuz sanguinis ex naribus eius.Et idem auctoritate Aben Mesuay.confert humiditatibus ⁊ flegmati salso ⁊ senibus frigide complexiõis ⁊ confert dolorĩbus qui fiunt ex flegmate viscoso.

I eserac.i.vsnee.
I eta.i.bleta.
I etablon.i.prassium.
I etalion.i.perforata.
I etan.i.armoniacum.
I etasan. Jetesani.i. filius ante patrem.
I etarac.i.Jetua.
I eterac.est nomẽ generale omnium septez specierum titimalli.
I etcam.est species lactici ny famosi ⁊ mortiferi.
I elidion.i.pisciculus.
I etua.est nomen generale oium specierum titimali quas Diascori.describit quamuis Johannes Serapi.septimo capitulo de laxatiuis simdicat q̃ est species mezercon.
I eum.ara.i.nux.
I eum alkei. Jeum silke.i. nux vomica.
I eumbaue. Jeumbace.i. nux muscata.
I eumcaligeue.i.auellana
I eumethel.i.nux methel.
I eumal.i.prassium.
I euers. Jeubuers. Jeugu ers:geguers. est gen° ad milium panicum ⁊ scaiolã que omnia vnius virtutis esse videntur.
I eusir. Jausir.ara. opponax.
I euzbenden. Nux bendẽ Auicẽ. Ex albaui ẽ Era. barbarica dicta stercus columbe in baldach. ⁊ ẽ de bis que cõferunt corrupto appetitui.
I ezafon.i.cimbalaria.
I ezala.i.soldanella.
I ezar.i.baucia vl daucus agrestis. Jezarum pastinace.l.lezar. Alfaneria.
I ffidabegi.quid est.l.Cardabem.
I ffius.i.tapsia.
I fon. Jffon.i. cameleonta nigra. Dia.
I gens.i.subub.
I getim.i.gipsum.
I gia.gre.est quedam confectio in antidotario virili ⁊ est dictum sanitas vel salus.valitudo incolumitas per.y.
I gidion. Hiugidion.i.fumus terre.

PAVLVS.cap.de sanie.oculi quam ypopiaz vocat igidium posuit.Et Aui.eodem cap.allegãs paulum ⁊ eandẽ scribẽs medicinaz vbi Paulus Igidium,ipse fumũ terre posuit.

I gilvermis lecti fetẽs.i.cimex lecti rubea.f.alcõat fesefisis ara.buchuch.
I gnida. Ascalife.i. vrtica. grece gnidion.
I gnis falsen:vel falfenesati.i.ignis sacer ⁊ sũt plã genera me que est medium hominem ambiens qui zoster dicitur ⁊ ene-

cat si circũcixerit. Et cingulũ vocãt. Plinius lib° z6.capl°.xi.in fine.
I gnis psic°.idẽ. Et ẽ pustula corrosiua adurens.faciẽs accidere escarã: vel sũt pustule parue rubee. igneã pũctõez iferentes
I gnotica sunt illa q̃ faciũt somnum vel sopozem.
I grassia gre.bũor. p.y. bumectatio.
I gron grece sudor.p.y.melius.
I gros.i.lipidus pur° pclarus ligdus madidus bumect° bũidus viridis.rosidus.p.y.meli° inde grocollirium.Cassi.fe.
I grostilimum.i.sudor.
I bausir. Jbausis.id ẽ opponax.
I lex arbor:idest lecina.
I llafeos.i. bardana que ⁊ lappa maior dr̃ hoc vocabulũ ponit̃ i antidotario virili in mitridato.
I ligas.i.pes leõis vel brãcha leonis herba.f.
I liõ.i.itestinũ lõgi° alys:⁊ ẽ tertiũ supior graciliuz intolutũ multis reuoloni b° i quo fit illiaca passio. q̃ grece dr̃ illiodes cũ illidis. ⁊ ab hoc dr̃ salstie cauponum fm grãmaticos.
I lios:idest sol.
I llitimos:idest drimos.
I lkakadis.i.calcantum.

Capln. CCCLXXI.

Jncensaria. berba est facta sicut arnoglossa: fz aspera ⁊ super terram spansa cuius odor est sicut thuris hñs in costis aliqualem pilositatez ⁊ albedinẽ sicut enula. POSSE. deficcat hũiditatẽ pectoris confortat neruos ⁊ valz ad corizam.

I nulli.i.villi fila.s. carniũ vel neruorum.
I ncuba folissega. cicorea. sponsa solis idem.
I ncub° ⁊ vocat̃ strangulatio ⁊ albidelen arabi.⁊ alchatũ.i.egritudo in q̃ bõ sentit vt i sõnũ egrediat̃ fantasma graue sup se cadẽs vis ei° ⁊ motus ⁊ fortasse prefocat̃ pp porozopilatiões:⁊ cum ab ipso sepat̃ subito excitat euz.
I ndanicuz ferrum.i.indũ ab india dictum.
I ndebidester.i.castoreuz.
I ndi mirabolani.i.nigri.
I ncoadiũ.i.interior pe seu meditulium cuiusqz rei
I lsaron:idest enula.
I mair:idest sicomorus.
I mar:idest cerfolium.
I mbemõ. gre.medicamẽ qõ ex lachrymo oleaz ĩ maritimis arabie nascẽtiũ fit. Plin.li.iz.cap.18.
I mbres:idest pluuie.
I mbrilis.i.pluuialis aqua ab imbre dicta.
I mbromida: idẽ sordida. Alex. ca° ò disinteria ait vlcera imbromidanť .i. sordidantur.
I mera.i. dies. inde mera criseos:idest dies cretica
I molopes gre.i.cicatrices molops cicatrix.
I mmoscen. Jmorpone. i. psilotrũ qõ ꝑficit ex arsenico ⁊ calce viua. Alchilleia dr̃. Jmmospone gre.
I mperiale.i.ozimum.
I mpetigo gre. lichenas lati.zẽnas nascunť ex meli co hũore rotundo scemate ĩ supficie cutis cuz ĩgẽti pzuritu ⁊ aspitate ⁊c. Cũ ipetigo ipsa serpe cute. i. ãbulare cepit dr̃ fpigo.
I mpice semen.i. betonice semen.
I masalepidos.i.gipsum.
I nãtũ.i.flos lãbrusce ⁊ est flos vitis agresti ab yros qõ ẽ vinuz ⁊ anthos flos quasi flos vini. Enantũ. Hali. 8.memiri.capl°.z.

Capln. CCCLXXII.

Jnfarion. ara.gre.hypericon.biumi. vel atricum lap.vero hypericon vel scopa regia. SERAPIO.lib.aggre.capl°.Jnfaricon.sunt quidaz q̃ nominant Kamepitheos propter similitudinem quaz hz secum in odore resine pini. Naz piteos.i.pinus.⁊ est arbustuz qõ est ydoneum ad accendendum ignem sicut ligna ⁊ habet folia similia rutbe.⁊ lõgitudo eius est circiter palmum:⁊ color eius est vergens ad rubedinem ⁊ habet florem subtilez album similem flozi cbitri ⁊ semẽ eius est in cortice longũ ⁊ rotundũ ⁊ magnitudo semĩs est in quantitate semis ordei cũ odore resine pini. Nascit̃ in locis asperis ⁊ domesticis ⁊ admistrat̃ sicut est:ita q̃ nõ sumus contenti semie solo. Pli.li.z6.ca.8.vsus fi. GALIENVS. oct.sim.pbar.ca.ypericum.ca. ⁊ sic.subtiliuz partiũ exñs.

DIASCORI.capl°.ypericuz est herba colore subrufa folia similia rutbe habens florem tenuez flozi viole similem ⁊ semen nigruz in forma ordei odori resine. vires habet acriter stringentes ⁊ nuctuales. PAVLVS.capitulo de ypericon.ca.est ⁊ sic.in.3. POSSE GALIE. Menstrua ⁊ vrinas prouocat. Oportet aũt totuz ad hoc assumere:⁊ non solũ semen;sed etiam fructum:sed cuz folys applicatum viride fit ad cicatricem ducere potest oĩa vlcera q̃ adustione facta sunt ignis. siccũ vò si apposueris sanabis ⁊ lassa ⁊ putrida vlcera. Quidã vero ⁊ sciaticis bibere id dant puluerizatũ ⁊ siccatũ:⁊ quãdo fit nascale cũ eo prouocat menstrua. Et quando bibitur,puocat vrinaz ⁊ si bibitur ex semine eius cum vino curat quartanam: et quando bibitur eodez modo.40.diebus continuis curat sciaticam:⁊ quando fit emplastrum cuz folys eius ⁊ semine curat combustionem ignis. DIASCORI. Ypericum potatum vrinam prouocat:⁊ ventrem stringit. Jtez folia ⁊ succus eius medentur disinterie ⁊ sanguinis effusioni ramicem etiã curat herba fomento imposita ⁊ combusta sanat.hec cauda caballia dicitur ab aliquibus ⁊ desiccatiua est fortiter sine mordicatione.ad plagas autem magnas cataplasmatibus imposita vtilis est ⁊ gluctinat neruos incisos.facit ⁊ ad eos qui sanguinez vomunt ⁊ ad fluxum sanguinis mulierum ⁊ ad disintericos ⁊ diariaz ⁊ ad omne reuma ventris fortissimum adiutoriũ est si ipsa berba cum aqua aut cum vino bibatur.succus autez eius ad fluxum sanguinis narium ⁊ fluxum ventris cum vino austero potu datur febrientibus cũ aqua. PAVLVS. vrinam prouocat epar ⁊ renes mundificat femorum dolores curat vulnera desiccat venenum superat. cataplasmatibus celeriter vulnera sanat. L. Otonia.

I nguimbar.i.lutum armenum.
I nguiaria fz Pli.li.z6.ca. 9°. ẽ herba dcã artemon phibẽs dolorẽ inguinũ: ẽt in manu retẽta inguialis etiam dr̃ Asterion.
I ngulia est quoddam conditum sic nominatum.
I nguriale nascitur itra petras ⁊ loca aspa. hec herba nocte tãqz stella in celo lucet adeo vt eã videntes ignorãtes putãt fantasma se videre.a pastoribus maxie vr̃.l. Asteriõ.
I niuba ĩgiba ara.i. ꝑditus aliqõ vt irigi mirabolãi ⁊ cetera que cõdiuntur.
I nmustr est quedam species calamenti.
I noseros.i.vniferus.
I poleon,i,compositum ex vino ⁊ oleo.
I nomel.i.ꝑpositũ ex vio ⁊ melle.li.de doctri.greca.
I nia grece fibre.
I nontes. i.iontos Theoꝑ. Prisciantus.
I nontes.i.vinum qõ fit ex fructu vitis agrestis.
I nomel. Onomeli. i.mulsuz ab inos gre.qõ ẽ vinũ apud grecos scribit̃ p oi. dipbtõgũ: fz pferũt.i.nõ oi. Cassi. fe. Jnomelites. Halie.ad glauconez:⁊ ad panfilum in tyriaca.
I nops. Jnopos.i.q̃si nigr Theophilus.
I nozis:idest crisis.
I nos gre.idest vinum.
I ngmatizare. Alexã. Oribasius:idest infundere linire.inycere.
I ntractus.idest mire miti

gatiuum.
I nrimõ.optarmicũ. i.ster-
nutatoriũ istꝝ ⁊ ꝓponit
a rimos qõ ẽ naris. Ori-
basius. Obtarmicum.
I nsana berba.i. iusgamus
I nstimbze: idest apperit⁹.
I nstita:idest funda: vel q
uis laqueus cũ possꝫ mẽ-
bza ligari.
I nterfector patris sui gd
est.l.satbimõ. comarus.
I nternascen gd est. l. bec.
I ntrocellic⁹.i.ẽtroccellic⁹
I ntilierich.i.vene q̃ sunt i
labys.
I nteriõ.gre. collogntida.
I ntifozax.intofozos. idest
similat.
I ntrago:idest paritaria.
I ntuba.Stepha. bũdebe.
ara.i.icuba.l. eliotropiũ.
creseon. Endiuia.
I ntuba kicozion bẽdeba.
Ste. Plinius.li.zo.ca.8.
in pzincipio.
I nula cãpana est spẽs elle
ny ⁊ vocaẽ panax chirõia
I nus lithus.i.tartarum.
I obolos.gre.venenosus.
I ochooz. gre. violace⁹ ab
io quod est viola.
I oa:idest ranus.
I oan idem.
I oalep. Jozisã.i .cibalaria
I oalka quid est.l. vsnen.
I obarda iobardat. poliuꝫ
minus.
I obaricon.centonica.
I ocialion.iociner: idest vl
iecur.
I odar.i.cozteꝛ sisami.
I odari.iodaris.i. arsenicũ
I obada.i.poliũ mõtanuꝫ.
I obalba quid est.l. vsnen.
I obas.iobasi.i.vsnee.
I oma.⁊ ios.gre. idest rubi
go eris.
I omar.iomarlon . i.radix
palme silueſtris. Dia.ion
.i. iũcus vel spẽs ei⁹ bñs
folia sicut bedera.lib.de
doctrina gre.
I on.i.viola ⁊ ñ dꝫ legi ion.
ita q̃ i. ꝓponaẽ cũ o. vt di
caẽ io; sꝫ dicaẽ ion benes
fegum. Stepha.
I onos biõtos iontos. sunt
pustule rubee ⁊ iterdũ al
be que i facie ⁊ naso iuue
nũ nascunt ⁊ maxime bi
buloꝫ. Halie. 5⁰ memiri.
capl'o.3.in pncipio.
I ozelaf:idest bedera.
I ozer. Jozeri:idest ioum.
I ozim. Jozin.i.cucurbita.
I ozisã. Joaleb.i .cibalaria
I os.gre.pla fig⁹.nã ios ẽ ve
nenũ.lib.de doc. gre. Jos
tofarmachõ venenũ vir⁹
Jos iderum rubigo ferri.
Jos kalku rubigo eris.
Pau. Ste. Jos calcu.i. vi
ride eris ziniar.
I otboz:idest violaceũ.a ion
quod est viola.
I ouis macer barba.i.semp
uiua mioz:sꝫ falso: qm̃ nõ
ẽ sempuiua mioz. sic i lra
grassula apparet: imo est
sticbados citrinum.
I ouis flos plãta sine odoze
I oumgma. Jeumalchei.i.
nux vomica. Stepha.
I ouzbaue. Joũbacce.i.nux
muscata. (Ste.
I ouzmatellũ. nux methel.
I ouzquina: vel zoualket.i.
nux vomica.
I pax:idest viscum.
I picõ. Herba pfozata. Atri
cuz.l. Infaricon berba sci
ioãnis. Scopa regia. dia.
I pia. Ippia.id ẽ mõsus gal
line: ⁊ est maioz ⁊ minoz.
Uñ vsus. Ipia gallie ma
ioz ẽ minoz ippia mozsus:
p qua. l. Anagallus.
I pnotica. gre. q̃ sompnum
vel sopozẽ faciũt. Hal. ad
paternianum.
I ppofaes. Diasco. aut ippo
fies. Unde in oziente res
limpidane ⁊c.
I ppofnes. berba est quam
ignozo:lꝫ ipsam describat
Diascozi.i. cardus vel lap
pa. Halienus.
I ppofesces ẽ berba silr mi
bi ignota. Diascozides.
I poglossos.i. lingua eg ber
ba.l.ypoglossos. Dia. Pli.
li.z7.capl'o.xi.in pn⁹
I poma.gre. Oestruꝫ. Asil
lus. (agrestl.
I pomaratrum .i.feniculus
I pomeron est semen man
dragoze.
I pomoratio. idest fenicu
lus equinus: vel agrestis
maratrõ. agrion. maioz ẽ
ipso feniculo semie ⁊ fru
ctice radicẽ bꝫ odozatã ⁊
semen vt acrios. Diasc.
I popia. i .liuoz collect⁹ sub
oculo vel palpebza.
I popias. i. sanies collecta i
cozinea oculi. Pau. b⁰ egri
tudo onicha dr̃. i. vngula:
nõ tñ illa vngula q̃ nasciẽ
in lachzymali oculi ⁊ p cõ
iunctiuã extendiẽ vsq̃ ad
cozneã iterdũ coopiens
pupillã: sꝫ ẽ sanies q̃ sub
ipsa cozinea apparet i co
loze vngule. Demost. yp
popios ofralmos oẽ cuz
ipo ocko inerit sanies pu
rulenta iter p̃maꝫ ⁊ secũ
dam tunicaꝫ aut in p̃me
grossitudie tunice. Et ali
bi. yppopia.id ẽ liuoz sub
oculo vl ipsis palpebzis.
Oziba. Theod. Prisi. di
cunt q̃ ẽ tumoz gdaꝫ in
angulo iteriozi oculi. ab
ypopizo qõ ẽ obstruo eo
q̃ obstruatur visus.
I ppopotanos . i. piscis flu
uialis. lege caballus ma
rinus ⁊ Jpothanos.
I pogstidos gd ẽ. l. bypog
stidos. Eusistidos.
I pozicon: idest Jpericon.
I ppozis. Diascoz. bypozis.
Anabasis cauda equina
bypuris.
I ppos. grece equus.
I posarca ẽ spẽs idropisis.
I pposces. gre. Steph. ẽ spi
na tictoꝫ: sꝫ nõ ẽ cardus
I postasis grece substãtia
ypostasis. li. de doct. gre.
I poseda. Jposeta. i. cauda
equina berba.
I poselinum. Smirnion. i.
apium agreste. Ste. Dia.
I potanos. i. equus fluuia
lis. ⁊ ẽ aial q̃drupes ma
ius cocodrillo in nilo de
gens ⁊ ĩ terra exiens: qõ
dicũt pſagio nili cremen
tum oñdere. exit eni flu
uiũ plenus aq̃: eã quoq̃
naribus eycit e loco vsq̃
ad quem fluuij augmen
tuꝫ peruenire dz. Isido.
I ps vermiculus est vites
pzerodens.
I pura. Ippuris. Acut. cau
da equina idem.
I ppuris gre. icendula pir
suris lampuris nocrilu
ca fossozos.
I ranotitis: idest dozmire
facientibus cantilena.
I rbea:idest talpa.
I rbocha. Jerbocha. arab.
talpa.
I rcina quid est.l. ercinos.
I rea:idest salix.
I rcfoliũ.i . salicis folium.
I reos:idest iris spẽs lilij.
I reos quid est.l.yreos.
I riana:idest lambzusca.

(Lap. CCCLXXXIII.

Jriccius. lati. arabi. ceufud. sead. gre. chinos vel chinus. SERAPIO. lib. aggrega. capl'o ceufud. aucto. Hali. quando comburitur quodcunq̃ eozum. s. marinus ⁊ terrestris fit cinis eoꝝ abstersiuus re solutiuus ⁊ destruit carnem superfluam ⁊ generat carnẽ in vulneribus: sꝫ virtus carnis ericy terreni est que desic cat ⁊ resoluit fozziter: ⁊ quando desiccatur ⁊ bibitur. cõue nit lepzosis ⁊ habentibus complexionez malã cozruptaꝫ ⁊ conferunt spasmo ⁊ egritudibus renum ⁊ hydropisi car nose. Et idem aucto. Diascoz. Ericcius marinus: marinus mollit ventrem ⁊ pzouocat vrinam ⁊ est boni sapozis: ⁊ ci nis eius adusti ingreditur in medicinis contra scabiem ⁊ mundificat vlcera sozdida: ⁊ diminuit carnem superfluã: sed cinis terreni: quando miscetur cum pice humida ⁊ li nitur curat alopiciam. Carnes vero eius desiccant ⁊ com buste cum secaniabim accepte sedant dolozẽ renũ ⁊ con ferunt hydropisi carnose paralisi ⁊ elefantie: ⁊ in p̃ncipio hydropisis abscindunt fluxum humoꝝ ad viscera ⁊ desic cant eos. epar vero ipsius ⁊ sanguis: quãdo desiccaẽ ⁊ daẽ in potu conuenit ad omnia gbus caro eius.
I rrigeron. Erigeron. Ste.
Adrion. Diasc. basta ẽ cũ
cubito longa ⁊c.
I rimar:idest balaustia.
I rimõ. Jrinõ. gre. i. Jnrio
mon. Jnrinon.
I rrig⁹. Lardopãis. Sera.
est vna spẽs de cẽtũcapi
ta. Auic. Atracisus. Pali
biũ. Dia. Jrringi aut irri
gion aut nux agrestis ⁊c.
Pli. li. zz. ca⁰ 7. ⁊. 8. Ste.
Jrruggiõ p irrigiõ. u. p.
y. nicald. Halien. Abstra
kis seneldeneb.
I rringus quid est. l. Asta
ruticon.
I rinõ. gre. itinon. i. capitis
purgatoziũ. Alexã. Jnri
non. Oziba.
I rion. Erisimon. gre. i. eri
simon lege bedereg. velli
on dicũt galli. Plini⁰. li⁰.
zz. capl'o. z5.
I rise. Jris. illirica. i. yreos.
Dia. Ste. est susanũ glau
cum p susen qõ est liliuꝫ
arabi. irse.

I rischia.idest scia.
I rilioche.idest talpa.
I rstitia.idest aspera.
I rundo.quid ẽ. l. chauraf.
sanguisſuga bdella ara.
I rusalepidis. idest gipsuꝫ.
I s gre. p diptbõguꝫ ẽ ouis
que ⁊ puaton dicitur.
I sacesis.idest cicer.
I satis.i.aluta.alupision vl
pison q̃ tictozes vtunt fo
lia filia plãtagini: ⁊ ẽ ber
ba q̃ tingiẽ blauctũ: ⁊ dr̃
blauũ. Dia. nasciẽ vbiq̃
i cãpis vl ozt] ⁊ locis cul
tis Macerosat] Huasid.
I sbetb.idest pfunditates
I scades. iscabas. iscades.
iscas. ischas. ischiti. i. fic⁹
sicce. Larice. Hal. lib. ali
mentozum. Pau.
I scara.i. matrix mulierũ.
I scia. vel ischia . gre. i. scia.
Paulus ò duricia renũ.
I schiades. isciades. ischia
sis. i. sciatica. inde ischia
ticos sciaticus.
I schimiti. idest sepatio ve
niens cuz constrictione.
I schion. i. vertebzum scia.
I schis. isciõ. i. vigẽs. i. san⁹
vegetus. Naꝫ ischis vali
tudo fozzitudo sanitas.
I scias. idest salix.
I sciri. i. carice. ⁊ lat. dicunt
carizi. berba est cuius fo
lia sunt cũ pũctis aculeis
I scliris. idest apostema la
pidatuꝫ vel melãcolicũ.
I sculi quid est. l. cartami.
I seleo. i. platociminum.
I sfedebeg. Alissfedebeg. i.
cardabem. Effidebeg.
I sfiercitis. gre. lib ãtiquus
bꝫ folia miuta lanugiosa
ex vna radice multos ra
mos emittit per terrã fu
sos flozẽ croceum butal
mos silez odozez mẽte si
digitis ꝓteraẽ ⁊c. bãc pe
culiariter laudat ad hy
drofozbiã ⁊ conceptum.
I sion gd ẽ. l. cameleõbãte
I sionum. idest ozimum.
I smel. planta ẽ aromatica
silis cinamomo. Pꝫ Aui.
de viriḃ⁹ cozdis cui⁹ fo
lia sũt pla egredietia ab
vna radice facta slẽ folia
spinachie ⁊ cõfozzat coz.
I smirius. idest mirrha.
I sophag⁹. Jsmon gd est. l.
Ha. sup ꝓmẽ. asso. z7. pti
clez⁰. i. via cibi ad stõuꝫ:
⁊ dr̃ a fagi qõ ẽ cõedere.
I sopi cerotum. i. succus la
ne ouium.
I sopzi agri. i. viridis.
I sopurus. Jsopuron. Ste.
alkos gre. i. pisa legumẽ.
Julbanum.
I sopus gd ẽ. l. cenfarafab.
I sop⁹ozteſis gd ẽ. l. alasce.
I sos. idest viscus.
I ssemũ. i. pbatũ ⁊ exptũ.
I ssiada. idest centũnodia.
I steos. idest muscus.
I stericepius. idest suffoca
tio matricis.
I stericepnix apud musio
nẽ dr̃ pfocatio mr̃icis ste
ripopnix. nam apopnixe
gre. est pzefocare.
I stias filagia. i. stasifragie
granum.
I stigar. istirgar. istrigar. i.
salsa q̃ fit ex anuidẽ aq̃ ⁊
sale est sicca i fine tertij
I stidas. idest vesticula vel
matrix.
I stis cardo. l. lẽtisci coma.
I stitis. idest fassis vnde i
fantes fassiantur.
I stiterea nigra . i. alumen
scissum.
I strignum. i. solatrum.
I stros gre. assillas. taban⁹
oestruꝫ. oestros. Jpoma.
I stro. gre. i. furiosus insa
nus. inde istrio.
I tea. gre. i . salix arboz cuz
diasteon. i. emplm cuz sa
lice factum.
I tas. idest viscum.
I ter genitale. i. aboziſus.
I tbaida. i. polium minus.
I tifaricon. idest infaricon
I traminibus. i. vestibus.
I tria gre. atria. ara . Pau.
sũt tri. facti ex pasta lõgi
subtiles ⁊ exiles vt fila.
I tusemum. i. sambucus.
I ual. iualal. i. bdelium.
I ualion: idest ceterac.
I uas: idest scozdeon.
I ubal. iubali. idest poliuꝫ.
I ubalion: idest ypericon.
I ubedem: idest iudalegi.
I ubedi. iudebegi iubedu
ẽ cib⁹ arabi. fact⁹ ex rizo
lacte ⁊ piguedie mlta re
soluta ex carnibus suspẽ
sis super vas.
I u. bissillabũ sepe inueniẽ
p ios ⁊ ẽ rubigo: sꝫ qñ po
niẽ sine determiatiõe dꝫ
intelligi p eris rubigine.
I udac. i. polium maius.
I udaica quid est. l. erbuꝫ.
I udalegi. iudebegi. ẽ cib⁹
q̃ fit de micis que placen
te super q̃s fundiẽ pigue
do que a carne assata de
fluit quibus quandoque
berbe cocte miscentur.
I udebet. est cib⁹ q̃ vocaẽ
nu. ⁊ sunt mice pãis sup
q̃s fundiẽ pigue do pullo
rũ columbaꝫ cũ assaẽ.
I udebimite. idem.
I uelse. i. duricies palpe
bze: quando vt eleuatur.
I uescen. i. alaca maris.
I uiera: idest persicaria.
I uiuba siluris: idest fida
⁊ est nabuc sidra.
I ular. iulmar est germen
palme silueſtris.
I ulbez. iulben ẽ pisa legu
men. iulbere. libzo de do
ctrina arabica.
I ulep. i. syr⁹ simplex ex so
la aq̃ ⁊ zuccaro gre. Jule
ui. Seraꝗ. Auerro. 7. col
liget. capl'o 9⁰
I ulianar arabi. balaustia.
Aliabbas geluari.
I uliulem arabi. sisamum
Auicenna Semsem.
I ulua. Stepha. pzo iulo et
est margarita.
I uma: idest iuncus.
I umaim. i. ficus fatua fic⁹
faraõis siccomoz. (stis
I umaliõ. i. pozzulaca agre
I umar. ara . ciffilio palme
. s. germẽ siluris qõ i ozzu
suo dum est adhuc recẽs
⁊ molle comeditur.
I umei. iumẽ. iumes. i. sico
moz fruct⁹ ⁊ sunt ficus
fatue. Jumẽ Almansoz.
tractatu 3⁰ capl'o. zo.
I umi. iumy: idest vsnee.
I uminizũ. i. frumentuꝫ al
fermentum Aliabbas.
I unadabaauster. iũdabe
uster. iundabcustari. iun
debedustoz . iunedebu
stoz. i. castozeum. Bedu
ster gende bedustẽ.
I undeal: idest alcanna.
I uncia: idest ciperum.
I uncus gd est. l. Dias. Pli.
lib⁰. zi. capl'o. 18. Diascozi.
squinum vocat.
I unipus gd ẽ. l. bab ilba
lach arkeutos gre. Arre
otides barbar.
I unis. i. vacca iuuenis.
I uns: idest dragontea.
I urasel iuraseli. i. psilotrũ.
I urga: idest crisocolla.
I us. i. erugo: vel flos eris:
sed flo: imo est iuscolles.
I usab. iusabi. i. amomum.
I uscolles gd est. l. crisocol
la. Diasco. Auicẽ, id quo
aurum adheret. (ria.
I usicap. iusicapi. i . cibala
I usitab. iustiab. id ẽ gario
filata.
I usof: idest ficus lupi.
I usoip. i. armoniacum.
I usgamus gd est. l. beng.
Diascozi. calicularis fru
tex est minoz ⁊c.
I ustitiũ. i. victus public⁹.
I usuan: idest politum.
I usulp: idest psilium.
I uuilia . est quoddaꝫ con
ditum sic vocatum.
I x vmiclus vitra cõrodẽs
I xifon ixos gre. i. visc⁹. li⁰.
de doctrina greca.
I xioton. Diasc. multi cala
meantam vocauere taꝫ
albã q̃ nigram.

K Lẽa cinsdẽ po
testat] est
apud grecos vt apõ
nos pzeter: quãdo ante
cedit ei gama quod mu
tat ipꝫ. g. i sonũ lre. n. ara
bes vo duplex bñt vnuꝫ
dicũt kef aliud kaf.
K aalab. kaalabil. iusgam⁹
K aapion: idest vsnee.
K aalmes: idest kesmes.
K abaotil: idest granuꝫ nil.
K abar. ara. idest kaparrus
b. pzo. p. littera.
K abas. l. tictura rubea fa
cta ex lacca.
K abelion: idest hypericon
K abelmelmetbeld. i. auel
K abelar. i. sisam⁹. (lana.
K acabum: idest cacabum.
K accabuꝫ: qõdã est rupis
kaccabũ. faciens flozem
rubeũ qõ in medicis nul
lius ẽ efficacie. Est aliud
kaccabũ qõ oziẽ in plani
tie ⁊ in locis pinguibus ⁊
est spẽs strigni. i. strignũ.
Et silr aliõ kaccabuꝫ qõ
vocaẽ kaccabuꝫ veneris
p q̃. l. Nenufar. Calaris
K acessia kachessia dꝫ dice
re ⁊ nõ kacessia: ⁊ ẽ mala
habitudo que p̃cedit hy
dropisim.
K acbiros . i. semen ferule.
K acif: idest fungus.
K aci fial: idest enula.
K acule. ara. i. cardamomũ
K acur. kacuri. i. ozimum.
K adalf. kadalfi. i. cicepus.
K adar: idest pumex.
K adea: idest volubilis.
K adiastof. i. psilotrum.
K adil: idest litium.
K adimia. gd ẽ. l. Cadimia.
Pli. lib. z4. capl⁰. 10. Hali.

Kadimia. katinia. Calamina lapis calaminaris: tucia calaminaris ⁊ ē ipa tucia cruda: ⁊ qd est. l. cadimia. Diaſ. pomfolix. ⁊ est ſm Azaraui. i. ⁊ 8. lapis q̃ es tigiſ ⁊ ī aurical cuz vti tur ī q̃ opatōe fum⁹ g eleuat⁹ pietib⁹ foznacis bere t. ⁊ ē adeo leuis vt a flatu euolet: qō vo ex eodez fumo grauius grossiusq̃ pietibus ei⁹ adherere nō valz descēdit ad iferioza foznacis. ⁊ dr̃ a Diaſ. spodiū ad Auicē. succudus.

Kadus. cados. gre. situla. i. vas. modiolū. emicadiū. medietas cados. libz. de doctrina gre.

Kadustir. kadustiri. i. poliū

Kaeri. idest lacca.

Kaermes. i. grana tictoz.

Kafanioz. i. anzarata.

Kafas. kafaſi. i. epatica.

Kafiar ferēdi nafra. ara. napta. gre. i. aſpaltum iudaicū. kafrariendi.

Kaffoz. ara. canfoza.

Kaffoziaſin. i. ſcozdeon.

Kafri. kafril. i. palma. l. nakala.

Kafur. idest canfoza.

Kafurach. idest bdellium.

Kafuray. idest ceterac.

Kagecbrion. ē ſpecies aromaticozum.

Kabair ē ſpēs cucumeris.

Kabaleb. i. lenticula aque.

Kabas almodica. i. herba ſilis aneto būido ⁊ folia ei⁹ ſūt ſic malua ⁊ poma ei⁹ pua ⁊ iuoluiſ ſuper arbozem ſicut volubilis.

Kairamō ē lachzym⁹ arboris mirte ſilis guſtu bzumoſo: B maxie timiamatibus admiſceē mirra ⁊ ſtozace iūctis vt gratius fumiget.

Kaiſum. ara. abzotanum.

Kabifar. ara. ſpēs cucumeris multuz lōgi. kate alia ſpēs. Aui. ⁊ fucos alia ſpecies. lib. de doctri. arabi.

Kakabi. idest aiſdo.

Kakabze. eſt vna ex ſpecib⁹ vernicis. ⁊ ē ſubruffa.

Kakal. idest cardamomū.

Kakaſan. idest praſſium.

Kakenus. ara. agnus.

Kakēgi. ē ſcōa ſpēs ſtrigni.

Kakeub. idest kaccabum.

Kacbexia cacexia. i. mala bitudo. gre. q̃ ꝛſueuit antecedere hydropiſim.

Kakie. i. flozes ſimiles violis. ⁊ ſunt cheiri.

Kakille. kakillei cuulā herba fcā ſicut vinen ſalſi ſapozis. ⁊ eſt purgatiua aq̃ citrine. foliū ei⁹ ſile folio naſturcy. ⁊ oziē ī ſterglis

Kakilem. idest abzotanuz.

Kakomimō. kakokimos. i. gre. malus būoz labozās

Kakol. i. cardamomum.

Kakrios. gre. cardamomū. li. de doctri. gre. Theodo. Pziſ. di. qō ē ſemē ferule

Kakſen. idest bibar.

Kal. ara. idest acetum.

Kalamita carta. kalāniche. i. calamētū. kalaminte.

Kalāmos. gre. calam⁹. canna barundo.

Kalāgi. i. cib⁹ qui fit ex pulmōe cozde ⁊ epate icisis minutū cū oleo mixt] i q̃ poſt remotōem pdictoz ponit parum aceti oua ⁊ crocus.

Kalatabas. i. platan⁹ arboz

Kalb. idest coz.

Kalb. arabi. coz.

Kaldaru. idest cadimia.

Kalēdula. qd ē. l. karānos.

Kalep. kalepi. i. crefanus.

Kali ē plāta ī littozib⁹ maris. naſcēs ſilis vmiculari piguis ⁊ ſalſa q̃ ꝛbuſta cinis ei⁹ ꝛglobat ī maſſa q̃ nro ideomate vocat ſedra: ex q̃ fit vitz. ſal vo q̃ ī ei⁹ decoctōe: qñ fit vitrū emanat ē ſal alkali: ⁊ dicunt arabes q̃ kali eſt ſpēs vſnē. Ra. vo ī li. diſionū. ca⁹ d dolozē dētiū kali iquit ē alumē affur.

Kaliominos. gre. i. noctua glanz.

Kalip. kalib. kulb. ara. i. milium ſolis. Serapio.

Kalis. idest bonum.

Kalitricuz. i. berba ſanguinaria: vel pedes pulli lege gallitricus.

Kalofari. idest arſenicum.

Kaltat. idest ferula.

Kam. idest ciperus.

Kamac. idest bdellium.

Kamadrios. ara. kamedrios. camedreos. p. cb. melius a kame qō ē ifimuz.

Kamech. ara. tubera.

Kamelos. gre. camelus.

Kaminos. gre. caminus.

Kamſa. ara. vermiculus.

Kamum. ara. ciminum.

Kamafur. kamafuri. idest bedeguar.

Kambe. idest ſcnation.

Kambel qd eſt. l. kanabel.

Kambzia. idest brazſica.

Kameab. kamebali. arab. i. triticum.

¶ Cap. CCCLXXXIIII.

Kameactis. Sciēdū q̃ act] ē ſambuc⁹. Cameactis dr̃ ebulus: ⁊ ſūt plāte oib⁹ note. vñ vſus. Sābucus eſt actis: ſz ebulus ē cameactis. SERAPIO. li. aggre. cap⁹ cameacti. due ſūt ſpēs q̃rū vna gre. dr̃ actis. i latio ſambucus. ⁊ z⁹ noiat ī greco kameatis. ⁊ ei⁹ itētio ē terren⁹ actis ī latio dr̃ ebulus. vt⁹ ei⁹ ē veſica. ⁊ icarnat ⁊ reſoluit tēpate. PLINIVS. li. 24. ca. 8. ī me⁹ cameati. due ſūt ſpēs. vna ſilat arbozib⁹ hītib⁹ ramos ſilies cānis rotūdis: quoz colozē ad albedinē. ⁊ ſūt lōga ⁊ ſunt ī eis q̃tuoz folia aut gnq̃ pozzecta ſup ramos quoſlz ⁊ ſilia folys nucis mioza cū eis hītia grauē odozē ⁊ ī ſumitatib⁹ ramoz ſunt flozes albi ⁊ grana ſilia grāis vitib⁹ vel lētiſci: quoz coloz declinat ad purpureitatē cū nigredie ⁊ ſūt velut ī racemis ⁊ habēt multā hūiditatē hītē odozez lini: ⁊ iſta dñr actis. Alia vo dcā kameatis ē mioz. p⁹ hz racemos magis ptinentes berbe q̃dratos ī gb⁹ ſunt mlti nodi ⁊ folia iuicē diſtātia. ⁊ ſingul nodis ſilia folys amigō. ī ſūmitatib⁹: niſi qz hīt vēas ⁊ ſunt lōgioza eis hītia grauē odozez. ⁊ ī ſūmitatib⁹ ramorū ſunt capitella ſilia cozonis ſupradicte ſpēi ⁊ ſemē ⁊ flos ſilr. ⁊ habz ramos longos groſſitudinez digiti habentes. GALIENVS. Actis ſiue ſambuc⁹ q̃ magna olidē ⁊ arbozea nec nō herbalis magis quā gdē ⁊ cameze cō. i. ebulū vocāt. ambe exiccatiue vtutis ſunt ſolidatiue ⁊ mediocriter diafozetice. DIASCORI. cap⁹ actis. duo ſunt gña vnū arbozoſuz ē baſtas hīs cānoſas rotundas ⁊ erectas. folia hz q̃tuoz aut gnq̃ ī baſt] ſilia nuci regali ⁊ oblōga cū graui odoze. flozes ſunt eis albi in capitib⁹ baſtaz. ſemen vo ſile hz terebitho ſubnigellū purpureuz ⁊ ī modū botri ꝛpoſitū multū ſucculz hīs. Alteꝛ genus eſt qō kameactis dr̃ a multis vo appellat ocioſacti ⁊ lati. ebulus: ſz breuioz eſt ⁊ berboſas baſtas hz q̃dras ⁊ nodoſas: ⁊ folia ī ſingulis nodis ſilia amigdale: ſz venenoſa ⁊ oblōga cū odore graui ī baſtis capitella ſūt ſilia ſupradictis ⁊ ſemē ⁊ flos. Radix ei⁹ groſſitudinē digiti ē hīs ⁊ lōga eſt. POSSE. Contra arteticā ⁊ podagrā ⁊ ciragraz dez ſucc⁹ radicis ei⁹ vel curionū ei⁹ ⁊ valz ꝗ leucoflegmatiā. ꝗ tumozē extremitatū fiat fomentū ex aq̃ ſalſa decoctōis radicis ⁊ curionū ei⁹ totiuſq̃ berbe. balneū fciū ex aq̃ decoctōis valet ꝗ arteticā ⁊ leucoflegmatiaz. ſuccus cameactis ⁊ potiſſime radicis eius accept⁹ ad quātitatem. z. y. curat laxādo leucoflegmatiā. hoc opat ſilr cliſtere ī quo mixtū ē de ſucco ei⁹. DIASCORI. Virt⁹ ē kameacti ſtiptica q̃ accepta hūozē aquoſuz vētris deponit cacoſtomatica ē folia ipſi⁹ elixa ⁊ ſumpta ſic olus vētrē mollūt. ⁊ maxie coleraē depōnūt. baſte illius tenere elixe ⁊ comeſte oia ſilr facere pūt. Radix ipſa elixa hydropicis eximiū remediuz ē. Morſibus vipe impoſita ⁊ bibita occurrit. cocta in aq̃ ⁊ fomēto adhibita duricies matricis ſoluit. ſemē ei⁹ cū vio bibituz oia ſilr facere nouit. Cū oleo iunctuz capillos nigrefac. folia ei⁹ viridia tumozes ſpargūt. polēta mixta ꝗbuſtiōibus ꝗpoſita pſtolāt mozſib⁹ caninis ꝗpoſita medent vulnerib⁹ pacoleſiz faciūt. ſin⁹ vulnez ad ſanitatē pducunt. Hydropicis ⁊ ſurdis fomto adhibita pſtolant. ſupfluos ſonos auriū ī aurib⁹ ꝗfuſum ꝗpeſcit. ſilr ⁊ vmes occidit. ſcabiē ⁊ pruriges tepidū fomto adhibitū. phibz. morſib⁹ venēatis occurrit. acceptū ſanguinē ⁊ lac coagulatū ſoluit. ſic. ⁊ ſāguiſugas bibitū occidit tuſſiz antiquā ꝗpeſcit: ſz recētē auget oztomicis calm prodeſt. Reuma gule gargariſmo. phibz ſgnāticis ſingl are pſtat effcm. vuule pēdēti ſubueit. dolorē dentiū tentū in oze mitigat. Actis dr̃ ſambuc⁹. Kameactis ebulus deſiccatiue vtut] ſūt ⁊ gluctiatozie ⁊ diafozetice tenez ebuli cū folys tritū ⁊ cū vio potui datū calculo

ſis pdeſt: radix ei⁹ in aq̃ cocta ad tertiaz: ⁊ bibita ſpleneticos mire iuuat.

Kamec. i. ꝗfectio que fit de gallia.

Kamedapnes quid eſt. l. camedaſnes.

Kamefe. kamfe. ara. i. pentafilon. kamſeorach.

Kamefit. kamezir. i. fruct⁹ tamariſci.

Kameleos. i. kamelus.

Kamereos. gre. lati. q̃rcus:

¶ Cap. CCCLXXV.

Kanabel ſementina. ara. gre. albaſan. lati. ſemen lūbzicoz. SERAP. libzo aggre. cap⁹ kanabel. Similat arene: ⁊ aſcēdit ſup ipm glaucedo: ⁊ eſt in ſuba eius ſtipticitas fortis. expellit aſcarides. Et idem auc. Almanſozis. kanabel eſt ca. ⁊ expellit aſcarides: ⁊ cadit ſup terrā albā: ⁊ nō ſeminat: ⁊ eſt vna de rebus que cadūt de celo. Et idē auc. Aluiſmen. kambel ē res in qua eſt glaucedo ſolidant cū ea olle qñ frangunt. ⁊ dr̃ q̃ reperit ſup terrā in cozaſceni poſtq̃ pluit: ⁊ colligit tūc: ⁊ qñ bibitur trituz expellit lumbzicos ⁊ aſcarides: ⁊ laxat ventrē. AVICEN. li⁹. z. ca⁹. kambel. ca. eſt in. z⁹. ⁊ ſemen arenoſuz qō coopit rubedo que ē minoz rubedie lapidis in felle bouis reperti. ⁊ in ipſo eſt ſtipticitas vehemēs. interficit vermes ⁊ aſcarides: ⁊ expellit eos.

Kanabit. arab. i. caulis vel ſpēs eius.

Kanabze ē. z⁹ ſpēs brazſice.

Kanea. i. periculum.

Kanengi. i. gūmi pini.

Kaneſim. i. matriſſiluia.

Kanfos. ara. ſcarabeus.

Kanich. arab. ſtrangulatoz planta. l. aconitum.

Kanil. i. ciperus.

Kantarzet eſt cardus vel ſpecies eius.

Kanthi. ofralmu. gre. anguli oculozum.

Kanturion. ara. centaurea. kibir maioz ſegir minoz vel ſeguir.

Kanut. kanuti. kāutir. i. kē

Kapar. i. capparus. (ne

Kapara ē q̃dā plāta ſpinoſa quā Diaſ. deſcribit. Linobatos. capzion. kapar. Theoō. pziſ.

Kapparis eſt plāta vel fruteꝛ ſpinoſa ſpāſa ſup terrā ſpinis vncis plena ſic rubus folia ſilia citonio fructuz ſimilē oliue q ſi apiat emittit flozē albū. ſi vo ceciderit de planta ſua appet lōgus vt balanus: ⁊ tūc ſi apiat iueniūtur ī eo grana minuta ſic grana balauſtie purpurea radices hz magnas ⁊ mltas lignoſas: naſcit locis aridis ⁊ viſcidis et in muris ⁊c. ara. dr̃ kabar.

Kaparus qd eſt. l. capparis.

Kapiſicon. i. rom. quā latini caput velſa vocāt. ē et lapatium acutum.

Kapnos gre. fumus. inde capnoſus. i. fumoſus.

Kapocarcos. i. carpobalſamum.

Kapōnos. gre. altile. capo.

Kapzos. gr. caper. (dana.

Kapoliac. kapoliaſis. i. bar

Karab eſt ſpēs aconiti.

Karabe quid eſt. l. electrū. kakabze.

Karabint⁹. karabit⁹. i. apa velamis cerebzi calm.

Karaba. ara. i. cucurbita.

Karaka. i. kerua.

Kara. ara. ſtercus.

Karā eſt ppziū nomē loci.

Karambzi. i. brazſica.

¶ Cap. CCCLXXVI.

Karamos vel kalēdula. PLINIVS. capo kalēdula. Eſt herba cui⁹ ſtipes plurios hz ramos: folia eius ſunt ſilia folys conize maiozis: ſz angſtioza ⁊ pinguioza cū aliq̃li viſcoſitate: ⁊ odoze grauiuelut coniza. flos eius auroſus ſilis aurigali ⁊ buralmos: ſemina ei⁹ q̃plurima ozdinatim poſita in capitello quodā hītia formā cozniculoz: ⁊ ipa ſemia ſunt piloſa aliqualr. eſt cala ⁊ ſicca. POSSE. Habet vim ſtrigēdi ꝗfozandi ⁊ deſiccādi. ꝗra dolozē dētiū puluis ei⁹ ſi iuoluat in bōbice ⁊ dētib⁹ applicet ſtatim doloz ceſſat. ſilr narib⁹ ītromiſſa vermē q̃ eſt in dēte occidit. ꝗfoſulas pedum valet fomētū ex ea fcm.

Karanea. i. arboz cozmus.

Karaſia. ara. keraſia. grece babelmeluch. i. granum regum.

Karaſis. i. opium.

Karata. i. karubie ſemē vel xiliq̃ ⁊ ē gen⁹ pōder] granoz. z. ozdei. ſz alios. 4.

Karatidas. i. memit. ⁊ karatidas. i. papauer cozniculū

Karathin. iſculi. giſenteria. i. lūbzici terreſtres: inteſtina terre.

Karabāos. i. cācer marin⁹.

Karbeth. karbech. ara. i. ellebozus.

Karda. i. cicer erraticum.

Kardamomū indum. ara. cacula.

Kardamen. kardamum. i. cozdumeni. i. carui agreſte: ⁊ kardamuz ē naſturtium.

Kardel. ara. i. ſinapis.

Kardia. gre. coz. ide cardiaca paſſio. ſ. cozdis. kardia kenoſos.

Kardiognos. grece cozdis mozſus.

Karea gre. nuz. ſ. arboz: ſed kariōe fructus: karia vo nuces. karion.

Kareo. i. ſemen ferule.

Karf. arab. teſta figuli ſm Auic. karmed tegula. li⁹ de doct. gre.

Karfati. i. cinamomum.

Karfi. karff. ara. apium.

Karfifir. i. apij ſemen.

Karfos. ara. veſpitilio.

Karbet. i. tozelle.

Karia. karidia. kariō. i. nucis regalis fruct⁹. karia baſilica.

Kariada. grece piſcis ſcilla dictus.

Kariana. karion baſilicon. i. perſica. Theoō. pziſ.

Karides. gre. cācri piſces.

Karim. ara. vitis.

Kariofilos. gre. gariofilus.

Karion pōticon. i. nuz auellana.

Kariſmon eſt apa qōdam. Serap. capo picis.

Karkinos gre. cancer marinus piſcis ſiue fluuialis: ⁊ cancer morbus dictus alr carcinoma.

Karkit. ara. polipus piſcis. talentare.

Karma. i. carui.

Karme. i. karmet.

Karmen, karmez. i. grana tinctozum. Coccus infectiuus. Diaſ.

Karmene. i. ſerpēs nō iterficiēs mozſu tm: imo viſu ⁊ auditu ſiue ſibillo.

Karmezith. karnezir. i. fructus tamariſci. Auic.

Karmufel. karumfel. i. gariofilus.

Karnabati. karnauadi. id eſt carui.

Karnub. karubia. cabarliubu. xiliqua idem. Carnubia. xilocaracta.

Karol. i. apium riſus.

Karon. Auicen. eſt lignum indum. i. mugat. almigat indum.

Karpo karpos. gre. i. ſemē: vel fructus.

Karpobalſamuz. i. fructus balſami.

Karſich. i. ſemē tamariſci.

Kartā. arab. gnicus. i. cartamus: crocus boztulanus cincus.

Kartetica. i. lecoflegmatia

Kartomi. i. arboz karabe.

Karu. ara. cozmu.

Karuia. ara. carui.

Karumfel. ara. gariofilus.

Karxoſ. ara. cardo fullonū

Kaſab. ara. cāna arundo.

Kaſab deberite. arab. calamus aromaticus.

Kaſboz. ara. coziandrum.

Kaſſia alia lignea alia fiſtula. l. Cbiarzamber.

Kaſſiteros. gre. ſtagnum.

Kaſtana. gre. caſtanea.

Kaſtaran. ara. betonica. gr. keſtron. zeſtron. Macer

Kaſtozos. gre. fiber. caſtoz ponticus canis.

Kaſum. ara. abzotanum.

Kaſurudar. arab. galanga. Auic.

Kata. gre. gatta. ⁊ kata greca ꝗpō ſignificat p. ꝗ. ſz.

Katarticuz. i. purgatiuum.

Katachriſmon. gre. illiſio ſeu inſpſio aq̃rū. Demo. ide katachriſtos illinit⁹ perfuſus.

Katine. ara. i. melica. li⁹ de doctrina arabica.

Kataf. arabi. atriplex. ſarmech. ⁊ kataf. ara. yrūdo

Katagenis. gre. granati per ſingula grana.

Katagmaoſteō. gre. fractura oſſium.

Kaudal. i. agrifolium.

Kaudati. kaudarz. i. granū fenugreci.

Kauken. arab. ſalachafe. teſtudo.

kachith 6 [illegible] alios apud Sora. 197. Kameactis

Ebulus

meatio

Kataplasma.gre. ēplm.li° de doct.greca.
Kataputia.katapodia.i.pillula: a greco katapneo qō est transglutio.
Kataputia alia maior vt pēdactilus:alia minor vt lacticiniū magnus grece victus lacteris. arabi.vomendana. sic dr̄ vtraq: eo q; grana earū trāsuorent vt pillule.
Katarrus gre.fluor reumatis.libro de doct.gre.
Katharticus.gre. purgatorius:sed katartiki. grece confectio.
Katacastalon.gre. distillatio a capite cum grauitate eius.Lornel.cel.
Katatir.ara. siringa.q̄ medicine seu liquores: aliq in ygā imittunt.Serap.
Kate.ara.cucumer. Auicē. kate albemiar.ara. cucumer asininus.
Katilabich. ara. interfector patris sui:⁊ est arbustus cui° fruct° comedit ⁊ dr̄ ficus lupi.Lomar°.Diaſ. comestus multū iebriat. ⁊ dr̄ armoyn. gomarem. ramare.
Katiladib.ara. est interfector lupi.katil alkelb interfector canis:planta q̄ apud Diaſ.dr̄ aconitum duas hās spēs.Auic.
Kauken.ara. testudo.li° de doct.ara.Aui.salabhafe.
Kaulos.gre.veretr. Pau. ⁊ caulis est vga plāte cuiuslibet fm Plinium.
Kauma.gre.calor incēdiū.
Kauson. febris estuatiua: incensiua.
Kauterizo gre.incendo.
Kautbin.chatin.cacin.i.annulus.
Karuch.ara.cuscuta.
Kaylum.i.pumex. arabice abrotanum.
Kazbor.ara.coriandrū. Al cazbor albir coriandrus putei.⁊ ē capillus vir.
Kazdir.ara.stagnū. libro ō doc.ara.Auic.feruzegi.
Kazef.ara.testa figuli.karf kbar.karmed.tegula.
Kbeadi qd est.l.Deadi.
Kear.i.citrullus. (fistula
Kearsearseambar.i.cassia.
Keba.keban.i.bdelium.
Kebalon.i.tapsia.
Kebeuzeerfenz est genus quoddam fungorum.
Kebeum.i. quoddā genus tuberū adunatū in magnitudie testiculi.kebeū reseceū.kebengi.
Kebekēgi.ara.botrachion .i.portulaca hās lac.
Kebikēgi.ara.Diaſ.i.apius risus:vel raninū cū suis speciebus.
Kebikerigi.i.lupinus siluestris.
Kebū.kebid.ara.i.epar.
Kecanei.i.kekane.
Kechelab.i.marrubium.
Kechengi.i.kekengi.
Kedebelenbi.i. arsenicum
Kedria.gre.kedrea.kitran ara.i.cedria.resina cedri Alkitran.
Kedros. gre.i.cedr° arbor.
Kedus. ⁊kedusi.i.ceterac.
Kedustrus.i.aurius.
Kefalos ichthis.gre.cephalus piscis mugil.
Keiri.ara.est plāta triū spēruz: vna hz flores albos. altera purpureos. alia citrinos siue aureos q hāt odorē violarū.plus tñ in nocte.a via dr̄ leucis . lege cheiri.

¶ Ca. CCCLXXVII.

Kenne idest bezebar siue berzat. Enar.i. lapidario suo.est qdā lapis multū carus regibus qui gnāt in oculis ceruor:in oriēte q cuz serpētes comedūt deponētes seniuz vt fortiores fiant itrāt flumen vbi morant imersi vsq ad caput tādiu quousq sentiāt vtutē veneni separatā.iterea lachrymā emittūt:q̄ coagulata in oculis iterdū vsq ad magnitudinē nucis deficcat donec cadat cū de flumie exierūt ⁊ sic inuenit.⁊ hec dr̄ venenorum tyriaca.
Kefalagal.kefalalgia.i. cefalargia.⁊ ē dolor capitl.
Kefal.kefali.gre.i.caput.
Kefaloconida . gre.i. lens capitis.
Keffati idi.i.costū dulce.
Kefe.keffe.i. cinamomum
Kefo. kefoi. kefoil.i.cucumer asininus.
Kebal.i.amomum.
Keiba.keikenk.i.gummi.
Keicābe. keizangen.i. lingua bouis.
Keiber.i.lapis qui est sicut cancer.
Keiken.Diaſ. Lancanuz.i. kankamon:⁊ est lacca.et keiken.i. lachrym° arboris silis mirre gustu bzmoso.B maxime timiamatib° admisceē mirra ⁊ storace admixtis: vt gratius fumiget:⁊ est gūmi borribilis saporis.
Keilus.i.pmixtus vel permixton.
Keisim.ara.i.leuisticū vl'si seleos cāpestre vl'keisim cāpestre:⁊ est herba silis ferule hās semē albū simile lēticule.l. Zalaspiū
Keismi.i.abrotanum.
Kekane est quoddaz gen° cataputie:cui° folia sunt similia folys strigni.
Kekelāgi.i.ꝛfectio inda.
Kekēgi ē scōa spēs strigni vel solatri pferēs granū rubicūdū sile ceraso ī vesica iclusuz citrina in colore:quare a multis vesicaria dr̄.Diaſ.cacabū vocat fisalides ⁊ vesicago. ⁊Pli.li°zi.ca°3i.l. bameb
Kekiken.Boeboengi.i. biboengi.
Kekil.i.mellilotum.
Kelagie.i. cib° q fit ex pulmone ⁊c.l.kalangie.
Kelangon.i.acetosa.
Kelar.i.folium.
Kelb.ara.canis.
Kele. ⁊kili. kelel.gr.kilitl.i. bernia.keletos.bernios.
Kelengi.i.ꝛfectio inda.
Klielucer.Lucalit.i. mellilotum.
Kelilech.i.abrotanum.
Kelmes.i.kermes.
Kemac.i.ciperum.
Kemac.i.altamuga.
Keme.i.galbanū.l.bene albegi.
Kemedekt ē spēs camōille
Kemeliō.i.spēs demest nigra mortifera:⁊ ē laureola.
Kemes.i.grana tinctoruz. Mesue de medicinis laxatiuis.l.lapis stellatus.
Kemesir.alicusir.i. opoponax.
Kemie.i.kemat.nā istud significat in plurali qō illud in singulari.
Kemos.i.psilotrum.
Kemosis.gre.kemosisi. est vebemēs tumor oculoꝝ ⁊c.l.chemosis.chimosis.
Kemul.kemuli.i.antera.
Kemumabiat.i. ciminum.
Kenamides. kenkamides .i.grana vuarum.
Kenkamides . gre.i. grana q̄ itra ficus sunt.Hal.i.libro de cibis.ca°de vuis.
Kēnan.kennat.i.kerua.
Kenebar.i.balsamita.
Kenech.albedi.arab.i.galbanū.bezard qñq dcñ.
Keniuury.Dia.i.keneuuri herba ē.Almāsor.tractatuz.ca°is.
Kēkeret.ara.i. gūma.acorsof:qō ē spēs cardi . barsas.Lunchar.
Kenoli.kēolio.i.valeriana
Kenon.i.almugat.
Keposar.keposari.i. sigillū salomonis berba.
Kepsen ē spēs picis. Sera. capl'o picis.
Kepsos.gre.i.auis merul°, al's mergus glaucus.
Kera.gre.cera.⁊ kera.i.tunica cornea oculi:q̄ ⁊ keratoydes dr̄ a keras qō est cornu.
Keras.gre.i.cornu.
Kerasea.gre.i.cerasea ,par bore:sz ,p fructu.kerasiō
Kerates ē pōdus sumptuz a semie xilocāracte. ⁊ fz Auic.⁊ Jo.Serap. ē pondus ponderans grana q̄ tuor ordei.
Kerati. ⁊keratia.i. siliq:qō arabes vocāt barnob.keratiō.xilocaracta. carrubia:pro arbore: pro fructu carnub.
Keratos.elafy.i.cornu cerninum.
Kerbes.i.mirabolani.
Kerbet.i.ellebozus.
Kercetas.i.papauer miconis.
Kereal.i.ysnen.
Kerfe.ara. ⁊kiserech.i.cortex cuiusq arboris.
Kerfe.aromaticū.i. cortex colore hās purpureuz:⁊ saporem gariofoli absq dulcedie cinamomi: q̄ruis dulcius sit q̄ gariofilus:⁊ aliqui ponunt pro eo cinamomum.
Kerff.vel ⁊karff.ara. apiū.
Keromeli.gre.fauus mellis.i.mel cum sua cera fabrica apum.
Keros.gre.cera.
Kemezideychi.Serap.est spēs camomille.
Kerua pētadactilus.cataputia maior.sponsa solis Lici fisamus agrestis fiselim caprion. crocoma. Diascorides.

Kerum.i.mensis.
Kerui idem.
Kerkeme.i.curcuma.
Kerkesche.i.cubebe. Se.
Kermes.i. coccus vel tinctura facta cum lacca.lege ace.
Kermet.i.fex.kitran.⁊ kermet est nomē ponderis sex kirat.Auic.
Kerphadarsini.i.citrum.
Kernich.i.oximel gariofilatum.
Kersenay.i.hyrcina.
Kersenie.kersanne.arab.i. orobus.kesu.
Kerua qd est.l.cataputia.
Kerudenen. kerundenen. est qōdā granū quo carnus ,puocās vrinā ⁊ mēstrua.Auic.⁊ soluit colerā:⁊ calefacit vuluam.
Kesaboz.i.arsenicum.
Kesikegi idem.
Kescen.i.qōdā genus fungi ⁊ tuberum adunatum ad modum testiculi.
Kese.keste.i.berbus.
Kesearite.ara.i. borripilatio.libro de doct.ara.
Kesen.kessē.i.cortices glādium.
Kesse.i.cinamomum.
Kesibe sunt fustes nigredini attinentes radicibus rubee similes.
Kesikegi.i.arsenicum.
Kesaboz idem.
Kesmes.i. passule sine nucleis.l.baarim.
Keso.i.cimbalaria.
Kest.ara.vocāt cib°q fit ō simula ordei ⁊ lacte acetoso butiro ēcto: et fit ad magnitudinē magnarū pillularum.
Kestio.i.vecetonica.
Kestreus.gre.piscis cefal° mugilus.
Kestri.i.piscis mugilus.
Kestros. Delmige.gre.i.lūbricus ventris.
Kesum.kesimi.i.abrotanū
Kesumen.i.Ꝑ.i.⁊ grana.v.
Ketana est quoddā genus cataputie:cuius folia sūt similia folys strigni.
Ketbavl'arifa.i.cataputia
Ketos.gre.piscis.kete plurale est eiusdem.
Keusen.i.biar.
Kez.i.fulloli.l.seta.
Kezaf.i.titimallus vel anabulla.
Kezai. ⁊kezair.i.pipinella.
Kezed. ⁊kezef.keded.ara. .i.arbor dragantī.
Kbas.ara.i.lactuca.l.bkas
Kbarkbar.Lascasum.ara. papauer.Stephanus.
Kbitim.ara.alchea.
Kbobus.ara.panis.
Kbulungen.ara. galanga.
Kbunte.ara.affodillus.
Kiachus.i.ciatus.
Kiamos.grece faba.que fa ua dicitur.
Kianeos fulu°.beluus.venetus.flauus ē q̄dā spēs colorīs.l. ciane° cerule°.
Kiantis.i.faba.
Kiar.i.citrullus.
Kiar.arab.vel kaiar cucumer vel citrullus.
Kiare.i.dragantum.
Kiarsarabar.kiarza mber .i.cassia fistula.
Kiatos.gre.ciatbus.
Kibar.kibari.i.acetosa.
Kibasuf.i.epatica.
Kibil.kibili.i.stichados.
Kibzit.ara.i.sulfur.
Kibros quid est.l.omis.
Kic.i.galbanum.
Kich.i.pulmo.Se.ca.45z
Kica.kicta.i.malus appetitus q ꝓtigit mulierib° p gnātibus comedentib° lutum vel pontica.
Kiclaminū.i. malū terre.
Kicle.gre.turdi.
Kicli.gre.turdus piscis.
Kicorion.Steph.endeba. intuba.endiuia.
Kida.gre.i.turtur auis.
Kidalo.kidaloi.i.ypericon
Kidia.i.cimbalaria.
Kidol. spargula.
Kidomon.i.artetica berba
Kidonia.gre.i. citonia coctana.
Kidra.kidria.i.cedria.⁊ est gummi cedri.
Kiem.kien est locus qdā.
Kieth.i.galbanum.
Kifeos.i.ramich. Hal.lib° de facil'.acqui.
Kiga.i.cordumeni.
Kigal.kigali.i.matrissilnia
Kigili.i.kibil.⁊ sunt instrā gressus vt cossa crus pes ⁊ omnia talia.
Kikabal.kikabali.i.palma christi.
Kikabaut.i.satirion.
Kike.ara.kikion.foca.vitulus marin°.li°ō doc.gre.
Kikiban.i.bzionia.
Kikide.i.dragantum.
Kikidos.gre.kikidon.i. cicidos.⁊ est galla. Pau.libro de doc.gre.kikis.
Kikikenb.i.bibonegi.
Kikil. ⁊kilkil.ara. Sera.i. grana granatorum siluestrium.
Kikire.i.dragantum.
Kilamia. ⁊kildiz. kimia.i. cadimia.
Kila.gre.glās. Hal.libro ō euchimia.
Kilaru.kildaru.ara.i.fillix sarax.
Kilbu.i.canis.
Kilduar.i.cedar.
Kildolion.a kelidon qō ē yrundo.Kiludonion.kildolioni.kiloliol.i.celidonia.
Kilex.i.salix de oziente.
Kilia.kiliā.gre. aluus.i.vē tere vel fundus stōi vter° ide kiliaca passio.fluxus vētris diaria.nos ciliacā dicimus.
Kilil.i.mirabolani citrini. vel corona regia.
Kilimalchus.kilile.i.mellilotum.
Kilimi.kilimia.i.cadimia.
Kilio.i.spargus.
Kilit idem.
Kilke.i.ordeū excoriatum fricatuz ⁊ coctuz cū multa aqua . ⁊ dr̄ ptisana ordeacea:⁊ est far ordei pfecte coctum.
Kilotitas.i.alta vulnera: Halienus.
Kilus.gre.chilus.i. succus
Kima.i.cardus.
Kimaloc.kimaloch.i.abrotanum.
Kimar.i.ziniar.
Kimia.i.cadimia. kilamia idem.kildim.
Kimiadon.i.balsamita.
Kimia lepra.i.fabe farina.
Kiminion.gre.ciminum.
Kimobor.i.pulex.
Kimoides sūt frusta subtilia vel grana parua.
Kimolea.Himolea.i.cimolea. Serap.est marmor inuētū in luto viridi.
Kimosarch.i. scordeon.
Kimosis.kemosis idem.lege chemosis.
Kina.i.galbanum.
Kinabar.gre.cinabrium. Steph.kinabari. zerafarum.zengifur.
Kinamomum.gre.i. cinamomum.
Kinara.gre.cardus vl' carduus.
Kinarion.kinarium.i.carulus canis.
Kincus .i. lotincu . crocus bortensis.Hal.
Kindikion . kinikion ē berba q̄ similat asse fetide ⁊ cū ea abstergitur vitrū.
Kineki.gre.angina .i. squinantia.
Kineliom.kinelion.i.amomum.
Kinikon prismon gre.tortura oris a ꝛctione nerworꝝ.Lornelius cel.
Kinkil.i.rosmarinus.illud vocabulum ponit in antidotario Damasceni.6. qui incipit . Zuccarum Alkikil vel alkinkil: ⁊ ē post.6.qui īcipit. Zuccarum bugo.
Kinkus iter plantas spinosas comestibiles a Hal. numeratur.
Kinodentes.gre.i.canini dētes.
Kinodoseos.gr. cīodoseos .i.canin° appetit°. Alex.
Kinoglossa.gre.cinoglossa canis lingua.
Kinoida.i.vuula.Ha.6.memiri.capl'o.3.
Kinomia.gre.i.musca canina venenosa.
Kinopotano.kinopotanos .i.canis fluuialis:⁊ est castoreū fiber pōtic° canis
Kinor.gre.q̄dā cicera pua nigra.Hal.de alimentis.
Kinosbaton . kinosbatus. Hal.i.cinosbatus. al'capparis.Diaſ.kinosuata.kinos grece canis.
Kinos.Ste.est berba portulace similis.
Kinup.i.prassium.
Kinusol.i.apium risus.
Kios.i.arics.
Kipar. ⁊kipari.i.epatica.
Kiparissos gre.i.cypressus vel semen eius.
Kiperon . ⁊kiperion.i.laureola.
Kiperum.i.ciperum.
Kipsus.kipsusi. ⁊kippus.i. stere° qō est fimus.
Kiquidos.cicidos.i. galla. Stephanus.
Kirada gre.i.durities.

DIASCORI . capl'o de adianto.

Kirades.i.scrofa.
Kirat.kirates.kirau. karates.ē pōdus.4. granozū ordei.xilocaracta.Auer. 7.collz.c.9.circa mediū.
Kiramenon.i.napta.
Kircin.i.mentastrum.

Kirfe.kirferdarsini.i.cinamomum.
Kiri ē flos qui redolet vt gariofilus:ꝛ est cheiri.
Kircbelimir.i. cucumer agrestis.
Kirrion est spēs tinee capitis q̄ facit foramina manātia sanié similē melli. apō Hal'.est spēs cicerū. differt autem ab acozis magnitudīe foraminuꝫ.
PAVLVS.capl'o de acozis ꝛ kirys.
Kirios.i,frigus.
Kirtis epatis.u. gibbi epatis.Hal.i.terap.cap°.19.
Kiri.gre. instite parue linteoli.
Kirki est quoddā os ex oibus ossib° tibie equi.Herodius de cura equozuꝫ.
Kirtas.ara.i.carta.ꝛ kirtas sunt sexteriola texta ex burdhi.
Kirte.gre.i.varices.
Kirutes.Stepha.est lana margaritalis.
Kirukes gre.dicunt latine colozes: gbus tinguntur pāni: vel murices pisces: sanguine quozum tingit purpura.
Kirul.i.serpilum.
Kirim.i.cartafilago:
Kisa.i.grana solis . et kissa. gre.auis pica.
Kisal.i.gentiana.
Kisapon.i.saponaria.
Kisarfasalista .i. cassia lignea.
Kisch est cibus qui fit ex simula frumēti aliquādo ozdei macerati in lacte acetoso quo faciūt pillulas maiozes ciceribus:et desiccant ꝛ cōseruāt has coquunt cum carnib° vl' pinguedine elixantes:et est cibus infrigidatiuus. in Almansoze iubet dari diabeticis.ꝛ dr etiā kisch ipsa simula farine vel oz dei cum lacte acetoso. coqta lege tarcanon.
Kiscos.i.agnus castus.
Kise.i.cib° qui fit de simula ozdei.
Kisserion gre.i.pumex.
Kismes. kismen.i.passule sine nucleis.
Kismos.kissos.gre.i. hedera.
Kisobzam.i.cicuta.
Kissokokilion . gre.i. bacq hedere.
Kist est nomen mensure.
IOAN. SERAP.li° 7°de cōfectione electuaryō citonys auctate Ha. que ex ea est romana est lib.i.5.Item Auic. capl'o de sciatica.
Kistis vritbar. gre. vesica. kistis vrine.
Kitinus.i.citinus.Halic.6. memiri.capl'o primo.
Kist.i.est cotille due.i.3.ias naꝫ cotila est.3.9.ꝛ libzo de doc.ara.kist.i.cadus. aliter Halienus q̄rto de accidenti ꝛ mozbo.capl'o 7.in medio.
Kit.ara. murilegus catus.
Kita.i.vsnee.
Kitelimir.i.cucumer agrestis.
Kitbum. kitum est genus arbozis que facit gūmi q̄ cozpoza inungunt ne putrefiant:ꝛ vocatur arboz moztuozum.
Kitira.ara.i. dragantum:ꝛ kitira.i.cithara.
Kitisucus.i.folia diafozetica.
Kitramon.i. cretanus romanus.
Kitran . Auic.verbim.ara. kidria.kedria.i.alkitran. cedria ē gūmi cedri.
Kitria.gre.i.citrum arboz.
Kitrinos.gre.i. colozcitrinus.
Kiudion. kiudioni.i. semē minozis mezereon. vl' co cognidy.
Klidbmēia gre.kladeuma .i. purgamen sarmētoꝝ.
Klimas.klimax.gre.i. gradatio.a quo quedam cōfectiones.
Klimia.Ladimia.alkimia, Auic.est fumus seu fuligo adherens supiozibus foznacis in purificatiōe cuiuscq metalli.scozia vo est fex descendens ad inferioza.
Klinopodbes.gre. lactipedes.i.clinopodion.
Kloxos.gre.singultus. pulsus viscerum suspirium. libzo de doct.greca.
Knidi.gre. vrtica.eo q̄ tacta pzuritum facit.
Knismos.gre.pzuritus.
Koba.i.auellana indica:et est fructus qui vocatur faufel.
Kobal.kobali.i.epatica.
Kobastron.i.spodium.
Kobus.kbobus.arab.i.panis.
Kobus bacce . chobus bagne.i.nux sarch.que vulgo melecheta dr.
Kocaston.i.vga pastozis.
Kochi.kochium est qōdaꝫ animal marinuꝫ:qō vulgo dr vitulus marinus: bīs pedes.4.similes pedibus catuli.ꝛ parit catulos:ꝛ exit ad terraꝫ iterdū ad pascua.ꝛ ē pilosus.
ALBERTVS. lib° p̄ de aīalibus.capl'o.3.
Kochia.kodia.i.papauer.
Kochimillum . kochimilon.i.pzunum.chochimelum.
Kochinos coccus. cochin° sanguineus colozrubicūdus.
Koclidion.gre.murex coclea maris acuta.
Koclie.gre.coclee.cōche.
Kocrosan.i.vsnee.
Koda.i.fragaria.
Kodalf. kodalfi.i. sponsa solis.
Kodia.kochia.gre.i. papauer.inde diacodion.
Kodiāthos.i.nenufar.
Kodie.i.conche coclee.
Kodil.i.muscata.
Kobobzan.i.tucia.
Kobol.i.puluis oculoꝝ.
Kobol.Alkobol. kaoz.ara. omnis medicina ocularis.ita q̄ antimoniū apō eos pzopter excellētē virtutem quā babet ad oculos cobol vocant: q̄uis pzopzio nomie artinach vocetur.
Kobolab.i.oculus xpi.
Koial.i.cozallus.
Koit.i.pupilla oculi.
Kokema.i.crocomagna.
Kokium.kike.ara.vitulus marinus.gre.foca.
Kokon . kokkos. gre.i. stimach tinctoꝝ.i. coccus. grana tinctozum.
Kolaniscos. kollaniscos. gre.i.racemus.
Kolla.gre.glucten.
Kollastibon . Kolasticon. gre.i.purgatozium.Lalsticum.
Kolefia.i.trifolium.
Kolēbas. Kolēbzas. kolība.gre.oleaginea.i. oliue columbares.
Kollirion.gre.i.colliriuꝫ.
Kolibon. granum coctum .i.frumentum.
Kollitrat.i.ceterac.
Kolofonia. resina cocta.i. resina frixa vel composita:ꝛ est pix greca.
Kolon est intestinū penultimum.kollon gre.
Kolpos.gre.sinus.sinuatio inde encolpismus medicamen qō in sinum matricis inycitur.
Kolub.i. medicamen matricis.
Kolus.kolos.i.anus.
Koma.i.calx viua.
Komal.komafi.i.almea.
Komaliob.i.culcasia.
Komaros . gre. comaruꝫ
Komas.i.pascentia vulnera. GALIENVS.
Komasion.komason.i.vmblicus veneris.
Komeos.i. gūmi arabicū.
Komertes.i.puluis.
Komidan.i.alcanna.
Komidascalū.i. iuniperus
Komidion.i.gūmi cuiuscq arbozis.li° de doc.gre.
Komon.i.cicuta que dr comos.Halienus.
Konalif.i.melissa.
Kondasion.stafili.gre. racemus vue.
Konder.ara.i. olibanuꝫ.luben.
Kondes.ara.i.condisi.
Kondisal.i.balsamita.
Konditos.gre.i. vinum cū spēbus cōditum.nectar.
Kones.i.bistorta.
Koparion idem.
Konia.gre.koniartos. lewcasia. albestos.i. calx viua.
Konion.herba venenosa ꝛ moztifera.conios.lib° de doct.gre.est cicuta.
Koniroros.gre.puluis.
Konis.gre. Tefra.i.cinis.
Konos.gre.i.pinea. strobilos nucleus eius.
Konopeū.i.optozius lecti.
Konosi.konops.grece.i.culex.inde conopion conopeum opertozium lecti vel triclinij p culicibus.
Kopar.i.viscus.
Koppar.i.herba fullonuꝫ
Koparion.i.bistorta.
Kones idem.
Kopos. kopros. kopzosi.i. stercus capzinuꝫ vel qōcunq;
Kopzion.gre.stercus letamen.purgamentum.
Kopto.grece . cedo incido scindo.

Kozabion.i.almea.
Kozat.i.senation.
Kozat.Lozat ara.plāta fontis senation.
Kozatos.cozu°.kozax. cozuus vetulus magis.
Kozdumen.kozdumeni id est carui agreste. kosseni idem.Dia.cardamomū.
Kozica.ē fluxus reumatis ad nares.
Kozion.gre.i.coziandrū.
Kozi.gre.pupilla oculi. īde platicoziasis dilatatio pupille.
Kozkomabama.ara.croco magna.
Kozlobar.i.cimbalaria.
Kozon.i.cozium.
Kozone gre.cozniꝫ.
Kozonis.i.coni.
Kozul.i.siseleos.
Kostos.gre.costus.
Kotilidones.gre.sunt ligamenta fetus.
Krambi. gre. brasica caul' cirocacia.
Krana. gre. coznus arboz. kranion. fructus coznu.
Kreas. caro creata. sarcos carnes.
Krepuli.gre. krepali. idest crapula.
Kretal.i.mumia.

Ca. CCCLXXVIII.

Kubebe. idest damirta vel bozongi ara. lati. cubebe.Stepb.cartision.Lautal'.Hal'.
SERAPION.lib.aggre.cap.kubebe.Est plāta babēs folia mirte domestice:nisi qꝫ sunt latioza eis:ꝛ summitates eozum sunt acute sicut summitates lancee:ꝛ babꝫ fructū rotundum aliquātulū depzessum ꝛ latū iter folia eius repertū:qui quādo maturat vergit ad rubedinē:iter ipsum est granū triangulu:ꝛ bꝫ ramulos similes ramis plante dicte latos egrediētes ab vna radice sicut agrestis difficile frangibiles longos circiter bzachium vnum plenos folys ꝛ fructus eius ponticus declinās ad amaritudinem:ꝛ coloz eius declinat ad rubedinē.Et idem postq̄ cōgregaui sermonē Diaſ.ꝛ Hal'.super oēm berbā iueni q̄ Hal'.nō memozauit mirtū agrestē.Et Diasc.nō memozauit cubebas:ꝛ vidi q̄ descriptio Hal'.super kubebas est descriptio Diaſ.sup mirtū agrestem. PLINIVS.cap.de cubebis. Ex eis sunt domestice ꝛ siluestres.sunt.n.fruct° cuiusdaꝫ arbozis in partibus indie nascētis:ꝛ sunt triū generuꝫ siluestres que sunt minozes:ꝛ sunt sapozis acuti sicut piper: ꝛ sunt graues itus plene bzenis stipitis.sunt etiaꝫ alys superioribus siluestres maiozes pōderose sit'ꝛ plene amari sapozis superiozib° meliozes sunt alie domestice omnibus pdictis laudabiliozes iterius inanes leuis ponderis: longi stipitis modice amaritudinis in summitate babentes planitiē aliquā:ꝛ vbi coniungitur stipiti cōcauitas est quedā.cum masticat fumositas quedaꝫ euapozabilis ad cerebzū ascendit.cum simplr poni ista itelligitur.virtus est in folys ꝛ semine cali.sunt ꝛ sic.temperate. POSSE SERAPION.Semē eius bibitū vrinā pzouocat: menstruis imperat:calculos vesice frangit:bictericis ꝛ cephalargicis medicat. Radix eius cum viridis est a multis p sperago comeditur que amara est ꝛ diuretica.Et idē auc. Ha.est medicina similis fu in sapoze suo ꝛ vtute:nisi qꝫ est subtilioz multū.ideo fit aperitiua opilationuꝫ que sunt in cozpoze toto:ꝛ puocat vrinam: ꝛ mūdificat renes a lapide qui generatur in eis:ꝛ est bona gutturi ꝛ strīgit ventrē
PAVLVS.capitulo de Lubeba.valet contra frigidū reuma:ꝛ conforzat cerebzum.
Kubece.ara.i.malua.
Kubulas.i.cicozea.
Kuch.vel kbauc.ara.psica
Kuflbasir.azarton.i. amurca olei. Hal'.6.sim.pbar.
Kufonil.i.prassium.
Kufozad.i.psilotrum.
Kufozdarsin.i. cinamomū vel species eius.
Kubul.kubulb. idest antimonium.
Kubulūgen.i.galanga.
Kuil.i.sene.
Kuit.i.nitrum.
Kuitb.i.gummi.
Kuitabel.i.bdelium.
Kulas.kulbas.kulkasi.ara. idest culcasia.
Kulbzuchelbir.i.pollitricū
Kuleba.i.ciperus.
Kulef.ara.i.salix.ꝛ garab ē species eius.
Kulepiū.i.mētastrum.
Kulk.kulb. kolb.Serap.i. milium solis.
Kulu.i.vsnee.
Kulumar.i.gariofilata.
Kumar.kumari.idest cotula fetida.
Kumarcb.i.ozimum.
Kumeran.i.arsenicum.
Kumeteri.i.polium.
Kumetre.ara.i.pira.
Kunte.i.affodillus.
Kunteliom.kūtelion.idest kalendula.
Kuraba.ara.rogel.i.pes.
Kuran.i.pix liquida.
Kurat.kurrat.ara.i. pozrū.
Kuration.i.vsnee.
Kurbeth.ara.ellebozus.
Kurnaba.ara.vlcus.
Kurt.i.gūmi arabicum.
Kurtas.i.carte.
Kusali.i.filio ante patrē.
Kusamū.kursamum.ara.i. mabab.mebab. Mebebum.Stepb.kisiamū.
Kust.ara.i.costus.
Kutubut.i.coloz sanguinis putrefacti i facie:ꝛ ē species melācolice dicte cutubut.qꝫ eam babens fugit absq̄ ozdine. ꝛ ei° incessio est diuersa.ꝛ kutubut silr est bestiola stās in superficie aque que super eam mouet diuersis motibus sine ozdine ꝛ q̄cunq̄ bora aliqd accidit ei fugit ex eo qō ipsi accidit.deinde apparet: ꝛ dicitur bestiola nō gescēs: ꝛ dicit vulpis.Alabamatu.verūtamen magis similia sunt duo pus dicta
Kyda.i.yrcina.

Littera. tā apud grecos q̄ apō arabes eodē mō se babet sicut apud nos.
Laas.idest sene.
Laafacon.i.mellilotum.
Laamā.i.stercus columbinum.
Laapar.idest prassium.
Laban.i.olibanum.
Labanot].gd ē.l.policaria.
Labar.idest lētigo que nascitur iuxta aquas. folia babet rotūda:ꝛ flosculuꝫ exalbidū.est acris ꝛ diuretica.l.babaleb.Diaſ.
Labdion gre.Fm Demost. est ferramentum subtile quo aufertur aliqd oculo infixum.
Labea:est spēs titimalli.
Labe gre.labi.Demostb.i. manica cultelli vel scalpelli.
Label.i.ziniar.
Labeserech.i.bdellium:
Lablab.lableb.i.lebleb.
Labraꝫ. lauraꝫ.gre. est piscis lupus variolus. ara. saboth.
Labruꝫ veneris.i. cocognidium. gdam dicūt q̄ est dipsacos.
Labrusen.i.ypicon.
Labula spēs ē titimalloꝝ.
Lac.gd est.l.lelen.
Lacca.gd est.l.aec. ē gūmi rubicūduꝫ quo tincture fiunt. arbor eius ē in arabia similis arbori mirre. Auicen.keiken dicit ara. vocatur lecb.
Lac fisticule termini .i. semen croci hortulani.
Lac papaueris.i.opium.
Lacabatabaco.i.boraꝫ.
Lacara.i.acetosum.

Lacerana.i.olera.
Laceri.herba ē hīs folia. sīc anagallus quā ignoro
Lacertola aque.i. stincus.
Lacertus. AVICEN. eius natura vicina ē stellionis: sed est melior eo. eius stercus acuit visum ⁊ conuenit pzurigini ⁊ albugini oculozum.
Lacescēs virtus. Diasc. est quaz greci vōcāt mictricē.
Lachana. gre. dicūtur oīa olera. lachanan olus. vnde crisolocāna.
Lachiri.gre.lati. cicercula. GALIENVS. lachiri cōsimile vtute qdē est faseolis. vtuntur autem his plurimi q fm veram asiam rustici. virtutē qui dem similē habēt faseol: grossiorē qdē substantiā: ⁊ ppter hoc sunt magis illis nutritiue. l. Dolaka.
Lachitis.lacit].i.cataputia
Lacoza.lacozia.i.acozus.
Lactuca asini vel muscellina: qō idē est lati. gre. anchusa.ara.abuglisse vel sinarem: vel sincarez. DIASCORIDES.ca.de anchusa. Eius genera tria: quarū vna folia habet lactuce silia: sed acuta pilosa ⁊ aspera: nigra ⁊ spinosa. Radix ē ei digiti hīs grossitiem: ⁊ colozis sanguinei in estate potissime ificiens digitos: nascit locis cultis folia plurima habēs in giro super terrā spansa. lege eam mēse febzuary. Radix eius redarguit ⁊ stipticat. POSSE. cōbustionib⁹ medet cera ⁊ olo addito: vulnera renū optime curat. ignē sacrū cum polenta extinguit. maculas cozpozis ⁊ lepras cuz aceto ipsita mūdat. supposita mēstruis imperat abozsum facit. Elixatura eius stericis mulierū recte adhibet. freneticis ⁊ spleneticis opitulat. febzientibus cum mulsa dat. nō febzientibus cū vino. folia ventrē stringūt cū vino bibita: ipsaqz berba decoctiōe arcuatū mozbū sanat. Itez in oleo decocta cum cera vstionib⁹ ⁊ vlcerib⁹ difficulter cicatrizantibus apponit. Est alia anchusa: quā multi Alchidion dīt: suprdicta paruior est: qz folia minora hz ⁊ asperiora superiore: virgas silēs: vt supra sup qs flozē purpureū aut feniceum. pfert. radices ruffas hz ⁊ oblōgas. Nascit locis arenosis. vtus ē radici ⁊ folys ei⁹ vna. Pli⁹. li.zz.ca.19.⁊. zo. POSSE. mozsib⁹ venenatis occurrit: sed manducata ⁊ bibita: ⁊ colligata vim venenozuz nō admittit: ei⁹ folia si masticata cōspueris serpētē occides. Est alterū gen⁹ silē suprdicte: sed min⁹. semē hz colozē feniceū. POSSE. istud silr masticatū ⁊ cōsputū celeri⁹ serpētibus ifert mortez. Radix ipsi⁹ cū cardamomo ⁊ ysopo bibita modo oxifabi vnius lumbzicos latos occidit. GALIENVS.6. sim.phar.ca.anchusa. Anchuse vē nō eiusdē oēs sunt virtutis. Nā ea qdē que anomachia. appellat stipticantē silr ⁊ subamarā hz radicē sufficiētē qdē cozpi cōdēsare ac mediocriter subtiliare: ⁊ abstergere ⁊ lauare colicos ⁊ subtiles hūozes. dictū est aūt in pozib⁹: q pontica qualitas admixta amare nata est hoc facere. POSSE. valet ad hicteritiā. spleneticis ⁊ freneticis vtilis est. Est aūt sufficiēs ifrigidare. cataplasmata quoqz cū farina ozdeacea herisipillatis cōferre. Abstergit aūt nō solū bibita: sed defozis apposita: q̄ obzem mozfeas ⁊ lepras sanat cuz aceto. Radicis qdem opera sunt hec: ⁊ vtutes opationuz he qdem dicte sunt: frōdes vero plāte debiliozes radice sunt: nō tñ excludunt ab actu stipticādi ⁊ siccādi. vñ ⁊ diariā sanare cū vino bibite: ea etiā que appellat anchusa herisipilantibus cōuenit: silr ⁊ radicē hz stipticiozē anomachi: eius vero que anothali: ⁊ alcibiadon vocat: vtus qdez est farmacosis: ⁊ mox igit ⁊ plus hz acredinis: q̄z ad gustū ⁊ serpentibus ⁊ mozsis sufficit: cōpetit cataplasmati apposita ⁊ comesta. Reliq̄ vō que quarta est ⁊ parua: ⁊ fere inoiata qdē similis est altibidion. amarior aūt ⁊ farmacosior: q̄ propter ⁊ ad latos lumbzicos idonea in multitudine oxifabi: cū ysopo ⁊ nasturtio bibitur. AVICENNA facit quatuor capitula. s. Abugilise. simar hearfelus.
Lactuca domestica. qd est .l.hkas.
Lactuca maria.i. titimall⁹ Cornelius cel.
Lacuna.i.terra sigillata.
Ladacr.i.bdellium.
Ladanum.i.laudanū. ara. scrobo. ab berba vñ colligitur ladā dicta. Pli⁹. lib.iz.cap.18.
Ladarf.i.ypoquistidos.
Ladarhasach.i.iusquiam⁹
Ladil. Ladili.i.trifoliuz.
Ladion.i.oclus bouis. Rasis.4.⁹affozis. in fine.
Ladri.i.variole.
Laeg.laegi.i.gladius.
Laegifoz.i.zedoaria.
Lafri.qd est.l.nakala.
Lagana.qd est.l.beuda.
Lagaos.gre.i.lepus.
Lagazaz.i.alexandrū.
Lagia.i.lepozina.
Lagiafir.i.piretrum.
Lagiasich.i.piper album.
Lagine est spēs cozrigiole. Pli⁹.li.z4.ca.15.in fi.
Lagooptalmia. banc habētes sunt qui cōducta palpebza superiozi oculum regere minime possunt. Demost. fit sepe cicatricis ⁊ tractu sic dicta a silitudine lepozum qui etiā dormiūt patētib⁹ oculis.
Lagogetos. gre. aspalax. i. talpa.
Lagoceros. Diasc. i. trifoliū lepozinum.
Lagopos. gre. Steph. Dia. idest pes lepozinus. i pratis ozitur ⁊ locis cultis: ⁊ vbi oliue abūdāt habet folia pusilla triāgularis forme per oēs ramulos vtringz ab ambobus laterib⁹ cōtiguata per totā humilē plantulaz expansam sup faciē terre i multis locis nascit.
Lagos. Lagoos. Lagaos. gre. i. lepus. Lagus idē.
Laguston.i.scozdeon.
Laguslu.i.ciperum.
Lahab. ara. saluia. Busach Auicē. duo hic fac capla
Lahabū. bali. ē mucillago cuiuscūq; rei vt psilu: seminis lini: fenugreci ⁊c. ara. lababe.
Lahadrol.i.cicuta.
Lahana. lahanon. vocant. gre. oia olera.
Laieralmanaci. Laieralmanaç. qd est .l. laieralmarien.
Laiet. altais. ara. berba bircina.
Lakana. idest lapsa. Ha. ca. de caule.

¶ La. CCCLXXX.

Laieralmarten. alkelilgebel.i.cozona montana. ara. gre. libanotida. lati. rosmarinus. SERAPION. lib. aggre. ca. laieralmarien. est arboz marie: ⁊ ē alpinalfac. ⁊ ē xacola: ⁊ dicit auc. Dias. Spēs libanotis sunt tres. vna earū hz semen qō nominat facbi: ⁊ hz folia silia folys maratri: nisi qz sunt latioza parū grossioza: ⁊ extēdit sup terraz circulariter hīs bonū odozē: ⁊ lōgitudo stipitis ei⁹ est bzachy vni⁹ ⁊ plus ⁊ hz multos ramulos: sup quoz sūmitates sunt capitella: in qbus est semē albū silē semini plāte spōdilion noiate. mūdū angulosum acuti sapozis. in cui⁹ odoze est silē odori resine pini: ⁊ qñ masticat mozdicat linguā. Radix vero eius est alba multū: cui⁹ odoz est sicut thuris. Et est spēs alia silis suprdicte: nisi qz semē eius est latū nigrū silē semini plāte spōdilion boni odozis: sed mozdicat linguam ⁊ hz radicē exteri⁹ nigrā: iterius vero albā. est spēs alia similis suprdicte: nisi qz ipsa nō hz stipitē: nec semē nec flo

rem: ⁊ nascit libanotis locis petrosis ⁊ agrestib⁹. Plini⁹ li.z4.ca.ii. vltra mediū. POSSE. SERAPION. auc. Hal. vtus oīum specieꝝ est silis ex hoc q resoluit mollificat abstergit ⁊ ticidit: ⁊ succ⁹ berbe qñ miscet cū melle curat obscuritatē visus: que fit ab humiditate grossa: hz species illa que hz capitella: quā Romani Rosmarinuz vocāt: qñ dat in potu cōfert bicterico. Idē auc. Dias. Emplastrū ex folys cuiuscq; speciei cōfert fluxui sanguinis emozroidarū: ⁊ sedat apata ca. ani: ⁊ extenuat emozoidas egredientes: ⁊ maturat scrofulas: ⁊ apata difficilis maturationis: qñ radix eius administrat sicca cū melle mixta mundificat. Et qñ sumit in potu cū vino cōfert toztionib⁹ ventris: ⁊ cōuenit mozsib⁹ venenosis. puocat vrinam ⁊ menstrua: ⁊ qñ fit emplin cū ea humida soluit apata flegmatica: ⁊ qñ expzimit succus radicis eius ⁊ aliarū partiū eius ⁊ miscet cū melle: ⁊ fit ide colirīū acuit visum: ⁊ semē ei⁹ qñ sumit in potu facit oīa hec: ⁊ qñ sumit in potu cū piperre ⁊ vino cōfert epilēsie ⁊ dolozib⁹ pectozis antigs. ⁊ bicteritis: ⁊ qñ miscet cum aceto fozti curat mozfeā. ingredit aūt semē eius in syrupis: verū semen illius qō dicit fachi nō est administrandū in potionib⁹ que sunt ad cancruz: ⁊ qñ miscet cū oleo: ⁊ linit ide cozpus. puocat sudozez: ⁊ sic cōfert hydropisi: ⁊ terit ⁊ miscet cū farina loly ⁊ aceto: et fit emplin cōferēs attritioni lacertoz ⁊ podagre. Sz libanotis quā romani vocāt Rosmarinū: ⁊ ē plāta quā multi ponūt i cozonis: hz vgas multas nō grossas flexibiles humidas sup quas sunt folia multa densa: subtilia lōga: ⁊ hz virtutē calefactiuā ⁊ desiccatiuā multū: ⁊ admiscet reb⁹ qbus abluit caput ⁊ pulueriza de ea sup caput. ⁊ dimittitur sic tribus dieb⁹: ⁊ postea abluit ⁊ cōuenit oculis qbus currūt humiditates: ⁊ cōfert bicteritie. Et idē auct. Aben Mesuay est ca. ⁊ sic. in tertio. ⁊ pfert cozize frigide ⁊ alcohol cuz eo ⁊ melle cōfert aque descēdenti ad oculum.
Lalaf. lalafa. idest trifoliū Constantinus.
Lalasoz. idest arsenicum.
Lama. PLINIVS. li.iz. ca.18. in pncipio.
Lamam vocāt arboze spinosaz in idia: ⁊ in arabia nascētē in q̄ fit mastix.
Lamil. lamili. idest vinee.
Lamiuli. idest iunipers.
Lambzusca. i. vitl agrestis .l. Enantium.
Lana aliqñ capit p auripigmēto. Hal. ad paterñ.
Lana sucida. i. non lota. bona est de collo non mollis ⁊ femozum ⁊ bene lota. pro qua. l. tauf.
Lanadachis. i. fructus mā dragoze femininum.
Lanā idest auripigmētuz.
Lanaria idest structiuum: vel cōdes. Dia. paliurus eo q ex eo lana lauatur.
Lanceolata. idest plātago minoz. Macer.
Landeabellafesin. lanea belafesin. i. xilobalsamū
Landrus qd est. l. nerion.
Landume. idest sempuiua
Lanfea idest scozdeon.
Lanu idest cartafilago.
Lanzeden. i. icuzbenden.
Lampas alchutrub. qd est Auicen. secundo cañ.
Lampiris gre. nocticula incendula.

¶ La. CCCLXXXI.

Lappa. idest mēta fm quosdā: sed falso. Nā lappa maior est bardana: et est alia lappa minor que habet folia obzotūda vt atriplex. de q̄ Dias. sanctionaut fagalinon. vel Aparine: ⁊ est dicta inuersa que hz caudam igentē per terrā dispersam. hec berba a grecis philātropos vocat: eo q vestib⁹ hominū adhereret ob aspitatem sui: nascit iuxta muros: ⁊ est bardana. PLINIVS. lib.zi.ca.17. de lappa. Est duplex que adherescit q in ipsa flos nascit nō euidēs: sed occultus itus ⁊ itra se seia velut aialia que itra se pariūt. PAVLVS. cap. lappa. Est duplex. ex ea est maior ⁊ minor. maior vocat bardanus. lati. ⁊ gre. ethiopis: ⁊ est masculus carēs semine. minor vocat bardana: ⁊ est femina faciēs lapas ⁊ semina adherētia pānis: ⁊ vocat lappa inuersa. GALIENVS. 6. simpl. phar. cap. de lappa. Aristrū siue psonatia vel lappa: qō quidam persepidā vocant: folia eius sunt cucurbite similia: nisi q̄tenus sunt durioza ⁊ minoza. diafozeticum est ⁊ siccatiuū habet autem ⁊ quid stipticitatis mediocris: idcirco ⁊ folia eius veterum vulnerum sunt sanatiua.
Lapaciolum. idest lapa acutum: ⁊ est spēs lapaty.

¶ Lapitulum. CCCLXXXII.

Lapatium. lati. vel pratella. gre. Lapaton. Auicen. Acetosa ozigma. lapaton bemason. Step. ⁊ est aliud q̄z lapagos: cui⁹ due sunt spēs: acutū .s. ⁊ rotūdū qō sic dī: qz rotūda hz folia: ⁊ acutū acuta. cuz simplr ponit. pro rotūdo itelligit apud nos ppzie dicitur acetosa quedā spēs lapaty: que maxime in nemozib⁹ inuenitur. differt ab alys speciebus lapaty: solū q̄ folioz iferioza qbus virgis adherēt duas barbulas vtringz habent sicut iarus: ⁊ q̄ acetosi sapozis ē valde. DIASCORI. cap. de lapacio. ponit q̄tuoz eius genera vel spēs: vnū qō māducat: ⁊ est illud qō vocat isipidū. alteruz qō dī oxilapaciū: ⁊ acetosum lapatiuz: ⁊ illa ē berba que vocatur acetosa que in locis humidis nascit. ⁊ in summitate eius sunt folia acuta ⁊ dura: veruz meli⁹ est qō in hozts nascit. Est aliud agreste ⁊ minus bonū simile plātagini: sup terram spansum ⁊ molle. Est aliud qō multi zadam dicūt folia similia lapatio agresti habēs ⁊ virgā minozem. semen ei est acutū ⁊ ruffum siue subnigrū ⁊ triangulatū ⁊ viscidū sup virgā habēs semē: ⁊ lati. dicit lapaciū acutū. Macer. Pli. lib.zo.cap.zi. in fine. POSSE. valet cōtra scabiem empetiginē ⁊ serpiginē. si accipiat succus eius ⁊ oleuz nucis ⁊ pix ligda: ⁊ simul buliant ⁊ colet: ⁊ colature addat puluis tartari ⁊ sulphuris: ⁊ fiat vnguentū ad apostemata maturandū lapatiū acutū tritū: ⁊ in oleo decoctū: ⁊ cuz axūgia superponant. cōtra splenis duritie succus lapaty acuti cū storace ligda armoniaco ⁊ aceto cōficiat ⁊ dimittat trib⁹ diebus: postea fiat decoctio ⁊ colet: ⁊ colature addat cera ⁊ oleū: ⁊ fiat vnguentū. Aqua vel vinū decoctionis ei⁹ soluit opilationē splenis vel epatis. Contra scrofulas nouellas fiat emplin ex lapacio acuto ⁊ axūgia simul cōtritis. Crispelle facte ex lapatio acuto valet asmaticis ex frigida causa. GALIENVS. 6. simp. phar. cap. de lapatio Est modice diafozeticū. Acutū vero lapatiū mixta simul cū diafozetica ⁊ repercussiua participat quadā qualitate. semē vero eius hz qō stipticuz manifeste vt disinterias ⁊ diarias sanet: ⁊ maxime id qō est acutū. Equinū aūt lapatiuz in nemozib⁹ quidē generat vtplurimū aūt est eiusdē qdem cū pdictis: debiliozis vero virtutis. DIASCO. lapatium ventrem mollit crudum tonsum ⁊ cataplasmatibus adhibitum cum oleo ros. durities spargit.
Lapadione. idest lapago.
Lappago purpurea est aliud q̄z lapatiū: ⁊ vocat personatia: ⁊ est berba habēs folia magna: quā Dias. vocat apparme: quā greci philoantropon vocāt. vnde Dia. facit vnū caplin de apparme. i. lappagine: ⁊ aliud de lapatio Nā primū scribit per binū. pp. ⁊ aliud scribit per vnuz p. ⁊ istius quatuor sunt genera. Intra que est berba dicta acetosa: vt apparet in. l. lapatium: ⁊ quid est lappago. l. apparme. Plinius lib.z6.capi.io.
Lappa inuersa. quid est. l. lappa.
Lapara. gre. abdomen pinguedo.
Lapatos. gre. glis lappa. Lapatū. i. filix.

¶ Lapitulum. CCCLXXXIII.

Lapis abeston. fm Alber. est colozis ferrei qui fm Pliniū in arabia inuenitur. vel in archadie montibus. lib.37.cap.io. POSSE. Albertus. virtus mirabilis eius in tēplis deoz est manifesta: eo q semel accēsus vix aut nunq̄ poterit extingui eo q naturam habet animalis: quod salamandra vocatur cuz modico humidi

vnctuosi pinguis inseparabilis.

¶ Capitulum. CCCLXXXIIII.

Lapis absinthus.fm Albertũ.est de genere gẽmarum colozis vitri rubeis vgulis. POSSE. huius vtus fertur eẽ sicut lapis abescarius lz satis remissioz.naz accensus pmanet calidus per dies .7. vel amplio ppter eandẽ causam que dicta est de lapide abescario. lapidis etiã huius vtus est in ,puocãdo ⁊ augmẽtãdo fluxũ sanguinis:vt experimentatozes asserunt.

Lapis achates.gd est.l.Pliniũ.li.37.ca.io.in pncipio.

¶ Capitulum. CCCLXXXV.

Lapis adamas.lat.ara.bager subedhig. SERA. li.aggre.ca.bager.subedhig. Est mes fluminis in quo est lapis de mes:⁊ est flumẽ ad qõ nũq̃ iuit aliquis nisi Alexãder:⁊ est in finib⁹ cozascemi:⁊ coloz eiº approximat colozi salis armoniaci:⁊ est fri. ⁊ sic.in q̃rto. Et idẽ auc.Diaſ. Est lapis quo vtunt aurifices ponẽtes in sale ad sculpendos lapides. Enax in lapidario suo. Est lapis adamas durissimus quadratus semp taxill' similis parũ cristallo obscurioz:colozis tñ liuidi fulgẽtis adeo solidus vt nec igne nec aliq̃ re frãgat molescat ⁊ soluat.soluit tñ ⁊ molescit sanguine ⁊ carne yrci.p̃cipue st yrcus ante aliquãdiu biberit vinũ:vel comederit siseleos mõtanũ vel petroselinũ.qz talis yrci sanguis etiã ad frãgendũ lapidẽ in vesica valet. soluit etiã lapis ille a plumbo:⁊ nõ trahit ferrum:eo q̃ nõ fit ,pprius locus generationis eius in minera ferrea:vt gdã mẽdosi dixerũt.maioz autem quantitas est inuenta ad magnitudinẽ auellane. Nascit autez in arabia ⁊ in cipro: sed cipriũm est magis molle ⁊ obscurũ. ⁊ hic lapis qñ magneti supponit ligat magnetẽ:⁊ nõ pmittit eum ferruz trahere. Maioz aũt vtus eius est in auro argẽto ⁊ calibe.vnde lacerto sinistro alligatus valet contra hostes ⁊ isaniam.⁊ idomitas bestias:⁊ cõtra iurgia:et rixas:⁊ venena:⁊ icursiões fantasmatũ:⁊ icubozũ:⁊ succuborus. hũc aũt lapidẽ gdã magnetẽ vocauerunt:⁊ gdam eundẽ ferrũ attrahere mẽtiunt. POSSE.SERAPI. iste lapis hz duas vtutes que raro aggregant in alio lapide.vna earũ est q̃ nõ cõiungit alicui lapidi q̃ nõ frangat ,ppter hoc cooptant fragmẽta eius in summitatib⁹ ferri asperſi ad perforandũ:⁊ pforant cuz eo lapides aly sicut smaraldus tabarzet zaphirus ⁊ alie gẽme. Alia vtus ẽ q̃ si accipiat granulũ vnum ex fragmẽtis eius:⁊ gluctinet in sũmitate ferri cũ gluctine romano:⁊ ĩtromittat in vesica per foramẽ virge frãgit lapidẽ. hz silr aliã ,ppriatez qz nihil frãgit lapidẽ hũc nisi plumbũ. Nam ipm rũpit et cõterit. Et idẽ auc.Diaſ.est lapis quo vtunt aurifices ponẽtes in stillis ad sculpẽdos lapides:⁊ cõfert gingiue fluxe ⁊ purificat dẽtes. Et idem auc.Haſ.abstergit fortiter:⁊ signũ huius est q̃ aurifices vtunt in hoc qõ idiget abstersione:⁊ nos iã expti sumus q̃ mũdificat dentes ⁊ abstergit:⁊ est calidus:⁊ ,ppter hoc admisceet in medicinis ,oburentib⁹:⁊ in aliqb⁹ desiccatiuis q̃ curãt gingiuas fluxas.

Lapis agapis.i.lapis indaicus.of coloze silis pelli leonis

¶ Capitulum. CCCLXXXVI.

Lapis Agates siue agapis fm Diaſ.in ,pprio capitulo hz maximã vtutẽ.l.qui colozẽ hz similem pelli leonis. Jsaac beniamin. Agathes ãt lapis niger est albis venulis in quodã modo speciei lapidis albesten: ⁊ inuenit alius modus eiusdẽ spẽi qui silis est cozallo.⁊ tertium genus plurimũ sui in creta insula nascit:qõ hz in nigro venas croceas.est quartũ genus idicũ ⁊ variũ:q̃si sanguine sit aspersum. POSSE.DIASCORIDES.valet ad morsum scozpionis:alligatus vl' illinitus cũ aq̃ statim tollit dolorẽ.tritus ⁊ vulneri aspersus:vel in potione cũ vino datus viperarũ sanat morsus.portatus facũdum suadentẽ amabilẽ ⁊ gratum portantẽ facit. Ysaac beniamin.primũ gdẽ genus aptuz est ad regũ formas quẽ lapidibus insculpunt:⁊ plurimi lapides habẽt capita regum ĩsculpta:⁊ cum iacẽt ad caput dormiẽtis fertur ostẽdere multa simulacra somniorũ:tertiũ aũt genus qõ creticum est facit vt adiuuet vincere pericula:⁊ virib⁹ cõuenit cordis.gratum ⁊ placentẽ facit vt dicit Enax.⁊ colozis facit hoiem boni ⁊ facundũ:⁊ iuuat eum cõtra aduersa.genus aũt indicũ visum fouet:⁊ valet cõtra sitim ⁊ venenũ. Cũ autem accendit odoziferum est valde.

¶ Capitulum CCCLXXXVII.

Lapis allabastrides.fm Diaſ.in ,pprio capi.est satis manifestus.nascit in alabastria egypti ⁊ syrie damasco.Pliº.li.37.ca.io. POSSE.DIASCO. est satis laxatiuº:⁊ mollit deniq̃ duricies ⁊ stomaci dolorem ceroto admixtus. ¶ La. CCCLXXXVIII.

Lapis allectorius fm Diaſ. in ,pprio capi.inuenit in ventribº gallorũ gallinaceorũ cristallo similis vel aque limpide.⁊ ait Albertus.q̃ iste lapis est nitens cristallo obscuro similis.extrahit aũt ex ventriculo galli gallinacei postq̃ castrat vltra quartũ annũ.⁊ gdam dicũt q̃ post nonũ extrahit.⁊ est melioz de gallo decrepito.maxima aũt buiº q̃titas est inuenta ad quãtitatẽ fabe. Pliº.lib.37.cap.io. POSSE.DIASCORIDES.qui secũ habuerit iuictus erit:vt a multis pbatũ est.nam gladiatoz habẽs euz in oze inuictus permanet:⁊ sine siti similiter:⁊ reges eum habẽtes fortiter bellabũt:⁊ expulsi a regno nõ solũ ,ppriã dominationẽ: verũ etiã alienã receperunt:mulieribº pderit portatus que volunt placere viro. Nam ,pbos ⁊ speciosos reddit portantes se.

Lapis alefekifa.i.lapis pontificis.Auicen.

Lapis alkali.ara.aseli.Auicen.

¶ Capitulum. CCCLXXXIX.

Lapis amandinus fm Albertuz.est gemma coloris vary.venenũ omne extinguẽs aut repimẽs:⁊ vincere facit aduersarios:⁊ plenam interpretationem somniorum facit intelligi.

¶ Capitulum. CCCXC.

Lapis ametistus fm Alber.est gẽma multũ communis ⁊ nota colozis purpurei:⁊ transparẽtis aliquãtuluz obscuri iuenium ĩ ista spẽ multe ,ntie sed gnq̃ sunt magis note ,propter ,rias obscuritatis oẽs acceptas.nascit melioz in hac spẽ in idia.est autez melioz ad sculpendũ.eo q̃ alius est minº durus. POSSE.operatur cõtra ebrietatẽ.facit hoiem vigilẽ. malas repimit cogitationes:⁊ bonũ in scibilibus cõfert itellectum.

¶ Capitulum. CCCXCI.

Lapis andromada fm Alber.est lapis colozis argentei:⁊ fm plurimũ in mari rubro nascit. est aũt quadratus ⁊ durus sicut adamas. POSSE.valet contra furozẽ ⁊ facilis animi cogitationẽ ⁊ tristitiaz:⁊ grauitatem.pro quo.l.lapis quadratus.

¶ Capitulum. CCCXCII.

Lapis aquile.lati.arab.bager athamach vel ecbites. SERAPION.lib. aggre.cap. bager athamac.lapis est idus qui cũ agitatur audit intra ipsuz lapis alius:⁊ minera eius est in mõtib⁹ idie iter chimoas. ⁊ sarandi iuxta littora oceani:⁊ vocat a grecis allcuians partum:⁊ hec ,pprietas est inuenta in hoc lapide aquile. Et idẽ auc. Rasis . Athamach ẽ medicina idie:⁊ est lapis similis castanee:nisi qz hz colozẽ vellereũ:⁊ qñ agitas ipm audit itra ipm lapillus:⁊ qñ frãgis euz egredit ille lapillus:⁊ est sicut auellana vergẽs ad albedinẽ. Et idẽ Rasis libro de ,pprietatib⁹ dixit q̃ est lapis silis ouo:⁊ hz itra se lapillũ. Alber.in lapidario suo.ecbites lapis gẽmarũ optima est colozis punicei:⁊ vocat a gbusdam aquileus:⁊ ab alys erodialis:eo q̃ aquile hũc ducũt ad nidum suũ iuxta oua sua collocantes eundẽ sicut grus iter duo ova que facit collocat.hoc.n.expti ad sensuz in colonia vbi grues fetus fecerũt multis ãnis in quodã cito.inuenit aũt ecbites fm plurimũ iuxta littora oceani vbi est optimũ genº ecbideoꝝ que sunt heredes auiuz.dicit aũt q̃ ĩ ipsa persia aliquãdo iueniunt. Est aũt modus eius q̃ in se continet aliũ lapidẽ qui in ipso sonat quando manu mouetur.

POSSE. SERAPION. Dic lapis aquile dr.nam cũ aquila vult parere oua sua defert hũc lapidez masculus a partibus idie:⁊ supponit eũ aquile:⁊ facit eaz parere facile:⁊ alleuiat eius dolorẽ:⁊ hoc idẽ facit mulieribus ⁊ oĩbus animalib⁹ qñ ponit sub eis in hora partus. Et idem auc. Rasis.qñ ponit in pecia:⁊ suspendit mulieri ĩ cossa qñ debet parere facit accelerare partum cum facilitate: ⁊ sum expertus hoc:⁊ inueni sic eẽ ⁊ oẽs cõcordant ĩ hoc q̃ alleuiat partuz qñ alligat cosse:⁊ iuuat qñ ponit loco peonie iuenit ad curãdũ.iste lapis iuenit apud nos.⁊ q̃ plures:⁊ verificaui de eo multotiẽs experientiã. Enax in lapidario.ca.de lapide agle ait.q̃ suspẽsus in sinistro brachio cõuenit pgnantib⁹:⁊ cõciliat amorẽ: diuitias auget vbi fert:⁊ impgnãtib⁹ ipedit aborsum:⁊ periculũ partuꝝ ritionis mitigat: ,pbibet casuz caducoꝝ.silr si de administratione veneni aliqs suspectus sit in cibo illo ,pbibet ne possit ab eo deglutiri cibº ille.si lapis subtrahatur mox deglutiet. ALBER. fertur autẽ q̃ suspensus in sinistro brachio conuenit pregnãtibus:⁊ conciliat amorez: ⁊ diuitias auget vbi fertur ⁊ impregnãtibus ĩpedit aborsuz: ⁊ periculũ parturitionis mitigat:⁊ ,pbibet casum caducoꝝ silr:⁊ qõ his mirabilius est tradũt caldei:q̃ si de administratione veneni ꝛc. vt supra:querũt aũt aquile hũc lapidem:⁊ ponũt nido suo:⁊ grues iter oua sua:sed in vno anno ponũt vnũ:⁊ in alio aliũ.dicũt aũt gdam q̃ faciunt ad mitigãdũ calorẽ ouoꝝ:vel corporis aquile:ne oua nimis calefiãt:⁊ hoc est ,pbabile.gdam aũt dicũt aliqd cõferre ad eoꝝ formationẽ aut viuificationẽ:q̃ aũt dicũt quidaz q̃ lapis ab alys auibus ouis interponat ne oua frangant falsum est.qz citiº ad lapidẽ q̃z ad seipsa collisa frangunt. Aiunt aũt alig q̃ si aliqs suspectº de veneno ꝛc. vt supra.

Lapis archadi.idest lapis gagates.

Lapis archadie.est lapis qui cũ accendit nõ extinguit.

¶ Capitulum. CCCXCIII.

Lapis armenus fm Pliniũ lib.35.cap.6.in fine est dictus ⁊ nominatus a regione illa ⁊ est liuidus ⁊ subalbidus:cuius melioz est habens colozẽ mediũ iter viridẽ obscurũ terreũ ⁊ idum:⁊ hz macularũ distinctiones virides ⁊ nigras. AVICENNA. lib. scõo. Est aliquãtulum azulini colozis:nõ tñ in coloze azuli:⁊ nõ est in eius soliditate:sed est in eo arenositas quedã:⁊ quãdo q̃z vtunt eo tictozes ⁊ pictozes loco azuli: ⁊ ẽ lenis tactu ⁊ diaphanus. IOAN.MESVE.lapis armenus inquit Alexãder a verificatozib⁹ est inuentus habere prerogatiuam in educẽdo colerã nigrã:cuiº operatio ĩcolumioz est elleboro nigro:⁊ vtuosioz lapide lazuli. Melioz ẽ hũs coloze mediũ inter viridẽ obscurũ ⁊ terreũ:⁊ indũ:⁊ hz macularuz distinctiones virides ⁊ nigras:⁊ qui nõ est in termino lapidis.imo facile dissolubilis: puluerizabilis: ⁊ q̃ est lenis tactu carẽs asperitate calide cõplexionis ĩ pncipio scõi.⁊ sic.in ipso :⁊ est resolutiuus abstersiuus:⁊ est ex cõturbantib⁹ ⁊ subuertẽtibus stõm:⁊ educit per vomitũ ⁊ ventrẽ:⁊ nocet stõ generãs subuersionẽ:⁊ faciẽs solonẽ cũ angustia. Et dixit Alexãder.nõ lotus soluit p vomitũ ⁊ ventrẽ cũ laboze.lotus aũt soluit per ventrẽ sine molestia. Ars aũt in lauando ipm est hec.teraꝛ cum facilitate in vase lapideo.deinde,fundat sup ipm aq̃ dulcis:⁊ lauetur sic terẽdo:fiat illud trigesies semp innouãdo aquã: ⁊ adhuc decies ⁊ lauetur cum aqua rosaꝛ. Et dixit Alchindus lauet cum buglossa post depurationẽ eius.acgrit.n. ei ,pprietas mirabilis ex hoc ad egritudies melãcolicas.

POSSE. AVICENNA. soluẽdo educit melãcoliã. plusq̃ lapis lazuli:⁊ ,ppter ipsum dimittit. Elleborus niger. IO.MESVE. Educit colerã nigrã cũ virtute:⁊ mũdificat cerebrũ ex ea: ⁊ valet ad egritudies eius melicas sicut mania: vertigo dolor capitis ⁊ epilẽsia:⁊ ad egritudines timoris ⁊ suspitiõis:⁊ ad leprã:⁊ ad egritudies splenis ⁊ cancrũ morfeã:⁊ fe.melicas. Dosis.non loti potio ẽ a.3.ʒ.vsq̃ ad.i.ʒ.3.⁊ loti potio ẽ.a.3.i.vsq̃ ad.y.

¶ Capitulum. CCCXCIIII.

Lapis asius.lati.ara.bager ,asios. Auicenna. SERAPION.lib.aggre. ca. bager asios. auc.Diaſ.ẽ lapis q̃ inuenit in Alexãdria: ⁊ flos eius lapidis noiat sica:⁊ ẽ quoddã apparens sup subam eiº simile puluери molẽdini:⁊ reperit etiã sub eo:⁊ circa eum: ⁊ ẽ lapis albus:⁊ oz q̃ eligat ex eo ille q̃ est albus lenis silis pumici subtilis cito frãgibilis.in quo sunt vene occulte: ⁊ sup quẽ ẽ flos vt sal rubeũ:⁊ ẽ hic lapis siccus silis spongie:⁊ generat sup euz farina:ex qua quedã ẽ alba quedaz rubea silis pumici declinãs ad croceitatẽ. Et quando applicat lingue mordicat parum. Et idẽ auc. Hal. nominat hic lapis noie acgsito a loco.i.asia.⁊ nõ ẽ oino durus sicut lapis:sed similatur in coloze suo ⁊ substantia sua lapidib⁹ qui reperiuntur in lauellis balnei:⁊ est tener ⁊ frangitur cito:⁊ sup ipm est silr pulueri reperti sup parietes molẽdini:⁊ hec medicia noiatur flos lapidis asios:⁊ ẽ subtilis ,ppter suaz subtilitatẽ dissoluit carnẽ sine mordicatione. Et idẽ auc.Diaſ.vtus huius lapidis ⁊ floris eius est q̃ curat vlcera ,pfunda que sunt difficilis sanatõis qñ ẽ siccus ⁊ aufert carnẽ supfluã que fit in eis que est silis fungi: ⁊ curat vlcera fraudulẽta:⁊ replet ea carne:⁊ mũdificat ea ⁊ qñ admisceẽ cũ melle ⁊ aceto cõuenit vlceribus fraudulentis: ⁊ non sinit ea augeri in corpore:⁊ quãdo admisceẽ cuz farina fabaꝛ:⁊ fit inde emplm podagre cõuenit multum:⁊ etiã duritiei splenis:⁊ qñ cũ eo fit loboc cum melle ,ouenit vlceribus pulmonis:⁊ cũ ponit ex B lapide super scabello:sup quod tenẽt podagrici sp pedes:dicitur cõferre eis:⁊ quando puluis eius aspergitur super corpora pinguia in balneo loco nitri extenuat ea:⁊ q̃ vult abluere lapidem hunc aut florem eius abluat:ficut lauatur clismia.Pliº.li.36.ca.17. ¶ Capitulũ. CCCXCV.

Lapis berillus fm Diaſ.,pprio cap.lucidissimus ẽ ⁊ clarus silis oleo. ALBER.in lapidario suo.in ,pprio cap.est colozis pallidi lucidi trãsparentis.vt limphe:⁊ qñ voluitur ĩ eo videt moueri aq̃.fm plurimũ aũt eius generatio ẽ in idia:sicut ⁊ multarũ aliarũ gẽmarum:sunt aũt multa genera ⁊ modi in spẽ lapidis isti⁹.sed melioꝛẽ ferũt q̃ magis pallet:⁊ plures hz guttas q̃ videntur in ipso manere. POSSE. DIASCORIDES. sculpit in eo locusta marina ⁊ sub pedib⁹ eius cornicula: ⁊ sub gẽma ponit herba sauina modico auro iclusa gestat amorẽ ,iugi ⁊ maiorẽ oium facit.pterea ad oculozũ vitia facit:⁊ ad oẽm valitudinẽ si aquã in q̃ missus fuerit potui dederis . ructus suspirioſos et epatis dolorem curat.

ALBER. fertur aũt habere opera multũ cõtra picula hostiũ:⁊ cõtra lites ⁊ reddere iuictũ: ⁊ in morib⁹ dicit efficere:⁊ ingeniũ bonuz dare.medicoꝝ gdam dicunt q̃ valet contra pigritiam suspiria ructuatiões:⁊ contra oculos humidos. Exptum est autẽ q̃ quando rotundatur ⁊ oculo solis apponitur qõ adurit:⁊ ignez accendit. dicunt aũt q̃ coniugium conciliat inter virum ⁊ vxorem.

Lapis berzath.i.lapis keme.l.bene albegi.

¶ Capitulum. CCCXCVI.

Lapis bezaar. lati. vel lapis liberãs a venenis.arabager bezaar. est tyriaca oium venenorum

SER A.lib.aggre.cap.bager bezaar.ē nomē perficū ⁊ ē
dictū expellēs nocumētū.⁊ hoc nomē cadit sup duo.vnū
sup oēm medicinā ꝓuenientē alicui veneno co ꝙ resistit
vtuti ei⁹⁊ expoliat nocumentū eius pp ppetatē q̄ ē i eo.
⁊ 2ᵐ qō cadit sup lapidē notū q ꝓuenit oib⁹ venenis cali
dis ⁊ frigidis cū tota sba sua ⁊ resistit ei bibit⁹ aut suspen
sus sup patiētē.putāt aliq̄ hūc lapidē eē q gnāt in oculis
ceruoꝝ i oziēte q cū ꝓpentes cōedūt vt ōponētes senium
fortiores fiāt itrāt flumē ibiq̄ mozanī imersi vsq̄ ad ca
put tādiu q̄usq̄ sentiūt veneni vtutē supatā.iterea lachri
mā emittūt q̄ coagulata i oculis iterdū vsq̄ ad magnitudi
nē nucis desiccat donec cadit cū flumē exierit:⁊ sic inueni
Colozis huius lapidis sunt multi. Nam ex eo est citrinus
velut puluerulent⁹⁊ machachi siue māibati ⁊ ille q pticipat viditate ⁊ ille q pticipat albedie. Melior vo oib⁹ ē ci
trin⁹⁊ post ipz puluerulētus.⁊ i B differt excerascen cuz
bezaar.⁊ expositio ei⁹ ē ꝓtra venenū ⁊ minera eius ē i ter
ra syrie ⁊ idie ⁊ i terris oziētis ⁊ multi lapides silanī ei q ñ
bnt suā ppzietatē neq̄ appzoximāt ei i opatiōib⁹ aliqb⁹
⁊ qdā ē q dicī coboboꝛi ⁊ marian ⁊ ē lapis i quo nullus
errat ſz multi errāt i alio q dī chindos ⁊ ē lapis multe bo
nitatis mollis tactu. Et idē auc. Raſ. Bezaar ē lapis ci
trinus mollis nō hns sapozē.vñ lapis ē vgens ad citrini
tatē ⁊ albedinē hns colozē vini ⁊ est leuis splendēs sicut
lumen.POS.SER A. Lapis bezaar ꝓuenit venenis.Et
qñ bibī ex eo pōdus.xy.granoꝝ ozdei aut fit linimentū
cū eo sup locū mozsus liberat naturaz a morte ⁊ expellit
venenū p sudozē ⁊ qñ ponī lapis i annulo ⁊ ponī in oze
ipsius q sumpsit venenū ⁊ fugit id aliquātulū ꝓuenit ei.
qñ tangī cū illo acule⁹ scozpiōis ,phibet ab eo postmōz
potētiā pungēdi.⁊ si terī de eo pōdus duozū granoꝝ oz
dei dissoluī i aqua ⁊ si ponī i oze serpētis suffocat eū sta
tiz ⁊ occidit. Idē auc. Rasis.⁊ ego vidi i ipso sufficientiaz
ad auferendū nocumentū:⁊ erat lapis ille quez vidi ver
gēs ad citrinitatē ⁊ ad albedinē hns colozē vini ⁊ cū hoc
erat leuis splēdens sicut lumē. Et iā vidi in eodē sufficiē
tiā illā quā nō vidi i alia medicīa simplici.imo ēt qō non
vidi i tyriacis cōpositi. Idē auctor. Dabamed.ꝓuenit ve
neno scozpiōis ⁊ qñ portat i anulo ⁊ sculpī in eo ymago
scozpiōis luna existēte in scozpiōe ⁊ aspiciēte ascendēs de
inde sigilla cū eo olibanū luna existēte i scorpiōe qō tritū
exhibe patienti ad potandū ⁊ euadet. Et ĩgt auc. Abdal
laanarach.vidi lapidē bezaar filij amamari custoditozis
legis dei ⁊ ē vez ꝙ ipse emit hūc lapidē ⁊ dedit pro pcio
ipsius palatium cozdube in principio guerre.

Lapis bolusarmenic⁹.i.lapis requiuay.

¶ Capitulum. CCCXCVII.

Lapis bozax.ſz alber.a q̄dā genere buffonis. no
miat qō ipz i capite portat.⁊ ēduoꝝ genez
vnū albū aliquantulū fuscū.⁊ altez si viuo adhuc palpi
tante buffone extrahī i medio hēt oculū ceruleū ⁊ tem
pozib⁹ nostris extract⁹ fuit vn⁹ de buffone paruus viri
dis.aliquos ēt vidim⁹ buffones habentes depictos in se
qō B genere dicebanī.vulgariter aūt cropodine dicī.
POSSE.ABERTVS. sordes purgant itestioꝝ ⁊ su
perfluitates. ¶ Capitulum. CCCXCVIII.

Lapis calcedoni⁹ ſz albertū ē pallidus ⁊ fusc⁹ ali
q̄tulū obscur⁹.hic si pfozat ⁊ collo suspen
datur dī valere ꝗ fantasticas illusiones ex melia ozta
etiam facit vincere causas ⁊ virtutes cozporis cōseruat.
⁊ hocvltimum expertum est multum.

Lapis calaminaris.i.climia.l.ponfollix cadimia.

¶ Capitulum. CCCXCIX.

Lapis Calcfarios siue cacafanos secunduz alber
tuz est niger.virtus eius est vocem clarifica
re ⁊ raucedinem mederi.

¶ Capitulum. CCCC.

Lapis Carbūclus q gre.antrax dī hic nō nālis ru
bin⁹ vocat ſz albtū lapis placidissim⁹ rubi
cundissimus ⁊ solidissim⁹ habēs se ad alios lapides sicut
aurū ad cetera metalla ⁊ qñ vere ē bon⁹ lucet i tenebris
sicut carbo ⁊ talē iaz vidi ego qñ tñ iam bon⁹ ⁊ verus ē
emicat in tenebris supfusa aqua clara ⁊ limpida i vase vi
treo mūdo polito.q aūt neutro mō lucet hic nō hēt nobi
litatē pfectā fm autē plurimū sui inuenī ī libia.⁊ ſz ha
beat differētias plurimas vt ait Enax q dicūt eū habere
xi.spēs oēs tñ dicunī esse cal.⁊ sic.fm plus ⁊ minus.
POSSE.ALBERTVS.hic solus oiuz aliozum lapi
dū vtutes habere dicī specialis tamē ei⁹ effect⁹ est vene
num fugare. ¶ Capitulum. CCCCI.

Lapis Celidonius fm Diaſ.i ꝓzioca.inuenī i ven
trib⁹ yrundinū cui⁹ genera sunt duo niger ⁊
ruffus q colligunī captis pullis yrundinū ⁊ scissis eozum
ventrib⁹ iueniunī.Alber. Ruffus iuolutus lineo vel co
rio vitulio ⁊ sub sinistra assella gestat⁹ dī valere ꝗ isaniā
⁊ ātiquos langozes lūaticā passionē ⁊ epilepsiā eodē mō
portatus.Enax aūt dicit ꝙ facundū gratū ⁊ placentē red
dit gestantē se.niger aūt vt Joseph dicit ꝓtra nociuos bu
mozes febzes ⁊ iras operat.⁊ lot⁹ aq̄ sanat oculos ⁊ ad fi
nez iceptū pducit negotiū ⁊ si inoluī folys herbe celi
donie dicī obfuscare visuz. Sunt aūt hi lapides parui
valde ⁊ tales iā vidim⁹ p socios nostros ō stomacho yrū
dinū extractos de mēse augusti.tūc.n.extracti magis va
lere dicunī vt frequēter āt duo simul i vna yrūdine in
ueniuntur.POSSE.DIA. Ruffus qdē sanat lūaticos
⁊ languidos ⁊ isanos i pāno mūdo ligat⁹ ⁊ i sinistro bra
chio egroti circūligat⁹.pterea facit gratissimos.portātes
se facūdos amabiles ⁊ ydoneos. Niger silr gestatus opti
mū finē iponit ad oēs iras regū ⁊ dominoꝝ ydoneus est
Plaz.q euz habuerit oibus placebit ⁊ ad arbitriuz suum
cūcta pducet. Sz cui volēt oculī terī cuz aqua ⁊ iungunī
⁊ sanabunī. Sed cū tollunī lapides cauendum ne pater
aut mater prope sit qz meliozē effectū habebūt.niger aūt
i pāno lineo croco tincta missus tertianas quartanas ⁊
quotidianas cōpescit aduersus omnē humozē aptus est
excellēter ⁊ cōtra iras ⁊ minas.⁊ lotus aq̄ sanat oculozuz
dolozes ⁊ ad finē iceptū ducit negociū. Sz si voluaī i fo
lys celidonie offuscat visuz. Sūt āt lapides parui valde.

¶ Capitulum. CCCCII.

Lapis celonites fm alber.ē purpurei colozis ⁊ va
ry dicī in cozde testudinis iueniri qz q̄dāz
sunt maxie testudines habētes domos q̄ sunt vt vere mar
garite ⁊ nitētes. POSSE. dicī ꝙ diuinatozē facit eū q
gestat sub ligua hāc āt vtutē nō dicī habere nisi qñ luna
est primo accensa ⁊ crescens ⁊ monoydes vltima decre
scens ⁊ dicitur hic lapis ab igne non cozzumpi.

Lapis cogalites.idest lapis aquile.

Lapis cogolites dicitur secundum albertum esse in quā
titate ⁊ colozē similis ossis oliue ⁊ alio nomine voca
lapis iudaicus.

Lapis cozallus secundum Diaſ.ꝓpzio capitulo maxi
mas habet virtutes.l.bassat.

¶ Capitulum. CCCCIII.

Lapis Conchily.hoc vocabulum ponitur in quo
dam Electuario Aui.quod est contra viti
um lapidis ⁊ quidam dicunt ꝙ est coclea marina que di
citur Conchilium. vt apparet in.l.Ostracozum ⁊ quidaz
dicunt ꝙ est Coclea limatiarum. secundum veritatem
lapis Cochily est Coclea pozfire marine. ⁊ est Cochi
lium marinum purpureum quod inuenies si.l. Ostra
corum.

¶ Capitulum. CCCCIIII.

Lapis Cozanticas vel Coraniū fm Albertū est la
pis cristallo similis ifecto colozе ceruleo q
dicī cadere aliqñ de nube cū tonitruo ⁊ inuenī in grania
⁊ hyspania ſz hispanus ē cādens vt ignis. POSSE. Pro
uocat dulces somnos ⁊ ad plia ⁊ causas vincēdas ⁊ ꝓtra
periculū tonitrui dicī operari.hoc similiter ait Enax.

¶ Capitulum. CCCCV.

Lapis Cozneli⁹.lat.ara.bager albatheth siue sala
chil.SERAPIO.lib.aggre.ca.bager alba
theth.Sunt eius multe spēs ⁊ multe minere.deferī eni
ex terris iameni ⁊ ex maritimis romanozuz.⁊ melioz ex
eis est q est plus trahēs ad rubedinē.Est aūt ex cozneliо
species alia silis in colore suo aque q̄ distillat a carnibus
salsis i quo sunt linee albe ifixe.Albertus i suo lapidario
lapis est colozis carnei hoc est ru.obscuri sicut carnis lo
tura.hic apud renū fluuiū iuenī frequentissime ⁊ ē val
de rub.colozē hēns fere sicut miniū ⁊ quando polī mul
tum nitet.POSSE.Exptū est ꝙ stringit sanguinē ⁊ pci
pue mēstruoꝝ ⁊ emozoydaꝝ. ferī etiam iras mitigare.
SER A.qñ ōfertur i anulo reprimit iracundiā. ⁊ cāz li
tis ante iudicē ⁊ reprmit fluxuz sanguis vñcumq̄ exeat ⁊
ppzie sanguinis mēstrui.⁊ quādo fit ex eo dentifriciū ab
stergit sordes dentiū ⁊ dealbat eos ⁊ facit eos pulchzos.

¶ Capitulum. CCCCVI.

Lapis cos.gre.ara.bager almasē. siue amēsen.lat.
lapis q̄ acuī ferruz vel olearola. SER A.
lib.aggr.cap.bager almensez. ē lapis quo acuī ferrum
POSSE.fricatio almensem que accipī ex lapide qui
dī ysachsen. phibet augmentari mamillas puellaꝝ ante
tēpus ⁊ testiculos pueroꝝ qz infrigidat. Et idē auc.Diaſ.
qñ acuī sup ipsuz ferrū aliqō ⁊ linī qō aggredī sup al
lopitiā facit in ea nasci pilos ⁊ liniunī cū eo mamille pu
ellarū ⁊ testiculi pueroꝝ ⁊ phibet eos augeri.⁊ conuenit
ap̄atibus amboꝝ eoꝝ. Et qñ sumī in potu cū aceto con
uenit dolozi splenis ⁊ epilepsie. Et fricatio ei⁹ ꝓuenit allo
pitie. vbi sciēdū ꝙ iste lapis vocat silr cos ocularia.qz in
ea fricanī siēf.oculoꝝ vel cos olearia.qz cū acuunī i ea i
strumēta ferrea aspgī sup ipsa oleū pro hoc.l.Lost.

¶ Capitulum. CCCCVII.

Lapis Crisolitus fm Diaſ.in ꝓpzio cap. lucidissi
mus est ⁊ silis auro. Alber.ē in colozе hns
tenuē viditatē lucidā in q̄ ad oculū sol micat vt stella au
rea ⁊ nō ē rarus.dicī autē venire de ethiopia.POSSE.
dicī ꝙ spūalia cōfortat pp qō tritus asmaticis dāī.ferī
etiā ꝙ pfozatus ⁊ setis asini in fozamē replet⁹ ac sinistro
brachio alligatus fugat tumozes melicos pessimos ⁊ hoc
dicī i phisicis.ligatus in auro etiaz posit⁹ ⁊ gestat⁹ fugat
fantasmata: ⁊ dicūt qdā ips stultitiā pellere ⁊ sapientiaz
adducere.DIA.hic applicat⁹ rasure auri filateriū est ⁊
tutamē aduersus nocturnos timores.ptusus ⁊ traiectus
cū setis asini ⁊ in brachio sinistro ligat⁹ oia ōmonia vicit.

¶ Capitulum. CCCCVIII.

Lapis Crisopassios.fm albertū gēma est ab ethio
pia veniēs.dicī lucē i tenebris ⁊ euanesce
re lumie supueniēte ita ꝙ colozē nō retinet quē hēt i ob
scuro ⁊ fit i ipso ſz diuersitatē lumis ⁊ tenebraꝝ reciproca
tio coloꝝ velut in quercu putrefacta ⁊ noctiluca. ⁊ de
oib⁹ his in lib. de aīa dedim⁹ rōnez pfectā.⁊ vide.

¶ Capitulum. CCCCIX.

Lapis Crisopassus. fm albertū est lapis q ab india
venit ⁊ raro iuenī.pp qō ⁊ carioz extimaī i
colore ēt est q̄si sit ex succo pozri vel prassij coagulato ha
bens aūt auri guttas pp qō ⁊ tale:nomē accepit qz crisso
aurū sonat i greco prassiū.i.vide viriditate pozri.vñ vsus
Maruby folia sunt prassia.prassaq̄ pozri.POSSE. vi
res habet lapides prassij ēt ad oēs cozdis passiones effi
caꝝ reperitur. ¶ Capitulum. CCCCX.

Lapis Cristallus fm albertū est lapis qui aliquā
do fit ex frigoze:aliquādo aūt ex niue sicut
sepe expti fuimus ⁊ in germania vbi multi inueniuntur.
vterq̄ aūt modus generatiōis facilis ex supiozibus erat
manifestus. POSSE. Dic frigidus collo solis oppositⁿ
ignē eycit si calidus sit hoc pficere potest. hui⁹ rō posita
est in lib.de ppetatib⁹ elementoꝝ ⁊ plantaꝝ. dicī etiaz
sitiz restringere sub lingua posit⁹:⁊ exptū est ꝙ tritus cuz
melle mixtus acceptus a mulierib⁹ replet vbera lacte.

Lapis.dabagreg.quid est.l.lapis smaraldus.

Lapis.de barchin.quid est.l.famechi.

Lapis delatus de regiōe macedonie.i.lapis iudaicus.

¶ Capitulum. CCCCXI.

Lapis demonis fm alber.est quidā lapis bicoloz
vt arcus demonis q yris vocatur.est āt de
mon dictus qō gre.itellectū vel stellā claram stillantem
sonat.POSSE. dicitur conferre febzicitantibus vene
nosa pellere ⁊ tutum ⁊ victozem reddere.

¶ Capitulum. CCCCXII.

Lapis diadochos ſz Alber.ē lapis pallidus. dicī
aliquantulū berillo silis.POSSE.dicitur
fantasmata intantū excitare ꝙ magi maxime hoc vtunī
tamen applicatus defuncto vires amittit quia mortem
odire perhibetur.hozum autem ratio haberi potest in li
bzis magozum hoc est hermetis tebit bencozat ⁊ ptholo
mei de quibus non est presentis intentionis.

¶ Capitulū. CCCCXIII.

Lapis Dionisia.fm alber. est niger guttatus rube
is guttis.POSSE. expirat vinum ⁊ odoze
ipsius vini fugatur ebzietas.qō mirabile apparet. causa
autem est ꝙ vinum non odore sed vapore opilando idu
cit ebzietatuz. lapidis autem huius odor simpliciter ape
ritiuus est ⁊ expulsiuus vpozum.

Lapis dissolutiuus.idest lapis iudaicus.

Lapis discaltis.idest scozia eris.

Lapis difriges quid est.l.Difrigis ⁊ lapis piritides.

¶ Capitulum. CCCCXIIII.

Lapis draconites.fm Albertū est lapis a Lapite
draconis extractus ⁊ fertur ab oriente vbi
sunt dracōes magni. virtus eius efficax sicut lapidis qui
vocaī bozax qñ de dracone extrahī adhuc viuo palpitā
te.isidianī aūt draconib⁹ dozmientib⁹ ⁊ subito icisso ca
pite draconis adhuc palpitāte euellūt lapidē.aīe.n.actus
multa cōfert.his etiaz supfluitatibus q̄ generanī in aīa
lib⁹ ⁊ mozis cozzuptio alterat ea qñ naturali morte cor
ruptis hūozib⁹ mozīunī quādo mortua vel corrupta oc
cisa iacuerut. Ego autē in ptibus alamanie in sueuia.vi
di lapidē sup quē ꝓuenerāt plusq̄.z° serpentes inter mō
tes in quodam prato ⁊ cuz trāsitū faceret ide dñs terre
milites euaginatis gladys sciderūt serpentes in multas
ptes icisus ⁊ sub capite serpentis iuentus est lapis niger
formatus vt pyramis abscissa nō plucidus i circuitu colo
ris palidi.pulcherrimuz habens descriptū serpentem.⁊
hūc lapidē ab vxore eiusdē nobilis mihi presentatū cuz
capite eiusdē serpentis.POSSE.dicitur venena fugare
que fiunt a mozsibus animalium venenatozum victo
res.dicitur etiam efficere.

Lapis.echites.idest lapis aquile.

¶ Capitulum. CCCCXV.

Lapis Eliotropia.fm Albertū.est lapis viridis fe
re smeraldo silis aspersus sāguineis guttis
hunc elitropiam vocant nigromantici ⁊ gēma babilonie
POSSE.si lapis iste vngetur succo herbe eiusdem no
minis ⁊ in vas aque plenum imissus facit sanguineuz so
lem videri sicut si pateretur eclipsim, cuius causa est qz

totã aquã ebulire facit in nebula que ispissando aerẽ impedit solẽ videri sicut qñ ẽ cũ rubore in spissa nube. postmõz aũt ꝺscẽdit rorãdo illa nebula sic ꝑ guttas pluuie. oz aũt ad B q̃ q̃dã carmie sacrat' fit. ⁊ gbusdaz caracterib' mixt'. ⁊ sicut arrepticy ꝓfentes sĩt diuinãdo q̃dã ꝓdicũt. pp qõ tẽploꝝ põtifices illo lapide vtebant maxie i festis ydoloꝝ. ꝺr ãt reddere boies bone fame ⁊ large vite. ⁊ ad fluxũ sanguis ⁊ venena valere. ꝺr aũt q vnct' herba sui nois vt ꝓdiximus fallit visuz ita vt boiem prohibeat videri iuenir aũt pluries in ethiopia cypro ⁊ india.

¶ Capitulum. CCCCXVI.

Lapis Ematbites lati. sanguineus eo q fricatura eius sanguineũ reddit colorẽ: vel qz oi fluxui sanguis competit. gre. litbos cmatitos. ara. sedeneg.

SERA. lib. aggr. ca. sedeneg. auc. Dia. lapis ẽ sanguine' ei' color ẽ silis colori sãguis aut ferrugis ⁊ melioz ẽ ille q cito frãgir cõpatiõe alicui' lapidis q nõ ẽ sedeneg. ſz spes ei' ⁊ q ẽ dur' min' colozis ferrugis eq̃liũ ꝓtiũ mundus a sordib' bñs venas cũ q̃ pictozes lipidãt auꝝ ⁊ argẽtum. Adulterat ãt cũ lapide scisso ſz discernir qz lapis scissus separ i venas rectas ſz nõ ẽ lapis scissus q qñ fricat sup cotẽ egredir ex fricatiõe ei' color bon' ſz sedeneg. ẽ magis tincta ruboze. Et idẽ auc. Hal. sedeneg. qñ fricat sup cotẽ dissoluit ⁊ sapoz ei' ẽ stiptic' ⁊ vt' eius ẽ ꝺsiccatiua ⁊ ĩfrigidat ĩ quãtitate ĩ q̃ ẽ stiptic'. POSSE. SERA. cõuenit aspitati oculi ⁊ palpebraꝝ: ſz qñ aspitas fuerit cum apate cal. hz fricari cũ albuie oui aut ꝺcoctiõe fenugreci. ⁊ qñ fricat sup cotẽ ꝺuenit sputo sanguis iuuamẽto maxlo ⁊ ꝺuenit oib' vlcerib' qñ liniunt cũ eo. Puluis sbtilissim' puluerizat ĩ vlcerib' ⁊ aufert carnẽ supfluã ⁊ ꝺsolidat vlcera oculi ⁊ curat. ⁊ qñ fricat cũ aq̃ i cote sicut diximꝰ ⁊ dat in potu stringit mẽstrua. Et qñ bibit cũ vio antiq̃ stringit ventrẽ. ⁊ fluxũ vesice. Puluis exptus ꝗ imoderatũ fluxũ. ⁊ potissime post purgationẽ fluxus. ℞. lapidis ematbitis. ℥. i. karabe cozalli rubei psily assati ossis de cozde cerui añ. ℥. i. Electuary athanasie. ʒ. i. ꝺistemperetur cum succo plantaginis.

Lapis epistichon. idest lapis turchys.

¶ Capitulum. CCCCXVII

Lapis epistbites. ſz alber. ẽ lapis i mari nat' rutilans ⁊ rubicũdus nascir i cozintho. POS. incantatiõib' ⁊ phisicis ligaturis ꝺr valere ⁊ q gestatus tutũ boiem fuat ⁊ cõpescit a seditiõib' ⁊ cõpescere ẽt ꝺr locustas grãdines tẽpestate volucres nebulas a fructibus terre. Exptũ aũt ẽ q oppositꝰ oculo solis ignẽ ⁊ radios ignis emittit. dicir aũt q hic lapis si i aq̃ feruẽte pycitur cessat ebulitio ei' ⁊ post modicũ frigescit. cã ãt huius alia cẽ nõ posset nisi ꝑ certo qz frigidissim' ẽ ⁊ mot' a calore buliẽtis aque frigiditas sue ꝓplexiõis agere icipit.

Lapis. eracleus. idest lapis magnes.

Lapis. errati'. ẽ lapis marchasita sic dict' qa ex eo tigir

Lapis eratides. idest lapis galactides.

¶ Capitulum. CCCCXVIII.

Lapis etydros ſz alber. ẽ silis i colore cristallo qui ꝑpetuis guttis distillat: ⁊ tñ lapis nõ minorat nec cozũpir. cã in B ꝑfecto ẽ qz ex substãtia lapidis gutte ille nequaq̃ distilãt. ſz pp nimiã frigiditatẽ acrem se tangentem ꝓtinue mutat in aquaz sicut faciũt lapides duri ⁊ politi post resolutionẽ frigozis. B silr ait Enax.

¶ Capitulum. CCCCXIX

Lapis exacolitus fm alber. est lapis varius dissolutiuus vt dicunt piti medicoꝝ. vino permixtus ⁊ potat' valet contra colicam ⁊ yliacam.

¶ Capitulum. CCCCXX.

Lapis Exacõtalitus fm alber. est. 60. colorib' distinctũ parue quãtitatis valde q frequẽti' in libia iuenir ⁊ apud trogoditas ⁊ mouer sepius. pp hoc oculos hominis dicitur efficere tremulos.

¶ Capitulum. CCCCXXI.

Lapis Exebenos ſz Dias. in ꝓpzio cap. albus est ⁊ speciosus quo solẽt aurifices aurũ limpidare. Curat stomatichos potatus cũ passo ⁊ aq̃ silr amẽtes sanat potatus ad venereas voluptates mirifice facit bibitus qz non patitur' diu eos fatigari soluit etiã vesicam dolentem. Nam potatus partum sine egritudine cõseruat ⁊ velocitatem parturientis facit circũligat' femozi.

Lapis. salcanos. idest arsenicum.

Lapis fenic. quid est. l. famechi.

Lapis filatiuus. est eadem gemma que crisolitum ⁊ eiusdem virtutis secundum gemmarios.

Lapis socarius. idest lapis piritis.

Lapis ferugei. ara. feruzegi. i. lapis topacius albani.

¶ Capitulum. CCCCXXII.

Lapis flogmus secundum Plinium in egypto iuenitur aurosum ⁊ flammeum habet colorez Illinitus fronti somnium inducit.

¶ Capitulum. CCCCXXIII.

Lapis frigius fm Dias. tres hz spẽs vna metallica q̃ in cypro nascir ⁊ ꝺ pfundo lacu ascẽdit que est terrosa. ⁊ post hoc sole siccat: postea vo ponir i medio ⁊ circuir sarmẽto ⁊ cõburir vñ difriges dict' ẽ qz i sole sicat ⁊ sarmẽto vt appet i. l. difrigis. altera spẽs ẽ feces eriminis sic silr feces eraminis sic ⁊ B coll igir gustũ habẽs eri vstũ silez. tertia spẽs ꝺficir sic. lapis q ꝺr piritides colligir ⁊ i fornace cõponir ⁊ vt calx cõburir quãdiu colorẽ sanguineũ faciat ⁊ collect' reponir. vtil est vo q gustu stipticus ẽ eris vsti habẽs sapozẽ ⁊ linguã fozti' siccans velut alumẽ. vñ si cõburat ꝑ difriges vendir. Est stipticus serantic' purgatori' lipidatori' castaltic' ⁊ i moduz niuis refrigeratozius. SER A. libzo agg. sunt eius tres spẽs. vna i cipro nascir solũ. ⁊ ei' sbstãtia ex gleba terrea nascir sub petris ⁊ i aq̃: ⁊ in illa ĩsula q̃ postq̃ extrahir de sub aqua desiccat in sole. ⁊ postq̃ adurir desiccat super terrã circũpositis lignis. Species vo alia est fex eris que colligir qñ purgat es. ⁊ B qñ refusuz ẽ es ⁊ pycitur aqua sup ipz donec ifrigidat ⁊ extrahir boti. ⁊ ẽ formula in q̃ pycir ⁊ repitur sub eo hec spẽs ⁊ hz stipticitatẽ eris i sapore suo. tertia vo spẽs fit ex marchasita qñ plurib' diebus cogtur sicut cogtur calx ⁊ qñ fit color eius sicut color magre ⁊ extrahir a fornace ⁊ repõir: ⁊ qdã putãt q fit spẽs quarta ex eo q̃ ẽ ex lapidib' ex gb' trahir es. Nam qñ icidunt i crusibulo. i q̃ iflatur es extrahũtur post lapides repitur ex eo postea satis. Meli' ãt ⁊ electi' ẽ ille in cui' sapore repir sapor eris ⁊ ziniar ⁊ ẽ stipticũ ꝺsiccãs linguã fortiter sic alumẽ. ẽ stiptic' ⁊ cal. paꝝ. POS. DIA. Crescẽtes supflue carnes vulnerib' equat. citatricẽ duẽ fluores vlceꝝ cohibet vulnera maligna ⁊ pascẽtia curat aparta spgit cera ⁊ resina addita oia silr facere potest. Et idẽ auc. Hal. Incarnat ꝺsolidat ⁊ cõfert vlcerib' cozrosiuis ⁊ ꝺuenit spẽb' sgnantie ⁊ vlcerib' ozis postq̃ ablut' est. ⁊ pbibet cursus hũoꝝ veniẽtũ ad aliquod mẽbrum ⁊ ego iã admistraui ipsuz post icisionẽ vsule stati ⁊ vsus sui ipsa vsq̃ ad cõsolidationẽ ⁊ curationẽ: ⁊ conuenit vlcerib' q̃ fiunt i pectine ⁊ ano. Et idem Sera. ego reperi ex ea multũ i spelunca que est extra ciuitatẽ cozdube.

¶ Capitulum. CCCCXXIIII.

Lapis gagacromeon ſz alber. est lapis diuersi colozis sic pell' caprioli. victozes reddit se gestãtes. Exptũ ãt dicũt cẽ ab alcbite pricipe quodã q quotiens hunc lapidez secuz bẽbat semp vicebat i terra ⁊ in mari. quotiens autem caruit fertur boitb' succubuisse.

¶ Capitulum. CCCCXXV.

Lapis. gagates. fm Dias. inuenir in licia circa ripã fluminis q gãges appellat colozis nigri ⁊ ẽ alius palidus ⁊ q̃si lucidus vl' palidus mediocriter leuis valde vt solus sup aquã natãs iter alios lapides inuenir. cuius est melioz q facile exarserit igne ⁊ odozẽ aspalti habẽs medicinẽ aptus ⁊ fm Pliniũ. optimus est q ad lucernã accẽdit. Enax in lapidario suo gagates ⁊ karabe quem gdã dicũt lapidẽ de genere gẽmaꝝ. Ego tñ reputo ipsum esse gũmi agiros ⁊ inuenir in libia ⁊ britãnia. iuxta littus maris ⁊ abundãter inuenir in mari qõ attingit aglonarẽ partẽ theotonie. ⁊ in anglia frequẽter inuenir. ⁊ est duplicis colozis nigrũ. s. ⁊ croceũ ⁊ est plucidũ ⁊ glaucuz ⁊ declinas ad pallidũ est iunctũ cũ citrino colore. Cõfricatũ aũt trahit paleas ⁊ icẽsum ardet sic tb'. POS. DIASCO. ẽ diafozeticus venena excludit emplastris podagricis miscetur. ardet accensus in aqua ⁊ oleo extinguir soluz. aqua solutus dẽtes mobiles ꝺfirmat ⁊ rigozes pzecordioꝝ ⁊ doloꝝ euersiões facit icẽsus serpẽtes fugat. epilẽticos pdyt. incendir ⁊ in aq̃ mittir ⁊ ꝑ triduũ de eadez aqua dat parturiẽti ⁊ liberat. demonys ⁊ oib' maleficys resistit virginitatẽ deprehẽdit fictilia ex eo vasa scripta nõ delent. mulierib' si desint menstrua hũc lapidez tere ⁊ pone sup carbones ardẽtes vt iterũ euapozet cirũtecta pãnis ⁊ purgabir sine noxia a dolore. Sed sciẽdũ q Dias. hũc lapidẽ vocat quoniã apparet vt lapis ⁊ ideo dicit est vt gẽma vnde anuli fiũt. ſz in littera agiros dicit q est lachrymuz agiros i. populi arbozis. Enax ꝺuenit hydropicis ⁊ fluuidis ⁊ cõfirmat dentes vt aiunt. de expertis autẽ est q lotus aqua ꝑfumigationib' inferius suppositus ꝑuocat mẽstrua. fertur etiã q fugat serpẽtes ⁊ valet cõtra ventris ⁊ stomachi subuersionẽ ⁊ ꝺtra fantasmata melancolica que quidam demones vocant. Aiunt aũt de exptis q si colatura ⁊ lotura eius cũ rasura deꝰ virgini bibere q retinebit eã ⁊ nõ minget. si autẽ nõ est virgo statim mingit. ⁊ sic dicũt ꝑbari an aliq̃ sit vgo. dicũt etiã valde valere ꝗ laborẽ ꝑturiẽtis. Si vis scire latius generationẽ isti' lapidis. l. Electrũ.

Lapis galãctides. i. lapis lacteus.

¶ Capitulum. CCCCXXVI.

Lapis galactides. ſz Dia. colore ẽ cinere' lacte' gustu dulcis q tritus lacteũ colorẽ emittit. Alber. ẽ silis cineri ⁊ fm plurimũ inuestir in nilo ⁊ achelooo flumine. hic tritus dat saporẽ lactis ⁊ succum ⁊ in ore clausus turbat mentẽ dicir etiã in de ligaturis phisicis q ligatus in collo replet vbera lacte. ⁊ alligatus femozi mulieris facit partus faciles. Aiunt etiã pastozes egipty q si vespere ꝺtusus cũ sale mixta aqua oues circũspergant replẽtur vbera eaꝝ lacte ⁊ sugat ab eis scabies ⁊ generaliter dicir ꝺtra scabiẽ valere. DIA. hic post balneũ ieiuno datus cũ musa vel aqua lactis copiam ministrat. vel ex ouis grauidate lana filo facto ⁊ ptussato lapide circa collũ ligatur. letheus dicir qz precedẽtia mala i oblionẽ adducit ⁊ gratiosum reddit resistit iniurie ⁊ fasino dolorez liberat dentiũ circũligatus. q si mulieri difficulter parturiẽti filo facto de lana ouis fecũde ligat' fuerit circa femur dextrũ ꝺtinuo pariet sine dolore. quia obliuisci facit. dicir ẽt q tenaꝝ est. nã in iudicio litigãtes vincere facit.

¶ Capitulum. CCCCXXVII.

Lapis garatidẽ ſz Alber. est nigri colozis. pbat ãt veritas hui' lapidis sic si gestans lapidẽ totũ corpus suũ vngat melle muscis ⁊ vespis exponit. ⁊ si intactus manet ab eis lapis est verus ⁊ si deponit lapidẽ musce ⁊ vespe sup mel cadũt ⁊ fugunt. POS. aiunt q in ore portatus facit bene iudicare opiniones ⁊ cogitatiões. fertur ẽt q gestãtẽ gratiosum reddit boib' ita silr ait Enax.

Lapis getolidus. i. lapis aquile.

¶ Capitulum. CCCCXXVIII.

Lapis giazaa. lat. ara. hager. aliazaa. SER A. lib. aggre. Eius sunt multe species. est lapis q deferr ex iamẽ ⁊ ex terris syri. ⁊ melioz est ille q deferr ex iamẽ. ⁊ est lapis in quo sunt colozes multi diuersi vt albedo nigredo ⁊ alij ⁊ nũq̃ est colozis sinceri ⁊ nõ est visum boibus de Jamen nec de regionibus eoꝝ q aliqs portauerit secũ aut ponat in domo sua hũc lapidẽ qn viderit in somnys mirabilia. ⁊ cũ hoc facit portãtẽ se esse litigiosum inter boies ⁊ qñ suspendir sup ifantes auget bauas eoꝝ ⁊ si fiat vas ad comedẽdũ intus vl' bibẽdũ qcũq̃ comederit vel biberit in eo nõ potest dormire. ⁊ quãdo pluuerizat ⁊ aspergitur iacinctus cuz puluere ipsius meliozat colorem eius multũ. Et est lapis durioz inter omnes lapides.

¶ Capitulum. CCCCXXIX.

Lapis glatides. PLI. velut cinereus ẽ gustu dulcis latẽter hũectat ⁊ leuiter cõstringit ⁊ ideo facit ad lachrymas oculorum.

¶ Capitulum. CCCCXXX.

Lapis granatus fm ꝺstãtinũ ⁊ Alber. est de genere carbũculi. est aũt rubeus ⁊ perlucidus in coloze silis balaustys. est aũt rubeus aliquãtuluz obscurioz carbũculo ⁊ cũ subycir ei in sigillis niger color tũc magis rutilat. ⁊ in hoc genere inuenir qdã modus q intra ruborẽ sparsus hz viole colorẽ ꝑpter hoc genus violarũ dicir ⁊ preciosioz est alys granatis. POS. dicir letificare cor. ⁊ pellere tristiciã. ⁊ est cal. ⁊ sic. ⁊ quod qdam dicunt hunc esse de genere iacincti est falsuz. inuenitur. n. lapis hic fm plurimos in ethiopia ⁊ aliquotiens intra tyrum iuxta arenas maris.

¶ Capitulum. CCCCXXXI.

Lapis. grisolitus fm Alber. est gẽma colozis aurei in hozis matutinis visu pulcherrimus est: in alys aũt hozis dissimilis. ab igne aũt cozzũpir ⁊ fugat ⁊ vt qdã dicũt iflãmat ⁊ iõ timere ignẽ ꝺr. dicũt aũt alq esse aliud gen' istius lapidis q est lapis ignobilis sube. ⁊ ẽ marchasita aurea. q̃ medũ qõdã ẽ iter metalla ⁊ lapides dicir aũt tertiũ genus istius lapidis esse colozis medy inter ceruleũ ⁊ rubeũ. Curat scabiẽ ⁊ vlcera. ⁊ in manu gestatus calozem febzis mitigare dicitur.

¶ Capitulum. CCCCXXXII.

Lapis. Jacinct' lat. ara. hager Jacictos. SER A. lib. agg. Sunt eius tres spẽs. vna est colozis rubei. ſa citrini. tertia cabali. ⁊ colozis antimony ⁊ rube' est melioz alys ⁊ qñ incẽdir sup eũ ignis rubescit multuz. Citrinus vo põt stare sup ignẽ min': ſz cabali nõ põt stare sup ignẽ qn destruat stati. Alber. Jacinctoꝝ duo sunt gña aquaticus. s. ⁊ saphirin' aquaticus est flauus albescẽs ac si paruũ aq̃ desup flauo pspicuo erũpat ⁊ superare ꝺtẽdat ⁊ B est vilioz. ⁊ iuenir in illo genere ru. aquescẽs in quo ẽt superat pueitas aque. Saphirin' aũt est flauus valde pluci dus q̃si nihil bñs aqueitat ⁊ B ẽ melioz ⁊ iõ hz tria noĩa. ꝺr. n. aliqs iacinctus saphirin' ⁊ i ethiopia fm plurimũ sui reperir. ⁊ dicũt gdã aq̃ticũ esse qõ est aquaticũ ceruleuz. Est aũt gñalr durissim' vt se vix sculpi pmittat. POS. Alber. de exptis est q est frigidus ⁊ ꝺfortat corpora sicut omne frigidũ qõ stringit virtutẽ corporis intus. In de ligaturis phicis dicir q collo suspẽsus vel digito portatus tutũ reddit peregrinũ ⁊ gratũ hospitibus ⁊ valet contra pestiferas regiones. ⁊ exptũ est q somnuz prouocat propter suã frigidam cõplexionẽ. Saphirinus aũt spãliter hoc habere dicitur q est contra toxicum. aiunt etiam q confert diuitias ⁊ naturale ingenium bonum reddit. ⁊ leticiam.

SERAPIO. qui portauerit secũ ipsum añ sigillationẽ factã cũ eo fit tutus a fulgore ita q nõ cadit sup eũ. virtus hec est multũ diuulgata iter boies. AVICENNA de virib' cordis ait q confortat cor,

Iaspis

lapis lazuli: lasur

¶ Capitulum. CCCCXXXIII.

Lapis Iaspidis fm Alber. est lapis multoꝝ colorũ ⁊ hz spēs. ⁊. melioꝝ tñ ē viridis trãsparēs habēs in se venas rubeas. hz aũt in argēto ppie ligari. hic in multis ptib⁹ inuenit. POSSE. Exptũ est ʒ sanguinez ⁊ fluxũ mēstruoꝝ. Aliũt aũt q̃ tegat ꝛceptũ ⁊ iuuat ptũ ⁊ q̃ gestãtē se a luxuria. phibet. magicis ēt legit q̃ si incantet portãtē reddit gratũ potētē ⁊ tutũ. ⁊ fugat febrē ⁊ hydropisim. ¶ Lap. CCCCXXXIIII.

Lapis. Iena. fz Alber. est a bestia q̃ Iena vocat sic dict⁹ eo q̃ oculi eius in lapidē vertunt tota liter. Aiunt autem Enax ⁊ aaien q̃ positus sub lingua confert diuinando dicere futura.

Lapis inuētus in oculis ceruoꝝ. i. lapis gagacromeon.

¶ Capitulum. CCCCXXXV.

Lapis Iicultos. fm Alber. ⁊ Isidoꝝ ē croco silis in vltimis hispanoꝝ ptib⁹ frequēti⁹ inuenit iuxta gades herculis ⁊ scdo ⁊ tertio. climatib⁹ iuxta hispaniã illã quã modo hispaniã vocamus. Est autē lapis ppter vis cositatē in eo arefactã filabilis. si de eo fiat vestis nō comburit: fz ex igne purgat ⁊ nitet. ⁊ forte illud est qd̃ gēnã vocãt salamãdre: qr hec lanugo que inde colligit est sicut lanugo lapidis hũidi. quare aũt nõ cremat in metheoroꝝ ē expeditũ. bui⁹ spēm quãdã dicũt esse quēdã lapidē que q̃dã vocãt carbũculũ albũ. POSSE imitat carbũculũ i hoc q̃ fantasmatib⁹ ⁊ psagus resistit. valet ʒ dolorē oculorũ ex humida cã ⁊ redact⁹ in puluerē sanat scabiem.

¶ Capitulum. CCCCXXXVI.

Lapis Iudaicus lat. ara. bager alieudi. SERAPIO lib. aggre. ē silis lapidi babex. ⁊ ē in palestina in oriēte ⁊ in figura sua silis glãdi alb⁹ bone figure hñs multas lineas angulatas in lõgitudine ptēdētes ⁊ nominant sũmitates lacerate. Et est lapis q̃ dissoluit in aq̃ ⁊ nõ hz saporē. Et idē auc. Hal. ille lapis ē in palestina i terris sen. hz colorē albũ vel purulētũ ⁊ est pulchre figure. nã sũt ibi linee spondose. ⁊ dicit lapis iudaicus: qr inuenit i terris iudeoꝝ. Alber. dicit de mente Isidori q̃ iste lapis ē albus ad modũ glãdis in quãtitate scripturis gbusdã isert⁹ quas greci gramas vocãt. POSSE. SERA. auc. Halie. medici vtunt eo in babētib⁹ lapidē in vesica. nã fricãt eũ sup cotē ⁊ dãt in potu fricaturã illaz cũ. ʒ. quattuor. aq̃ cal. Et ego sum exptus hec in habētib⁹ lapidē in vesica ⁊ non inueni magnũ iuuamentũ: sed in lapide qui generat in renibus est multũ fortis opatiõis. DIASCORIDES. qñ accipit ex eo in quãtitate ciceris ⁊ fricat in cote cũ aq̃ sicut fiet ⁊ sumit in potu quãtitas duoꝝ onolosach ex eo cũ aqua cal. ꝛuenit strãgurie ⁊ lapidi renuz ⁊ vesice ⁊ propter hãc causam noiant ipsum dissolutiuũ lapidis. Et idē. auctor. aben Mesuay. debilitat appetitũ ⁊ frangit lapidez renum ⁊ abscindit fluxum emorroidarum.

¶ Capitulum. CCCCXXXVII.

Lapis. kacabrates fm Alber. est lapis similis crystallo. qui eloquentiam dat bonorem ⁊ gratiam ⁊ valet contra hydropisim.

¶ Capitulum. CCCCXXXVIII.

Lapis kamã. fm Alber. est frequēter alb⁹ i toto vl in pte. varius est in colore ⁊ frequētissime inuenit ĩmixtus onixinio virtusq̃ eius fert ex imaginib⁹ ⁊ scripturis que inuenitur in ipso ⁊ ex sigillis.

Lapis keme. quid est. l. bene albegi.

Lapis kenne. quid est. l. kenne.

¶ Capitulum. CCCCXXXIX.

Lapis lacteus fm Aui. libro. z. cũ fricat aq̃ ⁊ est lapis galatides egredit ex eo qõdaz sicut lac. ⁊ hic gdē lapis est ciner ei coloris dulcis saporis. POSSE terit cũ aqua ⁊ seruatur quod resoluit ex ea in pixide plũbi ⁊ ꝛuenit initio apostematũ ⁊ fit ex eius fricatione alcohol ⁊ phibet cursum superfluitatum ad oculum ⁊ vicera in ipso accidentia.

Lapis ligia. est similis ossibus elephantis est fusci coloris ⁊ quasi subruffus.

¶ Capitulum. CCCCXL.

Lapis lazuli. lat. ara. bager. alzenard. siue alzanard. est duoruz modoꝝ vnus durus ferro non cedens celestini coloris qui est laudabilis mũdus a marmore albo ⁊ a marchasita alius est fragilis minus pulchri coloris veluti terra azurrina qui citra mare nascitur cũ azurio citramarino nec hz in se marchasitã ⁊ hic est inept⁹ medicie. SERAPIO lib. aggre. oportet q̃ eligat ex eo cuius est color celestis multũ cũ corpusculis aureis ⁊ lenis ē sine aspitate ⁊ sine admixtione alterius lapidis ⁊ q̃ nõ frãgit facile ⁊ cui⁹ frusta sunt magna. IO. MESVE ca. de lapide lazuli. lapis Iactulus vel stellat⁹ ē de genere marinorum habens maculas ex auro ⁊ est eius alius alb⁹ ⁊ dicitur lapis marchasita ⁊ alius indus clarus celestis ⁊ dicitur lazuli ⁊ quãdoq̃ minera fert vtrũq̃ simul. Et melior est cuius color est viridior in colore azuli ⁊ hz maculas aureas. ⁊ mixtus cũ marchasita est nõ bonus ⁊ non maculatus ⁊ similiter lenis. ca. est in secundo sic. in tertio. Et dixit bumay in vtroq̃ esse in tertio. POSSE. SERA. virtus eius est similis gluctini auri: nisi quia est debilior eo ⁊ facit nasci pilos in palpebris. ⁊ idem aucto. Halie. est in eo stipticitas cum acuitate pauca desiccat ⁊ infrigidat etiam palpebras que depilantur propter aliquos humores acutos: ⁊ remanent q̃ in eis non augentur pili nec multiplicantur ⁊ sunt subtiles ⁊ debiles ⁊ hoc quia lapis lazuli in his locis destruit humiditatem ipsorum humorum ⁊ immutat superfluitatem ad complexionem suam radicalez cum qua fit generatio pilorum palpebrarum. Et oportet q̃ ad hoc teratur multuz ⁊ administretur in puluere. Et idē auc. linacoy in libro lapidum quando suspenditur ad collum infantis remouet ab eis timores ⁊ facit yrtos capilos Et si teritur cum aceto ⁊ linitur super morfeaz ⁊ albaras curat. Et idem auc. Alcanzi. est adustiuus putrefactiuus. ⁊ ideo aufert verrucas ⁊ quando sumitur iterius laxat humorem melancolicum ⁊ mundificat sanguinez ab humoribus grossis. Dosis eius est a quatuor kirat vsq̃ ad. ʒ. i. qñ miscetur cum alys medicinis laxatiuis. ⁊ conuenit plus dolori renum. ⁊ asmati. ⁊ quando sumitur in potu aut fit nascale cum eo prouocat menstrua ⁊ potus eius commouet nauseam ⁊ vomituz: sed ablutio eius remouet hoc ab eo. AVICEN. de viribus cordis dicit q̃ confortat cor. IOAN. MESVE. est in eo acuitas non euacuata a stipticitate ⁊ ē ex parte acuitatis ei⁹ adustiuus vlceratiuus putrefactiuus absterstiuus ⁊ incisiuus ⁊ in non loto est propietas abradendi pilos lotus autem prolongat ⁊ confortat eos ⁊ generat pilos in palpebris. Sunt in eo nocumenta que diximus in lapide armeno ⁊ expedit tollere nocumenta eius similiter cum ablutione sicut diximus. de triturazione autem sustinet plusq̃ lapis armenicus. Quidaz autem ex sapientibus posuerunt ipsum post eius ablutionem in confectionibus leticie ⁊ proprie. ʒ. viij. ex eo ad. ℔. i. ex confectione ⁊ dabant cũ succo buglosse depurato ⁊ vino subtili antiquo ⁊ est medicamẽ solẽne ad egritudines melancolicas. dilatat enim animam ⁊ facit in ea mineraz gaudij. ¶ Cõfectio lapidis lazuli ex iuẽtõe nostra. Accipe ex seta tincta in kesmes sicut lib. i. ⁊ submerge eã in succo pomoꝝ dulciũ ⁊ aqua ro. ana lib. ʒ. ⁊ dimitte die vno deinde fac modicũ bullire dũ aq̃ rubeat deinde extrabe ab ea setã ⁊ pone zucbari tabarzet. ʒ. cl. coque vsq̃ dum spissitudinẽ mellis habeat ⁊ remoue ab igne ⁊ pyce in eo calido ambre crude frustatim incise. ʒ. vi. ⁊ dimitte liquefieri in eo deinde proyce super ipsum puluerẽ harum specierum. Accipe ligni aloes crudi ⁊ darseni ana. ʒ. iiij. lapidis lazuli abluti ⁊ pparati. ʒ. xij. margaritaꝝ. ʒ. ij. auri boni. ʒ. i. muschi. ʒ. vnũ tertiã. Pfice cũ pdictis hoc est maximi iuuamẽti ad pulsuz cordis sincopiz algueſgue ⁊ tristiciã sine cã. Et ē ex reb⁹ ꝛfortãtib⁹ aiaz mirabiliter. lapis lazuli solutõe educit melicã ⁊ hũores adustos ⁊ mũdificat venas ⁊ sãguinẽ ab eis. Et nõ lotus educit p vomitũ ⁊ p vẽtre hũores grossos melicos ⁊ ꝛuenit ad egritudies cordis ⁊ cerebri sic epilẽsia mania ⁊ melia quaꝝ mã est hũor melicus: ⁊ cõuenit iuuamẽtũ sublime egritudinibus timoris tremori cordis sincopi ⁊ ꝛfortat cor. ⁊ aufert nocumẽtũ ei⁹ ⁊ dilatat aiam ⁊ mũdificat pect⁹ ⁊ pulmonẽ ⁊ ꝛuenit asmati ⁊ humorib⁹ grossis ⁊ egritudinib⁹ splenis ⁊ est ex reb⁹ ꝛseruãtib⁹ iuuẽtutẽ ⁊ beatificãtib⁹ vitã. ⁊ pseruat a lepra. Et supposit⁹ educit mẽstrua. Et dat patiẽtib⁹ fe. melicas ⁊ curat eas. ⁊ confert vsus ei⁹ ad emorroidas. Dosis eius ē a. ʒ. i. vsq̃ ad. ʒ. i. ʒ.

Lapis letheus. idest lapis galactides.

Lapis liberans a venenis quid est. l. lapis bezaar.

Lapis ligurius quid est. l. lapis lincis.

Lapis lincurius idem.

Lapis lignites Aliab. ē gagates. ¶ Lap. CCCCXLI.

Lapis lincis Enax fit de vrina lupi ceruary micta ⁊ in montib⁹ coagulata q̃ in domo seruatus generat optimos fungos supra se quolibet anno. valet cõtra dolorem stomachi hyctericiam ⁊ fluxum ventris.

¶ Capitulum. CCCCXLII.

Lapis lippatis fm Alber. est lapis q̃ frequentius in libia inuenit. Cuius virtus fert mirabilis ee. ois eni bestia a venatoribus ⁊ canibus infestata currit ad eũ ⁊ ipsum intuet quasi patronũ ⁊ vt aiunt canes ⁊ venatores nõ possunt nocere bestie gladio q̃diu lapidẽ hũc hz presentẽ. hoc idē ꝛfirmat per atabari in lapidario suo.

Lapis litarmenum: idest lapis lazuli.

Lapis luminis. idest lapis pirides.

Lapis lune. quid est. l. affrosolinuz. Albaui specularis spuma lune: inuenit de nocte in regiõe arabũ in augmẽto ne valz epilẽticis. Plinius li. ʒ7. ca. io. selenitos.

¶ Capitulum. CCCCXLIII.

Lapis magnes lat. ara. bager. abnantes. SERA. lib. agr. cap. bager abnãtes siue almagritos minera bui⁹ lapidis est in mar ĩtimis ppe terras ĩdie ⁊ qñ naues appropinquãt mõti minere ipsi⁹ nõ remanet in eis aliq̃ ferrũ qõ non egrediat a naui ⁊ volet sicut auis vsq̃ ad montẽ ⁊ nõ est aliqs clauus ĩfixus taliter q̃ possit euellign euellat ⁊ saliat vsq̃ ad illũ montẽ. ⁊ propter hoc naues illarum partiuz non clauantur cũ clauis ferreis: fz cũ clauis ligneis. nã si forent clauate clauis ferreis qñ appropinquarent illi monti dilaniarentur tote. Melior ex isto lapide est ille qui attrahit ferrum fortiter. ⁊ color eius est vergens ad colorez celestẽ non multum grauis ponderis DIASCO. lapis magnes gignit atq̃ inuenit circa littus oceani apud trogoditas ⁊ in india ab inuentore sic vocatus. est aũt colore ferrugineus. ALBER. est ferrugineo coloris qui fz Pliniũ inuenitur in mari indico in quo intantum abundare dicitur q̃ peri culose in eo cum nauibus que ferreos clauos habent nauigetur. inuenitur etiã in tragonitidis regionib⁹. ⁊ ego vidi ⁊ repi in partib⁹ theotonie in prouincia que francia orientalis dicitur vnuz magne quãtitatis ⁊ maxime efficacie. ⁊ fuit valde niger. ac si rẽt ferrũ erugiosuz ⁊ cõbustũ cũ pice. POSSE. SERA. qñ dat in potu ex eo laxat ventrẽ cuz mellicrato ⁊ potissime humores grossos. ⁊ quidã sunt q̃ adurũt istũ lapidez ⁊ vruntur sicut subeith. i. adamas. Et idez aucto. Hal. est bonus illis q̃ transglutiunt acũ vel aliud ferrũ ⁊ ēt illi q̃ habet fluxũ ventris eo q̃ sumpsit scoriã ferri: ⁊ dicitur de eo q̃ si accipias eum ⁊ ponas ipsum in vase terreo ⁊ liniat capit vasis cum creta postq̃ posueris super lapidez calcem viuam quã nõ tetigit aqua donec repleatur vas calce ⁊ accendas magnum ignem sub vase donec ingrediatur per orificium vasis. deinde ponatur vas in fornace figuli ⁊ dimitte ibi donec lutatio eius coquatur ⁊ fiat testa deinde extrabe lapidẽ a vase ⁊ dimitte infrigidari ⁊ pone iterum in vase nouo ⁊ pone in fornace scõdo. ⁊ fac vt prius ter aut quater. quãdo vero extraxeris vice quarta dimitte ipsum lapidem. vbi non tangatur a vento vel aqua vel rore vel ab humiditate aliqua donec infrigidet deinde frange ipz in frustra minuta sic q̃ sit vnũqõq̃ frustum. ʒ. x. aut plus aut minus ex. ʒ. greco zũ. quãdo ergo volueris operationẽ cum eo facere pone iuxta lapidem pondus eius ex sulfure. deinde rora super eum aquam ⁊ egredietur ex eo ignis magnus ascendens circa mensuram bracby vnius fortissimus qui non tanget aliquid quod non comburat. ⁊ quãdo lapides magnetis non ita preparantur vt dixi: sed crudus sicut est madefit cuz succo allei aut cepe ab attractione ferri prohibetur. sed si vis q̃ reuertatur ad virtutẽ suã ĩfunde ipsuz vna die in sanguine yrcino ⁊ fiet virtus eius sicut prius. ⁊ accipitur frustum magnum istius lapidis qõ est ex bono ⁊ electo ⁊ approximatur clauature alicuius ⁊ aperit eam cito. Nam lapis iste attrahit ad se ferrum. ⁊ quando aliquis vulneratur cum ferro venenato ⁊ teritur iste lapis ⁊ misceatur cum aliquibus vnguentis ⁊ datur de puluere ipsi⁹ in potu illi qui est vulneratus facit ab eo venenum vel toxicum exire per secessuz ⁊ si puluerizetur sup vulnus venenatũ curat idẽ. DIASCO. magnes habet virtutes veluti speciem in trahendo ferrum. hunc lapidem quidam probandi amoris causa yroris supposuerunt capiti dormientis yroze latente. ⁊ siquidem erat casta ab altero viro sic accedebat ad proprium virum voluptabunda somno amplexans eum quasi inde pulsa per alium quem. q̃ si cum altero viro coierat in euz tãq̃ in aliquius odoris fetidissimi lapidem emittebat vt de lecto caderet mulier. concordiam quoq̃ secum habet. nam multas mulieres propter rixas digressas a maritis coegit reuerti sicut ⁊ maritos mulieribus gratiosos obsequentes ⁊ iocundi sermonis facit portantes secum. fures autem cum voluerint preciosa diripere intrant domum ⁊ intra quattuor angulos domus carbones ardentes ponunt ⁊ submittunt lapidem minutim incisum ⁊ sic transuertunt mentem ⁊ oculos eorum qui adsunt vt timore fugiant putantes ruere domum. vires habet purgatorias: ⁊ ideo hydropicis cũ mulsa datur. ʒ. ʒ. grossitudinem deducit. ⁊ omnes humores qui per ventrem ministrat. tritus ⁊ superasperſus cõbusta sanat. ENAX i magicl. h̃ lapis fantasias mirabiliter commouet. ⁊ precipue cum consequitur consecrationez ⁊ caracteres sicut in magicis docetur. perbibetur etiã cuz mulsa acceptum hydropisim curare. ⁊ est alia species magnetis cuius virtus est attrahere carnem bois. ALBER. attrahit ferrũ mirabiliter ita vt virtus eius transmutet ferrum sic vt illud ferrum etiã aliud trahat. ⁊ multe acus ad se inuicem suspense sic videntur. vnctus autez alleo non trahit. ⁊ paruus adamas magnuz ligat magnetem. inuentus autem est temporibus nostris magnes qui ab vno angulo traxit ferrum ⁊ ab alio fugauit. ⁊ hunc aristo. ponit a genere magnet. narrauit quoq̃ mihi vnus de socys nostris curiosus experimẽtator qui vidit federicũ imperatorem habere magnetem qui non traxit ferrum. sed econtrario ferrum traxit lapidez. Et aristo. dixit q̃ est aliud genus magnetis quod trahit carnes hominis. in magicis autem traditur q̃ fantasias commouet mirabiliter precipue si consecratus ꝛsecratione ⁊ caractere fuerit qõ in magicis docetur. fertur etiam hunc cũ mulsa sumptuz

hydropisim curare.aiunt ēt gdā hunc capiti mulieris sup positū statim eam incitare ad amplexuz mariti si casta est ipsa dormiēte.Si aūt est adultera pre nimio timore ⁊ tremore fantasmatū dicit cadere de lecto mariti. dicit etiaz q̄ fures in domū intrantes positis carbonib⁹ in quatuor angulis domus lapidē hunc contritū superaspgunt. ⁊ tūc dormiētes in domo ita fantasmatib⁹ terrent q̄ fugientes edes relinquant.⁊ tunc rapiūt quicquid volunt.

¶ Capitulum. CCCCXLIIII.

Lapis magnesia quē gdā magnostā dicunt. fm Albertuz.est niger.⁊ ipo freq̄nter vtūr vitreary.distillat ⁊ fluit ī magno ⁊ forti igne.⁊ n̄ alr.⁊ tūc īmixtus nitro ad purpureitatē duē vitri subam.B idez atabari dic̄ in lapidario suo. ¶ Lap. CCCCXLV.

Lapis Mādasida vel marchisita.fm Alber.ē bnīs multas spēs colox:q: colorē accipit cuiuslibet metalli.⁊ dr̄ marchasita argētea ⁊ aurea.⁊ sic de alys metallis.metalluz tamen qō colorat cum non distillat ab ipso:sed euaporatur in igne ⁊ relinquit̄ cinis subtilis.⁊ hic lapis notus est apud alchimicos.⁊ in multis locis inuenitur.hoc similiter Enax dicit in lapidario suo.

Lapis Marchasita.gd est.l.Mādasia.⁊.l.piritides.Lalcitis. ¶ Capitulum. CCCCXLVI.

Lapis Margarite.lati.ara.bager.allulo siue alba margarita vel pno ē q̄ in ostreis reperit̄. alie sūt pforate alie nō pforate.pforate sunt artificiose facte.⁊ nō nāl'r:sed nō perforate que nāles sunt meliores perforatis.⁊ iō qñ in medicinis ponunt̄ nō perforate intelligunt̄: ſz sunt alique obscure ad citrinitatē tendētes nō pforate que perforatis equipollēt.⁊ ideo eligende sunt clare ⁊ albe.q̄ vero obscura.⁊ q̄ſi albida est nō est ponēda ī medicinis.SERAPION.libz.aggre.cap.bager albalo. auctor. ⁊Rasis margarite deferunt a maritimis.⁊ sūt frig.⁊ sic.in secundo.Et idez aucto.Isaac.Ex eis sunt grossiores ⁊ parue:sed grossiores ex eis sunt meliores paruis. ⁊ clare meliores obscuris ⁊ equalis superficiei meliores angulosis.

ALBERTVS.Lapis est in ostreis inuentus. melior aūt ex india venit.multi aūt de britānico mari qō nūc anglicū dicit̄ ⁊ versus flandriā ⁊ theotoniā inueniunt̄.ita q̄ ego in ore meo decem in mēsa inueni. Iuuenes aūt concule bnt̄ meliores.colozis autē sunt ac si parua lux penetraret in multū albū.⁊ ideo nitentes:cū tñ sint albe.ferr̄ propter tonitrua q̄ſi abortiēdo eas ostrea euomūt. ⁊ in fluminibus inueniunt̄ in mesella.⁊ in gbusdā gallie fluuys inter arenas. POSSE.Alber.experte sunt in confortatione spirituū.⁊ ꝓtra cardiacā ⁊ sincopim.valēt ēt ʒ fluxum sanguinis lienteriā ⁊ diariam.⁊ sunt ꝓfortatiue.Reparāt n.spiritus subtiles vt quidam dicunt:sed falso:imo membra eax asperitate a superfluis abstergunt ⁊ ea quasi constringunt ⁊ coartando ad vnum ducunt.⁊ ita confortant.

SERAPION.Margarite sunt desiccatiue humiditatum conueniunt debilitati cordis ⁊ sunt conuenientes incobol.⁊ sunt fri.⁊ sic.in secūdo.Et idē aucto.atabari conferunt obscuritati visus ⁊ albedini oculi ⁊ sordiciebus eius. ⁊ retinēt mēstrua.abstergūt dētes ⁊ desiccant hūiditates. Et idē auct. Isaac.ꝓferunt cardiace tremori cordis ⁊ accidentibus melācolicis ex malitia humox. Et hoc ideo:q: clarificāt sanguinē cordis:quādo est ingrossatus in corde ⁊ desiccāt hūiditatez q̄ est in oculo. ꝓpterea q: fortificant neruos oculox:⁊ qñ dissoluunt̄ margarite ⁊ linit̄ cum eo baras aufert eā postq̄ linit̄ statim. AVICENNA de viribus cordis dicit q̄ confortant cor.

¶ Capitulum. CCCCXLVII.

Lapis medus.fm Diasco.in ꝓprio cap.est niger q̄ tritus emittit croceū colorem. ALBER. Lapis medus vel medo dr̄:q: a regiōe medorum ferr̄.vbi plures inueniunt̄.Sunt aūt huius spēs due.vnus niger ⁊ alter viridis. POSSE.dicūt valere contra veterem podagram oculox cecitatē ⁊ freneticā passionem etiaz refouere dicit̄ fessos ⁊ debiles.fertur etiaz q̄ fragmenta nigri si in aqua cali.missa fuerint.⁊ sigs in aqua illa lauerit incurrit mēbrox excoriationē ⁊ si ex ea biberit pibit vomēdo. DIASCORIDES.Est aūt duplicis potētie.s.bone ⁊ male.nā tritus in cote medicinali cum lacte muliebri que semel creauit ꝑmo partu pueꝛ:⁊ inunctus albugines curat oculox:⁊ oēm illox dolorem.etiā si desperatus fuerit. medet̄ podagricos eodē modo cuz lacte ouis q̄ semel genuit masculū sanat renes anbelitus.⁊ interiores partes corporis hoc medicamē ꝑparatū babeas ī vase vitreo vel argēteo.⁊ pfice ieiunus.ad vindictā quoq; supra cotem ⁊ da cui vis ⁊ lauet faciez ⁊ exiccabit̄.Sigs aūt ex eo biberit pulmonē vomet.oportet ergo bibēti paululuz dare vt nō satiet̄.inuentus est autem iuxta fluuium fasin.

¶ Capitulum. CCCCXLVIII.

Lapis. Melochites quē gdā melonithē dicūt fm Alber.ē arabic⁹ grosse viriditat:ſz nō translucidus sic̄ smaraldus.⁊ est mollis.fertur q̄ custodiat gestātē se a nociuis casib⁹.⁊ sup cunabula infantiuz.hoc silr Enax. ¶ Capitulum. CCCCXLIX.

Lapis mēphites.ſz Alber.a'ciuitate egypti q̄ mēfis vocat̄ q̄ dr̄ vt ignis calere vtute gdez nō actu.hic tritus ⁊ in aq̄ mixt⁹ ī potu det̄ vēdis vl' secādis: q: iducit īsensibilitatē ne sentiat cruciādus.B idez Enax.

Lapis militaris idest lapis piritis.

Lapis mozalis.fm Auicen.oibus ē notus ⁊ est stipticus.

Lapis molibdides.gre.plumbi vel plūbeus:quia habet virtutem scorie plumbi. (dus.

Lapis mozoechus.fm ⁊Pliniū inuenit̄ in egypto.⁊ ē pali

Lapis mozoptos.Diasco.quē multi galaxia vc̄.

¶ Capitulum. CCCCL.

Lapis nigrox.fm Auicen.lib.z. Est lapis q̄ deferr̄ ex nigris declinās ad citrinitatem fricatur ⁊ egredit̄ ex eo fricatio mordicās linguā similis lacti.mundificat pānū oculi cū nō est cū apate ⁊ obtalmia.⁊ conuenit vestigys vlcex in eo ⁊ eradicat vngulam.

¶ Capitulum. CCCCLI.

Lapis nise.Alber.dicūt alig hunc esse de genere lapidū.⁊ inuenit̄ in capite buffonis.⁊ sunt duo gnā.vnus subalbidus sic̄ si lac ītrauerit in sanguinē ⁊ vincit eū.⁊ iō sanguinis obscuras vias in eo dicūt apparere.⁊ alius est niger:⁊ aliqñ pingit̄ in eo buffo.sparsis pedib⁹ ante ⁊ post.dicunt etiam q̄ si ambo simul includantur presente veneno eos adurere manū tāgētis.ꝑbationē aūt lapidis esse dicūt q̄ exhibitus buffoni viuo buffo eleuat̄ cōtra eū ⁊ tāgit ore si pōt.dicit̄ etiam q̄ presente veneno varius efficit̄ q̄ subalbidus est.hoc similiter Enax.

¶ Capitulum. CCCCLII.

Lapis obtalmi⁹.ſz Alber.ab obtalmia ē dict⁹: cuius color nō noīat̄ forte.iō q: ē multox colorū.valere dr̄ gestanti ʒ oēs malos morbos oculox. visus āt circūstātiū dr̄ obcecare.⁊ iō ēt patronus vocat̄. gestantes.n.eū quasi inuisibiles reddit.hoc similiter Enax.

¶ Capitulum. CCCCLIII.

Lapis. Onix.fm Alber. gēma perhibet̄ nigri coloris.inuenit̄ melius genus esse nigruz albis venis varlatum.venit autem de india ⁊ arabia. Inuenit̄ autem quinq̄ diuersitatū propter varietatem venaruz ⁊ colorum.ferunt si sardius sit presens ligatur onix. ⁊ etiaz suspendit̄ a nocumento.hec aūt omnia si habet profecto ideo habet:q: hz virtutes mouēdi melācoliā precipue in capite.ex motu eniz illius cū vapore oia ista ꝓcedunt. dicunt aūt quidā onix onichinuz eē:qō verisile est,vel q̄ sit

alia spēs eius:sed colore nō est niger:nisi aliqñ: sed colorē hz vt vnguis hūanus:sed ī onichinis nr̄is inueniunt̄ multi colores albi nigri ⁊ rubicūdi:qui tñ oēs in subam q̄dā fricant̄ q̄ similitudinez exprimit vnguis hois.aiunt ēt q̄ ex lachryma arboris q̄ onica dr̄ indurata in lapidez gnātur. ⁊ dicūt hanc cām esse q̄ odoriferus est ī igne. hāc ēt cām inquiūt esse q̄ frequētius alys depictus imaginib⁹ mirabilib⁹ inuenit̄:q: lachryma a pncipio mollis facile formabilis pingit̄ ⁊ picturā retinet:qñ in lapidē idurata coagulat̄.hūc lapidē dicūt insensibil'r ītrare in oculū. ⁊ hoc esse mirabile.⁊ ego vidi saphix intrare in oculū.⁊ lapidē galli ⁊ quēdā aliū:cuius nomē ignorauī sine oculi lesione. politus.n.⁊ tenuis nō ledit oculū nisi tāgat acie seu pupillam oculi sensibilē ⁊ forame vuee.aiunt q̄ collo vel digito suspēsus excitat tristitiā ⁊ timores ⁊ in sōno fantasias terribiles: ⁊ multiplicare ferr̄ lites ⁊ tristicias.dr̄ q̄ auget saliuam pueris. ¶ Capitulum. CCCCLIIII.

Lapis orfanus.fm Alber.est ille q̄ est in corona romani imperatoris.nō vnq̄ alibi visus est propter qō orfanus vocat̄.est aūt in colore q̄ſi vinosus subtilem bnīs vinositatē.⁊ hic est sicut si candidū nimis micās penetraret in rubeū clarum vinosum.⁊ fit superatus ab ipo.est aūt lapis perlucidus.⁊ tradit̄ q̄ aliqñ in nocte fulsit: sed nūc tēpore nostro nō micat in tenebris. fertur aūt q̄ bonori conuenit regali.hoc Enax.

¶ Capitulum. CCCCLV.

Lapis orites.ſz Alber.hz tres spēs. quax vna est nigra ⁊ rotūda.alia viridis maculā bnīs albam.tertia cui⁹ pars.altera ē aspa:altera plana.⁊ est color eius q̄ſi ferri lamia: ⁊ talis ēt est dispositio corporis eius de quo ferr̄ q̄ vnctus oleo ro.⁊ gestat⁹ pseruat ab aduersis casib⁹. ⁊ dr̄ valere morbis pestiferis ⁊ reptiliuz morsibus. dr̄ etiā in phycis ligamntis q̄ appēsus mulieri ,phibz ipsam impregnari.⁊ si pregnans est abortsum facit.

¶ Capitulum. CCCCLVI.

Lapis palagius.fm Alber.est gēma colozis rubei lucide valde neče ⁊ sube transparentis.⁊ dr̄ eē femia carbūculi.⁊ virtutes eiusdē remissas hz sic̄ femina ad marē se hz.⁊ dicūt quidaz q̄ est domus eius.⁊ ideo palatiuz carbūculi vocat̄.generat̄ frequēter carbūculus in lapide isto.⁊ iā visum est hoc q̄ in lapide vno exterior pars fuit palagi⁹. ⁊ iterior carbūculus: ꝓpter qō hz gen⁹ lapidum dicit̄ esse de genere carbunculi.

¶ Capitulum. CCCCLVII.

Lapis pantherus. fm Alber. est multos bnīs colores ⁊ in vno corpore lapidis nigrū.vz.viridē ⁊ rubeuz ⁊ alios multos.inuenit̄ aūt palidus purpureus ⁊ roseus.Ferr̄ aūt fuscos efficere visus.inuenit̄ aūt ſz plurimum in india.debet gestās respicere ad ipsum in mane oriente sole ⁊ fit efficax ⁊ virtuosus.tot autez virtutes dicitur habere quot colores habet.hoc Enax.

¶ Capitulum. CCCCLVIII.

Lapis peanithes. fm Alber.ē lapis granat⁹ de michedon. ⁊ ē femi. sexus.certo tēpore dr̄ concipe ⁊ parere cōsilem lapidē: ⁊ valere aiunt ꝑgnātibus.

¶ Capitulum. CCCCLIX.

Lapis pirithe vl' pidoni⁹. fm Alber.est colore fulgens vt ignis.dr̄ valere cōtra arteticā mirabiliter ⁊ referr̄ de illo lapide q̄ si forti⁹ stringatur manu manū aduret.ergo vult leuiter ⁊ pauide tangi.⁊ ego ipm expertus sum sepius.dicit̄ aūt de genere isto alia species esse crisolito similis:nisi quia maioris viriditatis existit.

¶ Capitulum. CCCCLX.

Lapis piritides.gre.ara.bage ral marchasita. lati. caparosea. SERAPION lib.aggre. ē lapis ex quo exhibit̄ es.⁊ opz q̄ eligat̄ ex illis quox color est similis eri: ⁊ qñ ponit̄ in igne saliunt ex eo sintille facile. Comburit̄ in hunc modū. melle linitū pone in ignē lenē. ⁊ euenta donec fiat rube⁹: deide extrahe ab igne. Quidā ponunt eū in ignē magnū exprunis: deinde liniūt melle. ⁊ itex ponūt in ignē donec oēs partes eius sint equaliter cōbuste:q: fortasse ꝑmo aduritur extra ⁊ nō interi⁹: deinde exufflat̄ cinis ab eo ⁊ reponit̄. ⁊ si indiget̄ ablutio lauacam sicut lauat̄ cadimia. DIASCORIDES.cap.lapis piritides.i.marchasita.ex quo eramē fit. eligēdus est colorē bnīs eraminis qui in foco missus frangit̄. Cōburit̄ vero sic.melle vnctus in viuis carbōibus mittit̄.⁊ flabellat̄ q̄diu colorē ruffum faciat.Aly vero in multis carbonibus igneis coctū:⁊ secūdo melle vnctum reuocāt igni q̄diu se fregerit. postea eximunt illū ⁊ lauant sicut cadimiā ⁊ reponunt. POSSE.SERAPION. Est vrens ⁊ abstersiu⁹ vlcex:⁊ abstergit obscuritatez visus:⁊ resoluit ⁊ maturat apata dura: ⁊ qñ resoluitur ⁊ miscet̄ cum resina pini:resoluit sanguinē congelatū: ⁊ aufert carnez superfluam cū pauca calefactiōe ⁊ stipticitate.⁊ quidam nominant hunc lapidē postquā aduritur dicidas vl' difriges. Et idē aucto.Halie.hic lapis est vnus de lapidib⁹ habentib⁹ virtutē fortē:⁊ nos admistramus euz cū resolutiuis: ⁊ miscemus cū eo lapidē socharos. ⁊ resoluimus sepe cuz hoc vnguēto humiditatē multā que est ꝓgregata in cōcauitatibus ⁊ cauernis musculox:⁊ quādo administrat̄ hic lapis.opz q̄ multum terat̄ ⁊ resoluit humiditatem corruptam que est sub cute.⁊ iō quādo terit̄ vltima contritiōe ⁊ conficit̄ cuz aceto abstergit baras morfeā ⁊ lentigines faciei.⁊ habz virtutem magnam in abstergendo oculū. ⁊ confortat substātiam eius ⁊ acuit visum. ⁊ ideo nominat̄ in terris psie lapis luminaris ⁊ facit capillos tenues ⁊ crispos. DIASCORIDES virt⁹ ē illi termātica ⁊ asmictica caligines oculis purgat duricieb⁹ diaforesiz ⁊ digōnē facit addita resina carnes perequat. lapis ipse cōbust⁹ a multis difriges dr̄. ⁊ est spēs vitrioli sicut apparet in. l. zeg.qui nō cōbust⁹ si pulueriset̄ ⁊ distēperet̄ vel misceat̄ cū vino ⁊ gallis tritis est optimū encaustrū ad scribēdū.

¶ Capitulum. CCCCLXI.

Lapis piritis. PLINIVS lib.36.ca.19. durissim⁹ est q. ⁊ si ferro pcutiatur sintillas emittit. ⁊ ignē. CASSIVS felix.lapis piritis.i.focaria quo p allisionē calibis vel alteri⁹ rei dure ignis euolat. Sz Hali.in epla ad glauconez exponit lapis piritis.i. lapis militaris. qō qdā ītelligūt de lapide lato super quē solēt ignez ꝓferre. POSSE.PLINIVS.vires habet in similitudinez cadimie. facit proprie ad oculorum claritatem.

¶ Capitulum. CCCCLXII.

Lapis prassius.fm Alber.est lapis q̄ ē mater ⁊ palatiū smaraldi.est aūt bnīs viriditatez coloris sicut prassiū. Inuenit̄ aūt aliqñ cū rubeis guttis:⁊ aliquādo cū albis.Est alia spēs istius lapidis q̄ inuenit̄ cum guttis aureis.⁊ vocat̄ crisopassus ⁊ rarius inuenit̄.⁊ ideo carior existit. ꝑ quo.l.lapis crisopassus. Exptum est autē q̄ confortat visum ⁊ quasdā Jaspidis.⁊ quasdam smaraldi habent operationes.hoc etiam Enax.

Lapis preparatorius corv.i.pumex.l.famechi.

¶ Capitulum. CCCCLXIII.

Lapis quadratus secūduz Plinium in egypto inuenitur.⁊ in etbiopia ⁊ exalbidus est.habet vires stringentes.vnde necare dicitur conceptum.

¶ Capitulum. CCCCLXIIII.

Lapis quandros.secundum Albertuz.aliquando inuenitur in cerebro vulturis. virtus eius fertur esse contra quoslibz nociuos casus: ⁊ replet mammillas lacte.hoc idem Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXV.

Lapis. Quirin. fm Alber. inuēitur in nido vpupe aliqñ que tota ē auis prestigiosa. ⁊ auguria/lis vt dicunt magi ⁊ augures. Est autem proditor secreto/rum ⁊ fantasias promouens si ponatur supra pectus dor/mientis. hoc quoq; Enax.

L apis tagnay ⁊ olchatis fm Alber. ē idē q̃ bolus arme/nic⁹. Est āt lapis subrube⁹: cui⁹ virt⁹ expta ē ꝛstrictiua ventris ⁊ pcipue sanguis dissinterie ⁊ mēstruoꝝ. p q̃.l. canarmeū. ¶ Capitulum. CCCCLXVI.

Lapis rubeus minus q̃ iacitus g ara. vocat̃ bager albigedi. SER AP. li⁹ aggr. ca. bager albu gedi siue albuzedi. Jacinti rubedo ē magis placabil' boi/bus: eo q̃ nō sit ī eo obscuritas aliq̃ minera āt h⁹ lapidis est ī terris oriētis: ⁊ qñ deferr̃ a minera sua ē obscurus: ſz qñ exoriat eū aurifex detergit̃ bonitas eius. ⁊ apparet ⁊ clarificat̃. POSSE. SER APION. si gs ligauerit non videbit portās in nocte somnia mala neq; timorosa. ⁊ si il le g aspexerit in sole tantū q̃ visus ei⁹ est debilitatus ter/serit cū eo oculos suos ꝛuenit ei: qñ ille lapis fricatur ad capillos capitis attrahit festucas sic magnes ferrum.

¶ Capitulum. CCCCLXVII.

Lapis sami⁹. fm Alber. dictus ē a samo insula in q̃ iueniť. hoc āt lapide polir̃ auꝝ. ferr̃ aūt q̃ portat⁹ vtiginē sedat ⁊ mentē solidat. hr̃e āt B vitiū dr̃ q̃ alligatus ī cossa pturiētis ipediat ptū. hoc silr̃ Atabari.

¶ Capitulum. CCCCLXVIII.

Lapis saphirus siue sirites. fm Alber. ſz plurimū eius venit ab oriēte ⁊ india. Inuenit ⁊ ī ypi domio apud podiū ꝓuincie regiōe ⁊ ciuitate: ſz nō ē adeo ꝑciosus vt p oia sit similis oriētali. est aūt colore pspicuus sicut celū serenatū: ſz vincit in eo flauus color. ⁊ iō melior qui est non satis plucidus. optimus aūt q̃ hz nubes obscu ras ad rubedinē declinātes. inuenit ēt bon⁹ q̃ albidas hz nubeculas silr̃ luba sua sit sicut nubes fusca transparens aliq̃tulū. POSSE. Ego vidi q̃ antraces duos fugauit. aiunt ēt hūc lapidē hoīes castū reddere ⁊ interiorē ardo/rē refrigerare. sudorē restringere, dolorē curare frōtis ⁊ lingue. vidi ego vnū in annulo portare ⁊ sordes ex oculis purgare: ſz aū vult poni in aq̃ frigi. ⁊ post silr̃. q̃ aūt dicūt q̃ amittit virtutē ⁊ colorē postq̃ ꝛ andracē curauit falsum est. dicunt ēt q̃ corpora vegetat ⁊ paces ꝛciliat piuꝝ ⁊ dei uotū ad deū efficit: ⁊ animū in bonis firmat. hic etiā syrti tes a quibusdā vocat̃: eo q̃ in littore syrtium inueniat̃.

¶ Capitulum. CCCCLXIX.

Lapis sarcophag⁹. ſz albis. deuorat cadauera mor tuoꝝ. gre. n. sarcos sonat caro fagos āt come dere. anriq tñ aliq de B lapide ꝓus fecerūt archā mortuo rū: eo q̃ ī spacio. 30. dieꝝ cadauera ꝛsumunt̃. ob B āt nr̃a monumēta lapidea sarcophagi sūt vocata. B ēt atabari.

¶ Capitulum. CCCCLXX.

Lapis sarda vel sardo. fm Alber. sic se hz ad tabu las ligni sic̃ magnes ad ferꝝ: imo adheret. ita fortiter tabulis nauium in mari vt a tabulis euelli nō possit nisi abscindat̃ cuꝝ ipso ea pars tabule cui adheret. est aūt in colore prasius. i. virens. hoc quoq; Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXI.

Lapis sardius. fm Alber. ab antiqssimo iter ꝑcio/sos lapides memoratus est. hūs ruborem spissuꝝ cum suba peruia sicut si peruietas imaginet̃ in ru bea terra. Et fm hanc diuersitatē inuenit̃ quinq; modis. ita q̃ aliqs nihil habet de peruietate. iz. forte ille matrix est alioꝝ: ⁊ domus in qua generantur. in sardis aūt ciuita te repertus esse dicit̃: ⁊ sic vocatur. Aiunt hūc lapidē ac/cendere animū ad gaudium ⁊ acuere ingenia. ⁊ per virtu tes cōtrarias ligare onichium. hoc etiam Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXII.

Lapis sardonis quem quidā sardonicem vocant. fm Alber. est ꝛpositus ex duob⁹: sardio. vz. ⁊ onice. Est ergo rube⁹ ⁊ hic color eminet ex sardio. est ēt albus ⁊ niger ⁊ colorem vnguis, pferens ex onice. lauda/bilior aūt est qui hos colores hz magis distinctos. Inue/nitur aūt quinq; modis aut pluribus ꝓpter diuersam co lorꝝ mixtionē ⁊ frequētius inuenit̃ in india ⁊ arabia. ferr̃ luxuriā expellere ⁊ castū reddere ⁊ pudicū. est tamē ma xima hui⁹ virtus in hoc q̃ cū onichius nociuus sit hic no cere nō pōt sardum in substātia habens admixtum.

¶ Capitulum. CCCCLXXIII.

Lapis selenite. fm Alber. de eo varia referunt̃. di cunt. n. qdā euꝝ nasci in quodā genere testu dinis indico ⁊ esse variū: dicuntq; hunc esse virentez ⁊ in pside partib⁹ frequētius iueniri siue in arabia. vt inquit. Plinius. dicūt aūt hunc crescere luna crescente ⁊ decre/scere luna decrescēte. gestatus aūt ferr̃ cōferre pscientiā quandā futuroꝝ si sub lingua porter̃ precipue pma luna. ⁊ decima exñte. dicunt etiā q̃ mane pma luna tñ habet virtutem in pma hora. decima aūt existente luna in deci ma hora. ⁊ modus diuinatiōis est q̃ cū ponit̃ sub lingua. ⁊ cogitat̃ de aliquo negotio vtrū fieri deceat aut non. ⁊ si fieri deceat corde tenet ⁊ infigit̃. ita q̃ auelli nō possit. ⁊ si fieri nō deceat statim cor desistit ab ipso. ferr̃ etiā q̃ cu rat lāguētes ptisicos ⁊ debiles. B ēt ait Jsaac beniamū.

L apis senadeg idest lapis ematites.

L apis sidericis idest scoria ferri.

¶ Capitulum. CCCCLXXIIII.

Lapis sirius. fm Alber. a siria dictus vt inquit Jsi dorus: q̃ integer natat ⁊ cōminut⁹ fluctuat: cuius causa est: qꝛ integer poris aerem cōtinet qui euane/scit a puluere cōminuti lapidis. hoc etiam Enax.

¶ Capitulum. CCCCLXXV.

Lapis sistos. Enax ē fusci coloris ⁊ subruffi oblon gos arestas siue pinulas: nō hūs erectas vt alumen scissum. virēs habet fortiter constringentes.

¶ Capitulum. CCCCLXXVI.

Lapis smaraldus. lati. vel lapis stellatus. gre. De/miscus. ara. ferusegi. ē pulchre ⁊ auide viri/ditatis. imo color eius ē viridissimus trāslucens. ita q̃ vi cinū aereꝝ sua videt̃ tingere viriditate figura sua melior est planities: qꝛ tunc vna pars nō coumbrat aliaꝝ. melior est qui non vmbra nec lumine variat̃. SER APION. fri. est ⁊ sic. Et aucto. Raf. in libro mineraꝝ genero sma raldi vel tabarzet est sicut genero iacoth. ⁊ viriditas cor/poris ei⁹ nascit̃ a virtute minere. iste smaraldus deferr̃ a terris nigroꝝ. ⁊ lapis tabarzet est similis ei: nisi qꝛ nō est diafanus sicut smaraldus. Est alius lapis q̃ vocat̃ daba greg. ⁊ est silis tabarzet. Et idē. sūt duo lapides siles quo ruꝝ vn⁹ nominat̃ tabarzet ⁊ amorad. ⁊ alius smaraldus: ⁊ sunt vnius fere specici. ⁊ est vterq; lapis qui ꝛgelatur in mineris auri in terris garbi. ⁊ est fortiter viridis splēdēs. ⁊ ille qui est viridior est melior. ⁊ magis diafanus melior est obruffo. ALBERTVS est ꝑciosior multō alys la/pidib⁹ ⁊ nō rarus. Et color ei⁹ est viridissimus trāslucēs. ita q̃ vicinū aerē sua viriditate figurare videt̃. ⁊ melior est planities supficiei: qꝛ tūc vna pars nō obumbrat aliā. melior tū est qui nec lumine nec vmbra variat̃ hui⁹ plani tici ⁊ colorꝝ varietatē dicūt esse diuersitates. iz. ita q̃ ali quando fēl nigrū per modū virgulaꝝ admixtū habet. hi sunt a locis scotici britanici ⁊ biliaci. ⁊ q̃ in venis ei nascū tur. ⁊ maculosi quidā ⁊ quidā calcedonici: eo q̃ admixtū habēt cum illo lapide. meliores aūt sunt scotici. ⁊ ferunt quidam q̃ illi de nigris griffonū afferuntur: qui lapidem hunc cuꝝ crudelitate magna custodiunt. dixit cniꝝ vnus de grecia veniēs viridicus ⁊ curiosus experimentator q̃

uene°
vsjm
epilep e
eroj fa
cagh°j fuat
mēbo rauc
Smaragdus
lepros j
sbaz auqz °j amira.
emitrouius

hic lapis. nascit̃ in rupibus q̃ sunt sub aq̃ maris. ⁊ ibi inue nit̃. rōnale ēt est q̃ in venis eris in pspicuo quidē ad eris subam nō veniens nascit̃: eo q̃ rubiginis eris hz viridita tez. POSSE. SER APION. qñ feruzegi sumit̃ in po tu ꝛuenit venenis mortiferis ⁊ morsib⁹ venenosis ⁊ pun ctiōib⁹ hūtium aculeū. qui q̃ dederit in potu de limatura eius pondus. 8. granoꝝ ordei illi q̃ sumpsit venenuꝝ añq̃ fecerit impressionē liberat eū a morte ⁊ nō cadent capilli ei⁹ neq; excoriabit̃ ⁊ est sua euasio. ⁊ ille q̃ assiduat aspice re ipm pseruat suū visum a nocumētis. ⁊ ꝛseruat eū inco lumen. ⁊ q̃ defert ipm in anulo pseruat eū ab epilētia: qñ ducit eū in digito anteq̃ supueniat. ⁊ ꝓpter hanc cām do cemus reges q̃ suspēdant eos in collo filioꝝ: qñ nascunt̃ statiz ne supueniat eis epilētia. Et idē auc. Raf. tabarzet vel feruzegi cōuenit lepzosis: qñ sumit̃ in potu limatura ei⁹. ⁊ si cadat aspect⁹ tyri sup lapidē smaraldi dissoluūtur oculi ei⁹ ⁊ liq̃scunt. DIASCORI. Smaraldus porta/tus auget subam hrs psuasionē in omni negotio. corpore ⁊ sermōe castos latos facit. subuenit ⁊ in tēpestatib⁹. scul/pit̃ in eo scarabeus. ⁊ ptundit̃ aurea fibula. ALBER: Exptū est nr̃is tēporib⁹ q̃ hic lapis si vere viridis ⁊ bon⁹ est retinet corpū: ꝓpter q̃ rex yngarie. qui nr̃is regnabat tēporib⁹ eū in digito in hora coit⁹ cuꝝ vxore sua habebat: in coitu in tres ptes diuisus est. ⁊ iō ꝓbabile est q̃ dicit̃ q̃ hic lapis gestātē se ad castitatē inclinat, vñ auget opes ⁊ icantat⁹ dat vba psuasoria. ⁊ q̃ collo suspēsus curat emi triteū: ⁊ caducos morbos. exptū āt ē q̃ visuꝝ debilē ꝓfor tat: ⁊ oculos cōseruat: ⁊ bonā facit memoriā: ⁊ tēpestatez auertit. Et valet diuinātib⁹: ꝓpter q̃ querit̃ a magis.

¶ Capitulum. CCCCLXXVII.

Lapis specularis. lapis lune. Affroselinū ſz Alber. est lapis ad modū vitri pspicu⁹. dr̃ aūt in hy spanoꝝ vrbe segūdia pmitus iuētus ē. ego aūt vidi illuꝝ abūdanti⁹ inueniri. ita q̃ currus inde onerant̃ ī diuersis ptib⁹ theotonie. ⁊ vidi ēt ī gallia iueniri cū gipso: qꝛ est gi psi extremitas q̃dā. effusus aūt scindit̃ in q̃ slibet ptes te nues. ⁊ fiūt ide fenestre sic̃ de vitro: nisi qꝛ loco plūbi opz pōere lignū. Sūt āt tres spēs eiusdē. vna videlz lucida si cut vitrū. alia nigra penit⁹ sic̃ attramentū. tertia citrina q̃ vocat̃ auripigmentū vl' arsenicū q̃ clari⁹ ē ⁊ nobilius.

L apis spongie. quid est lege affegi albach.

¶ Capitulum. CCCCLXXVIII.

Lapis stellat⁹. enax ē de genere marmoꝝ hūs ma culas ex auro. ⁊ ei⁹ ē ali⁹ alb⁹ q̃ dr̃ lapis mar chasita. Alius indus clar⁹ celestis. ⁊ vocat̃ lapis lazuli. ⁊ q̃q; minera fert vtrūq; simul. ⁊ q̃q; est alius coloris vi ridis. ⁊ vocat̃ lapis crisopassus. Mesue cap. Crisopassus.

¶ Capitulum. CCCCLXXIX.

Lapis succinos fm Alber. ē crocei coloris quē gre. electiō vocāt. iueniť. n. trāslucēs sicut vitrū vocabuluꝝ hz a mā: qꝛ a succo vel gūma arboris nascit̃: q̃ pin⁹ vocat̃. ambra vocat̃ vulgariter. Cōfricat⁹ āt trahit folia ⁊ paleas. ⁊ fila sic̃ magnes ferꝝ dr̃ āt q̃ ꝛfert portā/tib⁹ se castitatē. de exptis āt ē q̃ fugat serpētes. pgnātib⁹ aūt valere dr̃ ad facilē parturitōez. hoc similr̃ Enax.

L apis sumbedig. ara. est lapis smerillus q̃ polliunt̃ lapi/ (des.

L apis tabarzet. quid ē. l. lapis smaraldus.

¶ Capitulum. CCCCLXXX.

Lapis topacion. fm Alber, sic vocat⁹ est a loco sue pme iuentōis q̃ ferr̃ vocari topasis insula. ⁊ qꝛ auri silitudinē ptēdit. sunt āt due spēs in hoc gne lapi dis. quaꝝ vna ē silis ī oīb⁹ auro. ⁊ ē ꝑciosior. alia ē croceū magis tenēs colorē q̃ auri. ⁊ hec vtilior ē. Exptuꝝ est nr̃o tpe q̃ aq̃ buliēte si imittat̃ ita sic̃ deferr̃ facit q̃ statiz ma nus imissae ēbit̃ sine lesiōe. ⁊ B fecit parisi⁹ vn⁹ de nr̃is socis. dicūt ēt q̃ yalz ꝛtra emoptoicā ⁊ lupatiā passionē.

B aūt certū ē q̃ speculū est lapis iste ⁊ idolū obiecti cōpo/ris sic̃ speculū ꝛcauū in visuꝝ repētat. ⁊ nascit̃ in orincho. hunc cū aliqs tenet in manu dextra ꝓ solez radios emit/tit ⁊ ignē euomit vt videns miret̃. nam q̃ eū portāt circa sinistrū brachiū oēs turbas cōtemnit. hoc locuste ⁊ grādi nes a fructib⁹ remouent̃ ⁊ ardorē vētris ōferuescere fac̃.

¶ Capitulum. CCCCLXXXI.

Lapis trachius. Enax est niger. nascit̃ in ponto am ne qui est ī egypto. hz vires sicut gagates. ⁊ dicit̃ accendi paꝝ ab aqua: sed extinguitur ab oleo.

¶ Capitulum. CCCCLXXXII.

Lapis turcboys. ſz Alber. ē flaui coloris nitidi can dētis. ac si lac penetrauerit in flauū colorē. ⁊ resultet p ipm ad supficiē. est āt nō pspicuus neq; rarus dicūt āt q̃ visum ꝛseruat ⁊ a nociuis casib⁹ defendit por tantē se. ¶ Caplm. CCCCLXXXIII.

Lapis vesice. AVICENNA lib. secundo dixe runt quidā q̃ frangit lapidē renum. ⁊ vesi/ce: sed Halienus dixit q̃ nihil horum est.

L apis virites idest lapis piritis.

L apis vlcam idest pumex. l. famechi.

L apis ydras. i. lapis ex nostris aquis generatus.

¶ Capitulum. CCCCLXXXIIII.

Lapis yris. fm Alber. cristallo similis ē. ⁊ vt freq̃n tius exagon⁹. dicit aūt Enax q̃ de arabia ve nit. ⁊ ī mari rubro nascit̃. Nos aūt iuenimus maxima co/pia horꝝ lapidū in mōtib⁹ germanie q̃ sunt inter renū flu uiū ⁊ treuerentē ciuitatē. ⁊ diuerse q̃titatis. oēs sunt exa goni. in alys aūt lapidib⁹ cū māliter sint rotundi exagoni efficiunt̃ sicut forāmia apuꝝ in medio posita exagōa effi ciunt̃ cū illa q̃ sunt in extremis sunt rotūda. est aūt siccis/simus qō sua indicat subtilitas maxia. fit āt ex aqueo suc co q̃ euadit de mā lapidis qui generat̃ in luto rubeo. ⁊ qꝛ hoc aqueū vehemēter sicco apprehēsum ē siccus ⁊ dur⁹ est lapis valde. cū āt sub tecto soli eius pars imittit̃. ⁊ ps eius in vmbra tenet̃ ꝓcit reflectendo pulcherrimos co lores yridis sup oppositū parietem vel sup aliqō corpus: ꝓpter q̃ yris vocat̃: cuius causa superi⁹ est assignata. ali/quid aūt simile huic nascit̃ in gipso q̃ ē perspicuuꝝ in ex/tremis ⁊ scissibile valde. ⁊ vtūt̃ eo ꝓ vitro qdā in vitris.

L apis. zabarged. zmarad. ara. smaragdus.

L apis ziazaa. quid est. l. giazaa.

¶ Capitulum. CCCCLXXXV.

Lapis ziguites. Enax est coloris vitrei gestat⁹ col/lo valet contra noctilopam. ⁊ cōstringit san guinem ⁊ depellit mentis alienationem.

¶ Capitulum. CCCCLXXXVI.

Lapsana. est q̃dā herba assimilata rapeste q̃ gre. vocat̃ lepidū vel giniuē. q̃ fm Diasco. cap⁹ de lapsana. Est herba virtutē hūs viscidam sciaticis medet̃ splenēticis opitulat̃ lepras mūdat. Radix ei⁹ col lo suspensa dolorē dentiū tollit. GALIENVS. 7. sim. pharma. cap⁹ de lapsana comesta cacochima est cataplas mata vero abstersiuū quid hz diaforeticuꝝ. Plinius. lib. 19. cap. 8. ⁊ libro. 20. cap. 9. in medio.

L aramon. i. bdellium.

L aran. i. apium risus.

L arapia. i. matricaria.

L ardia separ. i. fex vini.

L argbia. quid est. l. legia. Almāsor tractatu tertio.

L arix ē spēs pini. Plinius libro. 16. cap. xi. in medio.

L aroplation. i. vsnee.

L aros grece gauio. fulex. gauia. gauc⁹. fulica auis.

L arosa. i. mandragora.

L aruna. i. suba q̃ cōmouet fluxum vt suppositoria ⁊ similia vñ appropriatū ē hoc vo cabulū ad signandū tñ il lud qō ponit̃ in oculis.

L arosades idest serpillum.
L asa.i.abalmeas amel de fumigia littus est.
L assa idest assa fetida. ⁊ē silfium.
L asagion idest almea.
L asanelchelbe idest ligua canis.
L asar.gre.asa.opos grinatiū.Diasco.est lachrym⁹ silfy.·Plin.lib.zz.ca⁰ z3.
L asine qd est.·Plin.lib.zi. capi.i7.⁊ lib.zz.capi.zz. in medio.
L aserion.i.amomum.
L aserpitium. Diasco. i.assa fetida. ·Plinius lib20.i9. cap.3.post principium.
L asuar idest flores amigdalarum.
L asuarch. lasuarchi idest aaron.
L atabaco idest bozax.
L atarus idest ostrea.

¶ Capitulum. CCCCLXXXVII.

Latamie. ara .lati. caro. aggre.cap.latamie.auc. Hal. SERAPION libro

Latamie alfabax.i.caro tyri calefacē ⁊ desic. fortiter:maxīe quādo fuerit cōdita cum oleo sale aneto porris ⁊ aqua quantitate necessaria:est vt videtur virtus mirabilis prouenienS vsq; ad cutim corporis expellēs inde supfluitates q̄ sunt in corpore.⁊ ppter hāc causam generanī in cute illorum qui comedūt has carnes:in quor corporibus sunt humores mali:res ab humoribus illis generate exeūtes cutim similes squamis.⁊ hoc fit a ppzietate ipsarum.nā carnes iste adherēt humiditatibus ⁊ adducūt eas ad cutiz.⁊ maxime qō ex eis est grossum terreū:ex quibus generaī scabies ⁊ egritudo cuz qua eleuaī cutis. ⁊ iaz verificauit experiētia q̄ tyrus:quando ponīt in vino ⁊ bibunt ex eo leprosi ingrossaī cutis eor tota: deinde cadit sicut cadunt teste animaliū obstracorum:⁊ remanet eis post hoc caro mollis sicut caro q̄ remanet in obstracis ⁊ cancris: quando cadūt teste eor:⁊ quādo bibūt leprosi ex tyriaca que fit cū carnibus tyri cum assiduatione ⁊ linīt corpus eorū cum ea conuenit eis valde.Et idem auctori.Diasco.Caro tyri cocta ⁊ comesta acuit visum.⁊ phibet scrofulas augmētari.⁊ ops q̄ excoriet ⁊ auferatur eius caput ⁊ cauda: quidā aūt volunt q̄ abscindatur de extremitatibus ipsi⁹ quantitas certa:sed errauerūt.residuū vero lauatur cuz oleo ruta sale ⁊ aceto.⁊ dicunt quidā q̄ q comedunt istas carnes generantur multi pediculi:sed non est verū : ⁊ qui vtunī his carnibus augetur eorū vita. Et idē cap.herbe. aucto.Halie.Caro herbe habet virtutem attractiuā. que quando terīt ⁊ fit emplastrum cuz ea extrahit infixa corpori.Et idem eodē cap.aucto.Diasco.quando comeditur caro herbe recens est gluctinatiua mollificatiua ventris mundificat pulmones ⁊ acuit vocem:⁊ quādo fit emplastrum cū carne ipsius salsa veteri attrahit infixa corpori, ⁊ aqua carniū ipsius salsarum qui sedent in ea habentes vlcera intestinor in pncipio egritudinis est ei cōueniens ⁊ fit clistere cū eo ⁊ curat sciaticā. AVERROYS primo colliz. cap.de carnib⁹.melior caro ex volatilibus est caro galline iuuenis sane pinguisq;.⁊ hz mirabilē ppzietatem in temperādo complexionē.⁊ ppterea brodiū suum est optima medicina leprosis:qz cerebrū eius augmentat substātiā nostri corporis ⁊ acuit ingeniū . ex ambulatiuis post ipsas est caro edi:⁊ post caro arietū. Sz Halie. videī q̄ carnes vitulor sunt meliores carnib⁹ arietis.⁊ Auicē. dicit melior carniuz est porcina.⁊ sentit q̄ illa caro est naturalior hominibus q̄ alia caro animaliū ambulantiuz. ⁊ multi vituparit carnes agnor ppterea quia dominatur multa humiditas sup eas. RASIS.Carnes agnor sūt plus bonitate carnium hedor ⁊ ex volatilib⁹ ⁊ laudabilibus sunt carnes perdicū:sed declinant parum ad frigiditatē ⁊ sicci.⁊ sunt sicut gallina deserti.⁊ habent ppzietatē stringendi ventrem asse ⁊ elixe . Sed turtures sunt similiter bone:sed declinant plus ad caliditatē ⁊ habēt mirabilem ppzietatē in acuendo ingeniū. Columbe sunt cali. ⁊ sic . grossiozis substantie q̄z turtures : ⁊ pulli eorum habent humiditatē superfluā.⁊ hoc significat grauitas motuuz ipsarz:sicut significat calor eor actu alis ⁊ velocitas digestionis eor in stomacis sup ipsor calores.⁊ ppterea q volunt abstergere margaritas ⁊ clarificare dant comedere eis: ⁊ incōtinenti debent occidi:⁊ extrahūtur clarificate.⁊ si cito nō interficerenī multū diminuerētur quantitates margaritar . ⁊ caro veteris palūbi masculi mirabilem hz virtutē in epilentia ⁊ paraliticis.⁊ carnes turdorum ⁊ in lingua arabica alcamari sunt ficciores pdictis ⁊ grossiozis substātie.·Passeres aūt oēs ca.⁊ sic.in fine caliditatis sunt.Coturnices que similanī colūbis ⁊ sunt pdices magne sunt temperate aliquantuluz declinantes ad calorem.⁊ sunt subtilis substantie generantes bonos humores.⁊ sunt bone cōualescētibus.⁊ sturnelli qui dicunī carzu.sunt cali.⁊ sic.⁊ graues ad digerendū pro quibus.l. duna.⁊ grosse sunt nature. RABI MOYSES.cap.de carnib⁹ volatiliū.aucto.Halie.Carnes volatiliū in corporibus calidis generāt multā colerā.⁊ omnia cerebra sunt mala stomaco.Sed testiculi gallor sunt boni . ⁊ id quod oritur ex animalibus siluestrib⁹ est melius q̄z ex domesticis.⁊ animalia vetera euitanda sunt ⁊ vicina partui:⁊ brodia gallinar elixatar adaptāt cōplexionez et impinguāt corpora et pulli columbar inducunt dolorē capitis. Turtures cōfirmāt sensum galline et galli laxāt ventrē.panones dissoluunt colicā.Coturnices sunt bone sanis ⁊ vētri: frāgunt lapidē et ducunt vrinā et generant spasmū. Carnes edine fere pueniunt oēs alias carnes.Carnes capriolinе corroborāt spiritus et relaxāt virtutē que occidit . et valēt cōtra sincopim.testiculi gallor sunt boni : qz iuuāt defectos et multum nutriunt et augent sperma. Jugulāda sunt aialia de sero cum carnes debēt comedi de mane tempore hyemis:sed estate in aurora quas comedūt post solis ortū.senes et decrepti sunt cibādi cum aīali occiso die et nocte: iuuenes ⁊ sortes recenti.Capita masculoruz auiū valent ad coitū. AVICENNA lib.z.cap.de carnibus.Bona est caro ouina que cū caliditate est subtilis et iuuenum capzarū et tauror: et carnes illor qui de eis sunt parui magis sunt susceptibiles digestiōis et subtilioris nutrimēti.et edina quidē est minor supfluitatum q̄z arietina.Caro lactātis lacte laudabili ē bona.lacte vo nō laudabili est mala.et caro decrepti que est ex ouibus est mala.et similiter extenuati est mala . et caro nigri est leuior et suauior.et silr caro masculi et rubea diuisa ex animalib⁹ plurime pinguedinis et alba sunt leuiores . et varia est minoris nutrimenti:et natat in stomaco.melior caro et digestibilior est illa q̄ est circa os. et dextera quidez melior et leuior est q̄z sinistra.et que est in medio lacertorum mundior est carne neruor.caro aūt laxa supra quaz nō est neruus est fortasse sua uis:et propzie que est ppter generationē lactis sicut caro māmille. et māmille quidē nutrimentū est bonum:q̄ si in ea est lac est grossum.testiculor vero caro ē melior alys et volucrū quidē caro melior est aduracb et gallinar et subtilior ear . omnis preterea aīalis sicce complexionis caro parui ē melior:sicut caro edi.ipsa.n.est bona.capzina vero nō est bona multū. et eius humor fortasse est malus valde. hyrcina vero caro est mala absolute:et caro lupor mala: et omnes volucres magne aquar male.et habentes colla lōga: et pauo et milnus et palumbes dure plurima generatio est melā colica: ⁊ passeres omnes sūt mali.melior caro ex siluestribus est gazel:deīde porci siluestris.nā est velociozis digestionis q̄z domestica et plurimi nutrimēti.caro auis oino ficcior est carne q̄drupedis.Et caro vaccina ficciorest capzina:sed capzina est ficcior et difficiliozis digōnis carne ouina.Et caro vetex ē vehemētiozis calefactōis.⁊ grossi

nutrimēti.tēporis vero caro est ca.⁊ sic.p q̄.Larnabē.Carnes magnar auiū sunt grosse.Anatis vo ⁊ aq̄ticar ē vehementis humiditatis ⁊ ē ppinqua in B carni ouine.p q̄.l. bar.Caro vaccina plurimi ē nutriūti grossa melancolica generās egritudies melicas ⁊ qō melio⁹ est caro vitullorū. porcellor vo paru ē nutrimēti pp fortitudinē sue resolutionis ⁊ vehemētiā sue humiditatis.⁊ caro anatis ē plīmi nutrimēti: nō tū existit in bonitate gallinar ⁊ silīuz.Caro vipere cōfert lepze.Caro erity ē humectatiua ⁊ cōuenit lepze ⁊ hydropisi ⁊ dolori renū.Caro rane cōuenit puncture vermiuz venenosor.Cinis carnis asini fm Auic.⁊ epatis eius cū oleo suppositus valet cōtra scissuras frigoris ⁊ delet scrofulas sanat lepzā .cōtracti ex siccitate sedēt in iure carnis eius.Epar eius assatū ieiuno comestū cōuenit epilepsie. DIAS.ca.de testudie. testudis terrene abscinde caput ⁊ pedes ⁊ reliqua coque ī caldario quou sq; possunt ossa a carne separi:⁊ sic ptisico ossib⁹ itrāeis abiectis carnē conde cuz pipere cinamomo spica butiro aut oleo aut pinguedine vrsina ⁊ da ad māducādū nescīēti infirmo ⁊ post coopi illū vt sedet nimis ⁊ de aq̄ vbi caro cocta est fomenta eū ⁊ sanabīt. Nā pbata res ē ad oēm dolorē dētiū. Itē sāguis leprosos curat iunct⁹ ⁊ crura iunctōe capillos educunt plurimos ⁊ coclea eius īcensa eadē facit ⁊ arsuraz de foco sanat fel ei⁹ cū melle sine fumo mixtū caliginē nimis tollit ⁊ cataractas vēturas destruet. AVICEN. lib.z⁰. capo de testudine.Caro testudis conuenit epilepsie ⁊ fel ei⁹ valet ad alcola ⁊ distillaī in nares epilepticor.Et idez capitulo de ouis.Qua testudis siluestris dicunī conferre epilepsie. SERA.libro aggre.auc.Haliēi sanguis nemoralis testudis curat epilepsiaz qñ sumīt in potu ⁊ sanguis testudis marine qñ bibīt cū vino ⁊ cū coagulo leporis ⁊ cimino ꝓuenit morsib⁹ venenosis ⁊ ꝓuenit bibētib⁹ ranūculas.de vtute epatis quorūdā aīaliū lege 'Rebith.⁊ de virtute cerebri.l.duna.⁊ de vtute pulmonis.l.kich.⁊ de vtute renū sthule. GALIENVS.lib.3⁰.dinamidiaruz ca.de generātib⁹ supfluitates dicit q̄ ista generant supfluitates multas.passeres anseres pisces pter petrinos viscera oia iterioza spinalis medulla cerebr aues de stagnis ⁊ paludibus porcelli.ouiū caro.⁊ oīum nouor aīalium ⁊ gete viuentiū ceruicalia aīalium caude.⁊ caro agrestiū aīaliū .Et idē eodē libro de his q̄ multū nutriunt.multum nutriētia sunt hec porcellor domesticor carnes oib⁹ cibis sunt magis nutritiue ⁊ bouine ⁊ cerebella ⁊ testiculi spinalis medulla ⁊ alie medulle ale ansez ⁊ magis pullor ⁊ oīuz auiū Et idē eodē libro ca.de his que par nutriūt.par nutrientia sunt extrema aīaliū matrix vēter itestina caude aures pinguedo axungia.Et idē eodē libro ca.de generātib⁹ humorem melicuz.sunt carnes bouine capzine ⁊ magis hyrcine ouie lepozine ⁊ porcor agrestiū.Et idē eodē libro ca. de cibis Lachochimis.Lachochimi cibi sunt ouina caro ⁊ capzina.hyrcina vero pessima deīde arietina. oib⁹ aūt his castrator carnes meliores:senior vo pessime.lepozina vo caro sanguis pinguiozis ē generatiua.cachochima aūt cuz est ceruina.Et idē eodē lib.ca.de euchimis.euchima sunt porcor pedes ⁊ alia extrema quadrupedum cacochima ⁊ agrestū aīalium carnes magis sunt euchime q̄z domesticor.Et idē eodē libro capitulo de eupectis.i.de his q̄ bene digerūtur.bñ digestibilla sūt hec . oē genus volatiliū auiū plus ē digestibile q̄z pedestriū.⁊ maxīe pdix actagines columbi ⁊ fasiani galline ale anserū ⁊ magis pullor gallinaceorum ⁊ vlr oīum iuniozuz ⁊ bene nutritor ale pessime sunt gracilior ⁊ seniorū pullor testiculi nimis bene digestibiles.Carnes porcor ad digestiones min⁹ vtiles adolescentib⁹ magis Juuenes. 'Relig vero q̄ sunt pfector adolescentes meliores vnde vituli meliores sunt ad digestionem q̄z perfecti boues ⁊ edi q̄z capre ⁊ vlr crescentiū caro digestibilior est q̄z senior ⁊ eor q̄ in siccis locis degunt digestibiliores q̄z q̄ in alys.Et idem eodē lib.ca.de dispectis .i.difficile digestibilib⁹.difficile digestibilia sunt bouia caro caprina ceruina.pessima aūt ad digerēdū ē yrcor caro deinde arietina ita tauror ⁊ senior aīalium pessima ⁊ seniorū dura ⁊ sicca ppter B idigestibiles hz carnes.venter itestīa matrix cor epar pulmo aures caude renes cerebrū medulla ⁊ pfector aīalium cestes ⁊ caro vetuste turturis ⁊ anatis.idigestibilior aūt ⁊ durior ē caro pauonis grauis ⁊ cignor.veteres aūt oium auiū idigestibiles pp duritiez substantie.flō.n.laudāt structōis vētrē ⁊ euchus.i. meruli iste tū vēter.s.meruli cōmēdaī in antidotario minori Halie.in cōfectione dicta Esdra. AVICENNA.lib.z⁰.ca. ō epatib⁹ aut humor generatus ab epatibus ē grossius ⁊ sanius ex eo ē anatis pinguis ⁊ gallinar pinguium.

L atara.lataraib.i. acetosū.
L ateralisip .i. peonia.
L athiron li.de doc⁰.gre.i.cicercula sed fz Hal.in lib. de cibis est vitia.
L athiris vel laturis.Dia. lacteris.Ste. ebelqui.·Pli. lib.z7.ca.li.
L athura plāta apud Diasc.ē lateris vl ei silis.
L atia.i.lupina vl caro vl gc qd fit idenoiatū nomē ē.
L atices.i.aqua .

Latiua fm Dia.tyrsulū hz oblongū vastitate digiti cauū in sūmo q̄si ramulū diffusuz ⁊ folia oblonga fructū in sūmitate ramor habēs triāgulū ⁊ sub rotundū in modū caparis in quo tria grana cōtinenī sub mēbzanula q̄ itra corticē ē. POSSE.grana eius septē vl nouē potata vētrē viscide purgāt q̄ si aq̄ frigida supbibatur colerā ru.⁊ flegma deponunt.

L atriculū .i. Jusgamus.
L atridos.i. cucuma cū qua reponīt aqua.
L atrition .i. epatica.
L atu fit cū aq̄ cum cogtur cortex berberi.
L aturie.i.terra sigillata.
L aualchios.i.antimonium
L auabelet.i.oçimum.
L auādula qd ē.l.pmula vis

¶ CAP. CCCCLXXXIII.

Lauet ara.gre.⁊ lat.Amigdala. aggre.ca.lauet siue laū. SERAPIO. lib.

Amigdala

Lauet Sunt ex eis .dulces ⁊ amare. GALIENVS.6.sim.phar .ca.propzio.dulces amigdale ī eis ē amaritudo eax occlta q̄ ñ appet sensu: qz vicit ī eis dulcedo.vex qñ veterascūt appet mānifestē vtus eax tēpata ē cū caliditate pualet.n.ī ipsis abstersiua ⁊ sbtiliatiua suba pp quā expurgat viscera ⁊ pulmonē ⁊ torazez expuitōes opanī humorū.palā.n.ē q̄ valēt ad subductionem vētris sunt vtiles ⁊ alimētū corpori dant modicū q̄ dā aūt ipsar habēt pualētē icisiuā grossor ⁊ viscosor humorē virtutē vt nec comedi possint amaritudīe ex oleagina ⁊ pingui pticipiāt q̄litate sicut ⁊ nuces vñ ex his q̄ ex pulmōe ⁊ expuitionib⁹ saniei ⁊ grossor humorū ⁊ viscosorū sūt vtilissime quarū substātia ē subtilis ⁊ vt⁹ eax est calida gūmi arboris amigdale ē cal.⁊ stipticū. DIASCO. ca.ō amigdalis arbor amigdalar dulciū ē debiliozis operatiōis q̄z arbor amaraz ⁊ amare sunt subtiliatiue ⁊ puocatiue vrine. SERAPIO.auc.Archigenis dulces amigdale sunt cali.⁊ hu.in pmo.Et idē auc.Mesuay qñ comedunī cū cortice suo stringūt gingiuas ⁊ sedāt qō accidit in ore pp suā pōticitatē.⁊ qñ comedūī cū cucharo descēdūt cito a stō.⁊ qñ sicce torrefiūt sūt ꝓueniētiores stō ⁊ augēt sperma sicut auellana ⁊ fistici:⁊ qñ comedunī cōferūt dolorib⁹ oris. Idē auc.Albugerig.gumi eax admistraī sicut gūmi arabicū ⁊ prunor. Idē auc.Hali.amaraz virt⁹ē qz abstergūt lētigines ⁊ iuuāt ad extrahendum humores

grossos viscosos ⁊ aperiũt apertiõe mirabili ⁊ curãt dolores qui sũt sub costis ⁊ in splene ⁊ in renib⁹ ⁊ cõsimiles eorũ ⁊ virt⁹ totius arboris ẽ sicut illa vtus: ⁊ iõ accipiẽ de radice ipsius arboris ⁊ cogtur super lentigines ⁊ aufert eas DIASCORIDES. cap. de amigdal. Arbor amigdale dulcis ẽ debilioris operationis satis q̃ amararũ arbor: ⁊ amare sunt subtiliatiue ⁊ puocatiue vrine. ⁊ amigdale amare radix qñ terĩ ⁊ cogtur mundificat maculas faciei q̃ dicunt effelide. sil'r qñ fit ex amigdalis amaris emplastrum idẽ faciunt ⁊ qñ fit nascale cũ eis puocat mẽstrua ⁊ miscet cũ eis acetũ ⁊ oleũ ro. ⁊ fit emplastrũ in fronte ⁊ ꝓuenit sode ⁊ miscet cũ melle ⁊ ꝓuenit vlcerib⁹ fraudulẽtis ⁊ formice ⁊ morsui canis ⁊ qñ comedunt dulces sedãt dolorẽ molliunt ventrẽ ⁊ puocãt somnũ ⁊ vrinã ⁊ admini strant cũ mẽta ⁊ ꝓferũt habẽti dolorẽ renũ ⁊ apostemata pulmonis ⁊ qñ administrat cũ rob curat stranguriã ⁊ frãgit lapidẽ. ⁊ qñ comedit de eis quãtũ est nux vna cũ melle ⁊ lacte cõuenit dolori epatis tussi ⁊ infloni testiculoꝝ ⁊ inflãmationi itestini nominati coló ⁊ qñ comedunt quq amigdale dulces a ieiuno ꝓbibẽt ebrietatez ⁊ qñ vulpes comedũt amigdalas amaras cũ aliquo cibo moriunt: gũmi amigdale arboris ẽ stipticũ ⁊ calidũ: ⁊ qñ bibit ꝓuenit sputo sanguinis ⁊ qñ miscet cũ aceto ⁊ linit ide empetigo q̃ est in cute curat eã. ⁊ qñ bibit cũ vino mixto aqua cõuenit tussi antique ⁊ qñ bibitur cũ rob ꝓuẽit habẽti lapidẽ. oleũ earũ cõuenit dolori matricis suffocationi eius sode pulsationi auriũ tinnitui earũ sibillo egritudinib⁹ renum strãgurie lapidi ⁊ apatibus splenis ⁊ aufert maculas faciei ⁊ lentigines. ⁊ qñ miscetur cũ melle ligritia cera soluta ⁊ oleo ro. cõuenit obscuritati visus ⁊ mũdificat furfures capitis. Rabi moyses. dulces amigdale pronocant somnum tẽperatum: ⁊ cognatum cuz eis humectat vẽtrẽ ⁊ sunt laudabiles ⁊ saluant substantiam cerebri.

L auosen. i. vinee.
L aucurma. i. electrum.
L aurax gre. y. cõsonãte vel labrax piscis lupus dict⁹ variolus sabotb.
L aurefum. lausefum. i. milium. bali.
L auromelis. gre. istr3 cirurgicũ. s. gacifcon. gre.
L auria. i. mellilotum.
L aurus qd ẽ. i. gara.
L aureola. i. laurus alexandrie. l. dafnoides ñ bz lac: nec semẽ ei⁹ ẽ cocognidiũ nec ẽ meçereon.
L aurisdatiũ. i. cãedapnes.
L auç. lauçe. lauçamar. i.
¶ Laplm. CCCCLXXXIIII.

Leborat ara. gre. antimõ aut circeõ. lat. Mandragora Ste. Judenũ. lufaba. Aui. Joborobaba. Jabrorb. lat. Dia. mozion. SERAPIO. libro ag gre. auc. Diaſ. Mãdragora ⁊ fruct⁹ eius dicit lofach. Idẽ auc. Ysaac ⁊ ẽ sebẽg. ⁊ ẽ archileta. Et auc. Diaſ. ait. sunt ei⁹ due spẽs masculus ⁊ femia ⁊ femie color ẽ niger ⁊ noiatur lãdachis siue bãdachis aut lactuca. Nã in folys eius ẽ similitudo cũ folys lactuce ⁊ sunt pinguia grauis odoris ⁊ extendunt sup faciẽ terre in medio folioꝝ eius ẽ sil'e mespili ⁊ ẽ lofach ⁊ ẽ citrini colozis babẽs odorẽ bonũ ⁊ itra ipz sunt grana silia granis piroꝝ ⁊ bz radices magnas mediocriter duas vel tres adherẽtes inicẽ exterius nigras ⁊ interius albas sup quas ẽ cortex grossus. Et hec spẽs mandragore nõ bz stipitẽ. Iz masculus ẽ albus ⁊ nominat antimon. habz folia magna lata alba similia folys sicle ⁊ mollia. ⁊ poma eius sunt in duplo maiora pomis spẽi supradicte quoꝝ color ẽ silis colori croci habẽti bonũ odorẽ cum grauedine aliq̃. ⁊ pastores aliqñ comedũt ea ⁊ icidunt eis subetb. Radix vero eius est sil'is spẽi prime nisi qz est alba ⁊ illa species sil'r nõ bz stipitẽ. AVICENNA. lib. secundo. gdã dicũt q̃ radix masculi facta ẽ ad modũ figure bois. GALIENVS. septimo sim. pbar. ẽ frigida in tertio ⁊ est in ea cũ hoc caliditas pauca. sed in pomis eius est humiditas ⁊ pp hãc cãm faciunt subet. ⁊ cortex eius radicis est frigidus multũ ⁊ cum hoc desiccat. sed aliud qõ est in radice est debilius virtute. Et idem Sera. est alia spẽs plante quã gdã dicunt huius herbe spẽm esse ⁊ nominant eam marbus. ⁊ nascitur in locis vmbrosis ⁊ habet folia lebozab albi nisi qz sunt minora: ⁊ habent virgã longã duobus palmis cuius color est albus ⁊ folia eius sunt lõga circa palmum alba ⁊ sunt prope radicẽ eius. Radix vero ei⁹ est alba mollis lõga plus palmo ⁊ grossa sicut porex ⁊ dicitur q̃ qñ ex ista radice exhibetur alicui in potu vel in cibo cum pane incidit sumens eã in subetb. ⁊ ideo vtunt cirurgici qñ volunt mẽbrum incidere. Et idẽ auc. Diaſ. vtus prime spẽi est q̃ si coquatur radix in vino donec minuat tertia pars ⁊ coletur ⁊ reponatur ⁊ accipiat ex ea quantitas. 3. i. ⁊ administratur ad vigilias nimias ⁊ ad sedandos dolores. ⁊ quãdo fuerit necesse icidẽ aut cauteriçare alicui qõ mẽbrum ⁊ volumus q̃ nõ sentiatur detur ei in potu prius. Et si bibant duo onolosat ex succo radicis eũ mellicrato faciunt euomere flegma ⁊ colerã sicut. Elleborus. sed si accipiatur plus occidit. Et cortex radicis ĩgredit in medicinis oculoꝝ ⁊ in nascalib⁹ ⁊ qñ accipit ex eo medi⁹ onolosat ⁊ supponit puocat menstrua ⁊ extrahit fetũ. ⁊ qñ ponitur in ano sicut suppositũ facit dormire. Et qñ radix ei⁹ elixatur cũ eboze. 6. horis mollificat eũ ⁊ facit ipsuz habilem ad faciendũ quãcũq̃ figuraz volueris. Et qñ fit emplastrũ cũ folys eius recentib⁹ cũ sauich ẽ cõueniens apostematibus ca. oculozũ ⁊ apostematib⁹ supuenientib⁹ vulnerib⁹ ⁊ vlcerib⁹ ⁊ resoluit apostemata dura ⁊ scrophulas ⁊ exituras. ⁊ qñ fricat cuz eo empetigo ⁊ baras ⁊ silia eis sex dieb⁹ aufert ea sine vlceratiõe loci ⁊ cõferunt attritionibus q̃ fiunt in itinere. Radix vero eius qñ teritur fortiter ⁊ fit emplastrũ cũ ea ⁊ aceto curat herisipillaz. Et qñ miscetur cũ oleo ⁊ melle ẽ bona morsui venenoso. ⁊ qñ miscetur cũ sauic sedat cyragras ⁊ dolorẽ iuncturaꝝ ⁊ alios oẽs dolores. fit aũt vinũ cũ cortice eius radicis in hũc modum. Absq̃ decoctione. Accipiat de vino dulci amphora. i. ⁊ pyciant tres magne radices in ea ⁊ det in potu quantitas triũ onolosat illi quẽ necesse ẽ icidere aut cauteriçare ⁊ nõ sentiet cauteriçationẽ aut icisionẽ pp suber qõ contingit ei. ⁊ qñ sumit de ea nimis facit appoplexiã succus pomozũ eius qñ sumit in potu mũdificat matricẽ. qñ admiscetur ei sulfur ⁊ fit inde nascale abscindit fluxũ matricis: Colligit ãt lachrimus huius plãte qñ pforat radix ei⁹ ⁊ colligitur qõ emanat ex lachrymo in vase vitreato. vez succus eius fortior est lachrimo ⁊ nõ ẽ in oi pte radicis tũ de humiditate q̃ qñ vulnerat emittat lachrimũ qõ gdez expientia sciri pot. Alia spẽs q̃ nominat marb⁹ admistratur a cirurgicis qñ volũt mẽbraꝝ aliqd incidere. ⁊ qñ bibit solatrũ qõ dicit suffocãs: ẽ ei tyriaca. Et idẽ auc. Rasis. dixit mihi gdã ex antiqs babilonie q̃ dã puella comedit qnq̃ poma mãdragore ⁊ cecidit sincopiçata. Et toto effecta est rubicunda ⁊ gdã supueniẽs effudit sup caput eius aquã niuis donec surrexit. Et ego vidi hoies q̃ sumpserũt de radice eius cã ipinguãdi ⁊ accidit eis sicut accidere solet hoibus ĩgredientib⁹ balneum ⁊ bibentib⁹ post exitum vinum multum. nam factus fuit vultus eozũ nimis rubicundus ⁊ tumidus. Et idem auc. Dia. Radicem mandragore multi dant ad amorem.

L ecara. lacca.
L ecataid. i. lapis. laçuli.
L echachainz. i. lochachiũ.
L echariõ. i. cardo bñdict⁹.
L echina põt stare p arbore magna sic vocata ⁊ pt stare p lilio. Dia. lecia Sera.
L ecinos. lecinosi. i. vinee.
L ecodapndes. i. pforata.
L ecodion. i. cotilidon.
L ecopolgubrũ. i. saluia.
L edion folia bz yridis similia satiue caulẽ tripedalẽ ⁊ in eo florẽ grãdẽ purpureum rotundũ femie minuto radicẽ semipedalez ĩ saxis opacis. nascẽs. Pli.
L edon qd ẽ. Pli. lib. 26. ca. 8. post ꝓncipium.
L edamo ledamon. i. silniũ.
L edan. i. polium.
L edeblet. i. amomũ.
L edẽt ledẽ ara. i. laudanũ.
L ederionat. i. cerefolium.
L eft ara. rapa. salgen.
L effa. i. luf. Ste.
L eban ara. caro.
L eirus. i. amigdala. Hal.
¶ Laplm. CCCCLXXXV.

Lectura fm Pliniũ tirsum bz oblõgũ ad modum digiti cauũ in sũmitate gerit fructũ in sũmitate ramozũ triangulũ ⁊ subrotũdũ in modũ cappari s in q̃ tria grana ꝓtinent sub vmbranulo q̃ itra corticẽ ẽ ex qbus grana. 7. aut. 8. potata vẽtrẽ viscide purgãt q̃ si aq̃ fri. supbibat colerã ru. ⁊ flegma deponit.

L egbia. legia. lar gbia. i. esula vl'laureola est genus titimali. almansor tract. 3°
L ebamon. i. bistorta.
L ebigelat. Ste. ypoquistidos leithealtais ⁊ ẽ dictu barba hyrcina.
L elembacũ Ste. capparis.
L ebelleng. lebeng. lebleng qd est. l. lobeleng.
L elar. bdellium.
L elard. lelardi. i. cipus.
¶ Laplm. CCCCLXXXVI.

Lelen ara. gre. ⁊ lat. lac. Rubẽ. siue iubõ. i. caseus ẽ ben. i. butirum. mantiga siue mantesia. i. ferũ SERAPIO. li. aggre. ca. lelen. auc. Halie. Melius lac est sanũ nãle nõ bñs ifectionẽ alicui⁹ alteri⁹ humoris. aut sup qõ nõ vincit aliq̃ ⁊ ẽ clarũ in quo nõ ẽ turbulẽtia aliq̃ neq̃ acutias neq̃ salsedo ĩmo ẽ i eo dulcedo pauca ⁊ odor eius ẽ bon⁹. ⁊ lac qdẽ qõ est bõ est illud qõ generat ex sanguine sano separato ab oi malicia ⁊ sani⁹ lac ẽ mulieris ⁊ maxime cui⁹ corp⁹ est sanũ nõ antique: sed iuuenis pulchre tẽperate cõplexionis cui⁹ nutrimentũ ẽ bonũ generatiuum bonozũ humozũ ⁊ post ẽ lac aialium quoꝝ nã nõ ẽ elongata a nã boium sed est ꝓpe nãm bois ⁊ odor carniũ significat sup bonitatẽ lactis ⁊ sanguis eius. Nã sunt qdã aialia quoꝝ carnes sunt feride sicut carnes canis lupi leonis La melli ⁊ vrsi ⁊ q̃dam carnes sunt boni odoris sicut carnes porcoꝝ pecudũ capraꝝ bouũ equaꝝ ⁊ asinaꝝ ⁊ danulaꝝ ac eoꝝ q̃ currũt cursu istoꝝ quoꝝ carnes comedũt q̃plures boiuz. nã nãq̃ eoꝝ est ꝓpinqua nãe bois ⁊ pp hac cãz administrat lac caprarũ ⁊ alioꝝ aialium vt bouũ ⁊ silius ⁊ fit caseus ex eis ꝑter q̃ ex lacte asine ꝓpterea qz ẽ aquosuz subtile nõ bñs grossitudinẽ. lac vero vaccaꝝ ẽ grossuz ⁊ lac caprarum ẽ mediũ inter vtrũq̃ ⁊ lac quidez est velocis alterationis qñ tangit a caliditate aeris. ⁊ pp hãc cãz precipitur q̃ fugat ex mãmilla ne alteret ipz aer. POSSE. SERAPIO. lacest ꝓpositũ ex trib⁹ substantys. s. caseata butirosa ⁊ aquosa ⁊ qñ tu cognoueris has substãtias ⁊ separas vnã ab alia cã medicatiõis iuenies q̃ vnaq̃q̃ ipaꝝ bz operationẽ ꝓpriã in via medicine pp victoriã pinguedinis. sup lac vaccaꝝ accipit ex eo recocta. butirũ vero accipitur ex lacte caprarum vaccaꝝ ⁊ ouiũ. sed caseus ẽ lac coagulatũ. ⁊ sic. caseus nõ est. lac nisi cũ recipit coagulationez ⁊ caseitatem. Nã illud lac coagulat sup qõ vincit grossities. tale qdem ẽ facilis coagulationis ⁊ separat facile qñ fit caseus ex substãtia butirosa in lacte vaccaꝝ est plus. ⁊ qñ coagulat aufert ab eo butirũ ⁊ fit caseus pinguis. ⁊ qñ caseus veterascit generat colerã ⁊ ꝑ significat sapor ⁊ odor eius. Rabi moyses. ca. de lacte. lac porcinũ ẽ magis cõfortme post lac muliebre ⁊ lac corrũpit malitiã maloꝝ humorũ. lac asininũ ẽ humidius oi lacte ⁊ mioris grossitiei. ⁊ lac vaccinũ est pinguius. ⁊ lac caprinũ ẽ mediũ. vnde lac nõ ẽ conueniens capiti nec lateribus aptis ad ventositatem. IOANNES. MESVE. ca. de aq̃ lactis ẽ mã ifusionuz ⁊ est apta p se medicina bona carens oi nocumẽto ⁊ melior est sumpta ex lacte iuuenum capraꝝ nigrarũ ⁊ boni pastus ⁊ recenter fetarũ ⁊ post illã in bonitate est q̃ sumitur ex ouib⁹ ⁊ laudat in se ꝓsiderata si recẽs sit boni odoris et boni saporis ꝓprij nõ extranei in qua nulla cecidit corruptio. est ca. complexionis ⁊ sic. in ꝓmo vsq̃ ad scõs. Idem. SERAPIO. auc. Halie. ⁊ lac cõuenit catarro acuto ⁊ mũdificat mẽbra a chimis malis pp suã abstersionez. ⁊ adheret mẽbris ⁊ phibet ab eis acuitatem humozũ ne pueniat ad eũ ⁊ sedat mordicationẽ mẽbroꝝ humoꝝ. ⁊ pp hãc cãm cõuenit habẽtib⁹ vlcera in pectore ⁊ pulmõe ⁊ cõuenit obtalmie q̃ fit pp catarros acutos ⁊ fit clistere cum eo ad vlcera in matrice ⁊ cõuenit vlcerib⁹ ani q̃ fiunt ex humoribus acutis ⁊ pp hãc cãm cõuenit emoroidib⁹ ⁊ vlceribus itestinoꝝ ⁊ in oi vlcere ad qõ fluunt humores mordicatiui ⁊ datur in potu illis q̃ sumpserũt medicinas mortiferas sicut sunt cantarides ⁊ silia. Sed lac acetosum administraui in plagis rusticoꝝ ⁊ cõglutinaui eas cũ eo ⁊ ponebam sup vulnus aliqua ex folys plantagis ⁊ curabant ⁊ clistere ex aqua lauat vlcera sanguinosa ⁊ curat ea sine mordicatiõe. ⁊ lac in q̃ ẽ caseitas ⁊ potissime qñ in eo extinguũtur lapides igniti aut ferrũ curat fluxũ ventris ⁊ abscindit fluxũ hũoꝝ sanguinolẽtorũ ⁊ viscosoꝝ. Et idẽ Sera. in eodẽ ca. de caseo. ⁊ cõsueui ipm administrare cũ decoctione cruris porci salsi facta cõfectione vnguẽtosa sup dolorẽ iuncturaꝝ cũ duritie ⁊ scissus fuit locus p se ⁊ exiuit ab eo virulẽtia ⁊ aquositas multa ⁊ alleuiatus fuit dolor. sed caseus recens ẽ ꝓtrarie virtutis a caseo veteri. ⁊ iã posui eũ sup vulnera putrida cũ folys acetose ⁊ curaui ea ⁊ butirum ẽ cali. ⁊ hu. in ꝓmo resoluit ⁊ maturat ⁊ pp hec admistrat in apostematib⁹ q̃ sunt in aure qñ volum⁹ mollificare ⁊ maturare cito ⁊ administrat in vlcerib⁹ gingiuarũ ⁊ liniunt inde dentes ifantiũ vt cito oriant dentes ⁊ sine dolore. ⁊ cõfert alys apatibus oris ⁊ cõuenit iuuamentum magnũ spuentib⁹ sanguinẽ ⁊ habẽtib⁹ pleuresiz ⁊ apostemata in pulmõe. ALMANSORIS. tractatu 3°. ca. de lacte lac recens multũ tẽperamẽto existit vicinũ licet frigiditati ⁊ hu. parumq̃ approximet vnde corpus humectat ⁊ ipinguat eius tñ cõuersio ẽ velox quapp acute febrientibus. vel qb⁹ dolor capitis ex humore acciderit. coleriricis quoq̃ qb⁹ frigide ex cõsuetudine accidunt egritudines nullo modo ẽ tribuendum. DIASCO. ca. de lacte. Omne lac generat bonũ chimũ ⁊ ẽ multi nutrimẽti ⁊ mollit ventrẽ ⁊ cõuenit stõ ⁊ lac qdez veris ẽ aquosius estiuo ⁊ lac aialis pascẽtis herbas recẽtes ẽ magis mollitiuũ vẽtris q̃ pascẽtis herbas siccas. ⁊ lac caprinũ ẽ min⁹ mollificatiuũ q̃ aliozũ aialium qñ capre vtplimũ comedũt herbas stipticas ⁊ folia arborũ. ⁊ pp hãc est bonum stõ. Sed lac ouis ẽ spissum dulce. ⁊ pingue nõ ẽ adeo bonũ stõ sicut caprinũ sed lac vaccaꝝ asinaꝝ ⁊ equaꝝ sunt magis laxatiua q̃z aliozũ aialium. ⁊ oẽ lac qñ cogtur stringit vẽtrem. ⁊ maxime qñ exiccat aqua eius cũ lapidib⁹ calefactis. ⁊ cõuenit vlcerib⁹ itestinoꝝ ⁊ iterioꝝ mẽbroꝝ ⁊ ꝓprie illis q̃ fiunt in gutture ⁊ canna pulmõis renib⁹ itestinis ⁊ vesica ⁊ qñ abluitur os cũ lacte cõuenit vlcerib⁹ eius ⁊ gargarismata cũ eo cõferũt vlcerib⁹ palati. sed nouiter mulsum ẽ bonum bibentib⁹ medicinas mortiferas ⁊ illis q̃ sumpserunt cãtarides ⁊ lac vaccinũ ẽ ad hoc melius oi alio lacte ⁊ lac asine ꝓprie qñ colluit os cũ eo cõfortat gingiuas ⁊ dentes. lac vero vaccinum ⁊ caprinum ⁊ ouium qñ vnũq̃q̃ coquitur cum lapide littoris cõuenit fluxui ventris ⁊ vlceribus intestinozũ ⁊ tenasmoni. ⁊ qñ fit clistere cum

eo solo aut cũ aq̃ ordei aut cũ decoctione gũmi qõ dicitur caudare siue bandã sedat mordicationes intestinorũ. ⁊ fit clistere cũ eo ulceribus matricis. oẽ pterea lac qñ fugit ex mãmilla ipsa ẽ magis iuuatiuus ⁊ uelocius nutritiuũ neq; ita corrũpitur ⁊ lac mulieris dulcius ẽ ⁊ nutribilior oi lacte ⁊ cõuenit ulceribꝰ pulmonis ⁊ ponit in eo olibanũ tritum ⁊ dissoluit in oculo in quo ẽ vngula aut vlcus ⁊ cõuenit et qñ miscet cũ eo succus papaueris cera ⁊ oleũ ⁊ linit cum eo sup podagrã cõuenit ⁊ oẽ lac ẽ malũ spleni ⁊ epati egrotanti ⁊ sode ⁊ epilepsie ⁊ scotomie ⁊ egritudinibꝰ neruorũ ⁊ febribꝰ. Et lac canis primi partus qñ ponit sup pilos palpebre abscindit eos. ⁊ sumptus in potu est medicamẽ medicinis mortiferis ⁊ expellit fetũ mortuũ. ſz caseus recẽs sine sale qñ comedit ẽ nutritiuus ⁊ bonus stõ ⁊ boni saporis ⁊ facilis penetrationis ad mẽbra auget carnẽ ⁊ impinguat ⁊ mollit ventrẽ tẽperate. sed salitus recens facit totum oppositũ corp̃ q̃ dicta sunt. sed qñ cogtur aut assatur stringit ventrem. ⁊ qñ fit emplastrũ ex eo recenti sup oculum cõuenit apatibus calidis ⁊ liuori q̃ fit sub oculo. caseus vetus stringit vẽtrẽ. Caseus q̃ fit ex lacte eq̃rũ ẽ multũ pinguis ⁊ nutrit multũ ⁊ ẽ silis in nutrimẽto caseo vaccio ⁊ qñ butirũ miscet cũ melle ⁊ liniunt cũ eo gingiuie pueri facit nasci dentes sine dolore ⁊ cito ⁊ cõuenit mordicationi gingiuarũ q̃ accidit illo tẽpore ⁊ butirũ impinguat corpus ⁊ generat carnes in vulneribꝰ. Rabi moyses de lacte lac generat putrefactiones i dentibꝰ ⁊ lac porcinũ ẽ magis cõforme post lac muliebre. ⁊ lac corrũpit malitiã malorũ bũorũ. lac asininũ ẽ bũidiꝰ oi lacte ⁊ mioris grossitici. ⁊ lac vaccinũ ẽ pinguiꝰ ⁊ lac caprinũ ẽ mediũ. vñ lac nõ ẽ oueni ens capiti nec laterib̃ aptis ad vẽtositatẽ IOANNES. MESVE. de aq̃ lactis. ẽ subtiliatiua laxatiua abstersiua pp nitrositatẽ suã. ⁊ solutio eius ẽ sine mordicatione ⁊ opl larionum apitiua ẽ debilis solutionis nisi misceat cum ea qõ vigorẽt opationẽ. vigorata. n. cũ lupillo ⁊ florib̃ eiꝰ mũ dificat sanguinẽ mirabolani. quoq; reubarbarũ succus ro. ⁊ violarũ tamarindi ⁊ cassia fistula ⁊ flos fumittere ⁊ semẽ eius addunt opationi eius ⁊ soluunt colerã ru. ⁊ humores adustos ⁊ vigorat cum kebulis ⁊ ysopo hasce ⁊ agarico ⁊ educit colerã ⁊ flegma cuꝫ mirabolanis indis epithimo ⁊ polipodio solutiõe melancoliã educit ⁊ humores adustos ⁊ cũ assaro ⁊ yreos soluit colera citrina ⁊ nõ pretermutat gn cadat in potionib̃ eius spica qñ magnificat opationes eius ⁊ tarasacõ ⁊ endiuia cuscute lingua arietis volubilis spica reubarbarũ absinthiũ eupatorium assarũ fumittere apiũ feniculus amigdale amare semina quatuor scolopẽdria ⁊ alia diuretica nota addunt ei ad opilationũ aptionem ⁊ datur qñq; extracto ab eo butiro qñ os cãm lenitatis a mẽbris expulsionũ abscindere ⁊ dat nõ extracto butiro qñ lenitatẽ in eis acgrere. os solutione educit colerã ⁊ humiditates adustas cum facilitate ⁊ cõfert manietati ⁊ melãcolie ⁊ opilationib̃ oibus ⁊ morbis opilationũ sicut idropisi grossitiei splenis ⁊ ẽ medicia bona ifectionũ cutis ⁊ fꝫ. coleri carũ ⁊ lepre cuius mã ẽ colera adusta aut hũor salsus aut colera ⁊ oueniit oibus egritudinibꝰ quaruꝫ mã est colera ⁊ humor adustus aut salsus sicut ẽ serpigo empetigo ⁊ scabies sicca lepra ⁊ silia. Dosis eius est ab .ʒ. vi. vsq; ad. viij. ʒ.

Lelen alchimeta .i. lac asine nã alchimeta .i. asina.
Lelenchabus. i. capparus.
Lelemb. i. loleng.
Lelenil. i. afronitrion.
Lelesach. i. apiũ risus.
Leligami. leligan. i. ameos.
Lelisabron. i. esula.
Lelissagus. gre. lelissacos. i. saluia.
Lema demosthenes lẽma ingt vocãt greci grana pua sicca ac dura in oculis apparẽtia q̃s gramia eriã vocant ꝛc. fiũt ex lippitudine desiccata ⁊ lẽma .i. cortex. Hal. ca. ō lẽtibus.
Lemac. lemach. i. cibalaria
Lemi lib. de doctrina gre. ẽ lippitudo pictuita grama limi.
Lemima. i. cortex. lena idẽ.
Lemina. i. auripigmentum scissum.
Lemiac. lemiachi. i. capsia.
Lemuban. i. epatica.
Lemusablon. i. altea.
Lemuse. i. silach.
Lẽnias. i. terra sigillaª. Dia. Ste. linia frãgestẽ mulieris. Pli. fragidem. lib. 35. ca. 6. in pncipio.
Lemonion. i. limonion.
Lenias gd ẽ. l. fitria.
Lena. lemina. i. cortex.
Lẽna lẽnas. len ias grec. i. punctura oculi vl' pictuita. Demo. Cas. fe.
Lẽnason. i. gariofilata.
Lenicus. lẽnicus. i. tenta.
Lenoçar. i. opium.
Lẽs legumẽ. faki. nimicula gd est. l. çadens.
Lẽticule. vari epbelide. sũt defedatiões cutis q̃ maxime in facie apparẽt plus feminis. Cor. cel. Semiõ.
Lenticula simpliciter prolata idem.
Lenticula aq̃. lentigo gd ẽ. l. gabaleb. pusillis folijs ẽ ⁊ obrotundis. Dia.
Lenticus gd ẽ. l. botim hꝫ mltas spẽs vniꝰ ẽ mastix gũmi i isula chio.
Lentopodiõ gd ẽ. l. buthor marien. Dia.
Lençemeiç. fit cũ amigda le parũ trite cũ melle dispumato ponũt ⁊ coquũtur ex qbꝰ pue pillule iforman̄t ⁊ sic comeduntur.
Leon gre. leo leena vt nos.
Lentopetalon. gd ẽ. Pli. li. 26. ca. 8. ⁊ li. 27. ca. ii. gre. leonis pes.
Leo terre. i. meçereon.
Leon gd ẽ. vbi notãdum q̃ qñ aliqõ nomẽ desinit in leon sonat oleũ illius rei q̃ desinit in leon secũdus ppriũ vocabulũ vt nar deleon. i. olcũ nardinum sambucileon. i. oleum de sambuco. lineleon. i. oleũ de lino amigdaleõ. i. oleũ de amigdalis.
Leoçeneçi. i. lençemeiç. Almansor. trac. 3. ca. 13.
Lepis gre. squama a quo lepida. lepidos. Cass. fe. est species scabiei. corticosa squamas in se ostendens gre. dictas lepidas. vñ nomen a gre. lepra accepit.
Lepidos sideritis Alman. ẽ squama ferri. naꝫ sideron gre. ferrum.
Lepida gre. i. porrigo. f. vitium i capite furfurib̃ fite.
Leparlosi. laparios os. i. vmbilicus veneris.
Lepetocareõ. lepioliatrõ lepokatres. i. auellana.
Leppidion. i. lapsana.
Lepidia. lepidion. lepis. i. lepidum.
Lemalion. i. vsnee.

¶ Capim. CCCCLXXXVII.

Lepidos .i. squama seu batitura metallorũ ara. tu bel q̃ fm plurimũ hac rõe colligit. massa eris pressa ⁊ in igne calefacta ⁊ in acetoꝫ vel lotio extincta sup incudẽ tundit ex qua lamule decidunt. has igitur colligimus ⁊ reseruamus. DIASCORIDES. ca. de lepida bona est q̃ ⁊ patia dicit. POSSE. est stiptica vulnera pascentia abstinet. cicatrices ducit bibita cum mulsa humores ventris deponit. Multi. n. in farinam miscent eas ⁊ p cataplasmate dant miscet ⁊ cõfectionib̃ colirios q̃ reuma abstinet ⁊ siccat aspredinem palpebrarũ dislenit lauatur sicut caldimia.
Lepidos calco. chalcu. idest ferrugo ferri. vl' eris seu squama eris.
Lepidos stomaticos. i. ferrugo de açuro.
Lepidos torrotray. i. scoria ferri vel auri.
Lepidum lapsanum. gd est. l. lapsana.

Capim. CCCCLXXXVIII.

Lepidum ẽ genꝰ eruce. DIASCORIDES. multi gingion appellãt ara. sceitaragi. Ste. lepidion sitaragũ berba est oibus nota. in sale ⁊ in lacte cõponitur folia eius virtutem habẽt viscidam ⁊ vulneraticam sciaticis medetur. Apy radice addita. ⁊ horis quatuor imposita vulnera faciunt spleneticis opitulãtur lepras mundant. Radix eius collo suspensa dolores dentibus tollit. GALIENVS. septimo sim. phar. ca. de lepidum. est genus eruce ex quarto gradu calefacis. simile nasturtio ſz odorem gustũ ⁊ virtutẽ existens: minus vero eo siccatiuum ⁊ est setaragi.
Lepnati. i. aliqua pars cordis.

¶ Capim. CCCCLXXXVIII.

Lepnia vel lepnias vel lennia. illud vocabulũ ponitur in antidotario virili in ꝛfectiõe arbanasie ⁊ exponit cõiter q̃ ẽ arsenicũ. sed falso: qñ ẽ apitiuũ ⁊ mordicatiuũ. imo sciendũ q̃ lepnia vel lepnias vel lẽnia est ois terra multũ desiccatiua ⁊ cõstrictiua. ⁊ vna discernitur ab alia ꝓpe determinationẽ ⁊ pp ß lepnia vel lẽnia vel lepnias fm Dias. est terra fragilis ex clauica sordida. vbi miscet sanguis caprinꝰ. Multi ista collecta faciũt trociscos ⁊ capre sigillo exprimũt ⁊ vẽdũt hec lepnia rubrica dicit. ⁊ ẽ lepnia alia q̃ sinopida dicit. p q̃. l. meçgreb. q̃ nascitur in speluncis capadocie. ⁊ post eleuationẽ ad sinopiã fert ⁊ ẽ sume densa grauis iecorosa viui coloris florida et fulua ⁊ cũ resoluit fuluior apparet ⁊ ẽ lepnia fabrilis q̃ nõ ita ysibus medicine conuenit. ſz dr fabrilis qñ fabri pyciunt ipsam in igne ad ipsaꝫ coadunãdũ vt fortius ardeat: q̃ lat. vocat soldola ⁊ ẽ lepnia arsenicũ. i. auripigmẽtũ q̃ inuenitur i sinonimis antidotary vilis. est silꝛ lepnia fragidos ⁊ ẽ terra sigillata. Sed attendendum quando lepnia scribitur sine determinatiõe dꝫ itelligi illa q̃ ẽ strictior ⁊ vtuosior hꝫ ẽ lepnia fragidos. POSSE. DIASCO. Est cõtra venena potẽs qr stiptica. miscet denicq; vulnerib̃ atq; cicatriçationib̃ emplata cũ vino bibita ⁊ accepta venena vomitib̃ puocat. Ꝛ oẽs venenosa maritimas incursiones occurrit antidotis miscet. hãc vtiliter portãt icantatores.
Lepon dristerotb. i. castanee. Dias.
Lepozis berba. i. satirion.
Lepozis puto q̃ sit qõdam instrm qõ fit p naribus.
Lepra dr a lepis squãmosa scabies vl' a lepozia gre. i. erũpna.
Leptafilos. i. foliorũ exiliuꝫ vl' subtiliuꝫ. Dia. ẽ vna ex spẽb̃ arthemisie.
Lepton gre. macrũ minutũ tenue subtile puum. Pli. lib. ꝛ5. ca. 6. in fi.
Leptomere dr id qõ ẽ subtilis sbe cui ꝛtrarium est pachimere. Dias.
Leptopiresia gre. minute febres.
Lepticos iterpretat captio inde epilepsia. i. superiorũ captio vl' lesio vl' analensia. cathelensia.
Leptintica vtus. i. extenuatiua. subtiliatiua.
Leptofilõ. ſz Pliniũ li. 26. ca. 8. in medio dr. 7. spẽs titimali q̃ dẽdodes. i. arborea dicitur.
Leptolaban. leptolachanõ. i. olusculum.
Leptopirrexia. i. subtiles febres.
Leptos iterpretat minutũ penetratiuũ vñ leptocarion. i. nux minuta. f. arbor
Leuce gd ẽ. Pli. li. 27. ca. ii. i fi. Dia. duo st ei gña rẽ.
Leucoma gre. albugo.
Leucãtemõ. i. partemõ vel spẽs camomille. Hal'.
Leucargilio gre. alba. argilla. Pli. li. 17. ca. 7. in pnci?
Leucon gd ẽ. Pliꝰ. li. 16. ca. 40. in principio.
Leucographis. i. mororus. Dia. Hal'. Pau. Pli. li. 27. ca. ii. in fine.
Leucos. i. albũ ide leucopiper. i. albũ piper. leucotes albedo.
Leucum idem. ⁊ est adiectiuum neutri generis.
Leucoflegmatica ẽ species ydropisis facta a flãte.
Leucodemõ quid est. l. butormarien.
Leuchancha. Dias. i. bedeguar. Pli. lib. 22. cap. 16.
Leucãtãtum. i. cẽtũnodia
Leuchis. idest albaras.
Leucis. leucoin. leucugio. i. viola alba. Diasc. duo facit capitula.
Leucantimos. i. camomilla Dia. vel species eius.
Leucomata. i. albule oculorum. seu albe cicatrices ⁊ dure i cornea post vlcera Alex. scirodes cicatrices. i. duras. Demo.
Leucopip gre. i. albũ piper.
Leuema. i. lilium.
Leueuapis. i. oziganum.
Leugbi. i. faseoli.
Leuisticũ. liuisticus. gd est. l. cardamꝰ ligustic̃, Dias.
Leuisticum siluestre. quid est. l. thalaspium.
Leuosarch leuosarchi. idest ypericon.
Leuoi. i. populus arbor. l. agyros.
Leum leuçũ fericum. idest amigdala. Ste.

¶ Capim. CCCCXC.

Lezar .i. daucus vl' bautia. vbi sciẽdũ q̃ dauc̃ alius ẽ asinin̄ alī domestic̄. vñ qñ simplr ponitur daucus itelligit pastinaca siluestris. i. dauc̃ asinin̄ vt Jo. Sera. ca. de tyriaca ſz cassī felix ca. de empicis dicat q̃ est semẽ bautie ortẽsis. Sz sciẽdũ q̃ ex dauco asinino vel siluestri melior ẽ creticus ⁊ maioris efficacie q̃ nõ creticus. ſz bautia ẽ pastinaca domestica. vt i fie patebit. DIAS. dauc̃ asinorũ hꝫ spẽs tres. vna hñs folia silia féiculo ſz minora ⁊ tenera ⁊ virgã duarũ palmarũ in q̃ vga ẽ caput sile coriãdro florẽ hñs albũ in quo ẽ semẽ q̃si pilosuꝫ i magnitudine milij minutũ ⁊ asperuꝫ gustu viscidũ ⁊ odoratũ. Radix ẽ illi vniꝰ digiti grossitudinẽ hñs lõgam duob̃ palmis nascit locis aspis ⁊ solanis. zm genꝰ dauci asinini ẽ sile apio agresti odoratũ viscidũ ⁊ calm. ſz meli ẽ creticũ. Est ⁊ tertiũ genꝰ dauci asinorũ folia hñs silia coriãdro ⁊ florẽ albũ cuī capitellũ ẽ sile aneto. qõ semẽ hꝫ oblõgũ ⁊ graue sicut ciminũ agreste. PLINIVS. li. 19. ca. 5. vltra me. ⁊ li. ꝛ5. ca. 9. post pn ca. de dauco. asininus folia hꝫ silia feniculo tyrsos bipalmos quo melior ẽ cretic̄. hꝫ. n. radiculã oblõgã ⁊ bastã lõgã circiter palmuꝫ vnũ in q̃ sũmũ flosculũ vl' floscellũ iuẽit purpureũ. SERAPIO. li. aggre. ca. daucus asinorũ hꝫ tres spẽs. vna hꝫ folia silia folijs maratri nisi qr sunt minora ⁊ mollia ⁊ hꝫ bastã lõgã circa palmũ binũ ⁊ capitellũ sile capitellis coriãdri ⁊ hꝫ florẽ albũ i quo ẽ semẽ aspum ⁊ q̃si pilosuꝫ minutũ. qñ masticat acuti saporis ⁊ boni odoris ⁊ hꝫ radicẽ grossitudis pollicis habentẽ lõgitudinẽ circa palmũ. nascit in locis siccis ⁊ aspis ⁊ soli expositis. Et secũda eiꝰ spẽs ẽ silis apio agresti hñs odorẽ aromaticũ acutũ saporẽ pũgẽs linguã ſz melior ẽ creticus. tertia vo spẽs eiꝰ hꝫ folia silia coriãdro ⁊ florẽ albuꝫ ⁊ semẽ in capitello ⁊ ẽ sile capitello aneti. ⁊ capitellum silat capitello baucie domestice in sua figura ⁊ ẽ plenũ seie oblongo sili cimino agresti ⁊ ẽ acutuꝫ. Et idẽ Sera. ca. leçar. Est ex ea domestica ⁊ siluestris domestica gdẽ ẽ nota siluestris hꝫ folia silia domestice nisi qr sũt latiora eis ⁊ ẽ in eo flos alb̃ ⁊ in medio ipsī floris ẽ sile fungo cuī color est purpurē ⁊ hꝫ radicẽ in lõgitudie ⁊ grossitudie digiti ⁊ domestica hꝫ radicẽ in lõgitudie vnī palmi boni odoris q̃ comedit. POSSE. SERAPIO. auc. Hal. Agrestis calefacit abstergit ⁊ puocat vrinã ⁊ mẽstrua. tota berba facit B. maxie vo semẽ ⁊ radix. ſz qñ ex folijs eius fit empl̃z sup

vlcera q̃ icipiũt corrodi ꝓuenit.semen silueſtris qñ bibit illud mulier aut facit ſibi naſcale cũ eo ꝓuocat menſtrua. ⁊ qñ bibiť ět ꝓuenit ſtrãgurie ſterilitati ⁊ pleureſi ⁊ morſi b⁹ venẽoſis.⁊ dicũt qdã q̃ ex ea ē maſculus ⁊ femia.maſcul⁹ hz ſemẽ oblõgũ femia rotũdũ q̃ femia qñ bibiť ꝓuenit ĩpregnatiõi ⁊ radix ei⁹ ꝓuocat vrinã ⁊ excitat coitũ fortiter ⁊ qñ fit naſcale cũ ea expellit fetũ: domeſtica vo ꝓueniẽtior ĩ cibo. GALIENVS.ſexto ſim.pbar.ca.de dauco.quẽ gdã ſtafolinũ noĩant agreſtis gdẽ min⁹ē cõeſtibil domeſtico violẽt⁹tũ in oib⁹. domeſtic⁹ãt cõeſtibilis gdez debilior ãt acris. nõ ē tñ ⁊ tñ calefactiue vtutis ⁊ pp ſubtilitatẽ. Radix ãt cũ eis q̃ ſũt dicta hz aliqd vẽtoſitatis ⁊ libidinoſitatis.ſemẽ vo domeſtice hz gdẽ ⁊ ipm gd excitatiuũ ad coitũ.agreſtis vo ſemẽ pẽit⁹ gdẽ nõ iflatiuũ.⁊ iõ diureticũ ⁊ mẽſtruoꝝ cõmotiuũ.herba ei⁹ē ſufficiẽter diaforeticũ farmacũ exteri⁹poſitũ ē tñ debilior in oib⁹ reſpectu ſeiuz pp admixtionẽ aq̃ſe hũiditatis.ē ⁊ ipſa calida ꝗz cõplexionẽ.Et idẽ.8.ſim.pbar.ca.ſtafilinũ.i.paſtinaca domeſtica gdẽ debilior.ſilueſtris vo fortior eſt ad oĩa.vrinas ãt mouet ⁊ mẽſtrua ꝓuocat ⁊ tota gdẽ herba maxĩe vo ſemẽ ⁊ radix:hz aũt ⁊ gd abſterſiuũ in ſe.quocirca ⁊ fagedenoſa vlceꝝ gdẽ cuz folys vidib⁹ ⁊ melle cataplaſmãt aut mundificãt.Et idẽ in li.de cibis ca.de paſtinaca. Radices baꝝ domeſticaꝝ comedunť.Alimẽtũ gdẽ min⁹ rapis hñtes.calefaciũt ãt ĩ medio ſcõi ⁊ humectãt in ꝑmo ⁊ aliqd aromatiçãt.idigeſtibilitas gdẽ igiť ſilr ipſis ineſt ⁊ alys radicib⁹. vrinatiue ãt ſunt ⁊ ſi abũdat aliqs ipaꝝ vſu mali chimi generanť.Quidã ãt ſilueſtrẽ paſtinachã vocãt daucũ ſilueſtre magis vrinatiuũ quidem exñtez magis ãt medicĩalẽ iã ⁊ multa decoctiõe idigẽtẽ.ſi debeat gs cõedere ipſum.

Leçaozd ara.lapis laçuli et etiam ipſum açurium.

Libanon.gre.thus olibanũ ara.liben.

Licanis ſtipbanica folia hz longa anguſta lanuginoſa ſubalbida caulẽ cũ ramis lanuginoſis in ſũmo capite cauliculos egbus flos violace⁹ pminet ꝛc. liber antiquus biſtoriatus.

Lia liã dicunť lenitiua q̃ lẽiunt aſpitatez. Hal.ad paternianũ ⁊ in dinamidys.

Liamus. i. faba.

Liban⁹.libanotidis.ē arbor ducens gũmi qõ dr̃ olibanũ ē plãta naſcẽs in creta Theofraſtus dicit ericez eẽ libanotidam in tracia naſcentẽ guſtu amarã folia hñs ſilia rorimario ſz aſpiora ⁊ albiora.Ste.libanotidos ē marua. Sera.arbor marie.Auic.bucozmarien.ſz bucor perb ē ciclamẽ ⁊ liban⁹ſilr eſt mõs gdez q vocať libani mõs.⁊ ē mõs in q̃ plĩmuz ozirť de libano.vñ iſti⁹ plãte.z.ſunt ſpes ꝗz.Dia.ca. libanotides.cui⁹ vilior eſt roſmarin⁹q̃ vtimur ad ca

¶ Laplm. CCCCXCI.

Lichin .i.lim⁹ de petra ⁊ ē muſcus lapidis GAL. 7.ſim.pbar.ca.lichin q in petris.i.empetigo petraꝝ ē gdẽ velut hzion qõdã de gñe vo idẽ noĩabiť plãtarũ.noĩať ãt ſic vt vr̃ eo q empetigies curat.ē ãt abſterſiue ſil ⁊ moderate ⁊ ifrigidatiue vtutis ſiccatiue vo ꝗz vtrã q abſterſiuitatẽ.n.⁊ ſiccitatẽ a petra hz ifridationẽ vo ab aq̃itatẽ in hũidis.n.⁊ fetidis petris naſciť.qõ ãt ex talib⁹ ſubſtãtys ꝓpoſitũ ē iflegmonoſũ exiſteť nullũ mirabile ē ſi vo emoroſagias ſiſtit vt Dia. ait nõ hẽo dicere.

Lichinos gre.lupinus.

Lichin ypõ.i.impetigo eq̃ ꝑ vel callus.Hal.

Lichirid⁹.i.cucumer amar⁹

Lici.i.ſpes mirre.

Licinũ ē maneries terre q̃ comeditur.

Liciũ gd ē.l.badhadh.Pli. li.12.ca.7.⁊ li.24.ca.14.

Licoctanũ.i.herba luparia.

Licoctheron.Dia.ē ſtrãgulator lupi.a licos qõ ē lupus naſciť multũ in italia in montib⁹ iuſtinis ꝛc.eſt ſpes aconiti.

Licãtropia.gre.Pau.ē ſpes melie qua occupati nocte exiliunt poĩa lupos imitãtes ⁊ vſq̃ ad diez circa monumẽta mozanť ē melancolia lupina a licos qõ eſt lupus.

Licapſos gd eſt.Pli.li.27 cap.ii.

Licho gre.lambo.Et licho vl'liko.i.panthera belua.

Licos gre.lupus likos likama lupa.

Licõ gre.agnus caſtus.

Licodẽdiõ.i.corallus.⁊ ē dicere a lapide arbor.

Licon.licõ.i. pullegium.

Lidemõ.i.barba ſiluana.

Leen alcuar.i.ligua bouis.

Lidep.i.matriſſilua.

Liembali.i.abſinthium.

Liembiri.i. acetũ vl'fex ei⁹

Liẽbzi libẽberi.liliẽberi liebali.liembeçi .i.porrũ vel maratrũ Aliab .ſm alios abſinthium. vl' citony vl' cucurbite.

Liembze.i.olina.

Lien.i.itestinũ ieiunũ.⁊ liẽ. .i.ſplen.Plinius.

Lienalis piclemeneos.i.matriſſilua.

Liencoli.i.piclimiuz.

Lienteri.gd ē.l .bebemen.

Lieri.i. blitis.

Lierna.i.caſcaſum.

Lienteria .gre .fluxus ventris ĩ q̃ emittiť cib⁹ idigeſtus ſicut ſumiť.

Lienteriodes. lientericus.

Ligula mẽſura .i. coclear. ⁊ acetabulum.

Lignodes.i.acre vel acutũ.

Lignũ.vel lignũ ſcriptuz.i. filiqua.

Lignũ aloes.gd eſt.l.Aloa.

Lignũ aloes ſilueſtre gd ē. .l.xiloaloes ſilueſtre.

Lignũ arabicũ.indũ vel tinum.i.lignũ aloes.

Lignum mortuoꝝ gd eſt.l. bictan.

Lignũ nodoſuz.i.meu.

Lignũ optimum .i.lignum. aloes.

Liguris lapis ē ſic vocatus.

Ligurus.i.lapis ceruarius.

Ligus.i.agnus caſtus.

Ligamẽta gd ſť.l. tenãtos.

Lignis quã ĩ corõa ꝓponũt flos ē illi ſilis leucodio.ſz purpure⁹ Dia.Hal.7.ſim. pbar.lignis.

Lignitis ⁊ trialis.Dia.ē 4ª ſpes taſſi barbaſſi.l.flobotomos.

Liguis.i.cuaporatio terreſtris.Hal.8.terap^ce c.5.ĩ fi.

Ligozis.ē febzis q̃dã z.Hal. ſup affo.43.pticule 7^c.

Ligurũ.Dia.i.vria lincis.⁊ lapis ex ea generatus dr̃ Elecorum.

Libũbacũ.i.epithimũ.Ste. ¶ Lapl'z. CCCCXCII.

Ligoſtici ſm.Dia.multũ naſciť in liguria ꝓuincia vñ ⁊ nomẽ accepit naſciť ⁊ in mõte vicino alpibus. ſz ciues panacẽ illũ vocãt.iõ qz radix eius alba ē ⁊ odorata ſilis panaci cui virt⁹ vna ē cũ panacis virtute.naſciť locis altis aſpis ⁊ vmbroſis.virgã hz lõgaz nodoſam ſilem aneto in q̃ vga folia ſunt ſilia melliloto .ſed mollioza odorata q̃ folia in cucumere tenuiſſima ſunt ⁊ diuiſa.in virge ſũmitate caput ē vmbraculoſum. vbi ſemen oſtẽdit qõ ſemẽ nigrũ ē ⁊ oblõgũ ſicut feniculi guſtu viſcidũ arõaticũ ⁊ odoratũ. POSSE.DIASCORIDES. ē mictual'.Radix ei⁹ alba ē ſilis panaci eracleõtico ⁊ odorata virt⁹ē radici ⁊ ſemini ei⁹ cala ⁊ peptica dolorib⁹ oib⁹ itraneoꝝ occurrit.iflationẽ ſtõi ſoluit ictib⁹ venenatis opitulať vrinã ꝓuocat menſtruis impar ſi bibať.antidotis q̃

colicis pſunt admiſceť. radix ei⁹ tunſa ⁊ suppoſita idẽ prestat.radix ei⁹ ⁊ ſemẽ oxipozys neceſſe miſceť.cõfectionib⁹ ět digeſtibilib⁹ vtiliter adhibeť qz cuſtomaca ē. vñ multi ciues ipſi⁹ ꝓuincie eo ꝑ pipe vtunť cõdituris miſcentes.⁊ multi ſemẽ ſiſelei ⁊ feniculi addũt illi. Quidã dicunt q̃ eſt leuiſticum.ſed falſo.

Ligurſticus.i.leuiſtic⁹,a liguria regiõe dict⁹. Dia. panace.

Ligurſtrũ gdã exponũt q̃ ē volubilis maior que ꝑ ſepes.⁊ macerias ꝓpit. Aly vo capſoliuz dicũt. qcqd ſit flores hz albos.vgili⁹ i bucolic.Alba ligurſtra cadũt.vacinia nigra

Lilebẽ.i.memithe Aliab. (legũť.

Lilialis gd ē.l.alguaſcen.cui⁹ radix yreos dr̃.

Liligi.i.ſuccus berbe.que ara.dr̃ nil.⁊ eſt indicus. Aly endiuia aly radix mali granati.

Lilimbar.lilimbace.i.amigdale amare.Conſtantinus.

Lilingalio.lilingaliem.i. paſtinaca.

Liliſſagus elilifagus.i. ſaluia eliſſacos.liliſſacon.

¶ Capitulum. CCCCXCIII.

Liliũ latine ara.anſea.vel alſtoſcã .gre.licina vel kiriõ:crinõ krinon. SERAPIO. lib.aggre.ca. anſea.i.liliũ.ē.n.cal.⁊ ſic.ꝓlonis ĩ z^o ex eo ē dõeſticũ ⁊ ſilueſtre. ſz ſilueſtris ſunt ſpes ⁊ noĩať vna aſermetiz.i.celeſte ⁊ ē albũ qõ ē notũ ⁊ vocať liliũ acçet.i.yreos.et idẽ auc. Hal.flos ei⁹ē ꝓpoſit⁹ ex terrea ſuba ſubtili ⁊ pp illud acqſiuit malum ſapozem.⁊ ex ſuba aquoſa tẽpata:⁊ iõ deſiccat tẽperate.⁊ abſtergit.ſz celeſtis folia ſunt ſilia folys alteri⁹ niſi qz ſunt latioza ⁊ magis viſcoſa.⁊ hz ſtipitẽ ſup quẽ eſt flos hñs colores diuerſos ⁊ eſt alb⁹ citrin⁹ purpure⁹ ⁊ celeſtis pp diuerſitatẽ iſtoꝝ colorũ noĩať yris.i.arcus celeſtis ⁊ hz radices nodoſas ⁊ odorẽ bonũ.ſuba ei⁹ē ſubtilis.calefacit ſubtiliat mundificat ⁊ maturat. Sz alia species lily agreſtis q̃ dr̃ yreos ē herba hñs folia ⁊ virgas ſilia folys ⁊ vgis yris ⁊ hz florẽ croceũ vl'albũ amar| ſapozis paꝝ ⁊ ſemen molle radicẽ vnã in groſſitudie digiti boni odozis naſcitur ſub arborib⁹ ⁊ locis vmbroſis. Eſt alia ſpes lily ſm Pliniũ vt appet in .l.xifion.q̃ ſic vocať ⁊ ē gladiolus ſegetalis cui⁹ folia ſunt ſilia folys q̃ dr̃ yreos niſi qz ſũt breuiora ⁊ ſtrictioza ⁊ babẽtia ſũmitates acutas ⁊ ſtipitẽ vni⁹ bzachy lõgũ aſpuz plenũ in cui⁹ ſũmitate flos ē duplicatus diuiſus adiuicẽ cui⁹ color ē purpureus ⁊ ꝗz ſemẽ rotũdũ ⁊ hz duas radices: vna q̃ꝝ ē poſita ſup aliã ⁊ ſunt pue rotunde ſicut duo cepe .iferior extenuata ſupior vo pinguis .naſciť locis occultis.ꝑ alia ſpẽ.l.ſagaſmõ.Eſt alia ſpes lily agreſtis q̃ dr̃ caſorzas vl'gladiolus ⁊ gre.vocať dixeris ē hñs folia ſilia folys yreos niſi qz ſunt latioza eis ⁊ ſũmitates ſubtiles hz virgã q̃ egrediť ex medio folioꝝ ei⁹ ex longitudie vni⁹ bzachy.⁊ ē groſſa multũ ⁊ hz vagias babẽtes tres angulos.⁊ ſup vaginã ē colozis purpurei ⁊ ĩ medio ē rubeus ⁊ hz ſemẽ cucumeris nigrũ acuti ſapozis ⁊ hz radices multas babẽtes nodos lõgos rubeos ⁊ illa ſpes dr̃ gladiol⁹ ſiť habes ĩ. l.dexeris.Eſt alia ſpes lily agreſtis q̃ dr̃ ſapa ⁊ eſt hñs folia ſilia folys illi⁹ ſpẽi q̃ dr̃ caſorzas niſi qz ſunt ſubtilioza ⁊ magis ĩclinata ⁊ lõgioza ⁊ hñt ſtipitẽ ⁊ ramos ĩ q̃ꝝ ſũmitatib⁹ ſunt q̃dã folia q̃ oziunť in eis rotũda ſicut pillule in qb⁹ē ſemẽ ei⁹. Pli.li.21.ca.5. DIASCORIDES. ca.de lilio.hec ē lecina quã multi in corõnã ponũt ⁊ ē oib⁹ notũ cui⁹ flores albi ſunt ſatis. Eſt aliud gen⁹ lily qõ vocatur yris illirica folia hz ſilio ſilia vl'gladiolo ſz maioza et vaſtioza flores hz ſupiores ĩcliatos ſibi iuicẽ diuerſis colorib⁹.i.albo mellino purpureo aut venenatis. Radices ſunt ſibi dure ⁊ curue ⁊ odore bono plene.he radices colligende ſunt ⁊ filo iſerẽde ⁊ ſic in vmbra pẽdẽtes ſiccande ſunt dura ⁊ breuis colozis ruffi odozis boni .eligẽda eſt in guſtu calidior q̃ cũ tundiť ſternutamẽta ꝑducit.eſt autez ca.nãe ⁊ leptniace. Eſt aliud gen⁹ lily qõ gre. vocať xifiõ.⁊ aliud qõ vocatur dixeris qõ inuenies in propuys liſteris.

POSSE.GALIENVS.7.ſim.pbar.ca.de lilio. Flos lily domeſtici cõplexiõe mixt⁹ē ſubtiliũ ptiũ quãdam ex terreſtri ſuba.vñ hz ⁊ eã q̃ in guſtu amaritudinẽ:⁊ ex q̃dã aquoſa eucrata vñ oleũ qõ ex eo ē pigmentũ. ĩmozdacis ⁊ diaforetice ⁊ mollitiue ē vtutis.ex qb⁹ ⁊ duricieb⁹ q̃ in matribus aptiſſimũ ē. radix aũt ⁊ folia p ſe trita ſiccať abſtergunt ⁊ diaforãt moderate. SERAPIO.cõuenit cõbuſtioni ignis qñ aſſať ⁊ teriť cũ oleo ro. ⁊ poniť ſup locũ cõbuſtiõis ⁊ dimittiť donec cureť qñ ꝓbuſtiões egẽt medicina q̃ deſiccat ⁊ abſtergit tẽperate.⁊ ē bonũ ad icarnãdũ oĩa vlcera.⁊ mollit duricies mr̃icis ⁊ ꝓuocat menſtrua ⁊ oleũ reſoluit ſine mozdicatõe ⁊ mollificat. ⁊ iõ ꝓuenit duriciei mr̃icis folia ei⁹ icarnãt ⁊ abſtergũt debili⁹q̃ radix.⁊ qñ coquũť ⁊ ponũť ſup cõbuſtiõe ignis aut ſupza qõcũq̃ vuln⁹ faciũt icarnari vlcerationẽ eoꝝ.⁊ ſunt gdã q ifũdũt flores ei⁹ in aceto.⁊ eis vtunť ad icarnãdũ vulnera.⁊ contundiť flos ei⁹ ⁊ exꝑmiť ſuccus ei⁹ ⁊ cogť in aceto ⁊ melle ita q̃ ex ſucco fit gnges pluſq̃ acetũ ⁊ mel.⁊ ē medicia cõueniens ad oẽ qõ eget exiccatiõe ſine mozdicatione ſicut ſunt vulnera magna ⁊ ꝓprie q̃ fiunt in capitib⁹ muſculoꝝ ⁊ ad vlcera oĩa q̃ ſunt difficilis icarnationis . Sz alterius ſpẽi lily q̃ dr̃ yris.⁊ ē liliũ agreſte.ꝗz eũdẽ auc. Hal. ſuba ē ſubtilis ⁊ mũdificat ⁊ maturat.⁊ cõuenit ſpẽb⁹ tuſſis ⁊ facẽ aſcẽdere ſcreatũ a pectore ⁊ curat tortiões vẽtris ⁊ vlcera ſordida.⁊ qñ bibiť cũ melle ⁊ aq̃ ca.laxat vẽtrẽ. Eſt alteri⁹ ſpẽi lily agreſtis q̃ dr̃ yreos. ſm eũdẽ auc. Hal.radix ē non rotũda ſz lata hñs digiti groſſitudinẽ odozis boni.⁊ ſapor ei⁹ē ſtiptic⁹ vtus ei⁹ reſolutiua ⁊ ꝓuenit dolorib⁹ dẽtiuz qñ fit ablutio ozis cũ decoctiõe ei⁹.⁊ qñ coquunť folia ei⁹ cuz vino ⁊ fit inde emplm aꝑatib⁹ exiture mr̃icis quoꝝ humiditas nõdũ ꝓuenit ad ſanie reſoluit ea cui⁹ vtutes lati⁹ iuenies in.l.yreos. Et alteri⁹ ſpẽi lily q̃ dr̃ caſorzas ſm eundez auc. Hal. Radix hz ſubam ſubtilẽ ⁊ ē deſiccatiua ⁊ reſolutiua. Semẽ vo ei⁹ hz eãdẽ ꝓprietatẽ. verũ fortior ē in radice. vtus vo ſemis ē ꝓuocatiua vrine ⁊ curat duriciẽ ſplẽis Idẽ auc. Dia. Radix ꝓuenit vulnerib⁹ q̃ fiunt in capite ⁊ fracture ei⁹. ⁊ qñ miſceť ei 3ª ꝑs põderis ei⁹ de flore eius ⁊ de cẽtaurea 5ª ꝑs ei⁹ ⁊ mellis paꝝ.⁊ ide fit emplz ſedat doloꝛẽ ⁊ extrahit oſſa fracta ⁊ oĩa ifixa carni ex ſpinis ⁊ ſagittis ⁊ ſilib⁹:⁊ quãdo fit emplaſtrũ cuz eo curat apoſtemata calida.⁊ qñ bibitur conuenit cõtritionib⁹ lacertoꝝ doloꝛ lapidis ſtrãgurie ⁊ ſciatice. Et qñ bibiť cũ vino ꝓfert mozſibus venenoſis ⁊ ꝓuocat mẽſtrua. Et qñ bibiť ex ſemĩe illi⁹ põdere triuz anoloſach ꝓuocat vrinã fortiter . Et qñ bibiť cum aceto reſoluit aꝑata ſplenis. DIASCORI. Flores lily domeſtici pñt emollire duricies neruoꝝ. ſola ei⁹ cocta ⁊ ĩpoſita ad ꝓbuſta ꝓficiũt loca. vexatões ſerpentũ curat ſuccus ei⁹ melli mixt⁹ ac decoct⁹ in vaſculo nouo vlcera medeť. Itẽ radix ei⁹ cocta atq̃ cũ oleo trita ignis vſtionib⁹ cõuenit.mollit matriceẽ mẽſtrualẽ purgationez adducit.ſemẽ ei⁹ in potu datũ mẽſtrua ꝓuocat ptũ deꝑcit ⁊ ad ſerpẽtis mozſuz facit.lily flores leptomeres ſũt oleũ ex flozib⁹ ipſi⁹ diaforeticũ ē ⁊ ſiñ aliq̃ mozdicatõe malacti cũ ē vtile ad oẽm duriciẽ mr̃icis. ĩ cõfectiõib⁹ vero ꝑ oleo ſicionio mittiť. Radix ei⁹ ⁊ folia p ſe ipſa trita deſiccãt humores ⁊ ꝓuciũt mediocriter ⁊ digerũt ⁊ vſturas ſanant. Radix vo ei⁹ cocta ſub ꝓzunis ⁊ trita cuz oleo ro.⁊ ĩpoſita vſq̃ ad cicatrices ſãitati vſturas ꝑduc ē ět oib⁹ vulnerib⁹ ad cicatriçãdũ optimũ medicamẽ.vẽtrẽ laxat menſtrua ꝓuocat.folia ei⁹ ante cocta in aq̃ ⁊ poſt trita ⁊ ĩpoſita non ſolũ vſturis ⁊ vulnerib⁹:ſz ět in vlcerib⁹ cicatrices facit. ſucc⁹ vo folioꝝ ei⁹ cũ aceto ⁊ melle coct⁹ ita q̃ gnq̃ partes ſint ſucci ⁊ aceti due ꝑbatũ ē medicamẽ vbi nimis deſiccari op⁹ē ⁊ in magnis vulnerib⁹ maxĩe capitis ⁊ muſculorũ ⁊ q̃cũq̃ ſunt ifra p lõgũ tẽp⁹ ⁊ vix ad citrinitatẽ venientia. Itẽ Sera.auc.Dia. Iris ilyrica q̃ eſt alia ſpes lily facit

ad tussim vulnera curat sanies itraneoꝝ facile ꝓducit et purgat colerã ⁊ cũ mulsa.3.septẽ data somnũ iuitat.toztiones cũ vino potata sedat bestiaꝝ venenis occurrit.splenetiçis ꝓtractis frigoza ⁊ ozripilatiões febziuꝫ cũ vino data medet mẽstrua,puocat elixatura eiꝰ ad vuricies mricis fomẽto ꝓdest ⁊ ꝛ solui sciaticos p clistere curat.fistulas ⁊ ẽt empetigies curat.rũsa ⁊ cũ melle collirico facto purgat ⁊ replet ⁊ cicatrices iduc.collirio facto ⁊ pessary moze iniectiõi scõinas educit mulieꝝ fac ẽt ad vuricies veteres cocta ⁊ cataplasmatibꝰ ipositã.puluis ẽt eiꝰ cũ melle vulneribus ⁊ vbi ossa nuda fuerũt ipositã replet dolozes capitis cũ oleo ro.⁊ aceto vt cataplasma capiti ipositã tollit lẽtigines ⁊ papulas q̃ i facie nascunt cũ ello albo misso ⁊ melle cataplasmatibꝰ ipositũ purgat pessarys malagmatibus ⁊ acopis miscet i oibꝰ calasticis vtil ẽ. AVICENNA. de viribꝰ cozdis ait q̃ conforzat coz.

Liliũ celeste.i.yris illirica.
Liliũ ligustrũ .i. flos volubilis maiozis sepes ascendentis.
Lima fragis.i.auripigmẽtũ.
Lima maria.i.rima maria.
Limacia qd ẽ.l.balçum.
Limesar.limesari .i.vsnen.
Limeri ꝗ ꝓli. berba est q̃ sagitte venenantur.
Limilac .i.alac.
Liminiũ .i.pãnicium.
Limiosios.i.centaurea.
Limisiar.i.afronitrum.
Limocostida .i. linostosis.
Limodis ẽ febzis q̃ dã. Ha. sup affo.43.pticule.7°.

Limeri ꝗ ꝓli . berba est q̃ ẽ herba sicut bleta silucstris. DIA. tirsuꝫ bꝫ lilio silez ⁊ folia blete silia semẽ plimũ rubꝫ redarguẽtis siue stiptice vtut]. GALI. .8.sim.phar.fructũ bꝫ austeꝫ cũ vio ipꝫ dãt ciliacis ⁊ sanguinẽ spuẽtibꝰ.iuuat aũt ad fluxũ muliebrẽ .ꝓli.li.zo.ca. .8.⁊ lib.25.cap.9.

¶ Capitulum. CCCCXCV.

Limon. fructꝰ pulcher odozatꝰ plenꝰ succo acetoso valde apta salsamẽtis ⁊ ipse ẽt cõedit sale ꝓditꝰ nuscẽ memini me de ipso legisse apũ auctozẽ auctẽti cũ nisi apũ Aui.i.4.ũ cura fe.acutaꝝ i gñali vbiiubet,dari aquã acetositatis limõis ñ saliti.

¶ Cap. CCCCXCVI.

Limoncelion oibꝰ ẽ notũ cuiꝰ odoz ꝓfortat coz ⁊ eiꝰ acetositas ẽ fri.⁊ sic.⁊ valet syrupꝰ ex eo factus cõtra febꝫ pestilentiales.

Limeum berba.qd ẽ. ꝓli. lib.27.ca.ii.
Limpina frageris .i. lẽpnias. Ste.
Limpha.i.aq̃ ide limphatꝰ .i.aqueꝰ.q timet aquam.
Limphaticꝰ.i.ydrofonitus idrofozbicus.ab idro qõ ẽ aq̃.⁊ fouos timoz.
Limpitudo ẽ supfluitas q̃ exit ab oculo.
Lipidatozia.i.mũdificatia.
Limaria.
Limura.i.calx viua.
Limus.i.panirũ .Limꝰ silꝛ ponit ꝓ fructu ⁊ ẽ limõ.
Limꝰ aq̃ticꝰ.i.limꝰ q̃ inenit sup aq̃s p chimolea in tumoze pedũ a ꝓli .ponit. li.26.ca.ii.in ꝓncipio.
Limꝰ lapidis qd ẽ.l.lichim.
Limos.p i.iorã ẽ fames.sed p y.ẽ pestilentia.luces pestis media.

¶ Capl'z. CCCCXCVII.

Linaria ẽ berba silis esule vl' lino ꝓpq̃ linaria vocat ⁊ est linũ agreste ⁊ differt ab esula qm esula lactescit.linaria ñ.vñ vsus.Esula lactescit siñ lacte linaria crescit.Succꝰ eiꝰ valz ꝗ herisipillas iunctꝰ ⁊ cũ succo pipinelle mixtꝰ.⁊ ipsa sola valet ad cãcrũ trita ⁊ imposita ad hoc silꝛ succus eius.

Linchinis . Linchidis fm Dia.ẽ genicularis vl' ballaria. ⁊ ẽ valeriana.l. fu.
Linchiti semẽ ponit in ꝓfectione mitridati i antidotario virili ⁊ ẽ semẽ vicle.
Lineon lineleon.i .oleuz de semine lini.
Linesia.Linnesia.Dia.i.cẽ taurea maioz linesia.
Lingias.i.petra.Linlas iõ.
Lingua arietl.Lingua agnina.i.arnoglosa.plantago.
Lingua asini ẽ plãta bñs folia rugosa ⁊ ñ magna bñs radiculas odozis ligno ci pressi fragãtia.
Lingua auis qd ẽ.l. lisenalbasafir.

¶ Capl'm. CCCCXCVIII.

Lingua bouis lat.vl' buglosa ara.sedẽ alchaur.gre. aleptofilõ siluris bugo. SER A.li.ag.ca. lẽdenalchaur.auc.Dia.siue lisenaltbaur.ẽ plãta q̃ silatur berbe dẽe caromas ⁊ bꝫ folia vsus terrã aspa ⁊ nig:⁊ silat i figura sua ligue bouis. PLI.ca.de alepetofilõ:ẽ berba lata bñs folia.⁊ cãna eiꝰ ẽ plana.rami canne eiꝰ sunt sic pedes locustaꝝ.⁊ colozeiꝰ ex viridi ⁊ citrino ꝓsitꝰ. POS. SER AP.auc.Alcãçi.ẽ frida.⁊ qñ flos eiꝰ cõburit ꝓuenit fluxibilitati dẽtiũ ⁊ gigiuaꝝ ⁊ ad alcola ꝓpe q̃ accit in ore pueroꝝ ⁊ oibꝰ ifirmitatibꝰ q̃ fiũt in oze ꝓuenit cardiace q̃ fit a colera.⁊ qñ aliqs vult eã sumere.sumat cũ oleo armeno. GALIENVS.7.sim.phar.ca.de buglossa .vtꝰ ẽ eiꝰ cal'a paꝝ ⁊ bu.⁊ ꝓuenit tussiẽtibꝰ ex aspitate cãne pulmõis ⁊ cocta cũ mellicrato aut ꝓiecta in vino iducit leticiaꝫ.Et idẽ eo.li.⁊ cap.ꝗ trãslationẽ grecã.buglosiuꝫ bu.⁊ ca.ẽ cõplexiõis.vñ i vio potata letitie cãtiua credit eẽ .ꝓuenit ãt ⁊ eis q pp aspitatem gutturis tussiunt in mellicrato cocta. AVICENNA.de viribꝰ cozdis dicit q̃ conforzat coz.

Lingua bubuli.Lingua equi.i.betonica.

¶ Capitulum. CCCCXCIX.

Ligua canis.lat.gre.cinoglossa a cios qõ est canis ⁊ glossos ligua ẽ silis arnoglosse nisi qz sit ei coste appẽtes i folys eiꝰ ꝗ sũt leuia satis ⁊ ẽ i eis bozra apparens.Medet vlceribꝰ ozis ⁊ alys vlceribꝰ fraudulent.ẽ fri.⁊ sic.⁊ curat alcolã.balneũ õcoctõis eiꝰ curat gomozeã.

Lingua bircia ẽ plãta silis buglosse:nisi qz folia strictiora bꝫ ⁊ pũctata albis maculꝫ i radice spinulaꝝ.
Lingua ceruia .i. scolopendria.l.secolofedeon.
Lingua passerina,i. cẽtũnodia vel poligonia.sed lingua passeris dꝛ ara.lisenalbafasir.⁊ ẽ plãta q̃ crescit sup terrã ad lõgitudinẽ vniꝰ cubiti bꝫ folia viridia sicut nasturtiũ virgas subtiles ⁊ nigras cirtrini colozis nascit in segetibꝰ in oziẽte bꝫ flozes citrinos ⁊ albos ⁊ vagias puas ⁊ in q̃libꝫ ẽ granuꝫ puũ minꝰ grano melõis.
Linilualchoal . i.perna.
Lini semen quid est.l.barachichene .
Linlas.Lingias.i.petra .
Linomotis.Linos .Linotes agria,Linoçatis.i. linum.
Linostrofon.i. marrubiuꝫ
Linos gre.linum.

¶ Capitulum. CCCCC.

Linostosis gre.vel linoçotis aut parternon ara, alileb.lat.vo mercurialis. DIAS. cap,linostosis.folia habet oçimo similia bastas sicut elisine.⁊ ramulos breuiozes ⁊ inanes cum furcis plurimis ac densis femina vero est maioz que etiam appellatur chelidon semen habens quasi acinos ⁊ q̃plurimos.mascu,vero minoz atq̃ rotunda semina eius habens ⁊ velut binis testiculis paruis exozdio natiuitatis oznata capitella minuta habens circa folium sicut epithimum ⁊ semen rotũdum.ꝓli.lib.25.ca. 5.in ꝓncipio. AVEROIS. li.col. capi.de mercuriali.est cali. ⁊ sic.in ꝓncipio. POSSE. DIASCORIDES.vtriusq̃ fructus elixus ⁊ comestꝰ ventrem mollit.Elixatura eius accepta humozes aquosos purgat.dicitur vero q̃ folia femie trita ⁊ vẽtro pũcta similiter bibita femias generare facit.⁊ folys masculi silꝛ disciplina factuꝫ masculos gñare facit. Et idem ca. de capone.Capo coctus mercuriali ⁊ iuscellum eius acceptum deponit humozes crudos ⁊ nigram coleram vtilis est tempozalibus febzibus ⁊ typicis egritudinibus tremozibus ⁊ inflationibus stomachi asmaticis ⁊ arcteti .singulare presidium est. GALIENVS.7.sim.phar.ca.linosostida.i. mercu.vtuntur omnes gdem ea ad ventris subductiões solum.at vero si temperans quis voluerit cataplasmare eam iuueniet diafozetice sufficienter virtutis.

Linublet.i. hypericon.
Lios vel leios.gre.lupus.

Lipiria melius Luue'a de Ca grto fen pma

Limusarcb.i.affodillus.
Liparia:est febzis quedã.
Liparidũ.i.ligdũ.⁊ est alumẽ lipidũ. qdã trã dicunt q̃ alumẽ liparidũ dꝛ qm̃ de leparis insula fertur.
Lippi ferri.i ãtidotario vili i trocis. splenediõ:⁊ est q̃ma ferri que lepidos dꝛ.
Lippitudo.i. supfluitas q̃ i oculis abundat:a qua dicuntur lippi.
Lipomẽos:gre.deficiens.i. desinens.
Liporgeõ.lipozogeon.i.argilla.glis terra tenaꝝ.
Liptomia.lippotomia.i. defectio cozdis vel ai sincopis.Las.fe.
Lipurial.lipurialos.i.lepo
Lipit.i.rapa.
Lippũ.i.iunci radix.
Liquamema.i.amarus.

¶ Capl'm. CCCCCI.

Liquiritia lat.gre.glicoziçaslis. SER A.li.ag. .c.slis.au c.Diasc.Est arbustũ babens ramos longos duobꝰ brachys bꝫ folia silia folys arboris masticis:⁊ sup folia est bũiditas q̃ adheret mãui: ⁊ flos eiꝰ silis flozi berbe dicte brachiõ ⁊ ẽ purpurei colozis: ⁊ semẽ eius ẽ i magnitudine semis arboris dẽc kalatabas. verũ ẽ asperiꝰ eo.⁊ bꝫ radices lõgas i coloze suo silez ligno q̃ nominat i oziẽte bussũ:aut sic radix gẽtiane ⁊ est i eo stipticitas cũ dulcedie:⁊ exprimit ide succus. DIAS.ca.glicoriça:⁊ est q̃ nascit i capadocia :aut i pũto fruteꝝ bñs vgas lõgas duoꝝ cubitoꝝ i gbꝰ folia sut spissa ⁊ silia lẽtisco: sed pinguia ⁊ gluctinosa flozẽ,pfert iacincto silez semẽ bꝫ silẽ platani asperũ qõ semẽ est latura sed ruffum:⁊ oblongum sunt illi radices bussei colozis ⁊ longe sicut gentiane ꝓstricte ⁊ dulces que exicantur vt litium. PLINIVS.li.zz. ca.9.de ligritia.glicoziça herba ẽ q̃ nascit i cãpis gustu dulcis ⁊ dulcedie abũdãte de q̃ succus exbit ⁊ medicoꝝ vsui seruat.Lasiꝰ felix ca.glocoziça.gre.ex eo dõa q̃ dulcẽ radicẽ bꝫ.glicũ.n.gre.dulce dꝛ. GALIE.7.sim.phar.maiꝰ iuuantũ qõ i ligritia ẽ:i succo radicl eiꝰ ⁊ sba eiꝰ:ẽ ppinq̃ sbe nñ cozpis ⁊ valde silis ei.sapoz eiꝰ radicis ẽ dulcis cũ stipticitate pauca.virtꝰ eiꝰ fridioz ꝓlone bois ⁊ ẽ tepide calitatis:⁊ ió ẽ ppe ꝓlonẽ cẽlẽ:⁊ ẽ bu.tẽpate.Theodo. pscianꝰ. Est eligẽda nõ mltũ grossa nec nimis tenuis q̃ i terra crocea fit q̃ ẽt cũ frãgit leuis ẽ ⁊ iteriꝰ subalbida. sed nigra vl' viridis abuciẽda ẽ.succꝰ eiꝰ fortior] efficacie ẽ q̃ efficit sic. cũ viridis ẽ radix ꝓcutit bñ ⁊ i aq̃ decogt fere vsq̃ ad cõsũptionẽ.postea exꝑmit ⁊ deficcat i sole ⁊ i rotũda cozpuscula ꝗ formã vasculoꝝ format. Alij sophisticãt B mõ. facũt pulverẽ ligricie:⁊ coquũt i aq̃ ⁊ addũt mel ⁊ faciũt vt dixi. POSSE.DIASCO.vires bꝫ relaxãtes cũ dulcedine ex bũiditate.vñ ⁊ sitiz sedat ⁊ renuz ⁊ vesice:mitigat dolozẽ ⁊ puocat vrinã ⁊ mẽstrua ⁊ oẽm tũozẽ tũsa ⁊ ipsita placat.succꝰ ipse aspzedinẽ arteriaꝝ dissenit.⁊ nõ solum tracheã artariã sanat.ꝗ ẽt scabiosaz vesicã: q̃ succꝰ diu sub ligua retẽt glutiri bꝫ: qz estuationẽ stõi tollit:⁊ tũozẽ stõi ac epatis. Radix vesice ⁊ rñũ vulneratões curat bibita cũ doloze siti,phibet vulneribꝰ vtil est.radices ipe masticate sũt stomatice elixatura radicis oia ista facere nouit.ipa radix i puluere redacta ⁊ ipsita ptrigia detergit.GALIE. gliça aspitates nata ẽ remouere nõ solũ i artasia ꝗ i scabiosa vesica pp mediocritatẽ ꝓlonis. Theo.ptis.valet ꝗ oia vitia pectozis decoctio eiꝰ i aq̃ ⁊ pleuresi ⁊ pipleumõia aq̃ decoctiõis eius valet ꝗ tussim. Ad idẽ valet elꝰ factuꝫ ex succo ligritie ⁊ melle.liquiritia masticata ⁊ sub lingua retenta sitim ⁊ asperitatem stomachi ⁊ gutturis mitigat.

Lirion iterptat fluere: ide colliriũ q̃libet medicia q̃ vtimur i ligda suba: vl' q̃ fluxũ mouet vt suppositozia ⁊ silia . nescio trñ vñ apiet B vocabulũ ad õsigñdũ tãtũ qõ põit i ocul'.
Lissa.i.arboz cuiꝰ folia sunt silia folys citoniozꝝ ⁊ bẽt succũ similem galle.
Lisariab.i. gariofilata.
Lisematide . gre. lisoma.i. cantarides.
Lisen.ara.i.ligua.iñ lisen albaico.i.ligua bouis. vel thauri albamel arietl ⁊ ẽ.

Capl'm. CCCCCII.

Lisenanalbasafir ara.gre.liẽula iafir. lat.ligua auis. SER A.li.ag. Est arboz silis dirdar:nisi qz foliũ eiꝰ est longum silẽ folio amigdali.⁊ fructꝰ eiꝰ q̃ dꝛ lingua auis sunt racemi ⁊ palmites q̃ diuidũt i cheranub silez folys oliuaꝝ:nisi qz sũt minoza satis ⁊ itra quãlibꝫ cherarnub ẽ medulla silis lingue auis exteriꝰ rubea ⁊ iteriꝰ alba declinãs paululuꝫ ad citrinitatẽ sapoz eiꝰ ẽ acutꝰ mozdicatiuꝰ cũ pauca amaritudine: ⁊ q̃ ponit eiꝰ virtutẽ ca.i fine scõi nõ elõgat a veritate:⁊ cõueniẽs est dicere q̃ cũ calitate sit humiditas: qz nõ appet mozdicatio eius postq̃ bñ masticat. Et sciendũ q̃ ẽ alia ligua auis q̃ est debilitãs stõm ⁊ puocãs vẽtrẽ ⁊ ẽ cozigiola maioz:⁊ ista nõ ẽ illa de q̃ loquutꝰ est Sera.nã idẽ Sera . i ca:de augẽtibꝰ i coitu dicit q̃ lingua eiꝰ est lingua passerũ. Itẽ idẽ dicit i 7° i ꝓfectiõe pillulaꝝ idaꝝ q̃ silat pellicule vel cozticule q̃ ẽ i medio bacce lauri. AVICEN.ca°. de augẽtibꝰ i coitu iter medullas ꝓputat.nõ ẽ g̃ quam ponit Sera.⁊ Aui.berba:sed ẽ ꝓma spẽs p Serap. descripta:vñ q̃ ponit simplꝛ ꝓma ꝗ intelligi. POSSE SER A.auc. Aben mesuai:ꝓuẽit dolozi lateris:⁊ puocat vrinã: auget i spermate ⁊ cozroboꝛat libidinẽ. Et idẽ auc.Damas.ꝓuenit cardiace. Et idẽ auc. Bedegozas . auget spma. Et idẽ auc. Ras, phibet cardiacã ⁊ auget spma. Et idẽ auc. Ysaac. ẽ ca.⁊ bu.i pñ:⁊ delectabilis:⁊ de ꝓprietate eiꝰ est cõfoztare libidinẽ ⁊ auget sperma:⁊ ꝗ virtutẽ bũectãdi comesta cũ carnibꝰ vel alys valet silꝛ cõtra siccitatẽ pectozis.

Lesanabaur.i.bozago.
Lisenercbemel.i.plãtago.
Liseos gre . dissolutiuum.

Pau.c° de frenesi.bis ꝗt ⁊ de lini seie.⁊ oẽs liseos.

¶ Capl'm. CCCCCIII.

Lisimachiõ. fm Dias. Pastas bꝫ maiozes fruticosas:circa q̃ꝝ nodos folia minuta bꝫ salici silia flozẽ purpureũ aut aurosuꝫ nascit locis bũectis.ꝓli.li.25.c.7. POSSE. DIAS. Succꝰ bꝰ herbe stipticus ẽ sanguinẽ reyciẽtibꝰ maxie pdest discitericis potui dat ⁊ suppositꝰ subuenit. fluxũ mricis mulieris abstinet suppositꝰ:naribꝰ pfluentẽ frõti illinitꝰ statim stringit . vulneribꝰ retẽtibꝰ paracolesim facit.berba fumigatõe adhibita vim veneni lõgiꝰ arcet ⁊ sozices occidit. GALIE. 7.sim.phar.pdñantẽ bꝫ stiptica q̃litatem:pp quã ⁊ plagas ꝓsolidat ⁊ emozosagias q̃ ex narib°fistit emplꝛ. ⁊ aliaruꝫ ẽt emozosagiaꝝ idoneũ est pharmacũ ipsũ: ⁊ ẽt succus eiꝰ adhuc magis ⁊ bibitus dissinterias ⁊ sanguinis eductiões ⁊ fluxum muliebrem sistit.

Lisis.gre.i.dissolutio.inde paralesis.

¶ Capl'm. CCCCCIIII.

Lissiuia. lati.gre.coma. DIASCORIDES. inter caustica mittitur.⁊ est ad vsum medicine efficacissima ex cinere q̃rcus nõ solum ꝓficiẽs boibus sed pecozibus q̃ tensione pulmonis vexanꝰ.⁊ qbꝰ venenata res aliq̃ obsistit:bibita.n. statim salutẽ affert: vtilis est ẽt i humectãtibus ⁊ in fistula ⁊ ad difficilia vulnera sanãda ⁊ collosa ⁊ longi tempozis sozdida q̃ nullã medicorum per longũ tempus senserunt virtutẽ quotidie lauanda sunt ⁊ sic sanãda apto medicamine:qz virtus lissiuie nõ sanat:sed vulnera ad sanitatẽ disponit.Linis ex sarmẽtis stipticus est ⁊ ano ⁊ in recente vulnere ⁊ in ꝓfluio positꝰ sanguinem sanat.cinis ex sarmentis oliue acerrimus est. ⁊ ex nucleo puro acrioz est. ⁊ hec lissiuia vulnerum cancerosa oia aufert.⁊ ex hac lissiuia sozdida vulnera lauanda sunt. Lapzifici cinis acer est.sed brassice omnibus superiozibus acrioz est. Linis Lapzifici cozticis pzurigino sas ⁊ sozdidas empetigines aceto acri pzelotas sepius superpositus sine dubio curat. GALIENVS. septimo simplici.pharmacozum.capitulo Coma.idest lissiuum illud quod est quasi lotio cineris:ita nominatur.absterſiue

ãt ẽ ⁊ siccatiuissime virtutis oiuz:⁊ qõ ex cinere ficulnee ⁊ ritimali fere iã putrefactiue ẽ vtutis q̃ q̃l'sit i 5°li.° ptrãsiui.

Lismia.i.auis cardella.

Lisumatomi.i.boerago.

Lit.i.rapa.

Litagluchichi.ẽ spẽs mirre

Litargia.gre.i.obliuio.

Litargio.i.stupor.

Litargas subere ẽ subet cuz somno.

Litargirũ.i.spuma argẽti.⁊ est nomen ꝓpositũ a litos qõ est spuma vel lapis: et argiros qõ est argẽtuz: ꝓ quo.l.marechet. Dia.gal'. .9.simpli. pbar.

Litarmenũ.i.lapis laçuli.

Litemus.fm Pli.i. stercus muris.

Litenas.i. empetigines.

Litera.i.verruce.

Lithos afroselina.Ste. spuma lune.afroselinum.

Liticus.Dia.herba genicularis bellaria.florẽ bẽt similẽ viole:sed paulo fuliorem ⁊c.

Lithodẽdron.gre.corallus. Diaſ.a lithos qõ est lapis .i.lapidea arbor.

Lithiasi.calculatio:iterpretat lapidatio a lithos qõ est lapis:ide lithopotrid° .i.lapis rotũd°. vel lithiasis.i.viciuz lapidis: vel lithiasis.i.calculatus: ⁊ est egritudo mala.ſ. a lapide i renib° vel vesica existente. Lassi° felix. Jngt Sal'. lithiuitas calculosos vocant.

Lithicolla.est gen° colle qõ inuenies in.l.glucte.Ste. Aberacheliatã:Albuchasis in.z8.

Lithimũ vel althimũ. gd ẽ .l.lochachiuz g̃nũ culcul.

Lithodemõ:est lapis demonis qui dr̃ gagates.

Lithos.i.lapis.

Lithos emathides.i. lapis sanguineus.nã ema sãguis ⁊ dr̃:vel qz ei° fricatura super cotẽ colozẽ sanguineuz reddit:vel q̃ ad oẽz fluo.

¶ Lapl'm.

Lochachiũ. ara.gre.lichimũ.vl'babel.vl' alithimũ.lat.g̃nũ culcul.alchimũ. SER. li.aggre.foliũ ei°ẽ sile folio albena.⁊ est herba q̃ hz venas i grossitudie pollicis ⁊ idicis longas.⁊ sũt coste ꝓpe terraz. sicut scel:⁊ sũt i eis nodi:⁊ nascunt̃ i vnoq̃z nodo folia silia folys balsami:⁊ est albũ mai°:⁊ i sũmitate ei°nascunt̃ flores i vere ⁊ ꝓncipys messiũ:quoꝝ color est color violarũ nisi qz sũt maiores eis.⁊ qñ flos hz fructũ magnũ in quãtate ciceris plenũ dulcis sapozis.lat. vocat̃ granũ culcul:⁊ herba ei°iueniẽt i locis ymbrosis:⁊ iuxta radices arborum magnaꝝ ⁊ i locis humectis:⁊ tpe collectiõis eius est ĩ tpe messis:virtus ẽ ca.⁊ hu.i z° POSSE. SER A. Monet coitũ ⁊ auget sperma ⁊ erectionẽ virge: ⁊ ꝓprie qñ cõficit cũ melle vel miscet cũ sisamo:⁊ q vtiẽ eo nimis icurrit colicã passionẽ:⁊ idẽ aucto.mesarugie qñ bibit post ipsuz vinũ facit sodã ⁊ ꝓpe qñ tozrescit. ¶ Lapl'z.CCCCCVI.

Lochalchada. ara.gre.⁊ lat. medulla ossiuz. DIASCO.cap.ô medulla. Ois medulla recẽs sine sale mollitiue atq̃ virtutis mirifice est.iueterata vo sine sale recozporatine efficit ⁊ laxãdo. vez de oib° medullis melior est ceruina. z° vitulina. tertia taurina.4°capzina.5°berbecina.vez medulle autũno colligende sunt:qz religs tpib° mixte sunt sanguini:⁊ in eo tpe ossa fragilia sunt:⁊ nũc demũ medullas eximere ẽbes cũ tu ipse osse fracto eas exemeris. Multe.n.i istis fiunt i post vere.virt° est oibus cal.⁊ malactica laxatozia ⁊ pleratica vulnerũ:medulla ceruina puncta oium bestiaꝝ vena expellit.ꝓficis aũt eã ex seuo:⁊ reponis silr supiozibus adipib°:medulla ois leuiter mollire ⁊ laxare duities ⁊ tumores põt:recẽs ãt colozat̃ emollita supfusa aq̃ ⁊ lintheolo expressa:⁊ itez fili disciplina lota purgat̃ donec aq̃ purior fiat.tũc duplici vasculo resoluta eliquat̃ detracta sorde seu purgamẽtis:⁊ rursus mortario finit̃ coagulari: seruatur ãt in vasculo terreo nouo ad vsum malacticã virtutem hãs:⁊ sclirodes corpis relaxãs. AVICEN.li. z.c. de medullis.ex medullis ꝓueniẽtior est medulla vituloũ ⁊ cerui.deide thauri:postea capraꝝ:deide ouiũ ⁊ medulla qdẽ bircoꝝ ⁊ thauroꝝ ꝓpe nõ castratoꝝ est magis sicca ⁊ medulla extremitatũ est magis pinguis:⁊ medulla est calefactiua lenitiua abstersiua multi nutrimẽti si digeratur ⁊ est bona duricieb° ⁊ lapidositati illa q̃ est sic̃ ceruozũ ⁊ vituloꝝ nõ sicut medulla bircoꝝ:illoꝝ.n.medulla est ca.et sic.Medulla ꝓturbat stõm ⁊ delet appetitũ:⁊ oz q̃ comedat̃ cũ pipe ⁊ semib°:⁊ ipsa suppositã cõuenit duritici matricis:⁊ fugat vermes venenosos.

Locualion.Locualiũ.i.pẽtafilum.

Lofaber.i.nenufar.

Lofac.i. fruct° mãdragoze.

Lofasar.i.assa fetida.

Logoar.i.berbena.

Logoç. Logoçi.i.acozus.

Lobelibet.i.volubilis.

Lobenas.i.canfora.

Loclẽg.i.rosule.⁊ sunt gdaz tumores nodosi suspecti q̃ vocant̃ rosule. Istõ vocabulũ ponit̃ i antidotario Damas.c.de oleo citrino:⁊ de oleo citrãguloziũ.

Lobau.i.amomum.

Loleng.i.betonica.

Loletareb.i. arsenicum.

Loliban:Lolibani.i.affodillus.

Lolium gd est.l.vecia: sceilem:scirim.Dia.

Loma est secũda species vlcerũ cornee oculi. sed lora est aqua i vinacia macerata.

Lomalarius.i.vlcus in cornea oculi sz paꝝ pfundũ.

Lomẽtũ.i.farina fabarum.

¶ Lapl'm. CCCCCVII.

Lonchitis fm Diaſ.ẽ spẽs gladioli hãs folia porro silia sed latioza ⁊ ruffa.multas hãs sup se radices virgas spãsas sup terrã:⁊ ramos decliues super terrã i gb° sunt flores sile pellicino:sed forma eoꝝ est vt gete:⁊ albũ hz i medio sic̃ rostrũ ⁊ labzũ isanũ:⁊ sic̃ lingua est semẽ ei°latie sile ⁊ trigonũ ⁊ longũ:vñ ⁊ lochinthis appellatũ est. Radix est ei sile dauco nascit̃ locis aspis ⁊ sic. PLINI.li.z5.ca°9°lonchitis.folia hz rubicũda semẽ nigrũ sile comedoꝝ q̃ꝝ oza patẽt:⁊ oblõgũ i silitudinẽ lãceaꝝ radicẽ vt daucus. Radix ei°cũ vino bibita vrinã ꝓuocat. Jtẽ Diaſ.⁊ Aui.barbatũ. Est ⁊ fm gen° lõchitis folia hãs sicut scolo:sed aspera. POSSE.folia ei°impositã vulnerib° tumorẽ nõ admittũt bibita cũ aceto splenẽ sicẽat. GALIE.sep.sim.pbar. Ei°qdẽ semẽ triãgulũ hz sile lãcee fm figurã. Radix qdẽ silis est aliq̃lr pastinace:⁊ ꝓpterea vrinariũ est pharmacuz:eius vero qui silis est scolopẽdrie folia viridia qdẽ ad cõsoliditatẽ vulnerum sunt idonea.sicca vo ꝓ oximel bibita splenes scliridos sanat.

Lonicis.i.mentastrum.

Lozascium.idem.

Lopinas.i. auripigmentuz. sed lepnias fragidos.i.terra sigillata.qdaz tũ exponũt q̃ sit auripigmẽtũ: lz nõ vere sicut apparet i.l. lepnia.

Loposermatis.Loptospermatis.semẽ ẽ q̃sl spma .i. semẽ berbe q̃ frãgit lapidẽ ⁊ est granum solis.

Loza.i.aq̃ i vinaceis macerata.Pli.li.14.c.10. vinuz Lapl'm.

qõ dicitur pucciolum.

Lozasciũ.lõtis.i. mẽtastrũ.

Lozasen.i.pulegium.

Lorbometra. lorbos. lotus est spẽs trifoly. Dia. Pli. li.zz.ca. z1.

Lotium.i.vrina .Dia.

Loton.i.faria fẽugreci Dia.

Lotos est arbor mella vel agrifoliũ.l.faba greca . et granũ anescen. Dia. quaz calligary rosuz vocãt. ⁊c. Pli.li.13.ca.17.⁊.18. ⁊ lib. 16.ca.31.

CCCCCVIII.

Lotura plũbi fm Diaſ.Accipe mortariũ plũbeuz ⁊ pistellũ plũbeũ ⁊ mitte aquã ⁊ tere q̃ diu nigrescit ⁊ post liq̃ p linteolũ ⁊ refũde ⁊ adde aquã q̃ posit melẽ liq̃ri:B fac q̃diu sufficiat:⁊ postea dimitte residere i mortario plũbũ ⁊ tere lauãdo sic̃ lauat̃ cadimia q̃diu aq̃ limpida fit. Aly vo ꝓbustũ plũbũ terũt ⁊ lauãt discipli na supiozi. Multi vo limaturã plũbi terũt ⁊ lauãt discipli na supiozi. POSSE.DIAS. Est fri.stiptica.parapalasti ca.malactica.alta vulnera replẽs.reuma oculoꝝ abstinẽs supflue carnes crescẽtes vulnerib° depascit:fluxũ sanguis vulneꝝ hũ stringit ani vulnera ⁊ ꝓdilomata cũ oleo rosa. medicat̃:vulnerib° cicatricẽ iducit:trãtã efficaciã hz q̃tã ⁊ spodiũ vel tutia:qz scariotica ẽ.oia ista iuenies i.l. balas.

Lubẽ.lubẽ Lõder.ara.tbus .i.olibanũ.gre. libanon.

Lubia.Lubit.Lubie.ara.i. faseoli.

Lubieta.Lubzie.i.almes.

Lublet.i.lupullus.

Lebue.ara. est arbor cuius gũmi ẽ stozaꝝ. arbor sigie est seniari species.

Lucapsas.i.seniar.Ste.i. lactuca asini.

Lucar.i.arsenicum.

Lucaridis.est lapis egipti° q̃ fullões vtũt ad dealbationẽ pãnoꝝ:q ĩ aq̃ velociter soluit:⁊ est satis stipticus. AVICEN. z° canõ.⁊ ẽ i colore lapidis borac̃.lubzicus vt sapo 15 durior.

Lucath.albedeneb.ẽ bozaꝝ quo aurum adheret.

Lucefason.i.mentastrum.

Lucbabat. barbarica ẽ qõdã qõ est sicut hermodactilus ⁊ ozitur in affrica:⁊ est tapsus barbassus.

¶ Lapl'm. CCCCCIX.

Luchia ara.vel lẽgibi.lat.fascolus. SER A. lib. aggre.ca.luchia siue lubia.auc.Diaſ. folia hz silia folys plãte q̃ dr̃ cussus.nisi qz sũt mollioza. ⁊ rami ei° sũt subtiliores file filis adherẽtes herbis qb° approximãt ⁊ elõgãt̃ multũ donec sit ymbraculũ sub eis. ⁊ hz vaginas subtiles sile vaginis fenugreci:nisi qz sũt lõgiores eis ⁊ pinguiores:⁊ iteri° videnk̃ q̃sl vary diuersi colozis:qz q̃dã trabũt ad albedinẽ q̃dã ad rubedinez.⁊ comedit̃ hic fruct° elixus sic̃ comedunt̃ spagi.est ca.⁊ hu. p̃. POSSE. SER A.gñant mlt̃ vẽtositatẽ. puocãt mẽstrua:iflãt:generãt hũores flãticos grossos.sũt mali stõ:⁊ rubei sũt grossiores ⁊ qñ sumũt̃ cũ sinapi ⁊ comedũt̃:sinapis ꝓhibz malicia eoꝝ:⁊ albi qdẽ sũt multũ hũidi:⁊ sĩ g̃ues digõni.⁊ cimĩnũ iuuat ad digõnẽ eoꝝ:⁊ comedere eos calos cũ almuri oleo ⁊ cimino:⁊ ñ comedãt̃ cortex eoꝝ exterior: ⁊ bibit̃ post eos vinũ paꝝ grossũ.⁊ ꝓpati cũ aceto sũt difficilis digõnis pp siccitatẽ aceti.⁊ de ꝓpetate eoꝝ est puocare mẽstrua:⁊ maxie rubei ex eis:⁊ ipsi sũt boni pectori ⁊ pulmõi ⁊ faciunt sõnia mala. AVEROIS.li.colliget.ca.de faseolis.lẽgibi fascoli ỏclinãt ad ca.⁊ hu.⁊ ipiguãt cozp° ⁊ puocãt vrinã ⁊ sãguinẽ menstruũ ⁊ laxãt ventrẽ ⁊ ꝓprie rubei. iducũt somnia mala ⁊ faciũt vertiginem.

Lucifalidon.i.sponsa solis.

Lucoiolon.i.viola alba.

Luconay.i.alumen.

Luctribos.lucubzos .i. tassus barbassus. herba lucernalis vbascus flõmos Dia.eo q̃ sit apta ad luia accendenda.

Lucublet.i.psillium.

¶ Lapl'm. CCCCCX.

Luf. dragõtea:belda:sarcdarecon vel asclepias. ara. gre.dragõtiũ.lat.serpẽtaria: vel viperina vel collũ draconis. DIAS.ca.de dragõtea siue vt aly asclepas folia hz aarõ silia:sed pla ⁊ mioza.cui° virga vl'ba sta duobus cubitis ẽ lõga:⁊ ipsa varia silis serpẽti.liuozes.i.maculas purpureas hãs solidas vt digit° i q̃ semẽ ẽ sile botruo p̃ colozis viridis.post maturitatẽ vo color est ei silis croco ⁊ est gustu mozdaꝝ:radix ei° bulbi:hz rotũditatẽ sile aaron cũ cozio tenui nascit̃ ymbrosis locis ⁊ ozris. SER A. li.aggre.ca.luf.i.dragõtea.⁊ est maior ⁊ mior.vbi sciẽdũ q̃ maior est q̃ vocat̃ serpẽtaria.⁊ illa hãs folia crispa q̃ põit̃ hic.sed mior est illa q̃ vocat̃ aarõ:⁊ est illa hãs folia plana p q̃.l.aaron. GALIE.6.sim.pbar.c.ô fpẽtaria.suba radicis eius subtilior ẽ suba radicis aarõ.⁊ i sapore ei°ẽ acuitas ⁊ amaritudo ⁊ stipticitas pauca ⁊ est ca.⁊ sic.in pzinci.

IOAN.ME. ca.de luf.est plãta q̃ dr̃ coludra cõis ⁊ est ex ea alia plãta hãs folia plana ⁊ alia crispa:⁊ radix plane est exteri° ad nigredinẽ tendens.iteri° vo ẽ alba.crispa vo exteri° cineritia.iteri° alba ad citrinitatẽ declinãs: ⁊ super vtriusq̃z radicẽ eleuãt̃ stipites hãtes maculas i modũ serpentis. Melior ps totius plãte est radix.⁊ melior radix ẽ grossa ⁊ ꝓpleta orta i locis liberis.⁊ meli° tpe collectionis ei° est ver ⁊ pncipiũ estatis: ⁊ crispa calidior ẽ plana.plana ca.est i pn.crispa i.z° GALIE.dixit. plana ca.ẽ i pn.scõi crispa i fi.⁊ virt° est:⁊ in vtraq̃z est calitas ⁊ acuitas q̃si posita i supficie cũ suba terrea ẽ vicẽs plus.⁊ vtraq̃z ẽ abstersiua icisiua penetratiua apitiua subtiliatiua hũoꝝ grossorũ ⁊ viscosoꝝ adherẽtiũ.crispa ãt ad hec oia est fortior.nocet vtraq̃z acuitate sua stõ ⁊ epati debili faciens reumatiçationẽ ⁊ mordicationẽ:⁊ reumatiçat ad stõm mãs a mẽbris vicinis. corrigit̃ pmũ nocumẽtũ si ppinet̃ cũ rob aut melle passulaꝝ aut spẽbus alekãgie.⁊ z° nocumẽtũ corrigit̃ pmiscendo ei aligd ex medicis stomaticis stipticis sic̃ est mastix ⁊ citonia:⁊ ppinare trociscos diarodõ post eius exhibitionẽ tollit nocumẽtũ ipsi°. POSSE. DIAS.semẽ ei° expressũ vtutẽ hz i succo.nã addito sibi oleo dolozẽ auriũ ꝓpescit lane iunct° i narib° addit° polippos maxie curat:⁊ cancros optime sanat.semis eius.30.grana cũ pulsa bibita caligines oculoꝝ emẽdat:flores eius cũ ceperit maturescere si a muliere p̃gnãte fuerũt ozdinati abozũ faciunt virt° est radicis ei° cala.vñ ozthonoicis moze ellectuary accepta medicat̃ tussientib° ⁊ catarrũ hũtib° maximuz p̃stat effectũ.tozacis tumores curat nõ reuersuros maxie si assa aut cocta accepta fuerit sicca tũsa ⁊ i pulnerẽ ducta melle addito oia silr facere p̃t diuretica ẽ vẽtrez stimulat cũ vio bibita.vulnera sozdida fagedẽica cũ bzionia alba ⁊ melle purgat cicatrices curare facit.ex q̃ colliria ad pustulas neẽe fiũt.abozũ facit ipsita.dr̃ q̃ si qs ex ea radice se tinxerit tut° ab icursu serpẽtũ seruat̃.accto mixta macl'as limpidat.folia ei° recẽtib° vulnerib° nẽcarie adhibent̃.eliꝝatura ei° adhibita pnionib° maximũ p̃sidiũ ẽ. succ° radicis eius caligines ⁊ glaucomata ⁊ pterigia detergit. radix ipsa ỏcocta ⁊ comesta pdest. Jn isulis gbusdã oziẽtis melle addito comedit̃ .ẽ.n. feruẽtis ⁊ recozpatiue vtutis quã greci mẽtasincretica vocãt. Jtẽ ex ipsa colliria cum melle confecta atq̃ formata fistulis aptant̃.facit ẽt ad õtractionem tardãtis vrine cũ melle linita polippos ⁊ cãceromata consumit.odor radicis atq̃ herbe ꝓceptionẽ vteri mox fracturã corrumpet.seminis eius grana.30.illud efficiunt acrior est que Aarõ amarior ⁊ calidior:⁊ est extenuatozia plus in se:⁊ hz vim aliquam stipticaz cum parua acredine

vel amaritudie. Radix ãt plus opatiua. purgat. n. viscera
⁊ extenuat pingues ⁊ glutiosos hũores: ⁊ ad vulnera mali
ciosa optimũ medicamẽ ē: q̃ purgat ⁊ emẽdat fortiter cũ
aceto trita ⁊ linita alfos tollit. folia vo eiꝰ vulnera ⁊ plagaꝭ
recẽtes exercẽt. GALIENVS. mũdificat ⁊ apit opila
tiões epatis ⁊ splenis ⁊ renũ: q̃ subtiliat hũores grossos ⁊
viscosos: ⁊ ꝓuenit multuꝫ vulnerib⁹ malis ⁊ abstergit ea ⁊
mũdificat fortiter. ⁊ virt⁹ folioꝝ eiꝰ eadẽ: ⁊ seminũ eiꝰ ē for
tior folys ⁊ radice: ⁊ iõ curat cãcrosa apata q̃ fiũt i narib⁹
q̃ noiant multoꝝ pedũ. ⁊ ē polip⁹: ⁊ succus luf mundificat
maculã oculi q̃ fit ab vlcere: ⁊ liniũt cũ ea qdã caseũ recen
tẽ exteriꝰ: q̃ custodit eũ ⁊ phibet a putrefactiõe. Et idem
eodẽ li. caꝰ dragõtiũ. siue serpẽtaria. hꝫ qdẽ aliqd silꝫ aarõ
tã i folys q̃ i radice: sed acriꝰ ē eo ⁊ amariꝰ. iõ magis cale
factiuũ ⁊ magl subtillũ ptiũ: hꝫ ãt leuẽ stipticitatẽ quãdã
q̃ ꝓcurrẽte cũ pdictl duab⁹ q̃litatib⁹ acri ⁊ amara efficacis
simũ fit pharmacũ. Radix trõ expurgat viscera oia subti
liãdo grossos ⁊ viscosos humores malos. assũpta vo vlce
rũ est optimũ pharmacũ. expurgat. n. ⁊ mũdificat fortiter
tã cetera q̃ mundificatiõe indigẽt q̃ morfeas cũ aceto. fo
lia vo virtutẽ ꝓsilem hũtia tã vlcerib⁹ q̃ vulnerib⁹ lesum
nerũ hũtib⁹ ꝓueniũt. quãtũ qdẽ min⁹ sũt sicca tãto magl
solidãt. Nã sicciora acrioris virtutis sũt q̃ ꝓueniat vlceri
bus. credit ãt ⁊ caseũ hũidũ ⁊ putrescibile cõseruare exte
rius ei apposita pp siccitatẽ oplonis. fructꝰ ãt violẽtior est
ne dũ folys sꝫ ⁊ radice. q̃re cãcros ⁊ polipos exterminare
credit. sed ⁊ succus eiꝰ q̃ sũt i oculis expurgat. Et idẽ i li. de
cibis. ca. de dragõtea. ⁊ hui⁹ radicẽ decoquẽtes bis aut ter
vt deponat qõ medicinale comedere aliqũ dam⁹ ⁊ radicẽ.
Aaron qũ fortiori ẽdiget vtute q̃ fm pectꝰ ⁊ pulmonẽ cõti
nẽt viscosa ⁊ grossa. IOANNES. MESVE. solõe eduẽ
slã subtile ⁊ grossũ ⁊ mundificat ⁊ ꝓfortat renes ⁊ puocat
vrinã excitat coitũ: ⁊ est ex reb⁹ mũdificãtib⁹ pectus ⁊ pul
monẽ: ⁊ ꝓfert eis sup gb⁹ timet freq̃ntia anhelit⁹ vel asma
ticis pp exuberãtiã humoꝝ viscosoꝝ i eis ⁊ pp̃e loboc ex
eius succo cũ melle ⁊ rob. q̃ũq̃ ẽt admistrat cũ ouis ⁊ va
let silꝫ. ⁊ dixit Democrit⁹. iuuamẽtũ vtriusq̃ spẽi eius ma
gnũ est emorroidaꝝ doloribꝰ ⁊ vẽtositatib⁹ eorũ fm omnẽ
modũ admistratõis ipsi⁹ ⁊ sumptũ ⁊ emplatũ. ⁊ nos expti
sum⁹ sup humore crudo q̃ est i stõ ⁊ renib⁹. Et dixit Hal. re
soluit duricies ⁊ apata dura splenis ⁊ alioꝝ mẽbroꝝ. ⁊ cõ
uenit vlcerib⁹ fraudulẽtis ⁊ fistulis. ⁊ cõsumit additiones
carniũ i narib⁹: ⁊ phibꝫ fieri i eis corrosionẽ ⁊ cãcrũ. Suc
cus ãt eiꝰ distillatur i aure cũ melle ⁊ ꝓuenit tniitui ⁊ surdi
tati ⁊ dolori auriũ: ⁊ abstergit ipsi⁹ sordicies ⁊ excitat vlce
ra eius. vtraq̃ eius spẽs est ex reb⁹ mũdificãtib⁹ faciẽ: ⁊ au
ferunt feditatẽ cutis: ⁊ delẽt pãnũ ⁊ lentigies ⁊ morfeã p
prie cũ melle ⁊ stercore capraꝝ sup podagrã ⁊ ꝓcussionem
neruoꝝ: ⁊ ꝓuenit eoꝝ doloribꝰ ⁊ suppositio fcã ex eo edu
cit menstrua ⁊ facit abortuꝫ ⁊ dicitur q̃ fugat serpentes ⁊
vermes venenosos.

Lufaba. lufabar. ara. idest mãdragora. Jabroab.
Lula. i. margarita.
Lumbrici terreni. quid sũt .l. taratiꝫ.
Lumbricus lõgus ⁊ latꝰ. i. vermis q̃ orit i intestinis boium: ⁊ vocat solea vel cingulum.
Lumbrieb. idest aaron.
Lulatiꝫ. Lulatin. i. indicũ.
Lulep est species volubiliꝭ que dicitur lupullus.
Luliam. Lulian. i. vsnee.
Lulientia. sũt spẽs limacia rum. Liliciaria. Pau.
Lulifar. i. balaustia.
Lulo. ara. margarita.
Lumbealmur. i. storaꝝ ligda. Hal. ꝛ° ō simpli. medꝰ. ca° primo. distin. 3ᶜ.
Lulme. Lulmei. idest arbor storacis liquide.
Lulolion. i. aspaltum.
Lulosar. i. nenufar.
Lumi. i. limocellum.
Luminapia. i. tapsus barbassus.
Lunaparim. i. aspaltum.
Lunasap. i. amomum.
Lunaticus. i. epilenticus.
Luparia. ē herba iterficiẽs lupos: ⁊ potissime pulnis factus ex ea. ⁊ quidã falso dicũt q̃ est radicula siue elleborus niger: imo ē herba q̃ aliter vocat strãgulator adip. ⁊ ē aconitũ.
Lupis gre. miluus auis.
Lupus piscis. gre. turna. lutrius.
Lupillus. i. vitis nigra.
Lupinus semẽ notũ. multi fabã egiptiacã dixerunt: sed falso. pro pondere eo vtẽtes. apud Joãnẽ Serapionẽ in. 7. cꝰ de pbõne tiriace ē põderãs auẽ. i. ⁊ 5. sed nõ lupini ñ sũt tãti ponderis. l. tarmus.
Lupinus regalis: vel silue stris. quid est. l. tarmus.
Lupullus. qd ē. l. Jeblech. est species volubilis hõs folia silia folys vitis asprima. flos eiꝰ est sicut ampulle adherẽtes silꝫ ⁊ ipa plãta serpit i sepib⁹. a gallis ⁊ theotonicis. büil' or cui⁹ florẽ i medõe ponũt.
Lupus est qõdã aial oibus notũ: eiꝰ stercus ⁊ corium hũt ꝓprietatẽ ꝗ colicam sicut inuenies in. l. fim⁹.
Luteanis. luteanison. i. cimbalaria.
Luthe⁹ color. i. color genestre ⁊ vitelli ouorum.

Laplm. CCCCCXI.

Lutũ samiũ. gissamia qdã dicũt q̃ ē bolus armenus sed Aui. li. 2. dic̃ lutũ samiũ. i. talk. vl stella terre. qõ idez ē. Jngt Hal. nos vtimur ex B qõ. noiatur stella. Ego aũt dico q̃ boib⁹ videt q̃ illõ est talk. vez de talk. dixim⁹ q̃ inuenit in ysula cypri. ⁊ dixit idẽ Hal. p̃ ⁊ 4.° de simpli. medic. caꝰ 2° lutũ samiuꝫ eẽ sicut lutũ sigillatũ i retentione sanguis: ⁊ i reb⁹ alys est pluris notabilitatis q̃ sigillatũ ⁊ est viscosũ tenax glutinatiũ nõ indigens ablutiõe.

POSSE. phibet apata ca. in iceptiõe ⁊ cõuenit adustioni ignis: ⁊ ꝓfert in principio podagre linitũ ⁊ ꝓuenit fluxui sanguis a matrice ⁊ cum egestione.

Luularim. i. indicum.
Luxatio. i. membrorum cõquassatio.
Luysar. luysari. i. antimõiũ
Luyula. quid est. l. alelluya bachaelb.
Luçacadeneb: capistrũ auri. ara. s. id q̃ auꝝ adheret
Luçacadeneb. i. capistrum auri.
Luçach. Luçachs. i. arbor frassinus.
Lymos per. y. est pestilẽtia: sꝫ limos p̃ i iota ē fames, ita se bẽt apud grecos et arabes sicut apõ nos ni

Littera.

si q̃ apud grecos est liquida.
Maafilon. idest peucedanum.

Laplm. CCCCCXII.

Maleb. maaleb. ara. exponit in li. Raf. de lapide. qui nominat i ligua hispanica arçeuo. ⁊ ego q̃siui ab hispanis qd eẽt arçeuo ⁊ oñdert mihi agrifoliũ. vez arabs dixit mihi

q̃ est arbor quã nõ hẽm⁹ i partib⁹ nr̃is. Agrifoliũ vo dicebat vocari trachachabarab. Ste. mebelebũ. ingt vocat̃ greki samũ. sꝫ trabamalbaui mabaleb ē medulla fructꝰ cerasi domestici vel siluestris: ⁊ est i veritate medulla cerasi siluestris cuiusdã: q̃ mulieres arabũ vtunt̃ i oleo quo vngũt capillos suos. ⁊ alio nomine vocat̃ nere: ⁊ est arbor cerasi siluestris. SERAP. li. aggre, cꝰ mabaleb. auc. Dia. est arbustũ qõ silat̃ arbori alcamie i magnitudine sua hãs folia silia folys oliue: nisi q̃ ſt̃ fortiora ⁊ latiora eis: ⁊ hꝫ fructũ silem fructui masticis nigrũ: i cui⁹ sapore ē dulcedo: ⁊ ē fructꝰ eiꝰ aliqũ sicut i racemis: ⁊ nasciṭ i locis agrestib⁹: ⁊ folia eius sũt stiptica. POSSE. SERAPIO. Folia eius ꝓferunt vlcerib⁹ oris qũ masticãt̃: ⁊ fit cũ eis collutio. ⁊ qũ bibit̃ pecoctio granoꝝ eius puocat vrinã ⁊ dicunt aly ⁊ mẽstrua. Et dixit Hal. in lib. 9. tractatuũ. sũt qdã q̃ putãt esse carpobalsamũ. ⁊ iã dixim⁹ de eo i caꝰ balsami. Et idẽ auct. Aben me. est cali. ⁊ mollificat ⁊ ꝓuenit dolori yliorum. ⁊ qũ bibit̃ ꝓuenit nausee: ⁊ est vna ex medicinis q̃ excutiũt superfluitates a corpe q̃ ipinguãt ipm: ⁊ expellit lũbricos ⁊ ascarides ⁊ cõuenit podagre: ⁊ frãgit lapidẽ. Et idẽ auct. Albasari est ca. ã 2° sic. i pn° frãgit lapidẽ i renib⁹ ⁊ vesica: ⁊ puocat mẽstrua: ⁊ sedat dolores, ōferẽt ab andragẽ ⁊ abuahiũ. ⁊ meli⁹ ex eo ē illud qõ silat̃ margaritis minoribꝰ: ⁊ hꝫ bonũ odorẽ. Et idẽ auc. Ysaac benarã. almabaleb. ſt̃ ex eo albũ ⁊ nigrũ ⁊ viride. ⁊ albũ hꝫ pua g̃na: ita q̃ maiꝰ ex eis est sic cicerula: ⁊ ē i ysula. ⁊ min⁹ ex eo ē illõ de hispania. meli⁹ ex eo ē alb⁹ ⁊ mũdus ⁊ purioris odoris. deteriꝰ vo ex eis est nigrũ: ⁊ admistrat̃ medulla eiꝰ cũ cortice: ⁊ cortex eiꝰ est niger ⁊ exteriꝰ ⁊ iteriꝰ alb⁹: deferũt̃ a mõte leluã: ⁊ de drogebel ⁊ de nachãt arbores grãdes. ⁊ colligit̃ i septẽbri: ⁊ illõ qõ de ipsa vtimur est granũ. ⁊ cortex eiꝰ est ca. i. 2°. sic. in p̃. frãgit lapidem renum ⁊ vesice. ⁊ idẽ auc. Rasis. mabaleb est ca. ⁊ mollificat ventrem.

Mabachematio. i. succꝰ cauliculi agrestis.
Mabathematicon idem.
Mabata. si inuenit̃ male est scriptuꝫ. nã debet dicere nabata. ⁊ qd ē. l. nabata.
Maboth. mabroth radix est silis anuiden. sꝫ debilior.
Mabzabinch. i. genestra.
Macaros. i. mararos.
Macedonicũ. olixatrũ. yposelinũ est species apij.
Machalũ. i. bdellium. Ste.
Maciana. mala quedã sunt Diaſ. l. mala matiana.
Macronoxia gre. lõga egritudo: makronoxia.
Macer. i. cortex mali punici
Macery amomũ. Maceriam idem.
Macharo. i. meçereon.
Machi. i. colirium.
Machir. Macis. quid est. l. fistose.
Macrosia. i. egritudo lõga.
Macropiper. i. longũ pip. nã macros. i. longũ. l. falfel.
Macton. i. cataplasmata fenugreci.
Madac. madachi. i. bdelliũ.
Madilien idem.
Madafon. i. apium risus.
Madiera. i. nasturtium.
Madion. Magesur. i. vsnee
Magidas. i. rotulas placentulas. Hal.
Magit. i. cibaria de lacte.
Magnes. i. lapis calamliar
Magnetin. ē species marchasite.
Magnifia. i. aqua.
Magmata. i. feces vnguẽtorum. Pli. li. 13. c. 2.
Magnifios est herba dicta filius ante patrem.
Magra quid est. l. meçgreb. gre. sinopida. terra rubea q̃ carpẽtarij ligna signãt.
Magrafon. i. pentafilon.
Magron. i. polium.
Maguagua. i. marrubium.
Maguderis. fm Pliniuꝫ. i. caulis. Laserpij. s. stipes silfij. li. 19. c. 3.
Magur. maguri. i. ãtimõiũ.
Mabalech. i. maaleb.
Mabamode. ara. i. scamõea lib. de docª. ara.
Mabaroth. Auic. i. radix silui. vel anuiden ara.
Mabat. qd est. l. darsisabaꝫ.
Maiomo. maimo grec. i. simia. li. ō docª. gre. pithici.
Maiozana sansucus quidaꝫ amaricũ dixerũt ara. meçeni⁹ vocat̃ pro q̃. l. mercenius.
Maisabon. i. afronitrum.
Maisach. Maisachi. idest berberi.
Malagma. Dia. mellilotho⁹ caſ. fc. in antidotario. malagma poliarchion. i. plurium principatuuꝫ. s. emplastrum. Alex.
Malagma. cataplasma dicit. emplm mollitiuũ vl leue idẽ. Loꝛ. cel. lib. de docª. gre. Hal. io. memir. capº. 2°.
Mala apia. que Pau. cõmẽdat sunt mala predulcia: cuius testis sũ. nã pusy ⁊ rome vidi ⁊ comedi.
Mala aurea. i. coçula vl crisomila: vel barchocha.
Malabatrũ est foliũ indum ⁊ illud qõ Aui. noiat folium ⁊ ipm nõ est illud folium quo nunc vtunt̃. nã Diaſ. malabatrũ ingt putauerunt multi esse nardi indici foliũ: sed fallũt̃ ⁊c̃. Pli. li. 12. c. 27. Malabatrũ arbor in syria folio cõuoluto arido colore ⁊ infra laudatius ex india venit in paludib⁹ vbi gigni credunt lenticule mõ odorat⁹ p quo. l. sedis.
Malacozu. i. dragõtea.
Malachita que oẽm duriciem emolliunt ⁊ soluunt. Hal. in dinamidys.
Malacticũ. i. mollitiuuꝫ saniem faciens.
Malacticon. i. relaxatiuum.
Malachi. molochia. i. malua. chibeçi cubeçi. Ste. Paulus.
Malachium. i. nigella.
Mala citonia. qd sũt. l. cuffa
Malachia. i. molles pisces. vocabulum est Hali. i dinami. cap. de generãtib⁹ grossũ humorẽ. ⁊ capº. de generãtibus crudos humores vt pulpi spie vligines calamare ⁊c̃. Alber. de aialibus. lib. i. cap. 3°.
Malachin. i. bdellium.
Mala g̃nata. qd sũt. l. burnã
Malalipue. i. storax.

Laplm. CCCCCXIII.

Mala matiana. exponit ysido. q̃ a loco dicunt̃. qdaꝫ vo nõ exponũt silria: vulgari tamen hispãico ẽt domestica oia matiana dicuntur. DIASCO. matiana cũ adhuc ĩmatura stiptica sunt ⁊c̃. in alio trõ caꝰ exponit q̃ sunt estiua. Apud Sera. vo ex verbo Dia. bẽtur q̃ colliguntur in vere. ⁊ Aui. in hoc concordare videt̃. nã dicit q̃ nocent neruis ꝓprie vernalia sicut dicit Diaſ. ⁊ in de viribus cordis dic̃ q̃ ꝓfortat cor.

Laplꝫ. CCCCCXIIII.

Malamusch. ara. gre. narfestica. vsnee vel lanugo. ⁊ inuestit arbores granatorum. Asnee. ara. est albi coloris ⁊ boni odoris. SERAP. ca. malamusch. aucto. Ysaac Benarazꝫ. ⁊ est malũ granatũ parũ apertũ sicut rosa: ⁊ colore suo intra albedinẽ ⁊ rubedinem ⁊ citrinitatẽ: ⁊ in medio sui hꝫ florẽ cuius color ē sicut color eiusdem. sapor eius est põticus: ⁊ est odorifeꝝ: et est frigidũ in prinª sic. in 2° ⁊ idem auc. Hal. muscus malorum granatoꝝ. i. lanugo. ꝓprietas eius est attẽuare ⁊ subtiliare. ⁊ loco eius potest poni põdus eius de cimio carmeno. ⁊ tertia pars põderis de costo: ⁊ hꝫ virtutem sicut nardus: est ca. ⁊ sic. in 2° flos eius arboris dicitur narfestica. ⁊ grece balaustion. ⁊ est frigidus: ⁊ conuenit stomaco ⁊ epati calido. l. aynech.

Mala punica. i. mala g̃nata.
Mala probaratrũ. i. folia vl succus feniculi.
Mala storaca. Mala storica. i. aristologia rotunda.
Malum storacum. idem.
Malakisagria. i. malua agrestis.
Malassat. i. mollit.
Malatina apud Pau. ca. de egritudinib⁹ nariũ. confectio trociscorum condissi duorum.
Malauicum. grece. molliti uum. inde.
Malaxare. i. sanie generare vel mollificare: vl soluere tractare.
Malaxatiua. i. mollitiua.
Malealiend. s. bdellium.
Maleltima. i. cucumeres silueſtres.
Malandruꝫ. qd est. Pli. lib. 26. c. 7. Hal. c. granati.
Malicoziũ. i. cõtex mali granati. Pli. li. 23. c. 7°.
Malfacton. liporhomia. defectus sincopis. Halic. ad glauconẽ. c. 3. distin. 3ᶜ.

¶ Capl'm. CCCCCXV.

Malk ara.lat.sal. SER A.li.aggre.ca⁹malk. auct. Diaſ.ſũt eius due ſpẽs.vna q̃ ex minera:ꝛ alia ex mari. Ex minera ē fortior ꝛ ē andaran. ꝛ melior ex eo ē nõ habẽs lapidem clari coloris:cui⁹ partes ſũt eq̃les. ꝛ ex marino melior eſt alb⁹ eq̃lium ptiũ:ꝛ ēt repit̃ ī locis aq̃rũ ſtãtiũ. Idē auc. Hal.ſal qõ generat̃ ī ſtagnis marinis ſil'at̃ marino:ꝛ iſte ſal fit ī maritimis.nã qñ decreſcit aq̃ vel ꝯbitur ī tpib⁹ eſtatis coagulat̃ a calore ſolis adurẽte: qõ eſt ī margib⁹ aque.ꝛ fit ſal:ꝛ ꝗ fit plim̃ũ eo q̃ aggregẽt̃ ī loco illo ex aquis ſordidis q̃ ſunt multuꝫ cal'e.ꝛ ꝑpterea qꝫ eũatio aque maris fit ī loco arto:ſuba ei⁹ eſt groſſa: ꝛ ſapor ei⁹ ſtipticus ſalſus.ſal vero q̃ eſt ex minera ē groſſioris ſube ꝛ fortioris ſtipticitatis.ꝛ eſt ca.ꝛ ſic.in ꝫ.⁹ Sal ſodome eſt ſal q̃ generat̃ ī mari mortuo vbi eſt aq̃ amara ī q̃ ſi pyciãt̃ piſces morīunt̃:ꝛ vocat̃ ſic a noīe montiũ q̃ ſunt ꝑpe illõ mare. Sal q̃ effodit̃ a mineris eſt min⁹ calid⁹ ꝛ minus ſubtilis alijs. Pli.li.ꝫi.c.7. Lõburit̃ ſal p̃m hunc modũ. pone ſal in olla noua ꝛ cooperi illã ne ſalſedo egrediat̃ ab olla: ꝑp calorẽ ignis:ꝛ ſepeli ollaꝫ in pzunis:ꝛ dimitte ibi donec adurat̃ ꝛ crepet.deide aufer ab igne ꝛ potes diſcernere diuerſitatẽ ſalis a ſuo ſapore:qꝫ ille q̃ ꝑticipat amaritudĩe reſoluit.ſed q̃ eſt ſalſus ſolũ cum reſolone ſua ꝛ ſtipticat ꝛ ſtringit.ꝛ ſal qñ adurit̃ eſt maioris reſolonis ꝛ minoris ſtipticitatis:ꝛ flos ſalis eſt ſubtilior q̃ ſal aduſtus: ꝛ ſapor eius ē acutus ꝛ reſoluit fortiter.ꝛ flos ei⁹ eſt ſpuma q̃ ē ſupra ſal. ſed puluis ſalis ſil'atur mltũ ſpume ſalis.ꝛ poſe eſt q̃ ſubtiliaret ꝛ reſolueret plus q̃ ſal. ꝛ aggregaret qõ remaneret ꝛ ſuba ex corpe ſicut ſal.ꝛ ſi tu capis piſces viuentes ꝛ proiicis ī mari moriunt̃ ſtatim.q̃ debes ſcire q̃ accidit ꝑp amaritudinẽ q̃ eſt ī eo inimica aĩalib⁹ omnibus ꝛ plantis.

POSSE.SER A.Prohibet putrefactionẽ humiditatum:ꝛ ſal maris qñ extendit̃ ſup coziũ ꝛ ponit̃ ſup ſplenez reſoluit duritiẽ eius. DIASCORIDES. Sal ſtipticum ē ꝛ abſtergit mũdificat ꝛ reſoluit ꝛ aufert carnez ſupfluã ab vlcerib⁹:ꝛ cauteriçat ꝛ ꝓhibet vlcera fraudulẽta: ꝛ ingredit̃ ī ꝓfectionib⁹ medicinaꝫ ſcabiei: ꝛ aufert carnẽ ſupfluã que creſcit in oculo ꝛ liquefacit vngulã que fit in eo. Et ingredit̃ in cliſteribus:ꝛ eſt bonũ apatibus hydropicorũ:ꝛ qñ miſcet̃ cum oleo ꝛ aceto ſedat pruritũ quãdo vngit̃ iuxta ignẽ donec ſudet. Et idẽ facit in ſcabie vlcerata ꝛ nõ vlcerata:ꝛ lepra ꝛ empetigine.ꝛ qñ miſcet̃ cũ melle ꝛ aceto ꝛ oleo:ꝛ linit̃ cõuenit ſquinãtie.ꝛ cum oleo ſolo ꝯuenit apatibus vulue ꝛ duaꝫ amigdalaꝫ ꝛ curſui humiditatũ ad gigiuas:ꝛ fit ex eo empl'z cũ ſauich ordei ꝛ coſto ꝛ melle ad pruritũ ꝛ ad fluxibilitatez gingiuaꝫ ꝛ ad vlcera corroſiua.ꝛ fit empl'm cum eo:ꝛ ſemie lini ad punctura ſcorpionis.ꝛ cum origano yſopo melle ad morſũ vipere. ꝛ cum pice alkitrã:aut cum melle ad morſũ aĩalis qõ dr̃ ceraſtes:ꝛ eſt ſerpẽs cornut⁹:ꝛ qñ fit empl'm cuꝫ eo melle et oleo reſoluit furunculos.ꝛ qñ miſcet̃ cũ origano ꝛ fermẽto maturat apata flãtica teſticuloꝫ:ꝛ conuenit morſui rane exiſtentis ī flumie babilonie.ꝛ qñ teritur ꝛ ligatur ī petia lini ꝛ ſubmergit̃ in aceto forti:ꝛ miſcet̃ cum iſto:ꝛ ponitur ſuper morſurã aĩalis venenoſi conuenit. Et qñ miſcet̃ cum melle conuenit ſanguini mortuo qui eſt ſub oculo: et ꝯuenit nocumẽto opy ꝛ fungoꝫ perniciſoꝫ. Et qñ miſcetur cum farina ꝛ melle ꝯuenit ꝯuſtioni neruorũ: ꝛ attractioni lacertorũ:ꝛ ponitur ſuper ꝯbuſtionẽ ignis ꝛ non ſinit locum veſicari.ꝛ ponit̃ in hunc modũ ſuper podagraz ꝛ ꝯuenit ꝛ fit empl'm cum eo:ꝛ linitur cum yſopo:ꝛ ꝓhibet beriſipilã:ꝛ formicã augeri in corpe:ꝛ qñ miſcetur cũ oleo ꝓuocat ſudorẽ:ꝛ qñ ſumit̃ ī potu cum vino ꝛ aq̃ laxat ventrem:verũtamẽ eſt malum ſtomacho.

Malmerum.i.ciperus.
Malomagica.i.ſebeſten.
Malſagria.i.malua agreſtis
Malta eſt genus cementi.
vt in palladio.
Malum malanuꝫ vel bonũ malanum.i.antrat.
Malua cum ſuis ſpeciebus quid eſt.l. Altbea. ⁹Pli⁹. li.zo.c.zi.in prin⁹.
Eſt aliud gen⁹ malue qõ vocat̃ malua femina vt malua teratica:ꝛ iſta eſt pes columbinus.
Maluauiſcus qd ē.l.altbea
macer dic̃ malua agreſtl
Malomeli.cidonomel quõ fit. DIAS.STE.malomeli nuba vel iniuba.

¶ Capl'm. CCCCCXVI.

Malum lat.gre.milia. Malum eſt omnibus notũ ⁹Rabi moyſes.cap⁹de malo. Malũ odore ſuo corroborat cor ꝛ cerebrum:ꝛ iuuat ptiſicis ꝛ melancolicis.ſed comeſtio eius peior eſt omniũ comeſtione fructuum generat ventoſitatem.ſ.quam generat in ſecunda ꝛ tertia digeſtione ita vt ſit dictum a ſapientibus q̃ generat ptiſim ꝛ ethicam eo q̃ huiuſmodi ventoſitates inflãt arterias ꝛ venas. AVEROIS. quinto colliger.aucto. Auenço. SER APIO. capl'o de malo. Ex his quedam ſunt dulcia:quedam pontica.quedam ſtiptica:quedã acetoſa:ꝛ quedam inſipida aquoſa.in dulcibus eſt ſubſtantia aquoſa temperate ſubſtantie.ꝛ in ponticis qõ vincit ſuper ea eſt temperamentum frigidum terreum.ſed ſtipticis eſt hec eadem ſubſtantia cum ſubſtãtia aquoſa que in dulcibus ꝛ in acetoſis eſt ſubſtãtia aquea frigida. GALIE. ſeptimo ſimplici.pharma.capl'o milea.idest pomaria.ꝛ eſt arbor mali non quelibet eſt vnius nature ſicut neq̃ fructus. Nam pomorum alia ſũt dulcia:alia auſtera: alia pontica: alia acida. alia non totaliter exoluta ꝛ aquoſa: ꝛ predominatur aquoſitas in his vt ſit complexio eorum humidior ꝛ frigidior.terreſtre vero frigidum dominatur i ponticis.indigeſtum vero in auſteris hoc ꝛ aqueum frigidum ſicut in dulcibus.eucratum denominatur. iſta autez folia ſucci ꝛ cortices eius arboris adinuicẽ differunt. vnde ber bis vti cum auſteris quidem ꝛ acidis vulnera con ſolidat. ꝛ flegmonũ que ſunt in generatione repercutere id qõ influit ī ſtomacum exſolubilem ꝛ ventrem corroborat cuꝫ aquoſioribus vero mordaces flegmones incipiẽtes:ꝛ eos qui ſunt in augumento remittere.quoniam autem multa omnibus pomis humiditas infertur:palam eſt ꝛ ex eo q̃ nullus eorum ſuccus perdurat:ſed aceſcunt ꝛ corrumpũtur omnia.ſolum enim citoniorum que vtiq̃ propter predominãtem ſtipticitatẽ minus ſũt humida alijs quorum ſuccus coctus cum melle durare poteſt.ipſa autem per ſe neq̃ ita eſt durabilis.

Malum terre.i. ciclamen.l. burborrarie. panis porcinus.Ariſtolochia rotũda.Ciclamus. kiklamos

⁹Pli.li.zꝫ.c.8.

Malus aſſiria quid eſt. ⁹Pli. lib.iz.c.z.

¶ Capl'z. CCCCCXVII.

Mamad ara.gre.tefea.lat.cinis. SER APIO. ca⁹mamad.aucto.Hal.ſunt in eo qualitates contrarie eo q̃ eſt ibi ꝑs terrea.ꝛ ꝑs velut fumoſa.ꝛ illa eſt ſubtilis:ꝛ qñ miſcet̃ aq̃ recedit cũ ea ꝛ remanet parꝫ terrea q̃ eſt debilior:ꝛ virtus cineris diuerſificat̃ ꝫ diuerſitatẽ lignoꝫ ex quibus fit.nã operatio cineris ficus domeſtice ꝛ ſilueſtris eſt q̃ adurunt̃ rami eius:ꝛ colligit̃ cinis ī aqua ꝛ dimittit̃ ibi aliquot horis ꝛ colat̃. deinde ponitur adhuc alius cinis ꝛ fit ꝗ ſepe. GALIE.octa. ſim. phar. ca.tefra.i.cinis combuſtorũ lignorũ ꝯpoſit⁹ exiſtens ex cõtrarys ſubſtãtys ꝛ qualitatibus.hẽt enim in ſe quidẽ terreſtre.hoc autẽ quaſi viſcoſum vel lignoſum vel qualitercunq̃ voluerit quis nomiare.he ergo partes ſubtiles partibus groſſis ſunt commixte.ꝛ dum infunduntur in aqua cum tranſcolat̃ cinis ſubtiles trãſeunt cum lixiuio calidã virtutem deponentes:qõ vero relinquitur terreſtre debile ꝛ mordax fit.nõ ãt ois cinis eandẽ certitudinaliter hẽt complexionẽ:ſed ſm cõbuſte materie differẽtiã pmutãt̃. DIAS.vo neſcio q̃lr ſtiptica ipm ait bre virtutẽ:ꝛ nimirum ficulneatica ab oi tali qualitate exẽpta eſt: qñ ꝛ ipſa arbor nõ ſicut glãs quercus ꝛ comarus pirus ficus edera: ꝛ q̃cũq̃ alia cata que ſtiptica oſtẽdũt q̃litatẽ.q̃dã.n. ī nlla earũ parte ipſã oſtendũt:ſed eſt plenũ totũ fortiacri ꝛ calida.q̃ ex pticis lignis cinis ſtipticitatem nõ paucã hz.ꝛ ego p eum detinere emoroſagias noui. ficulnee vo cinere nũq̃ ad ꝗ vtat̃ qe.hz.n.multũ acre ꝛ cauſticũ cũ abſterſiuo pmixtũ:ꝛ ſz vtrãq̃ differt ab eo q̃ ex lignis glãdis qñ qõ viſcoſũ ī eo multo eſt acri⁹:ꝛ qõ q̃ſi terreſtre.i illis gdẽ ſubſtipticũ aliq̃lr eſt in hoc abſterſiuũ ſicut titimalorũz. eſt ãt ꝛ citan⁹.i.calx nõ extincta.ſpẽs gdẽ cineris ſubtilior exñs partib⁹ cinere lignoꝫ inquãtũ lapides diligẽti⁹ aſſari indigẽt vt fiat cinis.Actũ hz ꝛ qõ eſt q̃ſi exuſtiua multuꝫ. ꝛ ꝑpterea loca ſiccatiuũ imordaciter fit farmacũ:ꝛ magis ſi bis aut ter laueꝫ.diaforetica ãt fit ſi diligenter ſufficienter ī mari laueꝫ.diceꝫ ãt de ea qñ de metallis a nobis ſermo fiet. POSSE.SER APIO. ꝯuenit vſus ei⁹ ad vlcera fraudulẽta ꝛ comedit carnẽ q̃ creſcit ī vlcerib⁹:ꝛ adminiſtrat̃ ī aligb⁹ hidropicis:qꝫ ifundit̃ ſpõgia ī ipſa:ꝛ ponit̃ ſuper tumorẽ:ꝛ fit ide cliſtere ad vlcera iteſtinoꝫ ꝛ ad fluxũ antiquũ:ꝛ dat̃ de ea.ʒ.ʒ.cum pauco oleo ad coagulationez ſanguinis ꝛ ad tuſſim:ꝛ ꝯuenit dolori neruoꝫ ꝛ paliſi:ꝛ bibit cum ille cui datũ eſt ī potu venenũ.ꝛ ille quẽ momordit rutella.faciunt ãt ad hoc oẽs alie ſpẽs cinerũ:ꝛ propzie cineris arboris glãdiũ:ꝛ ſunt oẽs ſtiptice. Bulcaſim. Eben Aben açarin.libro victo ſeruitor. Modus faciẽdi cinerez ex ramulis arborũ radicib⁹ ꝛ foliis. Accipe ramulos nouiter amputatos habẽtes adhuc de ſua humiditate:ꝛ abſterge bñ eos a terra:ꝛ laua ẽt cum aq̃ donec nihil remaneat ī eis exterra vel ex aliqua putredine.deide imple ex eis ollam magnã quãtũ oz ꝛ claude eã cuꝫ coopertorio pforato vt fumus coꝫ ide egrediat̃.deinde pone in furno pãnis a ſero vſq̃ mane ꝛ extrahe ollã:qꝫ videbis ramulos exẽtos ſicut carbones.tũc q̃ oz q̃ teras eos bñ:ꝛ ponas ī olla minori prĩa:ꝛ pone iteꝫ ī furno ꝛ facias ꝗ ſepe.i.donec inuenias cinerem albũ bonũ lenẽ tactu quem ſerua neceſſitati.

Mamica.ē gũmi q̃ carem⁹.
Mãmilla canis.i.ſebeſtẽ.vñ vſus.Sebeſten mãmilla canis fere ꝓſica lingua.
Mãmilla oĩum aĩalium ſm Aui.lib.z.eſt fri. ꝛ ſic. ꝑp neruos plimos q̃ ſunt in ipſa:nutrimẽtũ mãmille plene lacte qñ digerit̃ ꝑpinquũ ē nutrimẽto carnis.ꝛ illa eſt melior in q̃ ē lac:qñ velociter facit ipz deſcendere.
Mamirra.i. mãnam.
Mamodelion. mamodelioniſi.i. melantium.
Mamodes.i.maniaci.
Mamuda.i. ſcamonea.
Mamudaſion.mamudaſon .i.cimbalaria.
Mãna.i.oĩs res cadẽs ſuper lapidẽ aut arborem: ꝛ fit dulcis:ꝛ coagulatur ſicut mel ꝛ exiccat̃ ſicut gũmi quẽadmodũ terniabin.l. Men.xiracoſt.cucharuꝫ baoxor.eſt de ſpẽb⁹ eius.
Mãna ꝯdari.mãnis.manietis.i.mãna thuris.Ste.
Mãna ꝓfecta.qd ē.l. ternia.
Mãna thuris. mãnis gre .i. thus minutũ:valde iſtud vocabulũ ponit̃ ī viatico ca.de ruptura ꝛ diſtũctõe circa finẽ:ꝛ põit̃ i.l.rõdẽ. vñ mãna thuris ſepe in libris antigs iuẽit̃: ꝛ ē apõ Aui.minutũ thus ꝛ apud alios auctores arabes ē puluis ipſius thuris .ē.n. medicina ꝯueniẽtior vbi plus deſiccare oz ipo thure:eo q̃ hz ī ſe admixtuꝫ ex cortice ipſi⁹ arboris q̃ ē ſiccior vt ait Hal.iz. ō ī ge.ſani.iuxta principium pticle.ꝛ.4.⁹memiri.c.4.

PLINIVS. micas a thure ꝯuſſo emiſſas vocamus mãna thuris. lib. iz.ca. iꝫ.

Manacolliçãs dr̃ empl'z cuius puluere diſtempãt̃ ꝛ icorporãt̃ cũ aliquo liquore abſq̃ igne.
Mãcitan.i. herba capicoria quam ignoro.
Mãdi.i.curuatura brachy.
Mãdile.i.tobalia.
Mãdoſebõ.mãdroſimon.ē ſpecies ꝓperici.
Mãdragora.qd ē.l.leborat.
Antiminõ.Bulboquinõ.
Circeon. Dia.
Mãnes.i.mãnupulus.
Mania.i.inſania. Laſ. fe.
Manicõ.eſt 4.ª ſpẽs ſtrigni. eo q̃ maniã inferat ſic dicta Dia.
Manietis .i. magnes. lapis. Pau.
Maniodes gre.iſan⁹ mãiac⁹
Mãſuemẽ. gre. maſticationes. Laſ.fe.
Mãtidã.eſt plãta ſilis ſimilacis repẽs p arbores geniculata.
Manifan.i. vlnee.
Manifies eſt vna de ſpẽbus ſtrigni.
Manifiui.i.cortex q̃ ī olibano inuenitur.
Mãnis manietis .i. olibanũ minutum.
Manteſia.i.ſerum.
Mãrbethabon.eſt res nata i ſtipite arboris mirri.l. dex domeſtica.
Manthus.i.thus minutuꝫ.
Mantuar.i.alchãna.
Manuſer.i.pſilotrum.
Maracũ.i.pthemõ. Dia.
Marab⁹ ē ſpẽs mãdragore.
Maraches.i.fel veruecis.
Marachare.i.fel gruis.
Maractis.i.fel vrſi.
Maractũ.i.oragontea.
Maram.i.emplaſtrum.

¶ CA.CCCCCXVIII.

Mararac aralat fel ꝛ amaritudo. SER A.auc. Diaſ.virtus ī oi felle termãtica ē ꝛ viſcida:ſed aligb⁹ min⁹ ē.magna tñ virt⁹ eſt maritinni ſcorpy ꝛ calionũ piſcis ꝛ beluini golagie pdicũ pauonis capõis albi ꝛ caprioli oĩum iſtoꝫ fella vnã bñt virtutẽ ī ſe: faciũt deni q̃ ad oculoꝫ ſuffuſiões caliginẽ ꝛ aſpredinẽ palpebraꝫ diſleniũt.berbecinũ ꝛ hyrcinũ porci⁹ ꝛ vrſinũ illa oĩa ſũmã bñt virtutẽ poſt taurinũ.oĩum boꝫ virtutes ſũt tales. lanis adhibita ꝛ vmbilico ipoſita ifantiũ ventrẽ ſoluũt maxime ſi ano iponãt̃.Taurinũ vo melle mixto ſquinaticos curat.vulnera ꝛ cicatrices ad ſanitatẽ pducit. mixtũ lacti auriũ dolores mitigat plus mixto lacte mulieꝫ. Caprinuꝫ fel adhibendũ ē cuꝫ ſucco porri fiſtulis bñ adhibet̃ medicamib⁹ termãticis.i.vulnera ſanãtib⁹.nã ſine tumore vulnera ſeruat atq̃ tyriacis admiſcetur vulnera mala curat melle iuncto dolorẽ teſtiũ ꝛ veretri ſuſpẽdit̃ leproſis ꝛ tyriacis:ꝛ q̃ furfures bñt ī capite nitro admixto optime ꝯuenit. Berbecinũ ꝛ vrſinũ illud facere põt: vrſinum vt elm datũ epilenticis medet̃.golagie vo ſquinãticis ꝛ vulneribus ſordidis ifantiũ preſidiũ eſt.i aure ifuſum epilenticis fert opẽ. Capre noctilopes inũctũ tollit.hyrcinũ vo inunctũ groſſitiẽ palpebraꝫ tollit ꝛ ſtrumãticis conuenit.fella deniq̃ maiorib⁹ aptãda ſunt paſſionib⁹.nã lepras ꝛ cantaridẽ cum nitro ꝛ cimolea medet̃.ꝯuenit ẽt nebulis ꝛ ſuffuſiõib⁹ incipientib⁹ oculorum ꝛ argematis ꝛ tertematis. Teſtudinis vo ſquinãtes ꝛ oris vlceratões q̃s greci aptaſ vocãt:ꝛ putredines i ore emergẽtes curat. GALIENVS lib.dinamidaꝫ.fel thaurinũ infãtiũ lumbricos necat.

Mararos. ē radix plãte: vñ emanat aſſa fetida.
Maraſmus.i.tabes ꝛ ē ethica ꝯfirmata tertie ſpẽi: ē abſũptio ſubal'bũiditatl.
Maratbron.Dia. frutex eſt oibus nota ꝛc.nõ eſt feniculus ſed aliud.
Maratrũ.i.fenicul⁹. macer. met̃.c.de marchaſita calcitis lapis ſtellata.
Marchãgir.i.fel porci.
Marchaſita. cappozoſa lapis luminis.i. lapis piritides.
Marchade.i.opium.
Marcora.i.marrubium.
Marchaſtrie . i . lapis marchaſita.
Marciaton ē q̃dã vng⁷.
Mardarſugi.i. litargirium.

¶ Capl'm CCCCCXIX.

Marechet ara.gre.ꝛ lat.litargiriũ. SER APIO auc. dia. qõdã ex eo fit ex vẽa plũbea. ita q̃ iflãmat̃ donec fiat ſic̃ ignis ꝛ diſſoluit̃ dõec adurat̃: ꝛ poſtea coagulat̃:ꝛ ex eo ē qõ fit ex argẽto: ꝛ ex plũbo qñ fiũt ex eo lamine:ꝛ adurit̃ ꝑs ei⁹:ꝛ de eo eſt:cui⁹ color ē rubeus ſplẽdẽs:ꝛ eſt aureũ:ꝛ ē meli⁹ alijs:ꝛ ex eo ē purpurei coloris:ꝛ ē argẽtũ. Eſt ali⁹ modus faciẽdi litargiriũ quẽ in

Marechet litargirii Silſ'fann

iuuentute mea vidi sardinie fieri vbi argentũ ⁊ plũbũ sit colabantur ⁊ est verior modus.l.basas. POS.SERA. auctore alcbançi.litargirium dealbatur est magis iuuatium ad auferendum vestigia variolarũ q̃ non album:⁊ auferet fetorem subassellarum:⁊ prohibet sudorẽ.⁊ si bibatur ex eo stringit ventrem ⁊ vrinam: ⁊ prefocat: ⁊ occidit. PAVLVS.cõtra scabiẽ de flegmate salso vl colera.valet cõtra dissinteriã fridam vitio ĩtestinorũ:fiat ex eo puluis q̃ trayciat cũ clistere cũ oleo ro.⁊ aq̃ ordei ꝗ vlcerationem virge:distemperet cũ oleo ro.⁊ inungant. Nas vlcerationẽ ꝗsolidat ꝗ feruorẽ herisipile cõficiat puluis litargiry ⁊ ceruse cũ aqua ro.⁊ circumungat.litargiriũ qõ spuma auri est puluerizet subtilissime ⁊ abluat cũ aqua ros. donec aqua nõ ficiatur ex puluere:iste puluis ĩ modũ colliry cum aq̃ ro.valet ad faciem depurandã:⁊ pãnũ superfluũ remouendũ quẽ habẽt mulieres post partũ axungia gallinacea vel anserina liquefiat addito puluere litargiry ⁊ oleo ro.fiat vnguentũ ⁊ vtat.Bulcasin Aben Açarin li. dicto seruitor.litargiriusꝫ sic dealbat.Accipe litargiri auri partes.i.⁊ tere bene:⁊ pone sup ipm de sale cõi partes.y. ⁊ pone desup quãtitatẽ aque qua cooperiat ⁊ superet circiter q̃tuor digitos:⁊ dimitte ĩ vase septẽ dieb⁹:⁊ misce quaq̃ die bis:⁊ post septẽ dies pyce aquã ⁊ pone aliã aquaꝫ: ⁊ muta aquã illã quotidie vsq̃ in finẽ decẽ dierũ:qr aq̃ dulcificabit: ⁊ litargirium dealbabit sicut ceruſa: ⁊ fac trociscos:⁊ seruat:⁊ vtere:⁊ sunt q̃ accipiũt litargiry quãtitatem lib.i.⁊ miscet cũ tantũdẽ salis:⁊ ponũt sup ipsum aquaꝫ: ⁊ terũt in sole:⁊ mutãt aquã illam vna vice post aliã donec albescat.Lomburit litargiriũ sic.Accipe litargiriũ ⁊ frange frustatim ad quãtitatẽ nucis:⁊ pone sup prunas ⁊ suffla cum folle fabrorꝫ donec fiat sicut ignis.deide extrahe ab igne ⁊ sine ifrigidari.⁊ qñ extrahũt ipm ab igne extrahunt ĩ aceto ⁊ vino.⁊ iterꝫ ponunt in igne:⁊ sic facũt tertio: ⁊ etiam pluries extinguẽdo sicut prius.

Margarita.qd ẽ.l.lapis margarita. Margarites gre.

Marga.gre.magra terra rubra.⁊ Pli.li.17. ca. 6.

Maria capnusa.i.buthozmarien.

Mariam.quid est.l.Beçaur ⁊ lapis liberãs a venẽis.

Maripsia.i. almuri.

Maris.i.melissa.

Marison.i.iuncus.

Marlu.i.centrum galli.

Marmaron.gre.marmor.

Marmacur. Marmacor.i. marubium vel marubiastrum vl maiorana. Christophor⁹ sup Mes.c. suffuf ligni aloes.

Marmeus idem.

Marmacõ. Marmacora.i. melissa.bedarũgie. turũgen.Sera.Ste. marmaçium.

Marmoratia.est species rafani.Armoratia. Pli⁹.li. .19.c.5.

Marmoro.Herodius ĩ libro equorꝫ vocant. ingt hanc passionẽ empici sicut qñ ĩ pedibus equorꝫ iuxta vngulã vbi vr corona:descẽdunt humores corrupti ⁊ equus hyeme laborat eundo p lutũ ⁊ estate per puluerem.

Marõ.Ste.est marmachuçum.

Marolosach.marolasachia. .i.pulegium.

Marsipion.Marsipũ gre. saculus cas.fe.li.de voc². greca.

Marsilia.Marsiliũ .i. faba lupina.silis ẽ ello nigro.

Marsolites.Marsolitesi.i. cassia lignea.

Martech.ara. merdasengi. .i.litargirium.

Martalepra.i. timiama.

Martitus.i.ferula.

Martbegon.qd est vide.

Marcorella. valeriana. fu. berba gatte. idem.

Maruçe.i.limatie in antidotario vniuersali.

Maru.i.marmacur. ꝫ Aui. in ppo ca. lꝫ ꝫ Stepha. est marubium. verꝫ est q̃ aui.loquẽs de prassio vr dicere q̃ sit prassiũ. cã ãt huius potuit eẽ qr binomium inuenit.nam ĩ lra m.scriptũ est maru. ⁊ lra .p.scripsit prasium.

¶CAP. CCCCCXX.

Marua iantasia

Stogn.Dia.fm Sera. eo.c. est planta silis prassio:nisi qr ẽ lõgior eo:q̃ bꝫ folia pua mlta dura ⁊ aspera bonũ odorem babẽtia dulcia super que sunt pili parui:⁊ bꝫ virgas mltas egredientes ab vna radice ⁊ albiores virgis prassy: nascit in locis montuosis ⁊ asperis.Et idẽ auc.Hal.sapor eius est acutus pũgitiu⁹.amarus cal.in 2º POS.SERA.abstergit icidit puocat mẽstrua:occidit fetũ:⁊ expellit secũdinã, bꝫ virtutẽ calefactiuã acutã.⁊ iõ qñ bibit decoctio foliorꝫ eius cum vino puocat menstrua:facit abortum:⁊ expellit secundinam.

Marrubiũ.prassiũ idem. sed prassium est coloris viridis silis porri.vñ versus. Marrubia folia sũt prasia:prassaqꝫ porri . Diasc. eupatoriũ.⁊ Pli.li.20.c.22

CAP. CCCCCXXI.

Marrubiastrũ

vel marrubiũ nigruꝫ vel silueſtre.marrubiũ lat.gre. bublocte ara.marmacur. DIAS.Bublocte silis est marrubio:nisi qr folia eius nõ sunt rotunda sed pilosa silia folys ignide magne vel acalifex idẽ virgas nigras q̃dras hẽt ⁊ asperas ex vna radice vergellas multas proferẽs. POS. DIAS.facit ad serpentiũ morsus:⁊ ad suspirios. Item strumas dissoluit ⁊ menstrua puocat:decoctio eius ĩ aqua cum grano solis ⁊ modica liquiritia stõ bene ꝗuenit. folia eius addito sale in cataplasmatibus composita morsus caninos mitigãt.in cinere calido missa ⁊ marcida facta cõdilomata soluunt vulnera sordida melle addito purgãt.

Marçamus est berba silis ysopo:⁊ est serpillum.

Marçãgiet.i. sansucus.

Masacabmagna .i. manna.

Massuꝫ p mes.Ste. ⁊ abbi pro spinachio.

Massicuma.i.color cuꝫ quo alkeãt vasa terrea.⁊ ĩ lingua nra vocat petanum. Jn collirio almãsoris qõ facit ad albuginẽ oculorum vel potius.GAL.ĩ secretis.vñ ipm extraxit exponũt qdã q̃ est aqua vasorũ vitri.quidã q̃ est vitrũ nõ pfecte coctũ.⁊ ẽ mã quedã qua vitrũ fit. ⁊ vocat vulgo massa cocto.nã in plurib⁹ colliryꝫ libroꝫ ãtiquorꝫ ad albuginẽ re perit vitrũ ingredi.sed mihi vr fm veritatem q̃ sit idem qõ massa cumia.

Masal.ara.est cib⁹q̃ fit ex lacte acetoso ⁊ farina ordei infrigidatiuus.vel ipsum lac acetosũ:vt apõ almãsorem.ca. de diabete.

Masalchoe.idem.

Massatis.i.flos lãbrusce qui ynãtũ vr.Pli⁹.li.ix.c.29.

Massatũ.i.lapis qui inuenit in felle bouis.

Mascalden.i. matrix.

Marueçia.qd est.l. balçum.

Marula ĩ antidotario virili ĩfectiõe ad reprimẽdã libidinem exponit qõ est scariola.

Marullia. i. lactuca.

CCCCCXXII.

Matrissiluia

lat.gre. splemon splenon vel splenaria vl linealis vel piclimenos. aly capfoliũ berba est cui⁹ folia, sũt ex altero latere subalbida:⁊ ex altero viridia se adherẽs ⁊ iuoluẽs sepi⁹:c⁹ fruct⁹ ẽ magnitudis cubebaꝫ ĩ pn⁹ viridis: ⁊ cũ maturauerit citrini coloris tẽdẽtis ad rubedinẽ positi ordiarie ⁊ pclusi ĩ duob⁹ folys simul cõiũctis existẽtib⁹ ĩ capitib⁹ stipitũ iuxta eum. DIASCORIDES.ca.piclimenos.fruterꝫ est simplex in circuitu folia habẽs alba:⁊ similia bedere:⁊ circa ipsa folia virge sunt tenues in qbus est semẽ bedere simile qõ semẽ folys adheret durũue cũ vt leuet. Radix ẽ illi grossa:nascit locis cultis ⁊ in hortis:⁊ iter rosas:⁊ inter clusis locis:⁊ coberet sibi vicinis fructibus vel circũuolutur. GALIENVS.8º.sim.phar ca.piclimenos.vtilis ẽ fruct⁹:⁊ folia icisiue simul ⁊ calefactiue existẽtis vtutis. POSSE.DIASCORIDES. semẽ ei⁹ collectũ: ⁊ in vmbra siccatũ:⁊ cũ vino bibitũ dieb⁹ q̃draginta splenẽ sicut vrinã sanguineam.sexta die puocat orthonoicis: ⁊ subglutinẽtib⁹ medet diu:parturiẽtib⁹ subuenit. silis virt⁹ ẽ folys ipi⁹.37.dieb⁹ bibita genitalia seia hois ꝑuat olo mixta ⁊ puncta frigora piodica excludit. GALIENVS. ita est vrinatiua vt vrinã sanguineam operet bibita vsq̃ primũ in pncipio vero vrinatiua solum est. extrorsum vero cũ oleo vnctũ calefacit.iuuat aũt spleneticos ⁊ dissintericos. mensura vo potatiõis est dragos vnus cũ vino. siccat aũt sperma:⁊ quidã aiunt si plurimum bibat oifariã ingenerationi fiunt.bibunt aũt quidã ⁊ terminũ dierũ in bui⁹ potu sicut Diasco.facit septẽ ⁊ triginta dies repiri ab eo ponũt Jta aũt ⁊ vrinas sanguineas fieri vt a quarta dierum.

Matrobales.i.maniaci.

Matrũ.ara. arbustum.li⁹ de doctrina ara.

Matbucb.Exponit Jo. Sera.in septimo capitulo de suffuf.ad impingnãdum: qõ est sarcocolla.sed ifra ĩ alio suffuf.dic q̃ ẽ sanic.

Matuisa. Matuisuc.i.cymbalaria.

Maturesia.i.amantilla.

Maurella vocatur a multis solatrum:⁊ est strignum: vt macer est berba quã greci strignũ dixerunt.latini maurellã vocãt.l.bameb

Mauresis. Amaurosis.i. cataracta oculi.Oziba.

Mauꝫ.ara.musa. fructꝰ suauissimus esui ĩ syria abũdans.

Mausacha.Paulus ad dissolutũ stomachũ ⁊ ibecillẽ. Aloe mausacha . mastix. quid sunt nõdũ sciuimus itellexi q̃ ĩ syria abũdat.

Maxatruꝫ.i.foliuꝫ.

Maxbramet. Maxliratruꝫ .i.folia ally.

Maxibratũ.i.paucedanum: vel cauda porcina.

Maxtix quid ẽ.l.Mescebe.

¶Capm. CCCCCXXIII.

Meconafrodis

Eraclia.fm Dia. bastam bꝫ duorꝫ palmorꝫ longã ⁊ folia minuta structio similia:⁊ semen albũ: ⁊ ois ipsa berba alba est:sed radix tenuis. semẽ ei⁹ colligit in estate qñ maior est ⁊ siccuꝫ reponit qõ cũ oxifalo vno mulsce acceptũ vomitu stomachũ purgat q̃ expurgatio epiletico medicat.

Meconceratides . Mecõiũ .i.papauer. PLINIVS. lib. secũdo. capitulo.19.dicit.q̃ ẽ succus capitis ⁊ foliorũ eius.Diascorides.

Meconiafradis.i.eraclea.

Meconides.i.lactuca plena lacte: eo q̃ papaueris habet naturã . Plinius lib. capi.19.tulo.8.circa pncipium.

Mecopium.i.galbanuꝫ.

Medad. Medadi.ara.i.cauastrũ scriptorꝫ:⁊ maxime seracenicũ qõ Diasc. atramẽtum vocat.

Medafilon.i. mille folium.

Medeos.i.persicum.

Medes. Medesi.i.afronitrꝫ

Medhaise. nescio qd ẽ. Sera.tũ facit capitulũ.

¶Ca.CCCCCXXIIII.

Medica

apud Dia.est quã Aui.vocat cot.Alfasfat. codbab.Ste.Cotaba. Aliftiscot ⁊ alfati:⁊ est viridis ⁊ virens:⁊ hic dicit q̃ est cibus aialiuꝫ oium : ⁊ apud Sera.vocat badebab. DIASCORIDES.medica silis est trifolio qõ inter fenuꝫ nascit.folia habet angusta ⁊ virgella silem trifolio in qua vergella semen est vt lenticula.hanc asini comedũt:multi semẽ pani miscẽt pro odore ⁊ salib⁹ ⁊c. ISIDO.vero medicã inter legumina scripsit. PALLADI.lib.de agricul. medica ingt que semel serit q̃tuor annis pmanet:ita q̃ q̃ter ⁊ septies possit per annũ recidi agrum stercorat aialia reficit:curat egrota macra. PLINIVS.li.18.c.16. medica dicit vt a medis inuẽta per bella persarꝫ que Darius intulit.q̃ tanta eius dos : vt ex vno satu amplius q̃ 300. annis duret. silis est trifolio caulis ⁊ folys que geniculata. qcqd in caule adsurgit folia cõtrahunt.⁊ l.Cot.

Medicen.idest berba fetida.

Medicina inda.sunt quidaꝫ trocisci facti:ex cynamõ spica gariof.calamo aromatico sandalo citrino: ligno aloes: ambra.⁊ dr medicina inda:qr mulieres indie illa medicina vtunt ĩ balneis:qñ illa medicia ĩ aq̃ ro.dissoluit.

Medina est ciuitas iuxta baldach:in q̃ abũdat vena medẽ a qua sumit nomen.

¶Capm. CCCCCXXV.

Medion

siue basilicon encaticũ.Plini⁹lib.27.ca. 12.in pn⁹ DIASCORIDES.ca.medion. Nascit locis aspis ⁊ vmbrosis:folia habens sordi similia:⁊ hastã lõgã tribus cubitis:flores purpureos maiores ⁊ obrotũdos semẽ minutũ simile grano : radices longas duobus palmis. Est aũt virtutis redarguẽtis ficca trita ⁊ cũ melle more ellectuary data multi dieb⁹ fluxũ mulieris suspẽdit. semẽ vo eius bibitũ cũ vino mẽstruis ĩpatnys. Auic.l.meçabarã.

Medafers.i.polipodium.

Medoat.i.liquor.

Medors.i.nigella.

Meduben. meduen.i.trocisc⁹ fact⁹ ex berba fetida.

Medulla.quid est.l.locbalchada.

Meescara. qd ẽ.l. sandanig.

Meesi.meest.i.vnee

Mega.i.magnũ.inde megaregni.

Megar.Megati.i.cibalaria

Megailem . Suchaba . çuchaba.Secha. Achantis arabica.i.spina arabica.

Mebenbetheme .i. catapucia maior vl mi.s. granũ

Meberael.i.vnee. (regis.

Mebeçeberegi . ara.mebeçarag.est vnũ de lactici.

Meibutegi.i. carenũ mustũ coctum.

Meiçabara.i.meçabarã.

Meisce.mes.robilia.

Meibe ĩ regali dispõne Aliabbas ẽ sappa.Sera.

Mekatramesit . idest carui agreste.

Meky.i.bdellium de meca. melk idem.

Mel qd est.l.bel. Meli idẽ.

Melan.gre. nigrũ. Ste. est medade.s. attramentum scriptorum.

Melãcolia.gre.colera nigra a melã:qõ ẽ nigrũ. a coli. fel.vel ipsa colera.

Melanfilos.i.nigrũ folium. Dia.Acantos.

Mel academiese. Mel alubuc. mel acticū. mel anacardi. mel canne. mel puruz. mel rozis. mel stozacis quid sunt. l. bel.
Mela. est faba syriaca. gre. i. nigrū: vel vitalia poma.

¶ Caplm CCCCCXXVI.

Melachac ara. gre. sigia. lat. stozax. SER AP. li. aggre. c. melachac. auc. Diasco. Eiꝰ species sunt tres. s. liquida sic. ⁊ kearmitax. vñ arboz stozacis magna que vocat lubue lignū silē ligno saio: folia eiꝰ sunt sillia folys seilē. i. lily. habet fructū albū magnū maiozē q̃ auellana similē pznis albis: duos habētē cortices: quox exterioz comedit: ⁊ est in eo amaritudo iterius est nucleꝰ pinguis sicut nux. ⁊ expmit ab eo oleū: ⁊ cortex hui⁹ fructꝰ est stozax sicca: ⁊ gūmi hui⁹ arbozis lubue est stozax kearmitax: ⁊ lat. vocatur kalamita. i. bona gutta. a calor qō est bonū ⁊ mihos qō est gutta: ide stozax calamita. i. bona gutta. ⁊ alio noie vocat sigia: ⁊ est gūmi albū fortis albedis: ⁊ vocat gūmi illud lubue kearmitax: ⁊ melioz spēs oīuz est illud gūmi lubue. Et melioz est stozace: sicca est rubea q̃ similat maci: ⁊ deterior ex ea ē illa que est arida nigra. suba vero stozacis sicce q̃ nō habet oleū admistrat in suffumigatiōib⁹: ⁊ istā romani vocāt ꝓfictā vel coçubzuz. Et ē oleum qō igredit in vnguētis balneox. Et melioz illax spēx lubue muscatū: ⁊ est gūmi albū albedie mixta rubedini ⁊ postea est sicca q̃ clarificat nō habens oleū: ⁊ est spissa rubea ⁊ deterior ex ea ē lenis nigra. Et lubue muscatū ē lubue kearmitarū: ⁊ est notū apud xpianos: ⁊ est stozax kearmitarū. i. stozax calamita ⁊ rubea gūmosa. suba vero stozacis sicce q̃ nō hz oleū vtūtur xpiani in eox ecclys ⁊ suffumigatiōibus: ⁊ vocāt eā ꝓfictā vel coçubzuz: ⁊ deterior ex ea est nigra silis serrature ligni: Et idē auc. Diaſ. stozax liqda est pinguedo mirrhe recētis: vt apparet in. le. mirrha. ⁊ extrahit a mirrha: q; terūt eā cū aqua pauca: ⁊ pmūt cum coznu: ⁊ est boni odozis: ⁊ igredit in ꝓfectiōib⁹ ⁊ sola etiaz sine aliqua admixtione olei: ⁊ parum ex ea est multe vtutis ⁊ calefacit: ⁊ calefactio ei⁹ est silis calefactiōi mirrhe ⁊ olox calidox ⁊ siccox: ⁊ stozax ligda vocat meth: ⁊ meth exponit ex gūmi arbozis q̃ silat arbozib⁹ citonox qō gūmi est mirrha. l. mirrha. Hz stozax kearmitax est lacrimū arbozis eiusdē nois: cuius vsge intra cāniculas oztuz ex se emittūt scobē silez serte q̃ cauernate lachzimū pfluūt ei⁹ distillarū in terrā veniēs est illa aūt q̃ pcedens virgis inheserit cū siccata mūda ē ⁊ satis alba debic flaua fit solis cā ⁊ muscosa: ⁊ melioz ex ea est pinguis rubea silis resine pini: ⁊ sunt in ea frusta alba: ⁊ remanet in ea odoz bon⁹ lōgo tpe. Et qñ frangit emanat ab ea humiditas q̃ est sicut mel: sed illa que est nigra ⁊ sicut furfur est mala. Etiā inuenitur in ea gūmi sile gūmi arabico colozis clari: cui⁹ odoz est sicut odoz mirrhe: ⁊ parū gdez inuenit de hoc gūmi. Et adulterat stozax cū serratura ligni putrefacti cōmixti cū melle ⁊ residuo mirrhe ⁊ suba yreos puluerizata: ⁊ alys rebus. s. cera ⁊ adipe: sed illa que nō est adulterata hz odorē acutū. GALIENVS. 8. simp. phar. ⁊. z. simp. phar. c. i. distin 3. stozax est ca. ⁊ mollificat ⁊ maturat. dixit in. 5. epidimiax. q; est vna ex rebꝰ mortiferis sicut iusqam⁹ ⁊ mādragora. Et idē eodē libro capitu. stozax: calefacit: mollificat ⁊ digerit. vñ hz Auic. lib. z. c. de stozace dicat aliter modus factiōis stozacis. Serapiōi tñ credēdū est: qz magꝭ expertus. vñ dicit Auic. q; stozax humida alia est q̃ extrahit per seipsuz gūma: ⁊ est stozax calamita. ⁊ alia est q̃ extrahitur cū decoctiōe. p se aūt extracta est citrina. sed q̃ p decoctionē extrahit est nigra: ⁊ est stozax ligda: ⁊ fex hui⁹ ē stozax sicca: ⁊ est cōficta vel coçubzū. Plini⁹ lib. 12. c. 26. vers

grece loton. Isidorus. est arboz magna ⁊c.
Mella arboz. i. agrifoliū.
Melacha apud Oribasion ē potus ex malis. que autē inquit ex dulcibus malis melacha fit.

¶ Caplm CCCCCXXVII.

Melanterion. idest clauox veterū ferreoruz rasura. aliqui dicūt q; ē fugia ō ferro. sed Diascozides capl'o de melēteria dicit. q; inuenitur ⁊ super eramē ipsum coagulat. inuenitur ⁊ fusilis in cicicia ⁊ multis locis. bona vero est que inuenit colore sulfuris viui: ⁊ que est leuis ⁊ equalis ⁊ mūda que tacta digitis humorē nigrū eycit: sed aliquādo vnū pro alio ponit. Lōglutinat plagas magnas ⁊ tenuitatē: etiā musculox sanat habet etiā pectoziā aliquā virtutem in se. est species vitrioli. SER APIO. maltiria. Stepha. melatria est 3azi species sire dicta.
Melantison. Melanchiron idest bycteritia nigra.
Melantium. grana sebebet idest git. Dia. Ste. melachiū ē sunzū. Elsendi seu niz. ara.
Melati. melectula. i. sal qō māducatur.
Melata. Oziba. est potus ex malis.
Melaos. i. persicus arboz.
Melaspmon. Plinius libro 20. ca. 17. idest nigx semē ⁊ est nigella. git.
Melcanalti. i. nigrū sal.

sus finem. AVERROYS. gnto colliget. capl'o de storace. stozax calamita ca. i 2ꝰ sic. i p. POSSE. GALIE. curat tussim coziçam brancos ⁊ raucedinē: ⁊ puocat menstrua quādo bibit: ⁊ qñ supponit matrici: ⁊ fumꝰ eiꝰ est similis fumo olibani. SER APIO. auc. dia. est ca. mollificatiua maturatiua ꝓuenit tussi catarro cozriçe ⁊ raucedini: ⁊ qñ bibit ⁊ fit ex ea nascale: ꝓuenit coartatiōi mtrici: et puocat mēstrua. Et qñ deglutit cū pauco gūmi albotim mollit vētrē leuiter: ⁊ miscet cū aliqbus vnguētis resolutiuis: ⁊ etiā oleis que resoluunt lassitudinē: ⁊ administrat assata ⁊ tozrefacta ⁊ adusta. Et colligit fumꝰ eiꝰ sicut fumꝰ olibani. Et idē auc. Albugeri. ꝓuenit dolozi pectozis ⁊ pulmonis: ⁊ delet coziçaz: ⁊ retinet vētrē ⁊ aromatiçat stomacum: ⁊ cōuenit vētositatib⁹ grossis ⁊ nodatiōib⁹ mēbroz. Et qñ bibit aut linit exteriꝰ: ⁊ cōuenit vlceribꝰ scabiosis humidis. Et idē auc. Atabari. fumus stozacis est bonꝰ catarro multū: ⁊ est stozax ca. ⁊ sic. ⁊ stringit vētrē.
Melachion. AVICEN. in gnto. in cōfectione mitridati exponit q; est opiuz: sed nō est ydonea expositio. Nam infra in eadem cōfectione ponit opiuz. fz fz veritatē ē nigella. melantium.
Melachia. i. spinacia.
Mela egyptia. i. melecheta.
Melagoguz. i. medicina educens meliaz. l. Emac.
Melampion. i. dragātuz.
Melāpodis. est genꝰ ellebori. Pli. lib. 25. ca. 5.
Melāphidos. i. spina cuius gūmi est dragātū.
Melachion. meladion. i. opium nigelle.
Melan vel melano. i. nigrū.
Melāgiçum. idest mollificatiuum vel sanie faciens.

¶ Caplm. CCCCCXXVII.

Melanchiron. idest bycteritia nigra. SER APIO. maltiria. Stepha. melatria est 3azi species sire dicta.
Melantison. Melanchiron idest bycteritia nigra.
Melantium. grana sebebet idest git. Dia. Ste. melachiū ē sunzū. Elsendi seu niz. ara.
Melati. melectula. i. sal qō māducatur.
Melata. Oziba. est potus ex malis.
Melaos. i. persicus arboz.
Melaspmon. Plinius libro 20. ca. 17. idest nigx semē ⁊ est nigella. git.
Melcanalti. i. nigrū sal.

Melangina. i. mollificatiua.
Melādrus. i. sozbus.
Melanos grafini. i. attramētum.
Melanos glanficū. i. encaustrum.
Melāgraficū. i. graffagia.
Melangrafficon. Melaratraphi. Alexander. capitulo de cura emigranee est encaustrū scriptox. Melangraphi.
Melanthochiroma. gre. atramētū pellium.
Melāchochitoma est attramentuz pellium.
Melanopiper. i. nigrū piper.
Melanitrapicon. i. piper nigrum.
Mellanie. i. çucharum.
Melāteridas. i. fugia de furno vitri.

¶ Caplm. CCCCCXXVII.

Melanterion. idest clauox veterū ferreoruz rasura. aliqui dicūt q; ē fugia ō ferro. sed Diascozides capl'o de melēteria dicit. q; inuenitur ⁊ super eramē ipsum coagulat. inuenitur ⁊ fusilis in cicicia ⁊ multis locis. bona vero est que inuenit colore sulfuris viui: ⁊ que est leuis ⁊ equalis ⁊ mūda que tacta digitis humorē nigrū eycit: sed aliquādo vnū pro alio ponit. Lōglutinat plagas magnas ⁊ tenuitatē: etiā musculox sanat habet etiā pectoziā aliquā virtutem in se. est species vitrioli. SER APIO. maltiria. Stepha. melatria est 3azi species sire dicta.
Melantison. Melanchiron idest bycteritia nigra.
Melantium. grana sebebet idest git. Dia. Ste. melachiū ē sunzū. Elsendi seu niz. ara.
Melati. melectula. i. sal qō māducatur.
Melata. Oziba. est potus ex malis.
Melaos. i. persicus arboz.
Melaspmon. Plinius libro 20. ca. 17. idest nigx semē ⁊ est nigella. git.
Melcanalti. i. nigrū sal.

Mela. Melas ē arboz q̃das pomifera. DIA. melce folia ⁊ cime amarā possident qualitatē.
Meleas. i. persica.
Melech. ara. i. sal.
Melelota. est berba cuius semen ⁊ flos dicit cozona regia lat. pratelluz. l. melilotum.
Meleltima. idest cucumeri asinini vel siluestris.
Meleżeberegi. ē arboz sicut arboz scebzā. verūtā lōgioz. i c⁹ colore ē cinereitas.

Melegete gd ē. i. cobzbague
Melba. ara. Dia. Alimꝰ. Halienus. Almalbe.
Melbra. est sicut ramꝰ ⁊ folia eius sunt sicut folia olive latioza: ⁊ comedunt sicut olera medet doloribꝰ ventris pungitiuis: ⁊ in eo ē stipticitas ⁊ salsedo. AVICENNA. etiā dicit q; a Diaſ. dicit almus
Melicozia. i. papauer.
Melidane. i. plūbū vstum.
Meliche est cibꝰ de babilonia: ⁊ quidam dicunt q; ē cibus lactis qui lat. vocatur iuncata.
Meli gre. mel.
Melicerte ⁊ acoromate. grece sūt tunice siue mēbranule palpebris orte prōpto ac supfluo hūore plene aliqñ mellino. Demo.
Melitria. gre. spēs saniei. l. hydros.
Meligeria. idest fauos vlcꝰ. Diascozides.
Mellica. quid est. l. doza. katine. ara. melea. melia vl melaa. PAVLVS. c. de onozesia. i. fastidio q̃ iquit acoma ventris melia est velut aliquid de lacte. Et ē qō fit ex spuma lactis ⁊ vino acerbo aliquātuluz acetosi sapozis quo ianuenses vtunt: ⁊ vocant melaa vulgariter mire appetitum prouocane: ⁊ fastidiū auferens.
Mellictera. i. sanies grossa glutinosa subalbida melliq; albo similis.
Melilēniaś aspros. i. terra sigillata maxime alba. naz aspros gre. est album.
Mellikrides est qōdaz apostema qō cuz frāgitur ab eo exit aliquid vt mel.
Mellicratum. i. mel ⁊ aqua. differt ab ydromelle qō plus habet aque quasi sit aqua mellita. Nam Dia. capl'o de mellicrato dic. q; potest esse coctū ⁊ non coctuz. nō coctū idem est qō aqua mellis vel ydromel. sz mellicratū coctuz idez est qō mulsa: sed qñ debet expiri mulier si sit pregnās cum mellicrato debet esse mellicratū nō coctū. vnde mellicratum cōficit sic fm Dia. mitte vnā ptez mellis. aque ce lest partes duas, ambas

mixtas diuitius ponas in sole vel in eadē mensura cum aqua fontanina miscetur: ⁊ aliquādo coquūtur aliquādo nō. fit aliter similiter fm Damasce. ⁊ fz alios. l. Apomel. ⁊ illa clarius inuenies. id autē qō fit ex vino ⁊ melle dicit gre. Inomel. lat. mulsuz a crasis qō est mixtio.
Mellifolion. mellisophilos. mellisofillū. i. apis amoz. eo q; apes eam diligant. DIA. MACER. ⁊ ē ciria vel melissa. l. bedarūgie. Apiastrū. Pli. li. 21. c. 9. ara. bederençegim. bederaniu. bederābinam.
Mellilotū videt nomē ꝓpositum a mel ⁊ lothos qō est trifoliū. Nam ipsum sine dubio videt eē spēs trifoly: ⁊ eius flos ē mellini colozis. DIA. duas spēs asserit. vna cuius flos crocei est colozis boni odozis. alia que magis fenugreco est similis. sed Plini⁹ lib. 21. c. 9. cū de coronis loquit. mellilotuz qō sertulā capanā vocāt. est eni in cāpania Italie laudabilissima a grecis i sūmo mox calcida ⁊ creti ca. vbiq; vo asperis ⁊ siluestribꝰ nata: cozonas ex ea antiquitus factas iudicio est nomen sertula qō occupauit eius odoz croco vicinus est: ⁊ flos ipse maxie placz folys brevissimis atq; piguissimis ⁊c. videt q; sertula vocata ē a serto q̃ cozonabant antiqui. ⁊ in arabico alkeleelmelich vocat qō ē cozona regia. l. Alilelmelike.
Melmela. i. nixa.
Melimon. i. fraxinus.
Melipodion. i. plūbeum.
Melis gre. melem instrm cirurgicoruz. s. tenta vel tasta ad tētandū cauernas vlcex ab vno capite in latitudinē ab alio i acumē desinēs: vt apud Demo. Lauromel vero habens vno capite concauū quo aliquid liquozis in oculū mitti possit absq; oculi tactu. pyronamellis vo est bris obtusꝰ grossiusq; caput cui adherere grossiora medicamia valeāt ⁊c. radiū vocant moderni.

Melissa. quid est. l. bedarungie. gre. apis.
Melk. Mekli. idest bdeliuz de meca.

¶ Caplm. CCCCCXXVIII.

Melochaa ara. vl milochia. gre. lat. cassialignea. SER APIO. auc. Dia. sūt eiꝰ multe spēs: ⁊ nascunt in terris arabū vbi nascunt species: alie aromatice: hz stipitez grossuz: ⁊ cortice folia eius sūt similia folys yreos nigra purpurea: ⁊ hz odorē silem odozi rose: ⁊ hec spēs ē pma in bonitate: ⁊ scōa post hāc in bonitate est illa cuius color est sicut color cozali: ⁊ ē subtilis: leuis: lōga: grossi calami: ⁊ plerumozdicās linguā cū stipticitate ⁊ acuitate pauca: bonū habēs odorē: participantē aliquid odozis vini. he due spēs sunt vtiles in medicia. alie vo nō sunt administrāde. ⁊ ego volui eas rememozari vt nō administrent sed abyciant: ⁊ est de eis quedā nigra habēs odorem malū: ⁊ cortice subtilē. ⁊ reperit res quedā silis cassie lignee: ⁊ nō est cassia lignea. ⁊ cognoscit per sapozē: qñ nō est acuti sapozis: nec odozifera: ⁊ cortex eius est adherēs ligno. ⁊ repitur silr quedā habēs calamū latū: leuē: mollez: asperū tactu: ⁊ est minus mala q̃ nūc dicta: sed peioz oib⁹ illa ē cuius color est albus ⁊ odoz similis odozi pozi non habens calamū grossuz sed subtilē. Plini⁹ de bac. lib. 12. ca. 20. i fi. GALIENVS. 7. sim. pharmac. ca. de cassia. Substantia cassie ligne est multuz subtilis: ⁊ sapoz eius ē acutus cum stipticitate pauca est calida ⁊ sicca in tertio. POSSE. GALIENVS. resoluit incidit fortificat mēbra: ⁊ pzouocat menstrua retenta causa grossozum humorum ⁊ viscosox. SER APIO. hz virtutē ppinquā cinamomo. ca. 6ō sic. puocat vrinā ⁊ stipticat leuiter administrat cū medicinis acuētibus vsum: ⁊ qñ miscet cū melle ⁊ linitur humiditas lactea que apparet in facie aufert eā ⁊ puocat mēstrua: ⁊ cōuenit veneno tyri qñ sumit in potu: ⁊ apostematibus calidis intrinsecis qñ bibit: ⁊ dolori renū facto fomēto cuz ea ⁊ dilationi matricis. qñ fit encatisma. i. fumigiū cū decoctione eius: ⁊ ponit loco cynamomi in cōfectionibus duplicato pōdere ex ea. Et idē auc. mesaac fortificat stomachū ⁊ epar: ⁊ expellit fetū cuz fortitudine. AVICENNA. de viribus cozdis dicit. q; ꝓfortat cozplatearium.
Melonamibi. Melon indus. Melon saracenus. quid sunt. l. bullasia. Anguria. Auēçoar. li. i. ca. 7.
Melones. altakil. i. illi q; habent longū collum vt cucurbita.
Melonosi. i. serpilliū.
Melon quid est. l. Rabera.
Melon agrestis. i. colloquintida.
Meloncbia. i. maluauiscus. l. altea.
Melotida. gre. i. lana succida sordida a melot q̃ sūt pelles ouiuz euulse. vide

¶ Caplm. CCCCCXXIX.

Melongena ara. gre. melongia: vel melongea. lat. melōgiana. SER APIO. li. aggre. c. melōgia. fructus sunt oblongi medy intra rubedinem ⁊ nigredinē: ⁊ inueniuntur ex eis citrine ⁊ albe. Et idez auc. fily mesague. est ca. ⁊ sic. in secūdo generat melā coliā ⁊ opilationes epatis ⁊ splenis: ⁊ generat sodā ⁊ emoroydas. verū si ex capitibus eius in vmbra siccatis ⁊ contritis fiat epithima: cōuenit emoroydibus: ⁊ cum ipsa in oleo coquitur soluit: sed in aceto stringit. ⁊ ideo nō habet ꝓportionē ad stringendū vel soluendū. Rabi moyses. valet cōtra nauseam ⁊ vomitū: ⁊ ex cibis est peioz.

Melocotonum. i. pomum cydonium. Melo cydonius. quid sunt. l. cydonia. Auēçoar. li. i. ca. 7.
Melocozeus. Alexāder. c. de gomera. est radix plāte dicte testiculus canis: habēs duas radices: quarum vna incitat: alia repmit coitum.
Meloflos. est arboz a q̃ emanat armoniacū fz Isido.
Melomelli. i. citomelli: ⁊ sic cōficit. Citonia incide: ⁊ semen eox eyce: ⁊ ifunde in melle: vt bene cooperi ant melle ⁊ dimitte vnū annū. DIASCORI. vel sunt ipsa mala citōia.

Meloplacēta.i.placenta fcā de pomis.l.cufa. ⁊ Halie. caplo de citonys.
Melognū.idest oleū. Paulus caplo de paralisi.
Melossia.i.medula ceruina.
Meluchia.idest malua Stephanus molochia.
Meluguat.est qōdā lignū in india inuētū pūctatiz nodi decliue ad nigredinez parūper.aure⁹.i.cū mellicrato accept⁹ cōuenit attritioni lacertoꝝ.Auic.li. z.c.melguab.
Meluke.i. pediculus vulturis.
Melul.i.mēsis octobris.
Melupne.i.stoꝛax liquida.
Meminile. idest pediculus Laplm.
vultiris.
Mēmion.i.sisimbꝛion.
Memiren.i.lignū sicut nodi declinās ad nigredinē in q̄ est reflexio paꝛ.l.meu.
Memirenuz. ara. idest celidonia minoꝛ.
Memiresim.i.celidonia.
Memitan. Momitē.i. memithe. ⁊ est plāta frigide nāe: ex cuius succo fiunt sicē memithe q̄ vocant in libris de greco translatis glutiū in quo ⁊ apud Dia.c.de glautio.est ingt succ⁹ herbe eiusdē nois. est.n.berba simillima papaueri coznuto: vt Diaf. caplo de memithen kara tides ꝑ memithe vtunt.
CCCCCXXX.
Men vel masachamaga.ara.⁊ lat.Manna.Manna vt ait Auic.est ros cadēs sup lapidē ⁊ plātas: ⁊ hz plures spēs:⁊ denoiata est tereniabin ⁊ siracost ⁊ çuccarum haoser est de spēb⁹ eius: ⁊ diuersificat ꝓm diuersitatez reꝓ sup q̄s cadit recipiēs ab eis diuersitates ⁊ vtutes apud nos vidi duas spēs. vna q̄rū est granulosa nō cōuncta granulis.alia ꝛglobata q̄ artificio magis videt sophisticata ex çucaro cocto: ⁊ folys sene quoꝝ frustula imixta vident saporē g sene ostēdit. SERAPIO. abstergit lauat ē ca.in ꝓmo tēperata humiditate ⁊ sic.Et idē auc. Rasis.dixit qdā māna cadit sup arborē dictā tamariscus: siē mel:⁊ qñ facit morā sup plātā illā albescit:sz qñ ibi nō moratur sz colligit cito cū folio est viridis. Melioꝛ ex ea cuius coloꝛ est clarus ꝓpinquās albedini:⁊ hz parū rubozis.
PLINIVS.māna est oīs ros cadēs sup lapidez aut arbozez:⁊ fit dulcis:⁊ coagulatur sicut mel:⁊ exiccatur sicut gummi quēadmodum tereniabin de quo.l. tereniabin.
POSSE.SERAPIO.auct⁹. Rasis.q̄ de ipso cadit sup arborē tamarisci.est bona tussi ⁊ asperitati pectozis colligit eā Rasis ⁊ dixit q̄ cadit sup arborē tamarisci siē mel. Et idē auc. Abix.est ca.in fine ꝓmi ficca ꝓpinquās calditati ꝓfert relaxatiōi stomachi: ⁊ abstrigit vētre: ⁊ cōuenit aque citrine qñ bibit de ea:⁊ emplastrat vētre ⁊ igredit i medicinis apostematū:⁊ exiccat catarrū qñ fit caputpurgiū:qñ mūdificat cerebꝛ:⁊ expellit ab eo vētositatē grossam:⁊ fortificat medicinas qñ cū eis miscet in potionib⁹ ⁊ caputpurgus:⁊ delet apata flegmatica:⁊ miscet i ꝓfectionib⁹ ꝓpter excellēs iuuamentū qō est in ea.
Menabzum.i.folium.
Menacb.Menathus.i.flos vl semē meu vl ipa radix
Menconafrodis eraclia gd est.l.Meconafrodis eraclia.
Menen.i.celidonia.
Menesig.menesigi.i.alla.
Menis. est piscis marin⁹ sic vocatus.a qbusdā vocat menoza. Januensibus.s. Ste.radiū dicit.
Menisus.succus est fructus cuiusdā qui vocat nil.
Menode. Paulus.ca.de cephalea. si doloꝛ ingt fiat cuz pulsu significat flegmonez mēbroꝝ menode cozpis.si vero cū grauedine inter venas plenitudinem iter venas ꝓtēam.
Menomedi. Menomini.i. maniaci.Theoē.pris.
Menficū.idest impedimentum remouens.vel a mēphis ciuitate egypti.
Menstruū dicit a mēse.
Mensis.i.lotbos per cōcozdiam.Dia.cum Auic.
Mendana.meubethne. meubdbana.est de maiozib⁹ lacticinys ꝓm quosdā capucia maioꝛ.Lacteris. lacterides.Serapio.ē fructus amarus.Albaui.est duaꝝ spēꝝ.vna habet folia lōga vt digitus:semē in nucleis similib⁹ nucleis bōbacis sz maiozibus eis:⁊ in quolibet nucleo sunt tria grana nigra.
Laplm.
CCCCCXXXI.
Mentha lat.gre.ediosmon.arab.nachama. vel dichanacha.herba est cui⁹ plura sunt genera.est.n.quedā domestica q̄ ꝑpe hoztulana dicit:vel cōis. vel odozifera.⁊ hec calefacit ⁊ ꝓfozat. Est ⁊ alia siluatica q̄ mētastꝝ oſ:⁊ maiozē hz vtutē i calefaciēdo. Est alia mētha que lōgioza ⁊ acutioza hz folia.⁊ hec mentha romana vel sarracenica dicit:hec magis diuretica est q̄ alie. Et ē alia mētha dicta aquatica: ⁊ vocat sisimbziū vel balsamita.est alia nō odozifera:⁊ illa ē calamētū. SERAPIO. ca.dichanacha.ex ea ē domestica ⁊ siluestris.⁊ ramuli domestice qñ masticant:hz colozē celestē: ⁊ sūt iteri⁹ cōcaui: ⁊ sūmitatib⁹ ramuloꝝ:sūt q̄si licinia:⁊ viret:⁊ augē estate ⁊ hyeme: ⁊ hz odozez bonū. Et idē auc. Dia.qdā noiant eā menthā:⁊ est dichanacha siue nabanabal: ⁊ est nota:et hz vim calefactiuā stiptica ⁊ desiccatiuā.est alia spēs mēthe siluestris: cui⁹ folia sunt aspera pilosa maioza folys sisimbzy:⁊ in odoze suo est pinguedo:⁊ est min⁹ iuuatiua in medicina q̄ spēs alia. Idē auc.Hal.in suba ei⁹ ē plus subtilitatis q̄ in alio olere:⁊ in sapoze eius est parua caliditas ⁊ pōticitas:⁊ est ca.in scdo. DIASCORI.ca. de ediosmon.vtutē hz termātica stiptica ⁊ pantica. PAVLVS. est ca.⁊ sic.in tertio.est.n.domestica ⁊ agrestis.⁊ alia dicta mētha hoztulana vel sarracenica:sz domestica magl viui medicine cōpetit q̄z viridis:⁊ exiccata est magne efficacie est cōsūptiua dissolutiua ex ꝓprys q̄liratib⁹:⁊ cōfortando sua aromatice. POSSE.DIASCORIDES.succus eius bibit⁹ cū aceto sanguinē reyciētibus subuenit lūbzicos extinguit vētre stimulat:subgluctionē tollit: colerā ⁊ nauseā cōpescit duob⁹ aut trib⁹ coclearys cuz succo mali granati acidi accepta ⁊ imposita cū poleta apata spargit i fronte iposita doloꝛez capitis mitigat: tumozē mamaruz tollit.sale addito mozsibus caninis opitulat: succus eius cū mulsa doloꝛē auriū depellit:ante coitū mulieri suppositus iter pstruit genitale:asperedinez lingue disleniti:lac coagulat caseū a putredine tutū seruat:cōdituris bene miscetur:qz eustomachus est labentē animū odozis efficaciare creat.stomacho nihil ꝓcupiscēti fastidiū detrahit in sorbitionē ptisane optime ꝓpinat:sanguinē excreantib⁹ aride berbe puluis trib⁹ digitis appzebēsus:⁊ cū aqua calida potione dat⁹ omnē iniuriā stomachi detergit.eadē res etiaz ventis aialia interficit:cōtusa tēpozibus illinit in doloze capitis:sanguinis abundātiā strīgit ⁊ nimios vomit⁹: hoztulana aūt humidioꝛ ē ⁊ ad libidinē excitādā mediocris. habet aūt aliquid amaritudinis ꝑ quā potata lumbzicos occidit.est etiā stiptica:⁊ ideo cū pusca bibita recēs sputū sanguinis reꝑmit:⁊ leptomeris ē plus alys substantia ei⁹.
GALIENVS. septimo simp. pbar.ca.ediosmuz. qdā menthā odozifera vocāt.Est aūt quedā nō odozifera quā ⁊ calamētū vocāt.acres aūt sunt gustantibus vtraq̄ ē ca. virtutis in tertio quasi:debilioꝛ tñ est que odozifera calamento:⁊ minus calefactiua. vl ⁊ aūt loquēdo hec quidem quasi agrestis est.illa vero domestica que ꝓpter acq̄sitaz ex hortēsi cultura humiditatē ad libidinē moderate cōcitat. Inest aūt hoc eē oibus qbus adest semidigesta humiditas ⁊ ventosa. ꝓpter huius aūt berbe cōplexionē qdam ⁊ circa apostemata cū farina ozdei supponūt eaz qō calamentū facere nequit: eo q̄ vehemēti⁹ q̄z illud calef. ⁊ exiccat.habet aūt quid acerbitatis ⁊ amaritudinis in se quā lūbzicos interimit.acerbitate vero exiccādo bibita recēs excreationē sanguinis ꝓhibet.est aūt ꝓm substātiā subtilium partiū sicut ⁊ aliqua alia berba. Cōtra fetozem ozis ⁊ putredinē gingiuarū ⁊ dentiū ex decoctione eius cū aceto os abluat:ad appetitū ꝓuocandū cū impedit ex frigidis humozibus existentibus in oze stomachi fiat salsamētuz ex menta aceto ⁊ modico cinamomo seu pipe. Contra vomitū factū ex debilitate virtutis ꝓtētiue: vel ex frigida cā fiat decoctio mente in aqua salmacina ⁊ aceto ⁊ spōgia intincta ozi stomachi supponat ꝓtra sincopim ex debilitate cū fe. vel sine fe. siue ex medicina vel quacūq̄ cā cōteratur mēta ⁊ distēperet cum aceto ⁊ frustuz panis assi in igne ponatur in aceto illo:⁊ dimittatur tandiu q̄ bene humectet ⁊ naribus applicet:⁊ exinde fricētur labia gingiue ⁊ dētes:⁊ liget in tempozib⁹ sup venas pulsatiles temporum ⁊ brachioꝝ:⁊ patiēs masticet ⁊ humiditatē trāsglutiat. Ad matricē mūdificādā teneritates mente coquantur in vino ⁊ oleo:⁊ super renes ⁊ pectinē cataplasmet. Cōtra coagulationē lactis ⁊ mamillis ꝑdicti fasciculi mente in vino ⁊ oleo decocti ⁊ supligati mamillis soluit. hz sit vis attrahēdi venenū:⁊ qñ datur cū aliq̄ medicina ꝓtra venenum det cū succo eius. Sed succus mēthe romane vel sarasenice vel vinū decoctionis cū melle mixtū valet cōtra opilationē splenis stomachi: epatis ⁊ nāliū viaꝝ ex frigidu. ⁊ etiā ex ca.sine febze.succus etiā datus lūbzicos occidit.aurib⁹ instillat⁹ vermes necat. decocta berba in vino ⁊ oleo ⁊ cataplasmata soluit sclirosim ⁊ duritiē apostematum supioꝝ.mēthastruz vel mētha saluatica vel agrestis cū caricis decoquat in vino ⁊ det patiēti frigidā tussiz. vinum decoctiōis ⁊ puluis eius in cibis dat⁹ digestionē confortat fomētū factū ex aqua decoctiōis eius matricē infrigidatā calefacit. saccellario facta calefacit: ⁊ saccellatio ex puluere eius reuma frigidū capitis stringit.
Menta aq̄tica. Mēta hoztulana. mētastrū. mentastꝝ hoztulanū quid sūt.l.mēta. Pli.li.zo.c.i.4.in pn⁹.
Meoculesi. meoculos.i. papauer agreste.
Laplm.
Meotan.i.barba hyrcina.
Mera.i.auroza olei.
Merabace.i.pann⁹ de lana.
Meralen.i.ligna sparagi.
Meram.idest coznea arboz. Stephanus.
CCCCCXXXII.
Mercenius ara.gre.esbziuz vel amatrū vl amaricum.lat.maiozana: vel sansucus.
GALIENVS.8.simp.pbar.c.de sansuco.subtilū partiū est ⁊ diaforeticū.sic.⁊ ca.in.3. SERAPIO.c.merzenius.auc.Dia.herba est babēs vgas extēsas sup faciē terte in suo oztu:⁊ hz folia pua rotūda sup q̄ est bozra fere similis folys calamēti babētis folia subtilia:⁊ hz odozē bonuz. Idē auc.Hal.cale.⁊ desic.in tertio.resoluit ⁊ subtiliat
POSSE.SERAPIO.auc.Aben Mesuay.qñ linitur cuz succo ei⁹ sup liuozes sanguis mozzui aufert eas. ⁊ pozpter hāc cām apponētes vētosas vngunt locū post vētosationē cū eo vt nō appareāt cicatrices scarificationis: ⁊ qñ fit caputpurgiū cū eo cōuenit doloꝛi capitis:maxime melancolicis ⁊ vētositati cerebzi:⁊ apit opilatiōes que sūt in eo:⁊ ꝓpter hāc cām ꝓfert epilētie ⁊ paralesi in qua declinat homo caput suū ad posterioza ⁊ alteri paralesi ⁊ toztore ozis ⁊ emigranee.attrahit.n.humiditates malas a cerebzo ⁊ ꝓuenit multū.⁊ fit oleū cū ea: ⁊ ꝓuenit ad oīa supradicta.⁊ qñ terit maiozana sicca ⁊ cōficit cuz melle ⁊ linit sup liuozē qui fit,sub oculo aufert ipsuz. ⁊ exꝑmit succus ex ea duz est recēs:⁊ fit caputpurgiū cū eo:⁊ mūdificat cerebzū:⁊ ꝓuenit egritudinib⁹ eius frigidis ⁊ melācolicis: ⁊ qñ ibibit i eo cottū aut lana ⁊ ponit i aurē aperit opilationes eius.sil ⁊ facit oleū ei⁹:⁊ fit cū eo nascale:⁊ aperit ozificium matricis:⁊ cōfert suffocationi eius ⁊ calefacit matricez.vñ Rasis ꝓpter aromaticitatē suā ⁊ caliditatē ⁊ subtilitatē:ꝓuenit oibus egritudinib⁹ frigidis:⁊ cōfoztat cerebzum ⁊ oīa mēbza. PLINIVS.lib.zi.c.zz.ca.de maiorana.vires hz acres ⁊ calefactozias ad oēm duritiē vel rigozez valde idoneā.medet etiā cataplasmatib⁹ iposita situe potui data scozpione vexatos ⁊ intestinoꝝ tormēto vel difficultate mictus laborantes.elixatura eius hydropicis medet.vrinā ꝓuocat ⁊ roztiōibus vtilis ē:succus ei⁹ melle addito liuozes detergit:scozpionū ictus cū aceto ⁊ sale cōpescit:luctatiōib⁹ bñ adhibet. Cerotis quoq̄ tumozes oēs cozpis ⁊ oculoꝝ cataplasmatib⁹ adhibita spargit:maxime cuz polenta imposita. Itez apposita solite purgationis materiā ꝓuocat in feminis.malagmatibus ⁊ acopis miscetur bene.
Mercurialis. quid est.l.linostosis.linozostis.gre. partheniuz. bermipozana. Plini⁹ li.z5. ca.5. in pn⁹.
Merdasengi. ara. martech. idest litargirium.
Merdasengi.i. plumbi vsti. Hal.lib.secretoꝝ.
Meruia.libanotidos. Ste.
Meropiū.i.oleuz amigdalinum.Diasco.
Meresenū.i. electuariū vel medicia laxatiua. Aliab.
Mergangū.i.maiozana.
Mergen. merseisen.i. radix arbozis cozalli.Based.li. de doct.ara.
Meringe capitis.ide pāniculus capitis.
Merion.idest mandragoza.
Mermerā.i.celidonia.
Mersulez.idest ligna sparagi.Auic.
Laplm.
Mes.i. robilie vel fasceolus ꝓ Hal.i.reg.auc. ꝓmē.is.
Mesabzū.mesabarū.i.opiū. Aliabbas.
Mesak. mesalia. vocat res acuta vel subtilis in ambabus extremitatib⁹ ⁊ in medio grossa.
Mesacruz.i.papauer.Aliab.
Mesacra.i.pira.Aliab.
Mesoctera.mesarana.i. mirra.Aliab.in.z. practice. ⁊ nullū bozum nominū est grecū vel arabicū.
Mesatramesir: maschatra mesir.i.pulegiū ceruinū.
Mescatramesir.i. dipram⁹. Hal.6. simp. pbar. Saladinus.
Mescatur. Mesir. idest stipites similes ascechesebzam:⁊ eis vtuntur indi ad accendendum ignez.
CCCCCXXXIII.
Mescebe. Mesceca.ara.gre.scin⁹ vel archias. latine mastix.⁊ est gūmi arbor scini vl lētisci:qz lētiscus gre.vocat scin⁹: sicut inuenies in.l.botim.
DIA.ca.de mastice.quedā emanat ab arboze q̄ scinus dicit. ⁊ quedaz ex ea est alba.q̄dā subuiridis: sed melioꝛ ex ea ē cuius coloꝛ est alb⁹:plucidū bñs granū graue siccissimū ⁊ cito frāgibile:habēs bonū odozē.⁊ ē de ea q̄dā nig ⁊ q̄dā citrina. GALIENVS.7.simp.pbar.ca. de mastice alba:⁊ est illa que dicit gluctē romanū: ⁊ est ꝓposita ex virtutib⁹ diuersis.s.stiptica mollificatiua.ca.⁊ sic.i.2⁹ vnde mollificat ⁊ resoluit:⁊ iō stōi epatis ⁊ vētris flegmonibus ꝓpetit:sz nigra est q̄ dicit capiti vel egiptiaca: ⁊ ē maiozis desiccatiōis q̄z alba:⁊ stipticitas est in eo minoꝛ. ⁊ iō est ꝓueniēs vbi oz resoluere amplio⁹.⁊ ꝓpter hoc multū cōuenit apatib⁹ duris q̄ fiūt in exteriozib⁹ cozpis:sz oleū mastices est sil ⁊ vtuti mastices. SERA.ca.mastechе.est primus iter oīa gluctina in bonitate.arboz ei⁹ est ꝓposita ex suba aquea ⁊ terrea frigida:nō mlt̄ū: ⁊ in sapoze oīuz partiū bui⁹ arbozis:dico radicis:fruct⁹ ⁊ cozticis ē stipticitas parua. infri.⁊ calef.mediocriter temperate.⁊ desic.in fine secūdi vsq̄ ad ꝓncipium tertij.Plinius.lib.iz. capitulo.8.
POSSE.SERA.in ea ē de stipticitate q̄ ꝓfert debilitati epatis stōi ⁊ intestinoꝝ ⁊ apatib⁹ in eis exñtib⁹:⁊ nō habz acuitatē aliquā.est ⁊ multū subtilis:⁊ fit emplastrū cū folys masticis dū sunt recētia:⁊ est in eis virtus manifesta: ⁊ iō qñ bibunt folia aut cū alys medicinis ad vlcera intestinoꝝ:⁊ ad fluxū vētris cōferūt multū: ⁊ ꝓferūt spuētib⁹ sanguinē ⁊ fluxui mēstruoꝝ ⁊ ani:⁊ nō est in eo diuersitas a succo ypoquistidos. Et idem auc.Dia.tota hec arboz est stiptica: ⁊ virtus folioꝝ cozticis ⁊ radicis est equalis: ⁊ decoquit cortex eius ⁊ cortex radicis ⁊ folia decoctione plurima:⁊ qñ fuerit cocta colat ab eis aqua que iteruz coquitur vsq̄ ad mellis spissitudinez: ⁊ conuenit sputo sangui-

mastix

nis decoctio illa bibita ⁊ fluxui vẽtris ⁊ vlceribꝰ intestiorũ:⁊ fluxu matricis ⁊ ani:⁊ vlr qdẽ ponit ꝓ acatia ⁊ ypogistidos:⁊ ponit illa decoctio loco succi folioꝝ: ⁊ qñ pycit decoctio illa sup vlcera ꝓfũda:⁊ sup ossa fracta restaurat carnẽ in vlceribus:⁊ restaurat ossa:⁊ stringit mẽbra laxa: ⁊ abscindit humiditates antiq̃s a mrice: ⁊ ꝓhibet vlcera corrosiua ne dilatent in corpe:⁊ ꝓuocat vrinã:⁊ qñ fit collutio oris cũ ea strigit dẽtes ꝓmotos:⁊ ex ramis huiꝰ arboris fit olm qd ẽ bonũ vbi ꝓuenit stipticitas. Et idẽ auc. humayz. resoluit apata stõl ⁊ ꝓuenit tussi:⁊ nõ ẽ pauce attractiõis flegmatis qñ masticat: ⁊ pp hoc miscet cũ aloe vt ꝓparet ipsuz ⁊ attrahat cũ eo flegma a capite.

Mesca. est spẽs fluxꝰ sanguinis narium. l. Ronder.

Mesci. i. mediũ: ide venit mi serace ⁊ mesereon ieiunũ intestinum.

Mesabiar. i. marrubium.

Mesen. idest medium.

Mescigith. i. cortices nucũ. baly. 3. tegni. ꝓmẽto. i50.

Mesenterium. Alex. de reumatica disinteria sonat q̃ medium itestinuz quod vocat ieiunũ. nam mese gre. mediũ. scterion intestinum.

Mesericon. i. genꝰ titimali.

Meseraice. Mesinterion. i. meseraica q̃ est iter epar ⁊ stomachum.

Mesit. idest aqua lactis.

Mesin. i. lothos.

Mesir. idest sandanig.

Mesmes. i. crisomilla.

Mespilũ. ẽ spẽs zaroz q̃ ara. dr gubera. zarux. Ste.

Mest. i. lac acetosuz coagulatum.

Mesus. Messus. i. liquor acetosus.

Mestos gre. plenus: distẽtꝰ: corpulentus: repletus.

Metacheli. idest mutali. qd est. l. Alfachi.

Metacarpziũ. i. pectẽ manꝰ.

Metacataforz. metacaphora. idest epilenticus. cũ ẽ in paroxismo.

Metacẽsis. i. deriuaꝰ hũor.

Metafrenon. idest posterior dorsi. Lassius felix ca. de tussi:⁊ in psalterio greco vbi nostrũ hz posterior dorsi ipuz hz metafrenon: ⁊ est pars posterior pectoris vbi terminant duodeciz spondilia.

Metalon. i. metallũ: cuiꝰ aliud minerale. ⁊ illa sũt. 7. genera. s. aurũ: argẽtum: plũbuz: stannũ: es: argentum viuũ: ⁊ ferrum: ⁊ illa sunt metallica corporza. ⁊ olum istorum materia ẽ argentũ viuũ ⁊ sulphur: phus. 4. methcorozꝝ. Est aliud metallũ qõ fit artificialiter ex mixtione aliquo suprazdictorꝝ metallorꝝ: ⁊ de isto sunt campane ⁊ alia vasa: vt auricalcum.

Metaphoza. i. similitudo.

Metas meretica. i. ferunẽtia.

Metasincretica. gre. sunt tẽ periẽ corpis nãlẽ tẽperãtia: recorpozãtia: cõfirmãtia: recupatiua: recorpatiua. Las. fe. Diasco. Oziba. Demo. Hal. i dinamidys Metasincretica sunt cõfirmatozia q̃ persanant.

Meth. idest storax.

Metacaphoza. interptatur trãsdelatus vt epilenticꝰ dum est in actione.

Methodus. i. regula vel doctrina. ide methodicus. i. doctrinalis. i. regularis.

Methomamia. idest ꝑfocatio matricis: qñ est quasi eiꝰ mania. Las. fe. Theodo. Priscia. storica. spinga dicit.

Methon. i. papauer.

Methosmetica. idest diaforetica calida.

Metramesia. idest pulegiũ ceruinum.

Metron. gre. idest matrix: q̃ ⁊ istera dicitur.

Metron afrodis. i. eraclea.

Metroticũ. i. instrumẽtum quo medicina in matricẽ inycitur. Lassius felix. c. de ꝓcedente matrice.

Metroenticon.

CCCCCXXXIIII.

¶ Lapl'm.

Meu herba est silis feniculo. Mion. Ste. Auic. mu. sed radix eiꝰ ẽ torzuosa: ⁊ vocat silr sistersiuno di ⁊ aramanticũ. ⁊ lat. vocat anetũ agreste: ⁊ nõ est peucedanũ: qñ dia. facit aliud capl'm de meu: ⁊ aliud de peucedano. vñ dic. Meu qõ athamãticũ dicit. nascit in macedonia ⁊ in hispania. tyrso atq̃ folys anisoꝝ ⁊ aneto silibus ascẽdens de terra vsq̃ ad cubitos duos: radicibꝰ sparsis ⁊ teneris curuis ⁊ longis: odore suauibus ⁊ gustu ca. ⁊ liguã mordẽtes. PLINI. lib. 20. c. 23. in pn. cap. de meu. radicula est herbe aspa. tenuis: ⁊ oblõga: sua vtute oleng. ca. ⁊ sic. in scõo. POSSE. DIA. lib. antiquo de simplici medicina: sistrã dicit. vires eiꝰ hz radix relaxãtes. vñ trita ⁊ elixata in aqua dat in potiõe vtiliter ad renũ dolorẽ: ⁊ ad vesice caulas vrinã ꝓuocat: stõi iflatiões ⁊ torziões intraneorꝝ mitigat: ⁊ stericas B est dolores matricis curat: artiriasim mitigat: torzacis reumatismo cũ melle vt electuarium datũ ꝑdest mẽstrua etiã ꝑ fomẽtũ ꝓuocat: strãgurias ifantiũ vt cataplasma ꝓpositũ sup pectinẽ resoluit: ex quo si plus bibitũ fuerit capitis dolorẽ cõmouet.

Meuãthos. i. semen meu.

Meubetaria. i. cataputia.

Meubethne. meudana. i. catapucia mioz. meubdbana. lacteris lacterides.

Meubethne. i. gnũ regum.

Maumarin. i. opium.

Meureu. i. maiorana.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXV.

Mezabaran .i. tapsia. qdã dicunt q̃ est mezereon. aliq̃ q̃ est elacteriũ. ꝓm Sera. cap. mezabaran. est plãta repta in india: cuius cortex exterior hz iuuamẽtũ in medicina in doloribus iũcturarũ: ⁊ ẽ in folys huiꝰ plante illud qõ dixim ꝓ in arboze agre. ⁊ hec qñ ponit in fluminibus inebriat pisces: ⁊ melior ex eo ẽ illa que hz subtilẽ corticẽ: ⁊ in sapore eius est acuitas parua ⁊ dosis eius simplicis cũ çuccaro est aur. i.

Meçaurũ. est ius. i. cibus liquidus in regali dispositione.

Meçenella. i. camomilla.

Meçereon. qd est. l. amalaa: ⁊ est lacticiniũ babẽs folia, silia oliue. Dia. Auicẽ. Sera. Elipiũ. Alipiados: dicit. Pli. li. 24. c. 15. Dinus. c. i. super Mesue est laureola.

Meçeurima. i. meçereon.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXVI.

Mezgreb ara. gre. lepnia. lat. magra. vel mogra. SERAPIO. auc. Dia. quedaz ex ea deferẽt ex terris sinos ⁊ melior ex ea est grauis densa: cuiꝰ color nõ est diuersus: ⁊ ẽ sicut color epatis: aut sanguis nõ babẽs lapidẽ: ⁊ qñ ponit in aqua dissoluit facile ⁊ crescit. Illa vo magra qua vtunt carpẽtary est ex debiliorib ꝓ operationib q̃ illa que deferẽt ex sinos ⁊ ex babilonia: ⁊ melior que facile terit, Colligit vo in capadocia in speluncis distillãs ⁊ afferẽt venalis in sinopidã ciuitatẽ: vñ ⁊ nomen accepit. Et idẽ auc. Hal. in sapore ipsius est stipticitas. vñ virtus eius est desiccatiua. Et qñ sorbet cũ vino: ouo: aut fit clistere cũ ea stringit vẽtrẽ: vñ hz virtutẽ stipticã ⁊ desiccatiuã ⁊ gluctinatiuã: ⁊ qñ miscetur in emplis ꝓsolidat vulnera recẽtia: ⁊ ingredit in ꝓfectiõib trociscorꝝ desiccatiuorꝝ ⁊ ꝓstrictiuorꝝ vẽtrl: ⁊ qñ sorbet in ouo sorbili: aut fit clistere cũ ea stringit vẽtrẽ ⁊ ꝓpinat in potu i dolore epatis: ⁊ dat in ouo ad sputũ sanguis ⁊ venenũ. PAVL. c. de mogra sinopida est fortior bolo romano ⁊ luto sigillato. ⁊ iõ ingredit in ꝓfectiõibus vnguentorꝝ: ⁊ occidit vermes in ventre. Bulcasim. Eben. Açarin. li. dicto seruitor cõburit mogra sicut bolus armenus.

Mia. gre. i. musca. sed miaara. est storax. ⁊ mia silr ẽ musculus specialis. al. spinalis. Mias dẽs gre.

Miacb. i. storax. miaba. idẽ.

Miacanta. i. spergula.

Miacantus. Pau. Oziba. i. sparagus agrestis.

Miafile. i. storax calamita.

Miagros. PLI. lib. 27. c. 12. est herba feculẽta cũ folys silibus rubee cũ semie oleoso ex q̃ fit oleũ.

Miaba. miacb. i. storax.

Miamir. i. tractatuũ. ide lib. miamir. i. ō. io. tractatib.

Miafur. i. abzotanũ.

Mib. idest lac.

Mibae. miba murl. ẽ cicuta.

Micantus. i. sparagus.

Micete gre. michetes. i. fungus malus ꝑnitiosus. Dia.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXVII.

Michad. SERAPIO. sunt vene arborzis gra nati silueſtris q̃ nascit in seni vltra mare ⁊ in corascẽ: ⁊ sũt vene grosse albe colligunt in albacumine: ⁊ ꝓx mala granata sunt fiẽ granata domestica in ꝓncipio eoꝝ oztus: ⁊ color eoꝝ ẽ iter rubedinẽ ⁊ viriditatẽ: ⁊ ĩtra malũ eius sunt grana rubea rotũda in magnitudie seminis lẽtisci ⁊ dimittũt ea in cortice suo. Et qñ egent eis extrahũt a cortice. ⁊ est ca. ⁊ hu. in scõo: auget in spmate: ⁊ corroborat coitũ: ⁊ est bonꝰ podagre qñ terit ⁊ ꝓficit cum aceto ⁊ linit supra ipsuz: ⁊ cõuenit spasmo: ⁊ mollit durities iuncturarum.

Micharia. herba ẽ ꝓm Dia. lat. dicitur spondilium.

Michesol. i. apiũ risus.

Michete. sunt homines veloces. lat. dicti cursozꝝ.

Micidatia herba est a Plinio descripta: quã ignoro mitridatia. Plinius lib. 25. capl'o. 6. in ꝓncipio.

Miclata. est cibus factus ex pane azimo cũ oleo. Aui. ꝓmo cañ. fen. 4ª. c. ii.

Miconiũ. i. papauer: ⁊ est album ⁊ rubeũ. qñ simpliciter ponit albũ intelligitur. nã i. gre. hz sonũ e. vl i. meconiũ micon gre.

Micros. i. parũ: inde micro tegni. microcosmus.

Microsia. gre. idest puitas pulsus. Las. fe.

Microtera. idest cozula vel crisomola.

Micaria herba. Dia. Alateris spõdilion. Auicẽna. sacundulion.

Mictica. vtus. gre. lacescẽs. Dia. c. de cẽtaurea maio.

Micnas. gre. mina.

Mica. i. mina. baly. 19. antiõ.

Muscos. gre. musculus.

Midas. vermiculus fabam corrodens.

Midian. i. cimbaliria.

Midriasis. i. dilatatio pupille. ⁊ est maior q̃ platicoriasꝰ. Paulus. Diasco.

Miclos. gre. medulla.

Miclon elafui. idest medulla cozuina.

Miemix. i. crisomola.

Mier. idest capra.

Miesuk. i. poliũ mõtanum.

Mifagarach. idest coquinatum sine carne.

Mifunser. Mifunseri. i. pulegium.

Mifunti. idest folium.

Migari. Migra. quid est. l. titimallus.

Mibanch. i. sparagi.

Mikete. Michetes. Micete. idest fungus malus ꝑnitiosus. Diasco.

Milacinũ. idest ciminũ.

Milita. multa gre. multos. Dia. est sinopida. rubzica pontica. terra rubea carpentariorꝝ. ara. mag. dr.

Mila. Milla. gre. mili. idest mala milea. arboz. Milon fructus pomũ. s.

Milagrafico. idest attramẽtum pictozum.

Milãgina. i. sine igne macerat.

Milax. que ⁊ nichoforus nominatur: silis ẽ edere tenuiozibus folys. duo eiꝰ genera dicunt. alterũ comantibus acinorꝝ cozni bus. alterũ culta amara. nullius effectus. Plinꝰ lib. 24. c. 10. in fine.

Milea. i. arboz mile vl mali.

Millefoliuz. qd est. l. minofilos. Mirofilon. Dia. supcilium veneris. Plinius lib. 24. capl'o. 16.

Milestion. i. spẽs altionꝝ.

Mileos gre. i. fraxinꝰ arboz.

Mili. i. milia. mala.

Milia idica. i. pomũ citri.

Milia psica. i. persicuz.

Millemorbia: vel milmorbia berba ficaria scrofularia. Milmorbia castrãgula vrtica mortua. eo q̃ folia vrtice similia habz: non tamen vrentia.

Miliaria. berba ẽ a Plinio dicta. miliũ necãs. libro 22. cap. 25. ppe finem.

Miliares. i. serpẽtes quozuz color ꝑpter citrinitatem est quasi color milꝝ.

Milicum. idest sinopida.

Miliduris. ẽ mola mrici. nã grece milos mola vocatur. Paulus.

Milimandruz. Isidorus li. de doct. gre. i. iusqamus.

Milit] lithos. i. molar] lapis

Militruz. i. synapis.

Militen. i. vinũ de citonys.

Milium quid est. l. docben.

Miliũ solis. i. cauda pecozia vl grana solis. l. Lulb. semen eius est album ⁊ durum vt lapis.

Milmon. Milion gre. idest fraxinus.

Miloplacentiũ. i. miloplacẽta. ẽ cõfectio de citonys. Paulus.

Milops. idest medulla.

Miloz gre. mola. ide milon. i. molẽdinũ. inde amiluz quia sine mola fit.

Milotida. est tenta cirurgicorum. melotida gre. spatomeles. s. radius.

Milto. i. sanguis. inde milto draconis. i. sanguis draconis. hoc vocabulũ ponit ĩ antidotario virili. idest pauli apli dcõ antedoto.

Milto grato. i. sanguis hyrcinus.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXVIII.

Minofilos gre lat. millefoliũ. DIA. nascit in paludestribus locis: tyrsuz hz ex vna radice mollẽ ⁊ subruffuz ⁊ q̃ si manibꝰ limatũ: ⁊ folia silia feniculo. PLI. lib. 24. ca. 16. Minofoliũ: nostri milsefolium vocãt. caulis est tener silis feniculo plurimisq̃ folys vnde ⁊ nomẽ accepit. Nascit in palustribus berbaz ipsaz nascentem tenuẽ a lateribus capillanicis folys eximi ⁊c. POSSE. DIA SCORI. vulnera glutinãt in scie tumorẽ custodiũt in dẽtiũ dolorẽ. cũ butyro iponunt in modum emplastri cõtra vrine difficultatẽ. bibit cuz aceto: ⁊ valet cõtra calculũ. GALIENVS. 7. simp. pbar. siccatiue est vtutis intrũ q̃ cõsolidat vulnera.

Minon. i. nux. ide diaminon idest cõfectio de nuce.

Minusel. idest prassium.

Minutarb. i. psilotrum.

Minutũ thus. idest manna thuris. mãnis.

Miocephala. i. videns muscas añ oclos. l. ꝓtosis.

Miolas. idest fiala.

Miomas. miota. est berba mihi ignota. vt in Alexã.

Miou. Ste. idest meu.

Miopie dicunt qui sunt ꝑpe videntes que de longe non vident. Paulus.

Miopone. mioponei. idest psilotrum.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXIX.

Mirra lat. ara. hec. gre. smirna: vl achãt. SERA. ca. hec. auc. Dias. li. 13. c. 21. est gũmi arborzis nascẽtis in terris arabũ silis arboz dicte gre. spina babilonica. nã fiunt scissure in ligno arborzis vñ egredit gũmi qõ emanat cadẽs sup sextozia q̃ sternunt sub arboze: ⁊ q̃dam ꝑ se coagulat sup stipitẽ: ⁊ est de ipsa res dicta bacatiscus: siue bathanastas: ⁊ grossa ẽ a q̃ egredit meth. i. storax ligda qñ exprmit. sicut apper in. l. melabac: ⁊ dicit mirna stacten. ⁊ est de ea q̃ dr anizenzine aizem: ⁊ est pinguis multũ ⁊ arboz eiꝰ ẽ in terra dicta ptinia: ⁊ ẽ pinguis: ⁊ qñ exprmitur succꝰ eiꝰ egredit velut storax multũ ⁊ melior mirra ẽ illa q̃ dr iarbalud ⁊ cãchi: ⁊ noiat sic ex terris vñ deferẽt: ⁊ color eiꝰ ẽ ad viditatẽ tẽdẽs: pũgẽs lignã clari colozis: ⁊ ex ea ẽ q̃ dr litr: ⁊ est litaglutbichi: ⁊ est mollis tactu sic bdelium

Mimiae. mimiaer. idest fascolus.

Mimbezigi. ara. stafisagria.

Mimiar. idest fiselcos.

Minide. gre. menide. menoras sũt pisciculi quidam. Paulus.

Mina. ẽ põdus. li. i. ⁊ q̃rte. sz ꝑz alios ẽ põdꝰ. 3. cetũ vt Pli. li. 21. c. vlt. in fi. mna. gre. emina. mnas. Papi.

Minabalanus. idest ballanus repsico.

Minchi. idest bruca: ⁊ est tamariscus agrestis.

Minci. mithi. idest nepita.

Minera. idest celidonia.

Minbe. Minbei. i. mentha.

Miniũ. est color scriptorꝝ. l. Linabar. Halienꝰ. 6. sim. pbar. Armeoniũ.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXX.

Mirrasion lat. ara. hec. gre. smirna: vl achãtꝰ. SERA. ca. hec. auc. Dias. li. 13. c. 21. est gũmi arborzis nascẽtis in terris arabũ silis arboz dicte gre. spina babilonica. nã fiunt scissure in ligno arborzis vñ egredit gũmi qõ emanat cadẽs sup sextozia q̃ sternunt sub arboze: ⁊ q̃dam ꝑ se coagulat sup stipitẽ: ⁊ est de ipsa res dicta bacatiscus: siue bathanastas: ⁊ grossa ẽ a q̃ egredit meth. i. storax ligda qñ exprmit. sicut apper in. l. melabac: ⁊ dicit mirna stacten. ⁊ est de ea q̃ dr anizenzine aizem: ⁊ est pinguis multũ ⁊ arboz eiꝰ ẽ in terra dicta ptinia: ⁊ ẽ pinguis: ⁊ qñ exprmitur succꝰ eiꝰ egredit velut storax multũ ⁊ melior mirra ẽ illa q̃ dr iarbalud ⁊ cãchi: ⁊ noiat sic ex terris vñ deferẽt: ⁊ color eiꝰ ẽ ad viditatẽ tẽdẽs: pũgẽs lignã clari colozis: ⁊ ex ea ẽ q̃ dr litr: ⁊ est litaglutbichi: ⁊ est mollis tactu sic bdelium

Miosceys. i. auricula muris

Miosos. gre. buffo. i. glis vel rana terrestris venenosa rubeta.

Miosota. miosotis quid est. Pli. li. 27. c. 12. i pn. Dia.

Mir. i. morsus galline. Alb. mag. li. 22. ca. equus.

Mirabolanos. Lor. cel. dactilos vocãt multi: ⁊ feni cobalanos dixerũt. Pli. lib. 12. c. 23. ⁊ li. 23. c. 6.

Mirizo. gre. redoleo. a mira idest odorifera redolentia miristicũ: odoriferũ.

Miripsia. i. salsa. bali. 3. teg. ꝓmẽto. 119. in fine.

¶ Lapl'm.

CCCCCXXXXI.

in odore suo est piguedo: ⁊ arbor eius est in locis soli expo
sitis ex ea est que dicit poaclis: ⁊ ē aspa multū nigra: ⁊ ap
paret in ea vestigiū ignis: ⁊ deterior est illa q̄ d̄ argasin: ⁊
est leuis nō pinguis: acuti saporis silis gūmi arabico in fo
titudine ⁊ vtute: ⁊ ex mirra est q̄ d̄ crumu siue amini: ⁊ ē
mala: ⁊ fiūt qdā trocisci ex subys mirre. ⁊ si mirra pinguis
fuerit trocisci q̄ ex ea fiūt bnt bonū odorē ⁊ pinguē: ⁊ si nō
fuerit pinguis qō fit ex suba ei⁹ nō bz bonū odorē neq; pi
guē: ⁊ bz virtutē debilē, ppter qō admiscet ei oleum qn̄ ex
eo fiūt trocisci. Adulterat mirra qn̄ miscet ei gūmi qō in
fusum fuerit in aq̄ mirre ⁊ melior ex mirra est noua: leuis:
mūda: q̄ qn̄ tangit ē aliquātulū aspa ⁊ arida: ⁊ cito frāgibi
lis: ⁊ qn̄ frāgit remanet ī ei⁹ fractura res alba: ⁊ figura ei⁹
ē sic figura vnguiū: ⁊ q̄ ē in frusta nō pua: ⁊ color ei⁹ ē vni
formis: nō diversus in exteriorib⁹ ei⁹: sz iteri⁹ ē trabes ad
rubedinē pax cū lineis subalbidis sicut dixim⁹: odor ei⁹ ē
delectabilis: amara catarri sedatiua. sed illa q̄ ē grauis cu
ius color est sicut color picis nō est alicui⁹ vtilitatis. Sed
mirra q̄ est ex terra dicta labotero abscindit ex radice ar
boris que ē in terris illis. eligit.n. ex ea illud qō est simile
mirre in odore: ⁊ est calefac. mollific. ⁊ resol. ⁊ ingredit in
ꝓfectioib⁹ vnguētorꝫ. ·Pli. li. 12. c. 16. ⁊. 17. GALIE. octa.
simp. pbar. in sapore eius est amaritudis quātitas: nō pau
ca ca. ⁊ sic. in scō. POSSE. SERAPIO. auic. Albuge
rich. ꝓuenit ad aquā citrinaz qn̄ ex ea sumit ī potu: aut fit
emplz cū ea super vētrē: ⁊ qn̄ fit capunpurgiū cū vno da
nich ex ea mūdificat cerebrū: ⁊ aufert ab eo ventositates
grossas: ⁊ icoziat gingiuas: ⁊ ꝓfirmat dētes: ⁊ est bona coli
ce qn̄ fit linitio cū ea. GALIENVS. Abstergit tēpera
te ⁊ glutinat fragmēta ossiū capitis ⁊ occidit lūbricos ⁊ fe
tuz expellēs eos: ⁊ igredit in ꝓfectioib⁹ collirior q̄ fiunt
ad vlcera oculi ⁊ ad maculas q̄ fiunt in eo: ⁊ in medicis q̄
bibunt ad tussiz antiquā ⁊ ad asma. Nā ipa nō exaspat cā
nā pulmonis: ⁊ hoc qz nō calefacit neq; desiccat fortiter: ⁊
sine supfluitate sue amaritudis ⁊ sue absterslōis. Est alia
mirra que trahitur a radice arboris hui⁹: ⁊ calefacit mol
lificat ⁊ resoluit.

Mirra lepita. i. mirre cime.
Mirra trochiten. i. rotunda.
nā trochos. i. rotundum.
Miracata. i. sal fit a li. salumi
Mirach. idest aggregatio cu
tis que est sup ventrem.
Miracopium. i. calidum.
Mirra. gre. i. odorifera vel
redolētia. vnguēta mirra
. i. odorifera: inde miraco
piuz odoriferuz mitigati
uum. Alexāder. c. de vn
ctionib⁹ ad frigiditatem
stomachi.
Mirabolani a ·Pli. vocant
grana ben. alibi tū de mi
rabolanis loquit ⁊ dic q̄
si colligant anteq̄z matu
rescāt nullū ligneū intus
bnt. l. halilig. ⁊ Amleg.
Miragenat. ē qdā spēs cibi.
Mirasolis. i. catapucia.
Mirdane. ara. idest mezere
on. Sera.
Mirica. idest genestra. bye
remie. 17. c. filex. bul. Al
ber. ma. lib. 22. c. equi. lib.
de doctria gre. mirre ge
nistra q̄ etiā sptos dr: cu
micarum.
Mirmimita. i. arena que fer
tur de mecha que cū fri
catur sup manuz, in ea in
trat ⁊ nō apparet. ⁊ ide fit
etiā vnguētū quod dicit
manuum penetrabile.
Mirmis. i. formica inde mir
midōes vel mirmicelon
. i. oleum formicarū.
Mirnastacten. ē qō ex mir
ra humida exprmit. Diaſ.
cap. de mirra: sed smirna
melius scribitur.
Miropola. i. vnguētarius.
Mironitis. est herba nobis
ignota vt in Alexādro.
Mirros. i. fumus.
Mirosodes est species. 6. titi
malli.
Mirsine. mirsime gre. idest
mirre folia.
Mirsmi. i. mirta.
Mirticen. vl' caristicen. i. z⁹.
spēs titimalli: a qua ozit
fructus qui dicit nux vo
mica. sed mirtitē vinū po
nit. ·Pli. li. 14. ca. 16.
Mirt⁹ siluestris. i. cubebe.
Mirul. idest ziman.
Miron. gre. vnguētum.
Miriofilos. i. millefoliuz su
percilio veneris. Diasco.
·Pli. lib. 24. c. 16. in fine.
Misalnis. i. acualis: ⁊ sic di
citur ad similitudinē ac⁹
que est curuata in medio
existens grossior: ⁊ in dua
bus extremitatib⁹ tenni
or qua in terra sarraceno
rū vtūt fusellorꝫ sutores
Misceton fm alexādrū. ca.
de tussi. vocat q̄dam ꝓfe
ctio ad tussim frigidā.
Mis gre. mus.
Mismisa. mixmix. Steph. i.
crisomola.
Misterion dicit q̄dā ꝓfectio
Aliab. ad tussim.

¶ Lap .CCCCCXL.

Misch ara. gre. abonosa siue abonisa. latine muse⁹.
SERAPIO. dixit babombasen ex verbo
Abulbuasiz. almascadi. in lib. auri minerax ⁊ margarita
rum terre in qb⁹ sūt gazelle musci: ⁊ sūt regiōes tūbassi: ⁊
seni sūt terre cōfines. verꝫ muscus regiōis tūbasi est meli
or musco seni duab⁹ de causis. vna qz gazelle de tūbasi co
medūt spicā nardi ⁊ alias spēs odoriferas. gazelle vero
de seni comedūt alias herbas ab istis quas dixim⁹ odori
feras tm. ē etiā alia cā. q̄ boies ō tūbasi nō extrahūt mu
scū a folliculis: ⁊ nō adulterāt ipsuz. ꝑterea illi de seni ab
scindūt folliculos tpib⁹ humidis ⁊ turbidis: ⁊ in aere non
cōueniēti. ⁊ si boies de seni nō bnt res cū qbus adulterēt.
reponūt eū in vasis vitreis ⁊ obturāt bn: ⁊ mittūt eū i ter
ras sarracenorꝫ in psida ⁊ in alys regiōib⁹ babilonie: ac si
ipse fit de tūbasi. Melior aūt muscus ⁊ magis redolēs est
ille q̄ abscindit a gazella postq̄z est bn̄ matur⁹ in ea: ⁊ non
differūt gazelle iste ab alys in figura ⁊ colore ⁊ corpibus:
cognoscunt tn̄ in dentib⁹ caninis eaꝫ: qz q̄libet ex istis bz
duos caninos dētes egredientes ab ore ipsi⁹ sic ab ore po
corꝫ egrediunt. ⁊ sūt dētes isti valde albi ⁊ recti lōgitudi
nem vni⁹ palmi bnt̄es aut plus. venatores qui sūt terris
chelech ⁊ seni extēdūt funes ⁊ laqueos ⁊ capiūt eas. Ali
quādo vo sagittāt eas ⁊ abscindūt ab eis foliculū: ⁊ ligant
eos imaturos: qz tūc est in odore suo horribilitas. suspen
dunt q̄ eos relinquētes aliquo tpe donec maturent: ⁊ re
cedat fetor eorꝫ: ⁊ mūdet in aere: ⁊ aufert ab eis muscus
bon⁹: ⁊ hoc ꝓtingit fructib⁹ arborꝫ qn̄ colligunt ab arbori
bus suis anteq̄z maturescāt. verū melior muscus est ille q̄
maturat ī folliculo suo: ⁊ ē ꝓpter in maturitate ī folliculo
ipso anteq̄z abscidat ab aīali. deide abscidit post ꝓplemē
tū. ⁊ ppter B cū natura expellit cursuz sanguis ad follicu
lum illuz vel chistin ⁊ complet esse sanguis in eo nocet illi
aīali: ⁊ tunc venit ad saxa vel ad aliquē lapidē calefactuz
a sole: ⁊ fricat se multū cū delectatiōe magna donec leniā
tur cutis in illo loco ⁊ emanet quod contineт sup lapides
quēadmodū emanat ab epate aliquo quādo aperit: ⁊ sen
tit tunc illud aīal in exitu eius delectationē magnā qn̄ est
euacuata chistis tota ab eo qō in eo cōtinet: tunc incarna
tur ⁊ cōsolidat: ⁊ iterū postea colligitur in loco illo cursus
sanguinis sic ꝑmo. egrediūtur q̄ boies de thebeth qui no
uerūt loca vbi pascūt gazelle: ⁊ queniētes ad saxa illa ⁊ la
pides inueniūt sanguinē illū qui desiccatus est sup lapidē
⁊ saxa ⁊ colligūt eū. ⁊ qm̄ digessit cuz natura in suo aiali ⁊
desiccauit eū sol ⁊ preparauit euz in aere est melior oibus
speciebus musci ⁊ electior. Colligūt ergo eū: ⁊ ponūt in fol
liculis quos habēt ex gazellis quas ipsi venati sunt ⁊ ser
uant apud se. ⁊ hz est ille muscus quo vtunt reges: ⁊ q̄ do
nat pro dono magno: ⁊ quē vendūt mercatores illius re
gionis pro meliori: ⁊ in thebet sunt multe ciuitates. veruz
totus muscus qui colligit in partibus illis deferт ad illaz
ciuitatē que ppe denoiat noie totius regiōis. thebeth. ca.
est ⁊ sic. in scō. aliqui dicunt q̄ est ca. in scō. sic. in tertio.
POSSE. SERAPIO. auic. Aben. Mes. fortificat cor
⁊ omnia interiora mēbra qn̄ bibit aut ponitur exterius in
emplastris: ⁊ abstergit albuginē subtilē: ⁊ dsiccat eius hu
miditatē: ⁊ calefacit cerebrū ⁊ desiccat qn̄ fiūt sternutati
ones cū eo: ⁊ corroborat cerebꝫ. vn̄ corroborat membra
sua aromaticitate: ⁊ cōfert sode antique que est ab humi
ditatibus: ⁊ corroborat cerebꝫ: ⁊ si accipiat de eo paꝫ: ⁊
resoluat cū olco de kerua ⁊ liniat cū eo vga iuuat ad coy
tuz: ⁊ est in eo humiditas quedā p quā excitat coitū. Auic.
de viribus cordis dicit. q̄ confortat cor.

¶ Lap'm. CCCCCXLI.

Miseos est genus mirre qua caremus. Alig dicūt
q̄ est flos eris: qō cū fregeris deintus stel
le auree apparēt. est vitriolū rubeū. misi. Ste. çagū rubeū
p çegi. DIA. Hlebula est aurosa fulgēs ⁊ fragilis inter
metalla inuenit vt calcites in cypro insula: cui⁹ fragmina
imutant in modū sablōis. illud vero est optimū qō aureo
splēdet colore ⁊ leuigatū molle est fm tactū: ⁊ aliud palli
dum ⁊ leue: qui cū tactus fuerit cito denigrat. superat.n.
colchotar effectu.

Misi est genus tuberū. ·Pli.
li. 19. ca. 3. in pncipio.
Misoxos. i. rana terrestris
venenosa rubea.
Misteri comeda. misterice
nita. i. suffocatio matricl.
Miteragū. i. pessariū instrm
velut clistere quo imittū
tur liquores in matrices.
·Paulus capitulo de mu
liebri fluxu. mitreticum.
Mitridatia. i. micidatia.
Mitridatuz. ꝓfectio magna
est omnibus nota.
Miua. i. succus citoniorum
coctus cū vino vt sapa: ⁊
fit cū speciebus ⁊ sine.
Miuberigi. Mibezigi ara.
idest stax: fragia.
Miutergiū. mintenegi. i. ma
la persica. Miubezeigi.
Miximar arabi. i. fistula pa
storis.
Mixmix. mixmisa. Steph. i.
crisomola. mismisi. vrico
co. bricoco. pcoqua ante
persica. ⁊ sunt bnt̄ia pilo
sam cutez sicut psica.
Mixo. gre. i. satirion. Alex. c.
de gomorrea.
Mixader. muzadir. musadi.
Almusati. i. sal armōiacū.
Mixmax. ara. fistula. çama
ra.
Moabence. idest lapa. Ste.
Aparine.
Mocasinteriozū interpreta
tur morbus declinās ⁊ sa
nans.
Mocediuz. mocedon. idest
semen papaueris albi.
Moceliuz. i. polium.
Mochaalbudu. mochiabal
badi medulla ossiū. ara.
Mochenagria. molochena
gria. i. pastiaca silueſtris.
·Plinius lib. 20. c. 4. i. fi.
Mochiromilon. Cas. fe. ma
nualis mola qua terūtur
medicinalia
Mochil. ara. bdeliū. aliud in
daicum. aliud de mecha:
quod arabicuz dicitur.
Modiplion. modiplionuz. i.
apium risus.
Modiū ē pōdus. 40. li. ⁊. 4.
Mogara. Mogarata. i. salsa
menta ex aceto ⁊ sale.
Mogara. mogra. arab. i. ma
gra. Almagra. est sinopi
da architectorum qua li
neas signant.
Mogiron. ·Plinius. herba si
milis bete folys minuti
oribus tn̄ hirsutioribusq̄z
paululū superueniētib⁹.
Castor. banc aliter nomi
nat tenui folio velut eg
nis setis: tirso lōgo ⁊ leui
in aquosis nascens.
Mola vel moli. i. armel. fm
·Pli. est quedā alia plāta
cuius radix rotunda est:
nigraq̄z multuz terre ca
piens. Naz vt dixerūt ali
qui cāpanisi aliquot die
bus effossa inter difficul
tates saxeas. 30. pedes lō
ga inuenta est. ac ne siqui
dem solida sed abrupta.

¶ Lap'm. CCCCCXLII.

Molibdena . i. plūbū vstū: ⁊ sterc⁹ plūbi. sz Diaſ.
dicit. q̄ est q̄si stercus auri vel argē
ti. Est aūt vtilior que colore spume argēti habuerit ⁊ luci
da ⁊ ruffa in tritura. in coctura in oleo coccineū facit colo
rem. fodit ⁊ in sebastia: ⁊ in cozintho: sz melior ē q̄ signa vt
supra habuerit. PLINI. lib. 34. ca. 18. in medio. ⁊ lib. 25.
ca. li. ante me⁹. ē stercus auri ⁊ argēti que ab officinis au
rificū colligit que optima est nō lapidosa sz fragilis ⁊ splē
dida. DIA. virtus est ei vt spume argēti aut scorie plū
bi: lotura ⁊ cōbusturā simile sinopide bz. miscet vero em
plastris pinguib⁹ ⁊ sarioticis ⁊ cicatricē ducētibus. purga
torus, aut medicaminibus nō miscetur.

Moly. barmel. Diascorides.
armola. i. mola. spēs rute.
Syry dicūt vasasa. muli.
Armelū. Ste. moli. folia
habet rute agrestis simi
lia ⁊ latiora: ⁊ super terrā
spansa: flores croceos ha
bet colore lacticinio: sed
nō tale q̄le in virgā bz te
nuem ⁊ longitudine cubi
torum q̄ttuor: super quas
vgas habet capita vt ali
uz. radix est illi minor ⁊
bulbo similis. ·Plini⁹. li.
25. ca. 4. in pncipio.
Molibdi. molibdos. molipi
diuz. Cassius felix in anti
dotario. diamolibi. i. de
plūbo. inde molibdinos
idest plumbeū.
Mollificatio corporis. i. de
bilitas in qua homo stat:
ita vt nō loquatur: nec be
ne sentiat.
Molo. malum. i. millefoliū.
·Plini⁹ lib. 26. ca. 7.
Molochea arborea. Molo
chisagria. idest altea mo
lochis grece. Diasco.
Molocozia. i. papauer.
Molochia albacharuz. idest
atriplex.
Molosagia. i. altea agrestis.
Molongiana. i. melongiana
Molonsi. i. serpillum.
Molusar. molusari. i. artemi
sia.
Mologlonos. est species ar
temisie. Diasco. Theoδ.
·Priſc. li. de simplici me
dicina.
Mollicies. i. apostema fleg
maticū. Galienus lib. de
folia eius sille similia: flo
rez cuius greci luteruz di
cunt. Sed homerus can
diduz scripsit. nascitur in
fenitia: cilicia: arcbadia. ⁊
in Italia.
Molatinagria. Molothia.
molochia. i. malua. Mo
luchia idem.
Molcozie. i. papauer agreste

sulach.
Mozasiũ.murasion.i.ciper⁹
Mozbus arcuat⁹.i.mozbus regius:ꝛ est bicteritia ab arcu celesti sic dictus: ꝛ a regulo alacrito croceo.
Mozbus lunaticus.i.epilensia.mozbus in quo eleuatur cutis.i.lepra.
Mozbus sacer.i. berisipilla.
Mozella solatrũ vua lupina strignũ quid ē.l.barnech. mautella.ara.vua vlpis.
Mozgellina qd est.l.anagallus. Mozgellina agrestl idest celidonia:
Mozgnapelli.qd est.l.napellus.mozicellũ.i.celsum.
Mozion.ē spēs mādragore. ſz pli.li.z5.c.ii. circa p̄n⁹. semē madra. qō qdā arsen.alq mozion.alq hypomaratō. Mozion.gre.ſz Dia.vocāt galli melissaz.
Mozipsia.mozisia.i.almuri
Mozo.i.caro pustulosa addita in oculo ꝛ est iuersatio palpebre. Las.fe.mēbranuz seu tunica apatis.
Mozoba.i.nutritū vel cōdituz.nutritū.n.ꝛ cōditū dicit apud antiquos. vnde Auic.dicit. acozus nutritus ꝛ nō nutrit⁹.i.cōdit⁹ ꝛ non conditus.
Mozsus galline vocat a gbusdaz anagallus q ypia vocat. qdā margellinaz vocāt. vnde mozgellina nō dz dici mozsus gallie sed mozbus galline.
Mozudam.i.ciperus.
Moz vel mur ara.mirra.
Mosos qd ē.l.Almosos.
Mosone mipsane:mospone. vmespone.i. psilotrium. mautella.ara.vua vlpis.
Mozgellina qd est.l.anagallus. Mozgellina agrestl idest celidonia:
Mozgnapelli.qd est.l.napellus.mozicellũ.i.celsum.
Mozion.ē spēs mādragore. ſz pli.li.z5.c.ii. circa p̄n⁹. semē madra. qō qdā arsen.alq mozion.alq hypomaratō. Mozion.gre.ſz Dia.vocāt galli melissaz.
Mozipsia.mozisia.i.almuri
Mozo.i.caro pustulosa addita in oculo ꝛ est iuersatio palpebre. Las.fe.mēbranuz seu tunica apatis.
Mozoba.i.nutritū vel cōdituz.nutritū.n.ꝛ cōditū dicit apud antiquos. vnde Auic.dicit. acozus nutritus ꝛ nō nutrit⁹.i.cōdit⁹ ꝛ non conditus.
Mozsus galline vocat a gbusdaz anagallus q ypia vocat. qdā margellinaz vocāt. vnde mozgellina nō dz dici mozsus gallie sed mozbus galline.
Mozudam.i.ciperus.
Moz vel mur ara.mirra.
Mosos qd ē.l.Almosos.
Mosone mipsane:mospone. vmespone.i. psilotrium. mautella.ara.vua vlpis.
Motaria.sunt linteola que nubib⁹ apponuntur. als vulneribus.
Motarob.i.auena. mualep. mualedu.i.afronitrum.
Mu.ara.meu.
Muaniga.i.rhete cerebri.
Muakes.vdaba.codya. Lypeliadis.Ste. est vermiculus dictus pozcellio.
Muca.mucla.i.pars que de oculo videtur.
Mucatuz.i.fungus.
Muchar.i.muschalch
Mucheita.i.sebesten.
Muchachaen.i.pondus.
Muchatil.Ste.fagituz.fungus.ara.fatar.
Muchidē.i. stipticus sapoz. Halic.lib.i.de simpli.medicia.c.penultimo.

¶Cap. CCCCCXLI.

Mucilago est illud globatū qō extrahit a gbusdam reb⁹ mucilaginosis p artificiū. ꝛ modus extractiōis mucillagis est ille ſz Bulcasin. Aben Açarin.lib.dicto seruitor. Accipe de bono psillio vel de q̄cunq; re a qua mucillago dz extrahi: ꝛ mūda ipsuz a terra ꝛ pone super ipsuz de aqua ca.lib.4.ad vnāquāq; li. psilu aut plus p̄m q̄ tu volueris pinguez esse mucillaginez vel subtilē ꝛ dimitte per noctē: ꝛ de mane calefacias paꝛ super ignē:deinde ꝓyce eā in marsupio facto ex tela lini foꝛti noua ꝛ grossa:ꝛ stringe os marsupij cuz ligamento foꝛtiter:ne aliqd ex psilio lubzicet extra. deinde suspēde ipsuz supra ozificiū olle vitreate:ꝛ pcute marsupiū ab oī pte ei⁹ cū virga lignea vel ferrea subtili:ꝛ qō egredit de mucillagine trahe mulgēdo ad iferioza cū virga donec descendat mucillago in ollā:ꝛ fac illud donec nihil egrediat a marsupio:deinde dissolue os ei⁹ ꝛ liga iteꝛ magis inferi⁹ a loco pozi:ꝛ pcute iteꝛ cū virga quousq; egrediat tota mucillago.nā psiliū egrediet totū siccū ex marsupio cū isto artificio:ꝛ p̄m hāc disciplinā fiūt oēs alie mucillagines.Sunt aūt q ponūt sup semia aquā calidā ꝛ miscēt bū:ꝛ p̄mūt donec egrediat tota mucillago:ſz p̄m⁹ modus est melioz.
Mucbe.muchie.i.muca.
Mucula oculi.idest anterioz pars oculi.
Mucla. oculi ē interioz pcius aeri patens.muca.
Muduan muduani.idest sinonim.
Mudulion.i.bdelium.
Mugilis. kefalos. ichthis gre.cefalus piscis.
Mugath.Mugag.Muzat Auic. redarguit dicētes, q ē radix ḡnati silueſtri: ꝛ videt ignozasse qd eēt ego reperi in antiquis sinonimis exponētib⁹ vocabula greca.q est radix granati silueſtris.
Mugalac.i.lac acetosum.
Mugali.i.draco marin⁹ apō Dia.c.de allio. Auic. eodem.c.est aigl.venenosū pusillū:muri sile. hoc nominat Auic. 4. canonuz. fen.6.c. de mozsu illius.
Mubali. Mubalib.idest affodillus.
Mubasem.i. infusio aque Hal.z.reg.acu.p̄mē. 46.
Mula.idest emula.
Mulachalch. est aq̄ valde turbida ex qua mulieres liniūt se vt redoleāt. Et ideo dicit mulacalch. q̄ si qō est infectuz ꝛ turbidatū.ꝛ fit ſz hūc modū. in aqua ro. ponit musc⁹: gario.cāfo.ꝛ alia odozifera multa:ꝛ fit cū istis aq̄ valde turbida: ꝛ p̄m hoc vocat aqua ro.de mucca ro.cui⁹ descriptionē pōit Joā. mes. in antidotario suo.ℌ. incipiēte. operatio infusiōis ro.ꝛ aliqñ syropiçat ista aqua:ꝛ est optimus syrupus alteratiu⁹ ꝛ lubzificatiuus.

¶Cap'm. CCCCCXXXII.

Mumia est illud qō inuenit in sepulchzis balsamoꝛ in qbus humoz mozrui cū aloe ꝛ mirra resoluit:qbus ipsa cozpa cōdiebant: ꝛ similat pici marine.solebāt antiqtus cozpa balsamo mirra ꝛ aloe cōdiri ꝛ adhuc fit apō paganos ꝛ sarracenos circa babiloniā vbi est copia balsami. SERAPIO.cap.mumie sepultoꝛ:ꝛ est aloe balsamū ꝛ mirra:ꝛ qō miscet ei ex humozib⁹ cozporis humani.Et idē auc.dia.in terris q̄ dicunt acolonie. descēdit nāq; ex mōtibus qui dicunt flumia cū age.eycit cū aqua fluminis in ripis:ꝛ est coagulata:ꝛ fit sicut cera: ꝛ hz odozē picis ꝛ aspalati mixti simul. POSSE. idē auc. Rasis.ex noie quozūdā medicoꝛ est bona sode flegmatice frigide sine mā ꝛ emigranee:ꝛ palisi tozture ozis epilensie ꝛ scotomie:ꝛ facimus caputpurgiū cū vno grano ex ea cū aqua maiozane:ꝛ cōuenit dolozib⁹ auriū: qñ dissoluitur ex ea granū in oleo sambacino ꝛ distillat in aure. et cōfert dolozi gutturis qñ dissoluit ex ea vnū kirat cū aq̄ i qua decocta est satureia:ꝛ cōuenit tussi cū aqua iuiubarū: aut cū aqua ozdei ꝛ sebesten:ꝛ dat in potu ex ea iciuno tribus diebus:ꝛ cōfert cardiace.kirat.i.cū aqua mēthe:ꝛ cōfert vētositati intestinoꝛ qñ accipit kirat.i.cū aq̄ cimini ꝛ carui:aut cū aqua ameos ꝛ casui ꝛ pcussiōi qñ sumit vnū kirat cū duob⁹ danich ex bolo armenico.ꝛ.i.danich.croci cū aqua solatri:aut cassie fistule.ꝛ dat ad singultū granuz .i.ex ea cū decoctiōe seminū apy ꝛ carui:ꝛ miscet cū oleo ō ben:ꝛ fit caputpurgiū cū eis ad squinātiā pōdus vni⁹ kirat cū sgngebin ꝛ dolozē splenis pōdus.i.kirat cū aq̄ carui ꝛ ad venena duo grana cū decoctiōe tribuloꝛ marinoꝛ ꝛ folys anuidem:ꝛ pūcturā scozpiōis pōdus vni⁹ kirat cuz vino puro:ꝛ ponit in loco pūcture cū butyro ꝛ ouenit fracture ꝛ cōquassatiōib⁹ que fiūt in iteriozibus cozpis ꝛ exteriozibus:ꝛ cōstrictiōis pulmonis:ꝛ est ppe tēperamēt: nisi qz hz ppetatē in sedādo dolozes qui sunt in fracturis qñ sumit in potu ꝛ linit cū ea:ꝛ fit cū ea clistere: ꝛ cōuenit vlceribus vesice ꝛ virge.Et idē aucr. Rasis. qdā emittebat sanguinē ꝛ nō poterat restrīgi p aliq̄ medicinā vsque quo datū est sibi de mumia pōdus gra.iij.cū vino ꝛ restrictus est statim: ꝛ qñ fit cū ea suppositoriuz dissolutū cum oleo de sambach cōuenit nō potētibus retinere vrinam. Mulachia.i.malua oztina.
Muib.i.scotanum.
Mulgali.i.algaseth.
Mulsa qd ē.l. mellicratum.
Mulsac.idest iunctura cōnexa continua.
Multa. miltus.i. synopiduz carpētariozum.Dia.
Muli.i.moli.Ste.
Multipeda.centipeda.milipeda vermis terre est:pilosus: multis pedibus annuati repēs tactu se ꝓtrahens. Oniscon gre.dicit. Aly tilon.Paulus.
Mum.i.cera.p̄m Auic.verū cerā arabici vocant exsamaba:xamacha.ꝛ mum: vt apparet per Sera.est sordities quedā domozū apū quā Auic. vocat mū nigrū.ꝛ gre.vocat ꝓpolis vel cera ꝓpolcos ē calidi⁹cera:ꝛ fozziter attractiuū.l.ꝓpoleos.ꝛ cera ꝓpoleos.

¶Cap'm. CCCCCXXXII.

Humia est illud qō inuenit in sepulchzis balsamoꝛ in qbus humoz mozrui cū aloe ꝛ mirra resoluit:qbus ipsa cozpa cōdiebant: ꝛ similat pici marine.solebāt antiqtus cozpa balsamo mirra ꝛ aloe cōdiri ꝛ adhuc fit apō paganos ꝛ sarracenos circa babiloniā vbi est copia balsami. SERAPIO.cap.mumie sepultoꝛ:ꝛ est aloe balsamū ꝛ mirra:ꝛ qō miscet ei ex humozib⁹ cozporis humani.Et idē auc.dia.in terris q̄ dicunt acolonie. descēdit nāq; ex mōtibus qui dicunt flumia cū age.eycit cū aqua fluminis in ripis:ꝛ est coagulata:ꝛ fit sicut cera: ꝛ hz odozē picis ꝛ aspalati mixti simul. POSSE. idē auc. Rasis.ex noie quozūdā medicoꝛ est bona sode flegmatice frigide sine mā ꝛ emigranee:ꝛ palisi tozture ozis epilensie ꝛ scotomie:ꝛ facimus caputpurgiū cū vno grano ex ea cū aqua maiozane:ꝛ cōuenit dolozib⁹ auriū: qñ dissoluitur ex ea granū in oleo sambacino ꝛ distillat in aure. et cōfert dolozi gutturis qñ dissoluit ex ea vnū kirat cū aq̄ i qua decocta est satureia:ꝛ cōuenit tussi cū aqua iuiubarū: aut cū aqua ozdei ꝛ sebesten:ꝛ dat in potu ex ea iciuno tribus diebus:ꝛ cōfert cardiace.kirat.i.cū aqua mēthe:ꝛ cōfert vētositati intestinoꝛ qñ accipit kirat.i.cū aq̄ cimini ꝛ carui:aut cū aqua ameos ꝛ casui ꝛ pcussiōi qñ sumit vnū kirat cū duob⁹ danich ex bolo armenico.ꝛ.i.danich.croci cū aqua solatri:aut cassie fistule.ꝛ dat ad singultū granuz .i.ex ea cū decoctiōe seminū apy ꝛ carui:ꝛ miscet cū oleo ō ben:ꝛ fit caputpurgiū cū eis ad squinātiā pōdus vni⁹ kirat cū sgngebin ꝛ dolozē splenis pōdus.i.kirat cū aq̄ carui ꝛ ad venena duo grana cū decoctiōe tribuloꝛ marinoꝛ ꝛ folys anuidem:ꝛ pūcturā scozpiōis pōdus vni⁹ kirat cuz vino puro:ꝛ ponit in loco pūcture cū butyro ꝛ ouenit fracture ꝛ cōquassatiōib⁹ que fiūt in iteriozibus cozpis ꝛ exteriozibus:ꝛ cōstrictiōis pulmonis:ꝛ est ppe tēperamēt: nisi qz hz ppetatē in sedādo dolozes qui sunt in fracturis qñ sumit in potu ꝛ linit cū ea:ꝛ fit cū ea clistere: ꝛ cōuenit vlceribus vesice ꝛ virge.Et idē aucr. Rasis. qdā emittebat sanguinē ꝛ nō poterat restrīgi p aliq̄ medicinā vsque quo datū est sibi de mumia pōdus gra.iij.cū vino ꝛ restrictus est statim: ꝛ qñ fit cū ea suppositoriuz dissolutū cum oleo de sambach cōuenit nō potētibus retinere vrinam.

PAVLVS.cap.de mumia.ca.est ꝛ sic.in.z.teste cōstātino:lz qdā dicūt.q̄ sit fri. ꝛ sic. cōstringit. AVICEN. de viribus cozdis.ca.est in fine tertij. sic.in p̄mo: ꝛ habet ppetatē ꝓfortādi coz.
Mur vel Moz.idest mirra.
Mura alenui.i.alemu. ꝛ est spēs argille de qua fiūt vasa.
Muraba.i.cōditū aliqō sicut rose:viole: mirabol'. ꝛ ceteri fructus cōditi.vnde aliqñ inuenit sic vocatū mel rosa.
Muradascon.sic inuenit.z.can.Au.sed in arabico murdasefan scribit.quid sit nescio. Paliab.vero in secūdo practice mandasefrum inter herbas describit.
Muraba.idest suchaa.
Muram.est cornu arbistum.idest cornea.latine dicit cornale fructus.l.qui cōmuniter vocatur cornea.
Muresi.idest antimonium.
Murex.i.cochiliū marinū:cui⁹ sanguine fit tictura purpurea. Hali. Murilegus.i.cattus.Hal'.

¶Cap'm. CCCCCXLIII.

Muri idē est qō garus vulgariter dicit almuria vel salmuria qō est q̄si salsuz garū:ꝛ modus faciēdi est iste.fit garus de pisciculis paruis hoc mō.ponunt pisciculi parui in aliquo vase inferi⁹ habēte ozificiū latū superi⁹ strictū ꝛ angustū:ꝛ fit lectus hō pisciculoꝛ vel moze lecti sternunt in vase:postea supponit sal:ꝛ ozdo qdam lapilloꝛ minutoꝛ. Itē fit alius lectus pisciculoꝛ ꝛ supasperg̃itur sal:ꝛ supponit p̄dictus ozdo lapilloꝛ: ꝛ sic fit donec vas plenū sit:tūc pmittit mozari p aliquot tēpus tādē exploato sapoze ꝛ inuēto garo extrahūt garū.vel garus pōt dici salmonia sapida vt appet in.l.cōbin.Sz sciēdū q̄ garus vel muri vel almuri q̄ idē sūt liquoz est salsus quo mlti p salimēto vtunt:ꝛ est duoꝛ modoꝛ.vnū qō fit ex pisciculis salitis:ꝛ aliud qō fit ex farina ozdei:ꝛ sale facto in pane:cui⁹ cōfectio simplr inuenit in.z8.açaraui:ꝛ est aptuz in enematib⁹ clisterioꝛ. SERAPIO.ca.muri.est illud qō fit ex piscib⁹ salsis vel carne salsa q̄ qñ pucit sup vlcera fraudulēta pbibet eoꝛ dilatationē.ꝛ idē auc.Hal'.admini strat in vlcerib⁹ fraudulētis putridis:ꝛ apponit in clisteribus q̄ administrant i vlcerib⁹ itestinoꝛ:ꝛ ad sciaticā:ꝛ ad dissinteriā.Et idē auc.Abē mes.Almuri fit ex faria ozdei. ꝛ est ca.in p̄mo.sic.in.z.sed illud qō fit ex piscib⁹ est calidius ꝛ siccius:mollificat vētrē ꝛ incidit flegma:ꝛ ꝓfert dolori sciatico.ꝛ qñ fit clistere cū eo.Et idē auc.mesa.hz stipticitatē ꝛ mūdificatōez:ꝛ iō fit cū eo cobol i egritudie iedri.i. variolis:vt nō egrediant in facie: ꝛ postq̄ egrediunt dissolūt eas.ꝛ est ca.in.z. Et idē Sera.eodē li.c.ras. dicit q̄ curat vlcera fraudulēta putrida que sūt in oze. Bulcasis Eben Azari lib.dicto seruitoz.muri purgat flegma viscosum:ꝛ icidit ipsuz ꝛ iuuat incola qñ miscetur in clistere cū alys medicinis ꝓueniētib⁹ cōpositis:ꝛ sumūt in cibo p dolore scie q̄ fit a flegmate:ꝛ est subtili⁹ q̄z sal ꝛ q̄z salnitri:ꝛ q̄z aqua pisciū salitoꝛ veteꝛ:ꝛ vtus eoꝛ est debilioz virtute eius ꝛ opatio eius est in hūc modū.accipe farine ozdei partes duas:salis ptē.i. cōfice cū aqua ꝛ fac focacias azimas: ꝛ pone in furno:ꝛ dimitte ibi donec ꝓburant int⁹ ꝛ extra: deide exhe ꝛ diuide vnāquāq; partē eaꝛ in tres aut quatuoꝛ partes:ꝛ pone in olla magna mūda ꝛ coopi aqua ꝛ pone cū eo de cifilonibus palmaꝛ plenā manū: ꝛ pone ollaz in furno panis a p̄ncipio noctis vsq; mane: ꝛ sūt q̄ coquūt panē cū aqua sup ignē ꝛ coquūt vsq; ad ꝓsūptionē medietatis aque ꝛ colāt: ꝛ ponūt in aqua ex melle p̄m volūtatez eoꝛ ad frāgēdū salsedinē eius ꝛ cōseruant B: ꝛ caplo muri ꝛ almuri sunt opatiōes alie lōge ab istis quas dixim⁹: q̄ sūt ydonee comestiōib⁹ regū: ꝛ nō oz eas memorari i B loco mō:qz sufficit nūc de mō isto q̄tū ad necitatē medicie.
Muricus.gre.muriki.i.tamariscus.Ste.tarfa.ara.
Murim.idest auena.
Murion.i.auricula muris:vt in Alexandro de podagra.
Murtur.idest vermis.
Muruban.idest saxifragia.

¶Cap'm. CCCCCXLIIII.

Mus oibus est notus. AVICENNA. lib.z.sanguis eius eradicat verrucas: ꝛ stercus eius cōfert sup allopitiā:ꝛ ppe linitū cuz cepe: ꝛ ppe illud qō est adustū:ꝛ exiccat ꝛ assat mus ꝛ dat ad comedēdū infanti ꝛ abscindit fluxū saliue ab oze eius:ꝛ si bibat stercus muris cū thure ꝛ aqua mellis frangit lapidē: ꝛ si supponatur colliriū soluit vētrē pueri:ꝛ qñ coquit cū aqua: ꝛ sedet in ea qui difficultatez patitur vrine cōuenit ei:ꝛ qñ mus scindit ur ꝛ ponit sup punctura scozpiōis sanat ipsaz. DIA. cap.fimus.stercus muris tritū ꝛ ymbilico infantium impositu ventrem exponit.
Musa ē fruct⁹ qdā i quo peccauit p̄m⁹ parens.l.maaleb.
Musagurat. idest cibarium vel sapoz qui fit sine carne ꝛ multis speciebus.
Musaragi.idest quādo cooperitur pupilla nimis.
Mustar ara.mustum.gre.mustos.
Mustellarū duo sūt gn̄a.vnū qō ē maiꝰ ictides gre.vocāt.

¶Cap'm. CCCCCXLV.

Muscata berba est ex se expādens in terrā odozē babēs musci.ꝛ inuenit maioz ꝛ minoz: ꝛ ē silis agrimonie:nisi qz ē minoz ea.ē alia mioz muscata q̄ est minoz supiozi:cōuenit cardiace ꝛ debilitati cozdis.
Musceleon.Moseleon.idest oleuz muscellinuz.
Muscellina.est berba facta sicut buglossa:cui⁹ radix ē rubei colozis exteri⁹ in supficie.in sicilia liniunt ex ea genemulierū.ꝛ alio noie vocatur lactuca asini.
Musus.idest apiū risus.
Muscus equinocū est ad lanuginē que est in epatica que vestit lapides maris:ꝛ vocat musc⁹ maris vel lapides tozrentis:ꝛ est muscus aque q̄ facit labere pedes. ꝛ sit⁹ est equocū ad lanuginē que vestit arbozes.pro illo qui ē lanugo.l.malamusch.aynech.ꝛ p musco odozifero.l. Misch.Est alius muscus dictus muscus regis:ꝛ est basilicon cuz folys paruis.l.Medion.
Mutagakil.est nomen regis.
Mutagenat.idest cibus qui fit in aliquo vase cuz lacte seminū cōmuniū.iure galline ꝛ vitellis ouoꝛ cū çuccaro ꝛ speciebus factis ex cinamomo:spica:cubebis:calamo aromatico ꝛ carui ꝛ coquitur in igne apposita sup vas testa calida.
Mutali. Muthathalin. quid est.l. Alfachi. Musadi.Almusati.Mixader.
Muçadir.in lib.alchimie sepe inuenit.ꝛ apud Valyabbatem muçadius:ꝛ almuçadi in.c.debilitatis visus est sal armoniacus. ppzie aūt apud arabes muscadē vocatur a quo multi latini laxadrā vocāt cozrupte.lixadram.
Muzagara.idest sapoz acetosus.
Muzum.Muzium.pozpzie dicitur id cuius sapoz ē ꝓpositus ex dulci ꝛ acetoso.ara.muz.

¶Sequitur de littera.N.

Littera apud grecos est liquida alr eodē modo ea vtuntur sicut nos.
Naam.idest strutio auis.
Naamar.Nachama.i.mentha.Nacha. Nabamaha.Nabanaha.

¶Cap'm. CCCCCLXVI.

Nabach est fructus ſz Auic.arboris dicte asadar. siue saydar que apud Dia.vocat agrifolium.vezꝛ apud Sera.est aliud nabach.l.cortex arboris a Dia.dicte nastatimon. ꝛ dicit Sera.ca.nabach. q̄ afferē de india:ꝛ est in colore similis croco: ꝛ sunt sicut cortices

mozi boni odozis calidi: ⁊ fiũc cũ eo suffumigatiões: ⁊ ponit in ꝓfectiõib⁹ vngtõr: ⁊ i alys ꝓfectiõib⁹ calefactorys: ⁊ hz vtutẽ calami aromatici. Et idẽ auc. Hal. ẽ ca. in. 3. ⁊ est ex spẽb⁹ Idie: ⁊ qñ fit suffumigatio cũ ea valet corruptioni matricis: ⁊ ꝓfert suffocatiõi ei⁹ qñ ẽ siccũ. In tacuino scribit. g⁹ nabach ꝓpat nespilis: ⁊ çaroz qõ ẽ magis odoziferũ nespillis. ⁊ ita silitudo ẽ in vtute qñ fruct⁹ agrifoly est sticticus ꝓfortãs stõm. ⁊ sil'r ꝓparat nespilla ⁊ çaroz.

Nabale. i. apis.

Nabat. ara. est dictum planta. Nabar.

Nabati. est qõ fit in septẽtrionali parte. ⁊ Nabati est regio. vñ qñ reperit i aliqua medicina intelligendus est de oziẽtali a nabathea regione oziẽtis que iacet inter iudeam ⁊ arabiam. PLI. lib. 5. ca. ii. ⁊ lib. 6. ca. 28. ⁊. 29. in fi. ⁊ li. 12. c. 18. ⁊. 21. Nabathei sũt qui sunt ex arabia cũ ter-

¶ Laplm.

minis syrie. Qui. lib. meta. Eurus ad europã nabatheaq; regna recessit.

Nabs. i. acozus.

Nabet. Nabeti. i. candi. dinus super Mes. c. i.

Nabit. i. pot⁹ quidaz g fit ex dactilis ⁊ ficubus siccis. coctis in aq̃ vel quocũq; fructu dulci.

Nachala. Nachle. ara. idest palma.

Nacham. est qõdã aial.

Nachama. Naamar. i. mẽta

CCCCCXLVII.

Nachana ara. gre. ⁊ lat. ameos. SERA. cap. nachana siue nanochach. auc. Dia. qdã nominãt ipm pomũ antomatiõ. i. ciminũ ethiopiũ vel nã cimini ethiopy ẽ alia a nã ameos. ẽ notũ ẽ nãq; senũ fere sile cimio ethiopio: nisi qz ẽ min⁹ eo multũ ⁊ albi⁹ ⁊ duri⁹: ⁊ in suo sapore ẽ de silitudie saporis ozigani: ⁊ illud qõ ẽ eligẽdus ex eo ẽ illud qõ ẽ recẽs ⁊ mũdũ. Et idẽ auc. Hal. magl iuuatiuũ qõ ẽ ex eo ẽ semẽ ei⁹: ⁊ i sapore ei⁹ est amaritudo pauca ⁊ acuitas ⁊ vt⁹ ei⁹ ẽ calz ⁊ sic. in. 3. Et idẽ auct. Abẽ. mes. dixit. g⁹ puocat vrinã: ⁊ semẽ ẽ bonũ fe. anti. ⁊ qñ ei⁹ decoctio ponit supra pũcturã scorpiõis aufert dolorẽ: ⁊ ẽ bonũ friditati stõi ⁊ epat]: ⁊ aufert opilationẽ: ⁊ sedat nauseam: ⁊ desiccat hu. stõi: ⁊ est bonũ humiditati que est in pectore: ⁊ mũdificat vias renũ ⁊ vesice: ⁊ exbit lapidez ex eis postq̃ fuerit fact⁹. ⁊ qñ fit linimentũ cuz eo abstergit mozfeã ⁊ baras: ⁊ maxime cũ medicis q̃ sũt ad hoc.

Nachue. Nacue. i. manta.

Nachue ansi. i. vinee.

Nabus. i. sisimbzum.

Nadius bothozmarien. i. ciclamen.

Naduso. i. alumen.

Naeg. Naegi. idest acozus.

Naesul. idest abzotanũ.

Nafara. i. ignis grecus.

Naffara. Nafra. Nasta. i. napta. ara. nafth. petroleuz seu aspaltum.

Laplm.

Nakala ara. lat. palma. SERA. cap. nakala. siue nachla. diuidit diuisiõib⁹ multis. nã sũt rami ei⁹. succ⁹ ramoz ipoz ciffilões ei⁹ ⁊ sũmitates ipi⁹ sine cacumie ⁊ cozteꝛ cacumis ei⁹ est kfri: ⁊ recẽs ex eo imaturũ qõ ẽ sicut agresta vue est balach. Idẽ auc. Hal. suba suci ramoz affilonũ ⁊ sũmitatis est ꝓsita ex suba aquosa tepida ⁊ terrea frida. sz corticis sũmitatis suba ẽ in seipsa siccior: ⁊ nõ est i eo humiditas aliq̃: ⁊ sapor toti⁹ arboris ẽ stiptic⁹: vtus ei⁹ ẽ desiccatiua: ⁊ cõfert vlcerib⁹ putridis: ⁊ strigit iũcturas: ⁊ ꝓfert corruptiõi corpis ⁊ oris stõi applicata exteri⁹: aut in potu sũpta: sz sedumatimas. i. nucleus siue os dactili qñq; ꝓburit in olla sic altere medicie: ⁊ cũ exct⁹ fuerit ab igne extinguit in vino: ⁊ postea abluit ⁊ ponit loco tutie i collirys q̃ ponunt i oculo: ⁊ si nõ ꝓburunt p ma vice ꝓburãtur itez: ⁊ vt⁹ eoz ẽ stiptica ꝓglutinatiua qũ miscet cũ lardo ꝓuenit vlcerib⁹ q̃ fiũt in oculo ⁊ exitu oculi ⁊ casui palpebraꝛ ⁊ icarnat vlcera. Et idẽ auct. Abẽ mes. vt⁹ ciffilonũ ẽ fra in fi. pmi gr. ⁊ sic. i medio eiusdẽ: cõfert acuitati sanguis ⁊ colere: ⁊ strigit vẽtre: ⁊ nutrit nutrimẽto pauco: ⁊ curat dolorẽ stõi. Et idẽ auc. Raf. ciffilio se dat fluxũ sang. ⁊ tarde descẽdit a stõi fũdo: ⁊ ad ei⁹ descensuz iuuat gigiber ꝓditũ: ⁊ fac ea q̃ fac kfri. i. sũmitas ramorũ palme vl' cortex sũmitatũ eoz. GALI. 8. simp. phar. ca. finix. arboz. i. palma stiptica pticipat vtute in oib⁹ eius ptib⁹. Ramoz igit succ⁹ auster ẽ aquosa suba repida ⁊ terrestri fra ꝓsistẽs. sil'r aũt bui⁹ nãe ẽ: ⁊ vocat cenogefales. i. cifiloni⁹ esibilis exñs. fruct⁹ vo ei⁹ ⁊ maxie dulcis nõ pauca pticipat calitate. esibilis aũt exñs ad multũ puẽit vsuz: nõ solũ extrinsec⁹ apposit⁹ vbi ꝓfortare qd siccare ꝓgrere dẽsare: ⁊ ꝓstringere idigem⁹: sz assũpt⁹ vt cib⁹ simul cuz alys ⁊ ipse p se: qõ vo vocat alacer germẽ exñs molle palme tãdẽ cũ cenofegalo hz vtutẽ: qõ vo est velut retia eius stiptica vtutẽ possidet. siccat aũt plus pdictis ceu ⁊ ꝓsistentia subẽ siccⁿ eis exñs ⁊ minime pticipãs humiditate. vñ multi in putredinalib⁹ vlcerib⁹ eo vtunt: ⁊ in farmacys colligẽtib⁹ laxis articuloꝛ ⁊ epaticis: ⁊ stõicis vtutib⁹ extrinsecus. Est aũt radix bui⁹ plãte siccatiue imozdaciter virtutis hñs qõ ⁊ ipa stipticitat]. Rabi moy. ca. de palma. coz palme auget spma ⁊ iuuat ad coytũ. AVER. in suo colliget. oĩs ptes dactili stipticitatẽ hz manifestã: sz fruct⁹ eius cũ est maturus aliquã hz stipticitatẽ. Cortices vo arboris pdicte maiozẽ hñt stipticitatẽ aligbus ptibus ipsi⁹, pro fructu eius. l. potbab.

Nakeal. Nakeali. idest almea.

Nakre. arabice. idest cozniculа.

Nalas nalasi. idest antimonium.

Nalbas. idest. vstum.

¶ Laplm.

CCCCCXLIX.

Naliop vel alion. ara. gre. ⁊ lat. spgus vel aspergus. SERAPIO. ca. nalion. auc. Hal. vt⁹ eius pma est q̃ ꝓsiccat: sz nõ hz friditatẽ neqꝫ caliditatẽ abstergit apit opilationẽ epatis ⁊ renũ ꝓpẽ semẽ ⁊ radix: ⁊ curat dolorẽ vẽtiũ: qz siccat sine calefactione ⁊ infractione. Et idẽ auc. Dia. qñ elixat vna ebulitiõe ⁊ comedit mollit vẽtrẽ: ⁊ puocat vrinã: ⁊ qñ coquit radix ei⁹ ⁊ bibit decoctio eius ꝓfert strãgurie ⁊ hicteritie ⁊ sciatice: ⁊ qñ coquit i vino ꝓfert decoctio eius mozsui rutelle. ⁊ qñ ex decoctione ei⁹ fit collutio oris ꝓfert dolozi dẽtiũ: ⁊ semẽ ei⁹ qñ bibit fac opatiões radicis. ⁊ dr̃ g⁹ elixatura ei⁹ occidit canes. ⁊ dicũt aliq̃: g⁹ qñ cozrua arietũ sepeliunt in terra nascunt spgi. Et idẽ auc. Abẽ me. ꝓpetas ei⁹ ẽ remouere dolorẽ lũbozuz q̃ sit a flegmate ⁊ vẽtositate ⁊ dolorẽ colice qz mollit vẽtrẽ. ⁊ si bõ vtit eo multũ facit nauseã. GALIE. 2. de cibis. c. de aspgo ait. g⁹ sũt diuretici modicũ hñtes nutrimẽti: ⁊ nõ bñ digerunt. Et idẽ. 6. simp. phar. c. aspgus. ẽ abstersiue virtutis: nõ tũ calefacit manifeste neqꝫ infrigidat. ⁊ iõ tam renũ q̃ epatis ꝓcopilatiuus est ⁊ magis radices ⁊ semina q̃ herba gn ẽt sanat dolorez dentiũ: qñ sine calefactiõe desiccat quoꝛ egent maxime dentes.

Nana. idest mentha.

Nanasar. idest abzotanum.

Nanasmon. idest colofonia.

Nanem. Nanen. idest cimbalaria.

Napaçur. idest sisimbzium.

Nanachue. dicit Ste. Ameos.

¶ Laplm.

CCCCCL

Napellus est herba sicut ellebozus niger: cui ratio dix est ozdinata ad modũ rhetis: est anthonomasice herba venenosa ⁊ ẽ ꝓma ps acõiti. AVI. lib. 2. ẽ venenũ pnitiosuz: ⁊ ẽ i sũmo ca. ⁊ sic. delet albaras

linitũ: ⁊ ꝓfert lepre. vñ ẽ venenũ destruẽs bibẽtẽ se. Maior vo ipsi⁹ potio ẽ medietas. 3. vni⁹ ⁊ hec iterficit ⁊ sil'r minus. ex eo coturnices cibant ⁊ nõ moriunt ex oib⁹ ꝓfectionib⁹ diamuscus ei residit. Et est ali⁹ qui vocat napellus moysis: ⁊ vult dicere napellus: ⁊ est qõdã aial sile muri qõ morat in radice napelli nascẽs cũ napello: ⁊ que ei appropinquat nõ crescit arboz: ⁊ est tyriaca napelli: ⁊ ẽ maior eo ⁊ in eo sunt oia iuuamenta napelli.

Napeos. Napion. i. synapis vl' semen eius. Paulus. c. de cephalea.

Napeuz. Napia idez. Napo Napon. Naponti. Napti. Napus.

Napus vel napias caul' est qdã spẽs rape. l. delion.

Napi. i. synapi.

Napta. i. petroleũ qõ vocat stercus demonis.

Napo vel napis qd est. Pli. lib. 20. c 4. in pn. ⁊ lib. 19. ca. 5. ante me⁰.

Nar. ara. i. ignis.

Naragit. Nargil. i. nux indica magna.

Narbisos. Narchisos. i. narciscus narcissus: ⁊ inducit tremorẽ manuũ: tenenti eũ diu. Ste. ob frig⁹. Dia. multi sic vocant centauream maiorez.

Narcha piscis ẽ. teste Alex. stupozifice nãe: qui medi ante limo vl' calamo reddit manũ piscatozis isensibilez. inde narcoticũ oẽ stupefactiuũ.

Narchosis. Narchodes. i. stupor segnis stupidus.

Narchotica. obdormitãtia. i. stupefactiua. Larotica.

Narciscus qd ẽ. l. basal. alzit Bulbus ematicus. Diaf. Stepha. Narges. Plin⁹ lib. 21. ca. 19.

Nardus agrestis. i. assaruz. Nardus rustic⁹ idẽ Diaf.

Nardus cretica. i. saliunca.

Nardus celtica. Nardus romana quid sũt. l. simibel. Saliunca.

Nardus schaciũ vel scachios est spica indica vcã spica nardi. Diasc. Nardila-

¶ Laplm.

dra. Aliab. Pli. li. 12. c. 12. Nardus sil'r qñ simpliciter ponit spica indica vel spica nardi intelligit. l. sinibel. ara. neridem grece nardon.

Nardileon. Nardinũ. idest oleum de spica nardi.

Narengenebin. Machalũ. i. gen⁹ bdely. Aliab. in. 2. practice. c. de fluxu.

Narfestica quid est. l. malamusch.

Narion. i. vinee.

Narkdes extaseos. i. stupidus. segnis. Laf. fe. lib. de doctrina gre.

Narkon. est piscis stupefaciẽs. ⁊ est torpedo. Alex.

Naron. i. auena.

Narti. i. torpedo.

Naru. idest apiuz.

Naraige. i. pinee. Ste.

Nardileũ. gre. olz nardinũ.

Narges. Nargesuz. ara. narciscus. Ste.

Narthi. i. ferula. Halienus.

Narãtium quid est. l. Citrãgulum pomum.

Nasabor. i. lutũ comedẽdũ.

Nasale. iniectoriũ nasi.

Nasaꝛ. Nasar. i. asarum.

Nasca est fungus arboris: ⁊ accipit ꝓnoiationẽ ab arbore in q̃ oriẽ vt nasca nucis: vel' nasca pomi.

Nascale. ẽ qõ matrici imponit sile suppositorio. pesariuz vo simile clisteri. q̃ ruis p nascali pessariũ i libris antigs sepe iueniat.

Nasir. Nasari. i. rubeus.

Nasor est spẽs cinamomi.

Nasorep. i. cimbalaria.

Nasbatron. Ste. aiũt eẽ talum: ⁊ dicit embzicon.

¶ Laplm.

CCCCCLI.

Nastatimon bãc vocanit Ser. Nabach. DIA. est qdẽ cortex ĩdicus odoris boni: ⁊ sibis lanule sine corticib⁹. ẽ. n. viscide calefaciẽs. miscet denicq; timiamatib⁹: ⁊ in antidotis ⁊ acopis mittit ex calefactorys: q̃ pp medet sil'r vt calam⁹ aromaticus ⁊ vaporationi supponit tarda strictura matricis laborantibus.

Nasturtium quid est. l. cardamus.

Nasturtiũ aq̃ticũ vel babilonicũ qd ẽ. l. berocalchal.

Nasturtiũ silueſtre qd ẽ. l. leuisticũ. biberida. pli. li. 25. c. 8.

Nasturtium oziẽtale ⁊ textoꝛ. quid sunt. l. cardamus.

Nasuo. idest polium montanum.

Nasur. idest abzotanum.

Natan. Natron. Nataron. i. vitrum. ara. Ste.

Natanacha. Nana. Naamar. Nachama. i. mentha.

¶ Laplm.

CCCCCLII.

Natarab. ara. lat. scorpio. est aial venenosuz oib⁹ notũ. GALIENVS. qñ terit ⁊ ponitur sup locũ morsure ipsi⁹ ꝓfert. ⁊ sil'r qñ assat ⁊ comedit. ⁊ ꝓfert ẽt fin qõ dixim⁹ morsui vipe: ⁊ ꝓfert cinis ei⁹ ꝓbusti lapidi renũ: ⁊ vesice. ALMAN. trac. 8. c. bis q̃ fugãt venenosa. si suffumiget dom⁹ ex scorpiõe oẽs aly fugiẽt. sil'r si fumiget dom⁹ sulfure ⁊ vngula asini ⁊ galbani fuga bunt scorpiões. ol'z. n. i fozamib⁹ eoꝛ si fusuz fuerit nõ ide vlteri⁹ exibũt imo fugient. Et idẽ de pũctura scorpionũ ẽ bibere põdus aurei. cũ aq̃ aut vino ex radici. cologn. siccl. aut vni⁹ aurei põdus ex medicamie de assa cũ vna. 3. vini ⁊ locũ q̃ est supra pũcturã stringere: ⁊ ex oleo de ben ⁊ aq̃ ca. embzocare: ⁊ sambacio in quo castoreũ ⁊ eufor. cõfricata fuerint inũgere: atq; cuz eo locũ fortissime fricare. Tyriaca q̃ valde pficit. ℞. radicũ cappar]. absin. nabati. aristolo. gẽtiane. añ. ꝓfice cuz melle. dosis bui⁹ in potu. 3. iiij. Itẽ ꝓfert tyriaca dyatesseron: vl' vinũ vet⁹: ⁊ allia ei ad comedẽdũ tribuere: atq; ⁊ eis loco empli suppone. locũ q̃q; assidue cũ igne calefaciat. si aũt feb. supueniat sequẽti die flõma: ⁊ aquã ozdei ei tribue: ⁊ custodi ne acutã egritudinẽ ĩcurrat. oẽs pterea abstineãt ab apy comestione vbi scorpionuz multitudo fuerit. DIASCORI. Scorpiõtan⁹ qñ terit crudus: ⁊ ponit sup pũcturã suã curat. assat⁹ ⁊ comest⁹ idẽ facit: sz scorpiões marini qñ comedunt ⁊ bibit ius eoꝛ laxãt colerã ⁊ ꝓferũt aq̃ descẽdẽti ad oculuz: ⁊ obscuritati visus. AVICEN. lib. 2. c. de scorpione. Oleũ scorpionũ ꝓfert dolozib⁹ auriũ valde.

Nathanacha quid est. i. dichanaca.

Nathicos. natis. i. ferula.

Natis est ꝓfectio quecunq; facta ad formã bucis.

Natisen. natisi. idem.

Natienibi. i. colofonia.

Natra. i. posterior ps oculi.

Natris. i. hircina. PLI. lib. 27. c. 12. circa pn⁰. Natris herba ẽ: cui⁹ foliũ euulsũ hyrci virus redolet.

Natrodisia. i. rubus.

Nauchana. i. nachana.

Naufirdus. ẽ qdã morbus qui oriẽ infantib⁹ quo difficulter ⁊ cũ sonitu p nares inspirant ⁊ respirant.

Naurosalchese. i. nasturtiũ.

Nautia. nausta. DIA. est cotula olear]. i. cos q̃ acutur acies ferri.

Nautia gre. nausia.

Nealis. idest amomũ.

Neales. i. noue saliture. Halienus. ca. lentium.

Necara idem.

Nebefer. i. bipoquistidos.

Nebestach. i. pimpinella.

Nebetar. i. hyrcina.

Nebid. Nebidh. Nebidi. i. vitrum.

Nebothi. l. candi. hali. 3. regni. cõmẽto. 15.

Necerton. i. folium.

Necresis ẽ genus mortifica tiuũ alic⁹ ptl mẽbri. Dia.

Necrenifie. i. semẽ peonie.

Nectar. i. claretum de vino melle vel çuccaro ⁊ speciebus conditum.

Nectariũ. i. abzotanuz.

Nectarides quid est. Plinius lib. 14. ca. 16.

Neda. i. regali disponẽ hali. est ꝓfectio q̃dã aromatica ad fumigãdũ q̃ cõsuetuit deferri ad nos troci scata in foꝛ⁰ q̃drãgulata oblõga. dcã nedo nedu.

Nedibus. i. neticus.

Nediran. i. auricula muris.

Nefel. gre. nephili. i. nubis.

Nefele. Nephele. gre. i. nubes.

Nefelin est morb⁹ pbibẽs ortũ capilloꝛ.

Nefelon. nefelon. est qõdã vlcus oculi. Halien⁹ li. de facile acquisibilibus.

Nefosar. idest peonia.

Nefre. idest thit.

Nefresis. i. passio renuz.

Nefro vel nefri gre. i. renes.

Nefrocbatbar. idest renib⁹ apta ꝓfectio.

Nefreugi. i. amilum.

Nefricos. gre. nefreticus.

Nefron. gre. ren.

Negataf. Negrataf. Negratafi. idest silnestris.
Negebzocb.i. cimbalaria.
Negefar.i.opiuz.
Negen z chela.i. graren.
Negifar.i.ypoquistidos.
Negil. Negili. Negen. idest gramē. theil ara.
Nemea interptaf comestio z est grauius vitiū q̃ corrosio.
Nemamema. Neman. Nemana. ara. exposuit trãslator. Auicene. q̃ ē sisimbziū; z in hoc etiã errauit Costãtinus. veritas autē ē q̃ ipsuz ē serpillū. vñ. c. de Nemã. AVICEN. 9. ca. de serpil. apud Diaf. idē dicunt. q̃ etiã Sera. apparet. z p Stepba. etiã in sinonymis. nemanū. i. serpillū. Jtez alibi de serpillo. serpillū. i. nemane.
Nemanu. nemeri. i. çiçiber.
Nembes. Nemebzese. idest sozbilia.
Nemeireriz. nemertin. idest vulpicula. Nemeresin. Haf. libzo secret.
Nemen. ara. i. sisimbziū. Al. serpilluz.
Nemama. i. nemen. Ste.
Nemica. Nemita. i. ameg.
Nemicba. Nēiche. i. ameos
Nenuca. Nenucba. cē. ifra.
Nemis. i. lenticula.
Nentu. i. coctus.
Nenuca. Nenucba. Nenucbia. i. ameos. Nenucbe. Manachue. Auic.
Nemicba. supra.

¶ Lapl'm. CCCCCLIII.

Nenufar. Ninufar lat. ara. silofar nymphea gre. Anilofar. a nymphis (que dicebantur dee fontiuz) qz in aquis nasciť. Sciendū q̃ nenufar ē duplicis generis. vnū aquaticuz. aliud terrenū. aquaticū est nenupbar vel nymphea aquatica: vel cacabus veneris: vl papauer palustre: vel aliga palustris habens flozes albos similes lilio habētes in medio velut crocū. terrena ē que vocatur vngula caballina faciēs flozes croceos vel tussilago: vel cameleucē gre. z ara. vocať pbatanū: vel pbarfugium: nasciť iuxta fluuiū. SERAPIO. ca. silofar. est plãta nascens in paludib⁹ nō currētib⁹ bz folia similia folys plante dicte pinozin: nisi qz sunt minoza eis z longa parū: cuius quedã partes apparēt sub aqua: z quedã sup aquaz: z in oibus sunt folia multa: z babet ramos in vna radice egrediētes: z babet flozes albos similes lilio cū pallidita te pauca babēs in medio velut crocū: z quando pducunt flozes eius apparēt capita similia malis: aut capitibus papaueris nigri in gbus semē est nigrū: amarū: viscosuz: z bz stipitē lenē: nō grossuz: nigrū simile berbe dicte pinozin: z babet radicē magnã albã vel asperã babētē nodos: z aliq̃ ex eis babet radicē nigrã. Et idez auc. Haf. virtus radicis z seminis hui⁹ plãte est que desiccat sine mozdicatione: z stringit ventrē. flos eius est frigidū z bu. Et idē auc. Albasari ē fri. in. z. bu. in. 3. DIASCORIDES. ca. nenufar. i. nymphea. nasciť in aquis stãtibus vel locis cultis z aq̃sis: folia babēs similia cicozio: sed minoza z oblõga altum super aquã pferēs caput multa capita in aqua habens ex vna radice. flos est illi albus silis lilio cū pauco palloze: semen babēs in medio croceū: sed cū flozuerit caput rotundum efficiť sicut mala maciana: aut capita miconij nigri i quo semē inueniť latuz z spissuz: in gustu argilosuz. basta eius leuis nō grossa z nigra similis cicozeo: radix est illi nigra z aspera z nodosa que in autūno siccať. Plini⁹ lib. z5. ca. 7. POSSE. SERAPIO. auc. Haf. radix ei⁹: z semē stringūt ventrē. Et idē auc. Albasari. flos eius aufert vigilias eueniētes a caliditate. Et idē auc. Raf. inducit sõnuz est fri. z sedat dolozē: z oleū eius est fortius oleo violato. DIASCORIDES. Radix eius sicca bibita cū vino ciliacis medeť splenem siccat: cataplasmatib⁹ adhibita: z stomacho ipposita: dolozē cõpescit: bibita vesice dolorē mitigat: maculas cozporis detergit. Alopitias emendat pice addita oia silr facere potest: multū in sõnis videtib⁹ bibita prodest. tumozez testiuz tollit. semen eius assidue bibitum id facere nouit. potui data atq̃ illinita cozporibus similiter habet virtutes. Jtez radix eius z semen desiccant sine mozdicatione. z ideo reuma ventris repmit: semē vero eius potui datuz repzimit seminis fluxuz si plus a ratione fluat: que albaz radicez habet fortioz est: z bibitur cū vino nigro. nam stiptice participat z aliquid proiectozie virtutis: ita vt aluuz sanet infusa: z allopitiaz cum pice liquida curat. AVICENNA. de viribus cozdis ait. q̃ confoztat coz. GALIENVS. sexto simp. pbarmacoz. capitulo de tussilagine. bilbiuz siue tussilago: z est vngula caballina vel nenufar terrenū: vel farfana. nominať autē tussilago: eo q̃ tussibus z orthonoicis cõferens creditur. si quis sumens folia sicca vel radicez sup prunas fumigans inspiret consurgentez fumuz. Est autez mediocriter acre: quia z rumpere sine doloze creditur vniuersa apostemata que in tozace. viridia vero folia z flozes flegmonez patientia membza cuz difficultate digestionis exterius cata plasmata iuuãt ppter amissionē aquose humiditatis: cuius omnia viridia z tenera bec quidez magis: illa vero minus participãt. sicca vero folia lilij acriozis sunt virtutis: vt cõpetant flegmonez patiētibus. AVICENNA. li. scõo. syrupus eius lenit ventrē: z cõfert febzi estatis: z est vebemētis extinctionis.
Nepit. nepita. nepitbefendēis. i. calamētū. Nepitella gre. Calamentū. est autē quedã nepita mõtana quã nepitã cattinã dicũt eo q̃ odoze z tactu miro modo cattos ad coitum incitat.
Nephilis gre. nubes. Theophilus.
Nere. idest arboz cerasi silnestris: de cuius cortice sophisticať cassia lignea. l. maaleb. Et cõmẽtuz Nicolai sup esdra in fine.

¶ Lapl'm. CCCCCLIIII.

Neregil arab. ieumedi. lat. nux indica. z ē nux magna. SERAPIO. Est plãta insule que est in mari arni. z in ptibus insulaz ming. Et dicitur q̃ est palma de moccbol: z iste isule nominãtur dabget: z ab eis deferunť dabib. z est neregil. vltima vero istaruz insularuz est saradib açaran. Et idē auctozitate Halieni. in li. de cibis. nux indica est ca. in secũdo. bu. in pmo. Et idez Serapio. signuz bũiditatis eius est q̃ cito corrũpiť: z ipsa est grosse z grauis substãtie: nisi qz ipsa nõ ē mali chimi oportet q̃ caueať ab ea que nõ est recẽs: z bona que est multe albedis in carne sua: z i q̃ ē aq̃ dulcis bona: z illa aq̃ q̃ est intra ipsaz est signũ sue recẽtie: z bz excoziari illud quod est albuz ex ea existens exterius: qz iste cortex est durus grauis stomacho: lõginquus a digestione. z si aliunde digeriť nõ inuenit corpus in eo aliud: nisi q̃ nutrimẽtũ modicuz: z ipsa quidẽ nux comediť cũ çuccaro tabarçet: aut cũ penidys albis: z ppe ab eis qui sunt calefacti. flegmatici vero cuz pauco melle z colerici nõ vtantur ea: z sumãt cã flegmatici in ieiunio: z expectẽt donec descẽdat a stomacho z post comedãt: z qñ ipsa veterascit expellit ascarides sua p pzietate: z oleũ eius vetustũ ofert vẽtositatibus lũboz: z dolozib⁹ genuũ: z emozroydib⁹ q̃ fiũt a flegmate qñ bibitur: z qñ liniť exteri⁹ maxie admisceť cũ oleo nucleozum persicoz qñ administrať de vnoquoq̃ illoz. z. i. aut aur. i. Oleũ vo eius que noua est ofert flegmaticis: z ē melior chimi q̃ butyrũ vaccinũ vel ouinũ: qz nõ pungit stomacũ sicut facit butyz vaccinuz vel ouinũ nec mollificat eum. Oleũ vero eius cõfert vesice. IOANNES. MESVE. oleũ eius cõfert dolozi neruoz z lenit pectus: z pulmonẽ clarificat vocẽ: z ipiguat: z addit in spmate. AVICE. lib. scõo. dicit. q̃ augmentat coitũ: z cũ antiquať comesta ascarides z vermes necat.
Neremisk. Neremusch. i. semē rose asini. Auic.
Nereon. idest affodillus.
Nercon. idest rododapbni.

Neremusca. nereftnich. nereśmik. i. rosa asini: flos eius z cortices similanť maci: sed minus rubeus: z est aromaticus declinans ad caliditatez: z babet parũ põticitatis z appzopinquat in virtute neriden. Auic.
Neridam. idest auricula muris.
Neriden. neriden bortẽsis. i. spica romana vl' celtica. Aui.

¶ Lapl'm. CCCCCLV.

Nerion gre. aut neredendron: aut rododafnes. Nereo ara. adelpha. lat. oleãder vel landrum. DIASCORIDES. cap. nereon. frutex est oibus nota. folia babet sillia amigdalis: sz maioza z pinguioza: z flozez rodo silez: semen etiã patẽs sicut cozrnui veluti lanam: vcintus babẽs silem iacinto. Radix est illi oblõga z angusta: gustu salsa: nasciť locis aq̃sis z maritis. AVICEN. li. z. Oleãder alia ē silnestris z alia ē fluuialis. silnestri bz folia pozrulace silia: sz sũt strictioza: z ei⁹ tyrsi sũt lõgi expãsi sup terrã: z apud folia sũt spine: z nasciť i desertis domibus. fluuialis autē oziť in ripis fluuioz: cuius tyrsi a terra eleuanť: z spine eius sũt occulte: z folia eius sunt sicut salicis z folia amigdali: z est sapozis valde amari. supioz cutis eius: z flos eius est sicut rosa rubea bon⁹ valde: z super ipsuz egrediť q̃dã silē pilis: z ei⁹ fruct⁹ est durus plenus aspero: z intus est res sicut lana. est ca. in. 3. sic. in z. Plini⁹ lib. z4. ca. ii. post pn^m. POSSE. DIASCORI. virtus est illi mozrifera. Nã comesta ab aialibus mozte ifert. sed bomini remediũ ē salutis: maxime cũ vino z ruta bibita mozsib⁹ venenatis occurrit: pecoza minuta si odoze ei⁹ tacta fuerint moziunť. AVICENNA. iterficit pulices z vermes terrenos: succus folioz eius valet scabiei z excoziationi: z confert dolozi dozsi antiquo moze emplastri: z flos eius facit sternutationē: z ē venenũ boib⁹ z bestys. verũ cõfert cũ bibiť cũ vino decoctio cũ ruta z potať z liberat a venenis vermiũ venenosoz. ego tñ dico q̃ boc ē timozosuz: z ipsa z eius flos est venenuz hominibus z bestys z canibus. verũtamẽ cõfert quãdo bibiť cum vino decoctio cũ ruta fm q̃ dicit Haf. 8. simp. pbar. c. rododafnes. i. landrũ vel nerion nota ē oibus: frutex cataplasmata diaforetice vtutis ē: intra corp⁹ vero sũpta pnitiosa est: nõ solũ boibus: sed plurib⁹ bestiaz. fm oplexionē terty ē gradus calef. incipiẽtis. pmi vo siccatiuũ.
Nermis. i. rosa canina.
Nerodendron. i. nerion.
Nerosarch. Neosc⁹. i. bellũ
Nesesem. i. vga pastozis.
Nesa. Nessa. i. amidion.
Nesar. i. filipendula.
Nesen. i. arboz tremula.
Nescẽ. i. faba greca. lotbos. Agrifolium.
Nessefrogũ. Nessen. Nessescertigi. Nesesoz. i. amillũ. nesestiuz. Ste. p nixe.
Neseon. i. centaurea maioz.
Neserin. Albaui. Nesein. i. rosa silnestris alba bñs arbozez spinosam vt domestica.
Nesim. Nestrez. Nesrin albam. i. rosa seni.
Nespilluz. quid est. l. zaroz.
Netabzon. i. mãdragoza.
Netbaliz. Netbalimi. i. epithimum.
Neticus. i. apostema ex genere apatũ accidentiũ in carnibus mollibus z p- ptic in glãdulusis locis: z noiať nascẽtia cutis.
Netiuca. i. ameg.
Neubar. l. i. ferula silnatica.
Neusares. i. antimonium.
Neufasoz. Neufasozi. idest artemisia.
Neuus. i. pozzus carneus.
Neulifac. i. amomum.
Neuron gre. i. neruus. neura nerui.
Nezem⁹. Nezemusi. idest maiozana.
Nezezaroe. i. zaroz.
Niafoz. idest bdelium.
Niata. Niati. i. aqua.
Nicabzius. Nicabzi est passio qua patiens in die nõ videt sed in nocte.
Nibi diarodon. Pau. c. de maculis faciei.
Nice. niche. nicte. i. amidũ.
Nichim. i. laudius.
Nichia. i. vnguis.
Nichatber. gre. Alexã. c. de emigranea.
Nicifios. i. vectonica.
Nicteris. gre. i. vespertilio.
Nicopbatos quid est. l. rorastrum.
Nicties. i. nix.
Nictilopa. Noctilopa. gre. idest vt cuanescat visus in nocte: z videat in die: z debiliteť in fine diei. s. post solis occasuz Demo. Emeropa.
Nicticozax. gre. noctua.
Nictegreton. Pli. li. zi. c. ii.
Nidefim. Nidesiz. i. almea.
Nidens. i. viridis.
Nidiffo. Nidisaf. idest mellilotum.
Nidius. i. lãdz. nidrus idẽ.
Nidullaz. i. assaz.

¶ Lapl'm. CCCCCLVI.

Nileg. ara. gre. nesme vel chaer. vel adlen. lat. indicus. SERAPIO. capo Nileg. auc. Diasc. est de ipo domesticus z silnestris. Domesticus est ille quo tinctozes vtũtur: cuius foliuz est simile folio plantaginis nisi qz est magis viscosum z fortiozis nigredinis: z babet stipitem longitudinis bzachy vnius. Sed agrestis similatur domestico: nisi qz foliũ eius est maius simile folio lactuce: z babet ramulos longos plures gracilles cum multis ramusculis: quozuz color tendit ad rubedinez: z in sũmitatibus ramozuz sunt vaginule multe similes linguis: z est in eis semen: z babet flozes paruuz subtilem. Et idez auct. Halieni. domesticus est ille quo vtunť tinctozes: sapoz ei⁹ ē amar⁹ stipticus: z õsiccat fortiter sine acumie. Et idem auc. Aloesme. est arbustũ puluerulentũ: eleuaturq̃z cuz stipite suo lõgitudine vnius bzachy: z babet germina ramoz in sũmitate sua est flos coziãdri z siccať z teritur: z poniť cum alchãna. Dicunt quidã q̃ adblem est arboz nil z cbatis z nesme sunt idẽ. Et idẽ auc. ysaac benaraz. alcbat z nesme sunt idẽ: z est balbac. z est plãta babẽs foliũ longum pluscq̃ folium salicis: z similatur folio faseoli colozis quasi aurei: sed maius est: z est caliduz z siccuz z stipticum. POSSE. SERAPIO. auctozitate Halieni in carnat resoluit conglutinat vlcera que sũt in cozporibus duris. etiam si fuerit in capitib⁹ musculoz: z abscindit fluxuz sanguinis z dissoluit z minuit apostemata mollia: z cõfert vlceribus putridis z cozrosiuus. Idem auctozitate Diasco. emplastrum cum folys eius confert apostematibus z vlceribus. Nam in pncipio ipsozuz conglutinat ea sua caliditate z abscindit fluxuz sanguinis: z curat formicam z berisipillam: z agrestis fortiozis est virtutis: z confert splenericis quando bibitur: z fit emplastrum cum eo z iuuat pluscq̃ primus.
Nileos. i. indicũ. z Nileos ē quedã radix que multũ silatur galange: cui⁹ plantam ab auctozib⁹ nõ iueni figuratã: sz ē spẽs iũci.
Nileus. i. oleũ mellinuz cũ vini tertia parte.
Nilofar. ara. i. nenufar.
Nilon. diarodon. i. rosa viridis purgata.
Nima. berba est fm Plini. li. z7. c. iz. Nigina. trib⁹ folys longis intubateis. i. silibus intubo.
Nime. i. vsne.
Nimphea. i. nenuphar. Ego vidi in staguis ipsuz duplici floze albo. s. z croceo seu citrino quẽ luteũ vocat Plini⁹: z ipsa ē magis odozifera q̃z alba.
Nimicula gd ē. l. zadens.
Ninifi. Ninikisi. gre. i. mustella q̃ ēt gallis dicit.
Ninifon. vl' monfon. apud Dia. est filex.
Ninisar. i. cibalaria.
Nipifal. nipifali. i. aspaltuz.

cap. 47. Hak
Diosl. 2. ca. 180

Nipis.i.arbor sorbe.
Nisa.i.sebesten.
Nisa vl' Nisar.i.miseos. Nisu idem.
Nisapo.i.lutũ comedẽdum:
Nisulf.'Nisur.i.almea.
Nitbosechis Nitbosethis.i. venter meruli.
Nitiflos.i.flos aneti.
Nitisulfir.i.acatia.
Nitre.i.folium.
Nitroflos.i.afronitrum.
Nitruz quid est.l.baurach.
Nitu.i.bedeguar.
Nitufal.i.arsenicuz.
Nix'est aqua cõgelata. ẽ mala'senibus:ꝛ eis in quibus generanť bũores fri.Aui.
Nixa grece sebesten.
Nixe ara.amilum.
Nixar.i.cerasuz matiarum.
Noachasachaman. est q̃dam berba nascens in cãpo pilosa ꝛ dura qua caremus.
Noaes. Noas ara.i.es. gre. kalcos.
Noaꝫ vocant' greci costas molles inferiores.Lozne liuscel.
Nocale. Nochale. Nokale .i.furfur.ara.
Nocba. Nochia.i. flõmoskia.
Nochifar.'Nochifari.i.pulegium.
Nocticora.'Nocticorax.i.bubones aues.
Noctilopa.i.'Nictilopa.
Nodach.i.plueres ꝛ vnguẽta.
Nodalfar.i.apiũ risus.
Nodar.i.antimonium.
Noi.ara.i.nucleus dactili.
Nois.'Noisi.gre.i. ratio vel intellectus.mens.
Nomas est vlcus oculi putruosuz cõtẽtuz ex tumore ꝛ sordibus.quidã dicũt q̃ sunt comestiones cancrose.Demo.'Pli. nomas gre.vocãt mala corporis que serpunt.
Nome.i.satirion.
Nomerac.'Nomerati. idest almea.
Nozen.i.sumach.Hal'.ca. de carne.
Noza.ara.i.calx.
Nozalisor.i.yronia.
Nozasar.i.muscata.
Nosadar.'Noscader.i.sal armoniacum.
Nossalef.i.mustellina.
Notos.gre.dorsum.
Noticos mileos.grece.i.spinalis medulla.Las.fe.
Noualasar.i.sticados.
Nouinaticam.i.rubeum.
Nouisarac.i.psilium.
Nubastis.i.stafisagria.
Nubasuf.i.centaurea.
Nuber.i.vnee.
Nuca.ara.i.spinalis medulla posterior pars capitis.
Nucaria.i.nux muscata.
Nucesar. Nucesarcb.i. nux sarcba.
Nucleus quãdo simpliciter ponitur pro nucleo pini intelligitur quidã dicunt ꝑ nucleo oliue:sed in secundo can.Aui.de nucleo dactili intellexit.
Nucrati.i.locus vbi collum cranco iungitur.
Nuda.i.murba.
Nudalep.'Nudalepi.i.stic'.
Nudeac liquor est.
Nudocalip.i.os mundi.
Nudolf.i.ceterach.
Nugasar.i.antimonium.
Nugaselienſi.'Nugaselitus. quid est.l.Elitis.

¶Lap. CCCCCLVII.

Numur ara.vel mestratir. miseri.gre. serpilluz vel berpillum.lat. serpillũ. SERAPIO.ca. numir auc. Diascorides est de eo domesticum ꝛ silnestre: sed domesticuz est planta inclinata super faciem terre iacens: ꝛ quod de ea tangit terram infigit in terra radices: ꝛ habet folia ꝛ ramos similia folys ꝛ ramis origani: nisi qꝛ sunt albiores: ꝛ in odore suo est aliquãtuluz ex odore maiorane:ꝛ vtunť ea multi i cibis: ꝛ nominãt eã multi arclas ꝛ aclanen. sed silnestre ex eo noiatur ragis q̃ nõ inclinať sicut aliud sup terrã i ortu suo mõstrat erectũ: ꝛ bz ramos suos subtiles lignosos adeo q̃ possumus facere ex eis licina ad lumẽ accendẽdũ:ꝛ ramuli sunt lõgi circa palmuz pleni folys rute similib': nisi qꝛ sũt strictiora lõgiora ꝛ duriora folys rute:ꝛ flores acuti saporis ꝛ odoris boni ꝑ singulos ramos distictos: cuius color est in sũmitate ei' purpureus:ꝛ bz radices in gbus nõ est iuuamentũ. Nasciť in rupibus ꝛ in locis lapidosis:ꝛ est fortius ꝛ calidius domestico:ꝛ admisceť in medicinis. Et est alia spẽs agrestis vel silnestris:ꝛ est silnabarion.nasciť in locis bitabilib' ꝛ domesticis:ꝛ est similis menthe:nisi qꝛ sunt ei folia latiora q̃ menthe ꝛ meliorẽ odorẽ habẽtia. Et idẽ auc.Hal'.Substãtia ei' est subtilis calida.ꝛ sic.in.3.'Pli. ca.de serpillo q̃ q̃ sumiť pro poligonia: vt in Alexãdro de dolore capitis. ex causa calida. Et diciť serpillũ:qꝛ sup terrã serpit.ꝛ est aliõ silnestre:aliud domesticũ.Domesticũ ramos diffundit super terrã.silnestre i lõgũ crescit ꝛ altũ. DIASCORI. ca.de serpillo sine vt latini cicer erratica berba est humilis ꝛ super terrã repens cum folys atq̃ ramis origano silibus albidiorib' trĩ sansusuci odorẽ fingentibus:ꝛ eius species sunt due.vna bortualis sine vsualis que in campis lapidosis crescit.alia agrestis que nõ per terrã serpit:ꝛ recte atq̃ stipitis positiõe erigiť cũ ramulis tenuib' atq̃ orientibus in lõgitudine bipalmis:cũ folys paruis: rute silib': sed angustiorib' ꝛ longiorib:cuius basta silis est sarmẽto:florẽ odoris suauis habẽs in oibus virgis ꝓstitutũ: ꝛ in sũmitate purpureũ:ꝛ linguã remordente:ꝛ gustu viscidũ: radix eius inutilis est. Nasciť locis saxosis.est autẽ vehementior ꝛ calidior ea que est vsualis: q̃ iõ accepit nomen berpillũ qõ greci.berpete repere dicũt:qꝛ ambulat. Nam fruct' bui' plz ambulat fructificãdo. AVICENNA. lib.scõo.ca.mescatramesir sine mescarasir ẽ: cui' stipites sunt sil'es ascebesabrã sicco. Ex quo nõ assumiť in pncipio cibi sapor plurim' neq̃ odor:deinde succedũt amaritudo ꝛ acuitas:ꝛ est diuersarũ spẽruz;ꝛ vna est debilior alia. est ca.ꝛ sic. pueniẽs ad terrã. POSSE SERAPIO. auc. Dia.q̃ sumiť in potu ꝓuocat menstrua ꝛ vrinã:ꝛ confert tortionibus vẽtris ꝛ attritionib' musculoꝝ: ꝛ sũmitatum eoꝝ:ꝛ apatibus epatis calidis.ꝛ est bonuz ꝓtra nocumẽta venenoꝝ quãdo bibiť ꝛ fit emplm cũ eo sup morsuz: ꝛ q̃ coquiť cũ aceto ꝛ admisceť ei oleũ ro.ꝛ pyciť sup caput sedat sodã:ꝛ est ꝓueniens ꝓpe litargie ꝛ carabito: ꝛ q̃ sumitur in potu ex eo cuz aceto.3.iiij.sedat vomituz sanguis.ꝛ idẽ auc.Halieni semẽ eius est sil' calefactiuũ. ꝛ iõ quidaz exhibẽt illud in potu habẽtib' sincopiz ꝛ tortiões in vino. Et idẽ auc.Diaſ.bz vim calefactiuaz q̃ semen eius bibiť cuz vino:ꝛ cõfert distillationi vrine ꝛ lapidi:ꝛ tortionibus ventris ꝛ sincopi ꝛ fiat emplm cũ eo ad punctura apuz:ꝛ quãdo sumiť in potu sedat vomitũ. Et idez auc.Mesuay. Aperit opilatiões viarũ:ꝛ habet virtutẽ cõfortãdi multũ in punctura. DIASCORIDES. virtutẽ bz cõstrictiuam sine redarguẽtẽ mẽstruis iperat vrinã ꝓuocat bibitum tortiões ꝛ ꝓquassatiões vtiliter curat tumorẽ epatis cõpescit morsibus venenatis occurrit bibitũ ꝛ impositus id ꝑstat dolorẽ capitis cũ aceto coctũ oleo ro.addito cõpescit:maxime litargicis ꝛ freneticis adhibit' ꝑdest nauseã ꝓuocat. Itẽ emoptoicis mederi dicit.3.iiij.cũ aceto datis. GALIENVS.sexto sim.pbar.ca.de serpillo.nominãt ipsum multi susabar. sapor eius est fortiter acutus.est calidis subtilitatis:resolutis ꝛ ꝓuocat vrinam ꝛ menstrua. AVICENNA.quãdo pascũt eũ pecudes facit emulgere sanguinez:ꝛ excusat a calamẽto: imo fortius i eo plurimũ:ꝛ extrahit humiditates viscosas a pectore ꝛ pulmone. Syrupus eius confert cõturbationi:ꝛ nausee ꝓuocat mẽstrua fortiter ꝛ vrinam.
Nuscadar.'Nuxader.i.nusador.Ste.

¶Lap. CCCCCLVIII.

Nusador ara.gre.vulsadar.lat.vero sal armoniacus. SERAPIO.est albus ꝛ rube': ꝛ extrahiť ex lapidib' claris duris: ꝛ est salsus mordicatiu' multũ deferť ex corasceni:ꝛ sunt ei' colores multi. Nã ex eo niger pulnerulẽtus:ꝛ albus:clarus sicut cristallus:ꝛ est melior.ꝛ est ille qui igrediť in medicinis.est ca.ꝛ sic.in q̃rto.est abstersiuus humoꝝ grossoꝝ: ꝛ lauat ꝛ cõfert calui vnle ꝛ sgnãtie: ꝛ diminuit albedinẽ oculi seu pãnũ eius. 'Plini' lib.31.ca.7.post pn'.

Nutbarer.ara. caries ligni corrosi.
Nutida.i.amigdala.
Nutifar.'Nutifari.i. cimbalaria.
Nuttũscenus. i.stella terre.
Nuttusar.i.antimonium.
Nutum.idest motum.
Nuxagrestis. idest yring'.
Nuxalexãdrina.'Nux pesica.'Nux vsualis idem.
Nuxader.ara.sal armoniacus.
Nuxare.ara.serratura que cadit a ligno q̃ secatur.

Lapl'z. CCCCCLIX.

Nux auellana. lat.ara.seum agileũ. oibus est nota. GALIE.septimo.sim. pbar.ca.de nucibus.est ãt ꝛ aliud genus cariarũ ꝛ nucum paruarũ que vtiq̃ ꝛ põtice nuncupãtur ãpliori participãtes terrestri substãtia quocirca ꝛ magis austera cum gustatur ipsa plãta ꝛ fructus ꝛ cortex apparet. in alys vero silis existit magne nuci que vocatur ab aligbus basilica. nuncupatur ãt ꝛ hec parua nux a pluribus leptocarium. POS.DIA.Auellane in cibo sũpte dolorẽ capitis icutiunt stomacũ inflatione discẽdunt corpi sano pinguedinem cõseruant sicce i vase figuli cõstitute distillationib' mitigãdis vtiliter offerũtur trite ex aqua mulsa potateq̃ vetustissime tussis molestiã sedant. Aly tritas cum passo bibendas dederunt ad pulmonis ꝛ iecoris vitia sananda. Multi tritas cum pipere miscuerunt cum vino ꝓpinantes cõtra catarrum ꝛ tormenta ventris ꝛ vrine distillantis angustias valere senserunt:cũ assungia vel adipe vrsina contrite ꝛ allopicys linite capillis dãna restituunt. dicunt alig corzia eius cum oleo trita oculos gattineos iuncta efficere ꝛ capillos:hãc multi leptocariam vocãt caco stomatica est que si assata fuerit ꝛ cum pipere bibita cataron maturescere facit ꝛ tota combusta ꝛ assungie mixta. vt superius scriptum ẽ facit.IO.ME.cap.de oleis .Oleũ eius valet contra dolorez arteticũ ꝛ neruoꝝ. AVICE. libro scõo. Auellana nutribilior est nuce q̃n est magis solida ꝛ minus vnctuosa ꝛ tardioris digestionis declinis est ad caliditatem quandam ꝛ siccitatem paruaz.generatur ex ea colera ꝛ i ipsa est stipticitas maior q̃ i nuce:ꝛ in ipsa iflatio ꝛ generat ventositatem in ventre iferiore ꝛ quod ex ea adustũ est tingit capillos facit sodã ꝛ assatur ꝛ comeditur cum panco pipere ꝛ maturat corizam. Ipo. inquit. auellana in cerebro facit augmẽtũ.extimauerũt quidã q̃ ipsa illinita sup verticẽ pueroꝝ varios habentiuz oculos delet varietatẽ comediť cũ aqua mellis:ꝛ cõfert tussi antique ꝛ adiuuat ad spuẽdũ.est tarde digestionis ꝛ excitat vomitũ.ꝛ ẽ tardioris digestiõis q̃z nux.ei' cortex est stipticus ꝛ cõstrigit ventrem.ꝛ cõfert venenis ꝛ morsibus ꝛ ꝑ pie cum ficubus ꝛ ruta ꝛ pũcture scorpionis.
Nux carea basilica.'Nux pontica nux parua.i.Auella.
Nux cipressi. oibus est nota:fit ex ea ꝗz Aui.ẽplz ruptuť.
Nux egiptia.i.nux sarta.que est magna bñs semia itus in casib' ordiatis sic ẽ ordiatio seminũ i pomo nigelle ꝛ semina ei':vocãtur grana paradisi vl' melizeta vel mela egyptia.sunt illa semina odorifera ꝛ nimiũ acuta mordicantia linguam vt piper.
Nux cardismiristica.'Nux miristica.'Nux itiscuta: ẽ nux muscata.nam miristicum gre.odoriferum. lat.
Nux gallica.'Nux romana.quid est.l.electrum.
Nux edẽ.'Nux bedẽ.nux kedẽ .quid est.l.Jeuzbendem.
Nux indica.quid est.l.ner egile
Nux stegra est pondus ponderãs suminet.i4.

¶Lapitulum. CCCCCLX.

Nux methel lati.ara.ieum methel.SERA.ca. ieum methel.vachie bonalbacharich.idẽ sunt ꝛ sunt nux methel. ꝛ est fructus similis nuci vomice ꝛ semen ei' est simile semini mãdragore ꝛ cortex eius est asper.ꝛ sapor eius est delectabilis ꝛ vnctuosus.ẽ fri.i q̃rto.ꝛ granũ eius sil'atur grano citri. POS. si detur de ea i potu kirat.i.cum vino iebriat fortiter: sed si detur duo aurei statim occidit.ꝛ idem aucto.'Rasis.Jeum methel.ẽ narcotica ꝛ fortasse occidit opilat ꝛ facit euomere. ꝛ si detur de ea quãtitas.3.ij.inebriat fortiter: ꝛ oprz q̃ sumens eã sumat butirum calidũ ꝛ ponãtur extremitates eius i aq̃ calida ꝛ fiat q̃ euomat satis ꝛ curetur sicut ille q̃ sumpsit mãdragorã. Aui.li.ij.facit subet ꝛ ẽ mala cerebro ꝛ põdus danich .i.ex ea iebriat.ẽ inimica cordi.3.i.ex ea ẽ venenũ dicy sue.

¶Laplm. CCCCCLXI.

Nux muscata nux miristica lat.ara.Jeuzbaue SERAP. Afferť de idia.ꝛ auc. Jsaac.meliores sunt ex eis rubee pigues graues ꝛ ẽteriores nigre leues ꝛ sicce.ca.sunt ꝛ sic.POS.stringit vẽtrẽ ꝛ aromatizat stõacũ ꝛ odorez eius facit bonum.aufert superfluitates a stomaco digerit cibum ꝛ expellit ventositatez ꝛ corroborat stomacum ꝛ epar ꝛ cõfert lẽtigini faciei ꝛ serpigni ꝛ extenuat splenem ꝛ mollit apostemata dura epatis ꝛ natura eius est sicut gariofilozum.est ca.ꝛ sic.i scõo bõa ẽ stomaco ꝛ epati frigi.confert debilitati eozum.
Nux romana apud Aui.est baur.romi.erroze trãslatozis.
Nux tarch.i.cobzbague
Nux tamarisci vel tamararicis ẽ fruct' tamarisci. AVI. vocat ipsum Alkairme. zok. vel keinerzik ẽ equalis in caliditate aut est i pncipio pmi abscindit fluxum sanguinis ꝛ collutio oris ex eo ꝛ aceto remouet dolorẽ dẽtium. 'Plinius li.13.ca.21.

¶Lapitulum. CCCCCLXII

Nux vomica ẽ fruct' scõe spẽi titimali carsiceti per Diasco.fm quosdam vocatur castanea indica.SERA.ca.Jeũ alkei.auct.habiť facť vomere fortiter color eius est inter glaucedinem et albedinem ꝛ est maior auellana parũ ꝛ sunt in ea nodi.POS. quãdo accipitur de cortice ei' ꝛ teritur ꝛ cribratur ꝛ accipitur de ipso.3.ij.cuz duobus aureis anisi triti aut semine feniculi ꝛ conficitur cum melle sufficienti ꝛ bibitur cum aqua ca.mouet vomitum ꝛ expellit superfluitates colericas ꝛ flegmaticas.

¶Laplm. CCCCCLXIII

Nux vsualis lati.ara.Jeum alexãdrie gre. carca basilica.vel karia.ꝛ est nux vsualis qua cõiter vtimur ad edendum.Sciendus q̃ nucis multa sunt genera:sed quãdo simpliciter ponitur ꝑ vsuali intelligitur.POS.DIA.'Nux si mãducata fuerit caco stomatica indigestibilis coleram nutrit dolorẽ capitis cõmouet tussientibus ꝓtraria est a ieiunis comesta nauseaz ꝓuocat venenis ꝗria est comesta. Sumpta cum caricis lumbricos latos excludit cataplasmatib' adhibita tumores mãmarum compescit:luxationibus cum melle ꝛ ruta bene adhibetur cum cepulla melle ꝛ sale morsum boꝗs et canis ad sanitatem perducit tunsa cum corio ꝛ in vmbilico posita torsionibus medetur.eius coriũ combustuz tritum cum oleo ꝛ vino capillos infantibus inunctũ bonos reddet alopitias limpidat vel emendat menstrua suspendit si caro ipsius combusta cum aqua bibita fuerit; veteres autem nuces carnes earum cataplasmatibus adhibite cãcros ꝛ carbunculos tollunt: egilopas limpidant et si caro masticata imposita fuerit. fit etiam ex ipsa oleum si tunsa ꝛ expressa fuerit.virides autem nuces cacostomatice sunt que si oleo mixte fuerint eius acroez temperat ꝛ liuozes corporis tollunt. Arbor nucaria habz in folys ꝗ vel cinis stipitum.nucis autem viridis cortex tunsa et pressa ꝛ succo qui eycitur cocto cum melle:vt solet fieri ꝗ morsis ad oris vitia bonum est.ꝛ vocatur diacareon. Itez cortex nucis siccata ꝛ vsta leptomeris ꝛ desiccatiua sine mordicatione fit medicina.GALIE.septimo sim.pbar. ca.caria.vel carea.habetur quidem quid i pullulationis ꝛ frondibus stipticũ euidens plurimũ ãt in nucis cortice

recenti ⁊ sicco.eo aūt vtuntur ꝓpterea ⁊ tinctores.nō aūt exp̄mentes eos:⁊ succum sil'r succo morozum ⁊ rubozum coquētes cū melle stomatico vtūtur farmaco ⁊ ēt ad alia vniuersa ī q̄bus sunt congrui predicti succi. Nūc vo ipsius aliud qdem ē esibile aliud oleagi nosum ⁊ subtiliū ptium quocirca ⁊ succi fit faciliter ⁊ magis quidez fit tale q̄ tuncūq̄ repositum diu manet:oleū nāq̄ exp̄mere ē possibile ex eo antiquato. Nux aūt diaforetica sufficiēter fit.vnde quidē cū ea cancrenas carbunculos ⁊ egilopas sanāt.Qui dam āt ad neruos vulneratos vtuntur ea. Recens āt dū est hz quid ⁊ stiptice qualitatis:que vo incōplete sunt adhuc ⁊ nōdum sicca sil'r ⁊ alys fructibus quicūq̄ sunt viri des plena est humiditate semidigesta.Cortex aūt eiꝰ sicCus vstus subtilium partiū fit exiccatiuum ⁊ īmordax farmacum. Est aūt ⁊ aliud genus cariarum.i. nucum puarū q̄ vtiq̄ ⁊ pōtice nūcupantur ⁊ sūt auellane.l.nuce auellana. AVICENA lib.scōo cap.de nuce.ca.ē in tertio sicca in p̄ncipio scōi ⁊ in ipsa ē humiditas que debetur cum antiq̄tur:⁊ ifixa ē nuci stipticitas plurima ⁊ folia ⁊ cortex ipsius oīa sunt ꝓstringentia fluxum sanguinis. Et eiꝰ cortex adustus ē desiccatiuus sine mordicatione.Oleum vo vetuste ē sicut oleum vetus ⁊ abstersio antiq̄ ē fort]. Ex recētibus fit empl'z sup vestigia ꝑcussionis masticata.me dulla eius ponit̄ super apostema melicum ⁊ vlcerosum ⁊ ꝓfert eius gūma vlceribus calidis sparsa sup ea.⁊ in ēplastris cū melle ⁊ ruta ꝓfert torsioni neruozū facit sodam et distillatur succus folioꝝ tepidus ī aure: ⁊ ꝓfert saniei eiꝰ. Dicit alcaus ꝙ ipsa grauat linguā ⁊ ē faciēs bothoz in aure:eiꝰ oleū ꝓfert herpetiestiomeno bersipille ⁊ fistulis in partibꝰ oculi:succꝰ corticis eius ⁊ rob eius ꝓhibent prefocatiōem ⁊ nocent tussi.⁊ oleum antiquaꝝ facit venire dolorem gutturis:⁊ ex oibus quidem spēbus nucum dicit alcaus fieri emplastrū mamille apostemose ⁊ ꝑpe ex regali.magna ē difficilis digestionis ⁊ mala stomaco sed nutrita ⁊ recens ē melior stomaco ⁊ minozis nocumēti .⁊ illud qō frāgitur a duobꝰ corticibꝰ suis:⁊ nux qdem nutrita cū melle ꝓfert stomaco frigido.Dico aūt ꝙ nux non ē conueniens nisi stomaco frigido tm̄ facit bothoz.⁊ sedat dolorē vētris pūgitiuū ⁊ retinet p̄cipue frixa:⁊ eius cortex retiet fluxū sanguis mēstrui ⁊ q̄ nutrita ē ꝓfert renibus frigidis valde ⁊ cinis corticis eius ꝓhibet menstrua bibitus cum vino ⁊ suppositꝰ ⁊ q̄ comedit̄ nutrita soluit.multus vero succus eius educit vermes paruos ⁊ ascarides ⁊ est ex eis que cōferunt ozbo:⁊ cū ficubꝰ ⁊ ruta ē medicamen oibus venenis ⁊ ex ea cū cepe ⁊ sale fit emplm̄ sup morsum cānis rabidi ⁊ reliquozū.RABI moyses.si multū ex eis cōedatur gn̄atur retentio verbozū:⁊ ideo nō dāt̄ pueris.⁊ citius digerit̄ nuticulis. AVERROIS in suo colliget cap. de nuce.ca.⁊ sic.sunt q̄ multū comeste faciunt palesim ligue puocant vomitum ⁊ laxant ventrem ⁊ comeste cuz caricis obstant veneno:bone sunt tempore magis frigoris.

Greci Duplex habent vnū puum qō semp ꝓdcitur.Arabes vero .o. nec u hūt.sed hēnt vnam lr̄am quā oao vocāt que habet mediū sonū iter.o.⁊.u. Oa grece.oua.oon.ouum ⁊ etiaz augon vel auogon.

O abelcata.i. cucurbita.
O ac.idest salamandra.
O acion.idest filipendula.
O amen. idest sisimbriuz.
O amfaxion.idest gramē.
O asaragu.i. vga pastoris.
O asatar.idest origanuz.
O balsimon.i.gūmi edere
O bemon.idest asarum.
O bismaticꝰ.i. asmaticus.
O bnoxiam.i. ꝓiunctum.
O bolus ē pōdus triū kirat. ⁊ kirat pōderat quattuor grana ordei.q̄ obolus pōderat.iz.grana ordei. Itē obolus ponderat danic b .i.⁊.5.vñ ī ca.ō lauro apō Ser.exybo Hali. vbi dr̄ ꝙ denk ō cortice eius danich q̄tuor exybo Diasc. br̄ kirat cū sil'r apud aui. eodē ybo.⁊ in antiq̄ translatione Dia.br̄ tres oboli. qñcūq̄ ſuenitur apud Auic.Onolosat intelligē dū ē obolus ⁊ onos ē idē Item ꝑatica cassij oboli duo faciunt.Ꝛ.i.
O bzedi.i.os calcanei.subtꝰ
O bertica obreptica.i. q̄ fastidium tollunt. Halienꝰ in dinamidys.
O bzipilo .idest frigus.
O bzizum . exponit beatus Gregozi ꝰ i.z4. moraliuz rude aurū. Alij exponūt pro auro purgatissimo q̄ si curizon.idest radius.
O bsimogarꝰ.i .obsomogarū oxomagarū . vl' muri almuri.almurogaꝝ garꝰ
O bsonitū.i.caro siluestris. ⁊ Obsonium.i.salsamentum vel sapor ī quo intinguntur carnes vel pisces vel pāis rē. Item ꝓlini ꝰ. Obsona sunt queq̄ cibaria q̄ cū pane eduntur.
O bstraca ē quilibet piscis degens ī coclcis ⁊ de isto genere sūt similiter limaces.l.Ostracozum.
O bstraca ōmerca.idest obstarcus marinus.
O btalgia.i.dolor auriū
O btalmia ē apa oculi dcñ ab ob q̄ ē ꝓ ⁊ talmō q̄ ē ocl's q̄si ꝓ ocl'z ōmōst.
O btarmita.i.sternutatoria vel puocatiua vel sternutamenta.
O btusiovisus.i.obscuritas
O ca.i.ocalib.⁊ ē herba palustris que ē i fluminibꝰ.
O cca.i .herba quedaz que nascitur i mari aliter dicta.ogga.
O cab.idest sal armoniacū.
O cba.idest citrina.
O chimontoes folia habet ozimo silis ⁊ rāos yreos cū laminis seibus plenis ⁊ ē melāchum apud Dia scozidez.i.nigella.
O crea ocra.i. subcitrinum.

¶ Ca. CCCCCLXIIIꝰ.

Ocea est gleba terre ꝓm Diaſ.mellinum hās colozem ⁊ sine lapide frangibilis qua vtuntur pictores ē vera talis actica cōburitur ⁊ laatur sicut cadimia vtus ē ei stiptica tumozib̄ ⁊ pustulis medicat̄ alta vulnera replet.⁊ supexcrescētes carnes cōt cerotis maxime addita duricies soluet.

¶ Capitulum. CCCCCLXVꝰ.

Ocimum .i.basilicon.ſz falso ūmo ē herba ſz Dia silis oximo bastas duas hās que hēnt folliculos sil'es insgamo ⁊ semē nigꝝ sile melātio.POS. cū vino bibita morsus venenatos compescit.sciaticis cuz mirta ⁊ pipere maxie prodest. Radix ē tenuis ⁊ inutilis.
O cciput.idest occipitiuz.
O citis.idest affodillus.
O codam.i . oculus bouis.
O codiamen.i.arsenicum.
O codis.idest serū de lacte.
O cca.quid est.l.ocia.aliter .i.4.terrapētice ca.i7 .circa p̄ncipium ⁊ medium.
O cra.i.radix lappacy acuti.Hal'.libzo de ictericia.
O crea.quid ē.l.ocia.
O ctobziscū. quid ē.l.omotridon.
O crodis.idest auris .obdodon idem.
O cron.i.rubeū inde trocisci idiocri ab ydea qō est forma ⁊ ocron qō est rubeuz quia formati trocisci sunt rubei.
O culus aranee.i. tela aranee rotūda. Istud vocabuluz ponitur in antidotario.Hal.minozi in vnguēto ad serpiginem.
O culus bouis . vel vacce. apud Aui.⁊ Sera .vocatur bibar.grece.vero butalmon . ⁊ apud Diasco. ē cotula.l.bichar.
O culus consulis.est herba dicta fily ante patrem. vel oculus chzisti.
O culus lucidus .i . litium.
O culꝰ spatule est quoddā additamentum.
O dac.idest salamandra.
O dasica.idest soldana.
O dapidelia.i.cartofilago.
O dasimon.sunt mordicationes vl' pruritꝰ.Oziba.
O deberia.i.arbor tremula
O delium.i.narci scus.
O dis grece.idest dcus
O doneos dcntes.
O dico.i dest ebulus.
O dinerta. Odontotrima.
O idest dētifrigium. cas.fc.

O diosmon.i.menta.
O dodon.Ocrodis.Ochis. idest auris.othis.
O donchitis.herba ē sic vocata a Plinio.li.z7.capi. iz.post p̄ncipium.
O doplas idest altea.
O dozbion . idest russignolus auis.
O dremos.i.napta.
O drofozbia . i . odofozbia.
O dromas.i.icensaria.
O egiara.vl'bueg .ē acozus qm̄ dictio arabica destnēs in gi.non ꝓfert illud .i.nā talia vocabula desinunt in lr̄am dictaz gim. ⁊ ipsi hēnt aliā dictā gaiz que hz alium sonum ⁊ in fine dictionis ⁊ vbiq̄.
O enātbe. Pli.li.zi.cq.z4.
O es.i.corpus sene. Raſ.li. scōo affozismozum

Cap. CCCCCLXVI.

Oemps arab. grece erob.lat.cicer. SERAPIO auctozitate Hali.Ex eis sunt alba et nigra Et est alia species dicta kersene:⁊ sunt rubea ⁊ cicera simi lantur ozobo:et nigrum nominatur teres:est calida cum humiditate pauca:sed folia cicerum agrestium sunt simi lia folys domesticozum:verum grana eozum diuersa sūt ab illis: ⁊ conferunt ad ea que conferūt domestica .sapoz eozum est amarioz:et sunt calidioza siccioza ⁊ fortioza domesticis in omnibus. POSSEGALIENVS.octauo simpli.pharma.capitulo de cicere.legumē est inflatuz faciens ventrem lactis ⁊ spermatis generatiuum ⁊ prouocat menstrua magis diureticum renes mundificat decoctio eius:⁊ aperit opilationes epatis frangit lapidem renum et abstergit scabiem ⁊ empetiginem ⁊ resoluit apostemata que fiunt in aure: ⁊ apostemata testiculozum:et curat exituras malas quando administratur cum melle. Et idem sexto simp.pharma.ca.erob.idest cicer agreste p omnia calidius est domestico.ca.ſ.⁊ desiccatiuum inquātum actius. DIASCORIDES.Cicer dōesticū mollit ventrem ⁊ prouocat vrinam ⁊ menstrua:⁊ iuuat partū ⁊ generat lac:sed est inflatiuum et est aliud cicer dictum cicer peregrinuz ⁊ est ozobū quod cataplasmatibus adhibitum tumozes testium formicas zernas cancros ⁊ scabies malignas melle mixto saluberrime curat.⁊ est aliud genus cicerum dictum crios ⁊ est rubeum similem habz virtutem superiozi:quozum elixatura cum libanotide accepta hydropicis ⁊ hictericis medicatur vesice vulnerate contraria sūt ⁊ renibus inutilia:cuius vtus ē epispatica ⁊ ca.ex media parte cum pte amaritudinis propter quod ⁊ splē ⁊ renes ⁊ epar purgat scabies ⁊ parotidas ⁊ vulnera mala cum melle sanat:est aliud genus cicerum dictū are tinum ⁊ est nigrum hoc omni cicere plus dureticum dicitur:cuius decoctio bibita lapides ī renibus frangit.ē alterum genus ciceris agrestis folia habens similia superiozibus odozis viscidi semine simile.sed tanta ē illi efficacia ē quāta supiozib̄. GALI.sexto sim.pbar.ca.erob.i.cicer agreste.p omnia validius ē domestico.ca.ſ.⁊ desiccatiuū inq̄tum acrius ⁊ amarius. AVICEN. album ca.est ⁊ sic.ī p̄mo.nigrum est fortius.ambo sunt iflatiua lenitiua ⁊ ī ipso ē icisio: ⁊ nutrimētuz quod prebet ē fortius nutrimento fabarum ⁊ magis soliduz ⁊ neq̄ ē i figuris suis qō magis ipso nutriat pulmonem:⁊ quod ex ipso ē humidū plus ē generatiuū superlatiuum q̄ quod ex eo siccum est abstergat lēriginēs ⁊ colozē efficit bonum linituz ⁊ comestum confert apostematibus ca.⁊ duris ⁊ reliquis apostematibus que sunt ex eis in glandulis eius oleum confert empetigni ⁊ ipsius farina vlceribus fraudulentis ⁊ cācrosis ⁊ pruritui:⁊ confert dolozi dozsi:⁊ confert bothoz būido ī capite:⁊ cōfert eius infusio dolozi molarium: ⁊ ꝓfert apostematibus gingiue calidis ⁊ duris ⁊ apostematibus que sunt sub auribus . Et cicer clarificat vocem ⁊ nutrit pulmonem melius q̄ res aliqua:et ꝑpter hoc fiunt ex eo sozbitōes.ſ.ex faria cicerum:eius ōcoctio vtilis hydropicis ⁊ hyctericis.⁊ prozie quod est vt berbum ⁊ nigrū opilationes epatis ⁊ splenis aperit.⁊ oportet vt cicer non comedatur ī p̄n?cibi neq̄ ī fine ipsius.imo ī medio eius.decoctio nigri frāgit lapidē ī renibꝰ ⁊ vesica:⁊ cū oleo amigdalino raffano ⁊ apio:⁊ totū qō ex ipso ē attrahit fetum ⁊ ē malū vlcerib̄ vesice.⁊ vehemēter addit ī coitu. ⁊ ꝑp hoc nurtit masculia aīalia ⁊ camellos:⁊ eius ifusio facit erigere mēbzū fortiter qñ bibit̄ a ieiuno :⁊ coctū lenit natura ⁊ aperit opilationes renū ⁊ ꝑpe nigrum:⁊ quod ē vt berbū:⁊ dixerunt qdam ꝙ qñ ifunditur ī aceto:⁊ aliquis ex eo comedit ieiunus ⁊ mozatur super ipsum p mediuz diem iterficit vermes. HYPOCRAS.dixit ꝙ in cicere sunt due substantie que separantur cum decoctione aquaruz.vna est salsa ⁊ lenit naturam:⁊ altera est dulcis et prouocat vrinam: et dulcedo est inflatiua et excitat coitum.

O ffei . gre.opocisci. i.gūmi edere in añdotario vl' in ꝓfectiōe mitridatis.
O ffidion.ſz Pli.est piscicus scombzo silis.lib . 3z. cap.5.versus finem.
O faricon.i.gramen.
O ffia gre.i.anguilla.
O ffiena sunt molles tumores Alexā.ca.de idrope.
O ffionicos gre.i.lacerta.
O ffiasis.i.tyria. sic dcā ab offios quod ē serpens qz serpentinas squamas in superficie cutis representat ⁊ hz cortices quosdaz latos.vnde ab Alexādro cap.primo.
O ffiasis appellatur a Sera.tyra a tyro serpēte qō idez ē.vñ offiasis vel tyria.idest furfuris capitis Et differunt ab allopitia sic:qz allopitia magis est in profūdo circa radices capillozū:⁊ facit excoriationes in profundo.
O ffis grece . idest serpens. anguis.
O ffitis est species marmoris colozis serpentis.
O ffocatio sterea.i .suffocatio matricis.
O ffosab.i.almea.
O ffranima.i.mellica.
O ffranticū.i. emfraticum.
O ffrennem . Offrenist . i. bzion.
O ffri.i.gummi edere.
O ffries gre.i.supercilia.
O febis.grece.vistus.Oftalmos occulus . O ftalmi oculi.
O fealmia.gre.apa coniunctiue oculi.
O ga.i.alaganica.
O gi Oggi.idest acozus.
O gramina. idest gramen.
O gigantum. i . opoponax.
O gri.i.cicer.
O babatam idest cucuraita
O bamaram berba ē satis stiptica hās vtutē zaroz.
O imara idest sugella.
O imis idest vnum.
O ipagianos.Offosab.idest almea.
O iris. Paulus ca.de emptoica passiōe multo ingt exsite fluxu oirim et mana aceto supponamus.
O is grece ouis pecus .que ⁊ probaton dicitur.
O kimon grece.ozimuz basilicon.Halienus.
O l.idest vmbza.Ste.
O izatum.Oizezatuz.idest anisum.Stephanus.
O larien.idest git.
O lba.idest fenugrecum.
O lbabech.idest cinis.
O lbedias.i.oleum.
O lea est pondus.3. i. minꝰ 3ꝰ.⁊ olea. i. oliua arboz
O lcaib idest silex.
O lcherua . i.pētadactilus.
O lchei. idest rosmarinus.
O lcis.idest spelta.
O lea Olemala idest oliua.
O leander rododendron.i. idest landrum : l.nerion. Rododaphni. Diascozi.
O leaster.olea siluestr] ora. zambugi.grece.Agirelea Brielea.
O len.Oleni.gre.i. lacertꝰ.
O leum.quādo simpliciter ponitur de oliuis debet ī telligi.l.Labit aiton.
O leum album . est oleum multotiens lotum.
O leum alupitiū.i.ō vulpe.
O leuz attricum idest oleū ō citromel.i . ō citrāgul'.
O leum balaninū.i.de ben.
O leū cabzinū.i.ex cancris.
O leū catholicum.i. de laureola.

O leum cicinũ.i.de catapu tia maiozi.vel de sisamo siluestri.Ha.pmo memi ri.cap.pmo.
O leũ cilinũ.i.ō fenugreco.
O leum ciminum.i. oleum kadiberadi.
O leum cipnum.i.de cipri no.i.de alchana.Hali. io memiri. cap.scō.
O leuz citrinũ.i. de citro.
O leum cõmune.i.lucerna rum.l.Labitaiton.
O leũ de alchanna .i.oleuz cipninum.
O leũ de croco fit ex croco mirra cozdicinenis ⁊ ca lamo aromatico ꝗ3 Me sue cꝰ fex vocaꝯ trocoma
O leũ de basse.ē oleum fe recinũ:illud oleum poni tur ī antidotario dama sceni: ⁊ quia est composi tũ ex oleo de basse et ex oleo serecino.ideo voca tur oleum de basse ⁊ ole um serecinum.
O leum de keiri fit ex keiri
O leuz de kemest.idest lau rinum.
O leũ de kerua.i.de catapu tia que ab aliquibus di citur palma christi.
O leum de storace quid est l.melachac.
O leum dulce.i.cũ sale.
O leũ expensaꝫ.i.oleũ on fancinum qō fit ō oliuis im maturis . ⁊ tale oleuz dr̄ ēt oleum gremiale.eo ꝙ ī gremio oliue colligi tur ante maturitatem: ⁊ vocaꝯ oleum expensarũ qm̄ subuenit expēsis ad nām cōficiendaz qm̄ col ligitur ante tempus ⁊ ex eo oleum conficitur.
O leũ susinũ.i. liliaceum.
O leũ glaucinum .idest de pastinaca.
O leum glion.idest ex liq̄te balneozum.
O leũ gremiale.i.de oliuis.
O leũ indũ.i.ō nuce idica.
O leũ iusqami sic fit ꝛtere semen iusqami ⁊ pone in folys mecete inter cine res calidos ⁊ coq̄ postea manibus expme ⁊ illud est valde bonum.
O leũ keadi.i.beadi ciminũ
O leuz leuci.i.oleum albũ. leutos gre.albuz.⁊ tale ē oleũ antiquũ qm̄ oleum quanto antiqus tanto al bius:⁊ sic ponitur in ynguento agrippa.Hal.
O leaster.olea siluestri ara bi.zābugi.gre .Agreelea Hielea.
O leũ lineleon.i. ō scie lini.
O leũ mantinuz.i.de flozi bus vuaꝫ vl ō lābrusca.
O leũ melinũ.i.de citonys
O leũ miliacium.vel mirsi nũ.i.mirtinũ.
O leuz mitropion . i.amig dalarum.
O leũ muscellinum duplr pōt itelligi.vl muscellinũ qō ī sui receptiōe recipit muscũ:vel qō fit de ben qō ara.vocatur musellia ⁊ tale silr oleum balani num dicitur.
O leũ muscinũ.i.de muscis
O leuz necidium.i.de semi ne vrtice.
O leũ neride.i. nardinum.
O leum onfancinũ.i.de oli uis ĩmaturis fcn̄.
O leum petreolum quid ē .l.barsalendi.
O leum pecelinum .idest ō resina pituina.
O leum sabinum vel salinũ idest sitionum.
O leuz sambuceleon. idest de sambuco.
O leum sansucinum.idest ō maiozana.
O leũ scininũ.i.lentiscinuz.
O leum serecinum quid ē .l.baciri.
O leũ sicinũ.i.liliaceum.
O leuz sinlinum.i.napta.l. bzasalendi: ⁊ napta.
O lenũ sitionũ ē quod fit ō cucumeribus agrestib⁹. Hal.ad glauco.ca.4. ī fi. .i. de citonys distinctio. scōe tractatu scōo.
O leum sitionum.i.salinuz vel sabinum.
O leum spondileon.idest ō laureola.
O leum susinũ.i.de lilio.
O leum vulturinon . idest cocognidio.
O leum zirungen.i.de ber modactilis.
O lgagea.i.ameos.
O lia.i.asma.
O libanũ libātbus.ꝗ liba nũ.i.thus.hec libanus .i. arboz.ꝗ libanus dr̄ mōs vbi ozir̄ ⁊ qd ē.l.ronder.
O libarda.i.eupatozium.
O libzum.i.maiozana.
O lichatos Oliothos.i.cap ficus vel ficus agrestis. libzo de doc.gre.
O limpiados ē nomē cuius dam loci.
O linchi.i.ficus parue non mature.
O lira .Ollira gre. i. siligo. Adoz farina.·Pli.lib.zz. cap.z5.circa pn̄.
O lisira.Olosicledera.gre. .i.spatula fetida .Las.fe.
O liua qd ē.l.Chaitaiton.
O liua ethiopia . i.oleaster.
O liue colūbares.i.oliue sa le condite.Auic.Dias.
O liuella qd ē.l. Lamelea.
O locrisos.helicrisos.·Pli. li.zi.ca.ii.vel.z5.
O lixatrũ. Ozeoselinum.i. apiũ macedonicũ . Dias. ·Plinꝰ.Olixatrũ qō ypo selinũ vocant.li.ig . ca.8. versus finē.Sed Zrium videtur a Hal.
Olostion.Dia.herba ē mi nuta ⁊c.
O mfaciũ.i.succꝰ vl liquoz amarꝰ ⁊ facrꝰ ō oliua amara ⁊ ispissatꝰ vl ō vua amara. ꝗ3 ꝗ3 Ha.i li.dinamidiaꝫ.·Pli. li.iz.ca.z8.⁊ Ha.ad glauconē.c.6.tractatu pmo. sic fit. acinis vue agrestī expssis carnes ipsaꝫ ⁊ nucleos i sole siccatos tūde: ⁊ fac plurē ⁊ erit omfaciũ.qdā dicūt q ē qdā succꝰ ispissatꝰ ⁊ recōditꝰ i pastillo q fit ex olea vl fructu vitis immaturo.expmitur.n.olea anteq̄ matu ra sit.⁊ succꝰ ide fcūs ispissaꝯ ⁊ recōdit̄ . Dias.alr.
O mfacũ.ꝗ3 Hal.li.dinamidiaꝫ vue nō mature succi par tes.ij.melr.i.ī vase duplici coq̄s dōec dēsioz ipe liquoz
O mfacũ mellitũ ꝗ3 Hal.li.dinamidiaꝫ sic fit.Ac (fiat, cipe botros mūdos ñ maturos nec acerbos ⁊ repōe in vmbra vt possint sue hūiditatis aliq̄tulũ ōponere:de, inde expme ⁊ mitte ō ipo succo ptes.iij .melr. dispūati prē.i.⁊ mitte ī vase fictili ⁊ gipseo cũ calão pforato ⁊ su spēde ad solē dieb⁹.xl.vel z ad vētres reumatizātes ad fastidiū ⁊ stōaci debilitatem.corpora cōfirmat que sin copim patiuntur.Dias.
O nifakan.Omfakiō.i.om faciũ nō p.n.vt multi.
O nifalos grē.i .vmblicus.
O mfaratos.gre.i.lambrus ca vel vua agrestis.
O mfacileō.i.oleũ ōfacinũ
O mion.gre.silr inde omo genis.i.silis gñis.⁊ omo tenꝰ sinochꝰ silis tēoris.
O motribũ oleuz.i.ex acer bis oliuis ꝛstructũ Om fancinum.
O mi vl omi.gre.i.silr omoi. li.de doctria gre.Omion
O misiria.idest audacia.
O miomeruz.i . consimile.
O mirac.i.lactuca.
O mis ⁊ omidhia.grece pi scis fm kiram memida. dēbras kibros.
O mnimozbia.i.poliũ eo ꝙ multis mozbis cōgruat.
O mogeneũ.i.vnius nature vel silis nāe.
O lo.i.cotum.
O loligus.i.luocasis.anis.
O losach qd ē.l.Onolosac.
O liubet.i.sal.
O lusac.i.capsia.
O lus coxilides . Olus ia menũ .i. sachiliemene.
O lus iudaicum.i.maluaui scus vel althea.
O lus aque. i.senatiōes vel cressones . Dinꝰ ca . prio sup Mesue.pip que.
O lus acrũ.i.hipositinuz
O maros.i.sozbitio.
O mansisin.gre.i.farina oz dei li.de cirugia.
O masum vēriculus.i .vē ter centipelr . stomacus aialium ruminātium.
O mentũ.i.pellicula inuol uens ĩmediate intestina.
O mertiũ.i.collegium.
O metam.i.zirbus.
O metra.i.macca.
O nifacũ.i.succꝰ vl liquoz amarꝰ ⁊ facrꝰ ō oliua amara ⁊ ispissatꝰ vl ō vua amara. ꝗ3 ꝗ3 Ha.i li.dinamidiaꝫ.·Pli. li.iz.ca.z8.⁊ Ha.ad glauconē.c.6.tractatu pmo. sic fit. acinis vue agrestī expssis carnes ipsaꝫ ⁊ nucleos i sole siccatos tūde: ⁊ fac plurē ⁊ erit omfaciũ.qdā dicūt q ē qdā succꝰ ispissatꝰ ⁊ recōditꝰ i pastillo q fit ex olea vl fructu vitis immaturo.expmitur.n.olea anteq̄ matu ra sit.⁊ succꝰ ide fcūs ispissaꝯ ⁊ recōdit̄ . Dias.alr.
O mfacũ.ꝗ3 Hal.li.dinamidiaꝫ vue nō mature succi par tes.ij.melr.i.ī vase duplici coq̄s dōec dēsioz ipe liquoz
O mfacũ mellitũ ꝗ3 Hal.li.dinamidiaꝫ sic fit.Ac (fiat, cipe botros mūdos ñ maturos nec acerbos ⁊ repōe in vmbra vt possint sue hūiditatis aliq̄tulũ ōponere:de, inde expme ⁊ mitte ō ipo succo ptes.iij .melr. dispūati prē.i.⁊ mitte ī vase fictili ⁊ gipseo cũ calão pforato ⁊ su spēde ad solē dieb⁹.xl.vel z ad vētres reumatizātes ad fastidiū ⁊ stōaci debilitatem.corpora cōfirmat que sin copim patiuntur.Dias.
O nifakan.Omfakiō.i.om faciũ nō p.n.vt multi.
O nifalos grē.i .vmblicus.
O mfaratos.gre.i.lambrus ca vel vua agrestis.
O mfacileō.i.oleũ ōfacinũ
O mion.gre.silr inde omo genis.i.silis gñis.⁊ omo tenꝰ sinochꝰ silis tēoris.
O motribũ oleuz.i.ex acer bis oliuis ꝛstructũ Om fancinum.
O mi vl omi.gre.i.silr omoi. li.de doctria gre.Omion
O misiria.idest audacia.
O miomeruz.i . consimile.
O mirac.i.lactuca.
O mis ⁊ omidhia.grece pi scis fm kiram memida. dēbras kibros.
O mnimozbia.i.poliũ eo ꝙ multis mozbis cōgruat.
O mogeneũ.i.vnius nature vel silis nāe.
O mei.i.vmis rotūdus. iuētus sub ydrys.·Pau. de asmate. Omoy q sub ydrys inueniuntur frige in vase fictili.
O mopotras . Omoplatis. .i.spatusa armus.Omo plata spatille.
O moznensis .idest dilata tio pupille.
O mos gre.i.humerus.
O moteras.i.rapas.
O motion.i.castanea.
O magron. Dias.aut onati sana aut onotosam ⁊c.
O na.i.testiculus.
O nager.Onagros.idest sil uestris asinus.
O naciũ.i.vinacium.
O naticos que non possunt coagulari.
O ndacocta.i. nasturcium.
O nfaria.idest incensaria.
O nichos vl Onix.i.yngsa.
O nificium . est puluis q fit de acinis vuarũ acidarũ ĩmaturaꝫ expressis trit ⁊ siccatis.ide dicitur me lonificium: quod bēt ad mixtiōem bꝰ pulueris qō fit de floribus stipticarũ berbarum vel arborum vt ozni bruerie ⁊ similiũ.
O nicum.Diasc.folia babet oblonga ⁊ cetera.
O nichion.Demo . ē sanies purulenta in inferiozi pu pille pozzecta: vt vnguis videantur scema.⁊c.
O nidos lignũ.·Pau.cap.de disinteria.
O nirogonos.gre. fluxꝰ seis in somnis.Alexan.

¶ Capitulum.

CCCCCLXVII.

Onomia

Onomis quã multi onomida appellaue rũt.DIASCO.nomidana flonitin vir ge sũt duoꝫ palmozum nodose folia sunt illi minuta sicut lenticule aut rute aut anchuse subaspera ⁊ piguia ⁊ spissa. hanc multi in sale cōponunt ⁊ comedunt suauissime. vge predicte spinas acutissimas habent albe sunt ⁊ calide.

POSSE.Loziũ radicis earũ cum vino bibitũ vrinaz.p uocat lapidẽ vesice excludit vulneribus sozdidis medica tur cũ aceto cocta ⁊ oze retenta dolozẽ dentium phibet.

GALIENVS.octauo sim.pbar.ca.Ononis. Radicez bz calefactiiuã in tertio.cozter ⁊ o ei⁹ maxie est vtilis par ticipās absterstiuitate ⁊ icisiōe.vnde nō tm̄ est absterstiua: sed lapidũ fractiua:eadẽ autẽ virtute ⁊ escaras cito sistit. vtuntur aũt ea ⁊ ad dentiũ dolozẽ coquẽtes in oxicrato ⁊ ⁊ gargarizātes.·Pliꝰ.li.z7.ca.io.post pncipium.

O nobzosi.Dias.folia bz lẽ ticule similia ⁊c.
O nobzoche.·Pli.libzo.z4 capitulo.i6.in fine.
O nosacti.gre.sābuchꝰ asi ni.Dias.ebulus sic dicit̄ capitulo de acti.
O notristis.kirã.i.asini cau da ⁊ asini malua ⁊ ēaltbea
O nos grece.idest asinus.
O noticũ.i.censtuum.
O ntos quid ē.l.effelide.
O maticus.i.sambacus.
O otagis.i.papirus.
O paclia.Opagios . i. auri cula muris.berba.s.
O panclima.i.luyula.
O pericen qd est.·Pli.libzo z4.ca.i4.in fi.
O posilon.Dias.vez silem efficaciã bz cũ silsio ⁊c.
O pbus.i.capparis.
O pifico.i.lac ficulnee.
O pinis.i.panis non fermẽ tatus scōm alios panis non mūdus a furfure.l. beuda.·Pli.li.zz.cap.z5. in medio.
O piũ.i.succꝰ vl lachzimuz sed opiũ papaueris qd ē .l.chaxchax.vez qm̄ sim plr ponitur de opio pa paueris itelligitur.
O piũ idicum. gñis odozis
O piũ grinaicuz vel grina cũ vel cirinaicũ ē assa et laxat vt Alexan.ca.ō cu ris dētiũ.circa pn̄ⁿ Deo stenes opy curinaici.i. la xaris.
O piũ oxicratũ .i.dragãtũ
O pistonos . opisthonicos opistonicꝰ extensio dosi retro in posteriora: vt se flecti neq̄at: sp asmus.s. ·Paulus.
O pistoteros.gre.posterioz
O pix gre.i.capillꝰ ventris.
O pnoxiachãtũ.i.dragãtũ.
O pobalsamuz.i .balsamũ lachzimus.
O po vel opos gre.i.succus vel lachzimꝰ vel lac.
O pocapaꝫ.i.lachrimũ q̄st gũmi arbozis cuiusdã q̄ nascitur ī egypto.
O pode medicie.i.medicie q̄ de succis fiunt vt opiũ
O pomasticus idest motus diminutionis.
O pomeriũ.i.de octo rebꝰ.
O pomirfine.i.succꝰ mirte.
O popira.i. succus ignitus.
O ppoponaꝫ qd ē.l. Zensis
O poquistidos.i.succus vl succus gummi edere.
O pofisium.i.assa fetida.
O pos grinacium.est assa q̄ ⁊ lasar gre.dicitur. Alex. Demostenes.
O pis citrinaici.opocirem.
O poffico idest succus cap fici.idest ficus agrestis.s. lac.Diascozi.
O potissi idest gũmi edere.
O potissimali.idest lac titi malli.
O pfissomi.opsis psomi.i.su perficies panis crusta.
O pso vel opson.idest salsa mentum.pulmentum.
O psis grece facies aspectꝰ vultus.
O psonia grece salsamenta cibi obsonia.
O ptalmia.i.obtalmia.
O ptima valeriana.i.fu.
O ptomerium.idest ō octo rebus.
O ptos gre.assus.i.assatus.
O zaca bozot . idest grana quercus.
O zaca cadebel .idest folia nespilli.
O zades.i.folia mirti.
O zacallus.i.serpentaria.
O zacaloget.i.nux.
O zacalefen.i.sisamum.
O zasis grece visus. Ozata visibilia ⁊ cetera.
O zacalcias.i.folia pzuni.

Capitulum.

CCCCCLXVIII.

Ozdeum

lat.ara.babaet situe babaer gre . trabia. GALIENVS septimo simp.pharma coz.capi.de ozdeo thrachi.idest ozdeuz primi gradus est in siccando ⁊ infrigidãdo.babet autem quid absterstiuuz non paucum autem bzeui quodam siccius q̄ farina faba ruz:talia vero omnia similia sunt ī bis que vtuntur extrī secus:cum vero comeditur superat fabam:qm̄ inflatiōez deponit in faba vero qualitercunq̄ coquatur permanet inflatiua:grossiozum enim est partiuz q̄ ozdeũ ⁊ ppterea nutribilioz ē:qm̄ autem modicum a mediocritate absces serunt:ppterea sunt in multo vsu:bꝰ enim farmaca mul tis alys permiscentur ceu materie quedam:⁊ ppterea ce ra ⁊ oleum non paucis cōmiscentur farmacis.Alfita autẽ multa ozdeo ipso sũt siccatiuioza criminum ita nominaꝯ qō ex grossa parte farine ozdei ⁊ zea que ex parte farine subtilis:est autem nutribilius quidem alfita difficilius ve ro digestibile.vocatur autem que ex eo sozbitioz plus ⁊ ē que a zea sistitiuus quiescibiliter ventris. ⁊ dicitur i libzo de cibis.fit ex ozdeo panis qui quãdo est furfureus voca tur maza. SERAPIO. cap.bz ifri.⁊ desic.i p ⁊ desi.ca tio eius ē āpliozpaꝫ desiccatione fabaꝫ qm̄ applicaꝯ exte rius.verũ ozdeum coctum ē melius fabis ī boc ꝙ ipz non inflat.Et fabe qm̄ coquũtur generant inflationem qm̄ in suba illius ppter boc sunt magis nutribiles q̄ ozdeum ⁊ ipsa ambo declinans parum a temperamẽto.sed sauic oz dei ē magis desiccatiuum q̄ ipsum ozdeum.

O talcatron.i.folia cirti.
O zacalamastice.i.sisimbꝫ
O zacaltũden.i.ossa.
O zaca sotoal.i.folia cipssi.
O zaca solem.i.lilium.
O zacatafara.idest folia ta marisci.
O zacatur.i.folia celsi.
O zachisses.i.tamariscus.
O zaalmesiron.i.enula.
O zacsi.i.pomum.
O zactaldel.idest collogni tida.
O zactapper.idest cappara amara.
O zaser.i.visus.
O zale.Ozasis idest stamia sirica quo cribellantur subtilissimi pulueres vt in Almansoze captiulo ō fe .quottidiana.⁊ vocaꝯ sic ara.quia consueuerãt nobiliozes mulieres oza velare.
O zbicularis.i.ciclamen.
O zchis grece. i . testiculus Ozchi .
O zcades grece . i. oliue eo ꝙ testiculis similantur. nam grece testiculus oz chis dicitur: Isidozus.
O zchis.idest satiron ⁊ vo catur testiculus vulpis. Serapio.
O zchiskinos.i.testiculꝰ ca nis ⁊ ē species satirionis Diasc.·Plinius libzo.z6. capitulo.io.
O zcos idest aqua lactis.

POSSE.SERA.auc.Dia. aq̃ ordei ē inuatia ad repri-
mēdū calitatē būiditatū calidaꝝ ⁊ ꝓfert aspitati cāne pul
monis ⁊ vlcerib⁹ ei⁹ ⁊ cū seie feniculi puocat vrinā ⁊ ē ab
stersiue ⁊ maturat apata calida: ⁊ qñ miscetur cū seie lini
⁊ fenugreco ⁊ ruta ꝓfert tumorib⁹ testiculoꝝ: ⁊ qñ admi
nistratur cū mirto ⁊ vino ⁊ piris siluestribus ⁊ fructu ru
bi ⁊ cortice granati strigit vētrem: ⁊ qñ fit emplin cuꝫ eo
cū citonys ⁊ aceto ꝓfert apatibus calidis que accidūt po
dagricis. Et qñ miscetur cū aceto forti ⁊ ponitur sup sca
biem vlcerosam maturat eā ⁊ farina ordei stringit vētrē
⁊ sedat dolorem apostematum calidorum.

O rdeolum.crite.est pustu
la in palpebris.
O regmos. idest faba fra
cea.vel fressa.
O regmon dicimus nos so
nitum spiritualium qui
fit anhelando maxime ī
peripleumonia ⁊ asma
te ⁊ morientibus.
O relex.idest oliua.
O remum idest pulegium.
O reoselinum qd est.l. Api
um.Pli.li.9.ca.8.in p̃ncipio Dia.Ste.
O reptica dicūtur gre. que
fastidium ciborum aufe
rūt.Hal. ad paternianū.
O resis.idest appetitus in
de anoresia ab a qō est si
ne ⁊ oresis quasi sine ap
petitu.i.fastidium sed in
terponit n.cā eufonie.
O rfos.Orfus.grece.piscis
acerra oriba.kira.
O rganū.Organon grece ī
strumentum inde mem
bra organica.i. instrālia.
O rica.Orix.ē genus legu
minis nobis ignotum.
O ricū.i.eris cathimia.
O ricū vel Orinū.i.crocus
O ridium.i.semperuiua.
O riganū quid est.l. oipta
muz.Pli.20.ca.17.ī pn°.
O riganum eradhititiki.i.
pulegium.
O riganum fluuiale. idest
mentastrum.
O rigana zaba. quid est.l.
sandecus.
O rimum.idest vernix.
O riminon.idest enula.
O riminis.Orimion. idest
vrtica orminis.
O rininum idest fomentū
fabe vel cuiuscuq; seis.
O rintogalle. Dia.herba ē
rē.Pli.li.ri.cap.17.circa
principium.
O ribate.Dia.quam multi
cinomorion dicunt: aut
leonta.cipri aūt tisinum
rē.iter legūina nasci solz
⁊ ea prefocare.Pli.Oro
blaten.li.22.ca.25.in fi.
O rioselinū.i.apiū mōtanū
O rioma.idest aurum.
O rios.i. arbor glandium.
O rion.i.stella.⁊ orion.i.fi
nis vel meta. terminus
inde orizon.i.finitor.
O risnus.i.simula ō ordeo
O ritus. idest duricies in
vulnere.
O rithi.idest arteria.
O rium.idest cefalea.
O riza gre.i.risi.Rosa idē
Pli.li.18.ca.7.vltra me
dium.
O rmichia.i.gallinacea.
O rminon:siue emola: vel
auricularis aut reiectal
bz tyrsum cubitalem.
quadrū folia vt marubi
um extātia.sicē sūt lamie
aurū pēdentes cū semi
ne nigro ac vgo. Itē alia
agrestis ocā cū seie rotū
do ac flauo acriori rē.ab
Aui.dr tuderi.Dia. Pli.
li.22.ca.25. vsus finem.
O rminis fm aliq̃s semen
rape fm alios enula neu
trum credo.
O rnis grece galline.
O rmu. idest orobus.
O rneon.gre.aluis.Ales or
nea aues.
O rnus ē arbor glandifera
quericui silis sterilis fz
papiam.vnde q̃tuor sūt
arbores glādifere.quer
cus ylex ornus ⁊ alia. vñ
sunt grana tinctorum.
O rnix idest perdix.
O roblaten.i.orizbate.
O robotron.i. hypoquisti
dos.Pli.li.26.cap.8.
O robū.Rodbzū.i.herbū
vl pisa legumē sersemie
.l.Oems.Rorobos grece
Eruū.Pli.li.22.cap.25.
vltra medium.
O rocboma.i.suspirium.
O rocteus.Rouernacum
idest ribes.
O rodes.Roides.i.humo
res serosi ⁊ aq̃si.ab oros
quod est serum lactis.
O rodis.i.rosa canina.
O rodomis lentisca.i.latra
O ronaruatū ē ribesuz pro
ribes.
O rosa.Oriza.i. risum spe
cies leguminis.
O ros oron. i. aqua lactis
Ste.Theodo.
O rorxis.i.liquiritia.
O ripida.i.ciuitas.
O rrary.i.estiuales vel qui
seruant horis.
O rrodis.i.colatura colere
rubee sicut lactis.
O rror.idest horripilatio.
O rthocanomen⁹.i. lectus
asmaticis aptus in quo
poti⁹ sedere q̃ iacere vi
deāt.Mussio cap.de p̃
focatiōe matricis ortho
cathemena ingt sedat. ⁊
ē ocrū recte sedēs ab or
thon qōē rectū ⁊ cathe
quod est sedere.
O rthodosos.i.recte glorio
sus seu docens recte.
O rthomia. Orthogomia
i.difficilis respiratō.l.as
ma.vt appet si.l.siseleos
qrñ Hal.7.memiri. cap.
3°.in p̃n.fm vnā transla
tiōem diē asma fm aliā
diē orthomia: ⁊ dr ortho
mia ab orthos qō est re
ctū siue qz cogūt sedere
recte nō potētes iacere:
seu qz eq̃liter mouētur
supiora pectoris ⁊ iferio
ra inspirādo cū sit ꝓriuz
sanis hoib⁹ qbus nō mo
uent nisi iferiora: seu qz
recte dicūt laborare in
spiratione ⁊ expiratione
qrñ ī ambabus laborant
⁊ quocūq; illoꝝ triū mo
dorū dicat orthomia est
valde laboriosa. Itez ab
orthos qō ē rectū dr pe
risteron orthos.i.berbe
na recta que quomodo
sit recta.l.gerebatanuz.
O rthopōticos gre.i.talpa.
O rthos.idest blitus.
O rthragoriscus.idest aper
vel porcus piscis.
O rthus.idest coxilides.vl
blitus: ⁊ or.
O rthus orchos.i.rectus.
O rthor.idest somnus.
O rtigis.Ortix.Quaglia.i.
coturnix.Qualea.gagil
la libro de doctrina gre
ca.graculus.
O rti.i.priapiscum.
O rtinita.i.satirion.
O rtuza.idest vrtica.Sthe.
O s.idest acorus.
O s de corde cerui.
O s mundi qd est.l.pirgi
tis.Epio.
O s vētris.i.stomac⁹.Hal.
8.terrapētice.ca.5.
O s sepie.quid est.l.
O ssalis quid est.l.
O sanco.idest os ī parte po
steriori coram aluum.
O satis.Isat.Haisdo.Ma
cer.idest herba fullonuz
Huasido.
O saraga.i. virga pastoris.
O sarat idest origanum.
O saricon.idest gramen.
O sciata salcutre.i. cortex
radicis celsi.
O scido idest vlcus oris.
O sec idest armoniacum.
O seum vocamus bursam
testicl'oꝝ a greco oscheō
O sicare.idest alopis.
O sien idest opium.
O silobalsamum.Ste.pro
xilobalsamo.
O silokaracta.Ste.p kai
riem.pro chiarsamber.⁊
est cassia fistula.
O sino.i.egritudo i facie.

¶ Capl'z.CCCCCLX.

Osiris virgā bz nigram tenuem ⁊ sarmētosā
sed min⁹ fragilem q̃ circa folia
bz sicut linū ⁊ nigra ī initio ⁊ cuz maturauerit ruffa fit.
DIACORI. hec herba cocta in aqua ⁊ bibita bicteri
cis opitulatur.Pli.libro.27.capi.iz.post p̃ncipium.

O silium est os coram aliū
in parte anteriori.
O snac.idest flos orni.
O soa achichir.i. radi squi
nanti.
O sobatia.i. pes corninus.
O soac.i.argentum viuuz.
O solosin.i.radix enule.
O solaluf.i.serpentaria.
O solalchasab idest radix
canne. (peonie.
O solallolaica. idest radix
O solaphconia.idest radix
O solalcufania.idest radix
amigdale amare.
O sollode idest radix cipi.
O sorratium.i.vsnee.
O spiron grece legumen.
O steab.i.bolū armenum.
O stec.i.armoniacum.
O stracodermata ostraka
.i.pisces habētes duraz
carnes.Alex.testosa ani
malia.
O sta.gre.ossa.osteon.ōs.

¶ Cap. CCCCCLXI

Ostracorum .i.ꝛchiliorū q̃dā sūt magna q̃daz
pua.magna dicūtur ara.barcora.
pua dicūt ara.sedes.SERAPIO.auc.Hal. Ostracorum
ex mari magnoꝝ dicūt barcora nōvsus sum co: pib⁹ coꝝ
nisi pus ꝓburerē ea ꝓpterea qz sūt testea dura multuz: sz
qñ adurūt fit vtus coꝝ desiccās fortiter. POSSE. Con
ferūt apatib⁹ fraudulētis ⁊ porfita marina ē ꝓchiliuz ma
rinū purpureū. DIASC. hz vim desiccatiuā mundifica
tiuā ⁊ abstersiuā: vñ abstergit dētes ⁊ dimiuit carnē sup
fluam ⁊ mūdificat renes ⁊ vicera ⁊ ꝓsolidat ea. ⁊ qñ teste
ei⁹ repleē sale ⁊ ponūt ī vase terreo ⁊ adurūt: deinde terū
tur ⁊ ponūt abstergūt dētes ⁊ ꝓferūt ꝓbustioni ignis qñ
puluerizāt sup locū: ⁊ oz vt dimittat B medicamē in loco
donec p se cadat. Nā qñ loc⁹ cōsolidatus ē cadit p se: ⁊ qñ
ꝓchule purpuree coquūt cū oleo: ⁊ fit linitio cū eo retinz
capillos cadētes ⁊ fac oziri capillos i loco. ⁊ vngule ipozū
sūt coopcula gb⁹ tegunt i forame suo silēs vngulis q̃ de
ferūt ex idia: ⁊ q̃ ex babilonia: ⁊ que ex iameni meliores
oib⁹ sūt vgentes ad albedinē ⁊ sunt odorifere q̃ꝝ odor tra
bit aliq̃tulū ad odorē castorei qñ sumt cū aceto i potu ac
tenuāt splenē: ⁊ qñ fumigāt cū eis mulieres bētes suffo
catiōem mricis ꝓfert eis ⁊ ille fumus excludit secūdinaz
⁊ qñ fumigatur epilētic⁹ excitat eū. Sz scides ē ꝓchiliuz
paruū, vñ coclee pue sicce qñ adurūt cinis ē multuz adu
rens ita q̃ si miscueris cuꝫ alkitran ⁊ vnges cū eo locum
piloꝝ palpebraꝝ postq̃ fuerint euulsi ꝓbibent ortū eoꝝ
⁊ qñ terūtur sine adustione ⁊ ponūtur supra mēbrū infir
mū ⁊ debilitatum ꝓferūt: ⁊ dixerūt qdā hoc se fuisse exp
toe. Et idē auc.Hal.boies oriētales noiant eā talsim et ē
vna ex specieb⁹ cōchiliorꝝ babētiū paruā testā quādo sūt
recentes ⁊ comeduntur molluunt vētrem ⁊ maxime ius
earum.sz antiqua vetus ex cocleis valet ad palpebras qñ
ꝓburit ⁊ miscet cū alkitra ⁊ terūt bñ sil' ⁊ ponit ex B me
dicamie i palpebra nō sinit renasci pilos pūgūt oculum. ⁊
spēs cocleaꝝ ocā bame ⁊ aliaꝝ puaꝝ sperum laxant ven
trem qñ coquūtur cum pauca aqua ⁊ bibit ius illud.

O strea piscis.i.piscis ōgēs
in ꝓcha.Dias.ostree pur
purifice. vñ purpura ti
git Coclee sunt.
O strutiū.i.strutiū Diasco.
macer ⁊ ē conclisir
O struī planta ē fm Diasc.
nobis ignota.Pli.lib.i3.
ca.zi.in fi.
O ta Otarion.Otion.i.au
ris.Otbis idē: inde poti
da iuxta aurē flegman.
O tofac.Rotolofac.i.nudū.
O talgia gre.i.dolor auris.
O thiasis.i.morbus auris.
O thinim.i.prassiū.Plini⁹
li.20.ca.17.circa p̃nci⁹
O this.idest auris.
O thisac.idest filipendula.
O thode.i.serum lactis.
O thonia.Otonion.Diasc.
.i.celidōia maior. Theo
do.Oriba grece.filōagri
on.i.ignis agrestis.
Octicen gre.i medicia au
ricularis.Cas.fe.
Otiō ripa gre.i.aur| sordes
O tonia.i.celidonia maior.
sed falso.īmo fm Diasc.
ē perforata: vl Ipericon.
O xi.acutuz.oxos acetum.
O xideritis.a Diasc.dicitur
capnos.
O xi vel oxis.i.acutum vl
acetū: cū p acuto: inde di
cit oxidorcas. i. videns
acute: ⁊ oxiporiū.i.acute
penetrās porros. cuꝫ pro
aceto.inde dr oximel. et
oxigalac.i.lac acetosum:
⁊ oxiféitia.i.acetosus da
ctilus.q est tamarindus
q sic dr fm Damas. ⁊ sūt
fruct⁹ palme siluestris ī
die fm cūdē q sicut dic
nascitur i forma dactili:
cortex abycit ⁊ medul
la q̃ ē nigra ⁊ acetosa ad
nos affertur.l.fenichia ⁊
tamarindi.
O zialmon.acetum ⁊ sal.
O xia.i.spelta.gre.vt li. de
alimentis Hali.
O xiachantos.qd est.l.ami
berberis.Dia. Liosbat⁹
O xicatron.idest pusca.
O xicātum.Oxillocantuz.
.i.berberi.
O xicratum gre.ē ocrū ace
tosum vinū vel ipsum ē
acetum aq̃ mixtū. Nam
vbi paulus ca.de vlceri
b⁹ aurium bēt oxicratū.
AVICEN.eodem lo
co hz acetū aq̃ mixtum
sil' ī oib⁹ libris Arabicl
vbi hr acetū aq̃ mixtuz ī
grecis hr oxicratum. .l.
pusca.
O xicola.idest tauricolla.
O oxicada.Oxicadia.i.ace
tosum.
Oxicantos grece. DIA
SCO. arbor est nimiū
spinosa fructū hñs silēz
mirte: sz paulo maiorez
rubeū iteri⁹ ⁊ granatū.
Et ē ocrū acuta spina. et
ē arbor ferēs berberos:
vt pz p ꝓcordiā Diasco.
in eo.ca.cū Aui.ca.ami
berberis.Stepha.Oxi
cantos vel berberos.q
dā carpusiam vocant.
O xichātos.sz Dias. voca
tur a gbusdā cinos.
O xidorcas.i.acute videns.
O xidericū. Oxidortium.
.i.fomentum acuens vi
sum.Cas.fe.
O xifilon.Oxitrifilon.oxi
lida.i.acetosum foliū: et
ē 3ª spēs trifoly.lege ba
chaclb. ⁊ Oxifilon.idest
cicuta.vel cicutatā. Dia
sco.oxifilon.i.acutorum
foliorū geranion.
O xifabū latini scribūt. sz
greci oxorafos siue oxo
nofos.Oribasius.ē pon
deris vl mensure nomē
Papias.ē pondus.3.i.⁊
3.vi.Ally vocāt ipsū acci
tabulum.Isidorus.
O xifabus.i.casiif.
O xifenicla.Oxifenicia.i.
tamarindus.
O xigalac.i. lac acetosum.
O xigaron.Oxigaꝝ.Oxi
mogaꝝ.i.gaꝝ ⁊ acetum.
O xiglicon.ara.muzū idest
dulce ⁊ acidum simt' ab
oxos qō ē acidum ⁊ gli
con dulce. Pau.
O xilapatiū.i.acetosum la
patium ⁊ ē acetosa.
O xilocassia.i.cassia lignea
O xileō.i.acetū ⁊ oleū cōe.
O xilicitromili succi. idest
succus citranguli.
O ximaliū.idest ceruſa.
O ximel gre.ara.sgngibin.
.i.sirup⁹ ex aceto ⁊ mel
le oximelli.
O ximissine.i.brusc⁹. l. aco
rus. Pli.li.25.ca.ii. ī me
dio. ⁊ li.23.ca.vltimo p
pe finem.
O ximola.Oxisquum.i.iū
cus acute sūmitatis.
O ximirius.i. scopa regia.
O xios.i.planta solis.i. tri
foliū. Pli.li.27.ca.iz.añ
medium folia terna bz.
O xiporiū.i.catarticuz me
lancoliam ⁊ flegma: ⁊ ē
dictum a cute porros pe
netrans.
O xiquin.idest iuncus acu
te sumitatis. Pau.
O xirodimon.oxirodiū. i.
acetū cuꝫ oleo ro.cas.fe.
O xiremia.i. acetosa. eru
ctuatio.
O xireū.i.forte acetum.
O xirocroceum.i.emplim.
compositum ex aceto.
⁊ croco.
O xiurola.i. iuncus obtu
se sūmitatis.
O xyzachara.p.y.grece. i:
acetum cum zucharo.
ab oxos quod ē acetuz.
O xogar⁹ grece.garus ace
tosus.
O xomogaruz.idest sapor
acetosus ⁊ salsus.
O xos Oxis.i.acetum.
O xa.idest sorba.Hali.capi
tulo de mespilis.
O zanoros. ozanorsi. idest
squinantum.

Ozardus.idest trifoliuz.
Ozene.i.polipi vlcerati.Ha lie.tertio memiri.ca.3°.
Ozenitides.qd est. ·Plini° li.iz.ca.iz.
Ozimie gre. i.vlcera feten tia inter nares ab ozon. qõ ē fetens.Laſ.fe.Alex.
Ozeuſich.Ozemich. idest bedeguard.
Ozi.idest acozus.
Ozimũ.i.baſilicuz. vl' flos luſ.fm ·Pl atearium est se men baſiliconis.
Ozimũ cũ oib° ſuis ſpēbus qd ē.lege.bekengemich.
Ozimũ ſtabat ⁊ montanũ quid est .l.idem.
Ozimũ fluuiale.i.melliſſa.
Ozirno.i.quoddã granifi cum semẽ nobis ignotũ.
Ozon.idest fetens.
Ozonab.l.vitellum oui.

Litte

ra apõ gre cos qñ se quitur.m. tũc illõ. p. trãſit ĩ so nũ nr̃i.b. vnde scribunt ampelos ⁊ legunt ambe los:arabes vo oio hac lit ra carẽt :ſz ꝓ ea ponunt aliqñ. b. vt berchichia dos ꝓ pdichiados q̃ est paritaria.aliqñ ponũt.f. vt fraſſion ꝓ praſſion.
Pachides beleferon. Dẽo ſtenes ē palpebraꝝ cor pulentia et graſſitudo q̃ exteriores ptes videtur extẽse interiores vo car noſe atq; ſanguinolente vertende palpebre diffi cultatẽ faciens. ſz venit ex oculo ꝓcidente.aut ex longa lippitudine.
Paguros dicunt greci can cros marinos.
Palami gre. palma man°.
Palmipiſſa.gre. dr̃ pix lig da bis cocta. ·Plinius.
Paliurus dr̃ ac° palearis. Oziba. Diaſ. vocari dic̃ lanariã ab aliqbus eo q̃ pleriq; ex ea lanã lauãt ꝛc̃. ·Plini° li.iz.ca.19. ⁊ li. z4.ca.13.
Palmulas.demo.q̃s greci patecas vocant. i.dacti los palmarum preſſos.
Pachimeris grece.i.groſſe ſube.nam pachos grece groſſitudo ſpiſſitudo dẽ ſitas.
Patia patias .i. lepida vel ſquama ex acutl cipnis et est lepida.
Patiana.idest patella.
Pagella.idest corium vl' pe tia lata vbi põit̃ empl'z.
Pala.palla.i.buſſus arbor.
Palamigra.i.palma man°
Palami piſcis.i.lo palamo do.⁊ ē piſcis ō gñe ſcom broꝝ vel ei ſil'is.
Palargos.i.ciconia.Hal'
Palea camelleorum.i.ſqui nantum.
Paleſtra ē certamen cum brachys.
Paleſtina.ē ꝓprium nomẽ loci.
Paleon.idest ventus.
Palion. ·Paliurus ē herba lanaria vel cicer dome ſticũ ſz alios. Strution ſtrutiuz .Condes.
Palma ē arbor dactili ⁊ est domestica.l. nakala.
Palma ſilueſtris vel agre ſtis indie .est cuius fru ctus tamaridus.l. chaſi.
Palmarũ thebaicarum po ma.idest dactili.
Palma chriſti ē ſpēs ſatiri onis bñtis radices gnq; ꝓiũctas vt digiti manus .l.chaſi. vl' radices duas ſil'es duab° manib° ĩ ra dice iunctis. Auic.digiti citrini.
Palmifirich. ·Palmuſarich
Palmoſa.i.ſaltuoſa.
Palmos.idest ſaltus mem brorũ. ·Palmus idem.
Palmoſarch.palmoſaro.i. nenufar.
Pampini.idest paliur° her ba lanaria . cicer dõesti cuz.Condes. Stration.
Panax multas ſpēs habz. Diaſ.panax eraclea . vñ oppoponax colligit̃ ꝛc̃.
Panax chironia quã latini inulam cãpanã ꝛc̃.Diaſ.
Panax Aſclepy:mlti dicũt q̃ h̃ ozigan° agreſtis ſit aut cotila ꝛc̃.Diaſco.
Panax deuia.hãc puto eẽ eſulã.vñ. Eſula lactescit ſine lacte linaria creſcit ab auic.dr̃ ſcebrã.h̃ Dia ſco.ĩ cap.de ligustico pa nace ligures ligusticũ vo cant eo q̃ radix ei° alba ē ⁊ odorata ſil'is panaci Et panaces apud quoſ dam dicitur oziganum.
Panace idest ſiluium.
Panadracia.panodracia.i. ariſtologia.
Panaco friza.i.ferula agre ſtis.
Panagos. ē ferule gen° vñ emanat oppoponacũ.
Panaritiũ.i.apa puuz acu tiſſimũ qõ fit ĩ ſummita tib° digitorũ.a para q̃ ē tuxia ⁊ nichia.i. vnguis.
Padimon. fm Oziba ſiũ ē quãdo cõis egritudo in plurib° boib° concurrit ſic̃ est peſtilentia.
Pandurusticuz.i.herba ca pillacea naſcens ĩ muris iuxta aquã quaz ignoro.
Pãfilicon.i.centũnodia.
Pãdecta.i.totũ dcñ:cui ni hil deest.a pan q̃ ē totũ ⁊ decta.i.dcñ.a dico di cis:vel dr̃ a pãdo qz ĩ ea omnia manifestantur.
Pãcratiũ ē herba ſil'is ſtil le.Aui.cepe azir dic̃.Dia ſco.a gbusdã itubũ dr̃.
Panax chirõa.i.enula. ·Pli nius lib.iz.ca.z7.⁊ libro z5.cap.4.
Panax deuia.ē ſpēs titiali.
Panax aſclepy.fm Diaſ.ē herba quã ignoro.
Panax feraclea planta est vñ fit opoponax.l.ienſis
Panis acalif.i.qui nõ fit de grano tritici.
Panis alexãdrin° vl' rubi cũdus.i.recoctus ⁊ rube ſcens vel biſcoctus.
Panis alcurit.vel ſarmi vl' porcinus . malum terre ciclamẽ caſſanum idez .l.buthormarien.
Panis cuculi.i.alleluya ⁊ ē acetoſi ſaporis.l. bacha elb.trina habẽs folia et vnũquodq; foliũ bz di uiſuram in ſe.
Panis opirus vel opopir° .i.medocriter ſe bñs iter purum ⁊ ſurſuraceum.l. bcuda.
Panis pictere° vl' ſemidali tes ⁊ ſilikunites ſincami ſcas ⁊ ſincomiſcos quid ſunt lege cuda.
Panis porcin°. Ciclamen. malũ terre.Caſſanũ idẽ.
Panthagathe.gre.pulegiũ tã maſ.q̃ femina . Diaſ.
Panter.gre.panthera.
Panicald.i.Irrugion.irig°
Pannicũ quid est.l.dochẽ.
Panode.i.bonũ malanuz.
Panos ē q̃dã arbor glãdife ra.l. ſpagnos ⁊ vide an ſit vſnee. ·Pli.li.16 .ca.9.
Panuda.idest panaritium.
Panude.idest mollea.
Pantagone.idest pulegiũ.
Papauerum.i.papauer cor nutbum.
Papauer cuz ſuis ſpēb° qd est.l. caxcbax . vnde qñ ſimpl'r ponitur albũ itel ligitur.
Papauer cordoſoſum.i.ſpi noſum:efficit opatiõem titimali laxãdo ventrez ⁊ est eſula.
Papauer paluſtre.idest ne nufar.Diaſco.
Papiar.idest almea
Papilla.idest veſica.
Papilla oculi.i.apiuz aque
Papirella.i.portulaca.
Papirus.papillus.qd est.l. burchdi . papiros ara . chagadh. ſcirp°.bibula.
Papiũ.Erigeron.Sedum ſeneciõ.rhuſea. Achãti da.cardus bñdictus Iſi dorus erigonos ſic a gre cis dr̃ q̃ vere prio ſene ſcat ongeron grece.Ste phan°. Irigeron ē adriõ
Papule ſũt grana minuta vel puſtule albe q̃ naſcũ tur in facie al' r dicuntur furunculi.iſtud vocabu lum ponitur in.l. lilium circa finẽ ⁊ in.l. barachi chene.
Paracopium .i.debilitatio ſpiritus.
Paracuſeſim.i.aperitio.
Paracolectica .i . conuiſca tozia cicatricum.
Paracholeſis.gre.i.gluctia tio partium.
Paracopis pafreneſis.i.i ſania diſipientia.
Paracopin. ·Parafroſion.i. deſipientia.
Paracefalicos. idest poſte rior pars capitis.
Paracentesis gre. paracen teſeos genitiui caſus ē p foratio q̃ fit in oculis ad deponẽdũ aquã illaz cõ gelatã quã catharactam dicũt:vt Demoſtenes p prio cap.⁊ etiã ſicut dici tur pforatio que fit ĩ vẽ tre hydropicoꝝ ad aquã educendaz: vt Theodo. ·Priſcian°. ca. de hydro piſi:paracenteriũ dr̃ fer ramẽtũ quo perforatur oculus in cataracta ⁊ vẽ ter hydropicoꝝ ad extra hendũ ide aquam.
Parachiſis gre.est diffuſio

humoꝝ per totũ corpus vt caſſius felix. capitulo de hydropiſi.
Para gre.lat.p̃p. ſitio ſigni ficat ab.abs.apõ.de trãs itra.ſup.iuxta.ſecus. pro pe.proxime.poſt.pre.pre ter. citra vltra extra.
Parabola dr̃ gre. paranoli ſignificat vt ,puerbiuz ſi militudo: imago forma: figura rei.nõ erubeſcant ergo medici a parabola: parabolani dici cũ cete ris nõ medicis q̃q; litte ratiſſimis ſubtilia ardu aq; niſi ĩ parabolis dare ĩtelligi non poſſint.
Paratice. ·Plini° ē berba ſe ptẽ caulibus veluti roſe capita ſuſtinens.
Paraſinãchis ⁊ paraſynan tis qd ē.l.ſinãchis.
Parafroſion . i.deſipientia lib.de doc.gre.
Parafiſim.gre . ꝑter natu ram contra naturam.
Paradalion. idest miconi on agreſte.
Paradoges .i.clauis corpo ris.⁊ paragodes est ſpēs egritudinis dcã formica
Paragoric°.i. mitigatiuus. a paragoriso.risas. idest mitigo gas . vel mulceo mulces.Hal'.ĩ diamidys
Paraliſis.i.diſſolutio ⁊ la xatio mẽbrorum.
Paralios.qd est.l.rentia .ē tertia ſpēs titimali.Dia.
Paramiſtriõ.i.pẽtadactil°.
Paranichia aliqñ parani chidi dr̃ gre.panaritium vt Theodo.ꝑſci.Diaſco. naſcitur in lapidibus ꝛc̃.
Paraplagia.Menoplagia idẽ.⁊ ē doloz capitl ex ſin cera frigiditate ⁊ potiſſi me in vna eius parte.
Paraplãtica.i.cõpactiua vl' gluctinatiua.
Parapligia.i.pticularis re ſolutio.Appoplexia.Ha. 4.regi. acut. ꝓmẽto.z4.
Paraſtol idest bdelium.
Paratella.parella.idest la patium.Macer.
Pardalianches.i. aconitũ ·Plini° li.zo.cap.6. circa medium.
Pardaliõ.i.meconcherati des: ⁊ ē papauer cõnutũ
Pardalis.i.pdus.i. leopar dus.lib.de doctria gre.
Parẽplaſticũ. pareplaſtrũ idest paꝝ collectiuũ. pa coleticum.Diaſ.
Parenchima.i.diſcraſia ꝑ prie ſũe epatis.Ha.8.me miri.ca.ii.
Pargios. ·Pargus.ſũt ſumi tates ſpargi q̃ comedũt̃.
Paringra.i.ꝑter humiduz. Hal'.ca.de carne.
Pariſchimia.idest tuſſicl'e.
Pariſſima.i.reſolutio.
Parikie.i.iuxta Iſophagũ.
Paritaria vitriola . berba vitri.berba venti maior berba mini .idẽ Diaſco. .l. alſmẽ.pdikiados gre. ꝑthemõ.Sideritis . era clea berdichies pdiculi.
Paritinias vel pariſmias. idest amigdalas q̃ in fau cibus apparent. tõſillas Oziba.Hali. li . de facile acqiſibilibus.
Parno.idest plãtago.
Paronichia.i.apium riſus.
Paromaſtica feb.i.que ꝑ cedit diminuendo.
Parafreneſis.i.iuẽ freneſiz
Parepoma gre. accidentia
Parigro oui.i.bũidũ oui.
Parine.Dia.plãta ſãction.
Pariſon.gre.praſion . mar rubiũ. ·Pli.li.zo.cap.zz. ante medium.
Parorion.gre.veruex.
Paroxiotes gre.icitatus ĩ flammatus.
Patebemon. Dia .leucan themon aut maracũ ꝛc̃. Auic.dicit Achauem vl' vchuen.Ste. ·Pli.li. zz. ca.17.ꝛc̃.
Partenis parthemis.i. ar themiſia. ·Pli.li.z5.ca.7.
Partenudi. i . mercurial' ſz alios achauem.
Paros. i . ſturnus auis.Ha. lib.de facile acqſibilib°.
Parotides gre .apata poſt aures ab ota q̃ est au ris.ſ.ſcrofule cõmotio ĩ citamentũ inflo. puoca mentum acumẽ li.ō do ctrina gre.
Paroxiſm°.i . exacerbatio inde paroxiſmaticũ.i.ve xatiuũ exacerbatiuũ.vt in alex.de freneſi.
Parſum.idest ſtupa .
Partemia . ·Partemon . i. berba vitri . fm Diaſco. mercurialis . ·Pli.li . z5. ca.5.in p̃ncipio.
Partbemion. partenita.i. archemiſia. (lis
Partenotides. i.mercuria
Paruinalium.i. granatuz.
Paruites . idest lapis mar chaſita.
Paſaron.idest vſnee.
Paſſarella .primula veris berba paralesis.idem.
Paſſen. paſten .idest ozde um.l.chzites.
Paſſeres . poſſunt dici oẽs aues minute.
Paſſime . i . tortelle panis azimi biſcote.ō ſen.i . de terra Jeruſalem qm̃ ibi arabes impaſtant ea cũ aqua maſticis.
Paſtillum .i . flos lupulli
Paſtinaca domeſtica ⁊ ſil ueſtris qd ē lege Jezar. ara.alfaneria lezar.
Paſſula montana.idest ſta fixagria.
Paſſum.Iſidor° dr̃ a patiẽ do:qz vua paſſa est in ſic cando in clibano poſita. lege barim.
Paſſuma.i.alcana.
Paſtus colũbaꝝ ⁊ camele orũ.ē berba bñs granuz ſicut mirti ⁊ ei primuz. quã paſcũt camelli ⁊ nõ nocet eis:ſed ē venenuz vermibus.Auicẽna.
Paranũ.i.vngula caballia
Paterſom.paterſon.i.fili pendula.
Pateſarch .i.polium.
Patias.idest lepida.pacia. idẽ patias elicis a Diaſ. dicitur ex lepida melior ſquama.
Pation ⁊ ſcolopon mathe tion vel ſcolophon gre. fm demo.vocat̃ inſtr̃m cyrugie ad faciendũ hy popatiſmũ ad fluxum la chrimarum.i.icifionem.
Paticos. ·Patiros vl' pate ros .i.p̃ſos. dactilos vo cãt greci bũidos ac tri bules pigues.a patitirõ qõ est prelũ vel calcato riuz .patomiki.Ste.i.cõ diſi cõdeſuz.
Patonac .i.bdellium.pato nach idem.
Pacticũ.i. digeſtiuũ. Hal'. io.terapẽtice.cap. io .cir ca p̃ncipium.
Pecalon .i.rubea tinctoꝝ.
Pecela.i.vlmus arbor.
Peccalafion. idest vſnee.
Pecelafion.idem.
Pecenocontica.i.pix ſicca

Pellicinus

fm Diaſco.herba ē naſcẽs ĩ triticea ſegete.⁊ orzdeacea cũ laminis ſiue fi bris ſeie plenis amaris flauis bacis ſilibus:naſcitur cum plurimis ⁊ tenuibus ramis folia bz puſilla et granula in
Pecia. idest fruſtum.
Peciatos. idest brionia.
Pecis.ide ſt folium.
Pecolibzat.i.vſnee.
Pecolibzati idem.
·Pectala:idest ſquama.
·Pectaloides . ſũt cortices citri excorticati.
·Pecten.i.ꝑs man° q̃ ē iter raſctam ⁊ digitos.
·Pecula quid est.l.bictam.
·Pecus.i.aial mõſtruoſum qõ gñat̃ ĩ vtero mulieꝝ quod ſalernitane mulie ras vocant feram.
·Pedecolar . pedeto . idest cultra q̃ coopit ĩ lecto.
·Pederos grece.flos albus ·Pli.li.zz.ca.zz. añ me°
·Pederota.i. acantos: ⁊ est ſpina cui° gũmi est dra gantum . Acantrios me lanfilos.Dia.
·Pedhia.idest puer.
·Pedicon gre.vocat̃ epilen ſia a pedion ſeu pedariõ qõ ē puer eo q̃ puer fre quẽter accidit.Alexã. ꝑ prio ca°. ·Pingit aũt hec paſſio ifãtibus:ꝑꝑ qõ pe dicõ alig eã vocauerũt.
·Pedicularia.i.ſtafiſfragia. pedicularis.idem :pedi culicida.
·Pediculus elephãtis acar di.platearius
·Pediculus vulturis est ſic̃ paruus pediculus . aut puus altadan.l.altadan.
·Peflin. peplion.i.portula ca. ·Plinius li.zo.cap.zo circa principium.
·Peflinax.i.polion.
·Peflinaxus.idest agriclea.
·Pegar.idest vſnee.
·Pegma.i.frixorium . vt in Alexan.
·Pegmata. vl' pigmata idẽ. pigmenta.
·Pelakanos gre.i.pellican°
·Pelagomos.i.cicorea.
·Pelargos ·Pelargia.i.auis ciconia. ·Pelargus. idez lib.de doctrina gre.
·Pelemonion.planta ē fm Dia. ĩ nr̃is ꝑtib° ignota.
·Pelecinos ē berba ſz Dia. que ignoratur.
·Pelichimon.i.plumbe° co lor vt in theophilo.
·Pelicicon.i.culcaſia.

Cap. CCCCCLXX.

Cap. CCCCCLXX.

folliculis trina subruffa ⁊ amara valde que nro ideomate vocat luparia lupiaria vel faba lupi. POSSE. Dicit conceptu necare ⁊ mestrua puocare. hec herb noiat ab Alexadro. GALIE. 6° sim. pharmac. cap. ydiasmo. siue pellicinus: cui fructicis semen rubicudi colozis e. amaru at ⁊ subacerbu appet. vn bibitum expurgat opilationes i visceribus. Jde eni faciunt rami totius fructicis.

P elliconia omnimozbia.
P ellis idem. l. geldalcheb.
P elidion. idest filex arboz.
P ellioma. i. sanguis mozbus. Halienus li. de facile acquisibilibus.
P elium. i. portulaca maria habens lac.
P elmate sunt calli qui i pedibus nascuntur.
P ema. i. placenta. Pau. ca. de catarro liba popa. Pakus gustamina.
P emagrates. i. celidonia.
P enasarch. i. cimbalaria.
P ennatosis. idest vetostas
P endigo. i. colop vulner.
P enemenō. i. matrissiluia.
P enfiligon. qd e. l. pōfiligō
P enicellus. idest spongia.
P enidie fiūt ex cucharo. l. cucchanum.
P entabrasica. idest brassica silvestris.
P entadactilus. gre. i. qnq digitoz. ⁊ e planta quaz qdā cataputiā maiozes vocant ⁊ custos orti. ⁊ ab B papus q quondā deus ozto dicebat: ⁊ solsega eo q solez vergēdo aspicere videat. ⁊ ob hoc eliotropia. l. Lici.
P ētafilen. i. agn castus.
P entafilu. Pentafilon. i. qnq foliū. Diasc. pētapetes. pentaston. pentadactilon. pseudoselinuz ꝛc. Pli. li. 25. cap. 9. p pn.
P entalon. i. laureola. Diasc.
P entea. pentica. petrea. i. caulis silvestris. brasica Pli. li. 20. cap. 9. i medio
P enterebon. idest peonia.
P conar. idest bardana.
P eonasar. Peonasari. idest oculus bōuis.
P eonia qd e. l. pinriser. Rosa asini. Colliget.
P epana. idest digesta.
P epansis idest digestio.
P epanus. i. pulmonaria.
P eperi. gre. i. pipata piper.

Cap. CCCCCLXXI.

Peplops

seu peplū vide supra pticula epid. textu ꝛmēti. 35. fm quosdā est equocū ad illud mulierz: ⁊ ad manutergiū: ⁊ ad quoddā gen cardui in cui sūmitate nascūt quasi folia subtilia que cū qlibet ipulsu venti volāt per aera. sed falso: qn peplos fz Diasc. i ppzio ca. e frutex plena lachzimo albo folia minuta bōs sicut ruta: fz latiora. vez ois frutex obrotunda e ⁊ i terra spansa sub qb folys semen e min ⁊ rotundū: ⁊ bzeui mi conio albo. nā multū semen bz. Radix eius iutilis e. Nascitur vo i ozris ⁊ intra vites ⁊ a parte areaz colligit ⁊ in vmbza siccatur. ita vt assidue moueat. GALIE. in li. dinamidiaz ait q est esula. ⁊ hoc vt dicere in li. septimo de sim. phar. Nā dicit. peplus qdā autē micon. i. papauer spinosum dicūt: ⁊ hic fructiculus opiū bz sil'em titimallo. Et in alys purgādo sil' illi. s. esula. POSSE. DIASC. Elixatura seis eius accepta flegma deponit ⁊ iussellis miscet ⁊ ventrem soluit. Alq in sale componunt.

P epones grece. idest melones albi.
P epepefin. Pepefis. idest digestio. ⁊ ponitur hoc nomen simpliciter pro prima digōne. inde pectica digō. i. recta digestio: sed secūda digestio dicit emadosis. 3ª vo anadosis.
P epiros grece maturus digestus.
P epikismos. densus.
P epon. Ste. bonchan.
P eptica virtus. i. digestiua vtus. ⁊ peptica sūt vel dicunt et digōnem facientia seu digōnē iuuantia.
P erdalichilum. i. aconitū. Perdiculi belxine.
P erdicalis. perdiciades. p dicuz. pdition. paritaria vitrago: Diasc. Pli. li. 20. ca. 17. ⁊ li. 22. ca. 17.
P erdices sunt pdices magne cū pedibus magnis. l. letanie ⁊ coturnices.
P erforata herba sci Joannis. ypericon ifaricō idē
P erebemon. Perebenion. i. matrissiluia.
P ergrima gre. Oziba, est bitudo qn ge replet sanguine vtute nō caret. fz flebotomia eget.
P erfrigmētū. idest tostuz vel assatum. Alexā.
P eristima. i. partes gutturis. Hal. 6. memiri. ca. p.
P eri. i. circū vel de. qn pro circū ide piodus. i. circulatio. qn p de. ide picon noxeonosmaton. i. ō acutis egritudinib: ⁊ picon kaseos medicoz. i. de secretis coz: ⁊ pipbisicon dinamon. i. de nālib virtutib. ⁊ peri. gre. iuxta erga circiter desup et p.
P eribozcum. idest pecten.
P erichimenō. piclimenos perdimenum pdimenō. pdimium. i. matrissiluia capzifolium. Splenion. splenaria. lienalis. Diasc.
P icarpum. i. bulbus. Pli. lib. 25. ca. 9. vltra me.
P erisson. grece plus abundantius.
P ericissmos pitigsmos pericritisimū. picitissimos. i. cirugie modus ad lachzias abscidēdas. pau.
P ericlamenon. i. pellicula tegēs os capit]. Almucati. Hal. li. de anathomia oculozum.
P ericraneon. est mēbzana que ossa capitis circunuoluit desuper supposita ossibus capit]. cas. fe. Demoste.
P eridexeos. i. ambidexter vel equimanus.
P ericium. i. crocus.
P erigliston grece. i. limositas dentium.
P enrigumena. i. cā diūcta vel manifesta. Alex.
P eriodus. circuitus ambitus. i. periodos circunuolutio circūflexio. Hal. p de diebus creticis. ca. ii. ante medium.
P eriplicis. i. de repletione
P eripleumonia gre. i. peripleumonia apostema pulmonis.
P erison. Drion fm Diasc. zoridez e quarta species strigini. fm alios marrubium. Pli. 21. ca. 31.
P erisosarkia. Sarkiarum. i. superfluum carnis crementum.
P eristereon. Diasc. i. columbaria vel berbena.
P isterna. i. columbaria.
P eritincōn. e locus inter anū ⁊ pudēda: ⁊ et sifac. Hal. ii. terrapetice ca. 16. vltra mediū fm Cozne. cel. Abdomen. pitoneon. epipolū ⁊ omentum. mappa vētris mēbzana
P erno. i. rosula que ozitur i extremitatib pedū pp frigus fm q of in. l. de lien. gdam dicūt q non e sic. qn Diasc. ca. cotilidon. dic ipsam herbam valere pernionib ⁊ rosulis. ergo nō sunt idez. sed pma expo e bōa. qn ibi Diasc. permones et rosulas idest permones que sunt rosule. excoziationes muge scissure manuū ⁊ pedū ⁊ calcāeoz.
P ermonaria oibus e nota nascitur i locis humidis sicut epatica bōs figurā sicut piper longum valz sicut epatica.
P erna quid est lapis margarita.
P erniones vel rosule sunt excoziationes q fiunt in nimio frigoze i calcaneis q muge vulgariter dicūtur: muge fiūt et i digitis pedū ⁊ manuum ⁊ dicūt a pernitic: vt qdā volunt. Apud Auic. ⁊ in viatico scisure vocātur.
P ernitiones. i. chimethla.
P eronac. i. bardana.
P ersa. i. maiozana sāsucus
P ersapudam. i. lappa.
P ersica qd sunt. l. kanedi. triū gnez apō auctozes inuenio duracia. armenia ⁊ pcoqua que microteia. gre. dicunt. ara. miraiz: lat. anpsica. Pliny. li. 15. ca. 12.
P ersicaria. eo q folia sillia psicie bz iuxta aquaz nascitur: duas bz spes: vna i medio folio maculam fuscaz bz. alia caret macula ⁊ illa adustiua e valde: quidam pipaque putauerunt.
P ersicaria minoz est herba gratiadei.
P ersonatia in antidotario viri i pfectiōe mitridati miozis exponit i antigs sinonomis q est lappa maioz vel bardana. oro nega. persolita. Pli. lib. 25. ca. 9. an medium.
P erplexū of qn bō e inter duo ⁊ nescit quod illozum magis eligat.
P ertbemumū. i. paritaria.
P es. quid e. l. bafir.
P es alacona. i. pes cozui.

La. CCCCCLXXII.

Pes colūbinus

Est triplicis gnis. Est vnum qō vocat amomū lat. et gre. fz ara. amenie. lege amomū. Est aliud gen bns folia rotūda ⁊ pua diuisa magnis ⁊ puis icisuris stipites subtiles et bzeues colozis subrubei bnites nodos raros i qbus sūt duplicia folia. 3. vel. 4. vel. 5. coniuncta i medio quozū est sic acus. AVERO. 5°. colliget. fri. e i pzi. siccum i scōo. Est aliud genus dictū anagiros de quo Halie. 6. sim. phar. frutex e fetidus ⁊ acris diaforetic ⁊ calefactiu. attamē viridia folia. pp humiditatis admixtiōez minus acria ⁊ depst sua diaforetica sunt: sicca vo icisiue ⁊ siccatiue valde vtutis. sil's aūt quodāmodo nāe est ⁊ cortex ipsius radicis. semen vero magis e subtiliū ptiū. sed et e ⁊ vomitiuum.

P es cozuinus: quidem asserūt ee vnum ex lacticinys folia ei sūt sil'a folys psily. Dia. ca. de psillio. gre. cozonopodion vocāt. l. Clinopodion. ⁊ qnq foliū. Saladinus. Pes cozuinus idest flammula. Elapsium. elapsum.
P es gallinace. e plāta quā Diasc. Daspiū vocat. Pli. li. 25. ca. ii. an mediū vero capnos. qdaz dicūt q e policaria.
P es lepozis apud qdā vocāt gariofilata ⁊ sanamunda.
P es locuste. id est olus iamenum.
P es milui. herba e ocā pepan folia bz diuisa sat] ⁊ sbalbida cū floze ⁊ capitello oblōgo sic cauda aīalis. l. sinonū
P es pulli. fm Macrum vocatur portulaca.
P es vituli. Jarus barba aaron: serpentaria minoz vl' dragontea minoz. idē fm qdā. sed Hal. 6°. sim. phar. capi. amum. dic. amū siue pes vituli B ⁊ multo min e aaron ⁊ habet radicem magnam ad modū oliuc. est āt multo actin illa: ⁊ aliter dicitur ciclamen.
P es equi. id est vngula caballina. Alber. mag. 22. li. ca. eg.
P esalacosta. idest pes cozui.
P essariū matricis qō ano clistere vel suppositoziū. sil'r nascale vl' pessus. Pau. ca. ō retētiōe mēstruoz. pessus est lana carpinaria rotunda formam digiti accipiens quo continentur medicamina.
P etagilion. idest balanozum glandes mirabolani.
P etala. id est palmites. Petalon. id est bzatheos.
P etamum est quedam cum qua alkelantur vel inuitreantur vasa: ⁊ fit ex plūbo et limatura eris ⁊ lapide focali ⁊ vocat ab aliquib massacuma vl' aq vitri vel aqua vasozū: qz ex ipsa iuitreat viridi iuitreatōe vasa terrea
P eticon. i. epilia. Petina. i. volatilia.
P eton. id est vsnee.
P etrolesi quid est. l. bzafalendi.
P ectasitis. Diasco. virga e longioz ⁊ cetera.
P etina grece. volatilia. volucres.

La. CCCCCLXXIII.

Petroselinū

. i. apiū petre. quoddā e domesticū. qddā silvestre qō vocat mace donicū vl' sinonū. l. apiū: fz dōesticū oib e notū e vt e diuretica satis mēstruis iperat iflatōes tollit stomaci ⁊ colli calefaciēdo ⁊ siccādo toztionib subuenit. ⁊ ex eo fit comperēs salsamētū. vn digōnem ꝛfortat ⁊ ventositatē exclud. ⁊ valz ad oia ad q silvestre. GALIE. 8. sim. phar. ca. petroselinū. semē eius e maxie vtile exbit ab herba ⁊ sil' radicib sil'is debiliozis vo vtutis. e āt sic i gustu acre cū amaritudie: ita ⁊ i opationib sil'e cū i edēdo. ⁊ ppterea mēstrua puocat copiose. Est autem ⁊ ventositatum ōstructiuuz calidū ⁊ siccū in tertio.
P eucedanum. quid est. l. berbatutis.
P eucina. i. resina ex peucedā. i. abiete vel spē pini fz Dia. peukites pitin.
P eucis. Dia. Picea. i. abies ⁊ est species pini.
P eudac. i. siseles.
P ezite grece gen fungozū fz Pli. nascens sine radice aut pediculo. li. 19. ca. tertio circa pncipium.
P baegedenas. fagedenica. i. vlcera que serpunt comedendo.
P bel. id est fabel.
P baleris. Pli. li. 27. ca. 12. versus finem.
P bilon of berba a grec] saxosis mōtib nascēs feia magis herbacei colozis caule tenui radice pua scie rotūdo papaueri simile. hec sui sexus facit ptus: mas. āt a feia tātuz differens q e incipiente olina. Pli. lib. 27. capitulo. 12.
P besera. i. vitis alba.
P igerbla. i. papule. Hal.
P beludē. Pheluden: pheludenim. Phezpbe rezegi. i. qn mel tādiu coquit vt sup marmoz inūctū p iecū ⁊ dimissum postea i frusta īciditur ⁊ comeditur. lat. vocat fisamū.
P bēice. i. palma vl' dactil.
P beronlaria. i. berbena.
P besich. e genus tuberuz.
P bibit. i. rapax.
P biliran. i. flos vel cortex mali granati. (gie.
P bilistokia. e spēs aristolo
P ialidan. i. vsnee.
P iaster. qd e. l. achadreos.
P iasus. i. almea.
P icama. i. pigamia.
P icata vasa dicūt linita pice in qnib greca vina reponuntur.
P icelcon. i. oleum de pice Hal. pmo memiri. ca. 4.
P icenariū. i. istrumentum in quo colatur pix.
P iceum. i. coagulum.
P icidi. e confectio quedā.
P iconia. i. pecula.
P icotropon. i. vetonica. Lestron. Pli. li. 25. cap. 8. p pzincipium.
P ictona a Diasc. dicitur fa species calcanti.
P icris. pigris. Pli. li. 22. ca pi. 22. in pncipio.
P icozni. i. cibozium.
P icosābzon. i. palma xpi.
P icosanuel. i. pipinella.
P icra. picros amaz dicuntur gre. amara. nos vero cozzupte pigra.
P icumach. i. cimbalaria.
P icimachi. idem.
P icus. i. triticum.
P icusar. i. flos salicis.
P icusari idem.
P icricon vel piecratis. fm Diasc. de calcitis est cōfectio q fit ex duab ptib calcitis ⁊ vna cadimie.
P iesmatos. grece expsio. Cassi felix ca. ō puritu.
P igania. picāia. piganica. apud alexandrū capi. de pleuresi. sunt cerotaria quecunq pice fiunt.
P igano. agrion. idest ruta agrestis.
P iganō. i. ruta. nos dicim piganum.
P igamericon. i. rute radix.
P igētaria. i. balan repsico.
P igmentaria idem.
P igmētū. i. medicamē vel vnguētū. Hal. ad glaucone cap. ii. distictōis grte
P igneos. idest butumen.
P igmecomō. Pli. li. 26. capi. 8. an mediū herba solues vētrem eruce folys crassiozibus acriozibus. radice tenui aurei coloris terra olēte caule quadrangulo floze ozimi inuenitur i saxosis locis.
P ignotica vtus exponitur somnifera. sed puto corruptum. Naz iponotica sunt somnifera.
P igra. gali. i dinamidys. i. amara: que amaritudie sua mozbos ⁊ humozes expellunt.
P igmena. i. ancedēs. Ha. ii. terrapentice ca. 9. i fi.
P ilima. i. filtrū. Hal. 8. terrapentice ca. 5°.
P ilos gre. lati. argilla. terra vidua. argilos dicta.
P ilosella. est herba babēs folia sat] alba ⁊ pilosa sicut cartafilago fri. ⁊ sic.
P iluar. id est afronitruz.
P illula a rotūditate ocā. s. pua pila i aliqb antiqs libzis cataputia p pillula inuenitur.
P illule caucani vel caucanie apud balyabatē sunt copinaster. i. pinus silvestris mire altitudinis et a medio ramosa sicut pinus i vertice copiosioz est q dat resinā. gignitur ⁊ in planis. Pli. li. 16. ca. ii. ante medium.
P iluna. id est linoz.
P ilunita. i. calefactōes vl' lana moll cū oleo ifusa.
P impinella e herba mltū sil'is saxifragie. vn vtus. Pimpinella pilos. faxi-

fragia non bz vllos.
Pina gre.piscis in quo margarite generantur. inter dū ꝓ ipsa margarita oř.
Pinaria quid ē.l.baisos.
Pinastellū .i .peucedanū.
Pinax quid ē.l.esula.
Pincellū oř a forma pini.i. acute sūmitatis: ⁊ ē istēz ad aliqd abstergēdū ab oculis precipue factum ex re molli sicut quo pictores pigūt. GALI. vero ad glauconē exponit spongiosam.silr ⁊ Demostenes.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXIIII.

Pinufer vel pionia arabice.grece.pentereborō.vl pentaborā:vl pernia vel glikifide.lati. vero peonia. Rosa asini colliget. SER A.lib. aggre. ca. peonia auc.Diaſ.i.peonia:⁊ ē arbor cuius sūt spēs: masculus.ſ.⁊ femina: ⁊ masculi folia sunt silia folys nucis. ⁊ radix eius ē grossa sicut digitus ⁊ lōga vt palm⁹ colo: ē eius albus:femie vero folia sunt silia folys smirnon.⁊ summitates ramorū eius sunt sicut camerule:⁊ apparent in eis grana rubea sicut sanguis:pua silia granis granati. ⁊ iter illa grana sūt seia nigra seu purpurea:⁊ radix ipsius est ramosa ⁊ radices eius sūt siles glādib⁹.7⁰ vl 8⁰ siles radicib⁹ affodillorū. Idē auc.Hal.suba eius ē subtilis ⁊ sapor eius ē stipticus pua cū dulcedie:⁊ quādiu masticatur appet i ea acuitas ⁊ mordicatio ⁊ amaritudo pauca calefacit paꝝ ⁊ dēsicat fortiter. AVICEN. li.2⁰ alia peonia ē femina:alia masculus.Masculus bz radices albas grossas vt digitus stipticū bnīs gustū.femia bz radices i plurimas partes divisas ⁊ ramos . ē ca.⁊ sic.vehemēter:⁊ i ipa sunt exiccatio ⁊ stipticitas cū resolutione aptione ⁊ subtiliatiōe icisione ⁊ absterſione:⁊ qñ masticatur vna hora appet post eā ipa acuitas ad stipticitatem declinās. Pli.li.25.ca.4.in pn⁰.
POSSE.SER A.auc.Hal.abstergit fortificat ⁊ puocat vrinā ⁊ mūdificat epar ⁊ renes qñ sunt i eis opilationes.⁊ qñ suspendiť super pueros epilēticos curat eos. Et qñ coquitur i vino aliquo stiptico stringit vētrē. Et idē auctori. Diasco.qñ bibiť de radice eius quantitas amigdale a mulierib⁹ que nō bñ purgātur i partu mūdificat eas ꝑ menstrua:⁊ qñ bibiť cū vino ofert dolori vētris hicteritie dolori vesice ⁊ renū .⁊ qñ coqtur cū vino ⁊ bibitur strigit vētrem. Et qñ bibitur ex granis eius rubeis grana.io.vl.iz. cū vino stiptico oferunt fluxui mricis. Et cōeditur silr cōfert dolori stomaci ⁊ pūctionib⁹ eius ⁊ dať ad comedēdū ⁊ i potu pueris:⁊ cōfert multū iceptioni gnatiōis lapidis i eis:⁊ qñ bibūtur ex grāis eius nigris.i5.cū mellicrato aut cū vio cōferūt suffocationi mricis ⁊ dolori eius ⁊ confert incubo. Et idem auc.Abraā fily Salamonis.qñ ex arboore pionie fit suffūigatio curat epilēticos. Et qñ suspēditur sup eos ꝓhibet ipsos ab epilensia:sed ⁊ fructus eius celeniabin iuuat valde. Radix eius mstrua mouet cū amigdala vo mulsa potata purgat epar ⁊ renes:qz ⁊ stiptica ē reuma ventris strigit cū vino austero cocta ⁊ potata.ipsa radix desiccatiua ē valde.vt appēsa collo pueri epilentici cū sanet. AVICEN.abstergit vestigia nigra in cute .confert podagre ⁊ epilēsie ab eo i q̄ ē suspensa:⁊ iam quidem experta ē eius appensio:⁊ inuenta ē ꝓhibere epilepsiā q̄diu remanet.⁊ cū eius ablatione cōpertum est redire epilepsiam ⁊ videmus qdam ingt suffumigatio fcā cū semie eius ofert demoniacis ⁊ epilenticis ⁊ sanat eos. Et silr si sumatur fructus eius ⁊ bibať cū melle ro.confert vehementer

P inguedo.qd ē.l. querum vroban.
P inolus.idest cardo.
P inorus idem.
P inope.i.prasium.
P inozde.idest rosata.
P inis arbor ē ab acumine folior dcā.pinum.n.acutum antiq dicebant.grece alias pinū.aliā peucē vocant.quā nos piceam dicimus eo q ōsudet picem.l. cinobar.
P inus inda.i .iuniperus.
P inus infima.idest camepithis.

Ego aūt dico q hec ē fortsitan spēs peonie romane.nā illa que ex india fertur ad nos nō bz magnum effectū in B casu.⁊ bibūtur de semie eius.i5.grana cū mellicrato ⁊ vio ⁊ icubo valet. Retinet nām qñ decoqtur cum siruppis pōticis ⁊ phibet mās effusas ad stomacum ⁊ semen eius cōfortat stomacum ⁊ sedat dolorem eius ⁊ mordicatiōes ipsius ⁊ confert radix eius hicterice ⁊ apit opillatiōes epatis. Et qñ bibitur cū vino ⁊ puocatis pronocat menstrua.Et potus eius puocat vrinam.Et qñ sumuntur de semie eius grana qndecim cum vino aut mellicrato confert pfocationi matricis:⁊ si bibātur duodecim grana cū vino abscidunt fluxum sanguis.⁊ qñ i potu datur fetis de radice eius q̄titas amigdale mundificat eas a superfluitatibus ptus puocatione educendo superfluitates:⁊ confert de radice eius quantitas auellane dolori renum ⁊ vesice . Et decoctio cum vino stringit vētres ⁊ puocat. GALIE.sexto sim.phar.ca.de pionia siue glikiside.quā ⁊ pentateraz vocant radicem stipticantem habet cuz quadā dulcedine, amplius autē masticata longo tempore apparet i ea acumen cuz pauca amaritudie ⁊ cū acredie, ꝓpterea igitur ⁊ menstrisa mouet ⁊ vrinam quādo bibitur ō illa i q̄titate vnius amigdale cum mellicrato:terere vero opz ⁊ pertractare ipsam.⁊ ita emplastrata purgat opilatum epar ⁊ renes:sed hoc qdem iquantuz acris ⁊ amara facere nata ē: inquantū vero ⁊ aliqd stipticitatis bz si qdem que fm vētrem fluxus habentes fm vitatē sistere apta ē cū vino stiptico potata:⁊ ē multum desiccatia.⁊ ꝓpter hoc speram⁹ q̄ qñ ligatur i aliqua re ⁊ suspenditur ad collum infantis epileptici q̄ sanetur veritas est de hoc. Et ego qdem puerū vidi octo mensibus nequaquā occupatum exq̄ porta re cepit radicem.vt aūt decidit quoquomō a collo quod erat applicatū statiz fuit epilēticus. Alias itez salubriter se hābat: visuz autē fuit mihi vt iteruz auferret eaz cā experientie:⁊ ita facientibus q̄ iteruz fuit occupat⁹:magnā ⁊ recentem partem radicis appendimus collo eius: deinde porfecte sanatus ē puer:nec fuit vlterius occupat⁹. rationabile ē ergo vt alique ptes radicis affluentes:deinde attracte p anbelitū sanarēt ita patiētia loca aut ipso aere mutato ⁊ alterato a radice:sic enī yrinus liquor ofert flegmonem patienti ⁊ torefactum malachium.i.nigella manifeste catarros ⁊ coriza desiccat sigs illud ligans i panno raro attrahit frequenter per nares caliditatē q̄ ex eo. Et silr si accipiatur filum lane ⁊ precipue reperte in conchilys marinis.ſ.purpureis ⁊ tingatur grana:deinde inoluatur istud filum i collo vipere ⁊ strigatur donec strangulet vipera cum eo.deinde filum inoluatur circa collum habentis squinantiam aut aliud quodcūq̄ apa i gutture vel i collo videbis ex hoc magnum mirabile istius fili. Peoniam vero sciendum subtilium partium et siccatiuā non tamen isigniter calidaz sed vt commēsuratazz vl paulo q̄dāmodo. AVICEN. de viribus cordis dic q ofortat cor. PAV.dicit q est calida ⁊ sicca in secundo.

P ionia idem q supra.
P tonitides idem.
P ionax.i.abrotanum.
P iolope.gre.prassios marrubium.li. de doctria gre.
P iopsum.gre.sanié ducēs. Laſ.fe.
P ios.gre.elkos pus sanies
P iperaque.Cressones.i .sanation.Dinus cap.pmo. super Mesue.
P iperapium vel piper apū Dia.dicitur acor⁹. Din⁹.
P iperastrum quid est lege hydropiper.
P iper simpliciter positum est piper quo oēs vtuntur.l.falsel.
P iper albū qd est.l.falsel.
P iper donarchos.i.ypicon.
P iper erraticum fm Diaſ. vocatur lati . serpillum. Dinus.
P iper ethiopum.i.enigruz. l.habelzelin.
Piper agriōsi.i.collogntida
P iper leucos. i.pip album.
P iper nigrozum quid est.l.

habelzelin.
P iper longuz.qd ē.l. salsel.
P iper macros idem.
P iper psilium.i . psilium.
P iper montanum quid est .l.ydropiper.
P ipacan.i.tilia arbor.
Piperitin.Pli.li.19.ca. vlt.i me.⁊ li. 20.c.17.in pn.
P ipella.idest semen vl fructus ligni aloes.
P iperculum . i. herpillum.
P iperella . i .agni casti semen.fm alios piperculū .l.baernia.barsia.
P iple.idest esula.
P iplo.idem.
P iplosan.idest almea .
P ipiones sunt pulli columbarū.⁊ est nomen monotopeion.i.formatū a propio sono animalis.
P ira .vel pirum. quid sunt .l.cumedre.
P ira porcina. i.silueſtria.
P iraster.qd ē.l .atbadiros.
P ir grece ignis.pira rogus. piretos febris.Pyricantis combustus.Hal.
P iratri.vel cacule. i. sterc⁹ capnum.Hal.

Cap. CCCCCLXXV.

Piretrum lat.gre.pentanos.ara.vo achiraraba siue acbarcbaraba. Piretron . Stebarcbācathara. SERAPIO ca.achiraba.auc.Diasco. ē planta:cuius folia sunt silia folys dauci agrestis aut matratri ⁊ stipites silr:⁊ super stipitem ē corona silis corone aneti ⁊ bz radicē in grossitudine digiti. AVICENNA li.2⁰ plurimū qō de hac planta administratur ē radix eius melius ē illud qō ē acutū mordicatiuū lingue ⁊ magnitudo eius ē scōm quātitatē digiti. POSSEDIA.pūgit linguam fortiter ⁊ attrahit flegma. Et iō qñ coqtur cū aceto confert dolori dentium. Et quādo masticatur attrahit flegma. Et quando teritur ⁊ miscetur cum oleo ⁊ inungitur puocat sudorem ⁊ confert membris super que vincit frigus ⁊ conseruat corpus a nimio frigore aeris ne noceat ei ⁊ amissione sensus ⁊ motus ⁊ est eius inuamentuz magnū ⁊ confert paralisi ⁊ rigoribus febriuz. GALIE.octauo sim.phar.cap.de piretto. Est adurens ⁊ pungit linguā fortiter ⁊ attrahit flegma ⁊ sedat dolorem dentium qui fit a frigiditate. Et confert rigori feb.qñ fit inūctio cum eo dissoluto i oleo ante aduentum paroxismi ⁊ confert illi q bz stupores i membris aut relaxationē. AVICEN. Piretrum qdam extimauerunt esse frigidū sed nō ē immo calidum ⁊ sic .i tertio masticatum extrahit flegma: ⁊ ē adustiuum.et puocat sudorem cum ex eo cū oleo abstergēdo inungitur corpus.fricatio fcā ex eo ⁊ decoctione ipsius:et olea eius confert mollificationi neruoruz antique ⁊ stupori eorum ⁊ phibet gnationem alcuzez.ab eo i quo generatur alcuzeç . vehementer aperit opilationes colatoruz: ⁊ constrictiōem narium . Et eius decoctio confert dolori dentium frigido. Et eius acetum confirmat dētes motos Et quando fricatur cum eo corpus ante paroxismū rigoris cū oleo ofert rigori facto cum fe.⁊ absq̄ fe. PAV. est calidum ⁊ siccum i tertio.masticatuz attrahit flegma per os:⁊ remouet dolorem ⁊ stuporē dentiuz AVER. quinto colliget.est ca . in quarto .
P irenamedis quā vaculā dicere poterim⁹ ⁊c̄. Demoste.

¶ Capitulum. CCCCCLXXVII.

Pirgitis, Pirgiar folicis. Peplum . vel Eperio grece.latine vero os mūdi: ⁊ est herba facta vt filex ex vno latere pilosa.Diasc.folia habet lapatio similia.sed oblongiora ⁊ viridiora sexvl septez:⁊ foris erecta ⁊ lenia ab intus habens plurima sicut vsnee. Nascitur i Paradiso ⁊ in ortis cum gustu aspero ⁊ stiptico ⁊ nec semē nec virgam habens folia eius morsib⁹ venenatis occurrūt bibita cū vino ⁊ iposita disintericis ⁊ ciliacis psūt.
Piria.Pirria.gre . i. calefactoziū.fomentuz siccuz. Hal.iz.terrapentice capitulo vltimo.
P ires.grece.troglites.idest passeris genus.
P iriase.idest fomētare euapozare.
P iriasis.idest fomentatio. euaporatio.
P irinū alias catinum.idest rasura panni.
P iristerion.i . peristerion.
P irites lithos.i.marchasita lapis aptus ad accedē dum. ignem.
P irilampis ⁊ lampiris grece cicendula incendula nocticula.li.de doctrina gre.Pirsuris.
P iron agreste Diasc.multi sic celidoniam minorem vocant.
P irinum.i.os oliue.Hal.6⁰ memiri.ca.z.
P iropos.Pirodes . i .igne⁹.
P irosus.Pirosis.i.incēdiū
P irot). Pirotus.i.iflamat⁹
P irotica.i.medicia adustia
P irros gre.i.rubicūdus.
P iron.Piros.Pirus.i.tritū frumētū .sitos.Ha. 8. sim.far.
P ironia.i.celidonia minor.
P irsuris.i.noctilopa.
P irusabō.Pirusabor.idest amilum.

¶ Capitulum. CCCCCLXXVI.

Pistacia gre.ara.pistoch.siue fustech.siue fistach lat.fistica. SERAPIO.cap . pistoch. sunt fructus qui veniunt de damasco.Dia.capit.pistatie q̄ in syria nascūtur silia strobilib⁹ sunt.Eustomatica sunt cū vino bibita morsibus venenati occurrūt Austera ⁊ stiptica sūt. ideoq̄ ēt acōmoda creduntur tozaci ⁊ pulmonis ⁊ iecoris vitia purgare. SERAPIO.fistice suba est subtilis ⁊ sapor eius est fere ad amaritudinem declinans. est ca.⁊ sic.⁊ āpliozis calitatis q̄ nux ⁊ auellana. GALIE. lib.de cibis. Pistacia nascuntur apud Alexandriam i egypto: multo autem plura i horeali sirie :alimentum qdem paucissimum habentia. vtilia sunt ad epatis corroborationem simul ⁊ purgationem insertorum humorum fz meatus ipsius.participent enim subamara ⁊ stiptica qualitate aromatizante.Scimus autem ⁊ alia multa epati vtilia sicut in negocio simplicium mediciarum ostensum est. stomaco autem neq̄ profectum neq̄ nocumentum notabile ex ipsis habeo testari . sicut neq̄ restrictiui ventris neq̄ subductiui. Et idem octa.sim.phar.ca.pistaciū.idest fistica in siria multum nascitur planta hec:fructus autez eius subtilium partium est subamarum quid ⁊ aromatizans habens. deobstruit igitur ⁊ mundificat maxime qdez ea que scōm epar ⁊ torace ⁊ pulmonē. AVICEN. ō virtutibus cordis dicit q̄ confortāt cor. AVERO. quinto colliget dicit q̄ confortāt stomachum ⁊ epar a tota substantia. RABI Moyses sūt meliores omnibus fructibus corroborant stomacum ⁊ epar:sunt calide ⁊ sicce temperate.
P istes idest feniculus.
P estera.i.columbaria.
P isteron.idest columbaria vel berbena.
P istozibus.i.comestionib⁹ de pasta.
P isum. Julben. Julbē. ser semia berbum:est species orobi.l.Oemps.GALIENVS. libro de cibis.pila consimile aliqd fabis fm totam substantiam habentia comestaq̄ fm eosdē modos cuz ipsis i duobus bis variātur:qz iflatiua consimilr fabis nō sūt:⁊ qz absterſiuaz vtutē nō hūt pp hoc tardiozis digōnis fz virtutē sunt fabis.l.dolaka.
P isa gre.i.pir.
P isarak.idest vsnee farano is idem.
P issapitar pissasphaltos . i. pix mixta cuz bitumine
P issaxera.i.pix dura vl sic. Pli.z4.ca.7⁰. in medio et li.35.ca.15.
P iscelon.i.oleū factum ex pice liquida vel cedra. Pli.li.z4.ca.15.
P isces akedradu.Aui.ca.5 ō cura cancri sunt pisces parui.
P isces aradradach . idest petrosilinum.
P iscis quid ē.l.sanich.
P iscis stupefaciens .quid ē .l.sead.
P issiduma.i.concauitates ossium anchorum q̄ vertebra dicuntur.
P isoac.pisoach.i.cibalaria.
P ispatica.i.eductozia.
P isistides.i.laureola.
P istita.i.digestionem faciētia.Hal.i dinamidys.

P itea.idest coagulum.
P itekos grece. idest simia. maymo.
P itelibzon .idest auena.
P iterak.idest piretrum.
P iterigon.idest filix.
P itbias ē species titimalli. Diascozides.
P itbira.pitbiras.idest fur furas.
P itinaser.pitbiriasis . idest furfur capitis.
P itinum.idest netalim vl epitbimum.
P itiron gre . pitbiron idest furfur.
P itis gre.pinus pitinus ali quando reperiť inde resina pituina. Isidoz⁹ petides:petides i ramis vocant fructus pini reptos z sunt pinee.l.Con. Lino bar.
P itui.idest pinus.
P ituides.i. balan⁹ repsico.
P ituina resina quā nos abietalem dicim⁹. Diasco.
P ituissa. PLINI.ad similitudinem foliozꝫ pini.li. z4.ca.6.
P ituitas ē viscosus humoz in oze conglomeratus.
P iturcgium.i.ypericon.
P ixꝫ gd ē.l.res. ·Pixari gre. ·Pli.li.i6.ca.iz.i3.z li.z4 capitulo gnto z septio.
P ixꝫ gre.gd est.l.colofonia. pix romana idē.Sera.
P ixꝫ ligda.pecula . quid est .l.bictan.
P ixꝫ maria gd ē.l.policaria
P ixꝫ bzucia gd ē. ·Pli.li.i4. cap.zo.in medio.
Pixis z pyxides a greco pixos qō est buxus ex quo meliozes fiunt.
P ixacion.grece est pustula paulo durioz ſbalba acuta ex qua ipz quod expremitur humidum est Cornelius cel.
Placenta.i.focatia a placeo .l.beuda.
P latia vel platos. i.latum.
P ladrosin gre .i .passio stomatica.fm reumatism⁹ Las.fe.
Plāta gummi dragāti.gd ē .l.acantos.
P lanta leonis. Verba flaura.herba maura hz odorem aspalti z ē spēs trifoly.l.herba flaura. Diasc. fm arabes est species andachuche.
P lāta noctis.i.nascentia et sunt pruritus asperitas. z botboz pue q accidunt in frigoze ei q est passus vesudatiōem cutis z oppillatiōem pozozꝫ:z bonitatem digestionis.
P lanta quid ē.l.rencua.
P lantifillos est tertia species titimalli.
P lantago gd ē.l.arnoglosa
P lantago aquatica.quid ē l.barba siluana.
P lantos.idest papinus.
Plantanos.i.vulb.Adulbium.Ste.z Plantanos ē spēs cassie lignee . Diasc.
P latanus.ē berba sic elleborus niger: vl sicut cataputia sicut appet in lra Elleborus z cataputia.z ē ali⁹platanus arboz p q lege vulb.
P lātanistica.sūt cibi aāsi i siadi sicut sūt cime platani.l.cusa.
Platāi pile.dicūť fruct⁹platani et sūt bace sic oliue
P listolokia.ē q̄rta spēs aristologie. ·Pli.lib.zo.cap. 4.i fi.z li.z5.ca.9 . i fine.
P lati grece latium.
P latea.i. vēa nigra: vl matrix . cōis media purpurea.
P lateos.i . arsenicum lege platociminum.
P laticoziasis . ·Platicoziasis.idest vilatatō pupille Midriasi A platis qō ē latū.cozi vo pupilla.Las. fe.Demoste.
P latociminū ē dcm̄ latum ciminū.z ē psilium montanū vel siseleos vl siler mōtanū.platos eniz ē latum z ciminum . Naz dicitur ciminū rusticozuz. Itē a platos dr arsenicū plateos.i.qō i latas laminas diuidi pōt et hominplata.i.latū os.
P latofilos.i7.spēs titimalli.Diasco.
Platoselmon gre.i.aplastꝫ z est latum apium.
P lasma . idest fozma:inde cataplasma.
P lectozia ē repletio hūozū oiuz intra vasa.ca. cochimia ē repletio vni⁹ z potissime extra.
P lectozic⁹ . ·Plectozicos.i. plenus vel repletus.
P legi. vl pligi.gre.i. plaga. vulnus.plege.plage vulnera.
P legmos.Ste. i. lenticula amara.
P leton.gre.plethon.i . plenus.Las.fe.
P leura grece.idest latere i de pleureticus.
P leuros gre.i.lat⁹ vl costa ·Pleure coste latera.
P lexim.gre.Demo.animi. turbationem turbozem.
P licina.i. vecia z est semen
P litine.idest tilia arboz.
P lūbata.ē quoddā vnguē tū quo vtūtur mulieres ad mundificādā faciem ex sepo argento viuo cerusa z plūbo factum.
P lūbū quid ē.l.basas.
P lūbū vstū gd est.l. molibdena. ·Pli.li.z5.cap.ii.ante medium.
P neu gre.spiro.pneo flo.
P neuma spūs vētus: spiramen.flat⁹:anhelit⁹ : alit⁹
P neumatesis pneumatos idest vētositas spūs.Ha. ad glauconē tractatu p. de feb. Itē Alex.ō antid.
P policarpos. ·Polygonia. idest multifructus.Diascozides.
P oliconias.Diasc.folia habet similia eruzonio.idest eruce z est berba quā ignozo.
P olicriston.idest valde bonum.
P olilifon.idest multozuz foliozum :z sic vocatur a Diasc. pzima species trifoly quā latini odoratū trifoliū dicūt.
P oligalon bastā hz lōgā duob⁹ palmis folia lēticule similia gustu stiptica q̄ bibita lac mulierib⁹ fac̄ crescer Dia.
P oliganon.berba est quam ignozo. (Poligon.
P oligonos.i.fecūdum vel multi seminis. vel multozum geniculozꝫ vel angulozum. Naz.goni.i.genu p ypsilon.
P oligonia a goni qō ē genu.nam multigeniculatā z cētū nodiā vocāt.seu a goni qō ē semē. Nā Diaſ.policarpos vocari dicit:qō magis ē credēdū.hec sanguinaria z corrigiola a multis vocaſ:z ē quā vgaz pastozis arabes vocant vt pz p pcozdiā. DIASCO.ca.ō poligonos.Aui. z Sera.ca.de vga pastozis.Et idē Diaſ. ·Poligonos masculus berba ē vgas hūs teneras moles z multū nodosas z expāsas sup terrā sicut agrostis.folia hz rute silia sz oblōga z mollioza:z semen i folys singulis.vñ z masculus dcā est. flos ē illi albus z fenicens.
P oligonos vo femia frutex ē vnā vgā hūs mollē z cānosam spissā z nodosam i q̄b⁹ nodis folia sūt pini silia. radix ē illi iutilis nasciť loc] humidis z̄. PLINIVS.li. z7.ca.iz.post pn̄m poligonū greci vocant.quā nos sanguinariā.nō attolliť a folys terra.rure semē graminis q plura gēa poligoni faciūt hunc marē intelligi nolunt appellantq̄ a multitudīe seis: aut densitate fructicis. Alij poligonon a frequētia geniculozꝫ.Stepha.in sinonimis . poligonos.i.vga pastozis.u. p i.scripsit vt assueuit:z in kirānida poligonos.i.cozrigiola multigōia.Alij vo camerzillom dicūt.
P olignemon.Diasco.frutex est sarmentosa z cetera.
P olimas.idest bolismus.
P olimigmaton. i . medicamen ex plurib⁹ mixtum. PAVLVS.ca . de hydropisi:z ē dcm̄ plurime mixture:nā migma grece mixtura.
P oliminon alsine . Diasco. idest paritaria.
P olina. ·Polines.i .subtilis farina cuiuscūq̄ grani.
P olion Diaſ.Sera.i .poliū arabice cabade.
P oliomela.ieraclea.
P oliomenon.i.paritaria.
P olipis ē multipes . polip⁹ piscis:z ē pulpus piscis.
P olippus ē tumoz pter naturā q in naribus fit silis fm subaz polipodos carni.i.carni illi⁹ piscis q dr polipus z latine vocatur pulpas.
P olipodiū arabice bisbigi. dictū ad similitudinem fragellozꝫ polipi piscisi eminentys q̄ sūt i ipis fragellis seu pedib⁹ si pedes dici pōt. Nam a radicibus polipody sūt silēs eminētie. vñ polipodiū q̄si polipi pes.l.dipteris.Diasco. Dypo.filichinū. ·Pli.lib.
P olicarpos. ·Polygonia. idest multifructus.Diascozides.
P oliconias.Diasc.folia habet similia eruzonio.idest eruce z est berba quā ignozo.
P olicriston.idest valde bonum.
P olilifon.idest multozuz foliozum :z sic vocatur a Diasc. pzima species trifoly quā latini odoratū trifoliū dicūt.
P oligalon bastā hz lōgā duob⁹ palmis folia lēticule similia gustu stiptica q̄ bibita lac mulierib⁹ fac̄ crescer Dia.
P oliganon.berba est quam ignozo. (Poligon.
P oligonos.i.fecūdum vel multi seminis. vel multozum geniculozꝫ vel angulozum. Naz.goni.i.genu p ypsilon.
P oligonia a goni qō ē genu.nam multigeniculatā z cētū nodiā vocāt.seu a goni qō ē semē. Nā Diaſ.policarpos vocari dicit:qō magis ē credēdū.hec sanguinaria z corrigiola a multis vocaſ:z ē quā vgaz pastozis arabes vocant vt pz p pcozdiā. DIASCO.ca.ō poligonos.Aui. z Sera.ca.de vga pastozis.Et idē Diaſ. ·Poligonos masculus berba ē vgas hūs teneras moles z multū nodosas z expāsas sup terrā sicut agrostis.folia hz rute silia sz oblōga z mollioza:z semen i folys singulis.vñ z masculus dcā est. flos ē illi albus z fenicens.
P oligonos vo femia frutex ē vnā vgā hūs mollē z cānosam spissā z nodosam i q̄b⁹ nodis folia sūt pini silia. radix ē illi iutilis nasciť loc] humidis z̄. PLINIVS.li. z7.ca.iz.post pn̄m poligonū greci vocant.quā nos sanguinariā.nō attolliť a folys terra.rure semē graminis q plura gēa poligoni faciūt hunc marē intelligi nolunt appellantq̄ a multitudīe seis: aut densitate fructicis. Alij poligonon a frequētia geniculozꝫ.Stepha.in sinonimis . poligonos.i.vga pastozis.u. p i.scripsit vt assueuit:z in kirānida poligonos.i.cozrigiola multigōia.Alij vo camerzillom dicūt.
P olignemon.Diasco.frutex est sarmentosa z cetera.
P olimas.idest bolismus.
P olimigmaton. i . medicamen ex plurib⁹ mixtum. PAVLVS.ca . de hydropisi:z ē dcm̄ plurime mixture:nā migma grece mixtura.
P oliminon alsine . Diasco. idest paritaria.
P olina. ·Polines.i .subtilis farina cuiuscūq̄ grani.
P olion Diaſ.Sera.i .poliū arabice cabade.
P oliomela.ieraclea.
P oliomenon.i.paritaria.
P olipis ē multipes . polip⁹ piscis:z ē pulpus piscis.
P olippus ē tumoz pter naturā q in naribus fit silis fm subaz polipodos carni.i.carni illi⁹ piscis q dr polipus z latine vocatur pulpas.
P olipodiū arabice bisbigi. dictū ad similitudinem fragellozꝫ polipi piscisi eminentys q̄ sūt i ipis fragellis seu pedib⁹ si pedes dici pōt. Nam a radicibus polipody sūt silēs eminētie. vñ polipodiū q̄si polipi pes.l.dipteris.Diasco. Dypo.filichinū. ·Pli.lib.

polypodium filicula polyricon filix polytrophia ohotrophia

parum nutrientia. oziba sius a polis qō ē multū vl plurimum.
P olium. quid est.l.bakade ·Pli.li.zi.ca.7.in fine.
P olium marinū.idest barba iouis.l.bakade.
P olomonion . i. celidonia.
P olominon.i.mentastruz.
P olus.i.doloz qui fertur i membzo pzopter laborē
P olusarch.idest afronituz
P oma de seni.idest de bierusalem z sunt pzuna da mascena.
P omum quando simpliciter ponitur est malum.l. maluz. sed quando ponitur cum determinatiōe est illud ad quod trahiť per determinationez vt pomum citrinum . idest citrum.pomum arantie
¶ Capitulum. CCCCCLXXVIII.

Ponfolix. scribit grecus: sed ponfolix pzofert. sic vocatur eo q; sunt ampulosa. Naz ponfolix grece est ampulla. ·Ponfolingues ampulle et est ponfolix siue ponfolingos tutia vera leuissima volatilis z alba quam Auicenna laudat vide capitulum de ponfolix apud Diascozidez cuz capitulo de tucia.apud Auicen. z Serapio. que idez sunt:et est fuligo que eleuatur adherens tecto fornacis quando extinguitur es:et fit auricalcium quod vocatur apud Diascori. in antiqua translatione es vstum.et est ex substantia eris z lapidis calaminaris qui dicitur climia ara.et cadimia grece quo lapide tingitur es : sublimatur enim vi ignis et quod subtilius leuiusq̄ est tecto fornacis adheret z vocatur ponfolix.et ara. tutia.quod autem ex eo fumo eleuato grossius est nō potens eleuari intantum q; adhereat tecto pzopter granitatem sui et densitatem descendit ad inferioza fornacis vel adheret parietibus et vocatur a Diascozide spodium.fit etiam sine ere sola sublimatione ipsius lapidis . Est alia species tutie que alexādrina vocatur similis cozticib⁹ arborum intus lenis extra botruosa granis facta vbi multum fit auricalchi ex eleuatione ipsius fauille circa fornulas terreas que ob hoc fornacibus suspēduntur adherēs densatur que quidem fit ex fumo cuiusdam lapidis pzobaturq̄ quia artifices auricalchi ex illa bonum auricbalchum faciūt eo modo fit sicut ex calamiari lapide. DIASCORIDES z ·Plinius conueniunt in modo generationis ponfolix. PLINIVS. libzo trigesimoquarto capitulo decimotertio in principio de his z de alys que in hoc opere generantur in erarys inquit inueniuntur que vocant ponfoligon z spodion differentia q; ponfolix lotura paratur spodios illota est . Aliqui quod est candidum leuissimumq̄ ponfoligon dixerunt : et esse eris z cadamie fauillam : spodion nigriozem ponderosiozemq̄ esse verasum parietibus fornacium mixtus sint illis aliquando et carbonibus hec aceto perfusa; odozem eris parat et si tangatur lingua sapozem habet hozridum conueniteq̄ oculozum medicaminibus quibuscunq̄ vitys occurrens et ad omnia ad que spodium.hoc solum distat q; huius elatioz vis est.additur et in emplastris quibus lenis queriť refrigeratio et siccatio . vtilioz ad omnia que vio lota est spodios cipria optima est:fit autem liquescentibus cadimia z erario lapide que leuissime efflatur z ocius euo-

ponfolix gnc. Ampulla

Tucia vsus fu

climia cadmia

Spodiū

latq; ex fornacibus ⁊ tectib⁹ adherescit à fuligine distans candore. Qõ vo minus cãdidum ex ea immature fornacis argumentum est. hoc quidam pomfoligon vocant: qõ vo rubicundius ex his inuenitur acutiorem viz babẽs exulcerat adeo: vt cum lauatur si oculos attingat excecat. Est et mellini colozis spodios ĩ quo plurimũ eris intelligiẽ. sed quod cunq; genus lauando fit vtilius. fit inquit: ⁊ in argẽti fornacib⁹ spodiũ qõ vocãt laurioni: vtilissima autẽ oculis confirmatur que fit in artarys ⁊c. has puto quas cadimias argenti ⁊ auri vocat Auic. de qbus supra. Item auri spodion vocant cinerem fici vel capzifici vel foliozũ mirti cum terierrimis ramozũ partibus vel oleastri vel citony mali vel lentisci. Item ex mozis imatur]. idest cãdidis in sole arefactus vel ⁊ buxi choma: aut rubi: aut terebinthi vel oenantis: thaurini quoq; gluctinis aut lintheozum cinerem sil'r pollere iuentum est. vruntur oia crudo fictili in fornacibus donec figulina percoquatur: ⁊ iteruz in errarys officinis ⁊ smegma fit iam liquato ere ⁊ percocta additur carbonibus paulatimq; accensis. ac repẽte vehemẽtiozi flatu expuiẽ eris pala quedam solum quo excipiatur stratum eẽ debet. maxilli ab ea discernitur aqua in bisdẽ officinis diffrigen vocant greci ab eo q; bis tozreat: cuius ozigo triplex. fieri eni dr̃ ex lapide pirite cremato in caminis donec excoquatur ĩ rubricam: fit ⁊ in cipzo ex luto cuiusdam spec⁹ arefacto pzius mox paulatim circũdati sarmentis. tertio mõ fit in fornacibus eris fece subsidẽte. diferẽtia ẽ q; es ipm ĩ catinis defluit scozia extra fornaces. flos supernatat diffriges remanet. Quidã tradũt globos lapidis ĩ fornacibus qui coquũtur ferruntinari circa hec es feruere: ipm vero nõ percogtur nisi translatum in alia fornace. ⁊ esse modũ quendã materie. Quidã id materie qui perexcocto supersit diffregia vocant ⁊ cetera. habetur ex his q; põfolix ⁊ spodion sunt idẽ qõ tutia. Itẽ Alexander facit collirium ad debilitatem visus senum ex ponfoligo non lota balsamo vino ⁊ melle cui simile scribit Auic. in quo loco ponfolix scribit tutiaz. Itẽ Stephanus i sinonomis põfolix. i. tutia. l. abaisir.

P onisa. i. auena.

P ontica. Stephanus bozdacha ⁊ ẽ auellana et alibi cur ua pontica scribit.

P onticus sapor quid ẽ. l. austera.

¶ Capitulum. CCCCCLXXIX.

Populus arbor duas spẽs habet. vnde Diascor. duo facit capitula. vnũ sic incipit. Populus quã leuce vicũt ⁊ cetera. Aliud sic. igiros. i. popul⁹ arbor qnã aly leuce vocant ⁊ cetera. in fine capituli. perbibẽt ingt alig arboris eius lachzymũ in rodanuz distillatũ succinuz facere. i. karabe ⁊c. AVICEN. sil'r duo fac capitula vnũ qõ incipit. haur. romanum volens dicere agiros. vt Diasco. dicit. aliud a kirosa. vt supra in haur. PLI. li. 16. capi. z4. tria genera populi facit alba nigra ⁊ que libica vocat nũma folio ac nigerrima. alba folio bicolor superne candidane: iferiozi pte viridi. hinc nigra que inuenta circinate rotumditatis. folia sunt vetustioza in angulos exeunt econtrario edere angulosa rotundantur.

P ozastol. i. bdelliuz. parastol. idem

P ozcastrus. i. pozc⁹ castus.

P ozcelliones gd sunt. l. guada. barua. Dia.

P ozcus est aial satis notuz cui⁹ carnes fm Hali. sunt satis siles ĩ coloze ⁊ sapore carnibus humãis ⁊ pedes eius conferũt cõuale scẽtibus. sunt enĩ frigidi ⁊ humi. sicut inuenies i. l. cturarũ arteticozuz que ⁊ lapidationes dicunt vt Pau. ca⁰ ō artetica ⁊ podagra. Herodius et pozũ in ege vocat quod superossum vulgo dicitur.

P ozigo. gre. lepida morb⁹.

P ozi vrtides idest vene vrtides.

P ozne. i. plantago.

P ozpilis. i. propoleos.

P ozosarch. i. perfozata.

P ozfira marina. quid est. l. Ostracoz. Sadesũ. ste. limacia vl' purpura gre.

P ozta. i. vena que ozitur a parte concaua epatis ⁊ ẽ vena que oritur ĩ gibbo epatis.

P oztallaca. i. poztula.

P oztamos. i. sternutatõ.

P oztulaca gd est. l. basdane. bachalachancha ara. gre. andragni.

P oztulaca marina habens lac. quid est. l. alfarsagi.

P ozus sarcodes. dr̃ ligamẽtum a natura fcm vl' creatũ ad ꝓnectenda capita fractozũ ossium: ⁊ est ei⁹ expositio duricies carnea. Nã sarchos gre. caro silr. ⁊ kircas kreas

P ozzũ. p herba. l. Curat. p morbo. l. veruca.

P ostarimi. Posarum. Oi basius sic iquit vocat hypocras cũ vna egritudo in aliã transmutatur: vt cum ex litargia fit frenesis ⁊ econtra.

P osces. Poses. Postas grece. i. ozdeolũ oculoz. Ha. 4⁰ memiri. ca. 5⁰

P oser. gre. pot⁹ potio. bibitio. posis. gre.

P ostdactili. sunt dactili bumidissimi q cũ nõ statim comedũtur dissoluunt ⁊ fiunt quasi mel.

P ostrigmenũ. i. fluxus ỏrenibus vt ĩ alexandro.

P otameos gre. fluuialis.

P otamos gre. i. fluuius.

P oteisis. i. çinçania.

P otentilla amãtilla. fu. valeriana. idem.

P oteon. gre. i. suppositoziũ.

P otamograton. Dia. folia bz bete sil'ia ⁊c.

¶ Capl'm CCCCCLXXX.

Potbab. ara. lat. dactili. SER A. libro aggre. capitulo potbab. auc. Raf. calefaciunt et generant sanguinem grossum ⁊ conuertuntur cito ad coleram ⁊ sunt mali illis quozum complexio est ca. ⁊ epar cali. ⁊ cui cito euenit sola squinantia. botbozculla ⁊ opilatio in epate ⁊ splene ⁊ deteriozes ex eis sunt magni ⁊ dulciores: ⁊ non sunt aliquo modo conuenientes illis qui sũt ca. complexionis: illi autez q non sunt ca. complexionis ⁊ nõ sunt debilis necesse impinguantur ex eis: ⁊ dactili qui vocãtur bairon vel beyren sunt meliozes omnibus quozuz coloz est citrinus ⁊ rubeus vt appet ĩ. l. beiron. GALIE. ĩ scõo de edulys capitulo de fructu palmaruz. qdez ex dactilis ficciozes sunt ⁊ stipticantes: vt egiptq; qdam autez molles ⁊ humidi ⁊ dulces sicut q vocantur beyron vl' kanochi. optimi aũt isti nascuntur fm palestinam siue in Jerico. Jntermedy aũt ambozũ dictozum generũ sunt oẽs aly dactili. sunt autem indigestibiles ⁊ grauatiui capitis. Nam oẽs dactili idigestibiles sunt ⁊ capitis lesiui ampliozes comesti. qui autem ab istis distribuitur ĩ corpore chimus grossus semper ẽ: habet autem aligd viscosum quando dactilus fuerit vncuosus quãdo autẽ tali chimo dulcedo admiscetur celerrime qdez ab ipso epar obstruitur. leditur autẽ ⁊ flegmonizans ⁊ turgescens summe ab edulio ipsoz. conuenienter autẽ ⁊ epar ⁊ splen opilantur ⁊ leduntur. multo autem magis ledunt virides dactili ad oia paulo ampliozes comesti. palam. igitur q; calidiozes bẽt chimum qui dulces. frigidiozẽ autem qui stiptici sed iflãmatione nocent ⁊ iplent virides dactili sicut ficus: eandẽ enim ꝓportionem habent ficus virides ad siccas quã virides dactili ad alios. Jn non valde vero calidis locis nõ maturantur perfecte dactili vt ad reponendũ fiãt vtiles ⁊ ꝓpter hoc cocti. virides comedere ipos crudisq; humoribus replentur ⁊ rigozibus difficulter calefactibilib⁹ capiuntur ⁊ fm epar opilationes habent pro arboze ei⁹. l. nakale. Rabi moyses. dactili generãt dolozẽ capitis opilãt

epar apostemant caput ⁊ emozroydas creãt: de osse ei⁹. l. Nakala. Auerroys. ⁊c colliget. dactilanum. i. arboz dactili cum fructu ⁊ flozibus omnes partes ipsius stipticitatem magnã habent: sed fructus eius cum est maturus aliquã habet stipticitatẽ. Loztices vero arboris ꝑdicti maiozem habent stipticitatẽ alys partibus ipsius.

P otiliõ. i. vinũ onfancinũ: ⁊ ẽ de vuis si bn̄ maturl.

P otireton spẽs spine. Hali.

P otireton. Diascor. aut frinideo aut emera ⁊c.

P ragma res negociũ pragmatisis rerum natura.

P ractikos. pratic⁹ venalis emptici⁹ ꝓductici⁹ exact⁹

P ramos. i. ylex silis q̃rcui.

P rassine. idest flos cipzi.

P raton. gre. agens faciens operans. (Dia.

P raster. i. dipsas serpens

P rassina colã vocã a coloze foliozum pozri. Lassi. fe.

P rasson. gre. pozꝫ prasson kartõ pozꝫ sectiuũ prasson ksaloten pozꝫ capita (tũ.

P rassa. gre. pozri.

P rassio. i. operatio. ide practica. i. operatiua.

P rassimi vide. i. flos eris.

P rassin⁹ coloz. i. vidissim⁹.

P rassiũ. i. marrubiũ. p q̃. l. farasiõ. Est aliud prassiũ qõ dr̃ nigrũ vel siluestre vl' marrubiastrũ vl' marrubiũ nigrum. p q̃. l. marrubiastrũ. Pli. li. 20. cap. 22. post ꝑncipium.

P rasmon. i. creta viridis.

P rassũ. i. succi pozri viridi/ratum: idest cor. (tas.

P recochia. i. fructus q vocantur cozula.

P recoq; psica sũt añpsica ⁊ sunt cozula. gre. precoq̃. ara. mixmix brecoqua.

P recozdia. PLI. li. 30. ca. 3⁰ post ꝑn⁹. exta hois ob iferiozẽ viscer. ptẽ separant mẽbrana q̃ pcordia appellant: qz a corde pretenditur.

P refrigmenũ. Alexãder ō potõibus ⁊ añdotis adepto sine aut prefrigmeni. i. prassati frixi.

P reiris. Preicteris. i. silex

P reluna. i. q̃daz superfluitas pilosa. sicut apparet in folys os mundi.

P rassia: idest artbemisia.

P reterauditio. i. qñ aures audiunt aliud q̃ debẽt.

P reteruisio. i. quãdo visus videt aliud q̃ debet.

P riapismus. est qñ mẽbrũ virile augeẽ ꝑz tres di mensiones ⁊ papismus ẽ species satirionis.

P riapiston: idest satirion.

P rimula veris passerella. berba paralisis idez. Est alia pmula vis q̃ alio nomie vocaẽ lauãdula cui⁹ flozes sũt sic camomille. ca. ⁊ sic. ĩ fi. scõi. cõfoztat matricẽ. ⁊ pma spẽs ẽ verioz primula veris.

P rinos. Prin⁹. Diaf. i. ylex arboz species quercus.

P risina. i. iflegmatio cõporis vel iflatio ⁊ ẽ yposarca vel ypozismos.

P rionitos ẽ medicia ad lapidem. Paulus.

P rofites gre. pzima tunica oculi. l. pterigia.

P rosarches. quid est. l. pterigion.

P rosopida. gd ẽ. l. arction.

P rouinca berba dicta a q; busdam frinica.

P robaton. puaton. i. vuis.

P rocatartica cã. i. pmitiua q̃. s. ab extrisecus venit a pzo qõ est pcul. ⁊ cataro qõ est fluoz q̃si de procul fluens.

P roceterac. i. pes colũbin⁹

P rocon. maldacõ. i. bdeliũ Pli. li. 12. ca. 9.

P rofilecterõ. dr̃ cã pseruatiua a p qõ ẽ pcul ⁊ philecteron qõ ẽ custodire: quia procul custoditiua.

P rofluuium. i. fluxus sanguinis menstrui.

P rofic⁹. i. ficus siluestris.

P rofiliaticõ. Profilaticon. i. custoditiuũ pseruatiũ.

P rogeuma. i. cib⁹ añ prandium sumptus lenitiuus solutiuus.

P robis. i. sputum. ide omothois. i. sanguineũ sputũ.

P robisalidos. i. alkekengi.

P rolce: idest vlmus.

P rolicocitozon. i. aconitũ.

P rontuarium: idest cellarium vel cella.

P ronosticos. preuisio precognitio. i. pronostic⁹. nã gnostica. i. sensibilia.

P ronistosus. Demostenes ẽ ingt pminẽtia oculi cadẽtis ex paralisi ꝓtingẽs flenti ex magno dolore proptosis.

¶ Capl'm CCCCCLXXX.

Propoleos . i. ceropica: sed falso. nã ppoleos ẽ fm quosdã illud mellatuz qõ pus ab apibus ponir̃ ⁊ nõ fauũ. Aliquãdo iueniẽ in folys silicis vel apy ⁊ dr̃ cera virgo. aliqui dicunt q; est pma fabrica apum sine melle: sed Diasco. dicit: q; cera ppoleos ẽ cera iuenta in vase apum vbi apes corpus fricant. hoc est sine melle. Aly dicũt ppoleos. i. mũ. ⁊ est fex aluearis apuz vbi apes puciunt suas superfluitates ⁊ est calidioz ipsa cera magne virtutis in attrahendo a profundo corporis. vide capl'm de cera propoleos apud Diasc. cũ capl'o de mũ. apud Sera. i. cera. Stepban⁹ ppoleos sordes vasoꝫ apũ.

AVICENNA. vocat ipsaz mũ. Seraꝑ. sedium. l. Cera propoleos.

P ropoma. gre. Alexã. cap⁹ de epilẽsia. oz ingt ex aq̃ cala accipe ppoma q̃le ẽ absinthiatũ aut cõdituz. Itẽ ifra ppoma raro sũt accipiẽda pter absinthiatũ ⁊ vinũ bonũ. Itẽ capi. de hydropisi. de vino eorum vbi ponit confectionem. ppoma. gre. potio.

P roserpinata poligonia. i. cẽtũnodia. Pli. li. 27. ca⁰ 12. versus fi. Corrigiola. Christoforus.

P rosenectica cã. i. ꝓiuncta vt ĩ Alex. ō doloze capit]

P rosimin. i. fermentum.

P rosopus: idest bardan⁹.

P rosllaticõ. i. pseruatiuuz. pfilaticõ idez. i. custoditiuũ. Alexan. capitlo de cura epilensie.

P rostalmia vl' pisotalmia vel ptalmia. gre. scabzositas oculoz. Alexã. cap. de collirys ad visum. p positalmia cyrotalmia.

P rostorãos ẽ spasmus qñ in poze ꝛẽdũr pte corpis vt se flecti neq̃ant. Pau.

P rothea: idest nympha.

P rotbiotosis siue ptbosis est oculoruz ex nimio tumore pueniens casus vt etiam vix palpebre attingant ipsaz: vt ĩ Oribasio.

P rotbosis. gre. Pau. est ruptio rogede tunice oculi. i. vuee ex cõestiõe vl' ruptura cornee. Las. fe. Demost. Elus. Stafiloma. Theodo. Priscia.

P rotena. gd ẽ. l. abzotanũ.

P rotozobõ. i. peõia. Diasc.

P rotopas. gre. dr̃ qõdã vinũ creticũ qõ fit ex vuis ĩ vite passatis postea expressis ⁊ est dulce vocaẽ triptos. (vrie.

P rouocatiuũ. i. eductiuuz

P roygumena: idest antecedens causa ⁊ corporea.

P runa: idest ignis psicus.

P ruma. quid est. l. gnas.

P saromos. gre. arena.

P samismis: idest sepultura in arena. Paulus.

P sansis grece tactus psaotango.

P seudodiptamũ. gd ẽ. Plinius. lib⁰. 25. capl'o. 8. circa medium.

P seudoselinum. Diasco. i. pentafilon.

P scudobumõ. gd ẽ. Plini. lib. 24. capl'o. 16. circa fi. Diascorides.

P sigia. i. storax liquida.

P six grece nuca.

P sairos: idest duros.

P saros: idest sturnus auis

P scobos. gre. idest frigus. Pscithos idem.

P sichi. gre. psiche. i. anima Psegma. i. flos eris.

P sichy. Psinichy. i. ceruſa

P sicotifron: idest vectõica

P sidia: idest flos mali granati vel cortex.

P sidratia siue exantima. Alexã. sũt pustule parue eminẽtes in cute capitis plene humiditate. aliqñ vo sidratia scribir̃. Ha. li. 6 facile acgsibilib⁹. ca. 5⁰

P sidraciõ. Demost. ẽ ingt pessima extãtia alta eruptiõe ẽ ꝓscripta cũ rubore sepe ĩ albis ptib⁹ pme tunice oculi constituta ⁊ magis angulis vicina alta eruptiõe vel diuisura pcussa aut icisura effecta

P silitis: idest policaria.

P silliuz quid est. l. bazarachona semen camphoze eo q; seruer̃ in ipso. Christophorus de honestis.

P sillium montanum. Psiler mõtanũ. siseleos idẽ.

P silla. i. pulex. inde psiliuz dictum: eo q; semen eius pulicib⁹ similaẽ. Demostenes. cap. de obtalmia.

Theodorus Prisciantis & aly plures antiq ipsam herbã pulicariã dicebãt.

DIASCORI. vocat ipsaz psillion. l. azaracho na grofalion cristaliõ siculi dicunt aut quinomelam &c.

P sillos. i. pulex. Halienus. capto de auripigmento.

P silotruz. est quoddã vnguentum depilatozium lati. dictum cauteriuz. l. barnech. & psilotrum similiter dicitur vitl alba vt apparet in. l. fesera.

P simichiã. psimichuz. i. cerusa plumbi psimithion.

P somion. Psomos. gre. i. bucella panis.

P soza. i. scabies vel asperitas cutis cũ pzuritu & sq̃mis. Plini. impetiginẽ & scabiẽ quã psozaz & lichenas vocant &c.

P soas. gre. lũb⁹. psoa lũbi.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXI.

Psozi est quedã species vitrioli quã Auicẽ. psuriaz vocat. Demostenes psoricũ qõ nos scabzum dicimus. Lozneliuz celsus per se nulla medicina est q̃ psoricuz nominet: sed calcitidis aliqd cum dimidio cadimie plus & aceto simul ꝓterit id qõ in vas fictile additũ & ꝓtectũ ficulneis folys sub terra reponit. sublatum post dies. 20. rursus terit & sic appellat &c. Sera. DIASCORI. psozi quã multi putauerũt melanteriã esse: sed falsuz est: qz suũ genus habz hoc & illa suũ bzomũ habet psozi plenũ vt nauseã ꝓuocet. inuenitur in egypto libia hispania cipzo & multis alys locis. Melioz est egyptius quẽ cuz fregeris niger est deintus & multas habẽs ptussuras & est piguis.

POSSE DIASCORI. ẽ stiptica gustu & odoze bzumoso plenus est & contrarius stomaco. Et est alterum genus qõ sicut miseos habet colozẽ: sed inutile est virtutem & cõbusturã similẽ miseos habet. Iniectus fozamini dentis compescit dolozẽ. agitatos dẽtes ꝓfozat. sciaticos medicat si vino mixtus cristeri adhibeat. mãculas vulneribus tollit cũ aqua superunctus. capillos nigros facit. Oia illa metallica in coctura virtutẽ hãt & maxime aceto i coctura & nitro fece vini calce & ceter] qb⁹ vt⁹ addit i coctõe.

P sozias. Psoziasis. apõ alexãdrũ est scabies vesice.

P sozotalmia ẽ pzurit⁹ oculoz cũ puo ruboze & leui vlceratiõe palpebzaz sine vllo lachzymarũ fluore. PAVLVS. ẽ ingt pzurit⁹ palpebze scabies salsis hũozib⁹ fcã Demo.

P surotison: idest vectõica.

P tarmita. ptarmicus. gre. idest sternutamenta.

P tarmos. ptarmikos. Demoste. i. sternutatio. ptarmicon.

P tela ptella derdaruz. i. vlmus arboz dirdar. arboz cimicum Auicenna.

P terea. Pteridis ptereos. i. filex. Alexã. Sercasuz apteron qõ ẽ ala. Ste. saracha. Sera. folia ei⁹ velut ale expanduntur.

P terigiõ. i. vngula oculi vl digiti. Demos. mẽbzãula carnosa atq neruosa albula vel rubza altero ex angulo ozta supiozib⁹ ptibus initiũ sumẽs sensum ꝓgrediẽs & nũc adherẽs p̃ tunice quã greci ꝓfies dicũt nũc supnatãs quaz prosarcho vocãt vsq ad circulum pupille aut ad ipsaz pupillã donec impediat visuz sepe ex vlcere añcedẽti sumit exordiuz vocat aũt ptergion a sili tudine pẽnarum & est aliquando malignuz quod greci chachoetes vocant cũ turbato oculo pungentes dolões icesserit. Paulus ẽ supficies carnis cooptiens ptẽ vngule digiti ex panaritio vel alia cã.

P terion. i. polipodium.

P toma. gre. corp⁹ cadauer soma prope corpus.

P tosis. gre. spẽs trichiasis. i. icqualitas piloz palpebzarũ laxamento aut palpebza dimissa.

P tideon. Ptyelõ. gre. i. sputũ inde emoptoica passio ab emo qõ ẽ sanguis & ptideon qõ ẽ sputũ ptielon.

P tilosos ptilosis. PAV. est grossitudo palpebzaz putrida rubea qbus accidit plerũq & pilozum defluxus.

P timoderas: idest tumoz.

P tiriacũ Rasi añdotario virili i ꝓfectõe mitridati minozis. exponitur q̃ est filix: sed si sic est ptereos debet scribi.

P tiriasis scabzũ vel cantbzicũ acaraidẽ idẽ & sunt furfures capitis: vt Dias. capto de ficu & de felle ꝓm alios ẽ mozbus pediculosus: vt Quintus serenus. capitulo sexto.

P tiropien. Ptiropolen: id est abies picea.

P tisane. gre. dñr q̃ ꝑpe fieri solẽt i pila: nos aũt cõiter ptisanã vocam⁹ cibuz ex ptisanis ozdeaceis factum: ab hac ptisana dicitur massa ptisanaria chilus. s. cib⁹ in stõ iã digest⁹: eo q̃ ptisane similis sit.

P tisas gre. spuẽs. ptisis sputa ipsa sputamina.

P tisma gre. sputũ & saliua.

P tisis ftbisis gre. tabes. i. ariditas macies tabo.

P ucia. quid est. l. pusca.

P ucida: idest cotula fetida

P ulegiuz. Puleum. Puleiũ vlicon. Blicon. Diasc. pãtagatben bledio q̃ sũt volãtiũ aĩaliuz flozes suitpis pascua &c. Plini. lib. 20. ca. 14. qõdã ẽ mart] & est diptamũ: qõdã ẽ regale & oz gliconium & est illud vsuale & est aliud cerceruinũ & ẽ serapullũ. vñ qñ simpl'r ponit regale i telligit. l. diptamuz: sz pulegiũ agreste ꝓm quosdã est nepita. l. calamũtũ: sed falso: imo pulegium agreste ẽ illud qõ iueniesi. l. diptamum ꝓm veritatẽ.

P uliarbasis. i. amomum.

P ulicaris: idest psillium.

P ulicarpos: idest muscata.

P ulmẽtum. i. ius cibale vt amigdalarum ptisana.

P ulmo. quid est. l. kich.

P ulmõaria herba est satis minuta folia mollia habẽs & q̃si fozmã pulmõis in locis humidis nascẽs quã qdã pepanũ vocant.

P uluis. bugie. i. puluis ỏ radice arbozis berberi.

P uluis cameli est quidam puluis albus qui remouetur a dozso cameli: qñ tergitur satis siccatiuus ad scabiem.

P umex. quid ẽ, l, famechi.

P upex vocatur lapis coqsperatio vocat fenic & lapis vulcani. lati. pumex.

P upilla oculi apud Auicẽ. est Senatiõ: sz apud arabes vocatur planta fontis. scilicet cozabalbaui: quod est equinocum ad pupillam oculi & plantaz fontis. Aliud quoq capitulum facit Auicenna de hac planta sub hoc nomine sumimodo vel suiraz & vult forte dicere: vt dia scozides senation: & dicit ibi q̃ est eruca aque.

P urach: idest psilotrum.

P urgatozia: idest abstersiua & mundificatiua.

P urpura maritima: id ẽ cotula marina.

P urgurea: idest lappago. l. Apzoparme.

P urulentus. Puruulẽtus. est colozsanguinis putre facti.

P ussaigra: idest pix ligda.

P usca sepe sic reperitur in antiquis litteris: & est id quod fit per appositionẽ aque in vinacia extracto musto. verum vbi apud Diascozid. in veteri translatõe habet pusca apud Serapio. ex verbo Diascozidis & apud Auicennam in eisdem locis semper habet acetuz & aqua mixtum: quod grece oxicraton vocatur. Itẽ Alexander. capto de androsia ex ea distemperantia dicta inquit est ozdinanda que infrigidando Juuare possit & maxime illa que aceto cõficiuntur vt pusca pomi data. Questui tamẽ a grecis quo modo vocatur predictus potus ex lotura vinaciaruz factus. responderunt pusca vel pucia: quãuis etiã alys vocetur nominibus. l. Carenum.

P uscita. Pusica. Pusita: id est pulegium.

P ustoch. i. fistici. Serapio.

P ustobar. i. marrubium.

P ustosar: idest vinee.

P utinada. gre. spẽs napi.

P yria. i. coagulũ. Ha. 6. simpbar. Joãnes de scõ amãdo in ꝓlogo dicit pyria. i. balneum igneum cuz aliquis sedet super lapides calidos.

¶ Sequitur de littera. Q.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXII.

Litteram nec greci nec arabes habent Stephanus tamen translator regalis dispositionis multa vocabula que per kef vel caf scribuntur apud arabes per q. scripsit: & quedam greca que per chi scribuntur x. litte ra scri pt erunt.

Q uactus: idest coagulum.

Q uadrãs ẽ nomẽ põderis. z. y. & ẽ q̃rta pars. z. vni⁹.

Q uadrãtal. i. amphora.

Q uadrimediũ. i. ꝓfectio ex q̃tuor spẽb⁹ & ẽãtidotuz.

Q ualanea. i. iusquiamus.

Q ualea. gd ẽ. l. Coturnices

Q ualunces: idest lac.

Q uama quez kamech. i. tubera. Stephanus.

Q uameos: idest scilla.

Q uassa: idest aqua.

Q uatila: idest lactuca.

Q uattuor grana. i. seia. Endiuie. Lactuce. Plantaginis. Portulace.

Q uatuor semia frida. sunt semia cõia. s. lactuce portulace plãtagis endiuie.

Q uebonomelet Quelenec in practica baliabbatis i ꝓfectiõe esdre quã azaer vocat eo loco apud Aui. est almelichi & i pãtegni est epar pulli equi: sed in añdotario virili p splen. pulli eg habet. Stepha.

Q uebrituz kebrit. i. sulfure

Q uebeli hispanici: idest antimonium.

Q ueberi. Queri. Stepha. idest cheiri. keiri.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXIII.

Queruz vxoboan. arab. lat. pinguedo vel adeps. SERAPIO. lib. aggre. cap. q̃rũ vxoboam. aucto. Hal. qñ est aĩal humidum generat in eo pinguedo sicut porcus: qñ est siccũ generat in eo adeps sicut thaurus capra & aĩalia q̃ habẽt cornua. DIASCORI. capto de assungia. virtus est omnibus adipib⁹ ca. thauria malastica & stiptica est sicut & bubalina & vitulia & magis caprina pascuaz causa. vnde disintericis clisterys miscet cum poleta & furfure coctis & succo ptisane. & sic huic cause addit per clistere. vnde qb⁹ mozdicatiões sunt ano aut intestino colon inycitur caprina adeps: qz facile dempsat. mitigat. n. mozdicatiões disintericis vel tenasmon patientibus. qbus aũt in profundo mozdicationes fiũt ex tenui humoze adeps anserina aut pullina inycit. Omnes ergo adipes virtutis sunt ca. porcina ca. est. thaurina calidioz & diafozetica. iuscellũ caprine adipis ptificis opitulat. bibẽtibus cantarides subuenit hyrcinũ sepũ solutiuũ est si cũ sanguine ouino solutũ fuerit & lanis succidis impositũ podagricis opitulat maxie si crocũ acceperit. Berbecinum simile porcino habet virtutes stericas vt ani causas vtiliter curet. combusturis fert opez. porcius vero vetus & salitus ca. est & malacticus q̃ si cũ vino lotus fuerit pleuretici vtilis est & matrici & ignis combustionibus mixtus cũ cinere aut cũ calce tumozem soluit & vulnera ad sanitatẽ perducit. Asinin⁹ adeps dr̃ nigras cicatrices concolozare. Anserin⁹ siue gallinaceus summe est mirificus ob dulcedinem pinguedinis mulieꝛ causis vtiliter adhibet rimulas labioꝛ curat & toti⁹ vultus frigoze factas rimas optime sanat & auriũ dolozes. vrsinus dr̃ capillis prestare incrementũ alopitias emẽdare piuones curare. vulpin⁹ auriuz dolozem tollit. leoninus dr̃ venenis esse cõtrarius. Cerui no adipe homo perũctus bestias omnes expellit & est repcussibilis odozis causa que serpentes persequitur. Adeps piscũ fluuialiũ melle mixto & in sole solutus caligines oculoꝛ detergit: viperinus vero suffusiones oculoꝛ obtusiones & caligines mixta cedria tãti ponderis & melle actico & oleo veteri curat alarum pilos inunctus. nasci non sunt. Omnis ergo adeps sine sale recens malaxat atq idurat pinguedinis causa obtũdit & venena eiusdẽq iuscellũ nõ solum his qui cantarides biberunt iuuat. veruz etiam ad quodlibet venenũ: vetus aũt vel salitus vel quibuslibet aromatibus conditus recozpozatiue virtutis est: sz specialiter ꝓ animalibus seu pascuis alius alio magis ac minus laxatiuus siue mitificus iuenit. Omnes tamen duricies mollire potest. Adeps aũt leoninus omnib⁹ quadrupedibus calidioz & minus extenuatozius est. vetus aũt factus adeps a seipso fit calidioz & leptomeris & diafozetic⁹ vere.

Q uef bara. casboz: idest coriandrum. Stephanus.

Q uescum: idest kisch.

Q uesten: idest paritaria.

Q uesusi kasuth. i. coziãdrũ

Q uetire chitire: idest oragantum.

Q uiamos. i. squilla & quiamos idest faba.

Q uianeo: idest ventus.

Q uiasos. berba est sz Diascozi. quam ignozo.

Q uiasces. i. paritaria. Diascozides. capitulo alsine.

Q uianos est vena terre sz Diascozi. que nõcopa rosea dr̃ nascens in cipzo in fabzica metallica & i speluncis littozeis. eligẽduz est limpidum colozem & smaraldinum habens.

Q uianos coloz dicunt lati. sz gre. kianos & est coloz intra nigrum & viridem. libzo de doctrina greca.

Q uiastis ꝓm Pli. est vlcus in angulo oculi perpetiz humozem emanans.

Q uiactio dicit Plinius vocari quandam speciez foly quod creticuz dicitur.

Q uiatistruz est nomen ferramentozuz ocularibus mozbis aptozum. Quiacistromeli. Demoste.

Q uibar: idest castozeum.

Q uictomi: idest pulegium.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXIIII.

Quinquefolium lat. gre. pẽtafilon. DIA. capto pentafilon aut pẽtaptes aut pentascon pseudo selinũ habet bastas semie plenas & longas duobus palmis in quibus semen est folia bz

Q uibar: idest scilla.

Q uidago: idest daucus.

Q uidros: idest far.

Q uigonus: idest papauer.

Q uili gre. succus ide diaglon gcgd de succis fit siue emplastrum siue siruppus. veruz per chi meli⁹ scribitur. dicitur etiã zomos: & astisperma.

Q uilionifacum: idest oleũ sicionium.

Q uilius: idest coagulum.

Q uimatezare. i. fomẽtare.

Q uinocarpi. Quinocarp⁹. idest nuclei pini.

Q uinosaliũ. Quinomella: idest psillus ꝓm Diasco. Quinomelon idem.

Q uinodozododapni: idest rosa canina.

Q uinos batus. i. cinos bat⁹.

Q uinaciz ata: idest infusa.

Q uinarius: idest quiq̃ sextaria. Isidozus.

Q uinanchis chinanchis. i. spasmus. l. Sinanchis.

Q uinqneruia. quid est. l. arnoglossa lãceolata plãtago minoz.

Q uincos spasmus. Demo. est ingt p interualla puissimi oculi raptus freq̃ntatus summa celeritate nos deniq̃ caninũ raptũ dicere poterimus.

ediosmo similia ⁊ in gnq̃ partibus diuisa singula folia in singulis bastis flozē viridē habent nascit locis humidis ⁊ in vys radix est ei ruffa ⁊ oblonga. PLINIVS.li.z5.ca. 9.post p̃n̄m. Pentafilon gnq̃ foliū a numero folioꝝ dicta lat.herba adeo mūda vt purificationi in tēplis adhiberi a gētibus solita esset. POSSE.Elixatura eius decocta ad tertiā dolozē dentium mitigat oze retēta ⁊ quasi gargarismo adhibita putredinē ozis tollit aspredinez arteriaꝝ distenit ventrē stringit disintericis necesse adhibet. Arteticis ⁊ sciaticis prestat effectū. Elixatura cum aceto in cataplasmatibus adhibita herpetas curat scrofas spargit durities ⁊ tumozes medendo solut ignez sacrum extinguit apostemata ⁊ panaritia imposita ad sanitatē perducit cōdilomata soluit scabiem tollit succus radicis eius accept⁹ causas epaticas ⁊ pulmonis cōponit potionib⁹ venenatis occurrit.folia ei⁹ cū ydromelle aut vino bibita addito pipe q̃rtanarys remediū est si tñ q̃tuoz folia biberit.tertianary vo 3ª cū aq̃ sola.effimerās vo vnū.epiléticis vo accepta trigita dieb⁹ pstat effcm̄.succ⁹ vo folioꝝ ei⁹ bycterici maximū presidiū ciatis trib⁹acceptis vulneribus ⁊ fistulis pstat sanitatē.iterocellicis remediū est bibita ⁊ ī cataplasmatib⁹ pfluentē abstiet sanguinē tēplis bonozi additur.⁊ domib⁹ posita expiamentū ē.radix eius est cal. non abūdāter ⁊ nimis acris.⁊ iō vtilissima est ad vētris fluxū ⁊ dentiū dolozē. GALIENVS.8.sim.pbar. Pētafilō herbe radix siccat qdē fozticr nimiuz vo ē acris pp qō in multis vtilis ē sicut ⁊ oia alia q̃cūq̃ subtiliū ptiū ēt siccāt absq̃ mozdicatōe.est aūt radix siccatiua in 3º minime vo caliditate manifesta participat. AVICENNA.lib.z. Pētafilon noiat gnq̃ foliū ⁊ ē fortis exiccatōis sine acuitate ⁊ adustiōe ⁊ mozdicatiōe fit ex eo emplm̄ ad fluxū ⁊ sedat ipz.⁊ fit ex eo emplm̄ ⁊ sedat dubellet ⁊ scrophulas ⁊ duritiés flegmaticas.decoctio radicis ei⁹ valet ad vlcera deābulātia:⁊ qō de eo decoctū est cū aceto ꝓfert berisi pillis panaritys scabiei dolozib⁹ iuncturaꝝ ⁊ sciatice:⁊ cōfert ramici bibit⁹ ⁊ moze emplū suppositus ⁊ valz ad alcola ⁊ folia ei⁹ cū vino valēt ad epilēsiā accepta ⁊ bibita decez dieb⁹.succ⁹ radicis ei⁹ valz ad dolozē epatis ⁊ pulmonis ⁊ bycterici cū bibit aliquos dies. Radix ei⁹ ꝓfert solidatōi ⁊ vlcerib⁹ itestinoꝝ ⁊ emozroydib⁹. Et sit decoctio radicis ei⁹.folia ei⁹ cū vio ꝓferūt q̃rtane quotidiane. succus radicis eius est medicina perniciosa.

Quipero: idest radix iunci.
Quiquilinia: idest ligricia.
Quirinaicum. lasar. opos. asa.est nomē loci vt thebaicū. vnde dicitur opiū quirinaicum ⁊ thebaicū secundum diuersa loca.
Quirinos:idest hypoquistidos vel balaustia: p hypoquistidos ponit eū dia scozides in cissos.pro balaustia ponit euz Diascorides in burnam.
Quirita: idest testa caballi marini.
Quiricus: idest semen lini.
Quiroaddolabin: idest rosa canina. (pur.
Quiribcefalea. i. canis ca-
Quirion trianguli:idest radix iunci.
Quire: idest herba canabi.
Quirina:idest asa.
Quisqualie stibuli ⁊ taysi idez que omnia sunt pur gamenta tritici.
Quiquilima in cicilia dicit quedam species gramis fm Dias. capo agrestis.
Quitisos. Diascozi. frutex est albas virgas hñs tē. virgilius flozētē citisuz.
Quitram p kitrā. Stepha.
Quiscini agreste ictabicha ⁊ est paritaria.
Questis. fm Plinium est vlcus ī angulo perpetuo humozem emanans.
Quisumū sebuz. Aliabbas .i.abzotanū.ara.kaisum.
Quitino sunt flozes granatozum caduci.
Quitisuz.i. hypoquistidos.
Quodros:idest far.
Quoquinella: idest pruna.
Quozoto:idest cucumer.
Quufir.vel causir:vel dolara:idest auena.

¶ Sequitur de littera. R.

RA. Stepha. pro reu.alicubi scripsit.

Racanto:idest asperagus.
Racardus:idest cardamomum.
Racemus est pars vue.
Racbaben:idest ficus pharaonis.
Racheili oleum: idest rosacum. Aliabbas.
Radices communes sunt quinq̃. Apy bruscī feniculi petroselini sparagi. Christofozus de honestis.
Radiantum:idest iusquiamus.
Radati:idest tozpigo piscis.
Radicula. Radicul condes strutiū.li.19.ca.3.ī fi.i.cōdisi. ⁊ ponitur in antidotario virili in potione ad scrophulas. PLINIVS.inquit radicula vocatur in lauandis lanis succum habet mirum quantum conferens mollitieq̃ nascitur satiua vbiq̃:sed sponte precipue in asia syriaq̃ saxosis locis ⁊ asperis caule ferulacco tenui ⁊ ipso cibis idigenarum expetito:⁊ in vnguentis quicquid fit cum decoquitur folio oliue strutiz greci vocāt.flozes estate grata aspectu verū sine odore spinosa ⁊ caule lanuginoso semen nullum radix magna que cum conciditur ad quem dictū est vsum.hec est condisi.l. Condes ⁊ strutium.
Radioluz:idest polipodiū.
Radiolus:idest yreos.
Radius vocatur instrumētum cirugicozuz stilus ⁊ id quo medicine in oculis ponuntur tenta.s.
Radix simpliciter pro raffano domestico accipiūt romani hodie: ⁊ sic etiaz greci accipiūt si sine adiūcto inuenitur.
Radix cotica vel cutica. i. raffan⁹ qui hodie sic vocatur:lz incongrue: qz radix cutica ñ ē raffan⁹: qz vere raffanus ē radix vt imediate dcm̄ ē ī radice.
Radix aysirien: vel assirex idest radix peonie.
Radix pipis.qd ē.l. falfel.
Radix pontica.i. liquiritia
Radix tozetum. i.lactuce.
Raeleb:idest muscus.
Raffanus.quid est. l.finel.
Raffan⁹ agrestis. DIA. Raffanos agrestis iuncos duos siue tres spargit in terra rubentes folia rutbe similia radices cepe: sed amplioza quez quidam raffanum silue strem vocant intus habz medullam candidaz extra cortices nigros nascitur in montibus ⁊ locis asperis aliquando ⁊ vmbrosis purgat inferius ⁊ superius quidam dicunt q̃ raffanus agrestis ē appos.i.appios. Pli.lib.19. capo.5º circa medium.
Raffanus gallicus. i.radix quā nos radicē vocam⁹ q̃ ē vere raffanus. l.finel
Rafialb. Rafialbi:idest folium.
Rafis:idest acus inde rafidothichi acuariū ferruz.
Raga:idest cerusa.
Ragadie dicuntur scissure accidētes in ano vl pedibus multi ardozis.
Ragalter:idest cicuta.
Ragalus: idest gallus auis
Rageal: idest citrangulus.
Ragefar:idest vinee.
Ragep:idest psilotrum.
Ragicboz:idest pollium.
Ragis.est species serpilli.
Ragodan. Ragodazi: id ē apium risus.
Ragoidei:idest vinee.
Rague.ara.zebet.i.spuma.
Ragunto: idest asperagus.
Ragurius.i.granum solis.
Raguſacos: idest oleuz petroleum.
Raguser. idest arsenicum.
Rabadar. idest tozpigo piscis.tozpedo.terpedo stupefaciens.
Rabai albame.id ē fumus terre.
Rabeleb:idest muscas.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXV.

Rabera. ara.gre.sicbirnis.lat.melon. GALIE

8º simpl.pbar.capo sicbirnis. Melonis maturi substantia est grossa.frig.⁊ hu.in 2º vnde vtus melonis maturi est abstersiua.prouocat vrinam ⁊ mūdificat cutem. ppzie semen eius:quādo siccatur teritur ⁊ cribrat

⁊ administratur in lauaturis corporis. dominatur autem in eo frida ⁊ hu.cōplexio ī 2º radix eius ⁊ semē eius: quando siccant nō adhuc humida sunt in p̃mo gradu siccitatis aut in p̃n̄º secūdi.⁊ ī eis est plus de absterſione quando siccant q̃ ī carne ei⁹ ⁊ q̃ ī carne cucumeris. SERAPIO. lib.aggre.quādo fit emplm̄ cum eo sedat apatis oculozuz. Et cortex eius quādo ponit super caput ifantis sedat apostemata calida facta in eius cerebzo.⁊ ponitur super frontem illius ad cuius oculos currunt humiditates. ⁊ prohibent eas ⁊ tota carnositas ⁊ semen quando siccatur ad solem.⁊ conficitur cum farina ordei vel cum amido ⁊ siccatur bene mundificat cutim mulierum quādo lauant cuz eo facies suas ⁊ reddit eas splendidas: sed radix melonis quando siccatur ⁊ sumitur de ea in potu.3.i.cuz ydromelle prouocat vomitum: ⁊ quando accipitur post cibum in hunc modum facit vomere sine laboze: ⁊ quando fit emplastrum cum ea curat vlcera dicta faui.

Raialbamen.rainalbamē: idest fumus terre.
Raib.reib.i.lac acetosū: vt ī almāsoze. ca.ō diabete.
Raileion.chachille est herba similis portulace hñs lac ⁊ est de genere lacticiniozum laxatiua satis. aliter dicta soldanella.
Rakanto. Diascozi.asperagus.aspratilis quā multi racāto aut mion vocant.
Ralebar:idest pulegium.
Ralefac:idest abzotanum.
Ralēbatuz. Aliabbas.i.coriandrum.alibi p mirto.
Ralibi pro oleo amigdalarum dulcium.
Ramad.arabi. idest cinis.
Ramale: idest rasine pini vel pix que ex pinguiozibus ligia pini colligitur.
Ramēta:idest aliquid proiectum purgamentum.
Rameo:idest locus sub anchis:⁊ propter hoc vocatur quedam egritudo rameꝝ:⁊ est excoziatio que fit in coxis siue sub anchis pueroziuz.hoc vocabulū ponit ī hazarachōa
Rameta. ē quedā ꝓfectio.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXVI.

Ramich. ara.⁊ lat.gre.vo.rimich. SERAPIO.

lib.aggre. Ramich.⁊ gallia confectiōes sunt.vñ ramich accipit ex multis spēbus aliquādo accipitur ex dactilis imaturis:⁊ aliquādo de corticib⁹ granatorū ⁊ ex herbis asperis.⁊ omnes spēs sunt fri.⁊ sic. ⁊ de ipso est sucb.i.gallia:⁊ qñ fit ex eo gallia miscent cuz eo spēs et muscus ⁊ fm q̃ admisceē ei ex spēb⁹ ⁊ musco erit amplioz vel minoz caliditas eius: ⁊ erit tunc medicina composita ex stipticitate ⁊ caliditate quā acqsiuit a musco ⁊ spēb⁹. l. sucb. Et idē Serap.aucto. Isaac. Ramich.fit ex gallis ⁊ ē fri.in fine scōi.strigit ppter friditatē ⁊ ex Ramich fit gallia qñ misceē ei ex musco ⁊ speciebus calidis sicut patet ī gallia. Et modus preparatiōis ramich fm eundē est iste. Accipe gallaꝝ.libz.io.tere subtiliter: deide accipe ex passulis.lib.iy.⁊ buliant in aqua fortiter ⁊ debent poni super vnāquāq̃ mensurā passulaꝝ due mensure ⁊ media aque ⁊ postq̃ bulierint cola eas ⁊ exprme ⁊ proyce substantiam passulaꝝ:deide accipe ex melle apud.lib. y.⁊ misce cū decoctione passulaꝝ ⁊ proyce in omnibus.io.lib.eius mixture.lib.i.olei kaadi:qō si nō habes pone loco eius oleū sisaminū ⁊ fac bulire simul fortiter ⁊ moue semp donec scias q̃ sit bene coctum:⁊ caue q̃ si minuet aqua passulaꝝ pone in ea de aqua ne adurat medicia:deide accidit de ros. cinamō.gariofil.⁊ ex folio cassie vel ex ligno eius si nō habes folium ⁊ tere bene oia ⁊ pone super.io.lib. gallie lib.i. mixture istaꝝ speciez:deide misce totū cū decoctione aq̃ passulaꝝ ⁊ mellis ī olla vbi est ⁊ coque suauiter cū discretione ⁊ moue semper. Et qñ finiuerit decoctio eius extende super sextarium in sole quando desiccatum fuerit fac trociscos ⁊ extende eos super cribzum in sole donec siccetur bene ⁊ serua ⁊ vtere. Collector est alius modus confectionis ramich quo hodie vtimur cōiter ⁊ est iste. Accipe succi herbe acetose vel succi citoniozꝝ.ʒ.xvi. ⁊ buliant bulitōe vna cum.ʒ.i.folioꝝ rosaꝝ:⁊ cum.ʒ.y.granozꝝ mirti ⁊ postea coletur ⁊ in colatura misceātur gallarum recentiū humidarum tritarum vltima contritione.ʒ. v.coquātur adhuc:deinde pulueriz entur foliozuz rosarum.ʒ.i.sandali albi boni.ʒ.i.⁊ q̃rtuz.gūmi assi.ʒ.5 .carnis sumach ⁊ spody.añ.ʒ.v.succi agreste.ʒ.vy.succi granozꝝ mirtillozuz tritozꝝ vltima contritōe.ʒ.iiy.ligni aloes gariof.macis nucis musc.ana.ʒ.iiy.iuoluantur oia simul ⁊ extende in scutella lapidea donec siccent ⁊ postea pulueriz entur subtiliter ⁊ cum aureo.i.cāphore ⁊ aq̃ ros.fiāt trocisci ad pōdus.ʒ.i.

Ranūculus. PLINIVS.li.z5.ca.vlt.vsus fi. Ranūculuz vocamus quā greci botrachion.genera ei⁹ q̃tuoz.
Rana.quid est.l.disfoa.
Ranabzocb:idest tribulus marinus.
Ranasacb:idest pulegium.
Rancozidea. rancozidez.i. bursa testiculozum.
Raneseri. Ranesir. i.fructus tamarisci.
Ranula vocatur augmentatio carnea sub lingua: ⁊ ranunculus cuz graue dine ⁊ fluore saliuarum quasi in radice lingue vt alia lingua videat oziri.
Rannus quidaz dicunt q̃ est spina alba: sed falso: quoniam Diasco.dicit q̃ rannus est frutex nascēs circa ortos cui⁹ vge sunt longe ⁊ spiose folia habz piguissima lōga ⁊ leuia.l. bausis.bausigi.Stephanus ramnos ausegū ramnus. Plin.lib.z4.ca.14.º
Rapa.i.alippa alipta alipt]
Rapa. qd est.l. delion. grece gongilion. ara.selien. sceigem.
Rapa caulis.l.deliō. Isaac
Rapa agrest]. DIASC. locis nascitur siccis fructicem collectum faciēs .l.delion.
Rapa rustica. fm Diascoz. est quedam species ypericon.l.Lozium.
Rapacillus. Isaac de dietis de ipsa loquitur.
Rapastellus.rapella: idest rapolla: ⁊ est rapa silue stris.l.delion.
Rapesarcb. rapesarchi: id est cimbalaria.
Rapesta.quid est.l.finel.
Rapisarchia.i. abzotanuz.
Rapistruz. armozatia. Diascozides.i.raffanus agrestis. Plinius libzo.i9.capitulo. 5º circa medium.
Rapofarsin. rapofarsini. i. ciclamen.
Rapolla. rapella: idest rapastellus.
Rapū silueſtre. PLINI. lib⁹.zo.cap.3.ī fi.in aruis maxime nascitur fructicosuz semie candido duplo maioze q̃ papaueris
Rarameos.i.pulegium.
Rarasarcb: idest arboz faciens berberos.
Rarates.raratest. i.siliqua
Raregi:idest colofonia.
Rarezir.i.fruct⁹ tamarisci.
Raricō. PAVLVS.capitulo de dentibus.raricon in ollam comburēs.
Ras.arabice latine caput. SERAPIO. auctozi. Diascozi. quidaz adurūt caput lepozis ⁊ curāt cū eo alopitiaz.piscicuſi parui caput quando adurit ⁊ pulueriz atur super scisſuras ani curat eas ⁊ muri qui fit ī eis quando fit emplastrum cum eo curat vlcera fraudulēta putrida in oze.
Rasa. quid est.l. batronig.
Rasacum. in pratica baliabbatis exponit p gum mi semibari:idest pini rasbum.
Rasacoltana:idest capitellum saponis.
Rasadafa: idez ē quod de vētre fit que a sancto Jacobo asportantur postq̃ extrabitur cortex fricando oblate fuerunt similantur margaritis.
Raffafritim:idest auis.
Rasamū.i. enula ī scōo practice Halyabbatis inuennies ⁊ alibi raseni rasin.
Rasangi:idest es vstum.
Rasapa est succus fructū ad spissitudinem decoctus.l.sapa.
Rassasaf:idest salix.
Rasatirīō : idest testiculus vulpis.
Rasca lini.i.podagra lini.
Rascel.rasel.i.cozallus.
Raselbageli.i.perdix auis.

Raser:idest plumbum.
Rasenigi. Raziẽigi. Raslanegum.i.feniculus.Stephanus. Racienigi.
Rasas.arabi.plumbum.
Rasga:idest patella.
Rasgi: id ē quod trahit ad rotunditatem.
Rasian: idest maratrū rausen.idem.
Rasin: idest pendactilus: vel enula.
Rasmicon est species apij silueſtris.
Rasara clauorum veterū. quid est.l. Melanteriū.
Rasura eris est quod abradit ab ere.
Rasus:idest ſtagnum.
Rata albani: vel ratba. est inquit ſpecies trifolij duz est recens ſic vocatur: ſz ſicca dr̃ faſſaſa:z cadhab z i hyſpania dr̃ herba oculoz oritur in ortis z in pratis.i pncipio ortus eiº est vt trifoliuz.poſtea fit gracilius eo: z hz flores vt lenticule tortuoſe.
Ratee.ratbee:idest git.
Ratberesen.i. polipodiuz.
Ratiẽigi.i.7.IO.SERA. in vnguento Aſeleniami ni z est vnguentum apoſtolorum: z in alijs multis locis exponitur q̃ est colofonia. Item Auicen. in ſecũdo ſimiliter.verũ Idem Joã. Serap.capº de paraliſi dic q̃ ē gummi granorum viridiuz z hoc est terbentina. Item capl'o de aſmate. Accipe inquit granorum pinearũ ſup quas ē ratienigi multum. ſm veritatem hoc nomen cadit ſuper oẽm resinam grecum imitan

¶ Capitulum.

Rebith. ara.lat.epar. epar canis rabidi quando ſumitur in cibo curat morſum canis rabidi. Et idem aucto. Diaſco. Epar aſini quando comedit in ieiunio confert epilenticis. Epar hyrci ſi comeditur ab epilentico facit eum cadere. Epar porci maſculi deſiccatum z in potu ſumptuz confert morſibus venenoſis. Epar canis rabidi ſecundũ q̃ dicitur adminiſtratum aſſatum z comeſtum ab eo quez momordit canis rabidus phibet euz a timore aque. DIASCO. capitulo ficatus. ficatus capzinus carbonibus impoſitus ſudorem quaſi aque emittit que collecta oculis infuſa noctilopas ſanitati reſtituet. Sed dum elixatũ fuerit ab his qui epilentica paſſione tenentur ſi comedatur ſimilez parat effectuz. ficatus capze combuſtus z puluere aſperſus ſanguinem fluentem repzimit contritũ cum aceto ſanguinem abundantem de naribus concludit ventrẽ ſtringit. ficatus burdonis combuſtus z cum oleo mirtino capiti illinitus capillos fluentes ſiſtit z eos creſcere facit. ficatus vulturis coctus cũ ſanguie ipſius tritº z per dies.8. potatus caducis pdeſt. p epatibus i via cibi.l.latamie.
Rec:idest ſuccus de quo fit acatia.
Recbabinũ in practica. Alyab.in capl'o de febribus continuis exponit q̃ est machalũ quod est bdellium: z in capitulo de pſtipatõe ventris z fluxu in feb. ſcribit nareniebi varenichim z alibi vermenebum pro eodem na (teniebum.
Recal:idest vſnee.
Recboma. PLINIVS.libº.27º.capl'o.iz.afferr̃ de bis que ſupra pontũ ſunt eadẽ coſto niſtro ſimilis minor z ruffior. Paulo ſine odore calefaciẽs guſtũ z abſtergẽs. eadẽ trita vini colorẽ reddit ac ad crocum inclinantez: z est reuponticũ ſm Jacobum de dondis aggregatorez.
Recoab:idest galbanum.
Recorporatiua medicia ē iſpiſſatiua q̃ carnẽ z cutez denſat pforzatq̃ mẽbrũ z temperat pplonẽ que gre.metaſ ſincretica dr̃ reccuperatiua confirmatiua. Oribaſius.
Redarguẽs vtus ē ſtiptica repcutiẽs. DIASCORI. capitulo de arbore pini.
Reddidendi:idest oleandri.
Redbab. ē ſpecies trifolij. Redidomar:idest berberi.
Redidomũ.i. morula vel ſemẽ eius est redidomũ z mora rubi. ¶ Capl'm. CCCCCLXXXVIII.

Refo. ara.lat.cucumer aſininus vel agreſtis.est cal'. z ſic.in tertio fit ex ſucco eius fructus elacteriuz quod ſatis laxat per inferiora z ſuperiora z per duos annos in multa efficacia ſeruatur purgat pncipaliter flegma.ſecundario coleram. Contra arteticam podagram et cyragram z yliacam paſſionem datur. Ad menſtrua prouocanda puluis elactery conficitur cũ oleo muſcelino vel communi z licinius bambacus intinctus ſupponatur. Ad apoſtemata fri.maturãda elactery.z.v.cum farina ordei conficiantur cum vitello oui z ſuperponatur. Item valet contra calida apoſtemata. Ad apoſtemata rumpendũ fit optimũ ruptorium ex elacterio z terbentina. Ad vermes aurium conficiatur. Elacterium in quantitate. ſ.granorũ cum modico aceto z tepidum infundatur. Ad omnem dolorem ſtomaci frigidum inungatur ex confectione elactery cere z aceri. Ad lentigines facici z omnem ſuperfluitatem eius remouendaz. Accipe ceruſaz z camphorã z elacterium in quantitate illorum duorum conficiantur cuz aceto in modum vnguenti in mortario plumbeo z piſtello plumbeo z ponatur i vaſe vitreo per dies.iz.poſtea iterum in eodem mortario z piſtello moueatur addito aceto z iungat facies z omnem pãnuz abſterget z lentigines. SERAPION.aucto.Diaſcori. planta eius est diuerſa in fructu eius: quoniam ipſe est minor ſatis cucumere domeſtico z est in figura ſua ſimilis glãdi longe z folia eius ſimilia folijs citrulli: ſed radix eius est alba. Naſcitur in rupibus z campis: z quod de ea adminiſtratur est ſuccus fructus eius ſubſtãtia eius ē ſubtilis z ſapor eius est amarus.cali. z ſicca. in ſecũdo. Doſis eius est a ʒirat.y.vſq̃ ad .iy. GALIENVS.8.ſim.phar.caº.ſiky agry.i. cucumeris ſilueſtris ſuccum eius fructus elacterium nominant.
Regalea.quid est.l.degalea.
Regebertederien. Stephanus est inquit radix tinctorũ z dicitur curcuma.grece vocatur chelidonion: ſz re vera quid est.l.curcuma carthamum.
Regenifori:idest ſalſamentum.
Regillus est auis paruiſſima omnibus nota nullius effectus ad opera medicine.
Reguis morbus antiquitus vocabatur hyſteritia. Laſſº felix. PLINIVS. z Oribaſius in commento aforiſmoz hypocratis h z aurigo ab aureo colore z arcuat morbus ſilr dr̃ ab arcu ſyderis in celo apparentis.

Regulus.est ſerpens interficiẽs ſuo ſibillo z ſuo viſu
Regularp:idest polium.
Reib.raib. i.lac acetoſum.
Reiben. reibẽi: idest lapis qui est ſicut cancer.
Relãbach. relambachi. i. mirtus.relubach.Ste.
Relaxatio membrorum: id est paraliſis.
Relinisteo: idest barba capillacea.
Relis.i.aqua que ſuper lac aceroſum eleuatur.
Rembi; idest babẽs crura retorta verſus extra.
Remiar.remiari. i.cimbalaria.
Ren.quid est.l.rbule.
Renifaſea:idest regalea.
Reniſar:idest vſne.
Renitẽtes:idest tractui reſiſtentes.
Repulaſur: idest arſenicũ.
Reſeics.reſemes. reſe meſi:idest paſſule.
Reſereſin.reſin:idest pẽta (dactilus: z reſin:idest ſanguis draconis.
Reſimti. quid est. l.ruthe.
Reſina.quid ē. l. batronig.
Reſina frixa.i .colofonia.
Reſinacabe.i.cãui agreſte.
Reſina pituia.i.pini z abiis.nam pitius gre.est pinus.Diaſcorides.
Rebiban.ara. mirtus.libº. de doctrina ara.
Reiectialis emola orminõ armel ermolar auricularis tuderi.l.orminõ. Pli. lib.22.cap.5. verſus finẽ.
Reia.i.ſpelta.Halienus.
Reſeda.quid est. Plin.lib. 27.capitulo.izº.in fine.
Reſis oculoz.expõit Oribaſius q̃ est ruptura illorum.vnde reſis.gre.eruptio res rbeſis.
Retiz.retin.i.reſina. Paulus capl'o aſmatis rbetin retine. Iſidorus.
Reu.reud. Rheu. raund. arabi.idest radix.

¶ Capitulum. CCCCCLXXXIX.

Reubarbarum. lat.ara.raued: vel raud. vnde dicitur reubarbaz a reu quod est radix z barbarum regione vbi oritur. Oritur et in india z trãſmarinis partibus: z est alliud dictũ reuponticum a ponto inſula: vel quia ponticum habet ſaporem. Reubarbarum ſecundum quoſdam radix est cuiuſdam arboris.reperitur quaſi quedam tuberoſitas i radice eiº est ca. z ſic.in ſecũdo. IOANNES MESVE. Reubarbarum quoddam oritur in india z vocatur rauedſeni. z ē meliius: z quoddam oritur i barbaria z est laudabiliº poſt illud: z quoddam oritur in turchia. z est minus laudabile illis. z laudatur magis ex eis quod est ſubnigruz declinãs ad ruffedinem z quod graue est cum raritate ſua z in quo in confracturis inuenitur diſgregatio ex ruffo z glauco z quod est crocee tincture z quod est recẽs cognoſcitur qõ non est adulteratum quoniam est rarum z minoris ſtipticitatis z est crocee tincture. Adulteratum vero habet cõtrarium horum z varietatem quam habere debet in confracturis amiſit immo ſubnigreſcit in eis: z est ca. z ſic.i z. Cõuenerũt aũt in pmixtione eiº aqueitas z terreitas dantes ei ſtipticitatẽ ſubẽ.aereitas dãs ei raritatẽ ſubẽ z est i eo igneitas pficiẽs: q̃ propter actõez eius z terreitatẽ ipſius facit eſſe ipſum amarum. verum terreitas est ſecundũ profunduz eius z igneitas est in ſuperficie. quapropter infuſio ſeparat inter eius ſubſtãtias. z completio operatõis ſolutionis z apertionis opilationum per ipſum est per dominium caliditatis in ſuperficie eius. z conſecutio contractionis per ipſuz est a ſubſtãtia ſua terrea ſtiptica. Nõ est in eo nocumentum apparens. datur in omni tempore z in omni etate ita q̃ etiam pueris z prẽgnantibus datur. z ē de elegantioribus z melioribus medicinis aque lactis z proprie quod ſumptuz est ex capris que magnificat operationem eius ſimiliter manificatur infuſio eius in aqua endiuie z apij prius bulitum z colatum vel in aqua plantaginis z non pretermittatur quin cadat in ſocietate eius ſpica. Est enim proprij iuuamẽti cum ipſo neq̃ pretermittas additionem modici vini.albi odoriferi clari in ifuſionibus eius z proprie quando in emendatione opilationũ propinatur: z eius quidem infuſio competit quando ſoluz queritur abſterſio ſolutio z opilationũ apertio: z ipſiº contriti exhibitio quando queritur vt poſt illam in viſceribus veſtigia contractionis remaneant: verum ex eo qõ aſſum est vehementius facit illud z adhuc vehementius exaduſto: z quod ex eo purius est ſuſtinet quod oportet z meretur de contritione. In raro autem z laxo contritio vehemens reſoluit virtutem: decoctio etiam ſimiliter reſoluit q̃liſcunq̃ ſit. POSSE.IOAN.MESVE. Educit ſolutiõe eius coleram z flegma.maior eius proprietas est mũdificare epar z ſtomacũ z conferre doloribus pungitiuis eoz z viſcerum z clarificare ſanguinem z auferre opilationes z morbos: quoruz mater est opilatio ſicut hydropiſim hyſteritiaz groſſitiem ſplenis z febres opilationum z ſimilia: z ex parte ſubſtantie ſue proprietas est conferre ſputo ſanguinis z emanationi eius vndecunq̃ ſit et caſui z percuſſioni z ſanare rupturas intrinſecas z extrinſecas z proprie eius.3.i.mumie grana .y .rubee tinctorum grana.xv.cũ vino ſtiptico: z confert inunctio olei eius contuſionibus z contritionibus lacertoruz z doloribus coz. z ipſum quidez est medicina ſingultus z est medicina bona diſinterie z proprie quod ex eo est aſſum z bibitum cũ ſucco plantaginis z pauco vino ſtiptico: z cõfert feb.periodicis. z fe.opilationuz z fe.antiquis. Doſis. Potio eius infuſionis a.y.ʒ.vſq̃ ad.io. z contriti a.ʒ.i.vſq̃ ad.ʒ. iiij. Et ipſum conſeruatur per annos quattuor z ſeruat a corruptione z putrefactione ſi ſuperliniant ei cera z terbentina liq̃facte aut cera ſola aut ſi ſepeliat in melle taberzet aut in pſillio aut milio.conſeruatur.n.tũc tempore extenſo.
Reuma.gre.ē actus q̃ est fluxus vel curſus a reuſis gre.
Reuma arabice rizi.

¶ Capitulum. CCCCCXC.

Reuponticum .i.barba ſtriſta z est radix ponitica multuz ſimilis reubarbaro interius habet venulas diſtictas vt reubarbarum: ſed non tingit vt reubarbarum z dicitur reuponticum: eo q̃ in ponto inſula reperitur: vel quia ponticuz habet ſapoze z reu tantuz est dicere quantuz radix. DIASCORI. capitulo de reupõtico. Naſcitur in boſtoro z ſic ad greciã venit cuius folia magna ſunt ſimilia folijs ſimphiti. Radix est aliquatenus vaſta z nigra haſta ſimilis centaurece: ſed breuior est fragilis z leuis in pondere ſine odore z guſtu amara leuiter ſtringens z ſi maſticetur fit gluctinoſa z crocei coloris. POSSE DIASCORIDES. vires hz efficaciter ſtringentes. z ideo vino q̃ſi in fomẽto impoſita inflationes deſiccat vulnera glutinat z ſanguis abundantiã repzimit. habet in ſe magnam ſubſtantiam temperandi: quia tenet in ſe terreni frigoris z caloris partez z leptomeris est. ad aſmata ergo reumatica z orthogonia iuuat potata liuores z empetigines ſanat cum aceto illinita z potata. emptoicis z diſintericis prodeſt: ſz bona est que non est pertuſata in guſtu mucillaginoſa modicũ ſubmordax. bibita inflãmationem ſtomaci tollit z dolorem z laxitudinem. ſpleneticis z epaticis bibita prodeſt. conquaſationez corporis reficit. de alto cadentibus ſubuenit: nefreticis z tortionibus toracis z hypocundry ſalutare est. ſtericas z ſciaticas cauſas compeſcit. ſanguinez reycientibus vtiliter adhibet. ciliacis z diſſintericis frigoribus typicis ſingulare preſidium est morſibus venenatis occurrit. aſmaticis prodeſt ſubglutientibus vtiliter adhibetur ſimiliter vt agaricus datur i omnibus cauſis zernas limpidat z liuores cum aceto impoſita. ſimiliter cum aqua liuores omnes tollit virtus est ei termantica z paulo ſtiptica. PAVLVS. capitulo de reupontico. ca. est z ſic.i ſecundo. virtutem habz mundificandi confortandi ex ponticitate ſua: z diureticaz ex qualitatibus. aqua decoctõis

eius soluit opilationem spléis ⁊ epatis ex fri. causa: cerotuz ex puluere eiꝰ ⁊ oleo rosa. ⁊ cera valet contra debilitatem stomaci. puluis eiꝰ lumbricos occidit. Plinꝰ libro. vigesimoseptimo. capitulo duodecimo versus finem.

R exis. gre. eruptio ruptura.

R becoma. i. reuponticum Plinius libro vigesimoseptimo capitulo versus finem.

R biptica. gre. Riptica purgatiua absterstiua. Halie.

R bimida grece rima rimides ruge rime.

R bin grece naris nasus inde erinon caputpurgiuz quod per nares inuciť. nam rino nares: ⁊ habet etiaz rinoceron animal.

R bipiros. grece. Lassius Clapim.

Rbule. ara. lat. ren. Renes sani sunt ex piscibus illis qui stici dicuntur. Et quidam deferuntur ex babilonia ⁊ quidam ex india: ⁊ ex eis sunt qui generantur in mari cozum ⁊ ex eis reperiuntur in regione lodie ⁊ sunt species stellionis aquatici ⁊ ipsi quidem desiccantur in tempore autumni. DIASCORIDES. stincus animal est in india reperium quadrupes simile lacerte: nisi quia cauda non est rotunda: sed lateraliter pressa vti piscibꝰ natatui apta: ⁊ multo maius ⁊ longius ⁊ ventosius aptum ad venereos actꝰ: sed ī nostris partibus habemus eque paruulos sicut sunt lacerte nouiter orte ⁊ in aqua sunt degentes. POSSE. SERAPION. quando sumitur in potu ex eo quod est iuxta renes stinci incitat fortiter libidinem: ⁊ hec medicina ingreditur in confectionibus ad excitandum desiderium coitus. Et idem auctoritate Alcanzi. si bibitur ex renibus ipsis solum facit erectionem nimiam virge adeo ꝙ oportet fieri medicinam extinguentem ipsum. est cali. complexionis ⁊ auget sperma ⁊ libidinez: ⁊ melior ex hoc pisce est ille qui est maior ⁊ pinguior. DIASCORI. faciunt ad venereos vsus si caro eius vno ciato potetur. nam si plus sumatur neruos ledit. PAVLVS. capitulo de stinco. calida est ⁊ sicca. in tertio.

R ia: idest malum granatum. Halie. rhiada. l. enacantis.

R iada grece passio in angulis oculozuz: vt Alexander capitulo de egritudinibus oculozuz ⁊ est secundum Paulum diminutio carnis. Demostenes. Rias inquit est cōtinuus lachrime fluor debilitate partium aut ex leso angulo vel immodica cyrugie vexatione. Jtez alibi quibuscunque passionibus lachrymosi oculi fiunt riade sunt a veteribus nuncupate quod nos dicere possumus fluide.

R biada apud Cornelium scribitur rhisada.

R iben nascitur in monte libani: ⁊ est herba frigidissima.

Clapitulum. CCCCCXCII.

Ribes quidam dicunt ꝙ est acetosa ⁊ quidam dicunt ꝙ est coccus: sed falso: quoniaz non est acetosa: quoniaz Mesue facit semotim capituluz de rob de ribes a capto de rob de acetosa. similiter capto de rob felix. ripus sordidus tertiane notbe.

R bipos grece sordicies.

R bitini ritinigi ſſina. Stephanus.

R boiton apud Pliniuz vinum malozum granatorum.

R bochia grece eruca herba.

R bombos grece rumbus piscis romuos dicunt.

R bifelium. quid est. Plinius libro vigesimoquinto capitulo. io. in pncipio.

R busen. Plinius libro vigesimoquarto. capitulo vndecimo ante mediuz.

R busti ⁊ sentix idem nascitur vbiqz in campis ⁊ sepibus.

R boos virsodespicu: idest grana tinctozum. Paulus.

R bopi grece dumus.

CCCCCXCI.

SERAPION. aucto. Halie. Renes sani sunt ex piscibus illis qui stici dicuntur. Et quidam deferuntur ex babilonia ⁊ quidam ex india: ⁊ ex eis sunt qui generantur in mari cozum ⁊ ex eis reperiuntur in regione lodie ⁊ sunt species stellionis aquatici ⁊ ipsi quidem desiccantur in tempore autumni.

DIASCORIDES. stincus animal est in india reperium quadrupes simile lacerte: nisi quia cauda non est rotunda: sed lateraliter pressa vti piscibꝰ natatui apta: ⁊ multo maius ⁊ longius ⁊ ventosius aptum ad venereos actꝰ: sed ī nostris partibus habemus eque paruulos sicut sunt lacerte nouiter orte ⁊ in aqua sunt degentes. POSSE. SERAPION. quando sumitur in potu ex eo quod est iuxta renes stinci incitat fortiter libidinem: ⁊ hec medicina ingreditur in confectionibus ad excitandum desiderium coitus. Et idem auctoritate Alcanzi. si bibitur ex renibus ipsis solum facit erectionem nimiam virge adeo ꝙ oportet fieri medicinam extinguentem ipsum. est cali. complexionis ⁊ auget sperma ⁊ libidinez: ⁊ melior ex hoc pisce est ille qui est maior ⁊ pinguior. DIASCORI. faciunt ad venereos vsus si caro eius vno ciato potetur. nam si plus sumatur neruos ledit. PAVLVS. capitulo de stinco. calida est ⁊ sicca. in tertio.

R ia: idest malum granatum. Halie. rhiada. l. enacantis.

R iada grece passio in angulis oculozuz: vt Alexander capitulo de egritudinibus oculozuz ⁊ est secundum Paulum diminutio carnis. Demostenes. Rias inquit est cōtinuus lachrime fluor debilitate partium aut ex leso angulo vel immodica cyrugie vexatione. Jtez alibi quibuscunque passionibus lachrymosi oculi fiunt riade sunt a veteribus nuncupate quod nos dicere possumus fluide.

R biada apud Cornelium scribitur rhisada.

R iben nascitur in monte libani: ⁊ est herba frigidissima.

Clapitulum. CCCCCXCII.

Ribes quidam dicunt ꝙ est acetosa ⁊ quidam dicunt ꝙ est coccus: sed falso: quoniaz non est acetosa: quoniaz Mesue facit semotim capituluz de rob de ribes a capto de rob de acetosa. similiter capto de rob ribes ait ꝙ valet sicut rob de acetosa. Jtē non est coccus: quoniam coccus est calida ⁊ sic. sed ribes frigida ⁊ sicca. Albaui est planta stipitem habens rubeum ad viriditatē declinem tenerum cuius sapor est dulcis acetositati mixtus. folia rotunda viridia nigra cuius granum portatur de corasceī acidi saporis: de quo fit rob. ⁊ cetera. Nos autem loco eius succum acetose que est lapatium agreste ponere possumus. SERAPIO. auctorita. Jsaac benarā. Ribes est planta hās capreolos recentes rubeos ad viriditatez declinantes: ⁊ habet folia magna lata rotunda viridia: ⁊ habet grana: quorum sapor est dulcis cum acetositate ⁊ ipsa est frigida ⁊ sicca. in secundo ⁊ signuz super hoc est acetositas eius ⁊ stipticitas ⁊ ex hoc contingit ꝙ infrigidat stomacuz. ⁊ aliqui dicunt ꝙ est frigida ⁊ sicca. in tertio. Nascitur autem planta ista in montibus syrie frigidis niuosis. POSSE. SERAPION. ipsa abscindit sitim ⁊ confert speciebus babaon: idest morbilli ⁊ abscindit sitim cali. et retinet fluxum ⁊ conuenit speciebus bothor que fiunt in corpore sicut variole: ⁊ similia ⁊ prouocat appetitum et incoziat stomachum sua frigiditate et abscindit sitim a colera et fluxum ventris et vomitum ⁊ rob eius confert cardiace ⁊ vomitui ⁊ fluxui colerico et prouocat cibi appetitum: ⁊ in rob eius est dulcedo ⁊ acetositas. Et idem aucto. Rasis. Ribes est frigi. ⁊ sicca. stringit ventrem: extinguit coleram ⁊ acuitatem sanguinis et non stupefacit dentes. Et idem auctori. Aben Mesuay. frigida est ⁊ sicca. in secūdo. ⁊ rob eius est sicut rob acetositatis citri ⁊ agreste in virtute ⁊ est bona emorroydibus ⁊ ebrietati ⁊ putant alig medicorum ꝙ etiam sit illa que nominatur acetosa ⁊ lapatiuz. Et putauerunt aliqui ꝙ sit granum acetosum quod affertur ex corasceni: lz omnes decipiantur.

R ibus. Rhibꝰ apud Diasc. ēde statuis ⁊ de palestra. i. de loco vbi fiebat ludus palestre: ⁊ ē qō apud Auicē. vocatur sordities in capto de sorditie: vbi de his ⁊ ō alys loquitur grecus vero rypos dicit.

R iech. arabi. pulmo.

R ien rienis: idest ren.

R igelle: idest portulace.

R igeon. i. fluxꝰ mēstruus.

R igos. rhigos. gre. i. rigor. rigon. frigens rigens.

R igosafal: idest polium.

R igosarch. i. centumnodia

R ilofar. Rilofari. quid est lege nenufar.

R ilosatur. i. hypogstidos.

R ima maria. allearica. pes asini idez. ⁊ est herba cuius folia sunt rotūda habentia odorem allyque trita ⁊ imposita sanat noli me tangere.

R imar. Rinar. i. limatura PAVLVS. ca? de cicatricibus ⁊ albugie oculi. rimar cornu ceruini. Nā rimon grece lima.

R imech: idest arimech.

R imeida: id ē rima. Rimimides: idest ruge rime.

R ingo. Rhincho. grece rostrū scribitur ringos ⁊ pfertur rinchos.

R inomelis. Rhiomellis. gre. ferreum instrumentum asperi capitis vt lima q̄ aspitas palpebraꝫ eraditur. Demostenes.

R inon. Rhion. i. limatura apud Paulum. capto de asmate inquit fagi et primi efficacior rinon.

R iparissimi. Riparusiz. i. bdellium.

R iparon: idest sucida.

R ipus. Ripinos vel ripus sordidus. ripos. sordities

R iptica. rhiptica. gre. purgatiua absterstiua aperitiua: vt Halienus. libro 6? de ingenio sanitatis. capitulo quarto ⁊ octauo. ripticon catarticum. ⁊ 3ª tegni. commento. i 26°. ⁊. 135.

R ipuli orobi quid sunt lege Demps.

R ipus: idest corpus.

R ipusirac. idest portulaca.

R iptum siluaticum: idest ambrosia.

R is: idest cedrus arbor. gdam dicunt ꝙ est cipressus: sed falso.

R isarch. Risarchi: idest affodillus.

R isari. i. pecten.

R issati. i. peime.

R isi. Rizi. quid sunt. l. arz.

R issidus. i. climia.

R isimar. i. lactuca asini.

R isipella gre. berisipilla. rbisipella.

R isis Rhisis gre. fluxꝰ. vel reuma. libro de doctrina greca.

R isissibeos. i. anuidem romanum.

R istritin. i. sumach.

R istum vnuz. i. cotille due.

R isufar. Risufari. i. almea.

R itidosos. Rhitidosos. Demostenes est rugosa siue folliculosa pupille passio

R itiga Rhitida. gre. ruga. Ritige. ruge. Rhitide.

R itimum. i. hās ritimum.

R ixis. gre. eruptio. diarixis vene. scissio.

R iza Rhiza. i. radix. ide glcoriza. i. dulcis radix quā nos corrupte liquiritiam dicimus.

R iza panace. i. peucedanū.

R izi. Risi. est granum panificiū cuius due sūt species. est eniz vnū rubeuz. aliud albū. sed ad nos nō afferī nisi decorticatuz ⁊ vtriusqz medulla ē. l. arz.

R izencia. Lassius felix ī antidotario sūt radices dure q̄ in vlceribus apostematū iam euacuatorum remanēt.

R izonichia. i. radix ynguiū.

R oa. Rhoa. gre. vbardē. i. rosa. Ste.

R oab. ara. dactili qui ⁊ thamara vocātur. ⁊ alys pluribus modis fm diuersitatem specierum earum ex parte maturitatis forma rum ⁊ regionum.

R oan. i. falamonica que similis ē nīe ⁊ ē marmor.

R oariati. i. egritudo in qua homo semper ridet.

R ob. est vinum vel mustū coctum ad consumptionē duarum partium vel quilibet succus sic coctꝰ

Clapitulum. CCCCCXCIII.

Rodia Rodiadi. Rodiatiza. fm Dias. prop. io cap. Radix. est nascēs ī macedonia similis costo ſz paulo lenior ⁊ nō eq̄lis que digitis fricata rose lōgius iactat odorē. ⁊ ideo vocať rodia: qz rodon rosa dicť: cū oleo nardino cephalargicis maximū remediuz ē. capiti fomento adhibita ⁊ fronti illinita ⁊ tpibus maximū presidiū est. GALIENVS octa. phar. capitulo rodiatiza. ē radix in macedonia nascēs subtilis ptis est ⁊ diaforetice vtutis in calefaciēdo vt in scōo gra. in fine vel tertio incipiente. ita ꝙ remaneat. tertia pe vt Auic. quarto cañ. fen. prima. capitulo de cura sinochi. vbi ponit modum faciendi rob iuiubarū. l. carenum. sed quādo rob simpliciter ponīť debet ī telligi de musto. ⁊ rob est succus cuiusqz fructus coctus ad spissitudinem vt seruari possit. Halie. lib. de secretis.

R obach. i. feracia placenta pāis valde tēuis. rocbac.

R obali eris. i. squama eris.

R obalkaradi. i. vinū coctū. Robi. idē.

R obiche. i. cicade.

R obiloet. herba est portulace similis sed cum frangitur emittit lac. ⁊ est laxatiua valde.

R obilie. robolie. apō Ysaac in dictis est legumen qō aui. vocat meise vl' mes. verum apud rasim in almāsore aliud est robolie ⁊ aliō mes. l. mes. oemps

R obosar. Robosar. i. amomum.

R obosus. i. liquiritia.

R obub. i. succus inspissatus per se ipsum.

R obulsari. i. gentiana.

R ocesac. rocesari. i. atriplex

R oceua. i. cuz aliquis ridet sine causa.

R ocua. Rocuab. idem.

R ocbac. Rocbat. ara. i. robach. focatia placēta. panis valde tenuis.

R ocbbe. ara. genu.

R ocuafilon. i. pentafilon.

R odakinon. i. fructus psici.

R odanche. Rhodbanthe. gre. i. flos rose.

R odaprenum. i. landrus.

R odatiua. Rhodakia. gre. i. persica. arbor. rhodaki non. fructus.

R odefiar. i. carpobalsamū.

R odomelli. Rodemellion. i. rose ⁊ mel. cum folys. s. ꝓserua ros. de melle. Saladinus.

R odbaba. i. Rotabea.

CCCCCXCIII.

R odidomū. Rodidoniū. i. mozula rubi vl' semē eiꝰ.

R odinuz. Rodoleon. Rodoleum. i. oleū roxatum.

R odiꝰ. i. cortex mali ḡnati.

R odo est insula quedam.

R ododaphni. in lib. de doctrina greca est rosa gre. lozādruz. i. rosea laurus. nā est nomē compositus ex rodon quod est rosa ⁊ daphnis quod est laurus ab Auic. vocať oleander a diasco. Nereon. PLINIVS lib. z4. ca. ii. post pncipiuz Rododendros. Nomen qdem apud nos inueniť latinū rododasnem. Stephanꝰ Rododafni. l. nerion.

R odēdium. i. mercurialis.

R odocbantus. i. flos rose.

R odokma. i. psicus arbor.

R odoza. Rhodoza. Pli. li. z4. cap. i9. circa pncipiū.

R odomel. i. mel rosatum.

R odon. Rhodon gre. i. rosa. rodinos. roseus.

R odoleon. oleū ro. rodosto ma. aqua ro. rodomeli. ro saceum mel.

R odō agria. idest rosa agrestis alba.

R odonsion. i. oleum rosatum ⁊ acetum.

R odonoxiron. i. rosa sicca.

R odoscon. Rodosconia. i. aqua rosata.

R odozacara. i. zucharuz rosatum.

R ogal. i. polium.

R ogel. ara. i. pes.

R ogelion. i. almea.

R ogia gre. Rhogima. idest scissura superficialis cranei quam nos rimulā dicimus. Pau.

R oginos Rhoginos. Pau. cap. ō pipneumōia. idest orgmon.

R ogoson. Rogosoni. idest arsenicum.

R oi. Rhoi gre. idest decursus vel fluxus.

R ois. gre. infra.

R oidea. Rhoidea. i. arbor mali granati. ⁊ roidion. i. pomum granatum.

R aiton. i. auellana indica. ⁊ est faufel.

R oka. i. eruca.

R okial. i. amomum.

R okiascos. i. centaurea.

R omec. i. lapatium acutuz.

R omen in confectione mitridati in antidotario virili exponitur raffanus.

R omera. i. corona regis.

R omilia. i. camomilla.

R omisar. i. anetum.

R omei. Rhomerz. i. raffanus. Christoforus.

Clapitulum. CCCCCXCIIII.

Ronder arabi. gre. ⁊ lati. Olibanum vel thus. tus. SERAPION auc. Dias. est gummi ex canchi siue katbec ⁊ sunt eius spēs quattuor. vna est melior ⁊ est ex terra indie: cuius color ē smaraldinus ⁊ sicut color melongie. ⁊ colligiť in cochys ⁊ figura eius est rotūda. ⁊ fractura eius est angulosa ⁊ ponūt illud boies in olla terrea ⁊ agitant ollam tādiu donec figura eius rotundatur. ⁊ post tēpus fit rubeuz. ⁊ zᵐ est ex terris arabum ⁊ est zᵐ in bonitate: ⁊ melius ex eo est masculum: ⁊ est illud quod est rotundū albuz ⁊ non facile frangibile. ⁊ qñ frangiť quod est interius eius est tenax ⁊ qñ fit fumigatio cum eo cōburitur cito. Et tertium est in bonitate sicut arabicū ⁊ est habens frustra minora q̄ ipsum ⁊ declinat plus ad colorem acori. Et quartum est colore albo ⁊ qñ frāgitur vergit color eius ad colorem masticis. Jdem auctori. Hal. sapor olibani est stipticus multum verum albū ex eo non hz stipticitatem manifestā. ca. in secundo. sic. in primo. vnde est stipticum. Pli. lib. iz. cap. i4. i5. DIASCO. cap. de olibano. thus vel olibanū lachrymus est arboris gre. dicte libanus. quod autē de arabia deferť candiduz est: quod vero de india ruffū. sed vtrūqz masculuz est. Est tertium genus minutū valde ⁊ ruffuz qō manna thuris dī. Est ergo optimū thus masculū dictū subruffum rotundū ⁊ pingue naturaliter leue ⁊ frangibile ⁊ qō ab igne cito incenditur odorē suauez copiose emittens. GALIENVS. 7. sim. phar. cap. de thure. libanū ca. est ī secūdo. sic. in primo. hz autem quid stipticans parum. minime vero manifesta est stipticitas in albo. cortex autē eius stipticam virtutez manifeste possidet. quocirca siccat generose vt in secundo.

POSSE SERAPION.auc.Diasc.abstergit obscuri tatem visus replet vlcera profunda ⁊ incarnat ea ⁊ consolidat vlcera recentia cū suo sanguine.⁊ qñ bibitur confert sputo sanguinis ⁊ abscindit fluxum menstruorum ⁊ cuiusc̄ cū q̄ sanguinis vnde cū q̄ fluat ⁊ sanguinis qui fluit a cerebro.dicti mescha.⁊ est species fluxus sanguinis narium ⁊ prohibet vlcera fraudulēta que fiunt in ano ⁊ in alys mēbris qñ miscetur cum lacte ⁊ fit inde liciniū ⁊ administratur.⁊ quando miscetur aceto ⁊ oleo ⁊ fit linimentū in principio formice aufert eam ⁊ empetiginem ⁊ miscetur cum adipe anseris ⁊ porci ⁊ curat vlcera ab adustione ignis ⁊ scissuras pedū factas a frigore.⁊ quando miscetur pice curat concussionem auriū ⁊ quando miscetur cū vino dulci.⁊ distillatur in aurē confert dolori eius quando miscet cū chimolea ⁊ oleo ro.⁊ liniunt cuz eo apostemata ca.mamillarum que fiunt post partuz confert eis ⁊ ipsum admiscetur cū medicinis conferentibus pulmoni ⁊ emplastris resoluentibus apostemata interioza ⁊ qñ bibitur cōfert sputo sanguinis ⁊ dissoluit flegma aufert tristitiā ⁊ auget memoriaz. Et qñ bibunt de eo sani parum meliozat eos. sed si nimis cum vino biberint inducit maniam ⁊ amplius cū vino occidit.⁊ comburitur olibanuz qñ accipitur frustuz ex eo ⁊ inciditur ⁊ inflammatur ⁊ ponitur in testa subtili ⁊ comburitur.⁊ quando comburis eum oportet vt cooperias cum aliquo alio vase qz facit cum hoc q̄ non incineratur.Cortex libani facit fumum boni odoris ⁊ substātia eius est grossior substantia olibani ⁊ sapor eius est stipticus manifeste.⁊ desiccat fortiter vsq̄ i fine tertij ⁊ nō sūt in eo acuitas ⁊ mordicatio manifeste ⁊ confortat ⁊ abscindit fluxum sanguinis per sputum ⁊ corroborat stomachū laxatum ⁊ confortat ⁊ conuenit fluxui sanguinis vētris ⁊ vlceribus intestinorū. Et olibanum similiter facit hoc iuramentum nisi quia cortex eius in hoc est fortior propter virtutem sue stipticitatis. valet enim cortex fluxui humiditatum matricis antiquarum quādo fiunt nascalia cum eo ⁊ confert ad abstergendum maculas ⁊ cicatrices ⁊ cōfert lippitudini.fumus olibani ita colligit. Accipe de olibano cum forficibus paruis ⁊ incide ⁊ inflamma in lucerna ⁊ pone ipsum in vase ex terra nouā vitreato. deinde cooperi cum vase eneo habente orificium mundum bene ⁊ purgatum ⁊ interpone labys vasorum ab vno latere aut duobus lapillum grossitudinis quattuor digitorz vt possis aspicere olibanum ⁊ videre si comburitur ⁊ si flamma eius attingit vsq̄ ad orificium vasis.fit etiam inde introitus per quem intromittere possis frustum aliud olibani anteq̄ extinguat primum complete ⁊ facias hoc quotsq̄ habeas ex fumo quantū vis. Et tu quidē lini cooptorium eneuz exterius cōtinue ex spongia madefacta in aq̄ frigida qz quādo facies hoc non calefiet fortiter ⁊ coadunabitur fumus vnus super aliuz:si vero non faceres hoc cōuertereturfumus qui abscindit ad coopertorium inferius ⁊ misceretur cū cineribus inferioribus olibani. Incēde ergo ex olibano quantū volueris ⁊ collige fumuz eius fm disciplinā quam monstraui tibi. Cineres autem colligeper se ⁊ pone semotim. Et idem auc.Hal.fumus olibani est calidior ⁊ siccior olibano quousq̄ reponatur in tertio.abstergit replet ⁊ mundificat vlcera oculi quēadmodum fumus mirre ⁊ stozacis. Et idez auc.Diaf.fumus olibani sedat apata oculi ⁊ abscindit cursum humiditatū ad ipsum ⁊ mundificat vlcera eius ⁊ generat carnem in vlceribus ipsius dictis chilomata.⁊ sedat apata facta i eo que dicuntur kankri.fumus autem mirre ⁊ stozacis eodē modo colligitur ⁊ valet vt supra. Et idez auc.Aben Mesuay olibanum destruit flegma ⁊ aufert tristitiam confert cordi ⁊ auget in memoria. AVICENNA de viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

Ronesac.i.ypoquistidos.
Rosas Rhozas. PAV. cap.de dolore capitis comedat iquit rozas. idest mala granata.
Rozastrū est similax apud Diascozi. ⁊ apud kirani/dam. zimilax vocatur.
PLINIVS.lib.z4. cap. 10.prope fi. iquit similax quam nicophotos cognominamus.
Rosa.quid est.l.bard.
Rosa agrestis.i.rosa cania.
Rosa asinozum.i. flos pconie.Colliget.
Rosa canina ē planta i cui radice nascit q̄si fungus ex quo fit ypoquistidos q̄ fungus dr ara. tararib ⁊ plāta vocat barba byrcina.⁊ est alia species rose canine dicta rosago.l. Cistos.
Rosaceū.i. oleum rosatuz.
Rosa gariofilata.quid est.l. bard.
Rosago.planta ē posita i antidotario virili i potiōe ad scrofulas ⁊ est species rose canine.l.cistos.
Rosaidicos siue reffidicos. PAVLVS.ca.de amissione memozie. admiscētes ingt infrigidātia ⁊ siccātia vt rosaidicos ⁊ mirsine. puto q̄ sit sumach.
Rosa marina.quid est.l.laieralmarien.
Rosa persica.i.rubea.qñ a persia habuerunt oztuz.
Rosa regis.i.flos. staphisagrie.chisebeniuz. Sachilie buncena.Sabatiscelneman.

¶ Capitulum. CCCCCXCV.

Rostrum porcinum.herba est lōgitudinis vnius digiti ⁊ eiusdem lateris spandens se super terram amplectens eam cuius folia ex vtroq̄ latere sunt incisa icisuris magnis ⁊ i eius medio leuat stipes parvus in quo stipite fit q̄dam lanugo rotūda sicut pila sic facit herba senicion q̄ cuz tangit dissoluit ofert opilatis.
Rosula.quid est.l.chimetla.
Rosum.i.almea.
Rotab.ara.tamar.i.dactilus.

¶ Capitulum. CCCCCXCVI.

Rotabea vel rodbaba. SERAPION.lib.agre.qñ est humiduz ⁊ recens dr alfaxfa. qñ est sicca dr akes ⁊ est species legumis sic nominata. Et idē auc.Diaf.qñ nascitur primo similis ē andachuche nascenti in pratis:sed quando est completa habet folia subtilioza q̄ folia ipsius ⁊ habet ramos similes andacuche.⁊ sunt ei semina in magnitudine lentis tortuosa sicut cornua.aliquando desiccatur ⁊ administratur cum alys rebus ⁊ preparatur cum sale. Et idem auct.Halie.sapor huius grani est stipticus sicut sapor lentis.est ca.temperate

⁊ exiccatio eius est amplior exiccatione lentis ⁊ comedit sicut lens. Et idē auc. Ysaac benarā. Nascitur super aq̄s ⁊ nō siccatur i estate neq̄ byeme. Et ideo noiatur humida ⁊ quod de ea administrat ē semen eius ⁊ folia ⁊ ē ca. ⁊ hu. ⁊ est in eo inflāmatio ⁊ ideo auget sperma ⁊ incitat coytū ⁊ auget iuuamentū medicinarum que faciunt ad hoc.⁊ semen eius ingredit in pluribus confectionibus fortibus ⁊ qñ fit emplastruz cū folys eius cōfert membris que indigent sedatione dolozis eorz ⁊ est cōueniens cibo aialium.
Rozaz. Rozazi. Ruzaz.i. cerusa.
Rozatab.i.litargirum.
Ruan.i.marmor.
Ruasnim est species miconis. Plinius libzo.
Rubea consolida.idest bistorta.
Rubea tinctoruz vel Rubia.quid est.l. eritrodanum. Rubrica.Dia.
Ruben.est radix quedam de barbaria. Et Rubē .i.casceus.
Rubeuz.i. acatia.i.succus prunellarum immaturarum.Herodius.
Rubicar. Rubzica.i.sinopida.l.lepnia.mezgreb.
Rubidus panis.i. recoct⁹ ⁊ rubefactus.
Rubie. Rubien. ara.i. os sepie.vel sepia. Hal.lib. secretorz.i cobol visus.
Rubien.idest cibus conuenien ⁊ sapidus ⁊ est caseus recens.
Rubine.i.sipia abluta.
Rubsus.i.liquiritia.
Rubsusi idest berba dicta rubea.
Rubus qd est.l.sulach.rozagua. Plini.lib.16.cap. 38.in fi.⁊ lib.z4.cap.13.
Rubus caninus. quid est l.set.sulach.
Ruca.est eruca.
Rugge. Rubea tinctozū. idest Rubsusi.
Rugesar. Rugesari.i. cimbalaria.
Ruman. vel Rumani.i. malum granatum inde romania.i.cibus qui inde fit. Romā.idē.ara.f.
Rume.i.malū granatum.
Rumes.i. lapatiuz acutū.
Rumesarch.i. pipinella.
Rimegi.i.lapis similis cācro.qdā dicūt q̄ ē cācer in lapidem conuersus.
Ruptorz dropax. desiccatorium medicaīn.
Rupis concauum.Homalios. Hulafion. quid ē.l. kaccabum.Calaris.
Russacerui.i. semen genitale.
Rusatum. Rusauigi.idest es vstum.
Ruseritrias. ruseritro. ruseritru.i. sumach. Res siriacus. Ru.
Ruscitro. Ruseritrias.i. ros siriacus.
Rusme.i.tri. facta ex azima pasta.
Rusmi. Rhusmē. idest cepe agreste.
Rusne.i.zirūbeth.⁊ est species zedoarie .berungi. zurūb.pes locuste. Alse igzeneo.
Rusuen.i.triti de pasta.

¶ Capitulum. CCCCCXCVII.

Ruta lat.⁊ gre.ara. vero radeb vel aselep. SERAPION.auc.Diasco. Radeb.i.ruta ⁊ ē de ea domestica ⁊ siluestris.sz siluestris ē magis ca. q̄ domestica ⁊ magis acuta:q̄ non est bona escis.sed domestica ⁊ maxime illa que oritur circa arborē ficus vel circa cucumeres est oueniens cibus. Est aliud genus rute siluestris nascens in macedonia ⁊ in galitia asie quā moly ciues appellant.aly armolaz.frutex est vna radice virgas multas habēs folia latioza plusq̄ domestica.sed mollia ⁊ odorem graue habentia ⁊ florē albuz ⁊ capita maioza q̄ domestica ⁊ in tribus ptibus diuisa. huius semen obruffuz ⁊ trigonum gustu amarz est.hec in antiquo tpe colligitur cui addito melle vino felle caponis croco ⁊ succo maratri caligines oculis detergit. POSSE.GALIE.7.sim.pbar.capitu.moli.quidā rutam siluestrem nominant quidam autem armolam.est subtilis ca.in quarto.vnde ⁊ icidit grossos humores ⁊ diaforat ⁊ ad vrinationes prouocat. Et idē oct.sim.pbar.cap.pigamuz idest ruta siluestris ca. ⁊ sic.in quarto:domestica vero in tertio.est autē non solum acris gustu sed etiam amara quo icidere ⁊ diaforare habet grossos ⁊ viscosos humores.propter eandē autem virtutem.⁊ per vrinas euacuat. quinimmo ⁊ subtiliuz partiū est ⁊ vētositatis destructiua ⁊ idcirco ad sputationes conuenit ⁊ animositates que ad venerea pertinēt. ⁊ diaforat ⁊ siccat moderate.est enim de fortiter desiccantibus farmacis.
SERAPION.auc.Diaf.ruta est de rebus magis conferentibus inflammationibus ⁊ vētositatibus. Et ipsa extinguit libidinem coitus.vnde domestica ⁊ siluestris sunt ambe calefactiue adustiue prouocatiue vrine ⁊ menstruorum. Et quando comeditur ruta aut bibitur stringit ventrem:⁊ quando sumitur in potu ex semine cuiuscūq̄ quātitas vnius caluf cum vino est medicamen cōferens multum medicinis mortiferis. Et quando comeduntur folia eius sola aut cum ficubus siccis ⁊ nucibus auferunt nocumenta medicinarum mortiferarum ⁊ est vltima medicina contra malitiam venenorz. Et quando comeditur ⁊ bibitur ruta semper abscindit sperma.⁊ quādo coquitur cū aneto sicco ⁊ sumitur sedat tortiones.⁊ quādo administratur in hunc moduz confert dolori lateris ⁊ pectoris asmati tussi ⁊ apostemati pulmonis sciatice dolori iuncturaruz ⁊ rigoribus. Et quando coquitur in oleo ⁊ ponitur i clisteribus confert inflammationi matricis ⁊ inflammationibus ⁊ dolozibus recti intestini. Et quando teritur ⁊ conficitur cum melle ⁊ linitur supra collum matricis cōfert dolori eius ⁊ suffocationi eius. Et quando coquitur in oleo ⁊ bibitur occidit ⁊ expellit lumbricos.⁊ conficitur cuz melle ⁊ fit emplastrum dolori iuncturarum ⁊ dolori ex pcussione.⁊ fit emplastrum cum ea ⁊ ficubus hydropisi carnose. Et qñ coquitur cum vino vsq̄ ad consumptionem medietatis vini ⁊ bibitur cōfert speciei humide hydropisis. Et qñ comeditur sola sicut est aut salita acuit visuz. Et qñ fit emplastrum cuz ea cum sanich super oculum sedat dolorem eius. Et qñ teritur ⁊ miscetur cuz aceto ⁊ oleo ro.⁊ fit linitio cum eo sedat dolorem capitis.⁊ quando itromittitur in naribus ipsa aut succus eius abscindit fluxuz sanguinis ab eis. Et quādo miscetur cum nitro ⁊ fricatur idē morfea alba aufert eam. Et quādo fit emplastrum cuz ea melle ⁊ albumine super empetiginem confert ei. Et quando sucus rute calefit in cortice granati ⁊ distillatur in aurem cōfert dolori eius.⁊ miscetur cū succo feniculi ⁊ melle ⁊ fit collirium cum eo ⁊ confert dolori visus. Et quando miscet cuz aceto ⁊ oleo ro.⁊ conficitur cū cerusa ⁊ fit linimentuz cum eo cōfert berisipille ⁊ formice ⁊ vlceribus capitis humidis. Et ruta quādo masticatur post comestionē ceparum ⁊ aleorum aufert fetorem eorum. Rutaz venenis resistere mustelle docent que quando cū serpentibus dimicature sunt cibo eius armant. Docuit etiam rex ponticus qui cuz fratris sui timeret insidias rute folia cū duabus nucibus ⁊ totidē caricis admixto sale ieiunus accepe rat. Agrestis si sumatur nimis de ipsa occidit.⁊ quādo ipa colligitur maxime cum inceperit apparere flos:si carnez tetigerit vlcerat ⁊ facit inflare cuz pruritu. quare oportet qui vult eam colligere q̄ vngat manus ⁊ faciem cuz oleo ro. Et extimauerunt quidam q̄ si succus eius aspergatur super pullos gallinarum non comedit eos miluus. Et putant quidam q̄ illa que nascitur in macedonia prope fluuium dictum arcbimō quando comeditur occidit. ⁊ loca in quibus nascitur sunt loca serpentuz plena. Sed semen eius quando bibitur confert doloribus intrinsecis.⁊ ipm ingreditur in confectionibus medicinaruz ⁊ est iuuatiuū. Et idem auc. Ruffi. Ruta domestica est medicina maxima iuuatiua intestinis interioribus ⁊ confert visui ⁊ gummi eius.est ca.in fine tertij.sic.in tertio curat vlcera oculi quando puluerizatur super ea, ⁊ confert scrofulis que fiunt in gutture.⁊ subascellis,

Rutela.est genus aranee ⁊ dicitur tarantula.
Rutesichar.idest nasturcium.
Rutib.est quod facit stare sicut stat homo cū erat tenens faciem suam ⁊ ventrem super terram.
Rutinar.idest abzotanum.

Sequitur de Littera.S.

Sabon idest fozmicariū.lat.sapo.qui fit ex fozti lixiuio ⁊ quacūq; pinguedine.cuius multe sunt species.Est enim spatarenticus sic dictus eo q; incidit vt spata:⁊ iste vocat iudaicus quo iudei lauant sericum.⁊ est alius gallicus. ⁊ alius muscatus ⁊ alius mollis ⁊ niger ⁊ vocatur spatarenticus. SERAPION auc. Pauli. abstergit ⁊ putrificat ⁊ est ca.⁊ vlcerat corpora ⁊ est fortis in hoc ⁊ est bonū ad maturandum apata dura ⁊ ad tollendum sanie ⁊ ad mollificandum apata dura. Et idē auc. Kas. est ca.⁊ vlcerat corpus ⁊ est fortis in hac operatione.

S abonion.i.spelta.
S abot.est nomen cuiusdam piscis.⁊ est spinola. Laurachi. Labrax.i. variol⁹ similis cephaleo. aliter Lauratius.
S acach.est rosa rubea vehementer.
S acamine.i.moza celsi.
S acandulion.est portulaca siluestris laxatiua ⁊ la-

¶ Capitulum. CCCCCXCVIII.

Sabon Sacbabenegi.ara.gre.⁊ lat. serapinum. SERAPION capl'o.sacha bēg.siue sachabenigi.auc.Diasc.est gummi cuiusdam plan

S abasa.i.cocule que a sancto Jacobo apportantur postq̄ exterior cortex fricando ablatus fuerit ⁊ similantur margarite.
S abat.i.salsa facta cū aceto
S abates.est nomē gaudy.
S abauri.i.subtilis.
S abdenegum. Sabdenegi.i.ematites.Ste.
S abeb.i.ruta.
S abel.vel sebel.i. caro rubea crescens super oculorum albedines ex venis contexta ad modum rubis ⁊ palpebra inuersat ⁊ fit rubea ⁊ aspera.
S aberemi.Sabran.i.esula
S abibōilchimi.i.bona succositas ātēq̄ sāguis fiat.
S abara.sabare.p sarb. Aliab.sabr.i.Aloes.ara.
S aberemi.⁊ saberemū.pro sebzā.esula. Ste. sebere mum titimalum.

¶ Capitulum. CCCCCXCVIII.

Sabon idest fozmicariū.lat.sapo.qui fit ex fozti lixiuio ⁊ quacūq; pinguedine.cuius multe sunt species.Est enim spatarenticus sic dictus eo q; incidit vt spata:⁊ iste vocat iudaicus quo iudei lauant sericum.⁊ est alius gallicus. ⁊ alius muscatus ⁊ alius mollis ⁊ niger ⁊ vocatur spatarenticus. SERAPION auc. Pauli. abstergit ⁊ putrificat ⁊ est ca.⁊ vlcerat corpora ⁊ est fortis in hoc ⁊ est bonū ad maturandum apata dura ⁊ ad tollendum sanie ⁊ ad mollificandum apata dura. Et idē auc. Kas. est ca.⁊ vlcerat corpus ⁊ est fortis in hac operatione.

S abonion.i.spelta.
S abot.est nomen cuiusdam piscis.⁊ est spinola. Laurachi. Labrax.i. variol⁹ similis cephaleo. aliter Lauratius.
S acach.est rosa rubea vehementer.
S acamine.i.moza celsi.
S acandulion.est portulaca siluestris laxatiua ⁊ la-

¶ Capitulum. CCCCCXCIX.

Sachabenz Sachabenegi.ara.gre.⁊ lat. serapinum. SERAPION capl'o.sachabēg.siue sachabenigi.auc.Diasc.est gummi cuiusdam plan

te silis galbano in figura sua ⁊ ē vna ex spēbus ferule sicut apparet in.l.ferula. Melius āt ex eo ē clax exteri⁹ rubeū ⁊ interius albū odor ei⁹ est iter odorē asse ⁊ odorē galbāi.

POSSE SERA.auc.Diasc.ofert dolori pectoris ⁊ attritioni lacertox ⁊ tussi antique ⁊ aufert supfluitates grossas q̄ sunt in pulmone ⁊ curat epileticos ⁊ spasmū cū facit declinare caput ad posteriora ⁊ valet dolori splenis ⁊ paralisi ⁊ illi q amisit sensum ⁊ motū alicui⁹ mēbri cā frigiditatis q̄ accidit neruis ⁊ custodit corpus a frigore maxime vo a frigore febrium pyodicax ⁊ fit cū eo inunctio in doloribus magnis ⁊ cōfert. Et qñ bibit cum ydromelle provocat mēstrua ⁊ interficit fetū. Et qñ bibit cū vino ofert morsibus venenatis.⁊ qñ odorat ofert suffocatiōi matricis.⁊ qñ linit cum aceto sup cicatrices attenuat eas ⁊ ipas abstergit vestigia vlcex oculox ⁊ ofert obscuritati visus ⁊ aque descendēti ad oculū ⁊ pbibet eas ⁊ dissoluitur sicut aqua cū amigdalis amaris aut ruta aut pane calido ⁊ sic administrat ad ea q̄ diximus.⁊ est contrariū venenis mortiferis ⁊ aliqñ terit cum aceto ⁊ linit sup ordeolū ⁊ aufert ipm ⁊ confert colice ⁊ qñ sumit in potu aut fit cum eo clistere purgat flegma grossum qō est in iuncturis ⁊ mollit ventrē cōpetenter ⁊ ofert emorroidibus qñ sumit simplex aut cōpositū.⁊ est oueniens medicinis laxatiuis acutis ⁊ expellit ventositates grossas ⁊ dissoluit lapidē.⁊ cōfert rigoribus febriū auget sperma ⁊ est bonū epati ⁊ purgat aquā citrinam ⁊ cōfert puncturis scorpionis ⁊ vētositatibus intestinox ⁊ costarū ⁊ purgat flegma viscosum.dosis eius simplicis est a.3.i.vsq̄ ad aureum.i.infusi aliq̄ decoctione aut in aq̄ rute aut aqua mellis aut fenugreci ⁊ si admisceat cum alys medicinis infrigidat:⁊ sic dosis eius est a.3.5.vsq̄ ad .3.i. Et melius ē illud cui⁹ color declinat ad rubedinem ⁊ ē clax habēs odorē bonum ⁊ acutū saporem ⁊ ofert doloribus emorroidax qñ bibitur simplex aut cōpositum ⁊ ē oueniēs administrari cū medicinis laxatiuis ⁊ pbibet difficultatē aut grauedinē earum sup naturam ⁊ resoluit ventositates grossas q̄ generant in corpe. GALIE.oct.sim.phar.Serapinū. Opos est cal.⁊ subtiliū partium sil'r alys opis.hz aūt ⁊ qd abstersiuum quo ⁊ cicatrices q̄ in oculis expurgat ⁊ subtiliat. qnimmo suffusionib⁹ pp grossitiē humorū fiē tibus bonū est pharmacum. Ipsa vo planta ex q̄ fit ferule similis existens debilis ⁊ inutilis est.noiatur aūt principalius illa serapinū.opus enim eius ab vtentibus noiatur ita sicut ⁊ alia multa pp defectum vocabuli noiamus abusiue melius erit ipsum nō serapinum sed opus serapini dicere.

PAVLVS ca.est ⁊ sic.in tertio ⁊ ipsum dissolutum in suco rute frangit lapidē ⁊ facit vrinare.⁊ fit colliriū cōtra pannum oculorum ⁊ confert obscuritati visus ⁊ aque descendenti ad oculum cuius receptio est hoc. ℞. serapini .3.i.dissoluatur in.3.i.succi celidonie zucbari.3.y.⁊ distilletur cum lacte mulieris.aā.i.equaliter.

S achabachabemenō.idest flos papaueris.
S achabic.est flos papaueris albi.
S achaik. alnecta.i. flores papaueris ruffi.⁊ est similiter panniculus accidēs oculo ex inflammatione venarum eius apparentium in superficie cōiunctiue ⁊ cornee.
S achareh.i.papauer nigrū cuius flos ē rube⁹ totus.
S achasi.i.filix.
S achasules.i.aā cerebri.
S acheifacirosa.i.spica.
S achidaliō.Sachilie.Sachilio.sacilio.i. affodill⁹.
S achilichūcena. Sachilie būcena chisebeniū.sabathiscelnemā.i.rosa regis.

¶ Capl'm. CCCCCC.

Sachiliemenie ara.gre. blitoci vel bliton vel olus Jamenum. vel olus coxilides.lat.vero beta agrestis vel blitis. SERAPION capitulo sachiliemenie siue sachalaiamena auct. Halie.i. olus Jamenum omnibus est notum.fri.⁊ hu.in secundo.

POSSE SERAPION.auc.Diasco.herba ipsa comedit ⁊ mollit ventrē.⁊ non ē in ea oīno virtus medicinalis ⁊ habet in se aqueitatem multam plusq̄ omnia alia olera. Et quando fit emplastrū cum ea sup apostemata ca. confert ⁊ sedat sitim ⁊ tussim que fiunt a caliditate. Et ipsum pauci ē nutrimenti qñ comedit ⁊ tarde penetrationis.Et idē auc. Ysaac qñ fit emplastrū cum radice ipsius cōfert vlceribus dictis fauia qbus emanat humiditas silis melli. Et idē auc.babix.est fri.⁊ hu.in secūdo. humiditas eius ē amplior q̄ lactuce ⁊ cucurbite.⁊ substātia eius est aquosa nō habens in se grossitiem:qz cito descēdit ⁊ mollit vētrē. ⁊ ideo modice reddit nutrimētum ex ipso. Et exprimitur succus folior ⁊ miscetur cū oleo ro.⁊ cōfert dolori capitis accidenti a calore solis.Et qñ coquit berba ipsa ⁊ proiciē sup ipsam oleū amigdalax ⁊ succus malox granatox dulcium cōfert tussi sicce que est cū caliditate ⁊ asperitate pectoris. DIASCO.blitis.fri.est ⁊ hu.nimis relaxat. comestus ventrē mollit.eustomachus ē ⁊ indigestibilis humidi corporis:medicaminibus non facit.natura eius sine acrimonia visa est ventrē vsq̄ ad coleras plerūq̄ contur bat.Et idē auc.hypo.precipit ad sistenda nimia menstrua feminax in cibo dari.clauos.i.porros pedū impositō eo liniri ⁊ cōprimi credunt.succus eius ex vino datus vtiliter scorpionū venenis resistit qbus etiā putant ipsum tritus ⁊ impositum plagis mederi.

S acholamos.sacholomos .i.stelimas.l.Cardus silueſtris.
S acholochadea.est nomē cuiusdam vermis.i.4.habentis pedes.
S achubi fandaricon. Saculon fandericon. idest scolopendria.
S atietas nauseatiua.i.Logatan.Logmatan.
S aclinabiam.Saclinopus .i.abzotanum.
S aclinotus.i.pulegium.
S accon. idest pma species calcanti.
S acra berba.i.berbena.
S acudeum.i.alliū agreste.
S acūdulion. est portulaca silueſtris laxatiua valde lat. herba micaria. folia habet rē. Plinius lib.iz. capl'o.z7.
S acupalea. quid est.l. Linosbatus.
S adaf.Sadef.Sadefum. ara.i.coclea marina.gre. porfira.
S adage. Sadeg. Sadegi. ara.i.folium indus.idest malabatrum.
S adar.i. agrifolium cuius fructus vicitur nabach. Anicē.⁊ a dia.dr agrifolium. Almāsor sidre.agrifolium.
S adeb.ara.ruta Sedabū. Ste.Seedeb.

¶ Cap. CCCCCCI.

Sadaram Saduriam.Saderuā. Saderudum. SERAPION.ca.sadarā ⁊ ē dictum in lingua persica Nigrum cadaka ⁊ est res nigra cū q̄ tingunt ligna in chaamam.⁊ est berba vel succus magne nigredinis ingrediens in medicinis odoriferis ⁊ zebara.⁊ ē algalia.habens odorē bonum ⁊ ingredit in medicinis ad multa huiusmodi.frigi.⁊ sic.in tertio. Et idem. auc.Aben Mesuay.est fri.⁊ sic.in tertio.⁊ stipticū prohibet fluxum sanguinis ⁊ confert casui capillorum.

S adenegū.pro scebedenigi.i.canabs.Aliab.
S adenegi. Sadenegum.i. ematites.Aliab.
S adenig.i.pulegium.
S aderna.i.sadaras.⁊ sadera na.i.nigrum.
S ades.qd est.l.Ostracox.
S aduriar.Sadurief. idest amomum.
S adurum.i.scotomia.
S adibcodis.i.foliū nucis.
S affasa.quid est.l. Rata.
S afati.i.pustule faciey.
S afena.est vena sub cauilla pedis.
S afer.i.subet.
S aferetrum.Saferemum .i.basilicon.
S agaos.i.nigrum.
S agapinum.idest Serapinum.Dia.
S agarió.Saguasara. idest abzotanum. Sagnasora. Berengesif ꝓm alios arthemisia gerebotanum.
S agi.i.pannicum.
S agimen. Sagmen.i.berbena.sacra berba.
S aginatus.i.pinguis.
S aginō.Sagonu. Sagmō .i.agnus castus.
S agittalis. qd ē.l. Jeblech.
S agofilon .i. millefolium.
S aguar.saguari.i.alumen.
S agrum.i.scabies capitis. Auēzoar lib.i.cap.i.
S agzenea.Socrugē. Socrute est confectio opiata.Auicē.⁊ Sera.
S aba.est spēs consolide.

¶ Cap. CCCCCCII.

Sabanc Sabater. ara. gre. tymbra .lat. saturegia Timbra. SERAPION. auct. Diasco. Sabanc siue sabater est planta omnibus nota nascitur locis saxosis ⁊ asperis. ⁊ est similis thimo nisi quia folia eius sunt maiora ⁊ mollioza ⁊ habet spicam plenam florībus quarum color tendit ad citrinitatem ⁊ viriditatem. Et virtus eius est sicut virtus thimi ⁊ administratur sicut thimus.⁊ est ca.⁊ sic.in tertio.⁊ ponitur in cibis ⁊ quedam ex eis sumitur in ortis ⁊ est debiliozis operationis q̄ alia ⁊ ipsa est magis cōueniens in cibis quoniam acuitas eius est magis remissa. POSSE SERAPION.est calefactiua multū defic.resolu.⁊ prouocat vrinā ⁊ mēstrua ⁊ expellit fetum ⁊ facit excreare superfluitates a pectore. Et idem aucto.Aben Mesuay.est ca.⁊ sic. in tertio ⁊ magis agrestis ⁊ proprietas eius est expellere superfluitates stomachi ⁊ prouocat menstrua ⁊ acuit visum.debilitatur ab humiditate.⁊ ideo comeditur in hoc casu cum raffano ⁊ bederaos ⁊ confert dolori sciatice quando fit emplastrū cum ea cum frumēto trito ⁊ agrestis fortior est domestica.

S abanicus.est genus cibary ⁊ est composita.
S abara subezi vel subezia .i.vigilatio dormitatiua.
S abati.i.album.
Sabati scelneman.idest rosa regis.
S abic.est interfector patris sui.⁊ est satiron.
S abik.idest rosa rubea vehementer.
S abater.ara.gre.timuri.saturcia.a satyris dcā.timbra.tibzi.
S air.i. ordeum. zair. Ste.
S al.quid ē.l. malk.ara.melech gre.alas.pli.li.zi.c.7
S al.alkali. vel alkal. fit in hunc modum. Accipe de berba kali aliter dicta vlnen.⁊ fac in terra foueam magnam ⁊ imple foueam ex berba illa dum est recens ⁊ accende ignem in ea ⁊ quando erit illa berba combusta pone de altera super eam ⁊ fac ita dōec fouea erit plena ex illa berba bene combusta ⁊ dimitte extrigui ignē ⁊ infrigidari cinerem deinde detege sub cinere fouee quia tu inuenies salem nigrum petrificatum vel coagulatum in magno globo in fūdo fouee.
S abade.ara. ciperū. iucba .i.sapurios.
S abafa.i.morbillus.
S abafad.Sabafati.Sabalide.Sabaphat.hz Auic. est de summa botbor vlceratorū ⁊ dicit sabapbati incipiēs est botbor puerielens diuise medicatione locorum deinde vlcerat vlceribus crustosis.⁊ sunt ad rubedinem decliues.⁊ qñ mittūt virus noiatur seregi sabafan. Aliqui dicūt q; sabapba sunt macule rubee ī facie cū pustulis paruis.
S abar.i.capillus vl crinis.
S abane.ara.est salsamētū ex pisciculis salitis nucibus aliquibus speciebus ⁊ oleo.
S abarbelgebax.i.bersasarum.capillus ve.
S abuc.i. anbelitus magn⁹ frequens.Hal'.primo regi.acut.textu commenti .36.i.fecūdās.Saladin⁹.

S al anderene.i.sal alexandrinuz vel lucidum ⁊ est sal nitrum.
S al armoniacuz dicit qz in armenia reperit quod dicunt quidã ex herba fieri lz falso.⁊ qd est ⁊ quomodo fit.l.musador. Sal defossum.Sal saparitium.
S al arsenicum.i.arsenicum sublimatum.
S al alebzoch.sal alebzoth .i.sal alchimistarum.
S al panis.Sal. capadotiũ. sal.masse.idest sal vsuale.
S al costuz.Sal gẽma. Sal metallinus.sal tabarzet. idem.illud vocabuluz ponit Auice.tertio cañ.capitulo.de cura retẽtiõis vrine. ⁊ dicit sal gemma qz clazz est vt gemma ⁊ ẽ vena terre ⁊ est ca.⁊ sic.⁊ habet effectũ salis armõiaci fit ex eo suppositoziũ.
S al induz est in colore salis ⁊ dulcedie mellis.vt Auicẽ.quarto cañ.fen prima de asperitate lingue ⁊ est zucharũ qõ iuenitur coagulatum sup cannã mellis in india sic̃ sal.loco eiꝰ ponunt candi.l.zucharũ.
S al lucidum.i.sal nitrum.
S al minerale est spẽs salis reperti in mineris montium cuius virtus est satis corrosiua ⁊ desiccatiua.l. malk.
S al nafricus est sal nigruz. Sal cũ naphta inuenit.
S al nitrum ⁊ baurach.i.afronitrum ⁊ quoddaz est naturale ⁊ quoddã artificiale.l.baurach.
S al sacerdotale.ponitur in antedotario virili.
S al sodome.qd est.l.malk.
S altaculũ debet dici coculum ⁊ est cõbustũ.l.malk.
S al tragesicum.illud nõ habemus vt in alexandro.
S alalistes.i.lapis.
S al masse.i.sal panis.cõis. vsualis.
S al gẽma.cappadociꝰ idez.
S alamãdra.gre.semebzas. species stellionis.
S al indus.niger est.
S alabbafe.Salabafe kauken.ara.testudo.
S algen.ara.gongilion.gre. Scelgem.Selien.
S alcbalbaiel.ara.spoliũ serpentis.
S alutaris berba.i.solatruz.

¶ Lap. CCCCCCIII.

Salamõica est herba fm Auicen.inuenta in montib⁹ hyspanie similis anetho humido ⁊ folia eiꝰ sunt sicut malua ⁊ poma eius sunt parua ⁊ inuoluit sup arborem sicut volubilis. vulgus eni extimat q̃ ex eo fit sal armoniacum est resolu.⁊ exic.ꝛfert posita cum aceto sup berisipillã ⁊ linitur sup apostemata flegmatica ⁊ supervlcera ambulatiua ⁊ linitur sup podagrã ⁊ confert ei.supponitur cũ oleo rosato ad dolorem matricis ⁊ linitur super morsicationez scorpionis.
S alcbrubaret.i.spoliuz serpentis.
S alcbaicheinemẽ.i.sachik.
S ale.i.auena.
S alegbea.Saletbea.i. cassialignea.
S alen.Salem.i.sãguis draconis.
S aler.i.aloes.
S aleremi.i.esula.
S aliola.i.centaurea.
S alis equina.i.cauda egna.
S aliunca:idest spica romana genus herbe que radiculas ⁊ folia subzuffa habet ⁊ flores similes viole plurimos q̃ a terra refossa in modũ scopularuz cõstringit.Hal.cap.caluicola.6.sim.pbar. Nascit aũt in lapidosis locis sũmis ⁊ in nozica regione.illa optima q̃ odozifera ⁊ sine sablone ⁊ recens plurimos ramos ⁊ radices habens põt quantum spica celtica quãuis infirmior sit.Job̃s de sãcto amãdo in Aurea DIASCO. quidã mentientes dicunt ipsam esse spicam celticã ⁊ pro ea ipsam vendunt. ·Pliniuz lib.zi.cap.7.versus fi.
S alix.quid.l.culef.
S almacina.i.salsa.
S almẽtana.i.platociminũ.
S almozan.i.piretrum.
S almitria.quid est.l.garꝰ.
S aloca.i.cassialignea.
S alozbia. quid est.l.achachille.
S alpinga. Alex.i.tubã.i.fistula qua sugitur aliquid existens in aure.Salpinx gre.tuba Salpiges tube.
S alpetisum est fuligo nata in coctis balneozum.
S alsal.ara.i.argilla vel creta noua.
S aliua.·Pau.fortis opationis est famelici bois ⁊ Jejuni ⁊ proprie cuiꝰ cõplo est calida ad empetiginẽ ⁊ confert palpitatiõi palpebre ⁊ albugini ⁊ interficit venena omnia.
S alsugerum. Salsogarum .i.almuri.
S alu.i.pastinaca.
S aluatella.i. sceylen. ⁊ est vena inter anularez ⁊ auricularem digitũ in dorso manus ⁊ est ramus vene communis.
S aluede.i.rubeus.
S aluia rõana.Saluia vsualis.quid sunt.l.Elissagus. Tussilago.
S alustran.i.bdellium.
S aliuncula.i.centaurea.
S amach.ara.piscis.
S amonie.Sabamode.ara. scamonee.
S amag.ara.gũmi arabicũ.
S amanech.ara.cozniz.
S ania qd est. ·Pli.lib.35.ca. 16.l.gisamia.
S amurdũne.ara. Sera.ca. de pseruatione a lapide ẽ inquit arboz granosuz assonanti.⁊ ante medium.
S amur.⁊ segeb.est animal i quo fit muscus.
S ampsicos gre.cassia. herba odozifera silis costo.
S ambac.Sambacus quid est.l. iesemin. Jeusemin. vel eius semen.
S ambacus agrestis quid ẽ .l.vesum.
S ambucus.i.actis.·Pli.lib. 24.cap.8.
S amada.i.simia.
S amatalarabi.i.gummi.
S amedar.i.embotum.
S anabar.est species pini.
S anamunda. auantia.i.gariofilata.
S anarion. Sannon.i.assodilus.
S anamen.i.abzotanum.
S ancer.i.ferrum.
S anchanachi.i.quidã fructus arboris sidre.
S anchidalion quid est.l.sachidalion.
S anction. quid est.l.fagasmon.xifion.Dia.paric.
S andachias.i.testiculꝰ vulpis berba.

¶ Lap. CCCCCCIIII.

Sandal Sandel.ara.gre.⁊ lat. sandalũ. mazabari. SERAPION.dcefert ex syri ⁊ ẽ albuz ⁊ ruffum ⁊ citrinũ.est fri.in tertio.sic.in secundo.⁊ melius ex sandalo est citrinum pingue.post citrinũ rubeuz ⁊ est magis siccũ citrio ⁊ post ipz albũ. Et idẽ auc.Albugerig.album est fri.⁊ sic.in tertio sed citrinum ⁊ ru.sunt fri.in tertio sic.in secundo. POSSE.SERAPION.auc.Aben Mesuay confert dolori stomachi ⁊ epatis ex colera ru.⁊ rubeum est frigidius albo ⁊ citrino ⁊ est magis inuatiuũ. Nam ipsum prohibet fluxum humorum ad membra ⁊ est sicut faufel in frigiditate ⁊ sic.⁊ fortificat gingiuas ⁊ stomachum ⁊ cõfert cardiace cum fe.quando linitur cuz eis super cor.Et idem auc.Ysaac benaraz. conueniũt cale factis ⁊ conferunt debilitati stomachi ⁊ cardiace colirice quãdo teruntur ⁊ miscentur cuz aqua rosata ⁊ applicatur exterius.⁊ quãdo conficiuntur cum aqua rosata ⁊ pauca canfora ⁊ liniuntur inde tẽpora cõfert sode calide.⁊ quando miscetur cum vna quantitate sandali albi media quantitas sarcocolle ⁊ conficitur cum albumine oui ⁊ ponitur super tempora confert sode colerice ⁊ prohibet descensuz catarri ad oculum. ⁊ linitur cũ eo in balneo ⁊ prohibet ardorem psilotri.⁊ sandalũ ru. est frigidius albo. ⁊ quando miscetur cum succo solatri aut semperuiue aut portulace aut lenticule aque cõfert podagre ca.⁊ apostematibus. ⁊ prohibet humores ab illis membris.⁊ melius ex sandalo est citrinũ pingue ⁊ post citrinũ rubeum ⁊ est magis siccũ citrino postea albũ. Et idẽ auc.Albugerig.albũ ẽ frigidũ i tertio teritur ⁊ resoluitur cũ aqua ro.⁊ in catarris ca.ponitur in fronte ⁊ in stomachis calidis ⁊ infrigidat ea ⁊ ꝛfert fe.ca.⁊ birsen.⁊ stomachi debilitati.sz citrini ⁊ ru.sunt fri. in tertio sic.in secũdo non habẽtes stipticitatẽ neq̃ ponticitatẽ rosarum,⁊ quãdo dissoluuntur in aqua ro.⁊ ponunt

supra stomachum conferunt fe.acutis.⁊ debilitati stomachi ⁊ sode calide.⁊ idem auc.Arabari. Rubeum est frigidius albo ⁊ liniuntur cum eo apostemata ca.
S andaraca. Sãdarachia.quid est.l.sandaros.
S andare suoti.i. timiama fusile.
S andaracha apud Dia.p auripigmento rubeo capitur.

¶ Lap. CCCCCCV.

Sandaros vel baratin vl̃ gressa vel sandaraca; ara.Sandeusi.Ste.ẽ duaz specierũ gre.giũ.lat.vernix. SERAPION est gummi ca.⁊ sic. in secũdo.⁊ idẽ aucto.Abix.ca.ẽ ⁊ sic.sz caliditas est pauca.est.n.simile karabe.sz nõ ita duz ⁊ in eo paz est amaritudinis ⁊ afferr̃ a terris christianoz. PAVLVS ca. de vernice ẽ gũmi cuiusdã arboris q̃ in christianoz partibus nascit̃ dicte iunipus vnde ab ea tpe estiuo q̃dam gumositas egredit̃ q̃ actione calozis exsiccat̃ ⁊ indurat̃ que cũ colligit̃ est albi colozis ⁊ cũ antiquat̃ est subcitrini ⁊ cũ plus antiquat̃ est subruffi colozis q̃cũq̃ sit dũmodo sit lucida ⁊ clara eligẽda ẽ.⁊ dr̃ etiã vernix quoddã qõ cõficit̃ ex oleo seminis lini ⁊ vernice ⁊ inde illiniunt̃ vel consolidant̃ colozes picturaz hz aũt vernix virtutẽ congluctinãdi ex viscositate sua ⁊ clarificandi ⁊ ꝛseruãdi qõ satis patet. Nã pictores supra alios colores ponũt vt lucescant ⁊ alios colores ꝛseruet. POSSE.valet contra fluxũ sanguinis ex naribus si puluis eiꝰ ꝛfectus cũ albumie oui tẽporibus ⁊ fronti supponat̃ cõtra vomitũ colericũ fiat ex puluere eiꝰ emplastrũ ⁊ olibano ⁊ albumine oui ⁊ stomacho superponat̃.idẽ fiat etiã ꝛtra disinteriaz addito aceto ⁊ superponat̃ pectini.puluis etiã eius in ouo sorbili datus valet ꝛtra vomitũ colericũ ⁊ dissinteriã. valet etiam puluis contra interiorem ⁊ exteriorem solutionem.
SERAPION.cõfert catarro q̃ fit fumigatio cũ ea ⁊ desiccat vlcera ⁊ abscindit sanguinẽ menstruuz.⁊ idem auc.Bedigoras.de ꝓprietate eius est ꝛferre catarro ⁊ desiccat fistulas.⁊ est ca.⁊ sic.in secũdo euellit supfluitates flãticas q̃ sunt in stomacho ⁊ intestinis ⁊ occidit lumbricos ⁊ ascarides ⁊ ꝛfert fluxibilitati neruozũ a frigiditate ⁊ humiditate ⁊ replone.⁊ idẽ auc.Abix.q̃ fit fumigatio cũ eo cõfert catarro capitis.⁊ q̃ puluerizat̃ super vlcera desiccat ea.Et idẽ auc.Atabari.est silis karabe in virtute ⁊ cõfert fumigatio eius cozize ⁊ desiccat fistulas ⁊ cõfert sputo sanguinis ⁊ emorroidibus ⁊ ẽ gũmi ⁊ citrini colozis simile karabe sed nõ ita duz ⁊ est i eo paz amaritudinis. ⁊ q̃ fit cũ eo fumigatio cõfert fistulis ⁊ q̃ accipit̃ ex sandaraca ⁊ oleo ro.⁊ linit̃ cũ eo ꝛfert scissuris in mẽbris manibus ⁊ pedibus ⁊ si nõ inuenis pone locũ eiꝰ pondus tertie partis plus pondere ipsiꝰ de karabe qõ dixit Hal. esse gũmi baur romane. Ubi sciẽdũ q̃ illud vocabulũ sandaraca aliter intelligit̃ in libris arabũ ⁊ aliter i libris grecoruz. Nã arabes pro sandaraca intelligũt vernicẽ sz greci intelligũt lapidẽ quendã rubeũ ignei colozis vnde ·Pliniuz sandaraca afferr̃ a ponto capadocia ⁊ sicilia ⁊ ẽ lapis ignei colozis. DIASCO.ca.de sandaraca in eisdem locis nascit̃ vbi auripigmentũ.hoc idẽ dicit Diaſ.ca.de arsenico ⁊ dicit q̃ eligẽda est sandaraca q̃ est coloze ruffa valde ⁊ faciliter teritur ⁊ crepula mũda colozẽ habẽs cinnabari ⁊ odozẽ sulfuris virtus ẽ ei similis arsenico.vnde est caustice ÿtutis ⁊ diafozetice ⁊ stiptice resine mixta allopitias curat cũ pice vngues leprosos excludit ozis vulnera ⁊ nariũ curat oẽs pustulas cũ oleo mixta purgat pediculos occidit.pustulas cũ adipe mixta mũdat condilomata ani cõpescit empicis cũ melle ⁊ vino vtiliter dat̃ fumigio tussim ꝓhibet maxime resine mixta fumꝰ ozeacceptus vocem limpidat. cũ melle accepta sicut electuariuz asmaticis medicat̃ siue voci obtuse cũ resina vt catapucia accepta. Ysaac in viatico similiter.Similiter Hal.in antidota rio miozi capi.õ medicamie ad polipũ narium.
S anguisuga. yrudo.gre. bdella.ara.balech.
S andaraz.est spẽs tribuli. ⁊ sandaraz.ẽ regio q̃dã.
S andaraz ẽ berba de qua tingitur blauus coloz.
S andicũ in libzo dinamidiaz Hal.est cõfectio alfastricon sicut patet.si.l. stricon sed qñ non ponit̃ pro ꝛfectiõe ẽ raffanꝰ.sicut inueni i dinamidys.
S andix. Sanduco. Dia.i. rapesta.Ste.est sateguz agreste.Hal.ca.õ cerusa.
S andicos vel sandix.ẽ terra rubea.foda.vel auripigmentũ vstum. ·Pliniuz lib.35.cap.6.⁊ lib.zz. cap.zz.in media.Dia.
S andonicũ.berba lumbricoz species ẽ absinthy. ara.Sceba.Dia.
S anguis mundanus.i.crisantemõ.gre.aureꝰ flos. kirã.⁊ vt calix in medio floris velut formice nigre paruas alas hãtes.
S andras.est regio quedã.
S ane.i.tumores qui cito fiunt ⁊ cito recedunt.
S anfugir. quid est.l.dem.
S anguis. quid est.l. dem. ema.gre.
S anguis draccõis qd est.l. Demalacobem.
S anguinaria.quid est.l.ba fiarbay.·Poligonia.·Pli. li.27.cap.12.post prinm.

¶ Lap. CCCCCCVI.

Sanguisuga est vermis oibꝰ notus. sz ex bis debet eligi fm Aui. primo cañ. fen.quarto in gbus nõ est venenositas.ab eis.n.cauendũ est q̃ sunt ex genere venenosoz magna babẽtia capita et quoz colores sunt antimoniales ⁊ nigri aut virides aut q̃ sunt ymaginẽ babẽtes ⁊ sup quas existunt fila coloze azuli.⁊ q̃ sunt diuersoz colozũ in oibus eniz istis existit venenositas ⁊ pueniũt ex eis apostemata ⁊ sincopis ⁊ sanguinis fluxus ⁊ fe.⁊ laxitas ⁊ vlcera mala. eas quoq̃ nõ accipias ex aquis malis i q̃bus est limus niger ⁊ cenosus ⁊ statim turbantur ⁊ fetent.sed illas elige que in aquis bonis colligũtur in quibus morantur rane sitq̃ coloz earum similis rei super quam existit viriditas ⁊ tendantur super eis fila duo colozẽ arsenici habentia ⁊ ruffe rotunde coloris epatis.⁊ ille que similãtur parue locuste ⁊ que caude muris similes existunt ⁊ minute parua habentes capita oẽs iste eligende sunt.⁊ nullas magis eligas q̃ habentes ventres rubeos ⁊ dorsum viride ⁊ precipue si ex aquis fiunt currẽtibus.⁊ ipse quidem anteq̃ ponantur per diem vnum quasi sunt colligende ⁊ constrictione faciendus est vt euomant donec q̃ in earũ existit vẽtribus egrediatur si hoc fieri potest.⁊ ipsis parum sanguinis agni vel alterius rei proyciatur vt inde nutriantur anteq̃ ponant̃ deinde sumantur ⁊ eaz viscositas ⁊ sordicies cuz aliquo qõ sit vt spongia mundetur.locus preterea vbi sunt ponẽde cum baurach lauetur ⁊ fricatione rubificetur postea cuz voluntas apponẽdi sanguissugas fuerit in aquam proyciantur dulcẽ vt emundentur.deinde apponãtur.ex eo autem quod eas efficit volũtarias ad se suspendendum est vt locus luto liniatur aut sanguine.cunq̃ fuerint plene ⁊ eas pycere volueris puluerizaz paz salis sup eas aut cineris sere cõbuste aut lini aut spongie combuste aut lane cõbuste ⁊ cadent.⁊ melius est vt postq̃ cadunt locus ventosa sugatur ⁊ ex sanguine loci parumper accipiat̃ vt morsure ipsarum malitia remoueatur.q̃ si sanguis non restringatur galle combuste aut calx aut cinis aut tegula cõbusta ⁊ subtiliter puluerizata superponatur. aut relique ex bis q̃ sanguinẽ cõstringunt.preterea appositio sanguissugarum egritudinibus competit intercutaneis sicut sunt sabaf.⁊ ẽ.⁊ scias q̃ extractio sanguinis a sãguissugis facta profundior est ea que fit cum ventosis.
S anbic.kisch.Sauich alfitis polenta.i.triticum coctum cum multa aqua.⁊ est omne granum a cortice separatum ⁊ trituratum. Dinus super Mes.cañ.z. de fluxu ex farmaco.

¶Cap. CCCCCCVII.

Sanich ara.lat.piscis. AVICENNA libro.2°. ca.de piscibus.meliores sunt nõ magni val de ⁊ non habentes carnẽ duram neq; siccã ⁊ in gbus non est pinguedo multa neq; mucillago. ĩ gbus nõ est malus sapor neq; odor. ⁊ quor sapor est suauis sunt conuenientes. ⁊ q sunt pingues nõ supfluã habentes pinguedinem neq; grossam neq; vt sepum. ⁊ illi gbus nõ cito aduenit fetor ⁊ illi q sunt minores ⁊ eligiẽ ex piscibus durã carnem habẽtibus ille q est minor. ⁊ ex habẽtibus mollem carnẽ maior. ⁊ de illis q habent fluxã carnem salitus melior recẽti. in locis aũt in gbus morant electio q morãtur in locis petrosis meliores sunt. deinde in arenosis ⁊ eligunt in ages dulcibus currẽtibus in gbus non sunt sordes ⁊ nõ sunt limose neq; lacunales neq; cãpestres ⁊ nõ sunt de lacunis paruis que flumina nõ bibunt ⁊ in gbus non sunt fontes. ⁊ pisces qdẽ marini sũt laudabiliores ⁊ subtiliores ⁊ melior spẽs ẽ illor q nõ sũt nisi ĩ mari ⁊ pelagmi ⁊ q morant ĩ ages mltaq; agitationũ qr vehemẽtiori idigẽt exercitio q̃ habitãtes ĩ ages stantib⁹ ⁊ q morant in ages discoptis flatui vẽtor sup se sunt meliores illis q sunt econtrario. ⁊ pisces quidẽ marini sunt optimi potissime cũ ipsor habitatio ẽ in littoribus petrosis ⁊ arenosis ⁊ pelagini ⁊ plurimi exercity. Fm aũt cibũ illi q cibantur herbis bonis ⁊ radicib⁹ plantarũ sunt meliores eis q comedunt sordes que proyciunt ad loca in ciuitatibus infusionũ. ⁊ radices herbarum aut plantaq; malarũ q̃uis sint in vltimo boni saporis. Modus aũt melior in quo pisces comedũtur est illorum q sunt assati super testã: frixi vero sunt conuenientes habentibus fortẽ stomachũ. ⁊ assati qdem sunt nutribiliores ⁊ tardiores digestionis ⁊ elixati sunt ecõtrario. ⁊ melior eor decoctio est vt decoquat aqua donec ferueat. deinde proyciant in ea. Saliti aũt illi sunt meliores q sunt recentes ⁊ qui sunt conditi cũ aceto ⁊ cũ rebus cõdientibus cibaria: ⁊ aque qdem in gbus elixant hi pisces sũt vehementis mũdificationis ⁊ ponunt in clisteryis. Omnis piscis est fri. ⁊ hu. ver quidã pisces sunt calidiores p compositionẽ ad complexionẽ aliorum piscũ. ⁊ saliti qdẽ sũt ca. ⁊ sic. ⁊ quãto plus antiquãtur tanto plus illa cõplexio augmentat ⁊ aqua eor similis est almuri. vnde qui sunt recentes generant flegma viscosum ⁊ mollificãt neruos ⁊ non sunt cõuenientes nisi stomacho calido valde. aqua piscium salitorũ clisterizata confert dolori anche valde.

GALIENVS. in affori. illo. eor qui nutriunt. ait. pisces petrosi ⁊ de aqua clara subtiles chimos sunt generãtes ⁊ velociter nutriunt ſz dissoluunt cito. ⁊ in libro dinamidiaq; ca. de generantib⁹ supfluitates sunt pisces fluuiales stagnei ⁊ in limosa aqua degẽtes ⁊ de mari oẽs pelagici ⁊ coclee qui hu. melicum generant ⁊ de eis sunt qdam qui multũ nutriũt vt molachia oia. ſ. pulpi sipie vligines ⁊ similia. ⁊ idẽ in eodẽ libro ca. de his q̃ multũ nutriunt ⁊ paq;. Et eodẽ libro ca. de euchimis ⁊ cacochimis pisces euchimi sunt mediocriter oẽs squamosi preter eos qui ĩ paludibus ⁊ stagnis ⁊ fluuys limosis ⁊ turbidis degunt odore vero ⁊ sapore cognoscendi sunt pisces. ⁊. n. grauiter olentes ⁊ insuaues ⁊ nauseam cõcitantes sunt quicũq; degunt in aq̃ putrida ⁊ mala. similiter sunt cacbochimi dracones marini delfini gallicorani carnu ozfy scorfy. gronigi glaci tracburi murenesramgi ⁊ oia alia pelagia cacochimia. ⁊ idem eodẽ libro ca. de dispectis. ĩ. dure digestibilibus vt ostrea pagure cancri corani pulpi sepie ⁊ vligines ⁊ oia dicta molachia. SERAPION. ca. sanich. aqua piscium salitorũ confert vlceribus putridis sicut almuri similiter dolori ⁊ vlceribus intestinorũ qñ cum ea fit clistere ⁊ hoc ideo qr attrahit humores q sunt in scia ⁊ lauat intestina ⁊ desiccat vlcera ĩ eis ⁊ illa que medici plus vtũtur est aqua anguille salse ⁊ pisciũ salsorũ. Caro piscis balane dicte kesam cõfert administrata morsui tyri. Rabi moyses ca. de piscibus. Petrosi generant bonũ sanguinẽ. Mesue ca. de asmate oua turchi conferũt asmati ⁊ opilationi pectoris ⁊ pulmonis. est alius piscis Fm Auic. ⁊ Sara. remouẽs dolorẽ capitis pro quo. l. f. ad. AVICEN. Draco marinus si scindatur ⁊ ponat supra morsum suum confert. de Cancro. l. sartan.

S anithi. i. fricatio gigiuaq; baly. 3ª. tegni. 2°. i. 4. 7.
S antonicũ. i. absinthium gallicum. Hal.
S ansucus maiorana psa. ara. merzem⁹. Dia. Amaracus. Plini⁹ lib. 21. cap. ii. in principio.
S anterna est crisocolla artificial⁹. Plinius lib. 34. cap. 12. circa principium.
S antonicũ siluẽ. i. sticha dos. Dinus capitulo primo super mesẽ.
S anmagentoram. i. gummi abietis.
S ãsifragia. est herba similis pimpinelle non differens nisi ĩ pilositate quã habet pimpinella sansifragria nõ. PAV. ca. est ⁊ sic. ĩ tertio valet cõtra stranguriam ⁊ vitiũ lapidis ⁊ dolorẽ iliacũ.
S antion. i. gladiolus.
S apa est mustũ coctũ ad consumptionẽ triũ partium. l. Carenũ ⁊ dulcor triplicatum.
S apaon. i. lunaria.
S apea. i. spongia.
S apeac. i. bdellium.
S aphea erea. i. tabla erea.
S aphene vene sunt in talone ⁊ sunt interiores et exteriores.
S apfiros. gre. safpirus gẽma.
S apbiros. Sepbiros: idest apostema duru cui nõ associatur sensus.
S apirus. i. bzionia.
S apo. quid est. l. sabon.
S aponaria herba fullonũ idem. l. bozitb.
S aponary gutta. i. capitellum.
S apozias. i. filipendula.
S apozis. i. caries lignor.
S aponistica herba artha nita. Liclamon.

¶Cap. CCCCCCVIII.

Sapurios vel sabade. ara. gre. erisceptrõ lat. cipus. SERAPION. auc. Dias. ca. sabade. i. ciperus. habet folia similia folys porri nisi qr sunt longiora eis ⁊ subtiliora ⁊ duriora ⁊ hz stipitẽ longitudie vnius brachy ⁊ plus sed nõ recte in eo est tortuositas ⁊ ẽ quadratus similis stipiti squinãti ⁊ infra summitates sũt folia parua ⁊ semen ⁊ radix is est similis oliue. Et quedã ex eis est longa quedã rotunda ⁊ est nigra. Nascitur in locis domesticis ⁊ aquosis ⁊ in pratis ⁊ in locis paludosis. Est alia spẽs ciperi in india q̃ est similis zucharo in sapore ⁊ qñ nascitur eius color est sicut croceus ⁊ qñ fricatur supcutem corporis facit pilos statim cadere. melior autem ex cipo est ille qui est plenus grauis ⁊ grossus durus difficile frangibilis habens odorẽ bonum cum pauco acumine. ⁊ quod administrat ex cipero est radix ipsius ⁊ odor eiⁿ est bonus ⁊ in sapore eius est acuitas cũ pauca stipticitate ⁊ calefacit ⁊ desiccat sine mordicatione. Et idem auc. Abenmesuay est ca. ⁊ sic. in secundo facit augumentũ in sensu ⁊ cõfortat stomachũ ⁊ meliorat colorẽ ⁊ est bonus emoroidibus ⁊ efficit oris odorẽ bonum ⁊ qñ bibitur cũ oleo lẽtisci calefacit renes ⁊ confert frigiditati vesice ⁊ distillationi vrine ⁊ addit in sanguinem calefaciẽdo ipsum qr timetur ne vtens fiat leprosus. GALIENVS. septimo sim. phar. Ciperi vtiles maxime sunt radices calefacientes. ⁊ siccantes sine mordicatione vnde vlcera q̃ propter humiditatẽ multaq; sunt difficile cicatrizabilia mirabiliter iuuat. habet aũt quid stipticũ ⁊ propterea est vlceribus in ore ydoneus. at vero ⁊ incisiuã quandaq; virtutes hz. attendendũ enim est qr lapiditatem patientibus conuenit ⁊ menstrua ⁊ vrinas mouet. DIASCO. capi. Cipus siue vt aly erisceptron folia hz similia porro sed oblonga ⁊ tenera ⁊ ascendit de terra cubito. i. ⁊. 5. hastaq; habens angulosam sikem iunco q̃ hasta in capite semẽ generat. radices sub terra hz rotundas ⁊ oblongas sicut oliua nigra q̃ multe ⁊ conuncte nascunt colore nigro ⁊ odore suaui subamaro gustu. Nascit in locis aquosis ⁊ ĩ pratis ⁊ paludib⁹. in his radicib⁹ ea nobilior. ẽ que grauior ⁊ durior ⁊ grossior fuerit ⁊ nõ frãgibilior ſz aspior ⁊ odore plenior vi scitudinem odoris hñs talia signa hz ciliẽsis aut syriatica. aut de isdis. i. cicladibus vires hz calefaciendi ⁊ desiccãdi absq; mordicatiõe. vñ multũ ifusa vlcera difficulter cicatriçabilia mirabiliter curat. hz ẽt aligd stipticũ ĩ se ⁊ ẽ diuretica ⁊ hz conminuẽdi viz p quã lapides ĩ renib⁹ generatos conminuit vrinã ⁊ mẽstrua. puocat. addit ⁊ malagmatib⁹ calidis ⁊ confectionib⁹ oleor: dicit ẽt in india ciperũ nasci sile cucharo ⁊ cũ masticak colorẽ croceũ facit. ⁊ B si capill⁹ tracectũ fuerit cadũt. acopis mixtũ pfocatiõib⁹ medek coctũ sessionib⁹ facit. AVICEENA. de viribus cordis dicit q confortat cor.

S ara. i. epilepsia.
S arabã. i. xair. ordeũ. Ste.
S arcalia. i. scariola lactuca agrestis. eo q dorsum velut serram habeat.
S arathame. i. suba cuiusq; visceris. Hal. scõo complexionum. ca. 3.

¶Capitulum. CCCCCCIX.

Saraex saras. sarax. ara. gre. driopistri vl pteris lat. filex. filix. kildaru. Sarcos. Siraes. SERAPION. auc. Dia. ẽ herba nascens in montib⁹ ⁊ locis petrosis nõ habens stipitẽ neq; florẽ neq; fructũ ⁊ hz folia q̃ expandunt sicut ale ⁊ odorẽ nõ bonũ. radix eius ẽ nigra deforis longa a qua multe oriũt radicule ⁊ in sapore eius ẽ stipticitas ⁊ maius iuuamẽtũ eius ẽ in radice ipsi⁹. sapor eiⁿ ẽ amarus paq; habẽs stipticitatis. ⁊ iste ẽ filex masculus. vtus eius ẽ exiccans fortiter sine mordicatione ⁊ lauat ⁊ cõfortat vẽtrẽ ⁊ interficit vermes cucurbitinos. ⁊ ponit de eo aure. 4. cũ mellicrato ⁊ interficit fetũ ⁊ expellit mortuũ ⁊ ẽ alia spẽcies saraex habẽs folia filia suprradicte nisi qr hz plures ramos ⁊ folia eius sunt altiora ⁊ remotiora a stipite ⁊ hz radices lõgas rubeas cũ pauca nigredine ⁊ q̃dã ex eis habent colorẽ rubeũ sicut sanguis: ⁊ ista ẽ filex femia. ⁊ radix eius qñ miscet cũ melle ⁊ fit loboc expellit lumbricos longos ⁊ qñ datur mulierib⁹ phibet ipregnationẽ ⁊ pregnãti facit abortum. Et qñ desiccat ⁊ terit ⁊ cribrat ⁊ ponit de puluere eius in fistulis humidis quaq; sanatio est difficilis curat eas: ⁊ folia eius tenera recẽtia elixata ⁊ comesta laxant vẽtrez vtus eius ẽ sicut saraex suprradicte. GALIENVS. .8. sim. phar. ca. pteris. i. filex in radice qdẽ hz virtutẽ. interficit. n. lumbricos amplos si q̃tuor dragmaq; pondus de ea in mellicrato qs assumat. Fm aũt eundẽ modũ embriones viuos corrũpit: mõtuos vo extrahit. ⁊ nullũ miq;: ẽ. n. amara stipticitate pticipans fortiter siccãtiua: nõ mẽ mordax filez vero huic ⁊ thilipteris filex femia notata virtutẽ hz. cũ dicit in codem capitulo filices stiptice existẽtes q̃litate nõ immerito diarias ⁊ disinterias iuuãt bibite.

S aran. i. scaran.
S andarus. est nomẽ cuiusdam insule.
S aragie. i. stelle.
S erapinũ qd ẽ. l. sachabez.
S arausieb. i. oximel compositum.
S araçab. i. alas habẽtes.
S arasis. i. torax vel ossa pectoris.
S arcadi. i. ciperum.
S arcia. i. supflua caro.
S archion ⁊ Sarx gre. caro sarkinos carnalis carneⁿ sarkes carnes.
S arcocolla. gre. carnositas iter tunicas testiculor orta. cor. cel.

¶Capitulum. CCCCCCX.

Sarcocolla gre. ançaros ara. lati. vero ançaruta. gre. ẽ dõũ carnis gluctẽ. SERA. ca. ãçaror. auc. Dia. ẽ gũmi arbor spiose nascẽtis ĩ terra paras qõ similat olibão: ⁊ sũt pua frusta ⁊ color eiⁿ ẽ subruffus ⁊ amari saporis ⁊ melior ex ea ẽ q̃ cito frãgit ⁊ desiccat sine mordicatione ⁊ in sapore eius ẽ amaritudo ⁊ ẽ ca. ⁊ sic. in pmo gluctinat abstergit maturat resoluit ĩcarnat ⁊ aperit apata pcussiõis. GALIENVS. octauo sim. phar. ca. sarcocolla. ẽ lacrima arboris ex persia mixtã habẽs virtutem ex emplastica quadã substãtia ⁊ modicũ stiptica. vñ ĩmordaciter siccat ⁊ pterea vulnera põt consolidare. Pli. li. 12. ca. ii. circa pncⁿ ⁊ li. 24. ca. 14. vsus fi. SERAPIO. auc. Dia. hz virtutẽ cõglutinatiuã vulnerũ ⁊ abscindit humiditates q̃ veniunt ad oculũ ⁊ corrodit carnẽ corruptaq; ĩ vlcerib⁹: ⁊ hz virtutẽ ĩ oblalmia cũ ponitur ⁊ pprietas eiⁿ est expellere lippitudines ab oculis plus alys medicis maxime qñ administratur cum amilo ⁊ çucharo albo. ⁊ idem auc. Atabari restaurat fracturã ⁊ ĩcarnat vlcera ⁊ mundificat vlcera cũ melle ⁊ qñ miscetur cum albumine oui aut cum lacte ⁊ desiccat: ⁊ postea teritur ⁊ cribrat ⁊ in puluere administrat cõfert obtalmie ⁊ purgat flegma viscosum ⁊ dosis eius ẽ qñ miscetur cũ alys medicinis in decoctiõe a. 3. 5. vsq; ad. i. ⁊ ipsa nõ ponatur sola ppter malitiam eius magnã. ⁊ idẽ auc. Abix. sarcocolla ẽ acuta multum pforatiua comedit carnes vlcerũ ⁊ hz in cura obtalmie pprietatem magnã ⁊ virtutẽ magnã ⁊ potentẽ ⁊ aufert lippitudinem oculor qñ habent obtalmiã qõ qdem nõ facit ita aliqua medicina ⁊ maxime qñ miscetur cũ amilo ⁊ çucharo albo ⁊ potio eius ad laxandũ ventrẽ hz pprietatem iuuãdi oculũ ⁊ ventrẽ ⁊ pprie ad purgãdũ flegma grossum qõ est aggregatũ in iuncturis ⁊ itestinis ⁊ in scia ⁊ in geniculis expellit ipm cũ fortitudine ⁊ cũ aliquãtulo calore: ⁊ iuuat medicinas alias ad exeundũ ex corpore ⁊ fortasse vulnerabit oculũ ⁊ itestina ⁊ excoriabit ea ⁊ id cũ tenasmone, pter suã acuitatẽ: ⁊ si ipsa datur in potu alicui sola aut cum aliqua medicina ⁊ fuerit ille etatis cõplete iducit ei caluicium ⁊ facit cadere capillos oẽs de capite suo ⁊ si fuerit iuuenis fit ĩ boc mora. ⁊ si fuerit senex facit illud citiⁿ. ⁊ melior ex ea est illa q̃ teritur facile q̃ est albidior ⁊ in maioribus frustis. ⁊ qñ fit cũ oleo de nucibus qr oleũ nucis frangit acuitatẽ eius. ⁊ ppter hoc nõ habet ipsa facere id qõ diximus in corrosiõe ppterea qr oleuz phibet eã adherere ⁊ caliditas nucis frangit plurimũ acuitatis q̃ est in ea. Sz si preparas eã cũ oleo amigdalarũ pone de eo duplu aut triplum ponderis de ipso oleo si vis ipsam ponere in aliqbus pillulis. Sed si volueris ipsaz adhibere solã sine aliq̃ admixtiõe alteriⁿ medicie põe plus põdere eiⁿ õ oleo. ⁊ pone de oleo de kerua q̃titatẽ q̃ possit dissolui solũ: ⁊ postea misce cũ alys medicis ⁊ cũ oleo õ kerua senib⁹ erit conuẽiẽtior iuuẽib⁹ ãt nõ ẽ cõuẽiẽs cũ eo. qr calor nãe iuuẽtutis ĩfert calorem olei de kerua ⁊ quãtitas dosis eius simplicis postq̃ preparat sicut dixim⁹ ẽ põdus aurei. i. vsq; ad. 3. iij. ⁊ quartam: ⁊ meliores medicine conuenientes in admixtione eius sunt serapinum mirabolani turbit. Alce armoniacum bdellium iudaicum se. apy ⁊ ameos ⁊ filia horum ex medicinis. PAVLVS. ca. de sarcocolla ca. ⁊ sic. in tertio. Emplastrũ factũ ex ea ⁊ albumine oui super tempora valet ad fluxũ sanguinis a naribus puluis eius cum aqua rosata conficiatur ⁊ soli exiccetur ⁊ iterum cum aq̃ rosata ponatur in oculo qr maculaz cõsumit ⁊ oculum clarificat contra tenasmonem fumus eius p inferiora receptus emboto imposito valet. Bulcasim li. dicto seruitor forma nutriendi sarcocollam in lacte. Accipe de sarcocolla bona alba grossa ⁊ pone in vase vitreo amplioris orificij ⁊ mulge super eam lac asine in quãtitate pauca ne ifundatur in eo ⁊ liquefiat ſz remaneat sic. ⁊ pone subito in sole vt cito desiccetur. ⁊ quãdo erit sicca oz vt iterum mulgeas Fm quãtitatem quam dixi ⁊ semper caueas ne cooperias eam lacte ne acescat lac anteq; desiccetur ⁊ destruatur: ⁊ fac ita q̃ter vel quinquies ⁊ cũ hoc feceris sicca bene ⁊ cõserua ⁊ si nõ habes asine paratum fac cum lacte mulieris.

S arcofagus quid ē .l.lapis sarcofagus. Zberidos.
S arcomia idest carnositas naribus orta velut polipus paꝛ ab eo differens .Pau.
S arcon gd est .l.cinnabar.
S arcos.i.caro.
S ardamon .i. nasturtium.
S are.i.pillule.
S arre.Sarrei.i. qōdaꝫ genus apatis.
S arfar.auis est.
S arith.i.vrtica.
S aricō.i.sticbados citrinū .l.Srāgi in rasi. Sera.
S armecb. Sarmachuꝫ.i. triplex cathaf.Ste.
S arion.i. abrotanum.
S armon.gd ē.l.kaspar.
S arogen.i. hermodactilus
S arsar.ara.ferrum.
S arsari.i.pleuresis.
S arsax.i.salix.
S arpias.i. orchis spēs satirionis.Dia.
S ardinos licbos gre.sardinus lapis.
S ardinus vl' sardinos etiā herba est.
S ariffa gd ē.Pli.li.iz .capi. zz.in fi.
S aro.ara.socol .i.cipressus.

¶ Capl'z. CCCCCCXI.

Sartan ara.lat.cancer nabari fluuialis habaeri marinus SERAPIO.auc.Hal'.Aqua cineris eius desiccat sicut cineris aliozū obstracoꝝ cōbustozū q̄ diximus ⁊ in pprietate totius suprascripte ipsi⁹ est q̄ cōfert iuuamento magno morsui canis rabidi oz q̄ accipiat ex olibano pars vna ex gentiana ptes quinq; ex cinere cācrozum cōbustozū quantū est sūma illoꝝ ⁊ adustio ipsozū fm q̄ adurebat eos. Astabaidon experimētator ē q̄ accipiebat cancros certo tempore ⁊ ponebat eos adhuc viuētes in olla ex ere rubeo ⁊ adurebat eos donec fiebant cineres: postea terebat eos leuiter faciebat hoc tēpore estatis qñ sol erat in signo leonis ⁊ luna iam habuerat.18. noctes. dabat ergo medicinā hanc illi quez momorderat canis rabidus.40.dieb⁹ ⁊ dabat ei coclear.i.magnū cū aqua.sed si eger nō erat curatus a pncipio sed transiuerant super ipso multi dies pyciebat ex hac medicina sup aquā ad quātitatem duoꝝ coclearioꝝ ⁊ dabat in potu ⁊ sup locum morsure debet poni vnguētū qō fit ex pice dicta bozria gre.sive abrocul: ⁊ ē illud in quo igredit oppponaꝝ ⁊ acetum ⁊ quātitas q̄ ponit in ea de pice.ē.lib.i.⁊ aceti kist.i.⁊ est kist ytalie ⁊ sit acetū forte ⁊ de oppponaco.ʒ.iij.⁊ Hal'.laudat multū hanc medicinā ⁊ dixit q̄ nūq̄ vidit aliquē mori cū hac medicina.⁊ dixit q̄ hec egritudo ē sicca multum ⁊ pp hoc timet aquē ⁊ dixit q̄ cancri fluuiales sūt iuuatiui i B. marini vero nō pp salsedinem q̄ est in eis ex mari. Cancer vero marinus ē mollis multū ⁊ nō ē testa eius sicut testa conchiliū alioꝝ nec ita petrosa ⁊ in cancro marino est absterso.sil'r ⁊ in testis oium obstracoꝝ ⁊ sil'r est in eis desiccatio.sed subtilitas suprascripte est inuenta in eis plusq̄ oibus alys spēbus obstracozuꝫ ⁊ propter hoc administrant adusti in curatione morfee ⁊ empetiginis ⁊ lentiginib⁹ faciei ⁊ quādo additur ei sal minuit vngulā oculi ⁊ nō adusti triti abstergūt dētes ⁊ desicant vlcera. DIASCORI. fluuiales ex cancris qñ adurunt accipit ex cinere ipsozuꝫ pondus aur.iij.cū gentiane aure.i.5.⁊ bibit cuꝫ vino trib⁹ dieb⁹ ⁊ ofert iuuamento magno morsui canis rabidi.⁊ qñ miscetur cū melle cōfert scisturis pedū ⁊ bibunt cuꝫ lacte asine ⁊ ofert morsibus venenosis ⁊ morsib⁹ rutele ⁊ puncturis scorpionis ⁊ qñ coquitur ⁊ comedit caro eius confert vlcerib⁹ pulmonis ⁊ illis q̄ sumpserunt lepozes marinum.⁊ qñ teritur cancer cuꝫ bederog.⁊ miscet bene ⁊ approximat scorpioni occidit eū. Cācri vo marini faciūt easdez opationes nisi qz sunt debiliozes. AVICENNA. li.secūdo cancer fluialis ofert extenuitatis valde.
S asifarirosa .i. spica. S asin.i.ennla.

¶ Capitulum. CCCCCCXII.

Sasso ara.lat.galla cipressi. sed de cipresso.l. cipsus. SERAPIO.auc.Halie.qō ex cipresso administratur sunt folia extremitates ⁊ nuces eius ⁊ in sapore eius acuitas ⁊ punctio parua ⁊ amaritudo ⁊ satis punctio est fortioz amaritudine sed de amaritudine ⁊ acuitate iest quantitas tāta q̄ facit eā penetrare ad pfunduꝫ corporis sine calefactione ⁊ mordicatione ⁊ ē exiccatiua sine acuitate ⁊ mordicatione apparenti.ſz quātitas sue acuitatis ē tanta q̄ ē sufficiens ad penetrandum.⁊ est ca.⁊ sic.
S asonech.i.apium.
S ata .i. sticados arabicus.
S atabar.i. epithimum.
S aten .ara.aīal marinū sicut cancer marinus.
S ateregus .sabatergu.sceitergi.i.fumusterre.Ste.
S atāgitaz.i.stozax.liquida Hal'.ko de sim .medō.cap. p⁹ distinc.z⁶.
S ategus agreste ara. Sandix gre.Ste.
S ataredo.sateçedū:satçere dū .i. galbanum.Ste.
S athe.ara.elilfacos saliua.
S atozabi.i.oziganum.
S ataragi.i.capsia.
S atarbi.i.chimum.
S ater.i. napus.
S atiriasis in quo differat a priapismo lege .Pau.
S atil ē medicina quedam.
S atira.i.fantasma vl' iana.
S atirion.gd ē.l.chasialkel.
S atozacon.i.scorpio.
S atos.ē qōdā aīal.
S atra.i.atramētū nigrū dictum encaustrum.
S atraben.i.siler.
S atraciati.i. medietas sextary fm Aui.quarto canfen.prima.ca.de cura.febrium in generali.vbi logtur.de aqua ordei ⁊ ponit tale vocabulū exēpla riter q̄si dicat q̄ sūt .zo. satraciati.i.zo.partes.
S Satrapam.i. atriplex.
S atre.i.oziganum.
S atrites.i. vene tortuose.
S atudeū.i.allium agreste.
S atuli sunduricon .i. scolopendria.
S aturegia.gd ē.l. sabanc a satiris dicta eo q̄ pronuꝫ in venerē se vtētē faciat vt satiri sunt pertulci.
S aturina.i.vmbra.
S auf vel suf ara. lana.
S auina gd est.l. Abes Abbel.Pli.li.z4. ca.ii .versus fi.
S auma.i.agnus castus.
S abuc.i.anbelitus magn⁹ frequēs.Hal'.p regi.acut. textu pmēti.36.
Saufe.vl'seufe.ara .spōgia Auic. Assungi.
S auich .sadich :ara .kisch. polenta alfitis .Alfiton. sanich.
S aura.gre.lacertus çauar.
S axabraz.i.berochalchay
S axifragia.quid est.l. sanfifragia.
Saçenea.i.fecūdās ⁊ generatōez faciēs. Saladin⁹.
S ebestbis.gre.suestbis extinctus.īde asbestis calx nō extincta.
S cabies vlcerosa.ſz Dia.ē lepra sq̄mosa a lepis qō est squama.

¶ Capl'z CCCCCCXIII.

Scabiosa lat.gre.stibes siue stibeos. DIASC. ca.stibes herba ē cui⁹ semē stiptice ē virtutis ⁊ siccatiue satis: ⁊ idcirco eius decoctio disintericis inyciť ⁊ de aurib⁹ plus emanans sanat istillata ⁊ i magnis vulneribus ⁊ cruentis gluctinatozia ē id vtilius agēs si cū vio nigro ⁊ austero ⁊ stiptico coquatur.desiccat.n.fortiter oia que contra naturam sunt humida: folia aūt eius viridia trita ⁊ cataplasmatibus apposita in ano emorroidas reprimunt ⁊ ex percussione in oculis sintesim factam super posita iuuant. Item folia eius adhibita suffusiones oculis detergunt sanguinē vulneri ipōsita siccāt. PAVLVS. est ca.⁊ sic.in secundo valet contra scabiem ⁊ alopitiam et succus eius lumbricos necat fumus vini decoctionis ei⁹ valet contra emorroidas. Contra condilomata dicta attrita fiat emplastrum desuper ex ipsa herba fumo prius recepto dicitur q̄ sanctus vrbanus ad petitionem cuiusdam sorozis sue anbelantis super scabiose virtutes quoniam ipse continue vtebatur misit sibi infrascriptos versus. vrbanus pro se nescit pretium scabiose. Nam purgat pectus qō compzimit egra senectus. lenit pulmonem purgat laterum regionem. Apostema frangit. si locum bibita tangit trib⁹ vncta foris antracē liberat boris. Scabium. i. ptiria. DIASCORIDES. cap'o de ficu ⁊ ptiria idez

qō furfura capitis ⁊ capitulo de felle lege psozi.
S cada.i. carica. Scados .i. carice.
S cafium.i. conea.
S cafion.gre. superior pars teste capitis . Demo.
S cafolium.i.daucus.
S calabotas.i.cātarides.
S cali.i.tiperus.
S calim.i.cardo. Hal'.lib.de facile acqsibilib⁹ cap. i4.
S cabar.sabar.i.capullus.ra abar.ordeum.
S chabaich.rabaich ara.papauer rub. Dia. Amionis ē calidū vnde errāt ponētes in populeon.
S cabair.rabair.ara.ordeū.
S cager.rager.ara.arbor.

¶ Capitulum. CCCCCCXIIII.

Scalongia gre.lat.cepulla. GALIENVS. secundo de cibis. sunt scalongie ex genere bulbi.comedit.n.ipsoꝝ radix sine folys. habet autez in se ipsa amaraz ⁊ austeram virtutem notabiliter p quam stomachū resolutū excitat aliq̄liter appetitui nō cōtrariatur neq̄ expuere alig d indigentibus ex pectore ⁊ pulmōe ⁊ gdem substātiam corporis grossiorem ⁊ viscosiorem habens amaritudo eius cōtra agit grossitici siccare viscosa ⁊ grossa apta nata sicut i bis q̄ de medicinis dicta sunt. propter quod si bis decocte fuerit nutritiue sunt magis. contrariatur autem iam expuere idigentib⁹ tanq̄ vtiq̄ deposito toto amaro. Comedere autē ipsas melius tunc cū aceto sil'oleo ⁊ garo.⁊.n.delectabiliores sunt ⁊ minus iflatiue ⁊ magis nutritiue subtiliores ad digerēdum. abundantes autem fm esum ipsoꝝ gdam manifeste senserūt ⁊ sperma plus habentes pmptiores facti ad venerea.preparant aūt ⁊ bos homines multifoꝛmiter.nō enim solū elixos p aquā sed ⁊ vasa ex ipsis valde preparata cōponunt post frixurā q̄ aly offerūt. multi autem assantes super lar.multaz decoctionem nō sustinent.cōtenti sunt autem valde modica aut neq̄ oio predecoquunt gaudentes ipsoꝝ amaro ⁊ austero sapore seruato. puocat.n.ipsos magis ad esum sed inflationem ⁊ tortionem inferunt nō digesti. Ex bis gdē itaq̄ q̄ sic comeduntur nō boni chimi alimentum fit. Ex bis autem q̄ amplius decoquuntur aut bis vt dictum est grossior gdem chimus: melior aūt quātum ad digestionē ⁊ nutritiuus fit. Calefaciunt aūt manifeste ⁊ aliqd aromatiçās insinuant. ⁊ vrinatiue sunt.
S camanice.i. succus papaueris.
S camomalue .i. cataputia.

¶ Capl'z. CCCCCCXV.

Scamonia ara.gre.diagridiuz. lat.vo scamonea. SERAPIO.auc.Dia. Est planta habens ramulos multos egredientes ab vna radice longitudinis quatuor brachiozuꝫ sup quos ē viscositas adherens manui ⁊ parū bozre ⁊ habet folia sil'r pilosa ⁊ similia folys plante lebleb agrestis aut folys cussus idest edere nisi qz sunt mollioza folys cussus ⁊ habent tres angulos ⁊ flores alboꝝ rotundos cōcauos similes in figura sua cartal.i.tbube habens grauem odorem ⁊ radicem habet grossaz sicut polex albam grauis odoris plenā lacte ⁊ colligitur ſz hūc modum. Nam vulneratur virga ⁊ radix eius fiunt fouee iuxta vulnus ⁊ humiditas emanans a vulnere colligitur in foueis illis que postea colligit in cocleis. Quidam vero fodiunt circa radicem ⁊ sternunt ibi folia tūc ⁊ vulnerata radice qō de humiditate egredit super subiecta folia colligunt postea sic dimittunt donec illa humiditas desiccata fuerit quaz reponunt ⁊ melior ex illa humiditate q̄ est scamonea est clara leuis sil'is in corpore suo gluctino qō fit ex corys bouum habens gibbositatem ⁊ est spongiosa ⁊ ē illa q̄ defertur ex locis musie ⁊ ex terris asie est hō. ⁊ ille q̄ vult eligere scamoniam ⁊ colligere ipsam oz q̄ nō sit cōtentus vtrum albescat aut nō quādo tangitur cū lingua qz idem contingit qñ ipsa est adulterata cū lacte titimali verumtā discernunt quando nō est admixtum eo q̄ nō adurit nec mordicat liguam fortiter. Nam hoc accidit quādo est sibi mixtum lac titimali. ⁊ deterior specierū scamonee est illa que defertur ex seni ⁊ ē palestina qz iste species ambe sunt male adulterate cū titimali lacte ⁊ farina ordei ⁊ est ca.⁊ sic .in tertio. Sunt aūt q̄ accipiunt ex radice plante scamonee ⁊ coquunt eam ⁊ dant eli ⁊ paturaz in potu vt purget. cū sumitur radix plante scamonee ⁊ coquitur cum aceto ⁊ teritur fortiter ⁊ cōficitur cum farina ordei ⁊ fit emplastruꝫ inuatiuum sciatice. Et quādo lana iuoluitur in succo radicis eius ⁊ subycitur pregnanti facit abortum ⁊ quādo miscetur cū melle ⁊ oleo ⁊ lininiūtur cuꝫ ea exiture soluit eas ⁊ quādo coquitur cum aceto ⁊ linitur scabies vlcerata excoriat eam ⁊ qñ miscetur cū oleo ro. ⁊ linitur caput cum eā cōfert sode antique. Et idez auc. Hal'.ca. est ⁊ sic.i tertio ⁊ ē calidior pipere. Et idē auc. Pau. Abstergit cutē ⁊ meliorat colorem ⁊ mundificat baras ⁊ aufert dolorem capitis antiquum quādo administratur cū oleo ro. ⁊ aceto: ⁊ ifundit super caput: ⁊ melior ex ea ē vergens ad colorem celestem quādo frangit: ⁊ est i fricatione sua sicut coclea fracta. ⁊ illa q̄ colligitur i mōtib⁹ kem. est hō. ⁊ mala ē cuius color vergit ad nigredinē ⁊ figura eius est rotūda ⁊ alterius coloris ab illa. ⁊ modus rectificationis pme speciei q̄ est bona ē q̄ accipiatur citonium ⁊ abscindatur de capite eius rotula ⁊ fodiatur medio eius: ⁊ itromittatur ibi scamonea .deinde ponatur coopertorio qō fuit abscisium: ⁊ firmetur demum iuoluatur sup ipsum pasta: ⁊ ponatur in furno nō multum calido: ⁊ dimittatur donec desicceť. ⁊ dosis eius ita preparate fit ab vno danich vsq̄ ad duos. Et scias q̄ scamonea nō mutatur neq̄ minuit acuitas eius circa spaciū.30. vsq̄ ad quadraginta annos nisi illa q̄ ē preparata sicut dixim⁹ nam illa quādo trāsierit longum tempus sup ipsam amittit virtutem suam ⁊ propter hoc oportet q̄ prepares eam quando volueris eam administrare ⁊ quando sumit plus ea quantitate quam diximus fortasse inducit anxietatem langorem sudorem frigidum sincopim ⁊ fluxū donec moritur: ⁊ dosis eius oueniēs est a.6. granis ordei vsq̄ ad.zo. ⁊ de proprietate eius est q̄ expellit coleram ⁊ humores viscosos ⁊ attrahit supfluitates malas a corpe. ⁊ multi ex bis q̄ sunt ca.complexionis postq̄ susceperunt eam incurrunt fe.acutas. ⁊ ab ea cauere hominibus melius ē nisi magna necessitas incūbat: ⁊ tunc accipiat fm formam ⁊ quantitatem dictam. Et idem auc. Aben Mesuai. laxat fortiter vētrem ⁊ nocet stomacho ⁊ epati ⁊ diminuit appetitum cibi ⁊ inducit anxietatez ⁊ nauseam. ⁊ rectificatio eius ē q̄ admiscetur ei amilū daucus semen apy ⁊ radix piperis ⁊ admiscere cū oleo amigdalino est bonum ⁊ nō debet multuꝫ teri ne adhereat stomacho vt noceat ei ⁊ oportet q̄ nō bibatur simpliciter ⁊ sumatur cuꝫ magna cautela. ⁊ sit dosis eius ab.i.kirat vsq̄ ad.iij. Pli.lib.z6.cap.8.ante medium. IOANNES.MESVE. Scamonea est solutiuum magnuꝫ. Et dixit Democritus q̄ est dissolutiuū antonomastice: ⁊ q̄ ē genus solutiuoꝝ: ⁊ generali⁹ sup oia solutiua. Fit aūt ex succo cuiusdā spēi volubilis: cui⁹ folia sunt in modū sagitte alate. Nascit aūt in antiochia: armenia ⁊ cozasceni in partib⁹ arabie ⁊ turchie ⁊ plurimū nascitur in terra nostra ⁊ ē mala. Et credo q̄ dispositio loci ⁊ modus culture ⁊ ars in faciendo auxiliatur vt sit bona aut mala. Modi aūt operationis eius sunt q̄tuor. primus est vt accipiatur radix eius postq̄ euellitur a terra ⁊ fiant incisiones in eo qō apparet sup terram ⁊ inuenitur qō egreditur post diez ⁊ diem est res sicut gūmi ⁊ dimittitur exiccari ⁊ conseruatur. Secūdus est. extirpātur post illud rotaliter radices ⁊ inciduntur ⁊ colligitur lac eozū fluens ⁊ decoquitur cum facilitate ⁊ exiccatur soli ⁊ fiunt inde forme ⁊ sigillantur. ⁊ huius scamonee color est subalbidus aut varius. Tertio est. teruntur adhuc radices illius ⁊ extrahitur succus et fit sicut diximus de decoctione ⁊ alys ⁊ sigillāt alio sigillo

Scamonea
diagridion

nunc aūt fides sigillorū peryt: ⁊ hec scamonea est grossa nigra ⁊ ponderosa. Quartus est. terunt flores eius ⁊ stipites ⁊ extrahitur ab eis succus ⁊ fit silr: ⁊ hec. ē scamonea nigra attinens viriditati ⁊ ē grauis odoris. Electio melior ē anthiocena: ⁊ armena est post hanc. que vero fit in ptibus nostris ⁊ in corasceni ē mala prorsus: ⁊ melior adhuc ē que ē prime forme ⁊ q̄ est secunde ē post primā: ⁊ alie sunt male ⁊ deterior viridis. Adhuc aūt g laudauerunt scamoneam in gnqz pprietatibus laudauerūt eā pma ē vt sit in colore clara sicut gūmi ⁊ pprie species eius prima aut subalbida aut varia. secunda vt si tāgatur cōfractū eius cum aq̄ vel saliua fiat sicut lac. tertia. vt sit tenera facilitatis mīte ad frangēdum ⁊ puluerizādum. quarta vt sit ponderis leuis. quinta vt sit odoris ppri boni non grauis. Remota vero ab his pprietatibus nō est bona. Cōseruatur aūt p annos. .xo. sed quāto antiquior tanto debilior ca. est in tertio. sic. in primo. ⁊ ē in ra. de acuitate minus q̄z in planta sua. ⁊ credo q ars in faciēdo ipsam frangit ex acuitate eius aliquid ⁊ in ipsa ē amaritudo. ⁊ ipsa qdem est abstersiua incisiua ⁊ resolutiua cum attractione multa cuius attractio extēdit vsq̄ ad multum remota. Rectificatio. gnqz sunt ei familiaria que in corpore magnitudinem nocumentorū imprimunt. est enim in ea ventositas mordicatiua ⁊ faciem in stomacho subuersionem ⁊ nauseam ⁊ estuationē laborioſam. Fm q inest ei caliditas ⁊ acuitas habilis inflāmari ⁊ pter hoc facit cadere in fe. ⁊ sitim ⁊ pprie quādo inuenitur patientis preparatio. tertium quoniaz fit per ipsam attractio vehemens ⁊ vehemens dilatatio orificiorū venarum: qz facit cadere in imoderatum fluxum. quartū est in eo serositas operans ad excoriationem viscerū: qz generat dolores acutos pungitiuos ⁊ facit cadere in disinteriam ⁊ tenasmon. quintum est. pprietas ⁊ operatio sua quibus fit impressio nocumenti in membra q̄ sunt minere virtutum sicut cor: epar: stomachus ⁊ similia. Auxiliādum igitur est his cum rebus pprietate ⁊ virtute nocumenta auferentibus sicut verbi gratia obuiamus ei qō primo dixi adiuuādo ⁊ resoluatur vapor eius turbidus ⁊ inflatiuus faciens subuersionem ⁊ laborem ⁊ ad hoc auxiliatur nobis decoctio ī pomo. digerit. n. maturat resoluit ⁊ excludit vapores eius ⁊ aufert serositatem eius. ⁊ misceantur in decoctione illius que ventositatē resoluunt ⁊ carminant ⁊ adiuuāt ad illud sicut dancus pprie galanga semen feniculi ⁊ apij ⁊ similia. ⁊ dico q decoctio eius generalior ē preparatio eius auferens plura ex nocumētis q̄ diximus. Et obuiamus ei qō diximus in secundo miscendo in decoctiōe eius aliqd virtute refrigerativū ⁊ operādo vt frāgatur acumen eius ⁊ inflāmatio. ⁊ ad hoc auxiliatur nobis decoctio eius cum his q̄ extinguūt ⁊ leniunt sicut est mucillago psilij aq̄ eius carnes pzunorū succus ro. aqua violarū ⁊ viole recentes ⁊ inuoluere ipsam ante coctionem eius in oleo ro. aut violato auferunt hoc nocumentum ab ea. ⁊ succus citoniorum muçorum ⁊ sumach ⁊ spodium faciūt silr. Et obuiamus ei qō diximus in tertio miscendo ei in decoctione que adiuuant virtutes mēbrorum ⁊ auxiliantur in aggregatione et corroboratione partium laxarū ⁊ ad hoc auxiliātur nobis maxime res stipticitatem habentes ⁊ oia que auferunt superfluitatem acuimus eius ⁊ remouent subtilitatem ⁊ virtutem penetratiōis ipsius sicut est mastix citonia ⁊ succus eorū. sunt enim rectificatiuum bonuz. Mirabolani quoqz citrini sunt mirabiles in hac operatiōe ⁊ aloe similiter. Et obuiamus ei qō diximus in quarto miscendo res aggregātes duas intentiones prima ē acquirere facilem egressum ⁊ hoc cum rebus expellentibus cito audaciam eius ⁊ faciēntibus eam descendere ⁊ ad hoc auxiliatur nobis administratio eius cum rebus lubricātibus sicut est mucillago psilij ⁊ carnes pzunorū. Et sciuisti q cōpressiua sicut citōia ⁊ maxime sumpta post medicinā ⁊ pprie postq̄z cepit educere festinare faciunt eius egressionem. Et sciuisti q aqua calida post medicinam trāsmutat audaciam ipsius ⁊ debilitat virtutem eius. Et dixit ruffus. eis qui sumpserunt scamoneam de melioribus rebus ad expellendum audaciaz eius est vt post quatuor vel gnqz horas postq̄z sumpserunt eam psilium conquassatum cū aqua tepida aut oleo ro. sumant et post horas duas eis infusionem mirabolanorum tribue. sic enim nō timentur nocumēta eius. Secunda est reprimere eius virtutem acutam ⁊ serositatem ⁊ hoc faciēmus cū auxilio rerū humidarū ⁊ vnctuosarū sicut est dragantuz ⁊ oleū rosatū ⁊ amigdalarū. Et obuiam ei qō diximus in quinto qō est thesaurus totius operationis: ⁊ illud est acquirere ei bonitatē cū medicinis membra ⁊ virtutes cōfortātib. Et ad hoc auxiliantur nobis medicine cordiales frigide ⁊ medicine stomatice. Et auxiliantur nobis ars ⁊ modus preparationis sicut iā diximus. Modus rectificationis eius est fm q narrauit ruffus decoquere scamoneaz i citonio post iuolutionem eius ⁊ reuolutionem fere p diez in oleo rosato aut violato amig. ⁊ post illud teraī faciliter ⁊ voluatur ⁊ reuoluatur in scutella vitrea vsq̄z duz siccetur cū infusione mirabolanorū citrinorum facta in succo citoniorum tunc fiant ex eo trocisc. quātitate quarte. z. i. ⁊ sit dosis trociscus. i. solutione eniz educit absq̄z molestia Modus alius fm eūdem satis bonus. decoquitur scamonea cum priori doctrina adiungēdo ei mirabolanos citrinos ad quātitatez tertie partis ipsius. deinde accipe semē anisi feniculi dauci. aña. z. y. decoque cū succo citoniorū faciliter ⁊ cola ⁊ vtere desiccatione ⁊ inuolutione sicut hic primo diximus. Inquit ruffus. sit tua addere minuere ⁊ mutare fm q exigit dispositio. Inquit Hal. miscui scamoneā cuz sextuplo ipsius mane ⁊ triplo eius succi rosati post bonitatem coctionis eius in pomo ⁊ iueni ex modis preparationis eius hunc modū satis laudabilē emendantem plura ex nocumentis q̄ timentur p ipsam ⁊ aliquando miscui cum eis sextuplum gluctinis psilij ⁊ feci inde bolum: ⁊ aliquando miscui medicinas cordiales: aliquando alia sicut res exigebat. Inquit bamech. Accipe duplum eius floruz vio. ⁊ medium ponderis ipsius liquiritie ⁊ inuolue in oleo rosato ⁊ fac trocisc. z. i. ⁊ sit eorum dosis vnus. Inquit humay dissoluat cū oleo violato aut amigdalis ⁊ pauco masticis ⁊ p diem ⁊ diem agitetur in sole cuz administratione olei paulatiz. post hoc agitetur p diem ⁊ diem cū aqua ro. in qua fuerit dissolutū bdelliuz ⁊ exiccetur ⁊ decoquat in citonio. ⁊ post hoc cū tertia parte mirabolanorū citrinorum fiant trocisci ⁊ sit dosis. z. ʒ. Inquit Paulus çinçiber ⁊ piplon. ⁊ anisum admixta decoctioni ipsius ⁊ pprie in pomo acetoso aut pontico remouet nocumenta ipsius. Modus rectificationis ipsius ex inentione nostra decoquātur frusta eius inter amigdalas tritas multas post preparatiōem eorū intra folia sepeliendo ea in cinere calido ⁊ post diem abiectis amigdalis dissoluatur in aqua citoniorū acetosorū in qua bulierit spica ⁊ anisum ⁊ ex specieb. ⁊ seminibus redolentib. ⁊ deficcetur: deinde cuz pauco masticis ⁊ bdello decoquatur in pomo citonio iuoluto in massa: deinde fiāt trocisc. z. i. ⁊ sit dosis. i. operatur. n. sine nocumēto. Modus alius pparatiōis pdicte. misceat quātū ipsa est de sumac. ⁊ q̄rta pte ei. d spodio ⁊ fiat in trocisc. sicut priores. sūt. n. vltimi ⁊ dissoluat scamonea cū octuplo eius miue ⁊ pauco spice ⁊ post iuolutiōi eius in oleo ros. aut amigda. ⁊ decoquat cuz facilitate. emendatur enim a sua malitia. Et sciuisti q aloe frangit malicias eius ⁊ mirabolani magnificant eam. Et decoctio eius in succo porzulace aut aqua seminis ipsi. auferūt plura ex nocumētis eius ⁊ medicie cordiales aut stomatice ca. aut fri. fm q res exigit frangunt malitiā ei. ⁊ ozq decoctio eius fiat cū facilitate. Impetuositas enim

in coctione addit in malitiaz eius. ⁊ ista qdem sicut sciuisti de triturationе modicū sustinet. quapropter in trituratōe ipsius nō multum isistatur. ex rebus autē facilem faciētibus ⁊ velocez egressum eius a corpore sunt citonia quādo in cōfectionibus ⁊ electuarys simul miscētur: ⁊ silr mirabolani. ipsi eniz sunt de cito eam deponentibus. ⁊ silr si sit pza eam post spacium bibatur. ⁊ sciuisti q aq̄ calida expellit malitiā eius. Solutione educit colerā cum facilitate ⁊ attrahit eam a sanguine ⁊ venis vehementer ⁊ eius operatio est sicut operatio furiosi. ⁊ ipsa est inimica cordi stomacho epati ⁊ intestinis: ⁊ ē ex facientib. nauseam ⁊ conturbationem in visceribus ⁊ ex subuertentib. ea. ⁊ facit sitim et debilitat appetitū cibi ⁊ ex ea. mirra. oleo ⁊ succo agreste ⁊ pauco opio. fiunt trocis. cū vino pontico ⁊ pprie aurei. i. et fit linimentū ex vno eorū supra frontem ⁊ tempora cōprimendo ⁊ pprie cū vitellis oui ⁊ aceto forti ⁊ sanat sodam antiquam ⁊ frigidam ⁊ pprie emigraneam difficilem. et si ponatur supra dentē remouetur dolor eius. ⁊ corrosio et si super scrokulas pōatur ⁊ pprie cū succo apij ⁊ dauci delet eas. ⁊ si fit linimentū ex vno eorū cum succo sisimbrij ⁊ acetosi: sed loco apij ponitur castoreum ⁊ linitur in posteriori parte capitis ⁊ est magnum iuuamentū ad subet ⁊ litargiam. ⁊ quādo scamonea supponitur cū lana educit menstrua ⁊ facit abortum. ⁊ ipsa qdez curat morsus scorpionis pprie desuper linita cū succo mente aut cū vino. vitet āt eius acceptionem q ca. ⁊ sic. nature est: aut patus cadere in fe. hi aūt q sumunt ipsam timeant estus ⁊ frigus ⁊ abhorreāt fructū ⁊ pprie frigidos ⁊ aquam veri frigoris ⁊ somnum plixum sup eam ⁊ excitantia superbiam animi. Cōseruat aūt scamonea p annos. iz. dosis eius ē a granis. v. vsq̄z. ad. iz.

S cana. i. enema.
S candaliciū qd est. l. leuisti cum Tlaspium. Diaſ. pes gallinaceus.
S canis. i. anisum.
S canus. i. ficus.
S capodia. i. saluia.
S caros gre. scarus picis.
S carotica gre. i. mortifica. Demo.
S catūcelli. i. vmbilici. veneris. Nicolaus in populeō vnguento.
S candicon. Hal. li. de alimētis dicit simile cerefolio. Hal. li. ictericie. i. endiuia.
S candix. Tragopogō. Dia. Pli. li. zi. cap. i5. in medio.
S cangibin. sgngibin. ara. seaniabiz. oximel sirupus acetosus. siue cū melle siue cū çucharo.
S car. i. capillus.
S cara. escara. skara. i. crustula. ⁊ Scara. i. canis maior
S carabeus. qd est. l. benet guariden.
S caredalsa. i. saluia.
S cariola qd ē. l. Licorea.
S carlea. i. centrū galli.
S caron. i. vitriolum.
S catharos. i. scarabeus.
S catirofa. i. lacerta.
S cascasum. p schascas. i. papauere. Ste.
S cassia. i. chas lactuca. Ste.
S catuncella. vel scatuncelli. i. vmbilic. veneris. Limbalaria.
S ceam. ara. adeps.
S cebair vel zabair. ara. ordeum.
S ceb. ara. alumen.
S ceber. ara. anetum.
S cecacul. qd ē. l. astaruticō Scebedenigi. ara. ē semē canapis. error. in auic.
S cebeterigi. ara. fum. terre
S ceilem. i. firim. loliū. Dia.
S ceara. i. magna stella.
S cea. ⁊ Scea armeniuz qd sunt. l. ascukodos. Siliuz Aliab. sandonicuz herba lūbricorū. spēs absinthij.
S cear. i. adeps porcinus.
S cebraz. zebrā. Dia. i. esula panax.
S cebel. i. ruta.
S cedene. i. chebabze.
S cedenigi. Scednie. ara. i. ematites. Scedenegū. lapis sanguineus.
S cedie. i. pinguedo intestnorum.
S ceet. i. anetum.
S ceen. i. sanguis draconis ⁊ est succus rube. notus ꝓz quosdā est gūmi lege Alachoen.
S cef. i. vngula. l. hafir.
S ceba. romanum. Scelich. romanum. i. absinthium.
S cileki. i. storax. ligda.
S ceilen. est vena q̄ est intra auricularem ⁊ annularez in dorso manus dicta saluatella: ⁊ est ramus vene nigre dicte mfix. i. platee.
S ceitarag. i. fum. terre.
S ceitaragi. i. ptisis.
S cel. i. vene rubee. sup oculos.
S cema. gre. schima. forma. i. figura. habit. ide. Scematiçare. gre. figurare.
S cemas. i. manus.
S cen. i. lacerte rubee.
S censen. i. sisamum.
S cense. i. sol.
S ceptaras. i. capsia. Sceptaram.
S cerbin. ara. est arbor. alkitrā. ⁊ ē cedrus. apud. Dia.
S ceridatis. i. sanguis draconis.
S cerasif. i. hypocundrium.
S cetaram. i. tapsia. Sceptaras.
S cetagi. suoti. i. nigella.
S cetaçirach. i. vespertilio.
S cheiue. denigi. i. semen canapis.
S chela ienne. i. vene rubee super oculos.
S ceilem. ara. çinçania. loliū Auic.
S cehemenigi. Auic. est iura sabzam.
S ceiaret. qd ē Auic. fo cafi.
S celerata. apium risus. botrachion.
S celgen. ara. napo.
S cemō. gre. retinēs. sanguinem. Las. fe.
S cerchan. i. filix.
S cemū. Stecuniuz. ara. nigella. Ste. sumicuz.
S chiballa. gre. skiballa. sūt stercora dura rotūda.
S chinos gre. iuncus. Diaſ. sgnus. ē ciperus gre. vrolla. brolla.
S chirosis. i. apostema. melancolicum. sine dolore.
S chirus. i. apostema qō ducit ad corruptionē mēbri ⁊ est durum.
S ciantunaram. i. coloquintida agrestis.
S cibosub. i. alumen.
S cilla gre. skilla. i. sgilla. Pli. li. 19. ca. 5. versus fi.
S ciniar. Scimarē. Auicē. i. lactuca asini. Simar. Seniar. ara. ziniar homera.
S cinifes. i. sinifes.
S cini. i. pira porcina ⁊ sunt silvestria.
S cinus. scin. i. lentiscus. l. botin. inde oleū scininum. ⁊ mastix est gūmi eius.
S cinus vlcerū. i. empetigo.
S cindaminū. i. agrifolium.
S cirosis. scirodes. i. duritiēs. gre. skiliria. sciromin̄ū. scliros skliros. gre. sciros fesiros. cliros. scliros.
S cirum. i. folium aque vel flos aque.
S ciracost. est species māne. Auicen.
S cisse idest alumen. iameni. Pau.
S cissima. apud. Plin. arbor quedam solidi ligni. sz sissima sisamum dicit.
S cissodes. Pau. est quedaz species melancolie dicte hypocondriaca.
S cisti. i. semen. meu.
S ciarea. i. centrūgalli.
S cia gre. Ischia sciatica ischiasis.
S cicidis. i. cucumer asinin. inde oleum sicionium ex eius radice factuz gre. sikiacrion.
S ciccionia vera. i. diacolocquintidos.
S cili. i. siscelcos. Lor. cel.
S cipia. i. sepia piscis.
S cistō. i. serū. vel lac coctū cū lapidibus fluuialibus Alexan.
Scircmblegi. Siremblegi. i. emblici in lacte cōditi.
Scirp. Pli. li. i6. c. 38. isidorus. sine nodo sirpū dicit
S ciron. ē passio similis acoris. Alexan.
S cirooptalmia. ⁊ sclirotalmia sunt duricies palpebrarum ⁊ duricies mot. oculi. Pau. Demo.
S cirosarchi. gre. sūt duras carnes habentes nō molles ⁊ delicatas. Oziba.
S cob. i. mutatiōes colorū.
S cobes ferri. i. scozia ferri. qz scobes. i. scozia.
S colis. i. vermis.
S colimbzis. i. yringi.
S colapa est lignuz qōlibet vel festuca. quale in pede vel alibi infigitur.
S colimas. Scolim. Scolimoza. Scolifoza. i. cardi silvestris. ⁊ ē scolopia species Dia. Scolimos. Pli. li. zo. zz. ⁊ li. zi. c. i6. ⁊ li. zz ca. zz.
S colopendria. i. lingua cervia. l. seccalafedō. Est alia scolopēdria venenosa ba

Fmo Sora aūt Absinthium sorgbum aūt potiz abrotonum Vide qez an Auic. annotaty. ⁊ nm q̄ Stoechas:

bēs folia sicut ceterac. sicut apparet in.l.aplenon. Et est alia scolopendria q̄ nō est herba. sed vermis quidā vt appet in.l.dipteris. Pli.li.zo.ca.zz.i me°.

S copus.i.signa.Hal. 8. sim. pbar.in pncipio.

S cordo.Scordum.i.alium .l.taum.Dia.

S cordion.Scordio.Scordium.i.aliū agreste.

S cordaprassium.i.alliū ꝓpostuz ex allio z porro.l.tum.Dia.

S cordomarus.l.stedeclare z est extēsio brachiorum z totius corporis.

S cordarū.i.assa mūda. alig dicūt q̄ est allium.

S cordi.i.sorbus.

S coria chebeth.ē fex cuiuscunq̄ metalli in partē infimam fornacis descēdēs Pliniº lib.33.capi.4. post principium.

S coria argēti qd est.l.felch.

S coria eris qd est.l. bobas.

S coria ferri.i.squama ferri quaz fabri ferrary de fornacibus cyciunt globatiz .l.erugo ferri.dicitur etiā cacaferri.

S copa regia herba sancti iohannis. Perforata idem.l. in faricon.

S corpio qd ē.l. natarab.

S corpio marinus est quidā piscis punctionis veneno se notus degēs i mari qō nostro ideomaie vocatur stracena.

S corpion planta quid est.l. dragantum.

S corpiorō.i.eliotropiō Dia.

¶ Lap. CCCCCCXVI.

Scorpiodes berba est fm Dia.folia z semen habens similia caude scorpionis q̄ cataplasmatibus adhibita percussuz scorpu mitigat z venenis obsistit.Hal.8.sim.pbar.ca.est in.3.sic.in.z. Pli.lib. zi. cap. i5.z li.zz.cap.i5.

S cotrensis.i.scotrini.

S colimbº epolimbus.i.cardus agrestis: Pau.Hal.li. alimentis.Scolimō. Pli. li.zo.ca.z3.i fi.z li.zz. ca. zz.vltra medium.

S colopon.macbaon.qd est .l.pation.

S copa regia habet radicez tenuem.z oblongam virgulas sublōgas.pre folys z folia ex interuallo similia lactuce sed fixioza z laniginosa.z fortioza. Pli. li.zi.ca.6.z lib.z5.ca.5.ante medium.

S codoftalmia .i. debilitas vidēdi longinqua.

S cordolasax .i.assa fetida.

S corion.Dia.herba est virgas emittens quadrangulares z̄c.

S coton idest oleuz. Oriba. Lor.cel.

S cotolidos.Scotolicus .i. vmbilicus veneris.

S cotanuz quid est.l. cipruz vulb benne.

S cotosis vel scotomia.i.subita tenebrositas visus ñ durabilis a gre.scotus qō est tenebra.

S cotomates.i.ferrum.

S crofa.Struma .i.iuncta: ide scrofula apostema qō nō oritur solum.naz sicut scrofa raro facit vnum fetum sic illud apostema raro oritur solum.

¶ Lap. CCCCCCXVII.

Scrofularia castrangula.strāgularia idem morbia. PAVLVS. Verba est habens folia tenuia z flectibilia que cū flectuntur vt frangantur strident.Et propterea a multis dicitur caulis stridolus:z radices sunt ei satis subtiles in gbus adherent radices rotunde sicut auellane mundate z albe mittentes lac que dicitur scrofulis medica.

S cropilia quid sunt.l.coni. z sunt nuclei pinee: inde diastrobiliō.i.de nucleis. pincarum.

S cropulus est pondus granozum.zo.grana quater gnq̄ scropuli ꝓ pondere summe. z est tertia pars dragme.

S cuca.i.sichaa.

S cupio.i.stagnum.

S cupio ferrameo .i. petra argenti.

S cura.i.lacerta.

S curagen.i.sturagen.

S curria.i.ablatio vrinationis.Las.fe.

S cutotenegū:Ste.Alosanthos.i.flos salis.

S cuterā.i.fumusterre.

S ea:Scea idest sichados arabicum.

S ealde°alnabati idest herba croci ortulani.

S ebasta.i.sulfurata.

S ebel.Sebuz.Sceb.i.alumen zeb.Ste.

S ebelia vl seben.est quedā medicina inda.

S eberig idest fructus mandragore.

S ebetum zebet.i. anetum Ste.

¶ Capitulum. CCCCCCXVIII.

Sebestē lat.gre.mabalomagiata.ara.faulis sebestē z in lingua persica vocatur mamilla canis. vnde versus.Sebesten mamilla canis fert persica lingua. SERAPIO.cap.faulis.sebesten aboaufe.sunt nomina istius.arboris.z mochiata.fructificātis fructus dulces nominant eos gentes faulis sebesten.Et idez auc.Ysaac ebēraz . mochiata est roth.in arabia z est arbustum altum super terram sicut basta.habet corticem cuius color vergit ad rubedinem z ramos quorum cortex vergit ad viriditatem.et habet folia magna rotunda et habet racemos quorum sapor est dulcis z vua eius est magnitudinis nuciculeque postea glauescit cum maturatur et habet interius viscositatem albam et granum qō est sicut granum olive hic fructex colligitur z exiccatur donec sit passus z ē illud quo vtimur in medicina z est medicamen medium in cōplexione sua in caliditate z frigiditate. laxat ventrem febricantium.confert tussi calide z sicce.lenit pectus z sedat catarrum calidum stipticum propter eius humiditatem z confert ardori vrine que fit propter mordicationem colere in vesica z in renibus z expellit vmes itestinoꝝ qz adherent ei propter vulcedinem suam.

S eca.Sceba.Secba.i.isopus.Secba.Ste.i.sucbaba.

S ecabiniti. secababenigi.i. serapinum.

S ecacul.i.yringi. Sera.alr.

S ecaniabim.secangibin.i.oximel:squingibin .sirupus acetosus cum melle vel cucharo.

S ecantum ara.stincus.

S ecci:seccum seci.sucb:idem: Ste.

S eccariū:xabaich.i.papauer rub.Animon:gre.Ste. Dias.

S ecla:sicla:ara.sechil:gre.seuclon.

S ecara.i.canis maior:scara idem.

S ecati secatiqui:idest agrimonia.Ste.

¶ Capitulum. CCCCCCXIX.

Sechedenichi arabice.grece canabis.latine vero.Canapis. SERAPIO.auctoritate Diascoridis est planta que seminatur z facit semen z habet similia folys agni casti.grauis odoris z habet hastam z ramos longos interius vacuos.Et idem auctoritate Aben Mesuay.est calida z sicca in secundo.z de proprietate eius desiccat humiditates in auribus quando distillatur in eis ex oleo eius.Et vsus eiº nimius facit sodaz.

S echesebren idest mirtus.

S echil:est arbor ex genere spinarū cuius folia similantur folys spine albe:lignū eniz durum imputrescibile z dicitur q̄ est incombustibile quo antiquitus fiebant altaria in gbus vt non ꝓburerentur ꝓpterea in eis accēdebatur ignis ad sacrificiū faciēdum.

S edabum:ara.sadeb idest ruta:Ste.seedeb.

S edbe idest vcufur:cinabrium: açengifur.

¶ Capitulum. CCCCCCXX.

Secolafedeon vel alutribe.ara.lati.scolopendria. SERAPIO.auc. Dias. nominatur hoc nomine propter similitudinem cuiusdam vermis dicti scolofendeia: z eius interpretatio est .i.4. pedum.habet multafolia egredientia ab vna radice.z nascit in petris z muris edificiorum:z nō habet stipitem neq̄ florē neq̄ semen:z folia eiº sunt de subtus maculata sicut folia polipody.z pars eius inferior est quasi rubea z pars superior est viridis. GALIENVS.6.sim.pbar. substātia

eius est subtilis.ca.in primo sic.in secundo.icidit z resoluit vuriciem splenis.Et idem eodē libro:z cap.fm translationem grecam.ymitices siue scolopendria stipticitate cum amaritudine participat.quapropter confert spleni bibita cum aceto. SERAPIO.Quando herba ipsa coquitur z bibitur.40.diebus resolvit z extenuat splenez.similiter autem faciunt folia ipsa si teranť z fiat cum eis emplastrū super splenem .quando teruntur z miscentur cum vino cōferunt distillatiōi vrine z singultui z bictericie z frāgit lapidem vesice quando bibitur.Et putant quidā q̄ ipsa pbibet impregnationem quando suspenditur super mulierez sola aut cū splene mule.Auer.5. colliget.ē tēpata i ca.z sic.

S ecrārac.i.lac.vl vria vespertilionis.

S edar.idest agrifolium vel arbor cicorasi.

S edaneg.i.lapis ematites.

S edenach idem.

S edafa.i.qō fit ō coloceis q̄ apportātur de sancto Jacobo.postq̄ exterior cortex fricando ablatus fuerit z similanť margarite.

S edenegi.i.semen canapis.

¶ Capitulum. CCCCCCXXI.

Sedis arabi.gre. malabratum . latine vero folium. SERAPIO.auc.Dia. Herba nascēs in india in locis bu.z paludosis carens radice colliguntur hec folia in aqua supernatantia.Est autem optimum qō est leue z albidum z nigrosum nardi referens odorem sine vlla salsedine ac diu multumq̄ reseruans.hanc herbam cuz indi colligunt inserunt filo lineo z siccant estate .alig etiā illos ramos colligunt.z sic seruant.z quando terra cuz oībus herbis estate vi calozis arescit nisi foco herbe aride fuerint puste alio āno nullam generant herbam.Est āt folium integri odoris cum suauitate stipticum z diu cū diuturno odore virtutem habet spice nardi qz similiter ē diureticum tumoribus oculozū elixum in vino fomento adhibetur.puluerem eius in aqua fricatum oculis superunge folium masticatuz diutius odorem retinet: qō in vestimētis positum cum fuerit tineolas nō permittit:z vestibºodorem gratum reddit. Multi putauerunt folium esse cardi indici foliuz: sed falluntur. Pli.lib.iz.ca.z7.Et idem auc. Hal.virtus est ei similis spice .veruz est fortiozis operationis. Paulus calida est in secundo .sic.in tertio.

S editi.i.folium.

S edum etiā est species semperuiue apud Pliⁿ. Erigeron. Plin. li.z5.cap.ii. versus finem.

S edon.Sedum.i.cardo benedictus.

S edum.Sericium.i. senision.Dia.cardo benedictº.

S edium.qd est .l. ppoleos.

S edum turnas.idest nucleus dactili.

S edum trinas.quid ē.l.nakala.

S eedeb.sadeb:sedebum .i. ruta.Stepha.

S eedenigre.i. sedenigri.

S eegi combustum.i.genus venenosum.

S eedes.i.polium.

S eelen.i.agrimonia.

S eemeniga . est quoddam genºesule dicte esula cāpestris.

S eene.i.sal de piscibus.

S ebegenegi.ara.canabs vl semē eiº scebegenegi . ꝓbegenegi.

S efra.i.cameleonta.z Sefra ara.est colera.

S egeb z samur est animal in quo fit muscus.

S ekebinegi .i. abrotanum.

S efiros.i. apostema duruz cui non associatur sensus neq̄ dolor z est melancolicum dictum sciros.

S ebebingi sekebinegi idest abrotanum.Almāsor tractatu tertio.

S ebedengi.i.lac ordei.

Sebemēgin.i.sebran.

S eberabram.qd est.l. fire zabram.

S eid.i.duarum arundinuz intra adiutoriū z manuz.

S eiebiet hec est aranea habens plures pedes z longos.

S eil.quid est.l.caxchax.

S eilen.i. folium indum.

S eisec.i.mandragora.

S eisegurab.i.abrotanum.

S eitaragi.ara.sceitaragi.lepidum.Tapsia geum ela ramil.f.nux viduax.albaui.z est herba nascens in sepulchris z parietibº vetustis z locis in gbus non cadit nix.z iugiter inuenitur recens.sed in estate ē colozis rubei.z folia eius sunt vt nasturty.adueniēte vo frigore quedam folia siccantur z quedaz remanent penes radicez.in estate vero reuirescūt z̄c. Pau. lepidum yberidos agri cardamū .i. nasturcium agreste z̄c.

S eicarmacum femequestū .i.agnºcastus.famāquest.

S eieregi.i.lac ordei vl amilum ordei. Jo.in 7°.

S eisamin.i.beil beilbace.z est spēs cardamōi.Sera.

S eium est species apy.Hal. li.de alimentis.

S eisacon.i.sisax. Aui. Dia.

S eitarag. scebetberigi ara. .i.fumus terre.

S ekelibet.i. darsisehan.

S kefembubati.i.herba croci ortulani.

S el qd est.l.belphel.

S eldebiuegi.i. oppopōacū.

S elekusia.i.spuma lune. et est talk.

S elmisia.idem.

S eley.i. lolium nascens .in segete.

S elelien.idem.

S eleniabin.vel Heleniabi. ideest.cucharum rosatū.

S elet.idest bleta.

S elgen idest napus.

S elia idest cassia.

S elichi idest oçimum latū.

S elinium.quid est.l. apiuz.

S elinum. quid est.l .idem.

S eliru sperma.i.apy semē.

S elinum equinuz idest macedonicum.l.apium.

S elion idest apium.

S elios idest iectigatio.

S elocha.i.cassialignea.

S eliuites vel afroselinuz.i. spuma argenti.Hal.

S elche.ara.selica.idest cassia lignea.

S eliacia est species brasice. Pli.li.zo.ca.9.in pncipio.

S elini gre.lima. a quo seliniaçete.i.lunaticus epilepticus.

S eliniam omenos idez z seliniacos z seliniasmos.i. morbus.

S elk.ara.sicla.

S emenū.çebedū.ara. butiruz. Ste. iz voluit dicere semen z çubd.S.

S emidalis.z semidali .gre. similago tritici.

S emidas: gre. testudies in aquis dulcibus viuentes Plinius.

S emion vari lēticule ephelide sunt defedatiōes cutis maxime ī facie mulierum.Lor.cel.

S emen cāphore.i. psillium eo q̄ seruet in ipso.

S emabras aira est coquarcus.salamādra.Hal. Plin. li.io.ca.67.Jsidorus.

S em.i.pili porcini.

S emathis.i.lentiginosa.

S ēbellia est medicina inda apposita ex aromatibº et laxatiuis gbusdā.l.gallia.

S emen bulbi .i.semen cepe domestici.

S emē basiliconis.i. oçimū. Platearius.

S emen lini quid est.l.barariebichene.

S emen quid est.i.almechbasara. beser.

S emen lumbricoruz .quid est.l.kanabel.

S emē sule.i.artetice sed falso sed alterius herbe dulcissime et placide equis: qua herbantur equicalabrie.

S emericon.Semerion .i.semen apy campestris.i.siluestris vel ipsa herba.

S emidaleos.i. sirico.

S emina cōmunia sunt quatuor semina frigida maiora babētia cōmunez operationem.s.semina meloniis citruli cucumeris: et cucurbite z peponū .Christoforus.

Semia minora frigida.quatuor sunt semia cōmunia .s.lactuce porrulace plan-

taginis ⁊ endiuie vel scariole.
S emicupium .i. tina.
S emin .i. dentifricium . ⁊ semi .ara . pinguedo.
S emisse .i. medietas.
S embelliũ .p fumbel .i. spica. Stepha.

¶ Capitulum. CCCCCCXXII.

Semissem arabi. gre. sisaminuz lat. vero sisamus vel iozi olena. Semisem. Iulilé. Dia. Elleborus eo q̃ miscetur pro elleboro albo in purgationibus. SERAPIO. auc. Halic. inest substantia vnctuosa quãtitate nõ pauca ⁊ mollificat ⁊ oleũ eiꝰ. similiter ⁊ aqua in qua coquitur sisamus habet eandem virtutez. Dia. malum est stomacho ⁊ comestum ozis fetozem facit. Et idez fm translationem arabicam. quando fit emplastrum cum eo mollit durities neruozuz ⁊ curat conquassationes auritum ⁊ apostemata cali. in eis et confert combustioni ignis ⁊ dolori colico ⁊ mozsui animalis dicti carates. ⁊ quãdo miscetur cum oleo ro. sedat dolorem capitis a calore solis. Et planta sisami quãdo coquitur cum vino facit hanc eandez operationẽ ⁊ confert proprie apostemati oculi ⁊ pulsationi eius. Pli. li. 18. ca. 10. in medio. SERAPIO. auc. Abẽmesuay. Oleum sisaminum est malũ stomacho ⁊ destruit eum ⁊ iuuamentum eius est illis qui habent melancoliam et scissuras in extremitatibus. Nam hi multum iuuantur ex cibo eius rugas cutis extendit ⁊ mollit eas ⁊ consolidat scissuras factas propter desiccationem a melancolia ⁊ dicunt q̃ sisamus est ca. in secundo. humi. in primo. ⁊ provocat vomitum quando torrefit ⁊ rectificatur ⁊ meliorat. GALIENVS. in lib. de cibis. Sisamum cito stomacũ euertit ⁊ tarde digeritur ⁊ alimentum dat corpori vnctuosum. Raby mo. sisamus corrumpit cerebrum ⁊ nucaz ⁊ replet caput fumositatibus ⁊ facit sudorem fetentez ⁊ in mulieribꝰ ventrẽ auget ⁊ ipsiuz generat herniã. AVERO. quinto colli. est ca. in primo. vel in prin. fi. hu. in. 3.

S emozes. est quoddam genus piscis.
S emozion idest bleta.
S emon herbe. Ischemon. Pli. li. 25. ca. 8. circa pncipiuz.
S emurion est species Apy. smirnion. Auic.
S emarum. gre. ogressisa: Anchusa ara. Stepha.
S emina calida absolute sunt quinq; .s. ameos anisi carui cimini feniculi. Christoforus ō honest. Hal. 9. memiri. capitu. 5. ponit pancum siseleos.
S empebeliastum idest afronitrum.
S emperuiua. quid est. l. Sucutum herba. grassula. Aiçon Diascori. fide.
S enadus quid est. l. cardel.
S enabs idest lentiginosa.
S enapiones .i. senationes.
S enades. i. lapis ematites.
S enasia idest confectio.
S enation. idest nasturtium aquaticum. l. berocalchay pupilla oculi. Dia. erision.
S en est proprium nomen loci.
S enkesebubari. Sera. est arbor croci ortensis. s. cartami.
S encubax. Senobar. idest pinus. Ste.
S endenigi. Scendenigi: Sendanegum. arabi. ematbites lapis. Stepha.
S enertica. est causa antecedẽs morbi intra corpus. Alex. cap. de cephalea.
S enedeneb .i. irrugiõ. l. iringus.

¶ Capitulum. CCCCCCXXIII.

Sene ara. oes gre. ⁊ lat. de arabia deferẽ plꝰ laudaẽ de mecha. SERAPIO. Sene qñ desiccatur reponiẽ ⁊ ipsuz habet vaginas oblõgas in qbꝰ sunt seia ordinate distincta ⁊ ille vagine a vento cadunt ⁊ pastores colligunt eas. POSSE. SERAPIO. auc. Abix. est cal. ⁊ sicca: tamen pauce caliditatis ⁊ siccitatis eius est prope caliditatem ipsius ⁊ habet virtutẽ magnaz quando peruenit ad stomachum purgandi melancoliam ⁊ coleram ⁊ cõfortat substantiam cordis quando miscentur cum eo medicine quas dixi iuuare sicut viola ⁊ potio decoctionis plus cõfert q̃z ipsum tritum. Dosis eius sicci ⁊ triti est. 3. i. ⁊ in decoctione est. 3. v. Et idem auc. Rasis. Sene ⁊ fumus terre purgant humores adustos et confert scabiei et pruritui. IOANNES MESVE. Sene est folliculus plante quaz vocant perse alçemet ⁊ inuenitur ex eo domesticum ⁊ siluestre. Et melior pars plante est folliculus. deinde folia ⁊ melior folliculus ẽ cuiꝰ color decliat ad viriditatẽ ⁊ subnigredinẽ quãdã ⁊ i quo ẽ de amaritudie res modica ⁊ stipticitate ⁊ qui est magis completus ⁊ in quo sunt semina ampla compressa. subalbidus autem non est bonus ⁊ incompletꝰ. Similiter ⁊ folia melioza sunt viridia subalbida vero ⁊ tenuia non sunt bona. ⁊ antiquum ex eo est fine spiritu. ⁊ stipites eius sunt inutiles. Est cali. in princi. scdi. fic. in pri. ⁊ folia sunt in prio. ca. ⁊ est abstersiuum mundificatiuũ conuenienter ⁊ resolutiuũ. debilis est ⁊ tarde solonis ⁊ debilitat stomachum confortatur cuz rebus acutis sicut çiçiber. ⁊ salgẽma ⁊ medicine cozdiales ⁊ stomatice cum eo felicitant opus eius. Et Halie. cum iure gallozum aut carnium soluit sine molestia. ⁊ si infundatur in aqua casei cuz spica. deinde coquatur parum est medicamen bonum solutione educit cum facilitate melancoliam ⁊ coleram adustam ⁊ mundificat cerebzum coz ⁊ epar ⁊ splenem ⁊ membza sensuum ⁊ pulmonem ⁊ confert egritudinibus eozum ⁊ aperit opilationes viscerum ⁊ conseruat vtentez ipso in iuuenture ⁊ generat gaudium. causam autem tristicie amputat. ⁊ ponuntur folia eius in lauacris ad caput ⁊ proprie cum camomilla confortat cerebzum ⁊ neruos ⁊ secunduz omnem modum administrationis eius addit in visuz corroborat auditum ⁊ est medicina bona febzium melancolicarum ⁊ antiquarum. Dosis eius infusi potio est ad aure. .iij. vsq; ad. 3. vnam.

S enecicio. Senision. idest cardus benedictus ⁊ dicitur senition quia senescit ⁊ canescit tempore veris caput eius .l. erigion. Dia. cresionem dicit.
S eni est proprium nomen loci vltra mare in india. l. Medayse. balilig. ⁊ bzafalendi.
S enex. Sentix. Hal. idest rubus. batus.
S entar. Seterig. i. pes columbinus quo tingitur cera.
S entix. idest rubus vl quilibet fructus spinosus. l. rannus Hal. tractatu 2°. ad glauco. ca. 6. distin. pꝰ.
S entices idem.
S encen. idest napus.
S eofe. i. spõgia marina.
S eozegi. i. oleum sisaminum.
S epedãne. i. cicer arboz.
S eperos. i. bace lauri.
S epia gre. sipia piscis Dia.
S epsis gre. putredo.
S epsa medicinas greci vocant que exedunt ⁊ nõ erodũt.
S eptica vtus idest putredinem inducens. Dia.
S eptemere. i. serapinũ.
S eptepincee idem.
S epticum. idest redarguens.
S equebenegũ. i. Scechabenigi: ⁊ est serapinum. Ste.
S era afadiçarabaçen. i. agnus castus.
S erantica. idest desiccatiua. Dia.
S erasifi .i. torax vel ossa pectoris.
S erben. i. cedrus.
S erces. idest lac acetosum.
S eren. i. lac ordei.
S ereteregi idem.
S eregeis. i. herba. ⁊ Seregeis persice dicitur kildarium.
S eretis. i. sisamum. ⁊ ydeomate nostro dicitur iozolena.
S ereram idest tapsia.
S erecinũ idẽ ẽ qõ ceretinũ.
S erenç. idest scariola.
S erapinũ qd ẽ. l. sachabenç.
S eriguetb. idest partes.
S ericũ. Sericos gre. i. seta.
S eris ẽ spẽs scariole. ⁊ ẽ cicozea. Seridos seriꝰ gre. endiuia. Dia. pigris. Pli. li. z. ca. 8. in fi. ⁊ li. 21. ca. 15. post pnciᵐ. Jntubus.
S erigene .i. cãna mellis.
S erib. i. siluestris.
S ericõ ẽ fex plũbi post exi

Sene, fumus terre — purgat adustos humores, scabiei et pruritu

tũ ceruse ⁊ ẽ ceruſa vsta ⁊ ẽ rubea oz dicere suricon. l. suricon.
S eriones. i. pedicelli.
S erpellium. quid est. l. numir.
S erpillum quid est. l. idem. Perpiliũ. Diasco. piper erraticum. Plinius lib. 20. capitulo. 22. vltra medium.
S erpillum maius. idest valeriana.
S erpentaria. Serpentina quid sunt. lege aaron ⁊ luf. dracontea. Colubzina. Uiperina. Basilica iarus.
S erpens ventris. idest lumbzicus latus ⁊ longus scõm Auicennam. 2. canon. capitulo de caparro.
S erpido. idest rubor cutis cum pustulis.
S erpigo. idest indurata empetigo. eo q̃ serpit. nam serpẽs idest ambulans.
S erpis quid est. l. latamie.
S erapida. Diasco. est secunda species satirionis.
S erratura dicitur caries ligni corrosi.
S ercasum. arabi. Pteris. idest filix. Sarchos. Sarxhis.
S ereſũ. Ste. dicit affodilluz.
S eriços. grece sericum.
S erinacum. Ste. pro scernich. idest arsenicum.
S eritis. idest sideritis. herba sanguis draçõis. Sera. Dia.
S ermachũ. Sarmech. Sermaci. idest atriplex. Ste.
S erne. pro Saro. Ste. scripsit ⁊ est cipressus.
S erniosis. Theod. Prisi. Serniosos dicimus oculos impetigines habentes ⁊ asperitatis vitio laborantes.
S eremblach. quid est. l. Mesẽ. capitulo de emblicis.
S erpentes viscerum. idest solea. ⁊ serpentes dicunt lumbzici intestinozum a constantino.
S ersar. i. ferrum.
S ersemi. Orobus. Pisum. quid est. l. Oempe.
S ertegi. i. oleũ sisaminũ.

¶ Capl'z. CCCCCCXXIIII.

Sercula. Pli. lib. 21. ca. 9. in medio. DIASCO. Herba est humilis odore suauis ⁊ colore exalbida floscellũ habens subruffum. illa vero melior est que est vasta ⁊ non nimis exalbida ⁊ recens vires habet leniter relaxantes: ⁊ ideo tumorẽ oculozuz sedat locis debilitatis ⁊ neruosis ex aq̃ multa cocta ⁊ fomẽtata facit.

S erum. i. butyrũ coctum.
S eruz armenũ. i. absinthiũ.
S eruracula. idest species brasicę crispe.
S esabufalan grece. idest mirtus.
S esalaucham. idest apium siluestre.
S esien. idest sanguis draconis.
S esurem. idest absinthium.
S esamoides albus. Diaſ. hastas habet duobus palmis.
S eselis. idest siseleos. Plinius lib. 20. cap. 5. in medio.

¶ Capl'm. CCCCCCXXV.

Set. ara. gre. cbinosbatus vel saccupalea. latine vero rubus caninus. SERAPIO. est maior satis rubo alio. Nam similatur imagine sua arborib⁹. folia eiꝰ sunt latioza folys mirti ⁊ in ramis eius sunt spine albe: et habet flozem album: ⁊ fructus eius est oblongus similis nucleo oliue: qui quando maturatur fit rubeus. et habet interius simile lane: qui quando desiccatur ⁊ auferitur qõ interius est ⁊ coquitur cum vino ⁊ bibitur: stringit ventrem ⁊ nocet decoctio fructus eius canne pulmonis. ⁊ stringit fluxum menstruozum: ⁊ radix eius est calidi oz ipso: de qua si fiat emplastrum extrahit spinas ⁊ alia infixa corpozi. Et quando fit emplastrũ ex folys eius recẽtibus prohibet apostemata. Et idem aucto. Hal. fructus huius plante est stipticus fortiter: sed folia eius habent stipticitatem paucam: ⁊ oportet q̃ teneatur ab eo qõ intra fructum est bombitio simile qz nocet multum canne pulmonis: vnde vocatur cinosbatus a cino qõ est canis ⁊ bat⁹ qõ est rubus. l. sulach.

S et. idest lacca.
S eta quid est. l. baeir.
S etabit. idest semina papaueris.
S etaragi quid est. l. lepidum.
S etaragi indi: idest tapsia. Christoforus de honestis.
S eteromata est apostema qõ cuz frangitur exit ab eo aliquid ad modum pinguedinis.
S etati. setei. idest apoplexia.
S etatis vel naten. idest spica celtica.
S ethe colerice. sunt similes empetigini.
S etesisie. idest ruta agrestis.
S etei. idest apoplexia.
S etati. idem.
S eten. sunt salse de piscibus que fiunt ex egypto.
S eterig. idest sentar.
S etica. idest emigranea.
S euasia. idest vnguentum: vt seuasia diapsimition: idest vnguentum de ceruſa.
S euthlo. Seutht. idest beta. Seuthlon. sicla. bleta.
S extarius est pondus lib. y. 5. fm Auic. 3. vi. ⁊ semis. alibi lib. y. vt vini. olei vero lib. i. sed mellis lib. iy. Jsidorus sextarius lib. y. est qui bis assumptus dicitur bilibzis fz Papiaz ẽ sexta pars. 3. 5. ℥. iiy. si. 3. est. 3. viy.
S extex nextex. idest sal gemma.
S eytrayrem. sunt duo animalia.
S fanum. idest pinus.
S fagius. idest mirca. fm alios oleandrum.
S fakelliçete. grece immoderatus dolor capitis.
S falangion. gre. arabice rutella. est species aranei. Plinꝰ libro. 29. capitulo quarto vltra medium.
S falangosis est inflexio pilozum palpebzarum ad interiora instar pedum Sfalangy. idest aranei.
S fera. grece spera.
S frabilla. Sfragil. idest mala citonia.
S fenozia. Sfaneribe. ara. i. pastinaca domestica: cuiꝰ radicis exterior pars nigra est: interior subcitrina.
S finichia. sfinichiõ. i. dactili.
S fleticos. i. pes colũbinꝰ.
S fongos. i. spongia.
S fragra. i. sfragaria.
S frades. i. ficus sicce.
S fragius. idest saluia
S gusera .i. abzotanum.
S boboç . idest altea.
S iagon. grece maxilla.
S ia. idest senationes.
S iaffum. i. sief. Ste.
S iakion. gre. rubꝰ batos.
S iagros. gre. sus siluestris aper. Siagris apri.
S iax. gre. rumbus piscis.
S iames. i. semen intube.
S iatben. idest reuolutio palpebzarum.
S ibagat. idest salsamentum liquidum quodcũq;
S ibare est demonium mixtum cum sirsen. ita vt cum homo bẽt sirsen. alienet ppter demoniũ agitãtẽ mania. s.
S ibias birbias. i. loca q̃ sunt in extremitatibus coxarum vbi sunt glandule vbi vertebzum coniungitur scie.
S ibie. ara. sipie. b. pro. p. quo carct ponunt.
S ibar. vel sarb. idest aloes. Halienus.
S icaminon. gre. mozum. ⁊ Sicaminõ. Sarcoma. idest polipus narium maxime quando mozo similatur.
S icade. gre. ficus in ano facte ex emozroidibꝰ pminẽtibꝰ qñ putrescũt. vt habetur in practica Hal. sili Almãsozi.
S icia amara. cucurbita amara. colloquintida. s. Diasco.
S icia ventosa. cuffa cucurbita cirurgicozum.
S icida. sicidis. Sici. sicui. i. cucumer asininus. Pau.
S icio ager. idest elacterio.
S iclus est stactus pondus oboꝰ. zo. vel. sol. ii. ⁊ semis. per k. scribitur siklos siclos.
S icui agry. idest cucumer agrestis.
S ica. idest ficus.
S icamina. Sicomozdus. est genus gram lz Diaſ. ca. ō celso ait q̃ multi dicũt q̃ est fructus celsi: non tñ affirmat: qñ mos eius vt apparet in. l. Oricantum. est nominare fm opinionem aliozum sed non affirmare.
S icaminon. i. sicomozus. Sicamios arbor p. k. melius.
S icaras. idest sisimbzium.
S icbaros. idem.
S icen. Sichem. Dia. i. caput fice. l. capzifice. Lampsice.
S icera. idest vinum de pomis.

S ichen armenicuz vel sicen.abzotanum agreste.
S ichia.i.ventosa.Hal.ii.terapen.ca.i7.i8.
S ichias quid est.l.xencua. titimallus.
S icharos.i.sisimbzium.
S icaras idem.
S icas:idest sticados. liber antiquus de sim.medi.
S icodea.i.eminētia barbe. Halic.5.memiri.cap.3.
S icafen.i.carbūculus. Dali.secūda tegni.pmēto.3i.
S icamia.grece moza.
S icomozus.i.ficus fatua:ficus pharaōis.Diaſ.Pli. lib.13.ca.7.Sicomozus.
S icosis est carnis creatio plima rubza in partib⁹ inferior] palpebze adeo vt fozinsecus versum faciat pzopendere. Demo.
S icida.idest bzionia.
S icides agria.idest cucūer agrestis.
S icla.Siclō.i.beta bleta.
S ikia.gre.cucurbita.
S ideratū.i.penatum.

¶ Cap. CCCCCCXXVI.

Sideritis aut eraclia gre.z pzia spēs ei⁹ lat.scario la agrestis vocat cētrū galli.i.gerebotanū. DIAS.q̄ folia bz prassio silia.sed oblonga sicut elisfagus.aut ynos sed minoza z aspera.bastaz habet quadrā: longā duobus palmis:virgas lōgiozes z suaues in gustu z stipticas in quib⁹ virgis capita sunt obzotunda sicut vrticelli z sicut pzasy z in ipsis capitibus semē ē nigrum.nascitur sub petra:z est berbena pzima species gerebotani. Est alia sideritis bastas habens duobus cubitis longas z teneras:z folia in ipsis bastis similia peristeridi: sed diuisa ī circuitu plurimum nascentia:sed visu tenuia z oblonga. In cacumine vero baste capitellum habet rotundum et asperum in quo semen est simile bete obzotundum z durum.z huic virtus est termātica z similis supradicte. Plinius libzo.z5.capl'o.5. post pzincipium. Est z ⁿ genus sideritis qō catebzas eracleaz dixit:nascitur ī parietibus sicut vitis folia habens minuta z tenera z multa ex vna radice nascentia similia coziandro cui⁹ baste lōge sunt duobus palmis z molles z albidiozes flozes habet fenicinos z gustu mucillaginosa trita z imposita vulneribus recentibus paracolesim pzestat.est berba sanguinis draconis. Diaſ.sideritis etiam paritaria dicitur:z sonat grece ferraria.nam sideros est ferrum.
S ideriçonta.i.ferraria.
S idia.i.flos granati.
S idion.gre.malogranatuz.
S idigunta aqua. sidirunta idest ferrea. Oziba.
S idiron.gre. ferrum.
S ikia. gre. cucurbita.
S idonia.gre.cidonia mala
S idratia.i.psidracia.
S iclos.gre.sputum saliua. ptielon.
S idra.i.iuiuba silnestris.
S idrichis egilops. idest arboz sanguis draconis.
S idurum.idest scotomia.
S idus marinum. piscis.
S ief est medicina ocularis solida oblonga. Saladi.
S icfmemite.hoc modo fit. succus memite ī sole siccatur: z ex eo fozmantur pillule vel magdaleones parui sicut nucleus dactili z potest fieri ex alys rebus sief.vñ sief.idest medicina ocularis fozmata oblonga que fricatur super cotem cum aliquo liq̄re cuz in oculis poni debet. est enim fozma eius sicut nucleus dactili.
S ieron.i.farina soly.
S ies.gre.pozci.sues. sis pozcus.
S ifac.quid est.l. pitoneon.
S igia.idest stozax liquida. gre.stactis.
S ifaketbec.i.tunice.
S iofion est species lily .l. lilium.
S ifula est berba ī vltramarinis partibus qua caremus.
S igeti:idest stozax liquida. pm alios stozax calamita
S igillim laice.i. terra sigillata.
S igillum Salomonis. qd est.l.dasnoides.
S igillum sācte marie. idest seracul.
S igniles. idest verruce rotunde.
S ika.idest ficulnea.
S ikallides.gre. ficedule.
S ikaminon.gre.mozum.
S ikas. grec. ficus. Pau.sikas dicunt lesiones vlcerosas rotūdas:subduras: rubeas vtplurimum ī capite z̄c.
S ikas. gre.ficus in plurali. Sikon single siki z sikia arboz.
S ikion.cucumer.Halienus sikius.
S ikofagus, grece.ficedula. gragnillus graculus. gagilla q̄lea.oztix coturnix.
S ila est apostema qō multum augetur .s. in pzinci⁹ z est glandula.
S ilac:idest cozrosio cuz rubedine z asperitate cum pauritu ī palpebzis. Me sue capitulo de casu pilorum palpebzarum. vel ē inuersatio palpebzarum z quasi scabies in cooperzozio oculi: z grece dicitur amascenis vel lemusce grossities ī palpebzis: z est difficultas claudendi oculum cum sunt aperte z aperiendi cum sunt clause.
S illa pzo sakilla vel squilla non bene.
S ilaus quid est. Plini. lib. z6.cap.8.in fi.
S ilbabec.ara.anguilla.
S ilemi.xeilem.loliū. Ste.
S illenon.Diasco.frutex est spinosa z̄c.
S ilfer.idest silfium. Silfera.Diasco.Ste.barbellū virga ospectum dicitur. semen maguderis. Pli. lib.19.cap⁹.3.in medio.l. laserpitium.
S ilelicipzi quid est, l. cataputia.
S ilelicipzion.l.idem.
S ilem.berba est nascens ī ter frumentum cum est tempus pluuiosum z est gramen.
S ileniabin: idest çucharuz rosatum vel mel rosatū.
S iler creticum. quid est .l. cardilion.
S iler montanum.i.siseleos Diasco.gre. mastix.
S ilfer silfiū.idest lasar vel eius radix z est genus ferule:cuius gūmi est assa fetida.l.anuiden. Diasc.
S iligo.bladuz.Olira. idest germanum ex quo alicubi fit panis. Plinius lib. 18.cap.8.io.
S illium latine.grece piper silium.lege baçarachona
S illibū. Plinius li.zz.cap. zz.post medium.
S ili.idest siler vel siseleos Lozne.cel. Pliniusₒlib. zo.ca.5.sesel. dicit.
S iliqua.xiliqua. pm Plin. omnis vagina omnium leguminum.z siliqua etiam est pondus cbiratb. .s.grana quatuoz.
S iliquastrum.idest piperitis. Plini.lib.19.cap. vlt. z lib.zo.cap.17.in pzinci⁹
S ilozum.idest muria piscium salsozum. Oziba.
S illium montanum. idest siler montanum.
S iliqua.Xiliqua. Larubia quid ē.l.Labarliub. Larnub. Aliembuth.
S ilomata.l. cozrex celsy.
S ilofer.l.nenufar.
S ilotruz.quid est.l.henda.
S ilsi.idest semper putrefaciens.
S ilnestre omealosis: idest nasturtium album.
S iluastacon est species lactuce. Plinius. li. zo. ca. 7.in pzincipio.
S ilicula.idest fenugrecum Telis.
S ilurus piscis:idest Hlan⁹ Hlanis.
S infioma.grece conglutiatio: inde sinfitos complātatus conglutinatus idem nomen berbe simphitū.
S ima concauitas est epatis amplexans stomacū. sed eius gibbus dicitur gedeola vt ī libzo vrinarum. Ysaac.
S imach.idest sepatio euenens cum caro super os tenditur pm partem.
S imacha.idest apostemata parua calidiratem habentia que multum cito in saniem conuertuntur: vt carbunculi.
S imata. idem.
S imar. Abugilise.idest lactuca asini.l.anchusa. Dearfelus.
S imaren.idem.
S imeanus:idest viscus q̄rcinus.
S imenia.sunt ossa que sunt super spondiles dozsi sicut spine.

¶ Capl'm. CCCCCCXXVII.

Simibel. vel solob.ara.lati.spica. SERAPIO. cap.simibel.siue sumbel.idest spica.ciuz tres sunt species. Nam quedam est nardi z est inda. z alia romana.z alia celtica.z est alia montana.sz spica nardi nascit ī monte bamā siue baneā ī india.z melioz ex ea est recens leuis pinguis rubea z boni odozis z ī ea ē paz odozis cipssi sine folys cui⁹ spica est parua.z qñ masticatur remanet odoz eius in oze diu:z nascitur in monte syric.spica syria.z sunt ī ea omnia dicta in indica:z nascitur pzope ignez qui est in monte spica debilior q̄ indica:qz indica pzopter humiditatem locozum oztus eius est longioz ea maiozis spice.z oztus spicarum est ex vna radice:z come spice sunt in ea plures sibi inuicem adherentes pinguis odozis:z fozte asse venditur a quibusdam spica postq̄ madefacta est in aqua.z signum in hoc est albedo z extenuatio eius qz non est in ea terra. Et idem aucto.Halic.substantia spice nardi vel indie est composita ex tribus substantys.vna earum ē virtus stiptica:z secunda calida acuta non nimis.tertia declinat parum ad amaritudinem.cali.in pzimo.sic.in secundo.in fi.eius. Spica romana est spica celtica z nascitur ī syria z est planta parua habens folia longa cuius colozvergit ad rubedinem:z flos eius est citrinus. z melioz ex ea ē recens boni odozis multarum radicum non facile frangibilis:z qō de ipsa administratur est radix eius z stipites solum quia in eis est bonitas odozis eius z iuuamentuz ipsius:z ipsa euellitur cum radicibus eius z fiunt ex ea fasciculi plene manus. GALIENVS.octauo simpli. pharmaco.cap.nardus celtica.similis aliqualiter est pm genus in virtute predicte:minus vero stipticat:virtus est calidioz ea in secūda z tertia:z est debiliozis virtutis q̄ illa in oibus nisi in pzouocatione vrine. GALIENVS.eo.lib.z cap⁹ pm translationem arabicam montana multuz:nascitur in terris cicilie:z folia eius sunt sicut folia berbe karsabane:z ramuli eius sunt sicut ramuli ipsius : nisi quia sunt minozes:z ipsa nō est grossa:nec ita spinosa:habet duas radices aut plures nigras boni odozis similis affodillo : nisi quia sunt minozes z subtiliozes multum:z non habet stipitem nec fructuz nec flozem z est debilioz omnibus speciebus spice. GALIENVS.octauo simpli.pharma.ca. de nardo.stochis idest nardus:spica.cali.in tertio.sic.in secūdo.Consistit autē ex stiptica sufficienter virtute z acri subamara:ex talibus autem composita virtutibus ad epar et stomacum rationabiliter cōpetit bibita z extrinsecus apposita vrinas mouet z mozdicationem stomachi sanat: z que pm ventrem reumata siccat:z adhuc cum bis ea que pm caput z tozacem.fortioz vero est indiana vocata post hoc existens syriaca que vocatur bypacussa. SERAPI. abstergit fozticat confert epati ozi stomachi quādo bibitur z ponitur extra:pzouocat vrinam z curat mozdicationem ozis stomachi z desiccat humozes aduenientes ei et intestinis:z confert humozibus qui generantur in capite z pectoze:z fozticz specierum spice in hoc est indica z est fozticzis nigredinis q̄ sceni. Et idem auctozi. Diascoz. virtus nardi est cali.z sic.z pzouocat vrinam:z pzopter hoc quando bibitur stringit ventrem.z quando fit cum ea nascale stringit menstrua z desiccat humiditates currētes ad collum matricis. Et quando bibitur cum aqua frigida sedat sincopim z confert cardiace z inflāmationibus epatis et bicteritie z egritudinibus renum: z quando decoquitur ī aqua z sedet in ea mulier confert apostematibus cali. matricis: z confert casui capillorum z palpebzarum pzopter eius stipticitatem:z facit eos renasci z conuenit medicine. Spica romana idest celtica virtus eius est sicut vir⁹ nardi syrie : nisi quia pzouocat plus vrinam: z confert magis stomaco quando bibitur cum decoctione absinthy z confert apostematibus calidis epatis z bicteritie z inflationi stomachi:z quando bibitur cum vino confert apostematibus splenis z dolozi ventris vesice z renum z inflāmationi stomachi z mozsibus venenosozum animalium:z ingreditur in confectionibus oculozum.spice mōtane radix confert omnibus quibus confert spica celtica. Et idez auctozi.Aben Mesuay.retinet menstrua superflua sumpta in potu a pzopzietate. PLINI.libz.iz.capitulo de spica. quedam vocatur spica nardi:quedam spica celtica:z quedam est celtica montuosa.spica nardi calida in pzimo. sic. in secundo.vnde a similitudine cognominata est. similis est enim spice frumenti z velut aristas plurimas habet in modum capillozum tota collecta z densa velut fasciculus paruissimus nascitur in india.ex vna radice parua sine folys.dicitur tamen z syrica: non quia in syria nascitur z legitur.sed quia montes indie in quibus abundanter inuenitur syrie partem spectant. verum illa est optima que est odozifera z colozе subzuffa:gustu subamara recens z leuis non vasta:habet vires stipticas z calefactozias. Spica celtica nascitur in illirico hoc nomen habens apud eos.hec in syria nascitur:z in italia frutices habens super terram bzeues z spissos.colligitur autem a ciuibus cuz radicib⁹:similiterqz fasces faciunt que plena manu continentur: z ideo ab alys fasces gallice appellantur.hec habet folia oblonga z non lata flozem mellinum odozem circa se suum continens est z similis virtutis spice syriace. Est alia spica celtica montuosa que a plurimis parthis appellatur. hec nascitur in cicilia similis folys z ramis iringo. sz spica bzeuior est z spinosas radices mittens duas aut tres odoze suaues z nigriozes colozе similes affodilli radicibus. hec nec flozes nec semen habet.sed virtus est illi similis celtice superiozi. Sed quidam mentientes dicunt celticam saliuncam z pzo eo ponunt sed falso.l. saliunca.
S infiti gre.pzolida maioz.
S imphoniaca. iusquiam⁹. cassilago.dens caballin⁹. Lanicularis. Lalicularis Diascorides.
S imisis.i. draganti.
S imisum.i.git.
S imitix.i.cerusa.
S imilla sic fit.frumentum fractū ī frustra vel mollitum grosse ī qua diuersas substātias diuidit per cribza extrahit furfur z farina subtilissima q̄ pollina dr:postea remanet simila que diuiditur ī grossum subtilez z mediocrē de pollina fit panis papalis de subtiliozi simila fit ēt panis.de residuis duabus fiunt pultes z alia cibaria vt kisk.l.Tarcanō.

¶ Capl'm. CCCCCCXXVIII.

Simphitum. gre.vel anagallicū arabi.picteri on.latine consolida .z pzopzie radix eius. Platearius. GALIENVS .8.sim.pbar. cap. simphitū petrosū ex cōtrarys pstat virtutib⁹.bz.n.qd absterstiuū quod pztētū ī tozace z pulmōe pus expurgare natum ē.bz āt qd z cōgregatiuū quo ad sanguis eductionem iuuat.z continet vltra hoc humiditatē quādā calidā nō ī moderate pp quā z dulce appet gustātibus z delectabile odozatū. Insiticulosū āt est cum masticatur z asperitates que ī arteria sanat.secundū mixtionē vero que ex oib⁹ pzedictis virtutib⁹ sil'z diafozare sufficiens est z colligere et cōstringere cozpus:z ppterea ītestinabilib⁹ hernys apponit z ad euulsionē z scissiōes cuz oximelle bibit. quicunqz vero ad dissinteriā z fluxū rubeū coquētes ī vino dant vt siccāte z pgregāte vtūt:z quicūqz ad frenetica vt purgante z madēte.simphitū aliud magnū sile ē vtuti pdicti ñ tñ gustu dulce neqz odoriferum olfantib⁹ apparet: sed scōm hoc abscedit a predicto.secūdū vero q̄ viscositatē quādā z mozdacitatē bz quodāmodo silr existit.vtuntur autē eo in omnibus quibuscūqz z pzius dicto. DIASCORI. ca.de simphito.idest pzolida:z est maioz z minoz.minozis

folia sunt ita pinguia: ⁊ est vere minor: nascit locis asperis virgas habētes silēs orizgano tenues: ⁊ capita sicut thymū virge lignose odorate ⁊ dulces in gustu: ⁊ radix est illi longa ⁊ obruffa: ⁊ grossitudinē digiti hūs. Est aliud simphitum quod pictenū vocāt: hastā hūt asperā ⁊ longā duob⁹ cubitis angulosā. ab intus inanis est ī qua sunt folia aspera angusta ⁊ oblōga sicut buglossa: hēt etiam ipsa hasta angulos in quibus folia nascuntur flores sunt illi mellini: semē habet super hastā sicut flommos hasta ⁊ fructex habent pulueri sile qō cū carni applicatū fuerit purigines facit. Radix ē ei nigra que cū fracta fuerit alba appet ⁊ mucillagiosa. et ista est solida maior: cui⁹ radix trita ⁊ bibita emoptoicis medet: passiōes reficit: tumores spargit. cuius folys cataplasmatib⁹ adhibita oia silr facere pōt. vulnerib⁹ paracolesim fac. carnes icisas frustis ī cacabo missas ī se glutiare facit. Solida minor elixa ī mulsa pulmonē purgat reyci entibus sanguinē: ⁊ freneticis cū aq medet. Radix cū vino cocta ⁊ bibita fluxū mulieris stringit. discintericis opitulat cū oximelle data. passiōes ⁊ dolores lateris saluberrime curat. masticata amputat sitiz aspredinē faucium mitigat vulneri recēti paracolesim facit enterocellicos bibita ⁊ cataplasmatib⁹ adhibita optie curat carnes celeri⁹ glutinare facit. Sūt. n. ambe ille spēs solide eiusdē virtutis. Solida sm Pli. auc. vel opiniōe multor diuino miraculo curat ⁊ rūpit antracē inter duos lapides trita. Est alia consolida dicta rubea pro qua. l. bistorta.

S imponiata. i. iusgamus.
S imphasma. corrupte sinapisma: est puluis desiccatiuus ⁊ resolutiuus quo aspergit vel fricat corp⁹
S imptoma. grec. casus: lapsus: ruina: piculū: vitiū.
S inapismū. i. emplm de sinapi: rubificatiuū: ⁊ vesicatiuū: dropax alr dictū.
S inarmosis. grec. consolidatio.
S inciput: pars capitis ātterior proza.
S inkisis: ara. tarka. Pau. ē macula sanguinis in conunctiua.
S incbor. ara. stincus.
S incopis: gre. concisio amputatio.
S increticum medicamen. gre. qō occultā collectionez rumpit. Las. fe.
S inon. Ste. est corath. Senation. planta fontis.
S inapū quid est chardel.
S inapis gd est. l. idez. Pli. li. zo. ca. zz. in prin.
S inantis. i. prefocatio antiquissima inde sinātia vel squinātia. l. acuta prefocatio. Pau.
S incar. i. buxus.
S incum. i. bdellium.
S indir. idest cucūer domesticum.
S indesmos gre. sunt nerui ossibus coniuncti. Alexā.
S ini: est genus aranee.
S inifes est quedaz musca parua quasi effugiens, visionē habens aculeū acutum mordens ⁊ aliter dr culex culicis: ⁊ idiomate nostro dr çençala. vñ declinatur hoc sinifes genitiuo huius sinifes idecliabile.
S inigmatia. i. storax.
S inimata. i. calidos humores purgātia.
S inirnis. i. gūmi iuniperi.
S inis. i. nigella.
S initu. i. ceruſa.
S inocus ex sanguine putrido. i. conclusus. Sinocha febris ex sanguine nō putrido.
S inechis. gre. febr sinechise continuare.
S ineticha. dea: colliria vel medicamina que tenuare valent.
S ifisis palpebraz. Demo. est eaz conglutinatio nō naturalis.
S ingultus gre. Jloxos. ligmos: lix. ara. alsoach.
S inifer. ara. beil.

¶ La. CCCCCCXXIX.

Sinonū petroselinū agreste. qdā dicūt q̄ est berba dicta pes milui: qdā q̄ est alexādrum: sed falso. nā neutz istoz est. vez qñ nō est pes milui q̄ vocat pepan⁹: qz pes milui hz folia satis maiora ⁊ piguiora ⁊ flores satis a floribⁿ sinoni differētes: qñ pes milui facit flores multos ⁊ albos sil ꝓiūctos ī capite stipitis appētes sic cauda gattē: ⁊ ei⁹ berba sic valeriana. sed siononū recte florescit sic petroselinū vsuale. z⁰ facit folia sz maiora. Non ē silr alexādrū qō facit semina nigra rugosa vrcūq̄ curua ⁊ magna sic git. sz sinonū sm Diaſ. ⁊ Pli. facit semia sic apiū ⁊ ameos. vñ sm vitatē sinonū ē petroselinū macedōicuz: qñ Diaſ. dicit sinoni semē ē minutū sile apio sed oblōgū et nigrū. gustu ca. diureticū valde rē. Et dr sinonū qz nascit ī syria, puincia regiōis macedōie. DIAS. c. dō petroselio. qō nascit ī macedōia ī criptis ⁊ spelūcis semē est minutū sile apio vel ameos odoratū viscidū ⁊ aromaticū ⁊ diureticū valde mēstruis iperat iflatiōes colli ⁊ stōi ꝓpescit calefaciendo ⁊ siccādo nimis tortiōib⁹ subuenit dolorē laterū mitigat freneticis ⁊ vesice dolori subuenit puocat vrinā abūdāter maxie cū vino datū diureticis antidotis miscet. PLINI. c. de petroselino macedōico cui⁹ semen ō siria affert: vel semē ē minutū sile apio diureticū valde nascit circa petras: semē ⁊ folia silia apio. semē ei⁹ odoratum diureticū valde. vñ petroselinū vocat qñ multotiēs ī petris nascit: qō mlti petrapiū dicere ꝓsueuerūt: qz idē sunt sinonū ⁊ petroselinū macedonicū: qō lat. dr petroselinū agreste. i. petroselinū. multi sinono macedonico carentes vtuntur alexādro: quoniā sunt eiusdem virtutis.

S inopida gd ē. l. meçgreb. lepnia.
S inopedion. magra ara.
S inopis. i. rubicundus.
S insen. i. sensen.
S intoma. i. accidens.
S intalar: idest beil.
S inter: idest rubus.
S intesim. i. palpebre coartatio vel conglutinatio ī naturalis.
S intesis: idest atrofia: ⁊ est qñ nutrimentū nō digeritur neq̄ ꝓuertitur ī substātiā mēbrorum: inde sintheticus extenuat⁹: extenuatio preter nām.
S intbesis. i. ethica senectutis que fit ex frigiditate ⁊ siccitate.
S inteticus idem.
S inten oculi. i. alintisac.
S inū. i. vinū passarum.
S iomphona: quid est. Pli. li. z6. c. 7. vltra medium.
S ion. i. Jabes. Aly auri viridem dicūt. nascit locis aquosis: folia eius olixatro silia. minora tū ⁊ gustu aromatica. Dia. qdaz serpillū dicūt aly berpillum sisimbriū. Cardaminem. Pli. lib. zz. c. zz. vltra medium.
S ipatus oziba. in palustribus ozitur rē.
S iphac est pars pāniculus qui est supra ventrē post cutem comprehendēs ī testina: calefaciens ea sua spissitudine ⁊ vnctuositate ⁊ cōprehēdit lacertos.
S ipui. idest apium.
S iperos. Dia. vulcor mustū coctum.
S ipis agrion. Dia. ē thlapsium: Talipsos Tlapsius. Scandalion. pes gallinaceus.
S iquis ozdei. i. puluis fact⁹ de ozdeo trito ⁊ cocto cū multa aqua ⁊ post torrefacto.
S ir est medicina inda.
S ir. Sirs. i. cerebrum.
S ira. i. cerasia.
S irach. i. gūmi oliuarum.
S iracost. i. māna vel succus fructuz. Din⁹. c. z. super mesue.
S iragi. i. lucerna vel candela ardens. ara.
S iraos. i. filix. Sera.
S irites est lapis in vesica lupi repertus. Pli. li. ii. c. 37. versus finem.
S iricon de plumbo. i. cinis plumbi vel adustū eius.
S irim. Dia. seilez. i. lolium. Pli. li. zi. c. zo. ī medio.
S iringa. gre. firinx. cāna calam⁹ fistula ⁊ istrm qō in virga mittit: q̄ aliqō ligdū ī ipsā inycit ⁊ siringat vicitur fistula vlcus profundum rē.
S iringias. i. cassia fist. Diaſ. pro cassia lignea. ſ.
S ireblen. i. beta.
S iregia. i. oleum sisaminū.
S irebem: est emblicus qui sic nominatur cum in lacte infunditur. Raſ.
S irengi. asareng. Auic. i. miniū açarcon. ex ceruſa fit ruffi coloris p decotionē.

S irengi. i. lac coctum.
S iringi. idem.
S iria: idest oliua: ⁊ siria est genus grani.
S iriasis. Herodi. in lib. de curis equoz ē qñ reuma in pect⁹ equi decidit. Pli. li. zz. ca. zi. circa medium.
S iricantica. i. aaron.
S iricū romanū. i. siricū vel seta romana.
S irigios est quedā spēs canne. l. basap.
S iringios: idest qui audiūt quasi fistulas.
S iriōes sunt vermiculi qui oriuntur in dentibus.
S iriscaris quid est. l. policaris. ⁊ est media scōa spēs ciuis. l. coniça. Dia.
S irrixis gre. ruptio apatis.
S irsati. i. caro mollis veniens in ſteriori pte palpebre a q̄ nō cessat fluere sā guis rube⁹ niger ⁊ vidis.
S irongotomū gre. Demo. ē ferramētum ocularibus morbis aptum.
S irotalmia. Oziba. est scabies oculorum.
S irup⁹ ara. sirab. gre. potio.
S ircum. i. vinum coctuz. i. epsima vl decoctio ficuum. Hal. 7. memiri. c. i. et .iz. terap .c. vlti.
S irsemiati est egritudo cōposita ex sirsen ca. ⁊ frigi. qñ est apa factū ex duobus humoribus ꝓpositis sil. ſ. ex flāte ⁊ colera.
S irsen. i. frenesis: ⁊ est apa

¶ Lapīm. CCCCCCXXX.

Siseleos arabi. vel aschegellos. gre. siseli. lat. siler mōtanū. platociminū. Pli. li. zo. c. 5. ī medio. SERAPIO. aucto. Diasco. folia habet similia foliculis feniculi: nisi quia habet lōgiora ⁊ grossiora: ⁊ habet hastā longā ī cuius sūmitate est corona in q̄ est semē lōgū ⁊ latū hūs angulos ⁊ grossuz acuti saporis fortis odoris ⁊ est illud qō est ī vsu ⁊ admistrat in cibis: ⁊ hz radicē lōgaz boni odoris. GALIENVS. 8. sim. phar. radix ⁊ semen eius plāte hz calitatē tātā q̄ puocat vrinā fortiter cū quo est virtus subtilis qua confert asmati ⁊ epilepsie. Et idem eodē libro ⁊ capitulo sm translationem grecaz. Siseleos radix quidē ⁊ fructus calefactiuū est intantum vt sufficiēter vrinatiuū sit pharmacū. Est autem ex subtilibus partibus vt ad epilepsias ⁊ orthomias competat. Joānes de sancto amando ī aurea. SERAPIO. aucto. Diaſ. Virtus radicis eius ⁊ seminis est calefactiua. ⁊ si sumit ex eis in potu puocat vrinam: ⁊ conferunt coartationi anhelitus in qua oportet hominē erigi ⁊ asmati ⁊ suffocationi matricis: ⁊ prouocat menstrua. ⁊ expellunt fetū: ⁊ conferunt epilepsie ⁊ oibus doloribus interiorum membrorum: ⁊ qñ sumitur de aliquo illorum: aut ex vtroq̄ cū vino in potu ꝓfert tussi antique ⁊ debilitati digestionis ⁊ tortionibus vētris ⁊ debilitati epatis. ⁊ qñ sumitur ex ea cuz vino ⁊ pipere p̄seruat ⁊ defendit hominem a frigore aeris. ⁊ propter hoc cerebri: a sen qō est apa: ⁊ sir qō est cerebruz. Pali. scōa tegni. ꝓmēto. zi.
S irsir. i. semp putrefaciēs.
S irupus arelea. i. de piris.
S irupus dia quilon: dz dicere diachilon. i. de succis: vt apparet in. l. chilus. et diaquilon.
S irupus iuiubinus fit de iuiubis liquiritia ⁊ reb⁹ maturantib⁹ pectus. vide in viatico.
S isaleos. i. filipendula.
S isamus gd est. l. semisses. Pli. li. ig. ca. io. in medio.
S isamus agrestis. cipzion. i. cataputia. Siselei. Crotoma. Cici. pentadactilus. Diascozides.
S isamos. i. confectio ō mel le silis penidys. Diasc. fit ex decoctiōe mellis cum albugine ouorum imissis speciebus.
S isamum. idem.
S isamia ossa a sisamo qō ē granū minutū de quo fit oleū sisaminū: ⁊ sūt ossa q̄ ītra ossa digitozū existūt.
S isameleō. i. oleū de sisamo
S isamberis. idem.
S isaliquozū. i. liquiritia.
S isapasmare. i. linire.
S isary. i. lolium.
S isat: idest buxus.
S isax. Dia. Auii. Sisarō qō est lignū visus.
S is. gre. porcus. sus. vl vermiculus vestes corrodēs
S istoles. i. contractio.

CCCCCCXXX.

Sisimbrium arabi. i. absinthium ponticū ⁊ est centonica sicut apparet in. l. absinthiū. sed sisimbrium vocatur menta aquatica. ⁊ alio nomie dicitur balsamita. vnde sisimbriū lat. ara. culudes. grec. cardaninō. DIASCORIDES. ca. sisimbrion. dr cardaminon eo q̄ cardamo agresti folia hz similia cuz folia ei⁹ rotūda nascāt sicut folia cardami agrestis. cum creuerint scindūt se sic eruca. virt⁹ est ei ca. diuretica: crudū ⁊ coctū. lentigies vultib⁹ tollit ⁊ maculas emēdat si vna nocte impositū fuerit ⁊ alia die locus abluat. Pli. li. zo. ca. zz. vsus fi. PAVLVS. ca. de sisimbrio. ca. ē ⁊ sic. I tertio. Aliud est domesticum: aliud siluestre. sed domesticum nobis est ī vsu: qō omnibus est notum: virtutem habet diureticam dissoluendi ⁊ consumendi. Contra vitium pectoris fiant pultes ex farina ordei ⁊ aqua apposito puluere eius ⁊ dentur patienti. Contra frigidum reuma folia eius in testa calefacta sine liquore ⁊ in sacculo posita capiti superponatur. Valet vinum decoctionis eius contra dolorez stomachi ⁊ intestinorum ex frigida causa. ⁊ opilationem epatis ⁊ splenis ⁊ vrinalium viarum herba ipsa decocta in vino ⁊ cataplasmata. Soluit etiam stranguriam ⁊ dissuriam. valet etiam contra iliacum dolorem ⁊ contra dolorem factum ex ventositate. menstrua educit: conceptum iuuat: matricem mundificat fomentatio si fiat ex eo. tenerositates eius in oleo muscellino: vel saltem cōmuni decocte et superposite idem operantur.

S isimū. i. elenelin.
S istrius: idest doronici.
S isnabar. Sisnabarion. i. sisimbrium.
S iso: idest tacha. ⁊ iso est auis. Raſ.
S isofigius. i. auis merula.
S istar: idest fu. amātilla potentilla.
S ister. sistra. i. anerū agreste: idest meu.
S iston gre. alumē scissum. Sciptera.
S iston: idest diuisū: vt ī alexandro de lacte. inde discinteria. Siston gre. rasum. xiston.
S isti. i. alumē scissū. ⁊ sisti. i. arsenicū: qz scissile ē. Ale.

Lap. CCCCCCXXXII.

Sistose vel bisbese vel bescebelle. ara. grec. galifer. siue talissac siue machil: ⁊ in oriēte dr Adaes vel adache. lat. vero macis. SERAPI. Sistose. i. macis. ⁊ est cortex nucis muscate que est super corticem grossum. Et melior ex eo est ille qui est coloris fusci: ⁊ deterior est niger: ⁊ in cortice duro grosso nucis muscate non est aliquod iuuamentū. sed fructus eius est vtilis medicine ⁊ notatur ī oriente adaes, dicūt aliqui q̄ est nucis ⁊ ē cortex

q apparaſ de regione q̃ nõ eſt grecoꝝ ⁊ colozꝰ eiꝰ eſt flauꝰ.
DIASCO.ca.machir:ſiue machir.i.macis coziũ eſt ligni venientis de barbarico colozis ruffi cũ roboze ſolido cui virtꝰ eſt ſtiptica ⁊ remozdẽs q̃ maxie in guſtu tunſa et bibita emoptoicis diſcintericis ⁊ ciliacis ſingularem pzeſtat effectũ.Collector huiꝰ tpis macis eſt cozteꝝ nucis muſcate q adheret ipſi circũquaq: vt põt videri in barbulis anellanarum ⁊ caſtanearũ:⁊ multotiens vidi tunifi ſic eẽ. Iz dicat Diaſ. Machir.i.macis eſſe coziũ ligni.erroz tranſlatozis eſt:qz dz dicere coziũ fructus: vt ſuperius patet.
GALIE.7.ſimpli.phar.capꝰ de mace. Hali ſtar ſiue taliſſar.i. macis cozteꝝ eſt qui pozta de india guſtu quidez ſtipticus ſufficiẽter cũ bzeni quadã aromaticitate.cũ aũt odozaſ eſt ſilis pluribꝰ aromatibus indianis:⁊ ſuba eius ẽ compoſita ſub ſubſtãtys ꝗzys: ⁊ plurimũ qõ eſt in ea ſuba eſt ſubtilis ca.⁊ odoz eius eſt bonus ſicut odoz aliaꝝ ſpẽꝝ aromaticaꝝ que aſportanſ ab india:ſapoz eius eſt ſtipticꝰ multũ cum aliquãtulo aromaticitatis ⁊ deſiccat in tertio: ſed ca.⁊ fri.nõ eſt operatio manifeſta: cõfert fluxui vẽtris ⁊ vlcerib⁹ inteſtinoꝝ:⁊ bibiſ ĩ emoptoica ⁊ in fluxibus bumozũ ad vẽtrẽ.Aui.de virib⁹ cozdis.ait q ꝗfortat coz.

S itacuſt: idest ſiracoſt.
S itarabegi.i.butyrũ ꝗditũ cum melle ⁊ lacte.Hal.li. ſecreto.
S itarem.i.lactuca aſini.
S itbemachia.i. monomachia.
S itl ſcadis.i.cucumer agreſtis.
S itaregũ.p ſeitaregi.Ste. lepidum eſt ⁊c.
S itos gre.adoz.triticũ:bladum.Cõdros:Sitõ:Seges:Sition:Sirodẽ: Demo.ſic vocãt greci frumẽ toſum cibum.
S iteuma:Siteuſis gre.ſagina pinguedo.
S itukalami.gre. ſtipula.
S iu idest cuſcute.
S cium.Ste.ſceba.
S kinos.i.lentiſcus.
S kiranis.i.durus.
S krapes.gre.ſinifex.culicũ genus.
S kin. Sinchoz. kin.i. ſtincus animal.
S kelibꝰ.ara.eſt darſiſaban. Diaſco.aſpaltum dicit.
S keli.gre.crura.
S kibala.gre. ſtercoza dura rotunda.
S killa gre. ſpolia ob id radix illa ſic vocatur eo q multa ſpolia habeat.
S kirofis gre.nimia duricia ſine ſenſu ⁊ doloze aliter Hal.i4.terapen.caꝰ 6.
S kiliria.duricia.
S kilaꝝ grec. catulus canis paruus.
S killokeromion gre. caninum cepe.
S kirus.i.durus.⁊ eſt.ppzie apa duruz.vel poteſt pulſus durus ſic vocari.
S cozpios.gre.ſcozpius.
S kotia ſckotos grec. tenebza.i.ſcotomia.i.tenebzatio ſcotomatiki ſcotomatici.
S kroſa gre. pozca.
S koliſion.gre.vermiculus
S kombzos.grec.ſcombzus piſcis.
S kozdeon. allium.
S megma qd eſt.l. põfolix.
S migmata grece vnguẽta. ⁊ fm ozibaſiũ ſũt puluezes qbꝰ dẽtes fricantur ⁊ cozpus.
S migo.gre.miſceo.
S mirmon.i. ſcolopendria.
S mirra.i. ſmirta.
S milacelẽ eſt ſpẽs volubil' Diaſ.folia bz edere mollia ⁊c.
S milaꝝ.i.Smirnas.Diaſc. Pli.li.16.caꝰii.in fi.⁊.c.36 lib. z4. cap.10.in fi.kirã. çmilaꝝ dicit ⁊ rozaſtrum ⁊ antophozos.
S minita gre.aluearia apũ.
S minos.examen apum.
S miris gre.lapis aſperrimꝰ quo alq paraſ lapides.
S mirna gre.mirta ſmirtꝰ.
S mirnion.Auic. ſemurion. Diaſ.Pli.li.z7.ca. vlti.in pn⁹:⁊ li.19.ca.8. verſus fi. Alex.eſt ſpecies apy. Hali.de alimentis.
S mirna. baſilicon idem.
S mirna.i.abſterſiua.
S mitica.idem.

La. CCCCCCXXXIII.

Smirnas DIAS.ca. ſmirnas ſiue ſmilas. herba ẽ ſic mrſiſiluia bns folia aſpera peridimiõ ſilia.cuiꝰ virge ſex aut ſeptẽ ſũt ſicut bati ĩplicãtes ſe vicinis arbozib⁹ aut ſaxis.ſemẽ bz ſile vuis q qñ maturauerit nigrũ colozẽ facit cũ guſtu ſubmozdaci cui radix eſt dura ⁊ groſſa:⁊ naſcit locis aq̃ſis ⁊ aſperis:ſemẽ eiꝰ ⁊ folia venẽis occurrũt.nã ſi añ accipiãt venena ñ ſinũt nocere. Dr ãt q ſi ab ifãte accepta fuerint venẽa nõ ſinũt nocere.

S mirnix.i.vermix.
S modes.i.ſicomozi fructꝰ.
S oacus eſt arboz magna q̃ oziſ ĩ egipto quã ignozo.
S oatis.i.aniſum.
S obolis.i. ſpica.
S obzan.i.eſula.
S ocrite.ſocrugene: eſt confectio ſaggenea. Auicen. Sera.idem.
S ocũ gre.i.ſuc.Hallia.ĩ practica.gre.ſimil Almãſ.
S ocus.i.circulus ani. Lozneſ.ceſ.
S od.i.ciperum.
S oda.i.doloz vl'leſio capitl
S ofocas.i. facedola auis.
S ogos.i.congelatio.
S olata ſunt apoſtemata.
S olatrũ qd ẽ.l.bameb.ſtrignũ:maurella: vua lupia gre.ſolaria.
S olbet.eſt vna ex ſpecieb⁹ titimalli.
S oldalla qd eſt.l.chachille 'Raitelon.Pli.li.z6.c.7. Tripolion.
S oldola quid eſt.l.lepnia.
S oldago. i. iris illirica vel eius flos.
S olidũ eſt põdus.Ꝗ.iiij.5. vnde verſus. Si ſoliduz queris tres dragmas dimidiabis.
S olia.idest cot.
S olum calciamentoꝝ:qd ẽ .l.dermata. geldacheb.
S oliuerſia.i. ciclaminus.
S olmontana.i. ſiſeleos.
S olſequia.i. eliotopia.l. cicozea. aly intuba.

Capꝰm. CCCCCCXXXIIII.

Sozbes arboz ẽ ferẽs ſozbas. SERA.ca.ſozba.restrigit vẽtrẽ fortiter. GALIE.zꝰ de alimẽtis.Sozba ⁊ neſpila ſtipticãt qdẽ ambo: multo ãt magis ſozbis neſpila pp B ifluẽti vẽtri magis ꝗferẽs eduliũ ẽ ⁊ palã qñ taliũ oium comedere paꝝ ꝗuenit nõ vt ficuuz aut vuaꝝ copioſe.neq;.n.vt alimẽto ſz vt medicis ipis idigem⁹ magis. GALIE.8.ſim.phar.ca.de ſozbis. ydria.i. ſozba oib⁹ cognita ẽ terreſtrẽ ſubaz dñantẽ poſſidet ⁊ modico ſubtili ptcipat ⁊ mixto. Et dicit eodẽ lib.ca.qõ.icipit Nys.i.arboz ſozbe cuiꝰ fructꝰ a multis vocaſ oya cũ .y. ſira ſtiptica ptcipat q̃litate:ſed multũ debiliozi neſpilꝰ q̃ circa ⁊ dulce ẽ cũ comediſ ⁊ minꝰ neſpilo eſt vẽtris cõſtipatiuꝰ.

S ozdicies parietis balnei ⁊ aliozum.quid eſt.l. aſachi.
S ozdicies ſemicupy balnei quid eſt.l. aſathartur.
S orepi.idest ariſtol.lon.
S ozes.idest lac acetoſum ⁊ coagulatum ſine ſale.
S ozeos combuſta.Paulus.cap. de pterigys vngularum pedum ⁊ manuum.

Capꝰm. CCCCCCXXXV.

Soricis ſpecies ſunt due fm Diaſc. vna agreſtis ⁊ ſpinoſa.altera apta eſt ad comedendũ ramulos angulozos habens ⁊ ruffos ⁊ inanes ab itus ⁊ folia rara ⁊ ſciſſa:eſt ſtiptica nõ multũ. vũ ſtõi eſtuationeꝝ ⁊ tumozẽ compeſcit cataplaſmatibus adhibita ſuccus eiꝰ glutitus mozſum ſtõi tollit:lac mulieribus ꝓuocat: tumozes ani ⁊ matricis ſpargit:folia eius ⁊ radix cataplaſmatibus adhibita pcuſturas ſtomachi mitigant.

S ozongene ĩbeni. i. fumus terre.
S ozonigẽ.i. hermodactili.
S ozalimon.i. ambzoſia.
S oſa.i.herba ỏ q̃ fit alkali.
S oſati:ara.pleureſis.
S otralmon.i.ſemperuiua. Aiçon.Diaſ.
S otira.i.ſaluatrix quedam opiata confectio eſt.
S ota.i.iunci radix.
S other:Sotir gre.i. ſaluator ide ſotira confectio.
S othera.i.ſalſus.
S oucaria.i. realgar.
S ourençanũ:Sourençagũ Ste.i.ſurungen: hermodactilus.
S pagnos:ara.vſnee.Pli.li. iz.c.z4.⁊ li.z4.c.5.circa medium.l.bzion.
S pagos ẽ ſpẽs picis admodũ candida.Pli.li.14.c. 20.circa pncipium.
S pacul.i.ceniſa.
S pagnum.i.ſaluia.
S palten.i.palma.
S palangion: Sphalãgiõ.i. aranee gre. rutella.
S parſim.i.p interualla.
S paratella qd eſt.l.glaſpatella.
S paragus qd ẽ.l. Naliop.
S parcos.i.rubea.
S pargula qd eſt.l.aſpgula.
S perſum.i.fermentum.
S perule coloquintidarum .i.poma colloquintide q̃ ſunt rotunda vt ſpera.
S phoides.i. ſpelta.
S pica aleip.Spica aromatica: Spica inda: Spica ſatich.Spica nardi: Spica ſitiaca:qd ſt̃ .l.ſimibel
S pica oculi:ara.ſebel: ⁊ ſũt vene rubee minute orte in ꝗunctiua ptenſe ſuper corneã quouſq; viſuz impediunt.
S pica celtica:quid eſt.l. celtica:⁊ ſimibel.
S pica aſclira:Spica neridẽ .i.romana.
S pica lata:quid eſt.l.bacub altaroeg.
S pica fetida.i.cicuta.
S pica montana quid eſt.l. celtica ⁊ ſimibel:⁊ ẽ quaz cõiter vocabant celticaz: ſed falſo.
S pica ſilueſtris.i. fu.
S pina alba dr̃ echimuz fm libzũ antiquũ de ſimplici medicina.⁊ puto ſic dici eo q capitellũ ſile bẽt ericio marino q vulgariter vocaſ lingua marina ecino marino:⁊ iſta ẽ que a Diaſ. vocaſ acantiſlecce ſic eã deſcribẽs: ⁊ ẽ bedeguar.l.bemedaro.⁊ eſt plãta ſilis cameleõte albe.l.achantis leuce.
S pina arabica.i. ſuchaba. Spina egipti:ꝝ Spina iudaica.
S pina babilonica.qd eſt.l. bec.
S pina lata quid eſt.l. bacubalcaroeg.
S pina dicta cinoſbatus vel ſaccupalea vel rubus caninus:quid eſt.l.ſet.
S pina egiptiaca.i.achantis arabica:ſuchaba amgalẽ:⁊ ſic eſt arboz gummi arab.Pli.li.iz.c.9.in fine.
S pinaſtellũ.i.peucedanuz. li.de ſimpli.medicina.
S pliniũ.Pau.caꝰ de ptoſi oculi ſpongiaz infundes aut ſplinium.
S podoides gre. byrcus. Iz aliter vocetur.

La.CCCCCCXXXVII.

Spinachia lat.gre.aſpenach. SERA.caꝰ aſpenach.ſunt fri.⁊ bu.ĩ fine primi leniũt ventrem ⁊ ꝗferunt doloz pectozis ⁊ pulmõis q fiunt a colera ⁊ ſanguine. Nutrimentũ coꝝ eſt meliuz nutrimento atriplicis:⁊ operatio coꝝ ꝓpe operationẽ eius:⁊ ſunt lenificatiua:⁊ ipſius nutrimẽtũ meliuz eſt nutrimẽto criſolocãne:⁊ in ipſis virtus eſt abſterſiua vel lauatiua:⁊ vicũt coleram:⁊ fortaſſe reſtringũt ſtercus a iure coꝝ:ergo auferantur a iure ſuo:⁊ ſi comedanſ ꝗferũt anhelitui ⁊ pectori ⁊ pulmoni ca.⁊ dolozibus dozſi conſanguineis.

S pince quid eſt.l.ſimenia.
S plẽdelion eſt plãta ſilis ſcolopẽdric.ſ.lingue cervine ĩ v.rute ⁊ figura niſi qz folia habet longioza ⁊ ſtrictioza.
S plen gre.lien.lat.ſplenaticos ſpleneticus ſplenodes ſimiliter.
S plenidiũ eſt ꝗfectio q̃dã ad ſplenẽ dicta gemma.
S plenion.i.teucris ſz Dia. piclimenos: ceterach: aſplenon.
S plenos ſiue ſcolopẽdros ĩ petris humidis oziſ nec floẽ nec caulẽ nec ſemẽ bẽt folia eius in ſupficie viridia ſunt ſubtus ruffa ⁊ lanuginoſa.
S plenaria: idest aplenon.
S plui:idest gariofili.
S podes gre. auis.
S podion:idest cinis auri.
S podiõ qd ẽ.l.abaiſir. Põfolix tutia.Plateariꝰ.qdã

Capꝰm. CCCCCCXXXVI.

Spatl'a. fetida herba ẽ ſilis yreos.gladiolo vel xifiõ:niſi qz fetet. PAVLVS.ca.ỏ ſpatula fetida.ſuccus eiꝰ eradicat mozfeã albam:ſi fiat vnguentum ex puluere eius ⁊ puluere ſtafiſagrie flammule ⁊ hermodactili ⁊ de attramẽto combuſto ĩ olla rudi cum aceto ⁊ axungia pozcina vetuſta:⁊ inungatur ter in die ⁊ coopiatur cum folio caulis vel plãtaginis.

S pecies condientes.i. ſpecies odozifere.
S pecillũ.i.taſta ſeu tenta q̃ tentanſ vulnera ⁊ fiſtule ⁊ eſt inſtrm ereum vel argenteũ ad inueſtigãdum tortuoſitates viarum vlcerum.
S pecular.i.lapis lune:affroſelinuz fm alios talk: vel gipſum.
S peculare claſtrũ.i. gipſũ.
S pedate.i .ceruſa.
S pedilion.i.ſiſimbziũ.
S pelmõ.i.ceterac.l.aplenõ
S pelta.qd ẽ.l.futa. ⁊ eſt genus frumẽti dicti aliter. candaruſiũ. alica.
S pma cete:qd eſt.l.ambza.
S perma gre.ſpozos goni.ſemen cuiuſq; rei tã aĩalis q̃z plante.
S peton.Pli.ĩ ſegetibus naſciſ folys rute nã eius eadem cuz papauere ⁊c.
S peritidis.i.cipreſſus ferẽs ſperia.i.nuces.Hal.p memiri.caꝰ primo.

S pongo est fuligo illa q̃ fuit spōsiligos anteqũ caderet: ⁊ quid sit ponsiligos .l.abaisir.
S ponsa solis.i.cicorea.
S porros.gre.semen.
S porra.i.vlcus fraudulētū.
S puma argēti. Dia.i.litargirū. Pli.li.33.cap.6.
S puma maris.qd est.l. çebus albac.alcionius.
S puma nitri.qd est.l. baurach. affronitrus. gre.
S puma salis.qd est.l malk
S pumos.i.stringulus auis
S puriū vinū.i.aquatus q̃si non purum.
S putū qd est.l. busach.
S quama ferri. quid est. l. erugo ferri.
S quama cuiuslibet metalli.ara.dicit̃ tubel.gre. lepidos.
S quigibilis.i.vinū squilliticum.hoc vocabulū ponitur i.l.cufa.⁊ in.l. baid.
S quilla.qd est.l. baurifel. arab.cepe.muris. Ansel. Aui.aschil.
S quinātia.qd est .l. finātis
S quinū squinātus qd est.l. adcher.
S quingibin.i. sirup⁹ aceto sus simplex:ex melle ace to ⁊ aqua. Auerois. ⁊ colliget.cap. p̄.
S quingibin.ara.sirup⁹ acetosus vl̃ mellin⁹: oximel .s.siue çucharus ⁊ d̃ scangibin.
S quiria vel squitia.i. liquiritia.
S sel.i.bel.
S semi.i.hierusalem.
S quin⁹.i.iunc⁹. Dia. squini duo sūt gnā.vnū ⁊c̄. Aui. miscuit capitulus hoc cū ca⁹ de squinanto decept⁹ similitudine nominū.
S tachis gre.spica arista.

Cap'm. CCCCCCXXXVIII.

Stachis. Stadis fm Hal'.8.sim .pbar. silis ē porro frutex acris gustu amarus i tertio ca. quo circa calefaciēs nō mouet solū mēstrua sed ⁊ embryonum necatiuū est farmacum: ⁊ extrahit secundinas cōuenienter. Pli.li.24.ca.15. vltra medium.
S tacter.Stactis : Siga et gutta idem.i.storax liquida.Dias.Lornel.cel. Pli. li.12.ca.16.lz stactis.i. gutta p antonomasiaz dicat̃ gutta arboris mirre.
S tafili. gre.vua.stafilos racemus.
S taphilipertū.gre. Pau. ō vuula est instrz ad vuulā subleuandā ⁊c̄.
S taphilodendron. quid est Pli.li.16.ca. 17.
S tantē.Las.fe.est capitellū .s.aqua prima saponaru.
S tater est nomē ponderis solidi vni⁹. ℈.v.⁊ siliq̃ p̄ .6.alibi semuncia.aur̃.iij. solidi .iij.
S tafisagria .i. branca vrsina. Hal'.
S tatia. Stactis. Statim.i. gutta mirre.
S tacteuali.i.lixiuia.
S tacti gre.cinis.
S tactiones.i.balsamita.
S taderea.i. semē centrum galli.
S tadiori.herba est nascēs i superficie aque sine radice cum folys silib⁹ sempuiue .l.gabaleb.
S taer.i.adeps porcina.
S tafilon.i.quinq folium.
S tafilinū.gre.ceras.i.pastinaca.l.Daucus. Pli. lib. 19.ca.5. vltra medium.
S tafilomata.i.vene corrosio.l. pstbesis.
S tafisagria.quid est.l.baberas.Lor.cel. Lambrusca vua tamima.
S taguires.i.gutta.ide strāguiria.i.guatalis mictio. .s.qñ guttatim mingitur.
S tagnū quid est.l.femeçegara.asebū rasas.
S tagie.i.astelle.
S tak.i.gūmi oliue.quidam dicūt q̃ est genus beracl ſz p̄ma expositio melior.
S talticū.i.carnē crescentez equās. Hal'.i dinamidys.
S taltica.i. defrigenteria vl̃ strictiua stiptica.Alexan. Las.fe.gre.
S tolticotora.i.prebēsiua.
S tamicles.i.oēs lapides.
S tāgularia:Strāgularia.i. scrofularia.
S tarne.sūt pdices parue.
S tachos.grece. spica nardi nardostachios. idem.

Cap'm. CCCCCCXXXIX.

Staquin. DIASCO.frutex ē similis prassio folia habens multa oblonga dura aspera odorata ⁊ alba: ⁊ virgas multas ex vna radice albidiores prassio. Nascitur locis montuosis. virtus est ei termātica ⁊ viscida. elixatura folior ei⁹ mēnstruis imperat cuz vino bibita secundinas excludit. a Sera. d̃ marua iātusa.
S tateram: quidā exponūt mirrā quidā armōiacū.
S tatus: stratus.i.lectus.
S taurofi.i.lacerta viridis.
S tear.gre. pinguedo. idest adeps stoas idem. Alex.
S tea.sterea. gre .i. matrix. Sterea ēt dicunt̃ corpulenta ⁊ solida. Las.fe.
S teatemata .i.tumores vl̃ indurata apostemata in se pinguedinem vel adipem habentes.
S teb.i.alumen.
S tebinech.i. serapinum.
S tectio.i.pes colūbinus.
S tefania iterpta⁊ vincēs.
S tefisla. Stesrigia .i. ruta agrestis.
S tella domini.i.sigillus salomonis.
S tellaria quid ē.l.asterion.
S tella terre.i. talk. est vna ex spēbus lutis silis gipso. nisi q̃ est vltime diafanatis: ⁊ sepōnis in lamias p̄tenues: si ꝛburant̃ perdit diafanitatez ⁊ vertit̃ in colorem argenti.
S tellio. idest lacerta facetana. sed fm quosdaz est lacerta viridis.
S teganosis.gre. ꝛsolidatio d̃ siccatio.

Cap'm. CCCCCCXL.

Steng. ara. vel seterig. sterig. gre. capnos lat. fumus terre. SERA. auct. Dias. herba est similis pastinace agresti: nisi q̃ magis est minuta ea: ⁊ amarior: et bz radicem cuius color vergit ad albedinē. ⁊ auct. Hal'. sapor eius est amarus ⁊ stipticus est ca. ⁊ sic. in z⁹ PLINI. ca⁹ de fumo terre. i. fumaria: ⁊ dicitur fumus terre: q̃ nascitur ⁊ remittitur a terra in magna quātitate vt fum⁹: q̃ nascit̃ a quadaz grossa fumositate a terra resoluta ⁊ circa superficiem terre adherente: et sic ex actione caliditatis generatur. dz.n. viridis poni in medicinis: ⁊ est ex eo alius cuius flos est subalbidus cineritius: ⁊ alius cuius flos est pallens violaceus ⁊ iste est melior. DIASC. ca. capnos que lat. fumaria d̃ nascitur in segete ordeacea silis coriandro vel coriō herbe sed mollis alba ⁊ cinerosa ⁊ multuz florem habens ⁊ purpureū: succus ei⁹ viscidus est: caligies oculis detergit lachrymas. puocat: vñ ⁊ nomē accepit: herba ipsa comesta vel bibita plūmā coleram p vrinā. puocat.
S terra: idest neruorū qualitas.
S terione: idest galla.
S terios.i.particum.
S terica passio .i. corruptio matricis.
S terpbina.i. vinacium.
S tercus quid est.l.fimus.
S tercus argēti: ita est ex argento sicut stercus eris.
S tercus demonis .i. napta vel petroleum.
S tercus eris qd ē.i.bobas.
S tercus passex.i.vsnem.
S tibeos.scabiosa.
S tibeas: lapis est fulgens i se ⁊ splendens in metallis inuenitur colore similis plumbo. virtutem similē habet molibdis vel calcecaumenon. Diasco. Verba est cui⁹ semen ⁊c̄. Pli.li.22.ca.ii.in prin⁹
S teomata.i. tamares in se pinguedinem vel adipez habentes. Alex.
S tereoma.i. firmamentū.
S terisos.gre.sterilis.
S tetokirti.gre.struma gibbus.
S tetos.gre. pectus.
S tilis aliuron.i.faria fenugreci. Hal'.
S tignosis gre. constrictio. Hal'.ad glauconem.
S tilbon.gre.stiluon.corruscus: clarus: splendidus: lucens.
S tilb⁹ stibeus.gre. antimonium. Dias. formosus est Pau. stimeos. Pli. li.33. ca⁹.6. post prin^m.
S timeos: idest stilb⁹. Alex. Paulus.
S ticados: citrinus vel arabicum quid est. l. Ascurados.
S ticos.i.ethica.
S ticadulus.i. barba ionis.
S tiegligi.i.emblici conditi cum lacte.
S tigar.i. stingar.
S tigmata .i. figuras notas scilz maculas cicatrices. Las.fe.
S tignū.i.eruca generatiua

Stimar.i.napus.
Stimeo.est genus quoddā terre.
Stimeos.i.calcecaumenō. vel antimoniuz. Hal.4. memiri.cap.5.
Stimegi.i.caputpurgia.
Stincus animal.quid est.l. Rbule.ara. sinchor.kin.
Strict⁹ arbor qd ē.l.botim.
Stingar fit ex radice cheisim ⁊ aceto ⁊ qdā dicunt q̃ fit ex radice anuiden ⁊ aceto ⁊ sale. ⁊ vocatur sticar.
Stipa.i.canna.
Stipiō, ⁊ stipa.gre. stuppa. vt lini.
Stipticus gre.i.austerus ⁊ constrictiuus vl̃ desiccatiuus. vel ponticus. coercens. stringens partes relaxatas. Hal.in dinamidys. Stiptica sunt refrigeratozia: que oēm calorem ⁊ lassitudinem mitigāt. ⁊ 3⁹. memiri.cap.3.
Stiptea. Stiptāsitis.i.alumen. Dia.
Stipteriasistis.i.alumē scissum.
Stiracos. stirates.gre.i.storax. Stirax.idem.
Stiria.i.gutta.
Stitillarum.i.scabies in cooperturа oculi.
Steae. Stoas.i.adeps.i.stoatema.i.apa multum bumorē ꝛtinēs ad istar adipis vulgariter d̃ lupina.
Stoechas. qd ē. Pli.li.27. cap.iz.in fi.
Stomātatos corticū. idest squama eris. Pau. Lor. cel. Pli. lib.34. cap.ii. circa principium.
Stomaticō. gre. medicamē oris. Dia. capit. de moro celsi.
Stodie.i.pinguedo intestinorum.
Stoma gre.os. inde stomacus.i.os ventris.
Stophillidos.i. resina pini vel cortex.
Storachia. Storak. ē gummi oliue. illud vocabulū ponitur in viatico. ca. de dentibus putridis.
Storax. qd ē.l. melachac. ara. Miha. Satāgitam. lūbralmur. Hal.
Storax rubea .i. storax liquida.
Stragulus.i.astragul⁹ auis
Strangularia quid ē.l.scrofularia.
Strāguiria. gre. strāguria. est cōstrictio vrine cum guttatim mingitur.
Stratiotes q̃ in ags nascit̃. Dia. herba ē ⁊c̄. Pli.lib. 24. cap.18. est dicta gre. militans eo q̃ forte terram nō tangat vt miles in equo.
Stragolos. Dia. frutex est minor ⁊c̄.
Stragal⁹. Astragalos. idest talus.
Stroton.i.laudanuz nabatheū. Plinius lib.12.cap. 18. post principium.

Cap. CCCCCCXLI.

Strangulator adip vl̃ leopardi ⁊ canis Dia.i.luparia ⁊ nō administrat̃ intus neq̃ extra. d̃ q̃ si appropinquatur scorpioni cōgelat eum ⁊ est species aconiti. vnde aconitum herba luparia strāgulator adip vel leopardi idē. vbi sciendū q̃ oīs herba venenosa pōt dici aconitū pp partū ⁊c̄. l. Aconituz. ⁊ luparia.
Stratus.i.lectus.
Stripis.i.vua passa. Halie.
Stricium.i.stipticum.
Stricinū. Stritiz.i.strutiū.
Strignū. quid ē.l. bameb. Solatruz. Dia. Pli.li.21. cap.31.in prin⁹.
Strobilia. Hal.7.mem.ca. primo.i.pinea.
Strobilia.pepsomena.i.nuclei pinearū ⁊ strobilion est oleum ex eis.
Strobilos. idest cortex resine pini.
Stroffi.gre.conuersio.
Strofos.i. tortiōes uētris. obuolutiones intestinorum gratiliū. Herodius. Theodo. Prisc. Las.fe.
Strongilomia.gre.incisure rotunde. Las.fe.
Strongili.gre.rapa.a rotūditate dicta.
Strōgilia.citonia pua odorifera dicuntur a Dias.
Struma.i. emorroida iflata vel ceca nihil sanguinis emittens. ⁊ fm Pliniuz est scrofula. ⁊ gibbositas ⁊ elefantia.
Structia poma .i. pontica Hal.6. de regimine sanitatis.in fi.
Struthion.gre.passer.
Struthiō botami.i.strutiō herba, Lauliculus agrestis. Christoforus.
Strutocameleos. gre. strutio auis deformis. ara. nabam.
Structus.i. squinātū. Hal. 8.memiri.cap.13.
Strutin.qd ē.l. Radicula.
Strutiō. Strutiuz. lanara. condes. paliurus pampinus. Palion. idē. l. Condes. Dia. Pli. lib. 24. ca. ii. in me. Macer. Ostrutium. l. Radicula.
Stupion.i.paser auis.
Stupor.ē qñ homo dormit stupidus ita q̃ cū magna difficultate excitatur.

Cap. CCCCCCXLII.

Sturagen vel surumen. ara. gre. achimeron colliricon. lat. vero hermodactilus.
SERAPION. auc. Dias. sturagē. siue suragē. i. hermodactilus. est herba florescens in fine autūni ⁊ est eius flos albus similis in figura sua flori croci. deinde emittit folia similia folys bulbi in qbus est humiditas adherens manui ⁊ habet stipitem in longitudine vnius palmi porrectū cuius color est albus declinans ad nigredinē ⁊ bz radicez cuius color est niger ad rubedinē declinans ſz qñ aufert̃ cortex apparet radix interius alba saporis dulcis mollis ⁊ plena humiditate que gre. vocatur colliticon. Est aūt radix ipsa rotunda similis cepe bulbi ⁊ radix ipsa bz in medio sui scissuram ex q̃ egredit̃ stipes sup quē est flos multum nascit̃ in loco dicto charin: ⁊ in terris dictis guagua ⁊ hec radix ⁊ alia si comedit̃ occidit strangulando sicut fungi. Est āt comedētibus remediū lac bouinum. DIAS. cap. de achimeron dicit q̃ est lilius silueſtre ⁊ ē interficiēs.
SERAPION aucto. Halie. est alia q̃ est alba intus ⁊ extra ⁊ ista est melior ⁊ bz virtutē laxatiuaz. Et silr aqua i qua bulierit. verū est malus stomacho ⁊ confert doloribꝰ iunctura ⁊ podagre. Exhibendus est habētibus iunctures molles ⁊ nimis humidas. Idez auc. mesarugie. albus est bonus sed rubeus occidit: non q̃ nimis frigidus: ita q̃ narcotizet: q̃ si hoc esset nō esset laxatiuus. Abē mesuay. rubeus occidit. sed albus desiccat vlcera antiq̃ ⁊ confert variolis. Habix ⁊ melior ex eo est q̃ est exterius ⁊ iterius albus ⁊ qñ frangit̃ est fractio eius facilis ⁊ nō dura. niger vero ⁊ rubeus sunt ambo interficientes. IO.MES. hermodactilus est radix herbe montane ⁊ eius alius longus sicut digitus ⁊ alius rotundus. sed melior ē rotūdus. ⁊ ei⁹ alius albus alius rubeus alius niger. sed melior ex his est albus intus ⁊ extra vera albedine. ⁊ q̃ est grossus ⁊ durici ei mediocris. aly autē mali sūt. PAV. cap. de hermodactilis. cal. sunt ⁊ sic. in principio secūdi. herba est ⁊ circa radices eius tuberositates iueniunt̃ que colligi debēt ⁊ vsui reseruari in estate. p annum vnū seruari possunt. sunt aūt eligendi albi solidi. bz aūt virtutem dissolutiuam cōsumptiuam attractiuā. purgant principaliter flegma. cōtra arteticam podagrā cyragraz yliacam passionē ⁊ morbos ex flegmate nō existente fe. valet benedicta acuta ex hermodactilis. Jeralogodion teodoricon ⁊ anacardina. Contra sciaticaz podagram cyragram succus feniculi cum melle decoquat̃ ⁊ cum tali melle dentur. ℥.y. hermodactilorum ⁊ ℥.i. seminis feniculi ⁊ fiat electuarium quod more benedicte pōt summi. Et nota q̃ in dosi debēt poni. ℈.y. vl̃ iij. hermodactili. Contra yliacā passionē fiat decoctio mellis addita aqua ne exuratur ⁊ ne mel exeat ⁊ ex illo melle additis. ℥.y. hermodactili ⁊ cinamomi detur. puluis hermodactili superfluam carnē corrodit puluis eius cōficiatur cū sapone gallico ⁊ licinius intinctū fistulis imponat̃. etiam puluis eius cretico cōficiat̃ cuz aliqua medicina cerebrum cōfortante ⁊ stuellū de bombace intinctū narib⁹ immittitur cerebrum confortat ⁊ polipum corrodit.
IOAN.MES. Solutiōe educit flegma grossum a iuncturis proprie ⁊ est medicina magna artetice ⁊ podagre sumptus ⁊ cataplasmatus ⁊ proprie cū farina ordei ⁊ vitel

lis ouorũ aut mica panis pinguis ⁊ vitellis oui ⁊ vsus eiꝰ impinguat corpus ⁊ augmẽtũ efficit in spermate ⁊ est medicina bona vulneribus.abstringit enim sordes coꝝ ⁊ cõsumit carnes putridas in eis.Dosis eius ẽ ab.i.aureo vsq; ad.y.conseruatur per annos tres.

Suadum.sabade.i. cipus. Aliab.

Suabic.i.pultes de granato mundato ⁊ fracto.

Sual.i.sulla.

Suanum.i.electrum.

Suarturi.i.semperuiua.

Suasben.i.sponsa solis.

Subaltartaꝝ.i.cõpositaꝝ.

Subeb.i. radix que est vt ignis stans ĩ aere ⁊ apparens vt stella candens.

Subedigi.i. smeregi: cum quo alij lapides ꝓzanẽ

Subel.i.spica.

Subet.i.qñ homo grauiter dormit cuz oculis aptis: ara.somnus supfluus ꝑter naturã in longitudie ⁊ profunditate.

Subglutio.i.singultꝰ. Dia. est cõfectio ex qua fit gallia.vel ipsa gallia.

Subeth.i.lapis adamas. ⁊ subeth.i.piscis.

Subethachari.Subethschari.i.dormitio vigilantium.s.qñ subeticus stat oculis apertis ⁊ nõ videt qz dormit stupidus.eo q̃ cã eius est ãpa cerebri cõpositũ ex flãte ⁊ colã.sed hoc gre.cathocos ⁊ Agripina comatos dicitur.

Subzeptici pozri.i.vriales.

Succabegi.est quoddaz genus pulmenti acetosi qõ fit ex carne cocta cuz aq̃ cui misceẽ acetũ ⁊ croc.

Sucagena.est quoddã electuarium cordis confortatiuuz quod noiatur in viatico.cap.de cardiaca.

¶ La. CCCCCCXLIII.

Suc. Sucb.ara.gre. socum. ⁊ lat. gallia muscata. SERAPION. qñ accipitur ramich ⁊ adiungitur el muscus cum alys speciebus fit optima gallia.l. Ramich.⁊ lz ꝓm alios plures sint modi confectionis gallie ille tñ ad vomitus ꝛstrictionẽ qui accidit ꝑp humiditatem est efficacior. Et idẽ auc. Aben Meluay.est stiptica.nã cõstringit vomitũ ex humiditate.Et idẽ aucto. Ra.est calida.in secũdo ⁊ est composita ex virtutibus cõtrarys scilicet stipticitate ⁊ caliditate que acqritur a musco ⁊ speciebus.Et idẽ Sera.cõfert vomitui ⁊ nausee que accidit ꝑp humiditatem ⁊ retinet ventrẽ ⁊ confortat stomachuz ⁊ epar.⁊ sunt eius species quattuor scilicet gallia muscata. gallia ventriũ.gallia cozy ⁊ gallia aque. Et operatio gallie muscate est q̃ accipias de meliori ramich ⁊ tere ⁊ cribza cũ cribro pili mediocri in raritate ⁊ spissitudine ⁊ confice malaxando bene ⁊ misce cũ eo parum olei de keiri vl sisamini ⁊ oleũ de cheiri ẽ melius.⁊ dimitte sic nocte vna ĩ vase suo. ⁊ mane accipe de musco meliori ⁊ tere ⁊ cribza ⁊ accipe quantũ vis ex eo ⁊ misce etiã cum ramich trito ⁊ postea malaxa manibus bene sicut malaxareẽ pasta ⁊ informa trocis. ex eo in forma ossium dactiloꝝ aut maiores si vis ⁊ vnge manũ tuam sp cum aliquo oleo ne adhereat manibus ⁊ dimitte sup cribzum de pilo duobus vel tribꝰ diebus donec restringaẽ.post hoc perfora eas cum perforatorio ferreo ⁊ fige in eis filum ex cannapo quod non sit subtile neq; nimis grossum ⁊ pone intra vnũquemq; trociscum frustũ ligni ne se cõtangant ⁊ suspende eos donec superuenerit eis estas ⁊ vtere.Et gallia quãto magis moratur ⁊ veterascit est magis odorifera ⁊ fortioris virtutis ⁊ melioris operationis.Et ista est melior alys speciebus q̃ aliqñ oportet vti ⁊ miscẽtur ei species cũ musco ⁊ ꝓm eoꝝ admixtionẽ erit amplior caliditas propter hec omisi narrare alios modos lz plures inueniant ⁊ ꝓm Mesue ⁊ Halie.vnde gallia coriozꝝ ⁊ que fit cuz corys marsupiorũz in gbus sit muscus ⁊ gallia illa fit qñ ponunt marsupia illa ĩ aqua cuz qua preparatur ⁊ conficitur ramich.Et gallia vẽtrium est qñ incidunt minutissime ventres marsupiorũz predictorũ ⁊ ponuntur cum ramich.

Sucandum.i.tucia. Sucaminum.i.aproficus.

¶ Capitulum. CCCCCCXLIII.

Succaram ara.gre. conisa vel tenela vel coniũ. lat.vero cicuta.Almarrad.ara.zuccaram. PAVLVS cap.de cicuta est planta cuius semen frigiditate sua est interimens.sed vino puro ⁊ calido eius nocumento subuenit. SERAPION auc.Diasco.ẽ plãta habens stipitem cõcauum in quo sunt multi nodi sicut nodi feniculi ⁊ est multũ maior feniculo ⁊ bz folia similia folys ferule habentia grauẽ odorem ⁊ sup stipitem eius ẽ corona in qua sunt flores albi ⁊ est semen simile aniso.nisi qz est albius ⁊ habet radicẽ non multũ infixam terre que est frigida valde ⁊ hec radix occidit frigiditate sua.sz si bibatur vinũ purum calidũ remediaẽ nocumento eius.⁊ accipitur corona huius plante cũ toto semine anteq; desiccetur ⁊ teritur ⁊ expriminẽ succus ⁊ siccatur in sole ⁊ administratur in collirys que fiunt ad sedandos dolores oculoꝝ ⁊ est optimũ hoc:⁊ qñ fit emplastrum cum eo sedat caliditatem berisipilã ⁊ formicam.Et qñ teritur hec planta cuz suo semine aut cum folys ⁊ fit emplastrũ cum ea super testiculos abscindit pollutionem et gomoream.⁊ si fiat emplastrũ cũ ea super virgã prohibet erectionez. Et quando emplastranẽ cum ea mamille mulieꝝ prohibet ab eis lac. Et qñ ponitur super testiculos pueroꝝ non finit eos augeri.Et qñ ponitur super mamillas puellaruz non permittit eas magnificari. Melior aũt ex hac planta est illa que nascitur in crete insula ⁊ in chios ⁊ in atica. GALIE.octo. sim.phar.cap.conium;idest cicuta quoniã summe est frigida oẽs sciunt. PLINIVS lib.zi.cap.io.Conisa.i. cicuta que oibus nota est cuius folia vipas ⁊ serpẽtes effugãt est frigida mortaliter.

Sucarõ.ẽ gõdã genꝰ piscis.

Sucaba.Suchaa.quid est .l.cameleõbante.zuchaba.Achantis arab. Megailem.Secha.

Suchalerethe.i.gallia magna vel regalis. posita in antidotario Auic.

Suchar ara. gre.zazar.lat. zucharum.

Succutum.i.simphitũ. Cõsolida maior.anagallicũ.

Suchel: idest stella magni capitis.

Suchos fit quãdo moueẽ aliquis in vnum locum.

Succinũ.Electrũ.i.karabe

Succinus est aial quoddaz ⁊ est mus contrarius napello destruẽs operationẽ eiꝰ cũ comedit ex ipo.

Sucocarsus:idest siccum.

Sucrudiũ.i.alliũ agreste.

Suctinaciũ vinũ.i. fulliuz.

Suctusus.i.succus.

Sucturrion. idest testiculi muris.

Sucurion.idez.

Succudus. Succudꝰ. ara. .i.residentia tucie. Spodius. Succulus.sfodius gre.l.põfolix.

Sucucebim: idest semperuiua.Sucuturi.Sucuti.

Suculugi:idest cibꝰ ex aceto ⁊ croco.

Suic.idest sauich.Steph.

Sukalbagi.Sera.est mubabi.Alserech.Alsaraꝝ.filix.

Sulfuracha.idest dens equinus.Pau.

Sulch.ara.silligo.

¶ Capitulum. CCCCCCXLV.

Sulach Suleich.ara.gre.batus.lat.vero rubus. SERAPION ca.sulac.siue suleith. auc. Halie.i.rubus oibus est notus.folia eius ⁊ summitates recentes sunt cõposita ex substantia terrea frigida ⁊ aquea tepida ⁊ sapor eius est stipticus in frigi.⁊ desic. ꝛgluctinat ⁊ decoctio eius tingit capillos. GALIENVS.6.sim. phar.cap.batus vel rubus folia qdem ⁊ cime nec nõ flos ⁊ fructus stiptica participant q̃litate manifeste in hac tñ adinuicem differunt. Naz folia quidẽ ⁊ presertim mollia ⁊ noua plurimum participantia aquositate modicuz sunt stiptica secundũ eam rationem ⁊ summitates.vnde masticata curant alcola ⁊ cetera q̃ in ore vlcera sanãt ⁊ alia vulnera consolidare potest.est.n.complexio corũ ex terrestri frigida substãtia ⁊ aquosa tepida: fructus vero qñ fit maturus particeps est moderate caliditatis saporis cũ sit vt ostendimus dulcis.quare propter hoc nec non pp moderatam stipticitatem comestibilis nõ est molestus. Immaturus aũt a frigida terrestri superatur substãtia. ⁊ ideo stipticus est ⁊ siccatiuus fortiter ⁊ vterq; desiccatur: ⁊ reponitur desiccatiuior existẽs recente.sed ⁊ flos eiusdẽ est virtutis cum fructu ad dissinterias ventris quoq; fluxus nec non ad sputum sanguinis ydoneum farmacũ. Radix aũt cum eo q̃ stipticat ⁊ non pauce subtiliũ partiuz substãtia participat q̃ obrem ⁊ lapides in renibꝰ frangit. SERA. auc.Diaſ.Curat alcola ⁊ vlcera oris qñ masticatur ⁊ curat alia vulnera ⁊ decoctio eius tingit capillos.sed sapor eius fructus est dulcis ⁊ cal.⁊ bu. Immaturus est frigidus terreus ⁊ sapor eius est ponticus ⁊ desiccat fortiter.sed flozis eius virtus est sicut fructus:⁊ confert vlceribus intestinorum ⁊ fluxui ventris ⁊ debilitati intestinorum ⁊ ani ſz radicis eius est substantia subtilis ⁊ sapor eius est stipticus ⁊ ideo frangit lapidẽ renum ⁊ quando fit emplastrum cum folys eius curat vlcera bu.capitis.Sz rubus canis q̃ gre. dicitur chinosbatus nocet decoctio eius fructus cãne pulmonis ⁊ stringit fluxum menstruoꝝ ⁊ radix eius est calidi or ipso de qua si fiat emplastrũ extrahit spinas ⁊ alia infixa corpori.⁊ qñ fit emplastrum cum folys suis recẽtibus prohibet apostemata. Et idem auc.Hal.fructus huius plãte est stipticus fortiter.Et folia eius habent stipticitatem paucam ⁊ oportet q̃ caueatur ab eo quod intra fructũ est simile bombicino qz nocet multuz cãne pulmonis.l.Set. Diaſ.cap.Batus.est stipticus feranticus elixatura eius capillos inficit ventrem abstinet fluxum matricis mulierũ stringit morsibus venenatis occurrit tutas gingiuas a putredine seruat.tumores oris cõpescit maxime si folia eius cum aceto masticata fuerint herpetes mundãt acoras capitis purgant tumores oculoꝝ ⁊ condilomata soluit emoroidibus subueẽit supposita stomaticis imposita medicaẽ cardiacis opitulatur.succus huius herbe ⁊ assaruz sale siccatus omnia facere nouit succus eius seminis maturi omnibus causis oris vtiliter adhibetur.ventrem abstinet comestus sed non maturus flos eius cuz vino bibitus ciliacis ⁊ dissintericis prodest. flos eius albus est ⁊ caniculari ortu vigens ipse quoq; potui datus cũ vino humoris fluorem cohibet.illinitus cum melle oculoꝝ lippitudinẽ medeẽ atq; igni sacro.huius ergo folia flores ⁊ mora leuiter stringunt vnde ad vueam ⁊ fauces ꝓprie videntur facere q̃uis omne profluum ydonee stringant.folia eius ⁊ cime masticata alcola ⁊ alia vlcera curant in ore ⁊ plagas glucinant mora eius matura habent in se mediocrem calorem immatura vero sunt frigida ⁊ terrestrez retinent in se substantiaz: vnde nimis desiccant. Item puluis ex eo factus sicut ⁊ de flore eius plus desiccat recẽtioribus. facit nãq; ad dissintericos ⁊ ad omne reuma ventris ⁊ ad defectionem sanguinẽ expuentibus.hic puluis datus vtilissimum medicamen est. Radix autẽ eius stiptica ⁊ leptomeris est ⁊ ideo nefreticis data lapides rumpit. Species bati sunt due.vna cõis iam dicta omnibus nota.Altera que appellatur ydea siue cinosbatus que est rubositatis maioris supradicte ⁊ est cõstrictiua.eius namq; germina mollia siue tyrsi contusa ⁊ expressa succum dimittunt qui sub sole relictus coquiẽ vsq; ad grossitiem mellis ⁊ datur ad ea q̃ supra.succus eius cũ vino ⁊ melle suprapositus superioribꝰ prodest.mora cũ vino sumpta sapientiam nutrit vt ab antiquis dicitur.leges eam mense Juny ⁊ July.cuz melle ⁊ pane contrita apostemata mirifice rumpit.l.Set.

Sulatum:idest quasi scabies in coopertura oculi.

Sulbem:idest sene.

Suleich:idest sulach.

Sulen.ẽ medicia romana.

Sulẽti.Sulemilet.sunt ossa ex quibus cõponuntur digiti.Sulemet.idem.

Sulfur.quid est.l.chibur.

Sulfurata est species trifoly habens odorem sulfuris.l.handachuca.

Sulien.est species apis.

Sulmiti:idest cecitas visus de nocte.

Sumabin.i.mãna ꝛfecta.

Summa.quid est.l.fen.

Sumach:idest macer.

Sumã.ara.Sememã:idest coturnix.Albaui.

Sum.vel som.ara. toxicuz gre.vero.Pau.cap.de paralesi.aliqñ p clistere misceẽ stiptica. vt elixaturã cẽtauree ⁊ sũ.⁊ rubi.⁊c.

¶ La. CCCCCCXLVI.

Sumach Sumazia.lati.ara.adiutor.vl barso gre. riskitin. SERAPION auc.Diasc.est planta nascens in locis saxosis habẽs folia longa ⁊ ramos alios ⁊ fructum in racemis quorum color vergit ad rubedinem sanguinis:⁊ grana sunt in racemis in magnitudine granorum lentisci ⁊ aliquantulum lata ⁊ iuuamentũ eius est in cortice granorum. Et idez auc.Hal.melius quod est in tota arbore est cortex grani eius ⁊ succus eius quando existit in eo sapor stipticus ifrig. in secũdo. ⁊ desic.i tertio. GALIENVS octa. sim.phar.cap.riskitin.i. sumach fructicosa plãtaꝝ stipticat.⁊ siccat. vnde ⁊ cerdões ad stipticandum ⁊ siccandum corpia vtuntur hac planta ⁊ ꝓprea nominatur viso de persica.i.coriorum apratiua. Melius autẽ fructus eius maxime ⁊ succus ad vtilitatẽ sufficientes auferre existentes qualitates.Concordat autez ⁊ totus qui ꝓm partem vsus sensui ⁊ ꝓm gustum erit. igitur ⁊ hoc farmacum sic.in tertio.infrig.in secundo.

Sumachia: idest sapor factus ex sumach.

Sũbedigbi.ara.lapis smerillus asper quo alij lapides sculpunt.

Sumbul.Sũbel.ara. idest spica nardi.

Sumechucha : idest spine spondilis.

Sumekeit sunt quidam pisces pui ceu mel marinũ

Sumen.i.omentuz vel zirbus ⁊ est locus supra pectinem vel pinguedo pectinis vel pecten.vel bõbilicus ara.Auicen.capi. de ydropisi. Et nouiter orti mingunt ex sumine anteq; ligenẽ. Et sumẽ.i. aqua cineris.Hal.4.sim. phar.capitulo.5.

Sumenet.i.obolus.

Sumerie.i.pastinaca.

Sumic.i.nigella.

Sumibon.est quedam species apij ⁊ est maius domestico habẽs crus cõcauuz ad albedinẽ decliue.

Sumirion.i.apiũ siluestre.

Sumuse.i.marrubium.

Suniũ:idest sqnantuz.Dia. nasciẽ in partibꝰ libie ⁊c.

Et sunniũ apud Auicẽ. est Lozat.Albaui.gre.est senation.l.pupilla oculi.

Sunizũ:idest scuniz.s.nigella.Ste.

Suborbitum.Suborbitũ. quid est.l.Lomarus.

Supercilium veneris:idest ambrosia vel millefoliũ. Dia.Pli.lib.z4.cap.16.

Supergeminē est generale nomen accendentis.
Superspasma:idest conglu ctinatozium.
Supoferreo.i.plumbum.
Supza assa quid est.i.basir.
Suppurare.i.maturare sa niē seu pus facere.
Surabem:idest testa.
Suraab:idest rubea.
Suraba:idest suchaa.
Surra est grossa carnositas tibie.muscul⁹ posterioz.s.
Surabez.Surabieti.i.rafa nata.nomen cibary.
Suramiō.Surafiron:idest apiū campestre ⁊ est api um persicum.i.agreste.
Surca gre.sozba.
Surie.asurie.vitreolū rub. zegi.pfoz.idem.
Suricon.ē fex plumbi post exitum ceruse ⁊ est ceru sa vsta ⁊ est rubea veruz ꝙ Mesue facit aliā cōfe ctionē suricon.l. sericon.
Surcinuz.i.caulis agrestis.
Surūgen.ara.zurūgē.i.ber modatillus. Raß.
Surumanuz. Surumen.i. bermodactilus veneno sus quod vocat Diasco. Colircon.
Sus.ara.liquiritia. ide rob sus.i.succus eius.
Susanuz ara.p susen.Ste. ponit.i.liliū. inde oleum susinuum.i.oleū de lilio.
Susanna.Susen.ara. idest lilium a gre.susinum.
Susati.i.caro mollis eueni ens in interiozi parte pal pebze a q̄ non cessat flue re sanguis niger viridis.
Susem.Susanū.i. frenesis
Suster.i.scotanum.
Susti:idest piper.
Susuber:idest serpillum.
Sutbucam.i. semperuiua.
Suticion:idest satirion.
Sutubegi.i.acetosuz ⁊ gros sum.Sikius.i. cucumer. Hal.8.sim.pbar.
Suumen.i. sinonum. ypo theton. Suppositozium aliqñ collirium dr. Pau.
Sequitur de Littera.T.

Litte ra apō gre cos est du plex. vnuz dcm Tau. aliud cum aspiratione dictū thita:⁊ est vt apud nos.th. Arab. bas easdē litteras habēt vnam dictā.ta. aliā.the. sed aliā habent dictā tda ⁊ hīt sonuz bunc. per pri mam scribunt taraxacō. per fam thaum.p tertiā tdelef.quod est vngula.
Tabbanis.i.graffones.
Tabarzet.i.albuz quod fit in illa regiōe sic nomina ta.l.smaraldus.
Tabasir.ara.tabaisir. idest spodium.
Tabastrē.nomē est regiōis
Tabeim:idest ebulus.
Taberzeta:idest smirald⁹.
Tabescen.locus quidā est.
Tabet:idest costus.
Tabos.i.marasmus.⁊ ē ter tia spēs ethice.i.ethica se nectutis vel confirmata.
Taburos:idest lipparia.
Tacedenste:idest piretruz.
Tachemera.puto ꝙ ē qui dam musculus coxe.
Tachie:idest ebulus.
Tachir:idest papauer.
Tacola qd est.l.laieralma nam.Tacula.idem.
Tactarum.i.capistrū auri.
Tacucellum: idest vmbli cus veneris.
Tabalga.bali. est gētiana.
Tabaleb. arabi. vulpes.l. Tbaleb.

¶ Ta.CCCCCCXLVII

Tadsia vel tapsia tafia gre.ara.iantin.lat. vero fe rula silueſtris. Paly. Bechur.ara. Taffia. Pli.lib.13.capitu.22. SERAPION auc.Dia.Tapsia est.iantin siue iantum ⁊ est planta habens stipitem simi lem ferule ⁊ habet folia similia folys maratri ⁊ ramos subtiles in quozum summitatibus sunt cozone similes co rone aneti ⁊ habet flozem album ad citrinitatem declinā tem ⁊ semen latum simile semini plante dicte caricas nisi quia est minus eo ⁊ habet radicem albam grossam multo rum cozticū acuti sapozis ex qua berba colligitur lachzy mus in hunc modum. foditur terra circa ipsam ⁊ abscindi tur cortex eius ⁊ cooperiē fouea vt mane lachzymus mū dus inueniatur. Nā sequenti die humiditas illa coaduna ta iuxta radicem colligitur ⁊ reponitur virtus eius est ca lida fortiter cum humiditate. Tapsia fm Diaſ. dicta ē eo ꝙ primo in tapso insula inuenta est. frutex est similis ferū le folia similia maratro habēs ⁊ hastas tenues in quibus singula capitella sunt sicut anetum. flos est illi mellinus ⁊ semen latum simile ferule sed minus. radix est illi alba ⁊ grossa ⁊ cozium grossum habens ⁊ viscida in odoze q̄ exuc catur sic. fossam in terra libera fac radicē in vno loco cau sas que cauta ferro tangatur ⁊ sectiones ille cum humozē miserint lachzyma incauatur illa colligatur quam illa die colliges. Radix etiam cum cozio suo in pila conditur ⁊ in vase fictili siccatur. ⁊ succus qui expzimitur in sole ponir. multi vero ⁊ radices ⁊ folia exuccant. sed talis succus inu tilis est. eo vero tempoze quo colliges succum noli contra ventum stare quoniam tumefaceret faciem ⁊ manus: qō si cauere volueris cerotis stipticis faciem ⁊ manum ante inunge virtus est ei catarica ⁊ ca. Lozium radicis ipsius ⁊ succus ⁊ lachzymus in mulsa accepta superiue ⁊ inferius humozem purgat. Radicis vero quattuoz oboli accipiun tur ⁊ cum anisi. ʒ.iij. dantur. succi vero eius duo oboli acci piuntur. Ex lachzymo vnus obolus accipitur. Nam plus acceptus infert necē. purgatio hec dolozez lateris mitigat asmaticis medetur. Auxiliatur etiam his qui putridū spu tum habent. est autem danda potio escis admixta aut co cturis. est enim metassincretica. Radix eius ⁊ lachzymus tantā habent caliditatem vt nullam habeāt comparatio nem. vnde capiti superunctus succus eius allopitias emē dat liuozes detergit. succus eius addito libanotida ⁊ cera equali pondere omnia potest facere in quolibet loco posi tus amplius q̄z duabus hozis esse nō debet sed ante ⁊ post loca ea aqua fouenda sunt lentigines mundat, lepras lim pidat pustulas purgat maxime sulfure mixto. veteres do lozes lateris aut pulmōis curat arteticis ⁊ podagricis ma ximum fert auxiliū ⁊ trahit de profundo humozes violē ter. ⁊ sic diafozesim facit. GALIENVS sexto sim. phar. cap. de tapsia siue ferula silueſtris acris virtutis ē ⁊ vehementer calefactiue cū humiditate. attrahit ergo fun ditus violenter. ipsa etiam attracta cōsumit. operatur au tez hec multo tempoze eo ꝙ abundanter plena est super flua humiditate propter quam ⁊ cito cozrumpitur. Ysaac in viatico. capitulo de mozfea. vnguentum mozfee omnis colozis. ℞. tapsie cōdisi sinapis seminis nigelle radicis pi retri rubee añ.3.i. costi colloquintide ellebozi nigri radi cis capparozum rute alluminis stafixagrie nitri añ.ℨ.ß. euforby scamonee salis armoniaci sandarace. ana. grana i4. hozum puluerem tempera cum aceto ⁊ inungat.
Tafa:idest tamariscus.
Tafaris.i.pedicul⁹ vulturis
Tafeada est duplex. vna al ba alia viridis alba fit ex sola aqua ⁊ carne. viridis ex aqua carne ⁊ alys.
Taffert:idest taffati.
Tagadeū.Tagander:idest piretrum.
Tagātes.i.artbemisia. vel species eius.
Tagedis.sūt species que ci bis pro condimento ad miscentur.
Tagip.Taram. Taguid.i. auis habens in palato dē tes. quidam dicunt ꝙ est vultur.
Tagonus.i.pediculus vul turis.
Taguro.Taguid.idest Ta ram.Tagip.
Talabeb.Tabeleb:idest lē ticula aque.
Taio:idest asinus.
Takui:idest romanus.
Tabeleb.Talabeb. Auicē. idest gabaleb. musc⁹ aq̄.
Tabal. vel tbeal.ara.splen.
Tair ara.auis.
Talapis.est species nastur cy fortiter laxatiua.l.Ta lipsos.Tlapsium.
Talasa mell.gre.apō Dia.ē aqua mell salsa. A talasa quod est mare ⁊ melle. Plinius lib20.31. capitu lo.6. versus fi.
Talasis gre. vel tblasis. cō quassatio ossis. Pau. in ci rugia capitis.
Talaso:idest berba fascoli.
Talefarum.Talixfar.
Talassafir.Talassir.Tali

safar.talistear: idest nux muscata vl arbor macis est cortex similis macis maiozis quātitatis. ⁊ du riozis substātie ⁊ miozis odozis.
Talassa.i.guadus berba cū qua tingitur blauetum.
Talasmomel.i.mel cuz aq̄.
Talassis.i.aqua marina.
Talbe est quoddam medi camē indū satis stipticū.
Talea.Tallia gre.palma.i. caput palme.
Talaza gre.Demo.est ingt intus in palpebza. vel ex tra extantia rotūda ac lu cida similis lapidi gran dineo zc.
Talebum scripsit Ste. pro solatro.
Tallion gre.est ramus ar bozis.
Talipsos gre.Dia.est speci es nasturcy agrestis .l. Tlapsiū. Pli.lib.27.cap. vltimo circa medium.
Talles:idest gallia.
Talim.i.strusio masculus.
Talippeos.i.semē acre vir tutis qō intrinsecus apa in potione datum rūpit quo caremus fm Diaſ.
Taliunac:idest amidum.
Talk.i.stella terre. ⁊ sūt sca lose lucide terree colozis nitri inueniunt in insula cipzi ⁊ vocatur lutum sa mium ⁊ tallus ara. stella semus gre. samia. gistere os gre. terra astrea. Dia. l.gisamia.
Talmon:idest oculus inde butalmos ⁊ obtalmia. Talmos.idem.
Talon interptatur ramus. inde diatalon.i.de ramis ⁊ talea vt in palladio.
Talpi berba ē folia habēs in magnitudie digiti tyr sum habet subalbiduz la tum tenuē ⁊ longū simi lem cartamo q̄ carem⁹.
Talus.i.cauilla.
Tamar.sūt oēs dactili ima turi vel palma dactili.
Tam vel tem.i.lutū. boluz armenū. Ste. Tami.
Tamnion gre. virgultum.

Cap. CCCCCCXLVIII.

Tamarindi ara.a tamar.quod est dactilus.ara. ⁊ lat.i. dactili indi.gre. vero oxifeni cia.i.acetosi dactili ⁊ sunt dactili silueſtres. SERAPI. nascitur multum ex eis in cesarea ⁊ in terris namē. ⁊ folia eius sunt sicut folia salicis. defertur ex terris indie ⁊ ē fru ctus colozis rubei ⁊ habet medullam plurimam plusq̄z xi locaracta crocei colozis ad nigredinem tendens ⁊ habet melleitatem ⁊ est illud quod ex fructu administrar postq̄z egrediuntur grana eius ⁊ meliozes tamarindi sūt noui re centes non aridi sapozis acerrimi. sunt fri. ⁊ sic. in tertio. la xat coleram ⁊ repzimit acuitatem eius ⁊ abscindit vomi tum ⁊ aufert pituritum. ⁊ dosis aque eozum postq̄z deco quuntur est li.5. ⁊ auferunt sitim. Et idem auc. Mesaa. est fri. in tertio. mollit ventrem ⁊ est sicut pruna nisi quia est subtilioz ⁊ minozis humiditatis. PAVLVS capitulo de tamarindo. est frig. ⁊ sic. in secundo. Auicen. de viribus cozdis ꝙ confoztat coz ait.
Tamariscus agrestis quid est.l.cafa.
Tamariscus domestica. qd est.l.Athel. Murice. Car mezith. Tarfa. ara.
Tamarisc⁹ masculus: idest cipressus.
Tamarix: idest bruca ere cta. ⁊ est tamariscus.
Tamub.i.xilocaracta.
Tamnos:idest frutex. Thā nos etiam mirica est.i.ge nesta.
Tannus. qd est.l.fesirestim.
Tāquimolie:idest gimolea chimolea. Ste.
Tantades. Loz. cel. sunt cō sille indurate.
Tanaceti. Tanageta. Ta nasia. qd est.l.artbemisia ⁊ abzotanum.
Tanagar:idest lactarolus ⁊ est scrofularia.
Tanagat:idest esula.
Tanagin: idest titimallus.
Tanam.i.bonū malanum.
Tanasgi:idest pondus vni us tertie.
Tanebila nascas: idest sco ria eris.
Tantes:idest artbemisia.
Tanum:idest puluis cozti cis quercus.
Taos.taon.gre. ⁊ ara. idest pauones.
Tapsia. quid est.l. Tadsia ⁊ mezabarā. ⁊ tapsia apud Pau. est rubea tinctozū.
Tapsillis. cibus ē qui fit ex lentibus.

Cap. CCCCCCXLIX.

Tapsus fm Diasco. Arboz est si milis palme folys ⁊ alti tudie. nascitur in italia ⁊ in cāpania ⁊ in hyspania. In italia vero eius semi ne galline impinguātur. vnde si homo gustauerit solutionez ventris patir. tapsus vero qui nascitur in calabzia tantā vim ha bet vt quisqs sub ea dor mierit aut sederit statim piculuz sustineat vite. nā ibi se necant transeuntes viam.
Tapsus barbassus. quid est .l. flōmos.
Tarozaro lentiscus.
Tara.i. grana viridia ha bens ⁊ dura.
Tarachisa.i. pisces saliti vl oua piscium salita.
Tarad.i. radix rubee.
Tarafa. ⁊ Tarfe.i. Tama riscus. Ste.
Taram: idest auis in pala to habens dentes.
Taralme:idest feniculus.

¶ Cap. CCCCCCL.

Taratin ara.lat. Jsculi. vl lābzici terre. SERA. auc. Hal. sunt vermes qui inueniunt quā do foditur terra vel aratur. ⁊ quando ipsi teruntur ac po nuntur super neruos incisos conferunt iuuamēto magno subito ⁊ manifesto. Et quādo datur in potu cum rob ē me dicina prouocans vrinam. Et idē auc. Diaſ. quando fozti ter conteruntur ⁊ ponuntur super neruos incisos conglu ctinant eos ⁊ non oportet ꝙ vulnus dissolnatur nisi post tres dies ⁊ quādo coquuntur in oleo ⁊ distillatur de eo sti per aurem dolentem sedat dolozem eius. quādo teruntur fozriter ⁊ bibitur ex eis cum rob prouocant vrinam ⁊ frā gunt lapidem ⁊ curant byctericiam.
Taraxa. Taraxacon. Taraxaten.i.cicozea vel endiuia. sil uestris gre. troxima. Tarasequi tarsequi. Ste.
Tarcen. Tarcon:idest saturegia.
Tarenus. ponderat grana. 20.
Tarsa Tarmezit. ara. idest tamariscus.
Tarfalti. Tarfati:idest puncta rubea que post optalmiaz in oculo remanent.
Tarifilon:idest filius ante patrem.
Tarcanon:idest kisk. kisch.
Tarcon. est berba piretri.
Tarimetā gre. pulticulam ex farina sozbilem. Demo. ca pitulo de obtalmia.

¶ Capitulum. CCCCCCLI.

Tarmus Termes. ara. vel tarmos. lat. lupinus. SERA. auc. Diaſ. Sūt ex lupinis qdaz dicti regales ⁊ sunt silueſtres quoz folia sūt albidioza do mesticis ⁊ quidam sunt domestici qui comedunt post eo rum elixationem ⁊ infunduntur in aqua pluribus diebus donec recedat amaritudo ⁊ generant humozes grossos. GALIENVS sexto sim. phar. capitulo. Tarmus.i. lupinus comeditur quidem decoctus ⁊ multis dieb⁹ de ponens amaritudinem in aqua fitq̄z cibus grossozum bu

mozum ⁊ pharmacum vero hic talis ex emplasticis est q̃ non habet amaritudinez ⁊ est abstersiuus ⁊ diaforeticus. necat etiam lumbricos superplasmatus vel siquis ipsuz bibat cũ melle vel bibat cũ oxizacbara siue etiã ipsius decoctio nata ẽ lumbricos educere. immo ⁊ superfusa deforis conuenit mozfeis scabiei cancrenis ⁊ malignis vlceribus. hoc quidẽ abstergẽdo illa: vero ꝛsumendo: sine mozdicatione desiccando expurgat ⁊ aperit opilationes epatis ⁊ splenis si bibatur cũ ruta ⁊ pipere attrahit tam menstrua q̃z embriones cum mirra ⁊ melle impositus. Est aũt ⁊ ipsius farina immozdaciter diafozetica. nõ enim liuida solum sed scrofulas ⁊ simata dura sanat. tunc enim opozet eos in aceto comedere vel oximelle vel oxizacbara iuxta complexiones patientiũ nec non passionis differentiã cogitantes illud quod opozet. non est autem presentis negocy distinguere talia. diafozat enĩ ⁊ liuida ⁊ cetera oia q̃ pziius dicta sunt decoctio. ipsa etiaz farina nata est facere.

Tarmus agrios vel lupinus siluestris amarioz ⁊ validioz in omnibus domestico est ei similis existens ꝓ genus. Et idem ꝓm translationẽ ara. deficcat sine mozdicatione abstergit resoluit mũdificat ⁊ aperit ⁊ occidit lumbricos qñ fit emplastrum exterius. ⁊ quando comeduntur cũ melle aut bibuntur cum vino admixta aqua ⁊ farina lupinozuz resoluunt sine mozdicatione ⁊ curant liuozes ⁊ apostemata ⁊ scrofulas quando coquuntur cũ aceto ⁊ melle. ⁊ quando fit emplastrum cũ eis sciatice confert: ⁊ confert empetigini ⁊ vlceribus capitis scabici botboz ⁊ vlceribus fraudulentis. Et quando bibitur cũ ruta ⁊ pipere aperit opilationes epatis ⁊ splenis ⁊ pronocat menstrua. ⁊ nascale ex eis cũ melle ⁊ mirra expellit fetum: ⁊ farina eozum facit boc. lupinus siluestris vel regalis valet ad ea q̃ dicta sũt.

Tarsum: idest bleta. Hal. in lib. de Alimentis.

Tarsus gre. margines palpebzarum. Demo.

Tartarum Tartar. ara. quid est. l. baarin.

Tarugilos: idest plantago.

Tascatas lamaidez: idest testa subtilis qua aurifices vtũtur in purgando aurum.

Taseron: idest quattuoz res. Tessara.

Tassus barbassus. quid est. l. flõmos. Dia. Auicen. busuri. ·Plinius libzo. z6. cap. 6. ara. Busir.

Tatimeo: idest ebulus.

Taubalum: idest tubel. Ste.

¶ Capitulum. CCCCCCLII.

Tauf ara. lat. lana. SER APION. auc. Hal. lana succida confert attritioni ⁊ conquassationi mẽbzozum ⁊ neruozum ⁊ quando fricatur cozpus cum ea sozdes que est in ea confert ad penetrandũ. Sed lana lota ẽ conferens in hoc q̃ est ipsa materia recipiendi omnem rẽ humidam ⁊ omnem liquozem quando in eo infunditur ⁊ quãdo aduritur fit virtus eius ca. cuz subtilitate quousq̃z ipsa aufert carnem superfluã ab vlceribus ⁊ ponitur simiiter in emplastris desiccatiuis. ⁊ modus adustionis est q̃ ponatur in vase nouo ⁊ cooperiatur coopertozio perfozato multis foraminibus ⁊ sic aduratur. Idem auc. Diasco. quando infunditur in aceto ⁊ olco ro. confert sode ⁊ dolori stomachi ⁊ alioz membzoz. ſz adusta hz virtutẽ calefactiuam adustiuam stipticam ⁊ cauterizatiuã ⁊ aufert carnem superfluam ab vlceribus ⁊ incarnat ⁊ consolidat ea.

Tauguelbel: idest omnes species que in cibarys ponunt vt piper cinamomum ⁊c.

Tauis: idest terra barbarozum habens siccitatem.

Taum: idest exitura facta in carnibus laxis vt subascellis. ⁊ post aures ⁊ inguinibus ⁊ est ex greco cozrupto.

¶ Capitulum. CCCCCCLIII.

Taum ara. gre. scozdum siue scozdeon lat. allium. SER APION auc. Diasco. est ex eo domesticum ⁊ agreste ⁊ est quoddã ex eo quod reperitur in babilonia. quod nõ est diuisum in dentibus ⁊ vocatur pozrinum. Idem auc. Halie. domesticum est ca. ⁊ sic. in tertio ſz agrestis sapoz est compositus. nã in eo est amaritudo acuitas stipticitas ⁊ pũctio acuitas eius similis ẽ acuitati allij domestici ⁊ istud est scozdeon ⁊ est fozcius domestico. Est aliud quod vocatur pozrinum ⁊ virtus eius est sicut allij ⁊ pozri ⁊ est habens folia similia folys pozri nisi quia sunt strictioza ⁊ habet stipitẽ longitudine vnius bracby ⁊ plus super quem est flos albus ⁊ virtus eius ẽ sicut allij domestici nisi quia est plus calefactiuum. Et idem aucto. Ysaac benaram. Allium pozrinuz est planta sicut planta pozriyl tramarini ⁊ in sapoze suo est simile allio ⁊ pozro. ⁊ propter boc virtus eius est composita ex virtute ambozum ⁊ facit ea que faciunt pozrum ⁊ allium nisi quia operatio eius est debilioz operatione ipsoz ⁊ coquitur ⁊ fit dulcius ⁊ comeditur. deinde sicut pozrum domesticũ. banc speciem allij inuenies in. l. curat h. Et idem aucto. Ruffi. Alliuz domesticum calefacit ⁊ incidit humozes grossos ⁊ viscosos nocet visui quia adurit tunicas oculozum ⁊ eozum humiditates ⁊ conturbat visum. ⁊ est nociuuz auribus capiti pulmoni ⁊ renibus ⁊ si est in aliquo loco in cozpoze doloz excitat ipsum. ⁊ mouet ⁊ generat ventositates ⁊ vomituz. recens est melius ad pronocandũ vrinam mollit ventrẽ expellit lumbricos. ⁊ coste allij quando comeduntur crude expellunt lumbricos ⁊ conferunt strangurie ⁊ difficultati vrine. Raby moyses capitulo de allio. scozdeon ⁊ allium agreste est ca. ⁊ sic. in q̃rto. Est aũt apitiuũ ⁊ abstersiuũ cõsolidat vlcera fraudulenta ⁊ est bonũ attritiõi lacertoz.

Taur: idest thaurus.

Tauri: idest scarabei terrestres. ·Pli. lib. 30. capit. 3. post principium.

Tauros gre. taurus Juuencus. ⁊ Tauros dr̃ oscũ. s. bursa testiculorũ. ·Pau.

Taurion: idest celidonia.

Taurocollen. quid ẽ. l. glucten. Diasco.

Taxobolus. i. artbemisia.

Taxus arboz. Dia. est similis palme ⁊c. ·Pli. lib. 16. cap. ii. in fi.

Teangi: idest auis.

Teafi. gre. sulpbur. Teafinos sulpbureus.

Tebal. est genus fistule.

Tebemualse: idest squinantium. Tebenmata. idez.

Tectus: idest cicercula.

Tedanus: idest flos calcis.

Teda est lignuz pingue vel pini vel abietis quo rusici pzo candelis vtuntur. antiqui nuptias sine boruz lumie nõ celebzabãt

Tefigie Tefisie. l. gũmi rute agrestis. Terficie. Alientuz. Hal. pzi° de simpl' med. cap. z°. disti. tertie.

Tefisic: idest tamariscus.

Tefra gre. konis. i. cinis.

Tegula. quid est. l. casef.

Teganistos. tiganistos gre. frixus. tiganon: frixoziũ.

Teilon ara. buffo.

Teilule ara. verruce que ⁊ burache.

Teli gre. tili. i. fenugrecuz.

Telophin. quid est. ·Pli. li. z7. cap. vltimo post pn̄m.

Telefion. Dia. quod multi aiz̃ agreste aut bzũ ⁊c.

Telegonõ berba. ·Plinius lib. z5. cap. 9. circa mediũ

Telgetron. Dia. folia habz similia coziandro ⁊c.

Telil ara. in cirugia albucasin ẽ pustula i palpebzis veniens similis verruce aliqñ sicca: aliqñ bũida.

Telu ara. est species vlceris. Hal. in secretis medicine ad scabiem.

Tenica. quid est. ·Pli. libozi. cap. 16. in medio.

Tenia piscis. ·Pau. capitulo de arterica.

Ten ara. lutum.

Teil. est quoddaz genus piscis. ⁊ Teil ara. gramen. Agrostis Theiluz. Ste.

Teiugi: idest auis minuta.

Tela aranea. quid ẽ. l. bambebut.

Telas: idest vulnus.

Telea. i. satureia. ⁊ Telea. i. vlmus. ſz falso. immo est arboz dicta tela.

Telis. i. fenugrecũ. silicula.

Telsendis: idest piretrum.

Telub: idest tinea.

Telul: idest fistula.

Temalcũoleo. i. chimolea.

Tembul. Temp. est foliuz idest tenup. ara. Auicen.

Tenãtos gre. ẽ chozda que in capitibus musculozuz aggregatur ex neruis q̃bus ipse musculus contexitur. ligamẽta vero dicunt̃ quibus ossa colligãtur inuicem. sensu hec carent. illa abundant. Hal. lib. de euchimia.

Tenapiũ. i. sinapis alba.

Teneasemon: idest argilla.

Tenitrius: idest minutuz.

Tenim ara. draco.

Tenontas: idest nerui cerbicis gre. Demo.

Tenstulus: idest serpens.

Tenta: idest stuellum. pinna. Cozcel.

Tenup. quid est. l. cansice.

Tenubueli. Ste. est species arbozis pini. Auicẽ.

Teozica: idest vrtica.

Tephisie: idest gummi rute agrestis.

Tepestrisi. Ste. i. sermaci. Sermacum. Sarmech.

Atriplex vel species ci°.

Tepmiptides. i. quiasticon vlcus in angulo oculo ꝓpeti humozem emanax. ·Plinius libzo. cap.

Tepoz: idest tozpoz.

Terra egyptiaca. Alexan. cap. emigranca.

Terra alcbichi. i. creta. que inuenitur sub terra.

Terra armeni. terra rubea idest lutum armenum.

Tereniabim ara. Man. quidã dicunt q̃ ẽ manna. sed falso. immo ẽ vt mel albuz babens sapozem manne. SER APION. Tereniabin. i. mel ro. vnde est ros cadens de celo ⁊ assimilat̃ melli granuloso ⁊ aggregato grossis graniculis ⁊ est nominatũ mel rozis ⁊ plurimum cadit super arbozes que sunt in terra corasceni ⁊ in oziente que arbozes habent folia ⁊ spinas virides ⁊ flozes rubeos ⁊ non faciunt fructũ. ⁊ cadit in castella super summitates palmaz. ⁊ virtus eius ẽ equalis mollificatiua ventris. ⁊ est humectatiua pectozis ⁊ cõuenit calidis naturaliter ⁊ pozpzie quãdo soluitur in aqua iuiubarum ⁊ pzunozum ⁊ est ex eo melius album ⁊ nouum ⁊ dosis eius est ab aur̃. io. vsq̃z ad. z0. Et idez auc. Abix. Sedat inflammationem febzium calidaruz ⁊ aufert sitim ⁊ mollit ventrem mediocriter ⁊ educit coleram faciliter. ⁊ melius ex eo est album nouum.

Terentellum. i. trapanum.

Teretate. i. pix liquida.

Terf: idest pix. Sera.

Teretix gre. acada. Tettix

Tergia. Dia. vlcera sunt in modum faui.

Terma. lupinaria gre. lupini. ·Pau. Ste. termesum.

Tergio. idest filex. Teria. tis idem.

Tergia gre. lat. frigolico.

Terica: idest tribuli.

Teriopomon. i. betonica.

Terid. i. mice panis sup q̃s funditur ius aliquod.

Terfie. Terficie. Terfigie. Tefisie. idest gummi rute agrestis.

Terigia. Terugia oculi. pterigia. idest vngula oculi. Dia. ·Pau. aliter suffusiones tenues.

Teridone. i. pfozationes ac si fierent cum terebello.

Termuagria. i. lupinus.

Termosozmos: idest lupinus agrestis.

Termenabit. est potus qui fit ex dactilis ⁊ ficubus siccis ad spissitudinez redactus sicut mel salis caloze: ⁊ boc fit in locis calidis. nam terme. idest locus calidus. Nabit vero dicitur potus predictus qui fit in locis calidis ⁊ illud est quod dicitur mãna confecta.

Terme. Termos soterran dus. i. omnes species calide. vel terme: idest locus calidus. inde termantica idest calida dissolutiua.

Termantica. i. calefaciẽdo dissolutozia. Halienus in dinamidys.

Terminum: idest vrtica.

Terdigo vel tozpigo piscis quid est. l. fead.

Terũge. i. citratũ ⁊ gre. vocatur spẽs q̃daz ozimi.

Tesabuc. i. cuz vnus pes offendit alium.

Tesalago. tussilago. i. saluia lib. antiquo. de sim. meõ.

Tesapiũ. i. sinapis semen.

Tessara. gre. q̃ttuoz ide tyriaca diatesseron quia fit de quattuoz rebus. Taseron idem.

¶ Capitulum. CCCCCCLV.

Test ara. vel affef siue terf. lat. pix. Sciendum q̃ pix fit ex arboze ligni aryn ⁊ est arboz scerbin vl' deda ⁊ est cedrus. vel pinus masculus cuius fructus dicunt̃ coni. est ex ea bu. ⁊ sic. SER A. auc. Dias. ⁊ bu. Colligitur ex arbozibus ligni arin idest masculi pini ⁊ profert fructũ paruum ⁊ ex eo fit lumen vt apparet in. l. Linobar. Et melioz ex ea est alba leuis splendens ⁊ munda. GALIE. octa. sim. pbar. ·Pix que qdem sic. ⁊ cali. in tertio a commẽsuratis ⁊ plus siccare nata ẽ q̃z calefacere. que liquida ecõtrario calefacit plusq̃z siccet habet ac quid subtilium partium quo asmaticos ⁊ empicos iuuat. ⁊ habet quidẽ quid digestiuum ⁊ diaforeticum sicut ⁊ serin gustum subamarum quid ⁊ acre. ita aũt ⁊ lepzosos vngues educunt mixte cum cera ⁊ empetigines curant. digerunt autem duros ⁊ indigestos humozes omnes quãdo ponuntur in cataplasmatibus fozticz vero ad omnia talia est liquida. dura vero pix ad hec quidem peioz est. ad consolidationem autez vulnerum magis ydonea. palam ergo ex his est quoniam quid copiosum humiditatis calide commixtum est pici liquide. ·Piseleum. i. oleum picis fit ex pice humida quãdo coquitur ⁊ est quedam ex ea similis visco sua viscositate ⁊ nominatur viscosa. Est alia ex toto sicca. ⁊ melioz est illa que est pura tenax ⁊ odozifera similis resine pini. Sapoz huius est acutus ⁊ fere amarus. est cal. in tertio ⁊ deficcatio est plusq̃z calefactio ipsius.

Testaticula: idest politricum.

¶ Capitulum. CCCCCCLVI.

Testiculus omnis cuiuscũq̃z animalis sit non habet bonitatez nutrimenti manifestã nisi testiculus gallozum impinguatozum. ipse nãq̃z est boni nutrimenti plurimum ⁊ omnis species testiculi pozpzie qui sunt difficilis digestionis quando digeruntur nutriũt plurimum. ⁊ plurimum ipsozum est difficilis digestionis ⁊ plurimi nutrimenti. ⁊ pozpzie qui sunt de animalib° magnis grosse carnis. Auicẽ. libzo. z. cap. de testiculis.

Testiculus canis lepozis ⁊ vulpis. quid sunt. l. cbastalkel. sunt spẽs satirionis. Dia. Ozcbi quã cinosozchi dicũt ⁊c.

¶ Capitulum. CCCCCCLVII.

Testiculus sacerdotis vel zemac. berba est sup terram expansa cuius folia sunt pinguia ⁊ rotũda. flos eius croceus radix eius ẽ testiculis paruis plena. ⁊ albis qui comesti valent contra vitium emoroidarum.

Testudo est quoddam animal paruum cuz testa dura sa-

tis horribile ad videndũ pro quo.l.latamie.
Testulus:idest serpens.
Tetamatin:idest manna.
Tetamonon:idest ros.
Tetanon.i.tesabuc.⁊ Tetanon:idest galbanum.
Tetanica.Betonica. vetonica.Dia.Plinius.
Tettix.teretix gre.atada.
Tetragiõdus vnciax.3. gre.libella.qua libra quadrans.s.
Tetonicon.Dia.folia babꝫ similia edere.6.ꝛc.
Tetraspoda gre. quadrupedia.
Tetanum:idest flos calcis vel muri. ꝓm alios calx. vel gipsum.
Tetrimmenos gre. tritus.
Tetanus.i. spasmus tenẽs totum.Pau.Lor.cel.titanos.cũ eq̃liter ad vtrãq; partem tendunt vnde se ipsos flectere nequeunt.
Tetis.i.caro gingiuarum.
Tetoniueos.i.pentafilon.
Tetras Tetra gre. q̃ttuor inde tetraceus. idest febris q̃rtana vnguentũ tetrafarmacum.
Tetregensis:idest enula.
Teucis grece.loligo herba amara.i.gummi pini.
Tetraitb.herba iudaica.sũ prasanans.idem.
Tetracuron gre.cucumer.
Tetraizᵒ gre.molaris dens q̃tuor radicibus berens. Cassius fe.

Cap. CCCCCCLVIII.

Teugibel ara.lat.zinziber. SERAPION auc. Diasco.Est arbustũ quod reperitur in terris arabum ⁊ homines illius terre vtuntur folijs eius in multis rebus sicut vtimur ruta in cibis ⁊ potibus ⁊ de coctionibus ⁊ alijs: ⁊ radices eius sũt parue sicut radices ciperi quarum color versus albedinem declinat ⁊ sunt sicut inutilitate: ⁊ in sapore earum est delectabilitas ⁊ similitudo saporis piperis ⁊ habent bonum odorem ⁊ oportet ꝙ eligantur ille que non sunt perforate ⁊ quidaꝫ sunt qui condiunt zinziber cum melle ⁊ quidam cum rob ⁊ quidã cum aqua ⁊ sale ⁊ hoc ne putrescat ⁊ sic ponunt in terreis vasculis vt deportetur ad partes romanorum ⁊ est conueniens in cibis ⁊ comeditur cũ piscibus ⁊ sale. GALIE. sexto sim.phar.radix huius plante defertur ad nos ab india ⁊ est illud in quo est iuuamentum.⁊ vitius eius est calefactiua fortiter cum humiditate. propter hoc accidit ei ꝙ corroditur ⁊ putrescit cito quoniaꝫ in eo est humiditas superflua. PAVLVS zinziber.est ca. in tertio humi. in primo.vinum decoctionis eius ficuum siccarum ⁊ passularum valet ad frigidam tussim ⁊ spiritualium frigiditatem.si etiam puluis eius in ficubus ponatur ⁊ sic cõedatur.puluis eius in cibis confectus ⁊ exhibitus sincopizantibus confert.per biennium seruatur. ⁊ est domesticum ⁊ siluestre.domesticum est quod karopos colore:sapore vehementi acuto solide substantie.domesticum vero subalbidum acutum habet saporem sed non adeo vehementẽ nec substantiam adeo solidam vnde cum franguntur partes sibi coherent quibusdam ramusculis.In siluestri vero raro vel nunq̃ sic inuenitur.
Teucris vel Teucrion.Plinius libro.25.capitulo.5. ante medium.Diasco.
Teuthlon.Pau.capitulo de satiriasi.

Capitulum. CCCCCCLIX.

Teumacem vel humatum vel terimathin.ara. gre.lemnia.fragidos.lat.terra sigillata. SERAPION auct.Diasco.capitulo. Teumacẽ. idest terra sigillata.⁊ est sigillum marinum ⁊ est sigillum layce ⁊ est vna ex terris almayum ⁊ multi ex lutis illi similantur ⁊ color eius est similis mogre.sed discernitur ab ea quia quando tangitur digitis nõ adheret eis sicut mogra. ⁊ est viscosa parum ⁊ in ista sigilla fiunt. ⁊ almaytin ⁊ color omnium illorum est rubeus sed illa que est vera ex eis foditur ex terra fundosa vbi nõ est arbor neq; herba neq; lapis. Accipitur igitur ex minera illa sua ⁊ ifunditur in aq̃ donec dissoluitur ⁊ spissatur ⁊ agitatur fortiter: deinde dimittitur donec resideat ⁊ tũc abycitur ab ea aqua que supernatat cum facilitate:⁊ postea colligitur quod est pingue ⁊ viscosum:⁊ abycitur quod est lapidosuꝫ in fundo vasis. Deinde ponitur illud pingue ad siccandum donec fit sicut cera mollis: ⁊ sic diuiditur ĩ frusta parua ex quibus fiunt trocisci ⁊ sigillantur qui desiccantur in vmbra donec recedat aquositas ⁊ completur desiccatio. Et idem auct.Halieni. In substantia eius est acreitas ⁊ est in ea parum stipticitatis desiccat sine mordicatione ⁊ curat vlcera fraudulenta etiam si fuerint sordida.Et quando conficitur cum aceto forti vt fiat sicut lutum ⁊ ponitur sup vulnera recentia gluctinat ea.⁊ curat vlcera antiqua.⁊ dissolue ipsum cum quocunq; videbitur magis competere necessitati sicut cum aceto aqua mixto aut secaniabin aut vino aut mellicrato ⁊ conuenit iuuamento manifesto habẽtibus vlcera in intestinis anteq̃ fiant putrida facto clistери cum ea aut data in potione.⁊ fiat cum ea clistere postq̃ precesserit clistere cum aqua mellis.⁊ postea cum aqua salis :deinde cum succo plantaginis: ⁊ detur in potu cuꝫ aceto fortiter mixto aque ⁊ conuenit morsui tiri ⁊ alioruꝫ animalium venenosorum ⁊ canis rabidi quando bibitur cuꝫ vino limpbato ⁊ quando linitur super locum morsus cuꝫ aceto.⁊ similiter oportet ꝙ liniantur omnes morsus animalium venenosorum deinde ponatur super vulnus folium aliquod quod sit resistens putrefactioni illius. ⁊ ex meliorибus est folium allei agrestis.⁊ post folium centauree minoris.⁊ post folium prassy: ⁊ medicamen quod sumitur ex luto sigillato ⁊ grano Juniperi:in quo admiscetur ex bolo armeno quantitas parua quando bibitur ex eo ab eo qui timet potionem venenosam prohibet nocumentum eius ab eo.⁊ sumunt eum in potu illi qui iã sumpserunt medicinam venenosam dum ipsa adhuc est in stomacho suo.prouocat enim vomitum ⁊ expellit nocumentum ab eo ⁊ liberat eum a morte. Ego fui expertus in illis qui biberunt cantarides ⁊ leporem marinum.nam dedi eis in potu de hac medicina ⁊ feci eos vomere statim ⁊ euaserunt neq; passi sunt aliquod accidens malum ex veneno ipsorum. DIASCO. capitulo de terra sigillata. lemnia fragidos terra est ex clauica sordida ꝛc. Et idez ꝯ translationem arabicam.quando sumitur in potu resistit medicinis mortiferis ⁊ omnibus venenis forti contrarietate.Et quando bibit quis ex eo ⁊ post sumpserit in potu medicinam mortiferam facit eam egredi per vomitum ⁊ non nocet ei.Et est conueniens morsibus ⁊ puncturis venenosorum animalium ⁊ ingreditur in cõfectionibus plurium medicinarum compositarum. SERAPION auct.Alcanzi.est bona si pulueriзetur ex ea os vnde fluit sanguis.stringit enim eum statim ⁊ non est medicina que abscindit fluxus sanguinis sicut ista. Et idem auct. Pau. quando ponitur super adustionem ignis non finit locũ vesicari ⁊ datur ex ea in potu post casum in quo continetur lesio interiorum membrorum ⁊ liniuntur cuꝫ ea membra post percussionem ⁊ casum ⁊ attritionem ⁊ prohibet ea ab apostemate ⁊ si fuerit solutio continuitatis consolidat. ⁊ ẽ de meliorибus medicinis contra venena. PAVLVS capitulo de terra sigillata cali. ⁊ ficca. Auicen.de viribus cordis.terra sigillata temperate complexionis est in cali. ⁊ frig.conformis humane complexioni nisi quia eius siccitas maior est humiditate.habet autem virtutem mirabilem confortandi cor.
Teutria:idest camedreos.
Teutrion.idest polium montanum.vel eritrodanum.
Thaer:idest indicus.
Thaguebil.idest species que cibis miscentur pro sapore vt piper ꝛc.

Capitulum. CCCCCCLX.

Thal. vel balcal ara.gre.oxi. vel oxos lati . acetum GALIENVS.8.sim.phar.cap.oxos. i.acetuꝫ in ꝓmo lib.monstratũ est mixte subẽ existere.s. calide ⁊ fride ambabus subtilibus partibus.superat vero calidi tatẽ friditas.siccatiuũ vero sufficienter ẽ hoc pharmacuꝫ vt sit tertij gradus iã cõpleti qñ est forte. SERAPIO. aucto.Hal.suba eius est subtilis cõposita ex cal. ⁊ frig.nisi q̃ friditas ẽ amplior in eo q̃ cal.⁊ desic.in tertio prope finez qñ fuerit antiquũ ⁊ ẽ nociuũ neruis.Idẽ aucto. Dias. acetũ ifrig.⁊ stipticat ⁊ ẽ bonũ stomaco ⁊ prouocat appetitũ ⁊ abscidit sanguinẽa quocunq; mẽbro fluat si bibatur aut fiat sessio ĩ eo: ⁊ coqtur cũ cibis ⁊ conuenit cursibᵒ superfluitatũ ad ventrẽ ⁊ qñ ifundiť in eo lana nõ lota aut spõgia curat apostemata in ꝓncipio ipsoꝝ ⁊ restrigit matricẽ egressaꝫ aut anũ exeuntẽ ⁊ stringit gingiuã sanguinolẽtã ⁊ confert vlceribus fraudulẽtis berisipille formice ⁊ scabiei vlcerose empetigini emorroydibᵒ ⁊ panaritio ⁊ abluuntur cũ eo vlcera fraudulenta. Et quando miscetur cuꝫ pauco furfuris ⁊ ponitur tepidũ super podagrã conuenit. Et quando coquiť cũ melle ⁊ linitur cũ eo liuor sub oculo aufert eũ.Et quãdo ifundiť spongia in aceto que ꝓus fuit ifusa in oleo ro.⁊ apponiť fronti conuenit sode a calore solis:⁊ fumus eius conuenit grauitati auditus ⁊ tinnitui auriũ.Et qñ distillať in aure occidit vermes ĩ ea: ⁊ qñ bibiť calidũ confert accipientibus medicinas venenosas: ⁊ qñ bibiť cũ sale obuiat nocumẽto toxici: ⁊ qñ bibiť eradicat sanguisugas q̃ adheserũt gutturi.⁊ ꝓuenit tussi antiq̃ ⁊ qñ bibiť calm conuenit asmati:⁊ qñ fit gargarismus cum eo abscidit cursus humoꝝ veniẽtiũ ad guttur ⁊ cõfert sgnãtie:⁊ casui vuule: ⁊ collutio oris cũ eo calo cõuenit dolori dentium. PAVLVS.fricatio eius cum sale circa volas manuum ⁊ pedum valet cõtra frenesim ⁊ litargiaꝫ.
Thalasmo est quedam confectio.
Thalasso melli:idest aqua marina ⁊ mel.
Thalapeos vincetoxicum.
Thalibech ara.edera.

Cap. CCCCCCLXI.

Thalaspium vel thalapis vel scandillatiũ gre. ⁊ la.leuisticũ siluestre vl naustur tiũ siluestre vel pes gallie. DIASCORI. Nasciť ĩ tumulis ⁊ ĩ vys ⁊ sup tegulas.herba ẽ minuta folia hñs angusta duobᵒ digitis lõga ⁊ ĩ sũmo disa ⁊ piguia virgã ĩ medio ꝓferẽs duoꝝ palmoꝝ cũ paucis ramulis in qbus fert semẽ latũ sile cartamo ⁊ obrotundũ ⁊ veluti ꝓquassatuꝫ. vñ ⁊ nomẽ sũpsit florẽ hꝫ subalbidũ vtus ẽ ei termantica potissime semen eiᵒ.potui datũ ĩ acceptabuli q̃ritate p superiora ⁊ inferiora purgationẽ facit vehemẽter sciaticos p clistere adhibitũ medeť.bibitũ menstruis ĩperat aborsuꝫ facit. GALIENVS.6.sim.phar.Est aũt talapis leuisticũ siluestre vel scandilatũ cuius semen acris virtutis est qua apata rũpit ⁊ per anũ impositũ sciaticis conuenit. Est aũt ⁊ alteꝝ purgatiuuꝫ colericorum subtus ⁊ super bibitum in oxifabi multitudine lege Cardanus.
Thalasteos.i.gladiolus. Thalatos.i.poligonos.
Thaltikos grece nutribilis.
Thallon grece virens viridis.

Capitulum. CCCCCCLXII.

Thaleb. ara.lat.vero vulpis. SERAPIO. auc. Halie.Oleũ in quo decoquiť vulpis ꝓuenit multuꝫ iuncturaꝝ doloribᵒ ⁊ multi medicoꝝ ponunt ea viuentẽ in vase cũ oleo ad coquẽdũ: ⁊ qdã ponunt eaꝫ mortuã.nã qñ dolor ẽ propter humorẽ grossuꝫ viscosuꝫ ⁊ adherentẽ ⁊ existẽ ĩ profundo mẽbri nõ põt eum trahere medicia totuꝫ propter sui multitudinẽ aut propter grossitiẽ substãtie sue ⁊ viscositatẽ aut ꝓpter friditatẽ ipsius nimiã aut ꝓpter ventositatẽ inflatiuaꝫ que generať ab eis. In veritate dico ꝙ illi q operanť cũ vulpibus ad hoc ipsi faciebãt cũ eis balnea in qbus egrũ ponebãt ⁊ iacebat ibi adeo ꝙ oleũ coopiebat corpᵒ egri totũ ⁊ iubebãt ifirmo ꝙ staret ibi multũ ⁊ faceret morã longã ibi. Contingebat ergo ex hoc ꝙ oleũ illud resoluebat id qõ erat in iũcturis ex apate humoꝝ in loco ⁊ nõ faciebant hoc solũ:imo euacuabãt ab eo qõ erat in toto corpore suo ex supfluis hũoribus: quãuis ĩ corpore babẽtis dolorẽ iuncturaꝝ esset repletio magna:nõ ergo ẽ mix si hoc medicamẽ cõuenit ei ĩ hunc modũ.nã hũores nõ descendũt ad iuncturas eoruꝫ: imo euacuãtur per resolutões ex loco vbi sunt. Et illi qui sunt ĩ iũcturis resoluunť ẽt. PAVLVS pulmo vulpis desiccatus ⁊ potatus põdus.3.i.multũ ꝓuenit asmati: sed Auicẽ.dicit ꝙ hoc medicamẽ valet corpore purgato.
Thameb:idest vua.l.vitis.
Thamissana quid est lege laieralmarien.
Thamnos:idest mirica genesta.
Thanegi.Stephanus ẽ fumus ligni ritinis:idest ligni colofonie.
Thaom arabice allium.
Thaos:idest pauo.
Tharchemeter est quidaꝫ musculus core.
Tharcon.Tharona : idest granum lentisci.
Thanatos gre . mors inde athanasia immortalis.

Cap. CCCCCCLXIII.

Tharo. ẽ quedã herba que ĩ terra hyerosolimitana plantatur in ortis.⁊ tunc eius acuitas ac superflua caliditas auferuntur. vñ ad comedendum bene sapida redditur cuius grana carpobalsamo sunt similia cum quibus balsamũ quandoq; falsificať. Est enim lignuꝫ balsami eiᵒ ligno simile atq; oleum oleo. Alman. tractatuꝫ.
Tharubil.i.Thaguebil.
Thaum arabice grece scordeon latine.Alleum.
Thaus:idest pultes.
Theacia.Theata: id ẽ bleta alba ⁊ nigra.
Thebeth est compositum nomen loci.
Thegemata. i. dulces fructus duros habẽtes cortices vel testas.
Theil . herba est satis confortans stomachum quacaremus.
Thei locus quidam est.
Theitrius:idest minutum.
Thelofon.i.thelophin.
Thenchi cimolea quid est lege chimolea.
Theobolus : idest muscus nascens in lapidibus locorum humidorum.
Theodoricon anacardinũ a Theodo.auctore dcrũ est antidotum.
Theonestruꝫ: idest quinq; folia.
Theonissis.i.arthemisia.
Theozomata est quidã tumor in quo continеť aliquid ad modum rozis.
Theotis:idest loligo.
Thepbisie:idest gummi ruthe montane.
Thermus:idest lupinus.
Therm᾽ agrios.Thermostonos.i.lupinᵒ agrestis.
Therima.Therimon : id ẽ lupini.
Thetican᾽.i. flos parietis.
Theu:idest gramen.
Theulis est quoddam genus piscis.
Theozema . Noticia. Noto.Scientia idez. Halie. libro de partibus medicatiue artis.
Theoritis grece inspector contemplator.Theoritiki inspectura . Theoritikos cõtẽplatiuus. Theoretica contemplatiua.
Theonarca quid ẽ . Plinᵒ lib.25.capi.9.añ mediuꝫ.
Thitbion grece mãmilla.
Thimos ẽ spes verruce.lege Acrocordines.
Thimosis.Demost.ẽ extãtia rubra atq; aspa ꝛc.vehementer oculũ pũgẽs.
Thimon.Cornel. cel.super corpᵒ q̃si verrucula eminet ad cutem ꝛc.
Thimen apud Auicanna ẽ planta fortiter laxatiua: sed in ara.est thimum.
Thion.i.sulfur .Stephanᵒ theasi thionapirõ sulfur viuũ thibapirum.Thioideos furfureus.
Thiriasis gre.pediculi palpebrarum.Corneliᵒ cel.
Thia .i.sulfur.Tiassi.Tiasin idem.
Thianapiron:id ẽ sulfur iu

daicum ⁊ ē sulfur viuuz.
Tbicar est species vitri qō consumit argentum ⁊ dissoluit admixtum ei.
Tilicteris est vna ex specie bus filicis.
Tbimus quid ē lege basce. Stephanus bessa cbarabuma. Diasco. ·Plinius li libro.xi.cap.io.⁊.xi.
Tbiosapiros:idest sulfur sine igne.
Tbirbū.i. omētū vel zirbꝰ.
Tbit:idest gramen.
Tbitum quid ē lege. Altea.
Tbobos.i.panis.l.beuda.
Tbomicon.i.confortatiuū.
Tbontrēis:idest lamētationibus.
Tboaretiuz. ·Plinius folia coziandri babet pinguiora ⁊c.
Tboza est mensura.30.modiorum.
Zbozach.i. panis biscoctus
Tbridax:idest lactuca.
Tbubel eris: idest bactitura eris.
Tbuctanecis:idest pulegiū
Tbumini. Tbumuin:idest tbimus.
Tbumū.i. berba capillacia
Tburcbal quid est lege carrumen.
Tbus quid est.l. ·Ronder.
Tiaffi. Tiafin. Tbia: idest sulfur.
Tbias:idest minoratio āguli oculi.
Tibapparū.i.cibus ignis. l. tbion:idest sulfur viuum quasi cibapirum.
Tiberiusfolia: idest camedrea. Tiberispolia.
Tibialis est species calami aromatici.
Tibir:idest rosmarinus.
Tibirianticum.i.nec nimis leue nec nimis forte.
Tibrum:idest omentuz vel recticulum.
Tibur.i. vulua lege vulua.
Ticapsi. Tlapsen. ·Plinius libro.27.capitulo vltimo circa medium.
Ticedillo:idest berba passerina quam ignoro.
Tidax agria: idest lactuca agrestis.
Tifa grece:idest filigo.
Tife. Diascozides. Ācteliz. ·Plini.Typhe. lib.18.caº. io.circa medium.
Tifitas.·Pli.sic vocāt qdaz quandam ranaruz spēm.
Tiflancistruz gre. vncinus cecus quo palpebre subleuantur.
Tiflos grece cecus.
Tigus:idest barba ionis.
Tibulcb:idest triplicatum: ⁊ est quidam potus.
Til:idest gramen.
Tille sappa:idest vinum coctum vel mustum.
Tilmi. Tilni. Tilineos:id ē fenugrecuz. Tilinū albe.
Tillos est callosa ⁊ grandis cicatrix. Dura caro callositas callum: vt in Alexādro de oculis.
Tilaticis ⁊ peritis ⁊ vritis. Diascozides.est quedam species spice celtice.
Tileos. Tilia grece tili fenugrecum inde oleum tilinum.i.de fenugreco.
Tiligonꝰ. Teligonꝰ. Diasc. est spēs folꝭ femina.s.
Tilitaro grece linteolū qō carminatur ad vlcera implenda. Halie.ad glauc.
Tilosis grece peior aspitas palpebraz.l.tracoma: ſz Alexander grandes cicatrices tilos vocat.
Timalō ē vna spēs papaueris.l.Mecbō. ·Pli.liº zo. cap.zo.⁊ lib.z5.cap.7.
Timea. ·Paulus est spēs verucaruz.l.Acrocozdines.
Timonia ē vna species animonis.
Timatigigi.i. quinq folia.
Timben:idest timum.
Timbra. Timbre. Serap. .i.satureia. Dia.gre.timuri. ·Pli.lib.19.ca.8.⁊ li.zo. ca.zz.ara.Sabatar.
Timelea aut camelea. i.camedreos. Sema. Ste. Diasc.multi istā cocognidion dixerunt. ·Plini liº iz.capitulo.zi.in p̄ncipio.
Timeas est species cāne lege basap.
Timgos:idest byrcus.
Timiama est ois ɔfectio odozifera ad fumigādū facta. ſz alios ē quoddā lacbrymū qō vocaſ cancamon qō cum coagulaſ ē granulosuz: ⁊ sunt grana parua leuia albissima q̄ſi tbus albuz appet:ſz albiꝰ ē ⁊ leue ⁊ magis minutuz qō emanat ab arboze silli lecine i magnitudie ⁊ folꝭ cū volucraſ cuiꝰ fructus sic̄ oliua vel granuz laurica carens nucleo nigri colozis cuiꝰ fructꝰ exp̄mit ⁊ succꝰ eius coagulatus vocaſ timiama: sed illud est purius quod a trunco arbozis emanat percusso fit ex eo fumigiuz bonū: sed nos communiter vocamus timiamis. cozum cozūbzū ɔficta. l. Cozum bzū. cancamon ⁊ ē fex storacis liquida. Xpofozus de honestis.
Timi comarinuz.i. cime timi: vt i antidotario i confectione ieralogodion.
Timinon.i.scolopendria.
Timolea qd est.l.Limolea.
Timolas. i. vespertiliones.
Timopsalmo quedam confectio est katartika grece Diascozi.9.tbimofacta.
Timus quid est lege basce.
Tincar:idest capistruz auri .l.Crisocolla.Bozax.
Tin arabice ficus.
Tinci:idest pinus.
Tinea ē nomen eguocum ad vermen ⁊ ad scabiem capitis.
Tinea cozrodit pannos ⁊ tinea caput.hec p̄cipue vlcerosa est.lege alopitia.
Tinea babozafa.i. cuscuta.
Tino:idest liquoz.
Tinsa arabi.Timsa.i.cocodrillus aial. Tisma idez.

¶ Capitulum. CCCCCCLXIIIII.

Titimallus.

SERAPIO. auctozitate Diascozidis. Sunt eiꝰ septem species quarum vna dicitur ara. barasmas. grece vero caritias vel comites vel comos ⁊ est masculus bris virgas quarum longitudo est plus vno bzachio in quarū colozе est rubedo plena lacte albo acuto ⁊ folia super virgas ipsas similia folꝭ oliue:nisi quia sunt longioza ⁊ strictioza ⁊ radix eius est grossa aspera ⁊ in summitatibus illarum virgarum sunt come similes iunco. ⁊ in summitatibus illarum comaruz sunt capitella similia capitellis illius speciei que dicitur noalis ⁊ in istis capitellis est semē. est laxatiua: ⁊ ista est camelea. Est alia species dicta ara. ⁊ gre. Carsites ⁊ est femina ⁊ ē similis plante dicte didomodas ⁊ babet folia similia folꝭ mirti: nisi quia sunt maiora ⁊ strictioza ⁊ durioza ⁊ sunt fetidi odozis et babet acutas sūmitates sicut spinas ⁊ babet virgas egredientes ab vna radice longas circiter palmum vnuz et babet semen quod profert omni anno simile nuci ⁊ ista nux dicitur vomica ⁊ mozdicat linguaz fortiter ⁊ nascitur locis asperis. virtus autem istius est similis virtuti prime: nisi quia cōmouet citius vomituz q̄ prima: ⁊ ista est femina ⁊ est ista species laureole. Est species alia dicta arabi. ⁊ grec. paralios ⁊ eius expositio est propzie ⁊ maxime illud quod nominant homines migath. ⁊ cansomias. nascitur in marinis locis ⁊ babet ramos.5.aut.6.vel.7.ex vna radice quorum longitudo est circa palmum vnum rectos: quozum colоz tendit ad rubedinez exeuntez ab vna radice in quibus sunt folia parua ⁊ stricta ⁊ oblonga similia folꝭ lini in summitate ramozum sunt capitella amigdalata rotunda in quibus est semen ozobo simile colozis varij: ⁊ sunt

Tinturus:idest asperitas.
Tinesmos grece tenasmus tenasmon.
Tinni grece tunus piscis.
Tipica passio: idest interpolata.
Tire:idest glucten.
Tireus. Tirefs gre. vpupa.
Tiria pictura: idest furfures capitis lege offiasis.
Tiriacba afotocb. i.a morte liberans.
Tiriaca alfarach.i.maioz.
Tiriaca diatesseron: idest ō quatuoz rebus. l.tessera.
Tiriagia:id ē vngula oculi.
Tirus est quidam serpens.
Tirogala gre.ferum lactis.
Tiros tiron grece caseus.
Tiselium. ·Plinius. ·Rhiselium libro.z5. capitlo.io. in principio.
Tisanna: idest aqua ozdei vel fariola.
Tisapium: idest sinapis albus.
Tisis grece macies squaloz
Titaneos grece. Titanus: .i.calx viua egipso. ·Paulus. Theodo. ·Priscianꝰ. Halienus.
Titasin.i.medulla cerui.
Titbe grece mammille tithion mamilla vber.

ibi flozes:quoz colоz est albus ⁊ ē tota plāta lacte plena: ⁊ ista vocatur lati.esula. Est species alia ara.dicta eliostropos gre.elioscopos bz folia similia pozzulace: nisi qz sunt subtilioza ⁊ rotundioza ⁊ quattuoz babet ramulos aut. 5. egrediētes ab vna radice.longitudo quoz est circiter palmū vnū subtiles ⁊ rotūdos rubeos ⁊ plenos multo lacte: ⁊ babet in summitatibꝰ ramoz coronā similē cozone aneti in qua ē flos ⁊ semen ē ei circa folia que ad cursum solis conuertitur cū eius reuolutione: ⁊ propterea dicitur eliostropos ⁊ eius expositio est aspiciens solem nasciſ i ciuitatibus plurimuz ⁊ in cauernis iuxta muros ⁊ iste cōiter vocatur a latinis titimallus paruus. vnde vocaſ titimallus a titan qō est sol ⁊ mallos qō vocaſ coma: quia titimallus vertit suas comas ad solez. Est alia species dicta ciparisias babz virgas fere vniꝰ palmi lōgas aut plus quaz colоz ē rubeꝰ in gbus oziunſ folia similia folꝭ pini que vocaſ calicaris: nisi qz sunt mollioza subtilioza ⁊ minora ⁊ vlr sunt silia eis in p̄nº sui ozzus: ⁊ ppterea sic noiaſ hec planta ⁊ ē plena lacte nascitur in locis lapidosis ⁊ siccis: vtus eius ē similis virtuti aliaz. Est alia species nascens itra lapides ⁊ diciſ dendrodes.bz multos ramos ⁊ colоz ramoz ē rubeus et super summitates ramoz sunt folia mirti similia subtilioza ⁊ longioza paz ⁊ bz semen simile semini illius speciei q̄ vocaſ caritias ⁊ modus operatiōis ⁊ virtutis eius ⁊ forma repositionis eius est sicut dictaruz speciez. Est alia species dicta platafilos babens folia similia folꝭ plāte que dicitur flommos ⁊ radix eius ⁊ flos ⁊ lac laxat aquosum bumozē: ⁊ quādo teriſ ⁊ proycitur in flumine vel stagno occidit pisces. Et etiaz species supradictoz lacticiniozuz faciunt hec. Est alia spēs lacticiny dicta pithias similis spēi dicte ciparissas que pōt reponi cū supradictis. 7. speciebꝰ titimalli: ⁊ propter hoc posuerunt illā inter spēs titimalli babet virgas longitudie vnius brachy similes virgis lentisci: nisi qz sunt longiozes ⁊ plene nodis ⁊ folia babet silr stricta ⁊ acuta i sūmitate similia folꝭ pini: ⁊ propter hoc sic nominatur ⁊ bz flozes magnos ad longitudinem tendentes: quozuz colоz est purpureus ⁊ babet semen depressum simile lenti ⁊ babet radicem magnā albā ⁊ grossaz in qua est multum lac. GALIENVS.8.sim. pbar.capl'o de titimallo. virtus omnium illaz specierum lacticiniozz est cal. ⁊ sic.in quarto virtus titimalli est laxatiua flegmatis ⁊ colere ⁊ prouocat vrinā. GALIENVS eodem libro ⁊ capitulo secundū translationem gre. omnes qdem babent acrem ⁊ ca. virtutem predominantem. inuenitur autez i eis ⁊ amaritudo fortissima. ergo omnium ē opos ⁊ frondes. participat vero ⁊ radix predictis vtutibus: ſz nō equaliter. ipsa autem cocta cū aceto dentiū dolozes ⁊ maxime gcunq̄ cozrosis ipsis fiūt curat: opos vero fortiozes babet vtutes ad fozamen dentiuz ⁊ alias partes cozpozis moz vlcerat extrisecus emplastrata. ē eni ex quarto gra. ca. que causticoz diximus cē: ita aūt ⁊ pilos aufert vnctꝰ opos: qz vero fortis est miscetur oleo: ⁊ si multotiens hoc fiat tandem radices pilloz perimit ⁊ nuduz eis fit cozpꝰ p̄m aūt eādē vtutez accocozodines ⁊ formicas pterigia ⁊ etylos tollit. Abstergit empetigies ⁊ scabies propter amaritudinē ⁊ fagedenica ⁊ vlcera carbūculosa ⁊ cācrosa: qm̄ calefacit fortiter ⁊ abstergit iuuare nata est si qs in tēpore ⁊ mensura eo vtatur. At vero ⁊ fistularum ⁊ ylos eadez vtute curamus. Dec omnia operātur omnes opi titimallozum p̄m genus silr. debilius vero folia ⁊ fructus operari nata sunt. gbus ad pisces q̄ in stationarys ags vtī assueuerunt. citissime enim ab eis inebriati ⁊ semimoztui facti ad superficiem feruntur aque. cum autem sint septez species titimalli fortioz est qui caritias nominatur quem ⁊ masculini qdā nominant: ⁊ q̄ in lapidibus nascitur dicꝰ dendrodes. consequenter autem q̄ barbasso similaſ et ci-

parisias: deide paralias: deide aūt eliostrophos: p̄m proporcōez vero predicte eozum virtutis est cinis ⁊ lixiuium quod ab eis. ·Plinius libro.z6.capitulo.8.in medio.
Tlapsiū. Diaſ. duo facit capitla. vnuz talipsos. Aliō tlapsiuz siue vt alij sipis agriō: siue vt latini scandalion. i. pes galliaceus nasciſ ⁊c. Ste. ē ozsum. i. nasturciuz babilonicum ·Pau. Cratebas ē alterū genꝰ qō sinapi psicuz vocaſ. lit er antiquus de simpl. medi. ·Plinius libro. z7º capl'o vlti. circa mediuz.
Tlase grece frangere conquassare.
Tobaltin. i. rubi imaturi.
Tobzicon. i. bypoqstidos.
Trachit idem.
Tocandestre:idest piretz.
Tocandeste secundum aliquos est piretrum.
Tocomos:idest ferrum.
Toffa:idest mela.
Tofi est quidam tumoz in quo cōtinetur ad modū lapidis.
Tofus lapis ē lenis ⁊ spongiosus satis absterstuus.
Toginaton.i. satietas nauseatiua. Totima. Totia.
Tomentum. Diascozides. idest stuppa.
Tomias grece veruez.
Tomos. Tomi.i.icisio vel diuisio inde anotomia.i. recta diuisio ⁊ atomos.
Tonsilas vocat Ozibasius amigdalas que i faucibꝰ apparent ipasq̄ easdem vocat pitimias. PAV. ait. ·Parisinias forte corrupta scriptura.
Tonus: idest vigoz. Halie. 9º memiri.capl'o 3º ⁊.iz º. terapentice. capl'o p̄mo.
Tonetica. Tonoctica. Alexāder.i.ɔfortatiua cozro bozatiua. Cassius felix.
Topus quid est.l. Tropus.
Topacios: grece topacius gemma.
Topica grece localia. Cassius felix topos locus.
Tozax:idest pectus.
Tozbolos.i. cozzex sambuci terranei.
Tozecos:idest lactuca.
Tozefactum.i.semiustum.
Tozmētalis: idest satirion.
Tozmentum planta cuius virtutes. Diascozi. describit: sed non formam.
Tozmos:idest lupinus.
Tozmentilla quid est.l. bistorta. Eptafilon. Consolida rubea potentilla.
Tozna folis.i. pendactilus.
Tozobos:idest aqua lactuce vel lactis.
Tozongi vel curon arabice citrum.
Tozpigo quid est lege sead
Tozpoz ē ɔgelatio vel stu-
Tozsius.i.antrax. (pro.
Tozzella quid ē.l. bedereg
Tozzelle de seni.quid sunt lege passime.
Tozzuca. i. testudo enuda. Halz.2º memir. capl'o 2º.
Tosica sunt venenosa ex q̄bus medicamia fiūt. Halienꝰ in dinamidys.
Tot: idest cot lege fassase.
Totraceos:idest quartana feb. periodica.
Toxea:idest assungia.
Toxon grece yris celestis arcus.
Toxicum quid est. l. virez.
Tracus. Tragus.i.spelta.
Trachia. Trachea grece.i. aspa. Trachis asp. Trachites asperitas rigoz rigiditas. Halie.in dinamidys. Trachea sunt aspera que suffocata loca vlcerant.
Trachea artaria. Ozibasiꝰ .i.p̄ncipalis arteria quaz rustici gargalionē dicūt.
Tracion: idest frutez dictꝰ tramenticus.
Trachimata:id ē asperitas oculozum.
Trachillos grece collum.
Trachiotis:id ē balsamita.
Trachit: id ē bypoqstidos. Zozbicon idem.
Trachites bleffarō. Demoste. ē asperitas palpebrarum in iteriozibus ⁊c.
Tracomanes. ·Plinius tricomanes lib.z7.caº. vlr.
Tracoma gre. aspitas palpebraz. ·Pau. q̄ cū aucta fuerit ⁊ quasi tunicas babens ficus dicitur perseuerans vero tilosis.
Tracon quid est. ·Plini libro.iz.capl'o.zi.
Traben:idest vua.
Tracus dicunt que sunt ex farris grossa. Ozibasius.
Trafia:idest grana solis.
Tragebulidos: idest tragulidunces.

Tragagantū vocatur radix arboris draganti.l.Acantos. Diascorides.·Plinius lib20.13°capitulo.21.
Trageantes sunt illi qui vtuntur tragematibus.
Tragemata.Tragimata gre.escaria.Alexā. sunt fructus dulces hītes duros nucleos vt nuces vel duras testas vt amigdale vel qcqd post cenam comedit gratia delectationis:que est ad bibere: vt Halienus de cibis.capitulo de semine canabi et arabice vocatur caug anac.
Traganeon.Tragiū nascit in creta ifula maritimis iuniperi similis ⁊ semen ⁊ folia ⁊ ramis succus eius lacte°. ·Pli.lib.27.cap.vlti.Tragion.Attragonis.Trageon.
Trages.Trageos:idest tertia species spongie.
Tragiz tracoloritan:quid est lege sandanig.
Tragos:idest iuncus marinus.Diasco.vel bircus.·Plini° libro.27.capitulo vltimo.Halien° libro de alimentis.
Tragakanta.i.hyrci spina. Halienus in lib.de alimentis.
Tragano grece callosum cartillago.
Tragerifion grece capriolus tragerifos capra.
Tragion.·Plini° lib°.13.cap.21.Diasco.Tragion altera folia habet similia scolopendrie ⁊ radix est illi alba ⁊ tenuis similis radici agresti ⁊c.

¶Capitulum. CCCCCCLXIIII.

Tragos. Tragere fm Diasco.cap°.tragos aut scorpion nascit locis maritimis frutex est super terrā longitudinez palmi vni° hīs aut amplius.basta est illi sine folys in aqua in summo hz velut acinas minutas sicut triticū acutū multū i gustu stipticitas: semen ei°cū vino bibitū fluxū matricis ⁊ vētris abstinet qō semē plurimū colligūt de terra ⁊ faciunt trociscos.
Tragopone.Diasco.quā multi conū vocant.herba est ⁊c.
Tragozinus vel tragoziganus. Diascorides frutex est ⁊c. ·Plinius libro.20.capitulo.17.circa principium.
Tragus vel tracus:idest spelta.
Tragopogon:idest herba hyrcina.nam tragos grece hyrcus pogon barba vel iunctum.Halienus.
Traulus gre.ē g deficit ī ,pferendo r.elemētū.Balb°aūt seu blesus ē g frāgit.i.

¶Cap. CCCCCCLXV.

Traguliduntes. ara.gre.safurion.lat. cauda tremula. PLINIUS ō safurion ē auis de genere paruax minor omnibus auib° excepta aite reiaco ⁊ color ei° inter viridē ⁊ citrinū:⁊ cineritiū ⁊ super alas ei° sunt pēne auree: ⁊ super caudaz eius sunt pūcta alba ⁊ plurimuz apparet ī hyeme apud piscinas ⁊ parietes:⁊ ipsius volatus nō ē fixus: imo volat pax ⁊ cadit ⁊ garit semper ⁊ mouet caudam. ⁊ hec ē auis spine expellit lapidē de renib° ⁊ vesica cū potētia.
Trabit.i.semen endiuie.
Traucnatica.i. sanguinem ex vulnere stringentia.
Trauma gre.vuln°.Traumata vulnera inde.
Traumaticū medicamē ē sanans vulnera ⁊ tramatica grece vulneratiua.
DIASCORI. capitulo de felle caprino.
Traxia:idest scariola.
Tremēcola.i.herba tremu
Tremiseuc.i.palitic°. (la.
Triamēti.i.petroselinum.
Triaselaicuz: idest glucten thaurinum.
Trianguluz vel triangularia. i. sigilluz salamonis.
Triallis est qōdam genus tassibarbassi satis cōbustibile.l. flōmos:quia est quarta species eius.
Tri ytria.i.cib°fact° de pasta azima sicut fila lōga. ara.atria arabice.Ascetb grece triuoli.
Tribulus qd ē.l.haschaba. Dia.·Plini° li°.21. cap.16.
Tribuca:idest lacertides.
Tribiscus ē species camelee est de speciebus lacticiniozum: non tamen ti timallozum descriptozū a Diaf. multū aūt lac hz qdā hāc dicūt alipiados.
Trichachis. Theof a trachate accipitruz genere nomen accepit. ·Plinius libro.25.capto 6°.in fine.
Triches . grece capilli trichos trix.
Trichiasis. Demost. est inclinatio ad iferius palpebre pilloz naturaliuz.
Trichocola grece medicia faciēs adherere piloz in palpebris.·Paulus.
Trichimanes . i.pollitricū.
Trichitis.i. alumē scissum.
Tricodum: idest nespilum: eo q tria ossa habeat.
Tricozelium vel triscas: id est herba capillacia.
Tricon omelli:idest mel cū citonys.
Tridax tridakina gre . i. lactuca.Hal.li.de alimētis.
Tridi agrea: idest lactuca agrestis.
Tridacna ē species ostrearum magnarum ter mordenda.·Plinius libro.32. capitulo.4.°circa mediū.
Trifera grece delicata.
Trifeon:idest iuuenile siue delicatum inde trifera ⁊ collirium triferon.
Trifolium.Trifilon arabi. idest trifolium.l. Panda cuca ara.tarafilon grece.
Trifollon trifilium trifillū idest satirion.
Trifolion:idest tripolion.
Trifago maior. Trisogus: idest camedreos.
Trifula.i. Jduum.Halien° libro de euchimia.
Trifolium marinum: idest tripolium. ·Plinius libro 26.cap.7. circa medium.
Trigon grece turtur.
Trigonion bunion.Diascorides est secunda species berbene .l. gerebotanuz.
Trigonius piscis marinus: cui°pūctura aculei venenosa ē pastinaca.Lor.cel.
Trimineū: idest trimestre. Diasco. i.triuz mensium.
Tripanion grece trepanuz.
Trigama.Trigana:idest lactuca.
Trigomum. trignum quid est lege zaror.
Trigeno est species trifoly
Trigla grece: idest mulus piscis.
Trigo rubeo. i. dragantuz.
Trigonia:idest piristrion.
Trigon grece: idest turtur.
Trigias grece tartarum trigia fex amurca ⁊ fex oīs.
Trigotrigonus: idest lupinus marinus.
Trigā.i.trociści facti de tribus ī antidotario Alexā dri de dissinteria: ⁊ quicquid de tribus rebus efficitur potest dici trigoni.
Trillus:idest tribulus.Tribolus idem.
Trimba:idest satureia.
Trimata.i.excoriationes.
Trimagne. Trisego: idest quercula maior.
Trioce:idest tubere.
Trionites:idest betonica.
Triplicaton rob saba: idest cuius.tertia pars remanfit in decoctione.
Triptos:idest vinum cretium. Diascorz.l. ptopas.
Trispermō cataplasma ex tribus seminibus.·Paul.
Triuiolus grece tribulus. Stephan° ē esquiū ara.i. chachabum bascech.
Trixa: idest capillus vene.
Tripa est vermiculus ligna corrodens.
Trogologon qd ē. ·Pli.lib° 27.cap.vlt. vltra mediū.
Troxima quid ē. l.trofima
Truxalis grece grillus.

Cap. CCCCCCLXVI.

Tripolió. Tripolion. Tariaconion.Triconió.Tricomozi. DIASCOR. Nascit ī littozib° maritimis folia hz apio silia et grossa.bastā lōgaz duob° palmis ī capite disam florē oī mutare ter ī die.nā mane colozē albū facit ⁊ alys hozis eū mutat media die purpureuz ⁊ sero feniceuz ē calidissima cū vio bibita.3.y. humozes aquosos ventris deponit vrinā puocat acceptis venenis occurrit ē turbitb. Serap. ·Plinius lib.26°. capitulo septimo.
Trisafice:idest gladiolus.
Trisonetum. i.camomilla.
Trisalacium: idest vinum rubeum.
Triton piscis.i.chelidonia.
Triticuz quid est. l. beuda.
Tritus est genus spongie.
Trix:idest feda.
Trizoaga:idest camedreos
Trabaltin: idest moza rubi immatura.
Trocoma: idest aspitas.
Troco grece rota inde trociscus:idest rotula vel aliquid simile rotundum.
Trocilli:idest lactuca.
Trocilli sperma:idest lactuce semen.

Trociscus grece a trochos:idest rotunda confectio.
Trociści stelle antiqui medici nominauerunt eos aluiro la canee.huiusmodi non permittunt vitam recedere.
Trochos:idest ossa nespili vel rota vel rotundum.
Trofima.Trofimia troximel.Troxima.Jntuba. Tarraxacon est species endiuie siluestris habēs spinas i dorso.f.scariola arabice vaid armata.Auicenna.
Trofae gre.Alimentū.Trofi.Cibus. Epulū victualium. Esca.Trofia.Alimenta inde atrofia.i.sine alimento.
Troglitis.Troglites.Troglitidis est passer i fozaminib° domoz ⁊ passerez vocant omnē auiculam paruam.
Trog.i.fozamen domus grece. Trogo grece comedo.
Tropicos grece tropicus conuersus.

¶Capitulum. CCCCCCLXVII.

Trogozinus siue tragozigan°fm Diascoz.frutex est similis serpillo agresti: sed latiozib° folys ⁊ gluctiosa vehementer atq; virtute poti. Est ⁊ alterz gen° minoza habens folia ⁊ semen qō marrubiū ab aliqb° oī folia sunt illi similia sansuco.est cal.⁊ diuretica ventrez mollit elixatura eius bibita coleraz depont spleneticis cū aceto bibita medicaī menstruis impat melle addito vt electuariuz piplemoniacis vriliter adhibetur.putredinem stomaci tollit fastidio medetur nauseantibus subuenit polenta mixta tumozem spargit.
Tromboe:idest sanguis coagulatus.
Tronetaria:idest peristereon.
Troniti arboz est nobis ignota cuius cortex fructus ⁊ folia in se aliquid stipticum habent ⁊ calefaciunt nimis ⁊ desiccant.Diascorides.
Tropae:idest conuersio vel succus platearius.
Tropus:idest modus:sed topus idest locus: ide topica remedia idest localia.liber topicozum ⁊c.
Tuffi:idest tubera.
Trumbus glomer: idest globus ide trumbosus sanguis: idest globosus glomerosus.
Tubel.i.batitura seu squama metalloz cadēs ab incude
Tubelanachas.i.squama eris. (gre.lepidos.
Tubera sunt fungi sub terra mozantes rotūdi ad modū pile.l.bamech.·Plinius lib.19.capto.2°.in fine.
Tuber terre.i.ciclamen.·Pli.lib.25.cap.9. ante medium.
Tuberozitas radix rotunda.

¶Capitulum. CCCCCCLXVIII.

Tuchia. ara.gre. ⁊ lat.tucia. SERAPIO.Ex ea est quedā iuenta in mineris: ⁊ ex ea q̄dam fit in fornacib° in gbus citrinaī es ⁊ colligīt ⁊ reponīt sicut climia.l.Cadimia:⁊ pomfolix. Sed illi° que fit in mineris sunt tres species.nā ex ea est alba ⁊ viridis ⁊ citrina imbibita ruboze ⁊ minere tucie indie sunt in littozib° maris prope regionem idie: ⁊ melioz baz ē alba que cuz aspicīt videī q̄ habeat supra se salē:⁊ post ipsaz ē citrina:sed ī viridi est asperitas ⁊ est perforata ⁊ defertur ex maritimis sin.⁊ alba est subtilioz omnium specieruz tucie:⁊ viridis est grossioz est scilicet illa que cum fozaminibus est.
DIASCORIDES. capitulo de tucia. sunt eius due species vna est leuis. alba alia est minus leuis ea.generatur aūt tucia quando accipīt climia ⁊ puluerizaī super es in sui citrinitate ⁊ apponīt in ipm clima vt fiat clax citrinū.eleuaī ḡ ex climia fumus ⁊ adberet pietib° ⁊ ē tucia:⁊ tucia qdē nō ē solū propter tincturā eris:sed est absq; hoc q̄ pōt fieri ex clumia absq; citrinitate eris.melioz ex ea fz Serap.ē q̄ fit in cipro q̄ qñ rozaī aceto emittit odozē eris cuius color ē similis colozi resine ⁊ sapoz similis sapozi luti:⁊ qñ ponīt super pznas aggreganī partes eius ⁊ fit color ei° similis colozi eris:⁊ qñ tangīt nō habet asperitatez ⁊ ē lenis.oportet enī q̄ iueniaī hec oīa ī ea.alr aūt nō est bona.lauaī aūt tucia in hūc moduz.accipīt sicca vel cum aqua mixta ⁊ ponitur in petia lini nō rara ⁊ ponitur in aq̄ pluuiali ⁊ mouetur petia in aqua ⁊ quod est ex tucia bona electa subtilius egreditur de petia in aqua ⁊ id quod est ī ea ex sorde ⁊ grossum remanet in pecia ⁊ post hoc dimitte residere:deinde proyce aquam cū tucia in vase alio mundo:⁊ quod remanet in fundo ex graui arenoso abyce ⁊ dimitte aquā clarificari ⁊ proyce eam cū facilitate ⁊ iteruz īfunde super tuciā aquam aliā ⁊ agita ⁊ fac vt prius ⁊ hoc tādiu vt nihil arenosi remaneat ⁊ aqua supstās remāeat clara.Et cū hec feceris proyce aquā ⁊ sicca tutiā: ⁊ qdam sunt q̄ dissoluūt tuciam in aqua donec fiat sicut mel ⁊ ponunt eā in pecia ⁊ suspendīt pecia super vas ⁊ colaī ex ea qō pōt ⁊ restringunt peciam restrictione pauca vt ampli° egrediaī ⁊ proyciunt super ipsam aquam multam ⁊ mouent:⁊ quod natat in superficie aque colligunt cuz lana ⁊ istud quod natat est pinguedo . ponunt eam in vase nouo mūdo : deinde cōmouet residuum leuiter ⁊ proyciunt in vas aliud ⁊ qō remanet in fundo ex arenoso abyciunt.faciunt hoc sepe ⁊ donec nihil arene remaneat. Lauaī aūt tucia cū vino similiter ⁊ illa est plus stiptica q̄ que lauaī cuz aqua.Est stiptica ifrigidatiua replet vlcera carne con gluctinat desiccatiua est parum.Et qui vult assare tuciaz terat eā fortiter ⁊ conficiat cū aqua ⁊ faciat trociscos ⁊ ponat eos super testā ⁊ ponat sup pznas ⁊ voluat trociscos assidue donec desiccenī ⁊ fiant rubei.Et scias q̄ accipitur tucia etiam ex auro ⁊ argento ⁊ plumbo:⁊ illa que accipīt ex plumbo est secūda in bonitate ab illa que fit in cipro dicta superius.Aliquando aūt egemus tucia ⁊ non possum° inuenire:sed nos scimus medicinas equiualentes in bonitate ⁊ similes virtuti ei°:quas volumus hic docere ⁊ modum earū ⁊ qualiter fiant. Accipe ex folys cū granis mirti recentib° sicut sunt ⁊ pone in vase terreo crudo ⁊ cooperi vas coopertozio habente multa fozamina ⁊ pone in fornace figuli ⁊ quando decocta fuerit terra vasis ⁊ facta testa aufer qō est in ea ⁊ pone in vase alio crudo et pone iterum in fornace sicut prius et sine coqui et extrabe cuz octum fuerit vas et extrabe qō est in eo et laua cinerem illum sicut lauaī tucia et vtere:fit aūt hoc idem ex folys et summitatibus oliuaz eadem disciplina et maxime siluestrium:et fit ex citonys postq̄ incidunī per frusta et abyciunī semina et ex galla et ex mozis celsi albis imaturis ⁊ deficcatis ī sole ⁊ ex summitatib° arboris masticis: ⁊ qdā accipiūt folia fic° ⁊ deficcant in sole et faciūt vt diximus. Tucia abluta ē plus desiccatiua omni medicia et igredīt in sief cū gbus curanī egritudies oculoz et est vna de meliozib° medicis cum quibus curantur vlcera ani virge et pectinis et desiccat humiditates que veniunt ad oculuz et prohibet eas venire et ingredi tunicas eius.
Tuchib: idest quādo facit stare sicut stat homo cuz orat tenens faciem suaz et ventrē super terram.
Tuctamenis: idest diptamum species pulegy lege.Aldatamin.
Tuden.est herba habēs folia similia folys cipressi quam ignoro.
Tuderi . est herba nascens in tectis et parietibus et vocatur clixio: sed Auic. dicit q̄ est herba similis prassio satis resolutiua ⁊ mollitiua . Diascorides oziminon.
Tucingi:idest fasianus.
Tufa:idest mala.
Tufab ara.tofab . poma. f. mala. Stepha. tufabuz.
Tiu:idest ficus.
Tuice:idest pinus.
Tulilup.Tulup.i.oga.herba nascens in flumine.
Tulolie:idest verucalis.
Tululie.idem.
Tulnesius.i.exiccatio.
Tuluxus.idem.
Tumabax. i.cinabarum.
Tumbel:idest tembul.f.folium quo vtimur.
Tumbalum: idest Tubel. Stephanus.
Tumbasi. est regio quedā.
Tumsillas: idest tonsillas.

Tumor neče.i.emorroyda iflata vel ceca q̃ nihil sanguis emittit.
Turbiscon.i.oliuella spēs laureole laxatiua.
Turbiscus:idest laureola.
Turiones:idest teneritates summitatum arborum vel arbustorum vt vitium ⁊ similium.Cassius felix.
Turdilli:idest herbe passerine secundum aliquos.
Turna grece lupus piscis qui ⁊ ludus.
Tursie:idest armoniacum.Auicenna.
Turungē ara.citraria melissa aut ozimū citracū qō habz odorē citri. ¶Capīm. CCCCCCLXIX.

Turbit, ara.lat.⁊ gre.caritamion. SERAPIO. aucto.Diasco.est planta nascens in littore maris in locis scilicet quos mare cooperit quādo crescit: quando vero est tranquillum non tangit ea. non enim nascitur intra aquam nec multuz longe ab ea ⁊ nisi quando mare turbatur ⁊ crescit nō tangit eā habz folia similia folijs plante dicte arasatis: nisi quia sunt grossiora eis ⁊ habet stipitem duobus palmis longū diuisuz in summitate. Et quidam dicunt ꝙ flos eius mutat colorez suum ter in die:quia in mane est albus in meridie declinās ad purpureum colorē in vesperis vero fit rubeus. Radix vero eius est odorifera alba que quādo masticat calefacit linguaz. Et idē auctori. Halie.translatione Albatarich.⁊ nascit in littoribus ⁊ arenis.est cali.⁊ sicca.laxat ⁊ mundificat ventrem. Melius ex eo est illud quod cū euellitur radix eius a terra aufertur cortex eius statiz ⁊ abycitur grossum qō est intus:⁊ ex corticibus eius melior est ille qui est vt calamus gūmosus ⁊ albus.Et quando volumus ipsuz frangere cito frangitur:⁊ nō accipiatur illud turbit quod est tortuosum.Turbit est cali.⁊ sic.in tertio.Et idē auctor.Aben Mesuay. Melior est ille qui est subtilis ligni ⁊ ꝓprietas eius est laxare viscosum flegma:verum ipsuz dimittit debilitatem in stomaco propter abbominationem sui saporis. Rectificatio eius est conficere ipsum cū oleo amigdalarum dul. Dosis eius est a.z. i. vsqz ad.y.⁊ oportet ꝙ adhibeatur potanti custodia magna ⁊ non exhibeatur soluz: ⁊ ipsum quidez est bonum humoribus sciatice ⁊ educit eos ⁊ laxat humores grossos. Et idem auctor. Abix. Melius ex eo est albū ⁊ quod in figura est sicut calamus argente⁹ ⁊ pulpa calami est subtilis ⁊ cito frangit non existens grossum neqz graue; ⁊ quando teritur est contritio eius facilis ⁊ est album quando est trituz.illud vero quod non est tale nō est alicuius bonitatis:⁊ turbit quādo transierit multum super ipsuz fiunt in eis vermes sicut in alys lignis et debilitatur in virtute sua:⁊ signuz eius super hoc est ꝙ apparent in eo foramina ac si esset foratū acu. ⁊ turbit qdez laxat flegma leuiter. Et rectificatio eius est ꝙ frices corticem eius donec peruenias ad albū eius ⁊ postea tere ipm ⁊ cribra ipsum per cribzum tenue:⁊ si ponis ipsuz in medicinis laxatiuis sicut in pillulis ⁊ decoctionibus cribra ipz per cribzum strictū ne sit ei aliqua grossities ne adhereat villis stomaci: ⁊ conuenientior modus rectificationis ei⁹ est ꝙ conficiatur cum oleo amigdalaruz amarum postq̃ fuerit trituratum ⁊ cribzatum: ⁊ si vis exhibere ipsum habentibus flegma viscosuz tenax tere subtiliter ⁊ cribza vt ipsuz non adhereat stomaco ⁊ expellat ipsuz flegma. Plinius lib⁹.z6.cap⁹.7.Tripolion. PAVLVS.est ca.⁊ sic.i tertio. IOAN.MESVE. Turbit est radix cuusdā herbe cuius folia sunt similia folys ferule minoris ⁊ est ex habentibus lac ⁊ ex eo siluestre ⁊ domesticum ⁊ magnum ⁊ paruum ⁊ adhuc ex eo aliud albuz aliud citrinum ⁊ aliud nigrum.Electio qō in locis nascitur sicciorbus ⁊ gummosus propter spissitudinez lactis eius:contrariū vero econtra declinat a proprietatibus bonis que sunt. 7.secunduz ꝙ sapientes scripserunt.s.vt sit album vacuum arundinosum gummosum:⁊ sit cortex eius cineritius ⁊ planus:⁊ sit recens.⁊ facile frangibile.citrinū vero malum est:⁊ nigrū peius:grossum est nō bonum ⁊ subtile tenue similiter. Est enim debile ⁊ antiquum malum ⁊ quod est crispi corticis ⁊ habens interius cuz frangitur sicut neruos est siluestre malum. Et qō non est gummosum est debilius ⁊ ventris conturbatiuum: ⁊ tua interest vt cognoscas adulteratum ex eo qō fit cum superlinitione in extremitatibus eius ex gūmi dissolutiōe. Et cognoscitur:eo ꝙ in fracturis ipsius est sine eo. Et nimis recens est conturbatiuum ⁊ subuersiuum viscerum. Antiquū vero debile mediocritatē tamē habens.est enī quod eligitur.ca.in tertio: ⁊ est resolutiuū attractiuum mediocriter generans ventositatem subuersionem ⁊ nauseā:⁊ acquiritur ex vsu eius exiccatio in corpore.euacuat enim humiditates subtiles. Tria sunt contrigibilia in ipso. Est enī debilis operationis ⁊ tarde: ⁊ nocet stomacho faciens subuersionē ⁊ nauseam:⁊ acquirit vsus eius corpori exiccationē nauseaz ⁊ estuationem. Rectificatores vero eius in primis abradi iusserunt corticez eius donec appareat album ipsius:⁊ contrigunt de eo qō dictuz est primo administrando aliquid virtutis acute vigorās ipsuz in operando ⁊ ex rebus ipsum maxime confortantibus est zuccaruz.ipsum enim figillat ei proprietatez mirabilem vt educat humorem grossum viscosum etiam a remotis cum facilitate:ita ꝙ etiā a iuncturis ⁊ anchis ⁊ a locis profundis ⁊ distantibus:per se vero non facit illud:imo educit de flegmate quod subtile: ⁊ reliquit grossuz: et hoc tarde operatur. Et contrigunt qō secundo dictū est admiscendo ei ex medicinis stomaticis ⁊ redolentibus ⁊ sedantibus agitatiōem in eo sicut est mastix ⁊ gallia aromatica propie sicut zinziber ⁊ piper lon. ⁊ similia. Et emēdatur qō vltimo de eo dictum est,sicut dixit Alcanzi: vt misceatur oculum amigdalarum aut cōiungatur cum amigdalis aut cuz zuccaro. Et dixit ruffus. Administratio ipsi⁹ cum stipticis remouet hoc nocumentuz ab eo. Et dixit idem. Ipsum cū confectione de citonys aut rob ipsius cū medio ponderis eius ex zizibere ⁊ duplo ponderis ipsius de amigdalis est solutiuum bonuz. Inquit hamech.fiunt trocis. ex eo ⁊ duplo ponderis eius flox vio.⁊ medio ponderis eius ex zuccaro ⁊ fit resolutiuū sine molestia. Et dixit Johānitius. Accipe dactilox infusox in aceto die ⁊ nocte partes.100.penidiarum partes.50.amigdalaruz purgatarum partes.30.turbit partes.35.scamonee partes.12.zinziber piperis lon.foliox rutbe siccox.ana. ptes quattuor eorum fiat permixtio bona ⁊ confice cum melle dispumato.est enīz medicina mirabilis. Inquit filius zezar. medicamen de turbit qō elegi i egritudinibus in quibus vsus eius est necessarius. ℞. Turbit partes.10. zinziber partes .v.zuccari partes.20.⁊ quandoqz additur masticis.z.iij.⁊ quandoqz alia secundū intentiones alias. Et dixit iterum infundatur turbit in succo cucumeris asinini die ac nocte postq̃ rasus fuerit eius cortex ⁊ exiccetur. Est enim vltimum ad egritudines iuncturax. Turbit autem de triturione ⁊ contritione sustinet mediocriter. Nocumentuz autez eius expellit aqua mellis ca.⁊ aqua similiter zuccari ru.cum oleo amigdalarum. Turbit confortatū solutione educit hūores flegmaticos grossos ⁊ viscosos a remotis ⁊ propie a iuncturis ⁊ ipsum quidem mundificat stomacū ⁊ expellit superfluitates ab eo adherentes in villis eius ⁊ mūdificat pectus a flegmate grosso putrido ⁊ educit a iuncturis ⁊ locis neruosis ⁊ anchis humores grossos viscosos ⁊ valet ad dolorez iūcturax ⁊ ei⁹ vsus preseruat a lepra ⁊ ab ifectionib⁹ flegmaticis sicut est morfea ⁊ baras et ē medicīa fe.flegmaticax bona. hi aūt q̃ sumūt ipz timeant austruz et abhorreant pisces. Dosis eius contriti est a.z.i.vsqz ad.y.et ei⁹ decoctōis a.z.y.vsqz ad.ij.
Turesule est quoddam genus piscium.

Turges:idest sordes.
Turgonus:idest turtur.
Turgaron. est species oraconum marinorum.
Turinus:idest lupinus.
Turriones: idest extremitates vel capreoli.
Turmisios. i. exitura que rumpitur.
Tursie: idest armoniacuz.
Tus.Thus qd ē.l. Rōder -Plini⁹li.12⁹.cap⁹o.14.15.
Tusuch ara.nomē pōderis granox duozuz ⁊ semis. Rasis lib⁹ diuis.cap⁹de sonitu ⁊ tinnitu.
Tussis vel lebleb arabice latine volubilis.
Tuscaria: idest albutium. affodillus.
Tussilago. Lameleuce:id ē vngula caballina est species tussi barbassi.
Tussis clamosa: idest canina:⁊ est tussis cum qua ē species orthomie.
Tyriaca. Est quoddam farmacum.Halie.omnibus notū valens ad plura: vt Halien⁹ in libro de tyriaca que non competit secunduz eundem habentibus calidissimam complexionem neqz diebus canicularibus neqz cōuersantibus in terra calida neqz infantibus. Cōstantinus in pantegni ait ꝙ non conuenit in materia colerica vel sana. AVICENNA dicit ꝙ competit febz.flegmaticis ⁊ melancolicis post digestionem. SERAPIO. ait ꝙ competit feb.venenosis. GALIENVS.in li⁹ de tyriaca ait ꝙ competit feb.pestilentiali. Est tyriaca fm Auicen.de cordialibus calidis in fine secundi.
Tyriasis sunt squame resolute a capite sicꝗ furfurib⁹.
Tyusanire:idest sulfur sine igne.

¶Sequitur de littera: U.

Littere vocalis figuraz greci nō habent: sed faciunt eam ex oy.diphthongo interduz tamen iungūt ambas:⁊ hanc figuram faciunt. Arabes vero vt iam dictū est:nec o.nec u.habēt: sed vnam litteram medium sonum iter o.⁊ u. habentem quam oao. vocant per hanc scribunt oard.quod est rosa,roaril quod est stellio verum translatores assueuerunt eius sonuz velle exprimere per g. ⁊ scribunt guard ⁊ guaril.
Vaccinium hysginum.i.viola purpurea hyacinthus.
Vaccina ē gen⁹ flox crocei coloris ⁊ ē oculus vacce.l.bu.
Vadaha.i.ymblic⁹ ⁊ sunt belliculi marini. ¶traccon.
Vaginella quid est.l.Labarliub xilocaracta.carnub.
Vabanab.i.mēta. Vakchi gre. bacca cuiusz arboris.
Valanon grece glans.
Valde bona alia alba alia nigra folia fere vt oluxatrum radice grossa gummosa ⁊ odorifera.
Valentina fu.Amantilla: idest serpillum maius ⁊ est valeriana potentilla.
Valeriana amātilla dordacion potētilla nancilla fu. idē.

¶Lapīm. CCCCCCLXX.

Vamacha. ara.lat.cera. SERAPIO.auctori. Diasco.melior ex ea ē grossa munda a sorde in cui⁹ odore est odor mellis ⁊ est in colore ei⁹ pax rubedinis ⁊ illa q̃ est alba p coctura ⁊ pinguis ē post ipsaz. Tut ara.morum celsi.Stephanus tutum.
Tut:idest gersa: ⁊ ē cerusa.
Tutametus. Tuttera:id ē pulegium.
Tycanus:idest calx.
Tyelon: idest rubicunduz. inde sputū tielon. ¶ca.
Tyflites gre.talpa:eo ꝙ ce
Tyflites grece cecula serpens cecus ceseia.
Tyfoméos grece fumigās
Tyfon grece oraco.
Tyganon. Teganon grece frixorium.
Tygmatia. Demoste.sunt linteola que vulneribus imponuntur.
Typos figura similitudo forma formula.
Tyrbum.i.zirbū tegens viscera ⁊ circundans ea.
Tylis. Tylus: idest fenugrecum.Halienus.
Tymbra:idest saturegia.

GALIENVS.7.sim.phar.cera ē media iter res calefaciētes ⁊ ifrigi.⁊ exic.⁊ hu.nisi qz est cū hoc grossa res paruz viscosa:⁊ ideo nō solū desiccat.vex etiā humectat per accīs postq̃ per suā viscositatē ꝓhibet resolutionem. Et idem eodem libro ⁊ capitulo fm trāslationem greczz. Cera in medio equaliter ē cal.ifrigi.hu.⁊ sic. habet aūt quid grossax partiū ⁊ emplasticū: ꝓpter qō nō solū siccat: sz ēt fm accīs humectare fortassis vtiqz videbiť ꝓhibēs translatōes. vñ ⁊ mā ē aliquox pharmacox calefacientium ⁊ ifrigi.ipsa aūt fm ipsaz de digestiuis vtiqz erit debilib⁹ nō itra corp⁹ sumpta:sed extrisecus apposita.habz.n. qd pauc um diaforetice ⁊ calē vtutis q̃ plurimū participat mel.
SERAPIO.auctor.Albugerig. Mollificat grossities apatū ⁊ ꝓuenit asperitati pectoris:qñ ponit super ipsuz cū oleo violato ⁊ mollificat neruos ⁊ vlcera ⁊ maturat ⁊ resoluit debilť:⁊ nō est de medicis q̃ ingrediunť i corpore:sz de illis q̃ apponunť extra ⁊ ē mā oium emplox calefaciētiū ⁊ ifrig.Et idē aucto.Diasc. Est mollificatiua replēs vlcera mediocriter; ⁊ formanť ex ea grana i modū granozū geguers ⁊ bibunť ex eis decē grana ad vlcera itestinox ⁊ ꝓhibet coagulatōez lactis in māmillis lactantiū:⁊ qñ ponit super neruox asperitatē mollificat ⁊ lenit ipsaz: sz mū vsus.i. ꝓpoleos ⁊ ē supfluitas ⁊ sordes quā apes pyciunt ex domicilia sua ⁊ repit in aluearys. DIASCORI.sz trāslationem grecā.Cera vtilis est ruffa piguis ⁊ odorata bns odorē mellis mūda: vt est pontica ⁊ cretica.alba cera ⁊ pinguis fam bz vtutē. Exalbare sic cerā debes. Cerā albā incide minutis partib⁹ ⁊ mitte in cacabo nouo ⁊ missa aq̃ maria ipone foco ⁊ cū se solueriť spge desup nitrū tritū ⁊ postq̃ bis aut ter bulierit depōe eā. Cū vo spissauerit lenia de cacabo ⁊ purga sordiciē si fuerit. ⁊ z⁹ id facias:⁊ cuz bulierit mitte ibi fundū cacabi fracti aut illud sic rotūdū aq̃ aspsuz ⁊ desup cere qō fuerit vel beserit pone i sole aq̃ pfusuz.nā ⁊ lino isertū albū fac colorē.gsqz āt salsaz plus miserit plus albā cerā facit ⁊ vno sup herbā ponit. vtus ē oī cere termātica ⁊ plerotica. miscet āt succ⁹ ⁊ pultib⁹ pp disentericos ꝓfectis adiūcto aliq̃ mellis quo decoctio fiat comestibilis.in modū pillē tria grana accepta coagulatū lac māmis solueť. vires bz ois cera releuare duities molliter.est.n.media iter.ca.fri.hu.⁊ sic. vñ mā ē alioz medicamentoz:qz ex ea construunť epithimata ⁊ alia.
Vanitis.qd est.l. policaria
Vappa: idest vinū vile debilitatum euentatuz: qō perdidit vigorem cuius vis euaporauit.
Vapirum.Auicenna. Burdi arabi.idest papirus.
Vaporium idem.vnde alexandrina carta fit.
Vara indi:idest folium.
Varax:idest egrotatio.
Vard:idest rosa.
Varete: idest vene grosse.
Varices:idest vene tortuose.
Varicozia:idest quādo debilitať opatio auditus.
Vardelbeb.Stephanus ē quegenuz. Botrachion: idest apium raninum.
Vari lēticule ephelide defedatiōes cutis sunt que maxime i facie apparēt. plus feminis. Cornelius celsus.Semion.
Vatrachi kāpite gre. agradule rane parue q̃ i campis degunt.

¶Lapitulum. CCCCCCLXXI.

Varonig ara.gre.⁊ lat.doronicū. SERAPIO. dic ꝙ vene albe iteri⁹ exteri⁹ vo ad citrinitatē tēdēs:⁊ sunt frusta i grossitudie ramox seitaragi ⁊ i magnitudie policis ad plus ⁊ sunt aliquantulū dure ⁊ graues ⁊ deferunť ex syria. Et doronicuz ex syria est illud qō magis administratur. est cal.⁊ sic.in z⁹ cōfert doloribus a ventositatibus grossis ⁊ flegmaticis ⁊ proprie vētositatibus matricis ⁊ confert morsibus vnenosozuz:⁊ punctures eax bibitum ⁊ facto emplastro cum eo ⁊ ficubus ⁊ intrat in confectionibus magnis. Aben Mesuay. est cali.⁊ sic.⁊

cy.325.

conuenit ventositatibus matricis ⁊ confortat cor ⁊ cōfert suo tremori cafacan. AVICENNA. ō viribus cordis dicit q̄ confortat cor.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXII.

Uasac. ara.gre.aslos.lat.armōiacū. SERAPIO. aucto.Diasco.est gūmi plāte siluestris similis plāte galbani ī figura sua. Et nasciť in terra dicta argemonis ⁊ est in partibus codi.hec herba gre.dr̄ aslos cuius radix vulneratur ⁊ lachrymus egreditur q̄ colligiť ⁊ seruatur:sed aliquādo de ipso cadit super terrā:quare admiscetur cū eo terra ⁊ lapilli ⁊ alie sordes; sed melius ex eo ē brīs odorem bonuz in quo non sunt lapides nec ligna tendens ad albedinē cuius fractōes sunt similes fructus olibani ⁊ est puz̄ sine sorde:⁊ odor eius vergit ad odores castorei:⁊ sapor eius est amarus:⁊ habet in se pinguedinez ⁊ splendorem cū soliditate ⁊ illud quod est buusmodi.dicitur carnissima: sed illud quod continet terram ⁊ lapillos nominatur chironia:⁊ defertur de terra dicta monacon ⁊ est fructus plāte similis plante galbani in similitudine sua ⁊ nascitur ibi. GALIENVS.6.sim.pbar. capl'o Armoniacuz.liquor est cuiusdā ferule. hec mollificatiue virtutis est excellēter vt eos qui circa articulos pozros dissoluat ⁊ splenes s'kliratos sanat ⁊ scrofulas cōsumit ⁊ calefacit ⁊ deficcat. SERAPIO.aucto.Aben Mesuay.·Pro prietas eius est conferre sciatice ⁊ podagre a dolorib⁹ iunctura rū factis a flegmate viscoso qñ dat ex eo aur. vnus. postq̄ resolutum fuerit in decoctiōe ⁊ ipsum bibitur simplex ⁊ mixtum cū alys medicis. PAVLVS.valz contra tussiz antiq̄ ⁊ humidā ⁊ asma ex grosso ⁊ viscoso flegmate in gutture.pillule armoniaci accipiuntur in ouo sorbili:vel distemperantur in melle ⁊ dentur:vel fiunt pillule ex eo ⁊ melle. dentur tamē pus pectore mollificato cū dialtea ⁊ alys.Contra scrofulas in pricipio. Accipe armoniacum sal gemma nitrum succum marruby ceram ⁊ resolue armoniacū in aceto ⁊ dimitte per vnam noctez ⁊ in mane resolue cū cera additis pulueribus costi ⁊ absinthy ⁊ facias vnguentum. Ad menstrua prouocāda ex solo armoniaco fiat suppositorium vel ex eo fiat fomentuz ⁊ postea ex asa ⁊ galbano fiat suppositoriū.Contra lumbricos detur armoniacum cum succo absinthy ⁊ resolue ipsuz in aceto ⁊ fiat emplastruz vmblico. vt dentes cadant. Accipe armoniacum ⁊ succuz iusquiami ⁊ inunge dentes ⁊ cadent. AVERROYS.5.colligz.ca.est ī 3.sic.in p̄mo.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXII.

Uasachi .i.sordicies parietis balnei. SERAP. aucto.Hal'.est ca.lenit dissoluit facit nasci carnes ⁊ est ꝓueniens scissuris ani ⁊ emorroydibus quando ponitur super eas. Et qō de sordicie colligitur ex corporibus exercitantium calefacit ⁊ resoluit exituras dure solutionis ⁊ est conueniens vlceribus renum ⁊ illa que colligitur ex corporibus luctantium confert nodis in matrice quando ponitur super eos ⁊ confert sciatice posita loco vnguēti. ⁊ sordicies reperta in vasis in quibus oleū aduritur resoluit multū ⁊ lenit. Et dixit. in sordicie que est ī corporibus luctantiū fm q̄ in ea est de puluere diuersificať ab alia. Et sordes quidez vniuersaliter resoluit apostemata indigesta ⁊ conuenit apostematibus calidis māmillaz ⁊ hoc quoniam extinguit inflationē earum ⁊ prohibz cursum humorum ad ipsa ⁊ resoluit qō iam fluxū est ad ipsa: quoniam ipsa est composita ex puluere oleo ⁊ sordicie corporis hominis.Sed sordes vasoruz recipit acuitates a vase eris.⁊ similiter ē acutior. Et sordicies auris confert panaritio.·Pro sordicie semicupy.l.Alsathartar.

V ascus:idest remissus.

V atrachos.grece rana vatrachi rane.

V atrachium:idest apium risus.l.botrachion.

V atreas: idest sauina.

V atus.Sulac vatos rubus.gre.vel mora siluatica. l. ba-

V chuen;idest achauē.Stephanus acauanum. (tus.

V can.est illud quo vitreantur vasa.

V eb:idest dentes molares.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXIII.

Uebet. lat.vero anetum. SERAPIO.omnibus notuz est.cal.in fine terty desic. in principio secundi. GALIENVS.6.simpl.pbar. calefacit quidē adeo semper vt secundi gradus ipsum intensuz putandū vel terty remissi:in siccitate vero secūdi gradus est icboātis:vel primi intēsi. merito ergo coctū in oleo diafoeticū ⁊ imolestum factiuūq̄ somni ⁊ digestiuum crudoruz nec non indigestoz̄ humoz̄ existit.appropinquat vtiq̄ oleuz quod ex eo aperitiuis digestiuis pharmacis dictis:nisi qz ·Paulo calidius illis ⁊ subtiliū partiū est.⁊ ideo diafoeticum.vstū vero terty fit gradus.calefacit ⁊ sic. ⁊ ideo mollibus vulneribus appositū prestat opera ⁊ presertiz in eis que in pudendis.humidius aūt ⁊ minus ca. videre est ad hec ⁊ euchimum quasi digestibilius est ⁊ somni factiuum plus sicco minus diafoeticū.Et idē Serap.auctor.Aben Mesuay.anetū est ca. iducit somnū ⁊ oleū eius est bonuz ventositatibus ⁊ semen eius in puluere posituz in polētis multiplicat lac quando accipitur solum minuit sperma ⁊ debilitat visuz. maxime nimius ei⁹ vsus. PAVLVS. decoctio eius valet strangurioſis ⁊ dissurys data. potissime syrupus factus ex decoctione ei⁹ ⁊ zuccaro ⁊ cataplasmata ex eo facta cū coquitur in oleo ⁊ vino contra dolorez matricis ⁊ secūdiuā ⁊ menstrua educit ⁊ conuenit ei⁹ decoctio dolori pectoris ex frigiditate: ⁊ ad emorroydas puluerez vrtice ⁊ puluerez aneti confice cū melle ⁊ emorroydas inūge si fluant emorroyde tantū fac puluerem ex aneto ⁊ seminib⁹ vrticaz̄ ⁊ appone. hic puluis multū constringit.si aūt nō fluerent: sed extra apparuerit distēpera puluerē aneti cū melle ⁊ albumie oui ⁊ appone. valet etiā contra ficus si sit intra anuz facto suppositorio. Item decoctio aneti ⁊ masticis valet contra vomitū ⁊ singultum ex frigiditate naribus appositū vel masticatuz vel comestuz stomachū ⁊ cerebruz confortat. Raby Moyses. valet contra singultum ex repletione.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXIIII.

Ueccia. lat.gre.ysofracius ara.lachinis siue lechurios.lolium.Sceilez.Sirim.Diascorides. GALIENVS.p̄mo de cibis.figura boz̄ seminuz nō ē rotūda sicut fabe:sed sublata magis similis lentib⁹.reponunt aūt agricole:⁊ hoc cū ipsis folliculis silr cū totis plātis gratia alimenti bzutoz̄ animalium.in fame aūt vidi ⁊ ex his quosdā comedentes ⁊ maxime adhuc viridib⁹ existentib⁹ sicut cicera ⁊ fabas comedūt consueta sunt autē non idelectabilia solū: sed indigestibilia ⁊ sistitiua vētris neq̄ boni chimi generatiua apta ad sanguis grossi melancolici generationē sicut lēticula. Sed illi qdē multū multa bona adsunt.huic aūt nullū illoz̄ bonoz̄ inest.

V eclon.i.saluia. ¶ Cap. CCCCCCLXXV.

Uectiticō. DIASCORI. Herba ē brīs folia silia hedere.v.aut.vy. sed ·Paulo maiora sparsa circa terrā desup alba angulosa ⁊ viridia cum mltis virgis duoz̄ palmoz̄. flos ē illi viridis. ī verno maxime nascit. basta ipsi⁹ tenuis ē: ita vt vix possit videri et inutil'.aquosis nascit locis.folia ei⁹ melli addita ignē sacz̄ extinguit tumoribⁿ oib⁹ medenť. sicca fumigatio ei⁹ oia ēt silr facere nouit.mortuos in vtero ifantes excludit.ciato vio cū mulsa bibito.radicē ei⁹ siccā pone sup carbones de vite arminea aut de oliua ⁊ coopi:⁊ ei⁹ qō ē subtile de emboto infirmus teneat in ore ⁊ fumuz recipiat ⁊ postea vinum armineum modicum glutiat.

Capitulum. CCCCCCLXXVI.

Uela DIASCO. ē folia babēs mioza q̄z eruca sed nō dissimilia flozē violaceū semē ē ei ī follicul' oblōgū ordie stipatū put nasturcy gustū calefaciēs ⁊ sb̄mōdaz. vtī ad tussiz veterē ⁊ ad ꝓgiū morbū cū melle fac sub lingua

Vela tri genera sunt duo. scilicet ellebori.

Veldcretrich.idest cicada.

Vemeriatum.idest vulpis femina parua in fouea.

Vena terre.qd ē.l.quianos

Vena.i.radix plantarū vel vena corporis.

Ven ārū siccarum indaruz idest almeus.

Vena basilica vel vena appellaris.i.epat] q̄ ē q̄ subiūgiť ⁊ ē radix cefalice ⁊ nigre.vel diciť basilica a basis quod est radix.

Vena cephalica.i.capit] q̄ ē iter policē ⁊ idicē.iuenit silr ī siluestri asetd.Auic.

Vena cōis nigra purpurea media ⁊ matrix venarū. ·Platea.idē ⁊ dr̄ cōis qm̄ componitur ex assellari ⁊ humerali. Almansor.

Vene arboris granati silue stris quid sunt.l.michad.

Vene citrine .i.curcuma.

Vene cōtrite .i. lūbrici terrestres.

Vene farigides.idest vena

¶ Capitulū.

Uenter aialiū difficil' parui nutrimēti ⁊ similať viscerib⁹:pluris ē ventres auiuz qñ digerunť ⁊ mali chimi generatiuus tū nutrimenti q̄z pulmo. sed sūt meliozis nutrimēti ⁊ magis e gallinaz̄. AVIC.libro secundo. capitulo venter.

Vēter apti .i. millefolium.

Ventriculus quid est.l.

Vēnū.idest serpillum.

Vepres ōclinať trū ī plali nūero ⁊ ē oīs spia sz potissime ē bat⁹. vñ dr̄ ī genesi.Cōuersus Abraā vidit arietē post tergū iter vepres berētē cornib⁹.rē.

Veraiklatuz verchabs lacum. idest vrtica.

Verach.i.sanguis draconis

Uerbascū.verbena.i. gere-

¶ Capitulum.

Uermis grane sz Aui.li.2.ē vmis tictoz̄ cui⁹ virtus ē sic vt cerule vñ sbtilioz ē ⁊ magis vadēs ī pfūdo. qdā dixerūt q̄ colligiť hic vmicul⁹ ex rebus plurib⁹ ita q̄ colligiť ex arborib⁹ glādes ferentibus vermiculus grane recēs ī frigidatiu⁹ ē.⁊ ē ī ipo siccitas q̄z titatē babēs ⁊ ē purpure⁹ ⁊ ōsiccat siū mōdicatiōe. Et idē auc. Hal.qdā dicūt q̄ ī ipso ē stipticitas tēpata.ꝓuenit vulnerib⁹ nerquoz̄ trit⁹ cū vino aut aceto cū melle.

Ueratrum ē elēborus. macer.·Pliniis.

Uerbena berbena gerebotanū pisterion.idē vmina grossitudinē ⁊ longas ramulos q̄dratos folia q̄si q̄rc⁹ suauiter olētia flozē purpureū semē circa ramulos ī circuitu ī modū spe nigz̄. nasciť ī prat] ⁊ mōtibus. ·Pli.li.25.ca.8. post principium.

U ertanū.i.Eliotropia. ver rucaria.

U ernix qd ē.l. sandaros.⁊ Hal'.6.memiri ca.p̄.que a multis corrupte sandaraca dr̄.due sūt spēs vernicis vna minut] glebis albidior.Alia maiorib⁹ frustis latis ad colorē pallidū tēdēs quā bodie fere omnes p̄ karabe ponūt ⁊ fallunť.nā karabe nō sic facile ī oleo feruēti dissoluiť vt hic.multi.n. pictores carētes p̄ma spē bāc p̄parāt cū oleo lini ad picturas pficiendas. qō de karabe fieri nō posset.

¶ Capitulum.

Uespertiliō. lat. ara . sterazirach. AVI. Unguētū vesptilionis phibet māmillas puellaz̄ a magnificatiōe.⁊ phibet ortū piloz̄ ꝓz qd dr̄: ⁊ nō ē vez̄. Cerebrū ei⁹ cū melle ꝓuēit p̄n? aq̄ descēdētis in oculū.⁊ ei⁹ cinis acuit visū ⁊ ꝓuenit vngule ⁊ albugini.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXX.

Uesum gre.ara.neisum.lat.rosaseni vel sambacus agrestl. SERA. auc. Ysaac. Est arbustuz silr arbori rosaz̄ babēs florem albū ⁊ dicūt q̄ est rosa seni ⁊ est sicut narciscus ⁊ est oleū eius bonū pleuresi ⁊ est in virtute sua silis ieusemini nisi qz est min⁹ ca.⁊ sic.in eo. Et idē auc. Aben Mesuay. Narciscus ⁊ ē oleū eius bonū pleuresi melācolice ⁊ ꝓuenit doloribⁿ mrīcis. Et idē auc. Rasis. vidi quosdam qui dabant ex folys eius a.3.y. vsq̄ ad iij.⁊ faciebant asselare multum.

Ueta.idest plantago.

Uetusilla.idest rubi cime.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXI.

Uetbuen. AVI.li.scdo. Est plāta babēs virgas minutas sup quas sūt flozes albi.babētes folia silia florib⁹ maro acuti saporis ⁊ odoris ⁊ ē ca.in 3.sic.in.z.⁊ est ex ea alia citrina alia alba.est digestiua aperitiua opilationum:⁊ in rubea est stipticitas ⁊ puocat sudorē. Et eius oleū inūctū aperit orificia venaz̄ ⁊ resoluit apata ī stomacho ⁊ sanguinē ꝓgelatū in ipso ⁊ ꝓuenit apatib⁹ frigidis:ꝓuenit fistulis ⁊ vlceribⁿ neruoz̄ cū in decoctiōe ei⁹ ifūdiť spōgia ⁊ poniť sup egros ⁊ facit subet ⁊ odorať būiditas ei⁹ ⁊ facit dormire ꝓuenit asmati cuz bibitur sicca sicut bibiť epithimuz ⁊ puocat fortiť ⁊ resoluit sanguinē ꝓgelatū ī vesica.⁊ cū aq̄ mell' frāgit lapidē ⁊ apit opilationes matricis ⁊ soluit meliam ⁊ fla sicut epthimū.qñ bibiť sicca cū oximelle ⁊ ipa in ptib⁹ nrīs caremus.

U bamite.i.affodillus.

U baeb.i.acetum.

U baundidi .i.lignū aloes.

U ictoriał.i. pōd⁹.3.i.⁊.ℨ.i.

U idume.i. apostema molle vt lutum paludis.

U gifur.Uzifur.i.cinabaz̄.

U eronig.i.dozonicum.

U eronoson.i.sacra passi.

U ertipedium.i.verbena.

U ertez̄.i.sal gēma.

U ertebrū est os rotūdū anche dictū a vtēdo qz vertitur in osse concauo.

U eruca dr̄ q̄dā duricies babēs in se grana siť grana fic⁹:⁊ bz tres spēs.nā aut ē eiusdē grossitici ī capite ⁊ in pede: ⁊ dr̄ verruca.i. pozzus:vl'ī pede subtilis ⁊ ī capite grossa ⁊ dr̄ clauus . ⁊ Acrocordines sūt species eius.

U errucaria.i.coriādrū.agⁿ .i.eliotropium.

U erziticon.i.auis turdus vel piscis dictus turdus.

U essicago.i.alkekengi.

U esme.i.indicus.

U esmox.i.crisomula.

U essasa.Moli.Mola.i.armel. Bansace. ⁊ est spēs rute agrestis.

CCCCCCLXXIX.

AVI. Unguētū vesptilionis phibet māmillas puellaz̄ a magnificatiōe.⁊ phibet ortū piloz̄ ꝓz qd dr̄: ⁊ nō ē vez̄. Cerebrū ei⁹ cū melle ꝓuēit p̄n? aq̄ descēdētis in oculū.⁊ ei⁹ cinis acuit visū ⁊ ꝓuenit vngule ⁊ albugini.

CCCCCCLXXX.

SERA. auc. Ysaac. Est arbustuz silr arbori rosaz̄ babēs florem albū ⁊ dicūt q̄ est rosa seni ⁊ est sicut narciscus ⁊ est oleū eius bonū pleuresi ⁊ est in virtute sua silis ieusemini nisi qz est min⁹ ca.⁊ sic.in eo. Et idē auc. Aben Mesuay. Narciscus ⁊ ē oleū eius bonū pleuresi melācolice ⁊ ꝓuenit doloribⁿ mrīcis. Et idē auc. Rasis. vidi quosdam qui dabant ex folys eius a.3.y. vsq̄ ad iij.⁊ faciebant asselare multum.

CCCCCCLXXXI.

AVI.li.scdo. Est plāta babēs virgas minutas sup quas sūt flozes albi.babētes folia silia florib⁹ maro acuti saporis ⁊ odoris ⁊ ē ca.in 3.sic.in.z.⁊ est ex ea alia citrina alia alba.est digestiua aperitiua opilationum:⁊ in rubea est stipticitas ⁊ puocat sudorē. Et eius oleū inūctū aperit orificia venaz̄ ⁊ resoluit apata ī stomacho ⁊ sanguinē ꝓgelatū in ipso ⁊ ꝓuenit apatib⁹ frigidis:ꝓuenit fistulis ⁊ vlceribⁿ neruoz̄ cū in decoctiōe ei⁹ ifūdiť spōgia ⁊ poniť sup egros ⁊ facit subet ⁊ odorať būiditas ei⁹ ⁊ facit dormire ꝓuenit asmati cuz bibitur sicca sicut bibiť epithimuz ⁊ puocat fortiť ⁊ resoluit sanguinē ꝓgelatū ī vesica.⁊ cū aq̄ mell' frāgit lapidē ⁊ apit opilationes matricis ⁊ soluit meliam ⁊ fla sicut epthimū.qñ bibiť sicca cū oximelle ⁊ ipa in ptib⁹ nrīs caremus.

U ingatia gd est.l.barim.

U inças vinca gd est.l. Lamedaphne. Plini.li.24. ca.15.⁊ li.21.ca.2.

U ichelos. vichilos.gre.tussis.bicbelos.bicbi.vñ pil

lule bichichie.i.ad tussiz.
U ilitionis semẽ.i. ameos. Laf.fe.
U icitoxicũ herba ẽ multũ iuxta ellm nigrũ inuẽta: cui⁹ stipes ẽ violace⁹ longitudinis palmi vni⁹ vel duoꝝ folia vt folia pisci valẽs ⁊tra toxicuz ingredik i tyriaca diatesserõ.⁊ in diapyassio Nicolai in antidotario Halie.l.antifarmacum.
U ineta quid est. Epimedium.
U infacion.i.flos vitis.
U inifacion.i.flos vitri.
U inodes sũt sicomozi fructus.l.sicomozus.
U inopia.i.affodillus.
U inrem.i.iuiuba.
U inuz omfancinum. idest non maturum.Dia.fit ex vuis semimaturis.vel ex pusca per decoctionez vsq ad tertiam ⁊ hoc dicitur potilion.
U inuz crissum.idest aurei colozis.
U inũ creticũ fit ex vuis in vite passat] postea expressis ⁊ est dulce.⁊ dicik triptos ⁊ ptopas.
U inum quid est.l. barim. baarim.
U inum amseneũ. idest vinum album.
U inum amineum.quid est .l.amineum.
U inũ albanum. quid est.l. salernum.
U inuz autimum.idest sine ruboze.
U inũ carneum.i.vinuz coctũ ad ⁊sũptionez tertie partis.l.Carenum ⁊ dulcoz.
U inum cio.idest vinuz austerum.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXII.

Uirem fm Sera.sũt spẽs.f.absi.⁊ indũ qõ appellak arabicũ ⁊ ẽ rubei colozis.⁊ est idẽ qõ curcuma.radix ei⁹ afferk ex terris i hyeme ⁊ hz grana sicut kermes ⁊ melius ex eo ẽ rubeũ habẽs pauca grana ⁊ aliud est qõ adheret manui ⁊ hz colozẽ viole.⁊ exterius ẽ rubeũ cuius toxicũ ẽ multũ.⁊ toxicũ qdẽ ẽ res pauca minuta mollis adherẽs manui qñ tãgit vagina ei⁹ ⁊ ipsuz qdẽ linik supꝝ mozfeã ⁊ ⁊fert ei. MESVE.ẽ ca.⁊ sic.in ꝓncipio tertij qꝝ si linitur ad mozfeam confert.
U iretruz.i.virens virgula.
U irga pastozis qd ẽ.l.dipsens. poligonia. sanguinaria.Lozrigiola. Centinodia.geniculata. pserpinata policarpos.
U inum de passis est cum passule ponũtur in aqua cala ⁊ expzimũtur ⁊ est vinũ passulaꝝ.
U inuz defrictum quid est .l.dulcoz
U inum falernum quid est .l.falernum.
U inum gazetũ a regione.
U inum induz ⁊ sapinum a locis dicitur.
U inum italum.qd est.l. falernum.
U inuz merratum.i.forte ⁊ purum.
U inũ murratũ. vel mirratum idest acidum.
U inũ mellicite.i. mustum mixtũ cũ melle. Melãterea. Calciteos. Calcitis. Calcadis.
U ini patici.i.passi.
U inũ piracium.i. factũ cuz vino ⁊ piris ⁊ sic fieri potest de multis alys.
U inũ palmitum.i.de vactilis immaturis.
U inuz crissum.idest aurei colozis.
U inũ creticũ fit ex vuis in vite passat] postea expressis ⁊ est dulce.⁊ dicik triptos ⁊ ptopas.
U inum quid est.l. barim. baarim.
U inum amseneũ. idest vinum album.
U inum amineum.quid est .l.amineum.
U inũ albanum. quid est.l. salernum.
U inuz autimum.idest sine ruboze.
U inũ carneum.i.vinuz coctũ ad ⁊sũptionez tertie partis.l.Carenum ⁊ dulcoz.
U inum cio.idest vinuz austerum.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXII.

Uirem fm Sera.sũt spẽs.f.absi.⁊ indũ qõ appellak arabicũ ⁊ ẽ rubei colozis.⁊ est idẽ qõ curcuma.radix ei⁹ afferk ex terris i hyeme ⁊ hz grana sicut kermes ⁊ melius ex eo ẽ rubeũ habẽs pauca grana ⁊ aliud est qõ adheret manui ⁊ hz colozẽ viole.⁊ exterius ẽ rubeũ cuius toxicũ ẽ multũ.⁊ toxicũ qdẽ ẽ res pauca minuta mollis adherẽs manui qñ tãgit vagina ei⁹ ⁊ ipsuz qdẽ linik supꝝ mozfeã ⁊ ⁊fert ei. MESVE.ẽ ca.⁊ sic.in ꝓncipio tertij qꝝ si linitur ad mozfeam confert.
U iretruz.i.virens virgula.
U irga pastozis qd ẽ.l.dipsens. poligonia. sanguinaria.Lozrigiola. Centinodia.geniculata. pserpinata policarpos.
U irga sacerdotis.i.vincitoxicum.
U irginalis.i. mercurialis.
U irgultum.idest virga pullulans.
U iride eris.ara. gre. ios.i. zinlar.l.aeris erugo. non flos eius.
U iridos.i.lac quod est vzine similũ passulaꝝ.
U iriditas inuẽta sup aquã q̃ ara.vocak baltalep ⁊ in lingua hispanica mulsas fm Auerro.colliget.ẽ ca. ⁊ hu.in secundo.
U irtus celtica.i.attractina vel contentiua.
U irtus.i.venenum.
U isalon.i.tegula lateris.
U isce.i.amilum.
U iscus quid est.l. vabalch. Diasco. ⁊Pli.lib.16.capit. 45.versus finem.⁊ libro 24.ca.4.
U isdum.i.iusgamus.
U issidũ.viscidũ. gre.i. acutũ ⁊ forte. mordicatiuuz pungens linguam.
U itacha.quid est.l.barim. baarim.
U itex.i.agnus castus.⁊Pli. li.24. capitu.9. post ꝓncipium.
U itis quid est.l.barim.baarim.
U itis alba qd ẽ.l.barim filipendula fesera. brionia fesire.
U itis nigra.quid ẽ.l.bariz. ⁊Pli.li.23.ca.scdo.post ꝓncipium.
U itis canis. idest saxifragia.
U iticella quid ẽ.l.fesera.
Uitligo. Lozneliuz cel. psone nullum periculum affert inde ex se feda est ⁊ ex malo solo habitu fit. cuius species sunt tres. Alphos vocatur Alphos vbi color albus est fere subasper ⁊ nõ continuus ⁊ quedaz quasi gutte disperse esse videnk ⁊ latius

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXIII.

Ulmus lat.ara.arnabum gre. petela vel prolee siue pteloe. GALIE.8.sim.pbar.ca. ⁊Prolee.i.vlmus.folys consolidamus quãdoqꝝ recens vulnus contusiqꝝ stiptica simul ⁊ abstersiua virtus cõseruatur in eis.Lozcex vero eius adhuc magl est subamarus ⁊ stipticus vnde ⁊ lepram sanat cum aceto ⁊ dum viridis existit ⁊ recens si superligata inuoluatur vlceribus consolidare ea poterit.⁊ radices etiam eiusdem virtutis sunt.⁊ cũ eius decoctione fomentant omnes fracturas pozositatiõe egẽtes. PAV.eius folia stiptica sunt que bulita in aqua curant excoziationez capitis si inde lauetur. Radix eius est stiptica congluctinatiua ⁊ consolidatiua nimis.
V lpicum.i.lapago.
V lua.i.alga maris.
V lular.idest laurus vl baccе lauri.
V mbilici marini sunt lapilli fri. ⁊ sic. i littoze maris reperti absterstui ex aspe ritate sua vmbilico con-

formes vt in vnguẽto citrino Nicolai.
V mblicus veneris quid ẽ l.Cotilidon.Cimbalaria. ⁊Platearius Sarcocoluz scatũculi.
V micialis.i.verbena.
V ncia est pondus dragmarum.8.sed antiquitus faciebant.3.ex dragmis nouem.
V nctio.i.spina.
V ndimia.i.apostema molle flegmaticum.
V nfanlidos.i.glãs q̃ vtuntur Lozziary. ⁊Pau.
V ngelle sũt vngule aromatice ⁊ blactebisantie.
V ngila.i.scamonea.
V nguella.farfara.idest vngula caballina. l. Nenufar pro ea. dardana duarum specierum est.
V ngula capzarũ ⁊ asini qd sunt.l.bafir.
V nguentum terrafarmacum.i.vnguentum basilicon vel regale.Sera.
V nguentum alben.i.oleuz de ben.
V niones.i.margarite.
V oimia.i.apostema molle
V oluos.gre.bulbus.
V olnitus.i.stercus bubalinum.Halie.
V onuix.gre.bombax.
V otani.gre.berba.
V oxile.gre.vtebzũ. Laf.fe.
V olitis.gre.boletus.
V olangistrũ. quid ẽ.l.Ancistrum.
V olimis.i.olina.
V olimum. idest vola manus.
V olubilis.qd ẽ.l. Jeblech. lebleb.⁊ potest dici de oi planta se arbozi circũuoluenti. ⁊Plinius li.21.ca.5.
V olucrum nauis.i. concha maioz.
V omiadas.idest cime ⁊ folia berbarum cuz sunt tenera ⁊ comeduntur.
V omix qd ẽ.l. banabzoch.
V pupa auis. gre. epeps. ⁊ tereus.
V ron vrisis.
V ra.gre.cauda.vl vzina.l. celeste.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXIIII.

Usuen. ara.lat.Stercus passeruz vel baron. gre.antifilos. AVICEN.Est plurium specierũ subtilioz earum est alba.sed viridis ex eis est calidioz. ⁊ ẽ absterstua mũdificatiua apitiua pondus.3.5.resoluit diffi cultatẽ vrine.⁊ põdus.3.v.obycit ptũ vinũ ⁊ mozturuz ⁊ a 3.5.vsqꝝ ad.3.puocat mẽstrua,⁊.3.iij.soluẽdo educũt aquo

sitatẽ ydropicoꝝ.3.x.sũt venenũ mozticex.⁊ ex eius suffumigatiõe effugiũt venenosa pua. SERAPIO.ca.vsuẽ ẽ berba kali cui⁹ spẽs sũt mlte ⁊ oẽs sũt ex amoch.⁊ vsuen ẽ baron ⁊ ẽ id q̃ lauãk pãni ⁊ idẽ auc. Albuzit albarabi ait nõ vidi baron albius neqꝝ puriuz illo qõ nascik in terra armenia.fz aliud ẽ supra ipz in bonitate qõ noiak iobalkansarin ⁊ arboz ei⁹ est magna adeo ꝓ fozsitan possit stari sub vmbza ei⁹ ⁊ hz subtiles sũmitates ⁊ hz lignũ albius ⁊ ẽ de albãtib⁹ pãnos ⁊ ẽ alumen affoz.⁊ ẽ illud quo lauanẽ pãni ⁊ liquefit cũ ea lacca dõec possit cũ ea põgi ⁊ accipik ex arboze karus sicut accipik sal alkali ad pficiẽdã tincturã. Et idẽ auc. Mesarugie ẽ ca.adurẽs ⁊ caliditas ei⁹ ẽ in tertio Alcanzi expellit apata ⁊ aĩalia venenosa facta fumigatiõe cũ ea ⁊ si bibũk a muliere.3.v.eycit fetum viuuz siue mozturuz. Et si bibak ex eo a.3.5. vsqꝝ ad.i. puocat vzinã ⁊ menstrua. Et si oẽk ydropico.3.iij.ofert ei:fz põd⁹.3.x.interficit. ⁊ inuamẽtũ ei⁹ ẽ sicut salis nisi qz acuti⁹ ẽ eo.⁊ administratur in medicis ꝓferentibus mozfee ⁊ scabici ⁊ destruit carnem superfluam in vlceribus.
U tbuen.planta e inter nos reperta.
U tromi.i.auena.
U ua.quid est.l.barim.
U ua canina.i. strignuz vel solatrum.
U ua demonis quid est.l. dumsataris.
U utiron.gre.butyrum.

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXV.

Uua lupina.i. stafisagria fm quosdã Auerrois dicit ꝓ est solatrũ. MESVE. dicit qꝝ ẽ berba dicta botrifelerus. PLINIVS.li.22.ca.22.⁊li.26.ca.5.15.dicit caucalis berba est omnibus nota quam gre. strignum siue vuã lupinã vocãt.nascik in ortis vires habẽs refrigerãtes ⁊ ⁊stringẽtes.Hal.ad glauconẽ.ca.4.distin.3.
U ua necea.i.rubea.
U ua passana montana. i. stafisagria.
U ua vulpis.ara.i. strignuz vel solatruz. sed gre. vua lupina.
U uaton.i.capara.
U ulgago vultiga.Macer. idest baccara vel asara baccara.
U ulnera pascentia vel sordida.i.pustule.
U ulinos.gre. bolismus fames fortis.
U ulua.Alga palustr] moll. ab vligine dicta nascitur circa paludes stãtes ⁊ stagna que vliginosa dicũk.
U uiron.gre.bubon.vel inguen.f.apa inguinis.
U ua aminea.i.alba.
U ua timinia.i. vua agrest] lambrusca.
U ulnerum almotan. idest detegentium.
U ulpis quid est. l. thalep.
U ulpis alabanuatu quid ẽ l.kakuber.
Uulua.berba est circa fontes ⁊ stagnum nascẽs ex qua vulua.i. algamollis est ⁊ ipsa dicitur vulua.
U xmech.i.hernia.
U zidarog.i.ozimum commune.l.berẽgemisch.
U zifar.teste Auicen. fit de sulpbure viuo ꝑ combustionẽ ex ide põt eligi sulfur vinũ ⁊ multũ similak sinopide. nisi qz est dur⁹.
U zifur.vzufar.vzufur.i.cinabar.
U zufur.zengifur.⁊ est cinabzium.

¶ Sequitur de littera.x.

Littera babẽt greci vt nos:arabes vero ea carent.
X abar.ara.capilli.
X abich.ara. papauer rub.
X abar.i.ozdeum. Xabair. ara.Ste.Sabir.
X auan.grece.ara.quemia. chauan.
X anim. xanimi. xanium.i. nigella.
X ansifraga.i. saxum frangens.est berba sicut pimpinella carens pilis quibus differt ab ipsa. vnde pimpinella pilos saxifragia non habet vllos.
X antala.i.anagallus.
X anticum.i.crocus.
X antos.i.rubeum.
Xãtus.flauus fuluus.idest flos rubeus. xãta cola.i. flaua.Laf.fe.

X ager.Saler.ara.arbor.
X autiuz.fagasmon gladiolus idem. Theod. Prisi.
X anch.ara.fagus arbor.
X aumi.ara.nigella melantium.gre.
X alacantas.grece.calcantum.Ste.
X alcatis.gre.calciti.Lolcotar.ara.Ste.
X amemilon.idest.Camomilla.Ste.
X ābūegū.i.bebonigi.Ste.
X amelea.gre.camelea.mazarion.ara.Ste.
X achaich.i.sachaich. flos papaueris albi.Ste.
X elidoniō chelidonion: ragabet tederien.z ē radix tinctoriuz carcamuz curcuma.Ste.
X ebet.ara.i.anetum.
X ebzan.i.esula.
X citeragi.i.capsia.
X encua.gd ē.l. titimallus
X ercula.i.cornix auis.
X eiles.ara.zinzania. loliū.
X eropralmia.gre.gen° aride lippitudinis.Las.fe.
X erobeche.gre. arida tussis.Las.fe.
X ero colliriū.gre. aridion collirium.
X erofagia. Xirofagia. abstinētia cibor būidozū. vel dieta sicca.
X eros.gre.siccus aridus.
X esti gre.sextariū mēsura
X estion.gre.cadus.
X igia.gre.stozax liquida.
X ilocarti. gre. carta cōbusta. Pau. Lātaxirion.
X ilocalla. gre. colla ad ligna glutināda.
X ilochocha.gre. est pōd°.
X ilopede.gre.nerruus.
X imidion. Oximidion. est acetosa.
X iston.gre.xestrō. Sestrō. Ladus. Pau.
X ia.i.senation.
X iphia piscis.i.gladius.
X icreon.i.porcina caro.
X ifion.gd est.l. fagasmon. Dia.gladiolus sagittalis folia hz iridi silia z c. Plinius li.z5.ca.9. versus fi.
X iffo.i.acetū.xoso idem.
X ilia.i.cassia.
X iliq̄ carubia.keratiū. idē l.Labarliub z aliqñ ē pōdus kirat.i.z filiq̄ ēt ē q̄tū ponderat semē eius.s. grana quatuor.
X iloaloa vel aloes.idest lignum aloes.
X iloaloes siluestre.ē radix plante dicte sparogallia.
X ilocinamum.gre.Dia.est visu simile cinamomo sz grossius z longius z c.
X iloballsamū.xiloualsamō .i.lignum balsami.
X ilocassia.i.cassia lignea.
X iloceratū.i.siliqua.
X iloceracta. ēt ē pōdus.i. vaginella.l. Labarliub.z eius semē dicit kirat.
X ilocauros.i.calcantuz.
X ilodarsamū. vel xilocinnamomū.gd ē.l. darsen.
X ilomarto. i. cortex celsi.
X ilomita.i.lignum mirre.
X ilon.gre.fustis.i.lignum. ide oia supradicta.
X imaco.i.cortex celsi.
X iracost.ara.i.māna.
X ican.i.asenablum.
X irasia z xirotes.xerasia.i. duricies ariditas siccitas
X irasceth. i.rob de succis fructuū solubiliū z ē silr egritudo miracbia.i.ypocundriozum.
X iria.i.vnguenta.z xiria.i. gladiolus.
X irisskaticon.i.sapa.
X iro.i.porcus.
X iron.i.succus.
X iros.gre.nouacula.i.rasoriuz.inde xirion.i.rasum inde pos vel yu xirion.i. erugo rasa.
X imbziū.i.balsamita.
X isum.i.acetū xoso idē.
X ozontos.i.bzanchos.
X osacia.i.almea.
X riptū.xarubia.
X onch.ara spina.que z zebeat dicitur.
X oloabzabab. apud Auic. est mādragora.

¶ Segtur de littera. Y. q̄ greca lra ē z dicit. ypsilō.

Alodes yelodes
Y .i.vitreos. Nam yelos ē vitrū.
Y berida apud Plinium li°z5.ca° 8.añ. me^m dicit nasturtiū agreste qō iuxta vias nascit.
Y acinct° ychintos.l.yreos.
Y agntus.gd ē.i.iagntus.
Y baie.est q̄dā spēs dactili
Y biscus.gd ē.l.Altea.
Y bos.gre.gibbus.iuos.
Y cozes.i. humozes. Halie. 8.memir.ca°.7.
Y cozion.i.endiuia.
Y cteris. idest ictericus z est etiam auis.
Y dantidas. idest vesicule in matrice.
Y dam.ara.pulmentum.
Y daros.gre.aquaticus.
Y dasmos. gre. humor. hidropicozum.
Y dateros.aquosus.

¶ Capitulum. CCCCCCXCVII.

Ydea fm Diasco.folia hz similia mirte vel oximirsine adherētes velut pampini.z c. Plinius li.z7. ca.y.in principio. Que anuli longi sūt radix eius remozdētis siue redarguētis virtutis ē sanguinis fluozē siue quēlibet fluxū stringit.ybi sciendū q̄ Diasc.de idea facit duo capitula. vnū qō incipit.ydeo per Y.z est illud quod ponitur hic. Et aliō quod incipit batus. z vna de speciebus ei° est ydea per.i. iota.l. sulach. GALIE. sexto sim.phar. ydee radix z gustātib° gdē est acra emozogias z fluxū vētris nec non dissinterias z fluxum mulieb zem quotquot talia sanans bibita z defozis apposita. Demo. Hal. i4. terapentice ca°.5.in fi.
Y datomiktos inos gre. vinū spuriū aqua mixtū.
Y datodes. gre. aquaticus pluuial.
Y drus rubus.quid ē. Plinius.li.z4.ca.i4.
Y drokephalos.gre. hūtes aquaz in capite. Alexan. Lozcel.
Y drocelici. gre. ydrokilis q aquā habent circa testiculos in oscum.
Y dema vindimia.i.apostema flegmaticū.
Y diomata idem.
Y dericus.i.ascuticus.
Y diasimum. i. Pelicinus.
Y diosin. Y diosmō.i.mēta.
Y discus.i.maluauiscus.
Y dna.grece.z Tubera. vl

¶ Capitulum. CCCCCCXCVI.

Ydros gre.ara.sgngibil.lat.aqua.hypocras.in libro de aere z aqua. Aqua q̄ in altis locis siue pululanter exurgit monticillis aquarum optima z saluberrima sapozita.talis vero multa vini permixtione indigens est hyeme calida estate vero frigida similiter quoq̄ ille q̄ profundiusculo exurgunt fonte quarum etiam melioz ea que ab oztu solis z maxime estiuo tempore occurrit alba perspicua atq̄ proculdubio est odozifera. que vero lenta est z grauis putrefactiua. opoztet autez te esse attentū circa virtutes aquarum vtpote que diuerse in sapoze z pondere sunt. de hac enim qui biberint eozum ventres calidi ac turgidi fiūt corpora macra cubiti spatule tenues similiter facies q̄ maxime carnis ad splenez confluere cogitur vnde malus sanguis procreatur. illaz non bibentes multa superabundant comestione esuries illis perseuerat atq̄ crescit z sitis similiter superioza ventrium z media inflantur quapropter catarticis fozibus illis vtendum est hac egritudine hyeme z estate continenter accidit illis q aqua citrina z intereūt. estate vero dissinteria lienteria longa et quartana labozant qui mozbi naturam puertunt et mutant z in aquam cadunt citrinam z percūt iuuenes illozum pulmonis doloze aly si quoq̄ passionibus eozum mētes pturbantibus affligunt senes acuta fe. z ardēti ex vētriū ostrictiōe accidēte vexant mulierib° apostemata de genere albi flegmatis innascunt neq̄ cōcipiūt vel parturiunt nisi cum magna difficultate atq̄ molestia corpora eozum magna z grossa quanto plus in longitudinem protendunt tāto gracilioza fūt. menstrua vo iuxta qō opz fluūt. pueri hernia viri causone cruriūq̄ vulnerib° infestātur. sz que hz nature sunt his vitā ipossibile ē extēdi. sz itē pestina senecta pcipiunt. mulieres vo grauide vident. cū vo rpa partus adueniūt vteri fetus inanes tumoze relaxātur. cuiusmodi passione detēta matrix quecūq̄ aque citrine coadunatiōe intumerit labozat. ad hāc itaq̄ quā prediximus aquā ptinēs est. Et ea que a calida terra surgit aut frigido metallo vl ere siue argēto vel auro siue sulphure aut alumine. Aq̄ pluuiales leues z sapozite ac lucidissime sunt nā sol qō subtilius atq̄ leuius in attrahēdo assumit. Aque pluuiales cito putrent malūq̄ exhalāt odozez. quia eniz ex multis ꝛgregate sūt ags ideo leuius alys putrescere solēt ac murari. Aqua niualis vel glacialis oīs mala est postq̄ semel fuerit ꝛgelata nūq̄ in pristinā ꝛuertē natura quicqd est sapozitū z leue. z clarū fuerit aut purū id totū gelu adueniēte recessit qō vo turbidū remālit. Et sic poteris ꝓbare. si n. aquā in vase ad mensurā positā sub gelu ꝛgelari dimiseris cūq̄ cōgelata fuerit in sole vel in quolibet calido liquefactā remoueas eadē mensura multo minus inuenies esse. similiter aūt de gelu z nine. oīs aqua de niue. z similibus pcior est omni aqua. Aqua frigida debet dari digesta materia z virtute fozti. AVICEN. primo can. fen. pma. doctrina tertia. ca. quarto Auic. quarto can. cap. de cura fe. in generali. aqua frigida iuuat in digerēdo. Itē aqua frigida digerit būozē colliricū. item aqua nō nutrit. itē eodē libro. Aqua calida citius ꝛgelatur q̄ frigida. Itez primo can. fen. fa. doctrina fa. summa prima. cap. tertio. Aqua frigida nō debet dari si est humor crudus z grossus. Itē ca. i6. Sine aqua nō potest esse cōplemētū rei nutrite. Itē aqua currēs z discooperta ē melioz aqua. Itez melioz est aqua que supflutū vadit q̄ que sup petras. Itez libro quarto. Aqua que magis longat a suo principio tanto melioz est. itē aqua que est estate calida hieme frigida est melioz. itē aqua cocta est minozis inflationis z velocioris descensionis. itē aqua pluuialis z specialiter in estate collecta z cum sunt tonitrua est inter meliozes aquas. itez aqua pluuialis impedit pectus z vocez. item aque puteorum sunt octeriozes. item quedā aque generant flegma z quedam coleraz. itez aqua paludū nocet spleneticis z hydropicis. item aque non currentes quomodocūq̄ fuerit nocent stomacho. item aqus ca. corrumpit digestionem. z non tollit sitim ilico. item aqua multum ca. iuuat in colica z splenis ventositate. item aqua non nutrit. itez primo can. fen tertia doctrina secunda capi. octauo aqua multuz ca. constringit cutim. itez primo can. fen. secunda. ca. i6. doctrine secunde. Terree aque splenem resoluunt z non coire volentes adiuuant z aereē corruptioni complexionis vtiles existūt. GALIE. 6. terapētice. ca. secūdo. aq̄ tepida. facit nauseam. item octauo terap. ca. secundo. aqua frigida nocet defectis. item aqua tepida mollit corpus būeritat z delectat. item natans immoderate in aqua alluminosa constringit cutim z transpirationes intus constringit. z si sunt fumose generat febzem. item. 8. terap. ca. tertio si timeas dare frig. aquā corpozibus colericis propter inconsuetudinem suadeo q̄ non debeas dare. item secundo de acci. z mor. cap. primo multi in frigida aqua balnea ti. mortui sunt anteq̄ domum venirent. item eodez libro cap. tertio. aqua fri. contenienes est coliricis. tempore sanitatis z tempore egritudinis z hoc si fuerint cōsueti. corpori inconsueto nequaq̄ dare nisi prius venerit ad sanitatē. DIASCO. aquarum omniuz natura fri. est z bu. aqua de lapide emanans leuior z lipidior est ventrem z vrinaz procurat. aqua de paludibus agrilosis emanans grauior est. aqua cocta salutem corpozis operatur z multum medetur. z qz in omnibus infirmitatibus aqua est necessaria inter omnes aquas. pluuialis optima est z leuis z dulcis z facile digeritur. cito eniz calefit z cito ifrigidatur de fontanis aqua eligitur illa que ad solis oztum tendit z meridiem z de montibus caluis exit. hec enim propinquat pluuiali. que vero contra occidentem currunt z septentrionē pessime sunt. aque petram in vesica z renibus creant z mulierem sterilem faciunt z corpozi torpozem z rigozem nimium menstrua stringunt imbibentes egritudini sudorem prozumpere vel fluxuz ventris vel nauseaz. DIA. ca. de aqua marina virtutem habet viscidam z termantiam z cacostomaticam ventrem turbat flegma deponit. colera vero facta z fomento adhibita apostemata de alto educit z maturescit duritiēs spargit omnibus diafozesim prestat neruozum causas componit permonibus non vulneratis opitulatur cataplasmatibus necessarie miscetur malagmatibus z medicaminibus nobilibus additur diafozeticis q̄ maxime ipetiginibus adhibetur tepida laterum tortionibus accepta prestolatur. zernas scabies z pzurigines fomēto adhibita tollit lendies capitis purgat tumozem mamarum compescit z similiter adhibita liuores corpozis emendat mozsibus venenatis occurrit frigoribus opitulatur spalangionuz z scorpionuz ictus vel aspidum non admittit calida adhibita corpus extenuatuz reficit lauacris vtiliter adhibetur. que lauacra hydropicis z cephalargicis z surdis opitulātur: si seruata fuerit aqua marina. bzomum non colliget. multi vero coquunt aquaz marinam z sic reponunt ad purgationem dantes solam z cum pauca pusca z cum muscho z cuz oximelle z post purgationem datur iuscellum galline aut piscium z temperat viscitudinem eius. inuenitur aqua sulphurea alluminosa ferrea que habent virtutez eozū a quibus recipiunt denominationes quas virtutes inuenies in propzys litteris.
Y droleum.gre. mixtura q̄ fit ex aqua z oleo interdum rosaceo interdum ex aqua rosa.
Y drofoma. Ydrofozbia. quid est.l.fauos.
Y drofozbia.i.aque timor. Las.fe.linfaticus.
Y drogarum. Drogarus.i. aqua z garus.
Y dromel. Apomel.i. aqua z mel.l.mellitum.
Y dromelon est potus quidam factus ex citonys z aqua celesti.
Y dromellitum. idest Electuarium de melle rosato factum secunduz Alexandrum ca. de fastidio stomachi.
Y dromelum fit ex aqua z malis macianis.
Y droselinum. idest apium aque.
Y dropitia. gre. ydrope.
Y dusarum. quid est.l. bedicorion.

¶ Capitulum. CCCCCCXCVIII.

Ydropiper.i. piper montanum vel piperastrū vel piper aque. DIASCOR. capitulo ydropiper. nascitur locis humidis cuius virga est nodosa in gb° nodis nascunt folia que nodos intra se z gradus habent. huius folia mentastro similia sunt: sed maioza z mollioza z albidioza gustu acerrima sicut piper sed non talis odozis cuius semen in ipsis virgis minutum existit z spissum sicut botrus. semen eius cum folys cataplasmatibus adhibita duriciēs z tumozes spargit z liuores limpidat. siccum z tritum pro pipere misceri potest. radix eius inutilis est. herba cuz semine cataplasmate facto z impositā ypopias tollit z duros humozes spargit ruborem facit corpozi. GALIE. octauo sim. phar. ca. ydropiper. vocatum quidem est sic a locis in quibus nascitur. z ab eo quem secundum gustum ad similitudinem que ad piper. est autem calidum sed non quantum piper. quinimmo viridis hec herba cum fructu cataplasmata ypopias z scliratos humozes aperit. z diafozat.

Y drozodino. Ydrozosati. i. aqua rosata.
Y drozphalos. i. humiditates capitis.
Y ecteritia. est morbus ab aue icteris dicta.
Y ectiris. i. ciminum et biopum. ⁊ est git.
Y ella. i. carbo.
Y elion. yelios. gre. vitrum
Y ema. idest lapis ex oculis geni.
Y emena idest membrana mappa velamen pellicula. Hal. ad glauconem. 5. ca°. 4. tractatu secūdo distinct. secunde.
Y emã. ara. turtur.
Y emene. gre. membrane. Hal. ad glauconem.
Y ena. i. bellusa.
Y enech. ara. coaguluz. Anfee. Auicē.
Y enta. ē bestiola quedaz.
Y end. i. iudaica.
Y eronoson. gre. i. epilia.
Y erbaba. ara. talpa.
Y erolisonthes vinum. i. vinũ antiquũ seu senescēs. Alex. ca. de vino ydropicorum.
Y eiana. i. brassica.
Y es. gre. sues. porci.
Y etos. gre. imber pluuia.
Y etua. ara. titimallus.
Y fear. i. viscus. Plinius li. z4. ca°. 4. ⁊ li. 16. ca. 45. versus fi.
Y finia. i. sipia.
Y gemonica virtus. i. principalis virtus anime que regit ⁊ ordinat.
Y gienon san°. ygienis valde sanus.
Y gilafi radix idest liquiritia haliab.
Y gran. ē qōdaz gen° medicaminis ocular. Demo.
Y grasia. gre. būor būiditas
Y gron. gre. sudor.
Y gropissos bitumen sonat pix humida vel liquida
Y grane. gre. liquare dissoluere.
Y grantis humectatus.
Y gros. viridis virens limpidus purus p̄clarus ligdus madidus rosid° humidus humectus.
Y grot. liquor humiditas.
Y grotonon. gre. lentũ.
Y gia. i. vrtica.
Y gia. grece. sanitas. valitudo. Incolumitas greca ē quedã ꝓfectio posita i antidotario Hal. valēs ꝗ cõ motionem dentiuz si superponatur.
Y labee. i. cacolla maior.
Y lion est aurum rubeum.
Y lischi ē egritudo ex amore.
Y lia. sũt intestina gracilia reuoluta multis reuolutionibus inde yliaca passio que fit in eis.
Y liũpicz. ypolis. i. balsamũ
Y le. gr. materia silua. vnde ilikos siluestris.
Y lodes. gre. opaczz nemorosum. siluestre.
Y lus. Pau. ē rotũdus tũor albus silis ⁊c.
Y macolemata. gre. sũt strictozia q̄ fronti adglutinãtur ex thure ⁊ polline ⁊ albugine oui. Demo.
Y matices. i. scolopēdria.
Y monedea. idest pelliculosa substantia.
Y mnafion ē emplm qōdã mollificatiuũ. Alex.
Y mon. i. aspagus. Dia. Etymon est posterior pars capitis. Alex.
Y nãciũ. Ynãti. gd ē. l. Enãtiũ. Hal. 8. meimir ca°. 8.
Y ndus. i. celestis niger.
Y nomel. i. vinũ ⁊ mel.
Y nos. i. vinum.
Y nosbatos. i. cappara.
Y noticus. ypnoticus. i. dormitatiuus.
Y nontos. i. baruli qui oriũtur in facie.
Y ontos. gre. baruli. i. tumores duri ⁊ spissi g i cute faciei nascunt. Oriba.
Y on. Dia. folia minora habet ab edera nigriora ⁊c.
Y os. gre. venenũ toxicũ.
Y ostriamõ. gre. Jusgamũ Milimãdrũ. Canicular berba insana demoniaria.
Y pagissi. i. gũmi edere.
Y pericũ. Ypericon perforata. falest ⁊. Scopa regia. berba scti Joãnis biumiatricum idē. l. Infaricon. Dia. ypicon. aut androsemõ. aut cozion aut camepitos ⁊c.
Y penstereon. i. berbena.
Y pitbimum. i. capillacia.
Y posases. i. flegmagoguz.
Y pãtasis. gre. obuiaton. occursus. ypanthesis.
Y pear. ypbear. ē spēs visci. Plinius li. 16. ca°. 45. ⁊ li. z4. ca°. 4.
Y peroa. Pau. fit aliqũ peryperoam eũo ⁊ ppter sanguisugam de gutture.
Y perkatarsis immoderata purgatio. ypakataxo

¶ Capitulum. CCCCCCLXXXIX.

Ypoglossos .i. lingua equi vel mirra agrestis. DIASC. frutex ē mirte agrestis silis folia habens minuta ⁊ comã spinosaz que folia insumitate sunt sicut lingua cuz ramulis minoribus circa eadē folia banc perbibent multi collo ligataz dolorem capitis colle malagmatibus miscetur.
Y pnoticus. i. dormitatiu°.
Y pomaratron. Dia. i. feniculus rusticus. Maratron agrion. Diasco.
Y popias. ypopia. gre. Debodo. Prisi. Demo. Dia. i. liuores sub oculis. Hal. lib. centaurce. ⁊ lib. de fa
Y pocis. Oriba. ca°. ō signis pnosticis egritudinũ.
Y po. gre. a. ab. in. sub. ob.
Y pochimia. gre. aq̄ i oculo seu ymaginatio ipaz p̄cedēs suffusio. Lor. cel.
Y pocōdriõ. gre. ypocōdriũ
Y pocbortis. gre. egestiōes.
Y podremata. gre. subcutanea.
Y pogstos. i. salnia.
Y poseta. i. cauda egna.
Y posellinũ. gd est. l. Apiũ. ⁊ est apium egnuz. Apiũ agreste. Olixatruz. Diasc. Plini°. li. 27. ca. vltimo in principio.
Y posagma. est passio i qua rubet cornea oculi ⁊ vocabulo nro dr pedatella.
Y postasis est sedimẽ vrine dictũ ab ipos qō est sub ⁊ sto stas. i. subtus stans.
Y postasis. i. fex. gre. suba.
Y pofragma. gre. Demo. ē sanguinis congestio sub prime tunice ⁊c.
Y pogeon: gre. antrũ. spelũca subterraneus locus. giffico bermon.

¶ Capitulum. CCCCCCXCI.

Yreos ē berba faciēs florē albũ vt liliũ. ⁊ ē in frõdibus silis yri sz differũt in florib°. vñ versus. yris purpureũ gerit florē yreos albũ. Hladiolus croceũ. sz spatula fetida nullũ. vnde ille berbe sũt siles i folys differũt tñ i florib°. nã yris bz florē purpureũ babētē gradationes diuersas i purpureitate sicut bz arcus celi. l. liliũ. Est ali° cui° flos ē alb° ⁊ iste ē yreos ⁊ ille debiliorē supiori i oi re ⁊ melior ex eis ē cui° radix ē alba rotũda pticipãs de rubedine sz aliqd grossa dura ⁊ spissa i q̄ ē aromaticitas sic odor viole. ppte ⁊ cuius sapor ē acris mordicatiuus pp acrimoniã ipsi° habēs nodos. breues ⁊ collectos: melior pars plãte ē radix post illã flores ⁊ meli° tēpus collectionis radicũ ipsius ē p̄ncipiũ veris. PAV. ca. yreos. ca. est in secũdo. sic. in tertio valet ꝓtra duriciẽ neruoz ex flate tussiz placat. screatũ facilẽ facit grossos būores pectoris attenuat cũ aceto potat° spleneticis ⁊ babētib° spasmuz pd est. rigorē fe. ⁊ dolorē vulue mitigat ⁊ aufert cuz vino potatũ menstrua puocat. pessariũ inde factũ. secundinaz ⁊ fetũ mortuum expellit stomaco nocet. cum aqua ca. bibitum dolorem ventris placat. elixatum ⁊ pistatum vulnera dolentia curat coctum cum aqua ros. mixtum vulnera ⁊ pustulas mundificat: ⁊ bonam ex eis carnem generat. ⁊ valet contra putredinẽ dentiũ ⁊ gingiuaruz.
Y riana. i. lambrusca.
Y ris. i. gladiol° Hal. 8. terapentice. cap. 4.
Y risceptron. pli. Syrisceptrum. lib. z4. cap. 13.
Y rigerõ. yrigeroncos. gre. i. senatōes vl cardo bñdictus. yrigion Macer.
Y rigion vl yringus quid ē l. Ascaruticõ. pli. li. zz. cap. 8. in principio.
Y rys illirica. DIASCO folia bz yreos silia. dñt tñ i florib°. vñ flores bz purpureos cuz diuersis colorib°. s. albo mellino purpuero. l. liliũ. Pli. li. 13
Y roncos. i. brãcos. (ca. p̄
Y rũda. yrũdia. i. algarda
Y rundo quid ē. l. (ione.
chauraf. ⁊ sanguisuga.
Y sop° gd ē. l. balasce. ysopõ gre. penstia pducta. dia.
Y sop° būida. gd ē. l. cẽfarafab. Dia. Ysopus ygri.
Y sop° ortẽsis. i. ysop° berba
Y s gre. chiros. sus porcus.
Y schiromias. i. parotidas duras. Oriba.

¶ Segr̄ de lr̄a. z. q̄ pariter se bz apõ grecos arabes ⁊ latiideſt mastix. Haliab.
Z abarag. ara. smaragdus gemma. zamorad zinarad.
Z aair. idest auripigmentum.
Z aaragi zabaragi. Auic. idest litargirum.
Z abzali idest cascata.
Z abathi. idest iesemini. Saladinus.
Z abacra ara. sabi. est planta vnde fit aloes.
Z accara. i. psiliũ zacharõ.
Z accarie idē fz Hali. i li. dinamidia p̄. ca. ō passionib° pectoris i cõfectõe triasãdali quã fac cõtra dolorẽ capitl ex cali. ⁊ ꝗ ycterticiã ⁊ ꝓtra oēs calorẽ intraneũ. silr ponit in viatico cap. de ydropisi l trocis. pe lacca yalentib°
Y squiamũ. i. iusquamum.
Y steos. idest muscus.
Y ster. i. taban° factus sicut musca mag° ⁊ ystera gre. locus muliebris matrix.
Y steropin°. idest matricis prefocatio.
Y stic°: Astrice. idest porc°. spinosus.
Y tea gre. salix. Laf. fe. ide dyaiton emplastrum cũ folys salicis.
Y tria. i. tri q de pasta fiunt mlrũ macerata ⁊ tracta
Y u. idest viride eris.
Y na lat. gre. alkolilis. ara. ziniam. PAV. berba ē satis minuta ad albedinẽ tendēs medeť dolorib° ⁊ egritudinibus iunctarum. l. camepitheos.
Y udaica. idest erbum.
Y um. i. usquiamum.
Y umu. idest scamonea.
Y xionum. i. ozimum.
Y xion. quid est. l. Lamele ombante.
Y ris agrestl. dia. efemeriõ
Y mnõ. truffe de coasi. gal.

¶ Capitulum. CCCCCCXCII.

Zadens ara. gre. faki lotie lens vl micola. SERA. auc. Dia. meliores ex lentib° sunt ille que veloci° maturanť. ⁊ qñ ifundunť i aqua ad mollificandũ nõ nigrescũt. GALIE. octauo simp. pharma. cap. faki. i. lentes stipticãt nõ fortiter i medio vero calidita. ⁊ frigidita. ꝗ istũt. siccãt aũt i secũdo ipz qdẽ corp° fistit ventrẽ decoctio aũt puocat. q̄ circa effundiť por aqua qñ retentionis gratia sumiť. GALIE. eodẽ li. ⁊ cap. fz trãslationẽ ara. sapor eaz stiptic° ē paz. ē media iter cali. ⁊ fri. in scõo strigit ventrẽ qñ coquiť bis ⁊ pycit aqua p̄ma. ⁊ aq̄ in qua coquunť laxat ventrẽ. Dyppo. sexto epidimiaz ē tẽpata i cali. ⁊ fri. ⁊ decliat ad calorẽ parũp. signũ huius ē q̄ nõ apparet p̄ eã qñ comediť ⁊ qñ morať i stõaco aut qñ dscẽdit a vẽtre ifrigidatio corporis ⁊ ē cõpositũ ex sbstãtia qua stringit vẽtrẽ qñ coquiť bis ⁊ pycit aqua p̄ma Idẽ auc. Dias. qñ comediť ex eo assidue facit obscuritatẽ visus ⁊ ē dure digestiõis mala stomacho. ⁊ accidũt ex esu ei° somnia mala. ⁊ ē mala neruis ⁊ pulmõi. Et idem auc. Mesarugie excorticate ex bis sunt fri. grosse strigũt vẽtrẽ ⁊ vrinã ⁊ grossant sãguinẽ i venis ⁊ nõ sinũt eũ currere ⁊ sunt frigidiores q̄ mes. i. robille. Et idem auc. Aben Mesuay lens ipsa ē frigida ⁊ sicc. i pzio. ⁊ corpz eius est ca. sic. in pricipio. ō cui° ppietate ē minuere vrinã ⁊ mẽstrua propter eius sanguinis ingrossationem.
Z afaran zeafarã. i. crocuz orientale. crochos gre.
Z abarali. idest cascata.
Z abarac. zabarat. ē plãta cui° vna spēs bz folia sicut lẽticula. ⁊ ē alia silis camephiteos quibus caremus Dia. antillos.
Z air. i. dolor extẽsiu° ⁊ abrasiuus i itestino recto.
Z ait ara. zabit. zaiatimũ. idest oleũ ō oliuis. Ser.
Z aiur. i. auripigmentum.
Z anet idem
Z ambaca. vl raya dõestica. i. sambuc° vñ oleũ fit
Z amboz. ara. volatile anulosuz aculeatũ. vt vespa. volans cũ murmure.
Z ãbugi oleaster. oliua siluestris ifructifera Agrilea. Dias.
Z ambana est herba vñ fit aloes. Saladinus.
Z ãbach. i. sãbucũ l iesemi.
Z ametad. ara. zmarad. i. smaraldus.
Z amorat idem.
Z arbazet idem.
Z anabanen. i. hedera.
Z anda. est 4ª. species lapacy. Dia.
Z anarbu. idest carui.
Z anet. idest auripigmẽtũ.

¶ Capitulum. CCCCCCXCIII.

Zaroz ara. vel zarora. gre. trionum. trigonuz vel tricoctũ lat. mespilũ vel anzarola zaurur. azarola. zarurum est qdã fructus filispiro in figura ⁊ paruus in sicilia oritur. SERA. cap. zaroz aucto. Dias. Est arbor spinosa cuius vna pars vocať mespilũ ⁊ bz fructũ paruũ similẽ malis paruis bonuz ad comedendum est stipticus.

bonus stomacho cū comedit retinet ventrē ⁊ tarde maturatur. GALIE. li.scdo de cibis.fructꝰ eius ē stipticus fortiter ⁊ in folys ⁊ in summitatibus est stipticitas ⁊ frigidam quoniam taliū olum parꝓ comedit. cōuenit. nō vt ficū aut vuaꝓ copiose.neq; enim vt aliměto sed vt medicis ipsis idigēꝰ magis. GALIE. septio simp. pharmaco.cap.mespillū qdaꝫ tricoctū noiant eo q̄ tria hꝫ ossula oia intra se.semē aūt ē quodlibꝫ eoꝓ huiꝰ arboris sicut que pomis iuenuntur sunt arboris pomi ⁊ acinis vitis ⁊ mikole ficus.stipticus aūt ē sufficiēter fructꝰ huius arboris ⁊ vix esibilis ⁊ retentiuus sufficiēter est vētris in germinibꝰ eius ⁊ i folys stiptica qualitas est non pauca.

SERA. Est alia spēs zaroz i regionibꝰ hispanie quaꝫ multi vocāt epimelidā vel pomelido cuiꝰ fructꝰ ē bonꝰ esui ⁊ vnūquodq; pomū eius hꝫ tria ossa rotūda:⁊ iō nominat trigonū ⁊ silr ē vt supior stiptic⁹ ⁊ hāc speciē latini vocāt zarolā. Isidorus Polimedo sorbe fructui silis mediocris arboz i floze candido dicta pomelido q̄ dulcedini sit eius fructus ⁊ acuto sapori mixtus. DIASCO. cap.de mespilo.semē hꝫ rotundū fructū minutū matiano simile tria ossa habēs vñ tricoctū dicit stipticū ē eu stomacū ventrē abstiet ⁊ tarde maturescit. ALMAN. tractatu tertio fri.sunt ⁊ sicca ventrē stringūt ⁊ vomitus abstinēt.Et alia species nascitur in hispania quam multi epimelidam vocant semen rotundū habens ⁊ trigonum vnde tricoctū dicitur hoc bonū ē ad edendum stipticum ⁊ stomacho aptum ⁊ ista est azarola.

Zarsac.idest berberi.
Zarton.idest olina.
Zauco.idest argentū viuū
Zaucule idem.
Zauda.i. crocū orientale.
Zauen.idest lolium
Zaub.idest argentum.
Zausloz.i.oppoponacum.
Zeari.idest spelta.
Zebara est quedam medicina odorifera.
Zeber zebel chara . ara.i. stercus vel fimus.
Zebon zebd.i. butirum.
Zeebzi.idest oleum.
Zebet albahar.ara.spuma maris.
Zea idest spelta.Hal.nono memiri capi.quarto.
Zebeat.ara. rionch. spia ē.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCIIII

Zebus albach.siue zebethababar.ara.gre.alcioniuꝫ vel alosacne vel arosachic vel alosāche lati. spuma maris. Pli.libro.3 z.cap.5.in pnci. SERA. auc. Diasco.sunt eiꝰ quinq; species vna eaꝓ ē solida ⁊ grauis habens odorē pisciū putridoꝓ ⁊ similitudo eius est sicut spongia marina ⁊ reperit multū in litore maris. Secunde vero speciei figura ē longior illa.⁊ ē leuis pōdere hīs multa foramina ⁊ ē silis vngule oculi leuis sicut spongia ⁊ odor eius est silis lēticule marine.Tertia ē similis rose ⁊ color eiꝰ vergit ad rubedinē ⁊ purpureitatē. Sed quarta est silis laue succide leuis ponderis sicut species scā Quinta vero est in superficie leuis iterius vero aspera similis fungo ⁊ hꝫ odorē. Et idē auc.Hal.omniū specieruꝫ spume maris substantia ē subtilis resoluit ⁊ abstergit verū vna hꝫ hōitatē plus alia ⁊ alia ē minor i his vtutibꝰ ⁊ in subtilitate substantie.⁊ pp hoc sunt diuerse. Et virtus quidē duaꝓ speciēꝓ primaꝓ ē cōueniens empetigini scabiei ⁊ morfee.⁊ mundificat faciē.Tertia ē subtilior omnibus specieb⁹ ⁊ ideo qñ aduritꝰ ⁊ miscet cū vino rubeo subtili ⁊ linitur alopitia curat eaꝫ.⁊ quarta ē similis huic virtute nisi qꝫ ē debilior ea quantitate non pauca.Et quātā hꝫ in sapore suo ponticitatē ⁊ acuitatē.⁊ virtus eius est calidior speciebus alys ⁊ que adurit pilos ⁊ excoriat cutis Et idē auc.Dias.due prie species sunt bone i lotiuis mulierēꝓ qꝫ mundificat cutes earuꝫ ⁊ conferūt silr ad auferēdum vothoz lactea empetiginē lentiginē baras scabiem vlceratā morfeā ⁊ maculas que fiunt in facie ⁊ i alys partibus corporis ⁊ silia horū.sed species tertia cōuenit strāgurie ⁊ lapidis vesice dolori renū.hidropisi ⁊ dolori splenis.sed qñ miscet cū vino ⁊ linitur in alopitia curat eam. sed alie due spēs stipticāt ⁊ abstergunt.⁊ mundificāt ⁊ p̄pter hoc abstergunt dentes.sed quādo miscent cum sale abradūt pilos.sed si qs vult aliquā istaꝓ speciēꝓ oportet q̄ ponat illā in aliqua olla noua cruda ⁊ cooperiat eaꝫ luto ⁊ ponat in fornace ⁊ dimittat ollaꝫ donec coquat olla. deiñ extrahat ⁊ reponat ⁊ laueat sic climia.sꝫ spuma alia ē dicta adarchi ipsa cōgelat sic sal sup cānas ⁊ sup iuncos ⁊ super alias herbas ⁊ reperitur adherens cānis ⁊ herbis i locis humidis lutosis ⁊ salsis.⁊ color eius est similis colori floris lapidis asios aut floris spume maris. ⁊ hꝫ multa foramina sicut spōgia.Et idem auc.Hal.calefacit multū ⁊ abstergit fortiter ⁊ cōuenit egritudinibus i q̄bus oportet calefacere qñ ponit extra corpus.sꝫ interiꝰ nō est cōueniēs pp̄ sui naturā ⁊ fortitudinē nimiaꝫ. Et idem auc. Diasco.Est bona scabiei vlcerose botboz lacteis empetigini ⁊ silib⁹.⁊ vniuersalr ē ca.⁊ imutāt cōplexionē malā mēbroꝓ ad bonā ⁊ sedant dolorē ⁊ sciaticā.Almā. tractatu.3.cap.Spuma maris.plures hēt species q̄ oēs ca.⁊ sic. scabiei morfee ⁊ alopitie auxiliāt.Bulcasim li.dicto seruitor.Modus cōbustiōis spume maris.pōe eā i olla terrea ⁊ cooperi ⁊ lua cū argilla ⁊ pone i furno q̄usq; aduratꝰ deiñ accipe ⁊ repōe Et qdā ponūt sup prunas ⁊ cōburūt exufflando . sed ablutio eius est sicut ablutio tucie.

Zedef.ara.conchilium.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCV.

Zedcara est quedā berba similis aristologie minori.⁊ i sua virtute ⁊ melior ē illa que cum napello crescit.⁊ ē tyriaca napelli ⁊ omniū vencnoꝓ ⁊ ponitur triplum ponderis girumbet loco eius.

Zecteno.idest olina.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCVI.

Zedoaria lat.gre.zerūbet. zeduar.ara. Radix ē cuiusdā berbe in trāsmarinis partib⁹ inuente ca.ē ⁊ viscida.vñ lūbricos occidit rutū facit ⁊ stomacho aptū cuiꝰ dolorē antiquū iciune sumptū masticatiōe tollit. PAV. ca.ē i.3.sic.i secūdo. Radix ē cuiusdā berbe q̄ p decē ānos fuat.vinū decoctiōis eius ⁊ tra tusitu frigi.fac.⁊ cōtra dolorē stomachi ⁊ intestinoꝓ ex vētositate vel frigiditate.suppositoriū factū ex ea ⁊ trifera magna matricē calefacit ⁊ mūdificat.salsamentuꝫ ex eo factū rozemario pāe asso ⁊ aceto apetitū icitat. SERA. cap.zerūbet.i.zedoaria.⁊ sunt radices rotūde siles i sapore ⁊ colore zizziberi ⁊ afferāt ō sceni.Aben Mesuay.ē ca.⁊ sic.i 2ꝰ ipinguat nuenienter ⁊ aufert vētositates odoreꝫ ally cepe ⁊ vini a p̄petate. Et dixit Bedigoras ofert morsui venenosoruꝫ. AVICEN. de viribus cordis.est calida ⁊ sic.in tertio.⁊ confortat cor.

Zeduā est planta de manerie volubilis. species zurumbeth.
Zeduarzimū.i.fermentum.
Zemi idem.
Zeduce.idest nucelis
Zedeuagi.idest canapis.
Zefere.idest ruta.
Zefirus.i.fauoni⁹ ventus.
Zefr.ara.pix.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCVII.

Zeg .ara.vl chachira gre.calcitis vel colcotar. vl zegi calcadis.lat.vitriolū. SERA. cap.zeg.auc.Hal. vidi in mineris.tres venas extēsas vnā sup aliā p̄ longū spaciū ⁊ vena iferior erat zeg nigrū ⁊ vocat marchelita ⁊ secūda q̄ erat supra eā ē colcotar vel calcit] ⁊ terra que erat supior est zeg vide ⁊ ē vitriolū vel calcātū.⁊ hec q̄ est zeg nigrū nuertit ⁊ fit colcotar zeg vide.i. vitriolū. Est aliud zeg rubeū qō hic nō ponit p̄ quo lege atramentum.⁊ oēs tres spēs diuersificant adiuicē in subtilitate ⁊ grossitudine qñ ex eo grossius ē zeg nigrū ⁊ subtilius ē zeg viride ⁊ colcotar ē mediū inter hec duo ⁊ virt⁹ istoꝓ omniū

ē adustiua nburēs carnē ⁊ faciēs escarā durā ⁊ ē stiptica ⁊ zeg.qdē viride ⁊ colcotar dissoluit ⁊ liq̄fit qñ ponit sup ignē sꝫ zeg nigrū ñ dissoluit neq; liq̄fit qꝫ coagulatio eiꝰ ē petrificata fortis.zeg vero viride ē maturatiuū a calore suo naturali maturatiōe ampliori q̄ colcotar. Idē auct. Diaſ.zeg aliud ē babilonicū ⁊ aliud ciprense. ⁊ babilonicū ē meliꝰ durū:qō cuꝫ frangit hꝫ iteriꝰ maculas albas ⁊ vtus eiꝰ ē sicut calcitis ⁊ cōburit sic ipꝫ sꝫ ciprēse hꝫ colorē aureū vsus colorē eris frangibile.venosum sic alumē interius habēs maculas splēdidas similes stellis ⁊ meliꝰ ex eo est recēs mundū frāgibile.illud āt qō defert ex babilonia ē meliꝰ ⁊ ē fortiꝰ i oibus q̄ ciprense p̄ter q̄ i medicinis oculoꝓ nā in B ē debilius ciprense ⁊ hꝫ vtutē stipticā. sꝫ bitrias putāt alig q̄ sunt species zeg.⁊ ē illud quod aggregat sup capita mineraꝓ eris sic sal.Et ex eo ē quod generat sup mineras qō dicit maltia quod iuenit i mineris vbi fodit es ⁊ aliquādo sup ipꝫ es repit ⁊ cōplo eiꝰ est terrea.Et ex eo est quod repit i mineris i terra dicta falchia.⁊ i alys pluribꝰ ⁊ meliꝰ ex eo ē cuiꝰ color est sic sulfuris ⁊ ē lene eq̄liū ptiū munduꝫ ⁊ qñ tangit digitis fit nigrū ⁊ eiꝰ vtus ē adustiua simil vtuti zeg.Et idē auc.Diaſ. vitriolū vl calcantū ē stipticū nstrictiuū adustiuū ⁊ qñ sumit ex eo i potu.3.i.cū ydromelle expellit lūbricos ⁊ ascarides ⁊ qñ sumit i potu aufert nocumētū fūgoꝓ faciēs euomere ⁊ ponit ex eiꝰ pluere i narib⁹ ⁊ nstrigit sāguinē fluē tes ab eis ⁊ qñ ponit ex eo i narib⁹ distillato i aq̄ mūdificat caput.⁊ puluis eiꝰ mūdificat vlcera i narib⁹ ⁊ aurib⁹ ⁊ sedat dolores auris ⁊ occidit vermes i eis. PAV.cap. de vitriolo cal.ē ⁊ sic.i.4. Bulcasiꝫ li.dicto suitor. Forma nbustiōis calcāti hec ē. Accipe calcātū ⁊ pōe sup testā nouā ⁊ testā pōe sū prunas ⁊ vre ⁊ sit q̄titas nbustiōis eiꝰ si fuerit calcātū nō mlte būiditat] qñ nō apparebūt ampule.⁊ erit ōsiccatū fortiter.⁊ si fuerit āplioris būiditatis oꝫ q̄ dimittat sup prunas q̄usq; mutet color eiꝰ ⁊ qñ mutabit color i tra sc.⁊ vtet ad similitudinē mogre oꝫ q̄ auferas ab igne ⁊ purges.⁊ sūt q̄ ponūt sup prunas ⁊ miscēt donec declinat ad citrinitatem aut ponunt sup testam ⁊ ponunt sup prunas ⁊ miscent donec mutat color eius.

Zegi.idest calcitis.
Zegibel.idest zinziber.
Zegreste.i.berberi .
Zeberetb alcbas.ara. flos eris.
Zeide ara. augmtatiōes q̄ fiūt in crurib⁹ equorum ⁊ similium animalium.
Zeitumū zaitumū.i.oleuꝫ oliuaꝓ.Stephanus.
Zeia.i.spelta vel lolium.
Zeialderū. zeiteedirum.i. oleum lentiscinum.
Zeias.idest spelta.
Zeiden ē medicia idie ex ligno ido ⁊ est vtus eiꝰ similis virtuti bebem.
Zeite.idest oleum.
Zeite edire. zeialderum.i. oleum lentiscinum.
Zeite erait.i.oleū laurinū.
Zelbedababar.i.spūa ma.
Zelē.babelcelio.pip etbio pū.piper nigroꝓ idem.
Zeliabin.geleniabin idest syrupus rosatus.
Zeliz qd ē.l.granū azelim babel zelim.
Zemaꝓ.i.frumētū Ste.
Zema gre.i.succꝰ ⁊ ē ius q̄ nos dicimꝰ zēuma.
Zemenecton zeminerū.i. puatio greſſ⁹ zāmetū idē
Zemi.i.fermētū.zima idē
Zemoz zenoz. idest ruboz placidus.
Zephiros.i.aēa duruꝫ cui nō associat sēſ⁹ nꝫ dolor
Zenegio.qd ē.l. Rusne.
Zefara.i.ysopus humida.
Zefur zēzur.i.vua lupina.
Zengibil ara . zinziber.
Zeniafaꝓ zēzifur zēgifur ara.i.ciabꝓ zinabꝓ Se.
Zeotba.i.nux muscata.
Zeo.zes.i.ferueo. iñ zema zima vel zoma.i. ferueſcens.iñ apozima.i.ōferuens.f.decoctio nō fyrupata.
Zenotica.i.purgatiua. Ha. libro de catarticis.
Zerboin est spēs cipressi.
Zercasen.idest raffanus
Zerechara.idest.pruna.
Zerecarū.i.sandalum.
Zereābadi zerēbadū. i.zurumbeth.Stepha.
Zerescb amiberberis aseiescb zeriscb zerescі zerescū zerega. berberis idē.
Zereuari.i.aq̄ casei.Aliab.
Zerione ara acinatiū vue scilicet rapacium.
Zerezari zerekari.i.vga pastoris vel plantago.
Zerzur ara.sturnus auis.
Zereactis alcamapsi.i. semen apy.
Zeriat ē berba vñ fit litiū.
Zerna.i.empetigo.B vocabulum ponit i.l. cranea. glucten . aynec. lichena Las.fe. Pli.
Zerocelkie.i.bersieri.
Zeron sunt augmentationes vel sopiosa i crurib⁹ animaliū.l. bafir. zeide.
Zerūbet.i.zedoaria.
Zest.idest test.
Zet.idest oleum.
Zeugite est species calami aromatici.
Zeulia.idest centumnodia vel poligonia.
Zbode.idest ciperi.
Zia gre.odorifera. ⁊ zia.i. senationes.
Zibarbegi zirabē zibzabegi.i.cibariū ex carne cocta ⁊ ouis simul cōmixtl vel tafea mixta cū ouis.
Zibil zibib ara.i.passule.
Zicama.idest lolium.
Zia Dia. eius duo gnia sūt vnuꝫ monokokkum.qō vnū granuꝫ hꝫ ꝫ hꝫ dikokkuꝫ qō duo grana hꝫ sibi nūcta apta ē vo escis iñ panis facꝰ minorē ab ordeo hꝫ vtutē ⁊ a tritico.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCVIII.

Zinirmon zinirnō scōꝫ Dia.nasci i mōte anamō virgas hꝫ similes apio ⁊ ramos plurimos ⁊ folia similia ei lata sup terrā spansa fortiora ⁊ pīguiora ⁊ odorata cū vicissitudīe color est illi mellinus ⁊ sunt ei capitella aneto similia ⁊ semē obrotundū simile cauliculo nigrū viscidū ⁊ mirre habēs odorē radix eiꝰ viscida ē odorata ⁊ mollſ succū plrimū habēs ⁊ fauces mordēs.Loziū ē illi a foris nigrū itus viride aut subalbidū nascit locis aspis ⁊ būectis.virtꝰ ē radici eiꝰ ⁊ semini.⁊ herbe calide eius folia i sale cōponunt ventrē stringūt radix eius venenis occurrit tussietibꝰ ⁊ orthonoicis vzinā puocat folia eius cataplasmatibus adhibita tumores ⁊ duricies spargunt. Radix eius omnia similiter facere potest semen eius vzinaꝫ prouocat nefreticis ⁊ splenetic is ⁊ dolori vesice maximū presidium est.menstruis imperat secundinas exponit sciaticis vtilis est bibitum inflationeꝫ stomachi spargit sudorem prouocat ⁊ ructuationem p̄stat.maxime hidropicis subuenit.

Zinziber.qd ē.l.teugibel.ziggiber gre.zinzibil.ara.Dia.

¶ Capitulum. CCCCCCCXCVIIII

Zibatū.i.argētū viuū St.
Zigia figia storaꝓ liquida idē.Et zigia ēt ē spēs aceris arboris.l.acer.
Zima zimi gre.fermētū zimatis fermētat⁹ iñ azima azimꝰ.i.sine fermēto
Zimia.i.vndimia aēa flegmaticum.
Zipulle fritelle . crispelle panis frixus in oleo.
Zir.ara.alabastrum.
Zicibil.idest zinziber.
Zicifal.plāta ē i vltramarinis partib⁹ ⁊ etiā i mōtib⁹ sclauonis imo ē iuitba zizifa zinzifa dicta a Pli.li.15. ca.14.i pncipio ⁊ lib.17.cap.io.in fine.
Zicifur.i.cinosbatus.
Zingi zigi zigin.i.fozfice.
Zima zemi.i. fermentum.
Zimber.i.rosmarinus.
Zimibar.i.trifolium.
Zimilas idem.
Zimlas idem.
Zunaria . i. viride vt erugo eris.
Zicuria zumana idem.
Zingig ē ppuꝫ nomen loci.
Zingit idem.
Zinat.i.argentum viuum.
Zinziber.idest galla.
Zincuria.i.viride vt erugo eris.
Zunaria idem.
Zumana idem.
Zinzifa agrestis.i. rubea q̄ hꝫ fructus intus pilosos lege Sulabic.
Zimam.idest yua vl lactuca asini.
Ziniar ara . erugo eris.i. viride eris.
Zinilar.quid ē.l.rozastrū.
Zinirna.idest mirra.

Zinziber caninũ vel aquaticũ.i.olus qõ interficit canes.cuius folia sunt sic folia salicũ sed magis citrina cis ⁊ habent virgulta rubea babẽtia saporẽ zinziberis.nec ẽ psicaria vt qdã dixit exponẽs Auic.

Zion. idest vita vel semperuiua.
Zipparis.idest galla.
Ziraben.i.zibarbegi.
Zirbus ẽ piguedo vel panniculus coopiẽs itestina.
Zireoskire.i.cib⁹ o berberl
Zirimeon.i.hermodactili.
Zirionti.i.aristologia.
Zirius.idest mirta.
Zirmidia.idest herba ockl ⁊ est luyula.

¶ Capitulum. CCCCCCC.

Zirnabũ est arbor magna nõ fructificãs ĩ mõte libano de sceni cuius virgulta sunt parua rotunde figure habens paruam grossitiez calami cũ quo scribitur nigra ad citrinitatẽ declinantia que non habẽt multũ saporem necq odorem.⁊ modicum quod habent de odore est odor citri.est ⁊ eius virtus nucis muscate ⁊ est subtilior parumper.

¶ Capitulum. CCCCCCCI.

Zirũb siue zirũbet.ara.gre. circũquinem vel cauch SERA.cap.zirumb.ẽ ex spẽb⁹ odoriferis ⁊ pp B admiscet in confectionib⁹ aromaticis. Et idez auc. Halieni est cali.⁊ sic.prope tertiũ gradũ ⁊ ẽ in virtute sua simile cassie lignee.⁊ cubebe.Et idẽ auc.Cõsodomy.si nõ habes cinamomũ pro eo pone zirumb.Et idẽ auc. Pauli sicut dicit Hal.nec plus nec minus vna littera ḡre signatur q̃ ab eo transtulit.Et idẽ auc.Ysaac ebenarazz.Est arbor magna nascens i monte lubue.i.in oriente.nullũ faciens fructũ habẽs folia lõga quoq̃ color ẽ iter viriditez ⁊ citrinitatẽ similia folijs salicis ⁊ ita ẽ color ramorũz ⁊ hz odorẽ sicut odor citri ⁊ ẽ ca.⁊ sic.⁊ stiptica resoluit ⁊ stringit ventrẽ. Et idẽ auc.Mesarugie.Virtus eius ẽ sicut virtus nucis mus.verũtũ ẽ subtilior ea.⁊ qñ fit sternutatoriũ cũ eo ⁊ oleo viola.cõuenit dolori capitis frigido ⁊ humido.⁊ conuenit stomacho cpati pp suã aromaticitatẽ.

Zirũgnã ẽ cãna silis cinamomo.⁊ est zirumb.
Zirungen.i.hermodactili vltramarini.
Zirungen.zurungen. Surungen.
Zizarã merua.Ste.est bulbos ematicos.bulb⁹ vomicus.Cepe azir.
Zizaniõ gre.zizania loliũ.
Zizife.gre.iuiube zizifõ.⁊ pro arbore.zinzifea.
Zmar zmarech ara.zamarã.fistula.zmar alrabi fistula pastoris aliquando mizamar dicunt.
Zmilax.i.rorastrũ.Pli.milax.li.z4.ca.io. ppe fi.
Zoan.zoci.idest animalia.
Zodiaca.idest animalia.
Zogi forpices.
Zoia.gre.zoa zo.viuo.i. vita.zon viuẽs ide zodiaca ⁊ zodiac⁹ iuramẽtũ. Juscellus.zomion.brodium Hal.li. de alimentis.ca.

¶ Capitulum. CCCCCCCII.

Zucharũ SERA. auc.Hal.prima eius virtus est sic.secunda abstergit ⁊ resoluit.⁊ dixit ꝰ inge.sani.q̃ ingreditur in medicinis aperientib⁹ oppillationes ⁊ abstergentibus ⁊ mundificantibus vias ⁊ ẽ longinquũ a nocumento stomachi ⁊ ab eo quod facit sitim sicut mel ⁊ efficit per expssionẽ cãnarũ ⁊ succus eius coagulatus vocat zucharũ.Et idẽ auc. Diaf. Est silr zucharũ ex spẽbus mellis.⁊ dicit mel cãne.Et ẽ aliud zucharũ ita pigue q̃ nõ idurat hz remanet liquidũ ad modũ mellis ⁊ cũ plus morat durescit cuius substãtia coagulat sup cãnas in india ⁊ arabia ⁊ cũ plus morat durescit cuius substantia idurata similat substantie salis.⁊ frangit sub dẽtibus sicut sal ⁊ vocat sal indũ.Et qñ resoluit ⁊ bibit soluit ventrẽ ⁊ ẽ bonũ stomacho ofert dolori vesice ⁊ renũ ⁊ abstergit obscuritatẽ visus. Idẽ auc. Aben Mesuay.ẽ ca.in ꝓncipio fi.hu.in medio primi.⁊ tale zucharũ sic coagulatũ sup cãnã est quod afferẽ de egem. fm frusta silia sali.⁊ ẽ etiam zucharũ tabarzed.i.de regione illa in qua fit zucharũ albũ puꝝ ⁊ bñ coctũ:quod nõ mollificatur sicut sal meni.⁊ similiter zucharũ alusar fm Auic. lib.z.⁊ ẽ res cadẽs sup alasaz ⁊ sunt sicut frusta salis ⁊ in ipso ẽ põticitas ⁊ amaritudo cũ abstersiõe ⁊ resolutiõe acuit visum ⁊ confert renib⁹ ⁊ vesice.⁊ ẽ aliud zucharũ amarũ quod colligitur ĩ planta hauser. PAVLVS. cap.de zucharo.est ca.⁊ hu.in prici.nutrit ĩ frigidat ⁊ relaxat.Cõtra dolorem oculorũ distẽperet zucharũ cũ lacte mulieris ⁊ distilletur in oculo:probatũ ẽ.Et idẽ Sera.Penidie sunt cali.⁊ hu.in pri.mollĩt ventrẽ ⁊ sunt grossiores zucharo. AVICE. lib.z.zucharũ ẽ vehemẽtioris lenificatiõis ⁊ sedat inflationem.⁊ cum oleo amigdalino conuenit colice.

Zuccozaria . zuczocaria.i. flos agni casti.
Zuffe.Suffe.ara.zuffore ẽ plãta habẽs folia silia rute ⁊ ẽ ysop⁹ ratab hũida vobes sicca.Ste.zufa.
Zuffefese.zuffarizef.zufei geb⁹.idest iuiube.
Zufeniferad . idest radix mandragore.Sera.
Zuferia idest alacha.
Zufoara idest leuisticum
Zufara idest leuisticũ.St
Zufere albaze baze. Aze addinariar. dinaragua/di idem Auic.
Zukem ara .catarrus. ad pectus proprie.
Zumi zima camir.i. fermẽtum.Stepha.
Zuria ara.alga.
Zurũgen.i. surungen. hermodactilus.
Zuges ara.zuezegi.i.vitrũ
Zugi ẽ acumẽ lãcee ⁊ põit pro sagitta hũte acumen
Zukermen idest coriza
Zulbe idest cicercula.
Zuleluge.zuleuie.B fit de farina aq̃ ⁊ melle simul cõmixtis ⁊ oleo frixis. Almansor trac.3.ca.13.
zukenge.
Zumana.i.viride vt crugo eris zimaria.zincuria.
Zũdebedster. i. castoreũ
Zozur idest poligonia.
Zurũbet.i.zedoaria cuius herba ẽ silis cipero sed maior ⁊ min⁹ odorifera Aui.diuersa fac capla hz sit eiusdẽ generis zurugen zirũgẽ surũgen idẽ.
Zurus. idest paliurum
Zuzem idest vitrum
ꝓncar. i. virga pastoris.
ꝓdos.ꝓdro est ordeũ romanuz cui nõ est cortex.
ꝓdisi.quid est.l.condes.

¶ Opus pandetarũ medicie ordiatũ fm lras alphabeti ita vt facillime ⁊ q̃ primũ repiat quicqd iest:p eximiũ artiũ ⁊ medicie Doctorẽ Magistrũ Georgiũ de ferrarys de Monteferrato qui nuperrime addidit sinonyma succincte que deerãt Symonis Januẽsis locis p̃prys cũ quotatiõibus auctoritatuz Pliny.Hal.⁊ aliorum doctorum.

¶ Impressum Venetys mãdato ⁊ expẽsis Nobilis Viri Dñi Octauiani Scoti Ciuis Modoetiensis.quinto Idus Martias.1498. Per Bonetum Locatellum Bergomensem.

a

¶ Opus pãdectarũ
¶ Opus Pãdectarũ
ipsa berba ⁊ elixa
fert tussi ⁊ vlceribus

b

gallinacea ⁊ cerusa
resistit veneno
Alfegianti Alefangiũ
Albosor idest

c

strua ⁊ resolvit
dicuntur felfeoles
profert q̃ ⁊ mascul⁹
vulneratio cum

d

tibus. Alij vocant
idest crocus orulan⁹
siue ficus terre
Atrogonis.Trageon

e

mordicatiuũ salsuz
⁊ flos qui apparet
summitatibus
stione propterea

f

vero pro cardumeni
latur virturi folior
pus quapropter
frutex est ipsius

g

minuta ⁊ ẽ auellana
yris illirica lẽtigines
calida cuius aere
lacticinij quod

h

in potu cum aqua
l. Makala.
nos qõ est canis
hedera coronatum

i

Crite.krite.gre.
qñcunq̃ cauatur
creantes nõ maluz
⁊ hz magnam

k

Biaelectri.sunt
Bimalos idest
⁊ super lapides:
scorpio marinus.

l

Empiotica gre.
Epistocomis.i.
lam tendens
mentis acredinis

m

Fida.fidda.i.
sumpsit fungos
Flaura.i.planta
Safit. Safere.i.

n

norum perforat
trefactionem:⁊ in
similia albe
sextario mundo:

o

ex arboribus alijs.
folijs ⁊ ramis
⁊ meliorat colorẽ
vt apparet in.l.

p

folijs sicle ⁊
Hyppia.idest
⁊ meseraicarum
lefaciens ⁊ molliẽs

q

Rozabion.i.almea
rem:⁊ nascitur
ta oua sua
Lapis coranticas

r

nutrimenti tẽporis
Lecara lacca
pidum est genus
colicis prosunt

s

¶ Capitulum.
Adelegere qd est
to os abluatur
¶ Capitulum.

t

Nutbarer.ara.
Odiosmon.i.
Onificium.est
Ostracorum.i.

v

epar apostemant
¶ Sequitur de
⁊ administratur
Regulus.est

x

bens angulosam
qõ furfura capitis
in coctione addit
eius est subtilis

y

Stimar.i.napus
Suic.i.sauich.
safar.talistear.i.
Temalcũoleo

z

¶ Capitulum.
formes vt in
ra corum magna.

Finis.

Yt 152 02

ЭНЕ 1